This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
  Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
  Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
  Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
  Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsätt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsätt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk `http://books.google.com/`

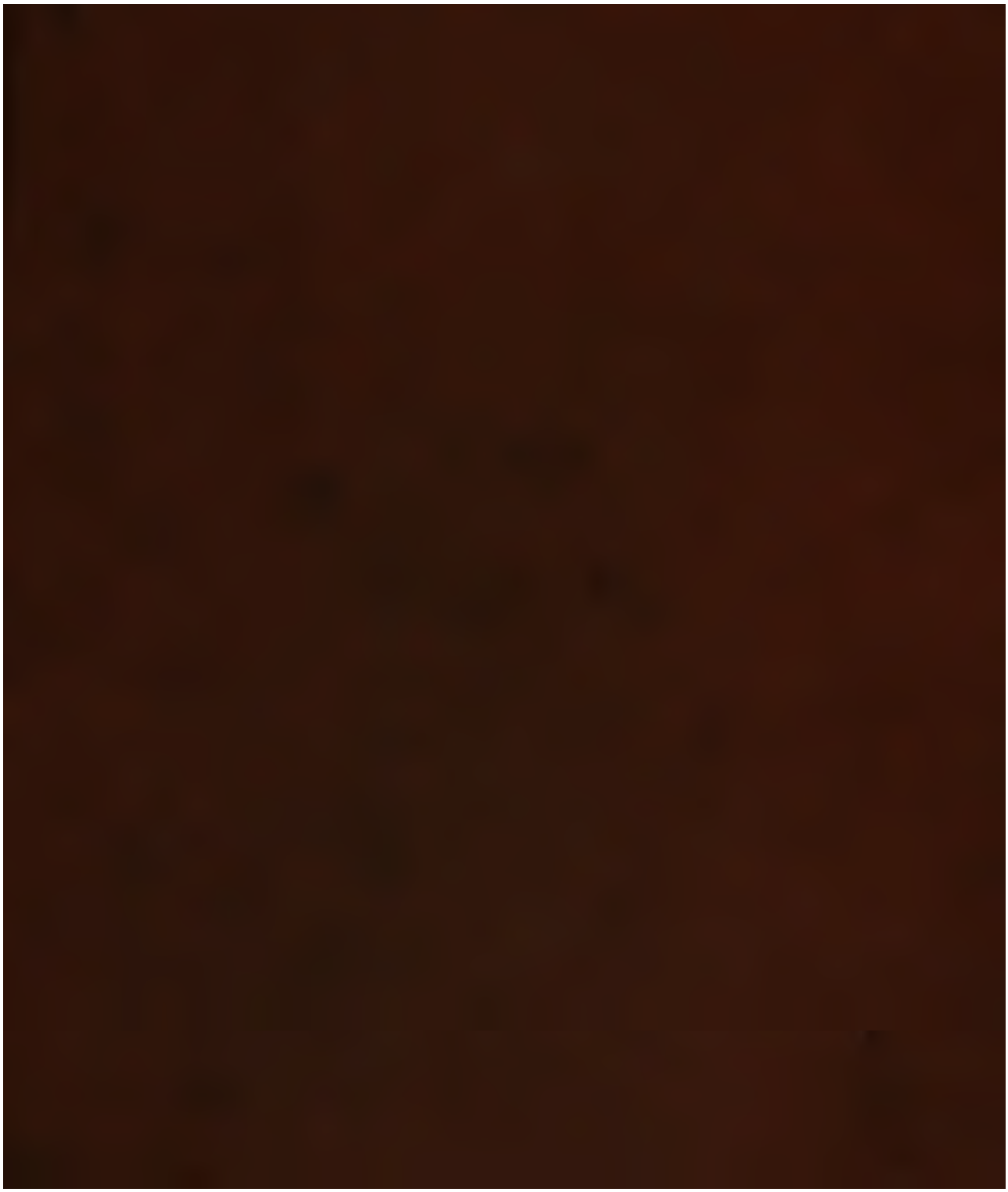

Swensk Ordbok

Med Latinsk Uttolkning,
På
Kongl. Majestäts allernådigste Befallning
Författad,
Och i ljuset framgifwen
Af
ABRAHAM SAHLSTEDT,
Kongliig Secreterare.

DICTIONARIUM SVECICUM

Cum interpretatione Latina,
Jussu S:æ R:æ M:tis concinnatum,
Inque lucem editum
Ab
ABRAHAMO SAHLSTEDT,
Secretario Regio.

ASTOR LIBRARY
NEW-YORK

STOCKHOLM,
Tryckt hos CARL STOLPE, 1773.

ГІВЧУКА
ІЛВПС
МЕЛАДОВК

Til

Hans Majestät Konungen,

Wetenskaps Academiens Skydsherre.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Eders Kongl. Majestäts ärefulla Regering gör wärt tidehwarf märkwärdigt, för närwarande och tilkommande slägter. Förſynen såg när de höga egenskaper skulle behöfwas, med hwilka Eder Kongl. Majestät är utrustad, til at uphjelpa ett lutande Fosterland.

Til wälgång eller undergång hafwa Riken sin bestämda tid. GUSTAFWER äro i den Högstas hand werktyg, at befästa Sweriges ära och wälmåga. Hjeltemod, godt hjerta, uplyst förstånd, äro Deras kännemärken, och därmed äro De ärnade åt uträtta stora werk.

Swenska Folket wördar i Eders Majestäts dyra Person, en GUSTAF, äfwen född til at upmuntra idoghet och kunskap. Wi hafwe med glädje sedt wår infödda Konung upstiga på Swenska Thronen. Han tänker för sitt Folk til det bästa: Han talar til dem på bästa sättet: Han gör ock hwad Han tänker och talar til det Allmänna bästa.

Eders Kongl. Majestäts stora gerningar äro utom mitt ämne. Jag blifwer allenast inom min krets, och uti förundran hörer Eder Kongl. Majestät talande med sinnrikhet, ljuflighet och styrka. Swenska Språket behåller sin wigt och alt sitt behag, då det igenom Eders Kongl. Majestäts inun utföres. Des rikedom är liksom spard at samlas, til at kunna införas i Konung GUSTAF den Tredjes Skattkammare.

Min lediga tid, och all min förmåga, har warit upoffrad, at däraf göra en upteckning, den jag i djupesta underdånighet frambär, och för Eders Kongl. Majestäts fötter nedlägger.

Om jag warit lycklig nog, at kunna fullborda detta Werket, til det Allmännas nöje och nytta, så går dock min lycka til sitt högsta, om jag med mitt arbete förmådt något göra, til min Allernädigste Konungs wälbehag.

Wetenskaper och Konster hafwa i Eder Kongl. Majestät sin Skyddsherre; och så lär Eder Kongl. Majestät i nåder tillåta, at deras tjenstehjon, Ord och Bokstäfwer, så wara i samma hägn inneslutne. Swenska Ordboken får då sitt wärde, och des Författare

det

det säkraste förswar, om Eder Kongl. Majestät täckes anse dem med nådigt öga, och taga dem under sitt beskydd.

Härom anhåller allerunderdånigst, och framhärdar med undersåtelig nit och trohet

Stormägtigste Allernådigste Konung
Eders. Kongl. Majestäts

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

Allerunderdånigste Troplichtigste
tjenare och undersåte
ABR. SAHLSTEDT.

Til
Kongl. Wetenſkaps Academien.

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

Genom Kongl. Academiens omſorg, har mig, på Kongl. Majeſtäts allernådigſte Befallning, warit uptraget, at utarbeta en Swenſk Ordbok: och då jag nu färdigt framlägger detta Werket för Kongl. Academien, gör jag icke annat, än at afbörda mig min ſkuld. Jag får med det ſamma tilfälle, at offentligen betyga min wördnad och tacksamhet, för all den gunſt och biſtånd, hwaraf jag i detta mitt göremål, under hela förſkutne tiden, haft mig at hugna.

Mitt

Mitt dryga arbete, och mina trötta stunder, ångrar jag icke; mina förlorade lifskrafter, och min förmörkade syn, oroa mig mindre; mina förtretligheter glömmer jag bårt, om jag någorlunda kunnat upfylla Kongl. Academiens önskan, och ernå det ändamål af nytta för det Allmänna, som härmed warit påsyftad.

I afseende härpå är icke heller at förmoda, det någon kunde tänka de publika Medel wara frucktlöse, hwilka så wäl til mitt understöd, som til befordran af detta kostsamma Werkets tryckande, blifwit anslagne och anwände.

Jag har åtminstone härwid anwändt ytterste uppmärksamhet och flit, och hoppas, at Kongl. Academien benäget anser och uttyder min wälmening, för hwad i Werket kan brista.

Jag har den åran at framhärda

Kongl. Wetenskaps Academiens

Ödmjukaste tjenare
ABR. SAHLSTEDT.

Til Läſaren.

Swenſka Språket är med andra Folkſlags däruti enahanda, at wi med ſammanſättning af åtſkilliga låten uti et ord, och ſedan af åtſkilliga ord uti en mening, kunne uttrycka wår tanke om de ting, ſom antingen falla i wåra utwärtes ſinnen, eller ock uti wårt förſtånd föreſtållas. När wi nu altſå wilje tala om en ſak, ſom igenom en denſamma påſatt bemärkelſe, är oß worden bekant under et wißt namn eller ord, ſå är naturligt wis aldeles nödigt, at wi ſamma namn och ord om ſamma ſak altid behålle: aldenſtund wi juſt därigenom kunne hwarandra förſtå, och begripa hwad ſom ſåges. Åtſkilnaden imellan wårt och andre Folks tungomål, beſtår ſåledes däri, at de på annat ſätt tilkänna giſwa ſin tanke om ting, ſom igenom en deſamma påſatt bemärkelſe, äro dem bekante under et wißt ifrån wårt tungomål ſkiljacktigt namn, hwadan orſaken härſlyter, at wi ej kunne förſtå det, ſom på et främmande Språk oß föreſtälles.

Häraf märkes, at om det å ena ſidan är nödigt, at behålla et antaget ord, ſå är det å andra ſidan onödigt, at efterforſka hwadan det kommit; men ganſka onyttigt, at i des ſtälle updickta et nytt; ty däraf födes förwillelſe och förbiſtring i Språket. Det är allenaſt för nya ſaker, ſom nya ord behöfwas.

Orthographien, eller et rätt ſkick i ordens ſkrifning, är det andra ſom fordrar ackſamhet. Den enfaldigaſte, och man kan ſäga, den fullkomligaſte Orthographien, är den, at orden med lika ljud eller

Ad Lectorem.

Svecicæ eum aliarium gentium linguis id commune eſt, quod diverſorum in aliquo verbo ſonorum ſeu literarum junctione, diverſorumque verborum compoſitione in periodum, exprimere poſſimus, tum ea, quæ ſenſibus noſtris occurrunt externis, tum ea, quæ intellectui noſtro percipienda ſiſtuntur. Cum jam aliqua de re loqui volumus, ſub certo eidem ſignificatu impoſito nobis cognita, neceſſarium utique erit, ut idem nomen vel vocabulum de re eadem retineamus: ſiquidem ipſa in hoc ratio eſt, cur nos invicem intelligere, quæqve dicuntur comprehendere, poſſimus. Noſtram inter aliorumque linguas differentia in eo conſiſtit, quod hi alio modo ſententiam ſuam indicent de rebus, quæ ſignificatu impoſito eis, ſub diverſis à noſtra lingua nominibus, cognitæ ſunt: id quod in cauſſa eſt, cur quæ peregrino nobis proponuntur idiomate, intelligere nequeamus.

Hinc colligere licet, quod ſi ab una parte neceſſarium ſit, eandem retinere vocem receptam, ab altera haud neceſſarium ſit, ejusdem indagandi natales: maximè vero inutile, illius loco aliam fingere vel ſubſtituere novam; etenim inde naſcitur perturbatio vel confuſio. Pro novis rebus, novis tantummodo vocabulis opus eſt.

Orthographia, ſeu rectus ſcribendi modus, alterum eſt, ad quod imprimis attendendum. Simpliciſſima, & dici quidem poteſt, rectiſſima ea eſt, dum verba eodem ſono vel literis ſcribuntur, ac ſermone

eller bokſtäfwer ſkrifwas, ſom de uttalas: hwarmed likwäl icke förſtås den wårdslöshet, ſom i haſtiga uttryck under dagligt umgänges tal förekommer. Men wi haſwe det gemenſamt med andra Folkſlag, dock hos oß til en god del mindre, at ſomlige ord ſkrifwas annorlunda, än de uttalas. Om detta blifwe wi underrättade i Grammatikan, ſom äfwen underwiſar om ordens förändring i böjelſer och ſogning med andra ord. Som allmänna bruket är rådande, til at bibehålla antagna ords bemärkelſe, så ôfwar det äfwen ſin magt, at bibehålla et allmänt wedertaget ſkrifſätt, ſom Horatius påminner:

- - - - Si velit uſus,
Quem penes arbitrium eſt, & jus & norma loquendi.

Hwarunder likwäl ej begripas de fel och miſstag, ſom af okunnighet eller wårdslöshet hos ſomliga förôfwas.

En Ordbok är således ej allenaſt därtil nyttig, at Utländingar däraf kunna lära ſig förſtå et Språk, utan den tjenar äfwen därtil ibland inſödda, at de unge kunna lära, huru de rättligen böra ſkrifwa orden, och äldre Folk hafwa något at hålla ſig wid, til at jämt i ackt taga et lika och ſtadgadt ſkrifſätt.

Denna Swenſka Ordboken går nu i Allmänhetens händer, och lär efter wanligheten blifwa underkaſtad åtſkilliga omdömen. Jag torde få läf, at bereda wägen til Läſarens pröfning igenom en liten Anmärkning.

Man lär icke fordra för mycket af en, ſom will pröfwa en annans werk, om man säger, at en ſådan bör ega åtminſtone ſå mycken inſickt, ſom Auctoren.

Han

mone proferri ſolent: ſub quo tamen non intelligitur incuria, qua præcipiti loquendi modo in conſuetudine familiari utimur. Id autem nobis cum aliis gentibus commune, quanquam & apud nos adeo non frequenter, quod aliqua verba modo ſcribantur ab illo in ſermone diverſo. De hoc inſtructi erimus in Grammatica, quæ & ſubminiſtrat cognitionem, de verborum in flexionibus mutatione, deque illorum cum aliis compoſitione. Ut vulgaris uſus dominatur in retinendo verborum ſignificatu, ita imperium quoque exercet ſuum, ad retinendum communiter receptum ſcribendi modum, juxta monitum illud Horatii:

- - - - *Si velit uſus,*
Quem penes arbitrium eſt, & jus & norma loquendi.

Sub quo tamen non comprehenduntur vitia & errores, qui incuria vel inſcitia quorundam committi ſolent.

Lexicon itaque illum non ſolummodo fert uſum, quod exteri inde linguam diſcere poſſint, verum inter indigenas etiam in id inſervit, ut juvenes cognoſcant, quomodo voces rectè ſcribere debeant, ſimulque ætate provectiores quid habeant, ad cujus ductum æqualem ſtabilemque obſervare poſſint Orthographiam.

In publicum jam prodit Dictionarium hocce, prn more ſolito varia varibrum ſubiturum judicia: tum mihi licitum ſit, viam Lectori præparandi ſtudio, adferre nonnulla ipſe in limine notanda.

Plus juſto ab aliquo, de alius opere judicaturo, poſtulari non videtur, ſi dicamus illum æquè ac Auctorem inſtrum eſſe debere; Rem toto ſuo ambitu

ſibi

Han bör kånna saken i hela sin widd, annars kan hans omdöme i något särskildt fall synas blifwa ricktigt, som dock i annat afseende blifwer aldeles felacktigt. En som til exempel, blott beskådar menniskans kropps byggnad, ser den med andra ögon, ån en Anatomicus. Denne sednare kånner sammanhanget, åfwen af de minsta delar: han wet deras egenskaper och förrättningar, och år därigenom i stånd, at urskilja där någon brist eller fel år. Ingen lår kunna neka, at den som will wara Anatomicus, måste sjelf hafwa lagt hand wid Anatomien. På samma sått förhåller det sig i andra saker, så at en, som til exempel, will fålla grundligt omdöme öfwer en Ordbok, måste hafwa enkom studerat på den saken: han måste wara hemma i Språket, kånna des art och egenskaper, at han kan pröfwa hwart ord särskildt, så wål i Etymologiskt, som Grammatiskt afseende: annars blifwer des omdöme et godtycke, och han kan råka på at döma falskt.

Fullkomligheten saknas hos hela menniske-slågtet, alltså bör man icke wånta af en menniska et til alla delar fullkomligt werk; fast mindre sådant af den natur, som en Ordbok. Igenom denna påminnelsen wille jag gifwa anledning til mildare omdöme, och skaffa mig Låsarens gunst, at ursäckta och öfwerskyla hwad i detta Arbete kan wara bristfålligt.

Lexica eller Ordböcker, åro af åtskillig art och beskaffenhet.

Ordbok öfwer Wetenskaper, Konster och Handtwerk, framställer deßas namn, och beskrifning om inrättningen, werk-

sibi perspectam habebit; alias enim judicium ejus in casu particulari justum, respectu alio erraticum esse potest. Humani structuram corporis, exempli gratia, aliis contemplatur oculis spectator imperitus, quam anatomicus. Huic vel minimarum partium cohærentia seu harmonia satis nota: tum & singularum proprietates vel functiones: unde sequitur, quod ritè dignoscere queat, ubi adsit vitium vel defectus. Anatomicus idcirco datur nullus, nisi anatomiæ peritus: illum colendæ huic arti manus admovisse oportet. Ratione cum aliis rebus simili comparatum est, adeo ut qui solidum ferre vult judicium, exempli gratia, de Lexico quodam, necesse est, ut speciatim in hoc studio navaverit operam: linguæ illius probè gnarum esse debet: genium ejus indolemque noscet: ex quo fit, ut voculam quandam, tum significatu, tum grammatico usu, examini sibi subjicere possit. Hisce insuper habitis, de Lexico judicium ex arbitrio pendet, tumque periculum est, ne pro junone nubem quis amplectatur.

Toti eadem sors est generi humano, ut frustra quis apud eos perfectionem quærat, adeoque nec ab homine numeris omnibus absolutum, multoque minus illius naturæ ac Lexicon quoddam, opus exspectandum. Hisce viam parare velim, quo mitius de hoc opere judicet Lector, illiusque favorem mihi conciliare, ut illum benignum habeam connivendi & excusandi, si quem in eo defectum offenderit.

Lexica, seu Dictionaria, diversi sunt generis & conditionis.

Lexicon de scientiis, artibus & opificiis, horum proponit nomina, æquè ac descriptionem ipsius instituti, instrumento-

werktygen, med mera. Af deßa deltager denna Ordboken icke annorlunda, ån allenaſt at uptaga de namn, ſom i allmänna umgånget, eller i wåra hushålls Böcker, förekomma, eller ock finnas i ſkrifter, ſom icke egentligen handla om ſådana ämnen. Alla andra ſynnerliga ord och namn, höra til förut nämda ſlag af Ordböcker. Sådane finnas på Franſyſka: Dictionnaires des Sciences, des Arts, des Metiers, &c.

Lexica Philologica eller Polyglotta, utreda om ordens urſprung och deras öfwerensſtämmelſe med andra Språk. Et ſådant är CantzlieRådet Ihres Gloßarium SwioGothicum: om hwars åtſkilnad ifrån detta närwarande Werket, jag uti en liten ſärſkild Afhandling meddelt underråttelſe. (a)

Et Dialect-Lexicon upgifwer ord, ſom brukas i Provinſerna, och förſtås icke af andra, ån de ſom äro hemma i orten. Sådana ord har jag med flit ſökt undwika i detta Arbetet, efterſom de icke egentligen höra til Swenſka Språket, ſom i allmänhet brukas. En ſådan Ordbok är af CantzlieRådet Ihre utgifwen: uti hwilken likwål en ganſka ſtor myckenhet ord finnas införde, ſom icke höra til någon Dialect, utan äro i Språket egne och allmänt brukade. Hwilket jag trodt mig böra anmärka, på det jag icke må ſynas utur bemelte Dialect-Lexicon haſwa intagit ord, ſom i detta Werket icke ſkulle ega rum.

Jag må ock här nämna et ſlag, ſom upräknar främmande i Språket inblandblandade ord, hwilka kunna umbäras, och med ſkäl utur Språket utmönſtras.

På

rum, &c. Ex his Dictionarium hoc non alio participat modo, quam vocabula referendo in ſermone vulgari, vel etiam in libris Oeconomicis, occurrentia: tum & ea, quæ in ſcriptis de hac materia haud ſpeciatim agentibus, reperiuntur. Cetera vocabula vel nomina, ad ſupradictum Lexicorum genus pertinent. Ejusmodi ſunt apud Gallos *Dictionaires des Sciences, des Arts, des Metiers, &c.*

Lexica philologica ſeu *polyglotta*, circa verborum etyma verſantur, eorumque explicant convenientiam cum aliis linguis. Tale eſt à celeberrimo Ihre *Gloſſarium SvioGothicum*, cujus à preſenti opere differentiam exhibendi mihi anſa fuit, in tractatiuncula typis edita. (a).

Lexicon Dialecticum, vocabula continet in Provinciis uſitata, quæ à nemine, niſi certæ regionis inquilino, intelliguntur. Ejusmodi verba in hoc opere diligenter vitare ſtudui, quippe quæ Linguæ Svecicæ, in communi uſu, haud propria ſunt. Hujus generis Lexicon à celeberrimo Ihre editum, permagnam complectitur verborum copiam, quæ nullatenus ad Dialectum quandam pertinent, ſed Linguæ Svecicæ propria, maximeque uſus vulgaris. Notandum hoc eſſe duxi, ne aliqua è Lexico citato Dialectico inſeruiſſe videar vocabula, quibus in hoc opere locus non eſſet.

Alius Lexicorum generis mentionem injicere liceat, in quibus peregrinæ linguæ immiſta vocabula recenſentur, quibus carere poſſumus, adeoque è lingua expungenda.

(a) *Obſervationes in Gloſſarium SvioGothicum &c. Holmiæ, Typis* Lange, 8:vo 1773.

På dylika i Swenſkan af miſsbruk förekommande ord, är af mig en Liſta för några år ſedan, igenom trycket utgifwen. (b)

Ordböcker, ſom icke innefatta annat, än hwad ſom länder til underwisning i et Språk, ſådant ſom det för tiden brukas, hwaraf utländingar kunna lära ſig förſtå Språket, och inhemſke at bibehålla en allmänt jämlik och ſtadgad Orthographie. Af detta ſidſta ſlaget är denna Swenſka Ordboken, wid hwilkens utarbetande jag anwändt all upmärkſamhet och flit, at göra den til ſitt ändamål lämplig, och i möjeligaſte måtta fullſtändig.

Och ſom ingen Ordbok är fullſtändig utan phraſeologia, ſå äro orden til ſitt omſkifteliga bruk och bemärkelſer, med wiſſa taleſätt eller meningar uplyſte: hwarwid all upmärkſamhet warit nödig, at taleſätten måtte bliſwa urſkilde och utwalde, ſå at där ingen ting måtte ſtå förgäfwes. I ſynnerhet har Partiklarnes bruk fordrat ytterſta grannlagenhet och urſkilning. Desutan gifwes ord i wårt, ſå wäl ſom i andra Språk, ſom hållas för liktydige; men i Swenſkan äro de ganſka få, ſom icke i något fall åtſkiljas til bemärkelſe, åtminſtone til mer eller mindre. Alle ſådane ord äro urſkilde, och igenom exempel uplyſte. Man finner ock, efter Språkets art och allmänna bruk, en åtſkilnad imellan enkla och ſammanſatta ord; hwarföre all acktſamhet på detta icke heller bliſwit förſummad. Jag torde här ſå bedja Läſaren gifwa ackt på, huru många ord och

da. Vocabulorum talium, quæ per abuſum in linguem Sveciam irrepſere, catalogus, ante aliquot annos à me editus, typis impreſſus proſtat. (b)

Lexica denique, nihil aliud offerentia, quam ad linguam, ut hodierni uſus ſit, neceſſaria ſunt: è quibus exteri ſermonem intelligere, inquilini communiter juſtam fixamque orthographiam ſervare, diſcant. Hujus eſt generis Dictionarium præſens, in quo elaborando omnem operam ſtudiumque impendi, ut id facerem fini ſuo accommodum, & quoad fieri potuit complerum.

Quoniam Lexicon nullum ſine phraſeologia perfectam tradit linguæ cognitionem, verba heic uſu & ſignificatu variantia certis locutionibus vel ſententiis dilucidata ſunt; in quo attentionem adhibere neceſſum fuit, ut phraſes ferent ſelectiores, ne quid incaſtum vel inane inſereretur. Particularum præſertim uſus accuratiore acumine diſcernendus. In noſtra præterea, ut in aliis linguis, occurrunt verba, quæ ut ſynonyma habentur. Verum in Svecica perpauca ſunt, quæ ſignificatione non diſtingvuntur, ſaltem in eo, quod magis ſit vel minus. Talia ſunt ſecreta, exemplisquæ illuſtrata. Quin & juxta indolem linguæ uſumque communem, reperitur differentia inter vocabula ſimplicia & compoſita; quare etiam hac in parte attentio debita neglecta non fuit. Cum de his loquor, Lectorem rogare mihi liceat, attentius velit oculis ſubjicere, quam multis in Svecica lingua

(b) *Dictionarium Pſeudo Svecanum &c.* Weſterås, 8:vo 1769. NB. Är öfwer alt fullt med tryckfel. *Errata typographicis undique ſcatent.*

På dylika i Swenſkan af miſsbru
kommande ord, är af mig en
för några år ſedan, igenom
utgifwen. (b)

Ordböcker, ſom icke innefatta a
än hwad ſom länder til underwi
i et Språk, ſådant ſom det för
brukas, hwaraf utländingar kunna
ſig förſtå Språket, och inhemſke
behålla en allmänt jämlik och ſt
Orthographie. Af detta ſiſta ſlag
denna Swenſka Ordboken, wid
kens utarbetande jag anwändt al
märkſamhet och flit, at göra de
ſitt ändamål lämplig, och i möjel
måtta fullſtändig.

Och ſom ingen Ordbok är fullſt
utan phraſeologia, ſå äro orden ti
omſkifteliga bruk och bemärkelſer,
wiſſa taleſätt eller meningar upl
hwarwid all upmärkſamhet warit ni
at taleſätten måtte bliſwa urſkilde
utwalde, ſå at där ingen ting mått
förgåſwes. I ſynnerhet har Parti
nes bruk fordrat ytterſta grannlag
och urſkilning. Desutan gifwes
i wårt, ſå wäl ſom i andra Sp
ſom hållas för liktydige; men i S
ſkan äro de ganſka få, ſom icke i n
ſall åtſkiljas til bemärkelſe, åtminſ
til mer eller mindre. Alle ſådane
äro urſkilde, och igenom exempel upl
Man finner ock, efter Språkets art
allmänna bruk, en åtſkilnad imellan
la och ſammanſatta ord; hwarföre
acktſamhet på detta icke heller bli
förſummad. Jag torde här få b
Läſaren gifwa ackt på, huru många

(b) *Dictionarium Pſeudo Svecanum &c.*
med tryckfel. *Erratis typographicis*

och taleſätt i Swenſkan ega en beſynnerlig wigt och ſinnrikhet, hwilken jag budit til, at igenom Latinſka uttolkningen göra ſör utländingar begriplig.

Theologiſka och Rättegångs Skrifter hafwa ſynnerliga ord, och likſom en ſärſkild ſkrifart. Af deßa äro här icke andre inſörde, än de ſom i allmänt tal förekomma, eller uti Böcker, ſom handla om ſådana ämnen. De äro med et tecken utmärkte.

Uti Djur-Riket och Wärt-Riket har jag upletat alla Swenſka namn uti wår werlds bekante von Linnes Skrifter, med ſina biſogade Latinſka namn; ſå at man i Natur-Hiſtorien och Örtekänningen, kan hafwa handledning til närmare beſkrifning uti bemälte Skrifter. På ſamma ſätt har jag genomgådt Walerii Skrifter uti Sten-Riket och Wattu-Riket; ſå at de uti deßa Wetenſkaper förekommande Swenſka ord icke i Ordboken ſaknas. Äfwenſå i Medicinſka Wetenſkapen, där jag nyttjat wår icke mindre namnkunnige von Roſenſteins Compendium Anatomicum, ſamt von Linnes Genera Morborum, m. m. til at i Ordboken införa de mäſt förekommande ord och namn. Och har jag igenom förfrågningar och rådplägning, ſökt göra mitt Arbete i deßa delar tilförlåtligt. Det är ſåledes at förmoda, at denna Ordboken, ſå wäl för andra, ſom för ungdomen, blifwer gagnelig, då de wilja blifwa kunnige om ord, ſom i deßa Wetenſkaper brukas. Hwari jag äfwen anwändt flit och upmärkſamhet i afſeende på alla andra Wetenſkaper och Konſter.

Ut-

verbis vel phraſibus, peculiare ineſt pondus vel *ἐνεργεια*, quam interpretatione Latina conatus ſum exteris reddere comprehenſibilem.

Theologica ſcripta, & Juridica, ſibi ſingularia habent verba, & quaſi peculiarem ſcribendi modum. Horum non plura ſunt illata, quam quæ in ſermone occurrunt vulgari, vel etjam in libris de hac materia tractantibus, nota heic peculiari ſignata.

Animale & Vegetabile permeans Regnum, nomina rerum, tam Svecica quam latina, è ſcriptis noſtri per orbem celebratiſſimi *Linnei* eruta, annotavi; adeo ut in Hiſtoria naturali, atque in Scientia Botanices, hoc indice uti poſſit aliquis, illarum rerum ulteriorem ſibi cognitionem parandi ſtudioſus. Eodem modo in Mineralogia & Hydrologia, celeberrimi *Walerii* libros perluſtravi, quo harum Scientiarum vocabula neque in hoc Dictionario deſiderarentur. Similiter in Scientia Medica cognitu neceſſaria ſubminiſtravere *Compendium Anatomicum*, ab inclyti nominis viro *Roſenſteinio*, editum, *Genera Morborum*, à *Linneo*, &c. ex quibus Dictionario illata ſunt verba & nomina maximè communia. Ceterum percontando & conſulendo efficere anniſus ſum, ut hiſce in partibus nec operi huic denegetur fides. Quod quidem in cauſſa eſt, cur Dictionarium hoc non inutile futurum eſſe ſperaverim, tam juvenibus, quam aliis, quorum intereſt cognitionem acquirere vocum dictis in Scientiis uſitatarum. In quo etjam aliarum reſpectu Scientiarum & artium, omne adhibui ſtudium diligentiamque.

Non-

Utom några ofullkomlige och felacktige Swenska Ordlistor, som blifwit fogade wid Ordböcker på främmande Språk, är denna den förſta Ordboken, ſom på modersmålet utkommit. Och då jag här söker göra reda för ord, ſom uti denſamma innehållas, bör jag ock nämna om de ord, ſom med flit utur detta Werket blifwit uteſlutne.

Sådane äro förſt de ſynnerlige Wetenſkaps- och Konſt-ord, ſamt Dialect-ord, om hwilka förut är handladt.

Därnäſt alle dicktade och nygjorde ord, ſom af ingen annan än upfinnaren förſtås, och af ingen annan, hwarken i tal eller ſkrifter brukas.

Gemena ord bliſwa icke heller i Ordboken ſynlige. Härmed förſtås dels ſådane, ſom anſtändigheten bjuder at dölja för wåra ögon och öron: dels ſådane, ſom höras allenaſt ibland pöbel, och brukas eljeſt aldrig i höfligt tal eller i ſkrifter. Hit höra ock nedrige taleſätt och utlåtelſer, gemena ordſpråk, åfwen ſom ſkällsord och öknamn: och bör jag icke miſtro Läſaren, at ſjelf döma om orſaken, hwarföre alt ſådant i denna Ordboken icke finnes; ehuru han kunde häraf träffa et och annat i de utgifna Swenſka Ordliſtor. Om denna ſaken är något utförligare handladt uti Anmärkningarne öfwer Gloßarium SwioGothicum. Några ord brukas wäl icke annars, än ibland gemene man, men tålas dock i wårdslöſt tal, eller i Skrifter och Skalde-Arbeten, ſom äro ſkämtacktige. Deße äro åfwen i Ordboken ſärſkildt utmärkte.

Gamle och ur bruket komne ord, anſes ſom öfwerflödige i en Ordbok, ſom är

Nonnulla præter Gloſſaria Svecica, peregrinarum linguarum Lexicis ſuffixa, imperfecta illa quidem & mendoſa, primum hoc eſt Dictionarium, quod vernacula lingua in lucem prodiit. Cumque heic in eo ſim, ut verborum illi iuſertorum rationem reddam, eorum etjam mihi incumbit facere mentionem, quæ ſtudio ex hoc opere excluſa ſunt.

Hæc ſunt primò ſingularia illa Scientiarum & articum vocabula, itemque Dialectica, de quibus ſupra.

Ficta dein & nova verba, quæ non niſi ab inventore intelliguntur, nec ab ullo alio in ſermone vel ſcriptis uſurpantur.

Viliora nec verba in Dictionario viſui objiciuntur. Hoc nomine veniunt vocabula, partim illius conditionis, ut oculis vel auribus noſtris ea velare jubet τὸ πρέπον; partim ea, quæ tantum in fæce populi audiuntur, nec unquam in ſermone urbano, vel in ſcriptis, locum habent. Huc pertinent dicta & locutiones abjectæ, Proverbia indecora, pariter ac convicia & probroſa cognomina; in quibus Lectori diffidere mihi fas non erit, quin de cauſſa, cur in hoc Dictionario non inveniantur, ipſe judicabit: quanquam horum aliqua aliis in vocabulariis Svecicis offenderit. Hac de re aliquantò fuſius egi in obſervationibus ſuper Gloſſarium Ihrianum. Notandum tamen, nonnullas plebeji uſus voces in ſermone diſſoluto tolerari, vel etjam in ſcriptis vulgo deſtinatis, aut in carminibus jocoſis. Hæc ſunt in Dictionario nota peculiari diſtincta.

Antiqua & obſoleta verba ſuperflua ſunt in Dictionario, illum in finem deſtinato, ut

är ärnad til at låra Språket, sådant som det nu för tiden brukas. I et Lexicon Etymologicum finna sådane ord sitt rum; men man ser likwäl många sådana i wåra Ordlistor, hwarmed man riktat Boken, men icke Språket. Några gamle ord brukas likwäl ännu i wiſſa händelſer, och åro här särskildt utmärkte.

I Skaldekonſten brukas många ord, ſom höra egentligen til Poeternas språk. De finna icke rum i Ordboken, utan böra upſökas i et Mythologiſkt Lexicon. Andre åro mer allmänne, och finnas i Ordboken utmärkte.

Wi haſwe ock ord, ſom i ſynnerhet höra til wiſthuſet, köket eller källaren, eller särskildt til wåra Fruntimmers ſlögder. Af deße åro de allmänt gängſe uti Ordboken intagne: men ſomlige brukas icke, och förſtås icke heller af andra, än af Fruntimren. Sådane ord har man icke acktat nödigt, at uti Ordböken införa.

Herr CantzlieRådet och Riddaren Ihres Gloßarium SwioGothicum, har för längre tid tilbaka warit under utarbetning, och altså redan för fem år ſedan hunnit at igenom trycket utgifwas. En del har trodt, at ſedan detta Werket utkommit, wore någon annan Swenſk Ordbok icke af nöden. I anſeende härtil har jag funnit mig föranlåten, at uti förut citerade lilla Afhandling omſtändeligen anföra, hwaruti bägge deße Werk åro ifrån hwarandra ſkiljacktige: hwarföre jag ock här mig på denſamma beropar. Där finnes ock anmärkt, huru Auctoren ſelf, på mer än et ſtälle, förklarat, at han icke beſattat ſig med den

ut inde lingua diſcatur qualis hodierni uſus ſit. In Lexico etymologico talia locum inveniunt; quamvis & horum multitudinem videmus in Gloſſariis huc usque editis, quibus librum, non linguam locupletiorem reddere ſategerunt Auctores. Antiqua tamen verba nonnulla, certis in caſibus, adhuc uſurpantur, quæ quoque ſua nota ſignata ſunt.

Artis poëticæ verborum haud exiguus eſt numerus, quæ ad Poëtarum linguam pertinent. In noſtro Dictionario locum non habent iſta vocabula, in Lexico Mythologico quærenda. Alia magis communia in Dictionario nota diſtincta ſunt.

Habemus & verba, quæ peculiari modo ad promtuarium, culinam vel cellam, vel etiam ad fœminarum noſtrarum negotia, pertinent. Horum crebriora noſtra fecimus; eorum verò plurima non uſurpantur, nec intelliguntur ab aliis, quam à fœminis. Talia è re viſum non fuit Dictionario inſerere.

Gloſſarium SvioGothicum C. Ihre, longius abhinc lucubrationibus Auctoris ſubjectum, jam ante luſtrum in lucem prodiit impreſſum. Inventi ſunt qui credidere, poſt hoc opus editum, aliud Lexicon Svecicum non eſſe neceſſarium. Quo reſpectu coactum me reperi, ſuperius citatam edendi tractatiunculam; in qua prolixius oſtenſum, quomodo gemina hæc opera ab invicem differant; quapropter ad ibi dicta me referre mihi liceat. Annotatum etiam ibi, quemadmodum Auctor ipſe haud ſemel declaraverit, ſuum

non

den syftan, som en Lexicographus åligger: hwaraf kan slutas, at hans Bok icke är ärnad til samma ändamål, som en Swensk Ordbok.

Grammatikans och Ordbokens nära förening lär jag icke behöfwa widlöftigt omtala. Hwar och en wet, at det är icke nog, at lära et ords bemärkelse, utan at af Grammatikan inhämta des slag, böjelse och öfriga bruk. Läsaren finner altså i Ordboken alt hwad af den Grammatiska delen i Språket dit hörer.

Angående Orthographien, twiflar jag icke, at ju Läsaren i många fall är af den meningen, at skrifsättet är ricktigt, och på rätta grunder sig stödjer. I andra ords skrifning kan ske Läsaren är af annan tanke, men stämmer däruti öfwerens, at det är wafgjordt, hwilket är det rättaste, således indifferent hwilketdera antages; och i följe däraf lika, om Allmänheten gillade Läsarens mening, i fall han skrifwit Ordboken, eller om Allmänheten bifaller den i detta Werket brukade Orthographien. Men swåraft lär bliswa, at winna Läsarens bifall, om han är af stridig mening, och tycker at i somliga ords skrifsätt är fel eller willfarelse. Härwid har jag icke annat at anföra, än at jag beder Läsaren giswa sig tid och tålamod, at genomse de af mig tid efter annan i detta ämnet utgifna Skrifter, hwaraf skälen til Orthographien kunna inhämtas: då jag hoppas, at Läsaren i många mål torde bliswa med mig ense. Men om Läsaren ännu i några ords skrifning är af skiljacktig mening, torde jag få under-

non fuisse Lexicographi munus; unde colligitur, librum illum eidem non fini destinatum esse, ac Lexicon Svecicum.

De arctiore inter Grammaticam & Dictionarium harmonia, prolixius agere mihi non opus erit. Haud satis esse quis nescit, in Lexico significationem alicujus verbi sibi cognitam reddere, nisi simul ex Grammatica ostendatur illius vocabuli genus, flexio, & varius usus. Sic ea quæ huc spectant, linguæ partis Grammaticalis cuncta, in Dictionario præsente inveniet Lector.

Quod ad Orthographiam adtinet, non dubito, quin Lector in multis eam foveat opinionem, modum scribendi esse justum, rectisque fundamentis innixum. In aliarum vocum scriptione aliam forsan habet sententiam, in eo tamen convenientem, quod indecisum sit, utrum rectius, indeque quodnam recipiatur, ἀδιάφορον. Sequitur hinc pari id passu ambulare, an publicum Orthographiæ Lectoris arrideret, si ipse Dictionarii Auctor exstitisset, an verò publicam assentiatur Orthographiæ in hoc opere usitatæ. Lectoris autem approbationem elicere maximæ erit difficultatis, si opinione contrarius, quarundam vocum Orthographiam vitiis vel erroribus laborare putet. Quocirca nihil aliud adferendum habeo, quam precibus Lectorem solicitare, tantillum velit temporis & patientiæ impendere, ut legat scripta à me per intervalla carptim hac super materia edita, in quibus explicantur scribendi rationes: tum enim sperare possum, me Lectorem multis in casibus consentientem habiturum. Quod si adhuc in aliquarum vocum scriptione sententiam sustinet contrariam,

underſtälla des omdöme följande at betracka.

Om Ordboken öfwer et Språk, som icke ännu är ſtadgadt, ſkulle författas af flera, ſå bleſwe det et plockwerk, öfwer alt ſig olikt, och torde igenom ſtridigheter aldrig komma til ſlut. Tages grunden af Etymologien, ſå gillas den icke af alla. Tages den af allmänna bruket, ſå tänka många därom på olika ſätt. Huru wore det då möjeligt, at et Swenſkt Lexicon någonſin kunde komma i dagsljuſet? Jag har följt de uppgifna reglor i Orthographien, men för öfrigt, ſåſom en hufwud-regla, hållit mig wid allmänna bruket. Men hwem ſkall häröfwer wara domare? När de yppersta och mäſt upplyſte Män i Staten, icke hafwa något at erinra wid en brukad Orthographie: när Kongl. Wetenſkaps Academien, ſom har Språkets upodling ibland ſina föremål, igenom hwars omſorg detta Arbetet blifwit mig ålagdt, förklarar däröfwer ſitt nöje och wälbehag: med hwilket Kongl. Witterhets Academien inſtämmer: när Kongl. Cantzlie-Collegium, och andre Rikſens Collegier yttra ſig til bifall: när man hörer Allmänhetens röſt til nöje och bifall; ſå tyckes härі wara nog anledning, at antaga och bruka et wiſt ſkrifſätt. Om då några få finnas, ſom äro intagne af ſynnerliga, och dem egna tankar i wiſa ords ſkrifſätt, tyckes ſådant icke kunna werka någon förändring i Ordboken. Hwarwid dock altid förutſättes, at detta Werket, ſå wäl ſom alle andre, får kännas wid briſter, ſom läda wid menniſkors ofullkomlighet; ifrån hwilka en annan Författare, hwem han ock wore, icke kunde hålla ſig befriad.

Latin-

ab illo ſequentiâ meditationi ejus ſubjiciendi veniam mihi polliceor.

Si Lexicon linguæ cujusdam nondum ſtabilitæ à pluribus conſcribendum eſſet, opus inde exoriretur centonibus conagmentatum, per omnia ſibi inæquale, controverſiisque continuè interſperſis vix ad finem perducendum. Poſito in Etymologia fundamento, non illa ab omnibus probatur. Si fundaminis loco uſus fuerit acceptus, de hoc alii aliter ſentiunt. Quomodo quæſo fieri poſſet, ut Lexicon Svecicum unquam in lucem veniret? Traditas in Orthographia regulas obſervando, ut primariam recepi uſum vulgarem. Sed in his arbiter quis erit? Cum illuſtriſſimi, ſuoque judicii acumine in civitate præſtantiſſimi viri, uſitatæ annuerint Orthographiæ: Cum Regia Academia Scientiarum, cui linguæ cultura inter agenda, cujusque cura opus hoc elaborandum mihi impoſitum, Orthographiam idoneam ſatisque congruam eſſe, declaraverit: eidemque adſtipulatur Regia Academia Literarum humaniorum: cum Regiæ Cancellariæ Collegium, aliaque Collegia publica, his aſſenſum præbuere: cum denique vocem populi conſentientem audimus: haud parum id conferre videtur, ad utendum & recipiendum certum in ſcribendo modum. Quod ſi pauci inveniantur, ſingulari iisque propria, circa certorum verborum ſcriptionem, opinione occupati, mutationem id in Dictionario productum fore, veriſimile non eſt. In quo tamen valet antea monitum, hoc opus, ut cuncta alia, imbecillitatis humanæ referre ſpecimen, ideoque in illo defectus, à quibus talis operis Auctori, quisquis demum ſit, nec ſe liberum ducere fas erit.

In-

Latinſka uttolkningen är förnämligaſt ärnad til Utländingars tjenſt, til at därigenom kunna lära ſig Språket, eller ock betjena ſig däraf, til at kunna läſa Swenſka Böcker, eller för dem, ſom åſtunda, at däraf göra Öfwerſättningar. Man har i ſynnerhet walt Latinen, i aſſeende på ord i Wetenſkaper och Konſter, ſom med alla Folkſlag i werlden äro gemenſame, ehuru Franſyſkan i annat aſſeende är mer allmänt bruklig. Den torde ock tjena Swenſka Ungdomen, at lära ſig Latinſka namnen på orden. Det har icke warit min ſyßla, icke heller har jag påtagit mig, at underwiſa i en prydlig Latin, ſom bör hämtas ur källan, jag menar de Latinſka Auctorerna. Jag har endaſt warit ſorgfällig, at kunna uttrycka rätta meningen af orden, och göra den begriplig för Folk, ſom icke förſtå wårt Språk. Härom har jag warit nödſakad, at igenom tryckет förut framgiſwa en liten ſärſkild Afhandling, (c) hwarpå jag mig beropar. Här torde altſå, til at undwika widlöftighet, allenaſt några påminnelſer ega rum.

1. En Criticus bör förſt genomſe hela Werket, på det han ej må tycka något annat ord eller taleſätt wara lämpligt i Latinen, hwilket han på annat ſtälle torde finna lämpligare brukadt.

2. Han bör icke förkaſta ord, blott af ſkryt, til at därmed wiſa ſin inſickt i Latinen. Icke heller wara för grannſynt, at leta efter fel, där inga äro.

3. Gif-

Interpretationis Latinæ is præcipuè finis eſt, ut exteri linguam exinde diſcere poſſint, vel iis auxilio ſit in lectione librorum Svecicorum, vel etiam ad translationes iis inſerviat. Latinum huic aptum maximè judicavimus, reſpectu ad voces in ſcientiis & artibus, univerſis in mundo gentibus communes; quanquam lingua Gallica aliàs magis ſit uſu vulgaris. Quin juvenibus forſan utilis erit, dum nomina rerum latina percipere cupiunt. Mearum non fuit partium, neque id in me ſuſcepi, ut juventutem docerem modum ſcribendi ornatiorem, ex ipſo fonte hauriendum, id eſt, Latinorum Auctorum lectione. In id unicè operam ſtudiumque impendi, ut genuinum verborum ſenſum exprimerem, illumque redderem iis evidentiorem, qui noſtram non intelligunt linguam. De hoc præliminarem edendi tractatiunculam mihi neceſſum fuit, ad quam me refero. (d). Quapropter heic prolixitatis evitandæ cauſſa, præmiſſa tantum aliqua adferre lubet.

1. Totum Criticus primum perlegat opus, ne putet aliam vocem vel phraſin ſubſtituendam magis aptam, quam tamen alio in loco inveniet forſan accommodatiorem.

2. Nec illi rejicienda ſunt vocabula oſtentationis gratia, quò monſtret ſuam in Latino peritiam. Neque ſubtilem agat, eorum more, qui nodum in ſcirpo quærere ſolent.

(c) *Fragmentum, de vocum in Dictionario Svecico interpretatione Latina.* Holmiæ, 8:vo 1772.

3. Gifwa ackt på skiljacktiga bemärkelsen imellan enkla och sammansatta ord, som igenom uttolkningen för främmande bör uplysas.

4. Icke uptänka lika gällande ord och talesätt med dem, som stå i Ordboken; fast mindre föreslå några, som göra meningen mörk, eller aldeles oricktig.

5. Gifwa Auctoren rätt uti ord, som äro swåre at uttyda, hwilkas uttolkning beror på godtycke.

6. Hålla sig wid de konstord, som äro tagne ur Auctorernas skrifter, utan at efter behag wilja sätta andra i deras ställe.

7. Icke wara så nogräknad wid ord, som kallas barbaræ. Uti Fabri Sorani Lexicon, uti Ihres Gloßarium, och andra slika Werk, finner han en myckenhet sådana ord. Härom har jag något handlat uti Anmärkningarne öfwer bemelte Gloßarium.

8. För öfrigt, och hwad de Critiker angår, som härflyta af hat eller afwund, så föracktas de, och lemnas til Auctorernas wanheder

Angående nya Latinska ord, som blifwit brukade, bör jag här något tillägga. (d) Det torde lända til min enskyllan, at de så kallade voces barbaræ icke altid härkommit af okunnighet eller wårdslöshet, emedan Skribenter i nyare tider warit nödsakade, at uptän-

3. Differentiam observare debet inter verba simplicia & composita, quæ interpretatione Latina exteris illustranda veniunt.

4. Alias voces, ejusdem ac eorum in Dictionario valoris, excogitare, non convenit: multoque minus tales proponere, unde sensus redditur obscurus vel erraticus.

5. Auctori cedendum circa voces explicatu difficiles, quarum interpretatio ab arbitrio pendet.

6. Terminos retineat technicos, ex Auctorum scriptis depromtos, rejecta alios eorum loco pro lubitu substituendi cupidine.

7. Nimium ne sit accuratus circa voces, uti vocantur, *barbaras*. Lexicon evolvat *Fabri Sorani*, *Gloffarium Ihrianum*, & alia ejusdem farinæ opera, tum barbararum vocum inveniet copiam satis magnam. Hanc levi penicillo tetigi materiam in Observationibus in Glossarium supra citatis.

8. Quantum de cetero ad animadversiones adtinet, quæ ab odio vel invidia ortum ducunt, spretæ vilescunt, Auctoribus in dehonestamentum relinqvuntur.

Addendum nonnihil de novis in Dictionario vocabulis. (d) In mei excusationem id conducere videtur, non semper per inscitiam vel incuriam accidisse, quod ascitas vel barbaras voces, scriptis immistas videamus. Temporibus enim novis, novas fingere voces neces-

(d) Se hos Ihre, voc. Wåsende. Warelse. Confer *Fragmentum &c.* pag. 8.

tänka nya namn och ord. Den war dristig, som först kallade Bösza på Latin Bombarda, Stycke, Tormentum, &c. Men det tyckes wara åfwen så myndigt, at kalla Stop, Stopa. (e). Af sådan anledning har jag trodt mig kunna wåga, at införa några nya ord på Latin, til at swara emot saker, som hos de Romare woro obekante. Til exempel:

Fiól. Violinus, som på Fransyska heter Violon, och just därigenom kan Latinska namnet skilja detta ifrån alla andra instrumenter.

Bas. Bassus. Man ser på Latin Bassus generalis eller fundamentalis; och wore nästan omöjeligt, at utom detta ordet kunna uttrycka, når man will på Latin tala om General Basen.

Plåt. Platus. Detta behöfwes, når man på Latin will handla om detta Myntslag i Swerige. Til exempel: Slå plåtar. Utskeppa plåtar.

Ducat. Ducatus. Är nödigt, til at kunna skilja detta ifrån andra Guldmynt, som ock på Latin heta Aureus; hwarunder kan förstås Louis d'or, Guinée, &c.

Mark. Marca. I penningsaker brukas detta Latinska ordet allestädes af Swenska Skribenter.

Jul. Festum Juliorum, war en Högtid i Swerige uti Hedendomen, och kun-

necessum habuere scriptores, Audaculus is quidem erat, qui primus BÖSSA, *Bombardam* appellare sustinuit, STYCKE, *Tormentum*, *&c.* Verum minoris esse Auctoritatis quis credet, nostrum STOP vocare *Stopam.* (e) His adductus novas aliquot inferere voces ausus sum, quæ rebus Romanæ genti incognitis respondeant. Exempli gratia:

FIÓL. *Violinus*, *Gallis Violon*, peculiari modo hoc nomine Latino, à quibusvis aliis instrumentis musicis distinguitur.

BAS. *Bassus.* Videmus Latinè: *Bassus generalis*, vel *fundamentalis*, qua voce vix carere possumus, cum Latinè loquendum de *General Basen.*

PLÅT. *Platus.* Hoc opus est vocabulo, dum Latino sermone agendum de hoc monetæ genere in Svecia, ex. gr. SLÅ PLÅTAR. UTSKEPPA PLÅTAR.

DUCAT. *Ducatus.* Necessarium est, ad distinguendum hoc ab aliis nummorum generibus aureis, quæ Latinè vocantur *Aureus*, quo sub intelliguntur etiam *Louis d'or*, *Guinée*, *&c.*

MARK. *Marca.* In re nummaria Latinum hoc passim apud Auctores Svecicos occurrit.

JUL. *Festum Juliorum*, apud ethnicos Festum erat in Svecia, tumque vocari

(e) *Glossarium*, voc. Jungfru. II. Notat octavam partem *Stopæ.*

kunde då icke kallas Feſtum nativitatis Chriſti. Det förra Latinſka brukar Ihre uti Gloßario: åfwen ſom wi och haſwe en Diſputation, hållen i Upſala, De Feſto Juliorum.

Poſt. Poſta. Likaledes är en Diſputation i Upſala hållen, De regali poſtarum: och tyckes detta ordet i ſomliga fall wara oumbärligt.

Peruk. Perucca. Brukas af Hollberg uti *Iter ſubterraneum.*

Flera ſådana lär man här icke finna, och går jag nu ſlutligen, til at för Läſaren utreda et och annat, ſom är at märka, wid ſjelfwa inrättningen och beſkaffenheten af denna Ordboken.

Några ord haſwa under aftryckningen bliſwit utelemnade, dem Läſaren behagar anmärka, at på ſina ſtällen införas. De ſtå wid ſlutet af Ordboken.

Sammanſatte ord finnas wid de enkla. Men när de förre antingen bliſwit för många på et ſtälle, eller at de äro af någon ſynnerlig art i bemärkelſe eller böjelſe; eller på något wis i ſammanſättningen förändras, ſå äro ſådane ſärſkildt i ſin ordning utſatte.

Om några med en Partikel eller annat ord ſammanſatte, äro utelemnade, ſå förſtås de lättligen, då bägge orden på ſina ſtällen ſärſkildt upſökas.

Sammanſatte ords böjelſer fås igen, när man ſer efter de enkla.

Om

cari non potuit *Feſtum nativitatis Chriſti.* Priori utitur Ihre in Gloſſario, idemque fert titulus Diſſertationis Upſalienſis, *De Feſto Juliorum.*

Post. *Poſta.* Similiter habemus Diſſertationem Upſalienſ. *De regali Poſtarum*, quo quidem vocabulo, ut breviore & magis commodo, diſſiculter carere poſſumus.

Peruk. *Perucca.* Hoc uſus eſt *Hollbergius* in *Itinere ſubterraneo.*

Plura ejusmodi forſan heic non reperiuntur; jamque ad ultimum me accingo, ut Lectori nonnulla expediam, circa inſtitutionem hujus operis & ordinem notanda.

Quædam verba ſub prelo omiſſa obſervabit Lector benevolus, ſuis locis inſerenda. Exſtant heic ad finem operis.

Compoſitorum juxta *ſimplicia* locus eſt. Cum vero illorum numerus ibi nimium augeſceret, vel dum ſingularem habent ſignificatum aut flexionem, vel etiam aliquo modo in compoſitione mutationem ſubeunt, iſta ſeparatim ſuo ordine poſita inveſtiganda ſunt.

Si quædam cum particula vel alio vocabulo compoſita deſiderantur, illorum quis ſenſum facilè inveniet, dum bina vocabula ſeparatim ſuis locis quæruntur.

Compoſitorum flexiones, quærendo ſimplicia, inveniuntur.

De

Om förändringar uti Tempora och Participia af sammansatta Verba, bliswer man underrättad, då man slår up de enkla, och gifwer ackt på hwad citeras. Til exempel: Förböd, conf. Böd, som är Imperfectum af Bjuda; och af detta är sammansatt Förbjuda, hwars Imperfectum således är Förböd. På samma sätt: Tilstod, conf. Stod, Imperfectum. Öfwerblef, conf. Blef. Bårttog, conf. Tog. Kringlade, conf. Lade, &c. Likaledes Participia, til exempel: Genombruten, conf. Bruten, Participium af Verbum Bryta, hwaraf sammansatt Genombryta, hwars Participium Genombruten. På samma sätt Afskuten, conf. Skuten. Upburen, conf. Buren. Och så i andra.

De mutationibus compositorum in *Temporibus* & *Participiis*, instructus eris, simplicia adiens, ibique citata observans: ex. gr. FÖRBÖD, *conf.* BÖD, quod est *Imperfectum* à BJUDA, & ab hoc compositum FÖRBJUDA, cujus *Imperfectum* adeo est FÖRBÖD. Eodem modo TILSTOD *Imperfectum*, *conf.* STOD. ÖFWERBLEF, *conf.* BLEF. BÅRTTOG, *conf.* TOG. KRINGLADE, *conf.* LADE. Sic etiam *Participia*, ex. gr. GENOMBRUTEN, *conf.* BRUTEN, *Participium* Verbi BRYTA, unde compositum GENOMBRYTA, cujus *Participium* GENOMBRUTEN. Eodem modo AFSKUTEN, *conf.* SKUTEN. UPBUREN, *conf.* BUREN. Et sic in aliis.

Om ostadiga bruket af Vocalerna E och Å, samt O och Å, så wäl som angående skiljacktiga skrifsättet med Hw och W, är wid sjelfwa början af deßa bokstäfwer särskildt påmint.

De inconstante usu Vocalium *E & Å*, *O & Å*, similiter ac de scribendi modo vario per *Hw*, vel simplici *W*, statim sub initio harum literarum cognitio tradita est.

Detta är hwad jag såsom inledning til Werket, uti Företal haft at andraga; och innesluter mig förögrigt uti Läsarens gunst, i förmodan at alt til det bästa uttydes. Stockholm den 30 September 1773.

Hæc sunt omnia, quæ ad introductionem operis in præfamine adferenda habui; quodque reliqvum est, me favori Lectoris commendatum cupio, velis cuncta in meliorem partem interpretari. Holmiæ die XXX Septembris MDCCLXXIII.

Teckens och afbrutne Ords uttydning. *Signorum Verborumque fractorum explicatio.*

Siffror 1. 2. 3. 4. utmärka Declinationer och Conjugationer. Characteres numerales 1. 2. 3. 4. Declinationes & Conjugationes indigitant.

M. Me-

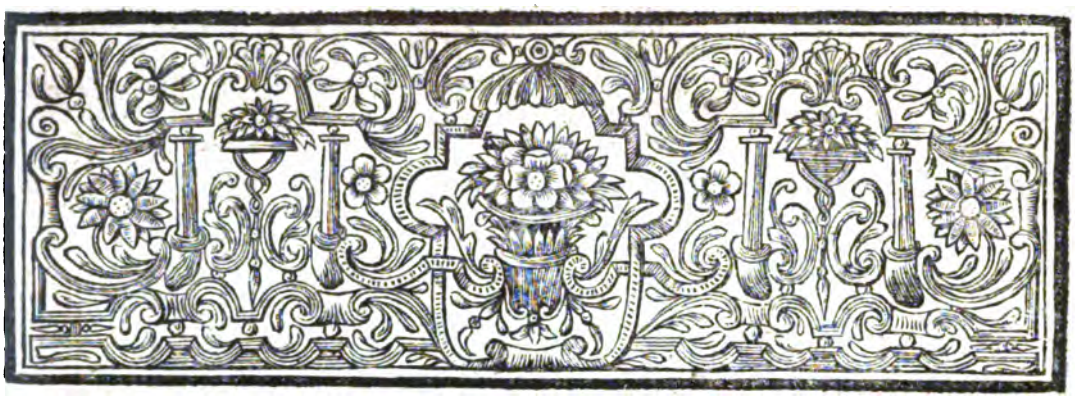

A.

Abbore, m. 2. Perca fluviatilis. *Piſc.*

Abbot, m. 2. Abbas.

Abcebok, f. 3. Libellus elementarius pro infantibus, ad diſcendas literas & ſyllabas. *Plur.* Abceböcker.

Abdiße, f. 1. Abbatiſſa.

Academie, f. 3. Academia. *Plur.* Academier. Wetenſkaps Academien, Academia Scientiarum. *Hinc*: *Adj.* Academiſk, Academicus.

Accent, m. 3. Accentus, *v. lat.*

Accis, m. Tributum mercibus eſculentis impoſitum, *v. per.* Accis-Rätt, Judicium ubi illius naturæ cauſſæ aguntur.

Accord, n. 4. *Vox Gall.* Noſtrum eſt; ex. gr. Sluta accord om något, De aliqua re conventionem inire. Tjenſt-accord, Conventio de munere in alium transferendo. *Hinc*: *verb.* Accordera, De munere in alium transferendo convenire.

Ach! int. Ah!

Ackt, m. Attentio, conf. Acktning, ex. gr. Giſwa ackt, Attentionem adhibere. I ackt taga hwad anſtändigt är, Quod decet obſervare. Ur ackt låta, Negligere. Taga tilfälle i ackt, Occaſionem arripere. I den ackt och mening, Eo animo, vel propoſito. Taga ſig i ackt, Sibi cavere.

Ackta, v. a. 1. Æſtimare. Ackted, p. p. ex. gr. Högt ackta, Magni æſtimare. Han acktar ingen, Neminem æſtimat. Han acktas ingen ting, Nihili æſtimatur. Han acktar intet hwad de ſäga, Quæ dicant, nihili pendit.

Item: Ackta, Attendere, ex. gr. Ackta elden, Attende ad ignem. Han acktar at ſå göra, Ita facere animo conſtituit. Ackta ſig, *Recipr.* ex. gr. Ackta dig för honom, Ab illo caveas. Ackta dig för elden, Cave ignem. Ackta dig, Apage, conf. Wakta.

Item: Ackta åt, *vel* Ackta efter, Animum ad obſervandum intendere. Ackta om, ex. gr. Han acktar intet om, huru det går, Quomodo res ſuccedant, parum ei cordi eſt. Ackta på, Attendere. Obſervare, ex. gr. Ackta på hwad ſom ſåges, Ad ea quæ dicuntur attendas. De acktade på honom, Illum obſervabant. Ackta up, Attentionem ad circumſpiciendum adhibere. Ackta ut, Rei finem vel exitum obſervare.

Ackter, *term. naut.* Poſtica pars navis. Ackter ut, Puppim verſus, *Compoſ.* Ackterſtäfwen, conf. Stäf. Ackterſpegel, Planum verticale puppis, ſuper gubernaculum.

Acktning, m. 2. Æſtimatio. Reſpectus, ex. gr. Haſwa acktning för någon, Alicujus rationem habere. Af acktning för honom, Debita in illum obſervantia, conf. Ackt. Högacktning.

Acktſam, adj. Attentus, ex. gr. Acktſam at höra, Ad audiendum attentus. Acktſam om kläder, Conſervandis veſtibus attentus, conf. Upmärkſam.

Acktſamhet, f. 3. Attentio, conf. Upmärkſamhet.

Act, m. 3. *v. lat.* Actus notabilis vel ſolennis, ex. gr. Förmälnings Act, Nuptiarum principum actus ſolennis. Comedien delas i Acter,

Comœdiæ in actus dividitur. *Item*: Act, *Plur.* Acter, conf. Handlingar.

Addera, v. a. 1. Addere, *term. arithm. Hinc Subſt.* Addering, m. Additio.

Adel, m. Status nobilium. *Def.* Adelen, ex. gr. Sweriges Adel, Ordo nobilium Sveciæ. Adels bref, Collatæ nobilitatis diploma. Adels fanan, Legio, quam ordo nobilium conducere tenetur.

Item: Adel, *Adjectivè*, ex. gr. Han är Adel, Nobilis eſt.

Adelig, adj Nobilis, ex. gr. Wara af adelig ätt, Nobili genere natum eſſe. Adeligt wapen, Inſigne nobilitatis, conf. Adel.

Adelsman, m. 3. Nobilis. *Plur.* Adelsmän.

Adelſkap, n. 4. Nobilitas.

Adel Ståndt, n. 4. Ordo nobilium Regni.

Aderton, *Numer*, Octodecim. Adertonde, *Num. ord.* Decimus octavus.

Adla, v. a. 1. Nobilitare. Dygden allena adlar, Virtus ſola nobilitat. Adlad, p. p.

Advocat, m. 3. Cauſſidicus, *V. per.* Advocat Fiſcal, Fiſcalis in Collegiis publicis.

Advocera, v. n. 1. Cauſſam alius agere in foro.

Advocatur, m. Cauſſarum pro aliis apud judicem actio.

Aequator, m. *alias*, Linien, *vel* Dagjämnings Linien, conf.

Af, præp. Ab. De. Ex, *ex. gr.* Af begynnelſen, Ab initio. Af guld, järn, ꝛc. Ex auro, ferro, &c. Af den orſaken, Ille ex cauſſa. Af intet, Ex nihilo. Det är giordt af ſtål, Ex chalybe id factum.

Nota. *Particula hæc verbis poſtponi ſolet, illiusque plenior uſus & ſignificatio apparet ab exemplis circa ipſa vocabula allatis. Quæ vero illam habent præfixam, hoc ſequuntur. Nonnulla eam vel ante, vel poſt ſe, poſitam admittunt*, ex. gr. Afdraga & draga af, Detrahere. Afföra & föra af, Abducere. Skära af & afſkära, Deſecare, & *ſic in aliis.*

Item: Af och an, *vel* Af och til, Ultrò citròque, ex. gr. Gå af och an, Ultrò citròque ambulare, conf. Hit och dit.

Item: Af, *Nota Ablativi*, ex. gr. Af kärlek, Amore. Af fruchtan för döden, Timore mortis.

Item: Af, Dicitur de rupto vel fracto, ex. gr. Pipan är af, Tibia fracta eſt.

Afbalka, v. a. 1. Contignatione ſecludere. Afbalkad, p. p.

Afbarka, v. a. 1. Decorticare. Afbarkad, p. p.

Afbedja, v. a. 4. Deprecari. Afbeden, p. p. *Def. & Plur.* Afbedne, *Pr.* Afbeder, *Ipf.* Afbad, *Pf.* Afbedit, *vel* Afbedt, ex. gr. Han afbad ſtraffet, Pœnam deprecabatur. Detta afbeder jag hos dig, Hoc te deprecor.

Afberga, v. a. 1. Annonam collectam inferre. Afbergad, p. p.

Afbeta, v. a. 1. Depaſcere. Afbetad, p. p.

Afbetala, conf. Betala af, *Hinc*: Afbetalt, p. p.

Afbetalning, m. 2. Debito deducenda ſolutio.

Afbetſlad, p. p. *verb.* Betſla af.

Afbida, v. n. 1. Præſtolari. Manere alicubi, donec quid eveniat, ex. gr. Jag kan icke afbida hans ankomſt, Usque dum venerit, manere non poſſum. Man måſte afbida tiden, Manendum vel acquieſcendum, donec tempus erit, conf. Afwackta.

Afbild, f. 3. Effigies.

Afbilda, v. a. 1. Typo vel imagine referre. Afbildad, p. p.

Afbita, v. a. 4. Demordere, conf. Bita af. Afbiten, p. p. *Def. & Plur.* Afbitne.

Afbitning, m. 2. Demorſio.

Afbräck, m. Damni quid vel impedimenti, ex. gr. Göra fienden afbräck, Damni quid hoſtibus inferre. Han har lidit ſtor afbräck, Magno affectus fuit damno.

Afbränna, v. a. 2. Deurere. Afbränd, p. p. conf. Förbränna.

Afbrinna, v. n. 4. Incendio conſumi. *Cj.* Brinna. Afbrunnen, p. p.

Afbröt, *Ipf. verb.* Afbryta.

Afbruten, p. p. conf. *verb.* Afbryta.

Afbryta, v. a. 4. Defringere. Abrumpere, *alias*. Bryta af, *Horum*, p. p. Afbruten. *Def. & Plur.* Afbrutne, ex. gr. Afbryta en käpp, Baculum penitus frangere. Afbryta talet, Orationem abrumpere.

Afböja, v. a. 2. Avertere. Arcere, conf. Böja af, *Hinc*: Afbögd, p. p. ex. gr. Han wille afböja det onda, Malum arcere vele-

volebat. Faran blef afbögd, Avertebatur periculum. Afbögd käpp, Baculus flexione ruptus.

Afbön, f. 3. Deprecatio, ex. gr. Göra offentlig afbön, Publicè deprecationem facere.

Afbörda, v. a. 1. Exonerare. Afbördad, p. p. *uſurpatur tantum in ſenſu translato*, ex. gr. Afbörda ſig ſin ſkuld, Debitum ſolvere. Afbörda ſin plickt, Officio ſuo ſatisfacere.

Afdanka, v. a. 1. Exauctorare. Dimittere. Afdanka ſoldater, Milites dimittere. Afdankad, p. p.

Afdankning, m. 2. Dimiſſio, *milit.*

Afdela, v. a. 1. Diſpertire. Dividere, conf. Dela af, *Horum*, p. p. Afdelad, *vel* Afdelt, ex. gr. Afdela för hwar och en ſin lott, Sortem diſpertire cuique. Han har afdelt boken i wiſſa capitel, Librum in certa capita diviſit. Afdela et Regemente, Chiliadem militum in cohortes dividere.

Afdelning, m. 2. In certas partes ſeparatio vel diviſio, conf. Delning.

Afdrag, n. 4. Abſtractio. Subtractio.

Afdraga, v. a. 4. Abſtrahere. Subtrahere, conf. Draga af, *Inde*. Afdragen, p. p. *Def. & Plur.* Afdragne, ex. gr. Han har afdragit ſin fordran, Debitum ſubtraxit. Det afdrogs i räkningen, Rationi deducebatur. I räkningen afdraget, Rationi deductum. Afdraget ſkinn, Pellis detracta.

Afdrifwa, v. a. 4. Abigere. Depellere, *Cf.* Drifwa. Afdrifwen, *Def. & Plur.* Afdrifne, p. p.

Afdöma, v. a. 2. Judicium ferre vel ſententiam. Afdömd, p. p. ex. gr. Han har afdömt ſaken, Cauſſam dijudicavit. Afdömd ſak, Cauſſa judicata.

Affall, n. 4. Decidium. Defluvium, *Aliter.* Affall ifrån Läran, Apoſtaſia.

Item: Affall, Defectio, ex. gr. Deras affall gjorde honom ſtor möda, Illorum defectio magna eum affecit moleſtia.

Affalla, v. a. 4. Decidere, conf. Falla af, *Horum*, p. p. Affallen; *Def. & Plur.* Affallne, ex. gr. Han afföll ifrån rätta Läran, A vera doctrina decidit.

Item: Affalla, Deficere, ex. gr. De affölle ifrån honom, Ab illo defecerunt. *Aliter*, ex. gr. Han har märkligen affallit, Haud parum emarcuit.

Affallen, ex. gr. Affallen ifrån religionen, Apoſtata factus. Affallen ifrån et parti, Qui factionem deſeruit. Han ſer affallen ut, Tabidum refert. Affallne blad af träden, Folia ex aboribus delapſa.

Affatta, v. a. 1. Delineando vel deſcribendo exprimere, ex. gr. Affatta en ort på carta, Regionem geographicè delineare. Affattad, p. p.

Affila, v. a. 1. Delimare. Affilad, p. p.

Affjälla, v. a. 1. Desquamare. Affjällad, p. p.

Affinna ſig, v. n. 4. *Recipr.* Mercedem vel munera reportare.

Affiytta, v. n. 1. Demigrare. Affiyttad, p. p.

Affiyttning, m. 2. Demigratio.

Affjä, conf. Flå af, *Hinc* Affjädd, p. p.

Affordra, v. a. 1. Expoſcere, conf. Fordra af, *Inde* Affordrad, p. p. ex. gr. Glöm icke at affordra hans bref, qwittens, &c. Illius literas, apochem &c. expoſcere, ne obliviſcaris.

Affällig, adj. A partibus deficiens.

Affälling, m. 2. Apoſtata. A partibus deficiens quis.

Affärd, m. 2. Diſceſſus. Abitus, ex. gr. Efter hans affärd ginge wi hem, Poſt ejus diſceſſum domum ivimus. Han fick en ſnöplig affärd, Cum probro dimiſſus fuit. *Aliter*, ex. gr. Hans affärd har bedröfwat mången, Illius multos triſtitia affecit obitus.

Affärda, v. a. 1. A ſe dimittere. Ablegare. Affärdad, p. p. ex. gr. Han affärdade honom med kårta ord, Brevibus eum a ſe dimiſit. Bådet ſkall genaſt affärdas, Nuntius mox ablegabitur.

Affröda, f. 1. Progenies.

Affölja, v. n. 2. *Dr.* ex. gr. Min herre låter affölja den ſummon åt honom, Illam mihi mittendam ſummam, Domine, ei tradas.

Afföll, *Ipf. verb.* Affalla.

Afföra, v. a. 2. Abducere *alias* Göra af, *Horum* p. p. Afförd, ex. gr. De afförde honom til ſtaden, Illum in urbem abducebant.

Item: Afföra, Subtrahere. Deducere, ex. gr. Den ſumman kommer at afföras i räkenſkaperna, Summa rationibus illa eximenda.

Item: Afföra, Purgare, *alias.* Föra af, *term. medic. Hinc:* Afförande medel, Remedia purgantia.

Afgå, v. anom. Abire. Decedere. *Pr.* Afgår. *Ipf.* Afgick. *Pf.* Afgådt, ex. gr. Med ſkeppet ſom ſkulle härifrån afgå, Cum navi hinc ſolutura. Brefwet afgick med poſten, Literæ per poſtam miſſæ ſunt. Honom går därmed ingen ting, Nihil ei exinde edit. Afgå igenom döden, Mori. Det afgår räkningen, ..ationibus deducitur, conf. Gå af. Afgången, *Def. & Plur.* Afgångne, p. p.

Afgång, m. Deceſſus, *Aliter*, ex. gr. Waror ſom hafwa afgång, Merces quæ facilè venduntur.

Afgårda by, m. *Pagus* ..vo ſeparatus, conf. Bolby.

Afgåld, m. 3. Reditus vel proventus.

Afgifwa, v. a. 4. Tradere. *Pr.* Afgifwer. *Ipf.* Afgaf. *Pf.* Afgifwit, ex. gr. Afgifwa ſitt betänkande i en ſak, De re aliqua ſententiam ſcripto mandatam tradere. Afgifwer, *Def. & Plur.* Afgifne, p. p.

Afgift, m. 3. Depenſum, vel præſtatio pecuniaria.

Afgjord, p. p. *verb.* Afgöra.

Afgöra, v. a. 2. Decidere, ex. gr. Afgöra en ſak, Cauſſam decidere. Afgöra en twiſtighet, Controverſiam conponere, discernere. *Aliter*, ex. gr. Låt oß afgöra det oß imellan, Ia inter nos componamus, *vel* de eo conveniamus. Det är afgjordt dem imellan, Inter eos conventum eſt.

Afgnagen, *Def. & Plur.* Afgnagne, p. p. *verb.* Gnaga af.

Afgniden, *Def. & Plur.* Afgnidne, p. p. *verb.* Gnida af.

Afgrund, m. 3. Abyſſus.

Afgud, m. 2. Idolum. *Compoſ.* Afguda-beläte, Simulacrum Dei ficti. Afguda-dyrkan, Idololatria. Afguda-dyrkare, Idololatra. Afguda-hus, Ædes idoli. Delubrum. Afguda-offer, Sacrificium idolo, conf. *Simpl.*

Afhandla, v. a. 1. Tranſigere. Contrahere, ex. gr. Om den ſaken komma Miniſtrarne at afhandla, Illa de re tranſigent legati.

Item: Afhandla, ex. gr. Det ämnet har han i ſin bok afhandlat, Iſtam in libro ſuo materiam tractavit. Afhandlad, p. p.

Afhandling, m. 2. Transactio, ex. gr. Göra en afhandling om något, De re aliqua transactionem inire.

Item: Afhandling, Tractatio. Tractatus, ex. gr. Han talar därom i ſin afhandling, Hujus in tractatu ſuo mentionem injicit.

Afhjelpa, v. a. 4. Rei conficiendæ ſua adeſſe opera. *Cf.* Hjelpa, ex. gr. Jag bad honom afhjelpa den ſaken, Ut ſua rem opera ad finem perduceret, eum rogabam. Afhulpen, *Def. & Plur.* Afhulpne, p. p.

Afhugg, n. 4. Ictus reſecans.

Afhugga, v. a. 4. Amputare. Decidere, conf. Hugga af, *Horum*, p. p. Afhuggen, *Def. & Plur.* Afhuggne, ex. gr. Afhugga armen, Brachium amputare. Afhugga grenar, Ramos decidere.

Afhuggning, m. 2. Amputatio. Deciſio.

Afhulpen, *verb.* Afhjelpa.

Afhyſt hemman, n. Prædium ædificiis deſolatum, cujus vero fundi coluntur. Et hemman, hwars jordbruk idkas, men är til byagnad öde.

Afhålla, v. a. 4. Abſtinere, conf. Hålla af, ex. gr. Afhålla en ifrån ſömn, A ſomno aliquem detinere. Afhålla ſig ifrån ſällskap, A conſortio ſe abſtinere, *Aliter*, ex. gr. Afhålla watnet ifrån muren, Aquas a muro arcere. Afhållen, *Def. & Plur.* Afhållne, p. p. *verb.* Afhålla, & *verb.* Hålla af, ex. gr. Watnet är afhållet, Aqua abverſa eſt. Han är alleſtädes afhållen, Ubique acceptus eſt & dilectus.

Afhålla, v. a. 2. conf. Hålla af.

Afhållning, m. 2. Proclinatio, qua pars fluidi effunditur, *vel* qua denſum reſiduum in fundo remanet. *Item*: Plani inclinatio, qua aquæ defluunt.

Afhämta, v. a. 1. Ferendum vel ducendum quò quid recipere. Afhämtad, p. p.

Afhämtning, m. 2. Actus, quo quis aliquid ferendum vel ducendum recipit.

Af-

Afhånda, v. a. 2. Diripere. Privare, ex. gr. Afhånda en ſin egendom, Bona alicui diripere. Afhånda ſig liſwet, Vita ſe privare. Afhånd, p. p.

Afhögg, *Ipf. verb.* Afhugga.

Afhöll, *Ipf. verb.* Afhålla.

Afhöra, v. a. 2. Exaudire, ex. gr. Afhöra en predikan, ett tal, Concioni, orationi, auſcultans adeſſe. Afhörd, p. p.

Afkaſt, n. 4. Proventus. Reditus, conf. Afkaſtning.

Afkaſtad, p. p. *verb.* Kaſta af.

Afkaſtning, m. 2. Dejectio.

Afklippa, v. a. 3. Forfice recidere. Afklipt, p. p.

Afkläda, v. a. 2. Deveſtire. Exuere, conf. Kläda af, *Inde*, Afklädd, p. p. *Aliter*, ex. gr. Afkläda ſig ſitt ämbete, Munus deponere. Afkläda ſig all blygſamhet, Omni ſe denudare modeſtia.

Afkomma, f. 1. Progenies, conf. Afföda. Afkommande, *Subſtantivè*, Idem.

Afkomlingar, *Plur.* Ejusdem progeniei, conf. Efterkommande.

Afkomſt, m. 3. Proventus.

Afkunna, v. a. 1. Denuntiare. Afkunnad, p. p. ex. gr. Afkunna ägtenſkap af predikſtolen, Matrimonium ex ſuggeſtu denuntiare. Afkunna en Förordning, Statutum promulgare.

Afkårta, v. a. 1. Detrahere. Deminuere; ex. gr. Afkårta något på lönen, Salario quid detrahere. Afkårtad, p. p. conf. Förkårta.

Afkårtning, m. 2. Detractio. Deminutio; conf. Förkårtning.

Afla, v. n. 1. Concipere, ex. gr. Sedan qwinnan aflat, Poſtquam conceperit mulier. Aflad, p. p.

Aflade, *penult. prod. Ipf. verb.* Aflägga. *Item*: Aflade, *Ipf. verb.* Afla.

Aflagd, p. p. *verb.* Aflägga, & *verb.* Lägga af, ex. gr. En aflagd ſumma penningar, Summa pecuniæ ſepoſita. Den klädningen är aflagd, Veſtis illa rejecta eſt. En aflagd ſed, Mos abolitus. Aflagd ed, Juramentum præſtitum.

Aflat, Indulgentiæ pontificiæ. Aflats bref, Literæ indulgentiales.

Afled, *Ipf. verb.* Aflida.

Afleda, v. a. 2. Deducere. De via ducere, ex. gr. Afleda watnet, Aquas deducere. Afledd, n. Afledt, p. p.

Afleden, *vide* Aflida.

Aflefwerera, *vide* Aflemna.

Aflefwor, f. 1. *Plur.* Reliquiæ, ex. gr. Helgons aflefwor, Reliquiæ ſanctorum, conf. Lemning.

Aflelſe, m. 3. Conceptio, *fœminarum.*

Aflemna, v. a. 1. Tradere, ex. gr. Aflemna et bref åt någon, Literas alicui tradere. Aflemnad, p. p.

Aflida, v. n. 4. Obire. Mori, *Cj.* Lida, *Subſtantivè.* Aflidande, E vita diſceſſus. Aflida den, *Def. & Plur.* Aflidne, p. p.

Aflifwa, v. a. 1. Vitam demere, *ſupplicio.* Aflifwad, p. p.

Aflinge, n. 4. Bona acquiſita. Aflinge jord, Res ſoli acquiſitæ.

Aflopp, n. 4. Divergium. Ad profluxum declive. Afloppe dike, Canalis, quæ aquæ profluant. *Aliter*, Aflopp, *Ipf. verb.* Aflöpa.

Aflupen, *verb.* Aflöpa.

Aflyſa, v. a. 3. Denuntiatione publica abrogare, ex. gr. Aflyſa Riksdagen, Comitiorum finem publicè denuntiare. Aflyſt, p. p.

Aflång, adj. Oblongus.

Aflåta, v. n. 4. Deſinere. Omittere, *Cj.* Låta, ex. gr. Han aflåter icke at yrka därpå, Id urgere nunquam deſinit. Hon aflåt icke at bedja, Orare haud omiſit. Aflåta med ſynden, Peccata relinquere.

Item: Aflåta, Sibi auferre, ex. gr. Han har intet at aflåta, Nihil quod ſibi auferat; habet.

Aflägga, v. a. 2. Deponere, conf. Lägga af. *Hörum*, p. p. Aflagd, conf. *ſupra*, ex. gr. Aflägga kläder, ämbete, &c. Veſtes, munus, &c. deponere, *Aliter.* Aflägga ſin tackſägelſe, Gratiarum actionem proferre. Aflägga ſin helsning, Salutem dicere. Aflägga ſin ſkyldighet, Officio ſatisfacere. Aflägga ed, Juramentum præſtare. Aflägga gamla ſeder, Mores abolere antiquos.

Aflägſe, adv. Seorſim remotè, ex. gr. Gården ligger aflägſe, Villa remotius ſita eſt.

Aflägsen, ABJ. Situ remotus. Remotus, *Def. & Plur.* Aflägsne, ex. gr. Staden är aflägsen, Urbs diſſita eſt. Wida aflägset ifrån ſanningen, A veritate longè remotum.

Aflägsenhet, F. 3. Situs remotior. Longior diſtantia.

Aflöna, V. A. 1. Salarium vel mercedem tribuere. Aflönad, p. p. *vel* Aflönt.

Aflöning, M. 2. Salarii annui præſtatio, vel operæ conductitiæ ſoluta merces.

Aflöpa, V. N. 4. Evenire. Accidere, conf. Löpa af, *Horum*, p. p. Aflupen, *Def. & Plur.* Aflupne, ex gr. Jag tror det aflöper icke utan fara, Non ſine periculo id fieri crediderim. Den ſaken afloppp lyckligen, Res illa bene ceſſit.

Aflösa, V. A. 3. Abſolvere, conf. Löſa af, *Inde*, Aflöſt, p. p.

Item: Aflösa, In locum ſuccedere, ex. gr. Den ene kom och aflöſte den andra, Alter adveniens in alterius locum ſuccedebat. Aflösa wakten, Excubias mutare.

Aflösning, M. 2. Abſolutio, *v. ec.*

Item: Aflösning, Excubiarum mutatio.

Afmatta, V. A. 1. Languidum reddere. Enervare. Afmattad, p. p.

Afminska, V. A. 1. Diminuere. Afminskad, p. p. conf. Förminska.

Afmåla, V. A. 1. Depingere. Afmålad, p. p.

Afmålning, M. 2. Depictio.

Item: Afmålning, Imago. Typus.

Afmåta, V. A. 3. Demetiri, conf. Måta af. *Horum*, Afmått, p. p. *Neut.* Afmått: *Perperam*, Afmåten, *Def. & Plur.* Afmåtne, ex. gr. Afmåta et ſtycke af wäfwen, Telæ partem demetiri. Jag har låtit afmåta hans del, Partem illi debitam demetiendam curavi. Afmåta landet, Regnum vel regionem metari.

Afmätning, M. 2. Menſio, qua quid per partes demetimur, conf. Mätning.

Afnämare, M. 2. Qui ſolitè a mercatore, vel ab opifice, emit.

Afnöta, V. A. 3. Deterere, conf. Nöta af. *Inde* Afnött, p. p.

Afpaßa, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Afpaßa tiden, Temporis ſectari opportunitatem. Afpaßa något efter behöfwet, Ad uſum quid neceſſarium exigere. Afpaßad, p. p.

Afplana, V. A. 1. Delere, *v. ec.* Afplanad, p. p.

Afplanka, V. A. 1. Aſſeribus ſecludere. Afplankad, p. p. conf. Afſtranka.

Afplankning, M. 2. Secluſio, *aſſeribus.*

Item: Afplankning, Locus ipſe ſecluſus, conf. Afſtrankning.

Afplocka, V. A. 1. Decerpere. Afplockad, p. p.

Afpricka, V. A. 1. Rationes diſpungere. Afprickad, p. p.

Afqwiſta, V. A. 1. Ramos amputare. Afqwiſtad, p. p.

Afrad, M. Agrarium. Penſio annua vel tributum, ut dicitur, in natura, *ex. gr.* ex agris, fodinis, &c.

Afraka, V. A. 1. Ad cutem deradere vel tondere. Afrakad, p. p.

Afredd, p. p. *verb.* Reda af.

Afreſa, F. 1. Abitus, quo quis in iter ſe confert.

Afreſa, V. N. 3. In iter ſe conferre. Afreſt, p. p.

Afriſwa, V. A. 4. Avellere. Lacerando detrahere, conf. Riſwa af, *Horum* Afriſwen, *Def. & Plur.* Afriſne, p. p.

Afrinna, V. N. 4. Defluere, conf. Rinna af. *Inde* Afrunnen, p. p.

Afrita, V. A. 1. Ex prototypo, vel ad exemplar, delineare. Afritad, p. p. conf. Rita.

Afritning, M. 2. Ad exemplar delineatio. Delineatio.

Afrycka, V. A. 3. conf. Rycka af, *Horum* p p. Afryckt.

Item: Afrycka, Feſtinanter recedere vel diſcedere, *term. milit.*

Afråda, V. A. 2. Diſſuadere. *Subſtantivè* Afrådande, Diſſuaſio. Afrådd, p. p.

Afräkna, V. A. 1. Ab ſumma deducere. In numerando detrahere, conf. Räkna af, *Horum* Afräknad, p. p.

Afräkning, M. 2. Deductio in rationibus, ex. gr. Jag tager detta i afräkning på min fordran, Hoc debito deductum ſumo.

Afrätta, V. A. 1. Supplicio capitali plectere. Afrättad, p. p.

Item:

Item: Afrätta, ex. gr. Afrätta en hund, Canem inſtituere.

Afrätts-plats, M. 3. Locus ſupplicii capitalis.

Afrödja, *vide* Afröja.

Afröja, V. A. 2. Obſtantia vel impedimenta ſummovere. Expeditum facere. Afrögd, P. P. ex. gr. En afrögd mark, Solum aſperum explanatum.

Affade, *Ipf. verb.* Affäga.

Affadlad, P. P. *verb.* Sadla af.

Affagd, P. P. *verb.* Affäga, ex. gr. Efter affagd dom, Poſt ſententiam denuntiatam. Det är haus affagde fiende, Hoſtis ipſi profeſſus eſt.

Affaknad, F. 3. Deſiderium, diminuti vel perditi, conf. Saknad.

Affalu, *Dicitur.* Til affalu, Venum. In venditionem.

Affatt, P. P. *verb.* Affätta, & *verb.* Sätta af, ex. gr. Han är affatt, Ab officio remotus eſt. Waran är affatt, Merx vendita eſt. Penning-ſumman är affatt, Pecuniæ ſumma ſepoſita eſt.

Affe, V. N. *Anom.* Providè percipere, *uſurpatur tantum in Infinitivo.*

Affeende, PART. *Subſtantivè:* Reſpectus, ex. gr. Han har gjort det i annat affeende, Alio id reſpectu fecit. I affeende de på den ſaken, Illius rei intuitu, conf. Anſeende.

Affegla, V. N. 1. Solvere. Navigando diſcedere. Affeglad, P. P.

Affickt, M. 3. Intentio animi. Propoſitum, ex. gr. Haus affickt därmed war ſådan, Eo hæc illius intentio fuit. Dölja ſina affickter, Propoſita celare.

Affides, ADV. Seorſim, ex. gr. Ställa något affides, Quicquam ſeorſim ponere. Leſwa affides, In ſeceſſu degere, *Adjectivè.* Affides leſnad, Vita in ſeceſſu.

Affilad, P. P. *verb.* Sila af.

Affinad, P. P. *verb.* Sina af.

Affkaffa, V. A. 1. Abrogare. Abolere. Affkaffad, P. P. *Subſtantivè:* Affkaffande, Abrogatio. Abolitio.

Affkaffning, M. 2. Abrogatio. Abolitio.

Affkafwen, *Def. & Plur.* Affkafne, P. P. *verb.* Skafwa af.

Affkaka, V. A. 1. conf. Skaka af. Affkakad, P. P.

Affkalad, P. P. *verb.* Skala af.

Affkar, *Ipf. verb.* Affkära.

Affked, N. 4. A munere dimiſſio, ex. gr. Han har tagit affked, Dimiſſionem obtinuit. Få affked, Dimitti. A munere dimitti.

Item: Affked, Literæ dimiſſionis, ex. gr. Han wiſte up ſitt affked, Literas dimiſſionis oſtendebat.

Item: Affked, Valedictio, ex. gr. Taga affked af ſina wänner, Amicis valedicere.

Affkeda, V. A. 1. Dimittere, ex. gr. Jag har affkedat honom med bref, Cum literis eum dimiſi. Affkeda ſoldater, Militibus miſſionem dare. Affkedad, P. P.

Affkeppa, conf. Utſkeppa.

Affkicka, V. A. 1. Ablegare. Mittere. Affickad, P. P.

Affickning, M. 2. Ablegatio. Miſſio.

Affkildra. Affkildring, *vide* Afmåla. Afmålning.

Affkilja, V. A. 2. Ab integro quid ſeparare. Affkild, P. P. conf. Skilja, ex. gr. Han affkilde en del ifrån det öfriga, Partem a reliquo ſeparabat. Han hade affkilt ſig ifrån ſällſkapet, A conſortio ſe ſubduxerat.

Affkiljning, M. 2. Separatio.

Affkjuta, V. A. 4. Ejaculari, *de arcu.* Exonerare, *de bombarda*, conf. Skjuta af. *Horum*, P. P. Affkuten, *Def. & Plur.* Affkutne.

Affkranka, V. A. 1. In ædibus locum diſcludere. Affkrankad, P. P. conf. Afplanka.

Affkrankning, M. 2. Ædium ſepto ſejuncta pars, conf. Afplankning.

Affkrap, N. 4. Strigmentum. Purgamenta, quæ raſione decidunt. *Item:* Affkrap, Rejectamenta quævis.

Affkrapa, V. A. 1. Abradere *alias.* Skrapa af, *Hinc* Affkrapad, P. P.

Affkräcka, V. A. 1. Deterrere. Affkräckt, P. P.

Affkräde, N. 4. Purgamenta diſcernendo rejecta.

Affkrift, M. 3. Exſcriptum. Exemplum, *alias:* Copia, *v. per.*

Affkrifning, M. 2. Scriptio ex autographo.

Item:

Item: Afskrifning, Soluti deductio in rationibus.

Afskrifwa, v. a. 4. Exscribere, conf. Skrifwa af, *Horum*, p. p. Afskrifwen, *Def. & Plur.* Afskrifne.

Item: Afskrifwa, Rationibus solutum deducere.

Afskrifware, m. 2. Exscriptor. *Alias* Copista.

Afskrubbad, p. p. *verb.* Skrubba af.

Afskudda, v. a. 1. Discutere. Afskuddad, p. p. ex. gr. Afskudda stoftet, Pulverem discutere. Han kan aldrig afskudda sig den skammen, Id unquam dedecus discutere nequit. Afskudda oket, Iugum excutere.

Afskumma, v. a. 1. Despumare. *Usurpatur quoque dum nulla adest spuma*, ex. gr. Afskumma mjölken, Florem lacti detrahere. Afskummad, p. p.

Afskuren, p. p. conf. *verb.* Afskära.

Afskuten, p. p. conf. *verb.* Afskjuta.

Afsky, m. Fastidium. Horror, ex. gr. Draga afsky för något, Fastidio quid habere. Bära afsky för någon, Ab aliquo abhorrere, conf. Fasa. Sky.

Afskära, v. 4. 4. Præcidere. Abscindere, conf. Skära af, *Horum*, p. p. Afskuren, *Def. & Plur.* Afskurne, ex. gr. Afskära tråden, Filum abscindere. Den saken afskar mig alt hopp, Omnem res illa mihi spem præcidit. Han har afskurit återgången för fienden, Hosti reditum præcidit. Afskära säden, Messem metere. Afskurne qwistar, Ramusculi abscissi. Afskuren lem, Membrum amputatum.

Afskärning, m. 2. Defectio. Amputatio.

Afskölja, v. a. 2. conf. Skölja af. Afskölgd, p. p.

Afslag, n. 4. Repulsa, ex. gr. Gifwa eller få afslag, Repulsam dare vel ferre.

Item: Afslag, Pretii diminutio venditoris, ex. gr. Han begärte 100, men fick 60: det war et stort afslag, Postulavit 100, sed accepit 60: magna hæc fuit pretii diminutio.

Item: Afslag, ex. gr. Uti up och afslag, Dicitur, dum res sub hasta venduntur per auctionem & diminutionem simul. *Aliter*, ex. gr. Stadnadt afslag, Lochiorum suppressio.

Afslagen, *Def. & Plur.* Afslagne, p. p. *verb.* Afslå, & *verb.* Slå af, ex. gr. Afslagen käpp, Baculus percutiendo ruptus. Hans begäran är afslagen, Petitionis repulsam tulit. Priset är afslaget, Pretium diminutum est. Afslagen ång, Pratum in quo fœnum sectum. Sedan fienderna woro afslagne, Postquam hostes repulsi fuere.

Afslickad, p. p. *verb.* Slicka af.

Afslipad, p. p. *verb.* Slipa af.

Afsliten, p. p. *Def. & Plur.* Afslitne, *verb.* Slita af.

Afslog, *Ipf. verb.* Afslå.

Afsluta, v. a. 4. Ad conclusionem vel exitum perducere. *Cf.* Sluta, ex. gr. Afsluta en rättegångs sak, Causam judicialem decidere. Afsluta en räkning eller räkenskaps bok, Rationem vel codicem rationum perscribere. Afslöten, *Def. & Plur.* Afslutne, p. p. *perperam dicitur*, Afslutad.

Afslutning, m. 2. Rei ad conclusionem perductio.

Afsluttning, m. 2. conf. Sluttning.

Afslå, v. anom. conf. Slå af, *Horum*, p. p. Afslagen, conf. *supra. Variè adhibetur*, ex. gr. Afslå ens begäran, Petiti repulsam dare. Afslå på priset, De pretio diminuere.

Afslöt, *Ipf. verb.* Afsluta.

Afsomna, v. n. 1. Mori. Afsomnad, p. p. con. Somna. Insomna.

Afsopad, p. p. *verb.* Sopa af.

Afspinna, v. n. 4. Pensum finire, conf. Spinna af, *Horum*, p. p. Afspunnen, *Def. & Plur.* Afspundne.

Afspisa, v. a. 1. conf. Spisa af. Afspisa en med ord, Inanibus quem verbis ductare. Afspisad, p. p.

Afsprättad, p. p. *verb.* Sprätta af.

Afsprång, n. 4. Digressio.

Afspunnen, p. p. conf. *verb.* Afspinna

Afstadna, v. n. 1. Cessare. Non amplius provehi. Afstadnad, p. p. conf. Stadna.

Afsticka, conf. Sticka af. *Horum*, p. p. Afstucken, *Def. & Plur.* Afstuckne.

Afstigen, *Def. & Plur.* Afstigne, p. p. *verb.* Stiga af.

Afstraffa, v. a. 1. Pœnam irrogare. Afstraffad, p. p.

Afstraffning, m. 2. Pœnæ irrogatio.

Afſtryka, v. a. 4. Abſtergere. *De aridis.* conf. Stryka af, *Horum* p. p. Afſtruken, *Def. & Plur.* Afſtrukne, conf. Aftorka, ex. gr. Han afſtrök orenligheten, Sordes abſtergebat. Han har afſtrukit dambet, Pulverem abſterſit.

Afſtucken, conf. *verb.* Afſticka.

Afſtympa, v. a. 1. Mutila.e. Afſtympad, p. p. Afſtympa ſitt tal, Orationem abrumpere.

Afſtympning, m. 2. Mutilatio. Abruptio.

Afſtyra, v. a. 2. Avertere, ex. gr. Afſtyra en ifrån något företagande, A ſuſcipiendo quem deducere. Han afſtyrde det onda, Malum arcuit. Afſtyrd, p. p.

Afſtyrka, v. a. 3. Diſſuadere. Afſtyrkt, p. p.

Afſtå, v. anom. Abſiſtere. *Cj.* Stå, ex. gr. Afſtå ifrån ſitt förehafwande, Propoſito abſiſtere. Afſtå med ſynder, Peccatis abſiſtere. Afſtå ſin talan, Poſtulato deſiſtere. Afſtå ſin rätt, Jus ſuum deſtituere. Han afſtod ifrån ſin rätt, Jure ceſſit. Afſtå ſitt ämbete til någon, Munus alii cedere. Afſtå på en gång ſitt goda, Bonis cedere, *Subſtantivè.* Afſtående, Deſiſtendi vel cedendi actus. Afſtådd, p. p.

Afſtånd, n. 4. Diſtantia, ex. gr. Stjernornas afſtånd ifrån hwarandra, Stellarum a ſe invicem diſtantia.

Afſtäcka, v. a. 3. Decurtare. Afſtäcka ens wälde, Potentiam alicujus præcidere. Afſtäckt, p. p.

Afſtänga, v. a. 2. Secludere. Afſtängd, p. p.

Item: Afſtänga, Præcludere, ex. gr. Han har afſtängt honom ifrån ſälſkap, A cœtibus eum prohibuit. Det beſlutet har för mig afſtängt alt hopp, Decretum illud ſpem mihi omnem præcluſit.

Afſtängning, m. 2. Sepimenti ad ſecluſionem exſtructio.

Afſtängſel, m. 2. Sepimentum, quo quid ſecluditur. *Def.* Afſtängſlen.

Afſtött, p. p. *verb.* Stöta af.

Afſwala, v. a. 1. conf. *Simpl* Swala.

Afſwedd, p. p. *verb.* Sweda af.

Afſwärja, v. a. 4. Abjurare. *Cj.* Swärja, ex. gr. Han afſwor religionen, Religionem abjurabat. Afſwuren, *Def. & Plur.* Afſwurne, p. p. Afſwuren fiende, Hoſtis infeſtiſſimus declaratus.

Afſägad, p. p. *verb.* Säga af.

Afſäga, v. a. 2. Denuntiare. *Cj.* Säga. Afſagd, p. p. conf. *Supra*, ex. gr. Han afſade domen, Sententiam denuntiabat. Afſäga ſig, *Recipr.* ex. gr. Afſäga ſig en ſyſſla, Munere ſe abdicare. Afſäga ſig ſin rätt, Juri ſuo renuntiare.

Afſägelſe, m. 3. Abdicatio. Renuntiatio.

Afſända, v. a. 2. Ablegare. Mittere. Afſänd, p. p. *Subſtantivè.* Afſändande, Ablegandi actus.

Afſändning, m. 2. Ablegatio. Miſſio.

Afſätt, n. 4. *Plur.* Afſätten, Calcanei calcorum. *v. Germ.* conf. Bläck.

Afſätta, v. a. 3. Removere, *a munere.* conf. Sätta af. *Horum*, p. p. Afſatt, conf. *Supra*, ex. gr. Afſätta någon, Ab officio aliquem removere.

Item: Afſätta, Vendere, ex. gr. Han afſatte ſina waror, Merces vendidit.

Afſättning, m. 2. Remotio ab officio.

Item: Afſättning, Venditio, ex. gr. Waror ſom hafwa god afſättning, Merces, quæ facile venduntur. Tilwerkningen rättar ſig efter afſättningen, Rerum fabricatio ad modum venditionis ſeſe habet.

Item: Afſättning, Planities ſitu inferior in hortis & ejusmodi.

Item: Afſättning, Amputatura, *term. chir.*

Afſöndra, v. a. 1. Disjungere. Separare, ex. gr. Afſöndra ſig ifrån et bolag, A ſocietate inita ſecedere. Afſöndrad, p. p.

Afſöndring, m. 2. Disjunctio. Separatio.

Aftackla, v. a. 1. Dr. aftackla et ſkepp, Funibus & velis, apparatuque in ſublimi, navem denudare. Aftackad, p. p.

Aftaga, v. a. 4. Decreſcere. Minui, ex. gr. Månen aftager, Luna decreſcit. Hans förråd aftog, Penus ei minuebatur. Han aftager dagligen, Indies deficit.

Item: Aftaga, Imagine ſculpta vel picta repræſentare, ex. gr. Han har låtit aftaga ſig i koppar, Imaginem æri ſuam inſculpi curavit. *Aliter.* Aftaga, Intelligere, conf. Taga af, *Horum verborum.*

Aftagen, *Def. & Plur.* Aftagne, p. p. ex. gr. Han är aftagen, Imagine picta repræſen-

ſentatur. Han ſer ſå aftagen ut, Deficientem prædet ſpeciem. Locket är aftaget, Operculum ſublatum eſt. Aftagande, *Subſtantivè*, Decreſcentia. Deficientia, ex. gr. Månen är i aftagande, Luna in decreſcentia. Deficit luna.

Aftal, N. 4. Sermo, ſeu Conſilium, quo de aliqua re ſtatuitur. Convention, ex. gr. Göra aftal med någon, Cum aliquo conventionem inire. Komma på något ſtälle efter aftal, In locum accedere conditum.

Aftala, v. a. 1. Verbis convenire. *Cj.* Tala. Aftalad, *vel* Aftalt, p. p. ex. gr. De gjorde, ſom de hade aftalt ſins imellan, Prout inter eos conventum, fecerunt.

Aftappa, v. a. 1. E vaſe in aliud transfundere, ex. gr. Aftappa win i buteljer, Vinum ex amphora in ampullas defundere. *Aliter*, ex. gr. Aftappa et kärr, Derivando paludem exſiccare. Aftappad, p. p.

Aftjena, v. a. 3. *Ir. Cj.* Tjena, Demereri, ex. gr. Jag önſkar at kunna aftjena ert beſwär, Operam tuam demereri me poſſe, opto. Aftjent, p. p.

Aftog, *Ipf. verb.* Aftaga.

Afton, M. 2. Veſper. *Def.* Aftonen, *Plur.* Aftnar, conf. Qwäll, ex. gr. Om aftonen, Veſpere. Om aftnarne, Dierum tempore veſpertino. Sent på aftonen, Serò in veſperum. I aftons, Hodie veſperi. I går aftons Heri veſperi.

Item: Afton, Dies feſtum præcedens. *Hinc* Julafton, Midſommars-afton, ꝛc.

Aftonbön, F. 3. Oratio ad DEum veſpertina. Gå i aftonbönen, Sacris adeſſe veſperis, *diebus profeſtis*, conf. Aftonſång.

Aftonmåltid, M. 3. Cœna.

Aftonſång, M. 3. Sacrorum in templis adminiſtratio veſperina, *diebus feſtis*, conf. Aftonbön.

Aftonſtjerna, F. 1. Heſperus.

Aftonſtund, F. 3. Hora veſpertina.

Aftonward, M. 2. Merenda.

Aftorka, v. a. 1. Abſtergere, *de humidis*, conf. Torka af, *Horum* p. p. Aftorkad. conf. Afſtryka, ex. gr. Aftorka tårarne, ſvetten ꝛc. Lacrymas, ſudorem &c. abſtergere.

Aftryck, N. 4. Impreſſi typus, ex. gr. Aftryck af et pitſer, Sigilli impreſſi typus. Et koppariſtycke i aftryck, Imaginis æri inſculptæ exemplar impreſſum.

Aftrycka, v. a. 3. Typis exprimere. Aftryckt, p. p.

Aftryckning, M. 2. Actus quo quid imprimendo delineatur. Wegetabiliſka aftryckningar, Phytopolithi.

Afträda, v. n. 2. Diſcedere, *alias*. Träda af, *Horum* p. p. Aftrådd, ex. gr. Sedan han detta talt, aftrådde han, Hiſce locutis diſcedebat. Afträda ifrån, *vide* Träda ifrån.

Item: Afträda, *Activè*, Cedere, ex. gr. Aftråda ſin ſyßla åt en annan, Munus alii cedere. Aftrådande, P. A. *Hinc.* Den aftrådande, Diſcedens. *Scil ab officio, oppon.* Tiktrådande. Aftrådd, p. p.

Afträde, N. 4. Diſceſſus, ex. gr. Parterna togo aftråde, Litigantes diſcedebant. *Item*: Afträde, Ceſſio, ex. gr. Han fick en wiß ſumma i afträde, Certam pecuniæ ſummam pro ceſſione accipiebat.

Item: Afträde, Latrina.

Aftröſkad, p. p. *verb.* Tröſka af.

Aftwinga, v. a. 4. Extorquere. *Cj.* Twinga. Aftwungen, *Def.* & *Plur.* Aftwungne, p. p.

Aftwå, v. a. anom. Abluere. *Cj.* Twå. Aftwagen, *Def.* & *Plur.* Aftwagne, p. p.

Aftwätta, v. a. 1. Abluere, conf. *Simpl.* Twätta. Aftwättad, p. p.

Aftyna, v. n. 1. Labefactari. Aftynad, p. p.

Aftåg, N. 4. Diſceſſus vel receptus, *militum*.

Aftåga, v. n. 1. Diſcedere. *Dr. de cohortibus milit.* Aftågande, *Subſtantivè*, Diſceſſus. Aftågad, p. p.

Afwacka, v. n. 1. Exſpectare. *Dr. dum omittendum quid ſit, donec alius inſtruat vel jubeat*, ex. gr. Jag afwackar ert ſwar eller befalluing, Reſponſum vel juſſum à te exſpecto, conf. Afbida.

Afwackan, F. Exſpectatio, conf. Afwacka.

Afwand, p. p. *verb.* Afwänja.

Afwek, *Ipf. verb.* Afwika.

Afwel, M. Proles. Fœtus. *Def.* Afwelen, ex. gr. Får i afwelen, Ovium ſoboles.

Han

Han wäntar afwel af den häſten, Illo ab equo prolem exſpectat. Snille-afwel, Fœtus ingenii, conf. Alſter, Foſter.

Afwelſam, Adj. Prolificus., Fœcundus.

Afwelſamhet, f. 3. Fœcunditas.

Afwelsgård, m. 2. Prædium ſuburbanum.

Afwig, *vide* Afwug.

Afwika, *v.* n. 4. Deflectere, conf. Wika af, *Horum* p. p. Afwiken, *Def. & Plur.* Afwikne, ex. gr. Han afwek ifrån wägen, De via deflexit. Ordet afwiker ifrån rätta böjelſen, Vox à paradigmate deflectit. *Aliter*, ex. gr. Magnetnålen afwiker, Acus magnetica declinat.

Item: Afwika, In fugam ſe dare, ex. gr. Han har afwikit för gäld, Ob æs alienum in fugam ſe dedit. Afwiken ifrån wägen, Via defletens. Han är afwiken, Fugitivus eſt. Bladen i boken äro afwikne, Folia libri plicata ſunt.

Afwikning, m. 2. Deflexio. Declinatio. Magnetnålens afwikning, Declinatio acus magneticæ.

Afwiſa, v. a. 1. Abire quem jubere. Conſilium abeundi dare. Afwiſad, *vel* Afwiſt, p. p.

Afwiſka, v. a. 1. conf. Wiſka af. Afwiſkad, p. p.

Afwita, *Adjectivè*, Cui mens alienata.

Afwittra, v. a. 1. Ad præſcriptum juris hæreditatem partiri. Afwittra ſina barn, Patrimonium liberis partiri. Afwittrad, p. p.

Afwittring, m. 2. Partitio ſeu diſtributio hæreditatis, *liberis a parente facta.*

Afwug, adj. Averſus, ex. gr. Klädningen, ſkjortan är afwug, Veſtis, induſium, partem præbet averſam. Se en ſak på afwunga ſidan, Averſum quid intueri. *Aliter*, ex. gr. Afwug ſköld föra, Crimen perduellionis committere. Wara afwug emot någon, Haud benevolum erga aliquem eſſe. Afwugt, *Adverbialiter*, ex. gr. Swara afwugt, Aſperius reſpondere. Bära ſig afwugt åt, Ineptè facere.

Afwugan, f. *Def.* Pars averſa texti vel ejusmodi. På afwugan, A parte averſa, *alias.* Afwug ſidan.

Afwughet, f. 3. Animus averſus vel haud benignus.

Afwugſida, f. 1. Latus ſeu pars averſa, *texti & ejusmodi.* På afwugſidan, A parte averſa, conf. Rätſida.

Afwund, f. 3. Invidia.

Afwunda, v. n. 1. Invidere, ex. gr. Afwunda en något, Alicui quid invidere. *Item*: Afwundas, *Deponentialiter*, ex. gr. Afwundas på någon, Alicui invidere. Afwundas wid ens lycka, Fortunam alicui invidere, conf. Förtryta.

Afwundsfull, adj. Invidia plenus.

Afwundsſjuk, adj. Invidus.

Afwundsſjuka, f. 1. Invidia, conf. Förtrytenhet.

Afwäg, m. 2. Devium.

Afwäga, v. a. 2. Dependere. Afwägd, p. p. ex. gr. Han har af pundet afwägt tre marker, Libræ ponderando tres marcas detraxit.

Item: Afwäga, Inclinationem plani libella explorare.

Afwägning, m. 2. Actus librandi, quo certo ponderi quid detrahitur. *Item*: Afwägning, Inclinationis plani per libellam exploratio.

Afwältra, v. a. 1. conf. Wältra af. *Harum* p. p. Afwältrad, p. p.

Afwända, v. a. 2. Avertere, ex. gr. GUD afwände alt ondt, Mala quævis DEus avertat. Afwänd, p. p.

Afwänja, v. a. 2. Deſuefacere, conf. Wänja af. *Horum* p. p. Afwaand. *Aliter*, ex. gr. Hon håller på at afwänja barnet, Jam in eo eſt, ut infantem ablactet.

Afwärja, v. a. 2. Arcere. *Cf.* Wärja, ex. gr. Han afwärde olyckan, Infortunium abarcuit. Afwärja et hugg, Ictum eludere.

Aga, f. 1. Caſtigatio. Diſciplina.

Aga, v. a. 1. Caſtigare. Agad, p. p. ex. gr. Aga en för något, Quadam de cauſſa aliquem caſtigare.

Agat, m. 3. Achates.

Agelös, *Adjectivè*, Caſtigationis vel diſciplinæ expers.

Agent, m. 3. Curandis negotiis publicis ad exteros miſſus *V. per.*

Agera, v. a. 1. Agere. *V. lat.* Agerad, p. p. Agera på theatren, Perſonam in theatro agere. De agerade en comedie, Comœdiam repræſentabant. Han har agerat en annans perſon, Perſonam alius egit. *Aliter.* Agera en ſak, *term. jur.* conf. Drifwa. Utföra,

Agg, n. 4. Stimulus. Senſatio quaſi ex ſtimulo vel morſu, ex. gr. Jag känner et agg i högra ſidan, In latere dextro malum quaſi ex ſtimulo ſentio Samwets agg, Morſus conſcientiæ. Bära agg til någon, Latenter aliquem odiſſe.

Agga, v. n. 1. Stimulis quaſi vel morſibus angere, ex. gr. Jag känner något, ſom aggar mig i ſidan, i ögat, Malo quaſi ex ſtimulo in latere, in oculo, angor. Et aggande ſamwete, Conſcientia morſibus angens.

Agn, m. Ineſcamentum. Piſciculi qui in eſcam hamo imponuntur, conf. Bete.

Agnar, *Plur.* Palea. Seminum folliculi, poſt tribulationem ventilando à frumento ſeparati, conf. Sådor.

Ah! int. Ah! *alias* Ach!

Aj, m. 2. Ignavus. Archopithecus. *Animal Americ.*

Aj! int. Vox lamentantis.

Akia, f. 1. Trahearum genus, quo utuntur Lappones.

Akleja, *vide* Åkerleja.

Al, f. 2. Alnus. *Compoſ.* Allöf, Frons alni. Alſkog, Alnetum. Alwed, Ligna cæſa alnea.

Alabaſter, n. 4. Alabaſtrum. *Def.* Alabaſtret.

Alarm, n. 4. Tumultus. *V. Gall.* ex. gr. Göra alarm, Turbas facere. Bläſa alarm, Claſſicum canere.

Alchymie, f. Alchemia. Konſten at förwandla ädla metaller til ädla, *Hinc.* Alchymiſt. En ſom förſtår den konſten.

Aldeles, adv. Omninò. Prorſus

Aldenſtund, conj. Quoniam.

Aldra, *Nota ſuperlativi*, ex. gr. Den aldrahögſte, Summus. Aldrakäraſt, Cariſſimus. Aldrahelſt, Potiſſimum.

Aldrig, adv. Nunquam. Aldrig någonſin, Idem. Nu eller aldrig, Nunc aut nunquam.

Item: Aldrig; ex. gr. Där kom aldrig en, Ne unicus quidem advenit. Han gör aldrig et grand, Ne minimo quidem occupatur. Om du aldrig ſå litet will tänka, Si vel pauxillum cogitare volueris Om jag gjorde aldrig ſå wäl, Sin etjam optimum in modum facerem.

Aler, m. *vel* Alſogel, Anas acuta.

Alf, m. Terra glareoſa. *Def.* Alfwen.

Alfware, n. 4. Serium. Severum, ex. gr. Göra alfware af en ſak, Rem aliquam in ſerium vertere. Är det ditt alfware? Num id tibi animi ſerium eſt? Bruka alfware, Severitate uti.

Alfwarlig, adj. Serius. Gravis, ex. gr. Alfwarligt ſtraff, Gravis pœna. En alfwarlig bön, Preces cum ardore fuſæ. Alfwarligen, *Adv.* Serió. Graviter.

Alfwarſam, adj. Serius. Gravis, ex. gr. En alfwarſam förmaning, Admonitio ſeria. Et alfwarſamt upförande, Modus ſeſe gerendi gravis. En alfwarſam klädning, Veſtis viro gravi vel modeſto conveniens. *Adverbialiter.* Alfwarſamt, Serió. Graviter.

Alfwarſamhet, f. 3. Animus ſerius vel Gravis.

Alkali, n. Alkali. *V. per.* Alkaliſkt ſalt jordblandadt, Natron.

All, adj. Omnis, n. Alt, *quod* conf. *Plur.* Alle, ex. gr. All hans ſtit, Omne in illo ſtudium. All hans ſkuld, Omnis ejus culpa vel debitum. All werlden, Mundus univerſus. Alt hans goda, Bona illius cuncta. Alla menniſkor, Omnes homines. Alles wår fader, Omnium noſtrûm pater. För all ting, Ante omnia. Af alt hjerta, Ex toto pectore.

Item: All, ex. gr. Bliſwa all af bekymmer. Ærumnis conſumi. Winet blef alt, Vinum defuit. Och därmed är det alt, Et eo ipſo conſummatum eſt.

Allaredan, adv. Jam. Jamjam.

Allehanda, *Adjectivè*, Omnigenus, conf. Hwarjehanda.

Item: *Subſtantivè.* Allehanda, Quodlibet.

Allena, adj. Solus, ex. gr. GUD allena åran, Soli DEo gloria. Helt allena, Planè ſolus. Hon will wara allena, Sola eſſe cupit.

Det

Det allena, Id ſolum. *Item*: Allena, *vide* Allenaſt, conf. Enſom.

Allenaſt, ADV. Solum. Solummodo, ex. gr. Det är icke allenaſt beſwärligt, utan ock oratt, Moleſtum non ſolum, verum & injuſtum eſt. Jag wille allenaſt gifwa detta tilkänna, Hoc ſolummodo indicare volui.

Item: Allenaſt, Si modo. Dummodo, ex. gr. Han är nögd, allenaſt han får detta, Si modo id conſequatur, contentus eſt. Det är godt, allenaſt det blifwer där wid. Benè eſt, dummodo ratum ſit.

Aller, *vide* Aldra, *Prius in nonnullis ad hibetur*, ex. gr. Allernådigſte ꝛc.

Alleſtädes, ADV. Ubique.

Allgemen, ADJ. Vulgaris. *Adverbialiter*. Allgement, Vulgariter, conf. Allmän

Allhelgondag, M, 2. Feſtum omnium ſanctorum.

Allmagt, F. 3. Omnipotentia.

Allmoge, M, 2. Populus ruſticus. Communitas ruſticorum.

Allmäle, N. 4. Sermo qui omnium ore circumfertur. *Antiq.*

Allmän, ADJ. Communis. Publicus, ex. gr. Det är en allmän tanke, Sententia eſt communis. Allmänna wägen, Via regia. Intet är allmännare, Nihil magis eſt commune. Det allmänna bäſta, Salus publica. Et allmänt bruk, Uſus communis. Allmänt watten, Aqua communis vel ſimplex. *Abſolutè*. Det allmänna, Publicum. *Gall.* Le publique, *Adverbialiter*. Allmänt, Communiter. Publicè.

Allmännelig, ADJ. Generalis Communis. Allmänneligen, *Adv.* Generaliter.

Allmänhet, F. 3. Vulgus. Societas publica. ex. gr. I allmänheten, In ſocietate publica. Apud vulgum. *Abſolutè*. Allmänheten, Publicum, ſeu vulgus. *Item*: Allmänhet, ex. gr. I allmänhet, In genere.

Allmänning, M. 2. Solum commune vel indiviſum univerſitatis, ex. gr. Skogs allmänning, Silva indiviſa, in uſum communem.

Allo, *vel* Allone, *Adverbialiter*. Med allo, *vel* Med allone, Totaliter. Prorſus.

Allom, *Caſ. obliq. Plur.* ADJ. All, *Obſoleti hujus in quibuſdam locutionibus adhuc uſus eſt.*

Allra, *vide* Aldra.

Allrådande, PART. A. Cui omne imperium.

Alls, *Adverbialiter*, ex. gr. Alls om alls, Univerſim omnia. I alls, Summa collecta.

Allſeende, PART. Omnia videns.

Allſköns, *Adjectivè*, Cujusvis generis.

Allwetande, PART. Omniſcius.

Allwis, ADJ. idem.

Allwishet, F. 3. Omniſcientia.

Alm, F. 2. Ulmus.

Almanach, F. Faſti. Calendarium. *Plur.* Almanachor.

Almoſa, F. 1. Eleemoſyna, *Hinc* Almoſe hjon, Mendicans quis.

Aln, F. 2. Ulna. Duorum pedum menſura, ex. gr. Hwad koſtar alnen af det tyget? Quanti conſtat ulna hujus texti? Wäfwen är 30 alnar lång, och 2 alnar bred, Tela longitudine 30 ulnarum, & latitudine 2 ulnarum.

Alnmått, N. 4. Menſura per ulnas.

Alnsbred, *Adjectivè*, Latitudinis unius ulnæ.

Alntal, N. 4. Numerus ulnarum. *Adverbialiter*. Alntals, Menſione per ulnas.

Aloe, M. 3. Aloe. *Def.* Aloen. *Plur.* Aloer.

Alphabet, N. 4. Alphabetum. Alle et ſpråks bokſtäfwer, i ſin ordning tilſammans tagne, *Hinc Adj.* Alphabetiſk, Alphabeticus.

Alsingen, PRON. Planè nullus. N. Alsintet.

Alſkog, M. 2. Alnetum.

Alsmägtig, ADJ. Omnipotens. *Adverbialiter*. Alsmägtigt, Modo quo agit omnipotens.

Alsmägtighet, F. 3. Omnipotentia.

Alſter, M. Evonymus europæus. *Plant.*

Alſter, N. 4. Fœtus omnis generis. *Def.* Alſtret, conf. Afſwel.

Alſtra, V. A. 1. Progignere. Producere. Alſtra fram, conf. Framalſtra. Alſtra af ſig, Progeniem edere. Sådane ting alſtras af naturen, Iſtiusmodi res natura producit.

Alſtring, M. 2. Procreatio. Productio.

Alswäldig, ADJ. Cui omnis poteſtas.

Alt, *Neut. Adj.* All, Omne, conf. All.

Item: Alt, *In conjunctione cum aliis vocabulis.* Alt fort, Continuè. Alt jämt, Perpetim. Alt härtils, Ad hoc usque tempus. Alt ifrån, Ab usque. Alt in til, Ad usque.

Alt igenom, Per integrum vel totum. Alt omkring, Circum circa. Alt ihop, Cuncta conjunctim. Alt öfwer, Super integrum vel totum. Öfwer alt, Super omnia, *Alias.* Öfwer alt, Ubique. Alt ſedan den tiden, Ab eo usque tempore. Alt efter, Prout. Alt efter ſom tiden medgifwer, Prout tempus tulerit. Alt ſtilla, *vel* Alt ſtadigt, Jugiter.

Item: Alt för, *Adverbialiter.* Nimis. Plus juſto, ex. gr. Alt för ſtor, Plus juſto grandis. Det är alt för mycket, Nimium id eſt. Jag är alt för brydd med detta, Nimium me hoc confundit. Alt för wäl, Benè ſatis vel commodè. Alt för ét, Perpetim.

Alt, M. Altus. Tonus alter ab acuto muſic.

Altid, ADV. Semper.

Altita, F. 1. Lanius caudatus. *Avis.*

Altſammans, *Adjectivè.* Cuncta collectivè.

Altſedan, ADV. Deinc.

Altſå, CONJ. Ita. Adeo.

Alun, N. 4. Alumen. *Hinc Adj.* Alunaktig, Aluminoſus. Alun-brott, Foſſum pro alumine parando. Alun-watten, Aqua aluminaris.

Alwed, M. conf. Al.

Ambaßade, M. *V. Gall.* Beſkickning til utrikes hof, af förſta ordningen, *Hinc.* Ambaßadör, M. 3. *Gall.* Ambaſſadeur. Sändebud til utrikes hof, ſom föreſtäller Konungens perſon.

Ambra, F. 1. Ambra.

Amelera, V. A. 1. *Gall.* Emailler. Amelerad, p. p. *Hinc.* Amelering, M. *Gall.* Email.

Ametiſt, M. 3. Amethyſtus.

Amiant, M. 3. Amiantus. Asbeſtus.

Amiral, M. 3. Amiralis. Præfectus claſſis bellicæ. Amiral-ſkeppet, Prætoria navis.

Amiralitet, N. 4. Amiralitas. Res claſſica. Inſtitutio in adminiſtrationem eorum, quæ ad claſſim bellicam pertinent.

Amma, F. 1. Nutrix, conf. Torramma.

Amma, V. A. 1. ex. gr. Amma et barn, Infantem lactere. Amma up, conf. Upamma.

Ammunition, M. *V. Gall.* Neceſſaria quævis armorum, pulveris pyrii, globulorum, & ejusmodi. Krigs förråd af gewär, krut, kulor, och dylikt.

Amneſtie, F. *V. Græc.* Amneſtia, Glömſka af hwad ſom förelupit under et krig, eller dylikt.

Amper, ADJ. Acer. *Def. & Plur.* Ampre, ex. gr. Senap har en amper ſmak, Sinapi guſtu acrum. Amper oſt, Caſeus acrioris guſtus, conf. Bitter. Bäſk.

Amperhet, F. 3. Acrimonia, conf. Amper.

An, *Particula præpoſitiva. Adhibetur non nunquam ſimpliciter*, ex. gr. Af och an, Huc & illuc. Det kommer därpå an, In eo res vertitur. Botemedlen ſlå icke an, Remediorum fallit uſus. Det går intet an, Fieri non poteſt. Det går an, Benè ſuccedit. *Aliter*, ex. gr. Hur mår du? Swar: Det går an, Quomodo vales? *Reſp.* Haud ita multò benè.

Ana, V. N. 1. *Imperf. Recipr.* Præſentire, ex. gr. Det anade honom, Præſentiebat illud. Det anar mig, at jag får ſe henne, Quod illam videre mihi licebit animus præſagit.

Anamma, V. A. 1. Aſſumere. Recipere.

Anammelſe, M. 3. Aſſumtio. *V. ec.*

Ananas, F. Ananas. (Bromelia.) *Plant.*

Anatomie, F. Anatomia. Wetenſkapen at igenom döda menniſkors eller djurs kropps ſönderſkärning, utröna deras bygnad, ſjukdomar, och öfriga beſkaffenheter. *Hinc Adj.* Anatomiſk, & *verb.* Anatomiſera.

Anbefalla, V. A. 3. Mandare. Jubere. Anbefallt, p. p. Anbefalla ſig, *Recip.* Se tradere.

Anbjuda, conf. Tilbjuda.

Anbud, N. 4. Lata conditio. Optio alicui data, conf. Tilbud.

And, F. 3. Anas. (Boſchas.) *Plur.* Änder, conf. Anka. And-drake, Anas mas.

And, M. *Alias.* Andtid, Tempus meſſis vel Fœniſecii, conf. Höand. Skördand.

Andackt, M. Devotio. Intenta pietas. *V. Germ.* ex. gr. Höra på med andackt, Piè auſcultare. *Aliter.* Begå ſin andackt, Sacram adire cœnam.

Andas, V. D. 1. Reſpirare, ex. gr. Han har ſwårt eller lätt wid at andas, Difficulter

aulter vel facilè respirat. Andas på något, Halitum in quid emittere. Andas ut, Plenius respirare.

Ande, M. 2. Spiritus.

Item: Ande, Halitus, ex. gr. Han har stark eller elak ande, Halitus ei asper. *Aliter*, ex. gr. Hålla anden, Respirationem inhibere.

Andedrägt, M. 3. Respiratio, ex. gr. Han har swår eller lätt andedrägt, Spiritum ægrè libereve ducit. *Aliter*. Intil sidsta andedrägten, Ad extremum usque halitum.

Andel, M. 2. Rata pars. Portio, ex. gr. Han fick sin andel i arfwet, Suam hæreditatis portionem accepit, conf. Del.

Andelig, ADJ. Spiritualis. I andelig måtta, Modo spirituali. Andeligen, *Adv.* Spiritualiter.

Item: Andelig, Ecclesiasticus. *Oppon.* Werldslig, ex. gr. Andelig domstol, Forum ecclesiasticum. Andelige fäder, Patres ecclesiastici.

Andelös, *Adjectivè*. Exanimis, conf. Liflös.

Anderik, ADJ. Pietatis plenus.

Andetag, N. 4. Quilibet respirationis haustus.

Andfädd, conf. Andtruten.

Andhål, N. 4. Spiraculum.

Andraga, V. A. 4. Allegare. Adferre. *Cj.* Drrga, ex. gr. Andraga sina beswår, Querelas vel postulata proferre. Han androg härwid, Ad hæc allegabat. Andragen, *Def.* & *Plur.* Andragne, p. p.

Andre, *Numer ord.* conf. Twå, Secundus, ex. gr. Den andre i ordningen, Ordine secundus. Andra gången, Secunda vice. Denuò. För det andra, Secundò. Til det andra, Ad secundum.

Item: Andre, Alii. *Plur. Pron.* Annan. *Item*: Andre, *Def. Pron.* Annan, Alter.

Androg, *Ipf. verb.* Andraga.

Andrum, N. 4. Spatium respirandi.

Andtruten, ADJ. Qui ex nimio motu patitur insufficientiam respirationis. Anhelus.

Andtrutenhet, F. 3. Insufficientia respirationis.

Andtäppa, F. 1. Asthma. Difficultas respirandi.

Andtäpt, PART. Asthmaticus. Qui difficilem habet respirationem.

Anfall, N. 4. Impetus, ex. gr. Wid första anfallet, Primo impetu. Anfall i sjukdomar, Morborum impetus. Anfalls winkel, Angulus incidentiæ.

Anfalla, V. A. 4. Impetum facere. *Cj.* Falla, ex. gr. Fienderna anföllo honom med häftighet, Hostes vehementer in illum impetum fecerunt. Anfalla någon med owett, Verbis aliquem injuriosis adoriri. Anfallen, *Def.* & *Plur.* Anfallne, p. p.

Anfordran, F. Postulatus. Exactio, ex. gr. Betala wid anfordran, Postulanti pendere, conf. Påfordran.

Anfäckta, V. A. 1. Affligere. Vexare. Anfäcktad, p. p. Anfäckta sig, *Recipr.* Gesticulari. Gestibus effusè agere.

Anfäcktning, M. 2. Infestatio. Vexatio. Afflictio.

Anföll, *Ipf. verb.* Anfalla.

Anföra, V. A. 2. Ducere. Manuducere. Anförd, p. p. ex. gr. Anföra en krigshär, Exercitum ducere. Anföra en yngling i studier, Juvenis regere studia.

Item: Anföra, Adferre. Allegare, ex. gr. Han har anfört alt hwad til saken hörer, Cuncta ad rem pertinentia allegavit. Jag anförer saken såsom jag den fattat, Rem, ut intellexi, profero. Där anföres et ställe ur *Tacitus*, Locus ex *Tacito* ibi inseritur. Anförande, *Substantivè*, ex. gr. Under hans anförande, Illius ductu.

Anförare, M. 2. Ductor. Dux.

Anförtro, V. ANOM. Fidei committere. Delegare. *Cj.* Tro. Anförtrodd, p. p. ex. gr. Det är honom anförtrodt, Id ei delegatum.

Anförwandt, M. 3. Cognatus. *V. Germ.* conf. Slägting.

Angaf, *Ipf. verb.* Angifwa.

Angel, M. 2. Angulus. *Def.* Anglen, *Plur.* Anglar, *Comp.* Triangel, conf. Winkel.

Angelägen, ADJ. Majoris momenti. Necessarius. *Def.* & *Plur.* Angelägne, *Comp.* Angelägnare, *Sup.* Angelägnast, ex. gr. Den saken är högst angelägen, Res plurimi est, *vel* summæ necessitatis. Det är mycket angeläget, Summi hoc est ponderis. Angelägne ärender, Majoris momenti negotia.

Ali-

Aliter. Göra ſig angelägen, Neceſſarium ſe præbere. Jag är angelägen om, at detta må ſke, Plurimum mea refert, ut hoc fiat.

Angelägenhet, f. 3. Res majoris momenti. Negotium cujus nobis intereſt, ex. gr. Det är ingen angelägenhet, at det må ſke, Id ut fiat, nulla urget neceſſitas. Göra ſina angelägenheter, Rerum ſuarum curam agere.

Angelika, f. Angelica. *Plant.*

Angenäm, adj. Jucundus. Genialis, ex. gr. En angenäm tidning, Nuntium jucundum. Et angenämt ſtälle, Locus genialis, conf. Behaglig.

Angenämhet, f. 3. Jucunditas. Amœnitas. conf. Behaglighet.

Angick, *Ipf. verb.* Angå.

Angifwa, v. a. 4. Indicare. Profiteri. *Cj.* Gifwa. **Angifwen**, p. p. *Def. & Plur.* Angifne, ex. gr. Angifwa waror wid tullen, Merces ad telonium indicare. Angifwa ſitt namn, Nomen profiteri

Item: Angifwa, Deferre, ex. gr. Han angaf ſaken hos domaren, Cauſſam apud judicem deferebat.

Angifware, m. 2. Delator.

Angifwelſe, m. 3. Indicatio, ex. gr. Warors angifwelſe wid tullen, Mercium ad telonium indicatio.

Item: Angifwelſe, Delatio, ex. gr. Efter hans angifwelſe hos domaren, Secundum id, quod ab eo apud judicem delatum fuit.

Angränſande, part. Finitimus. Conterminus.

Angrep, n. 4. Arreptio. *Aliter.* Angrep, *Ipf. verb.* Angripa.

Angripa, v. a. 4. Aggredi. Adoriri. *Cj.* Gripa. Angripen, *Def. & Plur.* Angripne, p. p. ex. gr. Angripa en ſak, Rem aggredi. De angrepo hwarandra häftigt, Vehementer alter alterum adortus eſt.

Angripare, m. 2. Aggreſſor.

Angå, v. anom. Adtinere. Pertinere. *Cj.* Gå, ex. gr. Hwad den ſaken angår, Quod ad illam rem adtinet. Det angår mig icke, Ad me non pertinet. Hwad angick det honom? Quid hæc ad illum? Angående, part. ex. gr. Saken angående hans befordran, Res illius promotionem ſpectans. Angående det öfriga, Quod ad reliqvum adtinet.

Anhang, n. 4. Adhærentium turba. Aſſeclæ. ex. gr. Han har ſtort anhang, Plurimos habet ſectatores.

Anhålla, v. a. 4. Detinere, conf. Hålla an, *Horum* p. p. Anhållen, *Def. & Plur.* Anhållne.

Item: Anhålla, Implorare, ex. gr. Jag anhåller om urſäckt i hwad jag kunnat fela, Excuſetur, oro, ſi quid erraverim. Han anhöll hos honom om den ſaken, Id eum ſupplex rogabat.

Anhållan, f. Imploratio. Supplicatio.

Anhångare, m. 2. Sectator. Alicui adhærens quis.

Anhängig, adj. Per delationem ſuſceptus. Incaminatus. *V. jur.*

Anhörig, *Subſtantivè.* Cognatus. *Plur.* Anhörige.

Aning, m. 2. Præſagium animi.

Anis, m. Aniſum. *Plant.*

Anka, f. 1. Anas. (Boſchas) domeſtica, conf. And.

Ankar, conf. Ankare.

Ankarboja, f. 1. Lignum aquis innatans, quo locus dejectæ ancoræ indicatur.

Ankare, n. 4. Ancora, *alias.* Ankar, *terminat.* ex. gr. Kaſta ankare, Ancoram jacere. Ligga för ankar, Navi ancoris fixa alicubi manere. Loſa ankaret, Ancoram tollere *Compoſ.* Ankar-grund, Fundus jaciendæ ancoræ idoneus. Ankar-ſtock, Lignum transverſum ancoræ. Ankar-tåg, Ancorarius rudens.

Item: Ankare, af järn, hwarmed wäggar ſtyrkas, Parietum retinacula ferrea.

Item: Ankare, Amphora. Dolium minus, continens 15 congios, conf. Kanna.

Ankarſtyn, *Plur.* Alæ ancoræ.

Ankbonde, m. 3. Anas domeſtica. *Mas.*

Anklaga, v. a. 1. Accuſare. Anklagad, p. p. ex. gr. Anklaga en hos någon för någon ſak, Coram aliquem accuſare.

Anklagan, f. Accuſatio.

Anklagare, m. 2. Accuſator.

Anklagning, m. 2. Accuſatio.

Ankomma, v. n. 4. Advenire, ex. gr. Han ankom i går til ſtaden, Heri in urbem adveniebat, conf. Anlända. Ankommen, *Def. & Plur.* Ankomne, p. p. *Aliter.* Ankommen, *Adjectivè.* Levi infectus putredine, conf. Rutten. Unken.

Item: Ankomma, *Imperf.* conf. Komma an, ex. gr. Det ankommer på honom ſjelf, In illo ipſo ſitum eſt. Det ankommer intet på några daler, Ad ſumtum aliquot thalerorum non reſpiciendum. Det ankom därpå, In eo res vertebatur.

Ankomſt, m. 3. Adventus.

Ankra, v. n. 1. Ancora navem ſiſtere.

Anlagd, p. p. Anlade, *Ipf. verb.* Anlägga.

Anledning, m. 2. Quo quis ad faciendum quid perducitur. Anſa. Cauſſa, ex. gr. Jag har anledning at tro det, Eſt quod me ad id credendum perducit. Gifwa anledning til något, Quicquam committere, quo alicui cauſſa ſubminiſtratur. Taga ſig anledning at ſäga något, Dicendi anſam arripere Därtil är ingen anledning, Illius rei nulla adeſt ratio.

Anlete, n. 4. Facies. *V. ec.* conf. Anſickte.

Anlita, v. a. 1. Opem flagitare. Anlitad, p. p. ex. gr. Han anlitade honom i den ſaken, Illa in re opem ejus efflagitabat. Anlita en om något, Aliquem aliquid rogare.

Anlopp, n. 4. Incurſio. Invaſio.

Anlupen, *Def. & Plur.* Anlupne, p. p. *verb.* Löpa an.

Anlända, v. n. 2. Advenire. *Dr. de venientibus e longinquo.* Anländ, p. p. conf. Ankomma.

Anmana, v. a. 1. Incitare. Anmanad, p. p.

Anmoda, v. a. 1. Rogatione alicui quid deferre, ex. gr. Anmoda någon om en ſak, Rogando aliquam rem ad aliquem deferre. Anmodad, p. p.

Anmodan, f. Rogatio. *Qua quid ad aliquem defertur.*

Anmäla, v. a. 3. In medium proferre. Anmält, p. p. ex. gr. Sedan jag hade anmält mitt ärende, Rei mentione facta. Anmäl min helſning, Meo nomine ſaluta.

Item: Anmäla, Præſentiam indicare, ex. gr. Han lät anmäla ſig, Præſentem ſe indicandum curavit.

Anmälan, f. Negotii prolatio. *Item:* Præſentiæ indicatio.

Anmärka, v. a. 3. Obſervare. Notare. Anmärkt, p. p. ex. gr. Jag får härwid anmärka, Ad hæc mihi obſervare liceat. Han har anmärkt et ſtälle hos Cicero, Locum apud Ciceronem notavit.

Anmärkning, m. 2. Obſervatio. Animadverſio, ex. gr. Jag will härwid göra den anmärkningen, Ad hæc id obſervandum duco. Anmärkningar öfwer något, In aliquid animadverſiones.

Annalkas, v. d. 1. Appropinquare, conf. *Simpl.* Nalkas.

Annan, pron. Alius. n. Annat, *Plur.* Andre, ex. gr. En annan gjorde icke ſå, Alius non ita faceret. En annan gång, Alia vice. På annat ſätt, Alio modo. Jag ſkall wiſa dig annat, Aliud experieris. *minantis eſt.* Andre mena annorlunda, Alii aliter ſentiunt. Där kommo några andre, Alii quidam ſuperveniebant. I andra mål, In aliis rebus vel cauſſis.

Annan, pron. Alter. n. Annat, *Def.* Andre, ex. gr. En eller annan, Unus vel alter. Et eller annat, Unum alterumve. Den är icke en annans, ꝛc. Alterius non eſt, &c. Gör icke en annan, hwad ꝛc. Alteri ne facias, quod &c. När den andre kommer, Dum venerit alter. Wanan är andra naturen, Conſuetudo eſt altera natura. På andra ſidan, Ab altera parte *vel* In altera pagina. *Plur.* De andre, Ceteri. Reliqui.

Item: Annan, ex. gr. Annan dag Jul, Annan dag Påſk, ꝛc. Feſti Juliorum, Paſchæ, &c. Dies ſecundus.

Annars, adv. Alias. Ceteroquin, ex. gr. Gör det, annars får du ſtryk, Id facito, alias vapulabis. Annars är det åſwen et ſkäl, Ceteroquin hoc etiam argumentum eſt. *Aliter*, ex. gr. Det kan ej annars wara, Haud aliter eſſe poteſt. Om du annars will, Si modo volueris.

Annex, n. 4. Porœcia alii ſubſidiaria. *V. per.*

Annor, *Obsol.* conf. Annan, Alius.
Annorledes, ADV. Alio modo.
Annorlunda, ADV. Secus. Aliter.
Annorstädes, ADV. Alibi. Annorstädes ifrån, Aliundè.
Anor, *Plur.* Gradus gentilitii, seu generationes nobilitatis. Stemmata.
Anordna, V. A. 1. Assignare. *In re pecuniaria.* Anordnad, p. p.
Anordning, M. 2. Assignatio curiæ publicæ pecuniaria, conf. Inwisning.
Anrätta, V. A. 1. Adstruere. Apparare, ex. gr. Anrätta et gästabud, Convivium parare. Anrätta bordet, Mensam adornare. Anrättad, p. p.
Anrättning, M. 2. Paratio mensæ. Andra anrättningen, Mensa secunda.
Anropa, V. A. 1. Invocare, conf. Ropa an, *Horum verborum*, p. p. Anropad.
Anröra, V. A. 2. Attingere, conf. Röra wid;
Ans, M. Curatio. *In munditiem, vel ut cui benè sit*, conf. Ryckt. Skötsel.
Ansa, V. A. 1. Curare. *In munditiem, vel ut cui benè sit*, Ansad, p. p. conf. Ryckta. Sköta.
Ansagd, *vide* Tilsagd.
Ansatt, p. p. *verb.* Ansätta.
Anse, V. ANOM. Respicere. Visu quasi æstimare vel considerare. *Cj.* Se. Ansedd, p. p. ex. gr. Anse någon för det han är, Qualis sit, aliquem æstimare. Han ansåg honom efter förtjenst, Prout meretur illum æstimabat. Anse at jag är oskyldig, Innocentem me esse considera.
Item: Anse, ex. gr. Anse någon med bötor eller straff, Aliquem mulcta vel pœna afficere. Hwad han gör, anser jag för godt, Quicquid egerit, ratum habeo. Hwem anser du mig före? Quem me esse putas?
Anseende, P. A. *Substantivè.* Anseende, Respectus, ex. gr. Anseende til personer, Respectus personarum. I anseende til den saken, Illius rei intuitu, conf. Afseende.
Item: Anseende, Species. Dignitas, ex. gr. Efter utwärtes anseende, Specie vel forma externa. Wackert anseende, Formæ decor vel dignitas. Wara i anseende, In dignitate vel honore esse.
Ansenlig, ADJ. Conspicuus. Prægrandis. Ansenligen, *Adv.* Magnoperè. Affatim.
Anse Städer, *vide* Hanse.
Ansickte, N. 4. Vultus, ex. gr. Han har godt ansickte, Vultu probitatem refert. Känna en til ansicktet, Ex vultu quem noscere.
Ansjowis, M. *Gall.* Anchoïe. Pisciculorum præparatorum genus.
Anskaffa, V. A. 1. Comparare. Ut quid in promtu vel parato adsit curare, conf. Skaffa. Anskaffad, p. p.
Anslag, N. 4. Propositum. Consilium vel machinatio, ex. gr. Hans anslag gingo om intet, Consilia vel machinationes illius subversæ fuere. Han kan icke fullfölja sina anslag, Proposita perficere nequit.
Item: Anslag, Programma. Libellus in notitiam publicè fixus.
Item: Anslag, Manubrium bombardæ.
Anslagen, *Def.* & *Plur.* Anslagne, p. p. *verb.* Anslå, & *verb.* Slå an.
Anslå, V. A. ANOM. Assignare. Destinare *Cj.* Slå, ex. gr. Han anslog därtil en wiß summa penningar, Certam pecuniæ summam ad hoc assignavit. Anslå räntan af hemmanet til lön för någon, Proventum prædii in salarium alicui destinare. Anslagen, p. p.
Ansning, M. 2. Curandi actus, conf. Ans.
Ansols, *Adverbialiter.* Versus ortum solis, *sive* a dextra in sinistram, conf. Rättsols.
Anspråk, N. 4. Postulatio juris, qua quis vindicare sibi quid studet, ex. gr. Göra anspråk på något, Jure præcepto vindicare quicquam velle.
Anstalt, M. 3. Dispositum vel ordinatum quodvis, ex. gr. Han har fogat den anstalt, at waran blir emottagen, Dispositum ab illo est, ut merx recipiatur. Jag tycker mig se det på alla anstalter, Id ex dispositis videre mihi videor. Här äro släte anstalter, Perperam heic res dispositæ sunt.
Anstalta, V. A. 1. Disponendum quid vel ordinandum curare, conf. Anställa, ex. gr. Anstalta om en begrafning, Funus curare. Anstaltad, p. p.

An-

Anſticka, v. a. 4. Inficere. Anſtucken, *Def. & Plur.* Anſtuckne, ex. gr. En ruttnad del anſticker det öfriga, Pars putrefacta reliqvum inficit.

Anſtifta, v. a. 1. Machinari vel quicquam moliri. Anſtiftad, p. p. ex. gr. Hwilken har anſtiftat detta uproret? Quis ſeditionem molitus eſt?

Anſtiftan, f. Machinatio. Conſilium, ex. gr. På hans anſtiftan är det giordt, Illius conſilio id factum eſt.

Anſtod, *Ipf. verb.* Anſtå.

Anſtruken, p. p. conf. *verb.* Anſtryka.

Anſtrök, *Ipf. verb.* Anſtryka.

Anſtryka, v. a. 4. Linere. Illinere, *alias.* Stryka an *Inde*, Anſtruken, p. p. *Def. & Plur.* Anſtrukne, ex. gr. Han har anſtrukit wäggen med färg, Pigmentum parieti illevit. Han anſtrök duken med färgor, Colores linteo induxit.

Anſtrykning, m. 2. Illinendi actus. *Item*: Anſtrykning, Illud, quo quid litum eſt.

Anſtucken, p. p. conf. *verb.* Anſticka.

Anſtå, v. n. anom. Decere *Cf.* Stå, ex gr. En ſådan klädebonad anſtår icke en yngling, Talis juvenem non decet veſtitus Det anſtår ingen, Neminem decet. Det talet anſtod honom icke, Iſta eum non decebat oratio.

Item: Anſtå, Placere, ex. gr. Det talet anſtod honom icke, Oratio ei iſta non placebat.

Item: Anſtå, Dilationem adhibere, ex. gr. Man ſkall låta anſtå med den ſaken, Res illa differenda eſt.

Anſtånd, n. 4. Dilatio, ex. gr. Hafwa anſtånd med en ſak, Rem differre, conf. Upſkof.

Anſtälla, v. a. 2. Diſponere. Ordinare. Anſtäld, p. p. conf. Anſtalta, ex. gr. Anſtälla en byggnad, Ædificationem ordinare. Anſtälla en dans, Choream diſponere.

Anſtändig, adj. Decens. *Adverbialiter.* Anſtändigt, Decenter.

Anſtändighet, f. 3. Decorum.

Anſtöt, m. 3. Impetus, vel accidens quid, ex infortunio vel morbo, ex. gr. Det war en ſwår anſtöt för honom, Iſto malum ei accidit graviſſimum. Sjukdoms anſtötar, In morbis accidentia, conf. Anfall.

Anſtötlig, adj. Offenſorius. Lædens, ex. gr. Anſtötliga ord, Verba offenſoria. En anſtötlig ſkrift, Scriptum offendens.

Anſwar, n. 4. Ratio reddenda *muneris vel actionum*, ex. gr. Stå i anſwar för något, Alicujus rei rationem reddere debere. Pålägga en något wid hårdt anſwar, Alicui quid injungere, cum graviſſima rationis reddendæ conditione. Stå til anſwar, K lege accuſari.

Anſwarig, adj. Rationi reddendæ obnoxius, ex. gr. Wara anſwarig för någon ſak, Rei cujusdam rationem reddendi ſibi injunctum habere. Anſwarigt ämbete, Munus ob rationem reddendam difficile.

Anſåg, *Ipf. verb.* Anſe.

Anſätta, v. a. 3. Irruere. Impetum facere, conf. Sätta an. *Hinc* p. p. Anſatt, ex. gr. De anſatte honom med alla krafter, Totis in illum viribus impetum fecerunt. Når ſjukdomen anſätter, Fortius urgente morbo.

Anſökning, m. 2. Supplicatio, ex. gr. Taga en anſökning i öfwerwägande, De ſupplici petito deliberare.

Item: Anſökning, Libellus ſupplex, ex. gr. Jag har inlemnat min anſökning, Libellum ſupplicem tradidi.

Antaga, v. a. 4. Recipere. Suſcipere, conf. Taga an, *Horum* p. p. Antagen, *Def. & Plur.* Antagne, ex. gr. Antaga någon i ſin tjenſt, In famulitium aliquem recipere. Han antog regeringen, förmynderſkapet ꝛc. Imperium, tutelam &c. ſuſcepit. Han har antagit Chriſtna läran, Religionem amplexus eſt Chriſtianam. Antaga ſig, *Recipr.* ex. gr. Antaga ſig någon, Alicujus curam in ſe ſuſcipere. Antaga ſig en ſak, Rem peragendam ſuſcipere, conf. Åtaga ſig, *Subſtantivè.* Antagande, Receptio. Suſceptio.

Antaglig, adj. Recipiendus. Admittendus.

Antal, n. 4. Numerus, ex. gr. Til ſtort antal, Magno numero. De woro tijo til antalet, Numero decem fuere.

Antaſta, v. a. 1. Aggredi, *V. Germ.* Antaſtad, p. p. conf. Angripa.

Anteckna, v. a. 1. Annotare. Antecknad, p. p. ex. gr. Anteckna något ſig til minnes, Quicquam in memoriam ſibi annotare. Han har låtit anteckna ſitt namn, Nomen ſuum annotari curavit, conf. Upteckna.

Anteckning, m. 2. Annotatio, conf. Förteckning. Upteckning.

Antropologie, f. Anthropologia. Läran om menniſkan.

Antingen, conj. Aut. Sive.

Antog, *Ipf. verb.* Antaga.

Anträda, v. a. 2. Adire, ex. gr. Anträda ſin ſyßla, Munus adire ſuum. Anträda reſan, Iter inire. Anträdd, p. p.

Anträde, n. 4. Aditus. Acceſſio, ex. gr. Året efter des anträde til regeringen, Anno poſt ejus ad imperium acceſſionem.

Anträffa, v. a. 1. conf. *Simpl.* Träffa, Invenire.

Antwarda, v. a. 1. Tradere *V. per.* Antwardad, p. p. ex. gr. Antwarda ſtyrelſen i en annans händer, Alii regimen tradere.

Antwardning, m. 2. Servatio. Cuſtodia. *V. per.* conf. Beſkydd. Förwar.

Antyda, v. a. 1. Juſſu addicere. Denuntiare. Antydd, p. p. ex. gr. Han antydde honom at inſtälla ſig, Ut ſe ſiſteret, ei denuntiabat. Antyda en arreſt, Arreſtum alicui addicere.

Antydan, f. Dictum, quo alicui quid injungitur, conf. Befallning

Antåg, n. 4. Progreſſus, *milit.* ex. gr. Fienden är i antåg, Progrediens hoſtis appropinquat.

Antåga, v. n. 1. Progredi, *term. milit. Subſtantivè.* Antågande, ex. gr. Fienden är i antågande, Progrediens hoſtis imminet.

Antända, v. a. 2. Ignem admovere Antänd, p. p.

Anwiſa, v. a. 1. Commonſtrare. Indicio eſſe. Anwiſad, *vel* Anwiſt, p. p.

Anwisning, m. 2. Commonſtratio. Indicatio, ex. gr. Efter Skriftens anwisning, Ex indicio ſcripturæ.

Item: Anwisning, Aſſignatio, ex. gr. Han har fådt anwisning på det ſtället at bo, Iſte habitandi locus ei aſſignatus, conf. Inwisning.

Anwuxen, part. *Def.* & *Plur.* Anwuxne, Accretus.

Anwåg, m. Aratio agri ſecundaria.

Anwända, v. a. 2. Impendere. Adhibere. Anwänd, p. p. ex. gr. Anwända flit, omſorg, Diligentiam, curam, adhibere. Anwända koſtnad, tid, Sumtum, tempus impendere. Anwändande. *Subſtantivè.* Actus, quo quis adhibet vel impendit.

Anwårt, m. Atrophia ex contractione iliorum, *morb. equin.*

Apa, f. 1. Simia, *alias.* Apinja.

Apa, v. a. 1. Odio proſequi. Apad, p. p. ex. gr. Modren apar den ena ungen, Pullorum alterum mater odio proſequitur. Apa ut någon, Odio proſecutum aliquem excludere. Apa efter, conf. Efterapa.

Apel, m. 2. Malus, *arb. Def.* Aplen. *Alias.* Apleträd.

Apelgrå, adj. *vel* Apelkaſtad, part. *De equis.* Apelkaſtad häſt, Eqvus coloris ſcutulati.

Apelſin, m. 3. Malum ſinicum. Fructus citri ſinenſis.

Apinja, f. 1. Simia. *Alias.* Apa.

Apoſtel, m. 2. Apoſtolus. *Def.* Apoſtlen, *Plur.* Apoſtlar. *Hinc:* Apoſtla-ämbete, Munus apoſtoli. Apoſtla-gerningar, Acta apoſtolorum. Apoſtoliſk, *Adj.* Apoſtolicus. Den Apoſtoliſka Tron, Symbolum apoſtolicum.

Apotek, n. 4. Pharmacopolium.

Apotekare, m. 2. Pharmacopola.

Appetit, m. Appetitus edendi, *vox Peregr.* conf. Matluſt. *Hinc:* Appetitlig, *Adj.* Edendi cupiditatem excitans

April, m. Aprilis menſis.

Aprikos, m. 3. Fructus pruni Armeniacæ. *Gall.* Abricot.

Apſpel, n. 4. Ludibrium, ex. gr. Driſwa apſpel med någon, Aliquem ludibrio habere.

Arab, m. 3. Arabs. *Hinc:* Arabiſk. *Adj.* Arabicus.

Arbeta, v. a. 1. Laborare. Operari. Arbetad, p. p. ex. gr. Bed och arbeta, Ora & labora. Arbeta ſilke eller ull, Sericum vel laneum opus facere. Winet arbetar, Vinum ferveſcit. Arbeta ſig. *Recipr.* ex. gr. Arbeta ſig trött, Labore ſe laſſare.

Arbe-

Arbeta ſig igenom, Labore vel induſtria finem attingere. Arbeta ſig up, Laborando habiliorem ſe reddere. *Item*: Arbeta af ſin ſkuld, Opera ſua debiti ſolutionem præſtare. Arbeta på någon ſak, In rem aliquam laborem impendere. Arbeta ut, conf. Utarbeta. Arbeta ut ſig, Labore ſe enervare.

Arbetare, M. 2. Laborator. Operarius.

Arbete, N. 4. Labor, ex. gr. Fåfängt arbete, Labor inanis. Klädningen är i arbete, *vel* under arbete, Veſtis jam conficitur. Winet är i arbete, Vinum fervet.

Item: Arbete, Opus, ex. gr. Han har påtagit ſig et widlöftigt arbete, Prolixum ſuſcepit opus. Jag har genomſedt hans arbeten, Opera ejus perluſtravi. Upphögt arbete, Opus figuris elevatum. Driſwet arbete, Opus cælatum. Inlagdt arbete, Opus incruſtatum vel teſſellatum.

Arbetſam, ADJ. Laborioſus.

Arbetſamhet, F. 3. Animus in laborem pronus.

Arbetsdag, M. 2. Dies operis.

Arbetsfolk, N. 4. Operarii.

Arbetshjon, N. 4. conf. Hjon.

Arbetskarl, M. 2. Operarius.

Arbetslön, F. 3. Merces pro labore.

Arbus, M. 3. conf. Melon.

Archibiſkop, M. 2. Archiepiſcopus. *Hinc*: Archibiſkopsdöme *vel* Archibiſkops Stift, Archiepiſcopatus.

Archiater, M. 2. Archiater. *Def.* Archiatren.

Architect, M. 3. Architectus.

Architectur, F. *ult. prod.* Architectura. Byggnings konſten.

Archiv, N. 4. Archivum. *Plur.* Archiver.

Area, *V. Latin. Hinc*: Areal, ex. gr. Areal innehållet, bemärker hela innehållet af et fält, til längd och bredd.

Arclie, conf. Arkli.

Arendator, M. 3. *Alias* Förpacktare, Conductor. *V. per.* conf. Arendera.

Arende, N. 4. *Alias* Förpacktning, Conductio. *V. per.* ex. gr. Haſwa något under arende, Conductionis pacto aliqua re uti. Tull-arende, Vectigalis conductio, conf. Arendera.

Arendera, V. A. I. Conducere. Arrenderad, p. p. *V. per. Dr. de fundis vel certis reditibus, quorum uſum fructum quis capit, pro ſtipulata pecuniæ ſumma annuatim ſolvenda. Obſ.* Peregrinum aliud verbum Förpackta, uſu jam nobis ejusdem eſt ſignificationis. Arendera bårt, *vel* Arendera ut, Locare. *Dicitur eodem modo de fundis vel certis reditibus.*

Arf, N. 4. Hæreditas. *Def.* Arfwet, ex. gr. Få något i arf, Hæreditate quid accipere. Skifta arfwet, Hæreditatem partiri. Gå i arf, Per hæreditatem transferri. Gå i lika arf med någon, Æquali jure cum quo hæreditatem partiri.

Arfgods, N. 4. Hæredium. *Item*: Bona hæreditaria.

Arfjord, F. 2. Solum hæreditarium.

Arflös, ADJ. Exhæres, ex. gr. Göra en arflös, Aliquem exhæredare.

Arffurſte, M. 2. Princeps hæreditarius.

Arfprins, M. 2. conf. Arffurſte.

Arfrike, N. 4. Regnum hæreditarium.

Arfſjuka, F. 1. Morbus hæreditarius.

Arfſkap, N. 4. Hæreditatis acceptio. Hæreditas.

Arfſkifte, N. 4. Partitio hæreditaria.

Arfsrätt, M. Jus hæreditatis.

Arfſynd, F. 3. Peccatum originale. *V. ec.* conf. Werkſynd.

Arftagare, M. 2. Hæreditatem capiens. Hæres.

Arfwedel, M. 2. Rata pars hæreditatis

Arfwelott, M. 3. conf. Arfwedel.

Arfwinge, M. 2. Hæres, ex. gr. Göra en til arfwinge, In hæredem aliquem adoptare. De haſwa inga arfwingar, Nullos habent hæredes *Aliter*: De haſwa inga arfwingar, Nulla illis eſt proles.

Arfwode, *vide* Arwode.

Arg, ADJ. Sævus, ex. gr. Arge hundar, Sævi vel mordaces canes. I argaſta winteren, Sæviente hieme. Et argt ſinne, Sæviens animus vel iracundus. *Aliter*, ex. gr. Blifwa arg, Iraſci. Det war et argt påfund, Callidum erat inventum. Ju längre ju argare, Quo diutius, eò pejus. Gå efter ens argeſta, Quævis mala contra aliquem moliri. *Adverbialiter.* Argt, Sæviter. *Aliter*, ex. gr. Han tänker argt i ſitt hjerta,

Maligna vel inſidioſa quævis meditatur. Hålla argt uti, Tenaciter inhærere.

Arghet, f. 3. Sævitia. *Item*: Furor irati, ex. gr. Han gjorde det i arghetен, Id iratus furore commiſit.

Argliſtig, adj. Vafer, *Adverbialiter*. Argliſtigt, Vafrè.

Argſint, adj Iracundus.

Argſinthet, f. 3. Iracundia.

Arithmetik, m. Arithmetica. Räknekonſten, *Hinc*: Arithmetiſk, *Adj.* Arithmeticus.

Ark, m. Noachs ark, Arca Noachi. Förbundsens ark, Arca fœderis. *V. Bibl.*

Ark, n. 4. Chartæ una plagula, conf. Blad. *Adverbialiter*. Arktals, Per plagulas.

Arkli, n. Res armamentaria navis. *Hinc*: Arklimåſtare, Officiarius ſubordinatorum, milit. naval.

Arla, *Adjectivè*. Matutinus. *V. ec.*

Arm, adi. Indigens, conf. Fattig.

Arm, m. 2. Brachium. Ulna, ex. gr. Få en i armen, *vel* om armen. Brachium alicujus arripere. Innesluta någon i armarne, Ulnis aliquem amplecti. *Aliter*. Arm, *vide* Årm.

Arma, v. a. 1. *Dr.* Arma ut någon, Aliquem ad egeſtatem redigere.

Armband, n. 4. Armilla.

Armboge, m. 2. Cubitus, ex. gr. Stöta ſig på armbogen, Cubitum in quid impingere.

Armbössa, f. Theca pro eleemoſyna.

Armee, m. *Def.* Armeen, Exercitus. *V. Gall. Plur.* Armeer.

Armhåla, f. 1. Ala. Axilla.

Armling, m. 2. Miſellus quis.

Armod, m. Penuria.

Armpipa, f. 1. Öfra armpipan, Os humeri. Stora armpipan, Ulna. Cubitus. Lilla armpipan, Radius.

Armſtark, adj. Lacertis validus.

Armwreck, n. 4. Flexura cubiti.

Arreſt, m. 2. Arreſtus. *V. per.* Sitta i arreſt, Carceri incluſum eſſe. *Aliter*. Slå arreſt på waror, conf. Seqweſtrera.

Arreſtant, m. 3. Carceri incluſus. *V. per.* conf. Fånge.

Arreſtera, v. a. 1. Arreſtare. Captivum reddere Arreſterad, p. p. *V. per.*

Arſenal, m. 3. Armamentarium publicum ubi conduntur tropæa. *V. per.* conf. Tyghus.

Arſenik, m. Arſenicum.

Art, m. 3. Indoles, ex. gr. Sinnes art, Animi indoles. Af god art, Bonæ indolis. Arten ſitter uti honom, Indolem refert nativam. Hwart djur efter ſin art, Quodvis animal ſecundum indolem vel naturam ſuam. Det har den arten med ſig, Illius id eſt indolis.

Item: Art, Species, ex gr. Det är en art metall, Metalli ſpecies eſt. Får-art, Ovium ſpecies. Den arten af watten, Illius ſpeciei aqua, conf. Slag, Genus.

Arta ſig, v. n. 1. *Recipr.* Indolem contrahere, ex. gr. Han artar ſig wäl, Bonam contrahit indolem. Det will icke arta ſig, Ex voto non ſuccedit. Artad, p. p. Artas. *Deponentialiter*, conf. Arta ſig.

Artig, adj. Lepidus. Feſtivus, ex. gr. Han är en artig karl, Vir ille feſtivus eſt. Ett artigt påfund, Lepidum inventum. Artigt ſkämt, Jocus feſtivus. *Adverbialiter*. Artigt, ex. gr. Han ſkrifwer artigt, Stilus ſeu ſcribendi modus ei feſtivus. Det är artigt påfunnet, Lepidè inventum eſt.

Artighet, f. 3. Lepor. Feſtivitas. Concinnitas morum.

Artikel, m. 2. Articulus. *Def.* Artiklen. *Plur.* Artiklar, ex. gr. En, Et, är artiklen i Swenſka ſpråket, En, Et, in lingua Svecana articulus eſt. Tros artiklen, Articulus fidei. Krigs artiklar, Articuli legis militaris.

Artilleri, n. Res tormentaria bellica. *Gall. Artillerie. Def.* Artilleriet, ex. gr. Han ſtår wid artilleriet, E legione eſt tormentaria. Artillerie-karl, Gregarius miles legionis tormentariæ.

Artilleriſt, m. 3. Rei tormentariæ peritus.

Arwode, n. 4. Salarium. Laboris merces. *Pecunia annuatim vel ſummatim ſolvenda, pro operę ſcriptorio, ratiouario, & ejusmodi.* Årligt arfwode, Salarium ejusmodi annuum, conf. Lön. Arwodes lön, Honorarium, *alim.* Arwode, Labor.

As, n. 4. Cadaver.

Aſk, M. 2. Arcula formæ rotundæ vel oblongæ, conf. **Låda**. **Aſklock**, Operculum arculæ.

Aſk, M. 2. Fraxinus. *Alias* **Aſkträd**.

Aſka, F. 1. Cinis, ex. gr. Han lade det i aſka, Cineri id ingerebat. *Aliter*, ex. gr. Huſet lades i aſka, Combuſtione domus in cinerem redacta fuit.

Aſka, V. A. 1. Cinere conſpergere, *in opere coriario, lotionibus linteorum*, &c. **Aſkad**, p. p.

Aſkfärg, M. Color cinereus. *Hinc.* **Aſkfärgad**, *Particip.* Colore cinereo imbutus.

Aſkhop, M 2. Cumulus cinerum.

Aſkniöija, F. 1. Congeries cinerum adhuc ignita.

Aſkonsdag, M. 2. Dies ſacrorum cinerum: *Mercurii proximè poſt Dominicam Quadrageſima.*

Aſkträd, N. 4. Fraxinus. *Alias* **Aſk**.

Aſp, M. 2. Aſpius. (Cyprinus.) *Piſc.*

Aſp, M. 2. Populus tremula. *Arb. Compoſ.* **Aſplöf**, &c. Frons populi, &c.

Aß, N. 4. Aſs. Svecanum, quorum 276½ faciunt 1 Lod.

Aßecurence, *Vide* **Förſäkring**.

Aſtril, M. Cupido. Amor. *Poëtic.*

Aſtrolog, M. 3. Aſtrologus. En ſom ſpår af ſtiernornas lopp.

Aſtrologie, F. Aſtrologia. Kunſkapen at ſpå af ſtiernorna.

Aſtronom, M. 3. Aſtronomus, conf. Stjernkunnig.

Aſtronomie, F. Aſtronomia. Läran om himmelſka kroppar och deras lopp.

At, CONJ. Ut. Quod, ex. gr. Han har önſkat, at du måtte komma, Ut venires optarit. Jag tror at det händer, Credo quod accidat. Menar du at ſå är? Numquod ita ſit, ſentis?

Item: **At**, *Nota Infinitivi*, ex. gr. At älſka, Amare. At taga, Capere.

Atlas, N. Mons ejus nominis. *Hinc.* **Atlas**, M. Collectio mapparum geographicarum totius orbis.

Atlaſt, N. 4. Texti ſerici genus.

Atteſt, M. 3. Teſtimonii libellus. *V. Lat. Hinc* **Atteſtera**, V. A. 1. Scripto confirmare. **Atteſterad**, p. p.

Auction, M. 3. Bonorum ſub haſta venditio Auctio. *V. Lat.* ex. gr. Sätta på auction, *vel* Låta gå under auction, Bona auctioni vel haſtæ ſubjicere. *Hinc* **Auctionera**, V. A. 1. Auctionem facere. Bona haſtæ ſubjicere **Auctionerad**, p. p.

Auctor, M. 3. Auctor. *V. Lat.* De Grekiſke auctorer, Auctores Græci.

Auditör, M. 3. Miniſter ad quamlibet legionem militarem, qui res curat juridicas.

Avenbok, M. Carpinus.

Averi, N. Averagium. Den ſkada ſkepp och gods kan taga under reſan.

Augment, vel **Augmente hemman**, N. Prædium alii, vocato **Ruſthåll**, in ſubſidium cenſu ſubjectum.

Auguſti, M. Auguſtus menſis.

Awiſa, F. 1. *Plur.* **Awiſor**, *Gall.* Gazette, conf. **Poſttidning**. *Hinc* **Awis-Skriſware**, Novorum editor publicus.

Auſcultant, M. 3. Auſcultans juvenis in ſupremo Dicaſterio, vel Collegio publico. *V. per.*

Ax, N. 4. Spica, ex. gr. Gå *vel* Löpa i ax, In ſpicas excreſcere.

Item: **Ax**, Ala clavis. *Pars illa quæ peſſulum retroducit. Alias* **Nyckelax**.

Axel, M. 2. Humerus. *Def.* **Axlen**, *Plur.* **Axlar**, conf. **Axul**, ex. gr. Börden är icke paßad efter hans axlar, Onus humeris ejus æquatum non eſt. *Locut. proverb.* Draga kappan på båda axlar, Ambabus adhærere partibus. Se en öfwer axel, Aliquem deſpicere.

Axelblad, N. 4. Scapula. *Alias* **Skulderblad**.

Axelbred, ADJ. Cui humeri latiores. Humeroſus, *alias* **Axeldryg**.

Axiom, N. Axioma. *V. per. Plur.* **Axiomer**. En owederſägelig grundſanning eller regla.

Axlupen, *Def. & Plur.* **Axlupne**, PART. In ſpicas excretus.

Axul, M. 3. Axis. *Def.* **Axulen**, *Plur.* **Axlar**, conf. **Axel**.

B

Babord, N. 4. Latus navis ad' ſiniſtram ei qui clavum tenet, conf. **Styrbord**.

Back, M. Pars ſtegæ in navi proximè ad proram.

Backe, M. 2. Collis, ex. gr. **Gå upföre backen**, In acclive collis progredi. *Adverbialiter.* **Backe upföre och backe utföre**, In acclive & in declive. **Falla i backen**, In clivum progrediens labi. *Aliter.* **Falla i backen**, In terram labi. **Slå en i backen**, Aliquem ſubvertere, conf. **Brink. Kulle.**

Backſtuga, F. 1. Ædicula habitationis in alieno fundo.

Backug, ADJ. Clivoſus.

Bad, N. 4. Lavacrum. Balneum. *Compoſ.* **Swettbad**, Sudatorium, conf. **Swettbad. Wattubad**, Balneum aquatile. **Warma baden**, Thermæ. **Nya ſödelſens bad**, Lavacrum regenerationis. *Aliter* **Bad.** *Ipſ. verb.* **Bedja.**

Bada, V. A. 1. Balneo vel lavacro uti. **Badad**, p. p. ex. gr. **Bada i badſtuga**, In balneario ſudare vel ſe lavare. **Bada i ſtrömmen**, In fluvio ſe lavare. **Bada ſig**, *Recipr.* Sudare in balneo vel ſe lavare.

Badare, M. 2. Balneator.

Badda, V. A. 1. Fomentare. Calidis fovere. **Baddad**, p. p. ex. gr. **Badda en ſjuk med warma krydder**, Herbis ægrotum calefactis fomentare. **Badda ſig i ſolen**, Apricari. **Där baddade hett**, Ingens ibi calor fuit. **Badda in**, ex. gr. **Låta ſmörjan badda in**, Facere ut unguentum ad ignem ingeratur. *Proverbialiter.* **Badda på någon**, Aliquem verberare. *Locut. pleb.*

Baddning, M. 2. Fomentatio. Calefactio corporis vel membri.

Baderſka, F. 1. Balneatrix.

Baoning, M. 2. Sudatio vel lavatio, in balneo, ſive alio modo.

Badſtuga, F. 1. Balnearium. *Item*: **Badſtuga.** *Alias* **Torkbadſtuga**, Ædes in qua frumenta torrentur.

Bagarbod, F. 2. Tabernula penuaria piſtorum pro venditione punis.

Bagare, M. 2. Piſtor. Panifex.

Bagarſtuga, F. 1. Piſtrina.

Bagbord, *Vide* **Babord.**

Bageri, N. 4. Piſtura. *Item*: **Bageri**, Piſtrina in uſum publicum.

Bagge, M. 2. Aries, conf. **Gumſe.**

Baggſöta, F. Gentiana lutea. *Plant.*

Bajonett, M. 3. Sica extremitati bombardæ applicanda. *V. Gall.* Bajonette.

Bak, N. 4. Opus piſtorium.

Bak, M. 2. Pars poſtica vel averſa. Tergum, ex. gr. **Baken på en knif**, Cultri tergum. *Locus. proverb.* **Laſta en på baken**, Abſentem vituperare. **Tala på ens bak**, Clanculum calumniari. **Taga ſak på bak**, Diſceſſu factum in ſe recipere.

Bak, PRÆP. Poſt. In poſtico vel poſticum, ex. gr. **Fram och bak**, In antico & poſtico. Ante & poſt. *Proverbialiter.* **Haſwa ögonen fram och bak**, Ante retroque ſpectare. Providum eſſe.

Item: *In compoſitione.* **Bak åt**, Poſticum verſus. **Bak åt bögd**, Recurvus. **Bak efter**, Poſt. **Stå bak efter**, Poſt ſtare. *Proverbialiter.* **Stå bak efter**, Poſt relictum eſſe. Negligi. **Bakföre**, In parte poſtica. **Bak i** *vel* **Bak uti**, In poſtico. **Bak om**, Penè. **Se bak om ſig**, Retroſpicere, conf. **Bakom. Bak på**, In poſtica parte. **Bak til**, A parte poſtica. **Bak ut**, Retrò. In poſticum, ex. gr. **Häſten ſlår bak ut**, Equus recalcitrat. *Proverbialiter.* **Det går bak ut för honom**, Cuncta ei retrogrediuntur, vel infeliciter ſuccedunt. NOTA. *Reliqua compoſita quære ſuis locis.*

Baka, V. A. 1. Panem pinſere. **Bakad**, p. p.

Bakarf, N. 4. Hæreditas vel ſucceſſio aſcendentium, conf. **Bröſtarf.** *Def.* **Bakarfwet.**

Bakbinda, V. A. 4. Vincire à tergo. *Cf.* **Binda. Bakbunden.** *Def. & Plur.* **Bakbundne**, p. p.

Bakbog, M. 2. Armus poſterior, *quadruped.*

Bakdag, M. 2. Dies panificii.

Bakdanta, V. A. 1. Malè loqui de abſente. **Bakdantad**, p. p. conf. **Danta.**

Bakdantan, F. Obtrectatio, conf. **Dantning.**

Bakdantare, M. 2. Obtrectator. Abſenti invidioſo ſermone infeſtus, conf. **Tadlare.**

Bakdel, M. 2. Pars poſtica.

Bakdör, f. 2. Oſtium domus poſticum. Poſticum, conf. Bakport.

Bake, m. 2. Aſſer e tigno exterior. *Plur.* Bakar. *Alias* Sågbakar.

Bak efter, conf. Bak. *Præp.*

Bakelſe, n. 4. Piſta quævis dulciaria. *Inter dapes.*

Bakfierding, m. 2. Pars quarta animalis poſtica.

Bakfot, m. 3. Pes poſticus. *Plur.* Bakfötter.

Bakföre, conf. Bak. *Præp.*

Bakfram, adv. Præpoſtere. Inverſè.

Bakgård, m. 2. Pars villæ poſterior.

Bakhåll, n. 4. Secunda acies. In bello inſidiæ.

Bakhjul, n. 4. Rota poſterior.

Bakkälke, m. 2. Traharum ſub vehiculo poſterior. *Proverbialiter.* Komma på bakkälken, In propoſitis vel ſuſceptis nullos facere progreſſus.

Baklås, n. Sera retorta, dum clavis pone incitatum peſſulum remanet.

Bakläder, n. 4. Calcei corium poſticum. *Def.* Bakläret.

Baklänges, adv. Retrorſum, ex. gr. Gå baklänges, Retrorſum gradi. Falla baklänges, Supinus labi. Åka baklänges, Tergo in anticum verſo vehi.

Bakning, m. 2. Panificium.

Bakom, præp. Pone, ex. gr. Stå bakom ſtolen, Pone ſellam ſtare. Bakom öronen, Pone aures. *Proverbialiter.* Hafwa något bakom öronen, conf. Öra, conf. Bak om.

Bakport, m. 2. Porta poſtica villæ, conf. Bakdör.

Bakräkning, m. 2. *Dr.* ex. gr. Hålla bakräkning med någon, Rationem repetitam cum aliquo conferre. Komma på bakräkning, In rationibus repetitis deficere, conf. Efterräkning.

Bakreſa, f. conf. Återreſa.

Bakſkruf, m. 2. Cochlea ſclopeti, qua canalis anſam verſus obturatur. *Def.* Bakſkrufwen.

Bakſlag, n. 4. Ictus à retrò.

Bakſlug, adj. Subdolus.

Bakſnas, v. d. 1. Horrore quaſi retroſiliens averſari. Exhorreſcere.

Bakſpade, m. 2. Spatha cujus in panificio uſus, conf. Rakſpade.

Bakſtam, m. 2. Puppis. *Def.* Bakſtammen.

Bakſteg, n. 4. Paſſus retrogradus.

Bakſtuß, m. 2. Motus repercuſſionis, ex. gr. tormenti bellici dum exploditur. *Item:* Bakſtuß, Poſteriora.

Bakſtycke, n. 4. Pars poſtica. *In veſtibus & ejusmodi.*

Baktal, n. 4. Calumnia in abſentem.

Baktala, v. a. 1. Abſentem calumniari.

Baktalare, m. 2. Calumniator in abſentem.

Baktråg, n. 4. Mactra.

Bakugn, m. 2. Furnus piſtorius.

Bakwerk, n. 4. *Alias* Bakelſe, conf.

Bakwändt, adv. Præpoſterè.

Bakände, m. 2. Extremitas poſtica. Poſteriora.

Bal, m. 2. Balus. *Numerandi vel ponderandi modus*, ex. gr. En bal papper, ſilke, &c. Papyri, ſerici, &c. balus.

Bal, m. 3. Chorea ſolennis. *V. Gall.* ex. gr. Hålla bal, Choream celebrare. Wara med på baler, Saltatoriis ineſſe ludis.

Balaſt, *Vide* Barlaſt.

Balja, f. 1. Vagina, ex. gr. Swärds balja, Vagina gladii. Baljor, där i från innefluta, Vaginæ ſeminum.

Item: Balja, Cupa. Labrum.

Balk, m. 2. Sepimentum transverſis tigillis factum. *Hinc:* Båsbalk &c.

Item: Balk, Titulus *vel* Aphoriſmus in codice legum, ex. gr. Ärfda-balk, Titulus de hæreditate &c.

Item: Balk, Lira. Balkar i händerna, *vide* Dalk.

Balka, v. a. 1. *Dr.* Balka af, conf. Afbalka. Balka i tu, Sepimento dividere, conf. Balk.

Balſam, m. 3. Balſamum. *V. per.* *Hinc:* Balſamera, v. a. 1. Balſamo inficere. Balſamera en död, Corpus mortui condire. Balſamerad, p. p. Balſamiſk, adj. Balſamicus.

Ban, m. 2. Planities in longum deducta, ex. gr. Repſlagare-ban, Planities, in qua reſtiones funes torquent. *Hinc:* Wädjo-ban &c. *Locus. proverb.* Bringa en ſak på banen, Rem ſuſcipiendam in medium proferre.

ferre. Där war något å bane, Aliqua de re agebatur.

Item: Ban, Vis ſeu Meatus quo itur. Solens ban, Orbita ſolis.

Bana, v. a. 1. Expeditum vel planum facere, ex. gr. Bana wägen, Viam parare. Banad, p. p.

Banco, conf. Bank.

Band, n. 4. Ligamentum, ex. gr. Knyta igen med band, Ligamentis conſtringere. Han har et band på ſig, Vinculo ſtrictus eſt.

Item: Band, Tænia. Tæniola. *Gall.* Ruban, ex. gr. En fruntimmers möſſa eller bröſtlapp, beſatt med band, Galerus muliebris vel pectorale, in ornatum tæniolis obſitum. Riddare af blå bandet, Cæruleæ vittæ eques. *Compoſ.* Bandros, Tæniola in formam floris connexa. Bandwippa, Tæniolæ nodus in orbiculos nexus.

Item: Band, Factio. Conjuratio, ex. gr. Et band af röfware, Prædonum factio.

Item: Band, Merges, ex. gr. Et band råg, Merges ſecalis. Sädesband, Merges ſegetis.

Item: Band på en bok, Libri compages, ex. gr. Twå böcker i et band, Duo ejusdem ligaminis libri. Twå band, Duo volumina. Franſkt, Engelſkt, band, Libri compages, Gallicè, Anglicè facta.

Item: Band på en tunna eller andra träkärl, Cingulum quo conſtringitur dolium, vel alia vaſa lignea. *Aliter* Band, *Ipſ. verb.* Binda.

Banda, v. a. 1. Cingulis conſtringere. Bandad, p. p. *De doliis.*

Bandhund, m. 2. Canis cuſtos.

Bandſtol, m. 2. Machina textoria in qua teniæ nectuntur.

Bandt, *vel* Bant, *Perperam pro* Band, *Ipſ.*

Bane, m. Flictus in necem, ex. gr. Han gaf honom ſin bane, Illum in necem percuſſit. Det blir hans bane, Mortis id ei cauſſa erit.

Baneman, m. 3. Interfector. *Plur.* Banemän.

Baner, n. 4. *Ult. prod.* Vexillum. *Antiq.* conf. Fana.

Baneſår, n. 4. Vulnus letiferum.

Bank, m. 3. Cambium. *Alias* Banco. Låne-bank. Wexelbank. *Quære ſuis locis.* Sätta penningar på banken, Pecuniam in cambio deponere. Riksdaler banko, Thalerus imperialis. Banko-ſedel, Schedula cambialis, pecuniam repræſentans cambio immiſſam. Banko-lån, In cambio mutuo acceptum.

Bank, m. 2. Jugum arenoſum in maribus. *Alias* Sandbank.

Bankör, m. 3. Nummularius. Argentarius. *Gall.* Banquier.

Bankrut, m. 3. Rei rationariæ defectus. *Gall.* Banqueroute, ex. gr. Göra bankrut, Rei pecuniariæ inopiam creditoribus denunciare. Spela bankrut, Cedere foro. Bona creditoribus cedere.

Bankrutſpelare, m. 2. Qui rem decoxit ſuam. Qui cedit bonis.

Bann, n. Excommunicatio papalis, ex. gr. Sätta en i bann, Aliquem excommunicare.

Banna, v. a. 1. Aliquem increpare. Duris corrigere verbis. *Dr.* Banna någon *vel* Banna up någon, Duris aliquem verbis corrigere. Bannad, p. p. conf. Snubba. Snäſa. *Item:* Bannas. *Deponentialiter*, ex. gr. Bannas på någon, Atrocibus & increpantibus verbis aliquem excipere.

Bannlyſa, v. a. 3. Excommunicare. *Item:* Bannlyſa, In exilium pellere. Bannlyſt, p. p.

Bannlyſning, m. 2. Excommunicatio papalis.

Bannor, *Plur.* Admonitio duris vel atrocibus verbis facta, conf. Snubbor.

Bantler, n. 4. Cingulum ab humero demiſſum, quo portat peram mulier. *Gall.* Bandouliere.

Bar, adj. Nudus. n. Bart, ex. gr. Fäkta med bara wärjor, Denudatis dimicare enſibus. Med bart hufwud, Nudo capite. Gå med bart ljus, Non operta candela circumire. Lägga på bara kroppen, Nudo corpori applicare.

Item: Bar, ex. gr. Å bar gerning, In flagrante delicto. Det är bara alfware, Hæc planè ſeria ſunt. Bara marken, Solum omni vegetabili deſtitutum. Ligga på bara marken, Humi jacere nullo ſubſtragulo interpoſito. Dricka bara wattnet, Aquam

Aquam bibere puram. Gå i bara ſkiortan, Ad indulium usque denudatus incedere. *Aliter* Bar. *Ipſ. verb.* Bära.

Bara, ADV. Modò. Merè, ex. gr. Om jag bara får ſåga, Si modò dicere mihi licuerit. Bara det intet ſker, Modò id non fiat. Det är bara ſkämt, Merè jocus eſt.

Item: Bara, Solum. Tantummodo. Bara därföre, Ob id ſolum. Han äter bara bröd, Pane tantummodo veſcitur. Jag will bara viſa dig, Tibi ſolummodo oſtendere vellem.

Baracker, *Plur.* Ædiculæ in urbe pro habitatione militum. *V. Gall.* Baraques.

Barbaka, *Adverbialiter.* Sine ephippio. *Equitando.*

Barbar, M. 2. Barbarus. *Hinc*: Barbariſk, *Adj.* Barbaricus.

Barbari, N. 4. Barbaries, ex. gr. Falla i barbari, In barbariem ruere.

Barbarie, N. Barbaria. *Regio in Africa.*

Barbent, *Adjectivè*, Nudis cruribus. *Detractis tibialiis.*

Barber *vel* Barberare, M. *Obſol. vide* Fält-ſkär. Barbera, V. A. *Vide* Raka ſkägg.

Bardiſan, M. 3. Bipennis.

Barfotad, *Adjectivè*, Nudis pedibus, ex. gr. Gå barfotad, Nudis pedibus ambulare.

Barhalſad, *Adjectivè.* Collo nudato.

Barhånd, *Adjectivè.* Nudis manibus. *chirotecis deſtitutus.*

Barhufvad, *Adjectivè.* Nudo capite.

Bark, M. 2. Cortex, ex. gr. Imellan barken och trädet, Inter corticem & arborem.

Barka, V. A. 1. Decorticare. Barkad, p. p. Barka af, Idem, conf. Afbarka.

Item: Barka, Cortice parare. *Dr. de pellibus.* Barkad, p. p. *Al.* Garfwa. *Hinc*: Barkare, conf. Garfware.

Barkan, N. Panni genus.

Barkig, ADJ. Corticoſus.

Barlaſt, M. 3. Saburra. Ponderoſa, quibus navis loco mercium onerari ſolet.

Barm, M. 2. Sinus intra pectoris ulnarumque complexum, conf. Sköte, ex. gr. Sticka handen i barmen, Manum in ſinum mittere. Hyſa en orm i barmen, Serpentem in ſinu fovere. *Proverbialiter.* Taga ſig i ſin egen barm, Noſcere ſeipſum.

Barmhertig, ADJ. Miſericors.

Barmhertighet, F. 3. Miſericordia.

Barn, N. 4. Infans. *Plur.* Barn, Infantes. Liberi, ex. gr. Få barn, Prolem accipere. *Item*: Parere. Gå med barn, conf. Gå med. Sammanbragte barn, Liberi, qui ex utriusque conjugis anteriori matrimonio acceſſerunt, conf. Styfbarn. Iſraels barn, Iſraelitæ. Bliſwa GUDs barn, In ſobolem DEi recipi. *Compoſ.* Barnaſek, Ludus infantilis. Barnpiga, Geraria. Ancilla quæ infantem curat. Barnſkola, Pædagogia. Barnſkor, Calcei infantiles. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har trådt ur barnſkona, Ex ephebis excedit, conf. *ſimpl. Plura Compoſ. exempla ſequuntur.*

Barnaarf, N. 4. Liberorum hæreditas.

Barnaföderſka, F. 1. Puerpera.

Barnalåra, F. 1. Doctrina pro infantibus.

Barnamord, N. 4. Infanticidium.

Barnamörderſka, F. 1. Mulier quæ infantem interfecit.

Barnaſkap, N. 4. Status vel conditiò ſobolis. *V. ec.*

Barnawårkar, *Vide* Barnwårkar.

Barnbarn, N. 4. Nepos. Barnbarns barn, Pronepos.

Barndom, M. 2. Infantia, ex. gr. Af barndomen *vel* Iſrån barndomen, Ab infantia. I min barndom, Cum adhuc infans eſſem.

Barndop, N. 4. Baptiſmus infantum.

Barnfot, M. 3. Pes infantis. *Proverbialiter.* Convivii luſtrici dapes.

Barnhus, N. 4. Orphanotrophium.

Barnkär, ADJ. Infantium amans.

Barnkläder, *Plur.* Veſtitus infantilis. *Item*: Barnkläder, Veſtimenta quibus induitur infans baptizandus.

Barnlekan, N. 4. Crepundia.

Barnlös, *Adjectivè* Orbus prole.

Barnmorſka, F. 1. Obſtetrix. Barnmorſkekonſt, *vide* Förloßningens konſt.

Barnſäng, F. 2. Decubitus puerperæ. Cubitus fœminæ poſt partum in lecto, ex. gr. Qwinnan ligger i barnſäng, Mulier poſt partum decumbit.

Item: **Barnſång**, Puerperium, vel ipſe partus, ex. gr. Hans huſtru ſkall komma i barnſång, Uxor ejus pariet. Falla i barnſång, Parere. Partum edere. Efter barnſången, Poſt partum. Hon har fådt den ſiukan i ſina barnſångar, In partubus illum contraxit morbum.

Barnſångs rening, M. 2. Lochia.

Barnsbörd, M. 2. Puerperium.

Barnſlig, ADJ. Puerilis. **Barnſligen**, *Adv.* Pueriliter.

Barnſlighet, F. 3. Puerilitas. *Pluraliter*, ex. gr. Sådana barnſligheter, Puerilia ejusmodi.

Barnsnöd, M. Nixus parturientis.

Barnsöl, N. 4. Convivium luſtricum.

Barnwärkar, *Plur.* Dolores puerperæ.

Barometer, M. 2. Barometrum. *Def.* **Barometren**, *Plur.* Barometrar. Et werktyg, til at utröna torka eller wåta i luften.

Baron, M. 3. Baro, conf. Friherre. **Baroneßa**, F. 1. Baronis uxor vel nata.

Barr, N. 4. Folium ſeu Spina abietis, pini, vel juniperi. *Hinc*: **Barrſkog**, Silva ejusmodi arboribus conſtans.

Barſk, ADJ. Torvus, ex. gr. En barſk upſyn, Torvus aſpectus.

Bas, M. 3. Baſſus. *Def.* **Baſen**, *Gall.* La Baſſe. Muſici concentus tonus gravior. Hålla baſen, Partes baſſi in concentu muſico tenere. *Hinc*: **Basſtol**.

Item: **Bas**, Baſis. *V. per. Item*: **Bas**, verbera, ex. gr. Han ſkall få bas, Vapulabit. *Locus. pleb.*

Baſa, V. A. 1. Verberare. **Baſad**, p. p. Baſa kläder, Ictibus veſtes purgare. Baſa på, Verbera infligere. Baſa ut någon, Verberibus aliquem expellere. *Aliter*, ex. gr. Baſa ſig i ſolen, Radiis ſolis ſe exponere. Låta baſa in något, Calori quid ingerendum exponere.

Basſtol, M. 3. Violinus grandior. Inſtrumentum muſicum gravioris ſoni, conf. Fiol.

Baſſlika, F. Baſilicum. (Ozymum.) *Plant.*

Baſſtiſt, M. 3. Baſiliſcus.

Baſiſt, M. 3. Qui partes tenet modulatus gravioris in concentu muſico. *V. per.*

Baſk, ADJ. *Vide* Barſk.

Baſt, N. 4. Philyra. Liber. *Hinc*: **Baſtrep**, Funis ex philyra contortus. **Baſtmatta**, Matta vel Teges ex philyra. *Hinc*: **Baſta**, V. A. 1. Vinculis conſtringere. *De criminalibus.*

Item: **Baſt**, Texti ſerici genus.

Baſtion, M. 3. *V. Gall.* Är namn på en del af en fäſtnings mur.

Baſun, M. 3. Buccina. Tuba, ex. gr. Stöta i baſun, Buccina canere. **Baſuna-ljud**, Clangor buccinæ. *Hinc*: **Baſuna**, V. A. 1. Buccinare. **Baſunblåſare**, Buccinator.

Bataljon, M. 3. Pars ſubdiviſa legionis. *Milit. V. Gall.*

Batteri, N. 4. Exſtructum pro locandis tormentis bellicis. *V. Gall.* ex. gr. Upföra et batteri, Tormenta locare. Spela på ſtaden med et batteri, Tormentis locatis hoſtem petere.

Bavian, M. 3. Papio. Cynocephalus.

Baxnas, *Vide* Bakſnas.

Bearbeta, V. A. 1. Allaborare. Conniti, ex. gr. Han har låfwat, at bearbeta den ſaken, Iſta in re operam promiſit. **Bearbetande**, *Subſtantivè*, ex. gr. Under hans bearbetande, Illo allaborante.

Bebåda, V. A. 1. Annuntiare. **Bebådad**, p. p. *Aliter*, ex. gr. Det bebådar oß icke något godt, Haud boni nobis id portendit.

Bebådelſe, M. 3. Annuntiatio. *V. ec.*

Beblanda ſig, V. N. 1. *Recipr.* Commiſcere ſe. Beblanda ſig med qwinfolk, Commercium habere cum fœminis.

Beblandelſe, M. 3. *Dr.* Beblandelſe med qwinnor, Cum fœminis commercium. Oläflig beblandelſe, Concubitus illicitus.

Bebo, V. A. ANOM. Inhabitare. *Cj.* Bo. **Bebodd**, p. p. ex. gr. Han bebor hela huſet, Totam habitatione occupat domum. Et hus ſom icke kan bebos, Domus in qua habitare quis nequit. Där landet är bebodt, Ubi regio inhabitata eſt.

Bebunden, PART. Cui quid annexum vel adſtrictum. *Def. & Plur.* Bebundne.

Beck, N. 4. Pix. Bitumen, conf. Tjära.

Becka, V. A. 1. Pice linere. Picem illinere. **Beckad**, p. p.

Beckacktig, ADJ. Pici materia ſimilis.

Beckaſin, M. 3. conf. Snäppa.

Beckig, ADJ. Pice imbutus vel maculatus.
Beckluſwa, v. 1. Tegumentum capitis unguento obductum, in medelam ſcabiei.
Beckſwart, ADJ. Maximè niger.
Beckträd, M. 2. Filum picatum.
Bedas, v. D. 2. Petere, ex. gr. Jag bedes bröd af honom, Ab illo panem petii. Det är icke at bedas före, Nihil eſt, quod precibus averti poſſit.
Bedja, v. A. 4. Orare. Precari. Beden, p. p. *Def. & Plur.* Bedne, *Pr.* Beder, *Ipf.* Bad, *Pf.* Bedit, *Contr.* Bedt, ex. gr. Jag beder dig högligen, Te etjam atque etjam oro. Bedja något af någon, Ab aliquo quid precari, conf. Afbedja. Bedja ſig undan, conf. Undanbedja. Bedja för någon, Pro aliquo orare. *Item*: Precibus pro aliquo intercedere. Bedja om något, Aliquam rem precari. *Aliter.* Bedja en wara wälkommen, Adventu gratum aliquem eſſe denuntiare.
Bedraga, v. A. 4. Decipere. Fruſtrari. *Cf.* Draga. Bedragen, *Def. & Plur.* Bedragne, ex. gr. Bedraga en på penningar, Pecuniæ ſolutione aliquem fruſtrari. Wi bedragas af anſeende, Decipimur ſpecie, conf. Beſwika. *Aliter*, ex. gr. Bedraga en flicka, Virginem ſeducere. Bedraga ſig, *Recipr.* Falli, ex. gr. Om jag icke bedrager mig, Ni fallor. Du bedrager dig, Falleris. Du bedrog dig ſjelf, Te ipſum fruſtratus es. *Aliter* Bedraga, *vide* Öfwerdraga. *Hinc*: *Part.* Bedragen, *vide* Öfwerdragen.
Bedragare, M. 2. Impoſtor. Fraudator. *Item*: Seductor.
Bedref, *Ipf. verb.* Bedrifwa, *Subſt.* Bedref, *vide* Bedrift.
Bedrift, M. 3. Actio celebris vel heroica. *Plur.* Bedrifter.
Bedrifwa, v. A. 4. Patrare. Committere. *Cf.* Drifwa. Bedrifwen, p. p. *Def. & Plur.* Bedriſne, ex. gr. Bedrifwa en miſſgerning, Malum facinus patrare. Bedrifwa hor, Adulterium committere. *Aliter*, ex. gr. Bedrifwa en ſak, Rem peragendam curare. Bedrifwande, *Subſtantivè*, ex. gr. Igenom hans bedrifwande, Illo curante vel urgente.
Bedrog, *Ipf. verb.* Bedraga.
Bedrägeri, N. 4. Impoſtura. Fraus, conf. Liſt. Swek.
Bedräglig, ADJ. Fallax. Fraudulentus, conf. Beſwiklig. Bedrägligen, *Adv.* Fraudulenter.
Bedräglighet, F. 3. Qualitas ex eo quod fallit vel decipit.
Bedröflig, ADJ. Lugubris. Bedröfligen, *Adv.* Lugubrem in modum.
Bedröfwa, v. A. 1. Contriſtare, ex. gr. Det bedröfwade mig, Id me contriſtabat. Bedröfwad, p. p. Contriſtatus. *Item*: *Adjectivè* Bedröfwad, Triſtis. Bedröfwas, *Paſſivum. Item*: Bedröfwas, *Deponentialiter*, ex. gr. Bedröfwas öfwer något, Aliqua re contriſtari.
Bedröfwelſe, M. 3. Triſtitia, conf. Sorg.
Bedt, *Pf. verb.* Bedja.
Bedyra, v. N. 1. Sancte aſſeverare.
Bedåra, v. A. 1. Infatuare. Bedårad, p. p.
Bedårelſe, M. 3. Infatuatio.
Befalla, v. A. 3. Jubere. Imperare. Befallt, p. p. ex. gr. Han befallte honom at göra det, Illud eum facere jubebat. Hafwa at befalla öfwer någon, In aliquem imperare. Herren har befallt det, Id juſſit dominus.
Item: Befalla, ex. gr. Befalla något i ens wäld, Poteſtati alicujus quid committere. Befalla ſig i GUDs händer, In manus DEi ſe tradere. Befallad, *Part.* GUDi befallad, DEo in conſervationem vel tutelam traditus.
Befallning, M. 2. Juſſum. Mandatum, ex. gr. På befallning *vel* Efter befallning, Ad mandatum. Uträtta ens befallningar, Juſſa alicujus exſequi, conf. Bud.
Befallnings hafwande, M. Cui exſecutoria poteſtas tradita. Executor juris. Konungens befallnings hafwande, Præfectus vel Executor Regius.
Befallningsman, M. Mandator. Prætor. Krono Befallningsman, Prætor territorialis.
Befann, *Ipf. verb.* Beſinna.
Befara, v. A. 1. Prætimere. Befarad, p. p. ex. gr. Här är intet at befara, Nihil hic prætimendum.

Befatta ſig, v. a. 1. *Recipr.* Rei alicui agendæ vel tractandæ ſe ingerere, ex. gr. Jag befattar mig icke med den ſaken, Rei illi pertractandæ me non immiſceo. Han bör icke befatta ſig med at ſkrifwa, Nec eſt, quod ſcribendi negotio ſe ingerat.

Befinna, v. a. 4. Comperire. Deprehendere. *Cj.* Finna. Befunnen, p. p. *Def. & Plur.* Befundne, ex. gr. Jag har utröna ſaken, och befunnit den ſådan. Rem exploravi, talemque deprehendi. Saken befanns helt annorlunda, Rem aliter ſeſe habere compertum fuit. Om det ſå befinnes wara, Si id ita eſſe deprehenditur. Han är befunnen med ſtöld, In furto deprehenſus eſt. Befinna ſig, *Recipr.* ex. gr. Befinna ſig wäl, Benè eſſe. Valere. Han befann ſig illa af den drycken, Iſta malè ſe habuit potione. Han befinner ſig i ſwåra omſtändigheter, In difficillimis verſatur circumſtantiis. Han befann ſig då i London, Londini tunc commorabatur.

Befintlig, adj. Qui ineſt vel adeſt. Repertus, ex. gr. All i ſterbhuſet befintlig egendom bårttogs, Cuncta in domo defuncti reperta auferebantur bona. Alt i ſkeppet befintligt gods war förderfwadt, Omnes, quæ in navi aderant, merces, corruptæ fuere.

Beflita ſig, v. n. 1. *Recipr.* Studere. Operam dare, ex. gr. Om du beflitar dig at wara ſådan, Si talem te eſſe operam dederis. Beflita ſig om något, Alicujus rei ſtudio teneri.

Befläcka, v. a. 1. Commaculare, ex. gr. Befläcka ſitt ſammwete, Conſcientiam commaculare. Befläckad, p. p.

Befogad, part. Auctoritatis vel juris ratione ductus, ex. gr. Jag finner mig där til befogad, In id validis ducor rationibus ſuffultus. Han war icke befogad at göra det, Id facere non illius fuit juris vel auctoritatis.

Befolka, v. a. 1. Incolas inducere. *Gall.* Peupler. Befolkad, p. p.

Befolkning, m. 2. Incolarum immiſſio vel propagatio.

Beförderlig, adj. Promovens, ex. gr. Wara någon beförderlig i en ſak, In cauſſa alicui adjumento eſſe.

Befordra, v. a. 1. Promovere. Provehere. Befordrad, p. p. ex. gr. Befordra någon til et ämbete, Ad munus aliquem promovere. Befordra en ſak, Rem perficiendam curare. Befordra et bref, Literas mittendas curare.

Befordran, f. Provehendi actus. Promotio, ex. gr. Han ſöker befordran, Promotionem ambit. Det länder til befordran af den ſaken, Illi id rei conducit.

Befordrare, m. 2. Promotor. Cui quid provehere curæ eſt.

Befordring, m. 2. Promovendi actus.

Befrackta, v. a. 1. *Dr.* Befrackta et ſkepp, Navem conducere. Befrachtad, p. p.

Befrachtare, m. 2. Navis conductor. Qui navem conduxit.

Befrachtning, m. 2. Navis conductio. *Inde* Befrachtnings bref, Libellus conductionis navis. *Alias* Certepartie.

Befreda, v. a. 1. Violentiam avertere. Tutum facere. Befredad, p. p. ex. gr. Befreda en ſkog, Silvam jure ſartam tectam reddere. Befreda ſitt ſammwete, Conſcientiam pacare.

Befria, v. a. 1. Liberum vel immunem reddere. Befriad, p. p. ex. gr. Befria en ſom är fången, Captivum reddere liberum. Befria någon ifrån utlagor, A tributis aliquem immunem reddere. Befria ſig med ed, Jurejurando culpam avertere, conf. *Simpl.* Fria.

Befrielſe, m. 3. Liberatio. Vindiciæ.

Befruckta, v. a. 1. Reformidare, ex. gr. Han har ingen ting at befruckta, Nihil eſt, quod reformidet.

Befrynda ſig, v. n. 1. *Recipr.* Affinitatem comparare. Befryndad, p. p.

Befråga ſig, v. n. 1. *Recipr.* Interrogando ſe inſtruere, conf. Förfråga.

Befrämja, v. a. 1. Adjuvando producere, conf. *Simpl.* Främja.

Befuckta, v. a. 1. Humectare. Befucktad, p. p. conf. *Simpl.* Fuckta.

Befullmägtiga, v. a. 1. Poteſtate vel auctoritate munire, ex. gr. Befullmägtiga en til at uträtta någon ſak, Rei expediendæ poteſtate aliquem munire. Befullmägtigad, p. p.

Befunnen, part. conf. *verb.* Befinna.

Befål, N. 4. Prætura in militia. *Gall.* Commendement, ex. gr. Föra befålet öfwer armeen, Imperatoriam in exercitum gerere poteſtatem. Stå under någons befål, Sub prætoria alicujus poteſtate eſſe. Krigs-Befålet, Ordo præfectorum militiæ Regni. Befålhafwande, Imperatoriam habens poteſtatem.

Befålhafware, M. 2. Cui prætoria poteſtas in militia.

Beſångd, PART. A dæmone obſeſſus.

Befäſta, V. A. 1. Munire. *Cj.* Fäſta. Befäſtad *vel* Befäſt, p. p. ex. gr. Befäſta en ort, Locum munire. Befäſta ſig emot alla widrigheter. Omnes contra adverſitates ſe munire. Befäſta ſitt ſinne, Animum firmare. *Item:* Befäſta, Confirmare, conf. Bekräfta.

Begabb, N. 4. Irriſio.

Begabba, V. A. 1. Irridere. Begabbad, p. p.

Begabbare, M. 2. Irriſor. Sannio.

Begabberi, N. 4. Irriſio.

Begaf, *Ipf. verb.* Begifwa.

Begick, *Ipf. verb.* Begå.

Begifwa ſig, V. N. 4. *Recipr.* Se conferre. *Cj.* Gifwa, ex. gr. Han begaf ſig på reſan, In iter ſe conferebat. Begifwa ſig undan, Se ſubducere. Begifwa ſig på flykten, In fugam ſe dare.

Item: Begifwa ſig, Concedere, ex. gr. Han begaf ſig, Concedebat. *ſcil. in cauſſa ſua. Aliter.* Det begaf ſig, Contigit *Term. bibl.*

Begifwen, *Def. & Plur.* Begifne, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. Han är begifwen på jagt, på ſpel, ꝛc. Deditus eſt venationi, ludo, &c.

Begirig, ADJ. Studioſus. Aſſiduus, ex. gr. Wara begirig på en ſak, Rei ſtudioſè vel aſſiduè incumbere, conf. Begårig. *Adverbialiter* Begirigt. Studioſè vel aſſiduè, conf. Begårigt.

Begjuta, V. A. 4. Perfundere. Liquore conſpergere. *Cj.* Gjuta. Beguten, p. p. *Def. & Plur.* Begutne.

Begjutning, M. 2. Affuſio. Conſperſio.

Begrafning, M. 2. Sepultura. Exequiæ, ex. gr. Gå på begrafning, Exequiarum pompæ adeſſe. Begrafnings koſtnad, In ſepulturam impenſa.

Begrafwa, V. A. 4. Sepelire. *Pr.* Begrafwer. *Ipf.* Begrof. *Pf.* Begrafwit. Begrafwen, p. p. *Def. & Plur.* Begrafne, ex. gr. De begrofwo honom utom ſtaden, Extra urbem illum ſepelierunt. Det ſkall i ewig glömſka begrafwas, Æterna id oblivione ſepeliendum erit.

Begrep, N. 4. Capedo ſeu capacitas alicujus rei.

Item: Begrep, Idea. Perceptio. Captus, ex. gr. Göra ſig begrep om något, Alicujus rei ideam ſibi formare. Efter mitt begrep, Prout rem percipio. Efter menighetens begrep, Ad captum vulgi.

Item: Begrep, Epitome, ex. gr. Framſtälla i kårt begrep, In epitome proponere. *Aliter*, ex. gr. Han är i begrep at göra det, Ad faciendum id in procinctu eſt. *Aliter.* Begrep. *Ipf. verb.* Begripa.

Begrina, V. A. 1. Irridere. Quod fit os diſtorquendo ſeu per myſterismum. Begrinad, p. p. conf. Begabba.

Begripa, V. A. 4. Comprehendere. Ideam ſibi formare. *Cj.* Gripa, ex. gr. Han begrep det icke, Illud non comprehendit. Jag kan icke begripa huru det är, Quomodo id ſe habeat, percipere non poſſum. Så mycket jag däraf begripit, Quantum ex hoc intellexerim.

Item: Begripa, Continere, ex. gr. Staden begriper inom ſig ſå många hus, Tot ædes in ſe urbs continet. Detta begriper i ſig alt det öfriga, Cetera omnia in ſe hoc continet. Begripen. *Def. & Plur.* Begripne, p. p. *Item:* Begripen, Occupatus, ex. gr. Han är begripen i det arbetet, Illo in opere occupatus eſt.

Begriplig, ADJ. Comprehenſibilis. Cujus ideam formare quis ſibi poteſt. Begripligen, *Adv.* Modo perceptibili.

Begrof, *Ipf. verb.* Begrafwa.

Begrunda, V. A. 1. Meditando perpendere. Begrundad, p. p.

Begrundan, F. Meditatio profundior, qua quid perpendimus.

Begråta, V. A. 4. Deflere. *Cj.* Gråta, ex. gr. De begrato fadrens död, Mortem patris defle-

deflebant. Begråta ſina ſynder, Flere peccata. Begråtes. *Def. & Plur.* Begråtne, p. p.

Beguten, PART. conf. *verb.* Begjuta.

Begynna, V. A. 3. Ordiri. Incipere. Begynt, p. p. ex. gr. Begynna et tal, Orationem ordiri. Han begynte at darra, Tremere cœpit. Det begynner regna, Pluere incipit. Begynna proceß med någon, Actionem alicui intendere. Begynna egen hushållning, Propriis ſumtibus rem familiarem inſtituere. Han hade icke ſtort at begynna med, Parum quo inciperet habuit. Begynna på, *Idem ſignificat ac ſimplex.* Begynna på nytt, De novo inchoare.

Begynnare, M. 2. Tiro. Elementarius, conf. Nybegynnare.

Begynnelſe, M. 3. Initium. Exordium, ex. gr. Det går an til en begynnelſe, Initio id ſatis erit. Af begynnelſen, Ab initio. Ifrån werldens begynnelſe, Ab initio mundi, conf. Början.

Begå, V. N. ANOM. Patrare. Committere. *Cj.* Gå. Begången, p. p. *Def. & Plur.* Begångne, ex. gr. Han begick en miſsgerning, Crimen patrâvit. Han har i det begådt et fel, In eo erratum commiſit.

Item: Begå, Celebrare, ex. gr. Begå en högtid, Feſtum celebrare. Begå nattwarden *vel* Begå ſina ſalighets medel, Sacram adire cœnam. *Aliter* Begå hos någon, Intercelſione apud aliquem efficere. Han begick det ſå, at den andre war nögd, Interceſſione valuit, ut alter contentus eſſet. *Item:* Begå ſig, *Recipr.* ex. gr. Begå ſig wål eller illa, Benè vel malè ſe habere. Han begår ſig wål, In rebus illi ſuis benè ſatis eſt.

Begåfwa, V. A. 1. Donare. Munerare, ex. gr. Begåfwa en med ſkänker, Muneribus aliquem afficere. Begåfwad, p. p. Dotatus. Præditus.

Begången, p. p. conf. *verb.* Begå.

Begångelſe, M. 3. Celebratio, ex. gr. En högtids begångelſe, Celebratio feſti, conf. Likbegångelſe

Begår, N. 4. Petitio. Rogatio, ex. gr. Det är alt mitt begår, Id unicum rogo. Begår, *Plur.* Cupiditates, ex. gr. Styra ſina begår, Suas compeſcere cupiditates, conf. Begårelſer.

Begåra, V. A. 3. Petere. *Pr.* Begårer. *Coner.* Begår. Begårt, p. p. ex. gr. Begåra något af någon, Ab aliquo quid petere. Jag begårer icke mer, Plura non peto. *Aliter*, ex. gr. Han begårte dricka, Potum poſtulabat. Han begår ſå mycket för boken, Tantum pro libro poſtulat.

Item: Begåra, Appetere. Cupidine in quid ferri, ex. gr. Du ſkall icke begåra din nåſtas gods, Proximi non appetas bona.

Begåran, F. Petitio. Rogatio, ex. gr. På hans begåran *vel* Efter hans begåran, Ex ejus petito. Det är en okyſk begåran, Impudica hæc eſt petitio. Det är all min begåran, Id omne eſt, quod peto.

Begårelſe, M. 3. Appetitus, ex. gr. Hafwa begårelſe til något, Appetitu in quid ferri, conf. Begårlighet. *Aliter*, ex. gr. Kötslig begårelſe, Concupiſcentia carnis. Begårelſer, *Plur.* Cupiditates, ex. gr. Följa ſina begårelſer, Cupiditatibus indulgere.

Begårig, ADJ. Appetens. Cupidine motus, ex. gr. Wara begårig på en ting, Cupidine in aliquam rem ferri, conf. Begårlig, Begirig. *Adverbialiter.* Begårigt, ex. gr. Äta begårigt, Cupidè veſci. Se begårigt på något, Appetens quid ſpectare, conf. Begirigt, *Adv.*

Begårlig, ADJ. Expetendus, ex. gr. Den waran är begårlig, Merx illa expetenda, *vel* avidius quæritur, conf. Begårig. *Adverb.* Begårligen, *perperam pro* Begårigt, *Adv.*

Begårlighet, F. 3. Qualitas alicujus rei expetendæ vel quærendæ, conf. Begår. Begårelſe.

Begöt, *Ipf. verb.* Begjuta.

Behag, N. 4. Placitum. Quo quid placet, ex. gr. Göra hwar och en til behag, Ut cuique placeat, facere. Singulis obſequi. Hafwa behag i något, Quo quid placet captum eſſe. Efter behag, Ad placitum. Han har ſtort behag med ſig, Illi ineſt, quo valdè placeat.

Item: Behag, Arbitrium, ex. gr. Skicka ſig efter en annans behag, Ad alius arbitrium ſe gerere. Efter eget behag, Proprio nutu vel arbitrio.

Beha-

Behaga, v. n. 1. Placere, ex. gr. Om GUD behagar, Si DEo placuerit. Hwad behagar? Quid placet? *seu*, quæ dicis? Det behagade honom icke, Id ei non placuit. Flickan behagar, Virgo placet. Låta ſig behaga något, Animo quid compoſito vel contento excipere. **Behagas**, *Perperam adhibetur.*

Behaglig, adj. Placendus. Gratus, ex. gr. Wara behaglig til utſeende, i umgånge, Corporis ſpecie, in converſatione, gratum eſſe. Behagligt wäder, Tempeſtas cœli amœna, conf. Angenäm. Täck. *Aliter.* I behaglig tid, Tempore opportuno, *Adverbialiter*, Behagligt, Placendum in modum. Gratè.

Behaglighet, f. 3. Decor, *quo quid placet*, conf. Angenämhet. Täckhet.

Behedra, v. a. 1. Honore aliquem afficere. Behedrad, p. p. conf. *ſimpl.* Hedra.

Behjelpa ſig, v. n. 3. *Recipr.* Qualitercunque in uſum adhibere, ex. gr. Man måſte behjelpa ſig, Utendum iis quæ præſto ſunt. Han behjelpte ſig med det wet han hade, Illo, ut potuit, inſtrumento utebatur.

Behjelplig, adj. Adjuvans, ex. gr. Wara någon behjelplig, Alicui adjumento eſſe.

Behjerta, v. n. 1. Cordis affectu moveri. Cordi habere, ex. gr. Han bad, at du wille behjerta hans olyckliga tilſtånd, Ut ſtatum ejus infelicem cordi habeas rogavit.

Behjertad, *Adjectivè.* Cordatus. Animoſus.

Behof, n. 4. Opus. Uſus neceſſarius, *Def.* Behofwet, ex. gr. Efter hwars och ens behof, Prout cuique opus eſt. Til eget behof, Ad proprium uſum. Han har många behof, Multis eget. Jag har icke behof at ſå göra, Ita facere mihi opus non eſt. Hwad göres oß mer behof? Quid pluribus opus eſt? Efter behof, Ad uſum, vel neceſſitatem.

Behåll, n. 4. Reſervatum, conf. Behållning, ex. gr. Han har ännu penningar i behåll, Pecuniam adhuc reſervatam habet. *Aliter.* Wara i godt behåll, In tuto eſſe.

Behålla, v. a. 4. Reſervare. Retinere. *Cj.* Hålla, ex. gr. Han behöll hwad han fådt, Quæ accepit, retinuit. Behålla alt för ſig, Cuncta ſibi reſervare. *Aliter*, ex. gr. Om jag får behålla helſan, Si valetudo mihi incolumis fuerit. De behöllo ſeiren, Victoriam reportabant. Behålla fältet, Prælii campum hoſtibus exuere. **Behållen**, *Def. & Plur.* Behållne, p. p. *Adjectivè.* Behållen, Opulentus, ex. gr. Han är en behållen karl, Vir opulentus eſt.

Behållning, m. 2. Reſiduum.

Behäftad, part. Strictus. Captus, ex. gr. Behäftad med en ſiukdom, Aliquo captus morbo.

Behändig, adj. Solers. Dexter. Compendioſus, ex. gr. Han är behändig at göra något, In opere ſolers eſt vel expeditior. Et behändigt werktyg, Inſtrumentum compendioſum, habile. *Adverbialiter.* Behändigt, Induſtriè. Solerter.

Behändighet, f. 3. Dexteritas. In actionibus compendium.

Behöflig, adj. Uſui neceſſarius. Quo opus eſt.

Behöfwa, v. a. 2. Opus habere. Indigere. *Pr.* Behöfwer, *Ipf.* Behöfde, *Pf.* Behöft, ex. gr. Han behöfwer hielp, Auxilio indiget. Det behöfdes icke mycket, til at fylla kärlet, Ad vas implendum, non multo opus fuit. Det behöfde jag icke göra, Id facere mihi opus non erat. Han är snäll när det icke behöfwes, Cum opus non fuerit, expeditus eſt.

Behöll, *Ipf. verb.* Behålla.

Behörig, adj. Conveniens. Competens, ex. gr. Behörig domſtol, Forum competens. Han är med behöriga bewis förſedd, Probationibus inſtructus eſt convenientibus. På behörigt ſätt, Modo competenti. Behörigen, *Adv.* Convenienter. Debito modo.

Bejaka, v. a. 1. Aſſentire. Affirmare, ex. gr. Han bejakade det ſamma, Idem & is affirmabat. Bejakad, p. p. conf. *ſimpl.* Jaka.

Bejakning, m. 2. Annuendi actus. Affirmatio, conf. Bifall.

Beifra, v. a. 1. Vindictam facti vel pœnam poſtulare. Beifrad, p. p. ex. gr. Den ſaken bör beifras, Res illa graviter eſt advertenda.

Beifrare, M. 2. Vindictæ vel pœnæ poſtulator, conf. Hämnare.

Beifran, F. Poſtulandi actus, conf. Beifra.

Bekajad, PART. Irretitus. Captus, ex. gr. Bekajad med en ſjukdom, Morbo captus. Wara illa bekajad, Malo irretitum eſſe.

Bekant, ADJ. Cognitus. Familiaris, ex. gr. Det är en af mina bekanta, Unus eſt ex familiaribus. Han gör ſig ſå bekant, Adèò ſe familiarem præbet. Jag har länge warit bekant med honom, Jam diu eum cognovi.

Item: **Bekant**, Notus, conf. Känd, ex. gr. Han är bekant för ſin lärdom, Eruditione notus eſt. Det är bekant, Notum eſt. Hjelp mig i den bekanta ſaken, In re tibi nota mihi opem feras.

Bekantſkap, M. 3. Conſvetudo vel familiaritas, ex. gr. Göra bekantſkap med någon, Aliquem ſibi cognitum reddere. Conſvetudinem cum quo inire. Komma i någons bekantſkap, In familiaritatem alicujus venire.

Bekläda, V. A. 2. Veſtitu inſtruere. Conveſtire, ex. gr. Han bekläddе rummet med tapeter, Locum tapetibus ornabat. Bekläda armeen, Exercitum veſtitu inſtruere. Bekläd, p. p. *Aliter*. Bekläda et ämbete, Munere veſtitum eſſe. Munus obire.

Beklädning, M. 2. Veſtitus, conf. *ſimpl.* Klädning, ex. gr. Til wäggarnes beklädning, In veſtitum parietum. En wagns beklädning, Tegmen ſtaticuli interius. Regementernas beklädning, Legionum ad veſtitum inſtructus.

Beklämd, PART. Compreſſus, ex. gr. Mitt beklämda hjerta, Cor meum compreſſum vel contriſtatum.

Beklaga, V. A. 1. Conqueri. Condolere. Beklagad, p. p. Jag beklagar er ſorg, Veſtrum conqueror luctum. Han beklagade, at det gådt ſå illa, De infelici rei ſucceſſu dolorem teſtabatur. Beklaga ſig, *Recipr.* Lamentari, ex. gr. Han beklagade ſig öfwer deras ſtrånghet, Ob ſeveritatem illorum lamentabatur.

Beklaglig, ADJ. Querendus. Dolendus. Beklagligen, *Adj.* Dolendum in modum. Quod dolendum.

Bekomma, V. N. 4. Conſequi. Obtinere. *Cf.* Komma. Bekommen, *Def. & Plur.* Bekomne, ex. gr. Om jag det bekommer, Si id obtinuero. Han bekom det ändtligen, Tandem id obtinuit. Han har bekommit den ſyßlan han ſökte, Quod ambierat munus conſecutus eſt, conf. Erhålla. Få. Bekommande, F. A. ex. gr. Til bekommande hwaraf, Cujus obtinendi cauſſa. *Aliter*. Icke låta bekomma ſig, Diſſimulare.

Item: **Bekomma**, ex. gr. Det bekommer en wäl eller illa, Benè vel malè alicui eſt. Maten bekom honom illa, Cibo malè ſe habebat. Få ſe huru det bekommer dig, Illud tibi quid adferat, videamus.

Bekomlig, ADJ. Conſequendus. Cujus potis quis fieri queat.

Bekoſtnad, F. 3. Sumtus. Impenſa, ex. gr. Det ſker på hans bekoſtnad, Illius id fit impenſis. Roa ſig på en annans bekoſtnad, Alienè ſe oblectare ſumtu, conf. *ſimpl.* Koſtnad.

Bekräfta, V. A. 1. Confirmare. Bekräftad, p. p. conf. Beſtyrka.

Bekräftelſe, M. 3. Confirmatio. Aſſertio.

Bekriga, V. A. 1. Bellum inferre. Bekrigad, p. p.

Bekröna, V. A. 3. Corona quaſi remunerare. Bekrönt, p. p. couf. *ſimpl.* Krona.

Bekrydda, V. A. 1. Condire. Condimentis ſpargere. Bekryddad, p. p.

Bekymmer, N. 4. Solicitudo. *Def.* Bekymret, ex. gr. Haſwa bekymmer, Solicitudine affici. Göra ſig bekymmer om något, Solicitè quid curare.

Bekymmerlös, ADJ. Incurioſus Cui nihil curæ eſt. *Adverbialiter*. Bekymmerlöſt, Sine cura.

Bekymmerlöshet, F. 3. Incuria.

Bekymmerſam, ADJ. Curis affectus. Wara i bekymmerſam belägenhet, Solicitudinibus premi. *Adverbialiter*. Bekymmerſamt, Solicitè.

Bekymra, V. A. 1. Solicitum reddere. Bekymrad, p. p. *Adjectivè*. Solicitus. Bekymra ſig, *Recipr.* ex. gr. Bekymra dig

dig icke, Haud ſis ſolicitus. Han bekymrar ſig icke om den ſaken, Id eum non reddit ſolicitum. Bekymra ſig öfwer något, Aliqua re ſolicitum vel anxium eſſe. Bekymras, *Paſſivum.* Bekymras, *Deponentialiter*, ex. gr. Han bekymrades öfwer den ſaken, Illam ob rem ſolicitus vel anxius erat.

Bekänna, v. a. 2. Confiteri. Bekänd, p. p. ex. gr. Han bekände at han giort det, Factum confitebatur. Han har bekänt brottet för honom, Crimen illi confeſſus eſt. Bekänna ſig, *Recipr.* ex. gr. Bekänna ſig wara ſkyldig, Se reum eſſe confiteri. Bekänna ſig til Chriſtna Läran, Religionem Chriſtianam profiteri, conf. Tilſtå.

Bekännelſe, m. 3. Confeſſio.

Belacka, v. a. 1. Sugillare. Belackad, p. p.

Belackare, m. 2. Sugillator.

Beladda, v. a. 1. Onerare. Beladdad, p. p. *V. ec.* conf. Belaſta.

Belade, *Ipf.* Belagd, p. p. *verb.* Belägga.

Belaſta, v. a. 1. Onere gravare. Belaſtad, p. p. conf. *ſimpl.* Laſta.

Beledſaga, v. a. 1. Comitari. Proſequi. Beledſagad, p. p. ex. gr. De beledſagade honom hem, Domum illum comitabantur. Beledſaga ſitt tal med höflighet, Urbanitate ſermonem condire, conf. *ſimpl.* Ledſaga.

Belefwa, v. a. 1. *Dr.* Belefwa en ſammankomſt, Conventum inſtituendum curare. *Aliter.* Belefwa *vide* Öfwerlefwa. Belefwad, p. p. *Item*: *Adjectivè*, Belefwad, In conſvetudine decorum obſervans, conf. Höflig.

Belefwenhet, f. 3. Morum concinnitas. In converſatione decor.

Beljuga, v. a. 4. Mentiri de aliquo. *Cj.* Ljuga, ex. gr. De hafwa beljugit honom, De illo mentiti ſunt. Beljugen, *Def.* & *Plur.* Beljugne, p. p.

Belopp, *Ipf. verb.* Belöpa.

Beloppet, n. 4. *Def.* ex. gr. Beloppet af hela koſtnaden, Integrum totius impenſæ. Säga beloppet af utgifterna, Summam expenſorum dicere.

Belt, m. 3. Stora Belt, Fretum inter Fioniam & Jutiam Daniæ. Lilla Belt, Fretum inter Fioniam & Selandiam Daniæ. Bälterna, *Plur.* Duo hæc freta.

Beluxa, v. a. 1. Aliquem technis fraudare. *V. pleb.* Beluxad, p. p.

Belåten, part. Cui quid inſervit. *Def.* & *Plur.* Belåtne, ex. gr. Wara wål eller illa belåten med en ting, Re aliqua benè vel malè opitulatum eſſe. De äro ej därmed belåtne. Nihil id eis inſervit.

Belägen, part. Situs. *Def.* & *Plur.* Belägne, ex. gr. En wäl belägen ſtad, Urbs ſitu amœna. Byarne äro belägne wid ſtrömmen, Pagi ad flumen ſiti ſunt.

Belägenhet, f. 3. Situatio. Situs, ex. gr. Gårdens belägenhet, Prædii ſitus. Sakernas belägenhet, Rerum ſitus. Han befinner ſig i ſwår belägenhet, Situ rerum angitur.

Belägga, v. a. 2. Imponere. *Cj.* Lägga. Belagd, p. p. Belägga med böter, Mulctam imponere. Belägga waror med tull, Mercibus vectigal imponere. *Aliter.* Belägga järnet med ſtål, Ferrum chalybe obducere. Belägga en ſtad, conf Belägra.

Belägra, v. a. 1 Obſidione cingere, ex. gr. De belägrade ſtaden, Urbem obſiderunt. Belägrad, p. p. De belägrade, Obſeſſi. Obſidione clauſi. De belägrande, Obſidentes.

Belägring, m. 2 Obſidio, ex. gr. Uphäfwa belägringen, Obſidionem ſolvere.

Belåning, m. 2. Juris feudalis conceſſio.

Belåſen, *Adjectivè.* Multa lectione pollens. Literatus. *Def.* & *Plur.* Belåſne.

Bekåte, n. 4. Statua. Tilbedja bekåten, Statuas adorare. Trä-bekåte, Statua lignea. Efter GUDs bekåte, Ad imaginem DEi, conf. Bild.

Belöna, v. a. 1. Præmium conferre. Compenſare. *Cj.* Löna. Belönad, *vel* Belönt, p. p. conf. Wedergälla.

Belöning, m. 2. Præmium, ex. gr. Han fick det til belöning, Id in præmium tulit, conf. Wedergällning.

Belöpa, v. n. 4. Numerando abſolvi. Numeris valere, ex. gr. Hurn mycket belöper det på hwar? Quantum unicuique adnumerandum? Det belopp ſig til den ſumman, Illam in ſummam excurrit. Koſtnaden belöper ſig til ſå mycket, Iſto ſumtus abſolvitur.

Bemanna ſig, v. a. 1. *Recipr.* Animum roborare. Bemannad, p. p. *Item:* Bemanna et ſtepp, Navem præſidio inſtruere.

Bemantla, v. a. 1. Palliare. Quaſi ſub pallio velare. Bemantlad, p. p. ex. gr. Han will därmed bemantla ſitt fel, Iſto erratum palliare geſtit.

Bemedla, v. a. 1. Conciliatorem agere, conf. *ſimpl.* Medla. Bemedlad, p. p. *Item: Adjectivè.* Bemedlad, Pecuniosus.

Bemedling, m. 2. Conciliatio, ex. gr. Igenom hans bemedling kom ſaken til ſlut, Illo conciliante cauſſa ad finem perducta.

Bemägtiga ſig, v. n. 1. *Recipr.* In poteſtatem ſuam redigere. Vi adhibita occupare, ex. gr. Han bemägtigade ſig ſäſtningen, Munimentum vi occupavit.

Bemält, part. Dictus, ex. gr. Som bemält är, Prout dictum eſt. Bemälte. *Def.* Dictus. Äfwan bemälte, Supra dictus.

Bemänga, v. a. 2. Diluere. *V. Germ.* Bemängd, p. p. conf. Upblanda.

Bemärka, v. n. 3. Significare, ex. gr. Weta hwad orden bemärka, Quid ſignificent verba, ſcire. Hwad bemärker detta? Quid hoc ſignificat? conf. Beteckna. Betyda.

Bemärkelſe, m. 3. Significatio, ex. gr. Taga orden i galen bemärkelſe, Senſu verba alieno accipere. Ord af åtſkillig bemärkelſe, Diverſæ ſignificationis verba.

Bemäſtra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Vi adhibita ſuæ ſubjicere poteſtati.

Bemöda ſig, v. n. 1. *Recipr.* Anniti. Studium vel operam adhibere, ex. gr. Han bemödade ſig, at öfwertyga honom, Rationibus eum convincere, anniſus eſt. Bemöda ſig om något, Studium omne vel operam in aliqua re impendere. *Subſtantivè.* Bemödande, Anniſus. Studium.

Bemöta, v. a. 3. Vultu vel ſermone recipere. Bemött, p. p. ex. gr. Han bemötte honom wäuligen, Illum familiariter recepit. Han har bemött mig med owett, Injuriosis me excepit verbis. *Subſtantivè.* Bemötande, Receptio.

Ben, n. 4. Os. *ſis*, ex. gr. Af ben, Ex oſſe. Oſſeus. In på bara benen, In ipsa usque oſſa. Han har fådt et ben i halſen, Os ei gutturi inhæret. *Proverbialiter.* Det är bara ben och ſkinn på honom, Macer eſt adeò, ut præter oſſa & pellem nihil. *Compoſ.* Benknota. Ryggben ꝛc. *ſuis locis.*

Item: Ben, Crus, ex. gr. Han har brutit benet af ſig, Crus ei fractum eſt. Hafwa ondt i benen, Dolorem crurum pati. *Compoſ.* Benwärk, Dolor crurum. Träben, Crus ligneum, *Aliter*, ex. gr. Stå på benen, Pedibus inſiſtere. Stå på et ben, Pedum uno ſtare. *Locus. proverb.* Hafwa en krigsmagt på benen, Exercitum in promtu habere inſtructum. Hjelpa en på benen, Alicui ad ſe erigendum opem ferre. Binda ſkadan wid ſitt ben, Damnum in ſe recipere.

Bena, f. 1. Comæ alicubi facta ſeparatio.

Bena, v. a. 1. Bena fiſk, Oſſa piſcibus excerpere. Bena hår, Comam dividere. Benad, p. p.

Benbrott, n. 4. Fractura oſſis.

Benet ſocker, n. Saccharum penidium.

Benfogning, m. 2. Articulatio.

Benfrat, n. 4. Caries oſſium. *Alias.* Benfrätning.

Benhinna, f. 1. Perioſtium.

Benhus, n. 4. Oſſuaria. Condendis oſſibus mortuorum locus.

Benig, adj. Oſſibus plenus, ex. gr. Benig fiſk, Piſcis oſſibus abundans.

Item: Benig, Intricatus. Difficulter explicandus, ex. gr. En benig ſak, fråga, Res, quæſtio abſtruſa.

Benkaſle, m. 2. Sura. *Alias* Wade, conf.

Benkläder, *Plur.* Femoralia.

Benknöl, m. 2. Exoſtoſis.

Benknota, f. 1. Nodus oſſis.

Benlag, n. 4. Lamellæ oſſeæ ſibi mutuò impoſitæ.

Benlägg, m. 2. Os integrum cum capitibus.

Benling, m. 2. Para pellis animalium, qua crus obtegitur.

Benlös, adj. Oſſium expers.

Benpipa, f. 1. Tibia. *cruris.* Stora benpipan, Tibia. Lilla benpipan, Fibula. Perone, conf. Skenben.

Benragel, N. 4. Sceletos Texta cunctorum ossium compages. *Def.* Benraglet.

Benråte, *Vide* Benfrat.

Benskårfwa, F. 1. Lamella ossis fracti.

Benunge, M. 2. Gasterosteus. Pungitius. *Pisc.*

Benåda, V. A. 1. Gratia afficere. Gratia alicui quid concedere. Benådad, p. p. ex. gr. Konungen har benådat honom med den spßlan, Gratia Regis illud obtinuit munus. *Item:* Benåda, Jure aggratiandi condonare.

Benådning, M. 2. Per clementiam concessio, vel concessum. *Gall.* Gratification.

Benågen, ADJ. Benignus. *Def. & Plur.* Benågne, *Comp.* Benågnare, *Sup.* Benågnast, ex. gr. Wara benågen emot någon, Erga aliquem benignum esse.

Item: Benågen, Propensus, ex. gr. Wi åre benågne til alt ondt, In omne malum propensi sumus. Et sinne som år benåget at fatta mißtankar, Animus in suspiciones captandas pronus. *Adverbialiter* Benåget, Benignè. Animo propenso.

Benågenhet, F. 3. Benignitas, ex. gr. Han wiste honom mycken benågenhet, Perbenignum se illi ostendit.

Item: Benågenhet, Propensio, ex. gr. Han wiste mycken benågenhet dårtil, Animum in in id ostendit satis propensum.

Benåmd, PART. Nominatus. Vocatus. Benåmde, *Def.* Dictus.

Benöja sig, V. N. 2. *Recipr.* Satis sibi esse ducere.

Beordra, V. A. 1. Mandatis instruere. Beordrad, p. p. *V. per.*

Bepriſa, V. A. 1. Collaudare. Laudibus extollere. Bepriſad, p. p. conf. *ſimpl.* Priſa.

Bepriſelig, ADJ. Laudandus.

Beprôfwa, V. A. 1. Examine experiri. Beprôfwad, p. p. conf. *ſimpl.* Prôfwa.

Beprôfning, M. 2. Probatio. Examen.

Bepryda, V. A. 2. Exornare. Beprydd, p. p. conf. *ſimpl.* Pryda.

Beqwåm, ADJ. Aptus. Idoneus, conf. Beqwåmlig, ex. gr. Wara beqwåm til något, Ad quid idoneum esse. Hår år et beqwåmt ſålle, Locus hic est aptus. *Adverbialiter.* Beqwåmt, Aptè. Idoneè, conf. Beqwåmligen.

Beqwåma, V. N. 2. In animum inducere. Persvadere, ex. gr. Man kan icke beqwåma honom dårtil, Id ei in animum inducere quis non potest. Beqwåma ſig, *Recipr.* ex. gr. Han låter intet beqwåma ſig, Persvaderi nequit.

Beqwåmlig, ADJ. Commodus. Opportunus, ex. gr. Beqwåmlig tid, Tempus opportunum. Söka ſig et beqwåmligt ſålle at ligga, Locum cubandi commodum quærere. *Aliter.* Wara beqwåmlig, Suæ indulgere commoditati, conf. Beqwåm. Måklig. Beqwåmligen, *Adv.* Commodè. Appositè, conf. Beqwåmt, *Adv.*

Beqwåmlighet, F. 3. Commoditas, ex. gr. Når det med beqwåmlighet kan ſke, Dum commodè id fieri potest. Myckta ſin beqwåmlighet, Sua frui commoditate.

Ber, *Contracte à* Beder, *verb.* Bedja.

Berama, V. A. 1. Convocare. *De conciliis vel comitiis.* Beramad, p. p.

Berberis, M. Berberis. *frutex.* Berberis bår, Berberis fructus.

Bereda, V. A. 2. Præparare, conf. Tilreda. Beredd, p. p. ex. gr. Bereda ſitt ſinne til något, Animum in quid præparare. Bereda ſkinn, Pelles præparare, seu illis cruditatem adimere. Bereda ſig, *Recipr.* ex. gr. Bereda ſig til döden, Ad mortem se præparare. Bered dig dårpå, In hoc animum præparatum habeas.

Beredare, M. 2. *Alias.* Skinnberedare, conf. Körsnår.

Beredelſe, M. 3. Præparatio. *animi*, conf. Beredning, ex. gr. Beredelſe til döden, Ad mortem præparatio.

Beredning, M. 2. Præparatio. *rerum*, conf. Beredelſe, ex. gr. Skinn-beredning, Pellium præparatio. Beredning i något årende, In negotium præparatio, seu, de agendorum ratione instituenda deliberatio, conf. Tilredning.

Beredſkap, *Dr.* ex. gr. Wara i beredſkap, Paratum esse. Haſwa *vel* hålla något i beredſkap, In promtu quid habere.

Beredwillig, ADJ. Cui promta voluntas.

Bereſt, PART. Peregrinatione expertus.

Berg, N. 4. Mons, ex. gr. Öfwer berget, Super montem. På bergen, In montibus.

Berga, V. A. 1. Servare, Periculo interitus eripere. Bergad, p. p. ex. gr. Alt hwad de kunnat berga af fartyget, Quæcunque de navi fracta servare potuerunt. De bergade det undan elden, Incendii periculo id eripuerunt. *Aliter*, ex. gr. Han kan wäl berga sin skalk, Nequam dissimulare optimè novit. Berga segel, Velorum quædam contrahere. Berga sig, *Recipr.* ex. gr. Han bergar sig, Utcunque se nutrit. Han bergar sig intet, om han icke får hjelp, Aliorum ope ad se sustinendum, eget. Han är wäl bergad, Rerum ei satis est. *Aliter*, ex. gr. Hon kunde icke berga sig för gråt, Fletum retinere nequibat.

Item: **Berga**, Colligere & in horrea inferre. Bergad, p. p. ex. gr. Berga hö, Fœnum colligere. Berga in säden, Segetem horreis inferre. *Aliter*, ex. gr. Jag kan intet berga så mycket, Tantum gestandum capere non possum. Det bergas icke i lådan, Id capere theca non potest.

Item: **Bergas**, *Passivum. Item: Deponentialiter.* Bergas, *Dr.* Solen bergas, Sol occidit.

Bergacktig, ADJ. Montosus.

Bergamott, M. 3. Fructus pyri falernæ.

Bergarlön, F. 3. Merces pro navi fracta servatis.

Bergart, M. 3. Montosum vel saxeum quodvis.

Bergbeck, N. 4. Asphaltum.

Bergblått, N. Cæruleum montanum terreum.

Bergfast, ADJ. Montis instar firmus.

Bergfin, ADJ. Purus. Purificatus. N. **Bergfint**, *de metallis.*

Berggrönt, N. Ochra cupri viridis.

Berghåll, M. 2. Planum in petra. *Item:* Fructum planum petræ divulsum.

Bergig, ADJ Montosus.

Bergklint, M. 2. Cacumen montis.

Bergkläder, N. 4. Aluta montana.

Berglin, N. 4. Linum montanum, Asbestus.

Bergmästare, M. 2. Judex provincialis rei metallicæ.

Bergning, M. 2. Collectio & in horrea invectio. *Compos.* Öfwerbergning. Sädesbergning, conf.

Item: **Bergning**, Actus servandi navem vel merces post naufragium, ex. gr. De förbra så mycket i bergnings omkostnad. Tantum impensæ pro servandis mercibus postulant.

Item: **Bergning**, Sufficientia rerum, ex. gr. Han har sin bergning, Necessaria ei suppetunt.

Bergolja, F. Petroleum.

Bergsalt, N. 4. Sal fossile. Sal gemmæ.

Bergsbo, M. 3. Incola regionis montanæ. *Plur.* Bergsboer, Monticolæ.

Bergsbruk, N. 4. Metallorum cultura. *Plur. Def.* Bergsbruken, Officinæ metallicæ.

Bergsbygd, M. 3. Regio montana.

Bergs Collegium, N. Rei metallicæ Collegium Regni.

Bergsfogde, M. 2. Prætor territorialis rei metallicæ.

Bergshåll, *Vide* Berghåll.

Bergshögd, M. 3. Summitas montis. Mons.

Bergsklippa, F. 1. Petra. Rupes, conf. *simpl.* Klippa.

Bergsklyfta, F. 1. Specus in monte.

Bergskrefwa, *Vide* Bergsrefwa.

Bergskulle, M 2. Montis subterranei collis. *Item:* Vertex in rupe.

Bergslag, M. 3. Operis metallici regio, ex. gr. Resa til Bergslagen, In regionem societatis montanæ proficisci. Bergslags folket, Populi societatis montanæ. Koppar Bergslagen, Regio cuprimontana. Järn Bergslagen, Regio ferrimontana. *Item:* Bergslag, Societas montana, ex. gr. Falu Bergslag, Societas cuprimontanorum ad Falunam.

Bergsman, M. 3. Fodinæ vel operis metallici particeps. *Plur.* Bergsmän.

Bergsprängare, M. 2. Saxorum diruptor, conf. Spränga berg.

Bergsprängning, M. 2. Saxorum diruptio, conf. Spränga berg.

Bergsrå, N. 4. Genius in montibus.

Bergsråd, M. Consiliarius Collegii metallici.

Bergsrefwa, F. 1. Fissura in monte.

Bergs-

Bergsrygg, M. 2. Jugum montium, conf. Ås.

Bergsudde, M. 2. Promontorium.

Bergswaden, M. Spiritus metallorum. Arſenicum volatile.

Bergs Ting, N. 4. Judicium, ubi cauſſæ metallicæ in provinciis aguntur.

Bergtorf, M. Terra bituminoſa.

Bergwerk, N. 4. Res metallica. Opera metallurgica.

Bergågg, N. *Plur.* Globuli pyritacei.

Berida, V. A. 4. Equum inſtituere vel equitando exercere *Cj.* Rida. Beriden, *Def. & Plur.* Beridne, p. p. *Item*: Beriden, ex. gr. Ryttarne woro icke beridne, Equis deſtituti fuere equites.

Beridare, M. 2. Equiſo. Qui equos inſtituit.

Bero, V. N. ANOM. Niti. Pendere. *Cj.* Ro, ex. gr. Det beror på godtycke, Id arbitrio nititur. Alt berodde på den ſakens utgång, Cuncta ab illius rei eventu pendebant. Hans wälfärd beror af en annans gunſt, Salus ejus ab alterius favore pendet. *Aliter*, ex. gr. Jag låter bero wid det han ſagt, Dictis ab eo acquieſco.

Beropa ſig, V. N. 1. *Recipr.* Invocare. Provocare, ex. gr. Beropa ſig på wittnen, Teſtes invocare. Jag beropar mig på det föregående, Ad antecedentia provoco.

Bertelsmeſſa, F. Feſtum St. Bartholomæi.

Bertram, M. Pyrethrum. *Plant.*

Beruſtadt Säteri, Prædium nobilis, alias immune, quod equitem præſtare debet.

Berycka, V. A. 1. Vulgare. Divulgatum reddere Berycktad, p. p. *Item*: Berycka, Diffamare. Berycktad, *Adjectivè.* Infamis.

Beryll, M. 3. Beryllus. *Lap. pret.*

Beråd, *Dr.* ex. gr. Stå på beråd, *vel* Wara i beråd, Animi pendere. Deliberare. Med godt beråd, Maturo conſilio. *Aliter. Adjectivè.* Med *vel* Af berådt mod, Meditatè. Ex proæreſi.

Beräkna, V. A. 1. Rationibus addere. Supputandum ſumere. Beräknad, p. p. ex. gr. Beräkna all koſtnad, Sumtum omnem ſupputandum ſumere. Det han förut betalt, kommer at beräknas honom, Antea ſolutum ei rationibus deducendum.

Beräkning, M. 2. Supputandi modus. Et nytt beräknings ſätt, Novus rationem ineundi modus, conf. Räkning.

Berätta, V. A. 1. Narrare. Referre. Berättad, p. p. ex. gr. Berätta något, Aliquid referre. Berätta om något, De aliqua re narrare. Det berättas, Narratur. *Aliter.* Berätta med brödet i nattwarden, In ſacra cœna panem communicare.

Berättelſe, M. 3. Narratio. Relatio, ex. gr. Göra berättelſe om något, Alicujus rei narrationem facere.

Berättiga, V. A. 1. Jus in aliquem conferre, ex. gr. Hwem har berättigat honom til det? Illum quis ad hoc jure munivit? Berättigad, p. p. Cui jus eſt.

Beröfwa, V. A. 1. Privare, ex. gr. Han har beröfwat mig min egendom, Bonis me orbavit, Beröfwad, p. p. Beröfwad ſina ſinnen, Amens.

Beröm, N. 4. Laus. Encomium. *Proverbium.* Eget beröm luckar illa, Propria laus ſordet, conf. Ros. Läf.

Berömlig, ADJ. Laudabilis. Berömligen, *Adv.* Laudabiliter.

Berömma, V. A. 2. Laudare. Berömd, p. p. ex. gr. Berömma ſig ſjelf, Se ipſum laudare. Berömma ſig, *Recipr.* Gloriari. De ſe prædicare, ex. gr. Han berömde ſig af ſin lärdom, De eruditione ſua gloriabatur. De hafwa intet at berömma ſig af, Nihil quod de ſe prædicent, habent.

Berömmelſe, M. 3. Commendatio. Gloriatio.

Berömwärd, ADJ. Laude dignus.

Berörа, conf. Widröra.

Berörde, PART. *Def.* Dictus, ex. gr. På berörde ſätt, Dicto modo. Ofwanberörde, Supradictus.

Beſagde, PART. *Def.* Dictus.

Beſanna, V. A. 1. Verum teſtari. Aſſerendo firmare. Beſannad, p. p.

Beſatt, *Ipf. verb.* Beſitta, & *Pf. verb.* Beſatta. *Item*: Beſatt, p. p. *verb.* Beſätta. *Item*: Beſatte, *Ipf. verb.* Beſätta.

Item: Beſatt, *Adjectivè.* A dæmone obſeſſus. *Plur.* Beſatte.

Beſe,

Beſe, v. a. anom. Inſpicere. Luſtrare. Viſere. *Cj.* Se. **Beſedd**, p. p. ex. gr. Han for omkring, at beſe ſtaden, Urbem viſendi cauſſa circuit.. Han beſåg alla märkwärdigheter i ſlottet, Notabilia quævis in arce luſtrabat.

Beſegla, v. a. 1. Obſignare, **Beſeglad**, p. p.

Item: **Beſegla**, Navigando permeare, ex. gr. Beſegla wißa farwatten, Certos aquarum tractus navigando permeare. **Beſeglad**, p. p. Navigantium itineribus notus.

Beſicktiga, v. a. 1. Judicialiter luſtrare, *vel* ſpectando inquirere. **Beſicktigad**, p. p. conf. Syna.

Beſicktning, m. 2. Luſtratio judicialis. *In explorationem rerum vel æſtimationem*, conf. Syn. Beſicktnings-man, In luſtrationem vocatus.

Beſinna, v. n. 1. Animo perpendere. Ad animum referre, ex. gr. Beſinna hwad du gör, Quid agendum tibi, animo perpende. Han beſinnar icke, at han är olärd, Quam ſit indoctus ad animum non refert. Beſinna ſig, *Recipr.* Animo verſare. Meditari, ex. gr. Beſinna dig wäl, innan du gör det, Benè meditare, antequam id feceris. Beſinna ſig på något, Animo quid verſare. *Aliter*, ex. gr. Han har beſinnat ſig, Conſilio deceſſit.

Beſitta, v. a. 4. Poſſidere. *Cj.* Sitta, ex. gr. Han beſatt den egendomen förut, Iſtum antea fundum poſſidebat. Han har beſuttit ſtora egodelar, Ingentes poſſedit opes. Den onde beſitter honom, Malus eum obſidet genius.

Beſittning, m. 2. Poſſeſſio, ex. gr. Komma i beſittning af något, In poſſeſſionem alicujus rei venire. Taga något i beſittning, Poſſidendum quid occupare.

Beſkaffa, v. n. *Dr.* ex. gr. Hafwa at beſkaffa, Agendum habere. Hafwa at beſkaffa med en qwinna, Commercium habere cum fœmina. Jag will intet få at beſkaffa med den mannen, Iſto cum viro nil mihi negotii eſſe velim.

Beſkaffad, part. Comparatus, ex. gr. Det är ſå beſkaffadt med den ſaken, Ita comparatum id eſt. Han är ſå beſkaffad, Talis eſt. I ſå beſkaffade omſtändigheter, Circumſtantiis ita comparatis.

Beſkaffenhet, f. 3. Qualitas vel conditio rerum, ex. gr. Saken är af den beſkaffenhet, Illius res eſt conditionis. Kroppars beſkaffenhet, Corporum qualitates.

Beſkatta, v. a. 1. Cenſum agere. Tributa imponere. **Beſkattad**, p. p.

Beſkattning, m. 2. Tributorum impoſitio. Cenſio, conf. Skattning.

Beſked, n. 4. Ratio in actionibus, ex. gr. Göra beſked för ſig, Actionum reddere rationem. Göra med beſked, Accuratè facere. Det är intet beſked med honom, Ratione agendorum nihili eſt.

Item: **Beſked**, Teſtimonium ſervitii, ex. gr. Giſwa drängen ſitt beſked, når han ſkall gå ur tjenſten, Servo dimittendo teſtimoninm tradere. Präſt-beſked, Teſtimonium catecheticum.

Beſkedd, part. Beſkedda del, Pars demenſa vel deſignata.

Beſkedlig, adj. Animo & moribus gratus, quique in actionibus moderatè & convenienter ſe gerit. **Beſkedligen**, *Adv.* Moderatè. Conſideratè.

Beſkedlighet, f. 3. Decor in actionibus & moderatio.

Beſkicka, v. a. 1. Miſſione aliquem compellare. **Beſkickad**.

Beſkickning, m. 2. Legatio. Miſſio.

Beſkjuta, v. a. 4. Bombardis vel tormentis oppugnare. *Cj.* Skjuta. **Beſkuten**, p. p. *Def. & Plur.* Beſkutne, ex. gr. Han beſköt ſkanſen, Caſtellum tormentis oppugnabat. Et ſtälle ſom kan beſkjutas, Locus ſitu intra tormentorum ictus.

Beſkref, *Ipf. varb.* Beſkrifwa.

Beſkrifning, m. 2. Deſcriptio, ex. gr. Beſkrifning om något, *vel* af något, De aliqua re ſcripto mandata narratio. Beſkrifning på något, *vel* öfwer något, Alicujus rei deſcriptio.

Beſkrifwa, v. a. 4. Deſcribere. Definire. *Cj.* Skrifwa, ex. gr. Han beſkref ſitt elände, Miſeriam expoſuit ſuam. Det kan icke beſkrifwas, Deſcribi id nequit. **Beſkrifwen**, *Def. & Plur.* Beſkrifne, p. p. *Aliter*, ex. gr. Beſkrifwen lag, Lex ſcripta.

Beſkuren, PART. conf. *verb.* **Beſkåra.**

Beſkuten, p. p. conf. *verb.* **Beſkjuta.**

Beſkydd, N. 4. Tutamen. Protectio, ex. gr. **Taga någon i beſkydd**, Aliquem protegendum recipere. **Under hans beſkydd**, Illius ſub tutamine.

Beſkydda, V. A. 1. Protegere. Tueri. **Beſkyddad**, p. p. ex. gr. **Beſkydda någon**, Aliquem tueri. **Beſkydda en ifrån något**, Contra quid aliquem tueri.

Beſkyddare, M. 2. Protector.

Beſkygga, V. A. 1. Obumbrare. Umbra tegere. **Beſkyggad**, p. p.

Beſkylla, V. A. 2. Inſimulare. Incuſare. **Beſkylld**, p. p. ex. gr. **Beſkylla en för något**, Alicujus quem inſimulare.

Beſkyllning, M. 2. Inſimulatio.

Beſkymfa, V. A. 1. Ignominia afficere. **Beſkymfad**, p. p.

Beſkymfning, M. 2. Ignominioſa incuſatio.

Beſkåda, V. A. 1. Contemplari. **Beſkådad**, p. p.

Beſkåftig, ADJ. Ejus animi, ut aliquid eſſe ſibi videatur.

Beſkåkare, M. 2. *Vide* **Hingſt.**

Beſkåmma, *Vide* **Skåmma ut.**

Beſkånka, V. A. 3. Muneribus afficere. **Beſkänkt**, p. p. *Item Adjectivè* **Beſkänkt**, Inebriatus.

Beſkåra, V. A. 4. Præcidere. Circumcidere. *Cj.* **Skåra. Beſkuren**, p. p. *Def. & Plur.* **Beſkurne**, ex. gr. **Beſkåra en bok**, Folia libri præcidere. **Beſkåra en häſt**, Eqvum caſtrare.

Beſkåra, V. N. 2. Tribuere, *quaſi ex deſtinato.* **Beſkärd**, p. p. ex. gr. **Jag får wäl hwad mig är beſkärdt**, Deſtinatum mihi accepturum me ſpero. **Beſkärda del**, Pars deſtinata.

Beſkärm, N. 4. Tutamen. Protectio. *V. ec.* conf. **Beſkydd.**

Beſkärma, V. A. 1. Tueri. Protegere. *V. ec.* conf. **Beſkydda.** *Aliter* **Beſkärma ſig.** *Recipr.* Tumultuoſè conqueri.

Beſkärmare, M. 2. Protector. *V. ec.*

Beſkönja, V. N. 2. Fucare. Prætexere. *Hujus verbi uſus tantum eſt in Præſ. Indic. & Infinit.*

Beſlag, N. 4. Laminata vel cuſa metallica, quibus muniantur thecæ, ciſtæ, januæ, currus, &c. ex. gr. **Göra beſlag på något**, Laminis metallicis munire. **Silfwer-beſlag**, Laminatum argentaum, quo quid in ornatum tegitur.

Item: **Beſlag**, Confiſcatio, ex. gr. **Göra beſlag**, Confiſcationi quid ſubjiciendum obſervare.

Beſlagen, *Def. & Plur.* **Beſlagne**, p. p. *verb.* **Beſlå**, ex. gr. **Beſlagen med ſilfwer, järn**, ꝛc. Argento, ferro, &c. vinctus. **Beſlagen med lögn**, Mendacii convictus.

Item: **Beſlagen**, *Adjectivè*, ex. gr. **Wara beſlagen på någon ſak**, Rei peritum vel callidum eſſe.

Beſlagskarl, M. 2. Apparitor urbicus, cujus eſt confiſcationi ſubjicienda obſervare.

Beſlog, *Ipf. verb.* **Beſlå.**

Beſlut, N. 4. Concluſum. Decretum, ex. gr. **Taga ett wiſt beſlut i någon ſak**, In re aliqua certum quid ſtatuere. **Rikſdags** *vel* **Rikſens Ståndets beſlut**, Ordinum Regni decretum. *Aliter.* **Beſlut**, *vide ſimpl.* **Slut.**

Beſluta, V. A. 4. Decernere. Conſtituere. *Cj.* **Sluta. Beſluten**, p. p. *Def. & Plur.* **Beſlutne**, ex. gr. **Jag har beſlutit at ſå göra**, Ita facere decrevi. **Han har hos ſig ſå beſlutit**, Ita animo ſecum conſtituit. **De beſlöto at ſå ſkulle ſke**, Ut id fieret, decreverunt.

Beſlå, V. A. ANOM. Metallo aliquo munire vel obtegere. *Cj.* **Slå**, ex. gr. **Beſlå en häſt**, Eqvum ſoleis ferreis munire. **Beſlå et hjul**, Rotam ferro cingere. **Beſlå en wagn eller kiſta**, Currum vel ciſtam ferramentis munire. **Beſlå en doſa med bly**, Plumbo capſulam obtegere. **Beſlagen**, p. p. *ſuo loco.*

Item: **Beſlå**, ex. gr. **Beſlå med orden**, Verbis captando convincere. **Beſlå en med lögn**, Mendacii aliquem convincere.

Beſlöt, *Ipf. verb.* **Beſluta.**

Besman, N. 4. Statera minor manualis, conf. **Pyndare**, *Hinc*: **Besmans wigt**, Modus ponderandi tali inſtrumento.

Beſmitta, V. A. 1. Contaminare. Inficere. **Beſmittad**, p. p. conf. *ſimpl.* **Smitta.**

Beſmittelſe, M. 3. Contaminatio. Infectio.

Beſmörja, v. a. 2. Inungere, conf. *ſimpl.* Smörja. **Beſmord**, p. p.

Beſmycka, v. a. 1. Ornamentis diſtinguere, conf. *ſimpl.* Smycka. **Beſmyckad**, p. p.

Beſnårja, v. a. 2. Intricare. Irretire. *Cj.* Suårja. **Beſnård**, p. p.

Beſofwa, v. a. 4. Stuprare. *Cj.* Sofwa. **Beſofwen**, *Def. & Plur.* Beſofne, p. p.

Beſolda, v. a. 1. Stipendio ſuſtentare. **Beſoldad**, p. p. *milit.*

Beſoldning, m. 2. Stipendii aſſignatio vel ſolutio, conf. Sold.

Beſpaning, m. 2. Exploratio, *milit.* conf. Spaning.

Beſpara, v. a. 2. Comparcere. Reſervare. **Beſpard**, p. p. conf. *ſimpl.* Spara.

Beſparing, m. 2. Reſervatum per parcimoniam, conf. Sparning.

Beſpeja, v. a. 1. Explorare. *Dicitur de regionibus in expeditione militari.* **Beſpejad**, p. p.

Beſpejare, m. 2. Explorator. *regionum*, conf. Spion.

Beſpetſa ſig, v. n. 1. *Recipr.* Animo ſe præparare. **Beſpetſa ſig på något**, Animum in quid præparare. **Beſpetſad**, p. p.

Beſpiſa, v. a. 1. Cibum miniſtrare, conf. *ſimpl.* Spiſa. **Beſpiſad**, p. p. *V. ec.*

Beſpotta, v. a. 1. Subſannare. **Beſpottad**, p. p.

Beſpottare, m. 2. Sannio.

Beſpottelſe, m. 3. Sanna. Irriſio.

Beſpord, p. p. *verb.* Beſpörja.

Beſpäcka, v. a. 1. conf. *ſimpl.* Späcka.

Beſpörja, v. a. 2. Interrogare, conf. *ſimpl.* Spörja. **Beſpord**, p. p.

Beſpränga, v. a. 1. Conſpergere. **Beſprånga med färgor**, Variegare. **Beſprångd**, p. p.

Beſprängning, m. 2. Conſperſio. Variegatio.

Beſpringa, v. a. *Dr.* Låta beſpringa et ſto, Eqvum ad equam admittere.

Beſpruta, v. a. 1. Aſpergillo vel ſiphunculo conſpergere. **Beſprutad**, p. p. conf. Beſtänka.

Beſprutning, m. 2. Conſperſio, conf. Beſpruta.

Beſt, m. 2. Beſtia. *Aliter.* **Beſt**, *vide* Båſt.

Beſtack, *Ipf. verb.* Beſticka.

Beſtacktig, adj. Beſtialis. *Adverbialiter.* **Beſtacktigt**, Modo vel more beſtiarum.

Beſtacktighet, f. 3. Animus beſtialis.

Beſtal, *Ipf. verb.* Beſtjåla.

Beſtalla, v. a. 1. *V. ec.* conf. Beſtälla.

Beſteg, *Ipf. verb.* Beſtiga.

Beſtjåla, v. a. 4. Furto privare, conf. *ſimpl.* Stjåla. **Beſtulen**, p. p. *Def. & Plur.* Beſtulne.

Beſtick, n. 4. Ratio loci inter navigandum, ex. gr. Skepparen gör ſitt beſtick, Nauclerus loci init rationem.

Beſticka, v. a 4. Muneribus corrumpere. *Cj.* Sticka, ex. gr. Han beſtack domaren, Judicem corrupit. **Beſtucken**, p. p. *Def. & Plur.* Beſtuckne. **Beſticka ſig**, *R. cipr.* ex. gr. Den koſtnaden beſticker ſig i den hela ſumman, Summa illum integra complectitur ſumtum. Hår i beſticker ſig hela hans inkomſt, Illius hiſce proventus abſolvitur.

Beſtiga, v. a. 4. Conſcendere. *Cj.* Stiga. **Beſtigen**, p. p. *Def. & Plur.* Beſtigne. **Beſtiga ſig til**, ex. gr. Koſtnaden beſteg ſig til 100 daler Impenſæ ſumma ad 100 thal. rediit.

Beſtod, *Ipf. verb.* Beſtå.

Beſtorma, v. a. 1. Oppugnatione vallum ſeu murum conſcendere. **Beſtormad**, p. p.

Beſtraffa, v. a. 1. Increpare. Reprehendere. **Beſtraffad**, p. p.

Beſtraffning, m. 2. Increpatio. Reprehenſio.

Beſtrida, v. a. 2. Impugnare, *ſenſ. figur.* ex. gr. Beſtrida ens mening, Sententiæ alicujus ſe opponere. Jag will icke beſtrida honom ſin rått, Juri illius adverſari nolim.

Item: **Beſtrida**, ex. gr. Beſtrida en ſyßla, Negotium agere. Beſtrida en tjenſt, Fungi munere. Han hinner icke beſtrida alt, Cunctis peragendis non ſufficit.

Beſtruken, p. p. conf. *verb.* Beſtryka.

Beſtryka, v. a. 4. Collinere. *Cj.* Stryka. **Beſtruken**, p. p. *Def. & Plur.* Beſtrukne, ex. gr. Han beſtrök papperet med olja, Papyrum oleo collevit.

Item: **Beſtryka**, *Dr.* De propugnaculis, ubi ex infimis ſtratis ictus tormentorum humum

mum vel aquæ ſuperficiem penè attingunt, vel ubi ob loci anguſtiam evitari nequeunt.

Beſtråla, v. a. 1. Irradiare. **Beſtrålad**, p. p.

Beſtrö, v. a. anom. Conſpergere. Conſternere. *Cj.* **Strö**, *de aridis*. **Beſtrödd**, p. p. conf. **Beſtänka**, ex. gr. **Beſtrö något med ſocker**, Saccharo quid conſpergere. **Beſtrö wägen med blomſter**, Viam floribus conſternere.

Beſtröt, *Ipſ. verb.* **Beſtryka**.

Beſtucken, p. p. conf. *verb.* **Beſticka**.

Beſtulen, p. p. conf. *verb.* **Beſtiäla**.

Beſtycka, v. a. 1. Tormentis bellicis inſtruere. **Beſtyckad**, p. p.

Beſtyckning, m. 2. Tormentorum bellicorum armatura.

Beſtyra, v. a. 2. Expediendi curam agere. Obire, ex. gr. **Han har mycket at beſtyra**, Multa ei obeunda ſunt. **Beſtyra om något**, Peragendum quid curare. **Beſtyrd**, p. p.

Beſtyrka, v. a. 3. Confirmare. **Beſtyrkt**, p. p. conf. **Bekräfta**.

Beſtå, v. n. anom. Conſtare. Conſiſtere. *Cj.* **Stå**, ex. gr. **Däri beſtår det**, In hoc conſiſtit. **Hans tal beſtod i blotta ord**, Nudis illius ſermo conſtabat verbis. **Kroppen beſtår af flera delar.** Pluribus corpus conſiſtit partibus. **Beſtående**, p. a. Conſtans. Conſiſtens.

Item: **Beſtå**, ex. gr. **Beſtå koſtnaden**, Stare impenſis. **Beſtå af ſig ſjelf**, A ſe ipſo dependere. Sibi ipſi ſufficere. **Den ſaken kan icke länge beſtå**, Res diu illa durare nequit. **Kan någon beſtå med ſådan willfarelſe?** Tali quis errore ſtabit? **En kan icke beſtå emot ſå många**, Non unus contra tam multos ſufficit.

Item: **Beſtås**, *Deponentialiter*, ex. gr. **Det beſtås honom icke mer**, Plus illi aſſignatum non eſt. **Dem beſtods ſå mycket om dagen**, Tantum illis per diem demenſum fuit. **Beſtådd**, p. p.

Beſtående, part. Conſtans. Conſiſtens, conf. **Beſtändande**, *Item*: *Subſtantivè*, ex. gr. **All koſtnad, hwars beſtående honom åligger**, Tota impenſa ab illo ſubminiſtranda.

Beſtånd, n. 4. Status conſtans. Stabilitas vel duratio, ex. gr. **Den ſaken har beſtånd**, Illa conſtanter res permanebit. **Beſtånds tiden**, Tempus durationis. **Det har intet beſtånd**, Stabile id non erit. *Aliter*, ex. gr. **Haſwa beſtånd af ſig ſjelf**, A ſeipſo dependere. *Aliter*. **Beſtånds delar**, Partes compoſiti.

Beſtändande, part. *Dr.* **Blifwa beſtändande**, Conſtanter permanere. Durare, conf. **Beſtående**.

Beſtälla, v. a. 2. Efficere. Expedire. Commiſſa exſequi. **Beſtälld**, p. p. ex. gr. **Han har beſtält ärendet**, Negotium expedivit. **Haſwa at beſtälla med någon**, Rem habere cum quo. **Jag har intet därmed at beſtälla**, Nihil in hoc mihi negotii eſt. **Beſtälla om en ſak**, Rei expediendæ curam agere. **Han har ſå mycket at beſtälla**, Multis diſtentus eſt negotiis.

Item: **Beſtälla**, Fabricandum requirere, ex. gr. **Beſtälla ſig ſkor**, Calceos faciendos requirere. **Beſtälla arbete hos någon handtwerkare**, Cum opifice de opere convenire. **Beſtälld**, p. p. *Aliter*. **Beſtäldt**, ex. gr. **Det är nu beſtäldt**, Finitum jam eſt. **Det är beſtäldt med honom**, Actum eſt de illo.

Beſtällning, m. 2. Efficiendi vel expediendi actus, ex. gr. **Tack för god beſtällning**, Pro re benè expedita, gratias ago. **Wara öfwerhopad af beſtällningar**, Rebus agendis obrutum eſſe. *Aliter*. **Beſtällning hos en handtwerkare**, Actus, quo quid ab opifice faciendum requiritur.

Item: **Beſtällning**, Officium. Munus, ex. gr. **Han har en god beſtällning**, Munere fungitur lucroſo. **Höga beſtällningar**, Eminentioris gradus dignitates ſeu munera.

Beſtällſam, adj Operoſus. Negotioſus. **Göra ſig beſtällſam**, Negotioſum agere. *Adverbialiter*. **Beſtällſamt**, Operoſe.

Beſtällſamhet, f. 3. Expeditus agendi modus. *Item*: Affectata navitas.

Beſtämma, v. a. 2. Præſtituere. **Beſtämd**, p. p. ex. gr. **Beſtämma en wiß tid**, Certum tempus præſtituere. **Beſtämma et möte**, Concilium conciendum curare.

Beſtändig, adj. Conſtans, conf. **Ständig. Ståndacktig.** *Adverbialiter*. **Beſtändigt**, Conſtanter, conf. **Ständigt.**

Beſtändighet, r. 3. Conſtantia, conf. Ständacktighet.

Beſtänka, v. a. 3. Guttatim conſpergere. *Manu vel inſtrumento*, conf. Beſpruta. **Beſtänkt**, p. p.

Beſtört, adj. Conſternatus. Magno terrore vel mœrore perculſus, conf. Häpen.

Beſtörtning, m. 2. Conſternatio. Affectus ex ingenti terrore vel mœrore, conf. Häpenhet.

Beſudla, v. a. 1. Inquinare. Polluere. *V. Germ.* conf. Orena. Söla.

Beſutten, *Def. & Plur.* Beſuttne, p. p. Poſſeſſus. *Verb.* Beſitta. *Item*: *Adjectivè* Beſutten, Prædii poſſeſſor. Poſſeſſionatus.

Beſwara, v. a. 1. Reſponſum dare. Beſvarad, p. p. conf. Swara, ex. gr. Beſwara en fråga, Ad quæſtionem reſpondere. Han har beſwarat mitt bref, Literarum mearum reſponſum dedit.

Beſwek, *Ipf. verb.* Beſwika.

Beſwika, v. a. 4. Fallere. *Cj.* Swika. Beſwiken, p. p. *Def. & Plur.* Beſwikne, conf. Bedraga, ex. gr. Hoppet har beſwikit honom, Spes eum fefellit. Han beſwek mig på den handelen, Iſto me fefellit negotio.

Beſwiklig, adj. Fallax, conf. Bedräglig. Beſwikligen. *Adv.* Fallaciter.

Beſwima, v. n. Beſwimad, p. p. conf. *ſimpl.* Swima.

Beſwor, *Ipf. verb.* Beſwärja.

Beſwuren, p. p. conf. *verb.* Beſwärja.

Beſwägrad, part. Affinitate junctus.

Beſwär, n. 4. Moleſtia, ex. gr. Göra en beſwär, Moleſtiam alicui creare. Wara någon til beſwär, Alicui moleſtum vel gravem eſſe. Hafwa beſwär för någon eller för någon ſak, Pro aliquo vel ob aliquam rem moleſtia affici, conf. Beſwärlighet.

Item: Beſwär, Querela. Poſtulatum, ex. gr. Ingifwa ſina beſwär hos Konungen eller wid Riksdagen, Querelas ad Regem vel in comitiis referre, conf. Klagomål.

Beſwära, v. a. 1. Moleſtare. Gravare. Beſwärad, p. p. ex. gr. Beſwära någon med något, Aliqua re cui moleſtum eſſe. Det beſwärar magen, Stomachum id gravat. Beſwära ſig, *Recipr.* ex. gr. Beſwära ſig med något, Aliqua re ſibi moleſtiam creare. Beſwära dig icke, Haud te moleſtia afficias. *Aliter.* Beſwära ſig öfwer någon, *vel* öfwer något, Alicujus cauſſa, *vel* aliqua de re, querelam ſeu poſtulatum adferre.

Beſwärja, v. a. 4. Jurejurando firmare. *Cj.* Swärja, ex. gr. Köpmannen beſwor ſin bok, Rationum codicem jurejurando mercator confirmabat. Beſwuren, p. p. *Def. & Plur.* Beſwurne.

Item: Beſwärja, Obſecrare, ex. gr. Jag beſwär dig, at ſäga ſanningen, Veritatem ut dicas, te obſecro.

Beſwärjning, m. 2. Exorciſmus. Incantamentum.

Beſwärlig, adj. Moleſtus. Gravans, ex. gr. Falla någon beſwärlig, Moleſtum alicui eſſe. Detta är et beſwärligt arbete, Labor permoleſtus hic eſt. Beſwärlig wäderlek, Tempeſtas admodum gravans. Beſwärligen, *Adv.* Moleſtè. Gravatè.

Beſwärlighet, r. 3. Incommodum, conf. Beſwär, ex. gr. Det har ſtor beſwärlighet med ſig, Magnum id adfert incommodum. *Pluraliter*, ex. gr. Det har ſina beſwärligheter, Haud incommodis id deſtituitur. Igenomgå många beſwärligheter, Incommoda, vel ſolicitudines ſuſtinendas habere multas.

Beſynnerlig, adj. Peculiaris, ex. gr. En beſynnerlig händelſe, Caſus peculiaris. Det är något beſynnerligt, Peculiare quid hoc eſt. Han har et beſynnerligt hufwud, Animi eſt peculiaris. Beſynnerligen, *Adv.* Peculiariter. Præſertim, conf. *ſimpl.* Synnerlig. Synnerligen.

Beſå, v. a. anom. Obſerere, conf. *ſimpl.* Så. Beſådd, p. p.

Beſåg, *Ipf. verb.* Beſe.

Beſåning, m. 2. Obſitio. Conſitio.

Beſätta, v. a. 3. *Cj.* Sätta. *Diverſimodè adhibetur*, ex. gr. Beſätta en tjenſt, Vacans in quem conferre munus. Beſätta ſkepp, Naves præſidio firmare. *Idem de munimentis.* Beſätta med ädla ſtenar, Lapidibus pretioſis munire vel circumdare. Beſätta wägarne, Inſidere itinera. Beſatt, p. p.

Beſättning, M. 2. Præſidium. Stationarii milites in munimentis vel navibus.

Beſök, N. 4. Viſitatio. Acceſſus ſalutationis gratia. *Gall.* Viſite, ex. gr. **Göra beſök**, Salutandi cauſſa adire. Inviſere, **Fara på beſök**, Notos vel amicos ſalutandi gratia circumvehi. **Et långſamt och obehagligt beſök**, Acceſſus alicujus longior parumque acceptus.

Beſöka, V. A. 3. Aliquem viſendi gratia adire. **Beſökt**, p. p. ex. gr. **Jag har beſökt honom flera gångor**, Pluries illum viſendi gratia adii. **Beſöka de ſjuka**, Ægrotos curandi gratia viſere. **Beſöka utrikes orter**, Terras exoticas obire.

Beſökare, M. 2. Viſitator ad telonium.

Beſökelſe, *Hinc*: **Marie beſökelſe dag**, Feſtum viſitationis Mariæ.

Beſöla, V. A. 1. Inquinare, conf. *ſimpl.* **Söla**.

Beſörja, V. N. 2. Alicujus rei expediendæ curam agere. Faciendum quid curare. *Cj.* **Sörja**. **Beſörgd**, p. p.

Bet, M. Paſcua. Paſtus, ex. gr. **Fåren gå i bet**, Paſcentes vagantur oves. **Där är god bet**, Paſtus ibi ſatis, conf. **Bete**. *Aliter.* **Bet**, *Ipf. verb.* **Bita**.

Beta, F. 1. Muria qua pelles parantur. **Skinnet ligger i betan**, Pellis muriæ immiſſa eſt.

Item: **Beta** *vel* **Bete**. *Vide* **Bette**.

Beta, V. A. 1. Paſcere. Fabulari. **Betad**, p. p. ex. gr. **Beta boſkapen**, Pecudes paſcere. **De foro lång väg utan at beta**, Multum itineris jumenta non paſcendo, confecere. *Neutraliter*, ex. gr. **Häſtarne, fåren, beta i marken**, Equi, oves, in campis paſcuntur.

Item: **Beta**, Muria inficere. **Beta ſkinn**, Pelles muria parare. **Betad**, p. p.

Betacka ſig, V. N. 1. *Recipr. Dr.* ex. gr. **Jag betackar mig för den ſaken**, Iſtorum ad me nihil. Hinc me excipio. *Aliter* **Betacka ſig**, *vide verb.* **Tacka**.

Betaga, V. A. 4. Præripere. Adimere. *Cj.* **Taga**, ex. gr. **Det betog mig tilfälle**, Occaſionem id mihi præripit. **Man har betagit honom**, at kunna göra illa, Malè agendi facultas ei eſt ademta. **At tala til ſitt förſwar, kan honom icke betagas**, Sui defenſio ei non eſt præripienda.

Item: **Betaga**, Captum animo vel perculſum reddere. *Gall.* Surprendre, ex. gr. **Flickans ſkönhet betog honom**, Virginis eum cepit formoſitas. **Betagen**, *Def. & Plur.* **Betagne**, p. p. Ademtus. Præreptus. *Item*: **Betagen**, Captus. Perculſus: *Gall.* Surpris, ex. gr. **Han blef ſå betagen, at han icke kunde tala**, Ita perculſus fuit, ut loqui non poſſet. **Wara betagen af kärlek**, Amore captum eſſe.

Betala, V. A. 3. *Ir.* Pendere. Solvere. *Pr.* **Betalar**, *pro* **Betaler**. **Betalt**, p. p. ex. gr. **Betala ſin ſkuld**, Debitum ſolvere. **Betala med lika mått**, Æquali pendere menſura. *Proverbialiter.* Par pari referre. **Den oförſichtigheten får han dyrt betala**, Iſtius imprudentiæ maximas pendet pœnas. **Betala af något på ſkulden**, Debitum parte ſoluta diminuere. **Betala ut**, Expendere. **Göra ſig betalt**, Sibi in penſionem quid arrogare.

Betalare, M. 2. Qui debitum ſolvit.

Betalning, M. 2. Penſio. Solutio debiti, ex. gr. **Komma til ſin betalning**, Debiti ſolutionem accipere. **Nu har han fådt betalning för altſammans**, Debiti jam integrum ei ſolutum. *Aliter.* Cuncta jam illi remunerata ſunt.

Betarfwa, V. A. 1. Indigere. Opus habere, conf. *ſimpl.* **Tarfwa**.

Bete, N. 4. Paſtus. Locus paſtuum, conf. **Bet**, ex. gr. **Släppa häſtarne på bete**, Equos in paſtum emittere. **Nu är godt bete i ängen**, Pratum jam paſtu abundat.

Item: **Bete**, Eſca, ex. gr. **Sätta bete på kroken, til at fånga fiſk**, Eſcam hamo imponere, ad captandum piſces, conf. **Agn**.

Bete, V. A. ANOM. *ult. prod.* Præbere. Præſtare. *Pr.* **Beter**. *Ipf.* **Betedde**. *Pf.* **Betedt**. **Betedd**, p. p. ex. gr. **Bete en ſin gunſt**, Favorem alicui præbere. **Bete ſig**, *Recipr.* Se gerere, ex. gr. **Huru ſkall jag bete mig?** Quomodo me geram? **Han betedde ſig illa**, Malè ſe geſſit.

Beteckna, V. A. 1. Indicare. Typum referre. **Betecknad**, p. p. ex. gr. **Offren i gamla**

Teſtamentet betecknade Chriſtum, Sacrificia Vet. Teſt. typum Chriſti referebant. Swalors låga flygt betecknar regn, Hirundinum volatus demiſſior pluviam indicat, conf. Betyda. Bemärka.

Beteshage, M. 2. Paſcuum circumſeptum.

Betesmark, F. 3. Campus vel Saltus paſcuus.

Betjena, V. A. 3. *Ir.* Miniſtrare. Inſervire. *Pr.* Betjenar *pro* Betjener. Betjent, p. p. ex. gr. Betjena någon, Alicui inſervire. Betjena en med något, Alicui quid miniſtrare. Betjena ſig, *Recipr.* Adhibere. Uti, ex. gr. Han betjenar ſig af obrukliga ord, Verba adhibet inuſitata. Jag betjente mig af tilfället, Occaſione uſus ſum.

Betjening, M. 2. Miniſterium. Servitium, ex. gr. Jag har tagit honom til min betjening, Illum mihi in miniſterium recepi.

Item: Betjening, *Collective.* Miniſtri, ex. gr. Rikets betjening, Miniſtri Regni.

Betjent, M. 3. Miniſter vel famulus, conf. Dräng.

Item: Betjent, Publicus inferioris ordinis miniſter. *Oppon.* Ämbetsman. Rikets betjenter, Miniſtri regni inferiores. *Aliter.* Betjent, p. p. *verb.* Betjena.

Beting, N. *Dr.* ex. gr. Göra något med beting, Præviis conditionibus quid facere. Efter beting, Secundum prævias pacti conditiones.

Betinga, V. A. 1. Conditiones paciſcendi prævias inire, conf. *ſimpl.* Tinga. Betingad, p. p. Betingande, *Subſtantivè.* Pacti ineundi prævia conditio, ex. gr. Med det betingande, Iis conditionibus, vel, ea lege.

Betingan, F. conf. Betingande, *Subſt.*

Betning, M. 2. Paſtio.

Betog, *Ipf. verb.* Betaga.

Betracka, V. A. 1. Conſiderare. Meditari. Betrackad, p. p. ex. gr. Här är åtſkilligt at betracka, Plurima hic conſideranda veniunt. Betracka ſin dödlighet, Mortem meditari. Betracka något ſom wiſas för ögonen, Oculis oſtenſum quid attentè aſpicere. Betracktande, P. A. *Subſtantivè*, ex. gr. Taga något i betracktande, Attentius quid conſiderare. I betracktande hwaraf, Cujus rei conſideratione.

Betracktelſe, M. 3. Meditatio.

Betro, V. A. ANOM. Fidei demandare. *Cf.* Tro., ex. gr. Betro en något, Fidei alicujus quid committere. Betro en om något, Fidei alicujus ſervandum quid tradere. Betrodd, p. p. Cujus fidei quid demandatur. *Aliter.* Betrodd, Fidei alicujus commiſſus.

Betryck, N. 4. Preſſi vel afflicti ſtatus. Calamitas, conf. Förtryck.

Betryckt, PART. Quodammodo preſſus. Afflictus, conf. Förtryckt.

Beträda, V. A. 2. Convincere, ex. gr. Beträda en med lögn, otrohet, Mendacii, perfidiæ, aliquem convincere. Beträdd, p. p.

Beträffar, V. *Defect. Imperſ.* Adtinet, ex. gr. Hwad den saken beträffar, Quod ad illam rem adtinet. Beträffande, p. ex. gr. Beträffande den saken, Quod ad illam rem adtinet.

Beträngd, PART. Anguſtiæ preſſus, ex. gr. Jag är i et beträngdt tilſtånd, Rerum ſtatu anguſtiori premor.

Betſa, V. A. 1. Ceramine vel liquamine colorare. Betſad, p. p.

Betſel, N. 4. Frenum. *Def.* Betſlet, *Plur. Def.* Betſlen. Betſel-tygel, conf. Tygel.

Betſelſtång, F. 3. *Plur.* Betſelſtånger, Freni bacilli, quibus habena annectitur.

Betſla, V. A. 1. Frenare. Frenum imponere. Betſlad, p. p. Betſla up hästar, Iterum equis frena injicere, *ſcil. poſt quietem pabulandi cauſſa in itinere.*

Bett, N. 4. Morſus. Morſura, ex. gr. Hundars bett, Canum morſuræ. *Compoſ.* Loppbett. Ormbett, ꝛc. conf. *ſimpl. Proverbialiter.* Wara full med bett, Pediculis ſcatere.

Item: Bett, Acies, ex. gr. Knifwen har godt bett, Culter acie pollet.

Item: Bett, Lupatum quodvis. *Hinc:* Enbett, Vectura uno equo. Twebett, Vectura binis equis. Bigæ.

Betta, V. A. 1. In fruſtula mordendo vel frangendo minuere. Bettad, p. p. Betta sönder, Idem.

Bettar, *Plur.* Dentes longiores prominentes. *Apri* &c.

Bett, M. 2. Fruſtulum. *Plur.* **Bettar**, conf. Bettar, conf. Bit.

Bettord, N. 4. Dictum mordax, conf. Stickord. Gläpord.

Bettul, M. 2. Pars freni, quam mordet equus.

Betunga, V. A. 1. Aggravare, ex. gr. Betunga folket med utlagor, Tributis populum aggravare. **Betungad**, p. p.

Betwinga, V. A. Adigere, conf. *ſimpl.* Twinga.

Betyda, V. N. 2. Significare, ex. gr. Hwad orden betyda? Quid ſignificent verba. Det will ſå mycket betyda, ſom at du ſkall lemna detta, Hæc tibi omittenda eſſe, id ſignificat. *Aliter*, ex. gr. Det betyder något ondt, Hoc mali quid portendit. *Aliter*, ex. gr. Han betyder ingen ting, Is nihili valet. Det har intet at betyda, Nihil valet, *vel* Nihil ad rem facit. En betydande man, Maximæ auctoritatis vir.

Betydelſe, *Vide* Bemärkelſe, conf. Betydning.

Betydlig, ADJ. Majoris conſiderationis vel æſtimationis, ex. gr. En betydlig ſak, Res pluris æſtimanda vel conſideranda.

Betydning, M. 2. Æſtimatio, ex. gr. Den ſaken är af ingen betydning, Illa nullius momenti res eſt.

Betyg, N. 4. Scriptum teſtatorium.

Betyga, V. A. 1. Conteſtari, ex. gr. Jag betygar at han är oſkyldig, Illum innocentem eſſe conteſtor.

Item: **Betyga**, Profiteri **Betygad**, p. p. ex. gr. Betyga ſin wördnad, tacksamhet, Reverentiam, gratitudinem profiteri. Som härmed betygas, Quod hiſce firmatur.

Betygelſe, M. 2. Teſtificatio, ex. gr. Kärleks, wänſkaps, betygelſe, Amoris, amicitiæ, teſtificatio.

Betäcka, V. A. 3. Obvelare. Obtegere. **Betäckt**, p. p. ex. gr. Betäcka hufwudet, Caput obtegere. Huden ſom betäcker köttet, Carnes tegens cutis. Betäcka ett land, en ſtad, emot fiendens infall, Regionem, urbem, contra invaſionem hoſtium tegere. War betäckt, Caput operias. Betäckta wägen wid fäſtningar, Circa munimenta via ad inſidias operta. *Aliter*. Betäcka ſto, Equum ad equam admittere.

Betäckning, M. 2. Quo quid operitur vel cuſtoditur, ex. gr. Han fördes under betäckning af 50 man, Comitante 50 militum præſidio, ducebatur. *Aliter*. Stoens betäckning, Equorum ad equas admiſſio.

Betäma, V. *Pr. Indic.* **Betämer**, *obſol.* conf. Anſtår, Decet.

Betänka, V. A. 3. Animo perpendere. Meditari, ex. gr. Betänka ſitt bäſta, Sibi quod optimum perpendere. Betänk din dödlighet, Mortem meditare. Om han betänkte det, ſå wredgades han icke, Si illud conſideraret, non iraſceretur. **Betänkt**, p. p. Wara betänkt på en ſak, Rem aliquam animo volvere Det är wäl betänkt, Probè id conſultum eſt. Jag måſte wara betänkt på utwägar, Meditandum mihi, quo expediendi modos inveniam. Betänka ſig, *Recipr.* Meditando conſiderare, ex. gr. Han fick tid at betänka ſig, Tempus ei ad deliberandum conceſſum fuit. *Aliter*, ex gr. Han har betänkt ſig, Conſilium mutavit.

Betänkande, P. A. *verb.* Betänka. *Item: Subſtantivè*, ex. gr. Taga en ſak i betänkande, De re aliqua deliberare. Göra något med betänkande, Conſideratè quid facere. Utan betänkande, Inconſultè. Haſwa betänkande wid något, Hæſitare.

Item: **Betänkande**, Concluſum deliberationis. Conſultum, ex. gr. Infordra ens ſkriftliga betänkande, Sententiam alicujus ſcripto mandatam poſcere. Collegii betänkande, Collegii conſultum.

Betänketid, M. Spatium temporis ad deliberandum vel ſe colligendum.

Betänklig, ADJ. Deliberatione dignus, ex. gr. Den ſaken är betänklig, Res illa digna eſt, de qua deliberetur.

Item: **Betänklig**, Anceps. Ambiguus, ex. gr. At ſå förhålla ſig, ſynes wara betänkligt, Ita ſe gerere, rerum diſſuadere conditio videtur.

Betänklighet, F. 3. Hæſitatio in deliberando, ex. gr. Den utwägen har någon betänklighet

het med ſig, Iſte expediendi modus deliberatione eget.

Betänkſam, ADJ. Deliberabundus. In deliberando ſcrupuloſus. *Adverbialiter* **Betänkſamt**, Conſideratè.

Betänkſamhet, F. 3. Animus, qui res accuratè perpendit.

Bewaka, V. A. 1. Invigilare, ex. gr. **Bewaka ſin rätt**, Juri ſuo invigilare. *Aliter*, ex. gr. **Bewaka en fånge**, Captivum cuſtodire. **Bewakad**, p. p.

Bewakning, M. 2. Cuſtodia, *quaſi invigilando*, ex. gr. **Ställa något under bewakning**, Sub cuſtodiam quid mittere.

Bewandrad, PART. *Dr.* ex. gr. **Han är bewandrad i hiſtorien**, In hiſtoria maximos fecit progreſſus.

Bewara, V. A. 1. Servare. Conſervare. **Bewarad**, p. p. ex. gr. **Bewara någon för olycka**, Ab infortunio quem ſervare. **Bewara något ifrån förruttnelſe**, Contra putredinem quid ſervare. **Beware GUD!** Arceat DEus!

Bewarare, M. 2. Conſervator.

Bewaring, M. 2. Conſervatio.

Bewefwa, V. A. 1. Circumdare tegumentis, filis, & ejusmodi. **Bewefwad**, p. p.

Beweka, V. A. 3. Emollire. Flectere. Commovere. **Bewekt**, p. p. ex. gr. **Han låter intet beweka ſig**, Flecti nequit. **Hwad har bewekt dig därtil?** Quid te in id commovit? **Bewekande ſkäl**, Rationes urgentes.

Beweklig, ADJ. Emolliens vel flectens, ex. gr. **Et bewekligt tal**, Oratio animos emolliens. **Bewekligen**, *Adv.* Modo quo animus flectitur vel commovetur.

Bewekligbet, F. 3. Qualitas ex eo, quod animum flectit vel commovet.

Bewilja, V. A. 1. Adſtipulari. **Bewiljad**, p. p. ex. gr. **Domaren kunde icke bewilja hans påſtående**, Poſtulato ejus adſtipulari judex nequibat. **Det kan icke bewiljas**, Huic adſtipulari fas non eſt. *Aliter*, ex. gr. **Rikſens Ständer hafwa bewiljat den ſumman**, Illam ſummam conferendam ſtatuere ordines Regni.

Bewillning, M. 2. Adſtipulatio. *Item*: **Bewillning**, Tributum libero populi conſenſu impoſitum. **Rikſens Ständers bewillning**, Tributa conſenſu ordinum Regni exigenda.

Bewis, N. 4. Probatio. Argumentum, ex. gr. **Det tarfwar bewis**, Probatione id eget. **Til bewis hwaraf**, Cujus in argumentum.

Item: **Bewis**, Teſtimonium, ex. gr. **Framte bewis öfwer något**, Scripto exhibito teſtificari.

Bewiſa, V. A. 1. Demonſtrare. Probare. *Cf.* **Wiſa. Bewiſad**, *vel* **Bewiſt**, p. p. ex. gr. **Han bewiſte den ſaken tydligen**, Luculenter rem probavit. **Kan du bewiſa, at ſå är?** Num id ita eſſe demonſtrare potes?

Item: **Bewiſa**, Præſtare. Exhibere, ex. gr. **Bewiſa gunſt, wälgerningar**, Favorem, beneficia, præſtare.

Bewisbig, ADJ. Demonſtrabilis. Probabilis. **Bewisligen**, *Adv.* Modo demonſtrabili.

Bewisning, M. 2. Præſtatio. Exhibitio, ex. gr. **Uti bewisning af wänſkap eller höflighet**, Amicitia vel comitate. **Heders bewisning**, Exhibitio honoris.

Bewittna, V. A. 1. Teſtimonio firmare. **Bewittnad**, p. p.

Bewåg, N. *Dr.* **Af eget bewåg**, Proprio auſu. **Göra något på bewåg**, Audendo quid ſuſcipere.

Bewågen, ADJ. Favens. Favore addictus. *Def. & Plur.* **Bewågne**. *Adverbialiter* **Bewåget**, Modo favente, conf. **Gunſtig.**

Bewågenbet, F. 3. Favor, conf. **Gunſt.**

Bewändt, PART. N. *Dr.* ex. gr. **Det är intet bewändt med den ſaken**, Res eſt illa nullius momenti. **Det är icke ſtort bewändt med den karlen**, Vir iſte haud magni eſt.

Bewäpna, V. A. 1. Armare. **Bewäpnad**, p. p.

Bewärd, PART. Armorum inſtructu munitus. *Plur.* **Brwärde.**

Bewärdiga, V. A. 1. Dignum reputare, ex. gr. **Han wille icke bewärdiga mig med ſin helsning**, Salutatione me dedignabatur. **Bewärdigad**, p. p.

Bewäring, M. 2. Armorum inſtructus.

Bezoar-ſten, M. 2. Lapis bezoardicus.

Bi, N. 4. Apis (mellifica.) *Def.* **Biet.** *Plur.* **Bien.** *Def.* **Bienen**, conf. **Humla.**

Bi,

Bi, *Particula inſeparabilis, cujus ſignificatio ab ipſis vocabulis colligenda. Interdum poſtponitur*, ex. gr. Stå bi. *Alias*: Bistå, conf. Stå.

Biaſſickt, M. 3. Intentio animi, principali ſubnexa.

Biarbete, N. 4. conf. Biſyßla.

Bibehålla, V. A. 4. In eodem ſtatu tenere. Sartum tectum habere. Conſervare. *Cj.* Hålla, **Bibehållen**, *Def. & Plur.* Bibehållne, ex. gr. Han bibehöll ſin myndighet, Auctoritatem conſervavit ſuam. Bibehålla någon wid en ſyßla, In munere conſtitutum tueri. Bibehålla ſig wid helſan, Valetudinem ſartam tectam habere.

Bibel, M. 2. Biblia. Sacer codex. *Def.* Bibelen, *Plur.* Biblar. *Hinc Adjectivè* Bibelfaſt, Qui loca ſcripturæ probè memoria tenet.

Bibliſk, ADJ. Biblicus, ex. gr. Bibliſka ſtylen, Stilus biblicus.

Biblotek, N. 4. Bibliotheca.

Biblotekarie, M. 3. Bibliothecarius. *Plur.* Biblotekarier.

Bibragt, p. p. Bibragte, *Ipſ. verb.* Bibringa.

Bibringa, V. A. 3. *Ir.* Subminiſtrare. *Cj.* Bringa. **Bibragt**, p. p. ex. gr. Han bibringar honom ſådana ſkål, Tales ei ſubminiſtrat rationes. Han bibragte honom förſta grunderna, Prima ei ſubminiſtrabat fundamenta.

Bickt, M. Confeſſio coram ſacerdote, conf. Skrift.

Bickta, V. A. 1. Confeſſionem facere, conf. Skrifta.

Bicktfader, M. 3. Confeſſarius ſacerdos. *Alias* Skriftfader.

Bida, V. N. 1. Manere, ex. gr. Bida litet, Mane paulisper. Jag kan intet bida längre, Diutius manere non poſſum, conf. Töfwa. Wänta.

Bide wind, M. Ventus lateralis, *term. naut.*

Bidraga, V. N. 4. Conferre. Contribuere, *Cj.* Draga, ex. gr. Det bidrog til at förſta honom, Ad eum evertendum id contulit. De haſwa alle bidragit därtil, In id contribuere omnes.

Bjebba, V. N. 1. Gannire. Bjebba emot, Ogganaire.

Bjeſe, N. 4. Lemniſcata quævis ad ornatum veſtium.

Bjelke, M. 2. Trabs. Tignus major, conf. Sparre. Stock. *Aliter.* Bjelke, Trabs, *meteoron.*

Bjelklag, N. 4. Stratum trabium, *in conſtructione ædium*, conf. Sparrelag.

Bjellra, F. 1. Tintinabulum, *ſphæricum, cui granum, quo ſonus excitetur, immiſſum*, conf. Skallra. Skälla. *Hinc*: Bjellertyg, Inſtructus equi cum tintinabulis, in vectione cum trahis.

Bjert, ADJ. Nitidus. Reſplendens. *de coloribus.*

Bjeße, M. 2. Vir robuſtus & fortis.

Bifall, N. 4. Aſſenſus, ex. gr. Lemna ſitt bifall til något, Alicui rei aſſenſum præbere. *Aliter*, ex. gr. Winna åhörares eller åſkådares bifall, Auditorum vel ſpectatorum applauſum conſequi.

Bifalla, V. A. 4. Aſſentiri. Annuere. *Cj.* Falla. **Bifallen**, p. p. *Def. & Plur.* Bifallne, ex. gr. De biföllo hans mening, Sententiæ illius acceſſerunt. Konungen har bifallit min anſökning, Supplici petito Rex annuit.

Bifedlare, M. 2. Muſicus vilior circumforaneus, conf. Fedla.

Bifoga, V. A. 1. Adjungere. Annectere, ex. gr. Bifoga ſkäl til ſin begäran, Petitioni rationes annectere. Bifogad, p. p.

Biföll, *Ipſ. verb.* Bifalla.

Bigga, F. 1. Mulier iracunda & contentioſa. *Hinc*: Bigger, *Maſcul.*

Bigarrå, N. Fructus cerafi duracinæ. *Plur.* Bigarrån.

Bigerning, M. 2. Ornamentum quodvis ad marginem in ſutis, pictis, & ejusmodi.

Bihang, N. 4. Appendix.

Bikubb, M. 2. Apum caterva vel congeries alicubi hærens.

Bikupa, F. 1. Alveus apum, *pyxidis conicæ formam habens*, conf. Biſtock.

Bil, M. 2. conf. *Compoſ.* Jabil. Plogbil.

Bila, F. 1. Aſcia. Securis falcata, conf. Yxa.

Bilade, *Ipſ. verb.* Bilägga.

Bilaga, r. 1. Scriptum alii adjectum vel annexum.

Bilagd, p. p. *verb.* **Bilägga.**

Bild, r. 3. Imago. Effigies, ex. gr. Det är hans bild, Effigies illius hæc eſt, conf. Afbild. *Hinc*: **Bilder-bibel**, Biblia imaginibus ſculptis adornata. **Sedebilder**, Characteres morum.

Item: **Bild**, Statua, ex. gr. **Marie bild**, Statua Mariæ. **Bilder i en trägård**, Statuæ in ornatum hortus, conf. **Belåte. Bröſtbild.**

Bilda, v. a. 1. Formare. **Bildad**, p. p. **Bilda af**, *vide* **Afbilda.**

Bildelighet, r. 3. Figurabilitas. *v. phyſ.*

Bildhuggare, m. 2. Statuarius.

Bildning, m. 2. Formatio.

Bildpunkt, m. 3. Focus radiorum incidentium.

Bildſtenar, m. *Plur.* Lithoglyphi.

Bildwerk, n. 4. Torevma. Opus ſculptorium, imagines referens, conf. **Blomwerk.**

Billig, adj. Æqvus, ex. gr. **En billig begäran**, Petitio æqua. **Hwad rätt och billigt är**, Quod juſtum eſt & æqvum. *Adverbialiter* **Billigt**, Æqvum in modum.

Billiga, v. a. 1. Rei cuidam, ut æquæ, aſſenſum præbere. Comprobare.

Billighet, r. 3. Æquitas. **Rättwiſa och billighet**, Juſtitia & æquitas.

Billing, *Vide* **Benling.**

Biltog *vel* **Biltoger**, adj. Proſcriptus, *term. jur.* conf. **Landsflyckig.**

Bilåger, n. 4. Nuptiæ principum. *Def.* **Bilågret**, conf. **Förmälning.**

Bilägga, v. a. 2. Allegare. Adjicere. *Cf.* **Lägga. Bilagd**, p. p. ex. gr. **Han bilade bewiſen**, Probationes allegavit.

Item: **Bilägga**, Conciliare. Sedare vel componere, ex. gr. **Bilägga en träta**, Litem componere. **Han har bilagt de uptomne twiſtigheter**, Exortas ſedavit controverſias.

Bilöpare, m. 2. Qui auxilium vel informationem extra ordinem vel inſtitutum in ſe ſuſcepit.

Binamn, n. 4. Nomen proprio additum, conf. **Tilnamn.**

Binda, v. a. 4. Ligare. Vincire. *Pr.* **Binder.** *Ipf.* **Band.** *Pf.* **Bundit. Bunden**, p. p. *Def. & Plur.* **Bundne**, ex. gr. **Han band händerna på mig**, Manus mihi ligabat. **Han har bundit ſig wid henne**, Illi ſe junxit. **Binda nät, kranſar**, Retia, ſertas, nectere. **Binda faſt**, Alligare. **Binda för ögonen**, Alligato oculos velare. **Binda ihop**, Connectere. **Binda in böcker**, Libros compingere. **Binda om**, Circumligare. **Binda på**, Illigare. Ligare ſuper quid. **Binda tik**, Vinculo adſtringere.

Bindel, m. 2. Faſcia tenuior, ex. gr. ad uſum in venæ ſectione &c. *Def.* **Bindlen.** *Plur.* **Bindlar.** *Compoſ.* **Sårbindel**, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Bindmöſſa, r. 1. Ligamine ſtrictum, galericulum muliebre.

Binge, m. 2. Acervus, *granorum vel aliarum minutarum rerum.* **Säds binge**, Acervus frumenti in granario, conf. **Dräſe.**

Binnet, n. 4. *Def.* Tenesmus, *morb.*

Binnikeband, n. 4. Vinculum linteum tenuius.

Binnikemaſk, m. 2. Tænia. *vermis.*

Biomſtändighet, r. 3. Circumſtantia principali ſubnexa.

Biſak, r. 3. Res principalem ſubſequens vel eidem annexa.

Biſatt, p. p. & *Pf.* **Biſatte.** *Ipf. verb.* **Biſätta.**

Biſchof, m. 2. Potus e vino rubro, ſucco malorum oranic: & ſaccharo.

Biſittare, m. 2. Aſſeſſor judicii vel conventus.

Biſkop, m. 2. Epiſcopus. **Biſkops möſſa**, Mitra. **Biſkops kåpa**, Pallium epiſcopale. **Biſkops ſtaf**, Pedum epiſcopale.

Biſkops ſtift, n. 4. Epiſcopatus.

Biſkötſel, m. Apum curatio vel cultura.

Biſmak, m. Sapor ex alio, conf. **Eftersmak.**

Biſont, m. 3. Biſon. Taurorum ferorum ſpec.

Biſp, *antiq. vide* **Biſkop.**

Biſpringa, v. a. 4. Succurrere. Opem ferre. *Cf.* **Springa**, ex. gr. **Han har biſprungit honom i nöden**, In neceſſitate ei ſuccurrit. **Biſpringa med råd**, Conſiliis adeſſe. **Biſprungen**, *Def. & Plur.* **Biſprungne**, p. p.

Biſter, ADJ. Sævus. *Def. & Plur.* Biſtre, ex. gr. En biſter upſyn, Obtutus ſævus vel horridus. Biſter wäderlek, Sæva tempeſtas. Det ſer biſtert ut, Horrendum quid minatur. *Adverbialiter.* Biſtert, Sævum vel horrendum in modum.

Biſtock, M. 2. Alveus apum, *ex ligno cavato*, conf. BiKupa.

Biſtod, *Ipf. verb.* Biſtå.

Biſtå, V. N. ANOM. Adſiſtere. Subvenire. *Cj.* Stå, ex. gr. Han har biſtådt mig med penningar, Pecunia mihi ſubvenit. De biſtodo hwarandra, Alter alteri adſtitit.

Biſtånd, N. 4. Adjumentum. Göra biſtånd, Adſiſtere vel adjuvare. GUD ware mitt biſtånd, Adjuvet DEus, conf. Biträde.

Biſtåndig, ADJ. Adſiſtens. Adjuvans, ex. gr. Wara någon biſtåndig, Alicui adeſſe.

Biſwårm, M. 2. Examen apum.

Biſyſſla, F. 1. Occupatio vel opus, juxta aliud primarium. Parergon.

Biſätta, V. A. 3. Funus abſque pompa funebri, poſtea alibi ſepeliendum, tumulo inferre.

Bit, M. 2. Buccella, Fruſtulum, ex. gr. En bit bröd, Buccea panis. Några bitar kött, Fruſtula carnis. Glaſet gick ſönder i bitar, Vitrum in fragmina ruptum fuit. *Compoſ.* Ljus-bit, Portiuncula candelæ. Trä-bit, Fruſtulum ligni. *Locut. proverb.* ex. gr. Få ſig en bit mat, Pauxillum cibi capere. Han är ingen bit bättre, Ne minimum quidem is melior eſt.

Bita, V. A. 4. Mordere. *Pr.* Biter. *Ipf.* Bet. *Pf.* Bitit. Biten, p. p. *Def. & Plur.* Bitne, ex. gr. Hunden bet honom, Canis eum mordebat. Bita ſönder, Morſu frangere. *Aliter*, Knifwen biter intet, Cultri acies obtuſior eſt. *Locut. proverb.* Bita hufwud af ſkammen, Pudorem conſumere. Bita i gräſet, conf. Gräs. Bitande ſkämt, Jocus mordax. Bitas, *Paſſivum.* Item: Bitas, *Deponentialiter*, ex. gr. Hundar bitas, Canes ſe invicem mordent. Folket bitas ſins imellan, Inter ſe mordicus litigant homines.

Item: Bita af, conf. Afbita. Bita in, Mordicus inhærere. Bita igenom, Morſu penetrare. *Aliter*, ex. gr. Färgen eller roſten biter igenom, Color vel ferrugo penetrat. Bita på, ex. gr. Bita på bröd, Panem morſu frangere. *Aliter*, ex. gr. Färgen biter intet på kläder, Color pannum non inficit. Det biter ingen ting på honom, Nihil eum movet.

Biträda, V. A. 2. Accedere, ex. gr. Biträda en förening, förbund, Convento, fœderi, accedere. Biträdd, p. p.

Item: Biträda, Adſiſtere, ex. gr. Biträda någon i något, Aliqua in re alicui adjumento eſſe.

Biträde, N. 4. Acceſſus, ex. gr. Biträde til et förbund, In fœdus acceſſus. Göra någon biträde, Opera alicui accedere; conf. Biſtånd.

Bitter, ADJ. Amarus, *Def. & Plur.* Bittre, *Comp.* Bittrare, ex. gr. Galläple, ſallaka och dylikt, hafwa bitter ſmak, Galla, muria, & ejusmodi, guſtu ſint amara. Biter win, Vinum amarum. Bitter mandel, *Collectivè.* Amygdala amara. Den bittra döden, Mors acerba. *Adverbialiter*, Bittert, Amarè.

Bitterhet, F. 3. Amaritudo, conf. Bitter.

Bitterligen, ADV. *Dr.* Gråta bitterligen, Amaras emittere lacrymas, conf. Bittert. *Adv.*

Bittida, ADV. Manè. Ganſka bittida, Summum manè. *Comp.* Bittidare, Magis manè. För bittida, Manè nimis. *Item*: Præcitò *vel* Præmaturè. Han dödde för bittida, Morte præmatura diſceſſit.

Bjuda, V. A. 4. Jubere. Præcipere. Buden, p. p. *Def. & Plur.* Budne. *Pr.* Bjuder. *Ipf.* Böd. *Pf.* Budit, ex. gr. Han böd dem tiga, Illos tacere juſſit. Göra hwad GUD har budit, Quæ præcepit DEus, facere. Hafwa at bjuda öfwer någon, Imperium in aliquem exercere. Bjudande, P. A.

Item: Bjuda, Liceri. Offerre, ex. gr. Hwad bjuder du? Quantum tu liceris? Jag böd honom penningen, Nummum ei offerebam. Bjuda öfwer, Pluris licitari. Bjuda öfwer någon, Contra aliquem liceri. Bjuda på en ware, Mercem licitari. Bjuda på i en auction, In auctione multare vel polliceri.

Item: Bjuda, Invitare, ex. gr. Bjuda til gåſtbud, In convivium vocare. Han bød mig til andra dagen, In poſterum me diem invitabat. Bjuda en wara wälkommen, Advenientem gratum eſſe denuntiare. Bjuda farwäl, Valedicere. Bjuda god natt, conf. Natt.

Item: Bjuda emot, ex. gr. Den drycken bjuder emot, Potus ille repugnat. Bjuda in, Ad introeundum invitare. Bjuda fram, Offerre. Exhibere. Bjuda til, Anniti. Conari, conf. Tilbjuda. Bjuda ut, Offerre vel exponere, ex. gr. Bjuda ut ſin tjenſt, Miniſterium offerre. Bjuda ut ſina waror, Merces emtioni offerre. *Aliter*, ex. gr. Bjuda ut någon på landet, Aliquem rus invitare. Bjuda ut någon på en wärja, Aliquem in certamen cum enſibus provocare.

Bjudning, M. 2. Invitatio.

Bjugg, N. 4. Hordeum, *v. ec.* conf. Korn. *Hinc*: Bjuggbröd, Panis hordeaceus.

Bjur, M. conf. Båfwer.

Biwiſta, V. A. 1. Adeſſe, ex. gr. Biwiſta en ſammankomſt, et fälttåg, Conventui, expeditioni militari, adeſſe. Biwiſtad, P. P.

Biwåg, M. 2. Via aliquò juxta aliam ducens, conf. Korswåg.

Blåſkare, M. 2. Concubinus. *Alias* Kiwal.

Björk, F. 2. Betula. *Compoſ.* Björklake, Germinantis betulæ ſuccus. Björklöf, Frons betulæ. Björkwed, Ligna cæſa ex betula. Björkſkog, Betuletum, conf. *ſimpl.*

Björktraſt, M. 2. Turdus viſcivorus. *avis.*

Björn, M. 2. Urſus. *Compoſ.* Björnjagt, Urſorum venatio. Björnklo, Unguis urſi. Björnunge, Pullus urſinus, conf. *ſimpl.*

Björnbärs buſke, M. Rubus cæſius. Björnbär, Fructus rubi cæſii.

Björnhud, M. 2. Pellis urſina.

Biörninna, F. 1. Urſa.

Björnmoſſa, F. 1. Polytrichum commune. *muſcus.*

Black, M. 2. Compedes. *vinculi ferrei genus.*

Black, ADJ. Gilvus. Helvus. Coloris in album deflexi.

Blad, N. 4. Folium, ex. gr. Bladen i en bok, Folia libri. Pappers blad, Folium chartæ, conf. Ark. *Locut. proverb.* Bladet wänder ſig om, Res ſeſe mutant. Taga bladet ifrån munnen, Silentium rumpendo quæ quis ſentit, effundere.

Item: Blad, ex. gr. Blad på en knif, en ſked, ꝛc. conf. Knifsblad. Skedblad. Blad på en åra, Remi palma. Blad på en ſåg, Lamina dentata ſerræ.

Bladguld, N. 4. Aurum foliatum. Ädgta bladguld, Aurichalcum foliatum.

Bladra, V. N. 1. Blaterare.

Bladrare, M. 2. Blatero.

Bladſilfwer, N. 4. Argentum foliatum.

Blagarn, N. 4. Tela filis ex ſtupa contexta. *Hinc*: Blagarns wäf, Idem, conf. Blångarns wäf.

Bland, PRÆP. Inter, conf. Ibland.

Blanda, V. A. 1. Miſcere. Blandad, P. P. ex. gr. Blanda det ena i det andra, Unum alteri immiſcere. Blanda ſig i andras ärender, Alienis ſe immiſcere negotiis. Blanda bärt, Mixtione diſperdere. *Alias* Bärtblanda. Blanda ihop, Commiſcere. *Alias* Ihopblanda. Blanda til, Miſcendo parare. Blanda up, *vide* Upblanda. Blanda ut, *vide* Utblanda.

Blandfoder, N. 4. Variæ res in pabulum commixtæ. Farrago.

Blandning, M. 2. Mixtura. Commixtio.

Blandſäd, F. Frumentum mixtum. Farrago.

Blank, ADJ. Nitidus, ex. gr. Göra något blankt med polering, Politura quid nitidum facere. Knifwen är blank af ſkurning, Politione nitet culter. *Aliter* Himlen är blank, Cœlum ſerenum.

Bleck, N. 4. Atramentum. *Compoſ.* Bleckfläck, Macula ex atramento. Bleckplump, Macula atramenti in charta. Bleckflaſka, Lagena pro ſervando atramento, conf. *ſimpl.*

Item: Bleck, Bractea. Lamina cujuslibet metalli latior, præcipuè ferrea. *Alias* Järnbleck, ex. gr. Gjord af bleck, Ex ferro bracteato factus. *Compoſ.* Bleckſaker, Utenſilia ex ferro bracteato. Bleckdoſa. Bleckflaſka. Bleckſkifwa, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Bleckhorn, N. 4. Atramentarium.

Bleckſlagare, M. 2. Opifex rerum ex bracteis ferreis fabricandarum

Blef, *Ipf. verb.* Bliſwa. Bleſwen, *vide* Bliſwen.

Blek, ADJ. Pallidus, ex. gr. Blek färg, Color pallidus vel dilutus. Den bleka döden, Pallida mors.

Bleka, V. A. 2. Apricatione candefacere, ex. gr. Bleka lärft, wax, ꝛc. Textum linteum, ceram, &c. apricatione candefacere. Blekt, p. p. *Item*: Blekt, N. *Adj.* Blek.

Bleke, M. Creta tophacea.

Bleke, N. 4. Apricatio, qua lintea candefiunt, ex. gr. Wäfwen ligger på bleke, Tela apricationi expoſita. *Item*: Bleke, Locus vel campus, ubi apricatio linteorum perficitur.

Blekerſka, F. 1. Mulier, cujus eſt lintea apricatione candefacere.

Blekgul, ADJ. In albidum flavus.

Blekhet, F. 3. Pallor.

Bleklett, ADJ. Subpallidus.

Blekna, V. N. 1. Palleſcere. Bleknad, p. p. Bleckna af, Penitus palleſcere.

Blekröd, ADJ. Gilvus.

Blema, F. 1. Puſtula purulenta; conf. Qwißla. *Hinc*: Blemig, *Adj.* Puſtulis refertus.

Bli, *pro* Bliſwa, *poëticè.*

Blick, M. 2. Oculorum contuitus. Radius ab oculis emiſſus, conf. Blink, ex. gr. Jag fägnas af dina ögons blickar, Tuorum radiis oculorum lætor. Måde-blick, Conjectus oculorum gratiæ ſignum. *Aliter* Blick, Micans ictus fulguris.

Blicka, F. 1. Ballerus. (Cyprinus) *Piſc.*

Blicka, V. *vide* Blixtra, conf. Blinka.

Blid, ADJ. Propitius. Placatus, ex. gr. GUD ware oß blid, DEus nobis ſit propitius. Wid de orden blef han blidare, Ad iſta verba propitior factus eſt. Wiſa en blid upſyn, Vultum præbere mitiorem, conf. Mild, *Aliter*, ex. gr. En blid lycka, Proſpera fortuna. Blidt wäder, Tempeſtas mitior, tempore hiberno.

Blidhet, F. 3. Animus propitius vel mitis.

Blidka, V. A. 1. Placare. Blidkad, p. p.

Blidkning, M. 2. Placatio.

Blidwäder, N. 4. Tempeſtas cœli mitior, tempore hiemali.

Bliſwa, V. N. 4. Fieri. *Pr.* Bliſwer, *vel per craſin.* Blir, *Ipf.* Blef, *Pf.* Bliſwit. Bliſwen, *Def. & Plur.* Bliſne, p. p. ex. gr. Om jag bleſwe rik, Si dives fierem. De bleſwo förſtråckte, Perterriti facti ſunt. NOTA. Verbum Bliſwa, *Adjectivis & Participiis junctum, modum indicat Paſſivum*, ex. gr. Bliſwa död, Mori. Han blef ond, Iraſcebatur. Jag har bliſwit bedragen, Deceptus fui. *Abſolute ponitur*, ex. gr. Hwar blef han? Quò evaſit? *Aliter*, ex. gr. Skeppet blef bårta, Navis periit. Låta bliſwa, Omittere, ex. gr. Om du ej will, ſå kan du låta bliſwa, Si non lubeat, omittas. Låt bliſwa. *Vulgo*, Låt bli, Omitte. Deſine. Låt mig bliſwa i fred, Memet in pace relinquas.

Item: Bliſwa, Manere, ex. gr. Jag kan icke bliſwa här, Heic manere nequeo. Blif där, Illic maneto. Han blef hemma, Domi permanſit. Bliſwa hos någon, Apud aliquem manere.

Item: Bliſwa af, ex. gr. Det kan icke bliſwa af, Fieri nequit. Han kan icke bliſwa af med det, Inde libereri non poteſt. Bliſwa af med ſina waror, Emtorem reperire mercium. Hwad kan det bliſwa af honom med tiden? Quodnam ad munus vel negotium is aliquando erit idoneus? Bliſwa efter, ex. gr. Han blef efter, A tergo relictus eſt. Bliſwa efter på reſan, In itinere tardius vehi. Bliſwa igen, Reſtare. Reſiduum eſſe. Bliſwa ifrån ſina ſinnen, Demens fieri. Bliſwa qwar, Remanere. *Aliter*, ex. gr. Där blef intet qwar, Illic nihil reſiduum fuit. Bliſwa om intet, Irritum fieri. Bliſwa öfwer, Reſiduum eſſe. *Aliter*, Bliſwa öfwer natten på et ſtälle, Alicubi pernoctare. Bliſwa til intet, Annihilari. Bliſwa ute, conf. Ute. *Alias*, Utebliſwa. Bliſwa wid, ex. gr. Bliſwa wid ſitt löfte, Promiſſo ſtare. Det blir därwid, Ratum id erit. Bliſwa illa wid, Terrore percuti.

Bliga, V. N. 1. Contentis oculis intueri.

Blind, ADJ. Cæcus. Den blinda lyckan, Cæca fortuna. Blindt wis, Modo vel more

cæcorum. *Aliter*, Blindt alarm, Ad cæca clamor ſucatus.

Blindbock, m. Ludus, quo operta facie in circumcurſitantes quis fertur.

Blindfönſter, n. 4. Feneſtræ in pariete figura ſeu ſpecies.

Blindhet, f. 3. Cæcitas.

Blindnäſla, f. 1. Lamium album, *plant.*

Blindtarmen, m. *Def.* Inteſtinum cæcum.

Blindtärning, m. 2. Teſſera ſine numerorum notis.

Blindwis, adv. Modo vel more cæcorum.

Blink, m. 2. Nictus, conf. Blick. Nick.

Blinka, v. n. 1. Nictare. Blinkande, *Subſtantivè*, Nictatio.

Blinkning, m. 2. Hippos. Palpebrarum nictatio frequentiſſima, *morb.*

Blir, *Per craſin pro*, Blifwer.

Blixt, m. Fulgur, conf. Ljungeld. Kornblixt, Fulgur matureſcente hordeo ſolitum. *Proverbialiter.* Ji en blixt *vel* På blixten, Quam citiſſimè. Illicò.

Blixtra, v. n. 1. *Imperf.* Fulgurare, Blixtrande, *Subſtantivè*, Fulguratio.

Block, m. 2. Truncus varii uſus apud opifices.

Block, n. 4. Trochlea grandior, cui funis ductorius immittitur, conf. Triſſa.

Blockhus, n. 4. Theca trochleæ.

Item: Blockhus, Propugnaculum ſtructile.

Blod, n. 4. Sanguis. Stilla blodet, Sanguinis fervorem ſedare. *Aliter.* Stilla blodet, Sanguinis effluxum cohibere. *Aliter.* Af Kongligt blod, E ſtirpe regia. Prinſar af blodet, Familiæ regiæ principes. Det koſtar på kött och blod, Commodo id repugnat hominum. Nota. Blod, *Uſurpatur nonnunquam in Maſculino*, ex. gr. God blod, Sanguis melioris indolis. *Oppon.* Elak blod, *Proverbialiter.* Det gör ond blod, Animos id exaſperat. Bloden är tjockare än wattnet, Cognati magis cordi ſunt, quam extra cognationem alii.

Bloda, v. a. 1. Cruentare. Sanguine conſpergere. Blodad, p. p.

Blodåder, f. 2. Vena, conf. Pulsåder.

Blodbad, n. 4. Laniena, ex. gr. Stockholmſka blodbadet, Laniena Holmenſis.

Blodfull, adj. Sanguine abundans.

Blodfullhet, f. 3. Plethora, *morb.*

Blodflöd, n. 4. Hæmorrhagia. Sanguinis profluvium.

Blodgång, m. Hæmorrhagia. Sanguinis profluvium ex utero.

Blodgirig, adj. Sanguinolentus.

Blodhund, m. 2. Canis venaticus ſanguinarius.

Blodig, adj. Cruentus, ex. gr. Han är blodig om händerna, Manus ei cruentatæ ſunt. Et blodigt krig, Bellum cruentum.

Blodigel, m. 2. Sanguiſuga. Hirudo medicinalis, conf. Igel.

Blodklimp, m. 2. Grumus ſanguinis.

Blodkorf, m. 2. Apexabo. Farcimen ex ſanguine & farina.

Blodleſwer, f. 2. Grumus ſanguinis. *Plur.* Blodleſrar.

Blodlös, adj. Exſanguis.

Blodpiß, m. Hæmaturia.

Blodrening, m. 2. Purificatio ſanguinis. Remedium ſanguinem purificans.

Blodrot, f. Tormentilla. *Alias.* Blodört, *Plant.*

Blodröd, adj. Coloris ſanguinei.

Blodrör, n. *Plur.* Vaſa ſanguinea.

Blodſår, n. 4. Vulnus, conf. Warſår.

Blodsdroppe, m. 2. Gutta ſanguinis.

Blodsförwant, m. 3. Conſanguineus.

Blodsfrände, m. 3. Idem.

Blodſkam, m. Inceſtus.

Blodſkuld, m. 3. Effuſi ſanguinis crimen.

Blodſot, f. conf. Rödſot.

Blodſpat, m. Varix, *morb. equis.*

Blodſpillan, f. Jactura ſanguinis.

Blodſpottning, m. 2. Hæmoptyſis.

Blodſprängd, part. Sanguine inſperſus.

Blodſten, m. 2. Hæmatites. *Lapis.*

Blodſtind, adj. Sanguine turgidus.

Blodſtörtning, m. 2. Hæmorrhagia. Sanguinis profluxus impetuoſus.

Blodſugare, m. 2. conf. Blodigel.

Blodſwall, n. 4. Ecchymoſis, *morb. equin.*

Blodtörſtig, adj. Sanguinis ſitiens.

Blodwatten, n. 4. Lympha, *ſanguin. Def.* Blodwattnet.

Blodwite, n. 4. Plaga cruenta.

Blomkål, m. Braſſica botrytis.

Blom-

Blomma, v. 1. Flos. *Arborum & ſegetum*, conf. **Blomſter**, ex. gr. **Trådet, ſåden, ſtår i blomma**, Arbor, ſeges, floret. *Figurate*. **Blomman af något**, Cujusvis rei præſtantiſſimum. **Blomman i ägg**, conf. **Äggeblomma**, Vitellus ovi.

Blomma, v. n. 1. Florere. *Arborum eſt & ſegetum*, conf. **Blomſtras**.

Blommerad, part. Floribus diſtinctus. *de textis & ejusmodi*.

Blomkruka, f. 1. Vas figulinum, in quo ſatæ flores.

Blompotta, f. 1. *Vide* **Blomkruka**.

Blomſter, n. 4. Flos. *In campis & hortis*, conf. **Blomma**. *Def.* **Blomſtret**. *Compoſ.* **Blomſter-qwaſt**, Florum faſciculus. **Blomſter-månad**, Majus menſis.

Blomſtras, v. d. 1. Florere. *Propriè de pratis & hortis*, conf. **Blomma**, *verb.* ex. gr. **Marken blomſtras**, Florent campi. **Hans lycka blomſtrades**, Rebus florebat ſecundis. **Blomſtrande**, p. **I ſin blomſtrande ålder**, Floreſcente ætate.

Blomwerk, n. 4. Opus ſculptorium vel pictorium, florum ſpecie diſtinctum, conf. **Bildwerk**.

Bloß, n. 4. Teda, conf. **Fackla**.

Bloßa, v. n. 1. Facis inſtar flammare. **Bloßande**, p. a.

Blott, adj. Nudus, ex. gr. **En blott wårja**, Denudatus enſis. **Et blott hufwud**, Nudum caput. **På blotta kroppen**, In nudo corpore, conf. **Bar. Naken.**

Item: **Blott**, Merus, ex. gr. **Af blott hat**, Ex mero odio. **Af blotta gunſt**, Ex mero favore. **Han har blotta namnet**, Mero is gaudet nomine. **Blott**, *Adverbialiter*. Meré. Solummodo, ex. gr. **Det är blott en lek**, Ludus meré id eſt. **Han är nögd, blott han får detta**, Modo hoc obtineat, contentus eſt.

Blotta, v. a. 1. Nudare. **Blottad**, p. p. ex. gr. **Blotta wårjan, kroppen**, Enſem, corpus, nudare. **Blotta ſig**, Seſe nudare. *Aliter*, ex. gr. **Han blottade ſig för mycket**, Inconſideratius animi ſenſa effutiit. **Blotta ut**, *vide* **Utblotta**.

Blund, m. 2. Interval lum ſomni minimum. *Pl. car.* ex. gr. **Jag ſåg ingen blund i mina ögon**, Ne minimum quidem dormire potui.

Blunda, v. n. 1. Oculos claudere.

Bly, n. 4. Plumbum. *Def.* **Blyet**. **Af bly**, Ex plumbo. Plumbeus.

Blyerts, n. 4. Molybdæna. *Hinc*: **Blyerts penna**, Penna ſcriptoria molybdæna (plumbagine) inſtructa.

Blyfärg, m. Color plumbeus.

Blyg, adj. Pudibundus, *præſente ignoto aliquo, ſeu reverendo*, ex. gr. **Barnet är blygt, at det icke driſtar ſe up**, Præ pudore infans oculos attollere non audet. **Wara blyg för någon**, In alicujus præſentia pudibundum eſſe. **Han är icke blyg**, Audax eſt, conf. **Blygſam**.

Blygas, v. d. 1. Pudere, ex. gr. **Jag blyges at tala därom**, De iſtis loqui me pudet. **Hon blygdes wid at höra ſådant**, Iſta audiens pudore ſuffundebatur. **Han har blygats för ſå ſtort beröm**, Ingentes adeo laudes pudorem ei incuſſerunt. **Blygas för någon**, Aliquo præſente pudore affici.

Blygd, f. 3. Pudor, ex. gr. **Utan blygd**, Sine pudore. **Han har ingen blygd i ſig**, Omni exutus eſt pudore. **Blotta ſin blygd**, Pudenda nudare, conf. **Blyghet**.

Blyghet, f. 3. Animus pudibundus, conf. **Blyg**, conf. **Blygſamhet**.

Blyglants, m. Galena, *miner. plumb.*

Blygſam, adj. Pudicus. Verecundus. *Adverbialiter*. **Blygſamt**, Pudenter, Verecundè, conf. **Förſynt**.

Blygſamhet, f. 3. Animus pudicus. Verecundia, conf. **Blyghet**. **Förſynthet**.

Blygſel, m. Pudor, ex. gr. **Afkläda ſig all blygſel**, Pudore ſe omni exuere, conf. **Blygd**.

Blygſint, adj. Animi verecundi.

Blyhwitt, n. Ceruſſa.

Blyklimp, m. 2. Maſſa plumbea.

Blykula, f. 1. Globulus plumbeus.

Blylod, n. 4. Plumbeum pondus, conf. **Lod**.

Blymalm, m. Minera plumbi.

Blyſchweif, m. Plumbago.

Blyſocker, n. 4. Saccharum ſaturni.

Blytacka, f. 1. Maſſa ſub plumbi oblongæ.

Bly-

Blywind, M. 2. Machinâ trochlearia, qua plumbum extenditur.

Blå, ADJ. Cæruleus; N. **Blått**. *Comp.* **Blåare**, ex. gr. **Färga blått**, Colore cæruleo tingere. **Blå ögon**, Oculi cærulei. **Blå dunſt**, conf. **Dunſt**. *Item*: **Blå**, Lividus, *ex ictibus vel plagis*. **Et blått öga**, Oculus lividus.

Blåacktig, ADJ. Subcæruleus.

Blåbär, N. Fructus Myrtilli. (Vaccinium.)

Blåfot, M. Hallætus. (Falco.)

Blåklint, M. Cyanus. (Centaurea.) *plant.*

Blåkula, F. Orcus. *V. pleb.*

Blåkål, M. Braſſica ſabellica. *Alias* **Brunkål**.

Blåler, N. *vel* **Blålera**, F. Argilla plaſtica.

Blåmes, M. 2. Parus cæruleus. *avis.*

Blån, conf. **Blår**.

Blånacke, M. 2. conf. **Gråsand**.

Blånad, F. 3. Macula livida in cute. *Item*: Sugillatio, *term. medic.*

Blångarn, N. *Collectivè*. Fila ſtupea. *Hinc*: **Blångarns wäf**. *Alias* **Blagarns wäf**.

Blånor, *Plur. rectius* **Blånader**. *Al.* **Blånor**, *vide* **Blår**.

Blåntapp, M. 2. Manipulus ſtupæ.

Blår, *Plur.* Stupa. *Def.* **Blåren**, ex. gr. **Eld i blåren**, Stupa igne accenſa. *Proverbialiter.* **Elden kommer i blåren**, Animus ſubitò in iram accenditur.

Blårußin, N. 4. *Pluraliter.* Uvæ paſſæ Hiſpanicæ. Paſſulæ longæ ſelectæ.

Blåſa, F. 1. Veſica, ex. gr. **Pläſter ſom drager up blåſa**, Emplaſtrum veſicatorium. *Abſolute.* **Blåſan**, Veſica urinaria. *Alias*, **Urinblåſan**.

Item: **Blåſa**, Papula, conf. **Blådra**, *Subſt.*

Blåſa, V. N. 3. Flare. Spirare, ex. gr. **Wädret blåſer** *vel* **det blåſer**, Ventus flat. **Blåſa på pipa**, Tibia ludere. **Blåſa i horn**, Cornu canere. **Blåſa alarm**, Claſſicum canere. **Blåſa glas**, Vitrum conficere. **Blåſa tackjärn**, Ferrum crude in uſtrina parare. **Blåſa af**, ex. gr. **Blåſa af Riksdagen**, Finem comitiorum per buccinatores denuntiare. *Neutraliter.* **Blåſa af**, Ventorum vi rumpi. **Blåſa bårt**, Flatu e medio tollere. *Neutraliter*, ex. gr. **Papperat blåſer bårt**, Papyrum vento aufertur.

Blåſa igen, Flando concretum facere, *de vitris perforatis & ejuſmodi. Neutraliter.* **Blåſa igen**, Ventorum impetu occludi, *de portis & ejuſmodi.* **Blåſa in**, Ventorum flatu induci, conf. **Inblåſa**. **Blåſa på**, ex. gr. **Blåſa på elden**, Ignem ſufflare. **Blåſa på trumpet**, Tuba canere. *P. överbialiter.* **Han har mycket at blåſa på**, Multa ſunt, quæ illum reddunt ſolicitum. **Blåſa under venighet imellan partier**, Diſſenſum inter factiones ſparſis incitare ſermonibus. **Blåſa up**, ex. gr. **Blåſa up eld**, Ignem flatu excitare. **Blåſa up et inſtrument**, Inſtrumentum muſicum inflando ſonorum reddere. *Neutraliter.* **Blåſa up**, Flatibus tumeſcere. **Blåſa ut**, Efflare. **Blåſa ut Riksdagen**, Comitia per buccinatores annuntiare, conf. **Blåſa af**.

Blåſare, M. 2. conf. **Glasblåſare**. **Trumpetblåſare**, *vide* **Trumpetare**.

Blåsbålg, M. 2. *Alias.* **Bålg**, Follis, conf. **Puſt**.

Blåſeſten, M. 2. Calculus veſicæ.

Blåſig, ADJ. Veſicis vel puſtulis refertus. *Aliter.* **Blåſig wäderlek**, Tempeſtas ventoſa.

Blåsinſtrument, N. 4. Inſtrumentum muſicum, quo inflando canitur.

Blåſippa, F. 1. Hepatica. (Anemone.) *plant.*

Blåsklacka, F. 1. Fulica atra. *avis.*

Blåspipa, F. 1. Canendi fiſtula.

Blåsrör, N. 4. Canalis, cujus uſus eſt ad ſpirandum in quid. Spirandi tubulus.

Blåſt, *Vide* **Blåſt**. *Item*: *Pf. & Part. verb.* **Blåſa**.

Blåswäder, N. 4. Tempeſtas cœli ventoſa. Ventus. *Def.* **Blåswädret**.

Blått, N. *Adj.* **Blå**.

Bläck, *Vide* **Bleck**.

Bläckfiſk, M. 2. Sepia. Loligo. *vermis.*

Bläda, V. A. 2. Folia. diſtinguere. **Bläda i en bok**, Libri folia verſare, conf. **Blädra**. **Bläda kål**, Folia braſſicæ ſeligere. **Blädd**, p. p.

Blädra, F. 1. Bulla. **Wattublädra**, Bulla aquæ. **Blädror på huden**, Puſtulæ in cute, conf. **Blåſa**. **Bubla**.

Blädra, V. N. 1. *Dr.* **Blädra i en bok**, Folia ad inveſtigandum quid in libro jactare, conf. **Bläda**.

Blånde, N. Pſevdogalena. *Zinci ſpec.*

Blånka, V. N. 3. Nitere, conf. Skina, ex. gr. Wapnen blånkte, Arma nitebant. Polerade ſaker blånka, Res politæ nitent. Solen blånker, Sol ſplendet, conf. Glänſa. Glimma.

Bläſa, F. 1. Frons alba, *equi, tauri, & illius generis. Hinc: Adj.* Bläſig, Albido in fronte notatus.

Bläſt, M. Flatus, ex. gr. Bläſten ſkakar träden, Venti flatus arbores concutit. Gå icke ut i bläſt, Ne te exeundo ventis exponas.

Blöda, V. N. 2. Sanguinare. Sanguinem emittere, ex. gr. Blöda näſeblod, Sanguinem e naribus emittere. Såret blödde, Vulnus ſanguine manabat. *Figuratè.* Mitt hjerta blöder, Cor mihi penitius dolore angitur.

Blödig, ADJ. Animi mollioris, ad lacrymandum facilis.

Blödighet, F. 3. Animi teneritudo. Ad fletum propenſio.

Blödning, M. 2. Profuſio ſanguinis.

Blöja, F. 1. Linteum, quo ſordes infantium excipiuntur, dum faſcia involuti ſunt.

Blöt, ADJ. Mollis. N. Blött, conf. Mjuk. Weck, ex. gr. Blöt malm, Metallum molle. Blött järn, Ferrum molle. En blöt ſång, Lectus mollioris ſtrati. Blöt til ſinnes, Animo mollis vel mitis. Blöta äpplen, Mala vieta. Lägga i blöt, conf. Blötlägga.

Blöta, V. A. 3. Liquore emollire. Blött, p. p. ex. gr. Blöta bröd, lim, fiſk, &c. Panem, gluten, piſces frictos, &c. liquore emollire. *Aliter.* Blöta något, Macerare. quid. Blöta ſig, Humidum ſe reddere.

Blötfiſk, M. 2. *Collectivè.* Piſces frixi, poſteaque muria infecti. *Cadus & ejus gen.*

Blöthet, F. 3. Mollities, conf. Blöt.

Blötlägga, V. A. 2. Liquori emolliendum quid immittere. *Cf.* Lägga. Blötlagd, p. p.

Blötna, V. N. 1. Madore molleſcere. Blötnad, p. p. conf. Blöta. Mjukna.

Blötögd, ADJ. Oculorum lacrymali fluxu laborans, conf. Surögd.

Bo, N. 4. Habitaculum. Habitatio. *Def.* Boet. *Plur.* Boen, ex. gr. Han är nögd i ſitt bo, In habitaculo ſuo contentus eſt. *Item:* Bo, Nidus. *Alias*, Fogelbo, conf. Näſte.

Item: Bo, Res familiaris. Bona domeſtica, ex. gr. Sätta bo, Sedem rei familiaris figere. Flytta bo, Rem familiarem alió transferre. Odelt bo, Bona domeſtica non diſpertita. Bo och bohag, Res familiaris & utenſilia domus. Dela boet, Rem familiarem partiri.

Bo, V. N. ANOM. Habitare. *Pr.* Bor. *Ipf.* Bodde. *Pf.* Bodt, ex. gr. Han bor i öfwerſta wåningen, In ſuprema ædium contignatione habitat. Han bodde på landet, Rure habitabat. *Aliter.* Leta ut hwad ſom bor i någon, Quæ quis ſentit, inveſtigare. Bo om ſig, Veſtibus benè ſe munire.

Bock, M. 2. Caper, conf. Brundbock, *Compoſ.* Bockhorn, Cornu caprinum. Bockragg, Lana caprina. Bockſkägg, Barba caprina. Bockſkinn, Pellis caprina. Bocktalg, Sevum caprinum, conf. *ſimpl.*

Item: Bock, Fulcrum pedaminibus inſtructum, cui imponuntur dolia, tigni ſecandi & ejusmodi.

Bocka, *vide* Bucka.

Bod, F. 2. Taberna, *in qua venalia exponuntur, vel res variæ ſervantur. Compoſ.* Bagarbod, Köttbod, Kryddbod, Wedbod, &c. *ſuis locis.* Boddräng, Mercatoris tabernarius miniſter. Bodgåſſe, Propolæ puer tabernarius. Bodhyra, Locarium tabernæ. Bodhandel, Mercatura tabernaria, conf. *ſimpl. Item:* Bod, *vide* Bud. Båd.

Bodde, *Ipf.* Bodt, *Pf. verb.* Bo.

Bodmeri, N. Pecunia a gubernatore navis ea conditione fœnore ſumta, ut ſi feliciter ſuccedat expeditio, pecunia reddenda; ſi ſecus, a ſolutione liber erit. Penningar ſom med det wilkor lånas af Skepparen, at om hans fart lyckas, betalas ſådant; men i annat fall, är han fri ifrån betalningen.

Bodrägt, M. Corrrectatio ſeu clandeſtina ſubreptio rei ſociæ.

Bof, M. 2. Nebulo. *Def.* Bofwen, *Plur.* Bofwar.

Bofaſt, *Adjectivè*, Qui bona poſſidet immobilia.

Bofink, M. 2. Fringilla cælebs, *avis.*

Boſlytta, v. n. 1. Demigrare. Habitationem mutare,

Boſlyttning, m. 2. Demigratio. Habitationis mutatio.

Boſſtycke, n. 4. Scelus à nebulone patratum.

Boſällig, adj. Ruinoſus. Reparatione egens.

Boſällighet, f. 3. Qualitas ex eo, quod ruinam refert & reparationem exigit. Caducitas.

Boſöra, v. n. 2. conf. **Boſlytta**.

Bog, m. 2. Armus. *Compoſ.* **Frambog**, *quod* conf. *Aliter*: **Bogen på et fartyg**, Ora anterior proræ. *Proverbialiter*, ex. gr. **Han wiſk intet på den bogen**, Non eò ſe duci patitur.

Boge, *vide* **Båge**.

Bogning, m. 2. Luxatio armi.

Bogſera, v. a. 1. *Dr.* **Bogſera et fartyg**, Navem ſune ducere. **Bogſerad**, p. p.

Bogſering, m. 2. Actus quo navis ſune ducitur.

Bogſpröte, n. 4. *alias.* **Spröte**, conf.

Bohag, n. 4. Supellex.

Bohagstyg, n. 4. Ad ſupellectilia domus pertinens quodvis.

Bohwete, n. 4. Fagopyrum. *Hinc*: **Bohwete gryn**, Grana fagopyri moliti.

Boj, n. 4. Texti lanei genus ſubditicium.

Boja, f. 1. *Plur.* **Bojor**, Catena, conf. **Kedja**, ex. gr. **Slås i bojor**, Catenis vinciri. *Item*: **Boja**, conf. **Ankarboja**.

Bojſalt, n. conf. **Haſſalt**.

Bok, f. 2. Fagus, *alias*, **Bök**. *Compoſ.* **Bokollon**, Fructus fagi. **Bokſkog**, Fagetum, conf. *ſimpl.*

Bok, f. 3. Liber, ex. gr. **Hålla i boken**, Librum tenere. *Proverbialiter.* **Hålla i med boken**, Literarum ſtudia continuare. *Plur.* **Böcker**, ex. gr. **Läſa i böcker**, In libris legere. **Det ſtår i böckerna**, In libris exſtat. *Aliter*, ex. gr. **Hålla bok med någon**, Rationem crediti cum aliquo initam ferre. **Föra til boks**, Rationibus inferre. **Det ſtår i böckerna**, Rationibus id illatum eſt. *Proverbialiter.* **Det ſtår illa til boks**, Malè res agitur. *Item*: **En bok papper**, Scapus papyri, 25 plagulis conſtans, conf. **Ris**.

Boka, v. a. 1. In minutas partes contundère, *de mineralibus.* **Bokad**, p. p.

Bokare, m. 2. Machina tunſoria, conf. **Boka**.

Bokbindare, m. 2. Bibliopegus. Librorum compactor.

Boken, adj. Putrefactus. Vietus. *Def.* & *Plur.* **Bokne**, ex. gr. **Bokna äpplen**, Poma vieta. *Dicitur tantum de ejusmodi fructibus*, conf. **Murken. Multen. Rutten.**

Bokſörare, m. 2. Bibliopola.

Bokhandlare, m. 2. Idem.

Bokhylla, f. 1. Repoſitorium pro libris. Loculi, conf. **Hylla**.

Bokhållare, m. 2. Rationarius. Scriba à rationibus.

Bokhållerі, n. 4. Rationarium opus de acceptis & expenſis.

Boklärd, adj. Literatus, conf. **Boklynt**.

Bokliga Konſter, Artes literariæ.

Bokmal, m. 2. Inſectum libris inimicum, conf. **Mal**.

Bokna, v. n. 1. Putreſcere, *de fructibus*, *ut pomis*, *pyris* & *ejusmodi*. **Bokнad**, p. p. conf. **Murkna. Ruttna.**

Bokſkåp, n. 4. Repoſitorium pro libris, conf. **Skåp**.

Bokſkog, m. 2. Silva ex fagis conſtans. Fagetum.

Bokſkrifware, m. 2. Librorum ſcriptor vel auctor, *alias*, **Skribent**.

Bokſtaf, m. 3. Litera. *Def.* **Bokſtafwen**. *Plur.* **Bokſtåfwer**, *Proverbialiter.* **Efter bokſtafwen**, Ad literam. *Hinc*: **Bokſtafwering**, Literarum in ordinem poſitio. **Bokſtafliga innehållet**, Senſus literalis.

Bokſtol, m. 2. Cantheriolus pro libris.

Boklynt, *Adjectivè*, Paulùm literatus, conf. **Boklärd**.

Boktryckare, m. 2. Typographus.

Boktryckerі, n. 4. Typographia.

Bokwett, n. 4. Scientia ſtudiis acquiſita. *Oppoſ.* **Mannawett**.

Bokwurm, m. 2. Librorum colligendorum heluo, conf. **Läswurm**.

Bokwäſende, n. 4. Res literaria.

Bol, n. conf. **Höbol. Präſtbol**, *alias*, **Bol**, *vide* **Bål**.

Bola,

Bola, v. n. 1. *Dr.* Bola med kreatur, Cum beſtiis rem habere, *alias.* Begå tidelag.

Bolag, n. 4. Societas. Aſſociatio, *eorum, qui ſua in commune contulerunt*, ex. gr. Handels bolag, De communi negotiatione ſocietas. Gå i bolag med någon, Conſortionem cum aliquo inire, conf. Interesſentſkap. *Hinc*: Bolagsman, Conſors. Aſſociatus quis.

Bolare, m. 2. Mœchus.

Bolby, m. 2. Pagus primitivus, couf. Afgårda by.

Bold, adj. Potens. Magni æſtimandus, *antiqv.*

Bolde, m. 2. Anthrax, conf. Böld

Boleri, n. 4. conf. Horeri.

Boll, m. 2. Pila, ex. gr. Slå boll *vel* Spela boll, Pila ludere.

Item: Boll, Globulus ſeu maſſula ſphærica, ex. gr. Göra bollar af något ämne, Aliqua ex materia globulos conficere, conf. Snöboll.

Bollhuſet, n. 4. *Def.* Ædificium pro theatro Holmiæ.

Bolmört, f. Hyoſcyamus, *plant.*

Bolna, *vide* Bulna.

Bolſter, n. 4. Culcitra. *Def.* Bolſtret. *Plur. Def.* Bolſtren. *Hinc*: Bolſterwar, Textum quo culcitræ conficiuntur, conf. Dyna. Hyende. Rudde.

Bolwerk, *vide* Bålwerk.

Bom, m. 2. Obex. Clauſtrum grandius, *ex ſigno & ejusmodi*, conf. Regel, ex. gr. Bomen wid en tull, Ad telonium clauſtrum. *Proverbialiter.* Sätta bomar för en ſak, Alicui rei obicem ponere. *Aliter.* Slå bom, ex. gr. Slå bom i kågleſpel, Ictu vano metulas petere. Han ſlog bom i räkningen, Computatione errabat. *Item*: Bom i en wäfſtol, Machinæ textoriæ jugum.

Boma, v. a. 1. *Dr.* Boma före, Obicem ponere. *Item*: Boma wäf, Telam in jugo convolvere.

Bomb m. 3. Bolis. Glans igniaria, conf. Klotkula, ex. gr. Kaſta bomber, Glandes igniarias explodere.

Bombardera, v. a. 1. Glandibus igniariis ferire. Bombarderad, p. p.

Bombardering, m. 2. Actus quo glandes igniariæ in munimenta mittuntur.

Bombfri, adj. Cui glandes igniariæ damnum inferre nequeunt.

Bombkaſtning, m. 2. Glandium igniariarum exploſio.

Bombkits, m. 2. Mortariis armata navis, *alias.* Bombarder-Galioth.

Bomolja, f. 1. Oleum olivarum.

Bomull, f. Goſſipium. Bombyx. *Compoſ.* Bomulls garn, Fila goſſipina. Bomulls tyg, Textum xylinum. Bomulls wadd, Panni genus, conf. Wadd.

Bomärke, n. 4. Signum loco ſigilli, quo ruſtici ſubſcriptionem nominis firmant.

Bona, v. a. 1. Lignea cereato centone vel penicillo polire. Bonad, p. p. conf. Polera.

Bonad, f. 3. Apparatus ad velandum & ornandum quid, ex. gr. Wäggebonad, *alias* Tapeter. Hufwudbonad. Klädebonad, Quære ſuis locis, conf. Bonad. *Part.*

Bonchretien, n. Fructus pyri pompejanæ.

Bondacktig, adj. Agreſtis. Ruſticus. *Adverbialiter*: Bondacktigt, Modo vel more ruſtico.

Bondacktighet, f. 3. Ruſticitas.

Bondblyg, adj. Ineptè verecundus.

Bondby, m. 2. Pagus ruſticorum.

Bonddräng, m. 2. Juvenis ruſticus. *Aliter.* Bondens dräng, Servus ruſtici.

Bonde, m. 3. Ruſticus. *Plur.* Bönder, *Compoſ.* Bondfolk, Populus ruſticus. Bondgåſſe, Puer ruſticus. Bondhuſtru, Uxor ruſtica. Bondpiga, Puella ruſtica. Bondwagn, Rheda, conf. *ſimpl.*

Bonde-Ständ, n. Ordo ruſticorum Regni.

Bondſka, *Dr.* ex. gr. På Bondſka, Modo vel more ruſtico. Tala bondſka, Lingua ruſtica loqui.

Boning, m. 2. Habitaculum. Habitatio. *Hinc*: Bonings ſåte, Sedes habitationis.

Bopålar, *Plur. Dr.* ex. gr. Fåſta ſina bopålar, Sedem habitationis figere.

Boqwinna, f. 1. Mater familias.

Bor, *Pr. Indic. verb.* Bo.

Boras, m. Borax.

Bord, n. 4. Menſa, ex. gr. Gå til bords, Menſam adire. Hålla bord, Menſam convivis

vivis aditu paratam habere. GUDs bord, *vel* HERRans bord, Sacra cœna. *Compoſ.* Bordſilfver, Vaſa menſæ argentea. Bordsfot, Pes ſeu fulcrum menſæ. Bordsleſa, Oratio ad menſam. Bordſkifwa, Tabula menſæ. Bordtäcke, Stragulum menſæ, conf. *ſimpl.*

Item: Bord, Margo vel ora navis lateralis, conf. Baboord. Styrbord, ex. gr. Gå om bord, Navem conſcendere. Kaſta öfwer bord, E navi ejicere. Lägga om bord, Navi navem applicare. *Locut. proverb.* Lägga ſig om bord med någon, Negotium cum aliquo habere. Han har mycket inom bords, Multa in receſſu habet.

Borde, *Ipf. verb.* Bördа. Bordt, *Pf. vide* Bort.

Bordera, V. A. 1. Phrygianum texere. Acu pingere inſtar texturæ, ut elevatum fiat. Borderad, p. p. *v. per.*

Bordering, M. 2. Opus acu pictum, quod & phrygianum vocatur, conf. Bordera. *Item:* Ipſe, acu pingendi actus.

Bordläggning, M. 2. Tabulata navis externa, conf. Garnering.

Bordläda, F. 1. Menſæ capſa.

Bordſtifvar, M. Lapis fiſſilis menſalis. *Def.* Bordſtifven.

Boren, PART. *Def. & Plur.* Borne, Natus, *v. Germ.* conf. Född. Buren.

Borg, M. Caſtrum, conf. Skans, Munimentum. *Item*: Konungens borg, Arx regia. Inom borgen, Intra jurisdictionem arcis regiæ.

Borga, V. N. 1. Fide accipere *vel* dare. Credere, conf. Låna, ex. gr. Jag will hellre köpa, än borga, Emere malo, quam rogare. Borga af någon, Ab aliquo quid creditum ſumere. Borga ut penningar, Pecuniam alii credere. Borgad, p. p.

Item: Borga, Cavere. Repromittere, *term. jur.* conf. Borgen.

Borgare, M. 2. Civis oppidanus. *Compoſ.* Borgare-näring, Modus ſe alendi cujuslibet civis. Borgare-ed, Juramentum civis, quo civitati obligatur. Borgare-rätt, Jus civis, conf. Burſkap.

Borgare-Ständ, N. Ordo civium Regni.

Borgen, M. Cautio. Vadimonium. Fidejuſſio, ex. gr. Gå i borgen, Vadem ſe dare. Ställa borgen, Cautionem præſtare. *Aliter*, ex. gr. Lemna något på borgen åt någon, Alicui quid credere. Taga något på borgen, Fide ſua quid ſumere.

Borgenär, M. 3. Creditor.

Borgerlig, ADJ. Civilis. Ad civem pertinens, ex. gr. Borgerlig tunga, Onera civium. Borgerligt ſtånd, Status civilis. Borgerligen, *Adv.* Civiliter. Modo quo civi convenit.

Borgerſkap, N. 4. Civium in urbe cœtus.

Borgesman, M. 3. Vas. Fidejuſſor, conf. Löftesman.

Borggård, M. 2. Pomœrium palatii regii.

Borgmäſtare, M. 2. Conſul.

Borgrätt, M. 3. Judicium aulicum. Forum pro cauſſis aulicorum.

Bore. Boro, *vide* Bure. Buro.

Borsdorfer åple, N. 4. Pomum ſeu fructus mali Borsdorfianæ.

Borr, M. 2. Terebra, *formæ angulatæ vel contortæ*, conf. Näfware.

Borra, V. A. 1. Terebrare. Forare. Borrad, p. p.

Borre, M. 2. Echinus eſculentus, *vermis.*

Borren, M. Luxatio pedis, *morb. equin.*

Borrning, M. 2. Terebratio.

Borſt, M. Seta ſuilla, conf. Tagel. *Aliter*, ex. gr. Skifer ſom ſtår i berg på borſt, Sciſtus perpendicularis.

Borſta, V. A. 1. Penicillo ſetaceo purgare. Borſtad, p. p. ex. gr. Borſta kläder, Veſtes penicillo purgare. Borſta hår, Penicillo crines diſtinguere. Borſta af, *vel* Borſta bårt, Penicillo auferre, Borſta ſig, *Recipr.* Penicillo ſe purgare. *Aliter.* Borſta ſig, Per iram pilos erigere.

Borſtbindare, M. 2. Penicillorum ſetariorum opifex.

Borſte, M. 2. Penicillus ex ſeta ſuilla, quo quid purgatur. *Compoſ.* Klädesborſte, &c. conf. *ſimpl.*

Borſtig, ADJ. Setoſus, conf. Borſt.

Borſtnegliка, F. 1. Dianthus barbatus, *plant.*

Borſtning, M. 2. Penicillo purgandi actus.

Bort, *vide* Bårt. *Item*: Bort, *Pf. verb.* Böra, *al.* Bordt.

Boſkap, M Pecudes & pecora. *Hinc*: Stor boſkap, Pecudes. Småboſkap, Pecora. Boſkapsſjuka, Morbus pecudum.

Boſkapsſkötſel, M. Res pecuaria. *Def.* Boſkapsſkötſlen.

Boſkifte, N. 4. Diviſio rei familiaris.

Boſkilnad, F. 3. Separatio bonorum conjugalium.

Boß, N. 4. Stipulæ particula, palea, vel ejusmodi minutum quid, conf. Snaſk.

Boſtälle, N. 4. Locus habitationis. *Aliter.* Boſtälle, Prædium muneri alicui rure aſſignatum. *Ejusmodi ſunt vel militaria vel civilia.*

Boſyn, M. 3. Luſtratio rei familiaris.

Boſättning, M. 2. Rei familiaris conſtitutio.

Bot, M. Medela, ex. gr. Det tjenar til bot, Medelæ id inſervit. Därpå bliſwer ingen bot, Remedio res illa caret.

Item: Bot, Reſipiſcentia, ex. gr. Göra bot och bättring, Reſipiſcere, ſeque corrigere. *Item*; Bot, *alias.* Botum.

Bota, V. A. 1. Medelam adferre. Sanare, *de morbis*, conf. Läka, ex. gr. Bota någon för feber, Senare febrem. Botad, p. p.

Item: Bota, Reſarcire. Reparare, ex. gr. Bota nät, Retia reſarcire. Bota en ſkada, Damnum reparare.

Botanik, M., *Def.* Botaniken, Botanica, *alias.* Örtekänning. Läran om örter och plantor. *Hinc*: *Adj.* Botaniſk, Botanicus.

Botemedel, N. 4. Remedium. *Def.* Botemedlet, conf. Läkemedel, ex. gr. Bruka botemedel emot ſjukdomen, Contra morbum remedia adhibere. För hans arghet är intet botemedel, Sevitiæ illius nullum eſt remedium.

Botfärdig, ADJ. Pœnitens, *v. ec. Adverbialiter.* Botfärdigt, Cum pœnitentia.

Botfärdighet, F. 3. Pœnitentia, *v. ec.*

Boting, *Pluraliter.* Supellectilia.

Botlig, ADJ. Medicabilis. Sanabilis.

Item: Botlig, Reparabilis, ex. gr. En botlig ſkada, Damnum reparabile.

Botpſalm, M. 3. Pſalmus pœnitentialis.

Botten, M. 2. Fundum. *Def.* Bottnen, *Plur.* Bottnar, ex. gr. Skeppet ſank til bottnen, Navis ſubmerſa fuit. Jag känner honom i botten, Iſtum funditus novi. Gåta ſig på bottnen, In fundo ſubſidere. Dricka i botten, Funditus ebibere. *Proverbium.* Sent ſpara i bottnen, Sera eſt parcimonia in fundo. *Proverbialiter.* Stå på ſin egen botten, Jure vel facultatibus propriis ſuffultum eſſe.

Item: Botten, Dolii vel vaſis ſumma vel ima tabula, ex. gr. Slå bottnarne ur en tunna, Tabulas tonnæ excutere. *Aliter.* Botten på en ſpets eller blommerad tyg, Planum denticuli, vel texti, floribus diſtincti. Tyſka botten, Terra Germaniæ. Germania.

Item: Botten, Tabulatum, quo ſeparantur contignationes ædium, *alias*, Troßbotten.

Bottenfruſen, PART. In fundum usque congelatus.

Bottenlös, ADJ. Fundo carens.

Bottenrik, ADJ. Valdè dives.

Bottna, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Det bottnar icke, Non ſufficit.

Botum, N. Mulcta, *v. jur.* ex. gr. Den ſom ei orkar botum, Qui mulctam erogare non valet. *Alias.* Bot, ex. gr. Wid bot af tre mark, Trium marcarum mulcta, conf. Bötor.

Botyg, N. 4. Supellectilia, *alias.* Bohagstyg.

Boupteckning, M. 2. Legitima bonorum annotatio, *poſt defunctum. alias.* Inventarium.

Bräcka, F. 1. Bracca. Femorale, *v. pleb.*

Braf, ADJ. Bonus, ex. gr. En braf karl, Melioris notæ vir. Det war braf, Optatum id erat. *Adverbialiter.* Braf, ex. gr. Det går braf, Id benè cedit. Se braf ut, Pulchram præ ſe ferre ſpeciem. Han ſtår braf på ſig, Benè ſeſe habet. Stå ſig braf, Proſperis vigere. *Aliter.* Opulentum eſſe. *Item*: Braf, ex. gr. Han går braf på, Validè aggreditur. Slå braf, Validé percute.

Bragd, M. 3. Studium vel molimen quodvis, conf. Slögd, ex. gr. Allskogs bragd, Studium amantium. Fiſkebragd, Qnævis ad

capturam piſcium pertinentia. *Compoſ.* Gull-lebragd, ꝛc. conf. Idrott.

Bragt, p. p. *Item*: *Pf.* **Bragte**. *Ipf. verb.* **Bringa**.

Brak, N. 4. Fragor, *ſonitus ex iis, quæ franguntur vel in ruinam cadunt*, conf. **Knak. Knall.**

Braka, V. N. 1. Fragorem edere, ex. gr. **Det brakade i iſen**, Glacies fragorem edebat. **Braka ſönder**, Fragorem edendo rumpi. **Braka löſt**, Erumpere. Excuti. *Aliter*. **Braka** *vide* **Spraka**. *Subſtantivè*, **Brakande**, Fragor, *ex eo quod rumpitur vel frangitur*.

Brakwed, M. Frangula. (Rhamnus,) *frutex*.

Bramſegel, N. 4. Velum minimum ad ſummitatem mali. *Def.* **Bramſeglet**.

Brand, M. 2. Titio. *Plur.* **Brandar** *non* **Bränder**, conf. **Eldbrand**.

Item: **Brand**, Incendium, ex. gr. **Det förlorades i ſidſta branden**, Proximo amittebatur incendio. **Sätta i brand**, Incendere. *Compoſ.* **Brandhake**, Harpago. **Brandſtege**, Scala. **Brandſegel**, Velum. *Horum uſus eſt in incendiis*, conf. *ſimpl.* **Brandſignal**, conf. **Signal**.

Item: **Brand**, Uredo. Rubigo, conf. **Brandkorn**. *Item*: **Brand**, conf. **Kallbrand**.

Brandare, M. conf. **Brännare**.

Brandgul, ADJ. Fulvus.

Brandkorn, N. 4. Granum ſegetis uredine corruptum.

Brandråf, M. Vulpes. (Canis) ferrugineus.

Brandſkatt, M. Tributum in reparationem damni ex incendio.

Brandſtake, M. 2. Sudes, quo ignis reficitur.

Brandſtod, M. Subſidium in ſolatium damni per incendium.

Brandſyn, M. 3. Luſtratio domus, qua incendii periculo providendum.

Brandtrör, N. 4. Tubulus accendens, *pro globulis igniariis*.

Brandwakt, M. 3. Cuſtos nocturnus, ſeu vigil, in urbibus circumambulans. *Item*: **Brandwakt**, Ipſa inſtitutio ejusmodi vigiliarum.

Brann, *Ipf. verb.* **Brinna**.

Brant, M. *Dr.* ex. gr. **I branten af berget**, In declivitate prærupta montis, conf. **Branthet**.

Brant, ADJ. In acclive vel declive præruptus. **Brant upföre**, In acclive præruptus. **Brant utföre**, In declive præruptus. *Adverbialiter* **Brant**, Præruptè.

Branthet, F. 3. Acclivitas vel Declivitas præruptæ.

Braſa, F. 1. Strues lignea accenſa, *alias*, **Eldbraſa**.

Braſa, V. N. 1. Ingentem edere ignem.

Braſilie trå, N. Lignum Braſilienſe.

Braſka, V. N. 1. Pompam præ ſe ferre. *Subſtantivè*. **Braſkande**, Pompa, qua quis ſuperbit.

Braß, M. 2. Funis antennæ, *quo velum ducitur*. *Hinc*: **Braßa**, V. A. 1. *Dr.* **Braßa ſegel**, Velum ducere.

Braſt, *Ipf. verb.* **Briſta**.

Bratt, *vide* **Brant**. *Adj.*

Braxen, M. 2. Brama. (Cyprinus,) *piſc. Plur.* **Braxnar**. **Braxen-lek**, Bramarum nuptiæ.

Braxenpanka, F. 1. Cyprinus Ballerus, *piſc.*

Bred, ADJ. Latus, ex. gr. **En bred wäg**, Via lata. **Bredt kläde**, Pannus latior. *Proverbialiter*. **Göra ſig ſtor och bred**, Magnoperè ſe efferre.

Breda, V. A. 2. Linendo extendere. Sternendo ſuperinducere. **Bredd**, p. p. ex. gr. **Han bredde ſmör på brödet**, Pani butyrum illevit. **Breda på pläſtret**, Emplaſtrum illinere. **Breda täcket på ſängen**, Stragulo lectum adornare. *Item*: **Breda ut**, conf. **Utbreda**. **Breda up ſängen**, Lectum ſternere, *non ad cubandum*, conf. **Bädda**.

Bredd, F. Latitudo, ex. gr. **Efter bredden**, *vel* **På bredden**, Secundum latitudinem. *Adverbialiter*. **I bredd**, ex. gr. **Wagnarne rymmas icke i bredd**, Curribus juxta ituris ſpatium deeſt. **Gå** *vel* **Stå i bredd med någon**, Æquo juxtà aliquem gradu incedere vel ſtare. *Adverbialiter*. **Bredt**, Latè, ex. gr. **Widt och bredt**, Longè latèque. **Tala bredt**, Diffuſo ore loqui.

Item: **Bredd**, Latitudo loci. **Ortens läge eller afſtånd i Norr och Söder, efter Polens högd**, *alias*. **Polhögd**.

Bredta, v. n. 1. *Dr.* Bredta *vel* Bredta ut med benen, Crura in latum diſtendere, conf. Skeka.

Bredwid, adv. Juxta. A latere, ex. gr. Pennan ligger bredwid boken, Penna juxta librum jacet. Han ſtod bredwid honom, Ei ad latus ſtabat, conf. Utmed.

Bref, n. 4. Epiſtola. Literæ. *Def.* Brefwet, *Plur. Def.* Brefwen, ex. gr. Öpna brefwen, Literas reſignare. Kongl. Maj:ts öpna bref, Regis literæ. Diploma regium. *Aliter.* Bref med nålar, conf. Nålbref.

Brefbärare, m. 2. Literarum iis, quorum ſunt, tradendarum lator.

Bredragare, m. 2. Idem.

Breſtållare, m. 2. Libellus, quo docetur, quomodo literæ ſint conſcribendæ & expediendæ.

Brefwexling, m. 2. Literarum commercium. *Gall.* Correſpondence.

Breſilja, f. Lignum Braſilienſe tinctorium.

Bricka, f. 1. Latrunculus. Diſcus minor luſorius.

Item: **Bricka**, Lamella, *cujusvis materiæ, in qua quid ponitur vel ſcribitur.*

Brilljant, m. 3. Adamas majoris pretii, conf. Demant.

Bringa, f. 1. Pectus quadrupedum.

Bringa, v. a. 3. *Ir.* Ferre. Ducere. Redigere. *Pr.* Bringar. *Ipf.* Bragte. *Pf.* Bragt. Bragt, p. p. ex. gr. Bringa ſaken til ſlut, Rem ad finem perducere. Han bragte honom at göra det, Illum ad id faciendum induxit. Bringa en om lifwet, Aliquem interimere. Bringa en ſak på banen, Rem in medium proferre. Han har bragt det ſå wida, Eo usque rem perduxit. Man har ändtligen bragt honom därtil, Tandem eò redactus eſt. Bringa til rätta *vel* til wåga, conf. Rätta. Wåga. Bringa fram, conf. Frambringa. Bringa up, conf. Upbringa. Bringa åter, conf. Återbringa.

Bringſtycke, n. 4. Pars pectoris pecudum.

Brink, m. 2. Clivus, conf. Backe.

Brinna, v. n. 4. Ardere. Flagrare. *Pr.* Brinner. *Ipf.* Brann. *Pf.* Brunnit. Brunnen, p. p. *Def. & Plur.* Brundne, ex. gr. Medan lyſet brann, Lucente adhuc candela. Det har brunnit för honom, Bona ejus incendio conſumta. En brinnande bön, Preces ardentes. Under brinnande krig, Bello flagrante. Brinna af kärlek, wrede, Amore, ira, flagrare. *Aliter.* Brinna af, conf. Afbrinna. Brinna til, Ardeſcere. Brinna up, conf. Upbrinna. Brinna ut, Ardens conſumi.

Briſt, m. 3. Defectus, ex. gr. Lida briſt på något, Alicujus rei premi penuria. I briſt däraf, Hujus defectu. Jag känner min briſt, Defectum in me agnoſco. Briſter, *Plur.* Vitia vel defectus, *v. ee. Aliter.* Briſt, *vide* Wriſt.

Briſta, v. n. 4. Dirumpi. Frangi. *Pr.* Briſter. *Ipf.* Braſt. *Pf.* Bruſtit. Bruſten, p. p. *Def. & Plur.* Bruſtne, ex. gr. Briſta ſönder, Diffringi. Skeppet braſt midt i tu, Medio rumpebatur navis. Tåget har bruſtit af, Funis ruptus eſt. Limningen briſter ifrån, Glutinatum diſſolvitur. Klädningen briſter up i ſömmarne, Suturæ veſtis disrumpuntur. Briſta ut i tårar, In lacrymas erumpere, conf. Utbriſta.

Item: **Briſta**, Deficere. Deeſſe, ex. gr. Han braſt i bewis, Probationes ei defuere. Allting briſter för honom, Omnia ei deſunt.

Briſtfällig, adj. Deficiens. Defectu laborans.

Briſtfällighet, f. 3. Deficientia. Labes, conf. Briſt.

Bro, f. 2. Pons. *Def.* Broen, *Contr.* Bron. *Plur.* Broar, ex. gr. Slå en bro öfwer ſtrömmen, Ponte flumen committere. Gå öfwer bron, Pontem tranſire. Laga broarne, Pontes reficere, conf. Brygga. *Item:* Bro, Graduum compages ad fores extra domum.

Broa, v. n. 1. Pontem ſtruere.

Brobyggnad, f. 3. Pontis ſtructio.

Brodd, m. 2. Aculeus. Clavulus, ex. gr. Broddar i ſkona, Calceorum clavuli, *quibus quis in lubrico firmum ſe ſuſtinet.*

Item: **Brodd**, Prima ſegetis herba. *Compoſ.* Rågbrodd. Kornbrodd, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Brodda, v. a. 1. Clavulum calceo infigere, conf. Brodd. Broddad, p. p.

Broder, m. 3. Frater. *Def.* Brodren. *Plur.* Bröder, conf. Bror, ex. gr. Den ene brodren, Fratrum alter. Kötſliga bröder, Fratres germani.

Bro-

Broderlig, ADJ. Fraternus. **Broderligen**, *Adv.* Fraternè.
Brodermord, N. 4. Fratricidium.
Broderſkap, N. 4. Fraternitas.
Broderſon, M. 3. Fratris filius, *alias*, **Brorſon**.
Brofogde, M. 2. Pontium curator.
Brokiſta, F. 1. Suffulcimentum pontis.
Brokkil, M. 2. Sinus femoralium.
Brokug, ADJ. Diſcolor. Variegatus.
Brokughet, F. 3. Colorum varietas, *in textis &c.*
Brombär, N. Fructus rubi fruticoſi. *Hinc*: **Brombärs buſke**, Rubus fruticoſus.
Bromma, *vide* **Brumma**.
Broms, M. 2. Tabanus bovinus.
Bromskula, F. Oeſtrus bovis, *alias*, **Styng**.
Bropenningar, *Plur.* Merces pro tranſitu pontis: vel pro navium ad eum appulſu.
Bror, *Contracte à* **Broder**. *Compoſ.* **Brorsbarn**, Liberi fratris. **Brorsdotter**, Filia fratris. **Brorſon**, Filius fratris, conf. *ſimpl.*
Broßa, F. 1. Umbellus, *minoribus partibus conflatus, qualis in ornamentum alicubi applicatur.*
Brott, N. 4. Fractura, ex. gr. **Benbrott**, Fractura oſſis. **Gamle brott märka wid wäderſkiften**, Ad mutationes aëris veteres fracturæ dolent. **Brott på något ſom är ſtyft**, In rigido fractura. *Compoſ.* **Kalkbrott**. **Fredsbrott**. **Skeppsbrott**, *ſuis locis. Aliter.* **Brott**, Intertrigo, *morb. equin.*
Item: **Brott**, Crimen. Delictum, ex. gr. **Begå något brott**, Delictum patrare. *Item*: **Brott**, Epilepſia. **Falla i brott**, Epilepſia cadere.
Brottas, V. D. 1. Colluctari. *Cum duo ſe invicem complectentes, alter alterum ſubvertere conatur.* **Brottas med ſjukdom**, Contra morbum luctari. *Subſtantivè*, **Brottande**, Colluctatio.
Brottfälling, M. 2. Epilepticus.
Brottmål, N. 4. Cauſſa criminalis.
Brottſlig, ADJ. Criminalis. Criminis convictus.
Brottſlighet, F. 3. Inhæſio culpæ. Culpa.
Brud, F. 2. Sponſa. *Compoſ.* **Brudbad**, Nymphæum. **Brudfärd**, Sponſæ deductio ſolennis. **Brudpar**, Sponſus & ſponſa. **Brudſäng**, Thalamus. **Brudſkrud**, Ornatus ſponſæ. **Brudſtol**, Sella nuptialis. **Brudſven**, Juvenis ſponſæ miniſter. **Brudwiſa**, Cantilena nuptialis, conf. *ſimpl. & quæ ſequuntur.*
Brudfolk, N. 4. Nubentes. Sponſus & ſponſa, ex. gr. **När ſkola de ſtå brudfolk?** Quando nuptiæ eorum celebrandæ ſunt? **Lyſa för brudfolk**, conf. **Lyſa**. *Aliter*, **Brudfolket**, Comitatus nubentium ruſticorum die nuptiarum.
Brudfrämma, F. 1. conf. **Brudſäta**.
Brudgum, M. 2. Sponſus, *al.* **Brudgumme**.
Brudſäta, F. 1. Pronuba.
Brudſkatt, M. 3. Bona nubenti filiæ principis largita. Donatio nuptialis, conf. **Hemgift**.
Brudſkrift, F. 3. Epithalamium.
Bruk, N. 4. Uſus, ex. gr. **Efter allmänna bruket**, Prout uſus fert communis. **Göra bruk af något**, Quicquam in uſum adhibere. **Wara i bruk**, In uſu eſſe.
Item: **Bruk**, Mos vel ritus, ex. gr. **Hwart folkſlag har ſina bruk och ſedwanor**, Nationum cuique ſui mores & conſuetudines. **Wara i bruk**, Modi vel uſus eſſe hodierni. **Det är et gammalt bruk**, Mos eſt antiqvus. **Komma ur bruket**, Obſoleſcere.
Item: **Bruk**, Officina metallica. *Item*: Aliorum operum officina. *Hinc*: **Järnbruk**. **Meßingsbruk**. **Sockerbruk**, ꝛc. conf. *ſimpl.* ex. gr. **Han har ſitt bruk i Dalarne**, In Dalekarlia ei officina eſt metallica. **Bruksegendom**, Poſſeſſio officinæ metallicæ. **Det är gjordt wid bruket**, Ad officinam id fabricatum eſt.
Item: **Bruk**, Intrita muralis, *alias*, **Murbruk**.
Item: **Bruk**, Cultura, ex. gr. **Jorden är i godt bruk**, Terra benè culta eſt, conf. **Säſd**. *Hinc*: **Åkerbruk**. **Jordbruk**.
Bruka, V. A. 1. Uti. **Brukad**, p. p. ex. gr. **Bruka et werktyg**, Inſtrumento uti. **Jag har brukat det ordet**, Iſto vocabulo ſum uſus.
Item: **Bruka**, Solere, ex. gr. **Han brukar at ſå göra**, Ita facere ſolet. **Man brukar at ſäga**, Dici ſolet.

Item:

Item: Bruka, ex. gr. Bruka jorden, Terram colere. Bruka brunn, Acidulis uti. Bruka mun på någon, Verbis in aliquem invehi. Bruka alſware, Serió agere. Hon brukade ingen ting under ſjukdomen, Morbo nullum adhibuit remedium. Bruka up, ex. gr. Han har brukat up alt papperet, Omne conſumſit papyrum. *Aliter.* Bruka up, conf. Upbruka.

Brukbar, ADJ. Utendus. Qui alicujus uſus eſt, conf. Bruklig, ex. gr. Den klädningen är ännu brukbar, Veſtis illa adhuc uſui eſſe poteſt. Et brukbart werktyg, Inſtrumentum uſui aptum.

Brukbarhet, F. 3. Qualitas ex eo, quod in uſum adhiberi poteſt.

Bruklig, ADJ. Uſitatus, conf. Brukbar, ex. gr. Nu för tiden bruklig Swenſka, Lingua Svecica nunc temporis uſitata. Det är nu mera icke bruklight, Uſui jam id non conveuit.

Brukning, M. 2. Utendi actus.

Brukspatron, M. 3. Officinæ metallicæ poſſeſſor.

Brumma, V. N. 1. Bombilare. *Figuratè.* Tumultuari.

Brun, ADJ. Fuſcus, ex. gr. Brunt kläde, Pannus fuſci coloris. Bruna ögon, Puniceí oculi. Brun häſt, Eqvus puniceus.

Brunacktig, ADJ. Subfuſcus.

Brundbock, M. 2. Hircus.

Brundgumſe, M. 2. conf. Bagge.

Brunell, M. 3. *Plur.* Brunneller, Pruna paſſa.

Brunkål, M. *vide* Blåkål.

Brunn, M. 2. Puteus. *Item:* Brunn, Acidulæ. Fons mineralis. Reſa til brunn, Ad fontem mineralem proficiſci.

Brunnacke, M. 2. Anas. Glaucion.

Brunnen, p. p. conf. *verb.* Brinna.

Brunocker, M. Ochra fuſca.

Brunrot, F. Cimolia purpureſcens.

Brunsgåſt, M. 3. Acidulis utens.

Brunshål, N. 4. Os putei.

Brunslock, N. 4. Puteal.

Brunſtår, M. Bidens tripartita, *plant.*

Brunſt, M. Æſtus quadrupedum coëundi, conf. Bränad. *Hinc:* Brunſttid, Status brutis coëundi tempus. *Adj.* Brunſtig, Æſtu in coitum captus.

Brunſten, M. Magneſia, *mineral.*

Brunswatten, N. 4. Aqua putealis. *Def.* Brunswattnet.

Brus, N. 4. Fremitus aquarum.

Bruſa, V. N. 1. Æſtuare. Fremere, ex. gr. Wädret bruſar, Ventus fremit. Et bruſande haf, Mare æſtuans. *Subſtantivè.* Bruſande, Fremitus aquarum, conf. Fruſa. Storma. Swalla.

Brushane, M. 2. Tringa pugnax, *avis.*

Bruſt, M. 3. Cartilago. *Hinc:* *Adj.* Bruſtacktig, Cartilagini ſimilis. Bruſtig, *Adj.* Cartilaginoſus.

Bruſten, p. p. Bruſtit, *Pf. verb.* Bviſta.

Bruten, p. p. Brutit, *Pf. verb.* Bryta.

Bry, *Subſtant.* conf. Hufwudbry.

Bry, V. A. ANOM. Vexare. Turbare. *Pr.* Bryr. *Ipf.* Brydde. *Pf.* Brydt. Brydd, p. p. ex. gr. Den ſaken brydde honom mycket, Multum res illa eum vexavit. Bry mig icke med ſådant, Ne iſtis me turbes. Bry ſig, *Recipr.* Curam habere, ex. gr. Han bryr ſig om alt, eller om ingen ting, Omnia, vel nihil ei curæ. Jag bryr mig ej därom, Nil curo. Bry dig icke, Ne tibi curæ ſit.

Item: Bry, Joco aliquem quaſi vexare, ex. gr. Han will bara bry dig, Per jocum tantum te vult vexare. Bry en för något, Per jocum quid alicui objicere.

Bryderi, N. 4. Vexatio. Turbatio. Curæ, ex. gr. Detta gör mig ſå mycket bryderi. Admodum me hæc turbant. Han har ſå mycket bryderi, Curarum obrutus eſt multitudine.

Brydſam, ADJ. Vexans. Moleſtiam vel curam gignens.

Brygd, M. 3. Cereviſiæ coctio. *Aliter.* Brygd, p. p. *verb.* Brygga.

Brygga, F. 1. Pons litoralis, conf. Bro. *Item:* Brygga, Pons quilibet, aquas vel loca uda ſuperſtructus, ex. gr. Tvåtts brygga, Ponticulus lotricibus in uſum. Göra en brygga af ſkepp, Navibus invicem junctis pontem conſtruere.

Brygga, V. A. 2. Cereviſiam coquere, Brygd, p. p.

Bryggare, M. 2. Cereviſiæ coctor, *opifex*. *Hinc*: **Bryggare-ämbete**, Coctorum cereviſiæ communitas.

Bryggeri, N. 4. Inſtitutio ad coquendum cereviſiam.

Bryggerſka, F. 1. Cereviſiæ coctrix.

Bryggehus, N. 4. Ædicula pro coquenda cereviſia.

Bryggkittel, M. 2. Ahenum in quo cereviſia coquitur.

Bryggning, M. 2. Actus, quo cereviſia & ejusmodi coquitur.

Bryggpanna, F. 1. Vas æneum grandius, in quo cereviſia coquitur.

Bryllingar, *Plur.* Patrueles, conf. **Syßling**.

Bryn, F. 3. Ora cujusvis rei. *Def.* **Brynen**. *Hinc*: **Ögnebryn**, conf. **Wattubryn**. **Öfwerbryn**.

Bryna, V. A. 3. Fuſcum vel ſubnigrum reddere. **Brynt**, P. P. ex. gr. **Flickan bryner ſig i ſolen**, Sole fuſcatur puella. **Bryna oſt, ſmör**, Caſeum, butyrum, ad ignem fuſcare.

Item: **Bryna**, Cote acuere, ex. gr. **Han brynte kniſwen**, Cultrum cote acuebat. **Brynt**, P. P. conf. **Hwäßa**. **Slipa**.

Bryne, N. 4. Cos, conf. **Slipſten**.

Brynja, F. 1. Lorica, *antiq.*

Brynſten, M. 2. Lapis fiſſilis coticularis. *Item*: Cos, conf. **Bryne**.

Bryta, V. A. 4. Frangere. Rumpere. *Pr.* **Bryter**. *Ipf.* **Bröt**. *Pf.* **Brutit**. **Bruten**, *Def. & Plur.* **Brutne**, P. P. ex. gr. **Bryta något i tu**, In binas partes quid frangere. **Bryta ſönder**, Diffringere. **Bryta något krokugt**, Frangendo quid curvare; conf. **Böja**. **Han bröt benet**, Crus ſibi ſuffregit. *Aliter*, ex. gr. **Bryta laget**, Convivium diſceſſu ſuo ſolvere. **Hwad har jag brutit?** In quo peccavi? **Sadlen bryter häſten**, Ephippio equus læditur. **Bryta ſerweter**, Mantilia in ornatum menſæ plicare. **Bryta ſig**, *Recipr.* ex. gr. **Sjukdomen bryter ſig**, Criſis morbi adeſt. **Han har brutit ſig**, Os ei fractum vel luxatum eſt. **Bryta ſig igenom**, Vi vel impetu penetrare. **Han bryter ſig når han går**, Incedens corpus quatit.

Item: **Bryta af**, Defringere. Abrumpere, conf. **Afbryta**. **Bryta bårt något**, Frangendo vel rumpendo quid auferre. **Bryta emot**, In contrarium flectere, conf. **Böja**. *Aliter*. **Bryta emot**, Peccare. Offendere, ex. gr. **Bryta emot lagen**, Contra legem peccare. **Bryta någon emot**, Aliquem offendere. **Bryta fram**, Prorumpere. **Bryta ifrån**, Rumpendo disjungere. Divellere. **Bryta igenom**, Perfringere. Perrumpere. **Bryta in**, Introrſum flectere, conf. **Böja**. *Aliter*, ex. gr. **Han bröt in i fiendtliga lägret**, In caſtra hoſtium irrupit. **Tiufwen har brutit ſig in**, Per effracta fur irrupit. **Bryta löſt**, Frangendo vel rumpendo ſolvere. *Aliter*, ex. gr. **Bryta löſt på fienden**, In hoſtes irrumpere. **När wattnet bryter löſt wid dammen**, Dum aggerem perrumpunt aquæ. **Bryta ned**, Diruere. **Bryta på något**, An quid rumpi poſſit periculum facere. *Aliter*, ex. gr. **Bryta på Tyſka**, In Germanicam linguam voces flectere. **Bryta up**, Effringere, ex. gr. **Han bröt up låſet**, Seram effregit. **Bryta up bref**, Literas reſignare, conf. **Upbryta**. **Bryta ut**, Evellere, ex. gr. **Bryta ut en ſpik, en tand**, Clavum, dentem, evellere. *Aliter*, ex. gr. **Ondſkan bröt ut**, Erupit ira. **Bryta ut ſig på någon**, Animum coercitum remittens aliquem aggredi. **Bryta ſig ut**, Clauſis fractis erumpere, conf. **Utbryta**.

Brytning, M. 2. Fractio. *Item*: **Brytning**, Acceſſus levis paroxyſmi febrilis, ex. gr. **Han känner brytningar af froßan**, Febris acceſſus leviores perſentit.

Brå, V. N. ANOM. Indole aſſimilari *Pr.* **Bråt**. *Ipf.* **Bråddе**. *Pf.* **Brådt**, ex. gr. **Han bråddе på fadren**, Genio & moribus patri ſimilis erat. *Item*: **Brås**. *Deponentialiter*, ex. gr. **Brås på ſlägten**, Cognatorum referre indolem. **Det brås på honom**, Per nativam quaſi indolem ei accedit.

Bråbänk, M. 2. Ponticulus ſeu Ratis terræ affixa, in uſum ad navium reſarciendarum inclinationem.

Bråck, N. 4. Hernia. *Hinc*: **Bråckband**, Bracherium. Hernioſi faſcia.

Bråd, ADJ. Præcox. Præceps, ex. gr. **War icke så bråd på den saken**, In id non adeo præceps feraris. **Bråd-ärter**, Piſa citius matureſcentia. **Bråd ſkilnad**, Aggreſſus ſubitaneus & inconſultus rixantium, *term. jur.* **Haſwa bråt om**, Properanter agere. **Det är icke ſå bråt om**, Non opus eſt feſtinare. **Bråt**, *Adverbialiter*, ex. gr. **Det ſker icke ſå bråt**, Non tam citò fit. **Icke ännu bråt**, Abhinc diu.

Bråd, *vide* **Brodd**.

Brådjup, N. 4. Profundum ex prærupto.

Brådjup, ADJ. Ex prærupto profundus.

Brådöd, M. Aſphixia. Mors præceps & inopina.

Brådkaſtet, *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. **Det ſker intet i brådkaſtet**, Longum abeſt temporis antequam hoc fiat.

Brådmogen, ADJ. Præmaturus. *Def.* **Bråd-mogne**.

Brådrik, ADJ. Dives præproperè factus.

Brådſka, F. 1. Feſtinatio improvida, ex. gr. **Det ſkedde i brådſkan**, Feſtinatione præcipiti id accidit.

Brådſka, V. N. 1. Improvidè feſtinare, conf. **Skynda**, ex. gr. **Man må icke brådſka med den saken**, Haud illa re feſtinandum eſt improvidè.

Brådſpel, N. 4. Axis in peritrochio. Evehendæ ancoræ machina, conf. **Windſpel**.

Brådſtörta, V. A. 1. Præcipitare. **Brådſtörtad**, p. p. **Brådſtörta ſig**, Præcipitem ſe dare.

Bråk, N. 4. Contritio, *tundendo vel quaſſando*, conf. **Bråck**.

Item: **Bråk**, Operoſitas. Opera difficilior, ex. gr. **Han har ſå mycket bråk för ſig**, Moleſtarum ſtudio rerum diſtentus eſt. **Den saken har bråk med ſig**, Res illa operoſa eſt, conf. **Hufwudbråk**.

Item: **Bråk**, Fractio, *arithm.*

Bråka, F. 1. Machina qua quid tunditur vel ſubigitur. *Compoſ.* **Lerbråka. Linbråka**, *ſuis locis.*

Bråka, V. A. 1. Quaſſando vel contundendo terere. **Bråkad**, p. p. **Bråka lin**, Linum quaſſare. **Bråka ler**, Argillam ſubigere.

Item: **Bråka**, Operoſè anniti. Omni ſtudio agere, ex. gr. **Han bråkar gråſligen med den saken**, Iſti rei omnem operam ſtudiumque impendit. **Han bråkar och ſkrifwer**, Scribendo ſatagit.

Bråndd, F. 3. Æſtus in venerem, conf. **Brunſt**.

Bråne, M. Tumor inflammatorius, *morb. equin.*

Bråſk, *vide* **Bruſk**.

Bråte, M. 2. Ruptorum vel fractorum virii generis congeries. *Aliter*, ex. gr. **Jag lemnade ifrån mig hela bråten**, Integram tradidi congeriem vel maſſam. **En ſtor bråte med folk**, Ingens hominum caterva.

Brått, *vide* **Bråd & Brott. Bråttas**, *vide* **Brottas**.

Bråck, M. 2. Fiſſura latens, *rupti vel fracti*, conf. **Sprick**, ex. gr. **Krukan har fådt en bråck**, In teſta fiſſura latens adeſt. **Käppen har någon bråck**, Baculus quodammodo fractus eſt. **Hans helſa har fådt bråck**, Valetudini ejus labes illata.

Item: **Bråck**, *Gall.* Breche; ex. gr. **Skjuta bråck på muren**, Tormentorum ictibus in muro aperturam facere.

Bråcka, F. 1. Machinula, qua quid frangitur, conf. **Bråka**.

Bråcka, V. A. 3. Frangere, *ut tamen fiſſura vix appareat.* **Bråckt**, p. p. conf. **Språ-cka**, ex. gr. **Bråcka et glas eller et lerkärl**, Vitrum vel vas figulinum frangere, ſcil. dicto modo. **Han har bråckt benet**, Os fregit, *modo dicto.*

Item: **Bråcka**, Leviter aſſare, ex. gr. **Bråcka bröd, fläſk, på glöd**, Panem, lardum, ad prunas frigere. **Bråckt**, p. p.

Bråcklig, ADJ. Fragilis, conf. **Skör**.

Bråcklighet, F. 3. Fragilitas.

Brädd, M. 2. Margo, ex. gr. **Wid brädden af kärlet**, Ad margines vaſis. **Bägaren är full på brädd**, Ad ſummum repletum eſt poculum. **Noter i brädden på en bok**, Ad marginem libri notæ *Aliter*, ex. gr. **Brädden af en å**, Ripa amnis. *Proverbialiter.* **Gå på graſſens brädd**, Morti propinqvum eſſe.

Brädda, PART. Ad marginem usque plenus, *alias.* **Bräddfull** *Adj.* Idem.

Bråde, N. 4. Assis. *Plur.* Bråder, ex. gr. Såga bråder, Asseres serra secare. *Compos.* Brådplank. Brådskjul. Twärbråde, &c. conf. *simpl.* Halfbotten bråder, Asseres crassiores.

Item: Bråde, Abacus, lusorius, *tesserarum ludo.* *Hinc:* Spela bråde *vel* Spela i bråde, Tesseris ludere. *Proverbialiter.* Slå en ur bråde, Auctoritate vel imperio aliquem dejicere.

Brådlapp, M. 2. Frustum assis.

Brådslå, V. A. ANOM. Assibus tegere. Contabulare. *Cj.* Slå, conf. Panela. **Brådslagen.** *Def. & Plur.* Brådslagne, p. p.

Brådspel, N. 4. Alveus aleatorius.

Brådta, *vide* Bredta.

Bråka, V. N. 3. Balare. *Substantivè.* Bråkande, Balatus.

Bråm, M. 2. Paragium. Limbus extremitatem vestium ambiens.

Bränder, *vide* Brandar. *Plur.* voc. Brand.

Brännmärke, N. 4. Stigma ob delictum inustum.

Bränna, V. A. 2. Urere. Bränd, P. p. ex. gr. Solen bränner, Adurit sol. Han brände fingren på sig, Digitos sibi ussit. Bränna sig på något, Ustione lædi. *Aliter*, ex. gr. Bränna ljus, wed, &c. Candelis, lignis cæsis, accensis uti. Bränna tegel, Lateres coquere. Bränna bränwin, Vinum combustum distillare. *Substantivè*, Brännande, Ustio. Ardor. Bränna af, *vide* Afbränna. Bränna in, *vide* Inbränna. Bränna up, *vide* Upbränna. Bränna ut, Ustione demere.

Bränna, F. 1. Ardor, *morb faucium, stomachi*, &c. conf. Halsbränna.

Brännare, M. 2. Navis bellica incendiaria.

Brännbar, ADJ. Combustibilis. Brännbart ämne, Phlogiston.

Bränneri, N. 4. Institutio ad coctionem vel distillationem. *Hinc:* Kalkbränneri, Bränwins bränneri, &c. conf. *simpl.*

Brännhus, N. 4. Ædicula pro distillatione vini combusti.

Brännmedel, N. 4. Remedium causticum.

Brännässla, F. 1. Urtica. (Dioica,) *plant.*

Bränning, M. 2. Ustio. *Item:* Coquendi vel distillandi actus. *Hinc:* Tjärubränning, Kalkbränning, &c. conf. *simpl.*

Bränningar, *Plur.* Scopuli vel Rupes, quibus æstuantis maris undæ cum fragore irruunt.

Brännoffer, N. 4. Holocaustum, *v. bibl.*

Brännpunkt, M. 3. Focus speculi caustici.

Brännsår, N. 4. Combustura. Ex igne vulnus, inducta eschara.

Brännsjuka, F. 1. Amphemerina, *morb.*

Bränntorf, M. *Collectivum.* Cæspites, quibus in furnis, fornacibus, calefit.

Bränsle, N. 4. Usui ad comburendum quodvis.

Bränspegel, M. 2. Speculum causticum. *Def.* Bränspeglen.

Bränwin, N. 4. Vinum combustum. *Compos.* Bränwins brännare, Distillator vini combusti. Bränwins bränneri, Institutio vel domus ipsa cum apparatu, ad distillationem vini combusti. Bränwins bränning, Distillatio vini combusti. Bränwins panna, Vas æneum in usum distillationis vini combusti.

Bröd, N. 4. Panis, ex. gr. Grant bröd, Panis tenuior. Groft bröd, Panis vilior. *Compos.* Brödkaka, Placenta panis. Brödsmula, Mica panis. Brödskifwa, Segmen panis. Brödskorpa, Crusta panis. conf. *simpl.*

Item: Bröd, Victus, ex. gr. Söka sitt bröd annorstädes, Victum alibi quærere. Han är i mitt bröd, Victu è meis est. *Proverbialiter.* Bröd eller död, Vincere aut mori.

Bröder, *Plur.* conf. Broder.

Brödföda, F. 1. Ad victum necessaria. *Item:* Brödföda, Modus se nutriendi cuilibet proprius.

Brödkant, M. 3. Frustulum panis exterius.

Brödkorg, M. 2. Panarium.

Brödkumin, conf. Kumin.

Brödstycke, N. 4. Frustum panis. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har nu fådt sitt brödstycke, Nunc ad victum ei suppetunt.

Brödätare, M. 2. Ejusdem familiæ alumnus.

Bröllop, N. 4. Nuptiæ, ex. gr. **Hålla bröllop**, Nuptias celebrare. **Bjuda til bröllops**, Ad nuptias invitare. *Compoſ.* **Bröllops dag**, Dies nuptiarum. **Bröllops ſkrift**, *alias* **Brudſkrift**.

Bröms, *vide* **Broms**.

Bröſt, N. 4. Pectus, *hominum & avium*, conf. **Bringa**, ex. gr. **Slå ſig för bröſtet**, Sibi pectus percutere. **Haſwa ondt i bröſtet**, Pleuritide laborare vel tuſſi. **Bröſtet**, *Abſolutè* Thorax.

Item: **Bröſt**, Mamma, *alias* **Qwinnobröſt**, ex. gr. **Gifwa barnet bröſtet**, Infanti mammam ad lactandum præbere. **Haſwa ondt i bröſten**, Malum quid mammarum pati. *Item*: **Bröſtet på en bränwins panna**, Vaſis diſtillatorii vini combuſti pars ſuperior.

Bröſta ſig, V. N. 1. *Recipr.* Pectus ſuperbiens efferre. Criſtas tollere.

Bröſtarf, N. 4. Hæreditas vel ſucceſſio deſcendentium, conf. **Bakarf**.

Bröſtarfwinge, M. 2. Hæres deſcendens.

Bröſtbenet, N. 4. *Def.* Sternum.

Bröſtbild, F. 3. Statua vel Effigies pectore tenus efformata.

Bröſtgånges, ADV. Adverſo pectore. A fronte.

Bröſthinna, F. 1. Pleura.

Bröſtkakor, *Plur.* Trochiſci Becchici.

Bröſtklämning, M. 2. Pectoris oppreſſio.

Bröſtlapp, M. 2. Pectorale ſtrophium.

Bröſtſjuka, F. 1. Thoracis morbus quilibet.

Bröſtſocker, N. 4. Saccharum candum.

Bröſtwärk, M. 2. Dolor pectoris.

Bröſtwärn, N. 4. Propugnaculum altitudinis ut pectus tegatur.

Bröſtånga, F 1. Oppreſſio pectoris, v. *Germ.* conf. **Bröſtklämning**.

Bröt, *Ipf. verb.* **Bryta**.

Bubla, F. 1. Bulla, conf. **Blåbra**. *Item*: Plica in formam bullæ, conf. **Buckla**.

Buck, M. 2. Inclinatio corporis, ex. gr. **Göra en buck**, Corpus ad ſalutandum inclinare.

Bucka, V. N. 1. Inclinare, ex. gr. **Bucka ned hufwudet**, Caput inclinare. **Bucka ſig**, Se inclinare, conf. **Buga**. **Bucka ſig under oket**, Jugum ſubire.

Buckla, F. 1. Umbellus alicubi in ornatum applicatus, ex. gr. **Bucklor på ſeltyg**, Ephippii umbellæ. *Aliter*. **Håret ligger i bucklor**, In cincinnos crines formati ſunt. **Bucklor i öronen**, conf. **Örbucklor**.

Bucklera, V. A. 1. *Dr.* **Bucklera hår**, Crines contorquere. Cincinnos facere. **Buckslerad**, p. p. *v. per.*

Buckt, *vide* **Bugt**.

Bud, N. 4. Præceptum. **Lijo GUDs bud**, Decem præcepta Domini. **Lyda Konungens bud**, Mandatis Regis obtemperare, conf. **Befallning**.

Item: **Bud**, Dictum oblationis inter licitandum, ex. gr. **Det war mitt bud**, Id a me pollicitum fuit. **Det ſtår icke til buds**, Id ultrò non offertur. **Göra bud på något**, Licitando quid offerre, *al.* **Bud**, *vide* **Båd**.

Budd, M. Aphya. (Cyprinus,) *piſc.*

Buden, p. p. *verb.* **Bjuda**. *Pf.* **Budit**.

Budkaſle, M. 2. Bacillum emiſſarium, *antiq. Nunc notas* Nuntium de convocando populo.

Budord, N. 4. Præceptum, *v. ex.*

Buffel, M. 2. *Def.* **Buffen**. *Plur.* **Buffar**, *vel* **Buffeloxe**, M. 2. Bubalus.

Buga, V. N. 1. *vel* **Buga ſig**, *Recipr.* Inclinare ſe ad ſalutandum, conf. **Bucka**, ex. gr. **Han bugade ſig för honom**, Illi reverentiam exhibiturus ſe inclinabat. *Subſtantivè* **Bugande**, Corporis proclinatio.

Bugt, M. 3. Curvamen. Inflexio, ex. gr. **En bugt på muren**, In muro curvamen. **Bugter på ſtåltråden**, Fili chalybei inflexiones. *Proverbialiter*. **Få bugt på någon**, Obluctantem aliquem flectere. *Aliter*, ex. gr. **I Mexicanſke bugten**, In ſinu Mexicano.

Bugtig, ADJ. Paſſim incurvus vel ſinuoſus.

Buk, M. 2. Venter.

Buka, V. N. 1. *Dr.* **Mat ſom bukar**, Cibus ventrem diſtendens. **Buka ut**, Turgidum reddere, vel fieri.

Bukfylla, F. 1. Explementum ventris.

Bukgjord, M. 2. Cingulum, quo ephippium adſtringitur.

Bukig, ADJ. Promiſſi ventris. *Item*: Bukig, Ventroſus. Convexus, ex. gr. Kårl ſom åro bukiga, Vaſa ventroſa. Göra något bukigt, Convexum quid reddere.

Bukref, N. 4. Colica, *alias* Ref.

Bukſorg, M. 3. Victus parandi curâ.

Bula, F. 1. Tuber. Tumor, ex. gr. Tennſatet har fådt en bula, Ictu quodam patina ſtannea tumorem contraxit. Bulor i hufwudet, In capite tumores, conf. Swulſt.

Buldan, N. 4. Textum cannabeum, *quo vela navium, & ejusmodi conficiuntur, aliàs* Segelduk.

Bulen, *perperam pro* Bulnad, *Part.*

Bulig, ADJ. Tumoribus affectus.

Bulle, M. 2. Maſſula convexa, ex. gr. Göra bullar af något ämne, Aliqua ex materia maſſulas conficere. En bulle bröd, Maſſula panis. Hålbulle, *rectius* Hålkaka.

Buller, N. 4. Tumultus. *Def.* Bullret, conf. Gny. Slammer.

Bullerſam, ADJ. Tumultuoſus. *Adverbialiter.* Bullerſamt, Tumultuoſè.

Bullerſamhet, F. 3. Tumultuoſitas.

Bullhof, M. Clavus, *morb. equin.*

Bullra, V. N. 1. Tumultuari, conf. Gny. Slamra.

Bulna, V. N. 1. Turgere. Bulnad, p. p. *Dr. de ligno aqua imbuto. Aliter*, ex. gr. Swulſten bulnar, Tumor ſub cute ſuppurat.

Bulnad, F. 3. Abſceſſus. Inflammatio ſuppurata, conf. Böld. *Item*: Tumor in ligno.

Bulning, M. 2. Suppuratio ſub cute.

Bult, M. 2. Inſtrumentum, quo quid pulſatur. Tudes: ex. gr. Bulten i en ſlaga, Inſtrumenti triturationis tudes.

Item: Bult, Bacillus vel pertica teres, qua quid affixum tenetur, ex. gr. Bulten i en fönſterlucka, Bacillus, quo operculum feneſtræ adfigitur. *Aliter*, ex. gr. En wäfbult, Tela convoluta. Bult i en wäfſtol, *alias* Bom, *quod ef.*

Bulta, V. A. 1. Fortius pulſare. Tundere. Bultad, p. p. conf. Knacka. Stöta, ex. gr. Bulta lin, fiſk, ꝛc. Linum, piſces frixos &c. tundere. Bulta in en ſpik, Clavum infigere. Bulta ſönder, In particulas tunderè. Bulta på porten, conf. Klappa. Bulta ut något, Tundendo quid extendere. Bulta ut bulor på kårl, In vaſis tumores planare.

Bultning, M. 2. Pulſatio, conf. Bulta.

Bunden, p. p. *verb.* Binda. *Pf.* Bundit.

Bundsförwant, M. 3. Fœderis ſocius.

Bunke, M. 2. Vas ligneum viminibus conſtrictum, conf. Mjölkbunke ꝛc.

Bunt, M. 2. Faſciculus. Convolvulus, ex. gr. En bunt pennor, Pennarum faſciculus. Papersbuntar, Papyri convolvuli.

Buntmakare, *vide* Körsnär.

Bur, M. 2. Cavea. *Compoſ.* Fogelbur. Slagbur, conf. *ſuis locis.*

Burbref, N. 4. Conceſſæ civitatis Diploma.

Burdus, *Adverbialiter.* Inconſideratè. Inopinatè, *v. pleb.*

Bure, Buro, *Ipf. Conj. verb.* Bära.

Buren, p. p. *verb.* Bära. *Pf.* Burit. *Aliter* Buren, *vide* Boren.

Burk, M. 2. Vas condendis pharmacis, condimentis & ejusmodi. *Hinc*: Bleckburk, Bracteale vas ferreum. Stenburk, Vas ejusmodi figulinum.

Burſkap, N. 4. Jus civitatis, conf. Borgarerått.

Bus, *Adverbialiter.* Gå bus på en, Rectà aliquem impetere, *v. pleb.*

Buſa, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Buſa på någon, In aliquem irruere, *locut. pleb.*

Buſe, M. 2. Larvatum quid ad incutiendum terrorem.

Buſka, F. Cereviſia poſt fermentationem recentiſſima, adhuc calida, conf. Järſköl.

Buſke, M. 2. Frutex. *Hinc*: Buſkkryppare, Meticuloſus quis militaris.

Buſkacktig, ADJ. Frutici ſimilis.

Buſkig, ADJ. Fruticoſus.

Buß, M. 2. Vir ſtrenuus & validus. Bußar i gewår, Ad arma, milites. *Proverbialiter.* De åro gode bußar, Amicè conſpirant. *Compoſ.* Hofbuß. *Aliter.* Buß, conf. Tuggbuß.

Bußa, V. A. 1. *Dr.* Bußa på någon, Aliquem inconſultè impetere. Bußa hunden på någon, Canem in aliquem incitare.

Buß-ſtör, M. 2. Sudes ferrea mucronata.

Butelj, M. 3. Ampulla vitrea, *v. Gall.* Bouteille.

Butt, *vel* **Butter**, ADJ. Sermone & moribus auſterus.

Butterhet, F. 3. In ſermone auſteritas.

Buxbom, M. Buxus.

Buxera, *vide* **Bogſera.**

By, M. 2. Pagus. Vicus. *Def.* Byen. *Contr.* Byn. *Plur.* Byar, *al.* Bondby, ex. gr. I näſta byn, In vico proximo. By ifrån by, Vicatim. *Compoſ.* Byfogde, Præfectus pagi. Byordning, Ordinantia pro ædificandis & regendis vicis.

Item: By, Acceſſus ventorum lenior, quo vela implentur.

Bygd, M. 3. Rus, *al.* Landsbygd, ex. gr. På bygden, Rure, conf. Bergsbygd, ꝛc. *Alter.* Bygd. *Part. verb.* Bygga.

Bygga, V. A. 2. Ædificare. Bygd, p. p. ex. gr. Bygga hus, broar, ꝛc. Ædes, pontes, &c. ſtruere. *Aliter.* Bygga hjonelag, Connubium inire. Bygga före, Præſtruere, conf. Förebygga. Bygga igen, Struendo occludere. Bygga på, Superſtruere. *Figuratè.* Bygga på ens ord, Verbis alicujus inniti. Han är icke at bygga på, Illi fidere ne quis poteſt. Bygga up, Exſtruere, conf. Upbygga.

Item: Bygga, Refarcire. Reficere, ex. gr. Bygga nät, Retia refarcire. Bygga ihop, Refarciendo jungere.

Byggherre, M. 2. Dominus exſtruendæ domus.

Byggkonſt, F. 3. Architectura.

Byggmäſtare, M. 2. Architectus.

Byggnad, F. 3. Ædificatio. Ædium exſtructio, conf. Byggning, ex. gr. Huſet ſtår under byggnad, Ædis exſtructio agitur. Han ſtår i byggnad, In eo eſt, ut ædes exſtruat. Skepps byggnad, Navium conſtructio. Et nytt byggnads ſätt, Novus ædificandi modus. Byggnader, *Plur.* Ædificia quæris. *Item*: Byggnad, Structura, ex. gr. En kropps byggnad, Corporis ſtructura.

Byggning, M. 2. Ædificium, conf. Byggnad.

Byka, V. A. 3. Lintea lixivio ad lotionem præparanda coquere. Bykt, p. p.

Byke, N. 4. Sarcina linteorum poſt coctionem aquis purgandorum, conf. Byka. *Item*: Byke, Ipſe coquendi actus, *alias.* Bykning, ex. gr. Kläderna äro i byke, Lintea coctione ad lotionem parantur. *Proverbialiter.* Et elakt byke, Hominum peſſimæ notæ caterva.

Bykning, M. 2. Actus coquendi lintea, conf. Byka.

Bylag, N. 4. Societas paganica.

Bylt, M. Labor operoſus & faſtidioſus.

Bylta, V. N. 1. Operoſè & cum faſtidio agere. Bylta på, Sarcinas imponere. Bylta på ſig kläder, Veſtibus ſe onerare. Bylta ihop, Sarcinas congerere.

Bylte, N. 4. Sarcinula.

Byra, V. A. 2. Aqua fervida noxia quævis vel inſipida demere, *de doliis & ejusmodi.* Byrd, p. p. *Compoſ.* Genombyrd, Lenta coctione vel aſſatione paratus.

Byrning, M. 2. Actus ejusmodi, conf. Byra.

Byſätta, V. A. 3. Cuſtodiæ mandare *Cf.* Sätta. Byſatt, p. p.

Byſättning, M. 2. In cuſtodiam miſſio.

Byßja, F. 1. Stratum in ſuili, cui incubant ſues.

Byta, V. A. 3. Permutare. Bytt, p. p. ex. gr. Byta wara i wara, Mercem contra aliam mercem permutare. De bytte tjenſter, Munera publica invicem permutabant. Byta ſig til något, Commutando quid acquirere. Byta bårt, Permutando ſe privare. Byta igen, Iterum permutare, *ut quisque ſuum recipiat.* Byta om, Variare. Mutare, *alias* Ombyta. Byta med någon, Cum aliquo permutare. Byta til ſig, *alias* Byta ſig til. Byta ut, *vide* Utbyta.

Item: Byta, Partiri, ex. gr. Byta arfwet, Hæreditatem partiri. Byta rof, Prædam partiri.

Byte, N. 4. Permutatio, ex. gr. Göra godt byte, Permutatione lucrari. Bytes handel, Commutatio mercium.

Item: Byte i arf, Hæreditatis partitio. *Item*: Byte, Manubiæ, ex. gr. De gjorde rikt byte, Copioſior illis præda ceſſit.

Byting, M. 2. Nanus, *per jocum*, conf. Dwärg.

Bytta, f. 1. Situla. *Vas rotundum ligneum viminibus conſtrictum. Compoſ.* Mjölkbytta. Smörbytta, conf. *ſimpl.*

Byttgräs, n. Filipendula. Ulmaria, *plant. alias*, Elggräs.

Byttlock, n. 4. Operculum ſitulæ.

Byttpinne, m. 2. Ligneolum teres, quo figitur operculum ſitulæ.

Byxor, *vide* Bäxor.

Båd, n. 4. Nuntius, *qui nuntiat*, conf. Bud, ex. gr. Jag wåntar ſwar med bådet, Cum nuntio reſponſum exſpecto. Skicka båd til någon, Nuntium ad aliquem mittere.

Item: Båd, Nuntium, *quod nuntiatur*, conf. Bud, ex. gr. Göra en båd om något, Alicui quid annuntiare. Han ſom båden burit, Is qui nuntium adtulit. Bära fram båd, Nuntium proferre.

Båda, *Adjectivè* Ambo, conf. Bägge. Å båda ſidor, Utrinque.

Båda, v. a. 1. Nuntiare. Bådad, p. p. ex. gr. Det bådar icke något godt, Nil boni prænuntiat. Båda til en ſammankomſt, Ad conventum numtio vocare. Båda ihop folket, Populum convocare. Båda up häſtar til ſkjuts, Nuntium mittere de equis meritoriis in promtu habendis.

Bådbärare, m. 2. Nuntium adferens.

Både, adv. Tam. Et, ex. gr. Han är klok både i tal och gerningar, Tam in ſermone, quam in actionibus, prudens eſt. Både nu och alltid, Et nunc & ſemper. Hon är både ſkön och rik, Et formoſa eſt, & dives.

Bådſkap, n. 4. Nuntium.

Båge, m. 2. Arcus, ex. gr. Spänna bågen för högt, Arcum nimis tendere. *Idem proverbialiter.* Nimium poſtulare Linien går i en båge, Linea in arcum flectitur. *Compoſ.* Hwalsbåge. Regnbåge, *ſuis locis.*

Item: Båge, Limbus, ex. gr. Spänna något i en båge, In limbo quid expandere. Fönſterbåge, Limbus vel crates feneſtralis.

Bågenſkott, n. 4. Ictus parabolicus, conf. Kårnſkott.

Bågeſkytt, m. Sagittarius.

Bågeſträng, m. 2. Nervus in arcu.

Bägna, v. n. 1. Incurveſcere, *pondere impoſito.* Bägnad, p. p.

Bäk, m. 2. Pharus, *alias.* Fyrbäk.

Bäl, adj. Permagnus. Ingens. *Adverbialiter.* Bält, *Hujus uſus tantum in ſermone vulgari.*

Bäl, n. 4. Rogus. Pyra.

Bäl, m. 2. Scapus. Caudex. Truncus, conf. Stam, ex. gr. Bålen på et träd, Caudex arboris. Bålen på menniſkans kropp, Truncus corporis humani. Skjortbål, Induſii ſespus, conf. Punſchbål.

Bälby, *vide* Bolby.

Bälgeting, m. 2. Crabro. (Veſpa.)

Bäll, *vide* Boll.

Bälwerk, n. 4. Strues alicubi in propugnaculum, conf. Förſkansning.

Bång, n. 4. Niſus turbulentus.

Bångas, v. d. 1. Niſu turbulento agere.

Bångſtyrig, adj. Regiminis impatiens. Bångſtyrig häſt, Refractarius eqvus.

Bångſtyrighet, f. 3. Animus regiminis impatiens.

Bär, f. 2. Ferculum. *Item*: Feretrum, *alias* Likbär. *Unde dr.* Ligga på bår, In feretro jacere. Läggas på bår, Mori. *Compoſ.* Häſtbår, &c. Bårkläde, Feretri tegmen. *Aliter* Bår, *vide* Borr.

Bårt, adv. E medio. Abhinc. Aliorſum; ex. gr. Bära bårt något, Alió quid portare. Gå bårt ifrån mig, A me diſcedas. Långt bårt, Longè abhinc. Skicka bårt någon, Aliquem aliquò mittere. Hem och bårt, Domum & domò. *Aliter.* Bårt, ex. gr. Bårt med ſlikt, Apage iſta. Bårt det, Abſit. *Compoſ.* Bårt åt, ex. gr. Dit bårt åt, Eò abhinc. Och ſå widare bårt åt, Et ſic porrò. Hela tiden bårt åt, Per totum ſequens tempus. Bårt före. Bårt igenom, eodem modo adhibentur, ac Bårt åt. Bårt om, Trans. *Plura hujus particulæ, verbis poſtpoſitæ, exempla, ſuis locis.*

Nota. *Particula hæc verbis præfigitur, illisque ſuam addit ſignificationem*, ex. gr. Bårtbära. Bårtdraga. Bårtfalla. Bårtflytta. Bårtjaga. Bårtkaſta. Bårtlägga. Bårtriſwa. Bårtrycka. Bårtſända.

Bårt-

Bärtſopa. Bärtſlösa. Bärtwända, conf. *ſimpl. In compoſitione eum hac particula, Participia illam ſemper habent præfixam. Nonnullis vocabulis præfixa, illorum mutat ſignificationem, ut ex ſequentibus patet.*

• **Bärta**, ADV. *Uſurpatur de eo quod abeſt, vel ſublatum eſt*, ex. gr. Drängen är bärta, Servus abeſt. Det är bärta, Sublatum eſt. Bliſwa bärta, Non redire *vel* interire, ex. gr. Skeppet blef bärta, Navis periit. Hemma och bärta, Domi & foris. *Item*: Bärta, *Quo monſtratur quid e longinquo*, ex. gr. Där bärta, Ibi abhinc. Det ligger där bärta, Ibi jacet.

Bärtblanda, V. A. 1. Miſcendo cognitioni vel diſtinctioni ſubtrahere. Bärtblandad, p. p.

Bärtbuden, PART. Aliquò invitatus. *Def. & Plur.* Bärtbudne.

Bärtburen, *Def. & Plur.* Bärtburne, p. p. *verb.* Bära bärt.

Bärtbyta, V. A. 3. Commutando ſe privare. Bärtbytt, p. p.

Bärtdomnad, PART. conf. *ſimpl.* Domnad.

Bärtdriſwa, V. A. 4. conf. Driſwa bärt. *Particip.* Bärtdriſwen. *Def. & Plur.* Bärtdriſne.

Bärtdånad, PART. Cui deliquio animi ſenſatio omnis ademta.

Bärtfallen, *Def. & Plur.* Bärtfallne, p. p. *verb.* Falla bärt.

Bärtfaren, *Def. & Plur.* Bärtfarne, p. p. *verb.* Fara bärt.

Bärtfråta, V. A. 3. Erodere. Bärtfrått, p. p.

Bärtfruſen, PART. Gelù conſumtus. *Def. & Plur.* Bärtfruſne.

Bärtfärd, F. 3. Diſceſſus, *vectura*.

Bärtföra, V. A. 2. conf. Föra bärt. *Particip.* Bärtförd.

Bärtgifwa, V. A. 4. Dando ſe privare. Tradere. Cf. Gifwa. Bärtgifwen; *Def. & Plur.* Bärtgifne, p. p.

Bärtglömd, PART. E memoria deletus.

Bärtgång, M. 2. Abitus. Diſceſſus.

Bärtgången, PART. Qui abiit. *Def. & Plur.* Bärtgångne, *verb.* Gå bärt.

Bärtgömma, V. A. 2. Abſcondere. Bärtgömd, p. p.

Bärtkaſta, V. A. 1. Abjicere. Bärtkaſtad, p. p.

Bärtkommen, PART. Perditus vel e medio ſublatus. *Def. & Plur.* Bärtkomne, *verb.* Komma bärt.

Bärtlägga, V. A. 2. Deponere. Abjicere. Abolere. Cf. Lägga. Bärtlagd, p. p. conf. Lägga bärt.

Bärtlupen, *Def. & Plur.* Bärtlupne, *verb.* Löpa bärt.

Bärtmiſſa, V. A. 1. Amittere. Bärtmiſſad, p. p.

Bärtowarande, *vide* Frånwarande. Bärtowarelſe, *vide* Frånwaro.

Bärtreſa, F. In iter diſceſſus.

Bärtreſt, PART. Qui in iter ſe contulit. Profectus.

Bärtriſwa, V. A. 4. conf. Riſwa bärt. *Particip.* Bärtriſwen. *Def. & Plur.* Bärtriſne.

Bärtryckt, PART. conf. Rycka bärt.

Bärtrymd, PART. Qui in fugam ſe dedit.

Bärtſkaffa, V. A. 1. E medio removere. Bärtſkaffad, p. p.

Bärtſkämd, PART. Depravatus, *verb.* Skämma bärt.

Bärtſkänka, V. A. 3. Donando ſe privare, conf. Skänka bärt. Bärtſkänkt, p. p.

Bärtſkära, conf. Skära bärt.

Bärtſkrapa, V. A. 1. Strigillando vel radendo tollere. Bärtſkrapad, p. p.

Bärtſkuren, p. p. *verb.* Skära bärt. *Def. & Plur.* Bortſkurne.

Bärtſkölja, V. A. 2. Allnendo vel abluendo auferre, conf. Skölja bärt. Bärtſkölgd, p. p.

Bärtſläpa, V. A. 1. conf. Släpa bärt. Bärtſläpad, p. p.

Bärtſläpt, p. p. *verb.* Släppa bärt.

Bärtſnappa, V. A. 1. Surripere. Bärtſnappad, conf. Upſnappa.

Bärtſomna, *vide* Aſſomna.

Bärtſpilld, p. p. *verb.* Spilla bärt.

Bärtſtulen, PART. Furto amiſſus. *Def. & Plur.* Bärtſtulne, *verb.* Stjäla bärt.

Bärtſänd, PART. Divenditus, *verb.* Sälja bärt.

Bärtſänd, PART. Aliquò miſſus. Ablegatus, *verb.* Sända bärt.

Bärttaga, v. a. 4. E medio tollere. Abripere. **Bärttagen**. *Def. & Plur.* **Bärttagne**, p. p. *Item*: *Adjectivè.* **Bärttagen**, Paralyticus.

Bärttagenhet, f. 3. Paralyſis.

Bärttappa, v. a. 1. Perdere. *De eo quod, ex. gr. inter ambulandum perditur.* **Bärttappad**, p. p.

Bärttorka, v. a. 1. Detergere. **Bärttorkad**, p. p. *Deponentialiter.* **Bärttorkas**, Penitus areſcere. *Particip.* **Bärttorkad**.

Bärttwina, v. n. 1. Penitus torpeſcere. **Bärttwinad**, p. p.

Bärtwika, v. n. 4. Aufugere. *Cf.* **Wika**. **Bärtwiken**. *Def. & Plur.* **Bärtwikne**, p. p.

Bärtwiſtna, v. n. 1. Penitus flacceſcere. **Bärtwiſtnad**, p. p.

Bärtwända, v. a. 2. Avertere. **Bärtwänd**, p. p.

Bås, n. 4. Cubile. Locus ſeptus pro quovis bove ſeparatim in bovili, conf. **Spilta**. *Proverbialiter.* **Ingen kan komma i bås med honom**, Illi nemo ſe parem ducat. *Aliter.* **Bås**, *vide* **Boß**.

Båt, m. 2. Cymba. Scapha, ex. gr. **Lägga til med båten**, Scapham ad litus ducere. **Öppen båt**, Navicula foris deſtituta. *Proverbialiter.* **Giſwa något på båten**, Ab aliquo recedere. Rem deſerere. *Compoſ.* **Rodarbåt**, ꝛc.

Båta, v. n. 1. Prodeſſe. Juvare, ex. gr. **Det båtar intet** *ſive* **til ingen ting**, Nihil prodeſt. **Hwad båtar det, at lära honom?** Eum docere quid juvat? conf. **Gagna**.

Båthus, n. 4. Ædificium ſervandis ſcaphis.

Båtlaſt, m. 3. Scaphæ onus.

Båtled, m. 3. Via, qua ſcaphis itur, conf. **Skeppsled**.

Båtnad, f. 3. Emolumentum vel lucrum.

Båtsfolk, n. 4. *Def.* **Båtsfolket**, Nautæ. Claſſici.

Båtshake, m. 2. Harpago, cujus in ſcaphis uſus eſt.

Båtsman, m. 3. Nauta. Claſſiarius. *Plur.* **Båtsmän**. *Hinc*: **Båtsmanshåll**, n. Inſtitutio, qua participes nautam militarem conducere & inſtructu munire tenentur.

Bäck, m. 2. Rivus, ex. gr. **Många ſmå bäckar**, Rivuli permulti. *Proverbialiter.* **Stämma bäcken förr än han kommer i ån**, Principiis obſtare.

Bäcken, n. 4. Pelvis. **Bäckenet i menniſkans kropp**, Pelvis in corpore humano.

Bäckgrön, f. Beccabunga, *plant.*

Bädd, m. 2. Stratum quodvis, cui incubandum. **Sängbädd**, Stratum lecti. **Bädd under et ſkepp**, Navi conſtruendæ ſubſtratum.

Bädda, v. a. 1. Stratum facere. **Bäddad**, p. p. ex. gr. **Bädda ſängen**, Sternere lectum. **Bädda åt ſig**, Stratum ſibi parare. **Bädda under**, Stratum facere, cui quid incubet. Subſternere. **Solen bäddar ſig i moln**, In nube ſol occidit. **Bädda in någon**, Culcitis & tegumentis aliquem involvere, ex. gr. ægrotum iter facturum. **Bädda up ſängen**, Lectum inſtruere. *Abſolutè.* **Bädda**, Lectum ſternere.

Bäddning, m. 2. Sternendi actus, conf. **Bädda**.

Bäfwa, v. n. 1. Trepidare, conf. **Darra**, ex. gr. **Jorden bäfwade**, Trepidavit humus. **Med bäfwande röſt**, Tremula voce.

Bäfwan, f. Trepidatio.

Bäfwer, m. 2. Caſtor. *Def.* **Bäfren**, *Plur.* **Bäfrar**.

Bäfwergäll, n. 4. Caſtoreum.

Bägare, m. 2. Poculum.

Bägge, pron. Uterque, conf. **Båda**, ex. gr. **Af bägge könen**, Utriusque ſexus. **Bägges vår önſkan**, Utriusque noſtrûm votum. **På bägge ſidorna**, In utroque latere. **Bägge ſlags**, Utriusque generis. **Med bägge händer**, Ambabus manibus. *Compoſ.* **Bäggedera**, Uterque.

Bälg, m. 2. Venter, *v. pleb. Aliter.* **Bälg**, ex. gr. **Säden går nu i bälg**, Creſcentes ſpicæ in folliculos jam exſurgunt.

Item: **Bälg**, *alias.* **Blåsbälg**. *Plur.* **Bälgar**, Follis grandior. *Horum uſus eſt in uſtrinis, & ejusmodi*, conf. **Puſt**.

Bält, *vide* **Belt**.

Bälte, n. 4. Balteum, conf. **Gördel**. *Locut. proverb.* **Spänna bälte med någon**, Cum aliquo certamen inire. **Det war et hugg i bälte**, Damni id cauſſa fuit.

Bän-

Bända, v. a. 2. Expandendo trudere ſeu vellere, ex. gr. Bända ifrån et bräde, Aſſerem inſtrumento inſerpoſito, divellere. Bända up en dör, Inſtrumento intergeſto januam vi aperire. En klädning ſom bänder, Veſtis quæ corpus ſtringit.

Bände, n. 4. Repoſitorium penſile.

Bänk, m. 2. Subſellium. Bänkar i kyrkan, Subſellia in templo, conf. Mullbänk. *Item*: Bänk, *alias*. Fallbänk, *quod vide*.

Bär, n. 4. Bacca. *Aliter*. Bår. *Pr. Indic. verb*. Bära.

Bära, v. a. 4. Portare. Geſtare. Ferre. *Pr.* Bärer. *Constr.* Bär. *Ipf.* Bar. *Pf.* Burit. Buren, p. p. *Def. & Plur.* Burne, ex. gr. Han bär ſin börda, Onus geſtat ſuum. Båten bar icke ſå mycket, Tantum ſcapha ferre non potuit. Hwart bär han burit boken? Librum quo tulit? Bära fruckt, Fructus geſtare.

Item: Bära, ex. gr. Bära afſky för något, Aliquid averſari. Bära wördnad, wänſkap, för någon, Aliquem veneratione, amicitia, proſequi. Bära hat til någon, Odio aliquem habere. Bära godt hjerta för någon, Benigno cordis affectu aliquem amplecti. Bära fruckt, Fructum ferre. Bära witnesbörd, Teſtimonium perhibere. Iſen bär intet, Tenuior onera non ſuſtinet glacies. Bära wäl ſin ålder, Senio eſſe vegeto. Bära händer på någon, Manus alicui inferre. Kon har burit eller ſkall bära, Vacca fœtum edidit vel editura eſt. Bära märke för något, Alicujus rei ſignum referre. *Proverbialiter*. Det bär ſyn för ſägn, Dictorum fidem firmat conſpectus. Bära ſig, *Recipr.* ex. gr. Det bär ſig icke för honom, Non ei facultates ſufficiunt. Han ſtår i nåd hos Konungen, men det lär icke länge bära ſig, Gratia apud Regem valet, ſed din forſan id non durabit. Den anläggningen kan nog bära ſig, Inſtitutum conſtare quidem illud poteſt. Bära ſig åt, Seſe gerere, ex. gr. Huru bar han ſig åt? Quomodo ſe gerebat? Bära ſig wäl eller illa åt, Benè vel malè ſeſe gerere. Huru har du burit dig åt? Quid commiſiſti? Bära ſig til, conf. Bära til.

Item: Bära af, Deportare. *Aliter*, ex. gr. Hwart bär det af? Quo itur? Det bar af för honom til ſtaden, Ibat in urbem. Bära bårt, E medio quid portare. Bära emot, Obviam portare. *Aliter*, ex. gr. Maten bär emot, Tædet cibi. Det bar ſå emot, Adeò id repugnabat. Bära före, *vide* Förebära. Bära fram, conf. Frambära. Bära hos ſig, ex gr. Bära penningar hos ſig, Secum ferre argentum. *Aliter*, ex. gr. Han har burit det hos ſig i flera år, Plures id annos animo celatum habuit. Bära ihop, Congerere. *Aliter*, ex. gr. Det bar ihop för dem, Se invicem aggreſſi ſunt. Huru kan det bära ihop? Quomodo iſta convenient? Bära igen, Reportare. Bära in, Intrò portare. Bära ned, Deorſum quid portare. *Aliter*, ex. gr. Det bar ned på iſen, Glacie rupta illabendum fuit. Bära omkull, ex. gr. Det bar omkull för dem, Subverſi cecidere. Bära på, Ad augendum quid adportare. Aggerere. *Aliter*, ex. gr. Jag bar på honom hwad han ſagt, Dicta ab eo regerebam. Hwart ſkall det bära på? Quò eundum? Bära til, Apportare. *Aliter*, ex. gr. Det bar ſå til, Ita accidit. Säg mig huru det bar til, Quomodo contigerit, mihi dicas. Bära up, Surſum vel de loco inferiori geſtare, conf. Upbära. *Aliter*, ex. gr. Bära up huſwudet, Caput gerere erectum: Bära up för gillt, Validum vel adæquatum quid reputare. Bära up bannor, ſtryk, Objurgari, Vapulare. Bära up ſlåvet på en mantel, Partem pallii ſerpentem ferre. Bära upföre, Surſum quid geſtare. *Aliter*, ex. gr. Det bär upföre eller utföre, Via in acclive vel in declive fert. Bära ut, Foras portare. Exportare. Bära åt, ex. gr. Bära åt en något, Alicui quid apportare. *Aliter*, ex. gr. Det bär icke åt, Ita non aptum vel commodum erit. Wägen bar åt wenſter, In ſiniſtram ducebat via.

Bärande, p. a. Portans. Geſtans, *verb.* Bära. *Subſtantivè*. Bärande, Portatio. Geſtatio. *Adjectivè*. Bärande, Fertilis. Fructifer, ex. gr. Bärande åker, Fertilis ager, conf. Bördig. *Aliter*. Bärande ko, Vacca prægnans.

Bärare, m. 2. Geſtator. Portator. Vector.
Bärſis, m. 2. Cimex baccarum.
Bärg. Bärga, n. *vide* Berg, n.
Bärling, m. 2. Vectis, *quo quid portatur*, conf. Håſte.
Bärning, m. 2. Geſtatio. Portatio. *Aliter*, ex. gr. Kon dödde i bärningen, Vacca parturiens moriebatur. Bärnings tiden, Tempus prægnationis, *vaccarum & ejusmodi*.
Bärnſten, m. Succinum. Electrum.
Bäſk, adj. Subamarus, conf. Amper. Bitter, ex. gr. Humle gör drickat bäſkt, Lupulus cerevisiam reddit subamaram. Malört ſmakar bäſk, Absinthium saporis est subamari.
Bäſka, f. 1. Sapor subamarus, conf. Bäſk.
Bäſkhet, f. 3. Amarities, conf. Bäſk.
Bäſkna, v. n. 1. Amarescere, conf. Bäſk.
Bäſt, adj. *Sup.* Optimus. Bäſte. *Def.* conf. *Poſ.* God, ex. gr. Den bäſte af dem, Illorum optimus. Det är bäſt, at ſå göra, Ita facere, optimum erit. Han wet icke ſitt bäſta, Quod ſibi optimum ſit, nescit. I bäſta måtta, Modo optimo. Uttyda til det bäſta, In melius interpretari. Hoppas det bäſta, Meliora sperare. *Item*: Bäſt, *Adverbialiter*, ex. gr. Han wet det bäſt, Is optimè norit. Du gör bäſt däri, In hoc optimè tibi consulueris. Som bäſt, ex. gr. Hålla up at åta, når det ſmakar ſom bäſt, Esu desistere, dum sapore quis maxime delectatur. När jag ſom bäſt höll på at ſkrifwa, Cum maximè scriberem.
Item: Bäſta, ex. gr. Det allmänna bäſta, Salus publica. Se på ſitt eget bäſta, Proprio commodo consulere. Göra ſitt bäſta, Quantum in se est agere. Hafwa något til bäſta, Ad victum necessaria habere. Få ſig något til bäſta, Cibum sumere.
Bättra, v. a. 1. Emendare. Corrigere. Bättrad, p. p. ex. gr. Bättra wårt med hälſten wärre, Malum in pejus corrigere. Bättre GUD! *vel* GUD bättre! DEus meliora! Bättra efter hwad ſom är felat, Errata corrigere. *Aliter*, ex. gr. Bättra något ſom är ſönder, Discerptum quid resarcire, conf. Förbättra. Bättra ſig, *Resipisc.* Emendare ſe. Resipiſcere, *v. ec.*

Bättre, adj. *Compar.* Melior, conf. *Poſ.* God, ex. gr. Han blir bättre, Melior evadit, *Aliter* Convaleſcit. Det är långt bättre, Longè id melius erit. Många bättre tider, Meliora exſpectare tempora. Bättre köp, Pretium diminutum. Det blir wåt bättre, Meliora speranda. *Item*: Bättre. *Adverbialiter*, ex. gr. Han wet det bättre, Melius id is noverit. Göra en ting bättre, än en annan, Melius quam aker quicquam facere. Bättre fram, In anticum *vel* in futurum aliquantulum.
Bättring, m. 2. Mutatio in melius, conf. Förbättring, ex. gr. Sjukdomen liknar ſig til bättring, Morbus in melius mutari videtur. *Aliter*. Göra bättring, Resipiſcere, *v. ec.*
Böcker, *Plur.* conf. Bok.
Böckling, m. 2. Alec. Harengus fumo torrefactus.
Böd, *Ipf. verb.* Bjuda.
Bödel, m. 2. Carnifex. *Def.* Bödlen. *Plur.* Bödlar.
Bögd, part. Flexus. *Ipf.* Bögde, *verb.* Böja. *Item*: Bögd. *Adjectivè*. Propensus, ex. gr. Han är bögd til alt godt, In omne bonum propensus est.
Bögel, m. 2. Arcuatum quid fabrile. *Def.* Böglen. *Plur.* Böglar, ex. gr. Bögel på en wärja, Gladii capularis arcus. *Hinc*: Stegbögel, *&c.*
Böjning, m. 2. Flexio.
Böja, v. a. 2. Flectere. *Pr.* Böjer. *Ipf.* Bögde. *Pf.* Bögt. Bögd, p. p. er. gr. Böja en käpp, Baculum flectere. Böja knä, Genu flectere. Bög hans ſinne til det goda, Illius in bonum reduc animum. Böja ſig, *Recipr.* Se flectere, ex. gr. Käppen böjer ſig, Baculus curvescit. *Aliter*. Böja ſig, Sese inclinare. Böja ſig undan, Inclinando se subducere. Böja af, Flectendo abrumpere, conf. Afböja. Böja in, Introrsum quid flectere. Böja ut, Extrorsum quid flectere.
Böjelig, adj. Flexilis.
Böjelighet, f. 3. Flexibilitas.
Böjelſe, m. 3. Inclinatio animi, ex. gr. Följa ſina böjelſer, Inclinationes animi sequi.

Capi-

Cupiditati obſequi. En yngling af god böjelſe, Bonæ indolis juvenis. *Item*: Böjelſe, Declinatio grammat. Ordens böjelſer, Verborum flexiones.

Bök, s. 2. Fagus, *al.* Bok.

Böka, v. a. 1. Roſtro fodere, *porcorum eſt & ejusmodi.* Bökad, p. p. Böka up, Roſtro effodere. *Partieip.* Upbökad.

Böla, v. n. 1. Boare, *taurorum eſt*, conf. Råma. Wråla. *Subſtantivè.* Bölande, Boatus.

Böld, m. 3. Bubo. Glandula inflammata, conf. Bolde.

Bölja, f. 1. Unda. Fluctus.

Bön, f. 3. Precatio. Preces. *Plur.* Böner, ex. gr. Hålla ſin bön *vel* Göra bön, Preces fundere. Unna mig en bön, Precibus meis annuus. HErrans bön, Oratio Domini. Kyrkoböner, Orationes eccleſiæ. Preces ſacræ. Gå i bönen, In templum hora precationum ire.

Böna, f. 1. Faba. Turkiſka Böner, Phaſeolus vulgaris.

Bönder, *Plur.* conf. Bonde.

Bönedag, m. 2. Dies ſupplicationum ſolennis & feſtus.

Bönepſalm, m. 3. Pſalmus precationis.

Böneſkrift, f. 3. Libellus ſupplex. *Gall.* Supplique.

Böneſuck, m. 2. Suſpirium ſupplex.

Bönfalla, v. n. 4. Supplicare. *Cj.* Falla.

Bönhöra, v. a. 2. Preces exaudire. Bönhörd, p. p.

Bönhörelſe, m. 3. Exauditio precum.

Bönſtund, f. 3. Hora precationum in templis.

Bönås, m. 2. Artifex vel opifex imperitus. *Hinc*: Bönåſa, v. n. 1. Artem vel opificium ineptè exercere. Bönåſeri, n. Artis vel opificii exercitium rude vel ineptum.

Bör, m. *Dr.* Få bör *vel* Få bör i ſeglen, Vento ſecundo *vel* velis inflatis duci. *Aliter.* Bör, *Pr. Indic. verb.* Böra.

Böra, v. n. 2. Debere. Oportere. *Pr.* Bör. *Ipf.* Borde. *Pf.* Bort, ex. gr. Jag bör göra det, Id facere debeo. Som jag bör, Sicut oportet. Han borde icke ſäga det, Id dicere non debebat. Han har bort haſwa det, Illius id eſſe oportuit. *Aliter*, ex. gr. Det bör nu honom, Illius jam erunt partes.

Börd, m. 2. Nativitas. Genus, ex. gr. Han är til börd en Tyſk, Natione Germanus eſt. Han leder ſin börd ifrån Hercules, Ducit ab Hercule genus.

Item: Börd, Partus, *alias.* Barnsbörd, ex. gr. En lyckelig börd, Partus felix. *Hinc*: Efterbörd.

Item: Börd, Retractus. Börds Rätt, Jus retractus. Utom börd, Extra retractum. Bördslöſen, Redemtio retractu facta. *Aliter*, ex. gr. Det är hans börd at göra det, Ordine ſequitur cui id faciendum. *Aliter.* Börd, *vide* Bör, Ventus.

Börda, f. 1. Onus. Sarcina, ex. gr. En oswäglig börda, Onus intolerabile. *Compoſ.* Wedbörda, Lignorum cæſorum ſarcina &c. *Proverbialiter.* Lägga ſten på börda, Afflictionum quid addere.

Börda, v. a. 1. Retrahere. Jure retractus vindicare. Bördad, p. p. Börda in, Retractu quid ſibi vindicare.

Bördeſkilling, m. 2. Pretium retractus.

Bördig, adj. Oriundus, ex. gr. Han är bördig ifrån Holland, Ex Hollandia oriundus.

Item: Bördig, Fertilis, ex. gr. En bördig åker, Fertilis ager, conf. Fruktbar.

Bördighet, f. 3. Fertilitas, *terræ.*

Bördsrätt, m. Jus retractus.

Börſaſt, *Adjectivè.* Vento contrario retentus.

Börja, v. a. 1. Incipere. Ordiri. Börjad, p. p. conf. Begynna, ex. gr. Han började ſitt tal ſåledes, Ita ſermonem exorſus eſt. Han börjar blifwa gammal, Senescere incipit. Han har börjat med det, Eo inchoavit. Det börjar regna, Pluere incipit.

Början, f. Initium, ex. gr. Det är allenaſt til en början, Initium ſolummodo hoc abſolvitur. Wid början af året, Sub initio anni. Han war i början god, Initio bonus erat, conf. Begynnelſe.

Börs, m. 2. Locus emporii, ubi mercatores ſtato tempore negotiandi cauſſa conveniunt.

Item: Böre, Marſupium. Guldbörs, Marſupium aureis refertum.

Börting, m. 2. *vide* Örlap.

Böſſa, v. 1. Bombarda, ex. gr. Skiuta med böſſa, Bombarda ferire, conf. Skiuta af. *Compoſ.* Böſſlås, Sera bombardæ. Böſſpipa, Bombardæ fiſtula ſeu tubulus. Böſſkott, Ictus bombardæ. Böſſſtock, Bombardæ ſcapus, conf. *ſimpl.*

Item: Böſſa, Theca, *cui quid ingeritur in inſtrumentis & ejusmodi*, conf. Fattigböſſa, ꝛc.

Böſta, v. a. 1. Fortius moliri, *ad effodiendum vel aperiendum quid. Dr.* ex. gr. Böſta i jorden, In terra fodere. Böſta på dören, Januam fortius incutiendo aperire velle.

Böſte, n. 4. Inſtrumentum, cujus uſus eſt dum quid vi eruendum vel aperiendum.

Böta, v. n. 3. Mulctam erogare, conf. Plickta.

Böter, *Pr. Indic. verb.* Böta. *Aliter.* Böter, *perperam pro* Bötor.

Bötor, *Plur.* Pecunia mulctatitia. Mulcta, conf. Plickt. Wite, ex. gr. Fälla en *vel* Slå en på bötor, Mulcta punire. Erlägga bötor, Mulctam ſolvere. Lägga bötor på, Mulctam irrogare. *Hinc*: Bötespenningar, Pecunia mulctatitia.

Böxor, *Plur.* Femoralia, *v. pleb.* conf. Benkläder. *Compoſ.* Böxband, Vinculum quo femoralia conſtringuntur. Böxknapp, Globulus femoralium. Böxlinning, Femorali aſſutum transverſum, conf. *ſimpl.*

Böxſäck, m. 2. Sacculus femoralium. *Hinc*: Böxſäcks ur, conf. Fickur. Böxſäcks penning, Nummus ſervandus, quem quis ſecum fert. Böxſäcks penningar, conf. Handpenningar.

C.

C, *Nota.* Några främmande ord, ſom böras med denna bokſtafwen, ſkriſwas nu, efter allmänna bruket, med K, och böra där ſökas, Quædam vocabula peregrina, ab hac litera incipientia, uſu jam recepto per K ſcribuntur, quæ ibi quæras.

Cabinet, n. 4. Conclavium interius, *v. per. Item*: Cabinet, Arcula pro condendis pretioſis. *Hinc*: Myntcabinet, ꝛc. *Aliter.* Konungens Cabinet, Conſilium Regis minus.

Cablio, m. 3. Gadus. Morhua, *piſc.*

Cadet, m. 3. Adoleſcens, inſtitutione Regia peculiari publicè informandus & exercendus.

Caffe, n. Coffea. *Compoſ.* Caffehus, Taberna ubi venditur coffeæ potus. Caffekanna, Vaſculum potus coffeæ. Caffekokare, Coctor potus coffeæ.

Calabas, m. Cucurbita lagenaria.

Calender, m. 2. Calendarium. *Def.* Calendren.

Camfer, m. Camphora.

Canal, m. 3. Canalis, *v. lat. Abſolut.* Canalen, Fretum inter Galliam & Britanniam.

Canariefogel, m. 2. Paſſer canarienſis. Swenſk Canariefogel, Loxia. Chloris.

Canariefrö, n. *Collectivum.* Semina phalaris canarienſis.

Canarieſeck, m. Vinum canarium.

Canarieſocker, n. 4. Saccharum canaricum.

Canceller, *Cancellie*, *vide* Cantzler, ꝛc.

Canel, m. Cinnamomum, *alias* Canelbark.

Canon, m. 3. Tormentum bellicum, conf. Stycke, ex. gr. Skiuta med canoner, Tormentis ferire. *Compoſ.* Canonkula, Globus tormenti. Canonſkott, Ictus tormentorum.

Canonad, m. E tormentis pugna.

Canonera, v. a. 1. Tormenta explodere.

Canoniſera, v. a. 1. Canonizare. Göra en död menniſka til helgon. Brukas i Påfwedömet.

Canoniſke Böckerna, Libri canonici.

Cantzler, m. 3. Cancellarius. *Compoſ.* Hof-Cantzler. Academie Cantzler, conf. *ſimpl.*

Cantzlie, n. Cancellaria. *Compoſ.* Cantzlie-Collegium, Collegium Cancellariæ. Cantzlie-Råd, Collegii Cancellariæ Conſiliarius. Cantzlie Gebyr, Pecunia miniſtris Cancellariæ ſolvenda.

Cantzliſt, m. 3. Cancelliſta. Scriba.

Cap, n. Caput vel Promontorium, *term. naut. Aliter.* Cap, *vide* Kap.

Capell, n. 4. Sacellum.

Item: Capell, Muſicorum ordo. Hof-Capellet, Muſicorum ordo aulicus.

Ca-

Capellan, m. 3. Sacellanus. Paſtorum eccleſiæ comminiſter.

Capellmåſtare, m. 2. Director muſices.

Capital, n. 4. Sors. Summa pecuniæ extra uſuram. Caput, conf. Huſwudſtol.

Capitel, n. 4. Caput in libris. *Def.* Capitlet. *Plur.* *Def.* Capitlen.

Item: Capitel, ex. gr. Domcapitel, Conſiſtorium eccleſiaſticum ad templum cathedrale. Ordens Capitel, Conventus ordinis equeſtris.

Capiten, m. 3. Centurio.

Capitulera, v. n. 1. Certis conditionibus ſe tradere, conf. Dagtinga. Capitulation, Conventio ejusmodi. Säges om belägrade, eller inſpärrade, når de hålla på at öfwerens komma med fienden, at gifwa ſig i des händer.

Caprifol, m. 2. conf. Luftſpräng. Skåra caprioler, conf. Skära.

Capris, m. Caparis.

Caracter, m. 3. Titulus muneris. Tjenſtetitel.

Caravan, m. 3. Societas mercatorum cum comitatu, per deſerta Aſiatica. Et ſälſkap af handlande, och deras medföljе, ſom reſa igenom de Aſiatiſka öknarne.

Carbunkel, m. 2. Carbunculus. *Def.* Carbunklen. *Plur.* Carbunklar.

Cardbenedict, m. Carduus benedictus, *plans.*

Cardinal, m. 3. Cardinalis.

Cardmumma, f. Cardamomum.

Cardus, m. 3. Involucrum chartaceum, quo certa quantitas tabaci, pulveris pyrii &c. continetur. *Hinc*: Cardus-Tobak, Tabacum diſſectum ad fumandum.

Carelen, n. Carelia. *Finlandiæ provincia.*

Carmoſin, n. Color cramefinus. Carmoſinrödt, Rubrum cramefinum.

Carneol, m. 3. Carneolus, *ſilex.*

Carolin, m. 3. Carolinus, *moneta argentea in Svecia.*

Carta, f. 1. Mappa *vel* Charta, *alias* Landcarta. Geographiſk Carta, Mappa geographica. Carta öfwer Mälaren, Mappa lacum Melaren exhibens. *Aliter*, ex. gr. Det ſkall ſkrifwas på carta, In charta ſigillata id ſcribendum.

Cartel, n. 4. Conventio de fugitivis extradendis. Öfwerens kommelſe om rymmares utleſwerering.

Caſſa, f. 1. Fiſcus, ex. gr. Haſwa caſſan om händer, Fiſci curam habere. Krynans caſſa, Fiſcus regni. *Hinc*: Caſſör, m. 3. Miniſter, cui fiſcus concreditus eſt.

Caſtanje, f. 3. *Plur.* Caſtanjer, Fagi caſtaneæ fructus. Caſtanje träd, Caſtanea. (Fagus.)

Caſtell, n. 4. Caſtellum, conf. Skans.

Caſtor, m. conf. Båfwer.

Catechees, m. 3. Catechiſmus.

Catheder, m. 2. Cathedra. *Def.* Cathedren.

Catholik, m. 3. Catholicus. Papicola. *Hinc*: *Adj.* Catholiſk, Catholicus.

Catoptriken, m. *Def.* Catoptrica. Läran om ſträlars brytning och återkaſtning.

Cattun, n. 4. Textum ex lana bombycina, floribus diſtinctum. *Hinc*: Cattuns Tryckeri, conf. *ſimpl.*

Cavalerie, n. 4. Equitatus, *v. Gall.* conf. Rytteri. *Hinc*: Cavaleriſt, m. 3. Ex equitatu quis. *Item*: Artis equitandi peritus.

Cavaljer, m. 3. *v. Gall. Plur.* Cavaljerer.

Caviar, m. Eſculentum ex ovis ſturionum.

Ceder, m. 2. Cedrus. *Def.* Cedren. *Plur.* Cedrar, *alias* Cederträd.

Cement, n. 4. Gluten argillaceum, quo junguntur lateres, conf. Kitt.

Cenſor, m. 3. Miniſter publicus, cujus eſt ſcriptorum imprimendorum cenſuram agere. *Hinc*: Cenſur, m. Cenſura. Cenſurera, v. a. 1. Cenſuram agere in typographicis. *Particip.* Cenſurerad.

Centner, m. Centenarius. Modus ponderandi, facit 100 Skålpund. *Plur.* Centner.

Central kraft, m. Vis centripeta vel centrifuga.

Ceremonie, f. 3. Cæremonia. Ritus ſolennis. *Plur.* Ceremonier. *Hinc*: Ceremoniel, n. 4. Ordning om hwad wid högtidliga tilfällen bör i ackt tagas.

Ceremonie Måſtare, m. Regi à cæremoniis.

Certepartie, n. conf. Befrachtnings bref.

Chamad, m. *v. Gall.* Tecken med trumſlag, når de belägrade wilja gifwa up ſkiftningen.

Cham-

Champignon, *vide* Schampinjon.

Chef, M. 3. *v. Gall.* Chef för et regemente, är detſamma, ſom Öfwerſte. *General en chef.* Krigsmagtens anförare.

Chemie, F. Chemia. Läran om kroppars grundämnen, ſammanſättning, och ſättet at utröna deras inre wäſende och beſkaffenhet. *Hinc:* *Adj.* Chemiſk, Chemicus.

Chirurgie, F. Chirurgia. Fältſkärs konſten.

Chirurgus, M. conf. Fältſkär. *Plur.* Chirurgi.

Chor, N. 4. Chorus. Choret i kyrkan, Templi chorus. Chorkåpa, Pallium epiſcopale, certis ritibus deſtinatum. Chor i muſik, In muſicis chorus.

Chocolade, *vide* Schoklad.

Chriſten, *Adjectivè.* Chriſtianus. *Def.* & *Plur.* Chriſtne, ex. gr. Den Chriſtna läran, Religio Chriſtiana. *Item:* *Subſtantivè*, ex. gr. Fyra Turkar och en Chriſten, Turcarum quatuor, & unus Chriſtianus.

Chriſtendom, M. 2. Doctrina Chriſti. Religio Chriſtiana, ex. gr. Han är hemma i ſin Chriſtendom, Religionis Chriſtianæ probè gnarus eſt, conf. Chriſtenhet.

Chriſtenhet, F. 3. Chriſtianismus, conf. Chriſtendom.

Chriſtlig, ADJ. Animo & moribus Chriſtianus. *Hinc:* *Adv.* Chriſtligen, Chriſtianè.

Chriſtna, V. A. 1. Baptizare. Chriſtnad, p. p. conf. Döpa.

Chriſtning, M. 2. Baptizandi actus, conf. Dop. *Hinc:* Chriſtning-barn, Infans baptizandus.

Chronologie, F. Chronologia. Tideräkning. *Hinc:* *Adj.* Chronologiſk, Chronologicus.

Churfurſte, M. 2. Elector Imperii Rom. Germ. *Hinc:* *Adj.* Churfurſtlig, Electoralis. Churfurſtendöme, N. 4. Electoratus. Chur-Prins, Princeps Electoratus hæreditarius.

Chymie, *vide* Chemie.

Cinober, M. Cinnabaris. *Def.* Cinobren. Bergcinober, Cinnabaris nativa. Målarcinober, Cinnabaris factitia.

Cirkel, M. 2. Circulus. Cyclus. *Def.* Cirklen. *Plur.* Cirklar, ex. gr. I en cirkel, In circulo *vel* In circulum. Mitt i cirklen, In centro circuli. Cirklar på globen, In globo circuli. Göra en cirkel, Circulum formare.

Item: Cirkel, Circinus, ex. gr. Göra en cirkel, Circinum facere. Måta med cirkeln, Circino metiri.

Cirkelbåge, M. 2. Arcus circuli.

Cirkelrund, ADJ. Circularis.

Cirkelwis, ADV. Circulatim.

Cirkla, V. A. 1. Accuratè facere. Quaſi circino demetiri. Cirklad, p. p.

Citadell, N. 4. *v. Gall.* conf. Skans.

Citera, V. A. 1. Citare. Säges när en auctor anförer hwad andre ſagt. *Aliter.* Citera, *vide* Stämma. *Hinc:* Citering, Citatio.

Citra, *alias.* Zitra, conf.

Citron, M. 3. Citrus. Pomum citreum. Citronträd, Citrus medica. Citronſkal, Cortex mali citrei. Citron-Meliß, Meliſſa citrea *vel* officinalis.

Claß, M. 3. Claſſis. Hominum rerumve certa diviſio.

Claver, N. 4. Inſtrumentum muſic. tangentibus, qui chordas pulſant, inſtructum. Clav-Cymbal, conf. Cymbal.

Clerk, M. 3. Clericus quis. Clerkeri, N. Ordo clericus.

Climat, N. 4. Clima, *alias.* Luftſtrek.

Cobeber, M. Cubeba. *Def.* Cobebren.

Colik, M. Colica, *morb.* conf. Flen. Ref.

Collegium, N. 4. Collegium. *Plur.* Collegier, conf. Canzlie-Collegium, &c. *ſuis locis. Aliter.* Profeſſorernas collegier wid Academierna. Det är, deras privata föreläſningar, Profeſſorum ad Academias prælectiones privatæ.

Coloqwint, M. Colocynthis. (Cucumis.)

Comediant, M. 3. Comœdus.

Comediantſka, F. 1. Actrix comica.

Comedie, F. 3. Comœdia, ex. gr. Spela comedier, Comœdias agere. Gå på comedien, Comœdiam ſpectatum ire.

Comet, M. 3. Cometa.

Commando, N. *term. milit.* ex. gr. Stå under någons commando, Prætoriæ alicujus poteſtati ſubeſſe. Han fick ade et commando, Cohortem emiſit. Föra commando, conf. Befäl.

Commendant, m. 3. Munimenti præfectus.

Commendera, v. a. 1. *term. milit.* ex. gr. Commendera en krigshår, Exercitui præesse. Han är commenderad, Juſſu prætoris abeſt.

Commercie-Collegium, n. Collegium commercii Regni. Commercie-Råd, Collegii commercii Conſiliarius.

Commiß, *Dr.* Commißbröd, Panis militibus deſtinatum. Commißkläde, Pannus militaris.

Commißarie, m. 3. Commiſſarius. *Muneris nomen publici. Plur.* Commißarier.

Commißion, m. 3. *Dr.* ex. gr. Hafwa något i commißion, In mandatis quid habere. Uträtta commißioner, Commiſſa expedire *Hinc*: Commißions Secreterare, Legati Secretarius.

Item: Commißion, Conſeſſus in ſpeciali cauſſa à Rege ordinatus, ex. gr. Utrednings Commißion. Skogs Commißion, conf. *ſimpl.* Riksens Stånders Commißion, Tribunal ſingulare ab ordinibus Regni conſtitutum. *Aliter.* Commißion, vocatur diploma, quo tempore belli piraticam exercere alicui conceditur.

Commißionär, m. 3. *v. Gall.* Cui quid agendum vel expediendum commiſſum eſt.

Communion, m. Sacræ Cœnæ adminiſtratio.

Communicera, v. a. 1. Communicare. Communicerad, p. p. conf. Meddela. *Aliter.* Communicera, Sacram adire cœnam. *Unde* Communicant, Qui ſacram adit cœnam.

Compagnie, n. 4. Societas, conf. Bolag, ex. gr. Handels Compagnie, Societas mercatoria. Gå i compagnie, conf. Ingå bolag. Oſt-Indiſka Compagniet, Societas commercii Indici Orientalis.

Item: Compagnie, Centuria militum, ex. gr. Han står wid ſammd Compagnie, Eidem centuriæ adſcriptus eſt.

Compaß, m. 3. Amuſium. Pyxis magnetica. *Dr.* ex. gr. Efter compaßen, Prout ad boream ſitus eſt, conf. Sjöcompaß.

Compliment, m. 3. *v. Gall. Plur.* Complimenter. *Hinc*: Complimentera, v. a. 1.

Compromiß, *vide* Obman.

Concept, n. 4. Scriptum prototypum. En Präſts concept, Sacerdotis concio ſcripta. *Proverbialiter*, ex. gr. Han kom ur ſina concepter, Ideæ ipſi turbatæ fuere. *Hinc* Concept papper, Vilioris materiæ charta, *oppon.* Skrifpapper.

Concert, m. 3. Concentus muſicus.

Concurs, m. Creditorum, de æris alieni prorata parte ſolutione, conventus, *term. jur.* Borgenärers ſammanſtötande, til betalning af en gäldenärs egendom.

Condition, m. *vide* Wilkor. *Aliter*, ex. gr. Hafwa condition hos någon, In miniſterium apud aliquem receptum eſſe.

Conditionerad, part. *Dr.* ex. gr. En wäl conditionerad bok, Nitidioris compactionis liber. *Aliter.* Conditionerad, *vide* Beſkaffad.

Confect, m. Bellaria. Dulciaria. *Gall.* Confiture.

Confiſcera, v. a. 1. Confiſcare. Confiſcerad, p. p.

Congreß, m. 3. Congreſſus Legatorum. Miniſtrars ſammankomſt, at handla om fred och dylikt.

Conjunctur, m. *Gall.* Conjoncture. *Plur.* Conjuncturer. Sakernas belägenhet imellan regerande, efter tidernas omſtiften.

Connoßement, n. 4. Libellus, mercium cum navi mittendarum deſignationem & deſcriptionem continens, gubernatoris nomine ſignata. En af Skeppare underteknad ſedel, ſom utwiſar de med honom ſände waror, til antal och beſkaffenhet.

Conſiſtorium, n. 4. *v. lat.* Conſeſſus ſacerdotum. Forum eccleſiaſticum. *Plur.* Conſiſtorier.

Conſonant, m. 3. Conſonans litera, *alias* Medlyding.

Conſtapel, m. 2. In re tormentaria militum primarius.

Conſtitutorial, n. 4. Literæ, quibus ad quicquam quis conſtituitur.

Contant, *Dr.* ex. gr. Köpa för contant, Præſente pecunia emere. Contante penningar, Pecunia numerata.

Context, m. Contextus. Så kallas det, ſom egentligen utgör en ſkrift, utom anmärkningar och dylikt.

Contor, N. 4. *Gallis.* Contoir. Benämner et rum, dår ſkrifning eller räkenſkaper haſ- was för händer.

Conterfej, N. *vide* Porträt.

Conterfejare, M. 2. Imaginum humanarum pictor.

Contraband, *v. Gall.* Contraband waror, Merces prohibitæ. Förbudne waror.

Contract, N. 4. Contractus. Pactum. *Plur.* Contracter. *Item*: Contract, Certarum paræciarum tractus, præpoſito (Proſt) in eccleſiaſticis ſubordinatus. *Aliter* Contract. *Adjective*, Membris perſtrictus.

Controll, M. Inſtitutio, qua actiones vel opera unius, obſervationi alterius ſubjecta ſunt. En anſtalt, hwarigenom den enas göremål eller werk, af en annan pröfwas. *Hinc*: Controllera, V. A. I. & Controlör, Publicus in ejusmodi negotiis miniſter.

Conus, M. *v. lat.* *Inde* Coniſk. *Adj. alias.* Kägelformig.

Convoj, M. Comitatus in defenſionem. *Hinc*: *verb.* Convojera. Följa med til någons ſäkerhet eller förſwar.

Copiſt, M. 3. Copiſta. Exſcriptor.

Corall, M. 3. Corallum. *Plur.* Coraller, Corallæ. Lithophyta.

Coriander, M. Coriandrum. Coriander frö, Semina Coriandri.

Corinter, *Plur.* Paſſulæ min. ſeu Corinthiac.

Cornet, M. 3. Vexillifer, *equitatus*, conf. Fändrik.

Item: Cornet, *Plur.* Corneter, Lingulæ ab indumento capitis mulierum in ornatum pendentes.

Corpral, M. 3. Decurio. *Hinc*: Corpralſkap, N. Manipulus militum a centuria ſubdiviſus.

Correctur, N. 4. Typis primum impreſſum corrigendum.

Correſpondent, M. 3. Cui literarum cum aliquo commercium. *Hinc*: Correſpondence, *vide* Bref-wexling, *verb.* Correſpondera.

Coupverdie, conf. Koſſerdie.

Credit, M. Fides publica vel privata, ex. gr. Den allmänna crediten, Fides publica. Taga waror på credit, Merces credias ſumere. Han har ingen credit, Nemo ei quicquam credit. *Aliter*, ex. gr. Han har ingen credit, Bona exutus eſt exiſtimatione. Stå i credit hos någon, Gratum apud aliquem acceptumque eſſe.

Creditera, V. A. I. Credere alicui quid. Creditera en för något, Creditum alicui rationibus inferre.

Creditiv, N. 4. Literæ, quibus ad exteros legati muniuntur. Oppet bref, hwarmed ſändebud förſes i deras utrikes beſtickning.

Item: Creditiv, Literæ ſponſoriæ pro pecunia alicubi ſumenda, quales peregrè proficiſcentibus concedi ſolent. Bref ſom plägа lemnas åt dem, ſom reſa utomlands, til at efter behof få upläna penningar.

Creditor, M. 3. conf. Borgenär.

Criticera, V. A. I. Aliorum ſcripta criſi ſua probare vel examinare. Criticerad, p. p.

Critik, M. 3. In aliena ſcripta animadverſio vel obſervatio. *Item*: Ars critica.

Crocodil, M. 3. Crocodilus. *Proverbialiter.* Crocodil-tårar, Lacrymæ fictæ.

Crona, *cum derivatis*, *vide* Krona.

Crucifix, N. 3. Chriſti in cruce imago. Chriſti bild på korſet.

Chryſolit, M. 3. Chryſolithus.

Chryſtall, *vide* Kriſtall.

Cub, M. 3. Cubus. En täruingformig kropp, med lika ſtora ſidor. *Item*: Cub, Numerus cubicus. *Inde Adj.* Cubiſk.

Cur, M. 3. Curatio medic. ex. gr. Ligga i cur, Curationem ſubire. Huscurer, Curationes domeſticæ.

Curator, M. 3. *v. lat.* En ſom uptraget är, at om någon ſak draga ſärſkild omſorg.

Curir, M. 3. *Gall.* Courier. En ſom owanligen affärdas med poſtärende.

Curs, M. conf. Wexel Curs.

Cymbal, M. 3. Cymbalum. Inſtrumentum muſic. *alias.* Clav-Cymbal.

Cypreß, M. 3. Cupreſſus.

Czar, M. 3. Czarus. *Ruſſiæ.*

D.

Dadel, M. 2. Dactylus. *Def.* Dadlen. *Plur.* Dadlar. Dadelträd, Phœnix dactylifera.

Dag,

Dag, m. 2. Dies, ex. gr. Sätta *sive* Lägga dag före, Diem præfinire. I dag, Hodiè. Hwar dag, Quotidiè, conf. Swardag. Annu i dag, Hodieque. Göra ſig en god dag, Certo die genio indulgere ſuo, conf. Godagar. På ljuſa dagen, *vel* Om ljuſa dagen, Luce palam. Natt och dag, Nycthemerum, conf. Dygn. *Aliter.* Natt och dag, Dies noctesque. Ligga til ljuſan dag, Usque dum luceſcit cubare. Dagen förut, Pridiè. Dagen efter, Poſtridiè. Om dagen, Interdiu. Hår om dagen, Ante aliquot dies. Huru mycket har han om dagen? Diurni quantum ei pretii tribuitur? En gång om dagen, Quovis die ſemel. Endera dagen, Propediem. *Proverbialiter.* Taga dagen ſom han kommer, In diem vivere. Hafwa goda dagar, Commodam degere vitam. *Aliter*, ex. gr. I fordna dagar, Temporibus antiquis. God dag! Salve! Lägga för en dag, In lucem proferre, conf. Dags.

Daga, *Dr.* ex. gr. Taga någon af daga, Aliquem interficere. Ligga å daga, In lucem proferre, *alias.* Å daga lägga.

Dagakarl, m. 2. Operarius mercenarius diurnus.

Dagas, v. d. i. *Imperf.* Luceſcere. Diluculum fieri, ex. gr. Jag kom dit når det dagades, Sub diluculo iſtuc veni.

Dagbok, f. 3. Diarium. *Plur.* Dagböcker.

Dager, *Dr.* ex. gr. För dager, Ante lucem. Innan det blef dager, Antequam luceſceret. Det blifwer dager, Lux diei imminet. Jag ſer ingen dager i den saken, Illa in re nil video lucis.

Dagg, m. Ros.

Item: Dagg, Reſtis, cujus uſus in caſtigatione nautarum.

Dagga, v. n. 1. *Imperf.* Rorare. Det daggar, Rorat.

Daggfull, adj. Rore plenus.

Daggig, adj. Roſcidus.

Daggmask, m. 2. Lumbricus terreſtris.

Dagjämning, m. 2. Æquinoctium. Dagjämnings linien, Æquator.

Daglig, adj. Quotidianus. Dagligen. *Adv.* Quotidiè. *Aliter*, ex. gr. Han wäxer dagligen, Indies creſcit.

Daglön, f. 3. Merces diurna.

Dagning, m. 2. Diluculum, conf. Gryning.

Dagom, adv. De die in diem.

Dags, *Genit. v.* Dag. *Dr.* ex. gr. Huru dags är det? Quousque jam diei? Härtill dags, In hunc usque diem. Fordom dags, Temporibus antiquis. Så dags på dagen, Ad iſtam diei horam. Daglig dags, Quolibet die. *Proverbialiter*, ex. gr. Han kommer så dags, poſt actum, vel ut dicitur, poſt feſtum, venit. Det är en dags ſanning, Veritas eſt luce meridiana clarior.

Item: Dags, *Adverbialiter verbis junctum, notat tempus, quo quid agendum*, ex. gr. Matdags, Tempus, quo edendum; Liggdags *vel* Sängdags, Tempus cubitum eundi. Hemdags, Tempus eundi domum. *Et ſic in aliis.*

Dagsarbete, n. 4. Opera diurna.

Dagsättning, m. 2. Crepuſculum.

Dagsled, m. 3. Iter unius diei, v. *ec.* conf. Dagsresa.

Dagsljus, n. 4. Lux diei, ex. gr. Han tål icke dagsljuſet, Lucem ſufferre nequit. *Aliter*, ex. gr. Bringa fram något i dagsljuſet, In lucem quid proferre. Det kommer en gång i dagsljuſet, Aliquando manifeſtum erit.

Dagsmidjan, f. 1. *Defin.* Meridianus hiems calor, quo ſolvuntur nives. *Vulgo:* Dagsmejan.

Dagspenning, m. 2. Merces operis diurna.

Dagsranden, m. *Def.* Lux oriens.

Dagsresa, f. 1. Iter unius diei.

Dagswerke, n. 4. Opera unius diei, rure præſtanda. Göra dagswerken på en Herregård, Ad prædium nobilis operam diurnam præſtare.

Dagswerkskarl, m. 2. Operarius ruralis conductitius in laborem diurnum, conf. Dagakarl. Torpare.

Dagtinga, v. a. 1. Certas conditiones, de quibus convenieudum, proponere, ex. gr. Dagtinga om fred, De pace ineunda certas conditiones proponere, conf. Capitulera.

Dagtingan, f. Conventionis actus. Pactio, conf. Dagtinga. *Item*: Dagtingan, *al.* Capitulation.

Dagwåljare, M. 2. Certos eligens dies, quibus quid agendum.

Dal, M. 2. Vallis. Convallis, conf. Dåld.

Dal *vel* Dalsland, Dalia. *Sveciæ provincia.*

Dalarne, *Plur.* Dalekarlia. *Sveciæ provincia.*

Daler, M. 2. Thalerus. *Def.* Dalern. *Plur.* Daler. *Modus numerandi pecuniam, quo* 1 daler *conſtat* 32 öre, *vel* 4 mark, conf. Rikesdaler.

Dalk, M. 2. Ex nimio labore in manibus callus.

Dalkarl, M. 2. Dalekarlus, conf. Dalarne.

Dalkulla, Mulier Dalekarlica.

Dallra, V. N. 1. Oſcillando vel undulando tremere, conf. Darra, ex. gr. En ſträng dallrar, Pulſa tremit chorda. Filbunke och något limacktigt dallrar af rörelſe, Lac coagulatum & glutinoſum quid, motu tremit.

Dallring, M. 2. Motus oſcillatione vel undulatione tremulus, conf. Dallra, conf. Darrning.

Dam, M. 2. Ciſterna. *Def.* Dammen, *Compoſ.* Fiſkdam, ꝛc.

Item: Dam, Aquis oppoſito aggere lacus, *alias.* Damsjö, conf. Qwarndam. *Sumitur & pro ipſo aggere. Hinc:* Dambol, N. Clauſtrum. Damlucka, F. 1. Emiſſarium. *Sumitur & pro ipſo clauſtro.*

Dam, Ludi genus cum latrunculis. (Bricka.) *Hinc:* Damſpel, N. 4. Ipſe ejusmodi ludus, conf. Schack.

Damaſka, F. 1. *Plur.* Damaſkor, Tibialia ceteris ſuperinduenda, ab uno latere aperta, globulis adſtringenda, *alias.* Snösockor *vel* Stöfletter.

Damaſt, N. 4. Texti ſerici genus unicolor, floribus ſparſum.

Damb, N. 4. Pulvis excitatus, conf. Doft. Stoft.

Damba, V. A. 1. Pulverem excitare, ex. gr. Du dambar ſå med wagnen, Curru adeò pulverem excitas. Damba icke min kläding, Ne veſtem meam pulvere conſpergas. *Impersonaliter.* Det dambar, Pulvis excitatus diſpergitur.

Item: Damba, Pulverem abſtergere, ex. gr. Damba kläder, Veſtes pulvere purgare. Damba af bordet, De menſa pulverem abſtergere. Dambad, p. p.

Dambig, ADJ. Pulvere conſperſus.

Dambol, N. 4. conf. *voc.* Dam.

Damborſte, M. 2. Penicillus ſetarius, quo loca ædium purgantur, conf. Kläds borſte.

Dame, F. 3. *v. Gall. notat fœminam dignitate honoratiorem. Plur.* Damer.

Damlucka, F. 1. conf. *voc.* Dam.

Damp, *Ipf. verb.* Dimpa.

Dana, V. A. 1. Creare. Formare, *v. Danic.* Danad, p. p.

Danaarf, N. 4. Hæreditas vacans vel caduca.

Dangla, *vide* Dingla.

Dank, M. 2. Candela viliſſima. *Proverbialiter.* Slå dank, In otio vagari, conf. Danka.

Danka, V. N. 1. Vagari. *Dr.* Gå och danka, *vel* Danka af och an, Oberrare. *Aliter.* Danka af, *vide* Afdanka.

Danmark, N. Dania.

Danneman, M. Paterfamilias, *ruſtic.* Dannequinna, Materfamilias.

Dans, M. 3. Chorea. Tripudium, ex. gr. Taga ſig en dans, Choream ingredi. Taga up en i dans, Saltatum aliquem *invitare.* Haſwa fördanſen, Inter ſaltandum ceteros præcedere. Hålla dans, Choreas habere, conf. Bal. *Compoſ.* Dans-ſkola, Ubi ars ſaltandi docetur. Dans-ſkor, Calcei ſaltatorii.

Danſa, V. A. 1. Saltare, ex. gr. Danſa på lina, In ſuſpenſo fune ſaltare. *Proverbialiter.* Danſa efter en annans pipa, Ad alterius nutum ſe componere. *Subſtantivè.* Danſande, Saltatio.

Danſare, M. 2. Saltator.

Danſerſka, F. 1. Saltatrix.

Danſk, ADJ. Danicus, ex. gr. Danſka folket, ſpråket, Gens, lingua, Danica. På Danſka, Danicè. Skrifwen på Danſka, Lingua Danica ſcriptus. *Abſolutè.* De Danſke, Dani.

Danſk, M. 2. Danus. *Def.* Danſken. *Plur.* Danſkarne. *Abſolutè.* Danſken, Natio Danica.

Danſka, F. 1. Mulier Danica.

Danſka, f. Lingua Danica, ex. gr. Öfwerſatt ifrån Danſkan, E lingua Danica translatus. Tala Danſka, Danicè loqui.

Danemåſtare, m. 2. Saltandi magiſter.

Danta, v. a. 1. Per invidiam malè loqui vel alicui quid objicere. **Dantad**, p. p. ex. gr. Danta på hwad en annan fådt, De quibuslibet ab alio acceptis malè loqui. Danta på hwad en annan giort, Alius geſta per invidiam ej objicere, conf. Förta-la. Tadla.

Dantning, m. 2. Actus, quo quis per invidiam malè loquitur, conf. Förtal. Tadel.

Dar *pro* **Dagar**, *Poëtice*, conf. Dag.

Darra, v. n. 1. Tremere, ex. gr. Darra ſom et aſplöf, Inſtar folii populei tremere. Huſet darrade af Canonſkotten., Ictibus tormentorum domus tremula agitabatur. Sedan herren ſtigit af, ſtod häſten och darrade, Cùm Dominus deſcendiſſet, tremebat equus. Med darrande hand, Tremula manu. *Subſtantivè.* Darrande, Tremor, conf. Bäfwa. Dallra. Skälfwa.

Darrhänd, adj. Cui manus tremulæ.

Darrning, m. 2. Tremendi actus. Tremor, conf. Dallring.

Dart, m. 2. Pugio, conf. Dolk.

Daſa, v. n. 1. Cubando otiari.

Daſk, n. Verbera, *v. pleb. Hinc: verb.* Daſka på, Verberibus excipere.

Dater, *Plur. v. per.* conf. Bedrifter, Res geſtæ heroicæ.

Datera, v. a. 1. Diem, quo quid ſcribitur, in eodem ſcripto ad finem deſignare. **Dateråd**, p. p. *v. per.*

Datum, n. Scripti dies.

De, *Plur. Pron.* Han. Den, conf. *Grammat.*

December, m. December menſis.

Decoct, m. 3. Decoctum pharmac. *v. per.*

Dedicera, v. a. 1. Dedicare, *de libris, v. per.* conf. Tilegna.

Dedication, m. 3. Dedicatio, *librorum.* Tilegnelſe-ſkrift.

Deg, m. 2. Depſitæ cum aqua farinæ maſſa. *Dicitur quoque de aliis maſſis ſimilibus.*

Degacktig, adj. Maſſæ farinaceæ depſitæ ſimilis.

Degel, m. 2. Caliculus fuſorius. *Def.* Deglen. *Plur.* Deglar.

Degig, adj. Maſſa farinacea depſita infectus vel conſperſus. *Aliter.* Degigt bröd, Panis non ſatis coctus.

Degtråg, n. 4. Mactra.

Deja, f. 1. Curatrix rei domeſticæ, imprimis pecuariæ in prædio.

Del, m. 2. Pars, ex. gr. Til en del, Ex parte. Han fick ſin del, Partem ſuam accepit, *aliter* Deſtinatum ei reportavit. För någon del, Aliqua ex parte. Til alla delar, Omni ex parte. Taga del i något, Alicujus rei participem ſe reddere. *Aliter.* För ingen del, Nulla ratione. För min del, Quantum ad me.

Dela, v. a. 1. Partiri. Dividere. *Pr.* Delar. *Ipf.* Delade, *vel* Delte. *Pf.* Delat, *vel* Delt. Delad, *vel* Delt, p. p. ex. gr. Dela i tu, In binas partes dividere. Bipertiri. Dela ſig imellan, Inter ſe partiri. Dela ſönder, In partes dividere. *Aliter.* Dela ord med någon, Verbis cum aliquo contendere. *Item:* Dela, Controverſiam movere. Litem agere, *term. jur.* Dela af, conf. Afdela, *aliter.* Dela af ſitt åt de fattige, De ſuo pauperibus tribuere. Dela af et rum, Locum ædium pariete intergetino dividere. Dela ifrån ſig, Partem cuique tribuere. Dela in, conf. Indela. Dela med ſig, Partiendo alii quid tradere. Dela ut, conf. Utdela.

Delacktig, adj. Particeps, ex. gr. Göra en delacktig af något, Alicujus rei aliquem participem facere. Delacktig i någon gerning, Alicujus facinoris particeps.

Delacktighet, f. 3. Participatio. Communicatio.

Delare, m. 2. Diviſor. Partitor.

Delbar, adj. Diviſibilis.

Delbarhet, f. 3. Diviſibilitas.

Delning, m. 2. Partitio, conf. Fördelning. *Hinc:* Delningsman, Partitor, ex. gr. hæreditatis.

Dels, adv. Partim. *Compoſ.* Endels, &c.

Deltaga, v. n. 4. Participare. *Cf.* Taga, ex. gr. Deltaga i någon ſorg, olycka, &c. Alicujus moeroris, infortunii, &c. particeps fieri. *Subſtantivè.* Deltagande, Alicujus rei particeps, *vel* Participatio, conf. Deltagare.

Deltagare, m. 2. Cui pars aliqua propria eſt, *alias* Delegare, conf. Deltagande.

Dem, *Caſ. obliq. Plur.* PRON. Han. Den, conf. *Grammat.*

Demant, m. 3. Adamas, conf. Brilljant. Roſenſten.

Den, PRON. Is. Iſte. Det, n. conf. *Grammat.* Den ſamme, Idem, n. Det ſamma.

Denne, PRON. Hic. Denna, Hæc. Detta, Hoc, conf. *Grammat.*

Der, *vide* Där.

Deras, *Genit. Plur.* PRON. Han. Den, conf. *Grammat.*

Des, *Genit.* PRON. Den, conf. *Grammat. Item*: Des, ex. gr. Icke des bättre, Haud eò melius. Icke des mindre, Nihilo minus. Han blir icke des mindre, Non eò minor fit. De bliſwa icke des fiere, Non eò plures fiunt. Han är des wärd, Eo dignus eſt. Des förinnan, Ante id, *vel* Antequam id eveniat. Des förutan, Sine hoc *vel* Præter illud, conf. Desutan. Des imellan, Interea. Inter hæc. Des mer, Eò magis. Til des, Usque dum. conf. Deſto.

Deslikes, ADV. Pariter. Similiter.

Desman, m. Moſchus. Desmans katt, *alias* Muſkus djur, conf.

Deß, *vide* Des.

Deße, *Plur.* PRON. Denne, conf. *Grammat.*

Deſt, ADJ. Obeſus, cui anhelitus difficilis. *Inde.* Deſthet, f. Obeſitas.

Deſto, *Particula hæc eandem vim habet, ac* Des, *quod vide*, ex. gr. Icke deſto mindre, Nihilo minus. Deſto bättre, Eò melius. De bliſwa deſto fiere, Eò plures fiunt. *Et ſic in ceteris. Differunt tamen in nonnullis, ut ab exemplis patet.*

Desutan, ADV. Præterea. Alioquin, conf. Des förutan, *voc.* Des.

Det, n. *Pron.* Han. Den, conf. *Grammat. Item*: Det, *Subintellecta conjunctionis particula*, At, *Quod.* ex. gr. Jag tror det är ſå, Credo quod ita ſit. De mente det war lätt, Quod facile eſſet, putabant, conf. *Gram.* C. XIV. §. 4.

Det ſamma, n. *Pron.* Den ſamme. *Item*: *Adverbialiter.* I det ſamma, Sub eò. Eodem momento, *quo quid agitur*, ex. gr. Juſt i det ſamma gick han förbi, Eò ipſo momento præteribat. Han talte, och i det ſamma nyſte han, Loquebatur, & ſub eò ſternutabat. Med det ſamma, ex. gr. Han går til min ſyſter, och med det ſamma kan han gå til min broder, Ad ſororem abit, & eo ipſo *vel* ſimul, ad fratrem ire poteſt. Det kan ſke med det ſamma, Id ſimul fieri poteſt.

Detta, n. *Pron.* Denne, conf. *Grammat. Adverbialiter.* För detta, Antehac.

Di, v. a. ANOM. Lactere, *infantium eſt.* Didd, p. p. conf. Dägga. *Pr.* Dir. *Ipf.* Didde. *Pf.* Didt, ex gr. Barnet dir ännu, Infans adhuc lactet. Giſwa di, Lactare. *Subſtantivè.* Diande, Lactendi vel ſugendi actus.

Diamant, *vide* Demant.

Diametet, m. Diametrus. *Def.* Diametren. Så kallas den linien, ſom går midt igenom en cirkel, och ſtår den i tu.

Dickt, m. 3. Fictio. Figmentum, ex. gr. Det är bara en dickt, Merum id eſt figmentum. Roa ſig med dickter, Fictionibus delectari.

Item: Dickt, Carmen, ex. gr. Epiſk dickt, Carmen epicum. Sorge-dickt, Carmen lugubre. Klage-dickt, Threnus, conf. Digt.

Dickta, v. a. 1. Fingere Dicktad, p. p. ex. gr. Poeterna haſwa dicktat, at Jupiter war en gud, Jovem eſſe deum, poëtæ finxerunt. Dickta något på någon, Alicui in vitium quid fingere. Dickta up, *vide* Updickta.

Item: Dickta ſtepp, Navem ſtipare. Navis rimas tomento obturare. Dicktad, p. p.

Dicktan, *Dr.* ex. gr. Det är all min dicktan och tracktan, *ſive*: All min dicktan och tracktan går därpå ut, Omni niſu in id feror.

Dicktare, m. 2. Fictor.

Dictera, v. a. 1. Dictare. Dicterad, p. p. Är at med hög röſt ſäga eller läſa up, hwad en annan ſkall ſkriſwa.

Dicktning, m. 2. Fingendi actus. *Item*: Navium ſtipatio, conf. Dickta.

Didd, *Part.* Didde. *Ipf. verb.* Di.

Djeſ-

Djefwul, M. Diabolus. *Def.* Djefwulen. *Plur.* Djeflar.

Djefwulſk, ADJ. Diabolicus.

Djefwulſkap, M. 3. Diabolicum quid.

Djekne, M. 2. Gymnaſiſta.

Djerf, ADJ. Protervus. *Def. & Plur.* Djerfwe. *Compar.* Djerfware. *Adverbialiter*, Djerft. Protervè, conf. Driſtig.

Djerfhet, F. 3. Protervia, conf. Driſtighet.

Djerfwas, V. D. 2. Protervè audere. *Pr.* Djerfwes. *Ipſ.* Djerfdes, conf. Driſta ſig.

Diet, M. 3. Diæta. Wiſs ordning i mat och drick.

Dig, *Caſ. obliq.* PRON. Du, conf. *Grammat.*

Diger, ADJ. Craſſus. *Def. & Plur.* Digre, ex. gr. Hin digre, Craſſus ille, conf. Tjock.

Item: Diger, Prægnans, *unde* Lambdiger. *Aliter*, ex. gr. Digert arbete, Ingens labor. Diger lön, Ingens præmium. Diger döden, Morbus lethifer epidemicus, quondam in Svecia graſſans.

Digna, V. N. 1. Senſim labi, *ictu quodam vel per deliquium animi*, conf. Signa. Digna ned, Idem.

Digt, ADV. Validè, ex. gr. Slå digt, Validè percutere. Han kan ljuga digt, Ampliter mentiri poteſt.

Dika, V. A. 1. Lacunas vel canales fodere. Foſſas agere in agris vel pratis, ad deducendas aquas. Dikad, P. P. Dika up, Lacunas refodere.

Dikare, M. 2. Lacunarum foſſor, conf. Dika.

Dike, N. 4. Lacuna vel foſſa in agris, ad vias publicas &c. ad deducendas aquas.

Dikning, M. 2. Lacunarum foſſio, conf. Dika.

Dill, M. Anethum graveolens.

Dimba, F. 1. Nebula rarior, conf. Töcken.

Dimbug, ADJ. Nebuloſus, conf. Dimba, conf. Töcknig.

Dimpa, V. N. 4. Labi. *Pr.* Dimper. *Ipſ.* Damp. *Pf.* Dumpit. *Dr. de corporibus majoris molis vel ponderis, dum repentè in caſum ruunt*, ex. gr. Stocken kan dimpa ned, Fieri poteſt, ut tignum labatur. Gåsen damp i backen ſom en ſäck, Puer in terram inſtar ſacci procidit.

Din, PRON. Tuus. N. Ditt, conf. *Grammat.* ex. gr. Det är din ſak, Tuum erit. Tua refert. För din ſkull, Te propter. Tua cauſſa. På dina wägnar, Tuo nomine.

Dingla, V. N. 1. Pendens motu huc illuc ferri, *de ponderoſis vel ſolidis*, conf. Slinka.

Dioptriken, M. *Def.* Dioptrica. Läran om ſträlars brytning och genomfart.

Diphtong, M. 3. Diphthongus. En bokſtaf, ſammanſatt af två vocaler.

Diplom, N. 4. Diploma. Et öppet Konunga bref, ſåſom Adels bref och dylikt.

Diſcant, M. Tonus acutus in concentu muſico, *v. per.*

Diſcurera, V. A. 1. Rationibus invicem allatis diſſerere. Tala om ſaker med ſtål mot och med.

Diſcours, M. 3. Diſcurſus. Colloquium ad rationes ultro citroque proferendas initum. Ett ſamtal om någon ſak, hwari ſtål mot och med anföras.

Diſk, M. 2. Abacus, in quo merces venum exponuntur, vel pecunia numeratur. *Item*: Menſa, *v. Germ. Proverbialiter.* Gå til ſamma diſk och buk, Ejusdem eſſe victus.

Diſkar, *Plur.* Vaſa menſæ, *de illis dicitur, cum ſublata in culinam ferunntur. Hinc*: Diſkbunke, Vas in quo menſæ vaſa lavantur. Diſktraſa, Abſtergendi mappula. Diſkwatten, Turbida ex ablutis aqua, conf. *ſimpl.*

Diſklag, N. 4. Sodalitium menſale. Convictatores.

Diſputation, M. 3. Diſſertatio. *Exercitium Academicum.*

Diſputera, V. N. 1. conf. Tala *vel* Säga emot. *Aliter.* Diſputera, Diſſertationem vel exercitium academicum edere.

Diß, M. 2. Papilla, *ſugendi*, conf. Napp.

Diſſa, V. A. 1. Sugere, *ex mamma vel papilla fictitia.*

Diſtingen, M. *Def.* Tempus nundinarum Upſalienſium. Diſtings marknad, Nundinæ Upſal.

Diſtrict, M. 3. Certus regionis vel urbis tractus, *v. per.*

Diſtillera, V. A. 1. Diſtillare. Diſtillerad, P. P. *Hinc*: Diſtillering, Diſtillandi actus.

Dit,

Dit, ADV. Illuc. Eò *Compoſ.* Dit tils, *vel* Dit intils, Eò usque, *temporis.* Dit åt, Eò verſus. Dit in, Illuc intrò. Dit öfwer, Illuc ultra. Dit ut, Illuc foras. *Aliter.* Ditt, conf. Ditt.

Ditt, N. *Pron.* Din, conf. *Grammat.* Mitt och ditt, Meum & tuum. *Aliis* Dit, cum t *ſimpl.*

Djup, N. 4. Profundum. Altum, ex. gr. Måta hafwets djup, Profundum maris metiri. Ligga på djupet, In alto jacere. Lägga ut på djupet, In altum deducere. Bottenlöſt djup, Abyſſus.

Djup, ADJ. Profundus, ex. gr. En djup brunn, Puteus profundus. Et djupt ſår, Vulnus profundum. Djupa fat och tallrikar, Patinæ & orbes demiſſioris fundi. *Aliter*, ex. gr. Djupa wågar, Viæ colluvie commota arduæ. Sitta i djupa tankar, Intenſi animi cogitationibus teneri. En djup ſorg, Luctus gravior. Djup ſömn, Arctior ſomnus. Djupt, *Adverbialiter*, ex. gr. Ligga djupt i wattnet, Aquas ſubire altius. Buga ſig djupt, Se maximè ad ſalutandum inclinare. Sitta djupt i tankarne, Attentius cogitationibus inhærere. *Proverbialiter*, ex. gr. Den karlen ligger djupt, Profundo is pollet judicio.

Djuphet, F. 3. Profundum, *alias.* Djuplek, *ſed perperam.*

Djupſinnig, ADJ. Profundus animi, conf. Sinnrik, *Adverbialiter*, Djupſinnigt, Acutè.

Djupſinnighet, F. 3. Ingenium profundum. Alta mens.

Djur, N. 4. Animal, ex. gr. Det underliga djuret, Mirandum illud animal. Djuren på marken, In terra animantia.

Djurgård, M. 2. Vivarium, *cervorum, capreolorum & ejusmodi.* Djurgårds waktare, Vivarii cuſtos.

Djurkånning, M. Zoologia.

Djurkretſen, M. *Def.* Zodiacus. Solens wäg i ſin ſneda gång årligen, ifrån Söder til Norr, och tilbaka.

Djur-Riket, N. *Def.* Regnum animale.

Dividera, *term. arith. Unde.* Dividering, Diviſio.

Dobbel, N. 4. Luſio cum teſſeris vel chartulis, *intempeſtiva & noxia*, conf. Spel.

Dobbla, V. N. 1. Aleis vel chartulis ludere, *intempeſtivè & immodicè*, conf. Spela.

Dobblare, M. 2. Aleator. Luſor cum teſſeris vel chartulis immoderatus, conf. Spelare.

Dock, CONJ. Tamen. Dock likwäl, Attamen.

Docka, E. 1. Pupa, *Puellarum infantium cum illis ludus eſt.*

Item: Docka, Faſciola filorum, ex. gr. En docka ſilke, Filorum ſericorum faſciola.

Item: Docka, Locus circumvallatus, ubi aquis emiſſis, naves in arido reparari poſſunt.

Doctor, M. 3. Doctor. *Tit. honor. Theol.* &c.

Document, N. 4. Scriptum ſeu Libellus. *Plur.* Documenter, *v. per.*

Doſ, M. 2. Dama. (Cervus) *alias* Doſhjort.

Doſhett, ADJ. conf. Doſwarmt.

Doſt, N. 4. Pulviſculus, *farinarum & ejusmodi*, conf. Damb. Stoft.

Doſta, V. N. 1. Pulviſculos emittere, *de farinis & ejusmodi.*

Doſwarm, *Adjectivè.* Calore ſuffocans. *Dr. dum temperies aëris tranquilli calore magis gravat, quam radii ipſi ſolis*, conf. Qwalmig.

Dog, *Ipſ. verb.* Dö, *alias & rectius* Döde.

Dogg, M. 2. Canis aquaticus aviarius, *alias* Engelſk Dogg.

Dogſen, conf. Duglig.

Dok, N. 4. Indumentum capitis mulierum, *in luctu.*

Dold, ADJ. Occultus. Latens, *alias* Fördold, conf. Dölgd.

Dolk, M. 2. Sica, conf. Dart.

Dolſk, ADJ. Cui animus quævis celandi. *Aliter* Dolſk, Segnis.

Dolſka, F. 1. Segnities.

Dom, M. 2. Sententia. Judicium, ex. gr. Fälla dom, Sententiam ferre. Ytterſta domen, Extremum judicium. Skrida til doms, Ad ſententiam ferendam ſe componere, conf. Utſlag.

Domare, M. 2. Judex. *Compoſ.* Domare-ed, Juramentum judicis. Domare-reglor, Regulæ judiciales. Domare-ſäte, Sedes judicis, conf. *ſimpl.*

Dome

Dombok, r. 3. Regiſtrum judic. Codex rerum dijudicatarum. *Plur.* Domböcker.

Dombref, n. 4. Inſtrumentum judicati. Literæ judiciales, quibus quid firmum ratumve ſit.

Dombrott, n. 4. Infractio ſententiæ, *jur.*

Domcapitel, n. 4. Conſiſtorium eccleſiaſticum, ubi eſt templum cathedrale. *Def.* Domcapitlet.

Domedag, m. 2. Dies judicii extremi.

Domför, *Adjectivè.* Numero judicantium ad ferendam ſententiam ſufficiens.

Domhafwande, *Subſtantivè* Qui judicium exercet.

Domherre, m. 2. Loxia. Pyrrhula, *avis.*

Domkraft, m. 3. Machina trochlearia rotata, cujus ope maximè ponderoſa levantur, *ut ædiculæ ligneæ & ejusmodi*, vel tenacius inhærentia extrahuntur, *ut ſublicæ & ejusmodi.*

Domkyrka, r. 1. Templum cathedrale.

Domlöfen, m. Libelli rei judicatæ tradendi pretium.

Domna, v. n. 1. Obtorpeſcere. Soporem partis tranſitorium cum formicatione pati. **Domnad**, p. p. ex. gr. Foten domnar når man ſitter på honom, Cum quis pedi inſidet, obtorpeſcit. Domna bårt, Penitus obtorpeſcere. *Aliter*, ex. gr. Wärken domnade, Dolor remiſit, conf. Twina.

Domning, m. 2. Torpor. Sopor tranſitorius partis, cum ſenſu formicationis.

Domproſt, m. 2. Præpoſitus eccleſiæ ad templum cathedrale. Archipræpoſitus.

Domqwal, n. 4. Cenſura rei judicatæ.

Domſaga, r. 1. *Alias* Lagſaga, conf.

Domſlut, n. 4. Deciſio litis.

Domſtol, m. 2. Tribunal. Forum. Inſtantia.

Domwilla, r. Malè adminiſtrata juſtitia. Perperam judicatum.

Don, n. *Collectivè.* Inſtructus vel Inſtrumenta quævis, conf. Tyg. *Compoſ.* Åk-don, Iuſtructus ad vectionem. Skrif-don, Scriptionis apparatus. Eld-don, Requiſita ad ignem eliciendum. Igniarium.

Dona, r. 1. *Plur.* Donor, Tendiculæ, quibus capiuntur aviculæ.

Doningar, *Plur. v. pleb.* Idem quod. Don.

Dop, n. 4. Baptismus.

Doppa, v. a. 1. Tingere. Intingere. **Doppad**, p. p. ex. gr. Doppa fingret i watten, Digitum aquæ intingere. Doppa ljus, Elychnia ſevo liquefacto intingendo candelas facere. Doppa ſig, Se intingere, *vel* Submergere, mox in conſpectum venturus.

Doppning, m. 2. Intinctus.

Doppſko, m. 3. Lamella metallica, qua munitur mucro vaginæ enſis, baculi extremitas & ejusmodi. *Def.* Doppſkoen, *Contr.* Doppſkon. *Plur.* Doppſkoer, *Contr.* Doppſkor.

Doſa, r. 1. Pyxis. Capſula. *Compoſ.* Snus-doſa, ꝛc.

Doſis, r. Doſis, *v. per.* Så mycket af en ſats, ſom på en gång tages, conf. Sats.

Doſta, r. Origanum vulgare, *plant.*

Dotter, r. 2. Filia. *Def.* Dottren, *Plur.* Döttrar. Dotter-Dotter, Neptis, *Filia filiæ.* Dotterſon, Nepos, *Filiæ filius.*

Drabant, m. 2. Satelles. Drabant-corpſen, Satellitum Regis cohors, conf. Lifdrabant.

Drabba, v. a. 1. Attingere, ex. gr. De drabbade målet, Metam attigerunt. Olyckan har drabbat honom, Eum deprendit infortunium. Det drabbade på honom, In eum incidit. *Aliter.* Drabba med fienden, Cum hoſte confligere.

Drabbning, m. 2. Conflictio. Prælium, *alias* Fältſlag.

Drack, *Ipf. verb.* Dricka.

Draf, n. Hordeum poſt coctionem cereviſiæ. *Def.* Drafwen, *alias.* Mäſk.

Drafwel, n. 4. Ineptiæ. Futilia verba, ex. gr. Fara med drafwel, Soluta & frivola effutire.

Drag, n. 4. Tractus, *quod una vice trahendo efficitur*, ex. gr. Det ſkedde i tu drag, Binis id fiebat tractibus, conf. Tag.

Item: Drag, *ſive* Gäddrag, Inſtrumentum piſcatorium hamo inſtructum, quod ad inſidias luciorum funiculo annexum poſt ſcapham trahitur.

Item: Drag, Penetratio venti per rimam vel foramen, *alias* Wäderdrag, ex. gr. Sitta eller ligga i draget, Penetrationi venti ſedere

ſedens vel tubans expoſitum eſſe. *Aliter.* Drag, *Imperat. verb.* Draga.

Draga, v. a. 4. Trahere. Ducere. *Pr.* Drager. *Ipf.* Drog. *Pf.* Dragit Dragen, p. p. *Def. & Plur.* Dragne, ex. gr. Draga någon emot ſin wilje, Nolentem trahere. Draga ſönder något, Trahendo quid rumpere. Dragande kraft, Vis attractiva. *Subſtantivè.* Dragande, Trahendi actus.

Item: Draga, ex. gr. Draga anden, Spiritum ducere. Draga förtroende til någon, Alicui confidere. Draga i twifwelsmål, In dubium vocare. Draga ſky före, Abhorrere. Draga förſorg, Curam gerere. Draga tråd, Fila ducere metallica. Draga betänkande wid någon ſak, Deliberationem circa rem aliquam adhibendam eſſe ducere. Draga wexel, Lotteri, conf. Wexel, ꝛc. Draga wärjan, Enſem ſtringere. Draga lämſel på någon, Aliquem tanquam notum ſibi in animum referre. Han drager ſå mycket tyg i kläder, Tantum texti illi in veſtem opus eſt. Draga hem, Domum migrare. Draga ſin wåg, Diſcedere. Wägen drager dit, Eò ducit via. Draga ſig, *Recipr.* ex. gr. Klockan drager ſig förut, Horologium indicio horarum præit. Ligga och draga ſig, Cubando otiari. Det drager ſig til regn, Pluvia imminet. Draga ſig til minnes, In memoriam ſibi revocare. Draga ſig undan, Se ſubducere. Draga ſig igenom, Modo quocunque rem peragere. Draga ſig ur ſyſſlor, Negotiis ſe furripere.

Item: Draga af ſtöflor, ſkor, ꝛc. Ocreas, calceos, &c. detrahere, conf. Afdraga. *Aliter*, ex. gr. Han drog af, Abiit. Sjukdomen drog af med honom, Illum abſtulit morbus. Draga bårt, E medio ducere. *Alias.* Draga bårt, Aliquò migrare. Diſcedere. Draga efter, ex. gr. Draga efter anden, Suppreſſum reducere ſpiritum. Draga efter någon, Diſcedentem ſubſequi. Draga ifrån, Trahendo removere. Abſtrahere. *Aliter*, ex. gr. Han drog ifrån ſtaden, Ab urbe migravit. Draga igenom, ex. gr. Draga tråden igenom nålsögat, Filum per foramen acus ducere. *Aliter.* Draga igenom ſtaden, Per urbem tranſire. Draga in, Intrò quid ducere. *Aliter.* Draga in ſeglen, Vela contrahere. Draga in ſtaten, Expenſa minuere. Draga in penningar, Pecuniam exigendo colligere, conf. Indraga. *Aliter.* Draga in i ſtaden, In urbem intrare. Draga ihop, Contrahere. Draga på, ex. gr. Draga på ſträngen, Funiculum attrahere. Draga på näſan, Naſum criſpare. Han drog på munnen, Subriſit. Draga til *vel* Draga åt, Adſtringere. *Aliter.* Draga til ſtaden, Ad urbem migrare. Draga up, Trahendo levare. Surſum tollere. *Aliter.* Draga up nya ſkor, Novos induere calceos. *Proverbialiter.* Draga up någon, Aliquem decipere. Draga ut, Extrahere. *Aliter.* Draga ut et järn, Ferrum extendere. Draga ut ſaken, tiden, Procraſtinando cauſſam, tempus, differre. *Aliter.* Draga ut, Emigrare. Draga öfwerens, conf. Öfwerens.

Dragant, n. 4. Tragacanthum.

Dragare, m. 2. Jumentum quodvis. *Pluraliter.* Dragare, Jugalia. *Compoſ.* Laſtdragare ꝛc. conf.

Dragas, *Paſſivum verb.* Draga, *Item*: *Deponentialiter*, ex. gr. Dragas med något ondt, Malo quodam affici. Dragas med döden, In agone mortis eſſe. De dragas ſins imellan, Invicem contendunt. Dragas om något, Quis prævaleat vel quiequam occupet, contendere.

Dragband, n. 4. Vinculum ductorium, quo quid conſtringitur.

Dragg, m. 2. Ancora minor, *cujus uſus dum navis ducenda.*

Draghåſt, m. 2. Vectarius equus, conf. Ridhåſt.

Dragkraft, m. 3. Vis attractiva.

Draglucka, f. 1. Operculum ductorium, conf. Lucka.

Dragon, m. 3. Dimachæ. Lifdragonerna, Dimacharum legio prætoria.

Item: Dragon, Dracunculus. (Arthemiſia,) *plant.*

Dragore, m. 2. Bos arator.

Dragpläſter, n. 4. Emplaſtrum veſicatorium. *Def.* Dragpläſtret.

Drag-

Dragrep, N. 4. Funis, quo quid trahitur.
Dragrem, M. 2. Lorum, quo quid adſtringitur.
Dragſjuka, F. 1. Raphania, *morb.*
Dragſpik, M. 2. Clavus trabalis.
Drake, M. 2. Draco.
Drakeblod, N. 4. Sanguis Draconis.
Dranck, M. Liquamen reſiduum poſt diſtillationem vini combuſti. conf. Drågg. *Aliter.* *Compoſ.* Tunndranck. Windranck, eqnf.
Drap, *Ipf. verb.* Dråpa.
Drar *pro* Drager, *poëticè. verb.* Draga.
Draß, N. 4. Moleſtia ex majori comitatu vel ſarcinarum copia. *Hinc verb.* Draßa *vel* Draßa med ſig, Majori comitatu vel ſarcinarum copia præpeditum ſe reddere.
Dref, N. 4. Tomentum cannabeum, quo navium rimæ obturantur. *Def.* Drefwet.
Item: Dref, Rota dentata, qua alia circumagitur, conf. Rugghjul. *Aliter.* Dref. *Ipf.* Drefwe. *Plur. & Ipf. Conj. verb.* Drifwa. Drefwen, *vide* Driſwen.
Dregel, N. 4. Salivalis ſine niſu effluxus. *Def.* Dreglet. *Hinc:* Dregel-cur, Curatio per ſalivationem, conf. Racket. Spott.
Dregla, V. N. 1. Salivaleu ſine niſu fluorem emittere, conf. Rackla. Spotta. *Subſtantivè.* Dreglande, Ptyaliſmus.
Dreglig, ADJ. Cui ſalivæ fluor ori bæret.
Dreja, V. A. 1. *Dr.* Dreja tråd, ſilke, ꝛc. Filum lineum, ſericum, ſuper alium in gyrum ducere. Drejad, p. p. *Aliter.* Skeppet drejar, Navis ſe retorquet.
Dretſel, M. *Dr.* Kronans dretſel, Reditus regni.
Drick, M. 3. Bibendi hauſtus, conf. Dryck, Sup, ex. gr. J en drick, Uno hauſtu.
Item: Drick, Potus, ex. gr. Wara måttlig i mat och drick, In cibo & potu temperans eſſe. Ett ſke låſ för mat och drick, DEo ſit laus pro cibo & potu. *Aliter.* Drick. *Imperat. verb.* Dricka.
Dricka, N. 4. Cereviſia, ex. gr. Det är godt dricka, Bona eſt cereviſia. Slå kölden af drickat, Cereviſiæ frigus adimere. *Aliter.* Giſwa boſkapen dricka, Jumentis potum præbere.
Dricka, V. A. 4. Bibere. Potare. *Pr.* Dricker. *Ipf.* Drack. *Pf.* Druckit. Drucken, p. p. conf. *Infra*, ex. gr. Om han drucke win, Si vinum biberet. Dricka ſkål, conf. Skål. Dricka ſig full *vel* Drucken, Potando inebriari. Han drack ſtarkt, Multo ſe obruebat potu. *Aliter.* Dricka bruun, Acidulis uti. *Subſtantivè.* Drickande, Bibendi actus. Dricka af, ex. gr. Dricka af winet, De vino bibere. *Aliter*, ex. gr. Dricka af, at kårlet icke blir ſå fullt, Bibendo vas deplere paulum. Dricka in, Imbibere. Dricka til, Propinare, ex. gr. Drick mig til, Mihi propina. Dricka omkring, Pocula ducere. Dricka ut, Ebibere.
Drickning, M. 2. Potatio.
Dryckoffer, N. 4. Sacrificium libationis, *v. bibl.*
Dricksfat, N. 4. Dolium, *cereviſiæ.*
Dricksſjuka, F. 1. Polydipſia, *morb.*
Drickskårl, N. 4. Vas potorium.
Dricslag, N. 4. Compotatio.
Dricspenningar, *Plur.* Pecunia arbitraria, quam quis pro opere vel officio præſtito, reddit.
Drif, *Imperat. verb.* Driſwa.
Drifbånk, M. 2. Contignatum, terra multum opimata refertum, in quo plantæ citius protruduntur.
Driffjåder, F. 2. Elater. Organum elaſticum, quo quid movetur. *Def.* Driffjådren, *Plur.* Driffjådrar, conf. Stingfjåder. *Figuratè.* Driffjåder, Cauſſa impulſiva.
Drifhus, N. 4. Domus fovendis ſervandisque plantis.
Driſis, M. 2. Glacies rupta, ventisque jactata.
Drifning, M. 2. Impellendi vel trudendi actus.
Drifnöt, N. 4. Pecus vagum.
Driſſand, M. conf. Slygſand.
Drift, M. 3. Impulſus *vel* Niſus, ex. gr. En drift til upkaſtning, In vomitum niſus. Af egen drift, Impulſu proprio vel niſu. Sponte ſua. En drift af naturen, Naturæ impulſus. *Aliter*, ex. gr. Han har ingen drift med ſig, In agendo ſegnis eſt.

Item: Drift, Armentum. Pecudum agmen, ex. gr. En drift med oxar, Taurorum agmen.

Drifwa, v. 1. Acervus, vi ventorum congeſtus, ex. gr. Sand i drifwor, Arenæ acervi, ventorum vi congeſti, conf. Snödrifwa.

Drifwa, v. a. 4. Pellere. Agere. Urgere. *Pr.* Drifwer. *Ipf.* Dref. *Pf.* Drifwit, ex. gr. Drifwa boſkapen i wall, Pecudes paſtum agere. Nöden dref honom, Illum urgebat neceſſitas. Hwart wådret drifwer, Quo impellunt venti. Hwad har drifwit dig dårtil? Quid te in id impulit. Drifwa en i landsflyckt, In exilium aliquem pellere. *Item*: *Neutraliter*. Drifwa, ex. gr. Skeppet, iſen, drifwer, Navis, glacies, agitatur. Molnen drifwa til öſter, Nubes orientem verſus feruntur. Häſten drifwer ſtarkt, Citato gradu properat equus. Drifwande, p. a. Pellens. Urgens, ex. gr. En drifwande orſak, Cauſſa impulſiva. Drifwande medel, Remedia pellentia. *Adjectivè*. Drifwande, ex. gr. Wara drifwande, In opere agens & ſedulus eſſe. *Subſtantivè*. Drifwande, Impulſio. Drifwande ifrån, Repulſio. *Aliter*, ex. gr. Skeppet, iſen, kom drifwandes, Navis, glacies, propulſa adveniebat. Drifwen, p. p. *Def. & Plur.* Drifne. *Aliter*, ex. gr. Drifwet arbete, Opus cælatum. Torevma.

Item: Drifwa, ex. gr. Drifwa handel, Mercaturam exercere. Drifwa någon lära, ſats, Doctrinem, theſin, urgere. Drifwa en fabrik, conf. Fabrik. Drifwa en ſak för rätta, Cauſſam in foro agere. Drifwa en til ljugare, Mendacii aliquem convincere. Drifwa utuckt och dylikt, conf. Bedrifwa. Medel ſom drifwa ſwett, Remedia ſudorifera. Drifwa gäck med någon, Aliquem ludere.

Item: Drifwa bårt, Abigere. Depellere. Drifwa bårt tiden, Tempus fallere. *Neutraliter*. Drifwa bårt, Aliorſum ferri. Drifwa fort, Ad progrediendum agere. Drifwa fram, Propellere. Drifwa ifrån, Depellere. Drifwa igenom, Urgendo perducere. Drifwa ihop, Impulſu congerere. Drifwa in, ex. gr. Drifwa in en wigg, Cuneum intrudere. Drifwa in utſkylder, conf. Indrifwa. *Neutraliter*, ex. gr. Smörjan, ſwetten, drifwer in i kroppen, Unguentum, ſudor, in corpus ſe ingerit. Drifwa omkring, Circumvagari. Drifwa på någon, Aliquem urgere. Drifwa på arbetet, Opus urgere. Drifwa på flyckten, In fugam pellere. Drifwa på en något, Aliquem convincere. Skeppet dref på en klippa, Navis in ſcopulum agitabatur. Drifwa til, ex. gr. Drifwa en til något, Aliquem ad quid impellere. Drifwa til någon, Ictum alicui infligere. *Neutraliter*. Skeppet, iſen, drifwer til lands, Navis, glacies, in terram agitur. Drifwa up, ex. gr. Hundarne drefwo up en hare, Canes leporem curſu exciebant. *Neutraliter*. Warmen, röken, drifwer up, Calor, fumus, aſcendit. *Aliter*. Drifwa up, conf. Updrifwa. Drifwa ut, Expellere. Medlet drifwer ut ſwetten, Medicamentum ſudorem elicit. *Aliter*. Drifwa ut, conf. Utdrifwa. *Neutraliter*, ex. gr. Swetten drifwer ut, Sudor erumpit. Röken drifwer ut igenom dören, Fumus per januam exit.

Drill, m. 2. Terebra minor, *perforandis metallicis*.

Item: Drill, Tremulatio ſoni in cantu, ex. gr. Göra en drill, *vel* Slå en drill, Inter canendum vocem criſpare.

Drilla, v. a. 1. Terebra (drill) perforare. Drillad, p. p.

Item: Drilla, Tremulo cunere ſono. Vocem criſpare. *Subſtantivè*. Drillande, Vocis criſpatio. *Aliter*, ex. gr. Drilla en ſak, Subdolè rem agere.

Drinkare, m. 2. Potator. Ebrioſus.

Driſta, v. n. 1. Audere, ex. gr. Han driſtar icke at komma igen, Redire non audet, conf. Wåga. Djerfwas. Driſta ſig. *Recipr.* Idem, ex. gr. Jag driſtade mig icke, at ſåga det, Illud dicere non audebam. *Aliter*, ex. gr. Driſta på ſin rättmätiga ſak, Juſtitiæ cauſſæ confidere. Driſta på en annans gunſt, Alius favori inniti.

Driſteligen, adv. Audacter.

Driſtig, ADJ. Audax, conf. Djerf. Wågſam. *Adverbialiter.* Driſtigt, Audacter.

Driſtighet, F. 3. Audacia, ex. gr. Jag tager mig den driſtigheten, Id audere mihi liceat, conf. Djerfhet. Wågſamhet.

Drog, *Ipf. verb.* Draga.

Droma, V. N. 1. Tardè atque ſegniter ſe loco movere.

Dropp, N. 4. Stillicidium, ex. gr. Stå i droppet, Stillicidio expoſitum eſſe. *Compoſ.* Takdropp. Droppis, *ſuis locis.*

Droppe, M. 2. Gutta, conf. Tår, ex. gr. Ingen droppe, Ne gutta quidem. Taga in droppar, Medicamenti guttas ad numerum præſcriptum ſumere. Regndroppar, Pluviæ guttæ. Prinſens droppar, Liquor cornu cervi ſuccinatus.

Droppis, M. 2. Stiria.

Dropptals, ADV. Per guttas, *ſumendo.*

Droppwis, ADV. Guttatim, *cadendo.*

Droße, *vide* Dråſe.

Drott, M. 2. Magnas. Dominus. Satrapa, *antiq. Hinc*: Drottqwåde, Carmen heroicum.

Drottning, F. 2. Regina. Drottning watten, conf. Ungerſkt watten.

Drotz, M. *alias* Drotzet, *vel* Rike-Drotzet, Dapifer Regni, *antiq.*

Drucke, *Ipf. Con.* Druckit, *Pf. verb.* Dricka.

Druckен, *Def. & Plur.* Druckne, p. p. *verb.* Dricka, ex. gr. Når ſkålarne woro druckne, Cum in ſalutationem potatum eſſet. Det winet bliſwer nog drucket, Id vinum qui bibant, non deerunt.

Item: Druckен, *Adjectivè.* Ebrius, ex. gr. Når de woro druckne, Cum ebrii facti eſſent. Et drucket qwinſolk, Mulier ebria.

Druſhagel, N. 4. Grando plumbea major.

Druſwa, F. 1. Uva, ex. gr. Preſſa druſwor, Uvam premere. Druſwors ſaft, Succus uvarum.

Druſweſaft, M. 3. Omphacium, *chem.*

Drum, M. 2. Reſidua pars ſtaminis, quæ texturæ ſubjici nequit.

Drunkna, V. N. 1. Aquis ſubmerſus perire. Drunknad, p. p.

Drupen, p. p. *verb.* Drypa. *Pf.* Drupit.

Dryck, M. 3. Potio. Potus, conf. Drick, ex. gr. Starka drycker, Potus ſpirituoſi. En dryck af örter, Herbarum decoctum. Bränwin är icke min dryck, Vinum mihi combuſtum non potus erit.

Dryckenſkap, M. Potatio. Ebrioſitas, ex. gr. Begifwen på dryckenſkap, Potationibus addictus. Göra något i dryckenſkap, Inter potandum, vel ebrius, quid committere, conf. Fylleri.

Dryſta, V. A. 1. Ventilare, *de frumentis.* Dryſtad, p. p.

Dryg, ADJ. Diu ſufficiens, uſui, ſeu quod diu durat, ex. gr. Boken är dryg, Perlecturum diutius detinet liber. Säden är dryg, Frumentum ſat uſui ſufficit. En dryg mil, Milliare ſatis longum.

Item: Dryg, ex. gr. Drygt arbete, Ingens labor, qui diu durat. Drygt mått, Menſura abundè plena. Dryga ſlångar, Prægnantes plagæ. Han har fådt ſin dryga del, Quod illi ceſſit, graviſſimum. Det faller mig för drygt, Operoſum id, vel onerоſum, ſatis erit. *Aliter*, ex. gr. Han ſer ſå dryg ut, Elatum ſe præbet.

Drypa, V. N. 4. Stillare. *Pr.* Dryper. *Ipf.* Dröp. *Pf.* Drupit. Drupen, p. p. *Def. & Plur.* Drupne, ex. gr. Det dröp af taket, De tecto ſtillabat. Måſan dryper på honom, Stillant ei nares. *Item*: Drypa. *Activè*, ex. gr. Drypa något i ögonen, Oculis quid inſtillare. Drypa några droppar på en ſockerbit, Guttas in ſtructulum ſaccari ſtillare. *Subſtantivè.* Drypande, Stillatio.

Dråp, N. 4. Homicidium, conf. Mord.

Dråpare, M. 2. Homicida, *alias.* Mandråpare, conf. Mördare.

Dråplig, ADJ. Inſignis. Dråpligen, *Adv.* Inſigniter.

Dråpmål, N. 4. Criminalis cauſſa homicidii.

Dråſe, M. 2. Acervus frumenti, *in area horrei*, conf. Binge.

Dråg, M. Fæx in doliis, conf. Drank.

Dråggig, ADJ. Fæculentus, conf. Dråg.

Dråglig, ADJ. Tolerabilis. Drågligen, *Adv.* Modo tolerabili.

Dråglighet, F. 3. Tolerabilitas.

Drågt, m. 3. Tractus vel trahendi actus, ex. gr. Kaſta ut noten til drågt, Sagenam piſcatui emittere. *Compoſ.* Notdrågt. Tredrågt. Utdrågt, *ſuis locis.*

Item: Drägt, Habitus ſeu veſtitus, *aliàs.* Klädedrägt, ex. gr. Den drägten kläder dig icke wäl, Iſte tibi habitus decori non eſt. Präſternas ſärſkilda drägt, Veſtitus ſacerdotum peculiaris. *Compoſ.* Sorgedrägt ꝛc. *Aliter.* Drägt-tid, Tempus quo uterum geſtant animalia.

Drägtig, ADJ. Lucroſus, ex. gr. En drägtig handel, Mercatura lucroſa. Et drägtigt ämbete, Munus lucrum adferens.

Item: Drägtig. En drägtig ko, Gravida vacca.

Dräll, m. Textum lineum figuris ſparſum, menſarium, conf. Lärft. Dräls wäf, Tela texturæ ejusmodi. Damaſt dräll, Textum lineum floribus diſtinctum. *Hinc*: Dräls duk, dräls ſerwet, conf. *ſimpl.*

Dralla, v. n. 1. Per particulas quid demittere, *caſu vel negligentia, de aridis vel ſolidis*, conf. Spilla. *Hinc*: Dr. Dralla efter ſig något, Per negligentiam quid alicubi relinquere vel amittere.

Dräng, m. 2. Famulus. Servus, conf. Tjenare. *Compoſ.* Dräng-arbete, Labor ſervilis. Dräng-kammare, Famulare cubiculum. Drängſtuga, Ædes pro famulis, *rure.* Bond-dräng, ꝛc. conf. *ſimpl. Aliter.* En ung dräng, Juvenis. Han är unga drängen, Juvenis adhuc eſt.

Dränka, v. a. 3. Mergere. Submergere. Dränkt, p. p. ex. gr. Dränka lin, Immergere linum aquis. Dränka ſin ſorg i win, Moerorum vino dilucre. Dränka ſig, Aquis ſe pereundum ſubmergere, conf. Sänka.

Dräpa, v. a. 4. Necare. *Pr.* Dräper. *Ipf.* Drap *vel* Dräpte. *Pf.* Dräpit. Dräpen. *Def. & Plur.* Dräpne, p. p. conf. Mörda.

Dräg, m. 2. Trahæ genus, pro vectura rerum grandioris molis vel ponderis. *Aliter.* Dräg, *Imperat. verb.* Dröja.

Drögemål, n. 4. Mora. Cunctatio, ex. gr. Utan drögemål, Sine mora. Den ſaken tål intet drögemål, Res moram illa non patitur.

Dröja, v. n. 2. Morari. Cunctari. *Pr.* Dröjer. *Ipf.* Drögde. *Pf.* Drögt, ex. gr. Dröj icke länge, Non diu morare. Han drögde, til des alt hopp war ute, Usque dum ſpes omnis exeidit, cunctatus eſt. Han har icke drögt öfwer en timme, Ultra horam non moratus eſt.

Dröm, m. 2. Somnium. *Def.* Drömmen, ex. gr. Se något i drömmen, In ſomnio quid videre. Jag fick igen min dröm, Per ſomnium cogitata acciderunt.

Drömma, v. n. 2. Somniare, ex. gr. Drömma om något, De aliqua re ſomnium habere. Jag drömde, at jag blifwit wald til ſchamot, Me membrum electum fuiſſe ſomniabam.

Drömmare, m. 2. Somniator.

Drömtydare, m. 2. Somniorum interpres.

Dröna, v. n. 1. Submugire, conf. Räma. *Proverbialiter.* Gå och dröna, Segniter incedere vel agere.

Drönig, ADJ. Segnis. *Adverbialiter.* Drönigt, Segniter.

Dröp, *Ipf. verb.* Drypa.

Du, PRON. Tu, conf. *Grammat. Hinc*: Dua, v. n. 1. ex. gr. Dua någon, Aliquem per Du compellare.

Dubba, v. a. 1. Ictu enſis in ritu ſolenni ordini equeſtri initiare, ex. gr. Dubba någon til riddare, Equitem aliquem creare, *ſcil. dicto modo.* Dubbad, p. p.

Dubbel, *Adjectivè.* Duplex. *Def.* Dubble, ex. gr. Begära dubbel lön, Duplam poſcere mercedem. På dubbelt ſätt, Duplici modo. En dubbel Ducat, Carolin, Duplicis pretii Ducatus, Carolinus. Duken ligger dubbel, Mappa duplicata eſt. Ekor med dubbla ſålor, Calcei binis ſoleis inſtructi.

Item: Dubbel, *Nota augendi numerum*, Fyrdubbel, Quadruplex. Femdubbel, Quintuplex. Sexdubbel, *Et ſic porrò.* Dubbelt, *Adverbialiter*, ex. gr. Straffas dubbelt, Dupliciter puniri. Han är dubbelt ſtörre, Duplo major is eſt. Dubbelt ſå mycket, Duplo tantum. *Aliter.* Dubbelt. *Adverbialiter. Nota augendi numerum*, ex. gr. Fyrdubbelt, Quadrupliciter, *& ſic in ceteris.*

Dub-

Dubbeltöl; N. 4. Cereviſia fortiſſima.

Dubbning, M. 2. Equites creandi actus ſolennis, conf. **Dubba**, conf. **Riddarſlag**.

Dublera, V. A. 1. Duplicare, *v. Gall.* conf. **Fördubla**.

Dubroder, M. 3. Amicus quem fratrem per Du quis compellat. *Plur.* **Dubröder**.

Ducat, M. 3. Ducatus. Aureus, *numiſma*.

Duckſten, M. 2. Tophus, *lapis*.

Duell, M. 3. Pugna provocatoria duorum, *v. Gall.* conf. **Envig**. *Hinc*: **Duellera**, V. N. 1. Pugnam inire provocatoriam.

Dufbo, N. 4. Nidus columbarum, conf. **Bo**. *Subſt.*

Dufhus, N. 4. Columbarium.

Dufna, V. N. 1. Vividum ex recenti ſaporem amittere. *Dr. ex. gr. de potu, qui inopertus relinquitur.* **Dufnad**, p. p.

Dufſlag, N. 4. Tabulatum extra parietem prominens, per quod ingreſſæ columbæ exire nequeunt. *Aliter.* **Dufſlag**, Columbarum genus quodvis.

Dufunge, M. 2. Pullus columbinus.

Dufwa, F. 1. Columba. **Hemdufwa**, Columba domeſtica ſeu vulgaris, conf. **Skogsdufwa**.

Dufwen, ADJ. Qui vigorem naturalem, aut vividum ex recenti amiſit. *Def.* **Dufne**, conf. *verb.* **Dufna**, ex. gr. **Han är ſå dufwen**, Animi eſt languidus vel demiſſus. **Dufwet bricka**, Cereviſia vapida.

Duga, V. N. 2. Aptum vel idoneum eſſe. ex. gr. **Han duger til ingen ting**, Ad nihil eſt idoneus. **Det duger til at göra något af**, Aptum eſt, quo aliquid conficiatur. **Det dugde icke mera**, In uſum amplius non fuit. *Proverbialiter.* **Det duger freſta**, Tentare licet.

Dugg, N. 4. Pluvia minutiſſimis guttulis cadens, *alias.* **Duggregn**.

Dugga, V. N. 1. *Imperſ. Dr.* **Det duggar**, Pluvia minutiſſimis guttulis cadit.

Duggregn, N. 4. conf. **Dugg**.

Duglig, ADJ. Aptus. Alicujus uſus. Idoneus, conf. **Skicklig**.

Dugligheet, F. 3. Qualitas ex eo, quod idoneum vel alicujus uſus eſt, conf. **Skicklighet**.

Duglös, ADJ. Ineptus. Nullius uſus, *de hominibus*, conf. **Oduglig**.

Duglöshet, F. 3. Qualitas ex inepto vel nullius uſus, *hominum*, conf. **Odugligheet**.

Dugtig, ADJ. Validus. *Adverbialiter.* **Dugtigt**, Validè.

Duk, M. 2. Mappa. Stragulum menſæ, confectum ex dräll, *quod* conf. *alias.* **Bordduk**.

Item: **Duk**, Textum lineum, ex. gr. **Måla på duk**, In texto lineo pingere. *Compoſ.* **Segelduk**. **Wardduk**, *ſuis locis.*

Duka, V. A. 1. Stragulo obtegere, ex. gr. **Duka bordet**, Menſam ſternere. **Dukad**, p. p. *Proverbialiter.* **Gå til dukadt bord**, Gratuitò cibum capeſſere.

Item: **Duka**, *Neutraliter.* **Duka under**, Succumbere, ex. gr. **Han dukade under för en ſtarkare**, Fortiori ſuccubuit. **Duka up**, ex. gr. **Ingen dukar up emot honom**, Nemo ei par eſt.

Duktyg, N. 4. Sternendæ menſæ inſtructus.

Dulgadråp, N. 4. Homicidium occultum.

Dum, ADJ. Mutus. *Def. & Plur.* **Dumme**, *vitio naturæ vel morbo*, conf. **Stum**. *Aliter*, ex. gr. **Han är dum ſom et få**, Inſtar pecudis ſtupidus eſt. **Kan något vara dummare**, Num quid ſtupidius eſſe poteſt. *Adverbialiter.* **Dumt**, Stupidè.

Dumſtridig, ADJ. Stupidus & protervus. *Adverbialiter.* **Dumdriſtigt**, Cum ſtupiditate & protervia.

Dumdriſtighet, F. 3. Protervia cum ſtupiditate.

Dumhet, F. 3. Vitium muti. *Item*: Stupiditas, ex. gr. **Han gjorde det af dumhet**, Per ſtupiditatem id commiſit.

Dumpit, *Pf. verb.* **Dimpa**.

Dun, N. 4. Pluma tenuiſſima, conf. **Fjun**. **Fjäder**. **Sprita dun**, conf. **Sprita**.

Duna, V. A. 1. Plumas adhærentes emittere. **Dunad**, p. p.

Dunbädd, M. 2. Culcita plumis referta.

Dunder, N. 4. Tonitru. Fragor. *Def.* **Dundret**, ex. gr. **Wagnars körande, ſyckeſtott, murars fall, och dylikt, giſwer dunder ifrån ſig**, Curruum vectura, tormentosum explosio, murorum ruina, tonitrum edunt

edunt ſtrepitum. *Item*: *Abſolutè.* Dunder, Tonitru, *alias.* Åska, conf. Dån.

Dunderſlag, N. 4. *alias.* Åskeſlag, *quod cf.*

Dundra, V. N. 1. Tonare, ex. gr. Han dundrar och ſwär, Tonat & jurat. Dundra på någon, Cum ſtrepitu aliquem inceſſere. *Impersonaliter.* Det dundrar, Cœlum tonitru tremit. Tonat. *Subſtantivè.* Dundrande, Tonatio.

Dunig, ADJ. Plumis ſparſus.

Dunka, V. N. 1. Palpitare, *motu incitato*, ex. gr. Hiertat dunkar, Cor palpitat.

Dunkel, ADJ. Subobſcurus. *Def.* & *Plur.* Dunkle, ex. gr. Dunkla ögon, Oculi hebetes. Dunkelt wäder, Turbidus aër. *Aliter.* Dunkel, Opacus, *phyſic.* conf. Mörk.

Dunkelhet, F. 3. Qualitas ex ſubobſcuro. *Item*: Opacitas.

Dunſt, M. 3. Vapor, *ex ſolidis*, conf. Imme. Ånga, ex. gr. Af jorden upſtiga dunſter, De terra vapores exſurgunt. Ur kroppen gå dunſter, E corpore vapores exeunt. *Proverbialiter.* Slå blå dunſt för ögonen, Glaveoma oculis objicere. Prætextibus aliquem faſcinare.

Dunſta, V. N. 1. Evaporare. Dunſta ut, *vide* Utdunſta.

Dunſtrör, N. 4. *Collectivum.* Vaſa exhalantia.

Duplett, M. 3. Quodvis in duplo, *v. per.*

Dur, Numerus durior muſic.

Durchleutig, Epitheton principum, *unde.* Eder Durchleutighet, *v. Germ.*

Durchmarche, M. *vel* Durchtåg, N. Iter militum per regionem. Militum tranſitus.

Dus, *Dr.* I ſus och dus, conf. Sus.

Duſk, N. 4. Tempeſtas cœli humida.

Duſkål, F. 2. Potatio in ſalutem, qua quis alterum Du appellat.

Duſkig, ADJ. *Dr.* Duſkigt wäder, Tempeſtas humida & turbida. *Hinc*: Wara duſkig, Aëre turbido malè ſe habere.

Duſin, N. 4. Duodecas, ex. gr. Et duſin handſkar, kniſwar, och dylikt, Chirothecarum, cultrorum & ejusmodi, duodecas, conf. Tolft. Duſintals, *Adv.* Per duodecades.

Duſt, M. 3. Incuſſus, *ex corpore quodam molli vel farto.* *Aliter*, ex. gr. Wåga en duſt, Confligendi periculum facere.

Duſyſter, F. 2. Amica intima, quam quis ſororem per Du compellat.

Dwala, F. 1. Ecſtaſis, ex. gr. Falla i en dwala, Ecſtaſi correptum fieri. Ligga i dwala, Ecſtaſi conſopitus jacere.

Dwåljas, V. D. 1. Commorari. *Pr.* Dwåljes. *Ipf.* Dwaldes. *Pf.* Dwalts, conf. Wiſtas.

Dwålk, M. conf. Kanſas.

Dwärg, M. 2. Nanus. Pygmæus.

Item: Dwärg, Aranea domeſtica, *alias.* Spinnel.

Dwärginna, F. 1. Nana. Fœmina pumilio.

Dwärgenät, N. 4. Araneum. Aranеæ tela, conf. Spinnelwåf.

Dy, M. Limus paluſtris. *Def.* Dyn, ex. gr. Sjön har dybotten, Lacus fundum habet limoſum. Han faſtnade i dyn, In limo hærebat, conf. Gyttja. Åſja.

Dy, *Pronominaliter*, ex. gr. I dy mål, In ejusmodi cauſſis. *Hinc*: Dylik.

Dyfwelsträck, M. Aſſa fœtida, *pharmac.*

Dygd, F. 3. Virtus, ex. gr. Älſka dygden, Virtutem amare. *Aliter*, ex. gr. Häſten har den dygden, Equo illa ineſt virtus vel proprietas. *Hinc*: Dygdälſkande, Virtutis amans. Dygderik, Virtutibus pollens. Dygdemandel, Vitæ actio virtuti congrua.

Dygdeſam, ADJ. Virtutibus præſtans. *Sic. benor.* conf. Dygdig.

Dygdig, ADJ. Virtute præditus, ex. gr. En dygdig qwinna, Mulier virtutibus eximia. Ett dygdigt lefwerne, Vita virtuti congrua. *Adverbialiter.* Dygdigt, Virtuti convenienter. *Aliter*, ex. gr. En dygdig häſt, Equus ſedatior.

Dygn, N. 4. Nycthemeron, ex. gr. Waka i tre dygn, Tres dies noctesque vigilare. En gång om dygnet, Per nycthemeron ſemel.

Dyka, V. N. 1. Urinari. Aquis ſe ſubmergere, ex. gr. Wattufoglar dyka, Aves aquaticæ ſeſe ſubmergunt. Dyka up något, Urinando quid expiſcari.

Dykare, M. 2. Urinator. *Compoſ.* Dykare-klocka, Campana urinatoria. Dykare-lön, Merces urinatorum.

Dykeri, N. 4. Inſtitutio operis urinatorii.

Dylik, *Adjectivè.* Huic ſimilis. Iſtiusmodi, ex. gr. I en dylik ſak, In cauſſa huic ſimili. En dylik händelſe, Iſtiusmodi caſus. Något dylikt, Ejusmodi quid.

Dymmelwecka, F. 1. Hebdomas muta, *proxima ante feſtum Paſchatos.*

Dymling, M. 2. Confibula. Clavus ligneus, quo trabes ædificii junguntur.

Dyna, F. 1. Culcita, *alias* Bolſter.

Item: **Dyna**, Pulvinus, cui in curribus & trahis inſidendum, conf. Hyende. *Compoſ.* Gåddyna. Rådyna, ꝛc.

Dynga, F. 1. Fimus. Stercus quadruped. conf. Träck. *Compoſ.* Häſtdynga. Kodynga, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Dynga, V. N. 1. Stercus emittere. Dynga ſig, *Recipr.* Idem.

Dynggrepe, M. 2. Furca, qua fimus ejicitur.

Dyngehög, M. 2. Sterquilinium.

Dyngelaß, N. 4. Veſes fimi.

Dyngepuß, M. 2. Fimetum. Volutabrum.

Dyngeſtack, M. 2. Sterquilinium.

Dyngewatten, N. 4. Aqua fimo imbuta.

Dyngig, ADJ. Stercore inquinatus, conf. Dynga.

Dyning, M. 2. Impetus undarum ſubitaneus, conf. Lugnſwall. Swallwåg.

Dynſtockar, *Plur.* Trabes, quibus pavimentum humi ſtratum ſuffulcitur, conf. Stock.

Dynt, N. Morbus ſuillus, in pinguedine ſub cute ſedem habens.

Dyr, ADJ. Carus, Majoris pretii, ex. gr. Wara dyr i ſakers förſälgning, Res carè nimis vendere. Dyr tid, Annonæ caritas. Dyra waror, Exuberantis pretii merces. Dyrt köp, Pretium emtionis venditionis nimis auctum. *Aliter*, ex. gr. En dyr ed, Juramentum ſanctum. Dyra förſäkringar och löfter, Aſſeverationes & pollicita ſanctiora. *Adverbialiter*, Dyrt, ex. gr. Köpa och ſälja dyrt, Carius emere & vendere. Här är dyrt at leſwa, Vivere heic magni conſtat. Dyrt betala något, Exactum nimis rei pretium ſolvere. *Proverbialiter*, ex. gr. Det ſkall du dyrt betala, Id tibi magno ſtabit. *Aliter*, ex. gr. Dyrt förſäkra, Sanctè aſſeverare.

Dyrbar, ADJ. Pretioſus, ex. gr. En dyrbar ſkatt, ſamling, Theſaurus, collectio, pretioſa. Dyrbara ſaker, Pretioſa quævis. *Adverbialiter*, Dyrbart, Pretioſè.

Dyrbarhet, F. 3. Qualitas ex pretioſo.

Dyrd, M. Gloria, *antiq.*

Dyrhet, F. 3. Caritas, *emtionis venditionis.*

Dyrk, M. 2. Clavis trialatitia. Seræ recludendæ inſtrumentum.

Dyrka, V. A. 1. Colere. Dyrkad, p. p. ex. gr. Dyrka GUD, DEum colere. *Aliter*, ex. gr. Dyrka ſig ſielf, Se ipſum nimis æſtimare. Dyrka magen, Stomacho indulgere. *Aliter.* Dyrka up, ex. gr. Dyrka up låſet, Clave ſeram adulterina recludere. Dyrka up ſäden, Pretium frumenti exaugere.

Dyrkan, F. Cultus, ex. gr. GUDs dyrkan, DEi cultus. Dyrkans wärd, Dignus qui colatur.

Dyrkfri, *Adjectivè.* N. Dyrkfritt. *Dr. de ſera, quæ non niſi clavi recludi poteſt.*

Dyrlegd, *Adjectivè.* Majori mercede conducendus.

Dyſter, ADJ. Tenebroſus, *poëtic.* conf. Mörk.

Då, ADV. Tunc, ex. gr. Då ſkedde det, Tunc id accidit. Då för tiden, Tunc temporis. Hwar war du då? Ubinam tunc eras? Hwad ſkall jag göra då? Quid tunc mihi faciendum. Då och då, Interdum. Då kom han, Tunc veniebat.

Item: Då, Cum. Dum, ex. gr. Då han kom, Cum veniret. Då det ſkedde, Cum accideret. Men då han hörde det, Cum vero id audiret.

Item: Då, *Particula interjectoria*, ex. gr. Huru då? Quid tum? Har du då intet hört ſlikt? Numne iſta audiviſti? Hwad ſkall jag då ſäga? Quid mihi dicendum? Jag will då göra ſå, Ita quidem faciam.

Råd, *Dr.* Råd och råd. *Germ.* Rath und That, ex. gr. Wara med i råd och råd, Conſiliis factisque adeſſe. Tjena någon med råd och råd, Conſilio & opera aliquem juvare.

Däfwa, *vide* Dwala.

Däfwarmt, *vide* Dofwarmt.

Däga, *cum derivatis*, *vide* Duga.

Dälig, ADJ. Viribus deſtitutus. Nullius firmitatis. Parum valjdus, ex. gr. Han är ännu dälig efter ſjukdomen, Poſt morbum adhuc languet. En dälig häſt, Eqvus imbecillis. Et däligt arbete, Opus infirmum, caducum.

Dån, N. 4. Sonitus ingens, conf. Dunder. Gny, ex. gr. Skriande, trumpeter och pukor, höga wattufall, och dylikt, gifwer dån ifrån ſig, Vociferatio, tubarum clangor cum impulſu tympanorum, aquarum de ſublimi lapſus, & ejusmodi, ſonitum edunt ingentem. *Aliter*, Dån, conf. Höns-dån. Däning.

Dåna, V. N. 1. Sonitum edere ingentem, conf. Dån.

Dåna, V. N. 1. Deliquium animi pati, *cum ſuppreſſione reſpirationis*, conf. Swima. Dåna bårt, *vide* Swima bårt.

Däning, M. 2. Syncope. Deliquium animi, *cum ſuppreſſione reſpirationis*, conf. Swimning.

Dånögd, ADJ. Cui oculi languiduli ſunt.

Dåra, V. A. 1. Faſcinare, conf. Bedåra.

Däracktig, ADJ. Stultus, conf. Galen. Fånig. Tokug. *Adverbialiter*. Däracktigt, Stulte.

Däre, M. 2. Stultus. Rationis uſu deſtitutus, conf. Fåne. Tok.

Därhus, N. 4. Domus pro amentibus. *Hinc*: Därhus hjon, Tali domo clauſus quis.

Därligen, ADV. Stulte.

Därſkap, M. 3. Stultitia.

Däck, N. 4. Stega. Fori navium, *alias*. Öfwerloppet, ex. gr. Gå på däcket, In ſtega ambulare. Et ſkepp med tre däck, Navis triſtega, *alias*. Tredäckare.

Däcker, M. Pellicularum decas.

Dädan, ADV. Illinc, ex. gr. Jag kommer nu dädan, Jam illinc venio. Dädan händer, Exinde accidit.

Däfwen, ADJ. Subhumidus, *conſperſione vel ſudore*. *Def. & Plur.* Däfne. *Aliter*. Däfwen, Poſt plenam immerſionem, vel liquoris expreſſionem, ſubhumidus, *de linteis & ejusmodi*.

Däfwenhet, F. 3. Qualitas ex ſubhumido, conf. Däfwen.

Dägelig, ADJ. Formoſus, *v. ec.* conf. Skön.

Dägelighet, F. 3. Formoſitas, *v. ec.* conf. Skönhet.

Dägga, V. N. 1. Lactare & Lactere, *animalium eſt*, conf. Di, ex. gr. Dägga et lamb, Agnum lactare. Kalfwen däggar, Vitulus lactet. Däggande lamb, Agni lactentes.

Dägge lamb, N. 4. Agnus lactens.

Däld, M. 3. Convallis. Vallis minor, conf. Dal.

Dämma, V. A. 2. Aquis ſtruem vel aggerem opponere. Dämd, p. p. Dämma före, Aggere præcludere. Dämma igen, Aggere occludere. Dämma up, ex. gr. De dämde up wattnet, at det ſiod öfwer ängarne, Obvallatione effecerunt, ut aquæ prata inundarent.

Dämning, M. 2. Obvallandi actus. *Item*: Dämning, Agger ſeu obvallatio ipſa.

Dämpa, V. A. 1. Compeſcere. Reprimere. Dämpad, p. p. ex. gr. Dämpa ens högmod, Elatum alicujus reprimere animum. Dämpa ſina luſtar, Cupiditates compeſcere. Dämpa elden, Vim incendii reprimere.

Dänga, V. A. 2. Niſu omni vel adhibita vi percutere, ex. gr. Dänga på järnet, Fortiter ferrum cudere. Han dängde på porten, Portam violenter pulſabat.

Där, ADV. Ibi. Illic, conf. Här, ex. gr. Han är där, Ibi eſt. Här och där, Hic & illic. Där och hwar, Paſſim.

Item: Där, Ubi, ex. gr. Han ſitter där, en annan borde ſitta, Sedet, ubi alius ſedere deberet. Där intet finnes, Ubi nihil invenitur.

Item: Där, Cum, ex. gr. Han talar, där han borde tiga, Loquitur, cum tacendum ei eſſet. Där likwäl, Cum tamen, ex. gr. Han ſitter, där han likwäl borde ſtå, Sedet, cum tamen ſtare eum oporteret.

Item: Där, Si, ex. gr. Där det ſker, Id ſi contingat.

Item: Där, *Particula interjectoria*, ex. gr. Den där, Ille ipſe.

Compoſita. Däraf, Inde. Exinde, ex. gr. Däraf händer, Inde evenit. *Aliter*, ex. gr. Han wet intet däraf, De iſto nil ei compertum eſt. Där an, *Dr.* ex. gr. Han

måſte där an, Eò adactus fuit. Han är illa där an, Peſſimè cum eo agitur. Där bärta, Ibi abhinc. Däreſter, Poſt id. Proximè, ex. gr. Förſt gick han, däreſter kom jag, Primus is ibat, proximè ego ſecutus ſum. Et år däreſter, Anno poſt. *Aliter*, ex. gr. Fråga däreſter, Id perquiras. Rätta ſig däreſter, Ad id ſe componere. Præſcriptum id obſervare. *Aliter*, ex. gr. Han ſkrifwer, men det går däreſter, Scribit quidem, ſed qualitercunque id ei ſuccedit. Däremot, Contra id. E contrario. Däreſt, Si. Si modo, ex. gr. Däreſt det ſker, Si id acciderit. Däreſt han will, Si modo voluerit. Därföre, Propterea. Idcirco. *Aliter*, Där före, Ibi ante. Illic præ. Därhän, *Dr.* ex. gr. Det ſtår därhän, Eò relictum ſit. Jag lemnar det därhän, Id conceſſum mitto. Därhoos, Juxta id. *Aliter*, ex. gr. Jag har warit därhoos, Illius particeps factus ſum. Däri, *vel* Där uti, In eo. Därjämte, Juxta id. Unà. Däriſrån, Illinc. Ab eo, ex. gr. Han kom däriſrån, Illinc veniebat. *Aliter*, ex. gr. Han kom illa däriſrån, Malè id ei ſucceſſit. Däribland, Inter illa. Därigenom, Per id. Hoc modo, *Aliter*, Där igenom, Iſthac. Där imellan, Inter id. Där in, Illuc intrò. Där inne, Ibi intus. Därmed, Cum eo. Per iſtud. Därmedelſt, Ope iſtius. Därnäſt, Deindè. Proximè. Därom, De eo, ex. gr. Fråga honom därom, De eo illum interroge. Jag ſköter intet därom, Nil curo. Där omkring, Ibi circum. *Aliter*, ex. gr. En mil eller där omkring, Milliare vel circiter. Därpå, In *vel* Super illud, ex. gr. Därpå kom han, Poſt illud veniebat. Lita därpå, In id confidas. Året därpå, Anno ſequente. Det går därpå ut, Eò res recidit. Id agitur. Därſammaſtädes, Eodem in loco. Därſtädes, Iſthic. Ibidem. Därtil, Ad illud. Eò, ex. gr. Lägg därtil, Huic addas. Det kom därtil, Eò ventum eſt. Därtil med, Cum iſto, *ſive* Cum hoc ſimul. Därtils, Illuc usque. Där under, Sub hoc vel iſto. *Aliter*, ex. gr. Tre år gamle och där under, Ætatis trium annorum & infra. Tiugu daler, men icke där under, Viginti thaleros, ſed non minus. Där ut, *vel* Där utur, Ex iſto. Exinde. Där utaf, conf. Däraf. Där ute, Ibi foras. Där uti, In iſto, *alias*. Därutinnan, *ſed perperam*. Därwid, Juxta vel circa illud. *Aliter*, ex. gr. Det blir därwid, Res eò remanet. Däråt, Illuc. Däröfwer, Super id. De eo, ex. gr. Däröfwer ſtod ſkrifwet, Supra erat ſcriptum. Han ſåg en bro, och gick däröfwer, Pontem vidit, illumque tranſivit. Han klagar däröfwer, De iſto conqueritur. Så långt, men icke däröfwer, Eò usque, ſed non ultra.

Därwarande, PART. Ibi præſens.

Därwiſtande, PART. Ibi commorans. *Subſtantivè*, ex. gr. Under mitt därwiſtande, Cum ibi commorarer.

Dö, V. N. ANOM. Mori. *Pr.* Dör. *Ipf.* Dödde. *Pf.* Dödt. Dö bärt, Morte abripi. Dö undan, Moriendo locum facere. Dö ut, Emori, *de plantis*. *Aliter*, ex. gr. Den ſlägten har dödt ut, Ex familia illa nemo ſuperſtes. Död, p. p. *Neut.* Dödt, ex. gr. När han blef död, Cum moreretur. Et dödt ting, Res inanimis. *Compoſ.* Gotdöd, &c. *Aliter*, ex. gr. Död bokſtaf, Mortua litera. Dödt capital, Sors absque fœnore.

Död, M. 2. Mors, ex. gr. Gå til döden, Pœnam mortis ſubire. Gå i döden för någon, Pro aliquo mortem ſubire. Til döds, Ad mortem. Ligga för döden, In agone mortis eſſe. In i döden, Ad mortem usque. Dödſens, *Genit. v. ex. pro* Dödens, ex. gr. Dödſens ſändningbåd, Mortis prænuntius, conf. Död, *Pars.*

Döda, V. A. 1. Interimere. Interficere. Dödad, p. p. ex. gr. Döda en orm, Serpentem interficere. *Aliter*. Döda ſina lyſtar, Cupiditates compeſcere.

Item: Döda, Sopire. Sedare. Dödad, p. p. conf. Döfwa, ex. gr. Döda wärken i ſwulſten, Tumoris dolorem ſopire. *Aliter*, ex. gr. Döda en förſkrifning, Antapocham delere. Döda åminnelſen af någon ſak, Alicujus rei memoriam abolere.

Döddе, *Ipf.* Dödt, *Pf. Item:* Dödt, N. *Particip. verb.* Dö. Döder, *per paragogen, alias.* Dödd, *Part.*

Döddrick, M. 2. Hauſtus mortiferus.

Dödfödd, PART. Mortuus natus, N. Dödfödt.

Dödgräfware, M. 2. Humator. Veſpillo.

Dödkött, N. 4. Sarcoma.

Dödlig, ADJ. Mortalis, ex. gr. Ingen dödlig undwiker detta, Nemo mortalium id effugit. *Aliter*, ex. gr. Efter hans dödliga afgång, Poſt illius mortem.

Item: Dödlig, Letifer. Mortiferus, ex. gr. En dödlig ſjukdom, Morbus letalis. Et dödligt ſår, Vulnus letiferum. Dödligen, *Adv.* Letaliter.

Dödlighet, F. 3. Mortalitas.

Dödsbane, M. Læſio ad mortem.

Dödsdag, M. 2. Extremus vitæ dies.

Dödsdom, M. 2. Senrentia capitalis.

Dödſens, *Genit.* conf. Dödd, *Subſt.*

Dödsfall, N. 4. Exceſſus e vita.

Dödsfara, F. 1. Periculum mortis.

Dödsfläck, M. 2. Morphæa. Macula alba leti nuncia.

Dödsſjuk, ADJ. Letaliter ægrotus.

Dödskalle, M. 2. Oſſeum integrum capitis mortui.

Dödskamp, M. Agon mortis.

Dödsnöd, F. 3. Mors imminens.

Dödsqwal, N. 4. Angor mortis.

Dödsſak, F. 3. Crimen capitale.

Dödsſår, N. 4. Vulnus letale.

Dödsſätt, N. 4. Modus moriendi.

Dödsſtraff, N. 4. Pœna mortis.

Dödsſtund, F. 3. Hora mortis, *alias.* Dödstima, *v. jur.*

Dödsångeſt, M. Angor mortis.

Dödsſång, F. 2. Cubile morituri.

Döf, ADJ. Surdus. *Def. & Plur.* Döfwe. *Comp.* Döfware.

Döfdryck, M. 3. Potio ad ſedandum vel ſopiendum. Anodinum.

Döfhet, F. 3. Cophoſis. Surditas.

Döfning, M. 2. Sedatio. Sopiendi actus.

Döfwa, V. A. 1. Sedare vel Sopire. Anodinum præbere. Döfwad, p. p. ex. gr. Döfwa wärken i någon lem, Membri dolorem ſopire. Döfwa fiſk, Piſces ſub glacie conſopire. Döfwa matdunſten, Vapores e cibo compeſcere. Döfwande medel, Anodina.

Dölgd, p. p. conf. Dold. Dölgde, *Ipf.* Dölgt, *Pf. verb.* Dölja.

Dölja, V. A. 2. Celare. Occultare. *Pr.* Döljer. *Ipf.* Dölgde. *Pf.* Dölgt, ex. gr. Dölja något för någon, Alicui quid celare. Dölja ſin ſkalk, Nequam occultare. Dölgd, p. p. conf. Dold. Dölja ſig, *Recipr.* Eeſe occultare. Dölja undan, Surripiendo occultare.

Döma, V. A. 2. Judicare. Ferre ſententiam. Dömd, p. p. ex. gr. Döma en til döden, Capitis aliquem damnare. Döm ſjelf härom, De hoc ipſe judica. Döma en af hans tal, Ex ſermone de aliquo judicare. Rätten har dömt i ſaken, In cauſſa judices tulere ſententiam. Dömas til penningböter, Pecuniæ judicari.

Dön, N. *vide* Dån. *Compoſ.* Tordön.

Döpa, V. A. 3. Baptizare. Döpt, p. p.

Döpare, M. Johannes Döparen, Johannes Baptiſta.

Döpelſe, M. 3. Baptismus.

Dör, F. 2. Janua. Fores, ex. gr. Stå wid dören, Ad fores ſtare. Gå på dören, Per januam exire. Köra en på dören, Per januam aliquem expellere. Wid öpna dörar, Apertis foribus. *Aliter.* Dör. *Pr. verb.* Dö.

Dörawärd, M. *v. ec.* conf. Dörwaktare.

Dörgät, *vide* Dörpoſt.

Dörhake, M. 2. Cardo.

Dörkarm, M. 2. Limbus januam ambiens complectens.

Dörpoſt, M. 3. Poſtis.

Dörſlag, N. 4. Pereolandi patella.

Dörträ, N. 4. Poſtis. *Def.* Dörträet, *Plur.* Dörträn.

Dörwaktare, M. 2. Janitor.

Döttrar, *Plur.* conf. Dotter.

E.

E, Några ord, ſom plåga ſkrifwas med denna bokſtaf, men höra til Ä, bör man under denna ſednare bokſtafwen igenſöka, til exempel: Embete, ſe Ämbete.

Engel,

Engel, se Ängel. Ert, se Ärt. Herlig, se Härlig. Beſk, se Bäſk. Bettre, se Bättre, och så i andra. Quædam vocabula hac litera pingi ſolita, ad Ä vero pertinentia, ſub Lit. Ä, ſunt quærenda, ex. gr. Embete, *vide* Ämbete. Engel, Ert, *vide* Ängel, Ärt. Herlig, *vide* Härlig. Beſk, *vide* Bäſk. Bettre, *vide* Bättre, *& ſic in aliis.*

Ebb, M. Acceſſus maris. Ebb och flod, Acceſſus & receſſus maris. Fluxus & refluxus.

Ebenholts, N. 4. Lignum ebenum.

Ed, M. 3. Juramentum, ex. gr. Göra ed, Aflägga ed, *vel* Gå ed, Juramentum præſtare. Gången ed, Juramentum præſtitum. Giſwen ed, Juramentum remiſſum. Eder och ſwordomar, Diræ. Exſecrationes.

Edda, F. Liber antiq. Island. in quo tractatur de theogonia & coſmogonia Hyperboreorum.

Edelig, *Adjectivè*, ex. gr. Edelig förbindelſe, Obligatio jurejurando firmata. Edelige wittnen, Teſtes jurati. Edeligen, *Adv.* ex. gr. Edeligen beſtyrka något, Jurejurando quid firmare.

Eder, *Caſ. oblig. Plur. Pron.* Du, conf. Er, conf. *Grammat.* ex. gr. Han ſkall giſwa eder, Vobis dabit. Med eder, Vobis cum. Komma til eder, Ad vos venire.

Eder, PRON. Veſter. N. Edert. *Plur.* Edre, conf. *Grammat.* ex. gr. Eder fader, Pater veſter. Edre fäder, Patres veſtri. Edert tal, Sermo veſter. I alla edra gerningar, In omnibus actionibus veſtris. *Item*: Eder, ex. gr. Eder Kongl. Höghet, Regia celſitudo veſtra. Edre Excellencer, Excellentiæ veſtræ. Eders wördighet, Reverentia veſtra. *Tit. honor.*

Edgång, M. Juramenti præſtatio judicialis.

Edsöre, N. Jusjurandum ſeu obligatio ſervandæ pacis, vel ſocietatis publicæ aut privatæ. *Hinc*: Edsöres brott, Crimen violatæ iſtius obligationis. Bryta edsöre, Juramentum regium violare.

Edſwuren, PART. Jurejurando adſtrictus. Juratus. *Def. & Plur.* Edſwurne, ex. gr. Edſwurne wittnen, Teſtes jurati.

Eſſingar, *Plur.* Filamenta ſtaminis reſidua, quæ amputantur.

Efter, PRÆP. Poſt. *Particula hæc vocabulis poſtponitur, prout ab exemplis, circa ea allatis videre eſt. Illius vero, verbis præfixæ, uſus & ſignificatio ex ſequentibus patet*, ex. gr. Komma efter, Poſt venire. Efterkomma, Exſequi. Efterlefwa, Agendum obſervere. Lefwa efter, Vivere poſt. Superſtes eſſe. Giſwa efter, & Eftergiſwa, ꝛc. *ſuis locis.*

Item: Efter, Secundum. Ad, ex. gr. Efter befallning, Ad mandatum. Efter hans mening, Secundum illius opinionem.

Item: Efter, Quandoquidem. Quoniam, ex. gr. Efter det ſå är, Quoniam ita eſt. Efter han redan har gjort det, Quandoquidem id jam fecerit, conf. Efterſom.

Item: Efter, ex. gr. Alt efter ſom man är ſinnad, Prout cuique animus eſt. Det är ondt efter något, Rarum quid eſt, vel nactu difficile. Något ſom är godt efter, Quævis facile nanciſcenda. Han har ſwårt efter orden, Deficiunt eum verba.

Efterapa, V. A. 1. Imitari, *opera manuaria.* Efterapad, P. P. conf. Härma.

Efterapning, M. 2. Imitatio.

Efterbörd, F. 3. Secundæ. Secundinæ, conf. Moderkaka.

Efter det, *vide* Efterſom. *Aliter*, ex. gr. Efter det, ſom ſäges, Secundum id, quod dicitur.

Efterdöme, N. 4. Exemplum, *vitæ vel actionum*, conf. Efterſyn, ex. gr. Det ſkall tjena oß til efterdöme, Id nobis erit exemplo.

Efterfölja, V. A. 2. Subſequi, conf. Följa efter. *Horum Part. P.* Efterfölgd, ex. gr. Han efterfölgde honom i regeringen, Eum in imperio ſubſecutus eſt. Efterfölja en annans exempel, Alius exemplum ſequi. Efterföljande, P. A.

Efterfölgd, F. 3. Imitandum quodvis, ex. gr. Hans ſeder tjena icke til efterfölgd, Mores ejus imitandi non ſunt. *Aliter.* Efterfölgd, P. P. *verb.* Efterfölja.

Efterföljare, M. 2. Imitator, *v. ec.* conf. Eftertrådare.

Efterföljelſe, m. 3. Imitatio, *vitæ & actionum, v. ec.*

Efterforſka, v. a. 1. Perſcrutari. Efterforſkad, p. p.

Efterfråga, v. a. 1. Sciſcitari. Interrogando quærere, *alias.* Fråga efter. Efterfrågad, p. p.

Efterfrågan, f. Interrogando facta exploratio. Percontatio, ex. gr. Wid efterfrågan ſwarades, Ad interrogationem reſponſum fuit. Warors efterfrågan, De mercibus percontatio.

Eftergifwa, v. a. 4. Concedere. Remittere, conf. Gifwa efter, ex. gr. Han eſtergaf ſin rått, De ſuo jure conceſſit. Eſtergifwa någon ſin ſkuld, Debitum alicui remittere. Eſtergifwen, *Def. & Plur.* Eftergifne, p. p. *Item*: *Adjectivè.* Eftergifwen, Qui facilè concedit vel remittit, conf. Efterlåten.

Eftergifwenhet, f. 3. Animus ad concedendum vel remittendum pronus, conf. Efterlåtenhet.

Eftergift, m. 3. Conceſſio. Remiſſio, *præſtandorum*, conf. Tilgift.

Eftergå, v. n. anom. Sequi. *Cj.* Gå, ex. gr. Han har ingen ting at eftergå, Quod ſequatur, nihil habet.

Eftergård, m. Poſtea factum vel additum quid.

Efterhand, *Subſtantivè*, ex. gr. Sitta i eſterhand i ſpel, In luſione poſteriores habere partes.

Efter hand, *Adverbialiter*, Succeſſivè, conf. Småningom.

Efterhållen, p. p. Adactus. *Def. & Plur.* Efterhållne, *verb.* Hålla efter. *Item*: *Adjectivè.* Efterhållen, In negotiis vel in adipiſcendo tenax.

Efterhåmta, v. a. 1. Poſt alium colligere. Efterhåmtad, p. p.

Efterhåmtning, m. 2. Poſt alium collectio. Spicilegium.

Efterhångſen, adj. Continuè inhærens. Inſtans, ex. gr. De åro efterhångſne i ſin begåran, Petitioni aſſiduè inſiſtunt. Et efterhångſet arbete, Continuè inhærens labor.

Efterhårma, v. a. 1. Imitari, *alias.* Hårma efter. Efterhårmad, p. p.

Efterhårmning, m. 2. Imitatio.

Efterjaga, conf. Jaga efter, *Part.* Efterjagad.

Efterkomma, v. a. 4. Exſequi. Obſecundare. *Cj.* Komma, ex. gr. Efterkomma ens befallning, Juſſum alicujus exſequi. Efterkomma ens wilje, Voluntati alicujus obſecundare, conf. Komma efter. Efterkommande, p. a. Qui exſequitur & Qui poſt venit. *Item*: *Adjectivè.* Efterkommande, Poſteri, ex. gr. För efterkommande, Poſteritati. Efterkommanderna, *perperam dicitur.*

Efterkälke, conf. Kälke.

Efterlack, n. 4. Reſiduum guttatim cadens in diſtillatione vini combuſti.

Efterlefwa, v. a. 2. *Dr.* ex. gr. Efterlefwa något, ſom är föreſkrifwet, Ad præſcriptum ſe componere. En förordning, ſom bör efterlefwas, Ordinantia juris, ad quam quis ſe gerat. *Aliter.* Efterlefwa befallning, Juſſui morem gerere, conf. Efterkomma, conf. Lefwa efter. Efterlefwande, p. a. *Item*: *Adjectivè.* Efterlefwande, Vita ſuperſtes, *ſeu Pluraliter*, vita ſuperſtites.

Efterlefwerſka, f. 1. Vidua, *v. ec.* conf. Enka.

Efterlefnad, f. 3. *Dr.* ex. gr. Föreſkrifwa en något til efterlefnad, Alicui quid obſervandum præſcribere. En förordning til efterlefnad, Ordinantia juris, ad quam quisque ſe gerat.

Efterlemna, v. a. 1. Relinquere, *diſcedens*, ex. gr. Han dödde och efterlemnade en ſon, Moriens filium reliquit, conf. Lemna efter ſig.

Item: Efterlemna, Cedere, ex. gr. Efterlemna något af ſin rått, De jure ſuo quid cedere, conf. Eftergifwa. Efterlemnad, p. p. Poſt relictus. *Item*: Conceſſus.

Efterlemning, m. 2. Relictum quid. Efterlemningar, Relicta, *mineral.*

Efterleta, conf. Leta efter. *Part.* Efterletad.

Efter-

Eſterlåta, v. a. 4. Neglectui habere, ex. gr. Han eſterlåter aldrig ſin ſkyldighet, Officium nunquam neglectui habet, conf. Eſterſåtta. *Aliter.* Eſterlåta, *vide* Tillåta. **Eſterlåten**, p. p. conf. Tillåten. *Aliter.* ex. gr. Hans eſterlåtne Enka, Vidua poſt illum relicta. *Item*: *Adjectivè.* Eſterlåten, In agendis remiſſus. *Def. & Plur.* Eſterlåtne, conf. Eſtergifwen. *Aliter*, ex. gr. Wara eſterlåten i ſina ſyßlor, In negotiis negligentem ſe præbere.

Eſterlåtenhet, f. 3. Animus remiſſior vel negligentior, conf. Eſtergifwenhet.

Eſterlångta, v. a. 1. conf. Långta eſter. *Part.* Eſterlångtad.

Eſtermiddag, m. 2. Tempus pomeridianum, ex. gr. På en eſtermiddag *vel* Om eſtermiddagen, Tempore pomeridiano. *Aliter.* Han gjorde det på en eſtermiddag, Pomeridiano temporis id peregit ſpatio. Hela eſtermiddagen, Totum tempus pomeridianum. *Aliter.* Eſter middagen, Poſt meridiem.

Eſterråd, n. 4. Conſilium poſt factum.

Eſterräkning, m. 2. Ratio, poſt deſignationem debiti traditam, ineunda, conf. Baktråkning.

Eſterrätta, *Dr.* ex. gr. Det hwar och en har ſig at eſterrätta, Quod unicuique obſervandum incumbit, conf. Rätta ſig eſter.

Eſterrättelſe, m. 3. Inſtructio: Obſervandum quid, ex. gr. Det länder dig til eſterrättelſe, Id tibi obſervandum erit. Giſwa någon eſterrättelſe, Aliquem reddere inſtructum. *Aliter.* Giſwa eſterrättelſe, *vide* Underrättelſe.

Eſterſatt, p. p. conf. *verb.* Eſterſätta.

Eſterſänd, p. p. *verb.* Sända eſter.

Eſterſätta, v. a. 4. Poſtponere. Prætermittere, conf. Sätta eſter. *Horum Part. P.* Eſterſatt, ex. gr. Han eſterſatte ſin ämbetes plickt, Debitum officii poſtpoſuit. Utan eſterſättande af andra ſyßlor, Aliis negotiis non poſtpoſitis. Åtſkillige ſyßlor hafwa blifwit eſterſatte, Plurima negotia prætermiſſa fuere. Han blef eſterſatt, Illum inſecuti ſunt.

Eſterſe, v. a. anom. conf. Se eſter. *Part.* Eſterſedd.

Eſterſickt, m. Inſpectio, qua quis obſervatur, conf. Eſterſyn.

Eſterſinna, v. a. 1. Penitius ad animum referre.

Eſterſticka, v. a. 1. conf. Skicka eſter. *Part.* Eſterſtickad.

Eſterſkrifwen, *Def. & Plur.* Eſterſkrifne, p. p. *verb.* Skrifwa eſter. *Aliter*, ex. gr. Wi eſterſkrifne, Nos quorum nomina heic ſubtus.

Eſterſlå, v. a. anom. Inveſtigare, conf. Slå eſter. *Inde.* Eſterſlagen, p. p. *Def. & Plur.* Eſterſlagne, ex. gr. Han eſterſlog ſtället i boken, Locum in libro inveſtigabat. Eſterſlå en rymmare, Fugitivum perveſtigare.

Eſterſläng, m. 2. Malum quid, aliud ſubſequens.

Eſterſmak, m. Sapor remanens, *poſt eſum vel potum*, conf. Bismak.

Eſterſom, conj. Quoniam. *Aliter.* Eſterſom, conf. Eſter.

Eſterſommar, m. 2. Æſtas, intermediæ frigidiori tempeſtati ſuccedens.

Eſterſöka, v. a. 3. Perquirere, conf. Söka eſter. *Part.* Eſterſökt.

Eſterſpana, v. a. 1. Inveſtigando inſequi, conf. Spana eſter. *Part.* Eſterſpanad. *Subſtantivè.* Eſterſpanande, Inveſtigandi actus.

Eſterſt, adj. *Sup.* Poſtremus. *Def.* Eſterſte, conf. Sidſt. *Adverbialiter.* Eſterſt, Poſtremum, conf. Sidſt.

Eſterſtafwa, v. a. 1. conf. Staſwa eſter. *Part.* Eſterſtafwad.

Eſterſtå, v. n. anom. Acquirendum ſectari, conf. Stå eſter, ex. gr. Eſterſtå en annans egendom, Bona appetere aliena.

Eſterſträfwa, v. a. 1. Affectare. Aſpirare. Acquirendi ſtudio ferri, ex. gr. Eſterſträfwa regeringen, Imperium affectare. Eſterſträfwa åra, Ad gloriam aſpirare. Eſterſträfwa rikedomar, Divitiarum ſtudio ferri.

Eſterſyn, f. 3. Exemplum. Typus, ex. gr. Hafwa något til eſterſyn, In typum quid ſibi propoſitum habere, conf. Eſterſickt. Åſyn.

Eſter-

Eftertal, N. 4. Sermo reprehenſorius in abſentèm, conf. Baktal.

Eftertanke, M. 2. Cogitatio provida.

Eftertänka, V. A. 3. Provida mente perpendere. *Alias.* Tänka efter.

Eftertänkſam, ADJ. Cogitando providus. *Adverbialiter.* Eftertänkſamt, Adhibito judicio.

Eftertänkſamhet, F. 3. Animus providus.

Eftertänklig, ADJ. Illius conditionis, ut deliberandum, num quid adſit periculi vel incommodi. Eftertänkligen. *Adv.* Modo, ut deliberatio ſit adhibenda, vel meditatio.

Eftertracka, V. A. 1. Expetere. Sectari. Eftertracktad, p. p.

Eftertråda, V. A. 2. Succedere, ex. gr. Han eftertrådde honom i regeringen, Illi in imperio ſuccedebat.

Eftertrådare, M. 2. Succeſſor.

Eftertroppar, *Plur.* Ultima acies, conf. Tropp.

Eftertryck, N. 4. Efficacia. Emphaſis, ex. gr. Tala med eftertryck, Efficacibus uti verbis.

Eftertrycka, V. A. 3. conf. Trycka efter. *Part.* Eftertryckt.

Eftertrycklig, ADJ. Efficax. Eftertryckligen. *Adv.* Efficaciter.

Efterwerld, F. 2. Poſteri. Poſteritas.

Eftre, ADJ. *Comp.* Poſterior, *loci. Plur.* Eftre, conf. Sednare.

Efwen, *vide* Äfwen.

Efteråt, ADV. Poſtmodum. Poſt.

Ega, F. 1. Poſſeſſio, ex. gr. Hafwa något i ſin ega, Quidquam in ſuis habere vel poſſidere. Det är icke mer, än en mans ega, Unius tantum id eſt, *ſive* diſtribui vel dividi nequit, conf. Egor.

Ega, V. A. 2. Proprium habere. Poſſidere, conf. Beſitta, ex. gr. Han har förſlöſt alt hwad han egde, Sua dilapidavit cuncta. Hwem eger detta? Cujus hoc eſt? Han eger godt förſtånd, Bono præditus eſt intellectu. *Aliter.* Han eger at döma därom, De hoc judicare, illius eſt. Han eger at göra och låta, Facere vel omittere, in eo ſitum eſt. Egande, P. A. Egande rätt, Jus poſſeſſionis.

Egare, M. 2. Proprietarius. Poſſeſſor, ex. gr. Han är egare af boken, Libri poſſeſſor is eſt. Hwem är egare til detta? Cujus eſt?

Egarinna, F. 1. Mulier poſſidens.

Egen, *Adjectivè.* Proprius. *Def. & Plur.* Egne, ex. gr. Med egen hand, Manu propria. Det är hans egen ſkuld, Ipſe in cauſſa eſt. Hafwa något ſåſom ſitt eget, Ut ſibi proprium quid habere. *Aliter*, ex. gr. Wara ſin egen, Rem familiarem fixam habere ſibi propriam. Alterius non eſſe.

Egendom, M. 2. Bona, ex. gr. Det är all min egendom, Bona, quæ poſſideo, hæc ſunt omnia. Lös egendom, Bona mobilia. Faſt egendom, Bona immobilia. *Aliter*, ex. gr. Egendomar på landet, Prædia. Poſſeſſiones rurales. Han har egendom i ſtaden, In urbe poſſeſſionem habet.

Egenhändig, ADJ. Manu ſua factus vel ſcriptus. *Adverbialiter.* Egenhändigt, Manu propria.

Egenkärlek, M. Amor ſui.

Egennytta, F. 1. Proprii commodi ſtudium.

Egennyttig, ADJ. Proprio commodo proſpiciens.

Egenſinnig, ADJ. Animi non accommodi & variabilis. *Gall.* Capricieux, conf. Enwis. Egenwillig.

Egenſinnighet, F. 3. Animus non accommodus & variabilis. *Gall.* Humeur capricieuſe, conf. Enwishet.

Egenſkap, M. 3. Proprietas. Attributum.

Egentlig, ADJ. Proprius. Peculiaris, conf. Egen, ex. gr. Orden i ſin egentliga bemärkelſe, Verba in ſignificatione propria. Det är hans egentliga ſyßla, Id opus ei peculiare eſt. Egentligen, *Adv.* ex. gr. Det tilkommer honom egentligen at göra det, Iſtud facere ei proprium eſt. Tala egentligen, Propriè loqui.

Egenwilje, F. Proprium arbitrium.

Egenwillig, ADJ. Proprio arbitrio captus, conf. Egenſinnig.

Egna, V. N. 1. *Dr.* Egna åt ſig något, Quod alius eſt, ſuum dicere. *Hinc*: Tilegna. *Item*: *Impersonaliter.* Det egnar, Decet, conf. Anſtå.

Egodelar, *Plur.* Opes.

Egor, *Plur.* Res ſoli. Tractus fundi collectivè, *uti ſunt, agri, prata, paſcua, &c.* ex. gr. Gå öfwer ſina egor och beſe dem, Tractus fundi obire & inviſere. Den gården har ſtora egor, Prædio illi res ſoli vaſtiores ſunt.

Egotwiſt, M. 3. Controverſia de rebus ſoli.

Eho, PRON. Quisquis. N. Ehwad, ex. gr. Eho det wara må, Quisquis ſit. Eho ſom driſtar ſig, Quisquis ſit, qui audeat, conf. *ſimpl.* Ho.

Ehuru, CONJ. Quamvis, ex. gr. Ehuru ſomlige mena annorlunda, Quamvis nonnulli aliter ſentiant. Han arbetar, ehuru han är ſjuk, Quamvis ægrotus ſit, laborat. Ehuru man icke kan förſtå det, ſå har han mycket ſkrifwit, Multa ſcripſit, quamvis non intelligantur; conf. Ehuruwäl.

Item: Ehuru, *reſpondet Latinorum* Cunque, ex. gr. Ehuru dåtmed är, Quo modo cunque cum eo comparatum ſit. Ehurudan, Qualiscunque. N. Ehurudant, conf. Hurudan. Ehuru liten, Quantulus cunque. Ehuru mycken, Quantus cunque. Ehuru ſtor, Quantus cunque, & *ſic in aliis.*

Ehuruwäl, CONJ. Quamquam, ex. gr. Han ſkrifwer icke mer, ehuruwäl han redan nog ſkrifwit, Plus non ſcribit, quamquam ſatis dudum ſcripſerit. Han ſynes icke wara nögd, ehuruwäl han ock har orſak därtil, Haud contentus eſſe videtur, quamquam & id non ſine cauſſa.

Ehwad, Quicquid. N. Pron. Eho, ex. gr. Ehwad ſom händer, Quicquid eveniat. Ehwad det är godt eller wadt, Quicquid ſit, bonum vel malum.

Ehwar, *vel* Ehwareſt, ADV. Ubicunque, ex. gr. Ehwar det ock finnes, Ubicunque invenitur. Ehwareſt han ock må wara, Ubicunque fuerit.

Ehwart, ADV. Quoquò.

Ej, ADV. Non. Nec. Ej heller, Neque.

Eja! INT. Exclamationis particula.

Ejder, M. 2. Anas molliſſima. *Def.* Ejdren. *Plur.* Ejdrar, *alias.* Gudunge *vel* Äda. *Hinc:* Ejderdun, Pluma hujus avis.

Ek, F. 2. Quercus, ex. gr. Af ek, Ex quercu. Querceus. Stora ekar, Magnæ quercus. *Compoſ.* Ekbark, Cortex querceus. Ekhöf, Frons quernea. Ekſkog, Quercetum. Ekollon, Glans quercea. Ekſwamp, Agaricus quercinus. Ekwerke *vel* Ekwirke, Ligna querna, ex. gr. ad conſtructionem navium, conf. *ſimpl. Aliter.* Ek. Ekar, *vide* Ekra.

Ekebark. Ekeſkog. Ekewirke, conf. Ek.

Ekorre, *vide* Ikorn.

Ekoxe, M. 2. Scarabeus. (Cervus) *inſect.*

Ekra, F. 1. Radius rotæ.

Elak, ADJ. Pravus. Malus, conf. Ond. *Comp.* Sämre. *Sup.* Sämſt, ex. gr. En elak wana, Conſvetudo prava. Elakt win, Vinum deterius. Elake menniſkor, Pravi homines. I elakt upſåt, Conſilio pravo. *Aliter*, ex. gr. En elak mage, Stomachus depravatus. Elak ande, Halitus fœtidus. Elak ſmak, Guſtus depravatus *vel* Sapor malus.

Elakhet, F. 3. Qualitas ex depravato vel malo. Pravitas.

Elände, N. 4. Calamitas. Miſeria, conf. Uſelhet.

Eländig, ADJ. Calamitoſus. Miſer, conf. Uſel. *Adverbialiter.* Eländigt, Miſerè.

Eld, M. 2. Ignis, ex. gr. Göra eld, *vel* Göra up eld, *vel* Tända up eld, Ignem accendere. Sätta eld på något, Quicquam incendere. Något ſom fattar eld, Combuſtibile quid. Phlogiſton. *Proverbialiter.* Hielpa en ur aſkan i elden, Malum in pejus alicui creare. *Aliter*, ex. gr. Elden lyſer ur ögonen på honom, Oculi ei ardentes micant. Han har för mycken eld, Animus ei vividus nimis vel præceps eſt. Utländſka elden, Ignis ſacer, *morb.*

Elda, V. A. 1. Ignes ad calefaciendum ſuccendere, ex. gr. Elda up rummen, Loca ædium calefacere. Elda med torf eller wed, Cæſpitibus vel lignis calefacere. Elda up, ex. gr. Elda up ugnen, Fornacem calefacere, conf. Upelda.

Eldbrand, M. 2. Torris.

Eldbräſa, F. 1. conf. Bräſa. *Subſt.*

Eldon, N. 4. Ad ignem eliciendum apparatus. Igniarium.

Eldfaſt, ADJ. Fixus. In igne perſiſtens, *chem.*

Eldfångd, ADJ. Quod facile ignem arripit. Eldfångdt ämne, Phlogiſton.

Eldföre, N. 4. conf. Eldſtål. *Hinc*: Eldförs don, conf. Elddon.

Eldgaffel, M. 2. Rutabulum. Furca in uſum ad ignem.

Eldgniſta, F. 1. Scintilla.

Eldhårdig, ADJ. In igne durabilis.

Eldhårdingar, *Plur.* Lapides apyri.

Eldig, ADJ. *Dr.* Et eldigt ſnille. Ingenium ardens ſeu vividum.

Eldkol, N. 4. Prunæ.

Eldkula, F. 1. Globus incendiarius e mortario emiſſus, conf. Bomb. *Item*: Bolis, Globus igneus, *meteor.*

Eldmärke, N. 4. Stigma, natura quaſi inuſtum.

Eldning, M. 2. Ignitio.

Eldrum, N. 4. Locus ædium, calefieri ſolitus.

Eldſkärm, M. 2. Umbraculum igni oppoſitum.

Eldſkyffel, M. 2. Batillum, quo prunæ portantur.

Eldslåge, M. 2. Flamma.

Eldſprutande, PART. Ignivomus.

Eldſtad, M. 3. Focus, *pars caminî ubi ignis accenditur. Aliter*, ex. gr. Där äro ſå många eldſtäder, Ibi tot ſunt habitacula.

Eldſtål, N. 4. Inſtrumentum chalybeum, quo ignis elicitur.

Eldſtod, M. 3. Columna ignea, *v. bibl.*

Eldſtrimma, F. 1. Radius igneus.

Eldswåda, F. 1. Incendium fortuitum, conf. Wådeld.

Eldtång, F. 3. Forceps, qua prunæ vel torres prenſantur. *Plur.* Eldtånger.

Elefant, M. 3. Elephas.

Elefantmåſtare, M. 2. Rhinoceros, *alias.* Enhörning. *Item*: Elefantmåſtare, Elephantis ductor.

Element, N. 4. Elementum. *Plur.* Elementer, *v. per. Proverbialiter*, ex. gr. Når han jagar, ſå är han likſom i ſitt element, Sibi quaſi genuinam venando capit voluptatem. *Item*: Elementer, Prima rerum principia vel particulæ primitivæ. *Hinc*: *Dr.* ex. gr. Han wet icke de förſta elementerna däraf, Prima hujus rei principia illi ignota ſunt.

Elf, M. 2. Fluvius. *Def.* Elfwen. *Plur.* Elfwar, conf. Flod. Ström.

Elfblåſt, M. Herpes. Puſtulæ eſcharoticæ.

Elfdans, conf. Elfwor.

Elfenben, N. 4. Ebur. Af elfenben, Eburneus. Gjord af elfenben, Ex ebore factus.

Elfte, *Num. ord.* Undecimus, conf. Elfwa. Konung Carl den elfte, Rex Carolus undecimus. Hwar elfte, Undecimus quisque.

Elfwa, *Num.* Undecim, ex. gr. Elfwa gånger, Undecies. Elfwa tuſend, Undecim millia.

Elfwar, *Plur.* conf. Elf.

Elfwor, *Plur.* Lemures, ſeu Larvæ puſiones, *v. pleb. Hinc*: Elfdans, Chorea lemurum.

Elg, M. 2. Alces. (Cervus.) *Compoſ.* Elgshorn, Cornu alcis. Elgshud, Pellis alcis. Elgsklöf, Ungula alcina, conf. *ſimpl.*

Elggrås, N. Ulmaria. (Filipendula,) *plant. alias.* Byttgrås.

Elgko, F. 3. Alces Fœm. *Plur.* Elgkor.

Eljeſt, ADV. Alias. Ceterum.

Elixir, N. 4. Elixirium, *pharmac. Plur.* Elixirer.

Eller, CONJ. Seu. Vel. ex. gr. En eller annan, Unus vel alter. Wäl eller illa, Benè ſive malè, conf. Heller.

Item: **Eller**, Aut, ex. gr. Nu eller aldrig, Nunc aut nunquam. Tig, eller gör bättre, Aut taceas, aut melius facias.

Ellofwa, *vide* Elfwa.

Embete, *vide* Ambete.

Emedan, CONJ. Quoniam, conf. Medan.

Emedlertid, *vide* Imedlertid.

Emellan, *vide* Imellan.

Emot, ADV. Contra, ex. gr. Emot min wilje, Contra voluntatem meam. Emot ſolen, Contra ſolem. Han är mig emot, Mihi contrarius eſt. Strida emot någon, Contra aliquem pugnare. Bryta någon emot, Contra aliquem peccare. Gå emot fienden, Contra hoſtes progredi. Något ſom bjuder emot, Quicquam guſtu vel alio modo repugnans. Sätta ſig emot, Seſe opponere, conf. Mot.

Nota.

Nota. *Particula* Emot *in compoſitione ponitur poſt verba*: Mot, *ante illa ponitur*, ex. gr. Emotbryta, conf. Bryta emot. Emotſtå, conf. Motſtå, &c. *ſic in ceteris.*

Item: Emot, Adverſus. Erga, ex. gr. Han är gifmild emot de fattiga, Erga pauperes largus eſt. Skicka ſig illa emot en wän, Malè adverſus amicum ſe gerere.

Item: Emot, Obviam, ex. gr. Gå emot någon, Alicui obviam ire.

Emottaga, v. a. 4. Recipere, *alias.* Taga emot, *Part.* Emottagen. *Def. & Plur.* Emottagne.

En, f. 2. Juniperus. *Compoſ.* Enbär, Bacca juniperi. Enbuſke, Juniperus frutex. Enris, Sarmenta juniperina. Enrot, Radix juniperi, &c. conf. *ſimpl.*

En, *Num.* Unus. n. Et, ex. gr. En gång, Una vice. Semel. En eller två, Unus vel duo. Hundra en, Centum & unus. En af oß, Unus ex nobis. *Definite*, ex. gr. Den ena handen, Manuum una. Med ena wingen, Alarum una, conf. Et.

Item: En. *Def.* Ene. n. Et. *Def.* Ena, Unus, *extra numerationem*, conf. Et, ex. gr. En och annan, Unus & alter. Uti den ena eller den andra omſtändigheten, In una alterave circumſtantia. Et eller annat, Unum alterumve. På et eller annat ſätt, Uno modo vel altero. En af oß, Noſtrûm alter. *Definitè.* På ena ſidan, Ab una parte, *vel*, in uno latere. Det ena med det andra, Unum alterumque. Den ene efter den andre, Alius poſt alium.

Item: En, *Pronominaliter.* Quidam. Aliquis. n. Et. Där kom en och frågade, Quidam adveniens interrogabat. Jag ſåg en komma, Quendam vidi venientem. Jag will rådfråga mig i et ärende, In negotio quodam conſultum ire volo. Ens egendom, Bona alicujus. Gifwa en något, Alicui quid dare. Tala med en, Cum aliquo loqui, conf Någon.

Item: En. n. Et. *Articulus eſt in lingua Svecica, præpoſitivus & poſtpoſitivus*, conf. *Grammat.*

Enahanda, *Adjectivè.* Uniusmodi, ex. gr. Enahanda beſtaffenhet, Uniusmodi qualites. På enahanda ſätt, Uno eodemque modo.

Enbett, *Adjectivè*, conf. Bett.

Enbändig, adj. Pervicax.

Enbändighet, f. 3. Pervicacia.

Enbär. Enbuſke, conf. En, *junip.*

Enda, conf. Ende, *Aliter*, Enda. Ende. Endamål, *vide* Ända, &c.

Endaſt, adv. Unicè. Endaſte, *perperam pro* Ende.

Ende, *Adjectivè.* Unicus, *fœm. & neut.* Enda, ex. gr. Hans ende ſon, Unicus illius filius. Min enda tröſt, Unicum mihi ſolatium. Han är den ende i konſten, In arte unicus eſt. Det enda jag önſkar, Unicum quod opto.

Endels, adv. Ex parte. Partim.

Endera, pron. Alteruter. n. Ettdera, conf. *infra*, ex. gr. Endera af oß bägge, Alteruter noſtrûm. Endera boken måſte du läſa, Alteruter librorum tibi legendus eſt. Jag ſkall komma endera dagen, Propediem veniam.

Endrägt, m. Concordia, conf. Endrägtighet. Enighet.

Endrägteligen, adv. Concorditer, v. *ec.*

Endrägtig, adj. Concors, ex. gr. En endrägtig lefnad, Vita concors, conf. Enhällig. *Adverbialiter.* Endrägtigt, Concorditer.

Endrägtighet, f. 3. Animus concors, conf. Endrägt.

Ene, conf. En. Enebär, *vide* Enbär.

Eneſtådes, adv. *vide* Enſtådes.

Enfaldig, adj. Simplex animi, ex. gr. Et enfaldigt barn, Infans ſimplex. Den enfaldiga hopen, Vulgus ſimplex, conf. Enkel. *Adverbialiter.* Enfaldigt, Haud callidè. Simpliciter.

Enfaldighet, f. 3. Mens aſtu ſeu verſutiâ carens: Simplicitas, conf. Enkelhet, ex. gr. Han ſade det i ſin enfaldighet, Animo id ſimplici dicebat.

Enfall, adj. Simplex. n. Enfallt, *alias* Enkel.

Enfärgad, part. Unicolor.

Enformig, adj. Uniformis.

Enfödd, part. Unigenitus.

Engel, *vide* Ängel.

Engelſk, ADJ. Anglicus, ex. gr. Engelſka folket, ſpråket, Gens, lingua Anglica. På Engelſka, Anglicè. Skrifwen på Engelſka, Lingua ſcriptus Anglica. *Abſolutè.* De Engelſke, Angli.

Engelſka, F. 1. Mulier Anglica.

Engelſka, F. Lingua Anglica, ex. gr. Öfwerſatt ifrån Engelſkan, E lingua Anglica translatus. Tala Engelſka, Anglicè loqui.

Engelsman, M. 3. Anglus. *Plur.* Engelsmän. *Abſolutè.* Engelsmän, Natio Britannorum.

England, N. Anglia, Britannia magna.

Engländare, M. 2. Anglus.

Enhet, F. 3. Unitas.

Enhwar, PRON. Quisque, *alias.* Hwar och en.

Enhällig, ADJ. Unanimis, ex. gr. De woro enhällige i ſitt wal, In electione unanimes fuere. Med enhälligt ſamtycke, Unanimi conſenſu. *Adverbialiter.* Enhälligt, Unanimiter, conf. Endrägtig.

Enhällighet, F. 3. Unanimitas, conf. Endrägt.

Enhånd, *Adjectivè.* Unimanus. Mancus.

Enhörning, M. 2. Monoceros. Rhinoceros.

Enig, ADJ. Animi ejusdem vel ſententiæ. Concors, ex. gr. De äro enige därom, In hoc amicè conſpirant. När de bliſwa enige om wilkoren, Cum de conditionibus inter illos conventum fuerit, conf. Enſe. *Adverbialiter.* Enigt, ex. gr. Lefwa enigt, Concordes vivere.

Enighet, F. 3. Concordia, *alias.* Endrägt.

Enka, F. 1. Vidua. *Compoſ.* Enke-Drottning, Regina vidua. Enkedrägt, Veſtitus lugubris viduæ. Enkeſtånd, Status viduæ, conf. *ſimpl.*

Enkannerlig, ADJ. Peculiaris, *v. ec.* conf. Synnerlig. Enkannerligen, *Adv.* Præcipuè, *v. ec.* conf. Beſynnerligen.

Enkel, ADJ. Simplus. Simplex. *Def. & Plur.* Enkle, conf. Enfaldig, ex. gr. Et enkelt ord, Verbum ſimplex. Duken är enkel, Simpla mappa eſt, ſeu non duplicata. En enkel ſlant, Monetæ æreæ (Slant) ſimplæ ſeu non duplæ. Enkle botemedel, Remedia ſimplicia. *Aliter.* Enkle bräder, Aſſeres tenuiores. *Adverbialiter.* Enkelt, Modo ſimplo ſeu non duplicato vel compoſito.

Enkelhet, F. 3. Simplicitas, *nullius compoſitionis*, conf. Enfaldighet.

Enkling, M. 2. Viduus. Uxore orbatus. Enklingſtånd, Status vidui.

Enkom, ADV. Modo, quaſi ex deſtinato, peculiari. Proprié, ex. gr. Det är enkom därtil ärnadt, Peculiariter huic deſtinatum eſt. Jag gick enkom dit, Propoſito animi peculiari illuc ibam. *Proverbialiter.* Göra något på enkom, Peculiari quid ſtudio committere.

Enkoſtånd. **Enkodrägt**, ꝛc. conf. Enka.

Enlig, ADJ. Conformis. Congruus, ex. gr. Afſkriften är enlig med originalet, Transſcriptum archetypo conforme eſt. Det är enligt med naturen, Naturæ id convenit. *Adverbialiter*: Enligt, Convenienter, ex. gr. Lefwa enligt med ſitt ſtånd, Statui ſuo congruenter vivere.

Ens, *Adjectivè*, ex. gr. Draga ens, *vel* Hålla ens, Amice conſpirare. Ens til ſinnes, Animo concordes. *Hinc*: Öfwerens, conf. Enſe.

Item: **Ens**, *Particula interject.* ex. gr. Icke ens, Ne quidem. Med ens, Cœlè *vel* ex affectato, ex. gr. Han will med ens wara lärd, Eruditum eſſe affectat. *Aliter.* Ens. *Genit.* conf. En.

Enſak, F. Jus unius. Proprium jus non partiendum, ex. gr. Böta 20 daler, Rättens enſak, Mulctam ſolvere 20 thaler. Judicio ſeu judicibus propriam.

Enſam, ADJ. Solus. Han är enſam om den ſatſen, Iſtam ſolus urget theſin. Et enſamt lefwerne, Vita ſolitaria. *Adverbialiter.* Enſamt, Solitariè, conf. Allena.

Enſamhet, F. 3. Solitudo.

Enſälgning, M. 2. Monopolium, *in mercatura. Oppon.* Mångſälgning, conf. Enſlögd.

Enſe, *Adjectivè*, ex. gr. Wara enſe *vel* Bliſwa enſe om en ſak, De re aliqua amicè conſpirare, conf. Enig. Ens.

Enſides, *Adjectivè*, ex. gr. Enſides lefnad, Vita ſolitaria. *Adverbialiter.* Enſides, Solitariè. In receſſu.

Enſidig, ADJ. Partium unius, *extra alius, cujus fuerit, notitiam vel conſilium. Adverbialiter.* **Enſidigt**, Ab una partium ſeorſim.

Enſidighet, F. 3. Animus, quo quis extra notitiam vel conſilium alius, cujus fuerit, quidvis facere ſolet.

Enſinnig. Enſinnighet, *vide* **Egenſinnig**, conf. **Enwis.**

Enſkild, ADJ. Privatus. N. **Enſkild.** *Oppon.* Allmän, Publicus, ex. gr. **En enſkild perſon**, Perſona privata. **Hwär och en enſkild**, Privatus quisque. **I allmänt och enſkilt: aſſeende**, Reſpectu publico & privato. **Enſkildta beſwär wid Riksdagen**, In comitiis privatorum poſtulata. *Adverbialiter.* **Enſkildt**, Privatim.

Enſkylla, V. A. 2. Excuſare, ex. gr. **Han will därmed enſkylla ſin förſummelſe**, Eo negligentiam vult excuſare ſuam. **Enſkylla ſig.** *Recipr.* Seſe excuſare, conf. **Urſäckta.**

Enſkyllan, F. Excuſatio, ex. gr. **Det länder honom til enſkyllan**, Id ei eſt excuſationi. conf. **Urſäckt.**

Enſkylt, ADJ. conf. **Enſkild.**

Enſlig, ADJ. Solitarius.

Enſlighet, F. 3. Vita ſolitaria.

Enſlögd, M. Monopolium, *rei fabrilis. Oppon.* **Mångſlögd**, conf. **Enſälgning.**

Enſpännare, M. 2. Veredarius nuntius extraordinarius, *v. Germ. alias.* Curir.

Enſtafwig, ADJ. Monoſyllabicus. **Enſtafwige ord**, Verba monoſyllaba.

Enſtaka, *Adjectivè*, ex. gr. **Enſtaka gård eller hemman**, Villa ſeu prædium ab aliis ſeclusum. **Enſtaka ting**, Res ſimplices, ſeu nullius compoſitionis, conf. **Enkel.**

Enſtädes, ADV. Uno in loco, conf. **Mångorſtädes.**

Enſtämmig, ADJ. Uniſonus. Monotonus.

Enſtändig, ADJ. Inſtanter urgens. *Arverbialiter.* **Enſtändigt**, Inſtanter, conf. **Enträgen.**

Enſtöding, M. 2. Solitarius quis.

Entita, F. 1. Parus paluſtris, *avis.*

Entlediga, V. A. 1. *v. Germ.* ex. gr. **Entlediga någon ifrån ämbetet**, A munere quem dimittere. **Entlediga ſig ifrån ſyſſlor**, Negotiis ſe ſubducere. **Entledigad**, p. p.

Enträgen, ADJ. Aſſiduitate pertinax. *Def. & Plur.* **Enträgne**, *Comp.* **Enträgnare**, conf. **Enſtändig.**

Enträgenhet, F. 3. Aſſiduitas cum pertinacia.

Enträten, ADJ. Contentionis pertinax, *Def. & Plur.* **Enträtne.**

Enträtenhet, F. 3. Animus in controverſiis pertinax.

Enwälds herre, M. Monarcha, conf. **Herre.**

Enwälde, N. 4. Monarchia. Poteſtas illimitata.

Enwäldig, ADJ. Cui poteſtas illimitata. *Adverbialiter.* **Enwäldigt**, Modo vel more deſpotico.

Enwig, M. Pugna provocatoria duorum, *alias.* **Enwigs kamp**, conf. Duell.

Enwis, ADJ. Pertinax. Sententiæ tenax, conf. **Egenſinnig. Enträten.** *Adverbialiter.* **Enwiſt**, Pertinaciter.

Enwiſas, V. D. 1. Sententiæ ſuæ tenaciter inhærere.

Enwishet, F. 3. Pertinacia. Animus ſententiæ ſuæ tenaciter inhærens, conf. **Egenſinnighet.**

Enär, PRÆT. Quandocunque, ex. gr. **Han är wälkommen enär han kommer**, Quandocunque venerit, acceptus eſt, conf. **När.**

Enögd, ADJ. Monoculus. Luſcus.

Er, *per craſin*, *pro* **Eder**, Vos. *Urbanitatis cauſſa pluraliter dicimus* **Er** *vel* **Eder**, *pro ſingulari* **Du**, *quemadmodum Galli* Vous, *& Germani* **Sie.** *Item*: **Er** *pro* **Eder**, Veſter.

Eremit, M. 3. Eremita, *v. per.* **En ſom bor aſſides i enslighet.**

Erenpris, M. Veronica officinalis, *plant.*

Erfara, V. A. 4. Experiri. *Cf.* **Fara**, ex. gr. **Han får nu erfara hwad en annan lidit**, Jam quæ alius paſſus eſt, experitur, conf. **Förfara.** *Aliter*, ex. gr. **Se til, om du kan erfara hwad ſom förehafwes**, Videas, an poſſis, quæ aguntur, explorare. **Erfaren**, *vide* **Förfaren.**

Erfarenhet, *vide* Förfarenhet. *Aliter*, ex. gr. Komma i erfarenhet om något, Rei notitiam acquirere. Rem cognoſcere.

Erforderlig, ADJ. Requirendus.

Erfordra, *vide* Fordra. Kräfwa. *Item*: Erfordras, *Paſſivè*. Requiri, ex. gr. Han tillägger hwad ſom erfordras, Quicquid requiritur addit, conf. *ſimpl.* Fordra.

Erg, M. 3. Ærugo, *argenti*, *cupri*, *oricalchi*, conf. Roſt.

Erga ſig, V. N. 1. Æruginem contrahere. Ærugine obduci. Ergas, *Deponentialiter*. Idem.

Ergig, ADJ. Æruginoſus, conf. Erg.

Erhålla, V. A. 4. Obtinere. *Cj.* Hålla, conf. Ernå. Få, ex. gr. Mer ſtod icke at erhållas, Plura obtineri non potuerunt. De erhöllo hwad de begärt, Petita obtinuere. Erhållen, p. p. *Def.* & *Plur.* Erhållne. *Aliter*, ex. gr. Erhålla med ed, Jurejurando fidem facere, *term. jur.*

Erik, Ericus, *nomen viri.*

Erinra, V. A. 1. In memoriam referre, ex. gr. Jag måſte erinra honom om den ſaken, Id ei in memoriam referam. Jag will allenaſt erinra en omſtändighet, Unius tantum circumſtantiæ mentionem injicere volo. Erinra ſig, *Recipr.* Recordari.

Erinran, F. Actus quo quis in memoriam refert, ex. gr. Göra erinran om något, Rem alicui in memoriam referre.

Erkänna, V. A. 2. Agnoſcere. Erkänd, p. p. ex. gr. Han erkände ſin ſkuld, Culpam agnovit. Jag erkänner, at jag felat, Quod erraverim, agnoſco.

Item: Erkänna, Gratum ſe præbere, ex. gr. Jag ſkall aldrig glömma, at erkänna den wälgerning jag åtnjutit, Ob beneficium in me collocatum, gratum eſſe nunquam obliviſcar. *Aliter*, ex. gr. Jag ſkall erkänna er möda, Operam compenſabo veſtram.

Erkänſam, ADJ. Gratæ mentis, conf. Tackſam, ex. gr. Han är åtminſtone erkänſam, Gratum ſe ad minimum oſtendit. *Adverbialiter.* Erkänſamt, Modo quo animum quis refert gratum. *Aliter*, ex. gr. Han är erkänſam, Munificus eſt.

Erkänſamhet, F. 3. Recordatio gratæ, conf. Tackſamhet.

Erkänſla, F. 1. Agnitio, ex. gr. Han kom til erkänſla af ſitt brott, Delictum agnoſcebat. *Aliter*, ex. gr. Jag ſkall weta min erkänſla, Compenſare ſciam.

Erlägga, V. A. 2. Reddere. Præſtare. *Cj.* Lägga. Erlagd, p. p. ex. gr. Erlägga tullen, utlagorna, Vectigal, tributa, reddere. Han erlade böterna, Mulctam præſtabat.

Ernå, V. A. ANOM. Attingere. *Pr.* Ernår. *Ipf.* Ernådde. *Pf.* Ernådt, conf. *ſimpl.* ex. gr. Ernå ſitt ändamål, Finem attingere propoſitum.

Item: Ernå, Impetrare. Aſſequi, conf. Erhålla, ex. gr. Han kan icke ernå hwad han åſtundar, Quod optat, impetrare nequit.

Erſatt, p. p. *verb.* Erſätta.

Eromeßa, F. Feſtum St. Erici.

Erſätta, V. A. 3. Rependere. *Cj.* Sätta. Erſatt, p. p. ex gr. Erſätta ſkadan, Damnum rependere. Han erſatte honom koſtnaden, Impenſam ei retribuit.

Erſättning, M. 2. Repenſum. Retributio, ex. gr. Til erſättning för ſkadan, In damni compenſationem.

Ert, *per craſin pro* Edert, *quod* conf.

Ertappa, V. A. 1. *v. Germ. Adhibetur tantum in Paſſivo*, ex. gr. Om han kan ertappas, Si in fuga reperiri poſſit.

Erts, *v. Germ.* conf. Malm, *Aliter.* Erts. *Particula intenſiva*, ex. gr. Ertsnarr, Ludio primi ordinis. Ertsbedragare, Impoſtor conſummatus, & *ſic in aliis.*

Eröfra, V. A. 1. Bello acquirere. Eröfrad, p. p.

Eröfring, M. 2. Acquiſitio bello facta, ex. gr. Göra nya eröfringar, Novas armis ſubigere provincias.

Eſkader, M. 2. Claſſis minor ſeparata. *Gall.* Eſcadre. *Def.* Eſkadren. *Plur.* Eſkadrar.

Eſomoftaſt, ADV. Quam ſæpiſſimè.

Eſſents, M. Eſſentia, *term. phyſ. med.*

Eſping, M. 2. Cymba navis, *alias* Skeppsbåt.

Et, *Num. Neut.* Unum, conf. En, ex. gr. Et åple, Unum pomum. Ethundra, Centum. Ettuſend, Mille. Et eller tu, Unum vel duo. Klocken et, Hora prima.

Item:

Item: Et, Unum. *Def.* Ena, *Extra numerationem*, conf. -En, ex. gr. Et eller annat, Unum alterumve. Et och detſamma, Unum idemque. I det ena och det andra, In uno & altero. Det ena efter det andra, Unum poſt alterum. *Proverbialiter.* Det ena är efter det andra, Unum alteri congruum eſt. *Aliter*, ex. gr. Något ſom är uti et, Integrum quid vel indiviſum. Göra et med någon, Cum aliquo conſpirare. Alicui ſe jungere.

Item: Et, *Pronominaliter*, conf. En.

Item: Et, *Neut. Articulus eſt in lingua Svecica præpoſitivus & poſtpoſitivus*, conf. *Grammat.*

Etdera, *Neut. Pron.* Endera, Alterutrum, ex. gr. Etdera af deſſa, Horum alterutrum. *Adverbialiter.* Etdera, ex. gr. Etdera ſkall du göra det, eller något annat, Aut id tibi faciendum eſt, aut aliud, conf. Antingen.

Ethica, F. *v. Græc.* Sedelära, *alias.* Moralen.

Etſa, *vide* Ätſa.

Etter, N. 4. Sanies ſeroſa. Ichor. *Def.* Ettret. *Aliter*, ex. gr. Ormen ſprutar etter, Serpens virus exſpuit.

Etterböld, M. 3. Abſceſſus ſanioſus. Furunculus malignus.

Ettermyra, F. 1. Formica rubra.

Etternäſſla, F. 1. Urtica urens, *plant.*

Europa, F. *Def.* Europen. *Hinc Adj.* Europeiſk, Europæus.

Evangelium, N. *v. Græc. Plur.* Evangelier, Textus ſacri quotannis explicandi. *Hinc Adj.* Evangeliſk, Evangelicus.

Evangeliſt, M. 3. Evangeliſta.

Ewärdelig, ADJ. Perennis. Sempiternus, ex. gr. Til ewärdelig åminnelſe, In memoriam ſempiternam. Ewärdeligt fängelſe, Captivitas perpetua. Ewärdeligen, *Adv.* Sempiternè. Perpetuò.

Ewig, ADJ. Æternus, ex. gr. Det ewiga liſwet, Vita æterna. Ewigt fängelſe, Captivitas perpetua. *Adverbialiter.* Ewigt, Æternùm.

Ewighet, F. 3. Æternitas, ex. gr. Af ewighet, Ab æterno. I ewighet, In æternum. I ewigheten, In æternitate.

Ewinnerlig, ADJ. Æternus, *v. ec.* Ewinnerligen, *Adv.* In æternum, *v. ec.* conf. Ewig.

Exempel, N. 4. Exemplum. *Def.* Exemplet, *v. per.* ex. gr. Gå andre före med godt exempel, Bono aliis exemplo præire. Til exempel, Exempli gratia.

Exemplar, N. 4. Libri exemplar, *v. per.* ex. gr. Uplägga 500 exemplar af en bok, Libri edendi 500 exemplaria imprimi curare. Exemplaret koſtar 3 daler, Exemplar libri, ſeu Liber ligamine non munitus, conſtat 3 thal.

Exemplariſk, ADJ. Qui aliis exemplo prælucet.

F.

Fabel, M. 3. Fabula. *Def.* Fablen. *Plur.* Fabler.

Fabelacktig, ADJ. Fabuloſus. *Adverbialiter.* Fabelacktigt, Fabuloſè. Fabelwis, *Adv.* In modum fabulæ.

Fabrik, M. 3. Mercium fabricandarum inſtitutio, *alias.* Manufactur, ex. gr. Wara (tjena) på fabrik, In fabrica edoceri. Hålla (driſwa) en fabrik, Fabricæ curam agere. *Compoſ.* Fabriksmäſtare, In fabrica opifex magiſter, conf. Fabrikör. Fabriksarbetare, Fabricæ operarius, conf. *ſimpl.*

Fabrikör, M. 3. Fabricæ dominus.

Fackla, F. 1. Fax, conf. Bloß. Fackelmakare, Facium & candelarum cerearum opifex.

Factor, M. 3. Cui in mercatura vel re fabrili, rerum geendarum cura, *v. per.*

Facultet, F. Facultas. Profeſſorum in academiis ordo quilibet ſingularis. Så kallas wid Academierna hwarje delning af Profeſſorerna, i afſeende på wetenſkaperna. Til exempel: Theologiſka facultéten, Facultas theologica, &c.

Fadder, *Com. gen.* 2. Teſtis baptismi. Suſceptor è fonte ſacro. *Plur.* Fäddrar, ex. gr. Stå fadder, Baptismo teſtis adeſſe. Wara buden til fadders, In teſtem baptiſmi vocatum eſſe. *Hinc*: Fäddergåfwa, Donum luſtricum. *Proverbialiter*, ex. gr. De äro funtfäddrar, Amici ſunt intimi.

Fad-

Fadderſkap, N. 4. Actus, quo baptismi teſtis quis adeſt.

Fader, M. 3. Pater. *Def.* Fadren. *Plur.* Fäder, conf. ex. gr. GUD Fader, DEus pater. Fader wår, Pater noſter. Faders ſyſter, conf. Faſter. Faderbroder. Faderfader, *Quære in voc.* Far.

Faderlig, ADJ. Paternus, ex. gr. En faderlig förmaning, Admonitio paterna. Faderligen, *Adv.* Paternè.

Faderlös, ADJ. Patre orbatus. Fader- och moderlös, Orbus parentibus.

Fadermoder. Fadermoders moder, conf. Farmoder, ꝛc.

Fadermord, N. 4. Parricidium.

Fadermördare, M. 2. Parricida.

Fager, ADJ. Venuſtus. *Def.* & *Plur.* Fagre, conf. Wacker. Skön. *Comp.* Fagrare, ex. gr. Et fagert utſeende, Species venuſtior. *Aliter.* Fagra löfften, Promiſſa ſpecioſa. Uppehålla en med fagert ſnack, Specioſis aliquem detinere verbis. *Hinc*: *Adj.* Fagermått, Qui ſaturatum ſimulat.

Faggor, *Plur. Dr.* ex. gr. Hafwa något i ſina faggor, Recondito intus aliquo urgeri. Han har feber i faggorna, Febri laborat occulta.

Fal, ADJ. Venalis, ex. gr. Wara fal *vel* Stå til fals, Venalis eſſe. Hålla något falt, Venum exponere.

Falk, M. 2. Falco, (gentilis) *avis.*

Falka, V. A. 1. Licitari, ex. gr. Falka på en wara, Mercem licitari.

Falkenerare, M. 2. Falconarius auceps.

Fall, N. 4. Lapſus. Caſus, ex. gr. Han tog emot honom i fallet, Labentem excipiebat. Efter fallet, Poſt lapſum. Han gjorde et ſtort fall, Lapſu cecidit graviore. *Aliter*, ex. gr. I ſådant fall bör man göra annat, Tali in caſu aliud faciendum. I många fall, Multis in caſibus. I fall han kommer, Si quando venerit. I alt fall, Si acciderit. Komma på fall, In ruinam ferri. Komma någon på fall, Ruinam alicui intendere.

Item: Fall, *alias.* Wattufall, Lapſus aquarum. *Compoſ.* Strömfall. Swedjefall, ꝛc. *ſuis locis.*

Falla, V. N. 4. Cadere. Labi. *Pr.* Faller. *Ipf.* Föll. *Pf.* Fallit, ex. gr. Se til, at du icke faller, Ne labaris, proſpice. Han föll i ſlagtuingen, In prælio cecidit. Snön faller, Nix cadit. Fallande, P. A. Labens. *Aliter*, ex. gr. Hon går på fallande fot, Partus ei immixet. *Subſtantivè.* Fallande, Labendi actus. Fallen, p. p. Lapſus. *Def.* & *Plur.* Fallne, *Adjectivè.* Fallen, ex. gr. Fallen til något, Ad quid natura quaſi aptus vel idoneus.

Item: Falla, ex. gr. Falla beſwärlig, Moleſtum eſſe. Falla i barnſång, conf. Barnſång. Det faller för dyrt, Pretio nimis carum eſt. Wattnet faller, Subſident aquæ. Priſet på ſpannmålen faller, Pretium frumenti diminuitur. Falla en i talet, Sermonem alicujus interrumpere. En ſak har fallit mig i ſinne, Res mihi aliqua in mentem venit. Det faller ſtrax i ögonen, Mox illud aſpectui ſuccurrit. Talet föll på det ſättet, Id ita ſermone prolatum. Falla ſig. *Recipr.* ex. gr. Alt ſom det kan falla ſig, Prout rerum fert ratio. Det faller ſig wackert för åſyn, Aſpectui id pulchrum.

Item: Falla af, Decidere. Delabi, ex. gr. Bladen falla af träden, Folia ex arboribus decidunt. Falla af ifrån rätta läran, Ab orthodoxa religione deſciſcere. Det faller af ſig ſjelft, Per ſe id accidit. Sequitur ſponte, conf. Affalla. Falla an, *vide* Anfalla. Falla före, Lapſu vel ruina præcludere, conf. Förefalla. Falla ifrån, Lapſu vel ruina disjungi. *Aliter*, ex. gr. Han har fallit ifrån honom, Ab illo *defecit* Sedan fadren föll ifrån, Poſtquam pater morte diſceſſit. Falla igen, Lapſu vel ruina occludere ſeu implere, ex. gr. Locket föll igen på kiſtan, Labens operculum ciſtam occludebat. Gropen har fallit igen, Illabens terra foveam replevit. Falla ihop, Labendo congeri ſeu jungi. Falla in, Introrſum cadere, ex. gr. Wäggen faller in, Paries introrſum prolabitur. *Aliter*, ex. gr. Det faller mig in, Mihi in mentem venit. Fienden har fallit in, Hoſtis invaſit. Ögonen falla in, Recedunt oculi, conf. Infalla. Falla ned, De alto labi. Prolabi. Seſe proſternere. Falla på något,

In

In aliquid labi. Falla på knå, Genibus provolvi. *Aliter*, ex. gr. Han föll på den tanken, In illam incidit opinionem. Falla på läppen, conf. Läpp. Falla til, conf. Tilfalla. *Aliter*, ex. gr. Falla til en, Ad partes alicujus accedere. Falla til fota *vel* til föga, conf. *ſuis locis*. Falla undan, Cedere, ex. gr. Falla undan för någons wrede. Iræ alicujus cedere. *Aliter*, Falla undan, E vita diſcedere. Falla ut, Excidere, ex. gr. Stenen har fallit ut, Lapis excidit. Tänderna föllo ut, Dentes excidebant, conf. Utfalla. Falla öfwer, Super cadere, ex. gr. Han föll öfwer honom, Super eum cecidit, conf. Öfwerfalla.

Fallandeſot, *vide* Fallſjuka.

Fallaſka, F. 1. Favilla.

Fallbänk, M. 2. Scamnum pro decubitu, ab antica parte demittendum.

Fallbår, *vide* Hallon.

Fallna, V. N. 1. Flacceſcere. Fallna af, Idem.

Fall-lucka, F. 1. Valvula.

Fallſjuka, F. 1. Epilepſia.

Fallt, *Adverbiale ſuffixum numeris multiplicandis*, ex. gr. Trefallt, Tripliciter. Hundrafallt, Centuplum, & *ſic in aliis*.

Fallwalk, M. 2. Indumenti genus fartum, quo cingitur caput infantium, ne id labantes lædant, conf. Walk.

Falſk, ADJ. Falſus. Adulterinus, ex. gr. Falſk lära, Doctrina falſa. Falſkt mynt, Moneta adulterina. Falſkt wittne, Teſtis falſus vel corruptus. Falſke toner, Moduli adulterini. *Aliter*, ex. gr. Jag kan icke tro honom, ty han är falſk, Ei fidem habere nequeo, quia fallax eſt. Han är falſk emot mig, Adverſus me doloſè ſimulat. *Adverbialiter*. Falſkt, Falſè. Modo adulterinò.

Falſkas, V. D. 1. Fallacem vel doloſè ſimulantem agere.

Falſkhet, F. 3. Falſitas. *Item*: Animus fallax, ex. gr. Hans falſkhet är bekant, Fallax ejus animus cognitus eſt.

Falſkligen, ADV. Falſè.

Falts, M. 2. Angulus vel ſinus, cui tabula ſeu ejusmodi, applicatur.

Faltſa, V. A. 1. Angulum, ſinum, facere, conf. Falts. *Aliter*, Faltſa pappers ark, Folia papyri compingenda plicare. Faltſad, P. P.

Familie, F. Familia, *v. Lat. Plur.* Familier, conf. Hushåll. Slägt. Ätt.

Famla, V. N. 1. Exporrectis ulnis prætentare, conf. Hamla. Trefwa, ex. gr. Famla i mörkret, Extenſis brachiis in tenebris progredi. *Idem proverbialiter*: Nullam habere cognitionem. *Proverbialiter*. Famla efter ſkuggan, Ad vana ferri.

Famling, M. 2. Actus quo dubiè progrediens quis prætentat.

Famn, M. 2. Amplexus ulnarum, conf. Sköte, ex. gr. Taga en i famn, Ulnis aliquem amplecti. Han hade ſin famn utſträckt emot mig, Brachia ad me amplectendum extendebat. Hålla en i famnen, Brachiis quem amplecti.

Item: Famn, Orgyia. Menſura trium ulnarum, conf. Aln, ex. gr. En famn bred, Unam orgyiam latus. På 20 famnars djup, Profunditate 20 orgyiarum.

Item: Famn, Menſura, altitudinis 3, longitudinis 4 ulnarum, *alias*. Wedfamn, Modus menſurandi ligna cæſa. Dividitur in tres partes, quarum quælibet vocatur, 1 Wed.

Famna, V. A. 1. Modo trium ulnarum metiri, conf. Famn. *Aliter*. Famna, conf. Omfamna.

Famtag, N. 4. Amplexus ulnis, ex. gr. Han gaf mig et famtag, Brachiis me complectebatur.

Famtaga, V. A. 4. Mutuo amplexu jungi. *Cj.* Taga, conf. Omfamna. Famtagen, P. P. *Def. & Plur.* Famtagne.

Famtagning, M. 2. Amplexus mutuus.

Fan, M. Dæmon.

Fana, F. 1. Vexillum, *pediratus*. Flygande fana, Explicatum vexillum.

Fanjunker, M. Officiarius militaris ad vexillum.

Fann, *Ipf. verb.* Finna.

Far, *pro* Fader, Pater. Farbroder, Farfader, ꝛc. *ſuis locis*. *Aliter*. Far, *Pr. Indic. verb.* Fara.

Fara, F. 1. Periculum, ex. gr. Där är fara wid, Periculum in eo eſt. Det är fara wärdt, Periculoſum id eſt. Det har ingen

fara. Extra periculum id eſt. Igenomgå många faror, Multa ſubire pericula, conf. Farlighet.

Fara, v. n. 4. Se aliquò conferre. Tendere. Vehi. Faren, p. p. *Def.* & *Plur.* Farne. *Pr.* Farer. *Conſtr.* Far. *Ipf.* For. *Pf.* Farit, ex. gr. Hwart for han? Quo abiit? Fara ſin wåg *vel* ſin kos, Aliò ſe conferre. Fara landwägen, Iter terreſtre facere. *Aliter.* Fara wäl, Receptis alicujus benè ſe habere. Fara illa, Aliquo modo malè tractari. Fara illa med ſig, Moleſtiæ vel læſione malè ſibi conſulere. Kläderna fara illa af damb, Veſtes pulvere corrumpuntur. Fara will, Animo errare. Fara wilſe, Errare in via. Låta en ting fara, Quicquam omittere vel deſerere. Låt den ſorgen, meningen, fara, Iſtam curam, opinionem, relinquas. Han är faren til ſtaden, In urbem profectus eſt. Illa faren, Malè habitus vel tractatus. Farande, p. a. ex. gr. Kommande och farande, Venientes & abeuntes. *Subſtantivè.* Farande, Vectura.

Item: Fara af, Abire. Diſcedere. Fara å ſtad, conf. Å ſtad. Fara bårt, Aliò ſe conferre. Fara fort, Celeri curſu vehi. *Aliter.* Fara fort, *vide* Fortfara. Fara efter, Inſequi. Sectari. Fara fram, Ad deſtinatum locum tendere. *Aliter*, ex. gr. Fara fram med ſacktmodighet, Manſvetè ſe gerere. Han giorde illa hwar han for fram, Progrediens ubique ſe gerebat facinoroſè. Fara igenom, Permeare. Penetrare. *Aliter*, ex. gr. Jag har farit igenom altſammans, Cuncta perluſtravi. Fara in, ex. gr. Fara in i ſtaden, Urbem ingredi. Han for in, Intrò ſe conferebat. Fara med, ex. gr. Wil du fara med oß? Visne itineris nobis ſocium eſſe? *Aliter*, ex. gr. Fara med ofanning, Mendacium profiteri. Han far illa med hwad han lånar, Commodatis abutitur. Fara om, Præterire, ex. gr. Du kan fara om det du icke wil läſa, Præterire potes quæ legere nolueris. Jag for om honom på wägen, Illum in via præteribam. Fara til någon ort, In locum aliquem proficiſci. Fara til ſjös, Navigatum ire. Fara up, In ſublime vel locum elatiorem ſe conferre. Fara ut, ex. gr. Den ſiuke kan nu fara ut, Ægrotus exeundi vires recuperavit. Fara ut på landet, Rus abire. Fara ut i ſtaden, In urbem egredi. *Aliter*, ex. gr. Om de icke få bröd hemma, ſå fara de ut, Si domi ſeſe alere nequeant, ad exteros proficiſcuntur. Fara ut med hårda ord, Duris increpare verbis. Fara öfwer, ex. gr. Fara öfwer ſtrömmen, Flumen transire. *Aliter.* Fara öfwer något, Aliquid leviter pertingere. Fara öfwer något, når man läſer, Aliquid inter legendum præterire. Fara öfwer duken med penſlen, Penecillum in linteo leviter ducere, conf. Öfwerfara.

Farare, m. 2. In navi vectus quilibet, *alias.* Paßagerare. *Item*: *Compoſ.* Spaniefarare, Oſtindiefarare, Navis in Hiſpaniam, Indiam orientalem, iter faciens.

Farbroder, m. 3. Patruus. *Def.* Farbrodren. *Plur.* Farbröder.

Fardag, m. 2. Demigrandi tempus, *locatione conductione, vel alio pacto finito.*

Faren, m. 2. Farenus. (Cyprinus). *piſc. Plur.* Farnar. *Aliter.* Faren. *Part. verb.* Fara.

Farfader, m. 3. Avus paternus. *Def.* Farfadren. Farfaders fader, Proavus. Farfaders farfader, Abavus.

Fargalt, m. 2. Verres, conf. Galt.

Farhåga, f. 1. Animus in pericula attentus. Periculi metus, conf. Räddhåga.

Farkoſt, m. 2. Navigium quodvis, *alias.* Fartyg.

Farled, m. 3. Navigandi via. conf. Farwåg.

Farlig, adj. Periculoſus. *Adverbialiter.* Farligt, Periculoſè. Farligen, *Adv.* Cum periculo.

Farlighet, f. 3. Status ſeu conditio periculoſa, conf. Fara. *Subſt. Plur.* Farligheter, Pericula.

Farmoder, f. 2. Avia. Mater patris. *Def.* Farmodren, *alias.* Farmor. Farmoders moder, Proavia paterna. Farmoders farmoder, Abavia.

Farnöte, v. *antiq.* conf. Sällſkap.

Farſot, m. 3. Morbus epidemicus.

Farſtuga, *vide* Förſtuga.

Fart, m. 3. Ductus. Curſus, ex. gr. Skeppet war i ſin ſtörſta fart, Navis curſu ferebatur citatiſſimo. Taga up en i farten, Ipſo in curſu aliquem aſſequi. Farten öfwer ſtrömmen, Super flumen trajectus. *Compoſ.* Öfwerfart, Sjöfart, Skeppsfart, *ſuis locis.*

Fartyg, n. 4. Navigium, *alias.* Farkoſt.

Farwatten, n. 4. Aquarum tractus navigantibus patens. *Def.* Farwattnet.

Farwäg, m. 2. Via frequens, trita, conf. Farled, ex. gr. Byn ligger i farwägen för mig, Vicus itinere mihi pratereundus. Stå icke midt i farwägen, Ne ſtes in medio, quò progrediendum.

Farwäl! Vale! Säga farwäl, Valedicere. Binda en farwäl, Alicui valedicere.

Faſa, f. 1. Horror, ex. gr. Han har en faſa för ſådant, Iſta abhorret. Det kom en faſa öfwer mig, Me horror percuſſit, conf. Ryſ. Förſkräckelſe. Ryſning.

Faſa, v. n. 1. Horreſcere, ex. gr. Faſa för något, Quicquam exhorreſcere. Det är något at faſa före, Horrendum quid eſt, conf. Förſkräckas. Ryſa.

Faſan, m. 3. Phaſianus, *avis.*

Faſlig, adj. Horribilis. *Adverbialiter.* Faſligt, Horribiliter. Faſligen, *Adv.* Horrendum in modum, conf. Förfärlig. Grufwelig.

Faſt, adv. Valdè, ex. gr. Faſt ſwår, Valdè difficilis. Faſt mycket, Permultum. Faſt ſtor, Valdè magnus.

Item: Faſt, conj. Etſi, *alias.* Faſtän, ex. gr. Han will rätta, faſt han är okunnig, Etſi ignarus, vult corrigere.

Faſt, adj. Firmus, n. Faſt, ex. gr. Faſta landet, Terra firma. Faſt i tron, In fide firmus. Ett faſt upſåt, Firmum propoſitum. Han ſtår faſt, Firmo ſtat talo. Det ſtår faſt, Firmum ratumve id eſt. Sitta faſt i ſadeln, Firmus ephippio inſidere. *Adverbialiter.* Faſt, Firmiter. *Aliter*, ex. gr. Faſta kroppar, Corpora ſolida. En faſt ort, Locus munitus. Faſt egendom, Res ſoli. I löſt och faſt, Bonis mobilibus & immobilibus.

Item: Faſt, *Adverbialiter uſurpatur, notatque modum, quo quid affixum vel alligatum hæret*, ex. gr. Benet war afbrutet, men hängde faſt wid kroppen, Os fractum corpori adhærebat. Leret ſitter faſt wid kläderna, Argilla veſtibus hæret. Binda faſt, Ligamine affixum reddere. *Sic.* Hålla faſt, Köra faſt, Sätta faſt, &c. *Senſum horum verborum ſuis locis quæras. Eodem ſignificatu per compoſitionem dicitur*, ex. gr. Faſtlima, Faſtſpika, & *ſic in aliis*, conf. *ſimpl. Aliter*, ex. gr. Taga faſt någon, Aufugientem captivum reducere.

Faſta, f. 1. Jejunium, ex. gr. Efter tre dagars faſta, Poſt jejunium trium dierum. Hålla faſta, Cibo abſtinere. *Item:* Faſta, Quadrageſimale jejunium, *alias.* Faſtlagen.

Faſta, f. 1. Literæ firmatoriæ poſſeſſionis judiciales, *alias.* Faſtebref, ex. gr. Han har faſta på egendomen, Poſſeſſionis literas firmatorias accepit.

Faſta, v. n. 1. Jejunare, ex. gr. Han faſtade i tre dagar, Tres dies a cibo ſe abſtinuit. Faſtande, p. a. ex. gr. På faſtande mage, Stomacho adhuc jejuno. *Subſtantivè.* Faſtande, Jejunium.

Faſtbinda, v. a. 4. Ligamine affixum reddere. *Cf.* Binda. Faſtbunden, p. p. *Def. & Plur.* Faſtbundne.

Faſtebref, n. 4. Poſſeſſionis acquiſitæ literæ firmatoriæ judiciales, *alias.* Faſta, *Def.* Faſtebrefwet.

Faſtedag, m. 2. Dies jejunio dicatus.

Faſter, f. 2. Amita. Patris ſoror. *Def.* Faſtren, *Plur.* Faſtrar.

Faſthet, f. 3. Firmitas. *Item:* Soliditas.

Faſtighet, f. 3. *Plur.* Faſtigheter, Res ſoli.

Faſtingen, m. *alias.* Faſtings marknad, Tempus nundinarum in urbe Chriſtinehamn.

Faſtlag, m. Sacra quadrageſima. I Faſtlagen, Tempore jejunii quadrageſimalis. Faſtlags Söndag, Dominica quinquageſima.

Faſtna, v. n. 1. Implicatione vel adhærentia affixum fieri. Hærere. Faſtnad, p. p. ex. gr. Skeppet har faſtnat, Navis hæret. Damb faſtnar wid kläder, Pulvis veſtibus adhæret. Fiſken faſtnar på nätet, Piſcis in reti hæret. Det faſtnar i minnet, Memoriæ id inhæret. Faſtna för någon ſak, Culpam contrahere. Reum ſe experiri.

Faſthålla, v. a. 4. Retinere. Alligatum quaſi vel hærens quid tenere. *Cj.* Hålla. Faſthållen, p. p.

Faſtlima, v. a. 1. Adglutinare. Faſtlimad, p. p.

Faſtnagla, v. a. 1. Clavo figere. Faſtnaglad, p. p.

Faſtſatt, p. p. *verb.* Sätta faſt.

Faſtſpika, v. a. 1. Clavo adfigere. Faſtſpikad, p. p.

Faſttaga, v. a. 4. Comprehendere, *dicitur de fugitivis.* Faſttagen, p. p. *Def. & Plur.* Faſttagne.

Faſtälla, v. a. 2. Confirmare. Faſtäld, p. p.

Faſtän, conj. Etjamſi, *alias.* Faſt.

Fat, n. 4. Patina. *Proverbialiter.* Det ſkall ligga dig i fatet, Id aliquando lues.

Item: Fat, Dolium, *alias.* Åm, continet 60 congios. (Kanna) ex. gr. Ett fat dricka, Dolium cereviſia repletum. Några fat win, Aliquot vini dolia. Dricksfat, Dolium cereviſiæ. Winfat, Vini dolium.

Fatabur, m. 3. Promtuarium, *v. antiq.*

Fatalier, *Plur.* Fatalia, *term. jur.* En wiß föreſkrifwen tid, til ſtämning eller råttegångs ſkrifters ingifwande.

Fatt, *Adjectivè.* Diſpoſitus, Comparatus, ex. gr. Jag wet intet huru han är fatt, Quomodo ſit diſpoſitus, neſcio. Huru är det fatt? Quomodo res ſeſe habent? Wid ſå fatta omſtändigheter, In circumſtantiis tali modo comparatis.

Fatt, *Adverbialiter*, ex. gr. De fingo fatt tjufwen, Furem arripuerunt. Jag får icke fatt på orden, når han talar, Verba loquentis mihi exſiliunt. Taga fatt någon, Aliquem aſſequi currentem. Det är ſwårt at taga fatt på den ſaken, Rem extricare illam difficile eſt. Taga fatt på orden, Verba aſſequi, conſ. Faſt.

Fatta, v. a. 1. Prehendere. Prenſare. Capere. Fattad, p. p. conf. Gripa, ex. gr. Hwad ſom kan fattas, Quod prehendi poteſt. Fatta en om halſen, Collum alicui prehendere. Fatta med händerna, Manibus capere. *Aliter*, ex. gr. Fatta eld, Ignem concipere. Fatta mod, Animum erigere. Fatta et beſlut, Decretum facere. Fatta något i ſinne, Animo quid conſtituere.

Item: Fatta, Mente comprehendere, ex. gr. Jag kan icke fatta den ſaken, Rem illam comprehendere nequeo. Han har ſwårt at fatta, Hebetioris eſt ingenii. Det kan icke lätt fattas, Haud facilè id percipi poteſt. Fatta något i pennan, Quicquam conſcribere. Fatta kärlek, hat, til någon, Amorem, odium, in quem concipere. Fatta af, *vide* Affatta. Fatta i *vel* uti, Prehendere. Prenſare, ex. gr. Han fattade i med bägge händer, Ambabus prehendebat manibus. *Aliter*, ex. gr. Domaren bör fatta uti den ſaken, Illam judex cauſſam ſub judicium revocare debet. Elden fattade i wäggen, Ignis parietem invaſit. Fatta i minnet, Memoriæ tradere. Fatta in, *vide* Infatta. Fatta om, Amplecti, ex. gr. Fatta om lifwet, Medium corporis amplecti, conf. Omfatta. *Aliter.* Fatta om ſtenar i en ring, Gemmas iterum in annulo connectere.

Fattan, n. 4. Anſa, conf. Grepe. Skaft. *Compoſ.* Fattankorg, Anſis inſtructus corbis.

Fattas, v. n. 1. Deeſſe, ex. gr. Hwad ſom kan fattas, Quod deeſſe poterit. Det fattades föga, at han icke förraicks, Parum abfuit, quin interiret. Här fattas något, Quædam heic deſunt. Hwad fattas dig? Quid te deficit? *Aliter.* Hwad fattas dig? Quo afficeris? Quid te urget?

Fattig, adj. Pauper. *Adverbialiter.* Fattigt, Modo pauperi. Jejunè, conf. Torftig.

Fattigbößa, f. 1. Theca pro pecunia pauperibus colligenda.

Fattigdom, m. 2. Paupertas, conf. Torftighet.

Fattighus, n. 4. Ptochodochium. Domus ubi pauperes publicis ſumtibus aluntur.

Feber, m. 2. Febris. *Def.* Febren. *Plur.* Febrar, ex. gr. Han har feber, Febricitat. Han är nu feberfri, Jam à febre liber eſt. Ligga i hetſig feber, Febre ardente laborare. Upſala feber, Hemitritæa.

Feberacktig, adj. Febrilis.

Februari, m. Februarius menſis.

Feck,

Feck, *perperam pro* Fick. *Ipf. verb.* Få.

Fedla, F. 1. Viliſſimi generis violinus, conf. Fiol. *Hinc:* Fedla, V. A. 1. Inſtrumento ejusmodi ludere.

Feg, ADJ. Caſui quaſi obnoxius, *ſive* Cui fato quaſi quid imminet, ex. gr. Wara feg för något ſom kan hända, Fato in quid deſtinatum quaſi eſſe. *Sic dicitur*, ex. gr. Jag tror han är feg, *de aliquo plus ſoliro bilari vel laborioſo.*

Fegd, M. Deſtinatio vel diſpoſitio fatalis, conf. Feg, ex. gr. Göra något i fegden, Caſui vel fato quaſi obnoxius quid committere.

Item: Fegd, Bellum, ex. gr. I ſidſta fegden, Bello abhinc proximo, conf. Krig.

Feja, V. A. 1. Nitidum reddere. Fejad, P. p. *Uſurpatur quolibet reſpectu, dum quid purgatum vel politum facimus.*

Fel, N. 4. Menda. Vitium, ex. gr. Där war intet fel på hans kropp, Nulla in corpore ejus menda fuit. Fel på ſynen, hörſlen, Viſus, auditus, vitium.

Item: Fel, Erratum, ex. gr. Där woro många fel i hans ſkrift, In ſcripto ejus plurima erant errata. Fel i råttegång, In proceſſu judiciali error. Malè adminiſtrata juſtitia. Däri beſtår felet, In hoc erratum.

Item: Fel, Defectus. Culpa, ex. gr. Han har ock ſina fel, Et ſuis laborat defectibus. Det är icke mitt fel, om det går illa, Si malè ſucceſſerit, mea non erit culpa. Felet ſtår hos honom, Illius culpa eſt.

Fela, V. N. 1. Delinquere. Errare. Peccare, ex. gr. Ingen är, ſom icke felar i något, Nemo eſt, qui in aliquo non delinquit. Fela om wägen, De via errare. Han felar i det han tror alla, In eo errat, quod omnibus fidem habeat. Fela emot lagen, Contra legem peccare.

Item: Fela, Deeſſe, ex. gr. Det felar icke, at han ju bliſwer hulpen, Auxilium ipſi non deerit. Hwad felar dig? Quid tibi deeſt? *Aliter.* Quo afficeris? *vel* Quid te urget? conf. Fattas, *Aliter.* Fela om målet, Meta excidere.

Felacktig, ADJ. Delinquens. Deficiens, ex. gr. Han är felacktig i många mål, In pluribus delinquit. Alla menniſkor äro felacktige, Omnes delinqvunt homines. *Aliter*, ex. gr. Hans mening är felacktig, Sententia ejus eſt erronea. *Adverbialiter:* Felacktigt, Modo deficiente vel erratico.

Felacktighet, F. 3. Defectus, *quo quid incompletum vel imperfectum. Item:* Defectus in agendo. Erratum. *Plur.* Felacktigheter. Felacktighet i råttegång, *alias* fel, *quod* conf.

Felſteg, N. 4. Lapſus pedis. *Item:* In actionibus error.

Felt, *Adverbialiter. Dr.* ex. gr. Taga felt, Sumendo falli. Slå felt, ex. gr. Det ſlår aldrig felt, Nunquam id fallit, conf. Slå. *Aliter.* Felt, *vide* Fält.

Fem, *Numer.* Quinque, ex. gr. Fem gånger, Quinquies. Fembubbel, *ſeu* Femfaldig, Quintuplex. Femhanda, Quinquefarius. Femhundra, Quingenti. Femhundrade, Quingenteſimus.

Femhörning, M. 2. Pentagonum.

Femte, *Num. ord.* Quintus, ex. gr. Femte gången, Quinta vice. För det femte, Quintò. Til det femte, Ad quintum. Hwar femte, Quintus quisque. Halffemte, Quatuor & dimidius. En femtedel, Integri pars quinta.

Femtijo, *Num.* Quinquaginta. Femtijonde, *Num. ord.* Quinquageſimus.

Femton, *Num.* Quindecim. Femtonde, *Num. ord.* Quindecimus.

Fena, F. 1. Pinna piſcium, conf. Spol.

Fenkål, M. Fœniculum. (Anethum) *plant.*

Fenſter, *vide* Fönſter.

Feppel, N. 4. Digitorum ad agendum motitatio quaſi luſoria. *Hinc:* Fepla, V. N. 1.

Fernbock, M. Lignum Fernambuci, *tinct.*

Ferniſa, F. 1. Vernix. *Gall.* Vernis.

Feſt, M. 3. Feſtum. Ordrlige Feſter, Feſta immobilia. *Compoſ.* Jubelfeſt, conf. Högtid.

Fet, ADJ. Pinguis. Opimus. N. Fett, ex. gr. En fet oxe, Opimus bos. Fet mat, Cibus pinguis. Et fett ſtycke kött, Portio carnis pinguior. En fet och bördig åker, Opimus & fertilis ager. *Aliter*, ex. gr.

Han börjar blifwa fet, Obesus fieri incipit. En fet lägenhet eller tjenst, Munus lucrosum.

Fetalie wara, *vide* Victualie.

Fetgrås, N. Pinguicula, *plant.*

Fetlagd, *Adjectivè.* Pinguedine crassus. Habitior.

Fetma, F. 1. Polysarcia. Obesitas.

Fetna, V. N. 1. Pinguescere. Obesum fieri.

Fett, N. 4. Pingue quodvis. Pinguedo. *Aliter*, Fett, Axungia, conf. Ister. *Item*: Fett, N. *Adj.* Fet.

Fetthinna, F. 1. Membrana adiposa, *vel cellulosa, alias.* Isterhinna.

Fet-Tisdag, M. 2. Dies martis proximè post Dominicam quinquagesimæ.

Fibben, M. Glandulæ, *morb. equin.*

Fibel, M. Parotis, *morb. equin.*

Fiber, M. 2. Fibra. *Def.* Fibren. *Plur.* Fibrar, *v. per.* conf. Tråd.

Fick, *Ipf. verb.* Så.

Ficka, F. 1. Perula in vestimentis.

Fickur, N. 4. Horologium manuale seu portatile.

Fjell, *vide* Fjäll.

Fiende, M. 3. Hostis. Adversarius, ex. gr. Slå fienden, Hostem prælio superare. Han frucktar icke för sina fiender, Adversarios non timet. Fiende-land, Terra hostilis. Hosticum.

Fiendskap, M. 3. Animus hostilis vel inimicus.

Fiendtlig, ADJ. Hostilis. Fiendtligen, *Adv.* Hostiliter.

Fiendtlighet, F. 3. Hostilitas. *Plur.* Fiendtligheter.

Fjerde, *Num. ord.* Quartus, conf. Fyra, ex. gr. Fjerde gången, Quarta vice. För det fjerde, Quartò. Til det fjerde, Ad quartum. Hwar fjerde, Quartus quisque. Halffjerde, Tres & dimidius. Fjerdedags fröja, Quartana. Fjerde dag Jul, Dies quarta festi juliorum.

Fjerdedel, M. 2. Pars quarta. Quadrans, conf. Fjerding, ex. gr. Tre fjerdedelar, Tres integri partes. Et fjerdedels år, Trimestre. En fjerdedels mil, Milliaris quarta, conf. Qwart.

Fjerding, M. 2. Quartarius, copf. Fjerdedel, ex. gr. En fjerding lax, Salmonum quartarius. *Aliter.* En fjerding säd, Frumenti modius, octavam tonnæ partem continens.

Item: Fjerding, Pars quarta alicujus rei, ex. gr. En fjerding af en oxe, Tauri integri pars quarta, conf. Framfjerding, Bakfjerding.

Fjerdingsman, M. 3. Exactor secundarius territorii provinciarum, conf. Länsman.

Fjerdingswåg, M. 2. Milliaris pars quarta. *Plur.* Fjerdingswågar, ex. gr. Tre fjerdingswåg, Milliaris integri tres partes.

Fjerndel, *rectius* Fjerdedel, *quod* conf.

Fika, V. N. 3. Satagere. Omni studio ferri, ex. gr. Menniskorna fika i werlden, Homines in mundo satagunt. Han fiker efter sanna åran, Omni in veram gloriam studio fertur.

Fikanteri, N. 4. Ludicra quævis gesticulatorum, *v. pleb.*

Fikon, N. 4. Ficus. Fructus fici. *Compos.* Fikonlöf, Frons fici. Fikonträd, Ficus carica. Fikonträ, Lignum ficulnum.

Fil, M. 2. Lima. *Compos.* Filskaft, Manubrium limæ.

Item: Fil, *alias.* Filmjölk *vel* Filbunke, Lac coagulatum. Oxygala.

Fila, V. A. 1. Limare. Filad, p. p. Fila af, conf. Affila. Fila bårt, Limando demere.

Filbunke, M. 2. Vas in quo lac coagulatur, conf. Bunke. *Item*: Lac coagulatum, conf. Jåsenmjölk.

Filfras, M. 2. Mustela Gulo, *nostris* Järf.

Filkläfwa, F. 1. Instrumentum, quo ferrum inter limandum fixum tenetur, conf. Kläfwa.

Filmjölk, F. Lac coagulatum.

Filspån, M. Collectivè. Rementa. Scobs, *limæ.*

Filt, M. Coactile. Textum crassius ex lana vel pilis. *Inde* Filt. *Plur.* Filtar, Tegumentum ejusmodi materiæ. *Compos.* Filtmössa, Filtstrumpa, conf. *simpl.*

Filta, V. A. 1. Aqua fervida compactius reddere. Filtad, p. p. *de textis laneis.*

Fil-

Filtas, v. d. 1. Inanibus certare conatibus, *v. pleb.*

Fimmelſtång, f. 3. Lignum oblongum, inter quod & temonem eqvus jungitur. *Plur.* Fimmelſtånger, *Horum ejsam ad trabas uſus eſt*, conf. Skakel.

Fin, adj. Subtilis. Tenuis, *per parag.* Finer, conf. Grann, ex. gr. Fin ſand, tråd, hud, wåf, Arena, filum, cutis, tela, ſubtilis vel tenuis. Fint kläde, papper, Pannus, papyrus, ſubtilis vel tenuior.

Item: Fin, ex. gr. Fint guld, Aurum purgatiſſimum. Fin ſmak, Guſtus delicatiſſimus. Fin ſtyl, Literarum pictura tenuior. Fina tankar, Argutè cogitata. *Gall.* Penſées delicates. Fint ſkämt, Jocus facetiſſimus. Fin röſt, Vox acutior. Fina winer, conf. Win. Han är finer, Exacti eſt judicii. Göra ſig fin och ren, Politum purumque ſe reddere. *Adverbialiter.* Fint, Subtiliter, ex. gr. Wäfwa fint, Subtiliter texere. Tala fint, Acutiore loqui voce. Skriſwa fint, Literis ſcribere minutis.

Finge, Fingo, *Ipf. verb.* Så, conf. *Grammat.*

Finger, n. 4. Digitus. *Plur.* Finger, *non* Fingrar. *Def.* Fingret. *Plur. Def.* Fingren, *non* Fingerna. Det minſta fingret, Digitus minimus. *Locutiones Proverbiales.* Se igenom fingren, Connivere. Straffa och icke lägga finger imellan, Extra indulgentiam caſtigare. Han har det på ſina finger, Illius rei optimè gnarus eſt. Slå en på fingren, Aliquem reprehendere.

Fingerbor, f. 2. Digitale, quo munitur digitus medius iis qui ſuunt, conf. Syring.

Fingerhandſke, m. 2. Chirotheca digitis inſtructa.

Fingerkläda, f. 1. Pruritus digitorum. *Translatè notat animum, contrectandi vel capiendi cupidum. Hinc: Adj.* Fingerklädig, *denotat ejusmodi cupidine captum.*

Fingerknäpp, m. 2. Sclopus digitorum.

Fingerknoge, m. 2. Condylus. Nodus digiti.

Fingerled, m. 3. Articulus digiti.

Fingertamd, part. *Dr.* ex. gr. Fingertamd at ſpela på inſtrument, Digitis conſvetudine compoſitis ad ludendum inſtrumento muſico. Fingertamd at ſy, Suendi aſſuefactus.

Fingra, v. a. 1. Digitis tangère. Contrectare. Fingrad, p. p. *Subſtantivè.* Fingrande, Contrectatio quæ fit digitis.

Fingrar. Fingrarne, conf. Finger.

Finhet, f. 3. Subtilitas, ex. gr. Trådens, klädets, finhet, Fili, panni, ſublilitas vel tenuitas. *Aliter.* Finhet, *Gall.* Delicateſſe, ex. gr. Finhet i ſmak, i tankar, In guſtu, in cogitationibus, ſubtilitas. Finheter, Subtilitates. *Gall.* Fineſſe.

Finhylt, adj. Cui cuticula faciei tenuior vel ſubtilior.

Finke, m. 2. conf. Boſfink.

Finkel, n. 4. Vinum combuſtum viliſſimum.

Finland, n. Finlandia. Fennia.

Finna, v. a. 4. Reperire. Invenire. *Pr.* Finner. *Ipf.* Fann. *Pf.* Funnit. Funnen, p. p. *Def. & Plur.* Funne, ex. gr. Om jag funne en ſkatt, Si theſaurum invenirem. Det finnes icke, Id non reperitur. Deeſt. Några funnos, ſom wille, Inventi ſunt, qui volebant. Han fann någon ſak med honom, Illius accuſandi cauſam invenit. *Aliter*, ex. gr. Jag finner at ſaken ſig ſå förhåller, Rem ita comparatam eſſe ſentio. Han lär wäl finna, huru illa han gjort, Quam malè fecerit, ſentiet. Finna ſig, *Recipr.* Præſenti animo eſſe, ex. gr. Han har den gåfwan at finna ſig, Ea gaudet facultate, ut, quæ dicenda, ſemper ei præſtò ſint. Han fann ſig wäl, då han ſwarade detta, Reſponſo benè ſe extricabat. *Aliter*, Finna ſig, Animo ferre, ex. gr. Han kan icke finna ſig i den ſorgen, Iſtum mœrorem animo ferre nequit. Han finner ſig wäl nog i ſitt tilſtånd, Æquo ſat animo ſuam ſert rerum conditionem. Finna för godt, Arbitrari. Bonum ducere. Finna igen, Reperire, *quæſitum.* Finna på, Cogitando vel quærendo invenire. Finna up, *vide* Upfinna.

Finne, m. 2. Fenno. E Finlandia oriundus.

Item: Finne, Varus. Puſtula rubra.

Finnig, adj. Varoſus.

Finſk, adj. Finnicus, ex. gr. Finſka wiken, Sinus Finnicus. Finſka ſpråket, Lingua Finnica. Skriſwen på Finſka, Lingua Finnica ſcriptus.

Finſka, F. 1. Mulier Finnica.

Finſka, F. Lingua Finnica, ex. gr. Öfwerſatt ifrån Finſkan, E lingua Finnica translatus. Tala Finſka, Lingua Finnica loqui.

Fint, M. 3. Decipiendi vel ſubterfugiendi modus, *v. per.* ex. gr. Han brukar finter, Decipere vel ſubterfugere geſtit. *Aliter.* Fint, *Neut. Adj.* Fin.

Fintlig, ADJ. Qui acumine ad inveniendum pollet. *Item*: Qui promtè reſponſa regerere poteſt.

Fintlighet, F. 3. Facultas inveniendi. *Item*: In reſponſis promtitudo & facilitas. *Gall.* Preſence d'eſprit.

Fiol, M. 3. Violinus. *Gall.* Violon. *Inſtrum. muſic. Hinc*: Baſſiol, Violinus grandior ad baſſum. Stockfiol, Violinus gracilior, ventre deſtitutus. *Compoſ.* Fiolſträke. Fiolſträng, conf. *ſimpl.* conf. Viol.

Fjol, *Dr.* I fjol, Anno præcedente. Fiolåret, Annus currenti proximè præcedens. *Hinc*: *Adj.* Fjolgammal, Priori anno ortus vel paratus.

Fjoll, N. 4. Sermo nugatorius & ludicrus, *alias.* Fjolleri. *Aliter.* Et fjoll, Nugatoria circumferens & ludicra.

Fjolla, F. 1. Nugivendula ſtolida, conf. Toka.

Fjollas, V. D. 1. Nugari, *delirantium more*, conf. Tokas.

Fjoller, M. 2. Nugator inſipidus vel ſtolidus, conf. Tok.

Fjollig, ADJ. Leviter inſanus. Quodammodo ſtolidus, conf. Tokug. *Adverbialiter.* Fjolligt, Modo vel more parum ſano.

Fjollighet, F. 3. Inſania levior.

Fjord, *vide* Fjärd.

Fjorton, *Num.* Quatuordecim. Fjorton dagar, Binæ hebdomades. Fjortonde, *Num. ord.* Decimus quartus.

Fira, V. A. 1. Celebrare. Firad, P. P. ex. gr. Fira en högtid, Feſtum celebrare. Fira ens åminnelſe, Memoriam alicujus celebrare. *Aliter.* Fira någon, Blanditiis aliquem mulcere, illumque ſingulari cultu proſequi. *Subſtantivè.* Firande, Celebratio.

Firing, M. 2. Celebratio.

Fiſcal, M. 3. Fiſcalis. Miniſter publicus, cujus eſt prævaricationes obſervare, actionemque contra delinquentes inſtituere. *Hinc*: *Adj.* Fiſcaliſk, & *verbum* Fiſcaliſera.

Fiſk, M. 2. Piſcis. *Proverbialiter.* Gå ſina fiſkar warma, Debitas luere pœnas. *Item*: *Collectivè*, ex. gr. Köpa färſk fiſk, Piſces recentes emere. De fingo mycket fiſk, Multum piſcium cepere, conf. Saltfiſk.

Fiſka, V. A. 1. Piſcari. Fiſkad, P. P. Fiſka up något, E fundo aquarum quid efferre. Fiſka ut något, Expiſcari. *Subſtantivè.* Fiſkande, Piſcatio.

Fiſkafånge, N. 4. Captura piſcium, conf. Fiſke.

Fiſkaläge, N. 4. Statio piſcatoria.

Fiſkare, M. 2. Piſcator.

Fiſkargången, M. Locus Holmiæ, ubi piſces venales habentur.

Fiſkarne, *Plur.* Piſces, *conſtellatio.*

Fiſkben, N. 4. *Plur.* Fiſkben, Oſſa piſcis.

Fiſke, N. 4. Piſcatus. Piſcatio, conf. Fiſkafånge.

Fiſkebragd, M. 3. Molimen vel ſtudium piſcatus.

Fiſkedam, M. 2. Piſcina.

Fiſkedon, N. 4. conf. Fiſkeredſkap.

Fiſkeredſkap, N. 4. Inſtrumenta piſcatoria.

Fiſkeri, N. *Dr.* ex. gr. Fiſkeri-Compagnie, In piſcatum ſocietas, conf. Fiſke.

Fiſkeſkär, N. Tractus maritimus piſcaturæ, conf. Skär.

Fiſkewatten, N. 4. Piſcatui aquæ, conf. Fiſkwatten.

Fiſkewerk, N. 4. Opus piſcatorium.

Fiſkgel, M. 2. Branchiæ.

Fiſkköpare, M. 2. Piſcium mercator.

Fiſklek, M. 2. Nuptiæ piſcium.

Fiſkmås, M. 2. Larus canus, *avis.*

Fiſkrik, ADJ. Piſcibus abundans.

Fiſkromm, M. Ova piſcium.

Fiſksump, M. 2. Ciſterna aſſeritia pro ſervandis piſcibus. *Item*: Navicula peculiaris conſtructionis, qua piſces transportantur.

Fiſkwarer, *Plur.* Cibaria ex piſcibus.

Fiſkwatten, N. 4. Aqua, in qua piſces cocti ſunt, conf. Fiſkewatten.

Fiſkörn, M. 2. conf. Blåfot.

Fiſtel, M. 2. Fiſtula, *v. lat. Def.* Fiſtlen. *Plur.* Fiſtlar, ex. gr. Fiſtel i ſåtet, Fiſtula in ano.

Fitſel, M. Paralyſis labii inferioris, *morb. equin.*

Fjun, N. 4. Flos carduorum & ejusmodi, conf. Dun. *Aliter.* Fjun, Lanugo. Pappi. Fjun på halan, Prima barba, conf. Snugg.

Fixſtjerna, F. 1. Stella fixa.

Fjåkug, ADJ. Stupidus vel quaſi ſtolidus. *Adverbialiter.* Fjåkugt, Modo vel more ſtupidi vel quaſi ſtolidi.

Fjåkughet, F. 3. Animus hebetudine quaſi ſtolidus.

Fjäcka, V. N. 1. Inaniter circumcurſitare, conf. Fjäſka.

Fjäder, F. 2. Penna. *Def.* Fjädren. *Plur.* Fjädrar. *Item*: Fjäder, Pluma grandior, conf. Dun, ex. gr. Lått ſom en fjäder, Inſtar plumæ levis. Släppa fjädrarne, Plumas demittere. *Compoſ.* Gåsfjäder, fjäderfä, &c. *Collectivè*, ex. gr. Sprita fjäder, conf. Sprita. Stoppa bolſter med fjäder, Culcitram plumis farcire.

Item: Fjäder, Elater. Organum elaſticum, conf. Driffjäder. Stingfjäder.

Fjäderbolſter, N. 4. Culcita plumis grandioribus referta. *Def.* Fjäderbolſtret.

Fjäderbuſke, M. 2. Criſta.

Fjäderfä, N. 4. *Collectivum.* Animantia quævis plumata.

Fjäderlös, ADJ. Deplumis.

Fjädrad, PART. Plumatus.

Fjädrig, ADJ. Plumis ſparſus, conf. Fjädrad.

Fjäl, *vide* Fjärd.

Fjäll, N. 4. Squama. *Compoſ.* Fiſkfjäll, Squama piſcis. Fjällpantſar, Lorica ſquamata.

Fjäll, N. 4. Mons altior & nudus. *Item*: Jugum montium. *Unde* Fjällen, *vel* Fjällryggen, Jugum montium inter Sveciam & Norvegiam.

Fjälla, V. A. 1. Deſquamare. Fjällad, P. P. Fjälla af, *aliàs.* Affjälla, Idem.

Fjällfiſk, M. 2. Piſcis ſquamiger.

Fjällig, ADJ. Squamoſus.

Fjällmus, F. Mus. Lemnus. *Plur.* Fjällmöß, *aliàs.* Sabelmus.

Fjär, ADJ. *v. Gall.* Fier, ex. gr. Viſa ſig fjär, Elatiorem vel ferociorem ſe præbere.

Fjärd, M. 2. In lacubus ſpatium inter freta grandius.

Fjäril, M. 2. Papilio.

Fjärmare, ADJ. *Comp.* Longius remotus. *Adverbialiter.* Fjärmare, Remotius.

Fjärr, ADV. *alias* Fjärran, *quod vide.*

Fjärran, ADV. Procul, ex. gr. Fjärran eſter, E locis longè remotis. E longinquo. Nära och fjärran, Propè & procul, *dicimr quoque.* Når och fjärr. Ifrån fjärran land, A terra longius diſſita.

Fjäs, N. Pompa vel celebratio fucata, ex. gr. Göra mycket fjäs, Ingentem affectare pompam. Magnoperè celebrare. Göra fjäs af någon, Præter modum aliquem colere.

Fjäſa, V. N. 1. Pompa vel celebratione immodica blandiri. Fjäſa med någon, Celebratione alicui ſubblandiri.

Fjäſk, N. 4. Navitas affectata cum feſtinatione.

Fjäſka, V. N. 1. Negotioſum ſimulare cum feſtinatione, conf. Fjäcka.

Fjäſkig, ADJ. Negotioſus feſtinans ex affectata.

Fjäſing, M. 2. Trachinus Draco, *piſc.*

Fjät, N. 4. Veſtigium, *hominum & avium*, conf. Spår.

Fjättra, V. A. 1. Compedibus ſtringere. Fjättrad, P. P.

Fjättrar, *Plur.* Compedes.

Flabb, M. 2. Bucca, *v. pleb.* conf. Mun.

Flack, ADJ. Planus, conf. Flat, ex. gr. På flacka fältet, In campo plano. Ett flackt land, Regio plana & aperta. *Adverbialiter.* Flackt, ex. gr. Gården ligger flackt, Prædium undique planitie circumdatur. Det är ſå flackt omkring, Undique ibi campus apertus.

Flacka, V. N. 1. Vagari, *iter faciendo.*

Flackhet, F. 3. Rei planum.

Flackländig, ADJ. Situ planus.

Fladder, N. 4. Citò profiliens & evaneſcens quid, *Translatè.* Vana & futilia quævis in ſermone & amictu.

Fladdra, V. N. 1. Motu agi ſubitaneo & volitante. * *Dr. de igne rebusque levioribus flatu ventorum agitatis.*

Fladdrig, adj. Volitans & citò evaneſcens. *Item*: Cui vana & futilia placent.

Flaga, f. 1. Ruptura, *in metallo fuſo vel malleato, ex vitio materiæ. Aliter.* Flaga, *vide* Flinga.

Flagg, m. Vexillum, *term. naut. pl. car. alias.* Flagga.

Flagga, f. 1. Vexillum nauticum ſeu apluſtre, conf. Wimpel. *Item*: Flagga, Index ventorum in ſummitate mali, conf. Flögel.

Flagga, v. a. 1. Vexillis variis navem ornare, *circa ſolennia quævis id fieri ſolet. Hinc*: *Subſtantivè.* Flaggande, Ornatus ejusmodi.

Flaggman, m. 3. *Plur.* Flaggmän, Claſſis bellicæ duces, quibus competit ſuſpenſum apluſtre in ſignum honoris.

Flaggſtång, f. 3. Pertica cui apluſtre annectitur. *Plur.* Flaggſtänger.

Flake, m. Planum vel laminarum quodvis.

Flamma, f. 1. Flamma, *v. per.*

Flamma, v. n. 1. Flammam edere.

Flammerad, part. Flammeæ texturæ vel picturæ.

Flammig, adj. Idem.

Flanell, n. 4. Texti lanei genus.

Flank, m. 2. Segmentum.

Item: Flank, Aciei exercitus latus. *Gall.* Flanque, ex. gr. De togo honom i flanken, Aciei latus invaſere.

Flanka, v. a. 1. In ſegmenta ſcindere.

Flarn, m. Cortex pini. *Hujus uſus eſt ad obturanda delia, & ejusmodi.*

Flas, n. 4. Ludus laſcivus, conf. Ras.

Flaſa, v. n. 1. Ludendo laſcivire, conf. Raſa.

Flaſig, adj. Cui ludendo laſcivire moris eſt, conf. Raſig.

Flaſka, f. 1. Lagena. Ampulla.

Flaſkfoder, n. 4. Theca pro lagenis. *Def.* Flaſkfodret. *Hinc*: Flaſkfoders gård, Suburbanum exigui vel nullius proventus.

Flat, adj. Planus. n. Flatt, conf. Flack, ex. gr. Han ſlog honom med flata wårian, Adverſo enſis latere plano illum percuſſit. Flat hand, Palma. Flata fat och taurikar, Patinæ & orbes, quibus fundus elatior.

Item: Flat, Connivens. Indulgens, ex. gr. Wara flat emot ſina barn, Liberis nimium indulgere. *Aliter*, ex. gr. Bliſwa flat öfwer omåttligt berörn, Nimia laude pudore affici. Det qwicka ſwaret gjorde honom flat, Argutum ei reſponſum pudorem incuſſit. Flatt löje, Riſus affectatus.

Flatan, f. *Def.* Pars plana, *alias.* Flatſidan.

Flathand, f. 3. Palma.

Flathet, f. 3. Nimia conniventia vel indulgentia. *Aliter.* Flathet, *vide* Flackhet.

Flatlus, f. anom. Pediculus pubis. *Plur.* Flatlöß.

Flatna, v. n. 1. Pudore ſuffundi, ex. gr. Han flatnar icke wid ſå högt berörn, Nec eum ingentes adeo laudes pudore afficiunt. Flickan gaf honom et qwickt ſwar, ſå at han flatnade, Ad argutum puellæ reſponſum erubuit.

Flatnäſig, adj. Simus.

Flatſidan, f. *Def.* Latus corporis planum, *alias.* Flatan.

Flaxa, v. n. Alis plaudere. *Subſtantivè.* Flaxande, Alarum plauſus.

Flen, n. 4. Cardialgia, conf. Colik. Ref.

Flen, m. Phalaris, *plant.*

Flenbus, n. 4. Ganglion, *tumor.*

Flenört, f. 3. Scrophuris nodoſa, *plant.*

Flep, n. 4. Blanditiæ molliores & inanes. *Item*: Flep, m. conf. Flèper, conf. Mek.

Flepa, v. n. 1. Molliori & intempeſtivo alicui blandiri modo, conf. Meka.

Fleper, m. 2. Animi quis mollior & inaniter blandiens, conf. Meker.

Flepig, adj. Molliuſculus & blanditiis intempeſtivè utens, conf. Mekug. *Hinc*: *Adverbialiter.* Flepigt.

Fler, *rectius* Flere, adj. *Comp. Plur.* Plures, conf. Många.

Flereſtädes, adv. Pluribus in locis. Paſſim.

Flerſtafwig, adj. Polyſyllabus. Plurium ſyllabarum. *Oppos* Enſtafwig.

Fleß. Fleßa, *vide* Fliß, &c.

Fleſte, adj. *Sup. Plur.* Plurimi, conf. Många.

Flicka, f. 1. Puella, ex. gr. Wacker flicka, Pulchra puella. *Aliter*, ex. gr. Wackra flickor, Virgines formoſæ.

Flic-

Flicka, v. a. r. Interpolare. Flickad, p. p. Flicka in, Intersexere. Intergerere. Flicka ihop, *eel* tillsammans, Modo compilatorio vel plagiario componere.

Flickebarn, n. 4. Infans fœmina.

Flickwerk, n. 4. Opus per centones confectum.

Flik, m. 2. Ala amiculi.

Flin, n. 4. Oris distortio quasi ad risum, conf Fliß. Grin.

Flina, v. n. 1. Os distorquere quasi ad risum, conf. Fliße. Grina. Hästen flinar, Equus ad mordendum os retorquet.

Flinga, r. *vide* Flisa, conf. Jeslinga.

Flink, adj. In agendis promtus & alacer. *Adverbialiter*. Flinkt, Promtè & alacriter.

Flint, m. Frontis pars superna, conf. Panna, ex. gr. Han slog honom i flinten med en sten, Lapide ei frontem percussit.

Flinta, f. 1. Silex igniarius.

Flinthård, adj. Instar silicis durus.

Flintkallig, adj. Recalvaster. Fronte calvus.

Flintsten, m. 2. Lapis siliceus.

Flisa, f. 1. Lamella è saxo aliove divulsa, conf. Snöflisa.

Fliß, n. 4. Risus intempestivus & immodicus.

Fliße, v. n. 1. Intempestivè & immodicè ridere.

Flit, m. Opera. Studium, ex. gr. Göra sin flit, Operam navare. Han använder all flit, Omnem impendit operam. Han giorde det med flit, Studiò id fecit. *Aliter*, ex. gr. Han will med flit så hafwa det, Ex industria id ita comparatum esse vult.

Fliteligen, adv. Diligenter, *v. ec.* conf. Flitigt.

Flitig, adj. Diligens. *Adverbialiter*. Flitigt, Diligenter. *Aliter*, ex. gr. En flitig helsning, Maxima alicui dicenda salus. Helsa flitigt, Plurimum saluta.

Flitighet, f. 3. Diligentia.

Flitter, n. 4. Ornamenta quævis in luxum vel pompam fucatam, conf. Glitter.

Flo, n. Seratum, *term. metall.* *Hinc*: Flolägig.

Flock, m. 2. Turba. Cœtus, conf. Skock. *Item*: Flock, Collectionis pars quælibet specialis, ex. gr. Flockar af lagen, Collectionis legum capita vel sectiones. Skaldesflockar, Collectiones poëmatum. *Item*: Flock, Classis *botan.*

Flocktals, adv. Per collectionis sectiones. *Item*: Catervatim.

Flod, m. 3. Inundatio, ex. gr. Det året war en stor flod, Illo anno ingens erat inundatio. Når wårfloden kom, Cum solutis nivibus inundatio appropinquaret vernalis. *Hinc*: Syndaflod.

Item: Flod, Fluvius, *alias*. Elf, conf. Ström.

Flogför, *Adjectivè*. *Dr.* Flogföre fogelungar, Pulli avium in volatum accreti.

Flogmatk, m. 2. Insectum quodvis volatile.

Flolägig, adj. Situs per strata, *term. metall.*

Flor, *Dr.* I flor, ex. gr. Trägården står i fullt flor, Hortus nunc maximè floret. Medan han war i flor, Cum ille adhuc floreret.

Flor, n. 4. Byssinum. Tela serica rarioris texturæ. Florshufwa, E byssino calantica. Krusflor, Texti serici rarissimi genus.

Florett, m. 3. Ensis retusus palæstricus. Rudis, *v. per.*

Florsickt, Cerniculum sericum, conf. Flor.

Flota, v. *n.* 1. *Dr.* Flota timmer, Tignorum compagem per aquas ducere. Flotad, p. p. *Substantivè*. Flotande, Actus quo tignorum campages per aquas ducitur.

Flotbro, f. 2. Pons natans, vel superficiei aquarum incumbens.

Flotholme, m. 2. Insula natans.

Flotning, m. 2. Compagum trabium per aquas ductio.

Flott, n. 4. Pingue fluidum, conf. Fett.

Flott, m. Acarus. Ricinus, *insect.*

Flotta, f. 1. Ratis, conf. Timmerflotta. *Item*: Flotta, Classis, *bellica vel mercatoria*, *alias*. Skeppsflotta.

Flotta, v. a. 1. Pingui fluido imbuere. Flottad, p. p. *Aliter*. Flotta, *vide* Flota.

Flottig, adj. Pingui fluido imbutus.

Flottholme, *vide* Flotholme.

Fluga, f. 1. Musca domestica. Spansk fluga, Cantharis. Flugepulfwer, Cadmia metallica, seu Cobaltum.

Flugen, p. p. Flugit. *Pf. verb.* Flyga.
Flugsmålla, F. 1. Muscarium.
Flugswamp, M. 2. Agaricus muscarius.
Flugträd, N. Populus nigra, *arb.*
Fluka, F. 1. Stagnantis aquæ fovea.
Flundra, F. 1. Pleuronectes. Flesus, *pisc.*
Flur, *v. pleb. Dr.* ex. gr. Det kom honom i fluren, Animo id ei incurrit. Hafwa något i fluren, Subebrium esse.
Fluß, M. 3. Rheumatismus. Catarrhus.
Item: Fluß, Fluor. Præparatum lapideum. *Plur.* Flußar.
Flußfeber, M. 2. Synocha, *febris.*
Flußig, ADJ. Rheumaticus. Catarrhis obnoxius.
Fluten, p. p. *Pf.* Flutit, *verb.* Flyta.
Flux, ADV. Mox, *v. pleb.* conf. Strax.
Fly, ADJ. Citò consumtorius. N. Flytt, *de esculentis.*
Fly, V. N. ANOM. Fugere. *Pr.* Flyr. *Ipf.* Flydde. *Pf.* Flydt. Flydd, p. p. ex. gr. Fly det onda, Malum fuge. Fly för fienden, Hostem fugere. Fly bårt, Aufugere. Fly undan, Subterfugere. *Aliter*, ex. gr. Fly en något, Alicui quid tradere, *obsol.*
Fly, M. Palus, ubi aquæ sub solum, illud reddunt instabile. *Hinc.*
Flybotten, M. Fundus aquarum limosus.
Flyckt, M. 3. Fuga, conf. Flygt, ex. gr. Under hans flyckt, Dum in fuga esset. Drifwa fienden på flyckten, Hostem in fugam pellere. Taga til flyckten, Fugam capere.
Flyckta, V. N. 1. Fugitivus vagari. *Aliter.* Flyckta med ögonen, Huc illuc oculos conjicere.
Flycktig, ADJ. Fugax, conf. Flygtig.
Flyckting, M. 2. Profugus.
Flyga, V. N. 4. Volare. *Pr.* Flyger. *Ipf.* Flög. *Pf.* Flugit. Flugen, p. p. *Def.* & *Plur.* Flugne. Flygande, P. A. Volans. *Aliter*, ex. gr. Flygande fana, conf. Fana. Flygande wärk, Dolor vagus. Komma eller gå i flygande, Confestim accedere vel recedere. *Substantivè.* Flygande, Volatus. Flyga bårt, Abvolare. Flyga ut, Evolare, *unde Part.* Utflugen. *Aliter.* Flyga på någon, Aliquem invadere.

Flygel, M. 2. Ala domus. *Def.* Flyglen. *Plur.* Flyglar, ex. gr. Flyglarne bygdes i fjol, Superiore alæ anno exstructæ fuere.
Item: Flygel, Ala vel cornu exercitus, ex. gr. Han betäckte wenstra flyglen med rytteri, Equitatu lævum cornu texit.
Flygsand, M. Glarea vulgaris mobilis pulverulenta.
Flygt, M. 3. Volatus, conf. Flyckt, ex. gr. Skjuta foglen i flygten, Volantem ictu petere avem.
Flygtig, ADJ. Volatilis, conf. Flycktig, ex. gr. Flygtigt salt, Sal volatile.
Item: Flygtig, Animo volubilis seu volatilis, ex. gr. En flygtig karl, Vir animo volubilis. Et flygtigt sinne, Animus inconstans seu vanitati deditus. En som är flygtig i kläder, Qui vestium ornatui nimium studet. Et flygtigt qwinfolk, Mulier vana vel lasciva. *Adverbialiter.* Flygtigt, ex. gr. Kläda sig flygtigt, In vestitu vanum se præbere. Skicka sig flygtigt, Modestè parùm se gerere.
Flygtighet, F. 3. Qualitas ex volatili. Sinnes flygtighet, Levitas vel inconstantia animi. Flygtighet i kläder, In vestitu vanitas.
Flyta, V. N. 4. Fluere. *Pr.* Flyter. *Ipf.* Flöt. *Pf.* Flutit. Fluten, p. p. *Def.* & *Plur.* Flutne, conf. Flöda. Rinna, ex. gr. Söta ord flyta af hans mun, Dulcia de ore ejus verba fluunt. *Proverbialiter*, ex. gr. Alt som flyter ur hans penna, Quæ scribit, cuncta. Flyta fram, Profluere. Flyta ned, Defluere. Flyta omkring, Circumfluere. *Aliter.* Flyta omkring i werlden, Certi domicilii expers vagari. Flyta til, Affluere, conf. Tilflyta. Flyta ut, Effluere. Flyta öfwer, Super margines fluere. *Aliter*, ex. gr. Oljan flyter öfwer, Oleum innatat. *Proverbialiter*, ex. gr. Han will altid flyta öfwer, Superiores semper agere gestit. *Aliter*, ex. gr. Hwad flyter af detta? Quid inde sequitur? Där af flyter en stor olycka, Magnum hinc oritur infortunium. Flytande, P. A. ex. gr. Et flytande tal, Oratio fluens. Göra metall flytande, Metallum liquefacere. Flytande

de på wattnet, Aquis innatans. Flytande får, Ulcus fluens. *Subſtantivè.* Flytande, Fluxio. Profluentia.

Item: Flyta, Innatare, ex. gr. Trå flyter, Lignum innatat. Oljan flöt öfwan på, Oleum innatabat.

Flytig, ADJ. Fluidus.

Flytighet, F. 3. Fluiditas.

Flytning, M. 2. Fluxio. Profluentia.

Flytt, N. *Adj.* Fly.

Flytta, V. A. 1. Transferre. Transponere. Flyttad, p. p. ex. gr. Flytta råmärke, Signum limitum transferre. Flytta något ifrån ſitt ſtälle, De loco quid transponere. Flytta ſig, Seſe loco movere. Flytta in, Intro quid transferre. Flytta ut, Foràs *vel* ultrà, quid educere.

Item: Flytta, *Neutraliter.* Habitationem mutare. Demigrare. Flyttad, p. p. ex. gr. När ſkall du flytta? Quando demigrabis? Flytta hö, Rem familiarem aliò transportare. Flytta bårt, Aliorſum migrare. Flytta in, Immigrare. Flytta ut, Emigrare. Flytta ut på landet, Ab urbe in rus demigrare.

Flyttning, M. 2. Motio de loco. Transpoſitio, ex. gr. Kroppars flyttning ifrån et ſtälle, Corporum de loco motio. Ordens flyttning, Verborum transpoſitio.

Item: Flyttning, Migratio. Habitationis mutatio, ex. gr. Han miſtade mycket i flyttningen, Cum habitationem mutaret, rei familiaris multum amiſit.

Flyttſtjerna, F. 1. conf. Planet.

Flå, V. A. ANOM. Excoriare. Deglubere. *Pr.* Flår. *Ipf.* Flådde. *Pf.* Flådt. Flådd, p. p. Flå af, Deglubendo tollere.

Flåning, M. 2. Excoriatio.

Flåſa, V. N. 1. Fortius ſpiritum ducere, *ex nimio motu, hominum eſt*, conf. Flämta. Puſta. Stånka. *Aliter*, ex. gr. Jag får knapt rådrum at flåſa, Vix reſpirandi locus mihi conceditur. Låt häſten flåſa ut, Equo anhelitum ducere ſines, *ſcil. poſt vehementiorem agitationem.*

Flåsning, M. 2. Reſpiratio fortis, *ex nimio motu*, conf. Flåſa, conf. Flämtning.

Fläck, M. 2. Macula, ex. gr. Fläckar på kroppen, In corpore humano maculæ. Vitiligo. Et fläcke ſom tager fläckar åt ſig, Pannus maculis obnoxius. *Proverbialiter*, ex. gr. Hans åra har fådt en fläck, Honori ejus macula inuſta eſt. *Compoſ.* Bleckfläck, Klottfläck, &c. conf. *ſimpl.*

Item: Fläck, Scopus, vel punctum viſus, *explodendis bombardis & ejusmodi*, ex. gr. Han råkade fläcken, Scopum attigit. *Aliter*, ex. gr. Det är icke en ſtad, utan allenaſt en fläck, Urbs non eſt, ſed oppidulum. *Proverbialiter*, ex. gr. Gå icke ur fläcken, Haud te demoveas. Han kommer icke af fläcken, In loco hæret.

Fläcka, V. A. 1. Maculare. Fläckad, p. p. ex. gr. En wätſka ſom fläckar, Humor qui maculat. Han har fläckat ſina kläder, Veſtes maculavit. Fläcka ſig, Maculis ſe inquinare. *Aliter.* Fläcka, *vide* Fläka.

Fläckfeber, M. 2. Petechiæ, *morb. Def.* Fläckfebren. *Plur.* Fläckfebrar.

Fläckig, ADJ. Maculoſus.

Fläckt, M. 3. Aura. Flatus lenior venti. *Aliter.* Fläckt. *Part. vide* Fläkt *in* Fläka.

Fläckta, V. A. 1. Motitare. Auram excitare, ex. gr. Fläckta med handen, ſolfjädren, Manum, flabellum, motitare. Foglen fläcktar med wingarne, Avis leniter alis plaudit. Fläckta på elden, Inſtrumento verberans ignem animare. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Något uthängdt i luften, ſom fläcktar, In aura ſuſpenſum quid, huc illuc agitatum.

Fläder, F. 2. Sambucus nigra, *arb. Compoſ.* Fläderbär, Fructus ſambuci. Fläderblomma, Flos ſambuci. Fläderbuſk, Rob ſambuci. *Aliter.* Fläder, *vide* Fladder.

Fladermus, F. ANOM. Veſpertilio. *Plur.* Fladermöſs.

Fläka, V. A. 3. Rumpere vel ſcindere, ut tamen binæ partes cohæreant, Fläkt, p. p. conf. Fläcka, ex. gr. Kon har fläkt ſig på det hala, Divaricatis in lubrico cruribus vecca rupta fuit. Pigan fläkte ädan, Ancilla lucium in binas partes ſecuit, *ſcil. dicto modo.*

Flämta, V. N. 1. Fortius reſpirare, *ex nimio motu, animalium eſt*, conf. Flåſa. Gäſpa.

Flämtning, m. 2. Reſpiratio fortis, *ex nimio motu*, conf. Flämta, conf. Fläaning.

Flång, *Dr.* ex. gr. Rida i flång, Equitando nimium in curſum eqvum agitare. Flång i dans, In chorea intempeſtiva & immodica agitatio.

Flånga, v. n. 2. *Dr.* ex. gr. Flånga i dans, Immoderatè ſaltare. Flånga med häſtarne, In nimium equos curſum agitare.

Flård, m. Volubilitas vel fucus animi, ex. gr. Fara med falſkhet och flård, Falſa & fucata quævis præ ſe ferre.

Fläſk, n. 4. Lardum. Fläſkſwål, conf. Swål. *Proverbialiter.* Lägga på fläſket, Habitior fieri.

Fläſkſlda, v. 1. Succidia.

Fläſte, *vide* Fleſte.

Fläta, v. 1. Plexum quodvis.

Fläta, v. a. 1. Plectere. Inſertis invicem filamentis contorquere. Flätad, p. p. ex. gr. Fläta et ſnöre, Funiculum contorquere. Fläta hår, Faſces crinium contortim plectere. Fläta krauſar, Corollas nectere. Fläta korgar, Filamenta tranſverſim complicando corbes facere. Fläta ihop, Plectendo contorquere. Fläta in, Plectendo inſerere.

Flättja, f. 1. Animus diſſolutus. Animi levitas.

Flöd, m. Fluxus. *Compoſ.* Blodflöd, Fluxus ſanguinis. Wattuflöd, Aquarum fluxus, conf. Wattuflod.

Flöda, v. n. 1. Supra modum fluere, conf. Flyta. Rinna. Flöda in, Supra modum influere. Flöda ut, Supra modum effluere. Flöda öfwer, Exundare. Super margines vel ripas copioſè fluere, conf. Öfwerflöda. *Subſtantivè.* Flödande, Profluvium.

Flög, *Ipf. verb.* Flyga.

Flögel, m. 2. Bracteola verſatilis, *index ventorum*, *Def.* Flöglen, conf. Flagga.

Flögſtång, f. 3. Pertica longiſſima, cujus in ſummitate index ventorum.

Flöja, v. n. 2. Sepem tranſilire. *Pr.* Flöjer. *Ipf.* Flögde. *Pf.* Flögt.

Flöjt, m. 3. Fiſtularum muſicarum genus. Flöjt trawer, *Gall.* Flute traverſiere. *Item:* Flöjt, Navigiorum genus.

Flöt, *Ipf. verb.* Flyta.

Flöte, n. 4. Corticum vel ejusmodi, quo quid innatare cogitur. *Oppos.* Sänke.

Flötor, *Plur.* Flos lactis, *alias*, Gräddа.

Fnalla, v. a. 1. Digitis leniter ſcalpere.

Fnas, n. 4. Nauci. Arillus, conf. Mötfnas, conf. Fnaſk. Fnugg.

Fnaſa, v. a. 1. Nauci detrahere. Fnaſad, p. p.

Fnaſk, n. 4. Floccus. *Pluraliter.* Fnaſk, Flocci, ex. gr. Plocka fnaſk af kläder, In veſtibus floccos legere. Höfnaſk, Flocci ex fœno, conf. Fnas. Höſ.

Fnaſka, v. n. 1. Floccos ſpargere vel emittere.

Fnaßel, n. 4. Eruptiones vix perceptibiles in cute. *Def.* Fnaßlet.

Fnaßlig, adj. Eruptionibus in cute maculatus, conf. Fnaßel.

Fnugg, n. 4. Pubes. Lanugo, conf. Fjun.

Fnuggig, adj. Lanuginoſus.

Fnyſa, v. n. 4. Strepentem & quaſi ſibilantem anhelitum per nares ducere, conf. Snarka. *Pr.* Fnyſer. *Ipf.* Fnös. *Pf.* Fnyſit, ex. gr. Han fnyſer af wrede, Ira motus ſpiritum ducit ſibilantem. Häſten fnös och ſtampade, Naribus ſtridens eqvus calcitrabat. En ſom fnyſer i ſömnen, Qui in ſomno ſibilantem ducit ſpiritum.

Fnös, *Ipf. verb.* Fnyſa.

Fnöſke, n. 4. Fomes ex fungo, conf. Skö re. Tunder.

Focka, f. 1. Dolon. Velum minus obliquè ductum ad proram.

Focus, m. *v. lat.* Pnukten af bränuſpegel eller ſolglas, där ſträlarne ſamlas i et.

Foder, n. 4. Pabulum. *Def.* Fodret.

Item: Foder, Subditicium in veſtibus, *alias.* Underfoder.

Item: Foder, Theca. Involucrum, ex. gr. Saxfoder, Theca forficis. Kniffoder, Theca cultri. Urfoder, Involucrum horologii, &c.

Foderal, n. 4. Theca ſeu Involucrum ſubtilioris operis, *v. Gall.* conf. Foder.

Foderhus, n. 4. *vel* Foderlada, *v.* 1. Domus pro ſervando pabulo.

Fodermarſk, m. 2. Miniſter ſtabuli regii, cui pabuli præbitio curæ eſt. *Item:* Fodermarſk, Vecturæ conductitiæ procurator in urbibus, conf. Häſtkarl.

Foders

Fodernöt, N. 4. Jumentum alii in uſum traditum, pro ſola paſtione.

Foderwerk, N. 4. Pellicea quævis villoſa, in ſubdititium veſtium.

Fodra, V. A. 1. Pabulum præbere. Fodrad, p. p. conf. Fordra.

Item: Fodra, Subdititio veſtem munire. *Part.* Fodrad.

Fodring, M. 2. Pabuli præbitio. *Item:* Actus quo ſubdititio veſtis munitur, conf. Fordring.

Fog, N. 4. Juncturæ locus, ex. gr. Stockarne åtſkildes i foget, Trabes in loco juncturæ ſeparabantur. Laga at fogen ſitta tått, Ut commiſſuræ arctiores ſint, facere.

Fog, N. Ratio ſeu jus, *quo alicui quid competit vel convenit*, ex. gr. Han hade intet fog därtil, In id nullum ei fuit jus vel ratio. Man kan med ſtörſta fog ſåga, Jure quis dicere poteſt. Han hade fog at klaga, Querendi ei cauſſa fuit. *Aliter.* Göra nåt got med fog och lämpa, Modo remiſſiori & accommodo quid facere.

Foga, V. A. 1. Adaptare. Jungere. Fogad, p. p. Foga åt, Adjungere. Foga ihop, Aptando conjungere. Foga in, Intergerendo jungere. *Aliter.* Foga någon anſtalt, Quicquam d ponere. Foga ſig, *Recipr.* ex. gr. Han lär ändtligen foga ſig, Tandem ſe accommodabit. Foga ſig efter en annan, Alicujus voluntati ſe accommodare. Foga ſig til en annans mening, Alius ſententiæ adſtipulari. *Aliter*, ex. gr. Jag får ſe huru det fogar ſig, Quomodo res ferant, videbo. Om winden fogar ſig, Si ſecundave int venti.

Fogde, M. 2. Prætor. Villicus, *alias.* Gårdsfogde. *Compoſ.* Bergsfogde, Häradsfogde, ꝛc. *ſuis locis.*

Fogel, M. 2. Avis. *Def.* Fogeln. *Plur.* Fogelar, *collectivè.* Fogel, Aves, ex. gr. Fånga fogel, Aves captare.

Fogelbo, N. 4. Nidus avium. *Def.* Fogelboet. *Plur.* Fogelbon.

Fogelbur, M. 2. Cavea, *pro avi.* Aviarium.

Fogelbär, N. 4. Fructus pruni avium, conf. Fogelkörsbär.

Fogelfånge, N. 4. Aucupium.

Fogelfångare, M. 2. Auceps.

Fogelfri, conf. Fridlöſe.

Fogelhund, M. 2. Canis aucuparius.

Fogelkörsbär, N. 4. Fructus cerafi avium, conf. Fogelbär.

Fogellek, M. 2. Nuptiæ avium.

Fogellim, N. 4. Viſcus aucuparius.

Fogelſång, M. 3. Cantus avium.

Fogelunge, M. 2. Pullus avis.

Fogelqvitter, M. Sonus avium, conf. Fogelſång.

Foglig, ADJ. Accommodus, ex. gr. Han är foglig til ſinnes, Animi eſt accommodus. På fogliat ſätt, Modo accommodato. En foglig wind, Ventus commodus. Fogligen. *Adv.* Commodè, conf. Lämplig.

Foglighet, F. 3. Accommodatio. Animus accommodatior.

Fogning, M. 2. Jungendi actus. Junctio. *Item:* Fogning, Junctura. Commiſſura, ex. gr. Bräderna gingo ſönder i fogningen, Aſſeres in commiſſura rumpebantur. Bjelkars fogningar, Trabium juncturæ.

Fola, F. 1. Quod cuique convenit, ex. gr. Det är icke hans fola at göra ſlikt, Ita facere ei non convenit. Är det folkfolor? Idne hominem decet?

Fola ſig, V. N. 1. *Recipr.* Se nutrire, *v. plebeo.* conf. Föda ſig.

Foliant, M. 3. Liber, *in folio, v. per.*

Folk, N. 4. Populus. Gens, ex. gr. Han är den ypperſte ibland ſitt folk, Gentis ſuæ primarius eſt. Swenſka folket, Gens Svecica. Gemena folket, Populus vilior. Plebs. Sprida ut något ibland folket, In populum quid ſpargere.

Item: Folk, *Collectivè.* Homines, ex. gr. Han tål icke folk hos ſig, Hominum averſatur conſuetudinem. Skicka ſig wäl ibland folk, Inter homines concinnè ſe gerere. Råka i folks tal, In hominum incidere ſermones. Hwad ſäger folket? Quid dicunt homines? Wiſa ſig för folk, In conſpectum prodire. Lära ſig känna folk, Hominum cognitionem acquirere. *Item:* Folk, ex. gr. Wara kommen af folk, Honoratiori loco natum eſſe. Göra folk af någon, Aliquem erudire. Han lät komma mer folk, Plures advenire milites juſſit. Låna ſitt folk,

Fami-

Familiaribus mercedem reddere. Mat för folket, Cibus ſervorum.

Folka, v. a. 1. *Dr.* Folka up en, Cultiorem aliquem reddere. Folka ſig, *Recipr.* Scientia moribusque comtior evadere.

Folkbriſt, m. 3. Populi vel civium paucitas.

Folkfatt, *Adjectivè.* Homini congruus. Qui pravitate ab humano non diſcedit.

Folkhop, m. 2. Caterva hominum. Coetus. *Item*: Populus ipſe, ſeu Natio.

Folkilſk, adj. In homines ferox. *Dr. de animalibus ciconibus.*

Folklik, adj. conf. Folkfatt.

Folklös, *Adjectivè*, ex. gr. Folklöſt land, Terra hominum inops.

Folkmängd, m. 3. Multitudo vel numeroſitas populi.

Folkrik, adj. Populoſus. Populo abundans.

Folkſeder, *Plur.* Mores concinniores.

Folkſtygg, adj. Qui hominum vitat conſuetudinem.

Folkſlag, n. 4. Natio.

Folkrätt, m. 3. Jus gentium.

Folkſtock, m. Hominum in ſtatu multitudo, collectivè.

Fond, m. *v. Gall.* Ad impenſas ſtatas ſumma perennis. En ſtadigwarande penning-ſumma, anſlagen til wiſſa utgifter.

Fontanell, m. Fontanella in infantibus. Kallas hos oß: Gjeſſen går öpen.

Fontenell, m. Cauterium, *chirurg.*

For, *Ipſ. verb.* Fara.

Fora, f. 1. Vectio mercium itinere terreſtri, ex. gr. En fora med järn, Stati oneris ferri vectio. Säds fora, Frumenti certi oneris vectio. Marknads foror, Mercium præfiniti oneris vectiones in nundinas.

Fora, v. a. 1. Vectare. Vectiones facere. Forad, p. p. conf. Fora. *Subſt.*

Forbonde, m. 3. Ruſticus vector. *Plur.* Forbönder, conf. Fora.

Fordenſkap, m. Commeatus.

Forderlig, conf. Erforderlig. *Hinc*: *Adv.* Forderligen, Ocyus. Med det forderligaſte, Quantocyùs.

Fordne, adj. *Def. & Plur. Poſit.* Forn, Antiqvus, ex. gr. Den fordna werld, Antiquioris ævi homines. I fordna tider, *vel* I fordna dagar, Antiquis temporibus.

Fordom, adv. Olim. Fordomdags, *Adv.* Antiquitus. *Adjectivè.* I fordom tid, Tempore antiquo.

Fordra, v. a. 1. Poſtulare. Poſcere. Fordrad, p. p. conf. Fodra, ex. gr. Jag har hos honom intet ät fordra, Ab eo nil debiti poſtulandum habeo. Fordra någon, Debitum ab aliquo exigere. Härtil fordras mer, Ad hæc magis requiritur, *vel* neceſſarium erit, conf. Kräfwa. *Aliter*, ex. gr. Man kan icke mer fordra af honom, Ab eo nil ultrà poſcendum vel ſperandum. Fordra igen, Repoſcere. Fordra in, *vide* Infordra. Fordra på, conf. Påfordra. Fordra ut, *vide* Utfordra.

Fordran, f. Debitum, *ab alio exigendum.* Prætenſio, conf. Fordring.

Fordring, m. 2. Debiti exactio. *Plur.* Fordringar, Prætenſiones. Debita ab aliis exigenda. Oſäkre fordringar, Nomina impedita, conf. Fordran.

Forell, m. 3. conf. Laxöring.

Forka, v. n. 1. Urgere. Hortari, *v. pleb.* conf. Förmana. Yrka.

Forlön, f. 3. Vecturæ merces. Portorium.

Form, m. 3. Forma, *v. lat.* ex. gr. Regerings formen, Forma regiminis. I form af en pyramid, In formam pyramidis.

Forma, v. a. 1. Formam alicujus rei conflare. Formad, p. p. *v. per.* conf. Formera, ex. gr. Forma til något, ſom ſkall gjutas, Fundendi formam conficere.

Formalitet, m. *v. per.* Modus certus in re vel negotio tractando præſcriptus. Något wiſt föreſkrifwet ſätt en ſaks handterande eller utförande.

Forman, m. 3. Vector. Portitor. *Plur.* Formän.

Formera, v. a. 1. Formare. Formerad, p. p. *v. per.* conf. Forma.

Formlig, adj. Aptioris formæ. Ritè compoſitus.

Formulär, n. 4. Scribendi formula, *v. per.*

Forn, adj. Antiqvus. n. Fornt, *Def. & Plur.* Fordne. *Hinc*: Fornälſkare, Antiquitatum amens, *vel* Antiquitatis ſtudio captus. I fornem tima, Tempore antiquo.

Fors,

Fors, m. 2. Rapidiſſimè profluens alveus, ex. gr. Han kom med båten midt i forſen af ſtrömmen, In medium fluminis alveum rapidum ſcapha incidit. De ſeglade ſå, at hwita forſen ſtod fram för fartyget, Ita navigabant, ut aquæ proram ſpuma ambiret. I ſomliga ſtrömmar åro forſar, Quibusdam in fluminibus rapidiſſimo aquæ impetu prolabuntur.

Forſa, v. n. 1. Cum impetu profluere.

Forſka, v. a. 1. *Dr.* Forſka efter, Inveſtigare. Indagare, conf. Efterforſka. Forſka ut, *vide* Utforſka, conf. Spana.

Forſkning, m. 2. Exploratio. Inveſtigatio.

Forſla, v. n. 1. *v. pleb. Dr.* e. gr. Forſla bårt någon, Aliquem e medio ducere. De forſlade ut honom på dören, Illum per januam expulerunt.

Fort, adv. Celeriter. *Comp.* Fortare, Celerius. *Sup.* Fortaſt, Celerrimè, ex. gr. Gå fort, Celeriter progredi. Så fort ſom ſke kan, Feſtinanter, ut fieri poſſit.

Item: Fort, Ulterius. Porrò, ex. gr. Låt oß gå fort, Ulterius progrediamur.

Nota. *Particula hæc verbis poſtponitur. Præfixa illorum variat ſignificationem. Exemplo ſit*: Fara fort, ꝛc. Fortfara, ꝛc.

Fortfara, v. n. 4. Ulterius progredi. Pergere. *Cj.* Fara, ex. gr. Fortfara i det goda, In bono ulterius progredi. Han fortfor med ſitt arbete, Opus continuabat, conf. Fortſätta.

Fortgång, m. 2. In ulterius progreſſus, conf. Framgång.

Forthjelpa, v. a. 3. Juvare, *ut quid procedat. Part.* Forthulpen, *Def. & Plur.* Forthulpne.

Fortkomma, v. n. 4. Provehi, conf. Komma fort, *Part.* Fortkommen, Promotus. *Def. & Plur.* Fortkomne.

Fortkomſt, m. 3. Promotio. Progreſſus in via honorum.

Fortification, m. Architectura militaris, *v. per.* Läran om Fäſtningars byggnad.

Fortplanta, v. a. 1. Propagare. Fortplantad, p. p.

Fortplantning, m. 2. Propagatio.

Fortſkaffa, v. a. 1. Ulterius ducendum curare. Fortſkaffad, p. p.

Fortſkicka, v. a. 1. conf. Fortſända, *Part.* Fortſkickad.

Fortſända, v. a. 2. Ulterius mittendum curare. Fortſänd, p. p.

Fortſätta, v. a. 3. Continuare. *Cj.* Sätta. Fortſatt, p. p.

Fortſättning, m. 2. Continuatio.

Forwagn, m. 2. Currus conductitius longioris iteneris, pro vectura mercium & hominum.

Foß, adj. Protervus, conf. Fräck. *Compoſ.* Framfoß.

Foſter, n. 4. Foetus. *Def.* Foſtret, ex. gr. Bära foſtret, Foetum in utero geſtare. *Compoſ.* Gulleföſter, conf.

Foſterbarn, n. 4. Adoptitivus infans.

Foſterbroder, m. 3. Collumnus. *Plur.* Foſterbröder.

Foſterdotter, f. 2. Filia adoptiva. *Plur.* Foſterdöttrar.

Foſterfader, m. 3. Nutritius. *Plur.* Foſterfäder.

Foſterjord, f. 2. Natale ſolum. Patria.

Foſterland, n. 4. conf. Foſterjord.

Foſtermoder, f. 2. Nutritia. *Plur.* Foſtermödrar.

Foſterſon, m. 3. Filius adoptivus. *Plur.* Foſterſöner.

Foſtra, *Dr.* Foſtra up, conf. Upfoſtra. Foſtra ſig, *Recipr.* Nutriri, vel nutrimento creſcere, conf. Foſtras.

Foſtras, v. d. 1. Nutriri, vel nutrimento creſcere, ex. gr. Barnet foſtras wäl, Vigeſcit infans.

Fot, m. 3. Pes. *Plur.* Fötter, ex. gr. Frya om föten, Pede frigere. Slå fötterna undan någon, Subductis aliquem ſubvertere pedibus. Taga til fötters, Fugam capere. Krigsmagten til fots, Exercitus pedeſtris. Gå til fots, Pedibus progredi. På ſtående fot, Stante pede. Fot för fot, Pedetentim. *Locut. proverb.* ex gr. Saken ſtår på ſwaga fötter, Dubia res eſt, vel incerti ſucceſſus. Ställa en på fri fot, Libertatem alicui reddere. Wara på god fot, Meliore eſſe loco. På reſande fot, In procinctu itineris. På en owiß fot, Reſpectu vel ratione incerta.

Jag tager det på den foten, Id ita intelligo. Sätta en på fötter, Meliorem in ſtatum aliquem reducere.

Item: Fot, Pes. En Swenſk fot, Pes Svecicus. Dimidium ulnæ. (Aln) *Plur.* Fötter, *vel* Fot, *quod ſæpius*, ex. gr. En peläre, ſom är 10 fot hög, Centum pedes alta columna. En 8 fots tub, Octo pedum tubus.

Item: Fot, *Plur.* Fötter, Pedes, *in poſticis.*

Item: Fot, Pes ſeu fulcrum, ex. gr. Foten på et bord, et glas, Menſæ, ſcyphi vitrei, pes. *Item*: Fot, Stipes, *botan.*

Fata, *Dr.* ex. gr. Falla til fota, Ad pedes alicujus ſe proſternere.

Fota, v. a. 1. Figere vel firmare. Fotad, p. p. Därpå fotar han ſitt påſtående, Eo poſtulatum firmat ſuum. Där är ingen grund, hwarpå han ſig kan fota, Nullum adeſt fundamentum, cui inniti poteſt.

Fotablåle, *vide* Fotblad.

Fotangel, m. 2. *Plur.* Fotanglar, Murices. Tricuſpides, *alias.* Spanſkryttare, Eritii.

Fotbad, n. 4. Lavacrum pedum.

Fotblad, n. 4. Metatarſus, conf. Fotſåla.

Fotbunke, m. 2. Vas ligneum, trinis ſuffultum pedibus, *lavandis linteis*, &c.

Fotfäſte, n. 4. Quo pes figatur, *quo fixus vel firmus maneat.*

Fotfall, n. 4. Ad pedes proclinatio, conf. Knäfall.

Fotfallen, part. Qui per debilitatem gradi nequit. *Def. & Plur.* Fotfallne.

Fotfolk, n. 4. Peditatus. *Gall.* Infanterie.

Fotknöl, m. 2. Malleolus pedis. Jure fotknölen, Malleolus internus.

Fotlaget, n. 4. *Def.* Metatarſus.

Fotpall, m. 2. Suppedaneum. Scabellum.

Fotplanta, *vide* Fotſåla.

Fotſåla, f. 1. Solum. Planta pedis, conf. Fotblad. *Item*: Solea, conf. Socka.

Fotſid, adj. Ad talos demiſſus ſeu porrectus, *de veſtibus.*

Fotſjuka, f. 1. Podagra.

Fotſpår, n. 4. Veſtigium, ex. gr. Gå *ſive* Träda i någons fotſpår, Veſtigiis alicujus inſiſtere.

Fotſpiärne, n. 4. Quiequam, cui pedes calcitrando inniti poſſunt.

Fotſteg, n. 4. In curru ſcandula.

Fotſwett, m. Sudor pedum.

Fotwatten, n. 4. Aqua in lavacrum pedum.

Fotwriſt, conf. Wriſt.

Frackt, m. 3. Naulum. Vectionis merces navalis, ex. gr. Betala ſå mycket i frackt, Tantum naúli ſolvere. Gå för frackt, Navem ducere conductam. Frachtſedel, Schedula deſignationis mercium in navi.

Frackta, v. a. 1. Conducere, *navem*, *alias.* Befrackta. Fracktad, p. p.

Fradga, f. 1. Spuma, *vehementi agitatione excitata*, conf. Skum, ex. gr. Fradga wid ſtranden af et bruſande haf, Spuma ad littus maris æſtuantis. Fradgan ſtår ur munnen på häſten, ſargalten, Spuma de ore equi, verris, exit.

Fradgas, v. d. 1. Spumeſcere. Fradga ſig, *Recipr.* Idem.

Fradgig, adj. Spumeus. Spumiger.

Fram, præp. Prorſum. Ante. Pro, ex. gr. Fram båttre, In anticum ulterius. Fram och bak, In antico & poſtico. Ante & poſt. Ända fram, conf. Ända. Dit fram, Eò uſque. Det ligger fram i ſkeppet, wagnen, Id in navis, currus, antica parte, jacet. Fram och åter, Ultrò citròque. Fram och tilbaka, Antè retròque.

Nota. *Particula hæc verbis præfixa vel poſtpoſita, ſuam illis addit ſignificationem, ex. gr.* Komma fram. Stiga fram. Framdraga. Framkalla, &c. *conf. ea quæ ſequuntur.*

Framalſtra, v. a. 1. Progignere. Producere. Framalſtrad, p. p.

Frambog, m. 2. Armus anterior quadruped.

Frambragt, p. p. *verb.* Frambringa.

Frambringa, v. a. 3. Proferre. Producere. *Cf.* Bringa. Frambragt, p. p. ex. gr. Sedan han frambragt detta, Poſtquam hæc protuliſſet. Han ſöker at frambringa honom, Illum provehere ſtudet.

Frambryta, v. a. 4. Prorumpere. *Cf.* Bryta. *Part.* Frambruten, *Def. & Plur.* Frambrutne.

Framburen, p. p. *verb.* Frambåra.

Fram-

Frambåra, v. a. 4. Apportare. Proferre. *Cj.* Båra. Framburen, p. p. *Def. & Plur.* Framburne, ex. gr. Han frambar ſina gåfwor, Dona apportabat ſua. Frambår min helsning, Salutationem proferas meam.

Framdel, m. 2. Pars antica.

Framdeles, adv. Poſt aliquod tempus. Poſthac.

Framdraga, v. a. 4. Protrahere. Producere. *Cj.* Draga. Framdragen, *Def. & Plur.* Framdragne, ex. gr. Han framdrog ſina ſkäl, Rationes proferebat ſuas. Hwem har framdragit honom? Illum quis provexit?

Framdrifwa, v. a. 4. Propellere. *Cj.* Drifwa. *Part.* Framdrifwen, *Def. & Plur.* Framdrifne.

Framfara, v. n. 4. conf. Fara fram, Progredi. Provehi. Framfaren, *Def. & Plur.* Framfarne, p. p. *Aliter*, ex. gr. Den framfarne tiden, Tempus præterlapſum. De framfarne Konungar i Swerige, Reges antehac in Svecia.

Framfart, m. 3. Procedendi modus. Proceſſus, ex. gr. En ſådan grym framfart, Crudelis ejusmodi procedendi modus.

Framfjerding, m. 2. Pars quarta anterior quadrupedis mactati.

Framflutен, *Def. & Plur.* Framflutne, p. p. *verb.* Flyta fram. *Aliter*, ex. gr. Hela den framflutne tiden, Per totum tempus præteritum.

Framfoß, adj. Audaculus. Protervus. *Adverbialiter.* Framfoßt, Modo protervo vel inſolenti.

Framfot, m. 3. Pes anterior. *Plur.* Framfötter.

Framfård, m. 3. Progreſſus in itinere. *Oppon.* Återfård. *Aliter*, ex. gr. Han har ingen framfård, In agendo nil progreditur.

Framför, præp. Ante. Præ, ex. gr. Han ſprang framför wagnen, Currebat ante currum. Älſka en framför en annan, Unum præ alio diligere. Framför alt, Ante omnia, conf. Framföre.

Framföra, v. a. 2. Proferre, *alias.* Föra fram. *Horum Part. P.* Framförd, ex. gr. Framföra ſitt tal med beſkedlighet, Decenter ſermonem proferre. Jag bad honom framföra min helsning, Eum ut ſalutationem proferret meam, rogabam.

Framföre, præp. Ante. A parte ante. Propter, ex. gr. Den ene ſatt, och den andre ſtod framföre, Alter ſedebat, alter ante ſtabat, conf. Framför.

Framgaf, *Ipf. verb.* Framgifwa.

Framgent, adv. Continuè. Indeſinenter.

Framgifwa, v. a. 4. Prodere. Exhibere, *alias.* Gifwa fram. *Inde Part. P.* Framgifwen. *Def. & Plur.* Framgifne.

Framgå, conf. Gå fram.

Framgång, m. 2. Succeſſus proſperus, conf. Fortgång. Framſteg.

Framgången, *Def. & Plur.* Framgångne, p. p. *verb.* Gå fram, Framgången tid, Tempus præteritum. *Aliter.* Framgången, *Def. Subſt.* Framgång.

Framhafwa, v. a. 1. Expromere. Aliunde in medium producere. *Cj.* Hafwa. *Part.* Framhafd.

Framhjul, n. 4. Rota anterior, *currus.*

Framhårda, v. n. 1. Permanere. Perſeverare.

Framhårdelſe, m. 3. Perſeverantia.

Framhårdig, adj. Perſeverans. *Adverbialiter:* Framhårdigt, Perſeveranter.

Framkalla, v. a. 1. Provocare. Arceſſere. Framkallad, p. p.

Framkaſta, v. a. 1. In medium projicere. Framkaſtad, p. p.

Framkomma, v. n. 4. conf. Komma fram. *Part. P.* Framkommen, *Def. & Plur.* Framkomne.

Framlaſtad, part. Ante nimſium onuſtus, *de navigiis, curribus*, &c.

Framledne, *vide* Framliden.

Framliden, part. Præteritus. Præterlapſus, *de tempore. Def. & Plur.* Framlidne, ex. gr. Dagen, tiden, är framliden, Dies, tempus, præteriit. Några weckor woro framlidne, Aliquot præteriere hebdomades. *Abſolutè.* Framlidne *vel* Framledne, Qui e vita diſceſſit. Defunctus.

Framlyſa, v. a. 3. Elucere. Emicare, ex. gr. Hos barnet framlyſer en beſynnerlig qwickhet, In infante peculiaris ingenii vis elucet. Där framlyſte gniſtror under aſtan, Sub cineribus ſcintillæ emicabant.

Framlöpa, v. n. 4. conf. Löpa fram, *Pars. P.* Framlupen, *Def. & Plur.* Framlupne.

Framman, adv. A parte antica. Ante. Framman manſöre, *perperam pro.* Framſöre.

Framme, adv. *Dr.* ex. gr. Wi åre nu framme dit wi ärnade reſa, Ad deſtinatum iteneris locum jam ſumus progreſſi. Där framme, Ibi ante. Hålla ſig framme, Ad acquirendum præſtò eſſe.

Fram om, Præter, ex. gr. Han gick fram om honom, Illum præteribat.

Framreſa, f. 1. Iter ad certum locum. *Oppon.* Återreſa.

Framſatt, p. p. *verb.* Framſätta.

Framſidan, f. 1. *Def.* Pars antica vel adverſa.

Framſkaffa, v. a. 1. Producendum curare, *alias.* Skaffa fram. *Hinc: Pars. P.* Framſkaffad.

Framſkeppet, n. 4. *Def.* Pars navis anterior.

Framſkjuta, v. a. 4. Propellere. *Cf.* Skjuta fram. *Horum: Pars. P.* Framſkuten, *Def. & Plur.* Framſkutne. *Aliter*, ex. gr. Telningar framſkjuta, Surculi progerminant.

Framſkrida, v. n. 4. Quaſi prorependo præterire, *vel* produci, conf. Skrida fram. *Hinc*: Framſkriden, *Def. & Plur.* Framſkridne, p. p.

Framſtam, m. 2. Prora. *Def.* Framſtammen.

Framſteg, n. 4. Progreſſus, conf. Framgång, ex. gr. Han gjorde wackra framſteg i ſtudier, In ſtudiis magnos fecit progreſſus.

Framſticka, v. n. 4. Obrepere. Quaſi prorependo ſe monſtrare, conf. Sticka fram. *Hinc*: Framſtucken, *Def. & Plur.* Framſtuckne, p. p. ex. gr. Här framſtack något ondt under detta, Proditum ſub hoc latens malum. Där framſtucko ſig några blomſter, Flores ibi aliquot progerminabant.

Framſtupad, *Adjectivè.* Cernuus. Pronus in terram, ex. gr. Falla framſtupad, Cernuus labi. Ligga framſtupad, Prona facie jacere.

Framſtycke, n. 4. Portio antica, ex. gr. veſtis & ejusmodi.

Framſtälla, v. a. 2. Proponere. Framſtälld, p. p. ex. gr. Framſtälla ſin begäran, Petitum proponere. Han framſtälde ſin mening, Sententiam propoſuit ſuam.

Framſätta, v. a. 3. Proponere. In medium proferre. *Cf.* Sätta fram. *Horum: Part. P.* Framſatt, ex. gr. De framſatte åtſkilliga rätter på bordet, Varia in menſa fercula ponebantur. Han har framſatt en fråga, Quæſtionem propoſuit.

Framſättning, m. 2. Propoſitio.

Framt, *Dr.* Så framt, Si modo. Så framt icke, Niſi.

Framtalig, adj. Qui animi ſenſa inconſideratius eloquitur, conf. Fritalig.

Framte, v. a. anom. Adferre. Proferre. *Pr.* Framter. *Ipf.* Framtedde. *Pf.* Framtedt. Framte ſig, *Recipr.* ex. gr. Här framte ſig ſådane ſkäl, Talia hèic ſe offerunt argumenta. Där framtedde ſig en udde i haſwet, Illic in mari promontorium ſe porrexit, conf. Te ſig fram.

Framtid, m. 3. Tempus futurum. I framtiden, Tempore futuro. För framtiden, Tempori futuro. Poſteris.

Framtil, adv. Parte antica. Antè.

Framträda, v. n. 2. Coram progredi.

Framtänder, f. 3. *Plur.* Inciſores. Dentes primores. *Sing.* Framtand.

Framåt, adv. In anticum.

Fram öfwer, adv. Super id quod ante. Antica præter.

Frankrike, n. Gallia.

Frans, m. 2. Lacinia ex contextis filis & reſectis. *Gall.* Frange.

Item: Frans, *Nomen viri.* Franciſcus.

Franſk, adj. Gallicus, ex. gr. Franſke riket, Konungen, Regnum, Rex, Franciæ. Franſke ſeder, Mores Gallici. Franſkt win, Vinum Gallicum. *Abſolutè.* De Franſke, Galli, conf. Franſyſk.

Franſos, m. 3. Gallus, ex. gr. Hat emellan Franſoſer och Engelsmän, Odium inter Gallos & Britannos. Franſoſerna göra ſå, Ita faciunt Galli. *Abſolutè.* Franſoſen, Galli. Natio Gallica. *Aliter.* Franſoſer, *vide* Wanusſjuka.

Fran-

Franſoſenholts, N. Guajacum officinale. Lignum ſanctum, *alias*. Pockenholts.

Franſyſk, ADJ. Gallicus, ex. gr. **Franſyſka ſpråket**, Lingua Gallica. **På Franſyſka**, Gallicè. **Skrifwen på Franſyſka**, Lingua Gallica ſcriptus, conf. **Franſk**.

Franſyſka, F. 1. Mulier Gallica. *Aliter*. **Franſyſka**, Mulier Gallica in liberorum informationem recepta.

Franſyſka, F. Lingua Gallica, ex. gr. **Öfwerſatt ifrån Franſyſkan**, E lingua Gallica translatus. **Tala Franſyſka**, Gallicè loqui.

Fraãts, *vide* **Frans**.

Fraſa, V. N. 1. Strepitum edere, *qualem in incendiis, in veſtium ſericarum mutuo contactu & ejusmodi. Subſtantivè*. **Fraſande**, Strepitus ejusmodi.

Frat, conf. **Muefrat**.

Fred, M. 3. Pax. Tranquillitas; *alias*. **Frid**, conf. ex. gr. **Så länge riket har fred**, Quamdiu regnum pace fruitur. **Sinnes fred**, Tranquillitas animi. **Sitta i fred och ro**, In pace & otio manere. **Låt mig wara i fred**, Tranquillum me ſinas. **Til freds**, *Adverbialiter*, ex. gr. **Han kan aldrig wara til freds med ſig ſielf**, Sibi ipſi nunquam ſatisfacere poteſt. **Ställa en annan til freds**, Alii facere ſatis. **Gifwa ſig til freds**, Animo tranquillum eſſe.

Item: **Fred**, Pax *ſeu* Pactum pacis inter belligerantes, ex. gr. **Hålla fred**, Pactum pacis ſervare. **Efter ſidſta freden**, Poſt pacem proximè initam. **Göra fred**, Pacem ſancire.

Freda, V. A. 1. Ab infeſtis liberare. Tutum facere. **Fredad**, p. p. conf. **Befreda**.

Fredag, M. 2. Dies veneris.

Fredlig, ADJ. Pacatus. Placidus, ex. gr. **Han är fredlig til ſinnes**, Animo eſt placido. *Aliter*, ex. gr. **I fredliga tider**, Pacis tempore, conf. **Fredſam**. *Adverbialiter*. **Fredligt**, Modo pacato vel placido.

Fredlyſa, V. A. 2. Lege ab inferendo damno liberum reddere. **Fredlyſt**, p. p.

Fredſam, ADJ. Pacificus. *Adverbialiter*. **Fredſamt**, Pacificè, conf. **Fredlig**.

Fredſamhet, F. 3. Animus pacificus.

Fredsbrott, N. 4. Pacis ruptio ſeu turbatio.

Fredsförbund, N. 4. Pactum pacis.

Fredsförd rag, N. 4. Inſtrumentum pacis.

Fregatt, M. 3. Navis bellica minor, *v. per.*

Freſta, V. A. 1. Tentare. **Freſtad**, p. p. **Freſta på** *vel* **Freſta til**, Conatu periculum facere.

Freſtare, M. 2. Tentator.

Freſtelſe, M. 3. Tentatio.

Fri, ADJ. Liber. N. **Fritt**, *Comp.* **Friare**, *Sup.* **Friaſt**, ex. gr. **Wara fri ifrån ſorg, tråtor**, A mœrore, litibus, liber eſſe. **Fri wilje**, Liberum arbitrium. **Fritt folk**, Gens libera. **Han har dår fri koſt**, Ibi ad victum liber ei patet aditus, conf. **Fritt**.

Item: **Fri**, Immunis, ex. gr. **Fri ifrån utlagor**, Tributorum immunis. **Hålla en fri i omkoſtningar**, Impenſarum aliquem immunem habere. *Aliter*, ex. gr. **Han är fri i ſitt tal och åthåfwor**, In ſermone illius & geſtibus nil affectatum.

Fria, V. A. 1. Liberare. **Friad**, p. p. ex. gr. **Fria en ifrån olycka**, Ab infortunio aliquem liberare.

Fria, V. N. 1. Procari. Nuptias ambire, ex. gr. **Fria til en flicka**, Virginem nuptui petere. **Han friade, men fick korgen**, Nuptias ambiit, ſed repulſam tulit. **Fria för en annan**, Pro alio nuptias ambire. *Aliter*, ex. gr. **Fria efter något**, Quicquam ambire.

Friare, M. 2. Procus. *Aliter*. **Friare**. *Comp.* *Adj.* **Fri**.

Friboren, PART. Liber natus. *Def. & Plur.* **Friborne**.

Fribref, N. 4. Literæ portorii ſolvendi immunes.

Fribytare, M. 2. Prædator, *milit.*

Frid, *alias*. **Fred**, Pax. *Prius in nonnullis adhibetur*, ex. gr. **Gack i frid**, Abeas in pace. **Friden gifwer jag eder**, Pacem vobis largior.

Fridlös, *Adjectivè*. Qui ob crimen ſecuritatem vitæ amiſit, *alias* **Fogelfri**, *v. pleb.*

Fridömd, p. p. Lata ſententia liber.

Frieri, N. 4. Procorum alloquium.

Frigga, F. Dea antiquis Sveonibus, *aliis Venus* dicta.

Frigifwa, v. a. 4. Relaxare. Prohibitum vel inhibitum remittere. *Cf.* Gifwa. Frigifwen. *Def. & Plur.* Frigifne, p. p. conf. Frigöra.

Frigöra, v. a. 2. Liberum reddere. Abſolvere. *Cf.* Göra, conf. Frigifwa. *Part. P.* Frigjord.

Frigörelſe, m. 3. Liberatio. Abſolutio.

Friherre, m. 2. Liber Baro, *alias.* Baron.

Friherrinna, f. 1. Baronis uxor vel nata, *alias.* Baroneſſa.

Frihet, f. 3. Libertas, ex. gr. Lagbunden frihet, Libertas legibus conſtricta. Om jag får taga mig den friheten, Si illa mihi concedatur libertas. Frihet i tal och åthåfwor, In ſermone & geſtibus ingenuitas. Bruka för mycken frihet, Familiaritate abuti.

Item: Frihet, Immunitas. Exemtio, ex. gr. Han har fådt wiſſa frihets år, Certorum a tributis annorum exemtio illi conceſſa. Friheter, *Plur.* Privilegia, ex. gr. Riksens Stånders friheter och råttigheter, *vel ut ſcribi ſolet.* Fri- och råttigheter, Privilegia & jura Ordinum Regni.

Frihågad, adj. Animi promtus. Cui conſilium capiendum præſtò eſt. *Gall.* Reſolu.

Frikalla, v. a. 1. Inſontem declarare. Frikallad, p. p. ex. gr. Rätten har frikallat honom i den ſaken, Judicium iſta in cauſſa inſontem eum declaravit. *Aliter*, ex. gr. Man har frikallat honom ifrån arbete, Labore eſt exemtus. Han är frikallad ifrån allt anſwar, Ab omni ratione reddenda ſolutus eſt, conf. Friſäga.

Frikallelſe, m. 3. Actus, quo quis inſons vel exemtus declaratur.

Frikoſtig, adj. Liberalis. *Adverbialiter.* Frikoſtigt, Liberaliter.

Frikoſtighet, f. 3. Liberalitas.

Frikänna, v. a. 2. Liberum judicare. Frikänd, p. p.

Frilemna, v. a. 1. Liberum vel ſolutum tradere. Frilemnad, p. p.

Frilåta, v. a. 4. Manumittere. Frilåten, p. p.

Frilla, f. 1. Concubina. *Compoſ.* Frillebarn, Ex concubinatu infans.

Frimarknad, f. 3. Nundinæ liberæ, *cuilibet vendidori.*

Frimåſtare, m. 2. Opifex magiſter, a communitate opificum ſolutus. *Oppon.* Skråmåſtare. *Hinc*: Frimåſterſkap, n. Extra communitatem liberum opificii exercitium.

Frimodig, adj. Animo alacer & conſtans. *Adverbialiter.* Frimodigt, Alacriter. Conſtanter.

Frimodighet, f. 3. Alacritas & conſtantia animi.

Frimurare, m. 2. Frater ordinis clandeſtini muralis. *Gall.* Franc maçon.

Fris, n. 4. Panni genus villoſum.

Friſagd, p. p. *verb.* Friſäga.

Friſedel, m. 2. Scheda, qua quid liberum vel immune indicatur.

Friſel, m. Miliaria, *morb. Def.* Friſeln.

Friſera, v. a. 1. Criſpare, *crines.* Friſerad, p. p. *v. per.*

Friſk, adj. Recens. Vegetus. *Dr. de liquoribus, plantis & fructibus*, conf. Färſk, ex. gr. Friſkt dricka, watten, Cereviſia, aqua, recens. Barka trådet, medan det är friſkt, Vegetem decorticare arborem. Friſka åplen, Poma recentia. Så länge bönorna hålla ſig friſka, Quoad fabæ qualitatem ex recenti conſervent. Det är ännu i friſkt minne, Recentis eſt memoriæ. Taga friſk luft, conf. Luft. *Aliter.* Friſkt watten, Aqua ex lacubus, fontibus, fluviis. *Oppon.* Salt watten, *Aqua marina.* Med friſka färgor, Coloribus vividis. Friſkt mod, Animus alacer. Friſka häſtar, Equi in itinere mutati. Friſk hy, conf. Hy.

Item: Friſk, *alias* Sund, Soſpes. Sanus, ex. gr. Wara friſk, Bona uti valetudine. Häfwa friſka lemmar, Membra habere ſana. Blifwa friſk, Convaleſcere. Friſkt, *Adverbialiter*, ex. gr. Tala friſkt, Vocem clarius emittere. Köra friſkt, Celeriter curru vehi. Leſwa friſkt, Prodigè vivere.

Friſka up, conf. Upfriſka. Friſka up ſig, *Recipr.* Se recreare.

Friſkna, v. n. 1. Convaleſcere. Friſknad, p. p.

Friſpråkare, m. 2. Cui quævis effutiendi libertas relicta.

Friſt,

Friſt, M. Intercapedo vel ſpatium temporis, *v. Germ.* conf. Upſkof.

Friſtad, M. 3. Aſylum. *Plur.* Friſtäder.

Friſäga, V. A. 2. Liberum pronuntiare. *Cj.* Säga. *Part. P.* Friſagd.

Fritallig, ADJ. Cui in ſermone libertas effrenatior, conf. Framtalig.

Fritalighet, F. 3. Loquendi libertas nimium ſoluta.

Fritänkare, M. 2. Religionis contemtor. Atheus. *Gall.* Eſprit fort. *Hinc:* Fritänkeri, N. Eorum, qui rationis, ut putant, ſublimioris, uſu ſeducti ſacra, cultumque omnem divinum, ſpernunt.

Fritt, N. *Adj.* Fri, *Adverbialiter.* Fritt, Liberè, ex. gr. Leſwa fritt, Liberè vivere. *Aliter.* Leſwa fritt, Gratuitò cibatu frui.

Item: Fritt, *Particula interject.* ex. gr. Tro fritt det är ſå, Id ita eſſe credas. Gör fritt ſom du will, Equidem ut lubet, facias.

Friwillig, ADJ. Voluntarius. Spontaneus, conf. Sjelfswillig. Godwillig. *Adverbialiter.* Friwilligt, Voluntariè. Sponte.

Item: Friwillig, *Subſtantivè.* Miles voluntarius. *Aliter.* Friwillige. *Plur.* Qui ultrò ſe ad certam expeditionem in bello periculoſam offerunt.

Frodig, ADJ. Corpulentus. Creſcendo plenior vel robuſtior, ex. gr. En frodig wärt, Vegetabile corpulentum. Barnet är frodigt, Infans creſcendo plenior & robuſtior. *Adverbialiter.* Frodigt, ex. gr. Säden wäxer frodigt, Seges creſcit in modum, ut plenior craſſiorque in altum profiliat.

Frodighet, F. 3. Corpulentia, conf. Frodig.

From, ADJ. Probus. *Def.* & *Plur.* Fromme, ex. gr. En from man, Vir probus. *Aliter,* ex. gr. Et fromt barn, Infans mitior vel innocens. From ſom et lamb, Inſtar agni innocens. *Adverbialiter.* Fromt, Probitati convenienter. Innocenter.

Fromhet, F. 3. Probitas. *Item:* Animus mitior. Innocentis.

Fromma, F. Utilitas, *v. ec.* conf. Nytta.

Fromſint, ADJ. Animi mitioris & innocentis.

Front, M. 3. Pili criſpati ad ornatum in fronte capitis, *v. per.*

Item: Front, Frons exercitus, ex. gr. Göra front, Frontem exercitus offerre. Midt för fronten, In medio coram fronte exercitus.

Froſk, M. Parulis, *morb. equin.*

Froſſa, F. 1. Febris intermittens, ex. gr. Han har froſſan, Febri laborat intermittente. *Hinc:* Hwardags froſſa, Febris quotidiana. Andags froſſa, Tertiana. Tredjedags froſſa, Quartana, conf. Älta. *Compoſ.* Froſſdag, Dies paroxyſmi in febribus intermittentibus. Froſſbrytning, Senſatio mitior febris intermittentis, conf. Fråſſa.

Froſt, M. Gelu, conf. Jo. Kåld. *Compoſ.* Nattfroſt, Rimfroſt, &c. *ſuis locis.*

Froſtbiten, PART. Gelu imbutus. *Def.* & *Plur.* Froſtbitne.

Froſtig, ADJ. Gelidus.

Froſtnatt, N. 2. Nox pruinoſa, *autumno. Plur.* Froſtnätter.

Fru, F. 3. Domina. Hera. *Def.* Fruen. *Contr.* Frun. *Plur.* Fruer.

Fruckt, M. 3. Fructus, ex. gr. Jag har ingen fruckt eller nytta af den ſaken, Illa ex re nullum reportabo fructum vel utilitatem. Han har nu fruckten däraf, Jam ei fructus inde accedit.

Item: Fruckt, Fructus varii generis, ut poma, pyra, &c. ex. gr. Äta fruckt, Fructibus veſci. Bära fruckt, Fructum ferre. *Compoſ.* Jordfruckt. Skalfruckt, conf. *ſuis locis.*

Fruckta, V. A. 1. Timere. Fruckstad, P. P. ex. gr. Fruckta GUD, DEum time. Han fruktar för ingen ting, Nil timet. Jag fruktar före, at ſå är, Ne ita ſit, timeo. *Item:* Fruckta ſig, *Recipr.* ex. gr. Fruckta ſig för någon, Sibi timere ab aliquo.

Fruckttan, F. Timor.

Fruckthar, ADJ. Fructuoſus. Fertilis, conf. Fruktſam, ex. gr. En fruckthar åker, Ager fertilis. Göra ſitt capital fruckthart, Sortem reddere fructuoſam.

Fruckthathet, F. 3. Fructuoſitas. Fertilitas, ex. gr. Penningars fruckthathet, Lucrum ex pecunia. Jordens fruckthathet, Fertilitas terræ, conf. Fruktſamhet.

Fruckthärande, PART. Frugifer. Fertilis.

Fruckthorn, N. 4. Cornu copiæ.

Fruckt-

Frucktlös, ADJ. Fructu carens. Irritus; *Adverbialiter.* Frucktlöst, Sine fructu. Inaniter.

Frucktſam, ADJ. Fœcundus, *de animatis*, conf. Frucktbar.

Item: Frucktſam, Timidulus, ex. gr. Han är frucktſam i alla ſina göromål, Cunctis in actionibus timidulus eſt.

Frucktſamhet, F. 3. Fœcunditas, *animal*, conf. Frucktbarhet.

Item: Frucktſamhet, Animus timidulus.

Fruckttråd, N. 4. Arbor fructifera.

Frukoſt, M. 2. Jentaculum. *Hinc*: Frukoſtera, V. N. 1. Jentaculum capere.

Fruntimmer, N. 4. Mulier honoratioris conditionis. *Def.* Fruntimret. *Collectivè.* Fruntimmer. *Def.* Fruntimren, Mulieres. Sexus fœmineus honoratioris ordinis.

Fruſa, V. N. 1. Cum impetu emanare, ex. gr. Blodet fruſade ur näsborarne, Sanguis è naribus impetuoſè manabat. Wattnet fruſade igenom ſpringorna, Per rimas aqua cum impetu effluebat, conf. Bruſa, *Subſtantivè.* Fruſande, Effluxus impetuoſus.

Fruſen, *Def. & Plur.* Fruſne, p. p. *verb.* Frysa, ex. gr. Jag är fruſen, Frigore conſtrictus ſum. Marken är fruſen, Humus gelata eſt. *Compoſ.* Ihopfruſen, Gelu junctus. Tilfruſen, Glacie obductus, *vel* accretus.

Fruſta, *vide* Pruſta, conf. Fruſa.

Fruſtuga, F. 1. Gynæceum.

Fryntlig, ADJ. Oris habitu hilaris. Serenæ frontis, *v. Germ.* conf. Wänlig. *Adverbialiter.* Fryntligt, Modo hilari & amico.

Frysa, V. N. 4. Frigere. *Pr.* Fryſer. *Ipf.* Frös. *Pf.* Fruſit. Fruſen, p. p. conf. *ſupra*, ex. gr. Han frös ihjäl, Frigore obiit. Han har fruſit näſan af ſig, Frigus ei naſum corrupit. Frysa om händer och fötter, Manibus & pedibus algere.

Item: Frysa, Gelari. Conglaciari, ex. gr. Drickat frös i tunnan, Cereviſia in dolio conglaciebatur. Det fryſer på, Terra gelu conſtringitur. Det fryſer ute, Jam tempeſtas gelu adfert. Fruſen, p. p. *Quere ſuo loco. Aliter*, ex. gr. Han fryſer hvar dag, Febri intermittente quotidiana laborat. Frysa bårt, Gelu emori, *de plantis.* Frysa faſt, Gelu affigi. Frysa ihop *vel* Frysa til, Gelu concreſcere. Frysa igen, Gelu jungi. Frysa igenom, Penitus congelari. Frysa in, Glacie circumductus teneri, *de navibus.*

Frysning, M. 2. Gelatio.

Frysepunkten, M. 3. *Def.* Punctum congelationis. *Thermomet.*

Frå, *vide* Från.

Fråga, F. 1. Quæſtio, ex. gr. Det är ännu frågan, Adhuc quæſtio eſt. Igenom frågor och ſwar, Per quæſtiones & reſponſa.

Fråga, V. A. 1. Interrogare. Quærere. Frågad, p. p. ex. gr. Jag frågade honom, Illum interrogabam. Här frågas, Quæritur heic. *Item*: Fråga ſig, *Recipr.* ex. gr. Fråga ſig före, Interrogando notitiam ſibi parare. Fråga ſig wägen, Interrogando viam explorare. Fråga efter, conf. Efterfråga, *Aliter*, ex. gr. Han frågar intet efter hwad han gör, Quid agat, nihil ei curæ eſt. Jag frågar intet där efter, Nil curo. Fråga up någon eller något, Aliquem vel aliquid interrogando inveſtigare.

Frågewis, ADV. Per quæſtiones, conf. Frågwis.

Frågning, M. 2. Interrogandi actus.

Frågwis, ADJ. Interrogandi curioſus, conf. Frågewis.

Frälätig, ADJ. Querulus

Frälätighet, F. 3. Animus querulus.

Från, PRÆP. Ab. De. *alias*: Ifrån. *Obſ. Prior particula verbis præfigitur, illisque ſuam addit ſignificationem*, ex. gr. Frånſkilja, Ab alio ſeparare. Sejungere. Frånſtaga, Abripere. Frånbruten, Avulſus. Frånfallen, Caſu ſeparatus, & *ſic in aliis*, conf. Ifrån.

Fråna, V. N. 1. Acceſſus refectionis in morbo ſentire. Frånad, p. p.

Frånad, F. 3. Acceſſus refectionis in morbo, ex. gr. Det war en frånad emot döden, Morte imminente refectio quædam fuit.

Frånfälle, N. *Dr.* ex. gr. Efter hans dödliga frånfälle, Poſt ejus per mortem diſceſſum.

Frånkänna, V. A. 2. Ab alio quid ut ſibi proprium vindicare. Frånkänd, p. p.

Frånſidan, F. 1. *Def.* Latus vel pars ab aliquo vergens, conf. Åtſidan, conf. Afwugan.

Frånſkilja. Fråntaga, &c. conf. Skilja ifrån. Taga ifrån, &c. *Horum Part. P.* Frånſkild. Fråntagen.

Frånwarande, PART. Abſens.

Frånwarelſe, M. 3. Abſentia, conf. Frånwaro.

Frånwaro, *Dr.* ex. gr. I hans frånwaro, *ſive* Under hans frånwaro, Illo abſente. Min frånwaros tid, Abſentiæ meæ tempus.

Fråßa, *Subſt.* *vide* Froßa.

Fråßa, V. N. 1. Lurcare. Ingurgitare. *Subſtantivè.* Fråßande, Lurcatio. Ingurgitatio.

Fråßare, M. 2. Gulo. Lurco.

Fråßeri, N. 4. Guloſitas, conf. Sylleri. Swalg.

Fråſägn, M. 3. Traditio poſteris relicta. *Plur.* Fråſägner. Muntliga berättelſer, lemnade ifrån förfäder til efterkommande.

Fräck, ADJ. Cum protervia impudens, ex. gr. En fräck ſyndare, Peccator impudens. Et fräckt qwinſolk, Mulier laſciva impudens, conf. Stolt. *Adverbialiter.* Fräckt, Cum protervia impudenter.

Fräckhet, F. 3. Impudentia cum protervia, conf. Stolthet.

Frägd, M. Exiſtimatio. Fama, ex. gr. God eller elak frägd, Exiſtimatio bona vel mala. En man af god frägd, Melioris notæ homo.

Fräken, N. Equiſetum fluviatile, *plant.*

Fräkna, F. 1. *Plur.* Fräknor, Lentigo. Maculæ fuſcæ periodicæ.

Fräknig, ADJ. Lentiginoſus, conf. Fräkna.

Frälſa, V. A. 1. Servare. Liberare. Frälſad, p. p. ex. gr. Frälſa en i nöden, In calamitate ſervatorem ſe præſtare. Frälſa ur faran, Periculo ſurripere. Frälſa ifrån det onda, A malo liberare.

Frälſare, M. 2. Salvator. Servator.

Frälſe, *Adjectivè.* *Nobilitatis jus denotat*, ex. gr. Frälſe och ofrälſe, Nobiles & non nobiles. Frälſe-jord, Terra libera, vel tributis exemta. *Oppos.* Skatte. Frälſe-rätt, Jus nobilitatis. Frälſe-bonde, Ruſticus nobili tributarius. Bergs-frälſe, Prædium ob rem metallicam immune.

Frälſeman, M. 3. Nobilium quilibet, *alias*, Adelsman. *Plur.* Frälſemän.

Frälſerman, M. Salvator, *v. ec.*

Frälsning, M. 2. Servandi vel liberandi actus.

Främja, V. A. 1. Adjuvando provehere, conf. Befrämja.

Främling, M. 2. Advena ab exteris, conf. Främmande.

Främmande, *Adjectivè*, Peregrinus, ex. gr. Reſa i främmande land, Peregrè proficiſci. Främmande ſpråk, Lingua peregrina. Göra ſig främmande, Peregrinum ſimulare. Det kom honom främmande före, Peregrinum id, vel inſolitum, ei videbatur.

Item: Främmande, Alienus. Heterogeneus, ex. gr. Främmande kroppar, ſom blanda ſig i andra, Corpora heterogenea, quæ aliis ſe immiſcent.

Item: Främmande, *Subſtantivè pluraliter.* Advenæ, viſitandi gratia aliquem adeuntes, ex. gr. Han har främmande hos ſig, Apud eum advenæ ſunt. Wäl emottaga ſitt främmande, Inviſentes comiter excipere.

Främre, ADJ. *Comp.* Anterior.

Främſt, ADV. Primo loco. Ante alios, ex. gr. Han gick främſt, Ordine primus incedebat. Sitta främſt, Primo loco ſedere. Förſt och främſt, Primùm & ante omnia. Begynna främſt, A capite ordiri.

Främſte, ADJ. *Sup.* Qui alios præcedit. Anterior. I främſta rummet, Supremo loco.

Från, ADJ. Aſper, *odore vel ſapore*, ex. gr. Fotſwett giſwer en från lucft, Sudor pedum odorem edit aſperum. Kådigt trä luckar från, Lignum reſinoſum aſperè olet. Wildjurs kött ſmakar från, Carnes ferarum guſtu aſperæ ſunt.

Frände, M. 3. Conſangvineus. *Plur.* Fränder, *alias* Slägting.

Fränſkap, M. 3. Conſangvinitas, *alias* Slägtſkap.

Fränhet, F. 3. Aſperitas, *odoris vel ſaporis*, conf. Från.

Fränka, F. 1. Cognata, *v. per.*

Fräſa, V. N. 3. Stridere. Fremere, conf. Sjuda, ex. gr. Glödande järn fräſer,

Ferrum candens ſtridorem edit. Elden fräſer når man ſlår watten på honom, Stridet ignis dum aqua infunditur. Wågorna fräſa, Fremunt undæ. Katten fräſer, Fremit felis. Fräſa når man ſnyter ſig, Naſum emungens ſtrepere. Fräſa up, Effervescendo bullire.

Fräsning, M. 2. Fremitus. Stridor, conf. Fräſa. Fräsning af ſalt med ſurt, Salis cum acido effervescentia, conf. Sjudning.

Fråta, V. A. 3. Corrodere. Conſumere. *Pf.* Frått & Frätit. Frått, p. p. *vel* Fråten. *Def. & Plur.* Fråtne, conf. Tåra, ex. gr. Roſt fråter järnet, Ferrugo corrodit ferrum. Kallbrand fråter kötet, Gangræna carnes conſumit. *Aliter*, ex. gr. Sorg fråter hjertat, Mœror cor conſumit. Frå tande ord, Verba, quæ animum quaſi rodunt. Atrocia verba. *Aliter*, ex. gr. Han tänker endaſt på at fråta, Nil cogitat, niſi quomodo voraciter edat. *Aliter.* Fråta ſig, Mœrore conſumi. *Item*: Fråta bårt, Corrodendo demere. Fråta in, Corrodendo ſe ingerere. Fråta omkring ſig, Contigua corrodere. Fråta up, *vide* Upfråta.

Frätning, M. 2. Conſumtio ex corroſivis. Roſio.

Frätſten, M. 2. Lapis infernalis lunæ.

Frö, N. 4. Semen. Granulum ſementivum. *Def.* Fröet. *Plur. Def.* Frön, ex. gr. Trägårds frön, Semina hortenſia. Utſå venighets frö, Semina diſcordiæ ſpargere. Gå i frö *vel* Löpa i frö, Excreſcere in modum, ut ſemina progerminent.

Föa ſig, V. N. 1. *Recipr.* In ſemina progerminare.

Frögd, M. 3. Gaudium, conf. Gläds je.

Frögda, V. A. 1. Exhilarare, ex. gr. Win frögdar hjertat, Vinum cor exhilarat. Frögdas, *Paſſivum. Item*: Frögdas, *Deponentialiter.* Gaudere, ex. gr. Låt oß frögdas, Gaudeamus. De frögdades öfwer den ſaken, Illa re gaudebant, conf. Gläds jas. *Item*: Frögda ſig, *Recipr.* Gaudere, ex. gr. Jag frögdar mig, at det går wäl, Quod feliciter ſuccedat, gaudeo. Han frögdar ſig öfwer hans lycka, Illius fortuna eum gaudio afficit, conf. Gläds ja ſig.

Frögdebetygelſe, M. 2. Gaudii teſtificatio. *Plur.* Frögdebetygelſer, Solennia in ſignum gaudii.

Frögdeeldar, *Plur.* Ignes accenſi in ſignum gaudii.

Frögdefull, ADJ. Maximum adferens gaudium.

Frögderop, N. 4. Gaudentium clamor.

Frögdeſång, M. 3. Gaudentis cantus. Exſultantium canticum.

Frögdeſprång, N. 4. Exſultatio.

Fröhus, N. 4. Seminum capſula. Pericarpium, *botan.*

Fröja, *alias.* Frigga, Venus, *dea antiq.*

Fröken, F. 2. Virgo nobilis. *Def.* Fröken. *Plur.* Fröknar.

Frömjöl, N. Pollen, *botan.*

Frös, *Ipf. verbi* Fryſa.

Fuckta, V. A. 1. Humectare. Rigare. Fucktad, p. p. conf. Wåta. *Item*: Fuckta ſig, *Recipr.* Humeſcere, ex. gr. Bägaren fucktar ſig utan på, Humet exteriùs poculum. Muren fucktar ſig af köld, Frigore murus humeſcit, conf. Wåtſka ſig.

Fucktig, ADJ. Humefactus. Humidus, conf. Wåtſkig, ex. gr. Marken är fucktig, Terra humefacta eſt, *rore, vel humidatate propria.* Fucktig wäderlek, Tempeſtas humida. Den fucktiga wären, Ver udum. Det är fucktigt i källaren, Cella humoribus madet.

Fucktighet, F. 3. Humiditas, *ex vaporibus*, conf. Wåta. Wåtſka.

Fucktning, M. 2. Rigandi actus.

Ful, ADJ. Invenuſtus. Turpis, conf. Stygg. Wanſkaplig, ex. gr. En ful flicka, Virgo invenuſta. Et fult anſickte, Facies deformis. *Aliter*, ex. gr. En ful gerning, Turpe facinus. Fult wäder, Tempeſtas cœli turbida. *Adverbialiter.* Fult, Turpiter.

Fulhet, F. 3. Qualitas invenuſti, conf. Stygghet.

Full, ADJ. Plenus. N. Fullt, ex. gr. Flaſkan är full, Lagena repleta eſt. Han är full af högfärd, Superbia tumet. Full med ondſka, Malitiæ abundans. Full betalning, Solutio integra. Gå i full borgen, De integro vadem ſe ſiſtere. *Aliter*, ex. gr. Ropa med full hals, Elatiſſima clamare voce. I fulla tre år, Tres annos integros.

En

En mun full, Quantum bucca continetur. *Proverbialiter.* Hafwa fullt up, Cunctis ad uſum abundare.

Item: Full, Ebrius, ex. gr. Han war full, Ebrius erat. Dricka ſig full, Seſe inebriare.

Fullborda, v. a. 1. Complere. Peragere. Fullbordad, p. p.

Fullbordan, f. Peractio.

Fullelig, adj. Ilesarius. Fulleligen, *Adv.* Plenè.

Fuller, *per parag. Adj.* Full. *Aliter.* Fuller *vel* Fullan, *perperam pro* Wäl, Quidem.

Fullfjädrad, *Adjectivè.* Plenè plumatus, *de pullis avium.*

Fullfölja, v. a. 2. Proſequi. *Cj.* Följa, ex. gr. Fullfölja ſin rätt, Jus ſuum perſequi. Fullfölgd, p. p. *Aliter*, ex. gr. Fullfölja ſitt arbete, Opus continuare.

Fullgiltig, adj. Plenè validus.

Fullgjord, p. p. *verb.* Fullgöra.

Fullgod, adj. Sat bonus. Optimæ indolis.

Fullgången, part. *Dr.* ex. gr. Qwinnan är ännu icke fullgången, Pariendi tempus mulieri nondum adeſt. Et fullgånget foſter, Fœtus maturus.

Fullgöra, v. a. 2. Satisfacere. *Cj.* Göra, ex. gr. Han har fullgjort ſin ſkyldighet, Officio ſatisfecit. Fullgjord, p. p. *Aliter*, ex. gr. Fullgöra ſitt arbete, Opus perficere.

Fullhet, f. 3. Plenitudo.

Fullhågad, *Adjectivè.* Rati ad quid conſilii.

Fullkomlig, adj. Perfectus. Fullkomligen, *Adv.* Perfectè.

Fullkomlighet, f. 3. Perfectio.

Fullkomna, v. a. 1. Perficere. Conſummare. Fullkomnad, p. p.

Fullmagt, f. 3. Mandatum ſcriptum, quo alicui integra poteſtas ad agendum conceditur, ex. gr. Han har fullmagt på mina wägnar, at göra det, Id faciendi poteſtas ei à me conceſſa eſt. Upwiſa ſin fullmagt för Rätten, Coram judicio mandatum exhibere.

Item: Fullmagt, Diploma muneris publici, ex. gr. Han har Konungens fullmagt, at wara Landshöfding, Regis diplomate gubernator provinciæ conſtitutus eſt. Collegium, Magiſtraten, har utfärdat fullmagt för honom på den ſyſſlan, Collegium, Magiſtratus, diplomate id ei contulit munus.

Fullmogen, adj. Pleñè maturus. *Def. & Plur.* Fullmogne.

Fullmyndig, adj. Adultæ ætatis. Extra tutelam.

Fullmyndiga, v. a. 1. Auctoritate munire. Fullmyndigad, p. p.

Fullmåne, m. 2. Pleniluniium.

Fullmägtig, m. Cui alterius nomine poteſtas agendi tradita. Procurator, ex. gr. Han har gjort honom til fullmägtig, Procuratorem eum conſtituit. Gåtta fullmägtig för ſig, Suo nomine aliquem agendi poteſtate munire. Rikſens Ständers fullmägtige, Ordinum Regni delegati.

Fullo, *Dr.* Til fullo, ex. gr. Han är til fullo betalt, Integrum illi debitum ſolutum.

Fullproppad, part. Ad diſtentionem usque oppletus.

Fullſöfd, part. Somno ſatis refectus.

Fullſtämmig, adj. Harmonici plenique concentus.

Fullſtändig, adj. Completus. Ab omni parte ſufficiens, ex. gr. En fullſtändig afhandling, Ab omni parte completa tractatio. Det är et fullſtändigt werk, Opus eſt numeris omnibus abſolutum.

Fullſtoppad, part. Ad ſummum fartus.

Fullſutten Rätt, Judicium, numero aſſeſſorum legitimum.

Fulltyga, v. a. 1. Plenè probare, *v. jur.*

Fullwuxen, part. Adultus. *Def. & Plur.* Fullwuxne, *perperam* Fullwäxt.

Fullända, v. a. 1. Ad finem perducere. Fulländad, p. p.

Fulſkorf, m. Porrigo. Puſtulæ capilliſii purulentæ, conf. Skorf.

Fulſlag, n. 4. Paronychia. Panaritium, *morb.*

Fulſär, n. 4. Ulcus putredine corruptum.

Fumla, *vide* Fepla.

Fund, *Dr.* ex. gr. Komma under fund med något, Molimina alicujus detegere. Funder, *Plur.* Inventa ſeu molimina quævis ſubdola.

Fundne, conf. Funnen.

Funnen, *Def. & Plur.* Fundne, p. p. Funne. *Ipf. Conj.* Funnit. *Pf. verb.* Finna.

Funt, M. 2. Baptiſterium. *Hinc*: **Funtfad-der**, conf. **Fadder**.

Furſte, M. 2. Princeps.

Furſtelig, ADJ. Principalis.

Furſtendöme, N. 4. Principatus.

Furſtinna, F. 1. Principis uxor.

Furu, F. Pinus, conf. **Tall**. *Compoſ.* **Furu-bräde**, Aſſer ex pino. **Furuplanka**, Aſſer craſſior ex pino, conf. **Planka**. **Furu-trä**, Lignum pineum. **Furutråd**, Pinus, conf. *ſimpl.*

Fuſka, V. N. 1. In permutatione ſubdolè agere. Item: **Fuſka**, Artem vel opificium imperitè, & extra communitatem exercere, conf. **Bönäſa**.

Fuſkare, M. 2. In permutatione ſubdolè agens. Item: **Fuſkare**, Artifex vel opifex imperitus, extra communitatem conſtitutus, conf. **Bönäs**.

Fuſkeri, N. 4. In permutatione ſubdola quævis. Item: **Fuſkeri**, Artis, vel opificii exercitium imperitum & extra communitatem, conf. **Bönäſeri**.

Fux, M. 2. Equus rubidus.

Fuxſwanſare, M. 2. Aſtutus & verſipellis quis.

Fy! *Particula averſandi.* **Fy ſkam**, Pudeat.

Fylla, V. A. 2. Replere. Farcire. **Fyllð**, P. p. ex. gr. **Fylla flaſkan**, Lagenam replere. **Fylla kårlet med watten**, Vas aqua implere. *Aliter*, ex. gr. **Fylla fitt rum**, In eo loco, quo quis poſitus, omnium exſpectationi ſatisfacere. **Fylla med ed**, Jurámento firmáre. **Fylla i**, Implere. **Fylla igen**, Replendo occludere vel complanare. **Fylla på**, Addendo implere. **Fylla up**, Explere, conf. **Upfylla**. *Item*: **Fylla ſig**, *Recipr.* Seſe inebriare.

Fyllan, *Dr.* ex. gr. **Tala i fyllan**, Crapula turbatus loqui.

Fylle, N. Plenilunium. *Dr.* ex. gr. **Månen är i fylle**, Jam eſt plenilunium, conf. **Fullmåne**.

Fylleri, N. 4. Ebrietas. Temulentia, conf. **Dryckenſkap**.

Fylleſt, ADV. Affatim. Satis, ex. gr. **Han har nu fådt fylleſt**, Jam ſatis accepit. **Det gör icke fylleſt**, Non ſufficit.

Fylleſtgöra, V. A. 2. Satisfacere. *Cj.* **Göra**. *Part. P.* **Fylleſtgjord**.

Fyllig, ADJ. Habitus plenioris, ex. gr. **Han är fyllig om kroppen**, Habitior eſt. **Fylligt anſickte**, Facies plenior. *Aliter.* **Fyllig**, Solidus, *in phyſ.*

Fyllighet, F. 3. Habitudo plenior. *Item*: Soliditas, conf. **Fyllig**.

Fyllnad, F. 3. Complementum, ex. gr. **Det ordet ſtår endaſt til fyllnad i verſen**, Vox ſolummodo illa in complementum verſui inſerta. **Låta någon få ſin fyllnad i hwad ſom briſter**, Facere, ut quis eorum, quæ deſunt, ſupplementum accipiat, conf. **Fyllning**.

Fyllning, M. 2. Implendi actus, conf. **Fyllnad**. Item: **Fyllning**, Quælibet implendi materies, ex. gr. **Fyllning på wägen**, Implendis foveis in via advectum. **Fyllning i gås**, In anſere cocto fartum, conf. **Fyllnad**. **Stoppning**.

Fynd, N. 4. Inventum. Proditum, *rei conditæ vel abſtruſæ*, conf. **Påfund**.

Fyndig, ADJ. Inveniendi facilitate præditus.

Fyndling, M. *vide* **Gittebarn**.

Fyr, *v. Germ.* Ignis. **Gifwa fyr**, *Vox eſt in exercitio militari, quo milites bombardam explodere jubentur.*

Fyra, *Numer.* Quatuor, conf. **Fjerde**. **Fyra gångor**, Quater. **Fyrahanda**, Quadrifarius. **Fyrahundra**, Quadringenti. **Fyrahundrade**, Quadringenteſimus.

Fyrabend, M. *v. Germ.* Otium veſpertinum, opificum diſcipulis relictum.

Fyratijo, *Numer.* Quadraginta. **Fyratijonde**, *Num. ord.* Quadrageſimus.

Fyrbåk, M. 2. Pharus.

Fyrbytare, M. 2. Calefactor ſervus.

Fyrdubbel, ADJ. Quadruplex. *Def. & Plur.* **Fyrduble**. *Adverbialiter.* **Fyrdubbelt**, Quadrupliciter.

Fyrfat, N. 4. Batillum. Prunis ingerendis vaſculum.

Fyrfota, F. 1. *alias.* **Ödla**, Lacerta.

Fyrfotad, *Adjectivè.* Quadrupes. **Fyrfotade djuren**, Animalia quadrupedia. *Aliter.* **Gå fyrfotad**, Manibus pedibusque incedere.

Fyrhörnig, ADJ. Quadrangularis, conf. Fyrkantig.

Fyrhörning, M. 2. Quadrangulum.

Fyring, M. 2. Inſtitutio ignis alendi in pharis.

Fyrk, M. 2. Nummulus cupreus quadriformis, *antiq. Hinc noſtris* Fyrk, Nummulus minimi pretii, ex. gr. Jag har intet koſtat en fyrk på den ſaken, Illam in rem ne nummulum quidem impendi.

Fyrkant, M. 3. Quadratum, ex. gr. Regementet ſlog en fyrkant, Legio quadratum formabat.

Item: Fyrkant, Quadratura, ex. gr. Cirklens fyrkant, Quadratura circuli. Linien går i fyrkant, Linea in quadrum abit. Ställa ſtenar i fyrkant, Lapidum poſitionem quadratam facere.

Fyrkantig, ADJ. Quadratus, conf. Fyrhörnig.

Fyrmänning, M. 2. Quarto gradu conſanguineus.

Fyrmörſare, *vel* Fyrmyſare, *vide* Mörſare.

Fyrſkäftad, *Adjectivè.* Quadrilix, *de tela*, conf. Skaft.

Fyrſvång, N. 4. Quadrupedans curſus citatiſſimus. *Gall.* Galop.

Fyrſten, M. 2. Pyrites ſulphureus rudis, conf. Kies.

Fyrtijo, *vide* Fyratijo.

Fyrwerk, N. 4. Ignes artificioſi, conf. Fyrwerkeri.

Fyrwerkare, M. 2. In re tormentaria officiarius inferioris ordinis.

Fyrwerkeri, N. 4. Pyrotechnia. Ars pyrobolica, conf. Fyrwerk.

Få, ADJ. *Plur.* Pauci. *Comp.* Färre, ex. gr. Få äro de utwalde, Pauci ſunt electi. De woro ganſka få til antalet, Numero perpauci fuere. I få ord, *vel* Med få ord, Paucis verbis.

Få, V. A. ANOM. Accipere. Nanciſci. *Pr.* Får. *Ipf.* Fick. *Pf.* Fådt, conf. Bekomma. Erhålla, ex. gr. Om jag får något, Si quid accepero. Han fick ſin lön, Mercedem accipiebat. Han har fådt ſwar, Reſponſum accepit. Det kan icke fås för penningar, Argento id non proſtat. Om jag finge det, Id ſi acciperem. Få hugg, Plagas accipere. Få fatt. Få läf. Få löſt, ꝛc. *quære ſuis locis.*

Item: Få, ex. gr. Få ondt, Morbo corripi. Få ſtryk, Vapulare. Jag får det icke löſt, Illud ſolvere non poſſum. Jag fick icke ſkriſwa i fred, Scribendi quies mihi relicta non fuit. Han får ſägå hwad han will, Ei quicquid voluerit dicere fas eſt. Han får komma, Venire ei liceat. Om jag finge ſe henne, Si illam videre mihi relictum foret. Jag får det icke af ſtället, Illud demovere non valeo. Få ſönder något, Quicquam diſcerpere vel frangere poſſe. Laga at du får det ſnart gjordt, Citò id faciendum cura. Jag kan icke få det i mitt hufwud, Illud mihi in animum inducere non poſſum. Han får ingen ting i ſig, Nihil comedere valet. *Aliter*, ex. gr. Jag fick honom breſwet, Literas ei tradidi. Jag kan icke få honom at komma til mig, Illi perſwadere nequeo, ut me adeat. Om jag kan få dig at tro det, Si te ad id credendum perducere queam.

Item: Få ſig, *Recipr.* ex. gr. De gingo at få ſig mat, Ad cibum capeſcendum ibant. Han tänker på, huru han ſkall få ſig en tjenſt, Quomodo munus ſibi vindicet, meditatur.

Item: Få af, ex. gr. Jag kan icke få af mig, at göra det, Haud abs me impetrare poſſum, ut id faciam. Få bårt, ex. gr. Jag kan icke få bårt fläcken, Maculam tollere nequeo. Få fram, ex. gr. Jag får icke fram det, In medium id protrahere nequeo, *de abſconditis cum niſu proferendis.* Han får icke fram orden, Verba proferre nequit. Han blir ond, om han icke får ſitt fram, Iraſcitur, ſi conſiliis ejus ſeſe quis opponit. Få i *vel* uti, ex. gr. Jag fick honom i armen, Illi brachium prehendi. Laga at ingen får i detta, Fac ut nemini hoc innoteſcat. Han fick uti honom, och drog honom affſides, Prehenſum eum ſeorſim duxit. Få igen, Recuperare. Recipere, ex. gr. Han kan få igen ſå mycket, ſom han miſt, Quantum amiſerit, recuperare poteſt. Få igen ſitt lån, Mutuo datum recipere. *Aliter*, ex. gr. Jag kan icke få igen ſtället, Locum reperire

non poſſum. Det fås wäl igen, Reperietur id quidem. Få ihop, ex. gr. Om jag kan få ihop ſå mycket, Si tantum colligere valeam. Han får icke ihop ögonen, Oculos claudere nequit. Få in, ex. gr. Jag får icke in fazen i fodret, Forficem thecæ ingerere non poſſum. *Aliter*, ex gr. När jag får in penningar, Dum pecunia mihi redeat. Få ned, ex. gr. Huru ſkall jag få ned boken af hyllan? Quomodo librum è repoſitorio deducam? Han får icke ned maten, Cibum deglutire nequit. Få up, ex. gr. Han fick up knuten, Nodum ſolvebat. Han hoſtar, men får icke up något, Tuſſit, nihil vero emittere poteſt. Få ut, ex. gr. Han drog och fick ut tanden, Trahendo effecit, ut dens evelleretur. *Aliter*, ex. gr. Han har fått ut ſin lön, Salarium accepit. Han får icke ut ſitt arf af förmyndaren, Illi tutor bona hæreditatis tradere recuſat. Få ut fina fordringar, Exacta colligere nomina. Få åt, ex. gr. Få åt honom detta, Hoc illi trade. Jag fick boken åt ſin egare, Librum poſſeſſori tradebam.

Fåfång, ADJ. Ab opere, vel a negotiis, vacans, ex. gr. Han går fåfång, Ab opere vacat. Fåfänge menniſkor hafwa ledſamt, Otioſi tædio afficiuntur.

Item: **Fåfång**, Inanis. Vanus, ex. gr. Det är en fåfång ſak, Futile hoc eſt. Fåfänga förſök, Irrita tentamina. Utan magt är wreden fåfång, Vana eſt ſine viribus ira. *Aliter*. **Fåfång**, *vide* **Fåfänglig**. *Adverbialiter*. **Fåfängt**, Fruſtrà.

Fåfänga, F. 1. Vacatio, ex. gr. Förnöta tiden i fåfänga, Vacatione tempus terere. Gå i fåfängan, Ab opere vacare.

Item: **Fåfänga**, Vanitas, ex. gr. Förnöta tiden i fåfänga, Frivolis tempus terere. Han är full med fåfänga, Vanis abundat.

Fåfänglig, ADJ. Vanus.

Fåfänglihet, F. 3. Vanitas.

Fåkunnig, ADJ. Inſipiens. *Adverbialiter*. Få kunnigt, Inſipienter, conf. Tokug.

Fåkunnighet, F. 3. Inſipientia.

Fåla, *vide* Föla.

Fåle, M. 2. Pullus equinus.

Fåll, M. 2. Plica, *conſuta in margine texti linei & ejusmodi*, ex. gr. Fållen på en duk, ſkjorta, &c. Mappæ, induſii, &c. margo in plicam conſutus.

Item: **Fåll**. *Plur.* Fållar, Circi. Plicæ conſutæ in veſtibus & ejusmodi, conf. Weck, ex. gr. Lägga något i fållar, In plicas quid componere.

Fålla, F. 1. Septum in novali tranſitium, in quo pecudes pernoctant, *aliis*. Ry:.

Fålla, V. A. 1. Marginem texti plicando conſuere, conf. Fåll. *Part. P.* Fållad.

Item: **Fålla boſkapen**, Pecudes ad pernoctandum ſepto in novali includere, conf. Fålla. *Subſt.*

Fåne, M. 2. Inſaniens vel a mente diſcedens quis, conf. Dåre.

Fång, N. 4. Captio. Captura, ex. gr. Där är ingen ting til fångs, Nactu illic nil adeſt. *Compoſ.* Djurfång, Animalium captura. Wedfång, Lignicapium.

Item: **Fång**, Quantum ulnis coetinetur, ex. gr. Ett fång hö, Fœni, quantum amplexu continetur. *Aliter*, ex. gr. Hon hade hela wäfwen i fånget, Integram ulnis telam complectebatur.

Item: **Fång**, Acquiſitio, ex. gr. Laga fång, Acquiſitio legitima.

Fånga, V. A. 1. Captare, ex. gr. Fånga fiſk, fogel, Piſces, aves, captare. Fånga någon med ord, Verbis aliquem captare. Fångad, p. p. conf. Fången. *Adverbialiter*. Til fånga, ex. gr. Taga en til fånga, Captivum aliquem ducere. Gifwa ſig til fånga, Captivum ſe tradere.

Fånge, M. 2. Captivus, ex. gr. Göra en til fånge, Aliquem captivum reddere. Krigsfånge, Captivus belli.

Fången, PART. Captus. Acceptus. *Def. & Plur.* Fångne, conf. Fångad, ex. gr. Hwar är den fiſken fången? Ubi captus eſt piſcis? Orätt fånget gods, Bona injuſtè acquiſita, conf. Wälfången.

Item: **Fången**, Captivus, ex. gr. Han ſatt länge fången, Diu captivus tenebatur. Gifwa ſig fången, Captivum ſe tradere. Fångne ſoldater, Milites captivi.

Fångenſkap, M. 3. Captivitas.

Fångesman, M. 3. Is, a quo quis aliquid accepit, vel acquisivit.

Fånghus, N. 4. Domus pro captivis, conf. Fångelse.

Fångst, M. 3. Captura, quantum una vice vel uno ærdo capitur, *de piscibus, & ejusmodi. Compos.* Sillfångst, conf. Fånge.

Fångwaktare, M. 2. Custos captivorum.

Fånig, ADJ. Insipiens. A ratione discedens. *Adverbialiter.* Fånigt, Insipienter, conf. Tokug.

Fånighet, F. 3. Insipientia, conf. Tokughet.

Får, N. 4. Ovis. *Compos.* Får-afwel, Ovium progenies. Fårslag, Ovium genus. Fårkött, Caro ovilla. Fårost, Caseus ex lacte ovillo. Fårsjuka, Morbus ovinus. Fårskinn, Pellis ovina. Fårsteck, Caro assa ovina, conf. *simpl. & quæ huic sequuntur. Aliter.* Får. *Pr. verb.* Få.

Fåra, V. A. 1. Sulcos ducere, *in agro.* Fårad, P. P. conf. Fåre.

Fåraherde, M. 2. Pastor ovium. Opilio.

Fårahjord, M. 2. Grex ovium.

Fårahus, *vide* Fårhus.

Fårbog, M. 2. conf. Bog.

Fåre, M. 2. Sulcus, *in agro*, ex. gr. Draga fårar, Sulcos ducere. Hålla fåren, Sulcum gradu sequi. Köra råta fårar, Rectos sulcos ducere.

Fårgrås, N. Festuca ovina, *plant.*

Fårhus, N. 4. Ovile.

Fårklippning, M. 2. Ovium tonsura.

Fåresax, F. 2. Forfex in tonsuram ovium.

Få, *Passivum verb.* Få. *Item*: Få. *Deponentialiter*, ex. gr. Få wid någon, Aliquem leviter tangere. Få icke wid såret, Ulcus ne attingas. *Aliter.* Få wid, *vide* Wederfås.

Fåtalig, ADJ. Pauciloqvus.

Fåtalighet, F. 3. Pauciloquium.

Fåwitsk, ADJ. Insipiens, *v. ec.*

Fåwitska, F. 1. Insipientia, *v. ec.*

Få, N. 4. Pecus. *Def.* Fået. *Plur.* Fån, conf. Fånad.

Fåaktig, ADJ. Pecudibus ingenio & moribus similis. *Adverbialiter.* Fåaktigt, Modo vel more pecudum.

Fåbodar, *Plur.* Locus in silvis, ubi per æstatem pecudes in pascua ducuntur, *alias.* Fåboställe, N.

Fäkta, V. N. 1. Dimicare, ex. gr. De fäktade en hel timme, Integram per horam dimicabant. Fäkta emot en sak, Alicui rei repugnare. *Aliter*, ex. gr. Fäkta för födan, Omni conamine in victum parandum ferri.

Item: Fäkta, Digladiari, vel rudibus certare, ex. gr. De fäktade en hel timme, Gladiatoriam umbratilem integram per horam exercebant. Han har lärt fäkta, Artem didicit gladiatoriam. *Substantivè.* Fäktande, Dimicatio, *vel* Digladiatio.

Fäktkonst, F. 3. Ars gladiatoria.

Fäktmästare, M. 2. Artis gladiatoriæ magister. Lanista.

Fäktning, M. 2. Dimicatio, *vel* Digladiatio, conf. Fäkta.

Fäktsal, M. 2. Atrium exercendæ artis gladiatoriæ.

Fäktskola, F. 1. Artis gladiatoriæ palæstra.

Fäder, *Plur.* Patres, conf. Fader. *Aliter.* Fäder, Majores, ex. gr. Wåre fäder gjorde icke så, Non ita fecere majores nostri. Efter fädernas sätt, More majorum.

Fäderne, N. Patrimonium, ex. gr. Slägtskap på fäderne, Agnatio. Han har förslöst sitt fäderne, Patrimonium prodegit. Han bär på fäderne, Indole patri assimilatur. Fäderne-arf, Hæreditas paterna. Fädernes frände, Agnatus.

Fädernesland, N. 4. Patria.

Fädynga, V. 1. Stercus pecudum.

Fäfot, *Dr.* ex. gr. Lemna en mark för fäfot, Campum incursionibus pecudum apertum relinquere.

Fägen, ADJ. Lætitia affectus. *Def. & Plur.* Fägne. *Comp.* Fägnare, conf. Glad, ex. gr. Han är så fägen, at han får det, Eo accipiendo lætatur. Hwem war fägnare än jag? Quis me lætior fuit?

Fägna, V. A. 1. Benignè vel benè excipere, ex. gr. De fägnade mig hwar jag kom, Ubique venientem benignè me exceperunt. Fägnas. *Passivum. Item: Deponentialiter.* Fägnas, Lætari, *alias.* Fägna sig. *Recipr.*

Læta-

Lætari. Det fågnar mig at han mår wäl, Quod valeat, lætor. Han fågnar ſig af ſina rikedomar, Divitiis lætatur ſuis. Jag fågnar mig öfwer hans lycka, Fortuna ejus lætor.

Fågnad, F. 1. Lætitia, ex. gr. Det war mig en ſtor fågnad, Magnam id mihi adferebat lætitiam. Han gör ſig fågnad af at tjena er, Officiis tibi præſtandis maximè lætatur.

Item: **Fågnad**, Benigna receptio, ex. gr. Jag tackar för god fågnad, Quod lautè fuerim receptus gratias ago, conf. **Wäl-fågnad**.

Fågneſam, ADJ. Lætitiam adferens, ex. gr. Jag har fådt fågneſama tiender, Læta mihi nuntia allata ſunt. *Item*: **Fågneſam**, Victu lætè ac benignè excipiens.

Fågneſamhet, F. 3. Animus, quo quis alios lætè ac benignè recipit.

Fågre, *rectius* **Fagrare**. *Comp. Adj.* **Fager.**

Fågring, M. 2. Venuſtas, conf. **Skönhet.**

Fågård, M. 2. Villa pecuaria. *Ædificiis & ſepimentis circumdata, pro pecudibus, area.*

Fåherde, M. 2. Pecuarius. Bubulcus.

Fåhop, M. 2. Pecudum caterva.

Fåhund, M. 2. Canis pecuarius.

Fåhus, N. 4. Bovile.

Fåja, *vide* **Feja.**

Fåkreatur, N. 4. Pecus.

Fål. Fålas, *vide* **Fård. Fårdas.**

Fålad, M. 3. Paſcua pecudum.

Fäll, M. 2. Stragulum pelliceum villoſum, *alias.* **Skinnfäll.**

Fälla, F. 1. Decipula. *Compoſ.* **Rättfälla**, &c.

Item: **Fälla**, Tractus ſilvæ in combuſtionem cæſus.

Fälla, V. A. 2. Labi facere. Demittere. **Fälld**, p. p. ex. gr. När hon gick til brunnen, fälde hon krukan, Ad puteum iens, urna ei excidit. **Fälla ſegel, ankare**, Velum, ancoram, demittere. Han undrar bårpå, och fäller händerna, Miratur, manusque demittit. **Fälla modet**, Animum demittere. Han har fält boken i golfwet, Liber ei in pavimentum eſt delapſus. Han ſöker fälla dig, Lapſum tibi intendit. *Aliter.* **Fälla.** *Neutraliter*, ex. gr. Hjorten fäller hornen, Cervo decidunt cornua. Foglar fälla fjädrar, och djuren fälla hår, Pennæ avibus, quadrupedibus pili decidunt.

Item: **Fälla**, ex. gr. **Fälla någon**, Aliquem condemnare. **Fälla dom**, Sententiam ferre. **Fälla en på böter**, Mulctam alicui irrogare. **Fälla djur i ſkogen**, Animalia in ſilvis necare. **Fälla ſkog**, Silvam cædere. **Fälla förbön**, Precibus intercedere. **Fälla priſet på en wara**, Mercis pretium diminuere. **Fälla några ord**, Verba ſibi quædam elabi permittere. **Fälla tårar**, Lacrymare. **Fälla träd**, Arbores cædere.

Fällbom, M. 2. Repagulum, vel obex reſiliens.

Fällkniſ, M. 2. Culter retrò in manubrium flexilis. *Def.* **Fällkniſwen.**

Fält, N. 4. Campus. Planities, ex. gr. **Öpna fältet**, Campus patens. **Där är et widt fält**, Vaſta ibi eſt planities. **Häſtarne gå ute på fältet**, Equi in campo vagantur. *Proverbialiter.* **Det ſtår i wida fältet**, Quomodo finiatur, incertum eſt. *Aliter*, ex. gr. **Malmen går i fält**, Minera in planum vel latum ducit. *Aliter.* **I fält**, In bello. **Gå i fält**, Militatum ire. **Behålla fältet**, Prælii campum hoſtibus exuere.

Item: **Fält**, Scuti areola, *heraldic.* *Aliter.* Areola quævis picta vel ſculpta.

Fältherre, M. 2. Dux exercitus, *antiq.*

Fältkiſta, F. 1. Ciſta *vel* Promtuarium pharmaceuticum in expeditione militari.

Fältläger, N. 4. Caſtra, *alias.* **Läger.** *Def.* **Fältlägret.**

Fältmarſkalk, M. 2. Mareſchallus belli. Dux exercitus.

Fältſjuka, F. 1. Febris caſtrenſis.

Fältſkär, M. 3. Chirurgus. *Hinc*: **Fältſkärs konſten**, Chirurgia.

Fältſlag, N. 4. Prælium, conf. **Slag. Slagtning.**

Fältſtycke, N. 4. Tormentum bellicum, *cujus uſus eſt in prœliis.*

Fälttecken, N. 4. Signum militiæ. *Officiariis peculiare.*

Fälttygmäſtare, M. 2. Armamentarii præfectus, & collegii militaris membrum.

Fälttåg, N. 4. Expeditio militaris.

Fåltwåbel, M. 2. Officiariorum in militia minorum primarius, *Def.* Fåltwåblen.

Fånad, M. 3. *Collectivè.* Pecudes. *Def.* Fånaden.

Fåndrik, M. 2. Vexillifer, *peditatus.*

Fånge, N. Captura, conf. Fångſt. *Compoſ.* Fogelfånge, Captura avium. Sillfånge, Captura alecum, conf. Sillfångſt. Fiſkafånge, *ſuis locis.*

Fångelſe, N. 4. Carcer.

Fånghål, Accendendi pulveris pyrii foramen in bombardis, &c.

Fångkrut, N. 4. Pulvis pyrius in loculo, quo accenditur bombarda, &c.

Fångpanna, F. 1. Loculus, in quo pulvis pyrius bombardæ accenditur.

Fångſla, V. A. 1. Captivum reddere. Arreſtare. Fångſlad, P. P.

Fånaſlig, ADJ. Vinculis conſtrictus, ex. gr. Föra en fångſlig, Vinculis conſtrictum aliquem ducere. Föra en i fångſligt förwar, In cuſtodiam aliquem mittere.

Fångta, V. N. 1. Anxius moliri.

Fånta, F. 1. Puella, *poët.*

Fård, M. 2. Itus ſeu Itio. Expeditio. Vectura, ex. gr. Det war en farlig fård, Itio ſeu expeditio erat periculoſa. Marknads fård, In nundinas vectura. Komma i fård med någon på reſan, In itinere comitem aliquem invenire, conf. Skjutsfård. *Aliter*, ex. gr. Komma *vel* Råka i fård med någon, In aliquem incidere. Han gaf ſig i fård med honom, Illi ſe adjunxit.

Fårda af, *vide* Affårda.

Fårdas, V. D. 1. Iter facere. Meare, ex. gr. Han har fårdats lång wåg, Longum iter fecit. Hwart ſkall du fårdas? Quò tibi eundum? Fårdas af, In viam vel in iter ſe conferre. Fårdas fram, Graſſari, ex. gr. Han fårdas fram gruſligen, Horrendum in modum graſſatur. *Item*: Fårdas, Cum tumultu agere. Tumultuoſè ſe gerere, ex. gr. Fårdas intet ſå, Ne adeo tumultueris.

Fårde, *Dr.* ex. gr. Hwad år här på fårde? Quid heic agitur? Där war något å fårde, Aliqua ibi res erat agenda. Gå ſina fårde, Diſcedere.

Fårdig, ADJ. Effectus. Confectus; ex. gr. Klådningen år icke ännu fårdig, Veſtis non adhuc confecta eſt. Når werket bliſwer fårdigt, Cum opus fuerit confectum.

Item: Fårdig, Integer. Illæſus, ex. gr. Han år fårdig i alla lemmar, Cuncta ei membra integra & illæſa ſunt.

Item: Fårdig, Promtus vel paratus, ex. gr. Hålla ſig fårdig, Paratum eſſe. Göra ſig fårdig, Seſe accingere. Fårdig til alt, Ad omnia paratus. *Adverbialiter.* Fårdigt, ex. gr. Han kan fårdigt tala Latin, Latinè loqui expeditum ei eſt.

Fårdighet, F. 3. Promtitudo, ex. gr. Han berömde des fårdighet at uträtta ſaken, Illius in re expediendâ promtitudinem laudabat. *Aliter*, ex. gr. De gjorde ſina öfningar med mycken fårdighet, In exercitiis habiles inventi fuere.

Fårdnubb, M. 2. Fiſtula ſumendi tabaci breviſſima.

Färg, M. Color, ex. gr. Klådet har wacker färg, Pulcher panni color eſt. Anſicktets färg, Color faciei. Liflig färg, Color vividus. Sätta wacker färg på något, Quicquam pulchrè colorare. Hålla färgen, Colorem non mutare.

Item: Färg, Pigmentum, conf. Färga, *Subſt.* ex. gr. Stryka färg öfwer något, Alicui rei pigmentum illinere. Stryka öfwer något med färg, Pigmento quid linere. Riſwa färg, Pigmentum ſubigere.

Färga, F. 1. Pigmentum. *Unde compoſ.* Röd-färga, ꝛc. *Pluraliter adhibetur*, ex. gr. Riſwa färgor, Pigmenta ſubigere. Blanda färgor til målning, Pigmenta in picturam commiſcere. *Aliter.* Afmåla med liflige färgor, Vividis delineare coloribus.

Färga, V. A. 1. Colorare. Colore imbuere. Färgad, P. P. Färga af ſig, Colore imbuto aliud inficere.

Färgare, M. 2. Tinctor.

Färgeri, N. 4. In tincturam panni & ejusmodi, inſtitutio.

Färggräs, N. 4. Herba tinctoria.

Färgig, ADJ. Pigmento infectus, ex. gr. Bliſwa färgig om händerna, Manibus pigmento infectum fieri.

Färgkonſt, F. 3. Ars tinctoria.

Färgning, m. 2. Tinctura. Colorandi actus.
Färgſtoft, m. 3. *Plur.* Färgſtofter, Vegetabilia ad tincturam.
Färja, f. 1. Ponto. Ratis vel navis trajectoria, ex. gr. Gå på färjan, In ratem ſe conferre. Sätta öfwer *vel* Fara öfwer med färjan, Pontone trajicere.
Item: Färja, Trajectus, ex. gr. Fara öfwer *vel* Sätta öfwer färjan, Trajectum conficere. Stadna wid en färja, Ad locum trajectus ſiſtere.
Färja, v. a. 1. Pontone trajicere. Färjad, p. p. ex. gr. Färja öfwer ſtrömmen, Pontone flumen trajicere.
Färiekarl, m. 2. Remex trajectorius, conf. Färja.
Färjepenningar, *Plur.* Naulum trajectus.
Färjeſtad, m. 3. Trajectus ora vel ripa.
Färjeſtälle, n. 4. Locus ubi pontone flumen trajicitur.
Färil, *vide* Fjäril.
Färla, f. 1. Ferula, *aliter*, *vide* Fjäril.
Färniſa, *vide* Fernisa.
Färre, adj. *Comp. Plur.* Pauciores. *Adj.* Få.
Färſk, adj. Recens, *de eſculentis*, conf. Friſk, ex. gr. Färſk fiſk, Piſces recens capti ſeu ſale non conditi. Färſkt ſmör, kött, Butyrum, caro, recens. Färſka ägg, Ova recentia. *Aliter.* Färſkt bricka, Cerevſia recens cocta. *Proverbialiter.* På färſk gerning, Facto recens commiſſo.
Färſkoſt, m. 2. Caſeus recens.
Färſköl, n. 4. Cereviſa poſt fermentationem recentiſſima & frigefacta, conf. Buska.
Fäßing, m. 2. Culcita culmis vel ſtramentis referta.
Fäſt, p. p. *verb.* Fäſta. Fixus. Annexus. *Item*: Deſponſatus. *Item*: Firmatus, *alias.* Fäſtad. *Aliter.* Fäſt, *vide* Feſt.
Fäſta, f. 1. Reſtis, qua ad litus navigium figitur.
Fäſta, v. a. 1. Figere. *Pr.* Fäſtar. *Ipf.* Fäſtade, *vel* Fäſte. *Pf.* Fäſtat, *vel* Fäſtad *vel* Fäſt, p. p. ex. gr. Fäſta nålen, Acum figere. Fäſta ögonen på någon, Oculos in aliquem figere. Fäſta tråds änden, Extremitatem fili figere. Fäſta ſina hoyålar, Sedem habitationis figere. *Aliter*, ex. gr. Fäſta köp, Emtionem ratam facere. Fäſta med ed, Jurejurando firmare. Fäſta ett kärl, Vas occupatum reddere. Fäſta en qwinna, Fœminam ſibi deſpondere. *Item*: Fäſta ſig. *Recipr.* ex. gr. Fäſta ſig en qwinna, Fœminam ſibi vincire. Han har intet at fäſta ſig wid, Cui innitatur ei non eſt. Fäſta ſig wid någon wiß mening, Certæ hærere opinioni. Han har ännu icke fäſt ſig, Adhuc liber eſt. Fäſta igen, Apertum vel relaxatum affigere. Fäſta in, Infigere. *Aliter.* Fäſta in papper, Folia papyri innectere. Fäſta up, Figere vel ligare, ut in altum quid feratur, *alias.* Upfäſta. Fäſta åt, Affigere.
Fäſte, n. 4. Firmamentum; ex gr. Himlens fäſte, Firmamentum cœli. Cœlum ſtellatum. Få fäſte på någon, Aliquem prehendere. Få fäſte med ögonen på något, In quid oculos figere poſſe. *Hinc*: Fotfäſte. Ögnefäſte, *quæ* conf.
Item: Fäſte, Munimentum, conf. Fäſtning. *Item*: Fäſte på wärja, Capulus enſis, *alias.* Wärjefäſte.
Fäſtepenning, m. 2. Arrha, *alias.* Städjepenning.
Fäſtequinna, f. 1. Fœmina per illicitum concubitum deſponſata.
Fäſtman, m. 3. Vir deſponſatus. *Plur.* Fäſtmän.
Fäſtmö, f. 2. Virgo deſponſata. *Def.* Fäſtmön.
Fäſtning, m. 2. Urbs munita, conf. Fäſte. Skans.
Item: Fäſtning, Sponſalia, *v. jur. Hinc*: Fäſtningsring, Pronubus annulus.
Fäſtningswerk, n. 4. Opus quodvis in munitionem. *Pluraliter.* Munimenta.
Fäwett, n. 4. Pecudum intellectus.
Föda, f. 1. Victus, ex. gr. Det ſom hörer til föda, Quæ ad victum pertinent. Skaffa ſig föda med arbete, Labore victum parare. *Aliter*, ex gr. Barnet har ſin föda af mjölken, Infans lacte nutritur.
Föda, v. a. 2. Gignere. Parere. Född, p. p. conf. *infra*, ex. gr. Haus huſtru har födt en ſon, Uxor ejus filium peperit.

Haſ

Han födde en ſten ur blåſan, Lapillum e veſica pariebat.

Item: Föda, Nutrire, ex. gr. Hon födde barnet med komjölk, Infantem lacte nutriebat vaccino. Födas, *Paſſivum.* Naſci, ex. gr. När barnet födes, Dum naſcitur infans. Han föddes ſamma år, Eodem anno natus eſt. Födas på nytt, Regenerari, *v. ec.* *Item*: Födas, Ali, ex. gr. Fadren måſte nu födas af barnen, Pater jam a liberis alendus. Föda ſig, *Recipr.* Seſe alere, ex. gr. Han kan icke föda ſig, Seſe alere nequit. Hon har hårtils födt ſig med ſina händer, Opere manuum huc usque ſe nutriit. Föda af ſig, Procreare, vel à ſe producere. Föda fram, Progignere. Föda up, conf. Upföda. Födande, P. A. Gignens. Pariens. *Aliter.* Födande, Nutrimenti plenus, *de cibo* Född, p. p. Natus. Genitus. *Item*: Född, Nutritus, ex. gr. Nog blir han född, Ille quidem nutritus erit.

Födelſe, M. 3. Nativitas, ex. gr. År efter Chriſti födelſe 1772, Anno poſt natum Chriſtum 1772. Nya födelſen, Regeneratio, *v. ec.* conf. Födſel. *Compoſ.* Födelſedag, Natalis dies. Födelſe-ort, Solum natale. Födelſe-ſtund, Hora nativitatis, conf. Födſleſtund, conf. *ſimpl.*

Födkrok, M. 2. Se alendi modus.

Födſel, M. Partus. *Def.* Födſlen. Barnet dödde under födſlen, Ipſo ſub partu infans moriebatur. Födſlewårkar, Dolores parturientis. Födſleſtund, Hora partus, conf. Födelſe. *Aliter.* Födſlen, Membrum genitale muliebre, *alias* Födſlelem.

Födſlelem, M. 2. Membrum genitale.

Föga, ADV. Parum. Modicum, ex. gr. Föga fattas, at icke ꝛc. Parum abeſt, quin &c. Dricka föga win, Vini modicum bibere. Det är föga wärdt, Parvi eſt. Föga acka något, Quicquam parvi facere.

Föga, *Dr.* ex. gr. Falla til föga, Supplicem ſe tradere.

Fögderi, N. 4. Præfectura, *à rationibus.* *Item*: Præfectura territorialis.

Föl, N. Pullus equinus, *v. pleb.* conf. Fåle. *Hinc*: Ifföl.

Föla, V. N. 1. Partum edere, *equarum eſt.* Fölad, p. p.

Följagacktig, ADJ. Subſequens. Concomitans. Följagacktigen, *Adv.* Conſequenter.

Följd, M. 2. Conſequentia, conf. Påföljd. *Aliter.* Följd, p. p. *verb.* Följa.

Följa, V. A. 2. Sequi. Comitari. *Pr.* Följer. *Ipf.* Följde. *Pf.* Följt. Följd, p. p. ex. gr. Han har följt mig, Me ſecutus eſt. De följde honom, Illum comitabantur. Det följer af ſig ſjelft, Id a ſe ipſo ſequitur. Följande, P. A. *Pluraliter.* Följande, Sequentia. Följa efter, ex. gr. Följa efter wagnen, Poſt currum ſequi. *Item*: Följa efter, *alias.* Efterföljа, Succedere. *Item*: Imitari. Följa med, Concomitari. *Aliter*, ex. gr. Följa med hopen, Turbam ſequi vel imitari. Han måſte följa med, Ad ſequendum coactus fuit. Följa med ſtrömmen, Curſu fluminis perduci. *Item*: Följas. *Paſſivum.* Följas. *Deponentialiter*, ex. gr. De haſwa följts åt hela wägen, Totius itineris fuere comites. De följdes åt til grafwen, Una ſepeliebantur.

Följe, N. 4. Comitatus, ex. gr. Göra någon följe, *vel* Göra följe med någon, Alicui comitem ſe ſiſtere. Han är i mitt följe, Comitatu mihi ſocius eſt. Det har något ondt i följe, Illud mali quid ſubſequitur. Han har ingen til följe med ſig, Neminem habet comitem.

Item: I följe, *Adverbialiter.* Per conſequentiam. Conſequenter, ex. gr. I följe deraf menar jag, Conſequenter ita ſentio. I följe hwaraf ſaken ſig ſå förhåller, Unde ſequitur, rem ita ſeſe habere.

Item: Til följe, *Adverbialiter.* Secundum, ex. gr. Til följe af hans befallning, Ex illius juſſu. Et beſlut, til följe hwaraf det borde ſke, Decretum, juxta quod fieri deberet.

Följeſlagare, M. 2. Viæ vel itineris comes.

Föll, *Ipf. verb.* Falla.

Fölounge, *vide* Fåle.

Fönſter, N. 4. Feneſtra. *Def.* Fönſtret. *Plur. Def.* Fönſtren. *Compoſ.* Fönſterglas, Vitrum quo feneſtræ conficiuntur. Fönſterlucka, Operculum feneſtræ. *Plur.*

Valvulæ feneſtrarum. Fönſterkarm, Feneſtram ambitu cingens limbus. Crates feneſtralis. Fönſterpoſt, Feneſtræ poſtis. Fönſterruta, Areola quadrata feneſtræ vitrea, conf. *ſimpl.*

Fönſterluft, m. 3. Apertura quælibet in pariete, ubi eſt feneſtra.

För, adj. Robuſtus, ſeu viribus pollens, ex. gr. En för karl, Vir robuſtus.

För, præp. Pro, ex. gr. För Fäderneslandet, Pro patria. Bed för oß, Ora pro nobis. Han är fullmägtig för honom, Pro illo procuratorem agit. Det berättas för säkert, Pro certo id narratur. Man kan taga det för afgjordt, Id pro concluſo, vel, ut concluſum, accipi poteſt. Taga det ena för det andra, Unum pro altero ſumere.

Item: För, Præ. Ob, ex. gr. Han kunde icke tala för gråt, Præ fletu loqui nequibat. För den orſaken, Eam ob cauſſam, conf. För ſkull.

Item: För, Ante, ex. gr. För fötterna, Ante pedes. För dager, Ante lucem. För detta, Antehâc. För all ting, Ante omnia. För någon tid ſedan, Aliquo abhinc tempore.

Item: För, *Adv.* Coram, ex. gr. Stå för domſtolen, Coram tribunali ſiſti. Tala in för Konungen, Coram Rege loqui.

Item: För, Nimis, ex. gr. Han håller ſig för god, at göra det, Ad id faciendum, nimis ſe præſtantem cenſet. Han är för ſtor, för liten, för driſtig, &c. Magnus, parvus, audax &c. nimis eſt. För bittida. För ſent, *Quære ſuis locis.* För mycket, Nimium. Säden är för dyr, Frumentum nimis carum eſt, conf. Alt för.

Item: För, *Nota Dativi*, ex. gr. För GUD är ingen ting omöjeligt, DEo nihil eſt impoſſibile. Tala icke om för någon, Nemini dicas. Säg för mig, Dic mihi. För honom är det nog, Illi id ſatis.

Item: För, *Particula inſeparab. Germ.* Vor, cujus ſignificatio ex compoſitis cognoſcas.

Item: För, ex. gr. Hålla för godt, In bonum reputare. Ratum habere. Nu för tiden, Nunc temporis. Tjena för dräng, Famulum eſſe. Han anſer mig för ringa, Vilem me æſtimat. För hufwudet, conf. Hufwud. Köpa för penningar, Pecunia emere. Hwad är du för en? Quinam es? Hwad war det för et ſwar? Quodnam reſponſum? I et för alt, In ſumma, partibus hand ſeparatim ſumtis vel recenſitis. Hafwa för händer, conf. Hand. Hafwa för ſig, conf. Hafwa. Wara för ſig ſjelf, Solus eſſe. Hwad för ſlags fiſk? Cujus generis piſcis. För mer, conf. Mer.

Item: För, *In compoſitione*, ex. gr. För at. För år. Förbi. För når. För ſkull, *ſuis locis.*

Nota. *Particulæ hujus plenior uſus & ſignificatio, ab exemplis circa verba allatis colligitur.*

Föra, v. a. 2. Ferre. Gerere. Ducere. Förd, p. p. ex. gr. Han förde mig dit, Eo me ducebat. Föra waror, Merces vectare. Han förde honom til ſinnes, Ad animum ei duxit. Skeppet föres af N. N. Navis ab N. N. ducitur. Föra krig, Bellum gerere. *Aliter*, ex. gr. Föra talan, *vel* Föra ſaken, Coram judicio agere. Föra ordet, Prælidere, *vel* in publico pro aliis loqui. Skeppet förer Swenſk flagg, Navis Svecicum exhibet vexillum. Föra et Chriſtligt lefwerne, Vitam agere Chriſtianam. Föra ſig, *Recipr.* ex. gr. Han förer ſig wäl, Geſtibus corporis compoſitum ſe præbet. Föra ſig til minnes, In memoriam ſibi revocare. Föra ſig up, Seſe gerere, *alias* Upföra ſig.

Item: Föra af, conf. Afföra. Föra an, *vide* Anföra. Föra bårt, Aliò deferre. Föra fram, Proferre, ex. gr. Föra fram bådet, Nuntium proferre. *Aliter*, ex. gr. Föra fram wiſaren på uret, Indicem horologii promovere. Föra fram de ſaker man emottagit, Res traditas ad deſtinatum locum perducere, conf. Framföra. Föra in, Inducere. Introducere, *alias* Införa. Föra med ſig, Secum ferre vel ducere, conf. Medföra. Föra på, In vel ſuper ferre ſeu ducere, conf. Påföra. Föra til, Adducere. Adferre. *Aliter.* Föra til boks, In codicem referre. Föra up, Surſum vel in altum ducere, conf. Upföra. *Aliter.*

Föra

Föra up en mur, Murum exſtruere. Föra ſig up, *vide* Upföra ſig. Föra ut, Educere, Foras ducere. *Aliter.* Föra ut waror, Merces exportare. Föra ut någon, Aliquem diffamare. Föra ut en ſak, conf. Utföra.

Föracht, N. 4. Contemtus. Dedignatio.

Föracka, V. A. 1. Contemnere. Föracktad, p. p.

Föracktare, M. 2. Contemtor.

Föracktlig, ADJ. Contemnendus. *Adverbialiter.* Föracktligt, Modo in contemtum. Föracktligen, *Adv.* Idem.

Förafſkeda, V. A. 1. conf. Afſkeda. *Part.* Förafſkedad. *Aliter*, ex. gr. Som imellan dem förafſkedadt är, Prout inter illos ſancitum, *de pacto inter fœderatos.*

Föranlåta, V. A. 4. Cauſſa quadam impellere. *Pr.* Föranlåter. *Ipf.* Föranlät. *Pf.* Föranlätit. Föranlåten, p. p. *Def.* & *Plur.* Föranlåtne, ex. gr. Detta har föranlåtit mig, at göra annorlunda, Hoc ad faciendum aliter me impulit. Haus tal kunde föranlåta, at en ändring ſker, Sermo ejus in cauſſa eſſe poterit, ut quædam fiat mutatio.

Föranſtalta, conf. *ſimpl.* Anſtalta.

Förarbeta, V. A. 1. In uſum fabricare vel formare, *de materia rudiori*, ex. gr. *auri*, *argenti*, *ferici*, &c. Förarbetad, p. p. Förarbeta ſig, *Recipr.* Labore ſe enervare.

Förare, M. 2. Portitor vexilli pedeſt. *Officiarius inferioris ordinis.*

Förarga, V. A. 1. Offendere. Scandalo afficere. Förargad, p. p. Förarga ſig, Ira commoveri, ex. gr. Han förargade ſig öfwer ditt tal, Tuo in iram commotus fuit ſermone. *Aliter.* Förarga ſig öfwer något, Ob aliquam rem ſcandalo affici. Förargas. *Paſſivum.* *Item*: *Deponentialiter.* Förargas, Iraſci, ex. gr. Förargas öfwer något, Aliqua re in iram commoveri.

Förargelſe, M. 3. Offenſio. Scandalum. *Hinc*: Förargelſe-klippa. *Nomen*, *quod tribuitur*, *qui alios facile offendit.*

Förarglig, ADJ. Qui facile offendit vel ſcandalo afficit. *Adverbialiter.* Förargligt, Modo offenſorio ſeu ſcandaloſo.

För at, CONJ. Ut. Quò, ex. gr. Han gör det, för at komma närmare, Ut propius accedat, id facit. Han talar ſå, för at icke ſynas delackig, Ita loquitur, quò particeps eſſe non videatur. Men wåntar nog länge, för at winna ſin önſkan, Diu ſatis exſpectamus, dummodo voti compotes fiamus.

Förband, *Ipf. verb.* Förbinda.

Förbanna, V. A. 1. Maledicere. Diras imprecari. Förbannad, p. p. Förbanna ſig, *Recipr.* Diris ſe devovere.

Förbannelſe, M. 3. Maledictio. Exſecratio.

Förbarma ſig, V. N. 1. *Recipr.* Miſereri, ex. gr. GUD förbarme ſig, Miſereatur DEus. Han förbarmar ſig öfwer nödlidande, Afflictorum miſereſcit. *Subſtantivè.* Förbarmande, Commiſeratio.

Förbarmelſe, M. 3. Miſeratio.

Förbehåll, N. 4. Exceptio. Conditio, ex. gr. Det kan ſke med eller utan förbehåll, Id cum vel ſine exceptione fieri poteſt. Han gjorde intet förbehåll, Nullam adjecit conditionem.

Förbehålla ſig, V. N. 4. Reſervare ſibi. *Cf.* Hålla, ex. gr. Han förbehöll ſig ſin rätt, Jus ſibi reſervavit ſuum. Han har förbehållit ſig, at ſå tala, Loquendi ſibi poteſtatem reſervavit. Det förbehåller jag mig af dig, Id à te caveo. Förbehållen, *Def.* & *Plur.* Förbehållne, p. p. *Adjectivè.* Förbehållen, Animi reſtrictior. Cautus.

Förbemelt, PART. *Def.* Förbemelte, Supra dictus. Antea commemoratus.

Förberörde, PART. *Def.* conf. Förbemelte.

Förberedelſe, M. 3. Præparatio, *circa ea quæ animi ſunt*, conf. Beredelſe. Beredning. *Aliter.* Förberedelſe i någon bok, In libro præfamen.

Förbi, ADV. Præter, ex. gr. Gå förbi, Præterire. Glöm det ſom är förbi, Præteritorum obliviſcere. Reſa förbi ſtaden, Urbem prætervehi. NOTA. *Vocabulis præfixum ejusdem eſt ſignificationis*, ex. gr. Förbiſtyrtande, Præterfluens, &c.

Förbida, V. N. 1. Manendo exſpectare.

Förbigå, V. A. ANOM. Præterire. *Cf.* Gå. Förbigående, P. & *Subſtantivè*, ex. gr.

Jag talar i förbigående om den saken, Illius rei obiter mentionem facio. Förbigången, *Def. & Plur.* Förbigångne, p. p. *Aliter*, ex. gr. Han är ofta förbigången, Sæpius promotione posthabitus.

Förbinda, v. a. 4. Obligare. *Cj.* Binda. Förbunden, p. p. conf. *infra suo loco*, ex. gr. Förbinda en til något, Ad quid aliquem obligare. Han förband honom därmed, at tjena sig, Eo illum ad officia devinctum reddebat. *Aliter.* Förbinda et sår, Vulnus obligare. Förbinda sig. *Recipr.* ex. gr. Han har förbundit sig at betala, Ad solvendum sese obligavit. *Aliter*, ex. gr. Förbinda sig en wän, Amicum sibi jungere. Han förband sig med honom, Illi se adjunxit.

Förbindelse, m. 3. Obligatio, ex. gr. Han har ingådt den förbindelsen, Illa eum tenet obligatio. Jag står i förbindelse hos dig, Tibi sum devinctus.

Förbindning, m. 2. Actus quo quid ligamine tegitur, *term. chirurg.* ex. gr. Han dödde under förbindningen, Durante actu ligationis obiit. *Item*: Ligarum ipsum a chirurgo factum, ex. gr. Förbindningen gick up, Ligatum solvebatur.

Förbistrad, part. *Dr.* ex. gr. Förbistrade tider, Tempora rerum confusione turbida.

Förbistring, m. 2. Confusio, ex. gr. Tungomåls förbistring, Confusio linguarum. Saternas förbistring, Rerum confusio.

Förbittra, v. a. 1. In iram exacerbare. Förbittrad, p. p.

Förbittring, m. 2. Exacerbatio in iram.

Förbjuda, v. a. 4. Vetare. Prohibere. *Cj.* Bjuda. Förbuden, p. p. *Def. & Plur.* Förbudne, ex. gr. Han har förbudit all tilförsel, Commeatum prohibuit. Man förbjöd honom at tala, Loqui ei interdictum fuit. Han förbjuder at någon må skrifwa, Aliquem scribere vetat. Förbudne waror, Merces prohibitæ. Man sker efter det, som är förbudet, Nitimur in vetitum.

Förblanda, v. a. 1. Unum pro altero miscere. Miscendo errare, conf. Blanda. Förblandad, p. p.

Förblef, *Ipf. verb.* Förbliswa.

Förbliswa, v. n. 4. Permanere. *Cj.* Bliswa, ex. gr. Alt förblef i samma stick, Omnia in eodem statu permanserunt. Jag förbliswer så länge jag lefwer, Quoad vixero, permaneo. Förbliswen, *Def. & Plur.* Förblisne, p. p.

Förblinda, v. a. 1. Occæcare. Förblindad, p. p.

Förblommera, v. a. 1. Figuris & floscul is ornare, *de sermone vel scriptis.* Förblommerad, p. p. *Adverbialiter.* Förblommeradt wis, Methaphoricè. Allegoricè.

Förblända, v. a. 1. Obfuscare, *v. Germ. Dr. de animo.* Förblåndad, p. p.

Förborga, v. a. 1. Occultare. Förborgad, p. p.

Förbrinna, v. n. 4. Conflagrare. Penitus comburi. *Cj.* Brinna, *v. ec.* conf. Upbrinna.

Förbruka, v. a. 1. Usu consumere. Förbrukad, p. p.

Förbrukning, m. 2. Actus, quo quis usu quid consumit.

Förbrylla, v. a. 1. Interturbare. Förbrylad, p. p. conf. Förwilla.

Förbryllelse, m. 3. Interturbatio, conf. Förwillelse.

Förbryta sig, v. n. 4. Delinquere. *Cj.* Bryta, ex. gr. Han förbröt sig emot lagen, In legem peccabat. Han har förbrutet sig emot hwad mänskapen fordrar, Contra id, quod postulat amicitia, deliquit. *Aliter.* Förbryta lif och egendom, conf. Förwerka.

Förbrytelse, m. 3. Delictum.

Förbråka, v. a. 1. Contusione vel quassatione conterere. Förbråkad, p. p.

Förbränna, v. a. 2. Exurere. Penitus comburere. Förbränd, p. p.

Förbränning, m. 2. Adustio.

Förbröt, *Ipf verb.* Förbryta.

Förbud, n. 4. Interdictum, Interdictio. Förbuds brott, Crimen violati interdicti regii.

Förbuden, p. p. *verb* Förbjuda.

Förbund, n. 4. Fœdus. Pactum, ex. gr. Träda i förbund, *vel* Ingå förbund, Fœdus inire. Hålla förbund, Fœdus tenere. Bryta förbund, Fœdus frangere, conf. Fördrag.

För-

Förbunden, *Def. & Plur.* Förbundne, p. p. Obligatus, *verb.* Förbinda. *Aliter.* Förbunden, Ligamine tectus vel ſtrictus, *chirurg. Aliter.* Förbunden med någon eller med något, Alicui vel alicui rei junctus.

Förbundsbrytare, m. 2. Fœdifragus.

Förbygga, v. a. 2. *Dr.* Förbygga et ſkepp, Navem reſarciendo ſtructuræ quid addere vel mutare. Förbygd, p. p. Förbygga ſig, *Recipr.* Perperam vel malo ordine ædificare. *Aliter.* Förbygga ſig, Facultatum nimium in ædificiis exſtruendis conſumere.

Förbyta, v. a. 3. Mutare. Förbytt, p. p. ex. gr. Det onda kan förbytas til godt, Malum in bonum mutari poteſt. Hans tilſtånd förbytte ſig ſnart, Conditio vel ſtatus illius citò ſe mutabat. Förbyta ſig, *Recipr.* Perperam vel inconſultè rem unam cum altera permutare. Mutando errare.

Förbåra ſig, v. n. 4. Nimio ſe onere portando enervare. *Cf.* Båra.

Förbättra, v. a. 1. Melius vel perfectius reddere. Förbättrad, p. p. conf. Bättra, ex. gr. Förbättra en maſchin, Machinam reddere perfectiorem. Förbättra en boks uplaga, Editionem libri emendatiorem facere. Förbättra ſig, *vide* Bättra ſig.

Förbättring, m. 2. Melioratio. Emendatio, ex. gr. Förbättring af egor på landet, Rerum ſoli melioratio. Om det länder honom til förbättring, Id ſi ei in emendationem cedit, conf. Bättring.

Förböd, *Ipf. verb.* Förbjuda.

Förbögel, m. 2. Amilena. *Def.* Förbögeln.

Förbön, f. 3. Pro alio preces, ex. gr. Kalla förbön för någon, Pro aliquo precibus intercedere. Förböner i kyrkan, Pro aliis præcationes ſacræ.

Fördansen, m. *Def.* conf. Dans.

Fördel, m. 2. Prærogativa. Utilitas, ex. gr. Han bibehåller ſig i ſina fördelar, Prærogativa ſervare non negligit. Han har däraf fördel, Utilitatem inde capit. *Aliter*, ex. gr. Mannens eller huſtruns fördel i boet, Auctoramentum, vel portio rei familiaris, marito vel uxori ſuperſtiti ex indiviſo tribuenda.

Fördela, v. a. 1. Diſpertire. Dividere. *Cf.* Dela. Fördelad, *vel* Fördelt, p. p. ex. gr. Han har fördelt ſin bok i fyra capitel, Librum in quatuor capita diſpertivit. Enkla ting, ſom icke kunna fördelas, Simplicia, quæ dividi nequeunt. *Aliter*, ex. gr. Swulnaden fördelar ſig, Reſolvitur tumor. Förbelande medel, Remedia ſolventia.

Fördelacktig, adj. Prærogativam adferens. Unde lucrum quis capit. *Adverbialiter.* Fördelacktigt, Modo in utilitatem vel lucrum. *Aliter*, ex. gr. Han talte fördelacktigt om honom, De illo faventer locutus eſt.

Fördelning, m. 2. Diviſio, conf. Delning. *Aliter*, ex. gr. Swulnadens fördelning, Tumoris ſolutio.

Fördenſkull, conj. Idcirco. Igitur. Ergo.

Fördewind, m. Ventus maximè ſecundus, *term. nauf.*

Fördigra, v. a. 1. Grandius facere. *Hinc*: Fördigrings glas, Conſpicillum, quo objecta fiunt grandiora, *aliter* Mikroſkop.

Fördjupa ſig, v. n. 1. *Recipr.* In profundum quaſi ſe dare. Eſe obruere, ex. gr. Fördjupa ſig i elände, i ſkuld, Miſeriis, ære alieno, ſe obruere. Fördjupad, p. p. ex. gr. Han ſitter ſå fördjupad i tankar, Adeo cogitationibus demerſus ſedet.

Fördold, adj. Occultus, conf. Förbölgd.

Fördom, m. 2. Præjudicium.

Fördrag, n. 4. Pactum, ex. gr. Freds fördrag, Pactum pacis. *Item*: Fördrag, Codicillus pacti vel conventionis. *Aliter*, ex. gr. Jag beder dig, at haſwa fördrag med ſådant, Te rogo, ut iſtis ſuperſedeas. Du måſte haſwa fördrag med hans ſwagheter, Illius tolerare debes infirmitates.

Fördraga, v. a. 4. Tolerare. *Cf.* Draga, ex. gr. Han kan icke fördraga lukten af den örten, Iſtius herbæ odorem tolerare nequit. Det är et ondt, ſom måſte fördragas, Malum iſtud tolerandum eſt.

Fördriſwa, v. a. 4. Abigere. Depellere. *Cf.* Driſwa, ex. gr. Han fördref fienden ur ſina fördelar, E locis hoſtem opportunis depulit. Fördriſwa flugor, råttor, Muſcas, mures, abigere. *Aliter*, ex. gr. Fördriſwa tiden, Tempus fallere. Fördriſwa foſtret, Abortum procurare. Fördrifwen. *Def. & Plur.* Fördrifne, p. p.

Föw

Fördriſta ſig, v. n. 1. *Recipr.* Audere, ex. gr. Han har icke fördriſtat ſig, at gå längre, Ulterius progredi non auſus eſt, conf. Driſta.

Fördrog, *Ipſ. verb.* Fördraga.

Fördroppar, *Plur.* Stillicidii prima, *in diſtillatione vini combuſti.*

Fördränka, v. a. 3. Penitus immergere vel inundare. Fördränkt, p. p. ex. gr. GUD fördränkte werlden i ſyndafloden, DEus mundum diluvio inundavit. Fördränka ſig i laſter, Vitiis ſe immergere.

Föredröja, v. n. 2. Commorari. *Cf.* Dröja, ex. gr. Han kom til ſtaden och fördrögde där, In urbem venieus ibi commoratus eſt.

Fördubla, v. a. 1. Duplicare. Fördublad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Fördubla ſin flit, Induſtriam acuere. Med fördublade krafter, Exactis viribus.

Fördubbling, m. 2. Duplicatio.

Fördunkla, v. a. 1. Obfuſcare. Fördunklad, p. p. conf. Förmörka.

Fördächtig, adj. *v. Germ. vide* Mißtänkt.

Fördämning, m. 2. Aquis objecta moles.

Fördärf, n. 4. Exitium. Pernicies. *Def.* Fördärfwet, ex. gr. Det länder honom til fördärf, Id ei in exitium cedit. *Aliter*, ex. gr. Seders fördärf, Morum corruptio.

Fördärflig, adj. Exitialis. Perniciosus. *Compoſ.* Lands fördärflig, Toti cuidam genti exitialis. Fördärfligen. *Adv.* Exitialiter. Perniciosè.

Fördärfwa, v. a. 1. Corrumpere. Diſperdere. Fördärfwad, p. p. ex. gr. Han fördärfwar ſig och andra, Se alioſque diſperdit. Winet fördärfwas, Vinum corrumpitur. Fördärfwade ſeder och tider, Mores & tempora corrupta.

Fördärfware, m. 2. Corruptor. Exitii auctor.

Fördölja, v. a. 2. Occultare. *Cf.* Dölja, ex. gr. Han förldolde ſig i huſet, In domo ſe occultabat. Fördölja ſin ſkalk, Nequitiam occultare ſuam. Fördölgd, p. p. Occultatus, conf. Fördold.

Fördöma, v. a. 2. Condemnare, *v. ec.* Fördömd, p. p. *Abſolutè.* De fördömde In orcum damnati. *Aliter*, ex. gr. Jag kan icke fördöma hans arbete, Opus illius rejicere non poſſum.

Fördömlig, adj. Damnandus.

Fördömelſe, m. 3. Damnatio.

Före, n. 4. Qualitas viarum ex nivibus, in vecturam cum trahis, *alias* Akföre, *vel* Slädföre, ex. gr. Godt eller elakt före, Viæ nivibus commodæ vel ſecus. Han kom hit på före, Trahe vectus huc advenit. Warorna ſtickades på ſidſta före, Merces mittebantur, cum nives in viis deficere inciperent. Gluckföre, Viæ prima nive nonnihil idoneæ. *Compoſ.* Mehuföre. Oföre, conf.

Före, præp. Ante. Præ, ex. gr. Den ene före, den andre efter, Ante unus, alter poſt. Se ſig före, Præ ſe videre. Cavere ſibi. *Aliter*, ex. gr. Han har godt före at tala, Cum facilitate loquitur. Jag har svårt före, at ſäga min mening, Difficilius meam proferre poſſum ſententiam.

Nota. *Particula hæc poſt verba ponitur, ex. gr.* Gälla före, Lägga före, Skynda före, *&c. id quod ab exemplis ſuis locis plenius patet. Aliis præfigitur, prout in ſequentibus.*

Förebar, *Ipſ. verb.* Förebära.

Förebedjare, m. 2. Qui pro aliis precatur.

Förebild, f. 3. Typus. Imago in exemplum.

Förebilda, v. a. 1. Præfigurare, *v. ec.* Förebildad, p. p.

Förebragt, p. p. *verb.* Förebringa.

Förebringa, v. a. 3. *Ir.* In medium proferre. Producere. *Cf.* Bringa, ex. gr. Jag förebragte mina ſkäl, Mea in medium proferebam argumenta. Jag har förebragt honom ſaken, Rem illi expoſui. Förebragt, p. p.

Förebrå, v. a. anom. Exprobrare. *Pr.* Förebrår. *Ipſ.* Förebrådde. *Pf.* Förebrådt, conf. Förwita, ex. gr. Jag har i denna ſaken intet at förebrå mig, Hac in re nihil quod mihi exprobrem, habeo. Förebrådd, p. p.

Förebråelſe, m. 3. Exprobratio, conf. Förwitelſe.

Föreburen, p. p. *verb.* Förebära.

Förebygga, v. a. 2. Amoliri, conf. Bygga före. *Part.* Förebygd.

Före-

Förebåd, N. 4. Prænuntium.

Förebåda, V. A. 1. Prænuntiare. Förebådad, p. p.

Förebära, V. A. 4. Prætextum adferre. Obtendere. *Cj.* Bära. Föreburen, p. p. *Def. & Plur.* Föreburne, ex. gr. Han förebar sin okunnighet, Inſcitiam obtendit ſuam. Han har föreburit något annat, Aliud in prætextum adtulit. *Subſtantivè.* Förebärande, Prætextum.

Föredagtingare, M. 2. Paciſcens, *v. ec.*

Föredraga, V. A. 4. Referre. Coram proferre. *Cj.* Draga, ex. gr. Han föredrog ſaken hos Konungen, in för Rätten, Rem apud regem, coram judicio, proferebat.

Item: Föredraga, Præferre, ex. gr. Den andre methoden bör icke denna föredragas, Iſta non huic præferenda methodus. Jag wet intet hwilken jag må den andre föredraga, Uter præferendus ſit, neſcio. Föredragen. *Def. & Plur.* Föredragne, p. p. Prolatus, *vel* Prælatus.

Föredragning, M. 2. Cauſſarum apud Regem, vel in Collegiis publicis, relatio ſeu expoſitio.

Förefalla, V. A. 4. Accidere. Occurrere. *Cj.* Falla, ex. gr. Ingen ting föreföll, ſom han icke märkt, Nil non obſervabat. Det förefaller mig underligt, Mirum id mihi occurrit. Förefallande omſtändigheter, Circumſtantiæ ſuccurrentes.

Föregifwa, V. A. 4. In cauſſam adferre. Prætextum adhibere. *Cj.* Gifwa, ex. gr. Han föregaf, at han war ſjuk, Se ægrotum eſſe in cauſſam vel in prætextum adferebat. *Subſtantivè.* Föregifwande, Cauſſa ficta. Prætextum.

Föregå, V. N. ANOM. Præire. *Pr.* Föregår. *Ipf.* Föregick. *Pf.* Föregådt, ex. gr. Han föregick andre med exempel, Aliis exemplo præibat. Föregående, P. A. Præcedens. Föregången, *Def. & Plur.* Föregångne, p. p. ex. gr. Utan föregången ranſakning, Sine inquiſitione prævia. Efter föregånget förhör, Examine prius inſtituto.

Förehafwa, V. A. 2. Peragendum habere. *Cj.* Hafwa, ex. gr. De förehade den saken, Iſtam ſub deliberatione rem habebant. När detta förhades, Cum hæc agerentur. *Subſtantivè.* Förehafwande, Agendum, vel quicquid agitur.

Förehålla, V. A. 4. Ad animum referre. Ante oculos ponere. *Cj.* Hålla, conf. Förhålla, ex. gr. Han förehöll honom, hurn illa han gjort, Peſſimè ab eo actum, ad animum ei referebat. Han har förehållit honom det brott, Crimen ei ante oculos poſuit. Förehållande, P. A. *Subſtantivè*, *vide* Förhållande.

Förehugſan, F. Præmeditatio. Animus providus.

Förekalla, V. A. 1. In medium vocare, *coram judicio.* Förekallad, p. p.

Förekaſta, V. A. 1. Objicere, conf. Förkaſta, ex. gr. De förekaſtade honom, at han så gjort, Ita factum ei objiciebant. Förekaſtad, p. p. conf. Förebrå.

Förekomma, V. A. 4. Prævenire, conf. Komma före, ex. gr. Det är bättre at förekomma, än at förekommas, Melius eſt prævenire, quam præveniri. *Aliter*, ex. gr. Förekomma det onda, Malo occurrere. *Aliter*, ex. gr. Där förekommo åtſkillige saker, Res ibi variæ in medium proferebantur. Det förekom mig underligt, Mirum, id mihi videbatur. Förekommande, P. A. Förekommen. *Def. & Plur.* Förekomne, p. p.

Förelägga, V. A. 2. Præfinire. Præſtituere, conf. Lägga före, *Horum Part. P.* Förelagd, ex. gr. Han förelade honom en wiſs tid, Certum ei tempus præfinivit. Han har wid wite förelagt honom at göra det, Illi ſub pœna pecuniæ id præſcripſit.

Föreläſa, V. A. 4. Prælegere, Föreläſen, p. p. *Def. & Plur.* Föreläſne.

Föreläſare, M. 2. Prælector.

Föreläsning, M. 2. Prælectio.

Förelöpa, V. N. 4. Occurrere. Accidere, conf. Löpa före, ex. gr. Han upptecknade alt hwad ſom förelöpp, Cuncta, quæ acciderunt, notabat. Där har ingen ting märkwärdigt förelupit, Nihil ibi notatu dignum occurrit. Förelupen. *Def. & Plur.* Förelupne, p. p.

Förelöpare, M. 2. Præcurſor.

Förelysa, v. a. 3. Prælucere. Förelyst, p. p. ex. gr. Förclysa andre i goda gerningar, Bonis operibus aliis prælucere.

Föremål, n. 4. Objectum. Quod cui propositum.

Föremålning, m. 2. v. ec. conf. Förebild.

Förena, v. a. 1. Unire. Jungere, ex. gr. Förena en sak med en annan, Rem unam alteri jungere. De kunna icke förenas, Sociari nequeunt. *Aliter*, ex. gr. De kunna icke förenas, Conciliari nequeunt. Förenad, p. p. *alias* Förent, ex. gr. De förente Nederländerna, Belgium fœderatum. Förena sig, *Recipr.* ex. gr. De hafwa förenat sig, Se mutuò conjunxerunt. *Aliter.* De hafwa förenat sig, Conciliati sunt. De hafwa förenat sig om saken, Illa in re inter eos conventum.

Förenämd, part. *Def.* Förenämde, Antea nominatus. Supra dictus.

Förening, m. 2. Unio, ex. gr. Personlig förening, Unio personalis, *theol. Aliter*, ex. gr. De hafwa ingådt en förening om den saken, Illa de re conventionem iniverunt.

Föresats, m. 3. Propositum, conf. Upsåt.

Föresatt, p. p. *verb.* Föresätta. *Ipf.* Föresatte.

Föresé, v. a. anom. Providendo parare vel instruere. *Pr.* Föreser. *Ipf.* Föreså. *Pf.* Föresedt, conf. Förse, ex. gr. Han föreså armeen med alla behof, Exercitui omnia, quibus opus fuit, paravit. Föreså någon med fullmagt, Agendi potestate aliquem instruere. Jag har föresedt mig med flera skäl emot honom, Pluribus me contra illum argumentis instruxi. Föresedd, p. p. æonf. Försedd. *Aliter*, ex. gr. Dottren är föresedd, Filia nupta est. *Item*: Föreså, Prævidere, *alias.* Se förut.

Föreskjuta, v. a. 4. Prænumerare, conf. Skjuta före. *Horum Part. P.* Föreskuten. *Def. & Plur.* Föreskutne, conf. Förskjuta, ex. gr. En annan har föreskutit penningar därtil, Alius in id pecuniam prænumeravit.

Föreskrift, f. 3. Præscriptum, conf. Förskrift, ex. gr. Efter Lagens föreskrift, Juxta præscriptum legis. *Aliter.* Föreskrift. Literæ commendatitiæ.

Föreskrifwa, v. a. 4. Præscribere. *Cj.* Skrifwa, conf. Förskrifwa, ex. gr. Han föreskref et botemedel, Remedium præscripsit. Han har föreskrifwit honom wisa lagar, Certas ei præscripsit leges. Föreskrifwen. *Def. & Plur.* Föreskrifne, p. p.

Föreskuren, p. p. *verb.* Skära före.

Föreskuten, p. p. conf. *verb.* Föreskjuta.

Föreslagen, p. p. conf. *verb.* Föreslå.

Föreslå, v. a. anom. Proponere. *Cj.* Slå, ex. gr. Han föreslog honom at göra på det sättet, Eo faciendum modo ipsi proposuit. *Aliter.* Föreslå någon til en tjenst, Ad munus obtinendum scripto aliquem exhibere. Föreslagen. *Def. & Plur.* Föreslagne, p. p.

Förespå, v. a. anom. Præsagire. *Cj.* Spå, *alias.* Spå förut. Förespådd, p. p.

Förespänd, part. Præjunctus. Jugatus. *Dr. de equis ad currum. Proverbialiter.* Det är illa förespändt, Malè res agitur.

Förespråk, *vide* Förspråk.

Förespråkare, m. 2. Causidicus. Advocatus.

Förestafwa, v. a. 1. conf. Stafwa före. Förestafwad, p. p.

Förestå, v. a. anom. Administrare. Præesse. *Pr.* Förestår. *Ipf.* Förestod. *Pf.* Förestådt. Förestådd, p. p. conf. Stå före, ex. gr. En som wäl förestår sitt ämbete, Qui munere ritè fungitur. Hon förestod hela hushållningen, Totam administrabat rem familiarem. Han har förestådt werket, Instituto operi præfuit. Förestående, p. a. Administrans. *Aliter.* Förestående, Supra allatus, *in scriptis.*

Item: Föreståd, ex. gr. Honom förestod något ondt, Malum ei imminebat. Hwad oß förestår, Quod nobis fato accesserit. Förestående, p. p. Imminens.

Föreståndare, m. 2. Administrator. Qui rei cuidam præest. Rikß föreståndare, Administrator regni. Kyrkoföreståndare, Qui rerum ad templum curam gerunt.

Föreställa, v. a. 2. Repræsentare. Förestäld, p. p. ex. gr. Et sändebud, som föreställer Konungens person, Legatus personam Regis repræsentans. Föreställa något på theatren, In theatro quid repræsentare.

Als.

Aliter, ex. gr. Jag föreſtälde honom, huru illa det anſtår, Quam indecorum id, ad animum ei referebam. Föreſtälla ſig, *Recipr.* ex. gr. Jag kan icke föreſtälla mig, at ſå är, Id ita eſſe concipere nequeo. Jag föreſtälde mig denna ſaken helt annorledes, Rem aliter mente concepi.

Föreſtållning, M. 2. Repræſentatio, ex. gr. Föreſtållning på theatren, In theatro repræſentatio. *Aliter*, ex. gr. Jag har gjort honom föreſtållning, at därmed afſtå, Eum ut deſiſteret, admonui. Man ſkall om denna ſaken göra föreſtållningar wid hofwet, Hac de re ad aulam proponenda.

Föreſtod, *Ipf. verb.* Föreſtå.

Föreſyn, F. 3. Quodvis in exemplar, conf. Efterſyn.

Föreſåg, *Ipf. verb.* Föreſe.

Föreſåga, V. A. 2. Dictare. Föreſagd, p. p. *Cj.* Såga, ex. gr. Han ſkref ſom den andre föreſade, Ut alter dictabat, ſcripſit. *Aliter*, ex. gr. På föreſagdan dag, Condicto die. *Aliter.* Föreſagd, Antea dictus.

Föreſätta, V. A. 3. Præponere. Præſcribere. Föreſatt, p. p. conf. Sätta före, ex. gr. Han föreſatte honom twå willor, Binas ei proponebat conditiones. Föreſätta en något at göra, Alicui faciendum quid præſcribere. Föreſätta ſig något, Sibi quid proponere.

Företaga, V. A. 4. Suſcipere. Aſſumere. *Cj.* Taga, conf. Förtaga, ex. gr. Han företog ſig det arbetet. Opus illud ſuſcipiebat. Rätten har företagit ſaken, Rei nunc in foro actio. Företaga ſig, *Recipr. alias.* Taga ſig före, In ſe ſuſcipere. Företagande, P. A. *Subſtantivè.* Suſceptum quodvis. Företagen, *Def. & Plur.* Företagne, p. p.

Företal, N. 4. Præfatio, conf. Förtal.

Förete, V. A. ANOM. In medium proferre. Proponere *Pr.* Företer. *Ipf.* Företedde. *Pf.* Företedt. Företedd, ex. gr. Han företedde ſina bewis. Probationes afferebat. Hwad omſtändigheter ſig förete, Quænam ſe offerant circumſtantiæ.

Företog, *Ipf. verb.* Företaga.

Företräda, V. N. 2. Coram accedere, *v. jur.* *Aliter*, ex. gr. Han företrädde honom i ämbetet, Illum in munere anteceſſit. *Aliter.* Företräda en ſyſla, *vide* Förträda.

Företrädare, M. 2. Anteceſſor.

Företräde, N. 4. Aditus vel acceſſus, *coram conſeſſu vel perſona publica*, conf. Förträde.

Förewetta, V. N. 3. Comparatum eſſe. Peragi, ex. gr. Huru med den ſaken förewetter, är oß obekant, Quomodo iſta cum re comparatum ſit, ignoramus. Ehuru därmed må förewetta, Qua demum ratione id agatur.

Förewiſka, V. N. 1. *v. pleb. Dr.* ex. gr. Hwad ſom förewiſkar, Quæcunque occurrunt vel ad manus ſunt.

Förewita, *vide* Förwita.

Förewända, V. A. 2. In cauſſam vel prætextum adferre.

Förewändning, M. 2. Cauſſa ficta. Prætextum.

Förfall, N. 4. In deteriorem ſtatum objectio. Ruina. *Gall.* Decadence, ex. gr. Religionen har råkat i förfall, Religio labefacta eſt.

Item: Förfall, Cauſſa omiſſionis vel impedimenti, ex. gr. Hafwa laga förfall, Legitimam omiſſionis vel impedimenti cauſſam habere. Legitimè præpediri.

Förfalla, V. N. 4. Prolabi. *Cj.* Falla, ex. gr. Han förföll ifrån den ena laſten i den andra, Ab uno vitio in aliud prolapſus eſt. Förfalla i onåd, Gratiam alicujus amittere. *Aliter*, ex. gr. Han låter gården förfalla. Prædii culturam negligit. Det förfaller af ſig ſjelfſt, Id ſeipſum deſtruit.

Item: Förfalla, ex. gr. Mitt minne förfaller, Memoria me deficit. Huru har han förfallit, ſedan jag ſiſt ſåg honom! Quam marcuit, poſtquam illum videram! Förfallen, p. p. *Def. & Plur.* Förfallne, Prolapſus. *Aliter*, ex. gr. Ge förfallen ut, Marcidam præ ſe ferre ſpeciem. Et förfallet hus, Ædes ruinoſa. En förfallen wexel, Aſſignatio cambialis, cujus tempus ſolutionis præterlapſum. *Aliter*, ex. gr. Han är förfallen til krigstjenſt, Militiæ ſe tradere jure adſtrictus eſt. De äro förfallne til ſtraff, Pœnæ obnoxii ſunt.

Förfallelös, *Adjectivè.* Cauſſæ omiſſionis vel impedimenti expers.

Förfalledag, M. 2. Debiti ſolvendi dies, *alias* Förfalletid.

Förfallna, V. N. 1. Defloreſcere. Contabeſcere. Förfallnad, p. p.

Förfalſka, V. A. 1. Adulterare. Förfalſkad, p. p.

Förfalſkare, M. 2. Falſarius.

Förfalſkning, M. 2. Actus, quo adulterinum quid redditur.

Förfara, V. N. 4. Experiri. *Cj.* Fara, ex. gr. Jag will förfara, om ſå i ſanning är, Num verum ſit, experiri volo. Han har redan i ſin ungdom nog förfarit, Adhuc juvenis ſat eſt expertus, conf. Erfara.

Item: Förfara, ex. gr. Han kan därmed förfara efter godtycke, De hoc pro lubitu ei diſponendi facultas. Förfara lagligen med någon, Ad præſcriptum juris cum aliquo agere. Man bör icke förfara på det ſträngaſte med honom. Haud ſeverius ille tractandus eſt. *Aliter*, ex. gr. Han förfor hans egodelar, Bona ejus prodegit. *Subſtantivè.* Förfarande, Agendi modus, ex. gr. Et ſådant förfarande är olagligt, Iſte agendi modus illegitimus. Förfaras, *Deponentialiter*, ex. gr. Egendomen förfares af honom, Bona ab illo diſperduntur.

Förfaren, *Adjectivè.* Expertus. *Def.* & *Plur.* Förfarne. *Compoſ.* Förfarnare, conf. Erfaren.

Förfarenhet, F. 3. Experientia, conf. Erfarenhet.

Författa, V. A. 1. Concinnare. Conſcribere, ex. gr. Han har författat et werk, Opus conſcripſit. Författad, p. p.

Författare, M. 2. Scripti vel libri auctor.

Författning, M. 2. Inſtitutum, ex. gr. Taga författningar, ſom lända til det allmänna bäſta, Inſtituta facere, quæ ad ſalutem conducunt publicam. *Aliter*, ex. gr. Han ſätter ſig i författning at ſtå emot, Ad reſiſtendum ſe componit.

Förflugen, PART. *Def.* & *Plur.* Förflugne, ex. gr. En förflugen kula, Globulus, qui poſt exploſionem feriendi vim amiſit. Et förfluget ord, Dictum inconſultè emiſſum.

Förfluten, PART. *Def.* & *Plur.* Förflutne, ex. gr. Tiden är förfluten, Tempus prætelapſum eſt. Det förflutne året, Anno præterito.

Förfoga, V. N. 1. conf. *ſimpl.* Foga. Förfoga ſig. *Recipr.* Conferre ſe quò, ex. gr. Han förfogade ſig därifrån til ſtaden, Inde in urbem ſe conferebat. Jag will nu förfoga mig til den andra delen, Jam ad alteram me partem conferam.

Förfor, *Ipf. verb.* Förfara.

Förfordra, *vide* Beſordra.

Förfota, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Förfota ſtöflor eller ſtrumpor, Ocreis vel tibialibus pedem novum annectere. Förfotad, p. p.

Förfriſka, V. A. 1. Recreare. Refocillare. Förfriſkad, p. p. conf. Upfriſka.

Förfriſkning, M. 2. Recreatio. Refocillatio, ex. gr. Taga ſig förfriſkning, Seſe recreare. Soldaterna ſingo förfriſkning, Milites commeatu refecti ſunt. *Aliter*, ex. gr. En dryck watten til förfriſkning, Hauſtus aquæ refrigerans.

Förfryſa ſig, V. N. 4. *Recipr.* Frigore confici. *Cj.* Fryſa. *Part.* Förfruſen. *Def.* & *Plur.* Förfruſne.

Förfråga ſig, V. N. 1. *Recipr.* Interrogando cognitionem in re dubia ſibi parare.

Förfrågan, F. Interrogatio ad parandam ſibi in re dubia cognitionem.

Förfång, N. 4. Detrimentum. Uſurpatio injuſta, ex gr. Göra någon förfång i des näring, Uſurpatione injuſta ſe alendi modum alicui præripere. En annan til förfång, In alterius detrimentum.

Förfäckta, V. A. 1. Defenſitare. Vindicare. Förfäcktad, p. p. ex. gr. Förfäckta ſin mening, Suam defenſitare ſententiam. Förfäckta ſin rätt, Jus ſuum vindicare.

Förfäcktare, M. 2. Vindicator. Defenſor, ex. gr. Den meningens förfäcktare, Iſtius opinionis defenſores.

Item: Förfäcktare, Laniſtæ vicarius.

Förfäder, *Plur.* Proavi. Majores.

Förfäras, V. D. 1. Terreri. Förfärad, p. p. conf. Förſträckas.

För-

Förfärdiga, v. a. 1. Conficere, ex. gr. Förfärdiga en wagn, Currum conficere. Förfärdigad, p. p.

Förfärelſe, *vide* Förſkräckelſe.

Förfärlig, adj. Terribilis. Förfärligen. *Adv.* Modo terribili, conf. Faſlig.

Förfölja, v. a. 2. Perſequi. *Cj.* Följa. Förfölgd, p. p.

Förföljare, m. 2. Perſecutor.

Förföljelſe, m. 3. Perſecutio.

Förföll, *Ipf. verb.* Förfalla.

Förföra, v. a. 2. Subornare. Seducere. Förförd, p. p. ex. gr. Förföra en til något, In quid aliquem ſeducere, conf. Förleda. Förföra ſig, *Recipr.* De improviſo & ſine cauſſa aggredi, ex. gr. Han förförde ſig på honom, Illum innocentem hoſtiliter aggreſſus eſt.

Förförare, m. 2. Seductor. Subornator.

Förförda, v. a. 1. Obeſſe. Damnum inferre. Förfördelad, p. p.

Förförelſe, m. 3. Seductio.

Förgick. Förgicks. *Ipf.* conf. *verb.* Förgå. Förgås.

Förgift, n. 4. Venenum. Virus.

Förgifta, v. a. 1. Veneno imbuere. Förgiftad, p. p.

Förgiftig, adj. Venenoſus. Virulentus.

Förgiftighet, f. 3. Venenoſitas. Virulentia.

Förgingos, *Ipf.* conf. *verb.* Förgås.

Förgjord, p. p. *verb.* Förgöra.

Förglömma, v. n. 2. Penitus obliviſci, conf. Glömma. Förglömd, p. p.

Förgripa ſig, v. n. 4. Agendis culpam contrahere. *Cj.* Gripa, ex. gr. Han har förgripit ſig emot ſin förman, Criminoſè adverſus ſuperiorem ſe geſſit. Förgripa ſig på heliga ſaker, In ſacra peccare.

Förgripelſe, m. 3. Actio in offenſam, conf. Brott.

Förgriplig, adj. Reſpectu alicujus non admittendus. Culpandus.

Förgrymma ſig, v. n. 1. *Recipr.* Iram exaſperare, *v. ec.* Förgrymmad, p. p.

Förgudning, m. 2. Apotheoſis.

Förgylla, v. a. 2. Inaurare. Förgylld, p. p. *Proverbialiter*, ex. gr. Förgylla ſin ſak, Cauſſam ſuam fucare ſuam.

Förgyllare, m. 2. Inaurator opifex.

Förgyllning, m. 2. Inauratio, ex. gr. Det ſkedde i förgyllningen, Inter aurum obducendum id fiebat. *Item:* Förgyllning, Aurum ipſum alicubi obductum, ex. gr. Förgyllningen har gådt af, Aurum obductum decidit.

Förgå, v. n. anom. Abire. Evaneſcere. *Pr.* Förgår. *Ipf.* Förgick. *Pf.* Förgådt, ex. gr. Det förgår med tiden, Cum tempore abit vel evaneſcit. Luſten at läſa har aldeles förgådt honom, Illum deſeruit legendi cupido. Förgå ſig, *Recipr.* Incautè agere. Ultra limites officii vel decori progredi, ex. gr. Han har förgådt ſig i ſitt tal, Incautius ſermonem protulit. En girig kan lätt förgå ſig i ſin ſyßla, Avarus munere facilè abutitur.

Förgången, part. *Def. & Plur.* Förgångne, *verb.* Förgå & Förgås, ex. gr. Luſten är honom förgången, Cupido ei jam nulla. I förgångne wecka, Proximè præterita hebdomade. *Aliter*, ex. gr. Han är förgången, Interiit. Skeppet är förgånget, Periit navis.

Förgångs jungfru, f. Virgo in nuptiarum celebratione vel epulo miniſtra.

Förgår, *Adverbialiter.* I förgår, Nudius tertius.

Förgås, v. d. anom. Perire, ex. gr. Skeppet förgicks, Periit navis. De förgingos i elände, Miſeria interierunt.

Förgåfwes, adv. Incaſſum, conf. Fåfänge.

Förgängelſe, m. 3. Caducitas.

Förgänglig, adj. Peribundus. Caducus.

Förgänglighet, f. 3. Caducitas. Fugacitas.

Förgåta, v. a. 4. Obliviſci. *Pr.* Förgåter. *Ipf.* Förgat. *Pf.* Förgätit, conf. Glömma. Förgåten. *Def. & Plur.* Förgåtne, p. p. Oblitus. *Adjectivè.* Förgåten, Immemor, ex. gr. Wara förgåten af ſin plickt, Officii immemor eſſe. *Compoſ.* Åre förgåten.

Förgåtenhet, f. 3. Obliviо, conf. Glömſka.

Förgät mig ej, f. Myoſotis ſcorpioides, *plant.*

Förgöma, v. a. 2. Abdere. Penitus abſcondere, conf. *ſimpl.* Göma. Förgömd, p. p.

Förgöra, v. a. 2. Interficere. *Cf.* Göra, ex. gr. Han förgjorde alt hwad förekom, Quæ occurrebant, cuncta interfecit. Han har förgjort honom med förgift, Illum veneno interemit. *Item:* Förgöra, Magica arte turbare, *alias* Förtrolla. Förgöra ſig, *Recipr.* Seſe interficere. *Aliter.* Förgöra ſig, In opere falli. Förgjord, p. p. *Proverbialiter*, ex. gr. Jag tror det är förgjordt, A malo genio turbatum eſſe credo.

Förgörelſe, *vide* Förgörning.

Förgörning, m. 2. Interfectio. *Item*: Turbatio, quæ fit magicis artibus.

Förhala, v. a. 1. Differre. Förhalad, p. p.

Förhand, f. Ordo luſionis proximè aliquem præcedens. *Aliter.* För Hand, conf. Hand.

Förhandla, v. a. 1. conf. Förſälja. Förytttra.

Förhaſta, v. n. 1. Præfeſtinare. Inconſideratè properare, ex. gr. Förhaſta ſitt omdöme, Præmaturum ferre judicium. Förhaſtad, p. p. Förhaſta ſig, *Recipr.* ex. gr. Han har förhaſtat ſig, Nimis properavit. Han förhaſtar ſig i ſina omdömen, Judicando inconſideratius feſtinat.

Förhatlig, adj. Odioſus.

Förhatlighet, f. 3. Odio digni qualitas.

Förhetſa ſig, v. n. 1. *Recipr.* Nimium ardore incitari. Förhetſad, p. p.

Förhexa, *Pars.* Förhexad, v. *Germ.* conf. Förtrolla.

Förhjelpa, v. a. 4. Ope vel auxilio promovere, conf. *ſimpl.* Hjelpa, ex. gr. Han förhjelpte honom därtil, Illi ad hoc conſequendum adjumento fuit. Förhulpen, p. p. *Def.* & *Plur.* Förhulpne.

Förhinder, n. 4. Impedimentum. Remora, conf. *ſimpl.* Hinder.

Förhindra, v. a. 1. Interturbare. Impedire. Förhindrad, p. p. conf. *ſimpl.* Hindra.

Förhoppas, v. d. 1. Sperare, conf. *ſimpl.* Hoppas.

Förhoppning, m. 2. Spes, conf. Hopp.

Förhud, f. 2. Præputium.

Förhugga, v. a. 4. Concædem facere. *Cf.* Hugga. Förhuggen. *Def.* & *Plur.* Förhuggne. *Proverbialiter*, ex. gr. Förhugga ſig i tal, Sermone delinquere.

Förhuggning, m. 2. Concædes.

Förhulpen, conf. *verb.* Förhjelpa.

Förhus, n. 4. Propylæum.

Förhyda, v. a. 1. *Dr.* Förhyda ſkepp, Navis exteriora cruſta contra injurias vermium munire. Förhydad, p. p. *Hinc:* Förhydning, Refectio ejusmodi.

Förhyra, v. a. 2. Elocare, *de ædificiis.* Förhyrd, p. p. conf. Uthyra.

Förhyrning, m. 2. Elocatio, conf. Förhyra.

Förhålla, v. a. 4. Detinere. Inhibere. *Cf.* Hålla. Förhållen. *Def.* & *Plur.* Förhållne, p. p. conf. Förehålla, ex. gr. Han förhöll honom en del af lönen, Partem ſalarii ejus detinebat, *vel* non reddebat. Förhålla ſig, *Recipr.* Se gerere, ex. gr. Jag wet icke huru han förhåller ſig i den ſaken, Quomodo illa in re ſe gerat, ignoro. Det förhåller ſig icke på det ſättet, Non eo modo comparatum eſt.

Item: Förhålla, ex. gr. Saken förhåller ſig helt annorlunda, Longè aliter res ſeſe habet. Såſom A förhåller ſig til B, ſå förhåller C ſig til D, Ut A ſeſe habet ad B, ita C ad D.

Förhållande, p. a. *Subſtantivè.* Modus ſe gerendi. Actio, ex. gr. Hans förhållande kan icke urſäktas, Illius ſe gerendi modus excuſari nequit. Han är ärlig i alt ſitt förhållande, Omnibus in actionibus ſuis honeſtus eſt.

Item: Förhållande, Relatio ſeu Proportio, ex. gr. De äro i lika förhållande ſins imellan, Ejusdem inter ſe relationis ſunt vel proportionis.

Förhåfwa ſig, v. n. 2. *Recipr.* Se efferre, ex. gr. Han förhåfde ſig öfwer ſitt förſtånd, Ingenio ſe efferebat. Han förhåfwer ſig öfwer de ringare, Adverſus inferiores elatum ſe oſtendit, illos ſusque deque habet.

Förhängſel, n. 4. Siparium. Velum. *Def.* Förhängſlet, *Inde.* Förhängſlet, Velum palatinum, *term. anat.*

Förhärda, v. a. 1. Obdurare, *de animo*, conf. *ſimpl.* Härda. Förhärdad, p. p.

Förhärdelſe, m. 3. Obduratio. Obſtinatio.

Förhärja, v. a. 1. Devaſtare. Depopulare. Förhärjad, p. p.

Förhärjelſe, m. 3. Devaſtatio. Depopulatio.

Förhärliga, v. a. 1. Glorificare, *v. ec.* Förhärligad, p. p.

Förhögning, m. 2. Elevatio. Evectio.

Item: Förhögning, Exactio, ex. gr. Innan förhögningen på tullen, Ante exactionem vectigalis. Myntets förhögning, Pretii nummorum intenſio.

Förhöja, v. a. 2. Altius reddere. In ſublime ducere. Förhögd, p. p. ex. gr. Förhöja en mur, Murum facere altiorem. *Aliter*, ex. gr. Förhöja priſet på waror, Pretium mercium exaugere. Förhöja myntet, Pretium monetæ intendere.

Förhölja, v. a. 2. Obvelare. *Cj.* Hölja. *Part. P.* Förhölgd.

Förhöll, *Ipſ. verb.* Förhälla.

Förjaga, v. a. 1. Diſpellere. Fugare. Förjagad, p. p.

Förjagning, m. 2. Expulſio.

Förifran, f. Animus in iram excitatus.

Förifras, v. d. 1. Zelo excandere. Förifrad, p. p. Förifra ſig, *Recipr.* Iraſci.

Förinnan, conf. Det förinnan.

Förkaſta, v. a. 1. Rejicere. Reprobare. Förkaſtad, p. p. ex. gr. Förkaſta en mening, Opinionem reprobare. Det är icke til förkaſtandes, Rejiciendum id non eſt.

Förkaſtelſe, m. 3. Reprobatio.

Förkaſtet, n. 4. *Def.* Jactus ordine prior in luſione.

Förkaſtlig, adj. Rejiciendus.

Förklaga, v. a. 1. Accuſare, *v. ec.* conf. Anklaga.

Förklara, v. a. 1. Declarare. Förklarad, p. p. ex. gr. Förklara krig, Bellum declarare. Han förklarade ſin mening wara, Sententiam ſuam eſſe declarabat.

Item: Förklara, Dilucidare. Explicare, ex. gr. Han har ſå förklarat ſin mening, Sententiam ita explicavit ſuam. Förklara en auctors ſkrift, Scriptum auctoris dilucidare vel explanare. *Abſtr.* Förklara, Illuſtrare, *v. ec. de corporibus poſt reſurrectionem. Inde.* Förklarad, *Part. P.* Förklara ſig, *Recipr.* Declarare. *Aliter.* Förklara ſig, Seſe explicare vel ſe defendere, *term. jur.*

Förklaring, m. 2. Declaratio, ex. gr. Hår om ſkall göras en förklaring wid hofwet, Hujus ad aulam declaratio inſinuanda.

Item: Förklaring, Dilucidatio. Commentarius, ex. gr. Förklaring öfwer Propheterna, In prophetas commentarius. *Aliter*, Förklaring, Illuſtratio corporum poſt reſurrectionem, *v. ec.*

Item: Förklaring, Explicatio ſeu Defenſio, *term. jur.*

Förklena, v. a. 1. Attenuare. Vilem reddere. Förklenad, p. p.

Förklenlig, adj. Famæ noxius. *Adverbialiter.* Förklenligt, Famæ detrahendi modo. Förklenligen, *Adv.* Idem.

Förklening, m. 2. Attenuatio vel Deminutio.

Förklicka, v. a. 1. Perperam agendo irritum facere. Förklickad, p. p.

Förkläda, v. a. 2. Larva veſtire. Förkläd, p. p. Förkläda ſig, *Recipr.* Larvam induere. Perſonatum ſe facere.

Förkläde, n. 4. Præcinctorium. Semicinctium.

Förkläding, m. 2. Larvam induendi actus. *Item*: Veſtitus ipſe perſonati.

Förknippa, v. a. 1. Connectere. Förknippad, p. p.

Förknippelſe, m. 3. Connexio.

Förkofra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Proficere. Incrementa capere. Förkofrad, p. p.

Förkofran, f. Profectus vel incrementum.

Förkofring, m. 2. Idem.

Förkolna, v. n. 1. Carbonum inſtar exſtingui. Frigeſcere. Förkolnad, p. p.

Förkomma, v. n. 4. Perdi vel amitti, *ut reperiri nequeat.* Förkommen, *Def. & Plur.* Förkomne, ex. gr. Några af Livii böcker haſwa förkommit, Librorum aliquot Livii deperditi ſunt. Laga at ingen ting förkommer, Fac ut nihil amittatur.

Förkränka, v. a. 3. Corrumpere. Förkränkt, p. p. conf. *ſimpl.* Kränka, ex. gr. Ondt ſnack förkränker goda ſeder, Corrumpunt bonos mores colloquia prava.

Förkränkning, m. 2. Corruptio, conf. Förkränka.

Förkroßa, v. a. 1. Penitus confringere vel conterere. Förkroßad, p. p. conf. *ſimpl.* Kroßa.

Förkroßning, m. 2. Contritio totius vel confractio, conf. *ſimpl.* Kroßning. *Aliter, in theolog.* Förkroßning, Contritio animi.

Förkunna, v. a. 1. Denuntiare. Edicere. Förkunnad, p. p.

Förkunnelſe, m. 3. Denuntiatio. Declaratio.

Förkyla, v. a. 2. Gelu corrumpere. Förkyld, p. p. Förkyla ſig, Gelu peruri.

Förkylning, m. 2. Pernio. Partis gelu corruptio, conf. Kylſår.

Förkårta, v. a. 1. Abbreviare. Förkårtad, p. p. conf. Afkårta, ex. gr. Förkårta ſitt liſ, Vitam abbreviare ſuam.

Förkårtning, m. 2. Abbreviatio, conf. Afkårtning.

Förkättra, v. a. 1. Hæreticum declarare. Förkättrad, p. p.

Förköp, n. 4. Præmatio. Göra förköp, Præmercari.

Förköra, v. a. 3. *Dr.* Förköra en häſt, Vectione nimia equum corrumpere. Förkörd, p. p.

Förladdning, m. 2. Contortum quodvis, ad comprimendum & retinendum pulverem pyrium in bombardis, &c.

Förlade, *Ipf.* conf. Förlägga.

Förlag, n. 4. Subſidium in impenſis præ numeratum, ex. gr. På eget eller en annans förlag, Propriis vel alienis ſumtibus prænumeratis. *Aliter*, ex. gr. Bruket får förlag af köpmannen, Officina metallica a mercatore promutuatam accipit pecuniam, conf. Förſkott.

Förlagd, p. p. *verb.* Förlägga, Sepoſitus, ut reperiri nequeat. *Item*: Refutatus. *Item*: Diſpertitus. *Item*: Promutuata pecunia adjutus, conf. *verbum.*

Förlageman, m. 3. *alias* Förläggare, conf.

Förlamad, part. Aliqua corporis parte penitus enervatus, conf. Lam.

Förlamning, m. 2. Languor in aliqua corporis parte, conf. Lamhet.

Förlaſta, v. a. 1. Nimium oneris imponere. Förlaſtad, p. p.

Förleda, v. a. 2. Seducere. Förledd, p. p.

Förledare, m. 2. Seductor.

Förleden, *vide* Förliden.

Förledning, m. 2. Seductio.

Förlegad, part. Durante nimis din depoſitione corruptus, *de mercibus.*

Förlida, v. n. 4. Præterlabi, *de tempore.* Förliden. *Def. & Plur.* Förlidne, p. p. ex. gr. Tiden är förliden, Tempus præterlapſum eſt. Förlidet år, Anno proximè præterito.

Förlika, v. a. 3. Conciliare. Componere, ex. gr. Han förlikte parterna, Litigantes conciliavit. Förlikt, p. p. Förlika ſig med någon, Alicui reconciliari. Förlikas, *Paſſivum*, ex. gr. De kunna icke förlikas, Haud reconciliari poſſunt. *Item*: Förlikas, *Deponentialiter*, ex. gr. De kunna icke förlikas, Amicè vivere non poſſunt. De förliktes icke en ſtund tillhopa, Nec per horulam amicè unà eſſe potuerunt.

Förlikna, v. a 1. Comparare. Förliknad, p. p. ex. gr. Han förliknade honom wid en bild, Statuæ illum comparabat. Det är intet at förlikna emot det förra, Priori hoc non comparandum, conf. *ſimpl.* Likna, *Subſtantivè.* Förliknande, Comparatio.

Förlikning, m. 2. Reconciliatio. Transactio.

Förliſa, v. a. 3. Naufragio perdere, *term. naut.*

Förlita, v. n. 1. Fiduciam ponere. Inniti, ex. gr. Han förlitar på ſitt förſtånd, Suo in intellectu fiduciam ponit. Förlita ſig, *Recipr.* ex. gr. Han förlitade ſig på gynnare, Fautoribus innixebatur.

Förlitan, f. Fiducia, *qua cuidam quis innititur*, ex. gr. Jag fortfar under förlitan på ditt underſtöd, Tuo innixus ſubſidio progredior.

Förljuda, v. d. Fama narrari, ex. gr. Det förljudes at han kommer, Illum venturum fore, fama narratur. Det will, förljudas, ſom ſkulle ſienden annalkas, De hoſte appropinquante fama fertur.

Förlopp, n. 4. Curriculum, ſeu ratio, temporis vel actionis, ex. gr. Efter några dagars förlopp, Poſt aliquot dies. Göra ſig underrättad om ſakernas förlopp,

De

De rerum agendi modo inquirere. Han har ſig förloppet af ſaken bekant, Quonam ſit modo res peracta, ei innotuit. *Aliter.* Förlopp. *Ipf. verb.* Förlöpa.

Förlora, v. a. 1. Perdere. Förlorad, p. p. conf. Tappa, ex. gr. Förlora ſitt lif, Vitam perdere. Förlora något ur ögnaſikte, A conſpectu quid amittere. Förlora fältet, E campo prælii cedere. Förlora på något, *ſeu* Förlora wid något, In aliqua re diſpendium facere. *Aliter.* Förlorad, ex. gr. Det är ihopſatt förloradt, Obiter tantum, vel tumultuariè compoſitum, *ut videatur quomodo ſit, dum perficiatur.* Jag har gjort det förloradt, Hujus conſtruendi periculum feci.

Förloßa, v. a. 1. Solvere. Liberare. *Dr. de captivis vel afflictis*, ex. gr. Förloßa en ifrån fångenſkap, Captivitate aliquem ſolvere. GUD förloßar ſina af alt ondt, DEus ab omni malo ſuos liberat. *Aliter.* Förloßa en qwinna, Arte obſtetricia mulierem fœtu liberare. Förloßad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Huſtrun blef förloßad, Uxor peperit.

Förloßare, m. 2. Solutor. Liberator.

Förloßning, m. 2. Solutio. Liberatio, conf. Förloßa.

Item: Förloßning, Actus, quo arte obſtetricia mulieri ſubvenitur. Partus. *Hinc*: Förloßnings konſt, Ars obſtetricia.

Förlupen, part. Qui deſeruit. Vagabundus. *Def. & Plur.* Förlupne, *verb.* Förlöpa. *Aliter.* Förlupen, Præteritus, *de tempore.*

Förluſt, m. 3. Perditio. Jactura, ex. gr. Haa ſitter i förluſt, Diſpendium patitur. Han har lidit ſtor förluſt, Magnam fecit jacturam.

Förluſta, v. a. 1. Delectare, ex. gr. Om byte förluſtar, Varietas delectat. Förluſta ſig. *Recipr.* Seſe delectare. Förluſtad, p. p.

Förluſtig, adj. Jacturam faciens. Privatus, ex. gr. Jag är förluſtig alt mitt goda, Omnium bonorum jacturam feci. Wara förluſtig ſitt ämbete, Munere exutum eſſe. Göra ſig förluſtig af något, Amittendi ſe obnoxium reddere.

Förluſtning, m. 2. Delectatio. Recreatio.

Förlyfta ſig, v. n. 1. *Recipr.* Prægrandi onere levando ſibi nocere.

Förlåf, n. Permiſſio. Venia, conf. Låf. Orlåf, ex. gr. Med förlåf, Cum venia. Med förlåf ſagt, Sit venia verbis.

Förlåfning, m. 2. Sponſalia. Conjugale pactum.

Förlåfwa, v. a. 1. Deſpondere. Förlåfwad, p. p. ex. gr. - Han har förlåfwat ſig, Deſponſus eſt. Förlåfwa ſin dotter med någon, Filiam alicui deſpondere.

Item: Förlåfwa, Sponſionem facere vel votum, ex. gr. Han har förlåfwat, at aldrig gå dit. Eò nunquam eundi ſponſionem fecit. *Aliter.* Förlåfwa krigsfolk, Milites dimittere, conf. Hemförlåfwa.

Förlåt, m. 3. Siparium. Aulæum. *Aliter.* Förlåt. *Ipf. verb.* Förlåta.

Förlåta, v. a. 4. Ignoſcere. Remittere. *Cj.* Låta. Förläten, p. p. *Def. & Plur.* Förlåtne, ex. gr. Kåre förlåt mig, Ignoſcas quæſo. GUD förlåt honom ſin ſynd, Peccatum DEus ei remiſit.

Item: Förlåta, Derelinquere. Deſerere, ex. gr. Förlåt mig icke i nöden, Me in afflictionibus ne deſtitue. Förlåta ſina wänner, Amicos deſerere. *Item*: Förlåta ſig, *Recipr.* conf. Förlita ſig, Fiduciam ponere. Inniti, *obſ. Hoc priore melius adhibetur.*

Förlåtelſe, m. 3. Remiſſio. Condonatio, ex. gr. Jag beder om förlåtelſe, Ignoſcas rogo.

Förlåtlig, adj. Cui venia vel remiſſio concedi poteſt.

Förlågen, adj. Inops conſilii, vel aliis difficultatibus obſeſſus. *Def. & Plur.* Förlågne, ex. gr. Han är förlågen hwart han ſkall wända ſig, Quo ſe vertat, neſcit. Jag är förlågen med detta arbetet, In hoc opere mihi æqua hæret. Hans höflighet gör mig förlågen, Urbanitati ejus reſpondere nequeo.

Förlågenhet, f. 3. Conſilii inopia, vel aliarum rerum urgens neceſſitas, conf. Förlågen.

Förlägga, v. a. 2. *Cj.* Lägga, Secus, vel loco non ſuo ponere. Förlagd, p. p. ex. gr. Han har förlagt boken, Librum aliquò poſuit, ut illum reperire nequeat. Förlägga ſig, *Recipr.* Unum pro altero, vel in alterius loco, ponere.

Item: Förlägga, Subſidium impenſarum prænumerare, ex. gr. Han har förlagt boken, In librum edendum impenſas prænumeravit. Förlägga ett bruk, Impenſarum ad officinam metallicam ſubſidia prærogare. Förlagd, p. p.

Item: Förlägga, Refutare, ex. gr. Han förlade den meningen, Iſtam refutabat ſententiam. Jag har förlagt hans ſkäl, Argumenta ejus refutavi. Förlagd, p. p.

Item: Förlägga, Diſpertire, ex. gr. De förlade krigsfolket i ſtäderna, Exercitum per oppida diſpertivere. Förlagd, p. p.

Förläggare, m. 2. Qui ſubſidia impenſarum prærogat, conf. Förlag, *alias* Förlagsman.

Förläggning, m. 2. In rerum collocatione error. *Item*: Sumtuum prænumeratio. *Item*: Refutatio. *Item*: Diſpertitio militum, conf. Förlägga.

Förlåna, v. a. 1. Dare. Donare, *v. ec.* Förlånad, *vel* Förlånt, p. p. *Item*: Förlåna, Feudum concedere.

Förlånga, v. a. 2. Prolongare. In longum ducere. Förlångd, p. p.

Förlångning, m. 2. Prolongatio.

Förlångſt, adv. Abhinc longiſſimè, *de tempore.*

Förlåning, m. 2. Feudi conceſſio, ex. gr. Han har det godſet i förlåning, Iſtud prædium ei in feudum conceſſum. Förlåningsrätt, Jus feudale. *Item*: Förlåning, Certa alicui aſſignata penſio, *term. jur. alias.* Penſion.

Förläſa ſig, v. n. 3. Immodica lectione mentem turbare. *Hinc*: *Part.* Förläſen. *Def. & Plur.* Förläſne.

Förlät, *Ipſ. verb.* Förläta.

Förlöpa, v. n. 4. Prætercurrere. Dilabi. *Cj.* Löpa, ex. gr. Tiden förlöper fruktlöſt, Tempus infructuoſè dilabitur. Förlupen, p. p. conf. *ſuo loco.*

Item: Förlöpa, Deſerere. Decedere, ex. gr. Han förlopp ſin tjenſt, E famulatu aufugit. Han har förlupit ſin poſt, Stationem excubiarum deſeruit.

Förlöſa, v. a. *vide* Förloſa. Förlöſt, *vide* Förloſad.

Förmak, n. 4. Proſcenium. *Gall.* Antichambre. Förmaket i örat, Veſtibulum auris.

Förman, m. 3. Munere ſuperior. Antiſtes. *Plur.* Förmän.

Förmana, v. a. 1. Monere, ex. gr. Jag förmanade honom at tiga, Ut taceret, illum monui. Förmanad, *vel* Förmant, p. p.

Förmaning, m. 2. Monitio.

Förmedelſt, *vide* Medelſt.

Förmedla, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Förmedla et hemman, Prædii cenſum diminuere. Förmedlad, p. p. *Aliter.* Förmedla, *vide* Bemedla.

Förmedling, m. 2. Cenſus diminutio, *prædii. Aliter.* Förmedling, *vide* Bemedling.

Förmena, v. a. 3. *Ir.* Arbitrari. Opinari. *Pr.* Förmenar, ex. gr. Han förmente ſig ega rätt därtil, In id jus ſibi eſſe arbitrabatur, conf. *ſimpl.* Mena. *Part. P.* Förment, ex. gr. Efter ſin förmenta rättighet, Secundum jus ſibi, ut rebatur, debitum. Des förmente fader, Is qui pater illius habitus fuit.

Item: Förmena, Impedire. Cohibere, ex. gr. Hwem kan förmena honom, at ſå göra? Quo minus id faciat, quis prohibere poteſt? Förment, p. p. ex. gr. Det är honom förment, Hoc illi vetitum.

För mer, conf. För.

Förmera, v. a. 1. Multiplicare. Adaugere. Förmerad, p. p.

Förmering, m. 2. Multiplicatio. Augmentatio.

Förmiddag, m. 2. Tempus antemeridianum, ex. gr. Tilbringa en hel förmiddag, Integrum tempus antemeridianum impendere. Alla förmiddagar, Cujusvis diei tempus antemeridianum. *Aliter.* För middagen, Ante meridiem.

Förminſka, v. a. 1. Diminuere. Förminſkad, p. p.

Förminſkning, m. 2. Diminutio.

Förmoda, v. n. 1. Putare. Cum ſpe opinari, ex. gr. Det hade jag icke förmodat, Non putaram. Det ſtår at förmoda, Id quidem ſperandum.

Förmodan, f. Opinio cum ſpe. Emot förmodan, Præter opinionem.

Förmodligen, adv. Ut puto. Ni fallor.

Förmultna, v. n. 1. Post putrefactionem in pulverem redigi, conf. *simpl.* **Multna.** **Förmultnad**, p. p.

Förmur, m. 2. Murus in propugnaculum.

För mycken, *Adjectivè.* Nimius. **För mycket**, n. Nimium.

Förmyndare, m. 2. Tutor, *minorennum. Hinc*: **Förmyndar-Kammare**, Collegium cui pupillorum cura.

Förmynderskap, n. 4. Tutela, *pupillorum.*

Förmå, v. a. anom. Potis esse. Valere. *Pr.* **Förmår.** *Ipf.* **Förmådde.** *Pf.* **Förmådt**, ex. gr. Jag förmår icke at uträtta det, Peragendi hujus non sum potis. Han förmådde ingen ting hos honom, Nihil apud eum valuit. Jag har gjort alt hwad jag förmådt, Quantum in me feci. *Aliter*, ex. gr. Jag skall förmå honom at förlikas, Id agam, ut reconcilietur. Han kan icke förmås därtil, Ad id persvaderi nequit.

Förmåga, f. 1. Facultas. Potestas, ex. gr. Min förmåga är icke stor, Parum est in me facultatis. Det står icke i min förmåga, Non in me situm est. *Aliter*, ex. gr. I förmåga hwaraf, Vi cujus. I förmåga af sin ämbetes plickt, Ratione officii sui.

Förmåltid, m. 3. Prandium vel cœna ante tempus capta.

Förmån, m. 3. Quod mensura, & ejusmodi, paulùm superat, conf. *simpl.* **Mån**, ex. gr. Han har förmån för honom i längden, Illo pauxillum procerior est.

Item: **Förmån**, Prærogativa, ex. gr. Han har den förmån fram för andre, Illam præ aliis prærogativam habet. Förmåns rätt, Jus prærogativæ. Det har sina förmåner, Prærogativis id gaudet suis.

Item: **Förmån**, Utilitas, ex. gr. Jag har däraf ingen förmån, Nullam exinde utilitatem capio. Det skall lända dig til förmån, Id tibi emolumento cedet.

Förmånlig, adj. Ex quo prærogativa *vel* utilitas.

Förmåla, v. a. 2. Commemorare, *v. Germ.* ex. gr. Han har därom förmålt i sin bok, De hoc in libro suo commemoravit. Förmåla sin helsning, conf. **Anmåla.** **Förmåla om**, conf. **Omförmåla.** **Förmåld**, p. p. ex. gr. Som åfwan förmåldt är, Ut supra dictum.

Item: **Förmåla**, Nuptui collocare, *de principibus*, ex. gr. Konungen förmålde sin dotter med Prinsen, Principi Rex filiam nuptui collocavit. **Förmåld**, p. p. **Förmåla sig**, *Recipr.* Matrimonium inire.

Förmålning, m. 2. Nuptiæ, *principum*, conf. **Bilåger.**

Förmärka, v. a. 3. Animadvertere. **Förmärkt**, p. p. conf. *simpl.* **Märka**, ex. gr. Jag har icke förmärkt något sådant hos honom, Tale quid apud eum non animadverti. Han lät förmärka sitt mißnöje, Displicentiam ostendebat.

Förmåta sig, v. n. 3. Mensione errare.

Förmåten, adj. Arrogans. *Def. & Plur.* **Förmåtne.** *Compos.* **Förmåtnare**, conf. **Stolt.** *Adverbialiter.* **Förmåtet**, Arroganter.

Förmåtenhet, f. 3. Arrogantia, conf. **Stolthet.**

Förmögen, adj. Facultate gaudens. Valens, ex. gr. Han är förmögen at göra det, Id efficere valet.

Item: **Förmögen**, Opulentus. Dives, ex. gr. Han är förmögen, Dives est. De förmögnare i landet, In regno opulentiores.

Förmögenhet, f. 3. Facultas, ex. gr. Förståndets förmögenheter, Facultates intellectus.

Item: **Förmögenhet**, Opulentia, ex. gr. Han är en man af stor förmögenhet, Valdè est opulentus.

Förmörka, v. a. 1. Obscurare. **Förmörkad**, p. p. conf. **Fördunkla**, ex. gr. Förmörka någons förtjenster, Merita alicujus obscurare. Solen förmörkas, Sol eclipsin patitur.

Förmörkelse, m. 3. Eclipsis.

Förnagla, v. a. 1. Clavo obturare. **Förnaglad**, p. p. *Dr.* **Förnagla et stycke**, Tormenti-bellici foramen clavo obturare.

Förnam, *Ipf. verb.* **Förnimma.**

Förnamn, n. 4. Prænomen. Nomen in baptismo acceptum, conf. **Tilnamn.**

Förnedra, v. a. 1. Humiliare. Vilem reddere. Förnedrad, p. p. Förnedra ſig, *Recipr.* Vilem abjectumque ſe reddere.

Förnedring, m. 2. Humiliatio, ex. gr. Chriſti förnedrings ſtånd, Status humiliationis Chriſti.

Förneka, v. a. 1. Abnegare. Förnekad, p. p. ex. gr. Förneka Chriſtum, Chriſtum abnegare. *Aliter*, ex. gr. Hwem kan förneka mig det? Quis mihi id denegabit?

Förnekelſe, m. 3. Abnegatio.

Förnimma, v. a. 4. Comperire. *Pr.* Förnimmer. *Ipf.* Förnam. *Pf.* Förnummit, ex. gr. Jag förnam at han warit där, Illum ibi fuiſſe comperiebam. Man har förnummit huru hon ſkickat ſig, Quomodo ſe geſſerit, compertum eſt, conf. Förſpörja.

Förning, m. 2. Ductio, Vectura, ex. gr. Det blef fördärfwadt under förningen, Sub vectura corruptum fuit. *Item*: Förning, Ductum ſeu vectum quodvis, ex. gr. Han har förning åt dig, Vectum quid tibi tradendum habet.

Förnuft, n. 4. Ratio. Sundt förnuft, Sana vel recta ratio. Förnufts ſlut, Ratiocinationis concluſum, conf. Slutſats.

Förnuftig, adj. Rationalis. *Aliter*, ex. gr. Han är ett förnuftig karl, Vir eſt magni judicii. *Adverbialiter*. Förnuftigt, Cum ratione *vel* Rationi convenienter.

Förnufts lära, f. Logica.

Förnummit, *Pf. verb.* Förnimma.

Förnya, v. a. 1. Renovare. Förnyad, p. p. *Subſtantivè*. Förnyande, Renovandi actus.

Förnyelſe, m. 3. Renovatio.

Förnäm, adj. Conſpicuus, Præſtans, ex. gr. Han är förnämſt, Præſtantiſſimus ille eſt. De förnäme i landet, Homines in republica eminentioris dignitatis. *Adverbialiter*. Förnämt, Modo vel more hominum in ſtatu præſtantiorum, conf. Förnämſt.

Förnämhet, f. 3. Dignitas conſpicua vel eminens.

Förnämligare, adj. *Comp.* Præſtantior. Majoris dignitatis. Förnämligaſt, *vide* Förnämſt. *Adverbialiter*. Förnämligaſt, Præcipuè. Imprimis.

Förnämligen, adv. Imprimis.

Förnämſt, adj. *Sup.* conf. Förnäm. *Item*: Förnämſt, Principalis. Primarius, ex. gr. Den förnämſta orſaken, Cauſſa principalis. Han är den förnämſte ibland dem, Inter eos primarius eſt. *Adverbialiter*. Förnämſt, conf. Förnämligaſt.

För när, *Adverbialiter*. Nimis prope, ex. gr. Stå för när elden, Nimis prope ad ignem ſtare. Kom mig icke för när, Haud nimis prope me adeas.

Item: För nära, *Adjectivè*, ex. gr. Han är för nära ſlägt med mig, Cognatione mihi nimis propinqvus eſt. De hafwa för nära gemenſkap med hwarandra, Propinqua nimis inter illa eſt communicatio.

För nöden, conf. Nöd.

Förnögd, p. p. Förnögde. *Ipf.* conf. Förnöja.

Förnöja, v. a. 2. Contentum reddere. Satisfacere. *Cj.* Nöja, ex. gr. Hans bok förnögde mig icke, Iſtius me lectio libri parum reddidit contentum. Han har förnögt ſina borgenärer, Creditoribus ſatisfecit. Förnöja ſig, *Recipr.* Se delectare. Jucunditate affici. Förnögd, p. p. *Item*: *Adjectivè*. Förnögd, ex. gr. Han leſwer förnögdare, Magis vivit contentus.

Förnöjelig, adj. Delectabilis. Jucundus.

Förnöjelſe, m. 3. Satis redditio, ex. gr. De hungrige hafwa fådt ſin förnöjelſe, Eſurientibus ſatis redditum eſt.

Item: Förnöjelſe, Delectatio. Jucunditas, ex. gr. Det är min ſtörſta förnöjelſe, Id me delectat maximè. Til min ſtora förnöjelſe, Quod ſummoperè mihi jucundum.

Förnöjlighet, *vide* Förnöjelſe.

Förnöjſamhet, f. 3. Contentus animus, conf. Nöjſamhet.

Förnöta, v. a. 3. Penitus terere, *uſu vel frictione ſeu colliſione*. *Aliter*. Förnöta tiden, Tempus terere. Förnött, p. p.

Förolyckas, v. d. 1. Perire, ex. gr. Skeppet förolyckades, Periit navis, conf. *ſimpl.* Olyckas. Förolyckad, p. p.

Förolämpa, v. a. 1. Quodammodo aliquem malo afficere. Lacessere. Förolämpad, p. p.

Förolämpning, m. 2. Offenſio vel injuria quævis alicui illata.

Förord, n. 4. Præviæ conditio, ex. gr. Förord bryter lag, Præviis conditionibus ſancitum, à lege excipitur. Jag ſamtyckte, men med det förord, Aſſentiebar, ſed hac conditione.

Item: Förord, Commendatitia verba, ex. gr. Underſtödja någon med ſitt förord, Verbis commendatiis alicui ſubvenire.

Förorda, v. a. 1. Præviis conditionibus cavere.

Förordna, v. a. 1. Ordinare. Conſtituere, conf. Stadga. Förordnad, p. p. *Subſtantivè.* Förordnande, Ordinatio. Conſtitutio.

Förordning, m. 2. Ordinatio. Statutum, *in re quacunque peculiari*, conf. Stadge.

Förorlåfwa, v. a. 1. Dimittere, ex. gr. Förorlåfwa et tjenſtehjon, Aliquem è famulatu dimittere. Förorlåfwad, p. p.

Förorſaka, v. a. 1. Cauſſa vel auctor eſſe, Förorſakad, p. p. ex. gr. Detta förorſakar honom ſtort beſwär, Ipſi magnæ hoc moleſtiæ cauſſa eſt. Luftens ombyte har hos honom förorſakat den ändringen, Variatio aëris apud eum mutationis illius cauſſa exſtitit.

Förpackta, *cum derivatis*, conf. Arende ꝛc.

Förpanta, v. a. 1. Oppignerare, *de prædiis.* Förpantad, p. p.

Förpantning, m. 2. Oppignerario.

Förpaßa, v. a. 1. Literis commeatus, vel ſalvi conductus munire.

Förpicka ſig, v. n. 1. Novitatis cupidine corripi. Förpickad, p. p. ex. gr. Wara förpickad i något, Novitatis cupidine in aliquam rem ferri.

Förplickta, v. a. 1. Obligare. Förplicktad, p. p. Förplickta ſig, *Recipr.* Seſe obligare. *Aliter.* Förplickta ſig, Jurare.

Förplicktelſe, m. 3. Obligatio. *Aliter*, ex. gr. Jag tror intet hans förplicktelſer, Juramentis illius fidem non habeo.

Förplumpa ſig, v. n. 1. *Recipr.* Lapſu linguæ vel alio modo deficere, *v. pleb.*

Förpläga, v. a. 1. Victum ſubminiſtrare. Förplägad, p. p.

Förplägning, m. 2. Victus, *pro militibus in bello, vel pro aliis miſſis in negotiis publicis.*

Förpoſt, m. 3. Excubitor in aditu collocatus, conf. Utpoſt.

Förqwackla, v. a. 1. Mediis parum idoneis corrumpere. Förqwacklad, p. p.

Förqwaſd, p. p. *verb.* Förqwåfwa.

Förqwåfning, m. 2. Suffocatio ad mortem, conf. Qwåfning.

Förqwåfwa, v. a. 2. Penitus ſuffocare. Förqwaſd, p. p. conf. *ſimpl.* Qwåfwa, ex. gr. Amman förqwaſde barnet, Nutrix infantem ſuffocabat. Förqwåfwas i watten, In aqua ad mortem ſuffocari.

Förr, adv. Antea, ex. gr. Förr i werlden, Antea in mundo. Olim. Han hade förr en annan tjenſt, Alio antea in munere conſtitutus fuit, conf. Tilförene.

Item: Förr, Prius, ex. gr. Om du kommer förr, Si prius veneris. Ju förr, ju hellre, Quo prius, eo libentius. *Aliter*, ex. gr. Jag hade förr lidit, än jag melat göra det, Potius quicquam perpeſſus fuiſſem, quam id committere voluiſſem. Förr ſkulle jag göra intet, än ſkrifwa ſådant. Nihil potiùs facerem, quam iſta ſcriberem. *Item*: Förr än, Priusquam, ex. gr. Han kom förr än jag, Prius venit quam ego. Förr än han ſkref, Priusquam ſcriberet. Förr än werlden war ſkapad, Priusquam creatus erat mundus.

Förrann, *Ipſ. verb.* Förrinna.

Förraſka, v. a. 1. Improvidum vel inſcium invadere, ſeu capere. *Gall.* Surprendre. Förraſkad, p. p. conf. Öfwerraſka.

Förraſkning, m. 2. Improvidi captio. In improvidum vel inſcium invaſio. *Gall.* Surpriſe.

Förre, adj. *Comp.* Prior, ex. gr. Den förre och den ſednare, Prior & poſterior. Förra delen, Pars prior. Den förre Konungen, Rex præcedens. I förra tider, Priſtinis temporibus. Förra året, Annus huic proximus.

Förreſt, part. Profectus.

Förrida, v. a. 4. Nimio curſu corrumpere, *de equis.*

Förridare, m. 2. In equitatione ſeu vectione antefignanus.

Förrige, *Adjectivè. Def.* Priſtinus, ex. gr. Hans förriga leſnad, Vita ejus priſtina. I ſitt förrigg ſtånd, In ſtatum priſtinum. I förriga tider, Priſtinis temporibus.

Förringa, v. a. 1. Minus ſeu vilius reddere. Förringad. *Subſtantivè.* Förringande, Vilifactio. Attenuatio.

Förrinna, v. n. 4. Penitus emanare. *Cj.* Rinna. Förrunnen, p. p.

Förroſtas, v. d. 1. Ferrugine penitus corrumpi. Förroſtad, p. p. conf. *ſimpl.* Roſtas.

Förruttna, v. n. 1. Penitus putreſcere. Förruttnad, p. p. conf. *ſimpl.* Ruttna.

Förruttnelſe, m. 3. Putrefactio.

Förrycka, v. a. 3. Luxare. Förryckt, p. p. *Item*: *Adjectivè.* Förryckt, Mente captus.

Förryckning, m. 2. Luxatio.

Förrymma, v. n. 2. Fuga deſerere, ex. gr. Förrymma ſin poſt, Stationem fuga deſerere. Förrymd, p. p. conf. *ſimpl.* Rymma.

Förråd, n. 4. Penus. Rerum copia, ex. gr. Haſwa i förråd, In penu habere. Förråd på böcker, Librorum copia. Förråd af alle handa ſaker, Variarum copia rerum.

Förråda, v. a. 2. Prodere. Förrådd, p. p.

Förrådshus, n. 4. Domus pro condendo commeatu vel apparatu alio. Promtuarium. Granarium.

Förrådare, m. 2. Proditor.

Förrådelig, adj. Proditorius, ex. gr. Förrådelige ſkämplingar, In proditionem machinationes. På förrådeligt ſätt, Modo proditorio.

Förråderi, n. 4. Proditio

Förrådiſk, adj. Proditorius, conf. Förrådelig.

Förräkna ſig, v. n. 1. *Recipr.* In computatione errare. Förräknad, p. p. conf. Miſsräkna.

Förr än, conf. Förr.

Förränka. Förränkning, *v. Germ.* conf. Förrycka, ꝛc.

Förrätta, v. a. 1. Perfungi. Adminiſtrare. Förrättad, p. p. ex. gr. Förrätta Gudstjenſten, Sacra adminiſtrare. Han förrättar illa ſin ſyßla, Munere malè perfungitur.

Förrättning, m. 2. Geſtio. Functio. Negotium, ex. gr. Han hade en förrättning, Functionem ſibi injunctam habuit. Wara ſnäll i ſina förrättningar, In actionibus promtum eſſe. Han war på en förrättning, In negotio quodam perfungendo adfuit.

Förſade, *Ipf.* Förſagt. *Pf. verb.* Förſåga.

Förſagd, adj. Qui rebus diffidet ſuis. Spe dejectus. *Dr. de homine remiſſi adeo animi, ut nihil ſuſcipere queat.*

Förſagdhet, f. 3. Animus remiſſus vel dejectus, conf. Förſagd.

Förſaka, v. a. 1. Detrectare. Rejicere. Förſakad, p. p. ex. gr. Förſaka werlden, Mundum detrectare. Förſaka ſina nöjen, Voluptatibus renuntiare.

Förſakelſe, m. 3. Abnegatio. Recuſatio, *v. ec.*

Förſalta ſig, v. n. 1. *Recipr.* Sale nimium condire. Förſaltad, p. p.

Förſamla, v. a. 1. Congregare. In cœtum cogere. Förſamlad, p. p. *Aliter.* Förſamla, *vide ſimpl.* Samla. Förſamla ſig, *Recipr.* Se congregare.

Förſamling, f. 2. Cœtus. Concio, ex. gr. Där war en hel förſamling, Ingens ibi erat hominum cœtus.

Item: Förſamling, Eccleſia, ex. gr. I Chriſtna förſamligen, In eccleſia Chriſtiana. Utom förſamlingens gemenſkap, Extra communionem eccleſiæ.

Item: Förſamling, Cœtus eccleſiaſticus, ex. gr. Hwar och en präſt i ſin förſamling, Quilibet in ſuo cœtu ſacerdos. Han hörer til den förſamlingen, Cœtui illi eccleſiaſtico ſociatur.

Förſatt, *Ipf. verb.* Förſätta. *Item*: Förſatt, p. p. Förſatte, *Ipf. verb.* Förſätta.

Förſe ſig, v. n. anom. Videndo falli. Hallucinari. *Pr.* Förſer. *Ipf.* Förſåg. *Pf.* Förſedt, conf. Föreſe, ex. gr. Jag förſåg mig under läſandet, Viſus me inter legendum fefellit. Han har förſedt ſig på den ſifran, Illum numeri characterem pro alio cepit. Han förſåg ſig i den saken, Iſta in cauſſa hallucinatus eſt.

Item: Förſe ſig, ex. gr. Jag har förſedt mig emot honom, In eum deliqui. Förſe ſig på något, Obtutu ſibi officere intentiori.

För-

Förſe ſig til, Fiduciam ponere, ex. gr. Jag förſer mig til haus godhet, In bonitate ejus fiduciam pono. *Aliter.* Förſe ſig, *vide* Föreſe ſig. Förſedd, *vide* Föreſedd.

Förſeelſe, M. 3. Hallucinatio. Error levis caſu commiſſus, *alias.* Förſeende, N. ex. gr. Det ſkedde af förſeelſe, Errore id factum eſt. Det war et litet förſeende, Erratum fuit levius.

Förſegla, V. A. 1. Obſignare. Sigillo impreſſo occludere. Förſeglad, p. p.

Förſegling, M. 2. Obſignatio, *qua quid ſigillo munitur. Item*: Förſegling, Sigillum ipſum impreſſum, ex. gr. Bryta up förſeglingen, Sigillum effringere.

Förſel, M. Vectura. *Def.* Förſlen. *Compoſ.* Tilförſel. *Plur.* Förſlor, *alias.* Faror, conf. Fora, *Subſt.*

Förſicktig, ADJ. Providus. *Adverbialiter.* Förſicktigt, Providè.

Förſicktighet, F. 3. Animus providus. Prudentia.

Förſilfra, V. A. 1. Argento obducere. Förſilfrad, p. p.

Förſilfring, M. 2. Argenti obductio. *Item*: Förſilfring, Ipſum obductum, ex. gr. Det ſkämmer förſilfringen, Argentum id obductum corrumpit.

Förſitta, V. A. 4. *term. jur. Cj.* Sitta. *Dr.* ex. gr. Förſitta tiden, Terminum negligere præfinitum. Förſitta ſtämningen, Citationem judicialem negligere. Förſutten, *Def. & Plur.* Förſuttne, p. p.

Förſkaffa, V. A. 1. Comparare. Procurare. Förſkaffad, p. p. conf. *ſimpl.* Skaffa, ex. gr. Förſkaffa waror utifrån, Merces ab exoticis comparare. Förſkaffa ſig ſtort namn, Magnum ſibi nomen parare. Förſkaffa en at få låna något, Ut quis mutuo quid accipiat, procurare.

Förſkanſa, V. A. 1. Propugnacula exſtruere. Circumvallare. Förſkanſad, p. p.

Förſkanſning, M. 2. Propugnaculum. Circumvallatio. *Gall.* Retranchement.

Förſkapa ſig, V. N. 1. *Recipr.* Seſe transfigurare. Formam vel faciem mutare. Förſkapad, p. p.

Förſkede, N. 4. Spatium, quo quis aliquem præcedit, *vectione, curſu*, &c.

Förſkicka, V. A. 1. Ablegare. Mittere, *alias.* Förſända, conf. *ſimpl.* Skicka.

Förſkingra, V. A. 1. Diſſipare. Diſpergere. Förſkingrad, p. p. conf. *ſimpl.* Skingra.

Förſkingring, M. 2. Diſſipatio.

Förſkjuta, V. A. 4. Spernere. Repudiare. *Cj.* Skjuta, ex. gr. Han förſköt ſin huſtru, Uxorem repudiabat. Han har förſkutit det tilbudet, Oblatum ſprevit. *Aliter*, ex. gr. Förſkjuta penningar, *vide* Föreſkjuta. *Part. P.* Förſkuten, Spretus. Repudiatus. *Def. & Plur.* Förſkutne. *Aliter*, ex. gr. Förſkutne penningar, *vide* Föreſkuten. *Aliter*, ex. gr. Förſkuten pil, kula, Telum, globulus, emiſſus, qui vires feriendi amiſit.

Förſkona, V. A. 1. Ignoſcere. Parcere. Förſkonad, *vel* Förſkont, p. p. conf. *ſimpl.* Skona.

Förſkoning, M. 2. Actus, quo alicui quis parcit. Indulgentia.

Förſkott, N. 4. Promutuata, vel in ſubſidium impenſarum prænumerata, pecunia, conf. Förlag. Förſträck, ex. gr. Han will icke gå i förſkott, Pecuniam promutuare non vult. Jag har länge ſtådt i förſkott för den ſumman, Iſta pecuniæ ſumma dudum a me prænumerata fuit.

Förſkref, *Ipf. verb.* Förſkriſwa.

Förſkrifning, M. 2. Antapocha. Obligatio ſcripta, *alias.* Revers.

Förſkrift, F. 3. Literarum picturæ exemplar, *pro tironibus*, conf. Föreſkrift.

Förſkriſwa, V. A. 4. Per literas ab exoticis inferendum curare. *Cj.* Skriſwa, ex. gr. Förſkriſwa waror, Merces inferendas curare. Han förſkref papper ifrån Holland, Papyrum ex Hollandia invehendum curavit, conf. Föreſkriſwa. Förſkriſwen. *Def. & Plur.* Förſkriſne, p. p. *Aliter.* Förſkriſwen, Modo erratico ſcriptus. Förſkriſwa ſig, *Recipr.* Scripto ſe obligare. *Aliter.* Förſkriſwa ſig, Scribendo falli. Förſkriſwa in, *vide* Införſkriſwa.

Förſkräcka, V. A. 3. Terrere. Förſkräckt, p. p. ex. gr. Spåren förſkräcka mig, Veſtigia me terrent. Han förſkräcktes däraf, Iſto perterritus fuit, conf. Förfäras.

Förſkräckelſe, M. 3. Terror.

För-

Förſkräcklig, ADJ. Terribilis. Förſkräckligen. *Adv.* Terribiliter.

För ſkull, CONJ. Ob. Propter: *Latinis:* Cauſſa *vel* gratia, *cum Genit. Particula hæc niſi aliis interſertis vocibus locum non habet*, ex. gr. För nöd ſkull, Neceſſitatis cauſſa. För ro ſkull, Animi cauſſa. För min ſkull eller för hans ſkull, Mei vel illius gratia. För den orſaken ſkull, Eam propter cauſſam. För wåra ſynder ſkull, Ob peccata noſtra. För GUDs ſkull, Per DEum.

Förſkuten, p. p. *verb.* Förſkjuta.

Förſkyla, v. A. 2. Obvelare. Förſkyld, p. p. conf. *ſimpl.* Skyla.

Förſkylla, v. A. 2. Compenſare, ex. gr. Huru ſkall jag förſkylla dig för din möda? Quomodo operam compenſabo tuam? Jag ſkall wäl weta at förſkylla honom, Is mihi remunerandus erit. Förſkylld, p. p.

Item: Förſkylla, *Neutraliter.* Promereri, ex. gr. Detta har han förſkyllt på ſin broder, Hæc peccatis in fratrem promeruit. Han har icke förſkyllt ſådant, Talia non commeruit. Förſkylld, p. p.

Förſkyllan, s. Ratio meriti vel culpæ.

Förſkämma, v. A. 2. Penitus depravare vel corrumpere. Förſkämd, p. p. conf. *ſimpl.* Skämma.

Förſköt, *Ipf. verb.* Förſkjuta.

Förſlag, N. 4. Novi propoſitio. Inſtituendorum fictio. *Gall.* Projet. *Plur.* Förſlag, *vel* Förſlager, ex. gr. Et förſlag at få penningar, Pecuniæ acquirendæ propoſitum. Kan du gifwa mig förſlag, huru jag ſkall få det? Poteriſne de eo conſequendo modum mihi proponere? *Aliter*, ex. gr. Förſlag öfwer inkomſt och utgift, Accepti & expenſi deſignatio. Göra förſlag til en kåſtnad, Impenſarum deſignationem præviam facere.

Item: Förſlag, Scriptum, aliquem ad munus obtinendum exhibens. Upprätta förſlag, Exhibitionem ejusmodi inſtituere. Stå på förſlag, Exhibitum eſſe, *ſcil. dicto modo.* Upföra en på förſlag, Ad munus obtinendum ſcripto aliquem exhibere.

Förſlagen, *Adjectivè.* Facultate inveniendi præditus. *Def. & Plur.* Förſlagne.

Förſlagenhet, F. 3. Animus ad inveniendum promtus.

Förſlagsmakare, M. 2. Inſtituendorum fictor.

Förſlags mening, M. 2. Hypotheſis.

Förſlags wis, *Adverbialiter.* Modo, quo rudè faciendum quid proponitur. Hypotheticè.

Förſlita, v. A. 4. Uſu conficere vel dirumpere. *Cf.* Slita, ex. gr. Förſlita kläder, Veſtes atterere. Förſlita tiden, Tempus conſumere. Förſliten. *Def. & Plur.* Förſlitne, p. p.

Förſlog, *Ipf. verb.* Förſlå.

Förslå, v. N. ANOM. Sufficere. *Pr.* Förslår. *Ipf.* Förslog. *Pf.* Förslagit, ex. gr. Det förslår icke långt, Iſta parum ſufficiunt. Den ſumman förslog icke til hans kåſtnad, Pecuniæ ſumma illius ſumtibus par non erat.

Förslösa, v. A. 3. Penitus prodigere vel profundere. Förslöſt, p. p. conf. *ſimpl.* Slösa.

Förslösning, M. 2. Diſſipatio. Prodigentia.

Förſmak, M. 3. Præguſtus.

Förſmå, v. A. ANOM. Vilipendere. Per contemtum rejicere. *Pr.* Förſmår. *Ipf.* Förſmådde. *Pf.* Förſmådt. Förſmådd, p. p. ex. gr. Förſmå icke min ringa gåfwa, Donum ne deſpicias puſillum. Han förſmådde den maten, ſom framſattes, Appoſitum cum contemtu cibum rejecit. Förſmå den fattiga, Pauperem deſpicere. *Subſtantivè.* Förſmående, Actus, quo quis aliquid vilipendit.

Förſmäckta, v. N. 1. Langueſcere, ex. gr. Förſmäckta af hetta, af törſt, Calore, ſiti langueſcere. Förſmäcktad, p. p.

Förſmäcktelſe, M. 3. Languor, conf. Förſmäckta.

Förſmåda, v. A. 1. Calumniari. Contumeliam inferre. Förſmådad, p. p.

Förſmådare, M. 2. Calumniator.

Förſmådelſe, M. 3. Calumnia. *Item:* Ignominia.

För-

Förſmädlig, ADJ. Calumnioſus. *Item*: Ignominioſus. *Adverbialiter.* Förſmädligt, Modo in calumniam vel ignominiam. Förſmädligen, *Adv.* Idem.

Förſmälta, V. A. 3. Penitus liquefieri. Förſmält, p. p. conf. *ſimpl.* Smälta. *Aliter*, ex. gr. Deße orden kunde han intet förſmälta, Iſta digerere verba nequibat.

Förſnilla, V. A. 1. Suffurari. Förſnillad, p. p. *Subſtantivè.* Förſnillande, Surripiendi actus.

Förſnillning, M. 2. Surreptio. Furtum levius.

Förſockra, V. A. 1. Dulcius vel jucundius reddere. Förſockrad, p. p.

Förſofwa ſig, V. N. 4. *Recipr.* Præter modum, vel ultra tempus, dormire.

Förſona, V. A. 1. Expiare. Förſonad, p. p. *alias.* Förſont, *ſed perperam*, ex. gr. Förſona ſitt brott, Crimen expiare. *Aliter.* Förſona, Placare, ex. gr. Han måſte på något ſätt förſonas, Aliquo placandus erit modo. Förſona ſig, *Recipr.* ex. gr. Förſona ſig med någon, Alicui reconciliari.

Förſoning, M. 2. Expiatio, *vel* Placatio.

Förſonlig, ADJ. Expiabilis, *vel* Placabilis.

Förſonlighet, F. 3. Placabilitas. Animus facilè reconciliandus.

Förſorg, M. 3. Cura, ex. gr. Jag ſkall draga förſorg om den ſaken, Illa res mihi curæ erit, conf. Omſorg.

Förſpan, N. 4. Equi ad currum juncti. Jugales.

Förſpel, N. 4. Præludium.

Förſpela, V. A. 1. Arte luſoria diſperdere. Förſpelad, *vel* Förſpelt, p. p. Förſpela ſig, *Recipr.* In luſione erratum committere.

Förſpilla, V. A. 2. Effundendo perdere. Förſpillt, p. p. conf. *ſimpl.* Spilla. *Aliter*, ex. gr. Förſpilla tiden, Tempus perdere. Han har förſpillt ſin lycka, Fortunam peſſundedit ſuam.

Förſporde, p. p. Förſporde, *Ipf. verb.* Förſpörja.

Förſpråk, Sermo pro aliquo intercedentis, conf. Föreſpråk. *Item*: Præfatio.

Förſpräng, N. 4. Præcurſus. Spatium quo quis curſu aliquem præcedit, conf. Förſteg, &c.

Förſpörja, V. A. 2. Comperire. *Pr.* Förſpörjer. *Ipf.* Förſporde. *Pf.* Förſport. Förſporde, p. p. ex. gr. Man förſporde förſt efteråt hwem han war, Poſtmodum demum, quis eſſet, compertum fuit. Jag har förſport, at du warit där, Te ibi fuiſſe, comperi.

Förſt, ADV. Primò, ex. gr. Förſt är at märka, Primò notandum. Förſt och främſt, Primum & præcipuè.

Item: Förſt, Demum. Tandem, ex. gr. Han kom nu förſt hem, Nunc tandem domum venit. Jag fick nu förſt höra det, Id nunc demum audivi.

Item: Förſt, Modò. Si modò, ex. gr. Han bryr ſig om ingen, förſt han får tala, Neminem æſtimat, modò loqui ei liceat. Han lider alt, förſt han får penningar, Omnia patitur, modò pecuniam acceperit. Han må ſkriſwa hwad han will, förſt han ſkriſwer rätt, Quæcunque voluerit, modo quod rectum ſit, ſcribat.

Förſta, N. *Adj.* Förſte.

Förſtack, *Ipf. verb.* Förſticka.

Förſtad, M. 3. Suburbium, *alias.* Malm. *Plur.* Förſtäder.

Förſte, *Numer. ord.* Primus, ex. gr. Han är den förſte i ordningen, Ordine primus eſt. Förſta gången, Prima vice. För det förſta, Primò. Til det förſta, Ad primum. Med det förſta, Quamprimum. Det förſta han får höra det, Quamprimum id audiverit. *Aliter.* Förſte, *vide* Furſte.

Förſteg, N. 4. Greſſus, quo quis aliquem præcedit, conf. Förſpräng.

Förſtfödd, PART. Primogenitus.

Förſtföding, M. 2. Primogenitus quis.

Förſtföding-rätt, M. Jus primogeniti.

Förſticka ſig, V. N. 4. Se proripere, vel clam ſubducere. *Cf.* Sticka, ex. gr. Han förſtack ſig i en wrå af huſet, Clam ſe in angulum domus ſubduxit. Förſtucken. *Def. & Plur.* Förſtuckne, p. p.

Förſtling, M. Primitiæ.

Förſtocka, V. A. 1. Oppilare. Craſſitie obſtruere. Förſtockad, p. p. conf. Förſtoppa, ex. gr. Blodet förſtockar ſig på något ſtälle i kroppen, Sanguis in aliqua corporis

parte craſſior ſtagnat. *Aliter.* Förſtocka ſitt hjerta, Animum indurare.

Förſtockelſe M. 3. Animi induratio, *v. ec.*

Förſtockning, M. 2. Oppilatio, conf. Förſtoppning.

Förſtod, *Ipf. verb.* Förſtå.

Förſtone, *Adverbialiter.* I förſtone, Principiò. Circa initium, ex. gr. Han war i förſtone nog oſticklig därtil, Circa initium ad id ſatis erat inhabilis.

Förſtoppa, V. A. 1. Conſtipare. Obſtruere. Förſtoppad, p. p. conf. Förſtocka, ex. gr. Han är förſtoppad, Alvo adſtricta laborat. Förſtoppadt lif, Alvus conſtipata.

Förſtoppning, M. 2. Obſtructio. Stipatio, conf. Förſtockning.

Förſträck, N. 4. Solutio mercedis vel debiti prænumerata, ex. gr. Gå i förſträck för någon, Pecuniam ante diem alicui tradere, conf. Förſkott.

Förſträcka, V. A. 3. Intendere nimis, *de nervis vel muſculis.* Förſträcka ſig, *Recipr.* Intenſione lædi. Förſträckt, p. p.

Item: Förſträcka, Pecuniam ante diem ſubminiſtrare. Förſträckt, p. p. conf. Föreſkjuta.

Förſträckning, M. 2. Intenſio lædens, *de nervis & muſculis.* *Aliter.* Förſträckning, conf. Förſträck.

Förſtrö, V. A. ANOM. Diſpergere. Disjicere. *Pr.* Förſtrör. *Ipf.* Förſtrödde. *Pf.* Förſtrödt. Förſtrödd, p. p. ex. gr. Han har förſtrödt ſin egendom, Bona diſperſit.

Förſtröelſe, M. 3. Diſperſio.

Förſtucken, p. p. *verb.* Förſticka.

Förſtuga, F. 1. Veſtibulum. Prothyrum. *Vulgo.* Farſtuga.

Förſtuqwiſt, M. 2. Proceſtrium. Pars domus exporrecta ante fores.

Förſtympa, *vide* Afſtympa.

Förſtå, V. A. ANOM. Intelligere. *Pr.* Förſtår. *Ipf.* Förſtod. *Pf.* Förſtådt. Förſtådd, p. p. ex. gr. Huru förſtås detta? Quomodo hæc intelliguntur? Han förſtod mig icke, Me non intelligebat. Förſtå ett ſpråk, Aliquam callere linguam. Det är ſå til förſtående, Id ita intelligendum. Jag har gifwit honom at förſtå, Quo ſuboleat, illi anſam dedi. Wäl förſtående, Quod probè obſervandum. Förſtå ſig, *Recipr.* ex. gr. Han förſtår ſig på den ſaken, Rei illius benè gnarus eſt. Wi förſtå oß icke på ſådant, Talia captum ſuperant noſtrum. Det förſtår ſig af ſig ſjelft, A ſe ipſo id colligitur. *Aliter*, ex. gr. De förſtå ſig wäl med hwarandra, Amicè inter ſe conſpirant. *Aliter*, ex. gr. Panten förſtår ſig, Pignus diu nimis locatus, fœnore conſumitur. *Hinc: Part.* Förſtånden.

Förſtånd, N. 4. Mens. Intellectus & judicium, *animi dotes*, ex. gr. Han har godt förſtånd, Bona mente præditus eſt. Han har intet förſtånd, Judicio caret. Han har intet ſitt förſtånd, Mentis compos non eſt. *Aliter*, ex. gr. Ordens rätta förſtånd, Rectus verborum ſenſus. De lefwa i godt förſtånd med hwarandra, Amicè vivunt. Wara i hemligt förſtånd med någon, Cum aliquo clam conſpirare.

Förſtåndelig, ADJ. Intelligibilis.

Förſtåndig, ADJ. Bono intellectu præditus. *Adverbialiter.* Förſtåndigt, Intelligenter.

Förſtåndighet, F. 3. Animus judicio pollens.

Förſtälla, V. A. 2. Genuinam mutare ſpeciem, ex. gr. Den klädningen förſtäller honom, Veſtis genuinam ei ſpeciem adimit. Förſtäld, p. p. ex. gr. Han ſer förſtäld ut, Transfiguratam refert ſpeciem. Förſtälla ſig, *Recipr.* Simulare. Diſſimulare. Et förſtäldt wäſende, Modus ſe gerandi ſimulatus.

Förſtällning, M. 2. Simulatio. Diſſimulatio.

Förſtämma, V. A. 2. Diſſonum reddere, *muſice. Item*: Inſtrumenti muſici remiſſiorem reddere ſonum. Förſtämd, p. p.

Förſtändiga, V. A. 1. In notitiam alicui tradere, *v. Germ.* Förſtändigad.

Förſtärka, V. A. 3. Corroborare. Förſtärkt, p. p. *Aliter*, ex. gr. Förſtärka Krigsmagten, Exercitum ſubſidiariis augere copiis. Förſtärka et Collegium, Numerum aſſeſſorum collegii augere.

Förſtärkning, M. 2. Corroboratio. *Item*: Numero ſuperadditum. *Item*: Copiæ ſubſidiariæ.

Förſtöra, v. a. 2. Demoliri. Diruere, ex. gr. Han förſtörde ſtaden, Urbem demolitus eſt. *Aliter*, ex. gr. Han förſtörde all ſin egendom, Bona prodegit omnia. Förſtöra ens anſlag, Conſilia alicujus peſſundare. Han har förſtört ſin lycka, Fortunam deſtruxit ſuam. *Subſtantivè.* Förſtörande, Deſtructio.

Item: Förſtöra, Perturbare, ex. gr. Förſtör mig icke i mina betracktelſer, Meditandi otium ne mihi turbes. Förſtöra freden, Pacem turbare. Förſtörd, p. p. Demolitus. *Item*: Perditus, *vel* Deſtructus. *Item*: Perturbatus, ex. gr. Han ſer förſtörd ut, Perturbatam refert ſpeciem.

Förſtörare, m. 2. Deſtructor. *Item*: Perturbator.

Förſtörelſe, m. 3. Perturbatio, ex. gr. Freds, ſinnes, förſtörelſe, Pacis, animi, perturbatio, conf. Förſtöring.

Förſtöring, m. 2. Demolitio. Deſtructio, conf. Förſtörelſe.

Förſumlig, adj. Negligens. *Adverbialiter.* Förſumligt, Negligenter.

Förſumlighet, f. 3. Negligentia. Animus negligens, conf. Förſummelſe.

Förſumma, v. a. 1. Negligere. Förſummad, p. p. Förſumma ſig, *Recipr.* Per negligentiam abeſſe vel quid omittere.

Förſummelſe, m. 3. Negligentia. Actus quo quis negligit, conf. Förſumlighet.

Förſupen, part. Crebris debilitatus crapulis. *Def. & Plur.* Förſupne.

Förſutten, p. p. *verb.* Förſitta.

Förſwaga, v. a. 1. Debilitare. Förſwagad, p. p. *Subſtantivè.* Förſwagande, Debilitatio.

Förſwann, *Ipf. verb.* Förſwinna.

Förſwar, n. 4. Defenſio. Tutela, ex. gr. Jag ſkall til mitt förſwar anföra, In mei defenſionem adferam. Han har ſitt förſwar hos honom, Sub illius eſt tutamine. Förſwars werket, Res defenſionis Regni. Förſwars ſkrift, Apologia. Han är utom förſwarsſtånd, Extra ſtatum defenſionis eſt. Se defendere nequit.

Förſwara, v. a. 1. Defendere. Förſwarad, p. p. Förſwara ſig, *Recipr.* Se defendere.

Item: Förſwara, Protegere, ex. gr. Förſwara en rymmare, Fugitivum protegere. *Aliter*, ex. gr. Gör icke annat, än det du kan förſwara, Ne alia committas, quam quorum rationem reddere queas.

Förſwarare, m. 2. Defenſor.

Förſwarlig, adj. Cujus ratio reddi poteſt. Extra reprehenſionem poſitus, ex. gr. Han är förſwarlig i ſin ſyßla, In munere reprehendi nequit. Förſwarligt arbete, Opus adeò non perfectum, ut tamen reprehendi nequeat. *Adverbialiter.* Förſwarligt, Mediocriter ſatis. Extra reprehenſionem. Förſwarligen. *Adv.* Idem.

Förſwenſka, v. a. 1. In linguam Svecicam transferre. Förſwenſkad, p. p.

Förſwinna, v. n. 4. Diſparere. Evaneſcere. *Pr.* Förſwinner. *Ipf.* Förſwann. *Pf.* Förſwunnit, ex. gr. Han förſwann ur deras åſyn, Illorum ex oculis ſe ſubduxit. Blomſtret, röken, förſwinner, Flos, ſumus, evaneſcit. Förſwunnen, *Def. & Plur.* Förſwundne, p. p.

Förſwor, *Ipf.* Förſworen, p. p. *verb.* Förſwärja.

Förſwunnen, p. p. *verb.* Förſwinna.

Förſwärja, v. a. 4. Se abſtinendum vel omittendum jurare. *Cj.* Swärja. Förſworen. *Def. & Plur.* Förſwurne, ex. gr. Han förſwor at dricka win, Vinum abjurabat. Det har jag icke förſwurit, Non me jurejurando obligavi, ut hoc omittam.

Förſyn, f. Providentia Divina, *alias.* GUDs förſyn, ex. gr. Det är förſynens ſkickelſe, Dei providentia id factum.

Item: Förſyn, Verecundia, ex. gr. Jag hade förſyn at begära det, Præ verecundia id petere non ſuſtinui. Han har icke förſyn för någon, Neminem veretur.

Förſynda ſig, v. n. 1. *Recipr.* Peccare, conf. *ſimpl.* Synda, ex. gr. Han har förſyndat ſig emot honom, Contra illum peccavit. Förſynda ſig på något, In aliquid peccare.

Förſynt, adj. Reſtrictiori animo verecundus, *in petendo vel ſe exhibendo*, conf. Blygſam.

Förſynthet, f. 3. Animus verecundus, conf. Förſynt, conf. Blygſamhet.

Förſyra, v. a. 1. Acidum reddere. Förſyrad, p. p.

Förſäg, *Ipf. verb.* Förſe.

Förſåld, p. p. Förſälde. *Ipf. verb.* Förſälja.

Förſåt, n. 4. Inſidiæ, ex. gr. Sätta, *vel* Ställa, *vel* Lägga förſåt för någon, Alicui inſidias ſtruere. Sitta, *vel* Ligga i förſåt, In inſidiis latere.

Förſåtlig, adj. Inſidioſus. Förſåtligen, *Adv.* Inſidioſè.

Förſäga ſig, v. n. 2. Dictis falli. Sermone errare, conf. Förtala ſig.

Förſäkra, v. a. 1. Aſſeverare, ex. gr. Jag förſäkrar, at ſå är, Id ita eſſe, aſſevero. Han förſäkrade mig om ſin hjelp, Mihi auxilium ſe latuum aſſeverabat. Förſäkrad, p. p.

Item: Förſäkra, Securum reddere. Förſäkra ſkepp, gods och hus, *alias:* Aſſecurera ſkepp, ꝛc. *Dr. de inſtitutione qua pecunia pro damno navium, mercium, vel pro incendio ædificiorum, poſſeſſori rependitur. Hinc:* Pars. Förſäkrad, *alias.* Aſſecurerad.

Förſäkran, f. Aſſeveratio, conf. Förſäkring.

Förſäkring, m. 2. Securitas, ex. gr. Förſäkrings ſkrift, Scriptum, quo de conventione cavetur. *Aliter.* Förſäkring på ſkepp, gods och hus, Securitas parata de reſarciendo damno navium, mercium, ædificiorum, *alias. Aſſecurence. Hinc:* Förſäkrings Contor, *vel* Aſſecurence Contoir. Förſäkrings bref, Libellus aſſecurationis, *aliar.* Police.

Förſälgning, m. 2. Venditio.

Förſälja, v. a. 2. Divendere. *Cj.* Sälja. Förſåld, p. p.

Förſämra, v. a. 1. Deterius reddere. Förſämrad, p. p. Förſämra ſig, *Recipr.* Deterior fieri, conf. Förwärra.

Förſämring, m. 2. Actus, quo quid fit deterius, conf. Förwärring.

Förſända, v. a. 2. Mittere, conf. *ſimpl.* Sända. Förſänd, p. p.

Förſänka, v. a. 3. Penitus in fundum ſubmergere. *Aliter.* Förſänka et inlopp, In aquis aditum demerſa mole occludere. Förſänkt, p. p.

Förſänkning, m. 2. Submergendi actus. *Item:* Förſänkning, Demerſa in aquis moles, ad occludendum aditum.

Förſätta, v. a. 3. Collocare. Redigere. *Cj.* Sätta, ex. gr. Konungen har förſatt honom i gresligt ſtånd, Rex eum in dignitatem comitis evexit. Detta förſatte honom i fattigdom, Ad egeſtatem id illum redigebat. *Subſtantivè.* Förſättande, Collocatio. Förſatt, p. p.

Item: Förſätta, ex. gr. Han har förſatt all ſin egendom, Bona prodegit ſua. Han förſatte ſkeppet, Illius culpa navis periit. Förſätta tiden, Inutiliter tempus conſumere.

Förſättning, m. 2. Transpoſitio, conf. Förſättande.

Förſök, n. 4. Tentamen. Periclitatio, ex. gr. Det är gjordt på förſök, Tentandi gratia id factum, conf. Rön.

Förſöka, v. a. 3. Periclitari. Experiri. Tentare, conf. Freſta, ex. gr. Han förſökte om det ſkulle lyckas, Num id ſuccederet, periculum fecit. Förſöka ſina krafter, Vires periclitari. Han har förſökt på annat ſätt, Alio tentavit modo. Han har mycket förſökt i werlden, Multa in mundo expertus eſt. Förſökt, p. p. Tentatus. Probatus. *Item:* Expertus, conf. Förfaren.

Förſökelſe, m. 3. Tentatio, conf. Freſtelſe.

Förſörja, v. a. 2. Victum parare. Nutrire. *Cj.* Sörja, ex. gr. Han förſörgde huſtrun och barnen med ſkrifwande, Scribendo uxori liberisque victum paravit. Han har förſörgt ſig med ſina händer, Opera manuum ſe nutrivit. Förſörgd, p. p. Cui de victu proſpectum. *Aliter*, ex. gr. Dottren är förſörgd, Nupſit filia.

Förſöta, v. a. 1. Dulcius reddere. Förſötad, p. p.

Förtaga, v. a. 4. Præripere. Tollere. *Cj.* Taga. Förtagen. *Def. & Plur.* Förtagne, conf. Företaga, ex. gr. Buller förtog röſten, ſå at han icke kunde höras, Tumultus vocem præripiebat, adeo ut audiri non poſſet. Et botemedel, ſom förtager wärk, Remedium, quod dolorem tollit. Anodinum. Förtaga alla onda anſlag, Mala quævis avertere conſiliis.

För-

Förtaga ſig, *Recipr.* Unum pro altero ſumere. Sumendo errare. *Aliter*, ex. gr. Förtaga ſig på någons gunſt, Favore alicujus abuti.

Förtal, N. 4. Obtrectatio, conf. Företal, conf. Tadel.

Förtala, V. A. 1. Obtrectare. Sermone detrahere. Diffamare. *Cj.* Tala. Förtalad, *vel* Förtalt, p. p. conf. Tadla. Förtala ſig, *Recipr.* Sermone delinquere, conf. Förſäga ſig.

Förtalare, M. 2. Obtrectator, conf. Tadlare.

Förtappad, PART. Deperditus, *v. ec.*

Förtappelſe, M. 3. Perditio. Exitium, *v. ec.*

Förteckning, M. 2. Deſignatio. Catalogus, ex. gr. Förteckning på böcker, Librorum catalogus, conf. Upteckning.

Förtegad, *vide* Förtigen.

Förtenna, V. A. 3. Stanno obducere. Förtennt, p. p.

Förtennare, M. 2. Opifex, qui ſtanno obducit.

Förtenning, M. 2. Stanni obductio, ex. gr. Det ſkedde i förtenningen, Dum ſtannum obduceretur id factum. *Item*: Förtenning, Stannum ipſum obductum, ex. gr. Förtenningen är afnött, Stannum obductum uſu detritum eſt.

Förthenſkull, *vide* Fördenſkull.

Förtid, *Adverbialiter.* I förtid, Ante tempus debitum. Præmaturè. *Aliter.* I förtiden, Priſtino tempore.

Förtjena, V. A. 3. *Ir.* Merere. Mereri. *Pr.* Förtjenar. Förtjent, p. p. ex. gr. De förtjente belöning, ſtraff ꝛc. Præmium, pœnam &c. meriti ſunt. Han har förtjent, at bliſwa hedrad, Honoratum eſſe meruit. Förtjena ſin föda med arbete, Labore victum parare.

Item: Förtjena, Lucrari, ex. gr. Jag förtjenar ingen ting på den ſaken, Inde nihil lucri facio. Han är altid med, där något är at förtjena, Ubi quid lucrandum, ſemper adeſt.

Förtjenſt, M. 3. Meritum, ex. gr. Efter hwars och ens förtjenſt, Prout quisque meruit. Hans förtjenſter emot fäderneslandet, Illius erga patriam merita. *Aliter*, ex. gr. Här är ingen förtjenſt, Nulla heic eſt lucrandi occaſio, conf. Förtjena.

Förtiga, V. A. 4. Reticere. Silentio prætermittere. *Cj.* Tiga, ex. gr. Han förteg några waror wid tullen, Merces ad teloníum aliquas ſilentio prætermiſit. Somlige ſaker böra förtigas, Res quædam ſunt reticendæ. Han har förtegat ſitt namn, Suum non indicavit nomen Förtigen, *Def. & Plur.* Förtigne, p. p. *perperam* Förtegad. *Adjectivè.* Förtigen, Qui ſecreta non eloquitur.

Förtigenhet, F. 3. Reticentia.

Förtinga, V. A. 1. De merce vel fabricato, ad certum pretium tradendo, convenire. Förtingad, p. p.

Förtjuſa, V. A. 3. Effaſcinare. Förtjuſt, p. p. conf. Tjuſa.

Förtjuſning, M. 2. Effaſcinatio. Incantatio.

Förtog, *Ipf. verb.* Förtaga.

Förtorkas, V. D. 1. Exſiccari. Exareſcere. Förtorkad, p. p.

Förtraf, N. 4. conf. *ſimpl.* Traf, conf. Förſpräng.

Förtrampa, V. A. 1. Proculcare. Förtrampad, p. p.

Förtret, M. 3. Offenſio. Tædium offenſionis, ex. gr. En annan til förtret, Quo adverſantem offendat. Han hade ſtor förtret af honom, Gravi illum offenſum tædio affecit. Det war en förtret, at jag ſkulle glömma det, Tæder me, quod iſtud obliviſcerer. Han gör det i förtret, Animo, ut offendat, id agit.

Förtreta, V. A. 1. Offendere. Offenſionis tædio afficere, ex. gr. Förtreta någon med ord, Verbis aliquem offendere. Förtretad, p. p. ex. gr. Wara förtretad, Offenſum eſſe. Förtreta ſig, *Recipr.* Ira commoveri. Förtretas. *Paſſivum.* *Item*: *Deponentialiter.* Förtretas, ex. gr. Förtretas öfwer något, Aliqua re offendi.

Förtretlig, ADJ. Offenſione gravis. Inviſus. *Aliter*, ex. gr. Det är en förtretlig ſak, Res eſt acerba vel gravis. Han är i en förtretlig belägenhet, Situ rerum angitur.

Förtretlighet, F. 3. Rerum offenſionem creans conditio. *Aliter*, ex. gr. Han

råkade i en förtretlighet, Adverſum quid ei accidit. Han är ſjelf orſak til ſina förtretligheter, Adverſitatum ipſe ſibi auctor eſt.

Förtro, v. a. anom. Credere, Committere. *Pr.* Förtror. *Ipf.* Förtrodde. *Pf.* Förtrodt. Förtrodd, p. p. ex. gr. Jag förtrodde honom hela ſaken, Totam illi rem credidi. Han har förtrodt mig, at han will göra det, Illud ſe facturum, mihi aperuit. Förtro ſig, *Recipr.* ex. gr. Förtry ſig til någon, Alicui confidere.

Förtroende, n. Fides, Fiducia, ex. gr. Draga förtroende til någon, Fiduciam in aliquo collocare. Göra en förtroende af någon hemlighet, Secretum fidei alicujus committere. I förtroende ſagt, Sub fide dictum, conf. Förtrolighet.

Förtrogen, adj. *Def.* & *Plur.* Förtrogne, Fide, intimoque cordis affectu junctus, conf. Förtrolig.

Förtrolig, adj. Animo fidus & apertus, ex. gr. Förtroligt umgånge, Converſatio fida & ſincera. Hafwa förtroliga ſamtal med någon, Apertè & cum fiducia ſermones cum aliquo conſerere, conf. Förtrogen. *Adverbialiter.* Förtroligt, Fideliter, ſincerè & amicè. Förtroligen. *Adv.* Idem.

Förtrolighet, f. 3. Animus fide & ſinceritate alicui junctus, conf. Förtroende.

Förtrolla, v. a. 1. Magica arte turbare. Förtrollad, p. p.

Förtrollning, m. 2. Magicæ artis exercitium, quo quid turbatur, conf. Trollerі.

Förtroppar, *Plur.* Prima acies. Milites qui exercitum præeunt.

Förtrutit, *Pf. verb.* Förtryta.

Förtryck, n. 4. Oppreſſio. Actus, quo quis premitur vel angitur, conf. Betryck.

Förtrycka, v. a. 3. Opprimere. Förtryckt, p. p.

Förtryta, v. n. 4. Ægrè vel invido animo ferre. *Cj.* Tryta, ex. gr. Det förtröt honom högligen, at ſe den andre hedras, Alterum honorari perquam ægrè ferebat. Förtryta på någon, Alicui invidere. Jag förtryter, at jag icke minnes, Quod non meminerim, ægrè fero.

Förtrytenhet, f. 3. Animus, quo prærogativam alterius ægrè ferit aliquis, conf. Afwund.

Förtrytſam, adj. Cui animus eſt invidioſus, conf. Förtrytenhet.

Förträda, v. a. 2. *Dr.* Förträda en annans ämbete eller ſyßla, Alterius muneris obire vices, conf. Företräda.

Förträde, n. 4. Gradus eminentior. Præſtantia, conf. Företräde, ex. gr. Han eger förträde för den andra, Altero præſtantior eſt. De täfla om förträdet, Quis eorum præcedat æmuli ſunt.

Förträfflig, adj. Excellens. *Adverbialiter.* Förträffligt, Excellenter. Förträffligen, *Adv.* Idem.

Förträfflighet, f. 3. Excellentia.

Förtröſta, v. n. 1. Cum fiducia ſperare, ex. gr. Förtröſta på GUD, In DEum fidenter ſperare. Förtröſta på ſin rättmätiga ſak, Juſtæ fidere cauſſæ.

Förtröſtan, f. Fiducia, ex. gr. Sätta ſin förtröſtan til någon, In aliquem fiduciam ponere, *alias.* Förtröſtning, *v. ec.* conf. Tilförſickt.

Förtröt, *Ipf. verb.* Förtryta.

Förtröttas, v. d. 1. Penitus defatigari, conf. Tröttas. Förtröttad, p. p.

Förtulla, v. a. 1. Vectigal alicujus rei pendere. Förtullad, p. p. conf. *ſimpl.* Tulla.

Förtullning, m. 2. Vectigalis ſolutio.

Förtunna, v. a. 1. Diluere, *alias.* Tunngöra. Förtunnad, p. p.

Förtwifla, v. n. 1. Deſperare. Förtwiflad, p. p.

Förtwiflan, f. Deſperatio.

Förtwina, v. n. 1. Tabeſcere. Förtwinad, p. p.

Förty, conj. Quia. Nam.

Förtycka, v. n. 3. Ægrè ferre, conf. Miſstycka, ex. g. Han må icke förtycka, at jag ſå gör, Quod ita faciam, haud ægrè ferat.

Förtyda, v. a. 2. Perperam explicare. Aliter interpretari. Förtydd, p. p.

Förtydning, m. 2. In alienum ſenſum explicatio ſeu interpretatio.

Förtynga, v. a. 2. Nimis gravare. Nimium oneris addere. Förtyngd, p. p.

Förtynna, *vide* Förtunna.

Förtäckt, PART. Obvelatus. Abſconditus, ex. gr. Han låg med ſoldaterna förtäckt i ſkogen, Cum militibus in ſilva delituit. Tala med förtäckta ord, Verbis quaſi obvelatis, id eſt, verecundè, loqui.

Förtälja, v. a. 2. Narrare. *Pr.* Förtäljer. *Ipf.* Förtalde, conf. Berätta.

Förtänka, v. a. 3. Crimini dare. Arguere. Vitio vertere, ex. gr. Jag förtänker honom, at han ſå gjort, Quod ita fecerit, ei vitio vertendum duco. Du må icke förtänka mig i det fallet, Hoc in caſu æquius de me ſentiendum tibi erit. Förtänkt, ex. gr. Wara förtänkt, conf. Wara betänkt.

Förtåra, v. a. 2. Conſumere, *de eſculentis*, ex. gr. Han kan ingen ting förtåra, Cibi nil ſumere poteſt. Förtärd, p. p.

Item: Förtåra, Penitus corrodere, conf. *ſimpl.* Tåra, ex. gr. Maſkar haſwa förtärt inelſworna, Vermes viſcera corroſerunt. Förtärd, p. p.

Förtåring, m. 2. Corroſio.

Item: Förtåring, Victus. Commeatus, ex. gr. Hwad haſwen I fådt til förtåring? In victum quid nacti eſtis? De fingo där friſt förtåring, Commeatus abundè ſubminiſtratus illis fuit.

Förtöfwa, conf. *ſimpl.* Töfwa.

Förtörna, v. a. 1. Iram excitare. Offendere. Förtörnad, p. p. Förtörnas. *Paſſivum. Item:* Förtörnas. *Deponentialiter*, ex. gr. Förtörnas på någon, Alicui iraſci.

Förtörnelſe, m. 3. Offenſio.

Förunderlig, ADJ. Admirabilis, conf. *ſimpl.* Underlig. Förunderligen. *Adv.* Modo admirabili.

Förundra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Admirari, ex. gr. Förundra ſig öfwer Skaparens werk, Opera creatoris admirari. Då han detta hörde, förundrade han ſig, Auditis hiſce mirabatur, conf. Undra.

Förundran, f. Admiratio, ex. gr. Jag ſtadnar i förundran däröfwer, Iſtius rei admiratio me percellit. Förundrans wärd, Admiratione dignus, conf. Undran.

Förunna, v. a. 1. Favore concedere, conf. *ſimpl.* Unna. Förunnad, p. p. *alias.* Förunt, *ſed perperam.*

Förut, PRÆP. Præ. Ante. Antea. *Uſurpatur reſpectu alicujus rei ſubſequentis*, conf. Föråt, ex. gr. Han gick förut, och jag kom efter, Præibat, ego poſtmodum veniebam. Se förut, Prævidere. Betala förut, Ante diem ſolvere. Jag ſickade båd förut, Nuntium præmiſi. Jag har förut därom talt, De eo ſupra commemoravi. Jag wet det förut, Id antea mihi notum.

Förutan, PRÆP. Præter, ex. gr. De hade alle låſit, förutan jag, Præter me omnes legerant. Han kände dem alla, förutan mig, Præter me omnes cognovit, conf. Utom.

Item: Förutan, Sine, ex. gr. Det kan ſke mig förutan, Id ſine me fieri poteſt. Jag kan wara det förutan, Eo carere poſſum. Des förutan, Sine hoc *vel* Præter illud, *alias.* Förutan des, *ſed perperam. Aliter.* Desförutan, *vide* Desutan.

Förutfattad, PART. Förutfattad mening, Præjudicium.

Förutgående, PART. Præcedens.

Förwakt, m. 3. Statio excubiarum ante exercitum, conf. Förpoſt.

Förwalta, v. a. 1. Fungi. Adminiſtrare. Förwaltad, p. p. ex. gr. Förwalta et ämbete, Munere fungi. Förwalta caſſan, Fiſcum adminiſtrare.

Förwaltning, m. 2. Adminiſtratio.

Förwandla, v. a. 1. Transformare. In aliud mutare. Förwandlad, p. p. ex. gr. Förwandla watten i win, Aquam in vinum mutare. Förwandla ſin hy, Mutare vultum, *ſcil. ira vel pudore commotus.*

Förwandling, m. 2. Transmutatio. Metamorphoſis.

Förwant, m. 3. Cognatus, *v. Germ.* conf. Slägting. *Aliter. Compoſ.* Bundsförwant. Trosförwant, conf.

Förwar, n. 4. Aſſervatio. Cuſtodia, ex. gr. Han är ſatt i förwar, In cuſtodiam miſſus eſt. Ställa något i förwar hos någon, Alicui ſervandum quid tradere. Det ſtår i mitt förwar, Apud me ſervatur. Det ligger i godt förwar, Benè id cuſtoditur.

För-

Förwara, v. a. 1. Aſſervare. Cuſtodire. Förwarad, p. p. ex. gr. Laga at det wål förwaras, Fac ut benè id ſervetur. Förwara ſig för kåld, Contra frigus ſe cuſtodire. Förwara ſig emot peſten, Contra peſtem antidotis uti. *Aliter.* Förwara, *vide* Warna.

Förwaring, m. 2. Servatio. Defenſio, *medic. Præſervatio.* Förwarings medel, Alexipharmacum.

Förweken, part. Præteritus, *de tempore. Def. & Plur.* Förwekne, *rectius.* Förwikne.

Förwerka, v. a. 1. Perdendi ſe obnoxium reddere. Culpa amittere. Förwerkad, p. p.

Förweten, adj. Præſciendi cupidus. Curioſus. *Def. & Plur.* Förwetne, conf. Nyſtken. Förwetne konſter, Artes curioſæ.

Förwetenhet, f. 3. Animus præſciendi cupidus. Curioſitas, conf. Nyſtkenhet.

Förwett, n. 4. Curioſitas.

Förwexla, v. a. 1. Pecuniam in aliud monetæ genus commutare. Förwexlad, p. p. conf. *ſimpl.* Wexla.

Förwexling, m. 2. Pecuniæ commutatio, conf. Förwexla, conf. *ſimpl.* Wexling.

Förwilla, v. a. 1. Turbare. Confundere. Förwillad, p. p. conf. Förbrylla. Förwilla ſig, *Recipr.* Confuſè cogitare. Unum pro altero cogitationi ſubjicere.

Förwillelſe, m. 3. Confuſio rerum. Sinnes förwillelſe, Confuſio animi, conf. Förwirring.

Förwirra, v. a. 1. Perturbare. Förwirrad, p. p.

Förwirring, m. 2. Perturbatio.

Förwis, adj. Præſcius.

Förwiſa, v. a. 1. Relegare. *Cj.* Wiſa. Förwiſad, *vel* Förwiſt, p. p. ex. gr. Han ſkall förwiſas ifrån Academien, Ab Academia relegandus eſt. De förwiſte honom i landsflyckt, In exilium eum relegabant. *Aliter*, ex. gr. Förwiſa någon til läkaren, Medicum adeundi conſilium dare.

Förwißa, v. a. 1. Certiorem reddere. Förwißad, p. p.

Förwißo, adv. Certè. Profecto, *v. ec.*

Förwiſtna, v. n. 1. Penitus flacceſcere, conf. *ſimpl.* Wiſtna. Förwiſtnad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Förwiſtnade lemmar på menniſkans kropp, Tabefacta in corpore humano membra.

Förwita, v. a. 1. Exprobrare. Förwitad, p. p. conf. Tilwita, ex. gr. Han förwitade mig min okunnighet, Inſcitiam mihi exprobrabat. Honom kan ingen ting förwitas, Ei nihil exprobrari poteſt, conf. Förebrå.

Förwitelig, adj. Exprobrandus.

Förwitelſe, m. 3. Exprobratio, conf. Tilwitelſe.

Förwunnen, part. Convictus, *v. jur. Def. & Plur.* Förwundne.

Förwåg, *Dr.* ex. gr. Wara *vel* Stå i förwåg, Præcurſione alicui obviam eſſe.

Förwägra, conf. *ſimpl.* Wägra.

Förwälla, v. a. 2. Paululum coquere. Semielixare. Förwälld, p. p.

Förytra, v. a. 1. Divendere. Förytrad, p. p.

Förytring, m. 2. Venditio.

Föråldras, v. d. 1. Conſeneſcere. Obſoleſcere. Föråldrad, p. p.

Föråret, n. *Def.* Annus proximè præteritus.

Föråt, præp. Præ. Ante. *Adhibetur reſpectu alius immediatè ſubſequentis*, conf. Förut, ex. gr. Jag följde honom ſom gick föråt, Præeuntem ſequebar.

Föråldrar, *Plur.* Parentes.

Förån, *vide* Förr ån.

Föränderlig, adj. Mutabilis, conf. Ombytlig.

Föränderlighet, f. 3. Mutabilitas, conf. Ombytlighet.

Förändra, v. a. 1. Immutare. Variare. Förändrad, p. p. Förändra ſig, *Recipr.* Seſe immutare, conf. Ombyta.

Förändring, m. 2. Immutatio. Variatio, ex. gr. Menniſkorna älſka förändring, Homines variatione delectantur. Här har ſkedt ſtora förändringar, Magnæ heic exſtitere immutationes. Stjernornas förändringar, Stellarum aberrationes.

Förära, v. a. 2. Munerare. Largiri. Förärd, p. p.

För-

Föråring, m. 2. Donatio, ex. gr. Han fick det til förårings, Donatione id accepit.
Förööda, v. a. 2. Devaſtare. Depopulari. Förööd, p. p.
Förödelſe, m. 3. Devaſtatio. Depopulatio.
Förödmjuka, v. a. 1. Humilem reddere. Förödmjuka ſig, *Recipr.* Se ſubmittere. Förödmjukad, p. p.
Föröfwa, v. a. 1. Exercere. Committere. Patrare. Föröfwad, p. p. ex. gr. Han har i flera år föröfwat ſådan grymhet, Talem per plures annos exercuit crudelitatem. Föröfwa wåldſamheter, Violentas committere actiones, conf. *ſimpl.* Öfwa.
Föröka, v. a. 3. Multiplicando augere. Förökt, p. p. conf. Tilöka, & *ſimpl.* Öka, ex. gr. Föröka ſitt goda, Bona exaugere. Föröka ſig, *Recipr.* Seſe multiplicare.
Förökelſe, m. 3. Multiplicatio.
Förökning, *vide* Förökelſe, conf. Tilökning.
Föſa, v. a. 3. Propellere. Agere, ex. gr. Föſ bårt flugorna, Muſcas abige. Föſa getterna fram för ſig, Capras ante ſe agere. Föſa på någon, Aliquem impellere. *Aliter.* Föſa wid, *vide* Fäs wid. Föſt, p. p. *Aliter*, ex. gr. Föſt ſtömming, Alecum maſſa in dolium leviter ingeſta.
Fötter, *Plur.* conf. Fot.

G.

Gack, *Imperat. verb.* Gå, *alias* Gå.
Gadd, m. 2. Aculeus inſectorum, conf. Tagg.
Gadda ſig, v. a. 1. *Dr.* Gadda ſig tilhopa, *vel* tilſammans, In factionem vel ſeditionem congregari, *alias* Sammangadda ſig.
Gaf, *Ipf. verb.* Giſwa.
Gaffel, m. 2. Furca. *Def.* Gafflen. *Plur.* Gafflar.
Gafwel, m. 2. Pars domus lateralis. *Def.* Gaflen. *Hinc:* Gafwelwägg, Paries transverſus externus. *Proverbialiter*, ex. gr. Dören ſtår på gafwel, *ſeu* gafwel öpen, Janua planè eſt aperta, Han lemnade fönſtret på wid gafwel, Feneſtram penitus reliquit apertam.
Gagn, n. 4. Commodum. Utilitas, ex. gr. Jag har intet gagn af honom, Nihil commodi mihi adfert. Mihi inutilis eſt. Det länder oß til gagns, Id nobis utile eſt. Göra gagn, Utili occupatum eſſe opere.
Gagna, v. n. 1. Prodeſſe, ex. gr. Han gagnar fäderneslandet med ſina råd, Conſiliis patriæ utilis eſt. Det gagnar til ingen ting, Nil prodeſt.
Gagnelig, adj. Utilis, conf. Nyttig.
Gagnelighet, f. 3. Modus, quo quid utile, tatem adfert, conf. Nytta.
Gala, v. n. 2. Cucurire, *gallorum eſt. Subſtantivè.* Galande, Cantus gallorum.
Galeja, f. 2. Triremis. Navis bellica remis inſtructa, *alias* Galere, *v. Gall.*
Galen, adj. Erraticus. Perverſus. *Def.* & *Plur.* Galne. *Comp.* Galnare, ex. gr. En galen mening, Sententia erronea. Det war et galet råd, Perverſum id fuit conſilium. Begynna på galna änden, Principio errare. Det war icke ſå galet, Ne ſic quidem malè. *Adverbialiter.* Galet, Perperam. Malè. Cum errore, ex. gr. Det går galet, Perperam id agitur. Han går galet, Eundo errat. Jag har räknat galet, Computando erratum commiſi. Wåra ſig galet åt, Malè ſe gerere.
Item: Galen, Demens. Stultus, conf. Tokig, ex. gr. Han har blifwit galen, Mentis uſum amiſit. *Proverbialiter.* Löpa galen efter något, Stolidum in modum quid ſectari. Galen panna, Scurra.
Galenſkap, m. 3. Inſania. Stoliditas, ex. gr. Haus galenſkap är ſtor, Multum inſanit. *Item:* Galenſkap, Stultum vel inſanum quodvis, ex. gr. Det är en ſtor galenſkap, Id maximè ſtolidum eſt. Begå några galenſkaper, Stultitiam committere.
Galere, f. 3. *v. Gall.* Triremis, conf. Galeja. *Hinc:* Galere-Eſkadren, Triremium claſſis.
Galgbacken, m. *Def.* Solum ad patibulum.
Galge, m. 2. Patibulum.
Galiot, m. 3. Navigiorum genus.
Gall, adj. Sterilis. Effœtus. *Hinc:* Gallko, Vacca effœta. Gallſtrand, Litus ſterile. *Aliter.* Gall, *Ipf. pro* Gällde, *verb.* Gälla, *perperam.*

Item: Gall, Ropa up i gall, Voce clamare elatiore.

Gallacktig, ADJ. Felleus.

Gallåpte, N. 4. Galla.

Gallblåsa, F. 1. Velica fellea.

Galle, M. 2. Bilis, ex. gr. Gallen lopp öfwer för houpm, Ei bilis commota fuit.

Galler, N. 4. Clathrum. *Def.* Gallret.

Galleri, N. 4. Ambulacrum seu porticus in palatiis, *v. Gall.*

Gallerwerk, N. 4. Clathratum quodvis.

Gallfeber, M. 2. Hepatitis, *morb. Def.* Gallfebren, *Plur.* Gallfebrar.

Gallgång, M. 2. Ductus cholidochus. *Plur.* Gallgångar, Pori biliarii.

Gallion, M. 3. In ornatum proræ tabulatum.

Gallra, V. A. 1. Secernendo demere. *Inutilia, minus apta, vel superflua tollere.* Gallrad, P. P. ex. gr. Gallra hampa, Cannabem secernere. Gallra skog, Arbores in silvâ inutiles tollere. Gallra ut, conf. Utgallra.

Gallring, M. 2. Discernendi & rejiciendi, actus, conf. Gallra.

Gallror, *Plur.* Cancelli. Clathra.

Galmeja, F. 1. Lapis calaminaris. Cadmia officinalis. Zinci minera terrea.

Galnas, V. D. 1. Insanorum more ludere vel jocari.

Galne, Galnare, conf. Galen.

Galning, M. 2. Joculator.

Galon, M. 3. *v. Gall.* Filorum fasciola textilis. *Compos.* Gullgalon, Silfwergalon. *Hinc*: *Part.* Galonerad, Fasciolis ejusmodi cinctus.

Galopp, N. *vide* Språng. *Hinc*: *verb.* Galöpera, conf. Löpa i språng.

Galt, M. 2. Majalis. Porcus castratus; conf. Fargalt.

Item: Galt, Metall crudi massa, *alias* Tacka, *prius de ferro & cupro. Aliter.* Galt. *Ipf. perperam pro* Gällde.

Gam, M. 2. Vultur.

Gammal, ADJ. Vetus. Antiqvus. *Def. & Plur.* Gamle. *Comp.* Äldre. *Sup.* Äldst, ex. gr. Det är en gammal sed, Mos est antiqvus Gammalt win, Vinum vetustum. Års gammal, Ætatis unius anni. Det är gammalt med honom, Id ei ex pristino inhæret. De gamle, Veteres.

Gammalmodig, ADJ. Usus vel modi antiquioris, conf. Urmodig. *Adverbialiter.* Gammalmodigt, Ad usum vulgarem antiqvum.

Gamman, F. Lætitia, *v. obsol.*

Gammeldags, *Adjectivè.* Antiquioris ævi.

Gams, N. 4. Ludus lascivus, conf. Gas. Gasp.

Gamsa, V. N. 1. Per lasciviam ludere.

Ganska, ADV. Valdè. *Item*: *Adjectivè*, ex. gr. Hela ganska dagen, Per integrum diem.

Gantas, V. D. 1. Amore ludere, *v. pleb.*

Gap, N. 4. Rictus. Hiatus, ex. gr. Kasta en brödbit i gapet på en hund, Frustulum panis in rictum canis jacere. Gapet af en grop eller kula, Foveæ vel antri hiatus. *Figuratè*, ex. gr. Han stod midt i gapet, In aperto medius stabat.

Gapa, V. N. 1. Hiare. Ringere, ex. gr. Han orkar icke gapa, Ne hiscere quidem valet. Gapa up, Rictum expandere. *Proverbialiter*, ex. gr. Gapa efter skuggan, Umbram sectari, id est, frivola quævis cupere. Gapa på något, Hians quasi quid mirari.

Gaper, M. Quicquid in buccam venit, cum clamore effutiens quis.

Gapning, M. 2. Ringendi actus.

Gapug, ADJ. Ejus animi, ut quicquid in buccam venit, cum clamore effutiat.

Gapughet, F. 3. Animus, quo quicquid succurit, cum clamore quis effutit.

Garde, N. Legio prætoriana, *v. Gall.* Kongl. Lifgardet, Chiliarchia militum regalis. Gardes karl, Miles prætorianus.

Gardin, M. 3. Cortina. Aulæum. Velum lecti vel fenestræ, *v. per.*

Garfwa, V. A. 1. Coria subigere vel præparare. Garfwad, P. P.

Garfware, M. 2. Coriarius. Subactor.

Garfweri, N. 4. Institutio subactus corii.

Garn, N. 4. Fila *texturæ*, conf. Tråd. *Hinc*: Lingarn, Ullgarn, *suis locis. Compos.* Garnhårfwa, Garnnyslan, conf. *simpl. Item*: Garn, Filamenta, quibus aliquid implicatur. *Aliter.* Garn, Tomex, qua multiplicata funis contorquetur.

Gar-

Garnering, M. 2. Tabulata, quibus navis internè tegitur, *v. per.*

Garniſon, M. 3. Præſidia, *v. Gall.* ex. gr. Han har dår legat i garniſon, Stativus ibi præſidiarius fuit.

Gas, N. 4. Ludus cum effuſo gaudio. *Hinc: Adj.* Gaſig, Qui in ludo effuſè lætatur. *Verb.* Gaſa, Effuſè lætus ludere, conf. Gams. Gaſp.

Gaſp, N. 4. Jocus ludicrus cum clamore. *Hinc*: *Adj.* Gaſpig, Qui cum tumultu jocari ſolet. *Verb.* Gaſpa, Cum tumultu jocàri. *Subſt.* En gaſper, Joculator cum ſtrepitu, conf. Gams. Gas.

Gaſt, M. 2. Malus genius, *qui, ut fertur, in ſilvis vociferatur. Hinc*: Gaſta, V. N. 1. Inſtar ejusmodi mali genii vociferari.

Gaſtrera, V. N. 1. Convivari, *ſpeciatim in navibus. Hinc*: Gaſtrering, Convivium vel epulum in navi, *v. per.*

Gata, F. 1. Platea, *alias* Stengata, *Compoſ.* Gatläggning, Actus quo platea ſtratis firmatur lapillis. *Item*: Stratum ipſum. Gatläggare, Strator ejusmodi. Gatſten, Lapides, quibus plateæ conſolidandæ ſternuntur.

Item: Gata, Via vel platea inter binas ſepes, *alias* Tå. *Item*: Gata, Hominum duplicatus ordo, inter quos ſpatium relictum. *Gallis* Haye.

Gatubod, F. 2. Taberna ad plateam, *in qua merces proſtant.*

Gatu hörn, N. 4. Angulus plateæ.

Gatuſopp, N. 4. Supplicii genus. *Dr.* Löpa gatuſopp, Virgis inter currendum cædi, conf. Gata.

Gedigen, ADJ. Nativus, *de metallis.* Gediget guld, Aurum nativum, *v. Germ.*

Gehång, N. 4. Cingulum, quo appenſum quid tenetur, *ſpeciatim enſis, alias* Wårje: gehång.

Gehör, N. 4. Facultas diſcernendi auditus, *v. Germ.* conf. Hörſel. *Aliter*, ex. gr. Han har gehör med ſig, Auctoritate valet.

Gel, M. 2. Branchiæ, *alias* Fiſkgel.

Gela, V. A. 1. Branchias præcidere. Gelad, P. P.

Gemaklig. Gemaklighet, *vide* Maklig, M.

Gemen, ADJ. *ult. prod.* Vulgaris. Plebejus, ex. gr. Gement ordſpråk, Proverbium vulgare. Gemena folket, Plebs. En gemen ſoldat, Miles gregarius. Gemene man, Vulgus. Det är alt för gement för honom, Id ei ut nimium vulgare, non convenit. Gement watten, Aqua communis. *Adverbialiter.* I gemen, In genere. Generaliter.

Item: Gemen, Vilis. Humilis, ex. gr. En gemen karl, Homo vilis. Af gemen härkomſt, Stirpe ignobili. Göra ſig gemen, Plebi ſe aſſociare. Ineptè humilem ſe reddere. Gement upförande, Ratio vitæ parum honeſta. *Adverbialiter.* Gement, ex. gr. Skicka ſig gement, Indecorè ſe gerere. Det låter gement, Turpe dictu.

Gemenligen, ADV. Communiter.

Gemenſam, ADJ. Communis, conf. Samfållt, ex. gr. De hafwa det gemenſamt, Id inter illos commune. *Adverbialiter.* Gemenſamt, Unà. Communiter.

Gemenſkap, M. 3. Communio, ex. gr. De hafwa ingen gemenſkap med hwarandra, Nulla inter illos eſt communio. Detta har mycken gemenſkap med det förra, Huic cum priori multum eſt commune.

Gemål, *Com. gen.* 3. Maritus vel Uxor, *principum.*

Gen, *vide* Gin.

Genaſt, ADV. Mox, *aliis* Ginaſt.

Genealogie, F. Genealogia. Ättetal. Slägtregiſter. Genealogiſk. *Adj.* Genealogicus.

General, M. 3. Militiæ præfectus, *v. per.* Han är icke General, Exercitum ducendi ingenio caret.

Gengåfwa, F. 1. Donum retributionis.

Genhöfta, V. A. 1. Obviam ire. *Item*: Confutare. Genhöftad, P. P.

Genkaſt, N. 4. Objectio.

Genkärlek, M. 3. Amor reciprocus.

Genljud, N. 4. Echo, conf. Återſkall.

Genom, PRÆP. Per, *alias* Igenom. *Prior præponitur verbis, quæ ſuam retinent ſignificationem, cui particulæ ſignificatio addenda*, ex. gr. Genomborra, Perforare. Genomdrifwa, Perpellere. Genomgå, Permea-

meare. Genomläſa, Perlegere. Genomſe, Perluſtrare. Genomſila, Percolare, &c. *ſic in ceteris. Exempla nonnulla alia huic ſubſtituuntur.*

Item: Genom, *Particula intenſiva, reſpondet latinorum* PER, ex. gr. Genomgod, Perbonus. Genomlärd, Perdoctus. Genomwäl, Perbenè, *& ſic in aliis.*

Genombiten, p. p. *verb.* Bita igenom.

Genombruten, p. p. *verb.* Bryta igenom.

Genomdriſwa, V. A. I. Perpellere. *Cj.* Driſwa. *Item*: Agendo ad finem perducere. Genomdriſwen, p. p. *Def. & Plur.* Genomdriſne. *Adjectivè.* Genomdriſwen, Exercitatione probè gnarus.

Genomfart, M. 3. Tranſitus.

Genomfrusen, p. p. *verb.* Frysa igenom.

Genomgå, V. N. ANOM. Permeare. Perluſtrare. *Cj.* Gå. *Part. P.* Genomgången.

Genomgång, M. 2. Permeandi locus.

Genomſicktig, ADJ. Pellucidus.

Genomſktinlig, ADJ. Idem.

Genomſktinlighet, F. 3. Pellucidiras.

Genomſtinga, V. A. I. Tranſfigere.

Genomtränga, V. A. 2. Penetrare. *Hinc: Adj.* Genomtränglig, Penetrabilis. *Subſt.* Genomträngning, Penetratio.

Genomöfwad, PART. Multum exercitatus.

Genomögna, V. A. I. Oculis curſim perluſtrare.

Genſagu, F. conf. Genſägelſe.

Genſägelſe, M. 3. Contradictio.

Genſtig, *vide* Ginſtig.

Genſtörtig, ADJ. conf. Genſträfwig.

Genſträfwig, ADJ. Renitens. Contumax. *Adverbialiter.* Genſträfwigt, Contumaciter.

Genſträfwighet, F. 3. Renitentia. Contumacia.

Genſwar, N. 4. In reſponſionem reſponſum.

Genſwarig, ADJ. Cui reſpondere injunctum. *Item*: Reſponſis contrarius.

Gent, *vide* Gint.

Genwäg, *vide* Ginwäg.

Genwördig, ADJ. Inverecundè obluctans.

Geodeſie, F. Geodeſia. Landtmäteri.

Geographie, F. Geographia. Länders och Städers beſkrifning, til deras läge, och därtil hörande omſtändigheter. *Hinc*: *Adj.* Geographiſk, Geographicus.

Geometrie, F. Geometria. Läran om ſtorlekar, til utrönande af längd, widd eller rymd. *Hinc*: *Adj.* Geometriſk, Geometricus.

Gerd, *vide* Gärd.

Gerna, ADV. Libenter. *Comp.* Hellre, Potius. *Sup.* Helſt, Potiſſimùm, *obſ. locut.* Se gerna, ex. gr. Jag ſer det gerna, Gratum id mihi eſt. Han ſäge hellre, Potius duceret. Jag ſäge helſt, Potiſſimùm optarem.

Gerning, M. 2. Factum. Facinus. Actio, ex. gr. Med ord och gerning, Dictis factisque. En ſtygg gerning, Turpe facinus. I alla wåra gerningar, In omnibus actionibus noſtris. Goda werk och gerningar, Bona opera & actiones.

Gerningsman, M. 3. *Plur.* Gerningsmän, Opifices rurales.

Gers, M. 2. Perca cernua, *piſc.*

Geſäll, M. 3. Opificium edoctus, *mondium magiſter, v. per.*

Geſtrike, M. 2. Geſtricius.

Geſtrikland, N. Geſtricia. *Sveciæ provincia.*

Geſwinde ſkott, Ictus tormentorum vel bombardarum ſolito celeriores, *v. per.*

Geſworner, M. Rei metallicæ ad fodinas miniſter judicialis.

Get, F. 3. Capra. *Plur.* Getter, *alias* Getter, Capri & capræ collectivè. *Compoſ.* Getmjölk, Lac caprinum. Getoſt, Caſeus caprinus. Gethår *vel* Getragg, Pili caprini. Getſkinn, Pellis caprina, conf. *ſimpl.*

Getapel, M. 2. Rhamnus catharticus, *arb.*

Getabock, M. 2. *alias* Bock, Caper.

Gethus, N. 4. Caprile.

Geting, M. 2. Veſpa (vulgaris.)

Getingbo, N. 4. Nidus veſparum. *Def.* Getingboet. *Plur.* Getingbon.

Getſtig, M. 2. Trames caprarum.

Getter, *Plur.* conf. Get.

Gewaldiger, M. Lands gewaldiger, Miniſter provincialis, Gubernatori in negotiis exſecutionis ad manus.

Gewär, N. 4. Arma, *ſpeciatim, bombarda, v. per.* ex. gr. Lägga ned gewär, Arma ponere. I gewär, Ad arma. Laddade gewär, Bom-

Bombardæ onuſtæ. Öfwer- och under-gewär, Bombarda & emis, *milit.*

Gick, *Ipf. verb.* Gå.

Gickt, M. Arthritis, *morb.*

Gicktacktig, ADJ. Arthriticus.

Gier, *Pr. pro* Gifwer, *poëtice.*

Gifmild, ADJ. Largus. Munificus.

Gifmildhet, F. 3. Animus largus. Munificentia.

Gifne, conf. *Part.* Gifwen.

Gift, N. 4. Venenum, *alias* Förgift. *Aliter* Gift, Connubio junctus, p. p. *verb.* Gifta.

Gifta, V. A. 3. In matrimonium elocare. *Pr.* Gifter. *Ipf.* Gifte, *perperam* Giftade. *Pf.* Gift. Gift, p. p. ex. gr. Gifta ſin dotter, *vel* Gifta bårt ſin dotter, Filiam nuptui collocare. Han gifte ſin dotter med honom, Filiam illi nuptum dedit. Giftas. *Paſſivum. Item*: *Deponentialiter.* Giftas, Connubium inire, ex. gr. Gåsen will giftas, Conjugem ſibi optat puer. Tala om giftas, De matrimonio ineundo loqui. Gifta ſig, *Recipr.* Ducere uxorem. Nubere viro, ex. gr. Om han gifter ſig, Si uxorem duxerit. Flickan will gifta ſig, Nubere gestit virgo.

Gifte, N. 4. Connubium. Matrimonium, ex. gr. Barn med förra giftet, De priori connubio liberi. Han har ſitt gifte ifrån Tyſkland, E Germania uxorem habet. Han ſick ingen ting med ſitt gifte, Matrimonium ineunti nil opum accedit.

Giftermål, N. 4. Connubium. Matrimonium, ex. gr. Det war et olyckligt giftermål, Matrimonium fuit infauſtum, Giftermåls contract, Connubii pactum.

Giftig, ADJ. Venenoſus, *alias* Förgiftig.

Giftoman, M. 3. Matrimonii ineundi ſponſor.

Giftorått, M. Jus in bona per connubium.

Giftſjuk, ADJ. Connubii deſiderio captus.

Giftſjuka, F. 1. Connubii deſiderium.

Giftwuxen, PART. Nubilis. *Def. & Plur.* Giftwuxne.

Gifwa, V. A. 4. Dare. *Pr.* Gifwer. *Ipf.* Gaf. *Pf.* Gifwit. Gifwen, p. p. *Def. & Plur.* Gifne, ex. gr. Gif mig, Da mihi. GUD gifwe! Faxit DEus! Han gaf honom det ſwaret, Iſtud ei dabat reſponſum. Gifwa et ord med et annat, Verbum verbo reddere. Jag kan icke gifwa ſomliga Swenſka ord på Latin, Quædam verba Svecica Latinè reddere non poſſum. Gifwes någon ſå lärd? Num doctus adeò quis detur? Där gafs icke tilfälle, Ibi occaſio non data fuit. *Item*: Gifwa, ex. gr. Gifwa goda ord, Verbis cedere. Han gaf honom rått, Juſtum ab eo dictum ſeu poſtulatum conceſſit. Gifwa åt. Gifwa ſwiga. Gifwa tapt. Gifwa akt, conf. has *voces.* Gifwa en ting förlorad, Rem perditam arbitrari. Säden gifwer wäl, Fructu exuberat ſeges. Gifwa ſig, *Recipr.* Seſe dare, *vel* tradere. *Abſolutè.* Gifwa ſig, Cedendo vinci, ſeu victas dare manus. *Aliter.* Gifwa ſig, Senſim marceſcere. Gifwa ſig til frods, conf. Frod. Gifwa ſig undan, Cedendo ſe ſubducere. Gifwa ſig ut, Prominere. Gifwa ſig ut för något, Aliquid profiteri. Gifwa ſig ut för en annan, ån den man är, Alium ſimulare. Wärken har gifwit ſig, Dolor remiſit. De gofwo ſig illa därföfwer, Ob id valdè lamentabantur. Gifwa ſig på wägen, In viam ſe conferre. Gifwa ſig af med någon, Alicui ſe ſocium reddere.

Item: Gifwa af, *vide* Afgifwa. Gifwa an, *vide* Angifwa. Gifwa bårt, Tradere. Sibi auferre. *Aliter*, ex. gr. Konungen gifwer bårt tjenſter, Rex munera diſtribuit. Gifwa efter, Cedere, ex. gr. Han gifwer ingen efter i den konſten, In illa nemini cedit arte. Det ſpände tåget gaf efter, Tenſus remittebat funis, conf. Eftergifwa. Gifwa fram, Depromtum tradere, conf. Framgifwa. Gifwa före, Fercula ad menſam diſtribuere, conf. Föregifwa. Gifwa ifrån ſig, Tradere. Gifwa igen, Reddere. Gifwa in, Indere, conf. Ingifwa. *Aliter.* Gifwa in, Ægroto medicamenta porrigere. Gifwa med, *vide* Medgifwa. Gifwa med ſig, De ſuo aliis largiri. Gifwa emellan, In rerum commutatione defectum ſupplere. Gifwa om, ex. gr. Gifwa om kort, Iterum laſionis chartulas diſtribuere. *Aliter*, ex. gr. Han tyckтes icke gifwa om, at han ſå handterades, Vexatum adeò ſe, non ægrè

ferre videbatur. Gifwa på, ex. gr. Han gaf på honom med all ſin magt, Totis eum viribus petiit. Han gaf på med hela laget, Cuncta ſimul navis tormenta explodebat. Gifwa på hand, conf. Hand. Gifwa til, ex. gr. Han gaf til alt hwad behöfdes, Neceſſaria ſuppeditabat. Gifwa til et anſtri, Subitò vociferarî. *Aliter*, ex. gr. Han gaf honom til, Ei condonabat, conf. Tilgifwa. Gifwa tilbaka, Reddere. *Aliter*. Gifwa tilbaka når man wexlar penningar af en köpare, Argenti ab emtore permutati, reſiduum tradere. Gifwa tillkänna, Indicare. Gifwa up, ex. gr. Gifwa up anden, Spiritum emittere. Gifwa up fäſtningen, Munimentum tradere. Gifwa up ſin egendom, Bona creditoribus cedenda deſignare. Gifwa up hwad man ätit, Cibum evomere, conf. Upgifwa. *Deponentialiter*. Gifwas up, conf. Upgifwas. Gifwa ut, Edere. Gifwa ut penningar, Pecuniam erogare, conf. Utgifwa. Gifwa öfwer, Tradere. Gifwa öfwer et bref, Literas tradere. Gifwa öfwer en fäſtning, Munimentum tradere, conf. Öfwergifwa. *Aliter*. Gifwa öfwer, Vomere.

Gifware, M. 2. Dator.

Giga, F. 1. Inſtrumenti muſici genus ruſticum, conf. Mungiga.

Gigeltänd, ADJ. Cui dentium ſeries prominentibus interrupta.

Gild, PART. Probatus. Jure ratus. N. Gildt, *alias* Gillad, conf. Gill.

Gilder, Gildra, *vide* Giller, ꝛc.

Gilja, V. N. 1. Nuptias ambire, *poëtic.* conf. Fria. *Inde Subſt.* Giljare, Procus.

Gill, ADJ. Probatus. Probatæ fidei. N. Gillt, conf. Gild. Giltig, ex. gr. Jag håller honom för gill i den ſaken, In hoc probatæ eum fidei eſſe judico. Han bär icke up honom för gill, Eum non cenſet idoneum. Jag tager för gillt hwad han ſäger, Dictum ab illo ratum habeo. Gå ſin gilla gång, Firmo ſeu juſto gradu procedere.

Gilla, V. A. 1. Approbare. Gillad, p. p. *Subſtantivè.* Gillande, Approbatio.

Gille, N. 4. Conſociatio. Convivium, *antiq.*

Giller, N. 4. Decipulum, *ad captandas aves vel feras exſtructum. Def.* Gillret. *Plur. Def.* Gillren.

Gillra, V. A. 1. Dicipula ſtruere. Gillrad, p. p.

Gillſtugan, F. 1. *Def.* Obæratorum carcer.

Giltig, ADJ. Approbandus. Validus, ex. gr. Et giltigt ſkäl, Argumentum validum. En giltig urſäckt, Juſta excuſatio.

Giltighet, F. 3. Valor, ex. gr. Han anförde witnesbörd, om hwars giltighet man twiflade, Teſtimonium ab eo prolatum an valeret, dubitabatur.

Gimſa, V. N. 1. Ægrius vel tardius manducare, conf. Mumſa.

Gin, ADJ. Rectà ducens. Sine ambitu, ex. gr. Den wägen är gin, Illa rectâ ducit via. Gå ginaſte wägen, Via ire breviſſima. *Proverbialiter*, ex. gr. Han är icke ſå gin, Aditu difficilis eſt. Moroſus eſt. *Adverbialiter*. Ginaſt, Via breviſſimâ. *Item*: Ginaſt. *Adv.* Mox.

Gina, *vide* Mota. *Aliter*, ex. gr. Hwad ginar det? *alias.* Hwad gagnar det? conf. Gagna.

Ginge, Gingo. *Ipſ.* conf. *verb.* Gå.

Ginſtig, M. 2. Semita brevior vel rectâ ducens.

Gint, ADV. Rectà. Gint emot, Rectà adverſum. Gint öfwer, Rectà trans.

Ginwäg, M. 2. Via ſine ambagibus. Via breviſſima.

Gjord, p. p. Gjordt, N. Gjorde. *Ipſ. verb.* Göra.

Gjord, F. 2. Cinctura faſcis texta. *Item*: Gjord, Cingulum, *quo quid adſtringitur. Inde* Bukgjord, Sadelgjord, conf. Gördel.

Gjorda, V. A. 1. Cingere. Gjordad, p. p.

Gips, N. 4. Gypſum.

Gipſa, V. A. 1. Gypſo obducere. Gipſad, p. p.

Gipsning, M. 2. Gypſi obductio, ex. gr. Gipsningen mißlyckades, Malè ſucceſſit gypſi obductio. *Item*: Gipsning, Gypſum obductum, ex. gr. Gipsningen har ſpruckit, Obductum hiſcit gypſum.

Girig, ADJ. Avarus, ex. gr. Wara girig på penningar, Pecuniæ avarum eſſe. *Aliter*. Girig at lära, Cupidus diſcendi.

Girig på nyheter, Novitatum cupidus, conf. Karg. Snål. Snikен. *Adverbialiter.* Girigt, Avarè. *Aliter*, ex. gr. Låsa girigt, Aſſiduè ſtudiis incumbere. Wåra girigt, Præproperum in modum creſcere.

Girigas, v. d. 1. Avaritia in opes ferri, conf. Snålas.

Girigbuk, m. 2. Sordidè avarus quis.

Girighet, f. 3. Avaritia.

Giſlan, f. 3. Obſes, ex. gr. Taga giſlan, Obſidem accipere. Gifwa giſlan, Obſidem dare.

Giſſa, v. a. 1. Conjicere. Conjecturare, conf. Spå, ex. gr. Giſſa hwad jag menar, Quid ſentiam conjice. Giſſa på hwad här ligger inne, Num quid heic intus lateat, conjecturam facere potes. Jag kan icke giſſa til hwad han tänker, Quid cogitet non conjecturare poſſum.

Giſſel, n. 4. Flagellum. Maſtix, conf. Piſka. *Subſt.*

Giſſla, v. a. 1. Flagellare, *v. ec.* conf. Piſka.

Giſſning, m. 2. Conjectura.

Giſta, f. 1. Varri. Perticæ terræ infixæ, quibus ſagena vel retia ſuſpenduntur, *alias* Notgiſta.

Giſta, v. a. 1. *Dr.* Giſta malt, Malthum ficcare. Giſtad, p. p.

Giſten, adj. Arefactione rimoſus. *Def. & Plur.* Giſtne. *Dr. de vaſis ligneis. Oppon.* Tät.

Giſtna, v. n. 1. Dehiſcere. Rimas agere. Giſtnad, p. p. *de ligneis arefactis.*

Gitta, v. n. 1. Animo eſſe. Valere, ex. gr. Han gittar icke bewiſa ſin talan, Quæ dixit probare non valet. Jag gittar icke gå dit, Eò ire non fert animus. Han gittade icke ſwara, Reſpondere detrectabat.

Gjuta, v. a. 4. Fundere. *Pr.* Gjuter. *Ipf.* Göt. *Pf.* Gutit. Guten, p. p. *Def. & Plur.* Gutne, conf. Stöpa, ex. gr. Gjuta klockor, ſtycken, Campanas, tormenta bellica, fundere. Han göt olja på elden, Oleum in ignem fundebat. Gjuta in, *vide* Ingjuta. Gjuta ut, Effundere, conf. Utgjuta.

Gjutare, m. 2. Fuſor.

Gjuteri, n. 4. Vaſis fuſoriæ inſtitutum. *Compoſ.* Stycke-gjuteri, conf. *ſimpl.*

Gjuthus, n. 4. Ædificium pro opere artis fuſoriæ.

Gjutning, m. 2. Fuſio. Gjutnings konſt, Ars fuſoria, conf. Stöpning.

Gjutſand, m. Glarea ſterilis fuſoria.

Glad, adj. Lætus, ex. gr. En glad dag, Dies lætus. Gladt lynne, Animus lætus. Glada rum i et hus, Loca ædium aprica, conf. Gladtig. Luſtig.

Glada, f. 1. Milvus, (Falco,) *avis.*

Gladde, *Ipf. verb.* Gladja.

Gladlig, adj. Lætitiam adferens. Gladtigen, *Adv.* Lætè.

Gladlynt, adj. Animi indole hilaris.

Gladlynthet, f. 3. Animi hilaritas.

Glaſwen, m. Lancea, *auxiq.* conf. Lans.

Glafs, n. 4. Latratus ſuppreſſus, conf. Gläſſa.

Glam, n. 4. Confabulatio.

Glamma, v. a. 1. Confabulari.

Glans, m. 3. Nitor.

Glanſk, adj. Politura nitens. *Inde* Glanſklärft, Textum lineum lævigatione nitens.

Glas, n. 4. Vitrum. Af glas, Ex vitro. Vitreus. Glaſet på et ur, Vitrum quo horologium regitur. *Compoſ.* Fönſterglas. Spegelglas, *quæ* conf. *Aliter.* Glas, Lens, *term. opt.*

Item: Glas, Schyphus vitreus. *Compoſ.* Winglas. Ölglas, conf. *ſimpl.* ex. gr. Et glas win, Scyphus vini. Slå i glaſen, Scyphis infunde.

Glasacktig, adj. Vitro materiâ ſimilis.

Glasart, m. 3. *Plur.* Glasarter, Lapides vitreſcentes.

Glasbit, m. 2. Fruſtulum vitri.

Glasblåſare, m. 2. Vitrorum conflator, *opifex.*

Glasbruk, n. 4. Officina vitriaria.

Glaſera, v. a. 1. Cruſta vitrea obducere, *de vaſis figulinis.* Glaſerad, p. p.

Glaſering, m. 2. Cruſtæ vitreæ obductio, *in vaſis figulinis. Item*: Glaſering, Cruſta ipſa vitrea, ex. gr. Glaſeringen har ſprukit, Cruſta vitrea fiſſa eſt.

Glasflaſka, f. 1. Lagena vitrea.

Glasgalle, m. Fel vitri.

Glasmåſtare, m. 3. Feneſtrarum opifex.

Glas-

Glaeſkåp, N. 4. Armarium, vitris feneſtratibus munitum, conf. Skåp.

Glaeſlipare, M. 2. Gemmarum cryſtallorumque politor.

Glaswätſkan, F. 1. *Def.* Humor vitreus, *oculorum.*

Glasögon, *Plur.* Oculi armati. Conſpicilla.

Glatt, ADJ. Lævis. N. Glatt.

Glatthet, F. 3. Lævitas.

Gles, ADJ. Rarus, *oppon.* Tät, Denſus, ex. gr. Gles wäf, Tela rarioris texturæ. Gleſe träd, Arbores rariores. Gårdsgården är där gleſare, Sepes ibi rarior eſt. En gles kropp, Corpus poroſum. *Adverbialiter.* Gleſt, ex. gr. Säden ſtår gleſt på åkren, Seges in agro rarior.

Gleshet, F. 3. Raritas.

Glesgörning, M. 2. Rarefactio.

Gleſna, V. N. 1. Rarefieri. Gleſnad, P. P.

Glestånd, ADJ. Cui dentes rariores ſunt.

Gli, N. Piſciculus, majoribus hamo capiendis.

Glia, *vide* Gläuſa.

Glimma, V. N. 1. Fulgere, ex. gr. Ädla ſtenar glimma, Fulgent lapides pretioſi. Polerad metall glimmar, Politum fulget metallum. Solen glimmar, Sol ſplendet, conf. Blända. Gläuſa. Glittra. Skina. *Subſtantivè.* Glimmande, Fulgor.

Glinder, N. 4. Piſciculus ſtanneus hamo munitus, ad inſidias piſcium ſub glacie.

Glindra, *vide* Glimma.

Glint, *vide* Glänt.

Glira, *vide* Plira.

Gliſa, V. N. 1. *Dr.* Gliſa åt någon, Aliquem riſu excipere, nudatis dentibus, *v. pleb.*

Glitt, N. conf. Silfwerglitt.

Glitter, N. 4. Micans vel rutilans quodvis, *Def.* Glittret.

Glitterſand, M. Arena micans.

Glittra, V. N. 1. Rutilare. Micare, *vel* motu coruſcare, conf. Glimma. Skimra.

Glo, V. N. ANOM. Contentis oculis aſpicere, *v. pleb. Pr.* Glor. *Ipf.* Glodde. *Pf.* Glodt.

Glob, M. 3. Globus, *v. per.* Werldsgloben, Globus terreſtris.

Glop, M. 2. Juvenis inexpertus & immodeſtus, *alias* Gloper.

Glopp, N. 4. conf. Snöglopp.

Gloppa, V. N. 1. *Imperſ.* Det gloppar, Nix pluviosa cadit, conf. Slagga.

Gloppord, *vide* Gläpord.

Gloſa, F. 1. Gloſſa. Vocabulum. *Aliter*; ex. gr. Han gaf honom en gloſa, Scomma in eum fudit.

Gloſebok, F. 3. Vocabularium. *Plur.* Gloſeböcker.

Gloſögd, ADJ. Cui oculi grandiores prominentes ægreque mobiles.

Gluſſa, V. N. 1. Voraciter edere, *v. pleb.*

Glugg, M. 2. Apertura feneſtralis, *quales in tectis. Compoſ.* Windsglugg. Stycke glugg, *ſuis locis.*

Glunk, M. Rumor clanculùm ſparſus, ex. gr. Jag har hört glunken däraf, Tendem de illa re auditionem accepi.

Glunkas, V. D. 1. Rumore clanculum divulgari.

Glunt, M. 2. Puer, *v. pleb.*

Glupande, PART. Vorax, *v. ec.* conf. Glupſk.

Glupſk, ADJ. Vorax. *Adverbialiter.* Glupſkt, Voraciter.

Glupſkhet, F. 3. Voracitas.

Glutt, M. Scolopax. Glottis, *avis.*

Glutta, V. N. 1. *v. pleb.* conf. Titta.

Glämig, ADJ. Cui facies morbo, vel alia de cauſſa, lurida.

Glämighet, F. 3. Color faciei luridus, conf. Glämig.

Gläpa, V. N. 1. *Dr.* Gläpa fram *vel* Gläpa ur ſig et ord, Dictum inconſideratè & in opprobrium alicujus effutire.

Gläpord, N. 4. Dictum in opprobrium alicui emiſſum, conf. Stickord. Skällsord.

Glädja, V. A. 2. Lætitiam adferre. Lætitiâ afficere. *Pr.* Gläder. *Ipf.* Gladde. *Pf.* Glädt, conf. Frögda, ex. gr. Den tidningen gladde honom högligen, Maximam illud nuntium ei adtulit lætitiam. Din lycka gläder honom, Tua illum fortuna lætitia afficit. Glädja ſig, *Recipr.* Lætari, ex. gr. Wi gladde oß af hoppet, Spe lætabamur. Jag gläder mig öfwer den ſaken, Iſta re lætor. Han har glädt ſig fåfängt, Fruſtra lætatus eſt.

Item:

Item: Glädjas, *Deponentialiter.* Lætari, ex. gr. Han gladdes i ſitt ſinne, Animo lætabatur. Låt oß glädjas, Lætemur. Hwar och en glädes at höra ſådant, Iſtis auditis quilibet lætatur, conf. Frögdas.

Glädje, F. Lætitia, ex. gr. Icke weta hwad man gör i glädjen, Præ lætitia ad gerenda non attendere, conf. Frögd.

Gläffa, V. N. 1. Suppreſſo ſono latrare, conf. Glafs, conf. Skälla. *Hinc:* Gläffa emot, Oblatrare, *v. pleb.*

Gläns, N. Irriſio, ex. gr. Göra gläns af någon, Aliquem irridere.

Glänſa, V. N. 1. Nitere, ex. gr. Sidentyget glänſar, Textum ſericum nitet. Håren glänſa på den katten, Iſtius felis pili nitent, conf. Blänka. Glimma. Skina.

Glänt, *Adverbialiter.* På glänt, ex. gr. Dören, fönſtret, ſtår på glänt, Janua, feneſtra, adaperta pauxillum eſt.

Glätta, V. A. 1. Lævigare. Glättad, p. p.

Glättig, ADJ. Hilaris, conf. Glad. Fägen.

Glättighet, F. 3. Hilaritas.

Glöd, M. *Nomen collectivum.* Prunæ. Carbones candentes, conf. Eldkol.

Glödande, *Adjectivè.* Candens, ex. gr. Glödande järn, Ferrum candens.

Glödga, V. A. 1. Ignitum facere. Candefacere. Glödgad, p. p. ex. gr. Glödga et järn eller ſtåltråd, Ferrum vel filum chalybeum candefacere. *Aliter.* Glödga win eller bränwin, Vinum ſeu vinum combuſtum incendere, *quo fortiores emittat ſpiritus.*

Glömma, V. A. 2. Obliviſci. Glömd, p. p. ex. gr. Jag glömde boken hemma, Librum domi per oblivionem reliqui. Glömma oförrätt, Injuriarum obliviſci, conf. Förglömma. Förgåta. Glömma ſig, *Recipr.* Status vel conditionis ſuæ rationem non habere. Glömma af, *vel* Glömma bårt, Penitus obliviſci, ex. gr. Glöm bårt det ſom är förbi, Præteritorum obliviſcaris. Glömma af ſig, Memoria falli. Glömma efter ſig, Oblivione quid alicubi relinquere.

Glömſk, ADJ. Oblivioſus.

Glömſka, F. 1. Oblivio.

Glöta, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Glöta i watnet, Aquas motitare. Glöta i böcker, Libros verſare.

Gnabb, N. 4. Contentio levis, *qualis nonnunquam inter amicos.* *Hinc:* Wänngnabb.

Gnabbas, V. D. 1. Jurgio levi contendere, conf. Gnabb, conf. Riſwa.

Gnag, N. 4. Roſio conf. Gnagning.

Gnaga, V. A. 4. Rodere. Gnagen, p. p. *Def. & Plur.* Gnagne. *Pr.* Gnager. *Ipf.* Gnog, *vel* Gnagde. *Pf.* Gnagit, ex. gr. Gnaga ben, Oſſa rodere. Han gnagde in på bara benen, Ad nuda usque oſſa rodebat, conf Targa. Gnaga af, Derodere. Gnaga bårt, Rodendo demere. Gnaga på, ex. gr. Hunden gnagde på et ben, Canis os rodebat. *Aliter*, ex. gr. Gnaga på någon, Verbis hortantibus aliquem laceſſere.

Gnagig, ADJ. Cui ſemper hortari vel corrigere animus eſt.

Gnagning, M. 2. Rodendi actus, conf. Gnag.

Gned, N. Fidium ope plectri ſonus, ex. gr. Hålla fort med et och ſamma gned, Eodem jugiter ſono moleſtiam creare. *Proverbialiter.* Alt i et gned, Semper unum idemque. Gammalt gned, Uſus vel mos inveteratus. *Aliter.* Gned. *Ipf. verb.* Gnida.

Gnet, F. 3. Ovum pediculi, & ejusmodi animalculorum. *Plur.* Gnetter.

Gnetig, ADJ. Ovis pediculorum ſcatens, conf. Gnet.

Item: Gnetig, Tenax in expenſis. *Hinc: Subſt.* Gneter, Iſtius animi quis.

Gnida, V. A. 4. Fricare. *Pr.* Gnider. *Ipf.* Gned. *Pf.* Gnidit. Gniden, p. p. *Def. & Plur.* Gnidne, conf. Riſwa, ex. gr. Gnida händerna, Manus fricare. Gnida med händerna, Manibus fricare. Häſten gnider ſig emot ſtolpen, Eqvus ad columellam ſe fricat. Gnida af, *vel* Gnida bårt, Fricando tollere. Gnida igenom, Fricando transmittere. Gnida in, Fricando ingerere. Gnida på något, Fricando lævigare. *Proverbialiter*, ex. gr. Gnida på något, Continuè quid urgere.

Gnidare, M. 2. In impenſis ſordidè tenax.

Gnidning, M. 2. Fricatio. Fricatio.

Gnidſten, M. 2. Lævigandi lapis.

Gniſla, V. N. 1. Stridere, ex. gr. Gniſla med tänderna, Dentibus ſtridere. Hjulet är ſmordt och gniſlar, Rota defectu axungiæ ſtridet.

Gniſlan, F. Stridor. *Inde.* Tandagniſlan, Stridor dentium.

Gniſta, F. 1. Scintilla. *Plur.* Gniſtor.

Gniſtra, V. N. 1. Scintillare. Gniſtrande, F. A. *Subſtantivè*, Scintillatio.

Gno, V. A. ANOM. Confrictione terere. *Pr.* Gnor. *Ipf.* Gnodde. *Pf.* Gnodt. Gnodd, p. p. ex. gr. Gno ſalt med en ſten, Sal lapide conterere. Gno ſönder malm, Mineram in minutias confricare, conf. Gnugga.

Gnola, V. N. 1. Suppreſſa voce quaſi pernares canere. *Subſtantivè.* Gnolande, Cantus ejusmodi.

Gnomoniken, M. Gnomonica. Läran om Solwiſare.

Gnugga, V. A. 1. Confricare. Fricando agitare, *quo adſcititium vel peregrinum quid auferatur.* Gnuggad, p. p. conf. Gno, ex. gr. Gnugga et kläde, Pannum confricare. Gnugga ögonen, Oculos fricare. Gnugga ax, Spicas fricando conterere. Gnugga bårt orenlighet, Confrictione ſordes tollere. Gnugga ut fläckar ur kläder, Veſtibus fricando maculas demere.

Gny, N. 4. Tumultus, *quaſi mutus*, conf. Buller, ex. gr. Gny af folk, wagnar, ꝛc. Hominum, curruum, &c. tumultus. Gny af et wattufall, Lapſus aquarum ſonitus. *Compoſ.* Wapengny, conf.

Gny, V. N. ANOM. Strepitu quaſi muto tumultuari, conf. Gny. *Subſt.* conf. Bullra. *Pr.* Gnyr. *Ipf.* Gnydde.

Gnägga, V. N. 1. Hinnire. *Subſtantivè.* Gnägande, Hinnitus.

Gnäll, N. 4. Acutior vocis elatio, ex. gr. Hundars gnäll då de få ſtryk, Canum, dum verberantur, ſtrepitus. Barns gnäll, Acutior infantium ploratus

Gnälla, V. N. 2. Acutiore vore ſtrepere, conf. Gnäll.

Gnällig, ADJ. Inquietus & ad flendum proclivis, *de infantibus.*

God, ADJ. Bonus. *Comp.* Bättre. *Sup.* Bäſt, ex. gr. En god man, Vir bonus. Godt win, Vinum bonum. Gode och onde, Boni & mali. På god tro, Bona fide.

Item: God, ex. gr. God åker, Ager fertilis. Godt hjerta, Animus probus & benevolus. God årswäxt, Ubertas annonæ. Godt lynne, Animus hilaris. Wara god emot någon, Alicui indulgere. Giſwa goda ord, Verbis cedere. God dag! Salve! För god, conf. För. *Nimis.* God man, Maritus indulgentior. *Aliter.* Wara göd man, Arbitrum vocatum eſſe. Gode mäns utſlag, Laudum. Arbitrorum conſultum. Han war ond, men blef ſtrax god, Irarus mox placabatur. Wara lika god med någon, Alicui par eſſe. Han är en god del tjockare, Magna ex parte craſſior eſt. En god drick, Hauſtus plenior. Han gör ſina goda mål, Satis ſuperque comedit. Wara på god fot, conf. Fot. War så god och gör det, Facias quæſo. *Aliter*, ex. gr. Gå i god för någon, Sponſorem pro aliquo ſe præſtare. Det will jag wara god före, Hujus me ſponſorem ſiſto. *Aliter*, ex. gr. Han är icke god före at göra det, Illud facere non valet. Wara på god wäg, conf. Wäg.

Item: Godt, N. conf. ſupra. *Aliter*, ex. gr. Hafwa godt före at tala, ſkriſwa, ꝛc. Cum facilitate loqui, ſcribere, &c. Göra godt i räkning, Rationibus, ut ſolutum, inferre, conf. Godtgöra. De äro et godt ſtycke på wägen, Haud exiguam itineris partem emenſi ſunt. Godt efter något, conf. Efter. Giſwa så godt igen, Æquè bonum reddere. *Proverbialiter.* Pär pari referre. Så godt ſom, *Adverbialiter*, ex. gr. Det är ſå godt ſom gjordt, Parum abeſt quin id factum ſit. Han är ſå godt ſom främmande, Propemodum peregrinus eſt.

Item: Godt, *Adverbialiter*, ex. gr. Se godt ut, Vultus ſpecie placere. Se godt på någon, Amorem aſpectu prodere. Det ſmakar godt, Benè ſapit.

Item: Goda, *Neut. Def.* ex. gr. Det högſta goda, Summum bonum. Förſlöſa ſitt

ſitt goda, Bona ſua diſpidare. Med goda, Bonis modis. I godo bilägga en träta, Litem componere. Hålla til goda, Æqui bonique conſulere. Hålla en något til goda, Ut gratum alicui quid referre. Jag kan icke taga ſådant til goda af honom, Iſta ab illo ſufferre nequeo. Se en til goda, Alicui benè conſulere. Det länder dem til goda, Illis id proderit. Hafwa något til goda hos någon, Reſiduum quid exigendum apud aliquem habere.

Godagar, *Plur. per craſin pro* Goda dagar. *Dr.* ex. gr. Göra ſig godagar, Genio indulgere ſuo. Gå i godagarne, Vita commoda uti. *Hinc*: Godags pilt, Voluptati addictus quis.

Godbit, M. 2. Portiuncula cibi, quam quis præ ceteris appoſitis in deliciis habet.

Godhet, F. 3. Bonitas.

Godhjertad, ADJ. Cui ad largiendum animus propenſus.

Godhjertenhet, F. 3. Animus in largitionem pronus.

Godkänna, V. A. 2. Juſtum vel probatum agnoſcere. Godkänd, p. p.

Godlynt, ADJ. Cui animi indoles facilis & ſuavis.

Gods, N. 4. Bona quævis. Opes, ex. gr. Han har flyttat ur landet med alt ſitt gods, Bona ſecum ſua ferens cuncta è regno demigravit. En gäldenärs gods, Bona debitoris.

Item: Gods, Merces, ex. gr. Skepp och gods, Navis & merces. Köpmanna-gods, Mercatoriæ merces. Styckegods, Merces, quæ involucris conditæ in navibus vehuntur. Marknads gods, Merces nundinariæ.

Item: Gods, Maſſa metalli, ex qua arte fuſoria quid conficitur. *Iude.* Klockegods, ꝛc.

Item: Gods, Prædium, ex. gr. Han har ett ſtort gods, Ingens ei eſt prædium. Han lefwer på ſina gods, In prædiis vitam degit, conf. Gård.

Godtalig, ADJ. Affabilis.

Godtalighet, F. 3. Affabilitas.

Godtfinnande, N. Lubitus, ex. gr. Jag hemſtäller detta til ditt godtfinnande, Ad tuum hoc lubitum relatum velim, conf. Wälbehag.

Godtgöra, V. A. 2. Retribuere. Refundere. *Cj.* Göra. Godtgiord, p. p. ex. gr. Jag ſkall godtgöra dig det, Id tibi retribuam. Han har godtgjort honom i räkningen hwad han utbetalt, Expenſa ab illo in ſolutum rationibus illata ſunt.

Godtrogen, ADJ. Qui facilè ſibi perſuaderi patitur. *Def. & Plur.* Godtrogne, conf. Lättrogen.

Godtrohet, F. 3. Animus, cui facilè quid perſuadetur, conf. Lättrohet.

Godtycke, N. 4. Arbitrium. Lubitus.

Godwillig, ADJ. Ultroneus. *Adverbialiter.* Godwilligt, Ultrò, conf. Sjelfwillig.

Goſwe, Goſwo, *Ipf.* conf. *verb.* Giſwa.

Gol, *vide* Gul.

Golf, N. 4. Pavimenrum. *Def.* Golfwet. *Compoſ.* Stengolf, Pavimentum lapideum, Golfmatta, Matta vel Teges pavimenti.

Item: Golf, Horrei pars, ubi ſeges reponitur poſtea in area trituranda. *Hinc*: Golflegad ſäd, Seges in horreo aridior facta.

Gom, M. 2. Palatum.

Gona ſig, V. N. 1. *Recipr.* Genio indulgere ſuo.

Gorr, N. 4. Excrementum liquidum inteſtinorum. Gorr i blemor, conf. War.

Gothiſk, ADJ. Gothicus, ex. gr. Gothiſka ordningen i byggnad, In architectura ordo Gothicus, conf. Göthiſk.

Gottland, N. Gottlandia. *Inſula maris Balthici.*

Gottländing, M. 2. Gottlandus.

Grabba, V. A. 1. Manum ad capiendum immittere. *Hinc*: Grabbnäfwe, Quantum manu continetur

Grad, M. 3. Gradus, *v. lat.* ex. gr. I högſta grad, In ſummo gradu. Han har gådt graderna igenom, Per gradus provectus eſt. Wid 59 graden af polens högd, Ad gradum elevationis poli 59. Cirkeln delas i grader, Circulus in gradus dividitur.

Graf, F. 2. Foſſa. *Def.* Grafwen. *Plur.* Grafwar, ex. gr. Grafwar utan för ſtadsmuren, Foſſæ extra mœnia urbis.

Item: Graf, Sepulcrum. Tumulus, ex. gr. Den ſorgen följer honom i grafwen, Mœror eum iſte in tumulum usque ſubſequitur. En ſom går på graffens bråd, Capularis ſenex, *obſ.* Genit. Graffens, *pro* Grafwens, *v. ec.*

Grafchor, N. 4. Mauſoleum.

Grafſkrift, F. 3. Epitaphium.

Grafſtälle, N. 4. Locus ſepulturæ.

Grafſten, M. 2. Lapis ſepulcralis. Cippus.

Grafſtickel, M. 2. Cælum. *Def.* Grafſticklen.

Grafwa, *vide* Gråfwa. Grafwar. *Plur.* conf. Graf.

Graföl, N. 4. Silicernium. Convivium exequiale.

Gram, *vel* Gramſen, ADJ. Infenſus.

Grammatika, F. 1. Ars ſcribendi. Grammatica. Skrifkonſten.

Gran, F. 2. Abies. (Pinus.) Af gran, Abiegnus. *Aliter.* Gran, *vide* Grån.

Granadör, M. 2. Miles gregarius, cujus eſt glandes igniarias vibrare, *v. per.*

Granat, M. 3. Igniaria glans miſſilis.

Item: Granat, Granatum. (Punica.) *alias* Granat-träd. Granatäple, Malum granatum ſeu punicum. *Item*: Granat, Granatus lapis.

Granbarr, N. 4. Folium abietis.

Grand, N. 4. Pulviſculus. Atomus. *Inde.* Solgrand. *Proverbialiter.* Jag ſer ingen grand, Ne hilum quidem video. Han hörer, han gör ingen gränd, Nihil audit, nihil facit.

Granda, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Litet ſom grandar, Parum cujus non offenſæ locus.

Grankåda, F. 1. Reſina abietis.

Grankotte, M. 2. Strobilus. Fructus abietis.

Grann, ADJ. Subtilis. Tenuis. conf. Fin, *oppon.* Groſ, ex. gr. Grann tråd, Filum ſubtile. Grann ſyl, Literæ minores & tenuiores. Grann kam, Pecten ſubtilior. Grannt lärft, Textum lineum ſubtilius.

Item: Grann, ex. gr. Gifwa grann ackt, Probè attendere. Kläda ſig grann, Veſtes in ornatum induere. Granna kläder, In cultum politiorem veſtes. *Adverbialiter.* Grannt, ex. gr. Spinna grannt, Subtilem nendo ducere filum. Höra grannt på, Attentè audire. Kläda ſig grannt, Veſtes ornatiores induere.

Grannblår, *Plur.* Strupa ſubtilior.

Granne, M. 2. Vicinus.

Granneligen, ADJ. Attentè. Studioſè.

Grannfru, F. 2. Vicina domina.

Granngetning, F. 2. Mulier veſtitu ornatior. *Proverbialiter.*

Grannlaga, ADJ. Qui ſubtiliter & accuratè res diſcernit, conf. Laggran, ex. gr. Han är grannlaga i ſina omdömen, Subtiliter & accuratè de rebus judicat. En grannlaga ſak, Res accuratè & cum judicio tractanda. Wara grannlaga i ſmak, Guſtus ſubtilioris eſſe. Han är grannlaga, at hafwa at göra med, Cautè cum illo agendum.

Grannlagenhet, F. 3. Subtilitas in diſcernendo. Animus delicatus, conf. Grannlaga, conf. Laggrannhet.

Grannlåt, M. 3. Quævis ad cultum vel ornatum ſplendidiorem.

Grannqwinna, F. 1. Vicina fœmina.

Grannräknad, *Adjectivè.* In penſitandis rebus ſubtilis nimiùm vel accuratus, conf. Nogräknad.

Grannſickta, V. A. 1. Subtiliter cernere. Grannſicktad, p. p. *Adjectivè.* Grannſicktad, In diſcernendo ſubtilis.

Grannſka, V. A. 1. Subtiliter diſcernere. Accuratè perluſtrare. Grannſkad, p. p. ex. gr. Man får icke ſå grannſka all ting, Adeo omnia ſubtiliter diſcernere non licet. Grannſka en auctors werk, Opus auctoris examini critico ſubjicere.

Grannſkap, N. 4. Vicinia.

Grannſkning, M. 2. Subtilitas in diſcernendo. Critica perluſtratio.

Grannſynt, ADJ. Viſus ſubtilitate præditus. *Adverbialiter.* Grannſynt, Perluſtrandò ſubtiliter.

Grannſynthet, F. 3. Subtilitas viſus.

Grannſämja, F. 1. Vicinorum concordia.

Granntyckt, ADJ. Qui facilè judicat ſermone aliorum vel actionibus ſe injuria affici, *alias* Tyckmycken.

Grannwerken, ADJ. conf. Grannlaga.

Granris, N. 4. Virgulæ viridæ abietis reſectæ.

Granſkog, M. 2 Abietum.

Granwed, M. Ligna cæſa abiegna.
Graßera, v. n. 1. Graſſari, *v. per.* ex. gr. Samma år ſom peſten gråßerade, Eodem, quo peſtis graſſabatur, anno. En gråßerande ſiukdom, Morbus epidemicus. Han gråßerar omkring på gatorna, Undique per plateas graſſatur.
Greſſkap, N. 4. Comitatus, *nobil.*
Greſwe, M. 2. Comes, *nobil.*
Greſwelig, ADJ. Dignitatis comitum. *Comitialis.*
Greſwinna, F. 1. Comitis uxor vel filia.
Grek, M. 3. Græcus.
Grekiſk, ADJ. Græcus, ex. gr. Den Grekiſke Konungen, Rex ille græcus. Grekiſka ſpråket, Lingua græca.
Grekiſka, F. 1. Lingua græca, ex. gr. Skrifwa Grekiſka, Lingua græca ſcribere. Oſwerſatt ifrån Grekiſkan, E lingua græca translatus.
Grekland, N. Græcia.
Gren, M. 2. Ramus, conf. Qwiſt. *Aliter.* Gren, Sinus femorum.
Grena, v. n. 1. *Dr.* Grena ut med benen, Divaricare. *Aliter.* Grena ſig, *Recipr.* Ramos protrudere.
Grenig, ADJ. Ramoſus, conf. Qwiſtig.
Grenſle, *Dr.* Rida grenſle, *vel* Sitta grenſle på häſten, Equo inſidere, cruribus utrinque demiſſis, *oppon.* Mulierum modus inſedendi transverſus.
Grep, N. 4. Prehendendi vel faciendi modus, ex. gr. Han har ſina grep, at med ſtörre lätthet göra det, Modis ſibi ſingularibus facilius id efficit. Han wet rätta grepet, Modum is novit juſtum, vel maximè idoneum. *Compoſ.* Handgrep. *Aliter*, ex. gr. Det war et liſtigt grep, Callida erat deceptio. Han brukar ſina grep, Captiunculis utitur ſubtilibus. Han wet ſina grep, Quævis callidè molitur. *Aliter.* Grep. *Ipſ. verb.* Gripa.
Grepan, N. 4. Anſa. *Vaſorum*, conf. Fattan. Handtag.
Grepe, M. 2. *aliàs*, Dynggrepe, conf.
Gret, *Ipſ. verb.* Gråta.
Greta, Margareta, *nom. mulieb.*
Griffel, M. 2. Graphium. *Def.* Griffien.
Grifs, M. 3. Sepulcrum.
Grilla, v. n. 1. Animi ſcrupulis teneri, conf. Grubbla.
Item: Grilla, Studiorum tricis ſe involvere.
Griller, N. 4. Animi ſcrupulus, conf. Grubbel, ex. gr. Han har fådt griller i ſitt huſwud, Scrupulis animi vexatur. *Aliter*, ex. gr. Han har ſå mycket griller i ſitt huſwud, Negotiorum tricis obrutus eſt. Det är bara griller, Intricata quidem ſed futilia hæc ſunt. *Hinc*: Grillenfångare, Literarum ſtudiis intricatis & inutilibus detentus quis.
Grima, F. 1. Capiſtrum. *Compoſ.* Grimſkaft, Reſticula capiſtri.
Grin, N. Oris diſtortio, *quaſi ad flerum*, conf. Flin.
Grina, v. n. 1. Os diſtorquere & in rugas componere, ex. gr. Han ſtack honom i fingret, at han grinade, Digitum ei pungebat, ut os diſtorqueret. Han grinar når han ler, Dum ridet, os diſtorquet. Grina åt någon, Os diſtorquendo aliquem irridere. *Aliter*, ex. gr. Barnet grinar, Infans flet, *locut. pleb.*
Grind, F. 2. Porta ſepis, *agri, prati &c. Compoſ.* Grindſtolpe, Portæ ſepis columella.
Griner, M. Irriſor.
Grinig, ADJ. Cui irridendi mos eſt.
Grip, M. 2. Gryphus.
Gripa, v. a. 4. Arripere. Prehendere. *Pr.* Griper. *Ipſ.* Grep. *Pf.* Gripit. Gripen, *Def. & Plur.* Gripne, conf. Fatta, ex. gr. Gripa något med händerna, Manibus quid arripere. Gripa en ſom rymmer, Fugitivum prehendere. *Aliter.* Gripa en i ämbetet, Muneri alicujus ſe immiſcere. Gripa an, *vide* Angripa. Gripa ſig an, Omni ſtudio anniti. Gripa i *vel* uti, ex. gr. Där är ingen ting at gripa uti på kiſtan, Anſa ciſtæ nulla. Gripa omkrig ſig, Undique prehendere. Smittan griper omkring ſig, Contagio ulterius progreditur. Gripa til, ex. gr. Gripa til wapen, Arma capere. Så måſte man gripa til det förra, Tunc prius arripiendum. Gripa til kronans medel, Ex reditibus regni quid ſurripere.
Gris, M. 2. Porcellus.
Griſa, v. n. 1. Porcellos parere.

Griadeg, *rectius* Griſdiger, ADJ. Gravida, *porca.*

Gro, V. N. ANOM. Germinare. Radices agere. *Pr.* Gror. *Ipf.* Grodde. *Pf.* Grodt. Grodd, p. p. ex. gr. Medan gräſet gror, Dum herba progerminat. Kornet gror i måltan, Hordeum germen protrudit, conf. Målta. Rännilen gror igen, Canalis excreſcentibus herbis occluditur. *Aliter.* Såret gror igen, Vulnus in cicatricem ſe accommodat. Gro ihop, Germinando vel alio modo concreſcere.

Groblad, N. Plantago major, *plant.*

Groda, F. 1. Rana.

Grodromm, M. Sperma ranarum.

Groſ, ADJ. Craſſus *vel* Denſus. *Oppon.* Grann. Fin. *Def. & Plur.* Groſwe. *Comp.* Groſware. *Sup.* Groſwaſt, ex. gr. Groſ tråd, Filum craſſum. Groſ ſtyl, Literæ grandiores. Groſt kläde, Pannus craſſus vilioris materiæ. Groſt papper, Papyrus vilior. Groſ röſt, Vocis gravior ſonus, *qualis vocatur Baſſus.* Groſ kam, Rariorum dentium pecten.

Item: Groſ, Rudis. Agreſtis, ex. gr. Groſwa ſeder, Mores agreſtes. Det är en groſ menniſka, Homo rudis eſt & plebejus. *Aliter*, ex. gr. En groſ oſanning, beſkyllning, Mendacium, inſimulatio, atrox. Groſt ſkämt, Scurrilis jocus. Et groſt fel, brott, Erratum, crimen, graviſſimum. *Adverbialiter.* Groſt, ex. gr. Sjunga groſt, Craſſiore voce canere. Ljuga groſt, Graviſſimè mentiri. Skicka ſig groſt, Rudi vel agreſti ſe gerere modo. Taga groſt til, Supra modum quid efferre. *Aliter.* Groſ. *Ipf. verb.* Gråfwa.

Groſhet, F. 3. Craſſities *vel* Denſitas, *oppon.* Finhet. Groſhet i ſeder, Ruſticitas morum.

Groſhylt, ADJ. Cui cuticula faciei craſſior.

Groſlemmad, ADJ. Cui artus craſſiores & robuſtiores.

Groſſmed, M. 3. Faber ferrarius grandioris operis, *oppon.* Kleinſmed.

Groſſmide, N. 4. Opera quævis ferraria grandioris molis.

Groſtrådig, ADJ. Cui filamenta ſunt craſſiora.

Groſware, Groſwaſt, conf. Groſ.

Groll, N. 4. Simultas.

Grolle, M. 2. Equus coloris cinerei.

Groning, M. 2. Germinatio. Concretio.

Grop, F. 2. Fovea. *Compoſ.* Lergrop. Sandgrop, *quæ* conf. Gropar i huden, Maculæ demiſſæ vel cavitates in cute.

Gropig, ADJ. Foveis ſparſus, ex. gr. Wägen är gropig, Via foveis paſſim ſparſa eſt. Gropig hud, Cutis maculis ſparſim demiſſis affecta.

Groß, M. Modus numerandi, numerum continens duodecies duodenarium. *Plur.* Groß.

Item: Groß, ex. gr. Handla i groß, Integrum vel ſummarium exercere commercium. Sälja i groß, Integrum uno pretio vendere, *oppon.* Minut.

Großhandlare, M. 2. Magnarius. Mercator, qui integrum uno pretio vendit, conf. Krämare.

Großkällare, M. 2. Cella, ubi vina per integras doliorum quantitates venduntur. *Plur.* Großkällrar.

Grott, ADJ. Statura corporis præter modum plenior & robuſtior. Corpulentus.

Grotta, F. 1. Crypta arte facta, *in hortis*, conf. Gruft.

Grotthet, F. 3. Corpulentia.

Grubbel, N. 2. Scrupulus animi. *Def.* Grubblet, conf. Griller.

Grubbla, V. A. 1. Animi ſcrupulo affligi, conf. Grilla, ex. gr. Han går och grubblar, Animi ſcrupulo angitur. Grubbla på något, Rem ſcrupuloſè perpendere.

Grufarbete, N. 4. Opus in fodina.

Grufarbetare, M. 2. *alias* Gruffarl.

Grufbrytning, M. 2. Foſſio in fodinam.

Grufdrång, M. 2. *alias* Gruffarl.

Gruffarl, M. 2. Operarius in fodina.

Gruſſam, ADJ. Cui animus in difficultatibus hæſitans & queribundus.

Gruſſamhet, F. 3. Animus in difficultatibus hæſitans & queribundus.

Gruft, M. 3. Crypta, conf. Grotta.

Grufwa, F. 1. Fodina.

Grufwa ſig, V. N. 1. *Recipr.* Inopia conſilii hæſitans conqueri, ex. gr. Jag grufwar mig, huru jag ſkall gå ut med den ſaken,

saken, Quo rem peragam modo, consilii sum inops. Han grufwar sig för den saken, De re suscipienda conqueritur. *Aliter*, ex. gr. Man kan grufwa sig öfwer slikt, Ista horrorem excitant.

Grufweliq, ADJ. Dirus, conf. Gråselig. Grufweligen. *Adv.* Dirum in modum.

Grufweligbet, F. 3. Diritas

Grumla, V. A. 1. Turbidum reddere. Grumlad, p. p. Grumla up, In turbidum commovere.

Grumlig, ADJ. Turbidus, ex. gr. Fiska i grumligt watten, In turbido piscari.

Grummel, N. 4. Turbidum quodvis. *Def.* Grumlet.

Grund, M. 3. Fundamentum, ex. gr. Lägga grund til en bygning, Ædificii fundamenta ponere. Saken står på god grund, Firmo res nititur fundamine. *Compos.* Grundlag. Grundregla, &c. *suis locis.*

Item: Grund, Fundus, ex. gr. Huset står på god grund. Domus firmo nititur soli fundo. Skeppet går i grund, Navis in fundum submergitur. I grund förstöra, Fundirus diruere. Han är i grunden en ärlig karl, Ipso cordis fundo vir est honestus. Upbygga et hus af grunden, A fundo domum ædificare. *Item*: *In compositione adhibetur*, ex. gr. Grundgod, Maximè bonus vel probus. Grundorsak, Causa fundamentalis. *Alia exempla huic subsituuntur.*

Item: Grund, i målning, Primum picturæ subactum.

Item: Grunder, *Plur.* Fundamenta quasi, vel principia cujusvis rei, ex. gr. Rättiga grunder i philosophien, Justa philosophiæ principia. Där äro inga grunder, at gå efter, Nulla adsunt fundamenta, quibus quis innitatur.

Grund, ADJ. Vadosus. Non satis profundus, ex. gr. Sjön är grund, Lacus est vadosus. Grundt watten, Aquæ non satis profundæ.

Grund, N. 4. Brevia. Terra sub aquis, cui appulsa navigia hærent, conf. Sandrefwel, ex. gr. Där är et grund i sjön, In lacu locus est vadosus. Råka på *vel* Stöta på grund, In brevia incidere.

Grunda, V. A. 1. Fundare. Grundad, p. p. ex. gr. Han grundade staden, Urbem fundavit. Grunda sin talan på wissa skäl, Certis sermonem firmare argumentis. Där på grundar sig hela saken, Hoc tota res nititur fundamento. *Aliter*, ex. gr. Grunda i målning, Primum picturæ subactum illinere.

Item: Grunda, *Neutraliter*, ex. gr. Han sitter och grundar, Meditabundus sedet. Grunda på en sak, Rem meditando perpendere, conf. Begrunda. Grunda ut, *vide* Utgrunda.

Grundfast, ADJ. Fundo innitens stabilis.

Grundfäste, N. 4. Firmandi cujusvis fundamen.

Grundlag, M. 2. Lex fundamentalis.

Grundlig, ADJ. Fundamentalis, ex. gr. En grundlig underwisning, lärdom, Informatio, eruditio fundamentalis. Grundligen, *Adv.* Ex fundamento.

Grundläggning, M. 2. Fundatio, conf. Grundning.

Grundlärd, ADJ. Consummatæ eruditionis, Literarum studiis perfectus.

Grundlös, ADJ. Fundamento carens. *Item*: Grundlös, Fundo carens. GUDs grundlösa godhet, Bonitas DEi immensa.

Grundmur, M. 2. Fundaminis murus, *cui superstruitur muri reliqvum.*

Grundning, M. 2. Primi picturæ subacti illinitio.

Grundregla, F. 1. Regula fundamentalis.

Grundrik, ADJ. Principiis vel fundamentis pollens.

Grunderitning, M. 2. Ichnographia.

Grundsats, M. 3. Thesis fundamentalis.

Grundsoppa, F. 1. Crassamentum in imo.

Grundspråk, N. 4. Lingua originaria.

Grundsten, M. 2. Lapis fundaminis.

Grundtext, M. 3. Textus originalis.

Grundwal, M. 2. Fundamentum, ex. gr. Lägga grundwalen til et hus, Ædium fundamenta ponere.

Grundämne, N. 4. Rei primativum.

Grunk, **Grunkas**, *vide* Glunk, &c.

Grus, N. 4. Sabulum, ex. gr. **Föra grus på wägen**, Viam ſabulo ſternere, conf. **Klapur**. **Grus i blåſan**, Sabuloſa in veſica. *Aliter*, ex. gr. **Ibland gruſet af kullfallna muren**, Muri inter ſubverſi rudera.

Gruſig, ADJ. Sabuloſus.

Gry, V. N. ANOM. Diluculum fieri. Luceſcere *Pr.* **Gryr**. *Ipf.* **Grydde**, ex. gr. **När dagen gryr**, Imminente luce. *Aliter.* **Gry**, *vide* **Gryt**.

Grym, ADJ. Crudelis. *Def. & Plur.* **Grymme**, ex. gr. **En grym tyrann**, Tyrannus crudelis. **Et grymt förfarande**, Modus agendi crudeliſſimus. *Aliter*, ex. gr. **En grym köld**, Frigus aſperrimum. **Et grymt ſlagtande**, Certamen atrociſſimum. *Adverbialiter.* **Grymt**, Crudeliter.

Grymhet, F. 3. Crudelitas.

Grymmelig, ADJ. Crudelis, *v. ec.* **Grymmeligen**. *Adv.* Crudeliter.

Grymta, V. N. 1. Grunnire. *Subſtantive.* **Grymtande**, Grunnitus.

Grymtan, F. Grunnitus.

Gryn, N. 4. Granulum, ex. gr. **Et gryn af bly**, Granulum plumbeum.

Item: **Gryn**, *nomen collectivum.* Frumenti moliti grana. *Compoſ.* **Hafregryn**, **Korngryn**, **Risgryn**, ꝛc. *ſuis locis.* **Gryngröt**, Puls ex granis frumenti moliti. **Grynkorf**, Farcimen, &c. **Grynſoppa**, Juſculum, &c. **Grynwälling**, Pulmentum, &c. conf. *ſimpl. Aliter.* **Gryn hos ſwin**, conf. **Dynt**.

Grynig, ADJ. Granuloſus.

Gryning, M. 2. Diei imminentis prima lux, conf. **Dagning**.

Gryt, N. 4. Sabulum cæſum deciduum, ex. gr. **Qwarnſtens gryt**, Sabulum cæſi lapidis molaris. *Proverbialiter*, ex. gr. **Det är godt gryt i ynglingen**, Optimæ indolis eſt juvenis.

Gryta, F. 1. Olla. *Compoſ.* **Grytlock**, Operculum ollæ. **Grytring**, Uncus quo olla levatur, conf. *ſimpl.*

Grå, ADJ. Coloris cinerei. Canus. N. **Grått**, ex. gr. **Grå färg**, Color leucophæus vel ex fuſco albus. **Grått hår**, Cani capilli. *Proverbialiter.* **Wara grå nå någon**, Leviter aliquem odiſſe. **Det är något grått dem imellan**, Diſſenſio inter eos levis eſt.

Gråacktig, ADJ. In cinereum colorem flectens.

Gråberg, N. 4. Saxum mixtum. Petra mixta, conf. **Hälleberg**.

Gråbo, M. Artemiſia vulgaris, *plant.*

Gråhårig, ADJ. Capillis canus.

Gråhårighet, F. 3. Canities.

Grålax, M. 2. Salmo Eriox, *piſc.*

Gråmunkar, *Plur.* Monachi ordinis Franciſci.

Gråna, V. N. 1. Caneſcere. **Gånad**, p. p.

Gråſida, F. 1. Gadus, *variet. piſc. mar.*

Gråſiſka, F. 1. Fringilla linaria, *avis.*

Gråſparf, M. 2. Fringilla domeſtica. *Plur.* **Gråſparſwar**, *alias* **Tätting**.

Gråſten, M. 2. Saxum griſeum.

Gråſugga, F. 1. Oniſcus aſellus, *inſect.*

Gråt, M. Fletus.

Gråta, V. N. 4. Flere. *Pr.* **Gråter**. *Ipf.* **Gret**. *Pf.* **Gråtit**, ex. gr. **Gråta efter någon**, Deſiderio alicujus diſcedentis flere. **Gråta öfwer något**, Alicujus rei cauſſa flere. **Gråta ſig mått**, Ad ſatietatem, vel ſupra modum flere. **Med gråtande ögon**, Lacrymantibus oculis.

Gråtig, ADJ. Ad fletum pronus.

Gråtmild, ADJ. Qui facilè in lacrymas ſolvitur.

Grått, N. *Adj.* **Grå**.

Gråwerk, N. 4. Pelliculæ ſciurorum vulgarium præparatæ.

Grädda, V. A. 1. In furno vel ad prunas coquere. *Dr. de pane & placentis.* **Gräddad**, p. p.

Gräddе, M. 2. Flos lactis.

Gräſd, *Part. vide* **Gräſwen**.

Gräſla, V. N. 1. Fodendo motitare, ex. gr. **Gräſla efter något**, Fodicando vel attrectando quid inveſtigare. **Gräſla i böcker**, Libros volvere. *Aliter*, ex. gr. **Barnen ligga och gräſla**, Infantes cubant, lacertos ultrò citròque motitantes.

Gräſning, M. 2. Foſſio.

Gräſſwin, N. 4. Meles. (Urſus.)

Gräſwa, V. A. 4. Fodere. *Pr.* **Gräſwer**. *Ipf.* **Gröf**, *vel* **Gräſde**. *Pf.* **Gräſwit**.

Gräſ-

Gråſwen, *Def. & Plur.* Gråſne, ex. gr. Gråſwa en grop, en brunn, Foveam, puteum, fodere. Gråſwa i jorden, Terram fodere. Gråſwa bårt, Fodendo demere. Gråſwa ned, Foſſione condere. Gråſwa up, Fodendo eruere. *Aliter*, ex. gr. Gråſwa i böcker, Libros ſcrutari.

Item: Gråſwa, Sculpere. Gråſwa in, conf. Ingråſwa.

Grål, N. 4. Literarum ſtudia intricata, operoſa, maximamque partem inutilia, conf. Pedanteri.

Grål, M. 2. *vel* Gråler, Literarum ſine delectu cultor aſſiduus, indeque moribus incomtus, conf. Pedant.

Gråla, V. N. 1. Literarum, vel aliarum rerum, ſtudiis aſſiduè teneri, intricatis, plerumque inanibus.

Gråma ſig, V. N. 2. *Recipr.* Contriſtari, *cum angore*, ex. gr. Han grämde ſig öfwer det fel han begådt, Commiſſo à ſe errato contriſtabatur. Det grämer mig högligen, at ſe honom olycklig, Quod eum infelicem videam, valdè me contriſtat.

Grämelſe, M. 3. Triſtitia cum angore.

Grän, N. 4. Granum, *minima pars libræ metall. & medic.*

Gränd, F. 3. Plateola transverſa, *in urbe.*

Gräns, M. 3. Limes. Fines. *Plur. car.* conf. Gränſor, ex. gr. Gränſen imellan Swerige och Norige. Fines imperii inter Sveciam & Norvegiam. Gå öfwer en annans gräns, Limites alterius transgredi. Gå öfwer gränſen, Fines imperii tranſilire. På gränſen, *vel* wid gränſen, Circa fines imperii.

Gränſa, V. N. 1. Conterminum eſſe. Landet gränſar åt öſter til Upland, Terra orientem verſus Uplandiæ confinis eſt.

Gränſemätning, M. 2. Finium menſio & deſignatio.

Gränſeſtilnad, M. 3. Fines deſignati.

Gränsfäſtning, M. 2. Munimentum ad fines imperii. Clauſtrum regni.

Gränſor, *Plur.* Fines. Limites, ex. gr. Hans ärelyſtnad har inga gränſor, Illius ambitio nullas habet limites. Sätta gränſor för en, Fines alicui præſcribere, conf. Gräns.

Gräs, N. 4. Gramen, ex. gr. Sitta i grönа gräſet, Viridante ſedere toro, conf. Grön. *Proverbialiter.* Höra huru gräſet wäxer, Acumen judicii ſubtilius affectare. Bita i gräſet, Succumbere. Interire.

Gråsand, F. 3. Anas. Boſchas, *alias* Blånacke. *Plur.* Gråsänder, conf. And.

Gråſelig, ADJ. Dirus. Gråſeligen. *Adv.* Dirum in modum, conf. Gruſwelig. Faſlig.

Gråsenka, F. 1. Uxor, cujus maritus abeſt.

Gråsgrön, ADJ. Herbacei coloris.

Gråshoppa, F. 1. Locuſta. Gryllus ſtridulus.

Gråſig, ADJ. Graminoſus. Herbidus.

Gråslupen, PART. Herbis ſuccreſcentibus obſitus, *de arvis. Def. & Plur.* Gråslupne.

Gråslök, M. Allium ſcœnopraſum. Porrum ſectivum.

Gråsmånad, M. 3. Aprilis menſis.

Gråstorf, M. Cæſpes graminoſus. *Def.* Gråstorfwen.

Gråswall, M. 2. Solum viride.

Gråswärt, M. 3. Annona graminis ſeu fœni.

Gröda, F. 1. Annona. Germen quodcunque vel ſeges unius anni, *alias* Årsgröda.

Gröfre, *Comp. Adj.* Gröf, *rectius* Grofware.

Grön, ADJ. Viridis, ex. gr. Gröna gräſet *vel* Grögräſet, Herba viridis. Grönt kläde, Pannus coloris viridis. Gå i det gröna, In viridi ambulare. *Proverbialiter.* Göra ſig grön, Ex affectato benignum vel officioſum ſe præbere. Komma på grön qwiſt, conf. Qwiſt.

Grönacktig, ADJ. Subviridis.

Gröngöling, M. 2. conf. Grönſpik.

Gröning, M. 2. Emberiza. Citrinella, *avis.*

Grönkål, M. Herbacea quævis tenella, *unde in modum braſſicæ, cibus paratur.*

Grönling, M. 2. Cobitis Barbatula, *piſc.*

Grönmångelſka, F. 1. Venditrix olerum, quæ viridia in eſcam parantur.

Grönſaker, *Plur.* Virida in eſcam olera.

Grönſiſka, F. 1. *alias* Siſka, conf.

Grönſka, F. 1. Viriditas.

Grönſka, V. N. 1. Vireſcere, ex. gr. Marken börjar grönſka, Campi vireſcere incipiunt. *Aliter peritè*, ex. gr. Önſka at

någon må grönska, Ut quis floreat optare. *Deponentialiter.* Grönskas, Idem, *sed perperam.*

Grönspik, M. 2. Picus viridis, *avis, alias* Grönguling.

Gröpa, V. A. 3. Cavare. Gröpt, p. p. Gröpa ut, conf. Utgröpa.

Item: Gröpa, *Dr.* Gröpa säd, Frumentum molere, ut semicontritum fiat, conf. Gröpe. *Part. P.* Gröpt.

Gröpe, M. Frumentum semimolitum, *in escam pro jumentis, vel in usum distillationis vini combusti.*

Gröpp, Gröpper, *vide* Grop. *Plur.* Gropar.

Gröe, M. 2. Puls, conf. Mos. *Compos.* Grynagröt, Wattgröt, *suis locis.* Grötmywdig, conf. Mywdig.

Gubbe, M. 2. Senex.

Gucku, M. conf. Gök.

GUD, M 2. DEus. GUDi, *Dat. v. ec.* ex. gr. GUDi låf, DEo sit laus. GUDi nog, Per DEum satis. GUDs hus, Ædes sacræ. Templum. Hedningarnes gudar, Ethnicorum dei. *Aliter.* Gudmoder, Gudson, *vide* Gumoder, Guson.

Gudacktighet, F. 3. Pietas, *v. ec.* ex. gr. I all gudacktighet, In omni pietate.

Gudadryck, M. 3. Nectar.

Gudfrucktig, ADJ. Pius. *Adverbialiter.* Gudfrucktigt, Piè.

Gudfrucktighet, F. 3. Pietas.

Gudelig, ADJ. Religiosus. Sacer, ex. gr. En gudelig man, Vir religiosus. Gudeligt lefwerne, Vita religioni congrua. Gudelige böner, psalmer, Orationes, hymni, sacri. *Adverbialiter.* Gudeligt, Religiosè. Gudeligen, *Adv.* Idem.

Gudinna, F. 1. Dea.

Gudlös, ADJ. Irreligiosus. Impius. *Adverbialiter.* Gudlöst, Impiè.

Gudlöshet, F. 3. Summa impietas. Animus athei.

Gudom, M. Divinitas.

Gudomlig, ADJ. Divinus. Gudomligen, *Adv.* Divinum in modum.

Gudomlighet, F. 3. Divinitas.

Gudotter, F. 2. Lustrica filia.

Gudsdyrkan, F. Cultus divinus.

Gudsfruckten, F. Timor Dei.

Gudshand, M. Sphacelismus, *morb.*

Gudslån, N. 4. Quævis ad victum.

Gudstjenst, M. Ministerium sacrum. Cultus divinus. Göra sin gudstjenst, Sacrum perficere ministerium. Sköta gudstjensten, Administrare sacra.

Gudunge, M. 2. conf. Ejder.

Gufader, M. 3. Lustricus pater. Testis baptismi.

Gul, ADJ. Flavus. Luteus. N. Gult. Guldgul, Aurei coloris. Det gula i ägg, Vitellus ovi, *alias* Äggegula.

Gulacktig, ADJ. Luteolus. Albus in flavum flectens.

Guld, N. 4. Aurum, conf. Gull, ex. gr. Af Guld, Ex auro. Aureus. *Aliter.* Guld, Pecunia, ex. gr. Guldet gör icke alt, Pecuniæ in omnibus vis non est. *Compos.* Guldgrufwa, Auri fodina. Guldklimp, Massa aurea. Guldkrona, Corona aurea. Guldsand, Arena aurosa, conf. *simpl. & quæ infra.*

Guldarbetare, M. 2. Aurifaber, conf. Guldsmed.

Guldbocka, F. 1. Aurelia. Chrysalis.

Guldbragare, M. 2. Tæniarum ex filis aureis & argenteis opifex.

Gulden, p. p. Guldit. *Pf. verb.* Gälda, conf. Gyllen.

Guldgalon, M. 3. conf. Galon.

Guldglitt, N. 4. Lithargyrium auri.

Guldked, F. 3. *vel* Guldkedja, F. 1. Torques aureus.

Guldpapper, N. 4. Charta inaurata.

Guldring, M. 2. Annulus aureus.

Guldslagare, M. 2. Bracteārum aureārum opifex.

Guldsmed, M. 3. Vasorum argenteorum opifex, *alias* Faber aurarius, conf. Guldarbetare.

Item: Guldsmed, Scarabæus auratus, *insect.*

Guldsmidd, PART. Ornatus vestitus aureo.

Guldstickad, PART. Aureis filis textus seu interpunctus.

Guldtråd, M. 2. Filum aureum.

Guld-

Guldwigt, F. 3. Libella qua aurum ponderatur. *Proverbialiter.* Wåga orden på guldwigt, Verba ſubtiliſſimè penſitare.

Gulhet, F. 3. Flavedo.

Gull, N. 4. Aurum, *alias* Guld.

Gullbröllop, N. 4. Diei nuptiarum, 50 annorum connubii, celebratio, conf. Silfwerbröllop.

Gullhwiſwa, F. 1. Primula veris, *plant. alias* Oxlägga.

Gulna, V. N. 1. Flaveſcere. Gulnad, p. p.

Gulſippa, F. 1. Anemone Canunculoides, *plant.*

Gulſjuka, F. 1. conf. Gulſot.

Gulſot, M. Ictерus, *morb.*

Gulockra, F. 1. Ochra lutea vulgaris.

Gumma, F. 1. Mulier ſenex, conf. Kåring.

Gummi, N. 4. Gummi. *Def.* Gummiet.

Gumoder, F. 2. Commater. Teſtis baptismi.

Gump, M. 2. Poſteriora. Clunes.

Gumphöne, N. Phaſianus Gallus, *cauda carens.*

Gumrik, conf. Korn.

Gumſe, M. 2. Vervex, conf. Bagge.

Gunga, F. 1. Oſcillum.

Gunga, V. A. 1. Oſcillo jactare. *Item:* Gunga. *Neutraliter.* Oſcillo jactari. *Aliter*, ex. gr. Marken gungade dår de foro fram, Progredientium motibus quatiebatur campus. *Subſtantivè.* Gungande, Oſcillatio.

Gungning, M. 2. Oſcillatio.

Gunſt, M. 3. Favor, conf. Ynneſt.

Gunſtig, ADJ. Favorabilis. *Adverbialiter.* Gunſtigt, Faventer, conf. Bewågen.

Gunſtling, M. 2. Alicui gratioſiſſimus quis. Ex intimis aliquis, *alius* Favorit.

Guppa, V. N. 1. Surſum & deorſum ferri, ex. gr. Båten guppar i wattnet, Cymba fluctuum impulſu ſurſum & deorſum fertur. *Subſtantivè.* Guppande, Jactatio vel fluctuatio ejusmodi.

Guppning, M. 2. conf. Guppande. *Subſt.*

Gur, M. Guhr. Creta fluida. Metalliſk Gur, Guhr metallicum.

Gurgeldryck, M. 3. *vel* Gargelwatten, N. 4. Potio ad gargarismum.

Gurgla, V. A. 1. Gargarizare. Gutture liquorem concutere. Gurglad, p. p.

Gurgling, M. 2. Gargarizatio.

Gurka, F. 1. Cucumis ſativus.

Gurkmeja, F. Curcuma longa.

Guſon, M. 3. Luſtricus filius.

Guten, p. p. Gutit. *Pf. verb.* Gjuta.

Gyckel, N. 4. Præſtigiæ. Geſticulatio ludicra. *Def.* Gycklet. *Hinc:* Gyckeldocka, Imaguncula comica, *alias* Marionett.

Gyckelſpel, N. 4. *vel* Gyckelwerk, conf. Gyckleri.

Gyckla, V. A. 1. Præſtigiatorem agere. *Subſtantivè.* Gycklande, Præſtigiarum actus.

Gycklare, M. 2. Præſtigiator.

Gyckleri, N. 4. Præſtigiarum quævis. Hiſtrionica.

Gyllen, M. Monetæ genus, *Holland. & Germ. Plur.* Gyllen, *aliis* Gulden.

Gyllende, *Adjectivè.* Aureus, ex. gr. Den gyllende åldren, Ætas aurea. Gyllende tider, Saturnia regna, *poëtic.*

Gyllenådren, F. *Def.* Hemorrhoïs. Blinda gyllenådren, Hemorrhoïdes cæcæ.

Gyllentalet, N. 4. Cyclus lunæ, *Calendariogr.*

Gymnaſium, N. 4. Gymnaſium. *Plur.* Gymnaſier. *Inde* Gymnaſiſt. M. 3. Gymnaſiſta.

Gynna, V. A. 1. Favere. Gynnad, p. p. *Subſtantivè.* Gynnande, Actus, quo alicui quis favet.

Gynnare, M. 2. Fautor.

Gynnarinna, F. 1. Fautrix.

Gyttja, F. 1. Limus, *reperitur ad fontes minerales, vel poſt inundationes remanet*, conf. Dy. Åſja. *Inde. Adject.* Gyttjeacktig, Materiâ huic limo ſimilis. Gyttjeſull, Limo plenus. Gyttjug, Limoſus.

Gyttrad, PART. Coagmentatus. Concretus, *term. metall.*

Gyttring, M. 2. Concretio, *term. metall.*

Gå, V. N. ANOM. Ire. Ambulare. *Pr.* Går. *Ipf.* Gick. *Pf.* Gådt, conf. Stiga, ex. gr. Gå och ſpatſera, Exſpatiatum ire. Han går och gör ingen ting, Otioſus vagatur. Gå ſig, *Recipr.* ex. gr. Gå ſig trött, Eundo laſſari. Gå ſig warm, Ambulatione calere.

Item: Gå, ex. gr. Det går wäl eller illa, Benè vel malè cedit. Uret går, In motu eſt horologium. Pennan går illa, Malè pingit calamus. Gå fort, conf. Fort. Som waran går och gäller, Erout mercis pretium eſt vulgare.

Item: Gå af, Diſcedere, ex. gr. Gå af med ſkammen, Cum probro diſcedere, conf. Afgå. *Aliter*, ex. gr. Repet gick midt af, Funis in medio rumpebatur. Tråden har gådt af, Ruptum eſt filum. Gå an, ex. gr. När leken går an, Dum ludus inchoatur. Det går icke an at göra ſå, Ita facere non convenit. Huru mår du? Quomodo vales? *Reſp.* Det går an, Haud itabenè. Gå bårt, Abire. Gå efter, Ire poſt. *Aliter*, ex. gr. Gå efter något, Ad reportandum quid abire. Man har ingen ting at gå efter, Sequendum nil adeſt. Gå emot, Contra ire. *Aliter*, ex. gr. Gå emot någon, Alicui obviam ire. Gå för, Præire. *Aliter*, ex. gr. Maten går för alt, Victus antè omnia quæritur. Penningen går för tre daler, Nummus valoris eſt trium thalerorum. *Aliter*, ex. gr. När ſkall den ſaken gå för ſig? Quando illa peragenda res erit? Bröllopet gick icke för ſig, Nuptiæ celebratæ non fuere. Gå före, ex. gr. Man wet wäl hwad han går före, Cujus ſit indolis vel conditionis norum eſt. *Aliter*. Gå före, *vide* Föregå. Gå fram, Prodire. Procedere, conf. Fram. Gå i *vel* uti, ex. gr. Gå i kyrkan, Frequentare templum. *Aliter*, ex. gr. Gå i tu, Medio rumpi. Huru mycket går uti ſlaſkan? Quantum capit lagena? Gå in förtroende med någon, Fidei alicujus ſe tradere. Gå ifrån, Diſcedere. *Aliter*, ex. gr. Gå ifrån ſig en ſak, Cauſſam à ſe derivare. Gå illa ifrån en ſak, Infauſto rem ſucceſſu agere.

Item: Gå igen, ex. gr. Dören, fönſtret, går icke igen, Janua, feneſtra, occludi nequit. *Aliter*, ex. gr. Han går igen, Poſt obitum redeuntem ſe ſiſtit. Gå igenom, Ire per. Permeare. *Aliter*, ex. gr. Hans ſak har gådt igenom, Illius feliciter peracta eſt cauſſa. Gå igenom med en ſak, Feliciter ſucceſſu peragere. Gå igenom en bok, Librum perluſtrare. Gå ihop, Congredi. Convenire. *Aliter*, ex. gr. Såret går ihop, Coit vulnus. Det går ihop, Hæc benè cohærent. Gå in, Introire. Ingredi, conf. Ingå. *Aliter*, ex. gr. Jag går icke in i den ſaken, In illam me rem non immitto. Gå med, Unà ire. Han måſte gå med, Sequendum ei fuit. Huſtrun går med barn, Uterum geſtat uxor. Gå miſſe, conf. Miſſe. Gå ned, Deſcendere. Solen går ned, Sol occidit. Gå om, ex. gr. Han gick om honom, Illum præteribat. *Item*: Gåſſu citatiore eum ſuperabat. Alla tider gå om, Temporum viciſſitudine cuncta prætereunt. *Aliter*, ex. gr. Hans anſlag gingo om intet, Conſilia ejus ſubverſa fuere. Gå om med liſt, Dolos meditari. Spelet måſte gå om, Ludus iterum inchoandus. Gå omkring, Circumire. Gå omkull, Subverti. Gå på, Ire in. *Aliter*, ex. gr. Gå på, Citatiori ambulare gradu. Han commenderade dem at gå på, Suos invadere juſſit. Han gick på honam, at han måſte bekänna, Illum urgebat, ut confiteri neceſſum, haberet. Gå löſt på, conf. Löſt. Gå ſönder, conf. Sönder. Gå til, Ire ad. Adire. *Aliter*, ex. gr. Gå til wåga, Gå til werka, conf. Wåga, Werka. Huru mycket kläde går til en klädning? Quantum panni ad veſtem requiritur? *Impersonaliter*, ex gr. Det går ſå til i krig, Ita res in bello geruntur. Huru gick det til? Quomodo res gerebatur? conf. Tilgå. Gå undan, Se ſubducere. *Aliter*, ex. gr. Gå undan en något, Rem alicui ſubdolè præveniendo ſurripere. Gå under, Subire, conf. Undergå. *Aliter*, ex. gr. Han måſte på det ſättet gå under, Iſto ei intereundum modo.

Item: Gå up, Aſcendere, conf. Upgå. Solen går up, Sol oritur. *Aliter*. Gå up, Aperiri à ſeipſo, ex. gr. Låſet har gådt up, Sera recluſa eſt. *Aliter*. Såret går up, Vulnus recrudeſcit. Gå up emot, Par eſſe: Exæquare. Gå ur, ex. gr. Gå ur ſkick, *vel* Gå ur lag, Ordine vel ſtatu decedere. Gå ur wägen, conf. Wäg. Gå ut, Exire. *Aliter*, ex. gr. Den ſlägten har gådt ut, E ſtirpe illa nemo ſuperſtes.

Trå-

Trädet, plantan, går ut, Arbor, planta, emoritur. *Aliter*, ex. gr. Han går aldrig ut med den saken, Rem numquam ad finem perducet Hans tal gick ut på at försvara det, Oratio ejus ad id defendendum spectabat. Gå åt, ex. gr. Gå åt staden, Urbem adire. *Aliter*, ex. gr. Hwad går åt dig? Quid tibi est? Han gick illa åt honom, Malè eum tractabat. Satan går åt norr, Platea boream versus ducit. *Aliter*, ex. gr. All maten gick åt, Cibus consumebatur omnis. Penningarne hafwa gådt åt, In sumtus erogatum est argentum. Gå öfwer, Transire. *Aliter*, ex. gr. När hostan gick öfwer, Cum tussis cessaret, conf. Öfwergå.

Gående, P. A. *verb.* Gå. *Substantivè.* Gående, ex. gr. I et gående, Continua ambulatione, id est, nulla intermissa quiete. Jag for med hästen i gående, Equo vehebar lentis gradibus, id est, non citato gradu seu cursu.

Gåfwa, F. 1. Datum. Donum, conf. Skänk, ex. gr. Bestickas af gåfwor, Donis corrumpi. Han har wackra gåfwor, Dotibus ingenii eximiis præditus est.

Gåfwe, Gåfwo, *vide* Gofwe, &c.

Gång, M. 3. Itus. Gressus, rx. gr. Han går sin jämna gång, Æquali procedit gradu. Han har sina gånger, Quò fert animus, ambulat. Uret har ojämn gång, Inæquali horologium motu agitur. *Aliter*. I gång, ex. gr. Bringa någon sak i gång, Rem inchoandam curare. Fabriken är i full gång, Successu viget fabrica. Til gångs, ex. gr. Bringa något til gångs, In motum vel in progressum quid agere. *Aliter*, ex. gr. Hon har en wacker gång, Gressu aptè decoreque se gerit. Skona hafwa god gång, Gressibus non urgent calcei.

Item: Gång, Meatus. Via, ex. gr. Där är en mörk gång, innan man kommer til dören, Meatus ibi est obscurus, antequam ad fores pervenitur. Gånger i menniskans kropp, Meatus in corpore humano. Gånger i en trägård, Stratæ in horto ambulationis viæ. Gånger i Kyrkan, In templo passim inter subsellia meatus. Solens gång, Cursus solis.

Gång, M. Vice. *Def.* Gången. *Plur.* Gångor, Vices. Vicibus, ex. gr. En gång, Una vice. Semel. Förra, andra, &c. gången, Prima, secunda, &c. vice. Hwar gång jag ser honom, Quotiescunque illum video. Den gången, Illa vice. Tunc. Någon gång, Quadam vice. Aliquandò. Flera gångor, Iteratis vicibus. Pluries. Två gångor två, fyra, Bis duo, quatuor. Samma gång, Eadem vice. På en gång, Simul.

Item: En gång, *Adverbialiter*, ex. gr. Han får wäl en gång ångra det, Illum aliquandò ejus pœnitebit. Icke en gång, Nequidem, ex. gr. Han tål icke en gång, at man ser på honom, Ne aspici quidem patitur.

Gånga, V. N. *v. jur.* Dr. ex. gr. Ed gånga, Juramentum præstare. Gånge som därom utskiljes, Procedatur ut de eo præscriptum est. *Aliter*, ex. gr. Gånge som GUD will, Ut voluerit DEus fiat. Gånganде, conf. Gående.

Gångare, M. 2. Equus gradarius. Tolutarius. *alias* Paßgångare, conf. Trafware.

Gångbar, ADJ. Usitatus. Vulgaris, ex. gr. Gångbart mynt, Moneta cujus in emtione venditione usus, conf. Gångsen. Gångbart bruk, pris, Usus, pretium, vulgare. *Aliter*. En gångbar sjukdom, Morbus epidemicus.

Gångbarhet, F. 3. Qualitas ex eo, quod usu receptum seu vulgare est.

Gångedag, M. 2. Dies in hebdomade festi ascensionis Christi. Gånge-wecka, Ipsa illa hebdomas. Gångedagar, Ambarvalia. Dies processionum, *antiq.*

Gången, P. P. Qui ivit. *Def.* & *Plur.* Gångne, *verb.* Gå. *Aliter*. Gången. *Def.* conf. Gång.

Gångjärn, N. 4. Ferramenta, quibus fores in cardinibus vertuntur. *Ita vocantur etjam ea, quibus opercula thecarum, ciſtarum, & ejusmodi aguntur.*

Gångkläder, *Plur.* Vestimenta corporis, *exceptis ſcil. capitis, crurum, &c. oppon.* Linkläder.

Gångklämma, F. 1. Ginglymus.
Gångstig, M. 2. Semita arctior, conf. Gångwåg.
Gångstol, M. 2. Serperastrum. Sella, cujus ope infantes pedibus incedere discunt.
Gångwåg, M. 2. Semita latior, conf. Gångstig.
Går, *Adverbialiter*. I går, Heri. I går aftons, Heri vespere. *Aliter*. Går, *vide* Gorr.
Gåra, V. A. 1. *Dr.* Gåra koppar, Cuprum crudæ igne purgare. Gårad, p. p.
Gård, M. 2. Aula subdialis. Villa. Area ædificiis circumdata, ex. gr. Inne på gården, Intus in area. Ute på gården, Foras in area. Utom gårds, Foris. Det är icke nästgårds wåg, Haud iter in vicinium est. *Compos.* Bakgård. Hönsgård, *suis locis.*
Item: Gård, Prædiolum, conf. Gods, ex. gr. Han är på sin gård, In prædiolo nunc versatur. Han får sådant ifrån sina gårdar, Talia ex prædiolis ei adferuntur.
Gårdagen, M. *Def.* Hesternus dies.
Gårdsfogde, M. 2. Prætor prædii. Villicus.
Gårdsfolk, N. 4. Homines è famulitio.
Gårdsrum, N. 4. Spatium areæ, conf. Gård.
Gårdstomt, M. 3. Area villæ, conf. Gård. Tomt.
Gårdward, M. 2. Custos villæ, conf. Gård.
Gårkoppar, M. Æs purum. Cuprum eductile, conf. Råkoppar.
Gårkök, N. 4. Popina. Domus ubi cibaria cocta venduntur.
Gårma, V. N. 1. Fumum copiosius emittere.
Gårmakeri, N. 4. Æs crudum igne purgandi opus.
Gåror, conf. Safringar.
Gårtall, F. 2. Pinus silvestris, pinguedine in opus tignarium inepta.
Gårtjuf, M. 2. Jumentorum fur. Abactor.
Gås, F. ANOM. Anser. (Anas.) *Plur.* Gåss. Siberisk gås, Anas cygnoïdes, *alias* Turkisk gås, *Compos.* Gåsdun, Pluma anserina. Gåsfjäder, Penna anserina. Gåsfett, *vel* Gåsister, Pingue anseris. Gåshalfwa, Pars dimidia anseris infumati. Gåskrås, Anserum viscera in escam præparata. Gåsunge, Pullus anserinus, conf. *simpl.*
Gåskarl, M. 2. Anser, *mas.*
Gåße, M. 2. Puer. *Compos.* Gåßebarn, Infans masculus. Gåßelek, Ludus puerilis, conf. *simpl.* conf. Pilt.
Gåsört, F. 3. Anserina, *plant.*
Gåta, F. 1. Ænigma.
Gäck, M. 2. Morio. Histrio, conf. Narr, ex. gr. De hade honom som en gäck för sig, Illum ut histrionem habuere. Göra gäck af någon, Aliquem irridere.
Item: Gäck, Quem quis facilè deludere potest. *Gall.* Dupe. *Inde Dr.* Spela gäck med någon, Aliquem ludificari.
Gäcka, V. A. 1. Ludibrio habere. Gäckad, p. p. Gäckas. *Passivum.* Gäckas. *Deponentialiter*, ex. gr. Man bör intet gäckas med gammalt folk, Seniores ludibrio habere non decet, conf. Narras. Spea.
Gäckeri, N. 4. Ludibrium, ex. gr. På gäckeri, Per ludibrium, conf. Spe.
Gädda, F. 1. Lucius. (Esox,) *pisc.*
Gäddrag, N. 4. Instrumentum piscatorium, ad captandos lucios.
Gäddsnipa, F. 1. Luciolus. Esox minor.
Gäf, ADJ. Vulgaris, conf. Gängse, ex. gr. Gäft ordspråk, Proverbium vulgare.
Gäl, *vide* Gel.
Gäld, M. Æs alienum, ex. gr. Fördjupa sig i gäld, Ære alieno se obruere. Så stor är min gäld, Tanto sum ære alieno obstrictus, conf. Skuld. *Aliter.* Gäld, *vide* Gäll, conf. Gälld, p. p. *verb.* Gälla.
Gälda, V. A. 2. *Ir.* Luere, *v. jur. Pr.* Gälder. *Ipf.* Gälde. *Pf.* Guldit, ex. gr. Gälda skadan, Damnum pretio resarcire. Gulden, p. p.
Gäldbunden, PART. Ære alieno obstrictus. *Def. & Plur.* Gäldbundne.
Gäldenär, M. 3. Debitor.
Gäldskyldig, ADJ. Obæratus.
Gäll, N. 4. Parœcia, *alias* Prästgäll, conf. Socken.
Gäll, ADJ. Sonorus. Sono penetrans, ex. gr. Gällt målföre, Vocis sonus acutior.
Gälla, V. N. 4. Pretii esse. Valere. *Pr.* Gäller. *Ipf.* Gallt *vel* gällde. *Pf.* Gullit, ex. gr. Hwad

Hwad gällde då en tunna ſpannmål? Quanti tum frumenti tonna vendebatur? Riksdalern har gullit 108 mark, Pretium thaleri imperialis ad 108 marcas usque exſurgit. Gällande, P. A.

Item: Gälla, ex. gr. Nu gäller det dig, Nunc ad te ventum eſt. Om det gällde hans lif, Si vel de vita ejus ageretur. Han är färdig når det gäller, Dum neceſſitas fert, paratus eſt. Man ſkall ſtödja under där det mäſt gäller på, Fulciendum ubi pondus maximè urget. Du förſwarar icke hans ſak, hwad gäller om det wore din, Cauſſam illius non defendis, quid ſi tua eſſet.

Gälla, v. A. 2. Caſtrare. Gälld, p. p. conf. Snöpa.

Gälla, v. N. 2. Sonum acutum, quaſi tinnientem, edere, ex. gr. Ljudet af trumpeten gäller i öronen, Tinniens tubæ ſonus auribus excipitur. Han ſkrek ſå det gällde i bergen, Vociferatus eſt adeò, ut ſonitu montes tinnirent. En gällande röſt, Vox acutior quaſi tinniens.

Gällgjutare, M. 2. Fuſor rerum metallicarum, *in uſum vel ornatum.*

Gällgumſe, M. 2. Vervex, *alias* Gumſe, conf. Bagge.

Gälling, M. 2. Caſtratus, *de animalibus*, conf. Snöping.

Gälljudad, ADJ. Cui ſonus acutus & quaſi tinniens.

Gällning, M. 2. Caſtratio.

Gånglig, ADJ. Procerus & gracilior. Cui corporis firmitas proceritati non reſpondet.

Gångor, *Plur.* Meatus ſpirales cochleæ.

Gångſen, ADJ. Vulgaris uſus. *Def. & Plur.* Gångſne, ex. gr. En gångſen ſed, Mos uſu receptus. Et gångſet mynt, Moneta vulgaris. Penningar, den tiden gångſne, Nummi tunc temporis uſu vulgares, conf. Gångbar.

Gård, M. 3. Tributum, rebus ipſis præſtandum.

Gårda, V. A. 1. Sepire, ex. gr. Gårda omkring ſin åker, Agrum circumſepire. Gårdad, p. p.

Gårde, N. 4. Ager, *in culturam diviſus & ſeparatim ſeptus*, conf. Åker, ex. gr. Han är ute på gårdet, Jam in agro eſt. Det ena gårdet är i ſäde, det andra i träde, Agrorum alter ſatus eſt, alter novalis. *Compoſ.* Räggårde, Trädesgårde, &c. conf. *ſimpl.*

Gårdegård, M. 2. Sepes ex perticis, *quali circumdantur agri, prata*, &c. conf. Plank. *Compoſ.* Gårdsgårds ſtör, Sudes, qua ſepes fulcitur, conf. *ſimpl.*

Gårdſle, N. 4. *Collectivum.* Longurii, quibus ſepes exſtruitur. *Def.* Gårdſlet. Gårdſleſtång, Pertica longa ſepimenti.

Gårna, Gårning, *vide* Gerna, &c.

Gåſa, *vide* Jåſa.

Gåſpa, V. N. 1. Oſcitare.

Gåſpning, M. 2. Oſcitatio.

Gäſt, M. 3. Hoſpes. Conviva, ex. gr. Bjuda en til gäſt, Convivam invitare. *Compoſ.* Gäſtkammare, Hoſpitale cubiculum. *Aliter.* Gäſt, *vide* Jäſt.

Gäſta, V. N. 1. Hoſpitari. Hoſpitio uti, ex. gr. Hwar gäſtar han i ſtaden? Ubinam in urbe hoſpitatur. *Aliter*, ex. gr. De gäſtade honom i går, Heri apud eum convivabantur.

Gäſtabud, *alias* Gäſtbud, N. 4. Convivium. Epulum.

Gäſtbuden, PART. In convivium vocatus. *Def. & Plur.* Gäſtbudne.

Gäſtfri, ADJ. Hoſpitalis.

Gäſtfrihet, F. 3. Hoſpitalitas

Gäſtgifware, M. 2. Parochus. Hoſpes diverſorii, *in via publica, qui & equos conductitios parare tenetur.*

Gäſtgifwaregård, M. 2. Diverſorium, *in viis publicis, ubi & equorum conductitiorum mutatio fit.*

Gäſtgifweri, N. 4. Inſtitutio diverſorii habendi in viis publicis, conf. Gäſtgifwaregård.

Gäſtning, M. 2. Actus quo hoſpes vel conviva quis adeſt.

Gätte, *vide* Jätte.

Göda, V. A. 2. Saginare. Pinguefacere, *de animantibus.* Gödd, p. p.

Item: Göda, Stercorare. *Subſtantivè.* Gödande, Saginatio, *vel* Stercoratio. Göda ſig, *Recipr.* Cibo habitiorem ſe reddere immodico.

Göde-

Gödsbeskap, M. 3. Pecudes saginatæ. Actilia pecora.

Gödkalf, M. 2. Vitulus saginatus.

Gödning, M. 2. Saginatio vel Stercoratio. *Aliter.* Gödning, *perperam pro.* Gödsel.

Gödsel, M. Fimus. Lætamen. *Def.* Gödslen, conf. Gödning. *Compos.* Gödselhög, Sterquilinium, conf. *simpl.*

Gödstia, F. 1. Saginarium.

Göjemånad, M. Februarius mensis.

Gök, M. 2. Cuculus canorus, *alias* Gucku.

Göktita, F. 1. Jynx Torquilla, *avis.*

Göl, M. 2. Fovea profunda sub aquis, *vel* Fovea profundior in terra, aquis repleta, conf. Pöl.

Göma, F. 1. Conditorium, ex. gr. Det ligger i sin göma, In suo jacet conditorio. Hafwa något i sina gömor, Quicquam reconditum habere.

Göma, V. A. 2. Condere. Recondere. Gömd, p. p. Göma sig, *Recipr.* Sese abscondere. Göma bårt, E medio abscondere. Göma undan, Subductum quid condere. Göma hos sig, Apud se recondere. Göma i sitt hjerta, Cordi mandare.

Gömsle, N. 4. Latebra.

Gömställe, N. 4. Recondendi locus.

Göpen, M. 2. Concava manus, ex. gr. Ösa med fulla göpnar, Concavis haurire manibus. En göpen, Quantum capit manus concava

Göpna, V. N. 1. Manu concava capere vel haurire.

Gör, *Pr. Indic. Item: Imperat. verb.* Göra.

Göra, V. A. 2. Facere. Agere. *Pr.* Gör-er. *Constr.* Gör, *quod usitatius. Ipf.* Gjorde. *Pf.* Gjort. Gjord, p. p. Gjordt, N. ex. gr. Hwad gör du? Quid facis? Hwad du gör? Quicquid feceris. Hafwa mycket at göra, Multis occuperi. Detta sätter mig nog at göra, Hoc mihi maximè negotium facessit. Må göra! Fiat! Låta göra något, Quicquam faciendum vel fabricandum curare. Göra lika mycket, conf. Lika. Görande, P. A. *Substantivè*, ex. gr. Görande och låtande, Agenda & omittenda. Hwad är til görandes? Quid faciendum? Göra sig, *Recipr.* Se *vel* Sibi facere. Se *vel* Sibi reddere. *Exempla obvia obvia à seipsis intelliguntur. Aliter.* Göra sig, *absolutè positum*, ex. gr. Medan blandningen af dessa saker får göra sig, Dum harum commixtio rerum perficiatur. *Aliter.* Göra sig penningar, Pecuniam acquirere. Æruscare. Göra sig af med något, Rem rejicere vel missam facere. Göra sig til skälm, Nebulonis notam incurrere. Aliquem fallere. *Absolutè.* Göra sig til, Affectatum se præbere.

Item: Göra af, Facere ex. *Aliter.* Göra af en sak, conf. Afgöra. *Aliter*, ex. gr. Göra buller af sig, Tumultosè agere. Göra wåsende af sig, conf. Wåsende. Göra af med sig eller med en annan, Se ipsum, *vel* alium interficere. Hwart skall jag göra af boken? Quò librum reponam? Göra efter, Imitando quid facere. Göra emot, ex. gr. Göra någon emot, Aliquem offendere. Göra en något emot, Adversus aliquem delinquere. Göra ifrån sig, ex. gr. Jag skall komma så snart jag hunnit göra ifrån mig, Quamprimum in me suscepta perfecerim, veniam. Göra ifrån sig sina sysslor, Res agendas ad finem perducere. *Aliter.* Göra ifrån sig, Alvum exonerare Göra med, ex. gr. Göra med sina händer, Manibus facere. Hafwa ingen ting at göra med, Rerum inopia laborare. *Aliter*, ex. gr. Jag gör intet med den saken, Ista re uti non possum. Hwad skall han göra med den boken? Quid ei cum isto libro? Jag hade mycket at göra med honom, innan han wille rätta sig, Multum is mihi negotii facessebat, antequam se corrigere vellet. Han är en elak karl, at hafwa at göra med, Malus est, quocum quis agat. Göra om, Reficere. Iterare, ex. gr. Låset war så illa gjordt, at han måste göra om det, Sera, ineptè fabricata, ei reficienda fuit. Gör om det ännu en gång, Hoc iteres *vel* Factum repete. Göra om intet, Ad nihilum quasi redigere. Subvertere.

Item: Göra til, ex. gr. Det gör ingen ting til saken, Nihil ad rem facit. Gör mig det til wiljes, Voti me in hoc compotem facias quæso. Göra undan, ex. gr.

Jag

Jag ſkall göra undan ett, innan ett annat påkommer, Unum mihi perficiendum, antequam ſuperveniat aliud. Så är det åtminſtone undangjordt, Id ita peractum prius eſt, quam aliud urgeat. Göra up, ex. gr. Göra up eld, Ignem accendere. Göra up pennan, Pennam ſcriptoriam formare. Göra ut, conf. Utgöra. Göra åt, Effectum accelerare vel augere, ex. gr. Det gjorde åt, at ſtreket blef tilbundet, Effecit nonnihil, dum funis adſtringebatur. Det gör åt, om man tillägger den tyngden, Isto addito: pondus nonnihil augetur.

Göran, Georgius, *nomen viri.*

Görare, M. 2. Actor. Qui quid facit, *v. ec.*

Gördel, M. 2. Cingulum. *Def.* Gördlen. *Plur.* Gördlar, conf. Bälte. Gjord.

Gördelmakare, M. 2. Faber rerum metallicarum, *uti ſunt, fibularum, globularum veſtium, & ejusmodi.*

Göremål, N. 4. Faciendum quodvis. Negotium.

Görlig, ADJ. Poſſibilis, *alias* Möjelig. Görligen, *Adv.* Quoa Fieri poteſt.

Görlighet, F. 3. Poſſibilitas, conf. Möjelighet.

Görning, M. 2. Actus, quo quid efficitur, ex. gr. Det är nu i görningen, Res jam agitur.

Gös, M. 2. Lucioperca. (Perca,) *piſc. Aliter*, ex. gr. En gös af malm, Metalli fuſi, maſſa.

Item: Gös, Apluſtre in roſtro proræ.

Göt, *Ipf. verb.* Gjuta.

Götha, *vel* Göthaland, *vel* Götha rike, N. Gothia.

Göthe, M. Gothus. *Plur.* Göther. Göthes Konung, conf. Konung.

Göthiſk, ADJ. Gothicus.

Göthiſka, F. 1. Lingua Gothica, ex. gr. Öfwerſatt ifrån Göthiſkan, E lingua Gothica translatus.

Göthland, *in compoſitis.* Öſtergöthland, &c. conf.

H.

H, Denne bokſtafwen har blifwit ſatt fram för W uti wiſſa ord, ſom nu igenom bruket blifwit förkaſtadt: och böra ſådana ord under Lit. W igenfinnas; til exempel: Hwalp, ſe Walp. Hwälfwa, Volvere, ſe Wälfwa. Hwimla, ſe Wimla, &c. Litera hæc quibusdam in vocibus W præfixa, uſu jam rejecta eſt: quapropter iſta vocabula ſub Lit. W invenienda, ex. gr. Hwalp, *vide* Walp. Hwälfwa, Volvere, *vide* Wälfwa. Hwimla, *vide* Wimla, &c.

Ha, *pro* Hafwa, *poëticè*, 3 perſ. Præſ. Indic. *Infinitivè perperam adhibetur.*

Hack, N. 4. Ictus diſſectionis, quæ tundendo perficitur.

Hacka, F. 1. Rutrum. Ferramentum, cujus uſus in fodinis, hortis, conf. Harka.

Item: Hacka, Vilioris notæ chartula in ludo.

Hacka, V. A. 1. Diſſecare. Hackad, p. p. conf. Harka. *Aliter*, ex. gr. Hacka en qwarnſten, Cædendo molarem lapidem formare, *vel* reficere. *Proverbialiter.* Det är hwarken hackadt eller malet, Nec diſſectum, nec molitum eſt, *de eo, quod verbis male concinnatum eſt.* Foglar hacka med näbben, Roſtro aves feriunt vel captant. *Deponentialiter*, ex. gr. Foglar hackas, Roſtris inter ſe aves pugnant. Hacka på något, In fruſtula quid concidere. *Proverbialiter*, ex. gr. Hacka på någon, Crebris aliquem verbis reprehendere. Hacka når man talar, Lingua crebrius titubare.

Hackbräde, N. 4. Inſtrumenti muſici genus, in quo bacillis luditur.

Hackelſe, N. 4. Minutim diſſectæ in eſcam ſtipulæ.

Hackho, F. 2. Vas, in quo tundendo perficitur diſſectio.

Hackkorf, M. 2. Farcimen ex diſſectis carnibus. *Plur.* Hackkorfwar.

Hackmat, M. Diſſectus ex viſceribus pecudum cibus.

Hackning, M. 2. Diſſectio vi ſeu tundendo facta.

Hackſpik, M. 2. Picus major, *avis.*

Hade, *Ipf. verb.* Hafwa.

Haf, N. 4. Mare. *Def.* Hafwet. *Def. Plur.* Hafwen, ex. gr. Gå til hafs, In mare excurrere. Åt hafskanten *vel* åt hafssidan, Mare versus. *Compos.* Hafsbotten, Fundus maris. Hafstrand, Litus maris. Hafswåg, Fluctus maris. Hafswatten, Aqua marina, conf. Sjöwatten. Hafswik, Sinus maris, conf. *simpl. Composita nonnulla alia suis locis.*

Haf, *Imperat. verb.* Hafwa.

Hafre, M. Avena. *Compos.* Hafregryn, Avenæ molitæ grana. Hafresoppa, Jusculum avenaceum. Hwithafre. Swarthafre, *suis locis.*

Hafs, N. 4. Negligens & præceps agendi vel se gerendi modus.

Hafsa, V. N. 1. Negligenter & præcipitanter agere vel se gerere.

Hafsalt, N. 4. Sal marinum.

Hafsbandet, N. *Def.* Locus, ubi mare apertum incipit.

Hafsfru, F. Nympha marina.

Hafsig, ADJ. In agendo vel sese gerendo negligens & præceps.

Hafsighet, F. 3. In actionibus negligentia præceps.

Hafsnål, F. Syngnathus. Ophidion, *pisc.*

Hafstjäder, M. 2. Pelecanus. Carbo, *avis.*

Hafswin, N. 4. Delphinus.

Haft, *Pf. verb.* Hafwa.

Hafwa, *Verbum auxiliare*, conf. *Grammat.*

Hafwa, V. A. ANOM. Habere. *Pr.* Hafwer, *per crasin*, Har. *Ipf.* Hade. *Pf.* Haft, ex. gr. Han wisade alt hwad han hade, Cuncta quæ ei erant, monstrabat. Han har litet af sig sjelf, Bonorum ei est aliquantulum, *scit. non aliunde.* Hafwa ondt, conf. Ond. Hafwa at säga, conf. Säga. Haf tack, Gratias ago. Hafwa på sig något, Impositum quid habere. *Proverbialiter.* Det har intet på sig, Nihil interest. Hafwa sönder, Aliquid rumpere vel discernere. Hafwande, P. A. Habens. *Item* Adjectivè. Hafwande, Prægnans, *de mulieribus.* Hafwande tilstånd, Status graviditatis. Hafwa sig, *Recipr.* ex. gr. Man får se huru det will hafwa sig, Quomodo id agatur, videndum. De hade sig rätt illa, Valdè lamentati sunt. Hafwa för, ex. gr. Hwad har du för dig? Quid egis? Hafwa för händer, conf. Hand. Hafwa fram, conf. Framhafwa. *Aliter*, ex. gr. Han will hafwa sitt fram, Propositis inhæret. Hafwa före, conf. Förehafwa. Hafwa ut, Expellere. Hafwa bårt, Abigere. *Aliter*, ex. gr. Har du haft bårt boken? Librumne amisisti?

Hafwandskap, N. 4. Graviditas, *mulierum.* Hafwandskaps tiden, Tempus graviditatis.

Hafweri, *vide* Aweri.

Haförn, M. 2. Falco Albicilla, *avis.*

Hage, M. 2. Locus pascuus circumseptus, conf. Betesmark.

Hagel, N. 4. Grando. *Def.* Haglet. *Item*: Hagel, *collectivè.* Granula plumbea quibus onerantur bombardæ, conf. Hagelkorn.

Hagelbössa, F. 1. Sclopetum ad granula plumbea, conf. Lodbössa.

Hagelkorn, N. 4. Grandinis granulum, conf. Hagelsten. *Item*: Hagelkorn, Granulum plumbeum, *pro bombardis*, *alias*, et hagel.

Hagelskur, M. 2. Grandinis imber, conf. Hagelswärm.

Hagelsten, M. 2. Grandinis globulus, *major*, conf. Hagelkorn.

Hagelswärm, M. 2. Globulorum imber è bombarda explosus.

Hagla, V. N. 1. *Imperf.* Grandinare. *Dr.* Det haglar, Grando cadit. *Substantivè.* Haglande, Actus, quo grandinat.

Hagtorn, M. Cratægus Oxyocantha.

Haj, *Adjectivè.* *Dr.* Blifwa haj, Attonitus fieri. Terrore percelli.

Haj, M. 2. Squalus Acanthus, *amphib.*

Haka, F. 1. Mentum, conf. Hake.

Haka, V. A. 1. Unco figere vel suspendere. Hakad, p. p. Haka af, Ex unco solvere vel demittere. Haka emot, Unco quasi retineri. Haka fast, Unco fixum reddere. *Aliter*, ex. gr. Han hakade fast, Unco quasi hærens detinebatur. Haka uti, Unco arripere. Haka på, In uncum mittere, conf. Häckta.

Hake, M. 2. Uncus, conf. Haka. *Subst.* conf. Haspe, ex. gr. Lägg haken på dören, Unco januam occlude. Lyfta dören af hakarne, E cardinibus januam demittere, conf.

Dör-

Dörhake. Hakar til kläder, Vestium constringendarum unci. *Inde.* Hakring, Uncis ad vestes orbiculus.

Hal, ADJ. Lubricus, *per parag.* Haler, conf. Slipprig, ex. gr. Hal som en ål, Instar anguillæ lubricus. På hala isen, In lubrico glaciei. *Proverbialiter.* Sätta en på det hala, In lubrico quem collocare, i. e. periculo exponere. *Aliter*, ex. gr. En hal tunga, Lingua dolosè blandiens.

Hala, V. N. 1. Trahere. Ducere, *term. naut. de funibus. Inde.* Hala ut på tiden, Procrastinare.

Half, *Adjectivè.* Dimidius. *Def. & Plur.* Halfwe, ex. gr. En half timme, Dimidium horæ. På halfwa wägen, Medio viæ *vel* itineris. Til halfs, In dimidium. Semi. *Proverbialiter.* Det är hwarken halft eller helt, Nec dimidium est, nec integrum, i. e. non perfectum. Halfannan, Sesqui. Unus & dimidius. N. Halfannat, Halftredje, Duo & dimidius. Halffierde, Tres & dimidius. Halffemte, Quatuor & dimidius. *Et sic porrò.*

Halfbotten bräder, conf. Bräde.

Halfbroder, M. 3. Frater unilateralis. *Plur.* Halfbröder, conf. Halfsyskon.

Halfbränd, PART. Semiustus.

Halfcirkel, M. 2. Semicirculus. *Def.* Halfcirkeln.

Halfdel, M. 2. Pars dimidia.

Halfdöd, PART. Semimortuus.

Halfdör, F. 2. Janua altitudinis in dimidium.

Halffärdig, ADJ. Semiperfectus.

Halffull, ADJ. Semiplenus.

Halfgjord, PART. Semifactus.

Halfhandske, M. 2. Chirotheca ex pelle, in dimidium manus porrecta, conf. Mudd.

Halfklädd, PART. Semivestitus.

Halfkokad, PART. Semicoctus.

Halflärd, ADJ. Semidoctus.

Halfliden, PART. In dimidium præteritus, *de tempore.*

Halfmetall, M. 3. *Plur.* Halfmetaller, Semimetalla.

Halfmåne, M. 2. Semiluna.

Halfmått, ADJ. Semisatur.

Halfnaken, ADJ. Seminudus.

Halfnött, PART. Semitritus.

Halfpart, M. *vide* Halfdel.

Halfqwåden, *Proverbialiter.* Förstå halfqwåden wisa, Ex dictis, quæ reticentur, percipere.

Halfrifwen, PART. Semiraſus.

Halfsiden, N. Sericum textum laneo immistum.

Halfslägt, *Adjectivè.* Cognationis unilateralis, conf. Helslägt.

Halfspan, M. Dimidium modii. (Span.) Quarta pars tonnæ. (Tunna.)

Halfstop, N. 4. Modiolus. Pars quarta canthari. (Kanna,) conf. Stop.

Halfstöfwel, M. 2. Ocrea in dimidium cruris porrecta. *Plur.* Halfstöflar.

Halfsyskon, *Plur.* Unilaterales. Conjugum alterius ex anteriori matrimonio liberi, conf. Styfsyskon.

Halfsyster, F. 2. Soror unilateralis, conf. Halfsyskon.

Halfstäckt, PART. Semitectus.

Halftunna, F. 1. Modius. Tonna dimidia.

Halfwa, F. 1. Pars dimidia. *Dr. de fectis vel disruptis, sic ex. gr.* Gåshalfwa, conf.

Halfwera, V. A. 1. In binas partes dividere. Halfwerad, P. P.

Halfwering, M. 2. In binas partes divisio.

Halfwuxen, PART. In adultam ætatem nondum provectus.

Halfwägs, *Adverbialiter.* Dimidium viæ vel itineris.

Halfärm, M. 2. Manica lintea, à manu in dimidium brachii porrecta.

Halfö, F. 2. Peninsula. *Def.* Halfön.

Halföpen, ADJ. Semiapertus.

Halföre, M. 2. Semidenarius, *nummulus cupreus*, conf. Öre.

Halka, V. N. 1. In lubrico falli vestigio, conf. Skrilla.

Halke, M. 2. Lubricitas. Lubricum, *in quo quis vacillat*, conf. Slipprighet.

Hall, M. 2. Curia rei fabrilis. Institutio ad probanda & signanda opera fabrilia. *Inde.* Hallstämpel, Nota *vel* signum mercibus impositum.

Halla, v. a. 1. *Dr.* Halla fabriks waror, Merces in curia probare & signare. Hallad, p. p. conf. Hall.

Hallrätt, m. 3. Judicium seu Forum cauſſarum ad Fabricas pertinentium.

Hallstämpel, m. 2. conf. Hall.

Halm, m. Culmus. Stamina ſegetis collectivè, ex. gr. Ligga på halmen, In culmo cubare. *Compoſ.* Halmboß, Stipularum minutiæ. Farrago. Halmkärfwe, Faſcis culmi. Halmlider, Receptaculum ſtructile pro culmo. Halmpipa, Fiſtula culmi. Halmſtack, Meta vel ſtrues grandior culmi. Halmſtrå, Stipula ſegetis. Halmtak, Culmen. Halmtapp, Manipulus culmi, conf. *ſimpl.*

Halp, *Ipf. verb.* Hjelpa.

Hals, m. 2. Gollum, ex. gr. Fatta en om halſen, Collum alicui complecti. Bryta halſen af ſig, Collum ſibi frangere. *Item*: Hals på en flaſka och dylikt, Collum lagenæ & ejusmodi. *Aliter*, ex. gr. Hafwa ondt i halſen, Angina ſeu malo faucium laborare. Skrika med full hals, Pleno ore vociferari. *Locut. proverb.* Hals öfwer hufwud, In præceps. Få något på halſen, Aliquo præter opinionem negotio premi. Det gäller hans hals, De vita ejus agitur.

Halſa, v. A. 1. Collum complecti. *Deponentialiter.* Halſas, Collum invicem amplecti.

Halsband, n. 4. Collare. Monile. Hundhalsband, Millus.

Halsbränna, f. 1. Soda, *morb.*

Halsbrytande, part. *Dr.* ex. gr. Halsbrytande arbete, Opus maximè periculoſum.

Halsböld, m. 3. Struma.

Halsduk, m. 2. Focale. Amictorium colli.

Halsflux, m. 3. Angina.

Halsgrop, f. 2. Nucha.

Halshugga, v. a. 4. Decollare. *Cf.* Hugga. Halshuggen. *Def. & Plur.* Halshuggne, p. p.

Halshuggning, m. 2. Decollatio.

Halsjärn, n. 4. Ferreum collare, *in ſupplicium.*

Halskedja, f. 1. Torques.

Halsknäck, m. Luxatio cervicis.

Halsknöl, m. 2. Pomum Adami, *anatom.*

Halsknota, f. 1. Vertebra colli.

Halsqwarn, m. 2. Replicatum, ad collum veſti aſſutum.

Halsſak, f. 3. Crimen capitale.

Halsſjuka, f. 1. Malum quodvis faucium, conf. Halsflux.

Halsſtarrig, adj. Pervicax. *Adverbialiter.* Halsſtarrigt, Pervicaciter.

Halsſtarrighet, f. 3. Pervicacia.

Halſter, n. 4. Craticula, *in qua quid frigitur. Def.* Halſtret.

Halstyf, adj. conf. Halsſtarrig.

Halstäppa, f. 1. Aglutitio, *morb.*

Halt, adj. *per perag.* Halter, Claudus. n. Halt, conf. Låghalt.

Halt, m. Valor. *Gall.* Aloi, ex. gr. Mynt af god halt, Juſtæ conſtaturæ moneta, *infra.*

Item: Halt, *Gall.* Alte, ex. gr. Göra halt, Subſiſtere. *Aliter.* Halt, *rectius* Håll. *Imperat. verb.* Hålla. *Item*: Halt, n. *Adj.* Hal.

Halta, v. n. 1. Claudicare. *Subſtantivè.* Haltande, Claudicatio.

Haltig, adj. Sibi nativum vel ſibi immiſtum habens, ex. gr. Järnhaltiga jordarter, Terræ martiales. Mindrehaltigt mynt, Moneta conflationis partibus deficiens.

Hamla, v. n. 1. Manibus prætentare, conf. Famla. Fepla.

Hammare, m. 2. Malleus. *Plur.* Hamrar. Hammaren i örat, Malleus auris. Hammarſlag, Ictus mallei.

Item: Hammare, Tudes in officina ferraria, ex. gr. Han har två hamrar och en härd, Duobus in officina malleis ei ferrum cuditur, illisque unicus focus, conf. Slägga.

Hammarſkatt, m. Tributum pro quavis libra ferri cuſi pendendum.

Hammarſlagg, m. Metallorum cuſorum ſquamæ.

Hammarſmed, m. 3. In officina ferraria faber.

Hamn, m. 2. Portus, ex. gr. Gå i hamn, Portum inire.

Item:

Item: Hamn, Umbra hominis in viſionibus apparens. *Proverbialiter.* Följa en i hamn och hål, Arctius aliquem ſubſequi.

Hamna, v. n. 1. In portum veniré. Portum aſſequi.

Hampa, f. 1. Cannabis, (ſativa) *Compoſ.* Hampåker, Cannabeum. Hampfrö, Semina cannabis. Hamplärft, Textum cannabeum, *pro indumentis corporis*, conf. Buldan, conf. *ſimpl.*

Hampa ſig, v. n. 1. *Recipr. Imperf.* Congruè ſuccedere vel evenire, *v. pleb.*

Hamra, v. a. 1. Malleo tundere ſeu cudere. Hamrad, p. p.

Han, pron. Ille, conf. *Grammat.*

Hand, f. 3. Manus. *Plur.* Händer, conf. Håfwe, ex. gr. Flat hand, Palma. Hålla handen öfwer något, Manum ſuper quid tenere. *Aliter.* Hålla hand öfwer något, Agendorum vel obſervandorum curam habere. Boken går hand imellan, Ab uno ad alium liber circumfertur. Se i händerna, In manus inſpicere. *Aliter*, ex. gr. Han måſte ſe andra i händer efter bröd, Ab aliis victum quærere ei neceſſum eſt. Jag hade ingen hand däri, Iftis me non immiſi. Taga hwarannan i hand, Manus invicem conſerere. Stråfwa med händer och fötter, Manibus pedibusque contendere. Falla någon i händer, In manus alicujus incidere. Segren gick honom ur händer, Victoria ei e manibus excidit. Han har god hand, Aptè literas pingit. Jag har det af god hand, Ab aliquo, cui fides habenda, id mihi narratum. Jag känner hans hand, Literas ab illo pictas cognoſco. Lägga handen wid något, Manum alicui rei admovere. *Aliter.* Lägga hand wid något, Aliquid ſuſcipere. Lägga ſiſta hand wid något, Ultimam addere manum. Det ſtår i GUDs hand, In DEo id ſitum. Allt går honom wäl i hand, Omnia ei ad votum ſuccedunt. Köpa ur förſta hand, A primo venditore emere.

Item: Hand, ex. gr. Boken ligger för handen, Liber ad manum jacet, illamque impedit. *Aliter.* För hand. *Adverbialiter*, ex. gr. Boken är för hand, Liber ad manus eſt. Tiden är för hand, Tempus adeſt. Haſwa något för händer, Aliqua re occupari. Efter hand. Öfwerhand, *quære ſuis locis.* På hand, ex. gr. Giſwa något på hand, Argenti nonnihil pignori dare, *quo pactum emtionis ratum ſit.* På egen hand, Solus, vel ſine ſocio. På högra handen, In manu dextra. På höger, *vel* På höger hand, Ad dextram. Skjuta på fri hand, Manu non ſuſtentata explodere. *Hiuc adverbialiter.* På fri hand, Ex tempore. Om händer. *Adverbialiter*, ex. gr. Han har den ſaken om händer, Illius rei tractatio ei injuncta, conf. Om. Til hands. *Adverbialiter*, ex. gr. Wara til hands, Præſtò eſſe. Jag har icke den boken til hands, Ille mihi liber ad manus non eſt. Under hand. *Adverbialiter.* Modo ſubreptitio. Clanculum. Under händerna, Sub manibus. *Aliter*, ex. gr. Haſwa något under händer, Suſceptum quid peragere. Wid hand. *Adverbialiter*, ex. gr. Giſwa något wid hand, Ad notitiam quid referre. *Aliter.* Wid handen, Ad manum.

Handa, v. a. 1. De manu in manum tradere, *quo ulterius quid proferatur.*

Handa, *Adverbialiter.* Til handa, ex. gr. Gå någon til handa, Alicui ad manus eſſe. Gå någon til handa med råd, Conſiliis alicui adeſſe.

Handa-arbete, n. Opus manuarium, conf. Handtwerk.

Handalag, *vide* Handlag.

Handaſlögd, m. 3. Manufactura. Ars fabrilis.

Handawerk, n. *alias.* Handa-arbete, *quod* conf.

Handbok, f. 3. Enchiridion.

Handbredd, m. Palmus minor, ſeu tranſverſarius.

Handbäcken, n. 4. Malluvium.

Handduk, m. 2. Mappula detergendis manibus.

Handel, m. Commercium. Mercatura. *Def.* Handelen.

Item: Handel, Actio. Commiſſum quodvis, ex. gr. En ſådan handel kan aldrig uträttas, Actio ejusmodi nunquam erit excuſanda.

Handelsfarare, M. 2. Ductor navis mercatoriæ.
Handelsfart, M. Mercatura navalis.
Handelsfartyg, N. 4. Navis mercatoria.
Handelsman, M. 3. Mercator, *alias* Köpman. *Plur.* Handelsmän.
Handelstad, M. 3. Emporium. Urbs cui cum exteris commercium. *Plur.* Handelsſtäder.
Handelswåg, F. Libra commercii, *ſcil. reſpectu alius gentis.*
Handfallen, PART. Manibus demiſſis mente hærens. *Def. & Plur.* Handfallne.
Handfaſt, ADJ. Manuum viribus firmus.
Handfat, N. 4. Patina malluvii.
Handfåſte, N. 4. Anſa, *manui figendæ*, conf. Haudtåg.
Handgemång, N. Certantium conflictus, *v. Germ.*
Handgrep, N. 4. Prehendendi modus, *quo manu quid facilius efficitur*, conf. Handlag.
Handgriplig, ADJ. Evidens, *quaſi manu palpabil.* i. Handgripligen, *Adv.* Evidenter.
Handhafwa, V. A. 2. Curare. Obſervare, *quaſi ſub manibus.* Handhafd, p. p. Cf. Hafwa, ex. gr. Handhafwa en förordning, Sincerum ſtatuti tenorem ſervare.
Handhåſt, M. 2. Eqvus honorarius.
Handkanna, F. 1. Malluvium, *lotioni manuum.*
Handklaff, M. 2. Replicatum in manica vel chirotheca.
Handklappning, N. 2. Applauſus.
Handkläde, N. 4 conf. Handduk.
Handkläfwor, *Plur.* Manicæ. Inſtrumentum ferreum pœnale, quo manus conſtringuntur, *perperam.* Handkläfwar.
Handkraft, M. 3. Vires manuum.
Handkyſs, M. 2. Oſculum manus.
Handkyſsning, M. 2. Actus, quo quis ad oſculandam manum admittitur.
Handla, V. A. 1. Agere. Tractare, ex. gr. Handla emot någon efter ſom han förtjent, Adverſus aliquem ut meruit, agere. Handla om fred, De pace tractare. Hwarom handlar boken? De quo agit liber?
Item: Handla, Mercari. Negotiari. Handlad, p. p. ex. gr. Handla med inrikes waror, Mercibus indigenis mercaturam facere. Handla på utrikes orter, Apud exteros mercari. Handla ſig til en gård, *vel* Handla til ſig en gård, Prædium emere. Handla bårt ſina penningar, Pecuniam emtione erogare.
Handlag, N. 4. Manus exercitæ modus, *quo quid aptius perficitur*, conf. Handgrep.
Handlande, P. A. *verb.* Handla, ex. gr. Handlande folkſlag, Nationes mercantes. *Item*: *Subſtantivè.* En handlande, Mercator. *Abſolutè.* De handlande, Mercatores.
Handled, M. 3. Articulatio ſ. u junctura manus & brachii, conf. Handloſwe.
Handleda, V. A. 2. Manuducere. Handledd, p. p.
Handledning, M. 2. Manuductio.
Handlingar, *Plur.* Acta. Scripta publica.
Handlingsſkrifware, M. 2. Actorum publicorum ſcriptor. *Item*: Hiſtoricus ſcriptor.
Handloſwe, M. 2. Carpus, *perperam.* Handloge, conf. Handled.
Handläggning, M. 2. Manus admotio. Operatio manuaria.
Handlös, ADJ. Manuductionis expers. *Adverbialiter.* Handlöſt, Sine manuductione.
Handpenning, M. 2. Pecunia ad manum vel in promtu habenda. *Plur.* Handpenningar *vel* Handpengar. *Aliter.* Handpenning, Pecuniæ aliquid pigniori datum, quo pactum emtionis ratum ſit.
Handpik, M. 2. Lancea. *Officiarii militaris. Gall.* Sponton.
Handqwarn, F. 2. Mola manuaria.
Handräckning, M. 2. Actus, quo alicui opem quis fert. *Aliter.* Handräckning, Subminiſtratio juſtitiæ vel exſecutionis, *term. jur.*
Handſkaa, V. D. 1. Manuum viribus certare, *v. pleb.*
Handſke, M. 2. Chirotheca, *digitalis, ex pelle*, conf. Halfhandſke. Mudd. Wante.
Handſkmakare, M. 2. Chirothecarum opifex.
Handſkrift, F. 3. Manuſcriptum. *Aliter.* Handſkrift, Chirographum, *alias*: Förſkrifning.
Handſkrifware, M. 2. Amanuenſis. Scriba.

Hands

Handſkrifwen, PART. Manu ſcriptus. *Def. & Plur.* Handſkrifne.

Handſkåra, F. 1. Falx manuaria.

Handſlag, N. 4. Manuum invicem conſertio, *in fidem pacti vel promiſſi*, ex. gr. Låfwa med handſlag, Stipulata manu promittere.

Handſlög, ADJ. In opere ſolers manuario.

Handſpak, M. 2. Tigillum, *cujus uſus eſt in navigiis ad trochleam & ejusmodi.*

Handſåg, F. 2. Serra manualis.

Handsöl, N. 4. Primum quovis die venditoris lucrum.

Handtag, N. 4. Prehenſio manu, ad levandum quid, & ejusmodi.

Item: Handtag, Manubrium, *in ciſtis, faleibus & ejusmodi*, conf. Grepan. Fattan.

Handtera, V. A. 1. Manu tangere. Contrectare. Handterad, p. p. ex. gr. Fina och polerade ſaker får man icke mycket handtera, Res ſubtiles & politæ haud multum manibus contrectandæ ſunt.

Item: Handtera, Tractare, ex. gr. Han är icke wan at handtera ſådana ſaker, Ejusmodi res tractare non aſſuevit. Han bör med warſamhet handteras, Cautè tractandus eſt.

Handtering, M. 2. Tactus ſeu tractatio, quæ fit manibus. *Aliter.* Handtering, Modus ſe alendi, vel opificium quodvis.

Handterlig, ADJ. Tractabilis.

Handtlangare, M. 2. Amanuenſis. *Aliter.* Handtlangare, Legionis tormentariæ miles.

Handtwerk, N. 4. Opificium, conf. Handdawerk.

Handtwerkare, M. 2. Opifex, *Mas.* Handtwerksman.

Handwändning, M. 2. Spatium temporis breviſſimum. Momentum.

Handyxa, F. 1. Securis minor, *cujus manuum una uſus eſt.*

Hane, M. *v. Germ. vide* Tupp. *Aliter.* Hane på en bössa, Serpentina in ſera bombardæ.

Hank, M. 2. Vinculum vimineum, *quo ſuſtes ſepis conſtringuntur.* *Item:* Vinculum, cui pendens innititur ſtatera manualis. (Beeman,) & ejusmodi.

Hann, *Ipſ. verb.* Hinna.

Hanne, M. 2. Mas, *animalium.* Hannar och hönor, Mares & fœminæ. Grodhanne, Rana mas. Örnhanne, Aquila mas. Tigerhanne, Tigris mas, &c.

Hanrej, M. 2. Cui uxor infidelis. Cornutus.

Hans, *Nomen viri.* *Aliter.* Hans. *Genit. pron.* Hans.

Hanſe Städerna, Urbes Anſeaticæ, *antiq.*

Hanſke, *vide* Handſke.

Hannt, *perperam pro* Hann, *verb.* Hinna.

Happla, V. N. 1. Hæſitare. Happla i talet, Inter loquendum hæſitare. Något ſom happlar, Conſilium vel actionem retardans quid.

Har, *Contractè pro* Hafwer, *verb.* Hafwa.

Hardt når, *Adverbialiter.* Proximè.

Hare, M. 2. Lepus.

Harf, F. 2. Occa. *Def.* Harfwen. *Plur.* Harfwar, conf. Hårf.

Harfning, M. 2. Occatio.

Harfot, M. 3. Pes leporis. *Proverbialiter*, ex. gr. Stryka öfwer med harfoten, Prætexto vel excuſatione permulcere.

Harſpinne, M. 2. Dens occæ.

Harfwa, V. A. 1. Occare. Harfwad, p. p.

Harfång, M. Strix Nyctea, *avis.*

Harhjerta, N. 4. Cor leporis. *Metaphoricè.* Harhjerta, Timidulus quis.

Harka, F. 1. Sarculum. Ferramentum ruſticum dentatum, conf. Hacka. *Subſt.*

Harka, V. A. 1. Sarrire. Sarculo a noxiis herbis repurgare. Harkad, p. p.

Harkla, Harkling, conf. Rackla, ꝛc.

Harkning, M. 2. Sarritio, conf. Harka, *verb.*

Harkrank, M. 2. Tipula hortorum, *inſect.* conf. Mygg.

Harm, M. Tædium indignantis, *ex perdito, vel tum ſpes fefellit*, ex. gr. Det war en harm, at jag ſkulle miſta boken, Tædium me movet, quod librum amitterem. War icke det en harm, at haren ſkulle undſlippa, Tædio quam fuit, quod lepus evaderet. Jag hade ſtor harm öfwer det, at en annan ſick belöningen, Haud parùm indignatione commotus fui, quod alter præmium

mium reportaret. Gläcka ſin harm på någon, In aliquem effundere iram.

Harmas, v. d. 1. Indignatione commoveri, *ex amiſſo vel cum ſpes fefellit*, conf. Harm.

Harmlig, adj. Indignationem excitans, conf. Harm.

Harmſen, adg. Indignatione motus, conf. Harm. *Def. & Plur.* Harmſne.

Harmynt, adj. Cui os bifidum, *inſtar leporis.*

Harmynthet, f. 3. Lagoſtoma. conf. Harmynt.

Harneſk, n. 4. Thorax ferreus. Cataphracta.

Harpa, f. 1. Citharæ genus.

Item: Harpa, Cribri genus. *Unde* Harpa, v. a. 1. *Dr.* Harpa ſäd, Frumentum cribrare. Harpad, p. p.

Harpla, *vide* Happla.

Harpolekare, m. 2. Citharista.

Harr, m. 2. Salmo Thymallus, *piſc.*

Harſkinn, n. 4. Pellis leporina.

Harſkna, v. n. 1. Screare, *ſuffiendo*, conf. Rackla.

Harſkning, m. 2. Screatio, conf. Harſkna, conf. Rackling.

Harſprång, n. 4. Tali ſeu aſtragali leporum, *medic.*

Harſteк, f. 2. Caro aſſa leporina.

Harts, n. 4. Reſina, conf. Råda.

Hartſa, v. a. 1. Reſina obturare. Hartſad, p. p.

Has, m. 2. Suffrago. Poſtica pars pedis animalium quorundam, ex. gr. Björnen reſte ſig på haſarne, Urſus in pedes ſe erigebat. *Inde.* Haſa, v. a. 1. *Dr.* Haſa häſtarne, Nervos in ſuſtraginibus equis præcidere.

Haſka, v. n. 1. *Dr.* Haſka efter någon, Diceſſurum aliquem inſectari.

Haſklig, adj. Abhorrendus.

Haſpe, m. 2. Clauſtrum ferreum, *in januis, operculis &c.* conf. Hake.

Haſpel, m. 2. Girgillus major. *Def.* Haſplen. *Plur.* Haſplar, conf. Härfwel.

Haſpla, v. a. 1. Ope girgilli majoris filum in faſces convolvere, conf. Härſla.

Haßel, m. 2. Corylus Avellana. *Def.* Haſſlen. *Plur.* Haßlar. *Compoſ.* Haßelnöt, Avellana. Fructus coryli, *nux.* Haßelſkog, Coryletum, conf. *ſimpl.*

Haſt, m. Feſtinatio, ex. gr. Det har ingen haſt, Non feſtinatione opus eſt. I ſtörſta haſt, Summa cum feſtinatione. Det ſom ſker med haſt, Quod citò peragitur.

Haſta, v. a. 1. Properare, conf. Skynda, *hoc ab illo differt, quod prius majorem denoret feſtinationem*, ex. gr. Man bör icke haſta med den ſaken, Illa in re non properandum. Haſta dig icke ſå mycket, Admodum ne properes. Haſta på någon, Aliquem ad properandum incitare.

Haſtig, adj. Repentinus. Subitaneus, conf. Snar. *Adverbialiter.* Haſtigt, Repentè. Subitò. *Aliter*, ex. gr. War icke ſå haſtig, Ne tam citò iraſcaris. Han är haſtig til ſinnes, Facilè iraſcitur.

Haſtighet, f. 3. Properantia. Celeritas, conf. Snällhet. Skyndſamhet, ex. gr. Det ſkedde i haſtighet, Properando id accidit. *Aliter*, ex. gr. Det ſkedde af haſtighet, Motu in iram ſubitaneo commiſſum fuit.

Haſtwerk, n. 4. Opus citò & ſine prævio judicio peractum.

Hat, n. 4. Odium, ex. gr. Bära hat til någon, Odio quem habere, conf. Hätſkhet.

Hata, v. a. 1. Odiſſe. Odio habere. Hatad, p. p.

Hatare, m. 2. Odor.

Hatfull, adj. Odii plenus.

Hatt, m. 2. Pileus. *Compoſ.* Hattband, Vinculum pilei. Hattfoder, Theca pilei, conf. *ſimpl.*

Hattkull, m. 2. Pilei cavum.

Hattmakare, m. 2. Pileorum opifex.

Hattſkyfwe, n. 4. Replicatum, ſeu ala, pilei.

Hattſtofferare, m. 2. Pileorum refector & venditor. Idem & aliarum minutarum rerum venditor.

Hatt-tof, m. Pannus ſubactus, quo conficiuntur pilei.

Hed, m. 2. Campus ſterilis, ſeu erica vel arbuſtis obſitus.

Hedendom, m. 2. Ethnicismus.

Heden-

Hedenhös, *Dr.* ex. gr.. Ifrån hedenhös, A tempore gentilismi. Af hederhös tima, A remotiſſima ſeculorum memoria.

Heder, M. Honor. *Def.* Hedren, ex. gr. Honom til heder, Illi in honorem. Heders dag, Dies alicui in honorem ſolennis. Heders klädning, Veſtis in cultum ornatiorem. Heders ſtälle, Locus honoratior.

Hederlig, ADJ. Honorabilis, ex. gr. Wara kommen af hederligt folk, Honoratiori ortum eſſe loco.. Han har ſin hederliga utkomſt, Ad honeſtè vivendum ei ſuppetunt. *Adverbialiter.* Hederligt, Honorificè. Hederligen, *Adv.* Idem.

Hederſam, ADJ. Munificus. Hederſamligen, *Adv.* Munificè.

Hedersman, M. 3. Vir ſummo honore colendus. *Flur.* Hedersmän.

Hederwärd, ADJ. Honore dignus.

Hedna werld, F. Mundus paganus. Ætas gentilismi.

Hedning, M. 2. Ethnicus.

Hedniſk, ADJ. Paganus. Ethnicus. *Adverbialiter.* Hedniſkt, Modo vel more ethnicorum.

Hedra, V. A. I. Honorare. Hedrad, p. p. Hedra ſig, *Recipr.* Honorem ſibi acquirere. *Aliter.* Hedra ſig, Munificum ſe præbere.

Hejd, M. Se reprimendi actus, ex. gr. Det är ingen hejd med honom, Se reprimere neſcit. Utan hejd, Præter omnem ſe cohibendi modum.

Hejda ſig, V. N. I. *Recipr.* Se reprimere; conf. Hirta ſig, ex. gr. Han kan icke hejda ſig, när han kommer at ſkratta, Nec ſe, dum riſus eum capit, reprimere poteſt. Han hejdade ſig i loppet, Curſu ſubſiſtebat.

Hel, ADJ. Totus, ex. gr. En hel ſida, Tota pagina. Hela året igenom, Totum per annum. Uti det hela, In toto. Uti hela werlden, Univerſo in mundo. Et helt ſtycke, Pars tota. Hela tiden, Per totum temporis ſpatium. Hela wägen, conf. Wäg.

Item: Hel, Integer. *Oppon.* Söndrig, Ruptus *vel* Diſcerptus, ex. gr. Då ringen war hel, Cum integer eſſet annulus. Hel och hällen, Totus & integer. Hålla barnet helt och rent, Infantem veſtitu integro mundoque inſtructum habere. *Proverbialiter.* Det är icke ſå helt, Integrum id vel accommodum non adeo eſt. *Adverbialiter.* Helt, Ex toto. Planè, ex. gr. Hon är helt förändrad, Omni ex parte mutatus eſt. Jag tänker helt annorlunda, Planè aliter ſentio. Helt ny, Planè novus. Jag gör mig därom helt förſäkrad, Id prorſus mihi perſuaſum habeo. Helt och hållet, Totum & tantum.

Hela, V. A. I. Sanare, *v. ec.* Helad, p. p. conf. Läka.

Helbregda, *Adjectivè.* Soſpes. Sanus, *v. ec.* conf. Sund. Friſk.

Helfwete, *vide* Helwete.

Helg, M. 3. Feſtum plurium dierum, *alias*: Högtid, ex. gr. Julhelgen, Feſtum nativitatis Chriſti, conf. Helgedag.

Helga, V. A. I. Sacrare. Helgad, p. p. ex. gr. Helga ſig HErranom, DEo ſe ſacrare. Helga et tempel, Templum dicare. *Aliter*, ex. gr. Den Helige Ande helgar oß, Sanctus Spiritus nos ſanctificat.

Helgare, M. 2. Sanctificator, *v. ec.*

Helgd, *Dr.* ex. gr. Hålla något i helgd, Ut ſacrum & inviolabile quid habere. Lagarnes helgd, Legum ſacra obſervatio.

Helgedag, M. 2. Dies feſtus. Feriæ.

Helgedom, M. 2. Sanctuarium. Sanctum quid.

Helgelſe, M. 3. Sanctificatio, *v. ec.*

Helgerån, N. 4. Sacrilegium.

Helgesmål, N. 4. Pridie feſti veſpertina ab opere quies.

Helgomeßa, F. I. Feſtum omnium ſanctorum.

Helgon, N. 4. Sanctus quis, *in cœlis Item*: Helgon, Canonicata perſona, *papicol.*

Helgryn, N. *Collectivum.* Grana hordei excorticati.

Helig, ADJ. Sanctus. Sacer. *Adverbialiter.* Heligt, Sanctè.

Heliggörare, M. 2. Sanctificator, *v. ec.*

Heliggörelſe, M. 3. Sanctificatio, *v. ec.*

Hellebard, M. 3. Bipennis. Lancea cuſpide cruciformi.

Heller, *Uſurpatur negativè.* Icke heller, ADV. Neque, conf. Eller. Hellre, ex. gr. Hwarken wet jag det, icke heller en annan, Id nec ego ſcio, neque alius. Han kan icke, och icke will han heller, Nec poteſt ille, neque vult. Han talar intet, ej heller ſkrifwer han, Haud loquitur, nec ſcribit.

Hellre, ADV. *Comp.* Libentius. Potius. *Poſit.* Gerna, conf. Heller, ex. gr. Ju förr, ju hellre, Quo prius, eo libentius. Jag will hellre göra något annat, än detta, Aliud potius quam hoc facere vellem. Se hellre, conf. Gerna.

Helna, V. N. 1. Sanari incipere, *de vulneribus*, conf. Läkas.

Helpläſter, N. 4. conf. Läkepläſter.

Helſa, F. 1. Valetudo. Salus, conf. Sundhet.

Helſa, V. A. 1. Salutare. Salutem dicere. Helſad, p. p. ex. gr. Helſa din far, Patrem tuum ſaluta. Jag helſade honom ifrån dig, Illi tuo nomine ſalutem dixi. Helſa på, ex. gr. Helſa på någon, Salute quem excipere. *Aliter*, ex. gr. Han har reſt, at helſa på ſina föräldrar, Parentes inviſendi gratia profectus eſt.

Helſinge, M. 2. Helſingus.

Helſingland, N. Helſingia. *Sveciæ provincia.*

Helſkinnad, *Adjectivè.* Integræ cutis. *Proverbialiter.* Icke komma helſkinnad ifrån en ſak, In aliqua re diſpendium facere.

Helſlägt, *Adjectivè.* Cognationis bilateralis ſeu germanæ, conf. Halfſlägt.

Helſning, M. 2. Salutatio. Salus.

Helſobrunn, M. 2. Fons ſalutis, *v. ec.* *Item*: Acidulæ.

Helſoſam, ADJ. Salutaris.

Helſt, ADV. *Sup.* Potiſſimùm. Maximè. *Poſit.* Gerna, ex. gr. Jag ſer helſt, at han icke gör det, Id potiſſimùm velim, ut hoc omittat. Se helſt, conf. Gerna. Han hade wäl kunnat tiga, helſt ſom ingen hörde honom, Tacere potuerat, maximè cum illum nemo audiret. Han kan månda igen, helſt då ingen twingar honom, Deſinere poteſt, maximè dum illum nemo cogat.

Helwete, N. 4. Infernus. Gehenna. Orcus.

Hem, N. Domicilium, ex. gr. Hwar och en går til ſitt hem, Quisque in domicilium ſuum abit. GUD beware hus och hem, DEus domum domiciliumque conſervet. Han har intet hem, Nusquam domi eſt.

Item: Hem, Prædiolum, *alias* Hemman.

Hem, ADV. Domum, ex. gr. Gå hem, Domum ire. Hem ifrån, Domo. Hem åt, Domum. Långta hem, Domum revertendi deſiderio teneri.

Hembjuda, V. A. 4. Denuntiare. Prælationis jure offerre. *Cj.* Bjuda. Hembuden, *Def. & Plur.* Hembudne, p. p. *v. jur.*

Hembära, V. A. 4. Referre. *Cj.* Bära, conf. Bära hem, ex. gr. Hembära tack, Gratias referre. Hemburen, *Def. & Plur.* Hemburne, p. p. *Aliter.* Hemburen, Domum reportatus.

Hembygd, M. 3. Natale ſolum.

Hemfalla, V. N. 4. Relabi. In poſſeſſionem recidere, *v. jur.* *Cj.* Falla. Hemfallen, *Def. & Plur.* Hemfalne, p. p.

Hemfred, M. 3. Tranquillitas domi, conf. Husfred.

Hemfärd, M. 2. Domuitio, conf. Hemreſa.

Hemfödd, PART. Domi natus. Inquilinus, conf. Infödd.

Hemföding, M. 2. Indigena.

Hemfölgd, M. conf. Hemgift.

Hemförd, PART. Domum reportatus.

Hemförlåfwa, V. A. 1. Dimittere. *Inde.* Hemförlåfwadt manſkap, Copiæ, quibus domum revertendi libertas conceſſa.

Hemgång, M. Violatio pacis domeſticæ. Violenta in alienam domum irruptio.

Hemgift, M. 3. Dos. Donatio nuptialis a parentibus, *alias* Medgift, conf. Brudſkatt.

Hemgjord, PART. Domi fabricatus.

Hemkalla, V. A. 1. Domum revocare. Hemkallad, p. p.

Hemkomma, V. N. 4. *alias* Komma hem, Domum redire. Hemkommen, *Def. & Plur.* Hemkomne.

Hemkomſt, M. 3. Reditus domum.

Hemkomöl, N. 4. Repotia.

Hemlig, ADJ. Clandeſtinus. Secretus, ex. gr. Hemlig Råd, *alias* Geheime Råd, Conſiliarius à ſecretis. *Aliter*, ex. gr. En hemlig bemärkelſe, Senſus myſticus. Hemligen, *Adv.* Clam. Secretò.

Hemlighet, F. 3. Arcanum. Secretum, ex. gr. Tala i hemlighet, Secretò colloqui. Stats hemligheter, Arcana regni. GUDs hemligheter, Myſteria divina.

Hemlåf, N. 4. Domum revertendi venia.

Hemma, ADV. Domi, ex. gr. Jag är hemma i dag, Hodie domi permaneo. Där war ingen hemmá, Ibi nemo domi erat. Han är ingenſtädes hemma, Nusquam domi eſt. Hwar är du hemma? Cujas es? Han är hemma i Dalarne, In Dalekarlia habitat. *Aliter*, ex. gr. Wara hemma *vel* wara hemma ſtadd, Alicubi familiaris eſſe. *Proverbialiter.* Wara hemma i en ſak, Aliqua in re benè verſatum eſſe. Icke weta hwar man är hemma, Quid porrò agendum, vel quò ſe vertendum, neſcire.

Hemman, N. 4. Prædium. *Compoſ.* Kronohemman. Skattehemman. *Aliter.* Hemman ifrån, *perperam pro.* Hem ifrån.

Hemmantal, N. 4. *idem ac* Mantal, *quod* conf.

Hemort, M. 3. Regio domicilii.

Hemreſa, F. 1. Iter domum, conf. Hemfärd.

Hemſed, M. 3. Mos domeſticus ſeu familiaris.

Hemſjuka, F. 1. Noſtalgia. Deſiderium patriæ.

Hemſk, ADJ. Demiſſi animi, *vel ſtatim poſt magnum terrorem, vel ab imminente morbo, vel etiam ex pudore.*

Hemſkjuta, V. A. 4. Deferre. *Cj.* Skjuta. Hemſkuten, *Def. & Plur.* Hemſkutne, P. P. conf. Hemſtälla.

Hemſtälla, V. A. 2. Deferre. Committere, *alias* Hemſkjuta. Hemſtäld, P. P. ex. gr. Hemſtälla GUD ſin ſak, Cauſſam DEo committere. Hemſtälla til Konungens wälbehag, Regis arbitrio deferre. *Subſtantivè.* Hemſtällande, Propoſitio, alterius nutui ſubjecta.

Hemſynd, F. 3. Peccatum alicui familiare.

Hemſöka, V. A. 3. Vindicare. Proſequi, ex. gr. När GUD hemſöker med ſjukdom, Quando DEus morbo vindicat. Hemſöka med ſtraff, Pœna proſequi. Hemſökt, P. P.

Hemſökning, M. 2. Vindicatio. Proſequendi actus.

Hemtamd, PART. Cicur, *ut familiaris. Proverbialiter.* Wara någorſtädes hemtamd, Alicubi familiaris eſſe.

Hemul, N. Evictio. Sponſio de legitima venditione.

Hemula, V. A. 1. Evincere. Sponſionem de legitima venditione præſtare. Hemulad, P. P.

Hemuloman, M. 3. Victor, vel cui dominium in alium transferendi jus eſt.

Hemwiſt, N. 4. Domicilium.

Hemwäfwen, PART. Domi textus. *Def. & Plur.* Hemwäfne.

Hemwäg, M. 2. Via domum.

Henne, Hennes, *Caſ. obliq.* PRON. Hon, conf. *Grammat.*

Herberge, N. 4. Hoſpitium. Diverſorium. *Compoſ.* Nattherberge, conf. *Item:* Geſällers herberge, Locus pro conventiculis opificum, conf Geſäll.

Herbergera, V. A. 1. Hoſpitio excipere. Herbergerad, P. P.

Herdalen, M. Herdalia. *Sveciæ provincia.*

Herde, M. 2. Paſtor. *Compoſ.* Herdeſtaf, Pedum. Herdeqwäde, Poëma paſtorale. Carmen bucolicum.

Herdinna, F. 1. Mulier paſtoralis.

Hermelin, M. 3. Muſtela Erminea. *Aliter, ſumitur pro pelle erminea*, ex. gr. Wara klädd i hermelin, Veſte pellibus ermineis fimbriata indutum eſſe.

Heroiſk, ADJ. Heroicus, *v. per. Adverbialiter.* Heroiſkt, Modo vel more heroico.

Herre, M. 2. Dominus, ex. gr. Stränge herrar hafwa ſtackugt wälde, Dominis ſevioribus imperium breve. *Aliter.* Wara ſin egen herre, Sui juris eſſe. *Proverbium.* Falſkhet ſlår ſin egen herre på nacken, Fraudes in auctorem recidunt. *Obſ.* In Vocativo uſurpatur Herr, ex. gr. Herr Greſwe, Domine Comes. Sic & definitè in titulis, ex. gr. Herr Borgmäſtaren, Dominus Conſul.

Item: Herre, ex. gr. Som herren är, så är drängen, Ut herus eſt, ita & ſervus. Wara herre i ſitt hus, Heri auctoritatem exercere. *Aliter.* HERra. *Accuſ.* HERrans. *Genit.* HERranom. *Dat. ſtilo eccleſ. Abſolutè.* Wår HERre, Dominus DEus.

Herradöme, N. 4. Dominatio. Imperium.

Herragumſt, M. Favor magnatum.

Herrawälde, N. 4. Dominium.

Herredag, M. 2. Comitia, *antiq.* nunc Rikesdag.

Herrfolk, N. 4. Honoratioris loci homines.

Herrgård, M. 2. Prædium nobilium.

Herrſka, V. N. 1. Dominari, ex. gr. Herrſka öfwer någon, In aliquem dominari. *Aliter*, ex. gr. En oſed herrſkar ibland dem, Malus eos inter mos graſſatur. En herrſkande ſiukdom, Morbus graſſans vel epidemicus.

Herrſkap, N. 4. Dominus & domina. Familia nobilis. *Aliter.* Herrſkap, Dominatio. Principatus.

Herrſkare, M. 2. Dominator. Imperator.

Herrtjenare, M. 2. Famulus, *alias* Lakej.

Hers, N. Milium. Panicum miliaceum. *Lude* Hersägryn, Semina excorticata milii.

Hertig, M. 2. Dux. *Gall.* Duc.

Hertigdöme, N. 4. Ducatus.

Hertiginna, F. 1. Ducissa. Ducis uxor vel filia.

Hertiglig, ADJ. Ducalis.

Hes, ADJ. Raucus, ex. gr. Bliſwa hes, Irraucire. Heſt målföre, Sermonis enuntiatio rauca. *Adverbialiter.* Heſt, Raucè, conf. Roſtig.

Heshet, F. 3. Raucitas.

Het, ADJ. Calidus ſummi gradus. Fervidus vel Ardens, *per parag.* Heter, N. Hett, conf. Warm. Sjudande, ex. gr. Het ſoppa, Juſculum fervidum. Hett järn, Ferrum candens. Bliſwa het, Incaleſcere. Om heta ſommaren, Æſtifera æſtate. Hår är för hett, Admodum heic calidum eſt.

Item: Het, ex. gr. Bliſwa het, Iraſci. Wara het, Ardere libidine. *Proverbialiter.* Wara het om hufwudet, Iracundus eſſe. Bliſwa het om öronen, Pœnæ, vel rationis reddendæ, formidine percelli. *Adverbialiter.* Hett, ex. gr. Ligga hett, In calidonimis cubare. Taga hett uti något, Æſtuante animo quid arripere.

Heta, V. N. 3. Appellari. *Pr.* Heter. *Ipf.* Hette. *Pf.* Hett, ex. gr. Huru heter du? Qui vocaris? Han hette förut Gnatho, Gnatho ei nomen antea fuit. Huru heter det? Quomodo appellatur? *Item*: Heta, *Impersonaliter*, ex. gr. Det heter at wara driſtig, Id ſecum fert audacem eſſe.

Hetlefrad, ADJ. Iracundus.

Hetſa, V. A. 1. Ardorem excitare. Hetſad, P. P. ex. gr. Hetſa hundarne på någon, Canes in aliquem incitare. Winet hetſar mig, Ardorem mihi vinum creat. Hetſa up, *vide* Uphetſa.

Hetſig, ADJ. Ardorem excitans, ex. gr. Där war en hetſig ſtrid, Summi erat ardoris certamen. Hetſig feber, Febris ardens. Hetſige drycker, Potiones ſpirituoſæ. Häſten är hetſig i löpande, Curſu fervet equus. *Aliter.* Hetſig *vel* hetſig til ſinnes, In iram pronus. *Adverbialiter.* Hetſigt, Fervidè. Ardenter.

Hetſighet, F. 3. Fervor. Æſtus.

Hetta, F. 1. Calor ſummi gradus. Æſtus. Ardor, conf. Warme, ex. gr. Stå i hettan för ugnen, Ardori ante furnum expoſitum eſſe. *Compoſ.* Solhetta, Æſtus ſolis, &c.

Hetta, V. N. 1. Ardore affici, ex. gr. Jag hettar ſå i anſicket, Faciei ardore afficior. Han hettade om händerna, Manus ei incaluere. *Item: Activè*, ex. gr. Stenkol hetta mer än andre kol, Lithanthraces majorem afferunt, quam alii carbones, ardorem.

Hettblåſa, F. 1. *Plur.* Hettblåſor, Puſtulæ fervidæ. Rubidæ corporis eruptiones.

Hetwägg, M. Juſculum lacteum cum pane peculiari, nobis comedi ſolitum die vocato. Het-Tisdag.

Hexa, F. 1. Maga. Venefica.

Hexa, V. N. 1. Magiam exercere.

Hexeri, N. 4. Opus quodvis magicum.

Hia, V. A. 1. Fallaci alicui modo inſultare. Hiad, P. P.

Hicka,

Hicka, f. 1. Singultus, conf. Snyftan.
Hicka, v. n. 1. Singultire, conf. Snyfta.
Hickning, m. 2. Singultiendi actus, conf. Snyftning.
Hjelm, m. 2. Galea. Caſſis.
Hjelp, m. Auxilium. Adjumentum.
Item: Hjelp, Tributum, ex. gr. Lands-hjelp, Deſtinatum fabricis tributum. Krö-nings hjelp, Coronationi tributum.
Hjelpa, v. a. 4. Juvare. Auxiliari. *Pr.* Hjel-per. *Ipf.* Halp *vel* hjelpte. *Pf.* Hulpit. Hulpen, p. p. *Def. & Plur.* Hulpne, ex. gr. Där halp ingen bön, Nil preces juvarunt. Hans ſlägt har hulpit honom fram, Cognati eum ad perveniendum juvarunt. Hjelpe GUD! DEus juvet! *vo-tum quod ſternutantibus dicimus.* Det will intet hjelpa, han måſte reſa, Nil juvat, proficiſcendum ei eſt. Hjelpas, *Paſſivum. Aliter*, ex. gr. Det kan icke hjelpas mera, Reſarciri nequit. Opera in hoc perdita. *Item: Deponentialiter.* Hjelpas åt, ex. gr. Låt oß hjelpas åt, at lyfta bördan, Mutuo ſarcinam auxilio levemus. Sönerna hjelp-tes åt at göra det, Filii invicem adjuti id effecerunt. Hjelpa af, *vide* Afhjelpa. Hjelpa til, Adjuvare. Hjelpa under, Sub-levare. Hjelpa up, *vide* Uphjelpa. Hjel-pa ſig, *Recipr.* ex. gr. Hjelpa ſig med litet, Parvo ſibi ſufficere. Hjelpa ſig fram, Difficultatibus obluctando pervenire. Ut-cunque vitam degere. Hjelpa ſig fram med oſanning, Mendaciis elabi.
Hjelpare, m. 2. Adjutor.
Hjelplig, adj. Uſui neceſſario ſufficiens, ex. gr. Papperet är icke godt, men likwäl hjelpligt, Haud melioris notæ charta, uſui tamen apta eſt. *Adverbialiter.* Hjelpligt, Uſui neceſſario ſufficienter.
Hjelplös, adj. Auxilii expers.
Hjelpmedel, n. 4. Remedium alicui in auxilium. *Def.* Hjelpmedlet.
Hjelpreda, f. 1. Rei gerendæ adminicu-lum.
Hjelpſam, adj. Juvando facilis.
Hjelpſamhet, f. 3. Juvandi facilitas animi.
Hjelpſändning, m. 2. Auxilii miſſio.
Hjelptroppar, *Plur.* Copiæ auxiliares.
Hjelte, m. 2. Heros. *Compoſ.* Hjelte-bragder, Molimina quævis vel ſtudia heroica. Hjelte-bedrift, Actio heroica, conf. *ſimpl.*
Hjeltedickt, m. 3. Carmen ſeu Poëma he-roicum.
Hjeltemod, n. 4. Animus heroicus.
Hjeltemodig, adj. Animi heroici. *Adverbiali-ter.* Hjeltemodigt, Heroicè.
Hjeltinna, f. 1. Heroïs.
Hjerna, f. 1. Cerebrum. Lilla hjernan, Ce-rebellum. *Compoſ.* Hjernehinnan, Mem-brana cerebri.
Hjernedickt, m. 3. Figmentum.
Hjernehwarf, n. 4. Turbatio cerebri. Ver-tigo, conf. Swindel. Yra.
Hjernewilla, f. 1. Phantaſia turbata.
Hjerpe, m. 2. Tetrao Bonaſia, *avis.*
Hjerta, n. 4. Cor, ex. gr. Få et ſtyng i hjertat, Ictu in corde transfodi. *Aliter.* Motu doloris repentino percelli. Yppa ſitt hjerta för någon, Intima cordis alicui de-tegere. Lägga något på hjertat, Cordi vel animo quid mandare. Något ſom är en om hjertat, Alicui cordi quid. *Locus proverb.* ex. gr. Han har hjertat på rätta ſtälle, Animo fortis eſt. Af godt hjer-ta, Animo benigno. Han bär godt hjerta för henne, In illius amorem ei animus in-clinat. Jag har icke hjerta, at ſe det, Non illius ſum animi, ut id videam. *Ali-ter*, ex. gr. Midt i hjertat af riket, In meditullio regni. Hjertans, *Adverbialiter*, ex. gr. Hjertans wacker, Admodum pul-cher. Et hjertans barn, Infantulus ama-bilis. Af hjertans grund, Ex fundo cordis. *Compoſ.* Hjertbladet i en växta, Folium primarium vegetationis plantæ. Hjertblo-det, Sanguis cordis. Hjertſtenen i et hwalf, Lapis in meditullio fornicis. Hjert-ſtocken, Tignus centralis, conf. *ſimpl. Plu-ra exempla heic ſequuntur.*
Hjerter, n. In chartulis luſoriis ſpecies, for-mæ cordis.
Hjertfrätande, part. Cor rodens, *de mœrore.*
Hjertgropen, f. *Def.* Scrobiculus cordis.
Hjertinnerlig, adj. Intima cordis movens. *Inde.* Hjertinnerligen, *Adv.* Ex intimis penetralibus.

Hjertkammare, M. 2. Ventriculus cordis. *Plur.* Hjertkamrar.
Hjertklappning, M. 2. Palpitatio cordis, *morb.*
Hjertklämning, M. 2. Oppreſſio cordis.
Hjertlig, ADJ. Ex corde proveniens. Hjertligen, *Adv.* Ex animo.
Hjertnjupen, ADJ. Amoris affectu captus. *Def. & Plur.* Hjertnjupne.
Hjertrörande, PART. Cor movens. Animum flectens.
Hjertſtyrkning, M. 2. Potio, vel quodvis cor reficiens.
Hjertſäcken, M. *Def.* Pericardium.
Hjertunge, M. 2. Corculum. Amatus quis, cui obblandimur.
Hjertångſlan, F. Melancholia, conf. Swårmodighet.
Hjertångſlig, ADJ. Melancholicus, conf. Swårmodig.
Hjertörat, N. *Def.* Auricula cordis.
Hjeße, M. 2. Sincipur. Hjeßebenen, Oſſa ſincipitis. Hjeßen går öpen, Fontanella in infantibus.
Hilka, F. 1. Indumentum capitis lineum pro infantibus.
Hillebård, *vide* Hellebard.
Hiller, M. 2. Putorius. (Muſtela.) *Def.* Hillren. *Plur.* Hillrar.
Himla, *Dr.* ex. gr. Upfaren til himla, In cœlos aſcenſus. Himla-bröd, Panis è cœlo. Himla-hwalſwet, Hemiſphærium cœleſte.
Himla, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Himla med ögonen, In cœlum tollere oculos.
Himmel, M. 2. Cœlum. *Def.* Himlen *al* Himmelen. *Plur.* Himlar, ex. gr. Up åt himlen, Surſum in cœlum. Himmels glob, Globus cœleſtis. Foglarne under himmelen, Sub cœlo aves. Under bar himmel, Sub dio. *Hinc*: Himmels högt, In altum ad cœlum. Himmelſkriande ſynd, Peccatum atrociſſimum. *Aliter.* Himmel, Cœlum penſile.
Himmelrike, N. 4. Regnum cœleſte.
Himmelsblå, ADJ. Cæruleus. Cyaneus. N. Himmelsblått.
Himmelsfärd, M. Aſcenſus in cœlos.
Himmelſk, ADJ. Cœleſtis.
Himmelskorn, conf. Korn.
Himmelstecken, N. 4. Conſtellatio. Himmelstecknen, Signa Zodiaci. *Aliter.* Himmelstecken, Phænomenon quodvis cœleſte. Chasmata.
Hin, PRON. Ille, *antiq.* conf. Den, ex. gr. Alexander hin ſtore, Alexander Magnus. Hin onde, Cacodæmon. Hin hårde, *pro* hin hårde, Idem. På hinſidon, Cis, *v. bibl.*
Hind, F. 2. Cerva.
Hinder, N. 4. Impedimentum. Obſtaculum. *Def.* Hindret, ex. gr. Når deße hindren woro ur wägen, His remotis obſtaculis. Wara en til hinders, Alicui eſſe impedimento.
Hinderlig, ADJ. Impediens. Obſtaculum adferens.
Hinderswneßa, F. Feſtum St. Henrici.
Hindra, V. A. 1. Impedire. Obſtare. Hindrad, p. p. ex. gr. Hwad har hindrat honom at komma? Quid obſtitit, quo minus veniret? Jag hindrade honom ifrån at göra det, Illum, ne id faceret, impedivi. Jag hindras af mycket, Multis impedior.
Hingſt, M. 2. Equus admiſſarius.
Hingſtridare, M. 2. Miniſtrorum ſtabuli regii inferior.
Hink, M. 2. Tolleno. Hauriendæ ex puteo æquæ vectis.
Hinka, V. A. 1. Vecte evehere, conf. Hink, *aliter* Hinka, *vide* Halta.
Hinna, F. 1. Membrana.
Hinna, V. N. 4. Aſſequi. Attingere. *Significatione & uſu variat. Pr.* Hinner. *Ipſ.* Hann. *Pf.* Hunnit, ex. gr. Jag ſkall göra ſå mycket jag hinner, Quantum vacaverit, faciam. Han ſkall komma, om han hinner, Veniet ſi tempus ei ſuffecerit. Jag ſkall gå ſå långt jag hinner, Quo tempus usque mihi relictum, progrediar. Man hinner icke upräkna alt, Omnia enumerare non vacat.
Item: Hinna med, ex. gr. Han kan wäl hinna med det arbetet, Tantum ei ſupereſt temporis, ut illud opus perficere queat. Du må wäl kunna hinna med det, In id temporis (vel facultatum) tibi ſat erit. En kan icke hinna med, at uträtta ſå mycket,

Tam

Tam multa expedire unius non eſt. Hinna fram, ex. gr. Kulan hann icke fram, Metam glans non attigit. När de hunno fram til ſtaden, Cum eò progreſſi, ad urbem tandem venirent. Hinna på vel Hinna up, *eandem vim habent*, ex. gr. De gingo widare, och hunno på dem ſom gådt förut, Ulterius progreſſi præeuntes aſſequebantur. Ingen kan hinna up honom i löpande, Eum curſu nemo aſſequitur. Laga at du hinner up din brader i ſtudier, Fac ut ſtudiis fratri æqualem te reddas. Hinna til, ex. gr. Han ſprang, men hann icke til målet, Curſu metam non attigit. Han har hunnit til den fullkomlighet, Illam aſſecutus eſt perfectionem. *Aliter*, ex. gr. Hans inkomſter hinna icke til för honom, Proventus ei non ſufficiunt. Hwem kan hinna til, at wara på ſå många ſtållen, Quis tot in locis adeſſe ſuffecerit. Hinna undan, ex. gr. Haren kunde icke hinna undan hundarne, Canes aufugiendi locus lepori non relictus. Jag hann icke undan, förr än elden kom i rummet, Vix ſubterfugiendi mihi tempus, qvam locum invaſit incendium. Hinna åt, ex. gr. Jag kan icke hinna åt bägaren, Diſtat poculum, ut illud attingere nequeam. Han räckte up armen, men hann icke åt taket, Brachium porrigens tectum non attigit.

Hjon, N. 4. Homo quilibet. Individuum quodvis, ex. gr. De åro fyra hjon i hushållet, Familiæ hominum quatuor. Han betalar en daler för hwart hjon, Pro quovis thalerum pendit. *Compoſ.* Tjenſtehjon, Famulus vel ancilla. Arbetshjon, In opere conducto vir vel fœmina, &c.

Hjonelag, N. 4. Connubium, ex. gr. Bygga hjonelag, Connubium inire.

Hjord, M. 2. Grex. *Compoſ.* Fårahjord. Swinhjord, *ſuis locis.*

Hjort, M. 2. Cervus. *Compoſ.* Hjorthorn, Cornu cervinum. Hjortſkinn, Pellis cervina. Hjortſtånd, Statio cervorum. Hjortko, Cerva, *alias* Hind, conf. *ſimpl.*

Hjortron, N. 4. Fructus rubi chamæmori. Hjortronbuſke, Rubus chamæmorus.

Hira, F. *vide* Yra. Swindel.

Hirſchfångare, *v. Germ.* conf. Hårſwångare.

Hirta ſig, V. N. 1. *Recipr.* Reprimere ſe, *inter loquendum*, conf. Hejda ſig, ex. gr. Jag wille ſåga mer, men hjertade mig i det ſamma, Plura dicturus, eo ipſo me reprimebam.

Hiſkelig, ADJ. Horrendus. Hiſkeligen, *Adv.* Horrendum in modum, conf. Faſtig. Grufwelig.

Hiſlig, *vide* Hiſkelig.

Hiſna, V. N. 1. Stupeſcere, *usque ad repreſſionem anhelitus; id quod fit ex proſpectu de alto in imum vel profundum, vel per ſenſationem frigidi repentinam, & ejusmodi.*

Hißa, V. A. 1. In altum evehere, *ope funis per trochum miſſi*, conf. Winda. Hißa ſegel, Vela ventis dare. Hißa på, Funem ulterius trahendo, in altum quid efferre. Hißa up en flagg, Apluſtre evehere. *Aliter.* Hißa, *vide* Hetſa.

Hißning, M. 2. Evehendi actus, conf. Hißa.

Hiſtoria, F. Hiſtoria, *v. lat. Def.* Hiſtorien. *Plur.* Hiſtorier. *Inde Adj.* Hiſtoriſk, Hiſtoricus. Hiſtorie-Skribent, Hiſtoriarum ſcriptor.

Hit, ADV. Huc. Hit och dit, Huc & illuc. Hit intil, Huc usque, *de ſpatio.* Hit intils, Huc usque, *de tempore.* Hactenus. Hit om, Cis. Hit åt, Huc verſus. Hit in, Huc intrò. Hit up, Surſum huc. Hit öfwer, Trans huc.

Hitſa, *vide* Hetſa.

Hitta, V. A. 1. Reperire. Hittad, p. p. ex. gr. Hitta något ſom är tappadt, Amiſſum reperire. *Aliter*, ex. gr. Hitta wägen, Viam ſibi cognitam habere. Han hittar intet dit, Via illuc ducens ei incognita. Hitta på, ex. gr. Du hittade på, Probè inveniſti. Hitta på gåtan, Senſum ænigmatis invenire. Hitta på ſlåcken når man ſkjuter, Bombardam explodendo maculam attingere. Hitta igen, *vel* Hitta up, *perperam adhibentur pro ſimpl.* Hitta.

Hittebarn, N. 4. Infans expoſititius.

Hittegods, N. 4. Bona condita vel perdita, quæ quis reperit.

Hit-

Hittils, ADV. Hactenus, *alias* Hit intils, conf. Hit.

Hittlön, F. 3. Præmium inventori rei amissæ tradendum.

Hjul N. 4. Rota Stegel och hjul, Pali rotæque, *in ſupplicium. Compoſ.* Wattuhjul, Rota aquaria. Hjulpinne, Bacillus rotæ obnitens, ut in axi maneat. Hjulhus, Ædicula rotæ aquariæ. Hjulſkena, Canthus. Hjulsnaf, Modiolus rotæ, *alias* Naf. Hjulſpår, Orbita rotæ, conf. *ſimpl.*

Hjulbent, ADJ. Valgus. Cui crura retorta, conf. Krokbent.

Hjulmakare, M. 2. Rotarum opifex.

Ho? PRON. Quis? *alias.* Hwem? *Compoſ.* Eho.

Hå, F. 2. Aqualiculus. *Tignus major vel minor excavatus. Def.* Hoen. *Plur.* Hoar, ex. gr. Dricksho, Aqualiculus ex quo potandum jumentis. Swinho, Aqualiculus, ex quo ſorbent porci, conf. Hackho.

Hof, M. 2. Ungula. *ſolida, equorum & ejusmodi*, conf. Klöf. *Def.* Hofwen. *Plur.* Hofwar.

Hof, N. Modus. Moderatio, ex. gr. Det är utan alt hof, Immodica hæc ſunt. Han har intet hof i händer, Manibus modum ſervare nequit, *quin juſto plus vel minus capiat.* Det går utom alt hof och lag, Superflua & injuſta hæc ſunt, conf. Maghof. *Aliter.* Hof *pro* Häfde. *Ipſ. verb.* Häfwa.

Hof, N. 4. Aula, *aliis* Hoff. *Def.* Hofwet. *Def. Plur.* Hofwen. *Obſ. In hac voce o ſonat ut å*, ex. gr. Gå *vel* Fara til hofs, Aulam frequentare. På hofwet, In aula regia. *Aliter*, ex. gr. Hofwet är nu icke i ſtaden, Familia regia jam in urbe non versatur. *Compoſ.* Hofbetjent, Miniſter aulicus. Hofcapell, Ordo muſicorum aulic. Hofpredikant, *ſeu* Hofpräſt, Concionator aulicus. Hofbagare, Piſtor aulicus. Hofmålare, Pictor aulicus. Hofnarr, Hiſtrio aulicus, & *ſic in ceteris*, conf. *ſimpl. Alia compoſita nonnulla hoc ſubſtituuntur.*

Hofbuß, M. 2. conf. Hofman.

Hofcantzler, M. 3. Aulæ Cancellarius. *Regii collegii cancellariæ membrum.*

Hofdag, M. 2. Dies in aulam regiam aditus.

Hoff, *vide* Hof, Aula.

Hoffröken, F. 2. Virgo illuſtris aulica. *Plur.* Hoffröknar.

Hofhållning, M. 2. Cura expenſorum in aula Regia.

Hofjunkare, M. 2. Nobilis, qui ad menſam ſervit in aula Regia.

Hofman, M. 3. Aulicus. *Plur.* Hofmän.

Hofmarſkalk, M. 2. Aulæ Mareſchallus.

Hofmåſtare, M. 2. Aulæ magiſter.

Hofråd, N. 4. Conſiliarius aulicus, *tit. honor.*

Hofrätt, M. 3. Supremum dicaſterium regium. *Inde.* Hofrätts-Råd, Supremi dicaſterii conſiliarius.

Hofſam, ADJ. Modeſtus.

Hofſamhet, F. 3. Modeſtia.

Hofſkägg, N. 4. Ungulæ juba.

Hofſlagare, M. 2. Faber ferrarius ſolearius, *pro equis.* Veterinarius.

Hofſorg, M. 3. Luctus in familia regia.

Hofſtat, M. 3. Status aulicus, *tum miniſtros, tum aulæ expenſa reſpicit.*

Hoftrång, N. 4. Contractura ungulæ, *morb. equin.*

Hofwa, V. N. 1. *Dr.* Hofwa til något, Tumultuariam inire menſuram vel rationem.

Hofwera, V. N. 1. Faſtoſum agere. Splendido ornatu ſuperbiens incedere.

Hofwiſt, ADJ. Aulicus. Modi vel moris aulici.

Hog, *vide* Håg.

Höjta, V. N. 1. Clamare Höj! *lamentantium eſt.*

Hol, Holk, Holl, Holla, *vide* Hål, Hålk, &c.

Holland, N. Hollandia.

Holländare, M. 2. Hollandus. Batavus.

Holländeri, N. 4. Inſtitutio proletaria vaccarum. *Plur.* Holländerier.

Holländſk, ADJ. Hollandicus. Batavus, ex. gr. Holländſka folket, ſpråket, Gens, lingua, Hollandica. På Holländſka, Hollandice. Skrifwen på Holländſka, Lingua Hollandica ſcriptus.

Holländſka, F. 1. Mulier Batava.

Holländſka, f. Lingua Batava, ex. gr. Öfwerſatt ifrån Holländſkan, E lingua Hollandica translatus. Tala Holländſka, Hollandicè loqui.

Holme, m. 2. Inſula, *in lacu*, conf. Ö.

Hon, pron. Illa, conf. *Grammat. Aliter.* Hon, *in compoſitione*, conf. Hona.

Hona, f. 1. Fœmina, *animalium*, ex. gr. Hannar och honor, Mares & fœminæ. Larhona, Salmo fœmina. Tigerhona, Tigris fœmina, &c.

Honing, *vide* Håning.

Honom, *Caſ. oblig.* pron. Han, conf. *Grammat.*

Hop, præp. *alias.* Jhop, *quod* conf. *Obſ. Prius nonnunquam in compoſitione adhibetur*, ex. gr. Hopfoga, Conjungere. Hopweckla, Complicare, & *ſic in aliis.*

Hop, m. 2. Acervus, ex. gr. Lägga i hopar, In acervos congerere. Qwiſtar i ſtora hopar, Ramuſculorum ingentes acervi. Höhop, Acervus fœni, conf. Hög, *Subſt. Aliter*, ex. gr. En ſtor hop böcker, Ingens librorum multitudo. En hop af folk, Populi cœtus vel caterva. Han hade en hop med ſkäl, Multa ei fuere argumenta. Skjuta eller kaſta i hopen, In catervam explodere vel quid conjicere. Gemena hopen, Plebs.

Hopa, conf. Jhopa.

Hopa, v. a. 1. In acervos congerere, ex. gr. Hopa hö, Fœnum in acervos colligere. Hopad, p. p.

Hopp, n. 4. Spes, ex. gr. Jag leſwer i hoppet, Sperans vitam dego. Föda ſig med godt hopp, Spe bona ſe nutrire. Mitt hopp är til GUD, In DEo ſpes mea.

Hopp, n. 4. Saltus, *armobus ſimul pedibus*, conf. Skutt. Språng.

Hoppa, v. n. 1. Salire, conf. Skutta, ex. gr. Hoppa jämfötes, conf. Jämfötes. Hoppa af häſten, Ex equo deſilire. Hoppa på något, In quid inſilire. Hoppa på tå, Digitis pedum inſiſtens proſilire. Hoppa öfwer något, Saltu quid ſuperare. *Subſtantivè.* Hoppande, Saliendi actus. Komma hoppandes, Saliendo procedere. *Aliter.* Hoppandes, Sperans. *Part. verb. Dep.* Hoppas.

Hoppas, v. d. 1. Sperare, ex. gr. Han hoppas at få det, Id ſe accepturum ſperat. Hoppas på GUD, In DEum ſperare.

Hoptals, adv. Acervatim, conf. Högtals.

Hor, n. 4. Adulterium, conf. Lönſkläger. Enkelt hor, Adulterium ſimplex. *Conjugum alterutrius.* Dubbelt hor, Adulterium duplex. *Conjugum duorum.*

Hora, f. 1. Meretrix. Scortum.

Hora, v. n. 1. Scortari.

Horacktig, adj. Salax. Laſcivus.

Hordom, m. 2. Scortatio.

Horeri, n. 4. Idem.

Horhus, n. 4. Lupanar.

Horiſont, m. Horizon. Brynen wid ſolens upgång och nedergång. *Inde Adj.* Horiſontel, Horizontalis, *alias* Wägrät.

Horkarl, m. 2. Adulter. Scortator.

Horkåna, f. 1. Adultera. Proſtibulum.

Horkopplerſka, f. 1. Lena.

Horn, n. 4. Cornu. Horn ſom barn dricker utur, Vas corneum ex quo infans lac ſugit. *Proverbialiter.* Sätta horn på någon, Tori fidem alicui polluere. *Compoſ.* Hornboſkap, Pecus cornigerum.

Hornacktig, adj. Cornu materiâ ſimilis.

Hornberg, n. 4. Lapis corneus.

Hornig, adj. Cornutus.

Hornſimpa, f. 1. Cottus quadricornis, *piſc.*

Hornugla, f. 1. Strix Otus, *avis.*

Horsgök, m. 2. Scolopax Gallinago, *avis.*

Horunge, m. 2. Nothus. Spurius.

Horwärd, m. 2. Hoſpes ſcortorum. Leno.

Hos, præp. Apud, ex. gr. Han är hos ſin broder, Apud fratrem eſt.

Item: Hos, Juxta, ex. gr. Ligga hos någon, Juxta aliquem cubare.

Item: Hos, Penes, ex. gr. Det ſtår hos honom, Penes eum eſt. Jag har intet penningar hos mig, Non mihi adſunt nummi. *Compoſ.* Hosföljande, Juxta ſequens. Hosfogade, Juxta annexus vel allegatus. Hosgående, Idem.

Hoſpital, n. 4. Noſocomium.

Hoſta, f. 1. Tuſſis.

Hoſta, v. n. 1. Tuſſire. *Subſtantivè.* Hoſtande, Tuſſiendi actus. *Aliter*, ex. gr.

Hoſta åt någon, Voce tuſſiens quaſi aliquem appellare. Hoſta up något, Tuſſiendo quid emittere.

Hot, N. 4. Minæ.

Hota, V. A. 1. Minari. Hotad, p. p. ex. gr. Hota någon, Alicui minari. Hota en med något, Alicui quid minari, conf. Höta.

Hotelſe, M. 3. Minatio.

Hud, F. 2. Cutis, conf. Skinn, ex. gr. främmande kroppar ſom faſtna i huden, Corpora peregrina quæ cuti inhærent. *Locut. proverb.* Hålla ſig i huden, Intra juſti vel decori limites ſe continere. Skåra breda remar af en annans hud, De alieno munificum eſſe.

Item: Hud, Pellis, *pecudum & majorum ferarum*, ex. gr Björnhud, Häſthud, Oxhud, ꝛc. conf. *ſimpl.* conf. Skinn.

Hudſlånga, V. A. 2. Corpus virgis cædere, *v. ec.* Hudſlånad, p. p. conf. Hudſtryka.

Hudlös, ADJ. Cuticula nudatus.

Hudlöshet, F. 3. Intertrigo. Malum ex denudata cute.

Hudſtryka, V. A. 4. Corpus virgis cædere. Hudſtruken, p. p. *Def. & Plur.* Hudſtrukne.

Hudſtrykning, M. 2. Pœna, qua quis virgis cæditur.

Huf, M. 2. Tectulum, ex. gr. *quo ſummitates obteguntur. Def.* Hufwen. *Plur.* Hufwar. *Item*: Huf, Suggrunda.

Hufwa, F. 1. Calantica. Indumentum capitis muliebre in ornatum. *Item*: Velamen ſericum rarioris texturæ, quo faciem ad lubitum tegunt mulieres. *Item*: Tegmen capitis lineum pro infantibus.

Hufwud, N. 4. Caput, ex. gr. Ifrån hufwud til fot, A capite ad calcem. Et frönt hufwud, Imperans quis. *Proverbialiter.* Lägga ſitt hufwud i blöt om något, Ad percipiendum vel explorandum quid animum intendere. Luta ſina hufwuden til hopa, conf. Luta. *Aliter*, ex. gr. Et ſlugt hufwud, Homo callidus. Han har ſitt hufwud för ſig ſielf, Singularis eſt ingenii. Hufwudet ſtår nu icke rätt på honom, Jam animo turbatus eſt. Han har lurt i hufwudet, Subebrius eſt. En ſom är kårt om hufwudet, Qui facilè in iram movetur. Han gör efter ſitt eget hufwud, Ut lubet, ei agendi mos eſt. Något ſom ſtår i hufwudet, Vertigine afficiens quid. Taga en för hufwudet, Aliquem captivum reddere. Det ſlog mig för hufwudet, In hoc aliquid præſentiebam. Öfwer hufwudet, Super caput. *Adverbialiter.* Öfwer hufwud, Summatim. Averſione. *Compoſita.* Hufwudbonad, Indumentum capitis. Hufwudbråk, Intricata quævis caput turbantia. Hufwudbry, Idem. Hufwudhår, Capillus. Hufwudkläde, Tegumentum capitis lineum, & *ſic in ceteris*, conf. *ſimpl. Alia compoſitionis exempla huic ſubnexa videas.*

Item: Hufwud, *in compoſitione notat, quod in rebus capitale ſeu principale eſt*, ex. gr. Hufwud-orſak, Cauſſa principalis. Hufwudomſtändighet, Circumſtantia principalis, & *ſic in aliis. Quædam huic infra.*

Hufwudbok, F. 3. Codex rationum ſummarius. *Plur.* Hufwudböcker.

Hufwudfiende, M. 3. Hoſtis maximè infeſtus.

Hufwudgärd, M. 2. Cervicalia lectiſternii.

Hufwudkudde, M. 2. Cervical minus.

Hufwudkulle, M. 2. Vertex capitis.

Hufwudkål, M. Braſſica capitata.

Hufwudlag, N. 4. Loramenta cuncta, quibus caput equi circumdatur, conf. Munlag.

Hufwudlös, ADJ. Capitis expers.

Hufwudman, M. 3. Coryphæus. Actor principalis. *Plur.* Hufwudmän.

Hufwudſak, F. 3. Res vel cauſſa principalis.

Hufwudſaklig, ADJ. Capitalis. Principalis. Hufwudſakligen, *Adv.* Principaliter.

Hufwudſallat, M. Lactuca capitata, conf. Sallat.

Hufwudſats, M. 3. Theſis primaria.

Hufwudſkalle, M. 2. Oſſeum integrum capitis, *alias* Skalle, conf. Hufwudſkål. Hufwudſkalle-platſen, Locus calvariæ, *term. bibl.*

Hufwudſkål, F. 2. Cranium.

Hufwudſkäl, N. 4. Argumentum primarium.

Hufwudſtad, M. 3. Metropolis. *Plur.* Hufwudſtäder.

Hufwudſtol, M. 2. Sors. Summa debiti extra uſuram.

Hufwudſtupad, *Adjectivè.* Præceps, ex. gr. Falla hufwudſtupad, Præceps labi.

Hufwudſtycke, N. 4. Particula vel Sectio principalis.

Hufwudſumma, F. 1. Summa tota vel collecta.

Hufwudſwag, ADJ. Dementia levi affectus.

Hufwudſwaghet, F. 3. Delirium levius.

Hufwudſwål, M. Cutis craninm tegens.

Hufwudwärk, M. 2. Cephalalgia. Dolor capitis.

Hufwudyr, ADJ. Vertigine correptus.

Hufwudyra, F. 1. Vertigo, *morb.* conf. Swindel.

Hug, *cum derivatis, vide* Håg.

Hugg, N. 4. Cæſa. Ictus, ex. gr. Hugg i hugg, Ictus in ictu, *ſcil. cædendo, ſcindendo. Proverbialiter*, ex. gr. Det är hugg i hugg, Unum eſt idemque. Med hugg, Cæſim. *Proverbium.* Trådet faller icke i förſta hugg, Primo arbor non ictu cadit, i. e. In opere continuandum. Hugg i bålte, conf. Bålte. *Aliter.* Få hugg, Vapulare. Giſwa öppet hugg på ſig, Seſe aggrediendi anſam ſubminiſtrare.

Hugga, V. A. 4. Cædere. Scindere. *Pr.* Hugger. *Ipf.* Högg. *Pf.* Huggit. Huggen, p. p. *Def. & Plur.* Huggne, ex. gr. Hugga ſten, Lapides cædere. Hugga wed, Ligna cædere. Han högg honom med wärjan, Cæſim gladio illum percuſſit. Hugga ſönder, Cædendo dilacerare. Hugga ſig, *Recipr.* ex. gr. Hugga ſig i foten, Cæſione pedem lædere. *Aliter*, ex. gr. Hugga ſig igenom fienden, Armis per medios hoſtes penetrare. Tyget hugger ſig, Texti fila mutua colliſione rumpuntur. Huggas, *Paſſivum. Item*: Huggas, *Deponentialiter*, ex. gr. Tupparne huggas, Galli roſtris certant.

Item: Hugga af, Abſcindere, conf. Afhugga. Hugga bårt, Cædendo demere. Hugga i, ex. gr. Hugga i trå, i ſten, In lignum, in lapidem cædere. *Aliter.* Hugga i trå eller ſten, Ligno vel lapidi incidere. Lignum vel lapidem ſculpere. *Proverbialiter.* Hugga i mådret, Vana loqui. Hugga i når någon talar, Repentè aliquem interpellare. Hugga in, Inſcindere. Incidere. *Aliter.* Hugga in i fiendens ſlagtordning, In aciem hoſtium irruere. Hugga på, ex. gr. Hugga på en ſtock, Tignum ſcindere. *Aliter.* Hugga på någon, Verbis aliquem increpantibus petere. *Proverbialiter*, ex. gr. Han hugger på min ſkog, Quæ ab illo dicuntur, me ſpectant. Hugga til, Ictum vel plagam inferre. *Aliter*, ex. gr. Hugga til et ämne, Scindendo quid formare. Hugga up, conf. Uphugga. Hugga ut något i ſten, Lapidi quid inſculpere. *Aliter.* Hugga ut ſkogen, Silvam cædendo conſumere.

Huggborr, M. 2. Scalprum fabrile.

Huggjärn, N. 4. Ferramentum, quo quid cæditur vel ſcinditur.

Huggning, M. 2. Actus cædendi. Cæſio.

Huggorm, M. 2. Coluber. Berus. Vipera.

Huggſår, N. 4. Vulnus ex cæſione.

Huggſtock, M. 2. Tignus ſubpoſitus in opere ſcindendi.

Huggyxa, F. 1. Scindendi ſecuris, conf. Tälgyxa.

Hugna, V. A. 1. Voluptate afficere. Hugnad, p. p. ex. gr. Barnen hugna ſina föräldrar, då de ſicka ſig wäl, Benè ſe gerentes liberi, voluptate parentes afficiunt. Jag kan hugna dig med en god tidning, Lætum tibi nuntium adferre poſſum. Han bör hugnas med någon beſöning, Præmiò animus ei mulcendus. Hugna ſig, *Recipr.* ex. gr. Det hugnade mig, at höra hans tal, Summa ejus ſermo me voluptate affecit.

Hugnad, F. 3. Voluptas animi.

Hugnelig, ADJ. Animo ſingularem adferens voluptatem.

Hugſa ſig, V. N. 1. *Dr.* Hugſa ſig före, Intento proſpicere animo. Hugſa ſig om, Animo circumſpicere.

Hugſen, ADJ. conf. Hågad.

Hugſwala, V. A. 1. Conſolari. Mœrorem lenire, *v. ec.* Hugſwalad, p. p. conf. Tröſta.

Hugſwalare, M. 2. Conſolàtor, *v. ec.*
Hugſwalelſe, M. 3. Conſolatio, *v. ec.*
Huj, *Dr.* ex. gr. Det ſkedde i en huj, Derepentè accidit.
Huka, *Dr.* Sitta huka, conf. Huka ſig.
Huka, V. N. 1. Deſidere. Genua flectendo corpus inclinare. Huka ſig, *Recipr.* Genibus flexis corporeque inclinato ſubſidere, *alias.* Sitta huka.
Hukare, M. 2. Navigiorum genus.
Huld, ADJ. Beneficus, *cum cura*, ex. gr. Modren är huld om ſina ungar, Mater benefico pullos affectu curat. Wara huld emot den fattiga, Pauperem cura excipere benefica. Han har hwarken huld eller ſkyld, Nec cui curæ ſit, nec cognatum habet. *Aliter*, ex. gr. Wara ſin Konung huld och trogen, Regi addictum & fidelem eſſe.
Huldhet, F. 3. Animus cum cura beneficus.
Huldſkap, M. Fidelitas, *adhibetur tantum de fidelitate erga regem.*
Hull, N. Cuticula interior. Imellan hull och ſkinn, Intereus. *Aliter*, ex. gr. Han har godt hull, Obeſus eſt. Lägga på hullet, Habitior fieri. Miſta hullet, Marceſcere. *Proverbialiter*, ex. gr. Äta up något med hull och hår, Integrum quid comedere.
Huller om buller, *Proverbialiter.* Subverſim. Sine ordine.
Hullhår, N. 4. Pilus tenuior in cute.
Hullig, ADJ. Pinguis vel obeſus.
Hulling, M. 2. Uncus cuſpidatus retortus, *qualis in hamis piſcatoriis, jaculis*, &c.
Hulpen, p. p. Hulpit. *Pf. verb.* Hjelpa.
Hum, *Dr.* ex. gr. Haſwa eller få hum om något, Rumore clanculum noſcere. Subolere.
Humla, F. 1. Apis terreſtris, *alias* Mjöd-humla, conf. Bi.
Humle, M. Lupulus. Humulus. *Compoſ.* Humlegård, Hortus lupularius. Humle-kupa, Collieulus circum radices lupuli. Humlepepla, Botrus lupuli, *aliis* Humle-koppa. Humleranka, Caulis lupuli. Humleſtång, Pertica ſeu fulcrum lupuli. *Plur.* Humleſtånger, Humletåg, Filamenta lupuli, conf. *ſimpl.*
Hummer, M. 2. Cancer Gammarus. *Def.* Humren. *Plur.* Humrar.
Hund, M. 2. Canis. *Cmpoſ.* Bandhund, Fåhund, ꝛc. *ſuis locis.* Hundbett, Morſus canis. Hundglafs, Latratus canum ſuppreſſus. Hundkoja, Canis caſula. Hundſkall, Latratus canum. Hundſkinn, Pellis canina. Hundsdagarne, Dies caniculares, conf. *ſimpl.* Naken hund, Canis nudus æthiopicus. *Proverbialiter.* Få något för hundköp, Viliſſimo quid pretio accipere. Bära hundhufwud för något, Alicujus rei culpam in ſe derivatam ferre.
Hundloka, F. 1. Chærophyllum ſilveſtre, *plant.*
Hundra, *Numer.* Centum, ex. gr. Sex för hundra, Sex pro centum. En ibland hundra, Inter centum unus. Leſwa i hundra år, Centum annos vivere. Hundratalet, Numerus centenarius. Twåhundra, Bis centum, &c.
Hundrade, *Num. ord.* Centeſimus, ex. gr. Han war den hundrade, Centeſimus erat. Hwar hundrade, Centeſimus quisque. Han går i hundrade året, Centeſimum agit annum.
Hundrafallt, *Adjectivè.* Centuplum.
Hundratals, *Adverbialiter.* Per centena.
Hundſtjernan, F. *Def.* Sirius.
Hundtänder, *Plur.* Dentes canini.
Hundtunga, F. Cynogloſſum, *plant.*
Hunger, M. Fames. *Def.* Hungren. *Compoſ.* Hungersnöd, Calamitas ex fame, conf. *ſimpl.*
Hungra, V. N. 1. Eſurire, conf. Swälta. Hungra ihjäl, Fame interire.
Hungrig, ADJ. Famelicus.
Hur, *rectius* Huru, *quod* conf.
Hurra, V. N. 1. Vibratione ſuſurrum excitare, ex. gr. Han kaſtade käppen, ſå det hurrade efter, Baculum vibrabat, ut jactu ſuſurrum ederet. Ropa hurra! Clamare *hurra! nautarum eſt.* Hurra omkring, Vibratione circumagere. *Aliter.* Hurra *vel* hurra omkring, Tumultuans circumcurſitare.
Hurtig, ADJ. Alacer. *Adverbialiter.* Hurtigt, Alacriter.
Hurtighet, F. 3. Alacritas.

Huru?

Huru? ADV. Quomodo? ex. gr. Huru mår du? Quomodo vales?

Item: Huru, Quam, ex. gr. Icke så mycket huru länge, ſom huru wäl, Non quam diu, ſed quam benè. Huru många de ock må wara, Quam multi etjam ſint. Huru ſtor är han? Quantus eſt? Huru når? Quam propè? *Aliter*, ex. gr. Huru ſå? Quid ita? Huru då? Quid tum? conf. Ehuru.

Hurudan, *Adjectivè*. Qualis, ex. gr. Huruſdan är han? Qualis eſt? Jag wet icke hurudant det är, Quale ſit neſcio, conf. Ehurudan.

Huruledes, ADV. Quali modo.

Hurulunda, ADV. Quemadmodum.

Huru wida, ADV. Quoad. In quantum, conf. Wida.

Hus, N. 4. Domus, ex. gr. Gå ifrån hus och hem, Domum domiciliumque relinquere. Hus ifrån hus, Oſtiatim. *Proverbialiter*, ex. gr. Hwar har du ſå länge hållit hus? Ubinam diu tam commoratus es? Hålla illa hus, Pejorem in modum graſſari.

Item: Hus, Familia, ex. gr. GUD beware honom och hans hus, DEus illum familiamque ejus conſervet. Det Kongliga huſet, Familia Regia. Dottren i huſet, Familiæ nata. Af et förnämt hus, Illuſtri ex familia. *Aliter*. Öfwerhuſet och Underhuſet i England, Parlamentum ſuperius & inferius in Anglia. *Adverbialiter*. Utom hus, Foris. Inom hus, Intra domum. Domi. *Compoſita*. Husaga, Diſciplina domeſtica. Husbyggnad, Ædium exſtructio. Huskors, Malum domeſticum. Huswaktare, Cuſtos domus, &c. conf. *ſimpl. & quæ infra*.

Husacktig, ADJ. Rei familiaris probè curam gerens. *Adverbialiter*. Husacktigt, Modo ad rem familiarem provide.

Husacktighet, F. 3. Ad rem familiarem attentio.

Husblåe, N. 4. Ichtyocolla.

Husbonde, M. 3. Herus. *Plur.* Husbönder. Husbondfolk, Herus & Hera. *Proverbialiter*. Tåfla om husbondkaſtet, De imperio herili certare. Lägga drängen på husbonden, Potioris poſt uſum, vilius addere.

Husdräng, M. 2. Servus operarius. Mediaſtinus, conf. Lakej.

Huſeſyn, M. 3. Viſitatio in domo.

Item: Huſeſyn, Inſpectio legalis, *in prædiis*.

Husfader, M. 3. Paterfamilias. *Plur.* Husfäder.

Husfattig, ADJ. Cui res anguſta domi. Pauper.

Husfolk, N. 4. Domeſtici. Famulitium.

Husfred, M. Tranquillitas intra domum, conf. Hemfred.

Husgeråd, N. 4. Supellex. Utenſile. *Plur.* Husgeråd, Supellectilia. Husgeråds saker, Utenſilia domus.

Husgudar, *Plur.* Pénates.

Hushåll, N. 4. Res familiaris, ex. gr. Sätta hushåll, Rem familiarem inſtituere. Föreſtå et hushåll, Rei familiari præeſſe. Hafwa at göra i hushållet, In re familiari occupatum eſſe. Hon beſtyrer om hushållet, Rem familiarem gubernat.

Hushålla, V. A. 1. Rei familiaris curam gerere. Oeconomum agere, ex. gr. Han hushållar på landet, Rure oeconomum agit. Hushålla wäl eller illa med något, Oeconomiæ congruenter vel ſecus agere.

Hushållare, M. 2. Oeconomus, ex. gr. Han är god hushållare, Bonus eſt oeconomus. *Proverbialiter*, ex. gr. Han är god hushållare, Tenax eſt, vel parcus.

Hushållerſka, F. 1. Oeconoma. *Item*: Quæ rei familiari præeſt.

Hushållning, M. 2. Oeconomia. Den allmänna och enſkilda hushållningen, Oeconomia publica & privata.

Hushyra, F. 1. Ædium locationis merces.

Husjungfru, F. 3. Virgo miniſtra, quæ rei familiari præeſt, conf. Jungfru.

Huslårft, N. 4. Textum lineum, domi confectum, conf. Lårft.

Husman, M. conf. Inhyſes hjon, *Proverbialiter*. Husmanskoſt, Victus frugalis.

Husmoder, F. 2. Materfamilias. *Plur.* Husmödrar.

Huſerum, *Collectivè*. Loca habitationis ædium.

Husröta, F. Damnum ex ædium corruptione, *v. jur.*

Hustjuf, M. 2. Fur domeſticus. *Def.* Hustjuſwen. *Plur.* Hustjuſwar.

Hustjuſnad, F. 3. Furtum à domeſticis commiſſum.

Huſtru, F. 3. Uxor. *Def.* Huſtruen. *Contr.* Huſtrun. *Plur.* Huſtrur, *pro* Huſtruer.

Husmarm, ADJ. In domo factus familiaris.

Huswåfnad, F. 3. Textura domi inſtituta, *ſcil. non ab opifice.* *Item*: Texta ejusmodi.

Huswård, M. 2. Ædium locator.

Huswill, ADJ. Domicilio expulſus, *vel* domicilio carens.

Hut, *Vox, qua canes arcentur. Proverbialiter.* Weta hut, Quid deceat, ſcire.

Huta, V. N. 1. *Dr.* Huta *vel* Huta åt hundar, Canes voce hut! a ſe arcere. *Inde.* Huta ut någon, Atrocibus aliquem increpare verbis, ut quid deceat, cognoſcat.

Hutla, V. A. 1. In promiſſis vel rebus agendis ludificare. Hutlad, p. p.

Hutlare, M. 2. Ludificator, conf. Hutla.

Hutleri, N. 4. Ludificatio, conf. Hutla.

Hutlös, ADJ. Impudens.

Hwad, PRON. Quid? N. *Proh.* Hwem? conf. *Grammat.* ex. gr. Hwad säger du? Quid dicis? Hwad nytt? Quid novi? Hwad gjorde han? Quid faciebat? Hwad för ſlag? Cujusnam generis?

Item: Hwad, Quod, *alias* Hwilket, ex. gr. Hwad godt är, Quod bonum ſit. Hwad ſom helſt, Quodcunque.

Item: Hwad, *commun. gen. interrogando vel exclamando*, ex. gr. Af hwad orſak? Quanam de cauſſa? Med hwad medel? Quibus mediis? I hwad afſeende? Quo reſpectu? På hwad ſätt? Quonam modo? Hwad för et tal? Qualis ſermo? O! hwad för en ſkön bild? O! formoſa imago!

Hwadan, ADV. Unde.

Hwal, M. 2. Numerandi modus octogenarius, ex. gr. En hwad ſill, Alecum (Harengarum) octoginta.

Item: Hwal, *Plur.* Hwalar, *v. bibl.* conf. Hwalfiſk.

Hwalf, N. 4. Laquear. Fornix. *Def.* Hwalfwet. *Def. Plur.* Hwalfwen. *Inde.* Hwalfbåge, Arcus ligneus, ſuper quem inter ædificandum formatur laquear. *Aliter.* Hwalfbåge, Fornix.

Hwalfiſk, M. 2. Myſticetus. Cetus. (Balæna.)

Hwar, ADV. Ubi, *in locum*, conf. Hwareſt, ex. gr. Hwar är han? Ubi eſt? Hwar ſkall jag lägga detta? Ubi hoc reponam? Hwar wid lag? Ubinam circiter? *Aliter*, ex. gr. Hwar han ock må wara, Ubicunque fuerit, conf. Ehwar. Hwar ſom helſt, Ubicunque. Hwar om icke, Sin minus. *Compoſita.* Hwaraf, Ex quo. Hwareſter, Poſt quod, *vel* Secundum quod. Hwaremot, Contra quod. Hwarföre, Cur? Quare? Hwari, In quo. Hwaribland, Inter quæ. Hwarifrån, Unde. Hwarigenom, Per quod. Quà. Hwarimellan, Inter quæ. Hwarmed, Cum quo. Quo. Hwarmedelſt, Ope cujus. Hwarom, De quo. Hwarpå, In quod, *vel* In quo. Poſt quod. Hwartil, Ad quod. Hwaruti, In quo, *perperam* Hwarutinnan. Hwarunder, Sub quo. Hwaröfwer, Super quod.

Hwar, PRON. Quisque. Quivis. N. Hwart, ex. gr. Hwar för ſig, Pro ſe quisque. Hwar man, Quilibet. Omnes. I hwars mans mun, In omnium ore. Hwar dag, Quolibet die. Quotidiè, conf. Hwardag. Hwar dags feber, Febris quotidiana. Hwart ſlag, Quodvis genus. Hwart år, Quolibet anno. Hwar gång jag ſer dig, Quoties te video. I hwar wecka, Quavis hebdomade. Hwar tredje, hwar tuſende, Tertius, milleſimus, quisque. Hwar om annan, Quisque confuſim vel ſine ordine. *Neut.* Hwart om annat, *Plur.* Hwar om andra, *alias.* Om hwarannan, conf. Hwarannan. Hwar och en, *infra.*

Hwaran, *poëticè pro* Hwarannan.

Hwarannan, Alter alterum. Invicem, ex. gr. Om hwarannan. *Neut.* Om hwart annat. *Plur.* Om hwarandra, Confuſim vel ſine ordine. De älſka hwarannan, Alter alterum amat. Hwarandra. *Plur.* ex. gr. De ſkola älſka hwarandra, Invicem ſe amabunt.

De

De nöta hwarandra, Invicem ſe terunt. Slå hwarandra, Mutuò verberibus ſe excipere. De mötte hwarandra, Obviam veniebant. För, med, eller emot hwarandra, Pro, cum, vel contra ſe invicem.

Hwar annan, Secundus quisque. Hwart annat år, Secundo quovis anno. Hwar annan gång, Secunda alternatim vice.

Hwardag, M. 2. Dies profeſtus, ex. gr. Om hwardagarne, Diebus profeſtis. Hwardags mat, kläder, bruk, Cibus, veſtes, uſus, quotidianus. *Aliter.* Hwar dag, conf. Hwar. *Pron.*

Hwardera, PRON. Quisque ſingulatim. N. Hwartdera, ex. gr. Han gaf dem hwardera ſin del, Cuique ſuam dedit partem. Et af hwartdera ſlaget, Ex utroque genere unum.

Hwareſt, ADJ. Ubi, *in loco*, conf. Hwar, ex. gr. Där är et ſtälle, hwareſt du honom igenfinner, Locus eſt, ubi eum invenies. Hwareſt du ock må wiſtas, Ubicunque verſatus ſueris, conf. Ehwareſt.

Hwarf, N. 4. Circulatio quælibet rotæ, vel ejusmodi. *Def.* Hwarfwet. *Plur. Def.* Hwarfwen, ex. gr. Hjulet gick tre hwarf omkring, Ternis rotæ vicibus circumferebatur. I hwarje hjulets hwarf, In quavis rotæ circulatione. *Aliter*, ex. gr. Lägga några hwarf tråd på en kaſle, Filorum aliquot orbes in bacillum volvere. *Aliter.* Löpa några hwarf gatulopp, Currendo per vices aliquas virgis cædi.

Item: Hwarf, Stratum, ſpeciatim in orbem, conf. Lag. *Inde Adverbialiter.* Hwarſtals, Per ſtrata.

Item: Hwarf, *vide* Warf.

Hwarföre, ADV. Cur? Quare?

Hwarje, PRON. Quivis. Quævis. Quodvis, ex. gr. Litet af hwarje, Ex quolibet paulùm. Hwarje gång, Qualibet vice. Hwarjom och enom, Unicuique.

Hwarjehanda, *Adjectivè.* Diverſi generis.

Hwarken, ADV. Nec, ex. gr. Hwarken den ene eller den andre, Nec unus, nec alter. Hwarken ſer, eller hörer han, Nec videt, nec audit.

Hwar och en, PRON. Unusquisque. N. Hwart och ett.

Hwars, Cujus. *Genit. Pron.* Hwem. *Item*: *Genit. Pron.* Hwar.

Hwart, ADV. Quò, ex. gr. Hwart ſkall jag wända mig? Quò me vertam? Hwart går du? Quò abis? Jag följer dig hwart du går? Quò abieris, te ſequor? Hwart hän? Quorſum? Hwart åt? Quò? Hwart ut? Quò verſus? *Item*: Hwart. *Neut. Pron.* Hwar.

Hwaß, ADJ. Acutus. Aſper, ex. gr. Et hwaßt järn, Ferramentum acutum. *Adverbialiter.* Hwaßt, ex. gr. Se hwaßt ut, Aſperis intueri oculis. *Compoſ.* Hwaßögd, Cui oculi aſperi, conf. Waß.

Hwaßhet, F. 3. Acumen.

Hwem? PRON. Quis? *alias* Ho? ex. gr. Hwem är där? Quis ibi eſt? Hos hwem finnes det? Apud quem invenitur illud? Åt hwem? Cui? Af hwem? A quo? conf. Hwilken.

Hwete, N. 4. Triticum. Kubbhwete, Triticum turgidum. Turkiſkt hwete, Mays. (Zea.) *Compoſ.* Hwetbröd, Panis triticeus. Hwetblandad. *Pars.* Tritico mixtus. Hwetbulle, Triticei panis genus, conf. Bulle. Hwetkorn, Granulum tritici. Hwetmjöl, Farina triticea. Similago, conf. *ſimpl.*

Hwi? ADV. Quare? *v. ec. & poët.* conf. Hwarföre? Hwi ſå? Cur ita?

Hwiſwa, F. 1. conf. Huſwa.

Hwil, ADJ. Poſt requiem viribus refectus.

Hwila, F. 1. Quies. Requies, ex. gr. Kroppar i rörelſe och i hwila, Corpora in motu & in quiete. Taga hwila efter arbete, Poſt laborem quieſcere.

Hwila, V. N. 1. Quieſcere, ex. gr. Lägga ſig at hwila, In requiem cubatum ire. Hwila ifrån ſitt arbete, Ex labore quieſcere. Hwilas. *Depon. perperam adhibetur.* Hwila ſig, *Recipr.* Requiem captare.

Hwilken, PRON. Qui, conf. *Grammar.* conf. Hwem? ex. gr. Hwilken ſom tror, Qui credit. Hwilkens plickt det är, Cujus eſt officium. Han är den, af hwilken du har fådt, och åt hwilken du ſkall giſwa, Is eſt, a quo accepiſti, & cui dabis. Hos hwilken det finnes, Apud quem id reperitur. Hwilket alt, Quæ omnia. Af hwilket mödel, Qua ratione, ſeu via.

Hwil-

Hwilkendera, PRON. Uter. N. Hwilketdera.
Hwilodag, M. 2. Dies requiei. Sabbathum.
Hwilorum, N. 4. Locus quietis. Sepulcrum.
Hwiloſtälle, N. 4. Idem, conf. Hwilſtälle.
Hwiloſtund, M. 3. Hora requiei dicata.
Hwilſkede, N. 4. Intervallum temporis ad requiem. *Item*: Hwilſkede, Cæſura in verſibus.
Hwilſtälle, N. 4. Locus requiei, *in itinere*, conf. Hwiloſtälle.
Hwilt, *ſeu* Hwilter, *vide* Hwil.
Hwina, V. N. 3. Sibilum edere, *qualis vi ventorum in funibus navis, vel per rimas excitatur.* Griſen hwiner, Porculus ſibilat. *Subſtantivè.* Hwinande, Sibilus ejusmodi.
Hwirfla, V. A. 1. In gyrum circumagere Hwirflad, p. p.
Hwirfling, M. 2. In gyrum circumrotatio.
Hwirfwel, M. 2. Vertex. *Def.* Hwirflen. *Plur.* Hwirflar, ex. gr. I en hwirfwel, Modo in verticem. Hwirflen på huſwudet, Vertex in capite. *Compoſ.* Wäderhwirfwel, Wattnhwirfwel, *ſuis locis.*
Hwirfwelacktig, ADJ. Modi in gyrum.
Hwirfweltals, *Adverbialiter.* Per gyros. Hwirfwelwis, Modo in gyrum.
Hwiſkek, M. 2. Ludus muſſitandi in aurem.
Hwiſkra, V. N. 1. Muſſitare, ex. gr. Hwiſkra en något i örat, Muſſitando alicui quid in aurem dicere.
Hwiſkring, M. 2. Muſſitatio.
Hwißla, V. N. 1. Sibilare, *ore conſtricto, ad imitationem cautus. Subſtantivè.* Hwißlande, Sibilandi actus.
Hwit, ADJ. Albus. N. Hwitt, ex. gr. En hwit häſt, Eqvus albus. Det ſer hwitt ut, Album id refert colorem. Kläd i hwitt, Albis indutus. Det hwita i ögat eller ägget, Album oculi vel ovi. Hwita penningar, Numini argentei.
Hwita, F. 1. Albugo. Albumen, ex. gr. Hwitan i et ägg, Albumen ovi.
Hwitacktig, ADJ. Subalbus.
Hwitflöd, M. Leucorrhea, *morb.*
Hwithafre, M. Avena ſativa ſeminibus albis.
Hwithet, F. 3. Albedo.
Hwitkål, M. Braſſica capitata alba.
Hwitlett, ADJ. Albeſcentis coloris. Albicans.
Hwitlim, N. 4. Pigmentum cretaceum album, glutinoſum, *in oblitionem parietum & ejusmodi.*
Hwitlima, V. A. 1. Glutinoſo ex alba creta pigmento illinere. Hwitlimad, p. p.
Hwitlimning, M. 2. Illitio pigmenti, conf. Hwitlim. *Item*: Ipſum pigmentum alicubi obductum.
Hwitlök, M. 2. Allium ſativum.
Hwitmenad, PART. conf. Hwitlimad.
Hwitna, V. N. 1. Albeſcere. Hwitnad, p. p.
Hwitſippa, F. 1. Anemone nemoroſa, *plant.*
Hwitögat, N. *Def.* Tunica conjunctiva oculi, *vulgo.* Albumen oculi.
Hwälfwa, V. A. 2. Arcuare. Camerare. Hwälfd, p. p. conf. Wälfwa.
Hwälfning, M. 2. Arcuatio. Cameratio, conf. Wälfning.
Hwäſa, V. N. 3. Sibilare. *Serpentum eſt. Aliter*, ex. gr. Han hwäſte fram orden, Sono verba ſibilante proferebat.
Hwäsning, M. 2. Sibilus, conf. Hwäſa.
Hwäßa, V. A. 3. Acuere. Hwäßt, p. p. conf. Bryna.
Hwäßning, M. 2. Exacuatio.
Hwättja, *vide* Wettja.
Hy, M. Cuticulæ humanæ nativa qualitas. *Def.* Hyn, ex. gr. Hon har en fin hy, Subtili gaudet cuticula. Friſk hy, Cuticula faciei vividior. Hans hy är blek, Color faciei ipſi pallidus eſt.
Hyacint, M. 3. Hyacinthus.
Hyble, N. 4. Domicilium humile. Tugurium.
Hyckla, V. N. 1. Religioſum ſimulare, conf. Skrymta. Smickra.
Hycklare, M. 2. Hypocrita. Qui religioſum ſimulat, conf. Skrymtare.
Hyckleri, N. 4. Hypocriſis, conf. Skrymtan.
Hyda, V. A. 1. conf. Förhyda.
Hydda, F. 1. Caſa. Tugurium.
Hydrauliken, M. *Def.* Ars hydraulic. Läran om allehanda Wattukonſter, Pumpwerk, och dylikt.
Hydrologie, F. Hydrologia, Läran om wattnet.

Hydro-

Hydroſtatiken, M. *Def.* Ars hydroſtatica. Konſten at uti watten, igenom et wåginſtrument, utröna kroppars ſammanſättnings ämnen, tyngd och ſtarkhet. *Inde Adj.* Hydroſtatiſk.

Hyende, N. 4. Pulvillus, *in ſellis, in trabis, & ejusmodi*, conf. Dyna. Kudde.

Hyfla, V. A. 1. Dolare. Dolabra complanare ſeu lævigare. Hyflad, p. p.

Hyffa, V. A. 1. Comtum vel ornatiorem facere. Hyffad, p. p. Hyffa ſig, *Recipr.* Veſtitu ad decorem ſe reddere compoſitum. Hyffade ſeder, Comti mores. Et hyffadt arbete, Opus limatum. Hyffa up någon, Incomtum aliquem adigere, ut veſtitu & moribus concinnè ſe gerat.

Hyfwel, M. 2. Dolabra. *Def.* Hyflen. *Plur.* Hyflar. *Compoſ.* Hyfwelbänk, Dolandi menſa. Gläthyfwel, Planula. Skrubbhyfwel, conf. Skrubb. Hyfwelſpån, Aſſula, Schidia.

Hygga ſig, V. N. 1. *Recipr.* *Dr.* ex. gr. Hygga ſig åt *vel* til någon, Inclinatione animi alicui ſe addicere. Hyggas. *Deponentialiter*, ex. gr. Hyggas wid någon, Conſuetudine ſe familiari alicui jungere.

Hygge, N. 4. Cæſio. Cædes arborum vel lignorum in ſilva, *alias* Skogshygge, conf. Hyggſter.

Hygglig, ADJ. Cui inclinatione animi quis ſe tradere poteſt, ex. gr. Wara hygglig i umgånge, In converſatione familiaris & jucundus placere. *Aliter*, ex. gr. Det är en hygglig kammare, Conclave eſt, in quo libenter quis verſatur. En hygglig lefnad, Vita per familiaritatem jucunda. *Adverbialiter.* Hyggligt, Jucundè, Familiariter.

Hygglighet, F. 3. Qualitas ex eo, quod jucundum eſt vel familiare, conf. Hygglig.

Hyggſter, N. 4. Pars ſilvæ cædua. *Def.* Hyggſtret, conf. Hygge.

Hylla, F. 1. Repoſitorium, *uno aſſere, vel pluribus transverſim poſitis, conſtans*, conf. Bokhylla.

Hylla, V. A. 1. Homagium præſtare. Solenni ritu fidem jurejurando domino profiteri. Hyllad, p. p.

Hylleſt, M. conf. Huldhet.

Hyllning, M. 2. Homagium. Solennis ritus, jurejurando fidem domino profitendi.

Hylſa, F. 1. Folliculus. Vagina. Tegmen piſorum & ejusmodi.

Hylſter, N. 4. Theca. *Def.* Hylſtret. *Plur. Def.* Hylſtren, ex. gr. Piſtolhylſter, Sclopeti minoris theca. *Item*: Hylſter, Spatha, *botan.*

Hynda, F. 1. Canis fœmina.

Hypothes, M. 3. Hypotheſis, *v. Græc.* Förſlags mening.

Hyra, F. 1. Locationis merces, ex. gr. Betala ſå mycket i hyra, Tantum locationis mercede pendere. Hyre-contract, Pactum locationis conductionis. Båtsmans-hyra, Penſio conducto nautæ tribuenda, *Comp.* Hushyra, conf. Lega. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har fådt ſin hyra, Quantum ei ſatis, accepit, *de ebrio & ejusmodi.*

Hyra, V. A. 2. Conducere. Ex pacto jus utendi ſibi acquirere. Hyrd, p. p. ex. gr. Hyra en wåning i et hus, Ædium partem conducere. Hyra ſig en wagn, Currum conducere. Hyra ut, Locare. Jus utendi in aliquem transferre. *Pars.* Uthyrd.

Hyresman, M. 3. Qui ædes conducit. *Plur.* Hyresmän, Hyresfolk, Familia ejusmodi.

Hyrkuſk, M. 2. Auriga currus conductitii.

Hyrwagn, M. 2. Currus conductitius, *pro vectione hominum in urbe.*

Hyſa, V. A. 3. In domum recipere. Fovere. Hyſt, p. p. ex. gr. Hyſa en rymmare, Fugitivum recipere. Hyſa en orm i barmen, Serpentem in ſinu fovere. Du bör icke hyſa ſådan tanke om mig, Talem de me non habeas opinionem. Hyſa in, conf. Inhyſa.

Hyſning, M. 2. Receptio. Fovendi actus.

Hyßa, V. A. 1. *Dr.* Hyßa et barn på armarne, Infantem brachiis ſuſceptum jactitare. Hyßad, p. p. conf. Wyßja. *Aliter.* Hyßa, *vide* Hißa.

Hytta, F. 1. Uſtrina, *in qua mineralia coquuntur, argenti & cupri. Obſ. adhibetur quoque de officinis ferrariis*, conf. Masugn. *Compoſ.* Hyttugn, Furnus uſtrinæ. *Aliter.* Hytta på ſkepp, Locus habitationis in navibus.

Hå! INT. Hem!

Håf, r. 2. Sacculus piſcatorius, *quo piſces efferuntur. Def.* Håfwen. *Plur.* Håfwar. *Aliter.* Håf, hwarmed man går omkring i kyrkan, Crumena conto affixa, quæ in templo ad colligendam pecuniam circumfertur. *Aliter.* Håf, Aula, *vide* Hof.

Håfwor, *Plur.* Facultates. Dona allata, ex. gr. Öppna ſina håfwor, Penum donorum allatorum aperire. Lyckans håfwor, Bona fortunæ.

Håg, m. Animus. Animi inclinatio, ex. gr. Jag har ingen håg, at arbeta i dag, Ineptus laborem hodie non inclinat animus. Anwända all håg och flit, Omne ſtudium diligentiamque adhibere. Hågen lcker på något, Animus in quid cum voluptate fertur. Det ligger mig i hågen, Animo id mihi verſatur. Göra en ondt i hågen, Animum alicujus in deſiderium excitare.

Hågad, *Adjectivè.* Animo inclinatus vel propenſus.

Hågas, v. d. 1. conf. Hågfållas.

Hågfållas, v. d. 2. *Dr.* ex. gr. Hågfållas åt något, *vel* för något, Animo in quid propendere. Hågfåld, p. p.

Håglös, adj. Cui ſtudium vel operam dirigere animus eſt. *Adverbialiter.* Håglöſt, Negligenter.

Håglöshet, f. 3. Animus, cui nullum ſtudium, nulla propenſio.

Hål, n. 4. Foramen, ex. gr. Göra hål i et bråde, Aſſerem perforare. *Aliter*, ex. gr. Han fick et hål i pannan, In fronte ei vulnus inflictum fuit. Hål på kläder, In veſtibus ſciſſuræ. Hål i jorden, In terra caverna, conf. Håla. *Proverbialiter.* Krypa i hålet, In carcerem abire.

Håla, f. 1. Caverna. Antrum. Hålan i halſen, Guloſimum.

Håla, v. a. 1. *Dr.* Håla ut, Excavare.

Hålfull, adj. Poroſus.

Hålig, adj. Cavus. Cavernoſus, conf. Jhålig, ex. gr. Håligt träd, Arbor cava. Hålige ögon, Cavi oculi. *Item*: Hålig, Foraminibus vel poris patens.

Håligbet, f. 1. Cavitas.

Hålk, m. 2. Orbiculus, *quo circumdatur & munitur manubrium inſtrumenti, extremitas baculi, & ejusmodi.*

Item: Hålk, Dolium minus, *pro fermentatione ſubactæ maſſæ ad panem.*

Hålka, v. a. 1. Cavum vel perforatum facere. Hålkad, p. p. Hålka ut, conf. Uthålka.

Hålkaka, f. 1. Placenta panis in medio perforata.

Håll, n. 4. Statio. Diſtantia, ex. gr. Se på långt håll, E longinquo videre. Skjuta haren på nära håll, Leporem cominus ferire. Han ſtod på långt håll, Diſtantia longius erat remotus. Få håll på något djur, Animal viſui obvium ferire poſſe. *Proverbialiter.* Få håll på någon, Aliquem ſiſtere.

Item: Håll, Pleuritis, *alias* Styng.

Håll, m. Equorum in diverſoriis locatio conductio, ex. gr. Hwem har hållen? Quis equos conductitios præſtare debet? Han är på hållen, Iter facientibus equos præbiturus adeſt. Hållen har gådt ut, Equi conductitii jam deſunt, conf. Skjuts.

Item: Håll, *Imperat. verb.* Hålla.

Hålla, v. a. 4. Tenere. *Pr.* Håller. *Ipf.* Höll. *Pf.* Hållit, ex. gr. Hålla boken i handen, Librum manu tenere.

Item: Hålla, ex. gr. Hålla lagen, Legem obſervare. Hålla fården. Hålla hus, conf. Fård. Hus. Det håller ſå mycket i wigt eller längd, Pondere vel longitudine tantum eſt. Hållas wäl eller illa, Benè vel malè haberi ſeu nutriri. Hålla ſtånd, Siſtere. Hålla ſjön, Navigando altum tenere. Hålla ord, Verbis ſtare. Håll munnen på dig, Os retineas. Tace. Hålla ſoldat, Militem cum inſtructu præſtare. *Aliter*, ex. gr. Hålla bröllop, marknad, Nuptias, nundinas, celebrare. Hålla et tal, Orationem habere. Hålla räkning, Rationem inſtituere. En wäfnad ſom icke håller, Textum quod facile diſcerpitur. Så länge repet håller, Quoad funis non rumpatur. Hållen, *Def. & Plur.* Hållne, p. p. Wara wäl eller illa hållen, Benè vel malè haberi. *Proverbialiter.* Wara illa hållen, Malo aliquo vexari. Hel och hållen, conf. Hel. Hålla ſig, *Recipr.* Se retinere. Se reprimere. Hålla ſig undan,

Se

Se ſubducere. Hålla ſig ifrån något, Ab aliqua re ſe abſtinere. Hålla ſig wäl, tappert, Benè, fortiter, ſe gerere. Hålla ſig för god, Præſtantem nimis ſe ducere. Hålla ſig ren, ſnygg, Purum, mundum ſe præbere. Han kan icke hålla ſig, han måſte ſkratta, Seſe quin rideat retinere nequit. Hålla ſig til någon, Alicui addictum eſſe. Hålla ſig wid lagen, Legem obſervare. Hålla ſig wid ämnet, Subjectæ materiæ inhærere. Hålla ſig inne, Intus manere. Non exire. Winet håller ſig icke, Vinum fugit, vel fit evanidum. Hålla ſig för länge, Alvum nimis diu retinere.

Item: Hålla af, ex. gr. Hålla af wägen, De via flectere, *vectione*, conf. Afhålla. *Aliter*. Hålla af, Diligere. *Inde Part.* Afhållen, Dilectus. Hålla an, ex. gr. Hålla an waror i tullen, Ad telonium merces detinere, conf. Anhålla. Hålla efter, Vectione ſubſequi. *Aliter*. Hålla efter någon, Quomodo ſe quis gerat, ſeverius obſervare. Hålla faſt, conf. Faſt. Hålla fort, Continuare. Agendo ulterius progredi. Hålla för, Præ, Pro, vel Ante tenere. Hålla före, Obtectum, occluſum vel obturatum tenere. *Aliter*. Hålla före, Putare, ex. gr. Jag håller ſå före, Sic puto. Han höll före, at man borde ſkicka någon, Mittendum aliquem eſſe putabat. Hålla i *vel* uti, ex. gr. Hålla i något, Quicquam tenere. *Aliter*. Hålla i med något, Quicquam continuare. Ab aliqua re non deſiſtere. Hålla igen, Retinere. Reprimere. Hålla igen ögonen, Clauſos tenere oculos. Hålla ihop, Compactum, conſtrictum, vel collectum tenere. *Aliter*, ex. gr. De två hålla ihop, Amicè illi inter ſe ambo conſpirant. Hålla med, ex. gr. Hålla med häſtarne, Equos ſiſtere. *Aliter*, ex. gr. Hålla med någon, Alicui aſſentiri, *vel* Alicui partium ſe jungere. Det måſte jag hålla med, In hoc aſſentiendum mihi eſt. Hålla på, Mantum vel aliud applicandum quid, impoſitum tenere. *Aliter*, ex. gr. Han håller nu på at läſa, Jam in eo eſt, ut legat. Han kom när jag höll på at ſkrifwa, Inter ſcribendum ad me venit. Jag håller nu på ſom bäſt, Maximè nunc in opere ſum. Han wet icke hwad han håller på, Agendorum inſcius eſt. Hålla qwar, Retinere. Hålla til, Affixum vel adſtrictum tenere. *Aliter*, ex. gr. Hwar håller han til? Ubi verſatur? Hålla til goda, conf. Goda. Hålla til med en qwinna, Cum fœmina commercium habere.

Item: Hålla under, Sub tenere. Hålla up, Levatum tenere. *Aliter*, Hålla up, Deſinere, ex. gr. Han wet intet at hålla up, Deſinere neſcit. Håll up med ditt ſkämt, Jocari deſinas. Hålla uppe, ex. gr. Pelaren håller uppe taket, Columna tectum ſuſtinet. Hålla ſig uppe, Erectum, elevatum, vel ſuper quid, ſe tenere, conf. Uppehålla ſig. *Aliter*, ex. gr. Det håller uppe, Pluere vel ningere deſiit. Hålla ut, Exporrectum, explicatum, vel diſtentum quid tenere. *Aliter*, Hålla ut, Perferre. Perpeti, ex. gr. Jag kan icke hålla ut med at tala ſå länge, Tamdiu loqui mearum non eſt virium. Du måſte hålla ut, Perdurandum tibi eſt. Hålla wid, ex. gr. Hålla wid porten, Ad portam vectione ſiſtere. *Aliter*, Hålla wid lag, wid magt, conf. Lag; Magt. Hållas wid ſängen, Lecto detineri. Hålla wid ſig, Animi ſenſa reprimere.

Hållare, M. 2. Inſtrumentum retinendi vel cohibendi.

Hållen, additur voculæ Hel, *quod* conf. *Aliter*, p. p. *verb.* Hålla, conf. *ſupra.*

Hållfaſt, ADJ. Solidioris conſtructionis. Cui firmitas ineſt.

Hållhake, M. 2. Retinaculum.

Hållhäſt, M. 2. Equus conductitius, conf. Håll.

Hållkarl, M. 2. Vecturæ conductitiæ procurator, conf. Håll.

Hållſkjuts, M. Vectura equis conductitiis, conf. Håll.

Hålſkeppet, N. *Def.* Cavitas navis.

Hålådren, F. *Def.* Vena cava.

Hålögd, ADJ. Cui oculi cavi.

Hån, N. Probrum. Ignominia.

Håning, M. Mel. *Compoſ.* Håningsdagg, Ros melleus ſeu oleoſus. Håningskaka, Favus.

Aliter. Håningsmärke, Hepatizon. Macula griſea, conf. *ſimpl.*

Håntig, ADJ. Probroſus. Ignominioſus. Håntigen, *Adv.* Ignominioſè.

Hår, N. 4. Crinis. Hår på hufwudet, *vel* Hufwudhår, Capillus. Hår på kroppen, Pilus. Villus. Draga en wid håret, Per crines aliquem ducere. Grå hår, Cani. Långt hår, Coma. Fälla håren, *vel* Släppa håren, Capillos vel pilos demittere. *Proverbialiter.* På ett hår når, Minimæ diſtantiæ. Quam proximè. Icke ſkåda hunden efter håren, Exteriori facie rem non æſtimare. Ligga i håret på hwarandra, Litibus invicem contendere. *Compoſita.* Hårband, Vinculum, quo crines colligantur. Hårbuckla, Cincinnus. Hårkam, Pecten crinalis. Hårlock, Cincinnus. Hårmatta, Matta ex villis contexta. Håruål, Capillaris acus. Hårtång, Calamiſtrum. Hårtofwa, Manipulus crinium complicatus, conf. Martofwa, conf. *ſimpl. Plura compoſita infra videas.*

Håra, F. 1. Matta ex villis contexta, *alias* Härmatta.

Håra, V. A. 1. *Dr.* Håra ſmör, Butyrum pilis purgare. Hårad, P. P. Håra af ſig, Villos demittere.

Hård, ADJ. Durus, ex. gr. Hård ſom ſten, Inſtar lapidis durus. Hårda ſkal, Putamina duriora. Et hårdt ſinne, Animus durus. *Aliter*, ex. gr. Hårdt minne, Memoria difficilis. Hårdt dricka, Cereviſia ſubacida. Hårda ord, Severa vel atrocia verba. Hård winter, Hiems rigida. Hårdt lif, Alvus adſtricta. Hårda år, Anni, quibus ſegetes deficiunt. *Adverbialiter.* Hårdt, Duriter. Severiter. *Proverbialiter.* Det går hårdt på, Summa urget neceſſitas. Det håller hårdt, Plurima obſtant.

Hårdagad, *Adjectivè.* Diſciplinæ obnitens.

Hårdeligen, ADV. Duriter. Severè.

Hårdhet, F. 3. Durities. Duritas, conf. Hårdnad.

Hårdhjertad, AGJ. Duri cordis. Immiſericors.

Hårdhånd, ADJ. Manuum robore pollens.

Hårdkokad, PART. Coctione durus factus.

Hårdköpt, ADJ. Difficulter vendens.

Hårdlekt, ADJ. In ludis virium plus ſatis adhibens.

Hårdliſwad, ADJ. Alvi adſtrictæ.

Hårdlåſt, ADJ. Difficulter claudendus, *de ſeris.*

Hårdna, V. N. 1. Durescere. Calleſcere. Hårdnad, P. P.

Hårdnackad, ADJ. Duræ cervicis. Obſtinatus. *Adverbialiter.* Hårdnackadt, Obſtinatè.

Hårdnackenhet, F. 3. Animus obſtinatus.

Hårdnad, M. 3. Callus. Calloſitas. *Aliter.* Hårdnad, P. P. *verb.* Hårdna, conf. Hårdhet.

Hårdrag, N. 4. Actus quo capillos alicui quis vellicat.

Hårdraga, V. A. 4. Per crines trahere. *Cf.* Draga. Hårdragen. *Def. & Plur.* Hårdragne, P. P. *Deponentialiter.* Hårdragas. Vellicando invicem crines rixari.

Hårdſagd, PART. Ægrè corrigendus. Qui admonitiones rejicit.

Hårdſpånd, *Adjectivè.* Difficulter tendendus, *de arcu & ejusmodi. Proverbialiter*, ex. gr. Det är hårdſpåndt, Multis impeditur res obſtaculis.

Hårduk, M. Cilicium. Tela ex villis vel ſetâ equinâ.

Hårdwall, M. Creſcentis ſolum graminis ſolidius. *Inde.* Hårdwalls hö, Fœnum in locis aridis & elevatis.

Hårfäſte, N. 4. Ora partis capillatæ capitis.

Hårgård, M. Idem.

Hårig, ADJ. Piloſus. Pilis conſperſus, *conf.* Luden. *Compoſ.* Långhårig, Cui pili longiores. Ródhårig, Cui capilli vel pili rubri.

Hårklyfware, M. 2. In diſcernendo ſubtilis nimium. Ineptus criticus.

Hårkrank, *vide* Harkrank.

Hårlugg, M. 2. Manipulus crinium.

Hårpung, M. 2. Sacculus cui crines poſt cervicem immittuntur.

Hårpös, N. 4. Reſina, *term. naut.*

Hårrik, ADJ. Crinitus. Valdè piloſus.

Hårrör, N. *Plur.* Tubi capillares.

Hårſickt, N. 4. Cerniculum ex ſeta equina.

Hårsmån, M. Menſuræ minimum, *quaſi unius capilli*, ex. gr. Det war på en hårsmån når,

når, Quam proximè id fuit. Icke gå en härsmån ifrån lagen, A lege ne latum unguem recedere.

Hårſtrå, N. 4. Capillus. *Plur.* Hårſtrån.

Häck, M. 2. Cavea quadriformis, *cui includuntur cohortis aves.*

Item: Häck, Structum ante jumenta, cui immittitur pabulum.

Item: Häck, Arbuſtorum vel fruticum virens murus, *in hortis.*

Häckla, F. 1. Echinus. Lini pecten. *Compoſ.* Häcklepinnar, Dentes pectinis ejusmodi.

Häckla, V. A. 1. Pectinare, conf. Häckla. *Subſt.* Häcklad, p. p. *Inde dicitur.* Häckla någon, Criſt aliquem taxare vel carpere.

Häckling, M. 2. Pectinandi actus, conf. Häckla.

Häckta, F. 1. Fibula aduncа. *Talibus veſtes ruſticorum adſtringuntur*; conf. Öſja.

Häckta, V. A. 1. Fibula nectere, conf. Häckta. *Subſt.* Häcktad, p. p. Häckta ihop, Fibula conſtringere. Häckta på, Ope fibulæ immittere. *Aliter.* Häckta någon, In vincula quem conjicere.

Häckte, N. 4. Carcer, ex. gr. Inmanas i häckte, In carcerem vocari.

Häcktelſe, M. 3. Captivitas. Cuſtodia, *v. ec.* conf. Fångelſe.

Häcktmakare, M. 2. Rerum minoris pretii circumforaneus venditor.

Hädа, V. A. 1. Blaſphemare. Hädad, p. p.

Hädan, ADV. Hinc. Abhinc, ex. gr. Gå hädan, Hinc abeas. Hädaneſter, Poſthac.

Hädanfärd, M. 3. Obitus.

Hädankalla, V. A. 1. Hinc avocare. Hädankallad, p. p.

Hädd, PART. *vide* Hädad. *Aliter*, *proverbium.* Hwar en blir hädd, ſom han är klädd, Prout quisque veſtitus fuerit, æſtimatur.

Hädelſe, M. 2. Blaſphemia.

Häf, ADJ. *vel* Häfwer, Aliqua re ſuperbiens vel animum efferens

Häfd, M. Cultura, ex. gr. Äfren är i god häfd, Melioris agri cultura eſt. *Aliter.* Häfd, Commercium cum fœmina, *v. jur.*

Item: Häfd, Uſucapio, ex. gr. Urminnes häfd, Viventium præter memoriam præſcriptio. *Aliter*, ex. gr. Det är en gammal häfd, Mos eſt antiquus.

Häfda, V. A. Colere. Häfdad, p. p. ex. gr. Häfda wäl ſin åker, Agrum induſtriè colore. *Aliter.* Häfda en qwinna, Fœminam ſtuprare, *term. jur.*

Häfdatecknare, M. 2. Rerum antiquarum ſcriptor. Hiſtoricus.

Häfkonſt, F. 3. Ars levandi pondera, *pars mechanices.*

Häfning, M. 2. Levatio in altum, *quæ vi ſit vel impetu.*

Häfoffer, N. 4. Levanda. Sacrificium levationis, *v. bibl.* *Def.* Häfoffret.

Häfſtång, F. 3. Vectis, *levandi.*

Häfta, F. 1. Tenaſmus.

Häfta, V. A. 1. Arripere. Affigi, ex. gr. Spiken eller ſkruſwen häftar intet, Clavus vel cochlea non arripit. Det häftar ingen ting på honom, Monita ſpernit. Häfta in papper, Chartæ folia connectere. *Aliter*, ex. gr. Häfta för ſkuld, Ære alieno ſtrictum eſſe. Häftad, p. p. *Aliter.* Häftad, Captivus factus. Häfta in, conf. Inhäfta. Häfta ihop, Connectere.

Häfte, N. 4. Anſa qua quid arripitur, ex. gr. Kroken har intet häfte, Uncus non arripitur.

Häftig, ADJ. Vehemens. *Adverbialiter.* Häftigt, Vehementer.

Häftighet, F. 3. Vehementia.

Häftning, M. 2. Figendi actus. Connexio.

Häftyg, N. 4. Inſtrumentum levandi.

Häfwa, V. A. 4. Vi vel impetu evehere. *Pr.* Häfwer. *Ipf.* Hof, *vel* Häfde. *Pf.* Häfwit. Häfwen. *Def.* & *Plur.* Häfne, p. p. ex. gr. Häfwa nåaot up i högden, In altum quid evehere. Sjön häfwer ſig, Turgidis mare æſtuat fluctibus. Brödet häfwer ſig, Panis ſub fermentatione ſeſe effert. *Aliter*, ex. gr. Häfwa en ſwårighet, Difficultatem removere. Om ſjukdomen kan häfwas, Si morbus tolli poteſt. Häfwa en dom, Judicis ſententiam irritam pronuntiare.

Häfware, M. 2. Evacuandis doliis ſugendi inſtrumentum.

Häfwel, M. 2. Vectis, *quo geſtatur fœnum*, & *ejusmodi.* *Plur.* Häfwar.

Hägg, f. 2. Padus. (Prunus.) Häggebär, Fructus padi.

Hägd, *vide* Hejd.

Häger, m. 2. Ardea cinerea. *Def.* Hägren. *Plur.* Hägrar.

Hägn, n. 4. Cuſtodia. Tutamen, ex. gr. Hålla åkren i hägn, Agrum circumſeptum cuſtodire. Han har honom i ſitt hägn, Illius tutamini ſubjectus eſt. Hägn och ſtägn, Cuſtodia & circumſeptio.

Hägna, v. a. 1. Cuſtodire. Tueri. Häanad, p. p. ex. gr. Hägna ängen, Pratum ſepe cuſtoditum reddere, conf. Stänga. Hägna någon, Aliquem tueri. Hägna in, conf. Inhägna.

Hägnad, f. Septo cuſtoditum, ex. gr. Inom hägnaden, Intra ſepimenta fundi. *Item*: Hägnad, Tutamen, *v. ec.*

Häkla, *vide* Häckla.

Häl, m. 2. Calx. Calcaneus. *Proverbialiter.* Ligga en i hälarne, *vel* Följa en tätt på hälarne, Arctius aliquem inſequi. *Aliter.* Häl. Häla, *vide* Härd. Härda.

Hälft, m. 3. Dimidium, conf. Halfdel, ex. gr. Den ena hälften, Una integri pars dimidia. Til hälften, Ad dimidium. *Proverbialiter.* Bota ondt med hälften wärre, Malum in pejus corrigere.

Hälftabonde, m. 2. Partiarius colonus. *Plur.* Hälftabönder, *alias* Landbonde.

Hälftabruk, n. 4. Culrura prædii in dimidium reditus. *Inde.* Hälftabrukare, *alias* Hälftabonde.

Hälg, *vide* Helg.

Hälgflundra, f. 1. Pleuronectes. Hippoglossus, *piſc.*

Häll, m. 2. Fragmen cautis. *Item*: Planum in rupe declive, *alias* Bergshäll. *Item*: Häll, *alias* Järnhäll, Tabula fuſa ferrea, conf. Spishäll.

Häll, *Dr.* ex. gr. Tunnan ſtår på häll, Prochnatum eſt dolium, *deficiente cereviſia.*

Item: Häll, *Adv.* Ave! *v. bibl. Item*: Häll, *Imperat. verb.* Hälla.

Hälla, v. n. 2. Effundere, *proclinando*, ex. gr. Hälla ur et kärl i et annat, Ex uno in aliud vas transfundere. Det regnar ſå det hällar ned, Pluit abundè. Hälla af, Proclinare ut pars effluat. *Aliter.* Gatan håller af, Platea inclinat. Hälla bårt, Transfundendo ejicere. Hälla på, Ulterius proclinando effluere facere. *Aliter.* Hälla på kärlet, Vas complere.

Hälla, v. a. 1. Compedibus ſtringere, *de jumentis*, conf. Hällar. Hällad, p. p.

Hällar, *Plur.* Compedes, *jumentorum, quæ ſepes tranſilire ſolent. Aliter.* Hällar. *Plur. Voc.* Häll.

Hällre, Hälſt, *vide* Hellre, Helſt.

Hälleberg, n. 4. Petra. Saxum, conf. Gråberg.

Hälleflinta, f. 1. Petroſilex.

Hälleſten, m. 3. Gyttrad hälleſten, Saxum petroſum vel concretum, conf. Gråſten.

Hällning, m. 2. Transfundendi actus. *Aliter*, ex. gr. Drickat är på hällning, Quòd cereviſiæ reſiduum effluere poſſit, dolium proclinatum eſt, conf. Uphällning. *Aliter*, ex. gr. Wid hällningen af gatan, Ad declivitatem plateæ, conf. Sluttning.

Hälſa, *vide* Helſa.

Hälſot, m. 3. Morbus chronicus letalis.

Hämd, m. Vindicta. Ultio.

Hämdgirig, adj. Vindictæ cupidus.

Hämdgirighet, f. 3. Vindictæ cupido.

Hämma, v. a. 1. Cohibere. Inhibere. Hämmad, p. p. ex. gr. Hämma det ondas framgång, Progreſſum mali cohibere. At blodets utflytande må hämmas, Ut profluxus ſanguinis inhibeatur. *Subſtantivè.* Hämmande, Cohibendi vel inhibendi actus.

Hämna, v. a. 1. Vindicare. Vindicta proſequi. Hämnad, p. p. Hämna ſig, *Recipr.* Vindictam ſibi parare. Hämnas. *Paſſivum*, ex. gr. Det är en ſkymf, ſom bör hämnas, Probrum eſt, vindicta proſequendum. *Item*: Hämnas, *Depouentialiter.* Ulciſci. Vindictam quærere, ex. gr. Hämnas öfwer någon öfwerrått, Injuriam ulciſci. Hämnas på någon, Aliquem ulciſci.

Hämnare, m. 2. Ultor.

Hämpling, m. 2. Fringilla cannabina, *avis.*

Hämta, v. a. 1. Adducere. Apportare. Hämtad, p. p. ex. gr. Han har gådt at hämta watten, Aquam reportaturus abiit.

Häm-

Hämta hit åpler, Poma adfer. *Aliter*, ex. gr. Där är ingen ting at hämta, Nihil ibi colligendum. Hämta fruckten af sitt arbete, Laboris fructum colligere. Hämta frisk luft, Auram ad se refocillandum captare. Hämta sig, *Recipr.* Vires reficere. Hämta af, conf. Afhämta. Hämta efter, Post alium colligere, *alias* Efterhämta. Hämta ihop, Colligere. Hämta up, Sursum vel e loco inferiore apportare, conf. Uphämta. Hämta åter, Reducere. Reportare.

Hämtning, M. 2. Adducendi vel apportandi actus. *Item*: Collectio.

Hän, ADV. *per crasin*, *pro* Hådan, Hinc. Abhinc.

Hända, V. N. 2. Accidere. Contingere, ex. gr. Det händer, Accidit. När detta hände, Cum illud contingeret. Kan hända, Accidere potest. Forsan. Hända sig, *Recipr.* Om det hände mig, Id si mihi accideret. Det hände sig, Contigit.

Händelse, M. 3. Quodcunque accidit. Casus, ex. gr. Olycks händelser, Casus infortunii. I widrig händelse, Casu contrario. Af en händelse, Casu. På all händelse, In omnem eventum. Utut erit.

Händelsewis, ADV. Casu fortuito.

Händer, *Plur.* conf. Hand.

Händig, ADJ. Manuum opere solers.

Hånga, V. A. 2. Pendere facere. Suspendere. *Item*: *Neutraliter*. Pendere. Hångd, p. p. ex. gr. Hånga tjufwen, Furem suspendere. Tjufwen hånger, Fur pendet. Hånga på spiken, In clavum suspendere, *vel* Clavo pendere. Hånga up någon, Aliquem in furcas suspendere. Hånga up sig i et träd, De arbore se suspendere. Hånga i, Alicubi pendere. *Aliter*, ex. gr. Sjukdomen hånger i, conf. Hånga efter. Hånga ut, Foras suspensum exponere. Hånga ute, Extra pendere.

Item: Hånga, ex. gr. Däraf hånger altsammans, Inde cuncta dependent. Hånga efter någon, Aliquem arctius subsequi. Sjukdomen hånger efter, Morbus inhæret. Hånga ihop, ex. gr. Repen hånga ihop, Funes cohærent. Det hånger intet ihop hwad han talar, Quæ loquitur non cohærent. Huru hånger det ihop med den saken? Quomodo cum re ista comparatum? Hånga wid, ex. gr. Wårjan hånger wid sidan, Ensis lateri appensus est. *Aliter*, ex. gr. Lasten hånger wid honom, Vitium ei adhæret. Hånga öfwer, Super pendere. *Aliter*, ex. gr. Faran hånger öfwer oß, Periculum nobis imminet.

Hångla, V. N. 1. Languidus incedere, ex. gr. Hon går och hånglar, Languidus incedit. Jag måste hångla med, Progrediendum mihi, quantumvis sim infirmus.

Hånglås, N. 4. Sera pendula.

Hångmahn, M. 2. Juba pendens.

Hångmatta, F. 1. Matta pensilis, *nautarum, in quibus cubant in navi.*

Hångsle, N. 4. Gestandi cingulum.

Hänleda, V. A. 2. Deducere. Hänledd, p. p.

Hänne, *vide* Henne.

Hänseende, N. Respectus, ex. gr. Han är i det hänseende at berömma, Eo respectu laudandus est, conf. Afseende.

Hänskjuta, V. A. 4. Deferre, ex. gr. Hänskjuta saken til öfwerdomaren, Causam ad superiorem judicem deferre. Hänskuten. *Def. & Plur.* Hänskutne, p. p.

Hänwisa, V. A. 1. Ablegare, conf. Wisa, ex. gr. Hänwisa läsaren til en annan auctor, Lectorem ad alium ablegare auctorem. Jag hänwiste honom til domaren, Eum ad judicem ablegabam.

Hänwisning, M. 2. Ablegatio. In scriptis citatio.

Häpen, ADJ. Stupefactus. *Def. & Plur.* Häpne.

Häpenhet, F. 3. Stupor.

Häpna, V. N. 1. Obstupescere, ex. gr. Häpna öfwer något, Aliqua re obstupescere. Han häpnade därwid, Ad hæc obstupuit.

Här, M. 2. Exercitus. Agmen. *Compos.* Krigshär. Härfare, *suis locis.*

Här, ADV. Heic. Hic. Här och där, Hic illic. Passim. Här om dagen, Ante aliquot dies. Här om året, Ante aliquot annos. *Composita.* Häraf, Ab hoc. Hinc. Häreft er, Posthæc. Häremot, Contra hoc. E contra. Härhos, Heic juxta. Häri, In hoc. Härjämte, Juxta hoc. Häribland, Inter

Hustróta, F. Damnum ex ædium corruptione, *v. jur.*

Hustjuf, M. 2. Fur domeſticus. *Def.* Hustjuſwen. *Plur.* Hustjuſwar.

Hustjufnad, F. 3. Furtum à domeſticis commiſſum.

Huſtru, F. 3. Uxor. *Def.* Huſtruen. *Contr.* Huſtrun. *Plur.* Huſtrur, *pro* Huſtruer.

Husmarm, ADJ. In domo factus familiaris.

Huswåfnad, F. 3. Textura domi inſtituta, *ſcil. non ab opifice.* *Item*: Texta ejusmodi.

Huswård, M. 2. Ædium locator.

Huswill, ADJ. Domicilio expulſus, *vel* domicilio carens.

Hut, *Vox, qua canes arcentur. Proverbialiter.* Weta hut, Quid deceat, ſcire.

Huta, V. N. 1. *Dr.* Huta *vel* Huta åt hundar, Canes voce hut! a ſe arcere. *Inde.* Huta ut någon, Atrocibus aliquem increpare verbis, ut quid deceat, cognoſcat.

Hutla, V. A. 1. In promiſſis vel rebus agendis ludificare. Hutlad, p. p.

Hutlare, M. 2. Ludificator, conf. Hutla.

Hutleri, N. 4. Ludificatio, conf. Hutla.

Hutlös, ADJ. Impudens.

Hwad, PRON. Quid? N. *Proh.* Hwem? conf. *Grammat.* ex. gr. Hwad säger du? Quid dicis? Hwad nytt? Quid novi? Hwad gjorde han? Quid faciebat? Hwad för ſlag? Cujusnam generis?

Item: Hwad, Quod, *alias* Hwilket, ex. gr. Hwad godt är, Quod bonum ſit. Hwad ſom helſt, Quodcunque.

Item: Hwad, *commun. gen. interrogando vel exclamando*, ex. gr. Af hwad orſak? Quanam de cauſſa? Med hwad medel? Quibus mediis? I hwad afſeende? Quo reſpectu? På hwad ſätt? Quonam modo? Hwad för et tal? Qualis ſermo? O! hwad för en ſkön bild? O! formoſa imago!

Hwadan, ADV. Unde.

Hwal, M. 2. Numerandi modus octogenarius, ex. gr. En hwad ſill, Alecum (Harengarum) octoginta.

Item: Hwal, *Plur.* Hwalar, *v. bibl.* conf. Hwalfiſk.

Hwalf, N. 4. Laquear. Fornix. *Def.* Hwalfwet. *Def. Plur.* Hwalfwen. *Inde.* Hwalfbåge, Arcus ligneus, ſuper quem inter ædificandum formatur laquear. *Aliter.* Hwalfbåge, Fornix.

Hwalfiſk, M. 2. Myſticetus. Cetus. (Balæna.)

Hwar, ADV. Ubi, *in locum*, conf. Hwareſt, ex. gr. Hwar är han? Ubi eſt? Hwar ſkall jag lägga detta? Ubi hoc reponam? Hwar wid lag? Ubinam circiter? *Aliter*, ex. gr. Hwar han ock må wara, Ubicunque fuerit, conf. Ehwar. Hwar ſom helſt, Ubicunque. Hwar om icke, Sin minus. *Compoſita.* Hwaraf, Ex quo. Hwareſter, Poſt quod, *vel* Secundum quod. Hwaremot, Contra quod. Hwarföre, Cur? Quare? Hwari, In quo. Hwaribland, Inter quæ. Hwariſrån, Unde. Hwarigenom, Per quod. Quà. Hwarimellan, Inter quæ. Hwarmed, Cum quo. Quo. Hwarmedelſt, Ope cujus. Hwarom, De quo. Hwarpå, In quod, *vel* In quo. Poſt quod. Hwartil, Ad quod. Hwaruti, In quo, *perperam* Hwarutinnan. Hwarunder, Sub quo. Hwaröfwer, Super quod.

Hwar, PRON. Quisque. Quivis. N. Hwart, ex. gr. Hwar för ſig, Per ſe quisque. Hwar man, Quilibet. Omnes. I hwars mans mun, In omnium ore. Hwar dag, Quolibet die. Quotidiè, conf. Hwardag. Hwar dags feber, Febris quotidiana. Hwart ſlag, Quodvis genus. Hwart år, Quolibet anno. Hwar gång jag ſer dig, Quoties te video. I hwar wecka, Quavis hebdomade. Hwar tredje, hwar tuſende, Tertius, milleſimus, quisque. Hwar om annan, Quisque confuſim vel ſine ordine. *Neut.* Hwart om annat, *Plur.* Hwar om andra, *alias.* Om hwarannan, conf. Hwarannan. Hwar och en, *infra.*

Hwaran, *poëticè pro* Hwarannan.

Hwarannan, Alter alterum. Invicem, ex. gr. Om hwarannan. *Neut.* Om hwart annat. *Plur.* Om hwarandra, Confuſim vel ſine ordine. De älſka hwarannan, Alter alterum amat. Hwarandra. *Plur.* ex. gr. De ſkola älſka hwarandra, Invicem ſe amabunt.

De

De nöte hwarandra, Invicem ſe terunt. Slå hwarandra, Mutuò verberibus ſe excipere. De möte hwarandra, Obviam veniebant. För, med, eller emot hwarandra, Pro, cum, vel contra ſe invicem.

Hwar annan, Secundus quisque. Hwart annat år, Secundo quovis anno. Hwar annan gång, Secunda alternatim vice.

Hwardag, M. 2. Dies profeſtus, ex. gr. Om hwardagarne, Diebus profeſtis. Hwardags mat, kläder, bruk, Cibus, veſtes, uſus, quotidianus. *Aliter.* Hwar dag, conf. Hwar. *Pron.*

Hwardera, PRON. Quisque ſingulatim. N. Hwartdera, ex. gr. Han gaf dem hwardera ſin del, Cuique ſuam dedit partem. Et af hwartdera ſlaget, Ex utroque genere unum.

Hwareſt, ADJ. Ubi, *in loco*, conf. Hwar, ex. gr. Där är et ſtälle, hwareſt du honom igenfinner, Locus eſt, ubi eum invenies. Hwareſt du ock må wiſtas, Ubicunque verſatus fueris, conf. Ehwareſt.

Hwarf, N. 4. Circulatio quælibet rotæ, vel ejusmodi. *Def.* Hwarfwet. *Plur. Def.* Hwarfwen, ex. gr. Hjulet gick tre hwarf omkring, Ternis rotæ vicibus circumferebatur. I hwarje hjulets hwarf, In quavis rotæ circulatione. *Aliter*, ex. gr. Lägga några hwarf tråd på en kaſte, Filorum aliquot orbes in bacillum volvere. *Aliter.* Löpa några hwarf gatulopp, Currendo per vices aliquas virgis cædi.

Item: Hwarf, Stratum, ſpeciatim in orbem, conf. Lag. *Inde Adverbialiter.* Hwarſtals, Per ſtrata.

Item: Hwarf, *vide* Warf.

Hwarföre, ADV. Cur? Quare?

Hwarje, PRON. Quivis. Quævis. Quodvis, ex. gr. Litet af hwarje, Ex quolibet paulùm. Hwarje gång, Qualibet vice. Hwarjom och enom, Unicuique.

Hwarjehanda, *Adjectivè* Diverſi generis.

Hwarken, ADV. Nec, ex. gr. Hwarken den ene eller den andre, Nec unus, nec alter. Hwarken ſer, eller hörer han, Nec videt, nec audit.

Hwar och en, PRON. Unusquisque. N. Hwart och ett.

Hwars, Cujus. *Genit. Pron.* Hwem. *Item*: *Genit. Pron.* Hwar.

Hwart, ADV. Quò, ex. gr. Hwart ſkall jag wända mig? Quò me vertam? Hwart går du? Quò abis? Jag följer dig hwart du går? Quò abieris, te ſequor? Hwart hän? Quorſum? Hwart åt? Quò? Hwart ut? Quò verſus? *Item*: Hwart. *Neut. Pron.* Hwar.

Hwaß, ADJ. Acutus. Aſper, ex. gr. Et hwaßt järn, Ferramentum acutum. *Adverbialiter.* Hwaßt, ex. gr. Se hwaßt ut, Aſperis intueri oculis. *Compoſ.* Hwaßögd, Cui oculi aſperi, conf. Waß.

Hwaßhet, F. 3. Acumen.

Hwem? PRON. Quis? *alias* Ho? ex. gr. Hwem är där? Quis ibi eſt? Hos hwem finnes det? Apud quem invenitur illud? Åt hwem? Cui? Af hwem? A quo? conf. Hwilken.

Hwete, N. 4. Triticum. Kubbhwete, Triticum turgidum. Turkiſſt hwete, Mays. (Zea.) *Compoſ.* Hwetbröd, Panis triticeus. Hwetblandad. *Pars.* Tritico mixtus. Hwetbulle, Triticei panis genus, conf. Bulle. Hwetkorn, Granulum tritici. Hwetmjöl, Farina triticea. Similago, conf. *ſimpl.*

Hwi? ADV. Quare? *v. ec. & poët.* conf. Hwarföre? Hwi ſå? Cur ita?

Hwiſwa, F. 1. conf. Huſwa.

Hwik, ADJ. Poſt requiem viribus refectus.

Hwila, F. 1. Quies. Requies, ex. gr. Kroppar i rörelſe och i hwila, Corpora in motu & in quiete. Taga hwila efter arbete, Poſt laborem quieſcere.

Hwila, V. N. 1. Quieſcere, ex. gr. Lägga ſig at hwila, In requiem cubatum ire. Hwila ifrån ſitt arbete, Ex labore quieſcere. Hwilas. *Depon. perperam adhiberur.* Hwila ſig, *Recipr.* Requiem captare.

Hwilken, PRON. Qui, conf. *Grammat.* conf. Hwem? ex. gr. Hwilken ſom tror, Qui credit. Hwilkens plickt det är, Cujus eſt officium. Han är den, af hwilken du har fådt, och åt hwilken du ſkall giſwa, Is eſt, a quo accepiſti, & cui dabis. Hos hwilken det finnes, Apud quem id reperitur. Hwilket alt, Quæ omnia. Af hwilket mödel, Qua ratione, ſeu via.

Hwil-

Hägg, f. 2. Padus. (Prunus.) Häggebär, Fructus padi.

Hägd, *vide* Hejd.

Häger, m. 2. Ardea cinerea. *Def.* Hägren. *Plur.* Hägrar.

Hägn, n. 4. Cuſtodia. Tutamen, ex. gr. Hålla åkren i hägn, Agrum circumſeptum cuſtodire. Han har honom i ſitt hägn, Illius tutamini ſubjectus eſt. Hägn och ſtägn, Cuſtodia & circumſeptio.

Hägna, v. a. 1. Cuſtodire. Tueri. Hägnad, p. p. ex. gr. Hägna ängen, Pratum ſepe cuſtoditum reddere, conf. Stänga. Hägna någon, Aliquem tueri. Hägna in, conf. Inhägna.

Hägnad, f. Septo cuſtoditum, ex. gr. Inom hägnaden, Intra ſepimenta fundi. *Item*: Hägnad, Tutamen, *v. ec.*

Häkla, *vide* Häckla.

Häl, m. 2. Calx. Calcaneus. *Proverbialiter.* Ligga en i hälarne, *vel* Följa en tätt på hälarne, Arctius aliquem inſequi. *Aliter.* Häl. Häla, *vide* Härd. Härda.

Hälft, m. 2. Dimidium, conf. Halfdel, ex. gr. Den ena hälften, Una integri pars dimidia. Til hälften, Ad dimidium. *Proverbialiter.* Bota ondt med hälften wärre, Malum in pejus corrigere.

Hälftabonde, m. 2. Partiarius colonus. *Plur.* Hälftabönder, *alias* Landbonde.

Hälftabruk, n. 4. Cultura prædii in dimidium reditus. *Inde.* Hälftabrukare, *alias* Hälftabonde.

Hälg, *vide* Helg.

Hälgflundra, f. 1. Pleuronectes. Hippoglossus, *piſc.*

Häll, m. 2. Fragmen cautis. *Item*: Planum in rupe declive, *alias* Bergshäll. *Item*: Häll, *alias* Järnhäll, Tabula fuſa ferrea, conf. Spishäll.

Häll, *Dr.* ex. gr. Tunnan ſtår på häll, Prochnatum eſt dolium, *deficiente cereviſia.*

Item: Häll, *Adv.* Ave! *v. bibl. Item*: Häll, *Imperat. verb.* Hälla.

Hälla, v. n. 2. Effundere, *proclinando*, ex. gr. Hälla ur et kärl i et annat, Ex uno in aliud vas transfundere. Det regnar ſå det hällar ned, Pluit abundè. Hälla af, Proclinare ut pars effluat. *Aliter.* Gatan håller af, Platea inclinat. Hälla bårt, Transfundendo ejicere. Hälla på, Ulterius proclinando effluere facere. *Aliter.* Hälla på kärlet, Vas complere.

Hälla, v. a. 1. Compedibus ſtringere, *de jumentis*, conf. Hällar. Hällad, p. p.

Hällar, *Plur.* Compedes, *jumentorum, quæ ſepes tranſilire ſolent. Aliter.* Hällar. *Plur. Voc.* Häll.

Hälldre, Hälſt, *vide* Hellre, Helſt.

Hälleberg, n. 4. Petra. Saxum, conf. Gråberg.

Hälleflinta, f. 1. Petroſilex.

Hälleſten, m. 3. Gyttrad hälleſten, Saxum petroſum vel concretum, conf. Gråſten.

Hällning, m. 2. Transfundendi actus. *Aliter*, ex. gr. Drickat är på hällning, Quòd cereviſiæ reſiduum effluere poſſit, dolium proclinatum eſt, conf. Upphällning. *Aliter*, ex. gr. Wid hällningen af gatan, Ad declivitatem plateæ, conf. Sluttning.

Hälſa, *vide* Helſa.

Hälſot, m. 3. Morbus chronicus letalis.

Hämd, m. Vindicta. Ultio.

Hämdgirig, adj. Vindictæ cupidus.

Hämdgirighet, f. 3. Vindictæ cupido.

Hämma, v. a. 1. Cohibere. Inhibere. Hämmad, p. p. ex. gr. Hämma det ondas framgång, Progreſſum mali cohibere. At blodets utflytande må hämmas, Ut profluxus ſanguinis inhibeatur. *Subſtantivè.* Hämmande, Cohibendi vel inhibendi actus.

Hämna, v. a. 1. Vindicare. Vindicta proſequi. Hämnad, p. p. Hämna ſig, *Recipr.* Vindictam ſibi parare. Hämnas. *Paſſivum*, ex. gr. Det är en ſkymf, ſom bör hämnas, Probrum eſt, vindicta proſequendum. *Item*: Hämnas, *Deponentialiter.* Ulciſci. Vindictam quærere, ex. gr. Hämnas öfwer någon öfwerfått, Injuriam ulciſci. Hämnas på någon, Aliquem ulciſci.

Hämnare, m. 2. Ultor.

Hämpling, m. 2. Fringilla cannabina, *avis.*

Hämta, v. a. 1. Adducere. Apportare. Hämtad, p. p. ex. gr. Han har gådt at hämta watten, Aquam reportaturus abiit.

Häm-

Hämta hit åpler, Poma adfer. *Aliter*, ex. gr. Där är ingen ting at hämta, Nihil ibi colligendum. Hämta fruckten af sitt arbete, Laboris fructum colligere. Hämta friſk luft, Auram ad ſe refocillandum captare. Hämta ſig, *Recipr.* Vires reficere. Hämta af, conf. Afhämta. Hämta efter, Poſt alium colligere, *alias* Efterhämta. Hämta ihop, Colligere. Hämta up, Surſum vel e loco inferiore apportare, conf. Uphämta. Hämta åter, Reducere. Reportare.

Hämtning, M. 2. Adducendi vel apportandi actus. *Item*: Collectio.

Hän, ADV. *per craſin*, *pro* Hädan, Hinc. Abhinc.

Hända, V. N. 2. Accidere. Contingere, ex. gr. Det händer, Accidit. När detta hände, Cum illud contingeret. Kan hända, Accidere poteſt. Forſan. Hända ſig, *Recipr.* Om det hände mig, Id ſi mihi accideret. Det hände ſig, Contigit.

Händelſe, M. 3. Quodcunque accidit. Caſus, ex. gr. Olycks händelſer, Caſus infortunii. I widrig händelſe, Caſu contrario. Af en händelſe, Caſu. På all händelſe, In omnem eventum. Utut erit.

Händelſewis, ADV. Caſu fortuito.

Händer, *Plur.* conf. Hand.

Händig, ADJ. Manuum opere ſolers.

Hänga, V. A. 2. Pendere facere. Suſpendere. *Item*: *Neutraliter*. Pendere. Hängd, p. p. ex. gr. Hänga tjufwen, Furem ſuſpendere. Tjufwen hänger, Fur pendet. Hänga på ſpiken, In clavum ſuſpendere, *vel* Clavo pendere. Hänga up någon, Aliquem in furcas ſuſpendere. Hänga up ſig i et träd, De arbore ſe ſuſpendere. Hänga i, Alicubi pendere. *Aliter*, ex. gr. Sjukdomen hänger i, conf. Hänga efter. Hänga ut, Foras ſuſpenſum exponere. Hänga ute, Extra pendere.

Item: Hänga, ex. gr. Däraf hänger altſammans, Inde cuncta dependent. Hänga efter någon, Aliquem arctius ſubſequi. Sjukdomen hänger efter, Morbus inhæret. Hänga ihop, ex. gr. Repen hänga ihop, Funes cohærent. Det hänger intet ihop hwad han talar, Quæ loquitur non cohærent. Huru hänger det ihop med den ſaken? Quomodo cum re iſta comparatum? Hänga wid, ex. gr. Wärjan hänger wid ſidan, Enſis lateri appenſus eſt. *Aliter*, ex. gr. Läſten hänger wid honom, Vitium ei adhæret. Hänga öfwer, Super pendere. *Aliter*, ex. gr. Faran hänger öfwer oß, Periculum nobis imminet.

Hängla, V. N. 1. Languidus incedere, ex. gr. Hon går och hänglar, Languidus incedit. Jag måſte hängla med, Progrediendum mihi, quantumvis ſim infirmus.

Hänglås, N. 4. Sera pendula.

Hängmahn, M. 2. Juba pendens.

Hängmatta, F. 1. Matta penſilis, *nautarum, in quibus cubant in navi.*

Hängſle, N. 4. Geſtandi cingulum.

Hänleda, V. A. 2. Deducere. Hänledd, p. p.

Hänne, *vide* Henne.

Hänſeende, N. Reſpectus, ex. gr. Han är i det hänſeende at berömma, Eo reſpectu laudandus eſt, conf. Affeende.

Hänſkjuta, V. A. 4. Deferre, ex. gr. Hänſkjuta ſaken til öfwerdomaren, Cauſſam ad ſuperiorem judicem deferre. Hänſkuten. *Def. & Plur.* Hänſkutne, p. p.

Hänwiſa, V. A. 1. Ablegare, conf. Wiſa, ex. gr. Hänwiſa läſaren til en annan auctor, Lectorem ad alium ablegare auctorem. Jag hänwiſte honom til domaren, Eum ad judicem ablegabam.

Hänwisning, M. 2. Ablegatio. In ſcriptis citatio.

Häpen, ADJ. Stupefactus. *Def. & Plur.* Häpne.

Häpenhet, F. 3. Stupor.

Häpna, V. N. 1. Obſtupeſcere, ex. gr. Häpna öfwer något, Aliqua re obſtupeſcere. Han häpnade därwid, Ad hæc obſtupuit.

Här, M. 2. Exercitus. Agmen. *Compoſ.* Krigshär. Härſkare, *ſuis locis.*

Här, ADV. Heic. Hic. Här och där, Hic illic. Paſſim. Här om dagen, Ante aliquot dies. Här om året, Ante aliquot annos. *Compoſita.* Häraf, Ab hoc. Hinc. Häreſter, Poſthæc. Häremot, Contra hoc. E contra. Härhos, Heic juxta. Häri, In hoc. Härjämte, Juxta hoc. Häribland, Inter

Inter hæc. Härifrån, Abhinc. Härigenom, Per hoc. Härimellan, Heic inter. Här in, Heic intrò. Här inne, Heic intus. Härmed, Cum hoc. Hoc. Härnäst, Proxima huic vice. Proximè. Härom, De hoc. Härpå, In *vel* Super hoc. Ad hæc. Post hoc. Härstädes, Heic loci. Härtill, Ad hoc. Härtills, Hactenus. Här under, Sub hoc. Här up, Hic in sublime. Heic sursum. Här uppe, Hic in sublimi. Här ut, Apagè foras. Häruti, In hoc, *alias* Härutinnan, *sed perperam*. Härwid, Ad hoc. Häröfwer, Super hoc. Ad hæc.

Härad, N. 4. Territorium, *pars provinciæ*. *Plur.* Härader.

Häradsfogde, M. 2. Prætor territorialis, *in provinciis al.* Kronofogde.

Häradshöfding, M. 2. Judex territorialis, conf. Härad.

Härads-Rätt, M. 3. Judex territorialis cum assessoribus. Prima instantia juris in provinciis.

Häradsskrifware, M. 2. Minister à rationibus in territoriis provinciarum.

Häradssyn, M. 3. Lustratio legitima per judicem territorialem, conf. Syn.

Härads-Ting, N. Judicium territoriale, *in provinciis*.

Härd, M. 2. Focus in officina ferraria.

Härda, V. A. 1. Durum facere. Indurare. Härdad, p. p. ex. gr. Härda stål, Chalybem indurare. Härda barnen, Infantes ad quævis perferenda idoneos reddere. Härda igenom, Perdurare. Härda til, Firmum durumque reddere, conf. Tilhärda. Härda ut, *vide* Uthärda.

Härdig, ADJ. Obduratus.

Härdning, M. 2. Indurandi actus, conf. Tilhärdning.

Härf, F. 2. Rastrum, *pro colligendo fœno*, *aliis* Räfsa. *Def.* Härfwen. *Plur.* Härfwar, conf. Harf. *Compos.* Härfpinne, Dens rastri, conf. *simpl.*

Härfla, V. A. 1. Girgillo in fasciculum convolvere. Härflad, p. p.

Härfling, M. 2. Filorum glomeratio in fasces.

Härflyta, V. N. 4. Emanare. Ortum ducere. *Cj.* Flyta, ex. gr. Däraf härflyter orsaken til det onda, Inde causa mali ortum ducit.

Härfogel, M. 2. Upupa Epops, *avis*. *Def.* Härfoglen, *Plur.* Härfoglar.

Härfträden, M. *Def.* Filum fascis in glomeratione prosiliens. *Proverbialiter*, ex. gr. Få i härfträden, Rei cognitionem accipere.

Härfwa, F. F. Filorum fascis, ex. gr. En härfwa af sex pasman, Fascis filorum senis partibus subdivisis constans.

Härfwa, *vide* Härfla, conf. Harfwa.

Härfwel, M. 2. Girgillus. Machinula, qua ex fuso filum in fasces convolvitur. *Def.* Härflen. *Plur.* Härflar, conf. Nyftfot, conf. Haspel.

Härfärd, M. 3. Expeditio militaris.

Härhöfwidsman, M. 3. Dux exercitus, *v. bibl.*

Härja, V. A. 1. Vastare. Depopulari. Härjad, p. p. conf. plundra. *Substantivè*. Härjande, Vastatio. Depopulatio.

Härkomma, V. N. 4. Provenire. Ortum ducere. *Cj.* Komma, ex. gr. Sjukdomen härkommer af andra orsaker, Aliis ex causis oritur morbus. Härkommen, *Def.* & *Plur.* Härkomne, p. p.

Härkomst, M. Natales. Origo familiæ, ex. gr. Han är til sin härkomst af adelig ätt, E familia nobili oriundus. Han leder sin härkomst ifrån Oden, Ab Odino ortum ducit.

Härlig, ADJ. Illustris. Magnificus. Splendidus. *Adverbialiter*. Härligt, Splendidè. Magnificè. Härligen, *Adv.* Idem.

Härliggörelse, M. 3. Glorificatio, *v. ec.*

Härlighet, F. 3. Magnificentia. Splendor. Gloria.

Härma, V. A. 1. Imitari. Härmad, p. p. ex. gr. Härma någon i seder, Moribus aliquem imitari. Härma efter någon, Mimico aliquem simulare modo.

Härmare, M. 2. Imitator. *Item*: Mimus.

Härmning, M. 2. Imitatio. *Item*: Mimesis.

Härnad, M. 3. Piratica. *Compos.* Härnadsfärd, Expeditio piratica.

Hårold, M. 3. Caduceator. Præco. Hårolds-ſtaf, Caduceus.

Hårröra, V. N. 2. Suboriri. Enaſci, ex. gr. Det hårrörer af något ondt i magen, Malo ſtomachi id ſuboritur.

Hårs och twårs, *Adverbialiter.* In longum & latum. Confuſim.

Hårſk, ADJ. Rancidus, ex. gr. Hårſkt fläſk, ſmör, Lardum, butyrum, rancidum, conf. Unken.

Hårſka, *vide* Harſkna, conf. Herrſka.

Hårſkare, M. 2. Agmen exercitus.

Hårſkhet, F. 3. Rancor. Initium putrefactionis pinguidorum, conf. Hårſk, conf. Mögel, Unkenhet.

Hårſkna, V. N. 1. Ranceſcere. Hårſknad, P. P. conf. Hårſk, conf. Unkna.

Hårſkning, *vide* Harſkning.

Hårſkri, N. 4. Claſſicum.

Hårsmagt, M. 3. Vis bellica.

Hårſwångare, M. 2. Sica falcata, *Gall.* Couteau de chaſſe.

Hårwarande, PART. Heic præſens. Hic manens

Hårwaro, F. Commoratio heic loci.

Hårwiſtande, PART. Heic commorans. *Subſtantivè.* Commoratio heic loci.

Håsja, V. N. 1. Fortius anhelare, *ſuppreſſa ex nimio motu reſpiratione*, conf. Gläſa. Glåmta. *Subſtantive.* Håsjande, Reſpiratio fortior.

Håßja, F. 1. Structile ex ſudibus, terræ infixis, perticisque transverſis, quibus imponitur fœnum ſiccandum & ejusmodi.

Håßja, V. A. 1. Fœnum ſiccandum ſtructili imponere. Håßjad, P. P. conf. Håßja, *Subſt.*

Håßla, F. 1. Faſciculus, *lini.*

Håſt, M. 2. Eqvus. Håſtar och wagn, Currus & equi. *Gall.* Equipage. Stiga til Håſt, Eqvum conſcendere. En håſt ſom ſlår af, Eqvus ſternax. Krigsmagten til håſt och fot, Exercitus equeſtris & pedeſtris. *Compoſ.* Håſtafwel, Equorum proles vel progenies. Håſtdynga, Fimus equinus. Håſthår, Pili equini. Håſtmahn, Juba equi. Håſthof, Ungula equi. Håſtſko, Solea ferrea equi. Håſtſwans, Cauda equi. Håſthud, Pellis equina. Håſtmånglare, Equorum venditor, *alias* Håſtprånglare, conf. *ſimpl.* & *quæ infra.*

Håſtbår, M. 2. Feretrum, ab equis geſtatum.

Håſtbötare, M. 2. Veterinarius. Medicinæ pro equis peritus.

Håſtcaſtanje, M. 3. Hippo-caſtaneum. (Æſculus.)

Håſtfluga, F. 1. Hippoboſca, *inſect.*

Håſtmyra, F. 1. Formica herculeana, *inſect.*

Håſtqwarn, F. 2. Mola jumentaria.

Håſttäcke, N. 4. Equi ſtragulum.

Håtſk, ADJ. Odio habens vel proſequens. *Inde.* Håtſkeligen, *Adv.* Cum odio.

Håtſkhet, F. 3. Animus odio imbutus.

Hätta, F. 1. Indumentum capitis levius, formæque minoris, imprimis mulierum.

Hö, N. 4. Fœnum. *Def.* Höet.

Höand, M. Fœniſecium. Höands tid, Tempus fœniſecii, *alias* Slåttertid.

Höbergning, M. 2. Fœni collectio. Fœniſecium.

Höbol, N. 4. Latifundia, terræ ex quibus fœnum colligitur, ex. gr. Hemmanet har litet höbol, Parum fœni in prædio colligitur.

Höfdes, *Ipf. verb.* Höfwas.

Höfding, M. 2. Satrapa. Præfectus.

Höfdingdöme, N. 4. Satrapia. Præfectura.

Höfla, *vide* Hyfla.

Höflig, ADJ. Urbanus. Comis. *Adverbialiter.* Höfligt, Comiter. Höfligen, *Adv.* Idem.

Höflighet, F. 3. Urbanitas. Comitas.

Höfrö, N. 4. Semina fœni. *Linnæi* höfrö, Medicago falcata, *plant.*

Höfſa, *vide* Hyfſa.

Höft, M. Coxa. Höftbenet, Os Iſchii, conf. Ko.

Höft, *Dr.* ex. gr. Göra något på höft, Ratione probabiliter veri vel recti, quid facere. Säga något på höft, Conjectura quid deſignare.

Höftning, M. 2. Fractura veſtibuli, *morb. æquin.*

Höfwa, r. Quod decet vel convenit, ex. gr. Det är icke min höfwa, at gå til hofs, Aulam frequentare, meum non eſt. Det går öfwer höfwan, Ultra id quod decet, excedit. Hans höfwa är at tiga, Tacere ei convenit.

Höfwas, v. d. 2. *Imperſ.* Decere. *Pr.* Höfwes. *Ipf.* Höfdes. *Pf.* Höfts, ex. gr. Det höfwes ynglingar at tiga, når gamle tala, Juvenes tacere decet, dum loqvuntur ſeniores.

Item: Höfwas, Opus eſſe, ex. gr. Det höfdes en annan, til at uträtta ſlikt, Alio, ad efficiendum id, opus fuit, conf. Behöfwa.

Höfwel, *vide* Hyfwel.

Höfwidsman, m. 3. Centurio, *v. bibl.*

Höfwiſk, adj. conf. Höfliq.

Hög, m. 2. Cumulus, conf. Hop, ex. gr. En hög med äpplen, Pomorum cumulus. Stenar i ſtora högar, Lapidum ingentes cumuli.

Hög, adj. Altus. Sublimis. *Comp.* Högre. *Sup.* Högſt, conf. *infra ſuis locis*, ex. gr. Et högt torn, Alta turris. Med hög röſt, Alta voce. Den högſta wåningen, Contignatio ſuprema. *Abſolutè.* Den Högſte, Altiſſimus, DEus. Hög ſtyl, Stilus ſublimis. Höga tankar, Cogitationes ſublimes. Det är mig för högt, Nimis id mihi ſublime eſt. Superat captum. Der ſtyres af en högre hand, Altiori id dirigitur manu. conf. Högre. Högſt. *Adverbialiter.* Högt, Altè. Sublimiter, ex. gr. Kliſwa högt up, In altum ſcandere. Tala högt, Alta voce loqui. *Aliter.* Tala högt, Expoſtulando loqui. *Plura infra.*

Item: Hög, ex. gr. Hög röſt, Vox ſonora. Hög ålder, Ætas grandior. Det högſta goda, Summum bonum. Höge herrar, Magnates. Af hög börd, Præcellenti ſtemmate. Sälja til högt pris, Pretio nimis aucto vendere. Höga egenſkaper, Dotes præcellentes. Hög färg, Color nitidior. Högt ſinne, Animus elatus. Hög wexelcurs, conf. Wexelcurs. Spela högt ſpel, Multum pecuniæ in luſionem conferre. *Proverbialiter.* Magna quævis & periculoſa ſuſcipere. Det är hög tid, at tänka på den ſaken, Tempus urget, ut de iſta re cogitemus. *Adverbialiter.* Högt, ex. gr. Du wet huru högt jag dig älſkar, Quantum te amem, noſti. Högt ſkatta, Magni æſtimare. Warorna gingo högt på auction, Merces auctione magno vendebantur pretio. Fyra man högt af ſoldater, Verſus militum quadruplicatus.

Högacktad, adj. Spectatiſſimus, *tit. bonor.* conf. Wälacktad.

Högackting, m. 2. Magni æſtimatio. Veneratio.

Högbent, adj. Cui crura altiora, *de animalibus*, conf. Långbent.

Högbröſtad, adj. Elevati pectoris. Pectoroſus.

Högbåtsman, m. 3. Nauta ſuperior.

Högd, m. 3. Altitudo. Altum. Sublime, ex. gr. Måta högden af något, Altitudinem alicujus rei metiri. I högden wid åt högden, In ſublime. Af högden, De alto. *Aliter*, ex. gr. Sända ſina ſuckar up til högden, Suſpiria in cœlum mittere. Ära ware GUD i högden, DEo in excelſis gloria.

Item: Högd, Faſtigium. Cacumen, ex. gr. På högden af et berg, In montis cacumine. Det onda har kommit til ſin högd, Summum in faſtigium accrevit malum. *Aliter*, ex. gr. Där war en högd, ifrån hwilken de kunde ſe omkring, Collis erat, unde circumſpicere poterant. Fienderna hafwa intagit högderna, Hoſtes occuparunt colles. *Aliter*, ex. gr. På högden, *ſeu* wid högden af Spanien, Ad oram Hiſpaniæ maritimam. Polens högd, Elevatio poli. *Aliter.* Högd, p. p. *verb.* Höja.

Högdjur, n. *Plur.* Feræ, quarum interfectio prohibita, *tales ſunt, alces, cervi*, &c.

Högdragen, *Adjectivè.* Animi elati. *Def.* & *Plur.* Högdragne.

Höger, *Adjectivè.* Dexter. *Def.* Högre, ex. gr. Högra flygeln, Ala dextra. På högra handen, In manu dextra. *Adverbialiter.* På höger hand, *vel* På höger, Ad dextram. Åt höger, *vel* Til höger, Dextrorſum. Höger om, Ad dextram circum. *Aliter.* Höger, *per parag. Adj.* Hög.

Hög-

Högfärd, f. 3. Superbia, conf. Högmod.
Högfärdas, v. d. 1. Superbire.
Högfärdig, adj. Superbus. *Adverbialiter.* Högfärdigt, Superbè.
Högfärdighet, f. 3. Animus ſuperbus.
Högg, *Ipf. verb.* Hugga.
Höghet, f. 3. Celſitudo. Sublimitas. Kongslig Höghet, Regia Celſitudo. Eder höghet, Celſitudo veſtra, *tit. honor.* Höghet i ſkrifart, Stili ſublimitas.
Högländ, adj. Situs elevatioris, ex. gr. På de högländta ſtällen af ängen, Prati locis elevatioribus.
Höglärd, adj. Doctiſſimus. *Def.* Höglärde, *tit. honor. pro artium magiſtris.*
Högligen, adv. Summè. Summoperè.
Höglјudad, adj. Altiſonus.
Högmeſſa, f. 1. Sacrorum in templis adminiſtratio antemeridiana, *matutinæ ſuccedens.*
Högmod, n. 4. Animus elatus, conf. Högfärd.
Högmodas, v. d. 1. Animo ſe efferre.
Högmodig, adj. Animi elati. *Adverbialiter.* Högmodigt, Elatè.
Högmål, n. 4. Res altioris indaginis. Negotium gravius. Högmåls ſak, Cauſſa capitalis, *v. jur.*
Högmält, adj. Cui vox alta vel ſonora.
Högning, m. 2. Elatio. Elevatio, conf. Förhögning.
Högqwarter, n. 4. Statio ducis exercitus vel cohortis.
Högre, *Comp. Adj.* Hög. *Adverbialiter:* Högre, Altiùs. Sublimiùs. *Aliter*, ex. gr. Jag ſkattar det högre, än alt annat, Prétio id mihi aliud ſuperat omne. *Item*: Högre, *Def. Adj.* Höger.
Högſkola, *vide* Academie.
Högſäte, n. 4. Primarius in conventu ſedendi locus.
Högſt, *Sup. Adj.* Hög. *Adverbialiter.* Högſt, Altiſſimè. Summè. *Aliter*, ex. gr. Det är högſt angeläget, Plurimi intereſt. När han war ſom högſt, Cum eſſet in ſummum evectus. Han är til det högſta 4 år, Ad ſummum 4 annos natus eſt. Jag beder på det högſta, Summoperè rogo.
Högt, conf. *Adj.* Hög. *Item*: *Pf. verb.* Höja.
Högtals, *Adverbialiter.* Cumulatim, conf. Hoptals.
Högtid, m. 3. Feſtum plurium dierum, *alias* Helg, ex. gr. Julhögtiden, Feſtum nativitatis Chriſti. Högtids dag, Dies feſtus. Högtids kläder, Veſtes in cultum ornatiorem.
Högtidlig, adj. Solennis. Högtidligen, *Adv.* Solenniter.
Högtidlighet, f. 3. Solennitas. *Plur.* Högtidligheter, Ritus ſolennes. Solennia.
Högtlåfwad, part. Summè laudatus, *v. ec.*
Högtrafwande, part. *Dr.* ex. gr. Han är högtrafwande i ſitt tal, Sermone elatus eſt. Högtrafwande ord, Verba altiſona & inania. Sesquipedalia verba.
Högtyſk, *Adjectivè & Subſtantivè.* Germaniæ ſuperioris.
Högtälſkelig, adj. Perquam dilectus.
Högtärade, part. *Def.* Perquam æſtimatus, *tit. honor.*
Högwakt, m. Excubiæ militum prætoriæ.
Högwälborne, *Def.* Nobiliſſimus. Generoſiſſimus. *Epitheton Comitum & Baronum.*
Högwördige, conf. Wördig.
Högädle, *Def.* Præſtantiſſimus, *tit. honor.*
Högärewördig, conf. Wördig.
Höja, v. a. 2. Elevare. In ſublime ferre. *Pr.* Höjer. *Ipf.* Högde. *Pf.* Högt. Högd, p. p. ex. gr. Höja röſten, Vocem efferre. Höja ſig ifrån ſätet, Ab ſede ſe elevare. Han högde ſig på tå, Pedum digitis inſiſtens ſe elevabat. Höja up något, In altum efferre quid, conf. Uphöja. *Aliter*, ex. gr. Höja priſet, Pretium intendere.
Hök, m. 2. Accipiter. Falco palumbarius.
Hökare, m. 2. Macellarius. Eſculentorum crudorum & ſalſamentorum venditor. *Compoſ.* Hökarebod, Taberna macellaria.
Hölada, f. 1. Fœnile.
Hölaß, n. 4. Veheſ fœni.
Hölgd, p. p. Hölgde. *Ipf. verb.* Hölja.
Hölja, v. a. 2. Velare. *Pr.* Höljer. *Ipf.* Hölgde. *Pf.* Hölgt. Hölgd, p. p. ex. gr. Hölja ſig med et täcke, Tegmine ſe velare.

De hölgde på ſig et täcke, Tegumento ſe obvelabant. Hölja öfwer, Obvelare. Velamine tegere.

Hölider, N. 4. Receptaculum ſtructile pro fœno. *Def.* Hölidret.

Höll, *Ipf.* Hölle. *Ipf. Conj. verb.* Hålla.

Hölſter, *vide* Hylſter.

Hömånad, M. Julius menſis.

Höna, F. 1. Gallina. *Item*: Höna, Avis fœmina, *majoris generis*, ex. gr. Kalkonhöna. Orrhöna, ꝛc. *Item*: Höna, Phaſianus, *fœmin.*

Höns, N. 4. Generis gallinacei avis. *Indef.* Rapphöns. Åkerhöns, ꝛc. *Item*: Höns, Phaſianus gallus.

Item: Höns, *Def.* Hönſen, *Collectivè.* Cohortis aves. *Compoſ.* Hönshus, Gallinarium. Hönskört, Stercus gallinaceum. Hönsägg, Ovum gallinæ. conf. *ſimpl.*

Hönsdån, N. 4. Lipothymia, *morb.*

Hönſegåll, N. 4. Gallicinium, *proximè poſt mediam noctem*, conf. Tupprop.

Hönsgård, M. 2. Aviarium domeſticum. Cohors.

Hönstippen, conf. Tipp.

Hönstjuf, M. 2. Fur gallinaceus.

Item: Hönstjuf, Falco æruginoſus. Accipiter.

Hör, INT. Heus! *Item*: *Imperat. verb.* Höra. *Item*: *Contractè pro* Hörer, *poëticè.*

Höra, V. A. 2. Audire. Hörd, P. p. ex. gr. Hör hwad jag ſäger, Audi quæ dicam. Höra en ſkolgåſſe, Scholarem audire recitantem. Barnen ſkola höra ſina föräldrar, Liberi parentibus dicto audientes eſſe debent. *Aliter*, ex. gr. Hit hörer åfwen hwad han ſagt, Huc etiam ab eo dicta referenda ſunt. Höra ſig, *Recipr.* ex. gr. Höra ſig före, Audiendo ſibi proſpicere. Höra ſig omkring, Audiendo perquirere. *Proverbialiter.* Det låter höra ſig, Ita forſan. Veriſimile eſt.

Item: Höra af, ex. gr. Man får wäl höra af den ſaken, Quid in hoc agatur, audiemus quidem. Han låter intet höra af ſig, Nullam de ſe notitiam tradit. Den ſaken höres icke af, Ita de re nemo loquitur. Höra efter, ex gr. Jag will låta höra efter, om någon ſådan finnes, Percontandum curabo, num talis inveniatur. Han ſkall höra efter den ſaken, Illius rei notitiam parare ſtudebit. Höra på, Attentius audire. Höra ihop, ex. gr. Deſſe två ſtycken höra ihop, Binæ hæ partes jungendæ, vel unius materiæ ſive formæ, ſunt. Höra til, Auditu attendere. *Aliter*, ex. gr. Boken hörer honom til, Illius eſt liber. Det hörde icke til ſaken, Ad rem id non pertinuit. Det hörer icke dig til, at tala om ſlikt, De iſtis loqui, tuum non eſt. Höra up med öronen, Aures ad audiendum intendere. *Aliter.* Höra up, *vide* Uphöra. Höra ut, ex. gr. Du måſte höra ut talet, ſkriften, Orationem, ſcriptum, ad finem audies. Höra åt, ex. gr. Hör åt om han åt hemma, Nunc domi ſit, quære. Jag hörde åt hos bokföraren, men boken fanns icke, Apud bibliopolam quæſivi, ſed liber venum non aderat.

Hörare, M. 2. Auditor. *Item*: Collega Scholæ.

Hörig, ADJ. Dicto audiens, conf. Lydig.

Hörn, N. 4. Angulus, *areæ*, *ſpatii* &c. conf. Kant. Winkel, ex. gr. I hörnet af gatan, In angulo plateæ. Hörn af et fläde, Pars angularis lintei. Hörnhus, Ædes in angulo plateæ.

Hörnig, ADJ. Angularis.

Hörning, *Compoſ.* Trehörning. Femhörning, ꝛc. *ſuis locis.*

Hörſam, ADJ. Obediens. Hörſamligen, *Adv.* Obedienter.

Hörſamma, V. N. 1. Obedire, conf. Lyda.

Hörſamhet, F. 3. Obſequium, conf. Lydnad.

Hörſel, M. Auditus. *Def.* Hörſlen.

Hös. Höſja, *vide* Ös. Öſja.

Höſåte, M. 2. conf. Höwålm.

Höſkulle, M. 2. Contignatio ſuper ſtabulum, ubi fœnum conditur.

Höſt, M. Autumnus, ex. gr. I höſt, Proximo autumno. I höſtas, Autumno proximè præterlapſo. Om höſten, Autumno. Åt höſten, *vel* Mot höſten, Verſus autumnum. Öfwer höſten, Per autumnum. *Compoſ.* Höſtwäder, ꝛc. Tempeſtas autumnalis, &c.

Höſta, v. a. 1. *Dr.* Höſta in, Annonam colligere.
Höſtack, m. 2. Meta fœni.
Höſtacktig, adj. Autumno ſimilis.
Höſtetid, m. 3. Tempus autumni.
Höſtlik, adj. Autumno ſimilis.
Höſtmånad, m. September menſis.
Höſtſträng, m. 2. Fœni coacervata ſeries, *ſub fœniſecio.*
Höſtſåde, n. 4. Satio *vel* Satum autumnale.
Höta, v. a. 3. Plagam minari. *Pr.* Höter. *Ipf.* Hötte. *Pf.* Hött, conf. Hota, ex. gr. Höta med näfwen, käppen, Pugnum, baculum quaſi ad feriendum levare. Höta åt någon, *vel* Höta til någon, Percuſſionem alicui minari. *Subſtantivè,* Hötande, Feriendi comminatio.
Hötapp, m. 2. Manipulus fœni.
Höwälm, m. 2. Acervus fœni, *in prato, alias* Wälm, *ſimpl.*

I.

I, præp. In, *alias* Uti, ex. gr. I kyrkan, In templo. I tiden, In tempore. I början, In principio. Nota. *Hujus particulæ uſus & ſignificatio, ab exemplis paſſim allatis, plenius intelligitur.*
Item: I, *Pron. Plur.* Vos, conf. Ni, conf. *Grammat.*
Item: I, *Adverbialiter cum vocabulis temporis*, ex. gr. I dag, Hodie. I går, Heri. I morgon, Cras. I höſt, I winter, Proximo autumno, hieme. I afton, Veſpera hodierna. *Aliter cum genitivo, notat tempus præteritum*, ex. gr. I aftons, Veſpera proximè præterlapſo. *Sic quoque.* I ſommars, I höſtas, I wintras.
Ja, adv. Immò, conf. Jo, ex. gr. Har du gjort det? Ja, An id feciſti? Immò. Skriſwer han? Ja, Num ſcribit? Immò. Om friaren får ja, Si procus aſſenſum conſequitur. Ja men, Immò ita. Ja ſå, Ita ſit. Ja wäl, Quin Immò.
Jacka, f. 1. Amiculum brevius, corpori adſtrictum.
Jacki, *vide* Jagt.
Jag, pron. Ego, conf. *Grammat.*
Jaga, v. a. 1. Venari, ex. gr. Han gick at jaga, Venatum abiit. Jaga harar, Lepores venari. *Aliter*, ex. gr. Jaga någon, *vel* Jaga på någon, Aliquem impellere. Jagad, p. p. *Item*: Jaga bårt, Abigere. Jaga efter, ex. gr. Jaga efter björnar, Urſos venando inſectari. Jaga efter en rymmare, Fugitivum inſequi. *Aliter.* Jaga efter friden, Pacem omni ſtudio ſectari. Jaga in, *vide* Injaga. *Subſtantivè.* Jagande, Venatio.
Jagning, m. 2. Impulſio. Bårtjagning, Repulſio, *term. phyſ.*
Jagt, m. 3. Venatus, ex. gr. Hålla en jagt, Venatum inſtituere. Gå på jagt, Venatum ire. *Compoſ.* Jagtſpjut, &c. conf. *ſimpl.*
Item: Jagt, Celox, Navis curſoria.
Jagthund, m. 2. Canis ſagax, ſeu venaticus.
Jagtjunker, m. 2. Nobilis juvenis aulicus, rei venaticæ miniſter.
Jagtpark, m. 3. Campus ſilveſtris in venatum.
Jaka, v. a. 1. Annuere. Aſſentire, ex. gr. Den ene jakar, den andre nekar, Annuit alter, alter negat. Han jakade til alt hwad den andre ſade, Cunctis ab altero dictis aſſentiebatur, conf. Bejaka. *Subſtantivè.* Jakande, Annuendi actus.
Jakning, *vide* Bejakning.
Jakord, n. 4. Dictum, quo quis annuit. Aſſenſus, ex. gr. Giſwa ſitt jakord til någon ſak, Rei alicui aſſenſum dare.
Jama, v. n. 1. Felum hoc verbo ſonus exprimitur.
Jan, *Contr.* pro Johan, nomen viri, Johannes.
Januari, m. Januarius menſis.
Jarl, m. 2. Jarlus ſeu Dux, *illuſtris olim in Svecia dignitas.*
Jasmin, *vide* Skeromin.
Jaſpis, m. 3. Jaſpis.
Ibland, præp. Inter, ex. gr. En ibland hundra, Inter centum unus. Midt ibland oß, In medio noſtrûm.
Ibland, adv. Interdum, ex. gr. Det ſker ibland, Interdum accidit. Han kommer ibland til oß, Interdum ad nos venit.

Ibåret, N. *Def.* Sublegmen, *alias.* Inſlag.

Icke, ADV. Non. Ne, ex. gr. Om han will eller icke, Si voluerit, aut non. Icke ſå, Haud ita. Om icke, Niſi. Icke allenaſt, Non ſolum. Icke heller, Neque. At icke, Ne. Icke des mindre, Nihilominus. Icke ännu, Nondum.

Ickorn, M. 2. Sciurus vulgaris.

Ichthyologien, F. *Def.* Ichthyologia. Läran om fiſkarne.

Id, M. 2. Cyprinus Idus, *piſc.*

Id, F. Taxus baccata, *arb. alias.* Idetråd.

Id, M. *Indecl.* Navitas. Aſſiduitas.

Ida, F. 1. Vortex aquæ retroſilientis in flumine.

Idas, V. D. 2. Valere, ex. gr. Han ides icke arbeta, Laborem is piger recuſat. Han iddes icke ſwara, Præ pigritia reſpondere non valuit. Ides du röra dig? Num per deſidiam te loco movere vales? conf. Orka.

Ide, N. 4. Receptaculum urſi per hiemem quieſcentis.

Idel, *Adjectivè.* Merus. Purus putus, ex. gr. Det war idel oſanning hwad han talade, Quæ loquebatur, merum fuit mendacium. Det är idel wndſka hos honom, Apud illum pura puta eſt malitia. De drucko idel öl, Meram potabant cereviſiam fortem. Där woro idel bönder, Præter ruſticos ibi erat nullus.

Ideligen, ADV. Sine ceſſatione. Aſſiduè, ex. gr. Han talar ideligen om ſig och ſina, De ſe ſuisque aſſiduè loquitur. Han tänker ideligen på böcker och ſtrifter, Nihil aliud quam libros ſcriptaque mente volvit.

Ider, M. Pœnitentia, *v. tc.*

Idiſla, V. A. 1. Ruminare. Idiſlad, p. p.

Idiſlan, F. Ruminatio.

Idka, V. A. 1. Tractare. Uti. Idkad, p. p. ex. gr. Idka en fabrik, et handwerk, Fabricam, opificium, tractare. Han har länge idkat den näringen, Illo ſe alendi modo diu uſus eſt. Idka ſtudier, In ſtudiis verſari.

Idkelig, ADJ. Aſſiduus, ex. gr. Anwända idkelig flit och omhugſan, Aſſiduam adhibere diligentiam & circumſpectionem. Med idkeligt arbete, Aſſiduo opere. Idkeligen, *Adv.* Aſſiduè, conf. Trägen.

Idog, ADJ. Induſtrius. Sedulus. *Adverbialiter.* Idogt, Induſtriè. Sedulè.

Idoghet, F. 3. Induſtria. Sedulitas.

Idrott, M. 3. *Plur.* Idrotter, Artes vel opera ingenii, conf. Bragd.

Jemte, M. 2. Jemtius. E Jemtia oriundus, conf. Jämte.

Jemtland, N. Jemtia. *Sveciæ provincia.*

Jemtländing, M. 2. conf. Jemte.

Jern, *vide* Järn.

Jetton, M. 3. conf. Kaſtpenning. Spelpenning.

Ifra, *vide* Beifra. Ifras, V. D. 1. Excandeſcere, ex. gr. Ifras emot något, Contrà quid excandeſcere. Ifras på någon, Acerbius in aliquem commoveri. Ifra ſig, *Recipr.* conf. Förifra ſig.

Ifran, *vide* Beifran, conf. Ifwer.

Ifrig, ADJ. Animi agitati, vel quaſi ſtimulis incitati, ex. gr. Wara ifrig i bönen, Preces fundere ardentes. Ifrig i arbete, Labore indefeſſus. *Aliter*, ex. gr. Han blef ifrig, och ſade oförſkräckt ſanningen, In iram commoto animo veritatem imperterritus proferebat. *Adverbialiter.* Ifrigt, Animo incitato. *Item*: Subitatè.

Ifrighet, F. 3. Animus ardore *vel* ira commotus.

Ifrån, PRÆP. A. Ab. De, conf. Från, ex. gr. Ifrån början til ſlut, Ab initio ad finem. Brefwet är ifrån Konungen, A Rege literæ miſſæ ſunt. Wara ifrån förſtåndet, Amens eſſe. In ifrån, Ab intrà. Ut ifrån, Ab extrà, *vel* ab exoticis. Ifrån ſig, A ſe. *Aliter*, ex. gr. Sno ifrån ſig, Ad ſiniſtram contorquere. NOTA. *Particula hæc poſtponitur, tumque verbi ſuam addit ſignificationem, ex. gr.* Wända ifrån, *Avertere.* Taga ifrån, *Abripere.* Falla ifrån, *Decidere.* Skilja ifrån, *Disjungere. Diſtinguere. Plura exempla ſuis locis*, conf. Från.

Ifwer, M. Animus incitatus vel ſtimulatus. *Def.* Ifren, ex. gr. Angripa ſitt werk med ifwer, Incitato opus aggredi animo.

Ri-

Aliter, ex. gr. Han ſade det i ifren, Iratus id dicebat.

Ifyllð, PART, Impletus, *verb.* Fylla i.

Iföl, *Adjectivè.* Prægnans, *de equa.*

Igel, M. 2. Hirudo. *Def.* Iglen. *Plur.* Iglar, conf. Blodigel.

Igelkott, M. 2. Erinaceus europæus, *al.* Hyſtrix.

Igen, ADV. Rurſus. Iterùm, *vel reſpondet latinorum Re*, ex. gr. Kalla igen, Revocare. Komma igen, Revenire. Skicka igen, Remittere. Bära igen, Reportare. Giſwa igen, Reddere, &c. Giſwa ſå godt igen, Par pari referre. Få igen en ſak, Rem recipere, ſcil. amiſſam vel quæſitam. Han är nu friſk igen, Valetudo ipſi reſtituta eſt. Där är icke mer igen, Nil ibi reſtat.

Item: Igen, *uſurpatur dum ſermo eſt de claudendo vel replendo*, ex. gr. Stång igen dören, fönſtret, Claude fores, feneſtram. Fylla igen gropen, hålet, Foveam, foramen, replere. Lägga igen ögonen, Oculos claudere. Lägga igen en åker, Agrum quieti tradere, ſeu culturæ non ſubmittere.

Item: Igen, *Cum de rebus loquemdum finiendis*, ex. gr. Wända igen, Deſinere. Han har wändt igen at ſkriſwa, Scribere deſiit, conf. Wända.

NOTA. *Particula hæc plerumque poſtponitur. Participiis vero ſemper manet præfixa*, ex. gr. Igenkallad, Igenburen, Igenſångd, Igenfyld, Igenlagd, *& ſic in ceteris. Ab exemplis circa verba allatis, particulæ hujus ſignificatio & uſus cognoſcitur.*

Igenom, PRÆP. Per, conf. Genom, *Prior particula poſtponitur, cujus exempla circa vocabula occurrunt*, ex. gr. Bryta igenom, Fara igenom, Gå igenom, Se igenom, ꝛc.

Ihjäl, *Adverbialiter.* Ad mortem, ex. gr. Swälta ihjäl, Ad mortem usque eſurire. Fame perire. Slå ihjäl, Occidere. Ligga ihjäl, ꝛc. *ſuis locis. Participiis particula hæc ſemper præfigitur*, ex. gr. Ihjälſwulten, Fame mortuus. Ihjälſlagen, Occiſus. Ihjälſkrämd, Terrore interemtus. Ihjälſtucken, Ad necem transfoſſus, *& ſic in aliis.*

Ihåg, *Adverbialiter. Dr.* Komma ihåg, Recordari, conf. Minnas, ex gr. Komma ihåg ſitt löfte, ſin ſkyldighet, Promiſſi, debili, recordari. *Aliter.* Komma ihåg, conf. Ihågkomma. Komma ihåg ſig, Ad animum referre. Han kom intet ihåg ſig, utan wiſte fram ſkriften, Haud ſibi cavens ſcriptum monſtrabat.

Ihågkomma, V. A. 4. Recordari *Cj.* Komma. *Aliter*, ex. gr. Ihågkomma någon med belöning, Præmio aliquem munerare. Ihågkommen. *Def. & Plur.* Ihågkomne, p. p.

Ihågkommelſe, M. 3. Recordatio, *v. ec.* conf. Ihågkomſt.

Ihågkomſt, M. 3. Recordatio.

Ihålig, ADJ. Perforatus, conf. Hålig.

Ihålighet, F. 3. Qualitas ex perforato, conf. Hålighet.

Ihop, PRÆP. Unà *vel* in unum. Conjunctim, *vel* in conjunctionem, *vel reſpondet latinorum* Co *ſeu* Con. *Obſ. Particula hæc ſine diſcrimine præfigitur vel poſtponitur, id quod ab exemplis ſuis locis patet.* Heic obſervatur, ex. gr. Ihopbinda *vel* Binda ihop, Connectere. Ihopſåtta *vel* Såtta ihop, Componere. Ihopblanda *vel* Blanda ihop, Commiſcere, *& ſic in aliis. Participiis autem ſemper præfigitur*, ex. gr. Ihopfåſtad, Ihopflickad, Ihoplagd, Ihopſamlad, Ihopſatt, Ihopwuxen, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Ihopa, ADV. *rectius* Tilhopa. *Aliter.* Ihopa, *vide* Ihop.

Ihug, *vide* Ihåg.

Ikalf, *Adjectivè.* Prægnans, *de vaccis.*

Iklåda ſig, V. N. 2. *Recipr.* Induere, ex. gr. Iklåda ſig en annans perſon. Alterius agere perſonam. Han har iklädt ſig den ſyßlan, Illo indutus eſt munere.

Ikring, *vide* Omkring.

Il, M. 2. Flatus ventorum repentinus, *alias* Wäderil, conf. Ilning.

Ila, V. N. 1. *Imperf. Dr.* ex. gr. Det ilar i tänderna, Vagis dentium doloribus afligor. Det ilar i kroppen, Corpus tigore corri-

corripitur. *Aliter*, ex. gr. Han ilade til ſlut med ſin reſa, Itineris finiendi cupidus properabat.

Ilak, *vide* Elak.

Ilſágnas, v. d. 1. Animi deſiderio in quid ferri, ex. gr. Han ilſágnades at komma hem, Domum deſiderio captus ſpectabat. Ilſágnas åt något, Avidè quid ſperans exſpectare.

Ilfundig, adj. Technas inveniendi callidus. *Adverbialiter.* Ilfundigt, Callidè, conf. Iliſtig, Ilſnidig.

Ilfundighet, f. 3. Technas inveniendi calliditas, conf. Iliſtighet.

Ilgerning, m. 2. Malum facinus.

Ilgrep, n. 4. Captiuncula vel deceptio doloſa.

Ilhålningen, *Dr.* ex. gr. När det kom til ilhålningen, Cum ad extremum, *ut fieret*, ventum eſſet.

Ilhårdig, adj. Ad extremum usque perdurans.

Ilig, adj. *Dr.* ex. gr. Ilig blåſt, Ventorum per vices repentinus impetus.

Iliſtig, adj. Aſtutus. *Adverbialiter.* Iliſtigt, Aſtutè, conf. Ilfundig. Liſtig.

Iliſtighet, f. 3. Aſtutia, conf. Ilfundighet. Liſtighet.

Illa, adv. Malè, conf. Ondt. *Comp.* Wårre. *Sup.* Wårſt, ex. gr. Göra illa, Malè facere. Göra illa någon, Aliquem lædere. Tala illa, Cum difficultate loqui. Tala illa om någon, Malè de quo loqui. Må illa, Ægrotare. Illa ſkadad eller ſårad, Graviter læſus ſeu vulneratus. Föra illa, conf. Fara. Bliſwa illa wid, Perterritus fieri. Det ſer illa ut, Infauſtum id præbet aſpectum. Taga illa, conf. Taga. Bära ſig illa åt, conf. Bära. Wara illa ute för någon eller för något, Ab aliquo, vel ob aliquam rem, peſſimè alicui conſultum eſſe.

Iller, *vide* Hiller.

Illſinnad, adj. Cui in malum animus, conf. Illwillig.

Ilning, m. 2. Flatus ventorum repentinus, conf. Il. Puſt. *Aliter*, ex. gr. Ilningar i tänderna, Dentium dolores ſubitanei.

Ilparig, adj. Aſtutus.

Ilplicktig, adj. Idem

Ilſk, adj. Malignus. *Compoſ.* Folkilſk, conf. Ilſken.

Ilſka, f. 1. Malignitas. *Aliter*, ex. gr. Göra något i ilſkan, Ira accenſus quid committere.

Ilſken, adj. Malignus. *Def. & Plur.* Ilſkne. *Item*: Ilſken, Sævus, *de animal.*

Ilſnidig, adj. Subterfugiendi callidus, conf. Ilfundig.

Ilwilje, f. Malevolentia.

Ilwilſig, adj. Malevolus. *Adverbialiter.* Ilwilligt, Malevolè.

Imedlertid, adv. Interea.

Imellan, præp. Inter, ex. gr. Eins imellan, Inter ſe. Des imellan, Inter id, ſcil. faciendum, conf. Mellan. *Obſ. In compoſitione particula hæc poſt verba, ſicus* Mellan *ante illa ponitur.*

Imma, v. n. 1. Vaporem edere, conf. Imme.

Imme, m. 2. Vapor, *ex fluidis calidis alicubi incluſis*, conf. Dunſt. Ånga.

Immee fort, adv. *v. Germ.* conf. Alt fort, Jugiter.

In, præp. In. Intrò, ex. gr. In och ut, Intro & foras. Nota. *Ante verba & poſt illa ponitur*, ex. gr. Gå in, *vel* Ingå, Inire. Introire. Inlöpa, *vel* Löpa in, Incurrere. Införa, *vel* Föra in, Inducere. Inbulta, *vel* Bulta in, Pulſu ingerere, *& ſic in aliis. Poſtpoſitæ exempla paſſim occurrunt. Præfixa, vel ſuam retinet, vel aliam accipit ſignificationem, ut ex ſequentibus colligere eſt. Participiis ſemper præfigitur*, ex. gr. Inbäddad. Inbögd. Inbragen. Inſruſen, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Inbegripa, v. a. 4. Comprehendere. *Cf.* Gripa, ex. gr. Afhandlingen inbegrep alt hwad til ſaken hörer, Tractatio cuncta ad rem pertinentia comprehendebat. Inbegripen. *Def. & Plur.* Inbegripne, p. p.

Inberga, v. a. 1. In domos inferre, *de annona.* Inbergad, p. p.

Inbergning, m. 2. Annonæ in horrea invectio.

Inberåknad, part. Ratione ſeu calculo comprehenſus.

In-

Inbilla, v. a. 1. Suam alii opinionem amplectendam tradere. Perſuadere, ex. gr. **Inbilla mig icke ſådant**, Ne talem mihi opinionem ingerere coneris. **Han will inbilla oß, at han är lärd**, Nobis ſe doctum eſſe perſuadere geſtit. *Item:* **Inbilla ſig**, *Recipr.* Imaginari. Animo fingere, ex. gr. **Inbilla ſig at werlden är rund**, Mundum ſphæricum eſſe imaginari. **Inbilla dig, at du wore i månen**, Te in luna eſſe animo finge. *Aliter*, ex. gr. **Hwad inbillar du dig?** Quin de te ſentis? **Inbillad**, p. p. Perſuaſus. *Item*: Imaginarius.

Inbillning, m. 2. Imaginatio, ex. gr. **Föreſtälla ſig något i inbillningen**, Imaginatione quid ſibi repræſentare. **Inbillnings gåfwa**, Imaginatio, *quæ eſt inter facultates mentis.*

Item: **Inbillning**, ex. gr. **Werlden regeras af inbillningar**, Mundus regitur opinionibus. **Det är bara inbillning**, Imaginarium id eſt. **Inbillnings ſjuka**, Morbus imaginarius. **Hafwa ſtor inbillning om ſig**, Magni ſe æſtimare.

Inbilſk, adj. Elatè de ſe ſentiens.

Inbiten, part. Qui mordicùs hæret. *Def. & Plur.* **Inbitne**, *verb.* **Bita in.**

Inblanda, v. a. 1. Immiſcere. **Inblandad**, p. p.

Inblåſa, v. a. 3. Inflare. Inſpirare. **Inblåſt**, p. p.

Inbragt, p. p. *verb.* **Bringa in**, *ſeu* **Inbringa.**

Inbrott, n. 4. Infractio. Irruptio, ex. gr. **Göra inbrott i någons rättigheter**, Jura alicujus infringere. **Fiendtligt inbrott**, Irruptio hoſtilis. **Tiufwar hafwa gjort inbrott i huſet**, Fures clauſtris ruptis domum invaſerunt.

Inbruten, p. p. *Def. & Plur.* **Inbrutne**, *verb.* **Bryta in.**

Inbränna, v. a. 2. Inurere. **Inbränd**, p. p.

Inbuden, p. p. *Def. & Plur.* **Inbudne**, *verb.* **Bjuda in.**

Inbunden, p. p. *Def. & Plur.* **Inbundne**, *verb.* **Binda in.** *Item*: **Inbunden.** *Adjectivè*, ex. gr. **Han är ſå inbunden**, Implicati eſt animi. **Inbunden ſkrifart**, Modus ſcribendi, ſeu, ſtilus implicitus. *Aliter*, ex. gr. **Inbundet namn**, Literæ nominis initiales inter ſe complicatæ.

Inburen, p. p. *Def. & Plur.* **Inburne**, *verb.* **Bära in.**

Inbyggare, m. 2. Incola, *ruris*, conf. **Inwånare.**

Inbögd, p. p. *verb.* **Böja in.**

Inbördes, adv. Invicem. *Item*: *Adjectivè*, ex. gr. **Inbördes krig**, Bellum inteſtinum.

Indela, v. a. 1. Dividendo in certum ordinem redigere. *Cf.* **Dela. Indelad**, *vel* **Indelt**, p. p. ex. gr. **Han har indelt ſin afhandling i fyra capitel**, Tractationem in quatuor capita diviſit. **Han indelte ſitt folk til wiſſa förrättningar**, Militum cohortes ad certas expeditiones diſpertiebat. **Huſet är illa indelt**, Locorum in æde diviſio malè ordinata eſt. *Aliter*, ex. gr. **Indelte regementer**, Militum chiliades, quorum ſtipendia ſecundum inſtitutionem, dictam. **Indelninga werket.** *Hinc*: **På indelt ſot**, Secundum illam inſtitutionem, conf. **Indelning**, conf. **Wårfwad.**

Indelning, m. 2. In certas partes vel ſectiones diviſio, ex. gr. **En afhandlings, en predikans, indelning**, Tractatus, concionis, partitio. **Indelningen i et hus**, Ædium per conclavia diviſio.

Item: **Indelning**, Stipendium militis, ſecundum inſtitutionem in Svecia, quæ vocatur **Indelnings werket. Indelnings werket**, Inſtitutio in Svecia, qua fundorum domini militem conducere tenentur; certaque prædia præfectis & militibus aſſignata ſunt.

Indigo, n. 4. Indigo, *tinctor. alias.* **Ingeblått.**

Indoppa, v. a. 1. Intingere. **Indoppad**, p. p.

Indraga, v. a. 4. Attrahere, *alias* **Draga in.** *Horum Part. P.* **Indragen.** *Def. & Plur.* **Indragne**, ex. gr. **Indraga i näſan**, In naſum attrahere. **Han indrog något med anden**, Reſpiratione quid attraxit. **Indraga ſeglen**, Vela contrahere. *Aliter*, ex. gr. **Indraga en tjenſt, en lön**, Manus, ſtipendium, reducere.

Indraga ſina utgifter, Expenſa reſtringere. En indragen hushållning, Oeconomia reſtricta vel parca.

Indragning, M. 2. Attractio, ex. gr. Indragning af något i näſan, Alicujus rei in naſum attractio. *Aliter*, ex. gr. En löns indragning, Stipendii reductio. Indragning i hushållet, In oeconomia reſtrictio.

Indrifwa, V. A. 1. conf. Drifwa in. *Part. P.* Indrifwen. *Def. & Plur.* Indrifne. Indrifwa utſtylder, Tributa exigendo colligere.

Indrifning, M. 2. Impulſio. *Item*: Exigendorum collectio.

Indrägt, M. 3. Proventus. Reditus.

Indrägtig, ADJ. Lucroſus.

Inelfwa, F. 1. Viſcus. Inteſtinum.

In emot, ADV. Propemodum. Propè ad.

Infall, N. 4. Invaſio. Irruptio, ex. gr. Fiendens infall, Hoſtium invaſio.

Item: Infall, Argutè dictum, ex. gr. Han hade et qwickt infall, Argutè ab eo dictum fuit. Roliga infall, Argutiæ jocoſæ, conf. Infälle.

Infalla, V. N. 4. Irrumpere. Invadere, conf. Falla in. *Horum Part. P.* Infallen. *Def. & Plur.* Infallne, ex. gr. Fienden inföll i hans land, Hoſtes in terras ejus invaſerunt. *Aliter*, ex. gr. När den tiden infaller, Illud cum inciderit tempus. Det inföll på en ſöndag, Die dominica id accidit.

Infatta, V. A. 1. Ligamine circumdare, conf. Innefatta, ex. gr. Infatta ädla ſtenar i en ring, Pretioſos annulo lapides includere. Infattad, p. p.

Inſinna ſig, V. N. 4. *Recipr.* Præſentem ſe reddere. Se ſiſtere. *Cj.* Finna, ex. gr. Där inſunno ſig många köpare, Emtores aderant plurimi. Han infann ſig wid Rätten, Coram judicio ſe ſiſtebat.

Inſlåtad, p. p. *verb.* Fläta in.

Inſlicka, V. A. 1. conf. Flicka in, *Part. P.* Inſlickad.

Inſlyta, V. N. 4. Influere. *Cj.* Flyta, conf. Flyta in. *Horum Part. P.* Inſluten. *Def. & Plur.* Inſlutne, ex. gr. Så mycket ſom inflöt i caſſan, Quantum in fiſcum influebat. Där har något i hans tal inſlutit, Orationi ejus quid inſertum.

Inſlytta, V. A. 1. Immigrare. Inſlyttad, p. p.

Inſlyttning, M. 2. Immigratio.

Infogad, p. p. *verb.* Foga in.

Infordra, V. A. 1. Exigendo conferre. Expoſcere. Infordrad, p. p. ex. gr. Han gick at infordra penningar, Pecuniam exactum ibat. Infordra ens betänkande, förklaring, Sententiam, declarationem, alicujus, expoſcere.

Infria, V. A. 1. Suum vindicare. Penſione ut ſuum recuperare. Infriad, p. p.

Infruſen, p. p. *Def. & Plur.* Infruſne, *verb.* Fryſa in.

Infrätt, p. p. *verb.* Fräta in.

Infälle, N. 4. Argutè dictum, *alias* Infall.

Infäſtad, p. p. *verb.* Fäſta in.

Infödd, PART. Innatus, conf. Hemfödd.

Inföding, M. 2. Indigena.

In för, PRÆP. Coràm.

Införa, V. A. 2. Inferre. Inſerere, *alias* Föra in. *Part. P.* Införd, ex. gr. Han lät införa det i protocollet, Protocollo id inſerendum curabat. Införa i räkningen, In rationem inferre. Införa waror utifrån, Merces ab exoticis invehere.

Införliſwa, V. A. 1. Penitius ingerere. Eidem quaſi corpori jungere. Införliſwad, p. p.

Införſel, M. Invectio. *Def.* Införſlen, ex. gr. Införſel af utländſka waror, Mercium ab exoticis invectio. *Item*: Införſel, Immiſſio, *ſcil. in bona debitoris*, *v. jur.*

Införſkriſwa, V. A. 4. *Cj.* Skriſwa, conf. Inſkriſwa. *Dr.* ex. gr. Införſkriſwa waror utifrån, Literis merces ab exteris importandas curare. Införſkriſwen. *Def. & Plur.* Införſkrifne, p. p.

Ingaf, *Ipf. verb.* Ingifwa.

Ingaledes, ADV. Nullo modo.

Ingalunda, ADV. Neutiquam.

Ingeblått, N. 4. Indigo.

Ingefära, F. 1. Zingiber. (Amomum.)

Ingen, ADJ. Nullus. N. Intet, *quod* conf. ex. gr. Ingen undantagen, Nullo excepto. Af intet, Ex nihilo. Ingen ting, conf. Ting. Ingen menniſka, Nemo.

Där

Där åro inga barn, Nulli adſunt liberi. Han har inga penningar, Pecuniam habet nullam.

Item: Ingen, ex. gr. Han är ingen ärlig karl, Haud vir eſt honeſtus. Hon är ingen god hushållerſka, Rei familiari haud benè præſt. Du är nu intet barn mera, Amplius infans non es, conf. Intet.

Ingendera, PRON. Neuter. Intetdera, N. På ingendera ſidan, Neutrò.

Ingenſtädes, ADV. Nusquam.

Ingenwerts, ADV. Haud de loco.

Ingick, *Ipſe verb.* Ingå.

Ingifwa, V. A. 4. Indere, *alias* Gifwa in. *Horum*, p. p. Ingifwen. *Def. & Plur.* Ingifne. *Aliter*, ex. gr. Ingifwa en bönſkrift, Libellum ſupplicem tradere.

Ingifwelſe, M. 3. Inſpiratio.

Ingjuta, V. A. 4. Infundere. *Cj.* Gjuta. *Part. P.* Inguten. *Def. & Plur.* Ingutne.

Ingnida, Ingnugga, conf. Gnida in. Gnugga in.

Ingrep, N. 4. Prehenſio vel immiſſio injuſta. Uſurpatio illegitima.

Ingråfwa, V. A. 4. Inſculpere, *alias* Gråfwa in. *Part. P.* Ingråfwen. *Def. & Plur.* Ingråfne.

Ingröpt, PART. Concavus, conf. Skålig.

Ingå, V. N. ANOM. Inire. *Cj.* Gå, ex. gr. Ingå förbund, Fœdus inire. Han ingick förlikning, Pactionem fecit, conf. Gå in. Ingående, P. A. Iniens. *Aliter*, ex. gr. Ingående tullen, Vectigal pro importandis mercibus. Ingången. *Def. & Plur.* Ingångne, p. p.

Ingång, M. 2. Introitus. *Aliter*, ex. gr. Ingången til en predikan, Concionis ſacerdotalis exordium. Wid ingången af huſet, Ad fores ædium. *Aliter.* Ingångyen. *Part.* conf. Ingå, conf. Inträde.

Ingälder, *Plur.* Reditus ſeu proventus pecuniarii.

Inhemſk, ADJ. In patria ortus vel productus. Inquilinus, conf. Inländſk.

Inhugga, V. A. 4. Incidere. Inſculpere, conf. Hugga in. *Ex his* Inhuggen. *Def. & Plur.* Inhuggne, p. p.

Inhyſa, V. A. 3. Hoſpitio excipere. Inhyſt, p. p.

Inhyſes, *Adjectivè.* Inhyſes hjon, Perſona gratuitò habitans. *Adverbialiter*, ex. gr. Han ſitter inhyſes, Gratis habitat.

Inhäfta, V. A. 1. Innectere. Illigare. Inhäftad, p. p.

Inhägna, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Inhägna en utmark, Solum apertum ſepe munire. Inhägnad, p. p. conf. Hägna.

Inhämta, V. A. 1. Percipere, ex. gr. Gå at inhämta någons råd, Conſilium ab aliquo petere. Inhämta kunſkap om en ſak, Notitiam alicujus rei ſibi acquirere. Inhämta ſtudier, Literas diſcere, conf. Hämta in. *Horum Part. P.* Inhämtad.

Inhändiga, V. A. 1. In manu traditum recipere. Inhändigad, p. p.

Injaga, V. A. 1. Incutere. Injagad, p. p. ex. gr. Injaga frucktan, Metum incutere.

Ink, M. Tumor cyſtricus, *morb. equin.*

Inkalla, V. A. 1. Vocare in *vel* coram, ex. gr. Han inkallades för Rätten, Coram judicio ſiſtendus vocabatur. Inkallad, p. p.

Inkaſt, N. 4. Objectio.

Inkomma, V. N. 4. Venire in. Ingredi, conf. Komma in. *Horum*, p. p. Inkommen. *Def. & Plur.* Inkomne. *Aliter*, ex. gr. Låta inkomma waror utifrån, Merces ab exoticis importandas curare. Inkomma med en ſkrift, Scriptum tradere. Inkommande, P. A. Inkommande waror, Merces a terris exoticis illatæ. *Aliter*, ex. gr. Wara inkommen med någon eller med någon ſak, Perſonæ vel rei cuidam addictum eſſe.

Inkomſt, M. 3. Proventus. Reditus, ex. gr. Han har ſtora inkomſter, Magni ei ſunt reditus. Räkning öfwer inkomſt och utgift, Tabulæ accepti & expenſi.

Inkräckta, V. A. 1. Suam in ditionem redigere. Inkräcktad.

Inkräcktare, M. 2. Populorum domitor. *Gall. Conquerant.*

Inkräcktning, M. 2. Actus, quo quid ſuam in ditionem quis redigit. *Item*: Bello parta, vel aliud præter jus vindicatum.

Inkrom, N. 4. Quo quid fartum eſt.

Inkrupen, p. p. *verb.* Krypa in. *Def. & Plur.* Inkrupne.

Inköp, N. 4. Emtio, *mercium poſtea divendendarum vel alias colligendarum*, ex. gr. Det koſtar ſå mycket i inköpet, Tanti prima conſtat emtione. Waran ſåljes efter inköps priſet, Ad pretium primæ emtionis merx venditur. *Aliter*, ex. gr. Jag har giordt mitt inköp, Res ad victum emtione, collegi.

Inköpare, M. 2. Cui de rebus ad victum parandis cura in aulis.

Inkörd, p. p. *verb.* Köra in. *Aliter*, ex. gr. Smörjan blef inkörd i kroppen, Ungventum in corpus ingerebatur.

Inlaga, F. 1. Scriptum traditum. Petendi vel poſtulandi libellus.

Inlagd, p. p. *verb.* Inlägga. Inlagdt arbete, Opos teſſellatum.

Inlags få, N. Depoſitum, *v. jur.*

Inlaſta, V. A. 1. *Dr.* Inlaſta waror i et ſkepp, Merces navi inferre. Inlaſtad, p. p.

Inlaſtning, M. 2. Mercium in navem invectio.

Inleda, V. A. 2. Inducere. Inledd, p. p. conf. Leda in.

Inledning, M. 2. Introductio.

Inlemna, V. A. 1. Alicubi recipiendum quid tradere. Inlemnad, p. p.

Inlifwa, *vide* Införlifwa.

Inlopp, N. 4. Navigantium introitus, ex. gr. Wid inloppet af hamnen, Ad introitum portus. *Item*: Inlopp, Locus in lacu, palude &c. ubi aliæ aquæ influunt. *Aliter*. Inlopp. *Ipf. verb.* Inlöpa.

Inlåta ſig, V. N. 4. *Recipr.* Seſe immittere vel ingerere, ex. gr. Han inlåt ſig i twiſlighet med granuarne, In controverſiam cum vicinis ſe ingerebat. Inlåta ſig i tal eller i breſwexling med någon, Sermonem vel commercium literarum cum aliquo inire. Inlåta ſig i råttegång, Conteſtari litem.

Inlägga, V. A. 2. conf. Lägga in. *Horum Part. P.* Inlagd. *Aliter*, ex. gr. Inlägga en ſkrift i Hofrätten, Scriptum ad ſupremum dicaſterium referre. Inlägga beröm, Laudem acquirere.

Inländing, M. 2. Indigena

Inländſk, ADJ. Regioni cuidam proprius. Inquilinus. *Oppon.* Utländſk, conf. Inhemſk.

Inläſt, p. p. *verb.* Läſa in.

Inlöpa, V. N. 4. Navigando intrare, conf. Löpa in. *Horum Part. P.* Inlupen. *Def. & Plur.* Inlupne. *Aliter*, ex. gr. Där inlopp en tidning, Afferebatur nuntium. Efter inlupne berättelſer, Prout narratur.

Inlöſa, V. A. 3. Soluta pecunia ſuum vindicare. Inlöſt, p. p. ex. ex. Inlöſa ſin förſkrifning, Antapocham reluere.

Inlöſen, M. Recuperandi penſio.

Inmana, V. A. 1. *Dr.* Inmana i häkte, In carcerem vocare. Inmanad, p. p.

Inmura, V. A. 1. Muro includere. Inmurad, p. p.

Inmänga, *vide* Inblanda.

Inmåte, N. 4. Viſcera, *mactati*. *Item*: Edulia, quibus quid fartum eſt.

Innan, PRÆP. Intra. Intus, ex. gr. Innan och utan, Intus & extra. Innan kårt, Quamprimum. Innan före, ex. gr. Låſet ſtänger innan före dören, Sera intra januam occludit. Innan på, In- latere interiore. Innan til, A parte interiore. *Aliter*, ex. gr. Läſa innan til, In libro legere. *Oppon.* Läſa utan til, Memoriter recitare.

Item: Innan, ADV. Antequam. Priusquam, ex. gr. Låt mig weta, innan du gör det, Notum mihi redde, antequam id feceris. Det ſkedde innan han kom dit, Priusquam eò veniret, accidit.

Innandöme, *vide* Innanrede.

Innanmat, *vel* Innanmåte, *vide* Inmåte.

Innanreda, *vide* Inreda.

Innanrede, N. 4. conf. Inrede.

Innanredning, *vide* Inredning.

Innanſjuk, ADJ. Fluore alvi ægrotans.

Innanſjuka, F. 1. Fluor alvi.

Inne, PRÆP. Intus. Intra, ex. gr. Hwem är där inne? Quis ibi intus eſt? Hålla ſig inne, Intra domum permanere. Hålla inne. Sitta inne, conf. Hålla. Sitta. Skuld ſom ſtår inne, Debitum non exactum. NOTA. *Particulæ hujus præpoſitæ exempla ſequuntur.*

Innebåra, v. n. 4. In receſſu habere. *Cj.* Bära, ex, gr. Den ſaken har mycket at innebåra, Multum res illa in receſſu habet. De orden hade nog at innebåra, Ponderis plena hæc fuere verba.

Inneboende, part. Inhabitans. Inneboende kraft, Vires inſitæ.

Innefatta, v. a. 1. Comprehendere. Complecti, conf. Infatta. *Part. P.* Innefattad, conf. Inbegripa.

Innehafwa, v. a. 2. Habere ſibi vel in ſe. *Cj.* Hafwa, ex. gr. Innehafwa et gods, Prædium poſſidere. Då han innehade den beſtållningen, Cum illud ei eſſet munus. Et ſkepp med innehafwande laddning, Navis cum onere.

Innehafware, m. 2. Habens vel retinens quis, ex. gr. Han är nu innehafware af förſkrifningen, Illi jam antepocha in manibus eſt. Innehafware af en annans rått, Jus alterius in ſe devolutum habens. Ceſſionarius.

Innehåll, n. 4. Caput *vel* Summa, ex. gr. Boken är af det innehåll, Hæc ſumma eſt libri. Brefwets innehåll, Literarum argumentum. Kårlets innehåll, Vaſis complexus.

Innehålla, v. a. 4. Continere. Complecti. *Cj.* Hålla, ex. gr. Kårlet innehöll ſex mått, Vas ſex modios continebat. Boken innehåller nyttiga anmärkningar, Utiles liber complectitur obſervationes. *Aliter*, ex. gr. Innehålla något af lönen, Aliquid ex ſalario detinere, conf. Hålla inne. *Part. P.* Innehållen. *Def. & Plur.* Innehållne. *Adjectivè.* Innehållen, Senſa animi reprimens. Qui quod ſentit non eloquitur.

Innelagd, p. p. Intus locatus ſeu poſitus.

Inneliggande, v. a. Intra jacens. Intrò immiſſus.

Innelyckt, part. Incluſus.

Innerlig, adj. Ex intimis penetralibus procedens. Innerligen. *Adv.* Ex intimo.

Innerſt, adj. *Sup.* Intimus, ex. gr. I innerſta rummet, In loco intimo. Af innerſta hjerta, Ex intimis cordis. *Adverbialiter.* Innerſt, Intimè.

Inneſluta, v. a. 4. Includere. *Cj.* Sluta, conf. Inſluta, ex. gr. Inneſluta någon i fängelſe, In carcere aliquem includere. Han inneſlöt penningarne i brefwet, Pecuniam literis commiſit. *Aliter*, ex. gr. Jag inneſluter mig i er gunſt, Veſtro favori me commendatum velim. Inneſluten. *Def. & Plur.* Inneſlutne, p. p.

Inneſtånga, v. a. 2. Intra ſeram, repagulum, & ejusmodi, includere. Inneſtängd, p. p. conf. Inſtånga.

Inneſtående, part. *Dr.* ex. gr. Inneſtående ſkuld, Debitum non exactum. Inneſtående lön, Salarium annuum non ſolutum. Jag har inga penningar hos honom inneſtående, Pecuniam apud eum depoſitam non habeo.

Innewarande, part. Præſens, *de tempore*, ex. gr. Innewarande år, Anno currente. Den förſta i innewarande månad, Die prima hujus menſis.

Innug, adj. Cui animus calliditate reſtrictus.

Innughet, f. 3. Mens reſtrictior.

Inom, præp. Intra. *Oppon.* Utom, Extra. Foras, ex. gr. Inom hus, Intra domum. Inom dören, Intra fores. Inom 24 timmar, Intra 24 horas.

Inom bords, *Adverbialiter*, ex. gr. Han har mycket inom bords, Multa ei in intimis latent.

Inpacka, v. a. 1. conf. Packa in, *Part. P.* Inpackad.

Inpaßa, v. a. 1. conf. Paßa in, *Part. P.* Inpaßad.

Inplanta, v. a. 1. Inſerere. Inplantad, p. p.

Inplugga, v. a. 1. Intrudere. Infigere. Inpluggad, p. p.

Inpråglа, v. a. 1. Inculpere. Imprimere. Inpråglad, p. p.

Inprotocollera, v. a. 1. In protocollum referre, *v. per.* Inprotocollerad, p. p.

Inqwartera, v. a. 1. Loca habitationis aſſignare. Inqwarterad, p. p. Inqwartera ſig, *Recipr.* Habitandi locum occupare, *term. milit.*

Inqwartering, m. 2. Habitandi locorum aſſignatio.

Inre, ADJ. *Compar.* Interior.

Inreda, V. A. 2. Interiori inſtruere apparatu. Inredd, p. p. *Dr.* quoque Innanreda.

Inrede, N. 4. Ædium & ejusmodi apparatus interior, *alias* Innanrede.

Inredning, M. 2. Apparatus interioris inſtructio, *ædium & ejusmodi.*

Inridande, *Subſtantivè.* Chriſti inridande i Jeruſalem, Chriſti aſino inſidentis in Hieroſolymam introitus.

Inrikes, *Adjectivè.* Quicquid intra regnum peragitur vel conficitur. *Oppon.* Utrikes, ex. gr. Inrikes producter, Merces quæ intra regnum producuntur. Inrikes tidningar, Novitatum in regno literæ publicæ. Inrikes reſa, Iter per regnum. *Adverbialiter.* Inrikes, ex. gr. Reſa inrikes, Per regnum iter facere.

Inrita ſig, V. N. 1. *Recipr.* Se ingerere, eoque inhærere. Inoleſcere. Inritad, p. p. ex. gr. En ſmitta har inritat ſig i landsorten, In regionem contagio ſe ingeſſit. När en wana får inrita ſig, Conſuetudine dum quid tenacius hæret, conf. Inrota.

Inropa, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Inropa något på auction, Licitando quid acquirere. Inropad, p. p. conf. Ropa in.

Inrota ſig, V. N. 1. *Recipr.* Se immittere radicesque agere, ex. gr. Ackta at icke ogräs får inrota ſig i åkren, Cavere ne herba ſegetibus infeſta in agrum ſe immittat, radicesque agat. När en ſjukdom fådt inrota ſig, Cum adoleverit morbus. Inrotad, p. p. ex. gr. En gammal inrotad ſed, Mos antiquus, qui radices egit. Inrotadt hat, Odium inveteratum, conf. Inrita.

Inrycka, V. A. 3. conf. Rycka in. *Horum*, p. p. Inryckt. *Aliter*, ex. gr. Han har inryckt den omſtändigheten i ſin ſkrift, Illam ſcripto inſeruit circumſtantiam.

Inrymma, V. A. 2. Spatio complecti. Locum concedere. Capere. Inrymd, p. p. ex. gr. Huſet kan icke inrymma ſå många, Tam multos capere domus nequit. Så mycket i kårlet kan inrymmas, Quantum vas continere poteſt. *Aliter*, ex. gr. Inrymma landet åt fienden, Terram hoſtibus occupandam cedere.

Inrymme, N. 4. Spatium continens, ex. gr. Där är icke inrymme för flera perſoner, Pluribus ibi hominibus non eſt locus. Kårlet eger wäl ſtörre inrymme, än för 20 mått, Vas quidem plus quam 20 modios continere poteſt. Låt icke miſstanken hos dig få inrymme, Haud fuſpicioni locum concedas.

Inråda, V. A. 2. Conſilio ducere. Suadere. Inrådd, p. p. *Subſtantivè.* Inrådande, Suaſio, ex. gr. Det har ſkedt på hans inrådande, Illius ſuaſu id factum eſt.

Inräknad, PART. Calculo receptus vel comprehenſus.

Inrätta, V. A. 1. Inſtituere. Ordinare. Inrättad, p. p. ex. gr. Inrätta en academie, Academiam inſtituere. Inrätta en theater, Theatrum ordinare. Jag kan icke inrätta mitt werk efter allas godtycke, Meum ad cujusvis arbitrium opus inſtituere nequeo.

Inrättning, M. 2. Inſtitutio vel inſtitutum. Ordinatio, ex. gr. Efter hans inrättning, Ad illius inſtitutionem. Göra en annan inrättning i huſet, Aliam in domo ordinationem facere. En Lotteri-inrättning, Sortilegii inſtitutum, conf. Inſtickteſſe.

Inſalta, V. A. 1. Sale vel muria imbuere. Inſaltad, p. p.

Inſaltning, M. 2. Actus, quo quid ſale vel muria imbuitur.

Inſamla, V. A. 1. Inferenda colligere. Inſamlad, p. p.

Inſamling, M. 2. Rerum inferendarum collectio.

Inſats, M. 3. Quantum quis pecuniæ confert, in luſione, ſortilegio, & ejusmodi.

Inſatt, p. p. *verb.* Inſätta, & Sätta in.

Inſect, M. 3. Inſectum, *v. lat.*

Inſeende, N. Inſpectio, ex. gr. Under hans inſeende och ſtyrelſe, Illius ſub inſpectione & regimine. Hafwa inſeende på någon, Vivendi alicujus rationem obſervare.

Inſegel, N. 4. Sigillum, *v. antiq.*

Inſickt, M. 3. Perſpicientia. Cognitio, ex. gr. Han har mycken inſickt i den ſaken, Illius rei probè gnarus eſt.

In-

Inſjö, m. 2. Lacus minor, conf. Sjö.
Inſkeppa, v. a. 1. In navem inferre, ex. gr. Inſkeppa krigsfolk, Milites in navem ducere. Inſkeppa waror, Merces in navem inferre. Inſkeppad, p. p.
Inſkeppning, m. 2. In navem illatio.
Inſkjuta, v. a. 4. Inducere.
Inſkjutelſe, m. 3. Inſtinctus.
Inſkrifning, m. 2. Inſcribendi actus.
Inſkrift, f. 3. Inſcriptio.
Inſkrifwa, v. a. 4. Inſcribere, *alias* Skrifwa in. *Horum Part. P.* Inſkrifwen. *Def. & Plur.* Inſkrifne, conf. Införſkrifwa.
Inſkränka, v. a. 3. Circumſcribere. Reſtringere. Inſkränkt, p. p. ex. gr. Inſkränkt tid, Tempus negotiis circumſcriptum. Inſkränkt frihet, Libertas limitata. *Adverbialiter.* Inſkränkt, ex. gr. Lefwa inſkränkt, Reſtrictè ſeu parcè vivere.
Inſkränkning, m. 2. Circumſcriptio. Reſtrictio.
Inſkrufwad, p. p. *verb.* Skrufwa in.
Inſkuren, p. p. *Def. & Plur.* Inſkurne, *verb.* Skära in.
Inſkuten, p. p. *Def. & Plur.* Inſkutne, *verb.* Skjuta in.
Inſkära, v. a. 4. conf. Skära in.
Inſkärning, m. 2. Inciſio.
Inſkänkt, p. p. *verb.* Skänka in, *vel* Inſkänka.
Inſkärpa, v. a. 3. Inculcare. Inſkärpt, p. p.
Inſlag, n. 4. Trama. Subtegmen, conf. Känning.
Inſlagen, p. p. *Def. & Plur.* Inſlagne, *verb.* Slå in.
Inſluka, v. n. 1. Inglutire. Inſlukad, p. p.
Inſlumrad, p. p. *verb.* Slumra in.
Inſluppen, p. p. *Def. & Plur.* Inſluppne, *verb.* Slippa in.
Inſluta, v. a. 4. Includere. Inſluten. *Def. & Plur.* Inſlutne, p. p. conf. Inneſluta.
Inſlutning, m. 2. Incluſio.
Inſläpt, p. p. *verb.* Släppa in.
Inſmyga ſig, v. n. 2. *Recipr.* Latenter irrepere, ex. gr. Han har inſmygt ſig i gunſten hos honom, In favorem apud illum irrepſit. Några fel kunna inſmyga ſig, Quædam irrepere poſſunt menda. Inſmygd, p. p.
Inſnärja, v. a. 2. Irretire, *alias* Snärja in. Inſnärd, p. p.
Inſomna, v. n. 1. Indormire. Inſomnad, p. p.
Inſpruta, v. a. 1. Ope ſiphunculi infundere. Inſprutad, p. p.
Inſprutning, m. 2. Infuſio per ſiphunculum.
Inſpärra, v. a. 1. Anguſtiis loci vel aliis obſtaculis includere. Inſpärrad, p. p. Inſpärra en ſtad, Urbem obſidione cingere.
Inſteg, n. 4. Quo quid primùm ingreditur. Aditus penitior, ex. gr. Låt intet den odygden få inſteg hos dig, Id ne vitii tuum occuper animum caveto. Sedan han fådt närmare inſteg hos honom, Poſtquam apud illum penitior ei aditus conceſſus fuit. Lemna någon inſteg, Aditum alicui aperire.
Inſticka, v. a. 1. conf. Sticka in.
Inſtickta, v. a. 1. Inſtituere, *de rebus ſacris & ſolennibus*, conf. Stifta. Inrätta, ex. gr. Chriſtus har inſticktat Nattwarden, Sacram Chriſtus inſtituit cœnam. Inſtickta en Riddare Orden, Ordinem equeſtrem inſtituere. Inſticktad, p. p.
Inſticktare, m. 2. Inſtitutor. Fundator.
Inſticktelſe, m. 3. Inſtitutio, *de rebus ſacris & ſolennibus*, conf. Inrättning.
Inſtruera, v. a. 1. Inſtruere. Dicenda vel agenda alicui præſcribere, *v. lat.* Inſtruerad, p. p.
Inſtruction, m. 3. In agendis præſcriptum, *v. per.*
Inſtrument, n. 4. Inſtrumentum muſicum. *Plur.* Inſtrumenter, *v. per. Item*: Inſtrument, *alias* Werktyg, conf.
Inſtucken, p. p. *Def. & Plur.* Inſtuckne, *verb.* Sticka in.
Inſtunda, v. n. 1. Ingruere. Imminere. Inſtundande, p. a.
Inſtälla ſig, v. n. 2. *Recipr.* Præſentem ſe exhibere. Se ſiſtere, ex. gr. Han inſtällde ſig för domſtolen, Coram judicio ſe ſiſtebat. *Aliter.* Inſtälla ſig, *vide* Ställa ſig in. *Aliter.* Inſtälla med något, Faciendum quid inhibere. Inſtälld, p. p.

Inſtämma, v. n. 2. Adſonare, ex. gr. Inſtämma med röſter i en concert, Vocibus in concentu muſico adſonare. *Aliter*, ex. gr. Jag inſtämmer med honom i den ſaken, In hoc ei aſſentio. Inſtämd, p. p.

Item: Inſtämma, Citare, *alias* Stämma in. Inſtämd, p. p. Citatus.

Inſtänga, v. a. 2. Sepimento includere, *alias* Stänga in, conf. Inneſtänga, ex. gr. Inſtänga en hage, Paſcuum circumſepire. Inſtängd, p. p.

Inſuga, v. a. 4. Inſugere. *Cj.* Suga. *Part. P.* Inſugen. *Def. & Plur.* Inſugne.

Inſunken, p. p. *Def. & Plur.* Inſunkne, *verb.* Sjunka in.

Inſupa, v. a. 4. Inſorbere. Imbibere. *Cj.* Supa. Inſupen. *Def. & Plur.* Inſupne, p. p.

Inſwepa, v. a. 3. conf. Swepa in, *Part. P.* Inſwept, Involutus.

Inſydd, part. Inſutus, *verb.* Sy in.

Inſylta, v. a. 1. *alias* Sylta in. *Part. P.* Inſyltad.

Inſyltning, m. 2. Actus, quo edulia ſervanda ſaccharo imbuuntur, vel aliq modo præparantur, conf. Sylta in.

Inſända, v. a. 2. Mittendo tradere. Inſänd, p. p. ex. gr. Han har därom inſändt berättelſe til Konungen, Illa de re narrationem ad Regem miſit.

Inſänka ſig, v. n. 3. *Recipr.* Seſe immergere. Inſänkt, p. p.

Inſätta, v. a. 3. *alias* Sätta in. *Horum*, p. p. Inſatt, ex. gr. Inſätta någon til ſtyresman, Aliquem gubernatorem conſtituere. Inſätta penningar i banken, In cambio pecuniam deponere. Inſätta på Lotteri, In ſortilegium quid conferre.

Inſättning, m. 2. Depoſitio, ex. gr. Göra inſättning af penningar, Pecuniam deponere.

Inſöfwa, v. a. 2. Conſopire. Inſöfd, p. p.

Intaga, f. 1. Circumſeptio ſoli aperti vel antea communis.

Intaga, v. a. 4. Occupare. Capere, *alias* Taga in. *Horum Part. P.* Intagen. *Def. & Plur.* Intagne, ex. gr. Intaga en ſtad, Urbem capere. Han intog ſitt rum, Locum occupabat ſuum. Det intager ſtörre rum, Locum id capit amplioſem. Intaga ens ſinne, Animum alicujus captare. *Aliter*, ex. gr. Hwilket af ſjelfwa ſkriften är at intaga, Quod ex ipſo ſcripto colligitur. Wara intagen af ſig ſielf, Sui amore captum eſſe. Intagen af ſin mening, Opinioni ſuæ inhærens. Intagne i et ſamhälle, In ſocietatem recepti. Intagande, p. a. Capiens. Captans. *Subſtantivè.* Intagande, Captura. Occupatio.

Intagning, m. 2. Captio. Occupatio. Receptio.

Intala, v. a. 1. Suadere. *Cj.* Tala. *Part. P.* Intalad, *vel* Intalt.

Intalan, f. Suaſio, ex. gr. På min intalan, Suaſu meo.

Inteckna, v. a. 1. Inſcribere, ex. gr. Låta inteckna ſitt namn, Nomen ſuum inſcribendum curare. Inteckнad, p. p.

Item: Inteckna, ex. gr. Låta inteckna ſin fordran i Rätten, Prætentionem in regeſtis judicii annotandam curare, *term. jur.* Låta inteckna ens egendom, Bona alicujus, in ſecuritatem ſolutionis debiti, judicialiter ſibi adſignanda curare.

Inteckning, m. 2. *Actus judicialis*, conf. Inteckna.

Intereße, n. 4. Fœnus, *v. per.* ex. gr. Beräkna intereße, Fœnus ſorti annumerare. Sätta penningar på intereße, Pecuniam fœnori dare. *Aliter*, ex. gr. Se på ſitt eget intereße, Suo commodo proſpicere.

Intereßent, m. 3. Alicujus inſtitutionis vel negotii particeps, *v. per. alias.* Bolageman.

Intereßentſkap, n. 4. conf. Bolag.

Intereßera, v. n. 1. *v. per. Dr.* ex. gr. Intereßera uti något werk eller handel, Operis cujusdam vel mercaturæ participem ſe reddere. *Aliter*, ex. gr. Intereßera ſig för någon, conf. Lägga ſig ut för någon.

Intet, n. Nullum. Nihil. *Adj.* Ingen, *quod vide*, ex. gr. Något är bättre än intet, Aliquid nihilo melius eſt. Weta intet med ſig, Nil conſcire ſibi. Warda til intet, In nihilum redigi. Göra om intet, Irri-

Irritum reddere. Subvertere. Intet exempel gifwes, Nullum datur exemplum. Jag wet intet, Nihil ſcio. För intet, Gratis. Han duger til intet, Nihili eſt.

Item: Intet, *Adverbialiter*, ex. gr. Jag wet intet, Neſcio. Han talar intet, Non loquitur. Det ſkadar intet, Nil nocet.

Intetdera, N. *Pron.* Ingendera.

Intil, ADV. Usque ad, ex. gr. Wara ſtåndacktig intil ånden, Conſtans eſſe usque ad finem. Watnet ſteg up alt intil dören, Aquæ ad fores usque exſurgebant. Nära intil, Propè ad. Intils, conf. Hit intils.

Intinga, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Intinga ſin ſon til koſt och underwiſning hos någon, De victu & informatione filii cum aliquo convenire. Intingad, p. p.

Intorkad, p. p. *verb.* Torka in.

Intryck, N. 4. Impreſſio, ex. gr. Det gjorde intryck på haus ſinne, Iſto ei commovebatur animus.

Intrycka, V. A. 3. Inculcare. Imprimere. Intryckt, p. p.

Intryckning, M. 2. Inculcandi vel imprimendi actus.

Inträng, N. 4. Damnum, *ex concurſu in opere vel re agenda*, ex. gr. Göra en något inträng, Damnum alicui creare.

Inträda, V. N. 2. conf. Träda in.

Inträde, N. 4. Ingreſſus. Accedendi actus, ex. gr. Han war blifwen ledamot i collegio, och gjorde nu ſitt inträde, Membrum collegii factus, jam actu ſolenni ad id munus accedebat. Hålla inträdes tal, Orationem habere inauguralem. *Item*: Inträde, Scena in dramaticis.

Inträffa, V. N. 1. conf. Träffa in.

Intränga, V. A. 2. Intrudere. Inträngd, p. p.

Intyga, V. A. 1. Teſtimonio firmare. Intygad, p. p. *Subſtantivè.* Intygande, Teſtimonii perhibitio.

Intåg, N. 4. Introitus vel ingreſſus ſolennis.

Intåga, V. N. 1. Actu ſolenni intrare. *Aliter*, ex. gr. Krigsfolk intåga, Milites ingrediuntur, conf. Tåga.

Intägt, M. 3. Tributorum receptio, ex. gr. Frumenti, & ejusmodi.

Inunder, PRÆP. Subtus. Subter, ex. gr. Lägga något inunder, at det blir lika högt, Quicquam ſubtus ponere, ut æquè fiat elevatum. Detta förſtås inunder, Hoc ſubintelligitur.

Inuti, ADV. Intus, ex. gr. Twätta kärlet inuti och utanpå, Vas lavare intus & extra.

Inwecklа, V. A. 1. Implicare, Inwecklad, p. p.

Inweſwa, V. A. 1. Involvere, Inweſwad, p. p.

Inwexla, V. A. 1. *Dr.* Inwexla penningar, Nummos mutatione colligere. Inwexlad, p. p.

Inwiga, V. A. 2. Inaugurare. Conſecrare. Inwigd, p. p.

Inwigning, M. 2. Inauguratio. Dicatio.

Inwiſa, V. A. 1. Ad deſignatum quem ablegare. *Cf.* Wiſa.

Inwisning, M. 2. Aſſignatio, ex gr. Jag har fådt inwisning på penningar hos honom, Argentum ab illo accepturo mihi aſſignatio tradita eſt. Inwisning på qwarter hos någon, Habitandi locus aſſignatus.

Inwånare, M. 2. Incola, *urbis*, conf. Inbyggare.

Inwåfd, PART. Intextus, *verb.* Wåfwa in.

Inwända, V. A. 2. Obtendere. Objectionem adferre. Inwänd, p. p. ex. gr. Jag har däremot ingen ting at inwända, Ad id quod objiciam non habeo. Han inwände, at han icke haft tid, Tempus ſibi non fuiſſe, objecit.

Inwändning, M. 2. Cauſſa ficta. Objectio, conf. Inkaſt, ex. gr. Det är bara en inwändning, Mera id cauſſa ficta eſt. Han gjorde ſå många inwändningar, Multas adferebat objectiones.

Item: Inwändning, Exceprio, *v. jur.* ex. gr. Inwändning om fleras inſtämmande, Exceptio plurium citandorum.

Inwärtes, *Adjectivè.* Inteſtinus, ex. gr. Menniſkans inwärtes delar, Partes hominis interiores. Inwärtes krig, Bellum inteſtinum. *Adverbialiter.* Inwärtes,

Intrinſecus, ex. gr. Jag har ondt inwärtes, Malo intrinſecus affligor.

Inympa, v. a. 1. Inoculando ingerere. Inympad, p. p. conf. *ſimpl.* Ympa.

Inympning, m. 2. Per inoculationem immiſſio, conf. Ympning.

Inyrd, part. Nivibus, ventorum vi coacervatis, incluſus.

Inåt, adv. Introrſum. Introrſus.

Inåten, p. p. *Def. & Plur.* Inåtne, *verb.* Äta in.

Jo, adv. Immo, conf. Ja. *Prius adhibetur ad quæſtionem negativè vel privativè propoſitam*, ex. gr. Har du icke giort det? Jo, Numne id feciſti? Immo. Skrifwer han intet? Jo, Annon ſcribit? Immo. Jo men, Quin immo.

Jofur, m. Jupiter, *antiq.*

Johannis bröd, n. Siliqua dulcis. Ceratonia ſiliqua, *plant.*

Johannis ört, f. Hypericum perforatum, *plant.*

Joller, n. 4. Balbutientium ſermo infantium. Sermo inanis. *Def.* Jollret.

Jollra, v. n. 1. Confuſè loqui. Inanes conſerere ſermones, ut infantes ſolent.

Jolſter, f. Salix pentandra.

Jone Kurbis, m. Ricinus communis, *plant. alias* Undertråd.

Jord, f. 2. Terra, ex. gr. Af jord, Ex terra. Terrenus. På jorden, In terra. *Aliter.* På jorden, Humi. Turkiſk jord, Terra Lemnia. *Proverbialiter.* Följa jorden efter, Humilem agere, quaſi humi ſerpens.

Item: Jord, Solum. Fundus, ex. gr. Fruktbar jord, Solum fertile. Jord i ſtaden eller på landet, Res ſoli in urbe vel ruri. *Compoſ.* Lerjord, Sandjord, ꝛc. *ſuis locis*

Jorda, v. a. 1. Humare. Jordad, p. p.

Jordacktig, adj. Terræ quoad materiam ſimilis.

Jordafärd, m. 3. Juſta funebria, *alias.* Begrafning.

Jordagods, n. 4. Prædium.

Jordart, m. 3. Terræ qualitas, reſpectu particularum, quibus conſtitit. *Plur.* Jordarter, Terræ, conf. Jordmån.

Jordbi, n. 4. Apis roſtrata.

Jordbåfning, m. 2. Terræ motus.

Jordbok, f. 3. Codex recenſionis prædiorum Regni. *Plur.* Jordböcker.

Jordbruk, n. 4. Cultura terræ.

Jordbrukare, m. 2. Terræ cultor. Ruricola, conf. Åkerman.

Jordbrynen, f. *Def.* Superficies terræ.

Jordegande, part. Fundum poſſidens.

Jordegare, m. 2. Fundi dominus.

Jordegumma, f. 1. *vide* Barnmorſka.

Jordfall, n. 4. Ruina terræ.

Jordfaſt, adj. Terræ infixus ſeu inhærens.

Jordfäſta, v. a. 1. Solenni ritu terræ mandare. Jordfäſtad, p. p. conf. Begrafwa.

Jordfruckt, m. 3. Fruges. *Oppos.* Trädesfruckt, conf. Jordwäxt.

Jordgubbar, *Plur.* Fructus Fragariæ pratenſis, conf. Smultron.

Jordiſk, adj. Terrenus. Mundanus, ex. gr. Lemna detta jordiſka, Terram hanc relinquere. *Adverbialiter*, ex. gr. Jordiſkt ſinnad, Mundanis inhærens.

Jordklimp, m. 2. Maſſa vel gleba terræ.

Jordklot, n. 4. Globus terreſtris.

Jordkrets, m. 3. Orbis terræ. Hoc univerſum.

Jordmärg, m. Geomarga.

Jordmån, m. 3. Terræ qualitas reſpectu fertilitatis vel culturæ, conf. Jordart.

Jordmöß, *Plur.* Lathyrus tuberoſus, *radix.*

Jordpäron, n. Solanum tuberoſum, *alias.* Potatos.

Jordrök, m. 2. Vapor è terra, *fumi inſtar.*

Item: Jordrök, Fumaria officinalis, *plant.*

Jordſkalf, n. 4. Terræ tremor, ſeu motus, *alias* Jordbåfning.

Jordtorfwa, f. 1. Ceſpes. *Proverbialiter.* Sitta på ſin jordtorfwa, Ruralem degere vitam.

Jordwandlingar, *Plur.* Terrificata vegetabilia.

Jordwäxt, m. *Plur.* Jordwäxter, Plantæ, quarum radices eſculentæ, conf. Jordfruckt.

Jordärtſkockor, *Plur.* Helianthus tuberoſus, *rad. eſc.*

Irra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Errare, ex. gr. Jag har irrat mig i den ſaken, In hoc erravi.
Irrbloß, n. 4. Lumen falſum.
Irrgång, m. 2. Labyrinthus.
Irrig, adj. Erroneus, ex. gr. Irrige ſatſer, Theſes erroneæ.
Irring, m. 2. Erratio, conf. Willfarelſe.
Irrleda, v. a. 2. In devium ducere. Irrledd, p. p.
Irrmening, m. 2. Sententia perverſa.
Irrwåg, *vide* Willowåg.
Is, m. 2. Glacies, ex. gr. På iſen, In glacie. Iſarne bära icke ännu, Vectiones adhuc non ſuſtinent glacies. Bryta iſen, Glaciem rumpere. *Proverbialiter.* Bryta iſen, Obſtacula removendo initium facere.
Iſa, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Det iſar, *vel* Det iſar på, Aquæ glacie obducuntur. *Aliter.* Iſa, *vel* Iſa up, Glaciem rumpendo viam aperire.
Iſatt, p. p. *verb.* Sätta i.
Isbark, m. 2. Nix floccis gelu duris.
Isbenet, n. 4. *Def.* Os pubis.
Isbil, m. 2. Sudes ferrea vel ferrata, *glaciei rumpendæ.*
Isflanga, f. 1. Glaciei fragmentum, *alias* Iſſlinga, *ſed perperam.*
Isfogel, m. 2. Halcyon.
Isgata, f. 1. Glacie adſtrictum in viis.
Isgrå, adj. Glaucus. n. Isgrått.
Ishafwet, n. 4. *Def.* Mare glaciale.
Iſig, adj. Glacialis.
Iskall, adj. Inſtar glaciei frigidus.
Iskällare, m. 2. Cella, ubi reponitur glacies, quo res per æſtatem recentes maneant. *Plur.* Iskällrar.
Iſlagen, p. p. *Def.* & *Plur.* Iſlagne, *verb.* Slå i.
Isloßning, m. 2. Glaciei a ripis diſſolutio.
Islupen, part. Glacie obductus. Gelatus. *Def.* & *Plur.* Islupne.
Isläggor, *Plur.* Oſſa curta, quibus inſiſtens in glacie quis procurrit.
Isnot, conf. Notis. Winternot.
Iſop, m. Hyſſopus *officinalis*, *plant.*
Iſpådd, part. Dilutus.
Iſpånd, p. p. *verb.* Spånna i.
Isspigg, m. 2. Stiria.
Iſprängd, part. Variegatus.
Isskorpa, f. 1. Prima glaciei concreſcentis cruſta.
Isspånd, part. Congelatione lubricus, *de viis.*
Isſättning, m. 2. Concretio in glaciem.
Iſtadig, adj. En iſtadig häſt, Reſtitor eqvus.
Istapp, m. 2. conf. Ispigg.
Iſter, n. 4. Adeps Axungia. *Def.* Iſtret, conf. Talg. *Compoſ.* Gåsiſter, Axungia anſerina. Swiniſter, Adeps ſuillus. Iſterbuk, Venter adipalis. Iſterhaka, Mentum adipe prominens. Iſterhinna, Membrana adipoſa vel celluloſa, *alias* Fetthinna, conf. *ſimpl.*
Italien, n. Italia.
Italienare, m. 2. Italus.
Italienſk, adj. Italicus, ex. gr. Italienſka ſpråket, Lingua Italica
Italienſka, f. 1. Mulier Itala.
Italienſka, f. Lingua Italica, ex. gr. Öfwerſatt ur Italienſkan, E lingua Italica translatus. Tala Italienſka, Italicè loqui.
Itappad, p. p. *verb.* Tappa i.
Itända, v. a. 2. Accendere. Itänd, p. p.
Itändning, m. 2. Incenſio, conf. Tändning.
Ju, adv. Quò. Eò, ex. gr. Ju förr, ju hellre, Quò prius, eò libentius. Ju ſtörre ſkälm, ju bättre lycka, Quò grandior nequam, eò fortuna melior. Ju längre det lider, Quò ulterius progreditur.
Item: Ju, er. gr. Han är ju lärdare, än du, Itane doctior quam tu eſt? Du will ju ſå hafwa det, Idne ſic comparatum eſſe cupis. Hon är ju längeſedan gift, Dudum equidem nupta eſt. Han ſäger ju ingen ting, han gör ju intet, Ille quidem nil dicit, nil facit.
Jubeldag, m. 2. Dies feſti jubilæi.
Jubelfeſt, m. 3. Feſtum jubilæum.
Jubelår, n. 4. Annus jubilæus.
Juda folket, n. *Def.* Gens Judaica.
Judalandet, n. *Def.* Terra Judæorum.
Jude, m. 2. Judæus.
Judendom, m. Judaiſmus.
Judinna, f. 1. Mulier Judaica.
Judiſk, adj. Judaicus.

Judöron, *Plur.* Tremella auricula, *vulgo* Auricula Judæ, *plant.*

Jul, M. 2. Feſtum nativitatis Chriſti. Feſtum juliorum, ex. gr. Om julen, Durante feſto juliorum. I julas, Prorimo abhinc feſto Jul. *Compoſ.* **Julafton**, Dies feſtum Jul præcedens. **Juldag**, Primus dies feſti Jul. **Juldagarne**, Dies feſti Jul, collective ſumti, conf. *ſimpl.* **Julbocken**, Ludicrum formæ arietis, tempore feſti Jul, circumferri ſolitum, *antiq.*

Julhalm, M. Stipulæ quibus feſto Jul, more antiquorum, pavimentum conſterni ſolet.

Julhelg, M. 2. Feſtum nativitatis Chriſti plurium dierum.

Juli, M. Julius menſis.

Julklapp, M. 2. Donum ad feſtum Jul dari ſolitum.

Julkuſe, M. 2. Panis genus, cujus in feſto Jul, uſus peculiaris.

Julle, M. 2. Scaphula navem ſequens.

Item: **Jullen**, Os ſcaphoides tarſi.

Jullek, M. 2. Ludus diebus feſti Jul inſtitutus.

Julmånad, M. 3. December menſis.

Jungfru, F. 3. Virgo. *Def.* Jungfrun. *Plur.* Jungfrur. *Abſolute* Jungfrun. Virgo; *conſtellatio.*

Item: **Jungfru**, Modiolus liquidorum, quorum 4 faciunt 1 qwarter.

Jungfrubär, N. Fructus Rubi ſaxatilis.

Jungfrubur, M. 2. Gynæceum virginale, *antiq.*

Jungfrudom, M. 2. Virginitas, *alias* Mödom.

Jungfru Marie Hand, F. Orchis maculata, *plant.*

Jungfru Marie Nyckelpiga, F. 1. Coccinella ſeptempunctata, *inſect.*

Jungfru Marie Sånghalm, M. Galium, *plant.*

Jungfrupilt, M. 2. Amaſius. Adonis.

Jungfrutwål, M. Hydropiper. (Polygonum,) *plant.*

Jungfruwax, N. 4. Propolis, *pharmac.*

Juni, M. Junius menſis.

Junker, M. 2. *v. antiq.* Hodie notat hominem deſidioſum & vagabundum. *Inde verbum* **Junkrera**, Deſidioſus vagari.

Jur, N. 4. Mamma, *vaccarum & ejusmodi.*

Juridiken, *vide* Lagfarenhet. *Inde* Juridiſk. *Adj.* Juridicus.

Jurisdiction, M. *vide* Lagſaga.

Juriſt, M. 3. Juris peritus, conf. Lagfaren.

Juſt, ADV. Juſtè, Accuratè, ex. gr. Det wåger juſt fyra pund, Accuratè quatuor librarum ponderis eſt. Det war juſt mina ord, Hæc mea fuerunt ipſiſſima verba. Du ſkall göra juſt ſom jag ſäger, Ut dico exactè facies. Juſt i det ſamma, Eodem ipſo momento. Juſt nu, Prorſus nunc. Det ligger juſt på ſamma ſtälle, In eodem ipſo jacet loco.

Item: **Juſt**, ex. gr. Han är juſt icke ſå lärd, ſom man tror, Doctus adeò, ut habetur, ne quidem eſt. Det war juſt icke min mening, Nec ea quidem mea fuit ſententia.

Juſtera, V. A. 1. Juſtum adæquatumque facere, *v. per. de vaſis & inſtrumentis, quorum uſus eſt in menſione, libratione & ejusmodi. Inde* Juſterare, Miniſter publicus, cui id munus incumbit. Juſtering, Actus vel operatio ejusmodi.

Juſtitiarie, M. 3. Juſtitiarius. Conſulis loco in oppidulo quodam conſtitutus, *v. per.*

Jute, M. 2. Jutus. E Jutia oriundus.

Jutland, N. Jutia. *Daniæ pars.*

Jutwagn, M. 2. Currus oblongus & apertus.

Juvel, M. 3. Lapis pretioſus. Gemma, *v. per.*

Juvelerare, M. 2. Gemmarius.

Jäns, *Dr.* I jäns, Parvo adhinc temporis ſpatio, *locut. pleb.*

Jäf, N. 4. Recuſatio. Interpellatio. Interjecta exceptio, *v. per. Def.* Jäfwet, ex. gr. Jäf emot domare, wittne, Judicis, teſtis, recuſatio. Jäf emot äktenſkap, Matrimonii interpellatio.

Jäfacktig, ADJ. Recuſabilis, conf. Jäf.

Jäfwa, V. A. 1. Recuſare. Jäfwad, P. P. conf. Jäf.

Jäga, V. A. 1. *Dr.* Jäga någon, *vel* Jäga på någon, Incitando aliquem pellere. Jägad, P. P. conf. Jaga.

Jågare, M. 2. Venator. *Compoſ.* Jågare-horn, Cornu venaticum. Jågare-nät, Rete venatorium. Jågare-corps, Cohors militum venatica.

Jågeri, N. 4. Res venatica.

Jågmåſtare, M. 2. Rei venaticæ magiſter ſeu præfectus.

Jågta, V. A. 1. *Frequent.* conf. Jåga.

Jåmchriſten, *Subſtantivè.* Unà vel æquè chriſtianus. *Plur.* Jåmchriſtne.

Jåmföra, V. A. 2. Comparare. Æquiparare. Jåmförd, p. p. ex. gr. Jåmföra et med et annat, Unum alteri comparare. Ingen kan jåmföras med honom i lärdom, Nemo eum eruditione æquiparare poteſt.

Item: Jåmföra, Conferre, ex. gr. Jåmföra auctorer, Auctores inter ſe conferre. Jåmföra et ſtälle emot et annat, Unum cum alio locum conferre. Jåmför hwad åfwan ſagt är, Confer quæ ſupra dicta ſunt. Jåmförd, p. p.

Jåmförelſe, M. 3. Comparatio, ex. gr. Utan jåmförelſe, Sine comparatione. Det är ingen jåmförelſe dem imellan, Nulla inter eos comparatio inſtitui poteſt.

Jåmförning, M. 2. Collatio, conf. *verb.* Jåmföra.

Jåmfötes, *Adverbialiter.* Ambobus ſimul pedibus.

Jåmgod, ADJ. Aquè bonus. Æquipollens.

Jånigående, PART. Pari paſſu ambulans.

Jåmka, V. A. 1. Adæquare. Jåmkad, p. p. conf. Jåmna, ex. gr. Jåmka delar, ſå at hwar och en får lika, Partes adæquare, ut quisque ſuum ferat æquale. Jåmka något at det rätt paßar ſig, Applicandum quid curatius adæquare. Jåmka af, Tollere quid, ut reſiduum æquale vel aptum ſiat. Jåmka ihop, Adæquare, ut quid aptè jungatur. *Aliter*, ex. gr. Jåmka imellan dem ſom träta, Inter litigantes conciliatorem agere.

Jåmkning, M. 2. Adæquatio.

Jåmlånga, ADV. Æquè in longum.

Jåmlik, ADJ. Coæquaſis. *Adverbialiter.* Jåmlikt, Æqualiter. Convenienter.

Jåmlike, *Subſtantivè.* Natalibus vel rerum conditione æqualis. *Plur.* Jåmlikar, conf. Wederlike.

Jåmlikhet, F. 3. Æqualitas.

Jåmmer, M. Planctus. Lamentatio; ex. gr. Där hördes ſtor jåmmer, Ingens ibi erat lamentatio.

Jåmmerlig, ADJ. Lamentabilis. Miſerandus, ex. gr. Et jåmmerligt ropande, Clamor lamentabilis. I en jåmmerlig mätta, Miſerandum in modum. Jåmmerligen, *Adv.* Miſerandum in modum.

Jåmmerdal, M. Vallis miſeriarum, *v. ec.*

Jåmmerfull, ADJ. Lamentationum & miſerianem plenus.

Jåmn, ADJ. Planus. N. Jåmt, ex. gr. På jåmna wägen, In via plana. Skåra oſten jåmn, Caſeum ſecando planum reddere. Jåmt golf, Pavimentum planum.

Item: Jåmn, Æquabilis. Æqualis, ex. gr. Gå i jåmn gång, Æquali gradu procedere. Skeppet har en jåmn fart, Æquabili navis provehitur curſu. Jåmn räkning, Ratio pari calculo congrua. Jåmt tal, Numerus æqualis. Spela jåmt och udda, Ludere par impar. Det är icke ſå jåmt dem imellan, Haud benè inter ſe conveniunt.

Item: Jåmn, Continuus, ex. gr. Jåmn öfning, Exercitatio continua. Gå i jåmn gång, Continuo greſſu procedere. I jåmn ordning, Serie continua. Jåmn winter, Hiems continuè æqualis. *Aliter*, ex. gr. Han är en jåmn karl, Vir eſt ſemper ſui ſimilis, honeſtus.

Item: Jåmt, *Adverbialiter*, ex. gr. Dela jåmt, Æqualiter partiri. Det går icke alltid ſå jåmt, Quod æqvum eſt ſemper non obſervatur. Wågen ſtår nu jåmt, In æquilibrio jam bilanx eſt. Det går jåmt up, Pariter hæc congruunt. *Aliter*, ex. gr. Jåmt med brädden, Plane ad marginem. *Aliter*, ex. gr. Han är jåmt i arbete, Continuè eſt in opere. Jåmt och ſamt, Continnè & ſemper. Allt jåmt, Semper. *Aliter.* Det är nu jåmt et år ſedan han dödde, Annus jam illius ab obitu præteriit.

Jåmna, V. A. 1. Planum reddere. Jåmnad, p. p. conf. Jåmka. *Aliter*, ex. gr. Jåmna ſig med någon, Alicui æqualem ſe gerere.

Jämnan, *Dr.* Hålla jämnan, Æquali modo agere vel ſe gerere.

Jämnåldrig, ADJ. Ætate par.

Jämnårig, ADJ. Annis æqualis.

Jämnhet, F. 3. Qualitas ex plano ſeu pari.

Jämra ſig, V. N. 1. *Recipr.* Lamentari.

Jämt, N. *vel* ADV. conf. Jämn.

Jämte, ADV. Unà. Juxta, conf. Jemte, ex. gr. Jag ſkall höra, jämte det jag ſkriſwer, Audiam, juxta & ſcribam. Han tål ingen jämte ſig, Juxta ſe neminem patitur. Där war en annan jämte honom, Una cum illo ibi erat alius, conf. Bredwid.

Jämtjock, ADJ. Æqualiter craſſus.

Jämwäl, ADV. Simul ac. Etjam. Item.

Jämwigt, F. Æquilibrium, ex. gr. Stå i jämwigt, In æquilibrio eſſe. Hålla jämwigten, Æquilibrium tenere.

Jänka, Jänkning, *vide* Jämka, ꝛc.

Järf, M. 2. *Def.* Järfwen. *Plur.* Järfwar, conf. Filfras.

Järg, N. 4. De iisdem rebus ſermo continuus.

Järga, V. N. 1. Eadem continuè recitare, vel ſemper in ore habere.

Järn, N. 4. Ferrum, ex. gr. Af järn, Ex ferro. Ferreus. *Proverbialiter.* Hafwa många järn i elden, Plurimis ſimul immiſtum eſſe negotiis. Smida medan järnet är warmt, conf. Smida. *Compoſ.* Järnband, Vinculum ferreum. Järnbruk, Officina ferraria. Järnbeſlag, conf. Beſlag. Järnbärare, Ferri gerulus. Järnbod, Taberna ubi ferramenta venum habentur. Järnpanna, Frictorium ferreum. Järnpiune, Bacillum ferreum, quo quid occluditur vel obturatur, conf. *ſimpl. Plura ſequuntur.*

Järnacktig, ADJ. Mineralis ferreus.

Järnbeſlagen, PART. Ferratus. *Def. & Plur.* Järnbeſlagne, *de ciſtis & ejusmodi*, conf. Järnſkodd.

Järnbleck, N. 4. Lamina vel bractea, ferrea, conf. Bleck.

Järnbref, N. 4. Literæ, quibus quis a debito creditoribus ſolvendo immunis redditur. Moratorium.

Järnbruk, N. 4. Officina ferraria.

Järnbron, F. *Def.* Pons ad locum exportationis ferri in urbibus maritimis.

Järngaller, N. 4. Clathrum ferreum. *Def.* Järngallret.

Järngruſwa, F. 1. Fodina ferraria.

Järngrå, ADJ. Coloris ferrei. N. Järngrått.

Järnkrämare, M. 2. Ferramentorum venditor, *alias* Järnhandlare.

Järnmalm, M. 3. Minera ferri.

Järnplåt, M. 2. Lamina ferrea, *latior.*

Järnredſkap, M. Inſtrumenta quævis ferrea.

Järnſkodd, PART. Ferro munitus, ſeu obductus, *de rotis & ejusmodi*, conf. Järnbeſlagen.

Järnſkräp, N. 4. Rejectamenta ferrea.

Järnſmide, N. 4. Ferri fabricatio. *Item*: Ferramenta.

Järnſparf, M. 2. Motacilla modularis, *avis.*

Järnſtyl, M. 2. Stylus ferreus.

Järnſtång, F. 3. Pertica ferrea. Longurius ferreus cuſus. *Plur.* Järnſtänger.

Järnſtör, M. 2. Sudes ferrea.

Järnugn, M. 2. Fornax ferrea.

Järnwerk, N. 4. Inſtitutio ad opera ferraria.

Järnåldren, F. *Def.* Ætas ferrea, *poët.*

Järnört, F. Verbena *officinalis*, *plant.*

Järtecken, N. 4. Portentum. *Def.* Järtecknet.

Jäſa, V. N. 3. Fermenteſcere. In *fermentationem* ferri, ex. gr. Brödet, drickat, jäſer, Panis, cereviſia, ope ſæcis in fermentationem fertur. *Aliter*, ex. gr. Blodet jäſte i mig, Sanguis in me fervebat. Han jäſer af högmod, Superbia effertur. Jäſt, p. p.

Jäſenmjölk, F. Lac coagulatum, *arte*, conf. Filbunke.

Jäſjord, F. Argilla fermentans.

Jäſning, M. 2. Fermentatio, ex. gr. Brödet, drickat, ſtår i jäſning, Panis, cereviſia, fermenteſcit. *Aliter*, ex. gr. Blodet är i jäſning, Fervet ſanguis.

Jäſt, M. 2. Fæx, cujus ope panis, *cereviſia*, &c. in fermentationem fertur. *Item*:

Jäſt,

Jäſt, Fermentum quodvis. *Chem. Alistr.* Jäſt, p. p. *verb.* Jäſa, conf. Gäſt.
Jätte, M. 2. Gigas. Jättgrytor, Ollæ giganteæ. Cavitates in montibus.
Jättinna, F. 1. Gigas fœmina.
Jöran, *vide* Göran.

K.

Kabel, M. 2. *Def.* Kablen, Rudens.
Kabeljo, *vide* Cablio.
Kabeltroß, *vide* Kabel.
Kabyſa, F. 1. Focus in navibus. In minoribus receptaculum eſt nautarum.
Kackel, N. 4. Strepitus vociferantium gallinarum, anſerum, & ejusmodi. *Def.* Kacklet.
Kackla, V. N. 1. Gingrire. Glocire. *Subſtantivè.* Kacklande, Gingritus.
Kaf, *Dr.* ex. gr. Wädret war kaf emot, Ventus planè erat contrarius. Han gick kaf ifrån honom, Abruptè ab eo diſceſſit.
Kaſla, V. A. 1. Tigillo tereti, in quem lignum ultro citroque ducitur, lævigare. Kaſlad, p. p.
Kaſle, M. 2. Tigillus teres. Bacillus. *Def.* Kaſlen. *Plur.* Kaſlar, ex. gr. Lägga kaſle i munnen på et oſtyrigt djur, Oti animali indomiti bacillum immittere. Kaſle under en mangel, Tigillum teres in machina lævigatoria. Kaſlen på en wärja, Manubrii enſis bacillus. Kaſlar, Scytalæ, *mechan. Compoſ.* Kaſlebro, Pons in locis udis, tigillis teretibus juxta ſe poſitis, conſtructus, conf. *ſimpl.*
Kaſweln, M. Bubo, *morb. equin.*
Kagge, M. 2. Doliorum genus minutiſſimum.
Kaja, F. 1. Monedula. (Corvus,) *avis.*
Kajdam, M. 2. Agger, quo aquæ arcentur ubi quid exſtruendum.
Kajuta, F. 1. Caſula, ſeu Conclave tabulatum in puppi navis.
Kaka, F. 1. Paſtillus. Maſſa farinacea cocta orbicularis, *alias* Brödkaka. *Inde* Kakbröd, Panis orbicularis tenuior.
Item: Kaka, Placenta. Libum. Laganum, *inter dapes, alias* Pankaka. *Item: Abſolutè* Kakan, *alias* Moderkaka, Placenta in uteso. *Item:* Kakor, Trochiſci. Rotulæ, *medic.*
Kakel, N. 4. Later figulinus. *Def.* Kaklet.
Kakelugn, M. 2. Fornax figulina, *in calefactionem ædium.*
Kakſpade, M. 2. Pala lignea, qua in furnum panis mittitur.
Kal, ADJ. Pilis orbus. N. Kalt, conf. Skallig.
Kalas, N. 4. Epulum, *v. per. pleb.*
Kalf, M. 2. Vitulus. *Def.* Kalfwen. *Plur.* Kalfwar. *Compoſ.* Kalfkött, Caro vitulina. Kalfhage, Paſcuum circumſeptum pro vitulis. Kalfkette, conf. Kette. Kalfkräs, Edulia ex inteſtinis vituli. Kalfſkinn, Pellis vitulina. Kalfſtek, Caro aſſa vitulina, conf. *ſimpl.*
Kalfatra, V. A. 1. *Dr.* Kalfatra et ſkepp, Navem reſarcire, ſtipando poſteaque oblinendo. Kalfatrad, p. p. conf. Kölhala. *Inde* Kalfatring, Actus ejusmodi.
Kalfdans, M. 2. Vitulorum ſalientium curſitatio.
Item: Kalfdans, Cibi genus ex cocto lacte coagulato.
Kalfleka, F. Caltha paluſtris, *plant.*
Kalfning, M. 2. Partus vaccarum.
Kalfwa, V. N. 1. Fœtum edere, *vaccarum eſt.* Kalfwad, p. p.
Kalk, M. 2. Calix.
Kalk, M. Calx. Oſläckt kalk, Calx viva.
Kalka, V. A. 1. Calce imbuere. Kalkad, p. p.
Item: Kalka, Avidè bibere, *v. pleb.*
Kalkacktig, ADJ. Materiâ calci ſimilis.
Kalkbandet, N. 4. *Def.* Tectorium vel Incruſtatio parietis, *ex calce & arena.*
Kalkberg, N. 4. Mons ex calce.
Kalkbrännare, M. 2. Calcarius.
Kalkbränneri, N. 4. Inſtitutio pro coquenda calce.
Kalkbrott, N. 4. Locus ubi calx effoditur.
Kalkjord, F. Calx nativa.
Kalkon, M. 3. Gallopavo. (Meleagris.) Kalkonhöna, Gallopavo fœmina.
Kalkſalt, N. 4. Sal neutrum calcarium.
Kalkſlå, V. A. ANOM. Calce & arena incruſtare. *Cj.* Slå, *de parietibus.* Kalkſlagen. *Def. & Plur.* Kalkſlagne, p. p.
Kalkſlagning, M. 2. conf. Kappning.
Kalkſten, M. 2. Lapis calcarius.

Kalk-

Kalkugn, M. 2. Fornax calci coquendæ.

Kall, N. 4. Munus. Officium, ex. gr. Angripa ſitt kall, Munus ſuum obire.

Kall, ADJ. Frigidus. N. Kallt, ex. gr. Kall om händer och fötter, Cui manus & pedes frigent. Kall kammare, Cubile frigidum. *Aliter.* Kallkammare, Conclave, ubi nulla calefaciendi fornax. *Adverbialiter.* Kallt, ex. gr. Taga kallt emot någon, Animo aliquem frigido excipere.

Kalla, V. A. 1. Vocare. Kallad, p. p. ex. gr. Kalla någon til präſt, Ad ſacrum miniſterium aliquem vocare. Haru kallas han? Quomodo vocatur? Det kallar jag at wara lärd, Id doctum eſſe voco. Han är därtil kallad, In id vocatus eſt. Kalla ihop, Convocare. Kalla in, conf. Inkalla. Kalla på, *vide* Påkalla. Kalla up, Surſum vel de loco inferiori vocare. Kalla ut någon, Aliquem evocare.

Kallbrand, M. Gangræna. Sphacelus.

Kallbräckt järn, Ferrum, quod candens ſub malleo ſolidum vel firmum eſt: frigefactum vero poſtea fragile, conf. Ködbräckt.

Kallelſe, M. 3. Vocatio. Invitatio, ex. gr. En laglig kallelſe, Vocatio legitima. De inſtälde ſig efter kallelſen, Ad invitationem ſe ſiſtebant. *Aliter*, ex. gr. Hwar och en i ſin kallelſe, In ſuo munere quisque.

Kallgräs, N. Comarum paluſtre, *plant.*

Kallkök, N. 4. *Dr.* ex. gr. Han har kallkök med ſig på reſan, In itinere cibaria ſecum fert, quorum extra coctionem vel recoctionem uſus erit.

Kallna, V. N. 1. Refrigeſcere, *id quod ſenſim fit & penitus*, conf. Swalna. *Part. P.* Kallnad.

Kallpiß, M. Stranguria.

Kallſinnig, ADJ. Animi frigidi vel averſi, ex. gr. Et kallſinnigt upförande, Modus ſe gerendi frigidus. Den ene war ond, men den andre kallſinnig, Ira excandebat alter, alter vero animo erat frigidus vel ſedatus. *Adverbialiter.* Kallſinnigt, Frigidum *vel* ſedatum in modum.

Kallſinnighet, F. 3. Animi frigus vel averſio, ex. gr. Han bemötte mig med kallſinnighet, Animo me alienato ſeu frigido recepit. *Aliter*, ex. gr. Han åhörde den andras owett med kallſinnighet, Convicia alterius animo audiebat moderato.

Kallſkål, M. Juſculum non coctum ex cereviſia, cum ſaccharo & citro, cui immittitur panis ſiccus vel buccellatus. (Skotpor.) Win-kallſkål, Idem juſculum ex vino aqua mixto.

Kallſwulſt, M. 3. Oedema.

Kalmink, N. 4. Texti lanei genus.

Kalmus, M. Calamus. (Acorus,) *plant.*

Kalops, N. 4. Edulii genus ex carnibus contuſis.

Kaloſch, M. 3. *Plur.* Kaloſcher, Calcementa, quibus calcei ſuperinduí ſolent, *v. per.*

Kam, M. 2. Pecten. *Def.* Kammen. *Plur.* Kammar. *Compoſ.* Hårkam, Pecten crinalis. Ullkam, Pecten pro lana, &c. conf. *ſimpl. Proverbialiter.* Skåra alla öfwer en kam, Cunctis eadem vitio vertere.

Item: Kam, Criſta avium.

Kamel, M. 3. Camelus. Dromas. *Compoſ.* Kamelhår, Pili camelini. Kamelgarn, Filum ex pilis camelinis, *texturæ.*

Kamfoder, N. 4. Theca pectinis. *Def.* Kamfodret.

Kamillblomma, F. *alias* Sötblomſter, *quod vide.*

Kamlot, N. 4. Textum ex filis camelinis. (Kamelgarn.)

Kamma, V. A. 1. Pectere. Kammad, P. P. Kamma up, Repectere. Kamma ut, Pectine extricare.

Kammakare, M. 2. Pectinum opifex.

Kammar Collegium, N. Collegium Camerale Regni. Curia agendorum de cenſu publico regnique reditibus.

Kammarduk, M. Textum byſſinum denſioris texturæ, conf. Mätteltuk.

Kammare, M. 2. Conclave. Cubiculum. *Plur.* Kamrar.

Kammarfru, F. 2. Reginæ miniſtra. *Def.* Kammarfrun. *Plur.* Kammarfruer.

Kammarherre, M. 2. Cubicularius Regius.

Kammarjungfru, F. Virgo miniſtra cubicularis.

Kammarpiga, F. 1. Ancilla cubicularis.

Kam-

Kammar Reviſion, M. Collegium Reviſionis Cameralis Regni. Curia recognitionis rationum publicarum.

Kammar Råd, N. Collegii Regni Cameral. Conſiliarius.

Kammartjenare, M. 2. Miniſter cubicularis.

Kammarwerk, N. 4. Res rationaria ſtatus, *reſpectu ad tributorum impoſitionem, collectionem & diſpoſitionem.*

Kamning, M. 2. Pectendi actus.

Kamp, M. 2. Certamen, *v. ex.* *Compoſ.* **Dödskamp**, Agon mortis, conf. **Enwigs kamp.**

Kampgrås, N. Plantago media, *plant.*

Kamrar, *Plur.* conf. **Kammare.**

Kamrat, M. 3. Sodalis. Socius, *v. per.*

Kamratſkap, N. 4. Sodalitium.

Kamrerare, M. 2. Camerarius. *Miniſter à rationibus.*

Kan, *Pr. Indicat. verb.* **Kunna.**

Kanfas, M. Texti genus lineum, præparatione rigidum, *alias* **Styfkanfas.**

Kanin, M. 3. Cuniculus. (Lepus.) *Compoſ.* **Kaninhår**, Pili cuniculini. **Kaninſkinn**, Pellis cuniculina.

Kanna, F. 1. Congius. Cantharus. Modiolus centum pollices Svecic. cubic. decimal. continens.

Item: **Kanna**, Cantharus. Vaſculum menſale opertum, pro potulentis, ut **Caffekanna Theekanna**, ꝛc.

Kanngjutare, *vide* **Tenngjutare.**

Kannrum, N. Spatium continens congium. (Kanna.)

Kanntals, ADV. Per congios, conf. **Kanna.**

Kan ſke, *Adverbialiter.* Poteſt fieri. Forſan.

Kant, M. 3. Angulus, *ſolidorum externus*, conf. **Hörn. Winkel.** *Compoſ.* **Trekant. Fyrkant**, ꝛc. **En hwaß kant**, Acuti anguli ora. **Något ſom ſtår på kant**, Extremitatis angulo innixum quid. **Stå på ytterſta kanten**, In extremitate prærupta ſtare. *Locut. Proverb.* **Åt den kanten**, Eò verſus. **Ifrån alla kanter**, Undique. **Wända en ſak på alla kanter**, Convertendo partes luſtrare omnes. *Metaphoricè.* Probè penſitare. **Wara på ſin kant**, Quæ dignitatis ſunt obſervare.

Kanta, V. A. Y. *Dr.* ex. gr. **Kanta**, *vel* **Kanta omkring en kjortel**, Pallam ſegmento complicato circummunire. **Kantad**, P. P.

Kantig, ADJ. Angularis. *Compoſ.* **Trekantig. Fyrkantig**, ꝛc. *ſuis locis.*

Kantin, M. 3. *Plur.* **Kantiner**, Thecæ coriaceæ, condendis lagenis vitreis, aliisque rebus, iter facientibus in uſum, *v. per.*

Kantnål, F. 2. Syngnathus Acus, *piſc.*

Kantra, V. A. 1. Angulatum quid circumvolvere. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. **Skeppet kantrade**, Subvertebatur navis.

Kantring, M. 2. Inclinatio. *Item*: Subverſio, *navium.*

Kap, N. 4. Piratica, ex. gr. **Gå ut på kap**, In piraticam excurrere. *Aliter*, ex. gr. **Det war et godt kap**, Captura fuit lucroſa.

Kapare, M. 2. Pirata. **Kapare**, *vel* **Kaparefartyg**, Navis piratica.

Kaperi, N. 4. Piratica.

Kapp, *Adverbialiter.* **I kapp**, Certatim, ex. gr. **Springa i kapp**, Certatim currere. **Springa i kapp med någon**, Cum aliquo curſu contendere. **Dricka i kapp**, Certatim bibere. *Inde compoſita.* **Kappridande**, ꝛc. conf. *ſimpl.* *Aliter*, ex. gr. **Det går kapp up**, Iſta paria ſunt.

Kappa, F. 1. Pallium, ex. gr. **Präſtkappa**, Pallium ſacerdotale. *Proverbialiter.* **Wända kappan efter rädret**, Tempori ſe temperare. **Draga kappan på båda axlar**, conf. **Axel.** *Item*: **Kappa**, Velamentum, ex. gr. **Kappor omkring en ſång**, Velamenta, quibus ſumma vel ima lecti circumdantur.

Kappa, V. A. 1. Amputare, *term. naut.* ex. gr. **Kappa ankare**, Ancoralia incidere. **Kappad**, P. P.

Kappe, M. 2. Modioli genus. *Horum* 32 *faciunt* 1 **Tunna.** *Inde* **Tullkappe**, Emolumentum. Modius frumenti, in lucrum molæ. *Item*: **Kappe**, Pocillum.

Kapprak, ADJ. Planè erectus.

Kapprock, M. 2. Penula. Pallium cum manicis, quod ſuperindui ſolet.

Kappſäck, M. 2. Sacculus, pro condendis veſtibus & ejusmodi, ephippio adnectendus, conf. **Wåtſäck.**

Kappſläde, M. 2. Traharum genus leviſſimum.

Kapſon, M. 3. Paſtomis, *v. per.*

Kapun, M. 3. Capus. Gallus caſtratus, *v. per.*

Kapunera, V. A. 1. Gallum caſtrare. Kapunerad, p. p.

Kar, N. 4. Vas ligneum apertum, grandioris formæ rotundæ vel ovalis, viminibus conſtrictum, cujus uſus eſt in coctione cereviſiæ, lotione &c. *Compoſ.* Bryggekar. Twättkar, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Kara, F. 1. Inſtrumentum, quo quid congeritur. *Compoſ.* Brandkara, Inſtrumentum, quo torres vel prunæ congeruntur.

Kara, V. A. 1. Congerere, ex. gr. Kara thop glöden, Prunas congerere. Kara åt ſig, Sibi arripiendo congerere. *Proverbialiter.* Hwar karar under ſin gryta, Quisque ſuo proſpicit commodo.

Karaſin, M. 3. Lagenula vitrea anguſtioris colli, *v. per.*

Karat, N. Particula ponderis auri & gemmarum. *Inde Adj.* Karatig, ex. gr. Tiugufyra karatigt guld, år rent guld, Aurum caraticum quatuor & vicenarum, purum eſt.

Karbad, N. 4. Lavacrum in vaſe dicto Kar.

Karbas, M. 3. Flagellum ſcorteum contortum, *v. per.*

Karbin, M. 3. Bombarda. *Equitum arma. Gall.* Carabine.

Karborre, M. 2. Arctium. Lappa, *plant.*

Karda, F. 1. Carmen. Pecten dentibus ferreis aduncis, cujus ope lana extricatur & purgatur. *Plur.* Kardor, conf. Häckla.

Karda, V. A. 1. Carminare. Kardad, p. p.

Kardor, *Plur.* Dipſacus fullonum, *plant.* conf. Karda. *Subſt.*

Karduan, N. conf. Sämſk.

Karfning, M. 2. Diſſectio, conf. Karfwa.

Karfſticka, F. 1. *Feſtuca*, *alias* Karfſtock, conf.

Karfſtock, M. 2. *Talea.* Ligneolum, in quo per inciſuras transverſas notatur, quantum quis acceperit vel debeat.

Karfwa, V. A. 1. Minutim diſſecare, *de plantis.* Karfwad, p. p.

Karg, ADJ. Sordidè parcus, conf. Girig. Snål.

Karghet, F. 3. Parcimonia ſordida, conf. Girighet. Snålhet.

Karig, *vide* Karg. *Aliter.* Karig, *vide* Katig.

Karl, M. 2. Vir, ex. gr. Karlar och qwinfolk, Viri & mulieres. *Locus. Proverb.* Wara karl för ſig, Se virum præſtare. Hwar gör ſom han år karlen til, Prout cuique animus eſt agit. Han måſte ſtå karl, Promiſſis ſtandum ei erit

Karlſtycke, N. 4. Factus viro dignum.

Karlwagnen, M. *Def.* Arctos. Urſa in cœlo.

Karlwulen, ADJ. Animi virilis. *Def. & Plur.* Karlwulne. *Adverbialiter.* Karlwulet, Animo virili.

Karm, M. 2. Tabulatum quo quid circumdatur vel fulcitur. *Compoſ.* Dörrkarm. Fönſterkarm. Stolkarm, *ſuis locis.*

Karmſtol, M. 2. Sella doſſuaria.

Karp, M. 2. Carpio. (Cyprinus,) *piſc. Compoſ.* Karpdam. Karpſump, conf. *ſimpl.*

Karpus, M. 3. Cucullus, *iter facientium, v. per.*

Karſk, ADJ. Bonæ valetudinis. Incolumis, *v. ec.*

Kart, M. 2. Fructus immaturus, *de pomis, pyris, & ejusmodi.*

Kartig, ADJ. Immaturus, *de pomis, pyris, & ejusmodi*, conf. Omogen.

Kartnagel, M. 2. Unguis ſcaber ſeu adulterinus: *hominum eſt. Def.* Kartnaglen. *Plur.* Kartnaglar.

Kartun, N. conf. Cattun.

Kaße, M. 2. Saccubus reticularus, *geſtandis. Compoſ.* Fiſkkaße, conf. *ſimpl.*

Kaſt, M. 3. *alias* Wedkaſt, Lignorum exſorum ſtrues. *Hinc:* Kaſtwed.

Kaſt, N. 4. Jactus. *Inde* Stenkaſt, Jactus lapidis. Tärningkaſt, Jactus teſſerarum. *Proverbialiter.* Stå ſitt kaſt, Suo ſtare periculo.

Item: Kaſt, Modus numerandi, quo 1 Kaſt facit quatuor. Sic, ex. gr. 5 Kaſt faciunt 20.

Kaſta, V. A. 1. Jacere. Jactare. Vibrare. Kaſtad, p. p. ex. gr. Kaſta ſtenar, Lapides jacere. Kaſta hit och dit, Huc illuc jactare.

Kaſta

Kaſta ögonen på någon, Oculos in aliquem conjicere. Kaſta boll, klot, tärning, Pila, metulis, teſſeris, ludere. Kaſta bomber, Globos igniarios explodere. Kaſta lott, Sorti committere. Kaſta ſåd, Frumentum ope ventilabri purgare. Kaſta ſträlar, Radios emittere. *Aliter*, ex. gr. Kaſta hinder i wägen, Obſtaculis retardare. *Proverbialiter.* Kaſta yran i ſjön, conf. Yra. *Item*: Kaſta, Abortum facere, *de animantibus.* Kaſta ſig, *Recipr.* Seſe jactare. *Aliter*, ex. gr. Han höll med honom en tid, men har nu kaſtat ſig, Ad tempus ei adhærebat, jam vero animum mutavit. Wädret har kaſtat ſig, Ventus mutatus aliunde ſpirat.

Item: Kaſta af, Dejicere, ex. gr. Kaſta af ſig kappan, Pallium dejicere. *Aliter*, ex. gr. Säg mig huru mycket gården kaſtar af ſig, Proventum prædii mihi deſignes velim. Kaſta bårt, Abjicere. Kaſta fram, Projicere. Kaſta ned, Deorſum jacere. Kaſta om, Jaciendo convertere. *Aliter*, ex. gr. Låt oß kaſta om tre daler, Jactus teſſerarum tribus thaleris nobis conſtet. *Aliter*, ex. gr. Du måſte kaſta om, Jactu tibi de novo ludendum eſt. Kaſta omkull, Subvertere, Diruere. Kaſta up, In altum jactare. *Item*: Kaſta up, Vomere. Kaſta ut, Ejicere. Kaſta ut näten, Retia aquis immittere. *Item*: Kaſta ut, Typum componere. Ad probandum vel ulterius corrigendum quid conſcribere. *Inde* Utkaſt.

Kaſtning, M. 2. Jactatio. *Aliter.* Kaſtning, *vel* Säds kaſtning, Ventilatio frumenti.

Kaſtpenning, M. 2. Nummus notabilis minor. *Gall.* Jetton. *Ejusmodi circa ſolennia in populum ejici ſolent.*

Kaſtſkofwel, F. 2. Pala minor ventilatoria.

Kaſtſpjut, N. 4. Haſta jaculatoria.

Kaſtwed, M. Ligna cæſa ad uſum in fornacibus.

Katig, ADJ. In rebus gerendis audax & cedere neſcius.

Katighet, F. 3. Animus audax & cedere naſcius.

Katſa, F. 1. Captandis piſcibus ſeptum, *ex feſtucis, viminibus connexis, ad oram lacus vel fluminis.*

Katt, M. Felis. Catus, *maſcul.*

Katta, F. 1. Felis, *fœm. Plur.* Kattor, *com. gen. Compoſ.* Kattſkinn, Pellis felina. Katt unge, Pullus felinus, conf. *ſimpl.*

Kattfötter, *Plur.* Gnaphalium dioicum, *plant.*

Kattgull, N. 4. Mica membranacea, *lapis.*

Kattlo, conf. Lo.

Kattoſt, M. Malva rotundifolia, *plant.*

Kaxe, M. 2. Vir robore, dignitate vel opibus clarus.

Ked, F. 2. Torques. *Compoſ.* Gullked, Torques aurea, conf. Kedja. Urked, conf. Kedja, conf. *ſimpl.* *Item*: Ked, Catena, *alias* Kedja.

Kedja, F. 1. Catena, ex. gr. Bunden med kedjor, Catenis vinctus. Halskedja, *alias* Ked, Torques. Urkedja, Catena, qua rotæ horologii portatilis circumaguntur. *Aliter*, ex. gr. I en kedja, Una ſerie. En kedja af olyckor, Malorum ſeries.

Kejſare, M. 2. Cæſar. Imperator.

Kejſarinna, F. 1. Imperatrix.

Kejſar krona, F. Tritillaria imperialis, *plant.* *Aliter.* Kejſarkrona, Corona cæſaris.

Kejſerlig, ADJ. Cæſareus. Imperialis.

Kek, M. 2. Maxilla, conf. Käft.

Kel, N. 4. Erga liberos indulgentia, conf. Klem, ex. gr. Igenom för mycket kel, fördärfwas barnen, Infantes nimia corrumpit indulgentia.

Kela, V. A. 1. *Dr.* Kela med barn, Nimium infantibus indulgere, conf. Klema.

Keſa, V. N. 1. Subſultare, *de pecudibus laſcivientibus vel aſtro agitatis. Aliter.* Keſa, Eligere, *obſol.*

Kette, M. 2. Septum ſtructile, *cuſtodiendis pecoribus.*

Kid, N. *v. ec.* conf. Kidling.

Kidla, V. N. 1. Fœtum edere, *caprarum eſt.*

Kidling, M. 2. Hædus.

Kies, N. Pyrites ſulphureus rudis, *alias* Swafwelkies, conf. Fyrſten. Kitsbollar, conf. Bergägg.

Kif, N. 4. Rixa. *Def.* Kifwet, conf. Gnabb. Träta. Käbbel.

Kifwa, v. n. 1. Rixari. *Deponentialiter.* Kifwas, Idem, conf. Gnabbas. Käbbla.

Kika, v. n. 1. In perſpicillo ſpectare. *Aliter*, ex. gr. Han kikar på henne, Intentis illam conſpicit oculis, conf. Koxa.

Kikare, m. 2. Perſpicillum minus.

Kikhoſta, f. 1. Tuſſis ferina ſeu convulſiva.

Kikna, v. n. 1. Reſpirationem amittere, ex tuſſi, riſu immodico, & ejusmodi. Kiknad, p. p.

Kikning, m. 2. Amiſſio reſpirationis, conf. Kikna.

Kil, m. 2. Cuneus, *alias* Wigg. *Item*: Kil i en ſtrumpa, conf. Swickla. Kilen på en not, *alias* Notkil. Sagenæ ſaccus. Kilar på en ſkjorta, Indufio angulares aſſutæ particulæ.

Kila, v. a. 1. Cuneo firmare. Kilad, p. p. Kila in, Cuneum intrudere. *Aliter*, ex. gr. Båten kilar, Scapha curſu fertur citatiſſimo.

Kilbenet, n. *Def.* Os ſphenoides, *anatom.*

Killing, *vide* Kidling.

Kilning, m. 2. Actus quo cuneus intruditur.

Kim, m. 2. Tabula lateralis doliorum & ejusmodi vaſorum, viminibus conſtrictorum. *Def.* Kimmen. *Plur.* Kimmar.

Kimrök, m. Præparatum ex fuligine, *quo color niger inducitur.*

Kinben, n. 4. Mala, ex. gr. Klappa en på kinbenet, Malam alicui demulcere.

Kind, *Plur.* Kinder, *vide* Kinn. Kindboge, *vide* Kinben.

Kinder balſam, m. Balſamum (Spiritus) embryonum.

Kink, n. 4. Animus delicatior, quo vel minimi doloris impatientem quis ſe præbet.

Kinka, v. n. 4. Delicatulum agere, vel minimi doloris impatiens.

Kinked, f. 2. Lupati catenula ſub mento.

Kinker, m. Animi mollioris & ad minimum querulus quis.

Kinkig, adj. Leniter tractandus vel mulcendus, ex. gr. En kinkig karl, Vir mollis & delicatus. *Aliter*, ex. gr. En kinkig ſak, Res difficilioris indaginis. Et kinkigt arbete, Opus delicatum & arduum. *Adverbialiter.* Kinkigt, Modo delicatiori & difficiliori.

Kinpuſt, m. 2. Alapa, v. *ec.* conf. Örfil.

Kinn, f. 3. Mala, ex. gr. Röda kinner, Malæ rubicundæ. Sitta med handen under kinn, Manu malæ inniti. Upbläſte kinner, Buccæ.

Kjortel, m. 2. Palla. Veſtimentum, quo a lumbis in pedes cinguntur mulieres. *Def.* Kjortlen. *Plur.* Kjortlar, conf. Stubb. *Compoſ.* Kjortelſäck, Sacculus pallæ annexus. Kjortelſko, *vel* Kjortelſkoning, Segmentum pallæ, quo circumdatur, conf. *ſimpl.*

Kippa, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Kippa ſkona på ſig, Calceos induere, parte quæ calcem tegit, demiſſa. *Inde Part.* Kippſkodd.

Kirr, n. Garritus avium, præcipuè alaudarum.

Kirsbär, *vide* Körsbär.

Kiſel, m. *vel* Kiſelſten, m. 2. Silex, conf. Agat. Kiſelberg, Saxum petroſum ſiliceum.

Kiß, m. *vide* Katt.

Kißögd, adj. Pætus.

Kiſta, f. 1. Ciſta. *Compoſ.* Kiſtlås. Kiſtnyckel, ꝛc. conf. *ſimpl. Abſolutè.* Kiſtan, conf. Likkiſta. *Proverbialiter.* Haſwa penningar på kiſtbotten, Pecuniam, unde nihil lucri provenit, conditam ſervare.

Kitſla, v. n. 1. Fœtum edere, *felum eſt.*

Kitſlig, adj. Audaculus ad aggrediendum intempeſtivus & inconſideratus. *Aliter.* Kittſlig, Levis novique cupidus, cui quodlibet audendi animus.

Kitſlighet, f. 3. Animi ad aggrediendum intempeſtiva propenſio. *Aliter*, conf. Kitſlig.

Kitt, n. 4. Gluten cretaceum.

Kitta, v. a. 1. Glutine cretaceo affigere. Kittad, p. p.

Kittel, m. 2. Ahenum, Cacabus. *Def.* Kitlen. *Plur.* Kitlar. *Compoſ.* Kokkittel, Ahenum in quo cibus coquitur.

Kittelſten, m. 2. Lapis aqueus.

Kittla, v. a. 1. Titillare. Kittlad, p. p.

Kittlig, adj. Titillationis impatiens.

Kittlighet, f. 3. Titillationis ſenſus.

Kittling, m. 2. Titillatio.

Kjuſa, *vide* Tjuſa.

Klabb, m. 2. Lignum craſſius & informe, conf. Klamp. Klubb.

Klack,

Klack, M. 2. Calcei calx. *Item*: Pars cujusvis rei prominens, calcanei formam referens. *Aliter.* **Klack.** *Ipf. verb.* **Kläcka.**

Klackig, ADJ. Cornuum expers.

Kladd, M. 2. Liber memorialis, *in quo ſcribitur.* Adverſaria.

Kladd, N. 4. Opus rude & indigeſtum.

Kladda, V. A. 1. Rude indigeſtumque opus conficere. **Kladda ut**, ex. gr. **De kladda ut hwarandra**, Opere alter alterum excludit.

Kladderi, N. 4. Opificium inauſpicatum & informe.

Kladdig, ADJ. Indigeſtus vel ineptè factus.

Klafben, N. Clavicula, *anatom.*

Klafbunden, PART. Ligamine affixus, conf. **Klafwe.** *Def. & Plur.* **Klafbundne.**

Klaff, M. 2. Replicatum in manicis veſtium, chirothecarum & ejusmodi.

Klaffare, M. 2. Obtrectator, *v. ec.*

Klafwe, M. 2. Ligamen vimineum vel ferreum, quo jumenta ad præſepe ligantur.

Klafåder, F. 2. Subclavia vena. *Def.* **Klafådren.**

Klaga, V. A. 2. Queri. **Klagad**, p. p. conf. **Qwida**, ex. gr. **Han klagar, at han lidit**, Laceſſitus queritur. **Klaga ſig**, *Recipr.* Querelam adferre, conf. **Beklaga ſig. Klaga af**, Abrogandum vel removendum quid urgere. **Klaga an**, *vide* **Anklaga. Klaga för någon**, Ad aliquem conquerens quid referre. **Klaga på någon hos någon**, Querimoniam de aliquo apud aliquem adferre. **Klaga öfwer orättwiſa och dylikt**, De injuſtitia & ejusmodi, queri.

Klagan, F. Querela. Conqueſtio, conf. **Qwidan**, ex. gr. **Där war ſtor ſorg och klagan**, Ingens ibi erat mœror & querela. **Anföra ſin klagan hos Konungen**, Apud Regem conqueſtionem adferre.

Klagande, P. A. *verb.* **Klaga.** *Subſtantivè.* **Klagande**, Querelam adferens. Cauſam agens, *term. jur. alias* **Kärande.**

Klagedickt, M. 3. Lamentationis carmen.

Klagegråt, M. Fletus lamentantium.

Klagelåt, M. Leſſus.

Klagepunkter, *Plur.* Querelarum vel poſtulationum articuli.

Klageſkrift, F. 3. Querelæ libellus.

Klagewiſa, F 1. Threnus.

Klaglig, ADJ. Queribundus; ex. gr. **Med klaglig röſt**, Queribunda voce, conf. **Beklaglig.**

Klagomål, N, 4. Cauſa conqueſtionis. Querela, ex. gr. **Hjelpa någon i ſina klagomål**, In querelis alicui opem ferre. *Aliter*, ex. gr. **Ingiſwa klagomål hos Konungen**, Apud Regem conqueſtionem adferre.

Klake, M. Aſperitas ſoli ex gelu, *poſtquam humidum fuit.*

Klakig, ADJ. Aſper, conf. **Klake.**

Klammer, N. 4. Altercatio. *Def.* **Klamret**, *alias* **Klammeri**, N.

Klamp, M. 2. Craſſum & informe quid, conf. **Klabb. Klump.**

Klampig, ADJ. Craſſus & ineptus.

Klander, N. 4. Cenſura. Reprehenſio. *Def.* **Klandret**, ex. gr. **Göra något utan klander**, Extra cenſuram quid facere. *Inde Adverb.* **Klanderlöſt**, Extra reprehenſionem.

Item: **Klander**, Interpellatio. Revocatio ſub judicium, *t. jur.* ex. gr. **Anföra klander emot något köp**, Pacti emtionis interpellationem facere.

Klandra, V. A. 1. Cenſorio judicio perſtringere. Reprehendere. **Klandrad**, p. p. **Klandra på något**, Cenſuram in quid agere.

Item: **Klandra**, Interpellare. Revocare ſub judicium, *term. jur.* ex. gr. **Klandra köp**, Pactum emtionis ſub judicium revocare. **Klandrad**, p. p.

Klandrare, M. 2. Cenſuram agens. *Item*: Interpellator, *v. jur.*

Klandring, M. 2. Cenſuram agendi actus. *Item*: Actus quo interpellat quis, *v. jur.*

Klang, M. Clangor.

Klanka, V. N. 1. Moroſo animo cenſuram agere, ex. gr. **Han går och klankar på all ting**, Vagatur, cunctaque ei reprehendenda veniunt.

Klapp, M. 2. Palpus, qui fit manu mulcendo.

Item: **Klapp**, *alias* **Portklapp**, Malleolus in porta, quo ad aperiendum ſignum datur.

Klappa, v. a. 1. Palpare. Palpari. Klappad, p. p. conf. Knacka. Bulta, ex. gr. Du klappar gerna den du älſkar, Quem amas, ei libenter palparis. Klappa med händerna, Applaudere. *Aliter*, ex. gr. Klappa på porten, Pulſando in portam, aperiendi ſignum dare. Klappa någon, Aliquem verberare. Klappa kläder, Ictibus veſtes purgare. Klappa kläder, *ſeu* Klappa byke, Ad aquas lintea percutiendo purgare. Hiertat klappar, Cor palpitat. *Subſtantivè.* Klappande, Palpatio. Pulſatio. Klappa ihop, Palpando jungere ſeu commiſcere. Klappa ut, Palpando extendere.

Klapper, *vide* Klapur.

Klappfiſk, m. *Collectivè.* Piſces arefacti tundendo emolliti.

Klappholts, n. Ligna cæſa, quibus dolia conficiuntur.

Klappning, m. 2. Palpatio. Pulſatio, conf. Bultning.

Klappträ, n. 4. Inſtrumentum ligneum, percutiendis linteis lixivio purgatis. *Def.* Klapträet.

Klapur, m. Lapillorum rotundioris formæ congeries. *Inde*, Klapurberg, Saxum petroſum fruſtulaceum. Klapurſten, Lapillus rotundioris formæ. *Collectivè.* Klapurſten, Idem ac Klapur, conf. Grus.

Klar, adj. Clarus, ex. gr. Med klar röſt, Clara voce. Saken är klar i ſig ſjelf, In ſe ipſa evidens reſt eſt. *Aliter*, ex. gr. Klart watten, Aqua limpida. Klara ögon, Oculi lucidi. Klar himmel, Cœlum ſerenum. Klärt wäder, Liquidus aër. Det är klart ute, Sudum eſt. Klar räkning, Ratio ad liquidum inita. Klar förſkrifning, Syngrapha liquida. *Aliter*, ex. gr. Göra ſkepet klart, Navem ad pugnam ineundam paratam reddere. *Adverbialiter.* Klart, Clarè. Luculenter.

Klara, v. a. 1. Diſtillatione ſecundaria clarum facere. Klarad, p. p. *de vino combuſto & ejusmodi.*

Klarhet, f. 3. Claritas. *Item*: Perſpicuitas. Evidentia.

Klarligen, adv. Clarè. Luculenter.

Klärna, v. n. 1. Ex turbido in luculentum converti, ex. gr. Himlen klarnar, Cœlum ſit ſerenum. Drickat klarnar, In cereviſia turbidum ſubſidet. Det klarnar up, Turbidum in ſerenum mutatur.

Klarſkinande, part. Dilucidus.

Klarſynt, adj. Viſu perſpicax.

Klaröga, adj. Lucidis oculis præditus.

Klaſe, m. 2. Corymbus. *Botan.* Racemus. Exemplo ſint, uvarum botri, & ejusmodi. *Inde Adj.* Klaſig, In corymbos concretus. Klaſetals, *Adv.* Per corymbos.

Klatra, v. n. 1. conf. Klänga.

Kleſ, *Ipf. verb.* Kliſwa. *Aliter.* Kleſ. Kleſja, *vide* Klöf, &c.

Klem, n. 4. Indulgentia, dum caſtigatione opus eſt, conf. Kel.

Klema, v. n. 1. Indulgere, dum caſtigationi locus, conf. Kela.

Klemer, m. Infirmus ex eo, quod *illi* quis nimium indulſerit.

Klemig, adj. Nimium indulgens vel blanditer demulcens.

Klemighet, f. 3. Animus, quo quis alii nimium indulget, conf. Klem.

Klen, adj. Puſillus. Tenuis. Infirmus, conf. Späd, ex. gr. Tråden är för klen, Filum tenue admodum eſt. Klen til wäxten, Statura puſillus vel gracilis. Klen helſa, Valetudo infirma. Klena ögon, Oculi infirmi. Alf ſå klent förråd, De penu tam exili. *Adverbialiter.* Klent, Tenuiter. Exiguè.

Klena, v. a. 1. *Dr.* Klena åt, *vel* Klena faſt något, Quicquam allinere. Klenad, p. p.

Klenet, n. 4. Placenta tenuior farinacea, *inter dapes.*

Klenmodig, adj. Pnſillanimis. *Adverbialiter.* Klenmodigt, Animo puſillo vel demiſſo.

Klenmodighet, f. 3. Puſillanimitas.

Klenod, m. 3. *alias* Klenodium, Cimelium. Pretioſum quid. *Plur.* Klenodier, *v. per.*

Klenſmed, m. 3. Faber ferrárius ſubtilioris operis.

Klentrogen, adj. Infirmæ fidei. *Def. & Plur.* Klentrogne.

Klenögd, adj. Cui oculi infirmi.

Klera, f. 1. Turdus iliacus, *avis.*

Klerk, m. 3. Clericus, *v. per.*

Klerkeri, n. 4. Clerus.

Klett, n. *vide* Klint.

Kli, N. 4. Furfur. *Def.* Kliet, conf. Sådor.

Klia, V. N. 1. Prurire, ex. gr. Hufwudet kliar, *vel* Det kliar i hufwudet, Caput prurit. *Subſtantivè.* Kliande, Pruritus.

Klibb, N. 4. Mixtum quid viſcoſum.

Klibba ſig, V. N. 1. Qualitatem contrahere viſcoſam. Klibba faſt, Quaſi glutine adhærere.

Klibbig, ADJ. Qualitatis viſcoſæ, *de maſſa panis, pulmento & ejusmodi.*

Klick, M. Portiuncula maſſæ, adhærens, ex. gr. Han har fådt en klick på ſig, Maſſæ portiuncula ei adhæret. *Idem proverbialiter.* Infamiæ notam incurrit.

Klicka, V. N. 1. Igne deſtitui. Scintillas igneas per colliſionem non edere, ex. gr. Bößan klickar, Bombarda igne deſtituta explodi nequit. Det klickade för honom, Sclopeti fefellit igniarium. *Proverbialiter*, ex. gr. Det klickar intet, Id non fallit.

Klifs, N. 4. Dapes & bellaria cujusvis generis.

Klifſa, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Klifſa med barnen, Delicatiorem liberis frequenter præbere cibum, conf. Klema.

Klifſtätta, F. 2. Scala ad ſepem, qua tranſcenditur, *alias* Ståtta.

Klifwa, V. N. 4. Scandere. *Pr.* Klifwer. *Ipf.* Klef. *Pf.* Klifwit, conf. Klånga. Klifwen. *Def. & Plur.* Klifne, p. p. Klifwa af, Deſcendere. Klifwa fram, Scandens prodire. Klifwa på, Inſcendere. Klifwa up, In altum ſcandere. Aſcendere.

Klimp, M. 2. Maſſula, ex. gr. Metall guten i en klimp, Metallum in maſſam fuſum. *Compoſ.* Jordklimp, Maſſula terræ. Blodklimp, Grumus ſanguinis. Klimpar i ſoppa, Maſſulæ cibariæ in juſculo, conf. Klamp. Klump.

Klimpa ſig, V. N. 1. *Recipr.* In maſſulas concreſcere.

Klimpig, ADJ. Maſſulis refertus, conf. Klimp.

Klinga, F. 1. Lamina inſtrumenti, ex. gr. Swärdsklinga, Lamina enſis.

Klinga, V. N. 1. Clangere, ex. gr. Silfwerklockor klinga, Campanæ argenteæ clangunt. Penningar klinga, Nummi clangorem edunt. Glaſen klinga, Vaſa vitrea clangunt. *Subſtantivè.* Klingande, Clangor.

Klink, *Dr.* ex. gr. Et fartyg bygdt på klink, Navigium illius conſtructionis, ut aſſerum margines alii ſuper alios juncti.

Klinka, F. 1. Ferramentum, quod unco excipitur, conf. Haſpe.

Item: **Klinka**, Inciſura angularis in trabe, aſſere, & ejusmodi. *Item*: Klinka, *Plur.* Klinkor, Nates.

Klint, N. Agroſtemma. (Githago,) *plant.* *Item*: Klint, *alias* Bläklint, Centaurea. (Cyanus,) *plant.*

Klint, M. 3. Cacumen, *in rupe*, *alias* Bergsklint.

Klippa, F. 1. Scopulus.

Klippa, V. A. 1. Tondere. Forfice ſecare. Klippa af, Abſecare. Klippa bårt, Forfice ſecando demere. Klippa til, Sectione quid formare. Klippa wingarne på en fogel, Avi alas recidere. *Proverbialiter.* Klippa wingarne på någon, conf. Winge. Klipt, p. p. *Proverbialiter*, ex. gr. Han är bårtil klipt och ſkuren, Rei huic aptus eſt maximè vel idoneus. *Aliter*, ex. gr. Klippa med ögonen, Nictare.

Klippare, M. 2. Tonſor.

Item: **Klippare**, Mannus. Mediocris ſtaturæ eqvus.

Klipping, M. Pellis peculiaris præparationis, *chirothecis conficiendis.*

Klipping, M. 2. Nummulus quadratus cupreus, minoris formæ, *antiq.*

Klippning, M. 2. Tonſura. Sectio forfice.

Klippug, ADJ. Scopuloſus.

Kliſter, N. 4. Gluten ex farina & aqua. *Def.* Kliſtret.

Kliſtir, N. 4. Enema, ex. gr. Sätta kliſtir, Enema injicere. Kliſtirpipa, Clyſter.

Kliſtra, V. A. 1. Glutine (Kliſter) affigere *vel* jungere. *Aliter.* Kliſtra wåf, Telam materie glutinoſa firmare. Kliſtrad, p. p.

Kliſtring, M. 2. Glutinatio, conf. Kliſter.

Klo, M. 3. Unguis, *Ferarum & avium. Def.* Kloen. *Contr.* Klon. *Plur.* Kloer. *Contr.* Klor. *Def.* Kloerna. *Contr.* Klona, conf. Nagel. Kam.

Kloa-

Klocka, f. 1. Campana, ex. gr. **Klockan ringer**, Sonat campana. **Ringa i klockan**, *vel* **med klockan**, Campanam in ſonum moritare.

Item: **Klocka**, Horologium, ex. gr. **Se på klockan**, Horologium inſpicere. **Hwad är klockan?** Quota eſt hora? **Klockan har ſlagit fyra**, *vel* **Klockan är fyra**, Hora diei quarta. *Proverbialiter.* **Weta hwad klockan är ſlagen**, Quousque ventum ſit compertum ſibi habere. *Compoſ.* **Klockfoder**, Theca horologii. **Klockſlag**, Pulſus quo hora indicatur. **Klocktorn**, Turris pro campanis, conf. *ſimpl. Plura infra.*

Item: **Klocka**. *Plur.* **Klockor**, Campanula, *plant.*

Klockare, m. 2. Ædituus.

Klockgods, n. 4. Æs caldarium.

Klockgjutare, m. 2. Fuſor campanarum.

Klockgroda, f. 1. Rana Bombina.

Klockſpel, n. 4. Horologium muſico avtomatum. *Item*: Machina muſicalis campanarum, quibus luditur.

Klockſtapel, m. 2. Campanarium. *Def.* **Klockſtapeln.** *Plur.* **Klockſtaplar.**

Klodjur, n. 4. Animal unguibus præditum.

Klofwa, *vide* **Kläfwa.**

Klok, adj. Prudens, ex. gr. **Han är klok i alla ſina gerningar**, In omnibus prudens eſt actionibus. **Han war intet klok i den ſaken**, Iſtâ in re parum ſe geſſit prudenter. *Aliter*, ex. gr. **Jag tror du icke är klok**, Credo te mentis non compotem. **Den tiden han war klok**, Cum adhuc ei rationis uſus eſſet. **Han talar icke et klokt ord**, Ne verbulum quidem rationi congruum profert. *Aliter*, ex. gr. **Gå til kloka gubben**, Senem divinatorem adire. **Rådfråga ſig hos en klok qwinna**, Sagam conſulere. *Adverbialiter.* **Klokt**, Prudenter, *vel* Rationi convenienter.

Klokhet, f. 3. Prudentia.

Klokling, m. 2. Sciolus. Sibi ſapiens.

Kloref, conf. **Ref**, *morb.*

Kloßa, f. 1. *vide* **Groda.**

Kloſter, n. 4. Monaſterium. *Def.* **Kloſtret.** *Compoſ.* **Kloſterlefnad**, Vita monaſtica. **Kloſterjungfru**, Virgo monaſtica, conf. *ſimpl.*

Klot, n. 4. Sphæra. Globus. **Jordklotet**, Globus terræ. **Spela**, *vel* **Kaſta klot**, *alias* **Spela kägior**, conf. **Kägla.**

Klotrund, adj. Sphæricus.

Klots, m. 2. Fruſtulum ligneum vel ferreum fabrile alicubi applicandum.

Klotſpel, n. 4. conf. **Kägleſpel.**

Klubb, m. 2. Truncus abſciſſus, conf. **Klabb.**

Item: **Klubb**, Conventus ſociorum vel familiarium, in recreationem vel deliberationem.

Klubba, f. 1. Clava. Fiſtuca.

Kludd, n. 4. Negligenter convolutum vel plicatum quid.

Kludda, v. a. 1. Sine modo & ordine convolvere vel plicare.

Kluddig, adj. Confuſim & ineptè convolutus vel plicatus.

Klufwen, p. p. *Def.* & *Plur.* **Klufne**, *verb.* **Klyfwa.**

Klump, m. 2. Maſſa metalli informis, conf. **Klimp. Klamp. Tamp.**

Klumpig, adj. Prægrandi maſſa informis.

Klunk, m. 2. Hanſtus. Quantum inter bibendum qualibet vice de[illegible]mus, conf. **Drick.**

Klunka, v. n. 1. Per hauſtus deglutire, dum bibimus.

Kluns, m. 2. Informe quid, maſſulæ ſpeciem habens, ex. gr. **En påk med en kluns på änden**, Fuſtis, cujus in extremitate maſſula.

Klunſig, adj. Informis, conf. **Kluns.** *Item*: Inagilis.

Klut, m. 2. Particula texti abſciſſa, conf. **Lapp.** *Compoſ.* **Linneklut. Ullklut**, conf. *ſimpl.*

Klyfning, m. 2. Fiſſio.

Klyfta, f. 1. Pars fiſſi, ex. gr. **Skära kålhufwud i klyftor**, Braſſicam capitatam in partes findere. **Hwitlöks klyfta**, Allii pars fiſſa.

Item: **Klyfta**, Spelunca, *alias* **Berg-klyfta.**

Klyfwa, v. a. 4. Findere. *Pr.* **Klyfwer.** *Ipf.* **Klöf.** *Pf.* **Klufwit. Klufwen.** *Def.* & *Plur.* **Klufne**, p. p. *perperam* **Klyfwen**, ex. gr. **Han klöf hufwudet midt i tu på honom**, Caput

Caput ei medium findebat. Klyfwa wed, Ligna cæſa findere, conf. Spänta. *Proverbialiter.* Klyfwa ord, In verbis ſubtilem agere. Klyfwa hår, Subtiliter nimis diſtinguere.

Klyfwett, M. 2. Velum minimum obliquè a roſtro porrectum.

Klyka, F. 1. Fiſſura in extremitate ferramenti vel ligni, cui quid immitti poteſt.

Klyppa, *vide* Klippa.

Klyſna, F. 1. conf. Klyka.

Klå, V. A. ANOM. Scabere. *Pr.* Klår. *Ipf.* Klådde. *Pf.* Klådt. Klådd, p. p. ex. gr. Klå ſig i hufwudet, Caput ſcabere. Klå med naglarne på ryggen, Dorſum unguibus ſcabere.

Kläda, F. 1. Pruritus. *Item:* Scabies levior, conf. Skabb.

Klädig, ADJ. Pruritu laborans. *Item:* Klädig, Leviori ſcabie infectus.

Kläfwa, F. 1. Inſtrumentum comprimendi cochleatum, *quo quid firmum tenetur. Compoſ.* Filkläfwa. Handkläfwor, *ſuis locis*, conf. Klyka.

Klåmaſk, M. 2. Siro. (Acarus,) *inſect.*

Kläning, M. 2. Scabendi actus.

Kläpa, V. N. 1. Ineptè & imperitè artem exercere.

Kläpare, M. 2. Artis imperitus & ineptus quis.

Kläperi, N. 4. Artificium ineptum. Imperiti opus.

Kläck, *Dr.* ex. gr. Få en kläck, Attonitus fieri.

Kläcka, V. A. 3. Fœtum edere, *avium eſt.* Kläckt, p. p. Kläcka ut, ex. gr. Hönan kläcker ut ungar, Gallina pullos excludit, conf. Wärpa.

Kläcka, V. N. 4. *Imperf.* Stupore percelli. *Pr.* Kläcker. *Ipf.* Klack, ex. gr. Det kläcker i mig, når jag får ſe den grymma menniſkan, Stupore perculſus fio, dum crudelem iſtum hominem video. Det klack i mig, når det klämtade för eld, Stupore perculſus fui, dum incendii ſignum pulſu campanæ dabatur.

Kläckning, M. 2. Partus avium, *quo pullos excludunt.*

Kläda, V. A. 2. Veſtire. *Pr.* Kläder, *vel per craſin* Klär, *quod confer.* Klädd, p. p. Kläda ſig, *Recipr.* Se veſtire. *Proverbialiter*, ex. gr. Kläda blodig ſkiorta för fäderneslandet, Pro patria ſanguinis effundendi periculo ſe tradere. Kläda ſkott, Ictibus expoſitum eſſe. *Aliter*, ex. gr. Det klädde honom illa, at ſå bära ſig åt, Ita ſe gerere illum non decuit. Den prydnaden kläder honom wäl, Ornatus ille comtiorem eum reddit, conf. Klär. *Item:* Kläda af, Deveſtire. Kläda af ſig, Veſtibus ſe denudare. Kläda på ſig, Veſtes induere. Kläda på någon, Aliquem veſtire. Kläda igen, ex. gr. Kläda igen et fönſter, Velo feneſtram operire. Kläda om ſig, Amictum mutare. Kläda up någon, Novo aliquem veſtitu munerare. Kläda ut ſig, Larvam induere. Kläda ut en qwinna til karl, Virili fœminam veſtitu inſtruere. Kläda öfwer, ex. gr. Kläda öfwer ſtolar, Selles tegmine veſtire.

Kläde, N. 4. Pannus laneus, quo conficiuntur veſtes, ex. gr. Af kläde, Ex panno. Panneus. Klädes rock, Amiculum ex panno.

Item: Kläde, Strophium minus, linteum vel ſericum. *Inde.* Handkläde. Hufwudkläde, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Klädebonad, F. 3. Indumentum, conf. Klädedrägt.

Klädedrägt, M. 3. Habitus veſtium.

Klädefåll, M. 2. Sinus vel plica veſtis.

Kläder, *Plur.* Veſtimenta. *Def.* Kläderna. *Compoſ.* Gångkläder. Linkläder, ꝛc. *ſuis locis.*

Klädkammare, M. 2. Locus ædium pro condendis veſtibus. *Gall.* Garderobe.

Klädmäklare, M. 2. Veſtium obſoletarum venditor.

Klädnad, F. 3. Amictus.

Klädning, M. 2. Veſtiendi actus.

Item: Klädning, Veſtis, ex. gr. Sidentygs klädning, Veſtis ſerica. Han har många klädningar, Plures ei ſunt veſtes.

Klädesborſte, M. 2. Penicillus ſetaceus ad purgandas veſtes.

Klädſkåp, N. 4. Veſtiarium, conf. Skåp.

Klädesqwaſt, M. 2. Scopæ quibus veſtes purgantur.

Klämma, F. 1. Comprimendi machina. Prelum. *Proverbialiter.* Sitta i klämma, Malo vel neceſſitate quadam premi.

Klämma, V. A. 2. Comprimere, *inſtrumento, vel alio modo violento*, conf. Krama. Klämd, P. P. ex. gr. Klämma med en tång, Forcipe comprimere. Klämma fingret imellan dören, Digitum inter fores comprimere. Skon klämmer foten, Calceus pedem comprimit. *Proverbialiter*, conf. Sko. Det klämmer mig så öfwer bröſtet, Oppreſſione pectoris affligor. Klämma ihop, Comprimendo jungere. Klämma til, *vel* Klämma åt, Comprimendo arctius jungere.

Klämning, M. 2. Comprimendi actus. Compreſſio.

Klämta, V. A. 1. Pulſu per vices ſignum campana dare, conf. Ringa. *Impersonaliter.* Det klämtar, Campana ſignum datur.

Klämtning, M. 2. Pulſatio campanæ, conf. Klämta.

Klänga, V. N. 2. Pedibus ſimulque manibus quaſi rependo ſcandere, conf. Klifwa. Klänga up, In altum ſcandere, *ſcil. dicto modo.*

Klängning, M. 2. Adſcenſio, conf. Klänga.

Kläpp, M. 2. Piſtillum campanæ.

Klär, *per craſin pro* Kläder. *Pr. verb.* Kläda, ex. gr. Han klär ſig så länge, Multum temporis veſtiendo conſumit. Den peruken klär dig ganſka väl, Admodum te ornat perucca illa. Det klär honom illa, at härma den andra, Alterum imitaturus maximè diſplicet.

Klöf, M. 2. Ungula fiſſa. *Def.* Klöfwen. *Plur.* Klöfwar, conf. Hof. *Inde Dr.* ex. gr. Oxarne gå klöf om klöf i bet, Paſſimin paſcuis ſine diſcrimine vagantur boves.

Klöf, N. 4. Sarcina bifida. Clitellæ. *Def.* Klöfwet. *Aliter.* Klöf. *Ipſ. verb.* Klyfwa.

Klöfſadel, M. 2. Ephippium pro ſarcina dicta Klöf. *Def.* Klöfſadlen. *Plur.* Klöfſadlar.

Klöfwar, *Plur.* conf. Klöf.

Klöfwer, M. Menyanthes trifoliata, *vulg.* Trifolium aquaticum, *plant. Item:* Klöfwer, Species trifolii, conf. Wäpling.

Klöfwer, N. In chartulis luſoriis ſpecies formæ trifolii.

Klöſa, V. A. 3. Unguibus radere. Klöſt, P. P. ex. gr. Björnen klöſer med klona, Urſus unguibus radit. Han klöſte honom med naglarne, Unguibus eum rafit, *de homine.* Klöſas. *Paſſivum. Item:* *Deponentialiter* Klöſas, ex. gr. Kattor klöſas, Feles unguibus inter ſe pugnant.

Klöſning, M. 2. Raſio unguibus.

Klöſter, *vide* Kloſter.

Knacka, V. A. 1. Leniter & crebris vicibus pulſare, conf. Bulta. Klappa. *Part. P.* Knackad, ex. gr. Knacka på dören med fingret, Januam digito pulſare. Knacka med hammaren, Crebris ictibus malleo leviter cudere. Knacka ſönder nöttet, Nuces frangere, *ſcil. dicto modo.*

Knackning, M. 2. Pulſatio, conf. Knacka.

Knafwe, M. 2. Clavulus barbiti, *quo chordæ tenditur, & ejusmodi.*

Knaglig, ADJ. Non planus. Aſper, conf. Knölig. Skroſlig, ex. gr. En knaglig wäg, Via aſpera. En knaglig ſtock, käpp, Tignus, baculus, tuberoſus.

Knaglighet, F. 3. Planè defectus. Inæqualitas, conf. Knaglig, conf. Skroſlighet.

Knak, N. 4. Crepitus, *qualis fracturæ oſſium, vel in articulis luxatis*, conf. Brak.

Knaka, V. N. 1. Crepitare, conf. Knal, conf. Braka. *Subſtantivè.* Knakande, Idem ac Knak.

Knall, M. 2. Sonitus ingens & repentinus, *qualis tonitru, tormentorum bellicorum, & ejusmodi*, conf. Brak. Skräll. Smäll.

Knalla, V. N. 1. Sonitum edere, conf. Knak, conf. Braka. Smälla.

Knalle, M. 2. Tuberoſum quid, ſimulque calloſum vel induratum. *Inde* Brödknalle, Maſſula panis indurata. Backknalle, Colliculus.

Knallpulwer, N. 4. Aurum fulminans pulverulentum, conf. Slaggguld.

Knape, M. 2. Vir opibus eminens, *antiq.*

Knapp,

Knapp, m. 2. Globulus veſtium. *Item*: Capitulum fabrile. *Compoſ.* Rockknapp. Skjortknapp. Wärjeknapp, ꝛc. conf. *ſimpl. Item*: Knapp, Anthera, *botan.*

Knapp, adj. Vix adæquans vel ſufficiens, ex. gr. Tiden är knapp, Tempus vix ſufficit. Det är en knapp mil til ſtaden, Vix milliare in urbem eſt. Här är knapt efter födan, Victui heic non ſupperunt neceſſaria. Knappa wilkor, Vitæ conditio inſufficiens. Anguſtia rerum. I knappaſte laget, *vel* I knappaſte måtta, Vix ac ne vix quidem. *Aliter*, ex. gr. Han är knapp i utgifter, In expenſis tenax eſt, conf. Knapt. *Adv.*

Knappa, v. n. 1. Parcius depromere. Rerum uſum reſtringere.

Knappaſt, adv. *Superl.* Summa cum difficultate. Vix, conf. Knapp. *Adj.*

Knapphet, f. 3. Anguſtia rerum.

Knapphål, n. 4. Fiſſura in veſte, cui globulus ingeritur.

Knappmakare, m. 2. Globulorum pro veſtibus opifex.

Knappnål, f. 2. Acus capitulo inſtructa. Et bref med knappnålar, conf. Wålbref.

Knapra, v. n. 1. Dentibus rodendo ſtrepere.

Knapt, adv. Vix, ex. gr. Det tror jag knapt, Vix credo. Lönen räcker knapt til, Salarium vix ſufficit. *Aliter*, ex. gr. Leſwa knapt, Parcè vivere. Han har knapt om tid, Temporis anguſtia reſtrictus eſt.

Knarf, n. 4. Crepitus, conf. *verbum* Knarra, conf. Knarr.

Knarka, v. n. 1. Crepare, conf. Knarra, ex. gr. Sängen knarkar, når någon wältrar ſig, Lectus crepat, dum quis in eo ſe volutat. Skon knarkar, Calceus crepat. Det knarkar under fötterna i kall winter, Hieme rigida ſub pedibus crepat. Det knarkar i troßbotten, når någon går tungt, Tabulatum contignationis crepat, dum gravius quis incedit.

Knarkning, m. 2. Crepandi actus, conf. Knarka.

Knarr, n. 4. Crepitus, conf. *verbum* Knarra, conf. Knarf. *Item*: Knarr, Hominis moroſi verborum continuus ſtrepitus. *Hinc*: Knarr, Moroſus quaſi ſemper crepans quis.

Knarra, v. n. 1. Crepare, ex. gr. Dören knarrar, Fores crepant. Spinnrocken knarrar, Colus crepat, conf. Knarka. *Subſtantivè.* Knarrande, Crepandi actus.

Knarrig, adj. Crepans, conf. Knarra. *Aliter.* Knarrig, Moroſus.

Knarrighet, f. 3. Moroſitas.

Knaſter, n. Tabaci genus.

Knaſtra, v. n. 1. *Imperſ. Dr.* ex. gr. Det knaſtrar imellan tänderna, når hunden äter ben, Dum canis oſſa mandit dentes ei ſtrepunt.

Kneckt, m. 2. Miles. conf. Krigskneckt. Item: Kneckt, Inſtrumentum quo quid ſuffultum vel firmum tenetur.

Knecka, v. n. 1. Precario urgere modo.

Knecktháll, n. 4. Societas dominorum fundi, quæ militem conducere & inſtruere tenetur.

Knega, *vide* Kneka.

Knek, m. Genuum inclinatio. *Proverbialiter.* Komma på knekn, In rerum defectum incidere. Ad incitas redigi.

Kneka, v. n. 1. Virium defectu inter ſtandum vel ambulandum genua flectere, ex. gr. Han knekar på knånen, Genua ei labant *Subſtantivè.* Knekande, Genuum flexio, *ſcil. dictum ob cauſſam.*

Knep, n. 4. Fraudulenta captio, ex. gr. Det war et ſult knep, Tetra fuit captio. Han brukar knep, Fraudulentis utitur captionibus. *Aliter.* Knep. *Ipſ. verb.* Knipa.

Knif, m. 2. Culter. *Def.* Knifwen. *Plur.* Knifwar. *Compoſ.* Knifsbak, Tergum cultri. Knifsblad, Lamina cultri. Knifſkaft, Manubrium cultri. Knifſlida, Vagina cultri. Knifſoder, Theca cultri. Knifſmed, Cultrifaber. Knifsudd, Mucro cultri. Knifsägg, Acies cultri, conf. *ſimpl. Compoſ.* Sållknif. Pennknif, ꝛc. *Quære ſuis locis.*

Knifwas, v. d. 1. Cultris pugnare.

Knip, n. 4. Prehenſio forcipe. *Aliter.* Knip, conf. Knipningar. *Proverbialiter.* I knipen, ex. gr. Han är i knipen, In anguſtiam redactus eſt.

Knipa, f. 1. *alias* Knipтång, *quod confer.*

Knipa, f. 1. Anas Clangula. *Plur.* Knipor, *alias* Knipand.

Knipa, v. a. 4. Forcipe prehendere. *Pr.* Kniper. *Ipf.* Knep. *Pf.* Knipit. Knipen, *Def. & Plur.* Knipne, p. p. conf. Klypa. *Aliter*, ex. gr. Det kniper mig i magen, Doloribus ventriculi vagis afficior. Knipa ihop, Forcipe comprimere. *Proverbialiter.* Det kniper ihop, Deeſſe incipit. Knipa til, *vel* Knipa åt, Forcipe comprimendo jungere.

Knipning, m. 2. Actus cum forcipe comprimendi. *Aliter.* Knipningar i magen, Dolores vagi ventriculi vel inteſtinorum.

Knippa, f. 1. Faſcis, ex. gr. En knippa halm, Culmi faſcis. Hö eller lin, i knippor, Fœnum vel linum, in faſciculos congeſtum.

Knippa, f. 1. Fovea trahis exarata in viis nive abundantibus.

Knippe, n. 4. Faſcis, *v. ec.* conf. Knippa.

Knippel, m. 2. Baculus, cujus ad percutiendum uſus, conf. Knyppel.

Knippug, adj. Foveis ſparſus, conf. Knippa.

Kniptång, f. 3. Forceps, *comprimendi. Plur.* Kniptånger, conf. Tång.

Knoda, *vide* Knåda.

Knoga, v. n. 1. Tardè cumque moleſtia inniti.

Knoge, m. 2. Condylus. Nodus digiti, *alias* Fingerknoge.

Knoka, *vide* Knota.

Knopp, m. 2. Gemma, ex. gr. Träden gå i knopp, Gemmant arbores. Linknoppar, Lini gemmæ.

Knoppas, v. d. 1. Gemmare. Gemmas agere.

Knorl, n. *Dr.* ex. gr. Håret ligger i knorl, Capilli in cincinnos torti ſunt. Sätta ſwanſen i knorl, Caudam tortuoſè flectere.

Knorla, f. 1. Cincinnus.

Knorla, v. a. 1. Criſpare. Knorlad, p. p. ex. gr. Knorla hår, Capillos criſpare. Håret, träden, knorlar ſig, Capillus, filum, tortuoſè ſe flectit. *Aliter.* Knurla, *vide* Knurla.

Knorlig, adj. Criſpus in orbiculos, conf. Kruſig.

Knorr, n. 4. Murmur, *quo quis alicui contradicit vel eum objurgat*, conf. Knot.

Knorra, v. n. 1. Murmurare, *objurgando alicui vel ei contradicendo*, conf. Knota. *Subſtantivè.* Knorrande, Murmuratio.

Knorrhane, m. 2. Tringa. (Hirundo.)

Knorrſk, adj. Moroſè obmurmurans.

Knoſter, n. 4. Tudes, *qua quid contunditur, ex. gr. minera & ejuſmodi. Def.* Knoſtret.

Knoſtra, v. a. 1. Tudite contundere. Knoſtrad, p. p.

Knot, n. 4. Murmur, quo quis impatientiam oſtendit, vel alicui quid objicit, conf. Knorr.

Knota, f. 1. Nodus oſſis, *al.* Benknota, ex. gr. Han är ſå mager, at bara knotorna ſynas, Adeo eſt macilentus, ut nodi oſſium promineant, conf. Ryggknota.

Knota, v. n. 1. Murmurare, impatientiam oſtendendo, vel alicui quid exprobrando, conf. Knorra. *Subſtantivè.* Knotande, Murmuratio.

Knott, m. Culex reptans, *inſect.*

Knotter, n. 4. Tuberculæ quaſi contiguæ. *Def.* Knottret.

Knottrig, adj. Tuberculis quaſi contiguis ſparſus, conf. Knölig.

Knubb, *vide* Kubb.

Knubbig, adj. Statura humilis, ſed corpore plenior. *Gall.* Poteler.

Knuff, m. 2. Impulſus pugni vel cubiti, conf. Skuff.

Knuffa, v. a. 1. Impulſu pugni vel cubiti aliquem aggredi. Knuffad, p. p. Knuffas. *Paſſivum. Item: Deponentialiter.* Knuffas, Pugnare, *ſcil. dicto modo*, conf. Skuffa.

Knurla, v. n. 1. Sonum edere, *columbarum eſt.*

Knut, Canutus, *nomen viri.*

Knut, m. 2. Nodus, ex. gr. Slå knut på träden, In filo nodum facere. Göra en dubbel knut, Nodum duplicatum connectere. Hård knut, Nodus arduus. *Proverbialiter.* Stå i knut, Non creſcere. *Aliter.* Knut på en byggning, Anguli in ædificio ligneo nodus, ex. gr.

Win-

Wintren ſmälter i knukarne, Rigore hiemis tignorum juncturæ crepant.

Knuten, p. p. *Def. & Plur.* Knutne, *verb.* Knyta.

Knutig, ADJ. Nodoſus.

Knу, N. Sonus mutientis. Rerum minimus vel quaſi ſurdus ſtrepitus, conf. Knäpp.

Knу, V. N. ANOM. conf. Knyſta.

Knyl, *vel* Knyla, *vide* Knöl.

Knyppla, *vide* Knöppla.

Knyppel, M. 2. Juvencus. Knippel.

Knyſta, V. N. 1. Sonum edere ſurdum, ut mutientes ſolent.

Knyta, V. A. 4. Nodum facere. Nectere. *Pr.* Knyter. *Ipf.* Knöt. *Pf.* Knutit. Knuten. *Def. & Plur.* Knutne, p. p. Knyta ſig, *Recipr.* ex. gr. Kålen begynner knyta ſig, Braſſica in nodos creſcere incipit. Knyta af, Nodo diſtinguere. Knyta ihop, Nodo conſtringere. Knyta in, Ingerere quid vel involvere, nodoque firmare. Knyta igen, Sejunctum connectere. Knyta faſt, Nodo firmum vel fixum facere. Knyta til, *vel* Knyta åt, Nodo adſtringere. Knyta up, Nodum ſolvere. *Aliter.* Knyta up håret, Solutos connectere capillos. Knyta näfwen, Pugnum facere.

Knyte, N. 4. Complicatum quid continens, nodoque conſtrictum.

Knytning, M. 2. Nodatio. *Aliter.* Knytning. *Plur.* Knytningar, In nodos contexta ornamenta.

Knytnål, F. 2. Acus qua nodi ex filo texuntur.

Knytnäfwe, M. 2. Pugnus.

Knåda, V. A. 1. Depſere. Subigere. Knådad, p. p. *Subſtantivè.* Knådande, Depſendi actus. Knåda ihop, Depſendo commiſcere. Knåda ut, Depſendo extendere.

Knådning, M. 2. Depſendi actus.

Knåpa, V. N. 1. Paulatim agere. Knåpa i ſig, Paulatim cibum capere. Knåpa ſig bårt, Se removere.

Knå, N. 4. Genu. *Def.* Knået. *Plur.* Knän. *Def.* Knänen, ex. gr. Stå på knå, Genibus inſiſtere. Falla på knå, In genua prolabi. Ligga på knå, Genibus incumbere. Sitta i knå hos någon, In gremio alicujus ſedere. Knäna i ſkepp, Ligna lateralia flexa in navibus.

Knåband, N. 4. Tænia genualis, *qua femoralia circumdantur*, conf. Strumpeband.

Knåböja, V. N. 2. Genua flectere, *v. ec. alias* Böja knå.

Knäck, M. 2. Globulus, ex. gr. Göra en knäck af ler, Ex argilla globulum facere. Spela knäck, Globulis ludere, *puerorum eſt.*

Item: Knäck, Contuſio in fracturam, non vero ut divulſum fiat, ex. gr. Benet, glaſet, har fådt en knäck, Os, vitrum, fractum eſt, *ſcil. dicto modo. Aliter*, ex. gr. Min helſa har fådt en knäck, Valetudo mihi labefacta.

Knäcka, V. A. 3. Contundendo frangere, ut tamen divulſum non fiat. Knäckt, p. p. ex. gr. Knäcka halſen, refbenen, Collum, coſtas, frangere, *ſcil. dicto modo.* Knäcka hampfrö, Semina cannabis frangere.

Knäckebröd, N. 4. Panis ſiccatus tenuior pexus, eodemque fractu facilior.

Knäfall, N. 4. In genua prolapſus.

Knäfalla, V. N. 4. In genua procidere. *Cj.* Falla.

Knäfwelbor, M. 2. Myſtax. *Plur.* Knäfwelborat.

Knäpp, M. 2. Crepitus. Sclopus. Talitrum, conf. Verbum Knäppa. *Compoſ.* Fingerknäpp. Gåjarknäpp, *quæ confer. Proverbialiter.* Där höres hwarken knäpp eller knу, Altum ibi eſt ſilentium.

Knäppa, V. N. 3. Crepitare, ex. gr. Uret knäpper, Horologium crepitat. Det knäpper i knutarne i ſtark köld, Hiemis rigore nodi ædium crepitant. Knäppa med fingren, Digitis concrepare. Knäppa på ſträngar, Chordas impingere. Knäppa en på näſan, Digitorum illiſione ictum in naſum alicui infligere.

Item: Knäppa, *Activè.* Knäpt, p. p. ex. gr. Knäppa nötter, Nuces frangere. Jag ſkall knäppa honom, at han ſkall minnas det, Illum percellam, ut meminerit. Han knäpte haren, Leporem ictu ferit. Knäppa ihop händerna, Manus nectere.

Aliter, ex. gr. **Knäppa ihop rocken**, Globulis amiculum conſtringere. **Knäppa up**, Globulis adſtrictum ſolvere.

Knårå, N. 4. Limitis index inflexus. Limitaneum genu. *Def.* **Knåret**. *Plur.* **Knåran**.

Knåſkål, F. 2. Patella. Rotula, *genu*.

Knåweck, N. 4. Poples.

Knöl, M. 2. Apophyſis. Tuber calloſum. **Knölen på foten**, conf. **Fotknöl**. **Knöl på ryggen**, Gibbus. *Item*: **Knöl**, Tuber, *botan.*

Knölig, ADJ. Tuberoſus, conf. **Knuglig**. **Knottrig**.

Knöp, M. 2. Subacta maſſula conſolidata, conf. **Knöt**.

Knöppeldyna, F. 1. Pulviſlus texturæ denticulorum inſerviens, conf. **Knöppla**.

Knöppelpinne, M. 2. Ligneolum teres in uſum ad denticulorum texturam, conf. **Knöppla**.

Knöppla, V. A. 1. Denticulos texere. *Gall.* Tiſſer des dentelles. **Knöpplad**, p. p.

Knöpplerſka, F. 1. Denticulorum textrix.

Knöppling, M. 2. Denticulorum textura.

Knös, M. 2. Contortum vel congyratum, vel in maſſulam concretum quid, conf. **Knöp**. *Proverbialiter*. **En riker knös**, Opulentus quis.

Knöſter, *vide* **Knoſter**.

Knöt, *Ipf. verb.* **Knyta**.

Ko, F. 3. Vacca. *Def.* **Koen**. *Contr.* **Kon**. *Plur.* **Koer**. *Contr.* **Kor**. *Def.* **Koerna**. *Contr.* **Kona**. *Compoſ.* **Kohud**, Pellis vaccina. **Komjölk**, Lac vaccinum, &c. conf. *ſimpl.*

Kobbel, **Kobbla**, *vide* **Koppel**, &c.

Kobolt, M. Cobaltum.

Kock, M. 2. Coqvus. **Kockspojke**, Puer culinarius. **Kocksmat**, Puer coquinarius in navi.

Kofferdie, N. 4. Navigatio mercatoria.

Koffert, M. 2. Arca camerata. *Gall.* Coffre.

Kofot, M. 3. Inſtrumentum ferreum formæ ungulæ bifidum.

Kofra ſig, *vide* **Jörkofra ſig**.

Koft, M. 2. Amiculum laxius ſacerdotum.

Koſta, F. 1. Amiculum muliebre laxius breviusque, conf. **Tröja**.

Koſwa, F. 1. Caſa.

Koſwet, N. *Def.* Suffocatio, *morb.*

Koger, M. 2. Pharetra, *alias* **Pilkoger**.

Kohage, M. 2. Paſcuum circumſeptum pro vaccis.

Koja, F. 1. Receptaculum ſtructile, ex. gr. **Jägare-koja i ſkogen**, In ſilva receptaculum venatoris. **Fiſkare-kojor**, Piſcatorum caſulæ, conf. **Hundkoja**.

Item: **Koja**, Caſa vel tuguriolum ruſticum, conf. **Hydda**.

Kok, N. 4. Quantum una vice coquitur, ex. gr. **Två kok fiſk**, Piſcium quantum binis coquitur vicibus.

Koka, F. 1. Gleba, *compacta*, ex. gr. **Bulta ſönder kokor på åkren**, In agro glebas percutiendo conterere.

Koka, V. A. 1. Coquere. **Kokad**, p. p. *Neutraliter*, ex. gr. **Grytan kokar**, Fervet olla. **Koka bårt**, Coctione deficere. **Koka ihop**, *vel* **Koka in**, Coctione imminui. **Koka up**, Ad ebullitionem coquere. Effervescere, conf. **Upkokad**. **Koka öfwer**, Coquendo margines ſuperare.

Kokbok, F. 3. Liber de arte coquinaria. *Plur.* **Kokböcker**.

Kokerſka, F. 1. Coqua.

Kokgryta, F. 1. Olla cibaria.

Kokhet, ADJ. Fervidus. N. **Kokhett**.

Kokning, M. 2. Coctio.

Kokrum, N. Spatium ebulliendi in vaſis relictum, *inter coquendum*.

Koksalt, N. 4. Sal commune. Muria.

Koksleſ, F. 2. Cochleare majùs, *ad uſum in culina*. *Def.* **Koksleſwen**.

Kokspis, conf. **Kökſpis**.

Kol, N. 4. Carbo *vel* Prunæ, conf. **Kål**. *Compoſ.* **Koleld**, Ignis prunarum. **Eldkol**, Pruna. **Kolbådd**, Strues carbonum grandior. **Kolbod**, Taberna carbonaria. **Kolhög**, Acervus carbonum. **Kolſkrinda**, conf. **Skrinda**, conf. *ſimpl.*

Kola, V. A. 1. Carbones facere.

Kolare, M. 2. Carbonarius.

Kolf, M. 2. Jaculum. *Def.* **Kolfwen**. *Plur.* **Kolfwar**. *Item*: **Kolf**, Ligneolum ductorium, quo quid occluditur vel ſuſtinetur.

Kolſat, N. 4. Vas vimineum, in uſum portationis carbonum.

Kolja, F. 1. Gadus æglefinus, *piſc.*

Koller, M. Phreneſis equina.

Kollra, V. N. 1. Phreneſi captum eſſe, *proprie de equis.*

Kolmila, F. 1. Strues lignorum carbonaria.

Kolna, V. N. 1. conf. Förkolna. *Aliter*, ex. gr. Det kolnade i mig, Stupefactus fui.

Kolning, M. 2. Carbonarium opus.

Kolſtybbe, M. Particulæ reſiduæ ex fractis vel contritis carbonibus.

Kolſwart, ADJ. Inſtar carbonum niger.

Kolt, *vide* Kålt.

Koltraſt, M. 2. Merula. (Turdus,) *avis.*

Kom, *Ipf. & Imperat. verb.* Komma.

Komjölk, F. Lac vaccinum.

Komma, V. N. 4. Venire. *Pr.* Kommer. *Ipf.* Kom. *Pf.* Kommit. Kommen. *Def. & Plur.* Komne, p. p. ex. gr. De kommo til ſtaden, In urbem veniebant. Kom hit, Huc veni. Om jag komme dit, Si eò venirem. Det är ſå wida kommet, Eo usque ventum eſt. Wara för ſig kommen, Progreſſus feciſſe. Af ſig kommen, Inops vel labefactus. Kommande och farande, Venientes & abeuntes. Komma ſig, *Recipere*, ex. gr. Jag tror han kommer ſig, Credo eum ad ſe rediturum. Huru kom det ſig? Quomodo accidit? Jag kan icke komma mig at göra det, Non abs me impetrare poſſum, ut id faciam. Komma ſig före efter lång ſjukdom, A longo morbo reficere. Han har ſpelt bankrut, men börjar nu komma ſig före, Foro ceſſit, jam vero fortunam reparare ſuam incipit.

Item: Komma, ex. gr. Hwem kommer at gå dit? Quis eò mittendus? Det kommer at göras, Id faciendum eſt. Bröllopet kommer at ſte, Nuptiæ celebrandæ veniunt. Hwart har boken kommit? Ubinam liber? *Item*: *Aſſitivè*, ex. gr. Komma någon at göra något, Ad faciendum quid aliquem inducere. De kommo mig at le, Riſum mihi moverunt. Komma en om liſwet, Aliquem interficere. Komma åſtad, conf. Åſtadkomma. Komma ihåg, conf. Ihåg. Komma fort, conf. Fort. Komma lös, Liberari. *Aliter*, ex. gr. Elden kom lös i huſet, In ædibus orietur incendium.

Item: Komma af, Provenire. Ortum ducere. Komma af ſig, In oratione memoria deficere. Hæſitare verbis. *Aliter.* Komma af ſig, Labi facultatibus. *Aliter*, ex. gr. Jag kunde icke komma af mig at tala et ord, Non eò me perducere potui, ut verbulum proferrem. Komma an, ex. gr. Han kan icke komma an hos någon, Illum nemo in ſervitium (vel opificium) admittit. Det kommer an på lyckan, A fortuna id dependet. Jag låter komma därpå an, Id ſorti relinquo, conf. Ankomma. Komma bårt, Perdi. Amitti, ex. gr. Boken har kommit bårt för mig, Librum amiſi. Laga at ingen ting kommer bårt, Ne quid amittatur, cura. Komma efter, Poſt venire. Komma efter någon, Alicui ſuccedere. Komma fram, In medium prodire, *vel* Ad deſtinatum locum venire. *Aliter*, ex. gr. Kom intet fram med ſådant, Iſta ne proferas. Komma för. Komma före, conf. För. Före. *Præp. Aliter.* Komma före, *vide* Förekomma. Komma ifrån, Venire de loco. *Aliter*, ex. gr. Komma wäl, *ſen* Komma illa ifrån en ſak, Feliciter vel ſecus rem peragere. Komma ifrån ſina ſinnen, Mentem amittere. Komma igen, Revenire. Komma ihop, In cœtum ire. Convenire. Komma in, Intrò venire. *Aliter.* Låta komma in waror, Merces importandas curare. Komma in med ſitt utlåtande, Sententiam ſcripto mandatam tradere, conf. Inkomma. Komma om, *vide* Omkomma. Komma om liſwet, Vitam perdere.

Item: Komma på, ex. gr. Han kan icke komma på häſten, In equum aſcendere nequit. Komma på balance, In rationibus deficere. Boken kommer på ſå ſtor koſtnad, Tanti conſtabit liber. Det kommer på ett ut, Unum eſt idemque. Jag kan icke komma på hans namn, Nomen ejus in memoriam revocare nequeo.

Kom-

Komma på tal, Sermoni ſubjici. Sjukdomen kommer på honom wißa ſtåf, Morbus per intervalla eum invadit. De kommo på honom, då han ſtal, Illum in furto deprehenderunt. Alt arbete kommer på honom, Labor omnis illius eſt. Komma til, Pervenire. *Aliter.* Komma til, Naſci. *Aliter*, ex. gr. Huru kommer det til, at ſå händer? Quæ eſt cauſſa, cur id accidat? Det kom ſå til, Id ita accidit. Komma til helſan, krafter, Valetudinem, vires, recuperare. Komma til ſig, Ad ſe redire. Komma til ſig en annans egendom, Bona aliena ſibi vindicare. *Aliter*, ex. gr. Det kommer dig til, Ad te pertinet. Tuum eſt, conf. Tilkomma. *Aliter.* Komma til mätta, til paß, til råtta, til wåga, ꝛc. conf. *hæc vocabula.* Komma up, Surſum vel de loco inferiore venire, conf. Upkomma. Komma up emot, Par eſſe. Æquare. Komma up i werlden, Ad dignitates provehi. Saker ſom komma up, Res occultæ quæ manifeſtantur. Komma undan, Elabi, conf. Undankomma. Komma ut, Venire ex, de loco. *Aliter*, ex. gr. Jag kan icke komma ut med min mening, Sententiam proferre non valeo. Han kommer icke ut med den ſumman, Summa ei illa inſufficiens erit. Et ryckte har kommit ut, Rumor ſparſus eſt. Komma wid, Tangere, ex. gr. Kom icke wid mig, Noli me tangere. *Aliter*, ex. gr. Det kommer dig icke wid, Nihil tua refert. Komma åt, ex. gr. Kom icke åt mig, Haud me attingas. Jag kommer icke åt, at hjelpa dig, Tibi opem ferre in me non eſt. Komma åter, Revenire, *alias* Återkomma. Komma öfwer, Super *vel* trans venire. *Aliter*, ex. gr. Han kom ifrån Paris öfwer Hamburg, Pariſiis per Hamburgum venit. En ryſning kom öfwer mig, Febris acceſſus me invaſit. Komma öfwer något, Quicquam invenire. Jag har kommit öfwer en ſkrift, Scriptum mihi in manus ceſſit. Komma öfwerens, conf. Öfwerens.

Kona, *vide* Kåna.

Kong, *vide* Kung. *Compoſ.* Kongsgård, ꝛc. *vide* Kungsgård, ꝛc.

Konglig, ADJ. Regius. Regalis, ex. gr. Konglig Majeſtät, Regia maj ſtas. Konglig krona, Corona regia. Konglig Höghet, Celſitudo Regia. *Tit.* Konglig prackt, Pompa regalis. *Adverbialiter.* Kongligt, Regaliter, conf. Konungslig.

Konſt, F. 3. Ars. Fria konſter, Artes liberales. *Aliter*, ex. gr. Han brukar konſter, Technis utitur. Subdolè agit. Konſt wid en gruſwa, Machina aquaria ad fodinam.

Konſtbygnad, F. 3. Machina artificioſa.

Konſtcabinet, N. 4. Repoſitorium rerum exquiſitæ artis. Konſtkammare, Locus ædium, ubi reponuntur res variæ exquiſitæ artis.

Konſtig, ADJ. Artificioſus. *Aliter.* Konſtig, Artificiis utens. *Adverbialiter.* Konſtigt, Artificioſè.

Konſtla, V. A. 1. Artificiis vel technis uti. *Subſtantivè.* Konſtlande, Machinatio quævis ſubdola.

Konſtligen, ADV. Artificioſè.

Konſtmakare, M. 2. Technarum fabricator. *Gall.* Intrigueur.

Konſtmåſtare, M. 2. Machinarum ad fodinas magiſter vel inventor.

Konſtnär, M. 3. Artifex.

Konſtrik, ADJ. Summæ artis.

Konſtſtycke, N. 4. Exquiſita arte fabricatum quid.

Konſtwerk, N. 4. Opus artificioſum.

Konung, M. 2. Rex, conf. Kung. *Compoſ.* Konunga-magten, Poteſtas regia. Konunga-ſtyrelſe, Ars gubernandi regia. Konunga-hus, Domus regia, conf. *ſimpl.*

Konungarike, N. 4. Regnum.

Konungawälde, N. 4. Poteſtas regia.

Konungslig, ADJ. Regius, ex. gr. Den Konungsliga högheten, wärdigheten, Celſitudo, dignitas, regia. Konungslig ära och magt, Gloria & poteſtas regalis, conf. Konglig.

Kopp, M. 2. Vaſculum, *ſorbendi Gall.* Taſſe. *Compoſ.* Caffekopp. Thekopp, conf. *ſimpl. Aliter*, ex. gr. Koppar och kärl i köket, Vaſcula & vaſa in culina, conf. Koſa.

Kop-

Koppa, f. 1. Cucurbitula. Vaſculum ſcarificationis. *Plur.* **Koppor**. *Item*: **Koppa**, *ſing.* conf. **Koppor**.

Koppa, v. a. 1. Scarificare. **Koppad**, p. p. **låta koppa ſig**, Scarificationem ſubire.

Koppar, m. Cuprum. Æs. **Af koppar**, Ex cupro. Æreus. *Compoſ.* **Koppargruſwa**, Fodina cuprea. **Kopparkärl**, Vas cupreum. **Kopparkittel**, Ahenum. **Kopparplåt**, Lamina cuprea major, conf. *ſimpl.*

Kopparberget, n. *Def.* Fodina cuprea Falunenſis.

Koppareerg, m. Æris rubigo. *Item*: Ochra cupri.

Koppargrön, m. Ærugo nativa.

Kopparmalm, m. 3. Minera cupri.

Kopparmulm, m. Minera cupri ferrea.

Kopparmynt, n. 4. Moneta cuprea.

Item: **Kopparmynt**, Modus numerandi pecuniam, quo Daler *vel* Öre non pluris eſt, quam quod ipſe numerus indicat, conf. **Silfwermynt**.

Kopparorm, m. 2. Anguis fragilis, *alias* **Ormſlå**. *Aliter.* **Kopparormen**, Serpens cupreus, *v. bibl.*

Kopparvåf, m. Terra vitriolica. *Item*: Fumus ex mineræ cupri coctione, *alias* **Roſtråf**.

Kopparſlagare, m. 2. Faber ærarius.

Kopparſtick, n. 4. Sculptura in ære.

Kopparſtickare, m. 2. Sculptor in ære.

Kopparſtycke, n. 4. Inciſa æri imago. *Gall.* Eſtampe.

Koppel, n. 4. Copula duorum. *Def.* **Koppelet**, *de canibus venaticis.*

Kopphorn, n. 4. Cucurbitula. Vaſculum ſcarificationis, *alias* **Koppa**.

Koppjärn, n. 4. Inſtrumentum ſcarificationis.

Koppla, v. a. 1. Copulare, *de canibus venaticis.* **Kopplad**, p. p. *Item*: **Koppla**, Lenocinari.

Kopplare, m. 2. Leno.

Koppleri, n. 4. Lenocinium.

Kopplerſka, f. 1. Lena, *alias* **Horkopplerſka**.

Koppning, m. 2. Scarificatio.

Koppor, *Plur.* Variolæ, *ſing.* **Koppa**. *Aliter.* **Koppor**, conf. **Koppa**.

Koppſkatt, m. Capiti cuilibet indictum tributum.

Koppympning, m. 2. Variolarum inoculatio.

Koppårr, n. 4. Cicatrix variolarum. *Plur.* **Koppårr**.

Koppårrig, adj. Variolarum cicatricibus maculatus.

Kora, v. a. 1. **Korad**, p. p. conf. **Utkora**.

Korf, m. 2. Farcimen. *Def.* **Korfwen**. *Plur.* **Korfwar**. *Compoſ.* **Korfhorn**, Cornuum vaſculum, quo cibus in farcimen mittitur. **Korffrydder**, Herbæ diſſectæ farcimini immiſcendæ. **Korfſkinn**, Farciminis tegmen. **Korfſticka**, Feſtuca, qua farciminis extremitas conſtringitur, conf. *ſimpl.*

Korg, m. 2. Corbis. *Compoſ.* **Brödkorg**. **Maſtkorg**, ꝛc. *quæ confer.* *Proverbialiter*, ex. gr. **Gå korgen**, Repulſam ferre in nuptiis ambiendis.

Korgpil, f. 2. Salix viminalis.

Korgrußin, *Pluraliter.* Uvæ paſſæ cum racemis, corbibus includi ſolitæ.

Korgſtol, m. 2. Sella e virgultis connexa.

Korgſång, f. 2. Lectus vimineus.

Kork, m. 2. Suber. *Item*: **Kork**, Obturamentum ex ſubere. *Plur.* **Korkar**. *Horum uſus eſt in obturandis ampullis vitreis, dictis* **Buteljer**, conf. **Propp**.

Korka, v. a. 1. Obturamentum immittere, conf. **Kork**. *Part. P.* **Korkad**.

Krokdragare, m. 2. Inſtrumentum, quo obturamenta ampullarum extrahuntur, conf. **Kork**.

Korkning, m. 2. Obturamenti immiſſio, conf. **Kork**.

Korkſkruf, m. 2. *alias* **Korkdragare**. *Def.* **Korkſkrufwen**. *Plur.* **Korkſkrufwar**.

Korla, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. **Det korlar i halſen**, Reſpiratione impedita fauces ſtrepunt.

Korn, n. 4. Granum, ex. gr. **Korn i et ax**, Spicæ grana. **Strö ut korn för foglar**, Grana in eſcam avibus ſpargere. *Compoſ.* **Saltkorn**, Granum ſalis. **Sädskorn**, Granum frumenti. *Aliter.* **Kornet i örat**, Os orbiculare auris. *Aliter.* **Korn**, conf. **Skrot**. *Aliter.* **Korn**, conf. **Syftekorn**.

Item: **Korn**, Hordeum vulgare, ex. gr. **En tunna korn**, Hordei tonna. **Kornet står wackert på åkren**, In agro hordeum floret. **Gumrike korn**, Hordeum diſtichon. **Himmels korn**, Hordeum cœleſte. **Kägelkorn**, Hordeum hexaſtichon. *Compoſ.* **Kornbod**, *vel* **Kornhus**, Granarium. **Kornbröd**, Panis hordeaceus. **Kornbrådd**, Prima herba hordei. **Korngryn**, Grana hordei moliti. **Kornmjöl**, Farina hordeacea. **Kornwatten**, Ptiſana ex hordeo. **Kornwärt**, Seges hordei. **Kornåker**, Ager hordeo obſitus, conf. *ſimpl.*

Korngud, M. 2. Ita vocatur, qui in caritate annonæ, illius pretio auƈto lucratur.

Kornknarr, M. 2. Crex. (Ralbus,) *avis.*

Korp, M. 2. Corvus. *Compoſ.* **Korppenna**, Penna corvi. **Korpunge**, Pullus corvinus, conf. *ſimpl.*

Kors, N. 4. Crux, ex. gr. **Lägga i kors**, In formam crucis ponere. **Sitta med händerna i kors**, Manibus tranſverſim poſitis ſedere. *Proverbialiter.* Deſidioſum eſſe. **Stryka kors öfwer en ſkrift**, Scriptum decuſſatione delere. *Abſolutè.* **Korſet**, Os ſacrum, *anatom. Compoſ.* **Korsgata**, Platea tranſverſa. **Korskyrka**, Templum exſtructionis in longum & tranſverſum, conf. *ſimpl. Plura ſequuntur.*

Item: **Kors**, Malum ſeu afflictio, ex. gr. **Hwar och en har ſitt kors**, Suo quisque premitur malo. **Draga ſitt kors med tålamod**, Malum patienter ferre, conf. **Huskors.**

Korſa, V. A. 1. Notam crucis facere. Decuſſare. **Korſad**, P. P. ex. gr. **Korſa öfwer en ſkrift**, Scriptum decuſſatione delere. **Korſa ſig**, *Recipr.* Nota crucis ſe ſignare, *papicolarum eſt. Aliter.* **Korſa ſig**, Stuporem geſtibus oſtendere. *Aliter*, ex. gr. **Den ſom emottager penningar, kan korſa ſig ſielf**, Qui pecuniam recipit, debitum ſibi deducere poteſt.

Korsbenet, N. *Def.* Os ſacrum, *anatom.*

Korsfäſta, V. A. 3. Cruci affigere. **Korsfäſt**, P. P. Crucifixus. *Inde.* **Korsfäſta ſitt kött**, Cupiditates ſuas cohibere, *term. theol.*

Korsfäſtelſe, M. 3. Crucifixio, *v. ec.*

Koregewär, N. 4. Lancea cuſpide cruciformi.

Korsmeßa, F. Feſtum elevationis crucis, *papicol.*

Korsnäf, M. Loxia curviroſtra, *avis.*

Korsräf, M. 2. Vulpes cruciatus.

Korstecken, N. 4. Signum crucis. *Def.* **Korstecknet.**

Korswerk, N. Ædium ſtructura ex tignis lateribusque interpoſitis. *Inde.* **Korswerks byggnad**, Ædificatio dicto modo. **Korswerks hus**, Ædificium ejusmodi.

Korswis, ADV. In formam crucis. Decuſſatim.

Korswäg, M. 2. Compitum, conf. **Skiljewäg.**

Kort, *vide* **Kårt.**

Kort, N. 4. Chartula luſoria, *alias* **Kortblad**, ex. gr. **Spela kort**, Chartulis ludere. **Blanda korten**, Chartulas miſcere. **Gifwa kort**, Chartulas diſtribuere. *Proverbialiter.* **Lägga an ſina kort**; Aliquid machinari.. **Korten woro ſå blandade**, Conſiliis ita conſtitutum erat. **Titta en i korten**, Secreta alicujus inſpicere. *Aliter.* **Kort**, conf. **Sjökort.**

Kortlek, M. 2. Manipulus chartularum luſoriarum.

Kortſpel, N. 4. Chartularum ludus.

Kos, *Dr.* ex. gr. **Gå din kos**, Diſcedas. **Han är ſin kos**, Abiit. **Det ligger långt ſin kos här ifrån**, Longe abhinc jacet. **Flyga ſin kos**, Avolare.

Koſa, F. Itineris directio, ex. gr. **Ställa ſin koſa rätt fram**, Rectâ iter dirigere. **Skepparen förlorade rätta koſan**, Nauclerus rectam itineris viam amittebat. **Hwart ligger koſan?** Quonam curſus dirigendus?

Koſa, F. 1. Pocillum, conf. **Kappe.**

Koſt, M. Victus, ex. gr. **Hålla koſt åt någon för betalning**, Argento alicui victum præbere. **Fri koſt**, Victus gratuitus. **Gå til koſt**, Pretio victitare. *Proverbialiter.* **Gå til koſt**, Conſumi. Interire. *Compoſ.* **Koſtpenningar**, Pecunia alicui ſubminiſtrata ad victum, conf. *ſimpl. & quæ infra.*

Item:

Item: Koſt, Cibus, ex. gr. Det är en ſkön koſt, Cibus ille delicatus eſt. Det är en hård koſt at pågå, Cibus ad comedendum durus. *Idem proverbialiter.* Arduiſſimum id quidem eſt.

Koſta, v. n. 1. Valere. Conſtare, ex. gr. Huru mycket koſtade boken? Quanti conſtabat liber? Hwad har alnen koſtat af det tyget? Quanti ulna hujus texti conſtitit? Det koſtar mig ingen ſtyfwer, Ne nummulo quidem id mihi conſtat. Huru mycket koſtar gården? Quanti licet fundus?

Item: Koſta på, Impendere, ex. gr. Jag will koſta på honom ſå mycket jag kan, Facultatum quantum poſſim in illum impendam. Koſta på bröllopet, Nuptiarum ſtare impenſis. Koſta tid på något, Tempus in quid impendere. *Aliter.* Koſta på, Ægre ferre, ex. gr. Det koſtar på honom at arbeta, Laboris ægre fert moleſtiam. Han måſte ſkrifwa, ehuru det koſtar på, Quamvis ægre ferat, ei tamen ſcribendum eſt. Föracht koſtar på at tåla, Contemtum vix tolerare quis poteſt. Koſta ut, ex. gr. Han har koſtat ut all ſin egendom, til at winna den ſaken, Illam in cauſſam vindicandam bona conſumſit omnia.

Koſtbar, adj. Pretioſus, conf. Koſtſam, *Adverbialiter.* Koſtbart, Pretioſè.

Koſtbarhet, f. 3. Qualitas ex pretioſo.

Koſtföracktare, m. 2. Qui cibum aliquem reſpuit.

Koſtfri, adj. Hoſpitalis, conf. Frikoſtig.

Koſtfrihet, f. 3. Hoſpitalitas, conf. Frikoſtighet.

Koſtgångare, m. 2. Cui pro ære alicubi victus.

Koſthåll, n. 4. Hoſpitium, quo aliis victus præbetur.

Koſtlig, adj. Lautus. Opiparus, conf. Koſtbar, ex. gr. Det war en koſtlig ſpis, Opiparus erat cibus. En koſtlig ſak, Lauta res. *Adverbialiter.* Koſtligt, Lautè. Opiparè.

Koſtnad, f. 3. Impenſa, ex. gr. Anwända koſtnad på något, Impenſam in quid facere. Göra ſig ſtor koſtnad, Multum de ſuo impendere. Spara koſtnad, Impenſæ parcere. *Compoſ.* Bekoſtnad. Omkoſtnad, *quæ confer.*

Koſtſam, adj. Sumtuoſus. *Adverbialiter.* Koſtſamt, Sumtuoſè, conf. Koſtbar. Koſtlig.

Kota, *vide* Knota, Nodus oſſis.

Kotte, m. 2. Strobilus. Fructus abietis & pini. *Compoſ.* Grankotte. Tallkotte, *quæ vide.*

Kowipa, conf. Wipa.

Koxa, v. a. 1. Viſum quò ad proſpiciendum dirigere, conf. Kika. Titta. Koxa ſig omkring, Circum proſpicere. Koxa up, Cervicem ad proſpiciendum erigere. Koxa ned, Caput ad ſpectandum demittere.

Krabb, m. 2. Inſtrumentum, quo quævis ex fundo aquarum eruuntur.

Krabba, f. 1. Cancer, conf. Kräfta.

Krafd, p. p. Krafde. *Ipſ. verb.* Kräfwa.

Krafla, v. n. 1. Ægrè & quaſi titubando incedere. *Inde Dr.* Krafla ſig fram, Neceſſariis ſibi ſatisfacere.

Krafo, *Pluraliter.* Res minoris pretii undique collectæ.

Kraffa, v. a. 1. Motitando ſparſim conjicere. Kraffad, p. p. ex. gr. Hönan kraffar i mullen, Gallina humum unguibus ſparſim conjicit. Kraffa i jorden, Terræ pulverem motitando conjicere. *Inde Dr.* Kraffa ihop penningar, Æruſcare. Kraffa åt ſig, Sibi arripere.

Kraft, m. 3. Vigor. Vis. Vires, conf. Styrka, ex. gr. Förbundet har miſtat ſin kraft, Non ſervatur amplius pactum. Winet har miſtat ſin kraft, Evanidum eſt vinum. Med alla krafter, Totis viribus. Med kraft, Cum robore. Validè. En dom ſom wunnit laga kraft, Sententia, quæ rei-judicatæ vires accepit, vel, quæ in rem judicatam tranſiit. I kraft af detta förbundet, Vi hujus pacti. *Aliter.* Kraft. *Pf. verb.* Kräfwa.

Kraftig, adj. Efficax. *Adverbialiter.* Kraftigt, Efficaciter.

Kraftlös, adj. Inefficax. Vigore deſtitutus, conf. Magtlös.

Kraftlöshet, f. 3. Virium defectus, conf. Magtlöshet.

Kraftsoppa, f. 1. Jusculum succulentum.

Krage, m. 2. Collare. *Absolutè* Krage, *alias* Präſtkrage, Collare linteum, ſacerdotibus proprium. Krage på handſkar, ſtöflor, ꝛc. Aſſutum in ſuperiori parte chirotecarum, ocrearum, &c.

Kram, adj. *Dr.* Kram ſnö, Nix mollior, *aëre non indurata, ut comprimi poſſit.*

Kram, n. 4. Merces, *quæ minutatim venduntur, præter illas ad victum. Proverbialiter*, ex. gr. Det tjenar i hans kram, Apprimè hæc illi inſerviunt.

Krama, v. a. 1. Manibus comprimere. Kramad, p. p. conf. Klämma. Krama ihop, Comprimendo quid jungere. Krama ut, Exprimere.

Krambod, f. 2. Taberna, in qua merces venales habentur, conf. Kram.

Kramhandel, m. Mercatura minutaria, conf. Kram. *Inde* Kramhandlare, *alias* Krämare.

Kramla, v. a. 1. Quaſi comprimendo attrectare. Kramlad, p. p.

Kramp, m. Spasmus, *alias* Krampdrag, n. *vel* Sendrag.

Krampfrö, n. Raphaniſtrum.

Kramsfogel, m. 2. Turdus pilaris. *Def.* Kramsfoglen. *Plur.* Kramsfoglar.

Kramwaror, *Plur.* Merces, quæ minutatim venduntur, conf. Kram.

Kran, m. 2. Grus architectonica. Machina, qua pondera in altum evehuntur.

Krank, adj. Æger, *v. ec.* conf. Sjuk. *Prove bialiter*, ex. gr. Där är krankt, Malus ibi regnat genius.

Krankhet, f. 3. Ægrotatio, *v. ec.* conf. Sjukdom.

Krans, m. 2. Sertum. Corolla. *Aliter*, ex. gr. Kranſen omkring en pelare, Fimbriatum opus, caput columnæ circumdans.

Krapp, m. Rubia tinctorum, *plant.*

Kraſ, *Dr.* ex. gr. Slå i kraſ, In minutas partes percutiendo frangere vel rumpere. Gå ſönder i kraſ, In fruſtula disrumpi.

Kraſa ſig, v. n. 1. *Recipr.* Deliciis inſiare.

Kraſla, v. n. 1. Infirmitatibus laborare. In debili eſſe ſtatu, ex. gr. Han går och kraſlar, Vacillante gradu incedit. *Inde Dr.* Kraſla ſig fram, In rerum anguſtia vitam agere.

Kraſlare, m. 2. Debilis ſeu valetudinarius.

Kraſlig, adj. Structura vel multo uſu debilis. *Item*: Valetudine infirmus.

Kraſlighet, f. 3. Debilitas ex conſtructione vel multo uſu. *Item*: Infirma valetudo.

Kraſpa, *vide* Kratſa.

Kraße, m. Naſturtium. Lepidium ſativum, *plant.* Indianiſk kraße, Naſturtium Indicum. Tropæolum majus.

Krate, m. 2. Inſtrumentum cochleatum, quo bombardæ immiſſum extrahitur onus.

Krate, n. 4. Recrementa æris caldarii cupreo-ſcoreacea.

Kratſa, v. a. 1. Unguibus quaſi radendo contrectare, ex. gr. Kratſa på dören, In januam unguibus radere. Katten kratſade honom på handen, Felis ei manum unguibus leniter raſit. Kratſad, p. p.

Kratta, *vide* Harka. *Subſt. Hinc*: Kratta, *verbum*, *vide* Harka, *verb.*

Kreatur, n. 4. Creatura. *Abſolutè. Plur.* Kreaturen, Animantia, *v. per.*

Kredens, n. 4. Crater. Scyphus vitreus major, *v. per.*

Krejare, m. 2. Navigiorum genus.

Krepſk, adj. Moroſus.

Krepſkhet, f. 3. Moroſitas.

Kreſk, *vide* Kriſk.

Krets, m. 2. Orbis, conf. Ring. Rundel, ex. gr. Stå i en krets, Orbiculatim ſtare. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är utom min krets, Hæc ad me non ſpectant. Meum id non eſt. Romerſka Rikets kretſar, *Circuli* Imperii Rom. Germ.

Krig, n. 4. Bellum, ex. gr. Föra krig, Bellum ducere. Gå i krig, Militatum ire.

Kriga, v. n. 1. Belligerare. De krigande magter, Poteſtates belligerantes.

Krigiſk, adj. Bellicoſus.

Krigsartiklar, *Plur.* Articuli legis militaris.

Krigs

Krigs Collegium, N. Collegium militare Regni.
Krigsfånge, M. 2. Captivus belli.
Krigsfolk, N. 4. Copiæ.
Krigshär, M. 2. Exercitus. *Dr. de exercitu in aciem compoſito vel in bello conſtituto*, conf. **Krigsmagt**.
Krigskneckt, M. 2. Miles, *v. bibl.* conf. **Kneckt**.
Krigsmagt, M. 3. Exercitus. Militares copiæ univerſim. **Krigsmagten til lands och watten**, Exercitus terreſtris & navalis, conf. **Krigshär**.
Krigsman, M. 3. Vir militaris. Miles. *Plur.* **Krigsmän**.
Krigspuß, N. 4. Stratagema.
Krigsruſtning, M. 2. Apparatus belli.
KrigsRåd, N. 4. Conſilium ſeu conſultatio militaris. *Item*: **KrigsRåd**, Regii Collegii militaris Conſiliarius.
KrigsRått, M. 3. Judicium ſeu forum militare.
Krigsſkepp, N. 4. Navis bellica.
Krigstjenſt, M. 3. Servitium militare.
Krigståg, N. 4. Expeditio militaris.
Krigswåſende, N. 4. Res militaris. Militia.
Krikon, N. 4. Prunorum genus.
Kring, PRÆP. Circum, conf. **Omkring**. *Obſ. Prior verbis & Participiis præponitur*, ex. gr. **Kringburen**. **Kringbygd**. **Kringſluten**, ꝛc. conf. *ſimplicia, illisque adde particulæ ſignificationem. Verborum exempla ſubſtituuntur.*
Kringſluten, p. p. Circumfluus. *Def. & Plur.* **Kringflutne**.
Kringhwärfwa, V. A. 2. Circumcingere. **Kringhwärfd**, p. p.
Kringla, F. 1. Spira. *Item*: **Kringla**, Panis genus.
Kringliggande, PART. Circumjacens.
Kringlug, ADJ. Spiralis, conf. **Rund**.
Kringgränna, V. A. 2. Obſidione cingere. **Kringgrånd**, p. p.
Kringſkanſa, V. A. 1. Circummunire. **Kringſkanſad**, p. p.
Kringſkodd, PART. Circumdatus. Circummunitus.
Kringſkåra, V. A. 4. Circumcidere, *alias* **Skåra omkring**. **Kringſkuren**. *Def. & Plur.* **Kringſkurne**, p. p.
Kringſkårning, M. 2. Circumſectio.
Kringſprida, V. A. 2. Diſpergere, *alias* **Sprida omkring**. **Kringſpridd**, p. p.
Kringſpridning, M. 2. Diſperſio.
Kringſtrödd, p. p. Circumſperſus, *verb.* **Strö omkring**.
Kringſtängd, p. p. Circumſeptus, *verb.* **Stänga omkring**.
Kriſk, ADJ. Subacidus, *de pomis & pyris.*
Kriſtall, M. Cryſtallus. **Kriſtall-glas**, Vitrum purum. **Kriſtallsglas**, Scyphus cryſtallinus. **Bergkriſtall**, Cryſtallus montana. **Kriſtall-wätſkan i ögat**, Humor cryſtallinus oculi.
Kriſtallering, M. 2. Cryſtalliſatio.
Krita, F. 1. Creta. **Af krita**, Ex creta. Cretaceus, conf. **Rödkrita**.
Kritacktig, ADJ. Cretæ materiâ ſimilis.
Krithwit, ADJ. Albus ut creta.
Krittel, M. 2. Struma. Glandula infarcta. *Def.* **Krittlen**. *Plur.* **Krittlar**.
Krog, M. 2. Caupona, ex. gr. **Hålla krog**, Cauponari. **Gå på kroga**, In cauponam abire, *vel* In caupona verſari.
Krogſkyllt, M. 2. Cauponæ ſignum.
Krok, M. 2. Hamus, ex. gr. **Hånga på en krok**, In hamum ſuſpendere. *Aliter.* **Hånga på en krok**, In hamo pendere. **Draga til ſig med en krok**, Hamo ad ſe trahere, conf. **Metkrok**.
Item: **Krok**, Curvatura, ex. gr. **Där är en krok på ſtåltråden**, In filo chalybeo curvatura eſt. **Ligga i krok**, In curvum flecti. *Aliter.* **Gå i krok**, Per ambages ire.
Krokbent, ADJ. Varus, conf. **Hjulbent**.
Krokliniе, F. 3. Linea curva. *Plur.* **Krokliniер**. *Inde Adj.* **Krokliniſk**, Curvilineus.
Krokna, V. N. 1. Curveſcere. **Krokad**, p. p.
Kroknåſa, F. 1. Naſus aquilinus.
Kroknåſig, ADJ. Cui naſus aquilinus.
Krokryggig, ADJ. Dorſi inflexi, conf. **Kutryggig**.
Krokſabel, M. 2. conf. **Sabel**.

Krokug, ADJ. Curvus, ex. gr. Käppen är krokug, Baculus curvus eſt. Et krokugt trä, Lignum curvum. Han går krokug, Inclinatus incedit. En krokug wäg, Via per ambages. *Adverbialiter.* Krokugt, Curvè. In curvaturam. *Item*: Per ambages.

Krokughet, F. 3. Qualitas ex inflexo. Curvatura.

Krokwäg, M. 2. Via flexuoſa vel per ambages.

Krollhöna, F. 1. Gallina criſpa, vel Friſlandica.

Kroma ſig, V. N. 1. *Recipr.* Inflexo ſuperbire collo.

Krona, F. 1. Corona, ex. gr. Tre kronor Sweriges wapen, Tres coronæ, Sveciæ arma. Brudkrona, Corona ſponſalis. *Item*: Krona, conf. Ljuskrona. *Item*: Krona, Monetæ genus.

Item: Krona, Corona, *ſeu* Regnum vel ſtatus, ex. gr. Konglig Majeſtät och Kronan, Rex & regnum. Kronans inkomſter, cafſa, ꝛc. Reditus, fiſcus, &c. regni. *Compoſ.* Kronofogde, Prætor territorialis, *alias* Häradsfogde. Kronogods, Prædium regium. Kronohemman, Prædiolum regale. Krono utſkylder, Tributa ſubditorum, conf. *ſimpl. & quæ infra.*

Kronbetjent, M. 3. Miniſter ab executione in provinciis.

Kronblad, N. 4. Petalum, *botan.*

Kronguld, N. 4. Aurum coronarium. Aurum caraticum octo & denarium, conf. Karat.

Kronhjort, M. 2. Cervus Elaphus.

Kronmärke, N. 4. Signum coronæ, publico nomine impoſitum.

Kronowärdi, N. Pretium mercium, æſtimatione publica impoſitum.

Kronprins, M. 2. Princeps regni hæreditarius.

Kronärtſkockor, *Plur.* Cynara. Scolymus, *plant.*

Kropp, M. 2. Corpus, ex. gr. Faſta kroppar, Corpora ſolida. Kropps plickt, Pœna corpori infligenda. Plickta med kroppen, Pœna corporis delictum luere. Han har intet kläderna på kroppen, Veſtimentis caret.

Kroppduſwa, F. 1. Columba gutturoſa.

Kropplig, ADJ. Corporeus.

Kroppås, M. 2. Culmen. Ædificii ſupremus tecti tignus.

Kroßa, V. A. 1. Elidere. Suffringere. Contuſione ſeu illiſione frangere vel conterere, ſed non penitus. Kroßad, p. p. ex. gr. Han kroßade ſtalet, Putamen ſuffregit, *ſcil. prædicto modo.* Han har kroßat benſipan, Tibiam eliſit. Kroßa ſädskornen, Grana frumenti conterere. Kroßa ſönder, Penitus vel in minutias contundere.

Kroßning, M. 2. Suffrictio. Contritio vel Contuſio, conf. *verbum* Kroßa.

Krubba, F. 1. Præſepe.

Krubbitare, M. 2. Eqvus, qui præſepe mordere conſuevit.

Kruka, F. 1. Fidelia. Urna. *Compoſ.* Blomkruka. Stenkruka, *ſuis locis.*

Krukmakare, M. 2. Figulus.

Krumholts, N. Ligna curva, *conſtruendis navibus, v. Germ.*

Krumpen, PART. Arctior factus vel minor. *Def. & Plur.* Krumpne. *Inde* Ihopkrumpen, Idem, conf. Krympt. *Aliter.* Krumpen, Artubus contractus.

Krumſprång, N. 4. Saltus per circulos vel ambages.

Krupen, p. p. *Def. & Plur.* Krupne, *verb.* Krypa. *Pf.* Krupit.

Krus, N. 4. Ornamentorum genus quodcunque. *Inde* Krus, Verba vel geſtus urbanitatis cauſſa. *Gall.* Complimens, ex. gr. Utan krus, Sine blanditiis, vel ſine ambagibus frivolis. Han brukar ſå mycket krus, Adeo blanditiis utitur. *Item*: Krus, Corona, *botan.*

Item: Krus, Urceus. Vas figulinum vel vitreum.

Kruſa, V. A. 1. Criſpare. Kruſad, p. p. conf. Knorla, ex. gr. Kruſa hår, Criſpare crines. Kruſa ett ſtycke, Capitium linteum criſpare. *Inde* Kruſa, Verbis officioſis & blanditiis uti. *Gall.* Complimenter.

Krusbär, N. 4. Fructus ribis groſſulariæ. Krusbärs buſke, Ribes groſſularia. *Ura* criſpa, *alias* Stickelbär.

Kru-

Krusering, M. 2. Crispatum vel concinnatum quid, conf. **Krusning**.

Krushufwud, N. 4. Difficilioris aditus quis.

Krusig, ADJ. Crispus in sinus vel orbiculos, conf. **Knorlig**. *Aliter*, ex. gr. **Han är krusiig, til at hasida at göra med**, Difficilior est, cum quo quis agat.

Krusjärn, N. 4. Instrumentum ferreum, quo quid crispatur.

Kruskål, M. Brassica laciniata, *plant.*

Kruslaktuk, M. Lactuca crispa, *plant.*

Krusmynta, F. Mentha crispa, *plant.*

Krusning, M. 2. Crispatio, conf. **Krusering**.

Krussam, ADJ. In sermone & gestibus semper officiosus & blandus.

Krut, N. 4. Pulvis pyrius. *Compos.* **Krutbruk**, Officina pulveris pyrii. **Kruthorn**, Pulveris pyrii theca. **Kruthus**, Pulveris pyrii conditorium. **Krutkammare**, Loculus tormenti vel bombardæ, pulverem pyrium continens, conf. *simpl.*

Kry, ADJ. Vividus, *dicitur de senio confectis.*

Krycka, F. 1. Fulcrum. *Fustis vel baculus, in summitate furcula instructus, cui innititur debilis quis vel claudus.*

Krydda, F. 1. Condimentum. *Gall.* Epice. *Plur.* **Krydder**, *vel* **Krydder**, Condimenta. Aromata, *alias* Speceri, ex. gr. **Canel, Muskot**, &c. **är en skön krydda**, Cinnamomum, Nux moscha, &c. optimum est condimentum. **Lägga krydder på maten**, Aromatibus cibum condire. *Compos.* **Kryddbod**, &c. conf. *infra.*

Item: **Krydda**, Herba, ex. gr. **Persilja, Malört**, &c. **är en nyttig krydda**, Petroselinum, Absinthium, &c. utilis est herba. **Lägga krydder i korfwen**, Herbas dissectas farcimini immittere. *Compos.* **Kryddpåse**, Sacculus cui herbæ ingeruntur, *medic.* **Krydd-Thé**, Infusum, *pharmac.* **Kryddwin**, Vinum succo herbarum immistum, conf. *simpl.*

Krydda, V. A. 1. Condire. **Kryddad**, P. P.

Kryddbod, F. 2. Taberna, ubi condimenta & aromata venum exponuntur.

Kryddgård, M. 2. Hortus herbarius.

Kryddkrämare, M. 2. Aromatum & condimentorum venditor.

Kryddlåda, F. 1. Aromatum theca.

Kryddpeppar, M. Fructus Pimentæ.

Kryddqwast, M. 2. Herbarum florumque fasciculus.

Kryddsaker, *Plur.* Aromata. Condimenta.

Kryddsång, F. 2. Herbarum areola, *in hortis.*

Kryhet, F. 3. Vigor senum.

Krympa, V. N. 3. Arctior fieri. Contrahere se. **Krympt**, P. P. ex. gr. **Kläder krymper i warmt watten**, Pannus in aqua calida se contrahit. **Krympa ihop**, Idem significat. *Activè*, ex. gr. **Krympa kläde**, Pannum madefacere, quo se contrahat.

Krympling, M. 2. Artubus contractus quis.

Krympning, M. 2. Contractio, conf. **Krympa**.

Krypa, V. N. 4. Serpere. Repere. *Pr.* **Kryper**. *Ipf.* **Kröp**. *Pf.* **Krupit**. **Krupen**, P. P. *Def. & Plur.* **Krupne**, conf. **Kräla**, ex. gr. **Barnen krypa, innan de lära gå**, Infantes repunt antequam ambulare discunt. **Jag kände det kröp något på mig**, Mihi irrepens quid animadvertebam. **Ormen kryper ur skinnet**, Serpens cutem relinquendo novam induit. *Proverbialiter*, ex. gr. **Han kryper ur skinnet**, Dissolutè & immoderatè se gerit. **Krypande tal, ord**, Sermo, verba, repentia.

Krypare, M. 2. Repens quis.

Krypbona, F. 1. *Plur.* **Krypbönor**, Phaseolus nanus.

Krype, N. 4. Tuguriolum seu habitaculum humile.

Kryphål, N. 4. Elabendi foramen vel apertura.

Krypkung, M. 2. Cancer Bernhardus.

Krypskytt, M. 2. Venator, qui repens animalibus insidiatur.

Krypwide, F. Salix repens.

Krypärter, conf. **Ärt**.

Kryss, *Dr.* **Hoppa til kryss**, *Ludus quo alter alterum supersilit.*

Krysta, V. N. 1. Navigando excurrere, *vel ad observandum hostes, vel ad intercipiendum naves mercibus prohibitis onustas, vel exercitationis gratia.*

Krysare, M. 2. Navis excursoria, conf. **Krysa**.

Krysning, M. 2. Excursio navalis, conf. **Krysa**.

Kryſta, v. a. 1. Exprimere. **Kryſtad**, p. p. ex. gr. **Kryſta ſaften ur äpplen**, Pomis ſuccum exprimere. **Kryſta waßlan ur oſt**, Caſei ſerum exprimere. **Kryſta ſig**, *Recipr.* Niſu ad exonerandum ferri.

Kryſtning, m. 2. Exprimendi actus, conf. **Kryſta**.

Kråka, f. 1. Cornix. (Corvus.) **Spanſk kråka**, Coracias Garrula. *Proverbialiter.* **Skrifwa kråkfötter**, Literas pingere deformes.

Kråkris, n. Empetrum nigrum, *plant.*

Kråſ, n. 4. Complicitorum congeries. *Compoſ.* **Gåskråſ. Kalfkråſ**, ꝛc. *ſuis locis. Item*: **Kråſ**, Fimbria criſpa in induſiis.

Kråßa, *vide* **Kroßa**.

Kräckel, n. 4. Cenſura intempeſtiva & moroſa. *Def.* **Kräcklet.**

Kräckla, f. 1. Rudicula. Inſtrumentum ligneum dentatum, quo quid inter coquendum circumagitur.

Item: **Kräckla**, Cenſor difficilis & moroſus.

Kräckla, v. n. 1. Cenſuram agere intempeſtivam & moroſam.

Kräcklig, adj. Cui cenſuram intempeſtivam & moroſam agere, mos eſt.

Kräckta, v. n. 1. *Dr.* **Kräckta åt ſig**, Quovis modo ſibi acquirere. **Kräckta in**, *vide* **Inkräckta.**

Kråſja, *vide* **Kråſwa**, *verb.*

Kråſning, m. 2. Exactio. Poſtulatio debiti.

Kråſta, f. 1. Cancer Aſtacus, conf. **Krabba.** *Abſolutè* **Kråſtan**, Cancer. *Conſtellatio. Compoſ.* **Kråſtklo.** *Plur.* **Kråſtklor**, Chelæ cancri. **Kråſtſkal**, Teſta cancri. **Kråſtſten.** *Plur.* **Kråſtſtenar**, Lapides cancrorum. Oculi cancrorum, conf. *ſimpl.*

Item: **Kråſta**, Carcinoma, ex. gr. **Hon har kråſtan i bröſtet**, Mamma ei carcinomate infecta eſt.

Kråſtacktig, adj. *vel* **Kråſtartad**, Indole carcinomati ſimilis.

Kråſtgången, *Dr.* ex. gr. **Hans ſaker gå kråſtgången**, Res illius retrò eunt, *id eſt*, non feliciter ſuccedunt.

Kråſwa, f. 1. Excipula cibi. Ingluvies avium. *Proverbialiter*, ex. gr. **Han har nu kråſwan full**, Jam benè ſatur eſt.

Kråſwa, v. a. 2. Exigere. Expoſcere. *Pr.* **Kråſwer.** *Ipf.* **Kraſde.** *Pf.* **Kraft. Kraſd**, p. p. ex. gr. **Ha. har kraft mig för gåld**, Debiti ſolvendi me admonuit. **Min ſkyldighet kraſde**, at göra det, Illud facere mihi injunctum erat. **Hwad hans ämbete kråſwer**, Quod illius exigit munus. **Kråſwa in penningar**, Pecuniam exigendo colligere. **Kråſwa ut hwad någon är ſkyldig**, Debitum ſibi reddendum expoſcere.

Kråſweſtind, adj. Elato pectore quaſi inflatus ſuperbiens, *v. pleb.*

Kråk, n. 4. Reptile.

Kråka, v. n. 3. Repere, conf. **Kråla. Krypa**, ex. gr. **Han kråker på buken ſom en maſk**, Ventre inſtar vermis repit. **Ormen kråkte fram ur buſken**, Serpens de frutice prorepſit. **Kråkande djur**, Animalia repentia. Reptilia.

Kråkas, v. d. 3. Conatus vomendi inanes pati, conf. **Wämjas. Kaſta up. Kråkas åt något**, Ob aliquam rem niſu in vomitum ferri.

Kråkemedel, n. 4. Vomitorium. Emeticum. *Def.* **Kråkemedlet.**

Kråkning, m. 2. Conatus vomendi, conf. **Upkaſtning. Wämjelſe.**

Kråla, v. n. 2. Repere, conf. **Krypa. Kråka**, ex. gr. **Barnen krålde omkring henne**, Infantes circum illam repebant. **Den ſjuke har krålt ur ſängen**, Ægrotus e lecto repſit.

Kråmare, m. 2. Mercator minutarius, *exceptis mercibus in victum. Oppon.* **Groſshandlare.** *Compoſ.* **Järnkråmare. Krydokråmare**, ꝛc. *ſuis locis.*

Kråmeri, n. 4. Mercatura minutaria, *excipe res ad victum.*

Krämpa, f. 1. Morbus levis.

Krämpig, adj. Morbidus, conf. **Sjuklig.**

Krämpighet, f. 3. Valetudo infirmior, conf. **Sjuklighet.**

Kränga, v. a. 2. *Dr.* ex. gr. **Kränga et ſkepp**, Navem inclinare. **Fartyget kränger**, Navis inclinat.

Krängning, m. 2. Navis inclinatio.

Kränka, v. a. 3. Violare. **Kränkt**, p. p. ex. gr. **Kränka lagar**, privilegier, &c. Leges, privilegia, &c. violare. *Aliter*, ex. gr. **Kränka en jungfru**, Virginem vitiare.

Kränkning, m. 2. Violatio. *Aliter*. **Kränkning**, Stupratio, *alias* **Mökränkning**.

Kräslig, adj. Delicatus. Lautus, conf. **Läcker**. *Adverbialiter*. **Kräsligt**, Delicatè. **Kräsligen**. *Adv.* Idem.

Kräslighet, f. 3. Ciborum delicatior & lautior usus. *Plur.* **Kräsligheter**, Deliciæ, conf. **Läckerhet**.

Kräsmagad, adj. Cui nausea facilè movetur.

Kräsmage, m. 2. Victu delicatulus quis.

Krögare, m. 2. Caupo.

Krögeri, n. 4. Res cauponaria.

Krögerska, f. 1. Venditrix cauponaria.

Kröka, v. a. 3. Curvare. **Krökt**, p. p. conf. **Böja**, ex. gr. **Kröka en ståltråd**, Filum chalybeum curvare. *Proverbium.* **En god krok krökes i tid**, Bona indoles maturè sese exserit. **Kröka sig**. *Recipr.* Curvescere, conf. **Krokna**. *Aliter*, ex. gr. **Han kröker sig ödmjukligen**, Humiliter se inclinat. **Kröka af wägen**, De via flectere.

Krökning, m. 2. Incurvatio. *Aliter*, ex. gr. **Krökningar på wägar**, Viarum anfractus. **Floderns krökning**, Fluminis flexus.

Krona, v. a. 1. Coronare. **Krönt**, p. p. ex. gr. **Krona en Konung**, Regem coronare. **De krönte honom til Konung**, In regem illum coronabant. *Aliter*, ex. gr. **Krona fartyg**, Navem peculiarem in usum, publico notare signo. **Krona mått, mål och wigt**, Mensuræ instrumenta, modios & pondera, postquam probata, signo munire publico.

Kröning, m. 2. Coronatio. *Item*: Signi publici impositio, conf. **Krona**.

Kröp, *Ipf. verb.* **Krypa**.

Kröse, n. 4. *Def.* **Krösel**, Pancreas. **Krösesaften**, *vel* **Krösewattnet**, Succus pancreaticus.

Kröte, conf. **Frosk**.

Kubb, m. 2. Truncus brevior, *cujus in ligna concidenda tignariis usus*, conf. **Klubb**. **Kubbhwete**, conf. **Hwete**.

Kuckla, v. n. 1. Consiliis jungi, ex. gr. **Man wet icke hwad de kuckla ihop**, Consiliis invicem quid moliantur ignoramus.

Kudde, m. 2. Pulvinar, conf. **Hyende. Örngott**.

Kuff, **Kuffa**, *vide* **Skuff**, &c.

Kufwa, v. a. 1. Cohibere. Deprimere. Subigere. **Kufwad**, p. p. ex. gr. **Kufwa sina begärelser**, Cupiditates cohibere. **Kufwa ens stolta mod**, Arrogantem alicujus animum deprimere.

Kugge, m. 2. Dens rotæ, in mola, horologio, &c. *Compos.* **Kugghjul**, Rota dentata, conf. *simpl.*

Kul, m. 2. Flatus venti lenior & subitaneus, *term. naut.*

Kula, f. 1. Globulus. Glans, ex. gr. **Glaskula**, Globulus vitreus. **Kulor til stycken, bössor**, Tormentorum, bombardarum, glandes.

Item: **Kula**, Antrum. Latibulum, ex. gr. **De som bo i kulor**, Qui in antris habitant. **Räfkula**, Latibulum vulpis.

Item: **Kula**, Tuberculum sub cute, ex. gr. **Af stöten fick han en kula i pannan**, Ex contusione tuberculum ei in fronte excrevit.

Kulen, adj. Frigescens. Subfrigidus. *Def. & Plur.* **Kulne**, ex. gr. **Wara kulen i kroppen**, Corpore frigescere. **Den kulna hösten nalkas**, Autumnus cum algore appropinquat. **Kulen wäderlek**, Tempestas cœli subfrigida.

Kull, m. 2. Pullorum quot una vice aves excludunt. *Inde Dr.* ex. gr. **Barn af första kullen**, Liberi ex primo conjugio. **Tre kullar barn**, Ex tribus matrimoniis liberi.

Item: **Kull**, Summitas, ex. gr. **På kullen af hufwudet**, In vertice capitis. **Kullen af en hatt**, *alias* **Hattkull**.

Kull, adv. Subversim, *alias* **Omkull**. *Obs. Prior particula Verbis & Participiis semper præfigitur. Hæc post verba ponitur, prout ab exemplis passim allatis intelligitur. Prioris exempla*: **Kullfallen. Kullslagen**, & *sic in aliis*, conf. *simpl.*

Kulla, f. 1. Mulier rustica. *Compos.* **Dalkulla. Wallkulla**. *Quære suis locis.*

Kulla, v. a. 1. Transversim & æqualiter forfice præcidere, *de capillis*. **Kullad**, p. p.

Kullbytta, *Dr.* Stupa **kullbytta**, In caput prolabi, subversisque pedibus circumvolvi.

Kulle, m. 2. Vertex. Clivus in colle, vel in monte jugum.

Kuller, m. 2. Formæ sphæricæ convolutum quid, ex. gr. ex papyro, lana, argilla, &c. conf. **Kulle**.

Kullerstol, m. 2. Sedecula formæ rotundæ.

Kullig, adj. Cornibus carens.

Kullkasta, v. a. 1. Subvertere, *alias* **Kasta omkull**. *Horum Part. P.* **Kullkastad**.

Kullra, v. a. 1. Circumvolvere. **Kullrad**, p. p. **Kullra ihop**, Volvendo sphæricum facere, conf. **Kulla**. **Tillra**. *Aliter*, ex. gr. **Kullra hit klotet**, Globum huc agita. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. **Klotet nyslanet kullrar**, Globus, glomus, circumvolvitur.

Kullrig, adj. Convexus. *Oppos.* **Skållig**, conf. **Rund**.

Kullrighet, f. 3. Convexitas. *Oppos.* **Skålighet**, conf. **Rundhet**.

Kullslå, v. a. anom. Evertere. Subvertere, *alias* **Slå omkull**. *Horum Part. P.* **Kullslagen**. *Def. & Plur.* **Kullslagne**.

Kulorm, m. Scirrhus, *morb. equin.*

Kult, m. 2. Ætate juvenis, sed corpore robustior quis.

Kulting, m. 2. Idem, *de animalibus*.

Kumin, m. Carus. Carvus, *plant.* *Item*: Ejusdem plantæ semina.

Kummel, n. 4. Strues lignea seu lapides, *ad indicandum scopulos & fyrtes*. *Def.* **Kumlet**.

Kunbar, adj. Notus. Pervulgatus, conf. **Kunnig**.

Kunbarhet, f. 3. Qualitas ex noto.

Kund, m. 3. A quo solitè opera seu venditione quis lucrifacit, ex. gr. **Det är en god kund**, Est à quo multum lucri habeadum. **Han går til sina kunder**, Illos adit, a quibus lucraci consuevit.

Kunde, *Ipf. verb.* **Kunna**.

Kung, m. 2. *Contracte à* **Konung**, Rex, ex. gr. **Gå til Kungs**, Ad regem referre. *Compos.* **Kungsgård**, &c. conf. *infra*.

Kungjord, part. Notus factus. Publicatus, *verb.* **Kungöra**.

Kunglig, *vide* **Konglig**.

Kungöra, v. a. 2. Notum facere. Publicare. *Cf.* **Göra**. *Part. P.* **Kungjord**.

Kungörelse, m. 3. Notificatio. Publicatio.

Kungsfogel, m. 2. Regulus. (Motacilla,) *avis*. *Def.* **Kungsfogeln**.

Kungsgård, m. 2. Prædium regale.

Kungslus, n. Thapsus. (Verbascum,) *plant.*

Kungsspira, f. Sceptrum carolinum. (Pediculasis,) *plant.*

Kungsådra, f. Vena regia. Alveus per medium flumen, quem ullo modo obstruere vetitum.

Kunna, v. n. anom. Posse. *Pr.* **Kan**. *Ipf.* **Kunde**. *Pf.* **Kunnat**, ex. gr. **Nu kan jag**, Nunc possum, scil. facere, legere, &c. **Det kan så vara**, Ita quidem esse potest. **Om han kunde**, Si posset. *Aliter*, ex. gr. **Kunna sin lexa**, Lectionem recitare posse. **Han kan konsten**, Artem probe callet.

Kunnig, adj. Notus. Indicatus, ex. gr. **Den saken blir wäl kunnig**, Nota quidem res erit. **Han gjorde sig kunnig**, at han war den samme, Eundem ipsum se esse indicabat, conf. **Bekant**. **Kunbar**.

Item: **Kunnig**, Gnarus. Instructus, ex. gr. **Han är kunnig i allehanda saker**, Variarum rerum gnarus est. **Göra sig kunnig om en sak**, Aliqua de re instructum se reddere.

Kunskap, m. 3. Notitia, ex. gr. **Han har fådt kunskap därom**, Id ei innotuit. **Inhämta kunskap om fiendens rörelser**, De hostium motibus notitiam sibi acquirere.

Item: **Kunskap**, Cognitio. Peritia, ex. gr. **Han har besynnerlig kunskap i de saker na**, Istarum peritia rerum ei peculiaris. **Inhämta hwarjehanda kunskaper**, Variarum sibi rerum cognitionem parare.

Kunskapare, m. 2. Explorator. Speculator, *alias* **Spion**.

Kupa, f. 1. Convexum quid, ex. gr. Colliculus terræ, circum radices brassicæ, lupuli, & ejusmodi, congestus, conf. **Bikupa**.

Item: **Kupa**, Pyxis sigilli, diplomati cuidam subnexi, conf. **Puta**.

Kupa, v. a. 1. Colliculum circum radices braſſicæ, lupuli, & ejusmodi, congerere. **Kupad**, p. p.

Kupp, *vide* **Kopp**.

Kur, m. 2. Tabulatum inſtar tecti, quo quid contra injurias aëris cuſtoditur. *Hinc*: **Kurſlåde**, Traha ejusmodi tegmine inſtructa, conf. **Wakt-kur**.

Kura, v. n. 1. Abſcondere ſe, ex. gr. **Han ſitter hemma och kurar**, Domi ſe abſcondit. *Inde* **Kura i gömna**, Abſcondere ſe in perquiſitionem alterius, *ludi genus*.

Kurbis, m. 2. Cucurbita.

Kurbma, f. Oeſtrus Tarandi, *inſect. rangiferis infeſtum*.

Kurla, *vide* **Knurla**.

Kurra, v. n. 1. Sonum edere crepantem, ex. gr. **Wådren kurra i mig**, Flatibus mihi inteſtina crepant. **Katten kurrar**, Felis ſonum edit crepantem.

Kurſlåde, f. 1. conf. **Kur**.

Kus, Vox eſt, qua canes ſe ſubmittere jubemus. *Inde* **Kuſa**, v. n. 1. Humi proſtratus jacere. *Unde Proverbialiter*. **Låta någon at kuſa**, Humilem ſubmiſſumque aliquem reddere.

Kuſe, m. 2. Timendus quis. *Aliter*. **Kuſe**, conf. **Julkuſe**.

Kuſk, m. 2. Auriga. *Compoſ*. **Kuſkſåte**, Subſellium aurigæ, conf. *ſimpl*.

Kuſka, v. n. 1. Aurigare. *Subſtantivè*. **Kuſkande**, Aurigatio. *Aliter*. **Kuſka**, Currere, ex. gr. **Han kuſkade af til ſtaden**, In urbem currebat.

Kuſt, m. 3. Ora maritima, ex. gr. **Wid Africanſke kuſten**, Ad oram maritimam Africæ. **De ſegla förbi wåra kuſter**, Oras noſtras præternavigant. *Hinc*: **Kuſtbewarare**, Navis bellica ad cuſtodienda litora.

Kut, m. 2. Elatum ſeu prominens quid. *Item*: Gibbus.

Kutig, adj. Cui pars plani in flexuram prominet.

Kutryggig, adj. Gibboſus.

Kuttra, v. n. 1. Sonos quaſi ſtrepentes edere, ex. gr. **Haren, Orren, kuttrar**, Lepus, Tetrao, ſono ſtrepunt. **En ſom fryſer, kuttrar**, Algens ſtrepentem edit ſonum. *Proverbialiter*, ex. gr. **Gummorna kuttra tilhopa**, Vetulæ familiares inter ſe ſermones miſcent.

Kya, f. 1. *alias* **Källa**. *Subſt. quod confer*.

Kyckling, m. 2. Pullus gallinaceus. **Kyckling-höna**, Gallina quæ pullos fovet.

Kyffe, n. 4. Ædicula humilis viliſſimæ ſtructuræ.

Kyla, f. 1. Frigeſcentia. Qualitas ex frigore, ex. gr. **Det är en kyla i wattnet**, Aquis frigus ſe immiſit. **Jag känner en kyla i hela kroppen**, Totum mihi corpus frigeſcit.

Kyla, v. a. 2. Refrigerare. **Kyld**, p. p. ex. gr. **En dryck ſom kyler**, Potio refrigerans. **Kylande ſaker**, Remedia refrigerantia. **Kyla ſig**, *Recipr.* ex. gr. **Du ſtår ſå länge ute, at du kyler dig**, Tamdiu foris ſtas, ut malum ex frigore contrahas, conf. **Förkyla ſig**. **Kyla af**, ex. gr. **Kyla af bränwinets hetta med kallt watten**, Ardorem vini combuſti hauſtu aquæ refrigerare.

Kylacktig, adj. Subfrigidus.

Kylbenen, *Plur.* Oſſa cuneiformia tarſi.

Kylſat, n. 4. Vas aquarium, *in quo liquores refrigerantur, vel ſcyphi lavantur*.

Kylig, adj. Subfrigidus, ex. gr. **En ſjuk bör hålla ſig ifrån kylig mat och dricka**, Frigido cibo & potu ægroto abſtinendum. **Kyligt wäder**, Aër ſubfrigidus.

Kyller, m. 2. Thorax coriaceus, *alias* **Skinnkyller**. *Def*. **Kyllren**. *Plur*. **Kyllrar**.

Kyllerfärg, m. Color corii rupica præparati.

Kyllerfärga, f. Ochra lutea vulgaris.

Kylſa, f. 1. Complicatum ſeu contortum quid, ex gr. **En kylſa bär på trädet**, In arbore baccarum complicata maſſula. **Kläderna ſitta i en kylſa**, Veſtes quaſi in maſſam complicatæ ſunt. *Inde* **Kylſa**, v. a. 1. *Dr*. ex. gr. **Kylſa på ſig kläder**, Veſtibus ſe obruere.

Kylſalwa, f. 1. Unguentum infrigerans.

Kylſig, adj. Modi complicati vel contorti, conf. **Kylſa**.

Kylſlå, v. a. anom. Nocivum frigoris adimere. *Dr. de ceruiſia, hauſtuque varia. Cj.* **Slå**. **Kylſlagen**. *Def. & Plur*. **Kylſlagne**, p. p. Egelidus.

Kylſwulſt, M. 3. Tumor pattis, ex gelu, conf. Förkylning. Kylſår.
Kylſår, N. 4. Ulcus ex gelu.
Kyndel, M. Satureja hortenſis, *plant.*
Kyndersmeßa, F. Feſtum purificationis Mariæ.
Kyndig, ADJ. Animo ſibi ſufficiens.
Kynne, N. 4. Animi qualitas ſeu indoles, conf. Lynne.
Kyppare, M. 2. Vina conſervandi artis peritus. *Inde* Kyppare-konſt, Ars conſervandi vina.
Kyrſwel, *vide* Körſwel.
Kyrka, F. 1. Fanum. Templum. *Compoſ.* Kyrkſocken, Parœcia. Kyrktiden, Tempus quo ſacra adminiſtrantur, conf. *ſimpl. & quæ infra.*
Item: Kyrka, Eccleſia, ex. gr. Lutherſka kyrkan, Eccleſia Lutherana. Taga en huſtru i kyrka, Uxorem poſt puerperium initiare.
Kyrkobok, F. 3. Album eccleſiæ natalitium. *Plur.* Kyrkoböcker.
Kyrkofalk, M. 2. Falco Tinnunculus, *avis.*
Kyrkogång, M. Itio in templum. *Item:* Ritus purificationis uxorum.
Kyrkogård, M. 2. Cæmeterium.
Kyrkoherberge, N. 4. Granarium ſervandis decimis.
Kyrkoherde, M. 2. Paſtor eccleſiæ.
Kyrkolag, M. 2. Lex eccleſiaſtica.
Kyrkomur, M. 2. Murus templi. *Item:* Murus cæmeterium cingens.
Kyrkoordning, M. 2. Statutum de ritibus circa ſacra.
Kyrkoplickt, M. Pœna eccleſiaſtica.
Kyrkoråd, N. 4. Concilium œconomicum eccleſiæ. *Item:* Conſiliarius ejusmodi.
Kyrkotjuf, M. 2. Sacrilegus.
Kyrkotjufnad, F. 3. Sacrilegium.
Kyrkowall, M. Locus ad templum rurale, quaſi forum.
Kyrkowård, M. 2. Oeconomus templi.
Kyrkowåſendet, N. 4. *Def.* Res eccleſiaſticæ.
Kyſt, ADJ. Caſtus. *Adverbialiter.* Kyſt, Caſtè.
Kyſthet, F. 1. Caſtitas.
Kyß, M. 2. Oſculum. *Compoſ.* Handkyß, conf.
Kyßa, V. A. 3. Oſculari, Kyßt, p. p. *Subſtantivè.* Kyßande, Oſculatio. Kyßa handen, *vel* Kyßa på handen, Manum oſculari. Kyßas. *Paſſivum. Item: Deponentialiter.* Kyßas, Invicem oſculari, ex. gr. Duſworna kyßtes, Columbæ ſe invicem oſculabantur.
Kyßning, M 2. Oſculatio.
Kyta, *Dr.* Kyta och byta, Invicem permutare. *Inde* Kyte byte, N. Permutatio mutua, *v. plcb.*
Kåda, F. 1. Gummi. *Item:* Kåda, Reſina. conf. Harts. *Compoſ.* Grankåda. Tallkåda, &c. conf. *ſimpl.*
Kådacktig, ADJ. Gummi materiâ ſimilis.
Kådde, M. 2. Teſticulus, *alias* Pungſten.
Kådig, ADJ. Gummoſus. Reſinoſus.
Kåfwa, *vide* Koja. *Item:* Kåfwa. *Plur.* Kåfwor, *vide* Gliſa.
Kåk, M. 2. Palus in ſupplicium.
Kåkſtryka, V. A. 4. Ad palum virgis cædere. *Cf.* Stryka. *Part. P.* Kåkſtrukeu. *Def. & Plur.* Kåkſtrukne.
Kål, M. Braſſica oleracea, conf. Kok. *Compoſ.* Kålblad, Folium braſſicæ. Kålfrö, Semina braſſicæ. Kålplanta, Braſſicæ planta, conf. *ſimpl. Plura ſequuntur.*
Kålgård, M. 2 Hortus pro braſſica.
Kålhufwud, N. 4. Caput vel nodus braſſicæ.
Kålmask, M. 2. Eruca braſſicam depaſcens, *inſect.*
Kålrabi, M. Braſſica gongloydes.
Kålrot, F. 3. Radix braſſicæ Napobraſſicæ. *Plur.* Kålrötter, conf. Rotkål.
Kålſtock, M. 2. *alias* Kålſtråk, M. 2. Caulis braſſicæ.
Kålſång, F. 2. Braſſicarum areola, *in hortis.*
Kålt, M. 2. Amiculum ſacci referens ſpeciem, *infantium eſt.* *Inde* Gå i kålten, Prætexta indutum eſſe.
Kåna, F. 1. Fœmina, *nunc in malam partem ſumitur.*
Kåpa, F. 1. Pallium curtum. *Aliter.* Kåpa på en mur, Projectura muri.
Kåra, *vide* Utkåra.

Kårt,

Kårt, ADJ. Brevis. N. **Kårt**, conf. **Staecfug**, ex. gr. **Kårt til wäxten**, Statura brevis ſeu humilis. **Liſwet är kårt**, Vita brevis eſt. **Giſwa kårta ſwar**, Abruptis per iram verbis reſpondere. **Det är kårteſta wägen**, Illa itur via breviſſima. *Proverbialiter*, ex. gr. **Han är kårt om huſwudet**, Facilè ad iram accenditur. *Adverbialiter*. **Kårt**, ex. gr. **Kårt**, Brevi. **Kårt ſagt**, Ut breviter dicam. **Kårt eſter**, Brevi poſt. **Innan kårt**, Propediem. **Jag ſkriſwer ſå kårt ſom görligt är**, Breviter ut fieri poteſt ſcribo.

Kårta, *Dr.* ex. gr. **Komma til kårta**, Tribuendorum non ſatis accipere. *Aliter*, ex. gr. **Han kom til kårta i räkningen**, In ratione accepta expenſis non reſpondere.

Kårta af, *vide* **Afkårta.**

Kårthet, F. 3. Brevitas, ex. gr. **Jag will i kårthet ſåga**, Breviter dicam.

Kårtligen, ADV. Breviter.

Kåt, ADJ. Salax.

Kåta, V. A. 1. Cultro ſecare, *ad formandum quid ex ligno*, conf. **Tålja.**

Kåthet, *vide* **Kåtja.**

Kåbbel, N. 4. Altercatio. *Def.* **Kåbblet**, conf. **Kif. Träta.**

Kåbbla, V. N. 1. Altercari, conf. **Kifwa. Träta.**

Kåck, ADJ. Strenuus. *Aliter*, ex. gr. **En kåck arbetare**, Operis impiger quis & aſſiduus. **Han gaf honom en kåck örfil**, Alapam ei impegit validam. *Adverbialiter*. **Kåckt**, Strenuè.

Kåder, *vide* **Tjåder.**

Kåfling, M. 2. Ligneolum cæſum teres, *horum in calefactionem uſus.*

Item: **Kåfling**, Juvencus.

Kåſſa, V. N. 1. In altercatione crebris obloqui verbis.

Kåft, M. 2. Maxilla, conf. **Kel.** *Inde verb.* **Kåſta emot**, Obloqui, *v. pleb.*

Kågla, F. 1. Meta. Conus. **Spela kåglor**, Metulis ludere, *alias* **Kaſta klot**, Idem. *Compoſ.* **Kåglelek**, Metularum cohors. **Kågleplats**, Area ludi metularum. **Kåglespel**, Metularum ludus, conf. *ſimpl.* **Kågle-korn**, conf. **Korn.**

Kågleformig, ADJ. Coniformis.

Kåk, *vide* **Kek.**

Kåle, M. Congelatio terræ, ex. gr. **Når kålen går ur marken**, Dum calore gelu terræ ſolvitur. *Hinc*: **Kåldrag**, Ita vocatur, dum humores gelati ſolvuntur, indeque terra tumeſcit.

Kålke, M. 2. Trahæ minor, *ex lignis tantum ſine tabulato.* **Efterkålke**, *alias* **Bakkålke**, conf.

Kålla, F. 1. Fons. *Aliter*, ex. gr. **Han är kållan til alt detta onda**, Horum is malorum omnium origo eſt. **Låt oß gå til ſjelfwa kållan**, Originem inſpiciamus.

Kållare, M. 2. Cella. *Plur.* **Kållrar.**

Item: **Kållare**, Popina. Taberna vinaria, conf. **Groſskållare**, ex. gr. **Gå på kållaren**, In tabernam abire vinariam, vel ibi verſari. **Beſöka kållrarne**, Popinas viſitare. **Stadskållaren**, Taberna urbis vinaria. *Compoſ.* **Kållarfrihet**, Vina minutatim vendendi privilegium. **Kållarlucka**, Apertura in cellam. *Item*: Operculum quo iſta apertura tegitur. **Kållarſwale**, Locus ad introitum cellæ. **Kållarſwen**, Cellarius miniſter, conf. *ſimpl.*

Kållarhals, M. Daphne Meſereum, *plant.* *Item*: Meſtus in cellam.

Kållarmåſtare, M. 2. Vini venditor tabernarius.

Kållkraße, M. Naſturtium aquaticum. (Siſymbrium,) *plant.*

Kållſalt, N. 4. Sal fontanum.

Kållſig, N. 4. Locus udus, ubi fons ſub terra latet, conf. **Siga.**

Kållſprång, N. 4. Jactus fontis. Scaturigo.

Kålltorſk, M. 2. Rana in fontibus habitans.

Kållwatten, N. 4. Aqua fontana.

Kålt, N. Repetitio precum crebra & moleſta.

Kålta, V. N. 1. Iteratis vicibus petere, ex. gr. **Kålta ſig til en tjenſt**, Crebris munus precibus obtinere. **Kålta på någon**, Crebris precibus, vel admonitionibus, aliquem laceſſere.

Kåltring, M. 2. Repetitis precibus aliquem laceſſens quis.

Kåmma, *vide* **Kamma.**

Kåmnär, M. 3. Aſſeſſor curiæ inferioris urbium.

Kåmnårs kammare, m. 2. Curia inferior in urbibus, conf. Rådſtuga. *Plur.* Kåmnårs kamrar.

Kåmnårs Rätt, m. 3. Idem.

Kåmpa, v. n. 1. Certare, ex. gr. Kåmpa med någon, Cum aliquo certare. Kåmpa emot en widrig lycka, Cum fortuna luctari. Kåmpa med döden, In agone mortis eſſe. *Subſtantivè.* Kåmpande, Certatio. *Deponentialiter.* Kåmpas, *vide* Käppas.

Kåmpe, m. 2. Pugil.

Kåmpning, m. 2. Certandi actus.

Kånbar, adj. Cognitu facilis. Senſu perceptibilis, ex. gr. Han, har et kånbart anſickte, Vultu facilè cognoſcitur. Botemedlet hade en kånbar werkan, Remedii effectus ſentiri potuit. *Aliter*, ex. gr. En kånbar ſkada, Damnum grave. Det är et kånbart ondt, ſom oß trycker, Malum quod nos premit, graviſſimum eſt.

Kånd, part. Cognitus. Notus, *verb.* Känna, ex. gr. Han är kånd för ſin lärdom, Eruditione notus eſt, conf. Bekant. Kunnig. *Aliter.* Kånd, Confeſſus, *v. jur.* conf. Bekånd.

Kångor, *Plur.* Caligarum genus, in dimidium cruris exſurgens. *Sing.* Kånga.

Känna, v. a. 2. Noſcere. Cognoſcere. *Pr.* Känner. *Ipf.* Kände. *Pf.* Känt. Kånd, p. p. conf. *ſupra*, conf. Känna, Sentire, ex. gr. Jag känner den ſaken, Illam mihi rem cognitam habeo. Kån dig ſielf, Noſce te ipſum. Han kände dem icke åtſkilß, Illos dignoſcere non potuit. Jag har lärt känna werlden, Rerum in mundo viciſſitudines cognoſcere didici. Han kännes icke af någon, A nemine noſcitur. *Aliter*, ex gr. Rätten kände honom ſaker, Judicium illum eſſe reum judicabat. Känna ſig brottſlig, Reum ſe confiteri. *Aliter*, ex. gr. Adam kände ſin huſtru. Adamus cum uxore concubuit. Kännas, *Paſſivum. Item*: *Deponentialiter.* Kännas wid, ex. gr. Han kännes icke wid den ſaken, Cauſſam ut ſuam non agnoſcit. Han will icke kännas wid barnen, Liberos recuſat. *Aliter*, ex. gr. Jag får kännas wid beſwåret, och en annan får hedren, Opera mihi incumbit, alium manet honor. Känna igen, Recognoſcere, ex. gr. Jag kände ſtrax igen honom, Mox illum recognovi. Han kände igen ſin ſtyl, Stilum recognovit ſuum. Känna igen ſitt förlorade får, Ovem perditam recognoſcere. Känna åt ſig, ex. gr. Han will känna åt ſig min bok, Librum ſibi meum vult arrogare. Känna åt ſig en annans egendom, Bona alterius ſibi vindicare velle.

Känna, v. a. 2. Sentire, *ſenſibus externis. Pr.* Känner. *Ipf.* Kände. *Pf.* Känt. Kånd, p. p. conf. Känna, Noſcere, ex. gr. Jag känner en klämning öfwer bröſtet, Pectoris oppreſſionem ſentio. Slå ſå det kännes, Ut ſentiatur percute. Han kan icke känna luckten af något, Nullius rei odorem ſenſu dignoſcit. *Aliter*, ex. gr. Han kan icke känna luckten af oſt, Caſei odorem perferre nequit. Där kännes något hårdt under huden, Ibi durum quid ſub cute ſentitur. Känn huru det ſmakar, Quomodo ſapiat, guſta. Det kännes ſurt, ſött, ꝛc. Acidum, dulceꝛn, &c. ſaporem id refert.

Item: Känna efter, Tactu inquirere, *alias* Känna åt, *Aliter*, ex. gr. Han känner efter, om han har nog ſtyrka, Num ei ſatis ſit roboris, tentat. Det känner efter, at ſitta i ſå ſtor utgift, Tot impenſæ admodum gravant. Han har loſwat, at känna efter honom, Illum ſe inſecuturum promiſit. Känna för ſig, *vel* Känna ſig före med handen eller käppen, Manu vel baculo, prætentare. Känna på, ex. gr. Känna på pulſen, Pulſus arteriæ tactu explorare. Känn på huru det ſmakar, Quomodo ſapiat guſtu pertenta. *Impersonaliter*, ex. gr. Det känner på en lat, at arbeta, Deſidioſum labor gravat. Stödja under där det mäſt känner på, Ubi maximè pondus gravat, ſuffulcire. Känna åt, Tactu quærere, ex. gr. Känna åt huru foſtrets läge är, De ſitu fœtus tactu inquirere. Känn åt, om du har penningar hos dig, Num tibi pecunia tecum ſit, quære.

Kånnedom, m. 2. Cognitio, ex. gr. Komma til ſin egen kånnedom, Ad cognitionem

nem sui ipsius pervenire. GUDs kännedom, Cognitio DEi.

Kännemärke, N. 4. Nota qua quid dignoscitur.

Kännetecken, N. 4. Signum quo quid cognoscitur.

Känning, M. 2. Sensus, ex. gr. Han har ännu känning af frosan, Accessus febris adhuc sentit. Wåra känningar leda oss därtil, Sensu in id ducimur. Hwar och en har känning af den pålagan, Tributi istius onus cuilibet grave.

Känsel, M. Tactus. Facultas, qua id quod nos tangit sentimus. *Def.* Känslen, conf. Känsla.

Känselsträng, M. 2. *alias* Nerf, conf.

Känsla, F. Cognitio, ex. gr. Sina synders känsla, Peccatorum cognitio. Draga känsla på någon, Antea visum cognoscere, conf. Känsel.

Känslelös, ADJ. Insensibilis. Sensus expers.

Känsleöm, ADJ. Sensibilis. Tactu delicatus vel subtilis.

Känsleömhet, F. 3. Qualitas tactus delicati vel subtilis.

Känspak, ADJ. Qui aliquem antea visum facilè cognoscit.

Käpp, M. 2. Baculus. *Compos.* Käppknapp, Capitulum baculi. Käppsläng, Ictus baculi, conf. *simpl.*

Käppas, V. D. 1. Æmulando certare, ex. gr. De käppades om, hwilken först skulle lyckta, Quis prior finiret, certabant. Pigorna käppas at spinna. Ancillæ nendo certant.

Käppel, Käppla, *vide* Käbbel, ꝛc.

Kär, ADJ. Carus. Dilectus, ex. gr. En kär son, Filius dilectus. Wårt kära fädernesland, Cara patria nostra. Hålla något kärt, Carum quid habere. Hwad är det käresta? Quodnam est carissimum? *Aliter*, ex. gr. Et kärt minne, Grata memoria. Det är mig kärt, Gratum id mihi est. *Adverbialiter.* Kärt, ex. gr. Så kärt dig är at undwika straff, Quam tibi cordi est, pœnam evitare.

Item: Kär, Amore captus, ex. gr. Han är kär, Amore captus est. Han har blifwit kär i den flickan, Istius virginis amore succensus est.

Kära, V. N. 1. Actionem instituere. Controversiam movere, *v. jur.* Kära til någon, Aliquem in jus vocare. *Substantivè.* Kärande, Petitor. Quilibet controversiam movens. *Oppon.* Swarande.

Käran, F. Actio. Caussæ prolatio judicialis.

Käre, *Adverbialiter*, ex. gr. Käre såg, Dic quæso. Käre tig, Taceas quæso.

Käresta, *Substantivè*, ex. gr. Han med sin käresta, Ipse cum conjuge sua. Hon har fådt en käresta, Amatorem illa acquisivit.

Kärf, ADJ. Asper. Saporis quasi adstringentis. *De fructibus aliisque vegetabilibus*, conf. Sträf. *Comp.* Kärfware.

Kärfhet, F. 3. Asperitas, *gustu*, conf. Kärf.

Kärfwe, M. 2. Merges segetis. Culmi fascia. *Compos.* Sädskärfwe. Halmkärfwe, *quæ* conf.

Kärga, V. N. 1. Crebris increpationibus vel malis verbis lacessere.

Käril, *vide* Kärl.

Käring, F. 2. Anus. Vetula, conf. Gumma.

Käringacktig, ADJ. Anilis. *Adverbialiter.* Käringacktigt, Aniliter.

Käringtänder, *Plur.* Lotus corniculatus, *plant.*

Kärkommen, PART. Benè acceptus. *Def.* & *Plur.* Kärkomne.

Kärl, N. 4. Vas. Vasculum.

Kärlek, M. Amor, ex. gr. Fatta kärlek för någon, Amorem erga aliquem concipere. Kärleken til GUD och nästan, Amor DEi & proximi. *Aliter*, ex. gr. Kärleks werk, Opera caritatis, conf. Älskog.

Kärleksfull, ADJ. Amoris plenus.

Kärlekslös, ADJ. Amoris seu caritatis expers. *Adverbialiter.* Kärlekslöst, Sine sensu amoris vel caritatis.

Kärlig, ADJ. In amorem propensus. *Adverbialiter.* Kärligt, Amanter. Kärligen, *Adv.* Idem.

Kärlighet, F. 3. Animi in amorem propensio. Amoris affectus.

Kärn, *vide* Tjärn.

Kärna, F. 1. Nucleus, ex. gr. Draga kärnan af något, Aliquid enucleare. *Compos.* Röt-

Mötkårna. Äpplekårna, *suis locis. Aliter.* Kårna i träd, Medulla arboris.

Kårna, F. 1. Vas diverſi generis. Smörkårna, Butyro cogendo vas. Ljus-kårna, Candelarum conficiendarum vas.

Kårna, V. A. 1. Butyrum cogere. Kårnad, P. p.

Kårnfull, ADJ. Nucleoſus.

Kårnfärſk ſmör, Butyrum recens coactum.

Kårngås, F. Primitiæ butyri.

Kårnhus, N. 4. Seminum capſula.

Kårnlös, ADJ. Nuclei expers.

Kårnmjölk, F. Lac reſiduum coacti butyri.

Kårnſkott, N. 4. Ictus tormenti bellici rectâ proſiliens. *Oppos.* Bågenſkott.

Kåromål, N. 4. Poſtulatio actoris ſeu domini litis coram judicio.

Kårr, N. 4. Palus, *udis*, conf. Myra. Mäſe. *Compoſ.* Kårrhö, Fœnum paluſtre, conf. *ſimpl.*

Kårra, F. 1. Birotum. Ciſium. *Compoſ.* Kårrhjul, Ciſii rota. Kårrlaß, Biroti vehes. Kårrſpår, Orbita rotæ ciſii, conf. *ſimpl.*

Kårrſylla, F. Orbitis replendis humor, *aussquam in viis congeleſcens.*

Kårt, conf. Kår.

Kåtja, F. 1. Salacitas.

Kåtjas, V. D. 1. Salacitate flagrare. Salacem ſe præbere.

Kåtjefull, ADJ. Salax.

Kåttare, M. 2. Hæreticus.

Kåtte, *vide* Kette.

Kåtteri, N. 4. Hæreſis.

Kåtterſk, ADJ. Hæreticus. *Adverbialiter.* Kåtterſkt, Hæreticè.

Kåxa, F. 1. Hamus manubrio inſtructus.

Kåxa, V. N. 1. Quaſi ganniendo obloqui, *v. pleb.*

Kåxe, N. 4. *Def.* Kåxet, *alias* Tarmkåxet, Meſenterium.

Kåxla, F. 1. Ingluvies pecudum ruminantium.

Köder, Ködra, *vide* Tjuder, ꝛc.

Kök, N. 4. Culina, ex. gr. Han lucktar af köket, Culinam olet. *Compoſ.* Kökskryddor, Aromata culinaria. Kökspis, Caminus culinæ. Köksflicka, Ancilla culinaris. Köksſaker, Utenſilia & vaſaria culinæ, conf. *ſimpl.*

Kökmåſtare, M. 2. Rei culinaris magiſter in aulis.

Köl, M. 2. Carina. Lignum carinæ, cui infigitur malus.

Köld, M. Frigus, ex. gr. Kölden ſätter til, Frigus exaſperatur. Kölden ſlår af, Frigus remittit.

Köldslå, Köldſlagen, conf. Kylſlå, ꝛc.

Kölhala, V. A. 1. *Dr.* Kölhala et ſkepp, Navem inclinare, quo ima externa reſarciantur. Kölhalad, P. p. conf. Kalfatra.

Kölhalning, M. 2. Actus, quo navis inclinata reſarcitur, conf. Kalfatring.

Kölherre, M. 2. In navi imperium tenens.

Köller, *vide* Kyller.

Kölna, F. 1. Ædicula cum fornace, in qua ſiccatur malthum. (Malt.)

Kölſwin, N. 4. Lignum, quo intrò tegitur & firmatur lignum carinæ. *Gall.* Contrequille, conf. Köl.

Kölwatten, N. *Dr.* ex. gr. Det ena fartyget går i det andras kölwatten, Navigium alterum tam arctè ſubſequitur, ut in ſulcum aquarum alterius incidat.

Kön, N. 4. Sexus. *Compoſ.* Mankön. Qwinnkön, *quæ* conf. *Abſolutè.* Könet, Sexus muliebris. *Aliter.* Kön. *Adj. vide* Kyndig.

Köp, N. 4. Emtio, ex. gr. Sluta köp, *vel* Ingå köp om något, Pactum emtionis de aliqua re inire. Slå up köpet, Pactum emtionis reſcindere. Något ſom är til köps, Venale quid. Gifwa något på köpet, Mantiſſam addere. *Aliter*, ex. gr. Sälja för godt köp, Modico pretio vendere. Köpa för bäſta köp, Minimo pretio emere. Han får wäl gifwa köp, De pretio ei minuendum. *Proverbialiter.* Cedendum ei eſt. Du ſkall icke hafwa det för det köpet, Non iſto id pretio tibi cedet.

Köpa, V. A. 3. Emere. Köpt, P. p. ex. gr. Köpa et hus, Domum emere. Köpa ſig en häſt, Eqvum ſibi parare. Köpa för reda penningar, Præſenti emere pecunia.

Köpa

Köpa igen, Divenditum redimere. Köpa in, Emtione neceſſaria quævis parare. Köpa up, Coëmere. Emtione iterum vendenda colligere.

Köpare, M. 2. Emtor.

Köpebref, N. 4. Libellus pacti emtionis. *Def.* Köpebreſwet.

Köpenhamn, N. Hafnia. *Daniæ metrop.*

Köpenſkap, M. 3. Mercatura, *alias* Handel.

Köping, M. Villa juribus civitatis deſtituta ubi mercatura exercetur. *Item*: Köping, Urbs ejus nominis in Svecia.

Köpman, M. 3. Mercator. *Plur.* Köpmän. *Compoſ.* Köpmans bod, Taberna mercatoria. Köpmanna waror, Merces mercatoriæ, conf. *ſimpl.*

Köpſkilling, M. 2. Pecunia ex pacto emtionis ſolvenda. Pretium venditi.

Köpſlaga, V. A. 1. Mercari, *alias* Handla.

Köpſtad, M. 3. Emporium, *alias* Handelſtad. *Plur.* Köpſtäder.

Köra, V. A. 1. Agere. Aurigare. Kördt, P. p. ex. gr. Han ſatt på wagnen och körde, Currui inſidens aurigabat. Kör intet ſå hårdt, Equos ne tam fortiter agas. Kör, Agedum auriges. Köra faſt, Aurigatione hærere. Köra i åkren, Arare. Köra emot något, Aurigando in quid impingere. Köra galet, Aurigando errare. Köra bårt, Vectione alió divertere. *Aliter*, ex. gr. Kör bårt flugorna, Muſcas abige. Han körde bårt drängen, Servum abire juſſit. Köra efter, Vectura ſubſequi. Köra efter någon, Vectione quem reducere. Köra ihop fåren, Oves cogere. Köra in, ex. gr. Köra in hos någon, når man reſer, Iter faciens ad aliquem divertere. Köra in på gården, Vehiculum in villam inferre. *Aliter*, ex. gr. Köra in armen, Brachium ingerere. Salwan körer in, Unguentum imbibitur. Köra på, Equos fortius agere. Köra på någon, Vectione in aliquem incidere. *Aliter*. Köra på någon, Aliquem ad feſtinandum pellere. Köra ut, De loco aurigare. *Aliter*. Köra ut, Expellere, ex. gr. Kör ut honom, Illum expelle. Det körer ut ſwetten, Sudorem id extrudit. *Subſtantivè*. Körande, Aurigatio.

Körare, M. 2. Vector. Auriga.

Körfogel, M. 2. Merganſer. (Mergus,) *alias* Wrakfogel. *Def.* Körfoglen.

Körfwel, M. Cerefolium. (Scandix.) Spanſk körfwel, Scandix odorata.

Körning, M. 2. Aurigatio. Vehendi actus.

Körsbär, N. 4. Ceraſum. Fructus ceraſi pruni. Körsbärs träd, Ceraſus Prunus.

Körſel, M. Vectura. *Def.* Körſlen. *Plur.* Körſlor, ex. gr. Bonden gör ſina måſta körſlor om wintren, Hieme vecturas maximè peragit ruſticus.

Körsnär, M. 3. Cerdo. Pellio.

Körſwen, M. 3. Aurigans quilibet.

Körtel, M. 2. Glandula. *Def.* Körtlen. *Plur.* Körtlar.

Körtelacktig, ADJ. Glanduloſus.

Körwäg, M. 2. Via in vecturam latior. *Oppon.* Gångwäg.

Kött, N. 4. Caro. *Compoſ.* Köttätare, Carnivorax quis. Köttbod, Carnium taberna, penuaria. Köttknif, Carnibus ſecandis culter. Köttkorf, Farcimen carneum. Köttmat, Cibus carneus. Köttkake, Carnium cruderum ſuccus. Köttmånglare, Carnium venditor. Köttſkräde, conf. Skräde. Köttſoppa, Juſculum ex coctis carnibus. Köttſpad, Liquor ex coctis carnibus reſiduus. Köttſtycke, Fruſtum carnis, conf. *ſimpl. Aliter*, ex. gr. Köttſens begärelſer, Cupiditates carnis, *theol. Proverbialiter.* Det koſtar på kött och blod, Iſta perpeti grave admodum eſt.

Köttacktig, ADJ. Carni materiâ ſimilis.

Köttfull, ADJ. Carnoſus, *alias* Köttig.

Köttig, ADJ. Toroſus. Carnoſus.

Köttſlig, ADJ. Carnalis, *v. ec. Aliter*, ex. gr. Köttſlige bröder, Fratres germani. *Adverbialiter.* Köttſligt, ex. gr. Köttſligt ſinnad, Cupiditatibus indulgens ſuis.

Kötträd, M. 2. Fibra.

Köttåg, M. Muſculus. *Plur.* Köttågor, *alias* Muſkel.

L.

Labyrint, M. 3. Labyrinthus, *alias* Irr gång. Labyrinten i örat, Labyrinthus auris.

Lack, N. 4. Cera gummata ſignatoria.

Lack, N. conf. Efterlack. *Proverbialiter.* Sätta, *vel* Lägga lack och lyte på någon, Probrum alicui inferre.

Lacka, V. A. 1. Obſignare, *cera ſignatoria.* Lackad, p. p. ex. gr. Lacka bref, Literas obſignare. Lacka ihop. Lacka igen, *eandem vim habent ac ſimplex*, conf. Förſegla. *Aliter.* Lacka, *vide* Laka.

Lackera, V. A. 1. Sandaraces gummatione obducere. Lackerad, p. p. *v. per.*

Lackerare, M. 2. Artifex operis ſandaraceæ gummationis.

Lackering, M. 2. Actus ſandaraceæ gummationis. *Item*: Lackering, Ipſum ſandaraceum obductum.

Lackferniſa, F. 1. conf. Ferniſa.

Lackning, M. 2. Obſignatio, *cera ſignatoria.*

Lacktuk, *vide* Laktuk.

Lackwerk, N. 4. Opus ſandaraceæ gummationis.

Lada, F. 1. Horreum.

Ladda, V. A. 1. Onerare. Onere replere. Laddad, p. p. ex. gr. Ladda en böſſa, Bombardam onerare. Med laddade gewär, Sclopetis onuſtis. Ladda et ſkepp, Navem onerare.

Laddning, M. 2. Onerandi actus.

Item: Laddning, Onus, quo quid repletur, ex. gr Stöta ned laddningen i böſſan, Onus in bombardam intrudere. Et ſkepp med full laddning, Navis plene onuſta. Loſſa laddningen, Navem exonerare. Skeppet kom hem med en laddning ſalt, Navis ſale onuſta rediit.

Laddſtake, M. 2. *vel* Laddſtock, M. 2. Bacillus, quo onus in tormentum vel ſclopetum intruditur.

Lade, *Ipf. verb.* Lägga.

Ladugolf, N. 4. Locus horrei lateralis, ubi reponuntur ſegetes.

Ladugård, M. 2. Caula. Villa in prædio, ubi exſtructa ſunt horrea & ſtabula. *Oppon.* Mangård. *Aliter*, ex. gr. Han har ſtor ladugård, Res ei pecuaria amplior eſt.

Laduloge, M. 2. *alias* Loge, *quod* conf.

Laf, M. Lichen plicatus. *Def.* Lafwen.

Lafwe, M. 2. Pegma ſeu contabulatum, ex. gr. *pro decubitu in balneo & ejusmodi. Item*: Lafwe, conf. Plantlafwe.

Lafwig, ADJ. Lichine plicato obſitus.

Lag, M. 2. Lex, ex. gr. Stifta lagar, Leges condere. Upphäfwa lagen, Legem diſſolvere. Afſkaffa lagar, Leges abolere. Lag likmätigt, Legi convenienter.

Item: Lag, Jus, ex. gr. Allmänna folks lagen, Jus gentium univerſale. Stadslag, Jus municipale. Landslag, Jus rurale.

Item: Lag, Juſtus rerum ſitus & habitus, ex. gr. Sätta alt i lag, ſom warit i oordning, Turbata priſtinum in ſtatum referre. Man kan icke göra alle i lag, Ut cuique juſtum videatur, agere ne quis poteſt. Wara någon wäl til lags, Ad nutum alicujus probè ſe gerere. Är det nu til lags? Hoccine ad lubitum modo? *Aliter*, ex. gr. Det tager intet lag, Fauſtè id non peragitur. Det tog lag för honom, Feliciter id ei ſucceſſit. Stå wid lag, Ordinatam ſervare conditionem vel ſtatum. Hof och lag, conf. Hof.

Item: Lag, Decoctum, ex. gr. Lag af bark, Decoctum ex cortice. Brygglag, Decoctum hordei, *quo fit. cereviſia.*

Item: Lag, *Adverbialiter.* Wid lag, Circiter, ex. gr. Det är nu wid lag et år ſedan, Annus jam circiter præteriit. Så wid lag, Ita ferè. Hwar ligger det wid lag? Ubinam circiter jacet?

Lag, N. 4. Stratum, ex. gr. Öfwerſta eller underſta laget, Supremum vel infimum ſtratum. Han gaf honom hela laget af Canonerna, Integro eum petebat tormentorum ſtrato. Et lag ſtenar i muren, Laterum in muro ſtratum. *Compoſ.* Tröſklag, Stratum ſegetis qualibet vice tribulationi ſubjiciendum. Bjelklag, Stratum trabium, *in ædibus*, conf. *ſimpl.*

Item: Lag, Convivium, ex. gr. Bröllops lag, Convivium nuptiale. Bryta laget, Diſceſſu convivium ſolvere. Betala laget, Im-

Impenſam convivii perſolvere. *Proverbialiter.* Delinquentium pœnas luere.

Item: **Lag**, Mos. Conſuetudo, ex. gr. Det är ſå hans lag, *vel* Han har det laget, Id ei moris eſt. Häſten har ett elakt lag, Eqvus malam contrexit conſuetudinem. Han har godt lag med ſig, Aptè & compoſitè ſe gerit.

Laga, *Adjectivè.* Legalis, ex. gr. Laga Ting, Judicium legale. Laga ålder, Ætas legalis. Laga fång, Legitima acquiſitio. Gå laga wägar, Legaliter procedere.

Laga, v. a. 1. Parare. Apparare. Lagad, p. p. ex. gr. Laga mat, Cibum coquere. Laga alt i ordning, Cuncta in ordinem parare. Laga ſig til, Se parare. Se componere. Nu har du lagat wäl, Jam bene ordinaſti ſcilicet. Laga om, ex. gr. Laga om en ſjuk, Ægroti curam agere. Laga om elden, Ignem reficere. Han wet laga om ſig, Genio indulgere ſuo probè norit. Laga til, ex. gr. Han håller på och lagar til, Apparatum ordinat, conf. Tillaga.

Item: **Laga**, Reficere. Reparare. Reſarcire. Lagad, p. p. ex. gr. Han har lagat mitt ur, Horologium meum fecit. Wagnen ſkall lagas, Currus eſt reparandus. Laga ſkor, ſtrumpor, Calceos, tibialia, reſarcire. Laga up, Vetuſtate vel uſu obſoletum reſarcire. *Inde Part. P.* Uplagad.

Item: **Laga**, ex. gr. Laga at ingen ſer det, Fac ut nemo videat. Jag ſkall laga, at du får igen det, Id ut recipias, curabo. Laga ſå, at han allena kommer, Ut ſolus veniat cura. Laga dig ur wägen, E medio te tollas. Han lagade ſig undan, Subterfugiebat.

Lagbok, f. 3. Codex legum. *Plur.* Lagböcker.

Lagbrott, n. 4. Fractio legis.

Lagbrytare, m. 2. Legum infractor.

Lagbunden, part. Legibus adſtrictus. *Def. & Plur.* Lagbundne, ex. gr. Lagbunden frihet, Libertas legibus adſtricta. *Aliter*, ex. gr. Lagbunden tjuf, Fur jure convictus.

Lagd, p. p. *verb.* Lägga.

Item: **Lagd**, *Adjectivè*, ex. gr. Han är lagd at bliſwa fet, Illius corpore conſtitutionis eſt, ut habitior fiat. Häſten är wäl lagd, Corporis forma eqvus præſtat. *Compoſ.* Fetlagd. Långlagd, ꝛc. conf.

Lager, f. 3. Laurea. *Def.* Lagren. *Plur.* Lagrar, ex. gr. Krönt med lager, Laurea coronatus. *Proverbialiter.* Hans lagrar wiſtna icke, Illius nunquam fortitudinis laudes ceſſabunt. *Item*: **Lager**, *alias* Lagerbärsträd, *quod* conf. *Compoſ.* Lagerolja, Oleum lauri, conf. *ſimpl.*

Lager, n. 4. Repoſitio vel Congeſtio rerum, ex. gr. Hålla lager af rå ämnen, Materiarum crudarum collectionem habere repoſitam. Waru-lager, Repoſitæ merces.

Item: **Lager**, Stratum, *term. mineral.*

Lagerbär, n. 4. Bacca lauri.

Lagerbärsträd, n. 4. Laurus (nobilis,) *alias* Lager.

Lagerkrans, m. 2. Sertum laureum.

Lagerfat, n. 4. *alias* Winpipa, conf.

Lagfara, v. a. 4. Coram judicio agere. Judicialiter vindicare. *Cj.* Fara. *Part. P.* Lagfaren. *Def. & Plur.* Lagfarne, conf. *Adj.* Lagfaren.

Lagfaren, *Adjectivè.* Juris peritus. *Def. & Plur.* Lagfarne, conf. *Part.* conf. Lagklok.

Lagfarenhet, f. 3. Jurisprudentia, conf. Lagklokhet.

Lagfart, m. 3. Proceſſus actionis judicialis. Fatalia juris.

Lagfången, part. Jure acquiſitus. *Def. & Plur.* Lagfångne.

Lagfäſta, v. a. 3. Jure vel judicio firmare. Lagfäſtad, *vel* Lagfäſt, p. p.

Lagföra, v. a. 2. In jus vocare. Lagförd, p. p. conf. Lagſöka.

Lagg, m. 2. Margo prominens doliorum, ſitularum, & ejusmodi. *Compoſ.* Laggband, Vinculum marginem dolii conſtringens, &c. conf. *ſimpl.*

Lagga, v. a. 1. *Dr.* Lagga kärl, Vaſa lignea vinculis conſtringere. *Aliter.* Lagga på, Verberare, *v. qleb.*

Laggill, adj. Legibus probatus vel ratus.

Laggkärl, n. 4. *Pluraliter.* Vaſa lignea, quibus margo prominens, ut dolia, ſitulæ, &c.

Laggrann, ADJ. Ad minima ſcrupuloſè attentus, conf. **Grannlaga.**

Laggrannhet, F. 3. Animus ad minima ſcrupuloſè attentus, conf. **Grannlagenhet. Noghet.**

Lagklok, ADJ. Juris conſultus, conf. **Lagfaren.**

Lagklokhet, F. 3. Juris peritia, conf. **Lagfarenhet.**

Lagkrönt, PART. Legitimè coronatus.

Lagläſare, M. 2. Legulejus. Judici ad manus.

Laglig, ADJ. Legitimus, ex. gr. **Laglig kallelſe**, Vocatio legitima. **Et lagligt teſtamente**, Teſtamentum legale.

Item: **Laglig**, Modicus. Mediocris, ex. gr. **Det är et lagligt får**, Ovis ſtatura mediocris.

Lagligen, ADV. ex. gr. **Gå lagligen til wäga**, Secundum jus agere. **Lagligen utföra ſin ſak**, Ad forum cauſſam agere.

Lagligbet, F. 3. Legalitas. Qualitas ex legitimo.

Laglydig, ADJ. Legi obediens.

Laglydnad, F. 3. Obedientia legi.

Laglös, ADJ. Legum expers. Legibus ſolutus. *Adverbialiter.* **Laglöſt**, Licenter. Nullo legum habito reſpectu.

Lagman, M. 3. Judex provincialis. *Plur.* **Lagmän.** *Compoſ.* **Lagmans Rätt**, Judex provincialis cum aſſeſſoribus. **Lagmans Ting**, Judicium judicis provincialis. Secunda inſtantia juris in provinciis, conf. **Härads Ting. Lagmans ſyn**, Luſtratio judicialis per judicem provincialem, conf. *ſimpl.*

Lagning, M. 2. Reficiendi vel reſarciendi actus.

Lagom, ADV. Modicè. Mediocriter. Haud plus, nec minus, ex. gr. **Lagom båſt**, Modica optima. **Skrifwa lagom**, Modicè ſcribere. **Klädningen är lagom lång**, Longa haud nimis veſtis eſt. **Det paßar ſig lagom åt mig**, Satis id, mihi convenit. **Det war intet mer än lagom**, Nec ultra modum erat. *Proverbialiter ironice*, ex. gr. **Det war lagom åt honom**, Iſta promeruit. *Aliter*, ex. gr. **Det war lagom rätt**, Haud ſatis juſtum erat.

Item: **Lagom**, *Adjectivè*, ex. gr. **Komma i lagom tid**, Commodo venire tempore. **Klädningen är lagom åt mig**, Veſtimentum mihi eſt aptiſſimum.

Lagſaga, F. 1. Jurisdictio. Tractus provinciæ judicialis, *alias* **Lagſagu**, *v. jur.*

Lagſens, *Genit. voc.* **Lag**, *alias* **Lagens**, ex. gr. **Lagſens rum**, Locus in legibus.

Lagſkipande magt, F. Poteſtas judicatoria. Poteſtas adminiſtrandi juſtitiam.

Lagſkipning, M. 2. Juſtitiæ adminiſtratio.

Lagſtadd, PART. Pignore legitimè conductus, conf. **Städja.**

Lagſtiftande magt, F. Poteſtas legislatoria.

Lagſtiftare, M. 2. Legislator.

Lagſtiftning, M. 2. Legum latio.

Lagſtånden, PART. Tempore legibus præſtituto ratus. *Def. & Plur.* **Lagſtåndne.**

Lagſöka, V. A. 3. In jus vocare. **Lagſökt**, p. p. conf. **Lagföra.**

Lagtima, F. Tempus judicii, *v. jur.*

Lagwadd, PART. Jure appellationis relatus, conf. **Wädja.**

Lagwunnen, PART. Jure vindicatus. *Def. & Plur.* **Lagwundne.**

Laka, V. N. 1. Vaporando vel ſtillando fluere, ex. gr. **Han arbetade, ſå at ſwetten lakade af honom**, Labore ſudor ei defluebat. **Laka på**, Quaſi guttatim affundere. **Laka ut**, *vide* **Utlaka.**

Lakan, N. 4. Lodix. Linteum grandius in lectiſternium.

Lake, M. 2. Gadus Lota, *piſc.*

Lake, M. Crudorum ſuccus, ſtillando effluens, ex. gr. **Köttlake**, Carnium crudarum ſuccus. **Björklake**, conf. **Björk.** *Item*: **Lake**, *alias* **Sallake**, ex. gr. **Lake på ſmör, kött, fiſk**, Liquamen ſalſum, cui ſervandum immittitur butyrum, carnes, piſces. *Aliter.* **Lake**, conf. **Mjölke.**

Lakej, M. 3. Pediſſequus, *v. Gall.* Laquais, conf. **Dräng.**

Lakrits, M. Laquiritia.

Laktuk, M. Lactuca ſativa, *plant.*

Lalla, V. N. 1. Cantitare, *infantium eſt.*

Lam, ADJ. Enervatus, *aliqua corporis parte*, conf. **Förlamad.** *Adverbialiter.* **Lamt**, ex. gr. **Där handteras ſakerna alt för lamt**,

Ibi

Ibi res ſegniter tractantur. Det går lamt til med råttwiſan, Segniter in adminiſtranda juſtitia proceditur.

Lamb, N. 4. Agnus. *Compoſ.* Lambſkinn, Pellis agnina. Lambull, Lana agnina, conf. *ſimpl.*

Lamba, V. A. 1. Fœtum edere, *ovium eſt.*

Lambdiger, ADJ. Prægnans, *de ovibus. Def.* & *Plur.* Lambdigre.

Lämhet, F. 3. Enervatio partis, conf. Förlamning.

Lamma, *vide* Lamba.

Lampa, F. 1. Lampas.

Lamt, conf. Lam.

Lana, F. 1. Decipulæ genus ad inſidias piſcium.

Land, N. 4. Regio. Terra. *Plur.* Länder, *quad* conf. ex. gr. Intet land i werlden, Nulla in univerſo regio. Faſta landet, Terra firma, *vel* continens. Komma ifrån andra landet, Ab adverſo venire littore. Öfwer hela landet, Per totam regionem. Reſa til lands, Iter terreſtre. Ro i land, Ad terram remigare. Komma til lands når man ſeglar, Navigatione peracta terram attingere. Lägga ifrån land, A terra ſolvere. Det förlåfwade landet, Terra promiſſa, *ſcil. Judæis.* Gå i land, Terram conſcendere. *Proverbialiter.* Gå i land med en ſak, Rem ad finem perducere. *Aliter*, ex. gr. Rymma landet, *vel* Rymma ur landet, Regnum deſerere. Flytta ur landet, E regno demigrare. Inom lands, Intra regnum. Utom lands, Extra regnum.

Item: Land, Rus, ex. gr. Bo på landet, Ruri habitare. Leſwa på landet, Rurari. Fara på landet, Rus abire. Komma ifrån landet, Rure venire.

Landa, V. N. 1. Terram attingere. *Aliter*, ex. gr. Hwart wil det landa med den ſaken? Quænam illius rei finis?

Landamäre, N. 4. Regionis limes, *antiq.*

Landbo, *vide* Landtbo.

Landbonde, M. 2. Partiarius colonus. Prædii ad dimidium frugum ex pacto cultor, *alias* Hälftabonde.

Landcarta, F. 1. Mappa geographica.

Landförwiſa, V. A. 3. Exilio mulctare. *Paſſivum.* Landförwiſas, Exilio affici. Landförwiſt, p. p.

Landförwisning, M. 2. Miſſio in exilium.

Landhafre, M. Avena ſatua, *plant.*

Landkänning, M. 2. Indicium terræ vel littoris navigantibus cognoſcendum.

Landning, M. 2. Appulſus navium. *Item*: Accretio litoris quoquo modo facta.

Landsbygd, M. 3. Rus.

Landſens, *Genit. voc.* Land, *alias* Landets, ex. gr. Landſens ſed, Mos in regione ſolitus. Landſens frukt, Fructus regioni cuidam genuinus. Landſens Fader, Pater patriæ.

Landsflyckt, M. Exilium.

Landsflycktig, ADJ. Exul.

Landsflycktighet, F. 3. Status exilii.

Landsförrådare, M. 2. Proditor ſtatus.

Landsförrådelig, ADJ. Ad proditionem ſtatus pertinens.

Landsfrid, M. Pax & ſecuritas publica.

Landsherre, M. 2. Regionis ſummus imperans.

Landshöfding, M. 2. Præfectus provinciæ.

Landshöfdingdöme, N. 4. Præfectura provinciæ.

Landſkap, N. 4. Regio. Regionis tractus.

Item: Landſkap, *vel* Landſkaps flycke, Tabula tractum regionis picturæ repræſentans. *Aliter.* Ungdomen wid Academien fördelas i wiſa landſkap, Juventus ad Academiam in certas nationes dividitur.

Landsköp, N. 4. Illicita rure mercatura.

Landslag, M. 2. Jus rurale, conf. Landsrätt.

Landslöpare, M. 2. conf. Landſtrykare.

Landsman, M. 3. Popularis. Conterraneus. *Plur.* Landsmän.

Landsort, M. 3. Regio ruralis.

Landsplåga, F. 1. Malum epidemicum, quo ſtatus affligitur.

Landsrätt, M. Jus rurale, conf. Landslag.

Landsſed, M. 3. Mos vel uſus, regioni cuidam proprius.

Landſtiga, V. A. 4. In terram deſcendere, *term. milit. Cf.* Stiga. *Part. P.* Landſtigen. *Def.* & *Plur.* Landſtigne.

Landſtigning, m. 2. Deſcenſus in terram, *term. milit.*

Landſtycke, n. 4. Tractus regionis longior.

Landſtrykare, m. 2. Circulator. Circumforaneus, vagabundus.

Landsväg, m. 2. Via regia ſeu publica.

Landsände, m. 2. Imperii vel provinciæ ora.

Landtbo, m. 3. Ruricola. *Def.* Landtboen. *Plur.* Landtboer.

Landtbruk, n. 4. Terræ cultura, *alias* Jordbruk.

Landtbrukare, *vide* Jordbrukare.

Landtdag, m. 2. Conventus ordinum in provinciis Poloniæ, &c.

Landtegendom, m. 2. Poſſeſſio ruralis. Prædium.

Landtfolk, n. 4. Incolæ ruris.

Landtgods, n. 4. Prædium.

Landtgrefwe, m. 2. Landgravius. *Inde* Landtgreſſkap, n. Landgraviatus. *Germanic.*

Landtlefnad, f. 3. Vita ruſtica.

Landtlefwerne, n. 4. Idem.

Landtman, m. 3. Ruricola. *Plur.* Landtmän.

Landtmarſkalk, m. 2. Mareſchallus ſeu Prolocutor nobilium in comitiis.

Landtmätare, m. 2. Geodeta.

Landtmäteri, n. 4. Inſtitutio geodetica. Geodeſia.

Landtmätning, m. Geodeſia.

Landtregemente, n. 4. Legio militum in Svecia, inſtitutionis dictæ Indelnings werket, conf. *voc.* Indelning. *Plur.* Landtregementer.

Landwäg, m. Via terreſtris. *Dr.* ex. gr. Fara landwägen, Iter terreſtre facere. Dit är ingen landwäg, Itineri via terreſtri illuc nulla.

Lans, m. 2. Lancea.

Lanſett, m. 3. Lanceola. Scalpellum Chirurgicum.

Lanterna, *vide* Laterna.

Lapp, m. 2. Lappo. Incola regionis ſummè ad ſeptentrionem in Svecia.

Lapp, m. 2. Cento. Texti particula abſciſſa. *Item*: Aſſumentum. *Compoſ.* Kläder lapp. Linnelapp, &c. conf. *ſimpl.*

Lappa, v. a. 1. Sarcire. Interpolare. Lappad, p. p. ex. gr. Lappa kläder, Veſtes *aſſumentis* reſarcire. Lappa ihop, Conſarcire. Per centones conſuere.

Lappare, m. 2. Interpolator. *Item*: Homo nauci.

Lappland, n. Lapponia.

Lappmark, m. 3. Lapponiæ tractus quilibet. *Abſolutè.* Lappmarken, Lapponia, conf. Lappland.

Lappmudd, m. 2. Amiculum ex pellibus villoſis rangiferinis.

Lappri, n. 4. Nullius momenti vel pretii quodvis, ex. gr. En lappris ſak, Res nullius momenti. Det är bara lappri, Frivola hæc ſunt & nullius momenti.

Larf, m. 2. Larva. *Def.* Larfwen, *v. per.*

Las, *Ipf. verb.* Läſa, Legere.

Laſka, v. a. 1. Conſuere, modo ad pelles peculiari. Laſkad, p. p.

Laſkning, m. 2. Conſuendi actus, *vel* Sutum ipſum, conf. Laſka.

Laß, n. 4. Vehes, ex. gr. Et laß wed, Lignorum cæſorum vehes. *Compoſ.* Halmlaß. Kärrlaß, &c. conf. *ſimpl.*

Laßa, v. a. 1. Vehem facere. Onerare. Laßad, p. p. conf. Laſta, ex. gr. Laßa på kärran, Biroti vehem facere. Laßa af wagnen, Currum exonerare.

Laßning, m. 2. Actus quo quis vehem facit.

Laſt, m. 3. Onus, ex. gr. Skeppet har nu intagit ſin laſt, Navis jam onuſta eſt. Det ligger honom til laſt, Illud ei oneri eſt. Af ſå många ſaker är en del mig til laſt, E multis adeò rebus, pars me gravat.

Item: Laſt, Vitium, ex. gr. Han är begifwen på den laſten, Illi ſe vitio tradidit. Det lägges honom til laſt, Id ei vitio vertitur.

Laſta, v. a. 1. Onerare. Laſtad, p. p. conf. Laßa, ex. gr. Laſta et fartyg, Navigium onerare. Laſta in waror i ſkeppet, Navem mercibus onerare. Laſta ut, conf. Utlaſta.

Item: Laſta, Vituperare. Laſtad, p. p. ex. gr. Jag will icke laſta hans arbete, Opus illius vituperare nolo. Werktyget laſtas af ſomliga, Inſtrumentum a quibusdam vituperatur. *Subſtantivè.* Laſtande, Vituperatio.

Laſtare, m. 2. Vituperator.

Laſt-

Laſtbar, ADJ. Vituperandus. Vitioſus. *Adverbialiter.* Laſtbart, Vituperandum in modum.

Laſtbarhet, F. 3. Qualitas ex eo, quod vituperio dignum eſt.

Laſtdragare, M. 2. Navis oneraria.

Laſtdryg, ADJ. Majoris oneris capax, *de navigiis, curribus*, &c.

Laſtfull, ADJ. Vitioſus.

Laſtgammal, ADJ. Senio gravis.

Laſtwärd, ADJ. Vituperio dignus.

Lat, ADJ. Piger, *per parag.* Later.

Laterna, F. 1. *v. latin.* conf. Lyckta. *Subſt.*

Lathet, F. 3. Animus deſidioſus, conf. Låtja.

Latin, N. Lingua latina, ex. gr. Han förſtår Latin, Linguam callet latinam. Öfwerſatt ifrån Latinen, E lingua latina translatus. Boken är ſkrifwen på Latin, Lingua latina liber ſcriptus eſt. Tala latin, Latio ore loqui. *Proverbialiter.* Han har förlorat all ſin Latin, Quæ ei dicenda vel agenda ſunt, neſcit. *Hinc Adj.* Latinſk, Latinus.

Lavendel, M. Lavendula. Spica. *Def.* Lavendlen, *plant.*

Lavet, M. 3. Currus tormenti bellici, *alias* Styckewagn.

Lax, M. 2. Salmo. (Salar,) *piſc. Compoſ.* Laxfiſke, Salmonum piſcatio. Laxkar, Strues in aquis ad inſidias ſalmonum, *alias* Laxkiſta, conf. *ſimpl.*

Laxativ, N. 4. conf. Purgermedel.

Laxera, *vide* Purgera.

Laxöring, M. 2. Farnio. (Salmo,) *alias* Forell.

Lazaret, N. 4. Lazaretum. Noſocomium. *Plur.* Lazareter, *v. per.*

Lazur, M. Lapis lazuli, *alias* Lazurſten. Koppar-lazur, Cuprum lazureum.

Le, V. A. ANOM. Ridere. *Pr.* Ler. *Ipf.* Log. *Pf.* Ledt, ex. gr. Han log då han hörde det, Ad hæc ridebat. Le åt någon, Aliquem ridere. Le öfwer något, De aliqua re ridere. Det bragte mig at le, Id mihi riſum movit. *Subſtantivè.* Leende, Ridendi actus.

Led, *Ipf verb.* Lida.

Led, ADJ. Inviſus. Incommodus, ex. gr. Han är en led menniſka, Homo eſt inviſus. Det faller mig ſå ledt at wara här, Heic manere adeò mihi inviſum vel incommodum eſt. I ljuſt och ledt, In ſecundis & adverſis. *Adverbialiter.* Ledt, ex. gr. Han bar ſig ledt åt, Decorè parum ſe gerebat.

Led, M. 3. Articulus Articulatio, ex. gr. Wärk i alla leder, Dolor in omnibus membrorum junĉturis. Led ifrån led, Articulatim. *Compoſ.* Fingerled, Articulus digiti. Handled, conf. *ſimpl.*

Item: Led, Gradus cognationis, ex. gr. Slägt i lika leder, Ejusdem gradus cognationis. Arfwingar i tredje led, Tertii gradus cognationis hæredes. Förbudne leder, Gradus vetiti.

Item: Led, Via ſeu plaga, ex. gr. De ſeglade åt den leden, Eò viæ navigabant. Åt åtſkillige leder, Differentes verſus plagas. *Compoſ.* Segelled, conf.

Led, N. 4. Jugum, ſeu linea militum, ex. gr. Förſta, andra, ledet, Jugum primum, ſecundum. I rotar och leder, conf. Rote. *Inde Adv.* Ledwis, Lineatim.

Item: Led, Porta tumultuaria in ſepe, perticis transverſis conſtructa, conf. Grind.

Leda, F. *Indecl.* Averſatio. Faſtidium, ex. gr. Han har leda til all mat, Cibum averſatur. Han bär leda til den karlen, Virum illum faſtidit. *Compoſ.* Matleda, conf.

Leda, V. A. 2. Ducere. Ledd, *p. p.* ex. gr. Den blinde leder den blinda, Cœcus cœcum ducit. Den wägen leder til fördärfwet, Ilia in exitium via ducit. De ledde honom fram, Illum in medium ducebant. Ledas. *Paſſivum*, ex. gr. Däraf ledas många påfölgder, Mulcum inde deducendum ſequitur. Där leddes ut en fånge, Captivus educebatur. Leda af, conf. Afleda. Leda bårt, E medio ducere. Leda ifrån, ex. gr. Leda wattnet ifrån porten, Aquas a porta derivare. Leda ifrån ſig ſkulden, Culpam a ſe avertere. Leda in, Introducere, *alias* Inleda, Inducere. Leda ut, Educere.

Leds

Ledamot, m. 3. Membrum, *ſenſu translato*. *Plur.* Ledamöter, conf. Lem, ex. gr. Ledamot i et ſamhälle, Societatis membrum. Wetenſkaps Academiens Ledamot, Academiæ ſcientiarum membrum. Ledamöter i et Collegio, Collegii membra.

Ledare, m. 2. Ductor.

Ledas, v. d. 2. Tædere. Faſtidire, conf. Ledſna, ex. gr. Han leds i enſlighet, Solitudo eum tædio afficit. Han leddes under det han wäntade på dig, Te exſpectans tædio afficiebatur. Han leds wid maten, Cibum faſtidit. Hon leddes wid ſin man, Maritum faſtidio habebat. *Aliter.* Ledas, *Paſſivum verb.* Leda.

Ledband, n. 4. Ligamentum articulationis.

Item: Ledband, Faſciola, qua infantes ducuntur, antequam pedibus incedere diſcunt.

Ledbrott, n. 4. Articulus de ſuo loco diſtortus, conf. Ledbrytning.

Ledbrytning, m. 2. Luxatio. Articulorum de ſuis locis diſtorſio, conf. Ledbrott.

Ledgång, m. 2. Arthron.

Ledig, adj. Remiſſus. Laxatus, ex. gr. Gå lös och ledig, Solutus laxatusque vagari. Jag will hafwa lediga händer, Laxatas habere volo manus. Kläda af ſig och göra ſig ledig, Veſtibus depoſitis otio ſe tradere. *Adverbialiter.* Ledigt, Modo remiſſo vel ſoluto.

Item: Ledig, Vacans, ex. gr. Han är ledig ifrån ſyſſlor, A negotiis vacat. När jag får en ledig ſtund, Dum mihi temporis ſpatium relinquitur, quo a negotiis vacem. Ledige ſtunder, Horæ ſucciſivæ. Nu är den tjenſten ledig, Illud nunc vacat munus.

Ledighet, f. 3. Status remiſſus vel liber. Vacatio, ex. gr. Jag har ingen ledighet, at göra det du begärt, Quæ exigis facere non vacat. Där är ingen ledighet i Collegio, Nulla in collegio vacatio eſt. *Aliter.* Nullus in collegio locus vacat. Konungen lär befordra honom wid förſta ledighet, Quamprimum vacaverit munus, Rex illum promovebit.

Ledknytning, m. 2. Rachitis, *morb.*

Ledning, m. 2. Ductio. Ducendi actus.

Ledſaga, v. a. 1. Ducere, *quaſi per manus*, conf. Leda. *Part. P.* Ledſagad, ex. gr. GUD ledſage honom hwart han går, DEus illum, quocunque abierit, ducet. Ledſaga någon i mörkret, Aliquem per tenebras ducere. Ledſaga någon igenom willoſtigar, Per tramites erraticos aliquem ducere.

Ledſagare, m. 2. Ductor. Alium quaſi per manus ducens.

Ledſam, adj. Importunus. Odioſus, ex. gr. War intet ſå ledſam, Ne adeò ſis importunus. Det är en ledſam ſak, Res illa odioſa eſt. Han är en ledſam man, til at hafwa at göra med, Importunus eſt & odioſus, cum quo agatur. *Aliter*, ex. gr. En ledſam lefnad, Vita faſtidioſa. Här är ledſamt at wara, Hic verſari tædium adfert. *Adverbialiter.* Ledſamt, Cum tædio vel faſtidio.

Ledſamhet, f. 3. Adverſus caſus, conf. Ledſnad, ex. gr. Han hade råkat i någon ledſamhet, In caſum adverſum inciderat. Se til, at du icke ådrager dig några ledſamheter, Videas ne quid adverſi in te contrahas.

Ledſen, adj. Tædio affectus, ex. gr. Jag är ledſen wid werlden, Mundi tædio afficior. Man kan blifwa ledſen, at höra hans prat, Garrulitatis ejus pertæſus fieri quis poteſt.

Ledſka, *Com. gen.* 1. Homo faſtidioſus & incommodus.

Ledſkug, adj. Faſtidioſus & incommodus.

Ledſna, v. n. 1. Tædio affici, conf. Ledas, ex. gr. Jag ledſnar at ſkrifwa, Scribendi tædium me capit. Han ledſnade at höra honom, Illum audire eum tæduit. Man kan ledſna wid bättre godagar, Vitæ commodioris tædio quis affici poteſt.

Ledſnad, f. 3. Tædium, conf. Ledſamhet.

Ledſtång, f. 3. Pertica lateri affixa, *in gradibus ædium, vel ad pontes, in auxilium vel cuſtodiam eunctium.* *Plur.* Ledſtänger.

Ledſwamp, m. 2. Anchyloſis, *morb.*

Ledwatten, n. 4. Synovia. Lympha articulationum. *Def.* Ledwattnet.

Ledwridning, m. 2. conf. Ledbrytning.

Ledwärk, m. 2. Articulationum dolor.

Leſde, *Ipſ. verb.* Leſwa.

Leſſelkrut, n. 4. Cochlearia officinalis, *plant.*

Leſnad, m. 3. Vita, conf. Liſ. Leſwerne, ex. gr. Föra en yppig, en bekymmerſam, leſnad, Vitam ducere luxurioſam, ærumnis plenam. Hela ſin leſnad igenom, Per totam vitam. Leſnads ſätt, Vitæ genus. Leſnads tid, Tempus vitæ.

Leſra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Concreſcere, *de ſanguine tantum dicitur, dum in maſſulas hepati ſimiles concreſcit.*

Leſwa, v. n. 2. Ir. Vivere. *Pr.* Leſwer. *Ipſ.* Leſde. *Pf.* Leſwat, ex. gr. Leſwa med litet liſ, Vita deficere. Leſwe Konungen! Vivat Rex! Han har leſwat ſin tid i ſorg, In mœrore vitam egit. Han leſde i 60 år, Annos 60 vixit. Leſwa wäl, Lautè vivere. Leſwa för ſig ſielf, Solitariam agere vitam. *Aliter.* Sibi vivere. *Aliter*, ex. gr. Han wet at leſwa, Vitæ rationem ad uſum exigit politiorem. Han förſtår at leſwa med folk, Quomodo cum aliis agat, probè intelligit. Leſwande, p. a. ex. gr. Leſwande och döde, Vivi & mortui. Jag är et leſwande witne därtil, Illius rei teſtis vivus ſum. En leſwande tro, Fides viva. *Subſtantivè.* Leſwande, ex. gr. Mått af leſwande, Vitæ ſatur. *Adjectivè.* Leſwande, *alias* Liflig, Vividus, ex. gr. Han är munter och leſwande, Alacer eſt & vividus.

Item: Leſwa af, ex. gr. Leſwa af örter, Herbis in victum uti. Han kan icke leſwa af ſin lön, Salarium ei annuum in victum non ſufficit. Leſwa efter, ex. gr. Leſwa efter någon, Poſt aliquem vivere. *Aliter.* Leſwa efter, *vide* Efterleſwa. Leſwa ihop, Unà vivere. Leſwa på, ex. gr. Leſwa på nåd, Precariè vivere. Leſwa på andras koſtnad, Aliorum impenſis vivere. Han har intet at leſwa på, Unde vivat, nil habet. Leſwa på ſina gods, In prædiis vitam degere. Leſwa öfwer, ex. gr. Han kan leſwa öfwer hundra år, Ultra centum annos vivere poteſt. *Aliter.* Öfwerleſwa, conf.

Leſwer, m. 2. Hepar, *Def.* Leſwren. *Plur.* Leſwrar. *Compoſ.* Leſwerkorf, Tomaculum, &c. conf. *ſimpl.*

Leſwerants, m. *v. peregr.* ex. gr. Göra leſwerants af matwaror för armeen, Commeatum pro exercitu ſubminiſtrare. Han har giort en anſenlig leſwerants af kläde, Panni ſatis amplam ſuppeditavit copiam.

Leſwerera, v. a. 1. Tradere, conf. Lemna. Leſwereråd, p. p. ex. gr. Leſwerera ſpannmål til armeen, Frumentum ad exercitum adferre. Leſwerera penningar til någon, Pecuniam alicui tradere. *Aliter.* Leſwerera en ſlagtning, Prælium offerre.

Leſwerering, m. 2. Tradendi actus, *v. per.* ex. gr. Han war tilſtädes wid leſwereringen af ſäd, hö, &c. Adportationi frumenti, fœni, &c. ipſe adfuit. Beſtälla om hreſwets leſwerering, Literas tradendas curare.

Leſwerne, n. 4. Vita, conf. Liſ. Leſnad, ex. gr. Föra et Chriſtligt leſwerne, Vitam agere Chriſtianam. Han är ſedig i alt ſitt leſwerne, Vitam ducit moratiorem. Leſwernes beſkrifning, Biographia.

Lega, f. 1. Pignus conductionis, *quo ratum habeatur pactum*, ex. gr. Drängen har fådt 12 daler i lega, Servus ex pacto conductionis 12 thaleros pignori accepit, Soldaten, Båtsman, får ſå mycket i lega, Miles, Nauta, tantum in pignus conductionis accipit. *Compoſ.* Legohjon, &c. *ſuis locis.*

Item: Lega, Locationis pretium, ex. gr. Betala lega til gäſtgifwaren för kåra, ſadel, &c. Locati biroti, ephippii, &c. pretium hoſpiti diverſorii tribuere. *Compoſ.* Båtlega, &c. conf. *ſimpl.*

Legat, m. 3. Legatus. Sändebud ifrån et hof til et annat. Legations Secreterare, Secretarius legationis.

Legat, *Pf. verb.* Ligga.

Legd, p. p. *verb.* Leja.

Legning, m. 2. Locatio conductio, conf. *verb.* Leja.

Legofolk, n. Domeſtici mercenarii.

Legoherde, m. 2. Paſtor mercenarius.

Legohjon, n. 4. Famulitii quilibet. Servus vel ſerva.

Legoſtämma, r. 1. Tempus locationis conductionis, *v.* jur.

Leja, v. a. 2. Conducere. Locare. *Pr.* Leier, *Ipf.* Legde. *Pf.* Legt. Legd, p. p. conf. Hyra, ex. gr. Leja en dagswerks karl, Operarium conducere diurnum. Leja tjenſtefolk, Famulitium conducere. Han har legt ſig en häſt, Equum conduxit. Leja ſin båt, häſt, ꝛc. åt någon, Scapham, equum, &c. alicui locare. Leja ut, Locare. *Iude Part. P.* Utlegd.

Lejd, m. Salvus conductus. Fides publica. Libertas reo fugitivo iterum redeundi conceſſa, ex. gr. Gifwa lejd, Dare fidem publicam. Komma hem på lejd, Libero commeatu domum revertere.

Lejdebref, n. 4. Liberi commeatus literæ, *quibus reo ad exoticas fugitivo, redire licet. Def.* Lejdebrefwet.

Lejon, n. 4. Leo. *Abſolutè* Lejonet Leo. *Conſtellatio.*

Lejoninna, r. 1. Leæna.

Lek, m. 2. Ludus, conf. Spel, ex. gr. Hålla lek, Ludum inſtituere. *Proverbium.* Den ſom går i lek, bör hålla leken ut, Qui ludum init, ludum perferre debet. *Compoſ.* Barnlekar, Ludi infantium. Julelek, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Item: Lek, Nuptiæ avium & piſcium. *Iude* Fogellek. Fiſklek, conf. *ſimpl.* conf. Orrlek. Lektid, ꝛc. *ſuis locis.*

Leka, v. n. 3. Ludere, conf. Spela, ex. gr. Walparne lekte med hwarandra, Catuli inter ſe ludebant. Leka Jul, Diebus feſtis Juliorum ludos inſtituere. Han har lekt ut, Tempus ludendi ei præteriit. Leka med ord, Verbis ludere. *Proverbialiter.* Leka lambleken med någon, Aliquem ad interitum ducere. *Aliter.* Foglar och fiſkar leka en wiſ tid om året, Aves & piſces ſtato anni tempore generationis habent commercium.

Lekamen, m. Corpus, *v. ee.* conf. Kropp.

Lekamlig, adj. Corporalis, *v. ee.* Lekamligen, *Adv.* Corporaliter.

Lekan, n. 4. Fabricarum quid in luſionem. *Aliter*, ex. gr. Lekan på et gäddrag, Pars verſatilis inſtrumenti piſcatorii, conf. Gäddrag. *Compoſ.* Wäderlekan, conf.

Lekatt, m. 2. Muſtela Erminea, *alias* Hermelin.

Lekkamrat, m. 3. Ludorum ſocius, *in pueritia.*

Lekman, m. 3. Laicus. *Plur.* Lekmän.

Lekſaker, *Plur.* Res variæ infantibus in ludum. Crepundia.

Lekſam, adj. Cui animus in ludum proclivis.

Lekſyſter, r. 2. Puella ludorum infantilium ſocia. *Plur.* Lekſyſtrar.

Lektid, m. 3. Tempus ludorum ætatis infantilis.

Item: Lektid, Statum tempus propagationis.

Lem, m. 2. Artus. Membrum. *Def.* Lemmen. *Plur.* Lemmar, conf. Ledamot, ex. gr. Wårk i alla lemmar, Artuum dolor omnium. Lem ifrån lem, Membratim. En lem i Chriſti förſamling, Eccleſiæ Chriſti membrum.

Lemmalös, adj. Membris truncatus.

Lemmalytt, adj. Membris mutilatus.

Lemna, v. a. r. Relinquere. Miſſum facere. Lemnad, p. p. ex. gr. Jag lemnar alt i GUDs behag, DEi voluntati cuncta relinquo. Jag lemnar det därhän, Iſta in medium relinquo. Låt uſs lemna detta, Hæc miſſa faciamus. Jag lemnar at ſå är, Sit ita. Lemna något i ſticket, conf. Stick. Jag kan icke lemna för det köpet, Iſto tradere pretio, mihi non eſt relictum. Lemna något åt någon, Alicui quid tradere. Lemna ſitt rum, ſin tjenſt, åt en annan, Locum, munus, alii cedere. *Aliter*, ex. gr. Jag tror han lemnar, Illum ad ſe rediturum, credo.

Item: Lemna af, *vide* Aflemna. Lemna efter, conf. Efterlemna. Lemna efter ſig arfwingar, Hæredes poſt ſe relinquere. Han lemnade boken efter ſig, Diſcedens librum reliquit. Lemna ifrån, ex. gr. Lemna ifrån ſig hwad man haft om händer, Curæ ſibi commiſſum quid tradere. Lemna ifrån ſig ſwar, Reſponſum reddere. Lemna in, conf. Inlemna. Lemna ut, *vel* ute, conf. Utlemna. Utelemna.

Lemning, m. 2. Relictum. vel reſiduum quid, ex. gr. Det är en lemning af

Påfwebönet, Reſiduum eſt papiemi. En lemning af febren, Reſiduum febris. *Plur.* Lemningar, Ruina. Rudera; conf. Qwarlefwa.

Lemon, M. 3. Fructus Citri Limonis.

Lemonad, M. Potus ex fructu Citri Limonis.

Len, ADJ. Lenis. Tacta lenis, ex. gr. Len ull, lent ſilke, och dylikt, Lana, ſericum, & ejusmodi, lene. Lena hår, Crines lenes. Det ſom är lent at taga på, Quod tactu lenis ſentimus. *Adverbialiter.* Lent, Leniter.

Lena, V. A. 1. Lenire. Lenad, p. p. conf. Lindra. Lena up, conf. Uplena. *Aliter*, ex. gr. När det lenar på om vintren, Cum nives hieme aëris temperie ſolvuntur.

Lenhet, *s.* 3. Lenitas, conf. Len.

Lenpläſter, N. 4. Emplaſtrum emolliens.

Lenwäder, N. 4. Tempeſtas mitior, dum hieme nives ſolvuntur: *Def.* Lenwädret.

Leopard, M. 3. Leopardus.

Ler, N. 4. Argilla, *alias* Lera, ex. gr. Af ler, Ex argilla. Argillaceus. Faſtna i leret, Argilla hærere. Bruk af ler och ſand, Maſſa ex argilla & ſabulo ſubacta, conf. Bläler, N. *Compoſ.* Lergrop, Foſſa ubi argilla effoditur. Lerkärl, Vas argillaceum. Fictile. Lerkruka, Teſta figulina, &c. conf. *ſimpl.*

Lera, V. 1. Argilla, *alias* Ler. *Compoſ.* Walklera, &c.

Leraktig, ADJ. Argillæ materiæ ſimilis.

Lerart, M. 3. Argillæ ſpecies. *Plur.* Lerarter, Terræ pingues.

Lerbräka, *s.* 1. Argillæ ſubigendæ machinula.

Lerig, ADJ. Argilla imbutus ſeu ſparſus.

Lerjord, *s.* Terra argillacea.

Lerk, N. 4. Actus, quo quid ſenſim & leniter peragitur, conf. *verbum* Lerka.

Lerka, V. N. 1. Senſim & leniter facere, conf. Länka, ex. gr. Hon är enwis i ſorgen, at man måſte lerka med henne, In mœrore pertinax eſt, ut leniter ſit tractanda. Lerka in nyckeln, at icke låſet går ſönder, Clavem ſenſim & leniter immittere, ne ſera rumpatur. Jag will lerka med honom, at han ändrar ſitt beſlut, Deſidia lenique modo eum ad mutandum conſilium perducam. Lerka ſanningen ur någon, Veritatem alicui elicere.

Lertågt, M. Argillam fodendi jus. *Item:* Foſſio argillæ.

Leſka, *vide* Ledſka.

Let, *Ipſ. verb.* Låta.

Leta, V. A. 1. Inveſtigare. Omni ſtudio quærere. Letad, p. p. conf. Söka, ex. gr. Leta, ſå får du igen boken, Studioſè quæras, & librum invenies. Han letade i alla gömor, Omnia perſcrutabatur conditoria. Jag har letat igenom alla mina papper, Scripta, quæ mihi ſunt, cuncta perſcrutatus ſum. Leta efter något, Quicquam inveſtigare. *Proverbialiter*, ex. gr. Han behöfwer icke leta efter ord, Verba ei non deſunt. Leta up, ex. gr. Han har letat up ſkatten, ſom den andre gömt, Theſaurum ab altero conditum, ſtudioſè quærendo invenit. Leta ut, Seligendum quid quærere. *Aliter.* Leta ut ſanningen, Veritatem elicere.

Lett, ADJ. Coloratus. *Compoſ.* Hwitlett, Rödlett, &c. *Quære ſuis locis.*

Letta, V. A. 1. Colore imbuere. Lettad, p. p.

Lettblomſter, N. Anthemis tinctoria, *plant.*

Levkoja, *s.* 1. Cheiranthus incanus, *plant.* Gul Levkoja, Cheiranthus Cheiri.

Lexa, *s.* 1. Lectio, ex. gr. Lunna ſin lexa, Lectionem recitare. Sätta en lexa före, Lectionem alicui præfinire. *Proverbialiter.* Han har fått ſin lexa, Verbis benè caſtigatus eſt.

Lexa, V. A. 1. *Dr.* Lexa up någon, Aliquem increpare.

Libell, M. 3. Libellus ſeu ſcriptum in actione forenſi, *v. per. Inde verbum.* Libellera, Mutuis libellis agere.

Liberi, N. 4. Veſtitus ſimularis. *Gall.* Livrée.

Libſticka, *s.* Leviſticum. Ligueſticum, *plant.*

Licent, M. Veſtigal pro mercibus importandis antea prohibitis, *v. per.*

Lida, V. A. 4. Pari. *Pr.* Lider. *Ipſ.* Led. *Pf.* Lidit. Liden, p. p. conf. *infra*, conf. Tåla, ex. gr. Lida wärk, Dolorem pati. Han led orätt, Injuriam paſſus eſt. Han har lidit ſkada, Damnum ei illatum eſt.

Lida ſtraff, Pœnam ſubire. Lida ſkepps-brott, Naufragium facere.

Item: Lida, ex. gr. Han kan icke lida den katten, Iſtum perferre virum nequit. Han lider ingen motſägelſe, Dictis contrarium non admittit. *Aliter*, ex. gr. Tiden lider, Tempus ſenſim præterit. Det lider åt aftonen, Jam adveſperaſcit. Saken lider til ſlut, Rei imminet finis. Han blir wäl gaman hwad det lider, Temporis progreſſu mentis non erit compos. *Aliter*, ex. gr. Det lider för honom i ſyſlorna. In negotiis expediendè agit. Hwad lider det med byggnaden? Quousque ædificatione progreſſum eſt? Lidande, P. A. ex. gr. Han war därwid lidande, In eo quiequam paſſus eſt. Den lidande delen, Pars læſa. *Subſtantivè*, Lidande, Paſſio, ex. gr. Chriſti lidandes Hiſtoria, Hiſtoria paſſionis Chriſti. Liden, P. P. *Def. & Plur.* Lidne, ex. gr. En liden ſkada, oförrätt, Damnum, injuria, illata. Efter lidet ſkeppsbrott, Poſt naufragium factum. Han är wäl liden wid hofwet, In aula acceptus eſt. Det war längt lidet på året, Adultior jam erat annus.

Lidelig, ADJ. Patibilis, conf. Liderlig.

Lidelſe, M. 3. Paſſio.

Lider, N. 4. Receptaculum ſtructile, ubi res variæ reponuntur. *Def.* Lidret, ex. gr. Redſkaps lider, Reponendis inſtrumentis agrariis locus ejusmodi. *Compoſ.* Halmlider. Wagnslider, &c. conf. *ſimpl.*

Liderlig, ADJ. Vita diſſolutus. *Adverbialiter.* Liderligt, Diſſolutè, conf. Lidelig.

Liderlighet, F. 3. Animus diſſolutus. *Item:* Vita diſſoluta.

Lie, M. 2. Felx. *Plur.* Liar.

Lie-orf, N. 4. Manubrium falcis, conf. Lie.

Lieutenant, M. 3. v. *Gall.* Subcenturio.

Lif, N. 4. Vita. *Def.* Lifwet, ex. gr. Taga lifwet af någon, *vel* Bringa en om lifwet, Vitam alicui demere. Det gäller hans lif, De vita ejus agitur. Här i lifwet, In hac vita. Hos den ſjuke är fara om lifwet, Æger in periculo vitæ conſtitutus. Döma en ifrån lifwet, Ad mortem aliquem damnare. Han måſte där ſätta lifwet til, Vitam ibi perdidit. Medan han ännu war i lifwet, Cum adhuc viveret. Han har ſom bröder i lifwet, Quinque ei in vivis fratres. Där är intet lif i honom, Nihil in eo amplius vitale. *Aliter.* Alacer non eſt ſeu vividus. Straffa någon til lifwet, Pœna quem capitali mulctare. Kalfwen will til lifs, Vitulus eſſe videtur vitalis. Stå efter ens lif, Vitæ alicujus inſidiari. *Proverbialiter*, ex. gr. Det går icke om lifwet, Nec de vita agitur, *ne ſis adeò feſtinandum.*

Item: Lif, Corporis ſcapus ſeu truncus, ex. gr. Jungfrun har et långt och ſmalt lif, Virgo procera eſt & tenuis. Hålla lifwet rakt, Corpus erectum tenere. Taga för mycket til lifs, Corpori nimium cibi ingerere. Nimis velci. *Aliter*, ex. gr. Han will honom på lifwet, Illum aggredi cupit. Kom mig icke på lifwet, Ne propius me accedas. Lifwet på en klädning, Veſtimenti pars, ſcapum corporis tegens.

Item: Lifwet, Medium corporis, ex. gr. Han ſick honom om lifwet, Medium illum comprehendebat. Hon har fådt en kula igenom lifwet, Globulo medium ei corporis transverberatum eſt. Han ſtack honom i lifwet med en knif, Cultro medium ei corporis transfodit. Weka lifwet, Hypochondria. *Aliter*, ex. gr. Hafwa öppet lif, Alvum habere ſolutam.

Lifacktig, ADJ. Qui vividum ſe præbet, conf. Liflig.

Lifchirurgus, M. Chirurgus principis.

Lifdrabant, M. 3. *alias* Dråbant.

Lifdragoner, *Plur.* Legio prætoria dimachærum, conf. Dragon.

Lifegen, *Subſtantivè.* Mancipium, *in quem domino jus vitæ & necis. Def. & Plur.* Lifegne.

Liffärg, M. Color vitalis.

Lifgeding, N. Dotalia prædia. Provinciæ pars, ex qua reditus ſuperſtiti Reginæ aſſignati ſunt.

Lifgifwande, PART. Vivificans, *v. ex.*

Lifgifware, M. Animans ſeu Vivificans, *de Spiritu Sancto.*

Lifklädning, m. 2. Veſtimentum corpori adſtrictum.

Liflig, adj. Vividus, conf. Lifacktig, ex. gr. Det är en liflig yngling, Vividior eſt ille juvenis. En liflig hy, Cuticulæ color vividus. En liflig planta, Planta vegeta. Afmåla med lifliga färgor, Vividis depingere coloribus. *Aliter*. Liflig ed, Juramentum judiciale viva voce præſtitum. *Adverbialiter*. Liflige, Vividè.

Lifligher, f. 3. Vivacitas. *Item*: Alacritas.

Lifslös, adj. Inanimis. *Aliter*, ex. gr. Han är lifslös för tyrannens raſeri, Furore tyranni vita periclitatur.

Lifmedicus, m. Medicus principis.

Lifmoder, f. Uterus. *Def.* Lifmodren.

Lifmus, m. Volatilis vaſorum dolor migrans.

Lifnära ſig, v. n. 2. *Recipr.* Victum ſibi parare.

Lifregementz, n. Legio equitum regalis ſeu prætoria.

Lifrock, m. 2. Amiculum corpori adſtrictum.

Lifränta, f. Reditus annui, ad vitam recepti.

Lifsandar, *Plur.* Spiritus vitales ſeu animales.

Lifsarfwinge, m. 2. Infans. Hæres.

Liſſens, *Genit. voc.* Lif, *alias* Lifwets, ex. gr. Liſſens bok, Codex vitæ. Liſſens träd, Arbor vitæ, *&c.*

Lifsdagar, *Plur.* Dies vitæ, ex. gr. I alla mina lifsdagar, Per totum mihi vitam.

Lifsfara, f. 1. Periculum vitæ.

Lifsfruckt, m. Soboles.

Lifsfånge, m. 2. Captivus, criminis capitalis reus.

Lifskrafter, *Plur.* Vires vitales.

Lifslängd, m. Duratio vitæ.

Lifsmedel, n. 4. Commeatus. Ad victum quævis. *Plur.* Lifsmedlen.

Lifsnöd, f. Periculum vitæ. Mors imminens.

Liſſpillan, f. 3. Vitæ jactura.

Lifsſak, f. 3. Cauſſa vel crimen capitale.

Lifsſtorlek, *Dr.* ex. gr. En bild i lifsſtorlek, Magnitudine naturali imago ſculpta vel picta.

Lifsſtraff, n. 4. Pœna capitalis.

Liſſtycke, n. 4. Tunica. Subucula.

Lifstid, m. Tempus vitæ. Vita.

Lifsuppehälle, n. 4. Suſtentatio vitæ.

Lifwackt, m. Satellitium.

Lifwet, conf. Lif.

Ligga, v. n. 4. Jacere. Cubare. *Pr.* Ligger. *Ipf.* Låg. *Pf.* Legat, ex. gr. Boken låg på bordet, Liber in menſa jacebat. Ligger herren ännu? Num dominus adhuc cubat? Ligga ſjuk, *vel* Ligga til ſängs, Ægrotans lecto teneri. Amman har legat tjäl barnet, Nutrix dormiens infantem ſuffocavit. Hönan ligger, Gallina in ova cubat. *Aliter*, ex. gr. Hwar ligger ſtaden? Ubinam ſita eſt urbs? Wägen ligger dit, Eò fert via. Ligga djupt, conf. Djup. *Adj.* Sjön ligger, Lacus glacie obductus eſt. Ligga qwar, ex. gr. Bordet lutar, at käppen icke kan ligga qwar, Inclinante menſa, baculus in illa jacere nequit. Wi lågo där qwar öfwer natten, Ibi pernoctavimus.

Item: Ligga för, ex. gr. Det ligger för hwars mans ögon, Omnium oculis ſubjacet. Han ligger för mig i ſömnen, In ſomno mihi ante oculos obverſatur. Ekepet ligger för ankar, Deniſſa hæret ancora navis. Ligga efter, f. Petendo inſequi. Liga i, ex. gr. Ligga i barnſång, conf. Barnſång. Ligga i förſåt, conf. Förſåt. Det ligger mig i ſinne, Animo id mihi inhæret. Ligga i wägen, conf. Wäg. Ligga i proceß, conf. Proceß. Han ligger mig i öronen qm den ſaken, Ille re aſſiduè mihi aures vellicat. Upſala ligger i Uppland, Upſalia in Uplandia ſita eſt. Ligga hos, ex. gr. Ligga hos någon, Juxta aliquem cubare. Ligga hos qwinfolk, Commercium cum fœminis habere. Låta ligga hos ſig, Commercium cum viris habere. Ligga inne, ex. gr. Han ligger ſtundom inne hela månaden, Per totum interdum menſem domi remanet. Han ligger inne med det andra partiet, Alteri factionum addictus eſt. Ligga om, ex. gr. De ligga om hwarandra, Sine ordine jacent. Det ligger mig om hjertat, Id mihi cordi eſt. Ligga på, ex. gr. Hela tyngden ligger på den pelaren, Columnæ illi totum innititur pondus. Han ligger på med alla krafter, Totis incumbit viribus.

Skeppet ligger på redden, Ad oram maritimam navis appulſa eſt. Ligga ut, ex. gr. Ligga ut ungar, Pullos excludere. Ligga wid, ex. gr. Staden ligger wid en ſiö, Urbs ad lacum ſita eſt. Ligga ute, ex. gr. Han ligger ute om nätterna, Per noctes foris cubat. Nätен ligga ute, Retia aquis immiſſa ſunt. Ligga åt, ex. gr. Wägen ligger åt ſtaden, Via in urbem ducit. Han ligger åt hwar dag, at han ſkall få det han begärt, Ut petiti potiatur, quotidianis urget precibus. Ligga åt ſig, Decubans aliquantum ſe removere. Ligga öfwer, ex. gr. Bron ligger öfwer ſtrömmen, Pontе flumen trajicitur. Ligga öfwer en med hugg och ſlag, Ictibus & plagis aliquem inſequi. Han låg öfwer mig med böner, at jag måſte göra det, Precibus ab eo laceſſito faciendum mihi id fuit. Skeppet har legat öfwer, Navis ultra præfinitum tempus retenta fuit.

Liggedagar, *Plur.* Stati dies, antequam navem exonerare licitum ſit.

Liggedags, *Adverbialiter.* Concubia nocte.

Ligghöna, r. 1. Ovis incubans gallina.

Liguſter, n. Liguſtrum. *Def.* Liguſtren.

Lik, n. 4. Funus, ex. gr. Bära ut liket, Funus exportare. Stå lik, Funebri in loculo expoſitum eſſe. *Compoſ.* Likſta, &c. *ſuis locis.*

Lik, *adj.* Similis; ex. gr. Han är ſig alltid lik, Semper ſui ſimilis eſt. Det är likt honom, Illi aſſimilat, *Stil imago. Aliter.* Det är honom likt, Id ei proprium vel genuinum eſt. När omſtändigheterna äro lika, Circumſtantiis æquè comparatis. *Aliter*, ex. gr. Et likt giftermål, Connubium compar. De hade intet lika lycka, Parem non habuere ſucceſſum. *Proverbialiter.* Betala med lika mått, Par pari referre, conf. Like. *Subſt. Adverbialiter.* Likt, ex. gr. Han ſkickar ſig likt med en galen, Similiter ac inſanus ſe gerit. Det ſer intet likt ut, at han dör, Illi jam moriendum eſſe, nullum adeſt indicium. Tycker du at det är likt, at han ſkall ſå göra, Num eum ita facturum conveniens duxeris.

Lika, adv. Æquè. Pariter, ex. gr. Jag är lika nögd, Æquè ſum contentus. När alt annat är lika, Cæteris paribus. Lika mycket, Æquè multum. *Aliter.* Lika mycket, conf. *infra.* Det är lika godt, Æquè bonum eſt. *Aliter.* Det är lika godt hwad han gör, Quicquid faciat, perinde eſt. Det är lika långt ſom bredt, Æque longum ac latum eſt. *Proverbialiter.* Nullius eſt diſcriminis. Laga at de få lika, Æqualem ut accipiant partem, cura. *Compoſ.* Likaſullt, &c. conf. *infra.*

Lika, v. n. 4. Animo ferè, ex. gr. Hwad ſkall det lika honom, at ſe ſådant, Iſtis vitæ, cujus erit animi. Du wet intet hwad det likar en annan, Quo alii perferendum animo ſit, neſcis. *Aliter*, ex. gr. Han likade icke til det förſlaget, Iſto non annuebat propoſito, conf. Misslika.

Likadan, *Adjectivè.* Similis conditionis ſeu qualitatis, ex. gr. Den boken du gaf mig, är likadan, ſom den jag miſſat, Liber mihi a te datus, amiſſo æqualis eſt. Det är ännu likadant med honom, Pari adhuc modo cum illo comparatum eſt. Han är likadan, ſom han har warit, Idem eſt qui fuit. Jag finner dem wara likadana, Qualitate eos ſimiles invenio.

Likaſullt, *Adverbialiter.* Tamen, ex. gr. Han är halt, men likaſullt ſpringer han, Claudus eſt, tamen currit, conf. Likwäl.

Likaledes, adv. Pari modo.

Likalydande, part. *Dr.* ex. gr. En afſkrift likalydande med originalet, Tranſcriptum autographo concordans.

Lika mycket, *Adverbialiter*, ex. gr. Lika mycket på hwad ſätt det ſker, Quonam fiat modo, perinde eſt. Om han kommer eller icke, ſå är det lika mycket, Si venerit, aut non, parum refert. Det gör mig lika mycket, Perinde mihi fuerit. Det gör honom lika mycket, antingen du eller en annan kommer, Tu vel alius ſi venerit, par erit. Om du will eller icke, kan det göra mig lika mycket, Si volueris, aut non, parum me movet. *Aliter.* Lika mycket, conf. Lika.

Likare wigt, n. Exemplar ponderum probatorum, ad quod alia, ut juſta ſint, æquan-

æquantur. Likare-mått, Exemplar ejusmodi pro mensura.

Likaſom, ADV. Sicut. Prout, ex. gr. Likaſom ſolen, ſå lyſer ock dygden, Prout ſol, ſic etiam virtus lucet. Han bär ſig åt likaſom en annan, Sicut alius ſe gerit. Han ſtäller ſig, likaſom han wore rädd, Similiter ac timidus eſſet, ſe componit. Han gör likaſom de andre, Prout ceteri, is facit, conf. Likſom. Såſom. *Obſ.* Likaſåſom, *perperam adhibetur.*

Likaſt, *Sup. Adj.* Lik. *Aliter*, ex. gr. Göra, ſom likaſt ſynes, Ut maximè conveniens eſſe videtur, facere.

Likaſå, ADV. Pari modo. Æquè, ex. gr. Den ene ſkrifwer, och likaſå gör den andre, Scribit unus, pariquè modo alter. Han har rått därtil, likaſå wäl ſom den andre, Ad id æquè ac alter, jus habet.

Likbegängelſe, M. 3. Exequiæ.

Likbent, ADJ. Æquicrurus, *geom.*

Likbjudare, M. 2. Miniſter funebris.

Likbår, F. 2. Feretrum, *funereum.*

Like, M. 2. Æqualis ſeu ſimilis quis, ex. gr. Han har icke ſin like, Æqualem non habet. Hwar ſöker ſin like, Quisquis ſibi ſimilem quærit. Gifta ſig med ſin like, Cum æquali matrimonium inire. Umgås med ſina like, Cum æqualibus converſari. *Compoſ.* Jämlike, conf. Lik. *Adj.*

Likformig, ADJ. Conformis. *Adverbialiter.* Likformigt, Conformiter, conf. Likmätig.

Likformighet, F. 3. Conformitas.

Likfärd, M. 3. Pompa exequialis.

Likfärg, M. Color pallidus, qualis funeris.

Likhet, F. 3. Paritas. Similitudo, ex. gr. Det är ingen likhet dem imellan, Haud illi pares ſunt. Likhet i ſinne och ſeder, Animi morumque ſimilitudo. Jag tycker om bilden för likheten ſkull, Ob ſimilitudinem imago mihi placet, conf. Likneliſe.

Likkiſta, F. 1. Capulus. Sandapila.

Liklig, ADJ. Congruus. Conformis, ex. gr. Det är et likligt giftermål, Haud diſpar eſt connubium. *Aliter*, ex. gr. Han är en liklig karl, Vir eſt ſat aptus & idoneus. Gör ſom dig likligt ſynes, Fac ut convenientia eſſe tibi videtur.

Likmaſk, M. Noma, *med.*

Likmätig, ADJ. Conformis. Conveniens. *Adverbialiter.* Likmätigt, ex. gr. Lag likmätigt, Legi convenienter. Likmätigt uthi ſkyldighet, Prout a me exigit obligatio.

Likna, V. A. 1. Aſſimilare, conf. Jämlikna, ex. gr. Han liknade honom wid et willdjur, Feræ illum aſſimilavit. Menniſkan liknas wid et blomſter, Homo flori aſſimilatur. Det han ſådt, är icke at likna emot hwad han miſtat, Acceptum ab eo haud perdito comparandum. Til liknandes, *rectius* At likna.

Item: **Likna**, *Neutraliter*, ex. gr. Denna målningen liknar en annan, Pictura hæc alii ſimilis eſt. Han liknar intet ſin fader, Patri ſimilis non eſt. Hwem liknar detta porträtet? Cuinam imago hæc ſimilis eſt? Likna ſig, *Recipr.* ex. gr. Han liknar ſig at bliſwa en ſticklig karl, Illum ad quævis idoneum fore, non fallet opinio. Det liknar ſig til regn, Pluvia imminere videtur. Det liknar ſig wäl, eller illa, Fauſtum, infelicem, ſucceſſum id pollicetur. Det liknar ſig til krig, Belli adſunt indicia.

Liknelſe, M. 3. Parabola. Similitudo, conf. Likhet, ex. gr. Göra en liknelſe af något, Parabola quid referre. Tala igenom liknelſer, Per parabolas loqui, conf. Jämförelſe. *Aliter*, ex. gr. Han bär liknelſe af en björn, Urſi refert ſpeciem. Bilden har icke liknelſe af något ſådant kreatur. Ejusmodi creaturæ ſpeciem non præbet imago. *Aliter*, ex. gr. Det är ingen liknelſe til fred, Pacis nullum eſt indicium. Jag ſer ingen liknelſe til framgång i den ſaken, Succeſſum illius rei ſperandum non video. Det är ej minſta liknelſe därtil, Ne minimum quidem iſtius rei indicium adeſt.

Lik nögd, conf. Lika.

Liknögdhet, F. 3. Animus æquè contentus, vel ſibi ſatisfaciens.

Likpredikan, F. 3. Concio funebris. *Plur.* Likpredikningar, Conciones funebres.

Likproceß, M. 3. Proceſſus funebris. Exequiarum comitatus, ex. gr. Gå i likproceß, Exequias comitari.

Likſidig, ADJ. Æquilaterus, *geom.*

Likſinnig, ADJ. Animi æqualis vel ſibi ſimilis.

Likſom, ADV. Quaſi, conf. **Likåſom**, ex. gr. Hon ſtåller ſig likſom hon wore en ängel, Quaſi angelus eſſet, ſe componit. **Likſom** det icke wore et och detſamma, Quaſi unum idemque non eſſet. Han blef likſom utom ſig, Quaſi in extaſin incidit. **Likſom** han wille ſåga, Quaſi dicere vellet. Han dundrar likſom han wore ond, Quaſi iratus tonat.

Likſten, M. 2. Cippus, *alias* **Grafſten**.

Likſtod, M. 3. Sepulcrale tributum, ſacerdotibus debitum. **Likſtol**, *aliis*, *ſed perperam*.

Likſång, M. 3. Epicedium.

Liktorn, M. 2. Clavus in digitis pedis.

Liktydig, ADJ. Synonymus, ex. gr. **Liktydiga ord i Swenſkan**, Vocabula in lingua Svecica ſynonyma.

Liktydighet, F. 3. Synonymia.

Likwiſt, conf. **Likwål**.

Likwål, ADV. Tamen, ex. gr. Ehuru ſwårt det är, ſå måſte likwål ſlikt tålas, Quantumvis ſit grave, tamen iſta ſunt perferenda. Han ſkrifwer likwål, faſt han är ſjuk, Quamvis ægrotet, ſcribit tamen. Han nekar, men det är likwål ſant, Negat, ſed tamen verum eſt.

Lilja, F. 1. Lilium. *Compoſ.* **Liljeblad**, Folium lilii, &c.

Liljekovalje, F. Convallaria majalis, *plant.*

Lille, ADJ. *Def. Adj.* **Liten**, ex. gr. Den lilla flickan, Parva iſta puella. Han har förſiört ſin lilla egendom, Quod parum ei fuit bonorum, diſſipavit. Wara nögd med ſin lilla del, Parvis eſſe contentum. *Abſolutè.* Den lille, Infantulus, ex. gr. Hon habe den lilla i famnen, Infantulum amplexu tenebat.

Lillfinger, N. 4. Digitus auricularis. *Def.* **Lillfingret**.

Lilltå, M. 3. Digitus pedis minimus. *Def.* **Lilltån**. *Contr.* **Lilltån**.

Lim, N. 4. Gluten.

Lima, V. A. 1. Glutinare. **Limad**, p. p. **Lima faſt**, Glutine affigere. **Lima ihop**, Glutine jungere. **Lima til**, *vel* **Lima åt**, Adglutinare.

Limacktig, ADJ. Glutini materiâ ſimilis.

Limdränka, V. A. 3. Aqua glutinoſa imbuere, *de papyro & ejusmodi.* **Limdränkt**, p. p.

Limig, ADJ. Glutinoſus.

Limning, M. 2. Glutinandi actus, ex. gr. **Limningen lyckades intet**, Glutinatio non ſucceſſit. *Item:* **Limning**, ex. gr. **Limningen gick ſönder**, Junctura glutine facta rumpebatur.

Limpa, F. 1. Panis genus craſſius & convexum.

Limſtången, *Dr. Proverbialiter.* **Löpa med limſtången**, Utrique parti addictum ſe præbere.

Limſtöpa, V. A. 3. *Part. P.* **Limſtöpt**, conf. **Limdränka**.

Limwatten, N. 4. Aqua glutine imbuta. *Def.* **Limwattnet**.

Lin, N. Linum (ſativum,) ex. gr. **Af lin**, Ex lino. Lineus. **Sänka lin**, Linum in aquam emolliendum ſubmergere. **Röta lin**, Linum emollire, ſcil. vel dicto modo, vel dum in aprico humi diſpergitur.

Lina, F. 1. Funis. *Hoc nomine veniunt funes, quorum uſus eſt in machinis variis & ejusmodi*, conf. Rep. Strek. **Danſa på lina**, In fune ambulare.

Linblår, *Plur.* Stupa linea.

Linbråka, F. 1. Subigendi lini machinula.

Lind, F. 2. Tilia.

Linda, F. 1. Faſcia, ex. gr. **Barnet ligger i linda**, Infans faſciis adhuc includitur. **Göra en linda, och därmed binda om benbrottet**, Faſciam formare, eaque fracturam oſſis circumligare.

Item: **Linda**, Ager ceſſans, ſeu incultus, gramineque obſitus, ex. gr. **Åkren ligger i linda**, Ceſſat ager. **Lägga en åker i linda**, Agrum inaratum relinquere.

Linda, V. A. 1. Faſcia circumdare ſeu ligare. Faſciis involvere. **Lindad**, p. p. ex. gr. **Linda barnet**, Infantem faſciis involvere. **Linda ihop**, Convolvere. **Linda om**, ex. gr. **Linda tråden om fingret**, Filum circum digitum convolvere. **Linda et band om armen**, Tæniola brachium circumdare. *Aliter.* **Linda om**, Iterum faſcia circumdare. *Part. P.*

Om-

Omlindad. Linda up, Faſcia ſoluta evolvere. *Aliter*, ex. gr. Linda up ſnöret, Funiculum convolvere.

Lindanſare, M. 2. Funambulo.

Lindare, M. 2. Tinea. (Cyprinus,) *piſc. alias* Sutare.

Lindebarn, N. 4. Infantulus adhuc faſciis incluſus.

Linding, M. 2. Pupa, *inſect.*

Lindning, M. 2. Faſciis involvendi actus. *Aliter*, ex. gr. Lindningen har gådt up, Involutum ſeu ligatura ſoluta eſt.

Lindorm, M. 2. *Serpentis genus.*

Lindra, V. A. 1. Mitigare. Lenire. Lindrad, p. p. conf. Lena, ex. gr. Det lindrar min ſorg, Mœrorem id mitigat meum. Lindrande medel, Remedia lenientia. Lindrande omſtändigheter, Circumſtantiæ mitigantes. Lindra ſtraffet, De ſupplicio remittere. Lindra med någon, De rigore in aliquem remittere. Lindra något af ſitt påſtående, De poſtulatis remittere. Hoſtan har lindrat ſig, Remiſſit tuſſis.

Lindrig, ADJ. Sublevis. Lenis, ex. gr. Han har en lindrig feber, Febri laborat leniore. Lindrig winter, Hiems mitior. Bruka lindriga ord, Lenibus ſeu mollioribus uti verbis. Lindrigt ſtraff, Pœna lenior. *Adverbialiter.* Lindrigt, Leniter.

Lindrighet, F. 3. Lenitudo.

Lindring, M. 2. Lenimen. Mitigatio, ex. gr. Han kände en lindring af det botemedlet, Iſto remedio lenimen ei accedit. Lindring i ſtraff, Pœnæ mitigatio.

Linfrö, N. Semina lini. *Def.* Linfröet.

Lingarn, N. 4. Filum ad texturam lineam.

Lingon, N. Fructus vitis ideæ. (Vaccinium.) Lingonris, N. Vaccinium. (Vitis idea.)

Linhåſla, F. 1. Manipulus lini complicati.

Linial, M. 3. Regula. Inſtrumentum ad quod lineæ ducuntur, ex. gr. Draga linier efter linialen, Ad regulam lineas ducere.

Liniamenter, *Plur. v. peregr.* Lineamenta. *Gall.* Traits de viſage, ex. gr. Hon har wackra liniamenter, Lineamentis faciei venuſta.

Linie, F. 3. Linea. *Def.* Linien. *Plur.* Linier, conf. Rad, ex. gr. Draga en rät linie, Lineam ducere rectam. Lodrät linie, Linea perpendicularis. Paralel-linier, Liniæ parallelæ. Träden ſtå i en linie, Arborum recta ſeries eſt. *Abſolutè.* Linien, Linea æquinoctialis, ex. gr. De paſſerade linien, Æquatorem navigantes tranſiere. Segla under linien, Sub æquatore navigare. *Aliter*, ex. gr. Skepp af linien, Navis bellica major. *Aliter.* Förſta, andra linien af krigshären, Exercitus prima, ſecunda, acies. *Item*: Linie, Pars minima menſuræ geomet.

Liniera, V. A. 1. Lineas ducere. Linierad, p. p. ex. gr. Linierad papper, Papyrus lineis diſtincta.

Linka, V. N. 1. Subclaudicare. Paululum claudicare. *Subſtantivè.* Linkande, Levis claudicatio, conf. Halta.

Linkläde, N. 4. Linteum ſtrophioſum, ex. gr. Han band et linkläde om hufwudet, Caput linteo circumligavit.

Linkläder, *Plur.* Lintea in veſtitum corporis, menſæ, lecti, &c. *Oppon.* Gångkläder.

Linknopp, M. 2. Gemma lini.

Linkrämare, M. 2. Venditor lini.

Linne, *Adjectivè.* Lineus. Linteus, ex. gr. Det är giordt af linne, Ex lineo contextum eſt. Sy linne, Linteum quid ſuere. Måla på linne, In linteo pingere. *Compoſ.* Linneband, Tæniola linea. Linnefabrik, Texturæ lineæ fabrica. Linneflut, *vel* Linnelapp, Centro lineus. Linneſkaf, Raſum ex linteo, *in uſum chirurg. & ejusmodi.* Linnewäf, Tela linea. Linnewäfnad, Textura linea. Linnetyg, Textum quodvis lineum, conf. Lintyg, conf. *ſimpl.*

Item: Linne, Lintea quævis, *ad veſtitum, ad menſam*, &c. ex. gr. Han har miſſat alt ſitt linne, Cuncta quæ ei fuere lintea, amiſit. Han har intet linne på kroppen, Nec lineum, quo corpus tegat, habet.

Linning, M. 2. Limbus transverſim aſſutus, *in manicis induſiorum, femoralibus & ejusmodi.*

Linolja, F. 1. Oleum lineum.

Lintötte, u. 2. Penſum lini.
Linto, m. Lens.
Lintyg, n. 4. Induſium. Interula lintea, *alias* Skiorta *vel* Särk, ex. gr. Han gick i bara lintyget, Ad induſium usque denudatus incedebat. Byta om lintyg, Induſium mutare, conf. Linnetyg.
Linwäfware, m. 2. Textor lintearius.
Linwäfwerſka, f. 1. Textrix lintearia.
Linål, m. 2. Petromyzon branchialis, *piſc.*
Ljomhörd, *vide* Lommhörd.
Lip, m. 2. Labrum diſtortum, ut flentibus eſſe ſolet, ex. gr. Hänga lipen, Labrum demittere. Sätta lipen til, Labrum in ploratum diſtorquere.
Lipa, v. n. 1. Labium demittere vel diſtorquere, ut plorantes ſolent, conf. Grina. Lipa åt någon, Labium diſtorquendo aliquem irridere. *Alter*, ex. gr. Skall du intet wända igen at lipa? Num plorandi finem non facies? *loc. pleb.*
Liquidation, m. 3. *v. peregr.* ex. gr. Göra, *ſeu* Hålla Liquidation med någon, Rationes cum aliquo ad liquidum perducere.
Liſa, Eliſabeth, *nom. mul.*
Liſa, f. 1. Remiſſio. Levamen. Relaxatio, ex. gr. Han har i natt känt någon liſa ifrån wärken, Hac dolor nocte aliquantum remiſit. Göra någon liſa i ſin ſorg, Alicui mœroris levamen adferre. Detta botemedlet gaf ſtrax liſa, Relaxationem hoc ſtatim remedium adtulit.
Liſa, v. a. 1. Locum remiſſioni dare. Sublevare. Liſad, p. p. conf. Lindra, ex. gr. Jag will liſa ditt onak, Operam tibi ſublevare volo. Liſa någon i ſina beſwär, Alicui in moleſtiis levamen adferre. Det liſar hans bröſtklämning, når han ligger på rygg, In oppreſſione locus ei remiſſioni datur, cum dorſo incubat.
Liſma, v. n. 1. Blanditiis in fraudem uti, conf. Smickra, ex. gr. Han ſpringer och liſmar, Alienis ſe negotiis immiſcens blandum agit. Liſma med någon, Fraudulento alicui modo blandiri. Han har liſmat ſig til den förmån, Iſtam blanditiis acquiſivit prærogativam.
Liſmare, m. 2. Blanditiis ad decipiendum utens quis, conf. Smickrare.
Liſmeri, n. 4. Blandimenta, *in alicujus decepsionem*, conf. Smicker.
Liſpund, n. 4. Libra, conf. Pund.
Liſſabon, n. Ulyſſipo. *Portugalliæ metrop.*
Liſt, m. *Indecl.* Aſtus, conf. Swek, ex. gr. Bruka liſt, Aſtum adhibere. Umgå med liſt, Aſtum meditari. De togo ſtaden med liſt, Aſtu urbem ceperunt.
Liſt, m. 3. Margo. Crepido, *in ornatum ſuggrundæ, januarum, operculorum*, &c. *Inde.* Liſtwerk. Takliſt, conf. *Item*: Liſt, Limbus ad oram panni & ejusmodi.
Liſta, f. 1. Enumeratio ſcripto mandata. Catalogus, ex. gr. Liſta på perſoner, Hominum catalogus.
Liſtig, adj. Aſtutus. Verſutus, conf. Illiſtig. Slug. *Adverbialiter.* Liſtigt, Verſutè.
Liſtighet, f. 3. Animus verſutus. Vafricia, conf. Illiſtighet. Slughet.
Liſtwerk, n. 4. Opus marginatum ornatius.
Lit, m. *Indecl.* Animus quo quis alicui innititur, ex. gr. Sätta, *vel* Ställa ſin lit til GUD, DEo inniti. Haf din lit til honom, Ei innitaris. Sätt icke lit på ditt förſtånd, In animi dotibus ne fiduciam ponas.
Lita, v. n. 1. Inniti, ex. gr. Du kan lita på hans ord, Verbis ejus inniti potes. Lita icke på andras gunſt, Ne aliorum favori innitaris. Här litar tyngden mäſt på, Heic maximè incumbit pondus. Jag litade på, at han ſkulle hjelpa mig, Illum mihi auxiliaturum fore confidi. Lita an, *vide* Anlita. Lita til, conf. Tillita.
Liten, adj. Parvus. *Def.* Lille. *Plur.* Små. *Comp.* Mindre. *Sub.* Minſt, conf. *hæc vocabula*, ex. gr. Han wär där en liten tid, Aliquantiſper ibi commoratus eſt. Han är icke nögd med litet, Parvo non contentus eſt. Når jag war liten, Cum infantulus eſſem. Gif mig litet matten, Pauxillum aquæ mihi porrige. Något litet, Aliquantulum. Det är för litet, Pauxillum nimis eſt. Wänta en liten ſtund, Per horulam exſpecta. *Proverbialiter.* Han har något litet, Opulentus nonnihil eſt.

Ad-

Adverbialiter. Litet, ex. gr. Wänta litet, Exſpecta parumper. Gå litet längre, Paulò ulterius procedas. Tala litet, Pauca loqui. Det hår litet båta dig, Parum id tibi proderit.

Litenhet, f. 3. Parvitas.

Lithologien, f. *Def.* Lithologia. Läran om ſtenar.

Lits, m. 3. Limbus veſtium ornatior.

Litsqwarð, m. 2. Idem, ſed aliquantum latior.

Litſla, n. *Def. Diminut. voc.* Lilla, ex. gr. Han är nögd med det litſla, Pauxillo contentus eſt.

Liturgien, f. *Def.* Liturgia. Ordinatio papiſtica de adminiſtrandis ſacris, tempore Regis Johannis III.

Ljud, n. 4. Sonus, ex. gr. Han hörde ljudet af klockorna, Campanarum ſonum audiebat. Ljud af inſtrumenter, Inſtrumentorum muſic. ſonus. Giſwa ljud ifrån ſig, Sonum edere. *Aliter*, ex. gr. Åſka ljud, Audientiam poſcere.

Ljuda, v. n. 4. Sonare. *Pr.* Ljuder. *Ipf.* Ljöd. *Pf. caret*, ex. gr. Klockan, trumpeten, ljuder, Campana, tuba, ſonat. Det ljöd wäl i öronen, Id auribus ſono placuit. Ljudande, p. a. Sonans.

Ljuf, adj. Suavis. *Def.* Ljufwe. *Comp.* Ljufware. *Sup.* Ljufwaſt, conf. Ljuflig, ex. gr. En ljuf ſammanlefnad, Suavis conviƈtus. Et ljuft ägtenſkap, Connubium ſuave. Han har miſtat ſin ljufwa make, Conjugem amiſit ſuaviſſimam. I ljuft och ledt, In ſecundis & adverſis.

Ljuflig, adj. Suavis, ex. gr. Ljuflig lukt, ſmak, ꝛc. Odor, ſapor, &c. ſuavis. Han är ljuflig i umgånge, Conviƈtu maximè placet. Ljufligt wäder, Tempeſtas cœli mitior. Ljufliga ord, Suavia verba. *Adverbialiter.* Ljufligt, Suaviter.

Ljuflighet, f. 3. Suavitas.

Ljuga, v. n. 4. Mentiri. *Pr.* Ljuger. *Ipf.* Log. *Pf.* Ljugit, ex. gr. Han ljuger aldrig, Numquam mentitur. Han log för mig då han ſade, Mentiebatur, cum mihi diceret. Ljuga på någon, De aliquo mentiri. *Proverbialiter*, ex. gr. Han ljuger i ſin egen pung, Opes præfert, ſeque ipſum fallit.

Ljugare, m. 2. Homo mendax.

Ljum, adj. Tepidus. Subcalidus. *Def.* & *Plur.* Ljumme. *Comp.* Ljummare, ex. gr. Ljum warme, Calor temperatus. Ljumt wätten, Aqua tepida.

Ljumhet, f. 3. Tepor.

Ljumma, v. a. 1. Tepefacere. Ljummad, p. p.

Ljumſke, m. 2. Regio ad coxam muſculoſa.

Ljung, m. Erica, *plant.*

Ljunga, v. n. 1. Fulgurare, ex. gr. Det ljungar, In nubibus fulgurat, conf. Blixta. *Subſtantivè.* Ljungande, Fulguratio.

Ljungeld, m. 2. Fulmen. Fulgur, conf. Blixt.

Ljus, adj. Lucidus, *per parag.* Ljuſer, n. Ljuſt, ex. gr. Ljuſa möln, Nubes lucidæ. Det är redan ljuſt, Luceſcit. En ljuſer dag, Dies ſerena. Om ljuſa dagen, Adulto die. En ljuſer kyrka, Templum lucidum. Hår är ljuſt inne, Locus hic luculentus. Ljuſa hår, Capilli albicantes. *Hinc*: Ljuſan, ex. gr. Soſwa til ljuſan dag, Ad lucem usque dormire. Stå i ljuſan låga, Ingenti ardere flamma. *Compoſ.* Ljusblå, ꝛc. *infra.*

Ljus, n. 4. Lux. Lumen, conf. Sken, ex. gr. Dagens ljus, Lux diei. Solens ljus, Solis lumen. Giſwa fram i ljuſet, In lucem edere. Stå icke i ljuſet för mig, Ne mihi lucem adimas. Föra någon bakom ljuſet i en ſak, Lucem vel cognitionem alicui furripere. *Proverbialiter*, ex. gr. Stå ſig ſielf i ljuſet, Ipſe obſtaculo ſibi eſſe. Låna ljus, conf. Låna.

Item: Ljus, Candela, ex. gr. Skriſwa wid ljus, Ad candelam ſcribere. Taga af ljuſet, Candelam emungere. *Compoſ.* Ljusbit, Portiuncula candelæ. Ljuslåga, Flamma candelæ. Ljuslåda, Arca pro ſervendis candelis, conf. *ſimpl. Plura ſequuntur.*

Ljusarm, m. 2. Candelabrum brachii inſtar porrectum.

Ljusblå, adj. Cæruleus in albidum flexus. n. Ljusblått.

Ljusbrand, m. 2. Ellychnii pars uſta.

Ljusbrun, adj. Fuſcus albicans.

Ljusgrå, ADJ. Cinerei coloris albescentis, N. Ljusgrått.

Ljusgrön, ADJ. Viridis albicans.

Ljushet, F. 3. Qualitas ex lucido. Luculentia.

Ljusknäckt, M. 2. Utensile, quo reſidua candelæ particula excipitur.

Ljuskrona, F. 1. Candelabrum penſile, brachiis inſtructum. *Gall.* Luſtre.

Ljuskårna, F. 1. Vas, in quo conficiuntur candelæ.

Ljusligen, ADV. Luculenter.

Ljusna, *vide* Lysna.

Ljuspipa, F. 1. Pyxis candelabri

Ljusplåt, M. 2. Candelabrum laminatum.

Ljusröd, ADJ. Ruber albicans.

Ljusax, F. 2. Forfex pro candela. *Compoſ.* Ljusſaxfoder, Theca forficis candelæ, conf. *ſimpl.*

Ljusſkärm, M. 2. Umbraculum candelæ.

Ljusſtake, M. 2. Candelabrum.

Ljuſter, N. 4. Fuſcina. Tridens piſcatorius. *Def.* Ljuſtret.

Ljusſticka, F. 1. Bacillus, cui candelæ adipi intingendæ imponuntur.

Ljuſtra, V. A. 1. Piſces fuſcina capere. Ljuſtrad, p. p.

Ljusſträle, M. 2. Radius lucis.

Ljustjuf, M. 2. Deciduum ellychnii accenſum. *Def.* Ljustjufwen.

Ljusweke, M. 2. Ellychnium.

Ljuta, V. N. *Dr.* Ljuta död, Mortem pati, *v. jur.*

Lo, M. 2. *Def.* Loen. *Plur.* Loar, *alias* Lodjur. *Compoſ.* Kattlo. Warglo, Hujus animalis ſpecies, conf. *ſimpl.*

Lock, M. 2. Cincinnus, *alias* Hårlock, *ex.* gr. Lägga håret i lockar, Capillorum cincinnos formare.

Lock, N. 4. Tegillum vaſorum. Operculum, ex. gr. Slå igen locket på kiſtan, Operculo ciſtam claudere. Taga locket af grytan, Tegillum ollæ auferre. *Aliter*, ex. gr. Canonen ſmall, ſå at det flog et lock för öronen, Sclopo tormenti bellici aures quaſi obtundabantur, conf. Lucka.

Lock, Locka, ꝛc. *vide* Läck.

Lod, N. 4. Pondus librandi, quo 32 Lod, faciunt 1 Skålpund.

Item: **Lod**, Horologii libramen pendulum, ex. gr. Lodet löper ännu, Horologium adhuc agunt pondera.

Item: **Lod**, Bolis nautica, ex. gr. Sänka lodet at förſöka djupet, Bolim ad profunditatem explorandam projicere.

Item: **Lod**, Ferramentum calefaciendum, quod lævigatorio inſtrumento (Strykjärn,) immitti ſolet.

Item: **Lod i en böſſa**, Globulus bombardæ. *Inde Dr.* Stå för lod och krut, Iſtibus bombardarum expoſitum eſſe.

Lodböſſa, F. 1. Sclopetum canalicatum, conf. Hagelböſſa. Stutzare.

Lodja, F. 1. Navigiorum genus Ruſſicum.

Lodjur, N. 4. Lynx, *alias* Lo.

Lodlina, F. 1. Bolidis nauticæ funiculus.

Lodrät, ADJ. Perpendicularis. N. Lodrätt. *Adverbialiter.* Lodrätt, Perpendiculariter.

Lof, M. 2. Curſus navis obliquatus. *Def.* Lofwen. *Plur.* Lofwar, ex. gr. Slå lofwar, Curſum navis per vices obliquare. Taga lofwen af någon, Obliquo curſu aliquem præternavigare. *Proverbialiter.* Conatu aliquem antecellere.

Lof, Loft, Loſwa, *vide* Läf, ꝛc.

Lofwart, Latus navis quò incidunt venti, conf. Lå.

Lofwe, M. 2. Carpus, *alias* Handlofwe.

Lofwera, V. N. 1. Curſum navis obliquare. Pedem facere.

Log, *Ipf. verb.* Le.

Loge, M. 2. Area horrei, ex. gr. Stå på logen och trifka, In area horrei triturare. Måta af logen, Frumentum de area horrei metiri. *Aliter.* Loge, *vide* Loſwe.

Logg, N. 4. Villi. Hirſutum in panno & ejusmodi. *Inde* Loggſliten. *Part. P.* Cui hirſutum illud detritum eſt. *Def. & Plur.* Loggſlitne.

Item: **Logg**, Modus, quo curſus navis exploratur. *Compoſ.* Logg-glas, Clepſydra: Logglina, Funiculus, *in illum uſum. Inde.* Logga, V. A. 1. Curſum navis explorare.

Löggig, ADJ. Villoſus, conf Logg.

Logika, F. 1. Logica. Förnufts lära. Lärſten at göra ricktiga ſlutſatzer.

Loka,

Loka, v. 1. Claſſis in ſcholis, ex. gr. Nederſta loken, Claſſis infima ſcholæ. *Inde Dr.* er. gr. Han är med i loken, Unus eſt ex ſociis. Råka i ſamma loka, In idem conſortium incidere.

Item: Loka, *Plur.* Lokor, Ligneola pulvillis munita, collum equi circumdantia. *Inde* Lokarank, Arcus inſtructui equi affixus, *in vectione cum traha.*

Lom, m. 2. Colymbus arcticus, *avis.*

Loma, v. n. Segniter incedere, ut deſidioſi ſolent.

Lomig, adj. Greſſu per deſidiam tardus.

Lomma, v. n. 1. Reſonare, ex. gr. Toma kärl lomma, Vaſa vacua reſonant. Det lommade i bergen, Montes reſonabant.

Lommhörd, adj. Surdaſter.

Lommig, adj. Lanuginoſus. Lichine plicato obſitus, conf. Laf.

Lopp, *Ipf. verb.* Löpa.

Lopp, n. 4. Curſus. Curriculum, ex. gr. Solens lopp, Curſus ſolis. Menniſkans lefnads lopp, Curriculum vitæ humanæ. Stadna i ſitt lopp, In curſu ſubſiſtere.

Loppa, v. 1. Pulex, (irritans,) *inſect. Compoſ.* Loppbett, Morſus pulicis. Loppſtick, Macula ex pulice, conf. *ſimpl.*

Loppa ſig, v. n. 1. *Recipr.* Pulices abigere.

Loppig, adj. Pulicibus ſcatens.

Lort, m. 2. Cœnum. Stercus. *Compoſ.* Häſtlort, Stercoris equini portiuncula. Höns-lort, Stercus gallinaceum. Lortſtäck, Macula cœni. Lortpuß, Fovea cœno plena, conf. *ſimpl.* conf. Dyngä. Träck.

Lorta, v. a. 1. Cœno inquinare. Lortad, p. p.

Lortig, adj. Cœnoſus. Inquinatus.

Loßa, v. a. 1. Relaxare. Remittere, *tenſum vel fixum.* Loßad, p. p. ex. gr. Loßa halsduken, at han ej ſitter ſå hårdt åt, Collare relaxa, ne adeo ſit adſtrictum. Loßa förbindningen, Ligamen chirurgicum relaxare. Loßa litet på tåget, Funem paululum remitte. Loßa en ſpik, Clavum refigere. Loßa fartyget ifrån ſtranden, Navigium ſolvere. *Aliter*, ex. gr. Loßa ſkeppet, Navem exonerare. Loßa ſpicken, Tormenta bellica explodere. *Aliter.* Loßa, *vide* Låtſa.

Loßna, v. n. 1. Relaxari. Remitti. Laxior vel ſolutior fieri. Loßnad, p. p. ex. gr. Bandet loßnar, Vinculum relaxatur. Tänderna loßna, Solvuntur dentes. Knuten har loßnat, Nodus remiſſus eſt. Slemmet loßnar i halſen, Mucus in faucibus ſolvitur.

Loßning, m. 2. Relaxatio. Remiſſio, conf. Loßa. Loßna. *Aliter*, ex. gr. Skeppets loßning, Navis exoneratio.

Loſta, f. 1. Bromus, *plant.*

Lote, m. 2. Nauta, cujus eſt navem per ſyrtes in portum ducere. *Inde.* Lotspenningar, Merces pro navibus in portum ducendis.

Lotſa, v. a. 1. Navem per ſyrtes in portum ducere, conf. Lots. *Part. P.* Lotſad.

Lotsning, m. 2. Actus, quo navis per ſyrtes in portum ducitur, conf. Lots.

Lott, m. 3. Sors, ex. gr. Draga lott, Sortem ducere. Kaſta lott, Sorti committere. Han fick den förſta lotten, Maximam ſortitionis ſummam accepit. Ingen är nögd med ſin lott, Nemo ſua ſorte contentus. Det har bliſwit hans lott, at lefwa i bekymmer, In ærumnis viverē, illius ſortis eſt. *Item*: Lott, Sortitionis numerus quilibet.

Item: Lott, Portio, ex. gr. Dela arfwet i wiſſa lotter, Hæreditatem in certas portiones dividere. Det kom på hans lott, Id ejus partis fuit. Låt hwar och en taga ſin lott, Quisque ſuam capiat portionem.

Lotta, *alias* Charlotta, *nomen muliеb.*

Lotta, v. n. 1. Sortiri, ex. gr. Låt oß lotta därom, De eo ſortiamur. De lottade hwilken ſkulle hafwa det, Quis eorum id haberet, ſortiti ſunt.

Lotteri, n. 4. Sortitio, *ludus. Gall.* Loterie, ex. gr. Gåtta in i lotteri, Pecuniam ſortitioni conferre. Draga lotteri, Sortem educere. Winna på lotteri, Sortitione acquirere.

Lottkaſtning, m. 2. Sortilegium.

Lottlös, adj. Exſors, conf. Wanlottad.

Lottning, m. 2. Sortilegium.

Lottſedel, m. 2. Schedula ſortitionis. *Def.* Lottſedlen. *Plur.* Lottſedlar.

Lucka, v. 1. Clauſtrum. Operculum, *feneſtrarum & ejusmodi*, conf. Lock, ex. gr. Dyna luckan, Clauſtrum apperi. Slå igen luckorna, Valvulas feneſtrarum claudere. *Compoſ.* Damlucka. Skeppslucka, ꝛc. conf. *ſuis locis. Aliter*, ex. gr. En lucka på en upſtåld krigshär, In acie ordinis disjunctio.

Luckt, m. Olfactus. Senſus odoris, ex. gr. Han har fin luckt, Subtili pollet odoratu. Det kan igenom lucken utrönas, Olfactu id exploraſi poteſt.

Item: Luckt, Odor, ex. gr. Han tål intet den lucken, Odorem perferre illum nequit. Jag kan känna det på lucken, Odore id ſentire poſſum. Det giſwer god luckt ifrån ſig, Odorem ſpirat bonum. Han har en elak luckt i munnen, Os ei fœtet.

Lucka, v. n. 1. Olere. Odorem ſpirare, Den lucktar icke wäl, ſom altid lucktar wäl, Non benè olet, qui benè ſemper olet. Här lucktar något, Heic olet. Liket lucktar illa, Funus odorem ſpirat malum. Där lucktade ſtek, Odor ibi ex carnibus aſſis ſentiebatur. Han lucktar ſwett, Sudorem olet. Där lucktar bränd horn, Cornu ibi uſtum odorem ſpirat. *Proverbialiter.* Periculum adeſt.

Item: Lucka, *Activè.* Olfacere, ex. gr. Lucka, ſå ſkall du få känna huru förträfligt det är, Olfactu pertenta, & quam excellens ſit ſenties. Lucka på något, Odorem alicujus rei attrahere. Gif den ſluke något at lucka på, Ægroto odorum quid porrige. Lucktande, p. a. Olens. Odorus, ex. gr. Illa lucktade, Malè olens. *Proverbialiter.* Haud melioris notæ.

Lucktflaſka, f. 1. Lagenula odoraria, *quam quis liquore odorifero repletam ſecum fert.*

Lucktlöſa, v. 1. Anoſmia. Olfactus defectus.

Lucktwatten, n. 4. Aqua ſeu liquor odorifer.

Ludd, n. 4. Villoſum quid complicatum ſeu compactum.

Luddig, adj. Villis ſparſim compactis obſitus, *ut equi dum pilos mittunt.*

Luden, adj. Villoſus. *Def. & Plur.* Ludne, conf. Härig, ex. gr. Han är luden om benen, Crura ei villoſa ſunt. Luden ſkinn, Pellis villoſa. Ludne wantar, Hirſutárum pellium chirothecæ.

Ludenhet, f. 3. Hirſuties.

Luder, n. 4. Illicium. *Cadaver, vel animal a venatoribus expoſitum. Compoſ.* Luderplats, Locus ejusmodi expoſitionis, conf. *ſimpl.*

Ludra, v. n. 1. Feras ad illicium interficiendas obſervare, conf. Luder.

Luf, m. 2. Crinium manipulus. *Def.* Lufwen, *alias* Lugg, ex. gr. Han fattade honom i lufwen, Illum per crines arripuit. Rätt nu ſå de hwarandra i lufwen, Mox ſe invicem per crines aggrediuntur. *Inde Dr.* Lufſeda någon, Per crines quem ducere.

Item: Luf, *per parag.* Lufwer, *Aſtutus quis.*

Luft, m. Aër. Æther. Aura, ex. gr. Ren eller tjock luft, Aër purus vel craſſus. Taga luft, Auram captare, *de piſcibus.* Taga friſk luft, Recenti aura ſe refocillare. Smitta i luften, Contagioſum in aëre. Röken ſtiger up åt luften, Fumus in auras aſcendit. Swinga ſig up i luften, In auras ſe attollere. Elden ſlocknar om han ej får luft, Deficiente aëre ignis exſtinguitur. Upproret war dämpadt, men ſick luft, då detta hände, Seditio repreſſa caſu iſto excitabatur. *Proverbialiter.* Bygga ſlott i luften, conf. Slott.

Luftgångar, *Plur.* Branchiæ in aſpera arteria.

Lufthål, n. 4. Aëri patens foramen.

Luftkrets, m. 2. Atmoſphæra.

Luftpump, m. 2. Antlia pneumatica.

Luftrör, n. 4. Spiraculum. *Item:* Luftröret, *Def.* Aſpera arteria. Luftrörets öfre del, Larynx.

Luftſlott, conf. Slott.

Luftſpräng, n. 4. Saltus in ſublime.

Luftſtreck, n. 4. Clima. Plaga cœli, *alias* Climat.

Luftstecken, n. 4. Meteoron. Phænomenon in aëre.

Lufwa, f. 1. Vitta. Indumentum capitis vilius. *Compoſ.* Beckluſwa, conf. *Aliter.* Luſwa, *vide* Lugga.

Lugg,

Lugg, M. 2. Crinis frontalis: *hominis*: Antiæ, *equi*: Capronæ, ex. gr. Fatta någon i luggen, Per crines frontales aliquem arripere. Leda häſten wid luggen, Equum per capronas ducere. *Proverbialiter.* Slå ned luggen, Frontem demittere, conf. Luf.

Lugga, V. A. 1. Crines vellicare. Luggad, p. p. ex. gr. Lugga någon i ſkägget, Barbam alicui vellicare. Lugga någon wid örat, Aurem alicui vellicare.

Lugn, ADJ. Tranquillus. N. Lungt, ex. gr. Lugn wäderlek, Tempeſtas tranquilla. Han är luan til ſinnes, Animo tranquillus eſt. Det är lugnt ute, Ventus non flat. Wänta til des det blir lungt, Dum refideat ventus, exſpecta. Nu är alt åter lungt och ſtilla, Jam rurſus cuncta tranquilla ſedataque ſunt. *Aliter*, ex. gr. Här är lungt inne i kammaren, Heic in cubili ſubcalidum eſt.

Lugn, N. 4. Tranquillitas, *ventorum*, conf. Stillhet, ex. gr. Ligga i lugnet med et fartyg, Navigium in tranquillo retinere. Söka lugn bakom träden, Pone arbores tranquillitatem quærere.

Item: **Lugn**, ex. gr. Han ſitter nu i lugnet, Vita ei nunc tranquillior. Han är nögd med ſitt lugn, Tranquillitate ſua contentus eſt. Sinnes lugn, Tranquillitas animi. *Item*: **Lugn**, Malacia, ex. gr. Ro i lugnet, In malacia remigare.

Lugna, V. N. 1. Tranquillus fieri, *de ventis*, ex. gr. Det lugnar, *vel* Det lugnar af, *vel* Wädret lugnar, Ventorum flatus ceſſant. Wi kunde icke ro widare innan det lugnade, Ulterius remigare non potuimus, antequam remitterent venti.

Lugnſwall, N. 4. Fluctuum ſedata tempeſtate motus vehementior, conf. Dyning.

Lugnwatten, N. 4. Aqua in flumine tranquilla, ſeu quæ impetuoſè non fluit.

Lugnwäder, N. 4. Malacia. *Def.* Lugnwädret.

Lulla, V. N. 1. Cantitare, uſ ſolent qui infantes ſopiunt. Lulla i horn, Cornu canere.

Lumpen, ADJ. Nullius pretii. *Def.* & *Plur.* Lumpne, ex. gr. En lumpen karl, tjenſt, Vir, munus, nihili. Sälja för en lumpen penning, Prorſus nihili vendere. Lumpne ſaker, Res nihili.

Lumpor, *Plur.* Portiunculæ vel centones panni, lintei, &c. quibus conficitur papyrus, conf. Klut. Lappar.

Lund, M. 3. Lucus.

Luneburger ſalt, N. Sal fontanum Luneburgenſe.

Lunga, F. 1. Pulmo.

Lungböld, M. 3. Vomica.

Lungmos, N. 4. Edulium ex diſſectis pulmonibus pecorum.

Lungmoſſa, F. 1. Lichen pulmonarius.

Lungpulsåder, F. 2. Arteria pulmonalis. *Def.* Lungpulsådren.

Lungſjuka, F. 1. conf. Lungſot.

Lungſot, M. 3. Phtiſis, *morb.*

Lungwåt, ADJ. Penitus madefactus.

Lungåder, F. 2. Vena pulmonalis. *Def.* Lungådren.

Lungört, F. Pulmonaria *officinalis*, *plant.*

Lunk, N. Greſſus quaſi currentis.

Lunka, V. N. 1. Greſſibus currentium modo incedere.

Lunk, M. 2. Homo tardus & gravis.

Lunſa, F. 1. Mulier tarda & gravis.

Lunſa, V. N. 1. Gravi & tardo pede incedere.

Lunſig, ADJ. Qui tardus & gravis eſt.

Lunta, F. 1. Fomes, *ex contorta ſtupa vel lana, quo arma igniaria accenduntur.* Compoſ. Luntſtake, Baculus cui fomes affigitur, conf. *ſimpl.*

Lunta, F. 1. Vilioris notæ liber.

Lupen, p. p. *Def.* & *Plur.* Lupne. *Pſ.* Lupit, *verb.* Löpa. *Aliter.* Lupen, *vide* Löpnad.

Lur, M. 2. Buccina. *Aliter*, ex. gr. En lur af papper, Convolutum chartaceum, cui quid immitti poteſt.

Item: **Lur**, ex. gr. Ligga på lur, Inſidioſè aliquem obſervare. Taga ſig en lur, Per horulam indormire.

Lura, V. A. 1. Latens obſervare. Lurad, p. p. Räfwen lurar efter hönſen, Vulpes gallinas inſidioſè obſervat. Lura på tilfället, Occaſionem ſpeculari. Lura ut något, Latens obſervando quid explorare.

Ali-

Aliter, ex. gr. Lura någon, Aliquem technis fallere. Ingen ſkall lura honom i den ſaken, Iſta in re nemo illum decipiet. *Aliter*, ex. gr Sitta och lura, Sedens obdormiſcere.

Lurendråga, v. a. 1. Mercibus invectionis vetitæ commercium exercere. *Item*: Merces non ſoluto vectigali clam importare.

Lurendrågare, m. 2. Mercium prohibitarum invector & venditor, *vel* qui liberas furtim non ſoluto vectigali invehit. Lurendrågargods, Merces prohibitæ invectæ, *vel*, quæ liberæ ſunt, ſed furtim non ſoluto vectigali illatæ.

Lurendrågeri, n. 4. Mercium prohibitarum mercatura, *vel*, liberarum non ſoluto vectigali furtiva invectio.

Lurf, n. 4. Villoſum quid criſpum.

Lurfwig, adj. Villoſus & criſpus.

Lurk, m. 2. Segnis & incomtus quis, *v. pleb.*

Lus, f. anom. Pediculus. *Plur.* Löß. *Def.* Luſen. *Plur.* Löſen. *Compoſ.* Luſſalwa, Abigendis pediculis unguentum.

Luſa, v. a. 1. *Dr.* Luſa någon, *vel* Luſa full någon, Pediculis aliquem reſpergere. Luſa ſig, *Recipr.* Pediculis ſe purgare.

Lusgräs, n. Lycopodium. Selago, *plant.*

Luſig, adj. Pediculis infectus.

Luſka, v. a. 1. Pediculos inveſtigare. Luſkad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Luſka buſkar, In fruticibus baccas inveſtigare.

Luſkning, m. 2. Pediculorum in capite inveſtigatio.

Lusning, m. 2. Actus, quo quis pediculis ſe purgat.

Luſt, m. 2. Animi inclinatio. Appetitus, ex. gr. Han har ingen luſt at åta, Nullus ei in cibum eſt appetitus. Jag hade wäl luſt at gå ut, Exire fert animus. Han har ingen luſt at läſa, In ſtudia non fertur. Det kom på mig en luſt at ſkriſwa, Scribendi me deſiderium invaſit. Har du luſt, ſå kom och gå, Si volupe tibi fuerit, eamus. Han har ſtor luſt til muſik, måleri, ꝛc. In muſicam, picturam, &c. toto fertur animo. Han har ingen luſt, Non eum appetitus movet. *Compoſ.* Matluſt, ꝛc. conf. *ſimpl.* Luſtar. *Plur.* Cupiditates, ex. gr. Orena luſtar, Cupiditates immundæ. Qwåſwa ſina kötſliga luſtar, Cupiditates compeſcere.

Item: Luſt, Delectamentum, conf. Nöje, ex. gr. Jag har ſtor luſt af muſik, måleri, Magnum mihi muſica, pictura, adfert delectamentum. Han ſinner ſin luſt i andras fall, Aliorum lapſu condelectatur. Det är en luſt at ſe uppå, Iſta aſpicere, delectat. Hon har ſin luſt, at leka med hundar, Illi delectamento eſt cum catulis ludere. Det är hans luſt at få reſa, Iter facere eum delectat. *Compoſ.* Wällufſt, ꝛc. *ſuis locis.* *Aliter*, ex. gr. Han menar at få ſe ſin luſt på honom, Illius infortunio ſe condelectari ſperat. *Proverbialiter*, ex. gr. Du ſkall få ſe på god luſt, Hujus rei eventus te condelectabit.

Luſta, f. 1. Concupiſcentia, *v. ec.* ex. gr. Döda ſin onda luſta, Concupiſcentiam necare. Syndens luſta, Peccandi cupido.

Luſtbar, adj. Exhilarans. Feſtivus.

Luſtbarheter, *Plur.* Ludi ſolennes, diebus principum natalibus, & ejusmodi.

Luſteldar, *Plur.* Ignes artificioſi.

Luſtgård, m. 2. Hortus amœnus.

Luſthus, n. 4. Ædicula recreationis in horto.

Luſtig, adj. Voluptatem adferens. Delectabilis, ex. gr. En luſtig ort, Locus amœnus. Et luſtigt äfwentyr, Caſus lepidus. En luſtig hiſtoria, Hiſtoria delectans. En luſtig ture, Homo jocoſus.

Item: Luſtig, Hilaris. Jucundus, ex. gr. En luſtig leſnad, *vel* Et luſtigt leſwerne, Vita jucunda. Göra ſig luſtig, *Hilarem* ſe præbere. Et luſtigt ſällſkap, Conſortium ubi regnæ hilaritas. Når gäſterna woro blifne luſtige, Dum convivæ hilares facti eſſent. *Adverbialiter.* Luſtigt, Hilariter, conf. Glättig.

Luſtighet, f. 3. Hilaritas. Jucunditas.

Luſtſlott, n. 4. Arx amœna, *ſeceſſui eſtivo.*

Luſtſpel, n. 4. *vide* Comedie.

Lut, m. 2. Lixivium.

Lut, *Adverbialiter.* På lut, ex. gr. Tunnan ſtår på lut, Tonna proclinata eſt, ſcil. quia parum adeo liquoris ineſt, ut ſitu recto effluere nequeat.

Luta, f. 1. Chelys. *Inſtrumentum muſic.*

Luta,

Luta, *Adjectivè*, ex. gr. Gå luta, Proclinatus incedere.

Luta, v. a. 1. Lixivio imbuere. Lutad, p. p. conf. Lutlägga.

Luta, v. n. 1. Inclinari. Nutare, conf. Slutta, ex. gr. Bygguingen, muren, lutar, Ædificium, murus nutat. Han lutar med hufwudet, Caput inclinat. Luta framåt, bakåt, In anticum, in posticum nutare. Det lutar til undergång, In ruinam vergit. Dit åt lutar det, Eò res inclinat. En lutande ålderdom, Senectus caduca. En lutande plan, Planum inclinatum.

Item: **Luta**, *Activè*. Lutad, p. p. ex. gr. Luta tunnan, *vel* Luta på tunnan, Tonnam proclinare. Luta ned hufwudet, Caput proclinare. Luta sig emot något, Se inclinare alicui inniti. Luta sig framåt eller på sida, Se in anticum vel in latus inclinare. *Proverbialiter*, ex. gr. De luta sina hufwuden tilhopa, Deliberant seu consultant, *quasi capita mutuò inclinando.*

Luten, adj. Lubens, *ejus animi, ut quis libentius vel facilius quid faciat. Def. & Plur.* Lutne, ex. gr. Jag är intet luten at skrifwa i dag, Hodie mihi libenter & facilè scribendi animus non est.

Luteniſt, m. 3. Musicus, qui chelyde ludit, conf. Luta.

Lutheran, m. 3. Lutheránus.

Lutherſk, adj. Lutheranus.

Lutfiſk, m. *Collectivè.* Pisces lixivio macerati.

Lutlägga, v. a. 2. Lixivio macerandum immittere. *Cj.* Lägga. *Part. P.* Lutlagd, conf. Luta.

Lutning, m. 2. Inclinatio. Nutatio, ex. gr. En plans lutning, Inclinatio plani. Magnetnålens lutning, Acus magneticæ inclinatio.

Item: **Lutning**, Actus, quo maceranda lixivio imbuuntur.

Lutſalt, n. 4. Alkali fixum.

Lutter, *Adjectivè*, *v. per.* Usurpatur nonnunquam, ex. gr. Lutter lögn, Purum putum mendacium.

Luttra, v. a. 1. Depurare, *chemic.* Luttrad, p. p. ex. gr. Luttra guldet igenom eld, Aurum igne purificare.

Luttring, m. 2. Depuratio, *chemic.*

Lura, v. n. 1. Decipere, *v. pleb.*

Ly, v. n. anom. Intentis auribus auscultare. *Pr.* Lyr. *Ipf.* Lydde. *Pf.* Lydt, conf. Lyßna, ex. gr. Häſten spänner up öronen, och lyr, Eqvus intentis auribus auscultat. Han lydde efter, hwarifrån ljudet kom, Ut experiretur unde sonus veniret, aures intendebat. De stå och ly på honom som sjunger, Canentem auscultant. Jag har stådt en lång stund och lydt efter, om jag skulle höra något, Per horulam satis longam intentis auribus auscultavi, num quid audirem.

Lycka, f. 1. Laqueus. Sätta lyckan om halſen, Collum laqueo immittere. Fogelen fastnade i lyckan, Avis laqueo hæsit. Knyta bandet i lycka, Tæniolam in medium laquei nodare.

Lycka, f. 1. Sinus agri vel prati.

Lycka, f. 1. Fortuna. *Dea ficta*, ex. gr. Lyckans hjul, Rota fortunæ. Lyckan är blind, Fortuna cœca est. Hafwa lyckan i följe, Fortunam habere comitem.

Item: **Lycka**, Fortuna, seu prospera & secunda quævis, ex. gr. Han gör lycka, Fortunatus erit. Hon har lycka med boskaps skötsel, In re pecuaria quævis prospera ei cedunt. Jag önskar dig lycka til ditt företagande, Susceptorum prospera tibi quævis opto. Lycka til, Quod faustum tibi sit. Försöka sin lycka, Quomodo res succedant, periculum facere. Jag har ingen lycka, Fortunam semper expertus sum adversam. Göra ens lycka, Fortunatum aliquem reddere. Lycka på resan, Quod iter tibi felix sit. Det war lycka at du slapp undan, Opportunè admodum evasisti. Til lycka, *vel* Til all lycka, säg han mig intet, Faustum sane, quod me non videret.

Lycka, v. n. 3. *Dr.* Lycka igen, Occludere. *Unde Part.* Igenlyckt, conf. Lyckt.

Lyckas, v. d. 1. Feliciter evenire vel succedere, ex. gr. Hans anslag lyckas intet, Consilia ejus felici carent eventu. Det lyckades för honom, at få den tjensten, Obsecundante fortuna istud obtinuit munus.

Hans anläggning har intet lyckats, Parum illius ex voto ſucceſſit inſtitutum.

Lycklig, ADJ. Fortunatus. Felix, ex. gr. Göra en lycklig, Felicem aliquem reddere. Han är lycklig i ſpel, In ludis fortunam habet propitiam. I en lycklig ſtund, Felici ſub auſpicio. Lyckligt giftermål, Connubium felix. *Adverbialiter.* Lyckligt, Feliciter. Lyckligen, *Adv.* Idem.

Lyckpotta, F. Urna, in quam ſors conjiciebatur apud Romanos.

Lyckſalig, ADJ. Felix, *v. ec.* conf. Lycklig.

Lyckſalighet, F. 3. Felicitas.

Lyckſam, ADJ. Proſperus. Felix, ex. gr. Jag önſkar dig lyckſam reſa, Proſperum ut tibi iter ſit opto. *Adverbialiter.* Lyckſamt, Proſperè.

Lyckſkott, N. 4. Ictus exploſus caſu feriens. *Inde Dr*, ex. gr. Det war et lyckſkott, Caſu id accidit.

Lyckt, PART. Opertus. Clauſus, *verb.* Lycka. Inom lyckta dörar, Oſtiis clauſis.

Lyckta, F. 1. Lucerna.

Lyckta, V. A. 1. Finire, ex. gr. När han lycktade tala, Cum loquendi finem faceret. Han wet intet at lyckta, när han begynner, Definere neſcit dum ſat eſt. Man får wäl ſe huru leken lycktas, Videbimus quomodo finiatur ludus. Det lycktades illa, Infauſtum id fuit, conf. Sluta. Ända.

Lycktgubbe, M. 2. *Plur.* Lycktgubbar, Ambulones. *Meteor.* Brinnande lycktgubbar, Ambulones incendiarii.

Lyckönſka, V. A. 1. Gratulari, ex. gr. Lyckönſka någon til, en tienſt, til et barns födelſe, til ſin återkomſt, &c. Aliquem de munere, de infante nato, de reditu ſuo, &c. gratulari.

Lyckönſkan, F. Gratulatio.

Lyckönſkning, M. 2. Gratulandi actus.

Lyda, V. N. 2. Sonare, *de verbis*, conf. Ljuda, ex. gr. Så lyda orden, Ita verba ſonant. Lagen lyder ſå, Ita lex jubet. Huru lydde brefwet? Quænam literarum fuere contenta? Det lyder wäl i hans öron, Id auribus illius gratum eſt. Det lyder illa om honom, Malè audit. Det lyder icke wäl angående hans ſak, De cauſſa illius infauſtum quodvis narratur.

Lyda, V. A. 2. Obedire. Lydd, P. P. ex. gr. Lyda ſina föräldrar, Parentibus obedire. Lyda lagen, Legibus obtemperare. Lyd mitt råd, Meo auſculta conſilio. Han lydde min förmaning, Admonitioni meæ morem geſſit. *Aliter*, ex. gr. Skeppet lyder icke roret, Gubernaculo non obtemperat navis. Lyda til, ex. gr. Byn lyder til den Socknen, Iſtius eſt parœciæ pagus. Lyda under, ex. gr. Torpet lyder under herregården, Tugurium prædio ſubjacet.

Lyda, *vide* Ly.

Lydacktig, ADJ. Obſequioſus, conf. Lydig.

Lydacktighet, *vide* Lydighet.

Lydbiſkop, M. 2. Epiſcopus ſuffraganeus, *exotic.*

Lydde, *Ipf.* Lydt. *Pf. verb.* Ly, & *verb.* Lyda.

Lydelſe, M. *Dr.* ex. gr. Efter ordens lydelſe, Ut ſonant verba.

Lydig, ADJ. Obediens, ex. gr. Wara ſina förmän lydig, Superioribus dicto audiens eſſe. Wara lydig ſina föräldrar, Parentibus obedire. *Adverbialiter.* Lydigt, Obedienter.

Lydighet, F. 3. Animus obediens.

Lydnad, F. 3. Obedientia.

Lyfta, V. A. 1. Levare. Lyftad, P. P. ex. gr. Lyfta en tyngd ifrån marken, Pondus de terra levare. Lyfta en ſäck på ryggen, Saccum levatum dorſo imponere. Lyfta up täcket, Tegumentum levare. Lyfta up ögonen, Oculos levare, conf. Uplyfta. Han lyftade dören af hakarne, Januam de cardinibus levabat. Lyfta ankare, Ancoram levare. *Aliter*, ex. gr. Lyfta hatten för någon, Pileum ſalutando demittere. Lyfta penningar, Pecuniam depoſitam tollere.

Lyftning, M. 2. Levandi actus.

Lynde, *vide* Lynne.

Lynga, F. 1. Orbis, ex. gr. Lägga ankartåget i lyngor, Funem ancoræ in orbes convolvere. Ormen ligger i lyngor, Serpens orbiculatus jacet.

Lynne, N. 4. Qualitas ſeu indoles rerum, ex. gr. Hwar och en har ſitt lynne, Sua cuique animi indoles.

Item: **Lynne**, Animus, *affectus quodam motus*, conf. Kynne, ex. gr. Han är wid

wid godt lynne, Hilaris eſt. Han är wid elakt lynne, Subtriſtis eſt. Han är wid ondt lynne, Iratus eſt. Han ſkrifwer alt ſom han är i lynne, Ut ei animus eſt, ſcribit. När det lynnet kommer på honom, Cum is eum occupat affectus.

Lyra, F. 1. Lyra.

Item: Lyra, Receptio pilæ e ſublimi cadentis, ex gr. Taga lyra, Pilam e ſublimi cadentem recipere. *Proverbialiter.* Taga lyra, Diſpendio affici.

Lyſa, V. A. 3. Lucere. Splendere, Lyſt, p. p. conf. Skina, ex. gr. Solen, ljuſet, lyſer, Sol, candela, lucet. Förſtåndet lyſer i hans ögon, Ingenii vis ei ab oculis elucet. Han lyſer i förſtånd, i lycka, Ingenii acumine, fortuna, ſplendet. Lyſ mig, ty jag ſer intet i mörkret, In tenebris nil videnti mihi lucem præbeas. Lyſa med andras fjädrar, Alienis nitere pennis. Lyſa öfwer andra, Super alios elucere. Ljuſet lyſer i ögonen, Lumen oculos perſtringit. *Proverbialiter.* Det lyſer i ögonen, Illud evidens eſt, *vel* Aſpectu invidiam id excitat. Lyſa efter något, Candela quid inveſtigare. Lyſa up, ex. gr. Dagen lyſer up, Lucéſcit. Det lyſer up, Tempeſtas fit ſerena. Tapeterna lyſa up rummet, Tapetes cubile illuminant, conf. Uplyſa. Lyſa ut någon, Lumine candelæ aliquem educere. Lyſande, P. A.

Item: Lyſa, Publicè annuntiare, ex. gr. Lyſa för brudfolk, Nuptias publicè proclamare. Det har lyſt andra gången för honom, Secunda vice annuntiatio nuptiarum illius facta eſt. Lyſa efter, ex. gr. Lyſa efter en rymmare, Fugitivum annuntiatione publica inveſtigare. Där lyſtes efter något, ſom war förloradt, Amiſſum quid annuntiatione publica inveſtigabatur. Lyſa på, ex. gr. Lyſa på en förordning, Statutum publicare. Där lyſtes på, at et ſkall kommer at anſtållas, Venationem inſtituendam eſſe publicè annuntiabatur. Lyſa up, ex. gr. Lyſa up något, ſom är hittadt, Inventum quid annuntiatione publica indicare. Där lyſtes up en bok, Librum inventum eſſe publicé annuntiabatur. Lyſa ut, ex. gr. Lyſa ut en ſam-mankomſt, riksdag, Conventum, comitia, edicere. *Aliter*, ex. gr. Det har lyſt ut för honom, Annuntiatio publica nuptiarum ejus jam peracta eſt.

Lyſeld, M. 2. *Plur.* Lyſeldar, conf. Lyſing.

Lyſing, M. 2. *Plur.* Lyſingar, Ignes fatui, *meteor. alias* Lyſeldar.

Lyſmaſk, M. 2. Cantharis noctiluca, *inſect.*

Lyſna, V. N. 1. Luceſcere. Diluculum fieri, ex. gr. Dagen lyſnar, Luceſcit. Det lyſnar, Diluculum fit. Det lyſnar imellan molnen, Inter nubes luminoſum.

Lyſning, M. 2. Lucendi actus. *Aliter*, ex. gr. I lyſningen, Prima luce.

Item: Lyſning, Proclamatio ſeu Annuntiatio publica, *nuptiarum & ejusmodi*, conf. Lyſa.

Lyſnor, *Plur.* Phænomena luminoſa in cœlo. Meteora ignea. Falſka lyſnor, Lux fucata.

Lyſſ, V. D. conf. Ly, ex. gr. Han lyſſ, *rectius* Han lyr.

Lyſſna, V. N. 1. Subauſcultare. Clam ſeu furtim auſcultare, conf. Ly, ex. gr. Han ſtod utom dören och lyſſnade, Extra fores ſtans ſubauſcultabat. Stå bakom tapeten och lyſſna, Pone tapetem ſubauſcultare. Lyſſna åt om du hör något, Numquid audias, ſubauſculta. Lyſſna ſig före, Auſcultando explorare, conf. Lyſtra.

Lyſ-ſten, M. 2. Phoſphorus Bononienſis.

Lyſta, V. N. 1. *Ir.* Libere. Lubere. *Pr.* Lyſter, ex. gr. Jag lyſter weta om ſå är, Scire lubet, num ita ſit. Mig lyſtade at höra, Audire libu't. *Aliter*, ex. gr. Han äter hwad han lyſter, Quæ cupit, edit. Lyſta efter en annans egendom, Bona aliena cupere.

Lyſten, ADJ. Appetens. Cupidus, ex. gr. Han är lyſten, Appetentia illum cepit, ſcil. cibi cujusdam. Hon är lyſten, Citra laborat. Lyſten efter ära, Gloriæ cupidus, *alias* Ärelyſten. I dag är jag lyſten på fiſk, Hodiè piſcium appetens ſum.

Lyſtenhet, F. 3. Citra. Appetentia non eſculentorum, conf. Lyſtnad.

Lyſtmåte, N. 4. Quod appetitui ſedando ſatis, ex. gr. Jag har ätit mitt lyſt-

måte af påron, Pyra comedi, ut eorum amplius non ſim appetens. Jag tror hon har fådt ſitt lyſtmåte af danſa, Illius ſaltandi cupiditati jam ſatisfactum eſſe credo.

Lyſtnad, f. 3. Appetentia vehemens ſeu cupiditas, ex. gr. Lyſtnad efter winning, åra, Lucri, gloriæ, cupiditas. Han har fådt förnöja ſin lyſtnad, Appetentiæ illius ſatisfactum eſt.

Lyſtra, v. n. 1. Auditu explorare, conf. Lyßna, ex. gr. Gå och lyſtra, om du hörer någon komma, Auſcultatum ito, ſi quem venientem audiveris. Man bör lyſtra ſig före, innan man går längre fram, Auſcultando explorandum, antequam ulterius progrediamur. *Aliter*, ex. gr. Lyſtra til hwad ſom ſåges, Dictis aurem præbere. Båten lyſtrar icke ſtyret, Cymba gubernaculo regi nequit.

Lyte, n. 4. Vitium, *proprie deformitatis corporis*, ex. gr. En hjulbent, enögd, har ſitt lyte, Valgus, luſcus, ſuo laborat vitio. Af hugget ſick han et lyte i anſicktet, Ictu facies ei vitio notata eſt. *Aliter*, ex. gr. Hwar har ſitt lyte, Suo quisque laborat defectu. Lägga lack och lyte på någon, conf. Lack.

Lytesbot, m. Mulcta pro mutilatione.

Lytt, adj. Aliqua corporis parte mutilus vel deformis.

Läck, *vide* Lock.

Läck, n. 4. Allectio. Blanditiæ, quibus aliquem quis pellicit, ex. gr. Låra barnen at läſa med läck, Allectando infantes docere. Han låter intet ſåga ſig, hwarken med läck eller med pock, Nec blanditiis, nec minis, ſe inſtrui patitur.

Läcka, v. a. 1. Pellicere. Läckad, p. p. ex. gr. Läcka en på ſin ſida, In ſuas aliquem pellicere partes. Sångfoglen läckar ſin make, och hönan läckar ungarne, Oſcinis parem, gallina pullos, allectat. Han läckade ſanningen ur honom, Blandis veritatem ei elicuit verbis. Det wackra wädret har läckat oß ut, Tempeſtas ſerena ad exſpatiandum nos invitavit, conf. Tubba. *Subſtantivè.* Läckande, Allectandi vel pellicendi actus. *Paſſivum.* Läckas. *Item*: *Deponentialiter.* Läckas, ex. gr. Man måſte läckas med honom, ty han är enwis, Blanditiis cum eo utendum, quia pertinax eſt. Läckas med barnen, Infantibus blandiri.

Läckfogel, m. 2. Illex. Avis ad inſidias aliarum avium expoſita. *Def.* Läckfoglen.

Läckmat, m. Eſca, ad captandum aves & piſces.

Läckning, m. 2. Allectandi ſeu pellicendi actus, conf. Läck.

Läda, f. 1. Capſa. Arcula formæ quadratæ, conf. Äſk. *Compoſ.* Bordläda. Skrålåda. Skriſtåda, ꝛc. *ſuis locis.*

Läda, v. n. 2. Adhærere, *quaſi ferrumine*, ex. gr. Det felet läder wid honom, Illud ei adhæret vitium. Min tunga läde wid min gom, om jag något talar emot det allmänna bäſta, Lingua mihi palato adhæreat, ſi quid effutiam ſaluti publicæ contrarium.

Läf, n. 4. Laus. Encomium, ex. gr. GUD ſke läf! DEo ſit laus! Det läf honom gifwes, har han förtjent, Encomium, quod ei tribuitur, promeruit.

Item: **Läf**, Venia, ex. gr. Med läf ſagt, Sit venia verbis. Barnen få läf i ſkolan, Infantibus in ſchola venia conceditur. Får jag läf at ſåga, Num mihi dicere conceſſum ſit. Du har ännu intet fådt mitt läf därtil, Ad id tibi nondum a me venia conceſſa eſt. *Compoſ.* Förläf. Orläf, *ſuis locis.* *Aliter*, ex gr. Han ſick läf at göra ſom jag ſagt, Ut dixeram, ei faciendum neceſſe fuit. Du får wäl läf, om du will eller icke, Si volueris aut non, hoc tibi erit faciendum.

Läfgifwen, part. Permiſſus. Conceſſus. *Def. & Plur.* Läfgifne, ex. gr. Det är icke läfgifwet, Haud permiſſum eſt.

Läflig, adj. Commendabilis, ex. gr. Det war en läflig gerning, Actio fuit commendabilis.

Item: **Läflig**, Permiſſus ſeu conceſſus, ex. gr. Det är en läflig handel, Mercaturo illa permiſſa, ſeu legibus libera eſt. *Adverbialiter.* Läfligen, Cum venia vel permiſſione.

Läford, n. 4. Encomium.

Läfſjunga, v. n. 4. In laudem cantare, *v. ec.*

Läfſång, m. 3. Cantus in laudem. *Item*: Hymnus.

Läfſäga, v. n. 2. Gratiam dicere. Laudare, *v. ec.*

Läft, n. 4. Solarium. Locus ſupremæ contignationis in ædibus.

Läfwa, v. a. 1. Polliceri. Läfwad, p. p. ex. gr. Icke läfwa mer, än man kan hålla, Ultra quod quis præſtare queat, nil polliceri. Läfwa et löfte, Votum facere. Han har läfwat henne ſin tro, Fidem illi ſuam pollicitus eſt.

Item: **Läfwa**, Laudare, *v. ec.* ex. gr. Läfwer HERren, DEum laudate. Läfwad ware GUD, DEo ſit laus, conf. Berömma. Priſa.

Läfwen, m. Promiſſum, ex. gr. Hålla ſin läfwen, Servare promiſſa. Kom ihåg din läfwen, Promiſſi momento, conf. Löfte.

Läfwärd, adj. Laude dignus.

Läg, *Ipf. verb.* Ligga.

Läg, adj. Humilis. Demiſſus. *Comp.* Lägre. *Sup.* Lägſt, ex. gr. Läg til wärten, Statura humilis. Et lägt ſtälle, Locus humilis. Läga kojor, Caſa humilis. Iblandt höga och läga, Inter eminentes & humiles. Läg röſt eller målföre, Vox ſeu loquela demiſſa. Det är lägt watten, Receſſione vel defectu aqua demiſſior. Sälja i waror för lägt pris, Parvo merces pretio vendere. *Adverbialiter.* Lägt, Humiliter. Demiſſe.

Läga, f. 1. Flamma, *alias* Eldsläga, ex. gr. Huſet brann, och lågan flog ut igenom fönſtren, Domus ardentis flamma per feneſtras erumpebat. *Aliter*, ex. gr. Han talar om ſina lågor, De amoribus ſuis loquitur.

Läga, v. n. 1. Flammare, ex. gr. Elden lågade ut igenom fönſtren, Ignis per feneſtras flammam emiſit. Ljuſet lågar, Candela flammat.

Läga, f. 1. Prolapſus in ſilva truncus vel ramus. *Item:* Ligna quævis in fundo aquarum recondita, quibus retia hærent.

Lägbent, adj. Cui crura curta ſunt.

Läghalt, adj. Cui coxarum altera paulò elevatior, unde claudicat, conf. Halt.

Läghet, f. 3. Humilitas.

Lägländ, adj. Situ humilis, conf. Sidländ, ex. gr. På läglända orter och ſtällen, In regionibus & locis ſitu humilioribus. *Adverbialiter.* Lägländt, ex. gr. Gården ligger lägländt, Villa ſitus humilioris eſt.

Lägmält, adj. Cui vocis ſonus demiſſior.

Lån, n. 4. Commodatum, conf. Förſträck, ex. gr. Lån bör återgifwas, Commodatum reddendum eſt. Tack för lånet, Pro commodato gratias ago. Helſan är et lån af wår HERre, Sanitas a DEo commodatum quid eſt.

Item: **Lån**, Mutuatio, ex. gr. Göra et lån, Mutuari. Få til låns, Mutuo accipere. Gifwa til låns, Mutuo dare. Jag har det til låns, Mutuatum id habeo. Begära til låns, Mutuum rogare.

Låna, v. a. 3. *Ir.* Mutuare & Mutuari. *Pr.* Lånar. Lånt, p. p. ex. gr. Låna mig penningar, Pecuniam mihi mutuo præbe. Han lånte honom 100 daler, Centum thal. ei mutuavit. Han har lånt 100 daler, Centum thal. mutuatus eſt. Låna ljus, Lumen mutuari. *Proverbialiter.* Låna ſitt ljus af andra, De alieno illuſtrem ſe reddere. Han har lånt af mig den ſumman, Iſtam a me ſummam mutuatus eſt. Låna på pant, Pignore mutuare. Låna emot pant, Pignore mutuari. Låna på intereße, Pecuniam fœnori dare. Låna emot intereße, Pecuniam fœnore accipere.

Item: **Låna**, Commodare & Commodato accipere, ex. gr. Låna mig boken, Librum mihi commoda. Han har lånt klädningen, Veſtem commodatam habet. Låna något åt någon, Alicui quid commodare. Låna något af någon, Ab aliquo quid commodato accipere. Låna bort, Commodando ſe uſu privare. Låna ut, Commodatum erogare. *Proverbialiter*, ex. gr. Låna ſitt öra åt något, Ad quid aurem præbere.

Lång, adj. Longus. n. Långt. *Comp.* Längre. *Sup.* Längſt, conf. *infra*, ex. gr.

En lång wåf, Tela longa. Om tiden faller dig lång, Si tædio tempus tibi longum. En lång wåg, Via longa, conf. Wåg. Långt håll, conf. Håll. Den långa natten igenom, Per longam noctem. Jag har intet ſedt dig på lång tid, Diu eſt, quo te non vidi. Lång til wäxten, Statura procerus. Långt hår, ſtägg, Coma, barba, promiſſa. Lång predikan, Concio prolixa. Långa ord, Seſquipedalia verba. *Adverbialiter.* Långt, Longè, ex. gr. Långt bårt, Longius remotè. Långt ifrån, Longè abhinc. Långt når icke ſå ſtor, Longè abeſt, quin adeo grandis ſit. Han går långt, Longius procedit. Långt ifrån, Procul. Långt ifrån at tänka ſådant, will jag alleneſt ſäga, Longè abſit, ut id ſentiam, hoc tantum dicere vellem. De foro långt ut på ſjön, Longius in altum lacus provecti ſunt. Det går långt ut, *vel* Det går långt ut på tiden, Diutius id durat.

Item: Långt, *Particula intenſiva*, ex. gr. Långt ſtörre, Longè major. Långt närmare, Longè propius. Långt för detta, Longè prius. Jam din, & *ſic in aliis.*

Långa, F. 1. Gadus Molva, *piſc. Plur.* Långor.

Långbent, ADJ. Cui crura proceriora ſunt, *de homine*, conf. Högbent.

Långbänken, *Proverbialiter*, ex. gr. Draga ut på långbänken, Procraſtinare. Diutius differre.

Långfinger, N. 4. *Def.* Långfingret, Digitus medius.

Långfredag, M. 2. Feſtum crucifixionis Chriſti.

Långgrund, ADJ. Ubi ad litus vadum longius ſe porrigit.

Långhårig, ADJ. Cui pili longiuſculi.

Långifware, M. 2. Qui mutuum dat.

Långlagd, ADJ. Staturæ vel formæ longioris, ex. gr. Han är långlagd i anſiktet, Facies ipſi porrectior.

Långledas, V. D. 2. Diutina mora tædio affici, conf. Ledas.

Långliſwad, ADJ. Longævus.

Långlig, ADJ. Diutinus, conf. Långlagd, ex. gr. I långliga tider, In tempora diu duratura.

Långmodig, ADJ. Longanimis.

Långmodighet, F. 3. Longanimitas.

Långpeppar, M. Piper longum.

Långref, F. 2. Funiculus piſcatorius, hamis paſſim inſtructus, qui in fundo aquarum exponitur.

Långs, *vide* Längs.

Långſam, ADJ. Diuturnus, ex. gr. En långſam ſjukdom, Morbus diuturnus. En långſam wår, Ver diuturnum. Et långſamt regn, Pluvia diu durans. *Aliter*, ex. gr. Han är långſam i ſina göremål, In rebus agendis tardus eſt. En långſam betalare, In debito ſolvendo ſegnis. *Adverbialiter.* Långſamt, Tardè. Lentè. *Aliter*, ex. gr. Du har haft långſamt hos mig i dag, Hodiè apud me, præ tædio, tempus tibi longum fuit.

Långſint, ADJ. Cui ira vel odium animo diu inhæret.

Långſlutt, ADJ. In planitiem declivis.

Långſynt, ADJ. Cui viſus objectorum diſtantiam remotiorem exigit. *Oppon.* Närſynt.

Långtobak, M. Tabacum præparatum & in longum contortum.

Långwarig, ADJ. Diuturnus, ex. gr. Et långwarigt krig, Bellum diuturnum.

Långwarighet, F. 3. Diuturnitas.

Långwräkt hat, N. Odium a multis retrò temporibus conceptum, *term. jur.*

Långwåga, *Adjectivè*, ex. gr. Långwåga främmande, Advenæ e longinquo. *Item*: *Adverbialiter*, ex. gr. Han kommer långwåga, A remotis longius advenit locis.

Länt, P. P. conf. *verb.* Låna.

Läntagare, M. 2. Mutuo accipiens.

Lår, N. 4. Femur. *Compoſ.* Lårfoder, Femoralia, mulierum. Lårben, *ſeu* Lårpipa, Os femoris. Lårſtek, Femur vituli vel ovis aſſatum. Lårſtycke, Fruſtum femoris boum. Lårweck, Sinus femoris, conf. *ſimpl.*

Lår, M. 2. Cumera, *pro ſervando frumento, farina & ejusmodi. Inde.* Gådslår. Mjöllår, &c. *Item*: Involucrum grandius lignoum, quo res vehendæ ſervantur.

Lås, N. 4. Sera, ex. gr. Låsa up låset, Seram recludere. Dören gick i lås, Janua ſera occludebatur. Kiſtan håller icke lås, Ciſtæ fallit ſera. *Compoſ.* Hånglås, Utanlås, *ſuis locis. Proverbialiter.* Det går aldrig i lås, Effici id nequit. Fruſtraneum erit.

Låsgång, M. 2. Meatus ſeræ, quò peſſulus clave ducitur.

Låsſmed, M. 3. Serarum faber.

Låstapp, M. 2. Obturamenti genus, quo dolium quaſi ſera clauditur.

Lät, M. Tonus. Sonus, ex. gr. Jag känner igen det på låten, Ex ſono id cognoſco. Inſtrumentet har icke god lät, Haud aptus inſtrumento muſico ſonus ineſt. Där är en jämmerlig lät, Ibi lamentatio ingens.

Låta, V. N. 4. Sonum edere. Sonare. *Pr.* Låter. *Ipf.* Let. *Pf.* Låtit, ex. gr. Han ſpelte, och det let ganſka wäl, Inſtrumento ludens admodum placuit. Låta i lur, horn, Buccina, cornu, ſonare. Låta på pipan, Fiſtula canere. Inſtrumentet låter wäl, Inſtrumento ſonus ſuavior ineſt. *Aliter*, ex. gr. Altid låter hon illa, Moroſa ſemper crepat. Låta illa på någon, Verbis aliquem infeſtare. Du kan ändå låta wäl, Ne tu tamen adeo tumultueris.

Låta, V. N. 4. Sinere. *Pr.* Låter. *Ipf.* Lät. *Pf.* Låtit, ex. gr. Du ſkall låta honom ſofwa, Eum dormire ſinas. Han lät honom tala, Eum loqui ſivit. Låter eder icke bedragas, Ne vos decipi ſinatis. Han lät ſig behaga, Id demum ratum duxit. Lät mig få ſäga, Me dicere ſinas. Lät wara, *vel* Lät ſå wara, Sit ita. De låto honom gå, Illum abire ſiverunt. Lät ſe, Sine ut videam. Lät bliſwa mig i ro, Tranquillum me eſſe ſinas. Jag låter bliſwa därwid, Id dictum vel factum, relinquo. *Aliter.* Låta bliſwa, Omittere, ex. gr. Det ſkall du låta bliſwa, Illud tibi omittendum. Om du icke will, ſå kan du låta bliſwa, Si nolueris, iſta omittere potes.

Item: Låta, Omittere, ex. gr. Hwad wi ſkole göra eller låta, Quæ facere, quæ omittere, debemus. Det ena bör göras, och det andra icke lätas, Hoc faciendum & illud non omittendum. Fullmagt at göra och låta, Pro lubitu agendi vel omittendi proteſtas.

Item: Låta, ex. gr. Jag har låtit ſkrifwa breſwet, Literas ſcribendas curavi. Jag låter mig nöja med litet, Paucis ſum contentus. Det låter höra ſig, Credibile eſt. Det låter icke göra ſig, Effici nequit. Låtom oß göra det, Id faciamus. *Aliter*, ex. gr. Låta åder, Venam ſecare. Han lät honom åder, Venam ei ſecuit. Han har lätit ſig åder, Venæ ſectionem ſubiit. Låta ſitt lif, Morti ſe tradere. Låta ſitt watten, Urinam mittere. Låta göra ſig något, Quicquam ſibi faciendum curare. Låta igen dören, fönſtret, Januam, feneſtram, claudere. Låta up fönſtret, luckan, Feneſtram, operculum aperire.

Låtſa, V. N. 1. Simulare. Præ ſe ferre, ex. gr. Jag låtſar ſom jag icke ſer det, Quaſi id non viderem, ſimulo. Han låtſade wara ond, Iratum ſe finxit. Låtſa ſom du wore rädd, Timidum te præbeas. Han låtſar wara ſyßleſatt, Negotiis occupati præ ſe fert ſpeciem.

Lått, *vide* Lott.

Lå, N. Latus navis, ubi a ventorum vi tranquillum. *Inde.* Låbord, Navis in curſu obliquato ſubjacens margo. *Item*: Lå, Malacia pone promontoria & ejuſmodi, conf. Lofwart.

Läck, N. 4. Fluor, *ſenſim per fiſſuram vel rimam*, ex. gr. Skeppet har fådt läck, Aquæ in navim ſe intrudunt. *Item*: *Adjectivè.* Läck, ex. gr. Båten är läck, Cymba rimoſa eſt, unde aquæ in illam ſe ingerunt. Skeppet är läckt, Navis fatiſcit.

Läcker, ADJ. Delicatus. *Def. & Plur.* Läckre, ex. gr. Läcker mat, Cibus delicatus. Han är läcker, Deliciarum amans eſt. Läckra tankar, Argutè cogitata, conf. Kräſelig.

Läckerbit, M. 2. Fruſtulum delicatum.

Läckerhet, F. 3. Qualitas ex delicato. Deliciæ. *Item*: Voluptas, qua quis in deli-

delicias fertur. *Gall.* Delicateſſe, conf. Kräsighet.

Läckermat, M. Cupediæ.

Läckermun, M. 2. Cupes. Qui cupedias ſectatur.

Läckt, M. 3. *Plur.* Läckter, Tigni graciliores & longiores, conf. Spira. *Inde.* Läckt-ſpik, Clavi tenuiores.

Läcktare, M. 2. Tabulatum ſtructile ſubſelliis inſtructum, columnisque innixum. *Ejusmodi ſunt in templis*, &c.

Läder, N. 4. Corium. *Def.* Lädret, conf. Hud, ex. gr. Af läder, Ex corio. Coriaceus. *Compoſ.* Läderrem, Loramentum. Läderſäck, Culeus, conf. *ſimpl.*

Läderlapp, M. 2. Veſpertilio, *alias* Fläddermus. *Aliter.* Läderlapp, Fruſtulum corii.

Läge, N. 4. Cubile. Cubandi locus, ex. gr. De funno hiorten, wargen, i ſitt läge, Cervum, lupum, in cubili invenerunt.

Item: Läge, Situs, ex. gr. Jordens läge emot ſolen, Terræ contra ſolem ſitus. Foſtrets läge i liſmodren, Fœtus in utero ſitus. Ombyta läge, Situm mutare. I ett beqwämt läge, Situ commodo.

Lägel, M. 2. Utriculus, *v. ec.* conf. Degel.

Lägenhet, F. 2. Opportunitas. Opportuna occaſio, ex. gr. Jag ſkall ſända dig det med förſta lägenhet, Data id occaſione tibi mittam. Jag har icke lägenhet at göra det, Haud commodè id agendum mihi erit. *Aliter*, ex. gr. Min lägenhet är icke at giſwa ſå mycket, Tantum tribuere mearum non eſt facultatum. Sammanſkiuta efter råd och lägenhet, Pro facultate contribuere. *Aliter*, ex. gr. När ſkall han ſå någon lägenhet? Ecquando ſacerdotale obtinebit munus? Han har en god lägenhet, Sacerdotii munere fungitur lucroſo.

Läger, N. 4. Decumbendi locus. Cubile, ex. gr. Han har där ſitt läger, Ibi cubat. *Compoſ.* Rattläger, &c. *ſuis locis.*

Item: Läger, *Def.* Lägret, Caſtra, ex. gr. Slå läger, Caſtra locare. Staka ut, *vel* Sticka ut läger, Caſtra metari. Där bleſ alarm i lägret, Tumultus in caſtris exſtitit. Hela lägret bleſ ſiendem til roſ, Caſtra hoſtibus in prædam ceſſerunt.

Lägersman, M. 3. Stuprator.

Lägersmål, N. 4. Crimen ſtupri. Stuprum.

Lägerſtad, M. Sepulturæ locus.

Lägerſtälle, N. 4. Idem.

Lägerwall, N. Diſturbatio. Status ſubverſionis vel ruinæ, ex. gr. Den inrättningen är i lägerwall, Inſtitutio illa ruinoſa eſt. Råka i lägerwall, In ſtatum ruinoſum incidere. Ad incitas redigi.

Lägg, M. 2. Lacertus. *Item*: Lägg, Internodia ſtipularum. *Dr.* ex. gr. Säden går i lägg, In nodos ſeges crevit.

Lägga, V. A. 2. Locare. Ponere. *Pr.* Lägger. *Ipf.* Lade. *Pf.* Lagt. Lagd, p. p. *quod* conf. ex. gr. Lägg boken där, Librum ibi repone. Lägga grunden til en byggnad, Ædium fundamenta ponere. Lägga å daga, In lucem ponere. Lägga å lönn, conf. Lönn. Lägga en höna, Ova gallinæ ſupponere. Lägga ſig, *Recipr.* ex. gr. Han har lagt ſig at ſofwa, Cubans dormit. Jag går och lägger mig, Cubitum eo. *Aliter*, ex. gr. När ſiön lägger ſig, Cum lacus glacie concreverit. Swullnaden lade ſig genaſt, Demiſſior ſtatim fiebat tumor. Wågen, ſtormen, har lagt ſig, Unda, procella, ſedata eſt. Lägga ſig til böcker, husgeråd, Libros, utenſilia, ſibi parare. Lägga ſig imellan, Eſe interponere. Lägga ſig winning, conf. Winning. Lägga ſig på en wetenſkap eller konſt, Scientiæ vel arti incumbere. Har du lagt dig något på muſik? Num quid muſices didiciſti? Lägga ſig i andras göremål, Rebus aliorum gerendis ſe immiſcere. Jag lägger mig icke i den ſaken, Iſti rei me non ingero. Lägga ſig emot en ſak, Rei alicui ſe opponere. Lägga ſig ut för någon, Pro aliquo intercedere.

Item: Lägga af, conf. Aflägga, ex. gr. Då han lade af præſidium, Cum præſidium deponeret. Lägga af ſorgen, Veſtitum lugubrem deponere. Lägga af gamla kläder, Veſtes uſu detritas abjicere. Lägga af med ſkeppet, Navem ſolvere. Lägga af en ſumma penningar, til något behof, Pecu-

Pecuniæ ſummam in aliquem uſum deſtinatam ſeponere. Lägga an, conf. Anlägga, ex. gr. Lägga an med böſſan, Bombardam explodendam levare. Egidaterna lade an, Milites ad explosionem ſe componebant. Lägga an med ſkeppet, conf. Lägga til. Lägga bårt, ex. gr. Lägg bårt boken, Librum tolle. Lägga bårt gamla wanor, ſeder, Conſuetudines, mores, antiquos abjicere. Lägga efter ſig något, Diſcedens quid relinquere. Lägga emot, Obicem ponere. Opponere. Lägga för, ex. gr. Lägga förſåt för någon, Alicui inſidias ſtruere. Lägga hinder i wägen för någon, Alicui impedimentum moliri. Lägga för ſig, Sibi aſſumere. Lägga före, conf. Förelägga, ex. gr. Lägga före wid bordet, De ferculis ad menſam diſtribuere. Lägga en dag före, conf. Förelägga. Lägga i, ex. gr. Lägga i liſtan, In ciſtam reponere. Lägga fiſk i watten, Piſces macerandos aquæ immittere. Lägga i weck, Plicare quid. Lägga i ordning, In ordinem ponere. Lägga i land, Navem ad litus ducere. Lägga i wägen, conf. Wäg. Lägga ihop, ex. gr. Lägga ihop när man ſkall reſa, Iter facturus ſarcinulas congerere. Lägga ihop ſtafwelſer, Syllabam ſyllabæ addere. Lägga ihop boken, ögonen, Librum, oculos claudere. Lägga ihop penningar, Nummos congerere. Han har icke kunnat lägga ihop något, Theſaurum colligere non potuit. Lägga ihop bref, Literas complicare. Lägga igen, ex. gr. Lägga igen ögonen, Oculos claudere. Lägga igen en åker, Agrum quieti tradere. Lägga imellan, Quicquam interponere. Lägga in, conf. Inlägga, ex. gr. Lägga in kläder i ſkåpet, Veſtimenta armario immittere. Lägga in när man ſkall reſa eller flytta, In iter vel demigrationem ſarcinulas & utenſilia colligere. Lägga in frucht eller matſaker, i ſött, ſalt eller ſurt, Fructus vel edulia, dulci, ſalſo vel acido, condire. Lägga in i trå, ſtål, ꝛc. Lignum, chalybem, &c. teſſelato opere adornare. Lägga in en klädning, Veſtem reddere arctiorem. Han har icke lagt något in för ſig, Haud ſibi expoſcendum quid depoſuit. Lägga in heder, berömm, en ſkrift, conf. Inlägga!

Item: Lägga ned, conf. Nedlägga, ex. gr. Lägga ned ſitt ämbete, händtwerk, Munus, opificium deponere. Lägga ned gewär, Arma deponere. Lägga ned arbete, koſtnad, wid något, Laborem, ſumtum, in quid impendere. Lägga ned en ſak, Cauſſam deſerere. Lägga om, Circumponere. Circumvolvere. *Aliter*, ex. gr. Lägga om ſtenarne i muren, Lateres iterum in murum ordinare. *Proverbialiter*, ex. gr. Han lägger intet om, Haud commovetur. Lägga på, conf. Pålägga, ex. gr. Lägga utſkylder på folket, Genti tributa imponere. Lägga böter på någon, Mulctam alicui irrogare. Lägga ſkulden på en annan, Culpam in alium derivare. Han lade på honom med käppen, Baculo eum percuſſit, *loc. pleb.* Lägga på minnet, Memoriæ tradere. Han lade det på hiertat, Id cordi mandavit. Lägga på ſinne, Animo quid figere. Lägga på kalfmar, får, Vitulos, oves, enutrire: id eſt, in tenera ætate non mactare. Lägga til, Addere, conf. Tillägga. *Aliter*, ex. gr. Lägga til med fartyget, Navigium ad litus admovere. Lägga til lands, Navem ſubducere. Navem ad litus ducere. Lägga under, ex. gr. Lägga något under hufwudet, Capiti quid ſubſternere. Lägga under ſig en annans egendom, Bona alterius ſibi ſubjicere. Lägga up, conf. Uplägga, ex. gr. Lägga up en bok, Librum edere. Lägga up ſäd, Frumentum in granario aſſervandum reponere. Lägga up hår, Capillos criſpare. Lägga up en klädning, Veſtem nimis longam plicando breviorem reddere. Lägga up maten, Fercula patinis immittere. Lägga up foten på ſtolen, Pedem ſellæ imponere. Lägga ut, conf. Utlägga, ex. gr. Lägga ut en ſak, Rem prolixius explicare. Lägga ut penningar til en koſtnad, Pecuniam in ſumtum erogare. Lägga ut med fartyget, Navem deducere. Lägga ut en klädning, Veſtem reddere laxiorem.

Lägga ut nät, krokar, Retia, hamos, exponere, conf. Krok. Lägga wid, ex. gr. Lägga flit wid en ſak, In aliqua re diligentiam adhibere. Lägga all ſin häg wid ſyſſlan, Omnem in negotium animum intendere. Lägga hand wid, conf. Hand.

Läggning, m. 2. Actus, quo quid locamus, ſeu jacere vel cubare facimus. Poſitio.

Läglig, adj. Opportunus, ex. gr. I läglig tid, Tempore opportuno. När det faller mig lägligt, Cum opportunum mihi erit. Lägligen, *Adv.* Opportunè.

Läglighet, f. 3. Opportunitas, ex. gr. Söka läglighet at uträtta något, Occaſionem rei gerendæ idoneam aucupari.

Lägra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Caſtra ponere.

Lägra, v. a. 1. Stuprare. Lägrad, p. p. ex. gr. Lägra en qwinna, Fœminam ſtuprare. Hon har låtit lägra ſig, Sibi ſtuprum inferri paſſa eſt.

Lägre, adj. Humilior. *Comp. Adj.* Läg. *Adverbialiter.* Lägre, Humilius. Lägſt, *Sup.* Humillimus. *Adverbialiter.* Lägſt, Humillimè.

Läka, v. n. 3. Effluere, *per fiſſuram ſenſim vel per vimam*, ex. gr. Kärlet, tunnan, läker, E vaſe, dolio liquor ſe egerit. *Subſtantivè.* Läkande, Liquoris effluxus.

Läka, v. a. 3. Mederi, Läkt, p. p. *Dr. de vulneribus*, conf. Bota, ex. gr. Han läkte ſåret, Vulneri medebatur. Ingen kan läka hans benbrott, Fracturæ oſſis illius nemo medicinam afferre poteſt. *Subſtantivè.* Läkande, Medendi actus. Läkas. *Paſſivum. Item: Deponentialiter.* Läkas, ex. gr. Såret läktes af ſig ſielf, Vulnus per ſe ſanabatur. Läka igen, *vel* Läka ihop, Medicamine efficere, ut vulnus concreſcat.

Läkare, m. 2. Medicus. *Compoſ.* Läkarelön, Merces pro medela, conf. *ſimpl.*

Läkarekonſt, f. 3. Ars medica. Medicina.

Läkedom, m. 2. Medicamen.

Läkemedel, n. 4. Remedium topicum. *Def.* Läkemedlet, conf. Botemedel.

Läkepläſter, n. 4. Emplaſtrum cicatricans. *Def.* Läkepläſtret.

Läkning, m. 2. Medendi actus. Curatio. *Item:* Läkning, Sanatio vulnerum.

Lämna, *vide* Lemna.

Lämpa, f. *Indecl.* Accommodatio, ex. gr. Det måſte med lämpa och icke med wåld uträttas, Accommodatione non vi utendum eſt. Där måſte brukas lämpa, Accommodatio adhibenda eſt. Han har god lämpa med barn, Infantibus accommodatè ſe gerit.

Lämpa, v. a. 1. Accommodare. Applicare. Lämpad, p. p. ex. gr. Lämpa ſitt tal efter andras begrep, Sermonem alterius captui accommodare. Lämpa ſig efter en annans behag, Alius arbitrio ſe accommodare. Huru kan det lämpas på mig? Quomodo id in me quadrabit? Hit kan lämpas hwad en ſagt, Ab aliquo dictum huc referri poteſt. Lämpa till, conf. Tillämpa.

Lämplig, adj. Applicabilis. Accommodus, ex. gr. Hålla et tal, ſom är lämpligt til rummet, tiden och perſonerna, Orationem habere, loco, tempori, hominibusque, accommodatam. Den liknelſen är icke lämplig, Adæquata non eſt ſimilitudo. Bruka lämpliga ord, Verbis uti convenientibus. Lämpligen, *Adv.* Accommodatè. Convenienter.

Lämplighet, f. 3. Applicatio. Convenientia.

Lämpning, m. 2. Accommodandi, *ſeu applicandi* actus, conf. Tillämpning.

Län. Låna, *vide* Lån, &c.

Län, n. 4. Feudum. *Compoſ.* Länsherre, Feudi dominus. Länsmagare, Feudatarius. Item: Län, Præfectura provinciæ. Satrapia, ex. gr. Hwar Landshöfding i ſitt län, Quilibet in ſua præfectura gubernator.

Läna ſig, v. n. 1. Reclinatus innixi.

Länd, m. 3. Lumbus. *Compoſ.* Ländbenet, Os ilei. Ländknotor, Vertebræ lumborum. Ländwärk, Dolor lumborum, conf. *ſimpl.*

Lända, v. n. 1. Pertinere, ex. gr. Det länder til uplysning, Ad explicationem pertinet. Hwart länder det han talar? Quæ loquitur, quò pertinent? Det länder dig til heder, ſkam, Id tibi in honorem, dedecus, cedit. *Aliter*, ex. gr. Hwart will du lända? Quo tendis? conf. Anlända.

Län-

Länder, *Plur.* Regiones. Terræ, conf. Land, ex. gr. De obekante länder, Terræ incognitæ. Inkräckta länder, Regiones in ditionem, suam redigere.

Ländig, ADJ. Situ commodus vel aptus. Ländig mark, Solum planius indeque ad culturam aptius.

Ländighet, s. 3. Commoditas situs soli.

Lånebank, M. 3. Cambium mutuaritium, conf. Wexelbank.

Längd, s. 3. Longitudo, ex. gr. Tre alnar i längden, Longitudinis trium ulnarum. På längden, *vel* Efter längden, Secundum longitudinem. Til en längd af 20 mil, In longitudinem 20 milliaria. *Aliter*, ex. gr. Hans längd är 3 alnar, Proceritas ejus 3 uln. est. En tids längd, Duratio temporis. Huru skall det bära sig i längden, Quomodo id per ætatem durabit? *Aliter*. Längd, Longitudo loci, ex. gr. At utfinna längden, Longitudinem loci invenire.

Item: Längd, Tabulæ enumerationis, ex. gr. Mantals länad, Tabulæ enumerationis familiarum censiticæ. Restlängden, Tabulæ enumerationis debitorum.

Länge, ADV. Diu, ex. gr. Huru länge? Quamdiu? Så länge, Tamdiu. Så länge jag lefwer, Quoad vixero. Tig så länge, Eo usque taceas. Länge sedan, Dudum. Huru länge sedan är det? Quam dudum? Det är icke länge sedan, Non ita pridem.

Längre, *Comp.* Longior. *Adj.* Läng, ex. gr. Längre wäg, tid, Via, tempus, longius. *Aliter*, ex. gr. Han är längre än jag, Me procerior est. *Adverbialiter*. Längre, Longius. *Item*: Diutius.

Länges, ADV. In longum. Secundum longitudinem, ex. gr. Draga linier länges efter papperet, Ad chartæ longitudinem lineas ducere. Gå länges utmed stranden, Ad ripam ulterius ambulare. Klippa länges efter tråden, Ad filorum ductum forfice scindere. Länges med muren, Ad murum in longitudinem. Wi seglade länges wid kusten, Circa oram maritimam navigabamus.

Längst, *Sup.* Longissimus. *Adj.* Läng, ex. gr. Det längsta repet, Funium longissimus. Längsta natten, Nox brumæ. *Aliter*, ex. gr. Han är längst, Procerissimus ille est. *Adverbialiter*. Längst, Longissimè. Längst för detta, Jam dudum. *Item*: Längst, Diutissimè, ex. gr. Han dröjde längst af alla. Omnium diutissimè cunctabatur. Wänta i det längsta, Ad ultimum exspectare.

Längta, V. N. 1. Desiderare vel exspectare, *cum tædio*, conf. Trängta, ex. gr. Jag längtar at skiljas hädan, Cupio dissolvi. Jag längtar til slut med detta, Horum finem desidero. Han begynner at längta, Desiderii incipit tædio affici. Han längtar hem, Domum revertendi desiderium illum cepit. Längta efter en frånwarande, Absentis desiderio teneri. Längta efter någon wiß mat, Certum in cibum appetitu ferri. Längta til någon ort, Loci cujusdam adeundi desiderio teneri.

Längtan, s. Desiderium. Animus, quo quis cum tædio quid desiderat vel exspectat, conf. Trängtan.

Länk, M. 3. Articulus, *inanimatorum*, conf. Led, ex. gr. Länker i en kedja, Articuli catenæ. *Inde*. Länkekulor, Glandes catenula junctæ.

Länka, V. A. 1. Sensim & leniter applicare, Länkad, p. p. ex. gr. Se til at du länker de bägge stycken, som skola fogas, Vide ut binæ partes jungendæ sensim & leniter applicentur. Länka sig efter någons wilje, Ad voluntatem alicujus se applicare.

Länkning, M. 2. Applicatio sensim & leniter facta.

Länss, *Adjective*. Evacuatus. Dr. ex. gr. Pumpa skeppet länss, Navem ope antliæ aquis evacuare. Dammen är länss, Cisterna exsiccata est.

Länsman, M. 3. Exactor territorii provinciæ. *Plur.* Länsmän.

Länstol, M. 2. Sella dossuaria & brachiata.

Läpp, M. 2. Labium, ex. gr. Spela med läpparne, Labiis sibilare. *Proverbialiter*, ex. gr. Det faller på läppen, Bene sapit. Voluptati est, conf. Spela efter.

Läppgåld, M. Mulcta pro dictis, ex. gr. Böta läppgåld, Pro dictis mulctam pendere. Han har fådt läppgåld, Dictorum pœnas luit.

Läppja, V. M. 1. Labiis ſorbere. Sorbillare.

Lär, V. N. *Defect.* Fortaſſè erit, conf. *Grammat.* ex. gr. Jag lär wänta få fångt, Fruſtra fortaſſè mihi exſpectandum. Du lär mena, Forſan putaveris. Han lär komma, Fortaſſè veniet. Wi läre intet få mer, Nil nobis fortaſſè amplius accipiendum erit. De läre nödgas wänta, Fortaſſè illis exſpectare neceſſum erit. *Aliter.* **Lär**, *contractè pro* **Lärer**. *Pr. Indic. Item*: **Lär**. *Imperat. verb.* **Lära**.

Lära, F. 1. Dogma. Doctrina, EN. gr. Chriſti lära, Doctrina Chriſti. Läran om metaller, Metallorum ſcientia. En farlig lära, Dogma periculoſum. Lutherſka Läran, Religio Lutherana.

Item: **Lära**, ex. gr. Sätta ſin ſon i lära hos en handtwerkare, Opifici filium erudiendum tradere. Gå på lära i fabrik, In fabrica erudiendus verſari. Så länge han är i läran, Quamdiu erudiendus eſt.

Lära, V. A. 2. Docere. **Lärd**, P. P. ex. gr. Lagen lärer oß, Lex nos docet. Han har lärt mig ſkrifwa, Me ſcribere docuit. Lära ſig ſjelf något, Seipſum quid docere. Lär mig den konſten, Illius artis me peritum redde. Då wi läre andra, läre wi ſjelfwe, Docendo diſcimus.

Lära, V. N. 2. Diſcere, ex. gr. Jag har lärt det af honom, Id ab eo didici. Han lärde danſa på en månad, Menſe ſaltare diſcebat. Den konſten är wärd at lära, Ars digna eſt, quæ diſcatur. Barnen lära ſig at gå, Infantes pedibus incedere diſcunt. Lära ut, ex. gr. Han har lärt ut hos handtwerkaren, Apud opificem edoctus. In opificio plenè eruditus.

Läracktig, ADJ. Docilis.

Läracktighet, F. 3. Docilitas.

Lärare, M. 2. Didaſcalus. Docens aliquis. *Aliter*, ex. gr. Lärare och åhörare, Sacerdotes & auditores.

Lärbref, N. 4. Literæ, quibus munitur, qui opificium ad finem didicit. *Def.* Lärbreſwet.

Lärd, P. P. *verb.* **Lära**, Docere.

Lärd, ADJ. Doctus. Literatus, ex. gr. Han är lärd, men den andre är lärdare, Doctus quidem ille, ſed alter doctior eſt. Ibland de lärda, Inter eruditos. Umgås med lärdt folk, Cum literatis converſari.

Lärdom, M. 2. Literarum cultura. Eruditio, ex. gr. Han är bekant för ſin lärdom, Eruditione notus eſt. Förſkaffa ſig lärdom, Eruditionem ſibi parare.

Item: **Lärdom**, Doctrina, ex. gr. Det ſkall tjena dig til lärdom, Ibi tibi documento erit. Talet innehöll många wackra lärdomar, Multum oratio doctrinæ continuit.

Lärerik, ADJ. Unde plurimum diſcendum.

Läreſpråk, N. 4. Docendi vel monendi ſententia ſeu dictum.

Lärft, N. 4. Textum lineum, *cujus uſus ad veſtitum & lectiſternium. Plur.* **Lärfter**, conf. **Dräll**. *Compoſ.* **Hamplärft**. **Huslärft**. **Skiortlärft**, conf. *ſuis locis.* **Lärftsbod**, Taberna ubi textum lineum venditur. **Lärftskrämare**, Linteorum venditor, conf. *ſimpl.*

Lärgåße, M. 2. Tiro.

Lärjunge, M. 2. Diſcipulus.

Lärka, F. 1. Alauda (arvenſis,) *avis.*

Lärmåſtare, M. 2. Magiſter. (docens.) Præceptor.

Lärmåſtarinna, F. 1. Magiſtra.

Läroſats, M. 3. Theſis.

Läroſtycke, N. 4. Addiſcendæ doctrinæ pars.

Lärotid, M. Tempus opificio addiſcendo præfinitum.

Läroår, *Pluraliter.* Idem.

Läroämbete, N. 4. Munus ſacerdotale.

Lärpenning, M. 2. Didactrum. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har fådt lärpenningar, Diſpendio expertus eſt. Betala lärpenningar, Diſpendio experiri.

Lärſpån, M. Rudimentum. Tirocinium.

Läſa, V. A. 4. Legere. *Pr.* **Läſer**. *Ipf.* **Läs**, *perperam* **Läſte**. *Pf.* **Läſt**, *perperam* **Läſt**. **Läſen**, P. P. *Def. & Plur.* **Läſne**,

Läsne, *perperam* Läst, conf. *verb. ſeq.* Läſa, ex. gr. Jag har läſt den boken, Iſtum legi librum. Han las i Bibeln, In Bibliis legebat. Läſa hiſtorien, Hiſtoriam legere ſeu prælegere. Låt oß läſa, Legamus. *Aliter*, ex. gr. Läſa wid Academien, Ad academiam ſtudiis incumbere. Han går och läſer i Skolan, It in ſchola informandus. *Aliter.* Läſa, Orare. Preces fundere, ex. gr. Låt oß läſa, Oremus. Läſa ſina morgonböner, Preces fundere matutinas. Läſa til bords, DEum orare antequam ad menſam itur. *Subſtantivè.* Läſande, Actus quo quis legit, ſeu orat.

Item: Läſa efter, Alio recitante, orare. Läſa för, ex. gr. Läſa något för någon, Audienti alii quid prælegere. *Aliter*, ex. gr. Läſa för barn, Infantes informare. Han har läſit för mig, Præceptor mihi fuit. Läſa före, *vide* Förläſa. Läſa igenom, Perlegere. Läſa på, ex. gr. Han ſtod och las på et papper, når jag kom, Scripto, cum venirem, legendo occuparus erat. Läſa up, Alta voce legere. Recitare, ex. gr. Läs up den meningen ännu en gång, Illam iterum periodum recita. Läſa up en kungörelſe, Annuntiandum publicare. Läſa ut, Ad finem perlegere. Läſa öfwer, Perlegendo memoriæ tradere.

Läſa, v. a. 3. *Adhibetur de ſeris.* Pr. Läſer. *Ipf.* Läſte. *Pf.* Läſt. Läſt, p. p. conf. *verb. antec.* Läſa. *Dr.* ex. gr. Läſa igen läſet, Seram occludere. Läſa up läſet, Seram recludere. Han läſte igen dören, Januam obſerabat. Han läſte up kiſtan, Ciſtam reſerabat. Läſa ſig inne, Obſeratis foribus ſe abſcondere. Läſa in ſina ſaker, Res intra ſeras occluſas ſervare. Läſa undan hwad man har, Sua ſubducere, intraque ſeras ſervare. Dören, ſkrinet är läſt, Janua, ſcrinium, occluſum ſera eſt.

Läſare, m. 2. Lector, ex. gr. Jag beder mina läſare, at urſäckta hwad hos mig briſter, Lectores rogo, velint defectus excuſare. Många detta arbete kan utöfwas af hwar läſare? Num hujus operis cenſuram agere quilibet lector poteſt?

Läſka, v. a. 1. Humectare. Refrigerare, Läſkad, p. p. ex. gr. Giſwa den ſiuke något at läſka ſig med, Ægroto quo ſe refrigeret, dare. Han är torr i munnen, men detta läſkar, Os ei ſiccum hoc humectat. Läſkande medel, Remedia refrigerantia. *Aliter*, ex. gr. Läſka ſipcken, Tormenta bellica refrigerare.

Läſkedryck, m. 3. Potio refrigerans.

Läſkemedel, n. 4. Remedium refrigerans. *Def.* Läſkemedlet.

Läſkning, m. 2. Refrigerandi actus, conf. Läſka.

Läsmäſtare, m. 2. Lector gymnaſii.

Läsning, m. 2. Legendi actus. Lectio, ex. gr. Han gick bårt under läsningen, Inter legendum abiit. Han är galen af för mycken läsning, Nimium legendo mentem amiſit. *Inde.* Läsnings werket, Informandæ juventutis cura publica.

Läſp, adj. Blæſus, *per parag.* Läſper.

Läſpa, v. n. 1. Blæſum eſſe.

Läſphet, r. 3. Vitium linguæ blæſi.

Läſt, p. p. *verb.* Läſa, *de ſera. Aliter.* Läſt, *perperam pro* Läſen, p. p. *verb.* Läſa, Legere. *Item*: Läſt, *Pf. verb.* Läſa, *de ſera. Aliter.* Läſt, *perperam pro* Läſit, *Pf. verb.* Läſa, Legere.

Läſt, m. 3. Muſtricola. Formula ſutorum pro calceis.

Läſt, m. 3. Numerandi modus, quo 1 läſt, facit 12 tonnas. En ſwär läſt, Tonnarum 18. *Inde.* Läſtetal, Onerandæ navis ratio ſeu numerus.

Lät, *Ipf. verb.* Låta, Sinere. *Item*: Lät, *Imperat. pro* Låt, *ejusdem verb.*

Låte, n. 4. Sonus, *animalium*, conf. Ljud. Lät, ex. gr. Häſten gnäggar, Fåret bräker, Swinet grymtar, det är deras låte, Equus hinnit, Ovis balat, Sus grunnit, eorum is ſonus eſt. Foglarne hafwa ock ſina låten, Et avibus ſuus eſt ſonus.

Lätja, r. 1. Pigritia, conf. Lathet.

Lätjas, v. d. 1. Pigrari. Otiari.

Lätjefull, adj. Maximè piger vel ignavus.

Lätt, adj. Levis, *per metaph.* **Lätter**, n. **Lätt**, ex. gr. En lätt börda, Onus leve. Et lätt arbete, Labor levis. Lätta wapen, Levis armatura. Den penningen är lättare, Nummus ille levior eſt. Wara lätt på foten, Greſſu levior eſſe. Han har en lätt hand, Manus ei tactu levis eſt. *Aliter*, ex. gr. Gå med lätta tömmar, Laxatis ire habenis. Lätta troppar, Copiæ expeditæ. Lätt ryttери, Equitatus expeditus. *Proverbialiter*, ex. gr. Hon är lätt på tyglen, Libidinoſa eſt.

Item: **Lätt**, Facilis, ex. gr. Den auctoren är lätt at förſtå, Ille facilius auctor intelligitur. Det är lätt at döma, Judicatu facile eſt. Han är lätter i umgänge, In converſatione facilis. Han är lätt at öfwertala, Facilè perſuaderi poteſt.

Item: **Lätt**, *Adverbialiter*. Leviter. Faciliter, ex. gr. Det går icke ſå lätt, Non tam facili negotio abſolvitur. Han har lätt före at tala, Facilitate loquendi gaudet eximia. Det kan lätt hända, Facilè accidere poteſt. Det går lätt utföre, Levius in proclivè fertur. Wagnen går lätt, Levitate ſua currus provehitur expeditius. Häſten bär lätt, Pede levior eqvus non quatit.

Lätta, v. a. 1. Sublevare. **Lättad**, p. p. ex. gr. Det lättade mig i mitt arbete, Id me in opere ſublevavit. Den tidningen har lättat hans ſinne, Nuntium illud animo ejus levamen adrulit. Lätta et ſkepp, Partem oneris è navi projicere.

Lättare, m. 2. Ratis vectoria, quæ exonerandis navibus inſervit. *Item*: Levator lapidis molaris in mola. *Aliter*. **Lättare**, *Comp. Adj.* **Lätt**.

Lättfotad, *Adjectivè*. Pedibus levis. Greſſu agilis.

Lättfärdig, adj. Libidinoſus. *Adverbialiter*. **Lättfärdigt**, Libidinoſè.

Lättfärdighet, f. 1. Libido. Laſcivia.

Lätthelgdag, m. 2. Dies feſtus, ſed minus ſacer. *Hoc nomine veniunt feſta Apoſtolorum.*

Lätthet, f. 3. Levitas. *Item*: Facilitas.

Lätthänd, *Adjectivè*. Cui manus in tactu levis eſt, ex. gr. in opere chirurg.

Lätting, m. 2. Ignavus vagator.

Lättligen, adv. Facilè. *Sup.* **Lättligaſt**, Facillimè.

Lättlynt, adj. Animo facilis & in conſuetudine jucundus.

Lättna, v. n. 1. Levior fieri. **Lättnad**, p. p. ex. gr. Fatyget lättnade, når en del af laſten war utkaſtad, Parte oneris ejecta, navis levior facta.

Lättning, m. 2. Levamen. Sublevamen.

Lättſinnig, adj. Animi levis.

Lättſinnighet, f. 3. Levitas animi.

Lättrogen, adj. Credulus. *Def. & Plur.* **Lättrogne**, conf. **Godtrogen**.

Lättrohet, f. 3. Credulitas, conf. **Godtrohet**.

Lättwiſt, adj. Qui facilè ſe mitti patitur. Ad expedienda negotia promtus.

Läxa, *vide* **Lexa**.

Löda, v. a. 2. Ferruminare. **Lödd**, p. p. ex. gr. Löda faſt något, Ferruminando quid jungere. Löda ihop, Idem ac ſimplex.

Lödbult, m. 2. Inſtrumentum, cujus in ferruminando uſus eſt.

Löder, n. 4. Smegmatis agitati ſpuma. *Def.* **Lödret**, *alias* **Såplöder**, *quod conf. Aliter*, ex. gr. Häſten ſprang, ſå lödret ſtod om honom, Equo currenti ſudor ſpumeus exciebatur.

Lödig, adj. *Dr.* **Lödigt ſilfwer**, Argentum ligatum. 8 eller 14 lödigt ſilfwer, Argentum ligatum, puri portionibus 8 vel 14. Mark lödig, *vel* **Sexton lödigt ſilfwer**, Argentum purum.

Lödja, f. Lana ovium viliſſima.

Lödkorn, n. 4. Ferrumen.

Lödning, m. 2. Ferruminatio. *Item*: **Lödning**, Junctura ferruminatione facta, ex. gr. Lödningen har gådt up, Junctura ferruminationis rupta eſt.

Lödra ſig, v. n. 1. *Recipr.* Spumeſcere, ex. gr. Källwatten lödrar ſig icke, Aqua fontana non ſpumeſcit. Häſten lödrar ſig, Eqvus ſudorem emittit ſpumeum, conf. **Löder**.

Lödrig, adj. Spumeus, conf. **Löder**.

Löf, N. 4. Frons, *dis. Duf.* **Löfwet**, ex. gr. Löfwen ſpricka ut, Frondeſcunt arbores. **Bryta löf**, Frondare. **Stryka löf**, Ex arboribus folia colligere. *Aliter.* **Löf**, Folium, ſub gemmis & ejusmodi. *Compoſ.* **Löfblad**, Folium arboris. **Löfhydda**, Caſula frondea. **Löffallet**, Tempus autumni, quo frondes decidunt. **Löfrik**, Frondoſus. **Löfträd**, Arbor frondifera. **Löfruſka**, Ramuſculus frondifer, ab arbore divulſus. **Löfſal**, Tabernaculum frondeum. **Löfſkog**, Silva frondea. *Oppoſ.* **Barrſkog**, conf. *ſimpl.*

Löfja, **Löfjerſka**, *obſol. vide* **Signa**, **Signerſka**.

Löfte, N. 4. Sponſio. Votum, ex. gr. **Göra GUD et löfte**, DEo votum nuncupare. **Förbinda ſig med et löfte**, Voto ſe obligare, **Uppfylla ſina löften**, Votis ſatisfacere.

Item: **Löfte**, Promiſſum, *alias* **Läfwen**, ex. gr. **Jag minnes mitt löfte**, Promiſſi memor ſum. **Stå wid ſitt löfte**, Stare promiſſis. *Aliter.* **Löfte**, Fidejuſſio, *term. jur. Unde* **Löftesman**, Fidejuſſor.

Löfwa, V. A. 1. Ramuſculis frondiferis ornare. **Löfwad**, p. p. *Aliter.* **Löfwa**, Folia ex arboribus colligere, in eſcam ovibus, capris &c.

Löfwerk, N. Ornamenta frondea, *picturæ & ſculpturæ.*

Lög, *Ipf. verb.* **Ljuga**.

Löga ſig, V. N. 1. Lavandum ſe, aquis immittere, *ad ripam.*

Lögerdag, *vide* **Lördag**.

Lögn, F. 2. Mendacium, ex. gr. **Fara med lögn**, Mendacia circumferre. **Han blef beſtagen med lögn**, Mendacio convictus eſt. **Tala lögn**, Mentiri.

Lögnaktig, ADJ. Mendax.

Lögnare, *vide* **Ljugare**.

Löja, F. 1. Cyprinus Albarnus, *piſc.*

Löje, N. 4. Riſus, ex. gr. **Jag kunde knapt hålla mig för löje**, Riſum vix tenere potui.

Löjelig, ADJ. Ridiculus. *Adverbialiter.* **Löjeligt**, Ridiculè. **Löjeligen**, *Adv.* Idem.

Löjelighet, F. 3. Qualitas ex ridiculo.

Lök, M. 2. Bulbus. *Item:* **Lök**, conf. Compoſ. **Gräslök**. **Hwitlök**. **Rödlök**, &c. *Proverbialiter*, ex. gr. **Lägga lök på laxen**, Supraaddito alterius dicto vel facto emendare velle.

Lömſk, *vide* **Lönſk**.

Lön, F. 3. Merces. Salarium, ex. gr. **Tjena för lön**, Mercede ſervire. **Han har fådt ſin lön**, Mercedem retulit. **Giſwa någon lön för ſitt arbete**, Mercedem laboris alicui tradere. **Han har ſå mycket i lön om året**, Tantum annui ſalarii habet.

Item: **Lön**, Præmium, ex. gr. **Hwad har han til lön för ſitt arbete?** Quodnam ei præmium erit laboris? **Det hade hon til lön för ſin wälmening**, Conſilium ejus optimum ſic remuneratum fuit. *Proverbialiter.* **Han har fådt ſin lön**, Ut meruit, punitus eſt.

Löna, V. A. 1. Mercedem pendere. Salarium vel ſtipendium ſolvere. *Pr.* **Lönar**. *Ipf.* **Lönade**, *vel* **Lönte**. *Pf.* **Lönat**, *vel* **Lönt**. **Lönad**, *vel* **Lönt**, p. p. ex. gr. **Konungen lönar ſina betjenter, ſoldater**, &c. Rex miniſtris, militibus, &c. ſtipendia tribuit. **Löna ſitt tjenſtefolk**, Famulis mercedem reddere.

Item: **Löna**, Remunerare. Compenſare, ex. gr. **GUD löne dig**, DEus te remuneret. **Huru ſkall jag löna dig för din wälgerning?** Beneficium quomodo compenſebo tuum? *Aliter*, ex. gr. **Det lönar icke mödan**, Non tanti eſt, ut quis operam impendat. **Det lönar ſig intet**, Non operæ pretium eſt, conf. **Belöna**.

Lönn, *Dr.* ex. gr. **Lägga en ſak å lönn**, Rem occultandam curare.

Lönn, F. 2. Acer platanoïdes, *alias* **Lönnträd**.

Lönndom, ADV. Clanculum, ex. gr. **Göra något i lönndom**, Clanculum quid committere. *Aliter*, ex. gr. **Han ſom i lönndom ſer**, Ille, cui occulta ſunt manifeſta.

Lönndör, F. 2. Latens oſtium.

Lönngång, M. 2. Meatus occultus.

Lönnhål, N. 4. *Plur.* **Lönnhål**, Foſſa.

Lönn-

Lönnlig, ADJ. Clandestinus, ex. gr. De hålla lönnliga rådslag, Clandestina ineunt consilia. Lönnliga gångar, Meatus occulti. Hålla något lönnligt, Cognitioni quid subducere. **Lönnligen**, *Adv.* Clandestinè. Modo subreptitio.

Lönnmord, N. 4. Cædes occulta.

Lönnmördare, M. 2. Sicarius.

Lönnport, M. 2. Secreti aditus porta.

Lönnrum, N. 4. Locus occultus.

Lönnt, N. *Dr.* ex. gr. Hålla något lönnt, Occultatum quid habere.

Lönntrappa, F. 1. Occultæ scalæ vel gradus in ædibus.

Lönnträd, N. 4. *alias* **Lönn**, conf.

Lönsk, ADJ. Insidiosè subdolus, ex. gr. Han är en lönsk karl, Vir est insidiosus. En lönsk hund, Canis clam mordax.

Lönsklåger, N. 4. Concubitus vetitus. Stuprum, conf. Hor. *Def.* **Lönsklågret**.

Löntagare, M. 3. Minister, cui stipendium annuum.

Löp, N. 4. Cursitatio, ex. gr. Här är et ständigt löp ut och in, Exeuntium & intrantium heic est cursitatio continua. Hwad har du för ditt löp? Quid cursitando effecisti? conf. **Lopp**.

Löpa, V. N. 4. Currere. *Pr.* Löper. *Ipf.* Lopp. *Pf.* Lupit. **Lupen**, *Def.* & *Plur.* **Lupne**, p. p. conf. **Springa**, ex. gr. Han lopp sin wäg, Currens abiit. Han har lupit fram til målet, Cursu metam attigit. Han kom löpande, Currens adveniebat. Hwart äro de lupne? Quò cursum direxerunt? *Aliter*, ex. gr. Hwart löper denna wägen? Quò ducit hæc via? Du löper fara at mista alt, Omnia ne perdas periculum est. Tiden lopp förbi, Tempus præteriit. Han har lupit miste om belöningen, Præmium ei excidit. Hyndan löper, Æstu flagras canis. **Löpande**, P. A. Currens. *Aliter*, ex. gr. Löpande ryckte, Rumor sparsus. Hafwa löpande räkning med någon, Rationum debiti & crediti negotium cum aliquo habere. *Substantivè.* **Löpande**, ex. gr. I et löpande, Uno cursu. Alt i et löpande, Continuo cursu.

Item: **Löpa af**, conf. **Aflöpa**, ex. gr. Skeppet löper af stapien, Navis e strato, cui sub constructione imposita fuit, deducitur. Tråden löper af ständan, Filum e fuso decurrit. Tråden har lupit af, Filum ruptum est. **Löpa an**, ex. gr. Löpa af och an, Ultrò citròque cursitare. *Aliter.* Löpa an, Obcrustari. Obduci. *Aliter.* Löpa an, conf. **Löpa emot**. **Löpa efter**, Currens sequi. *Aliter*, ex. gr. Jag wet intet hwad du löper efter, Quid secteris, nescio. **Löpa emot**, Cursu in quid impingere. *Aliter*, ex. gr. Jag tror han löper emot i den saken, Haud extra reprehensionem id ei fore crediderim, *dicitur quoque.* Löpa an. **Löpa ihop**, Concurrere. *Aliter*, ex. gr. Mjölken löper ihop, Lac coagulatur, conf. **Löpna**. **Löpa in**, conf. **Inlöpa**, ex. gr. Han lopp in i huset, In domum currebat. Skeppet löper in i hamnen, Navis in portum appellitur. Där lupo in så många omständigheter, Tot se immiserunt circumstantiæ. Han har lupit in i en kostnad, Impensam sibi adscivit. **Löpa med**, Unà currere. *Aliter*, ex. gr. Löpa med sqwaller, Nugas circumferre. *Proverbialiter.* Löpa med, conf. **Limstången**. Skägg. **Löpa om**, ex. gr. Löpa om någon, Aliquem prætercurrere. De löpa om hwarandra, Promiscuè cursitant. Et ryckte löper om honom, De illo rumor sparsus. De löpa om tjensten, Ad oblinendum munus supplices cursitant. **Löpa på**, ex. gr. Löpa på wägen, In via currere. Löpa på någon, Cursu in quem impingere. *Aliter*, ex. gr. Han är intet god at löpa på, Non est quem temerè lacessas. Man löper intet så lätt på den saken, Haud illa tam facilè res suscipitur. Det löper intet på hwar och en, at kunna så tänka, Ita cogitare posse, non cujusvis est. Det löper intet på en i sömnen, Dormienti hæc non contingunt. Huru mycket löper det på hwar och en? Quantum unicuique tribuendum? conf. **Belöpa**. **Löpa up**, Currendo ascendere. *Aliter*, ex. gr. Han kan med skridskor löpa up den bästa häst,

Cal-

Calceis ferrò munitis eqvum velociſſimum curſu aſſequi poteſt. Hwar har du lupit up den boken? Illum ubi inveniſti librum? *Locut. pleb.* Han har lupit up en tidning, Rumorem curſitando excepit. *Aliter*, ex. gr. Handen löper up af ſlaget, Plagâ manus extuberat. Det löper jämt up emot hwartannat, Mutuò hæc paria ſunt. Räntan löper up emot hafwudſtolen, Fœnus ſortem exæquat. *Aliter*, ex. gr. Maſkorna löpa up, Reticulati maculæ ſolvuntur. Repet löper up, Fila funis ſeparantur. Löpa ut, Currendo exire. *Aliter*, ex. gr. Mitt ur har lupit ut, Horologium ponderibus demiſſis non agitur. Skeppsflottan har lupit ut, In altum evecta eſt claſſis. Löpa öfwer, ex. gr. Löpa öfwer en graf, Foſſam tranſilire. Löpa öfwer til fienden, Ad hoſtes tranſfugere. *Aliter*, ex. gr. Gallen lopp öfwer hos honom, Bilis ei commota fuit.

Löpare, M. 2. Curſor famulus, conf. Sländ löpare.

Item: **Löpare**, Lapis molaris ſuperior. *Item*: Lapis verſatilis, cujus terendis pigmentis uſus.

Item: **Löpare**, Delphinus Orca, *piſc.*

Löpareld, M. 2. Ignis artificioſus, ſuapte de uno in alium locum decurrens. *Item*: Militum explosio bombardarum, per cohortes.

Löpe, M. Coagulum, *quod lacti immittitur, ut fias caſeus.*

Löpen, *vide* Löpnad.

Löpgraf, V. 2. Foſſa militaris in obſidione. *Def.* Löpgrafwen. *Plur.* Löpgrafwar.

Löpna, V. N. 1. Coagulari. **Löpnad**, P. P. *de lacte.*

Löpſt, ADJ. Æſtu coëundi flagrans, *de canibus & ejus generis.*

Löptid, M. 3. Tempus coëundi canum & illius generis.

Lördag, M. 2. Dies Saturni.

Lös, ADJ. Solutus. Laxatus, ex. gr. Gläppa lös, Solutum vel laxatum facere. Slippa lös, Solutus vel laxatus fieri. Knuten går lös, Nodus relaxatur. Taga något löſt, Aliquid ſejungere. Med löſa tämmar, Laxatis habenis. Göra ſkeppet löſt, Navem ſolvere. Löſa tänder, Dentes radicibus ſoluti. Löſt liſ, Venter laxatus. Häſtens ſko är lös, Calceus equi non firmus hæret. *Aliter*, ex. gr. Lös mat, Cibus facilè digerendus. Lös jord, Terra non ſolida ſeu facilè ſolubilis. Löſa ägg, conf. Löskokad. Elden är lös, Ortum eſt incendium. Et löſt rychte, Rumor fundamento carens. Löſt folk, Homines vagi. Han ſade det med et löſt ord, Verbo liberius emiſſo id dicebat. Skjuta med löſt krut, Pulverem ſine onere pyrium explodere. *Adverbialiter.* Löſt, ex. gr. Taga löſt i något, Leniter quid prehendere. När wattudämningen bryter löſt, Cum aggere rupto exundant aquæ. *Aliter*, ex. gr. De gå löſt på honom, Illum aggrediuntur. *Proverbialiter.* Det går löſt på hans pung, De illius nummis agitur.

Item: **Lös**, Mobilis, ex. gr. Lös egendom, Bona mobilia. Han har intet mer i löſt och faſt, Bonorum mobilium & immobilium plus non habet. Stenen är lös, Lapis mobilis eſt. *Aliter.* Har du något löſt hos dig, Num tibi ſint tecum aliqui nummuli. Löſa penningar, conf. Löspenningar.

Item: **Lös**, Expers. *Privationem notans terminatio*, ex. gr. Barnlös. Faderlös. Hinderlös. Rädlös. Trolös, *& ſic in cæteris*, conf. *ſuis locis.*

Löſa, V. A. 3. Solvere. Laxare. **Löſt**, P. P. ex. gr. Löſa något ſom är bundet, Ligatum ſolvere. *Aliter*, ex. gr. Jag har intet löſt för tre daler i dag, Non trium thalerorum pretio merces hodie vendidi. Löſa af, ex. gr. Löſa ſeltygen af häſten, Ligamentorum equi inſtructum ſolvere. *Aliter*, ex. gr. De löſa af hwarandra, Alter alteri ſuccedit. Löſa af wakten, Excubiarum mutationes facere, *milit.* Löſa up, Diſſolvere, conf. Uplöſa.

Item: **Löſa**, Pretio redimere ſeu vindicare, ex. gr. Jag kan icke löſa det, Illud pretio mihi vindicare non valeo. Han har löſt honom ur fångenſkapen,

Illum à captivitate redemit. Lösa igen det som är pantsatt, Pignori datum redimere. Lösa in, conf. Inlösa. Lösa til sig en del af hemmanet, Partem prædii pretio sibi vindicare. Lösa ut, conf. Utlösa.

Lösacktig, ADJ. Lascivus. Libidinosus.

Lösacktighet, F. 3. Lascivia.

Lösdrifware, M. 2. Homo vagus. Nullius stationis vel negotii quis.

Lösen, M. Pretium redemtionis. Reluitio, ex. gr. Gifwa eller taga lösen för något, Pretium rei alicujus revindicandæ dare vel accipere. Gifwa lösen för någon, Pecuniam pro aliquo redimendo solvere.

Item: Lösen, Symbolum, *in excubiis militum*, ex. gr. Gifwa eller taga lösen, Symbolum edere vel recipere. *Aliter.* Swensk lösen, Explosio duplo tormentorum bellicorum.

Lösepenning, M. Redemtionis pretium, conf. Lösepenningar.

Lösgifwa, V. A. 4. Solutum seu liberum reddere. Lösgifwen, *Def. & Plur.* Lösgifne, p. p.

Löshjon, N. 4. Homo nullius stationis, qui in operam diurnam conduci solet.

Lösa, *vide* Lusa.

Löser man, Vagus quis, *v. jur.*

Lösskokad, PART. Molliter seu leniter coctus.

Lössilifwad, *Adjectivè.* Cui venter laxatus.

Lössligen, ADV. Leviter & quasi prætereundo.

Lösning, M. 2. Solutio.

Lösepenningar, *Plur. Contracte* Lösepengar, Nummuli, quos secum quis portat in emtionem rerum minutarum.

Löss, *Plur.* Pediculi, conf. Lus.

Lössösd, ADJ. Qui dormiens facilè excitatur.

Lösören, *Plur.* Bona mobilia. *Aliis* Lösöre, *jurid.*

Löt, M. 2. Aplis. Rotæ curvatura, *cui infigunntur radii. Plur.* Lötar.

Löt, M. *Indecl.* Pascua, ex. gr. Släppa boskapen ut på löten, Pecudes in pascua mittere.

M.

Machine, *vide* Maschin.

Mackt, *vide* Magt.

Madreß, M. 3. Culcita pilis vel seta referta. *Gall.* Matelas.

Magasin, M. 3. Promtuarium, *v. Gall.* Magasin. Sädes Magasin, Granarium.

Mage, M. 2. Ventriculus. Stomachus, ex. gr. Den som har mage at fördraga slikt, Qui ventriculus ad id digerendum est. *Locut. Proverb.* ex. gr. Göra en ondt i magen, Invidiam alicui creare. Det går honom i magen, Id ei fastidium adfert. Det ligger honom ännu i magen, Id ei adhuc digerendum est.

Item: Mage, *alias* Buk, ex. gr. Hafwa hög mage, Ventrem habere turgidum. Blifwa kall om magen, Malo affici ob ventrem frigori expositum. Ligga på magen, Ventre cubare.

Mager, ADJ. Macer. *Def. & Plur.* Magre. *Comp.* Magrare. *Sup.* Magrast, ex. gr. Blifwa mager, Macrescere. Mager i ansicktet, Facie macer. Mager om kroppen, Corpore macilentus. Äta helst det som är magert, Macilentis potissimùm vesci. *Aliter*, ex. gr. Mager jord, Non fertilis terra. En mager tjenst, Munus non lucrosum. Magert bete, Pastus in sterilibus.

Magerhet, F. 3. Macies.

Magfeber, M. 2. Gastritis, *morb. Def.* Magfebren. *Plur.* Magfebrar.

Maghof, N. Modus vel moderatio in capiendo cibo, ex. gr. Han har intet, vel Han wet intet maghof, Cibum modicè capere nescit.

Magister, M. 2. Magister, *ad Academiam promotus. Def.* Magistren. *Plur.* Magistrar.

Magistrat, M. 3. Senatus urbis. Magistrats person, Ex senatu urbis quis.

Magmun, M. 2. Orificium ventriculi.

Magnet, M. 3. Magnes. *Inde.* Magnetisk, *Adj.* Magneticus.

Magnetnål, F. 2. Acus magnetica.

Magnetsten, M. 2. Lapis magneticus.

Mag-

Magpläſter, N. 4. Emplaſtrum ſtomachicum. *Def.* Magpläſtret.

Magſjuk, ADJ. Morbo ſtomachi laborans.

Magſjuka, F. 1. Morbus ſtomachi.

Magſtark, ADJ. Stomacho averſandus. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är magſtarkt at höra, Iſta audire faſtidium movet.

Magſtjelpa, V. A. 3. Aliquem ſubvertere, unde ei ſtomacho malum.

Magſyra, F. Malum ex acido abundante in ventriculo.

Magt, F. 3. Potentia. Poteſtas. Vires, ex. gr. Det ſtår icke i min magt, Id meæ non eſt poteſtatis. Med all magt, Totis viribus. Han har ingen magt med honom, Illum viribus ſuperare nequit. Hafwa magt öfwer någon, Suæ poteſtati aliquem ſubjectum habere. Han har ingen magt, Illum deficiunt vires. Han har ingen magt at ſå göra, Ita facere ei conceſſum non eſt. *Aliter*, ex. gr. Där ligger magt på, Magni intereſt. Där ligger ingen magt på, Perinde eſt. Nil intereſt. Hålla wid magt, Sartum tectum habere.

Item: Magt, Poteſtas. Regnum vel Status, ex. gr. En utrikes magt, Regnum ſeu poteſtas exotica. Jämwigt imellan de Europeiſka Magter, Inter poteſtates in Europa æquilibrium. De krigande Magterna, Poteſtates belligerantes.

Magtlös, ADJ. Virium expers. Enervatus, conf. Kraftlös.

Magtlöſa, F. 1. Enervatio. Languor.

Magtlöshet, F. 3. Idem, conf. Kraftlöshet.

Magtpåliggande, PART. Magni momenti. Cujus plurimum intereſt.

Magwärk, M. Gaſtrica. Ventriculi dolor.

Mahn, M. 2. Juba. *Compoſ.* Hångmahn. Ståndmahn, *ſuis locis.*

Maj, M. Majus menſis.

Majblomſter, N Primula farinoſa, *plant.*

Majeſtät, N. 4. Majeſtas. Konglige Majeſtät, Rex. Det Konglige Majeſtätet, Majeſtas Regia. Deras Majeſtäter, Rex & Regina. Hennes Majeſtät Drottningen, Regina.

Majeſtätlig, ADJ. Majeſtate conſpicuus. Auguſtus, ex. gr. Han har et majeſtätligt anſeende, Auguſtam præ ſe fert ſpeciem.

Major, M. 3. *v. peregr.* Præfectus militaris.

Majſtång, F. 3. Pertica longior, floribus & ſertis ornata, ludi cauſſa alicubi erecta.

Mak, N. *Dr.* ex. gr. Gå i ſackta mak, Lento gradu procedere. Göra något i goyt mak, Tardius, ut alicui opportunum, quicquam agere.

Maka, V. A. 1. Demovere. Paulatim removendum ducere. Makad, p. p. ex. gr. Maka ſtolen längre bårt, Sellam ulterius demove. Maka ſig, *Recipr.* Se demovere. Maka åt ſig, Se demovendo locum facere. Maka fram, Paulatim ducendo promovere. Maka ihop, Quædam movere, ut propius congerantur. Maka undan, E loco ſubducere. *Aliter*, ex. gr. Makadt råd, Conſilium ex deliberato & convento, *dicitur alias.* Maka råd, *ſed perperam.*

Makalös, ADJ. Sine pari. Incomparabilis, ex. gr. Han är makalös i ſin konſt, In arte eſt ſua ſine pari. Et makalöſt arbete, Opus incomparabile. *Adverbialiter.* Makalöſt, Modo incomparabili.

Makare, M. 2. *Ad finem vocum notat fabricatorem vel opificem*, ex. gr. Hattmakare, Pileorum opifex. Målmakare, Acuum fabricator, *& ſic in ceteris omnibus.*

Make, M. 2. Par, ex. gr. Han har intet ſin make i måleri, In pictura parem non habet. En handſke utan make, Chirotheca ſine pari, *ſcil. amiſſo.* Hans make finnes intet, Nemo ei par invenitur. *Locut. Proverb.* ex. gr. Jag har aldrig ſedt maken, Talia nunquam vidi. Maken häſt gifwes intet, Ejuſmodi non dätur equus. Har man nånſin hört maken? Num iſta unquam audita fuere?

Item: Make, Conjux, ex. gr. Han har miſſat ſin kära make, Caram amiſit conjugem. Agta makar, Conjuges.

Maklig, ADJ. Tardus, *prout fert commoditas*, ex. gr. Han är maklig i ſina göreſmål, Res, ut fert commoditas, tardius expedit. En maklig gång eller reſa, Greſſus vel iter, ut commodum fuerit, peractum.

En maklig lefnad, Vita commoda. En maklig wind, Ventus modicus. Makligen, *Adv.* Ad commoditatem tardius.

Maklighet, r. 3. Tarditas ut commoditati conveniens, ex. gr. Han gör alt med maklighet, Tarde, utque fert commoditas, cuncta expedit. Han går i sin maklighet, Commoditati indulget suæ.

Makrill, m. 3. Scombrus. (Scomber,) *pisc.*

Makron, n. Pasta amygdalina.

Mal, m. 2. Dermestes Pellio, *insect. conf.* Bokmal. Mått. *Item*: Mal, Silurus Glanis, *pisc.*

Mala, v. a. 2. *Ir.* Molere. *Pr.* Maler. *Contr.* Mal. *Ipf.* Malde. *Pf.* Malit. Malen. *Def. & Plur.* Maine, p. p. *Aliter*, ex. gr. Mala sönder maten med tänderna, Cibum dentibus conterere.

Malja, r. 1. Orbiculus metallicus. *Hisce aulæa in bacillo ferreo vel ligneo ultrò citroque ducuntur.*

Malm, m. 3. Minerâ. *Compos.* Silfwermalm. Järnmalm, conf. *simpl.*

Item: Malm, Æs caldarium, *metallum commixtum ex oricbalco, cupro, argento, &c. Inde.* Malmgryta, Olla metallica. Malmstake, Candelabrum metallicum, *& sic in aliis*, conf. Metall.

Malm, m. 2. Suburbium, *alias* Förstad. Norrmalm och Södermalm i Stockholm, Holmiæ suburbium boreale & australe. På malmarne, In suburbiis.

Malmart, m. 3. *Plur.* Malmarter, Mineræ.

Malmblandad, part. ex. gr. Malmblandade jordarter, Terræ minerales.

Malmbrott, n. 4. Locus ubi minera foditur.

Malmbrytning, m. 2. Fossio minerarum.

Malmgyttring, m. 2. Tophus mineralis.

Malmgång, m. 2. Tractus mineralis.

Malmgård, m. 2. Villa in suburbio, ubi quis recreationis gratia per æstatem commoratur.

Malmkänning, m. 2. Metallorum notitia.

Malmletare, m. 2. Mineralium indagator.

Malmsten, m. 2. Lapis mineralis.

Malmstrek, n. 4. Vena metallica.

Malning, m. 2. Molitura.

Malt, n. 4. Byne. (Malthum.) Hordeum modefactum post inceptam germinationem siccatum, quo cerevisia paratur.

Maláten, part. Dermestibus rosus. *Def. & Plur.* Maláte.

Malört, r. Absinthium. (Artbemisia,) *plant.*

Mamma, r. Nomen, quo infantes matrem appellant.

Mammon, m. Opes, *v. ec.*

Man, *vide* Mahn, Juba.

Man, m. 3. Mas. Vir. *Plur.* Männer, *vel* Mån, ex. gr. Mån och qwinnor, Mares & fœminæ. Jag känner den mannen, Illum nosco virum. Man för man, Viritim. GUD är worden man, DEus homo factus est. En from man, Vir probus. *Aliter*, ex. gr. I twenne gode måns närwaro, In præsentia duorum probatæ fidei virorum. Beskicka någon med twenne goda mån, Binos probatæ fidei viros ad aliquem mittere. *Locut. forens. Aliter*, ex. gr. Jag är man för det, Illius rei sponsor sum.

Item: Man, Homo, ex. gr. Man ifrån man, Ab homine ad hominem. Det är i hwars mans mun, In omnium ore est. Huru mycket få de til mans? Quantum unicuique cedit? Det löper en daler på man, Cuilibet thalerus tribuendus. Man ur huse, Quilibet ex qualibet domo vel familia.

Item: Man, Maritus, ex. gr. Man och hustru, Maritus & uxor. Hon har mistat sin man, Maritum amisit. Hon har en from man, Probus ei maritus. Under mannens frånwaro, Absente marito. De älska sina mån, Maritos amant. Männernas omsorg är, Maritorum cura est.

Item: Man, *Pluraliter collectivè.* Milites, ex. gr. Huru många man äro de? Quot sunt milites? Armeen består af sex tusend man, Exercitus sex millibus militum constat. Han skickade hundra man, Centum milites misit.

Item: Man, *Responsio Gallorum* On, ex. gr. Man säger, *On dit.* Dicitur. Man tror det är så, Id ita esse creditur. Man har sedt det tilförene, Id antea visum est. Sedan man förnummit at så är,

Post-

Poſtquam id ita comparatum eſſe, innotuit. Huru länge ſkall man wänta? Quamdiu exſpectandum? Man wet icke huru man ſkall bäre ſig åt? Quomodo agendum ſit, neſciunt.

Item: Man, *Particula interjectoria*, ex. gr. Gör man det, Id quidem facias. Laß man på, Deſinas. Låt man blifwa, Omittas. Skrif man fritt huru du behagar, Scribas equidem ut libet. Säg man ut hwad du menar, Dic quæſo quid ſentis.

Mana, v. a. 1. Hortari. Manad, p. p. ex. gr. Mana någon at göra ſin ſkyldighet, Officii aliquem admonere. Mana ſig til något, Ultroneo peragenda ſuſcipere conſilio. *Aliter*, ex. gr. Mana godt för någon hos någon, Verbis alicui apud aliquem auxilio eſſe. Mana på, Incitare. Mana ut, Provocare, ex. gr. Mana ut någon på en wärja, Ad certamen cum enſibus aliquem provocare.

Manbar, adj. Puber. Nubilis. *Aliter*, ex. gr. Manbart folk, Adultæ ætatis homines.

Manbarhet, r. 3. Pubertas. *Item*: Maritorum generandi vires.

Mandel, m. 2. Amygdalum. Fructus amygdalæ. *Def.* Mandlen. *Plur.* Mandlar. Mandelträd, Amygdala communis, *arb.* Brända mandlar, Amygdala frixa ſaccharoque condita. *Compoſ.* Mandelolja, Oleum amygdalinum. Mandelmjölk, Potus ex tritis amygdalis & aqua. *Vulgo*: Lac amygdalinum, conf. *ſimpl.*

Item: Mandel, *Plur.* Mandlar. *Def.* Mandlarne, Tonſillæ. Amygdalæ in faucibus.

Mandom, m. 2. Animus virilis, ex. gr. De angrepo fienden med mandom och tapperhet, Animo virili & forti hoſtes aggreſſi ſunt. *Aliter*, ex. gr. Chriſti mandoms anammelſe, Naturæ in Chriſto humanæ aſſumtio. Han blef död efter mandomen, Secundum naturam moriebatur humanam.

Mandråpare, m. 2. Homicida.

Maner, n. 4. Modus, *v. Gall.* Maniere, ex. gr. Han har artiga maner, Seſe gerendi modis admodum placet. På det maneret, *reſtius* På det ſättet.

Manerlig, adj. In modo ſe gerendi aptus & concinnus, *v. peregr.*

Manet, m. Meduſa aurita, *vermis.*

Manfolk, n. 4. Mares, *nom. collect.* conf. Mankön, ex. gr. Där war mer Manfolk än qwinfolk, Mares ibi plures erant, quam fœminæ. Manfolken äro mäſtadels ſtarkare, Mares plerumque robuſtiores ſunt. Ligga hos manfolk, Cum viris concumbere.

Mangel, m. 2. Machina ponderibus onuſta, cylindrisque inſtructa, *lævigandis lineis & ejusmodi. Def.* Mangles. *Plur.* Manglar. *Aliter.* Mangel, *v. Germ. vide* Briſt.

Mangla, v. a. 1. Lævigare, *ope machinæ*, conf. Mangel. *Part. P.* Manglad. *Aliter.* Det manglar, *v. Germ. nobis.* Det briſter, conf. Briſta.

Mangling, m. 2. Lævigatio, conf. Mangel.

Mangrannt, adj. Univerſim quilibet ex quavis familia.

Mangård, m. 2. Prædii villa habitationis. *Oppon.* Ladugård.

Manhaftig, adj. *v. Germ.* conf. Tapper, *nobis* Manhaftig, *titulus eſt honorarius militiæ inferioris, notasque fortem.*

Manifeſt, n. 4. *v. per.* Scriptum ſeu declaratio publica, ex. gr. Krigs Manifeſt, Declarationem belli continens ſcriptum.

Manke, m. 2. Pars colli ſolidior, leonis, equi, & ejusmodi. *Inde* Manketag, Prehenſio per collum.

Mankön, n. 4. Sexus maſculinus, conf. Manfolk.

Manlig, adj. Maſculus. Virilis, ex. gr. Han ſer manlig ut, Maſculam præ ſe fert ſpeciem. Kommen til ſina manliga år, Ad ætatem provectus virilem. Utan manliga arfwingar, Sine prole maſculâ. Manliga linien, Hæredum linea deſcendens maſculina. Manligen, *Adv.* Maſculè.

Manlighet, r. 3. Animus vel indoles virilis.

Manna, n. Ros melleus pulverulentus, foliis arborum nonnullarum adhærens. *Item*: Manna, Ros Syriacus, *v. bibl.*

Mannaminne, N. Memoria ætatis viventium, ex. gr. Det är ännu i mannaminne, Viventes adhuc illius memores sunt.

Mannamod, N. 4. Animus virilis.

Mannamån, M. Prosopolepsia. Respectus personarum.

Mannaträd, N. 4. Fraxinus. Ornus.

Mannawett, N. Scientia, usu rationis vel per experientiam acquisita. Maturitas intellectus. *Oppon.* Bokwett.

Mannaålder, M 2. Ætas virilis. *Def.* Mannaåldren, conf Mansålder.

Manneligen, ADV. Viriliter, *v. ec.* conf. Manligen.

Mans, M. 2. Puerulus, *per jocum.*

Mansbot, M. Mulcta pro homicidio, in casu fortuito, vel inculpatæ tutelæ. *Item*: Mulcta in casu cædis occultæ.

Manschett, M. 3. Ima manicæ linteæ lacinia, *v. Gall.* Manchette.

Manskap, N. 4. Copiæ. Cohortes, ex. gr. Låta manskapet hwila, Copiis requiem concedere. Han skickade manskap til hjelp, Cohortes auxilio misit. *Aliter*, ex. gr. Troskap och manskap, Fidelitas & subjectio, *v. jur. publ.*

Manslinien, F. *Def.* Hæredum linea descendens masculina.

Mansperson, M. 3. Persona masculina. Vir.

Manspillan, F. Jactura hominum, ex. gr. De intogo staden utan stor manspillan, Urbem sine magna ceperunt clade.

Manstark, ADJ. Numeroso comitatu cinctus.

Mansålder, M. 2. Ætas unius generationis, ex. gr. I flera mansåldrar, Per plures generationum ætates, conf. Mannaålder.

Mantal, N. 4. Prædiorum mensura censitica. *Unde.* Helt mantal, Integrum prædium. Hälft mantal, Dimidium, & *sic porrò*. *Item*: Denotat censum exhibendi rationem. Mantalspenningar, Tributum capitationis. Mantalsskrifning, Hominum recensio censitica.

Mantel, M. 2. Pallium. Talare. *Def.* Mantlen. *Plur.* Mantlar. *Item*: Tegumentum panneum, cui involvitur infans, postea fascia stringendus.

Manufactur, M. 3. Manufactura, *v. per. Inde.* Manufakturwerk, Institutio fabrilis, conf. Fabrik.

Manufakturist, M. 3. conf. Fabrikör.

Manuscript, N. 4. *v. lat.* Et skrifwet papper. *Plur.* Manuscripter, Skrifne papper.

Manwuxen, PART. Nubilis. *Def.* & *Plur.* Manwuxne.

Mara, F. Ephialtes. Oppressio per somnium. Incubus.

Marche, M. 3. *v. Gall. Plur.* Marcher, *vide* Marsch.

Marduſa, F. 1. Mulier opima & robusta, *v. pleb.*

Margehanda, *vide* Mångehanda.

Margel, M. Marga. *Def.* Marglen.

Margfaldig, ADJ. Multifarius, *v. ec.* conf. Mångfaldig.

Margrefwe, M. 2. Marchio. *Inde.* Margrefskap, N. Marchionatus.

Marienglas, N. 4. Lapis specularis, conf. Rysglas.

Marionett, M. 3. Imaguncula comica, *v. Gall.* Marionette.

Mark, M. 3. Solum. Humus, ex. gr. Ligga på marken, Humi jacere. En slät och bördig mark, Solum planum & fertile. Ängsmark, Solum pratense. Kjortlen slåpar ned på marken, Palla in humum demissa serpit. Samfält mark, Solum commune. Han kastade klotet ut åt marken, Globum provolvendum in humum jecit. *Aliter*, ex. gr. Fåren gå ute på marken, Oves in campis vagantur. *Compos.* Betesmark. Skogsmark. Slättmark, &c. *suis locis.*

Mark, F. 3. Marca. *Plur.* Mark, Modus numerandi pecuniam, quò 4 mark faciunt 1 daler, & 8 öre faciunt 1 mark. En mark Lübsk, Marca Lubecensis. *Aliter.* Mark som af mark, Pro rata ex prætensionibus, *term. jur.*

Item: Mark, Marca. Libra. *Plur.* Marker, Modus ponderandi esculenta & metalla, quo 20 Marker faciunt 1 Pund. *Obs. variat circa metalla*, conf. Skålpund, ex. gr. När 15 marker smör kosta 15 mark, hwad kostar då et pund?

Cum

Cum butyri 15 marcæ constant 15 marcis, quanti tum libra stabit?

Markatta, F. 1. Cercopithecus.

Marketentare, M. 2. Lixa. Victus castrensis præbitor, & ejusmodi.

Marketenteri, N. 4. Institutio ejusmodi.

Markgång, M. Pretium, quovis in provinciis anno stabilitum, ad quod merces tributariæ æstimantur.

Marknad, F. 3. Nundinæ, ex. gr. Marknads gods, Merces nundinales. Hålla marknad, Nundinas celebrare. *Aliter.* Hålla marknad med utländingen i någon wara, Æquali ac extranei pretio mercem vendere. Det är köpt på marknaden, In nundinis emtum est. *Proverbialiter*, ex. gr. Han lär intet rosa marknaden, Non sine dispendio discedet. Nu har du gjort en wacker marknad, Jam benè a te res gesta, scilicet.

Markscheider, M. 2. In scrutinio & dimensione fodinarum minister publicus.

Markscheideri, N. 4. Ars, circa scrutinium & dimensionem fodinarum.

Marle, N. 4. Texti serici genus reticulatum.

Marmor, M. Marmor. *Compos.* Marmorsten, Lapis marmoreus, conf. *simpl.*

Marmorera, V. A. 1. Pictura instar marmoris ornare. Marmorerad, p. p.

Mars, M. Martius mensis. *Inde* Marsöl.

Marsch, M. 3. *v. Gall.* Itus. Progressus. *Plur.* Marscher. *Inde.* Marschfärdig. *Adj.* Ad progrediendum paratus, *term. milit.*

Marschruta, F. 1. Iter de statione in stationem præfinitum, *v. Gall.* Marche route.

Marskalk, M. 2. Mareschallus.

Marskog, M. 2. Silva arboribus nanis constans.

Marswin, N. 4. Mus Indicus. *Item*: Marswin, *alias* Tumlare, quod conf.

Marter, N. Cruciatus, *v. peregr. Inde verb.* Martera, conf. Plåga. Pina.

Martofwa, F. 1. Capillorum contortus manipulus inextricabilis.

Martyr, M. 3. Martyr, *v. per.*

Marwatten, N. *Dr.* ex. gr. Skeppet går i marwatten, Navis, prora aquis submersa, ventis provehitur.

Masa sig, V. A. 1. *Recipr.* Voluptati suæ prospicere, ex. gr. Själen masar sig i solen, Phoca apricatur indeque voluptatem capit.

Maschin, M. 3. Machina. *Gall.* Machine.

Mask, M. 2. Vermis, ex. gr. Han har maskar, Vermibus in intestinis affligitur. *Compos.* Sådsmask. Metmask, ꝛc. *suis locis.*

Mask, M. 3. Larva, *v. Gall.* Masque.

Maska, F. 1. Macula in reti, tibialibus, & ejusmodi.

Maskbo, N. 4. Vermium nidus. *Def.* Maskboet. *Plur.* Maskbon.

Maskera sig, V. A. 1. *Recipr.* Larvam induere. Maskerad, p. p. *v. per.*

Maskmjöl, N. 4. Semina Lycopodii. *Item*: Lignum à vermibus in pulverem redactum.

Maskrad, M. 3. Personatorum conventus, *v. Gall.* Masquerade.

Maskstucken, PART. *Def.* & *Plur.* Maskstuckne, Vermium morsibus transfossus. Maskstungen, Idem.

Maskäten, PART. Vermibus adesus. *Def.* & *Plur.* Maskätne.

Masmästare, M. 2. Magister operis coquendi mineras ferri in ustrinis.

Maßa, F. 1. Massa, *v. lat.*

Maßif, ADJ. Solidus. Quod non concavum seu perforatum est, *v. peregr.*

Maßlig, *vide* Fnaßlig.

Mast, M. 3. Malus, *navium. Compos.* Stormast, ꝛc. *suis locis.*

Masthygge, N. 4. Cæsio arborum in malos, *navibus.*

Mastix, M. Mastix.

Mastkorg, M. 2. Mali corbis seu specula.

Mastträ, N. 4. Lignum in malum navis aptatum. *Plur.* Mastträn.

Mastträd, N. 4. Arbor ad malum navis idonea.

Masugn, M. 2. Ustrina, *coquendæ ferri mineræ*, conf. Hytta.

Masur, M. Lignum betulæ nodosum seu verrucosum, *alias* Masurträ.

Masurera, V. A. 1. Pingere ad speciem ligni betulæ nodosi. Masurerad, p. p.

Mat,

Mat, m. Cibus. Eſca, ex. gr. Få ſig mat, Cibum capere. Har du något til mats? Num cibi quid habes? Laga mat, Cibum parare. Han arbetar för bara maten, Victum ſolummodo, non aliam laboris mercedem accipit. Han arbetar bara för maten, Præter id, quo vitam ſuſtentet, operæ pretium ei nullum. *Proverbialiter.* Det är upåten mat, Lucrum inde ſperatum evaneſcit, *vel impenſis, vel antea receptis.*

Mata, v. a. 1. Cibare. Eſcam præbere. Matad, p. p. ex. gr. Foglarne mata ſina ungar, Pullos cibant aves. **Matas**, *Paſſivum*, ex. gr. Han är ſå ſiuk, at han måſte matas, Ægrotat adeo, ut cibus ei porrigendus. *Item: Deponentialiter.* Matas, *Dr.* ex. gr. Säden matas, Matureſcit ſeges. *Inde. Part. P.* Matad.

Materia, f. *vox lat. Plur.* Materier. *Aliter*, ex. gr. En materia flöt ur ſåret, Ex ulcere purulentum effluebat.

Materialier, *Plur. v. per.* Materia quævis, in ædificationem & ejusmodi.

Matfader, m. 3. Nutritius.

Matfrågen, adj. Cibi appetens.

Matgirig, adj. Edax.

Matgrann, adj. Cui ciborum præparatio res magni eſt. Ciborum ſelectu difficilis.

Mathematik, m. Matheſis. Inbegriper Geometrien, Aſtronomien, Arithmetiken, den finare. *Inde.* Mathematiſk, *Adj.* Mathematicus.

Matjord, f. Solum fertile. Terræ cruſta, culturæ ſubjecta.

Matk, m. 2. *alias* Maſk, Vermis. *Hinc*: Matkemat, Vermium eſca, *de homine.*

Matlag, n. 4. Cibatus ſocietas. *Item*: Matlag, Familia, *cenſit.*

Matlagning, m. 2. Ciborum præparatio.

Matleda, f. 1. Cacoſitia. Cibi faſtidium.

Matljugare, m. 2. Aribus vel ſtudiis adulterinis ſe nutriens quis.

Matluſt, m. Appetitus edendi.

Matmoder, f. 2. Mater familias, *alias* Matmor *Def.* Matmodren. *Plur.* Matmödrar.

Matnyttig, adj. Eò accretus, ut comedi queat, *de radicibus, fructibus*, &c. conf. Matſlig.

Matreda, v. n. 2. Cibum præparare.

Matredning, m. 2. Ciborum præparatio.

Matrikel, m. 2. Matricula. Hominum catalogus. *Def.* Matriklen, *u. per.*

Matrona, f. 1. *v. lat.*

Matros, m. 3. Claſſiarius. Nauta, *alias* Båtsman. Preſſa matroſer, Nautas ad ſervitium in navibus bellicis cogere. *Anglis in uſu eſt.*

Mats, Mathias, *nomen viri.*

Matſal, m. 2. Atrium. Cœnaculum.

Matſkott, n. 4. Cibaria collecta.

Matſkåp, n. 4. Armarium condendis cibis.

Matſlig, adj. Eſculentus, conf. Matnyttig.

Matſmältning, m. 2. Ciborum digeſtio.

Matſtilla, v. a. 1. Cibum præbere. Pabulum præbere.

Matſtrupe, m. 2. Oeſophagus. Matſtrupens öfre del, Pharynx.

Matſäck, m. 2. Condendi viatici ſaccul*us*, conf. Ränſel. *Proverbialiter*, ex. gr. Hafwa något i matſäcken, Scientia benè inſtructum eſſe.

Item: Matſäck, Viaticum. *Inde.* Matſäcksmat, Viatici edulia. *Proverbialiter*, ex. gr. Rätta mun efter matſäcken, Ut expenſa acceptis reſpondeant, curare.

Matt, adj. Languidus, *per paræg.* Matter, ex. gr. Jag är trött och matt, Defatigatus ſum & languidus. Han ſvarade med matt röſt, Langueſcente reſpondebat voce. Matta färgor i målning, Colores non vividi in pictura, conf. Wanmägtig.

Matta, v. a. 1. Languidum reddere. Matad, p. p. Matta ut, *vide* Utmatta. *Deponentialiter.* Mattas af, Langueſcere.

Matta, f. 1. Matta. Stores.

Mattgräs, n. 4. Lycopodium clavatum, *plant.*

Matthet, f. 3. Languor, *alias* Mattighet, *ſed perperam.*

Matwaror, *Plur.* Merces in victum. Cibaria.

Matwin, n. Vinum cibarium.

Mechanik, m. *Def.* Mechaniken, Mechanica. Scientia mechanices. Läran om konſtbyggnader i watten och wäder, allehanda maſchiner, och dylikt. *Inde.* Mechaniſk, *Adj.* Mechanicus. Organicus.

Med,

Med, PRÆP. Cum, conf. Medelſt, ex. gr. GUD wäre med oß, DEus nobiscum. Han gick med honom, Cum illo ibat. Det ſtår illa til med den ſaken, Cum illa re malè comparatum eſt. OBS. *Particula hæc latinis per caſum ablativi exprimitur*, ex. gr. Taga med handen, Manu prehendere. Men det wilkor, Hac conditione, &c. *Aliter*, ex. gr. Qwinnan går med barn, Fert uterum mulier. Huru ſtår det til med dig? Quomodo vales? Hwad ſkall man med ſlikt? Quid iſtis? I mot och med, In adverſis & ſecundis. Med mera, Et cetera, *per abbreviat*, m. m. Följa med, Sequi. Följa med någon, Aliquem comitari. Med mindre, conf. *infra*. NOTA. *Particulæ hujus ſignificatio & uſus, ab exemplis circa verba allatis pleniùs cognoſcitur.*

Medalje, M. 3. Medalis. Numiſma notabile in memoriam hominis vel actionis. *Plur.* Medaljer. *Inde.* **Medaljon**, M. 3. Numiſma ejusmodi grandioris formæ.

Medaljör, M. 3. Numiſmatum ſculptor, conf. Medalje.

Medan, ADV. Durante tempore ſeu actione. Cum, Dum, ex. gr. Smida medan järnet är warmt, Dum ferrum calet, cudere. Medan han ännu lefde, Cum adhuc viveret. Du kan läſa detta medan jag ſkrifwer, Hoc me ſcribente, legas. Blifwa inne medan det regnar, Durante pluvia intus manere. Han kan icke tala medan han ſkrifwer, Inter ſcribendum loqui non poteſt.

Medarbetare, M. 2. Unà laborans quis. Collega.

Medarfwinge, M. 2. Cohæres.

Medborgare, M. 2. Concivis.

Medbringa, V. A. 3. Secum ferre. **Medbragt**, P. P.

Medbroder, M. 3. Confrater. *Def.* Medbrodren. *Plur.* Medbröder.

Meddela, V. A. 1. Communicare. *Cj.* Dela. **Meddelt**, P. P. *Subſtantivè.* **Meddelande**, Communicatio.

Meddelning, M. 2. Communicatio.

Mede, M. 2. Lignum ante curvatum, cui ſuperſtructa innititur trahæ, *alias.* Slädmede.

Medel, N. 4. Ratio. Via. Quilibet agendi modus. *Vulg.* Medium. *Def.* Medlet, ex. gr. Hwad medel ſkall man bruka, Qua ratione procedendum. Han har funnit medel at rädda ſig, Se expediendi viam invenit. Han har brukat honom allenaſt ſåſom et medel, Illo tanquam inſtrumento ſolum uſus eſt. Den ſom will ändamålet, will ock medlen, Qui vult finem, vult etiam media.

Item: **Medel**, Remedium, *alias* Botemedel. Läkemedel. *Item*: **Medel**, Medium, ſeu radiis penetrabile. *Aliter*, ex. gr. Magiſtraten wäljer en af ſina medel, Magiſtratus unum ex ſuis eligit membris.

Item: **Medel**, Pecunia. Opes, ex. gr. Den har ſtora medel, Opulentus is eſt. Han fick inga medel med huſtrun, Nullas ei conjux adtulit opes. Kronans medel, *vel* Stats medlen, Pecunia ſumtibus ſtatus deſtinata. Leſwa för egna medel, Propriis vivere ſumtibus.

Medelbarligen, ADV. Agente aliquo. Opera alicujus.

Medelhafwet, N. *Def.* Mare mediterraneum.

Medellös, ADJ. Pecuniæ expers, ex. gr. Han är i et medellöſt tilſtånd, Opibus caret. Egenus eſt.

Medelmåtta, F. 1. Mediocritas, ex. gr. Hålla medelmåttan, Mediocritatem ſervare.

Medelmåttig, ADJ. Mediocris. *Adverbialiter.* Medelmåttigt, Mediocriter.

Medelmåttighet, F. 3. Mediocritas, ex. gr. Hans förſtånds medelmåttighet, Ingenii ejus mediocritas.

Medelpunkt, M. 3. Centrum.

Medelſalt, N. 4. Sal neutrum.

Medelſt, PRÆP. Auxiliante aliquo, vel, ope alicujus. Per, conf. Med, ex. gr. Medelſt hans flit har det kommit ſå långt, Per diligentiam illius eò ventum eſt. Det ſker medelſt läſning, at man blir lärd, Lectione doctus quis evadit. Inſkärningen blef giord medelſt en knif, Inciſio ope cultri facta eſt.

Han blef fri medelſt det, at han bewiſte, Eo liber factus, quod probaret.

Medeltid, m. Tempus medium.

Medelwäg, m. 2. Media via. Medium, ex. gr. Hålla medelwägen, Medium tenere.

Medelåldren, m. *Def.* Ætas media, *inter antiquam & recentiorem*, conf. Medålder.

Medfaren, part. *Def. & Plur.* Medfarne. *Dr.* ex. gr. Han är illa medfaren, Male habitus vel tractatus eſt.

Medfart, m. Modus tractandi, ex. gr. Han har utſtådt en ſådan medfart, Talem ſubiit tractandi modum.

Medfödd, part. Congenitus, ex. gr. Det är honom medfödt, Id ei innatum eſt. Medfödd fläck, Macula genitiva. Nævus.

Medföljе, n. 4. Comitatus, ex. gr. Han hade ſtort medföljе, Magno cinctus fuit comitatu.

Medföra, v. a. 2. Secum ferre, conf. Föra med, ex. gr. Den författningen medförer en ändring, Inſtitutum illud ſecum fert mutationem.

Medgift, m. 3. conf. Hemgift.

Medgifwa, v. a. 4. Concedere. *Cj.* Gifwa. *Pars. P.* Medgifwen. *Def. & Plur.* Medgifne, ex. gr. Han medgaf wäl i förſtone, Sub initio quidem concedebat. Om jag ſkulle medgifwa, at ſå är, Si id ita eſſe concederem. Om tiden, tilfället, ſå medgifwer, Si tempus, occaſio, conceſſerit.

Medgång, m. Res ſecundæ. Proſpera fortuna, ex. gr. I medgång och motgång lika nögd, In ſecundis & adverſis æquè contentus. Skicka ſig wäl i medgången, Rebus ſecundis prudenter ſe gerere.

Medhafwande, part. Secum habens vel gerens.

Medhåll, n. 4. Adſtipulatio. Aſſentio, ex. gr. Den meningen finner wäl medhåll, Illi quisque adſtipulatur ſententiæ. Den ene beſtraffar honom, men han har medhåll hos den andra, Reprehendit alter, illi vero alter blandiens aſſentit.

Medhållare, m. 2. Parti vel opinioni alicui adhærens quis.

Medhjelpare, m. 2. Condjutor.

Medicament, n. 4. Medicamentum. *Plur.* Medicamenter, *v. lat.* conf. Botemedel. Läkemedel.

Medicinen, f. *Def.* Ars medica. Läkare-Konſten. *Inde.* Medicinal, *vel* Medicinaliſt. *Adj.* Medicinalis.

Medja, *vide* Midja.

Medla, v. a. 1. Conciliare. Mediatorem agere. Medlad, p. p. ex. gr. Medla imellan twiſtande parter, Inter litigantes conciliatorem agere. Jag ſkall ſöka at medla den ſaken, Rem ad compoſitionem ferre conabor. Medla fred, Pacem conciliare.

Medlare, m. 2. Conciliator. Mediator.

Medlem, m. 2. Commembrum. *Plur.* Medlemmar.

Medlerſt, adj. Medius. *Def.* Medlerſte, ex. gr. I medlerſta wåningen, In contignatione ædium media. Det medlerſta fingret, Digitus medius. *Adverbialiter.* Medlerſt, In medio.

Medlidande, part. Commiſeratione motus. *Subſtantivè.* Medlidande, Commiſeratio.

Medlyding, m. 2. *alias* Conſonant.

Medlärjunge, m. 2. Condiſcipulus.

Med mindre, *Adverbialiter.* Quo minus. Niſi, ex. gr. Han tror icke med mindre han det ſer, Quò minus id videat, non credit. Han will icke ſkrifwa med mindre du det befaller, Scribere detrectat, niſi id jubeas.

Medtaga, v. a. 4. *Cj.* Taga. *Dr.* ex. gr. Sjukdomen medtager krafterna, Morbus vires aufert. Medtagen, Viribus debilitatus. *Def. & Plur.* Medtagne. *Aliter*, p. p. *verb.* Taga med.

Medtjenare, m. 2. Ejusdem domini ſervus.

Medtäflare, m. 2. Coæmulus.

Medwind, m. conf. Medwäder.

Medwerkan, f. Operatio una agentis.

Medwerkande, part. Cooperans.

Medwäder, n. 4. Ventus ſecundus.

Medålder, m. 2. Ætas media, *inter ſenectutem & juventutem*, conf. Medelåldren, ex. gr. Han är en medålders karl, Vir eſt mediæ ætatis.

Medåldrig, adj. Ætatis mediæ, conf. Medålder.

Medömkan, f. Commiſeratio, ex. gr. Haſwa medömkan med någon, Commiſeratione alicujus moveri.

Medömkſam, adj. Qui facilè commiſeratione movetur.

Mehn, n. *Indecl.* Noxa, ex. gr. Han gör ingen mehn, Nemini nocet. Det är mig icke til mehn, Id mihi noxæ non eſt. *Aliter*, ex. gr. Han hade mehn af brottet, Fractura ei vitio fuit.

Mehned, m. 3. Perjurium.

Mehnedare, m. 2. Perjurus.

Mehnederi, n. 4. Crimen perjurii.

Mehnför, adj. Læſione debilis factus.

Mehnföre, n. 4. Iter, nivium defectu invium, conf. Före. *Subſt.* conf. Öföre.

Mehnlös, adj. Innocens. *Adverbialiter.* Mehnlöſt, Innocenter.

Mehnlöshet, f. 3. Innocentia.

Mejram, m. Majorana. (Origanum,) *plant.*

Mek, m. 2. *vel* Meker, Hebetioris ingenii, in agendis vel loquendis hæſitans, conf. Flep.

Meka, v. n. 1. Hebetudine ingenii in ſermone timidulum agere.

Mekug, adj. Hebetioris ingenii, conf. Mek, conf. Flepug.

Mellan, prep. Inter, *alias* Imellan. *Obſ. Prior particula verbis præfigitur*, ex. gr. Mellanſatt, Interpoſitus. Mellankommande, Interveniens, & *ſic in aliis.*

Mellanbalk, m. Contignatum intergerinum, conf. Balk.

Mellanfingret, n. *Def.* Digitus medius.

Mellangift, m. 3. Quod in rerum commutatione datur, ad ſupplendum ab una parte defectum.

Mellangård, m. 2. Villa intermedia. *Proverbialiter*, ex. gr. Gifta i mellangården, Inter duo mala conſtitutum eſſe.

Mellankomma, v. n. 4. *alias* Komma imellan, Intervenire. Mellankommen, *Def.* & *Plur.* Mellankomne, p. p.

Mellankomſt, m. 3. Interventus.

Mellanlöpare, m. 2. Interveniens quis utrique parti addictum ſimulans.

Mellanrum, n. 4. Interſtitium.

Mellanrymd, m. 3. Spatium intermedium.

Mellanſkäf, n. 4. Intercapedo temporis. *Def.* Mellanſkäfwet.

Mellanſtund, m. 3. Intervallum temporis, quo quis a negotiis vacat. På mellanſtunder, Horis ſubſecivis.

Mellanſtycke, n. 4. Pars intermedia.

Mellantid, m. 3. Tempus intermedium.

Mellanwåning, m. 2. Contignatio ædium media, conf. Wåning.

Mellanwägg, m. 2. Paries intergerinus.

Mellanwägs, adv. Paſſim in via ſeu itinere.

Mellanåt, adv. Interdum.

Mellerſt, Mellerſte, *vide* Medlerſt, ꝛc.

Melon, m. 3. Melo. (Cucumis.) Watten-Melon, Citrullus. (Cucurbita.)

Memorial, n. 4. Scriptum quo quid proponitur vel muneris nomine indicatur, *v. peregr.* *Plur.* Memorialer.

Men, n. Cum derivatis. Menför. Mened. Menlös, ꝛc. *vide* Mehn.

Men, conj. Sed. At. Vero, ex. gr. Menniſkan ſätter ſig före, men GUD råder, Homo proponit, ſed DEus diſponit. Han tänker ſå, men jag annorlunda, Ita ſentit, at ego aliter. Den ene jakar, men den andre nekar, Affirmat alter, alter autem negat. Men nu intet, Nunc vero non item. *Aliter.* Ja men. Jo men, conf. Ja. Jo.

Mena, v. n. 3. *Ir.* Putare. Opinari. *Pr.* Menar, ex. gr. Det är, ſom jag menar, en annan ſak, Eſt, ut puto, alia res. Han mente ſig göra wäl, Se bene facturum rebatur. Hwad menar du härom? Quid de hoc ſentis? *Aliter*, ex. gr. Han menar ondt, Malum quid meditatur. Mena någon wäl, Bene alicui conſultum velle.

Mened, *cum derivatis*, *vide* Mehn.

Menige man, m. Vulgus. Meniga bäſta, Salus publica.

Menighet, f. 3. Univerſitas populi. Plebs.

Mening, m. 2. Opinio. Sententia, ex. gr. Det är icke hans mening, Hæc opinio illius non eſt. Han har den meningen, *vel* Han är af den meningen, Iſtam fovet opinionem. Jag förſtår icke din mening, Sententiam non percipio tuam.

Item: Mening, Senſus, ex. gr. Det är icke hans mening, Nec quæ loquitur, ſentit. Det är meningen af deſſe orden, Is horum verborum ſenſus eſt. Jag får ingen mening i hwad han ſkrifwit, In iis, quæ ſcripſit, nullum invenio ſenſum. *Aliter*, ex. gr. Om du gör det i mening, at behaga, ſå bedrager du dig, Falleris ſane, ſi id eo animo ut placeas, feceris. Han har ingen mening med hwad han ſäger, Dictis ab eo ſenſa non reſpondent.

Item: Mening, Periodus, ex. gr. Jag förſtår icke den meningen, Iſtam non intelligo periodum. Han brukar långa och mörka meningar i ſina ſkrifter, In ſcriptis longas & obſcuras adhibet periodos. Hela den meningen ſtrykes ut, Integra periodus iſta delenda.

Menlös, *vide* Mehnlös.

Menniſka, F. 1. Homo, ex. gr. Menniſkornas ondſka, Hominum malitia. Den gamle menniſkan, Vetus homo, *theol.* Ingen menniſka, Nemo. *Compoſ.* Menniſko-ſynder, Machinationes hominum. Menniſko-wett, Sapientia humana. Menniſko-ſlägte, Genus humanum. Menniſko-ſtadgar, Statuta hominum. På menniſko-wis, Modo humano, conf. *ſimpl.*

Menſka, *Contracte à* Menniſka.

Menſklig, ADJ. Humanus, ex. gr. På menſkligt ſätt at tala, Humano more loquendi.

Menſklighet, F. 3. Humanitas, ex. gr. Afkläda all menſklighet, Humanitatem exuere.

Menta, V. A. 1. Coria præparare, *alias* Garfwa. Mentad, p. p.

Menuett, M. 3. Choreæ genus, *v. peregr.*

Mer, ADJ. *Comp.* Plus. *Fœm.* Mera. *Poſit.* Mycken, ex. gr. Gif mig mer af ſamma ſlag, Plus horum mihi tribuas. Jag ſkrifwer icke mer, Plus non ſcribo. Hwad will du mer hafwa? Quid plura cupis? Mer arbete än konſt, Plus laboris quam artis. Med mera lätthet, Majore cum facilitate. Däraf är mera fara, Plus inde periculi.

Item: Mer, *Adverbialiter*, conf. Mera, ex. gr. Mer och mer, Magis magisque. Älſka en mer än en annan, Unum magis quam alterum amare. Mer kan jag icke göra, Plus facere non poſſum. Så mycket mer, Tanto magis. För mer, ex. gr. Hwilket är för mer, det eller det? Quid eorum præſtantius eſt, hoc vel illud? Jag håller honom för mer än andra, Eum aliis præſtantiorem duco.

Mera, ADV. Magis. Amplius, ex. gr. Jag ſkrifwer icke mera, Nil amplius ſcribo. Ju längre, ju mera, Quo diutius, eo magis. Icke mera, Non amplius. Han är nu mera icke til, Non amplius exiſtit. Det är nu mera för ſent, Jam dudum ſerò nimis eſt. Aldrig göra ſå mera, Non amplius ita facere. *Aliter*, ex. gr. Med mera, Et cetera.

Meråndels, ADV. Plerumque.

Mergel, *vide* Margel.

Meridian, M. Circulus meridianus. Cirkel-Linien, ſom går rät i Norr til Söder.

Mes, M. 2. *vel* Meſer, Hebetioris ingenii quis, indeque animo remiſſior.

Meſan, M. 3. Puppis malus, *v. per.*

Meſoſt, M. 2. Caſeus ex ſero lactis. *Inde.* Meſsmör, N. Coagulatum ejusmodi inſtar butyri.

Meſſa, F. 1. Miſſa. *Item*: Meſſa, Feſtum ſanctorum, ex. gr. Jacobsmeſſa, Feſtum St. Jacobi. *Item*: Nundinæ quæ ejusmodi diebus inchoantur, ex. gr. Michelsmeſſa, ꝛc. *Quære ſuis locis.*

Meſſa, V. A. 1. Miſſam cantare.

Meſſfall, N. 4. Miſſæ *vel* Sacrorum intermiſſio.

Meſſhake, M. 2. Indumenti genus, quo veſtitur ſacerdos in templo miſſam canens.

Meſſing, M. Aurichalcum. *Compoſ.* Meſſings tråd, Filum ex aurichalco. Meſſings beſlag, conf. Beſlag, conf. *ſimpl.*

Meſſingſlagare, M. 2. Vaſorum ex orichalco opifex.

Meſſ-Skjorta, F. 1. Induſium ſacerdotis ad aram miſſam canentis, conf. Meſshake.

Meſsling, M. 2. Rubeola. Morbilli.

Meſt, ADJ. *Sup.* Plurimus, ex. gr. Tag af det ſom är mäſt, Ex eo, cujus plurimum

mum adeſt, capias. De mäſte menniſkor, Plerique hominum. Mäſta delen, Plurima pars. I det mäſta, Ad plurimum.

Item: Meſt, *Adverbialiter.* Plurimum, ex. gr. Det ſom är meſt brukligt, Quod plurimum in uſu eſt. Han är meſt älſkad, Plurimùm amatus eſt. Meſt gällande, Plurimum valens. *Aliter*, ex. gr. Han är meſt hemma, Domi plerumque eſt. Så plägar det meſt gå, Ita plerumque accidit. *Aliter*, ex. gr. Jag tror meſt, at han är hemma, Crediderim maximè, quod domi ſit. Meſt hela dagen, Per totum ferè diem.

Meſtadels, ADV. Ut plurimum. Maximam partem.

Meſtare, *cum derivatis*, *vide* Mäſtare.

Meſtbjudande, PART. Qui in auctione publica maximum licitatur.

Meta, F. 1. Fruſtum carnis, *alias* Kött-meta.

Meta, V. A. 1. Hamo piſcari. Metad, p. p. *Subſtantivè.* Metande, Piſcatura ejusmodi.

Metall, M. 3. Metallum. *Aliter.* Metall, Æs caldarium, *alias* Klockegods, *Gall.* Bronze.

Metaphyſik, M. Metaphyſica. Läran om de förſta och enkla grundſanningar i Philoſophien. *Inde.* Metaphyſiſk, *Adj.* Metaphyſicus.

Mete, N. 4. Piſcatura cum hamo, conf. Meta, ex. gr. Han har fådt den fiſken på mete, Iſtos hamo piſces cepit.

Meteorer, *Plur.* Meteora. I luften upſtigande dunſter.

Method, M. 3. Methodus, *v. per. Inde.* Methodiſk, *Adj.* Methodicus, *Adverbialiter.* Methodiſkt, Methodicè.

Metkrok, M. 2. Hamus piſcatorius, conf. Mete.

Metmask, M. 2. Lumbricus terreſtris.

Metref, F. 2. Filum piſcatorium, conf. Meta. *Def.* Metrefwen. *Plur.* Metrefwar.

Metſpö, N. 4. Virga piſcatoria, conf. Meta. *Def.* Metſpöet. *Plur.* Metſpön.

Metwurſt, M. 2. Farciminis fumati genus.

Michelsmeßa, F. Feſtum St. Michaelis.

Midafton, M. Spatium temporis inter meridiem & veſperam.

Middag, M. 2. Meridies, ex. gr. Wid middags tiden, Circa tempus meridiei. Før eller efter middag, Ante vel poſt meridiem. Han war hos mig ända til middagen, Apud me ad meridiem usque manſit. *Compoſ.* Middags ſömn, Somnus poſt meridiem, conf. *ſimpl.*

Item: Middag, Prandium, ex. gr. Han war hos mig til middagen, Apud me prandebat. Äta middag, Prandium capere. Hwila middag, Poſt prandium quieti ſe tradere.

Middagskrets, M. 3. Tractus terræ ſub eodem meridiano.

Middagslinie, F. 3. Linea meridiana.

Middagsmål, N. 4. Prandium.

Middagsmåltid, M. 3. Idem.

Midfaſtan, F. *Def.* Medium temporis jejunii quadrageſimalis.

Midja, F. 1. Medium corporis humani, ex. gr. Han fattade honom om midjan, Illum per medium corporis prehendit.

Midnatt, F. 3. Medium noctis, ex. gr. Wid midnatts tid, Sub mediam noctem. Mot midnatten, Circa medium noctis.

Midſommar, M. 2. Medium æſtatis, ex. gr. Wid midſommars tiden, Circa medium æſtatis. Midſommars dag, Feſtum St. Johannis. Midſommars månad, Junius menſis, conf. *ſimpl.*

Midt, *Adverbialiter*, ex. gr. Midt i, *vel* Midt uti, In medio. Midt i tu, Per medium, *in binas partes.* Midt imellan, In medio, *inter.* Midt för huſet, E regione domûs. Midt om liſwet, Per medium corporis. Midt om ljuſa dagen, Medio die. Såga af brädet midt på, Aſſerem medio ſerra ſecare. Midt på gatan, In medio plateæ. Midt emot, Ex adverſo. Han ſtack honom midt igenom, Illum transfodit.

Midtſkeppo, *Adverbialiter.* In mediò navis.

Mjelte, *cum derivatis*, *vide* Mjälte.

Mig, *Caſ. obliq. Pron.* Jag, conf. *Grammatic.*

Migrän, M. Hemicrania, *morb. v. per.*

Mikrometer, m. 2. Inſtrumentum opticum, quo parvæ res menſurantur, *v. per.*

Mikroſkop, n. 4. Microſcopium, *alias* Förſtoringsglas. *Plur.* Mikroſkoper.

Mil, f. Milliare. Leuca. *Plur.* Mil, ex. gr. En mil härifrån, Unum abhinc milliare. Gå en mil väg, Milliare eundo conficere. Han har reſt hundra mil, Centum milliaria itinere confecit.

Mila, f. 1. Struës lignorum carbonariq, *alias* Kolmila.

Mild, adj. Mitis. Clemens, conf. Blid, ex. gr. Mild Öfwerhet, Summus imperans clemens. En mild upſyn, Mitior aſpectus. Mildt wäder, Tempeſtas placida. *Adverbialiter.* Mildt, Animo æquiore. Mitius. Clementer.

Mildeligen, adv. Clementer, *v. ec.*

Mildhet, f. 3. Animus mitis. Clementia.

Mildra, v. a. 1. Mitigare. Mildrad, p. p. Mildrande omſtändigheter, Circumſtantiæ mitigantes.

Mildring, m. 2. Mitigatio.

Million, m. 3. Millio. Millies mille.

Milſtolpe, m. 2. Columella milliarium, *in viis publicis.*

Miltal, n. 4. Numerus milliarium.

Min, pron. Meus, n Mitt, conf. *Grammat.* ex. gr. För min ſkull, Meâ gratiâ. Meam ob cauſſam. På mina wägnar, Meo nomine. Mitt och ditt, Meum & tuum. Til at förſörja mig och de mina, Ad me meosque nutriendum.

Mina, f. 1. Cuniculus pulvere pyrio refertus, ex. gr. Göra minor, Cuniculos agere. Låta en mina ſpringa, Cuniculo ignem admovere.

Item: Mina, Vena metallica, ex. gr. Guldmina, Auriæ venæ metallum.

Minderhaltig, adj. conf. Haltig.

Minderårig, adj. Minorennis, conf. Omyndig.

Minderårighet, f. 3. Minorennitas.

Mindra, v. a. 1. Minuere. Mindrad, p. p.

Mindre, adj. *Comp.* Minor. *Poſit.* Liten, ex. gr. Med mindre beſwär, Minore cum moleſtia. Med mindre, conf. *ſuo loco.* Mer eller mindre, Plus minusve. Sluta ifrån det mindre til det ſtörre, A minore ad majus concludere. Mindre til wäxten, Statura minor.

Item: Mindre, *Adverbialiter*, ex. gr. Älſka en mindre, Aliquem minus diligere. De wäga mindre än intet, Minoris ſunt nihilo. Mycket mindre, Multò minus. Så mycket mindre, Tantò minus. Ju mer han talar, ju mindre tänker han, Quò plus loquitur, eò minus cogitat.

Mine, m. 3. *v. Gall.* Mine. Oris nativa ſpecies vel compoſitio, ex. gr. Flickan är icke ſkön, men har en god mine, Formoſa quidem virgo non eſt, ſed eximia ei oris elegantia. Göra mine åt någon, Oris compoſitione alicui annuere. En ſur mine, Aſpera oris compoſitio. *Aliter*, ex. gr. Hålla god mine, Vultus ſpeciem non mutare. Han gör mine af at gå dit, Quaſi eo abiret præ ſe fert ſpeciem.

Minera, v. a. 1. Cuniculos agere. Minerad, p. p. *v. per.*

Mineral, adj. Mineralis, ex. gr. Mineral watten, Aqua mineralis. Mineraliſk, adj. Idem.

Mineralier, *Plur.* Cognata metallis foſſilia.

Mineralogie, f. Mineralogia. Läran om allehanda metaller, och andre ämnen, ſom ur jorden upgräfwas.

Miniatur, m. *v. peregr. Dr.* ex. gr. Måla i miniatur, Opere miniato pingere. Miniatur-målning, Pictura opere miniato.

Miniſter, m. 2. Legatus. Regenters ſändebud til hwarandra. *Def.* Miniſtren. *Plur.* Miniſtrar. *Inde* Miniſtere. *Def.* Miniſteren, *v. Gall.* Miniſterium principum. Regenters ämbetsmän för utrikes ärender. *Inde* Miniſteriel, *Adj.*

Minna på, *vide* Påminna.

Minnas, v. d. 2. Meminiſſe. *Pr.* Minnes. *Ipf.* Mindes. *Pf.* Mints, ex. gr. Jag minnes hwad han ſagt, Dictorum ab eo memini. Han mindes icke hwar han lagt boken, Haud loci quò librum poſuit, memor erat. Om jag rätt minnes, Niſi me fallit memoria. Mins mina ord, Verborum meorum memento.

Minne, N. 4. Memoria, *facultas mentis*, ex. gr. Han har godt minne, Felici gaudet memoria. Hafwa i minne, Memoria tenere. Lägga på minnet, Memoriæ tradere. Draga ſig til minnes, In memoriam ſibi revocare. Til minnes, Pro memoria. Det har fallit mig ur minnet, Id mihi memoria excidit.

Item: **Minne**, Memoria. Celebritas nominis, ex. gr. Hans minne blifwer ewigt, Illius ſempiterna erit memoria. *Aliter*, ex. gr. Minne öfwer någon, Panegyricus alicui dictus. Det har ſkedt med hans goda minne, Illius conſenſu id factum eſt.

Minnesbeta, F. 1. Malum vel incommodum, cujus quis meminit, ex. gr. Han har fådt minnesbeta, at han icke ſå gör mera, Incommodi memor id nunquam aget. Jag ſkall giſwa dig minnesbeta, Impingam tibi, ut memoriæ hæreat tuæ.

Minnesbok, F. 3. Liber memorialis. *Plur.* Minnesböcker.

Minnesgod, ADJ. Cui memoria tenax.

Minneslös, ADJ. Cui memoria deeſt vel fallax eſt.

Minnesmärke, N. 4. Signum in memoriam. *Item*: Monumentum.

Minnesſpråk, N. 4. Dictum notabile memoriæ tenendum.

Minnesſtod, M. 3. Columna in memoriam rei alicujus inſigniter notabilis.

Minnestecken, N. 4. Teſſera memoriæ. *Def.* Minnestecknet.

Minneswärd, M. 2. Monumentum in alicujus memoriam.

Minſka, V. A. 1. Minuere. Minſkad, p. p. ex. gr. Minſka utgifterna, Sumtus minuere. Det minſkade ſwedan, Dolorem id minuit. Minſka af, ex. gr. Han har minſkat af lönen, De ſalario diminuit. *Neutraliter.* Minſka, ex. gr. Wattnet minſkar, Aqua minuitur. Penningarne minſka i caſſan, Pecunia fiſci minuitur.

Minſkning, M. 2. Diminutio. *Inde* Wattuminſkning, Diminutio aquarum, vel defectus.

Minſt, ADJ. *Sup.* Minimus. *Poſit.* Liten, ex. gr. Han är minſt af bröderna, Fratrum minimus eſt. Minſta delen, Pars minima. Det minſta ſom ſke kan, Quoad fieri poſſit, minimum. Til det minſta, Ad minimum. *Item*: Minſt, *Adverbialiter*, Minimè, ex. gr. Det ſom minſt gagnar, Quod minimè prodeſt. När man ſom minſt tänker därpå, Cum de eo minimè quis cogitat.

Minut, M. 3. Minutum. Pars LX horæ; ex. gr. Dagen delas i timmar, och timmen i minuter, Dies in horas, hora in minuta dividitur. *Aliter*, ex. gr. Han wäntas hwar minut, Quovis momento adventurus exſpectatur. Jag kommer på minuten, Mox venio.

Item: **Minut**, *Adverbialiter*, I minut, *Oppon.* Groß, ex. gr. Handla i minut, Per partes mercari. Sälja i minut, Minutatim vendere. *Hinc*: Minuthandlare, *alias* Krämare, *quod* conf.

Minutwiſare, M. 2. Minutorum horologii index, conf. Timwiſare.

Mißmaſk, N. 4. Farrago. Quodlibet. Miſkmaſk i tankar, *Gall.* Galimathias.

Miſkund, M. Commiſeratio, *v. ec.*

Miſkunda ſig, V. N. 1. *Recipr.* Miſereri. Miſkunda ſig öfwer någon, Alicujus miſereri.

Miſkundſam, ADJ. Cui animus in commiſerationem pronus.

Miſkundſamhet, F. 3. Animus in commiſerationem pronus.

Miſpel, M. Viſcum album, *alias* Miſtel.

Miß, M. 2. Felis, *v. pleb. al.* Miße, conf. Katt.

Mißbilliga, V. N. 1. Improbare. Aſſenſum non præbere, conf. Mißlika.

Mißbjuda, V. A. 4. Exiguum nimis licitando offerre. *Cf.* Bjuda, ex. gr. Han will köpa boken, men han miſsböd mig, Librum emere vult, ſed licitando exiguum nimis obtulit.

Mißbruk, N. 4. Abuſus, ex. gr. Miſsbruk förtager icke bruk, Abuſus non tollit uſum.

Mißbruka, V. A. 1. Abuti. Miſsbrukad, p. p. ex. gr. Miſsbruka ens gunſt, tålamod,

Favo-

Favore, patientia, alicujus abuti. Mißbruka GUDs namn, Divino abuti nomine, Inconsideratè DEum invocare.

Mißcredit, M. Existimatio fidesque perdita, *v. peregr.* ex. gr. Råka i mißcredit hos någon, Existimationę apud aliquem cadere. Han har satt mig i mißcredit hos honom, Existimationem illius de me bonam perfregit. De penningarne hafwa fallit i mißcredit, Isti fidem nummi perdiderunt.

Mißdådare; *v. Germ.* conf. Mißgerningsman.

Mißfall, N. 4. Abortus, ex. gr. Få mißfall, Abortum facere.

Mißförma, V. A. 1. Verbis indecoris aliquem petere. Mißförmad, *Substantivè.* Mißförmande, Actus, quo quis aliquem verbis petit indecoris.

Mißfoster, N. 4. Fœtus abortivus. *Def.* Mißfostret.

Mißfödsel, M. Abortus, *alias* Mißfall.

Mißförstånd, N, 4. Perceptio secus ac rei convenit.

Item: Mißförstånd, Dissensio, ex. gr. Dem imellan har något mißförstånd upkommit, Inter illos orta est dissensio. De hafwa råkat i mißförstånd med hwarandra, Idem.

Mißgerning, M. 2. Crimen. Scelus.

Mißgernigsman, M. 3. Criminis reus. *Plur.* Mißgerningsmän.

Mißgunst, M. Animus non favorabilis.

Mißgynna, V. A. 1. Favorem alicui denegare. Mißgynnad, p. p.

Mißgynnare, M. 2. Alicui non favens.

Mißgå, V. N. ANOM. Ad alium quam ad destinatum locum ire. *Cj.* Gå. *Aliter*, ex. gr. Fostret har mißgådt för henne, Abortum passa est. Mißgången, *Def. & Plur.* Mißgångne, p. p.

Mißhag, N. 4. Displicentia, ex. gr. Han har mißhag til alt sådant, Talia ei displicent. Fatta mißhag til någon, Tædium in quem concipere.

Mißhaga, V. A. 1. Displicere, ex. gr. Ditt tal mißhagade honom, Sermo illi tuus displicebat. Det mißhagar mig högligen, Admodum id mihi displicet.

Mißhaglig, ADJ. Qui displicet.

Mißhandel, M. Mala actio. Scelus, *v. ee.*

Mißhandla, V. N. 1. Scelus vel peccatum committere, *v. ee.*

Mißhoppas, V. D. 1. Spe falsa teneri.

Mißhugg, N. 4. Ictus ex improviso vel fortuito, ex. gr. Råka i mißhugg, A improvido percuti. *Proverbialiter.* Casu fortuito præter opinionem bono vel malo affici.

Mißhållig, ADJ. Discors.

Mißhållighet, F. 3. Discordia.

Mißhöra sig, V. N. 1. *Recipr.* Secus ac se res habet, audire.

Mißlika, V. N. 1. Abnuere, ex. gr. Jag mißlikar icke, at ju sådant kan ske på det sättet, Id ita fieri posse non abnuo. Han mißlikade til alt hwad som föreståldes, Propositis assentiri noluit, conf. Olika, *verb.*

Mißlyckas, V. D. 1. Non ex voto succedere. Infeliciter evenire, ex. gr. Hans ansökning mißlyckades, Non ex voto successit illius petitio. Det har mißlyckats för mig, Infeliciter hæc mihi cessere.

Mißlynne, N. 4. Animus ingrata quadam ex caussa subtristis.

Mißlynt, ADJ. Subtristis, conf. Mißlynne, ex. gr. Han fick afslag och gick mißlynt ifrån honom, Repulsam ferens subtristis ab eo discessit. Han blef mißlynt öfwer det swaret, Responsum illud ægrè tulit.

Mißmåle, N. 4. Lapsus linguæ.

Mißnögd, ADJ. Non contentus. Ægre ferens, ex. gr. Han är mißnögd med sig sielf, Haud seipso contentus est. Han gick mißnögd ifrån honom, Parum ab eo contentus discessit. Wara mißnögd öfwer något, Ægro rem ferre animo.

Mißnöje, N. 4. Animus non contentus, Ægritudo animi, ex. gr. Förklara sitt mißnöje öfwer en sak, Non contentum re quadam se esse declarare. Jag har det med mißnöje förnummit, Ægro id animo comperi. Han har mißnöje af musik, Ægritudinem ei animi movet musica.

Mißost, *vide* Mesost.

Mißräkna sig, V. N. 1. *Recipr.* Numerando errare.

Miſsräkning, M. 2. Error calculi. *Aliter*, ex gr. Han hoppades at saken skulle lyckas, men det war en miſsräkning; Felicem rei sperabat eventum, sed consilio excidit.

Miſsskrifning, M. 2. Unius vocabuli vel sententiæ pro alia scriptio. Scriptio errones.

Miſsskrifwa sig, V. N. 4. Inter scribendum unum pro altero scribere. Scribendo errare.

Miſssämja, F. 1. Discordia, *alias* Osämja.

Miſssteg, N. 4. Gressus devius.

Miſstiga, V. N. 4. conf. Stiga miſte, *Voc.* Miſte.

Miſstag, N. 4. Error, quo quis unum pro altero capit.

Miſstaga sig, V. N. 4. *Recipr.* Secus capere. Sumendo errare, ex. gr. Jag miſstog mig, då jag tog hans hatt och lemnade min, Errore pileum ejus sumens, meum relinquebam. Han har miſstagit sig om deras namn, Circa nomina eorum erravit. Miſstaga sig på något, Secus ac fert ratio quid capere vel intelligere.

Miſstanke, M. 2. Suspicio, ex. gr. Draga miſstanke til någon, Suspicionem de aliquo concipere. De hafwa miſstankar på honom, Illum suspectum habent.

Miſstankfull, ADJ. Suspicax, *alias* Miſstanksam.

Miſstro, V. N. ANOM. Diffidere. Fidem alicui denegare. *Pr.* Miſtror. *Ipf.* Miſstrodde. *Pf.* Miſstrodt. Miſstrodd, p. p. ex. gr. Jag miſstror mig sjelf, Mihi diffido. Han miſstrodde honom at hafwa penningarne, Pecuniæ asservandæ fidem ei denegavit.

Miſstroende, N. 4. Fides alicui denegata, ex. gr. Hafwa miſstroende, *vel* Draga miſstroende til någon, Alicui fidem denegare.

Miſstrogen, ADJ. Cui animus fidem aliis denegans. *Def. & Plur.* Miſstrogne.

Miſstrogenhet, F. 3. Animus fidem aliis denegans.

Miſströsta, V. N. 1. Spe destitui. Diffidere, ex. gr. Miſströsta om en sak, In aliqua re diffidere. Jag miſströstar icke på GUDs hjelp, Nec auxilii DEI spe destituor.

Miſströstan, F. Spei defectus. Diffidentia.

Miſstycka, V. N. 3. Haud grato vel contento animo accipere. Ægrè ferre, ex. gr. Han miſstyckte, at han fick det swaret, Haud istud grato accepit animo responsum. Miſstyck icke, at jag tog bårt boken, Librum a me sublatum, ne ægrè feras, conf. Förtycka.

Miſstycke, N. 4. Animus, quo alicui gratum quid acceptumve non est, ex. gr. Tag icke til miſstycke, at jag säger sanningen, Quod veritatem dicam, non ægrè feras. Han förklarade sitt miſstycke för den mannen, Quam istum virum aversaretur declaravit.

Miſstyda, V. A. 2. In malam partem interpretari.

Miſstydning, M. 2. In malum interpretatio.

Miſstänka, V. A. 3. Suspicari, ex. gr. Jag miſstänker honom, at hafwa gjort det, Id illum feciſse suspicor. Han miſstänkes för tjufnaden, Illum furti reum suspicantur. Miſstänkt, p. p. ex. gr. Han är miſstänkt för den saken, Illius rei suspicionem iniit. Miſstänkte personer, Homines suspecti. Det ser miſstänkt ut, Suspectum id esse videtur.

Miſstänksam, ADJ. Suspicax. *Adverbialiter.* Miſstänksamt, Suspicioſè.

Miſstänksamhet, F. 3. Animus suspicioſus.

Miſsunna, V. A. 1. Invidere, *alias* Afwunda. Miſsunnad, p. p. ex. gr. Han miſsunnade honom den lyckan, Istam ei invidebat fortunam. Jag miſsunnar dig icke, at få det arbetet, Illum tibi non invideo laborem.

Miſsunsam, ADJ. Invidioſus, conf. Afwundsjuk.

Miſswisning, M. 2. Indicatio erratica. Magnetnålens miſswisning, Declinatio acus magneticæ.

Miſswårda, V. A. 1. Curam rei negligere. Miſswårdad, p. p.

Miſswäxt, M. 3. Defectus annonæ, ex. gr. Miſswäxt på hwete, korn, Tritici, hordei sati defectus.

Item: Miſswäxt, Excretum deforme.
Miſswörda, conf. Wanwörda.
Miſta, v. a. 3. Amittere. Perdere. Miſt, p. p. conf. Tappa, ex. gr. Den miſter icke ſom förſt får, Non exſors erit, qui primus accipit. Jag har intet at miſta, Amittendum nihil habeo. Han miſte tjenſten, A munere removebatur. Miſta lifvet, Vitam perdere. Han vet hwad han har miſt, Perditi jam pretium cognoſcit.
Miſte, *Adverbialiter*, ex. gr. Taga miſte, Tapiendo falli. Taga miſte om en ſak, Rem ſecus intelligere. Skiuta miſte, Ictu bombardæ fruſtra petere. Gå miſte, Fruſtra quò ire. Gå miſte om en ſak, Re excidere. Stiga miſte, Greſſu devio falli.
Miſtel, *vide* Miſpel.
Miſtlig, ADJ. Sine diſpendio amittendus.
Miſtning, M. 2. Amiſſio. Perditio, ex. gr. Stå i miſtning af något, Amiſſi diſpendium pati. Han råkade i miſtning af belöningen, Præmium ei excidit.
Miſtom, ADV. *alias* Miſte, *quod* conf.
Mitt, N. Meum. *Pron.* Min, *aliis* Mit, cum t *ſimpl. Aliter.* Mitt, *vide* Midt.
Mjugg, *Adverbialiter*. I mjugg, ex. gr. Le i mjugg, Clanculum ridere. Det måſte ſke i mjugg, Clanculum id fieri oportet.
Mjuk, ADJ. Mollis, ex. gr. En mjuk ſäng, Mollioris ſtrati lectus. Mjuka händer, Manus molles. Mjukt bröd, Panis mollis, conf. Blöt. *Aliter*, ex. gr. En mjuk käpp, Baculus flexilis. Han gör ſig ſå mjuker, Adeo ſe præbet humilem, conf. Wek.
Mjuka, v. a. 1. *Dr.* Mjuka up, conf. Upmjuka, conf. Möka.
Mjukhet, F. 3. Mollities.
Mjukna, v. n. 1. Mollescere. Mjuknad, p. p.
Mixtur, M. 3. *v. lat.* Mixtura, *pharmac.*
Mjäll, ADJ. Nitidioris coloris, ex. gr. Mjäll hwit, Nitidiſſimè albus.
Mjälte, M. 2. Lien.
Mjältgräs, N. 4. Scolopendrium, *plant.*
Mjältſjuk, ADJ. Hypochondriacus. Splenèticus.
Mjältſjuka, F. 1. Hypochondriaſis.

Mjärde, M. 2. Naſſa viminea reticulata, conf. Ryſſja.
Mjöd, N. 4. Mulſum. Potus ex melle coctus.
Mjödhumla, F. 1. *alias* Humla, conf.
Mjöl, N. 4. Farina. *Inde* Hwetemjöl. Rågmjöl, ꝛc. *ſuis locis. Compoſ.* Mjöldamb, Pollen. Pulvis farinaceus. Mjöldryck, Potio farinacea in eſcam pro jumentis. Mjölgröt, Puls ex farina & aqua. Mjölklimp, Maſſula farinacea. Mjölkär, Capſa pro condenda farina. Mjölſickt, Cerniculum pro farina. Mjöltunna, Tonna farina referta. Sammanwalet mjöl, Farina acerata. Farina cibaria, cui flos non excuſſus eſt, conf. *ſimpl.*
Mjöla, v. a. 1. Farina conſpergere. Mjölad, p. p.
Mjölackig, ADJ. Farinæ materiâ ſimilis.
Mjölig, ADJ. Farina conſperſus. *Item:* Farinaceus.
Mjölk, F. Lac, ex. gr. Skumma grädden af mjölken, Lac defloare. Söt eller ſur mjölk, Lac dulce vel coagulatum. *Compoſ.* Mjölkbunke, Mulctrum, in quo lac coagulatur. Mjölkbytta, Vas ligneum, in quo lac geſtatur. Mjölkkalf, Vitulus lactens. Mjölkko, Vacca lactaria. Mjölkmat, Cibus lacteus. Mjölkpiga, Ancilla lac venum geſtans. Mjölkſtäfwa, Mulctra, in qua lac mulgendo excipitur. Mjölkſil, Colum pro lacte, conf. *ſimpl. plura infrà.*
Mjölka, v. a. 1. Mulgere. Mjölkad, p. p. ex. gr. Mjölka en ko, Vaccam mulgere. *Neutraliter*, ex. gr. Kon mjölkar wunnigt, Vacca abundè lac emittit.
Mjölkackig, ADJ. Lacti materiâ ſimilis.
Mjölkblåſan, F. *Def.* Ciſterna. Receptaculum chyli.
Mjölke, M. 2. Pulpa lactea piſcium.
Mjölkflöd, M. 3. Galactis. Lactis effluxus.
Mjölkhåret, N. *Plur. Def.* Pili tenuiſſimi.
Mjölkning, M. 2. Mulgendi actus.
Mjölkſaft, M. 3. Chylus.
Mjölkſträngen, M. *Def.* Ductus thoracicus.
Mjölktiſtel, M. Sonchus oleraceus. *Def.* Mjölktiſtlen.

Mjölktänder, *Plur.* Dentes lactei infantium.
Mjölkwaska, f. 1. Serum lactis.
Mjölkäpper, f. 2. *Plur.* Mjölkådrar, Vasa lactea. Stora mjölkådren, *alias* Mjölkstrången, conf.
Mjölon, n. Fructus uvæ urſi. *Inde* Mjölonris, n. Uva urſi. (Arbutus.)
Mo, m. 3. Glarea ſterilis. *Def.* Moen, *Compoſ.* Sandmo, *quod* conf. *Hinc* Mojord, conf. *infra.*
Mocka, v. a. 1. Pala ſtercus emittere. Mockad, p. p. ex. gr. Mocka ſtallet, fähuſet, Stabulum, bovile, ſtercore purgare.
Mockning, m. 2. Ejectio ſtercoris, conf. Mocka.
Mod, n. 4. Animus, *ut alicui eſt affectus*, conf. Sinne, ex. gr. Wara wid godt eller elakt mod, Bono vel demiſſo animo eſſe. Han har fått modet, Animum deſpondit. Fatta mod, Animum recipere. Låt icke falla modet, Ne animum cadere ſines. Repa mod, Animum erigere. Wara illa til mods, Animi eſſe demiſſi.
Modd, adj. *per pareg.* Modder, Animo inaitatus, conf. Modig. *Item*: Modd, *vide* Mådd.
Mode, n. 4. Uſus vulgaris, v. *Gall.* Mode, ex. gr. Rätta ſig efter mode, Uſum ſequi vulgarem. På nyaſte mode, Ad uſum vulgarem recentiſſimum. Moden ombytas, Uſus mutantur.
Modell, n. 4. Typus ſeu exemplar rei fabricandæ, v. *Gall.* Modele, ex. gr. Modell til en årestod, Structæ exemplar. Det är gjordt efter modell, Ad typum confectum eſt. *Plur.* Modeller.
Moder, f. 2. Mater. *Def.* Modren. *Plur.* Mödrar. *Abſolutè.* Modren, conf. *infra.*
Item: Moder, Reſiduum fæculentum in fundo vaſorum.
Moderbroder, Modermoder, conf. Morbroder, &c.
Moderfall, n. 4. Prolapſus uteri.
Moderjorden, f. *Def.* Res ſoli primitivæ.
Moderkaka, f. 1. Placenta, *in utero*, *alias* Efterbörd.
Moderkyrka, f. 1. Parœciæ templum primitivum ſeu primarium.
Moderlif, n. 4. Uterus maternus, ex. gr. Af moderlifwet, Ab utero inde materno, conf. Lifmoder.
Moderlig, adj. Maternus.
Moderlös, adj. Matre orbatus.
Modermun, m. 2. Orificium uteri.
Moderſjuka, f. 1. Morbus hyſtericus, *alias* Modren.
Moderſlida, f. 1. Vagina uteri.
Modersmål, n. 4. Lingua patriæ. Lingua vernacula.
Moderwatten, n. 4. Spiritus hyſtericus.
Modfälld, adj. Animo dejectus.
Modig, adj. Animoſus. Animo fortis, ex. gr. Modig i ſtriden, In pugna fortis. En modig häſt, Generoſus equus. *Adverbialiter.* Modigt, Animoſè, conf. Modd.
Modighet, f. 3. Animus alacer & fortis.
Modren, f. *Def.* Hyſteria, *alias* Moderſjuka. *Aliter.* Modren. *Def. voc.* Moder.
Modſtulen, part. Cui animi alacritas qua de cauſſa labefactata. *Def. & Plur.* Modſtulne.
Mogen, adj. Maturus. *Def. & Plur.* Mogne. *Comp.* Mognare. *Sup.* Mognaſt, ex. gr. Kommen til mognare ålder, Ad ætatem maturam provectus. Et moget äpple, Pomum maturum. *Aliter*, ex. gr. Den ſaken är ännu icke mogen, De cauſſa illa adhuc deliberatur. *Adverbialiter.* Mogeligen, Maturè.
Mogenhet, f. 3. Qualitas ex maturo, conf. Mognad, *Subſt.*
Mogna, v. n. 1. Matureſcere. Mognad, p. p.
Mognad, f. Maturitas, ex. gr. När frukten kommer til mognad, Cum ſeges matureſcit, conf. Mogenhet.
Mojord, f. Terra arenaria pulverulenta. Glarea.
Molka, *vide* Mjölka.
Molla, f. 1. Atriplex hortenſis, *plant.*
Mola, n. 4. Nubes, conf. Sky.
Molna, v. n. 1. *Imperſ.* Obnubilari. Nubibus obduci, conf. Mulna, ex. gr. Det molnar, Cœlum nubibus obducitur.
Molnbädd, m. 2. Nubium quaſi ſtratum ad horizontem.
Molnſlöck, m. 2. Nubecula.

Molnig, ADJ. Nubibus obductus.
Molnſkuta, F. 1. Nubes major & denſior ſeparata.
Molnſky, M. 2. Nubes paſſim denſior, paſſim ſubtilior, & lucida.
Molnſtod, M. 3. Columna nubis, *v. bibl.*
Molntapp, M. 2. Nubecula.
Molnwägg, M. 2. Nubium quaſi murus ad horizontem.
Mon, *vide* **Mån.**
Monn, *vel* **Monne**, ADV. Num? An? ex. gr. **Monn tro?** An credendum? **Monn det?** Num ita? **Monn icke?** An non? **Monne det är ſant?** Num id verum eſt? **Monne han är denſamme?** Num is idem?
Monopolium, conf. **Enſlögd. Enſälgning.**
Mops, M. 2. Canis fricator.
Mor, F. 2. *Contracte à* **Moder**, Mater.
Moral, M. Scientia ethica. *Def.* **Moralen**, *v. per.* **Sedelåran.** *Inde Dr.* ex. gr. **Giſma någon goda moraler**, Benignis aliquem admonitionibus impertire.
Moraliſt, M. 3. Scriptor ethicus.
Moras, N. 4. Cœnum paluſtre. Palus. *Gall.* Marais, conf. **Kärr.**
Moraſig, ADJ. Paluſtris.
Morbroder, M. 3. Avunculus maternus, *alias* **Morbror.** *Def.* **Morbrodren.** *Plur.* **Morbröder.**
Mord, N. 4. Homicidium, *in inermem, vel per inſidias*, conf. **Dråp.**
Mordbrand, M. Incendium, data opera factum.
Mordbrännare, M. 2. Incendiarius.
Mordiſt, ADJ. Truculentus ad cædem usque, ex. gr. **Et mordiſkt upſåt**, Propoſitum ad cædem. **Et mordiſkt gewär**, Armorum genus in cædem.
Mordängel, M. 2. Angelus necis, *v. bibl.*
Moreller, *Plur.* Fructus ceraſi Julianæ.
Morenkopp, M. 2. Equus nigriore capite, quam ceterum corpus.
Morfader, M. 3. Avus maternus, *alias* **Morfar.** *Def.* **Morfadren. Morfars fader**, Proavus maternus.
Morgon, M. 2. Tempus matutinum. Mane. *Plur.* **Mornar.** *Def.* **Mornarne**, ex. gr. **En morgon kom han til mig**, Mane quodam ad me venit. **Hwar morgon**, Quovis mane. **Det ſkedde om morgonen bittida**, Multò mane id fiebat. **Nu äro ljuſe mornar**, Mane jam citius lucescit. **Han läſer om mornarne**, Horis matutinis in ſtudia incumbit. **Morgonen därpå**, Mane ſubſequentis diei. **I morgons**, Hodie mane. **God morgon!** Salve! *matutinum.* **Helſa god morgon**, Ave matutinum dicere. *Adverbialiter.* **I morgon**, Cras. **I morgon bittida**, Cras mane. **Till i morgon**, In craſtinum diem, conf. **Öfwermorgon.** *Compoſ.* **Morgonbön**, Precatio ad DEum matutina. **Morgondag**, Dies craſtinus. **Morgonſtund**, Hora matutina, conf. *ſimpl.*
Morgongåfwa, F. 1. Dos matutinalis, *v. jur.*
Morgonrodna, F. 1. Aurora.
Morgonſtjerna, F. 1. Phoſphorus.
Morgonward, M. 2. Jentaculum.
Morian, M. 3. Æthiops.
Morianſka, F. 1. Æthiopiſſa.
Morkulla, F. 1. Ruſticola. (Scolopax,) *avis.*
Morla, V. N. 1. Tremulum edere ſonum, *ut ſit inter coquendum ad prunas vel ad levem ignem. Item*: **Morla**, Tremulam ſentire motitationem, *ut in venis*, conf. **Porla.**
Mormeſſa, F. Feſtum St. Mariæ matris, d. VIII. Sept.
Mormoder, F. 2. Avia. Mater matris, *alias* **Mormor.** *Def.* **Mormodren. Mormors moder**, Proavia materna.
Morna ſig, V. N. 1. *Recipr.* Expergefactus ſomnum abigere. **Mornad**, P. P.
Mornar, *Plur.* conf. **Morgon.**
Morot, F. 3. Carota. (Daucus.) *Plur.* **Morötter**, *plant.*
Morr, N. 4. Murmur, *canum antequam latrent, vel dum latratus cohibetur. Inde.* **Morr**, Querula vox moroſi indignabundi.
Morra, V. N. 1. Hirrire, *canum eſt antequam latrent, vel dum latratus compeſcitur. Inde. Dr.* ex. gr. **Hon morrar på mig dagligen**, Quovis die me murmure gravat ſuo.

Morrhår, N. *Plur.* Pili ad os felum utrinque longiores.

Morſeller, *Plur.* Paſtilli, qui in pharmacopoliis habentur. Morſelli.

Moregris, M. 2. Porcellus matri maximè carus. *Inde.* **Morsgris**, Infans a matre præ ceteris amatus.

Mortel, M. 2. Mortarium. *Def.* **Mortlen.** *Plur.* **Mortlar.** *Compoſ.* **Mortelſtöt**, Piſtillum mortarii, conf. *ſimpl.*

Moſ, N. 4. Puls ex fructibus, radicibus & ejusmodi. Electuarium. Rob, conf. **Gröt.**

Moſa ſig, V. N. 1. *Recipr.* In pultem coquendo concreſcere, *de piſis & ejusmodi.*

Moſel, M. *Fluvius Germ. Inde.* **Moſelwin**, *vel* **Moſſerwin**, Vinum Moſellanum.

Moſkus, *vide* **Muſkus.**

Moſſa, F. 1. Muſcus, Alga. Lichen, *ſecundum varietates*, conf. **Mäſſe.** *Compoſita ſuis locis quærenda.*

Moſſhumla, F. 1. Apis muſcorum.

Moſſig, ADJ. Muſcoſus.

Moſſlupen, PART. Muſcis obſitus. *Def. & Plur.* **Moſſlupne.**

Moſter, F. 2. Matertera. *Def.* **Moſtren.** *Plur.* **Moſtrar.**

Mot, PRÆP. Verſus. Ad. Circa, ex. gr. **Mot Öſter**, Orientem verſus. **Han kom mot aftonen**, Circa veſperam veniebat. **Hålla något mot elden**, Aliquid ad ignem tenere. **Det ſkall ſke mot höſten**, Autumnum verſus id fiet. **Mot ſlutet**, Verſus finem.

Item: **Mot**, Contra, *alias* **Emot**, *Obſ. Prior particula vocibus præfigitur*, ex. gr. **Motbögd**, In contrarium flexus. **Motlagd**, Contra locatus. **Motſätta**, Contra ponere. Opponere, *& ſic in ceteris. Aliter*, ex. gr. **I mot och med**, In adverſis ſecundisque. **Han får wäl mot, hwar han kommer**, Ubi venerit conſiliis obicem ſuis poſitum inveniet.

Mota, V. A. 1. Ad repellendum ſe componere. Seſe opponere. **Motad**, P. P. ex. gr. **Mota häſten ſom ſpringer löſ**, Salutum repelle equum currentem. **Jag ſkall mota hans anſlag**, Conſiliis ejus obicem ponam.

Motbjudande, P. A. *verb.* **Bjuda emot.**

Motgift, N. 4. Antidotum.

Motgnidning, M. 2. Attritio.

Motgång, M. Adverſitas.

Motliggande, PART. Contra jacens.

Motſate, M. 3. Antitheſis. Opinio vel ſententia oppoſita.

Motſatt, P. P. **Sätta emot**, Oppoſitus.

Motſäga, V. A. 2. Contradicere, *alias* **Säga emot.** *Part. P.* **Motſagd**, ex. gr. **Det är en ſak, ſom icke kan motſägas**, Res eſt, cui contrarium dici nequit.

Motſägelſe, M. 3. Contradictio. In dicendis oppoſitio, conf. **Motſtridighet**, ex. gr. **Han tål ingen motſägelſe**, Dictis oppoſitionem non admittit. **Utan motſägelſe**, Sine contradictione.

Motſätta, conf. **Sätta emot.**

Motſkall, N. 4. Sonitus ex oppoſito repercuſſus, conf. **Genljud.**

Motſpännig, ADJ. Reluctans.

Motſpännighet, F. 3. Reluctantia.

Motſtridande, PART. Repugnans. Contrarius.

Motſtridig, ADJ. Contrarius.

Motſtridighet, F. 3. Contradictio, conf. **Motſägelſe**, ex. gr. **Det är en motſtridighet i dägge deſſe meningar**, In binis hiſce periodis contradictio eſt. **Motſtridighet i det ſom tillägges**, Contradictio in adjecto.

Motſträfwande, P. A. *verb.* **Sträfwa emot.**

Motſträfwig, ADJ. Cui repugnandi animus, conf. **Genſträfwig.**

Motſträfwighet, F. 3. Animus repugnans.

Motſtå, V. N. ANOM. Reſiſtere, *alias* **Stå emot**, ex. gr. **Han kan icke motſtå den kraften**, Illis reſiſtere nequit viribus.

Motſtånd, N. 4. Reſiſtendi actus, ex. gr. **Göra motſtånd**, Contrario niſu ſeſe opponere. Reſiſtere.

Motſtåndare, M. 2. Adverſarius.

Motſtöt, M. 2. Repulſus. Pulſus ex oppoſito.

Motſwarande, PART. Contra reſpondens. Ex oppoſito ædequans.

Mott, M. *vide* **Mått.**

Motwerkan, F. Reactio.

Motmerkande, PART. Contra agens. Renitens.
Motwigt, F. 3. Contrapondium. Sacoma.
Motwilje, F. 3. Voluntas contraria.
Motwillig, ADJ. Cui voluntas in contrarium fertur.
Motwillighet, F. 3. Animus contrarius vel reluctans.
Motwind, M. 2. Ventus contrarius, *alias* Motwäder, ex. gr. Ligga för motwind, Vento contrario alicubi morari.
Motwäder, N. 4. Ventus contrarius, *alias* Motwind. *Def.* Motwädret.
Motwäga, V. A. 2. Libramine opposito ponderare.
Motwänd, PART. Obversus.
Motwärn, N. 4. Defensio opposita, ex. gr. Sätta sig i motwärn, Ad defensionem se componere. Ställa sig til motwärn, Ad defendendum se opponere. Göra motwärn, Defensionem opponere.
Mousquet, v. *Gall.* conf. Musket.
Mucka, V. N. 1. Mutire, ex. gr. Han törs intet mucka för honom, Ob eum mutire non audet.
Mudd, M. 2. Chirotheca textilis mulierum, *in dimidium manus porrecta*, conf. Halfhandske. Wante.
Mudder, N. 4. Congeries è fundo aquarum. *Def.* Muddret, conf. Muddra.
Muddra, V. A. 1. Ope machinæ congeriem è fundo aquarum emittere, *id quod illis in locis fieri solet, ubi profunditas navigiis non sufficit.* Muddrad, p. p.
Muddring, M. 2. Actus, quo congeries è fundo aquarum emittitur, conf. Muddra.
Muff, M. 2. Manica villosa, *cui manus hieme immitti solent. Gall.* Manchon.
Mugga, V. N. 1. Consertis labiis manducare, conf. Mumsa.
Mula, F. 1. *Plur.* Mulor, conf. Mulåsna.
Mulbete, N. 4. Pascua pro jumentis.
Mulbär, N. Fructus mori. *Compos.* Mulbärs blad, Folium mori. Mulbärs buske, Morus frutex. Mulbärs träd, Morus, *arbor*, conf. *simpl.*
Mule, M. 2. Labra pecudum una sumta. Rostrum, conf. Nuo.

Mulen, ADJ. Nubilus. *Def.* & *Plur.* Mulne, ex. gr. Himlen är mulen, Cœlum nubilum est. Mulne dagar, Dies nubili. Det är mulet ute, Cœlum nebulis turbidum est. *Hiac Dr.* ex. gr. Se mulen ut, Speciem vultus præ se ferre subtristem.
Mull, F. Humus. Pulvis terræ, conf. Mylla. Damb. Stoft. Mullarter, Terræ macræ. *Compos.* Mullbänk, Sedile ex terra congestum, cespitibusque vivis tectum. Mullhög, Acervus pulveris, conf. *simpl.*
Mullfösa, F. 1. Assula lateralis aratri, quæ terram dimovet.
Mullsork, M. 2. conf. Mullwad.
Mullwad, M. 2. Talpa, (europæa.)
Mulna, V. N. 1. Nebulis turbidum fieri, conf. Molna.
Multen, ADJ. Putrefactus. *Def.* & *Plur.* Multne, *dicitur de animatis mortuis. Item: de vestimentis & ejusmodi, quæ putredine corrumpuntur*, conf. Boken. Murken. Rutten.
Multiplicera, V. A. 1. Multiplicare, *term. arithm.*
Multiplicering, M. 2. Multiplicatio, *arithm.*
Multna, V. N. 1. Putrescere, *de animatis mortuis.* Multnad, p. p. *Obs. adhibetur quoque de vestimentis & ejusmodi, putredine corruptis*, conf. Bokna. Murkna. Ruttna.
Mulåsna, F. 1. Mulus.
Mumie, M. 3. Mumia humana. *Plur.* Mumier, *v. per.*
Mumel, N. 4. Murmur, *ursorum.* *Def.* Mumlet, Inde hominum sermo intra labia cohibitus vocatur Mumel.
Mumla, V. N. 1. Murmurare, *ursorum est, & ejusmodi. Aliter*, ex. gr. Det mumlas om den saken, Illa de re surdus circumfertur rumor, conf. Mumel.
Mumma, F. Cerevisiæ fortioris genus German.
Mumsa, V. N. 1. Concertis labiis manducare, *ut solent quibus dentium defectus*, conf. Mugga.
Mun, M. 2. Os, *ris. Def.* Munnen. *Plur.* Munnar, ex. gr. Hafwa stor mun, Os latius habere. *Locut. Proverbial.* Wara stor

ſior i mun, Maledictis ineeſſere. Hålla ſin mun, Tacere. Haſwa mycket af munnen, Loquacem eſſe. Riſwa galen mun, Sermone invicem diſſolutius jocari. Bryta mun på någon, Atrocibus aliquem verbis inſectari. Taga bladet ifrån munnen, Silentium rumpere. Han år ſnl i mun, Indecorè loquitur. Stoppa igen mun på någon, Obtrectandi anſam alicui præripere. Tala ur mun, Elatiore voce ſermonem proferre.

Munchriſten, *Com. gen.* Chriſtianus hypocrita. *Plur.* Munchriſtne, *v. ee.*

Mundera, v. *a.* 1. Armatura inſtruere, *v. peregr.* Munderad, p. p. *Aliter.* Munda, Polire.

Mundering, m. 2. Militum gregariorum inſtructus.

Mundrag, n. Sardonis. Oris retractio quaſi ad riſum, *morb.*

Mundur, m. Armatura, *v. per.* ex. gr. En ryttare i full mundur, Eques plena armatura inſtructus.

Mungiga, f. 1. Inſtrumentum muſicum, quo dentibus admoto luditur.

Mungipa, f. 1. Sinus oris.

Munhuggas, v. *n.* 4. Altercari, *v. plebej. Cj.* Hugga.

Munhåſta, *vide* Tunghåſta.

Munk, m. 2. Monachus, *Compoſ.* Munkdrägt, Amictus monachalis. Munkleſverne, Vita monachica. Munkorden, Ordo monachicus. Barfota munkar, Monachi ordinis Franciſci.

Item: Munk, Placentarum minoris formæ genus.

Munlag, n. 4. Pars freni, quæ ori immittitur, conſ. Huſwudlag.

Munlim, n. 4. Gluten, quo ſaliva madefacto quicquam annectitur.

Munlåder, *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Haſwa godt munlåder, Verbis abundare. Effuſius loqui.

Munnsbit, m. 2. Bucca.

Munſkolla, f. 1. Dolor oris ex dentitione cute.

Munſkåne, m. 2. Pincerna.

Munſlag, n. 4. Verber in os alicui inflictum.

Munſtyf, adj. Cui os rigidum, *ut frenò regi vix poſſit, de equis.*

Munſtycke, n. 4. Portio inſtrumenti muſici ori applicanda.

Munter, adj. Alacer. *Def. & Plur.* Muntre. *Comp.* Muntrare. *Sup.* Muntraſt. *Adverbialiter.* Muntert, Alacriter.

Munterhet, f. 3. Alacritas.

Muntlig, adj. Coram relatus, ex. gr. Muntlig berättelſe, Narratio, quam quis ſermone profert. Et muntligt ſwar, Reſponſum coram exhibitum. Muntligen, *Adv.* Oretenus. *Oppon.* Skriftlig.

Muntra up, *vide* Upmuntra.

Muntyckt, adj. Sapore delectans.

Munwek, adj. Cui os lene, *ut facilè frenò regi queat, de equis.*

Munwig, adj. Dicax. In reſponſis promtus.

Munwighet, f. 3. Dicacitas. In reſponſis promtitudo.

Munwiken, m. *Def.* Sinus oris.

Mur, m. 2. Murus, ex. gr. Stads muren, Mœnia urbis. Skiljemurarne i et hus, Ædium muri intergerini.

Mura, v. *a.* 1. Opus murale exercere. Murad, p. p. Mura igen, Muro occludere. Mura in, conf. Immura. Mura up, Murum exſtruere, vel ſubverſum reficere.

Murare, m. 2. Operarius muralis.

Murbruk, n. 4. Intrita, Maſſa ſubacta in uſum operis muralis, *alias* Bruk.

Murbräcka, f. 1. Aries. *Machina in obſidione antiquis in uſu.*

Murgrön, m. Hedera, *plant.*

Murkarl, m. 2. Operarius muralis.

Murken, adj. Putrefactus, *de vegetabilibus. Def. & Plur.* Murkne, *dicitur quoque.* Murkne tänder, Dentes putredine corrupti, conſ. Boken. Mulken. Rutten.

Murkla, f. 1. Phallus eſculentus.

Murkna, v. *n.* 1. Putreſcere, *de vegetabilibus.* Murknad, p. p. *dicitur quoque*, ex. gr. Tänderna murkna, Dentes putredine corrumpuntur, conſ. Boknn. Mulkna. Ruttna.

Murmeldjur, n. 4. Marmota.

Must-

Murmåstare, M. 2. Opifex muralis.
Murra, *vide* Morra.
Murſalt, N. 4. Aphronatron.
Murſlef, F. 1. Spatha muralis. *Def.* Murſleſwen. *Plur.* Murſleſwar.
Murſten, *Collectivè.* Lapides cæſi, *exſtruendis muris*, conf. Tegel.
Murtegel, *Collectivè.* Lateres murales, *alias* Tegel, conf. Taktegel.
Mus, F. ANOM. Mus. *Plur.* Möß. *Def.* Möſen.
Musblack, ADJ. Coloris murium.
Muſch, M. 3. Muſcarius fucus, *v. Gall.* Mouche. *Plur.* Muſcher.
Musfålla, F. 1. conf. Råttfålla.
Musfrat, N. 4. Adeſum frumentum.
Muſicera, V. A. 1. Inſtrumento muſico ludere, *v. perger.*
Muſik, M. Muſica, ex. gr. Fallen för muſik, Ad muſicam idoneus. Hålla muſik, Harmonicum concentum inſtituere. *Inde* Muſikaliſk, *Adj.* Harmonicus. Muſicus.
Muſikant, M. 3. Muſicus quis conductitius.
Muſk, M. Frontis pars inferior quaſi propendens. *Dr.* ex. gr. Se under muſk, Frontis parte inferiori, quaſi ad prominentiam compoſita, aſpicere.
Muſkat, N. Uva apiana, *Inde* Muſkatteller vin, Vinum apianum.
Muſkedunder, N. 4. Sclopeti genus, *antiq.*
Muſkel, M. 2. Muſculus, *in carnoſis corporis. Def.* Muſklen. *Plur.* Muſklar.
Muſket, M. 3. Bombarda, *militum*, *v. Gall.* Mouſquet. *Inde* Muſketerare, M. 2. Miles pedeſter gregarius. Muſketeri, N. Arma bombardarum militaria.
Muſkot, M. 2. Nux moſchata. *Inde* Muſkotblomma, Macis.
Muſkus djur, N. Animal moſchiferum. Muſkus, *vide* Deeman.
Muſla, *Verbum*, *vide* Smuſla, conf. Mußla.
Muslort, M. 2. Stercus murium.
Mußelſkal, N. 4. Mytili teſta.
Mußla, F. 1. Mytilus anatinus, conf. Pärlemußla.
Muſt, M. Succus, *ex granis frumentorum & ejusmodi*, conf. Saft, ex. gr. Draga muſten ur Koret, Hordei ſuccum extrahere. Koka muſten af ärterna, Piſis coquendo ſuccum adimere. *Inde dicitur*, ex. gr. Draga muſten ur någons tal, E ſermone alicujus quod principale eſt extrahere. *Aliter*, ex. gr. Muſt i jorden, Humor terræ. Smöret är förnämſta muſten af mjölk, Butyrum lactis ſuccus eſt primarius, conf. Rotmuſt.
Muſtaſche, M. 3. Myſtax. Pili ſuper labra, *v. Gall.* Mouſtache. *Plur.* Muſtaſcher.
Muſtig, ADJ. Succoſus, conf. Muſt, ex. gr. Muſtigt bröd, Cerevisia ſuccoſa, conf. Saftig. *Inde Dr.* ex. gr. Muſtigà ord, Verba ponderis plena.
Muſulman, M. 3. Mahometanus quis. Turca. *Plur.* Muſulmän.
Musärter, *Plur.* Vicia cracca, *plant.*
Muta, V. A. 1. Donis corrumpere. Mutad, p. p. ex. gr. Muta domaren, Judicem donis corrumpere. Muta ſig fram til en tjenſt, Donis corrumpentibus ad munus provehi. Muta ned en ſak, Donis efficere, ut cauſſa deſeratur. *Subſtantivè.* Mutande, Corruptio donis.
Mutkolf, M. 2. Quem dona facilè corrumpunt. *Plur.* Mutkolfwar.
Mutor, *Plur.* Munera corruptelæ.
Mutſedel, M. 2. Schedula vel literæ legales, quibus alicui libertas mineram fodendi conceditur. *Def.* Mutſedlen. *Plur.* Mutſedlar.
Mycken, ADJ. Multus. *Def.* Mycke. *Comp.* Mer. *Sup.* Meſt, ex. gr. Det ſkaffar mycken frucht, Multum id parat fructum. Han gör mycket godt, Boni multum is efficit. Mycken tack, Multas ago gratias. Så mycket, Tam multum. Tantum. För mycket, Nimis. Af det mycka regnet, Ex multa pluvia. För det mycka goda, Pro multo bono. *Adverbialiter.* Mycket, Multum, ex gr. Tala mycket, Multum loqui. Mycket rik, Valdè dives. Hon är mycket wacker, Perpulchra eſt. Mycket mer, Multò magis. Mycket mindre, Multum minus. *Item*: *Adv.* Multò minus. Så mycket mer eller mindre, Tanto magis vel minus. Lika mycket, conf. Lika.

Myc

Myckenhet, r. 3. Multitudo, ex. gr. En myckenhet penningar, Multum pecuniæ. Böcker til ſtor myckenhet, Librorum ingens multitudo. Han ſynes icke ibland myckenheten, In multitudine non diſcernitur, conf. Qwantitet.

Mygg, m. 2. Culex, (pipiens,) *aliis* Mygga, *ſed perperam*, conf. Hårkrank, ex. gr. Myggarne ſticka, Culices pungunt. Tiockt ſom mygg, Inſtar catervæ culicum, *Compoſ.* Myggbett, *vel* Myggſting, Morſus culicis. Myggdans, Culicum volitantium caterva. Myggſtucken, Culicibus punctus, conf. *ſimpl.*

Myggtjäll, n. 4. Conopeum.

Mylla, v. 1. Terra paſtinata vel occata, conf. Mull, conf. Swartmylla.

Mylla, v. a. 1. Terra paſtinata vel occata obruere, ex. gr. Mylla ned ſåden, Semina ſulcis obruere.

Mynda, f. 1. Remus, cujus ope ad puppim ſcapha propellitur.

Mynda, v. a. 1. Remos ad inhibendum curſum retroducere.

Myndig, adj. Auctoritate valens, ex. gr. Han är myndig i ſina befallningar, In mandatis auctoritate pollet. De myndige ſela och, Falluntur & qui plurimum auctoritate valent. *Hinc*: Grötmyndig, Auctoritatem præ ſe ferens affectatam, *v. pleb.* *Adverbialiter*, Myndigt, Cum auctoritate.

Item: **Myndig**, Ætate major. Majorennis, ex. gr. Han är nu myndig, Jam majorennis eſt. Han är kommen til ſina myndiga år, Annis extra tutelam poſitus eſt.

Myndighet, r. 3. Auctoritas.

Mynning, m. 2. Orificium, ex. gr. Mynning på et ſtycke, Tormenti bellici orificium. Mynningar af kårlen i menniſkans kropp, Vaſorum in corpore humano orificia.

Mynt, n. 4. Moneta, ex. gr. Slå mynt, Monetam cudere. Falſkt mynt, Moneta adulterina. Samling af gamla mynt, Nummorum antiquorum collectio. Betala med ſamma mynt, Eadem ſpecie debitum ſolvere. *Proverbialiter.* Pär pari referre. *Abſolutè* Myntet, Officina monetalis. *Compoſ.* Koppармynt. Silfwermynt, *ſuis locis.*

Mynta, v. a. 1. Monetam cudere. Myntad, p. p. ex. gr. Mynta koppar, Ex cupro monetam cudere. Han har låtit mynta up ſitt ſilfwer, Ex argenteis ſibi cudi nummos curavit.

Mynta, f. Mentha, *plant.* conf. Krusmynta.

Myntare, m. 2. Monetarius. *Inde* Myntarelön, Cudendæ monetæ præmium. Falſk myntare, Monetarum cuſor falſarius.

Myntfot, m. Monetæ reſpectu qualitatis & quantitatis ſtatæ proportio.

Myntmåſtare, m. 2. Rei monetalis magiſter ſeu præfectus.

Myntning, m. 2. Monetam cudendi actus.

Myntſlag, n. 2. Monetæ ſpecies, *alias* Myntſort, m. 3. v. *peregr.* *Plur.* Myntſorter.

Myntſtamp, m. 2. Cudendæ monetæ machina.

Myntſtämpel, m. 2. conf. Stämpel.

Myntwäſende, n. 4. Res monetalis.

Myra, f. 1. Formica, *inſect.* *Proverbialiter*, ex. gr. Han har fådt myror i hufwudet, Multis moleſtisque obrutus eſt negotiis.

Myra, f. 1. Palus, *udis*, *alias* Kärr.

Myrbad, n. 4. Lavacrum ſudatorium, ex formicis.

Myrjord, f. Terra paluſtris.

Myrjärn, n. 4. Ferrum paluſtre.

Myrmalm, m. Minéra paluſtris.

Myrrha, f. Myrrha.

Myrſtack, m. 2. Acervus formicarum.

Myrtaſs, m. 2. Urſus formicarum edax.

Myrten, m. Myrtus, (communis.)

Myſa, v. n. 3. *Dr.* ex. gr. Han myſte åt henne, Subridens illam aſpexit. Myſa på mun, Os quaſi in riſum componere. Myſa mun åt något, Oris compoſitione appetendi voluptatem indicare. *Subſtantivè.* Myſande, Subridendi actus.

Myska, F. Asperula odorata, *plant.*
Myßa, *vide* Mößa.
Myßja, F. 1. Coagulatum ex lacte, *alias* Ostmyßja.
Myßja, V. A. 1. Juncturas trabum in parietibus musco obturare. Myßjas, p. p.
Myßla, *vide* Hwißla.
Myteri, N. 4. Conjuratio in superiorem, præsertim in militia.
Må, *Nota Conjunctivi*, ex. gr. Jag må älska, Amem. Du må höra, Audias. Wi må läsa, Legamus. De må se, Videant, conf. *Grammat.* *Aliter.* Må göra, Fiat, conf. Må få.
Må, V. N. ANOM. Valere, *quoad sanitatem.* *Pr.* Mår. *Ipf.* Mådde. *Pf.* Mådt, ex. gr. Huru mår du? Quomodo vales? Jag har mådt illa, Valetudine infirmus fui. Må wäl, Bona esse valetudine. *Aliter.* Må wäl, Opulentum esse. Han satt och mådde wäl, Rebus illius optimè consultum erat. *Adverbialiter.* Må wäl! Vale! *Aliter*, ex. gr. Du kan må illa för den saken, Illam ob rem infaustum quid tibi contingere potest. Mående, P. A. ex. gr. Wäl eller illa mående, Valetudine benè vel malè se habens.
Måbär, N. 4. Fructus ribis alpini. Måbärs buske, Ribes alpinus.
Mådd, N. 4. Congeries nivea pulvere mista, *in plateis & viis publicis.*
Mådde, *Ipf. verb.* Må.
Måddig, ADJ. Congerie nivea pulvere mista obrutus, conf. Mådd.
Må få, *Proverbialiter.* På må få, ex. gr. Gå på må få, De aditu vel de exitu incertus vadere. Göra något på må få, Eventui se tradens fortuito quid facere.
Måg, M. 2. Gener.
Måge, *Nota Conjunctivi Plur. sed perperam*, ex. gr. Wi måge, *pro* Wi må. I mågen, *pro* I må. De måga, *pro* De må.
Mågskap, N. 4. Ad familiam per matrimonium junctio. Status generi.
Mågsämja, F. Cognatio per generum, *v. jur.*
Måka, *vide* Mocka.

Mål, N. 4. Loquela. Sermo. Lingua, ex. gr. Har du intet mål i munnen? An loqui nescis? Den sinke får icke fram målet, Ægrotus sermonem proferre nequit. Han talte til honom på sitt mål, Sua illum lingua compellabat. Jag kände honom på målet, Ipsa loquendi ratione vel pronuntiatione illum agnovi. *Compos.* Målföre. Modersmål. Tungomål, *suis locis.*
Item: Mål, Casus. Caussa. Res, ex. gr. Tjena en i något mål, Aliqua in re operam alicui præstare. Det är i många mål nyttigt, Multis in rebus utile est. Målet är under ransakning, Caussa sub inquisitione est. I sådana mål, *vel* I dy mål, In ejusmodi casibus vel caussis. Wißa mål, Casus certi, vel caussæ. *Compos.* Sammets mål, Rättenångs mål, Måls egande, ꝛc. conf. *simpl. vel Compos. suis locis.*
Item: Mål, Esus. Cibandi actus, ex. gr. Han dricker win til hwart mål, Quoties cibum capit, vinum bibit. Han åter up en gås i målet, Anserem uno esu consumit. Året är långt, och målen äro många, Annus longus est, multotiesque comedendum. Steken räcker i tu mål, Binis assum comesturis sufficit. Jag har giort et godt mål, Jam benè comedi. *Compos.* Måltid, Middagsmål, ꝛc. *suis locis.*
Item: Mål, Meta. Scopus. Finis, ex. gr. Han har hunnit til målet, Metam attigit. Syfta til målet, In scopum visum dirigere. Sätta en et mål före, Fines alicui præscribere. Skjuta til måls, Ictum in scopum dirigere. *Compos.* Syftemål, Ändamål, *suis locis.*
Item: Mål, Mensura, *præsertim aridorum*, conf. Mått, ex. gr. Tunnan håller ricktigt mål, Tonna justæ est mensuræ. Skakadt och rågadt mål, Mensura quassando facta, atque cumulata. Struket mål, Mensura complanata, vel sine acervo superadito, conf. Råge. Krönt mål, Modius signo justi notatus. Hästen håller målet, Eqvus justæ est proceritatis. *Compos.* Ryttarmål, Målkärl, ꝛc. *suis locis.*
Måla, *vide* Måta.

Måla,

Måla, v. a. 1. Pingere. Målad, p. p. conf. Rita, ex. gr. Måla på trä, på duk, In ligno, in linteo, pingere. Måla med oljefärg, Oleario pingere pigmento. *Abster.* Måla, *vide* Måla. Måla af, *vide* Afmåla. Måla ut, ex. gr. Han kan så måla ut den saken, Rem adeo leni coloribus illustrare. Han både målat ut honom, Siniſtrum de illo tulit judicium.

Målare, m. 2. Pictor. *Compoſ.* Målare-guld och målare-ſilfwer, Aurum & argentum muſivum, *term. metall.* Målare-konſt, Ars pictoria. Målare-ſtållning, *alias* Staffett, conf. *ſimpl.*

Item: Målare, Chartularum luſoriarum imago.

Målbrott, n. 4. Vocis mutatio, *dum juvenes pubeſcunt*, conf. Talbrott.

Måldjerf, adj. Sermonibus audax.

Måleri, n. 4. Artificium vel opus pictorium.

Målföre, n. 4. Loquela. Ipſa ſermonis pronuntiatio, ex. gr. Han har et ſtarkt målföre, Sonora vel alta voce præditus eſt. Präſten har et behagligt målföre, Ipſa ſermonis pronuntiatione ſacerdos placet.

Målkärl, n. 4. Vas pro menſura aridorum. *Plur.* Målkärl.

Mållös, adj. Loquela privatus. Elinguis.

Mållöshet, f. 3. Aphonia. Loquelæ privatio.

Målning, m. 2. Pictura, conf. Ritning, ex. gr. Han är målare i målning, Pingendi artifex eſt. Målningen på wagnen är ſkämd, Pictura in curru corrupta eſt.

Item: Måltling, Tabula picta, ex. gr. Det är en wacker målning, Picta illa imago pulchra eſt. Rummet är klädt med målningar, Locus, ædium pictis veſtitus eſt tabulis.

Målsegande, part. *Dr.* ex. gr. Målsegande rätt, Jus alicui ex lege agendi competens. *Subſtantivè.* Målsegande, Litis dominus, vel è lege actor.

Målsman, m. 3. Cui pro alio agere cura ex lege competit. Sponſor.

Måltid, m. 3. Prandium, *vel* Cœna, ex. gr. Hålla måltid, Cibum capere. Måltids timme, Hora vel tempus capiendi cibi. Måltids dags, conf. Daga.

Item: Måltid, Epulum, ex. gr. Hålla en måltid, Epulum inſtituere. Bjuda en til måltid, Ad epulum aliquem invitare.

Måltunna, f. 1. Modius. Metiendi instrumentum.

Mån, m. Portiuncula menſuræ, ex. gr. En liten mån större, Paullò grandior. En fingers mån-bredare, Digiti menſuræ addita latior. Det är en god mån längre, Portiuncula ſatis grandi longius id eſt. *Compoſ.* Förmån, Härsmån, *ſuis locis.*

Item: Mån, Proportio, ex. gr. I samma mån, som han minskar det ena, så ökar han det andra, Eadem proportione, qua unum minuit, alterum auget. Deras tilwärt ker i lika mån, Æquali creſcunt proportione.

Mån, adj. Cui quid curæ eſt, ex. gr. Han är mån om ſin helsa, Valetudo ei curæ eſt. Wara mån om ſin hedr, Honorem curæ habere. Han är månare om det, än om något annat, Id ei magis quam aliud ullum cordi eſt. *Proverbialiter*, ex. gr. Han är mycket mån om ſyfwern, Pecuniæ tenax eſt.

Måna, v. n. 1. *Impers.* Capedini vel menſuræ addere, ex. gr. Det månar något, Portiunculam id addit. Hwad månar det til? Cui bono?

Månad, m. 3. Menſis, ex. gr. En gång hwar månad, Quovis menſe ſemel. Han har 18 daler i månaden, Per menſem 18 thaleri ei aſſignati ſunt. Månads ſold, Stipendium menſtruum. Två månaders tid, Bimeſtre. Tre månader, Trimeſtre.

Månadsfoſter, n. 4. Mola, *in utero.* *Def.* Månadsfoſtret.

Månadsraſande, *Subſtantivè.* Lunaticus quis.

Månadsrening, m. 2. Menſtrua mulierum.

Månadsſjuka, f. 1. *vide* Månadsrening.

Månadtlig, adj. Menſtruus. Cujusvis menſis. Månadtligen, *Adv.* Per menſes. Quovis menſe.

Måndag, m. 2. Dies lunæ. Hålla fri måndag, Die lunæ ab opere vacare, *in opificiis mos eſt.*

Måne, m. 2. Luna, ex. gr. Månen är i tiltagande, Accrescit luna. Månens aftagande, Decrescentia lunæ. Jupiters månar, Lunæ vel satellites Jovis.

Månemjölk, m. Lac lunæ. Agaricus mineralis.

Mång, adj. Usurpatur neutraliter, ex. gr. I mång stycke, Multis in rebus, conf. Många.

Mångahanda, *Adjectivè*. Multifarius.

Mångaledes, adv. Multis modis.

Många, adj. *Plur.* Multi. *Comp.* Flere. *Sup.* Fleste, ex. gr. Många åro kallade, Multi sunt vocati. Många gångor, Pluries. Han har wakat i många nätter, Pluribus vigilavit noctibus. Hafwa många barn, Multos habere liberos, conf. Mången.

Mångelsta, f. 1. Minutaria venditrix circumforanea.

Mången, *Pronominaliter*. Quisquam. Aliquis, ex. gr. Mången önskar at han wore ogift, Nonnemo cælebem esse optat. Han tänker mången gång så, Nonnunquam ita sentit. Mången qwinna får en elak man, Mulierum aliquæ malum nanciscuntur maritum, conf. Många.

Mångestädes, adv. Pluribus in locis.

Mångfaldig, adj. Multiplex. *Adverbialiter*. Mångfaldigt, Multipliciter.

Mångfallt, adj. Idem.

Mångfällen, m. *Def.* Echinus. Multiplex, *intestinum pellicatum pecud.*

Mångfärgad, rart. Discolor.

Månghörning, m. 2. Polygonum.

Mångkunnig, adj. Multiscius.

Mångla, v. a. 1. Minutariam & circumforaneam exercere mercaturam, conf. Prångla, ex. gr. Mångla ut sina waror, Minutatim merces vendere. Mångla med hästar, Equorum emtione, venditione, iterataque commutatione, mercari.

Månglare, m. 2. Venditor circumforaneus. *Compos.* Hästmånglare. Köttmånglare, conf. *simpl.*

Mångleri, n. 4. Minutaria mercatura circumforanea.

Mångordig, adj. Verbosus.

Mångslögd, m. Polypolium, *vel fabrilis. Oppon.* Enslögd.

Mångsnämmig, adj. Multisonus.

Mångsälgning, m. 2. Polypolium, *in mercatura. Oppon.* Ensälgning.

Mångtalig, adj. Multiloqvus.

Mångtalighet, f. 3. Multiloquium.

Mångwälde, n. 4. Polyarchia.

Månljus, adj. Lunâ lucidus, ex. gr. En månljus afton eller natt, Vesper vel nox, lunæ radiis lucida. Det är månljust, Luna lucet. Månljus, *Subst. vide* Månsken.

Månn, **Månne**, *vide* Monn, &c.

Måns, Magnus, *nomen viri.*

Månsken, n. 4. Lumen lunæ, ex. gr. Spatsera i månskenet, Lucente luna ambulare.

Mård, m. Mustela Martes. *Compos.* Mårdskinn, Pellis mustelæ, &c.

Mårgon, *cum derivatis*, *vide* Morgon.

Mårten, Martinus, *nomen viri.*

Mås, conf. Sjömås.

Måse, m. 2. Palus vegetabilibus, præsertim muscis, quasi crusta obsitus, conf. Kärr. *Aliter.* Måse, *vide* Moßa.

Måßa, *vide* Moßa.

Måste, v. n. *Defect. Pf. & Plusqpf.* Måst. *Obligationem denotat, qua quis ad faciendum quid tenetur*, ex. gr. Du måste så göra, Ita te facere oportet. Jag har måst läsa, Legendum mihi fuit. Det måste ske, Fieri debet. De hade måst låta sig nöja, om de icke fådt mer, Si plus non accepissent, contentos illos esse oportuit.

Mått, m. Acarus, Siro, *Insectum farinis, caseoque infestum*, conf. Mal.

Mått, n. 4. Mensura, *præsertim extensi*, conf. Mål, ex. gr. Skräddaren tager mått, at göra en klädning, Sartor conficiendæ vestis mensuram ad corporis staturam exigit. Det är gjordt just efter måttet, Ad mensuram accuratè factum est. Måta med lika mått, conf. Like. Utan alt mått, Ultra omnem mensuram vel modum, Ett mått, Modiolus aliquis certæ capedinis. Alnmått, Mensura ulnaria. Sädesmått, Mensura frumentaria. Rägadt mått, conf. Mål.

Item:

Item: **Mätt**; Agendi modus. Consilium, ex. gr. Låt oß tilse hwad mått kunna tagas i denna saken, Videamus quænam in hac re capessenda sunt consilia. Bruka alla försichtighets mått, Omnem in agendo adhibere prudentiam.

Mätta, v. Modus in rebus, ex. gr. Det är ingen mätta med, Omnem id superat modum. Hålla måttan i all ting, Modum in rebus observare. *Hinc Adv.* Öfwermåttan. I någon mätta, Aliquo modo. I så mätta, Illo respectu. I bästa mätta, Meliorem in modum. I högsta måttan, Summum in modum. *Aliter.* Komma til mätta, In usum vel commodum referri, ex. gr. Det man gömer, kommer någon gång til mätta, Recondita aliquando cedunt in commodum, conf. Til paß.

Mätta, v. a. 1. Ictum vel jactum dirigere, conf. Syfta; ex. gr. Mätta til måls, Jactum in metam dirigere. Mätta efter något, Ictum vel jactum in quid dirigere. Mätta åt någon, Visum dirigere in aliquem feriendum. *Aliter*, ex. gr. Timmermannen mättar ihop något, Tignarius mensurando experitur, num aptum quid sit vel sufficiens.

Mätte, *Nota Imperfecti Conjunctivi*, ex. gr. At jag mätte skrifwa, Ut scriberem. At de mätte förstå, Ut intelligerent. *Aliter.* Mätte, *vide* Måste.

Mättlig, adj. Modicus, ex. gr. En mättlig läsning, Lectio seu studiorum cultus modicus. En mättlig drick, Haustus modicus. Det är mycket mättligt, Modicum satis id est. *Aliter*, ex. gr. Han är mättlig i sitt lefwerne, Vitæ ratione temperans est. *Adverbialiter.* Mättligt, Modicè. Mättligen, *Adv.* Idem.

Mättlighet, f. 3. Mediocritas, ex. gr. Hans förstånds mättlighet, Ingenii illius mediocritas.

Item: **Mättlighet**, Temperantia, ex. gr. Mättlighet i mat och drick, In cibo & potu temperantia.

Mättstock, m. 2. Instrumentum mensorium portatile unius vel dimidii pedis, in pollices subdivisum, *alias* Tumstock. *Hinc Dr.* ex. gr. Folkmängden är den rätta mättstocken, hwarefter man bör räkna en Stät mägtig, Numerus populi veram refert rationem, ad quam potentia status cujusdam metienda.

Mäckla, **Mäckta**, &c. *vide* Mäkla, Mägta, &c.

Mägta, adv. Valdè, ex. gr. Han är mägta rik, Valdè dives est. Det är mägta swårt, Perdifficile est.

Mägta, v. n. 1. Viribus præstare posse, ex. gr. Han mägtar icke utföra den saken, Ad rem peragendam vires eum deficiant. Mög wille jag göra det, om jag mägtade med, Id quidem facere vellem, si sufficerent vires. Han mägtar icke med den maten, Illum fastidit cibum.

Mägtig, adj. Potens, ex. gr. Han är en mägtig man, Vir potens ille est. Ett mägtigt rike, Regnum potentia firmum. Han är mägtig at göra det, Id efficere valet. Han är sig sjelf ej mägtig, Sui compos non est. *Aliter*, ex. gr. Wara mägtig något språk, Alicujus linguæ peritum esse. Han är mägtig Franſyskan, Linguam callet Gallicam. Mägtig mat, Saturitatem nimis vel fastidium creans cibus. *Adverbialiter.* Mägtigt, Potenter. *Aliter*, ex. gr. Det smakar mägtigt, Sapore id fastidium generat.

Mägtighet, f. 3. Status vel conditio potentis, conf. Magt.

Mäja, v. a. 1. Demetere. **Mäjad**, p. p.

Mäkla, v. a. 1. Conciliare, Arbitrum se interponere. **Mäklad**, p. p. ex. gr. Mäkla fred imellan krigande magter, Inter belligerantes pacem conciliare. Han mäklade dem imellan, at de förliktes, Illos arbiter reconciliabat.

Mäklare, m. 2. Mediator. Arbiter, *alias* Medlare.

Item: **Mäklare**, Proxeneta. Cambiarius mercatorum. *Item*: Rerum obsoletarum venditor, *alias* Klädmäklare. *Inde* Mäklarbod, *vel* Mäklarstånd, Taberna ubi res obsoletæ venales habentur. Mäklarlön, Rerum obsoletarum venditoris merces, conf. *simpl.*

Mäkleri, n. 4. Rerum obsoletarum venditio.

Måklerska, f. 1. Venditrix rerum obſoletarum.

Måla, *vide* Måta.

Målaren, m. Melerus lacus, *in Svecia.*

Mäld, m. 3. Molendum quamvis, *vel* Molitum.

Målta, v. a. 1. Hordeum præparare, conf. Malt. *Part. P.* Måltad. *Neutraliter*, ex. gr. Kornet måltar, Hordeum madefactum germen emittit.

Målta, f. 1. Hordeum maceratione præparandum, conf. Malt.

Målthus, n. 4. Ædificium, ubi præparatur byne, conf. Malt.

Måltning, m. 2. Hordeum præparandi actus, conf. Malt.

Mån, *vel* Månner. *Plur.* conf. Man.

Många, *vide* Blanda.

Mångd, m. 3. Multitudo, *v. Germ.* conf. Myckenhet. *Compoſ.* Folkmångd, *ſue voce.*

Månniſka, *vide* Menniſka.

Märg, m. Medulla. *Compoſ.* Märgben, Os medulla refertum, conf. *ſimpl.*

Märgacktig, adj. Medullæ materiâ ſimilis.

Märgfull, adj. Medullæ plenus.

Märgla ut, *vide* Utmärgla.

Märka, v. a. 3. Notare. Inſignire. Märkt, p. p. ex. gr. Han har märkt fåren, Oves ſigno notavit. Märka en packa, Sarcinæ ſignum imponere. Märk väl, Nota bene. Det är at märka, *vel* Det är til märkandes, Notandum eſt, conf. Teckna. *Aliter*, ex. gr. Skräddaren märker klädningen, Veſtem ſartor ad corpus exigit. Låt oß märka, om käpparne äro like långe, Metiendo videamus, num baculi æquè ſint longi. Märka något på någon, Menſione alicui applicando quid, periculum facere. Märka ut, conf. Utmärka, ex. gr. Märka ut något ſtälle, Locum aliquem deſignare. Märka ut ſtorleken af något, Magnitudinem alicujus rei terminare.

Item: Märka, *Neutraliter*, Sentire, ex. gr. Jag märker, at jag har felat, Me erraſſe ſentio. Jag märkte det af hans mine, Ex habitu oris ejus id collegi. Det är noga at märka, Probè obſervandum eſt. Jag märkte på honom, at han tyckte illa mara, Illum id ægre ferre, ſentiebam. Märka på ord, Verba excipere. *Compoſ.* Bemärka. Förmärka, *ſuis locis. Aliter.* Låta märka ſig, Animi ſenſa vultu vel geſtu prodere, ex. gr. Han låtſ ond, men låt intet märka ſig, Iratus diſſimulabat. Låt intet märka dig, at du vet det, Te hujus rei inſcium ſimules.

Märkbar, adj. Perceptibilis. Noſcibilis, conf. Märklig.

Märke, n. 4. Nota. Signum, conf. Tecken, ex. gr. Märke på köpmans gods, Mercium mercatorum nota. Sätta märke på något, Notam alicui rei imponere. Taga märke af något ſtälle, Loci ſignum animo figere. Märke efter något, Signum ſeu veſtigium alicujus rei. *Compoſ.* Bomärke. Bränmärke, ꝛc. *ſuis locis. Aliter*, ex. gr. Skräddaren tager märke af någon til en klädning, Sartor veſtis conficiendæ menſuram alicujus capit. *Item*: Märke, Stigma, *botan.*

Märkelſedag, m. 2. Prognoſtici dies, *antiq.*

Märklig, adj. Notabilis, conf. Märkbar, ex. gr. En märklig ſak, händelſe, Res, caſus, notabilis. En märklig ſkada, Damnum inſigne. *Adverbialiter.* Märkligt, Notabiliter. Inſigniter. Märkligen. *Adv.* Idem.

Märkning, m. 2. Notatio. Notæ impoſitio. *Item*: Märkning, Menſio in tentamen, ſartoris, ſutoris, & ejusmodi.

Märkwärdig, adj. Notatu dignus.

Märkwärdighet, f. 3. Qualitas ex eo, quod notatu dignum eſt. *Plur.* Märkwärdigheter, Res notatu dignæ.

Märla, f. 1. Semiorbiculus ferreus, ab utraque extremitate cuſpidatus.

Märr, f. 2. Equa, *v. pleb*, conf. Sto.

Märs, m. 3. *term. naut.* conf. Maſtkorg.

Märta, Nomen muliebre.

Mäſk, m. Hordeum poſt coctionem cereviſiæ reſiduum, conf. Draf.

Mäſka, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Mäſka til dricka, Cereviſiæ materiam ad coctionem parare. Mäſka til bränwin, Materiem vini combuſti parare.

Mäſk-

Måstning, M. 2. Actus ejusmodi.
Måßa, Måßing, Måßling, *vide* Meßa, &c.
Måst, *Cum derivatis, vide* Mest.
Måstare, M. 2. Magister opifex. *Item*: Måstare, Artis peritus. Artifex, ex. gr. Han är en måstare i sin konst, Artis suæ maximè petitus est. *Compos.* Dansmåstare, &c. *suis locis. Item*: Måstare, *additur quorundam ministrorum titulis*, ex. gr. Hofmåstare. Stallmåstare, &c. *Quære suis locis. Proverbialiter*, ex. gr. Spela måstare, Partes agere superiores. Göra sig måstare af något, Quicquam sibi vindicare.
Måstarerot, F. 3. Imperatoria Ostrutium, *radix.*
Måstarinna, F. 1. Magistra.
Måsterbref, N. 4. Literæ magisteriales, *opificum. Def.* Måsterbrefwet.
Måsterlig, ADJ. Magisterialis. Consummatæ artis. Måsterligen, *Adv.* Artificiosissimè.
Måsterman, M. 3. Carnifex, *alias* Bödel.
Måsterskap, N. 4. Magisterium, *opificis.*
Måsterstycke, N. 4. Consummatæ in opificio peritiæ exemplar. *Item*: Summæ artis specimen.
Måstra, V. A. 1. Corrigere, *eoque, magistrum se præbere*, ex. gr. Måstra en annan, Alium corrigere. Måstra ens werk, Alieni operis censuram agere.
Måta, V. A. 3. Metiri. *Part. P.* Mått, *vel* Måten. *Def. & Plur.* Måtne, ex. gr. Måta längden, djupet, Longitudinem, profunditatem, metiri. Måta säd, Frumentum metiri. Måta sin förtjenst efter andras omdöme, Merita ex aliorum judicio metiri. Måta af, conf. Afmåta, ex. gr. Måta af en aln af snöret åt någon, Funiculi ulnam dimensam alicui tradere. Måta af logen. Frumentum de area horrei tollendum metiri. Måta in, Recipiendum metiri. Måta up, Aliquid per integrum emetiri. Måta ut, Metari. *Item*: Metiendo per portiones distribuere.
Måtare, M. 2. Mensor, *circa metiendas merces venales, ut frumenta, sal &c. Inde* Måtarpenningar, Merces mensoris.
Måtisman, M. 3. Arbiter, *ad æstimandum quid adstitus. Inde term. forens.* Efter måtismanna ordom, Ad sententiam æstimatoris.
Måtlig, ADJ. Mensurabilis.
Måtlighet, F. 3. Mensurabilitas.
Måtning, M. 2. Mensio.
Måtreß, F. 3. Concubina, *v. Gall.* Maitresse.
Måtstång, F. 3. Metiendi pertica.
Mått, *Part. P. alias* Måten, *verb.* Måta.
Mått, ADJ. Satur, ex. gr. Äta sig mått, Satis comedere. Gråta eller le sig mått, Ad satietatem plorare vel ridere. Han är mått af lefwande, Vivendi satur est, conf. Måttad, *Part.*
Måtta, V. A. 1. Saturare. Måttad, p. p. ex. gr. Måtta en hungrig, Esurientem saturare. Måtta sig af blod, Sanguine se saturare. En mat som måttar, Saturans cibus.
Måtthet, F. 3. Saturitas.
Mö, F. 3. Virgo. *Def.* Möen. *Plur.* Möer. *Inde* Mödom, Virginitas, conf. Jungfru.
Möbel, M. 3. Mobile quodvis seu suppellex, *ad instructum domus pertinens, v. Gall.* Meuble. *Def.* Möblen. *Plur.* Möbler. *Inde* Möbelhandlare, Supellectilium vel utensilium domesticorum venditor. *Hinc verbum* Möblera, Ædes instructu ornare. Möblerad, p. p.
Möda, F. 1. Opera. Molestia, ex. gr. Använda all möda, Omnem impendere operam. Det lönar ej mödan, Non est operæ pretium. *Adverbialiter.* Med möda, Vix, ex. gr. Han kom med möda undan, Vix evasit. Det kan med möda synas, Vix id videri potest.
Möda, V. A. 1. Operosum vel molestum in modum movere, ex. gr. Han får icke möda den sjuka foten, Pedem ne moveat affectum. Möda sig, *Recipr.* conf. Be möda sig, ex. gr. Det är nyttigt at den sjuke mödar sig litet, Motus in tantillum molestus ægroto conducit. Mödad, p. p. *alias* Mödd, *sed perperam.*
Möddryg, ADJ. Cui quævis subire molestum est.

Mö-

Möderne, N. Maternum. A latere matris, ex. gr. Han är på möderne slägt med honom, A latere materno ei cognatus eſt. Mödernes frände, Cognatus.

Item: Möderne, *vel* Möderne-arf, Hæreditas materna, ex. gr. Han fick i möderne 20 tuſend daler, Hæreditate materna 20 millia thaler. accepit. Han har fådt ut ſitt möderne, Quæ hæreditate materna ei ceſſerunt, ipſi tradita ſunt.

Mödom, M. 2. Virginitas, *alias* Jungfrudom.

Mödoſam, ADJ. Operoſus. Moleſtus. *Adverbialiter.* Mödoſamt, Operoſè. Moleſtè.

Mögel, N 4. Situs, *putrefactionis initium. Aliis.* Mucor. (Mucedo.) Fungus. *Def.* Möglet.

Möglas, V. D. 1. Mucere, ex. gr. Win, bröd, oſt, möglas, Vinum, panis, caſeus, mucent.

Möglig, ADJ. Mucidus.

Möglighet, F. 3. Mucidítas.

Möjelig, ADJ. Poſſibilis, ex. gr. Är det möjeligt? Num poſſibile eſt? Anwända all möjelig flit, Omnem, ut fieri poſſit, operam impendere. Det är en möjelig ſak, Res eſt poſſibilis. *Proverbialiter.* Haud magni momenti res eſt.

Möjelighet, F. 3. Poſſibilitas, ex. gr. Efter all möjelighet, Quoad fieri poteſt.

Möjſeln, M. Ectropium, *morb. equin.*

Möka, V. A. 3. Emollire. Mökt, p. p. ex. gr. Han war ſturſk, men detta mökte honom, Obſtinatum illum hoc emolliebat, conf. Mjuka up.

Mökränkning, M. 2. Stupratio virginis.

Mökäring, F. 2. Virgo vetula.

Möl, M. 2. Machina, qua fila in uſum texturæ contorquentur.

Möla, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Möla ned något, Quicquam quaſi ſub congerie condere. Möla ned ſig i böcker, Libris ſe obruere. *Hinc*: *Part.* P. Nedmölad.

Mölja, F. 1. Congeries pulverulenta. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är nu alt i en mölja, Commixta jam ſunt omnia. *Item*: Mölja, *alias* Aſkmölja, Congeries cinerum adhuc ignita.

Möling, M. 2. Quaſi ſub congerie conditum quid. *Iude Dr.* ex. gr. Haſwa mölingar, Pecuniam habere reconditam.

Mölnare, M. 2. Molitor.

Mönja, F. 1. Minium.

Mönſter, N. 4. Formula. Exemplar. *Def.* Mönſtret, ex. gr. Det är wäfwet efter mönſtret, Ad formulam id textum eſt. Hon är et mönſter i dygd, Illa virtutis eſt exemplar.

Mönſterherre, M. 2. Militum recenſui præfectus.

Mönſterrulle, M. 2. Breve militum ſub recenſu.

Mönſterſkrifware, M. 2. Miniſter militaris. chiliarchæ à rationibus.

Mönſtra, V. A. 1. Delectum agere. Mönſtrad, p. p. ex. gr. Mönſtra krigsfolket, Militares copias recenſere. Mönſtra ut, conf. Utmönſtra. *Aliter*, ex. gr. Mönſtra de förbigående, Prætereuntium æſtimatione quaſi delectum facere.

Mönſtring, M. 2. Recenſus. Luſtratio militum, ex. gr. Hålla mönſtring, Recenſum facere militum. Undergå mönſtring, Luſtrationem vel delectum ſubire.

Mör, ADJ. Tener. Ad frangendum vel edendum facilis. *Gall.* Tendre, ex. gr. Mört bröd, Panis tener. Steken är mör, Aſſum tenellum eſt. *Proverbialiter*, ex. gr. Mara mör i mun, Suavitatem in ſermone affectare.

Mörda, V. A. 1. Trucidare, *data opera vel per inſidias.* Mördad, p. p. conf. Dräpa.

Mördare, M. 2. Homicida, *ex præreſi vel in inertem*, conf. Dräpare. Lönnmördare.

Mörja, *vide.* Mölja.

Mörk, ADJ. Tenebroſus. Obſcurus, conf. Dunkel, ex. gr. Den mörka natten, Nox tenebroſa. Det war redan mörkt, når han gick bårt, Tenebroſum jam erat, cum abiret. Mörka färgor, Colores obſcuri. Et mörkt tal, mening, Oratio, periodus, obſcura. Mörk ſyn, Obſcuritas viſus. *Adverbialiter.* Mörkt, ex. gr. Ljuſet brinner mörkt, Subobſcurè luſet candela. Tala, ſkrifwa, mörkt, Obſcurè, loqui, ſcribere.

Mör-

Mörka, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Det mörkar på, Imminent tenebræ.

Mörkblå, adj. Cæruleus obſcurus. n. Mörkblått.

Mörkbrun, adj. Fuſcus in obſcurum vergens.

Mörker, n. 4. Tenebræ. Obſcurum. *Def.* Mörkret, ex. gr. Sitta i mörkret, In tenebris ſedere. Leſwa i mörker, In obſcuro vivere. Det yterſta mörkret, Tenebræ inferni.

Mörkhet, f. 3. Tenebroſitas. Obſcuritas, conf. Dunkelhet.

Mörkna, v. n. 1. Tenebroſum fieri. Obſcurеſcere. Mörknad, p. p. ex. gr. Det mörknar mot aftonen, Imminens obſcurat cœlum veſpera. Ögonen mörkna, Oculi fiunt ob[illegible].

Mörkrädd, adj. In tenebris meticuloſus.

Mörkröd, adj. Ruber obſcurior.

Mörkſeno, *Genit. voc.* Mörker, *v. ec.* Mörkſens gerningar, Facinora tenebrarum.

Mörkögd, adj. Cui oculi obſcuri.

Mörna ſig, *vide* Morna.

Mörſare, m. 2. Mortarium, *explodendis glandibus igniariis. Gall.* Mortier.

Mört, m. 2. Cyprinus Rutilus, *piſc.*

Möß, *Plur.* conf. Mus.

Mößa, f. 1. Galerus. Indumentum capitis. *Gall.* Bonnet. *Compoſ.* Luden mößa, *vel* Skinnmößa, Galericulus villoſus, vel ex pellibus hirſutis, conf. Bindmößa. Natt-mößa.

Mößja, *vide* Myßja.

Möta, v. n. 3. Obviam ire, *vel* Obviam fieri, ex. gr. Jag mötte honom på wägen, In via ei obviam factus ſum. *Deponentialiter.* Mötas, Invicem obvium fieri. Komma öfwerens at mötas, De congreſſu convenire. De möttes åt på halfwa wägen, In dimidio viæ obviam venerunt.

Möte, n. 4. Occurſus. Congreſſus, ex. gr. Gå någon til mötes, Obviam alicui ire. Stämma möte med någon, De congreſſu cum aliquo convenire. Det war et olyckligt möte, Occurſus erat infauſtus.

Item: Möte, Conventus. Concilium, ex. gr. Hålla möte, Conventum habere. *Compoſ.* Präſtmöte. Riksmöte, *ſuis locis.*

Mötesplats, m. 3. Locus congreſſus.

N.

Nabo, m. 3. Accola. Vicinus, *alias* Granne. *Def.* Naboen. *Plur.* Nabor.

Nabolig, adj. Vicinalis, ex. gr. Nabolig wänſkap, Amicitia ex vicinio contracta.

Naborätt, m. Jus ſeu prærogativa vicinitatis.

Nachſpel, n. 4. Ludicra ſcena poſt actionem in theatro, *v. Germ.*

Nacke, m. 2. Cervix, ex. gr. Bryta nacken af någon, Cervicem alicui frangere. Han tog börden på nacken, Onus cervici impoſuit. *Proverbialiter*, ex. gr. Det bryter en gång nacken af honem, Aliquando id ei exitio erit.

Nackbenet, n. *Def.* Os occipitis.

Nackhög, *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Göra ſig lika nackhög med någon, Modo ſe gerendi cum aliquo ſe exæquare velle.

Nackſtycke, n. 4. Pars indumenti capitis, quæ cervicem tegit.

Nackſtyf, adj. Rigidæ cervicis.

Naf, n. 4. Modiolus rotæ, *cui immittitur axis. Def.* Nafwet.

Nafle, m. 2. Umbilicus.

Nafware, m. 2. Terebra, *formæ excavatæ*, conf. Borr.

Nafwelſträng, m. 2. Funiculus umbilicalis.

Nagel, m. 2. Unguis, *hominum. Def.* Nagelen. *Plur.* Naglar, conf. Klo.

Item: Nagel, Clavus, *ab utraque extremitate obtuſus, quo quid adſtringitur. Proverbialiter*, ex. gr. Han är honom en nagel i ögat, Illum obſervat, eoque ei inviſus eſt.

Nagelfara, v. a. 4. Ad unguem examinare. Diſcernendo perluſtrare. *Cf.* Fara.

Nageln, m. Pterygium, *morb. equin.*

Nagelrot, f. 3. Radix unguis, *humani. Plur.* Nagelrötter.

Nagelſpräng, n. 4. Unguis exulceratio in caſum vergens, *hominum.*

Nageltrång, N. 4. Unguis cui vatura lateralis cum ulceratione, *hominum.*

Nägg, M. 2. Inſtrumentum, quo panis coquendus perpungitur.

Nagg, N. 4. Morſio, *crebrò ſimulque leviter.*

Nagga, Vs A. 1. Crebris levibnsque ſimul morſibus rodere. Naggad, p. p. ex. gr. Fiſken näggar på betet, Piſcis eſcam petit; ſcil. dicto modo. *Aliter*, ex. gr. Nagga bröd, Panem inter parandum perpungere, conf. Nagg, M.

Nagget, N. Trichiaſis, *morb. equin.*

Naggwärja ſig, *Proverbialiter.* Vix ſe defendere poſſe.

Nagla, V. A. 1. Clavum figendo conſtringere, conf. Nagel. Naglad, p. p.

Naken, ADJ. Nudus. *Def. & Plur.* Nakne. *Comp.* Naknare. *Sup.* Naknaſt, ex. gr. Et naket barn, Infans nudus. Klåd den nakna, Nudum veſtito. Naken hund, Canis nudus æthiopicus, conf. Spiller.

Nakenhet, F. 3. Nuditas.

Nalkas, V. D. 1. Appropinquare, conf. Närkas, ex. gr. Sommaren nalkas, Appropinquat æſtas. Nalkas GUD med bönen, Precibus ad DEum propius accedere. Nalkas en qwinna, Cum fœmina concumbere.

Namn, N. 4. Nomen, ex. gr. En Jungfru wid namn Maria, Virgo cui nomen Maria. Kalla något wid ſitt rätta namn, Proprio quid appellare nomine. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har både namnet och gagnet, Illi & nomen eſt, & omen. *Aliter*, ex. gr. Säg honom i mitt namn, Meo illi dicas nomine. Tala i en annans namn, Alterius nomine loqui. Under namn af wänſkap, Sub nomine amicitiæ.

Item: Namn, Fama, ex. gr. Hafwa godt eller elakt namn om ſig, Benè vel malè audire. Haus namn blir ewigt, Fama ejus perennis erit. Förwärfwa ſig ſtort namn, Celebritatem acquirere.

Namne, M. Ejusdem nominis, ex. gr. Han är min namne, Idem ac ego fert nomen.

Namngifwa, V. A. 4. Nomen indicare. Cj. Gifwa. *Part. P.* Namngifwen. *Def. & Plur.* Namngifne, ex. gr. Han namngaf icke perſonen, Hominis non indicabat nomen. Han kunde icke namngifwa en enda, ſom warit med, Eorum qui adfuere, ne unicum nominare potuit.

Namnkunnig, ADJ. Celebris, ex. gr. Han är namnkunnig af ſina bedrifter, Actionibus celebris eſt. Wara namnkunnig för ſin lärdom, Eruditione celebrem eſſe.

Namnkunnighet, F. 3. Celebritas.

Namnsdag, M. 2. Dies nominis.

Naphta, F. Naphta, *bitúmin. ſpec.*

Napp, M. 2. Papilla ficta, *qua cibum ſugunt infantes*, conf. Diß.

Nappa, V. A. 1. Arripere, *impetu & quaſi ſubſiliendo*, ex. gr. Han nappade honom om liſwet, Illum arripuit medium. Hunden nappade honom i benet, Crus ei canis morſu prehendit. Fiſken nappar på kroken, Piſcis hamum deglutit. *Hinc Dr.* Det will icke nappa, Non captant eſcam piſces. *Proverbialiter.* Res ex voto non ſuccedit. Nappa efter något, Manum quaſi ad arripiendum admovere. Nappa til wärjan, Enſem arripere.

Nappas, V. D. 1. Colluctari, ex. gr. De nappas om den saken, Illa de re colluctantur. Han är en swär man, at nappas med, Perdifficilis, cum quo contendendum, is eſt.

Nappaſt, *vide* Knappaſt.

Napptag, N. 4. Prehenſio luctantium.

Nar, N. 4. Junctura, *clavo ligneo*, conf. Näd.

Nara, V. A. 1. Clavo ligneo jungere. Narad, p. p.

Narciſſa, F. 1. Narciſſus, *plant.*

Narf, M. *vel* Narfgräs, N. 4. Alſine media, *plant.* conf. Nate.

Narfläder, N. 4. Corium nigrefactum, *in quo radicum pilorum veſtigia, quaſi punctula eminent. Def.* Narfläbret, conf. Warläder.

Narga, V. A. 1. Crebris morſibus rodere. Nargad, p. p.

Narr, M. 2. Ludio. Stultus, ex. gr. Agera narr, Stultum agere. Göra ſig til narr, Hominum ludibrio ſe exponere. Göra narr af någon, Aliquem ludibrio habere.

Nar-

Narra, v. a. 1. Suaſu fallere. Narrad, p. p. ex. gr. Jag narrade honom at gå dit, Suaſu meo ſeductus, eò ſe conferebat. Han låter icke narra ſig, Fallacibus ſe perſuaderi verbis, non patitur. Narras, *Paſſivum. Item*: *Deponentialiter*. Narras, ex. gr. Han narrades då han ſade detta, Hæc dicens, jocabatur. Man bör icke narras med alfwarſamma ſaker, Res ſerias in jocum vertere fas non eſt. *Aliter*, ex. gr. Du narras, Mentiris forſan. Du narras för mig, Dictis me forſan fallere cogitas.

Narracktig, adj. Hiſtrionicus. Scurrilis. *Adverbialiter*. Narracktigt, Scurriliter. Stolidè.

Narracktighet, f. 3. Animus ſcurrilis. Scurrilitas.

Narri, n. 4. Ludicrum quid, ſeu jocoſum, ex. gr. Det är bara narri, Ludicrum ſanè id eſt. Han ſade det på narri, Per jocum id dicebat. Det är icke narri, med den ſaken, Res in jocum illa non abit, conf. Skämt.

Narrwerk, n. 4. Hiſtrionica vel ſcurrilia quævis.

Nate, m. Potamogeton natans, *plant.* conf. Narf.

Nation, m. 3. Natio, *v. lat.* Studioſorum ad Academiam ex qualibet provincia cœtus. *Item*: Nation, *alias* Folkſlag, Natio.

Natt, f. 3. Nox. *Plur.* Nätter, ex. gr. Om natten, Noctu. Natt och dag, Nocte dieque. Sent på natten, Seram in noctem. Långa nätter, Noctes longæ. God natt! Vale! *Salutandi formula cum quis it cubatum.* Bjuda god natt, Fauſtam alicui optare noctem. Sitta uppe om nätterna, Noctibus vigilare. Det lider åt natten, Nox appropinquat. Inom natt och år, Intra annum unumque diem. *Locut. forenſ.*

Nattarbete, n. 4. Lucubratio.

Nattas, v. d. 1. Per noctes alicubi verſari.

Nattbukſebord, n. 4. Menſa excipiendo muliebri mundo.

Nattetid, m. Tempus nocturnum.

Nattfroſt, m. 3. Gelu nocturnum, ex. gr. Säden ſkadas af nattfroſt, Gelu ſeges nocturno corrumpitur.

Nattherberge, n. 4. Pernoctandi hoſpitium.

Nattkappa, f. 1. Induſium linteum pectus ventremque cingens, conf. Skjorta.

Nattläger, n. 4. Pernoctatio, *item faciendi*. *Def.* Nattlägret, ex. gr. Hålla nattläger, Pernoctare.

Nattmöſſa, f. 1. Nocturnæ quietis galericulum. Nocturnus cucullus.

Natt och dag, n. Melampyrum nemoroſum, *plant. Aliter.* Die nocteque.

Nattpotta, f. 1. Matula. Vas in quod veſicam exoneramus, *al.* Potta.

Nattrock, m. 2. Toga cubicularis.

Nattſkefwa, f. 1. Caprimulgus europæus, *avis*, *alias* Nattſkärra.

Nattſtol, m. 2. Sella ad requiſita naturæ.

Nattſtuga, f. 1. Superioris contignationis cubiculum, *antiq.*

Nattſtånden, part. *Dr.* ex. gr. Nattſtånden dricka, Cereviſia per noctem in vaſe reſidua.

Nattugla, f. 1. Noctua.

Nattwak, n. 4. Per noctes vigilia.

Nattward, m. Cœna, *v. ec.* HErrans Nattward, Cœna Domini. Sacramentum Evchariſtiæ.

Nattviol, m. 3. Heſperus triſtis, *plant.*

Nattwäckt, m. 3. Intervallum cuſtodiarum tempore nocturno.

Nattyg, n. 4. Capitium muliebre linteum.

Natur, f. 3. Natura, *v. lat.* ex. gr. Det är i naturen, Id ſecum fert natura. Det är emot hans natur, Genio vel indoli ejus id repugnat.

Natura, *Dr.* ex. gr. Utſkylder i natura, Tributa mercium præſtanda, uti ſunt: frumentum, butyrum, fœnum, ferrum, &c.

Naturaliſt, m. 3. Naturaliſta. En ſom tror naturen wara urſprung til ſig ſielf, och til all ting i werlden.

Naturkunnig, adj. Phyſicus. Phyſices peritus.

Naturkunnighet, f. 3. Phyſica.

Naturkånning, m. Hiſtoria naturalis.

Naturkännare, m. 2. Hiſtoricus naturalis.

Naturlig, adj. Naturalis, ex. gr. Naturlig warme, Calor naturalis. Dö en naturlig död, Sua morte mori. Naturligen, *Adv.*

Naturaliter. *Aliter*, ex. gr. En naturlig ſon, Filius naturalis. Filius ſpurius, factus legitimus.

Ned, ADV. Deorſum, conf. Neder, ex. gr. Up och ned, Surſum & deorſum. Wända up och ned på all ting, Cuncta ſubvertere. Böja ned, Deorſum flectere. Bucka ſig ned, Seſe proclinare. Taga ned. Gräfwa ned. Sitta ned, *ceteraque exempla ſuis locis occurrunt. Obſ. Particula hæc plurimis ſine diſcrimine verbis præfigitur & poſtponitur.*

Nedan, N. 4. Luna decreſcens, ex. gr. Det ſkall ſke i nedan, Luna decreſcente id fieri debet. Förſt på nedan, Prima decreſcente luna.

Nedan, PRÆP. Infra, ex. gr. Ofwan och och nedan, Supra & infra. *Compoſ.* Nedanföre, ex. gr. Se här nedanföre, Vide heic infra. Där ſtodo twå ſoldater nedanföre trappan, Infra ſcalam ædium bini ſtabant milites. Nedan ifrån, Ab infra Ab imo. Nedan om, Subtus. Nedan til, Inferne. A parte inferiori.

Nedbögd, p. p. *verb.* Böja ned.

Neder, ADV. Peſſum. In fundum vel imum. *Hujus particulæ uſus maximè eſt in compoſitione, ut ex ſequentibus patet. Interdum eandem vim habet ac* Ned.

Nederbryta, v. A. 4. In caſum vel ruinam frangere ſeu rumpere. *Cj.* Bryta. Nederbruten. *Def. & Plur.* Nederbrutne, p. p.

Nederbörd, M. Humores de cœlo cadentes.

Nederfalla, v. N. 4. Peſſum labi. *Item*: Se proſternere. *Cj.* Falla. Nederfallen. *Def. & Plur.* Nederfallne, p. p. *Dicitur quoque* Nedfalla. Nedfallen.

Nedergå, *alias* Gå ned, *quod* conf. *Hinc Part.* Nedergången. *Def. & Plur.* Nedergångne.

Nedergång, M. Solens nedergång, Occaſus ſolis. Solen wid nedergången, Sol occidens. *Item*: Nedergången, PART. ex. gr. Solen är nedergången, Sol occidit.

Nedergöra, v. A. 2. Clade interficere. Nedergiord, p. p.

Nedergräfwa, *vide* Nedgräfwa.

Nederkaſtad, PART. Peſſum dejectus, conf. Nedkaſtad.

Nederlade, *Inf. verb.* Nederlägga.

Nederlag, N. 4. Merces depoſitæ venales. *Hinc*: Nederlags frihet, Merces deponendi libertas, conf. Uplag.

Item: Nederlag, Clades, ex. gr. Fienden hade lidit et ſtort nederlag, Hoſtium ingens clades facta fuit.

Nederlägga, v. A. 2. Ad necem ferire. *Item*: Cladem afferre. *Cj.* Lägga. Nederlagd, p. p. conf. Nedlägga. Nedlagd.

Nederland, N. Belgium inferius. De förente Nederlanden, Belgium fœderatum, *perperam*. Nederländerna.

Nederländare, M. 2. E Belgio inferiori oriundus.

Nederrifwa, Nederſabla, *vide* Nedrifwa, &c.

Nederſlå, v. A. ANOM. Percellere. Percutiendo evertere. *Cj.* Slå, conf. Nedſlå. Nederſlagen, Percuſſione everſus. *Def. & Plur.* Nederſlagne, p. p. conf. Nedſlagen.

Nederſlag, N. 4. Præcipitatio, *chemic.*

Nederſt, ADJ. *Sup.* Infimus. *Def.* Nederſte, ex. gr. Nederſta wåningen i et hus, Ædium contignatio infima. Nederſta rummet wid bordet, Ad menſam locus infimus. *Adverbialiter.* Nederſt, ex. gr. Han ſitter nederſt, Infimus ſedet. Nederſt på ſidan, Ad finem paginæ. Nederſt i ſkeppet, In imo navis, conf. Underſt.

Nederſtiga, v. N 4. Deſcendere, *alias* Stiga ned. *Cj.* Stiga. Nederſtigen, *Def. & Plur.* Nederſtigne, p. p.

Nederſtörta, v. A. 1. De alto præcipitem dare, *alias* Nedſtörta. *Part. P.* Nederſtörtad.

Nederſtöta, v. A. 3. Tundendo ſubvertere. *Item*: Transfodiendo necare. Nederſtött, p. p.

Nedertrampa, v. A. 1. Supplantare. Nedertrampad, p. p. *alias* Nedtrampa.

Nedertråda, v. A. 1. Idem, *v. ec.*

Nedertrycka, v. A. 3. *vide* Undertrycka, conf. Trycka ned.

Nedfalla, conf. Falla ned. Nedfallen, p. p. *Def. & Plur.* Nedfallne.

Nedfara, conf. Fara ned. Nedfaren, p. p. *Def. & Plur.* Nedfarne.

Nedfart, m. 3. Actus, quo quid inferiora vel ima petit. Descensus.

Nedflutен, p. p. *verb.* **Flyta ned**, *Def.* & *Plur.* Nedflutne.

Nedföre, *vide* **Utföre**, conf. Nedåt.

Nedgräfwa, conf. **Gräfwa ned**. *Part. P.* Nedgräfd.

Nedgången, part. Qui descendit, *è superiore loco. Def.* & *Plur.* Nedgångne, p. p. conf. Nedergången.

Nedkasta, v. a. 1. Dejicere. Nedkastad, p. p. conf. Nederkastad.

Nedkommen, *Def.* & *Plur.* Nedkomne, p. p. *verb.* **Komma ned**.

Nedkomst, m. Adventus e loco superiore. *Aliter*, ex. gr. **Efter hennes nedkomst i barnsång**, Post ejus puerperium.

Nedlägga, v. a. 2. *alias* **Lägga ned**, *quod* conf. Nedlagd, p. p. conf. Nederlägga. *Aliter*, ex. gr. Nedlägga berömm, Laudem acquirere, *rectius* Inlägga berömm. Nedlägga arbete, kostnad, Laborem, sumtum, impendere.

Nedre, adv. Infra, ex. gr. **Han är där nedre i huset**, Infra in ædibus est.

Nedre, adj. *Comp.* Inferior, ex. gr. **Nedra delen af Tyskland**, Pars Germaniæ inferior. **I nedra våningen**, In contignatione ædium inferiore. **Den nedre läppen**, Labium inferius. **Nedra luften**, Aër inferior. **Nedra Revision**, Revisio caussarum juridicarum Regia inferior.

Nedrifwa, conf. **Rifwa ned**. Nedrifwen, p. p. *Def.* & *Plur.* Nedrifne.

Nedrig, adj. Demissus. Humilis, ex. gr. **En nedrig bonde-koja**, Casa rustica humilis. **Af nedrig härkomst**, Humili ex stirpe. *Aliter*, ex. gr. **Ett nedrigt sinne**, Mens abjecta. **En nedrig gerning**, Abjecti animi factum. *Adverbialiter*. Nedrigt, Demissè. *Item*: Abjectè.

Nedrött, part. Putrefactus in ruinam, *de ædificiis*.

Nedsabla, v. a. 1. Ad necem cædere, *armis*. Nedsablad, p. p.

Nedsatt, p. p. *verb.* **Nedsätta**, & *verb.* **Sätta ned**.

Nedslå, v. a. anom. *alias* **Slå ned**, conf. Nederslå. Nedslagen, *Def.* & *Plur.* Nedslagne, p. p. conf. Nederslagen. *Adjectivè*. Nedslagen, Demissi animi. *Substantivè*. Nedslående, ex. gr. **Myntets nedslående**, Pretii monetæ diminutio.

Nedsläppt, p. p. *verb.* **Släppa ned**.

Nedstigande, p. a. *verb.* **Stiga ned**, Descendens. Nedstigande linie i slägt, Cognationis linea descendens. Nedstigen, p. p. *Def.* & *Plur.* Nedstigne.

Nedstörta, v. a. 1. Præcipitem dejicere. Nedstörtad, p. p.

Nedsänka, v. a. 3. Submergere. Nedsänkt, p. p. Nedsänka sig i wällust, Voluptati se immergere.

Nedsätta, v. a. 3. Deponère, conf. **Sätta ned**. *Horum Part. P.* Nedsatt, ex. gr. Nedsätta waror någorstädes, Merces postea vendendas alicubi deponere. **Nedsatt gods**, Depositum. *Aliter*, ex. gr. **Nedsätta myntet**, Monetæ pretium diminuere. **Nedsätta priset på waror**, Pretium mercium minuendum statuere.

Nedtagen, p. p. *Def.* & *Plur.* Nedtagne, *verb.* **Taga ned**.

Nedtrycka, conf. **Trycka ned**. *Horum Part. P.* Nedtryckt, conf. **Undertrycka**.

Nedtynga, v. a. 2. Pondere deorsum premere. Nedtyngd, p. p.

Nedtysta, v. a. 1. Silentium imponere. Nedtystad, p. p. ex. gr. **Han wille tala, men de nedtystade honom**, Locuturum eum, ad silentium adegerunt. *Aliter*, ex. gr. **Nedtysta en sak**, Causam supprimere, *ut ejus amplius non fiat mentio*. **Där war slagsmål, men det blef nedtystadt**, Pugna ibi fuit, sed illam occultandam curaverunt.

Nedåt, adv. Deorsum. Inferiora versus.

Neg, *Ipf. verb.* Niga.

Negd, m. 3. Locus vel tractus adjacens, ex. gr. **Han bor där i negden**, Ibi in tractu adjacente habitat. **I negden af staden**, In vicinio umbilici.

Neglika, f. 1. Dianthus Caryophyllus, *plant.*

Negliserot, f. 3. Geum urbanum, *radix.*

Nej, ADV. Non, ex. gr. Nej, det är icke så, Non ita eſt. Säga ja eller nej, Affirmare vel negare. Han fick nej, Repulſam tulit.

Nejnöga, F. Petromyzon fluviatilis, *piſc. Plur.* Nejnögon.

Neka, V. N. 1. Negare, ex. gr. Neka til en gerning, Factum negare. Neka mig icke detta, Haud mihi id deneges. Neka för ſanningen, Verum non confiteri. Neka emot at göra något, Aliquid faciendum detrectare. *Subſtantivè.* Nekande, Negatio.

Nepen, ADJ. Ore vel habitu comtior. Bellulus.

Ner, ADV. *per craſin à* Neder, *quod* conf. *Obſ. perperam adhibetur pro* Ned, ex. gr. Sitta ner. Taga ner, ꝛc. *rectè*: Sitta ned, ꝛc.

Nerf, M. 3. Nervus, *v. lat. Def.* Nerfwen. *Plur.* Nerfwer, conf. Sena. *Compoſ.* Nerftrådar, Filamenta nervoſa.

Nerike, N. Nericia. *Sveciæ provincia.*

Nerikes bo, M. 3. Nericius. *Plur.* Nerikes boer, Nericiæ incolæ.

Neſa, F. Opprobrium, ex. gr. Det länder honom til neſa, Illud ei opprobrio eſt. Han gick därifrån med neſa, Cum opprobrio diſceſſit.

Neſlig, ADJ. Probroſus. Ignominioſus, ex. gr. En neſlig död, Mors ignominioſa. Et neſligt ſtraff, Supplicium probroſum. *Adverbialiter.* Neſligt, Probroſè. Ignominioſè.

Neutral, ADJ. Neutralis. Medius, *v. per.* Som håller med ingendera delen i krig, eller i mißhälligheter, conf. Opartiſk. *Inde* Neutralitet, F. Neutralitas.

Ni, *Plur. Pron.* Jag, *alias* J, Vos. *Adhibetur urbanitatis gratia cum ſecunda perſona ſing. verborum*, conf. *Grammat.*

Nick, M. 2. Nutus, conf. Wink, ex. gr. Han helſade på honom med en wänlig nick, Amabili eum nutu ſalutabat.

Nicka, V. N. 1. Nuere, ex. gr. Han nickade åt honom, at han ſkulle komma, Nutu ſignum dedit, ut veniret. Sitta ſofwande och nicka, Sedendo capite nuens dormire, conf. Winka.

Nickhake, M. 2. Tormenrum bellicum minus, in triremibus margini affixum.

Nickning, M. 2. Nuendi actus, conf. Nick.

Nid, *vide* Ned.

Niding, M. 2. Facinoroſus quis infamis, ex. gr. Han ſkall wara hwars mans niding, Is unicuique infamis erit, conf. Nidingswerk.

Item: Niding, Sordidè parcus.

Nidingswerk, N. 4. Facinus improbum. Så kallas deße gerningar: *Iſto nomine veniunt hæc facinora:* At ſlå en wårnlös, Inermem ferire. Begå ſtöld wid wådeld, ſkeppsbrott, af en ſofwande, och dylikt, In incendio, naufragio, a dormiente, & ejusmodi, furari. Bryta ned träd eller annat til prydnad ſatt, Arbores, vel alia in ornamentum poſita, diruere, &c.

Nidſk, ADJ. Sordidè parcus vel tenax, ex. gr. Han är ſå nidſk, at han knapt nånnes åta, Sordidè parcus adeò eſt, ut vix cibi ſatis capiat. Han är nidſk om penningar, Pecuniarum tenax eſt, conf. Njugg.

Nidſkhet, F. 3. Parſimonia ſordida.

Niga, V. N. 4. Genua flectere. *Pr.* Niger. *Ipf. Reg. Pf.* Nigit, ex. gr. Qwinſolken niga då de helſa, Mulieres ſalutando genua flectunt. Man niger då JESU namn nämnes, Ad nomen JESU genua flectimus. *Subſtantivè.* Nigande, Genuflexio.

Nigning, M. 2. Genuflexio.

Nijo, *Numer.* Novem. Nijo gångor, Novies. Nijo och tjugu, Viginti novem. Nijohundra, Nongenti. Nijo hundrade, Noningentesimus. Nijo tuſend, Novem millia.

Nijonde, *Num. ord.* Nonus, ex. gr. Nijonde gången, Nona vice. För det nijonde, Nonò. Hwar nijonde, Nonus quisque. Halfnijonde, Octo & dimidius. En nijonde del, Integri pars nona.

Nils, Nicolaus, *nomen viri.*

Nipp,

Nipp, M. 2. *Plur.* Nipper, *v. per.* Varia in ornatum minuta, *gemmæ, aurea quævis, annuli, armillæ, & ejusmodi.*

Nippra, E. Condyloma, *morb.*

Niſk, *vide* Nidſk.

Nit, N. Studium ardens. Et rent nit för GUDs åra, Gloriæ divinæ ſtudium purum. Göra något med nit och trohet, Ardente ſtudio fideque quid agere. *Uſurpatur nonnunquam in maſculino*, ex. gr. Min nit för den ſaken, Meum illa in re incenſum ſtudium.

Nit, M. 3. In ſortitionibus, (*ludis lotariis,*) ſchedula inanis.

Nitiſk, ADJ. In agendis ſtudio ardens.

Nittijô, *Numer.* Nonaginta. Nittijonde, *Numer. ord.* Nonageſimus.

Nitton, *Numer.* Novendecim. Nittonde, *Numer. ord.* Undevigeſimus.

Nitälſkan, F. Animus ſtudioſiſſimus, *v. ec.*

Nitälſkande, PART. Cui animus ſtudio ardens, *v. ec.*

Njugg, ADJ. Sordidè parcus vel tenax, conf. Nidſk, ex. gr. Han är ſå njugg om ſyfwern, Adeo nummuli tenax eſt. *Adverbialiter.* Njuggt, Modo tenaci. Parcè.

Njugga, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Njugga ihop penningar, Tenaci pecunias modo colligere. Njugga med ſig, Neceſſaria vel jucunda ſibi negare.

Njugghet, F. 3. Parſimonia ſordida. Tenacitas.

Njupa, Njupon, *vide* Nypa, ꝛc.

Njure, M. 2. Ren. *Plur.* Njurar. *Compoſ.* Njurſten, Calculus nephriticus. Njurtalg, Adeps circa renes. Njurwärk, Nephritica. Renis dolor, conf. *ſimpl.*

Njuta, V. A. 4. Frui. *Pr.* Njuter. *Ipf.* Njöt. *Pf.* Njutit. Njuten, *Def. & Plur.* Njutne, p. p. ex. gr. Njuta fred och ro, Pace & tranquillitate frui. Han njuter god helſa, Bona fruitur valetudine. Jag njöt mycket godt af honom, Beneficiis me cumulabat. En annan har njutit fruckten af hans arbete, Laboris ejus uſum fructum alius cepit. *Aliter*, ex. gr. Han kan icke njuta något, Cibum faſtidit.

Nocka, F. 1. *Plur.* Nockor, Denticuli lanei vel ſerici, texto annexi, quibus hirſutum redditur.

Nocka, V. A. 1. Denticulos annectere, conf. Nocka. *Subſt.* Nockad, p. p.

Nog, ADV. Satis, ex. gr. Weta nâr det är nog, Cum ſatis ſit, ſcire. Jag har nog af det ſlaget, Illius generis ſatis habeo. Nog af at jag wet, Sufficit, quod ſciam. Det är godt nog åt mig, Mihi id bonum ſatis eſt. Nog ſagt, Satis dictum.

Item: Nog, *Partic. Interject.* ex. gr. Nog wet man huru det är fatt, Quomodo comparatum ſit, notum quidem eſt. Jag tänker nog på den ſaken, Rem equidem animo illam volvo.

Noga, ADJ. Accuratus, ex. gr. En noga ranſakning, Exactius facta inquiſitio. I nogaſte mâtta, Modo accuratiſſimo. På det nogaſte, Accuratiſſimè. Wara noga om lappri, Rebus in futilibus attentum vel tenacem ſe præbere. *Aliter*, ex. gr. War icke ſå noga i räkningen, In calculo ne adeo ſis ad rem attentus. Säg nogaſte priſet på boken, Pretium, quo liber venditur, minimum, indica.

Item: Noga, *Sup.* Nogaſt. *Adverbialiter*, ex. gr. Det är noga at märka, Ad id probè attendendum. Det kommer icke ſå noga, Haud exactius id pendendum. Höra noga på, Attentè audire. Se noga efter, Accuratè perluſtrare. Han kom nogaſt därifrån, Vix inde elapſus eſt.

Noghet, F. 3. In dictis factisque exquiſita ratio. *Gall.* Accurateſſe.

Nogräknad, ADJ. In numerando nimis attentus. *Transfertur ad alia.*

Nogſam, ADJ. Sufficiens. *Adverbialiter.* Nogſamt, Satis ſuperque.

Noll, N. *Caracter numer.* O. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är af noll och intet wärde, Nihili eſt.

Noppa, Nopper, *vide* Nocka, *Subſt.*

Noppra ſig, V. N. 1. *Recipr.* Pennas roſtro purgare, *avium eſt.*

Nord, M. Septentrio. Boreas, ex. gr. Här i wår Nord, Hîc in ſeptentrione noſtro. Åt Norden, Boream verſus.

Göther-

Göthernä gingo ut ifrån Norden, A ſeptentrione Gothi egreſſi ſunt, conf. Norr.

Nordan, *Dr.* ex. gr. Nordan ifrån, *vel* Nordan efter, A ſeptentrione. *Hinc* Nordanſkog, Svecia ſtrictè ſic dicta, *antiq.*

Nordanwäder, N. 4. Aquilo, *Def.* Nordanwädret.

Nordbloß, Nordblyß, *vide* Norrſken.

Nordiſk, ADJ. Septentrionalis.

Nordlig, ADJ. Septentrionalis. Nordlig wind, Ventus boream verſus exoriens.

Nord Oſt, Plaga mundi inter ſeptentrionem & ortum media. *Item:* Corus. Nordoſt wind, Corus.

Nordpolen, M. *Def.* Polus arcticus.

Nordſjön, M. *Def.* Mare Germanicum.

Nordſken, *vide* Norrſken.

Nordſtjernan, F. *Def.* Stella polaris. Nordſtjerne-Orden, Ordo equeſtris ſtellæ polaris.

Nord Weſt, Plaga mundi inter ſeptentrionem & occaſum media. *Item:* Cæcias. Nordweſt wind, Cæcias. Helleſpontius.

Norige, N. Norvegia.

Norr, Septentrio. Boreas, conf. Nord, ex. gr. Ifrån Norr til Söder, A ſeptentrione ad meridiem. Norr åt, Boream verſus, *eunibus.* Norr ut, Boream verſus, *ſitu.* Norr om ſtaden, Ab urbe boream verſus. Längſt i Norr, Longiſſimè ad ſeptentrionem. Det ligger i Norr, Situ in boream.

Norrbagge, M. 2. Norvegicus eqvus.

Norre, *Adjectivè. Comparat.* Septentrionalis, ex. gr. Den Norra delen af Sverige, Pars Sveciæ ſeptentrionalis. De Norre provinſer, Provinciæ ſeptentrionales. På Norra ſidan, A latere boreali, A ſeptentrione.

Norring, M. *term. naut. vide* Compaß.

Norrland, N. Pars Sveciæ comprehendens provincias boreales.

Norrländing, M. 2. Ab una provinciarum ſeptentrionalium Sveciæ oriundus.

Norrmalm, M. Suburbium boreale Holmiæ.

Norrman, M. 3. Norvegus. *Plur.* Norrmän.

Norrqwint, M. 2. Fringilla Montifringilla, *avis.*

Norrſken, N. 4. Aurora, *vel* Lucula borealis. *Meteoron luminoſum verſus boream.*

Nors, M. 2. Eperlanus. (Salmo,) *alias* Slom, *piſc.*

Norſk, ADJ. Norvegicus.

Nos, M. 2. Labra pecorum & equorum unà ſumta. Roſtrum, conf. Mule. *Sumitur quoque pro parte capitis proximè ſuper labra.*

Noſa, V. N. 1. Olfactu prætentare ſeu experiri, ex. gr. Boſkapen noſar på gräſet, Pecudes olfactu gramen inveſtigant. Hundarne noſa på hwarandra, Mutuò ſemet odorantur canes. Noſa i kannan, Naſum cantharo immittere. *Proverbialiter,* ex. gr. Noſa intet, Tibi caveas.

Nosmaſk, M. 2. Oeſtrus ovis, *inſect.*

Not, F. 2. Sagena. Verriculum, ex. gr. Draga not, Sagena piſcari. Kaſta ut noten, Sagenam ejicere. Sönderriga notar, Verricula disrupta. *Compoſ.* Not-tåine. Not-töga, conf. *ſimpl.*

Not, F. 3. Character ſeu nota muſica, ex. gr. Sjunga efter noter, Ad characteres muſicos cantare. Modulari. Känna hwar not, Notam quamvis muſicam cognoſcere. Sätta en Pſalm på noter, Hymnum ad notas muſicas redigere.

Item: Not, *Plur.* Noter, Notæ ſeu Obſervationes in ſcriptum auctoris.

Notarie, M. 2. Notarius. *Plur.* Notarier, *v. per.*

Notdrägt, M. 3. Piſcatus ſagena inſtitutus.

Notgiſta, F. 1. conf. *ſimpl.* Giſta.

Notis, M. Piſcatio cum Sagena in glacie.

Notkil, M. 2. Sagenæ ſaccus.

Notwak, F. 2. Sagenæ jaciendæ apertura in glacie.

Notwarp, N. 4. Jactus ſagenæ. *Dicitur tum de jactu ad piſcandum, tum de loco in fundo aquarum.*

November, M. November menſis.

Nu, ADV. *Cum accentu.* Nunc. Jam, ex. gr. Nu är tid, Nunc tempus eſt. Det är nu i bruk, Jam in uſu eſt.

Ifrån

Ifrån nu och i ewighet, Hinc & in æternum. Nu förſt, Nunc tandem. Nu för tiden, Nunc temporis. Nu mera, Nunc amplius. Jam dudum. Nått nu, Jam nunc. Huru nu? Quid jam eſt? Nu nyß, Nunc recenter. Nu nyligen, Jam nuper. Nu på ſtunden, Hoc momento.

Item: Nu, *Sine accentu. Particula Interject. Reſpondet Gallorum* Or, ex. gr. Nu kan det wäl wara ſant, Verum id quidem eſſe poteſt. Når han nu ſkulle tala, Cum jam loquendum ei eſſet. Nu wäl, Agedum.

Nubb, M. 2. Clavus ferreus minutiſſimus. *Item:* Nubb, *alias* Fårdenubb, conf.

Null, *vide* Noll.

Nummer, M. 2. Numerus. *Def.* Numren. *Plur.* Numrar, *v. lat.* ex. gr. Han ſtår i förſta numren, Numero primus eſt. De framtogos hwar efter ſin nummer, Ad numerum quisque ſuum depromebantur. Så många numrar äro af Pſalmer, Tot ſunt numero hymni.

Item: Nummer, Character ſeu Nota arithmetica, ex. gr. Nummer 1, 2, 3, ꝛc. Säg mig numren på huſet, Notam domus numeralem mihi indica.

Numismatiken, M. *Def.* Scientia numismatica. Kunſkapen om mynt.

Numrera, V. A. 1. Notis arithmeticis in ſeriem ſignare, *v. peregr.* Numrerad, p. p.

Nunna, F. 1. Monacha. Religioſi ſacrata virgo.

Nunnekloſter, N. 4. Monaſterium virginale.

Nuwarande, PART. Nunc exiſtens.

Ny, N. 4. Novilunium. *Def.* Nyet, ex. gr. Ny och nedan, Luna accreſcens & decreſcens. Förſt på nyet, Prima accreſcente luna. Det ſkall ſke i ny, Luna accreſcente id fieri oportet.

Ny, ADJ. Novus. N. Nytt. *Comp.* Nyare. *Sup.* Nyaſt, ex. gr. En ny inrättning, Nova inſtitutio. Nya tiender, Novitatum relationes. Et nytt rön, Experimentum novum. Höres något nytt? Num quid novi? Hans kläduing är nyare, Veſtis illius recentior eſt. Efter nyaſte mode, Ad uſum vulgarem recenciſſimum, conf. *infra* Nytt.

Nybakad, PART. Recens piſtus. *Proverbialiter transfertur ad alia.*

Nybegynnare, M. 2. Qui aliquem ſe nutriendi modum, vel rem familiarem figendam, inchoat, conf. Begynnare.

Nyburen, PART. *Def.* & *Plur.* Nyburne. *Dr.* ex. gr. Nyburen ko, Vacca recens fœtum enixa. Nyburen kalf, Vitulus recens editus.

Nybrytning, M. 2. Novale.

Nybygge, N. 4. Colonia. Göra nybyggen, Colonias condere.

Nyck, M. 3. Moroſitatis acceſſus. *Gall.* Caprice, ex. gr. Han har ſina nycker, Morpſitate diverſimodè agitatur. *Aliter*, ex. gr. Han fick en nyck i hjertat, Acceſſu quodam cor ei perculſum fuit. *Aliter*, ex. gr. Göra en nyck på ſig, Nutante ſe geſtu agitare.

Nyckel, M. 2. Clavis. *Def.* Nyckeln. *Plur.* Nyckelar. *Compoſ.* Nyckelar, conf. Ax. Nyckelhål, Clavis ingerendæ foramen. Nyckelpipa, Fiſtula, *vel* Tubulus clavis. Nyckelknippa, Clavium faſciculus. Nyckelring, Clavibus gerendis orbiculus ferreus, conf. *ſimpl.*

Nyckter, ADJ. Sobrius. *Def.* & *Plur.* Nyckterne. *Comp.* Nycktrare, ex. gr. Han förer et nycktert leſwerne, Vitam agit ſobriam. *Aliter*, ex. gr. Sedan han blef nyckter, kom han ihåg hwad han ſagt, Poſt crapulam dictorum a ſe meminit. *Adverbialiter.* Nycktert, Sobriè.

Item: Nyckter, Jejunus, conf. Faſtande, ex. gr. Jag är ännu nyckter, Adhuc nil comedi. På nyckter mage, Stomacho jejuno. Nyckter ſpott, Oris jejuni ſaliva.

Nyckterhet, F. 3. Sobrietas.

Nyſiken, ADJ. Novi cupidus. *Def.* & *Plur.* Nyſikne, conf. Förweten.

Nyſikenhet, F. 3. Animus novi cupidus, conf. Förwetenhet.

Nyſödd, PART. Recens natus.

Nygift, PART. Novus nuptus.

Nygirig, ADJ. Novi cupidus.

Nygirighet, F. 3. Novitatis cupido.

Nyhet, F. 3. Novitas. Införa nyheter, Novitates introducere.

Nykommen, PART. Nuper adveniens. Recens advena. *Def. & Plur.* Nykomne.

Nyland, N. Nylandia. *Fenniæ provincia.*

Nyländing, M. 2. E Nylandia orinndus.

Nyläring, M. 2. Tiro novellus.

Nyligen, ADV. Nuper. Nyligaſt, Nuperrimè.

Nymodig, ADJ. Uſu vulgari recens. *Gall.* A la mode.

Nymåne, M. 2. Novilunium.

Nymåre, N. 4. Portentum, *novitate* ſtabile.

Nyo, *Adverbialiter.* Å nyo, ex. gr. Göra något å nyo, Denuò ſeu iterum quid facere, conf. På nytt. Bygga af nyo, Ubi nihil antea ſtructum, ædificare.

Nypa, F. 1. Quantum primoribus digitis comprehendi poteſt.

Nypa, V. A. 4. Digitis comprimere, *forcipis inſtar*, conf. Knipa. *Pr.* Nyper. *Ipf.* Nöp. *Pf.* Nypit. Nypen, *Def. & Plur.* Nypne, p. p. ex. gr. Han nöp honom i örat, Aurem ei digitis comprimebat.

Nyplog, M. *vide* Nybrytning.

Nypning, M. 2. Digitis comprimendi actus, conf. Nypa.

Nypon, N. Fructus cynosbati. Nyponbuſke, Roſa canina.

Nyptång, *vide* Kniptång.

Nyſa, V. N. 4. Sternuere. *Pr.* Nyſer. *Ipf.* Nös. *Pf.* Nyſit, ex. gr. Snuſet kom mig at nyſa, Pulvis tabaci ſternutamentum mihi excitavit. Jag nös därpå, Ad id ſternuebam, conf. Pruſta.

Nyſen, *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Få nyſen af något, *vel* om något, Quicquam ſubolere. In ſuſpicionem alicujus rei venire.

Nysgrås, N. Ptarmica, *plant.*

Nyſning, M. 2. Sternutatio, conf. Pruſtning.

Nyß, ADV. Pauxillum abhinc temporis. Recens, conf. Nyligen, ex. gr. Jag kom nyß därifrån, Recens inde adveni. Jag har nyß lyckat ſkrifwa, Modò ſcribere deſii.

Nyſta, V. A. 1. Glomerare. Nyſtad, p. p. Nyſta af, Deglomerare. Nyſta ihop, Conglomerare.

Nyſtan, N. 4. Glomus. Filorum ſphærula.

Nyſtſot, M. 3. Girgillus. Machinula, qua filum faſcis in glomum convolvitur. *Plur.* Nyſtſötter, conf. Hårfwel.

Nyſtning, M. 2. Glomeratio.

Nytändning, M. 2. Punctum temporis novilunii. Interlunium.

Nyter, ADJ. Læto quodam caſu vel nuntio affectus, indeque quaſi animo elatus.

Nytt, N. *Adj.* Ny. *Adverbialiter.* På nytt, ex. gr. Göra något på nytt, Iterum quid facere. Födas på nytt, Regenerari, *theolog.* conf. Å nyo.

Nytta, F. 1. Utilitas, ex. gr. Det länder honom til nytta, Id ei utilitati eſt. Göra ſig nytta af något, Utile ſibi quid reddere. Han drager ſielf nyttan däraf, Ipſi id utilitatem adfert, conf. Gagn. Nyttighet.

Nyttja, V. A. 1. Uti. Frui. Nyttjad, p. p. ex. gr. Nyttja tiden, tilfället, Tempore, occaſione, frui. Nyttja en annans penningar, Alius argentum ſibi in uſum adhibere. Ega nyttjande rätt, Jus utendi habere.

Nyttig, ADJ. Utilis, ex. gr. Nyttig til något, Ad quicquam utilis. Hwad nyttigaſt wara kan, Quod utiliſſimum ſit. Det är til intet nyttigt, Nullius eſt uſus. *Adverbialiter*, Nyttigt, Utiliter.

Nyttighet, F. 3. Qualitas ex utili.

Nyår, N. 4. Novus annus, ex. gr. Wid nyårs tiden, Circa tempus novi anni. *Compoſ.* Nyårs dag, Dies novi anni primus. Nyårs gåfwa, Strena. Nyårs önſkan, Vótum ad initium novi anni, conf. *ſimpl.*

Nå! INT. Agedum!

Nå, V. N. ANOM. Attingere. *Pr.* Når. *Ipf.* Nådde. *Pf.* Nådt, ex. gr. Han är ſå lång, at han når up i taket, Proceritate tectum attingit. Jag når icke åt med handen, Huc manus non pertingit. Du når icke dit, Eo usque te extendere non potes, conf. Räcka.

Näd, F. 3. Gratia, ex. gr. Han bad om näd, Gratiam implorabat. HERre GUD gör näd med mig, Domine DEus gratiam mihi impertias. Stå i näd hos någon,

Gra-

Gratia apud aliquem valere. *Aliter*, ex. gr. Leſwa på en annans nåd, Precarium vitam ducere. Gifwa ſig på nåd och onåd, Hoſtium arbitrio ſe tradere. *Aliter*, ex. gr. Eders Råd, Gratia veſtra, *tit. hon.*

Näd, N. 4. Clavi tradueti extremitas incurvata & fixa.

Nåda, V. M. 1. Gratiam exhibere. Propitium eſſe, ex. gr. GUD nåde mig ſå wißt, Ita ſit mihi DEus propitius. *Aliter*, ex. gr. Nåda et barn, Lactentem tranquillum reddere infantem.

Item: **Nåda**, *Activè*. Clavi tradueti extremitatem curvando figere. Nådad, p. p.

Nådaſtolen, M. *Def.* Thronus gratiæ, *v. bibl.*

Nåde, Nåder, *term. ſtili curiæ & eccleſiaſt. alias* Nåd, *quod* conf. *Hinc Genitivus* Nådenes *pro* Nådens.

Nådefull, ADJ. Gratia plenus, *v. ec.*

Nådegåfwa, F. 1. Donum gratuitum.

Nådehjon, N. 4. Cui victum quis gratis præbet.

Nådelig, ADJ. *v. ec. alias* Nådig, *quod* conf. *Hinc*: *Adv.* Nådeligen.

Nåderik, ADJ. Gratia abundans, *v. ec.*

Nåderike, N. Regnum gratiæ, *v. ec.*

Nådetecken, N. 4. Teſſera gratiæ.

Nådewalet, N. *Def.* Prædeſtinatio, *v. ec.*

Nådig, ADJ. Propitius. Clemens. Qui gratiam exhibet, ex. gr. GUD war mig nådig, DEus mihi propitius eſto. Konungen är nådig, Rex clemens eſt. Allernådigſte Konung, Rex clementiſſime. *Adverbialiter.* Nådigt, Clementer. Cum gratia.

Nådning, M. 2. Clavi extremitatem figendi actus, conf. Nåda.

Nådår, N. 4. Annus poſt obitum ſacerdotis, quo reditus viduæ cedunt.

Någon, PRON. Aliquis. Quidam. N. Något. *Plur.* Några, ex. gr. Där woro några, Quidam ibi erant. Har någon ſedt honom? Num quis eum vidit? Han frågar icke efter någon, Neminem curat. Någon tid, Aliquod tempus. På någon tid, Aliquo tempore, *vel* In aliquod tempus. Det gör något til ſaken, Ad rem id confert. Til någon del, *vel* För någon del, Aliqua ex parte. Någon gång, Aliquandò. I några år, Per aliquot annos, conf. *infra* Något.

Någonſin, ADV. Unquam, ex. gr. Aldrig någonſin, Haud unquam. Så mycket någonſin ſke kan, Quantum unquam fieri poſſit. Ehuru litet det och någonſin wara må, Quam parum unquam id ſit.

Någor, *pro* Någon, *obſol.*

Någonledes, ADV. Aliquo modo.

Någonlunda, ADV. Quadantenus. Qualitercunque.

Någonſtädes, ADV. Alicubi.

Något, N. *Pron.* Någon. *Item*: *Adverbialiter.* Något, Aliquantum, ex. gr. Han är något bättre, Aliquantum melius ſe habet. Han är något ſtörre, Aliquanto major eſt. Något litet, Aliquantulum. Han hade något penningar med ſig, Aliquantulum pecuniæ ſecum habebat.

Någranne, M. 2. Vicini vicinus, conf. Granne.

Några, *Plur. Pron.* Någon.

Nåkas, V. D. 1. Contiguum fieri, ex. gr. Ställa två kårl, at de icke nåkas, Duo vaſa ponere, ut contigua non fiant. En ſå bred ſång, at två ſom ligga icke nåkas, Lectus latior, ut duo cubantes ſe invicem non contingant, conf. Nalkas.

Nåkning, M. 2. Actus quo quædam contigua fiunt.

Nål, F. 2. Acus, ex. gr. Tråda på nålen, Filum in acum mittere. *Compoſ.* Synål, Knappnål, &c. *ſuis locis. Proverbialiter*, ex. gr. Stå likſom på nålar, Mora angi.

Nålbref, N. 4. Certi acuum numeri charta.

Nåldyna, F. 1. Pulvillus ſervandis acubus.

Nålmakare, M. 2. Acuum opifex.

Nålſtucken, PART. Acu punctus.

Nålsudd, M. 2. Cuſpis acus.

Nålsöga, N. Foramen acus.

Nåltamd, ADJ. Operi ſuendi aſſuetus.

Nånſin, *Contracte pro* Någonſin, Unquam.

Nåbb, M. 2. Roſtrum, *avium brevius, quale gallinarum, paſſerum*, &c. vel *incurvatum, quale pſittacorum, aquilarum*,

rum, &c. conf. Näf. *Aliter.* Näbb på et ſnöre, Lamella contorta, extremitatem funiculi conſolidans.

Näbbgädda, f. 1. Eſox Belone, *piſc.*

Näbbmus, f. Mus araneus. Sorex.

Näckblad, n. Nymphæa lutea, *plant.*

Näcken, m. Neptunus, *antiq.*

Näckebröd, n. *alias* Duckſten, conf.

Näcktergal, m. 2. Luſcinia. (Motacilla,) *avis.*

Näf, n. 4. Roſtrum, *avium longius, quale gruum, cervorum*, &c. *Def.* Näfwet, conf. Näbb.

Näfwe m. 2. Manus, *alias* Hand, conf. Knytnäfwe, ex. gr. Med bägge näfwar, Ambabus manibus. Hålla i näfwen, In manu continere. En näfwe, *vel* En näfwe full, Quantum manu continetur. Knyta näfwen, Manum in pugnum complicare. *Proverbialiter.* Knyta näfwen i börſäcken, Minas præ metu proferre non poſſe.

Näfwerätt, n. Jus in armis. Jus propriæ vindictæ.

Näfwer, p. 2. Cortex betulæ exterior. *Def.* Näfren. *Plur.* Näfrar. *Compoſ.* Näfwer-ſko, Calcei, quorum ſoleæ ex cortice betulæ, conf. *ſimpl.*

Nägd, Näglika, *vide* Negd, &c.

Nämd, m. 3. Ruſtici aſſeſſores judicii. Lagmans nämd, Aſſeſſores judicii provincialis. Härads nämd, Aſſeſſores judicii territorialis. Konungens högſta nämd, Dicaſterium regium, *alias* HofRätt. *Item*: Nämd, p. p. *verb.* Nämna.

Nämdeman, m. 3. Aſſeſſor judicii ruralis. *Plur.* Nämbemän, conf. Nämd.

Nämligen, adv. Nempe. Scilicet.

Nämna, v. a. 2. Nominare. *Pr.* Nämner. *Ipf.* Nämde. *Pf.* Nämt. Nämd, p. p. ex. gr. Nämna någon wid namn, Nomine quem appellare. Huru nämner du detta? Quomodo hoc nominas? De nämde honom efter fadren, Patris nomen ei dederunt. Han kunde icke nämna någon, Ullius nomen indicare nequibat, conf. Kalla. *Aliter*, ex. gr. Nämn icke sin detta för någon, Hoc nemini dicas. Han nämde icke därom, Illius rei mentionem non injecit. Jag må icke nämna, at det är ſynd, Ne dicam, quod ſit peccatum. Nämna til, ex. gr. Konungen har nämt honom til Borgmäſtare, Illum Rex conſulem nuncupavit. Nämna ut, *vide* Utnämna.

Nämnare, m. Denominator, *arithm.*

Nännas, v. d. 2. Sufferre, *præ animi ſeneritate. Pr.* Nännes. *Ipf.* Nändes. *Pf.* Nänts, ex. gr. Jag nännes icke beſwära honom, Illum moleſtia affici non patior. Jag nändes icke taga af honom hwad han ſådt, Accepta ei ſurripere non ſuſtinebam. Nännes du göra det? Num id facere potueris? Modren har icke en enda gång nänts aga honom, Non ſemel mater, ut filium caſtigaret, a ſe impetrare potuit.

Item: Nännas, Sufferre, *præ parſimonia*, ex. gr. Han nännes knapt äta, Cibi vix ad neceſſitatem capit. Han nändes icke taga något af ſitt förråd, E penu ſuo quid depromere non ſuſtinuit.

Näppligen, adv. Vix.

Näpſa, v. a. 3. Caſtigare. Animadvertere. Näpſt, p. p. ex. gr. Han bör näpſas och ſläppas, Caſtigandus eſt & dimittendus. Chriſtus näpſte wädret, Chriſtus ventum increpando tranquillum reddidit. Näpſa någon, In aliquem animadvertere.

Näpſt, n. Caſtigatio. Animadverſio. *Item*: Näpſt, p. p. *verb.* Näpſa.

När, adv. Quando. Cum, ex. gr. När ſkedde det? Illud quando accidit? Han är wälkommen när han kommer, Quando venerit acceptus eſt. När jag ſkref detta, Cum hæc ſcriberem. Han är gunſtig när han will, Favet equidem, dum vult.

Item: När, adv. Propè. Propinquè, ex. gr. Här när in til, Heic propè. Bo när wid kyrkan, Propè ad templum habitare. När och fjärr, Propè & procul. Hardt när, Quam proximè. Wi woro på tre mil när ſtaden, Itineris ad urbem tria reſtabant miliaria. *Aliter*, ex. gr. På långt när icke ſå ſtor, Longè abeſt, quin adeo magnus. Hon har ſåldt wäfwen på tiugu alnar när,

Telam

Telam ad reſiduum viginti ulnarum vendidit. Hans död har gådt mig ganſka når, Mors ejus valdè me afflixit. För når, ex. gr. Kom mig icke för når, Nimium ne ad me appropinquès. Klippa för når af naglen, Unguem nimis præcidere. Göra en något för når, Dictis factisve aliquem laceſſere. Så når, Tam propè, ex. gr. Han kom icke så når, Non tam propè acceſſit. *Aliter*, ex. gr. Så når hade jag förgådts, Parum abfuit quin interirem. Jag hade så når ſagt, Parum abfuit, quin dixiſſem. Han betalte honom så når ſom på hundra daler, Sortem perſolvit ad reſiduum centum thalerorum. Han kan wara så når därtil, ſom en annan, Æquè ac alius id aſſequi poteſt. *Proverbialiter.* Så når ſom på et hår, Quam proximè. Minimum abfuit.

Nära, ADJ. Propinqvus. *Comp.* Närmare. *Sup.* Närmaſt, *quæ* conf. ex. gr. Han är min nära ſlägtinge, Cognatione mihi propinqvus eſt. Skjuta på nära håll, Statione propior ictu petere. Nära grannar, Vicini propinqui. Deſſa ſaker haſwa nära gemenſkap med hwarandra, Hæ ſunt res arctius junctæ. *Item*: Nära, *Adverbialiter.* Propè, ex. gr. Nära in til ſtaden, Propè ad urbem. Han kom ſå nära, Tam propè acceſſit.

Nära, V. A. 2. Nutrire. Närd, p. p. ex. gr. En mat ſom närer, Cibus nutriens. Han närde ſig en lång tid med örter, Per longum tempus ſe herbis nutrivit. *Aliter*, ex. gr. De nära ſig med ſitt handtwerk, Opificio ſe alunt ſuo. Hon har närt ſig med ſpinna, Nendo ſeſe aluit. **Närande**, P. A. ex. gr. En närande ſpis, Cibus nutriens. *Aliter*, ex. gr. Närande lemmar i ſamhället, Alimentorum parandorum ſocietatis membra, *uti ſunt, agricolæ, opifices*, &c. *Oppon.* Tärande.

Närgränſande, PART. Conterminus. Finitimus. *Item*: Contiguus, *phyſic.*

Närgående, PART. Dr. ex. gr. En närgående ſorg, Mœror intima penetrans.

Närgången, *Adjectivè.* Prope nimis accedens. Cui alio invito quævis ſuſcipere mens eſt. *Def. & Plur.* Närgångne.

Näring, M. 2. Nutrimentum, ex. gr. Foſtret får ſin näring af modren, Fœtus a matre nutrimentum accipit.

Item: **Näring**, Quilibet ſe alendi modus, ex. gr. Åkerbruk, handel, handaſlögder, åro lika angelägne näringar, Agricultura, mercatura, manufactura, æqui ponderis ſunt negotia. En oinſkränkt frihet i näringar, In modis ſe alendi libertas illimitata. *Aliter.* Hålla näring, Cauponari.

Näringsſång, N. 4. Victus parandi ratio ſeu modus.

Näringslös, ADJ. Cui modus ſe alendi præreptus.

Näringsmedel, N. 4. Se alendi modus vel ratio. *Def.* Näringsmedlet. *Plur. Def.* Näringsmedlen.

Närliggande, PART. Adjacens.

Närmare, ADJ. *Comp.* Propior. *Poſit.* Nära, ex. gr. Närmare ſlägt, Cognatio propior. På närmare håll, Diſtantia propiore. Taga i närmare betracktande, Penitius conſiderare. *Adverbialiter.* Närmare, ex. gr. Kom närmare, Propius accedas. Det ſkrider närmare til ſlutet, Propius in finem vergit.

Närmaſt, ADJ. *Sup.* Proximus, ex. gr. Han är närmaſt i ordningen, Ordine proximus eſt. Hitta på i det närmaſte, Quod proximè convenit, invenire. De närmaſte af ſlägten, Cognatione proximi. *Adverbialiter.* Närmaſt, Proximè.

Närſkyld, ADJ. Arctè cognatus.

Närſtadd, *Adjectivè.* Præſens.

Närſtående, PART. Adſiſtens.

Närſyninge glas, N. *vide* Mikroſkop.

Närſynt, ADJ. Myops. Non niſi ex propinquo videns. *Oppon.* Långſynt.

Närſynthet, F. 3. Myopia, conf. Närſynt.

Närwarande, PART. Præſens, ex. gr. Närwarande tid, Tempus præſens. Då han war närwarande, Illo præſente.

Närwarelſe, M. 3. Præſentia, conf. Närwaro.

Närwaro, F. Præſentia, ex. gr. I hans eller i min närwaro, Illo vel me præſente. I närwaro af flere perſoner, In plurium præſentia hominum.

Näs, n. 4. Iſthmus, conf. Utnäs.

Näſa, f. 1. Naſus, ex. gr. En trotzig näſa, Naſus aquilinus. Tala i näſan, Vitio naſi loquelam ægrè proferre. Midt för din näſa, Coram te invito. Taga en om näſan, Per naſum aliquem prehendere. *Locut. Proverb.* ex. gr. Taga ſig om näſan, Noſcere ſe ipſum. Få lång näſa, Irrito conatu eum probro diſcedere. Draga en wid näſan, Technis & dilationibus aliquem fallere. Han har ſkinn på näſan, Non eſt quo cum ludendum. Auſterus eſt. Han ſer icke längre än näſan är lång, Animus ei non providus. *Compoſ.* Näsbenet, Os naſi. Näsbruſk, Cartilago naſi, conf. *ſimpl.*

Näsblod, n. Hæmorrhagia narium.

Näsbränna, f. *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Han ſick näsbränna, Naſutiæ pœnas luit.

Näsbor, m. 2. Naris. *Plur.* Näsborar, Nares. Håren i näsborarne, Vibriſſæ.

Näsduk, m. 2. Muccinium. Strophiolum quo exceptatur mucus.

Näſja, v. n. 1. Naſum quaſi ad inveſtigandum immittere, ex. gr. Han näſjar i alla wrår, Ubivis inveſtigaturum ſe exhibet. *Hinc Dr.* Näſja intet, Tibi caveas.

Näspärla, *Com. g.* 1. Naſutulus, *per jocum.*

Näsſtyfwer, m. 2. Ictus naſo inflictus, *digitis ad illiſionem compoſitis. Plur.* Näsſtyfrar.

Näßelfeber, m. 2. Uredo, *morb. Def.* Näsſelfebren. *Plur.* Näßelfebrar.

Näßla, f. 1. Urtica, *plant. Compoſ.* Brännäßla. Blindnäßla, *ſuis locis.* Näßelkål, Juſculum ex urticis. Näßelrötter, Urticarum radices, conf. *ſimpl.*

Näßling, m. *alias* Näßelfeber, conf.

Näſt, adv. Proximè, ex. gr. Näſt in til något, Proximè ad quid. Näſt för, ellér Näſt efter något, Proximè ante vel poſt. Jag har näſt GUD at tacka Honom, Poſt DEum ei gratias referre debeo. Näſt inſtundande, Proximè imminens. Han är näſt Konungen, Proximus a Rege. Näſt det at han ſtuderar, bör han ock öfwa ſig i ritande, Poſt literarum ſtudia, picturam exercere debet.

Näſta, v. a. 1. Nectere. Näſtad, p. p. ex. gr. Näſta ihop papper, Papyri folia connectere. Näſta in papper i en bok, Papyrum libro innectere, conf. Näſtla.

Näſtan, adv. Propemodum. Penè. Ferè, ex. gr. Det är näſtan ſå, Ita propemodum eſt. Han war näſtan död, Mortuus penè erat. Jag hade näſtan beſlutit, at ſå göra, Parum abſuit, quin ita facere animo conſtituiſſem.

Näſte, *Adjectivè. Sup.* Proximus, ex. gr. I näſta huſet, In domo proxima. Näſta Riksdag, Comitia poſt hæc proxima. Näſta år, månad, Anno, menſe, ſubſequente. Wid näſta tilfälle, Occaſione proxima. Med näſta poſt, Cum tabellario proximè abeunte.

Item: Näſte, *Subſtantivè*, ex. gr. Hwilken är min näſte? Quis mihi proximus eſt? Älſka ſin näſta, Proximum amare. För GUD och näſtan, Pro DEo & proximo.

Näſte, n. 4. Nidus, ex. gr. Foglarne hafwa näſten, Aves nidos habent. Röfware-näſte, Receptaculum latronum.

Näſtföljande, part. Proximè ſubſequens.

Näſtgränſande, part. Proximè conterminus.

Näſtgårds, conf. Gård.

Näſtipp, m. 2. Extremitas naſi.

Näſtkommande, part. Proximè ſuperveniens vel imminens.

Näſtla ſig, v. n. 1. *Recipr.* Quaſi in nidum ſe ingerere. Näſtla ſig in, Præter aliorum opinionem ſe introducere.

Näſtlidne, part. *Def.* Proximè præterlapſus, *de tempore. Obſ.* Näſtledit år, *perperam pro* Näſtlidet år, Anno proximè præterito.

Näſtwikne, *vide* Näſtlidne.

Näswis, adj. Naſutus. Petulans. *Adverbialiter.* Näswiſt, Naſutè.

Näswishet, f. 3. Naſutia. Petulantia.

Nät, n 4. Rete, ex. gr. Binda nät, Retia nectere. Lägga ut nätet, Rete ecquis immittere. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Han lägger ut ſina nät, Machinationibus quicquam molitur. Han will icke på nätet, Propoſitis annuere detrectat. *Aliter*, ex. gr.

Djurets

Djuret föll i nätet, Fera in caſſim incidit. *Compoſ.* Nätgiſta, *vel* Nätkiyka, Furca ex iis, quibus rete ſuſpenſum expanditur. Nätnål, Retia nectendi acus. Nättåla, Funiculus, ad quem maculæ retis nectuntur, conf. *ſimpl.*

Item: Nätet, *Abſolutè.* Omentum.

Nätja, v. n. 1. Rete piſcari.

Nätt, adj. Scitus. Concinnus ſimulque tenellus. n. Nätt, ex. gr. Liten och nätt, Parvus & tenellus. Hålla ſig nätt, Mundum concinnumque ſe habere. Et nätt arbete, Opus ſcitè factum tenellumque. *Aliter*, ex. gr. Han är nätt om ſig, In ſamtibus parſimoniam obſervat. *Adverbialiter.* Nätt, ex. gr. Det är nätt gjordt, Concinnè id fabricatum eſt.

Nätteldu̇k, m. Textum byſſinum, *texturæ varioris*, conf. Kammarduk.

Nätter, *Plur.* conf. Natt.

Nätthet, r. 3. Concinnitas in veſtitu. Tenuitas & pulchritudo arte factorum.

Nöd, r. 3. Neceſſitas, ex. gr. Nöden har ingen lag, Neceſſitas caret lege. Det går ingen nöd på honom, Extra neceſſitatem eſt. Benè illi eſt. I nöden pröfwar man wänner, In adverſis probantur amici. För nöd ſkull, Urgente neceſſitate. *Aliter*, ex. gr. Det har ingen nöd, Nullum adeſt periculum. *Adverbialiter.* Af nöden, ex. gr. Jag har det icke af nöden, Eo mihi opus non eſt. Han har penningar af nöden, Pecunia eget. För nöden, ex. gr. Det hade jag icke för nöden, Id mihi neceſſe non fuit. Han har icke för nöden at begära ſådant, Iſta petere ei neceſſe non eſt. *Aliter*, ex. gr. En allmän nöd, Calamitas publica. Han lider nöd, In calamitate conſtitutus eſt. *Compoſ.* Dödsnöd. Sjönöd, ꝛc. *ſuis locis.*

Nöddop, n. 4. Baptismus in caſu neceſſitatis.

Nödfall, n. 4. Caſus neceſſitatis, ex. gr. Det kan gå an i nödfall, Illius in caſu neceſſitatis uſus erit.

Nödga, v. a. 1. Neceſſitatem afferre. Cogere. Nödgad, p. p. ex. gr. De wille icke komma, men han nödgade dem, Venire nolentes cogebat. Nödga en at äta, Aliquem ad comedendum adigere. Nödgas, *Paſſivum*, ex. gr. Han nödgades at lemna det, Illud relinquere cogebatur. *Item: Deponentialiter.* Nödgas, Neceſſum habere, ex gr. Jag nödgas göra detta, Hoc facere neceſſum habeo. Han nödgades ſläppa honom, Illum dimittere neceſſum ei fuit. Jag har nödgats ſäga dig det, Id tibi dicere neceſſum habui, conf. Nödſakas.

Nödhjelp, m. Adjumentum in neceſſitate.

Nödig, adj. Quo alicui opus eſt. Quo quis eget, conf. Nödwändig, ex. gr. Han är mig nödig, (Jag har honom nödig,) wid detta tilfället, Hac occaſione illo mihi opus eſt. Wara nödig om något, Re aliqua egere. Gunſt är nödig, Favore opus eſt. Penningar äro nödigare, Pecunia magis opus eſt. Det är icke nödigt, at du går dit, Non opus eſt, ut eò te conferas. Jag har nödigt, at ſkaffa mig den boken, Iſto mihi libro opus eſt. *Aliter*, ex. gr. En nödig ſak, omſtändighet, Res, circumſtantia neceſſaria. *Adverbialiter.* Nödigt, Non libenter. Propter neceſſitatem, ex. gr. Han gör det nödigt, Non libenter id facit. Jag will nödigt beſwära någon, Haud lubens moleſtia quem afficere velim. Han wille nödigt dö, Illi invito moriendum.

Nödſakas, v. d. 1. Neceſſum habere. Nödſakad, p. p. conf. Nödgas. *Depon.*

Nödſtäld, part. In neceſſitate conſtitutus.

Nödtorft, m. Ad uſum neceſſaria, ex. gr. Han har ſin nödtorft, Res ei ad uſum neceſſariæ ſuppetunt. Äta och dricka efter nödtorften, Ad neceſſitatem edere & bibere.

Nödtorftig, adj. Ad uſum neceſſarium pertinens.

Nödträngd, part. Neceſſitate preſſus.

Nödtwungen, part. Neceſſitate coactus. *Def. & Plur.* Nödtwungne.

Nödwändig, adj. Neceſſarius, conf. Nödig, ex. gr. En ſådan hjelp war nödwändig, Auxilium ejusmodi neceſſarium fuit. Det är en nödwändig påföljd däraf, Neceſſariò id inde ſequitur. Det är

icke

icke nödwändigt at du går dit, Eò abire neceſſarium non eſt. *Adverbialiter.* Nödwändigt, Neceſſariò.

Nödwändighet, F. 3. Neceſſitas, ex. gr. Sakens nödwändighet fordrar det, Id exigit cauſſæ neceſſitas. Det är ingen nödwändighet, Neceſſarium id non eſt.

Nödwärn, N. 4. Defenſio in caſu neceſſitatis. Inculpata tutela.

Nögd, ADJ. Contentus, ex. gr. Naturen är med litet nögd, Natura paucis contenta. Et nögdt ſinne, Animus contentus. De äro nögdare med detta, Hoc magis ſunt contenti, conf. Förnögd. Nöjſam.

Nöja ſig, V. N. 2. *Recipr.* Contentum eſſe, ex. gr. Han låter nöja ſig med litet, Pauxillo contentus eſt. Han nögde ſig icke med det ſwaret, Iſto reſponſo contentus non fuit. Jag har härtils nögt mig med min del, Parte huc usque mea contentus fui.

Nöjacktig, ADJ. Quo quis contentus eſſe poteſt. Satisfaciens.

Nöjas, V. D. 2. *Dr.* Nöjas wid något, *vel* Nöjas åt något, Aliqua re contentum eſſe.

Nöje, N. 4. Delectatio. Delectamentum. *Gall.* Plaiſir, conf. Luſt, ex. gr. Han har ſitt nöje i jagt, Venatio eum delectat. Gör mig det nöjet, Hoc mihi in oblectamentum facias. Han har ſina nöjen, Delectamenta quærit ſua. Det är et ſtört nöje at ſe ſådant, Talia videre oblectatio eſt magna. För mitt nöje ſkull, Me delectandi cauſſa.

Item: Nöje, ex. gr. Han har fådt ſitt nöje, Satisfactionem accepit. Wara andre til nöjes, Ad nutum aliorum ſe gerere. Jag kan icke göra honom til nöjes, Nil facere poſſum, quo ſit contentus. Äta til nöjes, Quantum ſatis edere.

Nöjſam, ADJ. Jucundus, ex. gr. En nöjſam leſnad, Vita jucunda. En nöjſam ort, Locus vel regio amœnior. Nöjſamt ſällſkap, Converſandi ſocietas jucunda. Nöjſamma ſtunder, Horulæ jucundæ.

Item: Nöjſam, Facetus, ex. gr. Han är en nöjſam karl, Homo eſt ille facetus. Nöjſamt tal, Sermo ſale facetiisque gratus. *Aliter.* Nöjſam, *vide* Nögd, ex. gr. Et nöjſamt ſinne, *rectius*: Et nögdt ſinne.

Nöjſamhet, F. 3. Jucunditas, conf. Förnöjſamhet.

Nöp, *Ipf. verb.* Nypa.

Nös, *Ipf. verb.* Nyſa.

Nöt, N. 4. Bos.

Nöt, F. 3. Nux. *Plur.* Nötter. *Compoſ.* Nötſnas, Nauci nucum. Nötkärna, Nucleus nucis. Nötſkal, Nucis tegmen ſeu putamen. Nötſkog, Coryletum, conf. *ſimpl.* Haſelnöt. Walnöt, ꝛc. *quære ſuis locis. Proverbialiter*, ex. gr. En hård nöt at bita på, Dictum acerbum. Agendum quid difficilimum.

Nöta, V. A. 3. Terere. Nött, p. p. ex. gr. Qwarnſtenar nöta hwarandra, Lapides molares mutua illiſione ſe terunt. Nöta ſkor, Calceos uſu terere. Kläder nötas, Veſtes uſu teruntur. Nöta tiden, Tempus terere, conf. Förnöta. Nöta af, conf. Afnöta. Nöta bårt, Terendo demere. Tiden nötes bårt, Tempus teritur. Nöta ut, Uſu penitus terere. *Inde Part. P.* Utnött.

Nötacktig, ADJ. Bovis inſtar ſegnis.

Nötknäppa, F. 1. Frangendis nucibus inſtrumentum.

Nötkraka, F. 1. Corvus caryocatactes, *avis.*

Nötning, M. 2. Attritio. Frictio.

Nötpacka, F. 1. Silla europæa, *avis.*

Nötſtrika, F. 1. *alias* Skrika, conf.

Nötter, *Plur.* conf. Nöt, Nux. *Item*: Nötter, *per parag. pro* Nött, P. p. *verb.* Nöta.

O.

O, har i många ord lika ljud med Å. Se Grammatikan. Däraf är kommen en oſtadighet i andra ord, at ſkrifwas med O, eller Å. Således måſte de, ſom icke igenfinnas wid Lit. O, ſökas wid Lit. Å; til exempel: Boge. Se Båge. Kort, Brevis. Se Kårt. Monge. Se Många. Holla. Se Hålla, ꝛc. O in multis æqualem ac *Å* ſonum habet, conf. *Grammet.* Unde inconſtantia ſcribendi vocabula *non*nulla cum *O* vel *Å*. Quapropter ea, quæ heic ſub *O* non exſtant, in litera *Å* ſunt quærenda, ex. gr. Boge, *vide* Båge. Kort, Brevis, *vide* Kårt. Monge, *vide* Många. Holla, *vide* Hålla, ꝛc.

O!

O! *Particula exclamationis*, ex. gr. O! hwilken djuphet, O! quanta profunditas. O at! Utinam, ex. gr. O! at det wore ſant, Utinam verum eſſet.

Item: O, Reſpondet latinorum *In*, & notat privationem, prout ex vocibus heic ſuis locis ſequentibus, patet.

Oacktadt, ADV. Nullo adhibito reſpectu. Nulla attentione ad, ex. gr. Oacktadt hwad hau ſåger, Nulla attentione ad ea quæ dicit. Oacktadt all min möda, Nullo ad operam meam reſpectu. Detta alt oacktadt, Sine reſpectu ad hæc omnia, conf. Oanſedt.

Oacktſam, ADJ. Non attentus. Improvidus. *Adverbialiter*. Oacktſamt, Non attentè. Improvidè.

Oacktſamhet, F. 3. Animus non attentus, vel improvidus.

Oådel, *Adjectivè*, *alias* Ofrälſe, *quod* conf.

Oafbruten, PART. Non fractus. Irruptus. *Def. & Plur.* Oafbrutne.

Oafdelt, PART. Non diſpertitus. *Item*: Non ſeparatus.

Oafgjord, PART. Non deciſus.

Oafkårtad, PART. Non decurtatus. Non diminutus.

Oaflåtlig, ADJ. Indefinens. Oaflåtligen. *Adv.* Indefinenter.

Oanfäktad, PART. Non infeſtatus. *Item*: Qui nullam ſubiit tentationem.

Oangenäm, ADJ. Qui non placet. Injucundus.

Oanſedt, ADV. Quamquam, conf. Oacktadt, ex. gr. De hafwa gjort wäl, oanſedt det hade warit bättre, om ꝛc. Bene fecerunt, quamquam melius fuiſſet, ſi &c. Jag will tiga, oanſedt andre tala därom, Tacere volo, quamquam alii de hoc loquantur.

Oanſenlig, ADJ. Non conſpicuus, ex. gr. Oanſenlig til wärten, Statura puſillus.

Oanſtändig, ADJ. Non decens. Indecorus. *Adverbialiter*. Oanſtändigt, Indecenter.

Oanſtändighet, F. 3. Indecorum.

Oarbetad, PART. *Dr.* ex. gr. Oarbetadt ſilfwer, Argentum ſolidum ſeu non fabricatum.

Oart, N. 3. Mala indoles.

Oartig, ADJ. Illepidus. *Adverbialiter*. Oartigt, Illepidè.

Oartighet, F. 3. Modus ſe gerendi illepidus. Inconcinnitas morum.

Obanad, PART. Non planatus. Non expeditus factus.

Obarkad, PART. Cortice non denudatus.

Obarmhertig, ADJ. Immiſericors. *Adverbialiter*. Obarmhertigt, Sine miſericordia.

Obarmhertighet, F. 3. Immiſericordia.

Obeblandad, *vide* Oblandad.

Obebygglig, ADJ. Inhabitabilis, *de regionibus*.

Obeden, PART. A quo nemo quid petiit. Non rogatus. *Def. & Plur.* Obedne, conf. Obuden.

Obefläckad, PART. Immaculatus.

Obefogad, *Adjectivè*. Nullum jus habens, ex. gr. Han war obefogad at göra detta, Ad hoc faciendum nullum ei jus fuit. Et obefogadt klagomål, Legibus haud congrua querela.

Obefäſt, PART. *Dr.* ex. gr. En obefäſt ort eller ſtad, Locus vel urbs non munita.

Obegrafwen, PART. Inſepultus. *Def. & Plur.* Obegrafne.

Obegråten, PART. Quem nemo flevit. *Def. & Plur.* Obegråtne.

Obegriplig, ADJ. Incomprehenſibilis. Obegripligen, *Adv.* Modo incomprehenſibili.

Obegriplighet, F. 3. Incomprehenſibilitas.

Obegynt, PART. Non inceptus.

Obehaglig, ADJ. Qui non placet. Injucundus. *Adverbialiter*. Obehagligt, Modo parum grato.

Obehaglighet, F. 3. Injucunditas.

Obehindrad, PART. Non cohibitus. Non interruptus. *Adverbialiter*. Obehindradt, Liberè, conf. Oförhindrad.

Obehändig, ADJ. Haud ſolers. Non dexter.

Obehörig, ADJ. Non competens. Inconveniens.

Obekant, ADJ. Incognitus, ex. gr. Wara obekant på någon ort, In regione quadam incognitum eſſe. Det är mig obekant, Id mihi notum non eſt. De obekante länder, Terræ incognitæ.

Obekymrad, *Adjectivè*. Cui nihil curæ eſt.

Obekymmerſamhet, F. 3. Incuria.

Obelefwad, *Adjectivè.* Qui decenter ad uſum vulgarem ſe gerere neſcit. Non civilis, conf. Ohöflig.

Obelefwenhet, F. 3. Modus ſe gerendi, uſui communi non conveniens. Incivilitas, conf. Ohöflighet.

Obelönt, PART. Cui præmium denegatum, conf. Olönt.

Obemält, PART. Cujus mentio facta non eſt.

Obenägen, ADJ. Non propenſus. *Def.* & *Plur.* Obenägne, ex. gr. Jag fann honom obenägen, at biſalla min begäran, Ad aſſentiendum meæ petitioni, illum haud propenſum inveni. Jag är icke obenägen at tro det, Ità credendi, ſatis mihi animus inclinat. *Adverbialiter.* Obenägot, Modo non propenſo vel favorabili.

Obenägenhet, F. 3. Animus non propenſus.

Obeprydd, PART. Haud exornatus.

Obepröfwad, PART. Examini non ſubjectus. Non probatus.

Obeqwäm, ADJ. Ineptus. Non idoneus, ex. gr. Strax efter måltiden är man obeqwäm til ſyſſlor, Statim poſt cœnam, ad negotia quilibet ineptus eſt. Inrättningen är anlagd på et obeqwämt ſtälle, In loco parum idoneo inſtitutio fundata eſt. *Adverbialiter.* Obeqwämt, Ineptè. Incommodè.

Obeqwämlig, conf. Obeqwäm.

Obeqwämlighet, F. 3. Ineptitudo. Incommoditas.

Oberedd, PART. Imparatus, ex. gr. Han kom oberedd in för domſtolen, Coram judicio imparatus ſe ſtitit. Han talte oberedd, Haud ex compoſito loquebatur. *Item:* Oberedd, Non præparatus, ex. gr. En oberedd oxhud, Tergus bovinum non præparatum. Oberedde lambſkinn, Pelles agninæ crudæ.

Obereſt, ADJ. Qui nunquam peregrè profectus eſt.

Oberiden, PART. *Def.* & *Plur.* Oberidne. *Dr.* ex. gr. En oberiden häſt, Equus equitatione adhuc non inſtitutus. *Abſter*, ex. gr. Oberiden ryttare, Eques, cui equus deeſt.

Oberäknad, PART. Non numeratus. Calculo non aſſumtus.

Obeſatt, PART. *Dr.* ex. gr. Tienſten är ännu obeſatt, Vacat adhuc munus.

Obeſedd, PART. Non ſpectatus.

Obeſkedlig, ADJ. Immodeſtus. Qui quodammodo contra leges honeſti vel decori ſe gerit. Obeſkedligen, *Adv.* Immodeſtè.

Obeſkedlighet, F. 3. Immodeſtia, conf. Obeſkedlig.

Obeſkriflig, ADJ. Qui deſcribi non poteſt. Obeſkrifligt, *vel* Obeſkrifligen, *Adv.* Modo non deſcribendo.

Obeſkrifwen, PART. Non deſcriptus. *Def.* & *Plur.* Obeſkrifne.

Obeſlagen, PART. Ferramentis non munitus, *de curribus, rotis, & ejusmodi. Def.* & *Plur.* Obeſlagne.

Obeſluten, PART. Non decretus. *Def.* & *Plur.* Obeſlutne.

Obeſmittad, PART. Incontaminatus.

Obeſtånd, N. 4. Status ruinoſus, ex. gr. Bringa någon på obeſtånd, Ruinam alicui moliri. Han har kommit på obeſtånd, Res illius in deterius vergunt. En ſak, om hwars obeſtånd ingen twiflar, Res, quam deſtructam fore nemo dubitat.

Obeſtäld, PART. *Dr.* ex. gr. Komma åter med obeſtäldt ärende, Re non confecta, vel non expedita, revenire. *Item:* Obeſtäld, De quo faciendo adhuc non conventum. *Dr. de operibus fabrilibus.*

Obeſtändig, ADJ. Inconſtans. *Adverbialiter.* Obeſtändigt, Inconſtanter, conf. Oſtadig.

Obeſtändighet, F. 3. Inconſtantia, conf. Oſtadighet.

Obeſwarad, PART. Cui reſponſum non datum.

Obeſwärad, PART. Moleſtia non affectus. Non gravatus.

Obeſwiklig, *vide* Oſwiklig.

Obetad, PART. Non depaſtus.

Obetagen, PART. *Def.* & *Plur.* Obetagne. *Dr.* ex. gr. Hans rätt honom obetagen, Jure illius ipſi non adempto. Det är honom obetaget at ſwara härpå, Ad hæc reſpondere illi integrum.

Obetalt, PART. Non penſus. Non ſolutus.

Obetungad, PART. Non onuſtus.

Obetäckt, PART. Inopertus. Non velatus.

Obe-

Obetänkt, ADJ. Inconſideratè agens. *Adverbialiter.* Obetänkt, Sine prævia conſideratione vel conſilio.

Obetänkſam, ADJ. Ejus animi, ut ſine conſilio vel prævia conſideratione cuncta agat. *Adverbialiter.* Obetänkſamt, Nulla conſideratione vel conſilio.

Obetänkſamhet, F. 3. Nullam in agendis conſiderationem vel conſilium adhibens animus.

Obewandrad, *Dr.* ex. gr. Obewandrad i hiſtorien, Hiſtoriæ nil peritus.

Obewarad, PART. Non cuſtoditus.

Obeweklig, ADJ. Inflexibilis, *animo.*

Obeweklighet, F. 3. Animus flecti neſcius.

Obewekt, PART. Haud commotus.

Obewislig, ADJ. Non probabilis vel demonſtrabilis.

Obewiſt, PART. Non probatus ſeu demonſtratus.

Obewittnad, PART. Teſtimonio non firmatus.

Obewäpnad, PART. Non armatus, conf. Wärnlöa.

Obillig, ADJ. Iniqvus. Injuſtus. *Adverbialiter.* Obilligt, Iniquè.

Obilliga, V. N. 1. Iniqvum judicare.

Obillighet, F. 3. Iniquitas.

Oblandad, PART. Non mixtus.

Oblat, M. 3. *v. per.* Hoſtia ſacra, *in Cœna Domini. Item:* Involucrum farinaceum, cui immittuntur pilulæ medicæ. *Item:* Ceræ ſignatoriæ genus.

Oblekt, PART. Apricatione non candefactus.

Oblid, ADJ. Immitis.

Oblidhet, F. 3. Animus immitis vel non favens.

Oblidkelig, ADJ. Implacabilis.

Oblidkelighet, F. 3. Animus implacabilis.

Oblyg, ADJ. Inverecundus. Protervus. *Adverbialiter.* Oblygt, Inverecundè. Protervè. *Aliter*, ex. gr. Oblygt ſäga en ſanningen, Audacter alicui rem exponere.

Oblyghet, F. 3. Animus, quem re exigente verecundia non reprimit.

Obman, M. 3. Compromiſſarius. Arbiter. *Plur.* Obmän. Obmäns Rätt, Judicium compromiſſarium. En Rätt, ſom af bägge parterna wäljes, emot hwilkens utſlag icke får wädjas.

Oborſtad, PART. Penicillo non mundatus. *Translate.* Moribus incomtus.

Obotfärdig, ADJ. Non pœnitens. *Adverbialiter.* Obotfärdigt, Sine pœnitentia, *v. ec.*

Obotfärdighet, F. 3. Impœnitentia, *v. ec.*

Obotlig, ADJ. Inſanabilis. *Aliter*, ex. gr. En obotlig ſkada, Damnum irreparabile. *Adverbialiter.* Obotligt, Extra remedium vel *reparationem.*

Obotlighet, F. 3. Qualitas ex inſanabili, *vel* non reparabili.

Obränd, PART. Non uſtus.

Obrottslig, ADJ. Non infringendus. *Hinc:* Obrottsligen, ADV. Sine infractione. Fideliter.

Obrukad, PART. Quo quis non uſus eſt, ex. gr. En obrukad klädning, Veſtis, qua quis nondum uſus eſt. En obrukad åker, Ager incultus.

Obrukbar, ADJ. Quo uti quis non poteſt. Uſui ineptus, conf. Obruklig.

Obruklig, ADJ. Inuſitatus. Obſoletus, ex. gr. En obruklig ſed, Mos inuſitatus. Obrukliga ord, Verba obſoleta, conf. Obrukbar.

Obruten, PART. Non fractus. *Def. & Plur.* Obrutne.

Obrydd, PART. Solicitudinibus vel impedimentis non turbatus.

Obſervatorium, N. 4. *v. lat. Plur.* Obſervatorier, *alias* Stjernkikarhus.

Obuden, PART. Non invitatus. *Def. & Plur.* Obudne, conf. Obeden.

Obunden, PART. Non ligatus. *Def. & Plur.* Obundne, ex. gr. Med obundna händer, Manibus ſolutis. Obunden ſtyl, Stilus non ligatus. Obundet tal, Proſa oratio.

Obygd, PART. Non ædificatus.

Obytt, PART. Non partitus, ex. gr. Arfwet är ännu obytt, Hæreditas adhuc partita non eſt. *Aliter*, ex. gr. De hafwa något obytt ſins imellan, Diſſenſio inter eos orta eſt. Jag har intet obytt med honom, Haud mihi cum illo res eſt.

Obåddad, PART. *Dr.* ex. gr. Obåddad ſång, Lectus non ſtratus.

Obåke, N. 4. Grandioris molis aliquid, *quod facilè loco moveri nequit.*

Obåklig, ADJ. Grandioris molis, *qui facilè loco moveri nequit.*

Obåndig, ADJ. Regimini obluctans. Pervicax, conf. Halſtarrig. *Adverbialiter.* Obåndigt, Modo pervicaci.

Obåndighet, F. 3. Animus regimen detrectans, *vel* pervicax.

Obögd, PART. Non flexus.

Oböjelig, ADJ. Inflexibilis.

Oböjelighet, F. 3. Qualitas ex inflexibili.

Och, CONJ. Et. Ac. Atque. Och ſå widare, Et ſic porrò, *abbreviatè*, o. ſ. w.

Ochriſten, Non Chriſtianus, *v. ec.*

Ochriſtlig, ADJ. Chriſtiano non dignus vel conveniens. Ochriſtligen, *Adv.* Modo non Chriſtiano.

Ochriſtnad, PART. Non baptizatus, *v. ec.*

Ock, CONJ. Etjam. Quoque, ex. gr. Jag tror ock det, Id etjam credo. Han gjorde det ock, Id quoque faciebat. I det ena, eller ock i det andra, In uno, vel etjam in altero. Så ock, Tum etjam. Utan ock, Sed etjam. Det är icke allenaſt ſagt, utan ock ſkrifwet, Dictum id non modo, ſed etjam ſcriptum eſt.

Ocker, N. 4. Illicita fœneratio. *Def.* Ockret, ex. gr. Driſwa ocker, Illicitam exercere fœnerationem, conf. Skackreri.

Ockra, F. 1. Ochra. Sil.

Ockra, V. N. 1. Uſuram exercere illicitam & iniquam. *Subſtantivè.* Ockrande, Improba fœneratio, conf. Skackra.

Ockrare, M. 2. Fœnerator immodicus & improbus, conf. Skackrare.

Ockſå, CONJ. Etjam. Quoque, ex. gr. Han will ockſå wara med, Is etjam adeſſe vult. Han har läſwat, han kan ockſå göra det, Promiſit, & id quoque facere poteſt.

Octant, M. 3. Octans circuli. *Inſtrum. aſtron.*

Octav, M. 3. Octava in muſicis. *Item*: Liber in octavo, *v. per.*

October, M. October menſis.

Octroj, M. 3. In mercatura conceſſio ſpecialis. Privilegium, *v. peregr.* Konungens öpna bref, ſom lemnar något handels ſällſkap wiſſa förmåner och friheter.

Odal, ADJ. Allodialis. Patrimonialis. *Compoſ.* Odalbonde, Ruſticus antiquo & hæreditario jure fundi poſſeſſor. Odalby, Pagus primitivus. Odalgods, Prædium allodiale. Odaljord, Res ſoli patrimoniales & avitæ. Odalmän, Aborigines. Poſſeſſores fundi proprietarii & jure hæreditatis antiquiſſimo. Odalqwarn, Mola allodialis, vel jure hæreditario vetuſtiſſimo alicui propria.

Odelt, PART. Non partitus. Indiviſus. *Aliter*, ex. gr. Han har ingen ting odelt med honom, Nullam cum eo litem habet.

Oden, M. Odinus, *vel* Othinus. Imperii SveoGothici Stator, idem & poſtea Idolon. *Romanis*: Mars.

Odensdag, conf. Onsdag.

Odenſwala, F. 1. Ardea nigra, *avis.*

Odjur, N. 4. Animal ferum.

Odogſe, *vide* Oduglig.

Odon, N. Fructus vaccinii uliginoſi.

Odråglig, ADJ. Intolerabilis. *Adverbialiter.* Odrägligt, Modo intolerabili.

Odryg, ADJ. Citò vel facile conſumtorius, *de eſculentis & ejusmodi.*

Oduglig, ADJ. Ineptus. Non idoneus.

Odugligt, F. 3. Qualitas ex non idoneo ſeu inepto.

Odygd, F. 3. Vitium. *Oppos.* Dygd, Virtus.

Odygdas, V. D. 1. Nequitiam committere, *per ludum.*

Odygdig, ADJ. Vitioſus. *Oppos.* Dygdig, Virtute pollens. *Adverbialiter.* Odygdigt, Vitioſè.

Odödlig, ADJ. Immortalis.

Odödlighet, F. 3. Immortalitas.

Odömd, PART. Non judicatus.

Odöpt, PART. Non baptizatus, *v. ec.*

Odört, F. 3. Cicuta, *plant.*

Oegennytta, F. 1. Animus à ſtudio proprii commodi alienus.

Oegennyttig, ADJ. Quem proprii commodi ſtudium non tenet. Qui propriam non ſpectat utilitatem.

Oemotſägelig, ADJ. Cui contrarium dici nequit. Oemotſägligen, *Adv.* Sine contradictione.

Oenig,

Oenig, ADJ. Diſcors, ex. gr. De äro ſins imellan oenige, Inter ſe diſcordes ſunt. *Adverbialiter.* Oenigt, Cum diſcordia, conf. Oenſe.

Oenighet, F. 3. Diſcordia.

Oenſe, *Adjectivè.* Diſcors, ex. gr. Han är med honom oenſe, Ab eo diſſentit, ſeu diſcors eſt, conf. Oenig.

Oerhörd, PART. Inauditus, conf. Ohörd.

Of, Particula intenſiva, *antiq.* Nunc præfigitur nonnullis Adjectivis, conf. Ganſka.

Ofall, N. 4. Caſus adverſus.

Ofantlig, ADJ. Præter modum grandis ſeu vaſtus. Ofantligen, *Adv.* Præter omnem modum. Enormiter.

Ofantlighet, F. 3. Qualitas ex eo, quod prægrande ſeu vaſtum nimis eſt.

Ofatt, ADJ. Malè compoſitus. Enormis. Ineptus.

Ofelbar, ADJ. Infallibilis. *Adverbialiter.* Ofelbart, Infallibiliter, conf. Oſwiklig.

Ofelbarhet, F. 3. Infallibilitas, conf. Oſwiklighet.

Ofenbruch, *vide* Tutia.

Offentlig, ADJ. Publicus. Solennis, ex. gr. Offentligt tal, Oratio publicè habita. Offentliga Gudstienſten, Cultus divinus ſolennis. Offentligen, *Adv.* Palam. Publicè.

Offer, N. 4. Sacrificium. *Def.* Offret, ex. gr. Bliſwa et offer för någons hämd, Vindictæ alicujus ſacrificium fieri. Gram bära ſitt offer, Donarium alicui ſacratum proferre. Tackſamhets offer, Donum in teſſeram grati animi.

Officerare, M. 2. Præfectus militaris, *v. peregr.* Öfwerofficerare, Præfectus major. Underofficerare, Præfectus minor.

Offra, V. D. 1. Sacrificare. Immolare. Offrad, p. p. ex. gr. Offra på altaret, Conſecratum in aram apportare. *Subſtantivè.* Offrande, Sacrificatio.

Offring, M. 2. Sacrificatio.

Ofgammal, ADJ. Perveruſtus.

Ofjädrad, ADJ. Implumis.

Ofmycken, ADJ. Permultus. N. Ofmycket.

Ofog, N. *Indecl.* Actionis ratio illegitima.

Oformlig, ADJ. Informis, *v. las.*

Ofred, M. 3. Bellum, *alias* Krig, ex. gr. Under ſidſta ofreden, Bello proximo. I ofreds tider, Temporibus belli.

Ofreda, V. A. 1. Pacem vel tranquillitatem turbare. Ofredad, p. p.

Ofredlig, ADJ. Paci inimicus. Turbulentus. Ofredliga tider, Tempora belli.

Ofreſtad, PART. Non tentatus.

Ofriſk, ADJ. Morbidus.

Ofrom, ADJ. Improbus. De ofromme, Improbi.

Ofrucktbar, ADJ. Infructuoſus. Non fertilis. Sterilis, ex. gr. En ofrucktbar åker, Ager ſterilis. *Aliter*, ex. gr. Et ofrucktbart capital, Sors ſine fœnore, conf. Ofrucktſam.

Ofrucktbarhet, F. 3. Sterilitas, ex. gr. Jordens ofrucktbarhet, Terræ ſterilitas. *Aliter.* Penningarnes ofrucktbarhet, Fœnoris expers argentum, conf. Ofrucktſamhet.

Ofrucktſam, ADJ. Effœtus. Infœcundus, ex. gr. En ofrucktſam qwinna, Fœmina infœcunda ſeu effœta, conf. Ofrucktbar.

Ofrucktſamhet, F. 3. Infœcunditas, *fœminarum*, conf. Ofrucktbarhet.

Ofruſen, PART. Gelu non conſtrictus. *Def. & Plur.* Ofruſne.

Ofryntlig, ADJ. Oris habitu non hilaris, conf. Owänlig.

Ofrägd, *vide* Wanfrägd.

Ofrälſe, *Adjectivè.* Nobilitatis jure deſtitutus, conf. Frälſe, ex. gr. Ofrälſe mån, Viri nobili ex ſtirpe non orti. Gården ligger på ofrälſe grund, Prædium in ſolo ſitum jure nobilium non munito.

Ofta, ADV. Sæpe. *Comp.* Oftare, Sæpius. *Sup.* Oftaſt, Sæpiſſimè, ex. gr. Ofta gångor, Multoties. Det ſker oftare, Id ſæpius fit. Som oftaſt, Quam ſæpiſſimè.

Ofullgånget foſter, N. Fœtus ad naturæ leges nondum excidivus. Fœtus immaturus.

Ofullkomlig, ADJ. Imperfectus. *Adverbialiter.* Ofullkomligt, Imperfectè. Ofullkomligen, *Adv.* Idem.

Ofullkomlighet, F. 3. Imperfectio.

Ofullkommad, PART. Non peractus. Nondum abſolutus.

Ofwan, *vide* Åfwan.

Ofälle, N. 4. *alias* Ofall, *quod* conf.

Ofärd, m. 3. Caſus infelix. Infortunium, ex. gr. Skynda på ens ofärd, Interitum alicui accelerare.

Ofärdig, adj. Non peractus. Opere non abſolutus, ex. gr. Byggningen är ännu ofärdig, Ædificium adhuc perfectum non eſt. *Aliter*, ex. gr. Låſet är ofärdigt, Sera rupta vel fracta eſt. Han är ofärdig i högra handen, Manus ei dextra vitio laborat. Han är ofärdig, Claudus eſt, vel alio modo deformis.

Ofärdighet, f. 3. Corporis membri vitium, *unde deformitas*.

Ofärgad, part. Non coloratus. *Item*: Non fucatus.

Ofödd, part. Non natus.

Oför, *vide* Wanför.

Ofördrargad, part. Non offenſus.

Ofördröjeligen, adv. Sine mora.

Ofördärfwad, part. Incorruptus.

Oföre, n. 4. Iter invium, *ob copiam nivium*, conf. Före. Mehnföre.

Oförenad, part. Non unitus. *Item*: Non reconciliatus.

Oförfalſkad, part. Non adulterinus. Purus.

Oförfaren, adj. Imperitus. *Def. & Plur.* Oförfarne, *Adverbialiter*. Oförfaret, Imperitè.

Oförfarenhet, f. 3. Imperitia.

Oförfärad, adj. Impavidus. *Adverbialiter*. Oförfärdt, Impavidè.

Oförgriplig, adj. Inculpatus. Non reprehendendus, ex. gr. Det är min oförgripliga mening, Hæc mea, extra reprehenſionem crediderim, eſt ſententia. Oförgripligen, *Adv.* Extra reprehenſionem. Sine culpa.

Oförgyld, part. Auro non obductus.

Oförgänglig, adj. Non caducus. Perennis.

Oförgänglighet, f. 3. Duratio ſine interitu. Perennitas.

Oförgåten, part. Non oblitus. *Def. & Plur.* Oförgåtne.

Oförhappandes, *vide* Öhappandes.

Oförhindrad, part. Non impeditus, conf. Obehindrad.

Oförhoppandes, *Adverbialiter*. Extra ſpem. Ex inſperato.

Oförklarad, part. Non declaratus. Non dilucidatus.

Oförkränkt, part. Inviolatus, ex. gr. Hans rätt oförkränkt, Jure illius inviolato. Et oförkränkt ſamwete, Conſcientia illæſa.

Oförlikneelig, adj. Incomparabilis. Oförlikneligen, *Adv.* Modo incomparabili.

Oförlikt, part. Non reconciliatus, ex. gr. Han är ännu med honom oförlikt, Ei adhuc non reconciliatus eſt. *Aliter*, ex. gr. Han är ännu oförlikt för de ſlängar han fick, Ob plagas ei adhuc ſatisfactum non eſt.

Oförlåfwad, part. Non deſponſatus.

Oförlåtlig, adj. Cui ignoſci nequit. Oförlåtligen, *Adv.* Extra remiſſionem ſeu veniam.

Oförmodad, part. conf. Oförmodlig.

Oförmodlig, adj. Inopinatus, ex. gr. En oförmodlig händelſe, Caſus inopinatus. Det war något oförmodligt, Inopinatum hoc erat. Oförmodligen, *Adv.* Inopinatè.

Oförmäld, part. Connubio non junctus, *de principibus*. *Aliter*. Oförmält, *vide* Obemält.

Oförmärkt, adv. Senſim. Nemine animadvertente.

Oförmögen, adj. Impotens. *Def. & Plur.* Oförmögne.

Oförmögenhet, f. 3. Impotentia.

Oförneklig, adj. Non negandus. Quod negare quis nequit. Oförnekligen, *Adv.* Extra dubium.

Oförnögd, adj. Non contentus, ex. gr. Han är oförnögd med ſin del, Parte ſua contentus non eſt. Leſwa et oförnögdt lif, Vitam ducere injucundam.

Item: Oförnögd, part. Cui non ſatisfactum, ex. gr. Han är oförnögd för ſin fordran, Pro debito ei ſatisfactum non eſt.

Oförnöjſam, adj. Cui animus non contentus.

Oförnöjſamhet, f. 3. Animus non contentus.

Oförnuft, n. 4. Rationis defectus. Inſcitia. Dementia, conf. Oförſtånd, ex. gr. Han gjorde det af oförnuft, Rationis defectu id com-

commiſit. Wiſa ſitt oförnuft, Rationis uſu deſtitutum ſe præbere.

Oförnuftig, ADJ. Irrationalis. Brutus, ex. gr. De oförnuftige djuren, Animantia bruta. *Adverbialiter.* Oförnuftigt, Extra rationis uſum.

Oförpantad, PART. Pignori non datus ſeu expoſitus.

Oförrättad, PART. *Dr.* ex. gr. Komma med oförrättadt ärende, Re non confecta ſeu non expedita, revenire, conf. Oförrätta.

Oförruttnelig, ADJ. Qui putreſcere nequit.

Oförryckt, PART. Non vulſus. *Aliter*, ex. gr. At han må blifwa oförryckt wid ſin beſittning, Ut poſſeſſo ſine infractione fruatur.

Oförſagd, ADJ. Non demiſſi animi. Animo erectus.

Oförſagdhet, ſ. 1. Animus non demiſſus. Animus erectus.

Oförſedd, PART. Cui non proviſum. *Dr.* ex. gr. Hans ena dotter är ännu oförſedd, Filiarum illius una non adhuc nuptuis collocata eſt.

Oförſedt, *Adverbialiter.* Ex improviſo, ex. gr. Det ſkedde oförſedt, Ex improviſo id fiebat. *Aliter*, ex. gr. Låt oß byta oförſedt, Non viſorum permutationem faciamus.

Oförſeendes, *Adverbialiter*, conf. Oförſedt.

Oförſeglad, PART. Non obſignatus.

Oförſicktig, ADJ. Imprudens. *Adverbialiter.* Oförſigtigt, Imprudenter.

Oförſicktighet, ſ. 3. Imprudentia.

Oförſkräckt, ADJ. Intrepidus. *Adverbialiter.* Oförſkräckt, Intrepidè.

Oförſkylt, *vide* Oſkylt. *Adverbialiter.* Oförſkylt, ex. gr. Säga oförſkylt ſanningen, Non tectis, ſeu nudis, verbis veritatem dicere.

Oförſkyldt, PART. Immeritus. *Adverbialiter.* Oförſkyldt, Immeritò.

Oförſkämd, ADJ. Impudens. *Adverbialiter.* Oförſkämdt, Impudenter, conf. Oſkämd.

Oförſkämdhet, ſ. 3. Impudentia.

Oförſonlig, ADJ. Implacabilis.

Oförſonlighet, ſ. 3. Animus implacabilis.

Oförſtånd, N. 4. Rationis abuſus. Intellectus immaturus, conf. Oförnuft, ex. gr. Han gjorde det af oförſtånd, Haud ratione id ductus commiſit. Man måſte öfwerſe med barnens oförſtånd, Imbecillitati intellectus infantium indulgendum.

Oförſtåndig, ADJ. Non intelligens. *Adverbialiter.* Oförſtåndigt, Sine rationis vel judicii examine. Haud intelligenter.

Oförſtåndighet, *vide* Oförſtånd.

Oförſtåndelig, ADJ. Non intelligibilis.

Oförſtäld, *Adjectivè.* Non ſimulatus, ex. gr. Et oförſtäldt wäſende, Modus ſe gerendi non ſimulatus.

Oförſtörd, PART. Non dirutus, conf. Oſtörd.

Oförſumlig, ADJ. Non negligens.

Oförſwarlig, ADJ. A nemine defendendus. Inexcuſabilis, ex. gr. Det är en oförſwarlig medfart, Iſte tractandi modus defendi nequit. På et oförſwarligt ſätt, Modo inexcuſabili. *Adverbialiter.* Oförſwarligt, Extra omnem exculpationem. Oförſwarligen, *Adv.* Idem.

Oförſynt, ADJ. Cui nullus ſubeſt reſpectus hominum, loci vel temporis. *Adverbialiter.* Oförſynt, Nullo habito reſpectu.

Oförſåld, PART. Non venditus.

Oförſäkrad, PART. conf. Förſäkrad, ex. gr. Oförſäkradt ſkepp och gods, Navis cum onere, literis ſecuritatis, de damno reparando, non munita.

Oförſökt, *Adjectivè.* Inexpertus, ex. gr. En oförſökt yngling, Juvenis experientia deſtitutus. *Item*: PART. ex. gr. Maſchinen är ännu oförſökt, Machinâ adhuc nil expertum eſt. Förut lemna ingen ting oförſökt, Cuncta prius tentanda.

Oförſörgd, PART. Cui modus ſe alendi adhuc non ſuppetit, ex. gr. Oförſörgde barn, Pupilli. Han har en oförſörgd dotter, Filiam habet innuptam.

Oförtalt, PART. ex. gr. Lemna ingen oförtalt, Neminem extra obtrectationem relinquere. Det will jag honom oförtalt ſäga, Id iſto non reprehenſo dicere vellem.

Oförtegad, PART. Silentio non præteritus.

Oförtennt, PART. Stanno non obductus.

Oför-

Oförtjent, PART. Immeritus, ex. gr. En oförtjent heder, Honor quem quis non meruit. Et oförtjent straff, Pœna immerita. *Adverbialiter.* Oförtjent, Immeritò.

Oförtruten, ADJ. Animo ad suscipiendum quid alacris. Impiger. *Def. & Plur.* Oförtrutne, *Adverbialiter.* Oförtrutet, Alacriter. Impigrè.

Oförtrutenhet, F. 3. Animus impiger vel ad suscipiendum quid alacer.

Oförtullad, PART. Pro quo vectigal non pensum est.

Oförtänkt, *Adjectivè.* Inopinatus, ex. gr. Oförtänkte gäster, Improvisi hospites. På et oförtänkt sätt, Modo inopinato. *Adverbialiter.* Oförtänkt, Inopinatò.

Oförtärd, PART. Non consumtus. *Item*: Non corrosus.

Oförtöfwadt, ADV. Sine intercapedine temporis. Mox.

Oförwandlad, PART. Non transmutatus.

Oförwansklig, ADJ. Non deciduus vel non flaccescens, *v. ex. alias* Owansklig.

Oförwarad, PART. Non conservatus.

Oförwarandes, *Adverbialiter.* Ex improviso, ex. gr. Jag rörde oförwarandes wid honom, Illum ex improviso tetigi. Jag tog oförwarandes hans hatt, Pileum ejus haud ex præmeditato sustuli.

Oförwitt, ADV. Sine exprobratione.

Oförwitlig, ADJ. Non exprobrandus. Oförwitligen, *Adv.* Modo non exprobrando.

Oförwunnen, PART. Non convictus, *v. jur.*

Oförwägen, ADJ. Temerarius.

Oförwägenhet, F. 3. Temeritas.

Oförytrad, PART. Non venditus.

Oföränderlig, ADJ. Immutabilis. *Adverbialiter.* Oföränderligt, Immutabiliter.

Oföränderlighet, F. 3. Immutabilitas.

Oförändrad, PART. Non mutatus. *Adverbialiter.* Oförändradt, Sine mutatione.

Oförätt, M. 3. Injuria, ex. gr. Lida oförätt, Injuriam pati. Göra en någon oförätt, Injuria aliquem afficere, conf. Orätt. *Subst.*

Oförätta, V. A. 1. Injuria afficere. Oförättad, p. p. conf. Oförrättad.

Ogagn, N. 4. Inutile simulque dispendiosum quid, ex. gr. Han gör bara ogagn, Damnosa quævis suscipit.

Ogagnelig, ADJ. Inutilis, *alias* Onyttig.

Ogemen, ADJ. *ult. prod.* Non communis, ex. gr. Han eger en ogemen lärdom, Eruditione pollet non vulgari. Hans ogemena flit, Diligentia ejus haud communis. Et ogement förstånd, Intellectus excellens. *Adverbialiter.* Ogement, Non communiter. Peculiariter, ex. gr. Ogement stor, Haud communiter magnus. Ogement rik, Peculiariter dives.

Ogenomskinlig, ADJ. Non pellucidus.

Ogenomtränglig, ADJ. Impenetrabilis.

Ogerna, ADV. Non libenter.

Ogerning, M. 2. Facinus malum, conf. Mißgerning.

Ogerningsman, M. 3. Facinorosus quis, conf. Mißgerningsman, *Plur.* Ogerningsmän.

Ogift, ADJ. Cælebs. Innupta, ex. gr. Han lefwer ogift, Cælebs vivit. Hans ogifta dotter, Filia ejus innupta.

Ogill, *Adjectivè.* Impunis. Nullius mulctæ, *v. jur.* ex. gr. Ware ogillt, Incassum sit, vel nullius juris. Ligge ogill, Extra mulctam jaceat, conf. Ogillad. Ogiltig.

Ogilla, V. A. 1. Improbare. Ogillad, p. p. ex. gr. De ogillade hans försök, Tentamen illius improbârunt. Ogilla ens mening, Sententiam alicujus rejicere. Jag ogillar icke, at du må göra det, Nec abnuo, quin id facias. *Substantivè.* Ogillande, Improbatio.

Ogiltig, ADJ. Non validus. Non approbandus.

Ogiltighet, F. 3. Qualitas ex improbando seu non valido.

Ogin, ADJ. Non rectà ducens, conf. Gin.

Item: Ogin, Austerus. Difficilis, ex. gr. Et ogint swar, Austerum responsum. Han är ogin at hjelpa någon, Auxilio cui esse, illum gravat.

Oginhet, F. 3. Austeritas. Animus difficilis.

Ogjord, PART Infectus, ex. gr Det kan icke blifwa ogjordt, Infectum fieri nequit. *Proverbialiter*, ex. gr. Löpa i ogjordt wäder, Intempestivè quid agendum suscipere.

Oglömd, PART. Non oblitus.

Ogrun-

Ogrundad, PART. Fundamine deſtitutus.
Ogräs, N. 4. Herba inutilis, Herba ſegetibus infeſta.
Ogudacktig, ADJ. Impius. *Adverbialiter.* Ogudacktigt, Impiè.
Ogudacktighet, F. 3. Impietas.
Ogunſt, M. Favor denegatus. Animus non favens.
Ogunſtig, ADJ. Non favens, ex. gr. Han är honom ogunſtig, Illi non favet. Et ogunſtigt ſwar, Haud gratum reſponſum. *Adverbialiter.* Ogunſtigt, Modo non favente.
Ogängbart mynt, N. Moneta obſoleta.
Ogängſen, ADJ. Non uſus vulgaris.
Ogödd, PART. Non ſeginatus. *Item*: Non ſtercoratus.
Ogörlig, ADJ. Impoſſibilis. *Adverbialiter.* Ogörligt, Modo impoſſibili. Ogörligen, *Adv.* Idem, conf. Omöjelig.
Ogörlighet, F. 3. Impoſſibilitas, conf. Omöjelighet.
Ohackad, PART. Non diſſectus, conf. Hackad.
Ohandterlig, ADJ. Intractabilis.
Ohappandes, *Adverbialiter.* Ab in exſpectato. De improviſo. *Gall.* Par ſurpriſe.
Ohelga, V. A. I. Profanare. Ohelgad, P. P. ex. gr. Ohelga templet, Templum profanare. Ohelga GUDs namn, Nomen DEi profanare. In ſanctitatem DEi peccare.
Ohelſa, F. I. Invaletudo.
Ohelſam, ADJ. Inſalubris, ex. gr. Ohelſam mat, Cibus inſalubris. Et ohelſamt råd, Non ſalutare conſilium.
Ohelſoſam, conf. Ohelſam.
Ohemul, ADJ. Cui non ſubeſt jus vel ratio, ex. gr. Ohemul klagan, Querela illegalis. Ohemul beſkyllning, Incuſatio rationis expers.
Ohjelpſam, ADJ. Inofficioſus. Opem alicui ferre detrectans.
Ohjelpſamhet, F. 3. Animus inofficioſus, vel aliis opem ferre detrectans.
Ohindrad, PART. Non impeditus, conf. Oföhindrad.
Ohuggen, PART. Non cæſus. Incæduus. *Def. & Plur.* Ohuggne.
Chugna, V. A. I. Lætitiam alicui adimere. Ohugnad, P. P. conf. Hugna.
Ohugnad, F. 3. Quicquid animi voluptatem alicui adimit, conf. Hugnad.
Ohugnelig, ADJ. Illætabilis, ex. gr. Ohugneliga tiender, Nuntia haud læta.
Ohulpen, PART. Non adjutus. Sine ope relictus. *Def. & Plur.* Ohulpne.
Ohwälſd, PART. Non fornicatus.
Ohyflad, PART. Non dolatus, conf. Hyfla.
Ohyffad, PART. Incomtus, conf. Hyffa.
Ohygglig, ADJ. Averſandus. Torvus. Teter, conf. Hygglig, ex. gr. En ohygglig menniſka, Homo averſandus. En ohygglig gerning, Tetrum facinus. Ohyggligt wåder, Tempeſtas turbida & procelloſa. Et ohyggligt hus at bo uti, Domus, in qua ſine averſatione quis habitare nequit. *Adverbialiter.* Ohyggligt, Averſandum in modum. Tetrè.
Ohyra, F. I. *Collectivum.* Inſecta noxia, *ſpeciatim pediculi.*
Ohäcklad, PART. Non pexus, *de lino, cannabe. Item*: Non taxatus ſeu carptus.
Ohägn, N. *Indecl.* Irruptio in loca ſepta, ex. gr. Grannens beſtåp hafwa gjort ohägn i ängen, Pecudes vicini cupta ſepe in pratum irruperunt.
Ohägnad, PART. Non ſeptus.
Ohälſa, *vide* Ohelſa.
Ohämmad, PART. Non cohibitus.
Ohämnad, PART. Inultus.
Ohöflig, ADJ. Inurbanus. *Adverbialiter.* Ohöfligt, Inurbanè.
Ohöflighet, F. 3. Inurbanitas.
Ohöfwiſk, ADJ. Obſcœnus. *Adverbialiter.* Ohöfwiſkt, Obſcœnè.
Ohölgd, PART. Non obvelatus.
Ohörd, PART. Cui in aliqua cauſſa dicendi locus non relictus, conf. Oerhörd, ex. gr. Döma någon ohörd, *vel* ohörda, Aliquem ad ſui exculpationem non admiſſum judicare. Dömas ohörd, Indicta cauſſa condemnari.
Ohörig, ADJ. Non obediens, conf. Ohörſam.
Ohörſam, ADJ. Cui animus non obediens, conf. Ohörig.
Ohörſamhet, F. 3. Inobedientia.

Oigenkännelig, ADJ. Quem agnoſcere quis nequit.

Ojäfacktig, ADJ. Non recuſabilis, *v. jur.* conf. Jäf.

Ojämn, ADJ. Iniqvus. Non planus. N. Ojämt, ex. gr. Wägen är ojämn, Via iniqua eſt. *Aliter*, ex. gr. Det war en ojämn delning, Partitio erat inæqualis. Det war något ojämt dem imellan, Inter eos diſſenſus erat.

Item: Ojämn, Impar, ex. gr. En ojämn räkning, Calculus ex imparibus. Ojämt tal, Numerus impar. Spela jämt och ojämt, conf. Udda. *Item*: Ojämt, *Adverbialiter*, ex. gr. Hjulen på wagnen gå ojämt, Inæquali currus rotæ feruntur curſu. Det går ojämt til i werlden, Haud æqualis in mundo ſors hominibus accidit. Dela ojämt, Inæqualiter partiri.

Ojämnhet, F. 3. Qualitas ex non plano. *Item*: Inæqualitas. Imparitas. Ojämnheter, Tubercula.

Ojäſen, PART. Ad fermentationem non redactus.

Oidog, ADJ. Non induſtrius.

Oinbunden, PART. *Def. & Plur.* Oinbundne, *Dr.* ex. gr. Oinbunden bok, Liber non compactus.

Oinſkränkt, ADJ. Non reſtrictus ſeu circumſcriptus, ex. gr. En oinſkränkt frihet, Libertas non reſtricta. Et oinſkränkt wälde, Limitis expers poteſtas. Deſpotismus. *Adverbialiter*. Oinſkränkt, Sine limite. Liberrimè.

Ok, N. 4. Jugum, ex. gr. Ligga o! på oxarne, Tauros ſub jugum mittere. *Figuratè*, ex. gr. Wara under oket, Sub jugo eſſe. Ligga i oket, Aſſiduè laborare. Bära ſitt ok, Jugum portare. Afflictionem patienter ferre. Caſta af ſig oket, Jugum excutere.

Okallad, PART. Invocatus.

Okammad, PART. Impexus.

Okardad, PART. Non carminatus.

Okarſt, ADJ. Squalidus.

Okarſthet, F. 3. Squalor.

Oklandrad, PART. Non reprehenſus. Sub cenſuram non miſſus. *Item*: Non interpellatus, *term. jur. Adverbialiter.* Oklandrad, Extra cenſuram vel reprehenſionem. *Item*: Sine interpellatione, *v. jur.*

Oklar, ADJ. Non clarus. Turbidus.

Oklippt, PART. Forfice non ſectus. Intonſus.

Oklädd, PART. Non veſtitus.

Oklok, ADJ. Non ſapiens. Imprudens. *Adverbialiter.* Oklokt, Imprudenter.

Oklufwen, PART. Non diſſiſſus. *Def. & Plur.* Oklufne.

Okokad, PART. Incoctus. Crudus.

Okraſd, PART. Non appellatus. Spontaneus.

Okruſad, PART. Non criſpatus.

Okryddad, PART. Inconditus.

Okunnig, ADJ. Ignarus, ex. gr. Okunnig om något, De aliqua re ignarus. Okunnig i något, Alicujus rei ignarus. *Adverbialiter.* Okunnigt, Inſcienter.

Okunnighet, F. 3. Ignorantia, ex. gr. Fela af okunnighet, Per ignorantiam peccare. Leſwa i okunnighet om något, Alicujus rei notitiam non habere.

Okynne, N. 4. Mala animi indoles, ex. gr. Gåßen wiſar ſitt okynne, Malam puer oſtendit animi indolem. Okynnes få, Animal cicur & tamen noxium.

Okynnig, ADJ. Malæ indolis, *animi.*

Okyſt, ADJ. Non caſtus. Laſcivus. *Aliter*, ex. gr. En okyſt begäran, Petitio iniqua. *Adverbialiter.* Okyſt, Non caſtè. Laſcivè.

Okyſthet, F. 3. Impudicitia. Laſcivia.

Okänd, *Adjectivè.* Ignotus.

Okärlig, ADJ. Amoris vel caritatis expers. *Adverbialiter.* Okärligt, Sine amore vel caritate.

Okärlighet, F. 3. Animus amore vel caritate immotus.

Okärt, N. *Dr.* ex. gr. Det är mig okärt, Id mihi gratum ſeu acceptum non eſt.

Oköp, N. 4. Pretium rerum ſpurium vel corruptum.

Oköpt, PART. Inemtus.

Olag, N. 4. Perverſitas, ex. gr. Häſten har det olaget, at han ſtår bak ut, Equo *illud* ineſt vitii, ut recalcitret.

Item: Olag, ex. gr. Ställa, *vel* Sätta något i olag, Conſtructum vel compoſitum quid

quid turbare. Min klocka har kommit i olag, Corruptum est horologium. Magen är i olag, Vitio stomachus laborat. All ting är i olag för honom, Cuncta ei turbata esse videntur.

Olaga, v. a. 1. Ordinem vel constructionem turbare, ex. gr. Hwem har olagat maschinen? Machinam quis turbavit? *Aliter*, p. p. Olagad; Non resarcitus. Non reparatus.

Olaga, *Adjectivè*. Illegalis, ex. gr. Olaga fång, Modus acquirendi illegalis. I olaga tid, Tempore illegitimo.

Olaglig, adj. Illegitimus, ex. gr. En olaglig kallelse, Vocatio illegitima. På olagligt sätt, Modo illegitimo. Olagligen, *Adv.* Illegitimè.

Olaglighet, f. 3. Rei ratio legis præscripto contraria.

Olastad, part. Non oneratus. *Item*: Non vituperatus.

Olefwadt, *Dr.* ex. gr. Hafwa något olefwadt, Aliquantisper adhuc vivere posse.

Olja, f. 1. Oleum.

Olja, v. a. 1. Oleo imbuere vel ungere. Oljad, p. p.

Oljacktig, adj. Oleosus.

Olidelig, adj. Non ferendus. Intolerandus.

Oljefernisa, f. 1. conf. Fernisa.

Oljefärg, m. Pigmentum olearium.

Oljeslagare, m. 2. Olei compressor opifex.

Oljeslageri, n. 4. Exprimendi olei institutio.

Oljesten, m. 2. Cos olearia.

Oljeträd, n. 4. Olea, *arb.*

Oliflig, adj. Non vividus. Segnis.

Olik, adj. Dissimilis, ex. gr. Han är honom olik, Ei dissimilis est. Olike til sinnes, Animo dissimiles. På olikt sätt, *vel* På olika sätt, Modo dissimili. Et olikt par, Par dissimile vel inæquale. Det ser olikt ut, Similem non refert speciem. *Aliter*, ex. gr. Det ser olikt ut, Verisimile id esse non videtur. Jag håller det icke olikt, Verisimile id puto.

Item: Olik, Inæqualis, ex. gr. En olik magt och myndighet, Potentia & auctoritas inæqualis. Med olika styrka, Robore inæquali. Et olika begrep, Captus seu intellectus discrepans. *Adverbialiter*. Olikt, ex. gr. Han söker likt och olikt, Inveniendum quocunque modo quærit. *Item*: Conveniens sibi, vel secus, ambit.

Olika, adv. Dissimiliter. *Non pariter*, ex. gr. De äro olika wackre, Venustate multum differunt. Det går olika til i werlden, Modo non simili res in mundo aguntur.

Olika, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Jag olikar icke, at ju så sker, Id ita accidere posse, verisimile duco, conf. Mißlika.

Olikformig, adj. Forma seu figura inæqualis.

Olikformighet, f. 3. Formæ seu figuræ inæqualitas.

Olikhet, f. 3. Dissimilitudo, ex. gr. Han finner olikheten imellan deßa bilder, Harum dissimilitudinem imaginum observat.

Item: Olikhet, Inæqualitas, ex. gr. Det är en stor olikhet dem imellan, Maximè sunt inæquales. Olikheter i naturen, In natura inæqualitates.

Oliklig, adj. Haud assimilandus. Non conveniens, ex. gr. Det war en oliklig jämförelse, Ista comparatio haud conveniens erat. Taga olikligt til, Modo haud congruo rem proferre.

Oljud, n. 4. Clamor tumultuosus, *ut in rixis*. Göra oljud, Clamosum esse, conf. Olåt.

Oliver, m. Fructus olivæ. Olive-färg, Color olivarius. Oliveträd, *alias* Oljeträd, conf.

Ollon, n. 4. Glans. Fructus quercus, fagi. *Compos.* Ekollon. Bökollon, *quære suis locis*. Ollonskog, Silva glandifera.

Oloflig, *vide* Oläflig.

Olust, m. Animi molestia, *hilaritate seu voluptate amissa*.

Olustig, adj. Non hilaris.

Olycka, f. 1. Fortuna adversa. Infortunium, ex. gr. Det hände honom en olycka, Infortunium ei accidit. Han har haft många olyckor, In plurimis fortuna ei adversa fuit.

Olyckas, v. d. 1. Infeliciter succedere, ex. gr. Det olyckades för honom, Infeliciter id ei successit, conf. Mißlyckas. *Compos.* Förolyckas.

Olyckelig, ADJ. Infortunatus. Infelix. *Adverbialiter.* Olyckligt, Infeliciter. Olyckligen, *Adv.* Idem, conf. Olyckſalig.

Olyckſalig, ADJ. Non beatus, conf. Olyckelig.

Olyckesfall, N. 4. Caſus infortunii.

Olyckesfogel, M. 2. Siniſtra avis. *Inde* Olycksfogel, Homo, cujus interventu omnia infeliciter ſuccedunt.

Olyckshändelſe, M. 3. Caſus infortunii.

Olydig, ADJ. Non obediens. *Adverbialiter.* Olydigt, Haud obedienter.

Olydighet, F. 3. Morem non gerens animus.

Olydnad, F. Obedientiæ neglectus.

Oläſtig, ADJ. Illicitus. *Inde* Oläſtig beblandelſe, Stuprum. Oläſtigen, *Adv.* Sine permiſſione. Illicitè.

Oläſwandes, *Adverbialiter.* Absque venia.

Olåt, M. Sonus tumultuoſus, *ſicus à rixantibus vel flentibus*, conf. Oljud.

Olåtig, ADJ. Strepitum edens, *ut rixantes vel ploruntes*, ex. gr. Et olåtigt barn, Infans continuo fletu inquietus.

Olägenhet, F. 3. Incommodum, ex. gr. Jag will icke göra dig olägenhet, Incommodum tibi adferre nolo. Han har ſielf olägenhet däraf, Illud ipſi incommodo erit. *Aliter*, ex. gr. Råka i någon olägenhet, In adverſum quid incidere.

Oläglig, ADJ. Situ non conveniens ſeu non commodus, ex. gr. Bygga på et oläglig ſtälle, In loco ſitu non conveniente ædificare. En oläglig plats, Area vel ſolum ſitu incommodum.

Item: Oläglig, Non opportunus, ex. gr. Komma i oläglig tid, Tempore non opportuno venire. Wid et olägligt tilfälle, Occaſione non opportuna. *Adverbialiter.* Oläglig, Non opportunè.

Oläkelig, ADJ. Inſanabilis, *de vulneribus*, conf. Obotlig.

Oläkt, PART. Non ſanatus, conf. Läka.

Olämplig, ADJ. Non applicandus. Olämpligen, *Adv.* Haud convenienter.

Olämplighet, F. 3. Qualitas ex non applicando vel non congruente.

Oländig, ADJ. Aſperitate difficilis & impeditus, ex. gr. Oländig mark, Solum quod propter aſperitatem culturæ ſubjici nequit.

Item: Oländig, Situ non idoneus ſeu incommodus. *Adverbialiter.* Oländigt, Situ incommodè.

Oländighet, F. 3. Aſperitas vel incommoditas ſitûs, *rerum ſoli.*

Oläracktig, ADJ. Indocilis.

Oläracktighet, F. 3. Animus indocilis.

Olärd, ADJ. Indoctus, ex. gr. Et olärdt arbete, Nullius eruditionis opus. *Adverbialiter.* Olärdt, Indoctè.

Oläſen, PART. Non lectus. *Def. & Plur.* Oläſne, N. Oläſet, conf. Oläſt.

Oläslig, ADJ. Nullatenùs ſeu vix legendus, ex. gr. En oläslig ſtyl, Stylus difficulter legendus. Et oläsligt bref, Epiſtola lectu difficilis. *Adverbialiter.* Oläsligt, ex. gr. Han ſkrifwer oläsligt, Literas pingit vix legendas.

Oläſt, PART. Non occluſus, ex. gr. Dören, läſet, är oläſt, Janua, ſera, non occluſa eſt, conf. Oläſen, conf. *verb.* Läſa.

Olönt, PART. Cui denegata merces. Non compenſatus, conf. Obelönt, ex. gr. Det onda du mig gjort, blir icke olönt, Malum, quo me affeciſti, remuneratum habebis. Han är ännu olönt för ſitt arbete, Mercedem laboris nondum accepit.

Olöſt, PART. Non ſolutus vel non laxatus.

Om, PRÆP. De, ex. gr. Skrifwa om något, De re aliqua ſcribere. Tala om någon, De aliquo loqui. Hwar om handlar boken? De quo agit liber? Om wisheten, De ſapientia.

Item: Om, PRÆP. Circum, *alias* Omkring, conf. ex. gr. Binda något om fingret, Circum digitum quid ligare. Fatta en om armen, Brachium alicui prehendere. Se ſig om, Circumſpicere. Innan året går om, Priusquam annus circumagatur. Ante finem anni. Höger eller wenſter om, Ad dextram vel ſiniſtram in circuitum. Röra om något, Quicquam circumagitare. Wända om något, Aliquid convertere, vel averſam partem proferre. *Obſ. Participiis & nonnullis verbis particula hæc præfigitur.*

Item: Om, PRÆP. Præter, ex. gr. Alla tider gå om, Tempora prætereunt. Springa

om

om någon, Aliquem prætercurrere. Stormen, reguet, har gådt om, Procella, pluvia, præteriit, vel deſiit.

Item: Om, CONJ. Si, ex. gr. Om du will, Si vis. Jag ſkall göra det, om jag får tid, Si vacabit, faciam. Han will, om han kan, Vult, ſi poterit. Om du är hemma, Si domi eris. Om icke, conf. *ſuo loco.*

Item: Om, ADV. Num. An, ex. gr. Jag wet intet om han kommer, An venerit, neſcio. Jag ſkall fråga efter, om ſå är ſkedt, Num ita accidit, perquiram. Säg mig, om du är hemma i morgon, Dic mihi, num cras domi manſeris.

Item: Om, ADV. Iterum. Denuò, ex. gr. Skrifwa om något, Denuò quid ſcribere. Göra om något, Iterum quid facere. Byta om, Iterum mutare. Sätta om, *Has & ejusmodi locutiones, ſuis verbis ſubnexas, invenies. Participiis præfigitur, itemque verborum nonnullis.*

Item: Om, ex. gr. Huru mycket får du om dagen, om året? Quantum per diem, per annum, accipis? Om händer, conf. Hand. Fryſa om händer och fötter, Manibus pedibusque frigere. Om dagen och om natten, Die nocteque. Om aftonen, Veſpere. Om Julen, Tempore feſti Juliorum. Om ſommaren, eller om wintren, Æſtate, vel hieme. Göra om intet, Ad nihilum quaſi redigere. Subvertere. *Aliter*, ex. gr. Det gör mig ondt om honom, Illius cauſſa affligor. Hwar om annan, conf. Hwar. Wara om ſig, Induſtriam in acquirendis adhibere. Det är intet om honom, Nihili eſt. Ad quævis ineptus eſt. Komma om. Komma en om liſwet, conf. Komma. Laga om, conf. *verb.* Laga, &c.

Omak, N. 4. Turbata quies. Moleſtia, ex. gr. Skall jag göra dig omak, Num moleſtiam tibi moveam. Wara rädd om omaket, Quamvis detrectare moleſtiam.

Item: Omak, Opera. In rebus agendis officium, ex. gr. Det kan wara gjordt med ett omak, Eadem opera, vel ſimul, iſta effici poſſunt. Jag ſkall förſkylla ditt omak, Tuam remũneratõ operam. *Aliter minantis*, ex. gr. Jag ſkall betala dig för omaket, Officium remunerabo tuum, ſcil: ut dicti vel facti te pœniteat.

Omaka, V. A. 1. Quietem turbare. Laborem vel operam alicui creare. Omakad, p. p.

Omake, M. 3. Impar, *ſcil. reſpectu ad ea, quæ quis habet*, conf. Udda, ex. gr. Strumporna äro omakar, Tibialia imparia ſunt. En omake handſke, Chirotheca impar, conf. Oparom.

Omalen, PART. Non molitus. *Def. & Plur.* Owalne.

Omant, *Adverbialiter.* Nemine urgente. Ultro.

Ombeden, PART. A quo quis aliquid petiit. *Def. & Plur.* Ombedne. Ombedja, conf. Bedja om.

Ombetro, conf. Betro om. *Inde Part.* Ombetrodd, Cujus fidei aliquid commiſſum.

Ombud, N. 4. Ad cognoſcendum vel expediendum quid delegatus. Mandatarius.

Ombuden, *perperam pro* Ombeden.

Ombudsman, M. 3. Mandatarius. Delegatus. *Plur.* Ombudsmän. *Item*: Miniſter publicus, cui mercium prohibitarum inveſtigatio incumbit.

Ombunden, PART. Circumligatus. *Def. & Plur.* Ombundne, *verb.* Binda om. *Item*: Ombunden, Denuò compactus, *de libris.*

Ombyta, V. A. 3. Mutare, *alias* Byta om. *Inde* Ombytt, p. p.

Ombyte, N. 4. Mutatio, ex. gr. Ombyte af linne, Lintei vel induſii mutatio. Ombyte med häſtar, Equorum ad diverſoria in viis publicis mutatio. *Aliter*, ex. gr. Ombyte förluſtar, Variatio delectat, conf. Omſkifte.

Ombytlig, ADJ. Mutabilis, conf. Omſkiftlig.

Ombytlighet, F. 3. Mutabilitas, conf. Omſkiftlighet.

Omdöme, N. 4. Judicium, *facultas animi.* Omdömes gåfwa, Facultas judicandi. *Item*: Omdöme, Judicium, *de quavis re*, ex. gr. Fälla omdöme om någon ſak, *vel*

öfwer någon ſak, Aliqua de re judicium ferre. Efter mitt omdöme, Me judice. Han har ſlakt omdöme om ſig, Malè audit.

Omdöpt, PART. Iterum baptizatus.

Omedelbar, ADJ. Nullius interventu. *Adverbialiter.* Omedelbart, Sine interventu vel opera alius.

Omedelbarlig, ADJ. unde Omedelbarligen, *Adv.* Idem.

Omenſklig, ADJ. Inhumanus. Immanis. Omenſkligen, *Adv.* Immaniter.

Omenſklighet, S. 3. Animus humanitate carens. Immanitas.

Omfamna, V. A. 1. Ulnis amplecti. Omfamnad, p. p. ex. gr. De omfamnade hwarandra, Mutuo ſe amplexu excipiebant.

Omfatta, V. A. 1. Amplecti, conf. Fatta om. *Part. P.* Omfattad, ex. gr. Omfatta ens mening, Sententiam alicujus amplecti. Omfatta en med nåd, wänſkap, Gratia, amicitia, aliquem amplecti.

Item: Omfatta, Denuò circumligare, *de gemmis.* Omfattad, p. p.

Omfattning, M. 2. Amplexus. *Aliter.* Omfattning af ädla ſtenar och dylikt, Gemmarum, & ejusmodi, denuò facta incluſio.

Omfärgad, PART. Iterum colore imbutus.

Omföras, *v. Paſſiv.* 2. Circumduci vel ſeduci, *v. ec.*

Omförmäla, V. A. 3. Mentionem facere. Omförmält, p. p.

Omgång, M. 2. Circuitus, ex. gr. Igenom många omgångar, Per multos circuitus vel ambages. Det är en nödig omgång, Circuitu non illo opus eſt.

Item: Omgång, *Plur.* Omgångor, ex. gr. En omgång med kläder, kärl, ꝛc. Veſtium, vaſorum, &c. numerus, eadem vice in uſum adhibendus. De loſſade ſtycken i flera omgångor, Tormenta per vices explodebant.

Omgås, Omgånge, *vide* Umgås, ꝛc.

Omgärda, V. A. 1. Circumſepire. Omgärdad, p. p.

Omgifwa, V. A. 4. Circumdare. *Cj.* Gifwa. *Part. P.* Omgifwen. *Def. & Plur.* Omgifne.

Omgjord, PART. Refectus. Denuò factus, *verb.* Göra om.

Omgjörda, V. A. 1. Cingulo circumdare. Omgjordad, p. p.

Omguten, PART. Iterum fuſus. *Def. & Plur.* Omgutne, *verb.* Gjuta om.

Omhugſa ſig, V. N. 1. *Recipr.* Providè circumſpicere.

Omhugſam, ADJ. Animi circumſpecti & providi.

Omhugſamhet, S. 3. Animus circumſpectus & providus.

Omhugſan, S. Animi circumſpectio.

Omhugſen, ADJ. Circumſpectus & providus, *in re ſpeciali*, conf. Omhugſam.

Omhwärfwa, V. A. 2. Circumcingere. Omhwärfd, p. p.

Om icke, *Adverbialiter*, Niſi, ex. gr. Om icke ſå är, Niſi ita ſe habeat. Hwar om icke, Sin minus, conf. Hwar.

Omild, ADJ. Immitis, ex. gr. En omild domare, Immitis judex. Fälla et omildt omdöme, Siniſtrum ferre judicium. *Adverbialiter.* Omildt, Immitè.

Omildhet, S. 3. Animus immitis.

Ominne, N. *Dr.* ex. gr. Med ens ominne göra något, Aliquo quid inſcio facere.

Omiſtlig, ADJ. Quo quis orbari nequit. Non amittendus.

Omiſtlighet, S. 3. Qualitas non amittendi.

Omkaſt, N. 4. Rerum viciſſitudo. Lyckans omkaſt, Mutationes fortunæ.

Omkaſta, *vide* Kaſta om. *Part. P.* Omkaſtad, conf. Kullkaſta.

Omklädd, PART. Mutatis veſtibus indutus. *Aliter.* Omklädd, Veſtitu cinctus.

Omkomma, V. N. 4. Diſperire. *Cj.* Komma. *Part. P.* Omkommen. *Def. & Plur.* Omkomne.

Omkoſtnad, S. 3. Impenſa, Sumtus, ex. gr. Hans omkoſtnad beröper ſig ſå mycket, Tanti illius eſt impenſa. Han beſtår omkoſtnaden, Ille ſtat impenſis, conf. Koſtnad. Omkoſtningar.

Omkoſtningar, *Plur.* Sumtus, Impenſæ, conf. Omkoſtnad.

Omkrets, M. 2. Orbis. Circuitus. Peripheria, ex. gr. En cirkels omkrets, Peripheria circu-

circuli. Staden har två mil i omkrets ſen, Circuitu duo milliaria urbs continet. En omkrets af tjugu alnar, Viginti ulnarum orbis.

Omkring, PRÆP. Circum. NOTA. *Particula hæc verbis poſtponitur*, ex. gr. Gå omkring, Circumire. Binda omkring, Circumligare. Löpa omkring, Circumcurrere, &c. *Contracta verò* Kring, *verbis & participiis præfigitur*, conf. Kring.

Omkull, ADV. Subverſim. NOTA. *Particula hæc poſt verba ponitur*, ex. gr. Falla omkull, Subverſim cadere. Stjelpa omkull, Subverſim labi, *vel* ſubvertere. Stöta omkull, Impulſu ſubvertere. Segla omkull, Navigando ſubverti. *Contracta vero* Kull, *ſemper præfigitur*, conf. Kull.

Omlaga, V. A. 1. conf. Laga om. *Inde Part. P.* Omlagad, Reparatus, Reſarcitus. *Item*: Curatus.

Omlagd, p. p. *verb.* Lägga om.

Omlagning, M. 2. Reſarciendi vel reparandi actus. *Item*: Curatio.

Omliggande, PART. Circumjacens.

Omlindad, p. p. *verb.* Linda om.

Omlopp, N. 4. Circulatio, ex. gr. Blodets omlopp, Circulatio ſanguinis. Tidens, årets, omlopp, Temporis, anni, circulus. Omlopps tid, Tempus periodicum.

Omlupen, p. p. *verb.* Löpa om. *Def. & Plur.* Omlupne.

Omnämna, V. A. 2. Mentionem facere. Omnämd, p. p.

Omogen, ADJ. Immaturus. *Def. & Plur.* Omogne. *Comp.* Omognare. *Sup.* Omognaſt, ex. gr. Omogen frukt, Fructus immaturus. Et omoget förſtånd, Intellectus immaturus. Omogne tankar, Cogitata præcocia vel immatura. *Adverbialiter.* Omoget, Immaturè.

Omornad, PART. Expergefactus nondum ſomni gravitate liberatus.

Omringa, V. A. 1. Circumcingere. Omringad, p. p.

Omrulla, V. A. 1. *alias* Rulla omkring.

Omröra, V. A. 2. conf. Röra om, Commovere. *Inde Part. P.* Omrörd. *Item*; Omröra, Mentionem facere, ex. gr. Han har icke omrört den saken i ſin ſkrift, Illius in ſcripto ſuo rei mentionem non injecit. Omrörd, p. p. Cujus mentio facta eſt.

Omröſta, V. N. 1. Ferre ſuffragia.

Omröſtning, M. 2. Suffragiorum collectio, ex. gr. Komma under omröſtning, Suffragiis ſubjici.

Omſatt, p. p. *verb.* Sätta om.

Omſider, ADV. Tandem. Denique, ex. gr. Det ſkedde omſider, Tandem id factum eſt. Han är omſider kommen, Tandem advénit.

Omſtapa, V. A. 1. In novam redigere formam. Omſtapad, p. p.

Omſtifta, V. A. 1. Variare. Omſtiftad, p. p. conf. Ombyta, ex. gr. Omſtifta kläder, Veſtimenta variare. Omſtifta ſin hy, Colorem faciei mutare.

Omſtifte, N. 4. Vicisſitudo. Varietas, conf. Ombyte, ex. gr. Ljus och mörkers omſtifte, Lucis tenebrarumque viciſſitudo. Tidens omſtiften, Temporis viciſſitudines. Omſtifte af häſtar, *vide* Ombyte. Omſtifte förluſtar, Varietas delectat.

Omſtiftelſe, M. 3. Rerum viciſſitudo ſeu variatio, conf. Omſtiftlighet.

Omſtiftelig, ADJ. Variabilis, conf. Ombytlig.

Omſtiftelighet, F. 3. Variatio. Viciſſitudo, conf. Ombytlighet.

Omſtränka, V. A. 3. Circumſcribere. Limitibus conſtringere. Omſtränkt, p. p.

Omſkuren, p. p. *verb.* Omſkära. *Def. & Plur.* Omſkurne.

Omſkära, V. A. 4. Circumcidere, *v. bibl.* Cf. Skära. *Inde Part. P.* Omſkuren, conf. Skära omkring.

Omſlag, N. 4. Tegmen circumdatum, ex. gr. Et breſs omſlag, Epiſtolæ involucrum. Omſlag om en packa, Sarcinulæ tegumentum. Omſlag på en ſwullnad eller ſår, Cataplasma. *Aliter*, ex. gr. Göra något på omſlag, Simulationis cauſſa quid agere. Säga något för omſlag ſkull, Fictis ſermonem fucare.

Omſlagen, p. p. *verb.* Slå om. *Def. & Plur.* Omſlagne.

Om-

Omſorg, m. 3. Cura, ex. gr. Omſorgen för barnen ligger på honom, In illum cura incumbit infantium. Bära omſorg för någon, Alicujus curam gerere. Fåfånga omſorger, Curæ inutiles, conf. Sörſorg.

Omſtändighet, f. 3. Circumſtantia. Conditio. Ratio, ex. gr. En ledſam omſtändighet, Conditio rei infauſta. Mår omſtändigheterna åro lika, Paribus circumſtantiis. Hans omſtändigheter åro ſwåre, Rerum is ſitu premitur graviſſimo. Efter ſakens omſtändigheter, Prout rei fert ratio.

Omſtändlig, adj. Partium complexu deſcribens. Cuncta ad rem continens. *Inde Adv.* Omſtändligen.

Omſtöpt, part. Iterum fuſus. *Item*: Reformatus.

Omſtörta, v. a. 1. Præcipitando ſubvertere. Omſtörtad, p. p.

Omſwep, n. 4. Ambages, ex. gr. Utan omſwep, Sine ambage. Omſwep i tal, Sermo perplexus.

Omſwept, p. p. *verb.* Swepa om.

Omſättning, m. 2. Transpoſitio. Transplantatio. Iterum facta collocatio.

Omtala, v. a. 1. De quo loqui, *alias* Tala om. *Inde Part. P.* Omtalt.

Omtanke, m. 2. Cogitatio circumſpecta, ex. gr. Tala med omtanke, Cogitata circumſpectè proferre. *Aliter*, ex. gr. Han har ingen omtanke om ſig, Sibi conſulere neſcit.

Omtrent, præp. Circiter, *v. per.*

Omtränga, v. n. 2. Neceſſum habere, conf. Tränga om, ex. gr. Hwem will hjelpa honom, når ſå omtränger? Quis illi, cum neceſſe fuerit, opituletur?

Omtänkt, adj. Animo quid verſans, conf. Betänkt, ex. gr. Han war omtänkt, hurn han ſkulle ſlippa, Quomodo evaderet, animo verſabat. Jag måſte wara omtänkt at ſå det, Id ut accipiam, cogitandum eſt mihi.

Omtänkſam, adj. Circumſpectus & providus. *Adverbialiter*. Omtänkſamt, Circumſpectè & providè.

Omtänkſamhet, f. 3. Animus circumſpectus & providus.

Omwecklad, part. Circumvolutus, *verb.* Weckla om.

Omwexla, v. a. 1. conf. Wexla om. *Inde Part. P.* Omwexlad.

Omwexling, m. 2. Viciſſitudo. Mutatio.

Omwårdnad, f. 3. Cura, ex. gr. Hafwa omwårdnad om ſina barn, Liberos curæ habere. En ſom bär omwårdnad för ſjuka och fattiga, Cui ægroti & pauperes curæ ſunt.

Item: Omwårdnad, Familia, ex. gr. Jag önſkar dig och hela din kåra omwårdnad alt godt, Tibi familiæque tuæ proſperà quævis opto.

Omwältra, v. a. 1. *alias* Wältra om. *Inde Part. P.* Omwältrad.

Omwända, v. a. 2. Convertere, v. ec. conf. Wända om, ex. gr. Omwända en ſyndare, Peccatorem convertere. Omwänder eder, Convertimini. *Aliter*, ex. gr. Höger, eller wänſter, omwänder eder, *term. milit.* Dextrorſum, vel ſiniſtrorſum, convertimini. Omwänd, p. p. ex. gr. En omwänd ſyndare, Peccator converſus. Omwänd ordning, Ordo inverſus. En omwänd klädning, Veſtis cujus averſa pars in anteriorem mutata. Det är nu alt omwändt, Cuncta nunc verſa vel immutata ſunt.

Omwändelſe, m. 3. Converſio, v. ec.

Omwändning, m. 2. Reverſio. Converſio.

Omycken, *vide* Ofmycken.

Omyndig, adj. Impúber, conf. Minderårig, ex. gr. I de omyndiga åren, Ætate puerili.

Omyndighet, f. 3. Status impubis. Puerilis ætas.

Omättlig, adj. Immodicus. *Adverbialiter*. Omättligt, Immodicè. Omättligen, *Adv.* Idem.

Omättlighet, f. 3. Intemperantia.

Omägnas, v. d. 1. Nauſeam pati, ex. gr. Omägnas åt något, (wid något,) ſom lucktar eller ſmakar illa, Ex aliquo, odore vel ſapore aſpero, nauſeam pati.

Omärk-

Omärkbar, ADJ. Inſenſibilis. *Non cognoſcibilis.* Den omärkbara utdunſtningen, Tranſpiratio inſenſibilis. *Adverbialiter.* Omärkbart, Modo non ſenſibili, ſeu cognoſcibili. Omärkbarligen, *Adv.* Idem.

Omärklig, *vide* Omärkbar.

Omärkt, PART. Signo non notatus, conf. Märka.

Omätlig, ADJ. Immenſus. Omätligen, *Adv.* Immenſè.

Omätlighet, F. 3. Immenſitas.

Omätt, PART. Non menſus, conf. Måta.

Omättad, PART. Non ſaturatus, conf. Mätta.

Omättlig, ADJ. Inſatiabilis.

Omöjelig, ADJ. Impoſſibilis. *Adverbialiter.* Omöjeligt, Modo impoſſibili. Omöjeligen, *Adv.* Idem, conf. Ogörlig.

Omöjelighet, F. 3. Impoſſibilitas, conf. Ogörlighet.

Onaturlig, ADJ. Non naturalis, ex. gr. En onaturlig förloßning, Præter naturam partus. Onaturlig mat, Cibus naturæ repugnans. På et onaturligt ſätt, Modo naturæ contrario. *Adverbialiter.* Onaturligt, Præter vel contra naturam. Onaturligen, *Adv.* Idem.

Ond, ADJ. Malus, N. Ondt. *Comp.* Wärre. *Sup.* Wärſt, ex. gr. Onde och gode, Mali & boni. Ondt ryckte, Malus rumor. Hin onde, Diabolus. Onde tider, Tempora perverſa. Ond luckt, ſmak, Malus odor, ſapor. Jag har ondt, Malo ſum correptus. Hafwa ondt til någon, Malum alicui creare velle. Hafwa ondt i hufwudet, Capitis dolorem pati. Det gör mig ondt om honom, Illius cauſſa affligor. Utſtå mycket ondt, Adverſa quævis ſubire. Få ondt, Morbo corripi. Han har ondt af ſten, Illum urget calculus. Wälja et af twå onda ting, Ex duobus malis, unum eligere. Det gör ondt når en får ſtryk, Dolet qui vapulat. Slita ondt, conf. Slita.

Item: Ond, Iratus. *Comp.* Ondare. *Sup.* Ondaſt, ex. gr. Göra en ond, Iram alicui movere. Når han war ſom ondaſt, Cum iratus maximè eſſet. Wara ond på någon, Ira in quem flagrare. Blif icke ond på mig, Ne mihi ſuccenſeas.

Item: Ondt före, ex. gr. Han har ondt före at fatta, Percipiendi facilitate deſtituitur. Hebetioris eſt ingenii. Han har ondt före at komma längre, Ulterius progredi vix poterit. Ondt efter, ex. gr. Hafwa ondt efter något, Difficulter quid conſequi poſſe. Det är ondt efter godt folk, Bonorum virorum eſt penuria. Ondt wid, *rectius* Swårt wid.

Item: Ondt, *Adverbialiter*, ex. gr. Tala ondt om någon, De aliquo malè loqui. Se ondt ut, Iratis aliquem oculis aſpicere.

Ondbettet, N. Gordius aquaticus, *vermis.*

Ondo, *Caſ. Abl. v. ec.* ex. gr. Ifrån ondo, A malo.

Ondſint, ADJ. Iracundus.

Ondſka, F. 1. Malitia, ex. gr. Menniſkors ondſka går ſå långt, Eò hominum procedit malitia, conf. Illſka.

Item: Ondſka, Ira, ex. gr. Han gjorde det i ondſkan, Ira commotus id faciebat.

Ondſkefull, ADJ. Praviſſimus.

Onekelig, ADJ. Non negandus. Onekeligen, *Adv.* Haud negandum.

Onix, M. 2. Onyx.

Onoslig, ADJ. In quo nil placet. Sordidus, *v. pleb.*

Onsdag, M. 2. Dies mercurii.

Onyttig, ADJ. Inutilis, ex. gr. Han är onyttig til alt, Ad omnia inutilis eſt. Et onyttigt arbete, Opus inutile. Göra ſig onyttig, Inutilem ſe reddere. *Aliter*, ex. gr. Göra ſig onyttig, Altercandi, cauſſam quærere. *Adverbialiter.* Onyttigt, Inutiliter.

Onyttighet, F. 3. Inutilitas.

Onåd, F. 3. Gratia perdita. Inclementia, ex. gr. Komma i onåd, A gratia cadere. Råka i onåd wid hofwet, Apud principem gratia cadere. Falla i onåd hos någon, In offenſionem alicujus incurrere. På nåd och onåd, conf. Nåd.

Onådig, ADJ. Gratiam denegans. Inclemens. Offenſus, *de principibus & aliis eminentioris gradus.*

Onåmd, PART. Non nominatus. Non dictus. N. Onåmdt.

Onåpſt, PART. Non caſtigatus. *Adverbialiter.* Onåpſt, Impunè.

Onödd, *Adjectivè.* Neceſſitate non coactus.

Onödig, ADJ. Non neceſſarius, ex. gr. Det är onödigt, Neceſſarium non eſt. Onödigt wis, *Adverbialiter.* Præter neceſſitatem. Onödigt, *Adverbialiter.* Modo non neceſſario.

Onödighet, F. 3. Actio ſeu conditio non neceſſaria, ex. gr. Tala i onödighet, Præter neceſſitatem loqui. Anföra en hop onödigheter, Incongrua quævis vel inepta adferre.

Onögd, ADJ. Non contentus, ex. gr. Wara onögd med något, Aliqua re non contentum eſſe, conf. Ofönögd. Mißnögd.

Onöjſam, *vide* Ofönöjſam.

Oordning, M. Ordo turbatus.

Oordentlig, ADJ. Perverſi ordinis. Confuſus.

Op, *vel* Opp, *vide* Up.

Opal, M. 3. Opalus, *achates.*

Opar, *Adjectivè.* Impar, *alias* Omake, *de iis quæ quis habet*, conf. Udda.

Oparom, *Adverbialiter*, ex. gr. Oparom handſkar, Chirothecarum impar, *ſcil. una alteri non ſimilis*, conf. Udda.

Opartiſk, ADJ. Neutri partium addictus. Medius, *v. per.* conf. Oweldug, ex. gr. Han är opartiſk i den ſaken, In illa cauſſa medius eſt. Fälla opartiſkt omdöme, Neutri partium favens, ferre judicium. *Adverbialiter.* Opartiſkt, Extra favorem in alterutram partem.

Opartiſkhet, F. 3. Animus præviis opinionibus, vel favore in alterutram partem, non occupatus, *v. per.* conf. Oweldughet.

Opaßlig, ADJ. Leviter ægrotans.

Opaßlighet, F. 3. Ægrotatio levis.

Operment, N. 4. Auripigmentum, *v. Lat.*

Oplockad, PART. Non carptus. *Item*: Non deplumatus.

Oplögd, PART. Inaratus.

Opolerad, PART. Non politus.

Opp, Oppe, *vide* Up, Uppe.

Opröfwad, PART. Non probatus.

Optiken, M. *Def.* Optica. Läran om ſynen och des werkningar, ſamt ſtrålars gång och brytning. *Inde Adj.* Optiſk, Opticus.

Opåmint, PART. Non commonefactus, ex. gr. Göra något opåmint, Haud commonefactus, ſeu ſponte, quid facere.

Opånytt född, PART. Irregenitus, *v. ec.*

Opåtalt, PART. Non reprehenſus. *Adverbialiter.* Opåtalt, Extra cenſuram vel reprehenſionem.

Oqwald, PART. *Dr.* ex. gr. Wara i oqwald beſittning, Poſſeſſo non turbatus frui.

Oqwiſtad, PART. Cui rami non ſucciſi.

Oqwädins ord, N. Convicium. Scomma, *v. jur.*

Orakad, PART. Cui barba non raſa eſt.

Orangeri, N. 4. *Viridarium. Ædicula* ubi arbores & plantæ, *frigoris impatientes*, per hiemem ſervantur. Et hus, där träd och plantor, ſom icke tåla köld, öfwer wintren förwaras, *v. peregr.*

Oranſaklig, *vide* Outranſaklig.

Oration, M. 3. Oratio publica vel ſolennis, *v. lat.* Et offentligt tal. Orator, M. 3. Orator. En ſom håller offentligt tal. *Inde Adj.* Oratoriſk, Oratorius.

Orcan, M. 3. Turba venti, *v. per.* conf. Wäderhwirfwel.

Ord, N. 4. Verbum. Vocabulum. Vox, ex. gr. Han ſäger aldrig et ord, Ne verbulum quidem profert. Beſlå någon med orden, Verbis aliquem captare. Så lyda orden, Sic verba ſonant. Han fällde et ord, Verbulum ei excidit. Ord ifrån ord, Ad verbum. Et Tyſkt ord, Vox Germanica. Med et ord, Verbo. Med få ord, Paucis verbis. GUDs ord, Verbum DEi. Hålla ord, Stare promiſſo. *Aliter*, ex. gr. Hör et ord, Audias quæſo. Föra ordet, Suo ſociorumque nomine loqui, *ut præſides ſolent, vel prolocutores.* Giſwa goda ord, Verbis cedere. Taga en på orden, Dictis ab alio jus ſibi tribuere. *Locut. Proverb.* ex. gr. Mans ord och mans åra, Dictis honeſti viri fides habenda. Icke weta ord af, Ne quid ſubolere. Han wiſte icke ord af, förr än det ſkedde, De hoc ne minimum quidem ei innotuit, antequam fieret.

Orda, v. n. 1. Mentionem facere. Loqui, ex. gr. Jag ſkall orda åt honom om den ſaken, Illius rei apud eum mentionem faciam. Han tog til at orda, Loqui incipiebat.

Ordaförſtåndet, n. *Def.* Senſus verborum. Efter ordaförſtåndet, Ad ſenſum verborum.

Ordaſtrid, m. De verbis contentio.

Ordatråta, f. 1. Concertatio de verbis.

Ordbok, f. 3. Lexicon. Dictionarium. *Plur.* Ordböcker, conf. Gloſebok.

Orden, m. Ordo. *Plur.* Orden, ex. gr. Riddare-Orden, Ordo equeſtris. Munk-Orden, Ordo monachalis. Ordens band, Tænia ordinis equeſtris. Ordens tecken, Signum ordinis equeſtris. Ordens Capitel, conf. Capitel.

Ordentlig, adj. Ordinatus. Rectè conſtitutus vel diſpoſitus, ex. gr. En ordentlig hushållning, Oeconomia rectè diſpoſita. Föra en ordentlig lefnad, Vitam agere ad ordinem compoſitam. Han är ordentlig i ſitt wåſende, Ordinatè & compoſitè ſe gerit. Ordentligen, *Adv.* Ordinatè. Modo in ordinem compoſito.

Ordentlighet, f. 3. Animus, compoſitum obſervans rerum ſtatum, conf. Ordning.

Order, *Plur. v. Gall.* Ordres. *Def.* Orderna, Juſſa prætoria, *term. milit.* ex. gr. Efter order, Ad juſſa. Det ſtår på orderna, Juſſa prætoria id exigunt, conf. Ordres.

Ordförande, *Subſtantivè.* Prolocutor. Aliorum nomine verba faciens. *Item*: In conceſſu præſes.

Ordhittug, adj. In dictis vel dicteriis ingenioſus.

Ordhållen, adj. Verborum tenax. Qui ſtat promiſſis. *Def.* & *Plur.* Ordhållne.

Ordhållenhet, f. 3. Animus, quo quis ſtat verbis ſeu promiſſis.

Ordinera, v. a. 1. Præſcribere, *v. per.* Ordinerad, p. p. ex. gr. Läkaren ordinerar medel, Remedia præſcribit medicus. *Aliter*, ex. gr. Ordinera en til präſt, Solenni ritu ſacerdotem creare.

Ordkaſtas, v. d. 1. Verbis invicem contendere.

Ordkaſtning, m. 2. Contentio verbis.

Ordklyfning, m. 2. In verbis eligendis vel interpretandis nimia ſubtilitas.

Ordklyfware, m. 2. In verborum uſu vel interpretatione nimium ſubtilis.

Ordkrig, n. 4. Logomachia. Diſceptatio de verbis.

Ordlag, n. 4. Formula dictionis.

Ordlek, m. 2. Luſus verborum.

Ordliſta, f. 1. Vocabulorum catalogus.

Ordning, m. 2. Ordo, ex. gr. Hålla ordning, Ordinem obſervare. *Item*: Ad ordinem componere. Haſwa alt i ordning, Cuncta in ordine diſpoſita habere. Mår ordningen kommer til mig, Cum ad me ordo venerit. Den andre i ordningen, In ordine ſecundus, conf. Ordentlighet.

Item: Ordning, Ordinatio. Præſcriptum legale, ex. gr. Kyrko-ordning, Statuta ſacrorum. Klädordning, Lex veſtiaria.

Ordpråk, n. *vel* Ordprång, n. Verborum pompa. Phaleratus ſermo.

Ordres, *v. Gall.* conf. Order. *Aliter*, ex. gr. Betala til N. N. eller ordres, Pecuniam ſolvere N. N. vel alii, in quem jus delatum.

Ordrik, adj. Vocibus locuples. Verborum abundans.

Ordſpråk, n. 4. Proverbium, ex. gr. Som ordſpråket lyder, Ut dicitur in proverbio, conf. Ordſtåfwe.

Ordſtåfwe, n. 4. Formula dictionis, cui quis aſſuetus, ſemper illam in ore habet, conf. Ordſpråk.

Ordſwep, n. 4. Verborum ambages.

Ordſätt, n. 4. Formula loquendi.

Ordwexlas, v. d. 1. Verbis cum aliquo contendere.

Ordwexling, m. 2. Concertatio verbis.

Oreda, f. 1. Rerum ſitus vel habitus intricatus. Confuſio rerum, ex. gr. Bringa alt i oreda, Cuncta i confuſionem redigere. Råka i oreda, Tricis implicari. Hårſwan har kommit i oreda, Faſcis filorum intricata eſt vel implicita. Han gör bara oreda hwar han är, Ubicunque fuerit tricarum confuſionisque auctor eſt.

Oreda, v. a. 1. Intricatum vel confuſum reddere. Oredad, p. p.

Oredd, part. Non extricatus.

Oredig, adj. Intricatus. Confuſus, ex. gr. En oredig garnhårſwa, Faſcis florum intricata. Hafwa oredigt begrep, Confuſè intelligere. *Adverbialiter.* Oredigt, Intricatè. Confuſè.

Oredighet, f. 3. Qualitas ex intricato vel confuſo. Ordo turbatus.

Oredlig, adj. Non ingenuus. Doloſus. *Adverbialiter.* Oredligt, Non ingenuè. Doloſè.

Oredlighet, f. 3. Animus ingenuitate carens. Animus doloſus.

Oregerlig, adj. Qui ſe regi non patitur. En oregerlig häſt, Eqvus effrenus. Oregerligen, *Adv.* Modo regi neſcio. Effrenatè.

Oren, adj. Impurus. Immundus, ex. gr. Orena luſtar, Cupiditates impuræ. Den orene anden, Spiritus impurus. Dæmon. En oren klädning, Veſtis immunda. Orent linne, Linteum inquinatum. Det är orent på gatorna, Plateæ ſordibus ſcatent.

Orena, v. a. 1. Impurum reddere. Inquinare. Orenad, p. p. ex. gr. Orena ſina händer, Manus inquinare. Orena kläderna, Veſtes contaminare.

Orenlig, adj. Cui immundum ſe reddere moris eſt. Sordidus.

Orenlighet, f. 3. Impuritas. Immundities. *Item*: Immunda quævis. Sordes.

Orenſad, part. Non purgatus, conf. Renſa.

Orera, v. n. 1. Orationem publicam vel ſolennem habere, *v. per.* Hålla offentligt tal.

Orf, n. 4. *alias* Lie-orf, *quod* conf.

Orgbyggare, m. 2. Machinæ organorum pnevmaticorum muſic. artifex.

Orgniſt, m. 2. Organiſta, *muſicus.*

Orgor, *Plur.* Organa pnevmatica muſica; *qualia in templis*, ex. gr. Spela på orgor, Organis pnevmaticis ludere. *Compoſ.* Orgpipa, Fiſtula organorum. Orgpuſt, Follis, quo ventus in organa pnevmatica immittitur. Orgtrampare, Folles calcans, conf. *ſimpl.*

Orgwerk, n. 4. Machina organorum pnevmaticorum muſica.

Oricktig, adj. Juſto vel recto contrarius, ex. gr. Oricktiga mått och wigter, Menſuræ & ponderа non juſta, ſeu adulterina. Satſen är oricktig, Theſis eſt erronea. Hafwa oricktigt begrep om ſaken, Veram rei non habere ideam. På oricktig grund, Fundamento minus juſto. Oricktig i betalning, In ſolvendo debito ſegnis ſeu fallax. *Proverbialiter.* Gå oricktiga wägar, Technis uti. *Adverbialiter.* Oricktigt, Injuſtè vel Fallaciter.

Oricktighet, f. 3. Qualitas ex non juſto. Falſitas.

Original, adj. Autographus, *v. lat.* ex. gr. Ett original document, bref, Scriptum autographum, Literæ archetypæ.

Original, n. 4. Prototypus, *v. lat.* *Item*: Scriptum autographum. Efter originalet, Ex prototypo. Ad autographum.

Orimlig, adj. Abſurdus, ex. gr. En orimlig ſak, Res abſurda. Det är orimligt, Abſonum eſt. *Adverbialiter.* Orimligt, Abſurdè. Orimligen, *Adv.* Idem.

Orimlighet, f. 3. Abſurditas, ex. gr. Gåta fram orimligheter, Abſurda proferre.

Orka, v. n. 4. Valere. Suſtinere, ex. gr. Den ſjuke orkar nu ſitta uppe, Ægrotus jam erectus ſedere valet. Jag orkar intet ſkriſwa mer, Plura ſcribendi vires me deficiunt. Han orkade intet höra det, Iſta audire non ſuſtinuit. Jag orkar intet med honom, Illum ſufferre nequeo. Han ropar ſå mycket han orkar, Quantum ei virium, clamat. *Aliter*, ex. gr. Den ſom ej orkar botum, Qui mulctam ſolvere non valet, *term. forenſ.*

Orklös, adj. Quem vires deficiunt. Infirmitate vel pigritia invalidus.

Orklöſa, f. 1. Virium defectus, *per infirmitatem vel pigritiam.*

Orklöshet, f. 3. Idem.

Orläf, n. 4. Dimiſſio. Orläfs ſedel, Schedula dimiſſionis à famulatu.

Orläfwa, *vide* Förorläfwa.

Orm,

Orm, m. 2. Anguis. Serpens. *Compoſ.* **Ormbett**, *vel* **Ormſting**, Morſus ſerpentis. **Ormſkalle**, Cranium ſerpentis. **Ormſkinn**, Cutis ſerpentis, conf. *ſimpl. & quæ infra.*

Ormbunke, m. Pteris aquilina, *plant.*

Ormila, *vide* **Ormöddla.**

Ormslå, m. *Def.* **Ormslån**, *alias* **Koppar-orm**, conf.

Ormsten, m. 2. Lapis ſerpentinus.

Ormſtucken, part. A ſerpente morſus. *Def. & Plur.* **Ormſtuckne.**

Ormſtungen, part. *Def. & Plur.* **Ormſtungne**, Idem.

Ormöddla, f. 1. Lacerta, (agilis,) *alias* **Ödla.**

Orna, v. n. 1. Odorem ex putredine contrahere. **Ornad**, p. p. *Dr. de frumentis, farinis, & ejusmodi*, conf. **Unkna.**

Item: **Orna wid**, Poſt animi deliquium, vel in lethargia, reviviſcere.

Ornithologien, f. Ornithologia. **Läran om foglarne.**

Oro, m. 2. Libramentum in horologio. *Def.* **Oron.**

Oro, m. Perturbatio. Tumultus. *Def.* **Oron**, ex. gr. **Leſwa i oro**, Inquietus vivere. *Item*: Vitam agere tumultuoſam. **Sjukdomen gör oron hos honom**, Morbus illum reddit inquietum. **Jag har oro af det granſkapet**, Iſta mihi vicinitas tranquillitatem turbat. *Aliter*, ex. gr. **Upwäcka oro i ſtaten**, Turbas motusque in ſtatu excitare. **Där war någon oro på färde**, Tumultus ibi exſtitit.

Oroa, v. a. 1. Inquietare. Turbare. **Oroad**, p. p. ex. gr. **Det oroar mig**, Quietem mihi id turbat. **Oroa någon ſom ſofwer**, Somnum alicujus turbare. **Jag oroas af detta bullret**, Iſte me laceſſit tumultus.

Orolig, adj. Inquietus. Turbátus, ex. gr. **Sjukdomen gör honom orolig**, Illi morbus requiem adimit. **Orolig ſömn**, Somnus turbatus. *Aliter*, ex. gr. **Han är en orolig menniſka**, Homo eſt turbulentus. **Wara orolig til ſinnes**, Turbulento eſſe animo. *Adverbialiter.* **Oroligt**, ex. gr. **Ofwa oroligt**, Inquietus dormire. **Leſwa oroligt**, Turbulenter vivere.

Oroligbet, f. 3. Inquietudo. *Aliter*, ex. gr. **Upwäcka oroligheter**, Turbas excitare. **Krigs oroligheter**, Tumultus belli.

Oroſad, part. Illaudatus, ex. gr. **Oroſadt för GUD**, Ne laude me coram DEo efferam, *alias* **Oroſt**, *ſed perperam.*

Orre, m. 2. Tetrao (Tetrix.) *Compoſ.* **Orrhöna**, Tetrao fœmina. **Orrlek**, Tetraonum coitus, conf. *ſimpl.*

Orſak, f. 3. Cauſſa, ex. gr. **Hwem är orſak härtil?** Quis horum cauſſa? **Af hwad orſak?** Qua de cauſſa? **För hwad orſak ſkull?** Quam ob cauſſam? **Du wet mina orſaker**, Quid mihi in cauſſa fuerit, noviſti. **Krigs orſaker**, Cauſſæ belli.

Orſaka, v. a. 1. In cauſſa eſſe. Cauſſa exiſtere. **Orſakad**, p. p. *alias* **Förorſaka**, conf.

Orſten, m. 2. Lapis ſuilli.

Ort, m. 3. Regio, ex. gr. **En ljuflig ort**, Regio amœna. **Födelſe-ort**, Solum natale. **Man har icke hört det i orten**, In regione id noſtra auditum non eſt. **På wår ort**, In regione noſtra. **Alleſtädes i orterna**, Ubique in provinciis. **På alla orter**, Omnibus in regionibus. **På ſamma ort och ſtälle**, In eadem regione & loco. *Aliter*, ex. gr. **Klaga å högre ort**, Apud judices ſuperiores querelam adferre.

Item: **Ort**, i **grufwor**, In fodinis locus quilibet.

Orthögraphie, f. *v. per.* Orthographia. **Skrifricktighet**, *Inde* **Orthographiſk**, *Adj.* Orthographicus.

Orubbad, part. Loco non motus, ex. gr. **Råſtenen är orubbad**, Terminus haud loco motus eſt. *Aliter*, ex. gr. **Wara i orubbad beſittning af något**, Rem inturbatus poſſidere. **Teſtamentet ſkall bliſwa orubbadt**, Teſtamentum non infractum, ſeu ratum, erit.

Orygglig, adj. Ratus. Non infringendus, ex. gr. **Ett orygglig förbund, löfte**, Pactum promiſſum, ratum, ſeu non infringendum. **En orygglig ſanning, lag**, Veritas, lex, firma & inconcuſſa. **Oryggligen**, *Adv.* Haud in irritum. Firmiter.

Oråd, N. 4. Conſilium perverſum. Susceptum, quo alicui malè conſultum eſt, ex. gr. Han har tagit ſig et oråd före, Peſſimè ſibi conſuluit. Han föll på det orådet, Siniſtrum illud cepit conſilium. *Aliter*, ex. gr. Jag märkte oråd, och gick intet fram, Malè mihi conſultum fore ſubolens, non prodibam.

Orådlig, ADJ. Quo malè alicui conſultum eſt.

Orådd, ADJ. Non timidus, ex. gr. War man orådd, jag will icke göra det, Me id facturum ne timeas.

Oräknad, PART. Non numeratus.

Oräknelig, ADJ. Innumerabilis, conf. Otalig.

Oräknelighet, F. 3. Innumerabilitas.

Oråt, *vide* Bugtig. Krokug.

Orått, M. Injuſtitia, conf. Oförått, ex. gr. Han har gjort mig orått, Injuſtum erga me illum ſum expertus. Lida orått, Injuſtum pati. Göra orått i ſpel, In ludis fallere. Med rått och orått, Juſtè & injuſtè.

Orått, ADJ. Non juſtus. Erraticus, ex. gr. Hafwa orått begrep om en ſak, Perverſè rem intelligere. Taga något i orått meuing, Aliter ac res fert ſentire. Du har orått i det du ſäger, Haud rectè loqueris. Det är orätte mannen, Non is eſt, cui quid competit, ſeu quem putes eſſe. På orätta ſtället, Loco non ſuo. Det är orått, Injuſtum ſeu falſum id eſt. Begynna en ſak på orätta änden, Præpoſterè rem inchoare. Orått wåg, Iter devium. *Proverbialiter*. Gå orätta wägar, Haud legitimè agere.

Item: Orått, *Adverbialiter*. Injuſtè. Perperam, ex. gr. Döma orått, Perperam judicare. Du förſtod mig orått, Haud rectè me intellexiſti. Höra eller ſe orått, Auditu vel viſu errare. Handla orått med någon, Injuſtè cum aliquo agere. Tala eller ſkrifwa orått, Loquendo vel ſcribendo errare.

Orätta, *Adverbialiter*. Med orätta, ex. gr. Det ſkedde med orätta, Juri parum convenienter id factum eſt. Han är med orätta kommen därtil, Jure eò non pervenit. Wara med orätta anklagad, ſtraffad, Contra jus accuſatum, punitum, eſſe.

Orättfärdig, ADJ Non juſtificatus, *v. ec. Item*: *Subſtantivè*, ex gr. Den orättfärdige, Homo non juſtificatus. Peccator. *Plur.* De orättfärdige.

Orättfärdighet, F. 3. Non juſtificati conditio ſeu ſtatus, *v. ec. Aliter*, ex. gr. Allehanda orättfärdighet, Injuſta quævis, ſeu peccata.

Orättfången, PART. Injuſtè acquiſitus. *Def. & Plur.* Orättfångne.

Orättmätig, ADJ. Juri non conveniens. Illegitimus. *Adverbialiter*. Orättmätigt, Non legitimè.

Orättrådig, ADJ. Injuſtus, *animo*. *Adverbialiter*. Orättrådigt, Injuſtè, conf. Orättwis.

Orättrådighet, F. 3. Animus injuſtus, conf. Orättwiſa.

Orättwis, ADJ. Injuſtus, *actu*. *Adverbialiter*. Orättwiſt, Injuſtè, conf. Orättrådig.

Orättwiſa, F. 1. Injuſtitia, ex. gr. Begå orättwiſa, Injuſtitiam committere, conf. Orättrådighet.

Orättwisligen, ADV. Injuſtè.

Orögd, PART. Non explanatus, ſeu purgatus, *de aſperitate ſoli*, conf. *verb.* Röja.

Item: Orögd, Non proditus.

Orörd, PART. Intactus. Immotus.

Orörlig, ADJ. Immobilis. Orörligt, *Adv.* Immobiliter.

Orörlighet, F. 3. Immobilitas.

Os, N. 4. Oſtium fluminis.

Item: Os, Nidor ex prunis aliisve incenſis.

Oſa, V. N. 1. Nidorem emittere, ex. gr. Eldkol, eller et ej fulleſt utſlackt ljus, och tylikt, oſa, Pruna, candela non ſatis exſtincta, & ejusmodi, nidorem emittunt. *Impersonaliter*. Det oſar, Nidor ſentitur.

Oſalig, ADJ. Non beatus. I den oſaliga ewigheten, In æterna damnatione.

Oſaltad, PART. Inſulſus.

Oſams, *Adjectivè*. Animo diſſidens, ex. gr. De hafwa blifwit oſams, Animo diſſident.

Oſan-

Oſanfärdig, ADJ. Non veredicus. *Aliter*, ex. gr. En oſanfärdig berättelſe, Narratio veritati non conſentanea.

Oſanfärdighet, F. 3. A veritate diſſenſus, ex. gr. En berättelſe, om hwars oſanfärdighet man är öfwertygad, Relatio, quam veram non eſſe cuilibet notum.

Oſann, ADJ. Non verus. N. Oſant, ex. gr. Det är en oſann berättelſe, Vera non eſt narratio. Du ſäger oſant, Non vera dicis.

Oſanning, F. 2. Mendacium.

Oſed, M. 3. Malus mos, ex. gr. Haſwa någon oſed, Malo eſſe more imbutum.

Oſedd, PART. Non viſus. N. Oſedt.

Oſedig, ADJ. Malè moratus, ex. gr. En oſedig menniſka, Homo moribus incomtus. En oſedig häſt, Eqvus non morigerus. *Adverbialiter*. Oſedigt, Perverſè vel tumultuoſè, *moribus*.

Oſedighet, F. 3. Morum pravitas ſeu perverſitas.

Oſegelbar, ADJ. Innavigabilis.

Oſicktad, PART. Cerniculo non depurgatus.

Oſilad, PART. Non percolatus.

Oſkadad, conf. Oſkadd.

Oſkadd, PART Illæſus, ex. gr. Han kom oſkadd därifrån, Illæſus evaſit.

Oſkalad, PART. Putamine non denudatus, ex. gr. Oſkalade äpplen, Poma non excoriata.

Oſkaplig, ADJ. Informis, conf. Wanſkaplig.

Oſkaplighet, F. Qualitas ex informi, conf. Wanſkaplighet.

Oſkattbar, ADJ. Inæſtimabilis.

Oſkick, N. 4. Perverſitas. Turbatio, ex. gr. Komma något (Bringa något) i oſkick, Ordinem vel conſtructionem rei turbare. Dryckenſkap är et oſkick i ſeder, Ebrietate mores turbantur. Lurendrägeri är et oſkick i handel, Mercaturæ officiunt invecta vetita.

Oſkicklig, ADJ. Inhabilis. Ineptus, ex. gr. Han är oſkicklig i ſin tjenſt, In munere parum ſe præbet idoneum. Wara oſkicklig til något, Ad aliquid ineptum eſſe. *Aliter*, ex. gr. Det är en oſkicklig yngling, Juvenis haud moribus concinnus eſt. Et oſkickligt lefwerne, Vita diſſoluta. Et oſkickligt wäſende, Tumultus bonis moribus contrarius. *Adverbialiter*. Oſkickligt, Modo parum idoneo. Ineptè. *Item*: Indecorè. Parum convenienter. Oſkickligen, *Adv.* Idem.

Oſkicklighet, F. 3. Indoles parum idonea. Ineptum ingenium. *Item*: Morum perverſitas.

Oſkift, *vel* Oſkiftad, PART. Indiviſus.

Oſkir, ADJ. *vel* Oſkirad, PART. Sordibus non purgatus, *de ſevo, butyro, & ejusmodi.*

Oſkrapad, PART. Strigili non deterſus. Non raſus.

Oſkrymtad, *Adjectivè*. Hypocriſi carens. Non ſimulatus, ex. gr. En oſkrymtad Gudsfrucktan, Pietas ſine hypocriſi. Oſkrymtad höflighet, Urbanitas non ſimulata.

Oſkuld, M. Culpæ vacatio vel privatio, conf. Oſkyldighet, ex. gr. Han wille wiſa ſin oſkuld, Vacare ſe culpa, monſtrare volebat. Han betygade ſin oſkuld, Inſontem ſe eſſe prædicabat.

Oſkuren, PART. Non ſectus. *Def. & Plur.* Oſkurne. *Item*: Oſkuren, Non meſſus.

Oſkyld, *vide* Oſkylt, conf. Oſkyld.

Oſkyldig, ADJ. Innocens. Inſons, ex. gr. Han är oſkyldig til det han anklagas före, Quorum accuſatur, inſons eſt. Et oſkyldigt barn, Infans innocens. Oſkyldiga nöjen, tidfördrif, Voluptates, oblectamenta, innoxia. *Adverbialiter*. Oſkyldigt, Innocenter. Extra culpam.

Oſkyldighet, F. 3. Innocentia. Oſkyldighetens tilſtånd, Status integritatis protoplaſtorum.

Oſkyld, *Adjectivè*. Non cognatus, ex. gr. Uptaga en oſkyld til arfwinge, Non cognatum in hæredem adoptare.

Oſkylt, PART. Inopertus. Non velatus. N. Oſkylt, conf. *verb.* Skyla.

Oſkäl, *Dr.* ex. gr. Med oſkäl, Sine ratione, conf. Skäl.

Oſkälig, ADJ. Iniqvus, ex. gr. En oſkälig begäran, Petitio iniqua. Et oſkäligt påſtående, Poſtulatum iniqvum, conf. Obillig.

Item:

Item: Oſkälig, Irrationalis. De oſkäliga djuren, Animantia bruta, conf. Oförnuftig, *Adverbialiter*. Oſkäligt, Iniquè. Oſkäligen, *Adv.* Idem.

Oſkälighet, F. 3. Iniqnitas, conf. Obilighet.

Oſkämd, PART. Non depravatus. Incorruptus.

Oſkämmandes, *Adverbialiter*, ex. gr. Jag kan oſkämmandes tala om det, Nec me pudeat de iſtis loqui. Han kan oſkämmandes wiſa fram ſitt arbete, Haud illum pudeat opus monſtrare ſuum.

Oſkär, ADJ. Non purificatus.

Oſkära, V. A. I. Contaminare. Inquinare, *v. ec.* Oſkärad, p. p. conf. Orena.

Oſköljd, PART. Non collutus, conf. Skölja.

Oſlagen, PART. *Def. & Plur.* Oſlagne, *Dr.* ex. gr. Ängen är oſlagen, Fœniſecio adhuc pratum non ſubjectum.

Oſlickad, PART. Non linctus. *Proverbialiter*, ex. gr. Du ſkall intet ſlippa oſlickad, Haud impunè à te commiſſum id erit.

Oſlipad, PART. Cote non ſubactus, *de falcibus, cultris*, &c. *Aliter*, ex. gr. Oſlipad diamant, Adamas non politus.

Oſliten, PART. Uſu non tritus, *de veſtibus & ejusmodi. Def. & Plur.* Oſlitne, *Aliter*, ex. gr. Tråtan är ännu oſliten, Non adhuc diremta lis eſt.

Oſlitlig, conf. Outſlitlig.

Oſlug, ADJ. Incallidus, ex. gr. Han är icke ſå oſlug, Adeò non eſt incallidus. *Adverbialiter*. Oſlugt, ex. gr. Han ſwarade icke oſlugt, Argutè reſpondebat.

Oſluten, PART. Non finitus. Non concluſus. *Def. & Plur.* Oſlutne, ex. gr. Saken är ännu oſluten, Rei non adhuc finis. Handelen är oſluten, De emtione venditione non conventum eſt. Oſlutne räkningar, Rationes ad liquidum non perductæ.

Oſläcklig, ADJ. Inexſtinguibilis, *alias* Outſläcklig.

Oſläckt, PART. Non exſtinctus. *Aliter*. Oſläckt kalk, Calx viva.

Oſlät, ADJ. Non planus. N. Oſlätt.

Oſmak, M. Guſtus, *vel* Sapor depravatus, ex. gr. Han har en oſmak för win, Vinum faſtidit. Winet har en oſmak, Corrupti ſaporis vinum eſt.

Oſmaklig, ADJ. Inſipidus. *Adverbialiter*. Oſmakligt, Inſipidè. *Item*: Oſmaklig, Saporis expers.

Oſmidd, PART. Non cuſus. N. Oſmidt.

Oſminkad, PART. Non fucatus.

Oſmord, PART. Non unctus. Non litus.

Oſmält, PART. Non liquefactus. N. Oſmält. *Aliter*. Oſmält mat, Cibus non digeſtus.

Oſmältlig, ADJ. Qui liquefieri nequit. *Aliter*. Oſmältlig mat, Cibus non digerendus.

Oſmältlighet, F. 3. Qualitas eorum, quæ liquefieri nequeunt. *Item*: Indigeſtio ſtomachi.

Oſnygg, ADJ. Immundus. Incomtus, ex. gr. Hålla ſig oſnygg, Immundum ſeu incomtum eſſe. Et oſnyggt arbete, Opus vel opificium immundum. *Adverbialiter*. Oſnyggt, Immundè. Incomtè.

Oſnygghet, F. 3. Immundities. *Plur.* Oſnyggheter, Sordes.

Oſnöpt, PART. Non caſtratus.

Oſnörd, PART. Funiculo non conſtrictus, conf. Snöra.

Oſopad, PART. Scopis non purgatus.

Oſpard, PART. Cui in uſum quis non pepercit. *Dr.* ex. gr. Haſwa all möda oſpard, Omnem impendere operam.

Oſpord, PART. Non auditus. Ignotus, conf. Oåtſpord.

Oſpritad, PART. Oſpritade fjädrar, Pennæ avium, quarum plumæ non detractæ. Oſpritade ärter, Piſa folliculis non denudata.

Oß, *Caſ. obliq. Plur.* Nos. Nobis. *Pron.* Jag, conf. *Grammat.*

Oſt, Oſten, *term. naut.* conf. Öſter, Öſtan.

Oſt, M. 2. Caſeus. *Compoſ.* conf. *infra.*

Oſtadd, PART. Pignore non conductus, *de familiis*, conf. *verb.* Städja.

Oſtadig, ADJ. Inſtabilis, ex. gr. Ställningen är oſtadig, Pegma ſtabile ſeu fixum non eſt. Stå på oſtadig grund, Fundamento niti haud firmo.

Item: Oſtadig, Inconſtans. Mutabilis, *alias* Obeſtändig, ex. gr. Oſtadig til ſinnes, Animo inconſtans. Oſtadig wäderlek, Tempeſtas cœli mutabilis. Et oſtadigt upförande, Modus ſe gerendi inconſtans. *Adverbialiter*. Oſtadigt, Inſtabiliter. Haud firmiter. *Item*: Inconſtanter.

Oſtadighet, f. 3. Inſtabilitas. Inconſtantia, conf. Obeſtändighet.
Oſtekt, part. Inaſſatus.
Oſterſkal, n. 4. Oſtreæ concha.
Oſtillad, part. *Dr.* ex. gr. Boſkapen är ännu oſtillad, Jumentis pabulum adhuc non præbitum eſt.
OſtIndien, n. *Def.* India Orientalis. OſtIndie-farare, Qui ad Indiam Orientalem navigat. OſtIndiſk, *Adj.* Indicus Orientalis.
Oſtkaka, f. 1. Placenta ex lacte coagulato confecta.
Oſtkar, n. 4. Caſeale. Caſeis formandis vaſculum.
Oſtmyſja, f. 1. Coagulatum lactis, poſt caſeum reſiduum.
Oſtra, f. 1. Oſtrea, (edulis.) *Plur.* Oſtron.
Oſtraffad, part. Impunitus.
Oſtrafflig, adj. Non reprehendendus. Oſtraffligen, *Adv.* Extra reprenhenſionem.
Oſtraffighet, f. 3. A culpa vel reprehenſione immunitas.
Oſtridig, adj. Extra controverſiam poſitus, ex. gr. En oſtridig rättighet, Jus haud controverſum. *Adverbialiter.* Oſtridigt, Extra controverſiam.
Oſtron, *Plur.* conf. Oſtra. Oſterſkal.
Oſtruken, part. *Def. & Plur.* Oſtrukne, ex. gr. Oſtruket mål, Menſura, cui in ſummo acervatum, non ademtum eſt. *Aliter.* Oſtrukne linneklåder, Lintea non lævigata, conf. Stryka.
Oſtuderad, *Adjectivè.* Illiteratus, *v. per.*
Oſtwaßla, f. 1. Serum lactis, poſt caſeum confectum.
Oſtympad, part. Non mutilatus. Integer.
Oſtyrig, adj. Qui gubernari nequit. Immorigerus, ex. gr. Et oſtyrigt folk, Populus regimen omne detrectans. En oſtyrig häſt, Equus effrenis. *Adverbialiter.* Oſtyrigt, Sine regimine. Effrenatè.
Oſtyrighet, f. 3. Animus regi neſcius. Obſtinatio.
Oſtäda, v. a. 1. Rerum ordinem, *vel diſpoſitionem* turbare, *in cubilibus & ejuſmodi.* Oſtädad, p. p. *Aliter*, ex. gr. En oſtädad yngling, Juvenis incomtus. Oſtädadt wett, Scientia confuſa.
Oſtädig, adj. Rerum ordine turbatus vel confuſus, *de contlavibus*, &c. *Item*: Oſtädig, Cui incompoſita & confuſa cuncta habere, mos eſt.
Oſtäld, *vide* Oſtämd.
Oſtämd, part. In concentum non adductus. Diſſonus, *de inſtrumens. muſic. Item*: Oſtämd, Non citatus, *v. jur.*
Oſtämdhet, f. 3. Diſſonantia.
Oſtängd, part. Non occluſus. *Item*: Non ſeptus.
Oſtöka, v. a. 1. *v. pleb.* conf. Oſtäda.
Oſtörd, part. Inturbatus, conf. Oförſtörd.
Oſund, adj. Inſalubris, ex. gr. Oſund mat, luft, Cibus, aër, inſalubris.
Oſundhet, f. 3. Inſalubritas, ex. gr. Luftens oſundhet, Inſalubritas aëris.
Oſur, adj. Non acidus.
Oſwiklig, adj. Fallere neſcius, conf. Oſelbar. Oſwikligen, *Adv.* Modo non fallaci.
Oſwiklighet, f. 3. Modus rerum fallere neſcius.
Oſwuren, part. Injuratus. *Def. & Plur.* Oſwurne.
Oſydd, part. Non ſutus. n. Oſydt.
Oſynlig, adj. Inviſibilis, ex. gr. Han gjorde ſig oſynlig, Aſpectui hominum ſe ſubduxit. Oſynligen, *Adv.* Modo non viſibili. *Aliter*, ex. gr. Han är en liten oſynlig karl, Puſillus eſt, haud conſpicuus.
Oſynlighet, f. 3. Qualitas ex non viſibili vel non conſpicue.
Oſyrad, part. Non acidus factus.
Oſådd, part. Non ſatus. n. Oſådt.
Oſågad, part. Serra non diſſectus.
Oſåld, part. Non venditus.
Oſållad, part. Non cribratus.
Oſårad, part. Non vulneratus. Illæſus. Et oſåradt ſamwete, Conſcientia illæſa.
Oſägelig, adj. Ineffabilis, *alias* Outſägelig.
Oſäker, adj. Non ſecurus. *Def. & Plur.* Oſäkre. *Comp.* Oſäkrare. *Sup.* Oſäkraſt, ex. gr. Han är oſäker om ſitt lif, De vita non ſecurus eſt. En oſäker hamn, Portus inturus. Oſäkre förbringar, Nomine impedita. *Adverbialiter.* Oſäkert,

Non ſecurè, ex. gr. Här är oſäkert at leſwa, Periculoſè, heic vivitur, conf. Otrygg.

Item: Oſäker, Incertus, ex. gr. Jag är oſäker om han kommer, An venerit, incertus ſum. Det är oſäkert, Incertum eſt.

Oſäkerhet, f. 3. Conditio ſeu ſtatus non ſecurus, ex. gr. Leſwa i oſäkerhet, Haud ſecurus vivere. *Aliter*, ex. gr. Tidningars oſäkerhet, Novitatum ſuſpecta fides.

Oſälgbar, adj. Non vendibilis.

Oſämja, f. 1. Diſſenſus. Diſcordia.

Oſämjas, *Infinitivè*. Oſämjas med någon, Ab aliquo diſſidere vel diſcordare.

Oſökt, part. Non quæſitus. Non inveſtigatus.

Oſölad, part. Non inquinatus.

Oſömad, part. Non ſurus, *alias* Oſydd.

Otack, *Dr.* ex. gr. Med detta förtiente han ſig bara otack, Iſto gratiarum actionem nullam promeruit.

Otackſam, adj. Ingratus. Cui gratias agere vel habere animus non eſt. *Adverbialiter*, Otackſamt, Ingratè.

Otackſamhet, f. 3. Animus ingratus.

Otackſamligen, adv. Mente ingrata.

Otadelig, adj. Cenſuræ vel obtrectationi non ſubmittendus.

Otadlad, part. Cenſuræ vel obtrectationi non ſubmiſſus. *Adverbialiter*. Otadladt, Extra cenſuram vel obtrectationem.

Otalig, adj. Innumerabilis, ex. gr. Til en otalig myckenhet, Multitudine innumerabili. Otaligen, *Adv.* Innumerabiliter, conf. Oräknelig.

Otam, adj. Non cicur, ex. gr. Otame djur. Beſtiæ. *Aliter*, ex. gr. En otam yngling, Ferox juvenis.

Otamd, part. Non domitus. *Aliter*, ex. gr. Otamd wid något arbete, Operi alicui inaſſvetus. Otamd i fingren at ſpela, Digitis ad ludendum conſvetudine non compoſitis, conf. Fingertamd.

Otamdhet, f. 3. Qualitas ex indomito. Ferocitas.

Otera ſig, v. n. 1. *Recipr.* Se inquinare. Squalidum ſe reddere. Oterad, p. p.

Oterig, adj. Inquinatus. Squalidus, ex. gr. Han är oterig om händerna, Manibus inquinatus eſt. Et oterigt arbete, Opus ſqualidum.

Oterighet, f. 3. Squalor.

Otid, *Adverbialiter*. I otid, ex. gr. Komma i otid, Præmaturè venire. Tala i otid, Tempore non conveniente loqui. I tid och i otid, Tempore opportuno & non opportuno.

Otidig, adj. Intempeſtivus, ex. gr. En otidig påminnelſe, Admonitio intempeſtiva. En otidig börd, Abortus. *Aliter*, ex. gr. En otidig menniſka, Homo immoderatus & in altercationem pronus. Han war otidig emot honom, Verbis parum decentibus illum aggreſſus eſt. *Adverbialiter*. Otidigt, Intempeſtivè. Importunè.

Otidighet, f. 3. Intempeſtivitas. Importunitas. *Aliter*, ex. gr. Wiſa ſin otidighet emot någon, Verbis duris & parum decentibus aliquem adoriri.

Otjenlig, adj. Inconveniens. Ineptus, ex. gr. Han är otjenlig til den tjenſten, Iſti muneri ineptus eſt. På otjenligt ſätt, Modo inepto. I otjenlig tid och på otjenligt ſtälle, Tempore & loco haud congruo. Otjenlige utlåtelſer, Ineptè dicta. Otjenlig mat för den ſiuke, Ægroto cibus inconveniens. Otjenligen, *Adv.* Inconvenienter.

Otjenlighet, f. 3. Inconvenientia.

Otjenſt, m. *Dr.* ex. gr. Han har därmed giordt mig en otjenſt, Iſto mihi diſpendium adrulit officio.

Otjenſtacktig, adj. Inofficioſus. Officii reddendi negligens.

Otjenſtacktighet, f. 3. In officiis reddendis negligentia.

Otilbörlig, adj. Non debitus. Indignus, ex. gr. En otilbörlig framfart, Modus procedendi non debitus ſeu indignus. På otilbörligt ſätt, Non debito modo. Otilbörligen, *Adv.* Modo non debito. Indignum in modum.

Otilfredsſtäld, part. Cui ſatisfactum non eſt.

Otilgängelig, adj. Inacceſſus.

Otilräcklig, ADJ. Non ſufficiens. Otilräckligen, *Adv.* Haud ſatis.

Otilräcklighet, F. 3. Cujus non ſat adeſt.

Otillåten, PART. Non permiſſus. *Def. & Plur.* Otillåtne.

Otillåtlig, ADJ. Non permittendus vel admittendus.

Otrångdt, *Dr.* I otrångdt mål, Nulla urgente neceſſitate.

Otro, F. Fidei privatio vel orbitas. Fides nulla, *v. ec. Def.* Otron, conf. Otrohet. Wantro.

Otrogen, ADJ. Infidus. Infidelis. *Def. & Plur.* Otrogne. *Comp.* Otrognare. *Sup.* Otrognaſt, ex. gr. Otroget tjenſtefolk, E famulatu infidi. Hon är ſin man otrogen, Mariti fidem fallit. De otrogne, Infideles. *Aliter*, ex. gr. Du är ſå otrogen, Adeò in fide habenda hæſitas. *Adverbialiter.* Otroget, Sine fide, conf. Trolös.

Otrohet, F. 3. Infidelitas. *Aliter*, ex. gr. Han är funnen med otrohet, Furacitatis convictus eſt. Begå otrohet emot ſin husbonde, Hero clam quid ſurripere, conf. Trolöshet.

Otrolig, ADJ. Incredibilis. Otroligen, *Adv.* Incredibiliter.

Otrolighet, F. 3. Incredibilitas.

Otröſtlig, ADJ. Inconſolabilis. Otröſtligen, *Adv.* Modo inconſolabili.

Otröſtlighet, F. 3. Animus inconſolabilis.

Otröttlig, ADJ. Indefeſſus, *alias* Outtröttlig.

Otrygg, ADJ. Intutus. *Adverbialiter.* Otryggt, Non tutò, conf. Oſäker. *Aliter*, ex. gr. Et otryggt barn, Infans timidulus, *qui ſe ignoto tradi non patitur.*

Otta, Cum derivatis, *vide* Ätta.

Otta, F. 1. Conticinium. Tempus medium inter gallicinium & diluculum. *Hinc* Ottemål, Tempus, quo ruſtici primum ſumunt jentaculum, vel ipſum illud jentaculum, *al.* Otteward.

Ottſång, M. 2. Sacrorum in templis adminiſtratio matutina, *diebus feſtis.*

Otuckt, M. Impudicitia, ex. gr. Bedrifwa otuckt, Illicito concubitu peccare.

Otucktad, PART. Non caſtigatus.

Otucktig, ADJ. Impudicus. Stuproſus. *Adverbialiter.* Otucktigt, Impudicè.

Otullad, PART. Pro quo vectigal non ſolutum, *alias* Oförtullad. *Proverbialiter*, ex. gr. Icke lemna något otullad, Nil relinquere, cui ademtum quid non ſit.

Otwagen, PART. Illotus, conf. *verb.* Twå. *Def. & Plur.* Otwagne, *v. ec.*

Otwåttad, PART. Idem, conf. *verb.* Twätta.

Otwifwelacktig, ADJ. Dubio carens. *Adverbialiter.* Otwifwelacktigt, Sine dubio.

Otwifwelacktighet, F. 3. Qualitas ex indubio, ex. gr. Sakens otwifwelacktighet, Rei certitudo.

Otwungen, PART. Non coactus. *Def. & Plur.* Otwungne, conf. *verb.* Twinga.

Item: Otwungen, *Adjectivè.* Non affectatus, ex. gr. Han är otwungen i ſitt wäſende, Illius ſe gerendi modus affectatione caret. Otwungne åthåfwor, Geſtus liberi. Otwungen ſtrifart, Stilus inaffectatus.

Otycke, N. 4. Habitus oris, ſeu vultus, nativus, quo quis diſplicet.

Otydlig, ADJ. Explicatu difficilis. Obſcurus. *Adverbialiter.* Otydligt, Modo difficulter explicabili. Obſcurè. Otydligen, *Adv.* Idem.

Otydlighet, F. 3. Cujus explicatio difficilis. Obſcuritas.

Otålig, ADJ. Impatiens, ex. gr. Han är otålig i ſjukdomen, Morbi impatiens eſt. Wara otålig wid arbete, Laborem ægrè ferre. Blifwa otålig, Impatiens fieri. *Aliter*, ex. gr. Blifwa otålig, Indignari. Han blef otålig på honom, Illi ſuccenſuit. *Adverbialiter.* Otåligt, Impatienter.

Otålighet, F. 3. Impatientia, ex. gr. Wiſa ſin otålighet, Impatientiam oſtendere ſuam. *Aliter*, ex. gr. Upwäcka någons otålighet, Indignationem alicujus excitare.

Otäck, ADJ. Vitio aliquo vel ſqualore diſplicens. Fœdus. Otäckt, N. ex. gr. Det är otäckt at ſe eller höra, Iſta viſu vel auditu fœda ſunt. *Adverbialiter.* Otäckt, Fœdè. Turpiter.

Otäcka, F. *Dr.* in convicium, & ſignificat fœdum quodvis.

Otäckhet, F. 3. Fœditas.

Otäckt, PART. Non tectus, ex. gr. Huſet är otäckt, Domus adhuc tecto caret, conf. Obetäckt. *Aliter.* Otäckt, N. *Adj.* Otäck.

Otänd, PART. Non accenſus.

Otänkt, *vide* Oförtänkt.

Otät, ADJ. Rimoſus. Fiſſuris ſeu foraminibus apertus. N. Otäckt, ex. gr. En otät tunna, Dolium rimoſum. Dören är otät, Arctè non claudit janua. Kärlet är otätt, Vas fatiſcit, conf. Läck. *Aliter*, ex. gr. Otät wäf, Tela rarior, conf. Gles.

Otäthet, F. 3. Qualitas ex rimoſo, vel raro.

Otörſtig, ADJ. Non ſitiens, ex. gr. Dricka ſig otörſtig, Ad ſaturitatem bibere.

Oumbärlig, ADJ. Quo carere quis nequit. Oumbärligen, *Adv.* Modo, quo re aliqua carere quis nequit.

Oumbärlighet, F. 3. Qualitas ejus, quo carere quis nequit.

Oundgänglig, ADJ. Non omittendus, vel ſummè neceſſarius, ex. gr. En ſådan anſtalt eller författning war för mig oundgänglig, Conſilium vel inſtitutio ejusmodi, mihi non omittenda, vel, ſumme neceſſaria, fuit. En oundgänglig fara, Periculum inevitabile, conf. Oundwiklig. Oundgängligen, *Adv.* Modo non omittendo vel ſummè neceſſario.

Oundwiklig, ADJ. Inevitabilis. Oundwikligen, *Adv.* Modo inevitabili, conf. Oundgänglig.

Oupdicktad, PART. Non fictus.

Ouphörlig, ADJ. Nunquam deſinens. Ouphörligen, *Adv.* Indeſinenter.

Ouplöslig, ADJ. Indiſſolubilis. Ouplösligen, *Adv.* Modo indiſſolubili.

Oupſåtlig, ADJ. Non præmeditatus. Extra proæreſin factus. Oupſåtligen, *Adv.* Sine proæreſi. Haud conſultò.

Ouptagen, PART. Non ſublatus, *demiſſiori è loco. Def. & Plur.* Ouptagne. *Aliter*, ex. gr. Den ſumman är ouptagen i räkningen, Summa rationibus illa inſerta non eſt.

Outgrundlig, ADJ. Meditatione non intelligendus.

Outgräfwen, PART. Non perfoſſus. Non perforatus. *Def. & Plur.* Outgräfne.

Outranſaklig, ADJ. Quem perſcrutari quis nequit. Outranſakligen, *Adv.* Modo dicto.

Outſägelig, ADJ. Ineffabilis. Outſägeligen, *Adv.* Modo ineffabili.

Outſlagen, *Def. & Plur.* Outſlagne, p. p. conf. Utſlagen, privationemque adde.

Outſläcklig, ADJ. Inexſtinguibilis. Outſläckligen, *Adv.* Modo inexſtinguibili.

Outſläckt, PART. Non exſtinctus.

Outſlitlig, ADJ. Uſu non terendus.

Outtröttlig, ADJ. Indefeſſus. Outtröttligen, *Adv.* Modo indefeſſo.

Outtröttlighet, F. 3. Animus indefeſſus.

Outödelig, ADJ. Non exſtirpandus. *Dr.* ex. gr. En outödelig ſkog, Silva vaſtiſſima, arborum copia perennis.

Outöslig, ADJ. Qui exhauriri nequit.

Outöslighet, F. 3. Abundantia nunquam exhaurienda.

Owan, ADJ. Inaſſuetus. Non conſvetus, ex. gr. Jag är owan at höra ſådant, Talia audire non conſvevi. Det är något owant, Haud conſvetum id eſt.

Item: **Owan**, Deſvetus. Inſvetus, ex. gr. Wara owan wid arbete, Laboris inſvetum eſſe. Det faller mig nu owant at rida, *Jam* equitandi deſvetus ſum.

Owana, F. 1. Mala conſvetudo, ex. gr. Han har fådt den owanan, Mala illa imbutus eſt conſvetudine. Barnen taga ſig owanor, Infantes malas contrahunt conſvetudines.

Item: **Owana**, Deſvetudo, ex. gr. Det ſker af owana, at jag icke kan ſpela, Per deſvetudinem ludere non poſſum.

Owanlig, ADJ. Inſolitus, ex. gr. Det är något owanligt, Inſolitum id eſt. Owanliga ord, Verba inſolita. Owanligen, *Adv.* Inſolitè. Non conſvetè.

Owanlighet, F. 3. Inſolentia.

Owanſklig, ADJ. Perennis, *v. ec.* conf. Oförwanſklig.

Owar, ADJ. Sibi non cavens, conf. Owarſam.

Owaracktig, ADJ. Non perennis. Caducus.

Owaracktighet, F. 3. Caducitas.

Owarligen, ADV. Incautè.

Owarſam, ADJ. Incautus. *Adverbialiter.* Owarſamt, Incautè.

Owarſamhet, F. 3. Animus incautus.

Owarſamligen, ADV. Incautè.

Owederſägelig, ADJ. Non contradicendus. Owederſägeligen, *Adv.* Extra contradictionem.

Oweld, N. *alias* Oweldughet, *quod* conf.

Oweldug, ADJ. A ſtudio partium alienus. Qui in judicio ferendo nullius reſpicit perſonam. *Adverbialiter.* Oweldugt, Absque ſtudio partium. Sine reſpectu perſonarum, conf. Opartiſk.

Oweldughet, F. 3. Animus a ſtudio partium alienus. Aproſopolepſia.

Owerkſtäld, PART. Effectui non datus.

Owerkſtällig, ADJ. Haud exſequendus. Quod effici nequit.

Owerkſtälligheet, F. 3. In exſequendo negligentia ſeu defectus.

Owetandes, *Adverbialiter*, ex. gr. Han gjorde det owetandes, Inſcius id commiſit. Synda owetandes, Inſcius peccare.

Owetenhet, F. 3. Inſcitia, ex. gr. Han gjorde det af owetenhet, Per inſcitiam id faciebat.

Owetterlig, ADJ. Cujus notitiam quis non habet. Ignotus, ex. gr. Det är mig owetterligt, Id mihi ignotum eſt. Owetterligen, *Adv.* ex. gr. Han gjorde det mig owetterligen, Me inſcio id fecit.

Owett, N. 4. Animus rationis uſu deſtitutus, ex. gr. Han viſar därmed ſitt owett, Eò ſe parùm ſapere teſtatur.

Item: Owett, Verba injurioſa, ex. gr. Han utöſte owett på mig, Verba injurioſa in me effudit. Han bemötte mig med owett, Verbis me excipiebat injurioſis.

Owettig, ADJ. Verbis injurioſus. *Adverbialiter.* Owettigt, Injurioſè, ſcil. verbis.

Owettighet, F. 3. Animus, in verba injurioſa pronus.

Owidrörlig, ADJ. Intactilis.

Owig, ADJ. Non agilis, ex. gr. Han blir owig af ſin fetma, Prægravat eum obeſitas. Åldren gör en owig, Corporis pondere præpeditum ſenectus reddit.

Item: Owig, Non compendioſus, ex. gr. Det är en owig method at lära, Methodus hæc docendi compendiaria minus eſt. På et owigt ſätt, Modo minus apto. *Adverbialiter.* Owigt, Haud agilitèr. Præpeditè.

Owigd, PART. Non inauguratus. Non ſacratus.

Owighet, F. 3. Qualitas corporis, quâ quis non agilis ſeu impeditus eſt. *Item*: Qualitas ex inepto, vel minus compendioſo.

Owigligen, ADV. Modo non agili ſeu inepto.

Owilje, F. Malevolentia, ex. gr. Draga ſig någons owilje, Malevolentiam alicujus ſibi arceſſere.

Owilkorlig, ADJ. Conditione ſeu exceptione nulla reſtrictus, ex. gr. En owilkorlig ſedel, Nullius reſtrictionis antapocha. Et owilkorligt betingande, Præviis conditionibus carens conventum. Owilkorligen, *Adv.* Extra reſtrictionem. Sine conditionibus.

Owilkorlighet, F. 3. Reſtricti ſeu conditionis expers ratio.

Owillig, ADJ. Non lubens, ex. gr. Owillig at tjena någon, Aliis difficulter inſerviens. Wara owillig i ſyſſlor, i arbete, Negotia, labores, non libenter ſubire. *Aliter*, ex. gr. Han viſte ſig owillig emot honom, Adverſus illum ſe præbuit minus benevolum. *Adverbialiter.* Owilligt, Haud ſpontè.

Owillighet, F. 3. Animus non lubens, ſeu non favens.

Owis, ADJ. Non ſapiens. Imprudens. Owisliqen, *Adv.* Inſipienter. Imprudenter.

Owiß, ADJ. Incertus. N. Owißt, ex. gr. Wara owiß om något, De aliqua re incertum eſſe. Det är ännu owißt, Incertum adhuc eſt. Et owißt ſvar, Reſponſum, ex quo nihil certi colligitur. Owiße fordringar, Prætenſiones dubiæ.

Owißhet, F. 3. Incertitudo, ex. gr. Jag är i owißhet om den ſaken, De illa re incertus ſum. Wåga något på owißhet, De eventu incertus quid audere.

Owiſt, *perperam pro* Owißt.

Owitterlig, *vide* Oweterlig.

Owriden, PART. Non contortus. *Def. & Plur.* Owridne.

Owrångd, *Dr.* ex. gr. At rättet må bliſwa owrångd, Ut jus non tortum ſit.

Oxbär, N. Fructus Meſpili. (Cotoneaſter.)

Oxdrift, M. 3. Agmen taurorum.

Oxdrifware, M. 2. Bubulcus.

Oxe, M. 2. Taurus. (Bos,) conf. Tjur, ex. gr. Et par oxar, Par taurorum. Kontager oxe, Vacca cum tauro coit. *Compoſ.* Oxhandlare, Qui taurorum mercaturam facit. Oxhörn, Cornu bovinum. Oxhud, Pellis bovina. Oxkött, Caro bubula. Oxſtek, Aſſum bubulum, &c. conf. *ſimpl. Abſolutè* Oxen, Taurus. *Conſtellatio.*

Oxel, F. 2. Cratægus. (Aris.) *Def.* Oxlen. *Plur.* Oxlar, *alias* Oxelträd. Oxelbär, Fructus cratægi.

Oxeltand, F. 3. Dens molaris. *Plur.* Oxeltänder.

Oxeltråd, N. conf. Oxel.

Oxhuſwud, N. 4. Caput tauri.

Item: Oxhuſwud, Dolium grande, continet 87 vel 90 Congios. (Kanna,) *alias* Åm, *quod* conf.

Oxlägg, M. 2. Lacertus bovinus.

Oxlägga, F. 1. Primula veris, *plant. alias* Gullhwiſwa.

Oxtunga, F. 1. Lingua tauri.

Item: Oxtunga, Anchuſa officinalis, Bugloſſum, *plant.*

Ozirad, PART. Ornamentis deſtitutus.

Oår, N. 4. Annus, quo annona deficit.

Oåtſkild, PART. Non ſejunctus.

Oåtſkiljelig, ADJ. Non ſeparabilis.

Oåtſpord, PART. Non interrogatus. Non conſultus, conf. Oſpord, ex. gr. Han har gjort det mig oåtſpord, Id me non conſulto fecit. Oåtſpordt, *Adverbialiter.* Sine prævia interrogatione. Aliquo non conſulto.

Oåfwen, ADJ. Parum aptus vel idoneus, ex. gr. Han är icke ſå oåfwen, Non adeo ineptus eſt. Det war icke oåfwet påfund, Inventum ſatis idoneum erat. *Def. & Plur.* Oåfne, *Adverbialiter.* Oåfwet, ex. gr. Det war icke ſå oåfwet påfunnet, Convenienter ſatis id inventum fuit. Han talar icke oåfwet, Haud ineptè loquitur.

Oägta, *Adjectivè.* Spurius. Adulterinus. N. Oägta, ex. gr. Et oägta barn, Infans ſpurius. Oägta guld, Aurum non purum. Oägta ſtenar, Gemmæ adulterinæ.

Oändelig, ADJ. Infinitus. Oändeligen, *Adv.* Infinitè.

Oändelighet, F. 3. Infinitas.

Oärlig, ADJ. Honore exutus. Infamis. *Adverbialiter.* Oärligt, Modo infami. Oärligen, *Adv.* Idem.

Oäten, PART. Non comeſus. *Def. & Plur.* Oätne.

Oöfwad, PART. Inexercitatus.

Oöfwerwinnelig, ADJ. Vinci neſcius. Inſuperabilis.

Oöfwerwunnen, PART. Invictus. *Def. & Plur.* Oöfwerwunnne.

Oöm, ADJ. Cui animus tener ſeu *indulgens* non ineſt. *Aliter,* ex. gr. Han är oöm om ſin helſa, Valetudo ipſi curæ non eſt. En oöm klådning, Veſtis cui non parcendum. *Adverbialiter.* Oömt, ex. gr. Handtera någon oömt, Sine indulgentia vel lenitate aliquem tractare.

P.

Pack, N. 4. Fæx populi, conf. Pöbel. *Item: Proverbialiter.* Med pick och pack, ex. gr. Fara ſin wäg med pick och pack, Omnia ſua ſecum ferens diſcedere.

Packa, F. 1. Sarcina, *convoluta & compreſſa,* ex. gr. En packa med waror, Mercium ſarcina. Breſpacka, Literarum ſarcinula.

Packa, V. A. 1. Deprimere vel intrudere, *congerenda.* Packad, p. p. ex. gr. Packa ſill, kött, ꝛc. Aleces, carnes, &c. vaſi deprimendo immittere. Gods ſom låter packa ſig, Merces, quæ inter colligendum ſe comprimi patiuntur. *Aliter.* Packa ſig, *Recipr.* ex. gr. Jag rådde honom, at packa ſig ſin wäg, Ei conſilium dedi, ut feſtinanter ſe proriperet. Packa dig hådan, Apage hinc.

Item: Packa af, Sarcinas demittere. Packa ihop, ex. gr. Packa ihop ſina ſaker til reſa, Vaſa in iter colligere. Packa ihop ſåden,

Fru-

Frumentum comprimere. Packa in, ex. gr. Packa in något i en kiſta, Ciſtæ quid immittendum comprimere. Packa på, ex. gr. Packa ſakerna på wagnen, Sarcinulas colligens currui imponere. Packa på, at de andra ſakerna få rum, Arctius comprimas, ut ceteris fiat ſarcinulis locus.

Packare, M. 2. Operarius, cujus eſt edulia in vaſis comprimere.

Packbod, F. 2. Servandis mercibus taberna.

Packduk, M. Linteum craſſius, cui ſarcinæ merclum involvuntur.

Packhus, N. 4. Domus ad portum, in quam exoticæ inferuntur merces perluſtrandæ.

Packkiſta, F. 1. Ciſta *vel* arca grandior, *mercibus transportandis.*

Packnål, F. 2. Sarcinis conſtringendis acus.

Pacqvet, *vide* Paket.

Packträ, N. 4. Ligneum inſtrumentum, in uſum ad conſtringendas merces.

Packwagn, M. 2. Plauſtrum, *transportandis ſarcinis.*

Padda, F. 1. Bufo Rana.

Paddſten, M. 2. Bufonitus, *lapis.*

Page, M. 3. Nobilis juvenis in aula regia, *v. Gall. Plur.* Pager. *Def.* Pagerna.

Paj, N. Argentum ligatum, cupri proportione majori.

Pajrock, *vide* Kapprock.

Paket, N. 4. Sarcinula, *v. Gall.* Pacquet. *Inde* Paketbåt, Navis curſoria veredaria.

Palats, N. 4. Palatium, *v. lat.*

Paliſad, M. 3. *v. per. Plur.* Paliſader, Propugnaculum, palis acuminatis terræ infixis. *Inde* Paliſadera, V. A. 1. Propugnaculum ejusmodi exſtruere. Paliſaderad, P. P.

Pall, M. 2. Scabellum, ex. gr. Stå på pallen, In ſcabello ſtare. *Aliter.* Stå på pallen, *vel* Stå kyrkoplickt, conf. Kyrkoplickt.

Palm, F. 3. Palma, *arb. alias* Palmträd, *Compoſ.* Palmqwiſt, Ramuſculus palmæ. Palmſöndag, Dominica palmarum, conf. *ſimpl.*

Palmträd, N. 4. *alias* Palm, conf. Dadeltråd.

Palſternacka, F. 1. Paſtinaca ſativa, *radix eſcul.*

Palt, M. 2. Obſonium inſtar panis, ex ſanguine & farina.

Palta, F. 1. *Plur.* Paltor, Veſtimenta pertrita & diſcerpta, conf. Slarfwa.

Pamp, M. 2. Enſis grandior, *antiq. Compoſ.* Huggpamp, Cædendi enſis.

Panela, V. A. 1. Aſſeribus obducere, *intra ædes, v. per.* Panelad, P. P. conf. Brädſlå.

Panelning, M. 2. Tabulatio, conf. Panela.

Panelwerk, N. 4. Opus tabulationis in ornatum. Laqueatum.

Pankaka, F. 1. Collyris. Placenta, conf. Kaka. *Compoſ.* Äggpankaka, Placenta ovis commixta. Fläſkpankaka, Placenta, cui lardum immiſſum, conf. *ſimpl.*

Panna, F. 1. Frons, ex. gr. Han har en hög panna, Altioris eſt frontis. Låg panna, Frons demiſſa. Rynka pannan, *vel* Rynka på pannan, Frontem corrugare. Han fick ett ſlag i pannan, Ictu in fronte percuſſus fuit. *Compoſ.* Pannbenet, Os frontis. Pannſtycke, Indumentum lineum, quo frons tegitur, conf. *ſimpl.*

Item: Panna, Frictorium, Patella, in qua eſculenta torrentur vel aſſantur. *Compoſ.* Panſkaft, Manubrium patellæ, conf. *ſimpl.* Bryggpanna, ꝛc. *ſuis locis.*

Item: Panna, Chelonium. Loculus, ex. gr. Pannor i något werktyg, hwari andre werktygets dekar åro inpaſſade, Loculi inſtrumenti, quibus aliæ inſtrumenti partes ſunt immiſſæ. Pannan på en böſſa, conf. Fångpanna.

Pänt, M. 3. Pignus. Hypotheca, ex. gr. Taga pant, Pignus capere. Sätta i pant, Pignori dare. Sätta pant för något, Pro accepto pignus tradere. Kläduingen ſtår i pant, Pignori tradita veſtis eſt.

Panta, V. A. 1. Æris defectu à debitore pignus exigere. Pantad, P. P. Panta ſig ſjelf, Ipſe quid ſibi pignori vindicare.

Pantbref, N. 4. Literæ pigneratitiæ. *Def.* Pantbrefwet.

Panter, M. *alias* Panterdjur, N. 4. Panther. Pardus.

Pantförſkrifning, M. 2. Scriptum, quo hypotheca traditur.

Pante

Panthafware, m. 2. Creditor hypothecæ. Hypothecarius.

Pantning, m. 2. Actus quo deficiente pecunia, pignus capitur.

Pantträttighet, f. 3. Jus hypothecæ.

Pantſar, n. 4. Lorica. Pantſarſkiorta, f. 1. Idem.

Pantſätta, v. a. 3. Pignerare. Hypothecæ ſubjicere. *Cj.* Sätta. *Part. P.* Pantſatt.

Pantſättning, m. 2. Oppigneratio.

Pantſkilling, m. 2. Pignoris reluendi pecunia.

Papegoja, f. 1. Pſittacus, *avis.* Swenſk Papegoja, Loxia Enucleator, *alias* Tallbit.

Papiſt, m. 3. Papicola. *Inde.* Papiſtiſk. *Adj. alias* Påfwiſt. Papiſteri, n. Papismus.

Papp, n. 4. Charta pluribus foliis conglutinata & conſolidata, *compingendis libris.*

Pappa, m. Pater, *vox infantulorum.*

Papper, n. 4. Papyrus. Charta. *Def.* Papperet. Grått papper, Charta bibula, *alias* Plånpapper, *Compoſ.* Pappers bruk, Officina pro conficiendo papyro. Pappersmakare, Papyri opifex. Pappers ſax, Forfex chartæ. Pappers ſtrut, Involucrum chartaceum, conf. Strut. Papperswerk, Opus fragile & caducum, conf. *ſimpl.*

Item: Papper, Scriptum quodvis, ex. gr. Jag ſkall ſe igenom mina papper, Scripta mea perluſtrabo. Han tog papperet af mig, Scriptum a me ſumſit. Anteckna något på ſamma papper, In eodem ſcripto quid annotare. Det ſtånes i papperen, In ſcriptis id reperitur.

Par, n. 4. Par, ex. gr. Et par häſtar, Equorum par. Tu par ſkor, Calceorum par duplum. Et ägta par, Conjugum par. Hwad koſtar paret af handſkarne? Quantum conſtat par chirothecarum? Et par dagar, Per duos dies. *Proverbialiter*, ex. gr. Swara med par ord, Paucis verbis reſponde.

Para, v. a. 1. Par conferre, *alias* Para ihop. *Part. P.* Parad. *Item:* Para ſig, *Recipr.* ex. gr. Alle lefwande djur para ſig, Animantia ſe cuncta in generationem jungunt.

Parad, m. Pompa, *v. Gall.* Parade, ex. gr. Göra parad, Pompam præ ſe ferre.

Item: Parad, Militum ad excubias delectorum congregatio & ordinatio, certo loco quovis die inſtituta, *aliás* Waktparad.

Paradis, n. 4. Paradiſus.

Paradisfogel, m. 2. Manucodiata. *Def.* Paradisfoglen.

Paragraph, m. 3. Paragraphus, *v. Græc.* En ſärſkild afdelning af et Capitel i någon bok.

Paraply, m. 3. Umbraculum portatile contra pluvias, *v. Gall. Def.* Paraplyen. *Plur.* Paraplyer.

Paraſol, m. 3. Umbraculum portatile contra radios ſolis, *v. Gall.*

Pard, m. 3. Pardus, conf. Leopard.

Pardon, m. Venia. Condonatio, *v. Gall. term. milit.* ex. gr. De begärte pardon, Victi petiverunt, ut ſibi parceretur. Få pardon, Obtinere, ut vitæ parcatur. Pardons placat, Edictum regium de gratia ſontibus concedenda.

Parentation, m. 3. Parentatio. Oratio funebris, *v. lat.* Offentligt åminnelſe-tal öfwer någon död. Parentera, v. n. 1. Parentare. Hålla offentligt åminnelſe-tal. Parentering, m. 2. Parentandi actus.

Parenthes, m. 3. Parentheſis, *v. per.* Twå ſtreck, ſom innefluta et til uplyſning ſärſkildt ord eller mening, ( ).

Parera, v. a. 1. Ictum deflectere, *v. Gall.* Parerad, p. p. ex. gr. Parera en ſtöt af wärjan, Ictum enſis avertere. *Aliter.* Parera ordres, *vide* Lyda befallning.

Park, m. 3. Campus ſilveſtris, ex. gr. Kronopark, Silveſtris campus regius. Jagtparker, Campi ſilveſtres venatui deſignati.

Parkom, n 4. Textum laneum, *hujus uſui peculiaris eſt ad culcitas, pulvinos, & ejusmodi, alias* Bäddparkom. *Compoſ.* Fäder-parkom, Textum ejusmodi in ſubtegmen veſtium.

Parlament, n. 4. Parlamentum, *v. per.*

Parm, m. 2. Modius ſtructilis, pro menſurando fœno. *Continet* 3 *ulnas cubic. Inde* Parmmåtare, Miniſter circa menſuram in emtione-venditione fœni.

Par-

Parnaß, M. Parnaſſus. Et af poeterna dickt tadt berg, för wishets Gudinnorna.

Parom, ADV. Par, ex. gr. Parom ſkor, Calcei, qui par ſunt.

Part, M. *vide* Del. *Inde* Halfpart. Helpart, conf. Halfdel. En hel del.

Item: Part, Pars unâ litigantium, *term. forenſ.* ex. gr. Parterna togo aftråde, Litigantes è foro diſcidebant. *Compoſ.* Wederpart, *quod* conf.

Partals, ADJ. *numerandi ordine.* P. paria.

Parterr, M. Planum horti floreum, *v. Gall. Item*: Parterren, *Def.* Proſcenium in theatro.

Parti, N. 4. Factio. *Plur.* Partier, *v. per.* ex. gr. Upwäcka partier, Factiones comparare. Hålla ſig til et parti, Uni factionum addictum eſſe. Wara af partiet, Factionis eſſe. *Aliter*, ex. gr. Et löſt parti, Hominum vagabundorum caterva.

Item: Parti, Excurſio militum in bello, ex. gr. Gå på parti, Militum manu excurſionem facere. Et parti af wåra, Noſtrûm militum manus in excurſionem miſſa.

Item: Parti, Portio, ex. gr. Handla i parti, Per portiones integras mercari, conf. Groß. Et parti ull, järn, eller andra waror, Lanæ, ferri, aliarumve mercium, portio.

Item: Patti, ex. gr. Taga parti, Alterutri partium ſe tradere. Taga ens parti, Ab aliquo ſtare. Jag har tagit mitt parti, Quid faciendum mihi animo decrevi. Göra et godt parti, In conjugio ineundo optimam invenire conditionem. Göra parti at ſpela kort, at ſpatſera, Chartulis ludendi, ambulandi, ſodalitium inire. Jag är af ſamma parti, Earundem ego ſum partium.

Partigångare, M. 2. Ad excurſiones in bello dexter & ſtrenuus.

Partiſk, ADJ. Studio partium captus. Partium uni favens, *v. per. Adverbialiter.* Partiſkt, In gratiam unius partis. Uni partium faventer.

Partiſkhet, *vide* Weld.

Paſka, V. N. 1. Inter lavandum, vel alio modo, aquas motitare, conf. Plaſka.

Paſkug, ADJ. Unde humidus quis evadit, ex. gr. En paſkug ſyßla eller arbete, Negotium ſeu opus, quo madet quis. *Item*: Paſkug, Conſpurcatus.

Paſman, N. 4. Filorum in faſci ſubdiviſa portio, conf. Hårfwa.

Paſqwill, N. 4. Libellus famoſus, *v. per. Plur.* Paſqwiller, *alias* Smädeſkrift.

Paſqwillant, M. 3. Libelli famoſi auctor, *v. per.*

Paß, N. 4. Trajectus, ex. gr. De gingo öfwer paßet, Trajectum ſuperabant. Et trångt paß, Trajectus anguſtior. Afſkära en paßet, Trajectu aliquem intercludere.

Item: Paß, Liberi commeatus, *vel ſalvi conductûs*, literæ, ex. gr. Begära paß, Liberi commeatus literas petere. Wiſa ſitt paß, Syngraphum viatorium exhibere. *Compoſ.* Reſepaß, *quod* conf.

Paß, *Adverbialiter.* Til paß, ex. gr. Han kom wäl til paß, at hjelpa mig, Opportunè ſatis ad mihi opem ferendum, venit. Det kom illa til paß, Haud opportunè id accidit. Det kommer ganſka wäl til paß, om han nu får det, Peropportunè accidit, ſi jam id acceperit, conf. Till mätta. Wara til paß, *rectius* Wara til lags. Wid paß, Circiter, ex. gr. Det är wid paß en mil härifrån, Abhinc circiter milliare eſt. Tornet är wid paß hundra alnar högt, Centum ulnas circiter alta turris eſt.

Paßa, V. A. 1. Aptare, *v. per.* Paßad, P. P. ex. gr. Paßa något emot hwart annat, Unum alteri aptare. Paßa det ena i det andra, Unum alteri ingerendum aptare. Klädningen paßar mig icke, Veſtis non mihi aptata eſt. Paßa ſig, *Recipr.* ex. gr. Det paßar ſig icke för en yngling, Haud juveni illud convenit. Det paßade ſig icke ſå, Non erat commodum. Paßa af, *vide* Afpaßa. Paßa in, Ingerendum quid aptare. Paßa på, ex. gr. Paßa på någon, Aliquem obſervare. Han paßade på tilfället, Occaſionem arripiendam obſervavit. *Aliter*, ex. gr. Jag paßar intet på,

at höra mer, Plura non lubet audire. Du kan man paßa på at göra det, Illud quidem omittas. Paß på, Noli. Paß på at gå dit, Eò non abeas. Paßa up, ex. gr. Den som will winna något, han måste paßa up, Qui lucrari cupit, illi quævis observanda veniunt. Paßa up, om du will gå med, Attendas, si unà ire volueris. Paßa up på någon, Servitium alicui præbere, conf. Uppaßa. Paßa up wid bordet, Ad mensam ministrare.

Paßad, *vel* Paßad-wind, M. Venti ad tropicos. En på wißa tider ständig wind wid tropikerna.

Paßagerare, M. 2. In navi iter faciens, *v. per.* conf. Farare.

Paßera, V. A. 1. *v. Gall.* Passer, ex. gr. Skepparen har paßerat sundet, Gubernator navis fretum Öresund permeavit. Paßera linien, Æquatorem subire. Paßera förbi, Prætervehi. *Aliter*, ex. gr. Han paßerar för ärlig karl, Honestum virum eum esse dicunt. Det kan paßera, Quodammodo ita sit. *Aliter.* Paßera, *vide* Hända. Förelöpa.

Paßerläder, N. 4. Corium subactum.

Paßgång, M. Gressus equi tolutilis, conf. Traf.

Paßgångare, M. 2. Equus tolutarius, *alias* Gångare, conf. Trafware.

Paßion, M. 3. Passio, *v. lat.* ex. gr. Christi paßions historia, Historia passionis Christi, conf. Lidande.

Item: Paßion, Affectus animi, ex. gr. Tala med paßion, Animo commotus loqui. Styra sina paßioner, Animi motus compescere, conf. Sinnes böjelse *vel* Rörelse.

Paßionsblomma, V. 1. Passiflora cærulea, *plant.*

Paßlig, ADJ. Vilioris notæ vel conditionis, *v. per.* Paßligen, *Adv.* Haud ita benè vel aptè.

Pastej, M. 3. Placenta cibariis referta. Artocreas, *v. per.*

Pastell, N. *v. per. Dr.* ex. gr. Måla i pastell, Pigmentis sine oleo dilutis pingere. Pastellmålning, Pictura ejusmodi.

Patent, M. 4. Edictum patens publicum, *v. lat. Aliter*, ex. gr. Tryckt i patent, Papyri folio integro explicato impressum.

Patient, M. 3. Ægrotus, *sub cura medici*, *v. lat.*

Pathologien, F. *Def.* Pathologia. Läran om sjukdomar.

Patrask, M. 4. Plebs vilissima. Fæx populi, *v. per.*

Patriark, M. 3. Patriarcha, *v. per. Inde Adj.* Patriarkisk, Patriarchalis.

Patriot, M. 3. Patriota, *v. lat.* En som älskar sitt fädernesland, och ser på det allmänna bästa. *Inde Adj.* Patriotisk. Patriotismen. Kärlek til fädernesländet.

Patron, M. 3. Patronus. Fautor, *v. lat.* ex. gr. Han är des store patron, Ipsi fautor est eximius. *Aliter*, ex. gr. Han har fådt det af sin patron, Illud ab hero impetravit. *Compos.* Brukspatron, conf.

Item: Patron, *term. milit.* Cucullus chartaceus, pulvere pyrio refertus, *onerandis bombardis*, &c. *Compos.* Patrontaska, Sacculus, in quo ejusmodi cuculli à militibus servantur. Patronkök, Theca ejusmodi pro præfectis legionis tormentariæ.

Patrull, M. 3. Manipulus militum, ad excubias visitandas, emissus, *v. per. Inde verb.* Patrullera, V. N. 1. Ad excubias visitandas circumire.

Patt, M. 2. Uber. Gifwa patt, Lactare, *alias* Gifwa di.

Patta, V. N. 1. Lactere, conf. Di.

Paulun, M. 3. Velamentum, quo lectus circumdatur, *v. per. antiq.*

Paus, M. 3. Pausa. Statio in musicis, *v. per.*

Pausera, V. N. 1. Pausare. In musicis certa statione quiescere, *v. per.*

Pedant, M. 3. Eruditionis vel alius alicujus prærogativæ jactator intempestivus, *v. per.* conf. Gräl. Pedanteri, N. 4. Pedantismus. *Inde*, Pedantisk, *Adj.*

Pedal, M. 3. Organorum pneumaticorum machinæ musicalis pars, quæ pedibus calcatur, *v. per.*

Pedell, M. 3. Apparitor circa negotia Consistoriorum, *v. per.*

Pejla,

Pejla, v. a. 1. Bolide profundum aquarum explorare. Pejlad, p. p.

Peka, v. n. 1. Indigitare, ex. gr. Jag finner hwart ut han pekar, Quid indigiter, benè ſentio. Peka på något, Aliquid digito monſtrare. Peka åt någon, Aliquem digito monſtrare. Magnetnålen pekar åt Nörr, Acus magnetica boream indigitat.

Pekfinger, n. 4. Index, *digitus*. *Def.* Pekfingret.

Pekſticka, f. 1. Bacillus index, *hujus uſus eſt pro infantibus, dum literas & ſyllabas addiſcere incipiunt*. *Proverbialiter*. Sätta pekſticka för någon, Quid faciendum alicui præſcribere velle.

Pela, v. a. 1. Digitis leniter quaſi ad explorandum contrectare, conf. Peta. Påta.

Pelare, m. 2. Columna. *Fulciens*, conf. Stöd.

Pelegrim, m. 3. Peregrinator ad loca ſancta, *v. per.* *Compoſ.* Pelegrims färd, Peregrinatio ad loca ſancta, conf. *ſimpl.*

Pelikan, m. 3. Pelicanus. (Platelea Leucorodea,) *avis*.

Pels, m. 2. Amiculum, ſubditis pellibus villoſis, *alias* Pelſ, vocatur & Skinnpels, conf. Skinn. *Compoſ.*

Pelsad, part. Veſtitu pelliceo villoſo indutus.

Pelsverk, n. 4. Pellicea quævis villoſa ad veſtitum.

Pendel, m. 2. Pendulum. *Def.* Pendeln. *Plur.* Pendlar, *v. lat.* ex. gr. Pendel i ur, Pendulum horologii. Pendel ur, Horologium oſcillatorium.

Pengar, *Plur.* Pecunia, *contracte à* Penningar, conf. Penning.

Penna, f. 1. Calamus ſcriptorius, ex. gr. Göra up en penna, Pennam formare. Sätta pennan på papperet, Ad ſcribendum ſe componere. Fatta i pennan, Pennam prehendere. *Aliter*. Fatta i pennan, Aliquid ſcribendo concipere.

Pennſoder, n. 4. Theca pennæ. *Def.* Pennsodret.

Pennfäcktare, m. 2. Pugil ſcriptorius.

Pennfäckteri, n. 4. Pugna ſcriptoria inanis.

Pennkniſ, m. 2. Scalpellum, *pennis formandis*. *Def.* Pennkniſwen. *Plur.* Pennkniſwar.

Pennkrig, n. 4. Bellum inter ſcriptores.

Penning, m. 2. Nummus, ex. gr. Han ſatte en penning i pant, Nummum pignori dabat. Stora eller ſmå penningar, Nummi majores vel minores. *Compoſ.* Kaſtpenning. Skådepenning, &c. *ſuis locis*. *Aliter*, ex. gr. Wända något til pennings, Quicquam vendere, ut pecunia inde colligatur. Sjette eller tijonde penningen af arf och dylikt, Sexta vel decima pars pecuniæ hereditariæ, & ejusmodi. Hwar ſjette penning, Bonorum ſextans.

Item: Penningar, *Plur. Contracte*. Pengar, Pecunia, ex. gr. Hafwa penningar, Pecuniosum eſſe. Köpa något för reda penningar, Præſente pecunia emere. Jag har inga penningar hos mig, Non adſunt nummi. Lägga ihop penningar, Theſaurum parare. Flickan har penningar, Virgo opulenta eſt. *Compoſ.* Penningkiſta, Ciſta vel arca, pro ſervanda pecunia. Penningpung, Marſupium. Penningpåſe, Sacculus pecuniæ, conf. *ſimpl. & quæ infra*.

Penningbriſt, m. Pecuniæ defectus vel caſtus.

Penningbötor, *Plur.* Mulcta. Pœna pecuniaria.

Penninggirig, adj. Pecuniæ avidus.

Penninggirighet, f. 3. Pecuniæ aviditas.

Penninggräs, n. Thlaſpi arvenſe, *plant.*

Penningſtock, m. 2. Maſſa pecuniæ in ſtatu integro.

Penſel, m. 2. Penicillus. *Def.* Penſlen. *Plur.* Penſlar. *Compoſ.* Penſeldrag, Penicilli ductus. Penſelſtaft, Manubrium penicilli, conf. *ſimpl.*

Penſion, m. 3. Stipendium viduæ, vel alii alicui, annuatim adſignatum, *v. per.* Inde Penſionär, m. 3. Stipendiarius.

Pep, *Ipf. verb.* Pipa.

Pepla, f. 1. conf. Gnutla.

Peppar, m. Piper. Indianiſk peppar, Capſicum annuum, conf. Långpeppar. *Compoſ.* Pepparkorn, Granum piperis. Pepparkaka, Panis dulciarii genus, conf. *ſimpl.*

Pepparrot, f. Armoracia. (Cochlearia,) *radix*.

Pepperling, m. Agaricus piperatus.

Peppra, v. a. 1. Pipere condire. Pepprad, p. p.

Per, Petrus, *nomen viri.*

Pergament, n. 4. Membrana pergamena, *v. per.*

Period, m. 3. Periodus, *v. Græc.* En mening i något tal eller ſkrift. *Item:* Period, Tidehwarf. En wiß tids omgång, Periodus temporis. *Inde Adj.* Periodiſk, Periodicus. Som har ſin wiſſa tid til omgång.

Perla, *vide* Pärla.

Perma, f. 1. Lamina lateralis libri compacti, *v. per.*

Perpendikel, m. 2. Linea perpendicularis. *Def.* Perpendiklen, *v. lat.* *Item:* Pendulus horologii, *alias* Pendel. *Adj.* Perpendikulär, Perpendicularis, conf. Lodrät.

Pers, m. 2. Lævigatio ſuturæ texti lanei & ejusmodi, ope inſtrumenti. (Persjärn.) *Figuratè*, ex. gr. Han har utſtådt en hård pers, Cruciatum ſubiit ſatis durum.

Persa, v. a. 1. Lævigare inſtrumento. (Persjärn,) conf. Pers. Persad, p. p.

Persjärn, n. 4. Inſtrumentum ferreum, quo calefacto ſuturæ textorum laneorum, & ejusmodi, lævigantur. *Sartoribus peculiare eſt*, conf. Strykjärn.

Persedel, m. 2. Mercium diverſarum pars quælibet, *v. per. Def.* Perſedlen. *Plur.* Perſedlar.

Perſika, f. 1. Fructus Perſicæ. Perſiketräd, Perſica (Amygdalus.)

Perſilja, f. Petroſelinum. (Apium,) *plant.* Perſiljerötter, Radices petroſelini.

Perſon, m. 3. Homo quilibet. Perſona, *v. lat.* ex. gr. Tre perſoner i Gudomen, Divinitatis perſonæ tres. Inſtälla ſig i egen perſon, Coram ſe ſiſtere. Intet anſeende til perſonen, Nullus perſonarum reſpectus. Jag är nögd för min perſon, Quantum ad me contentus ſum.

Perſönlig, adj. Perſonalis, *v. lat.* ex. gr. Hans perſönliga förtjenſter, Merita ipſi propria. Den perſönliga föreningen i Chriſto, Unio in Chriſto perſonalis. Perſönligt hat, Odium in quem peculiare. Perſönligen, *Adv.* ex. gr. Inſtälla ſig perſönligen, Ipſe coram ſe ſiſtere.

Perſpectiv, n. 4. Perſpicillum. *Plur.* Perſpectiver, *Aliter:* Perſpectiv i målning, Pictum ad opticæ leges objecta repræſentans.

Peruk, m. 3. Capillamentum crinium adſcititiorum. Perucca. *Holberg, v. Gall. Compoſ.* Perukäſt, Arcula pro condenda perucca. Perukmakare, Peruccarum opifex. Perukmöſſa, Galericulus, quo caput ſub perucca tegitur, conf. *ſimpl.*

Perukſtock, m. 2. Stipes, cui capillamentum imponitur, conf. Peruk.

Peſt, m. 3. Peſtis. Peſtilentia, ex. gr. Peſten går, Peſtis graſſatur. Peſt-tiden, Tempore graſſantis peſtis. Han dödde i peſten, Peſte mortuus eſt. *Compoſ.* Peſtböld, Abſceſſus peſtilentialis, conf. *ſimpl.*

Peſtilents, *vide* Peſt. *Inde Adj.* Peſtilentialiſk.

Perſtilentsört, v. Petaſites. (Tuſſilago,) *plant.*

Peta, f. 1. conf. Tandpeta.

Peta, v. a. 1. Crebris vicibus ſummovendum quid petere, *digito vel inſtrumento*, conf. Pela. Preka. Päta, ex. gr. Peta tänderna, Dentes ſcalpere. Peta ſig i näſan, öronen, Nares, aures, ſibi purgare. Peta hål på ſkinnet, Cutem lædere, ſcil. dicto modo. Peta bårt något, Summovere quid.

Petersburg, n. Petropolis. *Ruſſiæ metropolis.*

Petrificat, n. Petrificatum. *Plur.* Petrificater, *v. lat.* conf. Stenwandling.

Petrificerad, part. Petrificatus. Stenwandlad.

Pfaltsgreſwe, m. 2. Comes Palatinus. *Inde* Pfaltsgreſſkap, n. Palatinatus.

Phantaſt, m. 3. Luſibus phantaſiæ captus, *v. per.*

Pharmaceutiken, m. *Def.* Pharmaceutica. Läran om medicamenters tilredning.

Pharmacopien, *v. Def.* Pharmacopœia. Medicamenters tilredning.

Phaſan, *vide* Fäſan.

Phenomen, v. Phænomenon. *Plur.* Phenomener. Så kallas hwad i naturen, i ſynnerhet på himlen eller i luften, wåra ögon owanligt förekommer.

Phi-

Philologie, f. Philologia. Läran om ſpråk, ſkrifters tolkning, utredning, och hwad därtil hörer. *Inde* Philologiſk, *Adj.* Philologicus.

Philoſoph, m. 3. Philoſophus.

Philoſophie, f. Philoſophia. Inbegriper alla wetenſkaper, ſom höra til den werldsliga wisheten: undantagandes Läkare-Konſten och Lagfarenheten. *Inde* Philoſophiſk, *Adj.* Philoſophicus. *Obſ.* Til egentliga Philoſophien räknas icke heller Mathematiken, Wältaligheten och Poeſien.

Phlegmatiſk, conf. Temperament.

Phyſik, m. *Def.* Phyſiken, Phyſica. Naturkunnighet. Läran om alla naturliga ting och deras rörelſer, ſamt naturens werkningar. *Inde* Phyſicus. En naturkunnig. *Plur.* Phyſici. Phyſiſk, *vel* Phyſicaliſk, *Adj.* Phyſicus.

Phyſiologie, f. 1. Phyſiologia. Läran om menniſkans kropp, och delarnes förrättningar, i des friſka tilſtånd.

Phyſionomie, f. Vultus nativa ſpecies, ſeu Indolis in vultu indicia. Anſicktets naturliga utſeende. *Inde* Phyſionomiſt, m. 3. Phyſionomus. En ſom af anſicktets utſeende kan utröna en menniſkas ſinnelag.

Pick och pack, conf. Pack.

Picka, v. a. 1. Crebris ictibus compungere, ex. gr. Picka hål på huden i koppning, In ſcarificatione cutem compungere. Picka bröd, Panem in panificio compungere. Pickad, p. p. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Hjertat pickar, Crebris pulſat cor motibus.

Pickelhäring, m. 2. Hiſtrio comicus, *v. per. Gall.* Arlequin.

Pickhägad, adj. Novitatis ardore captus, ex. gr. Han är pickhägad at få weta det, Novitatis ſtudio illud ſcire maximè cupit. Wara pickhägad på något, Novitate alicujus rei aſſequendæ captum eſſe, conf. Förpickad.

Picknick, m. 3. Conſortium jucunditatis gratia in diverſorio ſubinbano inſtitutum, ubi convivæ pro rata parte impenſas ſuggerunt.

Piece, m. 2. *v. Gall. Plur.* Pieçar, conf. Seſtiyſwer.

Piga, f. 1. Ancilla. Serva. *Item*: Puella. Juvenis fœmina. *Compoſ.* Piglön, Salarium ſervæ annuum. Pigtjenſt, Servitium ancillæ. Pigſkafferſka, Mulier, quæ famulas in ſervitium comparare ſolet, conf. *ſimpl.*

Pigg, adj. *per paræg.* Pigger, Vividus, ex. gr. Den ſjuke börjar nu bliſwa pigg, Æger vitales jam recuperat vires. Pigga ögon, Oculi vividi. *Hinc*: Piggögd, *Adjectivè.* Cui oculi vividi.

Pigg, m. 2. Stimulus, conf. Gadd. Tagg, ex. gr. En käpp med en pigg på ändan, Baculus in extremitate ſtimulo munitus. En pigg, hwarmed man pickar bröd, Stimulus, quo in panificio panis perpungitur. *Compoſ.* Jspigg, conf.

Piggſwin, n. 4. Hyſtrix.

Pik, m. 2. Haſta. *Item*: Pik, *Gall.* Picque, *vide* Stickord.

Pil, m. 2. Sagitta.

Pil, f. 2. Salix fragilis, *alias* Pilträd.

Pilkoger, n. 4. Pharetra. *Def.* Pilkogret.

Piller, n. 4. Pilula, *v. per. Plur.* Piller. *Def.* Pillerna, *term. medic. Proverbialiter*, ex. gr. Han fick piller, Acutis fuit exceptus verbis.

Pilra ſig, v. n. 1. Plumas comere, *avium eſt.*

Pilt, m. 2. Puer, *alias* Gåſſe. *Compoſ.* Piltebarn, Infans puer, conf. *ſimpl.*

Piltråd, n. 4. Salix fragilis, *alias* Pil.

Pimpinella, f. Sanguiſorba. (Poterium,) *plant.*

Pimpſten, m. 2. Pumex, *alias* Pims, *lapis.*

Pina, f. 1. Cruciatus. Tormentum, ex. gr. Utſtå en ſwår pina, Magnum perpeti cruciatum. Chriſti pina, Paſſio Chriſti.

Pina, v. a. 1. Cruciare. Torquere. Pinad, p. p. ex. gr. Pina en miſſgerningsman, Reum quæſtioni dare. Han kan pina ſig til döds, för at göra wers, Quo verſus faciat, ad mortem usque ſe torquere poteſt. Pina något af någon, Alicui quid extorquere. Jag pinade ut honom ſanningen, Veritatem ei extorſi. *Subſtantivè.* Pinande, Torquendi actus.

Pinbänk, m. 2. Equuleus. Quæſtionis habendæ machina, *alias* Sträckbänk.

Pingſt, M. Pentecoſte. *Compoſ.* Pingſtdag, Primus dies feſti pentecoſtes. Pingſtafton, Dies feſtum pentecoſtes præcedens. Pingſthelg, Feſtum pentecoſtes. Annan dag Pingſt, Secundus dies pentecoſtes, conf. *ſimpl.*

Pink, M. Urina, *alias* Urin. *Compoſ.* Pinkträngd. *Part.* Quem urget veſica.

Pinka, V. N. 1. Urinam mittere.

Pinlig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Pinligt förhör, Examen ſub tormento. Quæſtio.

Pinne, M. 2. Pertica teres. Clavulus. Becillum, conf. Sticka, ex. gr. Sätta en pinne i hålet, Pertica foramen obturare. *Compoſ.* Byttpinne. Hjulpinne. Skopinnar. Tältpinne, ꝛc. *ſuis locis.*

Pinnmo, M. Glarea argilloſa. *Def.* Pinnmoen.

Pinnſwin, *vide* Piggſwin.

Pinorum, N. Tormenti locus.

Pinſam, ADJ. Crucians. Graviter affligens, ex. gr. En pinſam död, Cum cruciatu mors. Det är pinſamt at höra ſlikt, Audire talia permoleſtum eſt. *Adverbialiter.* Pinſamt, Cum cruciatu.

Pinſchbäck, M. Metallum aureum ſophiſticum.

Pint, p. p. *rectius* Pingd. Pinte, *rectius* Pinade. *Ipſ. verb.* Pina.

Pion, M. 3. Pœonia officinalis, *plant.*

Pip, M. 2. Tubulus. Roſtrum vaſi alicui affixum, per quod liquor effluit, ex. gr. Pip på en kanna, Congii roſtrum. Hälla igenom pipen, Per tubulum effundere.

Pip, N. 4. Sibilus pipantis.

Pipa, F. 1. Fiſtula; ex. gr. Spela på pipa, Fiſtula canere. Röka en pipa, *vel* Röka en pipa tobak, Fiſtulam tabaci fumando exſorbere. Pipan på en bösa, conf. Bößpipa. Pipan på en ljusſtake, Pyxis candelabri. *Item*: Pipa, Cadus, *alias* Winpipa. *Locut. Proverb.* ex. gr. Danſa efter en annans pipa, Ad nutum vel arbitrium alterius ſe gerere. Sticka pipan i ſäcken, Obmutescere. *Compoſ.* Benpipa. Halmpipa. Nyckelpipa. Orgpipa. Tobakspipa. *Quære ſuis locis.*

Pipa, V. N. 4. Pipare, Sibilum edere. *Pr.* Piper. *Ipſ.* Pep. *Pf.* Pipit, ex. gr. Muſen pep, Mus pipabat. Wädret piper, Ventus ſibilum excitat. *Subſtantivè.* Pipande, Sibilus. *Item*: Cantus tibiæ.

Pipare, M. 2. Tibicen.

Pipbruk, N. 4. Officina pro fiſtulis fumandi tabaci.

Piphufwud, N. 4. Fumandi tabaci fiſtulæ capitulum, *alias* Pipſkalle, M. 2.

Pipig, ADJ. Fiſtuloſus. Foraminibus ſparſus, *de caſeo & ejusmodi.*

Pipkrage, M. 2. Collare formæ fiſtuloſæ, *in eruatum, antiq.*

Piplera, F. 1. Leucargilla.

Piplök, M. Allium fiſtuloſum.

Pipp, M. Narium obſtructio, *morb. gallin.*

Pipskägg, N. 4. Barba brevior coniformis.

Pipſtafwar, *Plur.* Tabulæ laterales doliorum, *aliis* Pipſtäfwer.

Piſanli, M. Taraxacum (Leontodon,) *plant. alias* Piſ-en-lit.

Piſk, N. Verbera, ex. gr. Få piſk, Verberibus excipi.

Piſka, F. 1. Scutica. Flagellum. *Compoſ.* Kuſtpiſka, Aurigæ ſcutica. Smällpiſka, Scutica ad ſclopum edendum. Piſkſkaft, Manubrium ſcuticæ. Piſksnärt, conf. Snärt, conf. *ſimpl. Aliter.* Piſka i häret, Capillorum occipitis manipulus in longum contortus. *Unde* Piſkperuk.

Piſka, V. A. 1. Scutica cædere, Flagellare. Piſkad, p. p. Piſka på någon, Aliquem verberare. Piſka på någon, Verbera *alicui* infligere. Piſka ut någon, Aliquem verberibus expellere. *Aliter*, ex. gr. Piſka ſönder något, Cædendo quid frangere, *de fragilibus.*

Piſkſlång, M. 2. Flictus ex ſcutica. *Proverbialiter*, ex. gr. Han fick piſkſlångar, Verborum ſtimuli in eum conjecti fuere.

Piß, *vide* Pink. Piſa, V. N. 1. Mingere.

Piſtacier, *Plur.* Piſtacia.

Piſtol, M. 3. Sclopetum minus, *quod ephippiis præfigi ſolet. Item*: Monetæ genus exoticum. *Compoſ.* Piſtolhylſter, Theca ſclopeti. Piſtolkappa, Velamentum, quod ſclopeto obtenditur, conf. *ſimpl.*

Pitſer, N. 4. Sigillum *minus*, *privatorum*, *v. per.* conf. Sigill. *Compoſ.* Pitſerring, Annulus ſignatorius, conf. *ſimpl.*

Pitſerſtickare, m. 2. Sigillorum ſculptor.
Pjunk, n. Querela ægroti imaginarii.
Pjunka, v. n. 1. Querelam agere ob infirmitates imaginarias.
Pjunkig, adj. Querulus ab infirmitate imaginaria.
Pjäkig, *vide* Sjäkig.
Placat, n. 4. Edictum, *v. per.* *Plur.* Placater, *alias* Påbud, ex. gr. Bönedags Placat, Edictum de diebus precationum ſolennibus celebrandis.
Pladder, n. 4. Vaniloquium. *Def.* Pladdret.
Pladdra, v. n. 1. Vana loqui.
Pladdrare, m. 2. Vaniloqvus quis.
Plagg, n. 4. Veſtimentum quodvis, ex. gr. Hwardags plagg, Veſtimentum in uſum quotidianum. Hwila imellan hwart plagg man kläder på ſig, Inter ſe veſtiendum ad ſingula quieſcere.
Plagga, f. 1. Plaga, *qua quis percutitur.* *Compoſ.* Handplagga, conf.
Plagga, v. a. 1. *Dr.* Plagga på någon, Plagis aliquem fortiter petere, *v. pleb.*
Plan, m. 3. Planum, *v. per.* ex. gr. En lutande plan, Planum inclinatum. *Aliter*, ex. gr. På planen fram för ſlottet, In planitie ante arcem.
Item: Plan, ex. gr. Upwiſa plan til ſitt werk, Schema vel adumbrationem operis monſtrare. Arbeta i ſamma plan, Idem in opere propoſitum tenere. Anlägga ſina planer til något, Moliri quid, ſeu machinari.
Planera, v. a. 1. Planum reddere, *v. per.* Planerad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Planera papper, Chartam viliorem ſcribendis idoneam reddere. *Aliter*, ex. gr. Han har ſå planerat för ſig, at det ſkall lyckas, Conſiliis ita conſuluit, ut res ei feliciter ſuccedat.
Planet, m. 3. Planeta, *v. per.* ex. gr. Planeternas gång, Curſus planetarum. *Proverbialiter*, ex. gr. Wara född under en lycklig planet, Felici ſub ſidere natum eſſe.
Plank, n. 4. Septum ex aſſeribus vel ſudibus, conf. Gårdsgård.
Planka, f. 1. Aſſer craſſior. Planca, *conſtruendis navibus & ejusmodi*, conf. Tilja. *Compoſ.* Ekplankor, Aſſeres quercini, &c.
Planka af, conf. Afplanka.
Plant, m. 2. Doliorum minorum genus.
Planta, f. 1. Planta, *v. lat.* ex. gr. Sätta plantor, Plantas ponere. *Compoſ.* Kålplanta, &c. conf. *ſimpl.*
Planta in, *vide* Inplanta.
Plantera, v. a. 1. Plantare, *v. lat.* Planterad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Plantera ſpycken, Tormenta bellica alicubi locare.
Planterare, m. 2. Plantator, *v. lat.*
Plantering, m. 2. Plantatio.
Plantlafwe, m. 2. Contabulatum terra refertum, ubi ſemina plantarum, poſtea transferendarum, ſeruntur.
Plaſka, v. n. 1. *Dr.* Plaſka i watten eller något wätt, Aquas vel alia humida motitans ſtrepere, conf. Paſka.
Plats, m. 3. Area. Locus, *v. Gall.* Place, ex. gr. En plats at bygga på, Area in qua ædificandum. En grön plats, Area virida. En befäſtad plats, Locus munitus. Marknads plats, Locus, ubi nundinæ habentur. *Aliter.* Lemna ſin plats, *veſtigia* Lemna ſitt rum. *Aliter.* Med plats, *German. vide* Med möda.
Platt, m. 2. Maſſula planiformis, cudendæ monetæ. *Item:* Foraminis accendendi tormenti bellici operculum.
Platt, adj. Planus. Depreſſus. *Oppon.* Rullig, Convexus, ex. gr. Jorden är platt mot polerna, Terra verſus polos à ſphæricâ in depreſſam flectit figuram. Platt ſom en pankaka, Ut placenta planus. Platta ſandet, Regio campeſtris. *Adverbialiter.* Platt, Planè. Prorſus, ex. gr. Platt intet, Planè nihil.
Platt-Tyſk, m. 2. E Saxonia inferiori oriundus. *Inde* Platt-Tyſka, Lingua Saxonica, *Saxoniæ inferioris.*
Plickt, m. 3. Officium. Obligatio, ex. gr. Fullgöra ſin plickt emot någon, Officio alicui debito ſatisfacere. Det är hans plickt, Ad illud obligatus eſt. Plickter emot näſtan, Officia erga proximum.

Item:

Item: Plickt, Mulcta, ex. gr. Slå en på plickt, Mulctam alicui irrogare, conf. Böter. *Compoſ.* Kroppsplickt. Kyrkoplickt, *ſuis locis.*

Plickta, v. n. 1. Luere. Pœnas dare, ex. gr. Plickta med kroppen, Pœnam corpori infligendam ſubire. Plickta för ſina gerningar, Actionum pœnas luere. Han är dömd at plickta hundra daler, Ad mulctam centum thalerorum condemnatus eſt. Plickta för något brott, Criminis alicujus mulctam erogare.

Item: Plickta, Fundum aquarum explorare, *term. naut.* *Inde* Plicktankare, Ancora qua emiſſa fundum exploratur.

Plicktig, adj. Jure obſtrictus. Obligatus, ex. gr. Han är plicktig därtil, Ad id jure obſtrictus eſt. Jag är icke plicktig at göra det, Id facere non teneor.

Pligg, m. 2. Clavulus. Cuneus minutiſſimus. *Compoſ.* Skopligger, *alias* Skopinnar.

Pligga, v. a. 1. Clavulum infigere.

Plira, v. n. 1. Semiapertis oculis aſpicere.

Plirögd, adj. Cui oculi ſemiaperti ſunt.

Plit, m. 2. Enſis, *antiq.* conf. Wärja.

Plita, f. 1. Labecula.

Plitas, v. d. 1. Enſibus dimicare.

Plock, n. Carpta quævis. Minuta quævis collecta, ex. gr. Smått plock af husgeråd, Supellectilia minuta. Giftwa ut penningar för allehanda plock, In rebus minoris pretii emendis quaſi carptim pecuniam expendere.

Plocka, v. a. 1. Carpere. Legere. Plockad, p. p. ex. gr. Plocka ax, blomſter, nötter, Spicas, flores, nuces, legere. *Aliter*, ex. gr. Plocka foglar, Aves pennis plumisque denudare. Plocka ſig, *Recipr.* ex. gr. Foglarne plocka ſig, Aves roſtro ſibi pennas purgant. Plocka af, conf. Afplocka, ex. gr. Plocka frukt af träden, Fructus ex arboribus carpere. Plocka ſmål af klädningen, In veſte floccos legere.

Plockning, m. 2. Carptura. *Item*: Actus quo quis avibus plumas evellicat, conf. Plocka.

Plockſtek, f. Aſſa ſecta, iterumque coctione parata.

Plocktals, adv. *vel* Plockwis, adv. Carptim.

Plog, m. 2. Aratrum, ex. gr. Köra plogen, Aratrum ducere. Arare.

Plogbenet, n. *Def.* Vomer. *Os naſum ſuffulciens.*

Plogbil, m. 2. Vomer.

Ploghyfwel, m. 2. Dolabra, *lignis* concavandis.

Plogland, n. Jugerum.

Plogriſt, m. 2. conf. Riſt.

Plogſtjert, m. 2. Bura.

Plommon, n. Fructus pruni domeſtici. Plommonträd, Prunus domeſtica.

Ploſter, *vide* Pläſter.

Plotter, n. 4. Literarum pictura negligentior. *Inde* Plötter-papper, Papyrus nullius, ad ritè ſcribendum, uſus. Plotter-Penningar, Pecunia ſparſim pro *minutis* rebus erogandæ.

Plottra, v. a. 1. Literas negligenter pingere, *ut ſolet, qui calami recens formati periculum facit.* *Aliter*, ex. gr. Plottra bårt något, Per levitatem animi quid prodigere. Plottra på en något, Technis efficere, ut quis quid recipiat, vel in ſe ſumat.

Plugg, m. 2. Clavulus, Cuneus minutus, conf. Pligg. Wigg.

Plugga, v. a. 1. Clavulum ſeu cuneum impingere. Pluggad, p. p. ex. gr. Plugga igen et hål, Clavulo foramen obturare. *Inde Dr.* ex. gr. Plugga in något i lärjungens minne, Memoriæ diſcipuli quid intrudere.

Plumaſtekål, m. Braſſica ſelenifia, *plant.*

Plump, m. 2. Macula atramenti.

Plump, adj. Rudis. Infaber, ex. gr. Ett plumpt arbete, Opus infabre factum. *Aliter*, ex. gr. Han är en plump karl, Vir eſt procaciter inurbanus. *Adverbialiter.* Plumpt, ex. gr. Arbetet är plumpt gjordt, Opus infabrè confectum eſt. Han talar plumpt, Inurbanè loquitur.

Plumpa, v. a. 1. Chartam maculis atramenti inquinare. Plumpad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Plumpa i wattnet, In aquam labi. *Proverbialiter.* Plumpa til wägs, Agreſti modo ad faciendum quid ſe componere.

Plumr

Plumphet, f. 3. Ruditas. Infabri qualitas. *Item*: Ruſticitas. Inurbanitas.

Plundra, v. a. 1. Spoliare. Plundrad, p. p. *de immobilibus*, conf. Röfwa. Härja. Skösla. *Aliter*, ex. gr. Plundra et ſpöke, Onus tormento bellico eximere.

Plundrare, m. 2. Spoliator.

Plundring, m. 2. Spoliatio, conf. Plundra.

Plunk, m. 2. Portio debiti.

Pluttra, *vide* Plottra.

Plyſ, n. 4. Semiſericum villoſum, texturæ rarioris, conf. Schagg.

Pläga, f. 1. Vexatio. Afflictio. Malum quo quis angitur, ex. gr. Hwar har ſin pläga, Suo quisque malo premitur. Hwem lindrar mina plågor? Quis mihi in afflictionibus levamen adfert? En allmän landspläga, Malum epidemicum. *Compoſ.* Pläge-ande, Spiritus vexationis. Pläge-ris, Afflictio pœnalis, conf. *ſimpl.*

Pläga, v. a. 1. Vexare. Affligere. Malo afficere. Plågad, p. p.

Plågare, m. 2. Vexator. Tortor.

Plåna, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Papperet plånar, Papyrus literas vel atramentum transmittit. Plåna ur, ex. gr. Ingen tid ſkall plåna det ur mitt minne, Id ex memoria mihi tempus delebit nullum. Plåna ut, conf. Utplåna.

Plånbok, f. 3. Palimpſeſtus. Pugillares. Liber ejusmodi foliis inſtructus, ut ſcripta deleri, & alia ſterum inſcribi, poſſint. *Plur.* Plåuböcker.

Plånet, n. Sidera natalitia, v. *pleb.*

Plånpapper, n. 4. Charta bibula, *alias* Grått papper.

Pläſter, n. 4. Emplaſtrum. *Def.* Pläſtret. *Compoſ.* Pläſterduk, Linteum ad emplaſtrum, *vel* emplaſtro illitum. Pläſterlapp, Pannículus medicamento illitus, conf. *ſimpl.* conf. Dragpläſter. Kylpläſter, &c. *ſuis locis.*

Pläſtra, v. a. 1. Emplaſtro curare. Pläſtrad, p. p.

Pläſtring, m. 2. Cura vulneraria.

Plåt, m. 2. Lamina ex quovis metallo craſſior, ex. gr. Silfwerplåt, Lamina argentea. Taket ſkall täckas med järnplåtar eller kopparplåtar, Tectum laminis ferreis vel æneis obducendum eſt. En kopparplåt at ſticka uti, Lamina ærea, in qua ſculpendum. *Aliter.* Plåten på et wärjeſäfte, och dylikt, Scutulum in capulo enſis, &c. ejusmodi.

Item: Plåt, Platus. Moneta ærea Svecica, formæ quadratæ grandioris. *Horum ſunt valoris* 1½, 3, 6, 9 & 12 *thaler. cupr.* ex. gr. Betala ſumman i plåtar, Summam in ſpecie platorum numerare. Utſkeppa plåtar, Platos in exoticas exportare.

Item: Plåt, In rationibus ſumitur pro ſex thaleris cupreis, (daler,) ex. gr. Boken koſtar ſex plåtar, Liber triginta ſex thaleris conſtat. Gif mig en plåt, Da mihi ſex thaleros. Plåtſedel, Schedula cambialis ſex thalerorum cuprorum.

Plåtſlagare, m. 2. Operis laminati ferrei faber.

Plåtſmide, n. 4. Opus cudendi ferrum laminatum.

Pläga, v. n. 1. Solere. *Pr.* Plägar. *Contracte* Plår, ex. gr. Jag plägar göra det, Id facere ſoleo. Han plägade gå dit, Eò ire ſolebat. Det plår ſå hända, Ita accidere ſolet.

Pläga, v. a. 1. Lautè aliquem excipere, ex. gr. De plägade oß härligen på gäſtbudet, In convivio lautè nos exceperunt. Pläga ſig, *Recipr.* Eſu vel potu genio indulgere ſuo. *Aliter*, ex. gr. Pläga wänſkap med någon, Amicitiam cum aliquo colere. Pläga ſamråd med någon, Conſultationem cum aliquo inire. Pläga umgänge, Converſari. Plägad, p. p. ex. gr. De bleſwo wäl plägade, Opiniè epulati ſunt. Efter plägadt ſamråd, Poſt initam conſultationem. *Aliter*, ex. gr. Han war plägad, Ebrius erat.

Item: Pläga, Rei venditæ mantiſſam addere.

Plägning, m. 2. Mantiſſa, ex. gr. Gifwa något til plägnings på det man ſålt, Rei venditæ mantiſſam addere. *Item*: Plägning, *vide* Wälplägning.

Excubitor, suo fato relictus. *Compos.* Förpoſt. Utpoſt, conf.

Item: Poſt, ex. gr. En poſt med ſpannåt, Frumenti portio vel maſſa integra. Penningpoſt, Pecuniæ ſumma. *Aliter* Poſt, conf. Ämbete. Syßla. Tjenſt.

Poſtcontor, N. 4. Ædium locus, ubi literæ mittendæ traduntur.

Poſtera, V. A. I. Collocare, *v. per.* Poſterad, P. P. ex. gr. Poſtera en ſkildtvakt, Excubitorem collocare. Fienden poſterade ſig på det ſtället, Illum hoſtes locum occuparunt.

Poſtering, M. 2. Excubitorum manipulus vel cohors.

Poſtilla, F. I. Concionum ad ſacra domeſtica collectarum codex, *v. per.*

Poſtiljon, M. 3. Præcurſor veredarius, *v. Gall.*

Poſtlin, *vide* Porcellin.

Poſtmåſtare, M. 2. Rei veredariæ magiſter.

Poſttidning, M. 2. *Plur.* Poſttidningar, Novarum rerum publicæ relationes. *Gall.* Gazette.

Potaſka, F. Cineres clavellati. Alkali artificiale.

Potatos, *vide* Jordpäron.

Potentat, M. 3. Imperans. Rex. Princeps, *v. per.*

Potta, F. I. Vas in quo pigmenta & ejusmodi habentur. *Item*: Matula, *alias* Nattpotta.

Prack, N. 4. Acta vel opera quævis nihili, ſeu infelicioris ſucceſſus, ex. gr. Det är bara prack med hwad han gör, In agendis debitam non adhibet curam.

Pracka, V. N. I. *Variè adhibetur*, ex. gr. Pracka ſig fram, Quocunque modo ſe producere. Pracka och låna, Quovis modo mutuari. Pracka bort något, Quicquam per incuriam amittere. Pracka ihop något arbete, Quolitercunque opus conficere. Pracka på en något, Technis uti, quo quis aliquid recipiat. Pracka ſig til något, Artibus luſoriis quid ſibi parare.

Pracka, F. I. Mergus Serratus, *avis.*

Prackare, M. 2. Homo nihili.

Prackt, M. Luxus, conf. Präl. Stat, ex. gr. Han upförer ſig med ſtor prackt, Illius in vitæ ratione luxum referunt cuncti. Et hus lyſande af prackt, Luxu ſplendida domus. *Aliter*, ex. gr. Bröllopet ſtrades med mycken prackt, Magnæ nuptiæ pompa celebratæ fuere.

Practik, M. Praxis, *v. per.* conf. Utöfning, *Oppon.* Theoria, ex. gr. Läkaren har mycken practik, Praxi valet medicus ille. Det duger intet i practiken, Id in praxi nihili eſt. *Aliter.* Practiker, *vide* Ilgrep. Konſter.

Practiſera, V. A. I. *v. per.* conf. Göra. Uträtta. *Aliter*, ex. gr. Practiſera ſig til något, Clandeſtinis rem acquirere conſiliis. Practiſera bort något, Modo quid furtivo e medio ſummovere. Practiſera in ſtulladt gods, Vectigali ſurreptas importare merces.

Praßla, V. N. I. Levi agitatione ſe motitare, ex. gr. Fiſken praßlar, Piſcis captus ſe motitat. Haren är ſkuten, men ligger ännu och praßlar, Lepus ictu transfoſſus adhuc jacens leviter ſe agitat.

Prat, N. 4. Sermo garrulus, conf. Snack.

Prata, V. A. I. Multa & inania verba effutire, conf. Snacka. Spräka.

Pratare, M. 2. Blatero. Garrulus. *Compoſ.* Storpratare, Summi gradus blatero.

Pratſam, ADJ. Garrulus, conf. Språkſam.

Pratſamhet, F. 3. Garrulitas, conf. Språkſamhet.

Preceptor, M. 3. Præceptor, *v. lat.*

Predika, V. A. I. Concionari, *v. per.* ex. gr. Han predikar länge, Diu concionatur. Predika GUDs ord, Verbum DEi concione proferre. *Aliter*, ex. gr. Predika intet mer om den ſaken, Non eſt quod prolixiore id ſermone urgeas. Predika uti en något, Urgentibus alicui verbis in animum quid inducere.

Predikan, F. Concio. *Sacerdotis*, *v. per.* ex. gr. Hålla predikan, Concionem habere. Hans predikan gick därpå ut, Concione id tractabat, conf. Predikningar.

Predikant, M. 3. Concionator, *v. per.*

Predikare, M. Salomons Predikare, Ecclesiastes.

Pre-

Predikning, m. 2. Actus concionandi. *Item*: Predikningar, *Plur.* Conciones ſacerdotum, conf. Predikan.

Predikoämbete, n. 4. Sacerdotium. Munus ſacerdotis.

Predikſtol, m. 2. Suggeſtus.

Prejudicat, n. Anteactæ rei exemplum, *v. per.* Något ſom kan dragas til exempel af hwad ſom ſkedt. *Plur.* Prejudicater.

Preka, v. n. 1. Digitum vel inſtrumentum motitare, conf. Peta, ex. gr. Preka med pennan, Calamum inter ſcribendum motitare.

Prelat, m. 3. Præſul. Sacrorum antiſtes, *v. per.* En ſtyresman i Präſtaämbetet.

Premium, n. Præmium, *v. lat.* Belöning. *Plur.* Premier.

Prenumeration, m. 3. Prænumeratio, *v. lat.* Förſkottswis betalte penningar. Prenumerera, v. a. 1. Prænumerare. Förſkottswis betala penningar. Prenumerant, m. 3. En ſom förut betalar penningar.

Preſes, m. Præſes. Primus in judiciis & collegiis minoribus, *v. per.* conf. Preſident.

Preſident, m. 3. Summo judicio, vel Collegio cuidam publico præſidens, *v. per.* conf. Preſes.

Preſidera, v. n. 1. Præſidere, *v. lat.* Sitta främſt och föra ordet i en Rätt eller ſammankomſt.

Preſidium, n. Præſidium, *v. lat. Plur.* Preſidier. Ordförandet i främſta rummet i någon Rätt eller ſammankomſt.

Preß, *cum derivatis v. vide* Präß.

Preſtaf, m. 2. Dux comitatus funebris, *v. per. Def.* Preſtaſwen. *Plur.* Preſtaſwar.

Prevet, n. 4. Latrina. Exonerandæ alvi ædicula, *v. per.*

Prick, m. 2. Punctum, conf. Punkt, ex. gr. Pricken öfwer bokſtafwen j, Punctum ſuper literam i. *Inde*, Til pricka. *Adverbialiter*, ex. gr. Han har uppfyllt til pricka hwad han lofwat, Promiſſis omni ex parte ſatisfecit. Uträtta til pricka hwad ſom befalles, Juſſa accuratè exſequi. Betala til pricka ſin ſkuld, Debitum ad plenum perſolvere.

Pricka, v. a. 1. Puncto notare. Prickad, p. p. Pricka af, conf. Afpricka. Pricka före något i en ſkrift, Notandum quid in ſcripto punctis deſignare.

Prim, n. 4. Inter confabulandum cunctatio.

Prima, v. n. 1. Confabulando inaniter tempus terere.

Primſtaf, m. 2. conf. Runſtaf.

Princip, m. 3. Ratio. Rei fundamentum, *v. per.* conf. Grund, ex. gr. Döma efter oricktig princip, Perverſa ſuffultus ratione judicare. Haſwa ſunda principer, Sanis in rerum cognitione niti fundamentis. *Aliter*, ex. gr. De förſta principer i en wetenſkap, Prima ſcientiæ principia vel elementa.

Prins, m. 2. Princeps, *v. per.*

Prinſeßa, f. 1. Princeps fœmina. Uxor vel filia Principis, *v. per.*

Pris, n. 4. Pretium rerum, *quanti conſtant. Plur.* Priſer, conf. Wärde, ex. gr. Til hwad pris ſäljes waran? Quanti merx venditur? Säg nogaſte priſet, Dic quanti ad minimum venditur. Sätta pris på waran, Pretium merci imponere.

Item: Pris, Laus, ex gr. GUD ſke pris, DEo ſit laus. Jag ſöker icke menniſko-pris, Hominum laudationem non ſector, conf. Beröm. Läf.

Item: Pris, Brabeum. Præmium, ex. gr. Han wann priſet, Præmium reportabat.

Pris, f. 3. Sumtio. *Gall.* Priſe, ex. gr. En pris ſnus, Pulveris tabaci ſumtio una.

Item: Pris, Captura navium mercatoriarum tempore belli, ex. gr. Han gjorde flera priſer, Plures excipiebat naves mercatorias. Förklara ſkepp och gods för god pris, Navem mercesque juſtè captas declarare. *Aliter*, ex. gr. Giſwa pris på ſig, Captioni alicujus ſe exponere, *locut. Gall.*

Priſa, v. a. 1. Laudare. Priſad, p. p. conf. Berömma. Läfwa.

Priscourant, m. 3. Pretium vulgare, ad quod merces venduntur, *term. mercat.* Skriftlig anwisning på warors gångbara pris.

Priſsätta, v. a. 3. Pretium ſtatuere. Cf. Sätta. *Part. P.* Priſsatt.

Priſsättning, m. 2. Pretii impoſitio.

Priswärd, adj. Laude dignus.

Privat, ADJ. Privatus, *v. lat. Oppoñ.* Allmän, Publicus. *Substantivè.* En privat, Privatus quis, conf. Enskild.

Privilegium, N. *v. lat. Plur.* Privilegier. En särskild frihet, som af Öfwerheten åt någon lemnas.

Prober, M. *Def.* Proberen, Artis docimasticæ minister publicus. Probera, V. A. 1. Probare, *de monetis & metallis, alias* Profwa. Pröfwa. *Item*: Proberare, *rectius* Prober, *alt. prod.*

Proberkonst, F. 3. Ars docimastica.

Probersten, M. 2. Lapis Lydius. Lapis ad quem metalla probantur.

Proceß, M. 3. Processus judicialis, *v. per. alias* Rättegångs proceß. *Item*: Processio solennis, ex. gr. Gå i proceß, Solenni gradi processione, conf. Likproceß. *Hinc* Proceßa, V. A. 1. Coram judicio agere, *nostris.* Gå til Rätta. Utföra saker wid domstolen.

Proclama, N. *Plur.* Ploclamer, *v. per.* Öffentligen utsatt Kallelses Skrift til borgenärers sammankomst.

Product, M. 3. Productum. Fœtus quilibet, *v. per.* conf. Alster.

Prof, N. 4. Rudimentum. Specimen. *Def.* Profwet, ex. gr. Wisa prof af sin konst, Artis suæ specimen exhibere. Til prof af sin wänskap, In amicitiæ argumentum. Aflägga många prof af sin skicklighet, Habilitatis plurima edere specimina.

Item: Prof, Periclitatio. Experimentum. Probatio, ex. gr. Göra prof, Periculum facere. Anställa prof af metaller och dylikt, Metallorum & ejusmodi experimenta instituere. Hålla prof, Experimento probari. Taga något på prof, Experiendum quid accipere. Sätta en på prof, Aliquem experiri.

Item: Prof, Exemplar, ex. gr. Taga eller gifwa prof på kläde och dylikt, Panni & ejusmodi ectypon recipere vel tradere.

Profeßion, M. 3. Professio, *ad academiæ, v. per. Aliter*, ex. gr. Göra profeßion af at dansa, Artem saltatoriam profiteri. Handtwerkaren refer på sin profeßion, In opificio exercendo peregrè proficiscitur opifex.

Profeßor, M. 3. Professor, *academiæ, v. per.*

Profoß, M. 3. Lictor pœnalis, *v. per.*

Profpredikan, F. 3. Concio sacerdotis munus ambientis.

Profsten, *vide* Probersten.

Profstycke, N. 4. Rudimentum.

Profströka, V. A. 1, Experiendi causa tribulare.

Profströkning, M. 2. Tribulatio experiendi gratia instituta.

Profwa, V. A. 1. Probare. Periculum facere. Profwad, P. P. conf. Probera. Pröfwa, ex. gr. Profwa smör, win, &c. Butyri, vini, &c. probationem instituere. Profwa en bössa, Sclopeti periculum facere. Profwa en klädning, Vestis, quomodo sit accommodata, periculum facere.

Profware, M. 2. Instrumentum, quo probatio instituitur. *Inde* Smörprofware. Winprofware. Drickspröfware, &c. conf. *simpl.*

Profår, N. 4. Tempus, quo quis probandus in aliqua re versatur.

Promotion, M. 3. Actus solennis, quo magistri ad academiam creantur. Promotio.

Prophet, M. 3. Propheta, *v. per. Inde Adj.* Prophetisk, Propheticus. Prophetera, V. A. 1. Divino inflatu præsagire. Prophetia, F. 1. Prædictio divina. *Plur.* Prophetier. Prophetißa, F. 1. Mulier præsagiendi facultate prædita.

Proportion, M. 3. Proportio, *v. per.* conf. Mån, ex. gr. Det är lått i proportion af sin storlek, Pro magnitudine leve est. Måta något efter proportion, Ad proportionem quid metiri. *Adverbialiter.* Proportions wis, Ad proportionem.

Proportionera, V. A. 1. Ad proportionem exigere, *v. per.* Proportionerad, P. P.

Proportionerlig, ADJ. Ad dimensionem proportionis factus seu compositus, *v. per.*

Propp, M. 2. Obturamentum, ex. gr. Propp i ett hål, et stycke, Obturamentum foraminis, tormenti bellici, conf. Kork. Stopp.

Proppa, V. A. 1. Obturare. Proppad, P. P. ex. gr. Proppa igen en butelj, et hål,

Am-

Ampullæ, foramini; obturamentum ingerere, *Aliter*, ex. gr. Proppa i ſig maſ, Cibo quaſi intrudendo ſe farcire, conf. Stoppa.

Proſa, F. *v. lat.* Enkelt eller obundet tal, ſom icke är vers.

Proſelyt, M. 3. Proſelytus, *v. Græc.* En ſom blir omvänd til någon religion.

Proſt, M. 2. Præpoſitus. Certarum paræciarum antiſtes, vel in ſua titularis.

Proſteri, N. 4. Præpoſitura, conf. Proſt.

Proteſt, M. 3. Dictum ſeu ſcriptum, quo jus ſuum quis contra illegitimum reſervat, *v. per.* Muntlig eller ſkrifftlig förklaring emot något olagligt, hwarmed man förwarar ſig ſin rätt. *Inde verb.* Proteſtera.

Proteſtant, M. 3. Quilibet religionis Calviniſticæ. En ſom är af Reformerta läran. *Inde Adj.* Proteſtantiſk.

Protocoll, N. 4. Protocollum, *v. per. Plur.* Protocoller.

Protocolliſt, M. 3. Scriba, cauſſas in protocollum mittens, *v. per.*

Proviant, M. Commeatus. Ad victum neceſſaria, *v. per. milit.*

Proviantera, V. A. 1. Commeatu munire. Ad victum neceſſaria parare, *v. per.* Provianterad, P. P. *milit.*

Proviantering, M. 2. Actus, quo ad victum neceſſaria parantur, *v. per. milit.*

Proviantmåſtare, M. 2. Miniſter publicus, cui cura commeatus.

Provincial, ADJ. Provincialis, *v. per.* Hinc Provincial Medicus. Provincial Schåfer, conf. *ſimpl.*

Provins, M. 3. Provincia, *v. lat.*

Provinſe-roſ, F. Roſa gallica.

Prubba, F. P. Carcer, in diſciplinam ſtudioſorum acad.

Prunka, V. N. 1. Luxu ſplendere. *Subſtantivè.* Prunkande, In luxu ſplendor, conf. Pränga.

Pruſta, V. N. 1. Cum impetu flatum ex ore emittere, conf. Puſta, ex. gr. Pruſta ut något, ſom man har i munnen, Flatu quid impetuoſo ex ore emittere. *Item:* Pruſta, Violentis flatibus ſternutare, conf. Nyſa.

Pruſtning, M. 2. Actus quo quis flatus cum impetu ex ore emittit. *Item:* Violenta ſternutatio.

Pruſtrot, F. 3. Hellebori radix.

Pruſtrör, *vide* Puſtrör.

Prut, N. 4. Actus, quo emtor pretium minuendum urget. *Aliter*, ex. gr. Det måſte ſke utan prut-, Sine obſtinatione id fieri oportet.

Pruta, V. A. 1. De pretio emtionis minuendo inſiſtere. Prutad, P. P. conf. Falka, ex. gr. Jag har prutat båſta köpet, De pretio minimo conveni. Säljaren låter wäl pruta med ſig, Venditor quidem de pretio minuendo ſecum convenire patitur. *Aliter*, ex. gr. Han låter wäl pruta med ſig, Cedet forſan. Pruta af, ex. gr. Pruta af betalningen, Penſioni minuendum poſtulare. Pruta emot, Verbis ſe obſtinatum præbere. Pruta på, ex. gr. Det köpet är intet at pruta på, Pretium id minuendum non urgeas.

Prutſam, ADJ. Cui in emtione, de pretio minuendo tenaciter inſiſtere, mos eſt.

Prutta, V. N. 1. Sonum edere tremulum; *ut fieri ſolet inſtrumento muſico, dicto Biſon*, conf. Skorra.

Pryda, V. A. 2. Ornare. Prydd, P. P. ex. gr. Den kläduingen pryder honom, Illa ei ornamento veſtis eſt. Det pryder en yngling, at wara blygſam, Juvenem verecundum eſſe ornat.

Prydlig, ADJ. Ornatu pulcher, conf. Zirlig, ex. gr. Han höll et prydligt tal, Orationem habuit exornatum. Prydligen, *Adv.* Exornatè. Perpulchrè.

Prydnad, F. 3. Ornatus. Ornamentum, ex. gr. Det tjenar til prydnad, Ornamento id eſt.

Prydning, M. 2. Exornatio. *Item:* Prydning, ex. gr. En präſt i ſin prydning, Sacerdos ornatu inſtructus, conf. Skrud.

Prygel, M. 2. Fuſtis, *verberandi*, *v. Germ.*

Prygla, V. A. 1. Verberibus cædere. Prygelad, P. P. *v. Germ.*

Pryl, M. 2. Subula grandior, *formæ rotundæ*, conf. Syl. *Aliter.* Pryl, *v. Germ. vide* Stryk.

Prål,

Präl, n. 4. Ex ornatu ſplendor. *Iade* Bonds **präl**, Splendentia in ruſticorum ornatu adulterina, conf. Prackt. Präng.

Präla, v. n. 1. Ornatu ſplendere, conf. Prunka. Pränga. *Proverbialiter.* **Präla** med låna fjädrar, Furtivis ſpendere pennis, id eſt, Alieno nitere.

Präm, m. 2. Ratis vectoria. *Item*: Navis grandior bellica in propugnaculum.

Präng, n. 4. Luxus fucatus vel adulterinus, conf. Präl. Prackt.

Item: **Präng**, Vacerra. Pegma ligneum, in quo collocantur equi indomiti, ſoleis ferreis muniendi, *alias* Skoſpilta.

Pränga, v. n. 1. Luxu ſplendere fucato vel ſpurio, conf. Präla. Prunka.

Prängla, v. a. 1. Mercaturam exercere circumforaneam, conf. Mängla.

Pränglare, m. 2. Venditor circumforaneus.

Prächtig, adj. Luxu ſplendidus. Magnificus. *Adverbialiter.* **Prächtigt**, Splendidè. Magnificè.

Prächtighet, r. 3. Magnificentia.

Prägel, m. 2. Scalprum. *Def.* **Präglen**. *Aliter*, ex. gr. Man igenkänner myntet af **präglen**, Sculptu ex facie moneta cognoſcitur, conf. Stamp.

Prägla, v. a. 1. Scalpere. **Präglad**, p. p. ex. gr. **Prägla** mynt, Monetam ſcalpere. *Aliter*, ex. gr. **Prägla** uti en något, Animo alicujus quid inſculpere vel intrudere.

Präja, v. a. 1. Exactum fraudibus debitum extorquere. **Präjad**, p. p.

Prånt, n. Scriptum ad immitationem impreſſi.

Pränta, v. a. 1. Literas ad imitationem impreſſarum pingere. **Präntad**, p. p. conf. Texta. *Aliter*, ex. gr. **Pränta** in något i minnet, Aliquid quaſi imprimendo memoriæ mandare.

Präß, m. 2. Torcular. Prelum, ex. gr. Sätta något i **präß**, Sub prelum quid mittere. Hans werk är nu under **präßen**, Opus illius jam ſub prelo ſudat. *Compoſ.* **Winpräß**, conf. *Aliter*, ex. gr. **Präßen** är ännu i tyget, Textum adhuc ut prelo lævigatum, nitet.

Präßa, v. a. 1. Premere, *ſub prelo, vel quaſi ſub prelo.* **Präßad**, p. p. conf. Perſa. Trycka, ex. gr. **Präßa** drufwor, Succum ex uvis premendo elicere. Han **präßas** af olyckor, Infortuniis premitur. **Präßa** ſaften ur örter, Herbarum ſuccum exprimere. **Präßa** tyg, Textum ſub prelo lævigare. **Präßa** utlagor af folket, Tributa populo extorquere. *Aliter*, ex. gr. **Präßa** matroſer, conf. Matros. **Präßa** i ſjön, Procellis jactatus altum tenere.

Präßjärn, *vide* Perſjärn.

Präßning, m. 2. Preſſura, *ſub prelo*, conf. Tryckning. *Aliter.* Matros-**präßning**, Nautarum ad ſervitium in navibus bellicis coactio, conf. Matros.

Präſt, m. 3. Sacerdos.

Präſtaämbete, n. 4. Munus ſacerdotis.

Präſtbol, n. 4. Prædium muneri ſacerdotis adſignatum.

Präſterlig, adj. Sacerdotalis.

Präſte Ständ, n. Ordo ſacerdotum Regni.

Peäſterſkap, n. 4. *Collectivum.* Sacerdotes.

Präſtgård, m. 2. Habitaculum ſacerdotis, *ruri*, conf. Präſtbol.

Präſtgäll, n. 4. Parœcia, conf. Socken.

Präſtkappa, r. 1. Pallium ſacerdotale.

Präſtkrage, m. Chryſanthemum, Leucanthemum, *plant. Aliter.* **Präſtkrage**, conf. Krage.

Präſtman, m. 3. Ordinis ſacerdotum *quilibet. Plur.* **Präſtmän**.

Präſtmöte, n. 4. Synodus.

Präſt-tionde, m. Decimæ ſacerdoti adferendæ.

Präſtwal, n. 4. Sacerdotis per ſuffragia electio.

Präſtwigd, part. A ſacerdote in connubium copulatus, conf. Wigd til präſt.

Pröfwa, v. a. 1. Probare. Examini ſubjicere. Dijudicare. **Pröfwad**, p. p. conf. Profwa, ex. gr. I nöden **pröfwar** man wänner, In adverſis probantur amici. **Pröfwa** ſig ſjelf och ſina gerningar, Seipſum actionesque ſuas examini ſubjicere. **Pröfwa** ſkäl, Rationes dijudicare. **Pröfwa** uns tålamod, Patientiæ alicujus periculum facere. *Subſtantivè.* **Pröfwande**, Probandi vel dijudicandi actus.

Pröfning, M. 2. Actus probandi. Examen. Dijudicatio.

Pſalm, M. 3. Pſalmus. Hymnus.

Pſalmbok, F. 3. Hymnorum codex. *Plur.* Pſalmböcker.

Pſalmiſt, M. 3. Pſalmorum ſcriptor.

Pſaltare, M. Pſalterium. *Davidis.*

Pſychologien, F. *Def.* Pſychologia. Läran om menniſkans ſjäl.

Publican, M. 3. Publicanus.

Publication, M. 3. Mandatum publicè annuntiandum, *v. per.*

Publicera, V. A. 1. Promulgare, *v. lat.* Publicerad, p. p.

Publik, ADJ. Publicus, *v. lat.* conf. Allmän. Offentlig, ex. gr. En publik inrättning, Inſtitutio publica. Bruka ſoldater til publikt arbete, Milites in publicum opus adhibere. En publik beſtällning, Munus publicum. *Adverbialiter.* Publikt, *vide* Offentligen.

Publiken, M. Publicum, *v. per. Noſtris.* Allmänheten. Det allmänna.

Puder, N. 4. Pulvis farinaceus in ornatum capillorum. *Def.* Pudret, *v. per. Compoſ.* Puderaſk, Pulveris capillarii arcula. Puderqwaſt, Penicillus, quo pulvis capillis inſpergitur, conf. *ſimpl. Item:* Puder, Pulvis cujusvis generis medicinalis. *Hinc:* Puderſocker, Saccharum farinaceum.

Puding, M. 2. Ferculum Anglicum.

Pudra, V. A. 1. Pulvere farinaceo conſpergere. Pudrad, p. p. conf. Puder.

Puff, M. 2. Pulſus pugno, vel alio modo, inflictus, conf. Skuff. Stöt.

Puffa, V. A. 1. Pulſu violenter aliquem petere. Puffad, p. p. conf. Skuffa. Stöta.

Puffert, M. 2. Sclopetum minutiſſimum, *quale in ſacculo veſtium quis condere poteſt, v. per.*

Puka, V. 1. Tympanum, *pro equitatu. Plur.* Pukor, conf. Trumma, ex. gr. Slå på pukor, Tympana pulſare. *Compoſ.* Puk pinne, Bacillus, quo pulſatur tympanum, conf. *ſimpl.*

Pukſlagare, M. 2. Tympaniſta equitatûs.

Pulla, F. 1. Gallina, *v. pleb.*

Pulpet, M. 3. Pulpitum. Menſa ſcriptoria parte antica proclinans, *v. per.*

Puls, M. 2. Pulſus arteriarum, ex. gr. Känna på (Taga på) pulſen, Pulſum tactu experiri. Pulſen ſlår eller afſtadnar, Pulſus ſentitur vel deſinit. Häftig, långſam, hård, puls, Pulſus celer, tardus, durus.

Item: Puls, Contus. Inſtrumentum piſcatorium, conf. Pulſa.

Pulſa, V. N. 1. *Dr.* Pulſa i wattnet, In aqua vadere. *Aliter.* Pulſa, Inſtrumento aquas pulſare, quo piſces in rete agantur, conf. Puls.

Pulsſlag, N. 4. Arteriarum pulſus.

Pulsåder, F. 2. Arteria, conf. Åder. Blodåder. *Def.* Pulsådren. *Plur.* Pulsådrar.

Pultron, M. 3. *v. Gall.* Poltron. Meticuloſus. En ſom är rädd, når det gäller at ſlås.

Pulver, N. 4. In pulverem quid comminutum. Pulvis, *v. per. Def.* Pulvret. *Plur. Def.* Pulvren, ex. gr. Stöta något til pulver, In pulverem quid contundere. Taga in pulver, Pulveris medicinalis doſin ſumere. Obs. *Modo numerandi medicinali,* 1, 2, 3, Pulver, *tot notas doſes. Hinc* Pulveriſera, V. A. 1. In pulverem comminuere. Pulveriſerad, p. p.

Pump, M. 2. Antlia. Wattnpump, Antlia hydraulica, conf. Luftpump.

Pumpa, F. 1. Pepo. (Cucurbita,) *plant.*

Pumpa, V. A. 1. Antlia extrahere. Pumpad, p. p. ex. gr. Pumpa watten, Ope antliæ aquam haurire. Pumpa wäder, Antlia aërem elicere. Pumpa ut, Antlia evacuare.

Pumpkat, N. 4. Succo, vel capſula, qua opus ſugendi in antlia perficitur, conf. Sug.

Pumpkläder, N. 4. Apparatus coriaceus in extremitate perticæ antliæ. *Def.* Pumpkläret.

Pumpning, M. 2. Antliâ extrahendi actus.

Pumpſtock, M. 2. Truncus perforatus antliæ.

Pumpſtång, F. 3. Pertica ductoria, canali trunci antliæ immiſſa. *Plur.* Pumpſtänger.

Pumpſwängel, m. 2. Pendulum antliæ, cujus vibratione agitur. *Def.* Pumpſwänglen.

Pumpwrick, m. 2. Pars antliæ genuata, qua pertica ductoria & pendulum junguntur.

Pund, n. 4. Pondo. Libra. *Modus ponderandi, alias* Liespund, quorum 20 faciunt Skeppund, conf. Mark. Skålpund. *Aliter.* Pund Sterling, Modus numeradi pecuniam in Anglia. Pundtals, *Adv.* Per libras.

Item: Pund, ex. gr. Hwar och en gör efter ſitt pund, Quisque pro modulo ingenii agit. Han har icke fådt ſtörre pund, Majores ingenii dotes ei non ceſſere. Gråſwa ned ſitt pund, Ingenium neglectui tradere.

Pundig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Trepundigt ſtycke, eller, Tolfpundigt ſtycke, Tormentum bellicum globum ponderis 3 vel 12 librarum emittens. Tjugufyra pundig mörſare, Mortarium, cui globus 24 libr. applicandus.

Pung, m. 2. Marſupium, ex. gr. Pung med penningar, Pecuniæ crumena. Pung i håret, Sacculus cui immittuntur capilli. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Löſa på pungen, Pecuniam expendere. Det koſtar hans pung, Illius id ſit ſumtibus. Leſwa på ſin egen pung, Propriis impenſis vivere. Göra en pungren, Marſupium alicui evacuare. Stryka i ſin pung, Alienam ſibi vindicare pecuniam.

Item: Pungar, *Plur.* Folliculi piſorum, & ejusmodi. *Item*: Pungar, Teſticulorum ſaculi. *Item*: Pungar, Modus numerandi pecuniam apud Turcas.

Punga, v. n. 1. *Dr.* Punga ut, Pecuniam expendere, *locut. pleb.*

Pungſten, m. 2. *Plur.* Pungſtenar, Teſticuli, *alias* Kådde, conf. Pungar.

Punkt, m. 3. Punctum, *v. lat.* conf. Prick, ex. gr. Punkt wid en menings ſlut, Punctum ad periodi finem. Twå punkter, Colon. I en punkt eller i et ögnablick, In puncto vel momento. *Compoſ.* Tidspunkt, Punctum temporis. Medelpunkt, conf. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Komma på punkten, Momento præfinito venire. Sätta punkt för något, Quicquam terminare.

Item: Punkt, ex. gr. Det är en ſwår punkt, Iſta cauſſæ particula perdifficilis eſt. Til den förſta punkten ſwaras, Ad primum momentum reſpondetur. *Adverbialiter.* Punktewis, Particulatim.

Punktera, v. a. 1. Punctis diſtinguere. Punkterad, p. p.

Punktering, m. 2. Diſtinctio punctis.

Punſa, v. a. 1. Typum foraminibus expreſſum applicare, ſuperque illum ſparſum pulverem agitare, quo fit, ut in ſubſtrato eadem figura appareat. Punſad, p. p. *Inde* Punsning, m. 2. Actus ejusmodi.

Punſch, m. Potus ex *Indico* Arrach, cum ſucco citreo, aqua & ſaccharo, *v. per.*

Pupill, m. 3. Pupillus, *v. lat.*

Puppa, f. 1. Pupa, *v. lat.*

Purgera, v. n. 1. Medicamenta purgantia ſumere, *v. per.*

Purgering, m. 2. Purgatio medicinalis.

Purger-medel, n. Catharticum. Pharmacum purgans. *Def.* Purger-medlet.

Purio, m. Porrum. (Allium,) *plaur. alias* Puriolöf.

Purpur, m. Porphyra. Purpura. Klädd i purpur, Veſtitu purpureo indutus. Purpurfärg, Color purpureus. Purpurfärgad, Colore purpureo tinctus. Purpurmantel, Pallium Regale. *Item*: Talare Senatorum Regni Sveciæ. *Inde Dr.* ex. gr. Han lyſer i ſin purpur, Dignitate eminet Senatoria.

Purra, v. a. 1. Technis fallere. Purrad, p. p. *v. pleb.*

Purrig, ADJ. Qui cuncta ægrè ferens facilè ſubiraſcitur.

Puſla, *vide* Poſſa.

Puß, m. 2. Fovea, ubi pluvialis aqua collecta manet, conf. Pöl. Sump. Träſk.

Puß, n. 4. Techna luſus gratia, ex. gr. Han gjorde honom et puß, Techna eum fefellit, conf. Puts. Spratt. *Compoſ.* Krigspuß, conf.

Item: Puß, Puſta, *vide* Kyß, Kyſſa.

Puße-

Puſſera, v. a. 1. Arte ſculptoria formare, *v. Gall.* Puſſerad, p. p. *Adhibetur de operibus in gypſo, cera & ejusmodi. Inde* Puſſering, m. 2. Sculptura ejusmodi.

Puſſerlig, adj. Jocularis. Hiſtrionicus.

Puſſig, adj. Foveolis aqua refertis conſperſus, *de plateis, viis*, &c.

Item: Puſſig, Emphyſematoſus.

Puſſighet, f. 3. Intumeſcentia emphyſematoſa.

Puſſla, *vide* Pyſſla.

Puſſmakare, m. 2. Cui technis ludere mos eſt.

Puſt, m. 2. Flatus levior, conf. Ilning. Wäderpuſt. Den ſidſta puſten, Supremus halitus. *Item*: Puſt, Gemitus gravior, conf. Suck.

Item: Puſt, Folliculus, *quo extrahitur & emittitur ventus*, conf. Bälg.

Puſta, v. n. 1. Fortius per vices flare, conf. Pruſta, ex. gr. Wädret puſtar igenom ſpringorna, Ventus per rimas flat.

Item: Puſta, Suppreſſum agitatione ſpiritum per vices reficere, conf. Fläſa, ex. gr. Han har icke tid at puſta, Non illi ſpiritum reficiendi tempus ſupereſt. Låt häſten puſta ut, Equo anhelitum reficere permittas.

Item: Puſta, Gemitus emittere graviores, conf. Sucka, ex. gr. Puſta öfwer något, Aliqua ex cauſſa fortius gemere.

Item: Puſta, *Activè*, ex. gr. Puſta på elden, Ignem folle ſufflare. *Subſtantivè.* Puſtande, Actus, quo folle flatus excitatur. *Item*: Gemitus fortior.

Puſtrör, n. 4. Tubulus, per quem fortius inflando quid emittitur.

Puta, f. 1. Pulvillus ephippiis ſubnexus. *Compoſ.* Sadelputa. Selputa, conf.

Puts, n. 4. Techna ludicra. *Plur.* Putſer, *v. per.*

Putſa, v. a. 1. Mangonizare. Purum vel nitidum reddere. Putſad, p. p. ex. gr. Putſa husgeråd, böſſor, och dylikt, Supellectilia, bombardas, & ejusmodi, purgare atque polire. Putſa ſkor, Calceos purgare. Putſa af, Detergendo purum reddere. Putſa up, conf. Uppputſa. *Aliter*, ex. gr. Putſa ſig, Ornatu concinniorem ſe reddere. Putſa träd, Ramuſculos arboribus præcidere.

Putsmakare, m. 2. conf. Puſſmakare.

Putsning, m. 2. Actus quo nitidum politumve quid redditur.

Putten, m. Orcus, *v. pleb.*

Puttra, v. n. 1. Verborum murmure offenſum ſe indicare.

Pyndare, m. 2. Statera grandior, conf. Besman. Pyndarwigt, Libratio ejusmodi inſtrumento.

Pynta, v. a. 1. Inquinare. Pyntad, p. p. Pynta under ſig, Subſtrata inquinare. Pynta til, conf. Tilpynta.

Pyramid, m. 3. Pyramis, *v. per.*

Pyſa, *Dr.* ex. gr. Det pyſer i ſpiſen, Ignis in camino quaſi ſuffocandus micat. *Locut. pleb.*

Pyßel, n. 4. Actus alicujus in curando vel refarciendo ſoliciti. *Def.* Pyßlet.

Pyßla, v. n. 1. In puſillis negotiis operoſum agere. *Aliter*, ex. gr. Pyßla om någon, Inter curandum leniter aliquem tractare.

Pyßling, m. 2. Puſio.

Pytt, int. Particula illuſionis ob irritos conatus.

På, prap. In, *loco*, ex. gr. På bordet, In menſa. På taket, In tecto. På wägen, In via. Midt på, In medio.

Item: På, in, *locum*, ex. gr. Stiga up på bordet, In menſam ſcendere. Kliſwa på taket, In tectum aſcendere. Begifwa ſig på wägen, In viam ſe conferre. Gå på comedien, In comœdiam abire. Nota. *Particula hæc præfixa vel poſtpoſita reſpondet latinorum* In *vel* Im, ex. gr. Skrifwa på papper, *In charta ſcribere.* Pålägga, *Imponere. Plura exempla ſuis locis occurrunt*: Obs. *Tum ante, tum poſt quædam verba locum habet*, ex. gr. Drifwa på, & Pådrifwa, Impellere. Pålägga, & Lägga på, Imponere, & *ſic in aliis.*

Item: På, ex. gr. På Swenſka, Sveticè. På Tyſka, Germanicè. På ſkämt, Jocoſè.

Peppra, v. a. 1. Pipere condire. Pepprad, p. p.

Per, Petrus, *nomen viri.*

Pergament, n. 4. Membrana pergamena, *v. per.*

Period, m. 3. Periodus, *v. Græc.* En mening i' något tal eller skrift. *Item*: Period, Tidehwarf. En wiß tids omgång, Periodus temporis. *Inde Adj.* Periodisk, Periodicus. Som har sin wißa tid til omgång.

Perla, *vide* Pärla.

Perma, f. 1. Lamina lateralis libri compacti, *v. per.*

Perpendikel, m. 2. Linea perpendicularis. *Def.* Perpendiklen, *v. lat.* *Item*: Pendulus horologii, *alias* Pendel. *Adj.* Perpendiculär, Perpendicularis, conf. Lodrät.

Pers, m. 2. Lævigatio suturæ texti lanei & ejusmodi, ope instrumenti. (Persjärn.) *Figuratè*, ex. gr. Han har utstädt en hård pers, Cruciatum subiit satis durum.

Persa, v. a. 1. Lævigare instrumento. (Persjärn,) conf. Pers. Persad, p. p.

Persjärn, n. 4. Instrumentum ferreum, quo calefacto suturæ textorum laneorum, & ejusmodi, lævigantur. *Sartoribus peculiare est*, conf. Strykjärn.

Persedel, m. 2. Mercium diversarum pars quælibet, *v. per. Def.* Persedlen. *Plur.* Persedlar.

Persika, f. 1. Fructus Persicæ. Persiketråd, Persica (Amygdalus.)

Persilja, f. Petroselinum. (Apium,) *plant.* Persiljerötter, Radices petroselini.

Person, m. 3. Homo quilibet. Persona, *v. lat.* ex. gr. Tre personer i Gudomen, Divinitatis personæ tres. Inställa sig i egen person, Coram se sistere. Intet anseende til personen, Nullus personarum respectus. Jag är nögd för min person, Quantum ad me contentus sum.

Personlig, adj. Personalis, *v. lat.* ex. gr. Hans personliga förtjenster, Merita ipsi propria. Den personliga föreningen i Christo, Unio in Christo personalis. Personligt hat, Odium in quem peculiare. Personligen, *Adv.* ex. gr. Inställa sig personligen, Ipse coram se sistere.

Perspectiv, n. 4. Perspicillum. *Plur.* Perspectiver, *Aliter.* Perspectiv i målning, Pictum ad opticès leges objecta repræsentans.

Peruk, m. 3. Capillamentum crinium adscititiorum. Perucca. *Holberg, v. Gall. Compos.* Perukask, Arcula pro condenda perucca. Perukmakare, Peruccarum opifex. Perukmößa, Galericulus, quo caput sub perucca tegitur, conf. *simpl.*

Perukstock, m. 2. Stipes, cui capillamentum imponitur, conf. Peruk.

Pest, m. 3. Pestis. Pestilentia, ex. gr. Pesten går, Pestis grassatur. Pest-tiden, Tempore grassantis pestis. Han dödde i pesten, Peste mortuus est. *Compos.* Pestböld, Abscessus penstilentialis, conf. *simpl.*

Pestilents, *vide* Pest. *Inde Adj.* Pestilentialisk.

Perstilentsört, f. Petasites. (Tussilago,) *plant.*

Peta, f. 1. conf. Tandpeta.

Peta, v. a. 1. Crebris vicibus summovendum quid petere, *digito vel instrumento*, conf. Pela. Preka. Påta, ex. gr. Peta tänderna, Dentes scalpere. Peta sig i näsan, öronen, Nares, aures, sibi purgare. Peta hål på skinnet, Cutem lædere, scil. dicto modo. Peta bårt något, Summovere quid.

Petersburg, n. Petropolis. *Russiæ metropolis.*

Petrificat, n. Petrificatum. *Plur.* Petrificater, *v. lat.* conf. Stenwandling. Petrificerad, part. Petrificatus. Stenwandlad.

Pfaltsgrefwe, m. 2. Comes Palatinus. *Inde* Pfaltsgrefskap, n. Palatinatus.

Phantast, m. 3. Lusibus phantasiæ captus, *v. per.*

Pharmaceutiken, m. *Def.* Pharmaceutica. Läran om medicamenters tilredning.

Pharmacopien, f. *Def.* Pharmacopœia. Medicamenters tilredning.

Phasan, *vide* Fasan.

Phenomen, n. Phænomenon. *Plur.* Phenomener. Så kallas hwad i naturen, i synnerhet på himlen eller i luften, wåra ögon owanligt förekommer.

Phi-

Philologie, f. Philologia. Läran om språk, skrifters tolkning, utredning, och hwad därtil hörer. *Inde* Philologisk, *Adj.* Philologicus.

Philosoph, m. 3. Philosophus.

Philosophie, f. Philosophia. Inbegriper alla wetenskaper, som höra til den werldsliga wisheten: undantagandes Läkare-Konsten och Lagfarenheten. *Inde* Philosophisk, *Adj.* Philosophicus. *Obs.* Til egentliga Philosophien räknas icke heller Mathematiken, Wältaligheten och Poesien.

Phlegmatisk, conf. Temperament.

Physik, m. *Def.* Physiken, Physica. Naturkunnighet. Läran om alla naturliga ting och deras rörelser, samt naturens werkningar. *Inde* Physicus. En naturkunnig. *Plur.* Physici. Physisk, *vel* Physicalisk, *Adj.* Physicus.

Physiologie, f. 1. Physiologia. Läran om menniskans kropp, och delarnes förrättningar, i des friska tilstånd.

Physionomie, f. Vultus nativa species, *seu* Indolis in vultu indicia. Ansicktets naturliga utseende. *Inde* Physionomist, m. 3. Physionomus. En som af ansicktets utseende kan utröna en menniskas sinnelag.

Pick och pack, conf. Pack.

Picka, v. a. 1. Crebris ictibus compungere, ex. gr. Picka hål på huden i koppning, In scarificatione cutem compungere. Picka bröd, Panem in panificio compungere. Pickad, p. p. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Hjertat pickar, Crebris pulsat cor motibus.

Pickelhäring, m. 2. Histrio comicus, *v. per.* *Gall.* Arlequin.

Pickhägad, adj. Novitatis ardore captus, ex. gr. Han är pickhägad at få weta det, Novitatis studio illud scire maximè cupit. Wara pickhägad på något, Novitate alicujus rei assequendæ captum esse, conf. Sörpickad.

Picknick, m. 3. Consortium jucunditatis gratia in diversorio suburbano institutum, ubi convivæ pro rata parte impensas suggerunt.

Piece, m. 2. *v. Gall.* *Plur.* Piecar, conf. Sextsyfwer.

Piga, f. 1. Ancilla. Serva. *Item*: Puella. Juvenis fœmina. *Compos.* Piglön, Salarium servæ annuum. Pigtjenst, Servitium ancillæ. Pigskafferska, Mulier, quæ famulas in servitium comparare solet, conf. *simpl.*

Pigg, adj. *per parag.* Pigger, Vividus, ex. gr. Den siuke börjar nu bliswa pigg, Æger vitales jam recuperat vires. Pigga ögon, Oculi vividi. *Hinc*: Piggögd, *Adjectivè.* Cui oculi vividi.

Pigg, m. 2. Stimulus, conf. Gadd. Tagg, ex. gr. En käpp med en pigg på änden, Baculus in extremitate stimulo munitus. En pigg, hwarmed man pickar bröd, Stimulus, quo in panificio panis perpungitur. *Compos.* Jspigg, conf.

Piggswin, n. 4. Hystrix.

Pik, m. 2. Hasta. *Item*: Pik, *Gall.* Picque, *vide* Stickord.

Pil, m. 2. Sagitta.

Pil, f. 2. Salix fragilis, *alias* Pilträd.

Pilkoger, n. 4. Pharetra. *Def.* Pilkogret.

Piller, n. 4. Pilula, *v. per.* *Plur.* Piller. *Def.* Pillerna, *term. medic. Proverbialiter*, ex. gr. Han fick piller, Acutis fuit exceptus verbis.

Pilra sig, v. n. 1. Plumas comere, *avium est.*

Pilt, m. 2. Puer, *alias* Gåße. *Compos.* Piltebarn, Infans puer, conf. *simpl.*

Piltträd, n. 4. Salix fragilis, *alias* Pil.

Pimpinella, f. Sanguisorba. (Poterium,) *plant.*

Pimpsten, m. 2. Pumex, *alias* Pims, *lapis.*

Pina, f. 1. Cruciatus. Tormentum, ex. gr. Utstå en swår pina, Magnum perpeti cruciatum. Christi pina, Passio Christi.

Pina, v. a. 1. Cruciare. Torquere. Pinad, p. p. ex. gr. Pina en misgerningsman, Reum quæstioni dare. Han kan pina sig til döds, för at göra wers, Quo versus faciat, ad mortem usque se torquere potest. Pina något af någon, Alicui quid extorquere. Jag pinade ur honom sanningen, Veritatem ei extorsi. *Substantivè.* Pinande, Torquendi actus.

Pinbänk, m. 2. Eqvuleus. Quæstionis habendæ machina, *alias* Sträckbänk.

Pingſt, M. Pentecoſte. *Compoſ.* Pingſtdag, Primus dies feſti pentecoſtes. Pingſtafton, Dies feſtum pentecoſtes præcedens. Pingſthelg, Feſtum pentecoſtes. Annan dag Pingſt, Secundus dies pentecoſtes, conf. *ſimpl.*

Pink, M. Urina, *alias* Urin. *Compoſ.* Pinktrångd. *Part.* Quem urget veſica.

Pinka, V. N. 1. Urinam mittere.

Pinlig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Pinligt förhör, Examen ſub tormento. Quæſtio.

Pinne, M. 2. Pertica teres. Clavulus. Bacillum, conf. Sticka, ex. gr. Sätta en pinne i hålet, Pertica foramen obturare. *Compoſ.* Byttpinne. Hjulpinne. Skopinnar. Tältpinne, ꝛc. *ſuis locis.*

Pinnmo, M. Glarea argilloſa. *Def.* Pinnmoen.

Pinnſwin, *vide* Piggſwin.

Pinorum, N. Tormenti locus.

Pinſam, ADJ. Crucians. Graviter affligens, ex. gr. En pinſam död, Cum cruciatu mors. Det är pinſamt at höra ſlikt, Audire talia permoleſtum eſt. *Adverbialiter.* Pinſamt, Cum cruciatu.

Pinſchback, M. Metallum aureum ſophiſticum.

Pint, P. P. *rectius* Pinad. Pinte, *rectius* Pinade. *Ipſ. verb.* Pina.

Pion, M. 3. Pœonia officinalis, *plant.*

Pip, M. 2. Tubulus. Roſtrum vaſi alicui affixum, per quod liquor effluit, ex. gr. Pip på en kanna, Congii roſtrum, Hålla igenom pipen, Per tubulum effundere.

Pip, N. 4. Sibilus pipantis.

Pipa, F. 1. Fiſtula, ex. gr. Spela på pipa, Fiſtula canere. Röka en pipa, *vel* Röka en pipa tobak, Fiſtulam tabaci fumando exſorbere. Pipan på en böſſa, conf. Böſſpipa. Pipan på en ljusſtake, Pyxis candelabri. *Item*: Pipa, Cadus, *alias* Winpipa. *Locus. Proverb.* ex. gr. Danſa efter en annans pipa, Ad nutum vel arbitrium alterius ſe gerere. Sticka pipan i ſäcken, Obmuteſcere. *Compoſ.* Benpipa. Halmpipa. Nyckelpipa. Orgpipa. Tobakspipa. *Quære ſuis locis.*

Pipa, V. N. 4. Pipare, Sibilum edere. *Pr.* Piper. *Ipſ.* Pep. *Pf.* Pipit, ex. gr. Muſen pep, Mus pipabat. Wädret piper, Ventus ſibilum excitat. *Subſtantivè.* Pipande, Sibilus. *Item*: Cantus tibiæ.

Pipare, M. 2. Tibicen.

Pipbruk, N. 4. Officina pro fiſtulis fumandi tabaci.

Piphufwud, N. 4. Fumandi tabaci fiſtulæ capitulum, *alias* Pipſkalle, M. 2.

Pipig, ADJ. Fiſtuloſus. Foraminibus ſparſus, *de caſeo & ejusmodi.*

Pipkrage, M. 2. Collare formæ fiſtuloſæ, *in ornatum, antiq.*

Piplera, F. 1. Leucargilla.

Piplök, M. Allium fiſtuloſum.

Pipp, M. Naritum obſtructio, *morb. gallin.*

Pipſkägg, N. 4. Barba brevior coniformis.

Pipſtafwar, *Plur.* Tabulæ laterales doliorum, *aliis* Pipſtåfwer.

Piſanli, M. Taraxacum (Leontodon,) *plant. alias* Piſ-en-lit.

Piſk, N. Verbera, ex. gr. Få piſk, Verberibus excipi.

Piſka, F. 1. Scutica. Flagellum. *Compoſ.* Kuſkpiſka, Aurigæ ſcutica. Smällpiſka, Scutica ad ſclopum edendum. Piſkſkaft, Manubrium ſcuticæ. Piſkſnärt, conf. Snärt, conf. *ſimpl. Aliter.* Piſka i håret, Capillorum occipitis manipulus in longum contortus. *Unde* Piſkperuk.

Piſka, V. A. 1. Scutica cædere, Flagellare. Piſkad, P. P. Piſka någon, Aliquem verberare. Piſka på någon, Verbera alicui infligere. Piſka ut någon, Aliquem verberibus expellere. *Aliter*, ex. gr. Piſka ſönder något, Cædendo quid frangere, *de fragilibus.*

Piſkſlång, M. 2. Flictus ex ſcutica. *Proverbialiter*, ex. gr. Han fick piſkſlångar, Verborum ſtimuli in eum conjecti fuere.

Piß, *vide* Pink. Piſſa, V. N. 1. Mingere.

Piſtacier, *Plur.* Piſtacia.

Piſtol, M. 3. Sclopetum minus, *quod ephippiis præfigi ſolet. Item*: Monetæ genus exoticum. *Compoſ.* Piſtolhylſter, Theca ſclopeti. Piſtolkappa, Velamentum, quod ſclopeto obtenditur, conf. *ſimpl.*

Pitſer, N. 4. Sigillum *minus*, *privatorum*, v. *per.* conf. Sigill. *Compoſ.* Pitſerring, Annulus ſignatorius, conf. *ſimpl.*

Pitſerſtickare, M. 2. Sigillorum ſculptor.
Pjunk, N. Querela ægroti imaginarii.
Pjunka, V. N. 1. Querelam agere ob infirmitates imaginarias.
Pjunkig, ADJ. Querulus ab infirmitate imaginaria.
Pjåkig, *vide* Sjåkig.
Placat, N. 4. Edictum, *v. per.* Plur. Placater, *alias* påbud, ex. gr. Bönedags Placat, Edictum de diebus precationum ſolennibus celebrandis.
Pladder, N. 4. Vaniloquium. *Def.* Pladdret.
Pladdra, V. N. 1. Vana loqui.
Pladdrare, M. 2. Vaniloqvus quis.
Plagg, N. 4. Veſtimentum quodvis, ex. gr. Hwardags plagg, Veſtimentum in uſum quotidianum. Hwila imellan hwart plagg man kläder på ſig, Inter ſe veſtiendum ad ſingula quieſcere.
Plagga, F. 1. Plaga, *qua quis percutitur.* *Compoſ.* Handplagga, conf.
Plagga, V. A. 1. *Dr.* Plagga på någon, Plagis aliquem fortiter petere, *v. pleb.*
Plan, M. 3. Planum, *v. per.* ex. gr. En lutande plan, Planum inclinatum. *Aliter*, ex. gr. På planen fram för ſlottet, In planitie ante arcem.
Item: Plan, ex. gr. Uppwiſa plan til ſitt werk, Schema vel adumbrationem operis monſtrare. Arbeta i ſamma plan, Idem in opere propoſitum tenere. Anlägga ſina planer til något, Moliri quid, ſeu machinari.
Planera, V. A. 1. Planum reddere, *v. per.* Planerad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Planera papper, Chartam viliorem ſcribendis idoneam reddere. *Aliter*, ex. gr. Han har ſå planerat för ſig, at det ſkall lyckas, Conſilia ita præparavit, ut res ei feliciter ſuccedat.
Planet, M. 3. Planeta, *v. per.* ex. gr. Planeternas gång, Curſus planetarum. *Proprie aliter*, ex. gr. Wara ſödd under en lycklig planet, Felici ſub ſidere natum eſſe.
Plank, N. 4. Septum ex aſſeribus vel ſudibus, conf. Gärdesgård.
Planka, F. 1. Aſſer craſſior. Planca, *conſtruendis navibus & ejusmodi*, conf. Tilja. *Compoſ.* Ekplankor, Aſſeres quercini, &c.
Planka af, conf. Afplanka.
Plant, M. 2. Doliorum minorum genus.
Planta, F. 1. Planta, *v. lat.* ex. gr. Sätta plantor, Plantas ponere. *Compoſ.* Kålplanta, &c. conf. *ſimpl.*
Planta in, *vide* Inplanta.
Plantera, V. A. 1. Plantare, *v. lat.* Planterad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Plantera ſtycken, Tormenta bellica alicubi locare.
Planterare, M. 2. Plantator, *v. lat.*
Plantering, M. 2. Plantatio.
Plantlaſwe, M. 2. Contabulatum terra refertum, ubi ſemina plantarum, poſtea transferendarum, ſeruntur.
Plaſka, V. N. 1. *Dr.* Plaſka i watten eller något wätt, Aquas vel alia humida motitans ſtrepere, conf. Paſka.
Plats, M. 3. Area. Locus, *v. Gall.* Place, ex. gr. En plats at bygga på, Area in qua ædificandum. En grön plats, Area virida. En befäſtad plats, Locus munitus. Marknads plats, Locus, ubi mundinæ habentur. *Aliter.* Lemna ſin plats, *rectius* Lemna ſitt rum. *Aliter.* Med plats, *German. vide* Med möda.
Platt, M. 2. Maſſula planiformis, cudendæ monetæ. *Item:* Foraminis accendendi tormenti bellici operculum.
Platt, ADJ. Planus. Depreſſus. *Oppon.* Kullrig, Convexus, ex. gr. Jorden är platt mot polerna, Terra verſus polos à ſphæricâ in depreſſam flectit figuram. Platt ſom en pankaka, Ut placenta planus. Platta landet, Regio campeſtris. *Adverbialiter.* Platt, Planè. Prorſus, ex. gr. Platt intet, Planè nihil.
Platt-Tyſk, M. 2. E Saxonia inferiori oriundus. *Inde* Platt-Tyſka, Lingua Saxonica. *Saxoniæ inferioris.*
Plickt, M. 3. Officium. Obligatio, ex. gr. Fullgöra ſin plickt emot någon, Officio alicui debito ſatisfacere. Det är hans plickt, Ad illud obligatus eſt. Plickter emot nästan, Officia erga proximum.

Item:

Plågſed, m. 3. Ritus ſeu conſuetudo vulgaris, ex. gr. Efter gammal plågſed, Ritu antiquo.

Plänta, *vide* Prånta.

Plår, *per cruſin pro* Plågar. *Pr. Indic. verb.* Plåga, Solere.

Plått, m. 2. Sclopus ſurdus, ut ex bombardis non ſatis onuſtis.

Item: Plått, Macula ſeu lamella orbicularis.

Plätta, v. n. 1. Sclopum ſurdum edere, *ut ex bombardis non ſatis onuſtis. Aliter*, ex. gr. Plätta til någon, Aliquem leviter percutere.

Plöja, vi a. 2. Arare. *Pr.* Plöjer. *Ipf.* Plögde. *Pf.* Plögt. Plögd, p. p. ex. gr. Plöja åkren, *vel* Plöja i åkren, Terram arato vertere. Plöja up et land eller en äng, Solum vel pratum aratro perſtringere. Plöja up åkren, Agrum novare. *Proverbialiter.* Plöja med en annans kalf, Opera quid aliena facere, idque ſuum prædicare.

Plögning, m. 2. Aratio.

Plöje, m. 2. Aſſumentum transverſum, *quo calceus extrahitur.*

Plöſa, v. n. 3. *Dr.* ex. gr. Plöſa i mat lagning, In cibariis parandis prodigum eſſe. Plöſa i ſig mat, Cibo ſe confercire.

Plötsligh, adj. Subitaneus ſimulque inopinatus, *v. Germ.* Plötsligen, *Adv.* Subitò ſimulque inopinatè.

Pneumatiken, m. *Def.* Pneumatica. Läran om andar.

Pocal, m. 3. *vidi* Bägare.

Pock, n. 4. Proterva expoſtulatio. Exactio procax, ex. gr. Sker det ihtet med lock, icke ſker det med pock, Si blanditiis id fieri nequit, expoſtulationibus haud efficitur, conf. Snork.

Pocka, v. n. 2. Procaciter & minacibus vervis poſtulare, conf. Snorka, ex. gr. Pocka til ſig något, Procaciter ſimulque minaciter quid poſtulare. Han pockar på ſina förtienſter, rikedomar, Merita, divitias, procaciter urget. Du har intet at pocka på, Quod exigas, nihil habes. *Subſtantivè.* Pockande, Actus, quo quis minaciter poſtulat vel urget.

Pockenholts, n. conf. Franſoſenholts.

Podager, m. Podagra, *v. Græc. Def.* Podagreu, *Svec.* Fotſjuka.

Pöeſie, f. Poëſis, *v. per.* Skaldekonſten, *Plur.* Poeſier, Poëmata; ex. gr. Sophia Eliſabeth Brenners poeſier, Sophiæ Eliſ. Brenner poëmata.

Poet, m. 3. Poëta, *v. per.* conf. Skald. *Inde Adj.* Poetiſk, Poëticus.

Poetiſſa, f. 1. Poëtris. Fœmina arte pollens poëtica.

Pojke, m. 2. Puer, *v. pleb. Inde Adj.* Pojkactig, Animi puerilis. *Adverbialiter:* Pojkactigt, Pueriliter. *Compoſ.* Pojkſtrek, Factum per ludum puerile, conf. *ſimpl.*

Pol, m. 3. Polus, *v. per.* ex. gr. Jordens ſkapnad mid polerna, Terræ ad polos forma. Södra polen, Polus antarcticus. Polens högd, Elevatio poli.

Polack, m. 2. Polonus.

Poleja, f. Pulegium, *plant.*

Polen, n. Polonia.

Polera, v. a. 1. Polire. Lævigare nitidumque facere, *v. per.* Polerad, p. p. *de metalliçis.*

Polering, m. 2. Poliſtio. *Item:* Politura ſeu nitor metallicorum.

Polerſkifwa, f. 1. Orbiculus ligneus, qui ad poliendum quid circumagitur.

Polerſtål, n. 4. Inſtrumentum chalybeum, quo poliuntur metallica.

Polhögd, m. 3. Elevatio poli. Latitudo loci.

Police, m. *v. Gall.* conf. Politie. *Aliter.* Police, conf. Förſäkrings bref.

Politie, f. Inſtitutio ſeu Ordinatio regendæ urbis oeconomica, *v. per. Gall.* Police. En ſtads ſtyrelſe i det ſom hörer til ordning och ſnygghet, conf. Politik.

Politik, m. *Def.* Politiken, Politica. Scientia regendi ſtatus politici. Statsklokhet. Kunſtaren om et rikes ſtyrelſe, conf. Politie. *Hinc Adj.* Politiſk, Politicus.

Polſk, adj. Polonicus.

Polſka, f. 1. Choreæ genus Polonicum. *Item:* Polſka. *Def.* Polſkan, Lingua Polonica.

Polſtiernа, f. 1. Stella polaris.

Poly-

Polypolium, conf. Mångslögd. Mångsälgning.

Pomada, F. 1. Unguentum, *v. Gall.* Pomade.

Pomerans, M. 3. Pomum Oranicum. Fructus Aurantii citri. Pomeransträd, Aurantium. (Citrus.) Pomeransskal, Putamen pomi oranici.

Pomern, N. Pomerania. *Inde Adj.* Pomersk, Pomeranicus.

Pomrare, M. 2. Pomeranus.

Pomp, M. Pompa, *v. per.* conf. Stät.

Pompa, *vide* Pumpa. *Subst.*

Ponso, N. Color puniceus, *alias* Ponsofärg.

Pontack, M. Vinum rubrum Gallicum.

Poppelträd, N. 4. Populus alba, *arb.*

Porcellin, N. Porcellana. Ägta porcellin, Porcellana nobilior semipellucida. Oägta porcellin, Parcellana ignobilior opaca. *Gall.* Faijance. Porcellins bruk, Officina operis porcellanici.

Pork, Adhibetur tantum cum vocula Snork, *quam* conf.

Porla, V. N. 1. *Imperf.* Cum murmure bullas edere, ex. gr. Det porlar i wattnet, när man kastar dit något, eller bläser däri med et rör, Dum quid in aquas conjicitur, vel in illis tubulo inflatur, bullæ cum murmure cientur, conf. Morla. *Substantivè.* Porlande, Murmur ebullientis aquæ.

Porphyr, M. Porphyr. Jaspis.

Pors, M. Myrica Gale, *plant.*

Port, M. 2. Porta, ex. gr. Klappa på porten, Mallei in portam pulsu aperiendi signum dare. Ottomanniske Porten, Porta Ottomannica. *Compos.* Stadsport, Porta urbis, &c.

Portgång, M. 2. Meatus ædium ad portam.

Portklapp, M. 2. Malleus portæ.

Portlak, M. Portulaca oleracea, *plant.*

Portlider, N. 4. Tabernaculum ad portæ introitum, *in prædiis. Def.* Portlidret.

Portnär, M. 3. Janitor, *v. per.*

Porträt, N. 4. *v. Gall.* Portrait. Imago hominis picta. *Plur.* Porträter, conf. Skilderi. *Inde* Porträt-målare, Imaginum humanarum pictor, *alias* Conterfejare.

Portugal, N. Portugallia, Lusitania.

Portugisare, M. 2. E Portugallia oriundus. Lusitanus. *Inde Adj.* Portugisisk, Lusitanus. Portugis win, Vinum Portugallicum.

Portugisiska, F. *Def.* Portugisiskan, Lingua Portugallica. *Item:* Portugisiska, Mulier Lusitana.

Portwaktare, M. 2. Custos portæ. Janitor.

Portådren, F. *Def.* Vena portæ.

Positiv, N. 4. Machina musicalis organorum pnevmaticorum portatilis, *v. per.* conf. Orgwerk.

Poße, *vide* Påse.

Post, M. 3. Postis, conf. Dörpost. Fönsterpost.

Post, M. 3. Posta. Res veredaria, ex. gr. Skrifwa med posten, Per postam literas mittere. Lemna in bref på posten, Literas per tabellarium mittendas tradere. Han fick det öfwer med posten, Veredaria via id transmissum accepit. Fara med posten, Veredaria vectura iter facere. Postwägen til Finland, Veredarii in Finlandiam itineris via.

Item: Post, Tabellarius. Veredarius, ex. gr. Posten är kommen, Tabellarius advenit. Jag mötte posten, Veredario obviam factus sum. Twå poster hafwa uteblifwit, Tabellarii bini, alter post alterum, non advenere. *Compos.* Postdag, Dies postarum, quo literæ mittuntur. Postgåße, Puer veredarius. Posthäst, Veredus. Posthorn, Cornu quo utitur tabellarius signum dans. Posthus, Ædes veredaria. Postjagt, Navicula cursoria veredaria. Postpenningar, Pecunia pro literis transmittendis solvenda. Postpapper, Charta tenuior, præcipuè in usum literarum. Postwäska, Tabellarii sacculus. Postwagn, Currus veredarius, conf. *simpl.*

Post, M. 3. Statio excubiarum milit. ex. gr. Stå på post, Excubias agere. Förlöpa sin post, Stationem deserere.

Item: Post, Excubitor, ex. gr. Där stod en post, Ibi excubitor stabat. Förlorad post, Excu-

Excubitor, suo fato relictus. *Compos.* Gör-post. Utpost, conf.

Item: Post, ex. gr. En post med spannmål, Frumenti portio vel massa integra. Penningpost, Pecuniæ summa. *Aliter.* Post, conf. Ämbete. Syssla. Tjenst.

Postcontor, N. 4. Ædium locus, ubi literæ mittendæ traduntur.

Postera, V. A. I. Collocare, *v. per.* Postera sig, p. p. ex. gr. Postera en sköldvakt, Excubitorem collocare. Fienden posterade sig på det stället, Illum hostes locum occuparunt.

Postering, M. 2. Excubitorum manipulus vel cohors.

Postilla, F. I. Concionum ad sacra domestica collectarum codex, *v. per.*

Postiljon, M. 3. Præcursor veredarius, *v. Gall.*

Postlin, *vide* Porcellin.

Postmästare, M. 2. Rei veredariæ magister.

Posttidning, M. 2. *Plur.* Posttidningar, Novarum rerum publicæ relationes. *Gall.* Gazette.

Potaska, F. Cinerea clavellati. Alkali artificiale.

Potatos, *vide* Jordpäron.

Potentat, M. 3. Imperans. Rex. Princeps, *v. per.*

Potta, F. 1. Vas in quo pigmenta & ejusmodi habentur. *Item*: Matula, *alias* Nattpotta.

Prack, N. 4. Acta vel opera quævis nihili, seu infelicioris successus, ex. gr. Det är bara prack med hwad han gör, In agendis debitam non adhibet curam.

Pracka, V. N. I. *Variè adhibetur*, ex. gr. Pracka sig fram, Quocunque modo se producere. Pracka och låna, Quovis modo mutuari. Pracka bort något, Quicquam per incuriam amittere. Pracka ihop något arbete, Qualitercunque opus conficere. Pracka på en något, Technis uti, quo quis aliquid recipiat. Pracka sig til något, Artibus lusoriis quid sibi parare.

Pracka, G. I. Mergus Serratus, *avis.*

Prackare, M. 2. Homo nihili.

prackt, M. Luxus, conf. Präl. Stat, ex. gr. Han upförer sig med stor prackt, Illius in vitæ ratione luxum referunt cuncti. Et hus lysande af prackt, Luxu splendida domus. *Aliter*, ex. gr. Bröllopet firades med mycken prackt, Magnæ nuptiæ pompa celebratæ fuere.

Practik, M. Praxis, *v. per.* conf. Utöfning, *Oppos.* Theoria, ex. gr. Läkaren har mycken practik, Praxi valet medicus ille. Det duger intet i practiken, Id in praxi nihili est. *Aliter.* Practiker, *vide* Ilgrep. Konster.

Practisera, V. A. I. *v. per.* conf. Göra. Uträtta. *Aliter*, ex. gr. Practisera sig til något, Clandestinis rem acquirere conatibus. Practisera bort något, Modo quid furtivo e medio summovere. Practisera in stulladt gods, Vectigali surreptas importare merces.

Praßla, V. N. I. Levi agitatione se motitare, ex. gr. Fisken praßlar, Piscis captus se motitat. Haren är skuten, men ligger ännu och praßlar, Lepus ictu transfossus adhuc jacens leviter se agitat.

Prat, N. 4. Sermo garrulus, conf. Snack.

Prata, V. A. I. Multa & inania verba effutire, conf. Snacka. Spräka.

Pratare, M. 2. Blatero. Garrulus. *Compos.* Storpratare, Summi gradus blatero.

Pratsam, ADJ. Garrulus, conf. Spräksam.

Pratsamhet, F. 3. Garrulitas, conf. Spräksamhet.

preceptor, M. 3. Præceptor, *v. lat.*

Predika, V. A. I. Concionari, *v. per.* ex. gr. Han predikar länge, Diu concionatur. Predika GUDs ord, Verbum DEi concione proferre. *Aliter*, ex. gr. Predika intet mer om den saken, Non est quod prolixiore id sermone urgeas. Predika uti en något, Urgentibus alicui verbis in animum quid inducere.

Predikan, F. Concio. *Sacerdotis*, *v. per.* ex. gr. Hålla predikan, Concionem habere. Hans predikan gick därpå ut, Concione id tractabat, conf. Predikningar.

Predikant, M. 3. Concionator, *v. per.*

Predikare, M. Salomons Predikare, Ecclesiastes.

Pre

Prediknıng, M. 2. Actus concionandi. *Item*: Prediknıngar, *Plur.* Conciones ſacerdotum, conf. Predikan.

Predikoämbete, N. 4. Sacerdotium. Munus ſacerdotis.

Predikſtol, M. 2. Suggeſtus.

Prejudicat, N. Anteactæ rei exemplum, *v. per.* Något ſom kan dragas til exempel af hwad ſom ſkedt. *Plur.* Prejudicater.

Preka, V. N. 1. Digitum vel inſtrumentum motitare, conf. Peta, ex. gr. Preka med pennan, Calamum inter ſcribendum motitare.

Prelat, M. 3. Præſul. Sacrorum antiſtes, *v. per.* En ſyresman i Präſtaämbetet.

Premium, N. Præmium, *v. lat.* Belöning. *Plur.* Premier.

Prenumeration, M. 3. Prænumeratio, *v. lat.* Förſkottswis betalte penningar. Prenumerera, V. A. 1. Prænumerare. Förſkottswis betala penningar. Prenumerant, M. 3. En ſom förut betalar penningar.

Preſes, M. Præſes. Primus in judiciis & collegiis minoribus, *v. per.* conf. Preſident.

Preſident, M. 3. Summo judicio, vel Collegio cuidam publico præſidens, *v. per.* conf. Preſes.

Preſidera, V. N. 1. Præſidere, *v. lat.* Sitta främſt och föra ordet i en Rätt eller ſammankomſt.

Preſidium, N. Præſidium, *v. lat. Plur.* Preſidier. Ordförandet i främſta rummet i någon Rätt eller ſammankomſt.

Preß, *eum derivatis s. vide* Präß.

Preſtaf, M. 2. Dux comitatus funebris, *v. per. Def.* Preſtafwen. *Plur.* Preſtafwar.

Prevet, N. 4. Latrina. Exonerandæ alvi ædicula, *v. per.*

Prick, M. 2. Punctum, conf. Punkt, ex. gr. Pricken öfwer bokſtafwen i, Punctum ſuper literam i. *Inde*, Til pricka. *Adverbialiter*, ex. gr. Han har uppfyllt til pricka hwad han läfwat, Promiſſis omni ex parte ſatisfecit. Uträtta til pricka hwad ſom befalles, Juſſa accuratè exſequi. Betala til pricka ſin ſkuld, Debitum ad plenum perſolvere.

Pricka, V. A. 1. Puncto notare. Prickad, p. p. Pricka af, conf. Afpricka. Pricka före något i en ſkrift, Notandum quid in ſcripto punctis deſignare.

Prim, N. 4. Inter confabulandum cunctatio.

Prima, V. N. 1. Confabulando inaniter tempus terere.

Primſtaf, M. 2. conf. Runſtaf.

Princip, M. 3. Ratio. Rei fundamentum, *v. per.* conf. Grund, ex. gr. Döma efter oricktig princip, Perverſa ſuffultus ratione judicare. Haſwa ſunda principer, Sanis in rerum cognitione niti fundamentis. *Aliter*, ex. gr. De förſta principer i en wetenſkap, Prima ſcientiæ principia vel elementa.

Prins, M. 2. Princeps, *v. per.*

Prinſeßa, F. 1. Princeps fœmina. Uxor vel filia Principis, *v. per.*

Pris, N. 4. Pretium rerum, *quanti conſtant. Plur.* Priſer, conf. Wärde, ex. gr. Til hwad pris ſäljes waran? Quanti merx venditur? Säg nogaſte priſet, Dic quanti ad minimum venditur. Sätta pris på waran, Pretium merci imponere.

Item: Pris, Laus, ex gr. GUD ſke pris, DEo ſit laus. Jag ſöker icke menniſko-pris, Hominum laudationem non ſector, conf. Berömelſe. Läf.

Item: Pris, Brabeum. Præmium, ex. gr. Han wann priſet, Præmium reportabat.

Pris, F. 3. Sumtio. *Gall.* Priſe, ex. gr. En pris ſnus, Pulveris tabaci ſumtio una.

Item: Pris, Captura navium mercatoriarum tempore belli, ex. gr. Han gjorde flera priſer, Plures excipiebat naves mercatorias. Förklara ſkepp och gods för god pris, Navem merceſque juſtè captas declarare. *Aliter*, ex. gr. Gifwa pris på ſig, Captioni alicujus ſe exponere, *locut. Gall.*

Priſa, V. A. 1. Laudare. Priſad, p. p. conf. Berömma. Läfwa.

Priscourant, M. 3. Pretium vulgare, ad quod merces venduntur, *term. mercat.* Skriftlig anwisning på warors gängbara pris.

Prisſätta, V. A. 3. Pretium ſtatuere. Cf. Sätta. *Part. P.* Prisſatt.

Prisſättning, M. 2. Pretii impoſitio.

Priswärd, ADJ. Laude dignus.

Privat, ADJ. Privatus, *v. lat. Oppon.* Allmän, Publicus. *Substantivè.* En privat, Privatus quis, conf. Enskild.

Privilegium, N. *v. lat. Plur.* Privilegier. En särskild frihet, som af Öfwerheten åt någon lemnas.

Prober, M. *Def.* Proberen, Artis docimasticæ minister publicus. Probera, V. A. 1. Probare, *de monetis & -metallis, alias* Profwa. Pröfwa. *Item*: Proberare, *rectius* Prober, *alt. prod.*

Proberkonst, F. 3. Ars docimastica.

Probersten, M. 2. Lapis Lydius. Lapis ad quem metalla probantur.

Proceß, M. 3. Processus judicialis, *v. per. alias* Rättegångs proceß. *Item*: Processio solennis, ex. gr. Gå i proceß, Solenni gradi processione, conf. Likproceß. *Hinc* Proceßa, V. A. 1. Coram judicio agere, *nostris.* Gå til Rätta. Utföra saker wid domstolen.

Proclama, N. *Plur.* Proclamer, *v. per.* Offentligen utsatt Kallelses Skrift til borgenärers sammankomst.

Product, M. 3. Productum. Fœtus quilibet, *v. per.* conf. Alster.

Prof, N. 4. Rudimentum. Specimen. *Def.* Profwet, ex. gr. Wisa prof af sin konst, Artis suæ specimen exhibere. Til prof af sin wänskap, In amicitiæ argumentum. Aflägga många prof af sin skicklighet, Habilitatis plurima edere specimina.

Item: Prof, Periclitatio. Experimentum. Probatio, ex. gr. Göra prof, Periculum facere. Anställa prof af metaller och dylikt, Metallorum & ejusmodi experimenta instituere. Hålla prof, Experimento probari. Taga något på prof, Experiendum quid accipere. Sätta en på prof, Aliquem experiri.

Item: Prof, Exemplar, ex. gr. Taga eller gifwa prof på kläde och dylikt, Panni & ejusmodi ectypon recipere vel tradere.

Profession, M. 3. Professio, *ad academiæ, v. per. Aliter*, ex. gr. Göra profession af at dansa, Artem saltatoriam profiteri. Handtwerkaren reser på sin profession, In opificio exercendo peregrè proficiscitur opifex.

Professor, M. 3. Professor, *academiæ; v. per.*

Profoß, M. 3. Lictor pœnalis; *v. per.*

Profpredikan, F. 3. Concio sacerdotis munus ambientis.

Prosten, *vide* Proberstén.

Prosstycke, N. 4. Rudimentum.

Proströska, V. A. 1, Experiendi causa tribulare.

Proströskning, M. 2. Tribulatio experiendi gratia instituta.

Profwa, V. A. 1. Probare. Periculum facere. Profwad, P. P. conf. Probera. Pröfwa, ex. gr. Profwa smör, win, &c. Butyri, vini, &c. probationem instituere. Profwa en bössa, Sclopeti periculum facere. Profwa en klädning, Vestis, quomodo sit accommodata, periculum facere.

Profware, M. 2. Instrumentum, quo probatio instituitur. *Inde* Smörprofware. Winprofware. Dricksprofware, &c. conf. *simpl.*

Profår, N. 4. Tempus, quo quis probandus in aliqua re versatur.

Promotion, M. 3. Actus solennis, quo magistri ad academiam creantur. Promotio.

Prophet, M. 3. Propheta, *v. per. Inde Adj.* Prophetisk, Propheticus. Prophetera, V. A. 1. Divino instatu præsagire. Prophetia, F. 1. Prædictio divina. *Plur.* Prophetier. Prophetißa, F. 1. Mulier præsagiendi facultate prædita.

Proportion, M. 3. Proportio, *v. per.* conf. Mån, ex. gr. Det är lått i proportion af sin storlek, Pro magnitudine leve est. Måta något efter proportion, Ad proportionem quid metiri. *Adverbialiter.* Proportions wis, Ad proportionem.

Proportionera, V. A. 1. Ad proportionem exigere, *v. per.* Proportionerad, P. P.

Proportionerlig, ADJ. Ad dimensionem proportionis factus seu compositus, *v. per.*

Propp, M. 2. Obturamentum, ex. gr. Propp i ett hål, et stycke, Obturamentum foraminis, tormenti bellici, conf. Kork. Stopp.

Proppa, V. A. 1. Obturare. Proppad, P. P. ex. gr. Proppa igen en buteij, et hål,

Am-

Ampullæ, foramini; obturamentum ingerere, *Aliter*, ex. gr. Proppa i ſig mat, Cibo quaſi intrudendo ſe farcire, conf. Stoppa.

Proſa, F. *v. lat.* Enkelt eller obundet tal, ſom icke är vers.

Proſelyt, M. 3. Proſelytus, *v. Græc.* En ſom blir omwänd til någon religion.

Proſt, M. 2. Præpoſitus. Certarum paræciarum antiſtes, vel in ſua titularis.

Proſteri, N. 4. Præpoſitura, conf. Proſt.

Proteſt, M. 3. Dictum ſeu ſcriptum, quo jus ſuum quis contra illegitimum reſervat, *v. per.* Muntlig eller ſkriftlig förklaring emot något olagligt, hwarmed man förwarar ſig ſin rätt. *Inde verb.* Proteſtera.

Proteſtant, M. 3. Quilibet religionis Calviniſticæ. En ſom är af Reformerta läran. *Inde Adj.* Proteſtantiſk.

Protocoll, N. 4. Protocollum, *v. per. Plur.* Protocoller.

Protocolliſt, M. 3. Scriba, cauſſas in protocollum mittens, *v. per.*

Proviant, M. Commeatus. Ad victum neceſſaria, *v. per. milit.*

Proviantera, V. A. 1. Commeatu munire. Ad victum neceſſaria parare, *v. per.* Provianterad, p. p. *milit.*

Proviantering, M. 2. Actus, quo ad victum neceſſaria parantur, *v. per. milit.*

Proviantmåſtare, M. 2. Miniſter publicus, cui cura commeatus.

Provincial, ADJ. Provincialis, *v. per.* Hinc Provincial Medicus. Provincial Schåfer, conf. *ſimpl.*

Provins, M. 3. Provincia, *v. lat.*

Provinſe-roſ, F. Roſa gallica.

Prubba, F. 1. Carcer, in diſciplinam ſtudioſorum acad.

Prunka, V. N. 1. Luxu ſplendere. *Subſtantivè.* Prunkande, In luxu ſplendor, conf. Pråmga.

Pruſta, V. N. 1. Cum impetu flatum ex ore emittere, conf. Puſta, ex. gr. Prüſta ut något, ſom man har i munnen, Ejecto quid impetuoſo ex ore emittere. *Item:* Pruſta, Violentis flatibus ſternutare, conf. Nyſa.

Pruſtning, M. 2. Actus quo quis flatus cum impetu ex ore emittit. *Item:* Violenta ſternutatio.

Pruſtrot, F. 3. Hellebori radix.

Pruſtrör, *vide* Puſtrör.

Prut, N. 4. Actus, quo emtor pretium minuendum urget. *Aliter*, ex. gr. Det måſte ſke utan prut-, Sine obſtinatione id fieri oportet.

Pruta, V. A. 1. De pretio emtionis minuendo inſiſtere. Prutad, p. p. conf. Falka, ex. gr. Jag har prutat båſta köpet, De pretio minimo conveni. Säljaren låter wäl pruta med ſig, Venditor quidem de pretio minuendo ſecum convenire patitur. *Aliter*, ex. gr. Han låter wäl pruta med ſig, Cedet forſan. Pruta af, ex. gr. Pruta af betalningen, Penſioni minuendum poſtulare. Pruta emot, Verbis ſe obſtinatum præbere. Pruta på, ex. gr. Det köpet är intet at pruta på, Pretium id minuendum non urgeas.

Prutſam, ADJ. Cui in emtione, de pretio minuendo tenaciter inſiſtere, mos eſt.

Prutta, V. N. 1. Sonum edere tremulum; *ut fieri ſolet inſtrumento muſico, dicto Biſon*, conf. Skorra.

Pryda, V. A. 2. Ornare. Prydd, p. p. ex. gr. Den klädningen pryder honom, Illa ei ornamento veſtis eſt. Det pryder en yngling, at wara blygſam, Juvenem verecundum eſſe ornat.

Prydlig, ADJ. Ornatu pulcher, conf. Zirlig, ex. gr. Han höll et prydligt tal, Orationem habuit exornatum. Prydligen, *Adv.* Exornatè. Perpulchrè.

Prydnad, F. 3. Ornatus. Ornamentum, ex. gr. Det tjenar til prydnad, Ornamento id eſt.

Prydning, M. 2. Exornatio. *Item:* Prydning, ex. gr. En präſt i ſin prydning, Sacerdos ornatu inſtructus, conf. Skrud.

Prygel, M. 2. Fuſtis, *verberandi*, *v. Germ.*

Prygla, V. A. 1. Verberibus cædere. Prygglad, p. p. *v. Germ.*

Pryl, M. 2. Subula grandior, *formæ rectæ*, conf. Syl. *Aliter.* Pryl, *v. Germ. vide* Stryk.

Prål,

Präl, N. 4. Ex ornatu ſplendor. *Inde* Bonde präl, Splendentia in ruſticorum ornatu adulterina, conf. Prackt. Präng.

Präla, V. N. 1. Ornatu ſplendere, conf. Prunka. Pränga. *Proverbialiter.* Präla med lånta fjädrar, Furtivis ſpendere pennis, id eſt, Alieno nitere.

Präm, M. 2. Ratis vectoria. *Item*: Navis grandior bellica in propugnaculum.

Präng, N. 4. Luxus fucatus vel adulterinus, conf. Präl. Prackt.

Item: Präng, Vacerra. Pegma ligneum, in quo collocantur equi indomiti, ſoleis ferreis muniendi, *alias* Skoſpilta.

Pränga, V. N. 1. Luxu ſplendere fucato vel ſpurio, conf. Präla. Prunka.

Prångla, V. A. 1. Mercaturam exercere circumforaneam, conf. Mångla.

Prånglare, M. 2. Venditor circumforaneus.

Prächtig, ADJ. Luxu ſplendidus. Magnificus. *Adverbialiter.* Prächtigt, Splendidè. Magnificè.

Prächtighet, F. 3. Magnificentia.

Prägel, M. 2. Scalprum. *Def.* Präglen. *Aliter*, ex. gr. Man igenkänner myntet af präglen, Sculptu ex facie moneta cognoſcitur, conf. Stamp.

Prägla, V. A. 1. Scalpere. Präglad, P. P. ex. gr. Präglа mynt, Monetam ſcalpere. *Aliter*, ex. gr. Präglа uti en något, Animo alicujus quid inſculpere vel intrudere.

Präja, V. A. 1. Exactum fraudibus debitum extorquere. Präjad, P. P.

Prånt, N. Scriptum ad immitationem impreſſi.

Pränta, V. A. 1. Literas ad imitationem impreſſarum pingere. Präntad, P. P. conf. Texta. *Aliter*, ex. gr. Pränta in något i minnet, Aliquid quaſi imprimendo memoriæ mandare.

Präß, M. 2. Torcular. Prelum, ex. gr. Sätta något i präß, Sub prelum quid mittere. Hans werk är nu under präßen, Opus illius jam ſub prelo ſudat. *Compoſ.* Winpräß, conf. *Aliter*, ex. gr. Präßen är ännu i tyget, Textum adhuc ut prelo lævigatum, nitet.

Präßa, V. A. 1. Premere, *ſub prelo, vel quaſi ſub prelo.* Präßad, P. P. conf. Perſa. Trycka, ex. gr. Präßa druſwor, Succum ex uvis premendo elicere. Han präßas af olyckor, Infortuniis premitur. Präßa ſaften ur örter, Herbarum ſuccum exprimere. Präßa tyg, Textum ſub prelo lævigare. Präßa utlagor af folket, Tributa populo extorquere. *Aliter*, ex. gr. Präßa matroſer, conf. Matros. Präßa i ſjön, Procellis jactatus altum tenere.

Präßjärn, *vide* Perſjärn.

Präßning, M. 2. Preſſura, *ſub prelo*, conf. Tryckning. *Aliter.* Matros-präßning, Nautarum ad ſervitium in navibus bellicis coactio, conf. Matros.

Präſt, M. 3. Sacerdos.

Präſtaämbete, N. 4. Munus ſacerdotis.

Präſtbol, N. 4. Prædium muneri ſacerdotis adſignatum.

Präſterlig, ADJ. Sacerdotalis.

Präſte Ståndet, N. Ordo ſacerdotum Regni.

Peäſterſkap, N. 4. *Collectivum.* Sacerdotes.

Präſtgård, M. 2. Habitaculum ſacerdotis, *ruri*, conf. Präſtbol.

Präſtgåll, N. 4. Parœcia, conf. Socken.

Präſtkappa, F. 1. Pallium ſacerdotale.

Präſtkrage, M. Chryſanthemum, Leucanthemum, *plant. Aliter.* Präſtkrage, conf. Krage.

Präſtman, M. 3. Ordinis ſacerdotum *quilibet.* *Plur.* Präſtmän.

Präſtmöte, N. 4. Synodus.

Präſt-tionde, M. Decimæ ſacerdoti adferendæ.

Präſtwal, N. 4. Sacerdotis per ſuffragia electio.

Präſtwigd, PART. A ſacerdote in connubium copulatus, conf. Wigd til präſt.

Pröfwa, V. A. 1. Probare. Examini ſubjicere. Dijudicare. Pröfwad, P. P. conf. Profwa, ex. gr. I nöden pröfwar man wänner, In adverſis probantur amici. Pröfwa ſig ſielf och ſina gerningar, Seipſum actionesque ſuas examini ſubjicere. Pröfwa ſkäl, Rationes dijudicare. Pröfwa ens tålamod, Patientiæ alicujus periculum facere. *Subſtantivè.* Pröfwande, Probandi vel dijudicandi actus.

Pröf

Pröfning, M. 2. Actus probandi. Examen. Dijudicatio.
Pſalm, M. 3. Pſalmus. Hymnus.
Pſalmbok, F. 3. Hymnorum codex. *Plur.* Pſalmböcker.
Pſalmiſt, M. 3. Pſalmorum ſcriptor.
Pſaltare, M. Pſalterium. *Davidis.*
Pſychologien, F. *Def.* Pſychologia. Läran om menniſkans ſjäl.
Publican, M. 3. Publicanus.
Publication, M. 3. Mandatum publicè annuntiandum, *v. per.*
Publicera, V. A. 1. Promulgare, *v. lat.* Publicerad, p. p.
Publik, ADJ. Publicus, *v. lat.* conf. Allmän. Offentlig, ex. gr. En publik inrättning, Inſtitutio publica. Bruka ſoldater til publikt arbete, Milites in publicum opus adhibere. En publik beſtållning, Munus publicum. *Adverbialiter.* Publikt, *vide* Offentligen.
Publiken, M. Publicum, *v. per. Noſtris.* Allmänheten. Det allmänna.
Puder, N. 4. Pulvis farinaceus in ornatum capillorum. *Def.* Pudret, *v. per. Compoſ.* Puderaſk, Pulveris capillarii arcula. Puderqwaſt, Penicillus, quo pulvis capillis inſpergitur, conf. *ſimpl. Item:* Puder, Pulvis cujusvis generis medicinalis. *Hinc:* Puderſocker, Saccharum farinaceum.
Puding, M. 2. Ferculum Anglicum.
Pudra, V. A. 1. Pulvere farinaceo conſpergere. Pudrad, p. p. conf. Puder.
Puff, M. 2. Pulſus pugno, vel alio modo, inflictus, conf. Skuff. Stöt.
Puffa, V. A. 1. Pulſu violenter aliquem petere. Puffad, p. p. conf. Skuffa. Stöta.
Puffert, M. 2. Sclopetum minutiſſimum, *quale in ſaccule veſtium quis condere poteſt, v. per.*
Puka, F. 1. Tympanum, *pro equitatu. Plur.* Pukor, conf. Trumma, ex. gr. Slå på pukor, Tympana pulſare. *Compoſ.* Pukpinne, Bacillus, quo pulſatur tympanum, conf. *ſimpl.*
Pukſlagare, M. 2. Tympaniſta equitatûs.
Pulla, F. 1. Gallina, *v. plur.*
Pulpet, M. 3. Pulpitum. Menſa ſcriptoria parte antica proclinans, *v. per.*
Puls, M. 2. Pulſus arteriarum, ex. gr. Känna på (Taga på) pulſen, Pulſum tactu experiri. Pulſen ſlår eller aſſtadnar, Pulſus ſentitur vel deſinit. Haſtig, långſam, hård, puls, Pulſus celer, tardus, durus.
Item: Puls, Contus. Inſtrumentum piſcatorium, conf. Pulſa.
Pulſa, V. N. 1. *Dr.* Pulſa i wattnet, In aqua vadere. *Aliter.* Pulſa, Inſtrumento aquas pulſare, quo piſces in rete agantur, conf. Puls.
Pulsſlag, N. 4. Arteriarum pulſus.
Pulsåder, F. 2. Arteria, conf. Åder. Blodåder. *Def.* Pulsådren. *Plur.* Pulsådrar.
Pultron, M. 3. *v. Gall.* Poltron. Meticuloſus. En ſom är rädd, når det gäller at ſlåſs.
Pulver, N. 4. In pulverem quid comminutum. Pulvis, *v. per. Def.* Pulvret. *Plur. Def.* Pulvren, ex. gr. Stöta något til pulver, In pulverem quid contundere. Taga in pulver, Pulveris medicinalis doſin ſumere. Obs. *Modo numerandi medicinali,* 1, 2, 3, Pulver, *tot notas doſes. Hinc* Pulveriſera, V. A. 1. In pulverem comminuere. Pulveriſerad, p. p.
Pump, M. 2. Antlia. Wattnpump, Antlia hydraulica, conf. Luftpump.
Pumpa, F. 1. Pepo. (Cucurbita,) *plant.*
Pumpa, V. A. 1. Antlia extrahere. Pumpad, p. p. ex. gr. Pumpa watten, Ope antliæ aquam haurire. Pumpa wäder, Antlia aërem elicere. Pumpa ut, Antlia evacuare.
Pumpkar, N. 4. Succo, vel capſula, qua opus ſugendi in antlia perficitur, conf. Sug.
Pumpläder, N. 4. Apparatus coriaceus in extremitate perticæ antliæ. *Def.* Pumplädret.
Pumpning, M. 2. Antliâ extrahendi actus.
Pumpſtock, M. 2. Truncus perforatus antliæ.
Pumpſtång, F. 3. Pertica ductoria, canali trunci antliæ immiſſa. *Plur.* Pumpſtänger.

Präl, N. 4. Ex ornatu ſplendor. *Inde* Bonde präl, Splendentia in ruſticorum ornatu adulterina, conf. Prackt. Präng.

Präla, V. N. 1. Ornatu ſplendere, conf. Prunka. Pränga. *Proverbialiter.* Präla med lånta fjädrar, Furtivis ſpendere pennis, id eſt, Alieno nitere.

Präm, M. 2. Ratis vectoria. *Item*: Navis grandior bellica in propugnaculum.

Präng, N. 4. Luxus fucatus vel adulterinus, conf. Präl. Prackt.

Item: Präng, Vacerra. Pegma ligneum, in quo collocantur equi indomiti, ſoleis ferreis muniendi, *alias* Skoſpilta.

Pränga, V. N. 1. Luxu ſplendere fucato vel ſpurio, conf. Präla. Prunka.

Prängla, V. A. 1. Mercaturam exercere circumforaneam, conf. Mängla.

Pränglare, M. 2. Venditor circumforaneus.

Prächtig, ADJ. Luxu ſplendidus. Magnificus. *Adverbialiter.* Prächtigt, Splendidè. Magnificè.

Prächtighet, F. 3. Magnificentia.

Prägel, M. 2. Scalprum. *Def.* Präglen. *Aliter*, ex. gr. Man igenkänner myntet af präglen, Sculptæ ex facie moneta cognoſcitur, conf. Stamp.

Prägla, V. A. 1. Scalpere. Präglad, P. P. ex. gr. Prägla mynt, Monetam ſcalpere. *Aliter*, ex. gr. Prägla uti en något, Animo alicujus quid inſculpere vel intrudere.

Präja, V. A. 1. Exactum fraudibus debitum extorquere. Präjad, P. P.

Prånt, N. Scriptum ad immitationem impreſſi.

Pränta, V. A. 1. Literas ad imitationem impreſſarum pingere. Prântad, P. P. conf. Texta. *Aliter*, ex. gr. Pränta in något i minnet, Aliquid quaſi imprimendo memoriæ mandare.

Präß, M. 2. Torcular. Prelum, ex. gr. Sätta något i präß, Sub prelum quid mittere. Hans werk är nu under präßen, Opus illius jam ſub prelo ſudat. *Compoſ.* Winpräß, conf. *Aliter*, ex. gr. Präßen är ännu i tyget, Textum adhuc ut prelo lævigatum, nitet.

Präßa, V. A. 1. Premere, *ſub prelo, vel quaſi ſub prelo.* Präßad, P. P. conf. Perſa. Trycka, ex. gr. Präßa drufwor, Succum ex uvis premendo elicere. Han präßas af olyckor, Infortuniis premitur. Präßa ſaften ur örter, Herbarum ſuccum exprimere. Präßa tyg, Textum ſub prelo lævigare. Präßa utlagor af folket, Tributa populo extorquere. *Aliter*, ex. gr. Präßa matroſer, conf. Matros. Präßa i ſjön, Procellis jactatus altum tenere.

Präßjärn, *vide* Perſjärn.

Präßning, M. 2. Preſſura, *ſub prelo*, conf. Tryckning. *Aliter.* Matros-präßning, Nautarum ad ſervitium in navibus bellicis coactio, conf. Matros.

Präſt, M. 3. Sacerdos.

Präſtaämbete, N. 4. Munus ſacerdotis.

Präſtbol, N. 4. Prædium muneri ſacerdotis adſignatum.

Präſterlig, ADJ. Sacerdotalis.

Präſte Ståndet, N. Ordo ſacerdotum Regni.

Peäſterſkap, N. 4. *Collectivum.* Sacerdotes.

Präſtgård, M. 2. Habitaculum ſacerdotis, *ruri*, conf. Präſtbol.

Präſtgåll, N. 4. Parœcia, conf. Socken.

Präſtkappa, F. 1. Pallium ſacerdotale.

Präſtkrage, M. Chryſanthemum, Leucanthemum, *plant. Aliter.* Präſtkrage, conf. Krage.

Präſtman, M. 3. Ordinis ſacerdotum quilibet. *Plur.* Präſtmän.

Präſtmöte, N. 4. Synodus.

Präſt-tionde, M. Decimæ ſacerdoti adferendæ.

Präſtwal, N. 4. Sacerdotis per ſuffragia electio.

Präſtwigd, PART. A ſacerdote in connubium copulatus, conf. Wigd til präſt.

Pröfwa, V. A. 1. Probare. Examini ſubjicere. Dijudicare. Pröfwad, P. P. conf. Profwa, ex. gr. I nöden pröfwar man wänner, In adverſis probantur amici. Pröfwa ſig ſjelf och ſina gerningar, Seipſum actionesque ſuas examini ſubjicere. Pröfwa kål, Rationes dijudicare. Pröfwa ens tålamod, Patientiæ alicujus periculum facere. *Subſtantivè.* Pröfwande, Probandi vel dijudicandi actus.

Pröfning, M. 2. Actus probandi. Examen. Dijudicatio.
Pſalm, M. 3. Pſalmus. Hymnus.
Pſalmbok, F. 3. Hymnorum codex. *Plur.* Pſalmböcker.
Pſalmiſt, M. 3. Pſalmorum ſcriptor.
Pſaltare, M. Pſalterium. *Davidis.*
Pſychologien, F. *Def.* Pſychologia. Läran om menniſkans ſjäl.
Publican, M. 3. Publicanus.
Publication, M. 3. Mandatum publicè annuntiandum, *v. per.*
Publicera, V. A. 1. Promulgare, *v. lat.* Publicerad, p. p.
Publik, ADJ. Publicus, *v. lat.* conf. Allmän. Offentlig, ex. gr. En publik inrättning, Inſtitutio publica. Bruka ſoldater til publikt arbete, Milites in publicum opus adhibere. En publik beſtållning, Munus publicum. *Adverbialiter.* Publikt, *vide* Offentligen.
Publiken, M. Publicum, *v. per. Noſtris.* Allmänheten. Det allmänna.
Puder, N. 4. Pulvis farinaceus in ornatum capillorum. *Def.* Pudret, *v. per. Compoſ.* Puderaſk, Pulveris capillarii arcula. Puderqwaſt, Penicillus, quo pulvis capillis inſpergitur, conf. *ſimpl. Item:* Puder, Pulvis cujusvis generis medicinalis. *Hinc:* Puderſocker, Saccharum farinaceum.
Puding, M. 2. Ferculum Anglicum.
Pudra, V. A. 1. Pulvere farinaceo conſpergere. Pudrad, p. p. conf. Puder.
Puff, M. 2. Pulſus pugno, vel alio modo, inflictus, conf. Skuff. Stöt.
Puffa, V. A. 1. Pulſu violenter aliquem petere. Puffad, p. p. conf. Skuffa. Stöta.
Puffert, M. 2. Sclopetum minutiſſimum, *quale in ſacculo veſtium quis condere poteſt, v. per.*
Puka, F. 1. Tympanum, *pro equitatu. Plur.* Pukor, conf. Trumma, ex. gr. Slå på pukor, Tympana pulſare. *Compoſ.* Pukpinne, Bacillus, quo pulſatur tympanum, conf. *ſimpl.*
Pukſlagare, M. 2. Tympaniſta equitatûs.
Pulla, F. 1. Gallina, *v. plebeja.*
Pulpet, M. 3. Pulpitum. Menſa ſcriptoria parte antica proclinans, *v. per.*
Puls, M. 2. Pulſus arteriarum, ex. gr. Känna på (Taga på) pulſen, Pulſum tactu experiri. Pulſen ſlår eller afſlår, Pulſus ſentitur vel deſinit. Haſtig, långſam, hård, puls, Pulſus celer, tardus, durus.
Item: Puls, Contus. Inſtrumentum piſcatorium, conf. Pulſa.
Pulſa, V. N. 1. *Dr.* Pulſa i wattnet, In aqua vadere. *Aliter.* Pulſa, Inſtrumento aquas pulſare, quo piſces in rete agantur, conf. Puls.
Pulsſlag, N. 4. Arteriarum pulſus.
Pulsåder, F. 2. Arteria, conf. Åder. Blodåder. *Def.* Pulsådren. *Plur.* Pulsådrar.
Pultron, M. 3. *v. Gall.* Poltron. Meticuloſus. En ſom är rädd, når det gäller at ſlås.
Pulver, N. 4. In pulverem quid comminutum. Pulvis, *v. per. Def.* Pulvret. *Plur. Def.* Pulvren, ex. gr. Stöta något til pulver, In pulverem quid contundere. Taga in pulver, Pulveris medicinalis doſin ſumere. Obs. *Modo numerandi medicinali,* 1, 2, 3, Pulver, *tot notas doſes. Hinc* Pulveriſera, V. A. 1. In pulverem comminuere. Pulveriſerad, p. p.
Pump, M. 2. Antlia. Wattnpump, Antlia hydraulica, conf. Luftpump.
Pumpa, F. 1. Pepo. (Cucurbita, *v. plant.*
Pumpa, V. A. 1. Antlia extrahere. Pumpad, p. p. ex. gr. Pumpa watten, Ope antliæ aquam haurire. Pumpa wäder, Antlia aërem elicere. Pumpa ut, Antlia evacuare.
Pumpkat, N. 4. Succo, vel capſula, qua opus ſugendi in antlia perficitur, conf. Sug.
Pumpläder, N. 4. Apparatus coriaceus in extremitate perticæ antliæ. *Def.* Pumpläret.
Pumpning, M. 2. Antliâ extrahendi actus.
Pumpſtock, M. 2. Truncus perforatus antliæ.
Pumpſtång, F. 3. Pertica ductoria, canali trunci antliæ immiſſa. *Plur.* Pumpſtånger.

Pumpſwängel, M. 2. Pendulum antliæ, cujus vibratione agitur. *Def.* **Pumpſwänglen.**

Pumpwrick, M. 2. Pars antliæ genuata, qua pertica ductoria & pendulum junguntur.

Pund, N. 4. Pondo. Libra. *Modus ponderandi, alias* **Liepund**, quorum 20 faciunt **Skeppund**, conf. **Mark. Skålpund.** *Aliter.* **Pund Sterling**, Modus numeradi pecuniam in Anglia. **Pundtals**, *Adv.* Per libras.

Item: **Pund**, ex. gr. **Hwar och en gör eſter ſitt pund**, Quisque pro modulo ingenii agit. **Han har icke fådt ſtörre pund**, Majores ingenii dotes ei non ceſſere. **Gråſwa uck ſitt pund**, Ingenium neglectui tradere.

Pundig, ADJ. *Dr.* ex. gr. **Trepundigt ſtycke, eller, Tolfpundigt ſtycke**, Tormentum bellicum globum ponderis 3 vel 12 librarum emittens. **Tjugufyra pundig mörſare**, Mortarium, cui globus 24 libr. applicandus.

Pung, M. 2. Marſupium, ex. gr. **Pung med penningar**, Pecuniæ crumena. **Pung i håret**, Sacculus cui immittuntur capilli. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. **Löſa på pungen**, Pecuniam expendere. **Det koſtar hans pung**, Illius id ſit ſumtibus. **Leſwa på ſin egen pung**, Propriis impenſis vivere. **Göra en pungren**, Marſupium alicui evacuare. **Stryka i ſin pung**, Alienam ſibi vindicare pecuniam.

Item: **Pungar**, *Plur.* Folliculi piſorum, & ejusmodi. *Item:* **Pungar**, Teſticulorum ſaculi. *Item:* **Pungar**, Modus numerandi pecuniam apud Turcas.

Punga, V. N. 1. *Dr.* **Punga ut**, Pecuniam expendere, *locut. pleb.*

Pungſten, M. 2. *Plur.* **Pungſtenar**, Teſticuli, *alias* **Rådde**, conf. **Pungar.**

Punkt, M. 3. Punctum, *v. lat.* conf. **Prick**, ex. gr. **Punkt wid en menings ſlut**, Punctum ad periodi finem. **Två punkter**, Colon. **I en punkt eller i et ögnablick**, In puncto vel momento. *Compoſ.* **Tidepunkt**, Punctum temporis. **Medelpunkt**, conf. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. **Komma på punkten**, Momento præfinito venire. **Sätta punkt för något**, Quicquam terminare.

Item: **Punkt**, ex. gr. **Det är en ſwår punkt**, Iſta cauſſæ particula perdifficilis eſt. **Til den förſta punkten ſwaras**, Ad primum momentum reſpondetur. *Adverbialiter.* **Punktewis**, Particulatim.

Punktera, V. A. 1. Punctis diſtinguere. **Punkterad**, p. p.

Punktering, M. 2. Diſtinctio punctis.

Punſa, V. A. 1. Typum foraminibus expreſſum applicare, ſuperque illum ſparſum pulverem agitare, quo fit, ut in ſubſtrato eadem figura appareat. **Punſad**, p. p. *Inde* **Punſning**, M. 2. Actus ejusmodi.

Punſch, M. Potus ex *Indico* Arrach, cum ſucco citreo, aqua & ſaccharo, *v. per.*

Pupill, M. 3. Pupillus, *v. lat.*

Puppa, F. 1. Pupa, *v. lat.*

Purgera, V. N. 1. Medicamenta purgantia ſumere, *v. per.*

Purgering, M. 2. Purgatio medicinalis.

Purger-medel, N. Catharticum. Pharmacum purgans. *Def.* **Purger-medlet.**

Purio, M. Porrum. (Allium,) *plant. alias* **Puriolöf.**

Purpur, M. Porphyra. Purpura. **Klädd i purpur**, Veſtitu purpureo indutus. **Purpurfärg**, Color purpureus. **Purpurfärgad**, Colore purpureo tinctus. **Purpurmantel**, Pallium Regale. *Item:* Talare Senatorum Regni Sveciæ. *Inde Dr.* ex. gr. **Han lyſer i ſin purpur**, Dignitate eminet Senatoria.

Purra, V. A. 1. Technis fallere. **Purrad**, p. p. *v. pleb.*

Purrig, ADJ. Qui cuncta ægrè ferens facilè ſubiraſcitur.

Puſta, *vide* **Pyſta.**

Puß, M. 2. Fovea, ubi pluvialis aqua collecta manet, conf. **Pöl. Sump. Träſk.**

Puß, N. 4. Techna luſus gratia, ex. gr. **Han gjorde honom et puß**, Techna eum fefellit, conf. **Puts. Spratt.** *Compoſ.* **Krigspuß**, conf.

Item: **Puß, Puſta**, *vide* **Byß, Byſta.**

Puße-

Puſſera, v. a. 1. Arte ſculptoria formare, *v. Gall.* Puſſerad, p. p. *Adhibetur de operibus in gypſo, cera & ejusmodi.* *Inde* Puſſering, m. 2. Sculptura ejusmodi.

Puſſerlig, adj. Jocularis. Hiſtrionicus.

Puſſig, adj. Foveolis aqua refertis conſperſus, *de plateis, viis*, &c.

Item: Puſſig, Emphyſematoſus.

Puſſighet, f. 3. Intumeſcentia emphyſematoſa.

Puſſla, *vide* Pyſſla.

Puſſmakare, m. 2. Cui technis ludere mos eſt.

Puſt, m. 2. Flatus levior, conf. Ilning. Wäderpuſt. Den ſidſta puſten, Supremus halitus. *Item*: Puſt, Gemitus gravior, conf. Suck.

Item: Puſt, Folliculus, *quo attrahitur & emittitur ventus*, conf. Bälg.

Puſta, v. n. 1. Fortius per vices flare, conf. Pruſta, ex. gr. Wädret puſtar igenom ſpringorna, Ventus per rimas flat.

Item: Puſta, Suppreſſum agitatione ſpiritum per vices reficere, conf. Gläſa, ex. gr. Han har icke tid at puſta, Non illi ſpiritum reficiendi tempus ſupereſt. Låt häſten puſta ut, Equo anhelitum reficere permittas.

Item: Puſta, Gemitus emittere graviores, conf. Sucka, ex. gr. Puſta öfwer något, Aliqua ex cauſſa fortius gemere.

Item: Puſta, *Activè*, ex. gr. Puſta på elden, Ignem folle ſufflare. *Subſtantivè.* Puſtande, Actus, quo folle flamma excitatur. *Item*: Gemitus fortior.

Puſtrör, n. 4. Tubulus, per quem fortius inflando quid emittitur.

Puta, f. 1. Pulvillus ephippiis ſubnexus. *Compoſ.* Sadelputa. Selputa, conf.

Puts, n. 4. Techna ludicra. *Plur.* Putſer, *v. per.*

Putſa, v. a. 1. Mangonizare. Purum vel nitidum reddere. Putſad, p. p. ex. gr. Putſa husgeråd, bössor, och dylikt, Supellectilia, bombardas, & ejusmodi, purgare atque polire. Putſa ſkor, Calceos purgare. Putſa af, Detergendo purum reddere. Putſa up, conf. Upputſa. *Aliter*, ex. gr. Putſa ſig, Ornatu concinniorem ſe reddere. Putſa träd, Ramuſculos arbosibus præcidere.

Putsmakare, m. 2. conf. Puſſmakare.

Putsning, m. 2. Actus quo nitidum politumve quid redditur.

Putten, m. Orcus, *v. pleb.*

Puttra, v. n. 1. Verborum murmure offenſum ſe indicare.

Pyndare, m. 2. Stater grandior, conf. Beeman. Pyndarwigt, Libratio ejusmodi inſtrumento.

Pynta, v. a. 1. Inquinare. Pyntad, p. p. Pynta under ſig, Subſtrata inquinare. Pynta till, conf. Tilpynta.

Pyramid, m. 3. Pyramis, *v. per.*

Pyſa, *Dr.* ex. gr. Det pyſer i ſpiſen, Ignis in camino quaſi ſuffocandus micat. *Locut. pleb.*

Pyſſel, n. 4. Actus alicujus in curando vel reſarciendo ſoliciti. *Def.* Pyſſlet.

Pyſſla, v. n. 1. In puſillis negotiis operoſum agere. *Aliter*, ex. gr. Pyſſla om någon, Inter curandum leniter aliquem tractare.

Pyſſling, m. 2. Puſio.

Pytt, int. Particula illuſionis ob irritos conatus.

På, præp. In, *loco*, ex. gr. På bordet, In menſa. På taket, In tecto. På wägen, In via. Midt på, In medio.

Item: På, In, *locum*, ex. gr. Stiga up på bordet, In menſam ſcendere. Kliſwa på taket, In tectum aſcendere. Begifwa ſig på wägen, In viam ſe conferre. Gå på comedien, In comœdiam abire. Nota. *Particula hæc præfixa vel poſtpoſita reſpondet latinorum* In *vel* Im, ex. gr. Skriſwa på papper, *In charta ſcribere.* Pålägga, *Imponere. Plura exempla ſuis locis occurrunt*: Qns. *Tum ante, tum poſt quædam verba locum habet*, ex. gr. Driſwa på, & Pådriſwa, Impellere. Pålägga, & Lägga på, Imponere, & *ſic in aliis.*

Item: På, ex. gr. På Swenſka, Svetice. På Tyſka, Germanicè. På ſkämt, Joco.

På allwarе, Seriò. På narri, Per ludum. På hwad ſätt? Quomodo? På hwad tid? Quonam tempore? På hwilket ſtälle du will, Quocunque volueris loco. På det ſättet, Illo modo. På det högſta, Summum in modum. På ſida, conf. Sida. Han har inga kläder på ſig, Veſtibus nudatus eſt. *Proverbialiter.* Det har intet på ſig, Nihil refert. Nil nocet. Wara på bröllop, på gäſtabud, Nuptiis, convivio, adeſſe. Det hände på en Lördag, Quodam die Saturni id accidit. Han gjorde reſan på åtta dagar, Octo diebus iter confecit. På befallning, Ad mandatum. På miſtankar, Suſpicionis cauſſa. På nytt, Denuò. Iterum. På mina ord, Meis verbis, vel, ſecundum ea, quæ dixi. På höger, Ad dextram. På min ära, Mea fide. Ut ſim honeſtus. På hans begäran, Illius rogatu. På en dag, Per unum diem. Uno die. Det ſker icke på tjugu år, Intra viginti annos id non accidit. *Plura exempla circa ipſa vocabula invenies.*

Påbegynt, PART. Inchoatus, *verb.* Begynna på.

Påbjuda, V. A. 4. Edicto ſtatuere. Juberę, conf. Bjuda på. *Horum* Påbuden, p. p. *Def. & Plur.* Påbudne, ex. gr. Konungen har påbudit, at den dagen ſkall firas, Rex diem illum celebrandum eſſe edicto ſtatuit. Han påbjöd en allmän ſammankomſt, Conventum generalem habendum eſſe juſſit. Påbjuda Riksdag, Edicere comitia.

Påbrå, *Infinitivè*, ex. gr. Haſwa at påbrå, Natali indole aſſimilari; conf. Brå på.

Påbud, N. 4. Edictum, conf. Stadge.

Påbuden, conf. Påbjuda.

Påbunden, p. p. *Def. & Plur.* Påbundne, *verb.* Binda på.

Påbörda, V. A. 1. Oneris quid alicui inferre. Incuſare. Påbördad, p. p. ex. gr. Han wille påbörda mig, at jag gjort det, Commiſſi iſtius me incuſare volebat. De påbördade honom all ſkulden därtil, Omnem in eum culpam referebant.

På det, CONJ. Ut. Quò, ex. gr. På det hwar och en må ſe, Ut quisque videat. Han ſäger, på det du bättre må förſtå, Quò melius intelligas, dicit. På det ingen annan må höra, Ne alius quisque audiat.

Pådrift, M. 3. Impulſus.

Pådrifwa, V. A. 4. conf. Drifwa på. Pådrifwande, P. A. *Subſtantivè.* Pådrifwande, Impellendi actus. Pådrifwen, *Def. & Plur.* Pådrifne, *utriusque verbi*, p. p.

Pådrifware, M. 2. Agitator. Ad eundum vel laborandum impellens.

Påfallande, P. A. *verb.* Falla på. *Subſtantivè.* Påfallande, Incidendi actus.

Påfinna, V. A. 4. conf. Finna på.

Påfogel, M. 2. Pavo, (criſtatus.) *Def.* Påfoglen. *Plur.* Påfoglar. *Compoſ.* Påfogelſtjert, Cauda pavonis, conf. *ſimpl.*

Påfordra, V. A. 1. Requirere. Påfordrad, p. p. ex. gr. Påfordra ens hjelp, Auxilium alicujus requirere. Komma när det påfordras, Dum requiritur, advenire.

Påfordran, F. Requiſitio, conf. Anfordran.

Påfund, N. 4. Inventum quodvis artium, conf. Fynd. Upfinning.

Påfunnen, p. p. Inventus, *artium. Def. & Plur.* Påfundne, *verb.* Finna på.

Påfwe, M. 2. Papa Pontifex.

Påfwelig, ADJ. Papalis, ex. gr. Hans Påfweliga helighet, Sanctitas papalis.

Påfwedöme, N. 4. Papatus. Papismus.

Påfwiſk, ADJ. Papiſticus. Catholicus, ex. gr. Påfwiſka läran, Religio papiſtica.

Påfölgd, M. 3. Conſequentia, ex. gr. Det är en påfölgd af det förra, Prioris hæc eſt conſequentia. Den ſaken har elaka påfölgder, Malum quid exinde oritur.

Påföljande, P. A. Inſequens, *verb.* Följa på.

Påföra, V. A. 2. Inferre. Adſcribere, conf. Föra på. *Horum verborum* Påförd, p. p. ex. gr. Han påförde honom ſkuld i räkningen, In rationibus æs alienum ei adſcribebat.

Pågå, *Infinitivè*, ex. gr. Han har rätt at pågå, Urgendi jus habet. Jag wet hwad jag har at pågå, Cui inſiſtendum mihi ſit, bene norim.

Pågålla, v. n. 2. *Dr.* ex. gr. Han war färdig når det pågållde, Urgente neceſſitate paratus erat. Ehwad ſom kan pågålla, Quicquid demum erit agendum, conf. Gålla på.

Påhålla, *Infinitivè*, ex. gr. Det fattas honom alt hwad han ſkall påhålla, Cuncta ei ad uſum neceſſaria deſunt, conf. Hålla på.

Påhånge, n. 4. Affixum quid, vel adhærens. Quod a ſe removere quis nequit.

Påhölgd, p. p. *verb.* Hölja på.

Påk, m. 2. Fuſtis.

Påkalla, v. a. 1. Advocare. Arceſſere, conf. Kalla på, *verb. utriusque* Påkallad, p. p. ex. gr. Påkalla en til witne, In teſtem quem advocare. *Aliter*, ex. gr. Gif den ſjuke hwad han påkallar, Quæcunque poſcit ægrotus, ei trade.

Påkläd, part. Veſtibus indutus.

Påkomma, v. n. 4. Supervenire, conf. Komma på. *Ex his* Påkommen, p. p. *Def. & Plur.* Påkomne, ex. gr. Ehwad ſom påkommer, Quæcunque ſupervenerint. En nöd är oß påkommen, Nobis ſupervenit calamitas.

Påkoſtad, p. p. *verb.* Koſta på.

Påkoſtnad, f. 3. Sumtus in quid factus.

Påkoſtning, m. 2. Impenſarum ſubminiſtratio.

Påkſlång, m. 2. Plaga fuſte inflicta.

Påkörare, m. 2. Impulſor.

Pål, Paulus, *nomen viri.*

Påla, v. a. 1. Palare. Pålad, p. p. Påla under wattnet, Sublicas defigere.

Item: Påla, ex. gr. Sitta och påla ned något arbete, i ſkriſwande och dylikt, In opere ſcribendi, & ejusmodi, aſſiduum eſſe.

Pålade, *Ipf. verb.* Påla, & *Ipf. verb.* Pålägga.

Pålaga, f. 1. Impoſitum. Tributum, ex. gr. Det är inga pålaga, Non id impoſitum vel injunctum eſt. Når folket tryckes af pålagor, Cum populus tributis premitur.

Pålagd, p. p. *verb.* Pålägga, & *verb.* Lägga på.

Pålaſtad, p. p. *verb.* Laſta på.

Påle, m. Palus, *ſitu verticali terræ infixus*, ex. gr. Huſet ſtår på pålar, Domus palis ſuperſtructa nititur. Slå ned pålar under wattnet, hwarpå en bro bygges, Sublicas defigere, quibus pons ſuperſtruitur. *Aliter.* Stå på påle, *vel* Stå wid en påle, In ſupplicium palo adfixus ſtare. *Proverbialiter.* Slå ned ſina pålar någorſtädes, Rem familiarem alicubi figere, conf. Bopåle.

Pålitlig, adj. Cui inniti quis poteſt.

Pålitlighet, f. 3. Animus, cui inniti quis poteſt.

Pålning, m. 2. Palatio.

Pålsmeßa, f. Feſtum converſionis St. Pauli.

Pålwerk, n. 4. Opus palis conſtructum.

Pålwerke, n. 4. Tigni ſeu ligna ad palationem.

Pålyſning, m. 2. Annuntiatio publica.

Pålyſt, p. p. *verb.* Lyſa på.

Pålägga, v. a. 2. Imponere. Injungere, conf. Lägga på. *Horum* Pålagd, p. p. ex. gr. Han pålade mig at göra det, Id mihi faciendum injunxit. Han har pålagt dem ſwåra utſkylder, Graviſſima illis impoſuit tributa. Domaren har pålagt honom ed, Judex ei jusjurandum præſcripſit. Om GUD ſkulle pålägga mig en ſjukdom, Si morbum mihi DEus infligeret.

Påminna, v. a. 3. Reminiſci. In memoriam referre. Påmint, p. p. ex. gr. Påminna en om något, Alicui quid in memoriam referre. Påminna ſig något, Aliquid reminiſci. *Aliter*, ex. gr. Därwid är något, eller intet at påminna, In iſtis aliquid, vel nihil, reprehendendum.

Påminnelſe, m. 3. In memoriam revocatio. Commonitio, ex. gr. Han har fådt påminnelſe om den ſaken, Iſtius rei mentio apud eum facta eſt. Gifwa någon en påminnelſe, Aliquem commonefacere. *Aliter*, ex. gr. Det är en nyttig påminnelſe för ungdomen, Perutile id juventuti monitum. *Aliter*, ex. gr. Göra ſina påminnelſer wid någon ſak, Ad rem animadverſa proferre.

Påſatt, p. p. *verb.* Sätta på.

Påſe, m. 2. Sacculus.

Påseende, N. *Part. Subſtantivè*, ex. gr. **Wid förſta påſeende**, Primo aſpectu.

Påſk, M. Paſcha, *alias* **Påſkg**, *v. bibl. Compoſ.* **Påſkdag**, Primus dies feſti paſchatis. **Påſkafton**, Dies feſtum paſchatis præcedens. **Påſkhelg**, Feſtum paſchatis. **Påſktiden**, Diebus paſchatis. **Påſkalamb**, Agnus paſchalis, conf. *ſimpl.*

Påſtina låta, *Infinitivè.* Præbere, *v. ec.*

Påſklilja, F. 1. Narciſſus Pſevdonarciſſus, *plant.*

Påſlagen, p. p. *Def. & Plur.* **Påſlagne**, *verb.* Slå på.

Påſmord, p. p. *verb.* Smörja på.

Påſtå, V. A. ANOM. Inſiſtere. Urgere. *Cj.* Stå, conf. Stå på. **Påſtådd**, p. p. **Påſtådt**, N. ex. gr. **Påſtå ſin rätt**, Juri ſuo inſiſtere. **Han påſtår**, at din mening är falſk, Tuam falſam eſſe opinionem, urget. **Han påſtod**, at du ſkulle betala ſumman, Ut a te ſumma perſolveretur, inſtabat.

Item: **Påſtå**, Durare. Exiſtere, ex. gr. **Medan Riksdagen påſtår**, Dum habentur comitia. **Han gick bårt medan detta påſtod**, Dum hoc perageretur, diſceſſit. **Kriget har påſtådt i tijo år**, Decem annos bellum geſtum fuit. **Påſtår det länge?** Num diutius hoc peragitur? **Påſtående**, P. A. Inſiſtens. Poſtulans. *Item:* Durans, ex. gr. **Under påſtående fältſlag**, Sub ipſum prælium. **Under påſtående Riksdag**, Inter comitia. *Item: Subſtantivè.* **Påſtående**, Poſtulatum, ex. gr. **Han fortfar i ſitt påſtående**, Poſtulato inhæret. **Göra påſtående emot någon wid domſtolen**, In judicio aliquem accuſare.

Påſtötande, P. A. *verb.* Stöta på. *Subſtantivè*, conf. **Påſtötning.**

Påſtötning, M. 2. Illiſio.

Påſtrukrn, p. p. *Def. & Plur.* **Påſtrukne**, *verb.* Stryka på.

Påſyfta, V. A. 1. Animo propoſitum habere. conf. Syfta på. *Horum verborum* **Påſyftad**, p. p. ex. gr. **Jag wet icke hwad han därmed påſyftar**, Quid in animo habeat, neſcio. **Jag winner icke det påſyftade ändamålet**, Finem non aſſequor propoſitum.

Påta, V. A. 1. Digito vel inſtrumento fodicare. **Påtad**, p. p. conf. Peta. *Aliter*, ex. gr. **Påta i jorden**, Agriculturam exercere.

Påtaga, V. A. 4. conf. Taga på. *Hinc Part. P.* **Påtagen.** *Def. & Plur.* **Påtagne.** *Subſtantivè.* **Påtagande**, Tangendi actus. **Påtaga ſig**, *Recipr.* In ſe recipere, conf Åtaga ſig. **Taga på ſig**, ex. gr. **Chriſtus påtog ſig mandomen**, Chriſtus humanam aſſumebat naturam. **Det har jag icke påtagit mig**, Illud in me non recepi. **Han har påtagit ſig all ſkulden**, Omnem in ſe derivari culpam paſſus eſt.

Påtaglig, ADJ. Palpabilis.

Påtal, *vide* Åtal.

Påtala, V. A. 1. Cenſuram agere. Reprehendere velle. **Påtalt**, p. p. conf. Tala på, ex. gr. **Den ſaken är ingen ting at påtala**, Res illa cenſuræ ſubjicienda non eſt.

Påtruga, V. A. 1. Obtrudere, conf. Truga på. *Horum Part. P.* **Påtrugad.**

Påtrådd, p. p. *verb.* Träda på.

Påtränga, V. A. 2. Anguſtiis premere. **Påträngd**, p. p. conf. Tränga på, ex. gr. **När nöden påtränger**, Dum neceſſitas premit.

Påtwinga, V. A. 4. Obtrudere. **Påtwungen.** *Def. & Plur.* **Påtwungne**, p. p.

Påtänkt, p. p. *verb.* Tänka på.

Påyrka, V. A. 1. conf. Yrka på. **Påyrkad**, p. p.

Påökning, M. 2. Adauctio. Augmentum ſuperadditum.

Påökt, p. p. *verb.* Öka på.

Pål, M. 2. Umbella ad ritus nuptiarum pertinens, quæ ſuper nubentes diſtenta tenetur.

Påls, *vide* Pels.

Pärla, F. 1. Unio. Margarita. **Ägta pärla**, Margarita genuina vel pretioſa. *Compoſ.* **Pärlband**, Margaritarum torques. **Pärlfärg**, Color margaritarius. **Pärlfärgad**, Coloris margaritarii. **Pärlfiſke**, Margaritarum piſcatura, conf. *ſimpl. & infra plura.*

Pårlan, r. Staphyloma, *morb. ocul.*
Pårlemor, r. Teſta margaritaria. *Def.* Pårlemoren. *Contracte* Pårlemon.
Pårlemuſla, r. 1. Mya margaritifera.
Pårlgryn, m. *Collectivum.* Hordeum perlatum.
Pårlſand, m. Arena boraria.
Pårlſtickare, m. 2. Textor operis margaritarii, *antiq. Inde Proverbialiter.* Det är intet pårlſtickare-arbete, Opus eſt non admodum delicatum vel difficile.
Påron, n. 4. Pyrum. Fructus pyri communis. Påronträd, Pyrus communis.
Pårs, Påſt, *vide* Pers, Peſt.
Pöbel, m. Pars vilior populi. *Def.* Pöblen, conf. Pack. Slödder.
Pöl, m. 2. Stagnum minus limoſum, profundius, conf. Göl. Puß. Träſk.
Item: **Pöl**, Pulvinar, *formæ teretis.*
Pölſa, r. 1. Tucetum. Ferculum ex diſſectis animalium viſceribus.
Pörte, n. 4. Tuguriolum. *Fennonum eſt.*
Pöſa, v. n. 3. Turgeſcere, conf. Swälla, ex. gr. Kruſigt tagel i hyenden pöſer, Seta criſpata in pulvinis turgeſcit. Gyttjejord pöſer, Terra limoſa turget. Pöſa up, Idem ac ſimplex.

Q.

Qwabbel, n. 4. Stomachi faſtidium.
Qwabblig, adj. Faſtidio ſtomachi laborans.
Qwackel, n. 4. Modus in agendis inconſtans & perverſus. *Def.* Qwacklet.
Qwackla, v. n. 1. Modum in agendis ſequi diverſum parumque idoneum. Qwackla bårt något, Diverſimodè agendo efficere, ut quid amittatur, conf. Förqwackla. Qwackla med ſig, Remediorum varietate magis ſe reddere morbidum.
Qwackſalfware, m. 2. Empiricus medicus, Circulator.
Qwackſalfweri, n. 4. Ars medica ſpuria ſeu empirica.
Qwad, *Ipf. verb.* Qwåda.
Qwaderſten, *alias* Fyrkantig ſten, Lapis quadrarius.
Qwadrant, m. 3. Quadrans circuli. *Inſtrum. aſtron.*
Qwadrat, *Adjectivè.* Numeri quadrati. Det ſom är fyrfallt. *Inde* Qwadrat rot, Radix quadrata, *term. mathem.* Qwadrat alnar, Modus menſurandi per ulnas aream integram in longum & latum. Alnar i fyrkant öfwer hela ryniden.
Qwaf, n. 4. Dyſpnœa, *morb.*
Qwaf, *Adverbialiter.* I qwaf, ex. gr. Gå i qwaf, Sub aquis ſuffocari. Skeppet ſeglade i qwaf, Navis prora ſubmerſa fundum petiit. *Proverbialiter.* Gå i qwaf, Auſis excidere.
Qwafd, p. p. Suffocatus, *verb.* Qwåfwa, conf. Strorknad.
Qwal, n. 4. Angor, conf. Wånda. Ångeſlan, er. gr. Känna et qwal i magen, i bröſtet, Malo ſtomachi, pectoris, angi. Dödsqwal, Angor mortis. Komma i qwal, Angore animi teneri. Samwets qwal, Morſus conſcientiæ.
Qwald, p. p. Qwalde. *Ipf. verb.* Qwälja.
Qwalme, m. Tempeſtatis ex calore gravitas.
Qwalmig, adj. Ex calore gravis, ex. gr. Qwalmig luft, wäderlek, Aëris, tempeſtatis, calor gravans. Här är qwalmigt inne, Adeo heic aër incluſus calore gravat, conf. Doſwarm.
Qwalſam, adj. *Dr.* ex. gr. Qwalſam wäderlek, *vel* Qwalſamt wäder, Tempeſtas inconſtans, *tempore fœniſecii vel meſſis.*
Qwalſöfd, adj. Interrupto ſomno inquietus.
Qwant, m. 2. Juvenis, *v. pleb.*
Qwar, adv. Variè adhibetur. 1:mo *Cum de loco ſermo eſt, ubi quid remanet*, ex. gr. Bliſwa qwar öfwer natten, Eodem in loco pernoctare. I huſet woro ännu många qwar, In domo adhuc plures remanſerunt. Lemna något qwar där man warit, Diſcedens quid relinquere. Ligga qwar, In loco jacere. Sitta qwar, Alicubi collocatus permanere. 2:do *Dum ſermo eſt de eo, quod reſiduum eſt, vel ſupereſt*, ex. gr. De lemnade intet qwar i flaſkan, In lagena nil reſidui reliquerunt. Har du något qwar af penningarne? Num tibi pecuniæ quid ſupereſt?

Taga

Taga något bårt, men lemna något qwar, Partem auferens nonnihil relinquere. *Hujus in compoſitione particulæ exempla infra videas.*

Qwarblifwa, v. n. 4. Remanere. *Item:* Reſiduum eſſe, *alias* Blifwa qwar. Qwarblifwen, p. p. *Def. & Plur.* Qwarblifne.

Qward, m. 2. Replicatum conſolidatum, manicis amiculi mulieb. aſſutum, conf. Halsqward.

Qwarhålla, v. a. 4. Retinere, *alias* Hålla qwar. *Inde* Qwarhållen, p. p. *Def. & Plur.* Qwarhållne.

Qwarka, f. 1. Tuſſis equina.

Qwarkbåld, m. 3. Srophyla, *morb. equin.*

Qwarlåten, part. Relictus. *Def. & Plur.* Qwarlåtne.

Qwarlåtenſkap, m. 3. Bona poſt defunctum relicta.

Qwarleſd, part. *v. ec.* conf. Qwarlåten.

Qwarleſwa, f. 1. *Plur.* Qwarleſwor, Reliquiæ, conf. Lemning.

Qwarlemna, v. a. 1. Alicubi quid relinquere, *alias* Lemna qwar. *Horum* Qwarlemnad, p. p.

Qwarligganде, f. a. *verb.* Ligga qwar.

Qwarn, f. 2. Mola. Molendinum, conf. Handqwarn. Håſtqwarn, ꝛc. *Locut. Proverb.* ex. gr. Den ſom förſt kommer til qwarn, får förſt mala, Prior tempore, prior jure. Det är watten på hans qwarn, Iſto dictis factisve ab eo quid adjicitur. *Compoſ.* Qwarndam, Ex obvallatione ad molam, lacus. *Item:* Agger ipſe. Qwarnhjul, Rota molæ. Qwarnhus, Ædificium molæ. Qwarnmåld, conf. Måld. Qwarnränna, Molæ canalis aquatica. Qwarnſtälle, Locus exſtruendi vel exſtructi molendini. Qwarnſten, Lapis molaris. Qwarntull, Tributum ex molito. Emolumentum. Qwarnwatten, Aquæ ad molam. Qwarnwinge, Ala molæ, conf. *ſimpl. & ſeqv.*

Qwarnſkruf, m. 2. Profundibulum molæ. *Def.* Qwarnſkrufwen, conf. Qwarntrut.

Qwarntrut, m. 2. Orificium profundibuli conf. Qwarnſkruf.

Qwarſtad, m. Sequeſtrum, ex. gr. Sätta i qwarſtad, Apud ſequeſtrum deponere. Taga i qwarſtad, Sequeſtrare. Penningar ne stå i qwarſtad, Sequeſtro trabita eſt pecunia. *Aliter*, ex. gr. Stå i qwarſtad, Subſiſtere. Haud loco moveri.

Qwart, *Adjectivè Neutrum*, perperam adhibetur pro Qwar. *Adv.*

Qwart, m. Pars quarta, *v. per.* conf. Fjerdedel, ex. gr. Klockan är tre qwart på fyra, Hora eſt tertia, & inſuper tres in quartam.

Item: Qwart, Liber in quarto. *Plur.* Qwarter.

Qwartal, n. 4. Trimeſtre, *v. per. Plur.* Qwartaler. *Item:* Salarii annui portio trimeſtris. *Inde* Qwartals wis, *Adv.* Quovis trimeſtri.

Qwartan, m. Quartana febris, *v. per.*

Qwarter, n. 4. *ult. brev.* Quarta pars ulnæ. (Aln,) *v. per.* conf. Qwarter, *ult. long.* ex. gr. Halftannat qwarter, Pars quarta, cum hujus dimidio, ulnæ. Ser qwarter, Sesquiulna. Sju qwarter, Una ulna & tres partes.

Item: Qwarter, Quartarium. Quarta pars modii. (Stop,) ex. gr. Et qwarter win, Vini quartarium. Qwarters mått, Modiolus quadripartiti. *Hinc:* Qwarters tals, *Adverbialiter.* Per partes quadrinas, *menſuræ.*

Qwarter, n. 4. *ult. prod.* Locus habitationis, *v. per.* conf. Qwarter, ex. gr. Han gick til qwarteret, In locum habitationis abiit. Wi bo i ſamma qwarter, In eodem habitationis loco commoramur.

Item: Qwarter, Statio in militia. *Inde* Högqwarter. Winterqwarter, ꝛc. conf. *ſuis locis. Aliter*, ex. gr. Gifwa någon qwarter, Hoſti ſuccumbenti parcere, *term. milit.*

Item: Qwarter, Vicus in urbe, ex. gr. Så många lyckter för hwart qwarter, Totidem pro quovis urbis vico lucernæ. *Aliter.* Qwarteren i en trägård, Areolæ horti.

Item:

Item: Qwarteret, *Def. de luna*, ex. gr. Förſta qwarteret, Accreſcentis lunæ dimidium. Andra, *vel* ſiſta, qwarteret, Decreſcentis lunæ dimidium.

Qwartera, v. a. 1. *v. per.* conf. Inqwartera. Qwartera ſig, *Recipr.* Loca habitationis occupare. Qwartera om, Nova habitationis loca aſſignare, *term. milit.*

Qwartermäſtare, m. 2. Locorum aſſignandorum miniſter, *milit. & aulic.*

Qwarts, m. Quartzum, *lapis.*

Qwaſt, m. 2. Scopæ. *Compoſ.* Klådsqwaſt. Supqwaſt, conf.

Qwed, f. 3. Uterus, *v. bibl.* conf. Lifmoder. *Item*: Qwed. *Ipf. verb.* Qwida.

Qweſa, *vide* Qwißla, conf. Qwåſa.

Qweſerot, f. Heracleum. Sphondyleum, *plant.*

Qwick, adj. Vivus, ex. gr. Gåttas qwick i jord, Vivus inhumari. Barnet war qwickt födt, Fœtum mater vivum enixa eſt.

Item: Qwick, Vividus. Vegetus, ex. gr. Kalfwen är qwick, Vitulus eſt vividus. Bladen äro wiſne, men roten är ännu qwick, Foliis flaccidis, adhuc vegeta eſt radix. Qwicka ögon, Oculi vividi. *Aliter*, ex. gr. En qwick wågbalk, Bilanx maximè agilis.

Item: Qwick, Animo vividus & promtus. Ingenioſus, ex. gr. Han är qwick at fatta, Acutiori pollet ingenio. Et qwickt ſwar, Reſponſum ingenioſum. *Adverbialiter.* Qwickt, Vividè. *Item*: Agiliter. *Item*: Ingenioſè.

Qwicka, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Qwicka up någon, Vividum quem reddere. Qwicka up ſig med något, Re aliqua ſe refocillare.

Qwickan, f. *Def.* Caro viva, *in cornibus vel unguibus animalium. Proverbialiter.* Taga en på qwickan, Aliquem petere, quo maximè ſenſu movetur.

Qwickdrag, n. 4. Pulſus. Vitium ex contractione in ventre, *morb. equin.*

Qwickhet, f. 3. Vividi vel agilis conditio ſeu ratio.

Item: Qwickhet, Animi promtitudo. Ingenium vividum. *Plur.* Qwickheter, Sales. Dicta acuta, *plerumque in malam partem.*

Qwickhwete, n. Triticum repens, *plant.*

Qwickna, v. n. 1. Virus fieri, ex. gr. När barnet qwicknade i moderlifwet, Cum in utero infans vivere inciperet. *Aliter*, ex. gr. Den ſiuke börjar qwickna, Ægrotus convaleſcere incipit. När han efter ſwimningen qwicknade, Cum poſt deliquium animi, ad ſe rediret.

Qwickrot, f. 3. *Plur.* Qwickrötter, *aliàs* Qwicktågor, *vel* Qwickhwete.

Qwickſand, m. Arena inæqualis.

Qwickſilfwer, n. 4. Argentum vivum. Hydrargyrum. *Def.* Qwickſilfret.

Qwickſtjert, f. 1. conf. Sådeärla.

Qwicktionde, m. Decimæ ex animalibus. *Sacerdoti tribuendæ.*

Qwida, v. n. 4. Conqueri. Querula voce dolorem vel mœrorem indicare, conf. Klaga. *Pr.* Qwider. *Ipf.* Qwed. *Pf.* Qwidit, ex. gr. Han qwider öfwer ſin olycka, Adverſam conqueritur fortunam. När wärken ſätter til, ſå qwider han ſinkeligen, Doloris acceſſu miſerum in modum conqueritur. *Subſtantivè.* Qwidande, Conqueſtus.

Qwidan, f. Querela, *ex dolore vel mœrore*, conf. Klagan.

Qwiga, f. 1. Juvenca. *Compoſ.* Qwigkalf, Vitula, conf. *ſimpl.*

Qwilla, v. n. 1. Pipare, *pullorum avium eſt. Aliter.* Qwilla, Lamentabili & ſuppreſſa voce dolorem exprimere.

Qwinfolk, n. 4. *Collectivum.* Mulieres. Mulierum genus, conf. Qwinkön, ex. gr. Imellan manfolk och qwinfolk, Inter mares & fœminas. Qwinfolken tänka icke på det ſättet, Non eo modo cogitant mulieres. Qwinfolks kläder, Veſtes muliebres. *Item*: *Singulariter*, ex. gr. Et ſtort qwinfolk, Mulier ſtatura grandior.

Qwinkön, n. 4. Sexus fœmineus.

Qwinlig, adj. Fœmineus, ex. gr. På qwinliga ſidan, A latere fœmineo, vel materno. *Aliter*, ex. gr. En qwinlig karl, Vir effœminatus. Qwinligen, *Adv.* More fœminarum. *Item*: Effœminatè.

Qwinna, f. 1. Fœmina. Mulier, ex. gr. En ſedig qwinna, Mulier morata. Man och

qwinnor, Mares & fœminæ. *Compoſ.* Qwinnobild, Imago muliebris. Qwinnosfrid, Securitas ſexus muliebris. Qwinnokön, conf. Qwinkön. Qwinnoskrud, Mundus muliebris. Qwinno-regering, Imperium muliebre, conf. *ſimpl.*

Qwinsſidan, *Dr.* På qwinsſidan, A latere materno.

Qwinsperſon, r. 3. Mulier ſtuprata vel infamis.

Qwint, m. 3. Quintana, *muſicalis. Item*: Fidium tenuiſſima Violini muſic. *v. per. Aliter*, ex. gr. Spela qwinter, Technis uti.

Qwintin, n. 4. Pars quarta ponderis vocati Lod, conf.

Qwißla, f. 1. Puſtula non purulenta, conf. Blema.

Qwißlig, adj. Puſtulis non purulentis conſperſus.

Qwiſt, m. 2. Ramuſculus, conf. Gren, ex. gr. Torra qwiſtar, Sarmenta. Grön qwiſt, Ramuſculus viridis ſeu floreſcens. Röja qwiſtar ur wägen, Sarmenta e medio tollere. *Proverbialiter.* Aldrig komma på grön qwiſt, Nunquam benè beatèque vivere poſſe.

Item: Qwiſt, conf. Förſtuqwiſt.

Qwiſta, v. a. 1. Ramos amputare. Qwiſtad, p. p. Qwiſta up ſtogen, Arboribus ramos abſcindendo, ſilvam reddere expeditam.

Item: Qwiſta, *Neutraliter.* Currere, *v. plcb.*

Qwiſtig, adj. Ramuſculis conſperſus, conf. Grenig, ex. gr. Et qwiſtigt bråde, Aſſer ramuſculis obſitus.

Qwitt, *Adjectivè*, *v. per.* ex. gr. Bliſwa någon qwitt, Ab aliquo liberari. Wara qwitt ifrån något, Ab aliqua re liberatum eſſe. Gå qwitt ſin egendom, Bonis privari. *Aliter*, ex. gr. Det är qwitt på emellan, Noſtrûm alter alteri, nihil debet. Tag detta, ſå är det qwitt för boken, Hoc cape, ſicque debitum pro libro ſolutum erit.

Qwitta, v. a. 1. Compenſare. Prætenſionem in ſolutum debiti numerare, *v. per.* Qwittad, p. p.

Qwitten, m. Cydonia. (Pyrus.)

Qwittens, n. 4. Apocha. Acceptilatio, *v. per.*

Qwitter, n. 4. Garritus avicularum. *Def.* Qwittret, conf. Sqwatter.

Qwittera, v. a. 1. Apocham dare. Acceptilationem referre, *v. per.* Qwitterad, p. p. *Aliter.* Qwittera, *vide* Lemna. Ofwergifwa.

Qwittobref, n. 4. conf. Qwittens.

Qwittra, v. n. 1. Garrire, *avicularum eſt. Subſtantivè.* Qwittrande, Garriendi actus, conf. Sqwattra.

Qwota, *v. per. Dr.* ex. gr. Betala per qwota, Pro rata numerare.

Qwåda, v. a. 1. Canere. *Pr.* Qwäder. *Ipf.* Qwad. *Pf.* Qwådit. Qwåden, p. p. *Def. & Plur.* Qwådne, conf. Sjunga.

Qwåde, n. 4. Carmen cantabile. *Compoſ.* Skaldeqwåde, Canticum poëticum. Sorgeqwåde, Leſſus.

Qwåſwa, v. a. 2. Suffocare. *Pr.* Qwåſwer. *Ipf.* Qwaſde. *Pf.* Qwaſt. Qwaſd, p. p. ex. gr. Wattnet qwaſde honom, at han ſå når hade miſſat andedrägten, Aqua ſuffocatus, reſpirationem propè amiſit. Man qwåſwes i et trängt rum af ineſtängd luft, Loco in angusto aëre incluſo ſuffocari quis poteſt. Röken har qwaſt honom, Fumus eum ſuffocavit. *Compoſ.* Förqwåſwa, conf. Storkna. Stärka ſig. *Aliter*, ex. gr. Qwåſwa ett uppror, Seditionem compeſcere. Qwåſwa ſinnets rörelſer, Animi motus reprimere. Qwåſwa ſnillen, Ingenia ſupprimere.

Qwåſning, m. 2. Suffocatio, conf. Förqwåſning. Storkning.

Qwålja, v. a. 2. Angere, conf. Ängſla. *Pr.* Qwäljer. *Ipf.* Qwalde. *Pf.* Qvalt. Qwald, p. p. ex. gr. Mäten qwäljer mig, Captus me angit cibus. Det qwäljer mig i magen, Stomachi malo angor. Huſtrun qwälſes med barn, Partus uxor doloribus angitur. Qwälja ſig, *Recipr.* Animo angi, ex. gr. Qwälja ſig med bekymmer, ſorg, Ærumnis, mœrore, angi. Qwälja ſig öfwer något, Aliqua re angi. *Aliter*, ex. gr. Qwälja en dom, Sententiam judicis in controverſiam vocare. Qwälja någons rätt, Jus alicujus infringere.

Qwäll,

Qwåll, M. 2. Veſper. Veſpera, conf. Afton, ex. gr. Han kom om qwållen, Veſpere advenit. I qwåll, Hodie veſperi. Om qwållarne, Pierum tempore veſpertino. Sent på qwållen, Veſpere ſerò.

Qwållen, M. Glarea fluida.

Qwållning, M. 2. Imminentis veſperi tempus, conf. Skymning.

Qwållsättning, M. 2. Idem.

Qwållsmål, N. 4. Cœna.

Qwållswärd, M. 2. Idem.

Qwåſa, F. 1. Contuſura. Ex contuſione læſum, conf. Qwåsning. Sårnad.

Qwåſa, V. A. 1. Contuſione partem corporis lædere. Qwåſt, p. p. ex. gr. Tuſend ſoldater döde och qwåſte, Militum mortuorum & ſauciorum mille.

Item: Qwåſa, Bitumine corticis betulæ conglutinare, *de fictilibus*. Qwåſt, p. p.

Qwåsning, M. 2. Contuſio in lacerationem fibrarum, conſ. Qwåſa. *Subſt.*

R.

Raband, N. 4. Teſſeræ precariæ papicolârum. Roſarium.

Rabarber, M Rhabarbarum.

Rack, M. Liquor diſtillatus Indicus, *alias* Arrack.

Item: Rack, Traharum genus grandius.

Rack, N. 4. Curſitatio inanis. *Inde* Rackårender, Miſſiones ad expedienda nullius momenti negotia, *v. pleb.*

Racka, F. 1. Canis fœm. *v. pleb.* conf. Hynda.

Rackare, M. 2. Carnificis ſervus.

Rackel, N. 4. Pulmonis ſeroſa ſcreando emiſſa. *Def.* Racklet, conf. Dregel. Spott.

Rackelhane, M. 2. Tetrao hybridus, *avis.*

Rackla, V. N. 1. Iteratis vicibus ſcreare. Pulmonis ſeroſa è trachea evacuare, conſ. Dregla. Roßla. *Subſtantivè.* Racklande, Screandi actus. Rackla ut, Exſcreare.

Rackling, M. 2. Screatio, conf. Rackla.

Rad, F. 3. Linea, conf Linie, ex. gr. Där ſtod en rad med ſoldater, träd, Ibi militum, arborum, linea locata erat. Sätta i rader, In lineas ordinare. Skrifwa rätt rader, Rectas ſcribendo ducere lineas. Den främſte i raden, In linea primus. *Locut. Proverb.* ex. gr. Jag ſkref några rader til honom, Paucis ad eum ſcribebam. När raden kommer til mig, Cum ad me ordo venerit. *Adverbialiter.* I rad, Per lineas. På rad, *vel* Å rad, ex. gr. Två gångor på rad, Bis una ſerie. Tre dagar å rad, Tres continuè dies.

Rada, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Hon wille rada up alla kärlen ſom hon köpt, Cuncta, quæ emſerat, vaſa, in lineas exponere volebat. I et tal rada up både ſant och oſant, In ſermone & vera & falſa effutire.

Radera, V. A. 1. Eradere, *in ſcriptis, v. per.* Raderad, p. p.

Radering, M. 2. Eradendi actus.

Radis, M. 3. *vidè* Rädiſa.

Radius, *v. lat.* Stråle. *Item*: Radius. Linien ifrån medelpunkten til omkretſen i en cirkel. *Plur.* Radier.

Radtals, ADV. Per lineas. *Lineatim.*

Raf, M. conf. Bärnſten.

Rafinera, V. A. 1. Expurgare, *v. Gall.* Rafinerad, p. p. ex. gr. Rafinerad guld, ſocker, Aurum, ſaccharum, expurgatum. *Inde* Rafinering, M. 2. Expurgandi actus.

Raſe, N. Præceps & confuſus agendi modus.

Raſſa, V. N. 1. Præcipitanter & confuſè feſtinare. Raſſa ifrån ſig ett arbete, Opus feſtinando negligenter peragere. Raſſa ihop en ſkrift, Feſtinando ſcriptum inconcinnum concipere.

Raga, *vide* Ragla.

Ragg, N. 4. Pili caprini. *Compoſ.* Bockragg. Getragg, conf. *ſuis locis.* *Item*: Ragg, Lana vilior ovium, conf. Rugg.

Raggen, M. Dæmon, *v. pleb.*

Raggig, ADJ. Pilis hiſpidus, conf. Ragg, conf. Ruggig.

Ragla, V. N. 1. Vacillare, ex. gr. En gubbe raglar af ſwaghet, Senex infirmitate vacillat. En drucken raglar, Ebrius vacillat. *Subſtantivè.* Raglande, Vacillandi actus.

Ragling, m. 2. Vacillatio, conf. Ragla.

Rak, adj. *per parag.* Raker, In rectum deductus. Erectus, conf. Rät, ex. gr. Sitta rak ſom et ljus, Inſtar candelæ erectus ſedere. Hålla ſig raker, Erectum ſe tenere. Rakt hår, Coma demiſſa, ſeu non criſpata. *Adverbialiter.* Rakt, ex gr. Gå rakt, Rectus incedere.

Raka, f. 1. conf. Ungöraka.

Raka, v. a. 1. Ad cutem radere. Tondere. Rakad, p. p. ex. gr. Raka ſkägg, Barbam tondere. Raka håren af huſwudet, Capillos abradere. Raka af, conf. Afraka. Raka bårt, Radendo auferre.

Item: Raka, *Dr.* ex. gr. Raka efter någon, Geſtu quodammodo, vel curſu minaciter aliquem proſequi. Raka ihop, conf. Raſſa ihop. Raka omkring, Circumcurſitare. *Locut. pleb.*

Rakduk, m. 2. Linteum in uſum ad tonſuram barbæ.

Rakeri, n. 4. Res quælibet vel utenſilia nullius pretii, *v. pleb.*

Raket, m. 3. Jaculum igneum, *bacillo fulcum, quod in ſublime fertur. Gall.* Fuſée, conf. Swärmare. Kaſta raketer, Miſſilia ignea vibrare.

Rakfat, n. 4. Patina in uſum ad tonſuram barbæ.

Rakhet, f. 1. Qualitas ex erecto ſeu recto, conf. Räthet.

Rakkniff, m. 2. Novacula. *Def.* Rakkniſwen. *Plur.* Rakkniſwar.

Rakna, v. n. 1. Rectum fieri, *de curvis.* Raknad, p. p. *Oppon.* Krokna.

Rakning, m. 2. Radendi actus, conf. Raka.

Rakrem, m. 2. Lorum præparatum acuendis novaculis.

Ralla, v. n. 1. Nugas circumferre, conf. Sqwallra.

Raller, n. 4. Nugæ. *Def.* Rallret, conf. Sqwaller.

Ram, n. 4. Occaſio, ex. gr. Se ſitt ram, Opportunum obſervare occaſionem.

Ram, m. 2. Ungues. Pars pedis unguibus conſtans, *ferarum grandiorum, ut leonum, urſorum, &c.* conf. Klo.

Item: Ram, Ligneus limbus, *quo ſpecula, tabulæ pictæ, & ejusmodi circumdantur. Compoſ.* Fönſterram. Spegelram, &c. conf. *ſimpl.* En ram, hwaraf kläden och dylikt ſpännes, Tendicula. Limbus ligneus, in quo panni & ejusmodi tenduntur.

Item: Ram, *Adverbialiter*, ex. gr. En ram bonde, Purus putus ruſticus.

Rama, v. a. 1. Unguibus prehendere, conf. Ram. *Proverbialiter.* Rama tilfälle, Occaſionem arripere.

Ramla, v. n. 1. Cum ſtrepitu ruere, conf. Bullra. Slamra. Ramlad, p. p. ex. gr. Stenar ramlade ned af berget, Lapides de monte cum tumultu labebantur. Ramla omkull, *vel* Ramla öfwer ända, Subverſim cum ſtrepitu cadere.

Rammel, n. 4. Tumultus *labentium.* Tumultus vel ſtrepitus quilibet. *Def.* Ramlet, conf. Buller. Slammer, ex. gr. Rammel af ſtenar ſom falla ur muren, Tumultus lapidum è muro cadentium. Rammel af bord, ſtolar, ſom kaſtas omkull, Strepitus a menſis, ſellis, quæ ſubvertuntur. Rammel af wagnar, Curruum ſtrepitus.

Ramſa, f. 1. Series, *v. pleb.* ex. gr. En lång ramſa af ord, Verborum longa ſeries.

Rand, f. 3. Tractus *ſeu* Striga latior, *in textis & ejusmodi. Plur.* Ränder, conf. Strek, ex. gr. Blått tyg med hwita och röda ränder, Textum cæruleum, ſtrigis albis & rubris inſertis. Ränder i trä, In ligno ſtrigæ. Dagsranden, conf. *Aliter*, ex. gr. Randen omkring en penning, eller annat, Ora nummi, vel alius rei.

Randa, v. a. 1. Strigis latioribus ornare, *in textura vel pictura.* Randad, p. p.

Randning, m. 2. Strigarum formatio, *vel* Ipſæ ſtrigæ, *in textis & pictis*, conf. Randa.

Rang, m. Ordo eminentiæ inter miniſtros publicos ſtatus, *v. Gall. Inde* Rangordning, Statutum de ejusmodi eminentiæ gradibus. *Aliter.* Skepp af rangen, *vel* Rangſkepp, conf. Skepp af Linien.

Rank,

Rank, adj. Vacillans, ex partium mala conſtructione, ex. gr. Skeppet är rankt, Navis vacillat; conf. Rankig.

Ránka, f. 1. Palmes vitis. Caulis lupuli & ejusmodi. *Compoſ.* Winranka, &c. conf.

Ranka, v. n. 1. Vacillare. *De contignationibus, quarum junctura conſtructione mala, vel longiore uſu ſolvi incipiunt*, conf. Ricka. Runka. *Aliter*, ex. gr. Han går och rankar, Vacillans quaſi incedit.

Rankig, adj. Vacillans, *eodem ſenſu quo* Rank.

Rankighet, f. 3. Structuræ fluxioris debilitas, conf. Rankig.

Rann, *Ipf. verb.* Rinna.

Ranſaka, v. a. 1. Scrutari. Ranſakad, p. p. ex. gr. Ranſaker ſkrifterna, Scrutamini ſcripturas. Ranſaka et hus, Domum perſcrutari.

Item: Ranſaka, In judicio inquirere, ex. gr. En domare ſkall förſt ranſaka, och ſedan döma, Judici inquirendum primum eſt, poſtea judicandum.

Ránſakare, m. 2. Scrutator.

Ranſakning, m. 2. Scrutatio. *Item*: Inquiſitio judicialis.

Ranſon, m. Lytrum. Pretium redemtionis, *v. Gall.* Rançon, *term. milit.* Löfen för krigsfångar. *Inde verb.* Ranſonera, Redimere. Ranſonerad, p. p.

Rapa, v. n. 1. Ructare. *Subſtantivè.* Rapande, Ructandi actus.

Rapning, m. 2. Ructus.

Rapp, n. 4. Flictus, ex. gr. Han gaf honom några rapp med käppen, Baculo ei flictus aliquot incuſſit. *Aliter* Rapp, *Adj. vide* Raſk.

Rappa, v. a. 1. Rapere, *violenter.* Celeriter, quid auferre. Rappa bårt, Eripere. Rappa åt ſig något, Quicquam ſibi arripere. Rappad, p. p.

Item: Rappa, Tectorium inducere. Materia ex calce & arena ſubacta incruſtare. Rappad, p. p.

Rapphöna, f. 1. Perdix. (Tetrao.) *Pluraliter.* Rapphöns, conf. Höns.

Rappning, m. 2. Incruſtandi actus. *Item*: Rappning, Tectorium, ſeu ipſum incruſtatum, conf. Rapp.

Rapſat, m. Napus. (Braſſica,) *plant.*

Raritet, f. 3. Rarum quid, vel inſolitum, *v. per.* ex. gr. Han har allehanda rariteter, Varias ſervat res raras.

Ras, n. 4. Ruina partium, *in fodinis, aggeribus, & ejusmodi.*

Item: Ras, Ludus certantium, *juventutis eſt, vel laſcivientium.*

Raſa, v. n. 1. Ruere, ex. gr. Stenar raſade ur muren, Lapides è muro ruebant. När det börjar raſa i grufwan, Cum in fodina ruere incipit. Raſa omkull, Ruina ſubvertì. Raſa ut, Ruendo elabi. Raſad, p. p.

Item: Raſa, Furere, ex. gr. Han raſar i wrede, ſjukdom, Ira, morbo, furit.

Item: Raſa, Per ludum cum alio certare, ex. gr. Barnen raſa, Infantes per ludum certant. Drängen raſar med pigan, Servus cum ancilla quaſi certando ludit. Walpar raſa, Catuli ludunt. *Aliter*, ex. gr. Raſa til wägs, Inconſideratè agendum quid ſuſcipere. Ungdomen raſar, Licenter & inconſultius ſe gerere, juventutis eſt. Ynglingen har nu raſat ut, Jam adoleſcens diſſolutè ſe gerere deſiit.

Räſande, *Adjectivè.* Furioſus, ex. gr. Ett raſande wildjur, Fera rabida. Raſande hundar, Canes rabiè capti.

Raſbytta, *Com. gen.* 1. Cui per ludum certandi mos eſt, conf. Raſa.

Raſeri, n. 4. Furor. Phreneſis. *Aliter*, ex. gr. Ungdoms raſeri, Juventutis licentioſa ſeu diſſoluta vivendi ratio.

Raſig, adj. Animi ad certationem per ludum proclivis, conf. Raſa. *Aliter*, ex. gr. En raſig yngling, Adoleſcens, cui per licentiam vel laſciviam inconcinnè ſe gerere, moris eſt.

Raſk, n. 4. Texti genus lineum, *quo veſtes ſubteguntur.*

Item: Raſk, Exuſſæ vel ejectæ quævis. *Aliter.* Raſket på en tupp, Galli palear.

Raſk, adj. *per parag.* Raſker, Strenuus, ex. gr. En ung raſker karl, Vir juvenis & ſtrenuus. Ett raſkt qwinfolk, Mulier ſtrenua, prompta vel expedita.

Raſka, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Raſka efter någon, Aliquem prehendendum vel corrigendum inſectari. *Compoſ.* Förraſka, conf. *Aliter*, ex. gr. Raſka ihop något, Negligenter ſeu raptim colligere.

Raſp, m. 2. Radula, *qua raditur lignum, cornu, & ejusmodi.*

Raſpa, v. a. 1. Radula terere, conf. Raſp. Raſpad, p. p.

Raſpebröd, n. 4. Panis triticeus, in cruſta raſus, conf. Simla.

Raſphus, n. 4. Ergaſtulum, ubi fœminæ opus facere coguntur, conf. Tuckthus.

Raſpull, r. Lana pexa excretoria.

Raſt, m. Manſio *vel* quies in itinere. *Inde* Raſta, Raſtdag, *quæ* conf. *Aliter*, ex. gr. Sjukdomen eller arbetet lemnar honom ingen raſt eller ro, Morbus vel opus nullum ei ceſſationis aut quietis relinquit intervallum.

Raſta, v. n. 1. In itinere requiem capere. *Item*: Stativa habere. Raſta ut, Requiei in itinere finem facere. *Subſtantivè.* Raſtande, Actus, quo requies in itinere, vel ſtativa in militia, habentur.

Raſtdag, m. 2. Dies requiei in itinere, vel ſtativorum in militia.

Rata, v. a. 1. Aſpernari Rejicere. Ratad, p. p. ex. gr. Rata mat, Ciborum quid ſpeciatim aſpernari. Rata kronans mynt, Monetam regali jure firmatam rejicere. Rata waror, Merces rejicere, *ut malè fabricatas ſeu corruptas.*

Ratgods, n. 4. Merces rejectaneæ.

Ratin, n. 4. Texti lanei genus nigrum.

Rauſchgelb, n. Riſigallum, *arſen. ſpec. alias* Sandaracha.

Recept, n. 4. Scriptum, quo medicus remedia ordinat. *v. per. Plur.* Recepter.

Recommendera bref, *Locut. peregr.* Literas, quibus pecunia inclúſa, ſecuritatis nota munire. *Nota hæc eſt*: *Recommenderas.*

Red, *Ipf. verb.* Rida, & *Imperat. verb.* Reda.

Reda, r. *Indecl.* Extricatio. Explicatio, ex. gr. Taga reda på en ſak, Aliquam rem extricare. Jag får icke reda på den ſaken, Illius rei explicatio me fugit. Göra reda och räkenſkap för ſig, Negotii vel commiſſi explicationem rationemque reddere. Fordra reda af någon för något, Rationem rei geſtæ ab aliquo exigere conf. Redo.

Reda, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. Reda pennigar, Numerata pecunia. Handla för reda penningar, Præſente pecunia mercari.

Reda, v. a. 2. Extricare. Redd, p. p. Redt, n. ex. gr. Reda en härſwa, Fiſcem filorum extricare. Reda lin, ull, Linum, lanam, extricare. Reda ut ſilke, Sericum extricare. Reda ut en inwecklad fråga, Quæſtionem intricatam enodare. Reda ſig ut, Seſe extricare. Reda ifrån ſig, Verbis ſe expedire.

Reda, v. a. 2. Apparare. Reda ſig til, Seſe accingere. Seſe componere. Reda af, ex. gr. Reda af en ſoppa, Juſculum farina inter coquendum conſolidare. *Aliter*, ex. gr. Han redde af honom med kårta ſwar, Curtis eum verbis dimiſit. Reda til, conf. Tilreda.

Item: Reda, *Dr.* Reda i ſkepp, In navi mercatoria conſtruenda vel expedienda ſumtus conferre. Reda ut ett ſkepp, Navem expediendam omni inſtructu munire.

Redan, adv. Jam pridem. Jam prius, ex. gr. Det är redan ſkedt, Jam pridem factum eſt. Han ſade det redan för ett år ſedan, Jam ante annum id dicebat.

Redare, m. 2. Extricator, *in opere lanificii vel ſerici.*

Item: Redare, Mercator, ſeu quis alius, in navem conſtruendam & expediendam ſumtus conferens, *alias* Skepperedare.

Redbar, adj. Pretio eminens, ex. gr. Redbar egendom, Bona pecuniaria. Redbart mynt, Nummi.

Redbarheter, *Plur.* Eminentis pretii quælibet, *nummi, vaſa argentea & ejusmodi.*

Redd, m. 3. Tractus maris ad littus. Plaga maritima, ex. gr. Skeppet ligger här på redden, Heic ad oram maritimam appulit navis eſt. Wi ſågo dem på redden utan för Cadix, In tractu maris ad portum Geditanum, eos videbamus. *Aliter.* Redd, conf. *verb.* Reda.

Reddeja, f. 1. conf. Deja.

Rede, N. 4. Cujuslibet conſtructionis apparatus, præſertim vehiculorum. *Hinc* Under-rede, Vehiculi partes inferiores, conf. Innanrede.

Redebogen, ADJ. Animo paratus vel propenſus. *Def. & Plur.* Redebogne.

Redebogenhet, F. 3. Animus paratus vel propenſus.

Rederi, N. 4. Conſtruendarum & expediendarum navium mercatoriarum ſocietas, *alias* Skepperederi.

Rederſka, F. 1. Extricatrix, *in opere textorio, præſertim ſerico.*

Redig, ADJ. Extricatus. Explicitus, ex. gr. En redig ſtrifsart, Modus ſcribendi explicitus. En redig garnhärfwa, Faſcis filorum extricata. Et redigt tänkeſätt, Ratiocinatio explicata vel diſtincta. *Adverbialiter.* Redigt, Explicitè. Diſtinctè.

Redighet, F. 3. Modus rerum extricatus vel explicitus. *Item*: Animus, quo quis diſtinctè res percipit, vel illas peragit.

Redlig, ADJ. Animo integer. Ingenuus. *Adverbialiter.* Redligt, Integrè. Ingenuè. Redligen, *Adv.* Idem.

Redlighet, F. 3. Ingenuitas. Integritas.

Redlöſt ſkepp, Navis gubernaculo orbata; *ut duci nequeat.*

Redo, *Adjectivè.* Paratus, ex. gr. Wara redo, Paratum eſſe. Göra ſig redo til at reſa, Ad iter ſe accingere. All ting äro nu redo, Omnia jam parata ſunt, conf. Redſ. *Aliter.* Redo, *v. bibl. pro* Redan.

Redofordrande, PART. Cui rationem reddendam exigere jus eſt.

Redogörande, PART. Cui ratio reddenda incumbit. *Subſtantivè.* Redogörande, Ratio reddenda.

Redogörelſe, M. 3. Ratio reddenda accepti vel acti.

Redo, *Adverbialiter.* Til redo, In paratu, ex. gr. Wara til redo, In procinctu eſſe. Stå til redo, In promptu eſſe. Laga ſig til redo, Seſe accingere. Seſe componere, conf. Redo.

Redſkap, N. 4. Inſtrumentum. *Collectivè.* Redſkap, Apparatus vel inſtrumenta quævis, ex. gr. Fiſke-Redſkap, Inſtrumenta piſcatoria. Åker-redſkap, Agriculturæ apparatus. En wig förredſkap, Vecturæ inſtructus commodus. Handtwerkaren har ſin redſkap, Opifex apparatu gaudet ſuo, conf. Werktyg.

Ref, F. 2. Filum piſcatorium. *Def.* Refwet, conf. Metref. Längref, ꝛc.

Item: Ref, Prædii dimenſio cenſitica. *Item*: Ref, *Ipſ. verb.* Rifwa. *Item*: Ref, *vide* Ranka.

Ref, N. 4. Colica. *Def.* Refwet, *alias* Colik, conf. Flen.

Item: Ref, *alias* Refben, *quod* conf.

Item: Ref, Raptus, quo quis certando quaſi quid rapit, ex. gr. Där war et ref om äpplena, Pomorum quid certatim quisque rapuit. *Item*: Ref i ſegel, Pars veli in procellis contrahenda.

Refben, N. 4. Coſta.

Refbenſpjäll, N. 4. Coſtæ ſuillæ lardo mudatæ, quæ aſſari ſolent.

Referent, M. 3. Aſſeſſorum judicii unus, cauſſam referens, *v. lor.* En af Rättens Ledamöter, hwilken det åligger, at förſatta och föredraga ſakens ſammanhang.

Refſdrn, *vide* Rifſdrn.

Reflexion, M. 3. Cogitatio attenta. Meditatio, *v. per:* ex. gr. Han talar utan reflexion, Sine prævia meditatione loquitur. Han gör ingen reflexion på det, In eâ cogitationem non vertit ſuam. Göra ſina reflexioner öfwer något, Rem aliquam judicio ſuo ſubjicere. Jag finner hos auctoren denna reflexion, Hoc apud auctorem meditatum invenio. *Aliter*, ex. gr. Strålars reflexion, Radiorum reflexio. Strålars brytning til återkaſt.

Refning, M. 2. Fundum in cenſum metiendi actus. *Aliter.* Segels refning, Velorum contractio.

Reform, M. Reformatio, *v. per.* ex. gr. Undergå en reform, Reformationem ſubire. *Hinc*: Reformera, V. A. 1. Reformare. Omſkapa eller förändra något, Reformation. Omſkapning eller förändring, Lutheri reformation. Lutheri förbättring i religionen.

Ref-orm, M. 2. Serpigo, *morbi*

Refor-

Reformert, *Adjectivd*, ex. gr. Den reformerta läran, Religio calviniſtica. *Abſolutè.* De reformerte, Calviniſtæ.

Ref-orme gräs, N. Evphorbia helioſcopia, *plant.*

Refraction, M. *Refractio, v. lat.* Strålars refraction, Radiorum refractio. Strålars brytning, uti genomgång.

Reſſa, *vide* Räſſa.

Reſſt, M. *Indecl.* Anteactorum perquiſitio judicialis. *Inde* Reſſt-Ting, *antiq.* Judicium perquiſitorium, conf. Räſſt.

Reſſtek, F. 2. E coſtis miſſa.

Reſwa, F. 1. Fiſſura lateribus divulſa, *in rupe, in ſolo, & ejusmodi*, conf. Remna. Spricka. *Subſt.* ex. gr. Reſwor i jorden, In terra fiſſuræ, conf. Bergsreſwa.

Reſwa, V. A. 1. Fundos in cenſum metiri. Reſwad, p. p.

Item: **Reſwa**, ex. gr. Reſwa ſeglen, *vel* Reſwa in ſeglen, Vela contrahere.

Regal, *Adjectivd, v. lat. Dr.* ex. gr. Regalt paſtorat, Eccleſia, ad quam paſtor a Rege conſtituitur. Regalt papper, Papyrum grandioris formæ ita vocatum.

Regalier, *Plur.* Inſignia regalia. *Uti ſunt: Corona, ſceptrum*, &c. Så kallas de ſaker, ſom höra til Kongliga ſkruden, ſåſom: Krunan, ſpiran, äpplet, ꝛc.

Regel, M. 2. Peſſulus. *Def.* Reglen. *Plur.* Reglar, ex. gr. Sätta reglen för dören, Januam peſſulo occludere, conf. Bom. Stångel, conf. Regla.

Regelbunden, PART. Regulis obligatus. Legibus adſtrictus. *Def. & Plur.* Regelbundne. *Adverbialiter.* Regelbundet, Secundum regulas. Ad præſcriptum.

Regement, N. *v. ec.* conf. Regering.

Regemente, N. 4. Legio. Chilias militum, *v. per. Plur.* Regementer, ex. gr. Et regemente ryttare, Chilias equitum. Dalregementet, Legio Dalekarlica.

Regent, M. 2. Regnans. Qui imperio ſtatui cuidam præeſt, *v. lat. Inde* Regentinna, F. 1. Regnatrix.

Regera, V. A. 1. Regere, *v. lat.* Regerad, p. p. ex. gr. Han låter icke regera ſig, Se regi non patitur. Werlden regeras af ingifvelſer, Mundus regitur opinionibus. Regera et fartyg, Navem gubernare. *Aliter*, ex. gr. En Konung, ſom regerar öfwer et fritt folk, Rex, qui in gentem liberam imperium exercet. Då Konung GUSTAF regerade, Regnante Rege GUSTAVO.

Regering, M. 2. Regimen, ex. gr. Under Konung CARLS regering, Sub regimine Regis CAROLI. Tiltråda regeringen, Ad regimen ſtatus accedere. Regerings ſätt, Forma regiminis.

Item: **Regering**, Supremus magiſtratus. Gubernatio civilis, ex. gr. Det är regeringens omſorg, Supremi magiſtratus curæ illud eſt. Regeringen under Konung CARL XI:s minderårighet, Gubernatio civilis, ſeu, Senatus regni, ſub ætate pupillari Regis CAROLI XI.

Regeringelöſa, F. Anarchia.

Regiſter, N. 4. Elenchus. Index rerum in libro. *Def.* Regiſtret, *v. per.*

Regiſtrator, M. 3. Regiſtrator. Miniſter in Collegiis publicis, cui actorum indices componere incumbit.

Regiſtratur, N. 4. Acta publica manuſcripta, in codicem ſpecialem collecta.

Regiſtrera, V. A. 1. Indicem componere. Regiſtrerad, p. p. conf. Regiſter.

Regla, F. 1. Regula, *v. lat.* conf. Regel, ex. gr. Efter denna reglan, Secundum hanc regulam. Grammatiſka reglor, Regulæ grammaticæ.

Reglerad, PART. *v. per.* ex. gr. Där är ännu ingen ting reglerad, In iſto nil adhuc ordinatum eſt.

Regn, N. 4. Pluvia, ex. gr. Det mycka regnet, ſom föll i höſtas, Pluviæ proximo abhinc autumno abundantia, conf. Slagregn. Dugg. *Compoſ.* Regndroppe, Gutta pluviæ. Regnkappa, Pallium in uſum dum pluit. Regnwatten, Aqua pluvialis. Regnväder, Tempeſtas pluvioſa, conf. *ſimpl. & quæ infra.*

Regna, V. N. 1. *Impers.* Pluere, ex. gr. Det regnar, Pluit. Eld regnade af himmelen, Ignis de cœlo pluebat.

Regnacktig, ADJ. Pluvioſus.

Regnbåge, M. 2. Iris. Arcus cœleſtis.

Regnera, v. a. 1. Regnare, u. ec. conf. Regera.

Regnig, adj. Pluviosus.

Regnskur, m. 2. Imber. Pluvia vehementior, quæ cito desinit, conf. Slägregn.

Regnstinka, v. n. 4. *Impers.* Sensim pluere, *dum incipit pluvia.*

Reka, *vide* Räcka, *Subst.*

Reling, m. 2. Margo navis.

Rem, m. 2. Corrigia. Lorum. *Def.* Remmen, ex. gr. Wagnen hånger på remmar, Currus loris pendet. *Proverbialiter.* Skåra breda remmar af en annans hud, De alienis largum se præbere.

Remmare, m. 2. Poculi vitrei genus ventrosum.

Remna, f. 1. Hiatus *seu* Fissura, conf. Reswa. Spricka. *Subst.*

Remna, v. n. 1. Fatiscere. Hiare. Remnad, p. p. conf. Spricka, ex. gr. Muren har remnat, Murus hiatu divulsus est. Jorden remnade af torkan, Siccitate fatiscebat terra.

Remsnidare, m. 2. *alias* Sadelmakare, conf.

Remtyg, n. 4. *Nom. collect.* Loramenta ephippiorum, tum ad equitationem, tum ad vecturam.

Ren, m. 2. Rangifer. (Cervus Tarandus.) *Compos.* Renkött, Caro rangiferina. Renhorn, Cornu rangiferi. Renskel, Caro assa rangiferina, conf. *simpl. & quæ infra.* Renbillingar, conf. Benling.

Ren, f. 2. Solum inaratum ad oram agri. Margo agri graminosus, *alias* Åkerren.

Ren, Renst, *vide* Rhen.

Ren, adj. Purus, ex. gr. Rent watten, guld, Aqua, aurum purum. Rena händer, Manus puræ vel immaculatæ. Ren säd, Frumentum purum seu non mixtum. Göra huset rent, Domum purgare. *Proverbialiter.* Göra rent hus, E loco cunctos expellere. Skrifwa rent, conf. Skrifwa. *Aliter*, ex. gr. En ren röst, Vox clara & distincta. En ren Jungfru, Virgo integra seu intacta. Rent begrep, Idea clara & distincta. Sjön är nu ren, Mare seu lacus, soluta glacie, jam est apertum. Rena afsikter, Consilia ingenua. *Adverbialiter.* Rent, Pure. *Item*: Clarè. Distinctè. Ingenuè. Rent af, Plane. Sine conditione vel restrictione. Rent ut, ex. gr. Tala rent ut sanningen, Veritatem nudis eloqui verbis. Säga rent ut sin mening, Sine restrictione animi sensa exprimere.

Rena, v. a. 1. Purificare. Renad, p. p. conf. Rensa.

Renegat, m. 3. Apostata, *v. per.* En som afswurit sin religion.

Renett, m. 3. Fructus mali prosomitæ. (Pyrus.)

Rensana, f. Tanacetum vulgare, *plant.*

Renhet, f. 3. Puritas.

Renhjertad, adj. Cui cor purum. Animi incorrupti & immaculati.

Rening, m. 2. Purificatio, conf. Rensning. *Item*: Menstrua fœminarum, conf. Barnsäng-rening.

Renkalf, m. 2. Pullus rangiferi. *Def.* Renkalfwen. *Plur.* Renkalfwar.

Renlefnad, f. 3. Vitæ puritas. Castitas, *v. ec.*

Renlig, adj. Mundus. Qui munditiem amat. *Adverbialiter.* Renligt, Mundè. Cum munditie.

Renlighet, f. 3. Mundities.

Renlärig, adj. Orthodoxus.

Renlärighet, f. 3. Orthodoxia.

Renmossa, f. 1. Lichen rangiferinus, *plant.*

Rensa, v. a. 1. Purgare. Rensad, p. p. conf. Rena, ex. gr. Rensa guldet ifrån slaggen, Aurum a scoria purgare. Rensa fallat, conf. Sallat. Rensa fisk, Piscibus viscera eximere. Rensa ogräs af fryddsängar, Areolas horti satas ab herbis infestis purgare. Rensa ut, Purgando, vel carpendo, quæ nihili sunt, rejicere.

Renselse, m. Purificatio, *v. ec.* conf. Rening, conf. Rensning.

Renshud, f. 2. Pellis rangiferina.

Rensning, m. 2. Purgatio, conf. Rening.

Renskrifning, m. 2. Scriptio, qua ad exemplar quid describitur. Actus exscribendi prototypum.

Renskrifwen, part. Ad exemplar scriptus. Ex autographo descriptus. *Def. & Plur.* Renskrifne.

Rent af, Rent ut, conf. Ren, *Adj.*
Rentunga, F. 1. Lingua rangiferina.
Rep, N. 4. Funis, *quo quid ligatur vel adstringitur*, conf. Lina. Tåg.
Repa, F. 1. Scissura, *aculeo facta, in cute, texto & ejusmodi*, conf. Rispa. Skråma. Stripa.
Repa, V. A. 1. Scissuram facere. Repad, p. p. conf. Rispa, *verb.* ex. gr. Repa med en nål i huden eller något tyg, In cute vel in texto scissuram acu facere.
Item: Repa, ex. gr. Repa lin, Lini stamina a rejectaneis discernere. Repa mod, Animum erigere, seu in pristinum statum restituere. Repa sig, *Recipr.* ex. gr. Den sjuke repar sig, Ægrotus convalescit. Han har lidit så stor skada, at han aldrig repar sig, Ingenti affectus damno nunquam se reficere potest.
Item: Repa up, ex. gr. Repa up en lapp af siden eller linne, Ad filorum seriem, texti particulam serici vel linei, dilacerare. *Aliter.* Repa up, *vide* Uprepa.
Repe, M. Lolium, *plant.*
Repeter-ur, N. 4. Horologium ita factum, ut ad lubitum pulsu horas indicet.
Repreßalier, *Plur. v. per. Dr.* ex gr. Bruka repreßalier, Talionis paria referre. Betala eller wedergälla med lika, som en annan brukat.
Repslagare, M. 2. Restio. Funium opifex. *Compos.* Repslagar-ban, Area conficiendis funibus, conf. *simpl.*
Repslageri, N. 4. Opificium funium.
Republik, F. 3. Respublica, *v. lat.* En fri Stat, ex. gr. Republiken Holland, Respublica Batavorum. *Aliter*, ex. gr. Wara en redlig medborgare i republiken, Integrum in statu vel republica concivem esse.
Resa, F. 1. Iter, ex. gr. Begifwa sig på resan, In iter se conferre. När han war på sina utrikes resor, Cum peregrinaretur. Lycka på resan! Quod iter faustum sit!
Item: Resa, *Plur.* Resor, Vices, ex. gr. Det har skedt flera resor, Pluribus id accidit vicibus, conf. Gångor.
Resa, V. N. 3. Iter facere. Proficisci. Rest, p. p. ex. gr. Resa utom lands, Peregrè proficisci. Resa sjöwägen, Iter facere maritimum. Han reste på landet, Rus profectus est. Resa af, In iter se conferre. Resa bårt, Proficisci. *Aliter*, ex. gr. Resa bårt penningar, Pecuniam itineribus consumere. Resa up til Dalarne, In Dalekarliam proficisci. Resa ut, Peregrè proficisci. Resa ut på landet, Rus proficisci.
Resa, V. A. 3. Arrigere. Erigere. Rest, p. p. ex. gr. Resa något på ända, Erectum quid statuere. Resa sig, *Recipr.* Se erigere. Hästen reser sig, Eqvus in pedes se erigit. Håren resa sig på hufwudet, Pili in capite arriguntur. Den sjuke reste sig up i sängen, Ægrotus in lecto se erexit. *Aliter*, ex. gr. Resa sig up emot någon, Imperium alicujus detrectare. Allmogen reste sig, Plebs rustica in seditionem coibat. *Aliter.* Resa up, conf. Upresa, *verb.*
Resande, PART. Iter faciens. *Substantivè.* Resande, In itinere constitutus.
Rescript, N. 4. Rescriptum. Literæ Regiæ. *v. lat.* Konungens bref i något särskildt mål.
Rese, M. 2. Gigas, conf. Jätte.
Resebeskrifning, M. 2. Itineris descriptio.
Resefärdig, ADJ. Ad iter paratus.
Resekamrat, M. 3. Itineris socius.
Reseklädd, PART. Vestitu viatorio indutus.
Reseklädning, M. 2. Itineri amictus.
Resekost, M. Viaticum.
Resen, ADJ. Macilentus. *Def. & Plur.* Resne, *de jumentis*, conf. Mager.
Resenärer, *Plur.* Equites, *v. bibl.*
Resepaß, N. 4. Liberi commeatus libellus.
Resepenningar, *Plur.* Pecunia in iter. *Contractè* Respengar.
Resetyg, N. 4. Instructus viatorius.
Residence, N. 4. *v. Gall.* Locus commorationis imperantis. En stad, där Öfwerheten bor.
Reslig, ADJ. Procerus.
Reslighet, F. 3. Proceritas.

Res-

Resning, m. 2. Erectio. Elevatio, ex. gr. Takresning, Contignationis tecti elevatio. Resningen på et skepp, In navi erecta, vel in altum surgentia. *Malus cum apparatu.*

Item: **Resning**, Restitutio fatalium, *term. forens.* *Item*: **Resning**, Rebellio.

Rest, p. p. *Verborum* Resa.

Rest, m. 3. Quod restat. Ex non soluto vel non reddito quod deest, *v. per.* conf. Återstod. *Compos.* Restlängd, Eorum, quæ restant, designatio.

Reta, v. a. 1. Irritare. Instigare. **Retad**, p. p. ex. gr. Reta någon til wrede, Animum alicui in iram irritare. Det retar til lusta, Ad libidinem id instiget. Reta up, conf. Upreta. **Retas**, *Passivum.* *Item*: *Deponentialiter* Retas, ex. gr. Retes med någom Offensum aliquem reddere anniti.

Retebetta, *Com. Gen.* 1. Cui alios irritare mos est.

Retelse, m. 3. Irritatio. Irritamentum.

Revers, m. 3. conf. Förstrifning. *Inde* Reversal, n. Scriptum, quo quis ad præstandum quid se obligat, *v. per.* Skriftlig förbindelse, at göra eller gifwa något.

Revisjon, m. Revisio rationum, *v. per.* *Item*: Revisio Regia judicialis.

Rhen, m. *alias* Rhenström men, Rhenus, *fluvius.* *Inde* Rhensk, *Adj.* Rhenanus.

Rhetorika, f. Rhetorica. Wältalighets konsten. Så kallas och en bok om den saken. *Hinc* Rhetorisk, *Adj.* Rhetoricus.

Ria, f. 1. Domus, in quam seges recens messa torrenda, infertur. *Inde* Riad, part. conf. Ritorr.

Ribba, f. 1. Asseris in longum dissecti pars, conf. Spira.

Ricka, v. n. 1. Vacillare. *Dr. de cantabularis minoris molis, quorum junctura mala constructione, vel longiore usu, solvi incipiunt*, conf. Ranka. Runka, conf. Wricka.

Item: **Ricka**, *Activè.* Crebris ductibus vacillans quid reddere. Rickad, p. p.

Rickning, m. 2. Actus ejusmodi, conf. Ricka.

Rickta, v. a. 1. Dirigere. Rikkad, p. p. conf. Rikta, ex. gr. Rickta et stycke, Tormentum bellicum in justum explosionem dirigere. Han har rickat alla sina affickter därhän, Consilia eò cuncta intendit sua. Rickta synen åt något, Visum in quid dirigere, conf. Sysla.

Ricktig, adj. Justus vel debitus, ex. gr. En ricktig räkning, Calculus justè initus. Et ricktigt omdöme, sats, Judicium, thesis, adæquata vel justa. Han är ricktig i sina ärender, Negotia ritè peragit. Debito negotia modo expedit. Et ricktigt mått, Mensura adæquata seu justa. *Adverbialiter.* Ricktigt, ex. gr. När alt går ricktigt til, Dum cuncta debito procedunt modo. Han har ricktigt betalt summan, Summam pecuniæ integram persolvit.

Ricktighet, f. 3. Rerum ritè peractarum ratio seu modus, ex. gr. Det har altsammans sin ricktighet, Justo vel debito modo cuncta sese habent.

Rickug, adj. Vacillans, conf. Ricka.

Rida, v. a. 4. Equitare. Riden, p. p. *Def. & Plur.* Ridne. *Pr.* Rider. *Ipf.* Red. *Pf.* Ridit, ex. gr. Rida för to skull, Voluptatis gratia equitare. Rida hårt, Equitando discedere. Han red på en åsna, Asino insidens equitabat. Rida grensle, conf. Grensle. Rida i traf, i språng, conf. Traf, Språng. Rida til staden, In urbem equitare. *Aliter*, ex. gr. Rida til en häst, Equum equitando instituere. *Proverbialiter.* Rida på ord, Verbis censurâ inhærere. *Substantivè.* Ridande, Equitatio.

Riddare, m. 2. Eques auratus, ex. gr. Riddare af Nordstjerne-Orden, Ordinis de stella polari eques. Slå en til Riddare, Solenni ritu equitem creare, conf. Dubba.

Riddarband, n. 4. Vinculum *seu* Vitta Ordinis equestris.

Riddarhus, n. 4. Palatium ordinis nobilium.

Riddarorden, m. Ordo equestris. *Plur.* Riddare-Orden.

Riddarslag, n. 4. Ictus, quo creatur eques in actu solenni, conf. Dubbning.

Riddarspel, n. 4. conf. Tornering.

Riddarſyn, m. 3. Inſpectio judicialis, per electos ex ordine nobilium, conf. Syn.

Ridderlig, adj. Equeſtris, conf. Riddare.

Ridderſkap, n. Ordo equeſtris, ſeu Nobiles Regni.

Ridderſporre, m. 2. Conſolida. (Delphinium,) *plant.*

Ridhåſt, m. 2. Equitandi equus, conf. Draghåſt.

Ridkonſt, f. Ars equitandi.

Ridning, m. 2. Equitatio. *Figurate.* Ridning på ord, Cenſura verbis inhærens.

Ridſår, n. 4. Mariſca, ulcus equitatione genitum.

Riſjärn, n. 4. Radula, *cuſus in præparatione ciborum uſus.*

Riſning, m. 2. Fricatio, vel Laceratio, vel diruptio, conf. *verb.* Riſwa.

Riſſten, m. 2. Subigendis pigmentis lapis.

Riſwa, v. a. 4. Fricare. *Pr.* Riſwer. *Ipf.* Ref. *Pf.* Riſwit. Riſwen, p. p. *Def. & Plur.* Riſne, conf. Gnida, ex. gr. Riſwa ſig i huſwudet, Caput ſcalpere. Riſwa et får ſom kliar, Ovis pruriens fricare. Riſwa af ſkorpan, Cruſtam fricando detrahere. Riſwa up et gammalt ſår, Veteſtum vulnus fricando renovare. *Aliter*, ex. gr. Riſwa bröd, Panem radula comminuere. Riſwa färgor, Pigmenta ſubigere. Det riſwer mig i buken, Venter mihi torminibus afficitur. *Proverbialiter.* Riſwa galen mun, Sermone inſcivire.

Item: Riſwa, Lacerare. Radere. Riſwen, p. p. *Def. & Plur.* Riſne, ex. gr. Han ref ſig på handen af en ſvik, Manus ei clavo lacerata fuit. Katten har riſwit honom, Felis eum unguibus raſit. Riſwa ſönder något, Aliquid dilacerare. *Proverbialiter*, ex. gr. Jag kan icke riſwa ſönder mig, Adeò feſtinare non poſſum. *Aliter*, ex. gr. Riſwa af ſig kläderna, Veſtes raptim ſibi detrahere. Riſwa up et ſtycke af kläde eller dylikt, Particulam panni, vel ejusmodi, fila disjungendo diſcerpere. Riſwa up ſaker ur en kiſta, Res in arca conditas raptim depromere. Stormen riſwer up regn, Procella pluviam excitat. Riſwa ut, ex. gr. Riſwa ut et blad ur en bok, Folium libro eruere. Riſwa ut ögonen på någon, Oculos alicui elidere. Riſwa ut en kolmila, Struem carbonariam diſjicere. *Aliter*, ex. gr. Riſwa åt ſig något, Quicquam ſibi arripere.

Item: Riſwa, Diruere, ex. gr. Riſwa et hus, Domum diruere. Riſwa ned en mur, Murum diruere. Riſwa omkull et ſtaket, Septum evertere.

Item: Riſwas, *Paſſivum. Item: Depoſitialiter.* Riſwas, ex. gr. Katter riſwas ſins imellan, Feles unguibus ſe invicem lacerant. Folk riſwas och ſlås ſom willdjur, Homines pugnando ferarum inſtar mutuò ſe lacerant. *Aliter*, ex. gr. Riſwas om något, De arripiendo certare acrius.

Riſwande, v. n. *Verborum.* Riſwa, *Aliter*, ex. gr. Et riſwande qwinſvik, Mulier ſedula & expedita. *Subſtantivè.* Riſwande, Fricatio. *Item*: Laceratio. *Item*: Diruptio, conf. *verb.* Riſwa.

Riſwen, p. p. conf. *verb.* Riſwa.

Rik, adj. Dives, *per paræg.* Riker, ex. gr. Rike och fattige, Divites & pauperes. Han har gjort et rikt gifte, Uxorem duxit divitem. Wara rik på förſtånd, på förſlag, Ingenio, conſiliis, abundare. Et rikt ſpråk, Lingua vocibus abundans.

Rike, n. 4. Regnum. Status quilibet *monarchicus.* Romerſka Riket, Imperium Romano-Germanicum. Rikets, *Genit.* ex. gr. Rikets inkomſter, förſwar, Proventus, defenſio, regni; *alias* Rikſens, *ſtilo curiæ*, ex. gr. Rikſens Råd, Senator Regni. Rikſens Ständer, Ordines Regni.

Rikedom, m. 2. Divitiæ. *Plur.* Rikedomar, ex. gr. Han har ſtor rikedom, Magnæ ei ſunt divitiæ. Efterſträfwa rikedom, *vel* rikedomar, Divitias acquirendi ſtudio ferri.

Riklig, adj. Sufficiens adeò, ut quid ſuperſit, ex. gr. Han har ſin rikliga utkomſt, Proventus ei ſat ſuperque. Rikligen, *Adv.* Affatim. Abundè, conf. Tillräcklig. Öfwerflödig.

Rike-

Riksdag, M. 2. Comitia. *Compos.* Riksdagsman, Ad comitia delegatus. Riksdagsmanna-rätt, Jus delegati comitiale, conf. *simpl.*

Riksdaler, M. 2. Thalerus imperialis. *Moneta argentea. Def.* Riksdalern. *Plur.* Riksdalrar.

Item: Riksdaler, *Plur.* Riksdaler, Modus numerandi pecuniam, quo 1 Riksdaler facit 9 daler. Obs. *Variat iste numerandi modus ratione* Wexelcursen, conf.

Riksens, conf. Rike.

Riks Marsk, M. Mareschallus Regni, *antiq.*

Riksmöte, N. 4. Comitia.

RiksRåd, N. 4. Senator Regni. Obs. *Additur pronomen & Adj. mascul. quamvis declinatione Neutrius sit generis.*

Riksstånd, N. 4. Ordo vel Status quilibet Regni. Riksständer, Status imperii Germanici.

Rikswårdande, PART. *Dr.* ex. gr. En rikswårdande sak, Res status seu regni maxiximi momenti.

Rikta, V. A. 1. Ditare. Riktad, p. p. conf. Rickta, ex. gr. Han har riktat sig på andras kostnad, Aliorum impensa se ditavit.

Rim, N. 4. Homoiotelevton. Rhythmus, *in versibus*, ex. gr. Det går på rim, Verba similiter cadunt. Författa något i rim, In rhythmos quid cogere. *Proverbialiter*, ex. gr. Utan rim och skäl, Incongruè & sine ratione. *Item*: Rim, conf. Rimfrost.

Rima, V. N. 1. Rhythmos componere. Versus rhythmo definentes facere. Rima sig, *Recipr.* ex. gr. Orden rima sig, Verba in rhythmos cadunt. *Proverbialiter*, ex. gr. Det rimar sig icke, Non congruit.

Item: Rima, *Impers.* ex. gr. Det rimar ute, Pruina cadit. *Aliter.* Rima, conf. Rimsalta.

Rimare, M. 2. Versificator. Poëta rudis, conf. Skald.

Rimfrost, M. Pruina.

Rimlig, ADJ. Congruus. Rimligen, *Adv.* Congruè.

Rimlighet, F. 3. Congruentia.

Rimsa, F. 1. Segmentum tenuius & longum, *avulsum seu dissectum è textis & ejusmodi*, ex. gr. Lärfts rimsa, Segmentum texti linei. Pappers rimsa, Segmentum papyri. Skära i rimsor, In segmenta oblonga secare, conf. Rispa. Slimsa.

Rimsalta, V. A. 1. Sal leviter aspergere, *in carnes vel pisces recentes, quo per aliquos dies servari possint.* Rimsaltad, p. p.

Rimwis, ADV. Rhythmicè.

Ring, M. 2. Orbis, conf. Krets, ex. gr. De stodo i en ring, In orbem possti stabant. Folket slogo en ring omkring honom, Hominum eum caterva circumdabat. Ringen omkring Saturnus, Saturni annulus. En ring på en käpp och dylikt, Orbiculus, quo baculus, & ejusmodi, munitur.

Item: Ring, Annulus, ex. gr. En ring på fingret, In digito annulus. Guldring, Annulus aureus. *Compos.* Fästnings ring. Wigsel-ring, ꝛc. *suis locis.*

Ringa, ADJ. Pusillus. Exiguus. *Comp.* Ringare, *Sup.* Ringast, ex. gr. En ringa tjenst, gåfwa, lön, Munus, donum, merces, exigua. Icke i ringaste måtta, Nullo prorsus modo. Aldrig det ringaste, Ne pauxillum quidem. *Aliter*, ex. gr. Wara af ringa härkomst, Humili loco ortum esse. En ringa tjenare, Servus vilis. De ringare ibland folket, E populo viliores. *Adverbialiter.* Ringa, ex. gr. Ringa ackta, Vilipendere. Det båtar ringa eller alsintet, Pauxillum vel nihil id prodest.

Ringa, V. A. 1. In orbe includere, vel orbe circumdare. Ringad, p. p. ex. gr. Ringa in en elg på jagt, Alcem in venatione orbe hominum includere. *Aliter*, ex. gr. Ringa swin, Rostra porcorum orbiculo ferreo munire, ne fodiant. Ringa om, *vide* Omringa.

Ringa, V. A. 2. Campanam ad sonitum movere, conf. Klämta, ex. gr. Ringa för lik, Campanarum sonitu mortem alicujus indicare. Det har ringt samman, Cunctis campanis coetus hominum ad templum intrandum convocatus est. Han ringde i klockan, Campana signum dedit.

Ringa hop folket, Campana homines ab opere convocare. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Klockan ringer, Campana ad sonitum movetur. *Aliter*, ex. gr. Det ringer för öronen, Sonitus quasi ex campana aures infestat.

Ringare, M. 2. Cujus est campanam pulsare seu movere. *Aliter*. Ringare. *Comp. Adj.* Ringa.

Ringblomma, F. 1. Calendula officinalis, *plant.*

Ringdufwa, F. 1. Columba Palumbus, *avis.*

Ringerska, F. 1. Mulier, cujus est campanam pulsare seu movere.

Ringhet, F. 3. Exiguitas. Vilitas.

Ringkrage, M. 2. Scutulum pectorale, *signum præfectis militiæ in ministerio constitutis.*

Ringmur, M. 2. Urbem seu munimentum cingens murus.

Ringning, M. 2. Campanæ in sonitum motitatio, conf. Klämtning.

Ringswala, F. 1. Hirundo. (Apus,) *avis.*

Rinna, V. N. 4. Manare, conf. Flyta. *Pr.* Rinner. *Ipf.* Rann. *Pf.* Runnit. Runnen, p. p. *Def. & Plur.* Rundne, ex. gr. Wattnet rann af taket, Aqua de tecto manabat. Tårarne runno ur ögonen, Lacrymæ ex oculis manabant. Winet har runnit ut, när tappen togs ur tunnan, Obturamento sublato vinum e dolio effluebat. Ögonen rinna, Lippiunt oculi. Rinna bärt, E medio vel penitus emanare. Så länge timglaset rinner, Dum manat clepsydra. *Aliter*, ex. gr. Det rann mig i sinnet, Id mihi in mentem subiit. Rinna up, conf. Uprinna. Rinnande, P. A. ex. gr. Rinnande watten, Aquæ fluentes. Aquæ vivæ. *Oppon.* Stillastående. Han har rinnande ögon, Oculorum lippitudine laborat. Rinnande öron, Aurium purulentus fluxus.

Ris, N. Oryza, *plant. Compos.* Risgrät. Rismjöl. Rismos, conf. *simpl.*

Ris, M. 4. Chartæ scapus major. Modus numerandi papyrum, quo 1 Ris continet 25 Böcker, conf. Bok.

Item: Ris, Virga, ex. gr. Sifwa barnen ris, Infantes virga castigare. Slita ris, virgis cædi. *Hinc*: Risbadstuga, ex. gr. Barnet fick en risbadstuga, Infans virga castigatus fuit. *Hinc*: Ris, Pœna vel afflictio quævis, *v. ec. Compos.* Plägeris, Afflictio pœnalis.

Item: Ris, *Collectivè*, Sarmenta seu virgulæ refectæ. *Compos.* Risgård, Sepes ex virgultis. Rishög, Sarmentorum cumulus, conf. *simpl.*

Risa, V. A. 1. Castigare. Punire. Risad, p. p. *v. ec.*

Item: Risa, Sarmentis stipulas fulcire, *pisorum & ejusmodi*, Risad, p. p.

Risgryn, N. *Collectivum.* Semina oryzæ excorticata.

Riska, F. 1. Agaricus deliciosus, *plant.*

Risp, N. 4. Tumultus festinantium vel rapientium.

Rispa, F. 1. Portiuncula loriformis a texto discerpta, conf. Repa. Rimsa, conf. *verb.* Rispa.

Rispa, V. A. 1. Ad ductum filorum cum violentia discerpere, *de textis.* Rispad, p. p. Rispa sönder, Penitus discerpere. Rispa up, Partim discerpere. Tyget rispar sig, Texti fila sponte disrumpuntur, conf. Repa, *verb.*

Rißel, N. 4. Cribrum majus, *quæ frumenta a spicis inananibus & frustulis stipularum purgantur. Def.* Rißlet, conf. Säll. Sickt.

Rißla, V. A. 1. Cribrare. Rißlad, p. p. conf. Rißel.

Rist, M. 2. Instrumentum agreste, quo scinditur terra graminosa, postea exaranda.

Rista, V. A. 1. Instrumento cuspidato scindere vel sculpere. Ristad, p. p. ex. gr. Rista i jorden, Terram cuspide scindere. Rista sitt namn i et träd, Nomen arbori insculpere. Rista sig i huden, Cutem scissura lædere. Rista runor, Runas insculpere. Rista up buken på et djur, Ventrem animalis discindere.

Item: Rista, Quatere, ex. gr. Han ristade på hufwudet, Caput quatiebat. Träden ristas af stormen, Procella arbores quatiuntur, conf. Skaka.

Rist-

Riſtning, m. 2. Sciſſura, *quæ fit cuſpide. Compoſ.* Stenriſtning, conſ. *ſimpl. Item:* Riſtning, *vide* Skakning.

Rita, v. a. 1. Graphices artem exercere. Delineare. *Gall.* Deſſiner. Ritad, p. p. conſ. Mäla, ex. gr. Han har lärt rita, Graphidem didicit. Rita en cirkel, Circulum delineare. Rita med kol, penna. Carbone, penna; delineare. Rita för en något, Ad exemplar alicui quid delineare. Rita up något, Deletum iterum delineare. Rita af, conſ. Afritta. Rita ut, Delineando typum facere. *Subſtantivè.* Ritande, Delineandi actus, conſ. Ritning.

Item: Rita, ex. gr. Häſten ritar ut, när han kommer på fältet, In campo citatiori equus curſu exſpatiatur. Rita in, *vide* Inrita ſig.

Ritare, m. 2. Delineator. Graphices artis peritus.

Ritbok, v. 3. Liber ad graphicen. *Plur.* Ritböcker.

Ritkonſt, v. 3. Graphis. Ars graphices.

Ritmäſtare, m. 2. Artifex, qui graphidem docet.

Ritning, m. 2. Lineatis pictura. Graphice, ex. gr. Han är hemma i ritning, Graphidis peritus eſt, conſ. Mäining. Teckning.

Item: Ritning, Arte graphidis pictum quid, ex. gr. En ſamling af ritningar, Arte graphidis delineatorum collectio.

Ritorr, adj. *vel* Ritorrad, part. *Dr.* ex. gr. Ritorr ſäd, Frumentum torrefactum in domo ad illum uſum exſtructa, conſ. Ria.

Ritſtift, n. 4. Inſtrumentum, quo inſtar forcipis creta, vel ejusmodi, ad picturam tenetur.

Rival, m. 3. Rivalis. In amore fœminæ æmulus, *v. per.*

Ro, m. Quies. *Def.* Roen. *Contr.* Ron, ex. gr. Göra ſig ro, *vel* Taga ſig ro, Quietem ſumere. Sätta ſig i ro på landet, Rure quietem eligere ſedem. Om jag finge vara i ro, Si inturbatum mihi eſſe relictum foret, conſ. Gwila.

Item: Ro, Jucunditas, ex. gr. Han har ſin ro i böcker, Libros legere illi voluptas. Den ron warade icke länge, Oblectamentum id non erat diuturnum. Göra något för ro ſkull, Jucunditatis gratia quid facere.

Ro, m. 3. Coxa. *Def.* Roen. *Contr.* Ron. *Plur.* Roer. *Def.* Roerna. *Contr.* Rona, conſ. Höft, ex. gr. Wärk öfwer rona, Dolor coxarum.

Ro, v. a. anom. Remigare. Rodd, p. p. *Pr.* Ror. *Ipf.* Rodde. *Pf.* Rodt, ex. gr. De rodde til lands, Ad terram remigabant. Ro ut i ſjön, In altum remigare. *Subſtantivè.* Roende, Remigandi actus.

Roa, v. 1. conſ. Gärdsleſtång.

Roa, v. a. 1. Delectare. Road, p. p. ex. gr. Roa någon med ſitt tal, Sermone quem delectare. Roa ſig med läſning, Lectione delectari. Det roade mig at höra honom, Illum audire voluptas mihi fuit.

Robe, m. 2. *v. Gall.* Veſtimentum mulierum talare. *Plur.* Robar.

Rock, m. 2. Amiculum, *corpori adſtrictum, quo induuntur viri ſuper alias veſtes. Compoſ.* Rockſicka, Amiculi peruli, &c. conſ. Kapprock, m.

Item: Rock, Colus, *alias* Spinnrock, ex. gr. Föda ſig med rocken, Opere coli ſe nutrire. *Compoſ.* Rockſnöre, Filum quo coli rota circumvolvitur, conſ. *ſimpl.*

Rocka, v. 1. Raja clavata, *amphib.*

Rockenboll, m. Scorodoprasium. (Allium,) *plant.*

Rodarbåt, m. 2. Scapha vectoriâ conductitia.

Rodarbänk, m. 2. Remigum ſedile. Tranſtra.

Rodare, m. 2. Remex.

Rodd, m. 3. Remigatio, ex. gr. Wi woro tre mil i en rodd, Tria milliaria remigatione non ceſſante vehebamur, conſ. Roning. *Aliter.* Rodd, p. p. *verb.* Ro.

Roder, n. 4. Gubernaculum. *Def.* Rodret. *Contracte.* Ror. *Def.* Roret, ex. gr. Hålla i rodret, Gubernaculum tenere. Sitta wid roret, Navem gubernare, conſ. Styre.

Roderſka, v. 1. Remex fœmina, *ex iis, quæ ſcapham conductitiam in vecturam præbent.*

Rodna, v. *n.* 1. Rubeſcere.

Item

Item: **Rodna**, Erubeſcere, ex. gr. Rodna wid ſin mycket berömd, Ad nimiam laudem erubeſcere. Han rodnade af wrede, Ira commotus erubuit. Flickan rodnade i anſicktet, Virginis vultus rubore ſuffuſus fuit.

Rodnad, f. 3. Rubor. Erubeſcentia, conf. **Rödhet**, ex. gr. Roſen förorſakar rodnad, Ab eryſipelate exoritur rubor. Linkläder taga rodnad til ſig, Rubeſcunt lintea. En rodnad ſteg up i anſicktet på flickan, Erubuit puella.

Rof, n. 4. Rapina. Præda. *Def.* Roſwet, ex. gr. Fara efter roſwet, Rapinam ſectari. Bliſwa fienden til roſs, Hoſtibus in prædam relinqui.

Rofacktig, adj. Rapax.

Rofacktighet, f. 3. Rapacitas.

Roffa, v. a. 1. Invito quid auferre. **Roffad**, p. p. conf. **Röfwa**.

Roffare, m. 2. Cui invito quid ſurripere mos eſt. *Inde* **Roffferſka**, Idem, *de fœmina*.

Roffogel, m. 2. Avis prædatrix. *Def.* **Roffoglen**. *Plur.* **Roffoglar**.

Roffrö, n. 4. Semen rapæ. *Def.* **Roffröet**.

Rofgärde, n. 4. conf. **Roſland**.

Roſland, n. 4. Sationis raparum agellus.

Roſpa, f. 1. Rapa. (Braſſica,) *radix eſculenta*. Gattlands roſwa, Napus. (Braſſica.)

Rog, *vide* **Råg**.

Role, m. *v. Gall.* Perſona in theatro, ex. gr. Spela wäl ſin role, Perſonam bene agere.

Rolig, adj. Quietus. Tranquillus, ex. gr. Wara rolig til ſinnes, Animo eſſe tranquillo. Rolig ſömn, Somnus quietus. Wara i rolig beſittning, Poſſeſſione gaudere tranquilla. Rolig natt! Sit tibi nox quieta!

Item: Rolig, Facetus, ex. gr. Han är en rolig karl, Vir ille facetus eſt. Göra ſig rolig, Facetiis & jocis ſe tradere. Et roligt infall, Dictum facetum. Et roligt ſyſſ, Convivium ad hilaritatem compoſitum. *Adverbialiter.* Roligt, Quietè, ex. gr. Sofwa roligt, Quietè dormire. Item: Roligt, Facetè. Jocoſè, ex. gr. Tala roligt, Facecias uti. Sticka ſig roligt, Geſtibus riſum movere, ſed citra ſcurrilitatem. **Roligen**, *Adv.* Quietè.

Roligher, f. 3. Quies, *v. ac.* conf. **Ro**.

Item: **Roligher**, Joci. Ludi, ſeu feſtivi quævis, ex. gr. De hade någon roligher för ſig, Joco vel ludo quodam occupati fuere. Jölland andra roligheter wär detta, Inter alia jocoſa, vel ludicra, hoc erat.

Roman, m. 3. Heroica hiſtoria ficta, *v. per.* En dicktad hiſtoria om ſynnerliga bedrifter, ſärdeles i kärleks äfwentyr. *Hinc*: **Romanſkrifware**, Heroicæ fabulæ ſcriptor.

Romare, m. 2. Romanus.

Romerſk, adj. Romanus, ex. gr. Romerſka folket, Populus Romanus. Romerſke Keiſaren, Imperator Romano-Germanicus. Romerſk Konung, Rex Romanus. *Succeſſor imperii Rom. Germ.*

Romm, m. Ova piſcium, *alias* **Fiſkrom**, conf. **Grodromm**. *Hinc*: **Rommfiſk**, Piſcis ſexus fœmin.

Rommſten, m. 2. Oolithos, *lapis*.

Roning, m. 2. Remigatio, conf. **Robb**.

Ronna, *vide* **Rodna**.

Rop, n. 4. Clamor, conf. **Skrik**, ex. gr. Han hörde deras rop, Illorum audiebat clamorem. Där hördes tyå rop af den ſom drunknade, Hominis aquis ſubmerſi bis clamor auditus fuit. *Aliter*, ex. gr. Komma i ſtort rop, Omnium ore celebrari. Den mäſtaren är nu i ropet, Artifex vel opifex ille jam celebris eſt.

Ropa, v. a. 1. Clamare. **Ropad**, p. p. conf. **Skrika**, ex. gr. Ropa någon, Clamans aliquem arceſſere. Ropa om hjelp, Clamore auxilium petere. Ropa an, Clamando in excubiis rogare. Ropa i gewär, Clamare ad arma. Ropa någon til ſig, Clamando aliquem ad ſe vocare. Ropa up, Alta voce enumerare. Ropa ut, ex. gr. Ropa ut någon ur huſet, Clamans aliquem ex ædibus evocare, conf. **Utropa**. *Subſtantivè*. **Ropande**, Clamatio.

Ror, n. 4. Signum ſepulcrale, *in cœmeterio erectum*.

Item: **Ror**, *Def.* **Roret**, conf. **Roder**. *Aliter.* **Ror**. *Pr. Iudic. verb.* **Ro**.

Rös,

Ros, N. Laus, ex. gr. Han söker icke menniſkors ros, Non ab hominibus laudari geſtit, conf. Berôm.

Ros, F. Ir. Flos, *cujusvis generis. Plur.* Róſor, conf. Blomſter. Demants ros, Gemmæ in ordinem floris compoſitæ. *Proverbialiter.* Danſa på roſor, Vitam agere jucundam. *Compoſ.* Bandros. Törneros, &c. conf. *ſimpl.*

Roſa, V. A. 1. Laudare. Roſad, p. p. ex. gr. Hwar och en roſar ſitt, Suum quisque laudibus effert. Han roſas af alla, Ab omnibus laudatur. Roſa marknaden, conf. Marknad.

Roſen, F. Eryſipelas, *morb.*

Roſenättika, F. Acetum roſaceum.

Roſenfärga, F. 1. Color roſeus rubicundus.

Roſenfärgad, PART. Colore rubicundo roſeo imbutus.

Roſengård, M. 2. Roſetum.

Roſenmarin, *vide* Rosmarin.

Roſenröd, ADJ. Colore roſeo ruber.

Roſenſten, M. 2. Adamas minoris pretii, conf. Demant. Tafelſten.

Roſenwatten, N. 4. Aqua roſarum. *Def.* Roſenwattnet.

Roſlagen, M. Roſlagia. *Pars Sveciæ provincialis.*

Rosmarin, M. Rosmarinus *officinalis, plant.*

Roſpigg, M. 2. Roſlagiæ incola, conf. Roſlagen.

Roßel, N. 4. Rhonchiſonus ſtrepitus, *vitio in faucibus. Def.* Roßlet, conf. Rackel.

Roßla, V. N. 1. Rhonchiſonum edere ſtrepitum, *ob vitium in faucibus*, conf. Rackla. Sorla. *Subſtantivè.* Roßlande, Strepitus rhonchiſonus.

Roßlig, ADJ. Qui ob vitium in fauſibus rhonchiſonos edit ſtrepitus, conf. Hes. Skorrig.

Roßlighet, F. 3. Vitium quo fauces affectæ ſunt, unde vox alicui rhonchiſona, conf. Heshet.

Roſt, M. Ferrugo, conf. Erg. *Item:* Rubigo. Urica.

Roſta, V. A. 1. Exurere. Cremationi commutare. *Gall.* Calciner. Roſtad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Roſta bröd, Panem torrere, *ut in uſum ægrotantium fieri ſolet.*

Roſte, M. 2. Stratum, in quod mittitur hordeum percolandum, dum paratur cereviſia. *Dr.* ex. gr. Drickat har wridit ſig på roſten, Cereviſia inter percolandum corrupta.

Item: Roſte, Minerarum exurendarum ſtrues. *Compoſ.* Roſtrök, Fumus ex ſtruibus ejusmodi. Roſtved, Ligna in illam cremationem, conf. *ſimpl. Aliter.* Roſte, *vide* Röſte.

Roſtas, V. D. 1. Ferruginem contrahere. Ferrugine obduci. Roſtad, p. p. Roſtad bärt, Ferrugine conſumi. *Proverbium.* Gammal kärlek roſtas intet, Haud facilè excidit amor inveteratus.

Roſtig, ADJ. Ferruginoſus. Ferrugine corruptus.

Roſtighet, F. 3. Qualitas ex ferrugine.

Roſtning, M. 2. Toſtio minerarum, conf. Roſta.

Rot, F. 3. Radix. *Plur.* Rötter, ex. gr. Wid roten af et träd, Ad radicem arboris. Fatta rötter, *vel* Slå rötter, Radices agere. Rycka up rötterna, Radices evellere. Rycka up med rötter, Radicitùs evellere.

Rota ſig, V. N. 1. *Recipr.* Radices agere. Rotad, p. p. Rota ſig in, *vide* Inrota. Rota ut, conf. Utrota. *Aliter.* Rota ſig ihop, Seſe congregare vel conſociare, *ſumitur in malam partem.*

Item: Rota, *alias* Böka, quod conf.

Rote, M. 2. Manipulus militum. *Item:* Verſus militum, *ſeu* Ordo a fronte in tergum, conf. Led.

Item: Rote, Societas poſſeſſorum fundi, quæ militem vel nautam præſtare debet. *Inde* Soldat-rote. Båtsmans rote. Rotebonde, conf. *ſimpl.*

Rotera, V. A. 1. Onera militiæ prædiorum dominis per cenſum imponere, *v. gr.* Roterad, p. p. *Inde* Rotering, M. 2. Actus quo fit ejusmodi impoſitio.

Rotfaren, PART. *Dr.* Rotfaren mat, Cibus ex viatico reſiduus.

Rotfaſt, ADJ. Radicibus firmus.

Rotfäſta, V. A. 1. Radicibus firmare, *figuratè tantum.*

Rothugga, v. a. 4. Solum ſilveſtre complanere. *Cj.* Hugga, *quo poſtea cultura fiat idoneum.* Rothuggen, p. p. *Def. & Plur.* Rothuggne.

Rothuggning, m. 2. Soli ſilveſtris complanatio, conf. Rothugga.

Rotkål, m. Napobraſſica. (Braſſica,) conf. Kålrot.

Rotmuſt, m. Alendis frumentorum ſatis pluvia.

Rotmåſtare, m. 2. In jugo militum primus.

Rotta, *vide* Råtta.

Rotyxa, f. 1. Excidendis arborum radicibus ſecuris.

Rubba, v. a. 1. Loco movere. Rubbad, p. p. ex. gr. Rubba en råſten, Lapidem limitaneum de loco movere. Rubba något ſom ligger i ordning, In ordine poſitum dimovere. *Aliter*, ex. gr. Rubba et teſtamente, Teſtamentum irritum facere. Rubba bo, Rem familiarem alió transferre. Rubba någon i beſittningen af en egendom, Poſſeſſione aliquem dejicere.

Rubbning, m. 2. Motio de loco. Dimovendi vel turbandi actus, conf. Rubba.

Rubel, m. 2. Moneta argentea Ruſſica. *Def.* Rublen. *Plur.* Rublar.

Rubin, m. 3. Rubinus, *lap. pret.*

Rucka, v. a. 1. Movere, *v. Germ. Dr. de horologiis portatilibus, dum rotæ cujusdam ope ad juſtum rediguntur.*

Ruckning, m. 2. Ductio, qua in juſtum redigitur horologium, conf. Rucka.

Ruda, f. 1. Caraſſius. (Cyprinus,) *piſc. Compoſ.* Rud-dam, Ciſterna pro caraſſiis, conf. *ſimpl.*

Rudimaterie, f. 3. *v. per.* Materia cruda, *ad opus quodvis fabrile. Plur.* Rudimaterier. *Svec.* Rå ämnen.

Ruelſe, m. Abominatio. Deteſtatio, *v. ec.*

Rufwa, f. 1. Eſchara. Cruſta ulcerationum decidua.

Ruga, *vide* Skrynka.

Rugg, n. 4. Hirſutum complicitum, *in pellibus animalium, vel in textis laneis*, conf. Ragg.

Rugga ſig, v. a. 1. *Recipr.* In hiſpidum complicari. Ruggad, p. p. conf. Rugg.

Ruggig, adj. Hiſpidus. Hirſutus, conf. Rugg, conf. Raggig.

Rulla, v. a. 1. Circumvolvere. Rullad, p. p. *de rebus formæ orbicularis*, conf. Rullre Tillra, ex. gr. Rulla et papper, Papyrum in volumen complicare. Hon rullade ihop wåfwen, Telam convolvebat. *Item Neutraliter*, ex. gr. Käppen rullar, Baculus volvitur. Hjulet rullar omkring, Rota circumvolvitur. Wagnen rullar fram, Currus provehitur. *Figuratè.* Tiden rullar fort, Tempus citò præterlabitur.

Rulle, m. 2. Volumen. In longum convolutum ſeu contortum quid, conf. Rullen ex. gr. En rulle papper, Papyri volumen. Stältråds rulle, Fili chalybei portio contorta. Tobaks rullar, Tabaci contorti portiones convolutæ.

Item: Rulle, Palanga. Tigillum teres pro volvendis oneribus majoris molis.

Item: Rulle, Trochus coli, *in quem filum circumvolvitur, alias* Spinrocks rulle.

Item: Rulle, Breve. Album ſeu catalogus militum, ex. gr. Han ſtår inſkrifwen i rullen, Albo inſcriptus eſt. Mönſterrulle, Recenſionis militum index.

Rullera, v. n. 1. *v. per. Dr.* ex. gr. Rullera i wagn, Curru circumferri. Rullera med penningar, Fœnerare. Rullerande capital, Pecuniæ ſors in lucrum erogata. Rullera in ſoldater, Milites albo inſcribere.

Rulta, v. n. 1. Vacillans incedere, *de infantibus & ſenibus.*

Rum, n. 4. Locus, conf. Ställe, ex. gr. Gif denne rum, Locum huic facias. Lemna ſitt rum åt någon, Locum alicui cedere. Det finner här icke rum, Id hic locum non invenit. Skriftens rum, Loca ſcripturæ. Intaga främſta rummet, Locum occupare ſupremum. *Aliter*, ex. gr. Gifwa laſtaren rum, Obtractatori anſam dare. Lufttomt rum, Spatium aëre vacuum.

Item: Rum, Pars ſeu Locus quilibet ſeparatim in ædibus, ex. gr. Et hus af många rum, Domus plura habitationis loca continens. Rummen äro ljuſe,

Loca

Loca ædium luci aperta ſunt. De bo i ſamma rum, In eodem ædium loco habitant, conf. Huſerúm. *Item*: Rummet, *abſolutè*. Spatium integrum continens ſub foris navium.

Rum, *Adjectivè. Dr.* En rum tid, Temporis ſpatium longius.

Rumrik, ADJ. Spatium amplius complectens, conf. Rymlig. *Adverbialiter.* Rumrikt, ex. gr. Bo eller ſitta rumrikt, Habitando vel ſedendo amplius comprehendere ſpatium.

Rumpa, F. 1. Cauda, conf. Swans. *Compoſ.* Räfrumpa, Cauda vulpina, &c. conf. *ſimpl. Item*: Clunis.

Runa, F. 1. Rúna. Litera Gothica, ex. gr. Riſta runor, Runas inſculpere.

Rund, *term. milit.* ex. gr. Gå rund, Vigiles obſervare. *Gall.* Faire la ronde.

Rund, ADJ. Rotundus. Circularis, conf. Trind. Kringlug, ex. gr. En rund pelare, Columna rotunda, ſeu cylindrica. Et rundt hål, Foramen circulare. Rund ſom et klot, *rectius* Trind *vel* Kullrig. *Adverbialiter.* Rundt, ex. gr. Rundt om, Circum. *Item*: Ordine in orbem. Rundt omkring, In circuitu undique.

Item: Rund, Largus, ex. gr. Han är rund i ſina gåfwor, Muneribus largus eſt. *Adverbialiter.* Rundt, ex. gr. Låfwa rundt, Largè vel profuſè polliceri. *Aliter*, ex. gr. En rund tid, Temporis ſpatium amplius.

Runda, V. A. 1. Rotundare. Rundad, p. p.

Rundel, M. 2. Circulus. Orbis. *Def.* Rundlen, conf. Krets. Ring, ex. gr. Byggnaden går i rundel, Ædificiorum ordo in orbem compoſitus. Där är en rundel på toruet, Pars turris una orbiculata eſt.

Rundeligen, ADV. Largè.

Rundhet, F. 3. Rotunditas. *Item*: Largitas, conf. Trindhet.

Rundholts, *Collectivum.* Ligna, quibus teretia quævis in inſtructum navis parantur, *v. per.*

Rundning, M. 2. Rotundatio. *Item*: Rotundum.

Rundſtycke, N. 4. Ora. Denarius, *alias* Öre, conf.

Runka, V. A. 1. Huc illuc motare. Runkad, p. p. *de fixis*, conf. Ricka. Ruſka, Runka löſt något, Motando quid ſolutum reddere. Runka på en ſpik, Clavum ultrò citròque motitare, quo ſolvatur. Runka på hufwudet, Nutibus caput movere. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Huſet runkade af jordbåfningen, Terræ motu concuſſa fuit domus. Pålen runkar af wattnens anfall, Aquarum impulſu palus movetur. Tånderna runka, Soluti vacillant dentes.

Runkning, M. 2. Motio ſeu agitatio, conf. *verb.* Runka, conf. Ruſkning.

Runn, Runnbår, *vide* Rönn.

Runnen, p. p. *Def. & Plur.* Rundne, *verb.* Rinna.

Runſk, ADJ. Runicus, conf. Runa.

Runſka, F. *Def.* Runſkan, Lingua Runica ſeu Gothica.

Runſtaf, M. 2. Scipio runicus. *Calendarium perpetuum veterum SveoGothorum*, *Def.* Runſtafwen.

Runſten, M. 2. Cippus runicus. *Lapis ſepulcralis veterum SveoGothorum.*

Rus, N. 4. Crapula, ex. gr. Goſtwa ruſet af ſig, Crapulam edormire. Taga ſig ett rus, Seſe inebriare.

Ruſa, V. N. 1. Irruere. Cum impetu invadere, ex. gr. Han ruſade åſtad, Irruens procedebat. Ruſa in ibland hopen, In catervam irruere. Ruſa på någon, Aliquem invadere. Han kom ruſandes, Irruens acceſſit. *Proverbialiter*, ex. gr. Ruſa til wågs, Impetuoſè & quaſi irruens quid ſuſcipere. *Aliter*, ex. gr. Ruſa öfwer ända, Ruendo ſubverti.

Ruſig, ADJ. Crapula turbatus.

Ruſka, F. 1. Arbor tenella deciſa. *Item*: Ramus frondifer abſciſſus, *alias* Löfruſka. *Compoſ.* Granruſka, &c. conf. *ſimpl.*

Ruſka, V. A. 1. Huc illuc agitare, *de mobilibus.* Ruſkad, p. p. conf. Runka. Skaka, ex. gr. Ruſka ett träd, at frukten faller ned, Arborem agitare, ut fructus decidat. Ruſka på någon, at han waknar,

Aliquem agitare, ut expergiſcatur. Häſten ruſtar ſig når han bliſwit wåt, Eqvus humidus factus ſeſe agitat. Foglar ruſka-ſjädrarne, Erectis pennis ſe agitant aves. Et ruſkande löf, Folium arboris tremulum.

Ruſkig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Ruſkig wäderlek, Tempeſtas pluvioſa & procelloſa. Wara ruſkig i kroppen, Acceſſu frigoris leviori malè ſe habere.

Ruſkning, M. 2. Motio ſeu agitatio, conf. *verb.* Ruſka, conf. Runkning.

Ruſin, N. 4. Uva paſſa. *Plur.* Ruſin. *Compoſ.* Blåruſin. Korgruſin, *ſuis locis.*

Ruſta, V. A. 1. Ad bellum neceſſaria comparare. Ruſta ſig, Se parare vel componere. Ruſtad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Ruſta ſig til krig, Bellum parare. Frankrike ruſtar ſig, Rex Galliæ ad bellum ſe componit. Ruſta til en ſkeppsflotta, en krigshär, Claſſem, exercitum, inſtructu paratum reddere. Ruſta up någon, Ad veſtitum neceſſaria alicui impertire. Ruſta ut, conf. Utruſta. *Aliter*, ex. gr. Ruſta ut en ſom ſkall fara bårt, Abiturum quovis inſtructu munire.

Item: Ruſta, ex. gr. Ruſta för gården, Prædii onera in militiam præſtare. *Aliter*, ex. gr. Han ruſtar på gården, Quævis expeditè in prædio ordinat.

Item: Ruſta, Tumultuari, *v. pleb.*

Ruſthåll, N. 4. Prædium, cui equitem gregarium cum omni inſtructu præſtare, injunctum.

Ruſthållare, M. 2. Prædii dominus, conf. Ruſthåll.

Ruſtkammare, M. 2. Armamentarium minus. *Plur.* Ruſtkamrar, conf. Tyghus.

Ruſtmåſtare, M. 2. Armamentarii cuſtos. *Item*: Ex præfectis inferioribus milit.

Ruſtning, M. 2. Armatura, ex. gr. En ryttare i full ruſtning, Eques plena inſtructus armatura. *Item*: Actus, quo ad bellum neceſſaria parantur.

Item: Ruſtning, Onus prædio impoſitum, ad equitem gregarium, cum omni inſtructu, præſtandum, *alias* Ruſttjenſt.

Ruſtwagn, M. 2. Carrus.

Ruta, F. Ruta, *plant.* conf. Winruta.

Ruta, F. 1. Areola quadrata. Quadratum, ex. gr. Fönſter-ruta, Quadratum vitreum feneſtræ. Måla i rutor, Quadratis pingendo diſtinguere. *Aliter.* Ruta, conf. Marſchruta.

Ruta, V. N. 1. Bacchari.

Rutebuß, M. 2. Bacchator.

Ruter, N. In chartulis luſoriis ſpecies, formæ quadratæ.

Rutig, ADJ. Quadratis diſtinctus, *in pictis, textis &c.*

Rutten, ADJ. Putridus. Putredine corruptus. *Def. & Plur.* Ruttne, ex. gr. Stocken är rutten, Tignus putredine corruptus eſt. Rutet kött, Caro putrida. Ruttne ägg, Ova putrida, conf. Boken. Multen. Murken.

Ruttenhet, F. 3. Putredo, conf. Röta.

Ruttna, V. N. 1. Putreſcere. Ruttnad, p. p. conf. Bokna. Multna. Murkna.

Rya, F. 1. Stragulum laneum villoſum, *in lectiſternium.*

Ryck, M. 3. Vellicatio. Tractus impetu factus repentino, ex. gr. Han tog ut tanden med et ryck, Uno tractu dentem evulſit. Göra en ryck på ſig, Motu repentino corpus quatere.

Rycka, V. A. 3. Vellere. Cum vi repentè attrahere. Ryckt, p. p. ex. gr. Rycka en i håret, Crines alicui vellere. Rycka ſönder något, Repentè trahendo quid rumpere. *Aliter.* Rycka läger, Caſtra movere. Rycka af, ex. gr. Han ryckte af ſnöret, Vi ſubitò attrahens, funiculum rumpebat. *Aliter*, ex. gr. Rycka af en något, Impetu quid repentino alicui ſurripere, conf. Afrycka. Rycka an, *term. milit.* Impetum facere. Rycka fram, Progredi, *term. milit.* Rycka bårt, E medio vellere. *Item*: Repentino dimovere impetu. Rycka in, *term. milit.* Invadere. Rycka på, ex. gr. Rycka på wärjan, Enſem denudandum arripere. Rycka på ſig, Corpus quatere. Rycka up, conf. Uprycka, ex. gr. Rycka up rötter, Radices evellere. *Aliter*, *term. milit.* ex. gr. Fienden ryckte up,

Hoſtis

Hoſtis repentè caſtra movit. Rycka ut, ex. gr. Rycka ut hår, tånder, Pilos, dentes, evellere. *Aliter, term. milit.* ex. gr. Fienden ryckte ut, Hoſtes eruperunt. Rycka åt ſig, Cum impetu ad ſe attrahere. *Item*: Sibi quid arripere.

Item: Ryckas, *Paſſivum. Item: Deponentialiter.* Ryckas, ex. gr. De ryckas och riſwas inbördes, Se invicem vellicant & lacerant. Ryckas om något, Impetuoſis rem niſibus ad ſe attrahere, vel ſibi arripere.

Ryckning, M. 2. Vellendi vel attrahendi actus, conf. *verb.* Rycka. *Item*: Convulſio, *morb.*

Ryckreſa, F. 1. Iter ſubitò confectum.

Ryckt, M. Curatio, *ad mundities*, conf. Ans. Skötſel. *Aliter.* Ryckt, p. p. *verb.* Rycka.

Rycka, V. A. 1. Curare, *ad mundities.* Rycktad, p. p. conf. Anſa. Skötа, ex. gr. Rycka håſtarne, Equos curare. Trågården bör rycktas, Hortus ab infeſtis plantis purgandus. Rycka träd, Surculos arboribus accidere. *Compoſ.* Wanrycka, conf.

Rycktbar, ADJ. Fama cognitus, ex. gr. Göra något rycktbart, Famam de aliqua re ſpargere.

Rycktbarhet, F. 3. Famæ celebritas.

Ryckte, N. 4. Fama. Rumor, ex. gr. Förwårſwa ſig godt namn och ryckte, Nomen famamque bonam ſibi conciliare. Haſwa ondt ryckte om ſig, Fama malè audire. Hår går et löſt ryckte, Rumor heic ſpargitur.

Rygg, M. 2. Tergum. Dorſum, ex. gr. Wända ryggen til någon, Tergum alicui obvertere. En bok förgyld på ryggen, Liber à tergo inauratus. Han år honom lik på ryggen, Ei à tergo ſimilis eſt. Wända ryggen til, Terga vertere. Fugere. *Locut. Proverb.* ex. gr. Wända ryggen til någon, Alicui fidere. Lyckan har wändt honom ryggen, Fortuna illum deſeruit. Hålla en ryggen fri, Alicui defenſorem ſe ſiſtere. Taga något på ſin rygg, Cauſſam vel culpam in ſe recipere. Han har nog ſtark rygg at tåla det, Ad id ſuſtinendum, viribus ei ſatis eſt.

Rygga, *Adverbialiter.* Til rygga, ex. gr. Gå til rygga, Terga vertere. Fugere. Han har lagt ſå många mil til rygga, Tot milliaria itinere confecit. Han har nu lagt 60 år til rygga, Jam 60 annos vixit.

Rygga, V. N. 1. Terga vertere. Fugere, ex. gr. En tropp ryggade ſtrax, Cohortum una mox terga vertit.

Item: Rygga, *Activè.* Irritum reddere. Infringere. Ryggad, p. p. ex. gr. Et förbund ſom aldrig bör ryggas, Irritum nunquam reddendum pactum. Rygga ſina löfte: Vota ſeu promiſſa infringere.

Ryggbaſt, N. 4. Medulla ſpinalis, conf. Ryggrad.

Ryggknota, F. 1. Vertebra dorſi.

Ryggrad, M. 3. Spina dorſi, conf. Ryggbaſt.

Ryggſtycke, N. 4. Pars dorſi, *animalium mactat. Item*: Poſtilena.

Ryggſtöd, N. 4. Fulcimen dorſi. *Figuratè.* Defenſio. Tutamen.

Ryggwårk, M. 2. Dolor dorſi.

Ryka, *vide* Röka.

Ryken, M. Oſtocapus, *morb.*

Rymd, M. 3. Spatium, ex. gr. En omätlig rymd öfwer jorden, Spatium ſuper terram immenſum. Det blåſer mer på rymden, In locis apertis ventus flat uberius. Rymden af en tunna, Spatium continens tonnæ. Inom en rymd af 100 alnar i omkretſen, Intra ſpatium circumferentiæ 100 ulnarum. *Aliter.* Rymd, p. p. *verb.* Rymma.

Rymlig, ADJ. Spatioſus, conf. Rumrik. Rymligen, *Adv.* Spatioſè.

Rymlighet, F. 3. Capacitas. *Qualitas ex ſpatioſo.*

Rymma, V. N. 2. Aufugere. Transfugere. Rymd, p. p. ex. gr. Soldaten har rymt, Miles aufugit. Han rymde öfwer til fienden, Ad hoſtes transfugit. *Subſtantivè.* Rymmande, Aufugiendi vel transfugiendi actus. *Aliter*, ex. gr. Rymma landet, Patriam deſerere. *Item: Aliter.* Rymma in, conf. Inrymma.

Rymmare, M. 2. Fugitivus. Transfuga.

Rymmas, v. d. 2. Loco seu spatio complecti, ex. gr. Om så månge rymmas i et hus, Una si domus tot homines complectitur. Det rymdes icke i kärlet, Capere vas non potuit.

Rynka, f. 1. Ruga, *ex constrictione*, conf. Skrynka, ex. gr. En rynka på en ärm, Ruga in manica. Rynkor i pannan, Rugæ in fronte, *voluntariæ*. Ligga i rynkor, In rugas constrictum esse.

Rynka, v. a. 3. Rugare. In rugas constringere. Rynkt, p. p. conf. Skrynkla, ex. gr. Rynka en skjortärm, Indusii manicam suendo in rugas constringere. Rynka pannan, Frontem corrugare. Rynka på näsan, Nasum crispare.

Rynkband, n. 4. Vinculum, quo quid in rugas constringitur. *Item*: Sphincter.

Rynkig, adj. Rugosus, conf. Skrynkig.

Rynkning, m. 2. In rugas constrictio.

Rysa, v. n. 3. Horrescere, ex. gr. Jag ryser när jag tänker på den saken, Illa de ne cogitans, horresco. Den sjuke ryser, Horrescit febricitans. Det ryser i mig, Horror me invadit, conf. Fasa, *verb.*

Rysk, adj. Russicus. Moscoviticus.

Ryska, f. 1. Mulier Russica.

Ryska, f. *Def.* Ryskan, Lingua Russica, ex. gr. Öfwersatt ifrån Ryskan, E lingua Russica translatus. Tala Ryska, Russicè loqui.

Rysning, m. 2. Horror, ex. gr. Han kände en rysning i kroppen, Horror eum perstringebat. Det går rysningar öfwer mig, Horroris me perfundunt accessus, conf. Fasa, *Subst.*

Ryß, m. 2. Moscovita.

Ryß, m. 2. Vehiculi genus, *in carbonum vectionem*, *al.* Kolryß.

Ryßglas, n. Vitrum vel Talcum moscoviticum, *mica lap.* conf. Marienglas.

Ryßja, f. 1. Nassa cannabina reticulata, conf. Mjärde.

Ryßland, n. Russia. Moscovia.

Ryßläder, n. 4. Corium peculiaris præparationis Russicum.

Ryßolja, f. 1. Oleum betulæ nigr.

Ryta, v. n. 4. Rugire. *Pr.* Ryter. *Ipf.* Röt. *Pr.* Rytit, ex. gr. Ryta som en lejon, Instar leonis rugire. *Substantivè* Rytande, Rugitus. *Aliter*, ex. gr. Ryta åt någon, Rugitu quasi repentè, aliquem compellare.

Ryttare, m. 2. Equitans. *Item*: Eques *gregarius*, ex. gr. Hålla en ryttare, Equitem omni instructu munitum sustentare. Hästen håller ryttarmålet, Equestris est mensuræ caballus. *Compos.* Ryttarmundering, conf. Mundering. Ryttarhäst, Equitatus eqvus, conf. *simpl.*

Rytteri, n. 4. Equitatus. *Gall.* Cavallerie.

Ryttmästare, m. 2. Centurio, *equestris*.

Rå, *per crasin. Infinit. pro* Råda. *Hin. Pr. Indic.* Rår, *pro* Råder. *Crasis autem in his & similibus tantum locutionibus locum habet*, ex. gr. Jag will gerna men jag rår intet, Velim libenter se auctoritate vel jure non valeo. Du rå göra därmed efter behag, Id pro lubitu efficere, in te situm est. Rå före, ex. gr. Jag rår intet före, Non sum in caussa. Hwem rår för det? Quis hujus caussa est? Rå med, ex. gr. Jag rå intet med bördan, Onus ferre non sustineo. Han rår med honom, Illo viribus superior est. Rå om, ex. gr. Hwem rår om detta? Cujus est illud? Rå om sig sjelf, Sui juris esse. Rå på, ex. gr. Man kan icke rå på honom med förmaningar, Admonitionibus non flectitur. Den mindre rår på den större, Majorem minor superat, conf. *verbum* Råda, *ubi observandum, quod Imperfectum hujus verba nunquam crasin admittat. Idemque in compositis cum particulis valet.*

Rå, adj. Crudus. n. Rått. *Comp.* Råare. *Sup.* Råast, ex. gr. En rå hud, Pellis cruda, seu non præparata. Rå ägg, Ova non elixa. Rått kött, Caro cruda, seu non cocta. Äta rå fruckt, Crudis vesci fructibus.

Item: Rå, Rudis, ex. gr. Rått silke, lin, Sericum, linum, rude, seu non præparatum. Rå ämnen, Materia quævis rudis. *Alias* Rudimaterie. *Aliter*, ex. gr.

En

En rå yngling, Juvenis imperitus vel rudis. Rå wed, Ligna recens cæſa.

Rå, f. 3. Antenna. *Def.* Råen. *Contr.* Rån, *alias* Segelrå. *Plur.* Råer. *Def.* Råerna. *Hinc*: Springa rå, Ab antenna in aquas præcipitem ſe dare.

Rå, n. 4. Panis tenuior quadratus, *inter dapes*. *Plur.* Rån, conf. Wåffla. *Compoſ.* Råjärn, Inſtrumentum, ſeu Forma ferrea, in qua ejusmodi panes coquuntur.

Rå, n. Genius loci. *Plur.* Rån, ex. gr. Här är rå, Genius hic vagatur. *Compoſ.* Skogsrå. Sjörå, *ſuis locis*.

Rå, n. Limes. Rå och rör, conf. Rör. *Compoſ.* Rågång. Rämärke. Råſkilnad. Råſten, &c. *Quære ſuis locis*.

Rå, f. *Def. alias* Rådjur, *quod* conf. *Compoſ.* Råſtek, conf. *infra*.

Råbock, m. 2. Capreolus.

Råbråka, v. a. 1. Rota alicui oſſa confringere, *ſupplicii gen.* Råbråkad, p. p. *Proverbialiter*. Råbråka ord eller meningar, Verba ſententiasve torquere.

Råbråkning, m. 2. Supplicium, quo rota alicui oſſa confringuntur.

Räck, Räcka, *vide* Rock, &c.

Råd, n. 4. Conſilium, ex. gr. Giſwa råd, Conſiliari. Begära råd, Conſilium petere. Fråga en om råd, Aliquem conſilii cauſſa quærere. Taga en til råds, Aliquem in conſilium adſciſcere. Han fattade det rådet, Id conſilii cepit. Han gjorde ſig et godt råd, eller et galet råd, Bene vel male ſibi conſuluit. Råd och dåd, conf. Dåd.

Item: Råd, ex. gr. Jag har intet råd til at ſå leſwa, Ita vivere non mearum eſt facultatum. Det kan den köpa, ſom har råd til, Iſta emere poteſt, cui opes ſuppetunt. Giſwa efter råd och lägenhet, Ut facultates ferunt, tribuere.

Item: Råd, Senatus Regni. *Def.* Rådet, *quod* conf. ex. gr. Konungen i ſittande Råd, Rex in Senatu.

Råd, m. 3. *Plur.* Råder. *Def.* Råden, Conſiliarius, ex. gr. CantzlieRåd, Collegii Cancellariæ Conſiliarius. KrigsRåder, Conſiliarii Collegii militaris, conf. RiksRåd.

Aliter, ex. gr. Han är des hemlige Råd, Conſiliator ei eſt à ſecretis.

Råda, v. a. 2. Conſilium dare. Suadere, *per cræſin*. Rå. *Part. P.* Rådd. *Pr.* Råder. *Contracte*. Rår, conf. *verb.* Rå, ex. gr. Jag rådde honom, at låta bliſwa ſådant, Iſtis ſuperſedendum eſſe ei ſuaſi. Hwem har rådt honom? Quis ei conſilium dedit? Jag kan ej råda til ſlikt, Id ſuadere non poſſum. Råda ifrån något, Diſſuadere. Hwad är nu til råda? Quid jam conſilii capiendum? Komma ſig til råda, Conſilium capere poſſe.

Item: Råda, Jus vel poteſtatem exercere. Imperare, ex. gr. Så länge åfwunden får råda i landet, Dum in regno dominatur invidia. Råda öfwer ett fritt folk, In populum liberum imperare. Råda öfwer ſitt ſinne, Animo ſuo imperare.

Item: Råda före, conf. Rå före, ex. gr. Han ſlog dig med yxan, men han rådde icke före, Te [illegible]culo, ſed extra culpam, percuſſit. Råda med, conf. Rå med, ex. gr. Han rådde icke med, at åta altſammans, Cunctis veſci non valuit. Råda om, conf. Rå om, ex. gr. Så länge han rådde om huſet, Quamdiu domum poſſideret. Råda på, conf. Rå på, ex. gr. Han rådde på honom, Illum ſuperabat.

Item: Råda, ex. gr. Råda en qwinna med barn, Mulierem reddere prægnantem. Rådd, p. p. Gravida.

Rådbråkas, *vide* Råbråka.

Rådd, p. p. *verb.* Råda, conf.

Rådet, n. *Def. abſolutè poſitum*. Senatus Regni, ex. gr. Konungen och Rådet, Rex & Senatus. Det är afgjordt i Rådet, In Senatu id deciſum, conf. Råd.

Rådfråga, v. a. 1. Conſilium petere. Rådfrågad, p. p. ex. gr. Hwem ſkall jag rådfråga? A quo mihi conſilium petendum? Han gick til advocaten, at rådfråga honom, Cauſſidicum conſulendum adiit. Rådfråga ditt eget ſamwete, Tuam conſulas conſcientiam.

Rådföra ſig, v. n. 2. *Recipr.* Conſulere. Rådförd, p. p. ex. gr. De unge böra råd-

rådföra ſig med de gamla, Juvenes conſulere ſeniores debent. Han gick at rådföra ſig hos honom, Illum conſultum adiit. Man bör rådföra ſig i ſwåra ſaker, In rebus difficilioribus conſulendum eſt.

Rådgifware, M. 2. Conſilii dator. Conſiliator.

Rådgöra, V. A. 2. Conſultare, conf. Rådslå; ex. gr. låtom oß rådgöra, Conſultemus. Han rådgiordè med honom om den saken, Illo de re cum eo conſultabat. De hafwa rådgiort ſins imellan, Inter ſe conſilium inierunt. Rådgöra med ſig ſielf Secum deliberare.

Rådhus, N. 4. Curia. Stadſens Rådhus, Curia urbis, *ſumitur plerumque pro ipſa domo*, conf. Rådſtuga.

Rådig, ADJ. Conſilium capiendi promtus. Conſiliis polleus.

Rådjur, N. 4. Capreolus. (Cervus,) *Com. gen.* conf. Råbock. Råget.

Rådkammaren, M. *Def.* Regis & Senatorum Regni conſeſſus. Senatus Regni.

Rådlig, ADJ. Boni conſilii vel ominis, ex. gr. Om en ſådan anſtalt wore rådlig i denna tiden, Si huic tempori inſtitutio ejusmodi accommodata foret. Det war för honom rådligaſt at tiga, Tacendo ei optimè conſultum fuit. Det är icke rådligt, Haud boni id eſt ominis.

Rådlös, ADJ. Conſilii expers vel inops.

Rådlöshet, F. 3. Animus conſilii inops vel expers.

Rådman, M. 3. Senator urbis. *Plur.* Rådmän.

Rådpläga, V. N. 1. Conſultare, conf. Rådslå.

Rådplägning, M. 2. Conſultatio, ex. gr. Hålla rådplägning, Conſultationem inire, conf. Rådſlag.

Rådrum, N. 4. Conſilii capiendi locus. *Aliter*, ex. gr. Jag får knapt rådrum, at ſläſa, Vix ſpiritum reficiendi mihi locus datur. Han gifwer ſig icke rådrum at öfwerlägga, Sibi tempus deliberandi non relinquit. Lemna mig rådrum, at få betala min ſkuld, Aliquantum temporis perſolvendi debitum mihi concedas.

Rådsherre, M. 2. Senator Regni.

Rådslag, N. 4. Conſultatio, ex. gr. Hålla rådslag, Conſultationem inire. Wara med i rådslagen, Conſultationibus adeſſe, conf. Rådplägning.

Item: Rådslag, Conſultum. Conſilium, ex. gr. Han är anſwarig för ſina rådslag, Ad conſultorum rationem reddendam tenetur. Onda rådslag, Mala conſilia.

Rådslå, V. A. 4. Conſultare. *Cf.* Slå, ex. gr. De rådslogo om den saken, Illa de re conſultabant. De hafwa rådslagit ſins imellan, Inter ſe conſilium inierunt. De rådslå med hwarandra, Invicem conſulunt, conf. Rådgöra. Rådplåga.

Rådſtuga, F. 1. Curia ſuperior, *civitatis*, conf. Rådhus; ex. gr. Han gick på Rådſtugan, In curiam abiit, conf. Rämnåra Kammare. *Aliter.* Allmän Rådſtuga, Concio civium convocata.

Rådſtugu-Rätt, M. 3. Judicium urbicum ſuperius. Magiſtratus urbis.

Rådwill, ADJ. conf. Willrådig.

Råg, M. Secale. (*Cereale.*) *plans. Compoſ.* Rågbrodd, Prima ſecalis herba. Rågbröd, Panis ex farina ſecalis. Råggärde, Agrum ſecali ſatum. Rågmjöl, Farina ſecalis, &c. conf. *ſimpl.*

Råga, V. A. 1. Acervum in menſura ſuperaddere. Obs. *Tranſlatè de liquidis.* Rågad, p. p. ex. gr. En rågad ſädestunna, Tonna frumenti acervata. Ett råggdt fat med åpplen, Patina pomis in acervum referta. Rågadt mål, Menſura acervata. *Oppos.* Struket mål.

Råge, M. 2. Menſuræ ſuperadditus acervus.

Råget, F. 3. *Uſus prod.* Caprea. Dorca capra. *Plur.* Rågetter.

Rågång, M. 2. Meatus ſeu via limitanea.

Råhet, F. 3. Cruditas.

Råk, N. 4. Colluvies inteſtinorum animalium. *Aliter.* Råk, *vide* Wråk.

Råka,

Råka, v. a. 1. Significatu & uſu variat. Råkad, p. p. ex. gr. Råka målet, Scopum attingere. Råka någon på wägen, Aliquem in via offendere. Råka en ſom man ſöker, Quem quis quærit invenire. Jag råkade ingen hemma, Neminem domi inveni. Om någon råkade at komma in, Si quis fortè intraverit. Han har råkat fålla de orden, In iſta verba erumpere ei accidit. *Prverbium.* Lyckan råkar man, Sua quemque ſors manet.

Item: Råka för, ex. gr. Råka för en ſjukdom, Morbo corripi. Råka i, ex. gr. Råka i ſlagsmål, In rixam incidere. Råka i ſkuld, Neceſſitate ita ferente æs alienum contrahere. Råka i nöd, i hat, In calimitatem, in odium, incurrere. Råka på, ex. gr. Råka på rätta meningen af orden, Verborum ſenſum invenire. Han kunde i mörkret ej råka på dören, Oſtium in tenebris reperire nequivit. Råka ut, ex. gr. Han råkade ut i elakt wäder, Evenit, ut tempeſtati fuerit aſperiori expoſitus. Råka ut för en elak menniſka, Caſu ab homine maligno infeſtari.

Item: Råkas, *Paſſivum. Item:* *Depoſitialiter.* Råkas, Offendere ſe invicem. Obviam venire, ex. gr. De råkades på gatan, In platea ſibimet obviam facti ſunt. Wi få wäl råkas, Te quidem offendero. *Idem & minantis eſt.* Hårdåſt wi råkas, Proximè dum nobis invicem nos videre licet.

Råkoppar, m. *Æs rude*, conf. Gårkoppar.

Råm, *vide* Romm.

Råma, v. n. 1. Mugire, conf. Dröna. *Vaccarum & virulorum eſt*, conf. Böla. Wråla. *Subſtantivè.* Råmande, Mugitus.

Råmjölk, r. Coloſtrum. Lac poſt partum primum.

Råmärke, n. 4. Signum limitis. Limes.

Rån, n. Latrocinium cum violatione pacis domeſticæ vel publicæ. *Aliter*, Rån, conf. Rå. *Subſt.*

Råna, v. n. 1. Crudeſcere, *de arefactis.* Ränad, p. p. ex. gr. Skinnwaror råna i wåtwäder, Pellicea tempeſtate crudeſcunt humida. Weden råner, Ligna cæſa arefacta recrudeſcunt. Råna igen, *perperam adhibetur pro ſimplici.*

Rår, *Contractè pro* Råder, conf. *verb.* Rå.

Råſtilnad, r. 3. Diviſio ſeu diſtinctio limite firmata. *Item*: Limes.

Råſt, Råſte, *vide* Roſt, &c.

Råſtek, r. 2. Caro aſſa capreoli.

Råſten, m. 2. Lapis limitaneus. Terminus.

Rått, n. *Adj.* Rå.

Rätta, r. 1. Mus. Rattus, conf. Mus. *Compoſ.* Råttbo, Murium nidus. Råttfälla, Muſcipula. Råttkatt, Felis ad capiendos mures alacer. Råttmat, Eſca ad necandos mures. Råttpulver, Arſenicum alb. pulv. conf. *ſimpl.*

Råwäder, n. 4. Tempeſtas humida, *qua res variæ arefactæ recrudeſcunt.*

Räcka, v. a. 3. Porrigere. Extendere. Räckt, p. p. conf. Sträcka, ex. gr. Räck hit armen, Brachium huc porrige. Jag räcker ej ſå långt, Eò non attingere poſſum. Dela af förrådet ſå långt det räcker, Ex penu diſtribuere, quantum ſuppetit. Räcka järn, läder, Ferrum, corium, extendere. Han räcker icke åt, Extendens ſe non attingit. Räck mig din hand, Mihi manum porrige. *Proverbium.* Den ena olyckan räcker den andra handen, Infortunium unum aliud inſequitur. Räcka ſig, *Recipr.* ex. gr. Räcka ſig at taga något, Ad capiendum quid ſe extendere. *Aliter.* Räcka ſig, Pandiculari, *quod poſt ſomnum fieri ſoles*, conf. Sträcka ſig.

Item: Räcka fram, Porrigere, ex. gr. Räck fram handen, Manum porrige. Räcka fram halſen, munnen, Cervicem, os, præbere. Räcka til, ex. gr. Du ſkall gifwa en, ſå det räcker til åt flere, Uni dabis, ut tamen pluribus ſufficiat. Klädet räcker til, at göra däraf twå klädningar, Pannus ſufficit, ad conficiendas inde binas veſtes. Tiden räcker ej til, Tempus non ſufficit. *Aliter*, ex. gr. Det räcker til, at hafwa beſwär och omſorger, Moleſtiarum & curarum ſatis datur. Räcka up, ex. gr. Räcka up armarne, Brachia ſurſum extendere. Berget, trädet, räcker up i ſkyn, Mons, arbor, in nubes usque ſe extendit. Han räckte up i taket,

Sofe extendendo tectum attigit. Han räcker up i taket, Proceritate ſua altitudinem tecti exæquat. Räcka ut, ex. gr. Räcka ut järn, läder, Ferrum, corium extendere, conf. Sträcka ut. Räcka ut armen, Brachium exporrigere. *Aliter*, ex. gr. Gifwa ſå det räcker ut, Ut quisque accipiat, diſtribuere.

Räcka, f. 1. Series eorum, quæ quaſi porrecta vel extenſa ſunt, ex. gr. Alt i en räcka, Una ſerie.

Räckbolſter, n. 4. Culcita, *qua lectus integer ſternitur.*

Räckhård, m. 2. Focus in officina ferraria, *cui ferrum malleo extendendum immittitur.*

Räckning, m. 2. Extenſio. *Item*: Pandiculatio, conf. Sträckning.

Rädas, v. d. 2. Metuere. *Pr.* Rädes. *Ipf.* Rädde, ex. gr. Den fromme behöfwer icke rädas, Probo haud metuendum. Räds icke at göra det, Iſta facere ne metuas. Rädas för någon, Aliquem metuere. Jag rädes, at det är ſant, Metuo ne verum ſit, conf. Fruckta.

Rädd, adj. Meticuloſus. Timidus, ex. gr. Blifwa rädd, Metu percelli. Wara rädd för någon, Aliquem metuere. Jag är rädd, at han icke kommer, Metuo ut veniat. Brändt barn är rädt för elden, Infans uſtione læſus ignem metuit. *Proverbialiter.* A periculo ſibi cavet expertus.

Item: Rädd, ex. gr. Wara rädd om något, Quicquam curatius ſervare. Han är rädd om helſan, om kläder, om penningar, Valetudo, veſtes, pecunia, conſervanda, illi curæ ſunt. Han är rädd om lifwet, Vitæ ſe periculis ſubducit. Wara rädd om omaket, Quamvis detrectare operam. *Proverbialiter*, ex. gr. Han är rädd om ſlyfwern, Pecuniæ tenax eſt.

Rädda, v. a. 1. Servare. Periculo eximere. Räddad, p. p. ex. gr. Rädda ſin egendom undan elden, Bona ex incendio eripere. Rädda folk, ſom lidit ſkeppsbrott, Naufragos ſervare. Han gjorde det, til at rädda ſitt lif, Vitæ ſervandæ cauſſa id commiſit. Han har räddat ſig med flycken, Fuga ſaluti ſuæ conſuluit. *Aliter.* Rädda, *vide* Skräma.

Räddhåga, f. 1. Timiditas, conf. Rädſla. Farhåga.

Räddning, m. 2. Actus, quo quis aliquid ſervat, vel incolume præſtat. Conſervatio. Liberatio.

Rädiſa, f. 1. Raphanus ſativus, *radix eſc.* conf. Rättika.

Rädſla, f. 1. Metus, conf. Frucktan. Räddhåga.

Räf, m. 2. Vulpes. *Def.* Räfwen. *Plur.* Räfwar. *Compoſ.* Räfkrokar, *Plur.* Ambages vulpium. Räfkula, Latibulum vulpis. Räfſax, Inſtrumentum inſtar forcipis chalybeum, quod ad inſidias vulpium alicubi locatur. Räfſkinn, Pellis vulpina. Räfſtrek, Techna vulpina, conf. *ſimpl.*

Räfackig, adj. Animi vulpini.

Räffelbössa, f. 1. conf. Lodbössa.

Räffla, v. 1. Canalis, *in ſuperficie operis lignarii vel metallici.*

Räffla, v. a. 1. Canales ducere. Räfflad, p. p. conf. Räffla. *Subſt.*

Räfkakor, *Plur.* Nux vomica.

Räform, *vide* Ref-Orm.

Räfrumpa, f. Equiſetum arvenſe, *planta. Item*: Cauda vulpina.

Räffa, f. 1. Raſtrum, *pro colligendo fœno, aliis* Hårf.

Räffa, v. a. 1. Raſtro fœnum agitare, vel id colligere. Räffad, p. p.

Räfft, m. Raſtro colligendi actus, *in fœniſicio*, conf. Refft.

Item: Räfft, Raſtro collecta, *ex fœno vel ſtipulis.*

Räfwel, m. *vide* Sandrefwel.

Rägn, *vide* Regn.

Räka, f. 1. Cancer Squilla. *Plur.* Räkor.

Räkenſkap, m. 3. Ratio reddenda, *actionis vel commiſſi*, ex. gr. Göra räkenſkap för ſina gerningar, Actionum reddere rationem. Fordra räkenſkap af någon, Acti vel commiſſi rationem reddendam ab aliqua exigere. Hålla räkenſkap med ſina tjenare, Cum ſervis rationes conferre.

Item:

Item: **Räkenſkaper**, *Plur.* ex. gr. Kronans räkenſkaper, Rationaria ſtatus. Han har hans räkenſkaper om händer, Illi eſt à rationibus. Wara hemma i räkenſkaper, In rationibus conficiendis peritum eſſe.

Räkna, v. a. 1. Numerare. Computare. **Räknad**, p. p. ex. gr. Räkna penningar, folk, Nummos, homines, numerare. Han har lärt räkna, Computandi artem didicit. Han räknas ibland de lärda, Inter doctos numeratur. *Aliter*, ex. gr. Jag räknar det för en winſt, en wänſkap, Illud in lucrum, in amicitiam, duco. Han räknar ſig ſlägt med oß, Cognatum nobis ſe putat. *Subſtantivè.* **Räknande**, Numerandi actus. *Aliter*, ex. gr. Han är färdig i räknande, Arithmetices peritus eſt.

Item: **Räkna af**, *vide* Afräkna. **Räkna efter**, ex. gr. Räkna efter, ſå finner du huru många år det är ſedan han döddе, Computando ab ejus morte annos invenies. Jag ſkall räkna efter hwad det gör, Computatione explorabo quantum ſit. **Räkna ihop**, Numeratione colligere vel addere. **Räkna in**, ex. gr. Räkna in penningar, Nummos numerando recipere. Räkna in andra omkoſtningar i den ſumman, Alios ſumtus eidem ſummæ computatione addere. **Räkna miſte**, Numerando errare, conf. **Miſsräkna ſig.** **Räkna om**, Iterum numerare vel ſupputare. **Räkna på**, ex. gr. Räkna på en något, Quædam non accepta alicui referre. *Aliter*, ex. gr. Du kan räkna på min wänſkap, Me tibi amicitiæ addictum fore credas. **Räkna up**, Dinumerare, conf. **Upräkna**, ex. gr. Räkna up penningar, Pecuniam dinumerare. **Räkna ut**, Computando ſummam inveſtigare, conf **Uträkna**. *Aliter*, ex. gr. Räkna ut penningar, Numerando pecuniam erogare. **Räkna öfwer**, Supputare, ex. gr. Räkna öfwer, om du har fylleſt penningar, Num tibi ſatis ſit pecuniæ, ſupputa. **Räkna öfwer ſina inkomſter**, Proventus ſupputare.

Räknebok, f. 2. Liber computationis ſeu arithmeticus. *Plur.* **Räkneböcker.**

Räknekonſt, ſ. Ars arithmetices. Arithmetica.

Räknelig, adj. Numerabilis.

Räknemåſtare, m. 2. Arithmetices peritus, vel illam artem docens.

Räknepenning, m. 2. Nummulus luſorius.

Räknetafla, f. 1. Tabula rationum memorialis. *Item*: Tabula pro exercitio arithmetico.

Räkning, m. 2. Computatio. Ratio, ex. gr. Göra räkning för uppbörd, Exactorum rationem referre. Det kommer icke med i räkningen, Id computationi non addendum. På ny räkning, Rationum calculo novo. *Item*: cum Conto, rerum mercatu. Löpande räkning, Rationum cum aliquo negotium continuum. Taga på räkning, Rationibus inſerendum ſumere creditum. På en annans räkning tagit, Alterius rationibus inſerendum quid ſumptum. På en annans räkning gifwit, Alterius culpæ adſcribendum. Oafſlutne räkningar, Rationes in liquidum non deductæ. Göra en något til räknings, Alicui creditum quid rationibus inferre. Qwinnors räkning, Graviditatis vel menſtruorum ſuppreſſionis temporis ſupputatio. *Aliter*, ex. gr. Han finner ſin räkning wid detta, Id ei ex arbitrio cedit. Göra ſig räkning på någons gunſt eller hielp, Favorem vel auxilium ab aliquo exſpectare.

Item: **Räkning**, Deſignatio debiti, ex. gr. Gåtta up en räkning, Deſignationem debiti conſcribere. Jag har fådt räkning af köpmannen, af handtwerkaren, Debiti à mercatore, ab opifice, deſignatio mihi tradita. Obetalte räkningar, Deſignationes debiti, quibus non ſatisfactum.

Ränder, *Plur.* conf. Rand.

Ränder, *Plur.* Molimina quævis doloſa.

Ränna, f. 1. Canalis. Tubus aquam deducens. *Compoſ.* Qwarränna, &c. conf. *ſimpl.*

Ränna, v. n. 2. Curſitare, ex. gr. Han ränder ſin wäg, Curſitans diſceſſit. Ränna omkring i huſet, In domo circumcurſitare. Han kom ränandes, Curſitans advenit.

Item: Ränna, *Activè.* Rånd, p. p. ex. gr. Ränna wårjan igenom någon, Enſe aliquem transfodere. Ränna in armen i öpningen, Brachium aperturæ immittere. *Proverbialiter.* Ränna med hufwudet igenom wäggen, Temerè quid ſuſcipere.

Item: Ränna wåf, Stamen in texturam convolvere, conf. Warpa.

Rännarban, N. 2. Stadium. Currendi planities.

Rännel, M. 2. Canalis; *per quem aquæ profluunt. Def.* Rännelen. *Plur.* Rännelor, conf. Ränna. *Subſt.*

Ränning, M. 2. Stamen, *telæ, alias* Upränning, conf. Warp. Warpning, ex. gr. En wåf, dår inſlaget betåcker rånningen, Tela, cujus ſubtegmen ſtamen operit.

Rännſnara, F. 1. Laqueus.

Ränntrån, *Plur.* Stamini circumducendo machina verſatilis.

Ränſa, *vide* Renſa.

Ränſel, M. 2. Bulga. Sacculus viatorius. *Def.* Ränſlen. *Plur.* Ränſlar, conf. Matſäck.

Ränſten, M. 2. Canalis plateæ, *ad deducendas aquas.* Ränſten i kök, Emiſſarium culinæ.

Ränta, F. 1. Animaliùm mactatorum inteſtina inferiora.

Ränta, F. 1. Uſura. Fœnus, *alias* Intereſſe, ex. gr. Sätta penningar på ränta, Pecuniam fœnori dare. Han betalar i ränta 6 för hundra, Fœnore 6 pro Centum perſolvit. Ränta på ränta, Uſura uſurarum. Med uplöpande ränta, Fœnore ſorti addito.

Item: Ränta, Reditus, ſeu, ex prædio tributa, ex. gr. Leſwa på ſina räntor, Reditibus ſuis vivere. Hemmans ränta, Reditus prædii. Krono-räntor, Regiis ex prædiis reditus. Köpa et hemman för 6 års ränta, Ratione reditnum 6 annorum prædium emere. Ränte-perſedlar, Reales reditnum partes. *Compoſ.* Liſfränta, &c. conf. *ſimpl.*

Ränta, V. N. 1. Proventum ſuggerere. Uſuram ſuppeditare, ex. gr. Den gården räntar honom ingen ting, Prædium hoc nil ei ſuggerit proventus. Et capital, ſom räntat af ſig ſå mycket, Sors, ex qua tantum uſuræ collectum.

Ränteri, N. 4. Ærarium. Landtränteri, Ærarium provinciæ.

Räntkammaren, M. *Def.* Ærarium Regni.

Räntmåſtare, M. 2. Præfectus ærarii. Quæſtor.

Rät, ADJ. Rectus. N. Rätt. *Oppon.* Krokig. Sned, conf. Rak, ex. gr. En rät linie, Linea recta. Skrifwa rätare rader, Scribendo lineas ducere rectiores. En rät winkel, Angulus rectus. Et rätt träd, Arbor recta in altum ſurgens. Detta är rätt, det andra krokigt, Hoc rectum, alterum curvum eſt. Skilnad imellan rätt och ſnedt, Inter rectum & obliquum diſcrimen. *Adverbialiter.* Rätt, Rectè. *Oppon.* Krokigt, Curvè, & Snedt, Obliquè, ex. gr. Det går rätt, Rectè procedit. Rätt up, Rectè ſurſum. Rätt fram, Rectà. Pelaren ſtår rätt, Columna ſtat ad perpendiculum erecta, conf. *Adv.* Rätt. *Adj.* Rätt.

Råta, V. A. 1. Rectum facere, *de curvis vel flexis.* Rätad, p. p. ex. gr. Råta en käpp, ſom är krokig, Flexum baculum reddere rectum. Han rätade ſtåltråden, Filum chalybeum rectum faciebat. Råta up, Erigere, ex. gr. De rätade up ſtenen, Lapidem erexerunt. Råta ſig up, Seſe erigere. Råta ut, Deducendo vel extendendo rectum facere.

Item: Råta, ex. gr. En ko ſom rätar, Vacca, cui mammæ lacte ſuccreſcente turgere incipiunt. *Inde Dr.* På rätande jut, Mammis lacte ſuccreſcentibus.

Rätan, F. *Def.* Pars adverſa, *texti vel ejusmodi.* På rätan, A parte adverſa, *alias* Rätſidan.

Rätheт, F. 3. Modus ſeu qualitas recti.

Rätlinig, ADJ. Rectilineus.

Rätſida, F. 1. *Def.* Rätſidan, Latus, ſeu Pars adverſa, *texti & ejusmodi.* På rätſidan, A parte adverſa, *alias* Rätan, conf. Åfwugſidan.

Rätt,

Rätt, N. *Adj.* Rät, & *Adj.* Rätt. *Item*: *Adverbialiter*, conf. *Adjectiva* Rät, & Rätt. *Proverbialiter*. Rätt och ſlätt, Apparatu ſeu habitu ſimplici & extra ornatum.

Rätt, Particula intenſiva, ex. gr. Det war rätt wäl eller rätt illa, Perbenè ſeu permalè id actum erat. Han är rätt en tok, Maximè quidem is ſtultus eſt. Rätt nu, conf. *infra*. Det ſkall rätt nu ſke, Jam fiet. Rätt ſom ſolen gick up, Sub ortum ſolis. Rätt ſom han ſlöt, Mox cum finiret. Rätt ſå wäl ſom han, Æque ac ille.

Rätt, M. 3. Jus, ex. gr. Göra hwar man rätt, Jus ſuum cuique tribuere. Påſtå ſin rätt, Jus ſuum expoſcere. Låta nåd gå för rätt, Ut jus gratiæ cedat, permittere. Han har rätt därtil, Ad id jus habet. Högſta rätt är högſta orätt, Summum jus, ſumma injuria. Med rätt och orätt, Jure & injuria. Egande rätt, Jus poſſidentis. Den ſom håller mina bud och rätter, ſäger HERren, Qui præcepta mea & jura ſervat, dicit Dominus. *Compoſ.* Bördsrätt. Folksrätt. Näfwerätt. Stadsrätt, &c. *ſuis locis.*

Item: Rätt, Judicium. Forum, conf. Domſtol: Rätta, ex. gr. Parterna kommo in för Rätten, Partes coram judicio ſe ſiiterunt. Rätten har företagit ſig den ſaken, Actioni res in foro ſubjecta eſt. Werldslig Rätt, Forum civile. Hwilke ſitta i Rätten? Quinam ſunt judicii membra? Högre Rätt, Judicium ſuperius. *Compoſ.* HårdsRätt. HofRätt. SyneRätt, &c. *ſuis locis invenies.*

Rätt, M. 3. Ferculum, ex. gr. En ſmaklig rätt, Ferculum optimi ſaporis. Många rätter på bordet, Plurima in menſa ferculæ. En rätt fiſk, Ferculum ex piſcibus præparatum.

Rätt, ADJ. Juſtus. Legitimus. N. Rätt, ex. gr. Tala i rätt tid och tilfälle, Juſto tempore & occaſione loqui, *dicitur quoque*. I rättan tid, Juſto tempore. Han är rätt ägare däraf, Legitimus eſt illius poſſeſſor. Du har rätt, Juſtum eſt

Dimotum vel aberrans quid iterum referre. Jag ſkall mål komma til rätta med honom, Faciliorem illum reddere conabor. Det ſom war bårta, har kommit til rätta, Amiſſum relatum eſt, ſeu repertum.

Rätta, v. a. 1. Corrigere. Rättad, p. p. ex. gr. Han har rättat ſina fel, Vitia correxit. Rätta uret efter ſolen, Horologium ad ſolem corrigere. Rätta en miſſkriſning, Erraticam corrigere ſcripturam. Rätta en ſom far wilſe, Errantem in viam perducere. *Proverbialiter.* Rätta mun efter matſäcken, conf. Matſäck. Han låter icke rätta ſig, Corrigi non patitur. Rätta an, *vide* Anrätta. Rätta in, *vide* Inrätta. Rätta up, *vide* Uprätta.

Item: Rätta ſig, *Recipr.* Accommodare ſe, vel componere, ex. gr. Han bör rätta ſig efter honom, Ad illius nutum ſe gerere debet. Rätta ſig efter andra i klädedrägt, Veſtitu aliorum ſequi uſum. En föreſkrift, at rätta ſig efter, Agendi præſcriptum. *Aliter*, ex. gr. Man kan icke rätta ſig efter hans tal, Ex illius ſermone certi nil colligere licet.

Rättare, m. 2. Prædii curator. *Item:* Rättare. *Compar. Adj.* Rätt.

Rättegång, m. 3. Actio forenſis, ex. gr. Föra någon i rättegång, In actionem aliquem inducere. Rättegångs koſtnad, Sumtus judicialis. Rättegångs mål, Cauſa forenſis. Rättegångs tima, Tempus judicii.

Rättelſe, m. 3. Correctio, ex. gr. Det ſtall lända dig til rättelſe, Inde te corrigas. Rättelſer af tryckfel, Impreſſorum corrigenda. *Aliter*, ex. gr. En förbål til rättelſe för ſjöfarande, Pharus in indicium navigantibus. En uptekning til rättelſe för arfvingarne, Inſtruendis hæredibus deſignatio.

Rätteplats, m. 3. Locus ſupplicii capitalis.

Rättesnöre, n. 4. Amuſſis.

Rättfärdig, adj. Juſtus, ex. gr. Den rättfärdige Guden, Juſtus DEus. En rättfärdig ſak, Cauſa juſta. *Item:* Rättfärdig, Juſtificatus, *v. ec.* Det rättfärdige, Juſtificati.

Rättfärdiga, v. a. 1. Juſtificare. Rättfärdigad, p. p. *v. ec.*

Rättfärdighet, f. 3. Juſtitia, *v. ec.*

Rätthet, f. 3. Juſtum, *cogitationum, verborum, & ejusmodi. Gall.* Juſteſſe.

Rättighet, f. 3. Jus, ex. gr. Han eger rättighet at begära det, Jure id poſtulat. Bibehålla ſina rättigheter, Jura ſua ſervare. Adelens rättigheter, Jura nobilium. Mynt-rättigheten, Jus cudendæ monetæ. *Aliter.* Betala rättigheter til Kronan, Regis nomine exigenda perſolvere. Präſträttigheter, Decimæ ſacerdotum.

Rättika, f. 1. Raphanus ſativus orbicularis, conf. Rädiſa.

Rättligen, adv. Rectè. Debita ratione.

Rättmätig, adj. Juri conveniens. Legitimus. *Adverbialiter.* Rättmätigt, Juri convenienter. Legitimè.

Rättmätighet, f. 3. Convenientia cum jure. Legitimi ratio.

Rätt nu, adv. Nunc modò. Jam mox.

Rättrådig, adj. Juſtus, *animo*, ex. gr. En rättrådig man, Vir juſtus, conf. Rättwis. *Adverbialiter.* Rättrådigt, Juſtitiæ convenienter.

Rättrådighet, f. 3. Animus juſtus. Juſtitia, conf. Rättwiſa.

Rättſinnig, adj. Animi rectus. In æquum propenſus. *Adverbialiter.* Rättſinnigt, Æquiter.

Rättſinneligen, adv. *v. ec.* conf. Rättſinnigt.

Rättſinnighet, f. 3. Animus rectus. Æquitas.

Rättſkaffens, *Adjectivè.* Integer. Verus, ex. gr. En rättſkaffens domare, Integer judex & incorruptus. Et rättſkaffens sätt om GUDs förſamling, Cura eccleſiæ DEi fidiſſima.

Rättſols, *Adverbialiter.* Verſus ortalium ſolis. A læva in dextram, conf. Mötſols.

Rättwis, adj. Juſtus, ex. gr. En rättwis domare, Juſtus judex. En rättwis dom, Sententia juſta. Et rättwiſt förfarande, Modus agendi juſtus. *Adverbialiter.* Rättwiſt, Juſtitiæ convenienter, conf. Rättrådig.

Rätt-

Rättwiſa, v. 1. Juſtida, ex. gr. Döma efter rätt och rättwiſa, Secundum jus & juſtitiam judicare. Hålla rättwiſan wid magt, Juſtitiam ſervare. Efter GUDs rättwiſa, Ex DEi juſtitia. Hålla ſig wid rättwiſan, A partibus juſtitiæ ſtare; conf. Rättrådighet.

Rättwiſligen, adv. Juſtitiæ convenienter.

Rätwinklig, adj. Rectangularis, *alias* Winkelrät.

Röd, adj. Ruber, ex. gr. Röd färg, Color ruber. Han är röd i anſichtet, Facie rubicundus eſt. En ſom är röd om näſan, Naſo rubidus. Rödt ſkägg, Barba ruſa.

Rödacktig, adj. Rubicundus.

Rödbeta, f. 1. Beta vulgaris, *rad. eſcul.*

Rödbräckt järn, n. Ferrum, quod candens ſub malleo frigile, frigefactum vero poſtea ſolidum ſeu firmum, conf. Kallbräckt.

Rödbruſig, adj. Cui facies rubens, conf. Rödfräſig.

Rödduk, m. Torna ſolis, *medic.*

Rödfärga, f. Pigmentum ex creta rubra pice liquida commixta.

Rödfärga, v. a. 1. Figmento rubro obducere, conf. Rödfärga. *Subſt.* Rödfärgad, p. p.

Rödfräſig, adj. Cui facies maculis rubens, conf. Rödbruſig.

Rödhet, f. 3. Rubor, conf. Rodnad.

Rödhårig, adj. Crinibus rufus.

Rödja, Rödjande, *vide* Röja.

Röding, m. 2. Salmo alpinus, *piſc.*

Rödkrita, f. 1. Rubrica. Ochra rubra cretacea.

Rödkål, m. Braſſica rubra, *alias* Sallat-kål.

Rödlett, adj. Colore rubro ſuffuſus.

Rödlus, f. anom. Pediculus bovis. *Plur.* Rödlöſ.

Rödlök, m. 2. Cepa. (Allium.)

Rödmylla, f. 1. Humus rubra.

Rödning, *vide* Rögning.

Rödſlag, n. Pſeudogalena rubens, *miner.*

Rödſot, m. 3. Dyſenteria.

Rödſtjert, m. 2. Motacilla Phœnicurus, *avis.*

Röfwa, v. a. 1. Latrocinari. Spoliare. Röfwad, p. p. conf. Plundra. Roſſa. Ströfwa, ex. gr. De ſom röfwa på landswägar, Qui in viis publicis latrocinantur. Han röfwade kläderna af honom, Veſtibus eum ſpoliabat. Röfwa penningar ifrån någon, Pecuniis aliquem ſpoliare. *Subſtantivè.* Röfwande, Latrocinandi actus.

Röfware, m. 2. Latro. *Compoſ.* Röfwarekula, Latibulum latronum. Röfware-Fartyg, Navigium prædatorium, Sjöröfware. Strätröfware, conf.

Röfweri, n. 4. Latrocinium.

Rögd, p. p. Rögde. *Ipſ. verb.* Röja.

Rögning, m. 2. Actus, quo obvia vel impedimenta removentur. *Compoſ.* Skogsrögning. Wägrögning, *ſuis locis.*

Röja, v. a. 2. Obvia quævis vel impedimenta removere. *Pr.* Röjer. *Ipf.* Rögde. *Pſ.* Rögt. Rögd, p. p. ex. gr. Röj ur wägen detta, Hæc e medio removeas. Röja en wäg, Viam complanare. Röja ſkog, Silvam truncis ramisque purgare. Röja up en oländig mark, Solum aſperum explanare. Röja undan, conf. Utdanröja, conf. Afröja. *Subſtantivè.* Röjande, Actus, quo quis ſolum aſperum explanat, vel ſilvas purgat.

Item: Röja, Indiciis prodere vel cognitum reddere. Rögd, p. p. ex. gr. Han röjer därmed ſin ondſka, Eo malitiam prodit ſuam. Han gömde ſig i en wrå, men en hund rögde honom, In angulo occultatum, eum canis indicabat. Ditt mådföre har rögt dig, Sermonis te pronuntiatio prodidit. Det röjer ſig ſjelft, Se ipſum id patefacit.

Rök, m. 2. Fumus. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har ſådt rök om den ſaken, Id illi ſuboluit. *Aliter*, ex. gr. En wiß på laga på hwar rök, Tributum, cuivis habitaculo, ſeu patriſamilias ruricolarum, impoſitum.

Röka, v. n. 3. Fumare, ex. gr. Branden röker, Torris fumat. Häſten war ſwettig, at det rökte af honom, Sudore equus fumabat. Röka tobak, Tabaci fumum hauriæ. Röka in, ex. gr. Spiſen röker in, E camino fumus propellitur. Det röker in i kammaren, E fornace fumus in conclave propellitur.

Item:

Item: Röka, *Activè.* Rökt, p. p. ex. gr. Röka kött, Carnes fumo imbuere. Röka i et rum, Locum ædium suffire. Röka sig, *Recipr.* Se suffire. *Substantivè.* Rökande, Fumandi, vel suffiendi actus.

Rökaltare, N. 4. Ara suffitus, *v. bibl.*

Rökelse, M. 3. Suffitus.

Rökelsekar, N. 4. Thuribulum.

Rökfång, N. Fumus metallicus condensetus.

Rökig, ADJ. Fumosus. Odore vel sapore fumi imbutus.

Rökning, M. 2. Fumigatio. Suffitus.

Rökoffer, N. 4. Sacrificium suffitus, *v. bibl. Def.* Rökoffret.

Rökpörte, N. 4. Tuguriolum fumidum, conf. Pörte.

Rökpulver, N. 4. Pulvis succensorius odoriferus. *Def.* Rökpulvret.

Röksalt, N. 4. Alkali volatile.

Röktobak, M. Tabacum fumandi, conf. Snustobak.

Rökwerk, N. 4. Thus. Suffitus.

Rölleka, F. Millefolium. (Achillea,) *plant.*

Rön, N. 4. Experimentum, ex. gr. Et nytt rön i naturkunnigheten, Novum in physicis experimentum. Wi hafwe många rön i händer, Plura nobis adsunt experimenta, conf. Försök.

Röna, V. A. 3. Experiri. Rönt, p. p. ex. gr. Jag har rönt många prof af hans wänskap, Amicitiæ illius plurima expertus sum documenta. Du lär det få röna, Id tibi experiundum. Nu rönes hwad han sagt, Ab eo dicta jam experimur.

Rönn, F. 2. Sorbus aucuparia. *Compos.* Rönnbär, Bacca sorbi. Rönnpåk, Fustis ex hoc ligno.

Rönt, *Per pareg.* Röuter, *Adjectivè.* Expertus. *Aliter.* Rönt, p. p. *verb.* Röna.

Rör, *Per crasin pro* Rörer. *Pr. Indic. Item: Imperat. verb.* Röra.

Rör, N. 4. Arundo, conf. Waß, ex. gr. En knippa rör, *vel* En rörknippa, Arundinum fascis. Spanska rör, Arundines Hispanæ, ita dictæ. Indicæ. En Spanst rör, Baculus arundineus Hispaniensis. *Compos.* Rörpipa, Fistula arundinea. Rörstaf, Scipio ex arundine. Socker-rör, conf. *simpl.*

Item: Rör, Canalis. Tubus, ex. gr. Röret hwarigenom urinen går, Canalis urinæ. Rör på en bösa, Tubus bombardæ. Rören i menniskans kropp, Canales seu vasa in corpore humano. *Compos.* Wattu-rör, Canalis aquam deducens. Luftrör, conf. *simpl.*

Rör, *Nomen collectivum.* Termini. Lapides terminales, ex. gr. Rå och rör, Limes lapidumque in finium discrimen strues. Rå och rörs hemman, Prædia limitibus privilegiatis circumscripta, *term. jur.* Fem stena rör, Limes, indice & quatuor lapidibus constans.

Röra, F. 1. Congeries, *commovendo facta,* ex. gr. Där war alt i en röra, Omnia in congeriem ibi commista fuere. *Proverbialiter,* ex. gr. Det kan blifwa en farlig röra af den saken, Periculosa rerum confusio inde oriri potest. *Compos.* Höns-röra, Congeries farinacea pro gallinis. Äggeröra, conf. *simpl.*

Röra, V. A. 2. Movere. Rörd, p. p. ex. gr. Rör dig icke af rummet, Haud loco te moveas. Det rörer mig icke, Parum me ista movent. Det rörer hans heder, Istis de honore ejus agitur. *Proverbialiter.* Röra strängen, conf. Sträng. Röra sig, *Recipr.* Se movere. *Aliter,* ex. gr. Han lär röra sig i den saken, Ad actionem illius rei instituendam, se componere videtur. Fienden börjar röra sig, Hostes stationem mutare incipiunt. Röra in något, Additum quid agitando immiscere. Röra ihop, Movendo commiscere. Röra om, Congesta circumagere, conf. Omröra. Röra up, Motu excitare, conf. Uppröra. *Substantivè.* Rörande, Movendi actus.

Item: Röra, Tangere. Rörd, p. p. ex. gr. Rör mig icke, Noli me tangere. Jag har icke rört honom, Illum ne tetigi. Hwem har rört detta? Quis hæc dimovit? Jag skall icke röra den summan, Illa mihi summa erit intacta. Röra wid, Contrectare. Attingere, ex. gr. Stockarne ligga så, at de med ändarne röra wid hwarandra, Tignorum extrema sic posita, ut se contingunt. Rör icke wid detta, Ne id contrectes.

Rördrum, M. 2. Ardea ſtellaris; *avis.*
Rörelſe, M. 3. Motus, ex. gr. Bringa nå got i rörelſe, In motum quid ciere. Sinnes rörelſer, Motus animi.
Rörig, ADJ. Qui facilè ſe movet. Agilis, *Aliter*, ex. gr. Rörig mat, Cibus malè digerendus.
Rörlig, ADJ. Mobilis. Rörlig egendom, Bona mobilia.
Rörlighet, F. 3. Mobilitas.
Rörlägga, V. A. 2. Lapidum ſtrue fines determinare. Rörlagd, p. p. *Cj.* Lägga.
Rörning, M. 2. Motio. Actus quo congeſta ſeu commiſta moventur.
Rörom, M. 2. Rudicula.
Röſe, N. 4. Congeries lapidum acervata, *alias* Stenröſe.
Röſen, *vide* Höft, Coxa.
Röſt, F. 3. Vox, ex. gr. Uphöja ſin röſt, Vocem extollere. Låg röſt, Vox demiſſa. Han har god röſt, Voce ad cantum gaudet præclara. Där woro flera röſter, Plures (in concentu muſico) cecinerunt.
Item: Röſt, Suffragium. Votum, ex. gr. Samla röſterna, Suffragia colligere. Han hade en röſt, Unum ei ceſſit ſuffragium.
Röſta om, *vide* Omröſta.
Röſte, N. 4. Faſtigium tecti ædium.
Röt, *Ipf. verb.* Ryta.
Röta, F. 1. Putrefactio, ex. gr. Stocken tager röta, Tignus putredine corripitur. Linet ligger til des det får ſin röta, Linum donec maceratum ſit expoſitum manet. Röta i ſår, Vulnerum purulentia, conf. Förruttnelſe. Ruttenhet, conf. Husröta.
Röta, V. A. 3. Putrefacere. Rött, p. p. ex. gr. Dropp röter wäggen, Parietem ſtillicidium putrefacit. Röta lin, Linum macerare. Han har låtit huſen röta ned, Ædificia putrefactione in ruinam vergere paſſus eſt.
Rötfeber, M. 2. Febris putrida. *Plur.* Rötfebrar.
Rötmånaden, M. Dies caniculares.
Rötning, M. 2. Putrefaciendi actus. Maceratio lini.
Rötſår, N. 4. Ulcus putridum.
Rötägg, N. 4. Ovum putrefactum.

S.

Sabbath, M. 3. Sabbathum, *v. per.* Sabbaths brott, Crimen profanati Sabbathi.
Sabel, M. 2. Acinaces. *Def.* Sablen. *Plur.* Sablar. *Aliter.* Sabel, *vide* Sobel.
Sabelmus, conf. Hjällmus.
Sabla ned, conf. Nedſabla.
Sachſen, N. Saxonia. *Germ.*
Sachſe, M. 2. Saxo. *Hinc Adj.* Sachſiſk, Saxonicus.
Sacka, V. N. 1. Uſurpatur de iis, quæ fundamini impoſita, ſenſim ſubſident; vel de rebus liquoribus immiſſis, quæ data quiete fundum petunt.
Sackta, ADJ. Lenis. Levis, ex. gr. En ſackta gång, Inceſſus levior. Et ſacktare wäder, Ventus lenior. Et ſackta påtagande, Contrectatio lenis. Med ſackta mod, Animo lenito vel ſedato. Gå i ſackta mak, Lentiore gradu ambulare.
Item: Sackta, *Adverbialiter*, ex. gr. Gå ſackta, Leviter incedere. *Item*: Lentius progredi. Gå ſackta til wåga, Cum lenitate agere. Tala ſackta, Demiſſiore voce loqui. Fara ſackta med någon, Leniter aliquem tractare. Fara ſackta, Lentiore vectura duci. Skynda dig ſackta, Feſtina lente. *Aliter*, ex. gr. Jag må ſackta få göra det, Id quidem facere mihi licebit. Du kan ſackta tåla ſå mycket, Tantillum perferre ne graveris.
Sackta, V. A. 1. Lenire. Sedare. Sackstad, p. p. ex. gr. Sackta ens wrede, Iram alicujus lenire. Sackta ſig, *Recipr.* Wädret har ſacktat ſig, Concidere venti. Febren ſacktade ſig genaſt, Mox febris ſedata fuit. Wågorna ſackta ſig, Subſidunt undæ.
Sacktlig, ADJ. Lenis. Sedatior. Sacktligen, *Adv.* Leniter. Leviore vel lentiore modo.
Sacktmod, N. 4. Manſuetudo.

Sacktmodig, ADJ. Manſuetus. *Adverbialiter.* Sacktmodigt, Manſuetè. Sacktmodigen, *Adv.* Idem.

Sacktmodighet, F. 3. Animus manſuetus, conſ. Spakſärdighet.

Sacrament, N. 4. Sacramentum, *v. per. Plur.* Sacramenter, *Inde Adj.* Sacramenterlig, Sacramentalis.

Sade, *Ipſ. verb.* Säga.

Sadel, M. 2. Ephippium, *equitandi*, conf. Sele. *Def.* Sadlen. *Plur.* Sadlar, ex. gr. Sitta faſt i ſadlen, Ephippio firmiter inſidere. Lyfta en ur ſadlen, Ephippio aliquem dejicere. *Compoſ.* Sadelbrott, Aſperitate ephippii in cute læſio. Sadelbruten, Aſperitate ephippii læſus. Sadelgiord, Cingulum ephippii. Sadelknapp, Capulus ephippii. Sadelmakare, Ephippiarius opifex. Sadelputa, Pulvillus ephippio ſubnexus, conf. *ſimpl.*

Sadelknéckt, M. 2. Strator. *Regius.*

Sadla, V. A. 1. Ephippiis inſtruere. Sadlad, P. P. conf. Sadel, ex. gr. Sadla bittida och riva ſent, Citius ephippio inſtruere, & tamen ſerius equitare, *proverbium, transfertur ad alia.* Sadla af, Ephippium tollere. Sadla på, Ephippium imponere. Sadla om, Denuò ephippium applicare. *Proverbialiter.* Sententiam mutare. *Aliter*, ex. gr. Sadla ihop penningar, Pecuniam pro rata conferre. Sadla på, at det blir fylleſt, Addere, ut ſat ſatis.

Safflor, N. 4. Zaffera, *præparatum cobalti.*

Item: Safflor, Carthamus tinctorius, *plant.*

Saftan, N. 4. Corium rubrum, flavum, &c. *pro calceis. Turcis, noſtrisque fœminis in uſu.*

Safran, M. Crocus ſativus. Safrans färg, Color croceus.

Safring, M. 2. *Plur.* Safringar, Accreſcentiæ arboris circulares annuæ.

Saft, M. 3. Succus, *ex cornibus, plantis, fructibus*, conf. Muſt, ex. gr. Saften af en ſtek, Aſſati ſuccus. Saften af et träd, Arboris ſuccus. Citronſaft, Pomi citrei ſuccus. *Sic* Körsbärsſaft. Lingonſaft, &c. *Aliter*, ex. gr. Safterna i menniſkans kropp, Humano in corpore humores.

Saftfull, ADJ. Succi plenus.

Saftig, ADJ. Succulentus.

Saftighet, F. 3. Succoſitas.

Saftlös, ADJ. Exſuccus.

Safwa, F. 1. Alburnum. Germinantis pini vernans corium ſub cortice, conf. Tall. *Inde* Safwa, V. A. 1. Corium ejuſmodi detrahere. Safwad, P. P.

Saga, F. 1. Hiſtoriola ficta. Commentum, ex. gr. Säga ſagor, Hiſtoriolas fictas narrare. *Aliter*, ex. gr. Jag ſkall löna dig ſagan, Dictis a te exemplum addam. *Proverbialiter*, ex. gr. Det bär ſyn för ſaga, Viſa jam dictis fidem faciunt. Obs. *Antiquis* Saga, *hiſtoriam notat.*

Sagd, P. P. Verbi Säga, Dictus. N. Sagt, ex. gr. En ſanning, ſom af honom ſagt är, Veritas ab illo prolata. Som ſagt war, Ut dictum fuit. Hwad öfwan ſagt är, Quod ſupra dictum. På ſagdan dag, ſtund, Die, hora, condicta. *Item*: Sagt, *Pſ. verb.* Säga.

Sagesman, M. 3. A quo dictum vel narratum quid habemus.

Sak, F. 3. Res, conf. Ting, ex. gr. Det är en annan ſak, Res eſt alia. Det gör ingen ting til ſaken, Nihil ad rem. Det är ſak ſamma, Res eodem recidit. I många ſaker, Multis in rebus. Huru ſtå nu ſakerna? Quomodo res ſeſe habent? Sakernas beſkaffenhet, Rerum ſitus. Gifwa akt på ſina ſaker, Rerum ſuarum curam gerere. *Locutiones proverbiales*, ex gr. Det är ſtor ſak, Parum intereſt. Stor ſak i altſammans, Nil curo. Nihili ſunt hæc. Det gör ingen ſak, Nil refert. Det ſkall bliſwa min ſak, Id meæ erit curæ, conf. Saker, *infra.*

Item: Sak, Cauſſa, ex. gr. Han har tappat ſaken, Cauſſa cecidit. Förſwara ſin ſak, Cauſſam defendere. Han har en ſak hos Konungen, i Hofrätten, wid Domſtolen, Apud Regem, in Dicaſterio, ad forum, ei cauſſa vel actio eſt. Afdöma ſakerna efter godtycke, Ex arbitrio cauſſas dijudicare. Utan ſak, Sine cauſſa, vel absque culpa.

Söka

Söka sak med någon, Accusare aliquem velle. Taga sak på bak, Fuga reum se agnoscere. *Compos.* Lifssak. Rätte-gångs sak, &c. conf. *simpl.* conf. Saker *infra.*

Sakegare, M. 2. Cui in foro lis est.

Saker, *Plur.* conf. Sak. *Aliter*, ex. gr. Alle hans saker brunno up i wådelden, Quæ ei erant utensilia, incendio perdidit. Sakerna såldes på auction, Supellectilia sub hasta vendebantur. *Aliter*, ex. gr. Lasta sina saker på waguen, Sarcinas curru imponere. Lägga ihop sina saker, Vasa colligere. Låt acka sakerna, Fac ut sarcinæ custodiantur.

Saker, ADJ. Reus, ex. gr. Han kände sig saker, Reum se agnovit. Han är saker til det han beskylles före, Quorum accusatur, reus est. Blifwa saker på HERRans lekamen och blod, Corporis & sanguinis Christi culpam contrahere.

Sakerstia, F. 1. Sacrarium templi.

Sakfälla, V. A. 2. Condemnare, *actione facta.* Sakfäld, p. p. ex. gr. Sakfälla en til bötor, Mulctam alicui irrogare.

Saklös, ADJ. Pœnæ vel mulctæ exemtus. *Adverbialiter.* Saklöst, ex. gr. Han kan saklöst göra det, Id impunè committere potest. Om någon slår honom, ware saklöst, Si quis eum percusserit, extra mulctam sit.

Sakna, V. A. 1. Desiderare, *de amissis.* Saknad, p. p. ex. gr. Jag saknar det stöd jag haft af honom, Illum mihi in fulcimen, desidero. Den mannen saknas högligen, Vir maximè desideratur ille. Han saknade många efter slagtningen, Multi post prælium desiderati fuere. *Aliter*, ex. gr. Hwar saknade du penningen? Ubinam in mentem subiit, nummum te amisisse?

Saknad, F. 3. Desiderium, *ex amisso*, conf. Affaknad.

Saköre, N. Pecunia mulctatitia, *alias* Sakö-res medel. Sakörés längd, Tabulæ enumerationis mulctæ irrogatæ. Rättens sakören, Pecunia mulctatitia judicibus reservata.

Sal, M. 2. Atrium. *Gall.* Salle. *Compos.* Matsal, Cœnaculum. Bröllopssal, Atrium nuptiale. *Aliter.* Sal, *vide* Sadel.

Salband, N. Lapis tunicatus.

Salfwa, F. 1. Unguentum, conf. Salwa.

Salig, ADJ. Beatus, conf. Säll, ex. gr. De salige i himlen, Beati in cœlis. Salig i åminnelse, Beatæ memoriæ. *Aliter*, ex. gr. Han fick det efter sin salig fader, Defuncto patre id accepit. Min salig syster, Soror mea defuncta. *Adverbialiter.* Saligt, Beatè. Saligen, *Adv.* Idem.

Saliggörande, PART. Beatum reddens, *v. c.*

Saliggörare, M. 2. Qui reddit beatum, *de Christo.*

Salighet, F. 3. Beatitudo, conf. Sällhet, ex. gr. Han betygade det på sin själs salighet, Sanctissimè id asseverabat. Saligh-hets medlen, Sacramenta.

Salivera, Salivation, conf. Dregel.

Sallake, M. Salsilago. Muria.

Sallat, M. 3. Lactuca sativa, conf. Huf-wudsallat. *Item*: Sallat, Herbaria quævis acetaria. Condimenta, *horum usus ad assas carnes.* Sallat-kål, conf. Rödkål.

Salmiak, M. Sal ammoniacum.

Salpeter, N. 4. Nitrum. *Def.* Salpetret. *Compos.* Salpeter-jord, Terra nitrosa. Salpeter-lada, Taberna pro colligenda terra, in usum coctionis nitri. Salpeterfjudare, Coctor nitri. Salpeterfjuderi, Coctio nitri, conf. *simpl.*

Salsoft, M. Tragopogon pratense, *planta.*

Salt, N. 4. Sal. *Plur.* Salter. Engelsk salt, Sal neutrum acidulare Anglicanum. Sedlitzer salt, Sal Sedlitzense. Allehanda salter, Salia varii generis. *Compos.* Bergsalt. Kolsalt, &c. *suis locis. Aliter*, ex. gr. Blanda salt i sitt kal, Sermonibus sales immiscere.

Salt, ADJ. Salsus. N. Salt, ex. gr. Salt mat, Cibus salsus. Kötet är saltare, Caro salsior est. Salt watten, Aqua salsa seu marina. Det sköter på salt, Salsum id refert.

Salta, V. A. 1. Sallere. Sale condire. Saltad, p. p. *Proverbialiter*, ex. gr. Det skall blifwa honom saltadt, Magni id ei constabit.

ſtabit. Salta in, conf. Inſalta. Salta om, Iterum ſale condire.

Saltacktig, ADJ. Materiâ ſali ſimilis.

Saltart, M. 3. Salis ſpecies. Saltarter, Salia.

Saltfiſk, Piſces muriatici.

Saltgrufwa, F. 1. Salina. Salis fodina.

Saltkar, N. 4. Salinum.

Saltkorn, N. 4. Granum ſalis.

Saltlake, *vide* Sallake.

Saltpeter, *vide* Salpeter.

Saltſer, N. 4. Patella minima porcellanica, *in uſum ad The & ejusmodi, alias* Theſåt. *Gall.* Sou-coupe.

Saltſjön, M. *Def.* Salum. Mare. *Compoſ.* Saltſjöfiſk, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Saltſtod, M. 3. Statua ſalina, *v. bibl.*

Saltſten, M. Sal cæduum.

Saltwara, F. 1. *Plur.* Saltwaror, Salſamenta.

Salu, *Adverbialiter.* Til ſalu, ex gr. Sätta ut något til ſalu, Venum quid exponere. Huſet är til ſalu, Domus venum proſtat.

Salwa, F. 1. Sclopus ex pluribus bombardis vel tormentis ſimul, conf. Salfwa, ex. gr. Regementet gjorde en ſalwa, Bombardis legio ſclopum edidit. De gofwo några ſalwor med ſtyckena på ſkeppet, Tormenta in navi aliquot per vices explodebant.

Salvia, F. Salvia, *plant.* Swenſk Salvia, Balſamita. (Tanacetum.)

Samarfwa, *Adjectivè.* Ejusdem ſucceſſionis vel hæreditatis.

Samband, N. 4. Vinculum conjunctionis vel ſocietatis.

Sambroder, M. 3. Frater germanus. *Def.* Sambrodren. *Plur.* Sambröder.

Samdrägt, M. Concordia.

Samdrägtig, ADJ. Concors. *Adverbialiter.* Samdrägtigt, Concorditer.

Samdrägtighet, F. 3. Animus concors, conf. Samdrägt.

Samfund, N. 4. Societas, *privata*, conf. Samhälle, ex. gr. De uptogo honom i ſitt ſamfund, In ſuam illum receperunt ſocietatem. De heligas ſamfund, Sanctorum conſortium, *v. ex.*

Samfällt, ADJ. Communis, *poſſeſſione vel uſu*, conf. Gemenſam, ex. gr. Jag har det ſamfällt med flera, Id mihi cum pluribus (*in uſum*) commune eſt. Samfällt mark och ſkog, Solum & ſilva communia. *Aliter*, ex. gr. Han wiſtades där i ſamfälta tre år, månader, Annos, menſes, tres integros illic commorabatur. *Adverbialiter.* Samfällt, Modo vel ratione communi. Communiter.

Samhälle, N. 4. Societas, *publica*, conf. Samfund, ex. gr. Et ſamhälle af lärda män, Doctorum virorum ſocietas. *Item*: Samhälle, Civitas. Respublica, ex. gr. Lagar i et ſamhälle, Statuta reipublicæ. Han är en nyttig man i ſamhället, Vir in civitate utilis eſt.

Samhällige, ADJ. *Plur.* Junctione vel ſocietate concordes. *Adverbialiter.* Samhälligt, Animo ſeu propoſito eodem.

Samhällighet, F. 3. In ſocietate animus concors.

Samka, V. A. 1. Colligere, *v. ec.* Samkad, P. P. conf. Samla.

Samkulle-barn, Liberi ex eodem patre & matre geniti. Germani.

Samla, V. A. 1. Colligere. Samlad, P. P. ex. gr. Samla penningar, Pecunias colligere. Samla mynt, ſtenar, ꝛc. Nummorum, lapidum, &c. collectionem facere. Samla en krigshär, Exercitum colligere. Folket ſamlades, Populus conveniebat. Samla ihop, ex. gr. Samla ihop de förſtingrade fåren, Oves ſolligere diſperſas. Samla in, Inferenda colligere, *alias* Inſamla. Samla up något af marken, Humo diſperſa colligendo tollere.

Samlag, N. 4. Contubernium. *Item*: Societas, *v. jur.* conf. Sammanlag.

Samlare, M. 2. Collector.

Samlefnad, F. 3. Convictus. Vita ſocia.

Samleplats, M. 3. Locus congregationis ſeu conventus.

Samling, M. 2. Collectio.

Samlupen, PART. *Dr.* ex. gr. Samlupen mjölk, blod, Lac, ſanguis, coagulatus.

Samm, *Ipf. verb.* Simma.

Samma, conf. Samme.

Samman, PREP. *Particula hæc Verbis & Participiis præfigitur, reſpondetque Latinorum Con vel Co*, conf. **Tilſammans**, ex. gr. **Sammankomma**, Convenire. **Sammanhånga**, Cohærere. OBS. *Altera particula.* **Tilſammans**, *eandem habens ſignificationem, poſtponitur*, ex. gr. **Komma tilſammans**, Convenire. **Hånga tilſammans**, Cohærere. *Prioris plura exempla hæc ſequuntur, quorum flexio ex ſimplicibus intelligenda.*

Sammanband, N. 4. Connexio.

Sammanbinda, V. A. 4. Colligere. Connectere. *Cj.* **Binda**. **Sammanbunden**, p. p.

Sammanblanda, V. A. 1. Commiſcere.

Sammanblandning, M. 2. Commixtio.

Sammanbragt, p. p. conf. Verbum. **Bringa**.

Sammandrag, N. 4. Collectio per excerpta.

Sammandraga, V. A. 4. Contrahere. Colligere. *Cj.* **Draga**.

Sammandragning, M. 2. Contractio.

Sammanfatta, V. A. 1. Collecta comprehendere.

Sammanfoga, V. A. 1. Conjungere.

Sammanfogning, M. 2. Conjunctio.

Sammangadda ſig, V. N. 1. *Recipr.* In factionem vel ſeditionem coire.

Sammangaddning, M. 2. Conſpiratio. Conjuratio.

Sammangyttrad, PART. Coagmentatus. Concretus, *mineral.*

Sammangyttring, M. 2. Coagmentatio. Concretio, *mineral.*

Sammanhang, N. 4. Cohærentia.

Sammanhålla, V. A. 4. *alias* **Hålla til ſammans**.

Sammanhångande, PART. Cohærens.

Sammankalla, V. A. 1. Convocare.

Sammankomma, V. N. 4. Convenire. Congredi.

Sammankomſt, M. 3. Conventus. Congreſſus.

Sammanlag, [illegible] 4. Concubitus, conf. **Samlag**.

Sammanlefnad, F. 3. Victus.

Sammanleta, **Sammanlägga**. **Sammanlåda**, conf. *ſimpl. & adde ſignificationem particulæ.*

Sammanlopp, N. 4. Concurſus.

Sammanmalet mjöl, conf. **Mjöl**.

Sammanpara, V. A. 1. conf. *ſimpl.* **Para**, *& adde particulam.*

Sammanringning, M. 2. Campanarum pulſatio, qua templum intrandi populo ſignum datur.

Sammanſkjuta, V. A. 4. Conferre. Contribuere. *Cj.* **Skjuta**. **Sammanſkuten**, p. p.

Sammanſkott, N. 4. Collatio. Contributio.

Sammanſkrifwa, V. A. 4. Conſcribere. *Cj.* **Skrifwa**.

Sammanſmida, V. A. 2. *Dr.* ex. gr. **Sammanſmida en lögn, et werk**, Mendacium, opus, compingere.

Sammanſpunnen, PART. *Dr.* ex. gr. **En ſammanſpunnen oſanning**, Mendacium confictum. Et **ſammanſpunnet werk**, Meditatum plurium conſilium.

Sammanſtämma, V. N. 2. Conſonare. *Item*: Conſentaneum eſſe. *Item*; *Activè*. Citatione convocare. **Sammanſtämd**, p. p.

Sammanſtämning, M. 2. Conſonantia. Harmonia. *Item*: Convocatio.

Sammanſtöta, V. A. 3. Collidere. *Aliter*, ex. gr. **Där två wägar ſammanſtöta**, Ubi binæ in unum viæ coëunt. **Många olyckor ſammanſtöta**, Plura ſimul urgent adverſa. **Tropparne ſammanſtötte wid det ſtället**, Illo in loco in ſe mutuo inciderunt cohortes.

Sammanſtötning, M. 2. Colliſio.

Sammanſwärja ſig, V. N. 4. *Recipr.* Conjurare. *Cj.* **Swärja**. **Sammanſwuren**, p. p.

Sammanſwärjning, M. 2. Conjuratio.

Sammanſätta, V. A. 3. Componere. *Cj.* **Sätta**. **Sammanſatt**, p. p. conf. **Sammanſätta**, ex. gr. **Han har ſammanſatt en ſkrift**, Scriptum compoſuit. *Aliter.* **Sammanſätta ſig**, *Recipr.* Seſe conjungere. Conſpirare.

Sammanſättning, M. 2. Compoſitio. Conjunctio. *Item*: Conjuratio.

Sammanſöka, V. A. 3. conf. **Söka**, illiquè particulam adde.

Sammanträda, v. a. 2. In conventum ire. Congredi.

Sammanträde, n. 4. Congreſſio. Conventus.

Sammanwaro, f. *Indecl.* Commoratio cum ſquo.

Sammanwuxen, part. Concretus. *Def. & Plur.* Sammanwuxne, *obſ. perperam.* Sammanwärt.

Sammantrycka, v. a. 3. Comprimere. Sammantryckt, p. p.

Sammantryckning, m. 2. Compreſſio.

Sammaſtädes, adv. Ibidem, conf. Där.

Samme, pron. Idem, conf. *Grammat.* ex. gr. Samme man är mig bekant, Idem mihi vir cognitus eſt. Samma qwinna, Eadem mulier. I ſamma ſtund, Eodem momento. På ſamma ſätt, Eodem modo. Et och ſamma ſtycke, Una portio eademque, conf. Den ſamme. Det ſamma.

Sammet, n. 4. Holoſericum tenſum. Sericum villoſum. *Gall.* Velours.

Sammets blomma, f. 1. Tagetes patula, *plant. alias* Sammets ros.

Samnad, part. *Dr.* Med ſamnad magt, Conjunctis viribus. Med ſamnad hand, Idem.

Samqwäm, n. 4. Conventus, *converſandi.*

Samqweda, *Adjectivè.* Uterinus.

Samråd, n. 4. Conſultatio.

Samråda ſig, v. n. 2. *Recipr.* Conſultationem inire, conf. Rådpläga.

Sams, *Adjectivè*, ex. gr. Bliſwa ſams om något, Conſenſu de aliqua re mutuo convenire. De leſwa icke ſams, Haud amicè vivunt. De äro nu åter ſams, Jam reconciliati ſunt.

Samſpråk, n. 4. Confabulatio.

Samſyſkon, *Plur.* Germani. Ex eodem patre & matre geniti, conf. Styfſyſkon.

Samſyſter, f. 2. Soror germana. *Def.* Samſyſtren. *Plur.* Samſyſtrar.

Samſätta ſig, v. n. 3. *Recipr.* Mutuis ſe jungere conſiliis, ex. gr. De ſamſatte ſig at göra det, Ad id faciendum mutuo ſe junxerunt conſilio. De haſwa ſamſatt ſig at föra krig, De bello inferendo mutuum iniere conſilium, conf. Sammanſätta.

Samt, conj. Unà. Cum, ex. gr. Fadren och modren, ſamt barnen, Pater & mater, cum liberis. Han tog pennan och pappret, ſamt boken, Pennam & papyrum, librumque ſumſit. Samt och ſynnerligen, Omnes & ſinguli. Jämt och ſamt conf. Jämt.

Samtal, n. 4. Colloquium, ex. gr. Hålla ſamtal med någon, Cum aliquo colloquium inire. Jag war i ſamtal med honom, Cum eo collocutus ſum. Lära igenom ſamtal, Per dialogos docere.

Samtid, m. 3. Tempus coævum.

Samtida, *Adjectivè.* Coævus, ex. gr. Samtida Skribenter, Scriptores coævi.

Samtingen, m. *Def.* Tempus nundinarum Strengneſiæ, *urb. Svec.*

Samtjock, adj. Condenſatus penè *in ſolidum*, *de fluidis mixtis vel turbidis.*

Samtlige, *Adjectivè. Plur.* Unà omnes. Univerſi, ex. gr. De woro ſamtlige tilſtädes, Unà omnes aderant. Samtlige borgerſkapet, Cives univerſi. Samtligen, *Adv.* ex. gr. Inſtälla ſig ſamtligen, Univerſim coram ſe ſiſtere.

Samtycka, v. a. 3. Conſentire. Samtyckt, p. p. ex. gr. Han ſynes ſamtycka, Conſentire videtur. Samtycka til något, Ad aliquid conſentire.

Samtycke, n. 4. Conſenſus. Aſſenſus, ex. gr. Giſwa ſitt ſamtycke til något, Alicui rei aſſenſum præbere.

Samwet, *Genit.* Samwets, conf. Samwete.

Samwete, n. 4. Conſcientia, ex. gr. Göra ſig ſamwete öfwer något, De aliqua re conſcientiam ſibi reddere ſcrupuloſam. Han har något på ſitt ſamwete, Eſt quod illius gravat conſcientiam. Jag tager det på ſamwetet, Id animo ferendum mihi aſſumo. *Compoſ.* Samwets agg, Morſus conſcientiæ. Samwets mål *vel* ſak, Cauſa conſcientiæ. Samwets qwal, Angor læſæ conſcientiæ. Samwets twång, Libertatis in religione cohibitio, &c. conf. *ſimpl.*

Samwetsgrann, adj. Conſcientia ſcrupuloſa. *Adverbialiter.* Samwetsgrannt, Per conſcientiam ſcrupuloſè.

Sam-

Samwetslös, ADJ. Conſcientiæ expers. *Adverbialiter.* Samwetslöſt, Neglectâ conſcientiâ. Immaniter.

Samwetsöm, ADJ. Cui conſcientia mollior eſt, ſeu delicata. *Adverbialiter.* Samwetsömt, Teneriter.

Samwiſt, N. 4. Contubernium. Converſatio, *alias* Samwiſtande, *Subſt.*

Samwiſtelig, ADJ. Sociabilis, conf. Sällſkapslik.

Sand, M. Arena. Grof ſand, Sebulum. Som ſanden i hafwet, Inſtar arenæ maris. *Compoſ.* Skurſand, Arena, qua purgantur ligna, metallica, &c. *plura infra.*

Sanda, V. A. 1. Arena conſpergere. Sandad, p. p.

Sandarak, M. Sandaracha. *Arſenic. ſpec.*

Sandart, M. 3. Arenæ ſpecies. *Plur.* Sandarter, Arenæ.

Sandbank, M. 2. Jugum arenæ, *in mari*, conf. Sandreſwel.

Sandbössa, F. 1. Pyxis arenaria.

Sandgrop, F. 2. Fovea, ubi arena ſumitur.

Sandhafre, M. Elymus arenarius, *plan.*

Sandig, ADJ. Arenoſus.

Sandjord, F. Terra arenoſa.

Sandkorn, N. 4. Granum arenæ.

Sandmo, M. 2. Campus ſterilis arenoſus.

Sandreſwel, M. 2. Brevia. Moles arenæ in mari. *Item:* Arenæ acervus, impetu ventorum in terra congeſtus, conf. Sandbank.

Sandſten, M. Saxum arenarium.

Sanfärdeligen, ADV. Verè. Re vera.

Sanfärdig, ADJ. Verax. *Aliter*, ex. gr. En ſanfärdig berättelſe, Narratio veritati congrua. *Adverbialiter.* Sanfärdigt, Veritati congruè.

Sanfärdighet, F. 3. Veracitas. *Aliter*, ex. gr. En berättelſes ſanfärdighet, Narrationis veritas.

Sang, *alias* Sjöng, *Ipf. verb.* Sjunga.

Sank, *alias* Sjönk, *Ipf. verb.* Sjunka.

Sank, ADJ. Paludoſus, conf. Sidländ, ex. gr. Ängen är ſank, Pratum ſitu udum eſt. Sanka orter, Regiones paludoſæ. *Adverbialiter.* Sankt, ex. gr. Åkren ligger ſankt, Ager ſitu uliginoſus eſt.

Item: Sank, *Adverbialiter.* I ſank, ex. gr. Båten gick i ſank, Scapha aquis ſubmerſa fundum petiit. Skjuta et ſkepp i ſank, Navem ictibus tormentorum transfodere, ut aquis ſubmergatur.

Sann, ADJ. Verus. N. Sant, ex. gr. Hiſtorien är ſann, Hiſtoria vera eſt. Den ſanna Läran, Religio vera. Urſkilja det ſom ſant och falſkt är, Vera a falſis dignoſcere. Berätta något för ſant, Quicquam ut verum referre.

Sanna, V. A. 1. Dicto adſtipulari. Sannad, p. p. ex. gr. Han ſannade detſamma, Eidem dicto adſtipulabatur. Nu ſannas mina ord, Jam a me dictorum veritas confirmatur.

Sannerligen, ADV. Verè. Utique. Profectò.

Sanning, F. 2. Veritas, ex. gr. Han ſade honom ſanningen, Veritatem ei nudatam expoſuit. Mathematiſka ſanningar, Veritates mathematicæ. Han är en ſannings man, Vir ille verax eſt. Sanningen at ſäga, Ut veritatem dicam. I ſanning är det ſå, Ita verum eſt.

Sanningelik, ADJ. Veriſimilis. *Adverbialiter.* Sanningslik, Probabiliter.

Sanningslikhet, F. 3. Veriſimilitudo. Probabilitas.

Sannolik, ADJ. conf. Sanningslik.

Sannſaga, F. 1. Hiſtoriola veritati congrua.

Sanſa ſig, V. N. 1. *Recipr,* Se colligere. Ad ſe redire, *v. per.*

Sanſning, M. 2. Senſatio. Animi collectio, *v. per.*

Sanſkyldig, ADJ. Verus idem & genuinus, ex. gr. En ſanſkyldig åra, Gloria vera. Han är den ſanſkyldige, ſom man ſöker, Is verè eſt, quem quærimus.

Sant, conf. Sann.

Saphir, M. 3. Saphirus.

Sarf, M. 2. Erythrophtalmus. (Cyprinus,) *piſc. Def.* Sarfwen.

Sarfwa, V. A. 1. Extremitates præter nodum concorquendo jungere, *de funibus.*

Sarg, N. 4. Laceratio, conf. Sargning. *Item figuratè* Sarg, Reprehenſio crebra & intempeſtiva.

Sar-

Sarga, v. a. 1. Sauciare. Lacerare, *id quod bebetibus fit inſtrumentis, vel dentatis.* Sargad, pt. p. conf. Såra. *Hinc figuratè* Sarga, Reprehenſionum intempeſtiva repetitione laceſſere.

Sargning, m. 2. Lacerandi actus, conf. Sarg.

Sars, n. 4. Texti genus. *Gall.* Serge. Ylle-Sars eller Siden-Sars, Textum ejusmodi laneum vel ſericum.

Sarvet, *vide* Servet.

Satan, m. Satanas.

Satin, n. 4. Texti genus. Ylle-Satin eller Siden Satin, Textum ejusmodi laneum vel ſericum.

Sats, m. 3. Theſis. Dogma, ex. gr. Han förſwarar den ſatſen, Illam defendit theſin. Willfarande ſatſer i Läran, Falſa in religione dogmata.

Item: Sats, Portionum quarumlibet maſſa integra, ex. gr. En ſats af medicamenter, porcellins kärl, ꝛc. Medicamentorum, vaſorum porcellanicorum &c. maſſa integra. *Aliter.* Sats i ſpel, Pecunia, quam luſorum quisque in ludum confert.

Satt, *Ipf. verb.* Sitta, ex. gr. Han ſatt på ſtolen, In ſella ſedebat. *Item*: Satt, *Pf. verb.* Sått, ex. gr. Han har ſatt ſtolen på bordet, Sellam in menſa goſuit. De hafwa ſatt ſig, Sedent. *Item*: Satt, p. p. *verb.* Sått, ex. gr. Sängen är ſatt på et obeqwämt ſtälle, Lectus incommodo poſitus eſt loco. Innan maten blef ſatt på bordet, Antequam cibus in menſa poſitus fuiſſet. *Aliter*, ex. gr. Skriften war ſatt på Latin, Scriptum Latinè compoſitum erat, conf. *verb.* Sått.

Satte, *Ipf. verb.* Sått.

Satter, adj. conf. Underſåtſig.

Sax, f. 2. Forfex. *Compoſ.* Saxfoder, Theca forficis. Fårſax. Ljuſſax, ꝛc. *quære ſuis locis.*

Saxen, *vide* Sachſen.

Schabrak, n. 4. Tegumentum in ornatum ephippio adnexum, *v. per.*

Schack, n. Latrunculorum ludi genus. *Gall.* Echec. Schack matt, Latrunculorum rex victus. *Proverbialiter.* Wara ſchack matt, Aliqua laborare infirmitate. Languidum eſſe.

Schackt, n. 4. Puteus quilibet transfoſſus in fodinis, *v. per.*

Schagg, n. 4. Semiſericum villoſum denſioris texturæ, conf. Plyſ.

Schampinjon, m. Agaricus campeſtris, *v. Gall.*

Scharlotter, *Plur.* Allium aſcalonicum.

Schattera, v. a. 1. Umbræ faciem pictis addere, *v. Germ.* Schatterad, p. p. *Hinc* Schatter-ſöm, Acu picta umbris diſtincta.

Schattering, m. 2. Umbroſa in pictis.

Schavott, m. 3. Pegma ferale cum pale, *v. Gall.* Echafaut.

Scheck, m. 2. Eqvus pica.

Schele, n. 4. Gelatina, *v. Gall.* Gelée.

Schoklad, n. 4. Choccoloda Indica. *Gal* Chocolade.

Schola, *vide* Skola.

Schoutbynacht, m. 3. Præfectus inter primarios claſſis, *vox Holland.*

Se, v. a. anom. Videre. Aſpicere. Intueri. *Pr.* Ser. *Ipf.* Såg. *Pf.* Sedt. Sedd, p. p. *Neut.* Sedt, ex. gr. Jag ſåg honom, Illum videbam. Jag har ſedt mig mått, Ad ſatietatem vidi. Jag ſer dig gerna, Te videre mihi voluptas. *Aliter.* Se gerna, conf. Gerna. Se en i ſynen, In vultum aliquem aſpicere. Se ſnedt, Oblique intueri. Se ſnedt på någon, Limis aliquem oculis aſpicere. Låt ſe, Videamus. Få ſe om det lyckas, Videamus, num id ſucceſſerit. En ſtjerna, ſom kan ſes med ögonen, Stella, quam oculis videre licet. Han' blef icke ſedd mera, Amplius non viſus fuit. Se ſig, *Recipr.* ex. gr. Se ſig före, Sibi proſpicere. Se ſig wäl eller illa före, Benè vel malè ſibi conſulere. Se ſig om, Viſum retrò vertere. Se ſig om efter något, Circumſpiciendo quid quærere. *Proverbialiter*, ex. gr. Det må du ſe dig om, Id tibi curæ ſit. Se ſig omkring, Circumſpicere.

Item: Se an, conf. Anſe. Se bårt, Oculos avertere. Se efter, ex. gr. Jag ſkall ſe efter i mina papper, In ſcriptis meis perquiram.

Se efter winſt, Lucrum quærere. Se efter gåßen, Puerum obſervare. Se efter en ſjuk, Ægroti curam gerere. Se för ſig, Antè ſe videre. Cavere ſibi ab iis, quæ obviam ſunt. Se förut, Prævidere. Præſagire. Se igenom, Videre per. Se igenom böckerna, räkenſkaperna, Rationum codices, rationes, perluſtrare. Se igenom fingren, conf. Finger. Se in, Introſpicere. Se ned, Oculos demittere. Caput inclinare. Se på, ex. gr. De ſågs på hwarandra, Mutuò ſe intuebantur. Se på mig, Me aſpicias. Låt oß närmare ſe på den ſaken, Rem illam accuratius perpendamus. Se på en wara, Mercem viſu examinare. Se på det allmänna bäſta, Saluti publicæ proſpicere. Se på långt håll, conf. håll. Se til, conf. Tilſe, ex. gr. Se til om någon kommer, Num quis venerit, obſerva. Se til mitt elände, Miſeriam conſidera meam. Se til, at du icke ſå gör, Ne id committas, cura. Jag ſkall ſe til, Operam dabo. Han har låfwat, at ſe til om det är görligt, Quoad fieri poſſit, operam ſe daturum pollicitus eſt. Man ſer icke mera til honom, E conſpectu aufugit. Se up, Surſum aſpicere. Se up åt himlen, Cœlum intueri. Se up med ögonen, Oculos levare. *Proverbialiter.* Sibi cavere. Det har lärt honom, at ſe up, Id illum reddidit providum. Se ut, conf. Utſe, ex. gr. Se ut igenom fönſtret, A feneſtra proſpicere. Se wäl eller illa ut, Bonam vel malam præ ſe ferre ſpeciem. Det ſer illa ut, Inauſpicatum quid offert. Se ſtindt ut, Diſtentis intueri oculis. Se ſurt ut, Subtriſtem ſe præbere. Det ſer ut, at bliſwa krig, Bellum inſtare videtur. Det ſer ut, ſom wi ſkulle få regn, Ut fert aſpectus pluvia cadet. Han ſer ut ſom en warg, Lupi refert ſpeciem. Det ſer ſwart ut, Nigri eſt coloris. Huru ſåg det ut? Quænam illi facies? Se huru jag ſer ut, Habitu qualis ſim, vide. Se åt, Viſu explorare. Se öfwer, conf. Öfwerſe, ex. gr. Se öfwer en ſkrift, Scriptum corrigendum perluſtrare. Se öfwer räkenſkaper, Rationes recenſere. Se öfwer axel, conf. Axel.

Seck, N. Vini genus Hiſpanicum, Canaricum, &c.

Secreterare, M. 2. Secretarius. Hand-Secreterare, Scriba alicui ad manus.

Seck, F. 3. Secta, *v. lat.* En del af något folkſlag, ſom fattat ſkiljacktig och beſynnerlig mening i religion.

Seculum, N. *Vox lat. Plur.* Secler. Ethundra år, *alias* Århundra.

Sed, M. 3. Mos, ex. gr. Hwar har ſin ſed, Suus cuique mos eſt. Lära goda ſeder, Bonos diſcere mores. Taga ſeden där man kommer, Ubi quis venerit, uſui & moribus ſe accommodare. *Compoſ.* Oſed. Plägſed, ꝛc. *ſuis locis.*

Sedan, CONJ. Poſtquam. Poſt, ex. gr. Sedan det war gjordt, Poſtquam id factum erat. Han kom ſedan jag ſkrifwit, Poſtquam ſcripſeram, advenit. Sedan fadrens död, Poſt mortem patris. Sedan den tiden, Poſt illud tempus.

Item: Sedan, Deinde, ex. gr. Förſt, ſedan, därnäſt, Primum, deinde, proximè. Förſt hände honom det, ſedan kom et annat därtil, Primum illi hoc accidit, deinde aliud ſupervenit.

Item: Sedan, Abhinc. Ab eo, ex. gr. Sedan den tiden, Ab eo tempore. Alt ſedan, Ab eo usque. För några år ſedan, Ante aliquot annos. För någon tid ſedan, Aliquo abhinc tempore, conf. Långeſedan.

Sedebild, F. 3. Character morum.

Sedd, p. p. *verb.* Se. N. Sedt.

Sedel, M. 2. Scheda. Chartæ particula, in qua quid ſcriptum. *Def.* Sedlen. *Plur.* Sedlar, ex. gr. Jag ſkref en ſedel, och lät honom weta det, Scripta ei ſchedula rem id feci. *Aliter*, ex. gr. Jag gaf honom min ſedel, Syngraphum ei tradidi. *alias* Förſkrifning.

Item: Sedel, Schedula cambialis, *pecuniam repræſentans*, *alias* Bankoſedel, ex. gr. Han fick 300 daler i ſedlar, Thaleros 300 ſchedulis accepit. Sedelmynt, Moneta chartacea cambialis. Småſedlar,

Schedulæ cambiales minoris pretii. Sedelſtocken, Monetæ chartaceæ maſſa, *in ſtatu circularis.*

Sedelära, F. 1. Doctrina moralis. Ethica.

Sedelärande, PART. Qui mores docet.

Sedelärare, M. 2. Doctrinam moralem docens. Scriptor ethicus.

Sedelhafware, M. 2. Syngraphæ alicujus poſſeſſor.

Sederättelſe, M. 3. Correctio moralis.

Sedermera, CONJ. Deinde. Poſtea.

Sedig, ADJ. Moratus. *Adverbialiter.* Sedigt, Modeſtè. Sedatè. *Aliter*, ex gr. En ſedig häſt, Equus morigerus.

Sedighet, F. 3. Concinnitas morum. *Aliter*, ex. gr. Häſtens ſedighet, Equi regendi facilitas.

Sednare, ADJ. *Comp.* Poſterior *tempore. Sup.* Sidſt, conf. Eftre, conf. Senare, ex. gr. Sednare delen, Pars poſterior. I ſednare tider, Temporibus poſterioribus vel recentioribus. Hwad det ſednare angår, Quod ad poſterius attinet. *Item*: Sednare, *Adverbialiter*, ex. gr. Den Grammatikan utkom ſednare än min, Iſta Grammatica poſterius, quam mea, edita fuit. Brefwet war ſednare dateradt, Dies literarum poſterior fuit, conf. Senare. *Adv.* Sednaſt. *Superl. vide* Sidſt.

Sedolärande, *vide* Sedelärande.

Sedt, *Pf. verb.* Se. *Item*: *Neut.* p. p.

Sedwana, F. 1. Morum conſuetudo vel uſus, ex. gr. En gammal ſedwana, Mos antiqvus. Hålla ſina ſedwanor, Suis inhærere conſuetudinibus.

Sedwanlig, ADJ. Uſu receptus.

Sedwänja, F. 1. conf. Sedwana.

Seende, PART. *verb.* Se.

Seg, *vide* Sig. Kållſig.

Seg, ADJ. Lentus. Glutinoſus, vel in coriaceum flectens. Steken är ſeg, Aſſa carneum refert caro. Segt läder, Corium lentum. Segt järn, Ferrum ductile. Seg tråd, Filum firmius. Et ſegt ſlem, Pituita glutinoſa. *Aliter*, ex. gr. Han är ſeg, at hålla i med ſin begäran, Petitioni tenaciter inhæret. Seg i rättegång, In actionibus juris tenax. *Compoſ.* Segliſwad, ꝛc.

Segacktig, ADJ. Lento vel tenaci quoad materiam ſimilis.

Segel, N. 4. Velum, *navis. Def.* Seglet. *Plur. Def.* Seglen, ex. gr. Fälla, vel Stryka ſegel, Velum demittere. Gå til ſegels, Paſſis velis altum petere. Sätta alla ſeglen til, Cuncta ventis vela dare. Flottan är 50 ſegel ſtark, Claſſis 50 navibus conſtat.

Segelbar, ADJ. Navigabilis.

Segelduk, M. Textum velis cannabeum, *alias* Buldan.

Segelfart, *vide* Siöfart.

Segelfärdig, ADJ. Ad navigandum paratus.

Segelgarn, N. 4. Filum cannabeum craſſius.

Segelkonſt, *vide* Styrmanskonſt.

Segelled, M. 3. Navigandi via.

Segelrå, F. 2. Antenna, *alias* Rå, *quæ* conf. *Def.* Segelrån. *Plur.* Segelråer.

Segelſömare, M. 2. Velorum ſutor vel opifex.

Segelſten, *vide* Magnet.

Seger, F. 2. Victoria. *Def.* Segren. *Plur.* Segrar, ex. gr. Behålla ſegren, Victoriam reportare. Han har wunnit många ſegrar öfwer ſina fiender, *Multas* in hoſtes victorias obtinuit. *Compoſ.* Segerherre, Triumphator. Segerkrants, Corolla triumphalis. Segerlön, Brabeum, conf. *ſimpl.*

Segerſtring, M. 2. Triumphus.

Segerhufwa, F. 1. Membranula, qua caput fœtus aliquando tectum.

Segerknäpp, *vide* Säjarknäpp, *voc.* Säjare.

Segerſam, ADJ. Victorioſus.

Segerſten, *vide* Magnet.

Segerſtåt, M. 3. Pompa triumphalis.

Segertecken, N. 4. Tropæum. *Def.* Segertecknet.

Segerwinnare, M. 2. Victor.

Seghet, F. 3. Tenacitas. Lentitudo. Glutinoſum, conf. Seg.

Segla, V. N. 1. Velificare. Navigare. Seglad, p. p. Segla af, conf. Affegla. Segla om et annat fartyg, Aliud navigium præternavigare. Segla ut til ſjös, Altum petere. *Subſtantivè.* Seglande, Velificatio.

Seglare, M. 2. *Dr.* ex. gr. Det ſartyget är en god ſeglare, Navigium id curſu eſt velociſſimum.

Seglation, M. Navigatio, *v. per.*

Seglifwad, ADJ. Ægrè moribundus. Cui vita hæret tenacius.

Segling, M. 2. Velificatio.

Segna, V. N. 1. Tenacis, ſeu coriacei vel glutinoſi qualitatem contrahere, conf. Seg. *Aliter.* Segna, *vide* Signa, Labare.

Segra, V. N. 1. Victoriam reportare, ex. gr. Han ſegrade öfwer ſina fiender, In hoſtes victoriam obtinuit.

Segring, M. 2. Actus, quo quis victoriam obtinet.

Item: Segring, Eliquatio, *chemic.*

Segſliten, ADJ. Qui uſu non facile teritur, *de textis, veſtibus, & ejusmodi. Def. & Plur.* Segſlitne, *Figurdè*, ex. gr. Segſliten i betalning, i råttegång, In debito ſolvendo, in proceſſu judiciali, tenax.

Sejlare, M. 2. Funiculorum contortor opifex.

Sela, V. A. 1. Ephippio inſtruere, conf. Sele. *Part. P.* Selad. Sela af, Ephippium demere. Sela på, Ephippium imponere.

Seldon, N. 4. Inſtructus ephippii ad vecturam, *alias* Seltyg.

Sele, M. 2. Ephippium, *vecturæ. Plur.* Selar, conf. Sadel.

Sellerі, N. 4. Apium graveolens, *plant.*

Selpinne, M. 2. Bacillus ephippii (Sele,) quo lignis lateralibus affixum tenetur, *alias* Selſticka.

Selputa, F. 1. Pulvillus ephippio ſubnexus, conf. Sele.

Selſticka, F. 1. conf. Selpinne.

Seltyg, N. 4. conf. Seldon.

Seminant, M. 3. *v. lat.* conf. Åkerman.

Semla, *vide* Simla.

Semper, *vide* Simper.

Sempertin, M. Carduus marianus, *plant.*

Semperwiſ, M. Aloë vera.

Sen, *Contractè* a Sedan, perperam adhibetur.

Sen, ADJ. Serus. Tardus. N. Sent, ex. gr. En ſen ånger är ſällan ſann, Pœnitentia ſera, rarò vera. Han war ej ſen, at gå åſtad, Feſtinanter abibat. En ſen wår, Ver ſerotinum. *Adverbialiter.* Sent, Serò, Tardè, ex. gr. Bittida och ſent, Manè & ſerò. För ſent, Serò nimis. Det är nu för ſent, Admodum jam ſerò eſt. Poſt factum venis. Sent på aftonen, Serò veſperi. Sent om en afton, Veſpere quodam ſerò. Sent omſider, Serò tandem. En fruckt ſom blir ſent mogen, Fructus ſerotinus. Sent på höſten, Autumno longius provecto.

Item: Senare, *Compar.* Serior. Tardior, conf. Sednare, ex. gr. Den andre war ſenare, Tardior alter fuit. Senare at fatta något, Ad percipiendum quid hebetior. *Adverbialiter.* Senare, ex. gr. Senare på dagen, Die provectiore. Min klocka går ſenare, Horologium meum tarditate errat. *Sup.* Senaſt, ex. gr. I ſenaſte laget; Serò forſan nimis. På ſenaſte åldren, Ætate maximè provecta. Til ſenaſte efterkommande, Ad poſteros maximè remotos.

Sena, F. 1. Tendo. Nervus, conf. Nerf, ex. gr. Han har ſträckt en ſena, Tendinem extenſione læſit. Penningen är ſenan i alt ſom ſkall göras, Pecunia nervus rerum gerendarum.

Senap, M. Sinapi. *Compoſ.* Senapskorn, Granum ſinapis. Senapskanna, Vaſculum menſarium pro ſinape, conf. *ſimpl.*

Senare, Senaſt, conf. Sen.

Senat, M. 3. *v. lat.* Senatus Regni, *alias* Rådet.

Sendrag, N. 4. Spasmus, *alias* Kramp.

Senfärdig, ADJ. Animo tardus. *Adverbialiter.* Senfärdigt, Tardè.

Senfärdighet, F. 3. Animi tarditas.

Senfotad, ADJ. Tardipes.

Senig, ADJ. Tendinoſus. Nervoſus.

Senmogen, ADJ. Seriùs matureſcens. *Def. & Plur.* Senmogne.

Sennets blad, N. Folia Sennæ Alexandrinæ.

Senſträng, M. 2. Chorda ex tendine. *Aliter.* Senſträng, *vide* Nerf.

Sent, conf. Sen, *Adj.*

Sententa, M. 3. *v. lat.* Sententia. *Plur.* Sententſer.

September, M. September menſis.

Seraphiner Orden, M. Ordo equeſtris Seraphicus.

Serpentin, N. 4. Marmor ſerpentinum.

Servet, M. 3. Mantile, *v. Gall.*

Setat, *perperam pro* Suttit.

Sevendom, M. Sabina. (Juniperus.)

Sex, *Num.* Sex, conf. Sjette, ex. gr. Sex gångor, Sexies. Sexdubbel, Sextuplex. Sexhundra, Sexcenti. Sexhundrade, Sexcenteſimus. Sex ſtyfwer, conf. Styfwer. *Aliter.* Sexſtyfwer, *quod* conf.

Sexkant, M. 3. Hexagonum. *Inde Adj.* Sexkantig, Hexagonalis.

Sexpundig, ADJ. conf. Pundig.

Sexſtyfwer, M. 2. Moneta argentea valoris 18 öre; *alias* Piece. *Def.* Sexſtyfren. *Plur.* Sexſtyfrar, *dicitur quoque* Sexſtyfwers ſtycke.

Sextern, N. 4. Plagularum papyri ſex, *Collectivè.*

Sextijo, *Num.* Sexaginta. Sextijonde, *Num. ord.* Sexagenus.

Sexton, *Num.* Sedecim. Sextonde, *Num. ord.* Sedecimus.

Sexöre ſlant, M. 2. Moneta cuprea, valet 6 öre, conf. Slant.

Sexöre ſtycke, N. 4. Moneta argentea, valoris 6 öre, *obſol.*

Si! INT. Ecce! *Aliter.* Si, *perperam pro* Se.

Sick ſack, *Dr.* ex. gr. Lägga ſick ſack, Ita ponere, ut dimidium ſuperimpoſiti, dimidium ſubſtrati, ab extremitate utraque, tegat.

Sickel, M. 2. Siclus, *monet. Hebr. Plur.* Sicklar. Helgedomſens ſickel, Siclus ſacer.

Sickt, N. 4. Cerniculum. *Compoſ.* Florſickt. Hårſickt, conf. Rißel. Säll.

Sickt, *Indecl. Dr.* ex. gr. Ställa en wexel på ſickt, Certam in diem ſchedulam cambialem conſignare. Efter fiorton dagars ſickt, Quatüordecim dies poſt aſſignationem cambialem exhibitam.

Sickta, V. A. 1. Cernere. Sicktad, P. P. Sickta ut, Cernendo ſeparare.

Item: Sickta, *v. Neut.* conf. Syfta.

Sickte, N. 4. Viſus directio vel ſcopus, ex. gr. Ställa ſitt ſickte på något, Viſum in quid dirigere. När wi ſinge ſtaden i ſickte, Urbe jam viſui nobis oblata. Förlora något ur ſickte, E conſpectu quid amittere, conf. Ögnaſickte. *Aliter.* Sickte på en böſſa, conf. Syfte.

Sicktning, M. 2. Cernendi actus.

Sid, ADJ. Deorſum porrectus. N. Sidt, *de veſtimentis*, conf. Fotſid.

Sida, F. 1. Latus, ex. gr. Stå wid min ſida, Mihi ad latus conſiſte. På ena ſidan, In laterum altero. På andra ſidan, In altero latere. Åt högra ſidan, Dextrorſum. Åt wenſtra ſidan, Siniſtrorſum. Falla fienden i ſidan, A latere hoſtem aggredi.

Item: Sida, Pars, ex. gr. Stå på min ſida, A parte mea ſtes. Å ena ſidan, Ab una parte. Å andra ſidan, Ab altera parte. På wår ſida, A noſtris partibus. På alla ſidor, Undique. Ab omni parte. *Compoſ.* Rätſida, &c.

Item: Sida, Pagina, ex. gr. Det ſtår på ſamma ſida, In eadem exſtat pagina. På ena ſidan, In paginarum altera. På andra ſidan, In altera pagina.

Item: Sida, ex. gr. På denna ſidan, Cis. På andra ſidan, Trans. *Adverbialiter.* På ſida, ex. gr. Gå på ſida, E medio te removeas. Ligga på ſida, Obliquè ſitum eſſe. Å ſido, ex. gr. Å ſido ſätta ſin ſkyldighet, ſin ſyßla, Debitum, munus, negligere.

Sida wind, M. Ventus lateralis, *alias* Bidewind.

Siden, N. 4. Textum ſericum, *alias* Sidentyg, conf. Silke, ex. gr. Han är klädd i ſiden, Veſtibus ſericis indutus eſt. *Compoſ.* Helſiden, Holoſericum. Hälfſiden, Semiſericum. Sidenfabrik, Fabrica textoria ſerica. Sidenſtofter, *Plur.* Texta ſerica. Sidenwäfware, Textor ſerici, conf. *ſimpl.*

Sidenſwans, M. 2. Lanius garrulus, *avis.*

Sider, *Adverbialiter.* Än ſider, Tum minus. Eò minus, *obſol.* conf. Faſtän, Änſkönt.

Sidig,

Sidig, *Adjectivè in compoſitis*, ex. gr. En figur, ſom är liſidig, treſidig, ꝛc. Figura æquilatera, trilatera, &c.

Sidländ, ADJ. Situ humilis indeque uliginoſus, ex. gr. På ſidlända orter, In locis ſeu regionibus ſitu demiſſioribus & udis, conf. Sank. Lågländ.

Sidoarf, N. 4. Hæreditas collateralis. *Def.* Sidoarfwet.

Sidoarfwinge, M. 2. Hæres collateralis.

Sidolinie, F. 3. Linea collateralis. *Hæred.*

Sidolycktone, *v. ec.* conf. Sidſtone.

Sidoref, N. 4. *v. ec.* conf. Refben.

Sidſt, ADJ. Ultimus. *Def.* Sidſte, ex. gr. Han är ſidſt i ordningen, Ordine ultimus eſt. Han är den ſidſte, Ultimus eſt. Sätta alt på ſidſta ſtunden, Omnia in ultimam differre horam. För det ſidſta, Ultimò. Til det ſidſta, Ad ultimum. *Aliter*, ex. gr. Jag har fådt ditt ſidſta bref, Proximè a te datas literas accepi, conf. Efterſte. *Adverbialiter.* Sidſt, ex. gr. Han kom ſidſt, Ultimò is venit. *Aliter*, ex. gr. Sidſt når jag ſåg honom, Proximè cum illum viderem. Tack för ſidſt, Humanitatis proximæ gratias ago.

Sidſtledne, PART. *Dr.* ex. gr. Sidſtledne år, Anno proximè præterlapſo. Sidſtledne natt, Nocte proximè præterita.

Sidſtone, *Adverbialiter.* På ſidſtone, Poſtremùm. Cum ad ultimum veniſſet.

Sidſtwekne, conf. Sidſtledne.

Sidwåder, N. 4. Ventus lateralis, *dias* Sida wind.

Sidwördа, V. A. 1. Deſpicere. Sidwördad, p. p. conf. Wanwördad.

Sidwördnad, F. 3. Deſpectus, conf. Wanwördnad.

Sjelf, PRON. Ipſe. N. Sjelft. *Def.* & *Plur.* Sjelfwe, ex. gr. Han ſjelf, Ille ipſe. Jag ſjelf annan, Ipſe ego alterque mecum. För ſig ſjelf, *vel* Åt ſig ſjelf, Sibi ipſi. *Aliter*, ex. gr. Wara för ſig ſjelf, Solus eſſe. Han går för ſig ſjelf, Solitarius ambulat. Af ſig ſjelf, A ſe ipſo. Det går af ſig ſjelft, Sine ope progreditur. Motu agitur proprio. De äro ſjelfwe orſaken, Ipſi in cauſſa ſunt. Sjelfwa ſkulden, Innocentia ipſa. När man tager detta för ſig ſjelft, Dum hæc ſeparatim ſumuntur. Han tog honom för ſig ſjelf och ſade til honom, Ducto ſeorſim illi dicebat.

Sjelfdöd, PART. Sua morte, *vel* ad naturam, mortuus, *de animant.*

Sjelffrätſten, M. 2. Saxum in aëre deliqueſcens.

Sjelfgjord, PART. Ab aliquo ipſo factus.

Sjelfgod, ADJ. Cui animus ſibi ipſi ſufficiens.

Sjelfklok, ADJ. Sibi ſapiens. *Adverbialiter.* Sjelfklokt, Modo, quo quis ſibi ſoli ſapit.

Sjelfklokhet, F. 3. Animus, quo quis ſibi ſapit.

Sjelfkraft, ADJ. Nemine exigente, ſeu proprio motu, conf. Sjelfwillig.

Sjelfkär, ADJ. Sui amans.

Sjelfkärlek, M. 3. Amor ſui ipſius. Philautia.

Sjelflyding, M. 2. conf. Vocal.

Sjelfmant, ADJ. Nullo hortante, ſeu proprio motu. *Adverbialiter.* Sjelfmant, Extra hortationem alterius.

Sjelfrådande, PART. Sui juris. Sjelfrådig, ADJ. Idem.

Sjelfſpillan, F. Autocheiria. Actus quo quis ſibi necem infert.

Sjelfſpilling, M. 2. Se, ipſum interficiens quis.

Sjelfſtändig, ADJ. A ſe ipſo dependens. Quavis ſubjectione immunis.

Sjelfſtändighet, F. 3. Status vel habitus, ſubjectione immunis. *Gall.* Independence.

Sjelfſkriſwen, PART. Jure ad quid, deſignatus, ex. gr. Han är ſjelfſkriſwen til den tjenſten, Ad munus illud jure, vel ſine prævia electione, deſignatus eſt.

Sjelfswäld, N. 4. Licentia.

Sjelfswäldig, ADJ. Licens, Licentioſus. *Adverbialiter.* Sjelfswäldigt, Licenter.

Sjelftagen, PART. Sibi ipſi aſſumtus vel arrogatus, ex. gr. En ſjelftagen myndighet, Auctoritas, quam quis ſibi arrogat.

Sjelfwe, conf. Sjelf. Sjelfwer, *per parag. pro* Sjelf.

Sjelfwiljande, PART. Ipſe volens.

Sjelfwillig, ADJ. Spontaneus. *Adverbialiter.* Sjelfwilligt, Sponte, conf. Friwillig.

Sjette, *Num. ord.* Sextus, conf. Sex, ex. gr. Den sjette i ordningen, Ordine sextus. Hwar sjette, Sextus quisque. Seni. För det sjette, Sextò. Til det sjette, Ad sextum. Halfsjette, Sesquiquinque. En sjette del, Integri pars sexta.

Siffra, *vide* Ziffra.

Sig, PRON. Defect. *Recipr.* conf. *Grammat.* ex. gr. *Casus Dat.* Skaffa sig rikedomar, Divitias sibi parare. Taga sig frihet, Libertatem sibi sumere. *Casus Accus.* Göra sig stor, Magnum se reddere. Bereda sig, Sese parare. *Casus Abl.* Tala om sig sjelf, De se ipso loqui. Öfwerlägga med sig sjelf, Secum perpendere. OBS. Notanda præterea formula: Ware sig, quæ latinorum respondet: *Sive sit*, ex. gr. Ware sig hemma eller bårta, Sive sit domi, vel foras alibi. Ware sig liten eller stor, Sive sit parvus, sive magnus.

Sig, N. *alias* Källsig, *quod* conf.

Siga sig, V. N. 2. *Recipr. Dr.* ex. gr. Regnwattnet siger sig in i jorden, Pluvialis sensim aqua in terram se ingerit. Wätskan sigde sig igenom grå papparet ned i flaskan, Per chartam bibulam liquor in lagenam se immisit. Där wattnet siger sig fram uv jorden, Ubi aquæ è terra sensim protruduntur.

Sigill, N. 4. *v. lat.* Sigillum, *majus*, *publicum*, conf. Pitser.

Signa, V. A. 1. Benedicere, ex. gr. GUD signe dig, DEus tibi benedicat, conf. Wälsigna.

Item: Signa, Precationibus superstitiosis uti, conf. Signeri.

Signa, V. N. 1. Deliquio labare, conf. Digna, ex. gr. Han gaf honom et slag, at han signade ned til marken, Flictum ei impegit, ut deliquio in solum labaret.

Signal, M. 3. Signum, *quo quid indicatur*, *v. per.* ex. gr. Gifwa signal til et sältslag, Prælii ineundi signum dare. Skeppe signal, Signum in navi, per applustre suspensu[illegible] vel explosionem tormenti. Brandsignaler, Signa quibus indicatur incendium.

Signeri, N. 4. Precationes superstitiosæ. Incantamenta.

Signerska, F. 1. Incantatrix.

Signete, N. 4. Sigillum, *antiq.*

Sik, M. 2. Lavaretus. (Salmo,) *pisc.* conf. Småsik.

Siklöja, F. 1. Albula. (Salmo,) *pisc. alias* Småsik.

Sil, M. 2. Colum. *Compos.* Mjölksil. Soppsil, conf. *simpl.*

Sila, V. A. 1. Colare. Silad, p. p. *Proverbium.* Sila mygg och swälja kameler, In minoribus attentum, in majoribus negligentem, se præbere. Sila af, Colando effundere. Sila igenom tänderna, Per dentes quasi colando attrahere vel emittere. Sila ifrån ärterna, Pisa colando separare. *Substantivè.* Silande, Colatio.

Silbenet, N. *Def.* Os ethmoides, *anatom.*

Silfwer, N. 4. Argentum. *Def.* Silfret, ex. gr. Af silfwer, Ex argento. Argenteus. Skilja silfret ifrån slaggen, Argentum a scoria separare. Gediget silfwer, Argentum nativum. *Compos.* Silfwergrufwa, Argenti fodina. Silfwer-beslag, conf. Beslag. Silfwersked. Silfwerkanna, conf. *simpl. eodemque modo in ceteris compositis.*

Item: Silfwer, Vasa argentea, ex. gr. Han har såldt alt sitt silfwer, Vasa cuncta argentea vendidit. Sätta silfret på bordet, Vasaria argentea in mensa ordinare.

Silfwerbröllop, N. 4. Diei nuptiarum celebratio, in connubio 25 annorum, conf. Gullbröllop.

Silfwerglas, N. 4. Minera argenti vitrea.

Silfwerglitt, N. 4. Lithargyrium argenti.

Silfwermalm, M. 2. Minera argenti.

Silfwermulm, M. Minera argenti mollior, *term. metall.*

Silfwermynt, N. 4. Moneta argentea.

Item: Silfwermynt, Modus numerandi pecuniam, quo Daler vel Öre triplo pluris est, quam quod ipse numerus indicat, ex. gr. 1 Daler Silfwermynt, numerando valet 3 Daler Kopparmynt,

Sic

Sic quoque, ex. gr. 3 Öre Silfwermynt, triplicando facit 9 Öre Koppармynt, & ſic porrò.

Silke, N. 4. Bombycinum. Sericum, conf. Siden. Rätt ſilke, Sericum trudum. *Proverbialiter*, ex. gr. Han lår icke ſpinna ſilke wid den ſaken, Parum ei vel nihil inde lucri ceſſerit. *Compoſ.* Silkesdocka, Filorum ſericorum faſciola. Silkesſtrumpor, Tibialia ſerica. Silkeswadd, conf. Wadd. Silkeswåfware, conf. Sidenwåfware, conf. *ſimpl.*

Silkesmaſk, M. 2. Bombyx.

Silkårl, N. 4. *alias* Kårtel, *quod* conf.

Sill, F. 2. Clupea. Harengus. Alec. *Compoſ.* Sillfångſt, Captura alecum, *una vice vel una anno.* Sillfånge, Piſcatura alecum. Sillfiſke, Idem, conf. *ſimpl.*

Silleri, *vide* Selleri.

Silning, M. 2. Percolatio.

Silſten, M. 2. Filtrum.

Simla, F. 1. Panis trituri genus, formæ oblongæ, *alias* Kaſpebröd.

Simma, V. N. 4. Natare. *Pr.* Simmer. *Ipf.* Samm. *Pf.* Summit, ex. gr. Han kom ſimmandes, Natando acceſſit. Han ſamm öfwer ſundet, Fretum transnatavit. Simmande djur, Animalia natantia. *Subſtantivè.* Simmande, Natandi actus.

Simmare, M. 2. Natator.

Simpa, F. 1. Cottus, *piſc.*

Simper, ADJ. Geſtibus, præſertim oris habitu, affectatus.

Sin, *Dr.* ex. gr. Kon ſtår i ſin, Vacca lacte deſiccata eſt.

Sin, PRON. Suus. N. Sitt, ex. gr. I ſin tid, Suo tempore. *Aliter.* I ſinom tid, Tempore conveniente. Hwar och en ſitt, Suum cuique. Förſörja ſig och ſina, Se ſuosque nutrire. Han med de ſina, Ille cum ſuis. Göra något med ſina händer, Manibus ſuis quid conficere.

Sina, V. N. 1. Lacte deficcari. Sinad, p. p. Sina af, Lacte penitus deficcari.

Sinder, N. 4. Scoria, quæ ſub ictu mallei quaſi per ſcintillas emittitur. *Def.* Sindret.

Sining, M. 2. Lactis deficcatio, *mammarum.*

Sink, N. 4. Junctu *contignatione. Aliter*

Sinka, V. A. 1. Inci *tignario.* Sinkad, 1

Item: Sinka, Moran ka honom icke, ty h ram ne illi inferas, Det har ſinkat mig Sinka ſig, *Recipr.*

Sinkſam, ADJ. Mo adferens.

Sinnad, *Adjectivè.* tus, ex. gr. Wa Aliter animatum eſ gå dit, Eò abire an ſinnadt ſelf, Anim conf. Wälſinnad.

Sinne, N. 4. Animu ſinnet, Is ei eſt ani In animum induxi. nes? Animi cujus til ſinnes, Ad a ferre. Det går m id mihi gravat. Malum quid medi Animo tradere. D net, Illius id an art, Animi indole ken annorlunda, U ſeſe habet. Efter lubitum. *Aliter*, Itam contrahere. alicui movere.

Item: Sinnen, Plu år ifrån ſina ſinn ſem utwärtes ſin externi. Rörd til uſu deſtitutus.

Sinnebild, F. 3. Sym nebilds konſten, Ar

Sinnelag, N. 4. A

Sinnlig, ADJ. Senſi rea quis voluptate

Sinnrik, ADJ. Ingen conf. Djupſinnig. rikt, Arguté.

Sinrikhet, F. 3. In men. *Gall.* Delicat

Sins, conf. Imella

Sipp, ADJ. Affectato oris habitu ſibi placens.
Sirap, M. 3. Syrupus.
Siren, F. 3. *ult. prod.* Siren, *v. per.* conf. Syren.
Siſka, F. 1. Fringilla ſpinus, *avis*, *alias* Grönſiſka.
Siſkon, N. 4. Botellus. Lucanica. *Gall.* Sauciſſe. *Plur.* Siſkon.
Siſt, *vide* Sidſt.
Sitt, *Neut. Pron.* Sin, *aliis* Sit, cum t ſimpl. *Item*: Sitt, *Imperat. verb.* Sitta.
Sitta, V. N. 4. Sedere. *Pr.* Sitter. *Ipf.* Satt. *Pf.* Suttit, ex. gr. Han ſatt på en ſtol, In ſella ſedebat. Kom och ſitt hos mig, Accedas & juxta me ſedeas. Sitta wäl eller illa, Aptè vel incommodè ſedere. Sitta ſtilla, Tranquillus ſedere. *Item*: In tranquillitate permanere. Sitta faſt i ſadlen, Firmus ephippio inſidere. *Aliter.* Sitta faſt, Alligatus ſeu fixus teneri. Hærere, conf. Faſt. Sitta ned, Subſidere. Sitta af, Ex equo deſcendere. Sitta i, *vel* uti, ex. gr. Sitta i ſängen, In lecto ſedere. *Aliter*, ex. gr. Den färgen ſitter länge uti, Color diutius is inhæret. Sitta i fred och ro, In pace & in quiete vitam degere. Sitta i ſtor utgift, Expenſorum maximè urgeri incommodo. Sitta i ſkuld, Obæratum eſſe. Det ſitter i minnet, Memoriæ inſidet. Sitta ihop, Conſidere. *Aliter*, ex. gr. Bladen ſitta ihop, Folia cohærent. Huru ſitter det ihop? Quomoda iſta cohærent? Sitta inne, Domi manere. *Aliter.* Sitta inne, Carceri includi. Sitta up, Sedem occupare ſuperiorem. *Aliter.* Sitta up, Eqvum aſcendere. Sitta åt, ex. gr. Bandet, halsduken, ſitter för hårdt åt, Vinculum, collare, nimis adſtrictum eſt. Sitta öfwer, Super ſedere. Sitta öfwer någon, Locum ſuperiorem præ aliquo occupare.
Item: Sitta, ex. gr. När flere ſitta på et hemman, Cum in eodem prædio plures habitant. Sitta med ſtora inkomſter, Magnos habere proventus. Sitta wid utgifter, Expenſis urgeri. Han ſitter med huſtru och barn, Uxorem habet & liberos. Sitta lat, Deſidere. Rätten ſitter ännu, Conſident adhuc judices. Hof-Rätten har ſatt ſig, Actionum in Dicaſterii initium jam factum. Det ſitter wäl eller illa, Aptè vel ſecus applicatum ſeu ordinatum, *de veſtibus & ejuſmodi.* Hatten ſitter på ſned, In obliqvum vergit pileus.
Item: Sittande, *Part.* Sedens. Sittande Rätt, Conſeſſus judicum. Konungen i ſittande Råd, Rex in conſeſſu Senatorum. *Subſtantivè.* Sittande, Actus ſedendi, ex. gr. Skrifwa några timmar i et ſittande, Per aliquot horas continuè ſedens ſcribere.
Sittſig, *Adjectivè in compoſitis*, ex. gr. Fyrſittſig wagn, Quatuor hominum capax currus.
Sittſjuk, ADJ. Qui ob infirmitatem vel pigritiam libenter ſedet.
Sittſyßla, F. 1. Opera ſedentaria.
Sju, *Numer.* Septem, conf. Sjunde, ex. gr. Sju gångor, Septies. Sjudubbel, vel Sjufallt, Septuplex. Sjuhanda, Septem genera. Sjuhundra, Septingenti. Sjuhundrade, Septingenteſimus.
Sjucka, V. N. 4. Subſidere. In demiſſius ferri, *de ædificiis & ejuſmodi.* Sjucken, p. p. *Pr.* Sjucker. *Ipf.* Sjöck. *Pf.* Sjuckit.
Sjuda, V. N. 4. Fervere, conf. Gråſa. *Pr.* Sjuder. *Ipf.* Sjöd. *Pf.* Sjudit. Sjuden, p. p. *Def. & Plur.* Sjudne, ex. gr. Grytan ſjuder, Fervet olla. Sjuda öfwer, Efferveſcere. *Item*: *Activè*, ex. gr. Sjuda ſalpeter, ſåpa, Nitrum, ſmegma, coquere. Sjuda up något, Ad primam ebullitionem quid coquere. Sjudande hett, Caloris fervidi.
Sjudning, M. 2. Efferveſcentia, conf. Gråsning. *Item*: Coctio, ex. gr. Såpſjudning, ꝛc. conf. Såpa, ꝛc.
Sjuk, ADJ. Ægrótus, ex. gr. Sjuk i foten, Pede æger. Ligga ſjuk, Ægrotare. Sjuk til ſinnes, Æger animi.
Sjuka, F. 1. Morbus, *animi*, conf. Sjukdom, ex. gr. Han har den ſjukan, Ille animi morbo laborat. Regerings ſjuka,
Impe-

Imperandi cupido, conf. Swartſjuka, ꝛc. *Item*: Morbus corporis, ex. gr. Fåltſjuka. Halsſjuka. Sjöſjuka, ꝛc. *Quære ſuis locis.* Engelſka ſjukan, Rachitis. Boſkapsſjuka. Färſjuka, ꝛc.

Sjukdom, M. 2. Morbus, ex. gr. Falla i en ſjukdom, In morbum incidere. Han har nyß kommit up af ſjukdomen, Nuper convaluit. Inwecklade ſjukdomar, Morbi impliciti, conf. Sjuka. Sot.

Sjuklig, ADJ. Morboſus. Morbis obnoxius, ex. gr. Wara ſjuklig, Morboſum eſſe. En ſjuklig tid, Tempus, quo morbi graſſantur. Sjuklig wäderlek, Tempeſtas inſalubris, conf. Krämpig.

Sjuklighet, F. 3. Ægrotatio. Infirma valetudo.

Sjukling, M. 2. Valetudinarius.

Sjukna, V. N. 1. Morbo corripi.

Sjukſång, F. 2. *alias* Sotſång, *quod* conf.

Sjukſtuga, F. 1. Noſocomium. *Item*: Locus quilibet, ubi plures ægroti.

Sjukwaktare, M. 2. Ægrotanti in cuſtodiam & auxilium quis. Sjukwakterſka, Idem, *fœmin.*

Sjunde, *Num. ord.* Septimus, conf. Sju, ex. gr. Sjunde gången, Septima vice. Hwar ſjunde, Septimus quisque. Den ſjunde i ordningen, Ordine ſeptimus. För det ſjunde, Septimò. Til det ſjunde, Ad ſeptimum. Halfſjunde, Sex & dimidius. En ſjunde del, Integri pars ſeptima.

Sjunga, V. N. 4. Canere. *Pr.* Sjunger. *Ipf.* Sang, *vel* Sjöng. *Pf.* Sungit. Sungen, p. p. *Def. & Plur.* Sungne, ex. gr. Sjunga en Pſalm, Hymnum canere. Han ſjöng wackert, Pulchrè cecinit. Werſer ſom kunna ſjungas, Verſus ad cantum. Han har ſungit ut, Canere deſiit. *Aliter.* Sjunga ut, Diſertè eloqui *Subſtantivè* Sjungande, Canendi actus. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Sjunga ur ſamma ton, conf. Ton. Jag hörde en fogel ſjunga. Aliquem audivi dicentem. Ehwad han piper eller ſjunger, Illo nolente, volente.

Sjungare, Sjungerſka, Sjungfogel, *vide* Sångare, ꝛc.

Sjunka, V. N. 4. Sidere. Fundum petere. *Pr.* Sjunker. *Ipf.* Sank, *vel* Sjönk. *Pf.* Sunkit. Sunken, p. p. *Def. & Plur.* Sunkne, ex. gr. Stenen ſjunker i wattnet, Lapis in aquam miſſus, fundum petit. Skeppet ſjönk til botten, Navis in fundum demergebatur. Han har ſunkit ned i gyttjan, In limo ſubſidet. Några flytande ſaker ſjunka småningom, Quædam aquis innatantia paulatim ima petunt. *Aliter*, ex. gr. Ögonen ſjunka in, Oculi ſubſident. Huſet, wäggen, har ſunkit, Domus, paries, reſedit.

Sjupp, M. 2. Lotor. (Urſus.)

Sjuſtjernorna, *Plur. Def.* Plejades.

Sjuttijo, *Num.* Septuaginta. Sjuttijonde, *Num. ord.* Septuageſimus.

Sjutton, *Num.* Septendecim. Sjuttonde, *Num. ord.* Decimus ſeptimus.

Sjål, M. 2. Phoca, (vitulina,) *alias* Sjökalf. *Compoſ.* Själſkinn, Pellis phocina. Själſpeck, Pinguedo ſubcutanea phocæ, conf. *ſimpl.*

Själ, F. 2. Anima, ex. gr. Göra för ſjälen, Animæ curam agere. Dyrt köpte ſjälar, Animæ magno emtæ. *Aliter*, ex. gr. Där war ingen ſjäl i huſet, In domo nullus erat. Där woro trettijo ſjälar på fartyget, In navigio triginta homines fuere. *Compoſ.* Själamord, Parricidium animæ. Själamördare, Qui animam necat. Diabolus. Själawåda, Periculum ſalutis animæ. Själawård, Cura animarum, conf. *ſimpl.*

Själa, *Obſ. in compoſ.* conf. Själ.

Själas, V. D. 1. Animam emittere.

Själmeſſa, F. 1. Miſſa pro anima mortui, *papicol*

Själongrås, M. 4. Serratula tinctoria, *plant.*

Själringning, M. 2. Campanarum pro mortuo pulſatio, *quo illius indicatur obitus.*

Själſörjare, M. 2. Animarum curam gerens. Sacerdos.

Själtåg, N. 4. Agon mortis, ex. gr. Han ligger i ſjältåget, Animam agit.

Sjö, M. 2. Lacus. *Def.* Sjön. *Plur.* Sjöar, ex. gr. Fiſka i en ſjö, In lacu piſcari. Sjön har intet utlopp, Lacus oſtio caret.

Item: Sjö, Mare. Aqua, ex. gr. Öppna sjön, Mare apertum. Oceanus. Hålla sjön, In alto navigare. Gå til sjös, Altum petere. Falla i sjön, In aquas labi. Fara til sjös, *vel* Resa til sjös, Iter per aquas facere. Navigare. *Aliter*. Fara til sjös, Navigationi se tradere, conf. Österssjön, Nordsjön, &c. *Aliter*, ex. gr. En sjö slog in i fartyget, Fluctus ingens navem obruebat.

Sjöbefaren, PART. *Dr.* ex. gr. Sjöbefaret folk, Homines navigationi assueti.

Sjöblad, N. 4. Nymphæa alba, *plant.*

Sjöbod, F. 2. Taberna, reponendis mercibus ad ripam exstructa.

Sjöbotten, M. Fundus maris seu lacûs. *Def.* Sjöbottnen.

Sjöck, *Ipf. verb.* Sjucka.

Sjöcompaß, M. 3. Pyxis nautica.

Sjöd, *Ipf. verb.* Sjuda.

Sjöfarande, PART. *Plur.* In itinere maritimo constituti. Navigantes.

Sjöfart, M. 3. Navigatio.

Sjöfogel, M. 2. Avis aquatica. *Plur.* Sjöfoglar, vel *Collectivè* Sjöfogel.

Sjöfolk, N. 4. Homines navales. Nautæ.

Sjögräs, N. 4. Aquis innatans herba.

Sjögrön, ADJ. Coloris viridis marini seu glauci.

Sjögrund, conf. Grund, Brevia.

Sjögång, M. Æstus maris.

Sjöhäst, M. 2. Hippopotamus.

Sjökalf, M. 2. Phoca, *alias* Sjöl.

Sjökant, *Dr.* ex. gr. Åt sjökanten, Oram versus maritimam.

Sjökort, N. 4. Mappa hydrographica, *navigantibus in usum.*

Sjökrig, N. 4. Bellum navale.

Sjölag, M. 2. Lex seu Jus maritimum.

Sjöledes, ADV. Per mare. Navigando.

Sjömagt, F. 3. Potestas maritima.

Sjömalm, M. 3. Minera ferri subaquosa.

Sjöman, M. 3. Nauta. *Plur.* Sjömän.

Sjömanskap, N. 4. Res navalis. *Aliter.* Sjömanskap, *vide* Skeppsfolk.

Sjömörker, N. 4. Nebulæ tenebrosæ in maribus. *Def.* Sjömörkret.

Sjömussla, conf. Mussla.

Sjöng, *Ipf. verb.* Sjunga.

Sjönöd, F. 3. Naufragii imminentis periculum.

Sjörå, N. 4. Spectrum marinum. Genius maris.

Sjöröfware, M. 2. Pirata.

Sjöröfweri, N. 4. Piratica.

Sjösida, *Dr.* ex. gr. Åt sjösidan, Aquas versus. På sjösidan, Parte oram spectante maritimam.

Sjössjuk, ADJ. Navigatione nauseam patiens.

Sjössjuka, F. 1. Nausea navigantium.

Sjöskada, F. 1. Jactura per naufragium.

Sjöskum, N. 4. Spuma maris. *Item*: Materia argillacea, ex qua fistularum tabacearum conficiuntur capitula.

Sjöslag, N. 4. Pugna navalis.

Sjöslägtning, M. 2. Prælium navale.

Sjöstad, M. 3. Urbs maritima. *Plur.* Sjöstäder.

Sjöstjerna, F. 1. Asterias rubens, *vermis marin.*

Sjöstrand, M. 3. Ripa lacûs.

Sjöwatten, N. 4. Aqua lacustris. *Def.* Sjöwattnet.

Sjöwäg, M. Via per mare vel aquas, ex. gr. Fara sjöwägen, Iter maritimum facere.

Skabb, M. Pfora. Scabies, conf. Bläda. Skorf.

Skabba, V. A. 1. Scabie inficere. Skabbad, P. P.

Skabbig, ADJ. Pfora laborans. Scabiosus, conf. Skorfwig.

Skabbighet, F. 3. Malum pforæ, conf. Skorfwighet.

Skabbört, F. 3. Scabiosa pratens. hirsuta, *plant.*

Skabraf, *vide* Schabraf.

Skackra, V. N. 1. Immodicè lucrari, conf. Skinna. Ockra. *Substantivè.* Skäckrande, Lucri immodici collectio.

Skackrare, M. 2. Fœnerator immodicus, conf. Ockrare. Skinnare.

Skackreri, N. 4. Lucrum immodicum & iniqvum, conf. Ocker. Skinneri.

Skada, F. 1. Damnum, ex. gr. Göra en någon skada, Damnum alicui inferre. Med sin skada, Suo damno. Mig til skada, Mihi

Mihi damno. Han har tagit ſtor ſkada af den ſaken, Magnum ei exinde diſpendium. *Aliter*, ex. gr. Han har fådt en ſkada i anſicktet, på benet, Facies, crus, ei læſione correptum.

Skada, v. a. 1. Nocere. **Skadad**, p. p. ex. gr. Det ſkadar intet, Nil nocet, Han ſkadade ſig ſielf måſt, Plurimùm ipſe ſibi affecit. *Aliter*, ex. gr. Han har ſkadat ſig med kniffven, Cultro ſe læſit.

Skadd, *perperam pro* **Skadad**.

Skadedjur, n. 4. Animal noxium.

Skadefägen, adj. Qui alieno lætatur damno.

Skadeslös, adj. Indemnis, ex. gr. Hålla en ſkadeslös, Indemnem aliquem habere. *Adverbialiter*. **Skadeslöſt**, Sine damno, conf. **Skadlös**.

Skadeſtånd, n. 4. Indemnitas. Damni præſtatio, ex. gr. Han har fådt ſå mycket i ſkadeſtånd, Tantum in damni reparationem accepit.

Skadlig, adj. Damnoſus. Nocivus, ex. gr. En ſkadlig werkan, Noxius effectus. **Skadlige exempel**, Exempla damnoſa. *Adverbialiter*. **Skadligt**, Modo damnoſo vel nocuo.

Skadlighet, f. 3. Damnoſi vel noxii ratio ſeu conditio.

Skadlös, adj. Illæſus, *alias* **Oſkadd**, conf. **Skadeslös**.

Skaf, n. 4. Intertrigo. Læſio cutis per raſuram vel colliſionem, conf. **Skoſkaf**. *Aliter*. **Linneſkaf**, conf.

Skaffa, v. a. 1. Parare. Comparare. **Skaffad**, p. p. ex. gr. **Skaffa häſtar åt reſande**, Iter facientibus equos comparare. **Skaffa ſig mat, penningar**, ꝛc. Cibum, pecuniam, &c. ſibi parare. **Skaffa mig en annan bok i ſtälle**, Hujus loco alium mihi librum compara. **Skaffa fram något**, Promere. Quid producere. **Skaffa in förråd i hushållet**, Ad victum neceſſaria comparare. **Skaffa af**, *vide* **Affkaffa**. *Aliter*, ex. gr. Han har mycket at ſkaffa, Multa ei agenda incumbunt. Jag har ingen ting at ſkaffa med honom, Nil mihi cum illo rei eſt. **Skaffa undan detta**, E medio hoc removeas.

Skaffare, m. 2. Promus condus.

Skafferi, n. 4. Cella penuaria. Locus ædium, ubi ad victum quævis condantur.

Skafföttes, *Adverbialiter*. Situ oppoſito, quo caput unius pedibus alterius reſpondet. *Obſ.* Idem valet, de manubrio unius rei & extremitate alterius, in ſitu oppoſito.

Skafjärn, n. 4. Inſtrumentum ſcabendi ferreum.

Skafning, m. 2. Scabendi actus.

Skaft, n. 4. Manubrium, *inſtrumentorum*, conf. **Fattan**. **Handtag**, ex. gr. **Hålla i ſkaftet**, Manubrium tenere. **Sätta ſkaft på något**, Manubrio quid munire. *Compoſ.* **Yrſkaft**, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Item: **Skaft**, Licium. Apparatus textorius, quo fila ſtaminis ſurſum & deorſum aguntur, conf. **Solf**. *Iude.* **Treſkäftad**, Trilix. **Fyrſkäftad**, Quadrilix.

Skafttionde, f. Decimæ ex ſegetibus

Skafwa, v. a. 4. Scabere. *Pr.* **Skafwer**. *Ipf.* **Skof**, *vel* **Skafde**. *Pf.* **Skafwit**. **Skafwen**, p. p. *Def. & Plur.* **Skafne**, ex. gr. **Skafwa nagien**, Unguem ſcabere. **Han har ſkafwit barken af trådet**, Corticem arboris deraſit. **Skafwa ſocker på något**, Raſo condire ſaccharo. **Skafwa ben**, Oſſa ſcabere. *Proverbialiter.* **Skinna och ſkafwa ſin nåſta**, Iniquè lucrari, præximumque quaſi denudatum ſcabere. **Skafwa af**, Scabendo detrahere. **Skafwa bårt**, Scabendo demere.

Skak, n. 4. Concuſſio.

Skaka, v. a. 1. Quatere. **Skakad**, p. p. ex. gr. **Skaka åpplen af träd**, Arbores quaſſare, quo mala decidant. **Skaka et mått**, Modium quatere. **Häſten, wagnen, Kakar**, Equus, currus, inſidentes quaſſat. **Skaka af ſnön**, Nivem excutere. **Skaka af ſig oket**, Jugum ſibi excutere. **Skaka omkring något**, Quaſſando quid circumagere. *Subſtantivè.* **Skakande**, Quatiendi actus.

Skakel, m. 2. Lignum trabæ oblongum ex iis, inter quæ equus jungitur. *Def.*

Skaflen. *Plur.* Skaflar, conf. Fimmelstång. Skalme. *Proverbialiter.* Stena öfwer ſkaflarne, Modum transgredi præſcriptum.

Skakning, M. 2. Quaſſatio.

Skal, perperam pro Skall. Præſ. verb. auxil. Skola. *Erratum in Grammaticæ Svecanæ translatione Gallica, & paſſim alibi.*

Skal, N. 4. Putamen, ex. gr. Han får ſkalet, Putamen illi relinquitur. *Proverbialiter.* Hålla ſig wid ſkalet, Externis vel adſcitiis rei inhærere. Skal på nötter, mandlar, och dylikt, Nucum, amygdalorum, & ejusmodi, putamina. Skal på åpplen, roſwor, och dylikt, Corium membranaceum in malis, rapis, & ejusmodi. Skal på ſnäckor, oſtron, ꝛc. Cochlearum, oſtrearum, &c. teſtæ. Skal på bönor, ärter, och dylikt, Fabarum, piſorum, & ejusmodi, ſiliquæ ſeu folliculi. *Compoſ.* Snäckſkal. Äggſkal, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Skala, V. A. 1. Putamen demere. Decorticare. Denudare. Skalad, p. p. ex. gr. Skala åpplen, roſwor, Mala, rapas, corio nudare. Skala barken af träd, Arbores decorticare.

Skala, V. N. 1. Currere, *v. pleb.* ex. gr. Han ſkalade ſin kos, Currendo ſe abdidit, conf. Löpa.

Skald, M. 3. Poëta.

Skaldekonſt, F. Poëſis.

Skaldeqwäde, N. 4. Poëma ad cantum Ode.

Skaldeſtycke, N. 4. Poëma.

Skaldinna, F. 1. Poëtria.

Skalf, *Ipf. verb.* Skälfwa. *Item:* Skalf, *alias* Jordſkalf, *quod* conf.

Skalfruckt, M. 3. Fructus varii generis, putamine munitus.

Skalig, ADJ. Putaminoſus.

Skalk, M. 2. Nequam. *Obſ.* ſumitur plerumque in bonam partem, pro eo, qui ſechnis per ludum, vel joci cauſſa, utitur: *Nonnunquam in malam partem*, ex. gr. De åro arge ſkalkar, Nebulones ſunt iniquiſſimi, conf. Skälm.

Item: Skalk, Panis diſſecti primum fruſtum.

Skalkacktig, ADJ. Cui in luſum technis ut animus. *Adverbialiter.* Skalkacktigt, Mod per technas ludicro.

Skalkacktighet, F. 3. Animus in ludicr pronus, conf. Skalk.

Skalkas, V. D. 1. Technis ludere vel jocari conf. Skalk.

Skalkhet, F. 3. Nequitia.

Skalkſtycke, N. 4. Techna per ludum v jocum, conf. Skälmſtycke.

Skall, *Pr. verb. auxil.* Skola, *notat futurum*, ex. gr. Jag ſkall älſka, Amabo Du ſkall lära, Docebis. Det ſkall ſke Fiet, conf. *Grammat.*

Skall, N. 4. Sonus elatior. *Compoſ.* Hund ſkall. Återſkall, *ſuis locis.*

Item: Skall, Venatio publica, qua homi num multitudo, primum in latus utrum que deducta, poſtea ſe ad certum l cum contrahit, ferasque includit, ex. gr Hålla ſkall, Venationem talem publicam inſtituere. Gå på ſkall, Venationi ejusmodi adeſſe.

Skalla, V. N. 1. Sonum edere elatiorem, ex. gr. Det ſkallade i bergen, Montes perſonabant.

Item: Skalla, Venationem publicam inſtituere, conf. Skall.

Item: Skalla af, Tonſura calvum facere. Denudare.

Skallbud, N. 4. Indictio in venationem publicam, conf. Skall.

Skalle, M. 2. *alias* Hufwudſkalle, Oſſeum integrum capitis, conf. Dödſkalle.

Item: Skalle, Cranium, ex. gr. Han ſlog honom i ſkallen, Cranium ei percuſſit. *Proverbialiter.* Han får det icke i ſin ſkalle, Mente id concipere nequit. En enwis ſkalle, Cui animus pertinax.

Skallergräs, N. Rhinanthus. Criſta galli, *plant.*

Skallerorm, M. 2. Crotalus, *ſerpens.*

Skallgång, M. 2. Via qua itur in venatione publica, conf. Skall.

Skallig, ADJ. Calvus. Glaber, conf. Flint ſkallig.

Skallös, ADJ. Putaminis expers.

Skallmeja, F. 1. Tibiarum muſic. genus.

Skall

Skallra, v. 1. Crepitaculum grandis refertum, *pro infantibus*, conf. Bjellra.

Skallra, v. n. 1. Crepitum edere, *qualem ex crepitaculo infantium*, conf. Skallra, *ſubſt.* *Aliter*, ex. gr. Han fryſer, ſå tänderna ſkallra i munnen, Dentes ei ob frigus crepant.

Skalmaſk, m. 2. Limax. Teſtaceum quodvis animalculum.

Skalme, m. 2. Crus alterum inſtrumentorum, quæ binis conſtant, ex. gr. Rakknifs ſkalme, Crus manubrii novaculæ. Skalmar på en ſax, Crura forficis. *Aliter*, ex. gr. Skalmen på en kårra, Lignum oblongum biroti ex iis, inter quæ equus jungitur, conf. Skakel.

Skam, m. Probrum, ex. gr. Det lånder honom til ſkam, Probro id ei eſt. Gå af med ſkammen, Cum ignominia diſcedere. Stå med ſkammen, Exprobrandum quid ſufferre. Bliſwa til ſkam, In opprobrium cadere. Komma på ſkam, Idem. *Aliter*, ex. gr. Han håller det icke för ſkam, Haud nefas id eſſe ducit.

Item: Skam, Pudor, ex. gr. Utan ſkam, Sine pudore. Om du har någon ſkam i dig, Si tibi quid pudoris ineſt. *Proverbialiter.* Bita huſwud af ſkammen, Omni pudore ſe exuere. *Proverbium*: Nu går ſkammen på torra landet, Jam ſine pudore agitur. *Item*: Skam, Pudenda.

Skamſlat, adj. Pudore cum probro perculſus.

Skamſläck, m. 2. Nota probri, ex. gr. Sätta ſkamſläck på någon, Probri maculam inurere. Han är en ſkamſläck i ſin ſlägt, Familiæ opprobrio eſt.

Skamfull, adj. Maximè probroſus ſeu nefarius, conf. Skamlös. *Adverbialiter.* Skamfullt, Modo maximè probroſo ſeu nefario.

Skamlig, adj. Nefarius. Probroſus, ex. gr. En ſkamlig gerning, Actio nefaria. Skamligt upförande, Modus ſe gerendi probroſus. Skamligen, *Adv.* Nefariè, Probroſè.

Item: Skamlig, Pudore ſuffuſus, ex. gr. Han blef ſkamlig af de ord en, Iſtis pudore ſuffuſus verbis.

Skamlös, adj. Pudoris expers. Impudens. *Adverbialiter.* Skamlöſt, Impudenter, conf. Skamfull.

Skamlöshet, f. 3. Impudentia.

Skamplun, m. 3. Exemplar. Forma operis; ad quam conficiendum quid, *v. per.* *Hinc*: Skamplun i järn, Ferrum malleo extenſum quadriforme. Skamplun-bråder, Aſſeres denſiores.

Skank, m. 2. Crus cum pede, *animalium.*

Skans, m. 2. Caſtellum. *Item*: Tectum contabulationis in puppi navis.

Skanſa omkring, conf. Kringſkanſa.

Skanskorgar, *Plur.* Gerræ.

Skapa, v. a. 1. Creare. Skapad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Skapa til något, Alicui rei formam dare. Skapa ſig til, Speciem fingere. Fictam aſſumere ſpeciem.

Skapare, m. 2. Creator.

Skapelſe, m. 3. Creatio.

Skaplig, adj. Concinnioris formæ. Cui juſta forma.

Skaplynne, n. 4. Formati ſeu fabricati ſpecies externa.

Skapnad, f. 3. Eorma. Figura, ex. gr. Af wacker ſkapnad, Formâ venuſta. Behålla ſamma ſkapnad, Eandem retinere figuram, conf. Skepnad.

Skapning, *vide* Tilſkapning.

Skapt och ſkuren til något, *Proverbialiter.* Ingenio vel indole naturali ad quicquam aptus.

Skar, *Ipf. verb.* Skåra.

Skara, f. Cruſta in nive, ex. gr. Skaran håller at gå på, Cruſta nivis euntem ſuſtinet. *Hinc* Skarſnö, Nives cruſtatæ.

Skare, m. 2. Agmen, ex. gr. Hela ſkaren af folk följde efter, Hominum ſubſequebatur agmen. Gråſhoppor i ſtora ſkarar, Ingentia locuſtarum agmina. Härſkare, Agmen militum.

Skarf, m. 2. Junctura. Commiſſura, *aſſuendo vel applicando, ubi integrum deficit.* *Def.* Skarſwen, ex. gr. Där är en ſkarf på klädet, Aſſuti in panno commiſſura eſt. Sätta ſkarf på något,

Novam jungendo partem applicare. Wid ſkarſwen af ſtocken, Circa junĉturam tigni. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är nu juſt i ſkarſwen, Rerum jam defectus urget.

Skarſning, M. 2. Actus, quo aſſuendo vel applicando quid junĝitur, conf. Skarf.

Skarſwa, V. A. 1. Jungere, *aſſuendo vel applicando quid, ubi integrum deficit.* Skarſwad, P. P. ex. gr. Skarſwa en klädning, Particulam veſti aſſuere. Skarſwa et bräde, Aſſeri partem jungendo addere. Skarſwa ihop, Conjungere, *ſcil. dicta modo Proverbialiter*, ex. gr. Han plägar ſkarſwa, Mentiri ſolet. Nu ſkarſwar du, Nunc vera non dicis.

Skarlakan, N. 4. Pannus coccineus.

Skarn, N. 4. Sordes.

Skarp, ADJ. Acutus. Qui aciem habet, ex. gr. En ſkarp knif, Culter acutus. En ſom har ſkarpa tändet, Qui dentium acumine pollet.

Item: Skarp, Acer, ex. gr. Skarp ſyn, Acer viſus. Skarp köld, Frigus acre. Skarpa wätſker i kroppen, Acres in corpore humores. Skarpt förſtånd, Ingenium acre. Skarpt win, Vinum acre.

Item: Skarp, Severus, Rigidus, ex. gr. Han är ſkarp i ſtraffandet, In puniendo ſeverus eſt. Han ſkref honom et ſkarpt bref til, Severas ad eum ſcripſit literas. *Aliter*, ex. gr. Skarpt bröd, Panis torrefactione induratus. Skarpa ſkott, Bombardarum vel tormentorum globulis onuſtorum ictus.

Item: Skarpt, *Adverbialiter*, ex. gr. Se ſkarpt på en, Viſu aliquem intueri exaſperato. Tala en ſkarpt til, Severius aliquem alloqui. Skiuta ſkarpt, Bombardam, tormentum, globulo onuſtum explodere. Det ſmakar ſkarpt, Acris eſt ſaporis.

Skarphet, F. 3. Acumen, *alias* Hwaßhet.

Item: Skarphet, Acritas, ex. gr. Synens, köldens, winets, ꝛc. ſkarphet, Acritas viſus, frigoris, vini, &c. conf. Skärpa. *Subſt. Aliter*, ex. gr. Bruka ſkarphet i ſtraffande, Severius punire.

Skarpna, V. N. 1. Indureſcere. Skarpnad, P. P. *de pane & ejuſmodi*, conf. Härdna. Skorpna.

Skarprättare, M. 2. Carnifex, *alias* Bödel.

Skarpſinnig, ADJ. Cui animus acutus. Perſpicax. *Adverbialiter*. Skarpſinnigt, Acute. Ingenioſe.

Skarpſinnighet, F. 3. Acumen ingenii. Perſpicacitas.

Skarpſkodd, *Adjectivè*. De. ex. gr. En ſkarpſkodd häſt, Equus, cui ſoleæ ferreæ clavis munitæ acutioribus.

Skarpſynt, ADJ. Cui viſus acrior. *Adverbialiter*. Skarpſynt, Viſus adhibito acumine.

Skarpſynthet, F. 3. Acumen viſus.

Skarptänd, ADJ. Dentium acumine præditus.

Skata, F. 1. Pica. (Corvus,) *avis.*

Skate, M. 2. Cacumen arboris.

Skatt, M. 3. Theſaurus, ex. gr. Finna en ſkatt, Theſaurum invenire. Det är min högſta ſkatt, Summus in eo mihi theſaurus. Samla ſkatter, Opes colligere.

Item: Skatt, Cenſus. Tributum, ex. gr. Betala ſin ſkatt til Kronan, Tributum publico pendere. Pålägga ſkatt, Cenſum imponere. *Compoſ.* Brandſkatt. Brudſkatt. Koppſkatt, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Skatta, V. A. 1. Cenſere. Æſtimare. Skattad, P. P. ex. gr. Huru mycket ſkattar du det wärdt? Quanti illud æſtimas? Jag ſkattar honom, at ega ſå mycket, Tantum illi bonorum eſſe credidérim. Jag ſkattar dig lycklig, Te felicem cenſeo. Jag ſkattar det för en heder, Id mihi in honorem duco.

Item: Skatta, Cenſum exhibere, ex. gr. Skatta til Kronan, Tributum publico pendere. Skatta til en frälſeman, Nobili cenſu ſubjectum eſſe. *Aliter*, ex. gr. Skatta en biſtock, Mel ex alveari depromere.

Skattbar, ADJ. Æſtimandus. Æſtimabilis.

Skattdragare, M. 2. Tributarius quilibet.

Skatte, *Adjectivè*. Cenſualis. Tributarius. *Oppoſ.* Frälſe. *Hinc*: Skattebonde, Ruſticus cenſitus. Skattefrälſe, Prædium nobili tributarium. Skattehemman, Præ-

Prædium tributarium. Skattman, Quivis alicui cenſu ſubjectus. Skattejord, Terra cenſita, conf. *ſimpl.*

Skattfri, ADJ. Cenſu immunis.

Skattfrihet, F. 3. A tributis immunitas.

Skattkammare, M. 2. Gazophylacium.

Skattkiſta, F. 1. Argenti recondendi arca.

Skattlägga, V. A. 2. Cenſum agere. Tributa imponere. *Cj.* Lägga. *Pars. P.* Skattlagd.

Skattläggning, M. 2. Cenſus. Tributorum impoſitio.

Skattmäſtare, M. 2. Theſaurarius.

Skattning, M. 2. Actus, quo mel apibus annuatim adimitur, conf. Bi-ſkattning.

Skatträttighet, F. 3. Jus cenſiticum.

Skattſkyldig, ADJ. Cenſus. Tributarius.

Skattwrak, N. *Dr.* de prædiis cenſiticis, ex. gr. Hemmanet kommer i ſkattwrak, Prædii cultura neglecta, exigi tributa nequeunt.

Skatull, N. 4. Scriniolum affabrè confectum, *v. per.* Inde Skatullmakare, Minuti operis faber lignarius.

Ske, V. N. ANOM. Fieri. Contingere. *Pr.* Sker. *Ipf.* Skedde. *Pf.* Skedt. Skedd, p. p. Skedt, N. ex. gr. Det ſker aldrig, Nunquam id continget. Om det kan ſke, Si fieri poteſt. *Adverbialiter.* Kan ſke, Poteſt fieri. Forſan. Når har ſlagsmålet ſkedt? Quando commiſſa eſt pugna? Ske altſå, Fiat. Efter ſkedd kungörelſe, Annuntiatione publicè facta. Sedan det war ſkedt, Poſtquam id contigiſſet. *Aliter*, ex. gr. Bröllopet ſkedde i går, Nuptiæ heri celebratæ fuere. Honom har ſkedt orätt, Injuria ille affectus eſt.

Sked, F. 2. Cochlear. *Item*: Sked, *alias* Wåſſked, *quod* conf.

Skeda, V. A. 1. Solutione chemica ſeparare. Skedad, p. p.

Skedblad, N. 4. Cochlearis ſpathula, *pars qua hauritur.* Et fullt ſkedblad, Cochlear cumulatum.

Skedd, p. p. Skedde. *Ipf.* Skedt. *Pf.* Verbi Ske.

Skede, N. 4. Intervallum ſeu ſpatium, *temporis*, ex. gr. Et långt eller kort ſkede, Longum vel breve intervallum. I et ſkede, Eodem continuo temporis vel itineris ſpatio, conf. Skåf.

Skedesman, *vide* Skiljesman.

Skedning, M. 2. Solutio ſeparans chemica.

Skedwatten, N. 4. Aqua regis, *chem. Def.* Skedwattnet.

Skedört, F. Cochlearia, *plant.*

Skef, *vide* Sned.

Skeka, V. N. 1. Divaricare, *pedes ſurſum levando*, conf. Skreſwa.

Skela, V. N. 1. Limis oculis intueri. Skela med ögonen, Obtutum in obliquum ducere.

Skelögd, ADJ. Cui oculi diſtorti.

Sken, N. 4. Lumen, conf. Ljus, ex. gr. Eldkulan gaf et ſken ifrån ſig, Globus igneus lumen emiſit. Sätta en ſkärm för eldſkenet, Radianti umbraculum igni opponere. *Compoſ.* Månſken. Solſken, &c. *ſuis locis. Aliter*, ex. gr. Under ſken af wänſkap, Sub ſpecie amicitiæ. Med ſagert ſken, Prætextu pulchro.

Skena, V. A. 1. Furore incitatus currere, *de equis*, conf. Skakel.

Skena, F. 1. Canthus, *alias* Hjulſkena. Järnſkenor, Ferrei rotarum canthi.

Skenbar, ADJ. Apparens. Specioſus, ex. gr. Under den ſkenbara förewändning, Specioſo ſub prætextu.

Skenbarlig, ADJ. Luculentus. Skenbarligen, *Adv.* Luculenter.

Skenben, N. 4. Pars anterior cruris. *Item*: Crus, conf. Benpipa.

Skenfager, ADJ. Ad ſpeciem vel ſimulatè pulcher, ſeu probus. *Def. & Plur.* Skenfägre.

Skengalen, ADJ. Currendi furore captus, *de equis.*

Skenhelig, ADJ. Sanctum vel pium ſimulans. Hypocrita.

Skenhelighet, F. 3. Hypocriſis.

Skepelſe, M. *v. ec.* conf. Skepnad.

Skepnad, F. 3. Facies rei ſeu habitus, conf. Skapnad, ex. gr. Behålla ſamma ſkepnad, Eandem retinere faciem. Han ſyntes under annan ſkepnad, Mutata videbatur facie vel habitu. *Aliter*, ex. gr. Där ſyntes en ſkepnad, Phantasma apparuit.

Skepp,

Skepp, N. 4. Navis, ex. gr. Skepp och gods, Navis & merces. Den som för rer skeppet, Qui navem ducit. Gå til skepps, Navem conscendere. Skepp af linien, Naves bellicæ primi ordinis. Köpmans skepp, Navis mercatoria. Med förra skepps lägenhet at öfwersändas, Cum navi proximè solutura transmittendum. *Compos.* Skeppsbåt, Scapha. Skeppsfart, *vide* Sjöfart. Skeppsfolk, Nautici. Skeppsladdning, Onus navis. Skeppslucka, Apertura in navi. Skeppsredare. Skeppsrederi, *alias* Redare. Rederi, conf. *simpl. & quæ huic sequuntur*

Skeppa in, conf. Inskeppa. Skeppa ut, conf. Utskeppa.

Skeppare, M. 2. Nauclerus.

Skeppsbord, N. Margo navis. Om skeppsbord, In navi.

Skeppsbro, F. 2. Appulsus navium pons. *Def.* Skeppsbron.

Skeppsbrott, N. 4. Naufragium, ex. gr. Han har lidit skeppsbrott, Naufragium fecit.

Skeppsbyggmästare, M. 2. Naupegus.

Skeppscapiten, M. 3. Navarchus, *v. per.*

Skeppsclarerare, M. 2. Minister mercatoribus in re nautica à rationibus.

Skeppsflotta, F. 1. Classis.

Skeppslag, N. 4. Societas ad litus maris habitantium.

Skeppsled, M. 3. Navibus aperta via, conf. Båtled.

Skeppswarf, N. 4. *alias* Warf, *quod* conf.

Skeppswerke, M. 4. *aliis* Skeppswirke, Ligna quævis ad constructionem navium.

Skeppswrak, N. 4. Tabulæ navis fractæ. Bona naufraga, conf. Strandwrak.

Skeppund, N. 4. Libra nautica. Modus ponderandi, quo 20 Pund faciunt 1 Skeppund.

Skeßa, V. N. 1. Lascivire, *v. pleb.*

Skick, N. *Indecl.* Rerum dispositio, ordo vel status, ex. gr. Hålla all ting i skick och ordning, Cuncta benè disposita & in ordine habere. Komma i sitt förra skick, In pristinum statum redigi. Sätta något i skick, Compositum seu ordinatum quid reddere. Saken har fådt annat skick, Alio res modo disposita. Han har godt skick med sig, Corporis gestu benè se componit.

Skicka, V. A. 1. Mittere. Skickad, P. P. conf. Sända, ex. gr. Han skickade til mig, och bad at jag wille komma, Ad me misit, rogans ut venirem. Jag har skickat honom boken, Librum ad eum misi. Skicka bud, Nuntium mittere. Skicka af, conf. Afskicka. Skicka bårt, Aliquò mittere. Skicka efter någon, Misso nuntio quem arcessere. Skicka efter något, Missione sibi adferendum quid curare. Skicka ut någon, Aliquem emittere. Skicka ut at höra hwad å färde är, Misso aliquo quid agatur explorare. Skicka ut waror, Merces exportare.

Item: Skicka, Ordinare, Disponere, ex. gr. GUD skickar all ting til det bästa, Cuncta in optimum DEus disponit. Försynen har så skickat, Providentia sic ordinatum est divina.

Item: Skicka sig, *Recipr.* Se gerere, ex. gr. Det är hans befallning, skicka dig däreſter, Jussum ab eo, ad quod te geras. Skicka sig wäl eller illa, Benè vel malè se gerere. Skicka sig någon til behag, Ad nutum alicujus se componere. Skicka sig efter tiden, Tempori se temperare. *Impersonaliter*, ex. gr. Det skickar sig wäl eller illa, Benè vel malè id convenit.

Skickelse, M. 3. Dispositio, *v. ec.*

Skicklig, ADJ. Habilis. Intelligens. Idoneus, ex. gr. Han är skicklig til alt, Ad omnia idoneus est. Wara skicklig i sin syßla, In munere scienter se gerere. Skicklig i ritande, Graphices peritus. *Aliter*, ex. gr. En skicklig yngling, Juvenis decorè se gerens. *Adverbialiter.* Skickligt, Scitè. Intelligenter. *Item*: Decorè. Skickligen, *Adv.* Idem.

Skicklighet, F. 3. Habilitas, ex. gr. Befordras efter förtjenst och skicklighet, Ex merito & scientia promoveri. Skicklighet i ritande, Graphices peritia. *Aliter*, ex. gr. Man berömmer den gåsens skicklighet, Istius pueri concinnè se gerendi modus laudatur.

Skickning, m. 2. Miſſio, conf. Beſtickning.

Skid, n. 4. Soleæ lignea formæ longiſſimæ. *His utuntur Lappones in nive currentes. Dr.* ex. gr. Löpa på ſkid, Soleis ligneis currere. *Hinc:* Skidlöpare, Curſor ejusmodi.

Skida, v. 1. Folliculus, *fabarum, piſorum, & ejusmodi. Compoſ.* Ärtſkida, conf. *ſimpl. Aliter*, ex. gr. Sticka ſwärdet i ſkidan, Enſem vaginæ immittere, conf. Slida.

Skidlöpare, m. 2. conf. Skid.

Skifer, m. Sciſtus. Lapis ſciſſilis vel fiſſilis. *Def.* Skifera, *alias* Skiferſten.

Skiferſwärta, v. Atramentum ſcißile, *humi gen.*

Skift, *vide* Skifte.

Skifta, v. a. 1. Variare. Mutare. Skiftad, p. p. ex. gr. Skifta färg, Colorem mutare. Tyget ſkiftar färgen, Textum colore nitet variato. Det ſkiftar på rödt, In rubrum deflectit. Skifta ord, Verba commutare. Skifta om, Alternare, *vide* Omſa, conf. Byta om.

Item: Skifta, Partiri. Skiftad, p. p. ex. gr. Skifta arf, roſ, Hæreditatem, prædam, partiri. Skifta jord på landet, Res ſoli dividere. Skifta ut, Diſtribuere.

Skifte, n. 4. Alternatio. Vicium intercapedo, ex. gr. I hwart ſkifte, Quavis alternandi vice. I andra ſkiftet, Intercapedine ſecunda. *Adverbialiter.* Til ſkiftes, Alternatim. Skiftewis, *Adv.* Idem.

Item: Skifte, Partitio, ex. gr. Roſwets ſkifte, Partitio prædæ. *Hinc:* Arfſkifte, conf. *Adverbialiter.* Til ſkiftes, In partitionem. *Inde*, ex. gr. Böter til twåſkiftes eller treſkiftes, Mulcta bipartienda vel tripartienda.

Skiftning, m. 2. Variatio. Mutatio, conf. Omſkiftning.

Item: Skiftning, Partitio, ex. gr. Skiftning af roſwet, Partitio prædæ.

Skifwa, v. 1. Fruſtum latius & tenue. Segmentum, ex. gr. En ſkifwa bröd, Panis fruſtulum. Skifwor af äpple, oſt, &c. Segmenta pomi, caſei, &c. *Aliter*, ex. gr. Skifwan på et ur, eller dylikt, Tabula horologii, & ejusmodi. Bordſkifwa, Tabula menſæ.

Skifwa, v. a. 1. In laminas ſecare. Skifwa ſönder, In ſegmina diſſecare. *Aliter*, ex. gr. Skifwa ſegel, Velum in latus alterum deducere. Skifwa ſig, *Recipr.* In fruſta laminata rumpi, *de ſaxis & ejusmodi. Aliter*, ex. gr. Han går och ſkifwar ſig, Superbiens incedit.

Skild, p. p. *Neut.* Skildt, *verb.* Skilja.

Skilderi, n. 4. Tabula, picta varias exhibens imagines, conf. Porträt.

Skildra af, *vide* Afſkildra.

Skilſång, n. 4. Diſcretionis vel diſtinctionis judicium, conf. Åtſkilnad.

Skilja, v. a. 2. Sejungere. Separare. *Pr.* Skiljer. *Ipf.* Skilde. *Pf.* Skiljdt. Skild, p. p. ex. gr. Skilja två ting, ſom ſitta ihop, Binas res ſeparare. Skilja några ſom ſlåſs, Rixantes ſeparare. Han will ſkiljas wid huſtrun, Uxorem vult repudiare. Jag åſtundar ſkiljas hädan, Cupio diſſolvi. Skilja i tu, Biſariam diſjungere. Skilja en tråta, Litem dirimere. Skilja åt, *vide* Åtſkilja. De kunna icke ſkiljas åt, Separari nequeunt. Innan wi ſkiljas åt, Antequam ab invicem diſcedamus. Skilja af, *vide* Afſkilja. Skilja ifrån, Diſjungere. Skilja det ena ifrån det andra, Unum ab altero ſeparare. Skilja ſig. *Recipr.* ex. gr. Skilja ſig wid något, Rem aliquam miſſam facere. Skilja ſig ifrån de öfriga, A ceteris ſe ſeparare. Skilja ſig i mening, Sententia diſſidere.

Item: Skilja, Diſtinguere, ex. gr. Han kan icke ſkilja hwitt och ſwart, Album à nigro diſtinguere nequit. Man bör ſkilja imellan mer och mindre, Inter plus & minus diſtinguendum eſt. Skilja mörkret ifrån ljuſet, Lucem à tenebris diſtinguere.

Skiljacktig, adj. Diſſidens. Diſcrepans, ex. gr. Han är af ſkiljacktig mening, Opinione diſſidet. Wara ſkiljacktig i något, In aliqua re vel cauſſa diſcrepare. Han är ifrån andra ſkiljacktig i kläder och ſeder, Veſtibus & moribus ab aliis ſe diſtinguit.

Skiljaktighet, r. 3. Diſſenſio. Diſſidium, ex. gr. Någon ſkiljaktighet war imellan dem uptommen, Inter illos diſſenſio orta fuit.

Skiljebref, n. 4. Libellus repudii.

Skiljemärke, n. 4. Signum ſeparandi.

Skiljemur, m. 2. Murus ſeparans.

Skiljemynt, n. Æra. Nummi minores, *quorum in permutatione majorum uſus.*

Skiljeman, m. 3. Arbiter.

Skiljetecken, n. 4. Character ſeu Nota diſtinguendi, ut: Punctum, comma, &c.

Skiljewäg, m. 2. Bivium.

Skiljewägg, m. 2. Paries intergerinus.

Skilling, m. 2. Monetæ genus minoris pretii, *antiq. Item*: Nummulus vel Modus numerandi apud Germanos, Anglos, &c. Noſtrum eſt in compoſitis, ut Bördeſkilling, Köpſkilling, ꝛc.

Skilnad, r. 3. Separatio, ex. gr. Skilnad i bo, Separatio bonorum. Ägtenſkaps ſkilnad, Divortium. Skilnad imellan twå murar, och dylikt, Duos ſeparans ſpatium muros & ejusmodi. Gränſeſkilnad, Fines, conf. Åtſkilnad.

Skilsmeſſa, r. 1. Diſceſſus vel Abitus, *quo aliqui invicem ſeparantur.* ex. gr. Efter min ſkilsmeſſa, Poſt abitum meum. Innan ſkilsmeſſan, Ante diſceſſum.

Skimmer, n. 4. Mica Argyrites, *lap.*

Skimra, v. n. 1. Radiare, ex. gr. Strålar af något ſom rörer ſig, ſkimrar för ögonen, Radii ab objecto in motu, ante oculos vibrantur. Det ſkimrar för ögonen på en, ſom kommer haſtigt ut ifrån et mörker, Venienti repentè à luce in tenebras, oritur ante oculos vibratio.

Skina, v. n. 4. Splendere. *Pr.* Skiner. *Ipf.* Sken, *vel* Skinte. *Pf.* Skinit, ex. gr. Solen, Månen, ſkiner, Sol, Luna, ſplendet. Huden ſkiner i wiſſa ſjukdomar, Cutis in morbis quaſi ſplendet cutis. Anſiktet ſkiner af fett, Pinguedine facies nitorem refert. Skinande, p. a. conf. Blänka. Glänſa. Lyſa.

Skingra, v. a. 1. Diſſipare. Diſpergere, ex. gr. Wargen kom och ſkingrade fåren, Adveniens lupus diſſipabat oves. Eſter föräldrarnes död, bleſwo barnen ſkingrade, Poſt obitum parentum diſperſi fuere liberi. Han har ſkingrat det ſadren ha familiat, Collecta à patre diſſipavit. Ja will icke ſkingra handſken ifrån ſin mak Chirothecam pari auferre nolo. Skingra ſig, *vide* Söndra ſig.

Skingring, m. 2. Diſſipatio. Diſperſio.

Skinka, r. 1. Perna. Petaſo. Skinkſtaft Crus pernæ.

Skinkhalt, adj. Subclaudus vitio coxæ.

Skinn, n. 4. Pellis, *pecorum & minorum ferarum*, conf. Hud. *Inde.* Fårſkinn Kattſkinn. Loſkinn. Wargſkinn, conf. *ſimpl. Aliter*, ex. gr. Imellan hud och ſkinn Inter carnem & cutem. Tunna ſkinnet Cuticula. Epidermis. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Han är rädd om ſkinnet Timidus eſt, ne iclibus exponatur. Hålla ſkinn på näſan, Aſperum ſeverumque ſe præbere. *Compoſ.* Skinnpels, Amiculum pelliceum villoſum. Skinnpung, Marſupium pelliceum. Skinnpåſe, Sacculus pelliceus. Skinnwara. *Plur.* Skinnwaror, Merces pelliceæ villoſæ, conf. *ſimpl. & quæ huic ſequuntur.*

Skinna, v. a. 1. Immodicè lucrari, conf. Ockra, *perb.* Skinnad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Skinna en ſtad, conf. Skörſla.

Skinnare, m. 2. Lucrator immodicus, conf. Ockrare. *Item*: Skinnare, *vide* Körnär.

Skinnberedare, m. 2. Pelles præparans opifex, conf. Garfwaxe.

Skinneri, n. 4. Lucrum immodicum, conf. Ocker.

Skinnfäll, m. 2. Stragulum pelliceum villoſum.

Skinnkyller, conf. Kyller.

Skinnſlags ſten, m. Lapis tunicinus.

Skjorta, r. 1. Induſium lineum, *virorum*, conf. Särk. *Compoſ.* Meſſkjorta, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Skjöſla, Skjön, ꝛc. *vide* Skörſla, ꝛc.

Skipa, v. a. 1. *Dv.* ex. gr. Skipa lag, Juſtitiam adminiſtrare. Skipad, p. p. *Hinc*: Lagſkipande, *quod* conf.

Skir,

Skir, adj. Rerus. Pellucidus. n. Skirt, *de textis*, conf. Gles.

Skira, v. a. 2. Defæcare. Skird, p. p. Skirdt, n. *de adepe, butyro, & ejusmodi. Aliter.* Skira ägg, Ova ad lumen candelæ examinare.

Skirduk, m. Textum cannabeum tenuissimum, rarioris texturæ.

Skirning, m. 2. Defæcatio, conf. Skira.

Skjul, n. 4. Umbraculum structile, parietibus destitutum. *Inde Dr.* ex. gr. Han har intet skjul, Domicilium ei nullum. *Aliter*, ex. gr. Han hör intet skjul om kroppen, Vestimentis caret, conf. Lider.

Skjuta, v. a. 4. Nisu ducere. Impulsu agere. Propellere. *Pr.* Skjuter. *Ipf.* Sköt. *Pf.* Skutit. Skuten, p. p. *Def. & Plur.* Skutne, ex. gr. Han sköt omkull honom, Eum impulit, ut subverteretur. Skjuta en kärra för sig, Birotum præ se agere. Skjut mig intet, Ne me impulsu abiges. De hafwa skutit stånglen för dören, Pessulum foribus obdiderunt. Trädet skjuter telningar, Arbor surculos protrudit. Skjuta fram, Impulsu producere. Protrudere. *Aliter*, ex. gr. Du kan småningom skjuta fram om den saken, Ita de re sensim quædam in medium profere potes. Skjuta ifrån, ex. gr. Skjuta ifrån stånglen, Repagulum abigere. Skjuta ifrån sig, Nisu vel impulsu a se removere. *Aliter*, ex. gr. Skjuta ifrån sig skulden, Culpam a se avertere. Skjuta igen, Impulsu claudere. Skjuta ihop, Nisu cogere, *Aliter*. Skjuta ihop penningar, Pecuniam pro rata conferre. Skjuta ned någon, eller något, De sublimi quem, vel quid, depellere. Skjuta på, Ad progrediendum impellere. *Aliter.* Skjuta skulden på en annan, Culpam in alium conferre. Skjuta til, ex. gr. Han sköt til honom, at han stupade; Eum ut corrueret, impulit. Skjuta til luckorna, Opercula occludere. Skjuta undan, Impulsu e medio movere. Skjuta up, conf. Upskjuta, ex. gr. Skjuta up en dör, Januam impulsu aperire. Skjuta up hatten, Pileum subrigere. Plantan skjuter up ur jorden, Progerminat planta. *Aliter*, ex. gr. Barnen skjuta up i hast, Crescunt celeriter infantes. Skjuta ut, ex. gr. Skjuta ut något igenom hären, Motu impellente per jenuam quid educere. Skjuta ut, *vel* Skjuta ut ifrån landet, Navigium deducere. *Aliter*, ex. gr. Skjuta ut någon ur et sällskap, Aliquem è consortio arcere. Trädet skjuter ut i hara qwistar, Arbor in ramulos tantum sese exserit. En udde, som skjuter ut i sjön, Promontorium, in aliquem lacus se porrigens.

Item: Skjuta, Explodere. Jaculari. Substantivè. Skjutande, Actus, quo bombardæ vel tormenta exploduntur. Skuten, p. p. *Def. & Plur.* Skutne, ex. gr. Skjuta med pilar, Jaculis petere. Han sköt en pil i hjertat, Jaculum in eum emisit. Han har lärt skjuta, Ictu sclopeti ferire edoctus est. Skjuta af en bössa, Bombardam explodere. Skjuta med Canoner, Tormenta bellica explodere. Skjuta ned någon, Ictu prosternere. Skjuta på fienden, Ictibus tormentorum vel sclopetorum hostem petere. Skjuta til måls, Scopum petere. Skjuta ihjäl någon, Ictu aliquem necare. Skjuta et skott, Ictum explodere. Skjuta en för hufwudet, Ictu caput alicui petere. Skjuta öfwer, Ictu scopum superare.

Skjutgewär, n. 4. *Collectivum.* Arma igniaria.

Skjuthäst, m. 2. Equus pictus, pone quem venator latitat.

Skjutning, m. 2. Actus, quo quid impellitur vel nisu ducitur. *Item*: Explosio tormentorum, bombardarum, &c.

Skjuts, m. Vectura meritoria, seu conductitia, *alias* Hästskjuts, conf. Häll, ex. gr. Fara med skjuts, Equis meritoriis iter facere. Hålla skjuts, Equorum conductitiorum vecturam præstare. Taga skjuts, Equos conducere. *Compos.* Skjutsbonde, Equorum conductitiorum auriga. Skjutsfärd, Iter cum equis conductitiis. Skjutshäst, Equus conductitius. Skjutspengingar, Vecturæ merces meritoriæ, conf. *simpl.*

Skjutsa, v. a. 1. Equos conductitios præbere, *vel* eosdem illos agere. Skjutsad, p. p.

Skjutsning, m. 2. Vecturæ meritoriæ præstatio.

Sko, m. 3. Calceus. *Def.* Skoen. *Constr.* Skon. *Plur.* Skoer. *Constr.* Skor. *Def.* Skorna. *Constr.* Skona, ex. gr. Taga på sig, *vel* Draga på sig skona, Calceos induere. Draga up ett par nya skor, Calceorum par novorum induere. Hästen slår i sko, Equus currendo anteriorum pedum soleas ferit. *Locut. Proverb.* ex. gr. Det går i sko, Deesse incipit. Hwar kånner bäst hwar skon klämmer, Malo quisque premitur suo. *Compos.* Skoband, Calcei vinculum, conf. *simpl. & plura infra*, conf. Häftla.

Item: Sko, Tegmen quo quid munitur. *Hujus usus in compositis*, ex. gr. Dopp-sko. Kjortelsko, &c.

Sko, v. a. anom. Calceos induere. *Pr.* Skor. *Ipf.* Skodde. *Pf.* Skodt. Skodd, p. p. Skodt, n. ex. gr. Sko sig, *vel* Sko på sig, Calceos induere. Sko af sig, Calceis se denudare. Sko en häst, Equum soleis ferreis munire. *Aliter*, ex. gr. Sko en wagn, en släde, Currum traham, ferramentis munire. Sko et hjul, Rotam canthis munire. *Proverbialiter.* Sko sig, ex. gr. Han hade alt detta om händer, men han wiste ock at sko sig, Hæc omnia illius curæ tradita fuere, se autem exinde ditare optimè novit.

Skoborste, m. 2. Calceis purgandis penicillus.

Skock, m. 2. Caterva, conf. Flock, ex. gr. En skock foglar, rådjur, &c. Avium, capreolorum, &c. caterva. Hela skocken af folk, Integra hominum caterva. De woro många i skocken, Complures in catervam congregati fuere. *Item*: Skock, Ordo, *boran.*

Item: Skock, Modus numerandi, quo 60 facit 1 Skock, ex. gr. En skock kålhufwuden, walnötter, &c. Capitum brassicæ, Juglandum, &c. sexaginta.

Skocka sig, v. a. 1. *Recipr.* In catervam se congregare. Skockad, p. p.

Skocktals, adv. Catervatim. *Item*: Per sexaginta, conf. Skock.

Skodd, p. p. Calceatus, *verb.* Sko. Skodd häst, Equus soleis ferreis munitus, conf. Skarpskodd, &c. *Item*: Skodd, Ferramentis munitus, vel obductus, *de curribus, trabis, & ejusmodi.*

Skof, Skoftals. Skofwel, &c. *vide* Skäf, &c.

Skoflickare, m. 2. Calceorum interpolator.

Skofwor, *Plur.* Rasa vel ramenta, *e mactris, ollis, vel ejusmodi.*

Skog, m. 2. Silva. *Compos.* Skogeld, Incendium silvæ. Skogsbacke, Collis silvestris. Skogsbrynen, Ora silvæ. Skogsbygd, Regio silvestris. Skogsbygge, Cædes silvæ. Skogswäg, Via per silvam. Skogwaktare, Custos silvæ, conf. *simpl.* & *quæ sequuntur.*

Skogig, adj. Silvosus.

Skoglupen, part. Arbustis seu Vepribus obsitus. *Def. & Plur.* Skoglupne.

Skogrik, adj. Silvis abundans.

Skogsduswa, f. 1. Columba. (Oenas.)

Skogsmark, m. Solum silvosum. *Item*: Regio silvestris.

Skogspark, m. 3. Nemus.

Skogsrå, n. Genius silvestris.

Skogsrögning, m. 2. Silvæ explanatio.

Skogssnigel, m. 2. Limax ater.

Skogstapeter, *Plur.* Tapetes picta exhibentia loca silvestria.

Skoklack, m. 2. Calcaneus calcei.

Skola, f. 1. Schola. *Plur.* Skolor. *Hist.* Skolungdom, Scholares. *Compos.* Skolgåsse, Scholaris. Skolgång, Itus in scholam, &c. conf. *simpl. Proverbialiter*, ex. gr. Slå en ur skolan, De prærogativa aliquem summovere.

Skola, v. a. 1. Terram vel lapides admovere, quo in solo suffultum vel fixum quid reddatur. Skolad, p. p. *Inde.* Skola omkring, & Skola under, conf. *particul.*

Skola, *Verb. auxil.* Oportere. Debere. *Pr.* Skall. *Ipf.* Skulle. *Pf.* Skolat, conf. Gra-

Grammat. ex. gr. Jag ſkall göra det, Id faciam. Jag ſkulle göra det, Id facerem. Jag har ſkolat göra det, Id facere debui.

Skolagning, m. 2. Calceorum refectio.

Skolapp, m. 2. Corii portiuncula, qua munitur calcaneum calcei.

Skolfux, m. 2. conf. pedant. **Skolfuxeri**, n. conf. Pedanteri.

Skolhus, n. 4. Ædes ſcholæ.

Skolka, v. n. 1. A ſchola ſe abſtinere. *Item*: Opere ſupersedere.

Skolla, f. 1. Bractea metalli, *qua quid ſeparatum vel disruptum jungitur.*

Skolla, v. a. 1. Aqua fervida pilis vel plumis denudare. **Skollad**, p. p. *Dr.* ex. gr. **Skolla ſwin**, **höns**, Sues ſeta, gallinas plumis, denudare, ſcil. dicto modo. *Inde.* **Skollwatten**, Aqua fervida in eum uſum.

Skollkaka, f. 1. Paſtillus, ex reſiduo maſſæ, in panem ſubactæ, confectus.

Skollåf, n. 4. Vacatio in ſcholis.

Skolmåſtare, m. 2. Pædagogus. Ludimagiſter.

Skomakare, m. 2. Sutor. *Item*: **Skomakare**, conf. **Lindare**.

Skomra, v. n. 1. Sutorem agere.

Skona, v. a. 1. Pœna eximere. Parcere. *Pr.* **Skonar**. *Ipf.* **Skonade**, *vel* **Skonte**. *Pf.* **Skonat**, *vel* **Skont**. **Skonad**, *vel* **Skont**, p. p. ex. gr. Jag ſkonade gåßen, Puero peperci. Han har ſkont honom för ſtraff, Pœna illum exemit. **Skona mina öron ifrån ſådant**, Auribus meis ab iſtis parcas. Han wet ſkona ſig, Sibi parcere probè ſcit.

Skoning, m. 2. *Variæ eſt ſignificationis*, ex. gr. En häſts ſkoning, Actus, quo equus ſoleis ferreis munitur. *Item*: Ipſæ ſoleæ ferreæ, cum clavulis. *Aliter.* **Skoning på et hjul**, Canthi, quibus rota circumdatur. *Aliter*, ex. gr. **Skoning på en ſjortel**, Segmentum, quo pallæ extremitates cinguntur.

Skonſam, adj. Parcens ſeu indulgens, *pœna, vel malis infligendis. Adverbialiter.* **Skonſamt**, Indulgenter.

Skonſamhet, f. 3. Animus indulgentior.

Skonomål, n. 4. Indulgentia, *in pœna vel malis infligendis.*

Skop, *pirperam pro* **Skapade**.

Skopa, f. 1. Capula. Vas, cujus in cuſum ad hauriendas aquas uſus. *Item*: **Skopor i wattuwerk**, In machina aquatica capulæ.

Skopinne, m. 2. *Plur.* **Skopinnar**, Clavuli ligni, quibus corium calcaneo calcei affigitur.

Skopligg, m. 2. conf. **Skopinne**.

Skopoike, m. 2. Puer purgandis calculis. Servulus.

Skoporten, m. *Def.* Locus Holmiæ, ubi calcei venales habentur.

Skor, *Plur.* conf. **Sko**. *Item*: *Pr. Indic. verb.* **Ska**.

Skorem, m. 2. Corrigia calcei.

Skorf, m. Tinea. Puſtulæ capillitii ſiccæ. *Def.* **Skorfwen**, conf. **Skabb**. *Item*: Pſora, *morb. equin.*

Skorfwig, adj. Tineæ, vel puſtulis capillitii ſiccis laborans, conf. **Skabbig**.

Skorfwighet, f. 3. Malum ex tineâ, conf. **Skorf**.

Skorpa, f. 1. Cruſta, ex. gr. **Skorpa på bröd**, **ſnö**, &c. In pane, in nive, &c. cruſta. **Skorpa på ſår**, In ulcere eſchara.

Item: **Skorpa**, *Plur.* **Skorpor**, Panis nauticus. *Gall.* Biſcuit. *Germ.* Zweybacken. *Inde.* **Skorpebröd**, Panis ejusmodi.

Skorpig, adj. Cruſtatus.

Skorpion, m. 3. Scorpius. *Item*: *Abſolutè* **Skorpion**, Scorpius. *Conſtellatio.*

Skorpna, v. n. 1. Cruſtam contrahere. **Skorpnad**, p. p.

Skorpſten, m. 2. Incruſtatum, *lapis.*

Skorra, v. n. 1. Sonum edere ſtrepentem, ex. gr. Det ſkorrar i halſen af hoſtan, Tuſſi fauces ſtrepunt. Et inſtrument ſom ſkorrar, Strepentis ſoni inſtrumentum muſic. Det ſkorrar i öronen, Auribus id ſtrepit. *Subſtantivè.* **Skorrande**, Sonitus ſtrepens.

Skorrig, adj. Cui ſonitus eſt ſtrepens, conf. **Roſſig**.

Skorsten, M. 2. Camini spiraculum seu fumarium. Skorstens pipa, Camini spiraculi tubus.

Skorstensfejare, M. 2. Caminorum purgator.

Skoskaf, N. 4. Læsio ex confrictione calcei.

Skospik, M. 2. *Collectivè.* Clavuli, quibus solea calcei munitur, *rusticorum est. Sing.* Skospik, Clavulus ejusmodi.

Skospilta, F. 1. *alias* Prång, conf.

Skospänne, N. 4. Fibula calcei.

Skoswärta, F. Pigmentum, quo corium calceorum imbutum est, conf. Skowax.

Skosåla, F. 1. Solea calcei.

Skosöm, N. 4. *Collectivè.* Clavuli, quibus solea ferrea equis affigitur. *Sing.* Skosöm, Clavulus ejusmodi.

Skotrasa, F. 1. conf. Trasa.

Skott, N. 4. Ictus, *explosus.* Stycke-skott, Ictus tormenti bellici. Böß-skott, Ictus bombardæ. Swensk lösen är twå skott, Duo ictus Svecis sunt symbolum militare. *Aliter.* Skott på träden, Germen arborum.

Item: Skott, Cocyta. Insectum venenatum inter cutem receptum, *alias* Trollskott.

Skotta, V. A. 1. Pala motitare. Skottad, p. p. Skotta ihop, Pala congerere. Skotta ut, Pala ejicere. *Item*: Pala dispergere.

Skottår, N. 4. Annus intercalaris. Skottårs dag, conf. Skottdag.

Skottbom, M. 2. Repagulum ductorium.

Skottdag, M. 2. Bissextus. Dies intercalaris.

Skotte, M. 2. Scotus.

Skottfri, ADJ. Extra ictum vel teli jactum.

Skotthöns, N. 4. Edulii genus, ex carnibus galinaceis.

Skottkolf, M. 2. Jaculum. *Proverbialiter.* Kasta skottkolfwar på någon, Verborum aculeos in quem emittere. *Item*: Skottkolf, Repagulum ductorium minus.

Skottkärra, F. 1. Vehiculum unius rotæ, quod manibus quis præ se agit.

Skottland, N. Scotia.

Skottnät, N. 4. Rete, in quod pisces pulsatione aguntur.

Skottspole, M. 2. conf. *simpl.* Spole.

Skottställa, V. A. 2. Ad justè feriendum aptare. Skottställd, p. p. *de armis igniariis.*

Skottstängel, M. 2. *Def.* Skottstänglen, conf. Skottbom.

Skottwar, ADJ. Ad ictum evitandum attentus, *de avibus & feris.*

Skowax, N. 4. Unguentum nigrum consolidatum, pro calceis, conf. Skoswärta.

Skrafla, V. N. 1. Sonitum edere crepantem, *prout dum crustacea vel testacea sub pedibus teruntur. Inde* Skrafla, *Subst.* Rabula.

Skrafwel, N. 4. Siliquæ vacuæ & rejectanea quævis. *Figuratè.* Verbositas futilis.

Skrallig, Skralltig, *vide* Skrällig, ꝛc.

Skramla, F. 1. Crepitaculum ligneum, ex. gr. Brandwakts skramla, Instrumentum, quo custodes nocturni in tumultu ceteros crepando advocant. Märr-skramla, Crepitaculum, quo equis signum in pascuis datur.

Skramla, V. N. 1. Sonitum edere crepantum, conf. Skrammel.

Skrammel, N. 4. Sonitus crepans, *qualis est in collisione ferramentorum, nummorum, & ejusmodi. Def.* Skramlet, conf. Skräll. Slammer.

Skrank, N. 4. Cancelli, ex. gr. Skrank för en domstol, och dylikt, at afhålla folket, Cancelli in foro & ejusmodi, ad excludendam turbam. Skrank i en källare, In taberna vinaria cancelli. *Pluraliter.* Skrankor, ex. gr. Gå utom skrankorna, Extra cancellos egredi. Sätta en skrankor före, Limites alicui præscribere.

Skranka af, *vide* Afskranka.

Skrap, *vide* Afskrap, conf. Skräp.

Skrapa, F. 1. Strigil. *Compos.* Hästskrapa, Equi strigil. Sotskrapa, Caminis purgandis strigil. *Proverbialiter*, ex. gr. Gifwa någon en skrapa, Reprehensione aliquem afficere.

Skrapa, V. A. 1. Strigile purgare. Skrapap, p. p.

Item: Skrapa, Radere. Skrapad, p. p. ex. gr. Skrapa grytan, träget, Ollam, mactram, radendo purgare. Skrapa med en knif, Cul-

Cultro radere. Skrapa en rot, Radicem sordibus & membranaceo cortice radendo denudare. *Aliter*, ex. gr. Skrapa med foten, Retroverso pede solum quasi radere. Skrapa af, conf. Afskrapa. Skrapa bårt, Radendo demere. Skrapa ihop, Corradere. Skrapa ut, Radendo delere.

Skratt, N. 4. Cachinnus.

Skratta, V. N. 1. Cachinnari. Skratta åt någon, Cachinno aliquem excipere. Skratta ut någon, Cachinnis aliquem incessere.

Skrattlöje, N. 4. Cachinnatio. Risus immodicus, conf. Löje.

Skred, *Ips. verb.* Skrida. *Item*: Skred, *Dr.* ex. gr. Det går öfwer skred, Modum superat.

Skref, *Ips. verb.* Skrifwa.

Skrefwa, V. N. 1. Divaricare, conf. Skeka. *Aliter.* Skrefwa. *Subst. vide* Refwa, conf. Bergsrefwa.

Skrefwen, *perperam pro* Skrifwen, *Part.*

Skrek, *Ips. verb.* Skrika.

Skri, N. *Indecl.* Vociferatio. Clamor ingens. *Compos.* Härskri, conf. Rop. Skrik.

Skria, V. N. 1. Vociferari, conf. Ropa. Skrika. *Substantivè.* Skriande, Vociferatio.

Skribent, M. 3. Scriptor. Libri auctor, *v. per. alias* Bokskrifware, conf. Skrifware.

Skrida, V. N. 4. Repens quasi progredi. Lento promoveri modo. *Pr.* Skrider. *Ips.* Skred. *Pf.* Skridit. Skriden, p. p. *Def. & Plur.* Skridne, ex. gr. Wisaren på uret skrider, Horologii promovetur index. Det lider medan det skrider, Sensim euntibus ulterior progressus. Skolmasken skrider, Prorepit limax. Skrida af, Loco moveri. Skrida up, Sursum duci. *Aliter*, ex. gr. Skrida til doms, Ad sententiam ferendam se accingere. Jag nödgas skrida til den utwägen, Istum capessere expediendi modum cogor. Han skred omsider därtil, Tandem id sibi agendum duxit.

Skridfå, N. 4. Reptile.

Skridsko, M. 3. Calceus ligneus, acuato munitus ferro, quo in glacie cursus. *Def.* Skridskon. *Plur.* Skridskor, conf. Sko. *Dr.* ex. gr. Löpa på skridsko, *vel* Åka på skridskor, Calceis ejusmodi in glacie currere.

Skrifart, M. 3. Scribendi modus seu genius. Stilus, conf. Skrifsätt, ex. gr. Taciti och Höpkens skrifart, Stylus Taciti & Höpken. Comisk skrifart, Stylus comicus. En hög skrifart, Stylus sublimis, conf. Styl.

Skrifbok, F. 3. Scribendi exercitii liber, *Plur.* Skrifböcker.

Skrifdon, N. *Collectivum.* Apparatus scriptorius.

Skriffrihet, F. 3. Imprimenda quævis scribendi libertas.

Skrifläda, F. 1. Apparatus scriptorii capsula.

Skrifning, M. 2. Scriptio.

Skrifpapper, N. 4. Charta melior nitidiorque. *Oppon.* Concept-papper.

Skrifpenna, F. 1. Calamus scriptorius.

Skrifsätt, N. 4. Literis scribendi modus. Et rätt skrifsätt, Orthographia, conf. Skrifart.

Skrift, F. 3. Scriptum, ex. gr. Gätta up skrifter, Scripta condere. Han öfwerlemnade sin skrift, Scriptum tradidit. Det står i skriften, Scripto id continetur. *Aliter.* Den Heliga Skrift, Scriptura sacra. Skriftenes språk, Dicta scripturæ sacræ. Det står i Skriften, Sacra id habet scriptura.

Item: Skrift, Confessio sacra, conf. Bickt, ex. gr. Gå til skrift, Ad sacram ire confessionem. Taga en i skrift, Corripere aliquem, ut resipiscat.

Skrifta, V. A. 1. Confessionem audire, *in ministerio sacro.* Skriftad, p. p. conf. Bickta. Skrifta sig, *Recipr.* Confiteri. *Aliter*, ex. gr. Jag behöfwer intet skrifta mig för dig i det målet, Nec tibi istius rei rationem reddere mihi animus est.

Skriftebarn, N. 4. Confessione sacra certo sacerdoti addictus quis.

Skrif-

Skriftefader, M. 3. Confeſſarius ſacerdos; *alias* **Bicktfader**.

Skriftermål, N. 4. Actus confeſſionis ſacræ.

Skriftelärde, PARV. *Plur.* Scribæ apud Judæos.

Skriftlig, ADJ. Scripto mandatus. **Skriftligen**, *Adv.* Per ſcriptum.

Skriftpenningar, *Plur.* Pecunia ſacerdoti poſt abſolutionem tribuenda.

Skriftwexling, M. 2. Alterna ſcripta. In foro libelli.

Skriftyg, N. 4. conf. **Skrifdon**.

Skrifwa, V. A. 4. Scribere. *Pr.* **Skrifwer**. *Ipf.* **Skref**. *Pf.* **Skrifwit**. **Skrifwen**, p. p. *Def. & Plur.* **Skrifne**, ex. gr. **Skrifwa en god hand**, Literas aptius pingere. **Han ſkref bref till honom**, Literas ad eum miſit. **Skrifwa rent**, Exemplum a prototypo ſcribere. **Skrifwa ſig till minnes**, In memoriam ſibi notare. *Subſtantivè.* **Skrifwande**, Scribendi actus. **Skrifwa af**, Exſcribere. Transſcribere, conf. **Afſkrifwa**, ex. gr. **Skrifwa af en ſkrift**, Scriptum exſcribere. Scripti exemplum ſcribere. **Skrifwa före**, conf. **Föreſkrifwa**. **Skrifwa efter**, Literarum picturam imitari. *Aliter*, ex. gr. **Skrifwa efter någon**, Literis quem advocare. **Skrifwa in**, Inſcribere, *alias* **Inſkrifwa**. **Skrifwa ihop**, Conſcribere. **Skrifwa om**, ex. gr. **Skrifwa om en ſak**, De re aliqua ſcribere. *Aliter*, ex. gr. **Skrifwa om en ſkrift**, Scriptum denuò ſcribere. **Skrifwa till**, ex. gr. **Han ſkref mig till**, Literas ad me dedit. **Skrifwa en til ſoldat**, In numerum militum aliquem ſcribere, conf. **Tillſkrifwa**. **Skrifwa up**, Aliquid annotare. Chartæ mandare. **Skrifwa ut**, Ad finem ſcribere. *Aliter*, ex. gr. **Skrifwa ut riksdag**, Literis ad comitia vocare. **Skrifwa ut en gärd**, Tributum præſtandum literis injungere.

Skrifware, M. 2. Scriba, conf. **Skribent**.

Skrifwelſe, M. 3. Scriptum ſeu Literæ, ex. gr. **Din angenäma ſkrifwelſe**, Literæ tuæ pergratæ. **Kongl. Majits ſkrifwelſe**, Regiæ Majeſtatis ſcriptum.

Skrik, N. 4. Vociferatio. Clamor ingens, conf. **Rop**. **Skri**.

Skrika, F. 1. Corvus glandarius, *alias* **Nötſkrika**, *avis*.

Skrika, V. N. 4. Vociferari. Elatius clamare, conf. **Ropa**. **Skria**. *Pr.* **Skriker**. *Ipf.* **Skrek**. *Pf.* **Skrikit**. **Skrika til**, ex. gr. **Han blef förſkräckt och ſkrek til**, Perterritus repentè clamotem edidit. **Skrika ut**, Vociferandi finem facere. *Item*: Altius clamare. *Aliter*. **Skrika ut någon**, Aliquem diffamare. **Skrika ut om en ſak**, De re aliqua rumorem ſpargere.

Skrikare, M. 2. Cui alta voce loqui mos eſt. *Inde* **Storſkrikare**, In loquendo altiſſimæ vocis quis.

Skrilla, V. N. 1. Conſertis pedibus ſe agitare, *in glacie*, conf. **Halka**. *Subſtantivè.* **Skrillande**, Actus, quo quis in glacie ſe agitat.

Skrin, N. 4. Scrinium. *Inde antiq.* **Skrinlägga**, In ſcrinio condere. **Skrinlagd**, p. p.

Skrinda, F. 1. Vehiculum. Traharum genus, quo culmus, fœnum, carbones, & ejusmodi vehuntur. *Inde Compoſ.* **Halmſkrinda**. **Höſkrinda**. **Kolſkrinda**, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Skrinna, *vide* **Skrilla**.

Skriſko, *vide* **Skridſko**.

Skroa, V. N. 1. Dormiendi tempus differre vel ſecus terere.

Skrock, N. 4. Superſtitio.

Skrocka, V. N. 1. Glocitare.

Skrockfull, ADJ. Superſtitioſus.

Skröf, **Skröflig**, ꝛc. *vide* **Skräf**, ꝛc.

Skrot, N. Globulorum vel aliarum rerum congeries, qua onerari interdum ſolent tormenta bellica & bombardæ.

Item: **Skrot och Korn**, Pondus & qualitas in conflatura monetarum.

Skrubb, M. 2. Dolabra *vel* Lima. Inſtrumentum, quo lignea vel ferrea primum parantur. *Inde* **Skrubbhyfvel**. **Skrubbſil**, conf. *ſimpl.* *Proverbialiter*, ex. gr. **Han har fådt ſkrubb**, Verbis caſtigatus fuit.

Item: **Skrubb**, Latibulum, *edium*.

Skrubba, v. a. 1. Iuſtrumento radere, conf. Skrubb. *Item*: Colliſione radere vel lædere. Skrubbad, p. p. ex. gr. Skrubba ſkinnet af handen, Cute manum colliſione denudare. Skrubba ſig, *Recipr.* ex. gr. Han har ſkrubbat ſig i anſicktet, Vultum ſibi colliſione læſit, conf. Skubba ſig. Skrubba up, ex. gr. Skrubba up et ſår, Cruſtam vulneris colliſione rumpere. *Proverbialiter.* Skrubba up någon, Aliquem objurgare.

Skrubbhyfwel, conf. Skrubb, & *ſimpl.* Hyfwel. *Hinc verb.* Skrubbhyfla, Prima dolabra planare.

Skrubbning, m. 2. Actus, quo quid primâ raſura planatur: *vel*, ex colliſione læſio ſeu ruptura.

Skrud, m. 2. Ornatus, *quem quis in ſolemnibus induit.* En präſt i ſin ſkrud, Sacerdos ornatu indutus. *Compoſ.* Brudſkrud, Ornatus ſponſæ.

Skruf, m. 2. Cochlea, *preli & ejusmodi. Def.* Skrufwen. *Plur.* Skrufwar, conf. Qwarnſkruf. *Proverbialiter*, ex. gr. Ställa ſitt tal på ſkrufwar, Artificiis ſermones implicare. Han har icke alla ſkrufwarne i behåll, Haud mentis compos eſt.

Skrufmor, f. 2. Vagina cochleæ ſulcata. *Def.* Skrufmoren, *perperam* Skrufmodren. *Plur.* Skrufmorar.

Skrufning, m. 2. Cochleam torquendi actus.

Skrufſtåd, n. 4. Forceps, ſeu Inſtrumentum fabri ferrarii, cochlea adſtringendum, cujus ope limanda tenentur fixa.

Skrufwa, v. a. 1. Cochleam torquere. Skrufwad, p. p. Skrufwa af, Cochlea nexum ſolvere. Skrufwa åt, *vel* Skrufwa til, Cochleam torquendo adſtringere. Skrufwa in, Cochleam ingerere. Skrufwa på, Cochlea quid adjungere: *Proverbialiter*, ex. gr. Skrufwa bårt någon, Artificiis aliquem removere.

Skrumpen, adj. Corrugatus. *Def.* & *Plur.* Skrumpne.

Skrupel, m. 3. Scrupulus mentis, a. *lat. Plur.* Skrupler. *Item*: Skrupel, *pond. medic.*

Skrutit, *Pf. verb.* Skryta.

Skrym, adj. Inanis, plenitudinis & vaſtitatis ſpeciem referens.

Skrymma, v. n. 2. Ingentem vel copioſum ſe præbere. *Dr. de variis rebus, quæ minoris ponderis ſunt, etſi majorem occupent ſpatium.*

Skrymſlas, v. d. 1. Non animadverti, vel poſt ſiparium agere, velle.

Skrymſle, n. 4. Latibulum.

Skrymta, v. n. 1. Simulare. Pro vero falſum oſtendere, conf. Hyckla, ex. gr. Skrymta icke, Ne ſimules. Skrymta med någon, Simulando aliquem decipere velle. Skrymta ſig til något, Simulando quid acquirere.

Skrymtacktig, adj. Cui animus ad ſimulandum proclivis. *Adverbialiter.* Skrymtacktigt, Simulatè.

Skrymtan, f. Simulatio & Diſſimulatio.

Skrymtare, m. 2. Simulator, conf. Hyckelare.

Skrymteri, n. 4. Simulandi actus, conf. Skrymtan. Hyckleri.

Skrynka, f. 1. Ruga, *ex complicito.* Skrynkor i pannan, Rugæ in fronte, *per actum contractæ*, conf. Rynka *ſubſt.* Weck.

Skrynkig, adj. Rugoſus, *ex complicato*, conf. Rynkig, ex. gr. Skrynkig panna, Frons adducta, ſeu rugis aſperata. Skrynkigt förkläde, Præcinctorium corrugatum. *Adverbialiter.* Skrynkigt, ex. gr. Kläderingen ſitter ſkrynkigt, Rugis incompoſita veſtis.

Skrynkla, v. a. 1. Corrugare, *complicando.* Skrynklad, p. p. conf. Rynka, *verb.* ex. gr. Laga at duken icke ſkrynklas, Ne mappa rugas contrahat, cura.

Skryp, adj. Tenuis. Inſufficiens, ex. gr. Skryp hushållning, Res familiaris tenuior. Skrypt förråd, Penus inſufficiens. *Adverbialiter.* Skrypt, ex. gr. De måſte nu leſwa ſkrypt, Penuria jam illis arctior vivendi ratio.

Skryt, n. 4. Jactantia. Oſtentatio, ex. gr. Han ſade det på ſkryt, Per jactantiam id dicebat.

Skryta, v. n. 4. Jactare ſe, vel Oſtentare. *Pr.* Stryter. *Ipf.* Skröt. *Pf.*

Skrutit, ex. gr. Han ſkryter af ſin härkomſt och förtienſter, Stirpem & merita jactat ſua. Han ſkröt med ſina penningar, Nummos oſtentabat. Han har ſkrutit däraf, at han kunde förföra henne, De eo, quod ſeducere illam potuerit, gloriatus eſt.

Skrytare, M. 2. Oſtentator. Jactator. *Inde* Storſkrytare, Jactator immodicus.

Skrytſam, ADJ. Glorioſus. Cui ſe jactandi animus. *Adverbialiter.* Skrytſamt, Jactanter. Cum oſtentatione.

Skrytſamhet, F. 3. Animus ad jactantiam proclivis.

Skrå, N. 4. Societas, *vel* Communitas opificum. *Def.* Skrået. *Plur.* Skrån.

Skråbock, *vide* Skråpuk.

Skråf, N. 4. Externum continens. Corpus inane. *Def.* Skråfwet, ex. gr. Skråfwet af ett ſkepp, Navigii corpus, *præter omnem inſtructum.* En fogels ſkråf, Corpus avis, *citra inteſtina, caput, alas & pedes, ſumtum.*

Skråfis, M. Glacies rara & ſcabra.

Skråflig, ADJ. Scaber, ex. gr. Skråflig ſten, is, Lapis, glacies, ſcabra. Skråfligt bräde, glas, Aſſer, vitrum, ſcabrum, conf. Knaglig. Knölig.

Skråflighet, F. 3. Scabredo, conf. Knagliget.

Skrål, N. 4. Sonitus ſtridens; *qualis cantus vociferantium, vel inſtrumentorum muſic. diſſonantium.* Bacchantium fremitus. Barnſkrål, Infantium ſtrepitus.

Skråla, V. N. 1. Sonitu ſtridere. Diſſono cantu vociferari. *Item:* Bacchari.

Skrålåda, F. 1. Capſa, pro aſſervanda pecunia in communitate opificum.

Skråma, F. 1. Sciſſura cutis, conf. Repa. Skåra.

Skråmåſtare, M. 2. Opifex magiſter communitatis, conf. Grimåſtare.

Skråordning, M. 2. Statutum pro communitatibus opificum.

Skråpuk, M. 2. Larva. Skråpuks anſickte, Larva ſcenica.

Skrå, Skrår, conf. Skråda.

Skräck, M. Pavor. Terror inhærens, conf. Faſa, ex. gr. Sätta en ſkräck i någon, Pavorem alicui incutere. Han fick en ſkräck i hjertat, Cor illi pavore percuſſum fuit.

Skräcklig, conf. Förſkräcklig. *Inde* Skräcken ligen, *Adv.* Valdè.

Skråda, V. A. 2. Secernendo purgare. Pa Skråder, *vel per craſin* Skrår. Skrådd p. p. Skrådt, N. ex. gr. Skråda ſig mjöl, ꝛc. Frumentum, farinam, &c. ſecernendo purgare. Skråda ord, Verbis cum diſcrimine uti. Skråda mat, Cibum aliquem ſelectione rejicere. Skrådt mjöl, Farina furfure purgata.

Skråddare, M. 2. Sartor.

Skråddra, V. N. 1. Sartorem agere.

Skråde, N. 4. Purgamenta frumentorum, carnium, &c.

Skråſta, *Com. gen.* 1. Rabûla.

Skråſwa, V. N. 1. Rabulàm agere.

Skräll, M. 2. Tinnitus, *ex re fracta*, con Skrammel. Smäll, ex. gr. Skräll af en ſprucken flocka, Ruptæ campanæ tinnitus Skräll af en ſöndrig kruka eller dylika kärl, Teſtæ fractæ vel ejusmodi vaſorum tinnitus. Thordöns ſkräll, Fragor tonitru, conf. Knall.

Skrälla, V. N. 2. Tinnitum edere, conf. Skräll, conf. Bracka. Knalla. Skramla.

Skrälle, N. 4. Teſta rupta. Portio vaſis figulini rupti. *Figuratè.* Infirmum vel debile quodvis.

Skrällig, ADJ. Debilis. Infirmus, conf. Skrälle.

Skråma, V. A. 2. Timorem incutere. Skrämd, p. p. conf. Förſkräcka, ex. gr. Skråma bårt någon, Alicui timorem incutere, quo diſcedat. Skråma wettet ifrån någon, Timorem incutiendo amentem aliquem reddere.

Skrämjöl, N. 4. *alias* Skrådt mjöl, Farina furfure purgata.

Skrämſel, M. Terriculamentum. Quod timorem excitat.

Skri, N. 4. Ejulatus lamentabilis.

Skränka in, *vide* Inſkränka.

Skräp, N. 4. Scruta. Omnia generis veteramenta.

Skrä-

Skråpa, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Detta ſtår och ſkråpar, Inordinati ſeu male compoſiti hæc præbent ſpeciem. Skråpa intet i rummet, Ne in conclavi ordine diſpoſitum turbes. *Proverbialiter*, ex. gr. Jag ſkråpar med, faſt jag är ſjuklig, Quamvis valetudine infirmus ſim, tamen usque vivendum.

Skråppa, f. 1. Pera, *v. ec.* conf. Wäſka.

Skråppa, v. n. 3. *v. pleb.* conf. Skryta. *Inde* Skråpyſkott, Ictus exploſus ad incutiendum terrorem, ſed incaſſum.

Skröplig, adj. Imbecillis.

Skröplighet, f. 3. Imbecillitas.

Skröt, *Ipſ. verb.* Skryta.

Skubba ſig, v. n. 1. *Recipr.* Scabere ſe vel fricare, ex. gr. Häſten, ſwinet, ſkubbar ſig emot en ſten, Equus, porcus, contra ſaxum ſe ſcabit. Skubba ſig i kläderna, Veſtium agitatione ſe fricare, conf. Skrubba.

Skubbning, m. 2. Actus quo quis ſe ſcabit, conf Skubba.

Skudda, v. a. 1. Excutere. Skudda af, conf. Afſkudda. Skudda af ſig oket, Jugum excutere. Skudda ifrån ſig något, Quicquam a ſe depellere. Skudda ut, *vide* Utſkudda.

Skuff, m. 2. Flictus, *effuſione vel colliſione*, conf. Knuff. Puff.

Skuffa, v. a. 1. Impulſu vel impetu violenter aliquem loco movere. Skuffad, p. p. conf. Knuffa. *Item*: Skuffas. *Paſſivum. Item*: *Deponentialiter*. Skuffas, Pugnare, ſcil. dicto modo.

Skuflåda, f. 1. Capſa ductoria.

Skuflucka, f. 1. Operculum ductorium, *alias* Draglucka.

Skufwa ſig, v. n. 1. *Recipr. Dr. de textis*, ex. gr. Tyget ſkufwar ſig, Fila texti denudantur ſeu proſiliunt.

Skugga, v. 1. Umbra. *Inde* Skuggewerk, Opus umbræ ſpeciem referens, *term. eccleſ.*

Skuggig, adj. Umbroſus.

Skuggrädd, adj. Umbram timens. Animi pavidi, conf. Skygg.

Skuggrik, adj. Umbrifer. Umbroſus.

Skuld, m. 3. Culpa. Peccatum, ex. gr. Det är icke min ſkuld, Non illius in culpa ſum. Jag har ingen ſkuld däri, In iſtis culpa vaco. Förlåt oß wåra ſkulder, Remitte nobis peccata noſtra.

Item: Skuld, Æs alienum. Debitum, *alias* Gäld, ex. gr. Sätta ſig i ſkuld, Æs alienum contrahere. Betala ſin ſkuld, Debitum perſolvere. Giſwa ſkatt och ſkuld, Tributa & debita præſtare. *Item*: Skuld, *perperam pro* Skull.

Skuldebref, n. 4. Obligatio ſcripta. Antapocha, *v. jur. alias* Förſkrifning.

Skuldenär, m. 3. Debitor, *v. ec.* conf. Gäldenär.

Skulderblad, n. 4. Scapula.

Skuldfordran, f. Debitum ab alio exigendum. *Pluraliter.* Skuldfordringar, Nomina.

Skuldoffer, n. 4. Sacrificium expiatorium, *v. bibl.*

Skuldra, f. 1. Humerus.

Skull, *Obſ.* Subnectitur ſemper præpoſitio För, conf. För ſkull.

Skulle, m. 2. Tabulatum ſuper ſtabulis, bovilibus, &c. *Inde* Höſkulle, Locus ſupernus ſtabuli, ubi fœnum conditur.

Skulle, *Ipſ. verb.* Skola. *Notæ Imperf. Conjunct.* ex. gr. Jag ſkulle ſkriſwa, Scriberem. När det ſkulle ſke, Cum id fieret, conf. *Grammat.*

Skullra, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Skeppet ſkullrar på hafwet, Navis in mari fluctuantem vel quaſi fugitivam è longinquo præbet ſpeciem.

Skulor, *Plur.* Sordes ab elutis veſis in culina. *Inde* Skulwatten, Aqua eluvie ejusmodi immunda.

Skult, *vide* Qwitt.

Skum, n. 4. Spuma. Materiæ innatans quodvis. *Def.* Skummet, conf. Fradga. *Inde* Gjöſkum, ex. gr. Det ligger ſom et ſkum på wattnet, Spumæ inſtar aquis innatat. Där ſätter ſig et ſkum öfwan på, Spuma ſuperficies obducitur.

Skum, adj. Subobſcurus, ex. gr. Mina ögon blifwa ſkumme, Oculi mihi hebetiores fiunt. Det är redan ſkumt, Crepuſculum adeſt.

Skumma, v. a. 1. Deſpumare. **Skummad**, p. p. ex. gr. **Skumma grytan**, Ollam deſpumare. **Skumma mjölk**, Florem lacti detrahere. **Skumma ſig**, *Recipr.* Spumam contrahere. **Skumma af**, ex. gr. **Skumma af flottet**, Pingue fluidum innatans deſpumare. **Skumma af gräddan**, Florem lacti demere. **Skumma af något vrent**, Examurcare.

Skummig, adj. Spumoſus.

Skumning, m. 2. Deſpumatio.

Skumpa, v. n. 1. Subſiliendo currere, *ut urſi*, &c.

Skumraſket, n. 4. *Def.* Crepuſculum, *alias* **Skymningen**.

Skumſlef, f. 2. Deſpumandi cochlear.

Skumögd, adj. Viſu ſubobſcurus.

Skumögdhet, f. 3. Obſcuritas viſus.

Skunk, m. 2. Sinus *vel* Flexura, *in veſtibus & ejusmodi.*

Skunkig, adj. Sinuoſus. Flexuoſus, conf. **Skunk**.

Skur, m. 2. Imber. *Inde* **Regnſkur**. **Hagelſkur**, ex. gr. **Regnet kommer i ſkurar**, Pluvia per imbres cadit. *Proverbialiter*, ex. gr. **Taga en i ſkur**, Verbis aliquem increpare.

Skura, v. a. 1. Fricando mundare, ſeu polire, *quod, fit arena & aqua, vel arena tantum ſeu pulvere.* **Skurad**, p. p. ex. gr. **Skura golf**, Pavimentum mundare. **Skura gewär**, **knifwar**, **tennkärl**, &c. Arma, cultros, vaſa ſtannea, &c. polire. *Proverbialiter.* **Skura up en**, Aliquem verbis increpare.

Skuren, p. p. *Def. & Plur.* **Skurne**. *Pf.* **Skurit**, *verb.* **Skära**.

Skurning, m. 2. Actus, quo quis mundat vel polit, conf. **Skura**.

Skurſand, conf. **Sand**.

Skurtals, *Adverbialiter*, ex. gr. **Regnet kommer ſkurtals**, Pluvia per imbres cadit.

Skuta, f. 1. Aphractum. Navis vectoria aperta. *Inde* **Skutlaſt**, Onus navigii iſtiusmodi. **Skutſeppare**, Nauclerus navigii ejusmodi, conf. **Molnſkuta**.

Skuten, p. p. **Skutit**. *Pf. verb.* **Skjuta**.

Skutt, n. 4. Saltus, *currentis*, conf. **Hopp**. **Språng**, ex. gr. **Taga ſkutt**, Per ſaltus proſilire. **Ett ſkutt**, Uno ſaltu.

Skutta, v. n. 1. Per ſaltus currere, conf. **Hoppa**. **Springa**.

Sky, m. 2. Nubecula. Nubes ſubtilior & lucida, *alias* **Molnſky**. *Def.* **Skyen**. *Contr.* **Skyn**. *Plur.* **Skyar**, ex. gr. **Up åt ſkyn**, Surſum ad nubes, conf. **Moln**.

Sky, m. *Indecl.* Faſtidium. Animus alienus, conf. **Afſky**, ex. gr. **Bära ſky för någon**, Faſtidio quem habere. **Straffa någon, andre til ſky och warnagel**, Aliquem punire, in horrorem aliis & admonitionem. *Aliter*, ex. gr. **Utan ſky**, Sine verecundia. **Jag har ſky före, at begära det**, Id petere verecundia me prohibet.

Sky, v. n. anom. Averſari. Faſtidire. *Pr.* **Skyr**. *Ipf.* **Skydde**. *Pf.* **Skydt**, ex. gr. **Sky för någon**, Aliquem averſari. **Han ſkydde faran**, Periculum averſabatur. **Han ſkyr hwarken eld eller watten**, Neque eum ignis, nec aqua, remorantur.

Skydd, *vide* **Beſkydd**, conf. **Skygd**.

Skydda, v. a. 1. Tueri. Protegere. **Skyddad**, p. p. *alias* **Beſkydda**, *quod* conf. **Skydda ſig**, *Recipr.* ex. gr. **Skydda ſig under en annans wingar**, Alterius ſub alis tutamen quærere.

Skydde, *Ipf. verb.* **Sky**.

Skydrag, n. 4. *alias* **Wattupelare**, conf.

Skyddsängel, m. 2. Angelus tutelaris, *v. ex.*

Skyddsherre, m. 2. Protector.

Skyfall, n. 4. Exhydria. Nubium fractura. Item: **Skyfall**, Tremella. (Noſtoc,) *vegetabile ſecundum Linnæum. Alii aliter.*

Skyffel, m. 2. Pala ferrea. Rutrum. *Def.* **Skyffeln**. *Plur.* **Skyfflar**, conf. **Ekſkyffel**, vel. **Spade**. *Compoſ.* **Eldſkyffel**, x. conf. *ſimpl.*

Skyffelkorn, n. Hordeum Zeocriton.

Skyffla, v. a. 1. Pala jacere. **Skyfflad**, p. p. conf. **Skyffel**. **Skyffla ihop**, Pala congerere, conf. **Kåſſla**.

Skyfwe, n. 4. Umbraculum. Obs. *Dr. de umbraculis alicubi affixis.* *Compoſ.* **Hattſkyfwe**, conf.

Skygg-

Skygd, N. *Indecl.* Umbraculum ſeu tutamen, ex. gr. Under trädens ſkygd, Sub arborum umbraculo. Under hans ſkygd, Illius ſub tutamine.

Skygg, ADJ. Cui animus natura pavidus, ex. gr. En ſkygg häſt, Eqvus pavore reſiliens. Eqvus ſternax. Et ſkyggt qwinfolk, Mulier, cui animus a viris averſus. Folkſkygg, A ſocietate hominum alienus.

Skygga, V. N. 2. Obumbrare, ex. gr. Skygga för ſolen, Radiis ſolis umbraculum opponere. Skygga emot liuſet, Lumini umbraculum obvertere. *Aliter*, ex. gr. Häſten ſkygger, Eqvus præ pavore reſilit.

Skygge, *vide* Skyſwe, conf. Skygd.

Skyl, M. 2. Segetum acervus, *in agro.* Mergitum ſtrues.

Skyla, V. A. 1. *Dr.* Skyla ſäd, Segetum mergites in acervos collocare, *tempore meſſis.* Skylad, P. P.

Skyla, V. A. 3. Obtegere. Velare. Skylt, P. P. ex. gr. Hon ſkylte ſitt anſickte, Vultum velabat. Han har ſkylt ſin ſkalk under fromhets mantlen, Sub pallio probitatis nequam obtegit. Han har intet at ſkyla ſig med, Quo ſe veſtiat, non habet. Skyla öfwer, Operire, conf. Öfwerſkyla.

Skyld, *perperam pro* Skylt, P. P. *verb.* Skyla, conf. Skylld, *verb.* Skylla.

Skyldeman, &c. *vide* Skylldeman.

Skyldig, ADJ. Sons. Culpabilis, ex. gr. Skyldig til något, Sons alicujus rei. Han bekände ſig wara ſkyldig, Se reum confeſſus eſt. Jag är icke ſkyldig i det målet, Iſta in cauſſa culpa careo.

Item: Skyldig, Obligatus, ex. gr. Jag är icke ſkyldig at ſwara, Ad reſpondendum non ſum obligatus. Han är därtil ſkyldig, Id ei incumbit.

Item: Skyldig, Obæratus. Ære alieno obrutus, ex. gr. Han är ſå mycket ſkyldig, at han aldrig kan betala, Æris alieni tantum conflavit, ut nunquam perſolvere poſſit. Wara alla menniſkor ſkyldig, Univerſim ære alieno teneri.

Skyldighet, F. 3. Debitum. Officium. Obligatio, ex. gr. Afſlägga ſin ſkyldighet, Debito ſatisfacere. Det är hans ſkyldighet, In id obligatus eſt. Weta ſina ſkyldighet, Officia præſtare.

Skyldra, *vide* Skyllra.

Skylla, V. A. 2. Culpæ dare. Incuſare. Skylld, P. P. ex. gr. Jag ſkyller ingen, Nullius culpæ tribuo. Han har at ſkylla ſig ſielf, Se ipſum incuſare debet. Skylla ifrån ſig, Culpam a ſe derivare. Skylla för, ex. gr. Han ſkyllde honom för det ſom war gjordt, Facti eum incuſabat. De hafwa ſkylt mig för orätt, Injuſtè id mihi culpæ dederunt. De ſkylla honom före, at wara orättwis, Injuſtum illum inſimulant. Skylla på, ex. gr. Han ſkyller på, at han icke haft tid, Id in culpam adfert, quod ei tempus non fuerit. Skylla på någon, Culpam in aliquem conferre.

Skylld, *Adjectivè.* Cognatus. Han har ingen huld eller ſkylld, Nec cui curæ ſit, nec cognatum habet.

Skylldeman, M. Cognatus quis.

Skylldſkap, N. 4. Cognatio, ex. gr. Han är i ſkylldſkap med oß, Nobis cognatione junctus eſt.

Skyllpadd, N. 4. Teſta teſtudinis, vel quodvis inde confectum.

Skyllpadda, F. 1. Teſtudo.

Skyllra, V. N. 1. Sclopetum præbere, *quo honores alicui militares deferuntur, v. per.*

Skyllring, M. 2. Bombardæ exhibitio, conf. Skyllra.

Skyllt, M. 2. Inſigne opificum, *quo habitatio eorum indicatur.*

Skylltwakt, M. 3. Stationarius miles pro deferendis armorum exhibitione honoribus militaribus, conf. Skyllra.

Skylt, P. P. Skylt, N. *verb.* Skyla.

Skymf, M. 3. Ignominia.

Skymfa, V. A. 1. Ignominia afficere. Skymfad, P. P.

Skymflig, ADJ. Ignominioſus. Skymfligen, *Adv.* Ignominioſè.

Skymla, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Det ſkymlar för ögonen, Obſcurum quaſi oculis obverſatur, conf. Skimra. Skymta.

Skymlig, ADJ. Coloris ſubfuſci vel ſubobſcuri.

Skymma, V. N. 2. Umbra obfuſcare. Lucem impedire, ex. gr. Stå icke at du ſkymmer mig, Ne ſtes ut mihi lucem adimas. Skymm undan, Ne lucem impedias, te abige. Huſet ſkymmer före, at jag icke kan ſe trädet, Intercedit domus, quo arborem videre nequeam. Skymma före med handen, Manus umbra lucem impedire, *vel*: Manus interpoſitione viſui quid ſubducere.

Skymningen, M. 2. *Def.* Crepuſculum.

Skymt, M. Apparitio ſubobſcura vel confuſa, ex. gr. Jag ſåg en ſkymt af honom, Prætercuntis mihi fugax & confuſa oculis ſe offerebat ſpecies.

Skymta, V. N. 1. Viſui confuſè & feſtinanter obverſari, conf. Skymla, ex. gr. Det ſkymtar för ögonen, Umbræ inſtar volitans oculis quid obverſatur. Han ſkymtade förbi, Feſtinanter & quaſi umbræ ſpeciem referens prætergredi viſus eſt.

Skynda, V. N. 1. Feſtinare, conf. Haſta, ex. gr. Skynda makligen, Feſtina lente. Skynda ſig, *Recipr.* Jag ſkyndar mig ſå fort jag kan, Quantum in me eſt, feſtino. Skynda dig, Feſtina. Skynda på, Ad feſtinandum incitare. Arbetet ſkyndar på, Opus feſtinationem urget. Skynda med något, Ad quid perficiendum feſtinare. Skynda med reſan, Iter accelerare.

Skyndſam, ADJ. Feſtinus. Celer. *Adverbializer.* Skyndſamt, Feſtinanter. Skyndſamligen, *Adv.* Idem.

Skyffla, F. 1. Sepimentum ex perticis rarius, ad arcendas pecudes, tumultuariè exſtructum. *Inde* Skyffla, V. A. 1. Sepem ejusmodi conſtruere.

Skytt, M. 2. Jaculator. Venator, conf. Jägare. *Item*: Skytten, *Abſolutè.* Sagittarius. *Conſtellatio.*

Skytta, V. N. 1. Viſum in ſcopum dirigere, *v. pleb.* conf. Syfta.

Skyttesi, N. 4. Venationis opus, conf. Jagt.

Skåda, V. A. 1. Spectare. Skådad, p. p. ex. gr. De komma at ſkåda, för at bliſwa ſkådade, Spectatum veniunt, ſpectentur ut ipſæ. Skåda ſig i en ſpegel, In ſpeculo ſe ſpectare. *Compoſ.* Beſkåda. Åſkåda, *ſuis locis.*

Skådebröden, *Plur.* Panes ſacri in templo Judæorum, *v. bibl.*

Skådepenning, M. 2. Nummus notabilis, *alias* Medalje. Kaſtpenning, conf.

Skådeplats, M. 3. Locus ſpectaculi, conf. Theater.

Skådeſpel, N. 4. Spectaculum.

Skåf, N. 4. Statum temporis intervallum. *Def.* Skåfwet, conf. Skede.

Skåfla, V. A. 1. Pala jacere, conf. Skåfwel. Skåflad, p. p. Skåfla ihop, Pala congerere. Skåfla ut, Pala emittere. Skåfla up ſåden, Pala frumentum in acervum colligere, conf. Skyffla.

Skåftals, ADV. Per ſtata temporis intervalla.

Skåfwel, F. 2. Pala lignea. *Def.* Skåflan. *Plur.* Skåflar. *Compoſ.* Kaſtſkåfwel, *ſuo loco*, conf. Skyffel. Spade. *Item*: Skåfwel, *Plur.* Skåflar, Aſſeres transverſi in rotis machinarum aquaticarum.

Skål, F. 2. Patera. Catillus. Vaſculum concavum. *Item*: Lanx libræ, *Aliter*, ex. gr. Dricka ens ſkål, In ſanitatem alicujus potare. Skålarne gingo omkring, In ſanitatem circum propinabant.

Skålen, F. Anchyloſis, *morb. equin.*

Skålig, ADJ. Concavus. *Oppon.* Kullrig.

Skålighet, F. 3. Concavitas. *Oppon.* Kullrighet.

Skålla, *vide* Skolla.

Skålpund, N. 4. Libra. Ponderandi modus, quo 20 faciunt 1 Pund. *Obſ.* Adhibetur circa aromata & ejusmodi, prout Marck ad cibaria & metallica.

Skåne, N. Scania. *Sveciæ provincia.*

Skåning, M. 2. Scanus.

Skånſk, ADJ. Scanicus.

Skåp, N. 4. Armarium. Repoſitorium, janua una, ſeu valvis, munitum. *Compoſ.* Bolſkåp. Skänkſkåp, ꝛc. conf. *ſimpl.* Skåplåda, Capſa armarii.

Skåra,

Skåra, f. 1. Crena. Inciſura, conf. Skråma. Skårſa.

Skårf, Skårpa, *vide* Skorf, ꝛc.

Skårſa, f. 1. Fiſſura ſectione facta, conf. Skåra.

Skåck, *vide* Scheck.

Skäckta, f. 1. Sagitta *antiq.*

Item: Skäckta, Inſtrumentum bifidum, quo cannabis vel linum præparatum flocculis purgatur.

Skäckta, v. a. 1. *Dr.* Skäckta lin, hampa, Linum, cannabem, flocculis purgare. Skäcktad, p. p. conf. Skäckta. *Subſt.*

Skäf, n. Flocculus lini vel cannabis. *Pluraliter.* Skäfwor.

Skäfer, m. 2. Inſtitutionis de propagandis ovibus miniſter provincialis, *alias* Provincial-Skäfer, *v. per.*

Skäferi, n. 4. Oviale. Inſtitutio ad propagationem ovium, *v. per. Plur.* Skäferier.

Skäfta, *vide* Skäckta, *verb.*

Skäfte, n. *Dr.* ex. gr. Rida skäfte, *vel* Rida i skäfte, Equo ceteris ad currum præpoſito inſidere. *Hinc* Skäfthäſt, Eqvus præpoſitus.

Skäfte, n. Equiſetum hiemale, *plant.*

Skäfwig, adj. Flocculis refertus, conf. Skäf.

Skäfwor, *Plur.* conf. Skäf.

Skägg, n. 4. Barba. *Proverbialiter.* När gåßar löpa med skägg, Dum ſeniorum mores vel ſermones affectant juvenes.

Skäggbruſk, m. 3. Cutis menti barbata.

Skäggig, adj. Barbatus.

Skägglös, adj. Imberbis.

Skäl, n. 4. Ratio. Argumentum, ex. gr. Hän har skäl at klaga, Conquerendi ei ſubeſt ratio. Med rätt och skäl, Jure meritoque. Hans påſtående grundar ſig på wigtiga skäl, Poſtulatum ab eo ponderoſis nititur argumentis. *Aliter*, ex. gr. Begära skäl för en wara, Mercem aucto pretio æſtimare. Göra skäl för ſig, Exſpectata quærere in operibus præſtare. Han gör skäl för namnet, Nomini merita in eo reſpondent. Vir nominis ſui.

Skälſhänd, adj. *alia* Darrhänd, *quod* conf.

Skälſſot, m. *vide* Sroßa.

Skälſwa, f. 1. Tremor ſub paroxyſmo febris. *Obſ.* Eſt etjam morbi genus continui.

Skälſwa, v. n. 4. Tremere, conf. Darra. *Pr.* Skälſwer. *Ipf.* Skalf. *Pf.* Skälſwit, ex. gr. Hela huſet skalf wid jordbäfningen, Motu terræ tota quatiebatur domus. När froßan kommer, ligger han och skälſwer, Sub paroxyſmo tremulus agitatur.

Skälig, adj. Rationalis. *Aliter*, ex. gr. Wara skälig i ſitt påſtående, In poſtulatis moderatum eſſe. Begära hwad ſom är skäligt, Æqua petere. En skälig wedergällning, Compenſatio æquitati congrua. *Adverbialiter.* Skäligt, Moderatè. Æquè. Skäligen, *Adv.* Idem.

Skälighet, f. 3. Moderati vel æqui ratio ſeu modus.

Skäll, adj. Dilutus. Aquoſi ſaporis, *de lacte juſculo & ejusmodi.*

Skälla, f. 1. Campanula ferrea, conf. Bjellra. *Inde* Skällko, Vacca armentum præcedens campanula inſtructa.

Skälla, v. n. 2. Latrare, ex. gr. Hunden skällde på mig, Me viſo canis latrabat, conf. Gläffa. *Aliter.* Skälla, *v. pleb.* ex. gr. Skälla på någon, Aliquem conviciis inceſſere.

Skällsord, n. 4. Convicium.

Skälm, m. 2. Nequam. Sceleratus. *Item*: Per ludum vel joci cauſſa technis utens, *alias* Skalk.

Skälmacktig, adj. Per ludum technis utens.

Skälmeri, n. 4. Per jocum ludificatio, ex. gr. Han gjorde det på skälmeri, Fraude voluit iſta ludere.

Skälmiſk, adj. Flagitioſus, ex. gr. På et skälmiſkt wis, Modo flagitioſo.

Skälmſtycke, n. 4. Scelus. *Item*: Techna per ludum vel jocum. *Alias* Skalkſtycke, ex. gr. Han gjorde honom et skälmſtycke, Techna illum fefellit luſoria.

Skämma, v. a. 2. Depravare. Vitiare. Skämd, p. p. ex. gr. Skämma en god ſak, Bonam depravare cauſſam. Laga at winet icke ſkämmes, Vinum ne vitium contrahat, cura. Drickat är skämdt,

Cor-

Corrupta eſt cereviſia. **Skämma en jungfru**, Virginem vitiare. **Han har ſkämt ſin helſa**, Valetudinem labefactavit ſuam. **Skämma en til ſin heder**, Famam alicujus labefactare. **Skämma bårt barnen med kel**, Nimia infantes indulgentia corrumpere. **Skämma bårt något arbete**, Opus ineptè conficere vel reficere. **Skämma ſig**, *Recipr.* Depravari. Vitium contrahere. *Item*: **Skämma ſig**, Pudère, ex. gr. **Du må ſkämma dig**, Pudeat te. **Skämma ut**, Pudore afficere, ex. gr. **Han ſkämde ut honom för den gerningen**, Illam ob actionem ei pudorem inculſit. **Han har ſkämt ut honom ibland alt folk**, Illum apud omnes diffamavit. **Skämma ut ſig**, Aliquid committere, cujus quem pudeat.

Skämmas, V. D. 2. Pudere, ex. gr. **Du må ſkämmas**, Pudeat te. **Jag ſkämdes för hans tal**, Sermo illius me pudore affecit. **Han har icke ſkämts, at begära ſå obilligt**, Adeo iniqua petere, eum non puduit. **Blifwa ſkämmande**, Pudeſcere. *Aliter.* **Skämmas.** *Paſſivum, verb.* **Skämma.**

Skämt, N. 4. Jocus, ex. gr. **Utan ſkämt**, Extra jocum. **På ſkämt**, Joco. **Den ſaken löper icke af med ſkämt**, Seriò id agitur. **Slå af med ſkämt**, Sermonem joco avertere.

Skämta, V. N. 1. Jocari, ex. gr. **Du ſkämtar med mig**, Jocaris mecum. **Han brukar ſkämta**, Jocari ſolet. **Den ſaken är icke at ſkämta med**, Res ſeriò pertractanda erit. *Subſtantivè.* **Skämtande**, Jocatio.

Skämtacktig, ADJ. Jocoſus.

Skämtare, M. 2. Jocator.

Skämtſam, ADJ. Animi in jocum proclivis.

Skämtſamhet, F. 3. Animus jocoſus.

Skämtwis, ADV. Per jocum.

Skändelig, ADJ. Nefarius. **Skändeligen**, *Adv.* Nefariè.

Skänk, M. 2. Abacus. Repoſitorium condendis vaſis menſæ, præſertim ſcyphis, *aliàs* **Skänkſkåp.**

Skänk, M. 3. Munus. Donum, conf. **Gåfwa**, ex. gr. **Beſtickas af ſkänker**, Muneribus corrumpi. **Gifwa eller få något til ſänks**, Quicquam dono dare vel accipere.

Skänka, V. A. 3. Donare. **Skänkt**, P. P. ex. gr. **Han ſkänkte mig boken**, Librum mihi dono dedit. **Skänka bårt något**, Aliqua re donando ſe privare. *Proverbialiter*, ex. gr. **Det ſkall ej blifwa honom ſkänkt**, Impunè ab eo dictum vel factum non erit. **Skänka efter**, Condonare. Remittere.

Item: **Skänka**, *Dr.* **Skänka i**, *vel* **Skänk in**, Infundere, *de potulentis. Proverbialiter*, ex. gr. **Han lär få dricka ut hwad han ſkänkt in för mig**, Ei demum luendi quibus me inceſſit.

Skänkſkåp, N. 4. Armarium, conf. **Skå** Abacus, conf. **Skåp.**

Skänkſwen, M. 3. Ad abacum miniſt conf. **Skänk.**

Skäppa, F. 1. Vaſculum ligneum lami tum. *Compoſ.* **Sädesſkäppa**, Vaſculum torium. **Näfwerſkäppa**, Vaſculum ex ticæ betulæ, conf. *ſimpl.*

Item: **Skäppa**, Modius frumenti *in* quib dam provinciis.

Skär, ADJ. Purus, *v. ec.* conf. **T** *Item*: **Skär**, *Pr. & Imperat. verb.* **S** ra, Secare.

Skär, M. 2. Tractus maris ad terram, ſulis & ſcopulis undique circumſpa **Swenſka ſkären**, Tractus ad Sveciam. ſka ſkären, Tractus ad Finlandiam. **ſkärs**, Intra tractum illum. **Utom** Extra tractum illum. **Skeppet är nu ren**, Navis jam in tractu maris eſt, ita vocato. *Compoſ.* **Skärgård. karl**, ꝛc. *ſuis locis.*

Skär, N. 4. Scopulus, conf. **Utſkär.**

Skära, V. A. 1. Purificare. **S** P. P. *v. ec.*

Skära, F. 1. Falcula manualis, **Handſkära.**

Skära, V. A. 4. Secare. *Pr.* **Skärer. Skår.** *Ipf.* **Skar.** *Pf.* **Skurit.** P. P. *Def. & Plur.* **Skurne**,

Skåra bröd, Panem ſecare. En wäxt ſom är ſkuren, Tumor, in quem inciſio facta. Skåra ſönder, Diſſecare. Skåra bårt något, Secando demere. *Aliter*, ex. gr. Det ſkar mig i ſidan, Dolorem lateris lancinantem ſenſi. Det ſkar mig i hiertat, Id mihi dolorem cordi incuſſit. Skåra tänderna, Dentibus frendere. Skåra caprioler, Per ſaltus inter ſaltandum proſilire. Skårande, P. A. Secans. Skårande wårkar, Dolores lancinantes. Skåra ſig, *Recipr.* Sectione ſe lædere. *Aliter*, ex. gr. Skåra ſig et ſtycke bröd, Panis fruſtum ſibi ſecare. Mjölken har ſkurit ſig, Lac inter coquendum coagulatum fuit. Skåra af, Reſecare, conf. Afſkåra, ex. gr. Han ſkar af qwiſten, Ramuſculum reſecabat. Skåra twärs af, Transverſim reſecare. Där den ena linien ſkär af den andra, Ubi lineamum una alteram ſecat. Skåra före, Edulia ad menſam ſecare. Skåra i, ex. gr. Skåra i trä, Lignum ſculpere, *vel* Ligno inſculpere. Skåra i wäxten, Texti tantum in veſtem conficiendam ſecare, ut juveni creſcenti ſufficiat. *Idem Proverbialiter.* Verbis exaggerare. Skåra omkring, Circumcidere. Skåra til, *Sartorum eſt*, ex. gr. Skåra til en klädning, Textum forfice in veſtimentum conficiendum ſecare. Skåra up, ex. gr. Skåra up buken på djur, Ventrem animalibus ſecando findere. Skåra up en penna, Pennæ crenam facere. Skåra up på karfſtocken, Taleæ incidere. Skåra ut, Exſecare. Skåra ut i trä, Exſculpendo figuras ligno inducere. *Aliter.* Skåra ut, Caſtrare.

Item: Skåra, Metere, ex. gr. Tiden at ſkåra, Tempus metendi. Han gick och ſkar, Metendo occupatus erat. Skåra up ſäden, Segetem metere.

Skärf, M. 2. Denarius. Obulus, ex. gr. Til ytterſta ſkärfwen, Ad ultimum usque obulum.

Skärfwa, F. 1. Fruſtulum laminatum. *Saxorum, oſſium, & ejusmodi. Compoſ.* Benſkärfwa. Stenſkärfwor, &c. conf. *ſimpl.*

Skärfwig, ADJ. Fruſtulis laminatis conſtans, *de ſaxis, oſſibus, & ejusmodi*

Skärgård, M. 2. Regio, quæ plurimas inſulas, ſimulque adjacentem terram complectitur, conf. Skär.

Skärgädda, F. 1. *Plur.* Skärgäddor, Lucii marini ſiccati, capti in tractu maris vocato Skären.

Skärkarl, M. 2. Incola regionis vocatæ, Skärgård, *quod* conf.

Skärm, M. 2. Umbraculum. *Contra lumen ſolis vel candelæ*, ex. gr. Hall om ſkärmen, Pone umbraculum. *Compoſ.* Eldſkärm. Ljusſkärm, conf. *ſimpl.*

Skärma ſig, *vide* Beſkärma ſig.

Skärmytſel, M. 2. Velitaris pugna. *Def.* Skärmytſlen. *Plur.* Skärmytſlor, *v. per.*

Skärmytſla, V. N. 1. Velitari.

Skärmytſling, *vide* Skärmytſel.

Skärning, M. 2. Sectio. Sectura. *Plur.* Skäraingar. *Aliter.* Skäruingar, Dolores lancinantes.

Skärp, N. 4. Faſcia in veſtitum, vel, in buccinæ & ejusmodi ornatum. *Item*: Ligamentum, quo ſuſpenditur brachium luxatum.

Skärpa, P. 1. Acredo, conf. Skarphet, ex. gr. En ſkärpa i blodet eller wätſkorna, Sanguinis vel humorum acredo.

Skärpa, V. A. 3. Acuere. Skärpt, P. P. ex. gr. Han ſkärpte knifwen, Cultrum acuebat. Det har ſkärpt hans förſtånd, Ingenium ejus id acuit. *Aliter*, ex. gr. Skärpa ſtraffet, Supplicium exaſperare. Skärpa lagen, Legem inculcare.

Skärpning, M. 2. Exaſperatio. *Item*: Skärpning, Prima in fodinam foſſio.

Skäroeld, M. 3. Purgatorium, *papicolarum.*

Skäromin, N. Jasminum, *officinale.*

Skärſkåda, V. A. 1. Perluſtrando examinare. Acumine pervidere. Skärſkådad, P. P.

Skärſkådan, F. Sub reviſionem vel examen revocatio. Konungens ſkärſkådan, Reviſio Regii, *term. jur.*

Skärſkipare, M. 2. Circumforaneus cum machina, cote inſtructa, cujus opus eſt forfices, &c. acuere, *v. Germ.*

Skärſten, M. Minera cupri poſt ſecundam coctionem.

Skårtorsdag, M. 2. Dies Jovis, feſtum paſſionis Chriſti proximè præcedens.

Sköfla, V. A. 1. Deprædari. Sköflad, P. P. conf. Gärja. *Subſtantivè.* Sköflande, Deprædatio.

Sköfling, M. 2. Deprædatio, ex. gr. Lemna alt til ſköflings, Cuncta in deprædationem relinquere, conf. Sköfwel.

Sköfwel, *Dr.* ex. gr. Det är giftwet til ſköfwels, Iſta in prædam tradita ſunt.

Skörka, F. 1. Meretrix, *v. ec.*

Skröl, M. 2. Excavatio terræ, *vi aquarum facta.*

Sköld, M. 2. Clypeus. Adelig ſköld och wapen, Scutum armaque nobilitatis. Göra afwug ſköld, conf. Afwug. *Proverbialiter*, ex. gr. Man märker wäl hwad han förer i ſkölden, Quid machinetur prorsùs ſentimus. *Compoſ.* Sköldebref, Diploma nobilitatis. Sköldemärke, Inſigne nobilitatis, conf. *ſimpl.*

Sköldpadda, *vide* Skyllpadda.

Skölgd, P. P. Skölgde. *Ipſ. verb.* Skölja.

Skölgning, M. 2. Colluendi actus.

Skölgång, M. 2. Subterluvionis via ſeu meatus. *Plur.* Skölgångar.

Skölja, V. A. 2. Colluere. *Pr.* Skölier. *Ipf.* Skölgde. *Pf.* Skölgt. Skölgd, P. P. ex. gr. Skölja ſig i munnen, Os ſibi colluere. Skölja twättade kärl eller linntyg, Vaſa vel lintea lota perluere. Skölja af något, Quicquam abluere. Skölja bårt, Colluendo adimere. *Aliter*, ex. gr. Den ſtriba ſtrömmen har ſkölgt bårt något af ſtranden, Fluvius rapiditate partem ripæ abſtulit. Skölja up, Perluere. Wattnet har ſkölgt öfwer landet, Aquæ regionem inundarunt.

Skön, *Dr.* ex. gr. Jag ſätter det uti hans ſkön, In iſtius arbitrio id poſitum velim.

Skön, ADJ. Formoſus, conf. Fager. *Aliter*, ex. gr. Et ſkönt tilfälle, Opportuna occaſio. Skönt bröd, Panis optimus.

Skönhet, F. 3. Formoſitas, conf. Fägring. Wackerhet.

Skönja, V. N. *Defect.* Oculis percipere. Percipere. Obs. *Uſurpatur in Præſ. Indicat. & Infinit.* ex. gr. Barnet begynner nu at ſkönja, Infans jam percipere inchoat. Det är ſå litet, at man icke kan ſkönja det med ögonen, Parvum adeo, ut oculis id percipi nequeat. Jag ſkönjer nu hans otacksamhet, Quam ſit ingratus, nunc ſentio. *Item*; *Paſſivè*, ex. gr. Nu ſkönjes det klarligen, Clarius jam elucet. Det ſkönjes at ſådant behagade honom, Id ipſi gratum fuiſſe, patet.

Skönſam, ADJ. Cui animadvertendi vel percipiendi facilitas.

Skönſamhet, F. 3. Perceptio facilis ſeu acutior.

Skönſte, *per craſin pro* Skönaſte. *Superl. Adj.* Skön.

Skönt, ADV. Licet, *alias* Äuſkönt. *Item*: Skönt, N. *Adj.* Skön.

Skör, ADJ. Qui facile rumpitur. Fragilis, ex. gr. Skör ſom ruttet trä, Inſtar ligni putrefacti fragilis. Skört järn, Ferrum fragile. Skört kläde, linne, och dylikt, Pannus, linteum, & ejusmodi, quod facilè rumpitur, conf. Bräcklig.

Skörachtig, Skörachtighet, conf. Ökyſt, Ökyſthet.

Skörbjugg, M. Scorbutus. Skörbjuggs ſjuck, Melasma.

Skörbjuggs gräs, N. Cochlearia, *planc.*

Skörd, M. 3. Meſſis, ex. gr. En rik skörd, Meſſis uber. *Compoſ.* Skördetid, Tempus meſſis, conf. *ſimpl. & ſeqv.*

Skördand, M. Tempus meſſis.

Skördeman, M. 3. Meſſor. *Plur.* Skördemän.

Skördemånad, M. 3. Auguſtus menſis.

Skören, N. 4. Fomes, *ex linteo combuſto*, conf. Snöſte.

Skörhet, F. 3. Fragilitas, conf. Skör.

Skörl, M. Lapis cornuus cryſtalliſatus.

Skörleſnad, F. 3. Scortatio.

Skörta, V. A. 1. *Dr.* Skörta up, *vel* Upſkörta, ex. gr. Skörta up kläderingen, Veſtem ſuccingere. Sublatam veſtem colligere. *Hinc*: *Part. P.* Upſkörtad.

Skör-

Skörte, N. 4. Extremitatis pallii seu vestis portio lateralis.

Sköt, *Dr:* ex. gr. Segla för tu sköt, Ventis plenè secundis navigare. *Item:* Sköt. *Ipf. verb.* Skjuta, & *Imperat. verb.* Sköta.

Sköta, V. A. 3. Curare. Skött, *per parag.* Skötter, p. p. conf. Syta, ex. gr. Sköta en sjuk, Ægrotum curare. Hwem skötte barnet? Quis infantem curabat? Sköta et ämbete, Muneri præesse. Sköta om, ex. gr. Jag sköter ej om beröm, Laudes non curo. Han sköter intet om det, Id ei curæ non est. Jag sköter icke om, at du gör det, Isto nil mihi gratum committis.

Sköta, V. A. 3. Jungere, *applicando quid ubi integrum non sufficit*, conf. Skarfwa, ex. gr. Sköta, *vel* Sköta ihop stockar, bräder, ꝛc. Tignos, asseres, &c. jungere. Sköta i med något, Aliud addere, ubi quid deest. Skött, p. p.

Sköte, N. 4. Gremium, ex. gr. Sitta i någons sköte, In gremio alicujus sedere, conf. Barm. *Proverbialiter.* Sitta i lyckans sköte, Prosperam omnimodè sibi habere fortunam.

Skötsel, M. Curatio, conf. Ans. Ryckt, ex. gr. I sjukdomar är skötslen förnämst, In morbis curatio primarium est. Barnaskötsel, Infantium curatio. *Compos.* Boskapsskötsel, conf.

Slabber, N. 4. Verba inania loquacis. *Def.* Slabbret.

Slabbra, V. N. 1. Multa & inania verba effutire. *Hinc* Slabbræ, *Subst.* Rabula.

Slackt, Slackta, ꝛc. *vide* Slagt, ꝛc.

Sladd, M. 2. Volgiolum. *Inde* Sladda, V. A. 1. Terram sulcare.

Sladder, N. 4. Sermones futiles. *Def.* Sladdret. Käring sladder, Nugæ aniles.

Sladdra, V. N. 1. Sermones futiles seu nugas conserere.

Sladdrig, *vide* Sliddrig.

Slaf, M. 2. Mancipium. Servus captivus vel emtus. *Def.* Slafwen. *Plur.* Slafwar, ex. gr. Christna slafwar hos barbarerna, Captivi servi Christiani apud barbaros Africanos.

Slafsa, V. N. 1. Glutire, *canum est. Inde Dr.* ex. gr. Slafsa i sig maten, Cibum canum instar deglutire. *Aliter*, ex. gr. Långa kjortlen slafsar för fötterna, Palla nimis longa propendens ante pedes fluctuat.

Slafwa, V. N. 1. Instar mancipii in opere esse.

Slafweri, N. 4. Servitus, *in captivitate apud barbaros & ejusmodi. Item:* Ministerium maximè assiduum & molestum.

Slafwisk, ADJ. Modi quo mancipia tractantur. *Item:* Servilem in modum.

Slafwinna, F. 1. Serva captiva vel emta.

Slag, N. 4. Flictus. Plaga, ex. gr. Gifwa en några slag, Flictus alicui impingere. Han fick slaget på munnen, Plagam in os accepit.

Item: Slag, Prælium, *alias* Slagtning, *vel* Fältslag, ex. gr. Slaget wid Lützen, Prælium ad Lützen. De tappade slaget, Prælio victi fuere. *Compos.* Sjöslag, ꝛc.

Item: Slag, Pulsus, ex. gr. Slå några slag på trumman, Tympanum per aliquot vices pulsare. *Compos.* Klockslag, Pulsus campanæ horologii. Pulsslag, Pulsus arteriarum. Hammarslag, Ictus mallei. Trumslag, Pulsus in tympanum; conf. *simpl.* conf. Ridderslag.

Item: Slag, ex. gr. Et slag, som sättes ut för foglar, Decipula ad captandas aviculas. *Inde* Dufslag. Slagbur, conf. *suis locis. Aliter*, ex. gr. Säden, höet, ligger på slag, Seges, fœnum, sectum humi jacet, nondum collectum. Harar, Räfwar, med hundarne på jagt, hålla wissa slag, Lepores, Vulpes, cum canibus in venatu, certum curriculum in ambitu observant. Foglarne göra sina slag, Modulationes oscines variant. *Aliter*, ex. gr. Göra slag i saken, Consilio vel argumento addito caussam finire. Det som gör slag i wägning, Quod in librando præponderat. *Aliter*, ex. gr. Fyra dagar å slag, Quatuor una serie dies.

Item: Slag, Apoplexia, ex. gr. Han fick slag, Apoplexia correptus fuit. Rörd af slag, Apoplexia perculsus. Han hade såsom halft slag, Accessu apoplexiæ commotus fuerat.

Item: Slag, Genus, conf. Art. Slägte, ex. gr. Af samma slag, Ejusdem generis. Åtskillige slags menniskor, Diversi generis homines. Et slags trå, frö, Ligni, seminum, genus. Samma slags mat, Ejusdem generis cibus. Han bräs på slaget, Indole genus refert. Kon är af godt slag, Melioris notæ vacca. Af bästa slaget, Optimi generis. *Hinc*: *Compos.* Fårslag, Swinslag, Hönsslag, Höslag, rc. Ovium, porcorum, gallinarum, fœni, &c. genus, conf. *simpl.* & *sic in aliis. Obs.* Botanicis: Slag, Species.

Slaga, F. 1. Tribula. Instrumentum duobus lignis constans; quorum altero segetes triturantur, conf. Tröskwagn. *Hinc*: Slaglind, Triturationis sonitus.

Slagbom, M. 2. Tignus in claustrum, *quo aditus alicubi præcluditur.*

Slagbur, M. 2. Cavea ad insidias avicularum.

Slagdånga, F. 1. Cantilena vilior vulgatissima.

Slagen, P. P. *verb.* Slå. *Def.* & *Plur.* Slagne, conf. *sensum verb.* ex. gr. Så mänge slagne, Tot in prælio occisi. Slagne mynt, Monetæ cusæ. Slagen til riddare, Solenni ritu eques creatus. Boken är wäl slagen, Liber apprimè compactus. Ängen är slagen, Fœnisecium prati peractum est. Slagen med blindhet, Cæcitate perculsus. Klockan är tre slagen, Horologium pulsu campanæ tertiam indicavit horam. Slaget guld, Aurum in folia diductum.

Slagg, M. Scoria, conf. Hammarslagg.

Slagg, N. 4. Pluvia nive mixta, conf. Snöglopp.

Slagga, V. N. 1. *Impers. Dr.* ex. gr. Det slaggar, Pluvia cum nive cadit, conf. Sloppa. *Aliter*, ex. gr. Slagga ihop egodelar, Divitias qualicunque modo congerere. Slagga under sig en annans egendom, Fraudibus bona alius sibi arripere.

Slaggig, ADJ. Scoria refertus. *Aliter.* Slaggigt wäder, Tempestas cum nive pluviosa.

Slagguld, N. 4. Aurum fulminans.

Slaggwarp, N. 4. Ejectarum scoriarum cumulus.

Slaghök, M. 2. Falco apivorus.

Slagit, *Pf. verb.* Slå.

Slaglod, N. Plumbatura stanni. *Item*: Slaglod af guld eller silfwer, Chrysocolla. *Aliter.* Slaglod, Pondus horologii, quo pars machinæ ad pulsum campanæ ducitur.

Slagregn, N. 4. Nimbus. Pluvia grandioribus guttis impetuosa, conf. Regnskur.

Slagruta, F. 1. Virga divinatoria, *qua investigantur mineræ.*

Slagskatt, M. Reditus ex moneta cudenda.

Slagskämpe, M. 2. Pugil.

Slagsmål, N. 4. Conflictus.

Slagt, M. 3. Mactatio. Laniatio. *Compos.* Höstslagt, Mactatio autumnalis. Slagtfår, Ovis mactanda. Slagtnöt, Bos mactationi destinatus, conf. *simpl.*

Slagta, V. A. 1. Mactare. Laniare. Slagtad, P. P. *Substantivè.* Slagtande, Mactatio. Laniena.

Slagtare, M. 2. Mactator. Lanio.

Slagtarhus, N. 4. Laniarium.

Slagtbänk, M. 2. Mensa lanionia.

Slagtmånad, M. 3. October mensis.

Slagtning, M. 2. Clades. Strages. Prælium, conf. Fältslag.

Slagtoffer, N. 4. Victima. *Def.* Slagtoffret.

Slagtordning, M. 2. Acies. Ordo exercitus. *Gall.* Bataille rangée.

Slagur, N. 4. Horologium, pulsu in campanam horas indicans.

Slagwatten, N. 4. Spiritus apoplecticus. *Def.* Slagwattnet.

Slak, ADJ. Laxus. Remissus, conf. Slapp, ex. gr. Med slaka tömmar, Laxatis habenis. Strängen har blifwit slakare, Chorda laxior facta est. Repet är slakt, Remi-

Remiſit funis. *Adverbialiter.* Slakt, Modo laxato vel remiſſo.

Slakhet, f. 3. Laxitas.

Slakna, v. n. 1. Relaxari. Remiſſum fieri. Slaknad, p. p.

Slakſidan, f. *Def.* Carnes tenuiores in flexu circa lumbos animalium.

Slammer, n. 4. Sonitus crepans, *qualis eſt armorum, curruum, caſearum, & ejusmodi. Def.* Slamret, conf. Rammel. Skrammel.

Slamning, m. 2. Eluigatio, *chem.*

Slampig, adj. Negligenter veſtitus.

Slamra, *Com. gen.* 1. Rabula.

Slamra, v. n. 1. Sonitum edere crepantem, conf. Slammer, conf. Rammel. Skrammel.

Slamſig, *vide* Slumſig.

Slang, m. 2. Enhydris. Tubus coriaceus antliæ hydraulicæ affixus, & ejusmodi.

Slanger, *Dr.* ex. gr. Giſſna ſig i ſlanger med gemena folket, Plebi ſe immiſcere. Komma i ſlanger med någon, In conſuetudinem cum quo incidere.

Slank, *Ipf. verb.* Slinka.

Slanka, v. n. 1. Habitu & corporis geſtu negligens circumvagari.

Slankig, adj. Habitu & corporis geſtu negligens.

Slank, *Ipf. perperam pro* Slinkade.

Slant, m. 2. Moneta ærea. Enkel ſlant, *alias* Trebörs ſlant, valet 3 öre. Dubbel ſlant, *alias* Sexörs ſlant, valet 6 öre. *Obſ.* Modus numerandi, ex. gr. Han gaf mig 20 daler i ſlantar, Nummorum Slantar mihi 20 thaleros reddebat.

Slantа, v. a. 1. Lucios captare, certis in hunc uſum inſtrumentis.

Slapp, adj. Relaxatus, *term. medic.* conf. Slak. *Item* : Slapp. *Ipf. verb.* Slippa.

Slapphet, f. 3. Atonia. Laxitas.

Slarfwa, f. 1. Cento. Panni vel lintei particula ſciſſa ſeu divulſa, conf. Palta. Traſa.

Slarfwa, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Slarfwa når man talar eller gör något, Loquendo vel agendo præcipitanter & confuſe ſe gerere. Slarfwa ifrån ſig något arbetе, Opus præcipitanter ac negligenter perficere.

Slarfwig, adj. Pannoſus. Centonibus ſparſus. *Aliter*, ex. gr. Slarfwig i tal och wäſende, In ſermone & modo ſe gerendi feſtinus & negligens.

Slaſig, adj. Negligens & ſordidus.

Slaſk, n. 4. Eluviei humiditas, ex. gr. Slaſk i rum ſom twättas, In locis ædium lavandis eluvies. Slaſkwäder, Tempeſtas humida, conf. Eliſt.

Slaſka, v. a. 1. Eluvie ſeu humore conſpergere, ex. gr. Slaſka i rum når man twättar, Loca ædium inter purgandum eluvie conſpergere. Slaſka i watten, Aquis inter lavandum ſe conſpergere. *Aliter*, ex. gr. Det ſlaſkar, Tempeſtas eſt pluvioſa.

Slaſkig, adj. Eluvie, imbuvis. Humoribus conſperſus. *Aliter*, ex. gr. Slaſkigt wäder, Tempeſtas pluvioſa.

Sleef, f. 2. Cochlear majus. *Def.* Sleefwen. *Plur.* Sleefwar. *Proverbialiter*, ex. gr. Få en ſläng af ſleefwen, Alicujus rei partiū ceps fieri.

Sleka, v. a. 3. Lingere. Slekt, p. p. conf. Slicka, ex. gr. Hunden ſlekte ſåret, Canis vulnus lingebat. Kor och får ſleka ſaltſten, Vaccæ & oves ſal cæduum lingunt. *Proverbialiter*, ex. gr. Sleka ſig hos någon, Blanditiis apud aliquem ſe inſinuare.

Sleke, n. 4. Pecudibus lingendum. *Pluraliter* Slekor, Edulia ejusmodi.

Slekev, m. 2. Blandulus quis adulator, conf. Smiſer.

Slekor, conf. Sleke.

Slem, n. 4. Mucus. *Def.* Slemmet, ex. gr. Slem i magen, Mucus ventriculi, *alias* Magſlem. *Item*: Slem, Mucilago, *chem.*

Slem, adj. Nefarius. *Def. & Plur.* Slemma. *Comp.* Slemmare, ex. gr. En ſlemmare gerning, winning, &c. Facinus, lucrum, &c. nefarium. *Aliter*, ex. gr. Slemt wäder, Tempeſtas maximè moleſta. Slemma ord, Verba obſcœna. Slem ſpis, Cibus vilis & corruptus. *Adverbialiter.* Slemt, Nefariè. Sordidè.

Slemhet, F. 3. Nefaria & ſordida quævis.
Slemma, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Något ſom ſlemmar, Aliquid, unde mucus oritur. Slemma ſig, Mucere.
Slemmig, ADJ. Mucoſus.
Slemmighet, F. 3. Mucoſitas.
Slemſåd, *vide* Slöſåd.
Sleſing, M. Linteum Sileſiacum.
Slet, N. 4. Diſcerptio. Dilaceratio. *Item*: Slet. *Ipſ. verb.* Slita.
Slicka, V. A. 1. Lambere. Slickad, p. p. conſ. Sleka, ex. gr. Slicka ſingren, Digitos lambere. Hunden ſlickar tallriken, Canis orbem lambit. Slicka ſig om munnen efter något, Aliquo guſtato labra lambere. *Idem Proverbialiter.* Appetitu in quid ferri peculiari. Slicka af, Lambendo detergere.
Slickning, M. 2. Lambendi actus.
Slida, F. 1. Vagina, conſ. Skida, ex. gr. Stick wärjan i ſlidan, Enſem vaginæ immitte. *Compoſ.* Knifſlida, ꝛc. Vagina cultri, &c. conſ. *ſimpl.*
Slidvrig, ADJ. Fluctuans. Remiſſus, *v. pleb.*
Slik, ADV. Talis, conſ. Sådan, ex. gr. En ſlik menniſka, Homo talis. Man har aldrig hört ſlikt, Tale nunquam audivimus. Slike ſaker, Res ejusmodi.
Slimſa, F. 1. Divulſum fruſtulum longum & tenue. Lamina oblonga divulſa, *carnium, corii, & ejusmodi*, conſ. Rimſa.
Slinga, F. 1. Plica in funeve vel filo, qua adſtricta nodus conficitur.
Slinga, V. A. 1. Fila pendentia contorquendo funiculum facere. Slingad, p. p. conſ. Slingra.
Slingning, M. 2. Actus contorquendi fila in funiculum, conſ. Slinga.
Slingra ſig, V. N. 1. *Recipr.* Serpendo ſe circumvolvere. Slingrad, p. p. ex. gr. Ormen ſlingrar ſig, Serpens volvendo ſe agitat. Humlen ſlingrar ſig omkring ſtången, Lupulus circum perticam ſe volvit. Repet ſlingrade ſig om benen, Funis in cruſa ſe complicabat. *Aliter*, ex. gr. Skeppet ſlingrar, Navis fluctuans volvitur. Slingra ſig ifrån en ſak, Artificiis cauſſæ cuidam ſe ſubducere. Slingra ſig undan, Subdole ſe eripere, conſ. Slinga. Slinka.
Slingring, M. 2. *Dr.* Skeppets ſlingring, Navis volutatio.
Slink, N. 4. Actus quo quid huc illuc fertur, conſ. *ſenſum verb.* Skinka. *Item*: Slink, Amor furtivus. *Aliter*, ex. gr. Han har med ſitt ſlink i hofvet uträttat det, Verſatilem agens in aula id effecit.
Slinka, F. 1. Mulier verſatilis ubique præſtò. *Item*: Meretrix.
Slinka, V. N. 4. Huc illuc ferri, *de rebus ſolutis minimum vel laxis. Pr.* Slinker. *Ipſ.* Slank. *Pf.* Slunkit, conſ. Dingla, ex. gr. Ett band ſom ſlinker, Vinculum fluctuans. Armen war ryckt ur led och ſlank på honom, Brachium ei luxatum huc illuc jactabatur. Håret ſlinker kring öronen, Capilli propendentes jactantur. Slinkande bröſt, Mammæ propendulæ. *Aliter*, ex. gr. Slinka efter qwinfolk, Amore furtivo fœminas ſectari. Slinka in någorſtädes, Alicubi furtim ſe inducere. Ett ord ſlank fram för honom, Verbum ei inconſulte excidit. Hwad ſlinker du efter? Quid ſectaris? Han har ſlunkit undan för arbetet, Circumvagando labori ſe ſubduxit. Tiden, ſlinker förbi, Tempus ſe furripit.
Slinker, M. 2. Verſatilis quis ubique præſtò.
Slinkſöre, N. conſ. Söre *ſubſt.*
Slinka, V. N. 1. Veſtigio falli, *in lubrico*, conſ. Stappla, ex. gr. Han ſlinter med foten, Pes illum veſtigio fefellit. *Aliter*, ex. gr. Huggjärnet ſlintade på ſtenen, Ferramentum cæſorium in lubrico lapidis fefellit. Se til, at icke knifwen ſlinter ur handen, Ne culter manu excidat, cura.
Slipa, V. A. 1. Cote rotatili acuere. Slipad, p. p. conſ. Bryna, ex. gr. Slipa yxor, liar, ſaxar, ꝛc. Secures, falces, forfices, &c. acuere. *Aliter.* Slipa glas, demanter, ſtål, ꝛc. Vitrum, adamantes, chalybem, &c. in certam formam terere: vel, in nitorem polire.
Slipning, M. 2. Actus, quo quid cote rotatili acuitur, *vel* quo adamas, vitrum, &c. terendo formatur, ſeu politur, conſ. Slipa.

Slippa, v. n. 4. Elabi. Evadere, Liberari. *Pr.* Slipper. *Ipf.* Slapp. *Pf.* Sluppit, ex. gr. Slippa beſwär, koſtnad, Moleſtia, impenſa, exſolvi. Han har ſluppit febren, A febre liberatus eſt. Han ſlapp med lifwet, Vivus evaſit. *Item*: Mortis ſupplicio ſolutus fuit. Jag ſlipper at ſkrifwa därom, De hoc ſcribere mihi neceſſum non erit. Han lär icke ſlippa ſå lätt, Tam facili negotio non evadet. Om jag ſluppe at ſe det, Illius rei aſpectum ſi evitare poſſem. Slippa lös, conf. Lös. Slippa af, ex. gr. Slippa af wakt, Ab excubiis dimitti. Tråden har ſluppit af, Filum ruptum eſt. Slippa fram, Remotis obſtaculis progredi poſſe. *Aliter*, ex. gr. Et ord ſlapp fram för honom, Illi verbulum excidit. Slippa ifrån, ex. gr. När limningen gick lös, ſlapp brädet ifrån, Glutine ſoluto, diſſolvebatur aſſer. Jag kan icke ſlippa ifrån ſyſſlan, Ab opere ſecedere mihi relictum non eſt. Slippa in, Liberum ſibi introitum conceſſum habere. Intromitti. Slippa undan, conf. Undſlippa, ex. gr. Slippa undan elden, Ex incendio elabi. Han ſlapp lyckligt undan, Feliciter evaſit. Slippa up, ex. gr. Låt mig ſlippa up, Fac ut exſurgam vel aſcendam. *Aliter*, ex. gr. Maſkor ſlippa up, Maculæ diſſolvuntur. Sömen ſlipper up, Junctura ſuti rumpitur. Slippa ut, Exitum habere liberum, ex. gr. Dören war ſtängd, ſå at jag icke ſlapp ut, Janua clauſa exire nequivi. Han har ſluppit ut ur fängelſet, E carcere liberatus exiit. Slippa öfwer, Liberum habere tranſitum. *Aliter*, ex. gr. Han har gömt det ſom ſlapp öfwer, Quæ ſupererant, condidit.

Slipprig, adj. Lubricus, conf. Hal, ex. gr. En slipprig wäg, Via lubrica. På slipprig grund, Fundamento lubrico.

Slipprighet, f. 3. Lubricitas.

Slipſten, m. 2. Cos rotatilis. *Item*: Lapis cotarius.

Sliſk, n. Cupediæ. Dulciaria, quævis, *v. plab.*

Sliſsing, *vide* Sleſing.

Slita, v. a. 4. Diſcerpere. Dilacerare. *Pr.* Sliter. *Ipf.* Slet. *Pf.* Slitit. Sliten, p. p. *Def. & Plur.* Slitne, ex. gr. Han ſlet kläder mitt i tu, Strophium mediò dilacerabat. Han ſlet ſönder kläderingen i trängſlen, Veſtem in angustiis diſcerpſit. *Aliter*, ex. gr. Slita kläder, ſkor, ꝛc. Uſu veſtes, calceos deterere. Slita af tråden, Filum rumpere. Slita ifrån något, Dilacerando quid avellere. Slita ut en kläding, Veſtem uſu penitus perterere.

Item: Slita, ex. gr. Slita ondt, Moleſta quævis & dura ſufferre. Slita en träta, Litem dirimere. Slita ſig lös, Vi ſolutum vel liberum ſe reddere. Slita ris, Virgulis cædi.

Item: Slitas, *Paſſivum*. *Item*: *Deponentialiter*. Slitas, ex. gr. Slitas om något, Rei acquirendæ cauſſa ſe invicem diſcerpere. Slitas ſom wildjur, Ferarum inſtar invicem ſe diſcerpere.

Slitning, m. 2. Diſcerpendi vel dilacerandi actus.

Slockna, v. n. 1. Exſtingui. Slocknad, p. p. Slockna ut, Penitus exſtingui.

Slog, m. *Indecl.* Locus quilibet, ubi fœnum ſecatur. *Item*; Slog, *Inf. verb.* Slå.

Sloka, v. n. 1. Demiſſum ſe præbere. Sloka wingarne, Demiſſis alis incedere. Blomſtren sloka ned, Flacceſcunt flores.

Slom, m. 2. *alias* Mora, *quod* conf.

Slott, n. 4. Arx, ex. gr. I ſlottet, In arce. På ſlottet, In arce regia. *Compoſ.* Slottskyrka, Templum in arce regia. Slottsport, Porta arcis, &c. conf. *ſimpl. Proverbialiter*. Bygga ſlott i luften, Inania & irrita quævis meditari vel conari.

Slotts-Tingſi, n. Forum exſecutionis, *in metropoli Sueciæ.*

Slottsfogde, m. 2. Prætor arcis. *Item*: Præfectus exſecutionis, ſimulque Aſſeſſor judicii vocati Slotts-Tingſi.

Slug, adj. Callidus, conf. Liſtig. *Adverbialiter*. Slugt, Callidè. *Compoſ.* Slughufwud, Callidum caput, conf. Balſlug, ꝛc. *Aliter*, ex. gr. Är du ſlug? Num

Funiculos contorquere. Repet har ſnodt ſig, Reſtis ſe contorſit. Sno åt ſig, Ad lævam conterquere. *Proverbialiter.* Sno åt ſig, Sibi arripere. Sno up, Retorquendo fila ſeparare.

Snok, M. 2. Natrix. (Coluber,) *alias* Tomtorm.

Snoka, V. N. 1. Quibusvis in latebris quærere, *propriè canum eſt.* Snoka efter något, Quidpiam inveſtigare. Snoka up något, Inveſtigando quid reperire.

Snoker, M. 2. Latebras inveſtigans quis.

Snopen, ADJ. Pudore probroſo perculſus. *Def. & Plur.* Snuppne.

Snoppa, V. A. 1. *Dr.* ex gr. Snoppa ljus, Partem ſevi candelæ nimis porrectam præcidere.

Snor, M. Mucus, *narium.*

Snora, V. A. 1. Muco narium inquinare. Snorad, P. P.

Snorig, ADJ. Mucoſus, conf. Snor.

Snork, N. 4. Expoſtulatio minax, geſtibus comitata. Med ſnork och ponk, Minaciter cum pervicacia, conf. Pock. *Proverbialiter*, ex. gr. Sitta på ſnorken, Infimo loco vel quaſi extra menſam ſedere.

Snorka, V. N. 1. Minacibus verbis ſimulque geſtibus expoſtulare, conf. Pocka. *Subſtantivè.* Snorkande, Expoſtulatio ejuſmodi.

Snorra, F. 1. Turbo. Trochus, *qualis a pueris ſuſcipa circumagitur.*

Snorra, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Snorra omkring, Seſe inſtar trochi circumagitare. *Aliter*, ex. gr. Tordyſlen ſnorrar, Scarabæus bombitat.

Snubba, V. A. 1. Lenioribus increpare verbis. Snubbad, P. P. conf. Snåſa.

Snubbor, *Plur.* Verba increpantia leniora, conf. Bannor. Snåſor.

Snudda, *vide* Snutta.

Snuſa, V. N. 1. Raucum per nares emittere ſonum.

Snuſwa, F. 1. Coryza, *morb.*

Snuſwen, *Dr.* ex. gr. Få ſnuſwen af något, Quicquam ſubolere.

Snugga, V. N. 1. Paraſitum agere, ex. gr. Han går och ſnuggar, Paraſitum agit. Snugga ſig til något, More paraſitorum quid ſibi parare.

Snus, N. 4. Pulvis tabaci, ex. gr. Taga ſnus, Tabaci pulverem naribus attrahendum ſumere. *Item*: Snus, Pulvis quilibet naribus attrahendus, *pharmac.*

Snuſa, V. A. 1. Pulverem tabaci, vel alium quemque, per nares attrahere. Snuſad, P. P.

Snusdoſa, F. 1. Pulveri tabaci pyxis.

Snushane, M. 2. *alias* Språtthök, *quid* conf.

Snuſk, N. 4. Sordes, *in veſtitu, vel in habitationis locis.*

Snuſker, M. 2. Sordidus quis.

Snuſkig, ADJ. Sordidus.

Snuſkighet, F. 3. Sorditudo.

Snustobak, M. Tabacum raſum ſeu minutum in pulverem.

Snut, M. 3. Sinus, *textî angulati extremum. Item*: Snut, Panis genus formæ rhombi.

Snutfager, ADJ. Habitu oris primo aſpectu placens, *v. pleb.*

Snutit, *Pſ. verb.* Snytit.

Snutta, V. N. 1. Subitaneo motu *leviterque* contingere, ex. gr. Kulan ſnuttade honom på benet, Globulus emiſſus ei crus contigit. Han ſnuttade förbi, Levi contactu citatiſſimè prætercurrebat.

Snyſta, V. N. 1. Singultire. *Fletu*, conf. Hicka. *Subſtantivè.* Snyſtande, Singultiendi actus.

Snyſten, P. Singultus, *ex fletu*, conf. Hicka *ſubſt.*

Snygg, ADJ. Munditie placens, ex. gr. Hålla ſig ſnygg i kläder, Veſtium munditie placere. En ſnygg kammare, Conclave munditie gratum. *Adverbialiter.* Snyggt, Modo in munditiem compoſito.

Snygga, V. A. 1. Munditie gratum reddere. Snyggad, P. P. Snygga ſig, *Recipr.* In munditiem & ordinem componere.

Snygghet, F. 3. Ordinati vel compoſiti in munditiem, ratio ſeu conditio.

Snyllande, *vide* Snyllen.

Pacem inire. Sluta förbund, Fœdus ſancire. Sluta köp, giftermål, Pactum emtionis, matrimonii, facere. Sluta lederna, Juga militum conſerere. De ſlöto honom i bojor, Vinculis eum perſtrinxerunt. Sluta ſig, *Recipr.* Locket ſluter ſig wäl, Operculum apte claudit. Bjelkarne ſluta ſig ihop wid öfra ändarne, Trabes ab extremitatibus ſupernis invicem adacti ſunt. Sluta ſig in *vel* inne, conf. Inſluta. Inneſluta.

Item: Sluta, Finire, *alias* Ända, ex. gr. Han ſlöt ſitt tal med deßa orden, His orationem verbis finiebat. Han har ſlutit at ſkrifwa, Scribendi finem fecit. Sluta ſitt lif i elände, In miſeria vitam finire. Når dagen ſlöts, Exeunte die. Sluta räkning med någon, Rationes cum aliquo conficere. Sluta ſig, *Recipr.* ex. gr. Man får ſe, huru alt detta ſluter ſig, Hornm finem videamus. Räkningen ſlöt ſig på 100 daler, Deſignatio debiti 100 thaleros ſolvendos monſtrabat. Stormen har ſlutit ſig med et regn, Procellam inſecuta eſt pluvia. Slutande, P. A. Finiens. *Item*: Concludens. Sluten, p. p. *Def. & Plur.* Slutne, conf. *Senſum verborum* Sluta, ex. gr. Sluten ſak, Cauſſa finita. Slutet tal, Oratio finita. Efter ſlutna freden, Poſt pacem initam. Slutet förbund, Fœdus ſancitum. Slutet köp, Pactum emtionis ratum. De blefwo ſlutne i bojor, Vinculis perſtricti fuere.

Item: Sluta af, conf. Affluta, ex. gr. Sluta det ena af det andra, Alterum ex altero concludere. Sluta bårt, ex. gr. Jag har ſlutit bårt den waran, De merce illa vendenda pactionem feci. Sluta igen, ex. gr. Sluta igen ögonen, dören, Oculos, januam, claudere. Sluta ihop, ex. gr. Stockar ſluta ihop midt på taket, Trabes in medio tecti ſe conringunt. Sluta in *vel* inne, conf. Inſluta. Inneſluta. Sluta ut, conf. Utſluta. Sluta ute, ex. gr. De gingo in, men ſlöto honom ute, Introëuntes illum excludebant.

Slutad, *Part. pro* Sluten. Slutat, *Pf. pro* Slutit, perperam uſurpatur.

Slutkonſt, *vide* Logika.

Slutlig, ADJ. Finalis. Slutligen, *Adv.* Ultimò.

Slutning, M. 2. Concludendi ſeu finiendi actus.

Slutråkning, M. 2. Ratio ultima.

Slutſats, M. 3. Ratiocinii concluſum. Syllogismus.

Slutt, ADJ. Devexus. Situ inclinatus. N. Slutt, ex. gr. Slutt upföre, Acclivis. Slutt utföre, Declivis. *Compoſ.* Långſlutt, *quod* conf. *Adverbialiter.* Slutt, Situ inclinato På ſlutt, ex. gr. Bjelken, brädet, ſtår på ſlutt, Tignus, aſſer, vergit in declive.

Slutta, V. N. I. In declive vel devexum ferri, conf. Luta, ex. gr. Taket ſluttar, Tectum declive eſt. Wallen ſluttade på den ſidan, Agger ab illa parte devexus. En ſluttande plan, Planum inclinatum.

Sluttning, M. 2. Declivitas, ex. gr. I ſluttningen af backen, In declivitate collis. *Obſ. Item*: Acclivitas, dum ſermo eſt de via in ſublimius.

Slå, M. 2. Lignum transverſè applicatum, quo quid firmum vel junctum tenetur. *Def.* Slåen. *Contr.* Slån. *Plur.* Slåar.

Slå, V. A. ANOM. Percutere. Verberare. Pulſare. *Pr.* Slår. *Ipf.* Slog. *Pf.* Slagit. Slagen, p. p. conf. *ſuo loco.* Slås. *Paſſivum. Pr.* Slås. *Ipf.* Slogs. *Pf.* Slagits, conf. *Verb. Depon.* Slåß, ex. gr. Han ſlog honom at han ſkrek, Illum verberabat, ut vociferaretur. Han har ſlagit honom med käppen, Baculo illum percuſſit. Slå ihjäl någon, Aliquem occidere.

Item: Slå, ex. gr. Slå mynt, Monetam cudere. Af ſilfret ſlogos penningar, Nummi ex argento cuſi fuere. Slå gräs, Fœnum ſecare. Slå en äng, Fœniſeciam prati peragere. Klockan ſlår, Horologium pulſu campanæ horas indicat. Pulſen ſlår, Pulſat arteria. Slå wad med någon, conf.

Snöloppa, f. 1. Podura nivalis, *inſect.*

Snömoe, n. 4. Edulium lacteum, nivis ſpetiem referens.

Snömoßa, f. 1. Lichen nivalis.

Snömus, f. Muſtela nivalis. *Plur.* Snömöß.

Snöpa, v. a. 3. Caſtrare. Snöpt, p. p.

Snöping, m. 2. Evnuchus. Caſtratus quis.

Snöplig, adj. Cum probro acceleratus, ex. gr. En ſnöplig fred, Pax accelerata ſimulque probroſa. Få et ſnöpligt ſlut, *vel* Taga en ſnöplig ände, Exitum ſortiri præruptum & probroſum. En ſnöplig måltid, Epulum præter opinionem curtum & non ſatis opiparum. Et ſnöpligt ſwar, Reſponſum abruptum & probroſum. Snöpliga kläder, Veſtimenta, quæ alicui probro ſunt. *Adverbialiter.* Snöpligt, Abruptè ſimulque probroſè. Snöpligen, *Adv.* Idem. *Aliter*, ex. gr. Snöpligen klädd, Veſtibus indutus, quæ alicui probro ſunt.

Snöpning, m. 2. Caſtratio.

Snöra, v. a. 2. Funiculo adſtringere, *per foramina indumenti, vel alius ejusmodi.* Snörd, p. p. Snöra ſig, *Recipr.* Thoracem induere, conf. Snörlif. Snöra åt, *vel* Snöra til, Arctius conſtringere. Snöra igen, *vel* Snöra ihop, Aperta vel relaxata conſtringere. Snöra up, Conſtricta relaxare.

Snörband, n. 4. Funiculus, quo conſtringuntur veſtimenta, conf. Snöra.

Snöre, n. 4. Funiculus, ex. gr. Måta med et ſnöre, Funiculo metiri. Hånga något på et ſnöre, Funiculo quid ſuspendere. *Compoſ.* Rockſnöre, Funiculus rotæ coli, &c. conf. *ſimpl.* Snören, *Plur.* Tæniæ veſtibus aſſui ſolitæ, & ejusmodi.

Item: Snöre, Amuſſis, ex. gr. Efter ſnöre, Ad amuſſim, conf. Rätteſnöre. Snörrät.

Snörhål, n. 4. Foramen in veſte, &c. per quod funiculus ad conſtringendum ducitur.

Snöripa, f. 1. Lagopus. (Tetrao,) *avis.*

Snörlif, n. 4. Thorax, *funiculo conſtringendus. Def.* Snörliſwet, *Veſtimentum eſt mulierum & infantium.*

Snörmakare, m. 2. Tæniorum textor, *pro veſtimentis.*

Snörnål, f. 2. Adſtringendi acus, conf. Snöra.

Snörpa, v. a. 3. Conſtringere, *præter modum vel rei naturam.* Snörpt, p. p. ex gr. Snörpa något ſöndrigt, Sciſſum quid nimis in arctum conſuere. Snörpa ihop munnen, Os contrahere.

Snörpning, m. 2. Contractio. Corrugatio, conf. Snörpa.

Snörrät, adj. Ex amuſſi. n. Snörrätt, *Adverbialiter.* Snörrätt, Ad amuſſim.

Snöſocka, f. 1. *Plur.* Snöſockor, conf. Damaſka.

Snöſparf, m. 2. Emberiza nivalis. *Def.* Snöſparfwen. *Plur.* Snöſparfwar.

Snöt, *Ipf. verb.* Snyta.

Snöwatten, n. 4. Aqua nivalis. *Def.* Snöwatnet.

Snöwäder, n. 4. Tempeſtas nivoſa. *Def.* Snöwädret.

So, f. Porca, *alias* Sugga. *Compoſ.* Sogris, Sucula, &c. conf. *ſimpl.*

Sobel, m. 2. Muſtela Zibellina. *Def.* Sobelen, *vulgo* Sabel.

Socka, f. 1. Soccus. Solea lanea.

Socken, f. 2. Parœcia. Diſtrictus unius eccleſiæ ruralis. *Def.* Sockna. *Plur.* Socknar. *Obſ.* Gå ſocken, Parœciam ſtipendii exigendi cauſſa pervagari. *Scholarium eſt.* *Inde* Socknegång, Pervagatio ejusmodi. *Compoſ.* Sockenfolk, Incolæ parœciæ. Sockenmän, Parœciani. Sockneſtuga, Ædes pro conventu incolarum parœciæ. Sockneſtämma, Incolarum parœciæ convocatio. Sockenbud, Sacerdotis ad ſacram cœnam ægroto ſubminiſtrandam vocatio, conf. *ſimpl.*

Socker, n. 4. Saccharum. *Def.* Sockret. Canderadt ſocker, *vel* Socker candi, Saccharum candum. *Compoſ.* Sockerbod, Taberna ubi dulciaria & condimenta ex ſaccharo, venum habentur. Sockerbröd, Panis ſaccharens, &c. conf. *ſimpl. & plura ſeqv.*

Accipiter impetu ſe demittens gallinam ferit. Det ſlog ned hans ſinne, Id animum ejus dejecit. Slå ned ſina bopålar, Sedem habitationis figere. Slå om, ex. gr. Slå papper om något, Papyro quid involvere, conf. Slå omkring. *Aliter*, ex. gr. Lyckan har ſlagit om, Fortuna ſe mutavit. När ſjukdomen ſlog om, Cum ſe mutaret morbus. Winden ſlog om, Ventus ſe convertebat.

Item: Slå omkring, ex. gr. Slå omkring något med wåf, Texto quid involutum obtegere, conf. Slå om. Slå ſkenor omkring et hjul, Rotam canthis munire. *Aliter*. Slå omkring, Obliquè & per ambages loqui. Slå på, In quid pulſare. *Item*: Actum percutiendi exaſperare. Slå på porten, Portam pulſibus aperiendam indicare. Slå på häſtarne, Equos verberibus incitare. Slå på trumma, Tympanum pulſare. Slå ſtort på, Lautè ſupra modum vivere. Slå en på böter, Mulctam alicui irrogare. Slå ſönder, Rumpere. In partes frangere, *caſu vel percutiendo*. Hwad ſom kan ſlås ſönder, Fragile quodvis. Slå til, conf. Tilſlå, ex. gr. Han hötte ſom han wille ſlå til, Minabatur, quaſi percutere vellet. *Aliter*, ex. gr. Det ſlår til för honom; Quævis inopinata ei accedunt. Slå en til Riddare, conf. Riddare. Han ſlog til et ſkrattlöje, Cachinnum edidit. En feber har ſlagit til, Febris ſupervenit. Slå tilbaka, ex. gr. Strålarne ſlå tilbaka, Radii reverberantur. Stingfjädren ſlår tilbaka, Elater reſilit. Slå undan, ex. gr. Slå undan ſtöttorna, Fulcra ſubvertere. Slå under, ex. gr. Slå någon under ſig, Certamine ſibi quem ſubjicere. *Aliter*. Slå under ſig, Rapaci injuſtoque modo ſibi arrogare. Slå up, ex. gr. Slå up något på wäggen, Parieti quid affigere. Slå up en tunna, Obturatam aperire tonnam. Slå up i en bok, Librum evolvere. Det ſlog up bläſor på huden, Puſtulæ in cute eruperunt. Slå up köpet, Pactum emtionis irritum reddere. Slå up eld, *alias* Slå eld. Göret ſlår up, Nivibus ſolutis, traharum ceſſat vectura. Slå up et tält, Tentorium ponere. Slå ur, ex. gr. Slå watten ur et kärl, Aquam de vaſe effundere. Han har ſlagit det ur ſinne, Ex animo id depoſuit. Slå ut, ex. gr. Slå ut watnet, Aquam effunde. Han ſlog ut et öga, en tand, på honom, Ictu oculum, dentem, ei effodit. Träden ſlå ut i löf, plantor ſlå ut i blomma, Arboribus frondes, plantis flores, progerminant. Saken ſlog lyckligt ut, Res ad votum ſucceſſit. Låt oß ſe huru det ſlår ut, Quis horum eventus videamus. Slå ut järn och dylikt, Ferrum & ejusmodi malleo extendere. Slå öfwer, ex. gr. Slå öfwer ſig något, Effuſo aliquo ſe conſpergere. Slå öfwer räkningen, Rationem ſummatim inire. Slå öfwer koſtnaden til et werk, Prævio ſumtus operis calculo penſare.

Slån, s. Prunus ſpinoſa. Slånbär, Fructus hujus pruni, *alias* Stärkebär.

Slångra, v. n. 1. Greſſu vacillare.

Slångrig, adj. Longitudine ſimulque gracilitate ſua vacillans.

Slåß, v. d. anom. Verberibus conſligere. *Pr.* Slåß. *Ipf.* Slogs. *Pf.* Slagits, ex. gr. Han ſlåß gerna, Rixarum amans eſt. Slåß med någon, Cum aliquo conſligere. Slåß om något, De aliquo plagis contendere. Slåß med näfwarne, Pugnis conſligere. Armeerna ſlogos i ſex timmar, Per ſex horas exercitus conflixerunt. Han har warit ute och ſlagits, Conflictui alicubi interfuit.

Slätter, *Inde Compoſ.* Slättertid, Fœniſecium, *alias* Höand, Slätterkarl, Fœniſector. Slätteröl, Convivium operariorum poſt fœniſecium peractum.

Slätterblomſter, n. Parnaſſia paluſtris, *flos.*

Släcka, v. a. 3. Exſtinguere. Släckt, p. p. Släcka ut, Penitus exſtinguere.

Släckning, m. 2. Exſtinctio.

Släckt, p. p. *verb.* Släcka. *Aliter.* Släckt, *vide* Slägt.

Släde, m. 2. Traha. *Compoſ.* Slädtyna, Slädmede, conf. *ſimpl.* Slädföre, conf. Före *ſubſt.*

Slädlöpare, m. 2. Eqvus, in vectatione cum traha cursu velocissimus.

Slägga, f. 1. Tudes. Malleus grandior idemque manuarius, conf. Hammare.

Slägga, v. a. 1. Malleo cudere, conf. Slägga, *subst.*

Slägt, *Adjectivè.* Cognatus, ex. gr. De äro nära slägt, Cognati sunt proximi. Han är slägt med mig, Cognatione mihi junctus est.

Slägt, f. 3. Cognatio, Stirps, ex. gr. En gammal slägt, Stirps antiqua. När någon dör i slägten, Dum cognatorum quis moritur. Widlöftig slägt, Ampliſſima cognatio. Han är icke af den slägten, Illo ſtemmate non ortus. Inom eller utom slägten, Intra vel extra ſocietatem cognationis. Iſraels slägter, Tribus Iſraëlitarum.

Slägtas, v. d. 1. Cognatione aſſimilari, ex. gr. Han slägtas på ſin fader, Patri cognatione aſſimilatur, conf. Brå.

Slägte, n. 4. Genus. Generatio, conf. Art. Slag, ex. gr. Ifrån slägte til slägte, De generatione in generationem. Mennisko-slägtet, Genus humanum. Räfwen och hunden äro af samma slägte, Vulpes & canis ejusdem ſunt generis. *Obſ.* In phyſicis Slägte, genus, Art, ſpeciem, denotare ſolet.

Slägting, m. 2. Cognatus quis.

Slägtregiſter, n. 4. Genealogia. Index genealogicus. *Def.* Slägtregiſtret.

Slägtskap, m. 3. Cognatio, ex. gr. Wara i slägtskap med någon, Cognatione aliquem contingere. För slägtskapen skull, Propter cognationem, conf. Skyldskap.

Slända, f. 1. Fuſus.

Slång, m. 2. Flictus. Ictus, ex. gr. Han gaf honom dryga slångar, Graviter illum verberavit. *Compoſ.* Påkslång, Piskslång, conf. *ſimpl. Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Han har en slång af pedanteri, Pedantiſmum olet. Drickat har fådt en slång af surt, Subacidi quid cereviſia ſapit.

Slänga, v. n. 2. Negligenter jactare, ex. gr. Han slänger armarne när han går, Incedens brachia jactat. Slänga något ifrån sig, Negligenter quid abjicere. Jungfrun slänger på sig när hon går, Virgo ambulans corpus jactat. Han slängde sig som en mask, Vermis inſtar ſe agitabat.

Slänterjan, m. Modus in agendis ſolitus & trivialis.

Slänträ, v. n. 1. Deſidem agere. Otioſus vagari.

Släp, n. 4. Quod humi ſerpit. Syrma, ex. gr. Bära up släpet på Konungens mantel, Pallii partem regalis ſerpentem geſtare. Fruntimmers släp, Stolæ muliebris ſyrma. *Aliter.* Släp, Labor ſervilis & operoſus, *alias* Släparbete. Hafwa släp med sig på en resa, In itinere impedimentis oneratum eſſe.

Släpa, v. a. 1. Humi reptans quid trahere. Släpad, p. p. ex. gr. Släpa stockar ur watnet, Tignos ex aqua trahere. Släpa något efter sig, Humi ſerpens quid poſt ſe ducere. *Aliter*, ex. gr. Släpa någon i fängelſe, In carcerem aliquem ducere. Släpa i arbete, In labore operam conſumere ſervili. Släpa ihop egodelar, Servili opes modo congerere. Släpa ut något, Quicquam educere. Släpa ut sig, Nimio *vires labore* conſumere.

Item: Släpa, *Neutraliter*, ex. gr. Klädningen släpar, Veſtis fluit demiſſa. Item: Släpas, *Deponentialiter*, ex. gr. Släpas med något, Grave quid ſufferre.

Släppa, v. a. 3. Dimittere. Solutum reddere. Släppt, p. p. ex. gr. Släpp mig, Mitte me. Släppa lös en som är bunden, Vinctum ſolvere. Släppa träder, urin, Flatum, urinam, emittere. Släppa något ur händerna, Sinere ut quid manibus excidat. Jag kan icke släppa den drängen ifrån mig, Servum dimittere illum nequeo. Släppa hären, fjädrarne, Pilos, plumas deciduas mittere. Släppa af, *vel* Släppa efter, Remittere. Relaxare. Släppa bårt, Alicui diſceſſum concedere. Miſſum facere. Släppa fram, Viam alicui concedere. Släppa fram et ord, Verbulum inconſultè proferre. Släppa in, Intromittere. Släppa ned,

Demit-

Demittere. Släppa på, ex. gr. Släppa boskapen på bete, Pecudes in paſcua mittere. Släppa til, Admittere. *Aliter*, ex. gr. Han har släppt til koſtnaden, beſwäret, Impenſa, opera, illius fuit. Släppa up, Adſtrictum vel cohibitum relaxare. Han släppte up honom ſom låg under, Subjacenti ſe erigere permiſit. Släppa ut, Exitum concedere. Emittere.

Släpphånd, ADJ. Cui quid manibus facilè excidit.

Slät, ADJ. Lævis. Planus. N. Slätt. *Oppon.* Knagig. Skräflig. Ruggig, ex. gr. På släta marken, In ſolo plano. En slät wäg, Via plana. Duken är slät, Mappa lævis eſt. Slätt tyg, Textum læve. Den släta ſidan är wänd inåt, men den ruggiga utåt, Pars lævis introrſum, hiſpida extrorſum verſa eſt. *Adverbialiter.* Slätt, conf. *infra.*

Item: Slät, ex. gr. En slät ſkribent, Auctor plebejus. En slät karl i ſtudier, Vir literarum rudis. En slät belöning, Præmium injuſtum. Et slätt tilſtånd, Res acciſæ, Status egeni. Det är en slät tröſt, Miſellum id eſt ſolatium. Släta kläder, Veſtes viliores. *Aliter*, ex. gr. Wara slät i ögonen, In præſentia alicujus blandum ſe gerere. Göra ſig slät, Adulatorem agere.

Släta, V. A. 1. Lævigare. Erugare. Slätad, p. p. *Inde figuratè.* Släta in ſig hos någon, Blanditiis apud aliquem ſe inſinuare. Släta öfwer, Blandimentis lenire.

Slåthet, F. 3. Lævitas. *Item*: Modus ſe inſinuandi blandus.

Slåthyfwel, M. 2. Planula. Lævigandi dolabra. *Def.* Slåthyflen.

Slätt, F. 3. Planities, *rerum ſoli*, ex. gr. På slätten, In planitie.

Slätt, *Adverbialiter*, conf. Slät, ex. gr. Slätt ingen ting, *vel* Slätt intet, Planè nihil. Slätt och rätt, Simpliciter. Sine ornatu. Klädningen ſitter slätt, Rugis (vel ſinubus) veſtis caret. Duken ligger slätt, Mappa erugata. *Aliter*, ex. gr. Han ſkriſwer slätt, Ineptè ſcribit. Han är slätt klädd, Haud benè veſtitus eſt. Det är slätt gjordt, Inconcinnè id fabricatum eſt. *Aliter*, ex. gr. Det står nu slätt til, Jam malè res ſeſe habent. Det är slätt beſtäldt med honom, Peſſimè cum illo actum eſt.

Slättbygd, M. 3. Rus apertum & planum.

Slättmark, M. 3. Campus planus.

Slö, ADJ. Hebes. Detritus. N. Slött. *Comp.* Slöare. *Sup.* Slöaſt, ex. gr. Kniſwen, lien, är slö, Culter, falx, hebes. Träget arbete gör förſtåndet slött, Labor ingenium aſſiduus hebetat. Ett slött minne, Memoria hebetior. Bliſwa slö, Hebeſcere.

Slödder, N. 4. Fæx populi, conf. Pack. *Def.* Slödret.

Slög, ADJ. Artis fabrilis peritus, conf. Handslög.

Slögd, M. 3. Ars fabrilis. Opus artificioſum, conf. Bragd. Handaslögd.

Slögda, V. N. 1. Fabricam exercere, præſertim lignariam.

Slögde, N. 4. Opus fabrile, *alias* Slögdes werk, N. 4.

Slöhet, F. 3. Hebetudo.

Slöja, F. 1. Indumentum capitis muliebre.

Slöſa, V. A. 3. Prodigere. Slöſt, p. p. ex. gr. Slöſa med penningar, Ærис prodigum eſſe. Slöſa i mat, Victu profuſum agere. Slöſa med ord, Verbis abundare. Sermone uti effuſiore. Slöſa i beröm, Laudes prodigere. Slöſa bårt, Prodigè diſſipare. *Subſtantivè.* Slöſande, Rerum profuſio.

Slöſacktig, ADJ. Prodigus. *Adverbialiter.* Slöſacktigt, Prodigè.

Slöſacktighet, F. 3. Prodigalitas.

Slöſare, M. 2. Prodigus quis.

Slöſeri, N. 4. Rerum diſapidatio.

Slöſtodd, *Adjectivè.* Slöſtodd häſt, Equus cui ſolearum clavuli detriti.

Slöſåd, F. 3. Frumentum in cribro poſt ſecretionem reſiduum.

Slöt, *Ipf. verb.* Sluta.

Smack, N. Ex colliſu labiorum ſonitus, conf. *verb.* Smacka.

Smack, M. 2. Navigiorum genus.

Smacka, V. N. 1. Labiorum conflictu ſonitum edere, ex. gr. Swinen ſmacka når de äta, Suibus inter edendum labiorum ſonat colliſus. Grodan ſmackar, Labiorum rana colliſione ſonum edit. *Subſtantivè.* Smackande, Actus, quo dicto modo ſonitus auditur.

Smak, M. 3. Guſtus, ex. gr. Förlora ſmaken, Guſtum amittere. Efter min ſmak, Ut mihi guſtu placet. Hwar och en har ſin ſmak, Suus cuique guſtus.

Item: **Smak**, Sapor, ex. gr. Winet har förlorat ſmaken, Boni ſaporem vinum amiſit. Kårlet har elak ſmak, Vas pravum contraxit ſaporem. Det faller honom i ſmaken, Saporem id ei creat jucundum. Det har en hög ſmak, Acuti eſt ſaporis. Fiſken har ſmak af gyttja, Piſcis ſaporlimum refert. *Aliter*, ex. gr. Haſwa god ſmak, Aptè & adæquatè de rebus judicare. Han har ſmak i målning, De pictis appoſitè judicat. Fatta ſmak för ſtudier, Studiis ſe tradere.

Smaka, V. A. 1. Guſtare. Smakad, P. P. ex. gr. Han ſmakade ingen ting af det ſom framſattes, Ex appoſitis nil guſtavit. Smaka detta, De his guſta. Jag ſmakar det nöje, ſom finnes på landsbygden, Multum me delectat ruris amœnitas. Smaka på, Præguſtare. Guſtu tentare. Delibare.

Item: **Smaka**, *Neutraliter.* Sapere, ex. gr. Det ſmakar wäl eller illa, Jucundè vel ſecus ſapit. Watnet ſmakar af ſalt, Aqua ſal reſipit. Maten ſmakar honom icke, Non eum ſapore cibus capit. *Proverbialiter*, ex. gr. Han får känna huru det ſmakar, Iſtis affici, quid demum ſit, jam experitur.

Smaklig, ADJ. Sapidus. *Adverbialiter.* Smakligt, Modo ad ſaporem grato.

Smaklighet, F. 3. Ex ſapido jucunditas.

Smal, ADJ. Exiguus. Arctus. *Oppos.* Bred, ex. gr. Klädet är för ſmalt, Pannus latitudine nimis arctus. En ſmal wäg, Via anguſta. Smala band, Exiguæ latitudinis tæniolæ. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är ſmalt för honom, Illi res eſt anguſta domi.

Item: **Smal**, Gracilis. *Oppos.* Tjock, ex. gr. Flickan är ſmal, Corporis habitu gracilior virgo eſt. Smala ben, Crura graciliora.

Smalbenet, N. *Def.* Pars cruris gracilior.

Smalbent, ADJ. Cruribus gracilis.

Smalhet, F. 3. Gracilitas. *Qualitas ex arcto*, conf. Smal.

Small, *Ipſ. verb.* Smälla.

Smalna, V. N. 1. Gracileſcere. Smalnad, P. P. Smalna af, Gracileſcere incipere.

Smalt, *perperam pro Ipſ.* Smälte. *Item*: Smalt, N. *Adj.* Smal.

Smalte, M. Smaltum, *præparatum cobalti*, conf. Stärkelſe.

Smaragd, M. 3. Smaragdus.

Smaſka, V. N. 1. Sclopum edere, flictu ex aliquo humido.

Smatter, N. 4. Sclopus ex pluribus ſimul, qualis ex grandine, bombardis, & ejusmodi. *Def.* Smattret.

Smattra, V. N. 1. Sclopum edere, *ex pluribus ſimul*, conf. Smatter, *Subſtantivè.* Smattrande, Sclopus ejusmodi, conf. Spraka.

Smed, M. 3. Faber ferrarius. *Inde* Smedsarbete, Fabrilia quævis ferraria. *Compoſ.* Groſſmed, Kleuſmed, *ſuis locis.*

Smedja, F. 1. Officina ferraria. *Compoſ.* Smedjehärd, Focus in officina ferraria. Smedjeſtåd, Incus, &c. conf. *ſimpl.*

Smek, N. 4. Palpatio. Mulcedo. *Inde* Smekmånaden Connubio junctorum primus menſis.

Smeka, V. A. 3. Palpare. Demulcere. Smekt, P. P. ex. gr. De ſmeka hwarandra, Invicem ſe demulcent. Han ſmekte henne på kinbenet, Genam ei permulſit. *Figuratè*, ex. gr. Smeka ſig in hos någon, Gratiam alicujus aucupari.

Smeker, M. 2. Cui blandimentis gratum ſe reddendi moris eſt.

Smekning, M. 2. Palpandi ſeu demulcendi actus.

Smek-

Smekunge, M. 2. Gratioſiſſimus quis, peculiariter demulcendus. *Gall.* Mignon.

Smergel, *vide* **Smirgel.**

Smet, N. 4. Linendi materia qvævis.

Smeta, F. 1. Materiæ ſubactæ maſſula, *lineudis.*

Smeta, V. A. 1. Linere. **Smetad**, p. p. ex. gr. **Smeta något på något**, Alicubi quid illinere. **Smeta faſt något**, Allinendo jungere. **Smeta öfwer**, Superlinere.

Smetning, M. 2. Linendi actus.

Smicker, N. 4. Blandiloquium. Adulatio. *Def.* **Smickret**, conf. **Smickran.**

Smickerſam, ADJ. Adulatorius.

Smickra, V. A. 1. Adulari. **Smickrad**, p. p. conf. **Lisma**, ex. gr. **Han will allenaſt ſmickra honom**, Illi tantum adulari cupit. **Jag ſmickrar mig med det hoppet**, Spe mihi iſta blandior. **Conterfejaren har ſmickrat den perſon han aftagit**, Pictor imanem adulatione mendacem exhibuit.

Smickran, F. Adulatio.

Smickrare, M. 2. Adulator, conf. **Lismare.**

Smida, V. A. 2. Cudere. **Smidd**, p. p. **Smidt**, N. ex. gr. **Smida medan järnet är warmt**, Dum calet ferrum, cudere. *Idem Proverbialiter.* Occaſione uti. **Smida på något**, Cudere quid. **Smida faſt någon wid galejan**, Aliquem ad triremem ligare. **Smida ihop**, Cudendo jungere. *Translatè.* **Smida ihop en oſanning**, Mendacium componere.

Smide, N. 4. Cuſum quodvis. *Hinc*: **Groſſmide**, Cuſa ferrea grandioris molis. **Småſmide**, Fabricata ferrea ſubtilioris operis. *Aliter*, ex. gr. **Han har ſå många ſkeppunds ſmide wid bruket**, Tot ferri libras ad officinam illi cudere conceſſum eſt.

Smidig, ADJ. Malleabilis. Ductilis. *Aliter*, ex. gr. **En ſmidig käpp**, widia, Baculus, vimen, flexile. **Smidigt läder**, Corium mollius. **Wara ſmidig til kroppen**, Corpore agilem eſſe.

Smidighet, F. 3. Qualitas ex ductili, *de metallis.* Flexibilitas, *de lignis & ejusmodi.* Mollities, *de corio & ejusmodi.* Agilitas, *de corpore.*

Smika, V. N. 1. Humiliter & abjectè aſſentari, ex. gr. **Smika ſig in hos någon**, Aſſentationibus gratum apud aliquem ſe reddere. *Aliter*, ex. gr. **Smika med munnen**, Subridere. *Alias* **Småle.** *Subſtantivè.* **Smilande**, Gratiæ aucupium.

Smiker, M. 2. Aſſentator. humilis & abjectus.

Smilig, ADJ. Aſſentationibus jugiter blandus, conf. **Smika.**

Smink, N. 4. Purpuriſſum. Fucus.

Sminka, V. A. 1. Fucare. **Sminkad**, p. p. ex. gr. **Flickan brukar ſminka ſig**, Virgo faciem fuco colorare ſolet.

Smirgel, M. Smiridis, *miner. ferr. Def.* **Smirglen.**

Smiſk, N. 4. Verber, *v. pleb.*

Smiſka, V. A. 1. Percutere, *ut ſclopum edax.* **Smiſka på**, Verbera infligere. **Smiſka ſönder något**, Jactu quid rumpere. **Han ſmiſkade det i backen**, In humum id rumpendum projecit.

Smitta, F. 1. Contagio.

Smitta, V. A. 1. Contagione afficere. **Smittad**, p. p.

Smittſam, ADJ. Contagioſus.

Smittſamhet, F. 3. Contagioſi qualitas.

Smogna, *vide* **Smalna.**

Smola, *vide* **Smula.**

Smolk, N. 4. Quisquiliæ. Minutiarum adhærens quid. *Inde* **Höſmolk**, Floccus fœni. **Smolk i mjölken**, Minutiæ in lacte, conf. **Solk.** *Proverbialiter*, ex. gr. **Det har kommit något ſmolk dem imellan**, Aliqua inter eos orta eſt diſſenſio.

Smolka, V. A. 1. Minutias ſeu floccos demittere.

Smord, p. p. **Smorde.** *Ipſ. verb.* **Smörja.**

Smuga, F. 1. Latebra. Locus anguſtiſſimus, *quo quis ſe occultat.*

Smula, F. 1. Mica. Minutia raſi vel triti. *Inde* **Brödſmula**, Mica panis, &c.

Smula, V. A. 1. Minutatim ſeu in micas conterere. **Smulad**, p. p. **Smula ſönder**, Idem. *Item*: **Smula**, *Neutraliter.* Micas ſeu particulas comminutas emittere.

Smulgråter, M. 2. Qui res nimis ad calculos revocat.

Smus-

Spegloſa, v. 1. Scomma, *quo quis ſerium ſimulans alium petit.*

Speja, v. a. 1. Speculari, conf. Beſpeja.

Spejare, m. 2. Speculator, v. *ec.* conf. Spion.

Speis, *vide* Kobolt.

Spel, n. 4. Ludus, *chartulis, aleis, & ejusmodi*, conf. Lek, ex. gr. Giſwa ſig i ſpel, Ludo ſe tradere. Winna på ſpel, Ludo lucrari. Sätta på ſpel, Luſionis ſorti exponere. Tappa ſpelet, Ludo perdere. Hwart ſpel, Quilibet luſionis actus. Två eller tre ſpel, Ludi bini vel trini actus. *Aliter*, ex. gr. Et ſpel kort, Chartularum luſoriarum manipulus integer, conf. Kortſpel. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Haſwa fritt ſpel, In ſermonibus & modo ſe gerendi plena uti libertate. Wara med i ſpelet, Rei agendæ ſe immiſcere.

Item: Spel, Concentus inſtrumentorum muſicalis, ex. gr. Med ſång och ſpel, Cantu & inſtrumentis muſicis. *Aliter*, ex. gr. Mitt ſpel har gådt ſönder, Inſtrumentum meum muſicum ruptum eſt.

Item: Spel, *alias* Windſpel, *quod* conf.

Spela, v. a. 1. Ludere, *inſtrumento muſico*, conf. Leka. *Pr.* Spelar. *Ipſ.* Spelade, *vel* Spelte. *Pf.* Spelat, *vel* Spelt. Spelt, p. p. ex. gr. Han har lärt ſpela, Inſtrumento muſico ludere edoctus eſt. Han ſpelar ganſka wäl, Mirificè ludit. Spela på Zittra eller på annat inſtrument, Cithara vel alio inſtrumento ludere. Spela på trumma, conf. Trumma. Spela up för oß, Inſtrumento nobis ludito. Spela öfwer et ſtycke, Concentus muſici parte ſe exercere. *Proverbialiter.* Spela efter med läpparne, Serò nimis ad agendum ſe componere.

Item: Spela, Ludere, *teſſeris, chartulis luſoriis & ejusmodi*, ex. gr. Spela tärning, Talis ludere. Spela boll, kägler, &c. Pila, metulis, &c. ludere. Han ſpelar höga ſpel, Multi periculi luſiones init. *Proverbialiter.* Spela högt ſpel, Sublimia & periculoſa quævis audere. De ſpelade et parti, Luſione certabant. Spela ut, Chartulam in luſione emittere. Spela bårt något, Ludendo quid perdere. *Aliter.* Spela bårt något, Sortilegio quid committere. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har ſpelt ut, Actum eſt de illo. Spela något af någon, Fraudibus quid a quo ſibi acquirere.

Item: Spela, ex. gr. Foglar, ſom ſpela under lektiden, Garrientes coituræ aves. *Hæ ſunt* Orre, Tjäder, conf. Spela med ſtycken på fienden, Tormentis bellicis hoſtem petere. Spela någon ett puſt, Techna ludicra aliquem fallere. Spela en comedie, Comœdiam agere. Spela en något ur händer, Artificiis uti, quibus quis aliquid amittat. Spela up ankaret, Ope trochleæ ancoram levare. Fiſken ſpelar i watnet, Piſcis in aqua ſe jactitat. *Locut. Proverb.* ex. gr. Spela någon på näſan, Aliquem ludibrio habere. Spela under et täcke med någon, Communicati cum aliquo conſiliis agere. Spela mäſtare, Viribus ſuperiorem agere.

Spelare, m. 2. Aleator. Luſor chartularum. *Compoſ.* Storſpelare, Luſor peritiſſimus & temerarius.

Spelbord, n. 4. Menſa luſoria.

Spelewerk, n. 4. Ludicra quævis artificioſa.

Spelhus, n. 4. Domus, ubi ludi publicè lucri cauſſa habentur.

Speljagt, f. 3. Navicula curſoria.

Spelman, m. 3. Luſor muſicus. *Plur.* Spelmän.

Spelpenning, m. 2. Nummulus luſorius. Spelpenningar, *Plur.* Pecunia in luſionem chartularum.

Spelt, n. Tritium. Spelta. *Item:* Spelt, p. p. *verb.* Spela. *Proverbialiter*, ex. gr. De äro lika ſpelte, Pari modo cum illis actum eſt.

Spenat, m. Spinacia oleracea, *plans.*

Spendera, v. n. 1. *v. per.* Sumtus facere. Spendera på någon, Alicujus cauſſâ impenſas facere.

Spene, m. 2. Uber animalium. *Item:* Mulierum, *v. bibl.* Inde Spenabarn, Infans lactens.

Spen-

ɔénwarm, ADJ. *Dr.* Spenwarm mjölk, Lac ex ubere recens calidum.

ɔenſlig, ADJ. Tener. Corpore gracilis & tenuis, conf. Spinkig.

ɔenſlighet, *r.* 3. Corporis tenuitas ſeu gracilitas

ɔeord, N. 4. *alias* Speglöſa, *quod* conf.

ɔeßa, *vide* Spetſa.

ɔeta, V. A. 1. *Dr.* Speta ſkinn och dylikt, Ligneolis diſtendere pelles, &c. ejusmodi. Spetad, p. p.

ɔetal, *vide* Hoſpital.

ɔetelſk, ADJ. Leprioſus.

ɔetelſka, *r.* 1. Lepra.

ɔets, M. 2. Cuſpis. Mucro, ex. gr. Spetſen af en nål, wåria, penna, &c. Acus, enſis, calami ſcriptorii, &c. cuſpis. Med knifſpetſen, Mucrone cultri, conf. Kdd. *Locus. Proverb.* ex. gr. Bjuda en ſpetſen, Certamen ineundum alicui offerre. Ställa ſig i ſpetſen för en krigshär, In prima aciei fronte ſe conſtituere. Wara främſt i ſpetſen, Ordine primum ſe præbere.

m: Spets, Apex, ex. gr. Högſta ſpetſen af et berg, et träd, &c. Montis, arboris, &c. ſummus apex. Komma til högſta ſpetſen af åra, magt, Ad ſummum gloriæ, potentiæ, faſtigium pervenire, conf. Topp.

m: Spets, Denticulus. *Gall.* Dentelle, ex. gr. Knöppla ſpetſar, Denticulos texere.

ɔetſa, V. A. 1. Cuſpidatum reddere. Spetſad, p. p. *Aliter.* Spetſa någon, Stipite præacuto aliquem transfodere, *ſupplicii ren. Ruſſic.* Spetſa ſig, conf. Bespetſa. *Proverbialiter.* Spetſa öronen, Arrigere aures.

ɔetsbof, M. 2. Nebulo aſtutus, *v. Germ. Plur.* Spetsbofwar.

ɔetsfundig, ADJ. Argutus. *Adverbialiter.* Spetsfundigt, Argutè.

ɔetsfundighet, *r.* 3. Animus argutus. *Plur.* Spetsfundigheter, Argutiæ.

ɔetsglas, N. 4. Scyphus vitreus, *formæ conicæ*, conf. Spitsglas.

ɔetsgård, M. 2. Militum cohors, in ſupplicium abeuntem cingens.

Spetſig, ADJ. Aculeatus. Cuſpidatus. Spetſig winkel, Angulus acutus, Et ſpetſigt ſwar, Argutum reſponſum.

Spetſighet, *r.* 3. Aculeati ſeu cuſpidati forma.

Spett, N. 4. Veru, *alias* Stekſpett. *Item:* Spett, Pertica teres longior. *Hinc:* Brödſpett, Pertica, cui panis ficcandus imponitur, &c.

Spettá, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Spetta ſtek, Carnes aſſandas veru immittere. Spettad, p. p. Spetta ſig, *Recipr.* Stipite ſe transfodere, *id quod animalibus caſu interdum forſuito contingit.*

Spher, *r.* 3. *v. per.* Sphæra. Rundhet af et klot. *Hinc: Adj.* Spheriſk, Sphæricus. Klotrund.

Spicken, ADJ. Sole vel fumo induratus. *Def. & Plur.* Spickne. *Hinc:* Spickeſött, Fumo indurata caro. Spickegädda, Lucius ſole ſiccatus. Spickemat, Edulia quævis ſiccata vel fumo indurata. *Aliter*, ex. gr. Han är ſpicken, Semiebrius eſt.

Spickeſill, *r.* 2. Alec cruda, ſale tantum ſeu muria condita. Spickelax, &c.

Spicklera, *vide* Specklera.

Spik, M. 2. Clavus, *ferreus*, ex. gr. Slå in en ſpik, Clavum infigere. Kåſta med ſpikar, Clavis adfigere. *Compoſ* Dragſpik. Skoſpik. Småſpik, conf. *ſuis locis. Item: Compoſ.* Spikborr, Terebra clavis infigendis. Spikhål, Foramen ubi fuit clavus infixus. Spikhufwud, Capitulum clavi, conf. *ſimpl. Locut. Proverb.* ex. gr. Det blir en ſpik i hans likkiſta, Mortis acceleratæ id ei cauſſa erit. Slå ſpiken på hufwudet, Adæquatum de aliqua re ferre judicium. *Obſ.* Spik, *Collectivè*, ex. gr. Handla med ſpik, Clavorum mercaturam exercere.

Spika, V. A. 1. Clavum infigere. Clavo adſtringere. Spikad, p. p. ex. gr. Spika faſt något, Clavo quid affigere. Spika igen, Clavis infixis claudere. Spika ihop, Clavis jungere. Spika up, ex. gr. Spika up något på wäggen, Clavis quid parieti affigere. Spika til, *vel* Spika åt, Clavo figere.

Spikbolde, M. 2. Furunculus, *alias* Spikbåld.

Spikolja, F. 1. Oleum ſpicæ.

Spila, *verb. vide* Spjåla. *Item*: Spila, *ſubſt. vide* Spjåle.

Spilkråka, F. 1. *alias* Tilkråka, *quod* conf.

Spilkum, M. 2. Vaſculum menſæ ad eluenda quævis.

Spill, *Adverbialiter*. Til ſpills, ex. gr. Laga at icke något kommer til ſpills, Fac ut nihil relinquatur, cujus poſtea nullus erit uſus, conf. Spillo.

Spilla, V. A. 2. Liquoris portandi, vel infundendi, partem præterlabi ſinere, *id quod caſu fit, ſeu negligentia*. Spillde, p. p. conf. Drälla. Spilla bårt, ex. gr. Han har ſpillt bårt halfparten, Dimidium effundendo amiſit. Barnet har ſpillt ſoppa på ſig, Infans effuſo ſe juſculo conſperſit. Jag ſpillde ingen tår, Ne guttulam quidem effudi.

Spillan, Suffixum eſt, aliquam ſignificans jacturam. *Sic.* Blodſpillan. Manſpillan. Tidſpillan, &c.

Spiller, *v. pleb. Dr.* ex. gr. Spiller naken, Planè nudus. Spillerſt ny, Recentiſſimè novus.

Spillgifwen, *vide* Spillogifwen.

Spillning, M. 2. Actus, quo liquoris quid emittitur, conf. Spilla.

Spillo, *Adverbialiter*. Til ſpillo, ex. gr. Gifwa något til ſpillo, Interiturum quid vel pereundum derelinquere. Han gaf ſitt lif til ſpillo, Vitam perdendam expoſuit. Gifwen til ſpillo, In perditionem traditus, *quod participialiter exprimitur*. Spillogifwen, conf. Spill.

Spillra, F. 1. Feſtuca grandior. Ligneolum, *ex ruptura*, conf. Spjåle. Sticka, *Subſt.* ex. gr. Åſkeſlaget träffade trädet, ſå ſpillrorna flögo omkring, Ictus fulminis arborem ferit, ut feſtucæ ruptæ undique circumvolitarent.

Spillra, V. A. 1. In ligneola ſcindere. Spillrad, p. p. Spillra ſönder, Idem.

Spilta, F. 1. Cubile. Locus ſeptus pro quovis equo in ſtabulo, conf. Bås.

Spiltrå, N. 4. Modii genus. *Plur.* Spiltråu. *Adhibetur tantum de farinis, tamque* 1 Spiltrå & 1 Tunna, *ejusdem ſunt menſuræ, pond.* 12 Liespund.

Spindel, M. 2. Trochus cylindricus, qui funiculo circumagitur in opere tornatorum. *Def.* Spindlen. *Plur.* Spindlar, conf. Spinnel.

Spink, M. 2. *per parag.* Spinker, Tenellus ſeu gracilis quis.

Spinkig, ADJ. Corpore tenuis ſeu gracilis, conf. Spenslig.

Spinkighet, F. 3. Corporis gracilitas.

Spinna, V. A. 4. Nere. *Pr.* Spinner. *Ipf.* Spann. *Pf.* Spunnit. Spunnen, p. p. *Def. & Plur.* Spundne, ex. gr. Spinna lin, ull, &c. Fila lini, lanæ, &c. ducere. Spinna tobak, Tabaci folia contorquere. Spinna af, Filum inter nendum abrumpere. *Aliter*, ex. gr. Spinna af totten, Penſum abſolvere. Spinna up, Nendo conſumere. *Figurate.* Spinna på något, Quicquam excogitare. *Subſtantive.* Spinnande, Nendi actus.

Spinnarlön, F. 3. Nendi operis merces.

Spinnel, M. 2. Aranea. *Def.* Spinlen. *Plur.* Spinlar, *alias* Dwärg, conf. Spindel.

Spinnelwåf, M. 2. Tela aranea. Aranea caſſis, conf. Dwärgenät.

Spinneri, N. 4. Nendi operis inſtitutio. *Plur.* Spinnerier, conf. Tobaks ſpinneri.

Spinnerſka, F. 1. Netrix.

Spinnhuſet, N. *Def.* Ergaſtulum, ubi ad nendi opus in certum tempus adiguntur homines.

Spinnrock, M. 2. Colus.

Spint, N. 4. Segmentum papyri, lintei, & ejusmodi.

Spinta, V. A. 1. *Dr.* Spinta ſönder, in minutas partes ſecare. Spintad, p. p. *de papyro & ejusmodi.*

Spion, M. 3. Explorator, *v. Gall.* Eſpion.

Spira, F. 1. Sceptrum, ex. gr. Föra ſpiran, Sceptrum tenere. Regnare.

Item: Spira, Tignus longior & gracilis, conf. Ribba. Läckt. *Aliter*, ex. gr. Spiran på et torn, Turris apex. *Item*: Spira, Piſtillum, *boran.*

pis, M. *Indecl.* Victus. Cibus, conf. Mat, ex. gr. En nårande ſpis, Cibus nutriens Til ſjålens ſpis, In animæ nutrimentum. Spisordning i ſiukhus och dylikt, Præſcriptum de victu in noſocomiis & ejusmodi.

pis, M. 2. Caminus. Focus, *in locis ædium. Compoſ.* Kökſpis, conf.

piſa, V. A. 1. Cibare. Spiſad, p. p. ex. gr. Han ſpiſar den torſtiga, Egenum cibat. *Item*: Spiſa, *Neutraliter*, ex. gr. De ſitta och ſpiſa, Cibum capiunt. Spiſa middag, Prandium ſumere. Spiſa af, ex. gr. Man har ſpiſat af, A menſa convivæ diſceſſerunt, conf. Affſpiſa. *Subſtantivè.* Spiſande, Cibandi, vel cibum capiendi, actus.

piſa, V. N. 1. Sufficere, ex. gr. Förrådet ſpiſar nog, Satis ſuperque penus ſufficit. Detta ſpiſar intet länge, Non usque hæc ſufficiunt. Taga til ſå det ſpiſar, Ut nihil deſit, aſſumere.

pisbröd, N. 4. Panis ſecundarius, *pro famulitio.*

piſel, *vide* Spis, Caminus.

pisgäſt, M. 3. Pro ære conviva.

pishåll, F. 2. Saxeum fruſtum planum, vel ex ferro fuſo, quo ſtratum camini tegitur.

piskumin, conf. Kumin.

pisning, M. 2. Cibum capiendi actus. *Aliter*, ex. gr. Allehanda ſpisning, Cibaria diverſi generis.

pisoffer, N. 4. Sacrificium cibarium, *v. bibl.*

pisqwarter, N. 4. Hoſpitium convictus.

pisſam, ADJ. Nutrimenti plus in ſe habens.

pisöl, N. 4. Cereviſia tenuiſſima.

pita, *vide* Spetta.

pits, Spitsfundig ꝛc. *vide* Spets, ꝛc.

pitsglas, N. Antimonium, conf. Spetsglas.

pjut, N. 4. Haſta. Lancea. *Compoſ.* Kaſtſpiut, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

pjåla, V. A. 1. In tabellas tenues & oblongas ſcindere. *Item*: Tabellis ligneis fulcire, *quod fit circa oſſium fracturas & ejusmodi.* Spjålad, p. p. conf. Spjålka.

Spjåle, M. 2. *Plur.* Spjålar, Tabellæ ligneæ tenues & oblongæ, *quibus ſepimentorum genus conſtruitur.* Ejusmodi minorum quoque uſus eſt, ad fulciendum edulia ſciſſa ſiccanda, vel circa oſſium fracturas, conf. Spillra. Spjälka. *Subſt.*

Spjälka, F. 1. Tabella ligneo-vi disrupta, tenuis & oblonga, conf. Spjåle. Spillra.

Spjälka, V. A. 1. *Frequentativum.* In tabellas tenues & oblongas ſcindere. Spjälkad, p. p. Spjälka ſig, *Recipr.* ex. gr. Trå ſom ſpjälkar ſig, Lignum quod ſciſſione in tabellas oblongas rumpitur, conf. Spjåla.

Spjälkig, ADJ. Quod ſciſſione in tabellas oblongas rumpitur, *de lignis.*

Spjäll, N. 4. Operculum fumarii camini vel fornacis, ex. gr. Slå igen ſpjället, Operculum adducere.

Spjärna, V. N. 1. Pedibus obniti, conf. Sparka, ex. gr. Spjärna emot ſängbrädet, Subpedaneo lecti pedibus obniti. *Translatè* Spjärna emot, Obluctari. *Proverbialiter.* Spjärna emot udden, Irrito obluctari conatu.

Spliſa, V. A. 1. *Dr.* Spliſa rep, Extremitates funis contorquendo jungere. Spliſad, p. p.

Split, M. Contentio. Concertatio, conf. Kif.

Splitter, Dz. ex. gr. Käppen gick ſönder i ſplitter, Baculus in minutas rumpebatur particulas. *Aliter.* Splitter, ex. gr. Splitter näfven, *vide* Spiller.

Splittra, F. 1. *alias* Spillra, *ſubſt.* conf.

Spol, M. Pinna rigida dorſalis piſcium. *Def.* Spolen, conf Fena.

Spola, V. A. 1. Subtegmen pano involvere. Spolad, p. p.

Spole, M. 2. Panus. Inſtrumentum textorium, quo ſubtegmen ſtamini immittitur, *alias* Skottſpole. Wäfſpole.

Item: Spole, *Plur.* Spolar, Bacilli tranſverſi in ſcala ſcanſoria (Stege.) Spolar i et rockhjul, Radii in rota coli. Spolarne på en grind, Bacilli tranſverſi in porta ſepis.

Item: Spole, conf. Windſpole.

Spord,

ſig, Sibi arripere. Sno up, Retorquendo fila ſeparare.

Snok, M. 2. Natrix. (Coluber,) *alias* Tomtorm.

Snoka, V. N. 1. Quibusvis in latebris quærere, *propriè canum eſt.* Snoka efter nå got, Quidpiam inveſtigare. Snoka up något, Inveſtigando quid reperire.

Snoker, M. 2. Latebras inveſtigans quis.

Snopen, ADJ. Pudore probroſo perculſus. *Def. & Plur.* Snopne.

Snoppa, V. A. 1. *Dr.* ex gr. Snoppa ljus, Partem ſevi candelæ nimis porrectam præcidere.

Snor, M. Mucus, *narium.*

Snora, V. A. 1. Muco narium inquinare. Snorad, p. p.

Snorig, ADJ. Mucoſus, conf. Snor.

Snork, N. 4. Expoſtulatio minax, geſtibus comitata. Med ſnork och ponk, Minaciter cum pervicacia, conf. Pock. *Proverbialiter,* ex. gr. Sitta på ſnorken, Infimo loco vel quaſi extra menſam ſedere.

Snorka, V. N. 1. Minacibus verbis ſimulque geſtibus expoſtulare, conf. Pocka. *Subſtantivè.* Snorkande, Expoſtulatio ejusmodi.

Snorra, F. 1. Turbo. Trochus, *qualis a pueris ſcutica circumagitur.*

Snorra, V. N. 1. *Dr.* ex. gr. Snorra omkring, Seſe inſtar trochi circumagitare. *Aliter,* ex. gr. Tordyflen ſnorrar, Scarabeus bombitat.

Snubba, V. A. 1. Lenioribus increpare verbis. Snubbad, p. p. conf. Snåſa.

Snubbor, *Plur.* Verba increpantia leniora, conf. Bannor. Snåſor.

Snudda, *vide* Snutta.

Snuſa, V. N. 1. Raucum per nares emittere ſonum.

Snuſwa, F. 1. Coryza, *morb.*

Snuſwen, *Dr.* ex. gr. Få ſnuſwen af något, Quicquam ſubolere.

Snugga, V. N. 1, Paraſitum agere, ex. gr. Han går och ſnuggar, Paraſitum agit.

ſnus, Tabaci pulverem naribus attrahendum ſumere. *Item:* Snus, Pulvis quilibet naribus attrahendus, *pharmac.*

Snuſa, V. A. 1. Pulverem tabaci, vel alium quemque, per nares attrahere. Snuſad, p. p.

Snusdoſa, F. 1. Pulveri tabaci pyxis.

Snushane, M. 2. *alias* Språtthök, *quod* conf.

Snuſt, N. 4. Sordes, *in veſtitu, vel in habitationis locis.*

Snuſter, M. 2. Sordidus quis.

Snuſtig, ADJ. Sordidus.

Snuſtighet, F. 3. Sorditudo.

Snustobak, M. Tabacum raſum ſeu molitum in pulverem.

Snut, M. 3. Sinus, *textî angulati extremum. Item:* Snut, Panis genus formæ rhombi.

Snutſäger, ADJ. Habitu oris primo aſpectu placens, *v. pleb.*

Snutit, *Pſ. verb.* Snytä.

Snutta, V. N. 1. Subitaneo motu *leviter* quo contingere, ex. gr. Kulan ſnuttade honom på benet, Globulus emiſſus ei crus contigit. Han ſnuttade förbi, Levi contactu citatiſſimè prætercurrebat.

Snyſta, V. N. 1. Singultire. *Fletu,* conf. Hicka. *Subſtantivè.* Snyſtande, Singultiendi actus.

Snyſtan, F. Singultus, *ex fletu,* conf. Hicka *ſubſt.*

Snygg, ADJ. Munditie placens, ex. gr. Hålla ſig ſnygg i kläder, Veſtitu munditie placere. En ſnygg kammare, Conclave munditie gratum. *Adverbialiter.* Snyggt, Modo in munditiem compoſito.

Snygga, V. A. 1. Munditie gratum reddere. Snyggad, p. p. Snygga ſig *Recipr.* In munditiem & ordinem componere.

Snygghet, F. 3. Ordinati vel compoſiti munditiem, ratio ſeu conditio.

Snyllande, *vide* Snyllen.

ringa, f. 1. Rima, conf. Refwa. Sprícka, *Subſt.*

ringa, v. n. 4. Effuſus currere, conf. Löpa. *Pr.* Springer. *Ipf.* Sprang. *Pf.* Sprungit. Sprungen, p. p. *Def. & Plur.* Sprúngne. *Obs. In compoſitione præpoſitionum aliſciſcit ſignificationem*, ex, gr. Springa fram, Procurrere. Springa på, Incurrere ſeu Invadere. Springa til, Adcurrere. Springa tilbaka, Recurrere, & *ſic in ceteris.* Springa om någon, Aliquem prætercurrere. Springa i lapp, conf. Rapp.

m: Springa, ex. gr. Låta en mina ſpringa, Pulverem pyrium cuniculi accendere. Skeppet ſprang i luften, Navis in altum diſſiluit. Häſten ſpringer med loet, Coit equus. Märjcklingan ſprang, Endis lamina rumpebatur. Springa af, ex. gr. Han ſprang af häſten, De equo proſiliebat. *Aliter.* Käppen ſprang af i tre ſtycken, Baculus in tres rumpebatur partes. Springa up, In ſublime currere. *Item*: Proſilire. *Subſtantivè.* Springande, Currendi actus. Springande källa, Fons ſaliens.

pringare, m. 2. Equus curſor velociſſimus.

m: Springare, Rumorum novitatumve relator.

pringkälla, f. 1. Fons ſaliens.

pringåder, f. 2. Vena fontis ſalientis. *Def.* Springådren.

print, m. 3. Bacillus, qui ad jungendas res inditur.

prit, m. Uligo, *morb. equin.*

prita, v. a. 1. Spritad, p. p. *Dr.* ex. gr. Sprita fjäder, Pennis plumas detrahere. Sprita bönor, ärter, Fabas, piſa, folliculis denudare. *Aliter*, ex. gr. Sprita ſeglen, Vela in latum deducere.

pritſegel, n. 4. Velum quadratum, conf. Snedſegel.

pritta, v. n. 4. Subſiliens ſe agitare. *Pr.* Spritter. *Ipf.* Spratt. *Pf.* Sprutit, ex. gr. Fiſken ſpritter i watnet, Piſcis in aqua ſubſilit. Han blef af drömmen förſtrådt, och ſpratt up i ſömnen, Somnio perterrefactus in ſomno ſubſiliit. *Aliter.* Spritta up, *dicitur de conſutis, quorum fila ſponte rumpuntur*, ex. gr. Klädningen har ſpruttit up i ſömmarne, Veſtimenti ſuturæ ruptæ ſunt. *Inde Part. P.* Upſprutten. *Aliter*, ex. gr. Salt ſpritter i elden, Incenſa ſubſiliunt ſalia.

Sprucken, p. p. Spruckit. *Pf. verb.* Spricka.

Sprund, n. 4. Orificium dolii, *per quod liquor indiſur*, conf. Tapphål. Swickhål.

Sprunda, v. a. 1. Orificium dolii obturare. Sprundad, p. p. conf. Sprund.

Sprungen, p. p. Sprungit. *Pf. verb.* Springa.

Spruta, f. 1. Sipho. *Compoſ.* Brandſpruta, Sipho, exſtinguendis incendiis. *Item*: Spruta, Siphunculus, *inſtrum. chirurg. Item*: Spruta, Aſpergillum, cujus uſus eſt in hortis, in culina, &c. conf. Wattuſpruta.

Spruta, v. a. 1. Siphone ſpergere. Sprutad, p. p. ex. gr. Spruta watten på någon, Per ſiphonem aqua aliquem conſpergere. Spruta in, *alias* Inſpruta, Siphone ingerere. *Aliter*, ex. gr. Spruta med munnen, Ore quaſi ſiphone ſpargere. Spruta ut något ur munnen, Ex ore quaſi per ſiphonem quid emittere.

Sprutning, m. 3. Per ſiphonem aſperſio.

Sprutten, p. p. *Def. & Plur.* Spruttne. Spruttit. *Pf. verb.* Spritta.

Sprynga, *vide* Springa. *Subſt.*

Språk, n. 4. Lingua, *gentis cujusdam*, ex. gr. Han kan det ſpråket, Illam callet linguam. På åtſkilliga ſpråk, Variis linguis. Wara hemma i främmande ſpråken, In peregrinis linguis verſatum eſſe. Språkets art, Genius linguæ, conf. Tungomål.

Item: Språk, Confabulatio. Colloquium; ex. gr. De habe något ſpråk om den ſaken, Illa de re colloquebantur, conf. Snack. Tal.

Item: Språk, ex. gr. Bibliſka ſpråk, Dicta biblica. Anföra et Skrifters ſpråk, Dictum ſcripturæ ſacræ referre, conf. Tänkeſpråk.

Språka, v. n. 1. Sermocinari, ex. gr. Språka med någon, Cum aliquo sermocinari, conf. Snacka. Tala. *Item: Deponentialiter.* Språkas, Idem, ex. gr. Wi få wäl språkas wid därom, De hoc nobis sermocinandum.

Språkkunnig, adj. Linguarum peritus.

Språklärd, adj. Idem. *Item:* Linguam aliquam maximè edoctus.

Språkmästare, m. 2. Docendæ cujusdam linguæ magister.

Språksam, adj. Cui animus ad sermocinandum proclivis, conf. Pratsam. Talsam.

Språksamhet, f. 3. Animus ad sermocinandum pronus, conf. Pratsamhet. Talsamhet.

Språng, n. 4. Cursus, conf. Lopp. Spring, ex. gr. Taga up haren på språng, Cursu leporem assequi. Stå på språng, Ad currendum se accingere. I fullt språng, Citato cursu. *Proverbialiter.* Hjelpa en på språng, Addita opera quid alicui facilius reddere. *Compos.* Fyrsprång, ꝛc. conf.

Item: Språng, Saltus, *qualis saltantium*, conf. Hopp, ex. gr. Han gör höga språng, Saltibus in sublimè se jactat. I et språng, Uno saltu.

Item: Språng. Jactus aquarum in altum prosilientium, conf. Källsprång. *Aliter.* Spränget. *Def.* Astragalus, *alias* Harsprång.

Språte, m. 2. Virgula longior. *Talium texendis sepimentis & ejusmodi, usus.*

Språcka, *subst. vide* Spricka *subst.*

Språcka, v. a. 3. Findere, *ut tamen divulsum non fiat.* Språckt, p. p. ex. gr. Språcka glas, Vitrum findere. Krukan är språckt, Testa fissa est. De språckte muren med canonskotten, Ictibus tormentorum perfregere murum, conf. Spränga.

Språcklig, adj. Discolor. Versicolor.

Språcklighet, f. 3. Colorum varietas.

Spränga, v. a. 2. Findere. Diffringere, *de cavis.* Sprängd, p. p. ex. gr. Spränga en böld, blemma, Abscessum, pustulam, perpungere. Spränga en mina, Ignem admovere, quo cuniculus rumpatur. Spränga berg, Rupes in particulas divellere. Obs. *Fit illud, dum foramen rupi incisum pulvere pyrio repletur, qui postea accenditur.* Hästen dricker, så han må spränga sig, Equus bibit, ut penè rumpatur, conf. Spräcka. *Aliter.* Spränga en häst, Equum cursu nimio vel onere gravare, quo ilia ei rumpuntur. *Inde Particip.* Sprängd.

Sprängläd, adj. Scientia turgidus.

Sprängört, f. Cicuta, *plant.*

Sprätt, m. 2. *per parag.* Sprätter, *alias* Sprätthök, conf.

Sprätta, v. a. 1. Fila abscindere, quo consutum rumpatur. Sprättad, p. p. ex. gr. Sprätta et stycke ifrån et annat, Portionem consuti ab altera, fila abscindendo, divellere. Sprätta sönder en rock, Fila abscindendo amiculum disrumpere. Sprätta up något, Consuta filis abscissis separare. *Aliter*, ex. gr. Sprätta up en blemma, eller buken på en fisk, Pustulam, vel ventrem piscis, sectione rumpere.

Item: Sprätta, *Neutraliter*, ex. gr. Kalkontuppen sprättar, Gallus indicus subsiliens se motitat. Gåßen gick med nya klädningen och sprättade, Puer nova indutus veste corpus quatiens incedebat. *Aliter Activè*, ex. gr. Sprätta omkring något, Motitando quid circumspergere. Sprätta ut gödslen på åkren, Stercus in agro dispergere.

Sprätthök, m. 2. Juvenis in vestitu & moribus affectatus. *Gall.* Petit maitre.

Spröd, adj. *v. Germ.* ex. gr. Sprödt järn, Ferrum fragile, conf. Skör.

Spröte, n. 4. Rostrum navis, *alias* Bogspröte. *Aliter.* Spröte, *vide* Sprätte.

Spunnen, p. p. Spunnit. *Pf.* *verb.* Spinna.

Sputa, *vide* Spruta, *verb.*

Spy, v. n. anom. Vomere. *Pr.* Spyr. *Ipf.* Spydde. *Pf.* Spydt, *v. pleb.* conf. Kasta up.

Spysfluga, f. 1. Musca vomitoria. *Translatè.* Cavillator.

Spyor, *Blut.* Vomitu ejecta.

Spå,

Spå, v. a. anom. Vaticinari. *Pr.* Spår. *Ipf.* Spådde. *Pf.* Spådt. Spådd, p. p. *Neut.* Spådt, ex. gr. Spå någon, Alicui futura prædicere. Han spådde, at så skulle hända, Talem auguratus eſt eventum. Hwem kan spå til sådant? Tale quis prædicet?

Spådom, m. 2. Vaticinium. Augurium.

Spåman, m. 3. Vates. *Plur.* Spåmän.

Spån, m. 2. Secamentum. Aſſula. Schidia, conf. Filspån. Hyfwelspån. Sågspån.

rem: Spån, *Plur.* Spånar, *vel collectivè* Spån, Scandulæ. Tabellæ lignæ, quibus tecta obducuntur. *Inde* Spåntak, Tectum ſcandulis obductum. Spånslå et tak, Tectum ſcandulis operire. *Unde* Spånslagen, *Part. P.*

Spånad, f. 3. Nendi opus, ex. gr. Föda ſig med spånad, Nendo ſe nutrire. *Item*: Spånad, Quæ quis nevit. Fila ducta ex lino, lana, &c.

Spång, f. 3. Ponticulus, *tranſitis ſuper rivum vel foſſam. Plur.* Spånger.

Spånrock, *vide* Spinnrock.

Spånslå, *verb.* Spåntak, *ſubſt.* conf. Spån.

Spånta, v. a. 1. Securi planum reddere, *de ſiguis.* Spåntad, p. p.

Spåqwinna, f. 1. Vates fœmina.

Spår, n. 4. Veſtigium, conf. Fjät, ex. gr. Följa en på spåret, In veſtigia alicujus ſubſequi. Man finner intet spår efter honom i den saken, Nullum in ea re veſtigium reliquit. Komma på spåret, Veſtigia premere. *Proverbialiter*, ex. gr. Han är på spåret, Ad inveniendum propè eſt. *Compoſ.* Fotspår. Kårrspår, &c. *ſuis locis. Item*: Spår, *Pr. Iudic. verb.* Spå.

Spåra, v. n. 1. Inveſtigare, *propriè canum eſt.* Spåra efter något, Sectando inveſtigare. Spåra up något, Inveſtigando quid reperire.

Spårs, *vide* Sparra.

Spå, *per craſin pro* Spåda.

Spåck, Spåcka, *vide* Speck, &c.

Spåd, adj. Tener, ex. gr. En spåd planta, Planta tenera. Et spådt barn, Infans tenellus. I spådaste åldren, In ætate tenerrima. Hafwa spådt målföre, Teneriori voce verba proferre, conf. Klen.

Spåda, v. a. 2. Diluere. Infundendo augere Spådd, p. p. *Neut.* Spådt, ex. gr. Kocken spåder soppan, Coqvus juſculum diluit. Spåda i, *vel* Spåda in, Immittere quo quid diluatur. *Aliter*, ex. gr. Han talar alfwarsamt, men spåder i med skämt, Sermonibus jocos ſeriis immiſcet. Han skrifwer Swenska, men spåder in Franſyska ord, Svecicè ſcribit, voces autem Gallicas interſerit. Spåda på, ex. gr. Spåda på soppan, Sorbillum aquâ infundendo augere. Spåda up, *vel* Spåda ut, Diluere, ex. gr. Spåda up winet med watten, Vinum aqua dilucre. Spåda ut blodet, Sanguinem diluentibus temperare.

Spådhet, f. 3. Teneritas.

Spåka, v. a. 3. Sedare *vel* Domare, *de hominibus*, conf. Tämja. Spåka sitt kött, *term. ec.* Animum voluptatibus dedicum domare. Spåkt, p. p. Lefwa med spåkt, Neminem offendendo vivere.

Spånger, conf. Spång.

Spånna, v. a. 2. Tendere. Pandere. Spånd, p. p. ex. gr. Spånna en sträng och dylikt, Chordam & ejusmodi tendere. Spånna något i en ram, In limbo quid diſtringere. Det spånner mig öfwer bröſtet, Pectus mihi diſtentum eſt. *Aliter*, ex. gr. Örnen spände en hare, Leporem aquila unguibus corripuit. Katten spänner sig fast med klona, Felis unguibus adhæret. Spänna af, ex. gr. Spänna af skona, Fibulas ſolvendo calceis ſe exuere, Spänna an med någon, Certamini cum aliquo ſe tradere. Spänna emot, Obniti. Spänna för, ex. gr. Spänna hästarne för wagnen, Equos currui jungere. Spänn före, Equos currui junge. Spänna igen, Fibulans adſtringere. Spänna ihop, ex. gr. Spänna ihop skona, Calceos fibulis conſtringere. Spänna ihop dragare, Jugales jungere. Spänna ihop med någon, Aliquem aggredi. Spänna ifrån, ex. gr.

Spånna hästarne ifrån wagnen, Equos a curru ſolvere. Spånna på, Ulterius tendere. Spånna om, *vel* omkring, Fibula vel alio modo circumſtringere. Spånna en om lifwet, Ambarum manuum expenſione medium corporis ambire. Spånna til, Fibulam adſtringere. Spånna til en wåf, Telam arctius tendere. Spånna up, ex. gr. Spånna up en böſſa, Explodendam tendere bombardam. Spånna up ögonen, munnen, Oculos, os, diſtendere. Spånna up öronen, Arrigere aures. Spånna up, Fibulam remittere. Spånna ur, Equos abjungere. Spånna ut en wåf i en ram, In limbo textum diſtringere.

Spännare, M. 2. Inſtrumentum, quo quid tenditur.

Spänne, N. 4. Fibula, *conſtringendis calceis & ejusmodi.*

Spänning, M. 2. Tenſio. *Aliter.* Spänning. *Plur.* Spänningar, Tenſio, *morb.*

Spännrem, M. 2. Adſtringendæ fibulæ lorum.

Spännstorn, N. 4. Fibulæ clavulus.

Spänſlig, *vide* Spenſlig.

Spänſtig, ADJ. Elaſticus.

Spänſtighet, F. 3. Elaſticitas.

Spänta, V. A. 1. Scindere, ex. gr. Spänta wed, Ligna cæſa ſcindere. Spänta ſönder en ſtock, Tignum in partes findere. Spänta ſtickor, Ligneola ſcindere. Späntad, p. p.

Spär, *Contracte pro* Spader, *verb.* Späda.

Spärra, V. A. 1. *Adhibetur tantum in compoſitione*, ex. gr. Spärra in, conf. Inſpärra. Spärra in handelen, Commercium cohibere ſeu præcludere. Spärra igen, ex. gr. Spärra igen wägen för fienden, Hoſtibus viam præcludere. Spärra up, ex. gr. Spärra up munnen, Os expandere. Spärra ut, ex. gr. Spärra ut fingren, Digitos ab invicem ſeparatos protendere. Spärra ut benen, Divaricare. Spärra ut cirklen, Circini pedes diſtendere.

Spö, N. 4. Virga. Surculus abſciſſus. *Def.* Spöet. *Plur.* Spön. *Def.* Spönen, ex. gr. Bruka ſpö när man ridet, Equitans virgula eqvum incitare. Gå ſpö, Virgis cædi. *Aliter*, ex. gr. Gå med ſpö i kyrkan, Virgam longam in templo circumferre, *qua dormientibus ſomnus abigitur*, *obſol.* conf. Mätſpö.

Spöa, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Spöa åter, Plantas piſorum virgulis fulcire. Spöad, p. p.

Spögubbe, M. 2. Apparitor templi.

Spöka, V. N. 2. Spectrum ſe præbere, ex. gr. Den döde ſpökar, Defuncti ſe præbet umbra. Det ſpökar i huſet, In domo ſpectra apparent. *Subſtantivè.* Spökandet, Spectrorum apparitio. *Aliter*, ex. gr. Spöka för någon olycka, Quaſi in præſagium infortunii quid agere. Spöka til ſig, Ornatu ad faſtum ſe onerare. Spöka ut ſig, Inepto ſe veſtitu transformare.

Spöke, N. 4. Spectrum. *Hinc*: Gäſt-ſpöke, Trägårds ſpöke, In agro, in horto monſtrum, ad abigendas *aviculas* expoſitum.

Spökelſe, *vide* Spöke.

Spökeri, N. 4. Spectrorum *apparitio.*

Spör, Spörs, *per cruſis pro* Spörjer, Spörjes.

Spörja, V. A. 2. Interrogare. *Pr.* Spörjer. *Ipf.* Sporde. *Pf.* Sport, ex. gr. Spörja någon, Aliquem interrogare. Jag har ſport honom om den ſaken, Illa de re eum interrogavi, conf. Fråga.

Item: Spörja, Comperire, ex. gr. Man ſpörjer ingen ting om den ſaken, Nihil de illa re comperitur. När han det ſporde, Cum illud ei compertum fuiſſet. Det ſpörjes wäl, Id quidem compertum erit. Hans berömm har ſports widt omkring, Laudes illius longe lateque divulgatæ ſunt. Rycket har ſports hit, Rumor huc pervenit. Sport, p. p. Interrogatus. *Item*: Compertus.

Spörsmål, N. 4. Quæſtio, v. ex. gr. Fråga, *ſubſt.*

Sqwablig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Sqwablig i magen, Cui ſtomachus humoribus gravis eſt.

Sqwa-

Sqwadron, m. 3. Equitum turma, *v. Gall.* Eſcadron.

Sqwal, n. Fluxus copioſior. *Inde* Sqwalregn, Pluvia abundanter cadens. Sqwalbäck, Torrens abundanter fluens.

Sqwala, v. n. 1. Abundanter fluere, ex. gr. Regnet ſqwalade på gatorna, Pluvia in plateis abundanter fluebat. Blodet ſqwalade ur ſåret, E vulnere ſanguis effuſè manabat.

Sqwaller, n. 4. Nugæ. *Def.* Sqwallret, conf. Raller, ex. gr. Hålla ſqwaller, Nugas nectere. *Alter*, ex. gr. Göra ſqwaller, Sermones alicujus ad alios referre. Hugga ſqwaller, Nugari, *locut. pleb.*

Sqwalleracktig, adj. Nugatorius. Cui aliorum ſermones vel actiones circumferre animus eſt.

Sqwalleracktighet, n. 3. Animus nugatorius. *Item*: Animus aliorum actiones vel ſermones circumferendi proclivis.

Sqwallerbytta, *Com. gen.* 1. Cui animus aliorum actiones vel ſermones ad alios referre.

Sqwallra, v. n. 1. Nugari, ex. gr. Sqwallra bårt tiden, Tempus nugis terere. *Subſtantivè* Sqwallrande, Nugandi actus. *Item*: Sqwallra, Sermonum vel actionum aliorum notitiam ad alios referre, ex. gr. Sqwallra på någon, Quæ quis dixerit vel commiſerit, alii notum facere. *Proverbialiter.* Sqwallra ur ſkolan, Secretum quid revelare.

Sqwallrare, m. 2. Nugator.

Sqwalor, *vide* Skulor.

Sqwalpa, v. a. 1. Agitare, *de fluidis.* Sqwalpad, p. p. Sqwalpa om något, Agitando quædam commiſcere. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Watnet ſqwalpar i buken, Aqua in ventre jactiratur.

Sqwalpning, m. 2. Agitandi actus, conf. Sqwalpa.

Sqwalta, f. 1. Mola aquatica minor, *in uſum domini proprium*, *alias* Sqwaltqwarn.

Sqwaßel, n. 4. Ex heterogeneis commixtum quid nullius uſus.

Sqwattar, n. 4. Garritus, *picarum & ejusmodi.* *Def.* Sqwattret, conf. Qwitter.

Sqwattra, v. n. 1. Garrire, *picarum eſt*, conf. Qwittra.

Sqwattra, v. Ledum paluſtre, *plant.*

Sqwälla, v. n. 3. Sonum edere coaxantem, *ut ranæ & ejusmodi.*

Sqwåla, v. n. 1. Sonum edere ejulantem. *Inde* Sqwålunge, Infans ejulans.

Sqwått, m. 2. Pauxillum quid effuſi. *Item*: Reſidui in vaſe aliquo liquoris paulum.

Sqwätta, v. n. 1. Paululum per vices effundere. *Alter*, ex. gr. Sqwätta med böſſor, Mitibus bombardarum levioribus ludere.

Sqwättra, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Sqwättra bårt lif, penningar, &c. Tempus, pecuniam, &c. inaniter perdere. Sqwättra ur ſig något, Quicquam inconſideratè effutire.

Stabbe, m. 2. Truncus, craſſitie utrinque præciſus, *cujus uſus eſt ad ſuffulcrum in cæſionibus operis ſignarii, vel in ſeſſione carnium, & ejusmodi*, conf. Stubbe.

Stabrak, n. 4. Solſtitium, *alias* Solſtånd.

Stack, m. 2. Meta. Acervus formæ coni grandioris. *Inde* Halmſtack, Höſtack, conf. *ſimpl.* conf. Myrſtack. *Item*: Stack. *Ipſ. verb.* Sticka.

Stacka, v. a. 1. Acervum ſtruere, *de ſegete, fœno, &c.* Stackad, p. p. conf. Stack.

Stackare, m. 2. Miſellus quis, ex. gr. Han är en rådd ſtackare, Timidulus miſer eſt. *Hinc Dr.* ex. gr. Han är olycklig, ſtackars karl, Infelix eſt vir ille miſerandus. Jag beklagar den ſtackars flickan, Puellam illam miſeror infelicem.

Stackmyra, f. 1. Formica ruſa.

Stackning, m. 2. Acervum ſtruendi actus, conf. Stack.

Stackug, adj. Brevis. Cursus, ex. gr. En ſtackug rock, Amiculum curtum. Stackugt wälde, Poteſtas brevis, conf. Kårt.

Stad, m. 3. Urbs. *Plur.* Städer, ex. gr. Hwar och en i ſin ſtad, Sua quisque in civitate. Ryktet är öfwer hela ſtaden, Totam per urbem fama increbuit.

Lefwa på stads wis, Urbica vivendi ratione degere. Städernas privilegier, Urbium privilegia. På den stadens wägnar, Istius urbis nomine. *Alter.* Stadsens *Genit. stilo forens.* ex. gr. Stadsens privilegier, Urbis privilegia. Stadsens egor, Urbis res soli. *Compos.* Stadslag, *vel* Stadsrätt, Jus municipale. Stadshus, Domus aliqua urbis publica. Stadslefnad, *vel* Stadslefwerne, Vita urbica. Stadsmur, Mœnia. Murus, quo urbs cingitur. Stadsport, Porta urbis, &c. conf. *simpl. & nonnulla infra.*

Item: Stad, *Indecl.* ex. gr. Hwar i sin stad, Quisque suo loco. I min stad och ställe, Meo loco. Icke hafwa någon waracktig stad, Locum stabilem non habere.

Item: Stad, Margo telæ integer, *plur. car.* ex. gr. Sy ihop linne wid staden, Lintea marginibus consuere.

Stadd, *pi p. verb.* Städja, ex. gr. Drängen, pigan, är stadd i tjenst på et år, Famulus, ancilla, in servitium unius anni conducta est.

Item: Stadd, ex. gr. Han är stadd på resan, In itinere constitutus est. Han är stadd i fara, In periculo versatur. Jag är nu ej stadd wid penningar, Jam pecunia mihi deest. Wara hemma stadd, conf. Hemma.

Stadde, *Ipf.* Stadt. *Pf. verb.* Städja.

Stadeligen, ADV. Perseveranter, *v. ec.*

Stadfästa, V. A. I. Confirmare. *Pr.* Stadfäster. *Ipf.* Stadfästade, *vel* Stadfäste. *Pf.* Stadfästat, *vel* Stadfäst. Stadfästad, *vel* Stadfäst, p. p.

Stadfästelse, M. 3. Confirmatio.

Stadga, V. A. I. Statuere. Ordinare. Stadgad, p. p. ex. gr. Såsom lagen stadgar och bjuder, Ut lex ordinat & jubet. Stadga något i et mål, In aliqua caussa quid statuere. *Aliter*, ex. gr. Stadga wäxten, In robur adolescere. Stadga sitt sinne, Animum firmare. Stadga sig, *Recipr.* ex. gr. Wänta at ynglingen får stadga sig, Exspecta dum solidior juveni fiat animus. När gröt och dylikt blir swalt, så stadgar det sig, Consolidatur puls & ejusmodi, dum refrigescit. Stadgad til wäxten eller til sinne, Statura vel animo firmior. Gröt och dylikt som är stadgadt, Puls & ejusmodi post refrigerationem consolidata.

Stadge, M. 2. Statutum, ex. gr. Tjenstehjons stadge, Statutum de famulitio. Menniskostadgar, Statuta hominum, conf. Förordning. Påbud.

Item: Stadge, Consolidatio. Firmitas, ex. gr. När gåsen kommer til stadge, Cum juveni animus soliditate firmatur. Wänta til des något kokadt kommer til stadge, Donec concreverit coctum exspectare.

Stadig, ADJ. Stabilis. Fixus, ex. gr. Stadig på fötterna, Pedibus stabilis. Lag at stolpen står stadig, Columellam constitue fixam. *Aliter.*, ex. gr. En stadig karl, Vir quadratus seu animi solidi. Et stadigt sinne, Animus firmus seu constans. Et fast och stadigt kläde, Pannus firmus & solidus. Stadig i köttet, Carnibus compactus. Stadig wäderlek, Tempestas vicissitudinibus carens. *Adverbialiter.* Stadigt, Stabiliter. Firmiter. *Aliter.* Stadigt, *Adv. vide* Ständigt.

Stadigwarande, PART. Perpetuus, *N.* Stadigtwarande.

Stadna, V. N. I. Subsistere. Stadnad, p. p. ex. gr. Wagnen, klockan, stadnar, Currus, horologium, subsistit. Hästarne stadnade, Equi substiterunt. Göra at något stadnar, Quicquam statuere. Blodet stadnar, Sanguis circulatione cessat, *vel* emanatione cessat in fluxu. Det som är kokadt eller uprördt, stadnar, Coctum vel turbatum quid, subsidet. *Item*: *Activ.* Stadna något, Quicquam sistere. *Aliter.* ex. gr. Stadna i förundran, Admiratione percelli. De stadnade omsider i det slut, Tandem hoc iis decretum fuit.

Stadpenning, *vide* Städjepenning.

Stadsbo, M. 3. Incola urbis. *Def.* Stadsboen. *Plur.* Stadsboer.

Stadssens, *Genit. cas.* conf. Stad.

Stadstjenare, M. 2. Apparitor urbicus.

Stadswakt, M. 3. Miles urbicus. Stadswakten, Cohors urbis militaris.

Staf,

Staf, M. 2. Scipio. *Def.* Stafwen. *Plur.* Stafwar, conf. Stäfwer.
Stafkarl, M. 2. Mendicus.
Staflett, M. 3. Eqvuleus pictorius, *v. per.*
Stafning, M. 2. Syllabarum junctio, conf. Stafwa. *Item*: Stafning, Vocum in scriptione per syllabas divisio. *Inde* Stafnings sätt, Vocum in syllabas dividendi modus.
Stafrum, N. 4. Lignorum cæsorum mensura ad fodinas.
Stafwa, V. A. 1. Literæ literam addere in syllabam. Stafwad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Stafwa ed för någon, Jusjurandum alicui dictare. Stafwa efter, Recitata ab aliquo edicere.
Stafwelse, M. 3. Syllaba.
Stag, N. 4. Funis grandior à summitate mali in proram porrectus, quo malus firmatur. *Hinc*: Gå öfwer stag, In obliquato navis cursu, velum in alterum latus deducere.
Staka sig, V. N. 1. *Recipr.* Paxillo infixo se lædere, *id quod jumentis in silvis accidere solet. Proverbialiter*, ex. gr. Han stakade sig, Præter spem res ei malè cessit. Staka ut, *vide* Utstaka.
Stake, M. 2. Paxillus, conf. Stör.
Item: Stake, Candelabrum, *alias* Ljusstake.
Staket, N. 4. Sepimentum tabellis ligneis oblongis divisim positis, *v. per.* Stadsens staket, Sepimentum urbis.
Stal, *Ipf. verb.* Stjäla.
Stall, M. 3. Fulcimentum in instrumentis musicis transversum, cui chordæ innituntur.
Stall, N. 4. Stabulum. Equile, ex. gr. I stallet, In stabulo. Hålla en häst på stall, In eqvum sustentandum sumtus impendere.
Stalla, V. A. 1. Stabulari. Stallad, p. p. Stalla oxar, Boves saginare.
Item: Stalla, V. N. Urinam mittere, *de equis.*
Stallbroder, M. 3. Sodalis. *Def.* Stallbrodren. *Plur.* Stallbröder, *v. et.*
Stalldräng, M. 2. Stabularius servus. Agaso.
Stallmästare, M. 2. Hipparchus. Stabuli magister.
Stallning, M. 2. Actus saginandi boves.
Stallore, M. 2. Bos mactandus saginatus.
Stallspilta, F. 1. conf. *simpl.* Spilta.
Stalp, *Ipf. verb.* Stjelpa.
Stam, M. 2. Caudex, Stirps. *Def.* Stammen. *Plur.* Stammar, conf. Hål. *Hinc*: Stam, Stirps familiæ, ex. gr. Han är af samma stam, Eadem stirpe genitus est. *Item*: Stam, Truncus, *botan.*
Item: Stam, Pars navis antica vel postica. *Unde* Framstam. Bakstam, conf. *suis locis.*
Stam, ADJ. *alias* Stammer, *quod* conf.
Stambok, F. 3. Pecuniariæ collectionis libellus. *Plur.* Stamböcker.
Stamdelar, *Plur.* Particulæ corporum primitivæ, *alias* Stampartiklar.
Stamfader, M. 3. Stemmatis auctor. Generis primus parens. *Def.* Stamfadren.
Stamgods, N. 4. Prædium familiæ cuidam proprium & hæreditarium.
Stamhus, N. 4. Familia generationis prima.
Stamma, V. N. 1. Balbutire. Lingua hæsitare. *Substantivè.* Stammande, Psellismus. Hæsitantia linguæ.
Stammer, ADJ. Balbus. Lingua hæsitans.
Stamord, N. 4. Verbum primitivum. *Plur.* Stamord.
Stamp, M. 2. Instrumentum pinsendi seu cudendi. *Inde* Myntstamp. *Aliter*, ex. gr. Stamp til et pitser, Massula seu capitulum, cui imagines sigilli insculptæ. *Aliter.* Stamper, *Plur. Gall.* Estampes, *nostris* Kopparstycken, *quod* conf.
Stampa, V. A. 1. Pinsere. Stampad, p. p. conf. Stöta, ex. gr. Stampa pläden, papper, &c. Pannos, papyrum, &c. pinsere.
Item: Stampa, ex. gr. Stampa i golfwet med fötterna, In pavimentum pedes supplodere. Han stampar när han går, Gravi pedibus gressu crepitat.
Stampartiklar, *Plur. alias* Stamdelar, *quod* conf.

Stamp-

Spegloſa, v. 1. Scomma, *quo quis ſerium ſimulans alium petit.*

Speja, v. a. 1. Speculari, conf. Beſpeja.

Spejare, m. 2. Speculator, v. *ec.* conf. Spion.

Speis, *vide* Kobolt.

Spel, n. 4. Ludus, *chartulis, aleis, & ejusmodi*, conf. Lek, ex. gr. Giſwa ſig i ſpel, Ludo ſe tradere. Winna på ſpel, Ludo lucrari. Sätta på ſpel, Luſionis ſorti exponere. Tappa ſpelet, Ludo perdere. Hwart ſpel, Quilibet luſionis actus. Två eller tre ſpel, Ludi bini vel trini actus. *Aliter*, ex. gr. Et ſpel kort, Chartularum luſoriarum manipulus integer, conf. Kortſpel. *Locutiones Proverbiales*, ex. gr. Haſwa fritt ſpel, In ſermonibus & modo ſe gerendi plena uti libertate. Wara med i ſpelet, Rei agendæ ſe immiſcere.

Item: Spel, Concentus inſtrumentorum muſicalis, ex. gr. Med ſång och ſpel, Cantu & inſtrumentis muſicis. *Aliter*, ex. gr. Mitt ſpel har gådt ſönder, Inſtrumentum meum muſicum ruptum eſt.

Item: Spel, *alias* Windſpel, *quod* conf.

Spela, v. a. 1. Ludere, *inſtrumento muſico*, conf. Leka. *Pr.* Spelar. *Ipf.* Spelade, *vel* Spelte. *Pf.* Spelat, *vel* Spelt. Spelt, p. p. ex. gr. Han har lärt ſpela, Inſtrumento muſico ludere edoctus eſt. Han ſpelar ganſka wäl, Mirificè ludit. Spela på Zittra eller på annat inſtrument, Cithara vel alio inſtrumento ludere. Spela på trumma, conf. Trumma. Spela up för oß, Inſtrumento nobis ludito. Spela öfwer et ſtycke, Concentus muſici parte ſe exercere. *Proverbialiter.* Spela efter med läpparne, Serò nimis ad agendum ſe componere.

Item: Spela, Ludere, *teſſeris, chartulis luſoriis & ejusmodi*, ex. gr. Spela tärning, Talis ludere. Spela boll, kägler, ꝛc. Pila, metulis, &c. ludere. Han ſpelar höga ſpel, Multi periculi luſiones init. *Proverbialiter.* Spela högt ſpel, Sublimia & periculoſa quævis audere. De ſpelade et parti, Luſione certabant. Spela ut, Chartulam in luſione emittere. Spela bårt något, Ludendo quid perdere. *Aliter.* Spela bårt något, Sortilegio quid committere. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har ſpelt ut, Actum eſt de illo. Spela något af någon, Fraudibus quid a quo ſibi acquirere.

Item: Spela, ex. gr. Foglar, ſom ſpela under lektiden, Garrientes coituræ aves. *Hæ ſunt* Orre, Tjäder, conf. Spela med ſtycken på fienden, Tormentis bellicis hoſtem petere. Spela någon ett puts, Techna ludicra aliquem fallere. Spela en comedie, Comœdiam agere. Spela en något ur händer, Artificiis uti, quibus quis aliquid amittat. Spela up ankaret, Ope trochleæ ancoram levare. Fiſken ſpelar i watnet, Piſcis in aqua ſe jactitat. *Locut. Proverb.* ex. gr. Spela någon på näſan, Aliquem ludibrio habere. Spela under et täcke med någon, Communicatis cum aliquo conſiliis agere. Spela mäſtare, Viribus ſuperiorem agere.

Spelare, m. 2. Aleator. Luſor chartularum. *Compoſ.* Storſpelare, Luſor peritiſſimus & temerarius.

Spelbord, n. 4. Menſa luſoria.

Spelewerk, n. 4. Ludicra quævis artificioſa.

Spelhus, n. 4. Domus, ubi ludi publicè lucri cauſſa habentur.

Speljagt, f. 3. Navicula curſoria.

Spelman, m. 3. Luſor muſicus. *Plur.* Spelmän.

Spelpenning, m. 2. Nummulus luſorius. Spelpenningar, *Plur.* Pecunia in luſionem chartularum.

Spelt, n. Tritium. Spelta. *Item:* Spelt, p. p. *verb.* Spela. *Proverbialiter*, ex. gr. De äro lika ſpelte, Pari modo cum illis actum eſt.

Spenat, m. Spinacia oleracea, *plant.*

Spendera, v. n. 1. *v. per.* Sumtus facere. Spendera på någon, Alicujus cauſſâ impenſas facere.

Spene, m. 2. Uber animalium. *Item:* Mulierum, *v. bibl.* Inde Spenabarn, lactans lactens.

Spen-

em: Stat, Pompa. In vitæ ratione faſtus, ex. gr. Han förer ſtor ſtat, Pompam vivendi ratione præ ſe fert inſignem. För ſtat ſkull, Pompæ cauſſa. *Compoſ.* Statswagn, Statsliberi, ꝛc. Currus, veſtitus ſervorum, &c. in pompam deſtinatus, conf. *ſimpl.* *Aliter*, ex. gr. Gör icke ſtat på honom, Ne illi te credas. Göra ſig ſtat på något, Quicquam ſibi à ratione ducere.

Stats Contor, N. Collegium Status Regni. Curia agendorum de expenſis publicis.

Statsfånge, M. 2. Ob delictum in ſtatum captivus.

Statsgrep, N. 4. Techna politica.

Statiſt, M. 3. Scriptor politicus. *Item*: Pſeudopoliticus.

Stats intereſſe, N. Ratio ſtatus, *v. per.*

Statsklokhet, F. 3. Politica. Scientia politica.

Statskonſt, *vide* Statsklokhet.

Statsman, M. 3. Politicus quis. *Plur.* Statsmän.

Statsråd, M. 4 *Decl.* Conſiliarius ſtatus.

Statsſaker, *Plur.* Res politicæ ſeu ſtatus.

Statt, *Imperat. obſol. pro* Stå, ex. gr. Statt up, *pro* Stå up. Statt ſtilla, *pro* Stå ſtilla, conf. *verbum* Stå.

Steg, N. 4. Paſſus. Gradus, ex. gr. Han gick et ſteg, Gradu proceſſit uno. Taga ſtora ſteg, Grandioribus incedere paſſibus. Steg för ſteg, Per gradus. Pedetentim. *Aliter.* Steget på en wagn, conf. Hots ſteg. *Locut. Proverb.* ex. gr. Jag gick aldrig et ſteg däreſter, Nullo id molimine affectabar. Han går intet ſteg utom min wetſkap, Me inſcio nil ſuſcipit. *Compoſ.* Felſteg. Trappſteg, *ſuis locis.*

Stegbögel, M. 2. Stapia. *Def.* Stegbögeln. *Plur.* Stegböglar. Stegböglen i örat, Stapes auris.

Stege, N. 2. Scala, conf. Trappa. *Aliter*: Stege på en kärra eller ruſtwagn, Lignum à latere bixoti vel carri, *ſcalæ formam referens.*

Stegel, N. 4. Palus cum rota ſuperimpoſita. *Def.* Steglet. *Plur.* Stegel, *alias* Stegel och hjul, Pali cum rotis, *ſupplicii gen.*

Stegla, V. A. 1. *Unde Paſſivum* Steglas, Corpore diviſus palis imponi. Steglad, p. p.

Stegliſa, F. 1. Carduelis. (Fringilla,) *avis.*

Stegra, V. A. 1. Pretium augere. Stegrad, p. p. ex. gr. Stegra en wara, *vel* Stegra priſet på en wara, Pretium mercis intendere. Stegra hyran, Pretium locationis conductionis exaugere. Stegra up, *perperam pro ſimplici* Stegra. *Aliter*, ex. gr. Häſten ſtegrar ſig, Pedibus inſurgit eqvus.

Stegring, M. 2. Pretii rerum intenſio. *Item*: Actus, quo eqvus pedibus inſurgit.

Stek, F. 2. Caro aſſa. *Compoſ.* Kalfſtek, Aſſum vitulinum. Oxſtek, Aſſa bubula, &c. conf. *ſimpl.*

Steka, V. A. 3. Aſſare. Stekt, p. p. ex. gr. Steka wid elden, Ad ignem aſſare. Steka i en panna, In patella frigere. Steka på glöd, Ad prunas torrefacere. Steka på ſpett, Verū inditum quid torrere. Steka ſig i ſolen, Radiis ſolis ſe exponere. Steka up, Reaſſare. *Unde* Upſtekt, p. p.

Stekflott, N. 4. Pingue ex aſſandis effluens.

Stekning, M. 2. Aſſatio.

Stekpanna, F. 1. Sartago. Frixorium.

Stekroſwa, F. 1. Rapa aſſata.

Stekſpett, N. 4. Verū.

Stekwändare, M. 2. Verū automaton.

Stel, ADJ. Rigidus, *proprie ex frigore*, conf. Styf, ex. gr. Jag har fruſit, ſå at jag är ſtel, Frigore mihi artus rigent. När flottet kallnar och blifwer ſtelt, Cum refrigeratione conſolidatur pingue. Limet blifwer ſtelt, Rigeſcit gluten. Den döde har blifwit ſtel, Riguit defunctus.

Stelbent, ADJ. *alias* Styfbent, *quod* conf.

Stelhet, F. 3. Rigor, *dum quid frigeſcit*, conf. Styfhet.

Stelna, V. N. 1. Rigere. Stelnad, p. p. conf. Styfna, ex. gr. Kroppen ſtelnar af kåld, Corpus frigore riget. När flottet eller limet ſtelnade, Cum pingue vel gluten rigeſceret. Den döde har ſtelnat af, Defuncti riguit corpus.

Sten, M. 2. Lapis. Saxum. Calculus, ex. gr. Det är af ſten, Saxeum id eſt. Ädla ſtenar, Lapides pretioſi. Sten i blåſan, i njurarne, In veſica, in renibus, calculus. Han har ondt af ſten, Morbo calculi laborat. Bliſwa wänd i ſten, Petrificatum fieri. *Item*: Sten, *Pluraliter collectivè*. Lapides. Lateres, ex. gr. Bygga hus af ſten, Saxis ſeu lateribus domum exſtruere. Sten och ſand til husbygguad, Saxa, vel lateres, & arena, in ædificationem. Et hus af ſten, Domus ſaxea vel lateritia, *alias* Stenhus. *Aliter*. Stenarne, Teſticuli. *Compoſ.* Stenbrott, Lapicidina. Stenbrytning, Saxorum foſſio. Stenfat, Patina figlina vel porcellanica. Stengata, Platea lapillis ſtratis firmata. Stengolf, Pavimentum lapideum. Stenhop, Lapidum acervus. Stenklippa, Rupes. Scopulus. Stenkruka, Teſta fictilis. Stenmur, Murus lapideus vel lateritius. Stenſkärfwa, Lamella ſaxea. Stentallrik, Orbis fictilis ſeu porcellanicus, conf. *ſimpl. & quæ huic ſubſtituuntur.*

Stena, V. A. 1. Lapidibus obruere. Stenad, P. P. Stena ned någon, Lapidibus aliquem proſternere.

Stenafwel, M. Calculi, *term. mineral.*

Stenart, M. 3. Saxorum ſeu lapidum ſpecies. *Plur.* Stenarter, Lapides, *term. mineral.*

Stenbit, M. 2. Fruſtulum lapidis. *Item*: Stenbit, *alias* Lapöring, conf.

Stenblind, ADJ. Inſtar lapidis cæcus.

Stenbock, M. 2. Ibex. (Capra.) *Abſolutè* Stenbocken, Capricornus, *conſtellatio.*

Stenbro, F. 2. Pons lapideus. *Def.* Stenbron.

Stenbräcka, F. 1. Saxifraga granulata, *plant.*

Stendöd, PART. Inſtar lapidis exanimis.

Stenfyllningar, *Plur.* Nuclei lapidei.

Stengalle, M. Paronychis, *morb. equin.*

Stenget, F. 3. Rupicapra. *Plur.* Stengetter.

Stengyckel, N. Figurata. Lapides heteromorphi.

Stengyttring, M. 2. Concretio in lapidem. *Plur.* Stengyttringar, Indurata.

Stenhus, N. 4. Domus lateritia, vel ſaxea.

Stenhård, ADJ. Inſtar lapidis durus.

Stenhårdning, M. 2. Concretio in lapidem. *Plur.* Stenhårdningar, Concreta.

Stenhuggare, M. 2. Lapicida.

Stenhuggeri, N. 4. Opificium lapicidæ. *Item*: Illius operis locus.

Stenhumla, F. 1. Apis lapidaria.

Stenig, ADJ. Lapidoſus. Salebroſus.

Stenkaſt, N. 4. Jactus lapidis.

Stenkaſtning, M. 2. Jactio lapidum.

Stenkärl, N. 4. *Plur.* Stenkärl, Vaſa fictilia, vel porcellanica.

Stenklyfta, F. 1. Spelunca.

Stenkol, N. Lithanſtrax. *Plur.* Stenkol, Lithanſtraces. Carbones foſſiles.

Stenler, N. 4. Argilla lapidifica.

Stenlägga, V. A. 2. Stratis firmare lapidibus. *Cf.* Lägga. Stenlagd, P. P. *Dr. de platea, puteo*, &c.

Stenläggning, M. 2. Actus, quo ſtratis lapidibus quid firmatur, ex. gr. platea, puteus, & ejusmodi. *Item*: Stenläggning, Ipſum iſtiusmodi ſtratum lapideum.

Stenmoſſa, F. 1. Muſcus lapidaris.

Stenolja, F. 1. Petroleum.

Stenpaſſion, M. 3. Morbus calculi, v. per.

Stenrike, N. *Def.* Regnum minerale.

Stenriſtning, M. 2. Sculptura lapidaris. *Item*: Lapidi inſculptum quid.

Stenröſe, N. 4. Lapidum ſtrues, conf. Röſe.

Stenröſning, M. 2. *Plur.* Stenröſningar, Saxa rupta paſſim congervata.

Stenſimpa, F. 1. Gobio. (Cottus,) *piſc.*

Stenſkärning, M. 2. Lithotomia.

Stenſlipare, M. 2. Gemmarum ſculptor & politor.

Stenſlipning, M. 2. Gemmarum ſculptio & politio.

Stenſqwätta, F. 1. Oenanthe. (Motacilla,) *avis.*

Stenſtyl, M. 2. Stylus lapidaris, *inſcriptionum.*

Stenſöta, F. Polypodium vulgare, *plant.*

Stenwandlad, PART. Petrificatus. Stenwandlade djur, Zoolithi. Stenwandlade märta, Phytolithi. Stenwandladt trä, Lithoxylon.

Sten-

Stenwandling, m. 2. Petrificatio. *Item:* Stenwandling, Ipſum petrificatum. Stenwandlinggar, *Plur.* Petrificata.

Stenör, *vel* Stenören, n. *Plur.* Salebræ.

Sterbhus, n. 4. Familia, itemque res familiaris, defuncti.

Stereometrien, f. *Def.* Stereometria. Menſura ſolidorum. Läran om kroppars mätning, til bredd, längd, högd, ꝛc.

Sterlett, m. 3. Acipenſer ruthenus, *piſc.*

Sterra, *vide* Stirra.

Stia, f. 1. conſ. *Compoſ.* Gåsſtia. Gödſtia. Swinſtia, ꝛc.

Stift, *vide* Stift, Diœceſis.

Stick, n. 4. Puncta, conf Sting, ex. gr. Et ſtick af nålen, Vulnus acu punctum. Med ſtick, Punctim. *Locut. Proverb.* ex. gr. Han lemnade mig i ſticket, Me ſorti relinquebat. Lemna alt hwad man har i ſticket och ſly, Cuncta fugiendo ſorti relinquere. Hålla ſtick, *alias* Hålla ſtrek, conf. Strek.

Sticka, f. 1. Ligneolum tenue, *ruptum vel formatum*, conf. Pinne. Spillra, ex. gr. Han ſick en ſticka i fingret, Ligneolum ei in cute digiti inhæſit. Spånta ſtickor, conf. Spånta. *Compoſ.* Ljusſticka. Pelſticka. Strumpſticka, ꝛc. conf. *ſimpl. vel compoſita ſuis locis.*

Sticka, v. a. 4. Pungere. *Pr.* Sticker. *Ipf.* Stack. *Pfa* Stuckit. Stucken, p. p. *Def. & Plur.* Stuckne, ex. gr. Nålen ſticker mig, Acus me pungit. Han ſtack honom med wårjan, Enſe illum pungebat. Det ſtack mig i hjertat, Id mihi cor pupugit. Det ſticker mig i ögonen, i ſidan, Dolorem oculorum, lateris, quaſi ex punctionibus ſentio. Sticka en gris, en kalf, ꝛc. Porculum, vitulum, &c. mactare. Solen ſticker ſtarkt, Radiis ſol ferit acrius. Sticka ſtarren, conf. Starr. Sticka en med ord, Verborum ſtimulis aliquem petere. Det ſtack honom, Illo verborum ſtimulo exacerbatus fuit. Sticka ſig, *Recipr.* ex. gr. Han ſtack ſig i fingret med nålen, Acu ſibi digitum pupugit. Sticka ſig på törne, Spinarum aculeis ſe pungere. Sticka up, ex. gr. Sticka up en blemma, en böld, Puſtulam, abſceſſum, aperire. Sticka up en tunna och dylikt, Dolium & ejusmodi obturatum relinere. Sticka ut, ex. gr. Sticka ut ögonen på någon, Oculos alicui effodere. *Idem Proverbialiter.* Illuſionibus aliquem fallere.

Item: Sticka, ex. gr. Sticka något hos ſig, Quicquam in peralam veſtis immittere. Sticka wårjan i ſidan, Enſem veginæ immittere. Sticka händerna i barmen, Simul manus ingerere. Sticka en bit i munnen, Cibi quid ſumere. Sticka eld på något, Ignem alicui rei applicare. Sticka fram något, Aliquid porrigere. Sticka in något, Aliquid inderè. *Aliter*, ex. gr. Sticka in penningar i någon inrättning, In aliquam inſtitutionem pecuniam conferre. Sticka af, ex. gr. Sticka af någon, Meliris alio ſe reddere gratiorem. Det ſticker af, at hafwa nya kläder, och ſöndriga kor, Ingratum id præbet aſpectum, veſtem habere novam, calceos vero diſcerptos. Rödt ſticker af i ſwart, Elucet rubrum nigro immiſtum. Sticka undan något, Clam quid ſubducere. Sticka up, ex. gr. Sticka up emot wådret, når man ſeglar, Adverſo navem vento ductibus obliquis propellere. Sticka ut, ex. gr. Han ſtack ut lagret på det ſtället, In eo loco caſtrametatus eſt, conf. Utſticka. Sticka ſig, *Recipr.* conf. Beſticka ſig. Sticka ſig fram, conf. Framſticka ſig. Sticka ſig undan, Clam ſe ſubducere.

Item: Sticka, Sculpere. Stucken, p. p. *Def. & Plur.* Stuckne, ex. gr. Sticka i koppar, Æri inſculpere. Sticka pitſer, Sigillum ſculpere. Sticka af, ex. gr. Han har låtit sticka af ſig, Imaginem æri ſuam inſculpendam curavit. Sticka ut, ex. gr. Sticka ut et pitſer, Sigillum ſculpere. Sticka ut något i koppar, Rei imaginem æri inſculpere.

Sticka, v. a. 1. Punctionibus ſuere. Stickad, p. p. ex. gr. Sticka et täcke, Tegumentum compunctionibus ſuere. Sticka faſt något, Punctim ſuendo quid annectere.

Sticka af et mönster til en spets och dylikt, Exemplar denticuli & ejusmodi compunctionibus delineare.

Item: Sticka, *absolutè positum*, *alias* Sticka strumpor, Tibialia bacillis nectere. *Substantivè*: Stickande, Tibialia & ejusmodi nectendi actus.

Stickarlön, F. 3. Merces operis nectendi tibialia & ejusmodi, conf. Sticka.

Stickblad, N. 4. Chartula lusoria ceteras superans. *Proverbialiter*, ex. gr. Han har ännu et stickblad, Adhuc ei se expediendi modus suppetit.

Stickbloß, N. 4. Tedula, conf. Bloß.

Stickel, M. 2. *alias* Grafstickel, *quod* conf.

Stickelbär, N. *alias* Krusbär, conf.

Sticken, ADJ. Subiratus, *Def.* & *Plur.* Stickne, conf. Snarsticken.

Stickenhet, F. 3. Animus ad iram proclivis. *Item*: Ira levior.

Stickerska, F. 1. Mulier, cujus tibialia, & ejusmodi, nectendi, opus.

Stickfluga, F. 1. Conops calcitrans, *insect.*

Stickfluß, M. 3. Catarrhus suffocativus, conf. Slag.

Sticknas, V. D. 1. Subirasci, ex. gr. Han sticknades och gick sin wäg, Subiratus discessit. Han sticknades öfwer det jag sade, Iis quæ dicebam subiratus fuit. Sticknas maten, Offensus cibum rejicere.

Stickning, M. 2. Pungendi *seu* sculpendi actus. *Item*: Tibialia & ejusmodi nectendi actus, conf. *verb* Sticka.

Stickord, N. 4. Verborum stimulus, ex. gr. Bruka stickord emot någon, Verborum stimulos in aliquem conjicere, conf. Bettord.

Stickpenning, M. Pecunia in corruptelam.

Stickrofwa, F. 1. Napus. (Brassica,) *rad. escul.*

Sticksilke, N. Fila serica, punctionibus suendis, conf. Sticka, *verb.*

Stickstrumpor, *Plur.* conf. Strumpa.

Sticksåg, F. 2. Serra traductoria.

Sticksöm, M. Tibialia & ejusmodi nectendi opus, conf. Sticka, *verb.*

Stickta, *Dr.* ex. gr. Stickta in, *vide* Instickta. *Aliter*, ex. gr. Stickta ondt i någon, Mala quævis alicui suggerere. *Aliter.* Stickta, *vide* Stifta.

Stjelk, M. 2. *rectius* Stjelke, Caulis, ex. gr. Stjelke på en planta, Caulis plantæ. Äplestjelke, eller Päronstjelke, Mali vel pyri pediculus. Tobaks stjelkar, Stamina tabaci.

Stjelpa, V. A. 3. Evertere. Stjelpt, p. p. *Pr.* Stjelper. *Ipf.* Stjelpte, *vel* Stalp. *Pf.* Stjelpt, ex. gr. Stjelpa et laß sand på wägen, Vehem arenæ in via evertere. Stjelpa omkull köksfärlen at torkas, Vasa culinaria siccanda evertere. *Item*: *Neutraliter.* Stjelpa, ex. gr. Wagnen stalp, Subvertebatur currus. Stjelpa omkull, Subverti. Stjelpa öfwer ända, Idem.

Stjerna, F. 1. Stella. *Item*: Asteriscus. *Item*: Frons jumentorum, ex. gr. Sin oxen för stjernan, Fronti ictum tam infligere.

Stjernfall, N. 4. Trajectio stellæ, *ar. teoron.*

Stjernhimlen, M. *Def.* Cœlum stellatum.

Stjernkikare, M. 2. Observator astronomicus. *Inde* Stjernkikarhus, Observatorium astronomicum.

Stjernklar, ADJ. Stellis lucidus, ex. gr. Det är stjernklart, Cœlum est serenum stellisque luminosum.

Stjernkunnig, ADJ. Astronomiæ peritus. Astronomus.

Stjernkunnigbet, F. Astronomia.

Stjernskott, N. *alias* Stjernfall, *quod conf.*

Stjernställning, M. 2. Constellatio.

Stjert, M. 2. Cauda, *avium* & *piscium*, conf. Swans. *Compos.* Plogstjert, ꝛc.

Stift, N. 4. Diœcesis, *alias* Biskops stift, Episcopatus, *quod* & Sticht, *nonnullis vocatur.* *Item*: Stift, Institutio cœnobialis, ex. gr. Adeligt Jungfrustift, Institutio cœnobialis pro filiabus nobilium. *Unde* Stifts Fröken, Virgo nobilis cœnobialis.

Stift, M. 3. Stylus. Clavulus, ex. gr. Magnetnålen på sin stift, Acus magnetica in stylo suo. Foga med en stift, Clavulo jungere. Stiften i en wåg, Lingula libræ.

Item:

Item: **Stift**, Inſtrumentum tenue, cujus uſus in arte ſculptoria vel pictoria. *Compoſ.* Ritſtift, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Stifta, v. A. 1. Inſtituere. Sancire. **Stiftad**, p. p. conf. Stickta, ex. gr. **Stifta en Academie**, Academiam inſtituere. **Stifta fred, wänſkap**, Pacem, amicitiam, ſancire. **Stifta lagar**, Leges condere. **Stifta buller, uproer**, Tumultum, ſeditionem, excitare.

Stiftan, r. Inſtituendi actus. Agendi conſilium.

Stiftare, M. 2. Fundator. Inſtitutionis auctor. *Compoſ.* Lagſtiftare, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Stig, M. 2. Semita, ex. gr. **På wägar och ſtigar**, In viis & ſemitis. *Compoſ.* Gångſtig, *ſuis locis.*

Item: **Stig**, Modus menſuræ carbonum quo 1 Stig facit 12 tonnas.

Stiga, v. N. 4. Gradi. Gradum facere, conf. Gå. Träda. *Pr.* Stiger. *Ipf.* Steg. *Pf.* Stigit. Stigen, p. p. *Def. & Plur.* Stigne; ex. gr. **Han ſteg några ſteg tilbaka**, Aliquot retrò fecit gradus. **Stiga miſte**, conf. Miſte. *Aliter*, ex. gr. **När fiſken ſtiger**, Cum littora petunt piſces. *Item translatè* **Stiga**, Augeſcere. Increſcere, ex. gr. **Alla waruors pris ſtiger**, Mercium cunctarum augeſcit pretium. **Konſten har ſtigit**, Ars incrementa cepit. **Watnet ſtiger**, Aquæ increſcunt. **Summan ſtiger i räkningen**, Summa rationum augeſcit. *Subſtantivè.* **Stigande**, ex. gr. **Jämpriſets ſtigande och fallande**, In augmento & decremento pretii.

Item: **Stiga af**, Deſcendere. **Stiga fram**, Gradum promovere. Progredi. **Stiga i**, ex. gr. **Stiga i wagnen**, In currum aſcendere. *Aliter*, ex. gr. **Winet ſtiger i huſwudet**, Vinum caput turbat. **Stiga in**, Ingredi. **Stiga ned**, Deorſum gradi. **Stiga ned af häſten**, Ab equo deſcendere. **Stiga på**, ex. gr. **Stiga på häſten**, Equum conſcendere. **Stiga på golfwet**, In pavimentum pedem promovere. **Jag kan intet ſtiga på foten**, Pede gradum moliri nequeo. *Abſolutè.* **Stiga på**, Greſſum celerare. **Stiga til**, ex. gr. **Stig til honom**, Illum adito. **Stiga til häſt**, In equum conſcendere. *Aliter*, ex. gr. **Koſtnaden ſtiger til 100 daler**, Impenſæ ſumma ad 100 thal. redit. **Stiga undan**, Gradu è medio ſe dimovere. **Stiga up**, Surgere, conf. **Upſtiga**, ex. gr. **När han ſteg up**, Cum ſurgeret. **Stiga up af ſängen**, E lecto ſurgere. **Stiga up til heder**, Ad honores evehi. **Stiga up för någon**, Alicui aſſurgere. **Stiga up på taket**, In tectum aſcendere. **Dimban ſtiger up**, Aſcendit nebula. **Stiga ut**, ex. gr. **Bed honom ſtiga ut**, Roga ut exeat. **Stiga öfwer**, Tranſcendere, conf. **Öfwerſtiga**. *Aliter*, ex. gr. **Den ſaken ſtiger öfwer mitt förſtånd**, Captum id ſuperat meum. **Watnet ſtiger öfwer bräddarne**, Exundant aquæ.

Stilla, ADJ. Tranquillus. Sedatus. N. **Stilla**, ex. gr. **En ſtilla karl**, Vir animi ſedati. **Et ſtilla leſwerne**, Vita tranquilla. **En ſtilla död**, Mors placida. *Adverbialiter.* **Stilla**, ex. gr. **Hålla ſig ſtilla**, In ſtatu ſe continere quieto. **Håll ſtilla med wagnen**, Equorum cum curru ſiſte gradum. **Håll ſtilla händren**, Ne manum dimoveas. **Sitta ſtilla**, Immotus ſedere. **War ſtilla**, Ne obtundas. Noli me tangere. **Tiga ſtilla**, Tacere. **Alt ſtilla**, *perperam pro* Alt ſänt. *Compoſ.* Stillaſtående, ꝛc. conf. *infra.*

Stilla, v. A. 1. Sedare. Tranquillum reddere. **Stillad**, p. p. ex. gr. **Stilla ſitt ſinne**, Animum reddere tranquillum. **Stilla wrederna**, Iram placare. **Stilla et buller, et uproer**, Tumultum, ſeditionem, reprimere. **Stilla hungren, törſten**, Famem, ſitim, ſedare. **Wädret ſtillas**, Remittit ventus. *Aliter*, ex. gr. **Stilla bloden**, Sanguinem ſtatuere. **Stillande**, P. A. conf. **Smärtſtillande**.

Stilla, v. A. 1. Pabulum præbere. **Stillad**, p. p. ex. gr. **Stilla boſkapen**, Jumentis pabulum præbere. **Stilla up**, ex. gr. **Stilla up fodret**, Pabulum conſumere. *Aliter*, ex. gr. **Stilla up en ox, en kalf**, Taurum, vitulum, pabuli præbitione pinguiorem reddere. *Inde Part. P.* **Upſtillad**.

Stillasittande, P. A. *Verbi* Sitta stilla. *Item*: *Substantivè*, Vita sedentaria.

Stillastående, PART. Gradum sistens. Haud e vestigio se movens. *Aliter*. Stillastående watten, Aqua stagnans. Stagnum.

Stillatigande, PART. Tacens. *Substantivè*. Silentium, ex. gr. At jag må det med stillatigande förbigå, Ut id silentio præteream.

Stillestånd, N. 4. Status quietis. *Item*: Stillestånd, Induciæ, *alias* Wapenhwila, conf.

Stillhet, F. 3. Tranquillitas, ex. gr. Lefwa i stillhet, In tranquillitate vivere. Begrafwas i stillhet, Sine pompa funebri sepeliri.

Stillning, M. 2. Pabuli præbitio.

Stim, N. 4. Ludus tumultuosus, *qualis puerorum*. Stim af fiskar, Piscium saltus inter nuptias.

Stimma, V. N. 1. Ludendo tumultuari, *ut pueri solent*. Fiskar stimma, Pisces inter nuptias salientes ludunt.

Stind, ADJ. Distentus. Ad extensionem repletus, ex. gr. Wara stind som en korf, Instar farciminis repletum esse. Stind af wäder, Aëre distentus. Med stinda segel, Distentis velis. Se på en med stinda ögon, Contentis aliquem intueri oculis. Et stindt jur på en ko, Vaccæ distentum uber. *Adverbialiter*. Stindt, ex. gr. Seglen stå stindt, Vela distenta sunt. Se stindt på någon, Oculos in aliquem figere. Se stindt ut, Intentis aspicere oculis.

Stinda, V. A. 1. Distendere, ex. gr. Mjölken stindar i brösten, Lacte repletæ distenduntur mammæ. Stinda ut ögonen, Oculos distendere.

Stindhet, F. 3. Distensio, *ex repleto*. *Item*: Flatulentia, *morb*.

Sting, N. 4. Punctio, conf. Stick, ex. gr. Et dödligt sting, Punctio letalis. Maskars sting, Punctiones vermium. Han fick et sting i hjertat, Punctione quasi cor ei commotum fuit. *Item*: Sting, Quilibet trahente acu fili ductus. *Alias* Nålsting, ex. gr. Hon har icke sydt et sting i dag, Ne unicum quidem hodiè fili ductu acu traxit.

Item: Sting, Pleuritica thoracis, co Håll. *Item*: Sting, *alias* Stickflug *quod* conf.

Stinga, V. A. 4. Pungere. *Item*: Ingerere. Inducere. *Pr*. Stinger. *Pf*. Stu git. Stungen. *Def*. & *Plur*. Stungn Obs. *Verbum hoc rarioris est usus*, co Sticka.

Stingfjäder, F. 2. Elater. Organum elasticum, quo pessulus seræ, & ejusmodi, re silit. *Def*. Stingfjädren. *Plur*. Sting fjädrar, conf. Driffjäder.

Stinka, V. N. 4. Fœtere. *Pr*. Stinke *Ipf*. Stank. *Pf*. Stunkit. Stinkande, P. A. Fœtens, ex. gr. Orenligheten stinker lång wäg, Sordes e longinquo fœtent. Det stank bränwin af honom, Vinum redolebat combustum.

Item: Stinka, Sparsim per guttulas cadere, ex. gr. Watnet ur sprutan stinker omkring, Aquæ ex siphone dispergunt Det stinker, *alias* Det regnstinker, Pluere incipit, conf. Stänka.

Stipendium, N. *v. lat*. *Plur*. Stipendier En årlig inkomst, som någon wid Academien studerande har, af wissa därtt anslagne medel. En sådan Student kalla Stipendiat.

Stirra, V. N. 1. *Dr*. ex. gr. Stirra ut fingren, Digitos ab invicem seperatos protendere. Stirra med ögonen, *Oculos* distendere.

Stjuf, *in compositis*, ex. gr. Stjuffader, ꝛc. *vide* Styffader, ꝛc.

Stjäla, V. A. 4. Furari. *Pr*. Stjäler. *Conc* Stjäl. *Ipf*. Stal. *Pf*. Stulit. Stulne, p. p. *Def*. & *Plur*. Stulne, ex. gr. Stjäla bärt något, Furto quid surripere. Stjäla sig bärt, Furtim se subducere. Han stal penningarne af honom, Pecuniam ei furto abstulit. Han har stulit undan något, Nonnihil suffuratus est. Stjäla något in eller ut, Furtim quid infer vel exportare. Stjäla sig på någon, Furtim vel insidiosè aliquem aggredi. Han kom stjälandes, Subrepens accessit.

Stjäl

tjälk, *vide* Stjelk.
tjälpa, *vide* Stjelpa.
tjärt, *vide* Stjert.
to, N. 4. Equa. *Def.* Stoet. *Plur.* Ston. *Def.* Stonen.
tock, M. 2. Tignus, *talium in parietes ædium & ejusmodi, usus est*, conf. Bjelke. Sparre. *Proverbialiter.* Stock lat, Summè piger. Stock mörker, Spissæ tenebræ.
m: Stock, Numella, *pœna ecclesiast.* *Item*: Stock på en bössa och dylikt, Bombardæ & ejusmodi scapus ligneus. *Compos.* Bistock. Laddstock, ꝛc. *suis locis.*
m: Stock, Totius complexus, vel summa partium collectivè. *Unde* Penningstock. Folkstock, conf.
ocka, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Stocka en bössa och dylikt, Bombardam & ejusmodi instructu ligneo munire. Stockad, p. p.
n: Stocka up, *Unde* Upstockad, p. p. *Dr.* ex. gr. Stocka up en hatt, Pileum eficere.
ocka sig, V. N. 1. *Recipr.* Contrudere e, quasi ad occludendum congerere. Stockad, p. p. ex. gr. Isen stockar sig vid öpningen under bron, Ad ostium ab ponte densatur glacies. Orenlighet ockar sig för hålet, Sordes ad foramen contrudunt. Blodet stockar sig, Gruescit sanguis.
ckfiol, M. 3. Violinus minimæ formæ, onf. Fiol.
ckfisk, M. *Collectivè.* Pisces marini durati, *coctionem tundendi.*
ckholm, N. Holmia. *Sveciæ metrop.*
ckros, F. 3. Alcea rosea, *plant.*
d, M. 3. Statua, conf. Årestod. *Item*: tod, Columna, ex. gr. Herculis stoder, erculis columnæ, conf. Pelare. *Item*: tod, *Ipf. verb.* Stå. *Item*: Stod, *perum pro* Sto.
fera, V. A. 1. *v. per.* *Dr.* ex. gr. toffera handskar, hattar, och dylikt, irothecarum, pileorum, & ejusmodi, rginem limbo munire assuto. Stoffe, p. p.

Stofferblomma, F. 1. Borrago, *officinalis*, *plant.*
Stoffering, M. 2. Actus assuendi limbum, conf. Stoffera. *Item*: Stoffering, Limbus ipse in ornatum assutus.
Stoft, N. 4. Pulvis, conf. Damb. Mull.
Stofter, *Plur.* Texta quævis serica vel lanea, *v. per.*
Stogång, M. Equi admissio, conf. Stuteri.
Stohäst, M. 2. *alias* Hingst, *quod* conf.
Stoj, N. 4. Strepitus tumultuantium.
Stoja, V. N. 1. Tumultuosè loqui, seu ludere, *ut infantes solent. Substantivè.* Stojande, Tumultus ludentium, seu elatiori voce loquentium.
Stol, M. 2. Sella. *Inde* Gå til stols, Alvum ire exoneratum. *Proverbialiter*, ex. gr. Han sticker intet under stol med något, Nihil dicendorum reticet. *Compos.* Stolkarm, Dossuarium sellæ. Domstol. Gångstol. Karmstol. *Quære suis locis.*
Stola, V. A. 1. Suffulcire *Architect.* *Item*: *Translatè.* Stola på något, Re aliqua confidere.
Stolgång, M. Anus, ex. gr. Enlan som nedswälgdes, kom ut igenom stolgången, Globus deglutitus per anum exiit. *Aliter*, ex. gr. Stolgången ser illa ut, Excrementa malum quid indicant, *term. med.*
Stoll, M. 2. In fodinis cuniculus subterraneus, supposito opere fultus.
Stolle, M. 2. Ardelio. Fatuus, *plerumque terminus in jocum*, conf. Tok.
Stollig, ADJ. Fatuus, conf. Stolle.
Stolmakare, M. 2. Sellarum opifex lignarius.
Stolpe, M. 2. Columella. *Unde* Grindstolpe. Milstolpe, conf. *Item*: Pedamentum. Fulcrum.
Stolpiller, N. 4. Suppositorium, *medic.* *Plur.* Stolpiller. *Def.* Stolpillren.
Stolsteg, N. Tuberculum in limbo palpebrarum.
Stolt, ADJ. Elati animi. Fastosus, conf. Förmåten. *Adverbialiter.* Stolt, Elatè. Fastosè.
Stolthet, F. 3. Animus elatus. Fastus, conf. Förmåtenhet.
Stoltränga, F. 1. Tenesmus, *morb.*

Stom-

Stomme, M. 2. Prima rei partium externarum compages, ex. gr. Stommen af et hus, skepp, och dylikt, Ædificii, navis, & ejusmodi, prima compages. Stomme af en fruntimmers mössa, Galericuli muliebris prima compages.

Stop, N. 4. Congius dimidius, conf. Kanna. *Hinc*: *Adv.* Stoptals, Per congios dimidios.

Stopp, M. 2. Obturamentum, *ex fruſtulis textorum, ſtupa, ſtipulis & ejusmodi*; conf. Propp. *Item*: Stopp, Implicitis filis reſarcitum. *Compoſ.* Stoppgarn, Fila ad implicationem reſarciendis tibialiis, linteis, &c. Stoppnål, Acus longior, in dictum uſum. Stoppträd, N. conf. *ſimpl.*

Stoppa, V. A. 1. Farcire. Stoppad, p. p. ex. gr. Stoppa dynor, täcken, Pulvillos, tegumenta, farcire. Stoppa i en pipa tobak, Capitulum fiſtulæ tabaco farcire. Stoppa igen et hål, Foramen tomento implere. *Proverbialiter.* Stoppa igen munnen på någon, Alicui os obturare. Stoppa in något, ſom fallit ut, Prolapſum quid immittere. Stoppa up något, Farciendo quid implere. Mat ſom stoppar, Cibus obſtruens. Stoppa något hos ſig, In perulam veſtium quid ingerere. Stoppande medel, Remedia adſtringentia.

Item: Stoppa, *Part. P.* Stoppad, ex. gr. Stoppa ſtrumpor, linkläder, och dylikt, Tibialia, linteа, & ejusmodi, fila implicando reſarcire. Stoppa igen et hål, Sciſſuram filum implicando reſarcire.

Stoppning, M. 2. Tomentum. Quicquid farcit & implet, conf. Fyllning. *Item*: Actus quo quid diſcerptum filo reſarcitur, conf. Stoppa.

Stoppull, P. Lana farciendis.

Stor, ADJ. Magnus. Grandis. N. Stort. *Comp.* Större. *Sup.* Störſt, ex. gr. Stor til wärken, Statura magnus. Procerus. Stora ord, Grandia verba. Hon är större, Major illa eſt. Den störſta olycka, Maximum infortunium. Se ſaker na i ſtort, Univerſim & in integro res conſiderare. De ſtore i landet, Magnates regni. Leſwa ibland de ſtora, Inter proceres verſari. På ſtora wiſet, Modo ſen more magnatum. Stor ſak. Stor tack, conf. Sak. Tack. Det koſtar honom ſtora penningar, Magnis id ei ſtat impenſis. Göra ſig ſtor, Magnum ſe reddere. *Aliter.* Göra ſig ſtor, Magnum ſimulare. Se efferre. Wara ſtor på ſig, Elatum ſe præbere. *Adverbialiter.* Stort, ex. gr. Leſwa ſtort, Laute vivere, *ut proceres ſolent.* Tala ſtort, Grandia effutire verba. Slå ſtort på, conf. Slå på. Det duger intet ſtort, Parum id eſt idoneum vel utile. Han acktar icke ſtort hwad du ſäger, Quæ dicis haud magni ducit.

Item: Stor, *Particula intenſiva, quæ in compoſitione cum verbis locum habet*, ex. gr. Storſkratta, Magnum edere cachinnum. Storſkrika, Valde vociferari. *Pari modo*: Storſpriare, Storſkrytare, conf. *ſimpl.* & *ſic in aliis.*

Storfolket, N. *Def.* Superioris in ſtatu ordinis homines.

Storfurſte, M. 2. Magnus Dux, ex. gr. Florentiæ.

Storfurſtendöme, N. 4. Magnus Ducatus ex. gr. Finlandia.

Storgod, ADJ. Nimium ſibi fidens.

Storhet, F. 3. Magnitudo, *rerum in abſtracto*, conf. Storlek.

Stork, M. 2. Ciconia. (Ardea,) *avis.*

Storkna, V. N. 1. Suffocari. Storknad, p. p. ex. gr. Storkna af något, ſom ſitter i halſen, Quodam in faucibus hærente ſuffocari. Storknad af rök, Fumo ſuffocatus, conf. Qwäfwa.

Storkning, M. 2. Suffocatio, conf. Storkna.

Storlek, M. 2. Magnitudo, *corporum*, conf. Storhet.

Storlemmad, ADJ. Cui artus grandiores.

Storligen, ADV. Magnopere.

Storlåtig, ADJ. Qui alta voce grandia ſimulat, conf. Stortalig.

Storm, M. 2. Procella, ex. gr. Rätta i ſtorm, Procellæ expoſitum fieri. Storm har lagt ſig, Procella reſedit.

ſcen

Item: Storm, Obſidentium in murum impetus, ex. gr. Löpa til ſtorms, In oppugnatione urbis murum conſcendere. *Obſ.* Storm, Uſu plebejo inſtar particulæ intenſivæ nonnunquam adhibetur, ex. gr. Stormtok, Stultiſſimus quis. Stormſkratta, Effuſius cachinnare, &c.

Storma, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Det ſtormar, Vehementi ſtridet flamine procella. *Aliter.* Storma, conf. Beſtorma. *Aliter*, ex. gr. Gåſarne ſtormade i ſkolan, Pueri in ſchola tumultuabantur. Storma til, Cum impetu congregatim accedere. Et ſtormande haf, Mare æſtuans. De intogo ſtaden med ſtormande hand, Impetu in murum facto urbem ceperunt.

Stormacktig, adj. Procelloſus.

Stormaſt, m. 3. Malus navis maximus.

Stormhatt, m. 2. Galea.

Item: Stormhatt, Napellus. (Aconitum,) *plant.*

Stormig, adj. Procelloſus. *Item*: Tumultuoſus.

Stormodig, adj. Elato animo turgidus.

Stormodighet, f. 1. Animus granditatis opinione elatus, conf. Högmod.

Stormſtegar, *Plur.* Scalæ, quibus in oppugnatione urbis murus conſcenditur, conf. Stege.

Stormtok, m. 2. Stultiſſimus quis.

Stormträta, v. n. 3. Cum tumultu litigari.

Stormwäder, n. 4. Tempeſtas procelloſa. *Def.* Stormwädret.

Stormwädersfogel, m. 2. Procellaria pelagica, *avis.*

Stormägtigſte, adj. *Def. Sup.* Potentiſſimus. *Tit. Reg.*

Stormän, *Plur.* Summi ingenii viri, factisque celebratiſſimi.

Storordig, adj. *alias* Stortalig, *quod* conf.

Storpratare, m. 2. Maximè garrulus quis.

Storſegel, n. 4. Acatium. Velum majus. *Def.* Storſeglet.

Storſint, adj. Cui animus grandia quævis affectat.

Storſinthet, f. 3. Animus grandia quævis affectans.

Storſkifte, n. 4. Vicinorum in prædiis, vel pagis, rerum ſoli diviſio, qua partes cujuslibet ſparſim ſitæ, in majores integras rediguntur.

Storſkratta, Storſkrika, ꝛc. conf. Stor.

Storſkrytare, m. 2. Jactator grandiloqvus.

Storſpelare, m. 2. Luſor aſſiduus & temerarius.

Storſpråkare, m. 2. Sermone prolixus quis.

Storſwärjare, m. 2. Cui in ore jugiter diræ & execrationes.

Stortalig, adj. Grandiloqvus.

Stortalighet, f. 3. Grandiloquium.

Stortarmen, m. *Def.* Colon, *inteſtinum.*

Stortå, m. 3. Hallus. Digitus pedis maximus. *Def.* Stortåen. *Contr.* Stortån, conf. Tå.

Storwerk, n. 4. Opus grande. Factum inſigne ſeu præclarum.

Storände, m. 2. Extremitas major ſeu craſſior tigni & ejusmodi.

Straff, n. 4. Pœna, ex. gr. Wara förfallen til ſtraff, Pœnæ obnoxium eſſe. Undergå dödsſtraffet, Mortis ſupplicium ſubire. Stå fått ſtraff, Ad palum ſupplicium ſubire. *Compoſ.* Lifsſtraff, ꝛc. Pœna mortis, &c. conf. *ſimpl.*

Straffa, v. a. 1. Punire. Straffad, p. p. ex. gr. Straffa til lifwet, Morte punire. Straffa af, *vide* Affſtraffa. *Aliter*, ex. gr. Straffa en med orden, Verbis aliquem caſtigare. Jag will icke ſtraffa honom, Illum reprehendere nolo. Den boken är icke at ſtraffa, Liber non iſte vituperandus.

Straffare, m. 2. Punitor. Ultor, *&c.*

Straffbar, adj. Vituperandus.

Straffwärd, adj. Pœna dignus.

Strand, m. 3. Litus. Ripa. *Plur.* Stränder, *non* Ständer. *Compoſ.* Hafſtrand, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Stranda, v. n. 1. In brevia vel ſyrtes illidi, ibique hærere, *de navi.* Strandad, p. p.

Strandkål, m. Crambe maritima, *plant.*

Strandning, m. 2. Actus, quo navis alliſa hæret.

Strandpipare, M. 2. Charadrius. Hiaticula, *avis.*

Strandridare, M. 2. Cuſtos litoris, circa merces prohibitas non inferendas, & ejusmodi.

Strandſwala, F. 1. Hirundo riparia, *avis.*

Strandſätta, V. A. 3. Fruſtrari. **Strandſatt**, P. P. ex. gr. Du har låſwat mig penningar, men laga at du icke ſtrandſätter mig, Pecunia promiſſa, ne me fruſtreris cura. Han ſkulle ſkaffa honom werktygen, men ſtrandſatte honom, Inſtrumenta operis ei apportaturus, illum fruſtrabatur.

Strandwakt, M. Excubitor, ſeu Excubiæ, ad littus.

Strandwrak, N. 4. Bona naufraga ad littus appulſa.

Strax, ADV. Mox.

Streck, N. 4. Funis tenuior, quo quid ſuspenditur, conf. *Lina. Rep.*

Strek, N. 4. Ductus. Linea. Lineamentum, ex. gr. Et ſtrek med pennan eller penſlen, Calami ſeu penicilli ductus. Streken i anſicktet, Lineamenta vultus. Streken på en compaß, In pyxide nautica plagarum indices, conf. Wäderſtrek. Strek öfwer något, ſom är ſkrifwet eller ritadt, Scripti ſeu picti delendi ſtrigæ. Litura. *Locut. Proverb.* ex. gr. Han wågade ett ſtrek, Auſu periculum fecit. Hålla ſtrek i en diſcurs, In colloquio ad rem pertinentia obſervare. Han lärde oß at göra guld, men det håller icke ſtrek, Aurum parare nos docuit, ſed fallit iſtud. *Aliter*, ex. gr. Han gjorde honom ett ſtrek, Dolo eum perſtrinxit. Bruka ſula ſtrek, Technis uti malignis, conf. Räfſtrek. Tjufſtrek.

Item: **Strek**, Vena metallica, *alias* Malmſtrek.

Streke, M. 2. Alveus. Ductus fluminis quo rapidiſſimus profluit, ex. gr. Följa med ſtreken, Ductu fluminis ferri.

Streta, V. N. 1. Niti, ex. gr. Huru länge han ſtretade, ſå öfwerwann han ändtligen ſwårigheterna, Quam ille diu nitebatur, tandem difficultates ſuperavit. Streta ſig löß ifrån någon, Obluctando ſe ab aliquo liberare. Streta emot, Refragari. Streta emot med händer och fötter, Manibus pedibusque obniti. Streta emot ſtrömmen, Rapidum contra flumen luctari. *Subſtantivè.* Stretande, Niſus.

Strid, ADJ. Rapidus. Impetuoſè fluens, ex. gr. En ſtrid ſtröm, Flumen rapidum. Gälla ſtrida tårar, Lacrymas rapidè fluentes emittere.

Item: **Strid**, Solidus ſeu repletus, *de frumentis*, ex. gr. Et ſtridt hwete, Triticum, cui grana pleniora ſunt.

Strid, M. 3. Certamen. Pugna, ex. gr. De äro i ſtrid med hwarandra, Inter illos certamen eſt. Striden imellan anden och köttet, Pugna inter ſpiritum & carnem, *theol.* Han föll i ſtriden, In prælio occubuit. Där uppkom en ſtrid dem imellan, Inter eos contentio orta.

Strida, V. N. 2. Certare. Pugnare, ex. gr. Strida om något, De aliqua re certare. Strida för hus och hem, Pro aris & focis pugnare. De ſtridde i två dagar, Biduum conflixerunt. Det ſtrider emot förnuftet och ſanningen, *Rationi & veritati* id repugnat. Den ſtridande församlingen, Eccleſia militans, *term. ec.*

Stridbar, ADJ. Qui militatum ire valet, *ſcil. per ætatem vel alias ob cauſſas*, conf. Stridſam. *Item*: **Stridbar**, Bellicoſus, ex. gr. Et ſtridbart folkſlag, *Gens* bellicoſa.

Stridbarhet, F. 3. Animus militaris.

Stridig, ADJ. Controverſus, ex. gr. En ſtridig ſak, Res controverſa. En ſanning, ſom är ſtridig, Veritas controverſa. Det är ännu ſtridigt, De hoc controverſa adhuc eſt.

Item: **Stridig**, Contrarius, ex. gr. Ställen i en ſkrift, ſom äro ſtridiga, *Loca* in ſcripto contraria. Det har en ſtridig werkan, Contrarii id eſt effectus. Stridige partier, Factiones contrariæ. Stridige parter, Partes litigantes. *Alter*, ex. gr. Han är icke ſtridig, Litigioſus non eſt.

Stridighet, r. 3. Controverſia, ex. gr. Religions ſtridigheter, Controverſiæ religionis. Imellan dem war någon ſtridighet, Inter illos controverſia erat.

Stridlekan, adj. Cui animus in luctam pronus.

Stridſam, adj. Bellicoſus, conf. Stridbar.

Stridſkrift, f. 3. Scriptum invicem penna colluctantium. Scriptum eriſticum.

Stridsman, m. 3. Pugnator. Miles, *v. ec. Plur.* Stridsmän.

Strila, v. n. 1. Profluere, *de fluidis per ſiphonem & ejusmodi.*

Strima, f. 1. Lineola, ex. gr. Göra ſtrimor i målning och dylikt, In pictura & ejusmodi lineolas facere. Et trå med ljuſa och mörka ſtrimor, Diſtinctum lineolis lucidis & obſcuris lignum. Strimor på åpplen och dylikt, In pomis & ejusmodi lineolæ. *Aliter*, ex. gr. En ſtrima af ſolen, Radius ſolis, *alias* Stråle. *Item*: Strima, Linea ſanguinicolor ſub cuticula. Blodiga ſtrimor, Vibices cruentæ, conf. Skråma.

Strimig, adj. Lineolis variatus.

Stripa, f. 1. Strix, *ex defectu fili unius vel plurium in textis*, conf. Repa. Riſpa.

Stripig, adj. Fiſſurarum plenus, conf. Stripa.

Stropp, m. 2. Funis brevior complicatus, quo conſtringitur fœnum, ſigna, & ejusmodi, in altum evehenda. *Item*: Stropp, *alias* Stöfwelſtropp, conf. Stöfwel.

Strufwa, f. 1. Panis. Dulciarium per infundibulum ſpiratim effermatum.

Struken, p. p. Strukit. *Pf. verb.* Stryka, conf.

Strumpa, f. 1. Tibiale, ex. gr. Draga på ſig ſtrumporna, Tibialia induere. Sticka ſtrumpor, conf. Sticka. *Compoſ.* Silkesſtrumpor, Tibialia ſerica. Stickſtrumpor, Tibialia baccillis nexa. Wäfda ſtrumpor, Tibialia texta.

Strumpeband, n. 4. Periſcelium, conf. Knåband.

Strumpſticka, f. 1. Baccillus. *Horum in ſibialiis nectendis uſus eſt.*

Strumpſtickerſka, f. 1. Mulier quæ tibialia nectit.

Strunt, n. 4. Rejectanea quævis. Res nihili.

Strupe, m. 2. Oeſophagus. Guttur. *Compoſ.* Matſtrupe. Wäderſtrupe, *ſuis locis.*

Struß, m. 2. Struthio Camelus, *avis.*

Strut, m. 2. Cucullus. Involucrum charta-ceum conicæ formæ, ex. gr. Lägga i ſtrutar, Cucullis immittere.

Stryk, n. Verber, ex. gr. Där wankade ſtryk, Ibi vapulabant. Få ſtryk, Verberibus excipi. Dela ut ſtryk, Verberibus alios petere.

Stryka, v. a. 4. Manum ſeu inſtrumentum in ſuperficie vel plano rei ultrò citroque ducere. Permulcere. Leviter obire. *Pr.* Stryker. *Ipf.* Strök. *Pf.* Strukit, ex. gr. Stryka katten på ryggen, Manu dorſum felis permulcere. Stryka ſömnen ur ögonen, Oculos tergendo ſomnum abigere. Stryka linkläder, Lintea ope inſtrumenti lævigare, conf. Strykjärn. Stryka en om munnen, Os alicui tergere. Stryka ſkor, Calceos detergere. Stryka fiol, Violino ludere. Stryka et ſädesmått, Modium frumenti complenare, i. e. tollere ea quæ inter metiendum planum ſuperarunt. Stryka et ſtrek, Lineam ducere. *Proverbialiter.* Stryka en om munnen med ſagra ord, Blandimentis aliquem fraudare.

Item: Stryka, ex. gr. Stryka ſegel, Vela demitterre. Han ſtrök penningarne i ſin pung, Pecuniam ſuo immiſit marſupio. Floden ſtryker förbi ſtaden, Urbem fluvius præterlabitur. En ſtor hop folk har ſtrukit fram, Ingens hominum caterva præteriit. Stryka ryggbuden af någon, Dorſum alicui virgis cædere. Stryka en wid örat, Auri ſictum alicui impingere. Stryka ſig, *Recipr.* Stryka ſig om näſan, Naſum ſibi detergere. Stryka ſig på något eller emot något, Alicui rei ad detergendum ſe, vel permulcendum, applicare. Häſten ſtryker ſig, Equus currendo pedum uno alterum collidit. Strykande, r. a. conf. *ſenſum verbi varium. Aliter*, ex. gr.

En ſtrykande wind, Ventus plenè ſecundus. *Subſtantivè* Strykande, conf. Strykning. Med et ſackta ſtrykande, Levi manus ſeu inſtrumenti in ſuperficie ductu. Strykande omkring i landet, Terræ pervagatio, *mendicorum ſeu deſidioſorum.* Struken, p. p. *Def.* & *Plur.* Strukne, ex. gr. Strukne linkläder, Lintea complanata. Struket mål, conf. Mål, *Menſura. De ceteris*, conf. *ſenſum verbi.*

Item: Stryka, af, conf. Afſtryka. Aftorka. *Aliter*, ex. gr. Häſten har ſtrukit af ſig betſlet, Eqvus caput ad quid applicando ſe freno liberavit. *Aliter*, ex. gr. Du ſtryker icke af dig den ſkammen, Iſto dedecore haud te liberaveris. Stryka an, conf. Anſtryka. Stryka bort något, Tergendo quid auferre. Stryka igenom, ex. gr. Floden ſtryker midt igenom ſtaden, Flumen mediam perfluit urbem. En bedragare, ſom ſtryker igenom landet, Impoſtor, qui regionem permeat. Stryka med, ex. gr. Stryka med handen, Manu mulcere. Stryka med ſtrykjärn, Inſtrumento lævigare. Stryka med häſten, Eqvum habenis retrò ducere. Stryka med årorna, Remis retrorſum agitatis curſum inhibere. *Proverbialiter*, ex. gr. Han ſtryker med, Pereundum ei eſt. Skyka omkring, Circumlinere. *Aliter*, ex. gr. Stryka omkring i landet, Per regiones circumvagari. Stryka på, ex. gr. Stryka ſmör på bröd, Panem butyro illinere. Stryka något på ſåret, Ulceri quid illinere. Stryka på fiol, Plectro ſonum violino elicere, conf. Stryka fiol. *Proverbialiter*, ex. gr. Stryka på någon, Verbera alicui infligere. Stryka til, ex. gr. Han tordes icke ſtryka til, Haud ictum infligere auſus eſt. Han ſtrök til honom med käppen, Baculo eum percuſſit. Stryka wagnen eller kärran tilbaka, Currum vel birotum retrò ducere. Stryka häſtarne tilbaka, Equos retrorſum agere. Stryka under, ex. gr. Stryka under något märkligt i en ſkrift, In ſcripto notabile quid ſubductis lineis indicare. *Inde Part. P.* Understruken. Stryka up, ex. gr. Stryka up några linier, Lineas aliquot ducere. Stryka up håret, Crines ſurſum ducere. Stryka up ärmarne når man ſkall twätta, Cum lavandum manicas retrò ducere. *Proverbialiter*, ex. gr. Stryka up en, Aliquem verberare. Stryka ut, ex. gr. Stryka ut et plåſter, Emplaſtrum linendo extendere. Stryka ut et ord, Vocabulum delere. Stryka ut en ur rullen, E catalogo nomen alicujus expungere. Stryka ut något ſom är ſkrynkligt, Erugare quid. Stryka åt, ex. gr. Penningarne ſtryka åt, Pecunia impenſis conſumitur. Warorna ſtryka åt, Facillimè merces venduntur. Stryka öfwer, Oblinere. Superinducere. *Aliter*, ex. gr. Stryka öfwer något ſom är ſkrifwet eller målad, Scriptum vel pictum lineolis delere.

Strykband, N. 4. Vinculum, quo crines frontis ſurſum tenentur.

Strykjärn, N. 4. Inſtrumentum, quo *calefacto* lintea & ejusmodi lævigantur, *conf.* Persjärn.

Strykning, M. 2. Lævigandi actus, *inſtrumento*, (Strykjärn.) *Item*: Linendi vel mulcendi actus, conf. *verb.* Stryka.

Strypa, V. *a.* 3. Strangulare. Strypt, p. p.

Strypning, M. 2. Strangulatio.

Strå, N. 4. Stramen. Stipula. *Def.* Strået. *Plur.* Strån. *Def.* Stråen. *Compoſ.* Gråſtrå. Halmſtrå, conf. *ſimpl. Proverbialiter*, ex. gr. Draga ſtrå för någon, Aliquem decipere velle.

Stråk, N. 4. Flictus. Ictus, ex. gr. Han gaf honom et ſtråk med piſkan, Scutica e flictum impegit. Et ſtråk på fiolen, In violino plectri ductus, conf. Strek.

Stråka, F. 1. Machinula, qua gemmæ linc excutiuntur.

Stråka, V. N. 1. Catervatim vagari, ex. gr. Folket ſtråkade förbi, Hominum caterva præteribant. *Item*: *Activè.* Stråka, p. p. Stråkad. *Dr.* Stråka lin, Lino gemmas excutere.

Stråke, M. 2. Plectrum.

Strå-wäg, M. 2. Via frequens.

Stråla, v. n. 1. Radios emittere, conf. Beſtråla.

Stråle, m. 2. Radius. *Compoſ.* Ljusſtråle. Solſtråle, &c. conf. *ſimpl.*

Stråpärlor, *Plur.* Tubuli vitrei minutiſſimi. *Horum in collaria, vel in ornatum veſtium uſus.*

Stråplock, n. Carpologia. Digitorum tremula contractio involuntaria, *morb.*

Stråt, m. Viæ ductus. Via, conf. Wåg.

Stråtröfware, m. 2. Latro in via publica.

Sträcka, f. 1. Machinula, qua corium & ejusmodi extenditur.

Item: Sträcka, Extenſi ſeries, ex. gr. Åkren går i en sträcka ända til ſjön, Extenſione ager continua ad lacum usque ſe porrigit. En lång sträcka af berg, Montium longius jugum. Häſten lopp i en sträcka fyra mil, Continuo equus curſu quatuor milliaria confecit.

Sträcka, v. a. 3. Tendere. Sträckt, p. p. conf. Tånja, ex. gr. Sträcka en ſena, Nervum tendere. Sträcka ifrån ſig händer och fötter, Manus pedesque expandere. Sträcka järn och dylikt, Ferrum & ejusmodi malleo extendere. Sträcka gewär, Arma ponere, *term. milit.* Sträcka ſig, *Recipr.* Tenſione nervorum ſe lædere. Han sträcker ſig efter febren, Remittente febri pandiculatur. Han ligger lat och sträcker ſig, Deſes in lecto artus extendit, conf. Räcka ſig. *Aliter*, ex. gr. Hans förſtånd, wälde, sträcker ſig ſå långt, Eò usque intellectus, potentia, ejus ſe extendit. Hans gränſor sträcka ſig ej längre, Illius fines non ulterius ſe extendunt. Sträcka före, *vide* Förſträcka. Sträcka ut, conf. Utſträcka, ex. gr. Han sträckte ut armen, Brachium extendebat. *Aliter.* Sträcka ut järn och dylikt, Ferrum & ejusmodi malleo extendere, conf. Räcka ut.

Sträckbänk, m. 2. Equuleus. Machina ad quæſtionem, *alias* Pinbänk.

Sträckning, m. 2. Extenſio. *Item:* Tenſio, *morb.* *Item:* Pandiculatio, conf. Räckning *Aliter.* Sträckning, *pro* Sträcka, *ſubſt.* Extenſi ſeries.

Sträckſena, f. 1. Tendo. Utbredd sträckſena, Aponevroſis.

Sträckſten, m. *Collectivè.* Lapides complanati, fundamento ædium proximi, quibus lateres ſuperſtruuntur.

Stråf, adj. Aſper. *Def. & Plur.* Stråfwe. *Comp.* Stråfware. *Sup.* Stråfwaſt, ex. gr. Stråf ull, Lana aſpera. Stråft win, Vinum aſperum. Det har en stråf ſmak, Guſtu aſperum eſt, conf. Kårf. *Aliter*, ex. gr. Stråf röſt, Vox aſpera. Han är stråf til at hafwa at göra med, Difficillimum cum eo alicui negotium. *Adverbialiter.* Stråft, Aſperè.

Stråfhet, f. 3. Aſperitas, conf. Stråf.

Stråfwa, v. n. 1. Contendere. Aſpirare, ex. gr. Han stråfwar at komma dit, Ut eò veniat, contendit. Man måſte stråfwa och ſtreta i werlden, Hominibus in mundo contendendi & nitendi labor. Stråfwa efter, conf. Efterſträfwa. Stråfwa emot, *vide* Streta emot.

Stråfware, *Comp.* Stråfwaſt. *Sup. Adj.* Stråf.

Strånder, *perperam pro* Strander. *Plur.* conf. Strand.

Strång, m. 2. Chorda. Fides, ex. gr. Röra på en strång, Chordam pulſare. *Locus. Proverb.* ex. gr. Han wiſt icke röra på den strängen, Iſtius rei mentionem facere abnuit. Slå altid på ſamma strång, Semper eadem de re ſimiliter loqui. *Aliter*, ex. gr. En strång i en klocka, Funiculus, quo campana movetur. Strängen på en båge, Nervus in arcu. Hö ſom ligger i strängar, Fœni acervi in longum congeſti, *dum in prato ſiccantur.* *Aliter.* Strång, Filamentum, *botan.*

Strång, adj. Severus, ex. gr. En strång husbonde, homare, Herus, judex, ſeverus. Et strångt förhör, Examen accuratiſſimum. Strång köld, Frigus vehemens. Et strångt leſwerne, Vitæ ratio ad regimen ſtrictè compoſita. Hafwa strång upſicht på någon, Arctius aliquem obſervare. *Adverbialiter.* Strångt, Severè. På det strångaſte, Severiſſimè. Hålla strångt dieten, Diætam ſtrictè obſervare.

Aliter, ex. gr. Hålla ſträngt uti nå got, Intentius quid retinere. Snöret ſitter för ſträngt, Funiculus nimium eſt extenſus.

Stränga, v. a. 1. Fidibus inſtruere, *de inſtrum. muſic.* Strängad, p. p.

Stränga, v. a. 2. Strängd, p. p. *Dr.* ex. gr. Stränga en gäldenär at betala, Debitorem ad ſolvendum cogere.

Strängaſpel, n. 4. Inſtrumentum muſicum chordis inſtructum.

Strängeligen, adv. Severè. Strictè.

Strånghet, r. 3. Severitas, ex. gr. Straffa med ſtränghet, Cum ſeveritate punire. Efter lagens ſtränghet, Jure ſummo.

Strå, n. 4. Subſtramen. Stramenta quævis. *Def.* Strået.

Strö, v. a. anom. Sternere. Spargere. *Pr.* Strör. *Ipf.* Strödde. *Pf.* Strödt. Strödd, p. p. Strödt, n. conf. Stända, ex. gr. Strö ſalt eller ſocker på maten, Sal vel ſaccharum in cibum ſpargere. Han har ſtrödt ſanden omkring, Arenam circumſperſit. Strö blomſter, Flores ſpargere. Strö halm under hå ſten, Stramenta equo ſubſternere. Strö ut, conf. Utſtrö. Strödde ſkrifter, Scripta ſparſim edita. Strödde anmärkningar, Obſervationes diſpertitæ.

Ströböſſa, r. 1. Pyxis inſpergendis, *arenæ, ſaccharo, & ejusmodi, alias* Strödoſa.

Ströfwa, v. n. 1. Graſſari. Prædatum vagari, conf. Röfwa. Ströfwa omkring, Prædatum circumvagari. *Subſtantivè* Ströfwande, Prædandi actus.

Ströfweri, n. 4. Prædatio militaris.

Strögods, n. 4. *Pluraliter.* Ambarvia. Prædicta ad primarium pertinentia, ſparſim ſita, *uſurpatur quoque in ſingulari.*

Strök, *Ipf. verb.* Stryka.

Ström, m. 2. Fluvius. Torrens, conf. Elf. Flod. *Def.* Strömmen, ex. gr. Fara med eller emot ſtrömmen, Flumine ſecundo vel adverſo vehi. Föra med ſtrömmen, Flumine abduci. *Compoſ.* Strömfall, Lapſus fluvii. Cataracta. Strömwatten, Aqua fluvialis, &c. conf. *ſimpl.*

Ströndrag, n. Fluxus aquæ marinæ inſra ſuperficiem.

Strömfåre, m. 2. Alveus fluminis medius.

Ströming, m. 2. Clupea. Harengus. Membras, *piſc.*

Strömma, v. n. 1. Fluere, *inſtar fluminis*, ex. gr. Det kom ſå mycket regn, at wåtnet ſtrömmade, Abundante pluvia torrentis inſtar aquæ fluebant. Tårarne ſtrömma ur ögonen, Lacrymæ abunder profluunt.

Strömoln, n. 4. Nebula.

Ströſand, m. Arena conſpergendis recens ſcriptis.

Ströſkrifter, *Plur.* Scripta ſparſim edita.

Ströwis, adv. Sparſim.

Stubb, m. 2. Palla anguſtior & brevior, compunctionibus ſuta, mulieribus ſub oneris in uſu, conf. Kjortel.

Stubb, m. *Nomen collectivum.* Stubb på åkren, Stipulæ poſt meſſem in agro. Beta i ſtubben, Inter ſtipulas reſecta paſcere. *Compoſ.* Stubbåker, Ager in quo ſtipulæ meſſæ reſtant, conf. *ſimpl.* conf. Stybbe.

Stubba, v. a. 1. Detruncare. Curtum reddere. Stubbad, p. p. *Stubba af*, Idem ac ſimplex.

Stubbe, m. 2. Abſciſſæ arboris truncus, cum radicibus, conf. Stabbe.

Stubbig, adj. Curtus. Abruptus, ex. gr. En ſtubbig häſt, Eqvus cui cauda reſecta. Han fick ſtubbigt ſwar, Abrupto dimiſſus fuit reſponſo, conf. Trubbig.

Stubbſwans, m. 2. Cauda curta. Inde Stubbſwans, Eqvus, cui cauda reſecta.

Stucken, p. p. *Def. & Plur.* Stuckit. Punctus. Sculptus, conf. *verb.* Stick. *Aliter*, ex. gr. Han ſann ſig ſtucken i det talet, Iſto offenſus fuit ſermone.

Student, m. 3. Studioſus. *Acad. v. per.*

Studentroſor, *Plur.* Lychnis calcedonica, *plant.*

Studera, v. n. 1. Studiis ſeu literis incumbere. Studerad, p. p. Literatus, v. g. ex. gr. Han ſtuderar ännu wid Academien, Literis adhuc ad Academiam incumbit. Studera i Lagen, i Phyſica, juris,

Juris, phyſices, ſtudium exercere. Studera på något, Aliquid meditari. Studera ut, Literas edoctum fieri. *Aliter.* Studera ut, conf. Utſtudera. *Subſtantivè* Studerande, N. Studioſus Acad. Studerande, N. Studiis invigilandi actus.

Studering, M. 2. Literarum cultura.

Studerkammare, M. 2. Muſeum.

Studier, *Plur.* Studia. Literæ, *v. per.* ex. gr. Lägga ſig på ſtudier, Literis incumbere. Hållas til ſtudier, Ad literarum culturam teneri. Hålla ſig wid ſtudierna, Literarum culteræ inhærere.

Studſa, *vide* Stuſa.

Stuf, M. 2. Texti partim deciſi reſiduum. *Def.* Stufwen. *Plur.* Stufwar, conf. Stump.

Stuff, M. 3. Fruſtulum minerale. *Obſ. Talia metallorum inveſtigatores exhibere ſolent, vel in mineralium collectionibus ſervantur.*

Stufwa, *vide* Stuga.

Stufwa, V. A. 1. Aſſa refrigere ſeu recoquere. Stufwad, p. p. *Inde* Stufſtek, Aſſa recocta. Stufwa up, *perperam pro ſimplici adhibetur.* *Aliter*, ex. gr. Stufwa up en gammal klädning, hatt, ꝛc. Veſtem, pileum, &c. veterem reficere, *eoque illis novitatis ſpeciem conciliare. Inde Part. P.* Upſtufwad.

em: Stufwa, *cujus Part. P.* Stufwad, *Dr.* ex. gr. Stufwa godt i et ſkepp, Merces in navi recondere, ut juſto ordine & æquilibrio jaceant.

tuga, F. 1. Hypocauſtum. Ædicula unicum habitationis locum continens. *Compoſ.* Stugudör, Janua domunculæ. Bondeſtuga. Badſtuga, ꝛc. conf. *ſimpl.*

tukat, M. 3. Sica, *v. per.*

tulen, p. p. *Def. & Plur.* Stulne. Stulit. *Pf. verb.* Stjäla.

tulta, V. N. 1. De infirmis vel decrepitis dicitur, qui vacillante gradu procedunt.

tum, ADJ. Mutus, *de iis, quibus nulla unquam vox fuit vel eſſe poteſt*, conf. Dum. *Inde Dr.* ex. gr. Han blef ſtum, Obmutuit. *Aliter.* Stumma ſynder, Peccata contra naturam.

Stump, M. 2. Particula rei fractæ vel abſciſſæ, *longitudinis*, conf. Stuf. *Compoſita.* Ljusſtump, Particula candelæ reſidua. Bandſtump, Vinculi fruſtulum. Käppſtumpar, Baculorum partes fractorum, conf. *ſimpl.* Stumpen af armen, Amputati pars brachii reſidua.

Stumpig, ADJ. Brevis nimium, *vel* Curtus. *Adverbialiter.* Stumpigt, Curtè nimis.

Stund, F. 3. Paulum temporis, *circiter unius horæ*, ex. gr. Blif hos mig en ſtund, Pauliſper apud me commoreris. Jag war där en god ſtund, Per horulam ſatis longam ibi commorabar. Jag har icke ſtunder, Non mihi ſatis eſt temporis. I en lycklig ſtund, Auſpicatò. Lediga ſtunder, A negotiis vacans tempus. Horæ ſucceſſivæ, conf. Mellanſtund. *Locut. Adverbial.* Nu på ſtunden, Hoc momento. På ſtunden, Illicò. Stund imellan, Per intervalla temporis.

Stunda, V. N. 1. *vide* Åſtunda. Stunda efter, ex. gr. Stunda efter ära, rikedom, Gloriæ, divitiarum, cupiditate ferri.

Stundlig, ADJ. Cujusvis horæ vel momenti. Stundligen, *Adv.* Quavis hora ſeu momento.

Stundom, ADV. Interdum.

Stungen, p. p. *Def. & Plur.* Stungne. Stungit. *Pf. verb.* Stinga.

Stunkit, *Pf. verb.* Stinka.

Stup, *Adverbialiter.* På ſtup, ex. gr. Tunnan ligger på ſtup, Tonna proclinata jacet. Kärran ſtår på ſtup, Birotum ſtat reclinatum.

Stupa, V. N. 1. Præceps labare. Repentè ruere, conf. Snafwa. Stappla, ex. gr. Häſten ſtupade med honom, Equus illo inſidente labavit. Stupa omkull, Subverſim labi. Stupa kullbytta, conf. Kullbytta. Han ſtupade i ſtridigheten, In prælio cecidit. *Item*: Mitrare, ex. gr. Stupa en tunna, en kärra, och dylikt, Tonnam, birotum, & ejusmodi in declive ſtatuere. *Aliter.* Stupa med ris, Virgis cædere, *term. bibl.*

Stu-

Stupad, *Adjectivè*, ex. gr. Ligga ſtupad med hufwudet, Capite cubare prominente. Stången ſtår för mycket ſtupad, Pertica nimis proclinata. *Campeſ.* Framſtupad. Hufwudſtupad, *ſuis locis.*

Stupning, M. 2. Proclinatio. Brevior declivitas.

Stupſtock, M. 2. Truncus, cui collum capite plectendi applicatur.

Stura, V. N. 1. Expanſis oculis aſpicere, *v. pleb.*

Sturſk, ADJ. Per contumaciam obnitens ſeu reluctans, conf. Treſk. *Adverbialiter.* Sturſkt, Contumaciter.

Sturſkas, V. D. 1. Per contumaciam obniti, conf. Treſkas.

Sturſkhet, F. 3. Animus per contumaciam reluctans, conf. Treſka.

Stuß, M. 2. Motus, quo quid repercutitur vel reſilit, ex. gr. Bollen tager en ſtuß emot golfwet, Pila in pavimentum vibrata repercutitur. *Proverbialiter*, ex. gr. Låt det icke ankomma på en ſtuß, Caſui id fortuito ne relinquas. Han leſwer på ſtuß, Lautè vivit. *Item*: Stuß, Poſteriora, ex. gr. Björnen ſitter på ſtußen, Urſus clunis ſubſidet.

Stußa, V. N. 1. Repercuti, Reſilire, ex. gr. Bollen ſtußar, Pila reſilit. Pilen ſtußade tilbaka ifrån wäggen, Telum contra parietem miſſum, repercuſſum fuit. *Aliter*, ex. gr. Strålar ſom ſtußa tilbaka, Radii reflexi. *Aliter*, ex. gr. Han ſtußade wid de orden, Ad hæc verba hæſitabat. Laga at den saken icke ſtußar, Cura ne iſti rei objiciatur remora: *Proverbialiter*, ex. gr. Den karlen ſtußar, Splendide is ſe gerit. Det ſtußar, Faſtum id refert. *Subſtantivè.* Stußande, Repercuſſio. Reflexio. *Item*: Splendidus ſe gerendi modus. Stußa emot, Contra quid reſilire. Stußa tilbaka, Repercuti. Stußa up, In altum repercuti, conf. Upſtußa.

Stußare, M. 2. Horologium menſale. *Item*: Stußare, Bombardæ genus curtum, intus canalicatum cui globulus major, conf. Lodbößa. *Aliter.* En ſtußare, Splendidus quis & ſuperbiens.

Stußning, M. 2. Repercuſſio. *Item*: Reflexio, *optic.*

Stut, M. 2. Juvencus. *Proverbialiter*, ex. gr. Gifwa ſtut, Poſteriora verberibus afficere, *caſtigatio in ſcholis.* En gammal ſtuter, Vetulus cælebs.

Stuteri, N. 4. Res equaria. *Plur.* Stuterier, conf. Stogång.

Stutſa, Stutſande, *vide* Stußa. Stutta.

Stutt, M. Motus reſilientis, conf. Stutta.

Stutta, V. N. 1. Motu accepto per vices contactus proſilire, conf. Stußa, ex. gr. Kulan ſtuttade ut åt marken, Globus e tormento emiſſus humi per vices proſiliit. Bollen ſtuttar ifrån wäggen, Pila in parietem vibrata repercutitur, *ſcil. ictu obliquo arcum deſcribens reſilit.* Stutta tilbaka, *vide* Stußa tilbaka.

Stybbe, N. *Nom. collect.* Surculorum ſtipularum reſectarum reſiduum. Stubb på åker och ång, Stipulæ meſſæ in agro & prato, *alias* Stubb. *Aliter.* Stybb, conf. Kolſtybbe.

Styck von Achten, N. Moneta argentea Hiſpanica. Et Spanſkt mynt.

Stycka, V. A. 1. Concidere. In fruſta vel ſectiones dividere, *id quod propriè cædendo ſcindendo, vel ſecando fit.* Styckad, P. P. *Subſtantivè* Styckande, Diviſio ejusmodi, conf. Beſtycka.

Stycke, N. 4. Fruſtum. Portio, ex. gr. Ett stycke af en ſten, Fruſtum lapidis. Ett stycke af muren, Muri pars aliqua. Ett stycke ur muren, Muri fragmentum. Ett stycke bröd, Fruſtum panis. Stån icke ifwa något i stycken, In fruſta quid ſecare vel diſcerpere. Slå ſönder i stycken, In fruſta frangere ſeu rumpere. Stycke ifrån stycke taga något, Rumpendo quid partes ab invicem ſeparare. Stycken af en skrift eller bok, Scripti vel libri fragmenta. Boken delas i tre stycken, Liber in tres partes vel ſectiones dividitur. Förſta, andra, &c. stycket, Sectio prima, ſecunda, &c. Lims fuga et stycke trä i et annat, Glutinum vel junctura ſegmentum ligni alii inſertum. *Aliter*, *ratione oppoſita*, Et stycke, *pars integrum corporis cujusdam*, &c.

Pelaren är af marmor i et ſtycke, Columnæ ex marmore maſſa partibus caret. *Aliter*, ex. gr. Et ſtycke land, Regionis tractus. Et ſtycke wäg, Viæ pars. Han följde honom et långt ſtycke på wägen, Longius in viam illum comitabatur. Åkerſtycke, Agri pars ſubdiviſa. Et ſtycke härifrån, Aliquo hinc ſpatio. Han förſtår ſina ſtycken, Rerum, quæ illius ſunt optimè peritus eſt. I många ſtycken, Plurimis in rebus. *Aliter*, ex. gr. Det war et fult ſtycke, Teterrimum id patratum fuit, conf. Skälmſtycke. Wånſtycke. *Proverbialiter*, ex. gr. Hon är et argt och liſtigt ſtycke, Sæva ſimulque vaferrima illa eſt muliercula.

Item: Stycke, Tormentum bellicum, *alias* Canon, ex. gr. Skjuta med ſtycken, Tormentis bellicis ferire, conf. Ladda. Låſka, ꝛc.

Item: Stycke, ex. gr. Stycke under en mößa, Indumentum capitis lineum ſub galericulo. Kruſa et ſtycke, Indumentum ejusmodi criſpare, conf. Liſtſtycke.

Item: Stycke, *In pictura, ſculptura, & ejusmodi*, ex. gr. Et ſkönt ſtycke, Tabula affabrè picta ſeu ſculpta. Förträffliga ſtycken af Ehrenſtrals arbete, Operis Ehrenſtralii picta excellentiſſima. Et muſicaliſkt ſtycke, Concentus harmonici portio, conf. Sångſtycke. Koppariſtycke.

Item: Stycke, Quodlibet ſpeciatim in enumeratione mercium, ex. gr. Et ſtycke får, Ovium una. Et ſtycke bord, et ſtycke knif, et ſtycke kärra, ꝛc. Menſa, culter, birotum, &c. ſingulorum ſcil. unum. Hwad koſtar ſtycket af deßa ſkolar? Sellarum quælibet quanti conſtat? Jag gifwer tre daler för ſtycket, Tres thaleros pro qvavis numero. Tiugu ſtycken oxar, Taurorum viginti.

Item: Stycke, *In æſtimatione ſeu venditione textorum*, ex. gr. Et ſtycke kläde, Panni tela tota. Et ſtycke ſidentyg, Texti ſerici tela integra. Köpa hela ſtycket, Textum integrum emere. Köpmannen will icke ſkära af ſtycket, Mercator de integro texti quid reſecare detrectat. *Hinc*: Stycke-wegods, conf. *infra*.

Styckarbete, N. 4. Opus fabrile cujus ſingulæ partes ab opificibus ſingulis conficiuntur.

Styckeglugg, M. 2. Explodendo tormento bellico in muro feneſtella, conf. Styckeport.

Styckegods, N. 4. Merces, quæ involucris conditæ in navi vehuntur.

Styckekula, F. 1. Tormenti bellici globus.

Styckeport, M. 2. Explodendis tormentis in navi oſtiolum, conf. Styckeglugg.

Styckeſkott, N. 4. Ictus tormenti bellici.

Styckevis, ADV. Particulatim. Per partes, conf. Styckewis.

Styckewagn, M. 2. Currus tormenti bellici, *alias* Lawet.

Styckewis, ADV. Fruſtatim. Interruptè. Membratim, conf. Styckevis.

Styckfat, N. 4. Dolium condendis mercibus in vecturâ navali.

Styckgjutare, M. 2. Tormentorum bellicorum fuſor.

Styckgjuteri, N. 4. Fuſionis tormentorum ars, vel inſtitutio.

Styckjunkare, M. 2. Rei tormentariæ præfectus, *inferiorum*.

Styckning, M. 2. In fruſta vel partes diviſio, conf. Beſtyckning.

Styf, ADJ. Rigidus. Inflexibilis. *Def. & Plur.* Styfwe. *Comp.* Styfware. *Sup.* Styfwaſt, conf. Stel, ex. gr. Käppen är ſtyf, Baculus flecti nequit. Stålträden är för ſtyf, Filum chalybeum admodum eſt rigidum. Göra linkläder ſtyfwa med ſtärkelſe, Lintea amylo firmare. Styft papper, Charta compoſitione firmior. *Aliter*, ex. gr. Han är en ſtyf arbetare, Operarius eſt robuſtus. Wara ſtyf till ſinnes, Animo obſtinatum eſſe.

Styfbarn, N. *Pluraliter.* Privigni, *liberi.*

Styfbent, ADJ. Crurum flexuris rigidus.

Styfbroder, M. 3. Frater, conf. Styfſyſkon. *Def.* Styfbrodren. *Plur.* Styfbröder.

Styfdotter, F. 2. Privigna. *Def.* Styfdottren. *Plur.* Styfdöttrar.

Styffader, M. 3. Vitricus. *Def.* Styfsfadren.

Styfhet, F. 3. Rigiditas. Styfhet i lederna, Anchyloſis. Artuum rigor. Sinnes ſtyfhet, Obſtinatio.

Styfkjortel, M. 2. Tunica latior, oſſibus ceti diſtens.

Styfmoder, F. 2. Noverca. *Def.* Styfmodren, *alias* Styfmor.

Styfmunt, ADJ. Ore rigidus, *de equis, qui freno regi nequeunt.*

Styfna, V. N. 1. Rigeſcere, ex. gr. Leden ſtyfnar, Articulus rigeſcit, conf. Stelna.

Styfning, M. 2. Adſcititia, quibus quid redditur rigidum, *in veſtibus & ejusmodi.*

Styfrar, *Plur.* conf. Styfwer.

Styfſint, ADJ. Animi obſtinati.

Styfſinthet, F. 3. Animi obſtinatio.

Styfſon, M. 3. Privignus. *Plur.* Styfſöner.

Styfſyſkon, *Plur.* Liberi, quibus parentes vitricus & noverca. Comprivigni, conf. Halfſyſkon.

Styfſyſter, F. 2. Soror, conf. Styfſyſkon. *Def.* Styfſyſtren. *Plur.* Styfſyſtrar.

Styfwa, V. A. 1. Rigidum reddere, *amylo & ejusmodi.* Styfwad, P. P.

Styfware, *Comp.* Styfwaſt. *Sup. Adj.* Styf.

Styfwer, M. 3. Nummulus argenteus, valet 3 öre, *alias* Hwit ſtyfwer. *Plur.* Styfrar. *Inde* Gerſtyfwer, *quod* conf. conf. Slant.

Item: Styfwer, *Plur.* Styfwer, Modus numerandi pecuniam, quo 1 Styfwer conſtat 3 öre.

Stygg, ADJ. Turpis. Teter, conf. Ful, ex. gr. En ſtygg gerning, Tetrum facinus. Et ſtygt upförande, Modus ſe gerendi turpis. Stygga exempel, Tetra exempla. *Adverbialiter.* Stygt, Turpiter.

Stygga, F. 1. Mulier facie moribusve turpis.

Styggas, V. D. 2. *Dr.* ex. gr. Styggas wid något, Quicquam abominari.

Styggelig, ADJ. Abominandus. Deteſtabilis.

Styggelſe, M. 3. Abominandum, ex. gr. Hafwa en ſtyggelſe för något, Quicquam abominari. *Aliter*, ex. gr. Han är en ſtyggelſe ibland folk, Inter homines abominandus eſt. Hafwa allehanda ſtyggelſer för ſig, Deteſtanda quævis committere.

Stygghet, F. 3. Turpitudo, conf. Fulhet.

Stygn, *vide* Sting.

Styl, M. 2. Stylus. *Compoſ.* Järnſtyl, Stylus ferreus, conf. Stift.

Item: Styl, Stylus. Scribendi genus, conf. Skrifart, ex. gr. Högtrafwande ſtyl, Stylus ſublimitate affectatus. I den höga ſtylen, Stylo ſublimi. Efter Bibliſka ſtylen, Stylo biblico. *Aliter*, ex. gr. Han ſkrifwer en god ſtyl, Literas benè pingit. *Aliter*, ex. gr. Gamla och nya ſtyla, Stylus vetus & novus, *calendariogr.*

Item: Styl, *Plur.* Stylar, Literarum typographicarum ſpecies. *Inde* Cicero-, ſin. Curſiv-ſtyl, ꝛc. *term. typogr.*

Stylgjutare, M. 2. Literarum typographicarum fuſor.

Stylgjuteri, N. 4. Literarum typographicarum fabricatio.

Stylta, F. 1. *Plur.* Styltor, *Grallæ*, ex. gr. Gå på ſtyltor, Grallis incedere.

Item: Stylta, Fulcrum, *alias* Stötta.

Stympa, V. A. 1. Mutilare. Stympad, P. P. Stympa af, *perperam pro ſimplici adhibetur.*

Stympare, M. 2. Homo nauci.

Stympning, M. 2. Mutilatio.

Styng, *vide* Sting.

Styr, *Dr.* ex. gr. Hålla ſig i ſtyr, Seſe moderari. Hålla ſtyr på någon, Regimini quem ſubjicere. *Proverbialiter*, ex. gr. Gåtta ſin egendom öfwer ſtyr, Bona ſua diſperdere.

Styra, V. A. 2. Gubernare. Regere. Styrd, P. P. ex. gr. Styra ett rike, et ſkepp, Regnum, navem, gubernare. Styra ſitt ſinne, Animo moderari ſuo. Styra ned med wåld, Vim vi reprimere. Styra ſig, *Recipr.* Seſe moderari. Styra af, conf. Afſtyra, ex. gr. Styra af wägen, De via deflectere.

Styrare, M. 2. Rector. Dux.

Styrbord, N. Latus navis ad dextram ei qui clavum tenet, conf. **Babord**.

Styre, N. 4. Gubernaculum, ex. gr. **Sitta wid styret**, Ad gubernaculum ſedere, conf. **Roder**. *Compoſ.* **Styrpinne**, Clavus gubernaculi, conf. *ſimpl.*

Styrelſe, M. 3. Gubernatio, ex. gr. **Et ſkepps styrelſe**, Gubernatio navis. **Riks-styrelſen**, Reipublicæ gubernatio. **Sitta wid styrelſen**, Clavum imperii tenere, conf. **Styrſel**.

Styresman, M. 3. Rector. Ductor. *Plur.* **Styresmän**, conf. **Styrman**.

Styrka, F. 1. Robur, ex. gr. **Det giſwer styrka til hans ſkäl**, Id argumentis ejus robur addit. **Sanningen til styrka**, In robur veritatis. **En krigshärs styrka**, Robur exercitus. **Han känner ſin styrka**, Quantum valeat, probè novit. **Han har ingen styrka i benen**, Pedum vires eum deſiciunt. **Winets styrka**, Vis vini, conf. **Kraft. Starkhet.**

Styrka, V. A. 3. Vires addere. Firmius reddere. **Styrkt**, p. p. conf. **Stärka**, ex. gr. **Det styrker krafterna**, Vires id firmat. **Win styrker hjertat**, Vinum cor reficit. **Det har styrkt honom i hans mening, i hans ondſka**, Id eum in ſententia, in malitia ſua, firmavit. **Styrkande**, P. A. Firmans. Vires addens vel reficiens. *Indè* **Hjertſtyrkande**, Cordi vires reficiens. **Styrka af**, *vide* **Afſtyrka**. **Styrka ifrån**, Diſſuadere. **Styrka til**, Suadere, ex. gr. **Styrka en til något**, Quicquam alicui ſuadere. **Jag styrker därtil**, Ad id ſuadeo, conf. **Tilſtyrka**.

Styrkdryck, M. 3. Reficiendis viribus potio.

Styrkning, M. 2. Omne quod vires reficit. *Compoſ.* **Hjertſtyrkning**, conf.

Styrlinie, F. Linea directionis.

Styrman, M. 3. Gubernator navis. *Plur.* **Styrmän**, conf. **Styresman**.

Styrmanskonſt, F. Ars navigandi.

Styrning, M. 2. Gubernandi ſeu dirigendi actus.

Styrſel, M. Regimen. *Def.* **Styrſlen**, conf. **Styrelſe**, ex. gr. **Hålla ſollet i styrſel**, Regimine populum continere. **Han kan icke hafwa styrſel på dem**, Illos regere nequit.

Stå, V. N. ANOM. Stare. *Pr.* **Står**. *Ipf.* **Stod**. *Pf.* **Stådt**, ex. gr. **Han står på et ſtälle**, In eodem ſtat loco. **Han ſtod ſtilla**, Immotus ſtabat. **Stå qwar**, Reſtare. **Stå illa**, Incommodè ſtare. **Stå rätt eller ſnedt**, Rectè vel obliquè ſtare. *Proverbialiter*, ex. gr. **Jag står ſom jag ſtode på nålar**, Summa me urget temporis anguſtia. *Aliter*, ex. gr. **Hwar står det?** Ubinam poſitum eſt? *vel* ubi exſtat? **Det står ſkrifwet**, Ita habet ſcriptum. **Hwem kan stå honom i krafter?** Quis ei viribus par erit? **Som ſaken nu står**, Quo jam loco res ſit. **Klockan står**, Horologium motu ceſſat. **Det står icke at hjelpa**, Nullo ſervari poteſt auxilio, *vel* emendari nequit. **Om han ſtode at öfwertala**, Si perſuaderi poſſet. **Stå ſadder, ſtraff**, ꝛc. conf. *ſuis locis*. **Det står faſt**, Ratum id erit. **Stå ſig**, *Recipr.* ex. gr. **Stå ſig trött**, Stando laſſus fieri. *Aliter*, ex. gr. **Det står dig fritt**, Id tibi liberum erit. **Winet står ſig til ſkadt**, Vinum corruptioni relinquitur. **Stå ſig ſielf i ljuſet**, Progreſſus vel commodi ſublati, ipſe in cauſſa eſſe. **Klädningen står dig wäl**, Illa decenter te veſtis ornat. **Huru står han ſig?** Quomodo rebus ejus conſultum eſt? **Stå ſig wäl eller illa**, Benè vel malè ſeſe habere. **Han står ſig wäl**, Opulentus eſt. **Drickat står ſig icke öfwer ſommaren**, Cereviſia per æſtatem corrumpitur. **Jag tror han står ſig**, Optimè cum illo actum fore crediderim.

Item: **Stå af**, ex. gr. **Winet står af ſig**, Vinum ex recenti ſpiritum amittit, conf. **Afſtå**. **Stå an**, conf. **Anſtå**, ex. gr. **Låta ſtå an med en ſak**, Cauſſam differre. **Stå bi**, ex. gr. **Så länge helſan will stå bi**, Quoad valetudo vires adjecerit. **Det står icke länge bi**, Non diu id durabit. *Aliter*. **Stå bi**, *vide* **Biſtå**. **Stå efter**, conf. **Efterſtå**, ex. gr. **En befordras, en annan får stå efter**,

Promovetur alter, alter neglectus eſt. Låta ſyſlorna ſtå efter, Negotia poſt habere. *Aliter*, ex. ge. Stå efter ens lif, Vitæ alicujus inſidiari. Stå efter en annans egendom, Bona expetere aliena. Stå emot, Reſiſtere. conf. Motſtå, ex. gr. Om han kan ſtå emot, Si reſiſtere queat. Han ſtod honom emot, Ei reſtitit. Stolpen eller ſtöttan ſtår emot, Columella ſeu fulcimentum contra nititur. Stå för, ex. gr. Stå för koſtnaden, Stare impenſis. Han får ſtå för alt ihop, Horum ei omnium ratio reddenda. Stå före, conf. Föreſtå, ex. gr. Wagnen ſtår före, at ingen kan komma fram, Obſtat currus, quo progredi quis nequit. Dig ſtår en olycka före, Infortunium tibi imminet. Stå någon före, Rei alicujus familiari præeſſe. Stå hos, Adſtare. Penes aliquem ſtare. *Aliter*, ex. gr. Det ſtår hos GUD, om jag lefwer ſå länge, Num eò usque vivam, in DEo eſt. Det ſtod icke hos mig, In me ſitum non fuit. Så mycket hos mig ſtår, Quantum in me. Stå wäl hos någon, Gratum acceptumque alicui eſſe. Stå i, *vel* uti, ex. gr. Stå i watnet, In aqua ſtare vel in ea poſitum eſſe. Stå i fönſtret, Ad feneſtram ſtare, perque illam aſpicere. Stå i porten, In porta ſtare. *Aliter*, ex. gr. Stå i gunſt hos någon, Gratia apud aliquem valere. Stå i wänſkap eller förbund med någon, Amicitiæ vel fœdere alicui junctum eſſe. Han ſtod i fara, In periculo conſtitutus erat. Stå i handel, De pacto emtionis convenire. Stå i ſkuld hos någon, Alicui quid debere. Stå i byggnad, In ædificando verſari. Huſet ſtår i brand, Domus incendio conſumitur. Träden ſtå nu i blomma, Florent nunc arbores. Stå i wäxten, Creſcere. Stå i ſtrid, In pugna eſſe. Tårarne ſtodo honom i ögonen, Lacrymæ ei oculis ſubortæ fuere. Det ſtår i GUDs hand, In manu DEi id ſitum. Så ſtår det i bibeln, i lagen, Ita in bibliis, in lege, verba exſtant. Stå i ſtälle, i wägen, conf. Ställe, Wäg. Stå ifrån, ex. gr. Brädet ſtår ifrån med ena änden, Ab una eſſer extremitate divulſus eſt. Stå igen, ex. gr. Dören ſtår icke igen, Janua eſt aperta, *vel* claudi nequit. *Aliter*, ex. gr. Twå ifrån ſex ſå ſyra igen, Duo a ſex, reſtant quatuor. Stå inne, Intus ſtare. *Aliter*, ex. gr. Penningarne ſå länge inne hos honom, Pecunia adhuc apud illum reſtat depoſita. Hans lön ſtår inne, Salarium ei non ſolutum. *Hinc Part.* P. Innestående.

Item: Stå om, ex. gr. Fradgan ſtår om munnen på honom, Os illi ſpumeſcit. Det ſtår icke om lifwet, Haud de vita agitur. Non adeo feſtinandum. Stå på, conf. Påſtå, ex. gr. Stå på gatan, på taket, In platea, in tecto, ſtare. Stå på benen, Pedibus inſiſte. Maten ſtår på bordet, Cibus in menſa poſitus eſt. Stå på ſida, A latere ſtare. *Aliter*, ex. gr. Han ſtod på min ſida, A partibus meis ſtabat. Stå på ſin rätt, Jus ſuum urgere. Klockan ſtår på tolf, Horologium duodecimam indicat horam. Stå på ſig, *Recipr.* ex. gr. Han ſtår på ſig emot ſina wederparter, Contra adverſarios fortiter ſe gerit. Han ſtod på ſig i förhöret, In examine probè ab illo quæſtionibus ſatisfactum fuit. Stå til, conf. Tilſtå, ex. gr. Huru ſtår det til? Quomodo res ſeſe habent? Huru ſtår det til? Quomodo vales? Idem. Det ſtår wäl eller illa til, Benè vel malè res ſeſe habent. Stå til rätta, Coram judicio ſe ſiſtere. Stå til anſwar, Rationi reddendæ obnoxium eſſe. Hwad ſom kan ſtå til at uträtta, Quod efficere nobis relictum erit. Det ſtår til er tjenſt, Id tibi cedit. Stå til ſin läfwen, Promiſſum agnoſcere. Låta en ſak ſtå til, Rem differre. Wi få låta ſå til med den saken, Rem diſcamus iſtam. Stå under, ex. gr. Stå under et ſkjul, Sub umbraculo ſtare. *Aliter*, ex. gr. Stå under förmyndare, Sub tutela eſſe. Stå under befäl, Prætoriæ poteſtati alicujus ſubjectum eſſe. Stå under ranſakning, Inquiſitioni ſubjectum eſſe. Slottet ſtår under bygnad,

Arcis ædificatio peragitur. Stå up, Surgere, conf. Upstå, ex. gr. När han stod up af sängen, Cum è lecto surgeret. Stå ut, conf. Utstå, ex. gr. Mösan, klädningen, står ut på ena sidan, Galerus, -vestis, ab uno latere prominet. *Aliter*, ex. gr. Han kan icke stå ut, Perdurare nequit. Stå ute, Foris stare. *Aliter*, ex. gr. Penningar som stå ute, Pecunia aliis credita. *Hinc Part. P.* Utestående. Stå wid, ex. gr. Stå wid min sida, A latere mihi stes. Han stod wid dören, Ad januam stabat. *Aliter*, ex. gr. Stå wid sina ord, Dictis fidem præstare. Stå wid lag, In statu vel ordine permanere. Stå wid sin mening, Sententia stare. Stå öfwer, ex. gr. Stå öfwer en med hugg och slag, Ictibus plagisque aliquem petere. Stå öfwer en fara, Periculo defungi. Han har stådt öfwer sin sjukdom, Morbum superavit. Elden stod öfwer oß, Incendium in nos irruebat. Watnet står öfwer ängen. Inundatum est pratum.

Stådt, *Pf.* Stående, P. A. *verb.* Stå.

Stål, N. 4. Chalybs. Af stål, Ex chalybe. Chalybeus. *Compos.* Stålfjäder, Elater ex chalybe. Stålspänne, Fibula chalybea. Stålsträng, Chorda ex chalybe. Stålträd, Filum ferreum seu chalybeum, conf. *simpl. & quæ sequuntur.*

Stålbakadt bröd, N. Panis, cui ima coctione indurata.

Stållägga, V. A. 2. Chalybe applicato firmare, *de securibus & ejusmodi.* Stållagd, P. P.

Stålqwarn, P. 2. Mola, cui machina contritionis chalybea est. *Inde* Stålqwarns mjöl, conf. *simpl.*

Stålsätta, V. A. 3. Stålsatt, P. P. *eandem vim habet ac* Stållägga, *quod* conf.

Stålt, Stålthet, *vide* Stolt.

Stånd, N. 4. Statio, ex. gr. Djur, fiskar, hafwa sina wisa stånd, Feræ, pisces, certas habent stationes.

Item: Stånd, Tabernaculum structile mercatorium, pro lubitu auferendum. *Talium in nundinis & passim in plateis usus est.*

Item: Stånd, Planta *vel* herba, *quælibet separatim.*

Item: Stånd, Status, ex. gr. Hans werkstad är i godt stånd, Rerum in officina illius conditio optimissima. Saken är nu i det stånd, In eo jam statu res est. Jag är icke i stånd at göra det, Illud efficere non valeo. Han är utur stånd at betala, Debitum solvere illius non fert rerum status. Komma sig i stånd, Res in statum suas compositum redigere. Laga stånd, Legibus præfinitum, quo quid ratum sit. Hålla stånd i discurs, In colloquio à themate non recedere. Fatta stånd, Gradum figere.

Item: Stånd, Quælibet hominum in republica vitæ conditio seu status, ex. gr. Upphöja en i Adeligt stånd, In statum nobilitaris aliquem evehere. Äktenskaps stånd, Status conjugii. Kyrkoståndet, Status ecclesiasticus. Borgare-stånd, Status mercatorum & opificum, conf. Borgare-stånd. Hwar och en i sitt stånd, In statu quisque suo. Hålla sig efter sitt stånd, Ad vitæ suæ conditionem se gerere. Af ringa stånd, Vilioris conditionis.

Item: Stånd, Ordinum Regni quilibet, conf. Ständer. Adels ståndet, Ordo nobilium Regni. Präste ståndet, &c. conf. *suis locis*, ex. gr. Hwar Ledamot i sitt stånd, Comitiorum quodlibet membrum apud ordinem suum. Det är i Stånden beslutet, Ab ordinibus id decretum.

Stända, V. N. Stare. Stånde, Stet, *term. jur.*

Ståndaktig, ADJ. Animo firmus & immutabilis. Constans, conf. Beständig. *Adverbialiter.* Ståndaktigt, Firmiter. Constanter.

Ståndaktighet, P. 3. Animus firmus & immutabilis. Constantia, conf. Beständighet.

Ståndande, PART. Stans. Persistens. Ratus, *v. jur.*

Ståndare, M. 2. Erectum quodvis, cui quid innititur vel imponitur. *Item*: Ståndare, Stamen, *botan.*

Ståndbrabant, M. 3. Satelles gregarius stationarius in aula Regia.

Ståndet, PART. Hujus uſus tantum eſt in compoſitis, **Lagſtånden**, **Upſtånden**, **Öfverſtånden**, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Ståndkvok, M. 3. Hamus ad lucios captandos expoſitus.

Ståndmahn, M. 2. Juba pilis erectis equorum.

Ståndpers, M. Orchis trifolia, *plant.*

Ståndqwarter, N. 4. Stativa.

StåndRått, M. 3. Judicium militare, quo inter ſtandum judicatur.

Ståndsperſon, M. 3. *Plur.* **Ståndsperſoner**, Homines extra plebem, ſeu qui ad certum in republica ſtatum pertinent.

Stång, F. 3. Vectis. Longurius. Pertica. Contus. *Plur.* **Stånger**. **Stången på en wagn**, Temo, *alias* **Tiſtel**. *Proverbialiter.* **Hålla en ſtången**, Æqualibus alicui obniti viribus. *Compoſ.* **Måtſtång**. **Fimmelſtång**. **Humleſtång**, ꝛc. *ſuis locis.*

Stånga, V. A. 1. Cornibus ferire. **Stångad**, p. p. *Hinc Paſſivum.* **Stångas**. *Item: Deponentialiter.* **Stångas**, Cornibus luctari. *Figuratè*, **Stångas med någon**, Contra aliquem luctari.

Stångbetſel, N. 4. Frenum lupatum.

Stångjärn, N. 4. Ferrum rude, in perticas longas deductum. *Inde* **Stångjärns hammare**, Officina in qua ferruin ſub malleo in perticas deducitur.

Ståŋka, F. 1. Congius grandioris formæ, *v. pleb.*

Ståŋka, V. N. 1. Cum ſonitu per vices anhelare, ex. gr. **En illa ſjuk menniſka ſåŋkar**, Gravi preſſus morbo cum ſonitu anhelat. **En ſom hugger wed, ſåŋkar**, Ligna cædens ſtridentem per vices ſpiritum ducit, conf. **Fläſa. Puſta.**

Ståt, M. Pompa, conf. **Prackt. Präl.**

Ståta, V. N. 1. Pompam præ ſe ferre. *Subſtantivè.* **Ståtande**, Pompam agendi actus.

Ståthållare, M. 2. **Ståthållaren i Holland**, Belgii fœderati gubernator, conf. **Öfverſtåthållare.**

Ståtlig, ADJ. Splendidus. Magnificus. *Adverbialiter.* **Ståtligt**, Magnificè. Splendidè. **Ståttligen**, *Adv.* Idem.

Stäcka, V. A. 3. Brevius reddere. **Stäckt**, p. p. *Proverbialiter.* **Stäcka wingarne**, conf. **Winge. Stäcka ens wälde**, Potentiam alicujus coërcere.

Städ, N. 4. Incus. **Städet i örat**, Incus auris. *Compoſ.* **Skruſtäd**, conf.

Städa, V. A. 1. In ordinem componere. **Städad**, p. p. **Städa et rum**, Loco ædium ordinem & munditiem conciliare. **Städa i rummen**, In locis ædium cuncta in ordinem componere. **Städa af bordet**, Vaſa de menſa tollere. **Städa up i kammare**, Neceſſariis quibuslibet concinnare ordinem & munditiem creare. *Figuratè*, ex. gr. **Et ſtädadt hufwud**, Mens certis ideæ diſtinctæ. **Städa ſig**, Ordine & munditie concinnum ſe reddere.

Städas, V. D. 2. *Dr.* ex. gr. **Du ſtädes icke på någon ort**, Tranquillus alicui commorari non potes. **Han ſtäddes icke länge där**, Diu non ibi commorabatur.

Städer, *Plur.* conf. **Stad.**

Städerſka, F. 1. Mulier, cui cura eſt de ordine & munditie in locis ædium.

Städja, F. 1. Locatio-conductio, *prædiorum*, conf. **Städſel.**

Städja, V. A. 2. Pignore *conducere. Pr.* **Städjer**. *Ipf.* **Etadde**. *Pf.* **Stadt**. **Stadd**, p. p. conf. *ſuo loco*, ex. gr. **Herren ſtadde ſig en dräng**, Dominus ſibi ſervum pignore conducebat. **Fru har ſtadt en piga**, Domina pignore ancillam conduxit. *Item*: **Städja**, *Locare, de prædiis, v. jur.*

Städjepenning, M. 2. Arrha. Pignus conductionis in ſervitium, *alias* **Städſel.**

Städig, ADJ. In ordinem & munditiem compoſitus. *Adverbialiter.* **Städigt**, Modo in ordinem & munditiem compoſito.

Städighet, F. 3. Ordo & mundities in locis ædium.

Städs, ADV. *poëticè*, *alias* **Städſe**, ADV. Continuè. Perpetim.

Städſel, M. 2. Arrha. Pignus conductionis *in ſervitium*, conf. **Städja**, *ſubſt.*

Stäf, M. Margo ſeu ora navis, antice & poſtica. *Dan.* **Stavn**. *Inde* **Förſtäfven**. *Mar.*

Margo proræ. Ackterſtåfwen, Margo puppis. Skeppet är 60 fot öfwer ſtåfwen, Navis longitudine 60 pedum à prorâ in puppis oram.

tåfwa, v. 1. Mulctra. Vas in quo lac mulgendo excipitur.

tåfwer, *Plur. alias* pipſtåfwer, *quod* conf.

tågn, conf. Hågn.

tåkra, s. Phellandrium, *plant.*

tålla, v. a. 2. Statuere. Locare. Ponere. Ståld, p. p. ex. gr. Ståll käppen i wrån, Baculum in angulo ſtatue. Ställa hwart ting i ſin ordning, Quemlibet ſuo rem ordine locare. Han ſtälde bägaren på bordet, Poculum in menſa poſuit. Jag har ſtållt mig här, Heic me collocavi. *Aliter*, ex. gr. Ställa borgen, Vadimonium præſtare. Hwart ſkall bref wet ſtållas? Quis literarum mittendarum locus deſignandus? Ställa blodet, Sanguinis effluxum reprimere. Ställa et ur, Horologium ad juſta horarum indicia componere. Ställa et inſtrument, Inſtrumentum muſicum harmonicum reddere. Ställa en böſſa, *alias* Skottſtälla, *quod* conf. Ställa koſan. Ställa förſåt, &c. conf. Roſa. Förſåt, &c. *Subſtantivè.* Ställande, Statuendi ſeu ponendi actus. *Aliter*, conf. *ſenſum verbi.* Ställa ſig, *Recipr.* ex. gr. Ställa ſig på knå, In genu ſe demittere. Ställ dig icke här, Ne heic te colloces. Han wet at ſtälla ſig, Se concinnè gerere edoctus eſt. Ställa ſig wäl eller illa, Benè vel malè ſe gerere. Ställa ſig annorlunda än man är, Diſſimulare. Ställa ſig in för Rätta, Coram judicio comparere, conf. Inſtälla ſig. Ställa ſig in hos någon, Apud aliquem ſe inſinuare. Han ſtäller ſig ſom han wore ſjuk, Ægrotum ſimulat. Ställa ſig före, Ante quicquam ſe collocare. *Aliter.* Ställa ſig före, *vide* Föreſtälla ſig. Låt ſoldaterna ſtälla ſig, Fac ut milites in ordine ſe ſtatuant. Ställa ſig illa ut, Malè ſibi conſulere.

m: Ställa an, conf. Anſtälla. Ställa bårt något, Sublatum quid alicubi ponere. Ställa för, ex. gr. Ställa ſtolen för dören, Sellam ante januam collocare. Ställa något för ögonen, Ob oculos quicquam ponere. Ställa före, ex. gr. Ställ dig före, at ingen ſer mig, Te interpone, ne quis me videat. *Aliter.* Ställa före, *vide* Föreſtälla. Ställa fram, conf. Framſtälla, ex. gr. Han ſtälde fram en fråga, Quæſtionem propoſuit. Ställa i, ex. gr. Ställa i ordning, In ordinem componere. Jag ſtäller det i ditt behag, Id tuo relictum velim arbitrio. Ställa til, conf. Tilſtälla, ex. gr. Huru will du ſtälla til med den ſaken? Quænam tibi conſilia iſta in re captanda. Han har ſtållt wäl eller illa til, Res aptè vel ſecus ordinavit. Ställa til rätta, In ordinem reſtituere. Ställa til freds, Satisfacere. Ställa ſitt tal, ſin begäran, til någon, Sermone, petitione, ad aliquem ſe convertere. Ställa til med en byggnad, Ædificationem ſuſcipiendam ordinare. Til hwem ſkall bref wet ſtållas? Ad quem literæ ſunt mittendæ? Ställa up, conf. Upſtälla, ex. gr. Ställa up något, ſom fallit omkull, Subverſum quid erigere. Ställ up ſoldaterna, Militum juga in ordines mitte. Ställa ut, conf. Utſtälla, ex. gr. Ställa ut en wakt, Excubitorem collocare. Ställa ut förſåt, Inſidias ſtruere. Ställa åter, conf. Återſtälla.

Ställe, n. 4. Locus, conf. Rum, ex. gr. Icke röras af ſtället, Haud loco moveri. Han kommer icke ur ſtälle, Loco fixus hæret. Där på ſtället, Ibi loci. På alla ſtällen, Omnibus in locis. Han ſitter i ſtället, där en annan ſkulle ſitta, Sedet in loco, ubi alius ſederet. Han kom i mitt ſtälle, Mihi ſucceſſit. Stå i en annans ſtälle, Locum alius occupare. Alterius partes ſibi injunctas tenere. I Konungens ſtälle, Loco ſeu vice Regis. Wore jag i ditt ſtälle, Si tuo in loco collocatus eſſem. Si quod tuum eſt, mihi incumberet. I mitt ſtälle, Meo nomine. *Item*: *Adverbialiter.* I ſtälle, *vel* I ſtälle för, ex. gr. Han ſitter, i ſtälle at en annan ſkulle ſitta, Sedet, cum tamen alius ſedere deberet. Han dricker watten i ſtälle för

för win, Pro vino aquam bibit. Han ler, i det ſtälle han borde gråta, Ridet, dum è contrario ei plorandum eſſet. Jag kunde göra annat, i ſtälle för at ſkrifwa detta, Loco hujus ſcriptionis, aliud facere poſſem.

Ställning, M. 2. Poſitura. Situs, ex. gr. Han wiſar ſig i ſådan ſtällning, Poſitu talem ſe exhibet. Sakerna äro i den ſtällningen, Talis rerum ſitus eſt. **Kropps ſtällning**, Statura corporis.

Item: **Ställning**, Pegma. Contabulatum quodvis, cujus uſus in exſtruendis vel reſarciendis ædibus & ejusmodi, conf. **Målar-ſtällning**.

Ställſten, *Collectivè*. Lapides, quorum uſus in focis uſtrinarum.

Stämd, p. p. conf. *ſenſum verborum*. **Stämma**, ex. gr. **Stämd til Rätta**, Ad judicium citatus. **Stämdt ſpel**, Inſtrumentum muſic. harmonicum. **Bloden är ſtämd**, Sanguinis effluxus repreſſus eſt.

Stämhammare, M. 2. Clavis, ſeu inſtrumentum tendendis chordis, *muſic.*

Stämma, F. 1. Vox, ex. gr. **Han har en klar ſtämma**, Vocem habet ſonoram. **Menniſko-ſtämman**, Vox humana. *Inde*. **Stämmor i et orgwerk**, Voces ſeu ſoni diviſiones in organo muſic. pnevmat. *Aliter*, ex. gr. **Han har ſäte och ſtämma i Collegio**, Sedem habet, jusque ſuffragii in Collegio, conf. **Röſt**.

Item: **Stämma**, Plebis ruſticæ, in publicum negotium vocatæ, conventus. *Unde* **Socknеſtämma**. *Aliter*. **Stämma**. *Unde* **Stämmo**, *vel* **Stämnodag**, conf.

Item: **Stämma**, Stemma. Stirps generis, ex. gr. **Han är af Adelig ſtämma**, Nobili ſtemmate natus eſt.

Item: **Stämma**, Iſchuria. Obſtructio veſicæ, ſeu detentio urinæ, *morb.*

Stämma, V. A. 2. Citare. Vocare. **Stämd**, p. p. ex. gr. **Stämma en til Rätta**, In judicium aliquem citare. **Stämma möte med någon**, Aliquem ſibi obviam citare. **Han ſtämde mig til ſig**, Memet ad ſe vocavit. **Stämma igen**, Citantem reconvenire, *term. jur.* **Stämma ihop almogen**, Ruſticam convocare plebem. **Stämma in witnen**, Teſtes citare, conf. **Inſtämma**.

Item: **Stämma**, Harmonicum reddere. **Stämd**, p. p. **Stämma ihop**, Harmonico concentu congruere, *vel* congruum reddere. **Stämma in**, *vide* **Inſtämma**. **Stämma up et inſtrument**, Diſſonum inſtrumentum reddere harmonicum. **Stämma öfwerens**, Concentu convenire. Conſonare, conf. **Öfwerensſtämma**.

Item: **Stämma**, Coërcere. Reprimere, e. gr. **Stämma en bäck, ſom flödar öfwer**, Exundantem coërcere rivulum. **Stämma blodet**, Sanguinis effluxum reprimere.

Item: **Stämma**, Oram veſtimenti limbus aſſuendo firmare.

Stämning, M. 2. Citatio. *Inde* **Stämnings mål**, Citationis cauſſa. *Item*: **Stämning**, Actus, quo inſtrumenta muſic. reddantur harmonica. *Item*: **Stämning**, Limbus, quo veſtimenti ora circumdatur.

Stämnodag, M. 2. Terminus contractus. Tempus locationis-conductionis, *v. jur.*

Stämpel, M. 2. Inſtrumentum, quo ſigna ſeu notæ imprimuntur. *Def.* **Stämplen**, *Plur.* **Stämplar**, ex. gr. **Mynt-ſtämpel**, Inſtrumentum imaginibus *vel notis* exaratum, quo nummi ſignaturam accipiunt. **Stämpel til papper**, Sigillum quo charta ſignatur. **Hallſtämpel**, Curiæ manufacturæ ſigillum. *Aliter*. **Stämpel**, Signatus ipſa vel ſignum impreſſum, ex. gr. **Waran är märkt med Hallſtämplen**, *Merx* ſigno curiæ manufacturæ nota eſt. **Stämplen på et mynt**, Monetæ imago ſeu typus.

Stämpelmåſtare, M. 2. Ad manufactum miniſter, cui mercium ſignatio fabrilium incumbit.

Stämpla, V. A. 1. Sigillum vel ſignum imprimere. **Stämplad**, p. p. ex. gr. **Stämpla waror**, Merces impreſſo more ſigno. **Stämpladt papper**, Charta ſigillata. *Aliter*. **Stämpla något**, **Stämpla ihop något**, Quicquam machinari. **Stämpla efter ens lif**, Vitæ cujus inſidiari.

ampling, M. 2. Signatio. Actus, quo uid signo impresso notatur. *Aliter*, ex. r. De hade en stämpling för sig, In achinatione quadam versabantur. Listiga ch försätliga stämplingar, Astuta & indiosa molimina.

ander, *Plur.* Ordines, conf. Stånd. Riksens Ständer, Ordines Regni. Ständernas beslut, Ordinum Regni decretum.

ändig, ADJ. Continuus. Perpetuus, conf. Beständig. *Adverbialiter.* Ständigt, Perpetim. Continuè.

ånga, V. A. 2. Claudere. Sepire. Stångd, . p. ex. gr. Stånga dören, Januam laudere. Stånga en ifrån något, Rei ditum alicui præcludere. Stånga fåren från getterna, Septo oves a capris separare. Stånga en gårdsgård, Sepem extruere. *Obs.* Idem etjam exprimitur, Stånga, verbo simplici. Stånga af, conf. Afstånga. Stånga före, Claustrum vel obicem admovere. Stånga gen, Occludere. Stånga igen wägen, Viam præcludere. Stånga in, conf. Instånga, Includere. *Aliter*, ex. gr. Stånga in en tomt, Aream sepire. Stånga inne, conf. Innestånga. Stånga omkring, Sepimento circumdare. Stånga til, *vide* Tilstånga. Stånga up, Sepes restaurare. Stånga ut, conf. Utstånga. Stånga någon ute, conf. Utestånga.

tångel, M. 2. Claustrum. Repagulum. *Def.* Stånglen. *Plur.* Stånglar.

m: Stångel, Scapus, *botan.*

tånger, *Plur.* conf. Stång.

tångning, M. 2. Claudendi vel sepiendi actus.

tångsel, M. Quo quid clausum seu custoditum tenetur. Obex. Septum.

tänka, V. A. 3. Conspergere, *de fluidis.* Stänkt, p. p. conf. Stinka. Strö, ex. gr. Stänka watten på något, Aqua quid conspergere. Taga watten med handen och stänka omkring, Aquas manu receptas circumspergere.

tänkning, M. 2. Conspergendi actus, *de fluidis.*

Stärka, V. A. 3. Corroborare. Stärkt, p. p. conf. Styrka, ex. gr. Et medel som stärker minnet, Memoriam corroborans remedium. Det stärker synen, Visum id roborat, conf. Förstärka.

Item: Stärka, Amylo rigidum reddere. Stärkt, p. p. *de linteis tenuioribus.* Stärka kläder, Lintea amylo firmare.

Stärka sig, V. N. 3. *Recipr.* Suffocari, *dum faucibus quid inhæret*, conf. Qwäfwa. Storkna, ex. gr. Han stärkte sig med en bit bröd, som fastnade i halsen, Frustulo panis faucibus inhærente suffocabatur.

Stärkebår, *alias* Slånbår, conf.

Stärkelse, M. Amylum. Pulvis cyprius. Blå stärkelse, Smaltum, *præpar. cobolti:* Cæruleum factitium. Stärkelse-bruk, Præparandi amyli officina.

Stärkjärn, N. *alias* Strykjärn, *quod* conf.

Stärkkläder, *Plur.* Lintea tenuiora, quæ amylo firmari solent.

Stärkning, M. 2. Lintea amylo firmandi actus.

Stätta, F. 1. Scala, qua seps transscenditur, *alias* Klifstätta.

Stöd, N. 4. Fulcrum, ex. gr. Sätta et stöd emot wäggen, Parieti fulcrum opponere. Plantan måste hafwa sitt stöd, Plantæ pedamen applicandum, conf. Stötta. *Adverbialiter.* I stöd, ex. gr. I stöd af lagen, Ex lege. I stöd af ditt löfte, Vi promissi tui.

Stödde, *Ipf.* Stödt. *Pf. verb.* Stödja.

Stödja, V. A. 2. Fulcire. *Pr.* Stödjer. *Ipf.* Stödde. *Pf.* Stödt. Stödd, p. p. ex. gr. Man måste stödja muren, Muro fulcimen opponendum. Han har stödt plantan, Plantam pedamine fulciit. Stödja sig, *Recipr.* Inniti, ex. gr. Stödja sig på armbogen, käppen, Cubito, baculo, inniti. Han stödde sig emot wäggen, Parieti innitebatur. Jag har stödt mig wid det du låfwat, Pollicitis à te sum fretus. Det stödjer sig på slipprig grund, Lubrico id nititur fundamento. Stödja under, conf. Understödja, Suffulcire. Stödja under något med stolpar, Columellis

Aliter, ex. gr. Hålla strängt uti nå-got, Intentius quid retinere. Snöret sitter för strängt, Funiculus nimium est extentus.

Stränga, v. a. 1. Fidibus instruere, *de instrum. music.* Strängad, p. p.

Stränga, v. a. 2. Strängd, p. p. *Dr.* ex. gr. Stränga en gäldenär at betala, Debitorem ad solvendum cogere.

Strängaspel, n. 4. Instrumentum musicum chordis instructum.

Strängeligen, adv. Severè. Strictè.

Stränghet, f. 3. Severitas, ex. gr. Straffa med stränghet, Cum severitate punire. Efter lagens stränghet, Jure summo.

Strå, n. 4. Substramen. Stramenta quævis. *Def.* Strået.

Strö, v. a. anom. Sternere. Spargere. *Pr.* Strör. *Ipf.* Strödde. *Pf.* Strödt. Ströddd, p. p. Strödt, n. conf. Ströna, ex. gr. Strö salt eller socker på maten, Sal vel saccharum in cibum spargere. Han har strödt sanden omkring, Arenam circumsperſit. Strö blomster, Flores spargere. Strö halm under hå-sten, Stramenta equo substernere. Strö ut, conf. Utströ. Ströddе skrifter, Scripta sparsim edita. Ströddе anmärkningar, Observationes dispertitæ.

Ströbösse, f. 1. Pyxis inspergendis, *arenæ, saccharo, & ejusmodi, alias* Ströddosa.

Ströfwa, v. n. 1. Grassari. Prædatum vagari, conf. Röfwa. Ströfwa omkring, Prædatum circumvagari. *Substantivè* Ströfwande, Prædandi actus.

Ströfweri, n. 4. Prædatio militaris.

Strögods, n. 4. *Pluraliter.* Ambarvia. Prædiola ad primarium pertinentia, sparsim sita, *usurpatur quoque in singulari.*

Strök, *Ipf. verb.* Stryka.

Ström, m. 2. Fluvius. Torrens, conf. Elf. Flod. *Def.* Strömmen, ex. gr. Fara med eller emot strömmen, Flumine secundo vel adverso vehi. Följa med strömmen, Flumine abduci. *Compoſ.* Strömfall, Lapsus fluvii. Cataracta. Strömwatten, Aqua fluvialis, &c. conf. *ſimpl.*

Strömdrag, n. Fluxus aquæ marinæ ins superficiem.

Strömfåre, m. 2. Alveus fluminis medius.

Ströming, m. 2. Clupea. Harengus. Mem-bras, *piſc.*

Strömma, v. n. 1. Fluere, *inſtar fluvii*, ex. gr. Det kom så mycket regn, at wätnet strömmade, Abundante pluvia torrentis inſtar aquæ fluebant. Tårarna strömma ur ögonen, Lacrymæ abundanter profluunt.

Ströimoln, n. 4. Nebula.

Ströſand, m. Arena conſpergendis recens ſcriptis.

Ströſkrifter, *Plur.* Scripta ſparsim edita.

Ströwis, adv. Sparsim.

Stubb, m. 2. Palla angustior & brevior, compunctionibus suta, mulieribus sub cre-ris in usu, conf. Kjortel.

Stubb, m. *Nomen collectivum.* Stubb på åkren, Stipulæ post messem in agro. Beta i stubben, Inter stipulas resectas pascere. *Compoſ.* Stubbåker, Ager in quo stipulæ messæ restant, conf. *ſimpl.* conf. Stybbe.

Stubba, v. a. 1. Detruncare. Curtum reddere. Stubbad, p. p. Stubba af, Idem ac simplex.

Stubbe, m. 2. Abscissæ arboris truncus, cum radicibus, conf. Stabbe.

Stubbig, adj. Curtus. Abruptus, ex. gr. En stubbig häst, Equus cui cauda resecta. Han fick stubbigt swar, Abrupto dimissus fuit responso, conf. Trubbig.

Stubbſwans, m. 2. Cauda curta. Iste Stubbſwans, Equus, cui cauda resecta.

Stucken, p. p. *Def. & Plur.* Stuckne, Punctus. Sculptus, conf. *verb.* Sticka. *Aliter*, ex. gr. Han fann sig stucken i det talet, Isto offensus fuit sermone.

Student, m. 3. Studiosus. *Acad. v. per.*

Studentroſor, *Plur.* Lychnis calcedonica, *plant.*

Studera, v. n. 1. Studiis seu literis incumbere. Studerad, p. p. Literatus, *v. pr.* ex. gr. Han studerar ännu wid Academien, Literis adhuc ad Academiam incumbit. Studera i Lagen, i Physiken, *Juris,*

Pulſu aliquem a ſe abigere. Böfwan ſtöter, Bombarda reſiliendo quatit. En wagn ſom ſtöter, Currus, qui inter vehendum quaſſat. Stöta linkläder, Lintea in aquis ſmegmate miſtis purganda quatere. Stötande ord, Verba offenſam excitantia. Det är ſtött i mortel, In mortario tuſum eſt. Foten, ſidan, är ſtött, Pes, latus, offenſum eſt. *Aliter*, ex. gr. Han fann ſig ſtött, Laceſſitum ſe rebatur. Stöta ſig, *Recipr.* ex. gr. Han ſtötte ſig i hufwudet, Caput ei contuſione læſum fuit. Han hor ſtött ſig på benet, Crus ei offenſum eſt. Stöta ſig med någon, Offenſa aliquem ſibi reddere inimicum. Stöta ſig i ſidan, Latus offendere. Han ſtöter ſig på de orden, Iſta eum offendunt verba.

Item: Stöta af, ex. gr. Stöta af något, Illiſu quid auferre. *Item*: Tundendo quid frangere. Stöta af ſig hornen, Conflictu cornua amittere. Stöta an, ex. gr. Han lärer ſig tala warſamare, om han någon gång ſtöter an, Sermone aliquando delinquens cautius loqui edocetur. Stöta emot, ex. gr. Stöta foten emot ſtenen, Pedem ad lapidem offendere. Skeppet ſtötte emot klippan, Navis ſcopulo allidebatur. Bockarne ſtöta emot hwarandra, Hirci conflictu frontes invicem impingunt. Det ſtöter emot ſunda förnuft, Recta id rationi repugnat. Stöta ihop, Tundendo quædam, ſeu quaſſando, cogere. *Aliter*, ex. gr. Där två wägar ſtöta ihop, Ubi binæ coincidunt viæ. Stöta ned, ex. gr. Stöta ned någon, Pulſu ſeu impetu aliquem detrudere. Stöta ned något, Tundendo vel quaſſando quid demittere. *Aliter*, ex. gr. Han ſtötte ned honom med wärjan, Enſe illum transverberabat. Stöta på, ex. gr. Stöta på någon ſofwande, til at wäcka honom, Pulſu dormientem excitare. *Aliter*, ex. gr. Wåre förtroppar ſtötte på fienden, Noſtrûm prima acies in hoſtes incidit. *Aliter*, ex. gr. Han ſtötte på något med de orden, Illis ad aliquid alluſit verbis. Soppan ſtöter på ſalt, Juſculum ſal reſipit. Winet ſtöter på ſurt, Vinum in ſe acidum quid habet. Färgen ſtöter mer på ſwart, än på brunt, Color nigri potius, quam fuſci ſpecium refert. Det ſtöter på pedanteri, Pedantismum id olet. Stöta til, ex. gr. Han ſtötte til honom, Pulſu ſeu impetu eum commovit. *Aliter*, ex. gr. Många olyckor ſtöta til, Adverſa coincidunt plurima. När den delen af armeen ſtötte til, Cum illa exercitus pars adveniſſet. Tropparne ſtötte tilhopa, Cohortes uno in loco convenerunt. Armeerna ſtötte tilhopa, Exercitus in conflictum venerunt. Stöta tilſammans, Coincidere. Concurrere. *Aliter*, ex. gr. Den Provinſen ſtöter til haſwet, Provincia mari illa confinis eſt. Min ång ſtöter in til hans ſkog, Pratum meum in confinio ſilvæ illius eſt. Stöta up, ex. gr. Stöta up dören, Impulſu januam aperire. *Aliter*, ex. gr. Stöta up något, Quaſſando quid efferre. Maten ſtöter up, A cibo flatus exſurgunt. Stöta ut, conf. Utſtöta, ex. gr. Stöta ut med bajonetten, Sica ſclopero impoſita petere. Stöta ut någon, Aliquem expellere.

Item: Stötas, *Paſſivum*. *Item*: *Deponentialiter* Stötas, ex. gr. Bockarne ſtötas, Hirci frontium illiſu confligunt. *Aliter*, ex. gr. Stötas med någon, Offenſum ſibi aliquem reddere.

Stötel, *vide* Stöt, Pilum.

Stötning, m. 2. Actus, quo quis tundit, vel offendit, vel quatit, conf. *ſenſum verb.* Stöta.

Stötte, v. 1. Fulcimentum, ex. gr. Stötta wid en gårdsgård, Fulcimentum ſepis. Stöttor under et fartyg på ſtapelen, Fulcimenta, quibus navis in ſtrato inter conſtruendum ſuffulcitur, conf. Stöd. Stylta.

Subtrahera, v. a. 1. Subtrahere, *term. arith.* Unde Subtraction. *Sver.* Afdraga. Afdragning.

Suck, m. 2. Suſpirium, ex. gr. Utgjuta ſuckar, Suſpiria fundere. Han ſände en ſuck up til himlen, Suſpirium in cœlos emiſit. Göra något med

ſuck och klagan, Cum gemitu & querela quid agere. Bönesuck, Suſpirium precationis.

Sucka, v. n. 1. Suſpirare. Gemere, ex. gr. Han ſuckade af hjertans grund, Ex intimis cordis ſuſpiriis emiſit. Sucka efter något, Deſiderio alicujus rei gemere. Sucka öfwer något, Quicquam gemere. *Subſtantivè.* Suckande, Gemendi actus.

Suckan, r. Gemitus.

Suckning, m. 2. Gemendi actus. *Plur.* Suckningar, Suſpiria.

Sud, m. Margo navigii, ex. gr. Sitta på ſuden, In margine navigii ſedere.

Item: Sud, *term. naut. alias* Söder. *Compoſ.* Sudoſt. Sudweſt, conf.

Sudd, m. 2. Penicillus, *ex linteis ſciſſis & ejusmodi. Compoſ.* Tjäruſudd, Pici illinendæ penicillus.

Sudd, n. 4. Inquinatum quodvis, conf. *verb.* Sudda.

Sudda, v. a. 1. Oblinendo, detergendo vel obliterando, inquinare. Suddad, p. p. conf. Söla. Solka.

Sudder, m. 2. Cui quævis polluere vel inquinare mos eſt, conf. Söler.

Suddig, adj. Inquinatus, conf. *verb.* Sudda.

Suden, part. Coctus. *Def. & Plur.* Sudne. *Aliter*, ex. gr. Suden kringla, Panis triticei genus, cui lac non immiſtum.

Sudoſt, Plaga mundi inter meridiem & ortum media. *Item*: Sudoſt, *vel* Sudoſt wind, Euronotus. Vulturnus.

Sudweſt, Plaga mundi inter meridiem & occaſum media. *Item*: Sudweſt, *vel* Sudweſt wind, Africus ventus. Libs.

Sug, m. 2. Sugendi inſtrumentum, conf. Pumpkar. *Aliter.* Sug. *Imperat. verb.* Suga.

Suga, v. a. 4. Sugere. *Pr.* Suger. *Ipf.* Sög. *Pf.* Sugit. Sugen, p. p. *Def. & Plur.* Sugne, ex. gr. Suga mjölk, Lac ſugere. Han ſög modrens bröſt, Matris ſugebat mammas. Jorden ſuger in watnet, Aquas terra imbibit. Suga til ſig, Sugendo attrahere. Suga munſen ur något, Sucum ex aliquo ſugere. Suga ut, Exſugere.

Sugare, m. 2. *alias* Sug, *quod* conf.

Sugga, r. 1. Porca. Scrófa.

Sugkärl, n. 4. *Plur.* Sugkärl, Venæ bibulæ. Vaſa abſorbentia, *alias* Sugrör.

Sugning, m. 2. Sugendi actus.

Sugrör, n. 4. *alias* Sugkärl, conf.

Sullen, Sulna, *vide* Swullen, &c. Sulten, *vide* Swulten.

Sumla, v. n. 1. *Def.* ex. gr. Sumla bort något, Perfunctoriè vel confuſè agendo quid amittere. Sumla öfwer en ſak, Rem negligenter ſeu perfunctoriè tractare. *Aliter*, ex. gr. Det ſumlas wäl öfwer, Illud quidem prætereundum ſeu condonandum erit.

Summa, r. 1. Summa, *v. lat.* ex. gr. Ut föra i en ſumma, In ſummam redigere. *Adverbialiter.* I ſumma, *vel* I en ſumma, Summatim. Han har anwändt ſtora ſummor penningar, Magnam pecuniæ vim impendit. *Proverbialiter*, ex. gr. Summa är det, In hoc rei cardo vertitur.

Summariſt, adj. Summarius.

Summel, n. 4. Opera *quævis perfunctoria.*

Summera, v. a. 1. Numerando ſummam colligere, *v. per.* Summerad, p. p.

Summewis, adv. Summatim.

Summit, *Pf. verb.* Simma.

Sump, m. 2. Piſcina lignea, *alias* Fiſk ſump.

Item: Sump, Stagnum limoſum. Palus limoſa minor, conf. Träſk. Puſs.

Sumpig, adj. Uliginoſus. Paludoſus. Sumpige ſtällen eller orter, Loca ſeu regiones uliginoſæ.

Sumpighet, r. 3. Uligo.

Sund, n. 4. Fretum. *Abſolutè* Sundet, *Def.* Fretum inter Sveciam & Daniam, *alias* Öreſund.

Sund, adj. Sanus, ex. gr. En ſund kropp, Corpus ſanum. Sundt förnuft, Sana ratio. Han har ännu wid ſitt ſunda förſtånd, Adhuc rationis uſus ei integer eſt, conf. Sträf.

Item:

m: Sund, Salutaris, ex. gr. Sund ſpis, ſundt watten, Cibus, aqua, ſalutaris. Pröfwa hwad ſig ſundt är, Quod ſibi ſalutare ſit, probare, conf. Hel-ſoſam.

under, *vide* Sünder.

undhet, f. 3. Sanitas. Salubritas, conf. Helſa.

ungen, p. p. Sungit. *Pf. verb.* Sjunga.

unken, p. p. Sunkit. *Pf verb.* Sjunka.

unnan, *Dr.* ex. gr. Sunnan efter, *vel* Sunnan ifrån, Ab auſtro. Sunnanwäder, Auſter, *ventus*, conf. Söder.

up, m. 2. Hauſtus, *ſorbendo*, conf. Drick. En ſup bränwin, Vini combuſti hauſtus. I en ſup, Uno hauſtu.

upa, v. a. 4. Sorbere. *Pr.* Super. *Ipf.* Söp. *Pf.* Supit. Supen, p. p. *Def.* & *Plur.* Supne, ex. gr. Supa win, ſoppa, Vinum, juſculum, ſorbere. *Aliter*, ex. gr. Supa wäder, Auram attrahere. Supa ſnus, Pulverem tabaci naribus attrahere. *Abſolutè* Supa, *noras*, juſculum ſorbere, ex. gr. Han har hwarken bita eller ſupa, Nec quod edat, nec quod ſorbeat, illi eſt. *Aliter*, ex. gr. Han brukar ſupa, *vel* Han är begifwen på ſupa, Nimio potu ſe obruere ſolet. Supa ſig rus, Potando crapulam ſibi adſciſcere, Han ſöp ſig full, Seſe inebriavit. *Subſtantivè.* Supande, Potandi actus. Supa in, Inſorbere. Imbibere. Supa ut, Exſorbere.

upan, f. Sorbile quodvis, *alias* Soppa. *Inde* Supanmat, Jus ad ſorbendum. Supanſat, *alias* Soppſat, conf.

upbroder, m. 3. Compotationis frater. Potandi ſocius. *Plur.* Supbröder.

uplag, n. 4. Potandi convivium.

upplicant, m. 3. Alicujus rei ſupplex, *v. jur.*

upplik, m. 3. Libellus ſupplex. *Spec.* Bönefkrift.

upſällſkap, n. 4. Potandi conſortium.

ur, adj. Acidus, ex. gr. Sur ſom ättika, inſtar aceti acidus. Surt win, bricka, Vinum, cerevisia, ex acido aſpera. Sura äpplen, Poma acida. *Aliter*, ex. gr. Sur mjölk, Lac coagulatum. Oxygala. Sura ögon, Oculi ſtillantes. Sura ben, Crura ulceribus affecta. Sur wed, Ligna cæſa humoribus imbuta. *Proverbialiter*, ex. gr. Wara ſur, Oris habitu offenſum ſe præbere. *Adverbialiter.* Surt, ex. gr. Det ſmakar ſurt, Acidum id ſapit. *Aliter*, ex. gr. Se ſurt ut på någon, Torve aliquem aſpicere vultu.

Suräcktig, *vide* Syrlig.

Surbent, adj. Cacoëthe laborans.

Surbenthet, f. 3. Cacoëthes.

Surbrunn, m. 2. Acidulæ. Surbrunns watten, Aqua acidularis.

Surdeg, m. 2. Fermentum.

Surhet, *vide* Syra, Acor.

Surjäſen, part. Fermentatione acidus. *Def.* & *Plur.* Surjäſne.

Surkullor, *Plur.* Cotula, (Anthemis,) *plant. alias* Surtuppor.

Surkål, m. Braſſica capitata alba, minutatim diſſecta, & fermentatione acida.

Surmulen, adj. Habitu oris ſubiratum vel offenſum ſe præbens. *Def.* & *Plur.* Surmulne.

Surna, v. n. 1. Aceſcere. Surnad, p. p. ex. gr. Drickat ſurnar om ſommaren, Cereviſia æſtate acescit. Mjölken ſurnar, Lac coagulatur.

Surr, n. 4. Suſurrus, *qualis apum, trochorum dum ſcuticis circumaguntur*, & *ejusmodi. Inde* Surr, Bacchantium tumultus.

Surra, v. n. 1. Suſurrare, ex. gr. Bien ſurra, Apes ſuſurrant. Spinnrocks hjulet ſurrar, Rota coli ſuſurrat. Kulan ſurrade förbi, Globulus explosus prætervolans ſuſurrum edidit. *Subſtantivè.* Surrande, Suſurratio. *Ironicè* Vita diſſoluta. *Proverbialiter*, ex. gr. Han ſurrar, Seſe inebriandi conſuetudini, vel chartulis luſoriis, ſe addixit. Græcatur.

Surrare, m. 2. Vita diſſolutus quis.

Surtuppor, *Plur. alias* Surkullor, conf.

Surögd, adj. Lippus, conf. Blötögd.

Surögdhet, f. 3. Lippitudo.

Styffader, M. 3. Vitricus. *Def.* Styffadren.

Styfhet, F. 3. Rigiditas. Styfhet i lederna, Anchyloſis. Artuum rigor. Sinnes ſtyfhet, Obſtinatio.

Styfkjortel, M. 2. Tunica latior, oſſibus ceti diſtens.

Styfmoder, F. 2. Noverca. *Def.* Styfmodren, *alias* Styfmor.

Styfmunt, ADJ. Ore rigidus, *de equis, qui freno regi nequeunt.*

Styfna, V. N. 1. Rigeſcere, ex. gr. Leden ſtyfnar, Articulus rigeſcit, conf. Stelna.

Styfning, M. 2. Adſcititia, quibus quid redditur rigidum, *in veſtibus & ejusmodi.*

Styfrar, *Plur.* conf. Styfwer.

Styfſint, ADJ. Animi obſtinati.

Styfſinthet, F. 3. Animi obſtinatio.

Styfſon, M. 3. Privignus. *Plur.* Styfſöner.

Styfſyſkon, *Plur.* Liberi, quibus parentes vitricus & noverca. Comprivigni, conf. Halfſyſkon.

Styfſyſter, F. 2. Soror, conf. Styfſyſkon. *Def.* Styfſyſtren. *Plur.* Styfſyſtrar.

Styfwa, V. A. 1. Rigidum reddere, *amylo & ejusmodi.* Styfwad, P. P.

Styfware, *Comp.* Styfwaſt. *Sup. Adj.* Styf.

Styfwer, M. 3. Nummulus argenteus, valet 3 öre, *alias* Hwit ſtyfwer. *Plur.* Styfrar. *Inde* Gerſtyfwer, *quod* conf. conf. Slant.

Item: Styfwer, *Plur.* Styfwer, Modus numerandi pecuniam, quo 1 Styfwer conſtat 3 öre.

Stygg, ADJ. Turpis. Teter, conf. Ful, ex. gr. En ſtygg gerning, Tetrum facinus. Et ſtygt upförande, Modus ſe gerendi turpis. Stygga exempel, Tetra exempla. *Adverbialiter.* Stygt, Turpiter.

Stygga, F. 1. Mulier facie moribusve turpis.

Styggas, V. D. 2. *Dr.* ex. gr. Styggas wid något, Quicquam abominari.

Styggelig, ADJ. Abominandus. Deteſtabilis.

Styggelſe, M. 3. Abominandum, ex. gr. Hafwa en ſtyggelſe för något, Quicquam abominari. *Aliter*, ex. gr. Han är en ſtyggelſe ibland folk, Inter homines abominandus eſt. Hafwa allehanda ſtyggelſer ſig, Deteſtanda quævis committere.

Stygghet, F. 3. Turpitudo, conf. Fulhet.

Stygn, *vide* Sting.

Styl, M. 2. Stylus. *Compoſ.* Järnſtyl, Stylus ferreus, conf. Stift.

Item: Styl, Stylus. Scribendi genus, conf. Skrifart, ex. gr. Högtraſwande ſtyl, Stylus ſublimitate affectatus. I den höga ſtylen, Stylo ſublimi. Efter Bibliſka ſtylen, Stylo biblico. *Aliter*, ex. gr. Han ſkrifwer en god ſtyl, Literas benè pingit. *Aliter*, ex. gr. Gamla och nya ſtylen, Stylus vetus & novus, *calendariogr.*

Item: Styl, *Plur.* Stylar, Literarum typographicarum ſpecies. *Inde* Cicero-ſtyl, Curſiv-ſtyl, ꝛc. *term. typogr.*

Stylgjutare, M. 2. Literarum typographicarum fuſor.

Stylgjuteri, N. 4. Literarum typographicarum fabricatio.

Stylta, F. 1. *Plur.* Styltor, Grallæ, ex. gr. Gå på ſtyltor, Grallis incedere.

Item: Stylta, Fulcrum, *alias* Stötta.

Stympa, V. A. 1. Mutilare. Stympad, P. P. Stympa af, *perperam pro ſimplici adhibetur.*

Stympare, M. 2. Homo nauci.

Stympning, M. 2. Mutilatio.

Styng, *vide* Sting.

Styr, *Dr.* ex. gr. Hålla ſig i ſtyr, Seſe moderari. Hålla ſtyr på någon, Regimini quem ſubjicere. *Proverbialiter*, ex. gr. Sätta ſin egendom öfwer ſtyr, Bona ſua diſperdere.

Styra, V. A. 2. Gubernare. Regere. Styrd, P. P. ex. gr. Styra ett rike, et ſkepp, Regnum, navem, gubernare. Styra ſitt ſinne, Animo moderari ſuo. Styra wild med wåld, Vim vi reprimere. Styra ſig, *Recipr.* Seſe moderari. Styra af, conf. Afſtyra, ex. gr. Styra af wägen, De via deflectere.

Styrare, M. 2. Rector. Dux.

En dryck, ſom ſwalkar den ſjuka, Potio ægrotum refrigerans. Swalkande ſaker, Remedia refrigerantia. Swalka ſig, *Recipr.* ex. gr. Gå i ſtuggan at ſwalka ig, In umbram ad ſe refrigerandum liſcedere. De gingo ur badſtugan til at walka ſig, E balneo, ut refrigeſcerent exierunt.

valke, M. Refrigeratio. *Qualitas ex eo, uod refrigerat*, ex. gr. Gå i ſwalken, Ambulans refrigerationi ſe tradere. Solfjädren giſwer ſwalke, Flabellum refrigerat. *Compoſ.* Swalkedryck, Potio refrigerans, conf. *ſimpl.*

vall, N. 4. Æſtus, ſeu fluctuum poſt procellam ſedatam agitatio. *Hinc* Swallwåg, conf. *infra.*

n: Swall, Congelatio aquarum extuberans. *Unde* Swallis, Glacies extuberans. *Aliter.* Swall. *Ipſ. verb.* Swålla.

valla, V. N. 1. Æſtuare, *de fluctibus maris poſt ventum remiſſum*, conf. Bruſa, ex. gr. Haſwet ſwallade, Æſtuabat mare. *Subſtantivè.* Swallande, Æſtuatio. *Aliter*, ex. gr. Watnet ſwalar, Aquæ extuberant. Swalla öfwer, Inundare.

vallwåg, F. Fluctus maris æſtuantis poſt procellam ſedatam. *Plur.* Swallwågor, conf. Dyning.

valna, V. N. 1. Refrigeſcere, *in ſeporem.* Swalnad, P. P. conf. Kallna.

valt, *Ipſ. verb.* Swälta. *Item*: Swalt, *s. Adj.* Swal.

valört, F. Chelidonium majus, *plant.*

vamp, M. 2. Fungus, Spongia.

vampa ſig, V. N. 1. *Recipr.* Fungi qualitatem contrahere, *de rapis & ejuſmodi. Item*: Fungosum tuberibus obſeri, *de igneis.*

vampaclig, *adj.* Fungo materiâ ſimilis.

vampig, ADJ. Fungoſus. Spongioſus.

vampighet, F. 3. Ex fungoſo quid.

van, M. 2. Cygnus. *Compoſ.* Swanduns, Pluma cygnea, &c. conf. *ſimpl.*

wang, *Adverbialiter.* I ſwang, ex. gr. Det går i ſwang, Uſu vulgari receptum eſt. Increbuit.

Swank, M. Curvamen, ex. gr. Muren, ſtocken, här en ſwank, Murus, ligneus, incurvus eſt. *Inde* Swankryggig, *Adj.* Cui dorſum incurvatum.

Swankrem, M. 2. *Plur.* Swankremar, Loramenta, quibus ſarcinula ephippio annectitur. Swankremar på en wagn, Loramenta, quibus currus à lateribus continetur.

Swann, *Ipſ. verb.* Swinna.

Swans, M. 2. Cauda, *quadrup*, conf. Stjert, ex. gr. Röra ſwanſen, *vel* Röra på ſwanſen, Caudam movere. *Compoſ.* Häſtſwans, Cauda equina, &c. conf. *ſimpl.*

Swanſa, V. N. 1. Corpus quatiendo ſuperbiens incedere.

Swanaſtjerna, F. 1. Comans ſtella, *alias* Comet.

Swanſång, M. Cygneus cantus.

Swar, N. 4. Reſponſum, ex. gr. Giſwa ſwar ifrån ſig, Reſponſum dare. Han fick det ſwaret, Reſponſum illud accepit. Han fick til ſwar, Id ei reſponſum fuit. Stå til ſwars, Reſpondendi vel ſeſe purgandi cauſſa adeſſe. *Aliter*, ex. gr. Jag kan icke till ſwars med ſådant, Iſtorum rationem reddere nequeo. *Aliter.* Swar in för Rätta, Exceptio, *term. jur.*

Swara, V. A. 1. Reſpondere. Swarad, P. P. ex. gr. Härtill ſwaras, Ad hæc reſpondetur. Swarande, P. A. Reſpondens. Swara emot, ex. gr. Huru ſkall jag ſwara emot ert godhet? Bonitati quomodo veſtræ reſpondeam? Det ena ſwarar icke emot det andra, Unum alteri non reſpondet. Swara för, *vel* Swara före, ex. gr. Jag ſwarar för honom, Pro illo reſpondeo. *Aliter*, ex. gr. Jag ſwarar för honom, Pro illo ſponſor ſum. Jag ſwarar för det, at intet ondt ſkall hända, Nil inde mali acceſſurum, ſpondeo. Han har mycket at ſwara före, Multa, quorum ratio reddenda, ei injuncta ſunt. Swara på, ex. gr. Swara på en fråga, Ad quæſtionem reſpondere. Swara på bref, Literarum reſponſum reddere. Swara til, ex. gr.

Swa-

Promovetur alter, alter neglectus eſt. Låta ſyßlorna ſtå efter, Negotia poſt habere. *Aliter*, ex. ge. Stå efter ens lif, Vitæ alicujus inſidiari. Stå efter en annans egendom, Bona expetere aliena. Stå emot, Reſiſtere, conf. Motſtå, ex. gr. Om han kan ſtå emot, Si reſiſtere queat. Han ſtod honom emot, Ei reſtitit. Stolpen eller ſtöttan ſtår emot, Columella ſeu fulcimentum contra nititur. Stå för, ex. gr. Stå för koſtnaden, Stare impenſis. Han får ſtå för alt ihop, Horum ei omnium ratio reddenda. Stå före, conf. Föreſtå, ex. gr. Wagnen ſtår före, at ingen kan komma fram, Obſtat currus, quo progredi quis nequit. Dig ſtår en olycka före, Infortunium tibi imminet. Stå någon före, Rei alicujus familiari præeſſe. Stå hos, Adſtare. Penes aliquem ſtare. *Aliter*, ex. gr. Det ſtår hos GUD, om jag leſwer ſå länge, Num eò usque vivam, in DEo eſt. Det ſtod icke hos mig, In me ſitum non fuit. Så mycket hos mig ſtår, Quantum in me. Stå wäl hos någon, Gratum acceptumque alicui eſſe. Stå i, *vel* uti, ex. gr. Stå i watnet, In aqua ſtare vel in ea poſitum eſſe. Stå i fönſtret, Ad feneſtram ſtare, perque illam aſpicere. Stå i porten, In porta ſtare. *Aliter*, ex. gr. Stå i gunſt hos någon, Gratia apud aliquem valere. Stå i wänſkap eller förbund med någon, Amicitiæ vel fœdere alicui junctum eſſe. Han ſtod i fara, In periculo conſtitutus erat. Stå i handel, De pacto emtionis convenire. Stå i ſkuld hos någon, Alicui quid debere. Stå i byggnad, In ædificando verſari. Huſet ſtår i brand, Domus incendio conſumitur. Träden ſtå nu i blomma, Florent nunc arbores. Stå i wäxten, Creſcere. Stå i ſtrid, In pugna eſſe. Tårarne ſtodo honom i ögonen, Lacrymæ ei oculis ſubortæ fuere. Det ſtår i GUDs hand, In manu DEi id ſitum. Så ſtår det i bibien, i lagen, Ita in bibliis, in lege, verba exſtant. Stå i ſtälle, i wägen, conf. Ställe, Wäg. Stå ifrån, ex. gr. Brädet ſtår ifrån med ena ändan, Ab una æſſer extremitate divulſus eſt. Stå igen, ex. gr. Dören ſtår icke igen, Janua eſt aperta, *vel* claudi nequit. *Aliter*, ex. gr. Två ifrån ſex ſtå fyra igen, Duo a ſex, reſtant quatuor. Stå inne, Intus ſtare. *Aliter*, ex. gr. Penningarne ſtå ännu inne hos honom, Pecunia adhuc apud illum reſtat depoſita. Hans lön ſtår inne, Salarium ei non ſolutum. *Hinc Part. P.* Inneſtående.

Item: Stå om, ex. gr. Fradgan ſtår om munnen på honom, Os illi ſpumeſcit. Det ſtår icke om lifwet, Haud de vita agitur. Non adeo feſtinandum. Stå på, conf. Påſtå, ex. gr. Stå på gatan, på taket, In platea, in tecto, ſtare. Stå på benen, Pedibus inſiſte. Maten ſtår på bordet, Cibus in menſa poſitus eſt. Stå på ſida, A latere ſtare. *Aliter*, ex. gr. Han ſtod på min ſida, A partibus meis ſtabat. Stå på ſin rätt, Jus ſuum urgere. Klockan ſtår på twå, Horologium duodecimam indicat horam. Stå på ſig, *Reciпr.* ex. gr. Han ſtår på ſig emot ſina wederparter, Contra adverſarios fortiter ſe gerit. Han ſtod på ſig i förhöret, In examine probè ab illo quæſtionibus ſatisfactum fuit. Stå til, conf. Tilſtå, ex. gr. Huru ſtår det til? Quomodo res ſeſe habent? Huru ſtår det til? Quomodo vales? Huru ſtår det til med dig? Idem. Det ſtår wäl eller illa til, Benè vel malè res ſeſe habent. Stå til rätta, Coram judicio ſe ſiſtere. Stå til anſwar, Rationi reddendæ obnoxium eſſe. Hwad ſom kan ſtå til at uträtta, Quod efficere nobis relictum erit. Det ſtår til er tjenſt, Id tibi cedit. Stå til ſin läfwen, Promiſſum agnoſcere. Låta en ſak ſtå til, Rem differre. Wi ſå låta ſtå til med den saken, Rem diſſeramus iſtam. Stå under, ex. gr. Stå under et ſkjul, Sub umbraculo ſtare. *Aliter*, ex. gr. Stå under förmyndare, Sub tutela eſſe. Stå under befäl, Prætoriæ poteſtati alicujus ſubjectum eſſe. Stå under ranſakning, Inquiſitioni ſubjectum eſſe. Slottet ſtår under byggnad,

Arcis

vedja, v. a. 1. Tractum ſilvæ combu-
ere, quo poſtea in ſatum vel in paſtum
doneus fiat. Swedjad, p. p. *Subſtantivè.*
Swedjande, Actus, quo urendo ſolum ſil-
eſtre culturæ aptum redditur.

vedjefall, n. 4. Tractus ſilvæ cæſæ, igne
n culturam expurgandus, conf. Swed-
eland.

vedjeland, n. 4. Tractus ſilvæ, per
ombuſtionem in ſatum vel paſtum ido-
neus, *alias* Swedja, conf. Swed. Swed-
efall.

vedjärn, n. 4. Ferramentum, cujus in-
uſtionem uſus. Cauterium.

vege, m. 2. Sudex ex ramo recente.

veitz, *vel* Sweitzerland, n. Helvetia.
Inde Sweitzerſk, *Adj.* Helveticus. Sweitza-
re, Ex Helvetia oriundus.

vek, n. 4. Dolus. Fraus. *Item*: Swek,
pf. verb. Swika.

ven, m. 3. Juvenis, *antiq. Plur.* Swen-
ier. *Inde* Brudſwen. Körſwen. Anne-
wen, ꝛc. conf. *ſuis locis.* Swenbarn, In-
ans maſculus, *v. bibl.*

venſk, adj. Svecicus. Svecanus, *per pa-*
ag. Swenſker, ex. gr. Swenſka folket,
präket, Gens, lingua, Svecica. På Swen-
ka, Svecicè. Skrifwen på Swenſka,
Lingua Svecana ſcriptus.

venſk, m. 2. Svecus. *Plur.* Swenſkar.
Def. Swenſkarne. *Abſolutè* Swenſken.
Def. vel De Swenſke, Sveci.

venſka, f. 1. Mulier Svecica.

venſka, f. Lingua Svecica, ex. gr. Öfwer-
werſatt på Swenſka, In linguam Svecicam
ranslatus. Tala Swenſka, Lingua Svecica
oqui. Han förſtår Swenſkan, Linguam
allet Svecanam.

vepa, f. 1. Indumentum, cui quid in-
olvitur.

vepa, v. a. 3. Involvere. Swept, p. p.
x. gr. Swepa något i et kläde, Pan-
piculo quid involvere. Swepa in en
ak i mörker, Tenebris cauſſam involvere.
Swepa om, *vel* Swepa omkring, Circum-
olvere vel circumdare.

m: Swepa, Funus veſtire, *alias* Swepa
ik. Swept, p. p.

Swepduk, m. 2. Linteum funerale.

Swepkläde, n. 4. Idem.

Swepning, m. 2. Funus veſtiendi actus.
Item: Swepning, Amictus ipſe fune-
ralis.

Swepſak, f. 3. Cauſſa, in quam in-
ſons quis intricatur. Rei prætexta ratio.
Cauſſa ficta.

Swerige, n. Svecia. Sweriges Rike, Sve-
ciæ Regnum, conf. Swea.

Swett, m. Sudor, ex. gr. Häſten ſpringer
ſå ſwetten ſtår om honom, Currenti equò
ſudor elicitur. Jag arbetar, ſå ſwetten
ſtår i ſkallen, Labore mihi frons ſudat.
Bringas i ſwett, In ſudorem ferri.
Medel ſom drifwa ſwetten, Remedia dia-
phoretica. Swett på murar och dylikt,
In muris, & ejuſmodi, humores.
Compoſ. Swettdroppe, Gutta ſudoris, &c.
conf. *ſimpl.*

Swettas, v. d. 1. Sudare, ex. gr. Arbeta
ſå man ſwettas, Ad ſudorem usque la-
borare. Swettas blod, Sanguinem ſudare.
Swettas bårt det onda, Sudando malum
abigere. Swettas ut, Sudorem emittere.
Item: Sudandi finem facere.

Swettbad, n. 4. Sudatorium. *Aliter*, ex.
gr. Taga ſig et ſwettbad, Multo vel aſſi-
duo opere ſudare. Et ſwettbad gick öfwer
honom, Angore preſſus ſudavit.

Swettdrifwande, part. Sudoriferus. Dia-
phoreticus.

Swettdryck, m. 3. Potio diaphoretica.

Swettduk, m. 2. Sudarium.

Swetthål, n. 4. *Plur.* Swetthål, Pori, *in*
corpore animalium, *alias* Swettrör.

Swettig, adj. Sudans.

Swettning, m. 2. Sudatio.

Swettrör, n. 4. *alias* Swetthål, conf.

Swia, *vide* Swea.

Swicka, f. 1. Obturamentum ligneum fora-
minis dicti Swickhål, *quod* conf.

Swickhål, n. 4. Foramen, ſeu ſpira-
culum, in ſuperiori parte dolii, conf.
Sprund.

Swickla, f. 1. Nexum coniforme transver-
ſum in latere ſubtili.

Swickta, *vide* Swigta.

Ståndan, PART. Hujus uſus tantum eſt in compoſitis, Lagſtåndan, Upſtåndan, Öfverſtåndan, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Ståndkrok, M. 3. Hamus ad lucios captandos expoſitus.

Ståndmahn, M. 2. Juba pilis erectis equorum.

Ståndpere, M. Orchis trifolia, *plant.*

Ståndqwarter, N. 4. Stativa.

Ståndrått, M. 3. Judicium militare, quo inter ſtandum judicatur.

Ståndsperſon, M. 3. *Plur.* Ståndsperſoner, Homines extra plebem, ſeu qui ad certum in republica ſtatum pertinent.

Stång, F. 3. Vectis. Longurius. Pertica. Contus. *Plur.* Stånger. Stången på en wagn, Temo, *alias* Tiſtel. *Proverbialiter.* Hålla en ſtången, Æqualibus alicui obniti viribus. *Compoſ.* Måtſtång. Himmelſtång. Humleſtång, ꝛc. *ſuis locis.*

Stånga, V. A. 1. Cornibus ferire. Stångad, p. p. *Hinc Paſſivum.* Stångas. *Item: Deponentialiter.* Stångas, Cornibus luctari. *Figuratè*, Stångas med någon, Contra aliquem luctari.

Stångbetſel, N. 4. Frenum lupatum.

Stångjärn, N. 4. Ferrum rude, in perticas longas deductum. *Inde* Stångjärns hammare, Officina in qua ferruin ſub malleo in perticas deducitur.

Ståŋka, F. 1. Congius grandioris formæ, *v. pleb.*

Ståŋka, V. N. 1. Cum ſonitu per vices anhelare, ex. gr. En illa ſiuk menniſka ſtånkar, Gravi preſſus morbo cum ſonitu anhelat. En ſom hugger wed, ſtånkar, Ligna cædens ſtridentem per vices ſpiritum ducit, conf. Gläſa. Puſta.

Ståt, M. Pompa, conf. Prackt. Prål.

Ståta, V. N. 1. Pompam præ ſe ferre. *Subſtantivè.* Ståtande, Pompam agendi actus.

Ståthållare, M. 2. Ståthållaren i Holland, Belgii fœderati gubernator, conf. Öfverſtåthållare.

Ståtlig, ADJ. Splendidus. Magnificus. *Adverbialiter.* Ståtligt, Magnificè. Splendidè. Ståtligen, *Adv.* Idem.

Ståcka, V. A. 3. Brevius reddere. Ståckt, p. p. *Proverbialiter.* Ståcka winaarne, conf. Winge. Ståcka ens wälde, Potentiam alicujus coërcere.

Ståd, N. 4. Incus. Ståded i örat, Incus auris. *Compoſ.* Skruſtåd, conf.

Ståda, V. A. 1. In ordinem componere. Ståddad, p. p. Ståda et rum, Loco ædium ordinem & munditiem conciliare. Ståda i rummen, In locis ædium cundi in ordinem componere. Ståda af bordet, Vaſa de menſa tollere. Ståda up i kammare, Neceſſariis quibuslibet conclavi ordinem & munditiem creare. *Figuratè*, ex. gr. Et ſtåddt huſwud, Mens certis ideæ diſtinctæ. Ståda ſig, Ordine & munditie concinnum ſe reddere.

Ståddas, V. D. 2. *Dr.* ex. gr. Du ſtåddes icke på någon ort, Tranquillus *alicubi* commorari non potes. Han ſtåddes icke länge där, Diu non ibi commorabatur.

Ståder, *Plur.* conf. Ståd.

Ståderſka, F. 1. Mulier, cui cura eſt de ordine & munditie in locis ædium.

Stådja, F. 1. Locatio-conductio, *prædiorum*, conf. Stådſel.

Stådja, V. A. 2. Pignore *conducere. Pr.* Ståder. *Ipf.* Ståtte. *Pf.* Stått. Stått, p. p. conf. *ſuo loco*, ex. gr. Herren ſtådde ſig en dräng, Dominus ſibi ſervum pignore conducebat. Frun har ſtådt en piga, Domina pignore ancillam conduxit. *Item*: Ståda, *Locare, de prædiis, v. jur.*

Ståjepenning, M. 2. Arrha. Pignus conductionis in ſervitium, *alias* Ståjeſel.

Ståndig, ADJ. In ordinem & munditiem compoſitus. *Adverbialiter.* Ståndigt, Modo in ordinem & munditiem compoſito.

Ståndighet, F. 3. Ordo & mundities in locis ædium.

Ståndo, ADV. *poëticè*, *alias* Ståndſe, ADV. Continuè. Perpetim.

Ståndſel, M. 2. Arrha. Pignus conductionis, *in ſervitium*, conf. Ståndja, *ſubſt.*

Stäf, M. Margo ſeu ora navis, antica vel poſtica. *Dan.* Stavn. *Inde* Förſtäfven. Mar-

wullen, p. p. *Def.* & *Plur.* Swullne. Swullit. *Pf. verb.* Swålla.

wullna, v. n. 1. Tumescere, conf. Swålla, ex. gr. Handen swullnade af slaget, Flictu manus tumuit. Han swullnar i anicktet, Facies ei tumescit. Hela kroppen swullnar på honom, Integrum ei tumescit corpus.

wullnad, f. 3. Intumescentia vel cum vel sine ulcere, conf. Swulst.

wulst, m. 3. Tumor. Protuberantia in cute durior sine ulcere, conf. Swullnad.

wulten, p. p. *Def.* & *Plur.* Swultne. Swultit. *Pf. verb.* Swålta.

wunnit, *Pf. verb.* Swinna.

wuren, p. p. *Def.* & *Plur.* Swurne. Swurit. *Pf. verb.* Swårja.

våger, m. 2. Affinis. Cognatus. Sororius. *Def.* Swågren. *Plur.* Swågrar.

vågerlag, n. 4. Affinitas, ex. gr. De äro i swågerlag med hwarandra, Affinitate juncti sunt, conf. Swåger.

vågerskap, n. 4. Idem.

vål, m. 2. Cutis in capite, radices pilorum excipiens, *alias* Hufwudswål. *Item*: Swål på swin, Cutis porcorum, *alias* Fläskswål.

vår, adj. Difficilis. Arduus, ex. gr. En wår man, Vir aditu difficilis. Swåra frågor, Quæstiones arduæ. Swårt arbete, Labor arduus. Nu är en swår tid, Arduum nunc tempus adest. Det är swårt at tåla, Ista perpeti arduum est. *Aliter.* Swårt brott, straff, Crimen, pœna, gravis.

n: Swår, Gravis, *v. Germ. Svec.* Tung. *Hinc*: Swåra låster, conf. Låst.

n: Swårt, *Adverbialiter.* Ægrè. Difficulter, ex. gr. Det går swårt, men man måste fortfara, Quantumvis sit arduum, tamen continuandum. Swårt före, ex. gr. Han har swårt före at fatta, Haud sine difficultate percipit. Hebetiores est ingenii. Swårt om, ex. gr. Jag har swårt om tid, Non mihi satis est temporis. Swårt wid, ex. gr. Han har swårt wid at göra det, Ægrè id committet.

Swåra, adv. Vehementer. Valdè, ex. gr. Hwi gråter du så swåra? Cur tam vehementer ploras? Swåra rik, Valdè dives.

Swårhet, f. 3. Qualitas ex difficili vel arduo, conf. Swårighet.

Swårighet, f. 3. Difficultas, conf. Swårhet, ex. gr. Det skedde med största swårighet, Maxima cum difficultate id factum fuit. Han gjorde ingen swårighet wid, at det emottaga, Omnem extra difficultatem id recepit. Han gör många swårigheter, Plurimas nectit difficultates. *Aliter*, ex. gr. Han har igenomgådt många swårigheter, Multa perpessus est adversa.

Swårligen, adv. Difficulter. Ægrè.

Swårmodig, adj. Melancholicus. Animi levius æger, conf. Hjertångslig.

Swårmodighet, f. 3. Melancholia levior, conf. Hjertångslan.

Swåfwa, v. n. 1. Fluctuare. *Dr.* ex. gr. Höken swåfwar i luften, Accipiter aëre fluctuans volitat. Swåfwa med årorna, Remis obniti, quo cursus scaphæ inhibeatur. Det swåfwar mig för ögonen, Ante oculos id mihi obversatur. Faran swåfwar öfwer oß, Periculum nobis imminet. Swåfwa omkring, Fluctuans circumvolitare. Palari. *Aliter*, ex. gr. Han swåfwar omkring, och har intet hemwist, Domicilii expers circumvagatur. Den sjuke swåfwade på målet, Ægrotum loquela deficere cœpit. Ordet swåfwar mig på tungan, Vocabulum linguæ occurrit. Swåfwa imellan hopp och frucktan, Inter spem & metum fluctuare. Swåfwande, p. a. *Aliter*, ex. gr. En som är swåfwande i werlden, Qui in mundo vitam agit lautiorem.

Swåfning, m. 2. Actus, quo quis fluctuat, vel ramis obnititur, &c. conf. *sensum verb.* Swåfwa.

Swågerska, f. 1. Glos. Affinis fœmina, conf. Swåger.

Swålgfisk, m. 2. Piscis alios vorans.

Swålja, v. a. 2. Glutire. Per fauces demittere. Swålgd, p. p. conf. Sluka. *Pr.* Swåljer. *Ipf.* Swålgde. *Pf.*

Swålgt, ex. gr. Något har fastnat i strupen, at han icke kan swålja, Gulæ quid inhæret, ut glutire nequeat. Gåddan swålgde i sig fisken, Lucius piscem deglutivit. Swålja ned, ex. gr. Hon swålgde ned nålen, som hon hade i munnen, Acum, quam in ore habebat, per fauces demisit. Swålja up, conf. Upswålja.

Swålla, v. n. 4. Tumere. Swullen, p. p. *Def.* & *Plur.* Swullne. *Pr.* Swåller. *Ipf.* Swall, *vel* Swålde. *Pf.* Swullit, conf. Pösa. Swullna, ex. gr. Degen swåller af jåst, Massa farinacea depsita fæce immista tumet. Swampen swåller af wåtskor, Spongia humoribus tumet. Halsen har swullit igen på honom, Fauces ei tumore clausæ sunt. Han är swullen i ansicktet, Vultus ei intumuit. Swullna ben, Crura tumida. Swålla up, ex. gr. Ansicktet och magen swall up på den sjuka, Ægroto facies venterque intumuerunt.

Swålt, m. Fames. *Adhibetur tantum*, ex. gr. Dö af swålt, Fame perire, conf. Hunger.

Swålta, v. n. 4. Cibo abstinere. Inediam pati. Swulten, p. p. *Def.* & *Plur.* Swultne. *Pr.* Swålter. *Ipf.* Swalt. *Pf.* Swultit, conf. Hungra, ex. gr. Barnen swålta icke, når de hafwa bröd, Liberi inediam non patiuntur, dum habent panem. Han swalt i tre dagar, Tres dies à cibo se abstinuit. Swålta ihjäl, Inedia mori. *Item activè*, ex. gr. Swålta någon, Fame aliquem afficere. Swålta ut någon, Fame aliquem pereundum cruciare. Swålta ut en stad, Commeatu intercluso fame urbem capere.

Swålting, m. *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Wara sin egen swålting, Rem fixam habere familiarem.

Swåmma öfwer, conf. Öfwerswåmma.

Swån, Swånsk, ꝛc. *vide* Swen, ꝛc.

Swånga, v. a. 2. Librare. Vibrare. Swångd, p. p. conf. Swinga, ex. gr. Pendlen swånger fram och tilbaka, Pendulum horologii ultro citroque libratur. Swånga omkring, In orbem libra[illegible] Swånga fanan, Vexillum vibrare. *Sa[illegible] stantivè.* Swångande, ex. gr. Pendla[illegible] swångande, Oscillatio pendulorum. *Alit[illegible]* ex. gr. Armeens flygel swångde til höge[illegible] Ala exercitus in dextram flexit. Swång[illegible] med hästen, Eqvum glomeratis passib[illegible] ultrò citròque agitare.

Swångare, m. 2. Libramen in rotæ alicuj[illegible] machinæ coërcitionem.

Swångel, m. 2. Pendulum, *cujus vibratio[illegible] quid agitur.*

Swångning, m. 2. Libratio. Vibratio, co[illegible] Swånga. Pendlens swångningar, Os[illegible]lationes penduli. Armeens swångning[illegible] Exercitus in latus flexio. Swångning[illegible] Evolutiones, *milit.*

Swår, *per crasin pro* Swårjer. *Præs. In[illegible]dic. verb.* Swårja. *Item*: Swår, *sa[illegible] masc. indecl.* Socer, *v. bibl. alias* Swå[illegible]fader. Swåra, f. Socrus, *v. bibl. alias* Swårmoder.

Swård, n. 4. Gladius major. Ensis, conf. Wårja. Tweäggadt swård, Geminatæ aciei gladius. Swårds ägg, Acies ensis.

Swårdfejare, m. 2. Macheropœus. Gladiorum opifex.

Swårdfisk, m. 2. Gladius. (Xiphias,) *pisc.*

Swårdotter, f. 2. *alias* Sonhustru, conf.

Swårdsidan, *Dr.* På swårdsidan, A latere masculino, *genealog.*

Swårdslilja, f. 1. Pseudacorus. (Iris,) *plant.*

Swårdsorden, m. Ordo equestris ensifer, *in Svecia.*

Swårfader, m. 3. Socer. *Def.* Swårfadren. *Contractè* Swårfar.

Swårföräldrar, *Plur.* Socer & Socrus, parentes.

Swårja, v. n. 4. Jurare. Swuren, p. [illegible] *Def.* & *Plur.* Swurne. *Pr.* Swår[illegible] *per crasin* Swår. *Ipf.* Swor. *Pf.* Sw[illegible]rit, ex. gr. Han swår grufligen, H[illegible]rendum in modum jurare solet. De [illegible]wa swurit ewig wånskap, Perpetuam [illegible]runt amicitiam. Swårja för något, [illegible]mento se ab alique re liberare. *Alter*, [illegible] gr. Jag swår icke före, at ju det [illegible]

Ne[illegible]

Nec annuo, quin ita ſit. Han ſwor på det, Id jurejurando firmavit. Swårja ifrån ſig något, Juramento quid a ſe derivare. Han har ſwurit in för Rätten, Coram judicio juramentum præſtitit. Swårja ſig mehn, Pejerare, *v. jur.* Swårja wid GUD, Per DEum jurare.

wårjare, M. 2. Jurator. Cui intempeſtivè jurare moris eſt.

wårm, M. 2. Examen, *apum*, *alias* Biſwårm. *Aliter*, ex. gr. Hela ſwårmen af folk följde efter, Tota hominum inſequebatur turba. *Compoſ.* Hagelſwårm, conf. *ſuo loco.*

wårma, V. N. 1. Volitare. *Dr.* *de apibus, dum à primitivo examine novum evolat.* *Item*: *figuratè*, ex. gr. Han ſwårmar natt och dag, Dies noctesque bacchatur. Swårma omkring, Diſſolutum in modum circumvagari. *Subſtantivè* Swårmande, Apum volitatio. *Item*: Bacchantium vita diſſoluta.

wårm-ande, M. 2. Fanaticus quis hæreticus.

wårmare, M. 2. Bacchator. Graſſator. *Item*: In hæreſi quadam fanaticus.

m: Swårmare, Jaculum pulvere pyrio gneum, quod emiſſum huc illuc fertur, conf. Raket.

wårmoder, R. 2. Socrus. *Def.* Swårnodren. *Contractè* Swårmor.

wårſon, M. *alias* Måg, conf.

wårta, F. 1. Anas fuſca, *avis*. *Plur.* Swårtor.

wårta, F. 1. Nigredo, conf. Swarthet. *Item*: Swårta, Pigmentum nigrum. *Inde* Skoſwårta, Pigmentum nigrum, quo calcei imbuti ſunt, conf. Skowax.

wårta, V. A. 1. Nigrum facere. Swårtad, p. p. *Figuratè*, ex. gr. Swårta någon, Bonæ exiſtimationi alicujus pro-ris quid detrahere.

wårtning, M. 2. Actus, quo nigrum it aliquid.

, V. A. ANOM. Suere. Sydd, p. p. *Pr.* Syr. *Ipf.* Sydde. *Pf.* Sydt, conf. Söma, ex. gr. Sy något med nål och ch tråd, Acu filum trahente aliquid. fuere.

Sy af något, Plica ſuendo quid brevius facere. Sy faſt något, Suendo quid annectere. Sy åt, *vel* Sy til något, Ruptum conſuere. Sy ihop, Conſuere. Sy före, Suendo annectere. Sy up tråden, Suendo filum conſumere.

Syd, *alias* Sud. Sudoſt, &c. *quod* conf.

Syda, V. N. 2. In latus inclinare, *de navigiis*, *term. naut.*

Sydlig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Sydlig wind, Ventus auſtrum verſus exoriens. Auſtralis ventus.

Syfta, V. N. 1. Viſum dirigere. Collineare, ex. gr. Jag wet hwart ut han ſyftar, Quo viſum intendit, benè novi. Syfta på, conf. påſyfta, ex. gr. Syfta på något, Quicquam intendere. Animo quid ſibi propoſitum habere. Syfta til målet, Collineare.

Syfta, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Syfta malt, Hordeum humectare præparandum in coctionem cereviſiæ. Syftad, p. p.

Syfte, N. 4. Granulum ad extremitatem bombardæ dirigendi viſus, conf. Sickte, *alias* Syftekorn, N. Idem.

Syftemål, N. 4. Scopus.

Syl, M. 2. Subula, *minor*, *formæ curvæ*, conf. Pryl.

Syll, M. 2. Tignus. *Plur.* Syllar. *Horum uſus eſt in baſin ædificiorum.*

Sylta, F. 1. Edulium ſalamentarium ex inteſtinis pecudum. *Compoſ.* Nullſylta, Edulium ejusmodi convolutum ex cute ſuilla. Swinſylta, Edulium ejusmodi ex capite aliisve partibus ſuum.

Sylta, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Sylta kål, Braſſicam albam diſſectam fermentatione in cibum præparare. Sylta alle handa frukt, Fructus varios condire. Syltad, p. p. Sylta in, conf. Inſylta.

Syltmångelſka, F. 1. Venditrix edulii ſalamentarii dicti Sylta, *quod* conf.

Syltning, M. 2. Præparandi actus, conf. *verb.* Sylta, conf. Inſyltning.

Syltſaker, *Plur.* Condimenta ex fructibus per coctionem ſaccharo imbutis. Conditanea.

Syn, r. 3. Viſus, ex. gr. Haſwa fel på ſynen, Vitio quodam viſus laborare. GUD bewåre min ſyn, DEus mihi viſum conſerwet. Det är ej ſyn wärdt, Viſu non dignum eſt. *Locus. Proverb.* För ſyn ſkull, Speciei referendæ gratia. En pelare, ſom ſtår barn för ſyn ſkull, Columna in ſpeciem tantummodo poſita, *quæ non fulcit.* Det bär ſyn för ſaga, conf. Saga.

Item: Syn, Viſio. Apparitio. *Plur.* Syner, Viſiones, quales prophetarum, ex. gr. Han ſåg en ſyn, Viſionem vidit. Han ſåg i en ſyn, Viſione illi apparuit, conf. Syne.

Item: Syn, Luſtratio judicialis, *in explorationem vel æſtimationem rerum*, ex. gr. Hålla en ſyn, Viſitationem judicialem habere. *Compoſ.* Häradsſyn. Riddarſyn, ꝛc. *Hinc* SyneRätt, ꝛc. conf. *ſuis locis*, conf. Beſiktning.

Item; Syn, Vultus, ex. gr. Han ſlog honom i ſynen med piſkan, Scutica ei vultum percuſſit. Se en i ſynen, In vultum aliquem aſpicere.

Syna, v. a. 1. Viſu explorare. Inſpectare. Synas. *Paſſivum.* Synad, p. p. conf. *Dep.* Synas.

Synagoga, r. 1. Fanum Judaïcum. En Judiſk kyrka.

Synas, v. n. 3. Videri, ex. gr. Det ſynes ſå wara, Ita eſſe videtur. Han ſyntes wara owäl, Iratus videbatur. Det har ſynts mig wara bättre, Id melius mihi viſum fuit.

Item: Synas, Apparere. *Gall.* Paroitre, ex. gr. Där ſyntes ingen fiende, Hoſtium ibi aderat nullus. Han will synas, Spectari cupit. Twå ſtiernor haſwa ſynts på himlen, Binæ in cœlo apparuere ſtellæ. Mera wara än ſynas, *Gallis*: Plus être que paroitre.

Synbar, adj. Apparens, conf. Synlig.

Synd, v. 3. Peccatum, ex. gr. Begå någon ſynd, Peccatum committere. Aſſå med ſynden, Peccatis abſiſtere. *Compoſ.* Arfſynd, ꝛc. *ſuis locis.* Syndabekännelſe, Confeſſio peccatorum. Syndamått, Criminum modus. Syndastråf, Sul peccato ſervus, *term. oc.* conf. *ſimpl.* 8 *quæ infra.*

Synda, v. n. 1. Peccare, ex. gr. Jag hr ſyndat, Peccavi. Synda emot GUD, I: DEum peccare. Synda af owetenhet, In ſcitia peccare. Synda på nåden, Grai Divina fretus peccare.

Syndafall, n. 4. *Def.* Syndafallet, Lapſu protoplaſtorum.

Syndaflod, m. 3. Diluvium.

Syndare, m. 2. Peccator.

Synderſka, r. 1. Peccatrix.

Syndig, adj. Criminoſus. Peccatorius. *Adverbialiter.* Syndigt, Sceleſtè. Facinoſcè.

Syndlös, adj. Peccati expers. *Adverbialiter* Syndlöſt, Extra peccati culpam.

Syndſtraff, n. 4. Ob peccata pœna.

Syne, *Dr.* ex. gr. Han är i ſyne, vel Han ſer i ſyne, Viſione fallitur.

Synedom, m. 2. Sententia judicis in cauſa inſpectionis ſeu luſtrationis.

Synemän, *Plur.* conf. Syningsmän.

SyneRätt, m. 3. Judicium *in luſtrationem* rerum inſtitutum.

Syning, m. 2. Suendi actus.

Syning, m. 2. *alias* Beſiktning, Viſitatio ſeu luſtratio judicialis. *Inde* Syningsmen, In luſtrationem judicialem vocatus. *Plur.* Syningsmän.

Synlig, adj. Viſibilis, conf. Synbar. Synligen, *Adv.* Modo viſibili.

Synlighet, r. 3. Viſibilitas.

Synnerhet, *Adverbialiter.* I ſynnerhet, Specialim, ex. gr. Alle i gemen och hwar och en i ſynnerhet, Omnes communiter & ſinguli ſpecialim. *Item* Præſertim, ex. gr. Du bör tiga i ſynnerhet når gamle tala, Tacendum tibi eſt, præſertim dum ſenes loquuntur.

Synnerlig, adj. Singularis, ex. gr. någon ſynnerlig händelſe, In caſu ſpeciali. Ett ſynnerligt tycke, Arbitrium alicui ſingulare. Synnerligen, *Adv.* Specialim. Singulariter, conf. Beſynnerlig.

Syn

nwilla, F. 1. Error visus. Phantasma.
nål, F. 2. Acus suendi.
ra, F. Acor. Syra i magen, *alias* Mag-
yra, conf. *suo loco.*
m: Syra, Acetosa. (Rumex,) *plant.*
ra, V. A. 1. Acidum reddere. Sy-
ad, p. p.
ren, M. 3. Syringa vulgaris, conf. Siren.
ring, M. 2. Digitale annulare, conf.
Fingerbor.
rlig, ADJ. Acetosus. Subacidus.
rlighet, F. 3. Qualitas in acidum
lectentis.
rsa, F. 1. Gryllus domesticus, *insect.*
silke, N. 4. Filum sericum ad opus
uendi.
skola, F. 1. Suendi artis schola.
skon, *Plur.* Fratres & sorores.
skonbarn, N. 4. Consobrinus. *Plur.* Sy-
konbarn, Consobrini. Fratrum & sororum
iberi, conf. Bryllinge. Syslinge.
skonbyte, N. 4. Matrimonium liberorum,
lum filius cum filia, & filia cum filio,
iversorum parentum jungitur.
sling, *Com. gen.* 2. Amitinus, conf.
Brylling. *Item*: Sysling, Consobri-
us cognationis gradu tertio, conf. Sy-
konbarn.
ßla, F. 1. Occupatio. Negotium, ex. gr.
Sätta någon före en syßla, Negotium
licui expediendum præscribere. Han är
fwerhopad med syßlor, Agendis est
brutus. Syßlorna ligga på, Urgent
egotia.
: Syßla, Munus, Officium, ex. gr.
Det är icke min syßla, Mei non id est
uneris. Wara flitig i syßlan, In officio
Iiduum esse. Lemna sin syßla åt en an-
an, Munus alii cedere.
ßla, *Verbum, quod tantum infinitivè*
surpatur, ex. gr. Sifwa en något at
ßla, Faciendum quid alicui committere.
afwa mycket at syßla, Multis distentum
se negotiis.
ßlelös, ADJ. Occupationis expers. *Ad-*
rbialiter. Syßlelöst, Sine occupatione.
ßlesätta, V. A. 3. Occupatum reddere.
i. Sätta. *Part. P.* Syßlesatt, ex. gr.
Det syßlesatte mig hela dagen, Per to-
tam illud diem me occupavit. Syßlesätta
sig med lappri, Rerum se futilium occu-
pationi tradere.
Syßloman, M. 3. Procurator. *Plur.* Syß-
lomän. *Aliter.* Syßloman wid en kyrka,
Sacerdos templi œconomus.
Syster, F. 2. Soror. *Def.* Systren. *Plur.*
Systrar. *Compos.* Systerdotter, Neptis
ex sorore. Systerson, Nepos ex soro-
re. Systerbarn, Liberi sororis, conf.
simpl.
Syta, V. A. 3. Curare. Sytt, p. p. conf.
Sköta, ex. gr. Hon syter barnen,
Infantes curat. Syta boskapen, Pecu-
des curare.
Sytning, M. 2. Curandi actus, conf.
Syta.
Så, M. 2. Situla. *Vas ligneum viminibus*
constrictum, quo aquæ gestantur, &c.
Def. Såen. *Plur.* Såar, conf. Åm-
bar.
Så, V. A. ANOM. Seminare. Serere. Sådd,
p. p. *Pr.* Sår. *Ipf.* Sådde. *Pf.* Sådt,
ex. gr. Så åkren, Agrum seminare.
Han sådde korn, hwete, Hordeum, tri-
ticum, serebat. Han har nu sådt, Jam
sementem fecit. Som du sår, Ut semen-
tem feceris. Så ut oenighets frö, Semina
dissidiæ spargere. Åkren sår sig sjelf med
ogräs, Ager seipsum lolio seminat. Så
ut, Semen emittere.
Så, CONJ. Sic. Ita, ex. gr. Så älskade
GUD werlden, Sic DEus dilexit mun-
dum. Så menar jag, Ita sentio. Gör
så, Ita facias. Hwi så? *vel* Hwarföre
så? Cur ita? Det är så, Ita est.
Aliter in conjunctione respondet particulæ
Som, ex. gr. Som ingen annan will,
så må han göra det, Ut alius noluerit,
is id faciat. Som saken är swår, så
måste man lägga flit därwid, In rem
ut arduam diligentia est adhibenda. Som
det är farligt, så bör du ackta dig, Ut
periculosum, tibi itaque caveas. Så at,
Ita ut. Så ock, Ita quoque, ex. gr.
Så är han ock död, Ita is quoque mor-
tuus, conf. Också.

Item:

ſuck och klagan, Cum gemitu & querela quid agere. Böneſuck, Suſpirium precationis.

Sucka, v. n. 1. Suſpirare. Gemere, ex. gr. Han ſuckade af hiertans grund, Ex intimis cordis ſuſpiria emiſit. Sucka efter något, Deſiderio alicujus rei gemere. Sucka öfwer något, Quicquam gemere. *Subſtantivè.* Suckande, Gemendi actus.

Suckan, f. Gemitus.

Suckning, m. 2. Gemendi actus. *Plur.* Suckningar, Suſpiria.

Sud, m. Margo navigii, ex. gr. Sitta på ſuden, In margine navigii ſedere.

Item: Sud, *term. naut. alias* Söder. *Compoſ.* Sudoſt. Sudweſt, conf.

Sudd, m. 2. Penicillus, *ex linteis ſciſſis & ejusmodi. Compoſ.* Tjäruſudd, Pici illinendæ penicillus.

Sudd, n. 4. Inquinatum quodvis, conf. *verb.* Sudda.

Sudda, v. a. 1. Oblinendo, detergendo vel obliterando, inquinare. Suddad, p. p. conf. Söla. Solka.

Sudder, m. 2. Cui quævis polluere vel inquinare mos eſt, conf. Söler.

Suddig, adj. Inquinatus, conf. *verb.* Sudda.

Suden, part. Coctus. *Def. & Plur.* Sudne. *Aliter*, ex. gr. Suden kringla, Panis tritiæi genus, cui lac non immiſtum.

SudOſt, Plaga mundi inter meridiem & ortum media. *Item*: Sudoſt, *vel* Sudoſt wind, Euronotus. Vulturnus.

SudWeſt, Plaga mundi inter meridiem & occaſum media. *Item*: Sudweſt, *vel* Sudweſt wind, Africus ventus. Liba.

Sug, m. 2. Sugendi inſtrumentum, conf. Pumpkar. *Aliter.* Sug. *Imperat. verb.* Suga.

Suga, v. a. 4. Sugere. *Pr.* Suger. *Ipf.* Sög. *Pf.* Sugit. Sugen, p. p. *Def. & Plur.* Sugne, ex. gr. Suga mjölk, Lac ſugere. Han ſög moderns bröſt, Matris ſugebat mammas. Jorden ſuger in watnet, Aquas terra imbibit. Suga, till ſig, Sugendo attrahere. Suga maſten ur något, Succum ex aliquo ſugere. Suga ut, Exſugere.

Sugare, m. 2. *alias* Sug, *quod conf.*

Sugga, f. 1. Porca. Scrófa.

Sugkärl, n. 4. *Plur.* Sugkärl, Venæ bulæ. Vaſa abſorbentia, *alias* Sugrör.

Sugning, m. 2. Sugendi actus.

Sugrör, n. 4. *alias* Sugkärl, conf.

Sullen, Sulla, *vide* Swullen, &c. Sulten *vide* Swulten.

Sumla, v. n. 1. *Dv.* ex. gr. Sumla bort något, Perfunctoriè vel confuſè agendo quid amittere. Sumla öfwer en ſak, Rem negligenter ſeu perfunctoriè tractare. *Aliter*, ex. gr. Det ſumlas wäl öfwer, Illud quidem prætereundum ſeu condonandum erit.

Summa, f. 1. Summa, *v. lat.* ex. gr. Uppföra i en ſumma, In ſummam redigere. *Adverbialiter.* I ſumma, *vel* I en ſumma, Summatim. Han har anwändt ſtora ſummor penningar, Magnam pecuniæ vim impendit. *Proverbialiter*, ex. gr. Summa är det, In hoc rei cardo vertitur.

Summariſk, adj. Summarius.

Summel, n. 4. Opera quævis *perfunctoria.*

Summera, v. a. 1. Numerando ſummam colligere, *v. per.* Summerad, p. p.

Summewis, adv. Summatim.

Summit, *Pf. verb.* Simma.

Sump, m. 2. Piſcina lignea, *alias* Fiſk ſump.

Item: Sump, Stagnum limoſum. Palus limoſa minor, conf. Träſk. Puß.

Sumpig, adj. Uliginoſus. Paludoſus. Sumpige ſtällen eller orter, Loca ſeu regiones uliginoſæ.

Sumpighet, f. 3. Uligo.

Sund, n. 4. Fretum. *Abſolutè* Sundet, *Def.* Fretum inter Sveciam & Daniam, *alias* Öreſund.

Sund, adj. Sanus, ex. gr. En ſund kropp, Corpus ſanum. Sundt förnuft, Sana ratio. Han war ännu wid ſitt ſunda förſtånd, Adhuc rationis uſus ei integer erat, conf. Friſk.

Item:

pgräs, N. 4. Saponaria officinalis, *plant.*
r, ADJ. Ulceratus, ex. gr. Han är sår å benet, Illi in crure ulcus. Stället är nnu sårt, Læsione locus adhuc ulcere inectus eſt, conf. Sårad.
r, N. 4. Vulnus *vel* Ulcus, *de utroque licitur*: *alias autem* Blodsår, Vulnus. Barsår, Ulcus.
ra, V. A. 1. Vulnerare. Sårad, p. p. x. gr. Såra någon med en knif, Culro aliquem vulnerare. Såra sitt samete, Conſcientiæ vulnus infligere, conf. Sarga. Qwåſa. *Subſtantivè.* Sårande, Vulneratio.
rabot, M. Mulcta pro vulneratione, *jur.*
ramål, N. 4. Crimen vulnerationis.
rna, V. N. 1. Ulcereſcere. Sårnad, p p.
rnad, F. 3. Vulneratura. *Gall.* Bleſſure, onf. Qwåſa. Sårning.
rning M. 2. Vulneratio.
rwatten, N. 4. Aqua vulneraria, *pharmac.*
s, M. 3. *Gall.* Sauce. Liquor coctus, in erculorum condimentum.
ſom, CONJ. Sicut. Prout, ex. gr. Såom ſolen lyſer och wärmer, ſå gör ock n Furſte, ꝛc. Sicut ſol lucem & calorem diſtribuit, ſic & princeps, &c. Såom han förtjenar, Prout is meretur. Såſom til exempel, Sicut exempli gratia. Såſom han ſagt hade, Prout dixerat, onf. *Partic.* Så, *cui reſpondet partic* Som. *Aliter*, ex. gr. Såſom du will, Prout volueris. OBS. *In tali conſtructione melius adhibetur particula ſimplex* Som. lt, conf.
n: Såſom, Tanquam. Quaſi, ex. gr. Han ligger ſåſom han wore död, Jacet, anquam mortuus eſſet. Såſom det ſkedde ed rätta, Tanquam jure id accideret. OBS. *In ejusmodi locutionibus particula* Som, *rectius adhibetur*; *quam* conf.
n: Såſom, Quandoquidem, ex. gr. Såom jag förnummit, at du ſkulle komma, ꝛc. Quandoquidem te venturum eſſe compei, &c. OBS. *In ejusmodi caſibus melior ſus eſt ſimplicis* Som, *vel etiam particulaum* Efterſom, Emedan, Alldenſtund, ꝛc.

NOTA. *In compoſitione cum aliis particulis, hæc* Såſom *nunquam locum habet.* Sic perperam, Efterſåſom, Likaſåſom, Än ſåſom, ꝛc. *pro* Efterſom, Likaſom, Än ſom, ꝛc.

Såſtång, F. 3. Vectis, quo ſitula geſtatur. *Plur.* Såſtånger.

Sät, N. 4. Commiſſura, *in parietibus vel ejusmodi ligneis.*

Sät, ADJ. Summè carus. Dulcis, ex. gr. En ſät wänſkap, Amicitia dulcis. De ſätaſte wänner, Amici intimè juncti.

Säta, V. A. 1. *alias* Wälma, *quod* conf.

Säte, M. 2. *alias* Höſäte, *vel* Wälm.

Säck, M. 2. Saccus. *Compoſ.* Säckband, Vinculum ſacci. Säckwäf, Tela pro conficiendis ſaccis, &c. conf. *ſimpl.* conf. Seck.

Säckpipa, F. 1. Fiſtula muſica utriculo inſtructa.

Säd, F. Semen, ex. gr. Mannens ſäd, Semen virile. *Locus. bibl.* ex. gr. Abrahams ſäd, Abrahami progenies.

Item: Säd, Seges, ex. gr. Skära ſäd, Segetes metere. Berga in ſäden, Segetem in horreum inferre. Han gick igenom ſäden, Per ſegetem meabat. *Compoſ.* Sädesax, Spica ſegetis, &c.

Item: Säd, Frumentum, *alias* Spannmål, ex. gr. Köpa eller ſälja ſäd, Frumentum emere ſeu vendere. En tunna ſäd, Frumenti tonna. *Compoſ.* Sädsbriſt, Defectus frumenti. Sädstunna, Frumenti tonna, &c. conf. *ſimpl.*

Säde, N. 4. Satio, ex. gr. Laga åkren til ſäde, Agrum in ſationem præparare. Åker ſom är i ſäde, Ager ſatus, *alias* Säde desäker. Sädestid, Tempus ſationis, conf. Utſäde.

Sädeskorn, N. Frumentum ſementi deſtinatum, conf. Sädskorn.

Sädesman, M. 3. Sator.

Sädesand, M. Tempus meſſis, *alias* Skördeband.

Sädesbergning, M. 2. Segetum collectio & invectio.

Sädesbod, F. 2. Granarium.

Sädeskorn, N. 4. Granum frumenti, conf. Sädeskorn.

Sädelår, M. 2. Camera.

Sädemaſk, M. 2. Limax agreſtis.

Sädesmått, N. 4. Modius frumenti.

Sädeswind, M. 2. Locus in contignatione ædium ſuprema, pro condendo frumento.

Sädeswäxt, M. 3. Annona ſegetis.

Sädsärla, F. 1. Motacilla alba, *avis.*

Säf, M. Scirpus. *Def.* Säfwen.

Säftig, ADJ. Ex affectato tardior ſimulque mollior. **Säftigen**, *Adv.* Leniter ſimulque tardè.

Säfſvarf, M. 2. Emberiza Scœniclos, *avis.*

Säfwenbom, *vide* Sewenbom.

Säga, V. A. 2. Dicere. Sagd, p. p. *Pr.* Säger. *Ipf.* Sade. *Pf.* Sagt, ex. gr. Säg hwad du menar, Dic quid ſentias. Jag ſade at han bör göra det, Id ei faciendum eſſe dicebam. Han har ſagt ſanningen, Veritatem dixit. Det ſäges mycket, Multa dicuntur. Det ſäges, Narratur. Här kunde mycket ſägas, Multa heic dici poſſent. *Aliter*, ex. gr. Det will mycket ſäga, Plurimi id eſt. Det will ingen ting ſäga, Nihil refert. Han har mycket at ſäga wid hofwet, In aula plurimum valet. Han har mäſt at ſäga i den ſaken, Ab illius ſententia res maximè pendet. Det will ſäga ſå mycket, ſom ꝛc. Id ita ſumendum vel intelligendum eſt, ac &c. Sägande, P. A. Dicens. Så til ſägandes, Ut ita dicam. Säga ſig, *Recipr.* ex. gr. Han säger ſig wara lärd, Doctum ſe eſſe prædicat. Mycket kan wäl låta ſäga ſig, Multa quidem dici poſſunt. *Aliter.* Låta ſäga ſig, Rationibus obtemperare. Han låter icke ſäga ſig, Ab opinione ſua deduci nequit.

Item: Säga af, ex. gr. Det är ingen ting at ſäga af, Id de quo narrandum tanti non eſt. *Aliter.* Säga af, conf. Affäga. Säga efter, Dicta ab alio eloqui. *Aliter*, ex. gr. Du får icke ſäga efter hwad du hört, Audita referre tibi non licet. Säga emot, Contradicere, ex. gr. Jag will icke ſäga honom emot, Ei contradicere nolo. Här kan mycket ſägas emot, Hiſce multa in contrarium adferri poſſunt, conf. Motſäga. Säga fram, ex. gr. Säga fram ſin mening, Sententiam in medium proferre ſuam. Säga ifrån ſig, Dictis ſententiam indicare. *Aliter.* Säga ifrån ſig, Se abdicare, conf. Affäga ſig. Säga för, ex. gr. Säg icke detta för någon, De hoc nemini dicas. Han ſade det för mig, Id mihi narravit. Säga förut, Prædicere. Säga om, ex. gr. Hwad ſade han om detta? Quid de hoc dicebat? *Aliter.* Säga om, Iterum quid dicere. *Aliter*, ex. gr. De haſwa mycket at ſäga om honom, Multa de illo prædicant. Säga på, ex. gr. Man har ingen ting at ſäga på den ſaken, Extra reprehenſionem id poſitum eſt. De haſwa mycket *at ſäga* på honom, Plurima ei vitio vertunt. Säga til, conf. Tilſäga, ex. gr. Han ſade til mig, Mihi dicebat. Säg til honom, Dic illi. *Aliter*, ex. gr. Säg til, at han kommer, Illum venturum annuntia. Han gick bort, och ſade mig icke til, Me non convento, abibat. Säg til honom, at *han gör det*, Ipſi faciendum eſſe ei annuntia. Säga up, ex. gr. Säga up contract, borſkap, Pacto, civitatis juri, renuntiare. Han har ſagt up all wänſkap med honom, Amicitiam cum eo ruptam eſſe illi denuntiavit. Tienſtfolket ſäga up ſin tienſt, Famulatui renuntiant domeſtici, conf. Upſäga. Säga ut, Edicere. Sermone proferre, ex. gr. Säg ut hwad du menar, Quæ ſentis proferas. Han ſade ſin mening rent ut, Sententiam aperte explicuit ſuam. *Aliter.* ex. gr. Nu har jag ſagt ut, Jam dicendi finem feci. *Aliter*, ex. gr. Säga ut någon, Tempore pacti finito, alio migrandum denuntiare. Säga åt, ex. gr. Han har ſagt åt honom, Id ei remi. Jag ſkall ſäga åt honom därom, Id ei animum referam.

Sägn, M. 3. Dictum ſeu relatum quid. *Plur.* Sägner, ex. gr. Det är en gammal ſägn, Ab antiquo dictum. Tala efter ſägn, Relata referre, conf. Fråſägn.

äja, *vide* Säga.

ájare, m. 2. Index horologii. *Hinc* Säjarknäpp, Horologii cujusvis minuti ſecundi crepitus. Säjartafla, Tabula indicis horologii, conf. *ſimpl.*

åker, adj. Securus. *Def. & Plur.* Säkre. *Comp.* Säkrare. *Sup.* Säkraſt, conf. Trygg, ex. gr. Et ſtälle ſom icke är ſäkert, Locus ubi ſecurus quis non erit. Wara ſäker för fienden, Ab hoſte ſecurum eſſe. De äro icke ſäkre om ſitt lif, De vita ſecuri non ſunt. Det ſäkraſte botemedlet, Remedium maximè idoneum. *Aliter*, ex. gr. En ſäker ſyndare, Peccator ſocors. Den ſäkra werlden, Mundus ſocors.

m: Säkee, Certus. Fide dignus, ex. gr. En ſäker man, Vir, de cujus fide nemo dubitat. Det berättas för ſäkert, Ut certum id narretur. Jag är ſäker dårom, De hoc certior ſum. Det är et ſäkert tecken, Indicium illud certum eſt. Säkre fordringar, Debita exigenda, de quorum ſolutione nullum dubium. Nomina expedita. Efter ſäkra berättelſer, Ex nationibus fide dignis.

m: Säkert, *Adverbialiter*, ex. gr. Leſwa ſäkert, Securè vivere. *Aliter.* Leſwa äkert, Socors vivere. Du kan ſäkert lita ärpå, Hiſce omninò fidem adjicias. *Aliter*, ex. gr. Jag wet det ſäkert, Id ertè ſcio. Han kommer ſäkert, Venit certè.

kerhet, f. 3. Securitas, ex. gr. Leſwa ſäkerhet, In ſecuritate vivere. Sätta g i ſäkerhet, Securitati ſuæ conſulere. Han har ſin ſäkerhet i panten, Tradito ignore tutus erit. Ställa ſäkerhet för ſig, Cautionem præſtare. *Aliter*, ex. gr. Det an man med ſäkerhet däraf ſluta, Id ertius exinde concludendum. Det berätis med ſäkerhet, Ut fide dignum narratur. *Aliter*, ex. gr. Leſwa i ſäkerhet, n ſocordia vivere.

erligen, adv. Modo fide digno. Certè.

rare, *Comp.* Säkráſt. *Sup. Adj.* Säker.

g, m. 2. Salix caprea. *Item*: Sälg, *nperat. verb.* Sälja.

gbar, adj. Vendibilis.

Sälgbarhet, f. 3. Vendibilis qualitas.

Sälgning, m. 2. Venditio, *alias* Förſälgning.

Sälja, v. a. 2. Vendere. Sålde, p. p. *Pr.* Säljer. *Ipf.* Sålde. *Pf.* Sålt, ex. gr. Han ſålde ſin egendom, Bona ſua vendidit. Sälja ſig til ſkada, Sibi in diſpendium vendere. Sälja waror under deras wärde, Merces juſto pretio minoris vendere. Sälja af, ex. gr. Han har ſålt af, *vel* Han har ſålt af ſina waror, Merces vendidit, ut nihil ei ſit reſiduum. Sälja bort, Venditione ſe privare. *Subſtantivè.* Säljande, Vendendi actus.

Säljare, m. 2. Venditor. *Compoſ.* Säljarlön, Venditionis merces, conf. *ſimpl.*

Säll, adj. Felix, ex. gr. Jag ſkattar dig ſäll, Felicem te eſſe judico. Et ſält tilſtånd, Status ſeu vitæ ratio felix.

Item: Säll, Beatus, *alias* Salig, ex. gr. Säll är den ſom tror, Beatus is, qui credit. De ſälas boningar i himlen, Beatorum in cœlis domicilia. *Adverbialiter*, Sält, Felicem vel beatum in modum.

Sälla ſig, v. n. 1. *Recipr.* Se ſociare, ex. gr. Sälla ſig ihop, *vel* Sälla ſig tilſammans, Seſe conſociare. Sälla ſig til någon, Alicui ſe ſociare.

Sällan, adv. Rarò. Mer ſällan, Rarius.

Sälle, m. 2. Haud melioris notæ quis, ex. gr. En elak ſälle, Homo iniqvus. En luſtig ſälle, Ludicrus quis.

Sällhet, f. 3. Felicitas, conf. Saligbet.

Sällſam, adj. Rarus. Inſolitus, ex. gr. En ſällſam händelſe, Caſus rarus. En ſällſam karl, Vir peculiaris ingenii ſeu indolis. Et ſällſamt upförande, Singularis ſeſe gerendi modus. *Adverbialiter* Sällſamt, Modo raro vel inſolito.

Sällſamhet, f. 3. Inſolentia.

Sällſynt, adj. Qui rarò in conſpectum venit.

Sällſynthet, f. 3. Qualitas in conſpectum rarò venientis.

Sälſkap, n. 4. Conſortium. Societas, ex. gr. Witterhets ſälſkap, Humaniorum literarum ſocietas. De hafwa ſlagit ſig i et ſälſkap,

Conſortium inierunt. *Aliter*, ex. gr. Hålla en ſälſkap, *vel* Göra en ſälſkap, Converſatione alicui adeſſe. Jag war i går i et ſälſkap, Alicujus heri converſationis ſocius eram. Wara i ſälſkap med någon, Cum aliquo verſari.

Item: Sälſkap, Comitatus, ex. gr. Wara i ſälſkap med någon, Alicui comitem eſſe. De gjorde oß ſälſkap, Nos comitabantur. Wi wore i et ſälſkap hela wägen, Toto fuimus itinere ejusdem comitatus. *Hinc*: Reſeſälſkap, conf. *ſuo loco*. *Item*: *Deſinit*. Sälſkapet, Denotat familiares ſeu domeſticos ſervos.

Sälſkapslik, ADJ. Converſandi ſociis accommodus, conf. Samwiſtelig, *Adverbialiter*. Sälſkapslikt, More vel modo ſociabili.

Sälta, F. 1. Salſedo.

Sältgräs, N. 4. *vel* Sälting, M. Triglochin, *plant.*

Sältra, F. 1. Ligneolum, quo pila percutitur, *aliis* Sältråd.

Sämja, F. 1. Concordia.

Sämja, V. A. 2. Concordes reddere. Sämjas, *Paſſivum*.

Sämjas, V. D. 2. Concors vivere. *Pr.* Sämjes. *Ipf.* Sämdes. *Pf.* Sämts, ex. gr. Deße bröder sämdes wäl, Hi fratres vixerunt concordes. *Aliter*, ex. gr. Deße bägge stridige saker kunna icke sämjas ihop, Binæ hæ contrariæ haud conciliari res poſſunt.

Sämre, ADJ. *Comp.* Deterior, Vilior. Sämſt. *Sup.* Deterrimus. *Poſit.* Illa, conf. Wärre, ex. gr. Winet har blifwit sämre, Eviluit vinum. Den säden är sämſt, Frumentum id viliſſimum eſt. *Aliter*, ex. gr. De sämre af folket, E populo viliores. Han will icke wara iblandt de sämſta, Inter infimos eſſe recuſat.

Sämſt, N. 4. Aluta.

Sämſtmakare, M. 2. Alutarius, *opifex*.

Sämſtſkinn, N. 4. Pellis alutaria.

Sända, V. A. 2. Ablegare. Mittere. Sänd, P. P. conf. Skicka, ex. gr. Hwem har sändt dig? Quis te ablegavit? Jag sände honom boken, Librum ad eum miſi. Sända af, *vide* Afsända. Sända bärt, Aliquò mittere. Sända efter, ex. gr. Sända efter någon, Miſſione aliquem vocare. Sända efter något, Miſſo aliquo adferendum quid curare. Sända in, conf. Insända. Sända til, ex. gr. Sända bud til någon, Nuntium ad aliquem ablegare. Han har sändt til mig och begärt det, Ad me miſit, illudque rogavit. Sända up, ex. gr. Sända up sina suckar til GUD, Ad DEum ſuſpiria mittere. Sända ut, conf. Utsända. Sända åter, *vel* Sända tilbaka, Remittere, conf. Återsända. Sända öfwer, *vide* Öfwersända.

Sändebref, N. 4. Epiſtola, *v. ec.*

Sändebåd, N. 4. Legatus, *pro quo uſitatius* Sändebud.

Sänder, *vide* Sönder. *Aliter*. Sänder. *Pr. Indic. verb.* Sända.

Sändning, M. 2. Miſſio. *Item*: Sändning, Miſſum quodvis, ex. gr. Få sändningar ifrån någon, Miſſa ab aliquo accipere.

Sändningbud, *v. ec.* conf. Sändebåd.

Säng, F. 2. Lectus, ex. gr. Ligga i sängen, In lecto jacere. Ligga til sängs, Lecto teneri. Hålla wid sängen, Idem. Gå i säng, Cubitum ire. Taga en på sängen, In lecto adhuc cubantem adire. Äkta säng, Torus conjugalis. Skiljas til säng och säte, Ad torum & menſam ſeparari. *Compoſ.* Sängbräde, *Sponda*. Sänghalm, Stratum ex culmo ſub culcita. Sängkammare, Cubile ædium. Sängkläder, Culcitæ, pulvinaria, & quævis ad lectiſternium. Sängrum, Locus cubili lecto ponendo idoneus. Sängſtälle, Locus in cubili, ubi lectus ſtatuitur. *Item* Lectus ipſe, præter aulæum ejus & ornamenta. Sängſtolpe, Columella ſeu pedamen lecti. Sängtäcke, Tegumentum lecti, conf. *ſimpl. & quæ infra*.

Item: Säng, Arvulum paſtinatum. Areola in hortis. *Compoſ.* Kryddsäng. Kålsäng, *v.* conf. *ſimpl.*

Sänglag, N. 4. Concubitus.

Sänglagare, M. 2. Lecti ſocius.

ingliggande, PART. Qui lecto tenetur.

ingwärmare, M. 2. Pelvis manubrio longo inſtructa, qua lectum calefacimus.

ink, ADJ. *vide* Sank.

inka, V. A. 3. Mergere. Sänkt, P. P. ex. gr. Sänka lin, Linum ſub aquas mergere. Sänka en ſtock eller dylikt watnet, Tignum vel ejusmodi in aquam demergere. *Aliter*, ex. gr. Sänka något från högden, De alto quid demiſſius reddere, vel penitus demittere. Sänka ſig, *Recipr.* Seſe mergere. Ima petere, ex. gr. Han ſänkte ſig ned i watnet, In aquas ſe merſit. Han har ſänkt ſig uti wälluſt, Voluptatibus immerſus eſt. Lodet på klockan ſänker ſig ſmåningom utåre, Horologio annexum pondus paulatim ima petit. En högd, ſom ſänker ſig åt framden, Situs ſublime, quod ad litus ſenſim in declive fertur.

inke, N. 4. Pondus, quo quid ſubmergitur, ex. gr. In filo piſcatorio. *Oppon.* Flöte.

inkning, M. 2. Actus, quo quid mergitur, vel in demiſſum fertur. *Item*: Sänkning, ex. gr. Sänkning i en gruſwa, Foſſa inchoati operis in fodina.

inknät, N. 4. Rete, quod in fundum mergitur.

r, *Adverbialiter*. I ſär, ex. gr. Det går i ſär, Ruptione id ſeparatur. Handla om något i ſär, De quibuslibet ſeparatim tractare. Taga något i ſär, Per partes aliquid ſeparare.

rdela, V. A. 1. Dividendo ſeparare. Särdelad, P. P.

rdeles, ADV. Speciatim, ex. gr. Det är wärt, ſärdeles i deſſa tider, Grave illud eſt, ſpeciatim his temporibus. *Aliter*, ex. gr. Han är icke ſärdeles nögd, Haud ita multò contentus eſt.

rdelning, M. 2. Diviſione facta ſeparatio.

rk, M. 2. Induſium muliebre. Linteum proximè corpus tegens.

rkänna, V. A. 2. Dignoſcere. Senſu diſtinguere. Särkänd, P. P.

Särla, *Adjectivè*, *v. bibl.* ex. gr. Särla regn, Pluvia veſpertina. *Adverbialiter*. Särla, Veſperi.

Särſkilja, V. A. 2. Separare. Diſtinguere. Särſkild, P. P. Separatus.

Item: Särſkild, *Adjectivè*. Diverſus. Diſtinctus. Separatus, ex. gr. Det är en ſärſkild ſak eller fråga, Res eſt, vel quæſtio, ſeparatim ſumenda. På ſärſkilda tider, Diverſis temporibus. En ſärſkild artikel i fred? traktaten, Pacti pacis articulus ſeparatus. På ſärſkildt ſätt, Modo ſingulari. *Adverbialiter*. Särſkildt, ex. gr. Handla ſärſkildt om hwar och en ſak, Quamlibet ſeparatim rem tractare. Sätta hwart och ett ſärſkildt, Unumquodque ſeparatim ponere.

Säta, V. N. 3. Obtemperare, ex. gr. Fartyget säter icke rodret, Navigium gubernaculo non obtemperat, (cedit.) Han sätte icke hwad jag sade honom, Dictis a me non obtemperavit. *Aliter*, ex. gr. Det säter ingen ting at tala med honom, Fruſtra quis cum eo ſermonem init.

Säte, N. 4. Sedes, ex. gr. Hwar har själen ſitt ſäte? Ubi anima ſedem habet? Flytta en ur ſätet, Sede aliquem dimovere. De intoge ſina ſäten i Collegio, Eorum quisque in Collegio ſedem occupavit ſuam. Biſkops ſäte, Sedes Epiſcopi. *Item*: Säte, Poſteriora. Anus, ex. gr. Han har ondt i ſätet, Malo ani laborat. *Item*: Säte, Sedile, *quale in tugurriis ruſticorum.*

Säteri, N. 4. Prædium nobilium, cui jura immunitatis peculiaria. *Def.* Säteriet. *Plur.* Säterier.

Sätesgård, M. 2. Sedes habitandi magnatis. Prædium nobilis.

Sätt, N. 4. Modus. Ratio, ex. gr. Ett nytt ſätt at ſkrifwa, Nova ſcribendi ratio. På det ſättet, Illo modo. På åtſkilligt ſätt, Diverſo modo. På ſådant ſätt, Tali ratione. På alt ſätt, Omni modo. På wiſt ſätt, Certo modo vel reſpectu. *Compoſ.* Skrifſätt. Taleſätt, &c. conf. *ſimpl.*

Sätta, V. A. 3. Ponere. *Pr.* Sätter. *Ipf.* Satte. *Pf.* Satt. Satt, P. P. *Neus.*

Satt, conf. Ställa, ex. gr. Sätta nå got i ordning, Quædam in ordinem ponere. Sätt kärlet där, Vasculum ibi pone. Sätta något å sida, Quicquam seorsim ponere. Sätta förtroende til någon, Fiduciam in aliquo ponere.

Item: Sätta, ex. gr. Sätta bo, *vel* Sätta hushåll, Rem familiarem figere. Sätta klister, Enema applicare. Sätta träd, Arbores plantare. Sätta, *in typograph.* ex. gr. Han har nu begynt at sätta, Jam literas in limbo locandas ponere inchoavit. Sätta plantor, Plantas serere. Sätta fast något, Aliquid affigere. Sätta möte med någon, De congressu cum aliquo convenire. Sätta borgen, *alias* Ställa borgen, *quod* conf. Sätta någon en lexa, Lectionem alicui præscribere. En hund som sätter foglar, Canis qui aves sistit.

Item: Sätta sig, *Recipr.* Residere. Subsidere, conf. Sitta, ex. gr. De sutte sig omkring bordet, Circum mensam sedentes se locarunt. Han har satt sig på marken, Humi subsedit. Sätt dig, Sedeas. Sätta sig til bords, Mensam adire. Sätta sig ned på stolen, In sella considere. *Aliter*, ex. gr. Sätta sig ned, at bo på et ställe, Alicubi sedem figere. Sätta sig emot någon, Alicui se opponere. Sätta sig i gäld, Ære alieno se obruere. Byggningen har satt sig, Ædificium subsedit. Grundet sätter sig til botnen, Turbidum in fundo subsidet. Sätta sig i ro, Tranquillitati se tradere. Sätta sig före, conf. Föresätta sig. Sätta sig i besittning, In possessionem se immittere. Det som sätter sig til botnen, Sedimentum. Wänta til des hans sinne sätter sig, Exspectare dum commotus illi animus residet. Sätta sig tilhopa, Sese consociare vel conjurare. Sätta sig i sinne, Animo constituere. Sätta sig något i sinne, Animo quid sibi proponere. Sätta sig up, Sese erigere. Insurgere. Sätta sig up emot någon, Contra aliquem se objicere. Alicui refragari. Sätta sig illa ut, Malè sibi consulere. Solen sätter sig, Sol occidit. Dagen sätter sig, Vergit jam dies. Sätta sig med någon, Alicui reconciliari. Sätta sig til häst, Equum conscendere.

Item: Sätta af, Seponere, conf. Afsätta, ex. gr. Sätta af en wara, som man köpt, Mercem emtam seorsim ponere. Sätta af en wiß summa penningar til något, Certam impensæ destinatam summam seponere. *Aliter*, ex. gr. Han satter af penningar, Pecuniam profundit. Han har satt af all sin egendom, Cunctas sua dilapidavit bona. *Aliter*. Sätta af någon, Aliquem ab officio removere, conf. Afsätta. Sätta an, conf. Ansätta, ex. gr. När wärken sätter an, Irruente dolore. Sätta bärt, E medio sublatum quid alicubi ponere. *Aliter*. Sätta bärt sin egendom, Bona sua dispergere. Sätta efter, conf. Eftersätta, ex. gr. Sätta det ena efter det andra, Unum post aliud ponere. Sätta sina syßlor, Negotia posthabere. Sätta efter någon, Aliquem insectari. Sätta för, ex. gr. Sätta något för elden, Ante ignem quid ponere. *Aliter*, ex. gr. Sätta lås för dören, *Januam sera* munire. Sätta handen för munnen, Ore manu operire. Sätta före, conf. Föresätta, ex. gr. Sätta en något före at göra, Alicui faciendum quid præscribere. Sätta fram, Proponere, conf. Framsätta. Sätta i, *vel* uti, ex. gr. Sätta flaskan i fodret, Lagenam thecæ *immittere*. Sätta i et stycke, där något är sönder, Rupto frustum inserere. *Aliter*, ex. gr. Sätta mod i någon, Alicui animum addere. Hwem har satt i honom at så tänka? Quis ita sentire ei in animum induxit? Sätta i pant, Pignori dare. Sätta barnen i skola, Infantes ediendos scholæ tradere. Han har satt gåßen i lära hos en handtwerkare, Anserum informandum opifici tradidit. Sätta i land med fartyget, Navigium ad terram ducere. Sätta i lag, i stick, conf. Lag. Stick. Sätta i en nål, Acum immittere. Sätta någon i föracht, i förtal, Contemtum, obtrectationem alicui creare.

Sätta ifrån, ex. gr. Sätta det ena ifrån det andra, Unum ab altero seponere. Sätta ifrån sig något, Aliquid reponere. Sätta något ifrån et [illegible] på et annat, Ab una in aliam linguam quid transferre. Sätta någon ifrån tjensten, Munere aliquem privare. Sätta igen, Ad claudendum, operiendum, vel constringendum, quid applicare. Sätta ihop, *vel* tilhopa, ex. gr. Sätta twå ting tilhopa, Binas juxta se res ponere. Sätta ihop något, Quædam jungere. *Aliter*, ex. gr. Han satte ihop en skrift, Scriptum composuit. Sätta ihop en osanning, Mendacium conflare. Sätta ihop folk at träta, Homines ad litigandum instigare. Sätta ihop med någon, Aliquem aggredi. Sätta imellan, Interponere. Inter separata quid ingerere. *Aliter*, ex. gr. När twå träta får ibland den tredje sätta imellan, Duobus litigantibus interdum tertio dispendium emergit. Han har wid det tilfället satt imellan, Ista damno affectus fuit occasione.

In: Sätta in, conf. Insätta, ex. gr. Sätta in något i skåpet, Armario quid immittere. Sätta in et nytt stycke trå ställe för det gamla, Loco veteris novam ligni particulam inserere. *Aliter*, ex. gr. Han har låtit sätta in honom, Illum in carcerem conjiciendum curavit. *Aliter*. Sätta in penningar, ꝛc. conf. Insätta. Sätta ned, conf. Nedsätta, ex. gr. Sätta ned bördan, Onus deponere. Sätta om, *vel* omkring, Circumponere. Circumdare. *Aliter*, ex. gr. Sätta om träd, plantor, Arbores, plantas, iterum serere. Sätta om en wexel, Assignationis cambialis facere mutationem. Sätta om i tryckeri, Literas in typographia denuò componere. Sätta på, ex. gr. Sätt staken på bordet, Candelabrum in mensam pone. De satte honom på thronen, Illum in solio collocarunt. Regem illum crearunt. *Aliter*, ex. gr. Sätta frågor på en, Quæstiones alicui proponere. Sätta stämpel eller märke på något, Sigillo vel signo quid notare. Sätta en på prof, In probationem aliquem exigere. Sätta annan bemärkelse på et ord, Vocabulo aliam addere significationem. Sätta färg på. Sätta lit på. Sätta wärde på, ꝛc. *Hæ atque similes locutiones suis locis circa substantiva occurrunt.* Sätta til, conf. Tilsätta, ex. gr. Sätta et ting til et annat, Rem juxta aliam ponere. Sätta til något, Quædam adponere vel addere. *Aliter*, ex. gr. Han satte til all sin egendom, Bona insumsit cuncta. Sätta til en byggnad, Ædificationem suscipiendam ordinare. När wärken sätter til, Ingruente dolore. Där satte han lifwet til, Ibi vitam perdidit. Sätta en til arbets, Opus alicui præscribere. Sätta gåßen til handtwerk, Opificio discendo puerum tradere. Sätta tro til, conf. Tro. Magistraten har satt til en Notarie, conf. Tilsätta. Hwem har satt dig til wäcktare? Quis te custodem constituit? Sätta undan, Quicquam removendo alicubi ponere. Sätta under, ex. gr. Sätta något under skjul, Sub umbraculo quid reponere. Sätta sån under takrännan, Situlam sub canali tecti ponere. *Aliter*, ex. gr. Sätta namnet under en skrift, Scripto nomen subsignare. Sätta up, conf. Upsätta, ex. gr. Sätta up något, som är nedtaget, E sublimi latum quid reponere. Sätta up något, som ligger omkull, Prostratum quid erigere. Sätta up något i ordning, Quædam in ordine statuere. *Aliter*, ex. gr. Sätta up i spel, In lusione sorti exponere. Sätta up någon, Obstinatum quem reddere. Sätta up et regemente, Milites in legionem conducere. *Aliter*. Sätta up, Differre, *alias* Skjuta up. *Aliter*. Sätta up bref, krigshår, ꝛc. conf. Upsätta. Sätta ut, conf. Utsätta, ex. gr. Sätta ut något i wädret, Aëri quid exponere. Sätta ut skyllten, Insigne opificium indicans exponere. Sätta ut något at säljas, Vendendum quid exponere. Han har satt ut sina kläder, Vestes pignori exposuit. *Aliter*. Sätta ut dag. Sätta ut sin mening.

Sätta

Swälgt, ex. gr. Något har faſtnat i ſtrupen, at han icke kan ſwälja, Gulæ quid inhæret, ut glutire nequeat. Gäddan ſwälgde i ſig fiſken, Lucius piſcem deglutivit. Swälja ned, ex. gr. Hon ſwälgde ned nålen, ſom hon hade i munnen, Acum, quam in ore habebat, per fauces demiſit. Swälja up, conf. Upſwälja.

Swälla, v. n. 4. Tumere. Swullen, p. p. *Def. & Plur.* Swullne. *Pr.* Swäller. *Ipf.* Swall, *vel* Swälde. *Pf.* Swullit, conf. Pösa. Swullna, ex. gr. Degen ſwäller af jäſt, Maſſa farinacea depſita fæce immiſta tumet. Swamper ſwäller af wätſkor, Spongia humoribus tumet. Halſen har ſwullit igen på honom, Fauces ei tumore clauſæ ſunt. Han är ſwullen i anſicktet, Vultus ei intumuit. Swulna ben, Crura tumida. Swälla up, ex. gr. Anſicktet och magen ſwall up på den ſjuka, Ægroto facies ventercque intumuerunt.

Swält, m. Fames. *Adhibetur tantum*, ex. gr. Dö af ſwält, Fame perire, conf. Hunger.

Swälta, v. n. 4. Cibo abſtinere. Inediam pati. Swulten, p. p. *Def. & Plur.* Swultne. *Pr.* Swälter. *Ipf.* Swalt. *Pf.* Swultit, conf. Hungra, ex. gr. Barnen ſwälta icke, når de haſwa bröd, Liberi inediam non patiuntur, dum habent panem. Han ſwalt i tre dagar, Tres dies à cibo ſe abſtinuit. Swälta ihjäl, Inedia mori. *Item activè*, ex. gr. Swälta någon, Fame aliquem afficere. Swälta ut någon, Fame aliquem pereundum cruciare. Swälta ut en ſtad, Commeatu intercluſo fame urbem capere.

Swälting, m. *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Wara ſin egen ſwälting, Rem ſuam habere familiarem.

Swämma öfwer, conf. Öfwerſwämma.

Swän, Swänſk, ꝛc. *vide* Swen, ꝛc.

Swänga, v. a. 2. Librare. Vibrare. Swängd, p. p. conf. Swinga, ex. gr. Pendlen ſwänger fram och tilbaka, Pendulum horologii ultro citroque libratur. Swänga omkring, In orbem librare. Swänga fanan, Vexillum vibrare. *Stanſive.* Swängande, ex. gr. Pendlars ſwängande, Oſcillatio pendulorum. *Aliter* ex. gr. Armeens flygel ſwängde til höger, Ala exercitus in dextram flexit. Swänga med häſten, Eqvum glomeratis paſſibus ultrò citròque agitare.

Swängare, m. 2. Libramen in rotæ alicujus machinæ coërcitionem.

Swängel, m. 2. Pendulum, *cujus vibratus quid egitur.*

Swängning, m. 2. Libratio. Vibratio, conf. Swänga. Pendlens ſwänguingar, Oſcillationes penduli. Armeens ſwängning, Exercitus in latus flexio. Swängningar, Evolutiones, *milit.*

Swär, *per craſin pro* Swärjer. *Præſ. Indic. verb.* Swärja. *Item*: Swär, *ſubſt. maſc. indecl.* Socer, *v. bibl. alias* Swärfader. Swära, f. Socrus, *v. bibl. alias* Swärmoder.

Swärd, n. 4. Gladius major. Enſis, conf. Wärja. Tweäggadt ſwärd, Geminæ aciei gladius. Swärds ägg, Acies enſis.

Swärdfejare, m. 2. Macheropœus. Gladiorum opifex.

Swärdfiſk, m. 2. Gladius. (Xiphias,) *piſc.*

Swärdotter, f. 2. *alias* Sonhuſtru, conf.

Swärdſidan, *Dr.* På ſwärdſidan, A latere maſculino, *genealog.*

Swärdslilja, f. 1. Pſeudacorus. (Iris,) *plant.*

Swärdsorden, m. Ordo equeſtris enſifer, *in Svecia.*

Swärfader, m. 3. Socer. *Def.* Swärfadren. *Contractè* Swärfar.

Swärföräldrar, *Plur.* Socer & Socrus, parentes.

Swärja, v. n. 4. Jurare. Swuren, p. p. *Def. & Plur.* Swurne. *Pr.* Swärjer, *per craſin* Swär. *Ipf.* Swor. *Pf.* Swurit, ex. gr. Han ſwär gruſtigen, Horrendum in modum jurare ſolet. De haſwa ſwurit ewig wänſkap, Perpetuam jurarunt amicitiam. Swärja för något, Juramento ſe ab aliqua re liberare. *Aliter*, ex. gr. Jag ſwär icke före, at ju det ſå är,

Nec

Sl, N. 4. Actus, quo quid inquinatur, ex. gr. Wänd igen med ditt ſöl, Opere tuo ſuperſedeas ſordido.

m: Söl, Cunctatio, *belluatione vel alio quovis indecenti modo*, ex. gr. Wänd igen med ditt ſöl, Cunctari deſinas.

Sla, V. A. 1. Immundum reddere. Inquinare. Sölad, p. p. ex. gr. Söla linkläder, Lintea reddere immunda. Se huru han ſölat ned ſig, Vide, quemadmodum ſe inquinaverit. Söla ſig, Se immundum reddere vel inquinare, conf. Orena. Sudda.

m: Söla, *Neutraliter*. Modo indecenti, vel damnoſo, cunctari, ex. gr. Söla och ſupa, Cunctando helluari. De haſwa länge nog ſölat med den ſaken, Cunctatione ſatis diutina res illa dilata fuit. Söla bårt tiden, Cunctando tempus terere.

Sler, M. 2. Cunctator indecorus, conf. Sudder.

Slf, Sölfwer, *vide* Silfwer.

Slja, F. 1. Fibula major, *conſtringendis loramentis in curribus & inſtructu quorum.*

Slig, ADJ. Inquinatus, ex. gr. Med ſölliga händer, Manibus inquinatis. En ſölig ſkjorta, Induſium immundum. *Aliter*, ex. gr. Wara ſölig i ſitt wäſende, In vitæ ratione cunctatorem agere, vel ſordidum, conf. Söl. *Adverbialiter*. Söligt, Sordidè, ex. gr. Leſwa ſöligt, Sordidè vivere. *Aliter*, ex. gr. Det går ſöligt, Cunctanter id procedit.

Sm, N. 4. Clavus, *quo equi ſolea ferrea affigitur. Inde* verbum, ex. gr. Sömsticka en häſt, Clavum infigendo carnem vivam equi pungere. Sömstucken, p. p.

Sm, M. 2. Sutura, ex. gr. Spränga up en ſöm, Suturam diſſolvere. I alla ſömar, In omnibus ſuturis. Hufwudſkålens ſömar, Suturæ cranii. *Item*: Söm, Ipſum ſuendi opus, ex. gr. Hon föder ſig med ſöm, Suendo ſe alit.

Sma, V. A. 1. Suere. Sömad, p. p. *ejusdem eſt uſus ac verbum* Sy. *Subſtantivè*. Sömande, Suendi actus.

Smerſka, F. 1. Acu pictrix.

Sömn, M. Somnus, ex. gr. Söt eller tung ſömn, Somnus tranquillus ſeu gravis. Tala i ſömnen, Dormiens loqui. Gå i ſömnen, Dormiens ambulare.

Sömnacktig, ADJ. Somniculoſus. Torpidus. *Adverbialiter*. Sömnacktigt, Modo ſomniculoſo ſeu torpido.

Sömnacktighet, F. 3. Animus ſomniculoſus ſeu torpidus.

Sömnål, *vide* Synål.

Sömnig, ADJ. Dormiendi cupidine captus. In ſomnum pronus.

Sömnighet, F. 3. Dormiendi cupido. In ſomnum proclivitas.

Sömnlös, ADJ. Inſomnis, ex. gr. Haſwa ſömnlöſa nätter, Noctes agere inſomnes.

Sömnlöſa, F. 1. Inſomnia. Pervigilium.

Sömnlöshet, F. 3. Idem.

Sömnſjuk, ADJ. Lethargicus.

Sömnſjuka, F. 1. Lethargus.

Sömſticka, V. A. 4. conf. Söm.

Sömtorn, N. Cynips roſæ, *alia*: Bedaguar.

Sön, V. N. 3. Denegare, *v. ec.*

Söndag, M. 2. Dies ſolis. Dominica, ex. gr. Icke arbeta på Söndagen, Die Sabbathi ab opere ſe abſtinere. Söndags Bokſtafwen, Litera Dominicalis, *Calendar.*

Sönder, *Adjectivè*. Ruptus, *in partes*, ex. gr. Gå ſönder, Rumpi. Diſcerpi. Falla ſönder, In partes ruptas ſeu fractas cadere. Taga ſönder något, In partes ſeparare. Hugga ſönder wed, Ligna cæſa ſcindere. Laga något ſom är ſönder, Quicquam ruptum ſeu fractum reficere. Blåſan ſprack ſönder, Veſica rumpebatur. Riſwa ſönder något, Quicquam dilaniare.

Nota. *Vox hæc eandem vim habet dum verbis & participiis præfigitur*, ex. gr. Sönderbråka. Sönderbruten. Sönderdelad. Sönderfallen. Söndergnuggа. Sönderhacka. Sönderhuggen. Sönderkroßa. Sönderklipt. Söndermalen. Sönderriſwa. Sönderſlagen. Sönderſlita. Söndertagen. Söndertrampa, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Syn, r. 3. Viſus, ex. gr. Haſwa fel på ſynen, Vitio quodam viſus laborare. GUD bewåre min ſyn, DEus mihi viſum conſervet. Det är ej ſyn wärdt, Viſu non dignum eſt. *Locus. Proverb.* För ſyn ſkull, Speciei referendæ gratia. En pelare, ſom ſtår barn för ſyn ſkull, Columna in ſpeciem tantummodo poſita, *quæ non fulcit.* Det bär ſyn för ſaga, conf. Saga.

Item: **Syn**, Viſio. Apparitio. *Plur.* Synер, Viſiones, quales prophetarum, ex. gr. Han ſåg en ſyn, Viſionem vidit. Han ſåg i en ſyn, Viſione illi apparuit, conf. Syne.

Item: **Syn**, Luſtratio judicialis, *in explorationem vel æſtimationem rerum*, ex. gr. Hålla en ſyn, Viſitationem judicialem habere. *Compoſ.* Härads-ſyn. Riddar-ſyn, ꝛc. *Hinc* SyneRätt, ꝛc. conf. *ſuis locis*, conf. Beſiktning.

Item; **Syn**, Vultus, ex. gr. Han ſlog honom i ſynen med piſkan, Scutica ei vultum percuſſit. Se en i ſynen, In vultum aliquem aſpicere.

Syna, v. a. 1. Viſu explorare. Inſpectare. Synas. *Paſſivum.* Synad, p. p. conf. *Dep.* Synas.

Synagoga, r. 1. Fanum Judaïcum. En Judiſk kyrka.

Synas, v. n. 3. Videri, ex. gr. Det ſynes ſå wara, Ita eſſe videtur. Han ſyntes wara owäl, Iratus videbatur. Det har ſynts mig wara bättre, Id melius mihi viſum fuit.

Item: **Synas**, Apparere. *Gall.* Paroitre, ex. gr. Där ſyntes ingen fiende, Hoſtium ibi aderat nullus. Han will synas, Spectari cupit. Två ſtiernor haſwa ſynts på himlen, Binæ in cœlo apparuere ſtellæ. Mera wara än synas, *Gallis*: Plus être que paroitre.

Synbar, adj. Apparens, conf. Synlig.

Synd, v. 3. Peccatum, ex. gr. Begå någon synd, Peccatum committere. Afſtå med ſynden, Peccatis abſiſtere. *Compoſ.* Arf-ſynd, ꝛc. *ſuis locis.* Synda-bekännelſe, Confeſſio peccatorum. Synda-mått, Criminum modus. Syndaträl, Servus peccato ſervus, *term. ec.* conf. *ſimpl.* *quæ infra.*

Synda, v. n. 1. Peccare, ex. gr. Jag har ſyndat, Peccavi. Synda emot GUD, In DEum peccare. Synda af owetenhet, Ignoſcitia peccare. Synda på nåden, Gratiæ Divinæ fretus peccare.

Syndafall, n. 4. *Def.* Syndafallet, Lapſus protoplaſtorum.

Syndaflod, m. 3. Diluvium.

Syndare, m. 2. Peccator.

Synderſka, r. 1. Peccatrix.

Syndig, adj. Criminoſus. Peccatorius. *Adverbialiter.* Syndigt, Sceleſtè. Facinoroſè.

Syndlös, adj. Peccati expers. *Adverbialiter.* Syndlöſt, Extra peccati culpam.

Syndſtraff, n. 4. Ob peccata pœna.

Syne, *Dr.* ex. gr. Han är i syne, vel Han ſer i ſyne, Viſione fallitur.

Synedom, m. 2. Sententia judicis in cauſa inſpectionis ſeu luſtrationis.

Synemän, *Plur.* conf. Syningsmän.

SyneRätt, m. 3. Judicium in luſtrationem rerum inſtitutum.

Syning, m. 2. Suendi actus.

Syning, m. 2. *alius* Beſiktning, Viſitatio ſeu luſtratio judicialis. *Inde* Syningsman, In luſtrationem judicialem vocatus. *Plur.* Syningsmän.

Synlig, adj. Viſibilis, conf. Synbar. Synligen, *Adv.* Modo viſibili.

Synlighet, r. 3. Viſibilitas.

Synnerhet, *Adverbialiter.* I ſynnerhet, Speciatim, ex. gr. Alle i gemen och hwar och en i ſynnerhet, Omnes communiter & ſinguli ſpeciatim. *Item:* Præſertim, ex. gr. Du bör tiga, i ſynnerhet när gamle tala, Tacendum tibi eſt, præſertim dum ſenes loquuntur.

Synnerlig, adj. Singularis, ex. gr. I någon ſynnerlig händelſe, In caſu ſpeciali. Ett ſynnerligt tycke, Arbitrium alicui ſingulare. Synnerligen, *Adv.* Speciatim. Singulariter, conf. Beſynnerlig.

ack, m. *Indecl.* Gratiæ. Grates, ex. gr. Stor tack, *vel* Mycken tack, Magnas ago gratias. Du förtjenar därmed ingen tack, Nullas eo mereris gratias. Tack för det, Ob hoc gratias ago. Haſwa ſkam til tack, Gratiarûm loco probrum reportare. Det koſtar honom ſtor tack, Gratiarum id ei actione conſtat.

Tacka, v. a. 1. Gratias agere. Tackad, p. p. ex. gr. Jag tackar dig, Tibi gratias ago. Ingen ting at tacka före, Propter quod gratias agendum, nihil eſt. Tacka GUD för ſina wälgerningar, DEo pro beneficiis gratias agere.

Tacka, f. 1. Ovis fœmina.

tem: Tacka, Informis metalli rudis maſſa. *Inde* Silfwertacka, Maſſa argentea. Blytacka, Maſſa plumbea. Tenn i tackor, Stannum in maſſas diviſum.

Tackel, n. 4. Funium in navi apparatus. *Def.* Tacklet. Tackel och tyg, Idem.

Tackjärn, n. Ferrum crudum. Ferrum rude fuſum.

Tackla, v. a. 1. Tacklad, p. p. *Dr.* Tackla et ſkepp, Navem funibus inque ſublimi partium apparatu inſtruere. Tackla af, *vide* Aftackla. Tackla up, conf. Uptackla.

Tacklage, n. *v. per.* Navium in ſublimi apparatus, quo ab invicem differunt. Skeppens öfwerrede, hwarmed de til ſlag äro ſtiljaktige.

Tackling, m. 2. Navis inſtructio, conf. Tackla. *Item*: Apparatus navis, *alias* Tackel, *quod* conf.

Tacklös, adj. Gratiarum actionis expers.

Tacknämlig, adj. Gratiarum actione dignus vel receptus, conf. Tackſam.

Tacknämlighet, f. 3. Animus gratus, *v. ec.* conf. Tackſamhet.

Tackoffer, n. 4. Sacrificium laudis ſeu euchariſticum, *v. bibl.*

Tackſam, adj. Gratus. *Adverbialiter.* Tackſamt, Gratè.

Tackſamhet, f. 3. Animus gratus. Gratitudo.

Tackſamligen, adv. Relatâ gratiâ, ex. gr. Jag ſkall tackſamligen förſköla det, Ob id gratias referam.

Tackſäga, v. n. 2. Gratias agere, *v. ec.* ex. gr. Tackſägom GUDi, DEo gratias agamus.

Tackſägelſe, m. 3. Gratiarum actio.

Tackſkinn, n. 4. Pellis ovis fœmin.

Tackt, m. 3. Status numerus, *ſeu* Percurſio in muſica vel ſaltatione. *Gall.* Cadence, ex. gr. Slå tackten, Statum numerum in muſicis percutiendo indicare. Hålla tackten, Statum numerum obſervare, *in muſicis vel choreis.* Efter tackten, Ad numerum muſicalem. *Inde* Trippeltackt, Numerus muſicalis tertiarius.

Tactiken, m. *Def.* Tactica. Läran om en Krigshärs upſtållande, ordning och anförande.

Tadel, n. 4. Cenſura. Sermo, quo quis aliquem culpat. *Def.* Tadlet, conf. Dantning. Förtal.

Tadelſam, adj. Cui omnia culpare animus eſt.

Tadelſamhet, f. 3. Animus ad quævis culpanda proclivis.

Tadla, v. a. 1. Culpare. Cenſuram agere. Tadlad, p. p. conf. Dauta. Förtala, ex. gr. Han tadlar alla menniſkor, Omnes culpat homines. Han tadlar på alt ſom förekommer, In omnibus, quæ occurrunt, cenſuram agit. *Subſtantivè.* Tadlande, Culpandi vel cenſuram agendi actus.

Tadlare, m. 2. Cui omnia culpare moris eſt. Cenſor malignus.

Tafatt, adj. Geſtu vel actionibus ineptus, *v. pleb.*

Tafel, m. 2. Menſa, *v. per. Adhibetur tantum*, ex. gr. Kongliga tafeln, Menſa in aula Regia. Hålla öpen tafel, Menſam habere cuivis aditu apertam. Tafel-muſik, Ad menſam concentus muſicus.

Tafelſkifer, *vide* Bordſkifer.

Tafelſten, m. 2. Adamas tabellatus.

Tafeltäckare, m. 2. In aulis miniſter, cui menſæ parandæ cura eſt.

Tafla, f. 1. Tabula, ex. gr. GUDs Lag i twenne taflor, Lex DEi in duabus tabulis. *Inde* Måletafla, &c. conf. *ſimpl.*

Item: Så, Adeò. Tam, ex. gr. Han är icke så nögd, Non adeò est contentus. Så lärd som han, Tam doctus, quam ille. Så mycket han låfwar, så litet gifwer han, Quam multa promittit, pauca adeò tribuit. Tiden är så kårt, Tempus adeò breve est. *Aliter*, ex. gr. Så långt det räcker, Quousque id se extendit. Så länge jag lefwer, Quoad vixero. Wänta så länge, Interea temporis exspecta. Så snart, conf. Snart.

Item: Så, Tum, ex. gr. När jag talar, så will han tala, Cum loquor, tum ille loqui vult. När betta sker, så kommer han, Cum hoc acciderit, tum is veniet. *Aliter*. Så framt, Si modo. Så framt icke, Nisi. Så mycket, Tantum. Så mycket mer eller mindre, Tanto magis vel minus. Så när, conf. När. Så ock, Tum et. Så wida, In quantum. Quatenus.

Såd, N. 4. Jusculum. Liquor ex coctis eduliis. *Inde* Fisksåd, ꝛc. Jusculum ex piscibus, &c. conf. Soppa. Spad. *Proverbialiter*. Hafwa sin hand med i sådet, Rei gerendæ se immiscere.

Sådan, ADJ. Talis. N. Sådant, conf. Slik, ex. gr. Han är sådan, och sådant är hans företagande, Talis est, & susceptum illius tale. Sådane waror, Tales merces. I sådant fall, In tali casu. På sådant sätt, Tali modo. Och mer sådant, Et plura ejusmodi.

Sådor, *Plur.* Frumenti moliti granorum folliculi contriti, conf. Agnar. Kli.

Såg, F. 2. Serra. *Compos.* Sågblad, Lamina serræ. Sågbräde, Asser serra sectus. Sågbock, Equuleus, cui ligna cæsa serra secanda imponuntur. Sågspån, Serrago. Scidis. Sågstock, Tignus serra secandus, conf. *simpl.* & *quæ infra*.

Såga, V. A. 1. Serra secare. Sågad, p. p.

Sågare, M. 2. Operarius, cujus opus est serra secare.

Såget, N. Epiphora, *morb. equin.*

Sågfisk, M. 2. Pristis. (Squalus,) *pisc.*

Sågning, M. 2. Serratura. Serra secandi actus.

Sågqwarn, F. 2. Mola serraria. Machina aquaria, qua tigni in asseres secantur.

Såla, F. 1. Solea, ex. gr. Sätta nya sålor under skona, Calceos novis soleis munire. *Compos.* Fotsåla. Skosåla, conf. *simpl.*

Såla, V. A. 1. Soleis novis munire. Sålad, p. p. *Dr.* Såla skor och strumper, Calceos & tibialia novis munire soleis.

Sålbotten, M. Solidum seu fundus soleæ cui innititur pes, conf. Sålläder.

Såld, p. p. Sålde. *Ipf.* Sålt. *Pf.* ver. Sålja. *Aliter* Såld, *vide* Sold.

Således, ADV. Sic. Ita.

Såll, N. 4. Cribrum, conf. Rißel. Sickt.

Sålla, V. A. 1. Cribrare. Sållad, p. p. Sålla ur, *vel* Sålla ut, Cribro secernere.

Sålläder, N. 4. Corium densius *calceorum* soleis. *Def.* Sållädret.

Sålunda, ADV. Hoc vel isto modo. Tali ratione.

Såmedelst, ADV. Per hoc vel illud.

Sång, M. 3. Cantio, ex. gr. Låfwa GUD med sång och syel, Cantione concentuque musico DEum laudare. Hon öfwergår den andra i sång, Cantione hæc illam superat.

Item: Sång, Cantus. Hymnus, ex. gr. Andeliga sånger, Cantus sacri. Catechismus författad i sånger, Catechismus hymnis compositus, conf. Psalm. Wisa.

Sångare, M. 2. Cantor.

Sångerska, F. 1. Cantatrix, *concentus musici.*

Sångewis, ADV. Modo in cantum.

Sångfogel, M. 2. Oscinis. Avis canora. *Def.* Sångfoglen. *Plur.* Sångfoglar.

Sångstycke, N. 4. Musici cantus particula.

Såning, M. 2. Satio. Serendi actus. Sånings tiden, Tempus sationis.

Såpa, F. 1. Sapo. Smegma, *liquidior, linteis & ejusmodi, purgandis*, conf. Twål. *Compos.* Såpbruk, Officina, in qua smegma præparatur. Såplöder, Spumata cum smegmate aqua. Såpsjudare, Smegmatis coctor. Såpsjuderi, Institutio ad coctionem smegmatis.

Såp-

Examini aliquem ſubjicere. Fiſkalen bör taga i den ſaken, Fiſcalis illam urgere debet cauſſam. Taga i betänkande, i kyrka, i ſkur, ꝛc. *Has & ſimiles locutiones circa voces reperies.* Taga ifrån, ex. gr. Taga ifrån låſet, Seram tollere. Taga ifrån det ena och lägga til det andra, Uni derogatum alteri addere. Tag ifrån mig detta, Hoc mihi demas. Taga igen, ex. gr. Han tog igen det han gifwit, Data recepit. Taga igen ſina ord, Verba retractare. Palinodiam canere. *Aliter.* Taga igen ſina ord, Verbis fidem fallere. Taga igen ſin ſkada på något annat, Alio dispendium reparare. Taga igen et ſtälle i en bok, In libro locum inveſtigare. Hwar ſkall jag taga igen en ſådan? Ubi quispiam talis mihi inveniendus vel recuperandus? Taga ihop, ex. gr. Taga ihop ſina ſaker, Res ſuas colligere. Taga ihop med någon, Acrius cum aliquo congredi. När ſkall du taga ihop med det arbetet? Quando opus tibi illud inchoandum? Det tager ihop, Urget id quidem & vexat. Taga in, conf. Intaga, ex. gr. Taga in något, ſom står ute, Foras collocatum quid intrò mittere. När ſkall den ſjuke taga in? Quando medicamen ægroto ſumendum? Taga med, ex. gr. Taga med wåld, Vi capere. Taga en qwinna med wåld, conf. Wåldtaga. Taga ned, ex. gr. Taga ned något, Suſpenſum vel in ſublimi poſitum quid tollere. Tag ned boken af hyllan, De repoſitorio librum affer. Taga ned med händerna, Manus demittere. Taga om, *vel* omkring, Circum prehendere. Han tog honom om liſwet, Medium illum prehendebat. *Aliter.* Taga om, Iterum vel denuò capere. Taga på, ex. gr. Taga på någon, Aliquem tangere. Taga på pulſen, conf. Puls. *Aliter.* Taga på, Incipere. Obs. *Hujus tantum in ſermone vulgari uſus*, ex. gr. Han tager på at läſa, Legere incipit. Det tager på at bliſwa bättre, Melius id fieri incipit. *Aliter*, ex. gr. Färgen tager icke på tyget, Colorem non recipit textum. Taga på ſig kläderna, Veſtes induere. Han tog på ſig ſkulden, Culpam ſibi irrogavit. Det tager jag icke på mig, Id mihi non culpæ duco. *Aliter.* Taga på ſig, conf. Påtaga ſig.

Item: Taga til, conf. Tiltaga, ex. gr. Taga til wårjan, Enſem arripere. Jag wet icke hwad jag ſkall taga til, Quid mihi arripiendum neſcio. Taga för mycket til, Nimium ex deſtinato ſumere. *Aliter.* Taga för mycket til, Modum ſuperare. Han tager til, ſå ingen kan tro honom, Exaggerat adeò, ut credere illi nemo poſſit. Taga til fötters, conf. Fot. Taga någon til ſig, Aliquem ad ſe recipere. Taga tröſt til ſig, Solatium capere. *Aliter*, ex. gr. Han tager til, conf. Tiltaga. Taga undan, Excipere. Tag undan, Excipe. Taga up, conf. Uptaga, ex. gr. Taga up något af marken, Humo quid tollere. Taga up med handen, Manum levare. *Aliter*, ex. gr. Taga up et lås, et lock, Seram, operculum, aperire. Taga up en Pſalm, Hymnum canendi initium facere. Taga wäl eller illa up en ſak, Benignè vel ſecus rem accipere. Taga up et hemman, en ſkogsmark, Prædium, ſaltum, culturæ ſubjicere. Huru tog han up det? conf. Uptaga. Taga ut, conf. Uttaga, ex. gr. Taga ut något ur et rum, E loco aliquo quid depromere. Taga ut en tand, Dentem eripere. Taga ut en fläck, Maculam delere. Taga ut ſin del, Debitam ſibi partem tradendam curare. Taga ut ſin rätt, Jus ſuum exigere. Taga uti, *alias* Taga i, *quod* conf. Taga wid, conf. Widtaga, ex. gr. Där det ena ſlutar, tager det andra wid; Ubi unum definit, alterum incipit. Här tager det Landet wid, Heic illa adjacet regio. Tag icke ſå wid dig, Adeò ne fias commotus. Taga illa wid ſig, Terrore percelli. Taga åt ſig, Sibi quid aſſumere vel tribuere. *Aliter*, ex. gr. Kårlet tager elak ſmak åt ſig, Malo vas imbuitur ſapore. Taga åter, conf. Återtaga. Taga öfwer, ex. gr. Taga öfwer med handen, Super quid manum tollere.

Sädeskorn, N. 4. Granum frumenti, conf. Sädeskorn.

Sädeslår, M. 2. Camera.

Sädesmask, M. 2. Limax agreſtis.

Sädesmått, N. 4. Modius frumenti.

Sädeswind, M. 2. Locus in contignatione ædium ſuprema, pro condendo frumento.

Sädeswäxt, M. 3. Annona ſegetis.

Sädesärla, F. 1. Motacilla alba, *avis.*

Säf, M. Scirpus. *Def.* Säfwen.

Säfligen, ADJ. Ex affectato tardior ſimulque mollior. Säfligen, *Adv.* Leniter ſimulque tardè.

Säffparf, M. 2. Emberiza Scœniclos, *avis.*

Säfwenbom, *vide* Sewenbom.

Säga, V. A. 2. Dicere. Sagd, p. p. *Pr.* Säger. *Ipf.* Sade. *Pf.* Sagt, ex. gr. Säg hwad du menar, Dic quid ſentias. Jag ſade at han bör göra det, Id ei faciendum eſſe dicebam. Han har ſagt ſanningen, Veritatem dixit. Det ſäges mycket, Multa dicuntur. Det ſäges, Narratur. Här kunde mycket ſägas, Multa heic dici poſſent. *Aliter*, ex. gr. Det will mycket ſäga, Plurimi id eſt. Det will ingen ting ſäga, Nihil refert. Han har mycket at ſäga wid hofwet, In aula plurimum valet. Han har mäſt at ſäga i den ſaken, Ab illius ſententia res maximè pendet. Det will ſäga ſå mycket, ſom ꝛc. Id ita ſumendum vel intelligendum eſt, ac &c. Sägande, P. A. Dicens. Så til ſägandes, Ut ita dicam. Säga ſig, *Recipr.* ex. gr. Han säger ſig wara lärd, Doctum ſe eſſe prædicat. Mycket kan wäl låta ſäga ſig, Multa quidem dici poſſunt. *Aliter.* Låta ſäga ſig, Rationibus obtemperare. Han låter icke ſäga ſig, Ab opinione ſua deduci nequit.

Item: Säga af, ex. gr. Det är ingen ting at ſäga af, Id de quo narrandum tanti non eſt. *Aliter.* Säga af, conf. Affäga. Säga efter, Dicta ab alio eloqui. *Aliter*, ex. gr. Du får icke ſäga efter hwad du hört, Audita referre tibi non licet. Säga emot, Contradicere, ex. gr. Jag will icke ſäga honom emot, Ei contradicere nolo. Där kan mycket ſägas emot, Hiſce multa in contrarium adferri poſſunt, conf. Motſäga. Säga fram, ex. gr. Säga fram ſin mening, Sententiam in medium proferre ſuam. Säga ifrån ſig, Dictis ſententiam incidere. *Aliter.* Säga ifrån ſig, Se abdicare, conf. Affäga ſig. Säga för, ex. gr. Säg icke detta för någon, De hac nemini dicas. Han ſade det för mig, Id mihi narravit. Säga förut, Prædicere. Säga om, ex. gr. Hwad ſade han om detta? Quid de hoc dicebat? *Aliter.* Säga om, Iterum quid dicere. *Aliter*, ex. gr. De hafwa mycket at ſäga om honom, Multa de illo prædicant. Säga på, ex. gr. Man har ingen ting at ſäga på den ſaken, Extra reprehenſionem id poſitum eſt. De hafwa mycket at ſäga på honom, Plurima ei vitio vertunt. Säga til, conf. Tilſäga, ex. gr. Han ſade til mig, Mihi dicebat. Säg til honom, Dic illi. *Aliter*, ex. gr. Säg til, at han kommer, Illum venturum annuntia. Han gick bårt, och ſade mig icke til, Me non convento, abibat. Säg til honom, at han gör det, Id ipſi faciendum eſſe ei annuntia. Säga up, ex. gr. Säga up contract, bruſtap, Pacto, civitatis juri, renuntiare. Han har ſagt up all wänſkap med honom, Amicitiam cum eo ruptam eſſe illi denuntiavit. Tjenſtfolket ſäga up ſin tienſt, Famulatui renuntiant domeſtici, conf. Upſäga: Säga ut, Edicere. Sermone proferre, ex. gr. Säg ut hwad du menar, Quæ ſentis proferas. Han ſade ſin mening rent ut, Sententiam apertè explicuit ſuam. *Aliter.* ex. gr. Nu har jag ſagt ut, Jam dicendi finem feci. *Aliter*, ex. gr. Säga ut någon, Tempore pacti finito, alicui migrandum denuntiare. Säga åt, ex. gr. Han har ſagt åt honom, Id ei renuit. Jag ſkall ſäga åt honom därom, Id ei animum referam.

Sägn, W. 3. Dictum ſeu relatum quid. *Plur.* Sägner, ex. gr. Det är en gammal ſägn, Ab antiquo dictum. Tala efter ſägn, Relata referre, conf. Hörſägn.

Tala någon lagligen til, Contra aliquem actionem inſtituere. *Aliter.* Tala någon til, conf. Tiltala. Tala ur, ex. gr. Tala ur munnen, Verba diſtinctè proferre. Tala ur en hög ton, conf. Ton. Tala ut, Eloqui. *Aliter.* Tala ut, Sermonem finire.

:m: Talas, *Paſſivum*, ex. gr. Om den ſaken talas nu intet, Illa de re nihil jam dicitur. *Item*: *Deponentialiter.* Talas wid, Colloqui, ex. gr. Dårom få wi wål talas wid, De hoc nobis colloquendum. Obs. *Idem & minantis eſt.*

ılan, f. Actio cauſſæ. Jus agendi, v. *jur.* ex. gr. Förlora ſin talan, Jus agendi perdere. Föra talan emot någon, Actionem contra aliquem inſtituere.

ılare, m. 2. Locutor.

ılborg, adj. *v. pleb.* conf. Talför.

ılbrott, n. 4. Dialectus, conf. Mål-brott.

ılde, *Ipf. verb.* Tålja.

ılegåfwa, f. 1. Facultas loquendi. *Item*: Facundia oris.

ılent, m. 3. Tålentum, *v. per.*

ılefått, n. 4. Locutio.

ılför, adj. Cui loquendi facilitas, conf. Talſam.

lg, m. Sevum. *Compoſ.* Talgljus, Candela ſebacea, &c. conf. *ſimpl.*

lga, v. a. 1. Sevo imbuere. Talgad, p. p.

lgacktig, adj. Sevo materiâ ſimilis.

lgig, adj. Sevo imbutus ſeu maculatus.

lgoxe, m. 2. Parus major, *avis.*

ılja, f. 1. Funis trocho immiſſus, cujus ope pondera evehuntur, *naut.*

lig, adj. *aliàs* Talſam, *quod* conf. *Inde* Framtalig. Mångtalig, &c. *ſuis locis.*

lk, m. Talcum, *lapis.*

ll, f. 2. Pinus, (ſilveſtris;) *alias* Furu-träf tall, Ex pino. Pineus. Spanſk tall, Pinus Pinea. *Compoſ.* Tallbarr, Folium pini. Tallhåda, Reſina pini. Tallkotte, Strobilus. Fructus pini. Tallſkog, Pinetum. Tallwed, Cæſa ligna pinea, conf. *ſimpl.*

llbit, m. 2. Loxia Enucleator, *avis*, *alias* Swenſk Papegoja.

Tallrik, m. 2. Orbis, ſeu diſcus, *apparatus menſæ. Compoſ.* Trätallrik, Orbis ligneus, &c.

Tallrikſlickare, m. 2. Paraſitus.

Tallſtrunt, m. *Collectivè.* Turiones pini.

Talman, m. 3. Prolocutor. *Plur.* Talmän.

Talrik, adj. Numeroſus.

Talrikhet, f. 3. Numeroſitas.

Tals, *Suffixum adverbiale*, *in rerum partitione*, ex. gr. Hoptals. Styckетals, &c. conf.

Talſam, adj. Loquax, conf. Pratſam.

Talſamhet, f. 3. Loquacitas, conf. Pratſamhet.

Taltraſt, m. 2. Merula. (Turdus,) *avis.*

Taltrångd, adj. Loquendi cupidus.

Taltruten, adj. Cui verba inter loquendum deſunt.

Tam, adj. Cicur, ex. gr. Et tamt djur, Animal cicur, conf. Tamd. Spak.

Tamd, p. p. Domitus, *verb.* Tämja. *Item*: Tamd, Exercitio aſſuetus. *Inde* Fingertamd. Måltamd, conf. *ſuis locis.* Tamde, *Ipf.* Tamt, *Pf. verb.* Tämja.

Tamhet, f. 3. Cicuritas.

Tamp, m. 2. Maſſa major cujuslibet materiæ, conf. Klimp. *Item*: Tamp, Funis brevior & craſſior in navibus. *Item*: Lorum craſſius, quod temoni inſeritur.

Tand, f. 3. Dens. *Plur.* Tänder, ex. gr. Rycka ut en tand på någon, Dentem alicui evellere. Få tänder, Dentire. Fälla, *vel* Släppa tänderna, Dentes mittere. Skåra tänderna, Dentes colliđere. *Compoſ.* Tandborſte, Purgandis dentibus penicillus. Tandpeta, Dentiſcalpium. Tandpulfwer, Dentifricium, conf. *ſimpl. & quæ infra.*

Tandagniſlan, f. Stridor dentium, *v. ec.*

Tandblöda, f. 1. Fluxus è gingivis ſanguineus.

Tandkött, n. 4. Gingiva.

Tandkragen, m. *Def. Gall.* Le collet de la dent.

Tandläkare, m. 2. Dentium Medicus.

Tandlös, adj. Edentulus.

Tandlöshet, f. 3. Dentium privatio.

Tandning, m. 2. Dentitio.

Tandwärk, m. Dolor dentium.

Tan-

Tanke, M. 2. Cogitatio. Cogitatum, ex. gr. Höga, ſinnrika, wackra, tankar, Sublimes, ingenioſæ, venuſtæ, cogitationes. Haſwa tankarne hos ſig, Cogitationes habere collectas. Det faller mig i tanken, Cogitationi ſubit. Göra något i tankarne, Cogitationibus quid diſtractis committere. *Aliter*, ex. gr. Göra något i tanke at det är godt, Eo aliquid facere animo, ut bonum ſit, vel utile. I min tanke, *vel* Efter min tanke, Ad meam ſententiam. Ut opinor. Sätta en i elak tanke hos någon, Exiſtimationi alicujus apud quem detrahere. Haſwa ſtora tankar om ſig, Optimè de ſe ſentire.

Tankebild, F. 3. Idea.

Tankeſkott, N. *alias* Hugſkott, conf.

Tankeſlut, N. 4. Syllogiſmus.

Tankeſpel, N. 4. Luſus ingenii.

Tankeſätt, *vide* Tänkeſätt.

Tankfull, ADJ. Cogitabundus.

Tanklös, ADJ. Incogitans. *Adverbialiter.* Tanklöſt, Nulla adhibita cogitatione.

Tanklöshet, F. 3. Animus incogitans.

Tanor, *Plur.* Nervi, vel quævis nervorum formam referentia.

Tapet, M. 3. Tapetum. Tapes, *v. per.* ex. gr. Tapeter på wäggarne, Parietum veſtimenta. Bakom tapeten, Poſt ſiparium. *Compoſ.* Tapetmakare, Taperorum opifex.

Tapetſera, V. A. 1. Parietes veſtire, *v. per.* Tapetſerad, p. p.

Tapetſering, M. 2. Actus veſtiendi parietes. *Item*: Tapetſering, Ipſe parietum veſtitus.

Tapp, M. 2. Obturamentum ligneum, *quo foramina doliorum aliorumque vaſorum, occluduntur. Item*; Penicillus ſtramineus in ejusmodi uſum. *Item*: Sipho. Epiſtomium, per quod liquor effluit.

Item: Tapp, Clavus lignens, quo quid in opere lignario jungitur.

Item: Tapp, Manipulus. *Compoſ.* Hötapp. Halmtapp. Molntapp. Ullapp, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Tappa, V. A. 1. Effundi facere. Hauriri per foramen dolii & ejusmodi. Tappad, p. p. ex. gr. Gå i källaren och tappa dricka, In cellam ad hauriendam è dolio cereviſiam abi. *Aliter*, ex. gr. Tappa blod af någon, Venæ ſectione alicui ſanguinem emittere. Tappa på en tunna, Infundendo in tonnam quid addere. Tappa af, conf. Aftappa. Tappa ut, Relinendo effundere. *Aliter*, ex. gr. Tappa ut et kärr, Aquas derivando paludem exſiccare. Tappa ut blod, Venæ ſectione ſanguinem emittere.

Item: Tappa, Clavo jungere, *in opere lignario.* Tappad, p. p.

Tappa, V. A. 1. Perdere. Amittere, *præcipuè de eo, quod in ludis vel inter ambulandum perditur.* Tappad, p. p. conf. Förlora. Miſta, ex. gr. Han har tappat ſin hatt, Pileum amiſit. Qwinnan tappade penningen, Mulier nummum perdidit. Tappa penningar på kort, Pecuniam luſione chartularum perdere. Jag har tappat, Luſione perdidi. Hitta något, ſom är tappadt, Amiſſum quid invenire. Tappa bårt, Amiſſione orbari. *Aliter*, ex. gr. Tappa ſaken, Cadere cauſſa. Tappa ſlaget, Prælio vinci. Han tappade icke på det bytet, Permutatio ei iſta diſpendio non fuit. Tappa modet, Animo cadere.

Tapper, ADJ. Fortis. *Def. & Plur.* Tappre. *Comp.* Tapprare. *Sup.* Tappraſt. *Adverbialiter.* Tappert, Fortiter.

Tapperhet, F. 3. Fortitudo.

Tapphål, N. 4. Foramen in dolio, per quod liquor hauritur.

Tapptals, ADV. Per manipulos.

Tapt, *Dr.* ex. gr. Gifwa tapt, Victa dare manus.

Tar, *per craſin, poët. pro* Tager. *Pr. verb.* Taga.

Tarf, N. 4. Requiſitum, ex. gr. Naturens tarf, Requiſitum naturæ. Göra ſitt tarf, Alvum exonerare.

Tarflig, ADJ. Neceſſariis contentus. Modicus. *Item*: Ad uſum vel neceſſitatem ſufficiens, ex. gr. Han är tarflig i mat och kläder, Victu

/ictu & amictu necessariis contentus est. En tarflig hustru, Uxor in habitu & vitæ atione modica. Tarflig mat, Cibus mediocris. *Adverbialiter.* Tarfligt, Mediocriter.

rflighet, F. 3. Animus necessariis vel modicis contentus.

rfwa, V. N. 1. Egere. Necessum habere, ex. gr. Han tarfwar icke begära det, Ista petere necessum non habet. Det tarfwar bewis, Probatione id eget.

rfwor, *Plur.* Quorum quis eget. Requisita.

rga, V. A. 1. Rodendo dilacerare. Targad, p. p. ex. gr. Slöa tänder, som targa maten, Dentes hebetiores, qui cibum dilacerant. En slö såg, som targar trå, Serra dentibus hebes, quæ lignum rodit. *Inde Dr.* ex. gr. Targa på en sak, Crebris exprobrationibus rem urgere.

rgla, V. A. 1. *Frequent.* conf. Targa.

rm, M. 2. Intestinum.

rmkäxet, N. 4. *Def.* Mesenterium.

rmlopp, N. 4. Hernia, *alias* Bräck.

rmsäcken, M. *Def.* Peritonæum.

rmwred, N. 4. Morbus iliacus. Miserere.

rtare, M. 2. Tartarus. *Plur.* Tartare. *Def.* Tartarerna.

rtarie, N. Tartaria. *Def.* Tartariet. *Inde Adj.* Tartarisk, Tartaricus.

ska, F. 1. Pera.

skbok, F. 3. Sacculus, condendis schedulis & ejusmodi, *in pera vestium ferri solent. Plur.* Taskböcker.

skkräfta, F. 1. Cancer Mænas.

skspelare, M. 2. Præstigiator.

skspeleri, N. 4. Præstigiatorum lusus.

ße, M. 2. Pars anterior pedis, *ursorum, & ejusmodi.*

ßel, N. 4. Sermo clanculum in aures, conf. Tißel.

ßla, V. N. 1. Sermones clam in aures insinuare, conf. Tißla. *Substantivè.* Taßlande, Actus dicto mod loquendi.

xa, F. 1. Taxa. Præscriptum magistratus pro æstimatione mercium, *v. per.* ex. gr. Sätta taxa på matwaror, Certum cibariorum pretium statuere. Efter taxan, Secundum taxam.

Taxera, V. A. 1. Censum agere. Taxerad, p. p. *Item:* Pretium statuere, conf. Taxa.

Taxering, M. 2. Censum agendi actus.

Tazett, M. Tazetta. (Narcissus,) *plant.*

Te sig, V. N. ANOM. *Recipr.* Præbere se. *Pr.* Ter. *Ipf.* Tedde. *Pf.* Tedt, ex. gr. Han dristar icke te sig fram, Sese præbere non audet. Te dig icke at göra så, Ne ita facere audeas. *Compos.* Bete. Framte. Förete, conf. *suis locis.*

Tecken, N. Signum. *Def.* Tecknet. *Plur. Def.* Tecknen, ex. gr. Sätta et tecken på något, Signo quid notare. Korstecknet, Signum crucis. Gifwa tecken til något, Signo quid indicare, conf. Märke.

Item: Tecken, Indicium. Tessera, ex. gr. Där är intet tecken til sjukdom, Ibi nullum morbi indicium adest. Tag detta til tecken af min wänskap, Hoc in amicitiæ tesseram accipe. *Aliter,* ex. gr. Wädurens tecken, Constellatio arietis, conf. Himmelstecken. *Aliter,* ex. gr. Och skola ske tecken i solen och i månen, Et sol & luna prodigia exhibebunt, conf. Järtecken, ꝛc.

Teckna, V. A. 1. Signare. Signo notare vel indicare. Tecknad, p. p. conf. Märka, ex. gr. Teckna något med sitt namn, Suo quid nomine signare. Teckna för någon, Signis alicui quid monstrare. Teckna up, conf. Upteckna. Teckna under, conf. Underteckna. Teckna ut, ex. gr. Teckna ut någon eller något, Certis signis aliquem vel aliquid ostendere.

Item: Teckna, Delineare. Graphices artem exercere, *alias* Rita, ex. gr. Han kan wäl teckna, Graphidem optimè edoctus est. *Substantivè.* Tecknande, Delineandi actus.

Tecknare, M. 2. *alias* Ritare, *quod* conf.

Tecknatydare, M. 2. Haruspex. Portentorum explicator.

Teckning, m. 2. Signatio. Notatio. *Item*: Teckning, Graphis. Delineatio, ex. gr. Han är hemma i teckning, Graphides peritus eſt. Förſta teckningen af nägot, Prima cujusvis rei delineatio. Teckningskonſt, *alias* Ritkonſt, conf.

Tedde, *Ipf.* Tedt. *Pf. verb.* Te ſig.

Teg, m. 2. Demenſum agri vel prati, in plures partes diſpertiti. *Inde* Tegſtiſte. *Aliter.* Teg. *Ipf. verb.* Tiga.

Tegel, n. *Collectivum.* Lateres. *Def.* Tegelet, conf. Tegelſten, ex. gr. Af tegel, Lateritius. Slå tegel, Lateres formare. Bränna tegel, Lateres coquere. *Compoſ.* Tegeltak, Tectum lateritium. Tegelugn, Furnus pro coquendis lateribus. Tegelbruk, Laterum conficiendorum officina. Tegellada, Siccandis lateribus domus. Tegelſlagare, Fictor laterum. Tegelſlageri, Laterum conflandorum opus, conf. *ſimpl.*

Tegelſten, m. 2. Later, conf. Murſten.

Tegſtiſte, n. 4. Agri vel prati, inter dominos alternatim diſpertiti, demenſorum ſitus, conf. Teg.

Tekas, v. d. 1. Sorte certare, *de primordio in ludis.*

Teleſkop, n. 4. Teleſcopium, *v. per.*

Telning, m. 2. Surculus. Ramulus novellus. Wattutelning, Skolo.

Tempel, n. 4. Templum, *v. lat. Def.* Tempiet.

Temperament, n. 4. Temperamentum. En menniſkas naturliga art til ſinnes rörelſer och böjelſer, härrörande af des kropps beſkaffenhet.

Ten, m. 2. Fuſus, *in colo & ejusmodi. Plur.* Tenar. *Item*: Baciſlus ferreus longior, in quo ultrò citrôque ducitur velum lecti & ejusmodi.

Tenlika, f. 1. Clavulus ferreus minutiſſimus. *Inde* Meſſings tenlikor, Clavuli capitulis ex orichalco muniti.

Tenn, n. q. Stannum. Af tenn, Ex ſtanno. Stanneus. *Pluraliter collective.* Tenn, Vaſa ſtannea. *Compoſ.* Tennfat, Patina ſtannea. Tennkanna, Cantharus ſtanneus. Tennallskar, Orbes ſtannei, conf. *ſimpl.*

Tenngjutare, m. 2. Vaſorum ex ſtanno opifex.

Tenor, m. Tenor in muſicis. Subgravis tonus, *v. per.*

Tep, n. 4. Sermo blandus, qualis infantium, conf. Joller.

Tepa, v n. 1. Blandienti, infantium inſtar, modò loqui, conf. Jollra.

Tepig, *vide* Täpig.

Termin, m. 3. Terminus. Tempus præſiturum, *v. per.* ex. gr. Betala en ſumma på wiſſa terminer, Certas ad dies pecuniam ſolvere.

Terpentin, n. Terebinthina. Terpentinträd, Terebinthus. (Piſtacia.)

Ters, m. 3. Tertia in muſicis, arte gladitoria, &c. *v. per.*

Teſt, m. 2. Manipulus crinium intricatus, *alias* Härteſt.

Teſtamente, n. 4. Teſtamentum, *v. lat.* ex. gr. Han har fådt det i teſtamente, Teſtamento id accepit. Upråtta et teſtamente, Teſtamentum condere. I Nya Teſtamentet, In Novo Teſtamento. *Hinc Adj.* Teſtamentariſk, Teſtamentaricus.

Teſtamentera, v. d. 1. Teſtamentum facere. Legare. Teſtamenterad, p. p.

Text, m. 3. Textus, *v. lat.*

Texta, v. d. 1. Textad, p. p. *alias* Prästa, conf.

Textning, m. 2. Literarum ad imitationem impreſſarum pictura.

The, n. Folia & flores fruticis *Sinensis* hujus nominis. *Hinc Compoſ.* Thebord. Theſat. Thekanna. Theſked, n. conf. *ſimpl.*

Item: The, *Pobl. Plur. alias* De, conf.

Theater, m. 2. Theatrum. *Def.* Theatret. *Plur.* Theatrar, *v. per. Inde Adj.* Theatraliſk, Dramaticus.

Them, Then, conf. Dem, Den, conf. *Grammat.*

Theolog, m. 3. Theologus, *v. per.*

Theologie, f. Theologia. Läran om Gud, des dyrkan, och hwad därtil hörer. *Hinc Adj.* Theologiſk, Theologicus.

Theorie, f. Theoria, *v. per.* Kunſkaper i en ſak. *Oppos.* Practik.

er, Therföre, ꝛc. conf. Där, Därföre, ꝛc.
eriak, M. Theriaca.
ermometer, M. 2. Thermometrum. *Def.* Thermometren. Et werktyg, til at utröna luftens warme eller köld.
es, Theße, Thet, conf. Des, Det, conf. *Grammat.*
or, M. Jupiter, idolon antiq. Svec. *Inde* Thordön, N. Tonitru. Thorwigg, *alias* Åskewigg. Thorsdag. Thorsmånad, *nunc* Torsdag, ꝛc. conf.
ron, M. 3. Thronus. Solium. *Inde* Thronföljare, Succeſſor imperii. Thronledighet, Interregnum.
y, *Pronominaliter*, ex. gr. Efter thy ſom ſåges, Secundum id quod dicitur. I thy mål, *nunc* I dy mål, conf. Dy.
bb, *vide* Tipp.
ka, F. 1. Boletus fomentarius.
, M. 3. Tempus, ex. gr. Medan ännu tid är, Dum adhuc tempus erit. Det är nu en lång tid ſedan, Jam diu eſt. I den tiden, *vel* På den tiden, Illo tempore. Jag har icke tid, Mihi tempus non eſt. I behaglig tid, Tempore optato. I ſin tid, Suo tempore. I ſitt tom tid, Tempore conveniente. Tid efter annan, Per intervalla temporis. Då för tiden, Tunc temporis. Nu för tiden, Nunc temporis. En tid efter, Aliquo poſt tempore. Efter en tid, Poſt aliquod tempus. Någon tid, Aliquantiſper. *Item*: Aliquo tempore. För någon tid, Per aliquod tempus. För någon tid ſedan, Ante aliquod tempus. Dröja någorſtädes ſfwer tiden, Statum præter tempus alicubi morari. Det ſker med tiden, Temporis intercеſſu id accidit. Med tiden, Poſthac. I råttan tid, Tempore debito. Maturè. Laga at du kommer i tid, Fac ut maturè venias. I tid och i otid, Tempore opportuno & non opportuno. Man måſte i tid förekomma ſlikt, Iſti citius occurrendum. I god tid, Maturè. *Aliter.* I god tid, Temporibus ubertatis annonæ. Giſwa ſig god tid, Temporis plus quam ſatis conſumere. Til en tid, Ad tempus. Skicka ſig i tiden, Tempori cedere. Komma för ſin tid i barnſång, Ante diem parere. I krigs tider, Temporibus belli. Farliga och bullerſama tider, Tempora periculoſa & tumultuoſa. *Proverbialiter*, ex. gr. Du har wål tid til det, Illud quidem tibi obeundum.

Item: Tid, Ætas, ex. gr. Gyllende tiden, Ætas aurea. I min tid, Mea ætate. *Item*: Tid, Tempeſtas. *Unde* Årstid. Höſttid. Sommartid, ꝛc. conf. *ſimpl. Aliter*, ex. gr. Qwinnan fick ſin tid, Fœminæ menſtrua acceſſere.

Tida, ADV. Crebrò. Sæpe. För tida, Crebrò nimis. Tidaſt, Sæpiſſimè. Som tidaſt, Quam ſæpiſſimè, conf. Bittida.

Tideböcker, *Plur.* Annales. Chronica.

Tidehwarf, N. 4. Epocha. Periodus temporis. *Def.* Tidehwarfwet.

Tidelag, N. 4. Commixtio cùm bruto.

Tidelagare, M. 2. Criminis commercii cum bruto reus.

Tideligen, ADJ. Tempeſtivè.

Tidelängd, F. 3. Series temporis.

Tidender, *Plur.* Relata, ex. gr. Föra nya tidender, Novitates circumferre, conf. Tidning.

Tidfördrif, N. 4. Tempus fallendi quodvis.

Tidig, ADJ. Tempeſtivus. Maturus, ex. gr. En tidig wår, Ver tempeſtivum, vel citius appropinquans. En alt för tidig börd, Puerperium præmaturum. Tidig fruckt, Fructus citius matureſcens. *Adverbialiter.* Tidigt, Tempeſtivè. Maturè.

Tidning, M. 2. Relatum. Nuntium, ex. gr. Elak tidning, Infauſtum nuntium. Goda tidningar, Relata alicui accepta, conf. Poſttidning, conf. Tidender.

Tidräkning, M. 2. Temporum computatio ſeu calculus. Chronologia.

Tids, *Genit. Adverbialiter*, ex. gr. Huru tids ſkedde det? Ad quam diei horam id accidit? Det är tids nog, Nondum tempus adeſt. Så tids på dagen, Illa diei hora.

Tidſpillan, F. Temporis jactura.

Tidt, ADV. Sæpe. Crebrò, conf. Tida, conf. Ofta.

Tidtals, ADV. Per intervalla temporis.

Tjena, V. A. 3. *Ir.* Servire. Famulari. Tjent, p. p. *Pr.* Tjenar. *Ipf.* Tjente. *Pf.* Tjent, ex. gr. Han ſkickar ſin ſon hårt at tjena, Filium ad famulandum mittit. Han tjente hos mig, Apud me famulus erat. *Aliter*, ex. gr. Tjena i krig, In militia merere. Tjena Kronungen, Publico fungi munere. Tjena GUD, DEum colere. Tjena en i något mål, Officium alicui præſtare. Han är otacksam, ehuru jag ofta tjent honom, Sæpius ei adjumento fui, tamen ingratus eſt. Jag ſkall ſöka at tjena dig igen, Officio id remunerare conabor. Tjena af, *vide* Aftjena. Tjena för, ex. gr. Tjena för lön, Ære merere. Tjena för dräng hos någon, Alicui famulari. Tjena ut, Famulatu exire.

Item: Tjena, Decere, ex. gr. Det tjenar en yngling, at tiga och höra, Tacentem & attentum ſe præbere, juvenem decet. Det tjenar ſig icke, Non decet. Det kan tjena ſig för honom, Id in eum competit.

Item; Tjena, Conducere. Uſui eſſe, ex. gr. Det tjenar til bot, til exempel, In remedium, in exemplum, id conducit. Han tjenar til ingen ting, Ad nihil eſt idoneus. Kan jag tjena dig med detta? Num hoc tibi uſui eſſe poſſim? Hwartil tjenar alt ſådant? Cui bono hæc ſunt? Tjena riket, Reipublicæ utilitatem adferre.

Tjenare, M. 2. Miniſter. Servus, conf. Dräng. GUDs ords tjenare, Verbi divini miniſter.

Tjenarinna, F. 1. Miniſtra. Serva.

Tjender, *vide* Tjvender.

Tjenlig, ADJ. Decens. Competens, ex. gr. En klädedräkt, ſom är dig tjenlig, Amictus, qui te decet. På tjenligt ſätt, Modo decente. Igenom tjenliga medel, Modo convenienter. *Aliter*, ex. gr. Han är tjenlig til allt, Ad omnia eſt idoneus. Et trä, ſom icke är tjenligt til något, Lignum ad nihil aptum. Det är dig icke tjenligt, Id tibi utile non eſt. Tjenligen, *Adv.* Decenter.

Tjenſt, F. 3. Servitium. Famulatus, ex. gr. Haſwa någon i ſin tjenſt, Famulum ſibi quem junctum habere. Taga tjenſt hos någon, Servitium apud aliquem inire. Gå i tjenſten, Famulare miniſterium adire.

Item; Tjenſt, Munus. Sparta, ex. gr. Söka en tjenſt, Munus ambire. Göra ſin tjenſt, Munere fungi ſuo. Stå i tjenſt, In munere eſſe. Sätta en ifrån tjenſten, A munere aliquem removere. *Aliter*, ex. gr. Det gör ſin tjenſt, Uſui ſi inſervit ſuo.

Item: Tjenſt, Commodum. Officium, ex. gr. Gör mig den tjenſten, Iſtud mihi redde officium. Det ſtår til din tjenſt, Id tibi commodo cedit. Han har gjort mig ſtora tjenſter, Præclara mihi præſtitit officia. *Aliter.* Tjenſtewerk, in re fabrili, notat opera quævis ad principale agendum pertinentia.

Tjenſtacktig, ADJ. Officioſus.

Tjenſtacktighet, F. 3. Officiorum reddendorum ſtudium.

Tjenſtefolk, N. *Pluraliter collectivè.* Homines e famulitio. Servitia.

Tjenſtehjon, N. 4. Miniſterii quis. *Servus. Serva.*

Tjenſtfri, ADJ. A functione muneris publici immunis.

Tjenſtfrihet, F. 3. A munere publico fungendo immunitas.

Tjenſtgörande, PART. Qui munere publico fungitur. *Oppon.* Tjenſtfri.

Tjenſtligen, ADV. Officioſè.

Tjenſtſökande, PART. Munus ambiens. *Item: Subſtantivè*, ex. gr. Tjenſtſökande tiltager dagligen, Munerum ambitus in dies creſcit.

Tjenſtwillig, ADJ. Ad officia præſtanda paratus.

Tig, *alias* Dig, *quod* conf. *Aliter. Imperat. verb.* Tiga.

Tiga, V. N. 4. Tacere. *Pr.* Tiger. *Ipf.* Teg. *Pf.* Tegat, ex. gr. Det är bättre at tiga, än illa tala

Tra

Præſtat tacere, quam malè loqui. Tig ſtilla, Tace. Han har tegat med den aken, Rem tacuit iſtam. Han teg til hwad den andre ſade, Ad ea, quæ alter dicebat, tacuit.

zer, M. 2. Tigris. *Def.* Tigren. *Plur.* Tigrar.

gga, V. A. 2. Mendicare, ex. gr. Tigga itt bröd, Mendicando victum quærere. Tigga en om något, Supplex ab aliquo quicquam petere. Tigga af en något, Mendicè quid ab aliquo petere. De tigge ihop penningarne, Mendicando pecuniam collegerunt. Han har tiggt ſig il den tjenſten, Emendicando munus illud obtinuit.

ggaracktig, ADJ. Moris mendicorum. *Adverbialiter.* Tiggaracktigt, Modo vel more nendicorum.

ggare, M. 2. Mendicus. *Compoſ.* Tiggarlaf, ꝛc. Scipio mendici, &c. conf. *ſimpl.*

ggeri, N. 4. Mendicatio.

jo, *Num.* Decem. Tijo gångor, Decies. Tijofallt, Decemplex.

onde, *Num. ord.* Decimus, ex. gr. Hwar ijonde, Decimus quisque. Den tijonde gången, Vice decima. Konung CARL den ijonde, Rex CAROLUS decimus. *Aliter.* Tijonde, *vide* Tionde.

, *F.* 2. *v. Germ. vide* Hynda, Canis fœm.

, PRÆP. Ad, *cum accuſ.* ex. gr. Gå til n ort, Ad locum aliquem ire. Komma il ſtaden, In urbem venire.

n: Til, *cum genit.* ex. gr. Sitta til ords, Menſæ aſſidere. Reſa til ſjös eller il lands, Maritimum vel terreſtre iter acere. Til gagns, In utilitatem. Til ångs, In lecto. In lectum. Göra en il wiljes, Ad lubitum alicujus facere. *Similiter:* Til fångs. Til hands. Til eds. Til freds. Til åfwentyrs, ꝛc. *Quære ſuis locis. Adverbialiter.* Til hanſa. Til rätta. Til wåga, ꝛc. *ſuis locis.* *Item: Participiorum*; ex. gr. Han är cke til troendes, Non ei credendum ſt. Så til ſägandes, Ita dicendo. Ut ta dicam. Så att förſtående, Sic intelligendum. *Item:* Til at, *Nota Gerundii*, conf. *Grammat.*

Item: Til, *cum dativ.* ex. gr. Lemna det til mig, Id mihi relinque. Lemna ſådant til tiden, Iſta tempori tradere. Han ſade til honom, Illi dicebat.

NOTA. *Particula hæc vel ante vel poſt verba ponitur, prout ab exemplis paſſim occurrentibus patet.*

Tilbad, *Ipf. verb.* Tilbedja.

Tilbaka, ADV. Retrò, ex. gr. Gå tilbaka, Retrò ire. Komma tilbaka, Retrò venire. Giſwa tilbaka penningar, Pecuniam ſupererogatam tradere. *Plura exempla circa vocabula invenies*, conf. Igen.

Tilbedja, V. A. 4. Adorare. Tilbeden, p. p. *Def. & Plur.* Tilbedne. *Pr.* Tilbeder. *Ipf.* Tilbad. *Pf.* Tilbedt. *Subſtantivè.* Tilbedjande, Adoratio.

Tilbehör, N. 4. Adpertinens quodcunque. Apparatus rei. En maſchin, en böſſa, med alt tilbehör, Machina, bombarda, cum omni apparatu. En ſadel med ſitt tilbehör, Ephippium cum ſuo inſtructu.

Tilbinda, V. A. 4. conf. Binda til, *Part. P.* Tilbunden. *Def. & Plur.* Tilbundne. *Aliter.* Tilbinda, Convincere, *v. jur.*

Tilbjuda, V. A. 4. Offerre. Tilbuden, p. p. *Def. & Plur.* Tilbudne. *Pr.* Tilbjuder. *Ipf.* Tilböd. *Pf.* Tilbudit, ex. gr. Tilbjuda någon ſin tjenſt, Officium vel miniſterium alicui offerre. Han tilböd ſig, at göra det, Ad id faciendum ſe offerebat. De hafwa tilbudit ſådana wilkor, Ejusmodi obtulerunt conditiones. *Aliter.* Tilbjuda, *vide* Bjuda til.

Tilbringa, V. A. 3. Adferre. Adducere. Tilbragt, p. p. conf. Bringa til, ex. gr. En lycka, ſom tilbragte honom ſtora egodelar, Fortuna, quæ magnas ei adtulit opes. *Aliter*, ex. gr. Tilbringa ſin tid, Tempus agere.

Tilbud, N. 4. Lata conditio vel optio. Oblatio, conf. Anbud, ex. gr. Tilbud af freds wilkor, Conditionum pacis oblatio. Et fördelacktigt tilbud, Lata maximæ utilitatis conditio. *Aliter*, ex. gr.

Det war et farligt, et olyckligt tilbud, Caſus ille periculoſus, infelix, fuit. Et driſtigt tilbud, Conatus audax.

Tilbuden, p. p. *verb.* Tilbjuda, conf.

Tilbunden, p. p. Adſtrictus, conf. Tilbinda.

Tilböd, *Ipf. verb.* Tilbjuda.

Tilbör, *V. Defect. Dr.* ex. gr. Som det tilbör, Prout convenit. Dig eller honom tilbör, Tibi vel illi injunctum eſt.

Tilbörlig, ADJ. Jure meritoque conveniens. Debitus, ex. gr. Med tilbörlig heder, Quo decet, honore. På tilbörligt ſätt, Debito modo. Tilbörligen, *Adv.* Modo juri conveniente vel debito.

Tildela, V. A. 1. Partiendo tribuere. Tildelad, p. p. *vel* Tildelt.

Tildraga ſig, V. N. 4. *Recipr.* Accidere. *Cj.* Draga, ex. gr. Det tildrog ſig på den tiden, Eo id tempore accidit. Saken har ſå tildragit ſig, Ita res accidit. *Aliter.* Tildragen. *Part. P. verb.* Draga til, Adſtringere.

Tildöma, V. A. 2. Judicando attribuere vel adſignare. Tildömd, p. p.

Tilegna, V. A. 1. Attribuere. Vindicare. Tilegnad, p. p. ex. gr. Han har tilegnat hvhom den rättigheten, Jus illud ei attribuit. Tilegna ſig en annans egendom, Bona ſibi vindicare aliena. *Item*: Tilegna, Dedicare, *alias* Dedicera, ex. gr. Han har tilegnat den Herren ſin bok, Domino iſti libium dedicavit ſuum.

Tilegnelſe, M. 3. Vindicatio. Sibi quid tribuendi actus. Tilegnelſe-ſkrift, Dedicatio, *alias* Dedication.

Tilegor, *Plur.* Res ſoli ad prædium primitivum acceſſoriæ.

Tilerkänna, V. A. 2. Agnitione juris vel meriti attribuere. Tilerkänd, p. p.

Tilfalla, V. A. 4. Sorte quaſi vel caſu deferri vel accedere. *Cj.* Falla. Tilfallen, *Def. & Plur.* Tilfallne, p. p. ex. gr. Honom tilföll ſå mycket i arf, Tantum ei hæreditate acceſſit.

Tilfluten, p. p. *verb.* Tilflyta.

Tilflykt, M. Refugium. Perfugium.

Tilflyta, V. N. 4. Affluere. *Cj.* Flj Tilfluten, *Def. & Plur.* Tilflut conf. flyta til. *Figurate*, ex. gr. H han önſkar tilflyter honom, Optata affluunt.

Tilfoga, V. A. 1. Afficere. Inferre. fogad, p. p. ex. gr. Tilfoga någon ſkymf eller ſkada, Probrum vel damn alicui afferre. Tilfoga en oförrätt, juria quem afficere. Tilfogad ſka Damnum illatum. *Aliter.* Tilfog Junctione affixus. *Part. P. verb.* ga til.

Tilfriſkna, V. N. 1. Convaleſcere. Tilfri nad, p. p. *term. milit.*

Tilfryſa, V. N. 4. *alias* Fryſa til, conf. Tilfruſen, p. p. *Def. & Plur.* Ti fruſne, ex. gr. Sjön är tilfruſen, Cong latus eſt lacus.

Tilfråga, V. A. 1. Interrogando quem illo qui. Tilfrågad, p. p.

Tilfrågan, F. Quæſtio, *alicui facta.*

Tilfylleſt, ADV. Plenè. Ad plenum, cu *ſimpl.* Fylleſt.

Tilfylleſtgörelſe, M. Satisfactio, *v. ec.*

Tilfälle, N. 4. Occaſio, ex. gr. Taga t fället i ackt, Occaſionem captare. Wid t fälle, Occaſione ita ferente. Gifwa någ tilfälle, Occaſionem alicui præbere.

Tilfällig, ADJ. Fortuitus. Adventitius, e gr. En tilfällig händelſe, Caſus fortu tus. Tilfälligt wis, Ex accidente. E tilfällig ſak, Res adventitia. Et *tilfälli* ondt, Caſu malum.

Tilfälligbet, F. 3. Accidens. Adventitium *Plur.* Tilfälligheter, Quæ caſu accedunt.

Tilföra, V. A. 2. Adferre, conf. Föra t *Part. P.* Tilförd.

Tilförene, ADV. Antehàc.

Tilförlåtlig, ADJ. Probatæ fidei. Veri congruus. Tilförlåtligen, *Adv.* Modo ritati congruo, ut ei fides habenda.

Tilförordna, V. A. 1. Conſtituere. Tilf ordnad, p. p. ex. gr. Tilförordna Domare, en Domſtol, Judicem, ju cium, conſtituere.

Tilförſe ſig, V. N. *Anom. Recipr.* Fid ciam in aliquo ponere.

ſörſel, M. 3. Subvectio. Adductio, *qua neceſſaria quævis adferuntur. Def.* Til-örſlen.

ſörſickt, M. Fiducia. Firma animi conſilio, conf. Förtröſtan.

gå, V. N. ANOM. conf. Gå til, ex. gr. huru ſkall detta tilgå? Quonam hæc iant modo? Säg mig huru därmed ilgick? Dic mihi quo id pacto perage-atur.

gång, M. 2. Aditus, ex gr. Hafwa fri ilgång til någon, Liberum ad quem ha-ere aditum. Alla tilgångar woro til-ſutne, Omnes præcluſi fuere aditus. *Aliter*, ex. gr. Han wet ſig ingen til-gång på penningar, Quò pecunia ei nan-iſcenda, neſcit.

gånglig, ADJ. Aditu apertus.

gift, M. Condonatio, *culpæ*, conf. Ef-ergift.

gifwa, V. A. 4. Condonare. Remittere. *ſ.* Gifwa. Tilgifwen, p. p. *Def. & Plur.* Tilgifne. *Item*: Tilgifwen. *Adjectivè.* Addictus. Tilgifnaſte tjenare, Addictiſſimus ſervus.

gifwenhet, F. 3. Animus, quo quis alicui addictus eſt.

grep, N. 4. Auferendi vel arripiendi actus.

gripa, V. A. 4. Arripere, *alias* Gripa til. *Part. P.* Tilgripen. *Def. & Plur.* Tilgripne.

handa, Til hands, conf. Handa, hand.

hjelp, M. Adjumentum, ex. gr. Med tilhjelp af något, Alicujus rei adjumento. Med hans tilhjelp, Illo adjuvante.

hopa, ADV. Una. Junctim, ex. gr. Ligga tilhopa, Unà jacere. Stå tilhopa, Junctim ſtare. Gå tilhopa, Congredi. OBS. *Particula hæc verbis ſemper poſtponitur*, conf. Ihop. *Participiis præfigitur*, ex. gr. Tilhopa tagne, Unà ſumti.

håll, N. 1. Locus commorationis, ex. gr. hwar har han ſitt tilhåll? Ubinam commoratur?

hålla, V. A. 4. Cogere. Impellere, *jure vel auctoritate*, ex. gr. Han tilhöll honom at göra ſin ſkyldighet, Illum ad officium præſtandum coëgit, conf. Hålla til. *Part. P.* Tilhållen. *Def. & Plur.* Tilhållne.

Tilhångare, M. 2. conf. Anhångare.

Tilhårda, V. A. 1. Indurare. Tilhår-dad, p. p.

Tilhårdning, M. 2. Induratio.

Tilhöra, V. N. 2. Pertinere ad, *alias* Höra til, ex. gr. Hwem tilhörer detta? Ad quem hæc pertinent? Cujus hæc ſunt. Tilhörande, P. A. Pertinens.

Tilhörig, ADJ. Pertinens ad.

Tilhörighet, F. 3. Quodvis ad aliquem pertinens, vel alicui proprium. *Plur.* Tilhörigheter.

Tilja, F. 1. Aſſer pavimenti.

Tillåna, *Dr.* Tillåna gifwa, *vel* Gifwa tillåna, Indicare. *Part. P.* Tillåna gifwen, Indicatus. Denuntiatus.

Tilkomma, V. N. 4. Pertinere, ex. gr. Lemna hwar och en hwad honom tilkommer, Cuilibet quæ ad eum pertinent, vel illius ſunt, relinquere. Den hedren tilkommer honom allena, Illi ſoli iſte tribuendus eſt honor. *Aliter.* Tilkomma, *vide* Komma til, Advenire. *Hinc*: *Part.* Tilkommande, Adventurus. Futurus. Tilkommande tider, Tempora futura. Tilkommen, p. p. *Def. & Plur.* Tilkomne.

Tilkommelſe, M. Adventus, *v. ec.*

Tilkomſt, M. Acceſſio. Aditus, conf. Tilgång, ex. gr. Jag wet intet hwad tilkomſt han därtil haft, Modum, quo hæc illi acceſſere ignoro. *Aliter.* Tilkomſt, Adventus, conf. Ankomſt.

Tilkoſt, M. Cibus alii additus.

Tillaga, V. A. 1. Apparare, conf. Laga til. *Hinc*: *Part. P.* Tillagad, conf. Tilreda.

Tillagd, PART. conf. *verb.* Tillägga.

Tillagning, M. 2. Apparandi actus, conf. Tilredning.

Tillika, ADV. Simul. Unà. Tillika med, Unà cum.

Tillit, M. Opem implorandi actus, conf. Allit.

Til-

Det war et farligt, et olyckligt tilbud, Caſus ille periculoſus, infelix, fuit. Et driſtigt tilbud, Conatus audax.

Tilbuden, p. p. *verb.* Tilbjuda, conf.

Tilbunden, p. p. Adſtrictus, conf. Tilbinda.

Tilbód, *Ipf. verb.* Tilbjuda.

Tilbör, *V. Defect. Dr.* ex. gr. Som det tilbör, Prout convenit. Dig eller honom tilbör, Tibi vel illi injunctum eſt.

Tilbörlig, ADJ. Jure meritoque conveniens. Debitus, ex. gr. Med tilbörlig heder, Quo decet, honore. På tilbörligt ſätt, Debito modo. Tilbörligen, *Adv.* Modo juri conveniente vel debito.

Tildela, v. a. 1. Partiendo tribuere. Tildelad, p. p. *vel* Tildelt.

Tildraga ſig, v. n. 4. *Recipr.* Accidere. *Cj.* Draga, ex. gr. Det tildrog ſig på den tiden, Eo id tempore accidit. Saken har ſå tildragit ſig, Ita res accidit. *Aliter.* Tildragen. *Part. P. verb.* Draga til, Adſtringere.

Tildöma, v. a. 2. Judicando attribuere vel adſignare. Tildömd, p. p.

Tilegna, v. a. 1. Attribuere. Vindicare. Tilegnad, p. p. ex. gr. Han har tilegnat honom den rättigheten, Jus illud ei attribuit. Tilegna ſig en annans egendom, Bona ſibi vindicare aliena. *Item*: Tilegna, Dedicare, *alias* Dedicera, ex. gr. Han har tilegnat den Herren ſin bok, Domino iſti libium dedicavit ſuum.

Tilegnelſe, m. 3. Vindicatio. Sibi quid tribuendi actus. Tilegnelſe-ſkrift, Dedicatio, *alias* Dedication.

Tilegor, *Plur.* Res ſoli ad prædium primitivum acceſſoriæ.

Tilerkänna, v. a. 2. Agnitione juris vel meriti attribuere. Tilerkänd, p. p.

Tilfalla, v. a. 4. Sorte quaſi vel caſu deferri vel accedere. *Cj.* Falla. Tilfallen, *Def. & Plur.* Tilfallne, p. p. ex. gr. Honom tilföll ſå mycket i arf, Tantum ei hæreditate acceſſit.

Tilfluten, p. p. *verb.* Tilflyta.

Tilflykt, m. Refugium. Perfugium.

Tilflyta, v. n. 4. Affluere. *Cj.* Flyta. Tilfluten, *Def. & Plur.* Tilflutna conf. Flyta til. *Figuratè*, ex. gr. Han önſkar tilflyter honom, Optata affluunt.

Tilfoga, v. a. 1. Afficere. Inferre. Tilfogad, p. p. ex. gr. Tilfoga någon ſkymf eller ſkada, Probrum vel damnum alicui afferre. Tilfoga en oförrätt, Injuria quem afficere. Tilfogad ſkada, Damnum illatum. *Aliter.* Tilfogad, Junctione affixus. *Part. P. verb.* Foga til.

Tilfriſkna, v. n. 1. Convaleſcere. Tilfriſknad, p. p. *term. milit.*

Tilfryſa, v. n. 4. *alias* Fryſa til, conf. Tilfruſen, p. p. *Def. & Plur.* Tilfruſne, ex. gr. Sjön är tilfruſen, Congelatus eſt lacus.

Tilfråga, v. a. 1. Interrogando quem illo qui. Tilfrågad, p. p.

Tilfrågan, f. Quæſtio, *alicui facta.*

Tilfylleſt, ADV. Plenè. Ad plenum, conf. *ſimpl.* Fylleſt.

Tilfylleſtgörelſe, m. Satisfactio, *v. ec.*

Tilfälle, n. 4. Occaſio, ex. gr. Taga ſig fället i akt, Occaſionem captare. Wid tilfälle, Occaſione ita ferente. Giſwa någon tilfälle, Occaſionem alicui præbere.

Tilfällig, ADJ. Fortuitus. Adventitius, ex. gr. En tilfällig händelſe, Caſus fortuitus. Tilfälligt wis, Ex accidente. Et tilfällig ſak, Res adventitia. Et tilfälligt ondt, Caſu malum.

Tilfälligheter, f. 3. Accidens. Adventitium. *Plur.* Tilfälligheter, Quæ caſu accedunt.

Tilföra, v. a. 2. Adferre, conf. Föra til. *Part. P.* Tilförd.

Tilförene, ADV. Antehàc.

Tilförlåtlig, ADJ. Probatæ fidei. Veritatis congruus. Tilförlåtligen, *Adv.* Modo veritati congruo, ut ei fides habenda.

Tilförordna, v. a. 1. Conſtituere. Tilförordnad, p. p. ex. gr. Tilförordna en Domare, en Domſtol, Judicem, judicium, conſtituere.

Tilförſe ſig, v. n. *Anom. Recipr.* Fiduciam in aliquo ponere.

förſel, M. 3. Subvectio. Adductio, *qua neceſſaria quævis adferuntur. Def.* Tilförſlen.

förſickt, M. Fidentia. Firma animi conſilio, conf. Förtröſtan.

gå, V. N. ANOM. conf. Gå til, ex. gr. Huru ſtäll detta tilgå? Quonam hæc iant modo? Säg mig huru därmed ilgick? Dic mihi quo id pacto peragatur.

gång, M. 2. Aditus, ex gr. Hafwa fri ilgång til någon, Liberum ad quem habere aditum Alla tilgångar woro tillutne, Omnes præcluſi fuere aditus. *Aliter*, ex. gr. Han wet ſig ingen tilgång på penningar, Quò pecunia ei nanciſcenda, neſcit.

gänglig, ADJ. Aditu apertus.

gift, M. Condonatio, *culpæ*, conf. Eftergift.

gifwa, V. A. 4. Condonare. Remittere. *v.* Gifwa. Tilgifwen, p. p. *Def. & Plur.* Tilgifne. *Item*: Tilgifwen. *Adjectivè.* Addictus. Tilgifnaſte tjenare, Addictiſſimus ſervus.

gifwenhet, F. 3. Animus, quo quis alicui addictus eſt.

grep, N. 4. Auferendi vel arripiendi actus.

gripa, V. A. 4. Arripere, *alias* Gripa til. *Part. P.* Tilgripen. *Def. & Plur.* Tilgripne.

handa, Til hands, conf. Handa, Hand.

hjelp, M. Adjumentum, ex. gr. Med tilhjelp af något, Alicujus rei adjumento. Med hans tilhjelp, Illo adjuvante.

lhopa, ADV. Unà. Junctim, ex. gr. Ligga tilhopa, Unà jacere. Stå tilhopa, Junctim ſtare. Gå tilhopa, Congredi. Obs. *Particula hæc verbis ſemper poſtponitur*, conf. Jhop. *Participiis præfigitur*, ex. gr. Tilhopa tagne, Unà ſumti.

håll, N. 4. Locus commorationis, ex. gr. Hwar har han ſitt tilhåll? Ubinam commoratur?

hålla, V. A. 4. Cogere. Impellere, *jure vel auctoritate*, ex. gr. Han tilhöll honom at göra ſin ſkyldighet, Illum ad officium præſtandum coëgit, conf. Hålla til. *Part. P.* Tilhållen. *Def. & Plur.* Tilhållne.

Tilhångare, M. 2. conf. Anhångare.

Tilhårda, V. A. 1. Indurare. Tilhårdad, p. p.

Tilhårdning, M. 2. Induratio.

Tilhöra, V. N. 2. Pertinere ad, *alias* Höra til, ex. gr. Hwem tilhörer detta? Ad quem hæc pertinent? Cujus hæc ſunt. Tilhörande, P. A. Pertinens.

Tilhörig, ADJ. Pertinens ad.

Tilhörighet, F. 3. Quodvis ad aliquem pertinens, vel alicui proprium. *Plur.* Tilhörigheter.

Tilja, F. 1. Aſſer pavimenti.

Tilkänna, *Dr.* Tilkänna gifwa, *vel* Gifwa tilkänna, Indicare. *Part. P.* Tilkänna gifwen, Indicatus. Denuntiatus.

Tilkomma, V. N. 4. Pertinere, ex. gr. Lemna hwar och en hwad honom tilkommer, Cuilibet quæ ad eum pertinent, vel illius ſunt, relinquere. Den hedren tilkommer honom allena, Illi ſoli iſte tribuendus eſt honor. *Aliter.* Tilkomma, *vide* Komma til, Advenire. *Hinc*: *Part.* Tilkommande, Adventurus. Futurus. Tilkommande tider, Tempora futura. Tilkommen, p. p. *Def. & Plur.* Tilkomne.

Tilkommelſe, M. Adventus, *v. ec.*

Tilkomſt, M. Acceſſio. Aditus, conf. Tilgång, ex. gr. Jag wet intet hwad tilkomſt han därtil haft, Modum, quo hæc illi acceſſere ignoro. *Aliter.* Tilkomſt, Adventus, conf. Ankomſt.

Tilkoſt, M. Cibus alii additus.

Tillaga, V. A. 1. Apparare, conf. Laga til. *Hinc*: *Part. P.* Tillagad, conf. Tilreda.

Tillagd, PART. conf. *verb.* Tillägga.

Tillagning, M. 2. Apparandi actus, conf. Tilredning.

Tillika, ADV. Simul. Unà. Tillika med, Unà cum.

Tillit, M. Opem implorandi actus, conf. Åtlit.

Til-

Tillita, v. a. 1. Opem quærere. **Tillitad**, p. p. ex. gr. Han har ingen at tillita, A quo opem quærat, neminem habet, conf. **Lita på**.

Tillkråka, f. 1. Picus martius, *avis*.

Tillopp, n. 4. Accurſus.

Tillra, v. a. 1. Volvere, *motu ſphærico*, conf. **Kullra**. **Trilla**, ex. gr. **Tillra et klot**, Globum volvere. *Neutraliter*, ex. gr. **Tårarne tillrade utför kinbenen**, Manabant genis lacrymæ. **Klotet tillrar**, Globus circumvolvitur.

Tillycka, v. a. 3. Occludere. **Tillyckt**, p. p.

Tillydande, part. Ad aliquid pertinens, *verb.* **Lyda til**.

Tillåta, v. a. 4. Admittere. Concedere. **Tillåten**, p. p. *Def. & Plur.* **Tillåtne**. *Pr.* **Tillåter**. *Ipf.* **Tillåt**. *Pf.* **Tillåtit**, ex. gr. **Det kan icke tillåtas**, Admitti illud non poteſt. **Tillåt mig at göra ſå**, Ita facere mihi concedas. **Så vida min helſa det tillåter**, Si mea id ferat valetudo. **Det är icke tillåtet**, Non id conceſſum eſt.

Tillåtelſe, m. 3. Permiſſio, ex. gr. **Om det kan ſke med din tillåtelſe**, Si tu. id fieri poſſit permiſſione.

Tillåtlig, adj. Conceſſus. Permiſſus. **Tillåtligen**, *Adv.* Cum permiſſione

Tillägga, v. a. 2. Addere, conf. **Lägga til**. *Hinc*: *Part. P.* **Tillagd**, ex. gr. **Han har där icke tillagt något af ſitt eget**, De ſuo ibi nihil addidit. **Jag will allenaſt tillägga et ord**, Verbum ſolummodo addam. *Aliter*, ex. gr. **Jag will icke tillägga honom mer än han förtjenar**, Illi plus quam meretur, tribuere nolo. **Man har tillagt honom**, *at han det gjort*, Factum hoc ipſi tribuerunt. **De tillade honom det namnet**, Illud ei nomen tribuerunt.

Tilläggning, m. 2. Addendi actus. Additio. *Item*: **Tilläggning**, Additamentum.

Tillämpa, v. a. 1. Applicare. **Tillämpad**, p. p.

Tillämpning, m. 2. Applicatio.

Tillärd, part. Exercitatione eruditus.

Tillåſt, part. Sera occluſus.

Tillåt, *Ipf. verb.* **Tillåta**.

Tilmåla, v. a. 3. Inſimulare. **Tilmålt**, p. p. ex. gr. **Tilmåla en något**, Alicujus rei quem inſimulare.

Tilmåle, n. 4. Inſimulatio.

Tilmåſkning, m. 2. Materiæ in cereviſiam coquendam, vel in vinum combuſtum diſtillandum, præparatio. *Item*: **Tilmåſkning**, Ipſa materia ejusmodi coctionis vel diſtillationis.

Tilmåta, v. a. 3. Admetiri, Attribuere. **Tilmätt**, p. p. *Aliter*, ex. gr. **Tilmäta ſig för ſtor myndighet**, Nimiam ſibi arrogare auctoritatem.

Tilnamn, n. 4. Cognomen, conf. **Öknamn**.

Tilpynta, v. a. 1. Contaminare. Inquinare. **Tilpyntad**, p. p. *Aliter*, ex. gr. **Illa tilpynta någon**, Aliquem malè tractare. *Item*: **Tilpynta**, Adornare, *v. ec.*

Tilreda, v. a. 2. Præparare. **Tilredd**, p. p. ex. gr. **Tilreda et medicament**, Medicamen præparare, conf. **Bereda**. **Tillaga**.

Tilredning, m. 2. Præparatio, conf. **Tillagning**.

Tilruſta, v. a. 1. conf. **Ruſta til**. *Hinc. Part. P.* **Tilruſtad**, p. p.

Tilruſtning, m. 2. Actus præparandi, *bellum*, *ludum ſolennem*, & *ejusmodi*. *Item* **Tilruſtning**, Apparatus ipſe, ex. gr. **En flotta med hela ſin tilruſtning**, Claſſis cum omni apparatu.

Tilräcklig, adj. Sufficiens. **Tilräckligen**, *Adv.* Sufficienter.

Tilräcklighet, f. 3. Sufficientia.

Tilräkna, v. a. 1. Imputare, conf. **Räkna til**, ex. gr. **Tilräkna en något**, Alicui quid imputare. **Tilräknad**, p. p. Imputatus. *Aliter*, ex. gr. **Tilräknade penningar**, Pecunia alicui numeratione tradita.

Tils, *Contractè pro* **Til des**, Usque dum ex. gr. **Wänta tils han kommer**, Usquedum venerit exſpecta. *Inde* **Hit tils**, Hit in tils. **Tils widare**, ꝛc. conf. **Widare**, ꝛc.

Tilſagd, p. p. **Tilſade**. *Ipf. verb.* **Tilſäga**.

Tilſammans, adv. Una. Conjunctim, conf. **Samman**. **Jhop**.

Ilſats, M. 3. Adpoſitum. Additum quod is. Tilſatś i mynt, Alius metalli in conflatura monetæ additamentum.

Ilſatt, p. p. Tilſatte. *Ipf. verb.* Tilſätta.

Ilſe, v. N. ANOM. Proſpiciendo curare, *alias* Se til, ex. gr. Det åligger honom, at tilſe, det ingen må ſå göra, Ne quis ita faciat, illius curæ eſt. Han är förordnad, at tilſe huru alt må ordentligen tilgå, Conſtitutus ad proſpiciendum, ut cuncta ordine procedant. *Subſtantivè.* Tilſeende, conf. Tilſyn.

Ilſkanſa ſig, v. N. 1. Sibi arrogare. Tilſkanſad, p. p.

Ilſkapa, v. A. 1. Formare. Tilſkapad, p. p.

Ilſkapning, M. 2. Formatio. Actus, quo quis alicui rei formam addit.

Ilſkicka, v. A. 1. *alias* Skicka til. *Hinc:* *Part. P.* Tilſkickad.

Ilſkickelſe, M. 3. *alias* Tilſkyndan, *quod* conf.

Ilſkott, N. 4. Collectione additum. *Item:* Tilſkoft, Epiphyſis.

Ilſkrifwa, v. A. 4. Adſcribere. Imputare, conf. Skrifwa til, ex. gr. Jag tilſkref det min ſwaghet, Imbecillitati id meæ adſcribendum duxi. Sådant måſte des okunnighet tilſkrifwas, Illius id ignorantiæ imputandum. Tilſkrifwen, *Def. & Plur.* Tilſkrifne, Imputatus. *Aliter.* Tilſkrifwen, Ad quem literæ datæ.

Ilſkuren, p. p. *Def. & Plur.* Tilſkurne, *verb.* Skåra til.

Ilſkuten, p. p. *Def. & Plur.* Tilſkutne, *verb.* Skjuta til.

Ilſkynda, v. A. 1. Accelerare. Tilſkyndad, p. p. ex. gr. Det war, ſom tilſkyndade honom döden, Id erat, quod ei mortem acceleravit. *Aliter*, ex. gr. Tilſkynda en något godt eller ondt, Boni vel mali quid alicui crearе.

Ilſkyndan, F. Properatæ rei cauſſa, *alias* Tilſkyndelſe, M. *v. ec.*

Ilſkärning, M. 2. Actus, quo quid in formam ſecatur, *ſartorum eſt*, conf. Skåra til.

Ilſluta, v. A. 2. Claudere, *alias* Sluta til, *Horum Part. P.* Tilſluten. *Def. & Plur.* Tilſlutne, ex. gr. Han tilſlöt ſina ögon, Oculos clauſit. De hafwa tilſlutit dören, Januam clauſerunt.

Tilſlå, v. A. ANOM. Præſtituendo aſſignare, ex. gr. De tilſlogo honom en wiß ſumma, Certam pecuniæ ſummam ei aſſignaverunt. Tilſlagen, p. p. *Def. & Plur.* Tilſlagne, conf. Slå til. *Unde Part. P.* Tilſlagen.

Tilſpörja, v. A. 2. Interrogando quem alloqui. *Cj.* Spörja. Tilſpord, p. p.

Tilſtadd, p. p. Tilſtadde. *Ipf.* Tilſtadt. *Pf. & N. Part. verb.* Tilſtädja.

Tilſtod, *Ipf. verb.* Tilſtå.

Tilſtoppa, v. A. 1. Obturare. *Farciendo vel conſtipando.* Tilſtoppad, p. p.

Tilſtunda, v. N. 1. Imminere. Appropinquare, ex. gr. Et ondt tilſtundar, Malum imminet. I tilſtundande ſommar, Æſtate appropinquante.

Tilſtyrka, v. A. 3. Sundere. Tilſtyrkt, p. p. ex. gr. Jag tilſtyrkte honom, at ſå göra, Ita facere ei ſuaſi. *Subſtantivè.* Tilſtyrkande, Suaſio, ex. gr. På hans tilſtyrkande, Illius ſuaſione.

Tilſtå, v. N. ANOM. Fateri. *Cj.* Stå. Tilſtådd, p. p. ex. gr. Han tilſtod at han felat, Se erraſſe fatebatur. Han har tilſtådt ſitt brott, Crimen faſſus eſt, conf. Stå til, conf. Bekänna. Widgå. *Subſtantivè.* Tilſtående, Actus, quo quis aliquid fatetur.

Tilſtånd, N. 4. Status. Rerum habitus ſeu conditio, ex. gr. Warа i godt tilſtånd, In ſtatu eſſe rerum felici. Han är i ſlätt tilſtånd, Res ei acciſæ. Han mår någorlunda, wäl efter tilſtändet, Prout illius fert conditio, benè ſe habet. Gakernas tilſtånd, Rerum ſtatus vel habitus.

Item: Tilſtånd, Conceſſio. Permiſſio, ex. gr. Innan han därtil fådt tilſtånd, Priusquam id ei conceſſum.

Tilſtådes, ADV. Præſtò. Wara tilſtådes, Præſtò eſſe.

Tilſtädja, v. A. 2. Sinere. Permittere. Tilſtadd, p. p. *Pr.* Tilſtädjer. *Ipf.* Tilſtadde. *Pf.* Tilſtadt, ex. gr. Tilſtäd mig at göra det, Id mihi facere ſines. Han tilſtadde honom det, Id ei permiſit.

Tilſtådjelſe, m. 3. Permiſſio. Venia.

Tilſtålla, v. a. 2. *alias* Ställa til, *quod* conf. *Aliter*, ex. gr. Tilſtålla en något, Alicui quid tradere. *Inde Part. P.* Tilſtåld, Ordinatus. Diſpoſitus. *Item*: Traditus.

Tilſtållning, m. 2. Ordinatio. Diſpoſitio.

Tilſtåndig, adj. Jure ad quem pertinens, ex. gr. En heder ſom honom är tilſtåndig, Honor ei jure debitus. Hwars och ens tilſtåndiga rått, Jus cuilibet proprium.

Tilſtånga, v. a. 2. Præcludere. Tilſtångd, p. p. ex. gr. Han tilſtångde wågen för honom, Viam ei præclusit. *Item*: Tilſtånga, *alias* Stånga til, Claudere. *Unde* Tilſtångd, p. p.

Tilſtöta, v. a. 3. *alias* Stöta til, *quod* conf. *Inde Part. A.* Tilſtötande. Tilſtött, p. p.

Tilſyn, m. Inſpectio, ex. gr. Under hans tilſyn, Illius ſub inſpectione. Haſwa tilſyn, at något ſker ordentligen, Inſpectione ſua, ut quædam ordine fiant, curare.

Tilſåg, *Ipf. verb.* Tilſe.

Tilſäga, v. a. 2. Indicere. Denuntiare. Tilſagd, p. p. ex. gr. Han tilſade dem fred och wänſkap, Pacem amicitiamque illis denuntiavit. Jag har tilſagt honom, at han ſkall wända igen, Illi, ut definat, indixi. *Aliter*, ex. gr. Tiden tilſäger icke at göra det, Tempus id agendi locum non concedit. Om hans förmögenhet ſådant tilſäger, Si id illius facultates tulerint. *Aliter*. Tilſäga, conf. Säga til.

Tilſägelſe, m. 3. Indictio, *qua quid imperatur*, ex. gr. Han fick det med tilſägelſe at tiga, Id accepit, ſimulque ut taceret, ei indictum fuit. *Item*: Tilſägelſe, Denuntiatio, *qua quid alicui indicatur*. Han fick det med tilſägelſe at få mer, Id accepit, ſimulque ei denuntiatum, ut plura acciperet.

Tilſända, v. a. 2. *alias* Sända til. *Inde Part. P.* Tilſänd.

Tilſätta, v. a. 3. Conſtituere, ex. gr. Tilſätta någon i en ſyſſla, In munere aliquem conſtituere. Magiſtraten har tilſatt en Notarie, Magiſtratus Notarium creavit. *Aliter*, ex. gr. Han tilſatte all ſin egendom, Bona ſua impendit cuncta, conf. Sätta til. *Hinc*: *Part. P.* Tilſatt.

Tilſättning, m. 2. Adponendi ſeu addendi actus. *Aliter*, ex. gr. Med tilſättning af ſin helſa, af ſitt goda, Cum valetudinis bonorum ſuorum, dispendio.

Tiltackla, v. a. 1. conf. Uptackla.

Tiltag, n. 4. Sumendi actus, *vel* experiendi conatus.

Tiltaga, v. n. 4. Incrementa capere. Augeſcere, conf. Taga til, ex. gr. Hans wälde tiltager, Augeſcit potentia ejus. Han tiltog dagligen i lärdom, Indies proficiebat in ſtudiis progreſſus. Med tiltagande ålder, Accreſcente ætate. *Subſtantive*. Tiltagande, ex. gr. Månen är i tiltagande, Accreſcit luna. Tiltagen, p. p. *Def. & Plur.* Tiltagne, ex. gr. Det är för mycket tiltaget, Exactum id nimis eſt, *vel Aliter*. Pars deſumta omnem ſuperat modum.

Tiltagſen, adj. Cui animus in ſuſcipiendo vel experiendo audax, ex. gr. Wara tiltagſen i faror, In periculis expeditum & audacem eſſe.

Item: Tiltagſen, Cui *animus* in aſſumendo vel arrogando ſibi audax, ex. gr. En tiltagſen upbördsman, Collector in arrogando ſibi audax.

Tiltagſenhet, f. 3. Animus in ſuſcipiendo re experiendo audax. *Item*: Animus capiendi vel ſibi arrogandi audax.

Tiltal, n. 4. Reprehenſio judicialis.

Tiltala, v. a. 1. Verbis reprehendere. Conf. Tala, conf. Tala til. Tiltalad, vel Tiltalt, p. p.

Tiltamd, p. p. *verb.* Tämja til.

Tiltog, *Ipf. verb.* Tiltaga.

Tiltomta, v. a. 1. Exſtruendi locum poſitumque deſignare. Tiltomtad, p. p. *Figurate*. Tiltomta, Faciendum quid deſignare.

Tiltråda, v. a. 2. Accedere. Tiltrådd, p. p. ex. gr. Han tiltrådde den tjenſten, Huic munus illud acceſſit. Tiltrådande, p. n. *Hinc*: Den tiltrådande, Accedens, *ad munus*. *Oppon.* Aftrådande.

Tiltråde, n. 4. Acceſſus. Aditus.

iltro ſig, v. n. anom. *Recipr.* Fiduciam ſui habere. *Cj.* Tro, ex. gr. Han tiltrodde ſig at göra det, Fiducia ſui freus, id ſe facturum judicavit. *Subſtantivè.* Tiltroende, Fiducia ſui ipſius.

iltyga, v. a. 1. Polluere. Inquinare. *Item:* Malè tractare. Tiltygad, p. p.

iltäppa, v. a. 3. Occludere. Obturare. Tiltäpt, p. p.

ilwand, p. p. *verb.* Wänja til.

ilwerka, v. a. 1. Fabricare. Tilwerkad, p. p.

ilwerkning, m. 2. Fabricatio. *Item:* Tilwerkning, Fabricatum quodvis. Hwarjehanda tilwerkningar, Fabrilia quævis.

ilwita, v. a. 1. Inſimulare. Tilwitad, p. p. ex. gr. De tilwitade honom gerningen, Illum facti inſimularunt. conf. Förwita.

ilwitelſe, m. 3. Inſimulatio, conf. Förwitelſe.

ilwunnen, part. Convictus, v. *jur. Def.* & *Plur.* Tilwundne.

ilwuxen, p. p. Tilwuxit. *Pf. verb.* Tilwäxa.

ilwälla ſig, v. n. 2. *Recipr.* Sibi arrogare, ex. gr. Han tilwällde ſig för ſtor myndighet, Nimiam ſibi arrogavit auctoritatem.

ilwäxa, v. n. 3. Accreſcere. Increſcere. Tilwuxen, p. p. *Def.* & *Plur.* Tilwuxne.

ilwäxt, m. Incrementum, ex. gr. Taga ſin tilwäxt af något, Ab aliqua re incrementa capere. *Aliter.* Tilwäxt, *perperam pro* Tilwuxen.

ilägna, ꝛc. *vide* Tilegna, ꝛc.

ilämnad, *vide* Tilärnad.

ilärnad, part. ex. gr. En tilärnad reſa, Iter deſtinatum. Som tilärnadt war, Ut conſilio propoſitum fuit.

ilöka, v. a. 3. Addito augere. Tilökt, p. p. conf. Föröka.

ilökning, m. 2. Augmentum. Auctarium.

ima, m. Tempus, v. *jur. Inde* Lagtima Urtima, ꝛc. conf. *ſuis locis. Aliter.* Tima, *perperam pro* Timme.

Tima, v. n. 1. Accidere. Timad, p. p. ex. gr. Når dödsfallet timade, Cum moreretur. Efter timad olycka, Poſt infortunium.

Timber, n. 4. Modus numerandi pelliculas præparatas, quo 1 Timber facit 40, conf. Timmer.

Timglas, n. 4. Clepſydra.

Timjan, m. Thymus vulgaris, *plant.*

Timme, m. 2. Hora, ex. gr. På en timme, Unâ horâ. I några timmar, Per aliquot horas.

Timmelig, adj. Temporalis. Mundanus. *Oppon.* Andelig, ex. gr. Timmeligt godt, Bona mundana. I timmelig mätta, Modo quo in hoc mundo vivitur. Detta timmeliga liſwet, Vita in hoc mundo. Timmeligen, *Adv.* Temporaliter. *Oppon.* Ewinnerligen.

Timmer, n. *Collectivè.* Tigni, *pro exſtruendis ædificiis. Def.* Timret, ex. gr. Timret i byggningen, i wäggen, Tigni in ædificio, in pariete. *Compoſ.* Timmerflotta, Ratis ex connexis tignis. Timmerſkog, Silva, ex arboribus in ædificiorum exſtructionem idoneis, conſtans, conf. *ſimpl. & quæ infra. Aliter.* Timmer, *perperam pro* Timber.

Timmerman, m. 3. Tignarius faber. *Plur.* Timmermän.

Timmermoſſa, f. 1. Hypnum proliferum, *muſcus.*

Timmerſtock, m. 2. Tignum, *in ædificiorum exſtructionem aptus.*

Timp, *vide* Tipp.

Timra, v. a. 1. Contignare. Timrad, p. p. Timra up, Opere tignario exſtruere.

Timſten, m. 2. Sciathericum lapideum, conf. Solwiſare.

Timwiſare, m. 2. Horologii index, *horas indicans*, conf. Minutwiſare.

Tin, pron. *Plur.* Tine, *alias* Din, conf.

Tina, f. 1. Vas ligneum rotundum & apertum, *lotioni lineorum & ejusmodi.*

Tina, v. n. 1. Regelari. Reſolvi. Tinad, p. p. Tina up, Idem. *Unde* Uptinad, p. p. conf. Töa.

Tinatur, m. 3. Tinctura, *medic.* v. *lat.*

Tindra, v. n. 1. Sublucere.

Ting, N. 4. Res, conf. Sak, ex. gr. Det är et underligt ting, Res eſt miranda. Stora och ſmå ting, Res magnæ & parvæ. Hwart tings natur, Cujusvis rei natura. Alla ting i naturen, Res in natura omnes.

Item: **Ting**, *Maſculinè*, ex. gr. Ingen ting, Nihil. Någon ting, Nonnihil. Aliquid. En ting har jag glömt, Res mihi quædam memoria excidit. Han wet all ting, Scit omnia. Han gör i ſin ting hwad han behagar, In ſuis pro lubitu agit. I all ting, Omnibus in rebus. För all ting, *vel* För all ting i werlden, Ante omnia.

Ting, N. 4. Judicium. Prima vel ſecunda inſtantia juris in provinciis, *alias* Häradz Ting, Lagmans Ting, ex. gr. Hålla Ting, Judicium habere. Stämma en til Tinget, In judicium quem citare. *Compoſ.* Tingſtuga, Ædes judicii in provinciis. Tingstima, Tempus præſtitutum judicii ruralis. Tingſtälle, *vel* Tingſtad, Locus ubi habetur judicium in provinciis, conf. *ſimpl.*

Tinga, V. A. I. Præviis conditionibus convenire, *de faciendo aliquo, emendo, conducendo*, &c. Tingad, P. P. ex. gr. Tinga med någon om något, Cum aliquo præviis conditionibus de re aliqua convenire. Tinga en wagn, De curru faciendo vel conducendo convenire. Tinga på något ſom ſkall köpas, De re aliqua emenda convenire. Tinga ſig. arbetare, De operariis conducendis convenire. Tinga up något, De certis rebus ſibi parandis convenire.

Tingeſt, M. 2. Res vel inſtrumentum quodvis incerti nominis, *v. pleb.*

Tingta, V. N. I. Judicium habere provinciale, conf. Ting.

Tinkel, M. Borax crudus.

Tinne, M. 2. *Plur.* Tinnar, ex. gr. Harſtinnar, Dentes occæ. Härſtinnar, Dentes raſtri. *Aliter.* Tinnarne på en hus, Summitates ædificii.

Tinning, M. 2. *Plur.* Tinningar, Tempora, *in capite.*

Tjock, ADJ. Craſſus. *Oppoſ.* Smal, ex. gr. En tjock timmerſtock, Tignus craſſus. Det ena benet är tjockare, Crurum alterum craſſius eſt. Tjock om liſwet, Medii corporis craſſus. Tjock hud, Cutis craſſior. Tjockt läder, Corium ſolidum ſeu craſſum. *Aliter*, ex. gr. Han blir tjock, Habitior fit. Huſtrun är tjock, Uxor gravida eſt.

Item: **Tjock**, Denſus. Spiſſus. *Oppoſ.* Tunn, ex. gr. Tjock ſkog, Silva denſa. Tjock luft, rök, Aura, fumus, ſpiſſior. Tjocka mörkret, In ſpiſſis tenebris. Tala något at det blir tjockt, Aliquid ut ſpiſſius fiat, coquere. Tjockt ſamwete, Conſcientia indurata. *Adverbialiter.* Tjockt, ex. gr. Tjockt ſom gräs, ſom hagel, Inſtar graminis, inſtar grandinis, denſè. De ſå tjockt tilhopa, Confertim ſunt congeſti.

Tjockbenet, N. *Def.* Pars cruris craſſior, *alias* Wade.

Tjockhet, F. 3. Denſitas. Spiſſitas, ex. gr. Luftens tjockhet, Aëris denſitas. Rökens, wållingens, tjockhet, Fumi, pulmenti, ſpiſſitas. *Aliter*, ex. gr. Benens tjockhet af ſwullnad, Crurum ex tumore craſſitudo, conf. Tjocklek.

Tjockhufwud, N. 4. Stupidus quis.

Tjocklek, M. 2. Craſſitudo, *menſuræ*, conf. Tjockhet, ex. gr. En ſtocks tjocklek, Craſſitudo ligni. En kropp anſedd efter tjocklek, Corpus craſſitudine conſideratum. Benens naturliga tjocklek, Craſſitudo crurum naturalis.

Tjockna, V. N. I. Craſſeſcere. Spiſſum fieri. Tjocknad, P. P.

Tjog, N. 4. Numerandi ratio, denotans viginti collectivè, ex. gr. Ett tjog ägg, Ovorum viginti. *Inde* Tjogfals, *Adv.* Per vicenarios.

Tionde, M. Decimæ, conf. Tiende, ex. gr. Gifwa tionde af ſäd, Ex ſegetibus decimas conferre. Tionde-ſättning, Cenſus pro decimis ſegetum. *Hinc*: Kronotionde, Præſtionde, conf. *ſimpl.*

Tipp, M. 2. Extremitas, ex. gr. Tippen på tungan, fingret, Linguæ, digiti, extremitas. *Compoſ.* Måſtipp, Örtipp, *ſuis locis.*

Tip-

ppa, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. Tippa til någon, Aliquem leviter percutere. Tippa åſtad, Inconſultè alicujus rei periculum facere.

ppen, m. *alias* Hönstippen, Pituita. Arida ſummitatis linguæ cuticula, *morb. gallin.*

sdag, m. 2. Dies martis.

ßek, n. Sermo blandus atque inſimulans, in aures alicujus. *Hinc Proverbiale:* Tißek taßel, conf. Taßel.

ßla, v. n. 1. Sermone blando inſimulans, gratiam alicujus minuere, conf. Taßla.

ſtel, m. 2. Cardous. *Def.* Tiſtlen. *Plur.* Tiſtlar.

m: Tiſtek, Temo.

t, *alias* Dit, *quod* conf.

tel, m. 2. Titulus, *v. lat. Def.* Titlen. *Plur.* Titlar.

telblad, n. 4. Pagina tituli libri vel cripti.

tt, *alias* Ditt, n. *Pron.* Din. *Aliter.* Titt, *perperam pro* Tidt, *quod* conf.

tta, v. n. 1. Inſpicere, *quaſi per rimam el foramen.* Rika. Roxa. *Adhibetur cum articulis,* ex. gr. Titta fram, Titta genom, Titta in, Titta ut: *quarum ignificatione addita ſenſus verbi intelligitur. Proverbialiter,* ex. gr. Titta en i korten, Alicui agenda propius inſpicere.

tulera, v. a. 1. Titulo ſuo nominare. Titulerad, p. p. *v. per.*

tulatur, n. 4. Præſcriptum de titulis, *e actis publicis, v. per.*

der, n. 4. Funis, *quo inter paſcendum igantur jumenta, ne certum excedant lum. Def.* Tjudret.

dra, v. a. 1. Fune ligare. Tjudrad, p. p. onf. Tjuder.

f, m. 2. Fur. *Def.* Tjufwen. *Plur.* Tjufar. Tjuf på ljuſet, conf. Ljustjuf. *Compoſ.* Tjufgöma. Tjufkåna. Tjuſpack, ꝛc. onf. *ſimpl. & quæ infra.*

rfacktig, adj. Furax. *Adverbialiter.* Tjuſfktigt, Furaciter.

fgods, n. 4. Res variæ furto abreptæ.

fnad, f. 3. Furtum, ex. gr. Begå jufnad, Furtum committere, conf. Stöld. Tjufweri.

Tjuſſak, f. 3. Crimen furti. *Plur.* Tjuſſaker. *Aliter.* Tjuſſaker, Res furto abreptæ.

Tjuſorått, m. Quo quis furti reus eſt.

Tjuſſtreck, n. 4. Techna furis.

Tjuſſtycke, n. 4. Idem.

Tjuſweri, n. 4. Furandi actus.

Tjuga, f. 1. Furca lignea, qua ſtramenta excipiuntur.

Tjugonde, *Num. ord.* Vigeſimus. Tjugonde förſta, andra, ꝛc. Vigeſimus primus, ſecundus, &c. Hwar tjugonde, Vigeſimus quisque. Den tjugonde dagen, Vigeſimus dies. *Inde* Tjugondagen, Dies vigeſimus a feſto Nativ. Chr.

Tjugu, *Num.* Viginti. Tjugu en, Tjugu två, ꝛc. Viginti unus, duo, &c. Tjugu gånger, Vicies. Tjugufyra pundig, conf. Pundig.

Tjur, m. 2. Taurus admiſſarius, conf. Oxe. *Inde* Tjurhufwud, Præfractæ frontis quis.

Tjura, v. n. 1. Contumacem & moroſum ſe præbere, *v. plur.*

Tjuſa, v. a. 3. Faſcinare. Incantare. Tjuſt, p. p. conf. Förtjuſa.

Tjuening, m. 2. Faſcinatio. Incantatio, conf. Förtjuening.

Tjut, n. 4. Ululatus, *canum, luporum,* &c. *Inde* Tjut, Ploratus cum vociferatione.

Tjuta, v. n. 4. Ululare. *Pr.* Tjuter. *Ipf.* Tjöt. *Pf.* Tjutit. *Subſtantivè.* Tjutande, Ululandi actus.

Tjutning, m. 2. *alias* Tjut, *quod* conf. *Item:* Tjutning, Inteſtinorum contractio boans.

Tjäder, m. 2. Urogallus. (Tetrao,) *avis.* Tjäderhöna, Urogallus fœm. *Def.* Tjädren. *Plur.* Tjädrar.

Tjäle, *vide* Bäle.

Tjäll, n. 4. Tentorium, *qualia patriarchabarum & apud nos Lapponum. Compoſ.* Myggtjäll, conf.

Tjäna, *Cum derivatis, vide* Tjena.

Tjära, f. 1. Pix liquida, conf. Beck.

Tjära, v. a. 1. Pice liquida linere. Picem liquidam illinere. Tjärad, p. p. conf. Becka.

Tjärig, ADJ. Pice liquida imbutus, ſeu inquinatus.
Tjärn, M. 2. Lacus minor. Stagnum.
Tjärublomſter, N. Lychnis viſcaria, *plant.*
Tjärubytta, F. 1. Vaſculum pendulum currui annexum, in quo pix ſervatur.
Tjärubrännare, M. 2. Picis coctor.
Tjärubränneri, N. 4. Opus coquendæ picis.
Tjärubränning, M. 2. Coctio picis.
Tjöt, *Ipf. verb.* Tjuta.
To, M. *Indecl.* Linum pexum ad nendum.
Tobak, M. Tabacum. Nicotiana. *Compoſ.* Tobaksblader, Folia Nicotianæ. Tobakspipa, Fiſtula fumandi tabaci. Tobaksröka're, Fumator tabaci. Tobaksrulle, conf. Rulle, conf. *ſimpl.*
Tobakſpinnare, M. 2. Tabaci contorquendi opifex.
Tobakſpinneri, N. 4. Inſtitutio pro contorquendo tabaco.
Tobis, M. 3. Ammodyles. Tobianus, *avis.*
Tocka, *vide* Maka.
Tocken, *v. pleb. pro* Sådan.
Tof, M. *alias* Hattof, *quod* conf.
Toffla, F. 1. Crepida. *Gall.* Pantoufle, *alias* Toffel, *ſed perperam.*
Tofs, M. 2. Criſta, conf. Taft. *Item*: Tofs, Corymbus, *botan.*
Tofshöns, N. Phaſiani Galli varietas.
Tofstita, F. 1. Parus criſtatus, *avis*, *alias* Tofsmöſa.
Tofwa, F. 1. Pilorum manipulus contricatus. *Inde* Martofwa.
Tofwa ſig, V. N. 1. Seſe contricare, *de pilis.* Tofwad, p. p.
Tofwig, ADJ. In manipulos contricatus, *de crinibus.*
Tog, M. Juncus. *Item*: Tog. Toge. *Ipf. verb.* Täga. *Aliter.* Tog. Töga, *perperam pro* Täg. Täga.
Tok, M. 2. Stultus, conf. Dåre. Obs. *Jungitur cum adjectivis*, ex. gr. Tok from, Stultum in modum probus. Tokrolig, Stultè jocoſus, *& ſic in aliis.*
Toka, F. 1. Stulta fœmina.
Tokas, V. D. 1. Stultum agere.
Tokeri, N. 4. Sermonum vel actionum ſtol dum ſeu ludicrum quid.
Tokord, N. 4. Vocabulum factitium, qua inter jocum, vel alicui commoto, excidit
Tokſnack, N. 4. Sermo ſtultus.
Tokug, ADJ. Stultus. Demens, conf. Fi nig. *Aliter*, ex. gr. En tokug mening, Opinio perverſa. Et tokugt råd, Pravu conſilium, conf. Galen. *Adverbialiter.* Tokugt, Stultè. Perverſè. Malè.
Tokughet, F. 3. Dementia. *Item*: Pervſitas, conf. Fånighet.
Tola, *Cum derivatis*, *vide* Tåla.
Tolag, M. Tributum Holmiæ pendendum pnavibus, dum ponti affiguntur.
Tolf, *Num.* Duodecim. Tolf gånger, Duodecies. Tolftuſend, Duodecim millia. Tpundig, conf. Pundig.
Tolfman, M. 3. *Plur.* Tolfmän, *alias* Tåmeman, conf.
Tolft, M. 3. Duodenarium. Quod numeconſtat duodeno, ex. gr. Tre tolfter bröder, eller dylikt, Aſſerum vel ejusmodi, tria duodena, conf. Dußin.
Tolfte, *Num. ord.* Duodecimus. Hvar tolfte, Duodecimus quisque. Konung Carden tolfte, Rex Carorus *duodecimus.*
Tolk, M. 2. Interpres, orum, *quæ ſermo proferuntur*, conf. Uttolkare.
Tolka, V. A. 1. Interpretari, *quod fit vel voce.* Tolkad, p. p. conf. Uttolka, ex gr. Tolka något på et annat ſpråk, Aliquid lingua quid interpretari. Tolka för någon, Interpretando aliquem docere. Tolka ut, *vide* Uttolka.
Tolkning, M. 2. Interpretandi actus, conf. Uttolkning.
Toll, M. *v. per. alias* Tum, conf.
Tom, ADJ. Vacuus. Inanis. N. Tomt, ex gr. Toma kärl, Vaſa vacua. Huſet är tomt, Domus vacua eſt. Et tomt ax, Spica inanis. En tom mage, Stomachus inanis. Tom i anſiktet, Facie exterrita. *Proverbialiter*, ex. gr. Haſwa tom och ti Vacationem habere.
Tomback, M. Metallum tombacinum.
Tomhet, F. 3. Vacuitas. Inanitas.
Tomhänd, ADJ. Cui nihil in manibus

ræſtat tacere, quam malè loqui. Tig
illa, Tace. Han har tegat med den
aken, Rem tacuit iſtam. Han teg til
wad den andre ſade, Ad ea, quæ alter
icebat, tacuit.
er, M. 2. Tigris. *Def.* Tigren. *Plur.*
igrar.
gga, V. A. 2. Mendicare, ex. gr. Tigga
tt bröd, Mendicando victum quærere.
igga en om något, Supplex ab aliquo
uicquam petere. Tigga af en något,
lendicè quid ab aliquo petere. De tigg-
e ihop penningarne, Mendicando pe-
niam collegerunt. Han har tiggt ſig
l den tjenſten, Emendicando munus il-
id obtinuit.
ggaracktig, ADJ. Moris mendicorum. *Ad-
erbialiter.* Tiggaracktigt, Modo vel more
endicorum.
gare, M. 2. Mendicus. *Compoſ.* Tiggar-
af, ꝛc. Scipio mendici, &c. conf. *ſimpl.*
geri, N. 4. Mendicatio.
o, *Num.* Decem. Tijo gångor, Decies.
ijofallt, Decemplex.
onde, *Num. ord.* Decimus, ex. gr. Hwar
ijonde, Decimus quisque. Den tijonde
ången, Vice decima. Konung CARL den
ijonde, Rex CAROLUS decimus. *Aliter,*
ijonde, *vide* Tionde.
, F. 2. *v. Germ. vide* Hynda, Ca-
is fœm.
, PRÆP. Ad, *cum accuſ.* ex. gr. Gå til
n ort, Ad locum aliquem ire. Komma
il ſtaden, In urbem venire.
n: Til, *cum genit.* ex. gr. Sitta til
ords, Menſæ aſſidere. Reſa til ſjös eller
il lands, Maritimum vel terreſtre iter
acere. Til gagns, In utilitatem. Til
ångs, In lecto. In lectum. Göra en
il wiljes, Ad lubitum alicujus facere.
imiliter: Til fångs. Til hands. Til
eds. Til freds. Til åfwentyrs, ꝛc.
huære ſuis locis. Adverbialiter. Til han-
a. Til rätta. Til wåga, ꝛc. *ſuis locis.*
tem: Participiorum, ex. gr. Han är
cke til troendes, Non ei credendum
ſt. Gå til ſägandes, Ita dicendo. Ut
ta dicam. Gå til förſtående, Sic in-
telligendum. *Item*: Til at, *Nota Ge-
rundii*, conf. *Grammat.*

Item: Til, *cum dativ.* ex. gr. Lemna det
til mig, Id mihi relinque. Lemna ſådant
til tiden, Iſta tempori tradere. Han ſade
til honom, Illi dicebat.

NOTA. *Particula hæc vel ante vel poſt verba ponitur, prout ab exemplis paſſim occurrentibus patet.*

Tilbad, *Ipf. verb.* Tilbedja.

Tilbaka, ADV. Retrò, ex. gr. Gå tilbaka, Retrò ire. Komma tilbaka, Retrò venire. Giſwa tilbaka penningar, Pecuniam ſupererogatam tradere. *Plura exempla circa vocabula invenies*, conf. Igen.

Tilbedja, V. A. 4. Adorare. Tilbeden, p. p. *Def. & Plur.* Tilbedne. *Pr.* Tilbeder. *Ipf.* Tilbad. *Pf.* Tilbedt. *Subſtantivè.* Tilbedjande, Adoratio.

Tilbehör, N. 4. Adpertinens quodcunque. Apparatus rei. En maſchin, en böſſa, med alt tilbehör, Machina, bombarda, cum omni apparatu. En ſadel med ſitt tilbehör, Ephippium cum ſuo inſtructu.

Tilbinda, V. A. 4. conf. Binda til, *Part. P.* Tilbunden. *Def. & Plur.* Tilbundne. *Aliter.* Tilbinda, Convincere, *v. jur.*

Tilbjuda, V. A. 4. Offerre. Tilbuden, p. p. *Def. & Plur.* Tilbudne. *Pr.* Tilbjuder. *Ipf.* Tilböd. *Pf.* Tilbudit, ex. gr. Tilbjuda någon ſin tjenſt, Officium vel miniſterium alicui offerre. Han tilböd ſig, at göra det, Ad id faciendum ſe offerebat. De hafwa tilbudit ſådana wilkor, Ejusmodi obtulerunt conditiones. *Aliter.* Tilbjuda, *vide* Bjuda til.

Tilbringa, V. A. 3. Adferre. Adducere. Tilbragt, p. p. conf. Bringa til, ex. gr. En lycka, ſom tilbragte honom ſtora egodelar, Fortuna, quæ magnas ei adtulit opes. *Aliter*, ex. gr. Tilbringa ſin tid, Tempus agere.

Tilbud, N. 4. Lata conditio vel optio. Oblatio, conf. Anbud, ex. gr. Tilbud af freds wilkor, Conditionum pacis oblatio. Et fördelacktigt tilbud, Lata maximæ utilitatis conditio. *Aliter*, ex. gr.

Item: Törn, *alias* Spänntorn, Fibulæ clavulus.

Torndyfwel, *vide* Tordyfwel.

Tornering, M. 2. *vel*

Tornerſpel, N. 4. Equiria. Torneamentum. Ludicra pugna equeſtris, in qua lanceis curſitando decertatur.

Torp, N. 4. Tugurium. Prædiolum ruſticum, conf. Torpare. *Inde* Torpſtälle, Locus habitationis ruſtici ejusmodi.

Torpare, M. 2. Caſarius. Ruſticus inhabitator tugurii, pro ſervitio domino fundi præſtando. *Inde* Torpar-loja, Caſa ruſtici ejusmodi, &c. conf. *ſimpl.*

Torr, ADJ. Siccus. Aridus, ex. gr. Torr ſäd, wed, Frumenta, ligna, ſiccata. Torrt wäder, Tempeſtas arida. Torra träd, Siccæ arbores. På det torra, In arido. *Aliter*, ex. gr. En torr oration, Sicca oratio. Wara torr i umgånge, In converſatione ſiccitate ingratum eſſe. En torr ſkrifart, Stilus ſiccus. Gitta med torra munnen, Nihil ad bibendum habere. Säga en torra ſanningen, Nudatam alicui dicere veritatem.

Torraka, F. 1. Blatta orientalis, *inſect.*

Torramma, F. 1. Non lactans nutrix.

Torrbulta, V. A. 1. Percutere, ſed extra plagas cruentas. Torrbultad, P. P.

Torrfiſk, M. *Collectivè.* Piſces exſiccati.

Torrhet, F. 3. Siccitas, ex. gr. Sädens, wedens, torrhet, Frumenti, lignorum cæſorum, ſiccitas. Talets torrhet, Siccitas orationis, conf. Torka. *Item*: Torrhet, Aridura, *morb.*

Torrhoſta, F. 1. Tuſſis ſicca.

Torrſkodd, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. Gå torrſkodd, Sicco pede tranſire.

Torrwärk, M. Dolor partium ſolidarum in corpore.

Torrwed, M. Lignum aridum & reſinoſum, *cujus uſus eſt in faces, & ejusmodi.*

Torsdag, M. 2. Dies Jovis.

Toremånad, M. 3. Januarius, *menſis.*

Torſk, M. 2. Callarias. (Gadus,) *piſc.*

Item: Torſk, Aphta, *morb.* *Inde* Torſkſkäl, Teſta conchæ cujusdam.

Torſt, Torſta, &c. *vide* Törſt, &c.

Torta, F. 1. Placenta dulciariis referta. *Compoſ.* Mandeltorta, Placenta amygdalina; Äppeltorta, Placenta malis ſectis farta, &c. *ſic in aliis.*

Torwigg, conf. Äſkewigg.

Toſſa, F. 1. *alias* Groda, conf.

Tota, V. N. 1. Conatu agendum ſuſcipere. Tota efter, Conatu imitari. Tota til, Conata perficiendi periculum facere.

Totte, M. 2. Hapſus, *lini vel lanæ* Penſum.

Trackt, M. 3. Tractus, Regionis tractus, *v. per.*

Trackta, V. N. 1. Studio anniti. Tracka efter, *vide* Eftertrackta.

Tracktan, F. Annitendi ſtudium, conf. Dicktan.

Tractamente, N. Pecunia alicui in negotio publico extraordinario ſubminiſtrata, *v. per.* ex. gr. Legatorum. *Inde* Dagtractamente, conf. *ſimpl.*

Tractör, M. 3. Hoſpes diverſorii apud quem ære vivitur, *v. per.*

Traf, N. 4. Curſus equi tolutilis. *Hinc*: Förtraf, Spatium quo equus alium præcedit. *Proverbialiter*, ex. gr. Komma en på trafwet, Alicui *initium factum* opem ferre.

Trafwa, V. N. 1. Tolutilibus currere greſſibus, *de equis.*

Trafwa, V. A. 1. Struem facere, *lignorum cæſorum & ejusmodi.* Trafwad, P. P. Trafwa up, Idem.

Trafware, M. 2. Equus curſor, conf. Gångare.

Trafwe, M. 2. Strues lignorum cæſorum, (Wedtrafwe,) & ejusmodi.

Tragedie, F. 3. Tragœdia. *Plur.* Trägedier.

Tragiſk, ADJ. Tragicus.

Trall, M. *Indecl.* Cantio rudis. *Proverbialiter.* Efter gamla trallen, Modo vel uſu inveterato. Hålla ſin trall, Solito inire modo.

Tralla, V. N. 1. Ruditer altaque voce canere.

Tramp, M. 2. Inſile. Pars illa, quæ pulſa pedum quatitur in colo, in machina textoria, tornatoria, &c.

Tram-

trampa, v. a. 1. Calcare. Trampad, p. p. ex. gr. Trampa et hjul, Rotam calcando circumagere. Trampa på någon, Aliquem conculcare.

trampgräs, n. Polygonum aviculare, *plant.*

trampning, m. 2. Calcandi actus.

tran, m. Liquamen decoctum ex pinguedine ſubcutanea ceti, phocæ, &c. conf. Speck.

trana, f. 1. Grus. (Ardea,) *avis.*

tranärter, *Plur.* Viciæ ſepium, *piſi gen.*

tranbär, *Plur.* Fructus Vaccinii. (Oxycocci.)

trappa, f. 1. Scala. Gradus, *in ædibus*, ex. gr. Utföre trapporna, Per gradus deorſum. Två trappor up, Surſum per binas ædium ſcalas.

trappſopare, m. 2. Graduum in ædibus purgator.

trappſteg, n. 4. Gradus quilibet in ſcala ædium.

trappwis, adv. Gradatim.

traſa, f. 1. Diſcerptum vel abſciſſum fruſtum panni vel lintei detriti. Veteramentum, conf. Slarfwa. *Inde* Torktraſa. Diſktraſa, conf. Torka. Diſkar. Gå ſönder i traſor, In fruſta ſcindi.

traſig, adj. Sciſſus vel detritus in fruſta.

traſka, v. n. 1. Gravato pede incedere. Ægre gradum moliri, conf. Träka.

traßel, n. 4. Intricandi actus. *Item*: Intricatum quodvis. *Def.* Traßlet, *aliis* Traßleri.

traßla, v. a. 1. Intricare. Traßlad, p. p. Traßla ihop, Congerendo intricare. *Unde Pars. P.* Ihoptraßlad.

traßlig, adj. Intricatus. *Adverbialiter.* Traßligt, Intricatè.

traßlighet, f. 3. Intricati ratio ſeu conditio.

traſt, m. 2. Merula. (Turdus,) *avis.*

tratt, m. 2. Infundibulum.

tratta, v. n. 1. Paſſibus crebrioribus & minutis incedere.

tre, *Num.* Tres. Tria. Tre gångor, Ter. Trehundra, Trecenti. Trehundrade, Trecenteſimus. Tretuſend, Tria millia. Treårig, Triennis.

Tredje, *Num. ord.* Tertius, ex. gr. Tredje gången, Tertia vice. Hwar tredje, Tertius quisque. Tredje dag Påſk, Paſchæ tertius dies. Tredje dags froſa, Febris tertiana. För det tredje, Tertiò. Til det tredje, Ad tertium. Halftredje, Bini & dimidius.

Tredjedel, m. 2. Tertiarium. Pars totius tertia. Två tredjedelar, Bes. Totius in tres diviſi, partes duæ.

Treding, m. 2. Idem.

Tredubbel, adj. Triplex. *Def. & Plur.* Tredubble. *Adverbialiter.* Tredubbelt, Tripliciter.

Tredäckare, m. 2. Navigium cui fori tripli.

Treenig, adj. Trinunus, *de DEo. Hinc*: Treenighet, Trinitas.

Trefaldig, adj. Trinus.

Trefaldighet, f. 3. Trinitas.

Trefallt, adj. Triplus. n. Trefallt. *Adverbialiter.* Trefallt, Tripliciter.

Trefnad, f. 3. Proſpera valetudo, *vivendi & habitandi ratione.*

Trefot, m. 3. Tripes, *ſella. Item*: Trefot, Tripes, orbis cui ſuper ignem vaſa culinaria imponuntur.

Trefs, *Ipf. alias* Trifdes, *verb.* Trifwas.

Trefwen, *vide* Trifwen.

Trefwa, v. n. 1. Cavendo ſibi pedem promovere, *in tenebris vel locis periculoſis*, conf. Famla.

Tregge, *vide* Treme. Treggehanda, *vide* Trehanda.

Trehanda, *Adjectivè.* Trifarius.

Trehörnig, adj. Triangularis, *linearum*; conf. Trekantig.

Trehörning, Triangulum, *linearum*, conf. Trekant.

Trehundra, conf. Tre.

Trekant, m. 3. Triangulum, *ſolidorum*, conf. Trehörning.

Trekantig, adj. Triangularis, conf. Trekant.

Trella, *vide* Trilla, *ſubſt.*

Tremänning, m. 2. Tertii gradus conſanguineus.

Trenne, *Num.* Trini. *Adhibetur tantum locutionis rotundioris gratia*, conf. Tre.

Trens, M. 2. Tæniola, ex. gr. Trens på hatten, Tæniola, qua ala pilei ad globulum firmatur. *Item*: Trens, Pastomidis genus.

Trepundig, ADJ. conf. Pundig.

Treöre ſlant, M. 2. Moneta cuprea 3 öre, conf. Slant.

Treſt, ADJ. Contumaciâ negligens vel omittens, conf. Sturſt.

Treſta, F. 1. Contumacia, qua quid negligitur vel omittitur, conf. Sturſkhet.

Treſtas, V. D. 1. Per contumaciam negligere vel omittere, conf. Sturſkas.

Treſtåftad, PART. Trilix, *de tela*, conf. Skaft.

Treſkhet, *vide* Treſka.

Treß, M. 2. Capillamenti nectendi manipulus.

Treßa, V. A. 1. Crines nectere, conf. Treß.

Treßerſka, F. 1. Crinium nectrix, conf. Treßa.

Treßning, M. 2. Crines nectendi actus, conf. Treßa.

Tretijo, *Num.* Triginta. Triceni. Trettijo gångor, Tricies. Trettijo en. Trettijo två, ꝛc. Triginta unus, duo, &c.

Trettijonde, *Num. ord.* Trigeſimus. Trettijonde förſta, andra, ꝛc. Trigeſimus primus, ſecundus, &c. Hwar trettijonde, Trigeſimus quisque.

Tretton, *Num.* Tredecim. Tretton gångor, Tredecies.

Trettondag, M. 2. *vel* Trettondag Jul, Feſtum epiphaniæ. På trettondagen, Feſto epiphaniæ.

Trettonde, *Num. ord.* Decimus tertius, ex. gr. Hwar trettonde, Decimus tertius quisque. På trettonde dagen, Die decima tertia.

Treuddig, ADJ. Triſulcus.

Triangel, M. 2. Triangulum, *v. lat. Def.* Trianglen. *Plur.* Trianglar, conf. Trekant.

Triſlig, ADJ. Benè ſe habens. *Dr. de creſcentibus cujusvis generis*, conf. Liſlig, Triſwen.

Triſwas, V. D. 4. Benè ſe habere, ipſâ vivendi & habitandi ratione. *Pr.* Triſwes, *per craſin* Triſs. *Ipf.* Treſs, *vel* Triſdes. *Pf.* Triſwits.

Triſwen, *Adjectivè.* Induſtrius. Sedulus. *Def. & Plur.* Triſne, conf. Triſlig.

Trigonometrie, F. Trigonometria. Läran om trianglar och deras bruk i allehanda mätning.

Trilla, F. 1. Sucula, *funis ductorii*. *Item*: Trochus diſcatus. *Item*: Rota minor verticalis, qua lapis molaris circumagitur, conf. Triſa.

Trilla, V. A. 1. In orbem agere, *de diſc* conf. Rulla. Rulla. Tilla.

Trind, ADJ. Teres, conf. Rund. *Hinc*: Trindlagd i anſicktet, Cui vultus plenior, *quaſi in rotundum*.

Trindhet, F. 3. Qualitas ipſa ſeu conſtitutio teretis, conf. Rundhet.

Trippa, V. N. 1. Levi & quaſi ſaliente gradu incedere.

Trippel, M. Trippela. Terra tripolitana. *Glareæ ſpec. Aliter.* Trippel, conf. Lack.

Triſa, F. 1. Trochlea minor, *qua ope funis ductorii quid vehitur*, conf. Block. *Aliter.* Triſa, *rectius* Trilla, *ſubſt.*

Triumf, M. Triumphus, *v. lat.* ex. gr. Göra någon i triumf, Triumphali pompa aliquem ducere.

Triumfera, V. N. 1. *Triumphare.* *Inde* Den triumferande förſamlingen, Eccleſia triumphans, *theol.*

Tro, F. Fides. *Def.* Trons. *Obſ.* Trond. *Genit. theol.* ex. gr. Sätta tro til någon, Fidem alicui habere. Sätta tro til något, Aliquid credere. Hålla *tro*, Fidem ſervare. På god tro, Bona fide. Trons Artikel, Articulus fidei. Trons frucker, Fidei fructus. Trons bekännelſe, Confeſſio fidei. *Aliter*, ex. gr. Den Chriſtna tron, Religio Chriſtiana. Den Apoſtoliſka tron, Symbolum Apoſtolicum. Trons förwanter, Ejusdem religionis homines.

Tro, V. A. ANOM. Credere. Fidere. Trodde p. p. *Pr.* Tror. *Ipf.* Trodde. *Pf.* Trott ex. gr. Jag tror at ſå är, Ita ei credo. Tro på någon, In aliquem credere. Han trodde ingen, Nemini fidem habuit. Tro icke häſten, ty han biter, Ne eam fidas, nam mordet. Tro en om något, Ali-

Aliquem, cui quid committendum, vel a quo quid commiſſum, credere. Tro något om någon, De aliquo quid credere. Tro, men ſe dig före, Fide, ſed cui vide. Tro ſig ſjelf, Sibi ipſi fidere. Han är icke til troendes, Non eſt, cui confidendum.

Trockla, *vide* Tråckla.

Trofaſt, ADJ. Fide firmus.

Trofaſthet, r. 3. Fidei firmitas.

Trogen, ADJ. Fidus. Fidelis. *Def. & Plur.* Trogne. *Comp.* Trognare. *Sup.* Trognaſt, ex. gr. En trogen wän, Fidus amicus. Af et troget hjerta, Corde fideli. Trogne underſåtare, Subditi fideles. *Adverbialiter.* Troget, Fideliter. *Aliter*, ex. gr. De trogne, Credentes, *v. ec. Aliter*, ex. gr. Drängen är icke trogen, Servus clam ſurripere ſolet.

Trohet, r. 3. Fidelitas. Trohets ed, Juramentum fidelitatis.

Trolig, ADJ. Credibilis.

Troligen, ADV. Fideliter.

Troligher, r. 3. Rei credibilis ratio ſeu conditio.

Troll, N. 4. Larva. Lemures. Monſtrum quodvis horrendum. Luſus dæmonis.

Trolla, V. A. 1. Magiam exercere, conf. förtrolla.

Trollbär, *Plur.* Paris quadrifolia.

Trolldom, M. Magia.

Trolleri, N. 4. Opus quodvis magicum.

Trollhätta, Nomen cataractæ in fluvio Götha Elf.

Trollkarl, M. 2. Magus. Veneficus.

Trollkåna, F. 1. Maga. Lamia.

Trollkonſt, F. 3. Ars magica.

Trollpacka, F. 1. *alias* Trollkåna, conf.

Trollſkott, N. 4. Sideratio. *Item*: *Cocyes*, *alias* Skott, *quod* conf.

Trollſmör, N. 4. Mucor unctuoſus, *vegetab.*

Troläfning, M. 2. Sponſalia.

Troläfwa, V. A. 1. Deſpondere. Troläfwad, p. p. Troläfwa ſig med någon, Aliquem ſibi deſpondere.

Trolös, ADJ. Fidei expers. Perfidus. *Adverbialiter.* Trolöſt, Perfidè.

Trolöshet, r. 3. Perfidia.

Trolöſman, M. Epitheton miniſtrorum ſuperioris dignitatis. *Plur.* Trolöſmän.

Tromål, N. *Dr.* ex. gr. Säga en något i tromål, Sub fide ſilentii alicui quid dicere.

Trompet, *vide* Trumpet.

Tron, *vide* Thron. *Aliter.* Tron. *Def. ſubſt.* Tro.

Tropik, M. 3. Tropicus, *v. Græc.* Norra Tropiken, Tropicus arcticus.

Tropp, M. 2. Cohors. Caterva, ex. gr. En tropp ſoldater, Militum cohors. Hela troppen af folk, Tota hominum caterva. Troppar, *Plur.* Copiæ. Militum agmen. *Inde* Förtroppar. Eftertroppar, conf.

Troppa, V. N. 1. *Dr.* Troppa af, Diſcedere. Se recipere, *term. milit.*

Troppwis, ADV. Per cohortes.

Trosartikel, M. 2. Articulus fidei. *Def.* Trosartiklen. *Plur.* Trosartiklar.

Trosförwant, M. 3. Ejusdem religionis quilibet.

Troß, M. 2. Funis craſſior, pro trochlea & ejusmodi. *Inde* Ankartroß, &c. conf. Lina. Tåg.

Troß, M. Impedimenta, *exercitui, plur. car. Aliter.* Troß, *vide* Trots.

Troßbotten, M. 2. Tabulatum ædium, quo contignationes aliæ ſuper alias ſeparantur. *Def.* Troßbotnen.

Troßdräng, M. 2. Cacula. Cale. *Plur.* Troßdrängar, Servi militum, *in bello.*

Troßning, M. 2. *alias* Troßbotten, conf.

Troßpojke, M. 2. Cacula, *puer.*

Troßwagn, M. 2. Currus pro impedimentis vel ſarcinis.

Trotjenare, M. Epitheton miniſtrorum minoris dignitatis.

Trots, *Adverbialiter. Dr.* ex. gr. Göra något på trots, Nulla prohibitionis vel poteſtatis alterius habita ratione quid committere. Dig til trots ſkall det ſke, Nullo tui habito reſpectu, id fiet. Trots at du gör det, Te ad id faciendum provoco.

Trotſa, V. A. 1. Minaciter provocare. Trotſad, p. p. ex. gr. Jag trotſar dig, at göra det, Te ad id faciendum provoco.

Han trotſade honom, Illi inſultabat. Trotſa faran, Periculum audenter ſpernere.

Trotſig, ADJ. Animi elati & minacis.

Trowärdig, ADJ. Fide dignus.

Trowärdighet, T. 3. Rei fide dignæ ratio ſeu modus.

Trubbig, ADJ. Obtuſus, ex. gr. En nål ſom är trubbig, Acus obtuſa. En trubbig winkel, Angulus obtuſus. *Aliter.* Trubbig näſa, Naſus demiſſior. Trubbigt ſwar, Reſponſum auſterum.

Trubbighet, T. 3. Obtuſi qualitas.

Trubbwinkel, M. 2. Angulus obtuſus.

Trug, N. 4. Adactio, Adigendi actus, conf. Twång.

Truga, V. A. 1. Adigere. Trudere. Trugad, p. p. ex. gr. Truga en til något, Aliquem ad quid adigere. Truga af en något, Alicui quid extorquere. Truga ſig til något, Se obtrudendo quid acquirere. Han trugade ur ſig deßa orden, Iſtæc tandem extruſit verba. Truga in något, Quid intrudere. Truga i ſig något, Faſtidiens quid ad ſe recipere. Truga på en något, conf. Påtruga.

Trugmant, *Adverbialiter*, ex. gr. Göra något trugmant, Non niſi coactus quicquam facere.

Trugsmål, N. *Dr.* ex. gr. Det är intet trugsmål, Res eſt ad quam nemo cogitur.

Trulldom, *vide* Trolldom.

Trumf, M. Chartula in luſione ſuperior facta. *Proverbialiter.* Sätta trumf för något, Alicui rei obicem ponere.

Trumla, V. A. 1. Tympanum pulſare, conf. Trumma. Trumla efter någon, Pulſu tympani fugientem proſequi.

Trumma, T. 1. Tympanum, *pedatus*, conf. Puka, ex. gr. Slå på trumma, Tympanum pulſare. Spela på trumma, Tympano ludere. *Aliter.* Spela på trumma, Teſſerarum ſorte in tympano de vita certare, *term. milit.* Trumman i örat, Tympanum auris, *alias* Trumhinnan, *Compoſ.* conf. *infra.*

Item: Trumma, Canalis ſubterraneus, quo aquæ deducuntur.

Trumpen, ADJ. Subtriſtis. *Def. & Plur.* Trumpne.

Trumpet, M. 3. Tuba.

Trumpeta, V. A. 1. Tuba canere.

Trumpetare, M. 2. Tubicen.

Trumpf, *vide* Trumf.

Trumpinne, M. 2. *Plur.* Trumpinnar, Baculi, quibus tympanum pulſatur.

Trumſkinn, N. 4. Pellis tympani.

Trumſlag, N. 4. Pulſus tympani.

Trumſlagare, M. 2. Tympaniſta, *pedisequus.*

Trut, M. 2. Orificium. *Compoſ.* Qwarntrut, ꝛc. conf. *ſimpl. Aliter.* Trut, Os, *v. pleb.*

Trutit, *Pf. verb.* Tryta.

Try, M. *vel* Trywed, Xyloſteum. (Lonicera.) *Aliter.* Try, Tria, *obſol.* conf. Tre.

Tryck, N. Typi typographici, ex. gr. Utgifwa något igenom trycket, Typis impreſſum quid edere. Det är ett rätt tryck, Typis id nitidis impreſſum eſt. Lemna något på trycket, *vel* til tryckt, Aliquid imprimendum tradere. Hans werk är under trycket, Illius *ſub prelo* ſudat opus.

Item: Tryck, Preſſura. Impreſſum quodvis. *Unde* Cattuns tryck, ꝛc. Preſſura tenti xylini, &c.

Trycka, V. A. 3. Premere. Tryckt, p. p. ex. gr. En tyngd trycker, Pondus premit. Nöden tryckte honom, Preſſit eum neceſſitas. Dygden tryckes, men icke förtryckes, Virtus premitur, non opprimitur. Trycka af en bößa, Sclopetum diſplodere. Trycka åt något, Premendo quid arctius cogere. Trycka in något, Imprimere quid. Trycka ihop, Comprimere. Trycka ned något, Deorſum quid premere. Trycka ned någon, Aliquem opprimere, conf. Nedertrycka. Trycka på något, Premendo quid trudere. Trycka ut *alias* Uttrycka, Exprimere. *Subſtantive.* Tryckande, Premendi actus.

Item: Trycka, Imprimere, *typogr.* Tryckt, p. p. Impreſſus, ex. gr. Trycka en bok, Librum imprimere. Tryckt i Stockholm, Holmiæ impreſſus. *Aliter*, ex. gr.

Låta

låta trycka på lårft, Textum lineum imprimendum curare. Trycka cattun, Textum xylinum imprimere. *Substantivè.* Tryckande, Imprimendi actus. Trycka af, *vide* Aftrycka. Trycka efter, Impressum illicitè imprimere. *Unde Part. P.* Eftertryckt.

tryckare, M. 2. Impressor.

tryck, N. 4. ex. gr. Trycke på ét lås, Resilientis pessuli seræ manubrium. Trycke på en bössa, Seræ bombardæ pessulus ductorius, *alias* Tryckpinne.

tryckeri, N. 4. Officina, ubi prelo opus peragitur. *Inde* Boktryckeri, Officina typographica. Cattuns tryckeri, Officina, ubi textum xylinum imprimitur, &c. *Absolutè.* Tryckeri, Officina typographica. *Plur.* Tryckerier.

tryckfel, N. 4. Erratum typographicum.

tryckfrihet, F. 3. Scripta quævis imprimendi libertas.

tryckkraft, M. 3. Potentia premens, *phyſ.*

tryckpapper, N. Papyrus typographica.

tryg, M. *Indecl.* Status, quo quis tutus eſt.

trygg, ADJ. Tutus, conf. Säker, ex. gr. Leſwa trygg, Tutus vivere. Et trygt hålle, Locus tutus. Trygge hwila, Tuti quieſcere. *Adverbialiter.* Trygt, Tutò.

trygga ſig, V. N. I. *Recipr.* Tutò fidere, ex. gr. Trygga ſig åt någon, Alicui ſe fidenter committere. Han trygga ſig wid de orden, Verbis tutò iſtis conſiſus eſt.

tryggeligen, ADV. Tutò.

tryggher, F. 3. Animus tutus. Securitas.

tryne, N. 4. Proboſcis, *porcorum*, conf. Snyte.

tröta, V. N. 4. Deeſſe. *Pr.* Tryter. *Ipf.* Tröt. *Pf.* Trutit, ex. gr. Honom tryter icke ſtål, Nec ei argumenta deſunt. Mig tröt penningar, Pecunia mihi derat. Henne har ingen ting trutit, Nihil ei defuit.

trå, *Verb. defect. Dr.* Trå efter något, Cum deſiderio quid appetere.

trå, *Adjectivè, aliàs* Tråſen, *quod* conf.

tråbeten, ADJ. *v. pleb.* conf. Tråſen.

Tråd, M. Filum. *Absolutè.* Filum lineum, conf. Garn. *Compoſ.* Ståltråd, Filum chalybeum. Meßings tråd. Silfwertråd, &c. conf. *ſimpl.* Trådnyſtan, Glomus fiorum, &c. *Item*: Tråd, Fibrilla. Filamentum, ex. gr. Trådar i plantor, i kött, In plantis, in carnibus, fibrillæ Trådar i tyg, Textorum filamenta.

Tråda, V. A. I. Crebris pedum motibus calcare. Trådad, p. p. Tråda någon under ſina fötter, Sub pedibus quem conculcare. *Substantivè.* Trådande, Avium coitus.

Trådig, ADJ. Filamentis conſtans. *Inde* Tretrådig, Tribus filis contortis nexus.

Trådkla, V. A. I. Ductibus fili rarioribus ſuendo quid annectere. Trådklad, p. p.

Trådragare, M. 2. Minutorum venditor circumforaneus.

Trådrätt, ADV. Ad ductum filamentorum, *in textis.*

Trådsände, M. 2. Fili portio abrupta.

Tråg, N. 4. Mactra. Vas ligneum oblongum excavatum.

Träk, N. 4. Actus quilibet ægrè perficiendus.

Träka, V. N. I. Ægrè agere, *difficultatibus & moleſtiis gravantibus*, conf. Traſka. *Dr.* ex. gr. Träka ſin werld igenom, Moleſtiis obrutus vitam agere.

Träkſam, ADJ. Moleſtiis & difficultatibus gravis.

Träna, V. N. I. Tabere. Tränad, p. p. Träna bårt, Penitus tabere vel extenuari.

Tränad, F. Animi labes, *ex nimio alicujus rei deſiderio*, conf. Tränſjuka.

Trång, ADJ. Anguſtus. Arctus. *Compoſ.* Trångre. *Sup.* Trångaſt, ex. gr. Rocken, ſkon, är för trång, Amiculum, calceus, nimium arctus eſt. Et trångt rum, Locus anguſtus. Gången blir där trångre, Meatus ibi fit anguſtior. *Aliter*, ex. gr. Trångt ſamwete, Conſcientiæ ſcrupuloſa. *Adverbialiter.* Trångt, ex. gr. Klädningen ſitter trångt åt, Veſtis arctè adſtricta eſt. Sitta trångt, Inter ſedendum loci anguſtiis premi. Bo trångt, Anguſtè habitare. *Proverbialiter*, ex. gr. Du ſkall bo trångt för den ſaken, Acerbius id lues.

Ting, N. 4. Res, conf. Sak, ex. gr. Det är et underligt ting, Res eſt miranda. Stora och ſmå ting, Res magnæ & parvæ. Hwart tings natur, Cujusvis rei natura. Alla ting i naturen, Res in natura omnes.

Item: **Ting**, *Maſculinè*, ex. gr. Ingen ting, Nihil. Någon ting, Nonnihil. Aliquid. En ting har jag glömt, Res mihi quædam memoria excidit. Han wet all ting, Scit omnia. Han gör i ſin ting hwad han behagar, In ſuis pro lubitu agit. I all ting, Omnibus in rebus. För all ting, *vel* För all ting i werlden, Ante omnia.

Ting, N. 4. Judicium. Prima vel ſecunda inſtantia juris in provinciis, *alias* Härads Ting, Lagmans Ting, ex. gr. Hålla Ting, Judicium habere. Stämma en til Tinget, In judicium quem citare. *Compoſ.* Tingſtuga, Ædes judicii in provinciis. Tingstima, Tempus præſtitutum judicii ruralis. Tingſtälle, *vel* Tingſtad, Locus ubi habetur judicium in provinciis, conf. *ſimpl.*

Linga, V. A. I. Præviis conditionibus convenire, *de faciendo aliquo, emendo, conducendo*, &c. Tingad, P. P. ex. gr. Tinga med någon om något, Cum aliquo præviis conditionibus de re aliqua convenire. Tinga en wagn, De curru faciendo vel conducendo convenire. Tinga på något ſom ſkall köpas, De re aliqua emenda convenire. Tinga ſig arbetare, De operariis conducendis convenire. Tinga up något, De certis rebus ſibi parandis convenire.

Tingeſt, M. 2. Res vel inſtrumentum quodvis incerti nominis, *v. pleb.*

Tingta, V. N. I. Judicium habere provinciale, conf. Ting.

Tinkel, M. Borax crudus.

Tinne, M. 2. *Plur.* Tinnar, ex. gr. Harſtinnar, Dentes occæ. Hårſtinnar, Dentes raſtri. *Aliter.* Tinnarne på et hus, Summitates ædificii.

Tinning, M. 2. *Plur.* Tinningar, Tempora, *in capite.*

Tjock, ADJ. Craſſus. *Oppoſ.* Smal, ex. gr. En tjock timmerſtock, Tignus craſſus. Det ena benet är tjockare, Crurum alterum craſſius eſt. Tjock om liſwet, Medii corporis craſſus. Tjock hud, Cutis craſſior. Tjockt läder, Corium ſolidum ſeu craſſum. *Aliter*, ex. gr. Han blir tjock, Habitior fit. Huſtrun är tjock, Uxor gravida eſt.

Item: **Tjock**, Denſus. Spiſſus. *Oppoſ.* Tunn, ex. gr. Tjock ſkog, Silva denſa. Tjock luft, rök, Aura, fumus, ſpiſſior. Tjocka mörkret, In ſpiſſis tenebris. Koka något at det blir tjockt, Aliquid ut ſpiſſum fiat, coquere. Tjockt ſamwete, Conſcientia indurata. *Adverbialiter.* Tjockt, ex. gr. Tjockt ſom gräs, ſom hagel, Inſtar graminis, inſtar grandinis, denſè. De ſå tjockt tilhopa, Confertim ſunt congeſti.

Tjockbenet, N. *Def.* Pars crûris craſſior, *alias* Wade.

Tjockhet, F. 3. Denſitas. Spiſſitas, ex. gr. Luftens tjockhet, Aëris denſitas. Rökens, wållingens, tjockhet, Fumi, pulmenti, ſpiſſitas. *Aliter*, ex. gr. Benens tjockhet af ſwullnad, Crurum ex tumore craſſitudo, conf. Tjocklek.

Tjockhufwud, N. 4. Stupidus quis.

Tjocklek, M. 2. Craſſitudo, *menſuræ*, conf. Tjockhet, ex. gr. En ſtocks tjocklek, Craſſitudo ligni. En kropp anſedd efter tjocklecken, Corpus craſſitudine conſiderans. Benens naturliga tjocklek, Craſſitudo crurum naturalis.

Tjockna, V. N. I. Craſſeſcere. Spiſſum fieri. Tjocknad, P. P.

Tjog, N. 4. Numerandi ratio, denotans viginti collectivè, ex. gr. Ett tjog ägg, Ovorum viginti. *Inde* Tjogtals, *Adv.* Per vicenarios.

Tionde, M. Decimæ, conf. Tijonde, ex. gr. Giſwa tionde af ſäd, Ex ſegetibus decimas conferre. Tionde-ſättning, Cenſus pro decimis ſegetum. *Hinc*: Kronotionde, Präſtionde, conf. *ſimpl.*

Tipp, M. 2. Extremitas, ex. gr. Tippen på tungan, fingret, Linguæ, digiti, extremitas. *Compoſ.* Rötipp, Örtipp, *ſuis locis.*

Tip-

ågård, M. 2. Hortus. *Compoſ.* Trågårds åker, Eſculenta varia ex hortis, &c. conf. *ſimpl.*
ågårdsmåſtare, M. 2. Hortulanus.
ågårdsſnäcka, F. 1. Helix Pomatia.
ågen, ADJ. Aſſiduus. *Def. & Plur.* Trågne. *Comp.* Trågnare. *Sup.* Trågnaſt, ex. gr. Han är trågen i ſyſſlan, In opere aſſiduus eſt. Et tråget arbete, Labor aſſiduus. För min trågna bön full, Quoniam enixius rogo. *Adverbialiter.* Tråget, Aſſiduè.
ågenhet, F. 3. Aſſiduitas.
ågnas, V. D. 1. Aſſiduè operam dare.
åhäſt, M. 2. Equus ligneus. Rida tråhäſten, Equo ligneo inſidere, *ſuppliciì genus.*
åhandel, M. Mercatura lignaria.
åk, M. 2. Mancipium. Verna. *Compoſ.* Trälarbete, Labor ſervilis maximè defatigans, &c.
åla, V. N. 1. Servitio vel labore mancipium gere. Serviliter laborare.
ålacktig, ADJ. Vernilis. Servilis.
åldom, M. Status mancipii. Servitus quilibet aſſiduus & gravis.
ålinna, F. 1. Mancipium, *femina.*
ålſam, ADJ. Servili aſſiduitate defatigans.
ånga, V. A. 2. Anguſtare. In arctum cogere. Trudere. Trångd, p. p. ex. gr. De ſitta och tränga hwarandra, Sedentes invicem ſe trudunt. Skon tränger, Calceus urget. Nöden trängde honom, Neceſſitate coactus fait. Tränga ſig, *vel* Tränga ſig fram, In anguſtia ſe prorudere. Tränga ſig igenom, Per obſtacula penetrare. Tränga igenom med en åk, Urgendo cauſſam peragere. Tränga hop ſig, Se in arctum cogere. Tränga om, conf. Omtränga, ex. gr. Det tränger mig icke om, In id non cogor. Han tränger icke om at låna, Mutuari neceſſum non habet. Tränga på, In arctum ulterius trudere. Påträngd, *Part.* P. Tränga ut, Extrudere. *Inde* Utträngd, p. p. Han är trängd på alla ſidor, Undique conſtipatus premitur. *Aliter.* Trängd, Cui alvus evacuationem urget. Trängas, *Paſſivum. Item*: *Depononentialiter.* Trängas, Cœtu ſtipatus ſe prorrudere.
Trängning, M. 2. In arctum vel in anguſtiam coactio. Preſſio.
Trängre, *Compar. Adj.* Trång.
Trängſel, M. Anguſtia. *Def.* Trängſlen, ex. gr. Där war en ſtor trängſel af folk, Ingens ibi hominum multitudo conguſtata. Bringa någon i trängſlen, In anguſtiam quem ducere, conf. Tränghet.
Trängta, V. N. 1. Ardenter cupere, conf. Längta. Trängta efter något, Ardenter quid appetere vel exſpectare.
Trängtan, F. Ardens cupido, *qua quid appetimus vel exſpectamus*, conf. Längtan.
Träpinne, M. 2. Ligneolum teres. Baculum ligneum.
Träſaker, *Plur.* Utenſilia quævis lignea.
Träſk, N. 4. Stagnum, conf. Kärr.
Träſkor, *Plur.* Calcei lignei.
Träta, F. 1. Lis, ex. gr. Råka i träta med någon, In litem cum quo incidere, conf. Twiſt. *Compoſ.* Trätbroder, Cum quo lis eſt. Trätfrö, Semen litium. Trätäple, Pomum Eridis, conf. *ſimpl.* conf. Rif. Twiſt.
Träta, V. N. 3. Litigare, ex. gr. Träta om något, De aliqua re litigare. Träta på någon, Aſperis aliquem verbis infeſtare. De trätte ſins imellan, Inter ſe diſceptabant. Träta med någon, Cum aliquo litem inire, conf. Riſwa. Twiſta.
Trätallrik, M. 2. Orbis ligneus, conf. Tallrik.
Trätodryg, ADJ. Litigioſus.
Trätſam, ADJ. Litigioſus. *Adverbialiter.* Trätſamt, Litigioſè.
Trätſamhet, F. 3. Animus litigioſus.
Träwaror, *Plur.* Merces quælibet ex ligno.
Träwerke, N. 4. Compoſiti lignei, ex. gr. Träwerket i en byggning, In ædium conſtructione lignea quævis.
Trög, ADJ. Segnis, ex. gr. Trög i arbete, In labore ſegnis. Han är trög at fatta, Hebetioris eſt ingenii. En trög betalare, Solutione debiti tardior quis. *Adverbialiter.* Trögt, Segniter.

Trög-

Tröghet, f. 3. Segnities. *Item*: Tröghet, Vis inertiæ.

Trögwulen, adj. Subſegnis. *Def. & Plur.* Trögwulne.

Tröja, f. 1. Tunica. Interula, conf. Roſta. *Inde* Liftröja, Tunica anguſtior. Nattröja, Tunica nocturna. Tröjwäfware, Tunicarum textor.

Tröſka, v. a. 1. Tribulare. Triturare. Tröſkad, p. p. Tröſka af, Trituræ finem facere. Tröſka ut, Triturando extrudere. *Inde* Uttröſkad, *Part. P. Subſtantivè* Tröſkande, Triturandi actus.

Tröſkare, m. 2. Tritor. Tribulator.

Tröſkel, m. 2. Limen. *Def.* Tröſkeln. *Plur.* Tröſklar.

Tröſkloge, m. 2. *alias* Loge, conf.

Tröſkmaſchin, m. 3. Machina trituraria, *v. per.*

Tröſkning, m. 2. Tritura. Trituratio.

Tröſkwagn, m. 2. Tribula, conf. Slaga.

Tröſt, m. Solatium. Conſolatio, ex. gr. En ſlät tröſt, Miſerum ſolatium. Mig til tröſt, Mihi in ſolatium. Taga tröſt til ſig, Conſolationem admittere. *Compoſ.* Tröſtbref, Literæ conſolatoriæ. Tröſtſpråk, Dictum ſcripturæ, alicui in conſolationem, conf. *ſimpl. Aliter. Adjectivè*, ex. gr. War tröſt, Bono ſis animo.

Tröſta, v. a. 1. Conſolari. Tröſtad, p. p. ex. gr. Tröſta en bedröfwad, Triſtem conſolari. Tröſta ſig, *Recipr.* ex. gr. Tröſta ſig med något, In aliqua re conſolationem quærere. Tröſta ſig wid något, Aliqua re fretus confidentioris eſſe animi. Tröſta på någon, Alicui confidere, conf. Förtröſta.

Tröſtare, m. 2. Conſolator.

Tröſtlig, adj. Conſolabilis. Tröſtligen, *Adv.* Modo in conſolationem. *Item*: Confidenter.

Tröſtlös, adj. Solatii expers. Inconſolabilis.

Tröſtlöshet, f. 3. Animus conſolationis expers.

Tröt, *Ipf. verb.* Tryta.

Trött, adj. Feſſus. Laſſus, ex. gr. Trött af för mycket arbete, Labore laſſus nimio. Jag är trött wid denna ſyſſla, Hoc defeſſus ſum opere. Wara trött i fötterna, Pedibus feſſum eſſe. Trötter, *per parag.*

Trötta, v. a. 1. Fatigare. Laſſare. Tröttad, p. p. ex. gr. Trötta ens öron, tålamod, Aures, patientiam, alicujus fatigare. Trötta ut, *alias* Uttrötta, Penitus defatigare. *Inde* Uttröttad. *Part. P.* Tröttas. *Paſſivum. Item*: *Deponentialiter.* Tröttas ex. gr. Man kan tröttas wid ſådant, Ad laſſitudinem talia perducere poſſunt. Tröttas icke, Ne laſſus fias, conf. Förtröttas.

Trötthet, f. 3. Laſſitudo.

Tröttna, v. n. 1. Laſſum fieri. Fatiſcere.

Tröttſam, adj. Fatigans. Laſſitudinem inferens, ex. gr. Detta är et tröttſamt arbete, Admodum hoc fatigat opus. Han är tröttſam i umgånge, In converſatione tædio afficit. *Adverbialiter.* Tröttſamt, Modo fatigante.

Tu, pron. *alias* Du, *quod* conf.

Tu, *Num. Neut.* Duo, conf. Twå, ex. gr. Tu ting, Res duæ. Dela midt i tu, In binas per medium partes dividere. Klockan har ſlagit tu, Horologium pulſu ſecundam indicavit horam. Tu ſlag, Duo genera, *vel* Duo ictus.

Tub, m. 3. Tubus opticus, *v. per.*

Tubba, v. a. 1. Solicitare. Fraudibus invitare. Tubbad, p. p. conf. Locka, ex. gr. Tubba en til något, Fraudibus quem ad committendum quid perducere. Tubba bårt ens tjenſtefolk, Homines ad famulatum deſerendum invitare. Tubbande, *Subſtantivè.* Solicitatio illicita.

Tuberos, m. 3. Polianthes tuberoſa, plan.

Tuckt, m. *Indecl.* Diſciplina. Caſtigatio, ex. gr. Hålla ſina barn i tuckt, Liberos caſtigatione coërcere. *Aliter*, ex. gr. Leva med tuckt och ära, Cum pudicitia & honore vivere.

Tucka, v. a. 1. Caſtigare. Coërcere. Tuckad, p. p. Tucka up, *vide* Uptuckta.

Tucktan, f. Caſtigatio.

Tuckthus, n. 4. Ergaſtulum, ubi miſici homines opus facere cogunture.

Tuck

:ucktig, ADJ. Pudicus. *Adverbialiter.* Tuck-tigt, Pudicè.
:uckteligen, ADV. Castè, *v. ec.*
ucktmästare, M. 2. Castigator.
:udda, V. A. I. Per incuriam convolvere seu comprimere.
.ufs, *vide* Tofs.
.ussa, V. A. I. *Dr.* ex. gr. Tussa hår, Crines nimium crescentes resecare. Tussa träd, Arboribus surculos luxuriantes recidere. *Aliter*, ex. gr. Tussa någon, Auctoritate quasi superioris aliquem reprehendere. Tussad, p. p.
ıfwa, F. I. Grumus, *in pratis.*
ufwig, ADJ. Grumosus, conf. Tufwa.
ugga, F. I. Mansum. Dentibus molitum quid.
ugga, V. A. I. Dentibus molere. Manducare. Tuggad, p. p. Tugga sönder, Dentibus comminuere. Tugga på något, Manducandum quid sub dentibus ıgere. *Substantivè.* Tuggande, Manducandi actus.
ıggbuß, M. 2. Tabaci frustulum dentibus molendum.
ll, M. 2. Vectigal, ex. gr. Betala tull, Vectigal solvere. Stjäla undan ullen, Vectigal solvendum surripere. Läg-ja tull på waror, Mercibus vectigal mponere.
n: Tull, Telonium, ex. g. Sjötullen ch Landtullen, Telonium maritimum & errestre. Angifwa waror wid tullen, Ad elonium merces indicare. Fara igenom ullarne, Per telonia transire. Fara förbi ullen, Modo subreptitio telonium præterehi. *Aliter.* Tull, *vide* Tulle.
lla, V. A. I. Vectigal solvere. Tullad, . p. ex. gr. Tulla för waror, Pro merbus vectigal solvere. *Aliter*, ex. gr. ulla ens skrin eller dosa, Cum veia e scrinio vel theca alicujus quid sibi ripere.
ı: Tulla, *Dr.* ex. gr. De sitta och tulla lhopa, Societate familiari juncti sermoes conserunt. Tulla med barnen, Infanbus blandiri.
lbar, ADJ. Vectigalis.

Tulle, M. 2. Scalmus. Tullar på en båt, Clavi in margine scaphæ, inter quos remus agitur.
Tullförwaltare, M. 2. *alias* Tullnår, conf.
Tullfri, ADJ. A vectigali immunis. Tullfritt, N. ex. gr. Tullfrie waror, *vel* Tullfritt gods, Merces, pro quibus vectigal non solvitur. *Adverbialiter.* Tullfritt, Extra solutionem vectigalis. *Proverbium.* Tankarne löpa tullfritt, Haud inhiberi possunt cogitationes.
Tullfrihet, F. 3. A vectigali solvendo immunitas.
Tullhus, N. 4. Ædes telonii.
Tullkammare, M. 2. Telonium quodvis in provinciis. *Plur.* Tullkamrar.
Tullnår, M. 3. Telonarius.
Tullsedel, M. 2. Schedula, quæ vectigal pensum testatur. *Def.* Tullsedlen. *Plur.* Tullsedlar.
Tulpan, M. 3. Tulipa. Tulpanträd, Tulipifera. (Liriodendrum.)
Tulta, V. N. I. Vacillante modo incedere. *Infantium est, & senum.*
Tum, M. Pollex, *mensuræ*, *Pluraliter.* Tum, conf. Tumme, ex. gr. En tums bredd, Unius pollicis latitudo. Tre tums längd, Trium pollicum longitudo. Fem tum i fyrkant, Quinque pollicum quadratum. Geometrisk tum, Continet decem lineas. Werktum, Dividitur in octo partes, conf. Fot.
Tumla, V. N. I. Volutando circumagitari, ex. gr. Hästen tumlar sig, Eqvus se volutat. Tumla öfwer ända, Cadendo circumvolvi.
Tumlare, M. 2. Delphinus Phocæna, *alias* Marswin. *Item*: Tumlare, Columbarum species. *Item*: Tumlare, Vasculum hemisphæricum ad minores haustus.
Tumme, M. 2. Pollex, conf. Tum.
Tumstöck, M. 2. Instrumentum mensorium, in partes divisum, *alias* Mättstock, conf.
Tunder, N. 4. Fomes ex cortice vel ligno putrido. *Def.* Tundret, conf. Fnöske.

Tung, ADJ. Ponderoſus. Gravis. *Comp.* Tyngre. *Sup.* Tyngſt, ex. gr. Et tungt trä, Lignum ponderoſum. Tung ſömn, Somnus gravis. Han är tyngre, Pondere ſuperat. Den tyngſta börda, Onus graviſſimum. Tungt wäder, Tempeſtas cœli gravans. Wara tung på foten, Gravitate ægrius incedere. *Item*: Prægnans eſſe. Bliſwa tung, Graveſcere. *Proverbialiter*, ex. gr. Hålla i tyngſta ändan, Maximum operis gravamen ſubire. *Adverbialiter*. Tungt, ex. gr. Gå tungt, Graviter incedere. Ligga tungt på, Graviter premere. Häſten bär tungt, Succuſſat eqvus.

Tunga, F. *Indecl.* Gravans quodvis. Onus, ex. gr. Lägga tunga på folket, Populo onera imponere. Det lånder mig til tunga, Id me gravabit.

Tunga, F. 1. Lingua, ex. gr. Styra ſin tunga, Linguam coërcere. *Compoſ.* Tungbandet, Frenulum linguæ. Tungbenet, Os hyoïdes. Tungſpetſen, Linguæ apex. Tungroten, Linguæ radix, &c. conf. *ſimpl. Locut. Proverbial.* ex. gr. Haſwa två tungor i munnen, Contraria loqui. Dictis fidem fallere. Räka ut för en elak tunga, A maledico laceſſi. Jag hade ordet ytterſt på tungan, Parum abfuit quin mihi excidiſſet verbulum. Hålla tungan rätt i munnen, Accuratè dicere vel facere. *Item*: Tungan på en wigtſkål, Trutinæ lingula.

Tungbröſtad, ADJ. Cui pectus ſtrictum.

Tungel, N. 4. Luna. *Def.* Tunglet. *Calendariogr. alias* Måne. *Compoſ.* Jultungel, &c. conf. *ſimpl.* Tungelſkifte, Mutatio phaſium lunæ.

Tunghåſta, F. 1. Adſtrictio linguæ, *morb.*

Tunghånd, ADJ. Cui manus in opere graviores.

Tungomål, N. 4. Genus loquelæ vel linguæ. Lingua, conf. Språk, ex. gr. Ditt tungomål röjer dig, Tuæ te prodit linguæ genius. På åtſkilliga tungomål, Variis linguis.

Tungſpån, M. 2. Uvula, *faucium.*

Tunn, ADJ. Rarus. N. Tunt. *Oppoſ.* Tjock, Denſus, ex. gr. Tunn ſkog, Silva rara. Tunt kläde, Pannus rarus. *Adverbialiter.* Tunt, Rarè, ex. gr. Tunt ſådd, Rarè ſatus.

Item: Tunn, Tenuis. *Oppoſ.* Tjock, Craſſus, ex. gr. Tunn ſom et löfblad, Inſtar folii tenuis. Tunt bröd, Panis tenuior. En tunn ſkiſwa, Lamina tenuis. Et tunt kläde, Strophium tenue. *Aliter*, ex. gr. Tunn ſoppa eller mat, dricka, Juſculum vel cereviſia nimis diluta.

Tunna, F. 1. *vel* Dickstunna, Tonna *continet* 48 *congios.* (Kanna.)

Item: Tunna, *vel* Sädestunna, Tonna frumenti, *continet* 56 *congios.* (Kanna.)

Item: Tunna, Dolium. *Inde* Tunnagods, Merces quæ doliis continentur. En tunna mjöl, conf. Spiltrå. Tre tunnor kött, Carnium dolia tria. *Compoſ.* Tunnband, Dolii vinculum. Tunntapp, Dolii obturamentum, &c. conf. *ſimpl.*

Item: Tunna guld, Ratio numerandi pecuniam, qua 1 Tunna guld, fit 300000 Daler.

Tunnbindare, M. 2. *Dolierius.*

Tunndrank, *vide* Tunndrägg.

Tunndrägg, M. Fæx in doliis.

Tunneland, N. 4. Portio agri in ſementem unius tonnæ. (Tunna,) Jugerum.

Tunngöra, V. A. 2. Diluere. Tunngiord, p. p.

Tunngörning, M. 2. Dilutio, *rem. med.*

Tunnhet, F. 3. Rari, vel tenuis, vel diluti qualitas, conf. Tunn.

Tupp, M. 2. Gallus. *Compoſ.* Tuppkam, Criſta galli. Tuppkräs, *vel* Tuppkrås, Palear galli. Tuppſpår, Veſtigium galli, &c. conf. *ſimpl.*

Turban, M. 3. Indumentum capitis Ita icicum, *v. per.*

Ture, *Dr.* En luſtig Ture, Homo facetus & jocoſus.

Turk, M. 2. Turca.

Turkie, N. Turcia. Turcicum Imperium. *Def.* Turkiet.

Turkinna, F. 1. Turca fœm.

rkiſt, ADJ. *per craſin* Turſt, ex. gr. på Turkiſkt ſätt, Modo vel more Turico. *Aliter.* Turſka bönor, conf. Bönia. Turſkt papper, Papyrus coloribus liſtincta.

rkiſka, F. Lingua Turcica, ex. gr. Tala Turkiſka, Lingua Turcica loqui. Öfwerſatt ifrån Turkiſkan, E lingua Turcica translatus.

rkos, M. 3. Turcoſa, *lapis.*

rſk, conf. Turkiſk.

rmalin, M. Lapis electricicus illius nomiis ex India occidentali.

rtur, M. 3. Turtur Columba, *alias* Turturdufwa, conf. Dufwa.

ſch, M. Pigmentum ſcu Atramentum Inlicum.

ſend, *Num.* Mille. Tuſend gångor, Milies. Tuſend gångor tuſend, Millies millia. På tuſend ſätt, Millibus modis. I tuſend år, Annos mille. Icke ännu på uſend år, Millenis nondum annis. En bland tuſend, Inter mille unus. Twåtuſend, Bis mille, &c.

ſende, *Num. ord.* Milleſimus, ex. gr. Hwar tuſende, Milleſimus quisque. På tuende året, Anno milleſimo.

ſendfallt, ADV. Milleſariàm.

ſendtals, ADV. Per millia.

ſendtalet, N. *Def.* Numerus millenarius.

ſenſkön, F. Bellis hortenſis, *plant.*

ſka, V. A. I. Permutare, ex. *Germ.*

ßa, V. A. I. Incitare, ex. gr. Tuſſa undar på folk, In homines incitare canes. Tuſſa ihop folk, Homines ad ritam incitare.

t, M. 2. Convolutum quodvis, quo ſonus edi poteſt, conf. Lur. *Aliter.* Tut, *vide* Trut.

ta, F. I. *alias* Fingertuta, Digitale ex corio vel linteo.

ta, V. N. I. *Dr.* ex. gr. Tuta med munnen, Ore inflato ſonum edere. Tuta i horn, Cornu ad ſonitum inflare.

tia, F. Tutia. Cadmia fornacum, *alias* Ofenbruch.

ttanago, M. Metallum album ſtanneum.

ttra, V. N. I. conf. Kuttra.

Twaga, F. I. *alias* Wiſka, *quod* conf.

Twagen, p. p. *verb.* Twå.

Twang, *Ipf. verb.* Twinga.

Twebett, *Adjectivè.* Bijugis, conf. Bett.

Tweböte, N. Pœna dupli pecuniaria.

Twedrägt, M. Diſſidium. Diſcordia.

Twefaldig, ADJ. Duplex. *Adverbialiter.* Twefaldigt, Dupliciter.

Twefallt, ADV. Dupliciter.

Twegge, *obſol.* conf. Twenne.

Tweggehanda, *Adjectivè.* Duplicis generis.

Twegift, PART. Bigamus.

Twegifte, N. 4. Bigamia.

Twegifting, M. 2. Bigamus quis.

Twehufdad, ADJ. Biceps.

Twehägſen, ADJ. Animo anceps.

Twehänd, ADJ. Ambidexter.

Twehänds, ADV. Ambabus und manibus.

Tweka, V. N. I. Animi pendere. Ambigere, conf. Twifla.

Twekan, F. Ambiguum alicui. Hæſitatio, conf. Twiſlan.

Twekluſwen, PART. Bifidus. *Def. & Plur.* Twekluſne.

Twekłöfwad, ADJ. Cui ungulæ bifidæ.

Twekſam, ADJ. Animi pendens. Hæſitans.

Twekönig, ADJ. Hermaphroditicus.

Tweköning, M. 2. Hermaphroditus.

Twenne, *Num.* Bini. *Obſ. Adhibetur rotundioris locutionis gratia*, conf. Twå.

Tweſtifte, N. 4. Bipartitio.

Twerſtjert, M. 2. Scolopendra forficata, *avis. Item*: Forficula auricularia, *alias* Öhrmaſk.

Twetalan, F. Sermo ſibi contrarius.

Twetalig, ADJ. Bilinguis. Sermone ſibi contrarius.

Twetydig, ADJ. Æquivocus. Ambiguus. *Adverbialiter.* Twetydigt, Æquivocè.

Twetydighet, F. 3. Æquivocatio. Ambiguitas.

Tweäggad, ADJ. Cui acies gemina.

Twi! Particula contumelioſè rejiciendi vel exprobrandi.

Twiſla, V. A. I. Dubitare, ex. gr. Twiſla om något, De aliqua re dubitare. Jag twiſlar icke, at det ju ſkee,

Quin hoc fiat, non dubito. Twiſſa icke därpå, De hoc non dubita. Därom twiſlas mycket, De hoc multum dubitatur, conf. Tweka.

Twiſlan, f. Dubitatio, conf. Twekan.

Twiſwel, n. 4. Dubium, ex. gr. Utan twiſwel, *vel* Twiſwels utan, Sine dubio. Utan all twiſwel, Sine omni dubio. Därpå är intet twiſwel, De hoc nullum eſt dubium.

Twiſwelacktig, adj. Dubius. *Adverbialiter.* Twiſwelacktigt, Dubitanter.

Twiſwelacktighet, f. 3. Animus dubius.

Twiſwelsmål, n. 4. Dubium, ex. gr. Draga något i twiſwelsmål, Quicquam in dubium revocare.

Twika, **Twikan**, ꝛc. *vide* Tweka.

Twilling, m. 2. Gemellus. *Abſolutè* Twillingarne, Gemini. *Conſtellatio.*

Twina, v. n. 1. Tabere, *alias* Förtwina, conf. Tråna. Twina bårt, Penitus tabere.

Twinga, v. a. 1. *Ir.* Cogere. *Pr.* Twingar. *Ipf.* Twingade, *vel* Twang. *Pf.* Twungit. Twungen, p. p. conf. *infrà*, ex. gr. Han twingade honom, at göra det, Illum ad id faciendum coëgit. Ingen nöd twang honom til det, Ad hoc nulla eum coëgit neceſſitas. *Aliter*, ex. gr. Af ſådant twingas handelen, Ex iis commercium premitur. Twinga ſig, *Recipr.* ex. gr. Jag twingade mig at icke le, Riſum coërcui. Hon twingar ſig at gråta, Ploratum affectat. Twinga af, conf. Aftwinga.

Twinna, v. a. 1. Fila ope coli contorquere. Twinnad, p. p. conf. Sno, *verb.*

Twinning, m. 2. Fila contorquendi actus, conf. Twinna.

Twinntråd, m. Filum ex duobus vel pluribus contortum.

Twinſot, m. Tabes, *alias* Tråndſjuka.

Twiſt, m. 3. Controverſia. Diſceptatio, conf. Träta.

Twiſta, v. a. 1. Diſceptare. In controverſia eſſe, ex. gr. Twiſta om något, De aliqua re diſceptare. Den ſaken, hwarom twiſtas, Res illa, de qua controverſia agitur, conf. Träta.

Twiſtemål, n. 4. Cauſſa litigioſa.

Twiſtig, adj. Controverſus. De quo diſceptatur.

Twiſtighet, f. 3. Controverſia. Diſceptatio.

Twungen, p. p. Coactus. Coërcitus. *Def.* & *Plur.* Twungne, *verb.* Twinga. *Item*: Twungen, *Adjectivè.* Affectatus, ex. gr. Han är twungen i ſitt tal, i ſin gång, Sermone, greſſu, affectatus eſt. Twungna åthåfwor, Geſtus ex affectato. På ett twunget ſätt, Modo affectato. Twungen ſtrifart, Stilus affectatus. *Adverbialiter.* Twunget, Modo coacto. *Item*: Modo affectato.

Twungit, *Pf. verb.* Twinga.

Twå, *Num.* Duo. Bini, conf. Tu. Twenne, ex. gr. Twå gångor, Bis. På twå ſätt, Duobus modis. Twåhundra, Ducenti. Twåhundrade, Ducenteſimus. Twåtuſend, Duo millia. *Obſ. Num. ord.* Andre.

Twå, v. a. anom. Lavare, *v. ec.* conf. Twätta. *Pr.* Twår. *Ipf.* Twådde. *Pf.* Twådt. Twagen, p. p. *Def.* & *Plur.* Twagne.

Twådubbel, *perperam pro ſimpl.* Dubbel.

Twåfotad, adj. Bipes.

Twåhanda, *Adjectivè*, *alias* Tweggehanda, conf.

Twål, m. 2. Sapo. *Smegma ſolidioris confectionis, cujus uſus præcipuè eſt in cortice*, conf. Såpa. *Compoſ.* Twållfula, Globulus ſaponarius. Twållöder. Twålwatten, conf. *ſimpl.*

Twåla, v. a. 1. Smegmate imbuere, conf. Twål. Twålad, p. p. *Proverbialiter*, ex. gr. Twåla til någon, Severioribus aliquem increpare verbis.

Twålkar, n. 4. Saponi vaſculum.

Twålning, m. 2. Smegmate imbuendi actus, conf. Twål.

Twång, n. 4. Coactio, ex. gr. Det ſom ſker med twång, Quod coactu fit. Utan twång, Nemine urgente. Sponte. Stå under twång, Sub imperio vivere, conf. Trug.

Twåning, *vide* Twättning.

twår, ADJ. Transverſus. Menſionis, rectâ ab uno latere in alterum, ex. gr. En twår hand bred, Latus menſuræ manus transverſæ. Palmaris. *Inde* Twårbjelke, Trabs transverſaria. Twårbråde, Aſſer transverſim poſitus. Twårgata, Platea transverſim ducens. Twårlinie, Linea transverſa. Twårslå, Aſſula transverſa, qua quid jungitur vel firmatur. Twårſtrek, Ductus ſcriptionis transverſus, conf. *ſimpl.* Twårt, *Adverbialiter*, conf. *infra.*

:m: Twår, Præruptus. Abruptus, ex. gr. En twår backe, Collis præruptus. Affkårningen är alt för twår, Reſectio nimis eſt abrupta. *Aliter*, ex. gr. Han är en twår karl, Vir ille moroſus eſt. Gifwa twårt ſwar, Aſperum dare reſponſum. Wara twår emot någon, Aſperum erga aliquem ſe præbere.

twåran, *r. Def.* Menſura alicujus rei ab uno latere rectâ in alterum. På twåran, *vel* Efter twåran, Menſuræ transverſæ. *Hinc*: *Dr.* ex. gr. Taga något på twåran, Obliquè vel ſenſu non recto quid ſumere.

twårdjup, *Subſt. & Adj.* conf. Brådjup.

twårlinie, F. 3. Linea transverſa. *Item*: Diameter.

twårs, ADV. Transverſè. Rectâ ab uno latere in alterum, ex. gr. Trådarne gå twårs efter, Filamenta in transverſum ducta ſunt. Fara twårs öfwer ſtrömmen, Flumen rectâ transire. Draga et ſtreck twårs öfwer papperet, In charta lineam transverſam ducere. Twårs öfwer gatan, Rectâ in transverſum plateæ. Ligga twårs öfwer ſängen, Situ transverſo in lecto jacere. *Proverbialiter.* Hårs och twårs, In longum & in latum, conf. Twårt.

twårt, *Adverbialiter*, conf. Twår, ex. gr. Stocken är twårt affſturen, Tignis examuſſim reſectus eſt. Backen bär twårt upföre, Collis præruptè acclivis. Stadna twårt, Abruptè gradum ſiſtere. Swara twårt, Auſterè reſpondere. Twårt af, ex. gr. Käppen bröts twårt af, Baculus transverſim penitus frangebatur. Han ſade twårt af nej dårtil, Mox id negabat.

Twårt efter, *vide* Twårs efter. Twårt emot, E contrario. Ex oppoſito, ex. gr. Tala twårt emot ſanningen, Contra veritatem loqui. De ſtå twårt emot hwarandra, Ex adverſo invicem poſiti ſunt. Det ſtrider twårt emot det förra, Priori id ex oppoſito repugnat. Twårt före, ex. gr. Ligga twårt före, Situ transverſo jacere. Orden kommo twårt före, Contra opinionem verba eruperunt. Twårt igenom, ex. gr. Han ſtack honom twårt igenom armen, Rectâ ei brachium tranſfodit. Twårt igenom ſienden, Rectâ per medios hoſtes. Twårt om, E contra. Twårt öfwer, ex. gr. Gården ligger twårt öfwer på andra ſidan om ån, Prædium è regione trans flumen ſitum eſt. Han ſatt twårt öfwer wid bordet, Ex oppoſito ad menſam ſedebat. Han bor twårt öfwer gatan, Trans plateam e regione habitat, conf. Twårs.

Twårſtadna, V. N. 1. Abruptè gradum ſiſtere.

Twårtyſtna, V. N. 1. Abruptè obmuteſcere.

Twårwigg, M. 2. Moroſus quis.

Twått, M. 2. Lotio. Lotura, ex. gr. Linkläderna åro i twåtten, Linteamenta in lotionem tradita ſunt. Hwad koſtar din twått om året? Quanti conſtat tibi linteorum per annum lotura? *Compoſ.* Twåttſat, Lavandis manibus patina. Twåttwatten, Aqua in lotionem. Twåttkar, Vas ligneum in lavacrum, conf. *ſimpl.*

Twåtta, V. A. 1. Lavare. Twåttad, P. P. Twåtta ſig, *Recipr.* Se lavare. Twåtta af, *alias* Åftwåtta, Abluere. Twåtta bårt fläckar, Maculas eluere.

Twåtterſka, F. 1. Lotrix.

Twåttning, M. 2. Lavandi actus, Lotio.

Ty, CONJ. Nam. Quoniam. *Aliter pronom.* I ty, Ob id. Ex eo. Förty, Quia. Nam. Ty wårr, conf. Wårr.

Tycka, V. N. 3. Putare. Arbitrari, ex. gr. Han tyckte at det war nog, Satis id eſſe putabat. Tycka wäl eller illa wara, Acceptum quid vel ſecus habere.

Jag har tyckt ſå tilförene, Antehac ita ſum arbitratus. Låta ſig tycka, In animum inducere. Som du tycker, Ut putas. Ut tibi videtur. Tycka ſig något wara, Se quid eſſe ducere. Tycka om, ex. gr. Hwad tycker du om den ſaken? Quid de ista re ſentis? *Aliter.* Tycka om, Capi. Amare. Delectari, ex. gr. Tycka om fruntimmer, Mulieres amare. Jag tycker ingen ting om den ſaken, Res mihi illa admodum diſplicet. Han tyckte om det, Id ei placuit. Jag har altid tyckt mycket om honom, Is mihi ſemper gratus acceptusque. Tycka om ſig, Sibi plaudere.

Item: Tyckas, *Deponentialiter.* Haberi. Duci, ex. gr. Han tyckes wara lärd, Doctus habetur. Mig tycktes ſå wara, Ita eſſe duxi. Han har tyckts wara nögd, Satisfactum ei fuiſſe videbatur. Det tyckes ſå wara, Id ita eſſe videtur. Det ſkulle ſå tyckas, Id ita eſſe videri poteſt. Det tycktes ſke honom orätt, Injuria affici videbatur.

Tycke, N. 4. Arbitratus, ex. gr. Hwar följer ſitt tycke, Ad ſuum quisque arbitratum vivit. I mitt tycke, Meo arbitratu. Det är efter mitt tycke ganſka wackert, Id ex mea ſententia pulcherrimum. *Inde* Godtycke. Mißtycke, conf. *Aliter*, ex. gr. Gatta tycke för någon, eller för något, Bonitate rei vel hominis capi. Det faller mig i tycke, Id mihi placet. Förlora tycke för något, Quæ grata viſa fuere, tanquam minus grata aſpicere. Hafwa tycke för muſik, målning, Muſica, pictura, condelectari. Den boken är efter mitt tycke, Placet mihi liber iſte. Winna folcks tycke, Hominibus gratum fieri.

Item: Tycke, Oris nativa compoſitio, *qua quis placet vel diſplicet*, ex. gr. Flickan är wäl wacker, men har intet tycke, Pulchra quidem virgo eſt, ſed nativa oris compoſitione ei quicquam deeſt. Den andra har godt tycke med ſig, Altera nativo vultus habitu placet.

Tyckmycken, ADJ. *alias* Granntyckt, *quod* conf. *Def. & Plur.* Tyckmyckne.

Tyda, V. A. 2. Explicare. Interpretari. Tydd, p. p. ex. gr. Gåßen tydde d Latinſk Auctor, Auctorem explicabat pu Latinum. Tyda all ting til det bäſta Omnia in meliorem partem interpretari Tyda ut, conf. Uttyda. Tyda illa ut, i malam partem interpretari.

Item: Tyda, ex. gr. Han är lärd, men tyder intet emot den andra. Doctus equi dem, ſed altero inferior. I krafter ty der han icke up emot mig, Viribus n non exæquat.

Tydlig, ADJ. Explicitus. Diſtinctus. Luculentus. *Adverbialiter.* Tydligt, Explicat Luculenter. Tydligen, *Adv.* Idem.

Tydlighet, N. 3. Explicati, diſtincti vel luculenti ratio ſeu modus. Evidentia.

Tyf, *vide* Tjuf.

Tyg, N. 4. Pannus, vel textum *cujusvis* generis. *Gall.* Etoffe. *Plur.* Tyg, vel Tyger, ex. gr. Detta är et wackert och fint tyg, Textum hoc pulchrum eſt & ſubtile. Groft tyg, Textum craſſum. Levidenſe. Hafwa tyger at ſälja, Texta venum habere.

Item: Tyg, *Collectivum.* Res variæ ad inſtructum vel appraratum, conf. Don. *Inde* Werktyg. Seltyg. Tackel och tyg, &c. conf. *ſuis locis. Aliter.* Tyg, *vocatur à viliore plebe homines, alias* Pack.

Tyga ſig, V. A. 1. *Recipr.* Seſe inquinare. Tyga til ſig, Idem. Tyga til någon eller något, Aliquem vel aliquid malè *tractare. Aliter.* Tyga, *Unde Compoſ.* Intyga. Öfwertyga. Tyga på en något, Quendam alicujus rei convincere.

Tygel, M. 2. Habena, *ephippii ad equitationem*, conf. Töm. *Def.* Tyglen. *Plur.* Tyglar, ex. gr. Gifwa häſten tyglen, Habenam remittere. Hålla i tyglen, Habenam tenere. *Figuratè.* Hålla i tyglen, Refrenare. Coërcere. Hålla ſina begärelſer i tygel, Cupiditates cohibere ſuas.

Tygelfri, ADJ. A coactione vel coërcitione liber. *Adverbialiter.* Tygelfritt, Licenter.

Tygelfrihet, N. 3. A coactione vel coërcitione libertas. Soluta libertas.

Tyghus, N. 4. Armarium.

Tyg

Tygla, v. a. 1. Frenare. Refrenare. Tygslad, p. p.
Tygmåstare, m. 2. Armario præfectus.
Tygwaktare, m. 2. Armarii cuſtos.
Tyna, v. n. 1. Labefactari. Tyna af, conf. Aftyna.
Tynga, v. a. 2. Aggravare, ex. gr. Sömnen tynger mig, Somnus me aggravat. *Aliter*, ex. gr. Han ſatt och tyngde, Sedens ſomno oppreſſus fuit. Tynga ned, Pondere vel gravitate opprimere. Tynga på, Pondere ſuo aggravare.
Tyngd, f. 3. Gravitas, ex. gr. Kroppars tyngd, Corporum gravitas. Et tings ſpecifika tyngd, Rei cujusdam gravitas ſpecifica. Tryckas af ſin egen tyngd, Sui ipſius gravitate premi.
Item: Tyngd, Pondus, *alias* Wigt, ex. gr. Et punds tyngd, Unius libræ pondus. Lägga en tyngd på något, Pondus alicui imponere. Uret går af ſina tyngder, Ponderibus movetur horologium ſuis.
Tyngdkraft, m. Vis gravitatis.
Tyngdpunkt, m. 3. Centrum gravitatis.
Tyngre, *Comp.* Tyngſt. *Sup. Adj.* Tung.
Tynnå, *vide* Förtunna. Tunngöra.
Tyrann, m. 3. Tyrannus, *v. per.*
Tyranni, n. 4. Tyrannis.
Tyrannisera, v. n. 1. Tyrannum agere.
Tyranniſk, adj. Tyrannicus. *Adverbialiter.* Tyranniſkt, Modo tyrannico.
Tyre, n. Calculi animalium crinibus cosgmentati. *Aliter.* Tyre, *alias* Torrwed, conf.
Tyſk, adj. Germanicus, ex. gr. Tyſka folket, ſpråket, Gens, lingua Germanica. På Tyſka, Germanicè. Skrifwen på Tyſka, Germanica lingua ſcriptus. Et Tyſkt ord, Verbum Germanicum.
Tyſk, m. 2. Germanus. *Plur.* Tyſkar. *Def.* Tyſkarne. *Abſolutè.* Tyſken. *Def.* Germani.
Tyſka, f. 1. Mulier Germanica.
Tyſka, f. Lingua Germanica, ex. gr. Öfwerſatt på Tyſka, In linguam Germanicam translatus. Tala Tyſka, Lingua Germanica loqui. Han förſtår Tyſkan, Linguam callet Germanicam.
Tyſkland, n. Germania.
Tyſt, adj. *per parag.* Tyſter, Tacitus. Silens, ex. gr. War tyſt, Taceas. Här är alt tyſt och ſtilla, Silent heic omnia & tranquilla ſunt. Hålla något tyſt, Tacitum vel ſecretum quid habere. *Aliter*, ex. gr. Han är en tyſter karl, Sedati eſt animi.
Tyſt! *Particula, qua ſilere quis jubet.*
Tyſta, v. a. 1. Silentium imponere. Silere facere. Tyſtad, p. p. Tyſta ned, conf. Nedtyſta.
Tyſthet, f. 3. Silentium, conf. Tyſtnad, ex. gr. At jag må gå det i tyſthet förbi, Ut id ſilentio præteream. Tyſthets ed, Juramentum ſilentii. *Aliter*, ex. gr. Leſwa i tyſthet, In ſeceſſu tranquillè vivere. Begrafwa någon i tyſthet, Sine pompa aliquem ſepelire.
Tyſtlåten, adj. Taciturnus. *Def.* & *Plur.* Tyſtlåtne.
Tyſtlåtenhet, f. 3. Taciturnitas.
Tyſtna, v. n. 1. Obmuteſcere. Tyſtna af, Idem.
Tyſtnad, f. 3. Silendi actus. Silentium, conf. Tyſthet, ex. gr. Där blef en tyſtnad, Silentium ibi exſtitit. Pålägga en tyſtnad, Silentium alicui imponere.
Tå, adv. *v. ec.* conf. Då, Tunc.
Tå, m. 3. Digitus pedis. *Def.* Tåen. *Constr.* Tån. *Plur.* Tåer. *Constr.* Tår. *Def.* Tåerna. *Constr.* Tåna, ex. gr. Stå på tå, Digitis pedis inſiſtere. *Proverbialiter.* Ifrån topp til tå, conf. Topp. *Compoſ.* Lilltå. Stortå, *ſuis locis.*
Tåg, n. 4. Funis, *quo quid trahitur*, conf. Lina. Troß, ex. gr. Föra oxen i tåg, Fune taurum ducere. *Hinc*: Tågwerke, *quod* conf.
Tåg, n. 4. In expeditione bellica meatio, ex. gr. Konung Carl X tåg öfwer Belt, Regis Caroli X expeditio, qua Balthicum ſinum conglaciatum transmeabat. Wara på tåg, In itinere expeditionis bellicæ conſtitutum eſſe. *Compoſ.* Gåttåg. Krigståg, conf. *ſuis locis.*
Tåga, v. n. 1. Lentius itinere progredi, *ut de expeditione militari & ejusmodi fieri ſolet*, ex. gr. Armeen tågade igenom landet,

Exer-

Trångbodd, ADJ. Angustè habitans.
Trångbröstad, ADJ. Pectore strictus.
Trånghet, F. 3. Angusti vel arctati ratio seu modus, ex. gr. Rummets trånghet, Angustia loci, conf. Trångsel.
Trångmål, N. 4. Angustia rerum. Indigentia.
Trånsjuk, ADJ. Tabidus.
Trånsjuka, F. 1. Tabes, *alias* Twinsot, conf. Trånad.
Trånystan, conf. Tråd.
Tråsen, ADJ. Amore alicujus, vel desiderio, illi adhærens. *Def.* & *Plur.* Tråsne. Wara tråsen efter någon, Amoris affectu jugiter alicui sociatum esse velle.
Tråß, *vide* Troß.
Tråts, Tråtsa, ꝛc. *vide* Trots, ꝛc.
Trå, *Verb. perperam pro* Tråda. *Pr.* Trår.
Trå, N. 4. Lignum. Ligneum quodvis. *Def.* Trået. *Plur.* Trån, conf. Tråd, ex. gr. Af trå, Ex ligno. Ligneus. Et afhugget trå, Lignum resectum. Månge trån, Plura ligna. Af sådant trå, Ex tali ligno. Han har gjort åtskilligt af detta samma trået, Varia ex eodem hoc ligno fabricavit. Et stycke trå, Pars lignea. *Compos.* Tråhandel., Mercatura lignaria. Tråsaker. Tråwerke, conf. *infra*, conf. Wedtrå. *Hinc*: Tråbit. Tråsked. Tråtallrik, ꝛc. conf. *simpl.*
Tråbeläte, N. 4. Statua lignea.
Tråben, N. 4. Crus ligneum.
Tråck, M. Stercus, *hominum* & *avium*, conf. Dynga.
Tråcka, V. N. 1. Stercus emittere.
Tråckig, ADJ. Stercore inquinatus.
Tråd, N. 4. Arbor. *Def.* Trådet. *Plur.* Tråd. *Def.* Tråden, *per crasin* Trån, conf. Trå, ex. gr. Et afhugget tråd, Arbor excisa. Af tråd, (Ibland tråd,) är eken stark, Ex arboribus, vel inter arbores, quercus firmior est. Af detta trådet, Ex hac arbore. Månge tråd, Plures arbores. Han gick imellan tråden, Inter arbores meabat.
Tråda, V. N. 2. Gradi, conf. Gå. Stiga. Tråda af, conf. Aftråda. Tråda fram, *alias* Framtråda, Progredi. Tråda i, ex. gr. Tråda i någons fotspår, stigia alicujus premere. Tråda ifr[illegible] er. gr. Tråda ifrån en syßla, Ab of[illegible] discedere. Tråda in, Ingredi. Tr[illegible] til, conf. Tiltråda, ex. gr. Tråd[illegible] et förbund, Ad fœdus accedere. Tr[illegible] up, Ascendere. Tråda ut, E[illegible] di. *Proverbialiter*, ex. gr. Han [illegible] trådt ut barnskona, Jam dudum in[illegible] tiam exuit.
Tråda, V. A. 2. Agrum novæ sementi e[illegible] rare. Trådd, p. p. Tråda åkren, *vel* T[illegible] da i åkren, Agrum exarare.
Tråda, V. A. 2. *per crasin perperam.* T[illegible] Inducere, *per foramen vel aperturam.* *Pr.* Tråder. *Contractè* Trår. *Ipf.* Tr[illegible] de. *Pf.* Trådt. Trådd, p. p. ex. g[illegible] Han trådde handen igenom öpningen, Per aperturam manum immittebat. Tråd[illegible] på. *Unde Part. P.* Påtrådd, ex. g[illegible] Tråda tråden på nålen, Filum in acu[illegible] conjicere. Han trår pärlorna på bandet, Margaritis vinculum indit.
Tråde, N. Ager quiescens, ex. gr. Åkren ligger i tråde, Quiescit ager. *Hinc*: Trå[illegible] desgärde, Arvum. Vervactum. Lägga å[illegible] ren i tråde, Agrum exaratum novæ se[illegible] menti relinquere.
Trådsfruckt, M. 3. Fructus arborum, [illegible] *poma*, *pyra*, &c.
Trådskola, F. 1. Seminarium, *arbor.*
Tråffa, V. A. 1. Attingere. Tråffad, p. p. ex. gr. Han tråffade målet, Scopum attigit. Han tråffade honom med stenen wid ögat, Lapidem illi ad oculum impegit. *Aliter.* Tråffa någon, Aliquem offendere vel invenire. Fienderna tråffade med hwarandra. Hostes conflixerunt. Tråffa in, ex. gr. Hans spådom tråffade in, Evenerunt, quæ prædixerat. Bägge måtten tråffa in, Mensura congruit utraque. Tråffa på, In quid incidere.
Item: Tråffas, *Passivum.* *Item*: *Deponentialiter.* Tråffas, Obviam fieri.
Tråfflig, ADJ. Excellens. Tråffligen, *Adv.* Excellenter, *alias* Förtråfflig.
Tråffning, M. 2. Conflictus. Prælium, conf. Fältslag. Slag.

Trå

ck, | ADJ. Gratus. Placens, conf. Behag-
ig. Wacker, ex. gr. En täck flicka, Virgo decore vultus placens. En täck belägenhet, Situs amœnus. Et täckt arbe-
e, Opus artis excellentia aſpectu gratum. Göra hwad GUD täckt är, Quæ DEo placent committere. *Adverbialiter.* Täckt, Modo vel more, quo quid placet.

cka, V. A. 3. Tegere. Täckt, p. p. ex. gr. Taket ſkall täckas med tegel, Tectum tegulis obducendum eſt. Det är täckt med torf, Cæſpitibus obtectum eſt. Täcka öfwer, Supertegere. *Inde Part. P.* Öfwertäckt. Täcka up, *vide* Uptäcka.

ckas, V. D. 3. Placere, ex. gr. At hon må täckas ſin man, Ut marito placeat uo. Som dig täckes, Ut tibi placet. Om du täckes höra på, Si tibi audire olupe fuerit. Jag beder, at min herre täcktes ſå laga, Rogo mi domine, velis em ita componere.

cke, N. 4. Tegmen. Tegumentum. *Com-poſ.* Häſttäcke. Sängtäcke, ꝛc. conf. *ſimpl. Proverbialiter*, ex. gr. Spela under ett täcke, Iisdem ex conventione agendi modis vel artificiis uti.

ckelig, ADJ. Gratus. Placens, *v. ec.*

ckelſe, N. 4. Velamentum quodvis.

ckhet, F. 3. Decor, *quo quid placet*, conf. Behaglighet. Wackerhet.

ckmantel, M. 2. Prætextum, *ſenſ. figur. Def.* Täckmantlen.

ckning, M. 2. Tegendi actus. *Item*: Täck-ning, Inſtructus tectorius.

dan, *vide* Dådan.

fla, V. N. 1. Æmulari, ex. gr. Täfla med någon, Cum aliquo æmulari. Täfla om något, De aliqua re æmulari. *Subſtan-tivè* Täflande, Æmulandi actus.

flan, F. Æmulatio.

fwa, F. 1. Catella.

gt, M. Sumtio. *Adhibetur in compoſitio-ne*, ex. gr. Sandtägt, Arenæ ſumtio. lertägt, Argillæ ſumtio, & *ſic in aliis*, ex. gr. Torftägt, ꝛc., conf. *ſimpl.* Hinc: Intägt, ꝛc. conf.

lgd, p. p. *verb.* Tälja.

Tälgkniſ, M. 2. Culter ſecandis lignis. *Def.* Tälgkniſwen. *Plur.* Tälgkniſwar.

Tälgſten, M. 2. Quadrum. Cos cædua.

Tälgyxa, F. 1. Aſcia, conf. Huggyxa.

Tälja, V. A. 2. Formandum quid ſecare, *cultro vel ſecuri.* Tälgd, p. p. *Pr.* Täl-jer. *Ipf.* Tälgde. *Pf.* Tälgt, conf. Kåta. Tälja af, Secando minuere.

Tälja, V. A. 2. Numerare. *Pr.* Täljer. *Ipf.* Talde, conf. Räkna.

Täljare, M. 2. Numerator, *arithm.*

Tåln, M. 2. *Plur.* Tålnar, Plagæ. Funes circa imam & ſummam partem ſagenæ vel retis. *Aliter.* Tåln, *alias* Tilja, conf.

Tält, N. 4. Tentorium, *caſtrenſe*, ex. gr. Slå up tält, Tentoria ponere. *Compoſ.* Tältlag, Ejusdem tentorii ſodalitium. Tält-pinnar, Tentorii funiculis expandendi bacilli. Tältſtång, Pertica in fulcimen tentorii. *Plur.* Tältſtånger, conf. *ſimpl.*

Tåma, V. N. 2. *Defect.* Decere, *obſol.* conf. Anſtå.

Tämja, V. A. 2. Domare. Cicurare. Tamd, p. p. *Pr.* Tämjer. *Ipf.* Tamde. *Pf.* Tamt, conf. Späka, ex. gr. Tämja en häſt, Equum domare. Tämja dufwor, Columbas cicurare. Tämja ſitt ſinne, Animum coërcere. Tämja en ſtut at draga, Juvencum vecturæ aſſuetum reddere. Tämja til, Aſſuetum reddere, ſcil. operi vel oneri.

Tämjan, F. Domitura. Cicurandi actus.

Tämjelig, ADJ. Domabilis, vel qui cicur reddi poteſt.

Tämlig, ADJ. *Dr.* ex. gr. Han har tämlig god helſa, Bona ſatis fruitur valetudine. Tämligen, *Adv.* ex. gr. Han är tämligen ſtor, Grandiuſculus eſt. Han war tämligen rik, Opulentus ſatis erat.

Tända, V. A. 2. Accendere. Tänd, p. p. ex. gr. Tända ljuſet, Candelam accendere. Tända an, conf. Antända. Tända i, ex. gr. Tänd i ljuſet, Candelam accende. Tända på, Incendere. *Unde Part. P.* Påtänd, ex. gr. Tända på et ſtycke, Tormentum bellicum incendere. Tända på hålet, Rogum ſuccendere.

Tända eld på ſtaden, Urbem incendere. Tända under, Ignem coquendis admovere. Tända up, *alias* Uptända, Succendere. Accendere, ex. gr. Tända up eld, Ignem ſuccendere. Tända up ljus, Candelam accendere.

Tänder, *Plur.* conf. Tand.

Tändning, M. 2. Accendendi actus.

Tånger, *Plur.* conf. Tång.

Tänja, V. A. 1. Protendere. Tänjad, P. P. *alias* Tänja ut, *vel* Uttänja.

Tänka, V. A. 3. Cogitare. Tänkt, P. P. ex. gr. Han ſitter och tänker, Cogitabundus ſedet. Tänka wäl eller illa, Benè vel malè cogitare. *Aliter*, ex. gr. Han tänker icke ſå, Non ita ſentit. Det tänkte jag icke, Non putaram. När tänker du at reſa? Iter quando tibi ineundum cenſes? Wäl eller illa tänkt, Benè vel malè meditatum. *Subſtantivè.* Tänkande, Cogitandi actus. Tänka ſig, *Recipr.* ex. gr. Jag tänkte mig dit, Eò ire animo mecum conſtitui. Tänka ſig före, *vel* Tänka för ſig, Meditando ſibi proſpicere. Tänka ſig om, Animo circumſpicere. Tänka ſig til något, Aggrediendum quid ſibi proponere. Tänka efter, Cogitatione repetere. Animo verſare. Tänka om, ex. gr. Hwad tänker du om alt detta? Quid de hiſce omnibus judicas? *Aliter.* Tänka om, Iterum cogitare. Tänka på, ex. gr. Det är något at tänka på, Id quidem conſideratione dignum eſt. Han har tänkt på den ſaken, Rem illam mente pertractavit. Hwad tänker du på? Quid cogitas? Haſwa mycket at tänka på, Rebus gerendis obrutum eſſe. GUD, tänk på mig til det bäſta! DEus mihi propitius eſto. Tänka til, ex. gr. Hwad tänker du dig til? Quid ſuſcipiendum meditaris? Han tänker ſig til ſtaden, Urbem adire conſtituit. Tänka up, conf. Uptänka. Tänka ut, Cogitatione complecti. *Inde Part. P.* Uttänkt, ex. gr. Låt mig ſå tänka ut den ſaken, Me cuncta ad rem iſtam pertinentia cogitatione complecti ſinas. *Aliter.* Tänka ut, Cogitandi finem facere.

Tänkegåfwa, F. 1. Facultas cogitandi.

Tänkekraft, M. 3. Vis intellectus.

Tänkeſkrift, F. 3. Inſcriptio energetica & notabilis.

Tänkeſpråk, N. 4. Symbolum. Dictum notabile alicui peculiare.

Tänkeſätt, N. 4. Cogitandi modus. Animus, quo quis de rebus judicat.

Tänkwärdig, ADJ. Meditatione dignus.

Täppa, F. 1. Prateolum, *circumſeptum*, *alias* Ängstäppa, conf. Wret. *Hinc*: Trägårds täppa, Hortulus. *Aliter.* Täppa, *alias* Andetäppa, *quod* conf.

Täppa, V. A. 3. Obturare. Oppilare. Täpt, P. P. Täppa före, Obicem ponendo obturare. Täppa igen, Obturare. *Unde Part. P.* Igentäpt. Täppa til, Idem. Et täpt rum, Impervius aëri locus.

Tär, Tärſtädes, &c. *vide* Där, &c.

Tära, V. A. 2. Corrodere. Conſumere. Tärd, P. P. *Hinc*: Förtära, conf. Fråta, ex. gr. Roſt tärer järnet, Ferrugo corrodit ferrum. Matkar tära inälfworna, Vermes inteſtina corrodunt. Han tärer ſig af ſorg, Mœrore conſumitur. Tärande, P. A. ex. gr. Tärande medel, Remedia corroſiva. En tärande feber, Febris lenta. *Aliter*, ex. gr. Tärande lemmar i ſamhället, Membra ſocietatis, quæ ſtipendiis vivunt, vel quæ aliorum ope indigent. *Oppon.* Närande. *Subſtantivè.* Tärande, Corroſio.

Tärepenning, M. Pecunia ad victum neceſſaria.

Täring, M. Commeatus. Victus, *alias* Förtäring, conf.

Tärna, F. 1. Miniſtra juvenis.

Item: Tärna, Sterna, *avis.*

Tärning, M. 2. Teſſera. Cubulus, ex. gr. Skära något i tärningar, In teſſeras quid diſſecare. Et golf inlagdt med tärningar, Pavimentum teſſelatum. *Aliter.* Tärning, Alea luſoria. Teſſera, ex. gr. Spela, *vel* kaſta tärning, Teſſeris ludere. *Hinc*: Tärningſpel, Ludus aleatorius. Tärningſpelare, Aleator, conf. *ſimpl. Abſolutè.* Tärningen, Os cubi des tarſi.

Tät,

Tät, ADJ. Denſus. N. Tätt, *Oppon.* Gles, Skir, ex. gr. En tät ſkog, Silva denſa. Tätt lärft, Linteum denſioris texturæ. *Aliter*, ex. gr. Täta ſlag, Crebri ictus. Uti ſå täta omſtiften, Crebris adeo mutationibus.

tem: Tät, Compactus, Solidus, ex. gr. Tätt guld, Aurum ſolidum. *Proverbialiter*, ex. gr. Det är en tät man, Vir ille opulentus eſt.

tem: Tät, N. Tätt, Structura ipſa, vel vinculis adeo conſtrictus, ut nihil effluat. *Dr. de vaſis ligneis & ejusmodi.* Inde Hålla tätt, Adſtrictum eſſe ut nihil effluat. *Oppon.* Giſten.

Item: Tätt, *Adverbialiter.* Denſe, ex. gr. Träden ſtå för tätt, Arbores ſitu nimium denſæ ſunt. Ett tätt bebyggt land, Regio per culturam denſius habitata. *Aliter*, ex. gr. Pulſen ſlår tätt, Pulſus arteriarum crebri nimis ſunt. Tätt bredwid, *vel* Tätt in til, Proximè juxta. Tätt efter, Proximè poſt. Tätt ihop, Arctè. Junctim. Huſwan ſitter tätt åt anſiktet, Vitta faciei arctè applicata eſt. De följde tätt på hwarandra, Alter propè poſt alterum ſequebatur. Följa en tätt på hälarne, conf. Häl.

Täta, V. A. 1. Conſtrictum reddere, ut nihil effluat. Tätad, p. p. conf. Tätna.

Täthet, F. 3. Denſitas, ex. gr. Skogens, wäfnadens täthet, Silvæ, texturæ, denſitas. *Item*: Täthet, ex. gr. Guldets täthet, Auri ſoliditas. *Aliter*, ex. gr. Kärlens täthet, Vaſorum ligneorum conſtrictio, conf. Tät.

Tätmjölk, F. Lac coagulatum, *quaſi in gluten.*

Tätna, V. N. 1. Conſtrictum fieri, ut nihil effluat. Tätnad, p. p. *de ligneis fatiſcentibus*, conf. Täta.

Tätting, M. 2. *alias* Gräſparf, conf.

Tö, N. Regelatio. Nivium cœli temperie ſolutio. *Def.* Töet, conf. Töwäder.

Töa, V. N. 1. *Impersonale. Pr.* Töar. *Ipf.* Töade. *Pf.* Töat. *Dr.* ex. gr. Det töar, Nives ſolvuntur, conf. Tina, *verb.*

Töcken, N. Nebula denſior. *Def.* Töckenet; *alias* Töckna, *ſed perperam*, conf. Dimba.

Töcknig, ADJ. Nebuloſus, conf. Töcken, conf. Dimbug.

Töfwa, V. N. 1. Manere, ex. gr. Töfwa här litet, Pauliſper heic maneto. Jag kan icke töfwa längre, Diutius manere non poſſum, conf. Bida. Wänta.

Tög, M. 2. Funis, quo ſagena trahitur. *Plur.* Tögar, *alias* Nottögar, conf. Täln.

Töga, V. N. 1. Omni niſu trahere.

Tögd, M. *Dr.* ex. gr. Giſwa tögd, Relaxari, *de funibus vel certis extenſis, & ejusmodi.*

Tölp, M. 2. *per parag.* Tölper, Stupidus & incomtus quis. *Inde Adj.* Tölpaktig.

Töm, M. 2. Habena, *in vectura.* *Def.* Tömmen. *Plur.* Tömmar, conf. Tygel, ex. gr. Hålla i tömmarne, Habenas adducere. Släppa efter tömmarne, Relaxare habenas. *Proverbialiter*, ex. gr. Gå med löſa tömmar, Laxatis ire habenis.

Töma, V. A. 2. Evacuare. Tömd, p. p. ex. gr. Töma magen, Stomachum evacuare. Töma ur en kiſta eller annat kärl, Ciſtæ vel vaſi indita tollere. Han har tömt pungen för honom, Marſupium ei inane reddidit. Töma ut, conf. Uttöma.

Tör, *Verb. Defect.* Torde. *Ipf. Adhibetur dum quis dubitat vel hæſitat*, conf. Töras, ex. gr. Jag tör göra det, Poteſt fieri ut id committam. De töra ännu komma, Forſan adhuc veniunt. Det torde hända, Accidit forſan. Han torde wäl betänka ſig, Sibi fortaſſe deliberandum judicabit.

Töras, V. D. 2. Audere. *Pr.* Törs. *Contr.* Törs. *Ipf.* Tordes. *Pf.* Tors, ex. gr. Om jag törs ſäga, Si dicere audeam. De tordes icke wänta, Exſpectare non auſi ſunt. Huru har han tors ſkrifwa ſådant? Quomodo iſta ſcribere auſus fuit?

Törne, N. Spina, ex. gr. En ros ibland törne, Inter ſpinas roſa. *Compoſ.* Törnekrona, Corona ſpinea. Törnetagg, Aculeus ſpinæ, conf. *ſimpl.*

Törnbuſke, M. 2. Roſa canina, *frutex.*

Törnig, ADJ. Spinoſus.

Törnros, F. Flos Roſæ caninæ. *Plur.* Törnroſor.

Törſt, M. Sitis.

Törſta, V. N. 1. Sitire, ex. gr. Mig törſtar, Sitio. Törſta efter något, Sitiens quaſi appetere.

Törſtig, ADJ. Sitiens. Sitibundus.

Tös, N. Puellula, *v. pleb.*

Töwäder, N. 4. Aquoſa hieme tempeſtas. *Def.* Töwädret, conf. Tö.

U.

Udd, M. 2. Cuſpis. Mucro, ex. gr. Udden på en wärja, Cuſpis enſis. *Compoſ.* Knifsudd, Mucro cultri. Nålsudd, Acus cuſpis, conf. *ſimpl.* conf. Spets. *Aliter*, ex. gr. Det ritade mönſtret går i uddar, Exemplar pictum ſpeciem refert denticulatam. *Item*: Uddar, *Plur.* Nexi in angulos denticuli.

Udda, *Adjectivè.* Impar, *pari ſublato*, conf. Omake. Oparom, ex. gr. En udda ſko eller ſtrumpa, Calceus vel tibiale ſine pari, *ſcil.* amiſſo. Spela jämt och udda, Ludere par impar.

Udde, M. 2. Promontorium.

Uddhwaß, ADJ. Cuſpide acutus.

Uddig, ADJ. Angulis profiliens acutis. Denticulatus.

Uf, M. 2. Bubo. (Strix,) *avis.* *Def.* Ufwen. *Plur.* Ufwar.

Ugla, F. 1. Noctua. Strix ſtridula.

Ugn, M. 2. Furnus. Fornax. *Compoſ.* Bakugn. Kakelugn, ꝛc. conf. *ſimpl.* Ugnsqwaſt, *vel* Ugnsſopa, Scopæ quibus furnus piſtorius cineribus purgatur. Ungsraka, Rutabulum, quo furnus prunis purgatur.

Ulf, M. 2. Lupus, *alias* Warg. *Def.* Ulfwen. *Plur.* Ulfwar, *v. ec.*

Ulfwa, V. N. 1. Ululare.

Ull, F. Lana, *ovina.* Af ull, Ex lana Laneus. *Compoſ.* Ullgarn, Filum lanea Ullkam, Pecten pro lana extricanda. Ull tapp, Manipulus lanæ. *Sic* Ullſax. Ull ſtrumpa, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Ullig, ADJ. Lanatus.

Ultramarin, M. Ultramarinum. *Præparatum ex lapide lazuli.*

Umbära, V. A. 4. Carere, ex. gr. Jag umbär ogerna denna boken, Libro non libenter hoc carere poſſum. Et ting, ſom kan umbäras, Res qua carere quis poteſt.

Umbärlig, ADJ. Quo carere poſſumus.

Umbärlighet, F. 3. Rei, qua carere poſſumus, conditio.

Umbra, F. Umbra. Humus nigro-bruna.

Umgå, V. N. ANOM. *Pr.* Umgår. *Ipf.* Umgick. *Pf.* Umgådt. *Dr.* ex. gr. Umgå med liſt och ſwek, Dolos & fraudes commoliri. Han har länge umgådt med ſådana tankar, Has diu animo verſavit cogitationes, conf. Umgås.

Umgås, V. D. ANOM. Converſari. *Pr.* Umgås. *Ipf.* Umgicks. *Pf.* Umgådts, ex. gr. Han umgicks med honom, Cum eo conſuetudine junctus fuit. Weta at umgås med folk, Artem *converſandi ſcire.* De hafwa länge umgådts, Inter illos diutum fuit conſuetudo, conf. Umgå.

Umgälder, *Plur.* Tributa, *v. per.*

Umgälla, V. N. 2. Lucre. Præmium vel penam reportare.

Umgänge, N. 4. Converſatio. Conſuetudo ex. gr. Pläga umgänge, Converſari. Hafwa umgänge med någon, Cum aliquo conſuetudinem habere.

Umgängelſe, M. Converſatio, *v. ec.*

Umgängſam, ADJ. Converſandi facilis & commodus.

Umgängſamhet, F. 3. Animus in converſationem facilis.

Umgick, *Ipf. verb.* Umgå.

Undan, PRÆP. Ab. E medio. De loco, ex. gr. Stiga undan, E medio ſecedere. Taga undan, Tollere e medio. Excipere. Hålla ſig undan, Se ſubducere. Fly undan, Subterfugere. Undan ögonen, Procul ab oculis. Sätt undan ſtolen, Sellam removeas.

Nota. *Particula hæc verbis poſtponitur, & quibusdam præfigitur, ejusque ſignificatio & uſus ab exemplis circa ipſas voces allatis colligendus.*

ıdanbedja, v. a. 4. Precibus avertere. *Cj.* Bedja, ex. gr. Han undanbad ſig den ſyßlan, Rogans id munus recuſabat. En ſådan anſtalt undanbedes, Ejusmodi diſpoſitio, ne locum habeat, petimus.

ıdandölja, v. a. 2. *alias* Dölja undan, *quod* conf.

ıdandraga ſig, v. n. 4. *Recipr.* Subducere ſe. Detrectare, *alias* Draga ſig undan, ex. g. Han undandrog ſig alt beſwär, Omnem detractavit moleſtiam. Han har aldrig undandragit ſig at arbeta, Labori ſe nunquam ſubduxit.

ıdandrifwen, p. p. *Def. & Plur.* Undandrifne, conf. Drifwa undan.

ıdanflyckt, *vide* Undflyckt.

ıdangå, conf. Gå undan, *ſenſu figur.*

ıdangjord, p. p. conf. *verb.* Göra undan.

ıdangömd, p. p. conf. *verb.* Gömma undan.

ıdankomma, v. n. 4. Elabi, *alias* Komma undan.

ıdanrymme, *vide* Undrymme.

ıdanröja, v. a. 2. Summovere. Removere, *alias* Röja undan. *Hinc*: *Part. P.* Undanrögd.

ıdanſluppen, *vide* Undſluppen, *verb.* Undſlippa.

ıdanſticka, v. a. 4. Clam ſubdücere. Undanſtucken, p. p. *Def. & Plur.* Undanſtucne. Undanſticka ſig, *Recipr. alias* Sticka ſig undan, ex. gr. Han undanſtack ſig, Clam ſe ſubduxit.

ıantag, n. 4. Exceptio, ex. gr. Utan undantag, Sine exceptione.

ıantaga, v. a. 4. Excipere, *alias* Taga undan. *Hinc*: *Part. P.* Undantagen. *Def. & Plur.* Undantagne. Ingen undantagandes, Nullo excepto.

ıantagning, m. 2. Excipiendi actus. Exceptio.

ıder, n. 4. Mirabile quid. Prodigium. *Def.* Undret, ex. gr. Et ſtort under, Maximè quid mirandum. Det war under at du wiſte det, Mirandum quod hæc ſcires. Det anſes ſom et under, Tanquam prodigium id conſideratur. *Hinc*: Underwerk. Widunder. *Quære ſuis locis.*

Under, præp. Sub. Subter, ex. gr. Under himlen, Sub cœlo. Under bordet, Sub menſa. Föra något under tak, Sub tectum quid ſervandum ducere. Öfwer och icke under, Super, at non ſubter. Under deßa wilkoren, Sub his conditionibus. Under ſken af ſanning, Sub ſpecie veritatis. Under gnidningen, Sub frictione. Stå under ens befål, Sub imperio alicujus eſſe. *Aliter*, ex. gr. Sälja wardr under deras wärde, Merces juſto pretio minoris vendere. Då han är under 15 år, Cum ætas illius 15 annos non ſuperat. Wara under wägen, conf. Wäg.

Nota. *Particula hæc verbis poſtponitur, cujus exempla paſſim occurrunt. Nonnullis præfigitur, tuncque illis interdum aliam addit ſignificationem: id quod ex ſequentibus patet.*

Item: Under, Dum. Sub actu quodam, ex. gr. Under det jag höll på med detta, Cum in hoc eſſem. Under ſolens förmörkelſe, Sub eclipſi ſolis.

Item: Under, Infra, ex. gr. Namnet ſtår här under, Nomen heic infra. Gifta ſig under ſitt ſtånd, Infra dignitatem inire connubium.

Underbar, adj. Mirificus. Underbarligen, *Adv.* Mirificè, conf. Underlig.

Underbefål, n. 4. Prætura inferior, *milit.*

Underbetjening, m. *Collectivum.* Miniſtri publici, ordinis inferioris.

Underbetjent, M. 3. Miniſter publicus inferior.

Underbygd, part. Subſtructus. Fundamine ſuffultus. *Sic Dr.* ex. gr. *figuratè*: Underbygd i ſtudier, Studiis ſubſtructus.

Underdelning, m. 2. Subdiviſio.

Underdomare, m. 2. Judex inferior.

Underdomſtol, m. 2. Judicium inferius.

Underdånig, adj. Submiſſus. Subditus. *Adverbialiter.* Underdånigt, Modo ſubmiſſo, *ſcil. ſubditorum.*

Quin hoc fiat, non dubito. Twiſſa icke därpå, De hoc non dubito. Därom twiſlas mycket, De hoc multum dubitatur, conf. Tweka.

Twiſlan, F. Dubitatio, conf. Twekan.

Twiſwel, N. 4. Dubium, ex. gr. Utan twiſwel, *vel* Twiſwels utan, Sine dubio. Utan all twiſwel, Sine omni dubio. Därpå är intet twiſwel, De hoc nullum eſt dubium.

Twiſwelacktig, ADJ. Dubius. *Adverbialiter.* Twiſwelacktigt, Dubitanter.

Twiſwelacktighet, F. 3. Animus dubius.

Twiſwelsmål, N. 4. Dubium, ex. gr. Draga något i twiſwelsmål, Quicquam in dubium revocare.

Twika, **Twikan**, ꝛc. *vide* Tweka.

Twilling, M. 2. Gemellus. *Abſolutè* Twillingarne, Gemini. *Conſtellatio.*

Twina, V. N. I. Tabere, *alias* Förtwina, conf. Tråna. Twina bårt, Penitus tabere.

Twinga, V. A. I. *Ir.* Cogere. *Pr.* Twingar. *Ipf.* Twingade, *vel* Twang. *Pf.* Twungit. Twungen, p. p. conf. *infrà*, ex. gr. Han twingade honom, at göra det, Illum ad id faciendum coëgit. Ingen nöd twang honom til det, Ad hoc nulla eum coëgit neceſſitas. *Aliter*, ex. gr. Af ſådant twingas handelen, Ex iis commercium premitur. Twinga ſig, *Recipr.* ex. gr. Jag twingade mig at icke le, Riſum coërcui. Hon twingar ſig at gråta, Ploratum affectat. Twinga af, conf. Aftwinga.

Twinna, V. A. I. Fila ope coli contorquere. Twinnad, p. p. conf. Sno, *verb.*

Twinning, M. 2. Fila contorquendi actus, conf. Twinna.

Twinntråd, M. Filum ex duobus vel pluribus contortum.

Twinſot, M. Tabes, *alias* Tråndſjuka.

Twiſt, M. 3. Controverſia. Diſceptatio, conf. Träta.

Twiſta, V. A. I. Diſceptare. In controverſia eſſe, ex. gr. Twiſta om något, De aliqua re diſceptare. Den ſaken, hwarom twiſtas, Res illa, de qua controverſia agitur, conf. Träta.

Twiſtemål, N. 4. Cauſſa litigioſa.

Twiſtig, ADJ. Controverſus. De quo ſceptatur.

Twiſtighet, F. 3. Controverſia. Diſceptatio.

Twungen, p. p. Coactus. Coërcitus. *Sing. & Plur.* Twungne, *verb.* Twinga. Twungen, *Adjectivè.* Affectatus, ex. gr. Han är twungen i ſitt tal, i ſin Sermone, greſſu, affectatus eſt. Twungna åthåfwor, Geſtus ex affectato. På twunget ſätt, Modo affectato. Twungen ſkrifart, Stilus affectatus. *Adverbialiter.* Twunget, Modo coacto. *Item*: Modo affectato.

Twungit, *Pf. verb.* Twinga.

Twå, *Num.* Duo. Bini, conf. Tu. Twone, ex. gr. Twå gångor, Bis. På twå ſätt, Duobus modis. Twåhundra, Ducenti. Twåhundrade, Ducenteſimus. Twåtuſende, Duo millia. *Obſ. Num. ord.* Andre.

Twå, V. A. ANOM. Lavare, v. ex. conf. Twåtta. *Pr.* Twår. *Ipf.* Twådde. *Pf.* Twådt. Twagen, p. p. *Def.* 3. *Plur.* Twagne.

Twådubbel, *perperam pro ſimpl.* Dubbel.

Twåfotad, ADJ. Bipes.

Twåhanda, *Adjectivè*, *alias* Twegghända, conf.

Twål, M. 2. Sapo. *Smegma ſolidioris conſectionis, cujus uſus præcipuè eſt in corpore*, conf. Såpa. *Compoſ.* Twålfulla, Globulus ſaponarius. Twållöda. Twållöda ten, conf. *ſimpl.*

Twåla, V. A. I. Smegmate imbuere, conf. Twål. Twålad, p. p. *Proverbialiter*, ex. gr. Twåla til någon, Severioribus aliquem increpare verbis.

Twålkar, N. 4. Saponi vaſculum.

Twålning, M. 2. Smegmate imbuendi actus, conf. Twål.

Twång, N. 4. Coactio, ex. gr. Det ſom ſker med twång, Quod coactu fit. Utan twång, Nemine urgente. Sponte. Stå under twång, Sub imperio vivere, conf. Trug.

Twåning, *vide* Twåttning.

twär,

derrätta, v. a. 1. Notitiam tradere. Instruere. Underrättad, p. p. ex. gr. Jag ar underrättat mig om den saken, stius mihi rei cognitionem acquisivi, conf. Underwisa.

derrättelse, m. 3. Instructio. Notitia, x. gr. Det skall lända dig til underättelse, Notum inde tibi sit. Så snart an därom fådt underrättelse, Quamprimum de hoc instructus fuit, conf. Efterättelse.

dersam, adj. Mirabundus. Qui facile miratur.

dersamhet, f. 3. Animus mirabundus.

dersatt, p. p. *verb.* Undersätta, *quod* conf.

derskrift, f. 3. Nominis subscriptio. Nomen subsignatum.

derskrifwa, v. a. 4. Subscribere, *alias* Skrifwa under. *Hinc*: *Part. P.* Underskrifwen. *Def. & Plur.* Underskrifne, ex. gr. Wi underskrifne, Nos quorum nomina heic subscripta.

derslef, n. 4. Techna, qua quid subdolè agitur. Fraus, ex. gr. Bruka underslef i handelen, i tullen, In mercatura, in vectigali solvendo, fraudibus uti.

derst, adj. *Sup. Def.* Underste, Imus. Infimus, ex. gr. Understa wåningen i huset, Contignatio ædium infima. *Adverbialiter.* Underst, ex. gr. Stenen som ligger underst, Lapis sub ceteris infimè jacens, conf. Nederst.

derstruken, part. Lineis subductis notatus. *Def. & Plur.* Understrukne, *verb.* Stryka under.

derstucken, part. Subreptitius. *Def. & Plur.* Understuckne, ex. gr. Understucken handel, Mercatura subreptitia. Understucket werk, Opus seu consilium subornatum. Understuckne wittnen, Testes subornati.

derstundom, *Perperam pro simplici.* Stundom.

derstå, v. n. anom. Subintelligere. Subolere. *Cj.* Stå, ex. gr. Jag kan understå, at det så är, Id ita esse subolere possum. Understå sig, *Recipr.* Audere, ex. gr. Han understod sig at tala, Loqui ausus fuit. Understå dig icke at göra det, Ne id committere audeas.

UnderStåthållare, m. 2. Subpræfectus urbis Holmiæ.

Understålla, v. a. 2. Supponere. Subjicere. Underståld, p. p. ex. gr. Detta underståller jag de lärdas bepröfwande, Hæc eruditorum examini subjicio. Han understålde det honom, Id ejus arbitrio submittebat.

Understöd, n. 4. Subsidium. Adminiculum, ex. gr. Lemna någon understöd, Subsidium alicui ferre. Wara någon til understöd, Alicui adminiculo esse.

Understödja, v. a. 2. Suffulcire. Subsidio esse. Understödd, p. p. ex. gr. Han understödde des begäran, In petitis eum suffulcit. De hafwa understödt mig i min fattigdom, In egestate mihi opem tulerunt, conf. Stödja under.

Undersåte, m. 2. Subditus. *Plur.* Undersåtare. *Def.* Undersåtarne.

Undersåtelig, adj. Submissus. *Subditorum est.*

Undersälja, v. a. 2. Minoris vendere. Pretio diminuto alicui venditionem præripere. *Cj.* Sälja. Undersåld, p. p. conf. Sälja under.

Undersätsig, adj. Humeris latior & robustior.

Undersätsighet, f. 3. Plenior corporis firmitas.

Undersätta, v. a. 3. Subornare. *Cj.* Sätta, ex. gr. Undersätta wittnen, Testes subornare. Undersatt, p. p.

Undersöka, v. a. 3. Disquirere. Undersökt, p. p. conf. Ransaka, ex. gr. Undersöka om en sak, De aliqua re disquirere. Undersöka en sak, Rem aliquam probationi subjicere. Undersöka en qwinna, Statum graviditatis fœminæ tactu perquirere. *Substantivè.* Undersökande, Disquirendi actus.

Undersökning, m. 2. Disquisitio. Perquisitio, conf. Ransakning.

Un-

Underteckna, v. d. 1. Subsignare. Nomine suo scriptum notare. **Undertecknad**, p. p.

Undertiden, adv. Interdum.

Undertråd, n. *alias* **Jone Kurbis**, conf.

Undertrycka, v. a. 3. Supprimere. **Undertryckt**, p. p.

Underwård, adj. *alias* **Undrans wård**, Miratione dignus.

Underwerk, n. 4. Miraculum.

Underwisa, v. a. 1. Erudire. Informare. *Cj.* **Wisa**. **Underwisad**, *vel* **Underwist**, p. p. ex. gr. **Han underwiste honom i den wetenskapen**, In ista eum scientia erudivit.

Underwisning, m. 2. Institutio. Eruditio.

Undfalla, v. a. 4. Excidere. *Cj.* **Falla**. **Undfallen**, p. p. *Def. & Plur.* **Undfallne**, ex. gr. **Et ord undföll honom**, Ei verbulum excidit. **Det har undfallit min upmärksamhet**, Attentioni id meæ excidit. *Aliter.* **Undfalla**, conf. **Falla undan**.

Undfå, v. a. anom. Accipere. **Undfången**, p. p. *Def. & Plur.* **Undfångne**. *Pr.* **Undfår**. *Ipf.* **Undfick**. *Pf.* **Undfådt**, ex. gr. **Undfå befallning**, Mandatum accipere. **Han undfick honom wänligen**, Amicè illum recepit. *Substantivè.* **Undfående**, Receptio.

Undfågna, v. a. 1. Hospitio vel convivio excipere. **Undfågnad**, p. p.

Undfågnad, f. 3. Receptio, quæ fit hospitio vel convivio.

Undfly, v. a. anom. Vitare, ex. gr. **Han undflydde mitt sålskap**, Societatem mecum vitabat. **Jag undflyr ordastrid**, Logomachiam vito. **Undflyende**, p. a. *Aliter.* **Undfly**, conf. **Fly undan**.

Undflyckt, m. 3. Refugium. *Item*: **Undflyckt**, Effugium. Diverticulum, ex. gr. **Det är bara en undflyckt**, Effugium id merum est. **Han söker undflyckter**, Diverticula quærit.

Undgå, v. n. anom. Se subducere. *Cj.* **Gå**, ex. gr. **Han undgick faran**, Periculo se subduxit. **Han undgår icke at blifwa tiltalt**, Reprehensionem subterfucere nequit. *Aliter.* **Undgå**, *vide* **Gå undan**.

Undkomma, v. n. 4. Evadere. Elabi, *al*[illegible] **Komma undan**. *Hinc*: *Part. P.* **U**[illegible] **kommen**. *Def. & Plur.* **Undkomne**.

Undra, v. n. 1. Mirari, ex. gr. **Jag un**[illegible] **rar storligen, at du will haswa det**, [illegible] ista habere velle, magnoperè miror. **J**[illegible] **undrar om han kommer**, An veneri[illegible] miror. **Alle undra huru det går**, Qu[illegible] modo succedat, mirantur omnes. **U**[illegible] **på någon, eller på något**, Aliquem [illegible] aliquid mirari. **Undra öfwer någon**, [illegible] **öfwer något**, Alicujus hominis vel [illegible] caussa mirari. **Undra sig**, *Recipr.* co[illegible] **Förundra sig**.

Undraga, v. a. 4. Indulgere. Perferre. [illegible] **Draga**, ex. gr. **Han undrög hennes sw**[illegible] **heter**, Infirmitatibus ejus indulsit. **Und**[illegible] **med någon i något mål**, Quadam in c[illegible] quæ quis peccat, perferre.

Undran, f. Miratio. **Undrans wård**, Mira[illegible] tione dignus, conf. **Förundran**.

Undre, adj. *Comp.* Inferior, conf. **Nedre**, conf. **Underst**.

Undrom, *Adjectivè*, ex. gr. **Jag blef und**[illegible] **rom öfwer den saken**, Istius rei mirati[illegible] captus fui. **De stå undrom, at så h**[illegible] **da kunde**, Id ita accidere potuisse, [illegible] rantur.

Undrymme, n. 4. Effugiendi spatium, [illegible] *vel temporis.*

Undsatt, p. p. *verb.* **Undsätta**. **Undsa**[illegible] **te**, *Ipf.*

Undskylla, *vide* **Enskylla**.

Undslippa, v. a. 4. Elabi. **Undsluppen**, p. [illegible] *Def. & Plur.* **Undsluppne**, *alias* **Slipp**[illegible] **undan**, ex. gr. **Han undslapp far**[illegible] E periculo elapsus est. **Han har ä**[illegible] **icke undsluppit at blifwa straffad**, Non[illegible] pœnam effugit.

Undsåga, v. n. 2. Addicere, conf. [illegible] **såga**. *Aliter.* **Undsåga**, Comminari, [illegible] **Hota**.

Undsätta, v. a. 3. Subvenire. Suppe[illegible] ferre. **Undsatt**, p. p. ex. gr. **H**[illegible] **undsatte den belägrade staden**, Urbi [illegible] sessæ subvenit. **Han har undsatt** [illegible] **med penningar**, Pecuniis mihi aux[illegible] lio fuit.

Undsättning, M. 2. Subveniendi actus. Subsidium, ex. gr. Komma någon til undsättning, Suppetias alicui ferre. Han skickade honom undsättning ifrån den öfriga krigshären, Reliquo ab exercitu ei subsidium misit.

Undwika, V. A. 4. Evitare. Undwiken, p. p. *Def.* & *Plur.* Undwikne. *Cj.* Wika, ex. gr. Han undwek des sälskap, Consuetudinem cum illo evitabat. Jag har altid undwikit onyttig twistighet om ord, Inutilem de verbis contvoversiam semper evitavi. Til undwikande hwaraf, Cujus evitandi caussa.

Undwiklig, ADJ. Evitabilis.

Ung, ADJ. Juvenis. *Comp.* Yngre. *Sup.* Yngst, ex. gr. Medan han är ung, Dum adhuc juvenis est. Ungt folk, Juvenes. Ætatis juvenilis homines. De unge roa sig, Ætate juniores voluptatibus delectantur. Et ungt träd, Tenera arbor. Ungt win, Vinum recentius. I sina unga dagar, Ætate illius juvenili. *Adverbialiter.* Ungt, ex. gr. Se ungt ut, Ætatis juvenilis referre speciem.

Ungdom, M. 2. Juventus, ex. gr. Ifrån ungdomen, Inde à juventute. I min ungdom, Dum juvenis essem. Ungdoms hetta, Ardor juvenilis. *Pluraliter.* Ungdom. *Def.* Ungdomen, Utriusque sexus juvenes.

Unge, M. 2. Pullus. *Compos.* Korpunge. Råfunge. Dufunge, ꝛc. conf. *simpl.*

Ungefär, ADV. Circiter. Præter propter. *Hinc*: *Adject.* Ungefärlig, De eo, cujus non satis sumus certiores.

Ungern, N. Hungaria. *Inde Adj.* Ungersk, Hungaricus. Ungerskt watten, Spiritus roris marini. Aqua Reg. Hungar.

Ungerswen, M. 3. Juvenis quis.

Ungfolk, N. 4. E juventute aliqui. *Hinc*: Ungfolket, Novi conjuges.

Ungkarl, M. 2. Nondum maritus. Vir cælebs. Ungkarls lefnad, Vita cælebs.

Ungmor, F. 2. Nova nupta.

Ungrare, M. 2. Hungarus.

Ungskaffare, M. 2. Paranymphus.

Uniform, M. 3. Militaris vestitus, cuilibet legioni peculiaris, *v. per.*

Unken, ADJ. Rancidus. *Def.* & *Plur.* Unkne, ex. gr. Unken säd, mjöl och dylikt, Frumentum, farina, & ejusmodi, rancida. Unken luft, Aër rancidus. Köttet, osten, lucktar unket, Carnes, caseus, rancore fœtent, conf. Härsk. Möglig.

Unkenhet, F. 3. Rancescentia, conf. Unken, conf. Härskhet.

Unkna, V. N. 1. Rancorem contraherre. Unknad, p. p. conf. Unken, conf. Härskna.

Unna, V. A. 1. Bene cupere. Bono animo alicui quid cedere. Unnad, p. p. ex. gr. Jag unnade en annan denna hedren, Hunc alii cuperem honorem. Om GUD unnar mig lifwet, Si DEus mihi vitam concesserit, conf. Förunna.

Unts, N. 4. Uncia, *pond. medic.*

Up, ADV. Sursum. *Oppon.* Ned, ex. gr. Up och ned, Sursum & deorsum. Up åt, Sursum versus. In altum. Wända up och ned på något, Quicquam subvertere. Käppen står up och ned, Baculus stat subversus. Up och ned wänd, Subversus, ima in altum. OBS. *In compositione respondet quoque latinorum Ex vel Re*, ex. gr. Stå up, Exsurgere. Lösa up, Resolvere. *Tumque vel ante, vel post quædam verba sine discrimine ponitur, ut in his*: Stå up, & Upstå. Upläsa, & Läsa up, & *sic in aliis.*

Item: Up, *Particula, qua quid consumtum, vel nihil superesse, indicatur*, ex. gr. Han åt up all maten, Cibum consumebat omnem. Han har rifwit up färgen, Pigmentum omne subegit.

NOTA. *Hujus particulæ verbis postpositæ significatio & usus, ab exemplis ubivis occurrentibus plenius cognoscitur. Præfixa interdum aliam addit significationem, ut ex sequentibus patet.*

Upamma, V. A. 1. Enutrire. Upammad, p. p.

Upbjuda, V. A. 4. *alias* Bjuda up. *Hinc*: *Part. P.* Upbuden. *Def.* & *Plur.* Upbudne, ex. gr. Upbjuda något på auction, Auctione publica quid vendendum denuntiare. Upbjuda et köp wid Rätten, In foro pactum emtionis proclamare, *term. jur.*

Exercitus regionem permeavit. Tåga fram, Progredi. Han kom tågandes, Lentiore procedens gradu advenit. Tåga af, conf. Aftåga. Tåga ut, Egredi, *de præsidio milit.*

Tåga, F. 1. *Plur.* Tågor, Radicum arborum filamenta. Staminum in plantis fibræ. *Hinc*: *Dr.* ex. gr. Linet har en god eller elak tåga, Filamenta lini bonæ vel malæ indolis sunt.

Tågig, ADJ. Filamentis constans.

Tåglig, ADJ. Lentè procedens. Tardus. Tågligen, *Adv.* Modo tardiore vel segniore.

Tågna, V. N. 1. Extendi, eoque, remissum fieri. Tågnad, p. p. *Dr. de coriis, de funibus, & ejusmodi, dum humiditate, vel post usum aut tensionem, extenduntur.*

Tågordning, M. 2. Statutum de itineribus militum, eorumque commeatu.

Tågwerke, N. 4. Apparatus funium, in navibus & ejusmodi.

Tåla, V. A. 2. Tolerare. Pati. *Pr.* Tåler. *Contr.* Tål. Tåld, p. p. conf. Lida, ex. gr. Han tål ingen bredwid sig, Juxta se neminem patitur. Han tålde en stund, men blef sedan ond, Per horulam tolerabat, postea vero excanduit. Du har länge nog tålt hans owett, Convicia ab illo diu satis perpessus es. Wißa religioner tålas, Certæ tolerantur religiones. *Aliter*, ex. gr. Det tål ingen motsägelse, Nullam id admittit oppositionem. Handelen tål intet twång, Mercatura coactiones perferre nequit. Ugnen tålde mer warme, Furnus majoris fuit caloris capax. Tål mig litet, Paululum mihi indulgeas. Tåla tiden, Tempori se attemperare. Saken tål intet drögsmål, Res sine mora peragenda erit. Han är tåld wid hofwet, In aula acceptus est.

Tålamod, N. 4. Patientia, *animi*, conf. Tålighet.

Tålig, ADJ. Tolerans. Patiens. *Adverbialiter.* Tåligt, Patienter. Tåligen, *Adv.* Idem.

Tålighet, F. 3. Tolerantia. Patientia, *poris*, conf. Tålamod.

Tålsam, ADJ. Cui animus tolerans, conf. Tålig.

Tålsamhet, F. 3. Animus tolerans.

Tån, Tåna, conf. Tå.

Tång, F. 3. Forceps. *Plur.* Tånger. *Item*: *Absolutè* Tången, *alias* Rumptången, coccygis.

Tång, N. Zostera marina, *plant.*

Tånglake, M. 2. Blennius viviparus, *Item*: Cobitis Tænia.

Tåp, N. 4. Sermone & moribus incomtus quis.

Tåpig, ADJ. Qui sermone & moribus decenter se gerere nescit. *Adverbialiter.* Tåpigt, Modo incomto minimum decente.

Tår, M. 2. Lacryma, ex. gr. Fälle ingen tår, Ne lacrymam emittere. Han brack ut i tårar, In lacrymas erupit. I daglig suck och tår, In gemitu fletuque quotidiano. *Hinc*: Tåredal, Vallis fletus. Tårekälla, Lacrymarum fons, conf. *simpl.*

Item: Tår, Gutta, *alias* Droppe, ex. gr. En tår mjölk, win, Lactis, vini, gutta. At ingen tår blir öfwer, Ne gutta supersit. Han drack ur hwar tår, Bibens ne guttulam quidem reliquit. *Aliter.* Tår, conf. Tå.

Tåras, V. D. 1. Lacrymis madescere, ex. gr. Han tåras i ögonen, *vel* Ögonen tåras på honom, Oculi ei lacrymis madescunt.

Tåresäcken, M. 2. *Def.* Saccus lacrymalis.

Tåßa, *vide* Padda.

Tåt, M. 2. Torus. Contorti funis filum, ex. gr. Tåtar i et upsnodt rep, Funis retorti, conf. Tåga. *Locut. Proverb.* ex. gr. Det är god tåt i honom, Bonæ est indolis. Komma på tåten, Suscipiendi principia invenire.

Tåtel, M. Aira, *plant. Def.* Tåtlen.

Tå, N. 4. Via vel platea inter hinc sepes. *Def.* Tået. *Plur.* Tåen. *Contr.* Tån.

Tåt,

pelda, v. a. 1. Ardorem incutere, conf. Elda up. *Hinc*: *Part. P.* Upeldad, ex. gr. Detta upeldade hans ſinne, Animo id ejus ardotem incuſſit.

pfara, v. n. 4. *alias* Fara up, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Upfaren. *Def. & Plur.* Upfarne.

pfarelſe, m. Aſcenſio, *v. theol.*

pfejad, p. p. *verb.* Feja up.

pfinna, v. a. 4. Imaginari. Invenire. *Cf.* Finna. Upfunnen, p. p. *Def. & Plur.* Upfundne, ex. gr. Han upfann den konſten, Illam invenit artem. Han har upfunnit et botemedel, Remedium invenit.

pfinnare, m. 2. Inventor.

pfinning, m. 2. Inveniendi actus. Inventio. *Item*: Upfinning, Inventum, *artium. Plur.* Upfinningar.

pflugen, p. p. *Def. & Plur.* Upflugne, *verb.* Flyga up.

pfordra, v. a. 1. Expoſcere. Upfordrad, p. p. ex. gr. Upfordra en ſtad, Urbem oppugnatam tradendam expoſcere. *Aliter*, ex. gr. Upfordra watten ur en gruſwa, Aquas ope machinæ ex fodina efferre.

Ipfordring, m. 2. Expoſcendi actus, *de urbibus oppugnatis*, conf. Upfordra. *Aliter.* Upfordring. *Unde* Upfordrings werk, Machina, qua res variæ e fodinis evehuntur.

Ipfoſtra, v. a. 1. Educare. Upfoſtrad, p. p.

Ipfoſtran, f. Educatio.

Ipfoſtring, m. 2. Educandi actus. Educatio.

Ipfriſka, v. a. 1. Animare. Reficere. Upfriſkad, p. p. conf. Förfriſka, ex. gr. Regnet upfriſkar blomſtren, Pluvia flores animat. Af daggen upfriſkas torra marken, Solum arefactum rore refrigeratur. Upfriſka ens mod, Animum alicui addere. Upfriſka ſig, conf. Friſka up ſig.

Upfråta, v. a. 3. Corrodendo penitus conſumere. *Pf.* Upfrått, *vel* Upfrätit. Upfråten, p. p. *Def. & Plur.* Upfråtne.

Ipfunnen, p. p. conf. *verb.* Upfinna.

Upfylla, v. a. 2. Explere, *alias* Fylla up, *Hinc*: *Part. P.* Upfyld, ex. gr. Upfylla ſin ſkyldighet, Officium explere ſuum. Han upfylde allas wåntan, Omnium ſatisfecit exſpectationi.

Upfyllelſe, m. 3. Expletio, *v. ec.*

Upfäſta, v. a. 1. Figere vel ligare, ut ſurſum quid retineatur, *alias* Fäſta up. *Hinc*: *Part. P.* Upfäſtad.

Upföda, v. a. 2. Enutrire. Upfödd, p. p. conf. Upfoſtra.

Upföra, v. a. 2. *alias* Föra up, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Upförd. *Aliter*, ex. gr. Upföra något i räkningen, Rationibus quid inducere. Upföra en på förſlag, conf. Förſlag. Upföra ſig, Seſe gerere, *alias* Föra ſig up, ex. gr. Han har upfört ſig oanſtändigt, Indecenter ſe geſſit. *Subſtantivè.* Upförande, Ducendi ſeu gerendi actus. *Item*: Upförande, Moribus ſe gerendi ratio.

Upföre, adv. Surſum verſus. In acclive. *Oppon.* Utföre, ex. gr. Wägen bär upföre, Via in acclive ducit. Upföre wäggen, Surſum in pariete. Upföre ſtrömmen, Adverſo flumine ulterius.

Upgaf, *Ipf. verb.* Upgifwa.

Upgapa, conf. Gapa up.

Upgift, m. 3. Denuntiatio, ex. gr. Debitorum, tradendorum bonorum, & ejusmodi.

Item: Upgift, Problema vel propoſitio.

Upgifwa, v. a. 4. Tradere, *alias* Gifwa up. *Hinc*: *Part. P.* Upgifwen. *Def. & Plur.* Upgifne, ex. gr. Upgifwa en fäſtning, Munimentum poteſtati hoſtium tradere. Han upgaf ſin egendom, Bona legitimè annotata deferebat. Upgifwa anden, Spiritum emittere. Upgifwas. *Paſſivum.* *Item*: *Deponentialiter.* Upgifwas, Elangueſcere, *v. ec.* conf. Förſmäckta.

Upgifning, m. 2. Deditio. Traditio.

Upgräfwa, v. a. 4. Effodere, *alias* Gräfwa up. *Hinc*: *Part. P.* Upgräfwen. *Def. & Plur.* Upgräfne.

Upgå, v. n. anom. Oriri, conf. Gå up, *Hinc*: *Part. P.* Upgången. *Def. & Plur.* Upgångne, ex. gr. När ſolen upgick, Oriente ſole. Upgå räfkilnad, Finium terminos ſtruendi opus peragere. Upgående, p. a.

Tända eld på ſtaden, Urbem incendere. Tända under, Ignem coquendis admovere. Tända up, *alias* Uptända, Succendere. Accendere, ex. gr. Tända up eld, Ignem ſuccendere. Tända up ljus, Candelam accendere.

Tänder, *Plur.* conf. Tand.

Tändning, M. 2. Accendendi actus.

Tånger, *Plur.* conf. Tång.

Tänja, V. A. 1. Protendere. Tänjad, p. p. *alias* Tänja ut, *vel* Uttänja.

Tänka, V. A. 3. Cogitare. Tänkt, p. p. ex. gr. Han ſitter och tänker, Cogitabundus ſedet. Tänka wäl eller illa, Benè vel malè cogitare. *Aliter*, ex. gr. Han tänker icke ſå, Non ita ſentit. Det tänkte jag icke, Non putaram. När tänker du at reſa? Iter quando tibi ineundum cenſes? Wäl eller illa tänkt, Benè vel malè meditatum. *Subſtantivè.* Tänkande, Cogitandi actus. Tänka ſig, *Recipr.* ex. gr. Jag tänkte mig dit, Eò ire animo mecum conſtitui. Tänka ſig före, *vel* Tänka för ſig, Meditando ſibi proſpicere. Tänka ſig om, Animo circumſpicere. Tänka ſig til något, Aggrediendum quid ſibi proponere. Tänka efter, Cogitatione repetere. Animo verſare. Tänka om, ex. gr. Hwad tänker du om alt detta? Quid de hiſce omnibus judicas? *Aliter.* Tänka om, Iterum cogitare. Tänka på, ex. gr. Det är något at tänka på, Id quidem conſideratione dignum eſt. Han har tänkt på den ſaken, Rem illam mente pertractavit. Hwad tänker du på? Quid cogitas? Haſwa mycket at tänka på, Rebus gerendis obrutum eſſe. GUD, tänk på mig til det bäſta! DEus mihi propotius eſto. Tänka til, ex. gr. Hwad tänker du dig til? Quid ſuſcipiendum meditaris? Han tänker ſig til ſtaden, Urbem adire conſtituit. Tänka up, conf. Uptänka. Tänka ut, Cogitatione complecti. *Inde Part. P.* Uttänkt, ex. gr. Låt mig ſå tänka ut den ſaken, Me cuncta ad rem iſtam pertinentia cogitatione complecti ſinas. *Aliter.* Tänka ut, Cogitandi finem facere.

Tänkegåfwa, F. 1. Facultas cogitandi.

Tänkekraft, M. 3. Vis intellectus.

Tänkeſkrift, F. 3. Inſcriptio energetica notabilis.

Tänkeſpråk, N. 4. Symbolum. Dictum notabile alicui peculiare.

Tänkeſätt, N. 4. Cogitandi modus. Animus quo quis de rebus judicat.

Tänkwärdig, ADJ. Meditatione dignus.

Täppa, F. 1. Prateolum, *circumſeptum*, alias Ängstäppa, conf. Wret. *Hinc*: Trägårds täppa, Hortulus. *Aliter.* Täppa, alias Andetäppa, *quod* conf.

Täppa, V. A. 3. Obturare. Oppilare. Täpt, p. p. Täppa före, Obicem ponendo obturare. Täppa igen, Obturare. *Unde Part. P.* Igentäpt. Täppa til, Idem. Et tätt rum, Impervius aëri locus.

Tär, Tärſtädes, &c. *vide* Där, &c.

Tära, V. A. 2. Corrodere. Conſumere. Tärd, p. p. *Hinc*: Förtära, conſ. Fräta, ex. gr. Roſt tärer järnet, Ferrugo corrodit ferrum. Matkar tära uſſworna, Vermes inteſtina corrodunt. Han tärer ſig af ſorg, Mœrore conſumitur. Tärande, P. A. ex. gr. Tärande medel, Remedia corroſiva. En tärande feber, Febris lenta. *Aliter*, ex. gr. Tärande lemmar i ſamhället, Membra ſocietatis, quæ ſtipendiis vivunt, vel quæ aliorum ope indigent. *Oppon.* Märande. *Subſtantivè.* Tärande, Corroſio.

Tärepenning, M. Pecunia ad victum neceſſaria.

Täring, M. Commeatus. Victus, alias Förtäring, conf.

Tärna, F. 1. Miniſtra juvenis.

Item: Tärna, Sterna, *avis.*

Tärning, M. 2. Teſſera. Cubulus, ex. gr. Skära något i tärningar, In teſſeras quid diſſecare. Et golf inlagdt med tärningar, Pavimentum teſſelatum. *Aliter.* Tärning, Alea luſoria. Teſſera, ex. gr. Spela, *vel* kaſta tärning, Teſſeris ludere. *Hinc*: Tärningſpel, Ludus aleatorius. Tärningſpelare, Aleator, conf. *ſimpl. Abſolutè.* Tärningen, Os cubo-des tarſi.

Tät,

Där upkom en ſiorm, Procella orta fuit. En träta har upkommit dem imellan, Inter eos lis orta eſt.

pkomſt, m. Aſcenſus ad honores. *Item:* Valetudinis reſtitutio ægrotantium.

pköpa, v. a. 3. Coëmere. Upköpt, p. p.

pkörd, p. p. *verb.* Köra up.

plag, n. 4. Depoſitio, ex. gr. Uplag af waror, Mercium poſtea divendendarum depoſitio, conf. Nederlag.

plaga, f. 1. Editio, ex. gr. En ny uplaga af en bok, Libri nova editio. Andra uplagan, Secunda editio.

plaga, v. a. 1. Reſarcire. Reficere, *alias* Laga up. *Hinc*: *Part. P.* Uplagad.

plagd, p. p. *verb.* Uplägga, & *verb.* Lägga up, ex. gr. Säd eller waror, ſom äro uplagde, Frumentum vel merces depoſitæ. Boken är uplagd i Stockholm, Liber Holmiæ editus eſt. Uplagdt här, Crines criſpati.

plagning, m. 2. Reparatio.

pland, n. 4. Uplandia. *Sveciæ provincia.*

plena, v. a. 1. Mollius vel liquidius reddere. Uplenad, p. p.

pleta, v. a. 1. conf. Leta up. *Hinc*: *Part. P.* Upletad.

plifwa, v. a. 1. Vitam reſtituere. Uplifwad, p. p. Uplifwa ens minne, Vivam alicujus reſtituere memoriam.

plopp, n. 4. Tumultus populi concurrentis, conf. Uproт.

ploßad, p. p. *verb.* Loßa up.

plupen, p. p. *Def.* & *Plur.* Uplupne, *verb.* Löpa up. *Aliter*, ex. gr. Med uplupen ränta, Fœnore ſorti adnumerato.

plyfta, v. a. 1. Elevare, *alias* Lyfta up. *Hinc*: *Part. P.* Uplyftad.

plyſa, v. a. 3. Illuſtrare. Dilucidare, conf. Lyſa up. *Hinc*: *Part. P.* Uplyſt, Illuſtratus. *Aliter*, ex. gr. Han är en uplyſt man, Vir eſt judicii acumine præditus. I wår uplyſta tid, Temporibus noſtris, ſcientiarum lumine præclaris.

plyſning, m. 2. Illuſtratio. Dilucidatio.

pläta, v. a. 4. Adaperire, conf. Läta up. *Hinc*: *Part. P.* Uplåten. *Def.* & *Plur.* Uplåtne. *Pr.* Uplåter. *Ipf.* Uplåt. *Pf.* Uplåtit, ex. gr. Uplåta ſin mun, Os adaperire.

Item: Uplåta, ex. gr. Uplåta ſin tjenſt til en annan, Munus in alium transferre. Han uplåt ſina häfwor, Allata depromebat.

Uplägga, v. a. 2. *alias* Lägga up, *quod* conf. *Hinc*: Uplagd, conf. *ſupra.*

Upläggning, m. 2. Repoſitio, ex. gr. Upläggning af säd, Frumenti repoſitio. *Aliter.* Upläggning af en bok, Librum edendi actus, conf. Uplag. Uplaga.

Upländing, m. 2. Uplandus.

Upläſa, v. a. 4. Alta voce legere. Recitare, *alias* Läſa up. *Hinc*: *Part. P.* Upläſen. *Def.* & *Plur.* Upläſne, conf. Upläſt.

Upläſt, p. p. Reſeratus, *verb.* Läſa up, conf. Upläſen.

Uplöpa, v. n. 4. conf. Löpa up. Med uplöpande ränta, conf. Ränta.

Uplöſa, v. a. 3. Diſſolvere. Solvere, *alias* Löſa up. *Hinc*: *Part. P.* Uplöſt. *Aliter*, ex. gr. Uplöſa en gåta, Ænigma explicare.

Uplöſning, m. 2. Solutio.

Upmaha, v. a. 1. Provocando incitare. Upmanad, p. p.

Upmärkſam, adj. Intentus, *obſervandi*, conf. Ackſam. *Adverbialiter.* Upmärkſamt, Modo ad obſervandum intento.

Upmärkſamhet, f. 3. Animus intentus, *obſervandi.*

Upmätning, m. 2. Dimenſio.

Upmätt, p. p. *verb.* Mäta up.

Upmjuka, v. a. 1. Mollius vel mitius reddere. Upmjukad, p. p.

Upmjukning, m. 2. Emollitio.

Upmuntra, v. a. 1. Animum erigere. Alacriorem reddere. Upmuntrad, p. p.

Upmuntran, f. Quo animus alicui erigitur vel accenditur, conf. Upmuntring.

Upmuntring, m. 2. Animi erectio vel refectio, conf. Upmuntran.

Upnä, *vide* Wrnä.

Upnämna, v. a. 2. Nominibus ſuis recenſere. Upnämd, p. p.

Upnäſig, adj. Cui naſus reclinatus.

Törne, N. Spina, ex. gr. **En ros ibland törne**, Inter ſpinas roſa. *Compoſ.* **Törnekrona**, Corona ſpinea. **Törnetagg**, Aculeus ſpinæ, conf. *ſimpl.*

Törnbuſke, M. 2. Roſa canina, *frutex.*

Törnig, ADJ. Spinoſus.

Törnros, F. Flos Roſæ caninæ. *Plur.* **Törnroſor.**

Törſt, M. Sitis.

Törſta, V. N. 1. Sitire, ex. gr. **Mig törſtar**, Sitio. **Törſta efter något**, Sitiens quaſi appetere.

Törſtig, ADJ. Sitiens. Sitibundus.

Tös, N. Puellula, *v. pleb.*

Töwäder, N. 4. Aquoſa hieme tempeſtas. *Def.* **Töwädret**, conf. **Tö.**

U.

Udd, M. 2. Cuſpis. Mucro, ex. gr. **Udden på en wärja**, Cuſpis enſis. *Compoſ.* **Knifsudd**, Mucro cultri. **Nålsudd**, Acus cuſpis, conf. *ſimpl.* conf. **Spets.** *Aliter*, ex. gr. **Det ritade mönſtret går i uddar**, Exemplar pictum ſpeciem refert denticulatam. *Item*: **Uddar**, *Plur.* Nexi in angulos denticuli.

Udda, *Adjectivè.* Impar, *pari ſublato*, conf. **Omake. Oparom**, ex. gr. **En udda ſko eller ſtrumpa**, Calceus vel tibiale ſine pari, *ſcil.* amiſſo. **Spela jämt och udda**, Ludere par impar.

Udde, M. 2. Promontorium.

Uddhwaß, ADJ. Cuſpide acutus.

Uddig, ADJ. Angulis profiliens acutis. Denticulatus.

Uf, M. 2. Bubo. (Strix,) *avis. Def.* **Ufwen.** *Plur.* **Ufwar.**

Ugla, F. 1. Noctua. Strix ſtridula.

Ugn, M. 2. Furnus. Fornax. *Compoſ.* **Bakugn. Kakelugn**, &c. conf. *ſimpl.* **Ugnsqwaſt**, *vel* **Ugnsſopa**, Scopæ quibus furnus piſtorius cineribus purgatur. **Ungsraka**, Rutabulum, quo furnus prunis purgatur.

Ulf, M. 2. Lupus, *alias* **Warg.** *Def.* **Ulfwen.** *Plur.* **Ulfwar**, *v. ec.*

Ulfwa, V. N. 1. Ululare.

Ull, F. Lana, *ovina.* **Af ull**, Ex lana. Laneus. *Compoſ.* **Ullgarn**, Filum laneum. **Ullkam**, Pecten pro lana extricanda. **Ulltapp**, Manipulus lanæ. *Sic* **Ullſax. Ullſtrumpa**, &c. conf. *ſimpl.*

Ullig, ADJ. Lanatus.

Ultramarin, M. Ultramarinum. *Præparatum ex lapide lazuli.*

Umbära, V. A. 4. Carere, ex. gr. **Jag kan icke bär ogerna denna boken**, Libro non libenter hoc carere poſſum. **Et ting, ſom kan umbäras**, Res qua carere quis poteſt.

Umbärlig, ADJ. Quo carere poſſumus.

Umbärlighet, F. 3. Rei, qua carere poſſumus, conditio.

Umbra, F. Umbra. Humus nigro-brunea.

Umgå, V. N. ANOM. *Pr.* **Umgår.** *Ipſ.* **Umgick.** *Pf.* **Umgådt.** *Dr.* ex. gr. **Umgå med liſt och ſwek**, Dolos & fraudes commoliri. **Han har länge umgådt med ſådana tankar**, Has diu animo verſavit cogitationes, conf. **Umgås.**

Umgås, V. D. ANOM. Converſari. *Pr.* **Umgås.** *Ipſ.* **Umgicks.** *Pf.* **Umgådts**, ex. gr. **Han umgicks med honom**, Cum eo conſuetudine junctus fuit. **Weta at umgås med folk**, Artem converſandi ſcire. **De hafwa länge umgådts**, Inter illos diuturna fuit conſuetudo, conf. **Umgå.**

Umgälder, *Plur.* Tributa, *v. per.*

Umgälla, V. N. 2. Lætere. Præmium vel penam reportare.

Umgånge, N. 4. Converſatio. Conſuetudo ex. gr. **Pläga umgånge**, Converſari. **Hafwa umgånge med någon**, Cum aliquo conſuetudinem habere.

Umgångelſe, M. Converſatio, *v. ec.*

Umgångſam, ADJ. Converſandi facilis & commodus.

Umgångſamhet, F. 3. Animus in converſationem facilis.

Umgick, *Ipſ. verb.* **Umgå.**

Undan, PRÆP. Ab. E medio. De loco, ex. gr. **Stiga undan**, E medio ſecedere. **Taga undan**, Tollere e medio. Excipere. **Hålla ſig undan**, Se ſubducere. **Fly undan**, Subterfugere. **Undan ögonen**, Procul ab oculis. **Sätt undan ſtolen**, Sellam removeas.

›reſning, m. 2. Erigendi actus. *Item*: Tumultus plebis rebellantis, conf. Upror.

›reſt, p. p. *verb.* Upreſa. *Item*: Upreſt, In ſuperiorem ſitu regionem profectus.

›ricktig, adj. Sincerus. *Adverbialiter.* Upricktigt, Candidè.

›ricktighet, r. 3. Sinceritas.

›rifwa, v. a. 4. conf. Rifwa up. *Ex his Part. P.* Upriſwen. *Def. & Plur.* Upriſne.

›rinna, v. n. 4. Scaturire. *Cj.* Rinna. Uprunnen, p. p. *Def. & Plur.* Uprunne. *Aliter*, ex. gr. Når ſolen upraun, Cum ſol oriretur.

›rinnelſe, m. 3. Scaturigo. Ortus.

›riſpad, p. p. *verb.* Riſpa up.

›riſtad, p. p. *verb.* Riſta up.

›rita, v. a. 1. Deſcribere. Delineare, *alias* Rita up. *Inde Part. P.* Upritad.

›ritning, m. 2. Delineatio.

›rop, n. 4. Denuntiatio forenſis alta voce, qua partes in judicium vocantur. *Item*: Uprop, Enumeratio militum, *voce.*

›ropa, v. a. 1. *alias* Ropa up. *Horum Part. P.* Upropad. *Subſtantivè.* Upropande, Denuntiandi actus.

›ror, n. 4. Seditio. Rebellio, conf. Upopp. Upresning.

›roriſk, adj. Seditioſus. *Adverbialiter.* Uproriſkt, Seditioſè.

›runnen, part. Exortus, conf. *verb.* Uprinna.

›rycka, v. a. 3. *alias* Rycka up. *Hinc*: Part. P. Upryckt.

›räkna, v. a. 1. Enumerare. Upräknad, p. p. conf. Räkna up.

›ränning, m. 2 Stamen, *telæ*, *alias* Ränning, conf. Inſlag.

›rätt, *Adjectivè*, ex. gr. Stå upprätt, Erectus ſtare.

›rätta, v. a. 1. Reſtaurare. Uprättad, p. p. ex. gr. Upprätta en Academie, en fabrik, Academiam, manufacturam reſtaurare, conf. Inrätta. Upprätta något förfallet werk, Caducum reſtaurare opus. Upprätta ſkadan, Damnum reſarcire. Upprätta någon ſom lidit, Injuria affectum reſtituere. *Aliter*, ex. gr. Upprätta en minneswärd, Monumentum erigere, conf. Upreſa. Upprätta förſlag, conf. Förſlag. Upprätta et regemente, Milites conducendo legionem componere. Upprätta et teſtamente, Teſtamentum condere.

Upprättelſe, m. 3. Reſtauratio. In integrum reſtitutio.

Uprögd, p. p. *verb.* Röja up.

Uprörа, v. a. 2. Commovere, *alias* Röra up. *Horum Part. P.* Uprörd.

Upſade, *Inf.* Upſagt. *Pf.* Upſagd, p. p. *verb.* Upſäga.

Upſats, m. 3. Rerum ſigillatim enumeratarum deſignatio, ex. gr. Upſats på kläder, husgeråd, och dylikt, Veſtium, utenſiliorum, & ejusmodi, deſignatio.

Upſatt, p. p. *verb.* Upſätta.

Upſeende, n. Obſervandi attentio, ex. gr. Detta förorſakar upſeende, Hoc aliorum ad obſervandum animos excitat. *Aliter.* Upſeende, *vide* Upſickt. Inſeende.

Upſickt, m. Inſpectio, ex. gr. Hafwa upſickt öfwer någon, In aliquem inſpectionem habere. Under hans upſickt och wård, Sub illius inſpectione atque cura.

Upſjuda, v. n. 4. conf. Sjuda up.

Upſjudning, m. 2. Actus, quo quid fervere incipit. Ebullitio, conf. Sjudning.

Upſjö, m. Aquarum contra flumen redundatio.

Upſkjuta, v. a. 4. Comperendinare. Differre, conf. Skjuta up. *Hinc.* Upſkuten, p. p. *Def. & Plur.* Upſkutne, ex. gr. Rätten upſköt ſaken, Cauſſam differebant judices. Man får icke upſkjuta med ſådant, Iſtis comperendinandum non eſt.

Upſkrifning, m. 2. Annotatio. Actus, quo quid annotatur, ſeu chartæ mandatur, conf. Upteckning.

Upſkrifwa, v. a. 4. Annotare. Chartæ mandare, *alias* Skrifwa up. *Horum Part. P.* Upſkriſwen. *Def. & Plur.* Upſkriſne.

Upſkuren, p. p. conf. *verb.* Urſkära.

Upſkuten, p. p. conf. *verb.* Upſkjuta.

Upſkäf, n. 4. Dilatio. *Def.* Upſkäfwet.

Up-

Upskåra, v. a. 4. Metere, conf. Skåra up, *Ex his Part. P.* Upskuren. *Def. & Plur.* Upskurne, ex. gr. Som du får, så får du ock upskåra, Ut ſementem feceris, ita & metes.

Upskårning, m. 2. Diſſectio. Pennans upskårning, Calami ſcriptorii ſectio.

Upskörtad, p. p. *verb.* Skörta up.

Upskåt, *Ipf. verb.* Upskjuta.

Upslag, n. 4. Replicatum in manicis veſtium & ejusmodi. *Item*: Upslag, Modus, quo pretium ſtatuitur in auctione publica.

Upslagen, p. p. *Def. & Plur.* Upslagne, *verb.* Slå up.

Upsluka, v. a. 1. Devorare. Upslukad, p. p. ex. gr. *Figuratè.* Denna kostnaden upslukar hela förtjenſten, Impenſa hæc lucrum devorat integrum.

Upsluppen, p. p. *Def. & Plur.* Upslupne, *verb.* Slippa up.

Upslå, conf. *verb.* Slå up.

Upsmord, p. p. *verb.* Smörja up. *Aliter*, ex. gr. Upsmordt win, Vinum dulci quodam dilutum.

Upsnappa, v. a. 1. Intercipere, *alias* Snappa up. *Hinc*: *Part. P.* Upsnappad, ex. gr. Upsnappa bref, Literas intercipere.

Upsnodd, p. p. *verb.* Sno up. n. Upsnodt.

Upsnörd, p. p. *verb.* Snöra up.

Upspana, *vide* Spana up.

Upspinna, v. a. 4. *alias* Spinna up. *Horum Part. P.* Upspunnen. *Def. & Plur.* Upspundne.

Upspringa, v. n. 4. *alias* Springa up. *Hinc*: *Part. P.* Upsprungen. *Def. & Plur.* Upsprungne. *Aliter*, ex. gr. Där upsprang en källa, Ibi fons ſcatuit.

Upsprucken, p. p. *Def. & Plur.* Upsprucknе, *verb.* Spricka up.

Upsprutten, p. p. *Def. & Plur.* Upsprutte, Ruptus, *de conſutis*, *verb.* Sprita up.

Upsprätta, v. a. 1. *alias* Sprätta up, *Inde* Upsprättad, p. p.

Upspådd, p. p. *verb.* Späda up.

Upspänna, v. a. 2. *alias* Spänna up. *Horum Part. P.* Upspänd.

Upspärra, v. a. 1. *alias* Spärra up. *Hinc Part. P.* Upspärrad.

Upstad, m. 3. Urbs regionis ſitu interiori *Plur.* Upstäder, conf. Stapelstad.

Upstapla, v. a. 1. In acervum coagmentare. Upstaplad, p. p. *Subſtantivè.* Upstaplande, Coacervatio.

Upsteg, *Ipf. verb.* Upstiga.

Upstegrad, p. p. *verb.* Stegra up.

Upstekt, p. p. *verb.* Steka up.

Upstiga, v. n. 4. Aſcendere. Exſurgere conf. Stiga up. *Ex his Part. P.* Upstigen. *Def. & Plur.* Upstigne, ex. gr. En dimba upsteg af jorden, Nebula e terra exſurgebat. Sådane tankar upstiga hos mig, Talia me ſubeunt. Upstigande linie i slägt, Cognationis linea aſcendens. *Subſtantivè.* Upstigande, Aſcenſus. *Item*: Exactio. *Aliter*, ex. gr. Priſet på warorna är upstiget, Mercium excrevit pretium.

Upstigning, m. 2. Aſcendendi, vel Exſurgendi actus.

Item: Upstigning, Ructus. Hafwa upstigningar, Ructare.

Upstillad, p. p. *verb.* Stilla up.

Upstod, *Ipf. verb.* Upstå.

Upstoppa, v. a. 1. *alias* Stoppa up. *Hinc Part. P.* Upstoppad.

Upstruken, p. p. *Def. & Plur.* Upstrukne, *verb.* Stryka up.

Upstucken, p. p. *Def. & Plur.* Upstuckne, *verb.* Sticka up.

Upstufwad, p. p. *verb.* Stufwa up.

Upstuta, v. a. 1. In contumaciam excitare. Upstutad, p. p.

Upstutig, adj. conf. Sturſk.

Upstå, v. n. anom. Reſurgere, *alias* Stå up. *Hinc*: *Part. P.* Upstånden. *Def. & Plur.* Upståndne. *Pr.* Upstår. *Ipf.* Upstod. *Pf.* Upstådt, ex. gr. Christus är upstod ifrån de döda, A mortuis Chriſtus reſurrexit.

Upstånd, n. 4. In ſeditionem motus.

Upståndare, m. 2. Tigillus ſeu baculus alicubi ſeorſim erectus.

Upståndelſe, m. 3. Reſurrectio, *v. ec.*

Upstånden, part. conf. Upstå.

pſtåda, v. a. 1. *alias* Ståda up. *Inde Part. P.* Upſtådad.

pſtålla, v. a. 2. Diſtincte & in ordine collocare, conf. Ställa up. *Horum Part. P.* Upſtäld. *Aliter*, ex. gr. Upſtälla en ſkrift, Scriptum condere.

pſtämma, v. a. 2. *alias* Stämma up. *Hinc*: *Part. P.* Upſtämd. *Aliter*, ex. gr. Upſtämd för Rätten, In judicium citatus.

pſwullen, p. p. conf. Upſwälla.

pſwullna, *Perperam pro ſimpl.* Swulna.

pſwälja, v. a. 2. Devorare. Upſwälgd, p. p. Upſwulgen, *perperam dicitur.*

pſwälla, v. n. 2. *alias* Swälla up. *Hinc*: *Part. P.* Upſwullen. *Def. & Plur.* Upſwullne.

pſyn, f. Vultus ſpecies ſeu nativa compoſitio, ex. gr. En blid eller grym upſyn, Mitior vel torva vultus ſpecies. Biſwa en wred upſyn, Iratè aliquem ſpicere. *Aliter.* Upſyn, *vide* Upſickt, conf. Inſeende.

ſyningsman, *Contr.* Upſynsman, m. 3. Apparitor urbicus.

ſåt, n. 4. Proæreſis. Intentio, ex. gr. Hwad är därmed ditt upſåt? Quid eo intendis? Han gjorde det af upſåt, Ex proæreſi id commiſit. Jag gör det i upſåt at kunna gagna, Eo id ago animo, ut prodeſſe poſſim.

åtlig, adj. Proæreticus. Upſåtligen, *Adv.* ex proæreſi.

åga, v. a. 2. Renuntiare. Upſagd, p. p. conf. Säga up, ex. gr. Han upſade honom all wänſkap, Amicitiam cum illo ruptam renuntiabat. Upſäga et contract, Contractui renuntiare.

igning, m. 2. Renuntiatio, conf. *verbum* åga up.

itta, v. a. 3. Ponere. Erigere, *alias* åtta up. *Hinc*: *Part. P.* Upſatt, ex. gr. Upſätta et minnesmärke, Monumentum ponere, conf. Upreſa. *Aliter*, ex. gr. pſätta et bref, en bönſkrift, Literas, libellum ſupplicem, componere. Upſätta ſig, af. Sätta ſig up.

Upſättning, m. 2. Ponendi ſeu erigendi actus. *Aliter*, ex. gr. Upſättning af et regemente, Legionis militaris conductio. Upſättning af et bref, Literarum compoſitio. Upſättning af priſet, Pretii exactio, conf. *verb.* Sätta up.

Upſöka, v. a. 3. *alias* Söka up. *Hinc*: *Part. P.* Upſökt.

Uptackla, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Uptackla et ſkepp, Navem funibus alioque apparatu denuò inſtruere. Uptacklad, p. p. conf. *ſimpl.* Tackla.

Uptaga, v. a. 4. Suſcipere. Excipere, conf. Taga up. *Horum Part. P.* Uptagen. *Def. & Plur.* Uptagne, ex. gr. Uptaga något wäl eller illa, Benè vel ſecus quid accipere. Han uptog honom til arfwinge, Illum in hæredem adoptabat. Uptaga någon til nåd igen, Aliquem in favorem recipere. *Aliter*, ex. gr. Uptaga utſkylder, Tributa colligere. Uptaga en ſak å nyo, Cauſſam denuò ſub judicium revocare. Uptaga öländig mark, Solum aſperum culturæ ſubjicere. Uptaga åker, Novale facere. Något ſom är uptaget af marken, De terra quid ſublatum. Han är wäl uptagen, Benè receptus eſt. Uptagen mark, Terra culturæ ſubjecta.

Upte, v. a. anom. Proferre. Producere, ex. gr. Upte bewis, Probationem exhibere. Exempel kunna uptes, Exempla proferri poſſunt.

Upteckna, v. a. 1. Deſignare. Sigillatim chartæ mandare. Uptecknad, p. p. ex. gr. Upteckna löſören i et ſterbhus, Bona mobilia in domo defuncti deſignare.

Upteckning, m. 2. Repertorium. Deſignatio. Recenſio rerum ſigillatim. *Hinc*: Bouppteckning, conf. Förteckning.

Uptinad, p. p. *verb.* Tina up.

Uptinga, v. a. 1. *alias* Tinga up. *Hinc*: *Part. P.* Uptingad, Certo pretio, vel certis conditionibus, per conventionem prævium, habendus.

Uptog, *Ipſ. verb.* Uptaga.

Uptorka, v. a. 1. *alias* Torka up, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Uptorkad.

Uptuckta, v. a. 1. Educare. **Uptucktad**, p. p.

Uptucktelſe, m. Educatio, v. ec. conf. Upfoſtran.

Uptåg, n. 4. Suſceptum quodvis, ſive per ludum, ſive per malitiam, inventum. *Hinc* **Uptågsmakare**, Ludicrorum inventor.

Uptäcka, v. a. 3. Detegere, **Uptäckt**, p. p.

Uptäckt, m. 3. Detectum vel exploratum quodvis. *Gall.* Decouverte. *Aliter.* **Uptäckt**, p. p. *verb.* **Uptäcka**.

Uptända, v. a. 2. Accendere, *alias* **Tända up**. *Hinc*: *Pass. P.* **Uptänd**. *Figuratè*, ex. gr. **Uptändas til wrede**, Ira incendi. **Uptänd af kärlek**, Amore ſuccenſus.

Uptändning, m. 2. Accendendi actus.

Uptänka, v. a. 3. Excogitare. **Uptänkt**, p. p.

Uptänklig, adj. Excogitandus, ex. gr. **På alt uptänkligt ſätt**, Modo quovis excogitando.

Upwacka, v. a. 1. In munere præſtò vel præſens eſſe. **Upwacktad**, p. p. conf. **Uppaſſa**, ex. gr. **Kammarherren upwacktar widhofwet**, Officiis cubicularius in aula adeſt. *Aliter*, ex. gr. **Upwacka ſiora herrar**, Apud magnates ad reverentiam exhibendam præſentem ſe ſiſtere.

Upwacktning, m. 2. Actus, quo quis in munere præſtò eſt, conf. **Uppaſſning**, ex. gr. **När Kammarherren hade ſin upwacktning hos Konungen**, Cum apud Regem cubicularius præſtò eſſet. *Aliter*, ex. gr. **Göra ſin upwacktning hos någon**, Apud aliquem ad reverentiam exhibendam ſe ſiſtere.

Upwakna, v. n. 1. Expergiſci, *alias* **Wakna up**. *Inde* **Upwaknad**, p. p.

Upweckla, v. a. 1. *alias* **Weckla up**. *Hinc*: *Pars. P.* **Upwecklad**.

Upwigla, *v. Germ. vide* **Uphetſa. Upröra**.

Upwiken, p. p. *Def. & Plur.* **Upwikne**, *Verb.* **Wika up**.

Upwiſa, v. a. 1. Exhibere, *alias* **Wiſa up**. *Inde Pars. P.* **Upwiſad**, *vel* **Upwiſt**. *Ipf.* **Upwiſade**, *vel* **Upwiſte**. *Pf.* **Upwiſat**, *vel* **Upwiſt**.

Upwäcka, v. a. 3. Expergefacere, conf. **Wäcka up**. *Hinc*: *Pars. P.* **Upwäckt**. *Aliter*, ex. gr. **Upwäcka miſstankar, wenighet**, Suſpiciones, diſcordiam, excitare.

Upwäckelſe, m. 3. Refuſcitatio. Excitatio.

Upwälla, v. n. 2. Scaturire. **Upwäld**, p. p.

Upwärma, v. a. 2. Iterum culefacere, conf. **Wärma up**. *Hinc*: *Pars. P.* **Upwärmd**.

Upwäxa, v. n. 3. Excreſcere, *alias* **Wäxa up**. *Inde Pars. P.* **Upwäxt**, ex. gr. **När barnen upwäxa**, Dum adoleſcunt liberi. **Tilſammans upwäxte bröder**, Fratres ſimul enutriti. *Aliter*, ex. gr. **Där upwäxte en ſtorm**, Procella orta fuit.

Upåt, adv. Surſum verſus. In altum.

Upägga, v. a. 1. Excuere. Incitare. **Upäggad**, p. p.

Upäggelſe, m. 3. Incitatio.

Upäta, v. a. 4. Eſu conſumere, *alias* **Äta up**. *Hinc*: *Pars. P.* **Upäten**. *Def. & Plur.* **Upätne**.

Upöfwa, v. a. 1. Exercitatione informare. **Upöfwad**, p. p. **Upöfwa ſig**, *vel* **Öfwa up ſig**, Exercitatione habiliorem ſe reddere.

Upöfning, m. 2. Exercitatione informandi actus.

Ur, præp. Ex. De, ex. gr. **Dricka ur bägaren**, Ex poculo *bibere*. **Ur hand och i mun**, De manu in os. **Ur det ena rummet i det andra**, Ex uno ædium loco in alterum. **Ur wägen**, De via. **Pråſſa ſaften ur örter**, Herbis ſuccum exprimere. **Ur minnet**, E memoria.

Ur, n. 4. Horologium. *Compoſ.* **Fickur. Wäggur**, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Ur, m. *alias* **Urwäder**, *quod* conf. *Proverbialiter*, ex. gr. **Det ſtår ſom en ur**, Pulviſculorum vel aliarum valde exiguarum rerum nebula exſurgit.

Urarfwa, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. **Göra ſig urarfwa**, Hæreditati renuntiare.

Urbild, r. 3. Imago ſeu exemplar originarium.

Urblekt, part. Decolor.

Urbota, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. **Urbota mål**, Cauſſa enormis, adeo ut mulctæ ſubjici nequeat. *Adverbialiter.* **Urbota**, Modo irreparabili.

Urſåder, *Plur.* Aborigines.

ſjåder, f. 2. Organum elaſticum horologii. *Def.* Urſjådren. *Plur.* Urſjådrar.

jåll, m. 2. Portio ſoli vel agri, extra cujqvum fundum, & tamen in pago, ſita, onf. Utjord.

'oder, n. 4. Theca horologii, ſeu invocrum. *Def.* Urfodret.

ɜammal, adj. Perantiqvus. *Def. & Plur.* lrgamle, conf. Utgammal.

ɜröpt, p. p. conf. Utgröpt.

pålka, v. a. 1. Urhålkad, p. p. conf. Utålka.

n, m. Urina, *v. per. alias* Pink. *Comof.* Urinblåſa, Veſica urinaria. Urinſalt, Tartarus urinæ. *Hinc: verb.* Urinera, Uriam mittere.

nakare, m. 2. Horologiorum faber.

ninnes, *Adjectivè.* Memoriam fugiens, x. gr. Af urminnes tider, A vetuſtisimis retrò temporibus. Urminnes håſd, onf. Håſd.

nodig, adj. Uſu abrogatus.

nål, n. Quæ menſuram excidunt, *inter ſetiendum arida.*

ıyckel, m. 2. Clavis horologii.

ɔre, m. 2. Urus.

ıwed, f. Primordium nativitatis. *Hinc:* lrqweds tima, *vel* Urqweds tid, Tempus primordiis, *v. jur.*

åka, v. a. 1. Excuſare, *v. ec.* conf. Urſåkta.

åckt, m. 3. Excuſatio, ex. gr. Anfö a något til ſin urſäckt, In excuſaionem quid adferre. Bedja om urſäckt, xcuſationem petere. Göra ens urſäckt hos någon, Aliquem apud quem xcuſare.

äckta, v. a. 1. Excuſare. Urſäcktad, p. p. x. gr. Urſäckta ſin förſummelſe, Neglientiam excuſare. Urſäckta ſig, *Recipr.* eſe excuſare. Urſäckta mig, at jag ſäger, Quod dicam excuſes.

innig, adj. Amens. *Adverbialiter.* Urnnigt, Dementer.

lnnighet, f. 3. Amentia.

kilja, v. a. 2. Diſcernere. *Cj.* Skilja. rſkild, p. p. ex. gr. Han kan icke urilja färgorna, Colores inter ſe diſcernere nequit. Jag har urſkilt wiſſa ſaker, Certas res diſcernendas eſſe judicavi.

Urſkilling, m. 2. Diſcernendi actus. Diſcretio. *Item:* Urſkilling, *vel* Urſkillings-Deputation, Deputati ordinum Regni, quorum eſt res ad comitia pertinentes ſecernere.

Urſkulda ſig, v. n. 1. *Recipr.* Culpa ſe liberare.

Urſlagga, v. a. 1. Scoria purgare. Urſlaggad, p. p.

Urſprung, n. 4. Origo.

Urſprunglig, adj. Originarius.

Urtima, *Adjectivè.* Extraordinarius, *v. jur. Hinc:* Urtima Ting, Judicium extraordinarium, &c.

Urtjufwa, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. Göra ſig urtjufwa, Suſpicione furti ſe purgare, *term. jur.*

Urwal, n. 4. Selectio, ex. gr. Göra urwal af något, Diſcernendo quid eligere. *Item:* Urwal, Poſt ſelectionem reſiduum.

Urwerk, n. 4. Machina horaria.

Urwiſare, m. 2. Index horologii.

Urwåder, n. 4. Tempeſtas procelloſa cum nive. *Def.* Utwådret.

Urårdrig, adj. Perverſuſtus, *origine.*

Uråten, part. Edendo vel terendo evacuatus. *Def. & Plur.* Uråtne.

Urôſt, part. Hauriendo evacuatus.

Uſel, adj. Miſer. *Def. & Plur.* Uſle. *Comp.* Uſlare. *Sup.* Uſlaſt, conf. Eländig. *Adverbialiter.* Uſelt, Miſerè.

Uſelhet, f. 3. Miſeria, conf. Elände.

Uſling, m. 2. Miſer quis.

Ut, præp. Ex, Foràs. *Oppos.* In, Intrò, ex. gr. Gå ut, Exire. Gå ut och in, Foràs & intrò ire. Wända ut och in på något, Partem alicujus externam introrſum vertere.

Nota. *Particulæ hujus verbis poſtpoſitæ, ſignificatio & uſus, ob exemplis paſſim allatis plenius interligitur. Præfixa interdum aliam addit ſignificationem, ut ex ſequentibus patet. Obſervandum etjam, quod tum ante, tum poſt quædam*

Upblanda, v. a. 1. Diluere. **Upblandad**, p. p. conf. **Utblanda**.

Upblandning, m. 2. Dilutio. *Item*: Dilutum.

Upblåſa, v. a. 3. Flatu turgidum reddere, *alias* **Blåſa up**. *Hinc*: **Upblåſt**, p. p. *Item*: *Neutraliter*. **Upblåſa**, Flatu tumeſcere. *Hinc*: **Upblåſt**, *Part. P. vel ut ſcribi ſolet*: **Upblåſt**, Flatibus tumidus. *Figuratè*, ex. gr. **En upblåſt ſtrifart**, Stylus turgidus.

Upbragt, p. p. *verb.* **Upbringa**.

Upbrånna, v. a. 2. Comburere, *alias* **Bränna up**. *Hinc*: *Part. P.* **Upbrånd**.

Upbringa, v. a. 3. *alias* **Bringa up**. *Hinc*: *Part. P.* **Upbragt**. *Variè adhibetur*, ex. gr. **Han upbragte huſet til den högden**, Domum ad illam perduxit altitudinem. **Hwem har upbragt honom i werlden?** Quis eum ad dignitates evexit? **Upbringa penningar**, Pecuniam colligere. **Upbringa en ſom flyr**, Fugientem captivum reducere. **Upbringa ſkepp**, In bello vel piratica naves capere. **Upbragte ſkepp**, Naves captæ.

Upbrinna, v. n. 4. Penitus comburi, *alias* **Brinna up**. *Hinc*: *Part. P.* **Upbrunnen**.

Upbrót, *Ipf. verb.* **Upbryta**.

Upbrott, n. 4. E loco diſceſſus, ex. gr. **Når de gjorde upbrott**, Cum inde diſcederent. **Båda krigsfolk til upbrott**, Milites in expeditionem ciere. *Item*: **Upbrott**, Caſtrorum motio, ex. gr. **Når upbrottet ſkedde**, Dum caſtra moverentur.

Upbruka, v. a. 1. Excolere, *alias* **Bruka up**, ex. gr. **Upbruka åkren**, Agrum excolere. **Upbruka ſitt förſtånd**, Ingenium excolere.

Upbrunnen, p. p. conf. *verb.* **Upbrinna**.

Upbruſten, p. p. *Def. & Plur.* **Upbruſtne**, *verb.* **Briſta up**.

Upbruten, p. p. conf. *verb.* **Upbryta**.

Upbryta, v. a. 4. Effringere, *alias* **Bryta up**. *Hinc*: *Part. P.* **Upbruten**. *Def. & Plur.* **Upbrutne**. *Aliter*. **Upbryta**, Stationem ad ulterius progrediendum relinquere, ex. gr. **Armeen upbröt**, Exercitus a ſtatione diſceſſit. **Upbryta lägret**, Caſtra movere.

Upbud, n. 4. Proclamatio judicii de rerum immobilium emtione & venditione. *Item* **Upbud**, Proclamatio ſub haſta.

Upbuden, p. p. *term. jur.* conf. *verb.* **Upbjuda**.

Upburen, p. p. conf. *verb.* **Upbåra**.

Upbygga, v. a. 2. Ædificare. **Upbygd**, p. p.

Upbygglig, adj. Ædificans, *v. ec.*

Upbyggelſe, m. 3. Ædificatio, *ſenſ. theol.*

Upbåda, v. a. 1. Nuntio convocare. Exciere. **Upbådad**, p. p.

Upbåddad, p. p. *verb.* **Bädda up**, ex. gr. **En upbäddad ſång**, Lectus ſtratus.

Upbåra, v. a. 4. *alias* **Båra up**. *Hinc*: *Part. P.* **Upburen**. *Def. & Plur.* **Upburne**, ex. gr. **Upbåra ſkatt**, Tributum colligere. *Aliter*, ex. gr. **Hwad en annan gjort, får du upbåra**, Ab alio commiſſa tibi luenda veniunt. **Upbåra banor eller ſtryk**, Verba increpantia aut verbera referre. **Han har upburit hwad jag förtient**, Meritorum à me præmium reportavit, *vel culpam*.

Upbökad, p. p. *verb.* **Böka up**.

Upbörd, m. 3. Tributorum collectio. *Item*: **Upbörd**, Cujuslibet rei receptio, *term. jur.*

Upbördsman, m. 3. Miniſter publicus, cujus eſt tributa colligere. *Plur.* **Upbördsmän**.

Updagas, v. d. 1. In lucem oriri. **Updagad**, p. p.

Updämd, p. p. *verb.* **Dämma up**.

Updämning, m. 2. Aggerandi actus, *vel* Agger aquis oppoſitus.

Updickta, v. a. 1. Effingere. **Updicktad**, p. p.

Updraga, v. a. 4. *alias* **Draga up**, Surſum quid trahere. Educere. *Hinc*: *Part. P.* **Updragen**. *Def. & Plur.* **Updragne**.

Item: **Updraga**, Delegare, ex. gr. **Updraga någon ſin tjenſt**, Munus alicui ſuum delegare. **Han updrog honom at göra det**, Id faciendum ei commiſit.

Updriſwa, v. a. 1. In elatius vel amplius quid agere vel trudere. *Cf.* **Driſwa**. **Updriſwen**, p. p. *Def. & Plur.* **Updriſne**.

Updykad, p. p. *verb.* **Dyka up**.

breda, v. a. 2. Diducere. Dilatare, *alias* Breda ut. *Hinc*: *Part. P.* Utbredd, ex. gr. Utbreda et pläster, Emplastrum linere. Utbreda et täcke, Tegumentum involvere. Han utbredde sina förtienster, Merita latius deduxit sua. Utbreda sig, *Recipr.* ex. gr. Ryktet har utbredt sig, Fama se dilatavit.

bristа, v. n. 4. Erumpere, *alias* Bristа ut. *Inde Part. P.* Utbrusten. *Def. & Plur.* Utbrustne, ex. gr. Hon utbrast i tårar, Lacrymæ ei erumpebant. Ifren utbrast hos honom, Excanduit. Han utbrast i de orden, In ista erupit verba. Att jag med honom må utbristа, Ut cum illo loquar.

brunnen, p. p. *verb.* Brinna ut.

bryta, v. a. 4. *alias* Bryta ut, *quod* conf. *Horum Part. P.* Utbruten. *Def. & Plur.* Utbrutne, ex. gr. Låta utbryta in del i huset eller hemmanet, Partem suam ædium vel prædii legaliter sibi adsignandam curare.

brytning, m. 2. Actus quo frangendo quid evellitur. *Item*: Actus legalis, quo portionum una ab integro dividitur. *Aliter*, ex. gr. Utbrytning til upror, In seditionem eruptio.

buden, p. p. conf. *Verbum* Utbjuda.

byggnad, f. 3. Contignatum ædium proiliens.

byta, v. a. 3. Unum contra aliud permutando dare. Utbytt, p. p. ex. gr. Utbyta fångar, Permutatione reciproca captivos extradere.

byte, n. 4. Permutatio mutua, ex. gr. Göra utbyte af fångar, Permutatione mutua captivos extradere.

bära, v. a. 4. *alias* Bära ut, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Utburen. *Def. & Plur.* Utburne.

bödd, *Ipf. verb.* Utbjuda.

dela, v. a. 1. Distribuere, *alias* Dela ut, *Hinc*: *Part. P.* Utdelad, *vel* Utdelt.

delning, m. 2. Distributio.

drag, n. 4. Extractum.

draga, v. a. 4. Extrahere. Protrahere, *alias* Draga ut. *Hinc*: *Part. P.* Utdragen. *Def. & Plur.* Utdragne, ex. gr. Utdragen wärja, Strictus ensis.

Utdragning, m. 2. Extractio. Extensio.

Utdrägt, m. Dilatio, ex. gr. En saks utdrägt, Causæ dilatio. Tids utdrägt, vel Utdrägt på tiden, Procrastinatio.

Utdricka, v. a. 4. Ebibere, *alias* Dricka ut. *Hinc*: *Part. P.* Utdrucken. *Def. & Plur.* Utdruckne.

Utdrifwa, v. a. 4. Expellere, *alias* Drifwa ut. *Horum Part. P.* Utdrifwen. *Def. & Plur.* Utdrifne. *Aliter*, ex. gr. Utdrifwa utskylder, Tributa exigere, conf. Indrifwa.

Utdunsta, v. n. 1. Exhalare. Transspirare, *alias* Dunsta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utdunstad.

Utdunstning, m. 2. Exhalatio. Transspiratio. *Plur.* Utdunstningar, Evaporationes. Omärkbara utdunstningen, Transspiratio insensibilis.

Utdödd, part. Nemo superstes, ex. gr. Familien är utdödd, Familia extincta est. Det slaget är utdödt, Illius generis nil supereſt.

Utdöma, v. a. 2. De excludendo vel destruendo judicium ferre. Utdömd, p. p.

Ute, adv. Foris. Extra, ex. gr. Wara ute, Foris esse. Inne och ute, Intus & extra. Hålla någon ute, Introitu quem prohibere. Ligga ute, Extra domum cubare. Skylten sitter ute, Prostat insigne. Hwem är där ute? Quis ibi foris est? Blifwa ute, Foris manere. *Aliter*. Blifwa ute, conf. Utebliſwa. *Aliter*, ex. gr. När alt hopp war ute, Cum spes evanuerat omnis. Det är ute med honom, Ad ultimæ necessitatis angustias redactus est.

Nota. *Quibusdam vocibus particula hæc præfigitur, ut in sequentibus.*

Utebliſwa, v. n. 4. Abesse. Non præstò venire, *alias* Blifwa ute. *Hinc*: *Part. P.* Utebliſwen. *Def. & Plur.* Utebliſne, ex. gr. Han fick böta då han utebleſ, Cum se non sisteret, mulcta punitus fuit. Om hans belöning utebliſwer, Si præmium ei non accesserit. Han har utebliſwit med sin skyldighet, Officio defuit.

Utegor, *Plur.* Res ſoli extra prædii ſepimenta.

Utehålla, v. a. 4. Excluſum quem vel quid tenere. Excludere, *alias* Hålla ute. *Hinc*: *Part. P.* Utehållen. *Def. & Plur.* Utehållne.

Utehångande, part. Extra pendens.

Utelemna, v. a. 1. Prætermittere. Utelemnad, p. p. conſt. Utlemna.

Utelåta, v. a. 4. Idem. Utelåten, p. p. *Def. & Plur.* Utelåtne.

Utelöpande, part. *Dr.* ex. gr. En utelöpande ſedel, Extradita circulans antapocha.

Uteſluta, v. a. 4. Excludere, *alias* Utſluta. Uteſluten, p. p. *Def. & Plur.* Uteſlutne.

Uteſtående, p. n. *verb.* Stå ute. *Aliter*, ex. gr. Uteſtående ſkuld, Debitum ab aliis exigendum. Uteſtående penningar, Pecunia alii tradita.

Uteſtänga, v. a. 2. Excludere, *clauſtris adductis*. Uteſtängd, p. p. conſ. Utſtänga.

Utfall, n. 4. Prolapſus, ex. gr. Liſmodrens utfall, Prolapſus uteri. *Aliter*, ex. gr. Soldaterna giorde et utfall, Milites eruptionem fecerunt.

Utfalla, v. n. 4. Prolabi, *alias* Falla ut. *Horum Pars. P.* Utfallen. *Def. & Plur.* Utfallne. *Aliter*, ex. gr. Man wet icke huru ſaken utfaller, Rei incertus eſt eventus. När hans lön utfaller, Cum ſtipendium ei aſſignatum fuerit. Lotten utföll för honom, Sors illi in lucrum exiit. Utfallande, p. n.

Utfara, v. n. 4. *alias* Fara ut, *quod* conf. *Aliter*, ex. gr. Han utfor på honom med hannor, Verbis increpantibus illum laceſſivit. Utfaren. *Def. & Plur.* Utfarne, p. p. *verb.* Fara ut. *Item*: *Adjectivè*. Utfaren, Uſu vel labore nimio confectus.

Utfattig, adj. Ad ſummam inopiam redactus.

Utfinna, v. a. 4. Animum ad inveniendum intendere. *Cj.* Finna.

Utflugen, p. p. *Def. & Plur.* Utflugne, *verb.* Flyga ut.

Utflyta, v. n. 4. Effluere, *alias* Flyta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utflutet. *Def. & Plur.* Utflutne.

Utflytning, m. 2. Effluxus, conf. Utflöd.

Utflytta, v. a. 1. Emigrare, *alias* Flytta ut. *Ex his Part. P.* Utflyttad. *Aliter*, ex. gr. Utflytta et upſatt märke, Signum alicubi poſitum longiùs transponere.

Utflyttning, m. 2. Emigratio. *Item*: Latior demovendi ſeu transponendi actus.

Utflöd, n. 4. Effluxus, *ſupra modum*, conf. Utflytning.

Utfodring, m. 2. Exhibitio pabuli annua.

Utfordra, v. a. 1. Exigere, *alias* Fordra ut. *Horum Part. P.* Utfordrad. *Aliter*, ex. gr. Utfordra någon på duell, Aliquem in dimachiam provocare.

Utfordring, m. 2. Exactio. Provocatio, conf. Utfordra.

Utforſka, v. a. 1. Indagare. Utforſkad, p. p.

Utforſkning, m. 2. Indagatio.

Utfrusen, part. Frigore maximè perſtrictus.

Utfärd, m. 3. Emigratio.

Utfärda, v. a. 1. Edere. Expedire. Utfärdad, p. p. ex. gr. Utfärda et påbud, Edictum edere. Hans fullmagt är ännu utfärdad, Illi diploma muneris adhuc non traditum.

Utfäſta, v. a. 1. Promittere. Cj. Fäſta. Utfäſtad, *vel* Utfäſt, p. p. ex. gr. Utfäſta en belöning för något, Ob aliquam rem præmium ſtatuere. Utfäſta ſig, Se obligare. Utfäſta ſig til något, *Ad quid* ſe obligare.

Utfäſtelſe, m. 3. Promiſſio, *ſeſe* obligantis.

Utföra, v. a. 2. Exportare, *alias* Föra ut. *Hinc*: *Part. P.* Utförd, ex. gr. Utförd waror til främmande orter, Merces in terras exoticas exportare.

Item: Utföra, ex. gr. Utföra någon, Aliquem diffamare. *Unde* Utförd, Diffamatus. Utföra ens befallningar, Mandata ſ. cujus exſequi. Han förmår icke utföra den ſaken, Rem ad finem perducere non valet. Utföra ſin ſak wid Domſtolen, Causam in foro agere. Han har i ſin bok utförd den ſaken, Rem luculentius illam in libro ſuo tractavit.

fôre, ADV. Per declive. Deorſum. *Oppon.* Upfôre, ex. gr. Utfôre backen, Per declive collis. Watnet rinner utfôre wäggen, Aquæ in pariete defluunt. Skjuta något utfôre, Deorſum quid agere.

fôrlig, ADJ. Numeris omnibus abſolutus. Utfôrligen, *Adv.* Plenè. Sufficienter.

fôrlighet, F. 3. Rei plena vel abſoluta tractatio.

fôrs, *Dr.* ex. gr. Utfôrs premier, Præmia exportationis mercium. Utfôrs gåfwor, Animi ſenſa exprimendi dotes.

fôrſel, M. Exportatio. *Def.* Utfôrſlen, ex. gr. Til utfôrſel förbudna waror, Merces ad exportandum prohibitæ.

gallra, V. A. 1. *Eandem vim habet ac ſimplex* Gallra, *quod* conf. Utgallrad, p. p.

gallring, M. 2. Secretio, conf. *ſenſum verb.* Gallra.

gammal, ADJ. Perveteſtus, *ætatis progreſſu*, conf. Urgammal.

gift, M. 3. Expenſum. Erogatio, ex. gr. Han har dryga utgifter, Expenſorum ei vis magna.

gifwa, V. A. 4. Edere, *alias* Gifwa ut. *Horum Part. P.* Utgifwen. *Def. & Plur.* Utgifne, ex. gr. Han har utgifwit ſin bok, Suum edidit librum. Chriſtus utgaf ſig i döden för oß, Chriſtus pro nobis in mortem ſe tradidit. Utgifwa en Lag, Legem promulgare.

gjord, p. p. *verb.* Utgöra. *Aliter*, ex. gr. Han är utgjord, Subornatus eſt. Det är utgjordt werk, Opus eſt ex ſubornato. Jag tror han är utgjord på mig, Credo quod malus genius illum ad me inſequendum miſerit.

gjuta, V. A. 4. Effundere, *alias* Gjuta ut. *Horum: Part. P.* Utguten. *Def. & Plur.* Utgutne, ex. gr. Han utgöt tårar, Lacrymas effundit. Utgjuta ſin ſorg, Dolorem effundere.

gjutelſe, M. 3. Effuſio. Blods utgjutelſe, Effuſio ſanguinis.

gjutning, M. 2. Effundendi actus.

gräfwa, V. A. 4. Fodendo excavare vel aperire. *Cj.* Gräfwa. Utgräfwen, P. P. *Def. & Plur.* Utgräfne, ex. gr. Utgräfwa en måſe, Foſſione paludis aquas derivare. Utgräfwa et pitſer, Sigillum ſculpere.

Utgräfning, M. 2. Foſſio, conf. Utgräfwa.

Utgröpa, V. A. 3. Excavare. Utgröpt, p. p.

Utgröpning, M. 2. Excavatio. *Item*: Utgröpning, Cavitas.

Utgrunda, V. A. 1. Meditando inveſtigare. Utgrundad, p. p.

Utguten, p. p. conf. *verb.* Utgjuta.

Utgå, V. N. ANOM. Exire, *alias* Gå ut. *Hinc*: *Part. P.* Utgången. *Def. & Plur.* Utgångne, conf. *infra*. *Aliter*, ex. gr. Konungen har låtit utgå et påbud, Rex edictum publicavit. Han lät utgå ſin bok, Librum edebat. Låta utgå et tal, Rumorem ſpargere. Utgående, P. A. Exiens. *Aliter*, ex. gr. Utgående waror, Merces, quæ ad exoticas terras exportantur. Utgående tullen, Exportandarum mercium vectigal.

Utgång, M. Exitus. Eventus, ex. gr. Döden är alles utgång, Mors omnium exitus. Döma om något af utgången, Ab eventu de re judicare.

Utgången, p. p. conf. *verb.* Utgå. *Aliter*, ex. gr. Trädet är utgånget, Arbor exſiccata eſt. Deße ſlägter äro utgångne, Hæ familiæ ſunt exſtinctæ.

Utgård, M. conf. *ſimpl.* Gård.

Utgöra, V. A. 2. *Cj.* Göra. Utgjord, p. p. *Aliter*, conf. *ſupra*. *Varii eſt uſus*, ex. gr. Utgöra ſin ſkatt, Tributum præſtare. Detta tilſammans utgjorde hela hans egendom, Hæc erant omnia quæ ei in bonis fuere. Små utgifter utgöra ſumman, Expenſis ſumma colligitur exiguis.

Uthafd, p. p. *verb.* Hafwa ut.

Uthugga, V. A. 4. Excidere, *alias* Hugga ut, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Uthuggen. *Def. & Plur.* Uthuggne.

Uthungra, V. A. 1. Fame macerare. Uthungrad, p. p. conf. Utſwålta.

Uthungrig, ADJ. Valdè eſuriens.

Uthus, N. 4. Ædificium quodvis extra illa quæ habitationis ſunt.

Uthyra, v. a. 2. Elocare, *alias* Hyra ut. *Horum Part. P.* Uthyrd.

Uthyrning, m. 2. Elocatio.

Uthålla, v. a. 4. *alias* Hålla ut, conf. Utehålla.

Uthålka, v. a. 1. Canalem facere, *in lignis & ejusmodi.* Uthålkad, p. p. conf. Utgröpa.

Uthålkning, m. 2. Perforatio, *in canalem. Item*: Uthålkning, Cavitas perforati, conf. Utgröpning.

Uthåfwen, p. p. *Def. & Plur.* Uthåfwe, *verb.* Håfwa ut.

Uthängd, p. p. *verb.* Hänga ut.

Uthärda, v. a. 1. Perdurare. Perferre. Uthärdad, p. p.

Uti, præp. *alias* I, In. Obs. *Prioris tantum vocundioris locutionis gratia usus est.*

Utifrån, adv. Ab extra. *Aliter*, ex. gr. Låta waror komma utifrån, Merces ab exoticis importandas curare.

Utigenom, adv. Continue per integrum seriè. *Aliter.* Ut igenom, Foràs per.

Utjord, f. 2. Ager seu pratum, extra terminos pagi in alieno situm, conf. Urfjäll. Utmark.

Utkalla, v. a. 1. Evocare, *alias* Kalla ut. *Hinc*: *Part. P.* Utkallad.

Utkammad, p. p. *verb.* Kamma ut.

Utkast, n. 4. Scriptum prototypum. Schema, *alias* Project.

Utkasta, v. a. 1. Ejicere, *alias* Kasta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utkastad.

Utkastning, m. 2. Ejectio.

Utkik, m. *Dr.* ex. gr. Stå på utkik, Custodis stationem habere, in qua undique prospiciendum. Speculari, *term. naut.*

Utkladda, v. a. 1. *alias* Kladda ut. *Inde Part. P.* Utkladdad.

Utkläckt, p. p. *verb.* Kläcka ut.

Utklädd, p. p. Larvatus, *verb.* Kläda ut.

Utkommen, p. p. *Def. & Plur.* Utkomne, *verb.* Komma ut. *Aliter*, ex. gr. Han är illa utkommen, Malè cum illo agitur.

Utkomst, m. Proventus, quo vitæ sufficit, ex. gr. Hafwa sin utkomst, Ad vitam sustentandam satis, habere. *Aliter*, ex. gr. Han sinner därwid icke sin utkomst, Non id sibi commodi allaturum judicat.

Utkrafs, p. p. *verb.* Kråfwa ut.

Utkåra, v. a. 1. Eligere, *v. ec. & jur.* Utkårad, p. p. conf. Wälja. *Absolutè.* Utkårade, Electi, *senf. theol.*

Utkårelse, m. 3. Electio, *v. ec. & ju* conf. Val.

Utkörd, p. p. *verb.* Köra ut. *Aliter* ex. gr. En utkörd häst, Equus vehendo confectus.

Utlaga, f. 1. Tributum, ex. gr. Betala Utlagorna, Tributa solvere.

Utlagd, p. p. conf. *verb.* Utlägga.

Utlaka, v. a. 1. Vaporando vel stillando elicere. Utlakad, p. p. ex. gr. Utlaka kryter, Distillatione succum herbis extrahere.

Utlakning, m. 2. Elixivatio, *chem.*

Utlasta, v. a. 1. Exonerare, *de navibus & ejusmodi.* Utlastad, p. p.

Utlastning, m. 2. Exoneratio, navium & *ejusmodi.*

Utledd, p. p. *verb.* Leda ut.

Utlefwad, adj. Senio confectus. Decrepitus.

Utlefwerera, v. a. 1. Extradere, *de captivis.* Utlefwererad, p. p. conf. Utlemna.

Utlegad, p. p. *verb.* Ligga ut.

Utlegd, p. p. *verb.* Leja ut.

Utlemna, v. a. 1. Extradere. Utlemnad, p. p. conf. Utelemna. Utlefwerera.

Utleta, v. a. 1. Quærendo elicere. Explorare, *alias* Leta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utletad, ex. gr. Utleta sanningen, Veritatem elicere.

Utliggande, part. Positione prominens.

Utliggare, m. 2. Trabs ad fulciendum prominens. *Item*: Lapis index, extra terminum lapidarium positus, conf. Wisare. *Item*: Utliggare, Explorator alicubi in stationem habens.

Utlopp, n. 4. Effluvium. Ostium.

Utlupen, p. p. conf. Utlöpa.

Utlysa, v. a. 3. Annuntiatione publica indicare, *alias* Lysa ut, *quod* conf. *Horum Part. P.* Utlyst, ex. gr. Utlysa riksdagen, Comitia inchoanda annuntiare.

Utläfwa, v. a. 1. Promittere. Utläfwad, p. p.

låna, v. a. 1. Mutuo dare, *alias* Låna ut. *Hinc*: *Part. P.* Utlånad, *vel* Utlånt.

låta ſig, v. n. 4. *Recipr.* Cogitata enunciare. Dicere. *Pr.* Utlåter. *Ipf.* Utlåt. *Pf.* Utlåtit, ex. gr. Han utlåt ſig på det ſättet, Animi ſenſa hoc modo protulit. Jag har redan utlåtit mig om den ſaken, Quid de ea re ſenſerim, dudum a me dictum. *Aliter.* Utlåta, *vide* Utelåta. Utlåten, *Adjectivè.* Cui animi ſenſa facilè excidunt.

låtande, *Subſt. n.* Enuntiatio cogitationum. Sententia, ex. gr. Inhämta någons utlåtande, Sententiam alicujus exſcere.

låtelſe, m. 3. Effatum. Dictum.

lägga, v. a. 2. *alias* Lägga ut, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Utlagd. *Aliter*, ex. gr. Han utlade den ſaken med alla ſina omſtändigheter, Rem partibus luculenter omnibus demonſtrabat.

läggning, m. 2. Actus, quo quis erogat pecuniam, *vel* emittit rete, *vel* laxionem reddit veſtem, &c. conf. *ſenſum verb.* Lägga ut. *Item*: Utläggning, Explanatio. Commentarius.

ländes, adv. Extra regnum.

länding, m. 2. Extraneus. Externus. *Abſolutè.* Utländingen, Exteri.

ländſk, adj. Extraneus. Exoticus.

ländſka, f. 1. Mulier extranea.

lärd, part. Satis edoctus.

läſen, p. p. Ad finem lectus. *Def.* & *Plur.* Utläſne, *verb.* Läſa ut.

läſt, part. Sera adſtricta excluſus, conf. *verb.* Läſa.

åt, *Ipf. verb.* Utlåta.

öpa, v. n. 4. *alias* Löpa ut. *Horum Part. P.* Utlupen. *Def.* & *Plur.* Utlupne.

öſa, v. a. 3. Redimere. Utlöſt, p. p. ex. gr. Utlöſa fångar, Captivos redimere. *Aliter*, ex. gr. Utlöſa en dom, Libellum ſi judicatæ pretio recipere.

öſen, m. Redemtio. *Item*: Pecuniæ ſoluto, conf. *verb.* Utlöſa.

öſning, m. 2. Rediminendi actus.

Utmana, v. a. 1. Provocare, *alias* Mana ut. *Hinc*: *Part. P.* Utmanad, *vel* Utmant.

Utmagrad, part. Macie confectus.

Utmark, m. 3. Res ſoli ad fundum pertinentes, ſepimento deſtitutæ, conf. Utjord.

Utmatta, v. a. 1. Penitus languidum reddere. Utmattad, p. p. Elanguescens.

Utmed, præp. Juxta, ex. gr. Utmed ſtranden, Juxta ripam.

Utmynting, m. 2. Metalli in monetam cuſio.

Utmålad, p. p. *verb.* Måla ut.

Utmånglad, p. p. *verb.* Mångla ut.

Utmärgla, v. a. 1. Penitus enervare. Utmärglad, p. p.

Utmärka, v. a. 3. Deſignare. Signo indicare, *alias* Märka ut. *Hinc*: *Part. P.* Utmärkt. *Aliter*, ex. gr. Hans utmärkte förtjenſter, Merita illius præcellentia. På et utmärkt ſätt, Modo diſtincto. Utmärka ſig, Seſe diſtinguere.

Utmåta, v. a. 3. Exſequi. Actu judiciali debita exigere. Utmått, p. p. conf. Utſöka. *Item*: Utmåta, *vide* Måta ut. *Inde* Utmått, p. p.

Utmåtning, m. 2. Emetiendi actus. *Item*: Utmåtning, Actus judicialis, quo debita præſtare quis adigitur, *alias* Execution, conf. Utſökning.

Utmönſtra, v. a. 1. Seligendo rejicere. Utmönſtrad, p. p.

Utmönſtring, m. 2. Actus, quo quis ſeligendo rejicit.

Utnämna, v. a. 2. Denominare. Deſignare. Utnämd, p. p. ex. gr. Utnämna en till något, Ad quid aliquem nuncupare. Dagen är utnämd, Deſignatus eſt dies.

Utnäs, n. 4. Promontorium, conf. Näs.

Utnöta, v. a. 3. Penitus deterere, *alias* Nöta ut. *Horum Part. P.* Utnött.

Utom, præp. Extra, ex. gr. Han ſtår utom porten, Extra portam ſtat. Utom huſet, Extra domum. *Adverbialiter.* Utom hus, Foris. Det ſom är utom oß, Quæ extra ſunt. Utom lands, Extra regnum vel patriam. Utom gränſen,

Extra fines imperii. Utom gårds, Foris. Wara utom sig, Quasi extra se (in exstasi) esse. Blifwa utom sig, In exstasin ferri.

Item: Utom, Præter, ex. gr. Ingen utom honom, Præter illum nemo. Utom des wetskap, Præter illius notitiam. Illo inscio. Utom des, Præterea.

Utomkring, PRÆP. Extra in circuitu. Extra circum.

Utplåna, V. A. 1. Delere. Obliterare. Utplånad, p. p.

Utpost, M. 3. Excubitor, statione remotiori collocatus, conf Förpost.

Utpråßa, V. A. 1. Exprimere, *alias* Pråßa ut. *Horum Part. P.* Utpråßad, ex. gr. Utpråßa saften af örter, Succum herbarum exprimere. Utpråßa tårar, Lacrymas extorquere. Utpråßa pålagor af folket, Populo tributa extorquere.

Utpråßning, M. 2. Exprimendi seu extorquendi actus.

Utpumpa, V. A. 1. *alias* Pumpa ut, *quod* conf. *Hinc*; *Part. P.* Utpumpad.

Utpumpning, M. 2. Actus, quo antlia quid educitur.

Utputsad, PART. Perpolitus. Ornatu maximè concinnus.

Utrann, *Ipf. verb.* Utrinna.

Utransaka, V. A. 1. Penitius inquirere. Utransakad, p. p. *Aliter*, ex. gr. Saken är utransakad, Caussæ inquisitio ad finem perducta est.

Utreda, V. A. 2. Extricare, *alias* Reda ut. *Hinc*: *Part. P.* Utredd, ex. gr. Utreda en benig sak, Rem enodare intricatam. *Aliter*, ex. gr. Utreda et skepp, Navim expediendam omni instructu munire.

Utredning, M. 2. Disquisitio. Extricatio. *Item*: In expeditione seu negotio necessaria parandi cura, ex. gr. Et skepps utredning, Navem instructu muniendi cura. Sonens utredning til resan kostade honom mycket, Rerum necessariarum in iter filii congestio, magna ei stetit impensa.

Utrensa, V. A. 1. *alias* Rensa ut. *Horum Part. P.* Utrensad.

Utresa, V. 1. Iter in exteras regiones.

Utresa, *vide* Resa ut. *Hinc*: *Part. P.* Utrest.

Utriden, PART. Equitatione labefactus, *de equis. Def. & Plur.* Utridne.

Utrifwa, V. A. 4. *alias* Rifwa ut. *Horum Part. P.* Utrifwen. *Def. & Plur.* Utrifne.

Utrikes, *Adjectivè.* Alieni regni. Exoticus. *Oppon.* Inrikes, ex. gr. Utrikes Ministrar, Legati ab exteris. Wara i utrikes tjenst, Extraneo fungi munere. *Adverbialiter.* Utrikes, ex. gr. Resa utrikes, Peregrè proficisci.

Utrinna, V. N. 4. *alias* Rinna ut. *Horum Part. P.* Utrunnen. *Def. & Plur.* Utrundne.

Utrita, V. A. 1. *alias* Rita Ut. *Horum Part. P.* Utritad.

Utritning, M. 2. Typus delineando factus.

Utrop, N. 4. Exclamatio. *Aliter*, ex. gr. Offentligt utrop wid auction, Proclamatio publica sub hasta.

Utropa, V. A. 1. Proclamare. Utropad, p. p.

Utrota, V. A. 1. Eradicare. Exstirpare. Utrotad, p. p.

Utrunnen, p. p. conf. *verb.* Utrinna.

Utrusta, V. A. 1. Ad bellum necessariis instruere. Utrustad, p. p. ex. gr. Utrusta en krigshår, en flotta, Exercitum, classem, in expeditionem instruere. *Aliter*, ex. gr. Han är med synnerliga gåfwor utrustad, Præcipuis ingenii dotibus instructus est.

Utrustning, M. 2. Actus, quo ad bellum necessaria parantur. *Item*: Utrustning, Apparatus seu instructus ejusmodi, conf. Rustning. Utredning.

Utrycka, V. A. 3. Evellere, *alias* Rycka ut, conf. *Inde Part. P.* Utryckt.

Utrymma, V. A. 2. Quò spatium detur, tollere seu removere. Utrymd, p. p.

Utrymme, N. 4. Spatium latius, *loci vel temporis.*

Utråkad, p. p. *verb.* Råka ut, ex. gr. Wara utråkad för något ondt, Malo affligi. Han är illa utråkad, Pessimè consultum.

räcka, v. a. 3. *alias* Räcka ut, conf. *Horum Part. P.* Uträckt.

räkna, v. a. 1. Computando ſummam inveſtigare, *alias* Räkna ut. *Inde Part. P.* Uträknad. *Aliter*, ex. gr. Hwem kan uträkna hwad han tänker? Quis cogitationes illius indagare poterit.

räkning, m. 2. Computatio, *inveniendæ ſummæ. Aliter*, ex. gr. Hans uträkning log honom felt, Illum meditata feſellerunt. Det går icke altid efter ens uträkning, Non ſemper cogitatorum proſper eventus.

rätta, v. a. 1. Expedire. Efficere. Uträttad, p. p. ex. gr. Uträtta et ärende, Negotium expedire. Med penningar kan all ting uträttas, Pecuniis cuncta efficere poſſumus. Hwad uträttade han därmed? Quid eo efficere valuit?

röna, v. a. 3. Experimentis indagare. Utrönat, p. p. *Subſtantivè.* Utrönande, Indagatio experimentis.

ſaga, f. 1. Effatum. Dictum, ex. gr. En märklig utſaga, Dictum notabile. Efter hans utſaga, Prout is dixit.

ſagd, p. p. conf. *verb.* Utſäga.

ſatt, p. p. *Item*: *Pf.* conf. *verb.* Utſätta. *Aliter*, ex. gr. Wara illa utſatt, Peſſimè alicui conſultum eſſe.

ſe, v. a. anom. Viſu quaſi probare. Eligere. Utſedd, p. p. ex. gr. Han har utſedt honom til den ſyſlán, Eum in negotium iſtud elegit. Utſeende, p. a. Proſpiciens. *Aliter*, ex. gr. Widt utſeende tider, Tempora turbulenta remotioris ævi. *Subſtantivè.* Utſeende, n. Aſpectus, ex. gr. Han är wacker til utſeende, Aſpectu pulcher eſt. Sakerna haſwa fådt ett annat utſeende, Aſpectum res mutarunt. Efter alt utſeende, Prout rerum fert aſpectus.

ſikt, m. 3. Proſpectus, ex. gr. En gård uti wacker utſickt, Prædium, cui proſpectus amœnior. Deſſe träden hindra utſickten åt ſjön, Hæ arbores proſpectum lacum verſus inhibent.

ſida, f. *Def.* Latus ſeu pars rei exterior. Kar, *Ipſ. verb.* Utſkåra.

Utſkeppa, v. a. 1. Navibus exportare. Utſkeppad, p. p. ex. gr. Utſkeppa waror, Merces in exteras regiones exportare. *Aliter*, ex. gr. Utſkeppa waror, Mercès è navi deducere.

Utſkeppning, m. 2. In exoticas terras exportatio navalis. *Aliter*, ex. gr. Warors utſkeppning, Mercium è navi deductio.

Utſkicka, v. a. 1. Emittere. Ablegare, *alias* Skicka ut. *Hinc*: *Part. P.* Utſkickad. *Subſtantivè.* Utſkickad, Emiſſarius.

Utſkifta, v. a. 1. Diſtribuere, *alias* Skifta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utſkiftad.

Utſkjuta, v. a. 4. *alias* Skjuta ut, *quod* conf. *Horum Pars. P.* Utſkuten. *Def. & Plur.* Utſkutne.

Utſkott, n. 4. Deſumtum, vel ſeligendo rejectum quodvis, ex. gr. Utſkott af bräder, Aſſerum nonnulli ſelectione rejecti. *Item*: Utſkott, *alias* Skott, Germen arboris. *Item*: Utſkott, Apophyſis, *anatom. Item*: Utſkott, Conſeſſus membrorum electorum ex deputatis in comitiis, vel ex collegii cujusdam aſſeſſoribus. Secrete Utſkottet, Ordinum regni conſeſſus ſecretus.

Utſkrapa, v. a. 1. *alias* Skrapa ut. *Horum Part. P.* Utſkrapad.

Utſkrifning, m. 2. Militiæ tradendorum deſignatio. *Aliter.* Utſkrifning af någon gård, Tributi præſtandi publica denuntiatio.

Item: Utſkrifning. Actus, quo e tirocinio opificum tirones liberantur.

Utſkrifwa, v. a. 4. Publico ſcripto convocare, conf. Skrifwa ut. Utſkrifwen, p. p. *Def. & Plur.* Utſkrifne, ex. gr. Utſkrifwa Riksdag eller annat möte, Comitia aliudve concilium ſcripto publico convocare. Utſkrifwa pålagor, Tributa præſtanda publicè denuntiare. *Aliter*, ex. gr. Utſkrifwa ſoldater, Milites conducendos indicere. Utſkrifwa en lärling, Tironem primordiorum opificii eruditum ſcripto teſtari.

Utſkudda, v. a. 1. Excutere. Utſkuddad, p. p.

Utſkuren, p. p. conf. *verb.* Utſkära.

Utſkuten, p. p. conf. *verb.* Utſkjuta.

Utſkyld, m. 3. *Plur.* **Utſkylder**, Tributa.
Utſkämd, p. p. *verb.* **Skämma ut.**
Utſkär, n. 4. In alto maris ſcopulus, vel inſula.
Utſkåra, v. a. 4. Exſecare, *alias* **Skåra ut**, *quod* conf. *Horum Part. P.* **Utſkuren.** *Def. & Plur.* **Utſkurne.** *Item*: **Utſkåra**, Caſtrare. *Unde* **Utſkuren**, p. p. *Aliter*, ex. gr. **Utſkuren ſkrift**, Scriptum diſſectum, cujus latera dentatis inciſuris accuratè reſpondent. **Utſkuret ſammet**, Holoſericum tonſura floribus diſtinctum.
Utſkårning, m. 2. Exſectio. *Item*: Caſtratio.
Utſlag, n. 4. Conſultum. Deciſum judicis in cauſſis civilibus, *alias* **Reſolution**, conf. **Dom**, ex. gr. **Gifwa utſlag i ſaken**, In cauſſa decretum edere. *Aliter*, ex. gr. **Hans förſök fick ett ſådant utſlag**, Talem illius tentamen habuit eventum.
Item: **Utſlag**, Exanthema. Eruptio in cute.
Utſlagen, p. p. *Def. & Plur.* **Utſlagne**, *verb.* **Slå ut**, conf. *Aliter*, ex. gr. **Med utſlaget hår**, Capillis ſolutis. **Han är utſlagen öfwer hela kroppen**, Totum ei corpus eruptionibus affectum eſt.
Utſliten, p. p. *Def. & Plur.* **Utſlitne**, *verb.* **Slita ut.**
Utſlockna, v. n. 1. Penitus exſtingui, *alias* **Slockna ut.** *Hinc*: *Part. P.* **Utſlocknad.**
Utſluppen, p. p. *Def. & Plur.* **Utſluppne**, *verb.* **Slippa ut.**
Utſluta, v. a. 4. Excludere, *alias* **Sluta ut.** *Horum Part. P.* **Utſluten.** *Def. & Plur.* **Utſlutne**, conf. **Uteſluta.** *Subſtantivè.* **Utſlutande**, Excludendi actus.
Utſlutning, m. 2. Excluſio.
Utslå, v. a. anom. conf. **Slå ut.** *Horum Part. P.* **Utſlagen.** *Def. & Plur.* **Utſlagne.** *Prius adhibetur*, ex. gr. **Utslå någons tilbud**, Oblatum ab aliquo rejicere, conf. **Afſlå.**
Utſläcka, v. a. 3. Exſtinguere, *alias* **Släcka ut.** *Hinc*: *Part. P.* **Utſläckt.**
Utſläpad, p. p. *verb.* **Släpa ut.** *Aliter*, ex. gr. **Han är aldeles utſläpad**, Illi vires nimio labore penitus conſumtæ.
Utſläppa, v. a. 3. *alias* **Släppa ut.** *Horum Part. P.* **Utſläpt.**
Utſmidd, part. Sub malleo extenſus. n. **Utſmidt**, *verb.* **Smida ut.**
Utſmycka, v. a. 1. Exornare. **Utſmyckad**, p. p.
Utſockens, *Adjectivè.* Alius paroeciæ.
Utſot, m. Diarrhœa.
Utſpana, v. a. 1. Explorare. **Indagare**, *alias* **Spana ut.** *Hinc*: *Part. P.* **Utſpanad.**
Utſpricka, v. n. 4. *alias* **Spricka ut.** *Horum Part. P.* **Utſprucken.** *Def. & Plur.* **Utſprucknе.**
Utſprida, v. a. 2. Diſpergere. *Item*: Divulgare, conf. **Sprida ut.** *Horum Part. P.* **Utſpridd.** **Utſpridande ſtrålar**, Radii divergentes. *Subſtantivè.* **Utſpridande**, Diſperſio. Divulgatio.
Utſpråk, *vide* **Uttal.**
Utſpy, v. a. anom. Evomere. **Utſpydd**, p. p.
Utſpådd, p. p. *verb.* **Späda ut.**
Utſpänna, v. a. 2. Expandere, *alias* **Spänna ut**, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* **Utſpänd.**
Utſpänning, m. 2. Expanſio.
Utſpärrad, p. p. *verb.* **Spärra ut.**
Utſpökad, p. p. *verb.* **Spöka ut.**
Utſtaka, v. a. 1. Determinare. Certis ſignis indicare. **Utſtakad**, p. p. ex. gr. **Utſtakad gränſor**, Limites figere. **Utſtaka ens mål**, Facienda alicui determinare. **Utſtaka läger**, Caſtrametari.
Utſtakning, m. 2. Determinandi actus.
Utſticka, v. a. 4. *alias* **Sticka ut**, quæ conf. *Hinc*: *Part. P.* **Utſtucken.** *Def. & Plur* **Utſtuckne.** *Aliter*, ex. gr. **Utſtaka et läger**, Caſtrametari.
Utſtickning, m. 2. Expunctio. *Aliter* ex. gr. **Et pitſers utſtickning**, Sculptura. *Aliter*. **Et lägers utſtickning**, Caſtrametatio. **Utſtickning af mönſter**, Exemplaris punctim facta delineatio.
Utſtod, *Ipf. verb.* **Utſtå.**
Utſtoffera, v. a. 1. Ornatu inſtruere. **Utſtofferad**, p. p.

ſtryka, v. a. 4. *alias* Stryka ut, *quod* conf. *Horum Part.* P. Utſtruken. *Def.* & *Plur.* Utſtrukne.

ſträcka, v. a. 3. Extendere, conf. Sträcka ut. *Horum Part.* P. Utſträckt, ex. gr. Han will utſträcka ſin magt, Potentiam extendere cupit. Utſträckt, Extenſum, *phyſic.*

ſträckning, m. 2. Extenſio.

ſtrö, v. a. anom. Spargendo emittere, *alias* Strö ut. *Hinc*: *Part.* P. Utſtröd.

ſtucken, p. p. conf. *verb.* Utſticka.

ſtudera, v. a. 1. Meditando aſſequi, *v. per.* Utſtuderad, p. p. ex. gr. Utſtudera ens ſinne, Animum alicujus obſervando cognoſcere. Det är et utſtuderadt werk, Opus hoc meditatum.

ſtyra, v. a. 2. *Dr.* ex. gr. Utſtyra ſin dotter, Filiam nubentem ad rem familiarem neceſſariis inſtructam dimittere. Utſtyrd, p. p.

ſtå, v. n. anom. Suſtinere. Perpeti, conf. Stå ut. Utſtånden, p. p. *Def.* & *Plur.* Utſtåndne. *Pr.* Utſtår. *Ipf.* Utſtod. *Pf.* Utſtådt, ex. gr. Han har utſtådt myket ondt, Malorum multum perpeſſus eſt. Han utſtod icke längre, Non diutius ſuſtinuit. Utſtå ſitt ſtraff, Pœnam ſubire. *Subſtantivè* Utſtående, Suſtinendi actus. *Aliter.* Utſtående, *vide* Uteſtående.

ſtälla, v. a. 2. Exponere, *alias* Ställa ut. *Horum Part.* P. Utſtäld. Utſtälla ſig, *Recipr.* Seſe exponere. *Aliter*, ex. gr. Han är illa utſtäld, Improſpero rerum ſitu premitur.

ſtänga, v. a. 2. Excludere, *alias* Stänga ut. *Horum Part.* P. Utſtängd, conf. Uteſtänga, ex. gr. Utſtänga någon ifrån nägot, Aliquem a quo excludere.

ſtöta, v. a. 3. Trudendo ejicere, conf. Stöta ut. Utſtött, p. p.

ſuga, v. a. 4. Exſugere, *alias* Suga ut. *Horum Part.* P. Utſugen. *Def.* & *Plur.* Utſugne.

ſupa, v. a. 4. Exſorbere, *alias* Supa ut. *Hinc*: *Part.* P. Utſupen. *Def.* & *Plur.* Utſupne.

Utſwåfwande, part. Diſſolutè circumvolitans.

Utſwåfning, m. 2. *Plur.* Utſwåfningar, Excurſiones diſſolutiores.

Utſwälta, v. a. 4. Fame perdere. Utſwulten, p. p. *Def.* & *Plur.* Utſwultne, Fame maceratus, conf. Uthungra.

Utſwettas, v. d. 1. *alias* Swettas ut, *quod* conf. *Horum Part.* P. Utſwettad.

Utſyna, v. a. 1. Inſpiciendo deſignare, *v. jur.* Utſynad, *vel* Utſynt, p. p.

Utſå, v. a. anom. *alias* Så ut, *quod* conf. *Horum Part.* P. Utſådd.

Utſåg, *Ipf. verb.* Utſe.

Utſäde, n. 4. Sementis. Quantum frumenti ſatum in agro, ex. gr. Et års utſäde, Satum unius anni. Förlora utſädet, Defectu annonæ usque ad ſatum perdere.

Item: Utſäde, Capacitas agri ad ſementem, ex. gr. En åker af 10 tunnors utſäde, Ager 10 tonnarum ſementis capax.

Utſäga, v. a. 2. Effari, *alias* Säga ut, *quod* conf. *Hinc*: *Part. I.* Utſagd.

Utſända, v. a. 2. Emittere. Legare. *alias* Sända ut. *Horum Part.* P. Utſänd.

Utſätta, v. a. 3. Exponere, *alias* Sätta ut. *Hinc*: *Part.* P. Utſatt, *quod* conf. *Aliter*, ex. gr. Han har icke utſatt ſitt namn, Nomen non appoſuit. Han har illa utſatt mig, Malè mecum egit. Peſſimè mihi ab illo conſultum eſt. *Aliter*, ex. gr. Han har utſatt ſina penningar för ränta, Pecuniam fœnori dedit. Utſätta en ſak, Cauſſam differre.

Item: Utſätta, Præfinire. Conſtituere, ex. gr. Jag kan icke utſätta, når det ſkall göras. Rei peragendæ tempus præfinire nequeo. Wid den utſatte dagen, Ad diem præſtitutum. Han utſatte ſumman, Summam præſtituit.

Utſöka, v. a. 3. Exquirere, *alias* Söka ut. *Inde Part.* P. Utſökt.

Item: Utſöka, Exequi. Actu judiciali exigere, *alias* Exeqwera, conf. Utmäta.

Utſökning, m. 2. Exquiſitio. *Item*: Utſökning, Executio, *alias* Execution, Actus judicialis, quo quid exigitur, conf. Utmätning. Utſöknings mål, Cauſſa forenſis debiti exigendi.

Uttaga, v. a. 4. *alias* Taga ut, *quod* conf. *Horum Part. P.* Uttagen. *Def. & Plur.* Uttagne.

Uttal, n. 4. Pronuntiatio. Sermonis tonus.

Uttala, v. a. 1. Eloqui, conf. Tala ut.

Uttappa, v. a. 1. *alias* Tappa ut. *Horum Part. P.* Uttappad.

Utter, m. 2. Lutra. (Viverra.) *Def.* Uttren. *Plur.* Uttrar. *Compoſ.* Utterſkinn, Pelis lutræ, conf. *ſimpl.* Egyptiſka uttren, Ichnevmon.

Uttolka, v. a. 1. Interpretari, *ſcripta.* Uttolkad, p. p. conf. *ſimpl.* Tolka.

Uttolkare, m. 2. Interpres, *ſcriptorum*, conf. Tolk.

Uttolkning, m. 2. Interpretatio, *ſcriptorum*, conf. Tolkning.

Uttorka, v. a. 1. Exſiccare. *Item*: *Neutraliter.* Exſiccari. Uttorkad, p. p.

Uttryck, n. 4. Expreſſio, *ſermonis.* Effatum. Dictum.

Uttrycka, v. a. 3. Exprimere, conf. Trycka ut. *Horum Part. P.* Uttryckt, ex. gr. Uttrycka ſafter, Succos exprimere. Han kan med ord icke uttrycka ſin mening, Sententiam verbis exprimere nequit.

Uttryckelig, adj. Expreſſus, ex. gr. Med uttryckliga ord, Expreſſis verbis. Med uttryckligt förbehåll, Strictiſſima cum reſervatione. Uttryckligen, *Adv.* Expreſſè.

Utträngd, p. p. *verb.* Tränga ut.

Uttrötta, v. a. 1. Defatigare, *alias* Trötta ut. *Hinc*: *Part. P.* Uttröttad.

Uttyda, v. a. 2. Explicare. Interpretari. Uttydd, p. p. ex. gr. Uttyd til det bäſta, In melius interpreteris. Wäl eller illa utyda ens mening, Sententiam alicujus benè vel malè explicare.

Uttydning, m. 2. Explicatio. Interpretatio.

Uttåg, n. 4. Expeditio militaris in terras exoticas. *Item*: Uttåg, Extractum libri. Breviarium, conf. Utdrag.

Uttåga, v. n. 1. *alias* Tåga ut. *Horum Part. P.* Uttågad.

Uttånja, v. a. 1. Extendendo laxius vel longius facere. Uttånjad, p. p. *de coriis, funibus, & ejusmodi.*

Uttänka, v. a. 3. Cogitando indagare. Uttänkt, p. p.

Uttöma, v. a. 2. Evacuare, *alias* Töma ut. *Hinc*: *Part. P.* Uttömd.

Uttömning, m. 2. Evacuatio.

Utur, præp. De. Ex, *alias* Ur. Obs. *Proſolummodo rotundioris locutionis gratia adhibetur.*

Utwald, p. p. Electus, *verb.* Utwälja. *Alias* luta. De utwalde, Electi, *theol.*

Utweckla, v. a. 1. Evolvere. Extricare. Utweckladt, p. p.

Utwerka, v. a. 1. Propoſito vel conſilio ſuo expediendum curare. Utwerkad, p. p.

Utwexla, v. a. 1. Permutatione mutua mutare. Utwexlad, p. p.

Utwexling, m. 2. Permutatio invicem, ex. gr. Fångars utwexling, Captivorum permutatione mutua extraditio. Utwexling af ſedlar emot penningar, Schedularum contra nummos permutatio.

Utwidga, v. a. 1. Dilatare. Utwidgad, p. p.

Utwidgning, m. 2. Dilatatio.

Utwinna, v. a. 4. Sibi parare. Jure acquirere, v. jur. Utwunnen, p. p. Decreti legitimæ poſſeſſionis declaratus.

Utwiſa, v. a. 1. *alias* Wiſa ut, *quod* conf. *Horum Part. P.* Utwiſad, *vel* Utwiſt, ex. gr. Tiden ſkall utwiſa det, Id tempus monſtrabit. Barometren utwiſte den graden, Barometrum illum indicavit gradum. Han blef utwiſt, Denuntiatum ei fuit, ut exiret. På det utwiſta ſtället, Loco indicato.

Utwisning, m. 2. Actus, quo quis foras mittitur. *Item*: Monſtratio.

Utwittra, v. n. 1. Excreſcere. Seſe exſerere. Utwittrad, p. p. *term. metall.*

Utwriden, p. p. *Def. & Plur.* Utwridne, *verb.* Wrida ut.

Utwuxen, p. p. Excretus. *Def. & Plur.* Utwuxne, *verb.* Wäxa ut. *Aliter.* Utwuxen, Adultus.

Utwäg, m. 2. Expediendi vel elabendi via ſeu modus, ex. gr. Han hittar alltid på utwägar, Semper ſeſe expediendi viam invenit. Det är den ſiſta utwägen, Ultimus hic elabendi modus.

wåga ſig, v. n. 1. *Recipr.* Elabendi viam invenire.

wälja, v. a. 1. Deligere. Seligere, *alias* Välja ut. *Hinc*: *Part. P.* Utwald, *quod* conf.

wärtes, *Adiectivè.* Externus. *Oppon.* Inwärtes, ex. gr. Utwärtes ſinkdomar, ...otemedel, Morbi, remedia, externa. Utwärtes oroligheter, Tumultus ab exteris. De utwärtes ſinnen, Senſus externi. *Adverbialiter.* Utwärtes, Extrinſecus, ex. gr. Hwad ſom kan ſynas utwärtes, Quæ extrinſecus videri poſſunt. Bruka något utwärtes, Externis uti remediis.

wäxt, m. 3. Excretum quodvis. *Aliter.* Utwäxt. *Participip. perperam pro* Utwuxen.

ira, v. a. 1. Exornare. Utzirad, p. p. *ubſtantivè.* Utziraude, Exornandi actus.

irning, m. 2. Exornatio.

t, adj Extra verſus. In externum. *Alitr*, ex. gr. Kulan tillrade utåt marken, ...lobua humi proſum volvebatur.

gor, *vide* Utegor.

ng, f. 2. Pratum in alieno ſolo ſitum.

ta, v a 4. *vide* Åta ut. Utåten, p. p. ...f. & *Plur.* Utåtne.

da, v. a. 2. Exſtirpare, *alias* Öda ut. *Hinc*: *Part. P.* Utödd.

ſning, m. 2. Praxis. Exercitium, ex. gr. ...tälla något i utöfning, In praxin quid ...rere. Utöfning af någon konſt, Artis ...ercitium. *Oppon.* Theorie.

wa, v. a. 1. Uſu agere. Exercere. Utwad, p p conf. *ſimpl.* Öfwa, ex. gr. Öfwa ſitt wälde på någon, Imperium in quem exercere. Utöfwa en konſt, Artem exercere.

wer, prep. Trans. *Aliter*, ex. gr. ...e år och där utöfwer, Tres annos ſupra.

gd, adj. Cui oculi prominentes.

a, v. a. 3. Exhaurire, *alias* Öſa ut. *Hinc*: *Part. P.* Utöſt. *Aliter*, ex. gr. Öſa bannor och förſmädelſer, Verba impatientia & convicia effundere.

ning, m. 2. Exhauriendi actus. Effuſio.

W.

W, Några nyare förkaſta *H* fram för denna bokſtafwen uti wiſa ord. Men wi måſte följa allmänna bruket, och ſåledes trodt aſpiration böra behållas i ſådana ord. Hwarföre ock Läſaren hänwiſes til *Lit. H*, at dem igenſöka; til exempel: Wit, Se Hwit. Walfiſk, Se Hwalfiſk. Wälfwa, Arcuare. Se Hwälfwa. Wirfwel, Se Hwirfwel. Wiſkra, Se Hwiſkra, och ſå i andra. Recentiores nonnulli aſpirationem *H* ante hanc literam quibusdam in vocibus rejiciunt. Nos vero uſum vulgarem ſecuturi aſpirationem retinendam duximus: ideoque Lectorem, illas quærentem, ad *Lit. H*, ablegamus; ex. gr. Wit, *vide* Hwit. Walfiſk, *vide* Hwalfiſk. Wälfwa, Arcuare, *vide* Hwälfwa. Wirfwel, *vide* Hwirfwel. Wiſkra, *vide* Hwiſkra, & ſic in aliis.

Wabla, f. 1. Maſſula ſpurci humoris cujusdam tumefacta.

Wacke, m. 2. Vas ligneum oblongum, tabellis tenuibus confectum, quo collecta portantur.

Wacker, adj. Pulcher. *Def. & Plur.* Wackre. *Comp.* Wackrare. *Sup.* Wackraſt, conf. Skön. Täck, ex. gr. En wacker bok, Liber pulcher. Wackra barn, Venuſtiores liberi. Den wackreſta flickan, Virgo pulcherrima. *Aliter*, ex. gr. En wacker bok, Melioris notæ liber. Wackert wäder, Tempeſtas ſerena. Wackra tankar, Cogitationes, quæ concinnitate placent ſua. Han giſwer ut wackra penningar, Pecuniam profundit ſatis amplam. *Adverbialiter.* Wackert, Pulchrè, ex. gr. Tala wackert, Pulchrè dicere. Det ſer wackert ut, Pulchram id refert ſpeciem. Gå wackert, Decenter incèdere. *Aliter*, ex. gr. Hans utgift ſtiger wackert til om året, Expenſa ei annua amplior ſatis eſt.

Wackerhet, m. 3. Pulchritudo, conf. Skönhet.

Wackla, v. n. 1. Vacillare. *Subſtantivè.* Wacklande, Vacillatio.

Wackt,

Wackt, *Cum derivatis*, *vide* **Wakt.** **Wacktel**, *vide* **Waktel.**

Wad, N. 4. Vadum.

Wad, N. 4. Sponsio, vel certatio pigneratitia, ex. gr. **Slå wad med någon om något**, Certaminis cum quo in aliquid pignus dare. **Sätta något i wad**, Sponsionis tesseram quid constituere. **Winna eller tappa wadet**, Certationem pigneratitiam faustam vel secus habere.

Item: **Wad**, Appellatio. Provocatio ad judicium superius, ex. gr. **Igenom laga wad**, Per appellationem legalem. **Wadpenningar**, Appellationis merces.

Wada, V. N. 1. Transire vadum. In aquis vadere, ex. gr. **Wada öfwer en bäck**, Rivum vadens trajicere. *Substantivè.* **Wadande**, Actus, quo quis per aquas tranlit.

Wadd, N. 4. Panni genus, *farciendis vestibus.* *Compos.* **Bomullswadd**, ꝛc. *suis locis.*

Wadde, *Ipf.* **Wadt.** *Pf. verb.* **Wädja.**

Wade, M. 2. Sura. *Plur.* **Wadar.**

Wagel, M. 2. Pertica in gallinario vel cavea, cui insident aves. *Def.* **Waglen.** *Plur.* **Waglar.** *Aliter.* **Wagel på ögat**, Hordeolum, *morb. ocul.*

Wagga, F. 1. Cunæ, ex. gr. **Ifrån waggan**, Ab incunabulis. Ab infantia. *Compos.* **Waggebarn**, Infans in cunabulis, conf. *simpl.*

Wagga, V. A. 1. Cunas agitare. **Waggad**, p. p. *Substantivè.* **Waggande**, Cunas agitandi actus. *Item: Neutraliter.* **Wagga**, ex. gr. **Gåsen waggar**, Gressu vacillat anser.

Wagn, M. 2. Currus. Plausttum cujusvis generis, conf. **Bondwagn.** **Forwagn**, ꝛc. **Öfwertäcktwagn**, *vel* **Herrewagn**, Staticulum. Pilentum. **Hästar och wagn**, conf. **Häst.** *Proverbialiter*, ex. gr. **Wara som femte hjulet under wagnen**, Nullius in opere esse utilitatis. *Compos.* **Wagnborg**, Propugnaculum ex curribus, *v. bibl.* **Wagnmakare**, Carpentarius. **Wagnsdyna**, Pulvinus in curru. **Wagnshjul**, Rota currus. **Wagnshus**, Ædificium pro servandis curribus. **Wagnshäst**, Eqvus carpentarius. **Wagnskorg**, Sirpea. **Wagnsläder**, Receptaculum structile pro curribus. **Wagnsmörja**, Axungia. **Wagnstege.** *Plur.* **Wagnstegar**, Ligna, instar scalæ, curribus plaustrum a lateribus munitum, &c. conf. *simpl.*

Wak, F. 2. Apertura in glacie, *ruptura vel fossione.* *Inde* **Notwak**, conf. *simpl.*

Wak, N. *Unde* **Nattwak**, conf. *Compos.* **Wakhustru**, Mulier vigil, ægrotanti ministerium.

Waka, V. N. 1. Vigilare, ex. gr. **Jag har wakat hela natten**, Totam vigilavi noctem. **Waka hos någon sjuk**, Apud ægrotum vigilias agere. **Waka öfwer någon**, In aliquem custos vigilare. *Proverbialiter*, ex. gr. **Hafwa et wakande öga på någon**, Aliquem observare. *Substantivè.* **Wakande**, Vigilandi actus. **Waka up**, Expergisci.

Waka, F. 1. Vigilia, ex. gr. **Af för mycken waka**, Assiduis nimium vigiliis.

Waken, ADJ. Vigil. *Def. & Plur.* **Wakne**, ex. gr. **War waken**, Esto vigil. *Aliter*, ex. gr. **Jag war waken när han kom**, Illo adveniente eram *expergefactus.* **Då äro ännu icke wakne**, Non adhuc expergefacti sunt.

Waker, ADJ. Vigilans.

Wakna, V. N. 1. Expergisci. **Waknad**, p. p. **Wakna up**, *alias* **Upwakna**, *quod* conf.

Wakning, M. 2. Vigilandi actus.

Waksam, ADJ. Cui animus vigilans. Vigilans. *Adverbialiter.* **Waksamt**, Vigilanter.

Waksamhet, F. 3. Vigilantia.

Wakstuga, F. 1. Locus ubi vigiliæ sunt super mortuo, adhuc non sepulto.

Wakt, M. Custodia, ex. gr. **Hålla wakt och någon**, Alicujus custodiam habere. **Under hans wakt och wård**, Sub illius custodia & cura.

Item: **Wakt**, Excubiæ, ex. gr. **Stå på wakt**, Excubias agere. *Proverbialiter*, ex. gr. **Stå på sin wakt**, Ad ea, quæ attendere possunt, attendere.

m: Wakt, Excubitor, ex. gr. Där ſtod
n wakt, Ibi excubitor collocatus erat.
Collective. Wakt, Milites excubias agen-
es, ex. gr. Skicka efter wakten at ſtilla
ullret, Milites excubiarum ad ſedandum
umultum vocare. *Compoſ.* Lifwakt. Hög-
vakt, ꝛc. *ſuis locis.*

:kta, v. a. 1. Cuſtodire. Waktad, p. p.
:onf. Ackta, ex. gr. Wakta boſkapen,
Pecudes cuſtodire. Wakta en fånge,
Captivi cuſtodiam agere. Wakta ſig,
Recipr. Sui cuſtodiam agere, conf.
Ackta ſig.

:ktare, m. 2. Cuſtos. *Hinc*: Gångwak-
are, ꝛc. conf. *ſimpl.* conf. Väcktare.

:ktel, m. 2. Coturnix. (Tetrao.) *Def.*
Waktlen. *Plur.* Waktlar.

:kthafwande, part. In excubiis con-
ſtitutus.

:kthållning, m. 2. Excubiarum ordo.

:ktkarl, m. 2. Cuſtos miles.

:ktkur, m. 2. Excubitoris domuncula;
:onf. Kur.

:ktmåſtare, m. Apparitor. Janitor in col-
egiis publicis. *Item*: Ergaſtularius.

:l, m. 2. Modus numerandi piſciculos,
uo 80, facit 1 Wal, conf. Skock.

:l, n. 4. Electio, ex. gr. Göra godt
val af något, Fauſtam rerum face-
e electionem. Haſwa något i walet,
Eligendum quid habere. *Compoſ.* Ko-
ungawal, ꝛc. Electio Regis, &c. conf.
impl.

:ld, p. p. Walde. *Ipf. verb.* Wälja.

:ldag, m. 2. Dies electionis.

:len, adj. *alias* Walhånd, *quod* conf.

:lfart, *vide* Wallfart.

:lfrihet, f. 3. Eligendi libertas.

:lhånd, adj. Cui frigore manus rigidæ.

:lk, m. 2. Machina ſeu officina ful-
onia, in qua panni purgandi aquis
ubiguntur, *alias* Walkqwarn, *vel* Walk-
lamp.

n: Walk, Fartum quid formæ rotun-
æ. *Inde* Fallwalk, conf. *Aliter*, ex. gr.
Dan har af arbete fådt walkar i hän-
erna, Labore illi in manibus excreve-
unt tumores.

Walka, v. a. 1. Volvendo quid ſubigere.
Walkad, p. p. ex. gr. Walka ler, Ar-
gillam ſubigere. Walka något imellan
händerna, Subigendum quid inter ma-
nus contrectare.

Item: Walka, Arte fullonia pannos aquis
ſubigere.

Walkjord, f. Sinectis.

Walklera, f. 1. Idem.

Walkning, m. 2. Actus, quo quid volutum
ſubigitur. *Item*: Opus fullonium, quo
panni ſubiguntur, conf. Walka.

Walknut, m. 2. Nodus adamantinus.

Wall, m. 2. Vallum. Agger, ex. gr. Be-
ſtiga wallen, Vallum conſcendere. Styc-
ken på wallarne, In aggeribus tormenta
bellica.

Item: Wall, Solum creſcentis herbæ, *alias*
Gråswall. *Hinc*: Hårdwall. Swin-
wall, conf. *ſuis locis.* *Aliter*, ex. gr.
Skeppet förgicks under Danſka wallen,
Navis ad littus Daniæ naufragium fecit.
Wi lemnade Skånſka wallen til hö-
ger, Ad dextram littus Scaniæ præterna-
vigabamus.

Wall, *Dr.* ex. gr. Gå wall (Gå i wall)
med boſkapen, Armenta paſtum ducere.
Håſtarne gå i wall, Equi in paſcua miſſi
ſunt. *Compoſ.* Wallhjon, Pecudum in
paſcuis cuſtos. Wallhorn, Cornu, quo
pecudibus ſignum datur, conf. *ſimpl.* &
quæ infra.

Walla, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Walla boſka-
pen, Pecudes paſcentes cuſtodire.

Item: Walla ſig, *Recipr.* ex. gr. En up-
plögd mark, ſom begynner walla ſig, Cam-
pus exaratus, qui herbis creſcentibus con-
ſolidari incipit.

Wallak, m. 2. Cantherius.

Wallaka, v. a. 1. Equis teſtes reſecare.
Wallakad, p. p.

Wallborgmeſſa, f. Feſtum Philippi Jacobi,
d. 1. Maji.

Wallfart, m. 3. In loca ſancta peregrinatio,
papicol. v. Germ.

Wallgång, m. 2. Paſtio & cuſtodia gregis.

Wallhall, n. Campi elyſii, *antiq.*

Wallhund, m. 2. *alias* Fåhund, conf.

Uthyra, v. a. 2. Elocare, *alias* Hyra ut. *Horum Part. P.* Uthyrd.
Uthyrning, m. 2. Elocatio.
Uthålla, v. a. 4. *alias* Hålla ut, conf. Utehålla.
Uthålka, v. a. 1. Canalem facere, *in lignis & ejusmodi.* Uthålkad, p. p. conf. Utgröpa.
Uthålkning, m. 2. Perforatio, *in canalem. Item*: Uthålkning, Cavitas perforati, conf. Utgröpning.
Uthåfwen, p. p. *Def. & Plur.* Uthåfne, *verb.* Håfwa ut.
Uthångd, p. p. *verb.* Hånga ut.
Uthårda, v. a. 1. Perdurare. Perferre. Uthårdad, p. p.
Uti, praep. *alias* I, In. Obs. *Prioris cantum rotundioris locutionis gratia usus est.*
Utifrån, adv. Ab extra. *Aliter*, ex. gr. Låta waror komma utifrån, Merces ab exoticis importandas curare.
Utigenom, adv. Continua per integrum serie. *Aliter.* Ut igenom, Foràs per.
Utjord, f. 2. Ager seu pratum, extra terminos pagi in alieno situm, conf. Urfjäll. Utmark.
Utkalla, v. a. 1. Evocare, *alias* Kalla ut. *Hinc*: *Part. P.* Utkallad.
Utkammad, p. p. *verb.* Kamma ut.
Utkast, n. 4. Scriptum prototypum. Schema, *alias* Project.
Utkasta, v. a. 1. Ejicere, *alias* Kasta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utkastad.
Utkastning, m. 2. Ejectio.
Utkik, m. *Dr.* ex. gr. Stå på utkik, Custodis stationem habere, in qua undique prospiciendum. Speculari, *term. naut.*
Utkladda, v. a. 1. *alias* Kladda ut. *Inde Part. P.* Utkladdad.
Utkläckt, p. p. *verb.* Kläcka ut.
Utklädd, p. p. Larvatus, *verb.* Kläda ut.
Utkommen, p. p. *Def. & Plur.* Utkomne, *verb.* Komma ut. *Aliter*, ex. gr. Han är illa utkommen, Malè cum illo agitur.
Utkomst, m. Proventus, quo vitæ sufficit, ex. gr. Hafwa sin utkomst, Ad vitam sustentandam satis, habere. *Aliter*, ex. gr. Han sinner därwid icke sin utkomst, id sibi commodi allaturum judicat.
Utkrafd, p. p. *verb.* Kräfwa ut.
Utkåra, v. a. 1. Eligere, *v. ec. & jur.* kårad, p. p. conf. Wälja. *Absolut.* utkårade, Electi, *sens. theol.*
Utkårelse, m. 3. Electio, *v. ec. &* conf. Wal.
Utkörd, p. p. *verb.* Köra ut. *Au* ex. gr. En utkörd häst, Equus ra confectus.
Utlaga, f. 1. Tributum, ex. gr. Utlagorna, Tributa solvere.
Utlagd, p. p. conf. *verb.* Utlägga.
Utlaka, v. a. 1. Vaporando vel elicere. Utlakad, p. p. ex. gr. Utlak ter, Distillatione succum herbis extrahe
Utlakning, m. 2. Elixivatio, *chem.*
Utlasta, v. a. 1. Exonerare, *de navib ejusmodi.* Utlastad, p. p.
Utlastning, m. 2. Exoneratio, *navium ejusmodi.*
Utledd, p. p. *verb.* Leda ut.
Utlefwad, adj. Senio confectus. Decrepit
Utlefwerera, v. a. 1. Extradere, *de capti* Utlefwererad, p. p. conf. Utlemna.
Utlegad, p. p. *verb.* Ligga ut.
Utlegd, p. p. *verb.* Leja ut.
Utlemna, v. a. 1. Extradere. Utlemnad, p. p. conf. Utelemna. Utlefwerera.
Utleta, v. a. 1. Quærendo elicere. Exp scari, *alias* Leta ut. *Hinc*: *Part. P.* Utletad, ex. gr. Utleta sanningen, Ve tatem elicere.
Utliggande, part. Positione prominens.
Utliggare, m. 2. Trabs ad fulciendum pr minens. *Item*: Lapis index, extra te minum lapidarium positus, conf. Wisar *Item*: Utliggare, Explorator alicubi sta tionem habens.
Utlopp, n. 4. Effluvium. Ostium.
Utlupen, p. p. conf. Utlöpa.
Utlysa, v. a. 3. Annuntiatione publica ind care, *alias* Lysa ut, *quod* conf. *Hor Part. P.* Utlyst, ex. gr. Utlysa riksdagen Comitia inchoanda annuntiare.
Utläfwa, v. a. 1. Promittere. Utläfwad p. p.

ankelmodighet, f. 3. Animus vagabundus ſeu dubius.
anlig, adj. Solitus, ex. gr. En wanlig ſed, Mos ſolitus. Som wanligt är, Ut ieri ſolet. Wanligen, *Adv.* Modo vel more ſolito.
anlighet, f. 3. Mos vel modus ſolitus, ex. gr. Efter wanligheten, More ſeu modo ſolito.
anlottad, *Adjective.* Cui in partitione exiguum nimis, vel corruptum, ceſſit, conf. Lottlös.
anmagt, f. 3. Virium defectus, conf. Matthet.
anmägtig, adj. Viribus deſtitutus, conf. Matt.
anmägtighet, f. 3. Virium defectio, conf. Wanmagt.
ann, *Ipf. verb.* Winna, *perperam* Wannt.
anna, f. 1. Vannus. Capiſterium.
anna, v. a. 1. Vanno expurgare. Wannad, p. p.
anpris, n. 4. Pretium juſto minus, ex. gr. Waror ſom råka i wanpris, Merces, quarum pretium plus juſto diminuitur.
anryckt, m. Curæ in munditiem negligentia, conf. Ryckt, conf. Wanſkötſel.
anryckta, v. a. 1. Curam in munditiem negligere, conf. Ryckt. Wanrycktad, p. p. conf. Wanſköta.
m: Wanryckta, Diffamare. Wanryckad, p. p.
anryckte, n. 4. Infamia.
anſinnig, adj. Delirus, conf. Tokug. Wanwettig.
anſkapa, v. a. 1. Deformare. Wanſkapad, p. p.
anſkaplig, adj. Deformis.
anſkaplighet, f. 3. Deformitas.
anſklig, adj. Vagus, ex. gr. En wanſklig lycka, Fortuna vaga. Det ſer wanſkligt ut, Incerti id eſt eventus.
anſklighet, f. 3. Inconſtantia. Mutabilitas.
anſköta, v. a. 3. Negligenter curare. Wanſkött, p. p. conf. Wanryckta.
anſkötſel, m. In cura negligentia. Incuria, conf. Wanryckt, ex. gr. En ſjuk, ſom dör i wanſkötſel, Ægrotus, qui curæ defectu moritur.
Wanſlägtas, v. d. 1. Degenerare. Wanſlägtad, p. p. ex. gr. Han wanſlägtades ifrån ſina förfäder, A majoribus degenerabat.
Wanſlägtig, adj. Degener.
Wanſlägting, m. 2. Degener quis.
Wanſtälla, v. a. 2. Transformando fœdare. Wanſtäld, p. p. Transformis.
Want, m. Apparatus funium lateralis, quo malus firmatur. *Aliter.* Want, m. *Adj.* Wan. *Item:* Want, *Pf. verb.* Wände ja, *ſed perperam. Aliter.* Want, *vide* Wante.
Wante, m. 2. Chirotheca lanea, vel ex pelle hirſuta.
Wantrefnad, f. Improſpera valetudo. *Ipſa vivendi ſeu habitandi ratione, & ejusmodi.*
Wantrifwas, v. d. 4. Malè ſeſe habere, conf. Wantrefnad. Wantrifwen, p. p. *Def. & Plur.* Wantrifne.
Wantro, f. Fides perverſa, conf. Otro.
Wantrogen, adj. Perverſæ fidei, conf. Mißtrogen. *Def. & Plur.* Wantrogne.
Wantröſta, *vide* Mißtröſta.
Wanwettig, adj. Qui mentis defectu quodammodo laborat, conf. Wanſinnig.
Wanwårda, v. a. 1. Negligenter cuſtodire vel ſervare, *alias* Mißwårda, *quod* conf. Wanwårdad, p. p.
Wanwördа, v. a. 1. Debitam non exhibere reverentiam. Wanwördad, p. p. conf. Sidwördа.
Wanwördnad, f. Reverentiæ defectus, conf. Sidwördnad.
Wanåra, f. 1. Dedecus, conf. Wanhedet.
Wapen, n. 4. Armorum genus quodcunque. *Def.* Wapnet. *Plur. Def.* Wapnen, ex. gr. Gripa til wapen, Arma capeſſere. Deſſe åro mina wapen, Hæc mihi arma ſunt. *Hinc:* Wapendragare, Armiger. Wapnebrak, Armorum ſtrepitus. Wapnegny, Ex colliſione armorum tumultus, conf. *ſimpl. & quæ infra.*
Item: Wapen, Inſigne. Typus ſcutarius, ex. gr. Sweriges wapen, Inſigne Regni Sve-

Extra fines imperii. **Utom gårds**, Foris. **Wara utom ſig**, Quaſi extra ſe (in exſtaſi) eſſe. **Blifwa utom ſig**, In exſtaſin ferri.

Item: **Utom**, Præter, ex. gr. **Ingen utom honom**, Præter illum nemo. **Utom des wetſkap**, Præter illius notitiam. Illo inſcio. **Utom des**, Præterea.

Utomkring, PRÆP. Extra in circuitu. Extra circum.

Utpläna, V. A. 1. Delere. Obliterare. **Utplånad**, p. p.

Utpoſt, M. 3. Excubitor, ſtatione remotiori collocatus, conf **Förpoſt**.

Utpråßa, V. A. 1. Exprimere, *alias* **Pråßa** ut. *Horum Part. P.* **Utpråßad**, ex. gr. **Utpråßa ſaften af örter**, Succum herbarum exprimere. **Utpråßa tårar**, Lacrymas extorquere. **Utpråßa pålagor af folket**, Populo tributa extorquere.

Utpråßning, M. 2. Exprimendi ſeu extorquendi actus.

Utpumpa, V. A. 1. *alias* **Pumpa** ut, *quod* conf. *Hinc*; *Part. P.* **Utpumpad**.

Utpumpning, M. 2. Actus, quo antlia quid educitur.

Utputſad, PART. Perpolitus. Ornatu maximè concinnus.

Utrann, *Ipf. verb.* **Utrinna**.

Utranſaka, V. A. 1. Penitus inquirere. **Utranſakad**, p. p. *Aliter*, ex. gr. **Saken är utranſakad**, Cauſſæ inquiſitio ad finem perducta eſt.

Utreda, V. A. 2. Extricare, *alias* **Reda** ut. *Hinc*: *Part. P.* **Utredd**, ex. gr. **Utreda en benig ſak**, Rem enodare intricatam. *Aliter*, ex. gr. **Utreda et ſkepp**, Navim expediendam omni inſtructu munire.

Utredning, M. 2. Diſquiſitio. Extricatio. *Item*: In expeditione ſeu negotio neceſſaria parandi cura, ex. gr. **Et ſkepps utredning**, Navem inſtructu muniendi cura. **Conens utredning til reſan koſtade honom mycket**, Rerum neceſſariarum in iter filii congeſtio, magna ei ſtetit impenſa.

Utrenſa, V. A. 1. *alias* **Renſa** ut. *Horum Part. P.* **Utrenſad**.

Utreſa, V. 1. Iter in exteras regiones. **Utreſa**, *vide* **Reſa** ut. *Hinc*: *Part.* **Utreſt**.

Utriden, PART. Equitatione labefactus, *equis*. *Def. & Plur.* Utridne.

Utrifwa, V. A. 4. *alias* **Rifwa** ut. *Horum Part. P.* **Utrifwen**. *Def. & Plur.* **Utrifne**.

Utrikes, *Adjectivè*. Alieni regni. Exterus. *Oppon.* **Inrikes**, ex. gr. **Utrikes Miniſtrar**, Legati ab exteris. **Wara i utrikes tjenſt**, Extraneo fungi munere. *Adverbialiter*. **Utrikes**, ex. gr. **Reſa utrikes**, Peregrè proficiſci.

Utrinna, V. N. 4. *alias* **Rinna** ut. *Horum Part. P.* **Utrunnen**. *Def. & Plur.* **Utrundne**.

Utrita, V. A. 1. *alias* **Rita** ut. *Horum Part. P.* **Utritad**.

Utritning, M. 2. Typus delineando factus.

Utrop, N. 4. Exclamatio. *Aliter*, ex. gr. **Offentligt utrop wid auction**, Proclamatio publica ſub haſta.

Utropa, V. A. 1. Proclamare. **Utropad**, p. p.

Utrota, V. A. 1. Eradicare. Exſtirpare. **Utrotad**, p. p.

Utrunnen, p. p. conf. *verb.* **Utrinna**.

Utruſta, V. A. 1. Ad bellum neceſſariis inſtruere. **Utruſtad**, p. p. ex. gr. **Utruſtad en krigshär**, en flotta, Exercitum, claſſem, in expeditionem inſtruere. *Aliter*, ex. gr. **Han är med ſynnerliga gåfwor utruſtad**, Præcipuis *ingenii dotibus* inſtructus eſt.

Utruſtning, M. 2. Actus, quo ad bellum neceſſaria parantur. *Item*: Utruſtning. Apparatus ſeu inſtructus ejusmodi, cui **Ruſtning. Utredning.**

Utrycka, V. A. 3. Evellere, *alias* **Rycka** ut, conf. *Inde Part. P.* **Utryckt**.

Utrymma, V. A. 2. Quò ſpatium detur, removere ſeu removere. **Utrymd**, p. p.

Utrymme, N. 4. Spatium latius, *loci vel temporis*.

Utråkad, p. p. *verb.* **Råka** ut, ex. gr. **Wara utråkad för något ondt**, Malo affligi. **Han är illa utråkad**, Pessimè consultum.

arelſe, M. 3. Exiſtentia, conf. Wåſende. *Item*: Warelſe, Permanſio alicubi, *alias* Wiſtande.

arf, N. 4. Navibus conſtruendis locus. *Def.* Warfwet, *alias* Skeppswarf, conf. Swarf.

arflytning, M. 2. Effluxus puris.

arg, M. 2. Lupus, *alias* Ulf. *Compoſ.* Wargſkinn, Pellis lupina, conf. *ſimpl.*

argerning, M. *Dr.* ex. gr. Hafwa något wargerning, Reſervatum quid habere, ubi uſus poſtulaverit promendum. Wargernings karl, Miles in ſupplementum conductus. Wargernings manſkap, Copiæ in ſupplementum, *ubi res ita poſtulaveris militatum ituræ.*

arginna, F. 1. Lupa.

arggrop, F. 2. Fovea ſtrementis obtecta ad inſidias luporum & vulpium.

argo, M. 2. Lynx, *varies.* conf. Lo.

argörning, M. 2. Suppuratio, *v. medic.*

arhåga, F. 1. Animus providè cautus.

arig, ADJ. Purulentus.

arkunna ſig, V. N. 1. *Recipr.* Miſereri, *v. ec.* conf Förbarma.

arkunſam, ADJ. Miſericors, *v. ec.*

arkunſamhet, F. 3. Miſericordia.

arlig, ADJ. Animo provido ſimulque leni cautus. *Adverbialiter.* Warligt, Cavendo providè & leniter. Warligen, *Adv.* Idem.

arm, ADJ. Calidus, ex. gr. Warm luft, Aër calidus. Warmt watten, Aqua calida. Warma rum, Loca ædium habitationis calida. Warma bad, Thermæ. *Adverialiter.* Warmt, ex. gr. Ligga warmt, in calido cubare.

arma, *Verb. perperam pro* Wårma.

arme, M. Calor, ex. gr. Stå i warmen, In calore poſitum eſſe. *Compoſ.* Solwarme, Calor ſolis. Sängwarme, Calor, qui inter cubandum in lecto remanet.

arna, V. A. 1. Præmonere, Warnad, p. p. ex. gr. Jag warnade honom, at ſe gå dit, Ne eò abiret, illum præmonebam. Warna en för något, Ab aliqua re quo ſibi caveat, aliquem præmonere. Warna en ifrån något, Aliqua re abſtinendum, aliquem præmonere.

Warnagel, M. Punitio, qua quis in poſterum ſibi caveat, ex. gr. Det ſkall wara dig en warnagel, Id tibi in pœnitionem erit, quo in poſterum tibi caveas. Straffa någon, andre til warnagel, Aliquem punire, quo alii ſibi cavere diſcant.

Warning, M. 2. Præmonitio.

Warp, N. 4. Jactus ſagenæ, *alias* Not-warp.

Item: Warp, Stamen, *telæ*, conf. Rånning.

Warpa, F. 1. Funis, *ducendæ navis. Hinc*: Warpankare, Ancora minor.

Warpa, V. A. 1. Stamen in telam convolvere. Warpad, p. p. conf. Rånna wåf.

Item: Warpa, *Dr.* Warpa et fartyg, Navigium funè ducere.

Warpning, M. 2. Stamen convolvendi actus, conf. Rånning.

Item: Warpning, Actus, quo navis funè ducitur.

Warptrån, *alias* Rånntrån, conf.

Warſår, N. 4. Ulcus.

Warſam, ADJ. Cautus. *Adverbialiter.* Warſamt, Cautè.

Warſamhet, F. 3. Cautio. Animus providus.

Warſamligen, ADV. Cautè.

Warſe, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. Bliſwa warſe, Aſpectu ad animum referre. Jag bleſ honom icke warſe, Non illum videbam.

Warſko, V. A. ANOM. Præmonere. Warſkodd, p. p. *Cj.* Sko.

Warta, *vide* Wårta.

Waſall, M. 3. Vaſallus, *v. lat.* En ſom bliſwit lagd under en annan Regents wälde, och betalar til honom utſkylder.

Waſe, M. 2. Faſcis arundinum & ejusmodi. Tale fuit inſigne illuſtris Familiæ, ex qua Rex Sveciæ GUSTAVUS I, oriundus. *Unde vocatus*; GUSTAF WASA. *Hinc*: Waſa Ätten, Familia Waſorum. Waſa Orden, Ordo equeſtris de Waſa.

Item: Waſe, Tignus, *alias* Syll, *quod* conf.

Utskyld, M. 3. *Plur.* Utskylder, Tributa.
Utskämd, p. p. *verb.* Skämma ut.
Utskär, N. 4. In alto maris scopulus, vel insula.
Utskära, V. A. 4. Exsecare, *alias* Skära ut, *quod* conf. *Horum Part. P.* Utskuren. *Def. & Plur.* Utskurne. *Item*: Utskära, Castrare. *Unde* Utskuren, p. p. *Aliter*, ex. gr. Utskuren skrift, Scriptum dissectum, cujus latera dentatis incisuris accuratè respondent. Utskuret sammet, Holosericum tonsura floribus distinctum.
Utskärning, M. 2. Exsectio. *Item*: Castratio.
Utslag, N. 4. Consultum. Decisum judicis in caussis civilibus, *alias* Resolution, conf. Dom, ex. gr. Gifwa utslag i saken, In caussa decretum edere. *Aliter*, ex. gr. Hans försök sick et sådant utslag, Talem illius tentamen habuit eventum.
Item: Utslag, Exanthema. Eruptio in cute.
Utslagen, p. p. *Def. & Plur.* Utslagne, *verb.* Slå ut, conf. *Aliter*, ex. gr. Med utslaget hår, Capillis solutis. Han är utslagen öfwer hela kroppen, Totum ei corpus eruptionibus affectum est.
Utsliten, p. p. *Def. & Plur.* Utslitne, *verb.* Slita ut.
Utslockna, V. N. 1. Penitus exstingui, *alias* Slockna ut. *Hinc*: *Part. P.* Utslocknad.
Utsluppen, p. p. *Def. & Plur.* Utsluppne, *verb.* Slippa ut.
Utsluta, V. A. 4. Excludere, *alias* Sluta ut. *Horum Part. P.* Utsluten. *Def. & Plur.* Utslutne, conf. Utesluta. *Substantivè.* Utslutande, Excludendi actus.
Utslutning, M. 2. Exclusio.
Utslå, V. A. ANOM. conf. Slå ut. *Horum Part. P.* Utslagen. *Def. & Plur.* Utslagne. *Prius adhibetur*, ex. gr. Utslå någons tilbud, Oblatum ab aliquo rejicere, conf. Afslå.
Utsläcka, V. A. 3. Exstinguere, *alias* Släcka ut. *Hinc*: *Part. P.* Utsläckt.
Utsläpad, p. p. *verb.* Släpa ut. *Aliter*, ex. gr. Han är aldeles utsläpad, Illi vires nimio labore penitus consumtæ.
Utsläppa, V. A. 3. *alias* Släppa ut. *Ho*[illegible] *Part. P.* Utsläpt.
Utsmidd, PART. Sub malleo extensus, N. [illegible] smidt, *verb.* Smida ut.
Utsmycka, V. A. 1. Exornare. Uts[illegible]kad, p. p.
Utsockens, *Adjectivè.* Alius parœciæ.
Utsot, M. Diarrhœa.
Utspana, V. A. 1. Explorare. Indag[illegible] *alias* Spana ut. *Hinc*: *Part. P.* [illegible]spanad.
Utspricka, V. N. 4. *alias* Spricka ut. *Ho*[illegible] *Part. P.* Utsprucken. *Def. & Plur.* [illegible]spruckne.
Utsprida, V. A. 2. Dispergere. *Item*: [illegible]vulgare, conf. Sprida ut. *Horum Pa*[illegible] *P.* Utspridd. Utspridande strålar, [illegible] divergentes. *Substantivè.* Utspridande, [illegible]spersio. Divulgatio.
Utspråk, *vide* Uttal.
Utspy, V. A. ANOM. Evomere. Utspy[illegible] p. p.
Utspådd, p. p. *verb.* Spåda ut.
Utspånna, V. A. 2. Expandere, *alias* Spå[illegible]na ut, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* U[illegible]spånd.
Utspänning, M. 2. Expansio.
Utspärrad, p. p. *verb.* Spärra ut.
Utspökad, p. p. *verb.* Spöka ut.
Utstaka, V. A. 1. Determinare. Certis signis indicare. Utstakad, p. p. ex. gr. Utstak[illegible] gränsor, Limites figere. Utstaka ens [illegible] mål, Facienda alicui determinare. Utstak[illegible] låger, Castrametari.
Utstakning, M. 2. Determinandi actus.
Utsticka, V. A. 4. *alias* Sticka ut, *quod* conf. *Hinc*: *Part. P.* Utstucken. *Def. & Plur* Utstuckne. *Aliter*, ex. gr. Utstick[illegible] et låger, Castrametari.
Utstickning, M. 2. Expunctio. *Aliter*, ex. gr. Et pitsers utstickning, Sigilli sculptura. *Aliter.* Et lågers utstick[illegible]ning, Castrametatio. Utstickning af [illegible] mönster, Exemplaris punctim facta [illegible]neatio.
Utstod, *Ipf. verb.* Utstå.
Utstoffera, V. A. 1. Ornatu instruere. Ut[illegible]stofferad, p. p.

Wattufall, N. 4. Lapſus aquarum. Cataracta.
Wattuflod, M. 3. Inundatio.
Wattuflöd, N. 4. Aquarum fluxus, vel exundatio.
Wattufåra, V. 1. Sulcus ad deducendas aquas in agro.
Wattugången, M. *Def.* Linea circum naves, ſuperficiei aquarum reſpondens.
Wattuhwirfwel, M. 2. Gurges. Turbo aqueus. *Plur.* Wattuhwirflar.
Wattukänning, M. Hydrologia.
Wattuledning, M. 2. Aquarum ductus. Incile.
Wattuliggare, M. *Plural.* Dolia aquis repleta in navibus.
Wattuman, M. Aquarius. *Conſtellatio.*
Wattuminſkning, M. 2. Aquarum diminutio.
Wattunöd, V. 3. Calamitas ex inundatione.
Wattuorm, M. 2. Hydra.
Wattupelare, M. 2. Columna aquea. Præſter.
Watturänna, V. 1. Canalis, qua aquæ arcentur ſeu deducuntur.
Watturännel, M. 2. Canalis aqueus.
Watturiket, N. *Def.* Regnum aqueum, *phyſ.*
Wattuſiektig, ADJ. *v. ec, alias* Wattſjuk, conf.
Wattuſpinnel, M. 2. Cimex lacuſtris, *inſect. Plur.* Wattuſpinlar.
Wattuſprång, N. 4. Jactus aquarum artificialis.
Wattuſtare, M. 2. Sturnus Cinetus, *avis.*
Wattuwerk, N. 4. Opus quodvis aquaticum. Machina aquaria.
Wattuåder, V. 2. Vena aquarum profiliens. *Def.* Wattuådren. *Plur.* Wattuådrar. *Item*: Wattuådrar, Vaſa lymphatica, *anatom.*
Wau, M. Luteola. (Reſeda,) *plant. Def.* Wauen.
Wax, N. 4. Cera. Af wax, Ex cera. Cereus. *Compoſ.* Waxbild, Imago cerea, &c. conf. *ſimpl. & quæ infra.*
Waxa, V. A. 1. Incerare. Waxad, P. P.
Waxbleke, N. 4. Apricatio ceræ.
Waxduk, M. Textum lineum pigmento cereo obductum.
Waxfruckt, M. 3. Fructus varii generis ex cera efformatus.
Waxljus, N. 4. Candela cerea.
Waxläder, N. 4. Corium cereum, *pigmento nigro imbutum, pro calceis*, conf. Warſläder.
Waxnåſa, V. *Dr. Proverbialiter*, ex. gr. Gåtta waxnåſa på någon, Aliquem technis ducere.
Waxſtapel, M. 2. Machinula, qua candela cerea tenuior circumvoluta tenetur. *Def.* Waxſtapeln.
We! INT. Particula, qua diras imprecamur. *Item*: Particula, qua quis miſeretur, ex. gr. We dig Corazin, Væ tibi Corazin.
Weck, N. 4. Plica, ex. gr. Lägga något i weck, In plicas quid contrahere. *Compoſ.* Knåweck, &c. conf. *ſimpl.* conf. Rynka. Skrynka.
Wecka, V. 1. Septimana, ex. gr. I tre wecfor, Per tres ſeptimanas. Tre gångor i weckan, Ter quavis ſeptimana. *Hinc*: Weckopenningar, Pecunia alicui quavis hebdomade ſubminiſtranda.
Weckoblad, N. 4. Scriptum, quod carptim quavis ſeptimana editur.
Weckoſkrift, V. 3. Idem.
Weckotals, ADV. Per ſeptimanas.
Weckla, V. A. 1. Plicare. Weckad, P. P. Weckla ihop, Complicare. Weckla in, conf. Inweckla. Weckla up, Explicare.
Wed, M. *Collectivum.* Ligna cæſa, *calefaciendis fornacibus, furnis*, &c. *Compoſ.* Wedbod, Taberna pro ſervandis lignis cæſis. Wedträ, Lignum quodvis cæſum. Wedbärare. Wedtraſwe, &c. conf. *ſimpl. Item*: Wed, conf. Famn.
Wedbrand, *Dr.* ex. gr. Där är ſtog til wedbrand, Ibi ſilva lignationi ſufficit, conf. Wed.
Wederbör, *Pr. verb. Defect. Ipſ.* Wederborde. *Pf.* Wederbordt, ex. gr. Med den acktſamhet, ſom wederbör, Cum attentione debita. Han har icke brukat den förſicktighet, ſom wederbordt,

Pru-

Uttaga, v. a. 4. *alias* Taga ut, *quod* conf. *Horum Part. P.* Uttagen. *Def. & Plur.* Uttagne.

Uttal, n. 4. Pronuntiatio. Sermonis tonus.

Uttala, v. a. 1. Eloqui, conf. Tala ut.

Uttappa, v. a. 1. *alias* Tappa ut. *Horum Part. P.* Uttappad.

Utter, m. 2. Lutra. (Viverra.) *Def.* Uttren. *Plur.* Uttrar. *Compoſ.* Utterſkinn, Pellis lutræ, conf. *ſimpl.* Egyptiſka uttren, Ichnevmon.

Uttolka, v. a. 1. Interpretari, *ſcripta.* Uttolkad, p. p. conf. *ſimpl.* Tolka.

Uttolkare, m. 2. Interpres, *ſcriptorum*, conf. Tolk.

Uttolkning, m. 2. Interpretatio, *ſcriptorum*, conf. Tolkning.

Uttorka, v. a. 1. Exſiccare. *Item*: *Neutraliter.* Exſiccari. Uttorkad, p. p.

Uttryck, n. 4. Expreſſio, *ſermonis.* Effatum. Dictum.

Uttrycka, v. a. 3. Exprimere, conf. Trycka ut. *Horum Part. P.* Uttryckt, ex. gr. Uttrycka ſafter, Succos exprimere. Han kan med ord icke uttrycka ſin mening, Sententiam verbis exprimere nequit.

Uttryckelig, adj. Expreſſus, ex. gr. Med uttryckliga ord, Expreſſis verbis. Med uttryckligt förbehåll, Strictiſſima cum reſervatione. Uttryckligen, *Adv.* Expreſſè.

Utträngd, p. p. *verb.* Tränga ut.

Uttrötta, v. a. 1. Defatigare, *alias* Trötta ut. *Hinc*: *Part. P.* Uttröttad.

Uttyda, v. a. 2. Explicare. Interpretari. Uttydd, p. p. ex. gr. Uttyd til det bäſta, In melius interpreteris. Wäl eller illa uttyda ens mening, Sententiam alicujus benè vel malè explicare.

Uttydning, m. 2. Explicatio. Interpretatio.

Uttåg, n. 4. Expeditio militaris in terras exoticas. *Item*: Uttåg, Extractum libri. Breviarium, conf. Utdrag.

Uttåga, v. n. 1. *alias* Tåga ut. *Horum Part. P.* Uttågad.

Uttånja, v. a. 1. Extendendo laxius vel longius facere. Uttånjad, p. p. *de coriis, funibus, & ejusmodi.*

Uttänka, v. a. 3. Cogitando indagare. Uttänkt, p. p.

Uttöma, v. a. 2. Evacuare, *alias* Töm: *Hinc*: *Part. P.* Uttömd.

Uttömning, m. 2. Evacuatio.

Utur, præp. De. Ex, *alias* Ur. Obs. Pr *ſolummodo rotundioris locutionis gr adhibetur.*

Utwald, p. p. Electus, *verb.* Utwälja. *luzè.* De utwalde, Electi, *theol.*

Utweckla, v. a. 1. Evolvere. Extricare. weckladt, p. p.

Utwerka, v. a. 1. Propoſito vel conſilio expediendum curare. Utwerkad, p. p.

Utwexla, v. a. 1. Permutatione mutua dere. Utwexlad, p. p.

Utwexling, m. 2. Permutatio invicem, gr. Fångars utwexling, Captivorum mutatione mutua extraditio. Utwexl ſedlar emot penningar, Schedularum nummos permutatio.

Utwidga, v. a. 1. Dilatare. Utwidgad,

Utwidgning, m. 2. Dilatatio.

Utwinna, v. a. 4. Sibi parare. Jure re, *v. jur.* Utwunnen, p. p. legitimæ poſſeſſionis declaratus.

Utwiſa, v. a. 1. *alias* Wiſa ut, *quod* *Horum Part.* Utwiſad, *vel* ex. gr. Tiden ſkall utwiſa det, pus monſtrabit. Barometren graden, Barometrum dum. Han blef utw fuit, ut exiret. Loco indicato.

Utwisning, m. 2. Actus, mittitur. *Item*: Monſtratio.

Utwittra, v. n. 1. Excreſcere. Utwittrad, p. p. *term. metall.*

Utwriden, p. p. *Def. & Plur. verb.* Wrida ut.

Utwuxen, p. p. Excretus. *Def.* Utwuxne, *verb.* Wäxa ut. *Al.* wuxen, Adultus.

Utwäg, m. 2. Expediendi vel elab ſeu modus, ex. gr. Han hittar utwägar, Semper ſeſe expediendi venit. Det är den ſiöſta utwägen, hic elabendi modus.

Wedgärd, M. 3. Cæſis lignis condendis locus. *pro aula Regia*, &c.

Wedhuggare, M. 2. Lignorum cæſor.

Wedhuggning, M. 2. Lignatio. Lignorum cæſio, conf. Wed.

Wedkaſt, M. 2. Lignorum cæſorum ſtrues, conf. Wed.

Wedlaß, N. 4. Lignorum cæſorum vehes, conf. Wed.

Wedträ, N. 4. Cæſorum lignorum unum, conf. Wed. *Def.* Wedträet. *Plur.* Wedträn.

Weef, F. 2. Verticulum. Inſtrumentum quo quid circumrotatur. *Def.* Weefwen. *Plur.* Weefwar, ex. gr. Slipſtens weef, Cotis rotatæ verticulum.

Weefta, V. A. 1. Ventilare. Surſum & deorſum agitare. Weeftad, p. p. *Hinc*: Weeftoffer, Sacrificium movendorum. Movenda, *v. bibl.*

Weefning, M. 2. Ventilatio.

Weefwa, F. *Dr.* ex. gr. Det ſkedde i den weefwan, Cum hæc agerentur, id accidit. Juſt i ſamma weefwa, Eodem ipſo rerum articulo.

Weefwa, V. A. 1. Circumagere. Weefwad, ex. gr. Weefwa en ſlipſten, Cotem rotatam circumagere. Weefwa et band omkring något, Vinculo orbiculatim quid circumdare. Weefwa in, *alias* Inweefwa, Involvere. Weefwa ihop, Convolvere.

Weijde, M. Iſatis tinctoria, *plant.*

Week, ADJ. Lentus. Tener, ex. gr. Et weekt träd, Arbor lenta. Stången är för week, Pertica lenta nimium eſt. Weeka lifwet på menniſkan, Medium corporis humani tenerius. Weeka reſbenen, Coſtæ ſpuriæ, conf. Mjuk. *Aliter.* Week. *Ipſ. verb.* Wika.

Weeke, M. 2. Ellychnium, *alias* Ljusweeke.

Weekhet, F. 3. Lenti qualitas. Mollities, conf. Week.

Weeklig, ADJ. Mollicoſus. Effœminatus. *Adverbialiter.* Weekligt, Mollicoſè.

Weeklighet, F. 3. Animi mollities. *Item*: Vita effœminata.

Weekling, M. 2. Mollicoſus ſeu effœminatus quis.

Weekna, V. N. 1. Lenteſcere. Weeknad, p. p. conf. Mjukna.

Weelat, *Pf. verb.* Wilja.

Weeld, M. Studium partium. Proſopolepſia. *Hinc*: Oweeldug, conf. Partiſkhet.

Weele, M. Turunda. Lintei diſcerpti particula contorta, qualis vulneribus immitti ſolet. *Aliter.* Weele, *perperam pro* Wilje. *Plur. Pr. Indic. verb.* Wilja.

Weelſk, ADJ. Italicus. Weelſkland, N. Italia.

Ween, *vide* Wän.

Wenden, N. Vandalia. Wendes Konung, Vandalorum Rex. *Tit. Reg. Svec.* De Wender, Vandali, *popul. antiq.*

Wenedig, N. Venetia, *urbs. Item*: Respublica Venetorum. *Hinc*: *Adj.* Wenediſk, *vel* Wenetianſk, Veneticus.

Wenern, M. Venerus, *lacus in Svecia.*

Wenſter, *vide* Wänſter. Wenta, *vide* Wänta.

Wenueſjuka, F. 1. Lues venerea. Siphylis, *alias* Franſoſer, *ſed perperam.*

Wepa, F. 1. Indumenti genus, cui quis ſe involvit.

Wepa, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Wepa ſig in, Amictui ſe involvere. Wepa om ſig, Convoluta ſe veſte circumdare.

Werk, N. 4. Opus, conf. Wärk, ex. gr. Det är naturens werk, Naturæ id opus eſt. Goda werk, Bona opera. Det är icke hans werk, Illius operis ſeu ſtudii hæc non ſunt. Hafwa något i werket, Conficiendum quid ſuſceptum habere. Ställa något i werket, Effectui quid tradere. *Compoſ.* Handtwerk. Werkſtad, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Item: Werk, In opere aliquo inſtructum ſeu exſtructum quodvis, ex. gr. Slagwerket i et ur, Pars machinæ horariæ, qua pulſus campanæ cientur. *Hinc*: Järnwerk. Utanwerk. Wattuwerk, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Item: Werk, Inſtitutio publica, quibusdam ſpeciatim negotiis expediendis, *alias* Publika werk, ex. gr. Banco-werket, Inſtitutio publica cambialis. *Hinc locut.* ex. gr. Han är upanimad wid werket,

Wackt, *Cum derivatis, vide* Wakt. Wacktel, *vide* Waktel.

Wad, N. 4. Vadum.

Wad, N. 4. Sponſio, vel certatio pigneratitia, ex. gr. Slå wad med någon om något, Certaminis cum quo in aliquid pignus dare. Sätta något i wad, Sponſionis teſſeram quid conſtituere. Winna eller tappa wadet, Certationem pigneratitiam fauſtam vel ſecus habere.

Item: Wad, Appellatio. Provocatio ad judicium ſuperius, ex. gr. Igenom laga wad, Per appellationem legalem. Wadpenningar, Appellationis merces.

Wada, V. N. 1. Tranſire vadum. In aquis vadere, ex. gr. Wada öfwer en bäck, Rivum vadens trajicere. *Subſtantivè.* Wadande, Actus, quo quis per aquas tranſit.

Wadd, N. 4. Panni genus, *farciendis veſtibus. Compoſ.* Bomullswadd, ꝛc. *ſuis locis.*

Wadde, *Ipf.* Wadt. *Pf. verb.* Wädja.

Wade, M. 2. Sura. *Plur.* Wadar.

Wagel, M. 2. Pertica in gallinario vel cavea, cui inſident aves. *Def.* Waglen. *Plur.* Waglar. *Aliter.* Wagel på ögat, Hordeolum, *morb. ocul.*

Wagga, F. 1. Cunæ, ex. gr. Ifrån waggan, Ab incunabulis. Ab infantia. *Compoſ.* Waggebarn, Infans in cunabulis, conf. *ſimpl.*

Wagga, V. A. 1. Cunas agitare. Waggad, p. p. *Subſtantivè.* Waggande, Cunas agitandi actus. *Item: Neutraliter.* Wagga, ex. gr. Gåſen waggar, Greſſu vacillat anſer.

Wagn, M. 2. Currus. Plauſtrum cujusvis generis, conf. Bondwagn. Forwagn, ꝛc. Öfwerlåckwagn, *vel* Herrewagn, Staticulum. Pilentum. Häſtar och wagn, conf. Häſt. *Proverbialiter*, ex. gr. Wara ſom femte hjulet under wagnen, Nullius in opere eſſe utilitatis. *Compoſ.* Wagnborg, Propugnaculum ex curribus, *v. bibl.* Wagnmakare, Carpentarius. Wagnsdyna, Pulvinus in curru. Wagnshjul, Rota currus. Wagnshus, Ædificium pro ſervandis curribus. Wagnshäſt, Equus carpentarius. Wagnskorg, Sirpea. Wagnslåder, Receptaculum ſtructile pro curribus. Wagnsmörja, Axungia. Wagnsſtege. *Plur.* Wagnsſtegar, Ligna, inſtar ſcalæ, curribus planſtrum a lateribus munitum, &c. conf. *ſimpl.*

Wak, F. 2. Apertura in glacie. *rupturæ ſeu foſſionis. Inde* Notwak, conf. *ſimpl.*

Wak, N. *Unde* Nattwak, conf. *Comp.* Wakhuſtru, Mulier vigil, ægrotanti miniſterium.

Waka, V. N. 1. Vigilare, ex. gr. Jag har wakat hela natten, Totam vigilavi noctem. Waka hos någon ſjuk, Apud ægrotum vigilias agere. Waka öfwer någon, In aliquem cuſtos vigilare. *Proverbialiter*, ex. gr. Haſwa et wakande öga på någon, Aliquem obſervare. *Subſtantivè.* Wakande, Vigilandi actus. Waka up, Expergiſci.

Waka, F. 1. Vigilia, ex. gr. Af för myca waka, Aſſiduis nimium vigiliis.

Waken, ADJ. Vigil. *Def. & Plur.* Wakne, ex. gr. War waken, Eſto vigil. *Aliter*, ex. gr. Jag war waken når han kom, Illo adveniente eram expergefactus. De äro ännu icke wakne, Non adhuc expergefacti ſunt.

Waker, ADJ. Vigilans.

Wakna, V. N. 1. Expergiſci. Wakad, p. p. Wakna up, *alias* Upwakna, *quod* conf.

Wakning, M. 2. Vigilandi actus.

Waksam, ADJ. Cui animus vigilans. Vigilans. *Adverbialiter.* Waksamt, Vigilanter.

Waksamhet, F. 3. Vigilantia.

Wakſtuga, F. 1. Locus ubi vigiliæ ſunt ſuper mortuo, adhuc non ſepulto.

Wakt, M. Cuſtodia, ex. gr. Hålla wakt om någon, Alicujus cuſtodiam habere. Under hans wakt och wård, Sub illius cuſtodia & cura.

Item: Wakt, Excubiæ, ex. gr. Stå på wakt, Excubias agere. *Proverbialiter*, ex. gr. Stå på ſin wakt, Ad ea, quæ accidere poſſunt, attendere.

Item:

Carmen concinnè factum. *Compoſ.* Wers-lider, Vena poëtica. Wersmakare, Verſificator, conf. *ſimpl.*

eſa, f. 1. Terra gelu tumens ſoluto. *Hine Adj.* Weſig.

eſla, f. 1. Muſtela Erminea, *variet.* conf. Lekatt.

eſt, *alias* Weſter, *quod* conf.

eſt, m. 2. Tunicarum genus maſcul.

eſtan, n. Occidens. Occaſus, ex. gr. Weſtan eſter, *vel* Weſtan ifrån, Ab occidente, conf. Weſter.

eſtanwäder, n. 4. Zephyrus. *Def.* Weſtanwädret.

eſter, m. Occidens. Occaſus, ex. gr. Ifrån weſter til öſter, Ab occidente ad orientem. Åt weſter, Occaſum verſus, *eunibus.* Mot weſtern, *vel* Weſter ut, Occaſum verſus, *ſitu.* Weſter ifrån, Ab occidente. Det ligger i weſter, Situ ad occidentem. *Compoſ.* Weſterhafwet, Oceanus occidentalis. WeſterNorrland, Nordlandia occidentalis, *Sveciæ.*

eſtergöthland, n. Veſtrogothia. Gothia occidentalis. *Sveciæ provincia, alias* Wetergyln, *v. plob.*

eſtgöthe, m. 2. Veſtrogothus.

eſtIndien, n. India occidentalis. *Hine Adj.* WeſtIndiſk.

eſtlig, adj. Occidentalis, ex. gr. Weſtlig wind, Ventus occaſum verſus exoriens.

eſtmanland, n. Veſtmannia. *Sveciæ provincia.*

eſtmanländing, m. 2. Veſtmannus.

eſtre, adj. Occidentalis, ex. gr. Rikets weſtre prowinſer, Provinciæ Regni occidentales. Åt weſtra kanten, Plagam verſus occidentalem.

eta, v. n. anom. Scire. *Pr.* Wet. *Ipf.* Wiſte. *Pf.* Wetat, ex. gr. Låt ingen weta det, Ne quis ſciat, cura. Så wida jag wet, Quantum ſciam. Ut mihi notum. Icke weta, Neſcire. Weta intet, Nihil ſcire. Jag har icke wetat det tilförene, Hujus antea neſcius fui. Han wet det bättre, Melius id ſcit. Jag wiſte at ſå ſkulle hända, Id ita fieri, ſciebam. Om jag wiſte hwad du tänker; Si quæ cogitas, ſcirem. Han wet ingen ting, Nihil ſcit. Wetande, p. p. Sciens. Wetandes och wiljandes, Sciens, volensque. *Aliter*, ex. gr. Han wet wäl hwad han gör, Quid ſibi faciendum optimè norit. Han wet intet at ſticka ſig, Decenter ſeſe gerendi ſcientia deſtitutus eſt. Skall du intet weta bättre, än at ſå göra? Intelligisne; quod iſta committere non deceat?

Item: Weta, ex. gr. Weta af, Notum habere. Jag wet intet däraf, Id ignoro. Han wiſte intet af, förr än det ſkedde, Ejus antequam fieret, planè ignarus fuit. Weta ord af, conf. Ord. Weta för ſig, Provido cognitum habere animo. Weta förut, Præſcire. Weta med ſig något, Alicujus rei ſibi conſcium eſſe. Weta något med en annan, Alius facti conſcium eſſe. Weta til ſig, Sui cognitionem habere. Mentis compotem eſſe.

Wete, m. 2. Strues in indicem vel ſignum alicubi poſita, conf. Rummel.

Wetenſkap, f. 3. Scientia. Literæ, ex. gr. Den wackra wetenſkapen, Pulchra illa ſcientia. Lägga ſig på wetenſkaper, Scientiis incumbere. I hwarjehanda wetenſkap, In literis quibuslibet. Wetenſkaps Societet, Societas literaria, conf. Wetſkap.

Weterlig, adj. Notus, ex. gr. Ingen weterlig ſynd, Nullum, cujus quis conſcius, peccatum. Så wida mig weterligt är, Ut mihi notum. Wi göre weterligt, Notum facimus. Weterligen, *Adv.* Conſciè.

Wetſkap, m. Notitia. Scientia, ex. gr. Utom min wetſkap, Me inſcio.

Wett, n. 4. Scientia. Intellectus, ex. gr. Därtil fordras wett, Scientia ad id opus eſt. En karl af mycket wett, Vir ſcientia pollens. Han har bättre wett, än at ſå ſäga, Id dicere indecorum judicat. *Aliter*, ex. gr. Utom mitt wett, Me inſcio. Wara ifrån wettet, Amens eſſe. Icke med mitt wett, Nec quod ſciam.

Wallkulla, F. 1. Mulier custos pecudum in pascuis.
Wallmar, M. Pannus levidensis, *cujus usus præcipuè rusticorum est.*
Wallmo, M. Papaver, (Somniferum,) *plant.*
Wallra, F. Sperma ceti.
Wallrus, M. 2. Odobenus, *animal Americ.*
Wallört, Symphytum, *plant.*
Walls, M. 2. Cylindrus. *Inde* **Wallswerk**, Machina, qua metalla ductilia inter duos cylindros extenduntur.
Wallsa, V. A. 1. Machina cylindrica extendere. **Wallsad**, p. p. conf. **Walls**.
Walnöt, F. 3. Juglans, *nux. Plur.* **Walnötter**. **Walnöt träd**, Juglans regia, *arb.* **Walnöt trä**, Lignum juglandineum.
Walp, M. 2. Catulus.
Walpa, V. A. 1. Catulos parere. **Walpad**, p. p.
Walpning, M. 2. Partus canis.
Walplats, M. 3. Campus prælii.
Walrättighet, F. 3. Jus eligendi.
Walrike, N. 4. Regnum, ubi Regis electio libera est. *Oppon.* **Arfrike**.
Walspråk, N. 4. *alias* **Tänkespråk**, *quod* conf.
Walthorn, N. 4. Cornu silvestre music.
Walts, *vide* **Walls**.
Wamb, M. 2. Pantices. Intestinum pellicarum pecud.
Wan, ADJ. Suetus. Assuetus, conf. **Wanlig**, ex. gr. **Han är wan wid arbete**, Labori assuetus est. **Barnet är want at så göra**, Ita facere infans assuevit, conf. *Part.* **Wand**.
Wana, F. 1. Consuetudo. *Compos.* **Sedwana**. **Folkslags wanor och bruk**, Consuetudines & usus nationum.
Wanart, M. 3. Degener indoles.
Wanartad, ADJ. Indole degener.
Wanartig, ADJ. Moribus degener. *Adverbialiter.* **Wanartigt**, Indecenter.
Wanbördig, ADJ. Stirpe seu familia degener.
Wanbörding, M. 2. Degener quis.
Wand, p. p. **Wande**. *Ipf. verb.* **Wänja**.

Wandel, M. *Dr.* **Handel och wandel**, [illegible]cium emtio & permutatio. *Item:* **W[illegible]del**, Vitæ actio, ex. gr. **En helig wan[illegible]** Vitæ actio religiosa.
Wandla, *Verb. Defect. Dr.* **Handla** [illegible] **wandla**, Mercari & permutare. [illegible] **Förwandla**.
Wandra, V. N. 1. Peregrinari. Peregrin[illegible]
Wandring, M. 2. Peregrinatio. [illegible] **Wandring**, *term. naut.* conf. **Däck**.
Wandringsman, M. 3. Viator. Peregri[illegible]tor. *Plur.* **Wandringsmän**.
Wanfrägd, M. Infamia.
Wanfrägda, V. A. 1. Diffamare. **Wanfr[illegible]dad**, p. p. *Item: Adjectivè.* **Wanfr[illegible]dad**, Infamis.
Wanför, ADJ. Vitio quodam corporis [illegible]bilitatus.
Wangöma, F. Custodiendi vel servandi in curia, *v. jur.*
Wanhäfd, M. Culturæ negligentia, ex. g. **Åkren ligger i wanhäfd**, Ager incul[illegible]tus jacet.
Wanhäfda, V. A. 1. Culturam negligere *de fundis.* **Wanhäfdad**, p. p.
Wanheder, M. Dehonestamentum. *Dedecus Def.* **Wanhedren**.
Wanhederlig, ADJ. Dehonestans. Quod [illegible] decori est. *Adverbialiter.* **Wanhederlig[illegible]** Modo dehonestante.
Wanhedra, V. A. 1. Dehonestare. **Wanhe[illegible]rad**, p. p.
Wanhopp, N. 4. Fluxa spes.
Wanhoppas, V. D. 1. Spe fluctuare.
Wank, N. 4. Nævus. Vitium, *v. bibl.* con[illegible] **Lyte**.
Wanka, V. N. 1. Vagari. **Wanka af [illegible] an**, Huc illuc vagari. **Wanka omkring** Circumvagari.
Item: **Wanka**, Haberi. In usum adesse ex. gr. **Hålla til goda det som wankar** Quæ haberi possunt boni consulere. **Inge[illegible] fruckt wankar i år**, Fructuum hoc anno caritas. **Där wankade stryk**, Ibi verbera habebantur. **Wankas**, *Deponentialiter, per peram pro* **Wanka**.
Wankelmodig, ADJ. Animi vagabundus seu dubius.

Göra rocken widare, Amiculum facere laiorem. *Aliter*, ex. gr. Til widare öfverläggning, In deliberationem ulteriorem. Utan widare omſwep, Sine ambagibus ulterioribus. *Adverbialiter*. Widt, ex. gr. Widt omkring, Vaſtè circum. Widt utseende ſaker, Res remotioris finis. Widt och bredt, Longè latèque. *Adverbialiter*. Widare, Ulterius. Porrò, ex. gr. Jag kan icke gå widare, Ulterius progredi nequeo. Til widare, Quoadusque. In ulterius. O. ſ. w. Och ſå widare, Et ſic porrò, conf. Wida.

Wida, *Adverbialiter*, ex. gr. Gå för wida, Ultra quid juris vel decori procedere. Det är nu ſå wida kommet, Jam eò ventum eſt. Så wida mig weterligt är, Quoad mihi notum ſit. Wida wägnar öfverlägſen, Multum ſatis ſuperans. Så wida möjeligt är, Quatenus fieri poteſt. Wida ifrån målet, Longè à ſcopo, conf. Juru wida.

Widbränna, F. 1. Ex uſtione vel coctione, ſum quid lateribus adhæret.

Widbränna, V. A. 2. Urere vel coquere, ut quid lateribus, in integri corruptionem, adhæreat. Widbränd, p. p.

Widd, F. Amplitudo. Capacitas, ex. gr. Huſets widd, Ædium capacitas. Kappan är ſex alnar i widden, Pallium ſex ulnarum amplitudinis eſt. Se ſaken i hela ſin widd, Rem conſiderare totam.

Widding, *alias* Witling, conf.

Wide, Viburnum, *alias* Videträd. *Hinc*: Widbuſke, Arbuſtum viburneum.

Widerboende, PART. Cohabitans. Condominus, *v. jur.*

Widfärdig, ADJ. Cui amplius exſpatiari voluptas eſt.

Widga, V. A. 1. Amplius reddere. Dilatare. Widgad, p. p. Widga ſig, *Recipr.* Seſe dilatare. Widga ut, conf. Utwidga.

Widgå, V. N. ANOM. Agnoſcere. Fateri, ex. gr. Han widgick at han felat, Se erraſſe fatebatur. De haſwa widgådt gerningen, Facinus à ſe commissum agnovere. *Subſtantivè*. Widgående, Agnitio. Confeſſio.

Widhänga, V. N. 2. Adhærere. Widhängd, p. p.

Widhängning, M. 2. Adhærentia.

Widja, F. 1. Vimen.

Widkomma, V. N. 4. Adtinere, ex. gr. Hwad det widkommer, Quod ad id adtinet, conf. Komma wid.

Widkännas, V. D. 2. Agnoſcere, *alias* Kännas wid. *Horum Part. P.* Widkänd.

Widlåda, V. N. 2. *alias* Låda wid, *quod* conf. *Horum Part.* Widlådande, Adhærens ſeu inhærens.

Widlöftig, ADJ. Prolixus. *Aliter*, ex. gr. Widlöftig ſlägt, Ampliſſima cognatio. Yuglingen är widlöftig, Juvenis vita diſſolutus eſt. *Adverbialiter*. Widlöftigt, ex. gr. Tala widlöftigt, Prolixè loqui. *Aliter*, ex. gr. Bygga widlöftigt, Amplè ædificare. Leſwa widlöftigt, Diſſolutè vivere.

Widlöftighet, F. 3. Prolixitas, ex. gr. Widlöftighet i ſkrifwande, In ſcriptura prolixitas. *Aliter*, ex. gr. Han är bekant för ſin widlöftighet, Vitæ diſſolutione notus eſt. Han är råkad i widlöftighet, Ære alieno obrutus eſt.

Widrig, ADJ. Contrarius. Adverſus, ex. gr. En widrig lycka, Fortuna adverſa. Han är mig widrig, Mihi contrarius eſt. I widrigt fall, *vel* I widrig händelſe, Caſu contrario. Si res aliter ceſſerit. *Aliter*, ex. gr. Widriga omdömen, Judicia ſiniſtra. En widrig ſmak, Sapor aſper ſeu repugnans. *Adverbialiter*. Widrigt, Modo contrario vel repugnante. *Aliter*, ex. gr. Döma widrigt om något, De aliqua re ſiniſtrè judicare.

Widrighet, F. 3. Contrarietas. Adverſitas. *Item*: Repugnantia ſeu aſperitas, ſaporis & ejusmodi.

Widröra, V. A. 2. Contrectare, *alias* Röra wid. *Horum Part. P.* Widrörd. *Aliter*, ex. gr. Widröra en ſak, Tractationi rem ſubjicere. Widrörande, P. A. Contrectans. Contingens. *Aliter*, ex. gr. Widrörande den ſaken, Quod ad illam rem adtinet. *Subſtantivè*. Widrörande, Contrectandi ſeu contingendi actus.

Widrörlig, ADJ. Tactilis.

Widrörning, M. 2. Contrectatio. Contactus. Widrörnings punkten, Punctum contactus.

Widſkepelſe, M. 3. Superſtitio.

Widſkeplig, ADJ. Superſtitioſus.

Widſkepligbet, F. 3. Animus ſuperſtitioſus.

Widſträckt, ADJ. Vaſtus. N. Widſträckt.

Widt, conf. *Adj.* Wid.

Widtaga, V. A. 4. Arripere. Widtagen, p. p. *Def. & Plur.* Widtagne, ex. gr. Widtaga ſådana utwägår, ſom leda til ändamålet, Expediendi modos arripere, qui ad finem perducunt. Widtaga et godt råd, Conſilium ſalutare aſſumere, conf. Taga wid.

Widtberömd, PART. Longè latèque celebris.

Widtfrägdad, ADJ. Qui ubique benè audit. Celebratiſſimus.

Widunder, N. 4. Monſtrum horrendum, *Def.* Widundret.

Widöpen, ADJ. Supinus. *Def. & Plur.* Widöpne, ex. gr. Han ligger widöpen, Supinus jacet. *Proverbialiter*, ex. gr. Wara widöpen i mun, Apertè & inconſideratè quævis effutire.

Wiſta, *vide* Weſta.

Wig, ADJ. *per parag.* Wiger, Agilis. Corpore non impeditus. *Aliter*, ex. gr. Han är altid ſå wig at ſwara, Responſis promtus adeò is eſt. Wara wiger i mun, Sermone promtum & expeditum eſſe. *Adverbialiter.* Wigt, ex. gr. Bära ſig wigt åt, Agiliter ſe gerere. *Aliter*, ex. gr. Det är wigt för hand, Commodè ad manus eſt. Det ligger wigt til, Situ id facilioris eſt aditus. Det är ſå wigt at tiltaga, Satis id in promtu eſt.

Wiga, V. A. 2. Solenni ritu jungere ſeu inaugurare. Wigd, p. p. ex. gr. Wiga brudfolk, Connubium ineuntes ſolenni ritu jungere. Wigas wid någon, *vel* Wiga ſig med någon, Cum aliquo ſacra copula jungi. Wiga en til präſt, Sacris ordinibus aliquem initiare. Wiga ihop. *Idem ac ſimplex.* Wiga in, *aliter* Inwiga, Inaugurare.

Wigg, M. 2. Cuneus, conf. Kil.

Wighet, F. 3. Agilitas.

Wigligen, ADV. Modo, quo expeditè & commodè quid agitur.

Wigning, M. 2 Inauguratio, conf. Wigſel.

Wigſel, M. Matrimonii copula ſacerdotalis. *Def.* Wigſlen. *Compoſ.* Wigſelring, Annulus in ritu conjunctionis matrimonii ſponſæ a ſponſo datus.

Wigt, conf. *Adj.* Wig.

Wigt, F. 3. Pondus, conf. Tyngd, ex. gr. Huru mycket håller det i wigten? Cujus id eſt ponderis? En ſak af mycken wigt, Res multi ponderis. Gifwa wigt i hwad man ſåger, Dictis pondus addere. Sålja en wara efter wigten, Mercem ponderando vendere.

Item: Wigt, *Plur.* Wigter, Pondera, quibus merces librantur. *Dividuntur hæc in* Skeppund, Liſpund, Mark, ꝛc. *quæ ſuis locis invenies.*

Item: Wigt, Libratio ſeu ipſe librandi modus, ex. gr. Mått och wigt, Menſura & libratio rerum. *Compoſ.* Beſmanswigt, Jämwigt, Motwigt, ꝛc. *ſuis locis.*

Wigtig, ADJ. Ponderoſus, ex. gr. Det penningen är icke nog wigtig, Pondere deficit nummus. Et wigtigt ärende, ärende, Munus, negotium, ponderis plenum. Wigtiga ſkäl, Argumenta ponderoſa.

Wigtighet, F. 3. Ponderoſi ratio ſeu conditio.

Wigtſkål, F. 2. Lanx. Bilanx. Libra.

Wigwatten, N. 4. Aqua luſtralis, *aquæ Def.* Wigwatnet.

Wik, M. 2. Sinus. *Compoſ.* Hafswik, Sinus maris. Munwiken, Sinus oris, conf. *ſimpl.*

Wika, V. A. 4. Plicare. Wiken, p. p. *Def. & Plur.* Wikne. *Pr.* Wiker. Imp. Wek. *Pf.* Wikit, ex. gr. Wika en ſak, Plicam facere. Han wek papperet i fyra delar, Papyrum in quatuor plicabat partes. Wika af, ex. gr. Wika af ett blad i en bok, Folium libri plicare. Wika ihop, Complicare. Wika undan, Plicando ſubmovere. Wika up, Plicando evolvere. *Aliter*, ex. gr. Wika up ärmen, Manicam replicare.

:m: Wika, v. n. 4. Cedere. Deflectere, ex. gr. Wik för en större, Cede majori. Wika på ſida, In latus deflectere. Wika ur fältet, E campo prælii recedere. Wika af, ex. gr. Wika af wägen, A via deflectere. Wika af riket, E regno aufugere, conf. Afwika. Wika undan, Recedere, conf. Undwika.

iking, m. 2. Pirata, *antiq.*

iktril, m. Vitriolum. *Compoſ.* Wiktrilſyra, Acidum catholicum. Wiktrilwatten, Aqua vitriolica, conf. *ſimpl.*

ild, adj. Ferus, conf. Will, ex. gr. De wilda djuren, Animalia fera. Ett wildt ſinne, Animus ferinus. De wilde, ſeu De wilde folkſlag i Indien, Indiarum nationes barbaræ. En wild yngling, Juvenis ferox ſeu indomitus. På wilda hafwet, In vaſto mari. *Compoſ.* Wildatt, Wildoxe, ꝛc. conf. *ſimpl. & quæ infra. Abſolutè.* Wildt, Ferina, *alias* Wildbråd.

n: Wild, Silveſtris. Campeſtris, ex. gr. Wilda träd och wäxter, Arbores & vegetabilia ſilveſtria. *Compoſ.* Wildhoning, Mel agreſte. Wildäpplen, Poma ſilveſtria, &c. conf. *ſimpl. Adverbialiter.* Wildt, ex. gr. Det ſom wäxer wildt, Vegetabile ſilveſtre. *Hinc*: *Part.* Wildtwäxande, In campis vel ſilvis creſcens.

ldbråd, n. 4. Ferina. Eſculenta quævis animalia venatione capta.

ldgås, f. anom. Anſer agreſtis. *Plur.* Wildgäß.

ldhet, f. 3. Feritas.

ldjur, n. 4. Beſtia. Fera.

ldſint, adj. Animi ferocis vel indomiti.

ldſwin, n. 4. Aper.

lja, v. n. anom. Velle. *Pr.* Will. *Ipf.* Wille. *Pf.* Welat, ex. gr. Om GUD will, Si voluerit DEus. Han wille tala, loqui volebat. Jag wille åt han gjorde det, Eum id facere vellem. Om de wille gifwa, Si dare vellent. Han har därmed welat ſäga, Eo id dicere voluit. Willande, Volens. Icke wilja, Nolle. Han har icke welat, Noluit. Wi wilje gå, Ire volumus.

Wilje, f. Voluntas, ex. gr. Eke tin wilje, Fiat voluntas tua. Det är hans wilje likmätigt, Id voluntati ejus conſentaneum eſt. Icke med min wilje, Non me annuente. Med wilje, Data opera. Sponte. Göra en något til wiljes, Gratum alicui quid committere. Menniſkans fria wilje, Liberum hominis arbitrium.

Wilkor, n. 4 Conditio, ex. gr. Detta ſkedde med det wilkor, Ita hoc conditione factum. Låfwa något med wilkor, Sub certis conditionibus quid polliceri.

Item: Wilkor, *Pluraliter*; ex. gr. Mina wilkor tillåta det icke, Non id mearum fert rerum conditio. Han ſitter i goda wilkor, Muneris ratione vita ei commoda ſatis. Wara i ſlåta wilkor, Rerum angustia laborare.

Wilkorlig, adj. Conditionalis. Arbitrarius, ex. gr. En wilkorlig ſak, Res arbitraria. Wilkorlige ting, Res conditionales. Wilkorligen, *Adv.* Sub certis conditionibus. *Aliter*, ex. gr. En wilkorlig ſedel, Antapocha reſtrictoria.

Wilkorlighet, f. 3. Ex eo, quod certis conditionibus conceditur.

Will, *Pr. Indic. verb.* Wilja.

Will, adj. Erraticus, ex. gr. Fara will, Errare, *animo*, conf. Willſe. Jag tror det är willt, Erroneum ſeu malè actum hoc eſſe duco. *Hinc*: Willfarande, ꝛc. conf. *infra. Item*: Will, *perperam pro* Wild, *quod* conf.

Item: Will, *ſeu* Willer, Offenſus. Iratus, ex. gr. Blifwa willer, Iraſci. Häſten gör ſig will, Eqvus immanſuetum ſe præbet.

Willa, *Verbum*, *vide* Förwilla.

Willa, f. 1. Rerum in habitu error. Status perturbatus, ex. gr. Gå i willa, Errans meare. Göra något i willan, Perturbatus quid committere. Den ena willan blir wärre än den andra, Rerum ſtatui perturbato, alter ſuccedit pejor.

Wille, *Ipf. verb.* Wilja.

Willerwalla, f. 1. Rerum perturbatio. Status turbidus.

Will-

Waſk, n. Minera contrita aquarum motitatione purgata. *Hinc*: Waſkwerk.

Waſka, v. a. 1. Aquis eluendo purgare. Waſkad, p. p. conf. Twätta.

Waſkning, m. 2. Aquis purgandi actus.

Waſkwerk, n. 4. Machina purgandis aquis metallis, conf. Waſk.

Waß, m. Arundo, conf. Hwaß. *Compoſ.* Waßpipa, Fiſtula arundinea, &c. conf. *ſimpl.*

Waßbryn, f. 3. Ora arundineti.

Waßbuk, m. 2. Sprattus. (Clupea,) *piſc.*

Waßelacktig, adj. Materiâ ſero ſimilis.

Waßla, f. 1. Serum. *Compoſ.* Mjölkwaßla, &c. conf. *ſuis locis.*

Waßlig, adj. Seroſus.

Wattacktig, adj. Qualitatis aquoſæ, conf. Wattig.

Watten, n. 4. Aqua. *Def.* Watnet. *Plur. Def.* Watnen, ex. gr. Springande watten, Aqua viva ſeu profiliens. Stillaſtående watten, Aqua ſtagnans. Ängarne ſtå under watten, Inundata ſunt prata. Lägga något i watten, Aquis quid immittere. *Aliter*, ex. gr. Lägga fiſk i watten, Piſces macerandos aquis immittere. Krigsmagten til lands och watten, Exercitus terreſtris & marinus. De Nordiſte watten, Maria ſeptentrionalia. *Aliter*, ex. gr. Watten i pärlor, Nitor margaritarum. Låta, *vel* Kaſta ſitt watten, Urinam mittere. Sitta på watten och bröd, Carceri mandatum eſſe, ſub pœna aquæ & panis. *Compoſ.* Brunnswatten, Aqua putealis. Sjöwatten, Aqua lacuſtris. Strömwatten, Aqua fluvialis. *Sic quoque* Farwatten, Skedwatten, &c. conf. *ſuis locis. Nonnulla heic ſubſequuntur, quibus addantur alia, quæ in compoſitione cum hac voce locum habent, quorum ſignificatio ex ſimplicibus eruenda.*

Wattfogel, m. 2. Avis aquatica.

Wattfärg, m. Aquarium pigmentum.

Wattgröt, m. 2. Puls ex aqua & farina.

Wattig, adj. Aquoſus, conf. Wattacktig.

Wattkanna, f. 1. Aqualis.

Wattkonſt, f. 3. Aquæductus in altum proſiliens. *Item*: Machina, aquas è profundo evehens, ex. gr. ad fodinas.

Wattlägga, v. a. 2. Macerandum aquæ immittere. Wattlagd, p. p. *de carnibus et piſcibus ſalſis, & ejusmodi.*

Wattmelon, m. 3. conf. Melon.

Wattna, v. a. 1. Rigare. Aquare. Wattnad, p. p. ex. gr. Wattna plantor, Plantas irrigare. Wattna häſtarne, Equos aquare. Wattnas. *Paſſivum. Item*: *Deponentialiter*, Wattnas, ex. gr. Wattnas i ögonen, Oculi madent. Wattnas i munnen åt något, Appetitu in quid ferri, et ſalivam alicui moveat.

Wattnet blommar, n. Flos aquæ. Byſſus.

Wattnig, *vide* Wattig.

Wattpaß, n. 4. Libella. Inſtrumentum, quo deflectio a linea horizontali explorator, ex. gr. Det ligger i wattpaß, Situ id jacet horizontali.

Wattpuß, m. 2. Fovea aquis impleta.

Wattqwarn, f. 2. Mola aquaria.

Wattra, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Wattra ſidentyg, Textum ſericum ope prelî lineis in ambages ductis ornare. Wattrad, p. p.

Wattſjuk, adj. Hydropicus. *Aliter*, ex. gr. Et wattſjukt ſtälle på åkren, Locus in agro aquis irrepentibus udus.

Wattſjuka, f. 1. *alias* Wattſot, *quod* conf.

Wattſot, m. 3. Anaſarca. Hydrops.

Wattſpruta, f. 1. Aſpergillum. Inſtrumentum quo aqua conſpergitur.

Wattſyra, f. Rumex aquaticus, *plant.*

Wattſå, m. 2. Situla aquis referta, conf. Så, *ſubſt.*

Wattubad, n. 4. Lavacrum. Balneum aquarium.

Wattubläſa, f. 1. Bulla. *Item*: Puſtula aquoſa in cute.

Wattublädra, f. 1. Idem.

Wattubryn, f. Superficies aquæ.

Wattudrag, n. 4. Ductus vel meatus per aquas.

Wattudämning, m. 2. Contra aquarum profluxum obvallatio.

Wat-

Windthund, M. 2. Canis Græcus ſeu Scoticus.

Windtrappa, F. 1. Gradus ſpirales ædium.

Windwak, F. 2. Apertura glaciei vi ventorum ruptæ, conf. Wråk.

Windågg, N. 4. Ovum teſta carens, irritum. Ovum urinum.

Windögd, ADJ. Strábus. Cui oculi diſtorti.

Winfat, N. 4. Dolium vini.

Wingad, PART. Alatus.

Winge, M. 2. Ala. *Compoſ.* Qwarnwinge, &c. Ala molæ, &c. conf. *ſimpl. Proverbialiter.* Klippa wingarne, (Stácka wingarne,) på någon, Alicui vires vel potentiam præcidere.

Wingla, V. N. 1. Conſilia ſubdolè mutare. Technis fallere. Wingla med penningar, In re pecuniaria artificiis uti.

Winglare, M. 2. In agendis ſubdolè mutabilis. *Compoſ.* Penningwinglare, Subdolus in re pecuniaria artifex.

Winglas, N. 4. Seyphulus vitreus coniformis.

Winglери, N. 4. Modus in agendis ſubdolè mutabilis. Wexelwinglери, Commercium cambiale adulterinum.

Ingård, M. 2. Vinea. Vinetum.

Ink, M. 2. Nutus, ex. gr. Göra en wink åt någon, Nutu alicui ſignum dare. Styra all ting med en wink, Nutu cuncta regere. Han kommer på förſta wink, Primo advenit nutu, conf. Nick.

Winka, V. N. 1. Nutu ſignum dare, ex. gr. Winka åt någon, Nutu alicui ſignum dare. Winka med handen, at någon må komma eller gå bårt, Alicui manu ſignum dare, ut accedat vel abeat, conf. Nicka. *Proverbialiter*, ex. gr. Haſva något at winka på, Reſiduum quid conditum habere, *ubi uſus poſtulaverit depromendum.*

Winkel, M. 2. Angulus, *internus. Def.* Winklen. *Plur.* Winklar, conf. Kant, ex. gr. En rät, ſned eller trubbig winkel, Angulus rectus, obliqvus vel obtuſus. *Proverbialiter.* I alla winklar och vrår, In quibusvis angulis ſeu latebris.

Winkelhake, M. 2. conf. Winkelmått.

Winkelmått, N. 4. Norma.

Winkelrät, ADJ. Rectangularis. N. Winkelrått. *Adverbialiter.* Winkelrått, In angulum rectum.

Winkyppare, M. 2. *alias* Kyppare, conf.

Winkållare, M. 2. Cella vinaria. *Plur.* Winkållrar. *Item*: Taberna ſeu Diverſorium, ubi vina minutatim venduntur.

Winna, V. A. 4. Vincere. *Pr.* Winner. *Ipf.* Wann. *Pf.* Wunnit. Wunnen, p. p. *Def. & Plur.* Wundne, conf. *infra*, ex. gr. Jag kom, jag wann, Veni, vici. Ingendera har wunnit, Neuter vicit. Winna ſeger, Victoriam reportare. Winna ett fältſlag, Prælio hoſtes vincere. Winna på någon, Aliquem ſuperare.

Item: Winna, Lucrari. Quæſtum facere, ex. gr. Winna något af någon, Ab aliquo lucri quid recipere. Winna på ſpel, lotteri, &c. Luſione, ſortilegio, &c. lucrari. Winna i handel, Mercatura quæſtum facere. Han wann mycket penningar, Multum pecuniæ ei lucro ceſſit. Til winnande af tiden, Temporis lucrifaciendi cauſſa. Han har icke wunnit på det köpet, Iſta nil emtione lucrifecit.

Item: Winna, ex. gr. Winna ens kärlek, gunſt, Amorem, favorem, alicujus obtinere. Han har därmed wunnit heder, Eo honorem acquiſivit. Han wann ſin önſkan, Voti compos factus eſt. Winna någon, Aliquem ſibi conciliare. Til winnande af ändamålet, Quo finis obtineatur. Winna priſet, Præmium reportare. Winna någon med mutor, Donis quem corrumpentibus ſibi faventem reddere. Winna en ſak wid domſtolen, In foro cauſſam tenere ſeu vincere. Winna ett wad, conf. Wad.

Winning, M. 2. Lucrum, ex. gr. Döden är min winning, Mors mihi lucro eſt. Slem winning, Lucrum nefarium. *Aliter*, ex. gr. Lägga ſig winning om, Studio incumbere. Satagere.

Winnlägga ſig, V. N. 2. *Recipr.* Studio incumbere. Satagere. Cf. Lägga, ex. gr.

Han winnlade sig om den saken, Illam in rem studio incubuit. Han har winnlagt sig at behaga honom, Ut illi placeat, sategit.

Winpipa, F. 1. Cadus, *alias* Lagerfat. Horum usus pro servandis vinis in cellis, (Großkällare.)

Winpräß, M. 2. Torcular.

Winranka, F. 1. Palmes vitis. Vitis vinifer.

Winruta, F. Ruta graveolens seu hortensis, *plant.*

Winskänk, M. 2. Vinipola.

Winst, M. 3. Lucrum. Quæstus, ex. gr. Göra sig winst af något, Alicujus rei quæstum facere. Han sitter i winsten, Illius partium lucrum est. På winst och förlust, In lucrum vel dispendium. *Aliter*, ex. gr. Högsta winsten i et lotteri, Lucrum sortis maximum.

Winsten, M. Tartarus. Hwit winsten, Tartarus albus. Winstens salt, Sal tartari.

Winter, M. 2. Hiems. *Def.* Wintren. *Plur.* Wintrar, ex gr. I winter, Proxima hieme. Om wintren, Hieme. I wintras, Hieme proximè præterlapsa. Åt wintren, *vel* Mot wintren, Hiemem versus. Öfwer wintren, Per hiemem. *Compos.* Wintertid, Tempus hiemale. Winterklädd, Contra vim frigoris vestibus munitus. Winterklädning, Vestis hiemalis &c. conf. *simpl.* & *quæ infra.*

Winterföre, N. *Dr.* ex. gr. På winterföret, Vectura hiemali, conf. Före, *subst.*

Wintergatan, F. *Def.* Galaxia. Via lactea.

Wintergrön, M. Vinca minor, *plant.*

Winterkraße, M. Barbarea. (Erysinum,) *plant.*

Winterliggare, M. Navis alicubi hibernans.

Winterläger, N. 4. Hiberna, *navium.*

Winterqwarter, N. 4. Hiberna, *militum.*

Winterrapunzel, M. Locusta. (Valeriana,) *plant.*

Winterwäg, M. 2. Via hiemalis. Fara winterwägen, Via proficisci hiemali.

Wintra, V. N. 1. Hiemare. *Deponentialiter* ex. gr. Det wintras, Hiems appropinquat, *alias* Det wintrar på, Idem.

Winträd, N. 4. Vitis.

Wiol, M. 3. Viola. *Compos.* Wiolsirap, Syrupus violarum, conf. *simpl.* Wiolblomma, Viola.

Wiolett, ADJ. Coloris violacei vel purpurei.

Wipa, F. 1. Vanillus. (Tringa,) *avis*, *alias* Kowipa.

Wipp lustig, *loc. pleb. proverbialis.* Ejus gaudeamus.

Wippa, F. 1. Teniolæ nodus in orbiculum nexus, *alias* Bandwippa. *Item*: Wippa, Panicula, *botan.*

Wippen, *Dr.* ex. gr. Det stod på wippen, at han skulle blifwa, &c. In eo erat rerum articulo, ut fieret, &c. Ecken är på yttersta wippen, Jam in ultimis res est.

Wippgalge, M. 2. Patibulum unius postis.

Wippstjert, M. 2. Motacilla, *avis.*

Wira, V. A. 1. In spiram torquere. Wirad, p. p.

Wirack, M. Olibanum, *medic.*

Wirfla, &c. *vide* Hwirfla.

Wirka, V. A. 1. Artificiosè instrumento in hunc usum peculiari, texere. Wirkad, p. p.

Wirke, N. 4. *alias* Werke, Rerum conficiendarum materia quævis, præsertim lignea. *Inde* Skeppswirke.

Wirkning, M. 2. Artificiosè texendi actus, conf. Wirka.

Wirknål, F. 2. Instrumentum nectendi, conf. Wirka.

Wis, N. 4. Modus. Pactum, conf. Sätt, ex. gr. På de gamlas wis, Modo vel more antiquorum. På samma wis, Eodem modo. På detta wiset, Hoc pacto. På sitt wis, Suo more vel modo. På alt wis, Omnimodè. OBS. *Suffixum vocibus adverbialem addit significationem*, ex. gr. Styckewis, Particulatim. Fördelsewis, Fortuitò. Plockwis, Carpitim, & *sic in aliis.*

Wis, ADJ. Sapiens. N. Wist, ex. gr. De sju wise i Grekeland, Septem sapientes

ræciæ. *Aliter*, ex. gr. En wis man ör icke ſå, Non ita facit vir prudens, onf. Klok. De tre wiſe män af Öſter inden, Tres ab oriente magi. Werldslig is, Philoſophus.

ſa, F. 1. Cantilena. Höga wiſan, Cantum Salomonis.

ſa, V. A. 1. Oſtendere. Monſtrare. Wiad, *vel* Wiſt, p. p. *Pr.* Wiſar. *Ipf.* Biſade, *vel* Wiſte. *Pf.* Wiſat, *vel* Wiſt, x. gr. Wiſa någon något, Alicui quid ſtendere. Jag har wiſat honom, huru an ſkall bära ſig åt, Quomodo ſe geat, illi monſtravi. Han wiſade honom någon, Viam illi monſtrabat. Wiſa ſig, Recipr. ex. gr. Wiſa ſig höflig, Urbanum ſe oſtendere. Han törs icke wiſa ig, Se præbere non audet. Det wiſar ig med tiden, Id tempore apparebit. Små fläckar wiſa ſig på huden, Maculæ minores in cute ſeſe exſerunt. Wiſa af, conf. Afwiſa. Wiſa fram, Monſtrandum promere. Wiſa på, ex. gr. Wiſa på någon eller på något, Aliquem vel aliquid indigitare. Wiſa någon på dören, Ut quis exeat, jubere. Wiſa up, Exhibere, *alias* Upwiſa.

m: Wiſa, ex. gr. Wiſa en wänſkap, Amicitiam alicui præbere. Wiſa mig den gunſten, Illum mihi præbeas favorem. Wiſa en heder, Honorem alicui exhibere. Jag ſkall wiſa, at det är orickigt, Id injuſtum eſſe demonſtrabo. *Aliter*, ex. gr. Wiſa en et ärende, Aliquem ad expediendum quid mittere. Wiſa bårt någon, Aliquem e medio ſe conferre jubere. Wiſa ut någon, Aliquem indigitare. *Aliter*. Wiſa ut någon, Ut quis exeat, jubere, conf. Utwiſa.

Diſare, M. 2. Gnomon. Index, *horologii & ejusmodi*, conf. Urwiſare, ꝛc. *Hinc*: Wiſar-tafla, Tabula horologii. *Item*: Wiſare, Index viæ, *alias* Wägwiſare. *Item*: Wiſare, Index limitaneus. *Item*: Index termini medius inter quatuor lapides circumjacentes.

Wisdom, M. Prudens animus. Sapientia, ex. gr. Ungdom och wisdom följas icke åt, Juventus & prudentia non comites eunt. GUDs wisdom och kunſkap, Sapientia & conſilia DEi.

Wiſe, M. 2. Dux apum.

Wishet, F. 3. Sapientia. Werldslig wishet, Philoſophia. Wishets tänder, Dentes ſapientiæ, *term. phyſiol.*

Wiſierſtaf, M. 2. Baculus ſeu Inſtrumentum menſurandi vaſa formæ ventroſæ ſeu rotundæ.

Wiſitera, V. A. 1. *v. per. Dr.* Wiſitera i tullen, Ad telonium, num quid ſit prohibitarum mercium, ſeu vectigali ſurreptarum, viſitare. Wiſiterad, p. p. *Hinc*: Wiſitering, Viſitatio ejusmodi.

Wiſka, F. 1. Scopæ, *quarum uſus eſt in ſpiraculis caminorum purgandis, circa lignea aqua & arena purganda, & ejusmodi.*

Wiſka, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Wiſka af något, Quicquam detergere. *Hinc*: *Part. P.* Afwiſkad. *Aliter*, ex. gr. Hunden wiſkar med ſwanſen, Canis caudam agitat.

Wisligen, ADV. Sapienter. Prudenter.

Wismut, M. Vismutum.

Wisna, *vide* Wiſtna.

Wiſp, M. 2. Penicillus, *ex ſarculis decorticatis betulæ, cujus in re coquaria uſus.*

Wiſpa, V. A. 1. Penicillo commovere. Wispad, p. p. conf. Wiſp.

Wiſpacktig, ADJ. Cui animus volubilis & inconſtans.

Wiſper, M. 2. Volubilis & inconſtans quis.

Wiß, ADJ. Certus. N. Wißt, ex. gr. Döden är wiß, men ſtunden är owiß, Mors certa eſt, hora vero mortis incerta. Wara wiß om något, De re aliqua certum eſſe. I wißt affeende, Certo reſpectu. På wiß tid, In certum tempus. På wißa tider, Certis temporibus. Jag är wiß på det, De eo certior factus ſum. Wiß på foten, Firmo incedens gradu. Wara wiß på ſig, Certiorem ſe præbere. *Aliter*, ex. gr. En wiß gåße, Puer alacrioris ingenii. Han ſer ſer ſå wißer ut, Alacrem præ ſe fert ſpeciem.

Item: Wiß, Quidam, ex. gr. En wiß man har ſagt det, Quidam id dixit. I et wißt mål, In cauſſa quadam. I wißa händelſer, In quibusdam caſibus. På wißt ſätt, Quodam modo. *Adverbialiter.* Wißt, Certè. Jag wet wißt at ſå är, Id ita eſſe pro certo habeo. Du har wißt gjort det, Certè id feciſti. Ja wißt, Immo certè.

Wißerligen, ADV. Certè.

Wißhet, F. 3. Certitudo.

Wißhänd, ADJ. Cui manus firmiores ad accuratè faciendum vel feriendum, & ejusmodi.

Wißo, *Adverbialiter.* Gör wißo, Pro certo.

Wiſt, *Neut. Adj.* Wis. *Item*: Wiſt, P. P. *pro* Wiſad. *Item*: Wiſt. *Pf. pro* Wiſat, *verb.* Wiſa. *Item*: Wiſt, *perperam pro* Wißt.

Wiſtas, V. D. I. Verſari. Commorari, ex. gr. Ehwareſt han wiſtas, Ubicunque verſetur. Han wiſtades där en tid, Aliquantiſper ibi commorabatur. *Subſtantivè.* Wiſtande, Commoratio. Manſio alicubi.

Wiſte, *Ipf. verb.* Weta. *Item*: Wiſte, *pro* Wiſade. *Ipf. verb.* Wiſa.

Wiſten, ADJ. Flaccus. Marcidus. *Def. & Plur.* Wiſtne, ex. gr. En wiſten qwiſt, Ramuſculus flaccus vel aridus. Et wiſtet blomſter, Flos flaccidus. Wiſtne läppar, Labia marcida.

Wiſthus, N. 4. Prohtuarium. Cella penuaria.

Wiſtna, V. N. I. Flacceſcere. Marcere. Wiſtnad, P. P.

Wite, N. 4. Pœna pecuniaria, conf. Bötor, ex. gr. Förelägga wite då någon ſak förbjudes, Dum quid prohibitur, pœnam præſcribere pecuniariam. Det är pålagdt wid wite, Sub pœna pecuniaria id injunctum eſt. *Compoſ.* Witesbrott, Mulcta luendum crimen, conf. *ſimpl.*

Witling, M. 2. Merlangus. (Gadus,) *piſc.*

Witsord, N. In teſtimonio perhibendo fides, ex. gr. En ſom icke eger witsord, Cui in teſtem vocato fides nulla. Giſwa någon witsord, Fidem alicui firmam teſtificari.

Witter, ADJ. Ingenio pollens. Literarum humaniorum peritus. *Def. & Plur.* Witt *Comp.* Wittrare. *Sup.* Wittraſt.

Witterhet, F. 3. Studia humaniora. Ga Belles lettres.

Witterlek, *vide* Witterhet.

Witterlig, Witterligt, *vide* Weterlig.

Wittja, V. A. I. Piſcatoria vel aucuparia ſitare. Wittjad, P. P.

Wittna, V. A. I. Teſtari. Teſtificari. Wi nad, P. P. ex. gr. Jag kan wittna, ſå ſkedt, Illud ita accidiſſe, teſtis ſu Hans ſkrifter wittna om hans lärdom, illius eruditione ſcripta ejus teſtificantu Wittna med någon eller emot någon, favorem alicujus, vel contra aliquem, ſtimonium perhibere.

Wittne, N. 4. Teſtis, ex. gr. Han ſkal wara mitt wittne, Is mihi teſtis erit. Kalla någon til wittne, In teſtem aliquem vocare. Taga någon til wittnes, In teſtem aliquem invocare. Wara wittne til något, Alicujus rei teſtem eſſe. Wittnen bleſwo afhörde, Teſtes auditi fuere.

Wittnesbörd, N. 4. *Teſtimonium*, ex. gr. Bära wittnesbörd om någon eller om något, De aliquo, ſeu de aliqua re, teſtimonium perhibere. Giſwa någon wittnesbörd, De aliquo teſtari. *Aliter*, ex. gr. Giſwa någon wittnesbörd, Teſtimonio aliquem munire.

Wittnesför, ADJ. Teſtimonii perhibendi idoneus.

Wittnesgill, ADJ. Idem.

Wittnesmål, N. 4. Cauſſa teſtimonio probanda. *Item*: Actus, quo teſtimonium redditur, *jur.*

Wittringar, *Plur.* Solutiones corporis in ære.

Wocal, M. 3. Vocalis, *litera*, *v. lat.* En bokſtaf ſom har enkelt ljud, *alias* Enlyding.

Wog, *Ipf. pro* Wägde, *verb.* Wäga. Ponderare.

Woja ſig, V. N. I. Clamorem edere lamentabilem, *afflictorum eſt.*

Wolfram, M. Spuma lupi, *minor.*

olum, M. 3. Volumen, v. *lat.* En del af ågon bok, ſom beſtår af flere delar. *Item*: Wolum, Begrepet af et tings iorlek eller ſträckning.

orden, PART. conf. *verb.* Warda.

ore, *Ipf. verb.* Wara.

rak, N. 4. Rejectanea quævis, ex. gr. Komma i wrak, Rejectum fieri. Allehan- da wrak, Rejectanea quævis. Den karlen ir et wrak, Vir ille rejectaneus eſt. *Compoſ.* Wrakgods, Merces rejectæ. Skatt- wrak. Strandwrak, ꝛc. conf.

m: Wrak, Navis poſt naufragium jacta- a, *alias* Skeppswrak.

rakfogel, M. 2. *alias* Kårfogel, conf.

red, N. 4. Peſſulus verſatilis, *quo fores el opercula feneſtrarum, & ejusmodi, clau- luntur. Item*: Wred, Contorſio. *Unde* Tarmwred, conf.

red, ADJ. Iratus, ex. gr. Wara wred, Iratum eſſe. Bliſwa wred på någon, In aliquem iraſci. Wredt mod, Ani- mus iratus. *Aliter.* Wred. *Ipf. verb.* Wrida.

rede, M. 2. Ira, ex. gr. J wredes mod, Animo irato. Snar til wrede, In iram proclivis.

redgas, V. D. 1. Iraſci, ex. gr. Han wredgades högligen, Valdè iraſcebatur. Wredgas på någon, In aliquem iraſci. Wredgas öfwer något, Ob aliquam rem in iram commoveri.

redſam, ADJ. Iracundus.

redſamhet, F. 3. Iracundia.

redſamligen, ADV. Iratè.

redſint, ADJ. Cui animus iracundus.

renſk, ADJ. Non caſtratus, *de equis.*

renſkas, V. D. 1. Laſcivire, *equorum eſt.*

reſig, ADJ. Diſtortus. Cui ductus ſeu venæ in contrarium feruntur, *de lignis. Figuratè*, ex. gr. En wreſig karl, Vir moroſus.

reſighet, F. 3. Diſtorti qualitas, *in liguis*, conf. Wreſig. *Figuratè.* Animus moroſus.

ret, M. 2. Agellus, *ſeorſim circumſeptus*, alias Åkerwret, conf. Täppa.

ricka, *vide* Wridka.

Wrida, V. A. 4. Torquere. Wriden, p. p. *Def. & Plur.* Wridne. *Pr.* Wrider. *Ipf.* Wred. *Pf.* Wridit, conf. Wridka. Wränga, ex. gr. Wrida något på ſned, In obliqvum quid torquere. Wrida om- kring, Torquendo circumegere. Wrida nyckten galet, Clavum perverſè circum- agere. Wrida fingret ur led, Torquen- do digitum luxare. Wrida watnet ur linkläder, Lintea contorquendo aquas emit- tere. Wrida ſig på alla kanter, Cir- cum circa ſe vertere. Wrida af något, Torquendo quid rumpere. Wrida ihop qwiſtar, trådar, Ramuſculos, filamenta, contorquere. Wrida åt ſig, Siniſtror- ſum torquere. Wrida ifrån ſig, Dex- trorſum torquere.

Wrideld, M. Ignis, qui contorſione ligno- rum elicitur.

Wridka, V. A. 1. Subitaneo motu, vel cre- bra agitatione, torquere. Wridkad, p. p. *frequentativum ex verbo* Wrida, ex. gr. Wridka med nyckten i låſet, Clavem ſeræ immiſſam agitare. Wridka foten ur led, Subitò pedem torquendo luxare. Wridka en båt, Remum puppi appli- catum agitando, ſcapham producere, conf. Wicka.

Wridkning, M. 2. Actus ejusmodi.

Wridning, M. 2. Torquendi actus. Con- torſio.

Wriſt, M. 3. Dorſum pedis.

Wrok, *Ipf. perperam pro* Wräkte, *verb.* Wräka.

Wrå, M. 2. Angulus. Latebra. *Def.* Wråen. *Conſtr.* Wrån. *Plur.* Wråar. *Conſtr.* Wrår, ex. gr. Gömma ſig i en wrå af huſet, In angulo domus ſe occultare. Söka något i wråarne, In latebris quid quærere. *Compoſ.* Sopwrå. Ögnewrå, conf. *ſimpl.*

Wråk, M. 2. Ruptura glaciei in lacubus vi ventorum facta, inque longum deducta, conf. Windwak.

Wrål, N. 4. Boatus, *pecudum eſt dum af- fliguntur.*

Wråla, V. N. 1. Boare, conf. Wrål, conf. Råma. *Subſtantivè.* Wrålande, Boan- di actus.

Wetta, v. n. 1. Vergere, ex. gr. **Wetta inåt eller utåt**, Introrſum vel extrorſum vergere. **Det ena fönſtret wettar åt trägården**, Feneſtrarum altera hortum ſpectat.

Wettgirig, adj. Sciendi cupidus.

Wettgirighet, f. 3. Sciendi cupiditas.

Wettja, v. a. 1. Cote acuere. **Wettjad**, p. p.

Wettjeſten, m. 2. *alias* **Brynſten**, conf.

Wettig, adj. Urbanus.

Wettlös, adj. Scientiæ expers. Amens. *Adverbialiter.* **Wettlöſt**, Dementer.

Wettwilling, m. 2. Nondum ad rectum rationis uſum ætate perventus. Intellectu immaturus quis.

Wexel, m. 2. Immutatio. Alternatio, *alias* **Omwexling**, conf.

Item: **Wexel**, Aſſignatio mercatoria cambialis. *Def.* **Wexlen**. *Plur.* **Wexlar**, ex. gr. **Draga wexel på någon**, Aſſignationem cambialem in debitorem exoticum expedire, *qua exhibita is pecuniam ſolvere tenetur. Compoſ.* **Wexelbref**, Literæ cambiales. **Wexelhandel**, Commercium cambiale. **Wexelhandlare**, Mercator cambialis. Collybiſta. **Wexelgifware**, Cambſarius, *alias* **Tracent**. **Wexeltagare**, Cambſor, *alias* **Remittent**. **Wexelbetalare**, Cambialis aſſignationis ſolutor. **Wexelrytteri**, Commercium cambiale ſpurium, conf. *ſimpl. & quæ infra.*

Wexelbank, m. 2. Inſtitutio cambialis in pecuniarum permutationem, conf. **Låne bank**.

Wexelcurs, m. *alias* **Curs**, Curſus cambialis, *quo pecuniarum ab exoticis exigendarum pretium variat*, ex. gr. **Curſen ſtiger eller faller**, Curſus cambialis creſcit vel decreſcit. **Hög eller låg wexelcurs**, Aſſignationum cambialium pretium exactum vel demiſſum, conf. **Wexel**.

Wexelfeber, m. 2. Febris intermittens. *Def.* **Wexelfebren**. *Plur.* **Wexelfebrar**.

Wexelwis, adv. Alternatim.

Wexla, v. a. 1. Aliud pro alio tradere. Permutare. **Wexlad**, p. p. conf. **Byta**, ex. gr. **Wexla waror emot waror**, Merces contra merces permutare. **Wexla om**, *alias* **Omwexla**, Alternare. **Wexla ningar**, Nummos in minores permu... **Wexla en ſedel**, Aſſignationem cambi... contra nummos permutare. **Wexla ... et mynt**, Monetam permutare. **... wexla en ducat med mig**, Potes pro ... reo minores mihi nummos tradere. *Al...* ex. gr. **Wexla bref med någon**, C... aliquo literarum commercium habere. **... la ſkrifter**, Scripta invicem permutan... dere. **Wexla ord med någon**, Cum ... quo altercari.

Wexlare, m. 2. Pecuniarum permutator ... narius.

Wexling, m. 2. Mutatio, *alias* **Omwexling**. *Item*: Pecuniarum permutatio.

Wi, Nos. *Plur. Pron.* **Jag**, conf. *Gra... matic.*

Wicariat, n. 4. Status, quo quis in alterius locum ſubſtituitur, *v. per.*

Wicka, v. n. 1. Subitaneo motu vacillare, ex. gr. **Båten wickar**, Scapha vacillat. **Wicka om**, Vacillando ſubverti *vel* ſubvertere, conf. **Wridka**.

Wictrik, *vide* **Wiktril**.

Wictualier, *Plur. alias* **Wictualie-magasin**, Cibaria, *v. per.*

Wid, præp. Ad. Juxta, ex. gr. **Wid ſtran den**, Juxta ripam. **Wid den tiden**, Juxta id tempus. **Wid ſidan**, Ad latus. **Wid lägligt tilfälle**, Occaſione opportuna. **Wid hand**. **Wid lag**. **Wid på**. **Wid namn**, ꝛc. *Has & ſimiles locutiones ſuis locis quæras.*

Item: **Wid**, ex. gr. **Bliſwo wid li**... Vitæ reſtitui. **Swärja wid GUD**, DEum jurando invocare. **Tala wid någon**, Cum aliquo colloqui. **Talas wid**, conf. **Tales**. **Wid wite**, conf. **Wite**.

Nota. *Hujus particulæ plenior uſus petendus ab exemplis circa quævis vocabula*, ex. gr. **Komma wid**. **Röra wid**. **Stå wid**. **Taga wid**, ꝛc. *Nonnullis præfigitur*, conf. *infra.*

Wid, adj. Amplus. Veſtus, ex. gr. **En wid klädning**, Veſtis amplior. **Et widt fält**, Campus veſtus. *Proverbialiter*, **Det ſtår i wida fältet**, conf. **Fält**.

åd, M. 3. Conſuti longior pars quælibet, ex. gr. En wåd af ſeglet, Veli pars una. Sex wåder i kiortlen, Pallæ ſex partes. Tre wåder tapeter, Tapeti tres partes.

åda, F. 1. Caſus fortuitus, ex. gr. Det ſkedde af wåda, Caſu fortuito id accidit. Han ſlog honom med wåda, Caſu illum fortuito percuſſit. *Aliter*, ex. gr. Inråttningen ſtår i ytterſta wåda, Inſtitutio in extremo conſtituta eſt diſcrimine. *Compoſ* Eldswåda, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

ådabot, M. Mulcta pro læſione vel damno, caſu fortuito illato, *v. jur.*

ådeld, M. 2. Incendium fortuitum, *alias* Eldswåda.

ådelig, ADJ. Fortuitus, ex. gr. En wådelig händelſe, Caſus fortuitus. *Aliter*, ex. gr. Han är i en wådelig belägenhet, In rerum ſitu pernicioſo conſtitutus eſt.

åffla, F. 1. Laganum. Panis delicatior quadriformis, *inter dapes.* *Hinc*: Wåffeljärn, Forma ferrea, in qua ejusmodi panes coqvuntur.

åg, M. *Ir.* Fluctus. Unda. *Plur.* Wågor, ex. gr. En wåg ſlog öfwer ſkeppet, Fluctus navim inundabat. I haſwets brusande wågor, In æſtuantibus maris undis. Haſwet och wågen bullrade, Maris fluctus tumultuabantur. För wind och wåg, Ventis fluctibusque. Ränder ſom gå i wågor, Strigæ vel ductus, qui undarum flexus referunt.

åg, F. 2. Statera. *Item*: Libra, qua merces majoris molis & ponderis libratur, conf. Wigtſkål. *Inde* Järnwåg. Victualiewåg, ꝛc. conf. *ſimpl. Item*: Domus librationis mercium publica. Föra något på wågen, In ædes publicas ponderandum quid inferre. *Abſolutè.* Wågen, Libra. *Conſtellatio.*

åga, V. A. 1. Audere, *ubi periculum adeſt*, conf. Driſta. Wågad, p. p. ex. gr. Jag wågar icke at ſå göra, Ita facere non audeo. Han wågade ſitt lif för dem, Vitam pro illis periculo expoſuit. Wåga penningar på ſpel, Pecuniam luſionis ſorti exponere. Wåga ſig, *Recipr.* ex. gr. Han wågar ſig icke at ſlåſs, Pugnam inire non audet. Wåga ſig i faror, Periculis ſe exponere.

Wåga, V. N. 1. Fluctibus æſtuare, ex. gr. Haſwet wågade häftigt, Mare vehementius æſtuabat. *Item*: *Activè.* Wåga, Lineas facere, in ſpeciem flexuum undarum. Wågad, p. p.

Wågbalk, M. 2. Librile. *Aliter*, ex. gr. Hydroſtatiſka wågbalken, Libra hydroſtatica.

Wåghals, M. 2. Temerè audax quis.

Wågig, ADJ. Ductibus vel lineis undarum flexus referens.

Wågning, M. 2. Undulatio.

Wågrät, ADJ. Horizontalis. N. Wågrätt. *Adverbialiter.* Wågrätt, Horizontaliter.

Wågſam, ADJ. Audax, *in periculis*, conf. Driſtig. Oförwågen. *Adverbialiter.* Wågſamt, Audacter.

Wågſamhet, F. 3. Audacia, *ubi periculum adeſt*, conf. Driſtighet. Oförwågenhet.

Wågſkål, *vide* Wigtſkål.

Wågſpel, N. 4. Luſio temeraria. *Proverbialiter*, ex. gr. Sätta något på et wågſpel, Sorti quid tradere.

Wåkenhus, *vide* Wapenhus.

Wåla, *vide* Wårda.

Wåld, N. 4. Violentia, Vis, ex. gr. Där wåld går för rätt, Ubi violentia juris locum occupat. Göra wåld på någon, Alicui vim inferre. Taga med wåld, Vi eripere, conf. Wåldtaga. Det ſom ſker med wåld, Vi factum vel illatum.

Item: Wåld, Poteſtas, Potentia. Jus poſſeſſionis, ex. gr. Stå under en annans wåld, Alterius poteſtati ſubjectum eſſe. Gifwa ſig någon i wåld, Potentiæ alicujus ſe tradere. Jag har det icke i mitt wåld, Illud mihi non ſubeſt.

Wåldföra, V. A. 2. Vim alicui inferre. Violenter tractare. Wåldförd, p. p.

Wåldſam, ADJ. Violentus. *Adverbialiter.* Wåldſamt, Violenter.

Wåldſamhet, F. 3. Violentia. Förösfwa wåldſamheter, Actiones committere violentas.

Wåldſamligen, ADV. Violenter.

Wålds-

Wåldswerkan, v. Invaſio ad damnum inferendum violenta.

Wåldswerkare, m. 2. Vi damnum inferens.

Wåldtaga, v. a. 4. Vi ſtuprum inferre. **Wåldtagen**, p. p. *Def. & Plur.* **Wåldtagna.**

Wåldtägt, m. 3. Struprum vi illatum.

Wålla, v. n. 2. *Ir.* In cauſſa eſſe. *Pr.* **Wåller.** *Ipf.* **Wållde.** *Pf.* **Wållit**, ex. gr. Hwem wåller at det icke ſker? Quis in cauſſa eſt, cur id non fiat? Han är wållande därtil, Illius rei culpa in eum redundat. Du wållde det, at han ſick ſtryk, Tu in cauſſa fuiſti, quod vapularet. Hwad wåller barnet, at det gråter? Quid in cauſſa eſt, cur infans ploret? Wara wållande til något, Alicujus rei auctor exiſtere. *Aliter*, ex. gr. Hwad wåller dig? Quidnam te afficit?

Wålm, m. 2. Acervus fœni, *in prato*, *alias* **Såte.**

Wålma, v. a. 1. Acervos fœni congerere, *ſub fœniſecio*. **Wålmad**, p. p.

Wåmm, *vide* **Wamb.**

Wålne, m. 2. Umbra hominis, *in viſionibus apparens*. *Aliter*, ex. gr. Han har wåln**e** af et lejon, Nativo vultus habitu leonis ſpeciem refert.

Wån, *Dr.* ex. gr. Om någon wån är, Quoad fieri poſſit. Det war ingen wån at kunna få det, Illud obtinendi locus non erat. *Proverbialiter*, ex. gr. Hafwa något i wåne, Quicquam reſervatum habere. På wån wara, In omnem eventum.

Wånda, f. 1. Angor, *quo corpus afficitur*, conf. **Qwal.** Ångeſt, ex. gr. En barnaföderſka ſtadd i wånda, Puerpera in angore conſtituta. Han led ſtor wånda, Ingentem perpeſſus eſt angorem.

Wånda, v. n. 1. Aurem præbere. Obedire, ex. gr. Han wåndar icke hwad man ſäger, Non dictis aurem præbet. *Aliter*, ex. gr. Det ſkall ſke, jag wåndar det koſtar aldrig ſå mycket, Id fiet, etſi tantis ſtaret impenſis, non curo.

Item: **Wåndar**, *Præſ. Indic.* ex. gr. Jag wåndar jag wore af med detta, Ab hiſce me liberatum opto.

Wåndas, v. d. 1. Angi, *doloribus corpo* ex. gr. Qwinnan wåndas i barnköd, lier partu angitur, conf. **Ångſtas.**

Wåning, m. 2. Ædium alia ſuper contignatio. *Gall.* Etage, ex. gr. eller öfwerſta wåningen, Tertia vel ſu ædium contignatio. *Hinc*: **Wånings** Ædium habitandi loca.

Wånna, *vide* **Wånda.**

Wåp, n. 4. Hebetioris animi, indeque ribus agreſtis. *Unde Adj.* **Wåpig.**

Wår, f. 2. Ver, ex. gr. Om wåren, re. I wåras, Vere proximè præt I wår, Vere proximo. Åt wåren, Mot wåren, Ver verſus. Öfwer wår Per vernum. Fram på wåren, Vere ac to. *Compoſ.* **Wårdag**, Dies vernus. W tiden, Tempus vernum. **Wårlik**, Ver ſimilis, conf. *ſimpl.*

Wår, pron. Noſter. n. **Wårt**, ex. g Fader wår, Pater noſter. Wårt dagli bröd, Panis noſter quotidianus. W föräldrar, Parentes noſtri. Wåre förlor ſlaget, Noſtri prælio victi fuere.

Wård, m. Cura, *in ſervando vel cuſtodi do*, ex. gr. Hafwa walt och wård någon, Cuſtodiam *alicujus curamque* bere. Hafwa något under ſin wård, Cu ſuæ ſervandum quid traditum habere, co **Wårdnad.** *Compoſ.* Själawård, &c. *Alia* Dörawård. Wårdtorn, &c. *quære ſuis lo* Ringa i wård, Ad certam manè excu rum horam campanam quatere.

Wårda, v. a. 1. Curam habere, *ſervan vel cuſtodiendi*. **Wårdad**, p. p. ex. Wårda en annans egendom ſåſom ſin Aliena bona, ut ſua, curare. Han dar ej därom, Nil curat. Wårda ſiuk, Ægroti curam agere. *Subſtan* **Wårdande**, Curam habendi actus W da ſig, *Recipr.* ex. gr. Wårda ſig ſiuk eller fattig, Ægroti vel egeni ſibi ſumere. Låta wårda ſig om Alicujus curam ſibi cordi eſſe ſinere. *A* Wårda ſig, Dignari, ex. gr. Han dar ſig icke at ſe honom, Haud illo tueri dignatur. Han wårdade ſig ſwara, Vix reſpondere dignatus eſt.

rdkaſe, M. 2. Strues lignea in alto po-a, ad indicandas hoſtium irruptiones ac-ndenda, *antiq.*

rdnad, F. 3. Cura, *ſervandi vel cuſto-iendi*, ex. gr. Haſwa wårdnad om någon, licujus curam gerere, conf. Omwård-ad. *Aliter.* Wårdnad, Familia, *alias*)mwårdnad, *quod* conf.

rdslös, ADJ. Incurioſus. Socors. *Adver-aliter.* Wårdslöſt, Incurioſè.

rdslöſa, V. A. 1. Curam negligere, *ſervando vel cuſtodiendo* Wårdslöſad, p.

rdslöshet, F. 3. Incuria. Socordia.

rdtecken, N. 4. Teſſera alicujus, qui ıræ cordique aliquem habet. *Def.* Wård-cknet.

rdtorn, N. 4. Specula. Turris in qua ccubiæ aguntur.

rfrudag, M. 2. Feſtum annuntiationis lariæ.

rmånad, M. 3. Martius menſis.

rta, F. 1. Verruca. *Item*: Papilla in ıammis mulierum.

rtbit, M. 2. Gryllus verrucivorus, *inſect.*

rtid, M. 3. Tempus vernum.

rtig, ADJ. Verrucoſus.

it, ADJ. Humidus. N. Wått, *per im-erſionem, ex pluvia, & ejusmodi*, conf. ncktig. Wåtſkig.

tacktig, ADJ. Subhumidus.

ithet, F. 3. Humiditas, conf. Wåtſka.

tſäck, M. 2. Hippopera. Vidulus, qui oft equitem annecti ſolet.

tſkodd, *Adjectivè.* Cui pedes inter am-ulandum humidi facti.

itwara, F. 1. *Plur.* Wåtwaror, Liquores uilibet. Potulenta.

itwåder, N. 4. Tempeſtas humida. *Def.* Båtwådret.

ibel, M. 2. *Def.* Wåblen, *alias* Rege-nents Wåbel, Miniſter apparitor legionis, onf. Jåltwåbel.

cka, V. A. 3. Expergefacere. Wäckt, p. ex. gr. Wäcka en ſofwande, Somno uſcitare aliquem. Wäcka på någon, Ali-uem expergefacere. Wäcka up, conf. Upwäcka. *Aliter*, ex. gr. Wäcka en wak, In glacie aperturam facere. Han har wäckt den frågan, Iſtius auctor quæſtio-nis ille eſt.

Wäckare, M. 2. Alios experge faciens quis. *Item*: Machinula horologii ſpecialis, è ſomno excitans.

Wäckt, M. 3. Intervallum temporis excu-biarum. *Hinc*: Morgonwäckt, ꝛc. conf. *ſimpl.*

Wäcktare, M. 2. Vigil. Speculator. *Com-poſ.* Tornwäcktare, ꝛc. conf. *ſimpl.* conf. Waktare.

Wädas, V. D. 2. Pignore certare, ex. gr. Han wäddes med honom om den ſa-ken, Certationem de hoc pigneratitiam cum eo inivit. Jag wädes med dig dårom, De hoc pignore tecum cer-tabo, conf. Slå wad, *voc.* Wad, conf. Wädja.

Wäder, N. 4. Ventus. *Def.* Wädret. *Plur. Def.* Wädren, conf. Wind, ex. gr. Fa-ra med wädret, Ductu ventorum provehi. Emot wädret, Vento adverſo. I ſtilla wäder, Vento ſedato. Wädret wände ſig, Mutabatur ventus. *Compoſ.* Mot-wäder. Stormwäder. Wäderqwarn, ꝛc. conf. *ſuis locis.*

Item: Wäder, Aër. *alias* Luft, ex. gr. Den ſjuke får icke gå ut i wädret, Ægroto in aërem exire non licet. Hänga något i wädret, Aëri quid ſuſpenſum exponere. *Adverbialiter.* I wädret, *vel* Up i wädret, Surſum. In ſublime. *Locut. Proverb.* ex. gr. Få wäder af något, Clam alicujus rei notitiam accipere. Komma under wäder med något, Quicquam ſubolere. Slå i wädret, In-ſuper habere.

Item: Wäder, Tempeſtas. Cœli temperies, ex. gr. Wackert eller fult wäder, Tempeſtas ſerena vel turbida. *Proverbialiter*, Råka ut i ogjordt wäder, Infelici ſub ſidere agendum quid ſuſcipere. *Compoſ.* Snöwäder. Regnwäder, ꝛc. conf. *ſimpl.* conf. Owäder. Urwäder, ꝛc.

Item: Wäder, Flatus, ex. gr. Mat ſom gifwer wäder, Flatus excitans cibus.

Willfara, v. n. 4. Concedere. Petitis annuere. **Willfaren**, p. p. *Def. & Plur.* **Willfarne**, ex. gr. **Willfara någon i hwad han begår**, Petitis alicujus annuere. **Han willfor des åstundan**, Desiderio ejus satisfecit. *Substantivè.* **Willfarande**, Concessio. Annuendi actus.

Willfarande, part. Erraticus, conf. **Willsefarande**, conf. *verb.* **Willfara.**

Willfarelse, m. 3. Error.

Willfarig, adj. Cui animus lubens ad annuendum, vel ad concedendum quid.

Willfarighet, f. 3. Animus, quo libens quis petitioni alicujus annuit.

Willhjerna, *Com. gen.* 1. Animi quis dissoluti.

Willig, adj. Lubens. Pronus. *Adverbialiter.* **Willigt**, Libenter. Sponte. *Hinc*: **Friwillig**, **Motwillig**, &c.

Willighet, f. 3. Animus libens.

Willo, *Adjectivè.* Erraticus. *In compositis locum habet.* **Willoandar**, Homines erroribus capti. **Willomening**, Opinio erratica. **Willosats**, Thesis erronea. **Willostig**, Trames erraticus. **Willoväg**, Via erronea, conf. *simpl.*

Willrådig, adj. Consilii hærens. In consilio capiendo dubius.

Willrådighet, f. 3. Animus in consilio capessendo dubius.

Willsam, adj. In errorem ducens. Seductitius.

Willse, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. **Gå willse**, Eundo errare. **Taga willse**, Sumendo errare. **Fara willse**, Itinère errare, conf. **Will.**

Willsefarande, part. Via seu itinere errans. *Substantivè.* **Willsefarande**, Actus, quo quis via vel itinere errat, conf. **Willfarande.**

Wimba, f. 1. Vimba. (Cyprinus,) *pisc.*

Wimla, v. n. 1. *Dr.* ex. gr. **Det wimlar för ögonen**, Radiorum fluctuatione visus perturbatur. **Torget wimlade af folk**, Fluctuante hominum turba forum erat repletum.

Wimmelkant, adj. Cui objecta perturbatione quasi in gyrum feruntur, conf. **Yr.**

Wimpel, m. 2. Apluſtre linguiforme, *summitati mali annecti ſolet.*

Win, n. 4. Vinum. *Plur.* **Win**, vel **Winer**, ex. gr. **Gammalt eller unat** Vinum verus vel recens. **Fiſka winer**, na ſpirituoſa. **Starkt win**, Vinum tius. *Compoſ.* **Bitterwin**, Vinum rum. **Winättika**, Acetum vini. **drank**, *ſeu* **Windrägg**, Fæx vini. Dolium vini. **Winhandlare**, Vinorum mercator. **Winkallskål**, Potulentum no, aqua, &c. conf. **Kallskål**, conf. *& quæ infra.*

Wina, *vide* **Hwina.**

Winbergning, m. 2. Vindemia.

Winbär, n. Fructus ribis rubri, nigri. **Winbärs buske**, Ribes.

Wind, adj. In obliqvum ductus. *de lignis & ejusmodi*, conf. **Sned.** *bialiter.* **Windt**, Modo contorto.

Wind, m. 2. Trochlea, conf. **Windspel.**

Item: **Wind**, Supremum ædium tabulatum. *Compoſ.* **Windsglugg**, **Windskammare**, conf. *ſimpl.* **Sädswind**, Locus in ſuperioribus ædium pro ſervando frumento. **Torkwind**, Locus pro ſiccandis linteis.

Wind, m. 2. Ventus, *term. naut. alus* **Wäder**, ex. gr. **Få wind i seglen**, Ventum accipere ſecundum. **Wänta på wind**, Ventum exſpectare ſecundum. **Det är wind**, Ventus flat ſecundus. *Compoſ.* **Motwind**, **Sida wind**, &c. conf. *ſuis locis.*

Winda, v. a. 1. Trochlea ducere ſeu trahere. **Windad**, p. p. **Winda up**, Ope trochleæ in altum evehere. *Aliter*, ex. gr. **Winda med ögonen**, Oculos distorquere.

Windbro, f. 2. Pons, qui in medio pro tranſitu navium aperiri, iterumque clauſi, poteſt. Pons verſatilis.

Windfälle, n. 4. Strages arborum, vi ventorum facta. Ramalia.

Windrufwa, f. 1. Uva.

Windspel, n. 4. Axis in peritrochio. Machina verticalis, qua funis circum cylindrum agitur, ad trahendum vel evehendum quid, conf. **Brådspel.**

Windspole, m. 2. Scolopax Phæopus, *avis.*

Quis horum finis? Han har ſina wågar
dit åt, Eò abire ſolet. Gå wilſe om
wågen, De via errare. GUDs underliga
wågar, Miranda DEi conſilia. *Locut. Pro-
verb.* ex. gr. Gå din wåg, Abi. Jag
bad honom gå ſin wåg, Illum abire ro-
gavi. Gå ſin jämna wåg, Conſtante ſeu
æquali modo procedere. Hela wågen, Per
totum iter. Hela wågen bårt åt, In
ſequentibus porrò. Det har goda wågar,
Quin ita fiet, non dubitandum. Gå rät-
a wågar, Juſto modo procedere. Jag
kall gå andra wågar med honom, Cum
eo aliter mihi procedendum erit. Laga
wågar, conf. Laga. *Compoſ.* Afwåg. Bi-
wåg, ꝛc. *ſuis locis.*

In: I wågen, ex. gr. Hans gård lig-
ger i wågen, når du reſer dit, Prædium
illius proficiſcenti eò tibi, ad viam ſitum
eſt. *Aliter*, ex. gr. Wi haſwe ingenſtå-
des legat i wågen, Iter facientes nulli-
bi pernoctavimus. Det hindret ſom låg
i wågen, är nu undanrögdt, Quo res
impediebatur obſtaculum, jam ſublatum
eſt. Han har altid legat honom i wågen,
Ei ſemper obſtaculo fuit. Lägga något
i wågen för en, Quicquam ita collocare,
ut alicui impedimento ſit. Lägga hinder
i wågen, Obſtaculum admovere. Stå
i wågen, Situ vel poſitione alicui impe-
dimento eſſe. På wågen, In via. Be-
ſtifwa ſig på wågen, In viam ſe con-
ferre. *Aliter*, ex. gr. Han är på wågen,
In itinere conſtitutus eſt. Det är på
wågen, at ſå ſkall ſke, Jam eò ventum
eſt, ut id fieri oporteat. Wara på god
wåg, Inceptorum proſperum experiri ſuc-
ceſſum. Han är på god wåg, at lära
det, Illud diſcere incipit. Det är på
god wåg, Rei inceptæ bona ſunt auſpi-
cia. Til wåge, ex. gr. Följa någon til
wågs, Abeuntem mox rediturus comitari.
Aliter, ex. gr. Huru bar det til wågs?
Quonam id accidit modo? Sätta eller
ſtälla til wågs, Quicquam ordinare vel
ſtruere. Raſa til wågs, conf. Raſa.
Under wågen, ex. gr. Han war under
wågen hit, når detta ſkedde, Illo huc
proficiſcente accidit. Under hela wågen,
Sub toto itinere. Ur wågen, ex. gr.
Gården ligger ur wågen, A via præ-
dium longius diſſitum. *Aliter*, ex. gr.
Gå ur wågen, E medio ſe tollere. Han
går intet ur wågen för honom, Nec
ei tanquam ſuperiori cedit. Det wore
intet ur wågen, om han det ſkulle gö-
ra, Haud incongruum eſſet, ſi id fa-
ceret. Något ſom är ur wågen, E
medio quid ſublatum ſeu conditum. Ur
wågen! Apage!

Wåga, *Adverbialiter*. Til wåga, ex. gr.
Bringa något til wåga, Efficere quid
ſeu producere. Gå ſackta eller annor-
lunda til wåga med en ſak, Sedatiore
modo, vel ſecus, rem tractare. Jag
kommer ej därmed til wåga, Illud effice-
re nequeo.

Wåga, v. a. 1. Viam facere. Viam compla-
nare. Wågad, p. p.

Wåga, v. a. 2. Ponderare. Wågd, p. p.
er. gr. Wåga något på wigtſkålen, In
bilance quid ponderare. Wåga af något,
Ex integro partem ponderare. Wåga up
något, Integrum per partes ponderare.
Wåga wäl, Ponderando largiorem ſe præ-
bere. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Huru
mycket wåger penningen? Quanti eſt pon-
deris nummus? Smöret wägde fem
pund, Butyrum ponderis fuit quinque
librarum. De wåga mindre än intet,
Nullius ſunt ponderis. Wåga åt en
ſida, Pondere inclinare. Wåga up emot,
Pondere æquare. Wåga öfwer, Præponde-
rare. Det ſtår och wåger, Quo pondere
inclinet, incertum.

Wågafwed, m. Pax & ſecuritas viarum.

Wågamot, n. 4. Bivium. Compitum.

Wågare, m. Publicus librandis mercibus
miniſter.

Wågarpenningar, *Plur.* Librationis merces.

Wågaſkel, n. 4. *Alias* **Wågamot**, *quod*
conf.

Wågfarande, part. In itinere conſtitutus.

Wågg, m. 2. Paries, ex. gr. Hus ſom ſtå
wägg i wägg, Ædes, quarum parietes
ſunt contigui. *Compoſ.* Wäggbandet,
Illitum argillaceum, quo munitur paries.

Wåggbonad, Parietum vestitus. Wåggskåp, N. 4. Armarium parietinum. Utanwågg, Paries externus, &c. conf. *simpl. & quæ infra.*

Wåggfast, ADJ. Parieti adhærens vel affixum. Det som icke år wåggfast, Ruta.

Wågglus, F. ANOM. Cimex lectularius. *Plur.* Wågglöß.

Wåggmoßa, F. 1. Lichen parietinus.

Wåggur, N. 4. Horologium parietarium.

Wågkost, M. Viaticum.

Wåglag, N. 4. Viarum conditio, qua commodæ sunt, vel secus.

Wågleda, V. A. 2. In via ducere. Wågledd, p. p. ex. gr. Boken wågleder ungdomen i den wetenskapen, Ista in scientia liber juventuti viam ostendit. Han kan nu wågleda sig sielf, Jam seipsum ducere potest, conf. Handleda.

Wågledning, M. 2. Ductio in via, conf. Handledning.

Wågnar, *Plur. Dr.* ex. gr. Tala med honom på mina wågnar, Meo nomine cum illo loquare. Jag sade dig det på hans wågnar, Illius nomine id tibi dixi. Taga emot något på en annans wågnar, Alterius nomine quid recipere. På ämbetes wågnar, Nomine officii. *Aliter*, ex. gr. Han öfwergår wida wågnar den andra, Multum is alterum superat.

Wågning, M. 2. Ponderandi actus. Libratio.

Wågra, V. A. 1. Abnuere. Denegare. Wågrad, p. p. ex. gr. De wågrade honom at gå in, Ipsi introitum denegabant. Det kan honom icke wågras, Illud ei denegari nequit. Wågra sig, *Recipr.* Recusare, ex. gr. Han wågrade sig at emottaga det, Illud recipere recusabat.

Wågrögning, M. 2. Viæ complanatio seu restauratio.

Wågs, *Genit.* Til wågs, conf. Wåg.

Wågstycke, N. 4. Pars viæ, *reparandæ, &c.*

Wågwisare, M. 2. Dux itineris. *Item*: Itineris index, *in compito.*

Wåja, V. A. 2. Vitare. Wåjd, p. p. ex. gr. Han år oförwågen, och wåjer hwarken eld eller watten, Temerarius est, ignem vel aquas vitare nescius. Han wåjer icke hwad han säger, Nec quæ in ferm[illegible] vitanda sunt, curat. Han år mißtänkt[illegible] och man måste wåja honom, Suspicio[illegible] est, & ideo quæ illum offendere p[illegible] sunt, vitanda. Wåja för något, Vitan[illegible] se subducere.

Wål, ADV. Benè, ex. gr. Göra wål, Be[illegible] agere. Må wål, Benè sese habere. *Aliter.* Må wål! Vale! Du förstår wå[illegible] Probè intelligis. Wål dig! Quam be[illegible] tibi! *Alias* Wålis dig, *v. Germ.* [illegible] förståendes, Quod probè intelligendum. *Aliter*, ex. gr. Han skrifwer wål, Eleganter scribit. Det ser wål ut, Pulchrum id habet speciem. Han will lefwa wål, Lautè vivere cupit. Wål bekomme! Prosit! Wål an, Agedum. OBS. Wål, *in compositione adhibetur, cujus exempla nonnulla infra.*

Wål, CONJ. Quidem, ex. gr. Jag förstår wål, Intelligo quidem. Det kan wål så wara, Ita quidem esse potest. Det fattas wål intet, Ne id quidem deerit.

Wålacktad, ADJ. Spectabilis, *tit. honor.*

Wålartad, ADJ. Bonæ indolis.

Wålårewördig, ADJ. Reverendus, *tit. honor.*

Wålbehag, N. 4. Beneplacitum.

Wålbehaglig, ADJ. Qui placet. Optatus.

Wålbelågen, ADJ. Benè vel aptè situs. *Def. & Plur.* Wålbelågne.

Wålbemelte, PART. *Def.* Antea nominatus seu dictus, *scil. dum nominando reverentia exhibenda.*

Wålbetänkt, *Adjectivè.* Cui probè res considerare animus inest. *Aliter*, ex. gr. [illegible] wålbetänkt råd, Evigilatum consilium.

Wålbetrodd, PART. Cui fides maximè habenda. *Aliter.* Wålbetrodde, *tit. honor.*

Wålborne, Nobilium epitheton, conf. Hö[illegible] wålborne.

Wålbördig, Idem, *stilo curiæ.*

Wåld, *vide* Weld.

Wålde, N. 4. Dominium. Imperium, ex. gr. Bringa något under sitt wålde, Imperio suo quid subjicere. Stå under ens wålde, Dominio alicujus substitutum esse. Under Konunga wåldet i Nor[illegible]

Sub imperio regum Romæ. De höra under Ryska wäldet, Imperio Russico subditi sunt. *Compos.* Herrawälde, conf.

'äldeligen, ADV. Singulari robore. Superante modo.

'äldig, ADJ. Dominio seu imperio pollens, ex. gr. En wäldig man, Vir imperio conspicuus. En wäldig krigsmagt, Exercitus numero & virtute validus. Et wäldigt skäl, Argumentum roboris plenum. *Adverbialiter.* Wäldigt, Insigniter. Valdè.

älfängen, PART. Licito modo acquisitus. *Def. & Plur.* Wälfängne.

älfägnad, F. 3. Benigna & opipara receptio.

älfärd, M. Incolumitas. Salus, ex. gr. Hans wälfärd beror därpå, Illius ab hoc salus pendet. Det allmännas wälfärd, Salus publica.

älfd, p. p. Wälfde. *Ipf. verb.* Wälfwa, conf. Hwälfd.

älfning, M. 2. Revolutio, conf. Hwälfning.

älfwa, V. A. 2. Volvere. Wälfd, p. p. *Pr.* Wälfwer. *Ipf.* Wälfde. *Pf.* Wälft, conf. Hwälfwa, ex. gr. Wälfwa om båten, Scapham volvendo subvertere. *Item*: *Neutraliter*, ex. gr. Wälfwa hit och dit, Huc illuc volvi. Båten wälfde om, Scapha subversim volebatur. Man får se hwart sakerna wälfwa, Quo res volvantur, videamus, conf. Wältra.

älförhållande, *Substantivè.* N. Quilibet benè agendi modus. Res benè gesta.

älgerning, M. 2. Beneficium. *Compos.* Wälgerningsman, Benefactor, conf. *simpl.*

älgrundad, PART. Solido innixus fundamento.

älgång, M. 2. Prosperitas.

älgörare, M. 2. Benefactor.

älja, V. A. 2. Eligere. Wald, p. p. *Pr.* Wäljer. *Ipf.* Walde. *Pf.* Walt, ex. gr. Jag walde detta, Hoc eligebam. Han ar walt sig en wän, Amicum elegit. Han wäljer af twå onda ting det minna, E duobus malis minus eligit. Wälg det bästa, Optimum elige. Wälja ut, *alias* Utwälja, conf.

Wäljare, M. 2. Elector.

Wälkomma, N. Tessera, qua aliquem adventu suo gratum esse indicamus. *In conviviis usus fert cyathum benè magnum porrigere.*

Wälkommen, PART. Adventu suo gratus acceptusque. *Def. & Plur.* Wälkomne.

Wälla, V. A. 2. *Dr.* Wälla järn, Ferramenta candentia sub malleo coagmentare. Wälld, p. p. *Aliter.* Wälla up, *vide* Upwälla.

Wällefnad, F. 3. Vitæ ratio commodior & lautior.

Wälling, M. 2. Pulmentum. *Compos.* Mjölwälling, Jusculum ex farina & lacte. Ärtwälling, Sorbile ex pisis cum farina & aqua, conf. *simpl.*

Wällucktande, PART. Benè olens. Odorifer.

Wällust, F. Voluptas, ex. gr. Lefwa i wällust, Voluptatibus se tradere.

Wällustig, ADJ. Voluptuosus. *Adverbialiter.* Wällustigt, Voluptuosè.

Wällustighet, F. 3. Animus in voluptates proclivis.

Wällärde, ADJ. *Def.* Doctus, *tit. honor.*

Wälmagt, F. Res secundæ, ex. gr. När han war i wälmagten, Cum res ei secundæ fuere.

Wälmening, M. Bona intentio. Benè faciendi studium.

Wälmenande, PART. Bonæ intentionis. Qui studio benè faciendi ducitur.

Wälment, *Adjectivè.* Idem. *Adverbialiter.* Wälment, Benè faciendi studio.

Wälmående, PART. Benè sese habens. *Item*: Opulentus.

Wälmåga, F. 1. Sanitas, *corporis*, ex. gr. Jag fann dem alla wid önsklig wälmåga, Sospites ad votum inveni omnes.

Item: Wälmåga, Opulentia, ex. gr. Han sitter i wälmåga, Opulentus est, conf. Wälstånd.

Wälnas, V. D. 1. Quæ quis sperat, lætus exspectare, ex. gr. Han wälnas at få det med första, Id quamprimum se accepturum fore, spe lætus exspectat.

Item: Wiß, Quidam, ex. gr. En wiß man har ſagt det, Quidam id dixit. I et wißt mål, In cauſſa quadam. I wiſſa händelſer, In quibusdam caſibus. På wißt ſätt, Quodam modo. *Adverbialiter.* Wißt, Certè. Jag wet wißt at ſå är, Id ita eſſe pro certo habeo. Du har wißt gjort det, Certè id feciſti. Ja wißt, Immo certè.

Wißerligen, ADV. Certè.

Wißhet, F. 3. Certitudo.

Wißhänd, ADJ. Cui manus firmiores ad accuratè faciendum vel feriendum, & ejusmodi.

Wißo, *Adverbialiter.* För wißo, Pro certo.

Wiſt, *Neut. Adj.* Wis. *Item*: Wiſt, P. P. *pro* Wiſad. *Item*: Wiſt. *Pf. pro* Wiſat, *verb.* Wiſa. *Item*: Wiſt, *perperam pro* Wißt.

Wiſtas, V. D. 1. Verſari. Commorari, ex. gr. Ehwareſt han wiſtas, Ubicunque verſetur. Han wiſtades där en tid, Aliquantiſper ibi commorabatur. *Subſtantivè.* Wiſtande, Commoratio. Manſio alicubi.

Wiſte, *Ipf. verb.* Weta. *Item*: Wiſte, *pro* Wiſade. *Ipf. verb.* Wiſa.

Wiſten, ADJ. Flaccus. Marcidus. *Def. & Plur.* Wiſtne, ex. gr. En wiſten qwiſt, Ramuſculus flaccus vel aridus. Et wiſtet blomſter, Flos flaccidus. Wiſtne läppar, Labia marcida.

Wiſthus, N. 4. Promtuarium. Cella penuaria.

Wiſtna, V. N. 1. Flacceſcere. Marcere. Wiſtnad, P. P.

Wite, N. 4. Pœna pecuniaria, conf. Bötor, ex. gr. Förelägga wite då någon ſak förbjudes, Dum quid prohibitur, pœnam præſcribere pecuniariam. Det är pålagdt wid wite, Sub pœna pecuniaria id injunctum eſt. *Compoſ.* Witesbrott, Mulcta luendum crimen, conf. *ſimpl.*

Witling, M. 2. Merlangus. (Gadus,) *piſc.*

Witsord, N. In teſtimonio perhibendo fides, ex. gr. En ſom icke eger witsord, Cui in teſtem vocato fides nulla. Giſwa någon witsord, Fidem alicui firmam teſtificari.

Witter, ADJ. Ingenio pollens. Literarum humaniorum peritus. *Def. & Plur.* Witt. *Comp.* Wittrare. *Sup.* Wittraſt.

Witterhet, F. 3. Studia humaniora. Gall. Belles lettres.

Witterlek, *vide* Witterhet.

Witterlig, Witterligt, *vide* Weterlig.

Wittja, V. A. 1. Piſcatoria vel aucuparia exſitare. Wittjad, P. P.

Wittna, V. A. 1. Teſtari. Teſtificari. Wittnad, P. P. ex. gr. Jag kan wittna, at ſå ſkedt, Illud ita accidiſſe, teſtis ſum. Hans ſkrifter wittna om hans lärdom, De illius eruditione ſcripta ejus teſtificantur. Wittna med någon eller emot någon, In favorem alicujus, vel contra aliquem, teſtimonium perhibere.

Wittne, N. 4. Teſtis, ex. gr. Han ſkall wara mitt wittne, Is mihi teſtis erit. Kalla någon til wittne, In teſtem aliquem vocare. Taga någon til wittnes, In teſtem aliquem invocare. Wara wittne til något, Alicujus rei teſtem eſſe. Wittnen bleſwo afhörde, Teſtes auditi fuere.

Wittnesbörd, N. 4. Teſtimonium, ex. gr. Bära wittnesbörd om någon eller om något, De aliquo, ſeu de aliqua re, teſtimonium perhibere. Giſwa någon wittnesbörd, De aliquo teſtari. *Aliter*, ex. gr. Giſwa någon wittnesbörd, Teſtimonio aliquem munire.

Wittnesför, ADJ. Teſtimonii perhibendi idoneus.

Wittnesgill, ADJ. Idem.

Wittnesmål, N. 4. Cauſſa teſtimonio probanda. *Item*: Actus, quo teſtimonium redditur, *jur.*

Wittringar, *Plur.* Solutiones corporum in aëre.

Wocal, M. 3. Vocalis, *litera, v. lat.* En bokſtaf ſom har enkelt ljud, *alias* Enkelt lyding.

Wog, *Ipf. pro* Wägde, *verb.* Wäga. Ponderare.

Woja ſig, V. N. 1. Clamorem edere lamentabilem, *afflictorum eſt.*

Wolfram, M. Spuma lupi, *miner.*

Wänt, ex. gr. Wänja en at göra något, Aliquem ad faciendum quid aſſuefacere. Barnen ſkola wänjas at lyda, Infantes d obedientiam aſſuefaciendi ſunt. Wänja ig, *Recipr.* Aſſueſcere. Wänja ſig ifrån ågot, Ab aliqua re deſueſcere. Han ar ſå wänt ſig, Sic adſuevit. Wänja g til, Adſueſcere. Han wande ſig wid nslighet, Solitudini adſuevit. Wänja af, *ide* Afwänja. Wänja ifrån, Deſuetum reddere. Wänja til, Adſuetum redere. Wänja wid, ex. gr. Wänja en vid arbete, Labori aliquem adſuetum eddere.

Inlig, ADJ. Amicus. Familiaris, ex. gr. Wara wänlig emot någon, Alicui amium ſe præbere. Wiſa någon en wänlig ine, Habitu oris familiarem ſe adverus aliquem oſtendere. Et wänligt ſwar, micum reſponſum. *Adverbialiter.* Wänigt, Amicè. Familiariter. Wänligen, *dv.* Idem.

nlighet, F. 3. Animus amicus. Familiitas, ex. gr. Hans wänlighet emot alla, llius erga omnes familiaritas. Komma ſwerens i wänlighet, Amico convenie animo.

nngnabb, conf. Gnabb.

nning, *vide* Wändning.

nſkap, M. 3. Amicitia, ex. gr. Hålla änſkap med någon, Amicitiam cum aliuo habere. Plåga wänſkap, Amicitiam lere. *Aliter*, ex. gr. Gör mig den änſkapen, Iſtuc mihi redde amicitiæ ecimen.

nſter, *Adjectivè.* Siniſter. *Def.* Wänſtre, t. gr. Wänſtra flygeln, Ala ſiniſtra. å wänſtra handen, In manu ſiniſtra. *dverbialiter.* Åt wänſter, *vel* Til wänter, Siniſtrorſum. På wänſter, *vel* På änſter hand, Ad ſiniſtram. Wänſter om, i ſiniſtram circum.

nſterhänd, ADJ. Scæva. Qui ſiniſtra pro extra utitur.

nſtycke, N. 4. Actum ſeu officium quodet amici.

nta, V. A. 1. Præſtolari. Exſpectare. Wäntd, p. p. ex. gr. Jag wäntade helt annat, Plane aliud exſpectabam. Wänta litet, Exſpecta parumper. Han wäntas i morgon, Cras illum adventurum exſpectamus. Wänta efter något, Spe nanciſcendi quid exſpectare. Wänta på någon, Aliquem præſtolari. Wänta ſig, *Recipr.* ex. gr. Han har wäntat ſig belöning, Præmium ſibi tribuendum exſpectavit. Hon wäntar ſig i barnſång, Imminens puerperium exſpectat. *Aliter*, ex. gr. Han har ej mer at wänta, Nihil ei amplius accipiendum. Wäntande, P. A. Exſpectans. *Aliter*, ex. gr. Qwinnan går i wäntande dagar, Mulieri partus proximè imminet. *Subſtantivè.* Wäntande, Exſpectandi actus.

Wäntan, F. Exſpectatio.

Wäpling, M. Trifolium, *plant.*

Wäpna, V. A. 1. Armare. Wäpnad, p. p. ex. gr. Med wäpnad hand, Armata manu, conf. Bewäpna.

Wärd, ADJ. Æſtimatus. Prætio æſtimandus, ex. gr. Den waran är wärd ſå mycket, Merx illa tanti æſtimanda. Köpa något för mer än det är wärdt, Exaucto nimium pretio quid emere.

Item: Wärd, Dignus, *alias* Wärdig, ex. gr. Han är wärd at åſkas, Dignus eſt qui ametur. Det är icke wärdt at tänka på, Non dignum id eſt, quod animo quis volvat. Han är des wärd, Illo dignus eſt. Min wärde wän, Amice digniſſime.

Wärd, M. 2. Hoſpes, *diverſorii vel convivii, vel domus, in qua quis habitat.*

Wärde, N. 4. Pretium rerum, *quanti æſtimantur*, conf. Pris, ex. gr. Det ena öfwergår det andra i wärde, Unum pretio alterum ſuperat. Sätta wärde på något, Pretium rei deſignare. Något ſom är af wärde, Æſtimandum ſeu conſideratione dignum quid. Af ſöga eller af intet wärde, Parvi vel nullius pretii. En pennings wärde, Nummi valor. Jag lemmar det i ſitt wärde, Id, quanti quoque ſit, relinquo. *Aliter*, ex. gr. Hwar och en efter ſtånd och wärde, Secundum ſtatum & dignitatem quisque ſuam.

Com-

Wrång, ADJ. Perversus. Iniqvus, ex. gr. En wrång domare, Judex iniqvus. Et wrångt sinne, Animus perversus. Wrångt wittne, Testis falsus.

Wrånghet, F. 3. Perversitas. Iniquitas.

Wrångoed, M. Juramentum calumniæ, *v. jur.*

Wrångsint, ADJ. Animi perversi & maligni.

Wrångstrupe, M. 2. Aspera arteria, *v. pleb. Unde locutio*: Mat kommer i wrångstrupen, Cibus in asperam arteriam incidit, conf. Luftröret.

Wrångwis, ADJ. In judicando perversus seu iniqvus. *Adverbialiter.* Wrångwist, Iniquè. Wrångwisligen, *Adv.* Idem.

Wråka, V. A. 3. Jacere vel Jactare, *negligenter & ruditer.* Wråkt, p. p. ex. gr. Wråka ifrån sig något, Quicquam ruditer a se rejicere. Wråka i sig maten, Cibum devorare. Wråka undan något, Ruditer jactando quid summovere. Wråka något på någon, In aliquem quid conjicere. Wråka tjenstefolk, Famulitium ejicere. *Proverbialiter*, ex. gr. Han går och wråker, Deses vagatur. *Aliter*, ex. gr. Skeppet wråker på hafwet, Navis in mari jactatur, *scil. gubernaculo seu velis orbata, vel fluctibus post sedatam procellam agitata.* Wråka sig, *Recipr.* ex. gr. Wråka sig på marken, In humum ruditer se conjicere. Han wråkte sig i stolen, In sellam negligenter se jactabat.

Item: Wråka, ex. gr. Wråka domare eller wittnen, Judicem vel testes objectione non idoneos declarare, *alias* Jåfwa. Wråka waror, In selectu mercium adulterinas rejicere. Wråka mat, mynt, Cibum, monetam, rejicere.

Wråkare, M. 2. Minister publicus, cujus est in selectu mercium adulterinas rejicere. *Compos.* Brådwråkare. Järnwråkare, ꝛc. conf. *simpl.*

Wråkling, M. 2. Rejectaneus quis & vagus.

Wråkning, M. 2. Jactandi seu rejiciendi actus, conf. *sensum verb.* Wråka.

Wränga, V. A. 2. Torquere, *de abstractis.* Wrängd, p. p. conf. Wrida, ex. gr. Wränga ens ord eller mening, Verba vel sententiam alicujus torquere. Wränga rätten för mutor, Ob dona jus de torquere.

Wrängning, M. 2. Torsio, conf. *verb.* Wränga.

Wulen, ADJ. Affectus. *Def. & Plur.* Wulne, ex. gr. Han är så wulen af naturen, Ita natura affectus est. Illa wulen, Malè affectum. De äro icke wulne dertil, Non in id affecti vel idonei sunt. *Compos.* Karlwulen, conf.

Wunnen, p. p. *Def. & Plur.* Wundne, *verb.* Winna, conf. *sensum hujus verb.* ex. gr. Efter många wundna segrar, Post multas partas victorias. Staden är wunnen, Urbs capta est. Det är wunnet på spel, Lusione id partum est. Wunnet penningar, Pecunia lusione seu *alio modo* acquisita. En wunnen förmån, Prærogativa, quam quis obtinuit. *Obs.* Wunne. *Ipf. Conj.* Wunnit. *Pf. Verb.* Winna.

Wurm, M. 2. Animus, quo quis peculiari cupidine in quid fertur, vel in ea occupatur, ex. gr. Den har sin wurm i böcker, en annan i mynt, ꝛc. Is animo fertur in libros, alter in numismata, &c. *Aliter*, ex. gr. Den karlen är en wurm, Studiis illi homini anxius inhæret animus.

Wurma, V. N. 1. Peculiari cupidine in rem aliquam ferri vel in ea versari.

Wurmacktig, ADJ. *vel* Wurmig, ADJ. Quem in studiis vel vitæ ratione continuè urget scrupulus.

Wut, N. Morsus rabiosi, *v. Germ.*

Wuxen, p. p. *Def. & Plur.* Wuxne, *verb.* Wåxa, Cretus. *Item*: *Adjectivè* Wuxen, *alias* Fullwuxen, Adultus. *Aliter*, ex. gr. Wara någon wuxen til krafter, i lärdom, Viribus, eruditione alicui parem esse. Han är den syßlan icke wuxen, Isti non suppeditat muneri.

Wyßja, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Wyßja barnet, Sono sibilante infantem sopire, conf. Hyßa. *Substantivè.* Wyßjande, Actus ejusmodi.

Wåd

ärpa, v. a. 3. Ova parere. Wärpt, p. p. x. gr. Hönan har wärpt ut, Gallina ova arere deſiit. *Hinc Dr.* ex. gr. Nywärpt gg, Ovum recens editum.

ärr, *Adverbialiter.* Ey wärr, Eò pejus. Quod dolendum.

ärre, adj. *Comp.* Pejor. *Sup.* Wärſt, eſſimus. *Poſit.* Ond, ex. gr. Det blir lt wärre och wärre, Omnia ruunt in ejus. Ondt til wärre, Malum in pejus. han är wärſt af alla, Omnium peſſimus ſt. Uttyda til det wärſta, In peſſimum interpretari. *Adverbialiter*, ex. gr. Det går wärre än han trodt, Speratо d pejus ei ſuccedit. Han ſtickar ſig wärſt i motgången, In adverſis peſſimè e gerit.

äſa, *vide* Hwäſa.

äſende, n. 4. Eſſentia, ex. gr. Han r til ſitt wäſende andelig, Eſſentia na ſpiritualis eſt. Det högſta Wäſen. et, DEus.

n: Wäſende, Seſe gerendi modus, ex. r. Han har et artigt wäſende, Con. innè ſe gerit. Han är i alt ſitt wäſen e behaglig, In quovis ſe gerendi modo, placet. *Aliter*, ex. gr. Göra ſtort wä ende af någon, Aliquem magni facere. han gör intet wäſende af ſig, Haud ſui eſtimatione elatum ſe præbere ſolet. Jag ör intet wäſende däraf, Id ne magni uidem æſtimo. *Aliter*, ex. gr. Hwad ällen J för et wäſende? Quid tumultuoſè os geritis? conf. Owäſende.

äſendtlig, adj. Eſſentialis. Wäſendtligen, *Adv.* Eſſentialiter.

äſendtlighet, f. 3. Eſſentialitas.

äſka, f. 1. Pera. *Aliter.* Wäſka. *Unde* Wäſkig, *vide* Wätſka.

äſt, Wäſter, &c. *vide* Weſt, &c.

äta, f. Uditas, conf. Wäthet. Wätſka, x. gr. J en ſådan wäta, ſom om höſten, In uditate, quali temporis autumnalis. Gå wätan, In udo meare.

äta, v. a. 3. Madefacere, *immerſione*, Wätt, p. p. conf. Fuckta, ex. gr. Wä a ſitt finger, Digitum madefacere. Katten vill icke wäta ſig, Felis madefieri detrectat. Wäta på något, Humore udum quid reddere. Wäta under ſig, Decubans in lecto mingere.

Wätſka, f. 1. Humor. Latex, conf. Wäta. *Subſt.* ex. gr. Wätſkorna i menniſkans kropp, Humores corporis humani. Allehanda wätſkor, Latices varii generis.

Wätſka ſig, v. n. 2. *Recipr.* Madefieri, *per emanationem, ſudorem, & ejusmodi*, ex. gr. Såret wätſkar ſig, Ulcus humores emittit. *Item*: Wätſkas, *Deponentialiter.* Idem.

Wätſkig, adj. Humidus, *emanatione, & ejusmodi*, conf. Wät.

Wätta, *antiq. Hinc.* Litet wättas, Parum nonnihil, *v. pleb.*

Wäxa, v. n. 3. Creſcere. *Pr.* Wäxer. *Ipf.* Wärte. *Pf.* Wäxt, *vel* Wuxit. Wäxt, *vel* Wuxen, p. p. *Def. & Plur.* Wuxne, conf. *ſuis locis.* Wäxa bårt, Creſcendo decedere. Wäxa ihop, Concreſcere. Wäxa ifrån, ex. gr. Han har wuxit ifrån riſet, Jam crevit, ut modo quo infans, virga caſtigari nequit. Wäxa ifrån ſig, Creſcendo, ſeu ætate, habitus faciei pulchrioris mutationem ſubire. Wäxa til, Accreſcere. Wäxa til ſig, Provectiore ætate fieri venuſtior. Wäxa up, *alias* Upwäxa, Excreſcere. Wäxa ur, ex. gr. Wäxa ur en klädning, Creſcere, ut corpori arcta nimium vel brevis fiat veſtis. *Hinc*: *Part. P.* Urwuxen. Wäxa ut, Creſcendo prominere. *Item*: Creſcendi finem facere. Adultum fieri. *Unde* Utwuxen, *Part. P.*

Wäxel, *vide* Wexel.

Wäxt, p. p. *alias* Wuxen, *verb.* Wäxa, ex. gr. Flickan är wäl wärt, Virgo ſtatura venuſtior eſt.

Wäxt, m. 3. Vegetabile quodcunque, ex. gr. Et träd, et rör, en ſwamp, &c. äro wärter, Arbor, arundo, fungus, &c. vegetabilia ſunt. Etåriga wärter, Plantæ annuæ. Flerårige wärter, Plantæ perennes.

Item: Wäxt, Creſcendi actus. Cretio, ex. gr. Barnet, plantan, står i wärten, Infans, planta, creſcit. Hindra wärten,

Wåldswerkan, r. Invaſio ad damnum inferendum violenta.

Wåldswerkare, m. 2. Vi damnum inferens.

Wåldtaga, v. a. 4. Vi ſtuprum inferre. **Wåldtagen**, p. p. *Def. & Plur.* **Wåldtagna.**

Wåldtägt, m. 3. Stuprum vi illatum.

Wålla, v. n. 2. *Ir.* In cauſſa eſſe. *Pr.* **Wåller.** *Ipf.* **Wållde.** *Pf.* **Wållit**, ex. gr. Hwem wåller at det icke ſker? Quis in cauſſa eſt, cur id non fiat? Han är wållande därtil, Illius rei culpa in eum redundat. Du wållde det, at han fick ſtryk, Tu in cauſſa fuiſti, quod vapularet. Hwad wåller barnet, at det gråter? Quid in cauſſa eſt, cur infans ploret? **Wåra wållande til något**, Alicujus rei auctor exiſtere. *Aliter*, ex. gr. Hwad wåller dig? Quidnam te afficit?

Wålm, m. 2. Acervus fœni, *in prato*, *alias* **Såte.**

Wålma, v. a. 1. Acervos fœni congerere, *ſub fœniſecio.* **Wålmad**, p. p.

Wämm, *vide* **Wamb.**

Wålne, m. 2. Umbra hominis, *in viſionibus apparens. Aliter*, ex. gr. Han har wålne af et lejon, Nativo vultus habitu leonis ſpeciem refert.

Wån, *Dr.* ex. gr. Om någon wån är, Quoad fieri poſſit. Det war ingen wån at kunna få det, Illud obtinendi locus non erat. *Proverbialiter*, ex. gr. Hafwa något i wåne, Quicquam reſervatum habere. På wån wara, In omnem eventum.

Wånda, f. 1. Angor, *quo corpus afficitur*, conf. Qwal. Ångeſt, ex. gr. En barnaföderſka ſtadd i wånda, Puerpera in angore conſtituta. Han led ſtor wånda, Ingentem perpeſſus eſt angorem.

Wånda, v. n. 1. Aurem præbere. Obedire, ex. gr. Han wåndar icke hwad man ſäger, Non dictis aurem præbet. *Aliter*, ex. gr. Det ſkall ſke, jag wåndar det koſtar aldrig ſå mycket, Id fiet, etſi tantis ſtaret impenſis, non curo.

Item: **Wåndar**, *Præſ. Indic.* ex. gr. Jag wåndar jag wore af med detta, Ab hiſce me liberatum opto.

Wåndas, v. d. 1. Angi, *doloribus corporis* ex. gr. Qwinnan wåndas i barnsnöd, [illegible] lier partu angitur, conf. Ångſlas.

Wåning, m. 2. Ædium alia ſuper alia contignatio. *Gall.* Etage, ex. gr. Tredje eller öfwerſta wåningen, Tertia vel ſuprema ædium contignatio. *Hinc*: Wånings rum, Ædium habitandi loca.

Wånna, *vide* **Wånda.**

Wåp, n. 4. Hebetioris animi, indeque ortus ribus agreſtis. *Unde Adj.* **Wåpig.**

Wår, f. 2. Ver, ex. gr. Om wåren, Vere. I wåras, Vere proximè præterito. I wår, Vere proximo. Åt wären, Mot wären, Ver verſus. Öfwer wären, Per vernum. Fram på wären, Vere acto. *Compoſ.* **Wårdag**, Dies vernus. Wårtiden, Tempus vernum. **Wårlik**, Vernus, ſimilis, conf. *ſimpl.*

Wår, pron. Noſter. n. **Wårt**, ex. gr. Fader wår, Pater noſter. Wårt dagliga bröd, Panis noſter quotidianus. Wåra föräldrar, Parentes noſtri. Wåre förlorade ſlaget, Noſtri prælio victi fuere.

Wård, m. Cura, *in ſervando vel cuſtodiendo*, ex. gr. Hafwa wakt och wård om någon, Cuſtodiam alicujus curamque habere. Hafwa något under ſin wård, Curæ ſuæ ſervandum quid traditum habere, conf. **Wårdnad.** *Compoſ.* Själawård, ꝛc. *Aliter.* Dörawård. **Wårdtorn**, ꝛc. *quære ſuis locis.* Ringa i wård, Ad certam manè excubiarum horam campanam quatere.

Wårda, v. a. 1. Curam habere, *ſervandi vel cuſtodiendi.* **Wårdad**, p. p. ex. gr. Wårda en annans egendom ſåſom ſin egen, Aliena bona, ut ſua, curare. Han wårdar ej därom, Nil curat. Wårda en ſjuk, Ægroti curam agere. *Subſtantive.* **Wårdande**, Curam habendi actus. **Wårda ſig**, *Recipr.* ex. gr. Wårda ſig om en ſjuk eller fattig, Ægroti vel egeni curam ſibi ſumere. Låta wårda ſig om någon, Alicujus curam ſibi cordi eſſe ſinere. *Aliter.* **Wårda ſig**, Dignari, ex. gr. Han wårdar ſig icke at ſe honom, Haud illum intueri dignatur. Han wårdade ſig knapt at ſwara, Vix reſpondere dignatus eſt.

ɜening, M. 2. Alternatio. Mutatio.
ɜsom, ADV. Alternatim. Viciſſim.
gla, V. A. 1. Prolem edere. Parere, *de animalibus.* Yngled, p. p.
gling, M. 2. Adoleſcens.
qre, ADJ. *Comp.* Junior. Natu minor. Yngſt. *Sup.* Natu minimus. *Poſit.* Ung, ex. gr. Han är yngre, än jag, Me natu minor eſt. I de yngre åren, Ætate juvenili. De yngre barnen, Liberi juniores. Han är yngſt af dem, Inter eos natu minimus eſt. Den yngſte ibland dem, Inter illos natu minimus.
gſle, N. 4. Juvenilia cuævis animantia.
ka, Ynklig, ꝛc. *vide* Önka, ꝛc.
neſt, M. *Indecl.* Favor, conf. Gunſt. Obs. *Prius aliquando pluris eſt.*
ya, V. A. 1. Manifeſtare. Cognitum facere. Prodere. Yppad, p. p. ex. gr. Yppa en hemlighet, Secretum manifeſtare. Jag kan icke yppa dig mitt hiertа, Animi ſenſa tibi manifeſtare nequeo. Yppa ſig, *Recipr.* ex. gr. Et tilfälle yppade ſig, Occaſio ſe præbuit. Flere omſtändigheter hafwa yppat ſig, Plures ſe exſeruere circumſtantiæ. *Item*: Yppas, *Paſſivum*, ex. gr. Stölden yppades, Furtum proditum fuit.
ɜper, Eximius. Præſtans. *Comp.* Yppare. *Sup.* Yppерſt, conf. Ypperlig.
ɜperlig, ADJ. Eximius. Præſtans. Yppерligen, *Adv.* Modo præſtantiſſimo. Excellenter.
ɜpig, ADJ. Luxurioſus. *Adverbialiter.* Yppigt, Luxurioſè.
ɜpighet, F. 3. Luxus. Luxuria.
r, ADJ. Vertigine laborans, ex. gr. Febren gjorde honom yr, Febris ei vertiginem movit. *Aliter*, ex. gr. Han blifwer yr i hufwudet af win, af buller, och dylikt, Vino, tumultu, & ejusmodi, animus ei turbatur. Han blef yrare af för mycken läsning, Nimia magis lectione turbabatur. *Aliter*, ex. gr. En yr yngling, Juvenis diſſolutus. Yra flickor, Puellæ laſcivientes.
:a, F. 1. Vertigo, *alias* Huſwudyra, conf. Swindel. Yrſel, ex. gr. En yra kom på honom, Vertigine captus fuit. Tala eller gå i yran, Vertigine correptus loqui ſeu ambulare. *Aliter.* Ungdoms yra, Animus juvenilis diſſolutus vel laſciviens.
Yra, V. N. 1. Delirium pati, *in febribus*, ex. gr. Han yrade hela natten, Per totam noctem delirium paſſus eſt. Jag tror du yrar, Ut puto, deliras.
Yra, V. N. 2. *Ir.* Turbine ventorum agitari, ex. gr. Snön yrar, Nix turbine ventorum jactatur. Det blåſte, så at ſtickor och ſträn yrde omkring, Turbine venti ligneola ſtramentaque circumjactata fuere. Yra igen, *Unde Part. P.* Igenyrd, ex. gr. Wägen har yrt igen, Nivibus agitatis via præcluſa.
Yrfä, N. 4. Inſectum.
Yrhet, F. 3. Animus diſſolutus ſeu laſciviens.
Yrka, V. A. 1. Urgere. Yrkad, p. p. ex. gr. Yrka lagen eller någon lära, Legem vel doctrinam aliquam urgere. Yrka på någon, Aliquem urgere. Yrka på en ſak, Rem expediendam urgere.
Yrkan, F. Urgendi actus.
Yrke, N. Materia, *conficiendis*, ex. gr. Det är af godt yrke, Meliori ex materia id confectum eſt.
Yrſel, M. Luſus phantaſiæ deliræ. *Def.* Yrſelen, conf. Yra. *Subſt.* Yrhet.
Yſta, V. A. 1. Coagulare. Yſtad, p. p. ex. gr. Yſta mjölk, Lac coagulare. Yſta oſt, Lac in caſeum coagulare. Yſta ſig, *Recipr.* ex. gr. Mjölken yſtar ſig, Lac coagulatur. Yſta, *Neutraliter.* Coagulari.
Yſter, ADJ. Petulans. Laſcivus.
Yſtning, M. 2. Coagulatio.
Yta, F. 1. Pars externa. Superficies, ex. gr. Ytan af ett träd, Pars arboris externa intra corticem. Jordens yta, Terræ ſuperficies. *Proverbialiter*, ex. gr. Hålla ſig wid ytan af något, Externa, vel ea tantum, quæ apparent, conſiderare.
Ytterligare, ADJ. *Comp.* Ulterior, ex. gr. Til ytterligare öfwerläggning eller upplys-

ning, In deliberationem ſeu dilucidationem ulteriorem. Wånta et ytterligare ſwar, Ulterius exſpectare reſponſum. *Adverbialiter.* Ytterligare, Ulterius. Porrò.

Ytterlighet, f. 3. Extremitas, *de abſtractis. Plur.* Ytterligheter.

Yttermera, adv. Ulterius, ex. gr. Til yttermera wiſſo, Ut certum ulterius ſit.

Ytterſt, adj. *Superl.* Extremus. Poſtremus, ex. gr. Han år ytterſt i ordningen, Ordine poſtremus eſt. Ytterſta domen, Extremum judicium. På ytterſta brådden eller kanten af något, In extremo margine ſeu ora alicujus rei. *Proverbialiter*, ex. gr. Han ligger på ſitt ytterſta, Jam in extremo, ſeu in agone mortis, eſt. *Aliter*, ex. gr. Efter min ytterſta förmåga, Prout ultimi mihi conatus ſuffecere. *Adverbialiter.* Ytterſt, Poſtremò.

Yttra, v. a. 2. In medium proferre. Yttrad, p. p. ex. gr. Han yttrade ſin mening, Sententiam protulit ſuam. Han har yttrat ſitt miſsnöje dåröfwer, Id ſe ægrius ferre, cognitum fecit. Yttra ſig, *Recipr.* ex. gr. Yttra ſig om en ſak, (öfwer en ſak,) De aliqua re ſententiam proferre. *Aliter.* Yttra ſig, Se exſerere, conf. Yppa ſig. *Subſtantivè.* Yttrande, Cogitationum expoſitio. Sententia.

Yttre, adj. *Comp.* Exterior, ex. gr. I det yttra rummet, In loco ædium exteriore. På yttra ſidan, Parte vel latere exteriore.

Yxa, f. 1. Securis, conf. Bila. *Compoſ.* Yxſkaft, Manubrium ſecuris, conf. *ſimpl. Proverbium.* Kaſta yxan i ſjön, och löpa landwägen, Ab inceptis deſiſtere, meliusque ſibi conſulere.

Yxa, v. a. 1. *Dr.* ex. gr. Yxa til något, Rei fabricandæ primordia peragere. *Inde Part. P.* Tilyxad.

Z.

Zibetkatt, m. Animal Zibethi.

Ziffer, *in compoſ.* ex. gr. Zifferkarl, Rei rationariæ peritus. Zifferſtyl, Stilus in re rationaria uſitatus.

Siffra, f. 1. Nota numeri, ex. gr. 1. 2. åro Ziffror, 1. 2. 3. Notæ ſunt meri. Han förſtår Ziffran, Rei ratiæ peritus eſt. *Proverbialiter*, ex. Sitta ſom en Ziffra, Nihil ad rem fa Nihili duci.

Zink, m. Zincum, *ſemimetall.* conf. meja.

Zinngraupen, *Plur.* Cryſtalli minerales nei, *v. per.*

Zinnober, *vide* Cinnober.

Zira, v. a. 1. Ornare. Zirad, p. p. ut, *vide* Utzira.

Zirat, m. 3. Ornamentum.

Zirlig, adj. Ornatu pulcher ſeu exim *Adverbialiter.* Zirligt, Ornatè. Zirlig *Adv.* Idem.

Zirlighet, f. 3. Ratio ſeu modus, *quo qu* ornat. Ornatus.

Zitra, f. 1. Cithara.

Zoologien, f. *Def.* Zoologia. Läran djuren.

Å.

Å, Igenom oſtadigt bruk, *ſkrifwad* ord med denna bokſtaf, *ſom likwäl* ra til, *O.* Hwarföre de ſom här ſalwe blifwa af Läſaren under Lit. O, i funduc; til exempel: Ållon, ſe Ollo Årka, ſe Orka. Båll, ſe Boll. M gon, ſe Morgon. Råſt, ſe Roſt. S wa, ſe Sofwa, ꝛc. Jämför hwad bokſtafwen *O* ſagt är. Variante uſu, re cum aliquot hæc litera ſcribi ſolea tamen ad *O* ſunt referendæ. Quapro heic prætermiſſas ſub, *Lit. O.* lect veniet, ex. gr. Ållon, *vide* Ollon. Årka, *vide* Orka. Båll, *vide* Boll. M gon, *vide* Morgon. Råſt, *vide* R Såfwa, *vide* Sofwa, ꝛc. Conſer qu *Lit. O*, dicta ſunt.

Å, f. 2. Amnis. *Def.* Ven. *Contract.* *Plur.* Åar. *Compoſ.* Åwatten. Aſtra *ſuis locis. Proverbialiter.* Gå öfwer efter watten, Ad capiendum quid a cui propior acceſſus fuit.

Å, præp. In, *alias* På. *Horum uſus di* *nitur*, ex. gr. Å ena ſidan, Ab una

på ena ſidan, *In uno latere.* Å andra ſidan, Ab altera parte. på andra ſidan, *In altero latere. Aliter*, ex. gr. Å båda ſidor, Utrinque. Å nyo, Denuò. Iterum. *Locus.* Å bane. Å färde. Å daga. Å rad. Å ſido, ꝛc. *ſuis locis occurrunt.*

Åberopa ſig, v. a. 1. Provocare. Seſe referre. Åberopad, p. p. conf. Beropa ſig, ex. gr. Åberopa ſig et wittne, In teſtem ſe referre. Han åberopar ſig ſina förtjenſter, Merita provocat.

Åbo, m. 3. Inhabitator prædii. Cultor funndi. *Def.* Åboen. *Plur.* Åboer.

Åbrodd, m. Abrothunum. (Arthemiſia,) *plant.*

Åbrådd, m. 2. Ora amnis.

Åbyggnad, f. Ædificia quævis, collectivè ſumta.

Åbäke, *Cum derivatis, vide* Obäke.

Åder, f. 1. *alias* Æder, conf.

Åder, f. 2. Vena. Arteria. *Def.* Ådren. *Plur.* Ådrar. *Obſ.* Åder, *vel* Blodåder, Vena. Pulsåder, Arteria, ex. gr. Slå åder, Venam ſecare. Låta åder, conf. *verb.* Låta. *Compoſ.* Åderfull, *vel* Åderbiud, Cui venæ admodum repletæ. Åderlåtarn, Inſtrumentum venæſectionis. *Item:* Åder, *alias* Kåll åder, *vel* Springåder, Vena fontis. Scaturigo. Metallådrar, Venæ metallicæ. Ådrar i ſten, Ductus ſeu lineæ in lapidibus. *Aliter.* Åder, *perperam pro* Åra.

Åderlåta, v. a. 4. Venam ſecare. *Cj.* Låta. Åderlåten, p. p. *Def. & Plur.* Åderlåtne.

Åderlåtuing, m. 2. Venæ ſectio. Phlebotomia.

Åra, *Perperam pro* Åder. *Plur.* Ådror, *pro* Ådrar, conf. Åra.

Åraga ſig, v. a. 4. *Recipr.* Sibi adſciſcere. *Cj.* Draga. Ådragen, p. p. *Def. & Plur.* Ådragne, ex. gr. Han ådrog ſig därmed andras afwund, Eo aliorum ſibi adſcivit invidiam.

Ådrig, adj. Venis ſeu lineolis ſparſus.

Åfwan, præp. Supra. Supernè, ex. gr. Åfwan och nedan, Supernè & infernè. Åfwan jord, In terræ ſuperficie. Åfwanbemälte, *vel* Åfwanberörde, Supradictus. Åfwannämde, Supra nominatus. Åfwan efter, Deſuper. Åfwanföre, Supra, ex. gr. Se här åfwanföre, Vide heic ſupra. Åfwanföre dören, Supra januam. Åfwan ifrån, Deſuper. Åfwan om. Åfwan öfwer, Supra. Inſuper. Åfwan på, Super, ex. gr. Papperet ligger under, och boken åfwan på, Papyrum ſubter, liber ſuper illud, jacet. Flott flyter åfwan på andra wätſkor, Pingue aliis liquoribus innatat. Åfwan på locket, Super in operculo. Waran ſynes god åfwan på i tunnan, Merx dolio immiſſa ſuperius bona eſſe videtur. Åfwan til, Supernè. Parte ſuperiore, ex. gr. Pelaren är ſmal åfwan til, men tjock nedan til, Parte ſuperiore columna tenuis eſt, inferiore craſſa.

Åga, *verb. vide* Läga.

Åga, *Per craſin, pro* Åhåga, *Dr.* ex. gr. Ligga på åga, Solicitus, *vel* ad quævis attentus, dormire.

Åhåga, f. 1. Intentio animi vel ſtudium.

Åhöra, v. a. 2. Audire. Åhörd, p. p. ex. gr. Jag åhörde hans tal med förundran, Admiratione captus illum audiebam loquentem.

Åhörare, m. 2. Auditor.

Åka, v. n. 3. Vehi, ex. gr. Åka i wagn, Curru vehi. Åka på ſläde, Traha vehi. Åka på ſkridſko, conf. Skridſko. Åka och wända, conf. Wända. *Aliter*, ex. gr. Stocken, ſtenen, åker undan, Tignus, lapis, quaſi in fabrico ſe ſubducit. *Proverbialiter.* Gofar åker, Tonat in ædes. *Subſtantivè.* Åkande, Vectarius.

Åkalla, v. a. 1. Invocare. Åkallad, p. p.

Åkallan, f. Invocatio.

Åkare, m. 2. Ciſiarius, *qui conductitiam biroſo præbet vecturam in urbibus. Compoſ.* Åkarhäſt, Equus vectorius. Åkarkärra, Birotum vectorium. Åkarlön, Vecturæ merces, conf. *ſimpl.*

Åkdon, n. *Collectivum.* Vehiculum quodvis, conf. Åktyg.

Åker, m. 2. Ager. Res ſoli in ſementem deſtinatæ. *Def.* Åkren, *alias* Åkerjord, *vel*

Åkermark, ex. gr. En bärande åker, Ager fertilis. Säden står ännu ute på åkren, Adhuc in agro seges. Huru mycken åker är på det hemmanet? Quantum soli in sementem illius est prædii? *Compos.* conf. *infra.*

Item: Åker, *Plur.* Åkrar, Ager quilibet speciatim, *alias* Gärde, ex. gr. Han är ute på åkren, In agro est. *Compos.* Hwetåker. Rågåker. Stubbåker, &c. conf. *simpl. & quæ infra.*

Åkerbär, N. Fructus rubi arctici. Rubus arcticus.

Åkerbruk, N. 4. Agricultura.

Åkerfält, N. 4. Ager planus. Agri planities.

Åkerhöns, N. 4. Charandrus apricarius, *avis.* Åkerhöna, Idem, *fœm.*

Åkerleja, F. Aquilegia, *plant.*

Åkerman, M. 3. Agricola. *Plur.* Åkermän.

Åkermönja, F. Agrimonia, *plant.*

Åkerredskap, M. *Collectivè.* Agriculturæ instrumenta.

Åkerren, F. 2. *alias* Ren, *subst. quod* conf.

Åkersenap, M. Sinapis arvensis, *plant.*

Åkerspöke, N. 4. Terriculum in agro, ad arcendas aviculas.

Åkerstycke, N. 4. Demensum agri.

Åkerwinda, F. Convolvulus arvensis, *plant.*

Åkföre, N. 4. *alias* Före, *subst. quod* conf.

Åklaga, V. A. 1. Conqueri, *v. jur.* Åklagad, p. p. ex. gr. Där ingen åklagade, Ubi nemo conquestus fuit.

Åklagan, F. Conquestio, *v. jur.*

Åklagare, M. 2. De aliqua re conquerens, *v. jur.*

Åkning, M. 2. Vectatio.

Åkomma, F. 1. Malum quodvis accidens, seu læsio.

Åkomma, V. N. 4. Supervenire, *alias* på komma. Åkommen, p. p. *Def. & Plur.* Åkomne.

Åktyg, N. 4. Instructus ad vecturam. *Currus vel traha*, conf. Åkdon

Åkåra, V. A. 1. Controversiam movere, *v. jur.*

Ål, M. 2. Anguilla. (Muræna,) *pisc.* C *pos.* Ålfet, Pinguedo anguillarum. fiske, Anguillarum piscatura. Ålfr Hami ad insidias anguillarum. Ål Pellis anguillæ, &c. conf. *simpl.* & *infra.* *Aliter*, ex. gr. Håsten har ål längs efter ryggen, Dorsum equi notatum est.

Ålagd, p. p. Impositus, *alias* pålagd.

Åland, N. 4. Alandia. *Insula maris* tbici.

Ålanerot, F. Inula. (Helenium,) *radix.*

Ålder, M. 2. Ætas. *Def.* Åldren. Åldrar, ex. gr. Den gy ende ren, Ætas aurea. Han är wid ålder, Ætate mihi æqualis est. den åldren, Ista ætate. Wara til ders, Ætate provectum esse. Hon en hög ålder, Grandævus est. *verbialiter*, ex. gr. Det har lång ålder, Non diu id permans *Adverbialiter.* Af ålder, Ab antiquis tiò temporibus.

Ålderbruten, PART. Senio confectus. *& Plur.* Ålderbrutne.

Ålderdom, M. 2. Senectus. På ålderdome In senectute. *Aliter*, ex. gr. Ålderdo märken, Signa antiquitatis.

Ålderman, M. 3. Senior communitatis, *ficum. Plur.* Åldermän.

Ålderstigen, PART. In senectutem prove *Def. & Plur.* Ålderstigne.

Åldfru, F. 3. Matrona curatrix in regalibus campestribus. *Def.* Åldfr *Plur.* Åldfruer.

Åldras, V. D. 1. Senescere.

Åldrig, ADJ. Ætate provectus, ex. gr. åldrig är han? Quot annos natus Se åldrig ut, Senioris speciem pr ferre. *Aliter*, ex. gr. Åldrigt vin, num vetustum.

Åligga, V. N. 4. Incumbere. *Cf.* Li ex. gr. Dig ålåg at därom besörja, tibi curandum incubuit. Det har dig, at sådant hindra, Istud impe tuarum fuit partium. *Aliter*, ex. gr. har länge ålegat mig om den saken, lo hac de re urgente, diu lacessitus

ubſtantivè. Åliggande, ex. gr. I alt nitt åliggande, In omnibus, quæ mihi ncumbunt.
t, M. *Indecl. vel* Ålitan, F. Inuitendi nimus, vel actus, conf. Tillit.
ta, V. A. I. Inniti. Ålitad, p. p.
ar, N. 4. Structura in fluminibus ad inidias anguillarum, *alias* Ålfiſta.
iſta, F. 1. *alias* Ålkar, *quod* conf.
, N. 4. Confuſus loquentium ſtrepitus, onf. Sorl.
a, V. N. I. Inter loquendum confuſim trepere, *plurium eſt.*
on, *vide* Ollon.
gga, *alias* Pålägga, *quod* conf.
nding, M. 2. Alandus, conf. Åland.
, M. 2. Dolium majus, *continet* 60 *conios.* (Kanna,) *alias* Sat.
innelſe, M. 3. Recordatio. Memoria, ex. r. Til min åminnelſe, In mei memoriam. Salig i åminnelſe, Beatæ nemoriæ. Åminnelſe-tal, Oratio in memoriam defuncti.
tun, M. 2. Oſtium amnis. *Def.* Åmunen.
ynne, N. 4. Idem.
åle, N. 4. Cenſura. Incuſatio, *v. jur.*
ga, F. I. Vapor, *ex fluidis*, conf. Dunſt. Imme, ex. gr. En ånga af varmt watten, Vapor ex aqua calida. Ångor af ſjön, E lacu vapores, onf. Dimba. Swafwel-ånga, *rectius* Dunſt.
ga, V. N. I. Evaporare, conf. Ånga, *ubſt.*
ger, M. Pœnitentia. *Def.* Ångren, ex. gr. Ånger öfwer något, Commiſſi alijus pœnitentia. *Compoſ.* Ångerfull, Quem valde pœnitet. Ångerköpt, Quem mtionis pœnitet.
ger, *Adjectivè. Dr.* ex. gr. Wara ånger öfwer något, Pœnitentia ſeu angore ob liquam rem teneri.
germanland, N. Angermannia. *Sveciæ rovincia.*
germanländing, M. 2. Angermannus.
geſt, M. Angor. Obs. *majoris eſt,* uam Ångſtan, ex. gr. Han ſwettas af ångeſt, Angore ſudat. Han kan icke leſwa för ångeſt, Præ angore vivere nequit.
Ångra, V. N. I. Pœnitere, ex. gr. Jag ångrar, (Mig ångrar,) at jag gjort det, Me id commiſiſſe pœnitet. Det ångrade honom, Illum pœnituit. Ångra ſig, *Recipr.* ex. gr. Du lär en gång ångra dig, Aliquando te pœnitebit. Ångra ſig öfwer något, Alicujus rei pœnitere. Jag ångrade mig, ſedan jag det ſagt, Dicti me pœnituit.
Ångſt, *Poëticè pro* Ångeſt.
År, N. 4. Annus, ex. gr. Et års tid, Annus integer. Hwart annat år, Alterno quolibet anno. År och dag, Annus, ex. gr. Han wiſlades där år och dag, Per annum ibi commorabatur. *Aliter,* ex. gr. År och dag, ſom förr ſkrifwet ſtår, Anno & die, ut ſupra. I år, Hoc anno. Åt året, Anno huic proximo. Haru års ſkedde det? Quo anni tempore id accidit? Han har ſå mycket om året, Annuatim tantum habet. En gång om året, Quovis anno ſemel. I flera år, Plures annos. Här om året, *vel* För några år ſedan, Aliquot ante annos. Årlig års, Quolibet anno. Annuatim. Tjena på år, Annuo adſtrictum eſſe ſervitio. Gram på året, Anno adulto. År ut och år in, Continuè per annos. Året igenom, Integrum per annum. Året om, Idem.
Item: År, Ætas, ex. gr. Späda år, mogna år, Ætas tenera, matura. Wara til åren, Ætate provectum eſſe. I ſina bäſta år, Floreſcente ætate. Med åren, Ætate progrediente.
Åra, F. 1. Remus, ex. gr. Ligga på årorna, Remis inniti. Swäfwa med åren, conf. Swäfwa.
Årblad, N. 4. Palma remi.
Årgång, M. Anni periodus, *intra quam quid peragitur.*
Århundrade, N. Seculum.
Årlig, ADJ. Annuus. Anniverſarius, ex. gr. Årlig lön, inkomſt, Salarium, reditus, annuus. Årliga högtider, Feſta anniverſaria. Årligen, *Adv.* Annuatim.

Års-

Årsbarn, N. 4. Eodem, quo alius, anno natus.

Årsens, *Genit. Def. pro* Årets, ex. gr. Årsens tider, Tempestates anni.

Årsgammal, ADJ. Anniculus. Ætatis unius anni. *Def. & Plur.* Årsgamle.

Årsgröda, F. 1. Annona.

Årslön, F. 3. Salarium annuum.

Årstid, M. 3. Tempestas anni, *ver*, *æstas*, &c.

Årswäxt, M. 3. Annona.

Årta, *vide* Årta.

Årtag, N. 4. Remo nisus quilibet.

Årtal, N 4. Epocha. Æra. Annus certus, ex. gr. Årtalet 1767, Annus 1767. På detta årtalet, Periodo hujus anni.

Ås, M. 2. Trabs in fastigio domûs utrinque declivis, *alias* Kroppås.

Item: Ås, Jugum collium, conf. Bergsrygg. *Item*: Tergum inter sulcos.

Åsamka sig, V. N. 1. *Recipr.* In se colligere. Sibi contrahere. Åsamkad, p. p.

Åsatt, p. p. *alias* Påsatt, Impositus.

Åska, F. 1. Tonitru, ex. gr. Åskan går, Tonat in ære. Åskan sleg ned i tornet, Ictus fulminis turrim feriebat.

Åskedunder, N. 4. Tonitru sonitus. Tonitru.

Åskeslag, N. 4. Ictus fulminis.

Åskewigg, M. 2. Cuneus fulminis, *alias* Thorwigg.

Åskåda, V. A. 1. Spectare. Åskådad, p. p. ex. gr. Åskåda en comedie, fyrwerk, &c. Comœdiam, ignes artificiosos, &c. spectare. Utsätta något til allmänt åskådande, Spectandum quid publicè exponere.

Åskådare, M. 2. Spectator.

Åsna, F. 1. Asinus. *Compos.* Åsnehufwud, Caput asininum. Åsneöron, Aures asininæ, conf. *simpl.*

Åsneacktig, ADJ. Cui mens seu mores asinini.

Åstad, ADV. Abhinc. De loco, ex. gr. Gå åstad, Abire. In viam se conferre. Draga åstad, *vel* Fara åstad, Aliquò in viam vel in iter se conferre. Skicka åstad, Abhinc mittere. Komma åstad, *alias* Åstadkomma, *quod* conf.

Åstadkomma, V. A. 4. Proveniendum producendum curare. Efficere. Åstadkommen, p. p. *Def. & Plur.* Åstadkom ex. gr. Han har det icke med sina l ter åstadkommit, Id viribus non e süis. Den saken åstadkom et Ex re illa seditio provenit. Det alt hwad mina wilkor kunna åstadk ma, Quantum rerum ratio fert mea hæc sunt.

Åstrand, M. 3. Ripa amnis.

Åstunda, V. A. 1. Avere. Cupere. Åstundad, p. p. ex. gr. Jag åstundar v Aveo scire. Det har han länge åstun Id diutius cupiit.

Åstundan, F. Animus, quo quis ave cupit. Cupido.

Åsyn, M. Aspectus. Contuitus, ex. gr. GUDs åsyn, In aspectu DEi. Han gi de det i min åsyn, Me aspiciente commisit. För hwars mans åsyn, Cu bet contuendum. *Hinc*: Åsyna wit Testis oculatus.

Åsämjas, V. D. 2. Convenire, ex. gr. sak, hwarom de kunna åsämjas, de qua convenire possunt. Som de åsämjas, Ad lubitum ac *inter eos* co ventum erit.

Åt, N. 4. Rodens vel terens quid, in *pore*, *ut pediculi*, *flocci*, &c. Item: *Ipf. verb.* Äta.

Åt, PRÆP. Ad. In. Versus, ex. gr. åt staden, Ad urbem iter facere. höger, Ad dextram. Åt andra sida, alteram partem. Åt wester, Occasum v sus. Åt aftonen, Versus vesperum. åt, Huc. Dit åt, Eò versus.

Nota. *Hujus particulæ usus pau exemplis, circa vocabula allatis*, ex. Bära sig åt. Draga åt. Gå åt. G åt, &c. *Participiis præfigitur*, ex. Åtdragen. Åtsåstad, &c. *quorum se ex simplicibus erunendus. Quædam be illam præpositam habent.* Åtr Åtskilia, &c. conf. *infra.*

Item: Åt, *Notæ casus Dativi*, ex. Gif åt mig, Da mihi. Lem åt honom, Id illi trade. Åt sig,

aliter, ex. gr. Sno åt ſig, In dextram contorquere. *Aliter*, ex. gr. Det är ej ſt, at ꝛc. Non eſt, quod &c. Hwad är det åt? Quid eſt, quod?

aga ſig, v. a. 4. *Recipr.* In ſe recipere. Åtagen, p. p. *Def. & Plur.* Åtagne, ex. gr. Han åtog ſig den omſorgen, illam in ſe recepit curam, conf. På-aga ſig.

al, n. 4. Sermo reprehenſionis. Cenſura, ex. gr. Göra åtal på något, Aliquid reprehendendum notare. Den ſaken bör icke emnas utan åtal, Res illa extra cenſuram relinquenda non eſt.

anke, m. 2. Cogitatio, qua quid mente obverſatur. Memoria, ex. gr. Jag önſkar at wara i din åtanke, Mei te memorem jugiter eſſe opto. Åtanken af en ſå grym gerning, Crudelis adeo facinoris recordatio.

bära, v. n. 4. *Dr.* ex. gr. Som det itbär, *vel* Som det kan åtbära, Prout res ita ferunt.

bård, m. 3. Geſtus.

bragande, part. Attrahens. *Subſtantivè.* Åtdragande, Attrahendi actus. Åtdragen, p. p. *Def. & Plur.* Åtdragne, *verb.* Draga åt.

bragning, m. 2. Attractio. Åtdragnings kraft, Vis attractiva.

el, m. 2. Eſculentum ad inſidias ferarum expoſitum. Cadaver. *Def.* Åtlen.

er, adv. Rurſus. Iterum, ex. gr. Åter begynte han at tala, Rurſus loqui incipiebat. Det är åter något nytt, Id iterum eſt novum quid. Han är åter här, Rurſus adeſt. Han ſkall åter gå bärt, Iterum illi abeundum.

Iota. *Particula hæc ante vel poſt verba poſita, reſpondet quoque latinorum Re*, ex. gr. Återkomma, *vel* Komma åter, Revenire. Återgifwa, *vel* Gifwa åter, Reddere. Återföra, *vel* Föra åter, Reducere. Återkalla, Revocare. Återfå, *vel* Få åter, Recipere, & *ſic in aliis, conf. ea, quæ infra: quorum flexio ex ſimplicibus colligitur.*

Åter, conj. Autem, ex. gr. Han åter menar ſå, Ille autem ita ſentit. Somlige wilja icke, andre åter kunna icke, Alii nolunt, non poſſunt autem alii.

Återbekomma, v. a. 4. Recipere.

Återbära, v. a. 4. Reportare. Återburen, p. p.

Återbåd, n. 4. Nuntium, quo deſiſtendum vel omittendum quid declaratur.

Återbringa, v. a. 3. Reducere. Återbragt, p. p.

Återbryta dom, Sententiam reſcindere, *term. jur.*

Återbrytning, conf. Återkaſt.

Återfall, n. 4. Relapſus. Recidivum.

Återfalla, v. n. 4. Relabi.

Återfärd, m. 3. Itio ſeu Vectio reducis.

Återföra, v. a. 2. Reducere.

Återgifwa, v. a. 4. Reddere.

Återgå, v. n. anom. Regredi. Retroire.

Återgång, m. Retroitus. Receſſus.

Återgälda, v. a. 1. Referre. Compenſare.

Återgods, n. *Pluraliter.* Merces, quæ ab exoticis, loco ibi venditarum, reportantur.

Återhåll, n. 4. Retentio, ex. gr. Urinens återhåll, Retentio urinæ. *Aliter*, ex. gr. Återhåll i mat och drick, In cibo & potu continentia. Återhålls gåfwa, Donum continentiæ.

Återhålla, v. a. 4. Retinere. Återhållen, p. p. *Def. & Plur.* Återhållne. *Item: Adjectivè.* Återhållen, Cui ſe continendi ſeu abſtinendi animus eſt.

Återhållſam, adj. Cui ſe retinendi, ſeu modum in rebus tenendi, facultas.

Återhållſamhet, f. 3. Animus ſeu facultas ſe retinendi, vel in rebus tenendi modum.

Återhämta, v. a. 1. Reducere. *Aliter*, ex. gr. Återhämta kraften efter ſjukdomen, Poſt morbum vires recuperare.

Åter igen, adv. Iterum. Rurſus.

Återkalla, v. a. 1. Revocare.

Återkallelſe, m. 3. Revocatio.

Återkaſt, n. 4. Strålars återkaſt, Radiorum reflexio.

Compoſ. Penning-wärde, Res quæ pretio nummos æquant. *Aliter.* Wärde, *Ipſ. verb.* Wärja.

Wärdeligen, ADV. Dignè, *v. ec.*

Wärdera, V. A. 1. Æſtimare. Wärderad, p. p.

Wärdering, M. 2. Æſtimatio. *Hinc*: Wärderingsman, In æſtimationem rerum conſtitutus, conf. *ſimpl.*

Wärdes, Digneris, *vel* Dignetur, *v. ec. alias* Wärdigas.

Wärdig, ADJ. Dignus, ex. gr. Han är wärdig den hedren, tjenſten, Iſto honore, munere, dignus eſt. Jag finner mig icke wärdig, at blifwa des eftertrådare, Non me ſucceſſorem illi dignum eſſe duco. På et nog wärdigt ſätt, Modo ſatis digno. *Adverbialiter.* Wärdigt, Dignè. Pro dignitate.

Wärdigas, V. D. 1. Dignari. *Præſ. Indic. ransum.*

Wärdighet, F. 3. Dignitas.

Wärdinna, F. 1. Hoſpita, *hoſpitii, vel convivii, vel habitationis.*

Wärdshus, N. 4. Diverſorium. Taberna meritoria.

Wärdſkap, N. 4. In hoſpitium vel convivium exceptio.

Wärf, N. 4. Negotium, ex. gr. Han är bårtſänd i et angelåget wärf, Ad negotium maximi momenti expediendum ablegatus eſt. *Aliter.* Wärf, *vide* Warf.

Wärſo, *perperam pro* Wärfwad.

Wärfning, M. 2. Conductio militum, ex. gr. Ligga på wärfning, Ad conducendos milites alicubi commorari. *Hinc*: Wärfnings penningar, Pretium conductionis in militiam.

Wärfwa, V. A. 1. Conducere milites. Wärfwad, p. p. ex. gr. Wärfwa en til ſoldat, In militem quem conducere. Wärfwa et regemente, Milites conducendo legionem componere. En krigsmagt på wärfwad fot, Exercitus conductitius. *Huic oppon. inſtitutio illa in Svecia, quæ vocatur* Indelnings werket, conf. Et wärfwadt regemente, Legio militum conductitiorum, *Oppon.* Landtregemente, conf.

Wärfware, M. 4. Militum conductio.

Wärja, *Caſu obliq.* Wärjo, *v. inv.* ex. Hafwa något i wärjo, Cuſtodiæ quid ditum habere.

Wärja, F. 1. Enſis, conf. Swärd, ex. Mana ut någon på en wärja, In pugnam cum enſibus aliquem provocare. Cum Wärjeklinga, Lamina enſis. Wärjeſkida, Glans capularis enſis. Wärjeſäfte, Manubrium enſis, conf. *ſimpl.*

Wärja ſig, V. A. 2. *Recipr.* Se defendere. *Pr.* Wärjer. *Ipſ.* Wärde, ex. gr. Han wärde ſig ſå länge han kunde, Quamdiu potuit ſe defendebat. Wärja ſig emot gon ſom angriper, Contra agreſſorem ſe defendere. Wärja ſig för köld, Contra frigus ſe munire.

Wärjemål, N. 4. Defenſio, *accuſati, v. pr. Hinc*: Wärjemåls ed, Jusjurandum, quo culpam a ſe avertit accuſatus.

Wärk, Opus. Wärka, *cum derivatis*, conf. Werk. Werka, ꝛc.

Wärk, M. 2. Dolor, *corporis*, conf. Smärta, ex. gr. Lida wärk, Dolorem pati. Wärkar hos barnaföderſkor, Puerperarum dolores. *Compoſ.* Barnwärkar. Hufwudwärk, ꝛc. *ſuis locis.*

Wärka, V. N. 3. Dolere. Dolore affici, ex. gr. Hufwudet wärker, Caput dolore exercitur. Benen wärkte på mig hela natten, Totam mihi noctem crura doluere. Ögonen hafwa wärkt ut på honom, Dolore ei oculi excidere.

Wärkbruten, PART. Doloribus tortus. *Def. & Plur.* Wärkbrutne.

Wärma, *perperam pro* Warme, conf.

Wärma, V. A. 2. Calefacere. Wärmd, p. p. ex. gr. Wärma något för elden, Ad ignem quid calefacere. Han wärmde ſig wid elden, Ad ignem ſe calefecit. Wärma up, *alias* Upwärma, Iterum calefacere. *Item*: Recoquere, *de eſculentis.*

Wärn, N. 4. In defenſionem quodvis. Defenſio. *Hinc*: Bröſtwärn, conf.

Wärna, V. A. 1. Defendere, *v. ec.*

Wärnlös, ADJ. Inermis. *Aliter*, ex. gr. En wärnlös enka, Vidua tutamine carebata.

Wär-

å, M. Cupido. Appetitus vehementior, x. gr. Haſwa åtrå til något, Cupidine n quid ferri.

å, *verb. defect.* Valdè cupere. *Præſ. Ind. & Infinit. tantum.*

ångtan, F. Deſiderium, *quo quis in aliquid fertur.*

idan, P. *Def.* Pars ſeu latus, verſus aliuem vergens. *Oppon.* Gränſidan, conf. Kåtſidan.

kild, p. p. Diſtinctus, *verb.* Åtſkilja. *Item:* ſeparatus, *verb.* Skilja åt.

kilja, V. A. 2. Diſtinguere, conf. Skilja åt. *Horum Part. P.* Åtſkild, ex. gr. Dan kan icke åtſkilja höger och wänſter, Dextram ſiniſtramve diſtinguere neſcit. De kunna icke åtſkiljas, Diſtingui non poſſunt. Åtſkilja imellan ondt och godt, nter bonum & malum diſtinguere. Deſſe miſtåndigheter böra noga åtſkiljas, Hæ ircumſtantiæ probè diſtinguendæ ſunt.

kiljelig, ADJ. Separabilis. Diſtinguibilis.

killig, ADJ. Differens. Varius, ex. gr. ⁊ åtſkillig bemärkelſe, Vario ſignificatu. på åtſkilligt ſätt, Differenti modo. Åtſkilliga färgor, ſlag, Colores, genera, aria. *Aliter.* Åtſkilliga gångor, Aliquot icibus. *Adverbialiter:* Åtſkilligt, ex. gr. Man talar härom åtſkilligt, Diverſimodè le hoc loquuntur.

ſkillighet, F. 3. Diverſitas.

ſkilnad, F. 3. Differentia. Diſtinctio, conf. Skilnad, ex. gr. Imellan dem är ſtor åtſkilnad, Inter eos magna eſt differentia. Göra åtſkilnad imellan folk, Homines diſtinguere. Utan åtſkilnad, Sine diſcrimine.

ſkils, *Adverbialiter*, ex. gr. Taga något åtſkils, Quicquam ab invicem ſeparare. Känna något åtſkils, Quædam inter ſe diſtinguere. Gåtta ſaker åtſkils, Res ab invicem ſeparatas ponere. Ligga åtſkils, Separatim cubare, jacere.

ta, *Numer.* Octo. Åtta gångor, Octies. Åttadubbel, Octuplex. Åttahundra, Octingenti. Åttahundrade, Octingenteſimus. tatijo, *Numer.* Octoginta. Åttatijonde, Octogeſimus.

Åtting, M. 2. Octonarius. Octavæ pars modii.

Åttkant, M. 3. Octangulum.

Åttkantig, ADJ. Octangularis.

Åttonde, *Num. ord.* Octavus. För det åttonde, Octavò. Til det åttonde, Ad octavum.

Åttondel, M. 2. Integri pars octava.

Åtwarna, V. A. 1. Præmonitione alicui conſulere. Åtwarnad, p. p. conf. Warna.

Åtwarning, M. 2. Admonitio.

Åwatten, N. 4. Aqua amnenſis. *Def.* Åwatnet.

Åwerkan, F. Damnum vi in alicujus fundum, vel alius dominii res, illatum. Damnoſa uſurpatio, *v. jur.* ex. gr. Göra åwerkan på ſkog, Alienæ ſilvæ cædem inferre.

Å.

Å. Några ord, ſom plåga ſkriſwas med denna bokſtaf, men höra til *E*, hör man under denna ſednare bokſtafwen igenſöka; til exempel: Åmka, ſe Emka. Ägendom, ſe Egendom. Älf, ſe Elf, och ſå i andra. Quædam vocabula hac litera pingi ſolita, ad *E* vero pertinentia, ſub *Lit. E* ſunt quærenda, ex. gr. Åmka, *vide* Emka. Ägendom, *vide* Egendom. Älf, *vide* Elf, & ſic in aliis.

Äckta, *Cum derivatis*, *vide* Ägta.

Ädel, ADJ. Generoſus. Nobilis. *Def. & Plur.* Ädle. *Comp.* Ädlare. *Sup.* Ädlaſt, conf. Adel. Adelig, ex. gr. Et ädelt ſinne, Generoſus animus. Ädel och högacktad, Generoſus & præſtantiſſimus, *tis. bon.* Han är af ädlare blod, Nobiliori genere natus. De ädlare metaller, Metalla nobiliora. *Aliter*, ex. gr. Helſan är en ädel ting, Corporis ſanitas præclara res eſt. Den ädla freden, Pax ſummi pretii donum. Ädla ſtenar, Lapides pretioſi. Den ädlaſte gåſwan, Donum ceteris præſtantiſſimum.

Ädelmod, N. 4. Generoſus animus.

Ädelmodig, ADJ. Generoſus.

Ädelsinnad, *vel* Ädelsint, ADJ. Cui animus generosus.

Ädling, M. 2. Nobilis juvenis.

Äfja, F. Limus, *ex eluvie vel congerie.* Fundus aquarum limosus, conf. Dy.

Äflas, V. D. I. Studio conari. Operosum agere, ex. gr. Äflas med, at göra wers, Versus facere conari. Han äflas ännu med werlden, Mundanis adhuc inhæret.

Äfwen, CONJ. Etjam. Pariter, ex. gr. Det är äfwen min tanke, Hæc etjam mea est sententia. Han är äfwen så god, Is pariter bonus est. Äfwenså, Pari modo. Äfwenledes, Idem. Äfwensom, Prout. Äfwen så wäl som, Pariter ac.

Äfwentyr, N. 4. Discrimen. Periculum, ex. gr. Kasta sig i äfwentyr, Discrimini se committere. Berätta äfwentyr, Periculi casus narrare. *Pluraliter.* Äfwentyr, Pericula. *Item*: Ludicra quævis in sermone vel gestibus. *Adverbialiter.* Til äfwentyrs, Forsan.

Äfwentyra, V. A. I. Discrimini exponere. Periculo committere. Äfwentyrad, P. P.

Äfwentyrlig, ADJ. Periculosus.

Äga, *Cum derivatis*, *vide* Ega.

Ägg, M. Acies, ex. gr. Knifwen är slö i ägget, Culter acie hebes est. *Hinc*: Swärdsägg, Acies gladii.

Ägg, N. 4. Ovum, ex. gr. Et löskokadt ägg, Ovum coctione mollius. Hårdkokade ägg, Ova coctione indurata. *Compos.* conf. *infra.*

Ägga, V. A. I. Exacuere. Instigare. Äggad, P. P. Ägga up, *vide* Upägga. Äggas. *Deponentialiter*, ex. gr. Äggas med någon, Obloquendo aliquem exasperare.

Äggeblomma, F. I. Vitellus, *ovi.*

Äggegula, F. I. Idem.

Äggehinna, F. I. Membrana ovi.

Äggehwita, F. I. Ovi album.

Äggeröra, F. I. Edulium ex vitellis ovorum cum lacte subactis.

Äggeskal, N. 4. Testa ovi.

Äggformig, ADJ. Formæ ovi.

Äggjärn, N. 4. *Pluraliter.* Ferramenta quæ vis acie instructa.

Ägna, Ägodelar, Ägor, &c. *vide* Egna, Egor, &c.

Ägta, *Adjectivè.* Conjugalis, ex. gr. Ägta make, Conjugalis socius. Ägta säng, Thorus conjugalis. Ägta ståndet, Status conjugii. *Adverbialiter.* Til ägta, ex. gr. Taga en til ägta, In matrimonium quem ducere. Gifwa en sin dotter til ägta, Alicui filiam nuptui collocare.

Ägta, ADJ. Genuinus. Purus. *Oppos.* Oägta, EX. gr. Ägta guld, Aurum purum. Ägta pärlor, Margaritæ genuinæ, seu pretiosæ. Ägta stenar, Lapides pretiosi, *vel* haud spurii generis. Ägta färg, Color genuinus & præstantissimus.

Ägta, V. N. I. Dr. ex. gr. De wilja ägta hwarandra, Matrimonio jungi cupiunt.

Ägtenskap, N. 4. Conjugium. Matrimonium, ex. gr. Träda i ägtenskap, Matrimonium inire. Ägtenskaps skilnad, Divortium.

Älas, V. D. I. Amoris affectu blandè ludere.

Älbåt, M. 2. *per parag.* Älbåter, Animo tener, blandus & demulcens.

Äldre, ADJ. *Comp.* Natu major. Veterior. Äldst, *Sup.* Natu maximus. Veterrimus. *Posit.* Gammal. ex. gr. Den äldre brodren, Frater natu major. Han är äldre til åren, Provectioris est ætatis. Göma win til des det blir äldre, Quo adultum fiat, vinum servare. *Aliter*, ex. gr. I de äldre tiderna, Ætate majorum. Han är äldre i tjensten, Munere anterior est. Han är äldst af dem, Inter illos natu maximus est. *Absolutè.* De äldste, Seniores. *Aliter*, ex. gr. I de äldsta tiderna, Antiquissimis temporibus.

Älf, Älfbläst, Älfwor, Älg, &c. *vide* Elf, Elg, &c.

Älska, V. A. I. Amare. Älskad, P. P. ex. gr. Älska sin nästa, Proximum amare. Han älskar at supa, Potationes amat.

Älskan, F. Dr. Älskans wärd, Amore dignus *Hinc*: Nitälskan, conf.

Älskare, M. 2. Amator, ex. gr. Han är älskare af musik, Musicam amat.

Äng

Jag är ingen älskare af kortspel, Ludionem cum chartulis aversationi habeo. *Item*: Älskare, Amasius. Amans quis.

Kärinna, f. 1. Mulier, quæ quid amat. *Item*: Amasia. Amans quædam.

Kelig, adj. Amabilis, ex. gr. Mine älskelige åhörare, Vos auditores amandi. Högst älskelig, Maximè amandus.

Ken, adj. Quasi amoris affectu propensus, *de animantibus. Def. & Plur.* Älskne.

Kog, m. Amor, *sexus*, conf. Kärlek, ex. gr. Sköta älskog, *vel* Plåga älskog, Amori se tradere. *Hinc*: Älskogs bref, Literæ amatoriæ. Älskogs handel, Negotium amatorium. Älskogs wisa, Cantilena amatoria, conf. *simpl.*

a, f. Hectica. Febris intermittens infantum, conf. Frossa.

a, v. n. 1. Febri intermittente laborare, conf. Sjuka, *subst.*

a, v. a. 1. Subigere. Ältad, p. p. ex. r. Älta deg eller ler, och dylikt, lassam farinaceam vel argillam, & ejusmodi, subigere.

gräs, n. Flammula. (Ranunculus,) *lans.*

bar, n. 4. Sitella. Vas ligneum minus, iminibus constrictum, quo aquæ geantur.

bete, n. 4. Munus, ex. gr. Ämbets render, Negotia muneri annexa. På ämtes wägnar, Muneris nomine.

: Ämbete, Communitas seu Societas pificum, ex. gr. Skräddare ämbetet, artorum communitas, &c.

betebroder, m. 3. Muneris socius, Collega. *Plur.* Ämbetsbröder.

betsman, m. 3. Minister publicus, superioris dignitatis. *Plur.* Ämbetsmän.

na, v. a. 1. Aliqua ex materia in foram quid parare. Ämnad, p. p. *alias* ilämna. *Aliter.* Ämna, *perperam pro* rna.

ne, n. 4. Materia, ex. gr. Giftwa ämne l något, Materiam alicujus rei submistrare. Rå ämne, Materia rudis. Byggnings ämnen, In ædificationem materiæ. Hålla sig wid ämnet, Circa materiam substratam versari. Det är icke hans ämne, Illam non tractat materiam. *Aliter*, ex. gr. Et ämne til något, Rudis aliquid, unde confici quicquam potest. Ämnes wed, Ligna, ex quibus quid fabricandum. Det är icke hans ämne, Illius non id. est ingenii.

Ämneswen, m. 3. In Academia Regia scientiarum auscultans.

Än, conj. Quam, ex. gr. Större än jag är, Major quam ego sum. Mer än en gång, Plus quam semel. Det ena wärre, än det andra, Unum altero pejus. Icke förr än nu, Non antea, quam nunc. *Obs.* Än som, *malè pro simplici* Än, *adhibetur.*

Än, adv. Adhuc, *alias* Ännu, ex. gr. Än lefwer han, Adhuc vivit. *Aliter*, ex. gr. Än om så wore? Quid si ita esset. Om jag än wille, Sin vellem. Om han än råkade i fara, Sin quoque in periculum incideret. Om det än warade längre, Quin etsi diutius id permaneret.

Ända, *Perperam pro* Ände. *Aliter.* På ända, n. conf. Ände, Extremitas.

Ända, adv. Usque. *In compositione locum habet.* Ända fram, ex. gr. Pilen gick ända fram, Jaculum in scopum usque prosiliit. Han följde honom ända fram, Illum ad destinatum usque locum comitabatur. Wägen ända fram, Recta via. *Aliter*, ex. gr. Säga sin mening ända fram, Directè vel sine ambitu sententiam proferre. Wara ända fram i sitt wäsende, In modo se gerendi simulationem fugere. Ända ifrån, Usque ab. Ända in, Usque in. Ända längs, Usque in longum. Ända ned, Usque in imo. Ända igenom, Per integrum usque. Ända up, Sursum usque. Ända til, Usque ad. Ända tills, Usque dum. *Aliter.* Ända efter, Secundum longitudinem.

Ända, v. a. 1. Finire. Terminare. Ändad, conf. Lycka, ex. gr. Han ändade där sitt lif, Vitam ibi finiit. Så ändades det buller, Talem ille finem cepit tumultus.

De ord ſom ändas på en vocal, Verba quæ in vocalem terminantur. Ända ſig, *Recipr.* Se terminare.

Ändalångs, ADV. Secundum longitudinem.

Ändalyckt, M. Finis vitæ.

Ändamål, N. 4. Finis ſeu ſcopus, *actionum*, ex. gr. Utan ändamål, Sine fine propoſito. Utom ändamålet, Extra finem propoſitum.

Ände, M. 2. Finis, ex. gr. Til hwad ände? Quem in finem? Til den änden, Eum in finem. Werldens ände, Finis mundi. Ände på boken, Finis libri. Göra ände på något, Alicujus rei finem facere. Göra ände med någon, Aliquem interimere. Til ändes, In finem. Göra något til ändes, Quicquam perficere, abſolvere. Utan ände, Sine fine. In infinitum.

Item: Ände, Extremitas; ex. gr. Wid den ena eller den andra änden af huſet, Ad unam vel alteram domus extremitatem. En ſtock afſågad på bägge ändar, Tignus utrinque ſerra reſectus. Knyta ihop ändarne af et ſnöre, Extremitates funiculi nodo jungere. Obs. *Sequentibus in locutionibus litera e finalis in a mutatur*, ex. gr. Stå på ända, Extremo erectus ſtare. Håren ſtå på ända, Pili erecti proſiliunt. *Proverbialiter.* Stå på ända med någon, Alicui obniti ſeu obluctari. *Adverbialiter.* Öfwer ända, Subverſim, ex. gr. Gå öfwer ända, Subverſim cadere. Corruere. Kaſta något öfwer ända, Quicquam ſubvertere.

Ändelig, ADJ. Finitus. Ändeligen, *Adv.* Finitè, conf. Ändtlig.

Ändelighet, F. 3. Finitas.

Ändelös, ADJ. Finis expers.

Ändelſe, M. 3. Terminatio, ex. gr. Wid ändelſen af ordet, Ad terminationem vocis. Ordens ändelſer, Vocum terminationes.

Ändeorſak, F. 3. Cauſſa finalis.

Änder, *Plur.* conf. And.

Ändetarm, M. 2. Rectum, *inteſtinum.*

Ändock, CONJ. Licet. Quamvis, ex. gr. Ändock han har litet, ſå är han nögd, Quamvis parum habet, contentus eſt. Ändock jag bjuder til, Licet comer, conf. Ändå.

Ändra, V. A. 1. Immutare. Variare. Ändrad, p. p. ex. gr. Ändra ſinne, ſeder, Animum, mores, immutare. Ändra ſin mening, Sententiam immutare. *Aliter*, ex. gr. Ändra hwad en annan gjort, Ab alio facta corrigere. Låta ändra en klädning, Veſtem correctiorem reddendam curare. Det står icke at ändra, Illud corrigi nequit. Ändra ſig, *Recipr.* ex. gr. Han har mycket ändrat ſig, Magnam ſubiit mutationem. Sjukdomen har ändrat ſig til bättre, Morbus ſe in melius mutavit. Det tör ändra ſig med tiden, Tempore id quidem immutabitur.

Ändring, M. 2. Immutatio. Variatio, ex. gr. Sinnes ändring, Animi mutatio. Ändringar i Lagen, Legum mutationes. Ändring i dom, Judicii reformatio. Ändring i wäderlecken, Tempeſtatis variatio. Ändringar i naturen, In natura variationes. *Aliter*, ex. gr. Göra ändring i något ſkrifwet, Scriptum quid corrigere. Ändringar och rättelſer, Mutationes & correctiones.

Ändſkap, M. Exitus. Finis, ex. gr. Bringa något til ändſkap, In exitum quid ducere. Göra ändſkap på något, Rem ad finem perducere.

Ändtlig, ADJ. Finalis, ex. gr. Hoppas en ändtlig utgång, Finalem ſperare exitum. Ändtligen, *Adv.* Finaliter. Demum. *Aliter*, ex. gr. Laga ändtligen, at ſå ſker, Ante omnia, ut ita fiat, cura. Gör det ändtligen, Id ſolicitè facies, conf. Ändelig.

Ändå, CONJ. Tamen, conf. Ändock, ex. gr. Han har litet, men är ändå nögd, Parca habet, tamen contentus eſt. Men jag will ändå bjuda til, Sed tamen conbori *Aliter*, ex. gr. Om jag ändå wore wid god helſa, Si quidem bona valetudine frui mihi liceret. Om det ändå wille lyckas, Si fieret, ut ad votum res ſuccederent. *Aliter.* Än då, *alias* Då ännu, Tunc adhuc.

Äng,

ng, f. 2. Pratum, ex. gr. Slå en ång, Fœnisecium prati peragere. Släppa hoskapen i ångarne, Jumenta pratis immittere. *Compos.* Ångeslog, Fœnum secandum in pratis. Ångshö, Fœnum pratense. conf. *simpl.*

nga, f. *alias* Bröstånga, conf.

nga, v. n. 2. *Def.* ex. gr. Det ånger i bröstet, Pectus oppressione afficitur.

ngborst, m. Nardus stricta, *plant.*

ngel, m. 2. Angelus. *Def.* Ängelen. *Plur.* Änglar. *Compos.* Ängla-skare, Angelorum cohors. Ängla-syn, Visio angelica. Ängla-ren, Angeli instar immaculatus, conf. *simpl.*

ngeland, Ängelsk, *vide* England, &c.

nger, m. 2. Dermestes lardarius, *insect.* *Plur.* Ångrar.

ngbafre, m. Avena pratensis, *plant.*

ngkaste, m. Alopecurus pratensis, *plant.*

ngkampe, m. 2. Phleum pratense, *plant.*

ngkraße, m. Cardamine pratensis, *plant.*

nglök, m. Allium oleraceum, *plant.*

ngstära, f. Serratula tinctoria, *plant.*

ngsla, v. a. 1. Angere, *de animo*, conf. Qwälja, ex. gr. Det ångslar mig mycket, Id me multum angit. Ångsla sig, *Recipr.* Angore affici, ex. gr. Jag ångslade mig högligen öfwer honom, Illius causa maximo angore affectus fui. *Item*: Ångslas, *Deponentialiter*, ex. gr. Ångslas öfwer något, Aliqua re angi. Han ångslades, så at swetten lackade af honom, Angore ei sudor elicitus fuit.

ngslan, f. Angor, conf. Ängest. Qwal. *Proverbialiter*, ex. gr. Jag war i tusend ångslan, Summo affectus fui angore.

ngslig, adj. Animo afflictus, ex gr. Wara ångslig öfwer något, Aliqua ex causa angi. *Aliter*, ex. gr. Det är en ångslig af, Res admodum vexat. Ångsligt wäder, Tempestas turbida.

ngslighet, f. 3. Anxietas.

ngspra, f. *alias* Spra, *plant.*

ngull, f. Eriophorum polystachion, *plant.*

Ånka, Ånkling, &c. *vide* Enka, &c.

Ånne, n. 4. Frontis pars superior, ex. gr. Han har et högt ånne, Frontis est elatioris. *Hinc*: Ännespan, Frontale, *ornamentum*, *v. bibl.*

Ännu, adv. Adhuc, ex. gr. Ännu skrifwer jag, Adhuc scribo. Ännu mer, Adhuc magis. Icke ännu, Non adhuc.

Enskönt, adv. Licet. Quamvis.

Äntra, v. n. 1. Æmulari, ex. gr. De äntra med hwarandra, hwilken först skall få färdigt, Cui primùm opus erit peractum, æmulantur. Äntra om något, Aliqua de re æmulari, conf. Täfla.

Item: Äntra, Junctis navibus cum hoste certare.

Äntring, m. 2. Æmulatio, ex. gr. Det är en berömlig äntring dem imellan, Inter eos æmulatio est laudanda, conf. Täflan.

Item: Äntring, Certamen cum hoste, junctis navibus, ex. gr. De kommo til äntring, Navibus junctis certamen inierunt.

Äple, n. 4. Pomum. Malum. *Compos.* Äpleskal, Cortex mali. Äpleskinn, Corium membranaceum mali. Äpleskinna, Tenue mali frustulum, conf. *simpl.* Äppelkaska, *vide* Äpel.

Äpleträd, n. 4. Malus. (Pyrus.)

Är, *Pr. Indic. verb. auxil.* Wara.

Åra, f. 1. Gloria, ex. gr. Åra ware GUD i högden, Gloria in excelsis DEo. Lägga in åra med något, Aliqua re gloriam sibi parare. GUD til åra, In DEi gloriam. Sträfwa efter åra, Gloriam sectari. *Compos.* Åtefull, &c. conf. *infra.*

Item: Åra, Honor, conf. Heder, ex. gr. Jag tackar för den åran, Ob honorem illum gratias ago. Jag räknar det för en åra, Id mihi honoris duco. Han gjorde mig den åran och, kom til mig, Adventu suo me honorabat. Stiga up til högsta åra, Ad summum honoris gradum ascendere. *Compos.* Åreskänk, &c. conf. *infra.*

Item: Åra, Existimatio. Fama, ex. gr. Kom ihåg, at bewara din åra, Fa-

Famam ſervare memento. Miſta åran, Honeſti nomine vel fama exui, *term. jur.* Föda ſig med åran, Honeſtis ſe nutrire modis. *Compoſ.* Årelös, &c. conf. *infra.*

Åra, v. a. 1. Honorare. Årad, p. p. ex. gr. Åra din fader, Honora patrem tuum. Årer Konungen, Regem honori habeatis.

Årbar, adj. Modeſtus. Verecundus, ex. gr. En årbar wandel, Vita modeſta. Et årbart upförande, Modus ſe gerendi modeſtus. En årbar qwinna, Mulier verecunda. En årbar klädning, Modeſtioris ſpeciei veſtis. *Adverbialiter.* Årbart, Modeſtè. Verecundè.

Årbarhet, m. 3. Modeſtia. Verecundia.

Årchie, *vide* Archi.

Årebetygelſe, m. 3. Actus ſolennis, quo quis honore afficitur.

Årebewisning, m. 2. Honorandi actus.

Åredryg, adj. Honore vel dignitate ſua tumidus.

Åreförgåten, part. Honoris vel famæ negligens. *Def. & Plur.* Åreförgåtne.

Årefull, adj. Gloriæ plenus.

Åregirig, adj. Gloriæ cupidus. Ambitioſus.

Åregirighet, f. 3. Ambitio.

Årelös, adj. Infamis.

Årelyſten, adj. Gloriæ cupidus. Ambitioſus. *Def. & Plur.* Årelyſtne.

Årelyſtnad, f. Gloriæ cupiditas. Ambitio.

Åreminne, n. 4. Memoria alicujus glorioſa. *Aliter*, ex. gr. Upreſa ens åreminne, Monumentum in gloriam defuncti erigere. Baron *Carl Hårlemans* Åreminne, In memoriam *Bar. Caroli Hårlemanni* panegyrica oratio.

Årende, n. 4. Expediendum quid. Res agenda. Negotium, ex. gr. Jag ſkickade honom et årende, Negotium expediturum illum miſi. Komma igen med oförrättadt årende, Re infecta redire. *Nota Pluralem*; Årenden & Årender, ex. gr. Gå årender, Res expediendi miſſus ire.

Åremyrie, *vide* Åremyrio.

Åreport, m. 2. Porta ſeu Ædificium ornatum inſignius, *circa ſolennia introitus principum.*

Årerik, adj. Gloria abundans. Glorioſus.

Årerörig, adj. Honori vel famæ alicujus detrahens, ex. gr. Årerörige böter, Mulcta infamatoria, *v. jur.*

Åreſjuk, adj. Cupidinè honoris nimia captus.

Åreſkändare, m. 2. Honori vel famæ alicujus inſeſtus. Obtrectator.

Åreſkänk, m. 3. Honorarium, *donum.*

Åreſtod, m. 3. Status illuſtris, *in honorem alicujus erecta.* Åreſtod til häſt, Statua equeſtris.

Åreſtånd, n. 4. Status honoris, ſeu eminentioris dignitatis.

Åretjenſt, f. 3. Officium in alicujus honorem.

Åretjuf, m. 2. Honori vel famæ *alicujus* clam detrahens quis.

Årewördig, adj. conf. Wördig. Hinc: Årewördighet. *Til. honor. cleric.*

Årfd, p. p. Årfde. *Ipf.* Årft. *Pf. verbi* Årfwa.

Årftelig, adj. Hæreditarius.

Årfwa, v. a. 2. Hæreditate accipere. Hæredem eſſe. Årfd, p. p. *Pr.* Årfwer. *Ipf.* Årfde. *Pf.* Årft, ex. gr. Han årfde den gåfwan af fadren, Iſtud a patre domum hæreditate accepit.

Årja, v. a. 1. Sulcos ducere. Årja ned ſåden, Frumentum ſatum arando terræ condere, conf. Plöja.

Åril, m. 2. Focus. Pars caminі, ubi ignis accenditur, *alias* Eldſtad.

Åring, m. 2. Annona, *alias* Årswäxt.

Årke, *vide* Archi.

Årla, f. 1. *alias* Sädesårla, *quod* conf.

Årlig, adj. Honeſtus, ex. gr. En årlig karl håller ſina ord, Vir honeſtus ſua promiſſis. Et årligt namn och rykte, Nomen & fama honeſti viri. Född i årliga föräldrar, Conjugali thoro natus. *Adverbialiter.* Årligt, Honeſtè. Årligen, *Adv.* Idem.

Årlighet, f. 3. Honeſtas, ex. gr. Ingen twiſſlar om hans årlighet, De honeſtate ſeu de fide illius nemo dubitat.

Årm,

n, M. 2. Manica, ex. gr. Ärmarne på ı ſkjorta, Induſii manicæ, conf. Arm. ompoſ. Rockärm. Skjortärm, ꝛc. conf. nplicia.

nkläde, N. 4. *alias* Ärmduk, conf.

ra, V. N. 1. Animo deſtinare vel conicuere. Ärnad, p. p. ex. gr. Jag rnar göra det, Id facere animo meum conſtitui. Han ärnade reſa i går, ieri iter inire conſtituerat. Jag hade rnadt det åt dig, Id tibi deſtinatum habueram. Ärna ſig, *Recipr.* ex. r. Hwart ärnar du dig? Quò tendis? Jag ärnar mig icke dit, Eò abire non nimi ſum.

r, N. 4. Cicatrix, ex. gr. Ärren ſynas ſter kopporna, Variolarum reſtant cicarices. Det bliſwer ärr efter ſåret, vulnere cicatrix oritur. *Compoſ.* Kopprr, *ſuo loco*, &c.

ra ſig, V. N. 1. *Recipr.* Cicatricem conrahere, *term. chirurg.*

rig, ADJ. Cicatricoſus.

t, F. 3. Piſum. Ärter. *Plur. Botan.* Piſum ſativum. Kronärter, Piſum umbellatum. Krypärter, Piſum humile, corice firmo. Söta ärter, Piſum cortice lulci. Riſa ärter, Piſa ramuſculis fulire. *Compoſ.* Ärtbålgar, Siliquæ piſorum. Ärthalm, Stipula piſi. Ärtmjöl, Farina ex piſis molitis, conf. *ſimpl.*

ta, F. 1. Anas Crecia, *avis.*

tas, V. D. 1. *v. pleb.* conf. Ketas.

tſkida, F. 1. Folliculus piſi.

tſtocka, F. 1. *Plur.* Ärtſtockor, *alias* Jordärtſtockor, *quod* conf. conf. Kronärtſtockor.

ttråd, N. 4. Caragana. (Robinia,) *plans.*

ja, F. 1. *alias* Gård, *quod* conf.

ſa, V. A. 1. Requirere. Poſtulare. Åſkad, p. p. ex. gr. Han åſkade et tecken, Signum requirebat. Åſka ljud, Audiendam petere. Hwad kan man mer åſka af et barn? Quid ab infante amplius poſtulandum?

ſ, *vide* Äß. *Aliter*, Äſſ, In chartulis Inſcriis nota unius.

Äſt, *pro* Är, *Sec. Perſ. Pr. Indic. Verb.* Wara, ex. gr. Du äſt, Es, *v. ec.*

Äta, *Subſtantivè.* Cibus, ex. gr. Äta och dricka, Cibus & potus.

Äta, V. A. 4. Edere. Veſci. Åten, p. p. *Def. & Plur.* Åtne. *Pr.* Åter. *Ipf.* Åt. *Pf.* Ätit, ex. gr. Han åt ſå hat bleſ ſjuk, Nimium edendo ægreſcebat. Jag har ätit af ſteken, De carne aſſa comedi. Äta bröd, Pane veſci. Äta middag, Prandere. Äta aftonmåltid, Cœnare. Äta ſig, *Recipr.* ex. gr. Äta ſig mått, Ad ſaturitatem edere. Äta ſig in, Rodendo ſe ingerere, *ut vermes ſolent. Aliter*, ex. gr. Ett tyg ſom äter ſig, Seipſum conterens textum. Ätande, P. A. *Aliter.* Ätande waror, *perperam pro* Åtlige waror, Edulia. *Subſtantivè.* Ätande, Edendi actus. Äta up, Edendo conſumere. *Inde Part. P.* Upäten. *Aliter*, ex. gr. De äta up hwarandra, Se invicem in ruinam perſeqvuntur. Äta ut, *Dr.* ex. gr. Äta ut någon, Quemquam artificiis aliquò extrudere.

Ätare, M. 2. Eſor. Qui edit. *Inde* Stor ätare, Maximè edax quis.

Ätelig, ADJ. Eſculentus, ex. gr. Åtelige wäxter, Vegetabilia eſculenta. Legumen.

Ätſa, V. A. 1. Aqua regis æri inſculpere. Ätſad, p. p. *Hinc:* Ätsning, Inſculptio ejusmodi.

Ätſjuka, F. 1. Bulimia. Appetitus cibi inexplebilis.

Ätt, F. 3. Familia. Stirps, ex. gr. Af adelig ätt, Nobili ex familia.

Ättartafla, F. 1. Tabula genealogica.

Ättartal, N. 4. Genealogia.

Ättbacke, M. 2. Cumulus ſepulcralis plurium, *antiq. alias* Ättehög.

Ätteboren, PART. E ſtirpe oriundus.

Ättefader, M. 3. Generis auctor.

Ättehög, M. 2. conf. Ättbacke.

Ättelägg, M. 3. Stemmatis ortus. Ättelägger, Linea genealogica. Gradus cognationis.

Ättelängd, M. 3. Catalogus genealogicus.

Årsbarn, N. 4. Eodem, quo alius, anno natus.

Årsens, *Genit. Def. pro* Årets, ex. gr. Årsens tider, Tempeſtates anni.

Årsgammal, ADJ. Anniculus. Ætatis unius anni. *Def. & Plur.* Årsgamle.

Årsgröda, F. 1. Annona.

Årslön, F. 3. Salarium annuum.

Årstid, M. 3. Tempeſtas anni, *ver*, *eſtas*, &c.

Årswäxt, M. 3. Annona.

Årta, *vide* Årta.

Årtag, N. 4. Remo niſus quilibet.

Årtal, N 4. Epocha. Æra. Annus certus, ex. gr. Årtalet 1767, Annus 1767. På detta årtalet, Periodo hujus anni.

Ås, M. 2. Trabs in faſtigio domûs utrinque declivis, *alias* Kroppås.

Item: Ås, Jugum collium, conf. Bergsrygg. *Item*: Tergum inter ſulcos.

Åſamka ſig, V. N. 1. *Recipr.* In ſe colligere. Sibi contrahere. Åſamkad, p. p.

Åſatt, p. p. *alias* Påſatt, Impoſitus.

Åska, F. 1. Tonitru, ex. gr. Åskan går, Tonat in æ̈re. Åskan ſlog ned i tornet, Ictus fulminis turrim feriebat.

Åskedunder, N. 4. Tonitru ſonitus. Tonitru.

Åskeſlag, N. 4. Ictus fulminis.

Åskewigg, M. 2. Cuneus fulminis, *alias* Thorwigg.

Åſkåda, V. A. 1. Spectare. Åſkådad, p. p. ex. gr. Åſkåda en comedie, fyrwerk, &c. Comœdiam, ignes artificioſos, &c. ſpectare. Utſätta något til allmänt åſkådande, Spectandum quid publicè exponere.

Åſkådare, M. 2. Spectator.

Åſna, F. 1. Aſinus. *Compoſ.* Åſnehufwud, Caput aſininum. Åſneöron, Aures aſininæ, conf. *ſimpl.*

Åſneacktig, ADJ. Cui mens ſeu mores aſinini.

Åſtad, ADV. Abhinc. De loco, ex. gr. Gå åſtad, Abire. In viam ſe conferre. Draga åſtad, *vel* Fara åſtad, Aliquò in viam vel in iter ſe conferre. Skicka åſtad, Abhinc mittere. Komma åſtad, *alias* Åſtadkomma, *quod* conf.

Åſtadkomma, V. A. 4. Proveniendum vel producendum curare. Efficere. Åſtadkommen, p. p. *Def. & Plur.* Åſtadkomne, ex. gr. Han har det icke med ſina krafter åſtadkommit, Id viribus non effecit ſuis. Den saken åſtadkom et uproar, Ex re illa ſeditio provenit. Det är alt hwad mina wilkor kunna åſtadkomma, Quantum rerum ratio fert mearum, hæc ſunt.

Åſtrand, M. 3. Ripa amnis.

Åſtunda, V. A. 1. Avere. Cupere. Åſtundad, p. p. ex. gr. Jag åſtundar weta, Aveo ſcire. Det har han länge åſtundat, Id diutius cupiit.

Åſtundan, F. Animus, quo quis avet vel cupit. Cupido.

Åſyn, M. Aſpectus. Contuitus, ex. gr. I GUDs åſyn, In aſpectu DEi. Han gjorde det i min åſyn, Me aſpiciente id commiſit. För hwars mans åſyn, Cuilibet contuendum. *Hinc*: Åſyna witne, Teſtis oculatus.

Åſämjas, V. D. 2. Convenire, ex. gr. En ſak, hwarom de kunna åſämjas, Res, de qua convenire poſſunt. Som de båd åſämjas, Ad lubitum ut inter eos conventum erit.

Åt, N. 4. Rodens vel terens quid, *in corpore*, *ut pediculi*, *flocci*, &c. *Item*: Åt, *Ipſ. verb.* Äta.

Åt, PRÆP. Ad. In. Verſus, ex. gr. Fara åt ſtaden, Ad urbem iter facere. Åt höger, Ad dextram. Åt andra ſidan, In alteram partem. Åt weſter, Occaſum verſus. Åt aftonen, Verſus veſperam. Hit åt, Huc. Dit åt, Eò verſus.

NOTA. *Hujus particulæ uſus patet ab exemplis, circa vocabula allatis*, ex. gr. Bära ſig åt. Draga åt. Gå åt. Gära åt, &c. *Participiis præfigitur*, ex. gr. Åtdragen. Åtſåtad, &c. *quorum ſenſus ex ſimplicibus eruendus. Quædam verba illam præpoſitam habent.* Åtnjuta. Åtſkilja, &c. conf. *infra.*

Item: Åt, *Nota caſus Dativi*, ex. gr. Gif åt mig, Da mihi. Lemna det åt honom, Id illi trade. Åt ſig, Sibi.

fliter, ex. gr. Sno åt ſig, In dextram ontorquere. *Aliter*, ex. gr. Det är ej it, at ꝛc. Non eſt, quod &c. Hwad är et åt? Quid eſt, quod?

ga ſig, v. a. 4. *Recipr.* In ſe recipere. ltagen, p. p. *Def. & Plur.* Åtagne, x. gr. Han åtog ſig den omſorgen, llam in ſe recepit curam, conf. Påaga ſig.

l, n. 4. Sermo reprehenſionis. Cenſura, x. gr. Göra åtal på något, Aliquid reprehendendum notare. Den ſaken bör icke emnas utan åtal, Res illa extra cenſuram relinquenda non eſt.

nke, m. 2. Cogitatio, qua quid menti obverſatur. Memoria, ex. gr. Jag ſnſar at wara i din åtanke, Mei te memorem jugiter eſſe opto. Åtanken af n ſå grym gerning, Crudelis adeo facinoris recordatio.

bära, v. n. 4. *Dr.* ex. gr. Som det itbär, *vel* Som det kan åtbära, Prout es ita ferant.

börd, m. 3. Geſtus.

pragande, part. Attrahens. *Subſtantivè.* Åtdragande, Attrahendi actus. Åtdragen, p. p. *Def. & Plur.* Åtdragne, *verb.* Draga åt.

pragning, m. 2. Attractio. Åtdragnings kraft, Vis attractiva.

l, m. 2. Eſculentum ad inſidias ferarum expoſitum. Cadaver. *Def.* Åtlen.

r, adv. Rurſus. Iterum, ex. gr. Åter egynte han at tala, Rurſus loqui incipiebat. Det är åter något nytt, Id iterum eſt novum quid. Han är åter här, Rurſus adeſt. Han ſkall åter gå bårt, Iterum illi abeundum.

ota. *Particula hæc ante vel poſt verba poſita, reſpondet quoque latinorum Re*, ex. gr. Återkomma, *vel* Komma åter, Revenire. Återgifwa, *vel* Gifwa åter, Reddere. Återföra, *vel* Föra åter, Reducere. Återkalla, Revocare. Återſå, *vel* Gå åter, Recipere, & *ſic in aliis, conf. ea, quæ infra: quorum flexio ex ſimplicibus colligitur.*

Åter, cpnj. Autem, ex. gr. Han åter menar ſå, Ille autem ita ſentit. Somlige wilja icke, andre åter kunna icke, Alii nolunt, non poſſunt autem alii.

Återbekomma, v. a. 4. Recipere.

Återbära, v. a. 4. Reportare. Återburen, p. p.

Återbåd, n. 4. Nuntium, quo deſiſtendum vel omittendum quid declaratur.

Återbringa, v. a. 3. Reducere. Återbragt, p. p.

Återbryta dom, Sententiam reſcindere, *term. jur.*

Återbrytning, conf. Återkaſt.

Återfall, n. 4. Relapſus. Recidivum.

Återfalla, v. n. 4. Relabi.

Återfärd, m. 3. Itio ſeu Vectio reducis.

Återföra, v. a. 2. Reducere.

Återgifwa, v. a. 4. Reddere.

Återgå, v. n. anom. Regredi. Retroire.

Återgång, m. Retroitus. Receſſus.

Återgälda, v. a. 1. Referre. Compenſare.

Återgods, n. *Pluraliter.* Merces, quæ ab exoticis, loco ibi venditarum, reportantur.

Återhåll, n. 4. Retentio, ex. gr. Urinens återhåll, Retentio urinæ. *Aliter*, ex. gr. Återhåll i mat och drick, In cibo & potu continentia. Återhålls gåfwa, Donum continentiæ.

Återhålla, v. a. 4. Retinere. Återhållen, p. p. *Def. & Plur.* Återhålne. *Item: Adjectivè.* Återhållen, Cui ſe continendi ſeu abſtinendi animus eſt.

Återhållſam, adj. Cui ſe retinendi, ſeu modum in rebus tenendi, facultas.

Återhållſamhet, f. 3. Animus ſeu facultas ſe retinendi, vel in rebus tenendi modum.

Återhämta, v. a. 1. Reducere. *Aliter*, ex. gr. Återhämta krafter efter ſjukdomen, Poſt morbum vires recuperare.

Åter igen, adv. Iterum. Rurſus.

Återkalla, v. a. 1. Revocare.

Återkallelſe, m. 3. Revocatio.

Återkaſt, n. 4. Strålars återkaſt, Radiorum reflexio.

Återkomma, v. n. 4. Revenire. Återkommen, Redux.
Återkomſt, m. Reditus.
Återköp, n. 4. Retroemtio.
Återlefwa, f. 1. *alias* Qwarlefwa, *quod* conf.
Återlemna, v. a. 1. Retradere. Reddere.
Återlöſa, v. a. 3. Redimere. Återlöſt, p. p. *v. ec.*
Återlöſare, m. Redemtor, *v. ec.*
Återlöſning, m. Redemtio, *q. ec.*
Återreſa, f. 1. Iter reducis.
Återſända, v. a. 2. Remittere.
Återſkaffa, v. a. 1. Iterum vel denuò parare.
Återſkall, n. 4. Sonus elatior repercuſſus, conf. Genljud.
Återſticka, v. a. 1. Remittere. Retrò ablegare.
Återſlag, n. 4. Ictus repercuſſionis. Reſilientis ictus, conf. Afſlag.
Återſtod, m. Reſiduum, *alias* Reſt. *Item*: Återſtod, Menſtrua ſuppreſſa. *Aliter*. Återſtod, *Ipf. verb.* Återſtå.
Återſtå, v. n. anom. Reſtare, ex. gr. Så mycket återſtod at betala, Tantum ſolvendum reſtabat. Ännu återſtår en del, Adhuc pars reſtat. Återſtående, p. a. Reſtans. Quod reſtat.
Återſtälla, v. a. 2. Reſtituere. Återſtäld, p. p. ex. gr. Återſtälla något i ſitt förra ſkick, In priſtinum quid ſtatum reſtituere. Han återſtälde freden, Pacem reſtituit. Återſtälla laga tid, Feſtia reſtituere, *term. jur.* Han är återſtäld til helſan, Valetudine reſtitutus eſt. *Aliter*, ex. gr. Återſtälla en något, Alicui quid retradere ſeu reddere, conf. Återlemna.
Återtaga, v. a. 4. Recipere, ex. gr. Han återtog hwad han giſwit, A ſe datum recepit. *Aliter*, ex. gr. Han har återtagit ſina ord, Verba revocavit ſua.
Återwända, f. *Indecl.* Definendi actus. Ceſſatio, ex. gr. Han wet ingen återwända, Definere neſcit. Utan återwända, Sine ceſſatione.
Återwända, v. n. 2. Definere. Ceſſare ex. gr. Han återwände icke af bet förr än, ꝛc. Prius orare non deſ quam, &c.
Återwinna, v. a. 4. Recuperare. Återwu nen, p. p. *Def. & Plur.* Återwunn ex. gr. Han återwann helſan, Va dinem recuperabat. *Aliter*, ex. gr. H har återwunnit ſin egendom, Bon vindicavit ſua.
Återwinning, m. 2. Recuperatio. Re dicatio.
Åtföga, part. Adjunctus.
Åtfäſtad, part. Alligatus. Annexus.
Åtföja, v. n. 2. Adjunctus vel ſocius ſubſequi.
Åtgjord, p. p. *verb.* Göra åt, ex. g. I den ſaken är ännu ingen ting åtgjordt, Illa in re peragenda *nihil* adhuc ſuſceptum.
Åtgång, m. Conſumtio, conf. Afgång, ex. gr. Där är ſtor åtgång på waror, penningar, ꝛc. Mercium, pecuniarum, &c. ibi magna vis conſumitur.
Åtgången, p. p. *verb.* Gå åt. *Def. & Plu* Åtgångne.
Åtgård, m. Agendum. Actio, ex. gr. Ut någons åtgård, Nemine agente. M åtgård häruti, Quæ mea in his o ræ ſunt.
Åthäfwor, *Plur.* Geſtus, conf. Åtbörd.
Åtkomma, n. 4. Peculiare aliquid, quo mus ſubitò afficitur.
Åtlöje, n. 4. Arriſio. Deridendi actu ex. gr. Han utſätter ſig til åtlöje, ſui aliorum ſe exponit. Blifwa et åtlöje för werlden, Hominibus ſe deride dum præbere.
Åtlyda, v. a. 2. Obtemperare. Obſecun re. Åtlydd, p. p.
Åtminſtone, adv. Ad minimum.
Åtnjuta, v. a. 4. Fruitione ſibi in tribuere. Frui, conf. Njuta.
Åtnöja ſig, v. n. 2. *Reipr.* Contentu reddere, conf. Nöja ſig.
Åtog, *Ipf. verb.* Åtaga.
Åtra ſig, v. n. 1. *Reipr.* Sententiam m tare vel retractare.

Åtri

:å, M. Cupido. Appetitus vehementior, ex. gr. Hafwa åtrå til något, Cupidine n quid ferri.

rå, *verb. defect.* Valdè cupere. *Præf. Indic. & Infinit. tantum.*

rångtan, F. Desiderium, *quo quis in aliquid fertur.*

sidan, F. *Def.* Pars seu latus, versus aliquem vergens. *Oppon.* Frånsidan, conf. Rätsidan.

skild, p. p. Distinctus, *verb.* Åtskilja. *Item:* Separatus, *verb.* Skilja åt.

skilja, V. A. 2. Distinguere, conf. Skilja åt. *Horum Part. P.* Åtskild, ex. gr. Han kan icke åtskilja höger och wänster, Dextram sinistramve distinguere nescit. De kunna icke åtskiljas, Distingui non possunt. Åtskilja imellan ondt och godt, Inter bonum & malum distinguere. Deße omständigheter böra noga åtskiljas, Hæ circumstantiæ probè distinguendæ sunt.

tskiljelig, ADJ. Separabilis. Distinguibilis.

tskillig, ADJ. Differens. Varius, ex. gr. I åtskillig bemärkelse, Vario significatu. På åtskilligt sätt, Differenti modo. Åtskilliga färgor, slag, Colores, genera, varia. *Aliter.* Åtskilliga gångor, Aliquot vicibus. *Adverbialiter.* Åtskilligt, ex. gr. Man talar härom åtskilligt, Diversimodè de hoc loquuntur.

tskillighet, F. 3. Diversitas.

tskilnad, F. 3. Differentia. Distinctio, conf. Skilnad, ex. gr. Imellan dem är stor åtskilnad, Inter eos magna est differentia. Göra åtskilnad imellan folk, Homines distinguere. Utan åtskilnad, Sine discrimine.

tskils, *Adverbialiter*, ex. gr. Taga något åtskils, Quicquam ab invicem separare. Känna något åtskils, Quædam inter se distinguere. Sätta saker åtskils, Res ab invicem separatas ponere. Ligga åtskils, Separatim cubare, jacere.

Åtta, *Numer.* Octo. Åtta gångor, Octies. Åttadubbel, Octuplex. Åttahundra, Octingenti. Åttahundrade, Octingentesimus.

Åttatijo, *Numer.* Octoginta. Åttatijonde, Octogesimus.

Åtting, M. 2. Octonarius. Octava pars modii.

Åttkant, M. 3. Octangulum.

Åttkantig, ADJ. Octangularis.

Åttonde, *Num. ord.* Octavus. För det åttonde, Octavò. Til det åttonde, Ad octavum.

Åttondel, M. 2. Integri pars octava.

Åtwarna, V. A. 1. Præmonitione alicui consulere. Åtwarnad, p. p. conf. Warna.

Åtwarning, M. 2. Admonitio.

Åwatten, N. 4. Aqua amnensis. *Def.* Åwatnet.

Åwerkan, F. Damnum vi in alicujus fundum, vel alius dominii res, illatum. Damnosa usurpatio, *v. jur.* ex. gr. Göra åwerkan på skog, Alienæ silvæ cædem inferre.

Å.

Å, Några ord, som pläga skrifwas med denna bokstaf, men höra til *E*, bör man under denna sednare bokstafwen igensöka; til exempel: Ånka, se Enka. Ågendom, se Egendom. Ålf, se Elf, och så i andra. Quædam vocabula hac litera pingi solita, ad *E* vero pertinentia, sub *Lit. E* sunt quærenda, ex. gr. Ånka, *vide* Enka. Ågendom, *vide* Egendom. Ålf, *vide* Elf, & sic in aliis.

Åckta, *Cum derivatis*, *vide* Ågta.

Ådel, ADJ. Generosus. Nobilis. *Def. & Plur.* Ådle. *Comp.* Ådlare. *Sup.* Ådlast, conf. Adel. Adelig, ex. gr. Et ådelt sinne, Generosus animus. Ådel och högacktad, Generosus & præstantissimus, *tit. hon.* Han är af ådlare blod, Nobiliori genere natus. De ådlare metaller, Metalla nobiliora. *Aliter*, ex. gr. Helsan är en ådel ting, Corporis sanitas præclara res est. Den ådla freden, Pax summi pretii donum. Ådla stenar, Lapides pretiosi. Den ådlaste gåfwan, Donum ceteris præstantissimum.

Ådelmod, N. 4. Generosus animus.

Ådelmodig, ADJ. Generosus.

Ädelsinnad, *vel* Ädelsint, ADJ. Cui animus generosus.

Ädling, M. 2. Nobilis juvenis.

Äfja, F. Limus, *ex eluvie vel congerie.* Fundus aquarum limosus, conf. Dy.

Äflas, V. D. I. Studio conari. Operosum agere, ex. gr. Äflas med, at göra wers, Versus facere conari. Han äflas ännu med werlden, Mundanis adhuc inhæret.

Äfwen, CONJ. Etjam. Pariter, ex. gr. Det är äfwen min tanke, Hæc etjam mea est sententia. Han är äfwen så god, Is pariter bonus est. Äfwenså, Pari modo. Äfwenledes, Idem. Äfwensom, Prout. Äfwen så wäl som, Pariter ac.

Äfwentyr, N. 4. Discrimen. Periculum, ex. gr. Kasta sig i äfwentyr, Discrimini se committere. Berätta äfwentyr, Periculi casus narrare. *Pluraliter.* Äfwentyr, Pericula. *Item*: Ludicra quævis in sermone vel gestibus. *Adverbialiter.* Til äfwentyrs, Forsan.

Äfwentyra, V. A. I. Discrimini exponere. Periculo committere. Äfwentyrad, P. P.

Äfwentyrlig, ADJ. Periculosus.

Äga, *Cum derivatis*, *vide* Ega.

Ägg, M. Acies, ex. gr. Knifwen är slö i ägget, Culter acie hebes est. *Hinc*: Swärdsägg, Acies gladii.

Ägg, N. 4. Ovum, ex. gr. Et löskokadt ägg, Ovum coctione mollius. Hårdkokade ägg, Ova coctione indurata. *Compos.* conf. *infra.*

Ägga, V. A. I. Exacuere. Instigare. Äggad, P. P. Ägga up, *vide* Upägga. Äggas. *Deponentialiter*, ex. gr. Äggas med någon, Obloquendo aliquem exasperare.

Äggeblomma, F. I. Vitellus, *ovi.*

Äggegula, F. I. Idem.

Äggehinna, F. I. Membrana ovi.

Äggehwita, F. I. Ovi album.

Äggeröra, F. I. Edulium ex vitellis ovorum cum lacte subactis.

Äggeskal, N. 4. Testa ovi.

Äggformig, ADJ. Formæ ovi.

Äggjärn, N. 4. *Pluraliter.* Ferramenta quævis acie instructa.

Ägna, Ägobelar, Ägor, &c. *vide* Egna, Ägor, &c.

Ägta, *Adjectivè.* Conjugalis, ex. gr. Ägta make, Conjugalis socius. Ägta säng, Thorus conjugalis. Ägta ståndet, Status conjugii. *Adverbialiter.* Til ägta, ex. gr. Taga en til ägta, In matrimonium quem ducere. Gifwa en sin dotter til ägta, Alicui filiam nuptui collocare.

Ägta, ADJ. Genuinus. Purus. *Oppos.* Ogta, ex. gr. Ägta guld, Aurum purum. Ägta pärlor, Margaritæ genuinæ, seu pretiosæ. Ägta stenar, Lapides pretiosi, vi hand spurii generis. Ägta färg, Color genuinus & præstantissimus.

Ägta, V. N. I. Dr. ex. gr. De wilja äkta hwarandra, Matrimonio jungi cupiunt.

Ägtenskap, N. 4. Conjugium. *Matrimonium*, ex. gr. Träda i ägtenskap, Matrimonium inire. Ägtenskaps skilnad, Divortium.

Älas, V. D. I. Amoris affectu blandè ludere.

Älbåt, M. 2. *per pareg.* Älbåter, Animo teneri, blandus & demulcens.

Äldre, ADJ. *Comp.* Natu major. Veterior. Äldst, *Sup.* Natu maximus. Veterrimus. *Posit.* Gammal. ex. gr. Den äldre brodren, Frater natu major. Han är äldre til åren, Provectioris est ætatis. Göma win til des det blir äldre, Quo adultum fiat, vinum servare. *Aliter*, ex. gr. I de äldre tiderna, Ætate majorum. Han är äldre i tjensten, Munere anterior est. Han är äldst af dem, Inter illos natu maximus est. *Absolutè.* De äldste, Seniores. *Aliter*, ex. gr. I de äldsta tiderna, Antiquissimis temporibus.

Älf, Älfbläst, Älfwor, Älg, &c. *vide* Elf, Elg, &c.

Älska, V. A. I. Amare. Älskad, P. P. ex. gr. Älska sin nästa, Proximum amare. Han älskar at supa, Potationes amat.

Älskan, F. *Dr.* Älskans wärd, Amore dignus *Hinc*: Mitälskan, conf.

Älskare, M. 2. Amator, ex. gr. Han är älskare af musik, Musicam amat.

Jag är ingen älſkare af förſpel, Luſionem cum chartulis averſationi habeo. *Item*: Älſkare, Amaſius. Amans quis.

Älſkarinna, f. 1. Mulier, quæ quid amat. *Item*: Amaſia. Amans quædam.

Älſkelig, adj. Amabilis, ex. gr. Mine älſkelige åhörare, Vos auditores amandi. Högt älſkelig, Maximè amandus.

Älſken, adj. Quaſi amoris affectu propenſus, *de animantibus. Def. & Plur.* Älſkne.

Älſkog, m. Amor, *ſexus*, conf. Kärlek, ex. gr. Gifta älſkog, *vel* Plåga älſkog, Amori ſe tradere. *Hinc*: Älſkogs bref, Literæ amatoriæ. Älſkogs handel, Negotium amatorium. Älſkogs viſa, Cantilena amatoria, conf. *ſimpl.*

Älta, f. Hectica. Febris intermittens inſaniam, conf. Froßa.

Älta, v. n. 1. Febri intermittente laborare, conf. Älta, *ſubſt.*

Älta, v. a. 1. Subigere. Åltad, p. p. ex. gr. Älta deg eller ler, och dylikt, Maſſam farinaceam vel argillam, & ejusmodi, ſubigere.

Ämgräs, n. Flammula. (Ranunculus,) *lanc.*

Ämbar, n. 4. Sitella. Vas ligneum minus, iminibus conſtrictum, quo aquæ getantur.

Ämbete, n. 4. Munus, ex. gr. Ämbets render, Negotia muneri annexa. På ämbetes wägnar, Muneris nomine.

Ämbete: Ämbete, Communitas ſeu Societas pificum, ex. gr. Skräddare ämbetet, artorum communitas, &c.

Ämbetsbroder, m. 3. Muneris ſocius, Collega. *Plur.* Ämbetsbröder.

Ämbetsman, m. 3. Miniſter publicus, ſuperioris dignitatis. *Plur.* Ämbetsmän.

Ämna, v. a. 1. Aliqua ex materia in formam quid parare. Ämnad, p. p. *alias* Tilämna. *Aliter.* Ämna, *perperam pro* Förna.

Ämne, n. 4. Materia, ex. gr. Giſwa ämne til något, Materiam alicujus rei ſubminiſtrare. Rå ämne, Materia rudis. Byggnings ämnen, In ædificationem materiæ. Hålla ſig wid ämnet, Circa materiam ſubſtratam verſari. Det är icke hans ämne, Illam non tractat materiam. *Aliter*, ex. gr. Et ämne til något, Rudis aliquid, unde confici quicquam poteſt. Ämnes wed, Ligna, ex quibus quid fabricandum. Det är icke hans ämne, Illius non id. eſt ingenii.

Ämneſwen, m. 3. In Academia Regia ſcientiarum auſcultans.

Än, conj. Quam, ex. gr. Större än jag är, Major quam ego ſum. Mer än en gång, Plus quam ſemel. Det ena wärre, än det andra, Unum altero pejus. Icke förr än nu, Non antea, quam nunc. *Obſ.* Än ſom, *malè pro ſimplici* Än, *adhibetur.*

Än, adv. Adhuc, *alias* Ännu, ex. gr. Än lefwer han, Adhuc vivit. *Aliter*, ex. gr. Än om ſå wore? Quid ſi ita eſſet. Om jag än wille, Sin vellem. Om han än råkade i fara, Sin quoque in periculum incideret. Om det än warade längre, Quin etſi diutius id permaneret.

Ända, *Perperam pro* Ände. *Aliter.* På ända, ꝛc. conf. Ände, Extremitas.

Ända, adv. Usque. *In compoſitione locum habet.* Ända fram, ex. gr. Pilen gick ända fram, Jaculum in ſcopum usque proſiliit. Han följde honom ända fram, Illum ad deſtinatum usque locum comitabatur. Wägen ända fram, Recta via. *Aliter*, ex. gr. Säga ſin mening ända fram, Directè vel ſine ambitu ſententiam proferre. Wara ända fram i ſitt wäſende, In modo ſe gerendi ſimulationem fugere. Ända ifrån, Usque ab. Ända in, Usque in. Ända länge, Usque in longum. Ända ned, Usque in imo. Ända igenom, Per integrum usque. Ända up, Sursum usque. Ända til, Usque ad. Ända tils, Usque dum. *Aliter.* Ända efter, Secundum longitudinem.

Ända, v. a. 1. Finire. Terminare. Ändad, conf. Lyckta, ex. gr. Han ändade där ſitt lif, Vitam ibi finiit. Så ändades det buſtret, Talem ille finem cepit tumultus.

De ord som åndas på en vocal, Verba quæ in vocalem terminantur. Ånda sig, *Recipr.* Se terminare.

Åndalångs, ADV. Secundum longitudinem.

Åndalyckt, M. Finis vitæ.

Åndamål, N. 4. Finis seu scopus, *actionum*, ex. gr. Utan åndamål, Sine fine proposito. Utom åndamålet, Extra finem propositum.

Ånde, M. 2. Finis, ex. gr. Til hwad ånde? Quem in finem? Til den ånden, Eum in finem. Werldens ånde, Finis mundi. Ånde på boken, Finis libri. Göra ånde på något, Alicujus rei finem facere. Göra ånde med någon, Aliquem interimere. Til åndes, In finem. Göra något til åndes, Quicquam perficere, absolvere. Utan ånde, Sine fine. In infinitum.

Item: Ånde, Extremitas; ex. gr. Wid den ena eller den andra ånden af huset, Ad unam vel alteram domus extremitatem. En stock afsågad på bägge åndar, Tignus utrinque serra resectus. Knyta ihop åndarne af et snöre, Extremitates funiculi nodo jungere. OBS. *Sequentibus in locutionibus litera e finalis in a mutatur*, ex. gr. Stå på ånda, Extremo erectus stare. Håren stå på ånda, Pili erecti prosiliunt. *Proverbialiter.* Stå på ånda med någon, Alicui obniti seu obluctari. *Adverbialiter.* Öfwer ånda, Subversim, ex. gr. Gå öfwer ånda, Subversim cadere. Corruere. Kasta något öfwer ånda, Quicquam subvertere.

Åndelig, ADJ. Finitus. Åndeligen, *Adv.* Finitè, conf. Åndtlig.

Åndelighet, F. 3. Finitas.

Åndelös, ADJ. Finis expers.

Åndelse, M. 3. Terminatio, ex. gr. Wid åndelsen af ordet, Ad terminationem vocis. Ordens åndelser, Vocum terminationes.

Åndeorsak, F. 3. Caussa finalis.

Ånder, *Plur.* conf. Ånd.

Åndetarm, M. 2. Rectum, *intestinum.*

Åndock, CONJ. Licet. Quamvis, ex. gr. Åndock han har litet, så är han nögd, Quamvis parum habet, contentus est. Åndock jag bjuder til, Licet conet, conf. Åndå.

Åndra, V. A. 1. Immutare. Variare. Åndrad, p. p. ex. gr. Åndra sinne, seder, Animum, mores, immutare. Åndra sin mening, Sententiam immutare. *Aliter* ex. gr. Åndra hwad en annan gjort, Ab alio facta corrigere. Låta åndra en klädning, Vestem correctiorem reddendam curare. Det står icke at åndra, Illud corrigi nequit. Åndra sig, *Recipr.* ex. gr. Han har mycket åndrat sig, Magnam subiit mutationem. Sjukdomen har åndrat sig til bättre, Morbus se in melius mutavit. Det tör åndra sig med tiden, Tempore id quidem immutabitur.

Åndring, M. 2. Immutatio. Variatio, ex. gr. Sinnes åndring, Animi mutatio. Åndringar i Lagen, Legum mutationes. Åndring i dom, Judicii reformatio. Åndring i wäderleken, Tempestatis variatio. Åndringar i naturen, In natura variationes. *Aliter*, ex. gr. Göra åndring i något skrifwet, Scriptum quid corrigere. Åndringar och rättelser, Mutationes & correctiones.

Åndskap, M. Exitus. Finis, ex. gr. Bringa något til åndskap, In exitum quid ducere. Göra åndskap på något, Rem ad finem perducere.

Åndtlig, ADJ. Finalis, ex. gr. Hoppas en åndtlig utgång, Finalem sperare exitum. Åndtligen, *Adv.* Finaliter. Demum. *Aliter*; ex. gr. Laga åndtligen, at så skeer, Ante omnia, ut id ita fiat, cura. Gör det åndtligen, Id solicitè facias, conf. Åndelig.

Åndå, CONJ. Tamen, conf. Åndock, ex. gr. Han har litet, men är åndå nögd, Pauca habet, tamen contentus est. Men jag will åndå bjuda til, Sed tamen cenabor. *Aliter*, ex. gr. Om jag åndå wore wid god helsa, Sin quidem bona valetudine frui mihi liceret. Om det åndå wille lyckas, Sin fieret, ut ad votum res succederent. *Aliter.* Än då, *aliter* Då ännu, Tunc adhuc.

ång, f. 2. Pratum, ex. gr. Slå en ång, Fœnisecium prati peragere. Släppa hoskapen i ångarne, Jumenta pratis immittere. *Compos.* Ångeslog, Fœnum secandum in pratis. Ångshö, Fœnum pratense. conf. *simpl.*

ånga, f. *alias* Bröstånga, conf.

ånga, v. n. 2. *Def.* ex. gr. Det ånger i bröstet, Pectus oppressione afficitur.

ångborst, m. Nardus stricta, *plant.*

ängel, m. 2. Angelus. *Def.* Ängelen. *Plur.* Änglar. *Compos.* Ängla-skara, Angelorum cohors. Ängla-syn, Visio angelica. Ängla-ren, Angeli instar immaculatus, conf. *simpl.*

Ängeland, Ängelsk, *vide* England, &c.

ånger, m. 2. Dermestes lardarius, *insect.* *Plur.* Ångrar.

ånghafre, m. Avena pratensis, *plant.*

ångkaste, m. Alopecurus pratensis, *plant.*

ångkampe, m. 2. Phleum pratense, *plant.*

ångkraße, m. Cardamine pratensis, *plant.*

ånglök, m. Allium oleraceum, *plant.*

ångskåra, f. Serratula tinctoria, *plant.*

ångsla, v. a. 1. Angere, *de animo*, conf. Qwälja, ex. gr. Det ångslar mig mycket, Id me multum angit. Ångsla sig, *Recipr.* Angore affici, ex. gr. Jag ångslade mig högligen öfwer honom, Illius causa maximo angore affectus fui. *Item*: Ångslas, *Deponentialiter*, ex. gr. Ångslas öfwer något, Aliqua re angi. Han ångslades, så at swetten lackade af honom, Angore ei sudor elicitus fuit.

ångslan, f. Angor, conf. Ängest. Qwal. *Proverbialiter*, ex. gr. Jag war i tusend ångslan, Summo affectus fui angore.

ångslig, adj. Animo afflictus, ex gr. Wara ångslig öfwer något, Aliqua ex causa angi. *Aliter*, ex. gr. Det är en ångslig saf, Res admodum vexat. Ångsligt wäder, Tempestas turbida.

ångslighet, f. 3. Anxietas.

ångspra, f. *alias* Spra, *plant.*

ångull, f. Eriophorum polystachion, *plant.*

Ånka, Ånkling, &c. *vide* Anka, &c.

Ånne, n. 4. Frontis pars superior, ex. gr. Han har et högt ånne, Frontis est elatioris. *Hinc*: Ännespan, Frontale, *ornamentum*, *v. bibl.*

Ännu, adv. Adhuc, ex. gr. Ännu skriwer jag, Adhuc scribo. Ännu mer, Adhuc magis. Icke ännu, Non adhuc.

Enskönt, adv. Licet. Quamvis.

Åntra, v. n. 1. Æmulari, ex. gr. De åntra med hwarandra, hwilken först skall så färdigt, Cui primùm opus erit perfectum, æmulantur. Åntra om något, Aliqua de re æmulari, conf. Täfla.

Item: Åntra, Junctis navibus cum hoste certare.

Åntring, m. 2. Æmulatio, ex. gr. Det är en berömlig åntring dem imellan, Inter eos æmulatio est laudanda, conf. Täflan.

Item: Åntring, Certamen cum hoste, junctis navibus, ex. gr. De kommo til åntring, Navibus junctis certamen inierunt.

Åpple, n. 4. Pomum. Malum. *Compos.* Äpplekärna, Semen mali. Äpleskal, Corium membranaceum mali. Äpleskifwa, Tenue mali frustulum, conf. *simpl.* Äppelkaka, *vide* Apel.

Äpleträd, n. 4. Malus. (Pyrus.)

Är, *Pr. Indic. verb. auxil.* Wara.

Åra, f. 1. Gloria, ex. gr. Åra ware GUD i högden, Gloria in excelsis DEo. Lägga in åra med något, Aliqua re gloriam sibi parare. GUD til åra, In DEi gloriam. Sträfwa efter åra, Gloriam sectari. *Compos.* Åtesull, &c. conf. *infra.*

Item: Åra, Honor, conf. Heder, ex. gr. Jag tackar för den åran, Ob honorem illum gratias ago. Jag räknar det för en åra, Id mihi honoris duco. Han giorde mig den åran och, kom til mig, Adventu suo me honorabat. Stiga up til högsta åra, Ad summum honoris gradum ascendere. *Compos.* Åreskänk, &c. conf. *infra.*

Item: Åra, Existimatio. Fama, ex. gr. Kom ihåg at bewara din åra,

Famam ſervare memento. Miſta åran, Honeſti nomine vel fama exui, *term. jur.* Föda ſig med åran, Honeſtis ſe nutrire modis. *Compoſ.* Årelös, &c. conf. *infra.*

Åra, v. a. 1. Honorare. Årad, p. p. ex. gr. Åra din fader, Honora patrem tuum. Åter Konungen, Regem honori habeatis.

Årbar, adj. Modeſtus. Verecundus, ex. gr. En årbar wandel, Vita modeſta. Et årbart upförande, Modus ſe gerendi modeſtus. En årbar qwinna, Mulier verecunda. En årbar klädning, Modeſtioris ſpeciei veſtis. *Adverbialiter.* Årbart, Modeſtè. Verecundè.

Årbarhet, s. 3. Modeſtia. Verecundia.

Årchie, *vide* Archi.

Årebetygelſe, m. 3. Actus ſolennis, quo quis honore afficitur.

Årebewisning, m. 2. Honorandi actus.

Åredryg, adj. Honore vel dignitate ſua tumidus.

Åreförgåten, part. Honoris vel famæ negligens. *Def. & Plur.* Åreförgåtne.

Årefull, adj. Gloriæ plenus.

Åregirig, adj. Gloriæ cupidus. Ambitioſus.

Åregirighet, s. 3. Ambitio.

Årelös, adj. Infamis.

Årelyſten, adj. Gloriæ cupidus. Ambitioſus. *Def. & Plur.* Årelyſtne.

Årelyſtnad, s. Gloriæ cupiditas. Ambitio.

Åreminne, n. 4. Memoria alicujus glorioſa. *Aliter*, ex. gr. Upreſa ens åreminne, Monumentum in gloriam defuncti erigere. Baron *Carl Hårlemans* Åreminne, In memoriam *Bar. Caroli Hårlemanni* panegyrica oratio.

Årende, n. 4. Expediendum quid. Res agenda. Negotium, ex. gr. Jag ſkickar de honom et årende, Negotium expediturum illum miſi. Komma igen med oförrättadt årende, Re infecta redire. *Nota Pluralem*: Årenden & Årender, ex. gr. Gå årender, Res expediendæ miſſus ire.

Årenpris, *vide* Årenpris.

Åreport, m. 2. Porta ſeu Ædificium ornatum inſignius, *circa ſolennia introitus principum.*

Årerik, adj. Gloria abundans. Glorioſus.

Årerörig, adj. Honori vel famæ alicujus detrahens, ex. gr. Årerörige böter, Mulcta infamatoria, *v. jur.*

Åreſjuk, adj. Cupidinè honoris nimia capax.

Åreſkändare, m. 2. Honori vel famæ alicujus inſeſtus. Obtrectator.

Åreſkänk, m. 3. Honorarium, *donum.*

Åreſtod, m. 3. Status illuſtris, *in honorem alicujus erecta.* Åreſtod til häſt, Status equeſtris.

Åreſtånd, n. 4. Status honoris, ſeu eminentioris dignitatis.

Åretjenſt, s. 3. Officium in alicujus honorem.

Åretjuf, m. 2. Honori vel famæ *alicujus* clam detrahens quis.

Årewördig, adj. conf. Wördig. *Hinc*: Årewördighet. *Til. honor. cleric.*

Årfd, p. p. Årfde. *Ipf.* Årft. *Pf. verbi* Årfwa.

Årftelig, adj. Hæreditarius.

Årfwa, v. a. 2. Hæreditate *accipere.* Hæredem eſſe. Årfd, p. p. *Pr.* Årfwer. *Ipf.* Årfde. *Pf.* Årft, ex. gr. Han årfde den gåfwan af fadren, Iſtud a patre demum hæreditate accepit.

Årja, v. a. 1. Sulcos ducere. Årja ad ſåden, Frumentum ſatum aratro terræ condere, conf. Plöja.

Åril, m. 2. Focus. Pars camini, ubi ignis accenditur, *alias* Eldſtad.

Åring, m. 2. Annona, *alias* Årewäxt.

Årke, *vide* Archi.

Årla, s. 1. *alias* Sädesårla, *quod* conf.

Årlig, adj. Honeſtus, ex. gr. En årlig karl håller ſina ord, Vir honeſtus ſua promiſſis. Et årligt namn och rykte. Nomen & fama honeſti viri. Född i årliga föräldrar, Conjugali thoro nata. *Adverbialiter.* Årligt, Honeſtè. Årliga, *Adv.* Idem.

Årlighet, s. 3. Honeſtas, ex. gr. Jag twiſtar om hans årlighet, De honeſtate ſeu de fide illius nemo dubitat.

Årm,

rm, M. 2. Manica, ex. gr. Ärmarne på en ſkiorta, Induſii manicæ, conf. Arm. *Compoſ.* Rockårm. Skiortårm, &c. conf. *ſimplicia.*

rmklåde, N. 4. *alias* Mådud, conf.

rna, V. N. 1. Animo deſtinare vel conſtituere. Ärnad, p. p. ex. gr. Jag ärnar göra det, Id facere animo mecum conſtitui. Han ärnade reſa i går, Heri iter inire conſtituerat. Jag hade ärnadt det åt dig, Id tibi deſtinatum habueram. Ärna ſig, *Recipr.* ex. gr. Hwart ärnar du dig? Quò tendis? Jag ärnar mig icke dit, Eò abire non animi ſum.

rr, N. 4. Cicatrix, ex. gr. Ärren ſynas efter kopporna, Variolarum reſtant cicatrices. Det bliſwer ärr efter ſåret, E vulnere cicatrix oritur. *Compoſ.* Koppärr, *ſuo loco*, &c.

rra ſig, V. N. 1. *Recipr.* Cicatricem contrahere, *term. chirurg.*

rrig, ADJ. Cicatricoſus.

rt, F. 3. Piſum. Ärter. *Plur. Botan.* Piſum ſativum. Kronärter, Piſum umbellatum. Krypärter, Piſum humile, cortice firmo. Söta ärter, Piſum cortice dulci. Riſa ärter, Piſa ramuſculis fulcire. *Compoſ.* Ärtbälgar, Siliquæ piſorum. Ärthalm, Stipula piſi. Ärtmjöl, Farina ex piſis molitis, conf. *ſimpl.*

rta, F. 1. Anas Crecia, *avis.*

rtas, V. D. 1. *v. pleb.* conf. Rätas.

rtſkida, F. 1. Folliculus piſi.

rtſtocka, F. 1. *Plur.* Ärtſtockor, *alias* Jordärtſtockor, *quod* conf. conf. Krons ärtſtockor.

rttråd, N. 4. Caragana. (Robinia,) *plant.*

ſja, F. 1. *alias* Hård, *quod* conf.

ſka, V. A. 1. Requirere. Poſtulare. Åſkad, p. p. ex. gr. Han åſkade et tecken, Signum requirebat. Åſka ljud, Audientiam petere. Hwad kan man mer åſka af et barn? Quid ab infante amplius poſtulandum?

ß, *vide* Åß. *Aliter*, Åß, In chartulis luſoriis nota unius.

Åſt, *pro* Är, *Sec. Perſ. Pr. Indic. Verb.* Wara, ex. gr. Du åſt, Es, *v. ec.*

Äta, *Subſtantivè.* Cibus, ex. gr. Äta och dricka, Cibus & potus.

Äta, V. A. 4. Edere. Veſci. Äten, p. p. *Def. & Plur.* Åtne. *Pr.* Äter. *Ipf.* Åt. *Pf.* Ätit, ex. gr. Han åt ſå han blef ſjuk, Nimium edendo ægreſcebat. Jag har ätit af ſteken, De carne aſſa comedi. Äta bröd, Pane veſci. Äta middag, Prandere. Äta aftonmåltid, Cœnare. Äta ſig, *Recipr.* ex. gr. Äta ſig mätt, Ad ſaturitatem edere. Äta ſig in, Rodendo ſe ingerere, *ut vermes ſolent. Aliter*, ex. gr. Et tyg ſom äter ſig, Se ipſum conterens textum. Ätande, P. A. *Aliter.* Ätande waror, *perperam pro* Ätlige waror, Edulia. *Subſtantivè.* Ätande, Edendi actus. Äta up, Edendo conſumere. *Inde Part. P.* Upäten. *Aliter*, ex. gr. De åta up hwarandra, Se invicem in ruinam perſequuntur. Äta ut, *Dr.* ex. gr. Äta ut någon, Quemquam artificiis aliquò extrudere.

Ätare, M. 2. Eſor. Qui edit. *Inde* Store ätare, Maximè edax quis.

Ätelig, ADJ. Eſculentus, ex. gr. Ätelige wäxter, Vegetabilia eſculenta. Legumen.

Ätſa, V. A. 1. Aqua regis æri inſculpere. Ätſad, p. p. *Him:* Ätſning, Inſculptio ejusmodi.

Ätſjuka, F. 1. Bulimia. Appetitus cibi inexplebilis.

Ätt, F. 3. Familia. Stirps, ex. gr. Af adelig ätt, Nobili ex familia.

Ättartaſla, F. 1. Tabula genealogica.

Ättartal, N. 4. Genealogia.

Ättbacke, M. 2. Cumulus ſepulcralis plurium, *antiq. alias* Ättehög.

Ätteboren, PART. E ſtirpe oriundus.

Ättefader, M. 3. Generis auctor.

Ättehög, M. 2. conf. Ättbacke.

Ättelägg, M. 3. Stemmatis ortus. Ättelägger, Linea genealogica. Gradus cognationis.

Ättelängd, M. 3. Catalogus genealogicus.

Ätteleda, v. a. 2. Generis ortum ducere.
Ätteledning, m. 2. Deductio genealogica.
Ättestapuln, m. *Def.* Rupes alta & præ-rupta, ex qua præcipitem se dabat moriturus. Ättestupan, f. Idem, *antiq.*
Ättika, f. 1. Acetum. *Compos.* Winättika, Acetum vini. Ättikekrus, Vasculum pro aceto, conf. *simpl.*
Ättling, m. 2. Eadem ex stirpe quis. Oriundus. Nepos.
Ättstor, adj. Illustri genere ortus.

Ö.

Ö, f. 2. Insula. *Def.* Ön. *Constr.* Ön. *Plur.* Öar, conf. Holme.
Öda, v. a. 2. Ultra modum consumere. Profundere.Ödd, p. p. ex. gr. Öda mjöl, smör, och dylikt, Farinam, butyrum, & ejusmodi, ultra modum consumere. Öda penningar, Pecuniam profundere. Öda up, Profundendo penitus consumere. Öda ut, *alias* Utöda, Exstirpare. *Inde Part. P.* Utödd, ex. gr. Öda ut ogräs, ohyra, Herbam infestam, insecta noxia, exstirpare. Skogen kan icke ödas ut, Silva cædibus consumi nequit. Öda ut sig, *Recipr.* Prodigendo necessariis se privare.
Öde, n. 4. Fatum, ex. gr. Det war hans öde, Id ei erat in fatis. Hwart ödet förer mig, Quo me fata ducant.
Öde, *Adjectivè*, ex. gr. Ett öde hus, *vel* Ett hus som står öde, Deserta domus, *in qua nemo amplius habitat.* Trägården ligger öde, Hortus desolatus jacet.
Ödeland, n. 4. Terra desolata.
Ödelig, adj. conf. Ödslig.
Ödelägga, v. a. 2. Desolare. Ödelagd, p. p. ex. gr. Han ödelade trägården, Hortum desolabat. Han har ödelagt hela landet, Totam depopulatus est regionem. Huset är ödelagdt, Domus desolata est. *Substantivè.* Ödeläggande, Desolandi actus.
Ödeläggning, m. 2. Desolatio. Depopulatio.
Ödemark, m. 3. Desertum. Eremus.
Ödeplats, m. 3. Locus desolatus.
Ödesby, m. 2. Pagus desertus.
Ödeshemman, n. 4. Prædium desertum, culturæque subductum.
Ödesmål, n. 4. Status desertionis, vel desolationis, ex. gr. Råka i ödesmål, In statum desolationis incidere.
Ödla, f. 1. Lacerta, (agilis,) *alias* Ormödla.
Ödmjuk, adj. Submissus. Humilis, *animo per reverentiam*, ex. gr. Wara ödmjuk til sinnes, Animo humilem esse. Ödmjuke tjenare, Servus humillimus. Til ödmjukt swar, In responsum humillimè reddendum. *Adverbialiter.* Ödmjukeligen, Humillimè.
Ödmjuka, v. a. 1. *alias* Förödmjuka, *quod* conf.
Ödmjukeligen, adv. Humiliter, *reverenter.*
Ödmjukhet, f. 3. Animi per reverentiam humilitas.
Ödsam, adj. Rerum usu prodigus.
Ödsamhet, f. 3. Animus prodigus, conf. Ödsam.
Ödslig, adj. Desolatus. Devastatus.
Ödsliten, adj. Cui usu facilè vestes deteruntur.
Öfsig, adj. Usitatus.
Öfning, m. 2. Exercitatio. Exercitium, ex. gr. För öfning skull, Exercitii gratia. Lära igenom öfningen, Exercitatione discere. Gudacktighets öfning, Praxis pietatis.
Öfre, adj. *Comp.* Superior, ex. gr. Öfre läppen, Labium superius. I öfra wåningen, In contignatione superiore.
Öfrig, adj. Reliqvus, ex. gr. Där blir ännu mat öfrig, Cibi quid adhuc reliqvum erat. I sin öfriga lifstid, Usque dum viveret. De öfrige, Reliqui. Det tog det som war öfrigt, Reliqvum sumsit. *Adverbialiter.* För öfrigt, Quod reliqvum est.
Öfwa, v. a. 1. Exercere. Öfwad, p. p. ex. gr. Öfwa en konst, Artem exercere. Öfwa någon i något, Aliquem in aliqua re exercere. Öfwa list, sjelfsvåld, Astu, licentia, uti. Öfwa sig, *Recipr.* ex. gr. Öfwa sig i målning, i skrifning, In pictura, in scriptione, se exercere.

Öfw-

Öfwa ſig at tala, Loquendi facilitatem exercitio ſibi parare. *Item*: Öfwa til någon, Aliquem exercitio aſſuetum reddere. Öfwa up ſig, Exercitatione informari. *Hinc*: *Part. P.* Upöfwad. Öfwa ut, *vide* Utöfwa.

ſwer, PRÆP. Super. Supra, ex. gr. Det ena ſtår öfwer det andra, Aliud inſuper aliud poſitum. Wara ſatt öfwer någon, Super aliquem collocatum eſſe. Aliquo ſuperiorem eſſe. Öfwer porten, Super portam. Öfwer tiugu år, Viginti, & quod excedit, annos. Han har intet öfwer, Nihil ei ſupereſt. Det ſom är öfwer, Quod ſupereſt. Bliſwa öfwer, Supereſſe. Öfwer all ting, Super omnia. *Obſ. Locut.* Öfwer axel. Öfwer hufwud. Öfwer bronen, ꝛc. *ſuis locis occurrunt.*

em: Öfwer, Trans, ex. gr. Öfwer floden, hafwet, Trans flumen, mare. Faran är öfwer, Tranſiit periculum. Det går wäl öfwer, Tranſit id quidem. *Aliter*, ex. gr. Öfwer natten, Per noctem. Öfwer ſommaren, Per æſtatem. Sitta öfwer någon, Præ alio ſedis locum habere. Öfwer tiden, Præter tempus deſtinatum.

NOTA. *Uſum & ſignificationem hujus particulæ ab exemplis plenius intelliges. Præfixam vero in ſequentibus videbis; ubi verborum flexio ex ſimplicibus eruenda.*

ſwerantwarda, V. A. 1. Tradere, v. *ec.*

ſwerbefål, N. 4. Prætura, ſeu Imperium ſuperius.

ſwerbewiſa, V. A. 1. Demonſtrando convincere. Öfwerbewiſad, p. p.

ſwerbliſwa, V. N. 4. Supereſſe. Reſiduum eſſe. Öfwerbliſwen. *Def. & Plur.* Öfwerbliſne, conf. Bliſwa öfwer.

ſwerbryn, F. 3. Superficies.

ſwerbyggnad, F. Ædificatum præter id quod præſtitutum. *Item*: Ædificatum quid ſuper aliud.

ſwerdriſwen, PART. Modum ſuperans, *de laudibus*, & *ejusmodi.*

ſwerdåd, N. 4. Temeritas, conf. Öfwerwågenhet.

Öfwerdådig, ADJ. Temerarius. *Adverbialiter.* Öfwerdådigt, Temerè, conf. Öfwerwågen.

Öfwerdådighet, F. 3. Animus temerarius.

Öfwerdäck, N. 4. Fori. Stega ſuperna in navi, conf. Däck.

Öfwerdel, M. 2. Pars rei ſuperna.

Öfwerdomare, M. 2. Judex ſuperior.

Öfwerdomſtol, M. 2. Tribunal ſuperius. Inſtantia juris ſuperior.

Öfwerdrag, N. 4. Induvium; quo quid obtegitur, ex. gr. Öfwerdrag på ſubdar, ſtolshyenden, och dylikt, Induvia, quibus pulvinaria, pulvilli ſellarum, & ejusmodi, teguntur.

Öfwerdraga, V. A. 4. Obducere. Öfwerdragen, p. p. *Def. & Plur.* Öfwerdragne, ex. gr. Öfwerdraga med guld, Auro obducere.

Item: Öfwerdraga, Deferre, ex. gr. Öfwerdraga en befålet, Imperium alicui deferre. Han öfwerdrog honom at uträtta det, Illud expediendum ei deferebat.

Öfwerens, ADV. Concorditer. Amicè, ex. gr. De äro icke öfwerens, Non amicè conveniunt. Draga öfwerens, Amicè conſpirare. Komma öfwerens, Convenire. Komma öfwerens i någon ſak, Ejusdem in aliqua re eſſe conſilii. Komma öfwerens om något, De aliqua re paciſci. De komma wäl öfwerens ſins imellan, Concordes ſunt. Han kommer öfwerens med alla, Cum omnibus amicè vivit.

Öfwerenskomma, V. A. 4. Convenire, *alias* Komma öfwerens. *Hinc*: *Part. P.* Öfwerenskommen. *Def. & Plur.* Öfwerenskomne.

Öfwerenskommelſe, M. 3. Conventio.

Öfwerenſtämma, V. N. 2. Concordare, *alias* Stämma öfwerens.

Öfwerenſtämmelſe, M. 3. Concordantia.

Öfwerfall, N. 4. Lapſus aquarum deſuper cadentium, *in rotas aquaticas.*

Öfwerfalla, V. N. 4. Inceſſere. Ex improviſo aggredi. Öfwerfallen, p. p. *Def. & Plur.* Öfwerfallne, ex. gr. Han öfwerföll honom, Illum aggreſſus eſt.

Öfwerfalla en med skällsord, Conviciis aliquem incessere. *Aliter*, ex. gr. Stormen, mörkret, hade öfwerfallet oß, Procella, tenebræ, nos invaserant, conf. Falla öfwer.

Öfwerfara, v. n. 4. *Dr.* ex. gr. Han har mycket at öfwerfara, Multa ei obeunda & invisenda sunt, conf. Fara öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerfaren. *Def. & Plur.* Öfwerfarne.

Öfwerfart, m. 3. Trajectus. Trajiciendi actus.

Öfwerflackhet, f. Planum partis superioris, ex. gr. Öfwerflackheten af handen, Partis manus superioris planum, conf. Öfwerbryn.

Öfwerflöd, n. 4. Abundantia, ex. gr. Han har penningar til öfwerflöd, Pecunia ei abundat. Jag will ännu til öfwerflöd wisa, Adhuc in superfluum monstrare volo. Lefwa i öfwerflöd af all ting, Rerum copia cumulatus vitam degere. *Aliter*, ex. gr. Öfwerflöd i mat och drick, In cibo & potu luxuria. Lefwa i öfwerflöd, In luxuria vivere.

Öfwerflöda, v. n. 1. Abundare, ex. gr. Et land som öfwerflödar af säd, Terra frumentis abundans. *Aliter*, ex. gr. Öfwerflöda i mat, Cibo luxuriari. Öfwerflöda i kostnad, Impensis prodigum esse, conf. Flöda öfwer. *Substantivè.* Öfwerflödande, Exundatio.

Öfwerflödig, adj. Abundans. Superfluus, ex. gr. En öfwerflödig lärdom, Eruditio superflua. Win är här öfwerflödigt, Vinum heic abundat. *Aliter*, ex. gr. Wara öfwerflödig i mat, Cibo luxuriari. Öfwerflödig lefnad, Vita luxuriosa. Win är öfwerflödigt, Vino carere possumus. *Adverbialiter.* Öfwerflödigt, Abundanter. *Item*: Luxuriosè.

Öfwerflödighet, f. 3. Animus luxuriosus.

Öfwerfluten, part. Inundatus. *Def. & Plur.* Öfwerflutne.

Öfwerföra, v. a. 2. Transportare, *alias* Göra öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerförd.

Öfwerförsel, m. Transportatio. *Def.* Öfwerförslen.

Öfwergifwa, v. a. 4. Tradere, ex. gr. Han öfwergaf brefwet, Epistolam tradebat. Öfwergifwa en fästning i fiendens händer, Munimentum in hostium manus tradere.

Item: Öfwergifwa, Destituere. Deserere, ex. gr. Öfwergifwa en sak, som man börjat, Rem inchoatam destituere. Öfwergifwa en fästning, Munimentum deserere. Öfwergif mig icke, Ne me deseras. När frossan öfwergaf honom, Cum febris illum relinqueret. Han har öfwergifwit at spela kort, Chartulis ludere destitit.

Item: Öfwergifwen, p. p. Traditus. *Def. & Plur.* Öfwergifne. *Aliter*, ex. gr. En öfwergifwen qwinna, Mulier deserta. Af läkare öfwergifwen, A medicis desertus. *Item*: *Adjectivè.* Öfwergifwen, Temerarius. Öfwergifne sällar, Nebulones temerarii.

Öfwerguten, p. p. Superfusus. *Def. & Plur.* Öfwergutne, *verb.* Gjuta öfwer.

Öfwergå, v. n. anom. Supersre. *Cf.* Gå, ex. gr. Hwem öfwergick honom? Quis illum superabat? Det öfwergår mitt förstånd, Intellectum id superat meum. Ingen har öfwergådt honom i den saken, Illa in re nemo eum superavit. *Aliter*, ex. gr. Den olyckan öfwergick honom, Illud eum supervenit infortunium. All ting skall mig öfwergå, Cuncta mihi infausta accedunt, conf. Gå öfwer.

Öfwergång, m. Transitus, ex. gr. De wille hindra honom öfwergången, Transitum illi præcludere volebant. *Aliter*, ex. gr. Det är bara en öfwergång, Periodicum seu transitorium id solum est.

Öfwergången, p. p. Qui transiit. *Def. & Plur.* Öfwergångne, *verb.* Gå öfwer.

Öfwergöra, v. a. 2. *alias* Öfwersipra, conf. Öfwergjord, p. p.

Öfwerhand, *Adverbialiter.* Partes superat, ex. gr. Om sjukdomen tager öfwerhand, Si morbus superas egerit partes.

Han

Han fick öfwerhand i ſtriden, Certamine ſuperior evaſit. Förekomma det onda, innan det tager öfwerhand, Malo, antequam ſuccreſcat, occurrere.

ſwerherre, M. 2. Dominus ſeu Imperans ſuperior.

ſwerhet, F. Summus imperans. Magiſtratus, ex. gr. Lyda Öfwerheten, Magiſtratui obtemperare. Öfwerhetens befallningar, Mandata Regis. Öfwerhets Perſon, Imperii aliquis. *Abſolutè* Öfwerheten, Rex & Regina.

ſwerhopa, V. A. I. Accumulare. Öfwerhopad, p. p. ex. gr. Öfwerhopa en med ſyßlor, Negotiis quem accumulare. Han är öfwerhopad af bekymmer, Curis obrutus eſt.

ſwerhuſwud, N. 4. Imperio ſuper alios eminens.

ſwer huſwud, *Adverbialiter*. Summatim. Collectivè, ex. gr. Jag ſåljer warorna öfwer huſwud för ſå mycket, Merces tanti ſummatim vendo. At taga öfwer huſwud, Unà collectis ſumendo. *Aliter*. Hals öfwer huſwud, conf. Hals.

ſwerhuſet, N. *Def.* Parlamentum ſuperius in Anglia.

ſwerhångd, p. p. Öfwerhängande, P. A. *verb.* Hånga öfwer. *Aliter*, ex. gr. En öfwerhängande fara, Periculum imminens.

ſwerhölja, V. A. 2. Obvelare. Obruere, *alias* Hölja öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerhölgd.

ſwerila ſig, V. N. I. *Recipr.* Inconſultè ſe gerere. Præceps agere, ex. gr. Han öfwerilade ſig i den ſaken, Illa in re inconſultè ſe gerebat. Han har öfwerilat ſig i haſtighet, Præcipiti id egit animo.

ſwerilning, M. 2. Præcipitantia. Impetus animi, ex. gr. Det ſkedde af en öfwerilning, Præcipitantia id accidit. Det war allenaſt en öfwerilning, Animi impetu commoti id fiebat.

ſwerklädd, p. p. Veſtitu obtectus, *verb.* Kläda öfwer.

ſwerkomma, V. A. 4. *alias* Komma öfwer, *quod* conf. *Horum Part. P.* Öfwerkommen. *Def. & Plur.* Öfwerkomne, ex. gr. Han tager hwad han kan öfwerkomma, Quæcunque ei occurrunt, ſurripit.

Öfwerlaſta, V. A. I. Nimis onerare. Aggravare, ex. gr. Öfwerlaſta et ſkepp, Navem nimis onerare. Öfwerlaſta ſig, *Recipr.* Seſe inebriare. Öfwerlaſta ſig med mat och drick, Cibo & potu nimio ſe gravare. Öfwerlaſtad, p. p. *Aliter adjectivè*. Öfwerlaſtad, Inebriatus.

Öfwerleſwa, F. I. Reſiduum quodvis. *Plur.* Öfwerleſwor, conf. Åfleſwa.

Öfwerleſwa, V. N. 2. Superſtes eſſe, ex. gr. Han öfwerleſde alla ſina bröder, Cunctis vita fratribus ſuperſtes fuit.

Öfwerlemna, V. A. I. Tradere. Öfwerlemnad, p. p. ex. gr. Öfwerlemna bref, Literas tradere. Det öfwerlemnar jag til dig, Id tibi relictum velim. Öfwerlemna ſig i GUDs behag, DEi voluntati ſe tradere, conf. Öfwerlåta.

Öfwerliſwet, N. 4. *Def.* Thorax.

Öfwerligga, V. A. 4. *Dr.* ex. gr. Han har öfwerlegat mig om den ſaken, Iſto me inſectatus eſt. Öfwerligga en med böner, Precibus aliquem laceſſere, conf. Ligga öfwer. *Hujus Part. A.* Öfwerliggande, Super jacens.

Öfwerljudt, *Adverbialiter*. Alta voce.

Öfwerlopp, N. 4. Moleſta incurſatio vel viſitatio, ex. gr. Jag har et ſådant öfwerlopp af folk, Hominum me turba inſequitur.

Item: Öfwerlopp, Quod ſupereſt. Superfluum ex. gr. Han har intet til öfwerlopps, Nihil ei ſupereſt. Penningar til öfwerlopps, Pecunia ſuperflua. Öfwerlopps geraingar, Opera ſupererogationis. *Item*: Öfwerlopp. *Ipſ. verb.* Öfwerlöpa.

Item: Öfwerloppet, *Def.* Fori. Tabulata navium, per quæ itur, *alias* Däck.

Öfwerlupen, p. p. conf. *Verbum* Öfwerlöpa.

Öfwerlåta, V. A. 4. Alii conferre. Öfwerlåten, p. p. *Def. & Plur.* Öfwerlåtne, ex. gr. Han öfwerlåt ſin ſyßla åt honom, Munus ei conferebat ſuum.

Han har öfwerlåtit beſåſet åt en annan, Imperium in alium contulit. Öfwerlåta ſin rätt åt någon, Jus ſuum alicui cedere, conf. Öfwerlemna.

Öfwerlåder, N. 4. Pars calcei ſuperior, *qua pes circumdatur. Def.* Öfwerlådret.

Öfwerlägga, V. A. 2. Deliberare, conf. Lägga öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerlagd, ex. gr. De öfwerlade med hwarandra, huru de ſkulle göra, Quonam agerent modo inter ſe deliberabant. De hafwa öfwerlagt om den ſaken, De illa re deliberarunt.

Öfwerläggning, M. 2. Deliberatio.

Öfwerlägſen, ADJ. Præpotens. Superans. *Def. & Plur.* Öfwerlägſne, ex. gr. Angripa fienden med öfwerlägſen ſtyrka, Superioribus hoſtem aggredi viribus. De bleſwo dem öfwerlägſne, Superiores illis evaſere. *Item*: Öfwerlägſen, Inebriatus.

Öfwerläpp, M. 2. Labium ſuperius.

Öfwerläſen, p. p. *Def. & Plur.* Öfwerläſne, *verb.* Läſa öfwer, *perperam.* Öfwerläſt.

Öfwerlöpa, V. N. 4. *Dr.* ex. gr. Med anſökningar öfwerlöpa en ſom är ſyßleſatt, Occupatum petitionibus inſequi, conf. Löpa öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerlupen, *Def. & Plur.* Öfwerlupne.

Öfwerlöpare, M. 2. Transfuga.

Öfwermage, M. 2. Impuber quis, *v. jur.*

Öfwermagt, F. 3. Poteſtas ſuperior.

Öfwerman, M. 3. Viribus, ſeu aliis dotibus, ſuperior, conf. Förman.

Öfwermanna, V. A. 1. Viribus ſuperare. Öfwermannad, p. p.

Öfwermod, N. 4. Audacia temeraria.

Öfwermodig, ADJ. Temerè audax.

Öfwermorgon, *Adverbialiter.* I öfwermorgon, Perendiè.

Öfwermål, N. 4. Menſuræ ſuperadditum.

Öfwermån, M. Menſuræ aliud excedens particula.

Öfwermåttan, ADV. Supra modum.

Öfwermägtig, ADJ. Viribus ſuperior.

Öfwernaturlig, ADJ. Supernaturalis.

Öfwer nog, *Adverbialiter.* Satis ſuperque.

Öfwerofficerare, conf. Officerare.

Öfwerraſka, V. A. 1. conf. Förraſka.

Öfwerrock, M. 2. Amiculum ſuper alias veſtes induendum.

Öfwerrumpla, V. A. 1. *v. Germ.* conf. Förraſka. *Gall.* Surprendre.

Öfwerrumpling, *vide* Förraſkning.

ÖfwerRätt, M. 3. Judicium ſeu Tribunal ſuperius.

Öfwerröſta, V. A. 1. Suffragiorum numero ſuperare. Öfwerröſtad, p. p. *Item*: Öfwerröſta, Voce vel ſono ſuperare, *muſic.*

Öfwerröſtning, M. 2. Suffragiorum major numerus.

Öfwerſatt, p. p. conf. *verb.* Öfwerſätta.

Öfwerſe, V. A. ANOM. Recognoſcere. Perluſtrare. Öfwerſedd, p. p. ex. gr. Öfwerſeens arbete, Opus alicujus corrigendum perluſtrare. En dom, ſom af Konungen öfwerſes, Sententia a Rege probanda. *Subſtantivè.* Öfwerſeende, ex. gr. Lemna nå got til en annans öfwerſeende, Quicquam alii recognoſcendum tradere.

Item: Öfwerſe, Connivere. *Indulgere*, ex. gr. Han öfwerſåg det felet, In hoc connivere voluit errore. Han har öfwerſedt med honom, Ei indulſit. *Subſtantivè.* Öfwerſeende, ex. gr. De förtjenar öfwerſeende, In hoc connivere licet.

Öfwerſittare, M. 2. Aggreſſor vix ſuperabilis.

Öfwerſkicka, V. A. 1. Transmittere. Öfwerſkickad, p. p. *alias* Öfwerſända, qua conf.

Öfwerſkjuta, V. A. 4. Excedere. *Cf.* Skjuta.

Öfwerſkjorta, F. 1. Induſium tenuioris texturæ, ſuper aliud indui ſolitum.

Öfwerſkott, N. 4. Excedens vel ſuperfluum quodvis.

Öfwerſkrida, V. A. 4. Transgredi. Öfwerſkriden, p. p. *Def. & Plur.* Öfwerſkridne, ex. gr. Öfwerſkrida lagen, Legem transgredi. Han öfwerſkred den befallning han fådt, Acceptum transgreſſus eſt mandatum.

werſkrift, f. 3. Inſcriptio. Lemma.
werſkrifwen, p. p. *Def. & Plur.* Öfverſkrifne, *verb.* Skrifwa öfwer.
werſkygga, v. a. 2. Obumbrare, *v. ec.* Öfwerſkygd, p. p.
werſkyla, v. a. 3. *alias* Skyla öfwer, Obvelare. Tegere.
m : Öfwerſkyla, Connivere. Indulgere, ex. gr. Öfwerſkyla ens fel, In errore alicujus connivere. Han har öfwerſkylt ned honom, Ei indulſit. *Horum Part. P.* Öfwerſkylt.
werſkära, v. a. 4. Tondere, *de pannis.* Öfwerſkuren, p. p. *Def. & Plur.* Öfverſkurne.
werſkärare, m. 2. Tonſor pannorum.
werſkölja, v. a. 2. Inundare. Öfwerſkölgd, p. p.
werſkölgning, m. 2. Inundatio.
werſlag, n. 4. Calculus erogandæ vel erogatæ pecuniæ, ex. gr. Han har gjort öfwerſlag på koſtnaden, Impenſarum calculum iniit.
werſlagen, *Def. & Plur.* Öfwerſlagne, p. p. *verb.* Slå öfwer.
werſlå, conf. Slå öfwer.
werſt, adj. *Sup.* Supremus, ex. gr. Han är öfwerſt af alla, Omnium ſupremus eſt. Öfwerſta wåningen i et hus, Supremum ædium contignatio. Öfwerſte prälen, Summus ſacerdos. De öfwerſte bland folket, In populo ſupremi. Magnates. *Adverbialiter.* Öfwerſt, ex. gr. Stå öfwerſt på berget, In ſummo montis ſtare. Det ligger öfwerſt i kiſtan, Supremum id ciſtæ immiſſum jacet. Sitta öfwerſt wid bordet, Supremus ad menſam ſedere.
werſte, m. 2. Chiliarchus. Legionis præfectus.
werſten, m. 2. *Dr.* Öfwerſtenen i en qwarn, Lapis molaris ſuperior.
werſtiga, v. a. 4. Excedere, conf. Stiga öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerſtigen. *Def. & Plur.* Öfwerſtigne, ex. gr. Det öfwerſtiger alt mått, Id omnem excedit modum. Koſtnaden öfwerſteg den ſumman, iſtam impenſa excedebat ſummam. Han har betalt hwad ſom öfwerſtigit, Quod excidit, numeravit.
Öfwerſtlieutenant, m. 3. Legionis ſubpræfectus.
Öfwerſtruken, p. p. *Def. & Plur.* Öfverſtrukne, *verb.* Stryka öfwer.
Öfwerſtyra, v. a. 2. Transmittere. Öfwerſtyrd, p. p. ex. gr. Öfwerſtyra en wexel, Aſſignationem cambialem transmittere.
Öfwerſtyrelſe, m. 2. Imperium ſeu Regimen ſuperioris.
Öfwerſtånden, part. Superatus. Defunctus. *Def. & Plur.* Öfwerſtådne.
ÖfwerStråthållare, m. 2. Summus metropolis præfectus. *Holmiæ.*
Öfwerſwinnelig, adj. Optata ſeu vota omnia excedens, *v. ec.*
Öfwerſwämma, v. a. 1. Inundare. Öfwerſwämmad, p. p.
Öfwerſåg, *Ipf. verb.* Öfwerſe.
Öfwerſända, v. a. 2. Transmittere. Öfwerſänd, p. p. conf. Öfwerſicka.
Öfwerſätta, v. a. 3. Transferre, *ex una in aliam linguam*, conf. Sätta öfwer. *Horum Part. P.* Öfwerſatt, ex. gr. De öfwerſatte Biblen på Swenſka, Biblia in linguam Sveciam transferebant. *Aliter*, ex. gr. Öfwerſätta waror i priſet, Pretium mercium ultra modum intendere.
Öfwerſättare, m. 2. Translator.
Öfwerſättning, m. 2. Translatio. Traductio, *linguarum.*
Öfwertala, v. a. 1. Perſuadere. *Cf.* Tala. Öfwertalad, *vel* Öfwertalt, p. p. ex. gr. Jag öfwertalte honom därtil, Ad id ſuaſu illum duxi. Han låter icke öfwertala ſig, Suaſione ſe duci recuſat. Han är lätt öfwertalt, Facilè ſibi perſuaderi patitur.
Öfwerträda, v. v. 2. Transgredi. Prævaricari. p. p. ex. gr. Öfwerträda lagar, befallningar, Leges, mandata, transgredi.
Öfwerträdare, m. 2. Transgreſſor. Peccator.

Öfwer-

Öfwertrådelſe, M. 3. Tranſgreſſio. Prævaricatio.

Öfwertråffa, V. A. 1. Antecellere. Öfwertråffad, p. p.

Öfwertyga, V. A. 1. Teſtimoniis convincere. Coarguere. Öfwertygad, p. p. ex. gr. Öfwertyga en med wittnen, Teſtibus aliquem convincere. Et öfwertygande ſkäl, Argumentum, quo quis convincitur. Han är därom öfwertygad, Illius convictus eſt. *Aliter*, ex. gr. Han är därom öfwertygad, Id ſibi perſuaſum habet.

Öfwertygelſe, M. 3. Convictio. Perſuaſio, ex. gr. Göra något med full öfwertygelſe om des rickthet, Aliquid juſtum eſſe plenè convictus, committere. Han fick öfwertygelſe därom, Illius convictus fuit. Följa ſin öfwertygelſe, Prout alicui perſuaſum, ſentire vel agere.

Öfwertåg, N. 4. *alias* Öfwerdrag, *quod* conf.

Öfwertäckt, p. p. *verb.* Täcka öfwer. Öfwertäckt wagn, conf. Wagn.

Öfwerwaro, *Indecl.* Circa rem agendam præſentia.

Öfwerwigt, F. Præpondium, ex. gr. Det ſkälet har öfwerwigt, Iſta præponderat ratio. Han fick ſå många pund i öfwerwigt på järnet, Tot libræ ferri ei ſuperpondio ceſſere.

Öfwerwinna, V. A. 4. Vincere. Superare. Öfwerwunnen, p. p. *Def.* & *Plur.* Öfwerwundne, ex. gr. Han öfwerwann deßa ſwårigheter, Iſtas vicit difficultates. Han har öfwerwunnit ſin motſtåndare, Adverſarium ſuperavit.

Öfwerwinnare, M. 2. Victor.

Öfwerwinnelig, ADJ. Vincibilis.

Öfwerwunnen, conf. *verb.* Öfwerwinna.

Öfwerwuxen, PART. Excretis obtectus vel obſitus, ex. gr. En åker öfwerwuxen med ogräs, Ager herbis infeſtis obſitus. Et kärr öfwerwuxit med ſmå ſkog, Palus arbuſtis obſita.

Öfwerwåld, N. 4. Vis, ſeu violentia quævis commiſſa, ex. gr. Göra öfwerwåld, Vi invadere. Cum violentia ingredi.

Öfwerwäga, V. A. 2. Præponderare, *alia* Wäga öfwer, ex. gr. Den ena waran öfwerwägde den andra, Mercium una aliam pondere ſuperabat.

Öfwerwäga, V. A. 1. Deliberare. Öfwerwägad, p. p. ex. gr. Noga öfwerwägen ſak, Accuratius rem penſitare. *Subſtantivè* Öfwerwägande, ex. gr. Taga något i öfwerwägande, Deliberationi ſibi quid ſubjicere.

Öfwerwälde, N. 4. Imperium ſuperioris.

Öfwerwäldiga, V. A. 1. Subjugare. Öfwerwäldigad, p. p.

Öfwerwäxt, *vide* Öfwerwuxen.

Öfwer ända, conf. voc. Ände.

Öga, N. 4. *Ir.* Oculus. *Plur.* Ögon, ex. gr. Tillſluta ögonen, Oculos *claudere*. Hålla för ögonen, Velamen *ante* oculos tenere. Haſwa ögonen omkring ſig, Undique circumſpicere. Se en i ögonen, In vultum aliquem aſpicere. Komma för ens ögon, In conſpectum alicujus venire. *Locut. Proverb.* Haſwa öga på någon, Cuſtodiendum aliquem *obſervare*. Han är honom en nagel i ögat, Illum ubique obſervat. Roſa en i ögonen, Coram aliquem laudare. Sätta ögonen til, Plorare incipere. Han har onda ögon, Illo aſpiciente quævis infeliciter ſuccedunt. Haſwa ondt öga til någon, Odio aliquem habere. Haſwa godt öga til någon, Amare aliquem.

Item: Öga, ex. gr. Öga på en ſynål, Foramen acus. Ögon på wärter, In vegetabilibus gemmæ. Ögon på tärnegar, Numerorum in teſſeris notæ. Kaſta högſta ögonen, Jactu teſſerarum ſummum obtinere.

Ögla, F. 1. Orbiculus, *per quem quid* trajicitur.

Ögna, V. A. 1. *Dr.* ex. gr. Ögna i en bok, Librum oculis ſubmittere. Ögna på en ſkrift, Scriptum fugitivis inſpicere oculis. Ögna igenom, Leviter perluſtrare.

Ögnaſten, conf. Ögſten.

Ögneblick, N. 4. Ictus oculi. Momentum.

Ögnebryn, N. 4. Supercilium.

Ögnefägnad, F. Delectamentum oculorum.

Ögnefäfte, N. *Dr. ex.* gr. Få ögnefäfte på någon, Aliquem conſpectui ſubjicere poſſe, *de curſſimè currente, volante, & ejusmodi.*

Ögnegrop, F. 2. Orbita oculi.

Ögnehinna, F. 1. Membrana oculi.

Ögnehår, N. Cilium. Pili palpebrarum.

Ögnehwarf, N. Oculorum orbitæ. Oculi, *poëtic.*

Ögnekaſt, N. 4. Jactus oculorum.

Ögnelock, N. 4. Palpebra.

Ögneluſt, M. *alias* Ögnefägnad, conf.

Ögnemått, N. 4. Menſura rerum viſu quadantenus inita, ex. gr. Efter ögnemåttet, Prout viſu menſio iniri potuit.

Ögnemärke, N. 4. Scopus, ex. gr. Haſwa något til ögnemärke, Scopum ſibi habere propoſitum.

Ögnenätet, N. 4. Retina, *oculi.*

Ögneſickte, N. Conſpectus, ex. gr. Komma någon i ögneſickte, In conſpectum alicui venire. Wi ſinge ſtaden i ögneſickte, Urbs conſpectui nobis ſe præbuit. Förlora något ur ögneſickte, E conſpectu quid amittere. *Aliter*, ex. gr. Taga något i ögneſickte, Aliquid inſpicere.

Ögneſjuka, F. 1. Ophtalmia. Morbus oculorum.

Ögnetröſt, M. Solatium oculorum. Aſpectu lætificans quid.

Item: Ögnetröſt, Evphraſia officinalis, *plant.*

Ögnetänder, *Plur.* Dentes oculares. *Sing.* Ögnetand.

Ögnewrå, F. 2. Angulus oculi.

Ögnewän, M. 3. Amicus ſimulator.

Ögonfluß, M. 2. Fluxio oculorum.

Ögonſjuk, ADJ. Malo oculorum laborans.

Ögonſkenlig, ADJ. Evidens. Manifeſtus. Ögonſkenligen, *Adv.* Evidenter.

Ögonwar, N. 4. Mucus oculorum.

Ögonwatten, N. 4. Aqua ophtalmica. *Item*: Ögonwatnet, Humor aqueus oculorum.

Ögonwärk, M. Dolor oculorum.

Ögſten, M. 2. Pupilla oculi, *alias* Ögnaſten.

Öjar, *perperam pro* Ögar, conf. Ö.

Ök, N. 4. Jumentum.

Öka, V. A. 3. Augere. Ökt, P. P. ex. gr. Det öker hans ſorg, Mœrorem id ei auget. De ökte antalet, Numerum auxerunt. Öka ſig, *Recipr.* Augeſcere. Se multiplicare. Öka på, Addendo augere. Öka til, Augmentum addere.

Öka, F. 1. Linter, *alias* Ökſtock.

Öken, F. 2. Deſertum. Eremus. *Def.* Öknen. *Plur.* Öknar.

Öknamn, N. 4. Nomen in probrum ſuperadditum.

Öknämna, V. A. 2. Nomine probroſo aliquem appellare. Öknämnd, P. P.

Ökning, M. 2. Augendi actus. Auctio.

Ökſtock, M. 2. Linter, *alias* Öka.

Ökänd, PART. Qui facilè dignoſcitur. Nota quadam diſtinctus.

Öl, N. 4. Cereviſia fortior. *Compoſ.* Ölättika, Acetum cereviſiæ, conf. Swagöl, &c.

Öland, N. 4. Oelandia. *Inſula maris Balthici.*

Ölänning, M. 2. Oelandus. *Item*: Ölänning, Equus Oelandicus.

Öloſt, M. 2. Lac cereviſia coagulatum. *Inde* Öloſtwaſla, Serum ejusmodi congulati.

Ölſupa, F. Juſculum ex cereviſia cocta cum farina.

Öm, ADJ. Tactionis impatiens, ex. gr. Han är öm i fötterna, Tactu ei pedes dolent. Et ſtälle på kroppen är ömt af något ſlag eller af wärk, Ictu vel dolore, pars aliqua corporis tactione dolet. *Hinc:* Ömtänd, conf. *infra.*

Item: Öm, ex. gr. Wara öm til ſinnes, Tenerioris eſſe animi, Ömt ſamwete, Conſcientia religioſa. Han är öm om ſina barn,

Teneriore cordis affectu liberos amplectitur. Wara öm om sin helsa, sin heder, Valetudinem, honorem, servandum curare. Det är en öm sak, Delicatioris tractationis res est. I så öma omständigheter, In rerum habitu tam miserando. En öm skilsmeßa, Cum teneriore cordium commotione discessus. Han tog et ömt afsked, Tenerrimo cordis affectu valedixit. *Proverbialiter*, ex. gr. Taga en på det öma, Quo maximè commotus sit, aliquem captare.

Öma, v. n. 1. Tactu dolere, ex. gr. Såret ömar när man tager på det, Contactu vulnus dolet. *Aliter*, ex. gr. Han ömar wid minsta utgift, Ad minimum dolet expensum. Det ömar mig om honom, Illius caussa affligor. Det ömade honom at höra slikt, Istis auditis commotus fuit.

Ömhet, f. 3. Ratio seu conditio, qua dolorem ex contactu sentimus, conf. Öm. *Aliter*, ex. gr. Sinnes ömhet, Animus tenellus. Hafwa ömhet för någon, Teneriore animi affectu aliquem amplecti. Han gör det af ömhet för dem, Teneri erga illos affectu id agit.

Ömhjertad, adj. *alias* Ömsint, *quod* conf.

Ömhjertenhet, *vide* Ömsinthet.

Ömka, v. n. 1. Miserari, ex. gr. Jag ömkar dig, om du det gör, Miserandum te, id se commiseris, dico. Ömka sig öfwer någon, Aliquem miserari.

Ömkan, f. Miseratiodi. *Item*: Animus, quo quis aliquem miseratur. Ömkans wärd, Miseratione dignus. *Compos.* Medömkan, conf.

Ömkelig, adj. Miserandus. Ömkeligen, *Adv.* Miserandum in modum.

Ömnig, *vide* Ymnig.

Ömsa, Ömsom, *vide* Ymsa, rc.

Ömsint, adj. Cui animus tenerior vel lenior, *aliorum præsertim adversis facilè commotus.*

Ömsinthet, f. 3. Animus tener, conf. Ömsint.

Ömskinnad, adj. Cui cutis sensu tenerior vel delicatior.

Ömtålig, adj. Intolerans.

Ömtålighet, f. 3. Animus tenerior. Intolerantia.

Ömtånd, adj. Cui dentes acidis & ejusmodi leviter dolent.

Ön, *Def. subst.* Ö.

Önska, v. a. 1. Optare. Önskad, p. p. ex. gr. Jag önskar, at det wore slut på detta, Horum finem opto. Han önskade honom lycka därtil, Faustum id e futurum optabat. Önska sig något, Quicquam sibi optare.

Önskan, f. Optatum. Votum, ex. gr. Winna sin önskan, Voti compos fieri. Det går efter önskan, Cuncta ad votum succedunt. Det är min önskan, Id mihi in votis est.

Önskebarn, n. 4. Hoc nomine veniunt liberi, dum parentibus tantummodò sunt unicus filius & unica filia.

Önsklig, adj. Optabilis.

Önskning, m. 2. Optandi actus. *Plur.* Önskningar, Optata. Vota.

Öpen, adj. Apertus. *Def. & Plur.* Öpne, ex. gr. Boken ligger öpen, Liber apertus jacet. Fönstret står öpet, Fenestra aperta est. Wid öpna dörar, Foribus apertis. Såret går öpet, Vulnus apertum est. Konungens öpna bref, Literæ Regis patentes. Diploma regium. *Aliter*, ex. gr. Med första öpet watten, Quamprimum aquæ glacie liberantur. I öpna sjön, In mari libero. Hålla öpet tafel, conf. Tafel. Hafwa öpet lif, Alvum non adstrictam habere. Wara öpen i mun, Quicquid in buccam venit effutire.

Öpenhjertig, adj. Corde apertus. *Adverbialiter*. Öpenhjertigt, Apertè. Sine animi restrictione.

Öpenhjertighet, f. 3. Animus patens sive apertus.

Öpna, v. a. 1. Aperire. Patefacere. Öpnad, p. p. ex. gr. Öpna ögonen, Oculos aperire. *Aliter*, ex. gr. Öpna ärren,

Venam

Venam ſecare. Öppna et bref, Reſignare literas. Öppna ſig, *Recipr.* ex. gr. Öppna ſig wägen, Viam ſibi pandere. Jorden öppnade ſig, Hiavit humus. Öppnande medel, Remedia purgantia.

öning, M. 2. Apertura, ex. gr. En öppning på muren, på huden, In muro, in cute, apertura. *Aliter*, ex. gr. Et medel, ſom ſkaffar öpning, Remedium alvi adſtrictionem ſolvens. Efter hans död eller befordran bliſwer öpning, Poſt obitum illius, ſeu promotionem, in munus patebit aditus.

r, N. Locus ſcrupuloſus vel glareoſus, *alias* Stenör.

ra, N. 4. *Ir.* Auris. *Plur.* Öron, ex. gr. Lägga örat til, Aurem applicare. Låna öronen til något, Attentus præbere aures. Spetſa öronen, Arrigere aures. Slag på öra, Ictus in aurem. *Aliter*, ex. gr. Öra af hiertat, Auricula cordis. Öra på et kärl, Anſa vaſis. *Locus. Proverb.* ex. gr. Det går öfwer öronen, Id omnem excedit modum. Det ſtår up til öronen, Idem. Haſwa något bak om öra, Mente quid ſibi reſtrictum habere. Han hörer ej på det örat, Illud audire detrectat. Innehafwa ens öra, Liberum ad quævis alicui dicenda aditum habere. Dragg öronen åt ig, Quicquam ſubolere. Suſpicionem concipere.

öruckla, F. 1. Inauris. Umbellus in ornum auris, conf. Örhänge.

e, N. 4. Ora. Denarius, *alias* Rundtycke. *Horum* 32 *facit* 1 Daler. *Hinc*: Öreland, Demenſa fundi cenſitia pars.

eſund, N. Fretum inter Sveciam & Daniam, *alias* Sundet.

fil, M. 2. Alapa.

fila, V. A. 1. Alapas infligere. Örfilad, P. P.

gång, M. 2. Meatus auditorius.

hänge, N. 4. Inauris. Pendens aliquid in ornatum aurium, conf. Öruckla.

hinna, F. 1. Membrana auris.

Örlax, M. 2. Salmo Trutta, *piſc.*

Örlig, *vide* Örlog.

Örliga, V. N. 1. Bellum gerere.

Örlog, M. Bellum, ex. gr. Ruſta til örlogs, Bellum parare. *Hinc*: Örlogsflotta, Claſſis bellica. Örlogsſtepp, Navis bellica, conf. Krig.

Örmage, M. 2. Ventriculus avium muſculoſus.

Örmaſk, M. 2. Forficula auricularis, *alias* Tweſtert.

Örn, M. 2. Aquila. (Falco Chryſaetos.) Kläkt örn, Aquila bifida. *Compoſ.* Örnefior, Ungues aquilini. Örnewinge, Ala aquilæ, conf. *ſimpl.* *Proverbialiter*, ex. gr. Gå ſom en ſkuten örn, Animo demiſſus incedere.

Örnetaßlare, M. 2. Sugillator.

Örngott, N. 4. Cervical. *Compoſ.* Örngottshufwa, *vel* Örngottswar, Induvium cervicalis.

Öron, *Plur.* conf. Öra.

Örring, M. 2. Annulus auris.

Örſef, F. 2. Auriſcalpium.

Örſuſning, M. 2. Syringmus, *morb.*

Ört, F. 3. Herba, ex. gr. Plocka örter, Herbas colligere. *Compoſ.* Örteſamling, Herbarum collectio, conf. *ſimpl.*

Örtedjur, N. 4. Zoophyton.

Örtegård, M. 2. Hortus.

Örteläkare, M. 2. Botanicus.

Örteläkning, M. 2. Botanica. Scientia Botanices, *alias* Botaniken.

Örtipp, M. 2. Lobus, *auris.*

Örtug, *Dr.* Öre och örtug, Aſſis & ſemiſſis, *term. jur.*

Örwax, N. 4. Cerumen aurium.

Örwinge, M. 2. Ala auris.

Örwärk, M. Dolor aurium. Otalgia.

Öſa, V. A. 3. Haurire. Öſt, P. P. Öſa af, Hauriendo partem demere. Öſa uti, Hauriendo immittere. Öſa före, Hauriendo diſtribuere, *ad menſam.* Öſa ut, Exhaurire. *Aliter*, ex. gr. Öſa ut hans nor eller owett, Verba increpantia ſeu injurioſa effundere.

Öſja, v. I. Orbiculus, *cui hamulus immittitur, ad adſtringendas veſtes*, conf. Häckta.

Öskar, n. 4. Urceus. Capula.

Öskärl, n. 4. Hauſtrum.

Ösning, m. 2. Hauriendi actus.

Öst, *term. naut. alias* Öster. *Aliter.* Öſt, p. p. *verb.* Öſa.

Östan, Oriens, ex. gr. Östan efter, *vel* Östan ifrån, Ab oriente.

Östanwäder, n. 4. Eurus. Subſolanus. *Def.* Östanwädret.

Öſter, Oriens. Ortus, ex. gr. Ifrån Öſter til Weſter, Ab ortu ad occaſum. Öſter ifrån, Ab oriente. Åt Öſter, Orientem verſus, *eunibus.* Mot Öſtern, *vel* Öſter ut, Orientem verſus, *ſitu.* Det ligger i Öſter, Situ ad orientem.

Öſterbotten, m. Bothnia orientalis. *Pars Finlandiæ.*

Östergöthland, n. Oſtrogothia, *vel* Gothia orientalis. *Sveciæ provincia, alias* Öſtergyllen, *v. pleb.*

Öſterlanden, *Plur. Def.* Terræ orientales.

Öſterländer, *Plur.* Öſterländerna. *Def.* Idem.

Öſterländſk, adj. Orientalis. Öſterländſka ſpråken, Linguæ orientales.

Öſterländing, m. 2. Ab oriente quis.

Öſterrike, n. Auſtria. *Inde Adj.* Öſterriſk, Auſtriacus.

Öſterſjön, m. *Def.* Mare Balthicum. *Inde Dr.* ex. gr. De Öſterſjöiſke hamnar, Portus maris Balthici.

Öſtlig, adj. Ortum verſus exoriens, *à venis.*

Öſtre, *Adj. Defin.* ex. gr. Öſtra delen af Sverige, Sveciæ pars orientalis. Riſets Öſtre provinſer, Regni provinciæ orientales.

GLOSSARIUM
LATINO-SVECICUM
IN USUM EXTERORUM.

Quo indice voces in Dictionario Svecico maximè communes inveſtigari poſſunt.

A.

A, Ab, Af.
Abactor, Gårtjuf.
Abacus, Skånk. Bordſkifwa.
abalieno, Afföndra.
abbrevio, Förkårta.
abdico, Affåga.
abdo, Förborga.
abdomen, Underlifwet.
abduco, Bårtföra.
abeo, Gå bårt.
aberro, Fara will.
abhinc, Hådan.
abhorreo, Båra afſky.
abies, Gran.
abigo, Fördrifwa.
abjicio, Kaſta bårt.
abitus, Bårtgång.
abjuro, Affwärja.
ablacto, Afwänja ifrån di.
ablego, Afſända.
abluo, Afſkölja.
abnuo, Förwägra. Miſſlika.
aboleo, Afſkaffa.
abominor, Styggas wid.
abominabilis, Wederſtygglig.
abortus, Miſſfall.
abripio, Snappa bårt.
abrado, Afſkafwa.
abrodo, Afgnaga.
abrogo, Afſkaffa.
abſcindo, Afſkåra.
abſcondo, Undangöma.
abſens, Frånwarande.
abſinthium, Malört.
abſolvo, Afſöfa.
abſque, Utan.
abſtergo, Afſtorka.
Abſtineo, Afhålla ſig.
Abſum, Wara frånwarande.
Abſurdus, Orimlig.
Abundo, Öfwerflöda.
Abuſus, Miſsbruk.
Abutor, Miſsbruka.
Abyſſus, Afgrund.
Ac, Och.
Accedo, Gå til.
Accelero, Påſkynda.
Accendo, Uptända.
Acceſſus, Tilgång.
Acceſſus & Receſſus maris, Ebb och Flod.
Accidit, Det händer.
Accipio, Få. Emottaga.
Accipiter, Hök.
Acclivis, Som bår upföre.
Accreſco, Tilwäxa.
Accumulo, Öfwerhopa.
Accuratus, Noga.
Accuſo, Anklaga.
Aceo, Surna.
Acer, Sur.
Acerbus, Bitter.
Acervus, Hög.
Acetum, Ättika.
Achates, Agat.
Acidulæ, Surbrunn. Helſobrunn.
Acies, Ägg. Item: Slagtordning.
Acinaces, Sabel.
Aequiro, Förwärfwa.
Acrimonia, Skarphet.
Acta, Handlingar.
Actio, Göremål. Företagande. Item: Rättegång.
Actor, Anklagare. Kärande.
Aculeus, Gadd.
Acumen, Hwäſſhet. Skarphet.

Acuo, Hwäßa. Slipa.
Acus, Nål.
Ad, Til.
Adamas, Demant.
Addico, Tilsäga.
Additus, Tillagd.
Addo, Tillägga.
Adeo, Gå til.
Adeò, Så.
Adeps, Ister.
Adhæreo, Hånga wid. Fastna.
Adhibeo, Anwånda.
Adhuc, Ännu.
Adjacens, Närliggande.
Adigo, Drifwa på.
Adjicio, Tillägga.
Adimo, Taga ifrån. Betaga.
Aditus, Tilgång.
Adjuvo, Hjelpa til.
Adminiculum, Hjelpmedel.
Administrare, Förwalta.
Admiror, Förundra sig.
Admirabilis, Förunderlig.
Admitto, Tillåta.
Admodùm, Ganska mycket.
Admoneo, Förmana.
Adoleſcens, Yngling.
Adoleſcentia, Ungdom.
Adopto, Uptaga til arfwinge.
Adoro, Tilbedja.
Adſum, Wara tilstädes eller närwarande.
Advena, Främmande.
Advenio, Komma til något ställe.
Adventus, Ankomst.
Adverſarius, Wederpart.
Adverſitas, Motgång.
Adverſùs, Emot.
Adverſus, Som är emot. *Item*: Wänd fram.
Adulor, Smickra.
Adulter, Horkarl.
Adulterium, Hor.
Adulterinus, Förfalskad.
Adultus, Fullwuxen.
Ædes, Hus.
Ædificium, Byggning.
Ædifico, Bygga.
Ædituus, Klockare.
Æger, Sjuk.
Ægrè, Swårligen.
Ægroto, Wara sjuk.
Æmulor, Täfla.
Æneus, Af koppar.
Ænigma, Gåta.
Æqualis, Jämlik. Lik.
Æquilibrium, Jämwigt.
Æquinoctium, Dagjämning.
Æquitas, Billighet.
Æqvus, Billig.
Aër, Luft.
Ærarium, Skattkammare. Ränteri.
Ærugo, Erg.
Æſtas, Sommar.
Æſtimo, Skatta. Wärdera.
Æſtuo, Bruſa. Häfwa sig.
Æſtus, Bränad. Hetta.
Ætas, Ålder.
Æternus, Ewig.
Æther, Luft.
Affabilis, Godtalig.
Affectatio, Twunget upförande.
Affecto, Eftersträfwa.
Affigo, Fästa. Foga åt.
Affinis, Swåger.
Affirmo, Bejaka.
Afflictio, Plåga. Bedröfwelse.
Ager, Åker.
Agger, Wall. Dam.
Aggredior, Angripa.
Aggreſſor, Angripare.
Agilis, Wig.
Agito, Drifwa. Köra.
Agmen, Skare. Hår.
Agnati, Fädernes Slägt.
Agnoſco, Erkänna.
Agnus, Lamb.
Agò, Förrätta. Handla. *Item*: Köra. Drifwa.
Agreſtis, Bondacktig.
Agricultura, Jordbruk.
Agricola, Landtman.
Ala, Winge.
Alacer, Hurtig. Munter.
Alapa, Örfil.
Alauda, Lärka.
Albus, Hwit.
Alces, Elg.

lea, Tärning. Wägſpel.
lec, Sill.
lias, Eljeſt.
libi, Annorſtädes.
licubi, Någorſtädes.
lieno, Afföndra.
limentum, Näring.
liquandò, Någon gång.
liquantiſper, En liten tid.
liquis, Någon.
liter, Annorlunda.
lius, Annan.
lligo, Binda faſt, ät.
lliuni, Hwitlök.
lloqui, Tala til.
lnus, Al.
lo, Föda.
lter, Andre.
ltercari, Käbbla.
lterno, Skifta om.
lternatim, Skiftewis.
lteruter, Endera.
ltiſonus, Högljudad.
ltitudo, Högd. Höghet.
ltus, Hög.
lveare, Biſtock. Kupa.
lveus, Streken i en ſtröm.
lumen, Alun.
luta, Semſk.
mabilis, Älſkelig.
marus, Amper. Bäſk.
mbages, Omſwep.
mbitio, Åreliyſtnad.
mbitus, Omgång.
mbo, Bägge.
mbulacrum, Spatſergång.
mens, Urſinnig.
micus, Wän.
mictus, Klädebonad.
mitta, Faſter.
mitto, Förlora. Miſta.
mnis, Ä.
mo, Älſka.
mœnus, Liuſtig.
mor, Kärlek.
mplector, Omfatta.
mplexus, Famſag.
mplus, Wid.

Amputo, Skära af.
Amygdalum, Mandel.
Amylum, Stärkelſe.
An, Anne, Månn.
Anas, And.
Ancora, Ankare.
Ancilla, Piga.
Anethum, Dill.
Angelus, Ängel.
Angina, Halsfluß.
Ango, Ängſla. Qwälja.
Angor, Ängeſt. Qwal.
Angulus, Hörn. Winkel. Wrå.
Anguſtus, Trång.
Anguſtia, Trångſel.
Anhelitus, Andedrägt.
Anima, Själ.
Animal, Djur.
Animoſus, Modig.
Animus, Sinne. Mod.
Annitor, Bemöda ſig. Bjuda til.
Annoto, Anteckna.
Annona, Gröda. Årswäxt.
Annulus, Ring.
Annuncio, Bebåda. Aſſunna.
Annus, År.
Anſa, Handtag. Fattan.
Anſer, Gås.
Antapocha, Förſkrifning.
Ante, För.
Anteà, Förut. Tilförene.
Antehàc, För detta.
Antemeridianus, Om förmiddagen.
Antenna, Rå. Segelrå.
Antequam, Förr än. Innan.
Anthrax, Stenkol.
Antiquus, Forn.
Antlia, Pump.
Antrum, Håla.
Anus, Kåring.
Anxius, Ängſlig.
Aper, Wildſwin.
Aperio, Öppna.
Apis, Bi.
Apluſtre, Flagga.
Apocha, Qwittens.
Apoplexia, Slag.
Apoſtata, Affallen ifrån religion.

Appa-

Apparatus, Rustning. Tilbehör.
Appareo, Synas. Wisa sig.
Appello, Kalla. Nämna.
Appendix, Bihang.
Appetens, Begirig. Lysten.
Appetitus, Begär. Lust.
Applaudo, Klappa med händerna, til at bifalla.
Applico, Tillämpa.
Approbo, Gilla.
Appropinquo, Nalkas.
Apricatio, Bleke.
Apto, Paßa til. Foga.
Aptus, Begwäm. Tienlig.
Apud, Hos.
Aqua, Watten.
Aquæductus, Wattuledning.
Aquaticulus, Hö.
Aquila, Örn.
Aquilo, Nordanwäder.
Aranea, Spinnel.
Aratrum, Plog.
Arbiter, Skiljesman.
Arbitrium, Godtycke.
Arbor, Träd.
Arbuſtum, Buskar.
Arca, Kista. Låda.
Arcanum, Hemlighet.
Arceo, Driswa, köra bårt.
Architectus, Byggmästare.
Architectura, Byggkonst.
Arcto, Tränga ihop.
Arctus, Trång.
Arcuo, Hwälswa.
Arcus, Båge.
Ardea, Häger.
Ardeo, Brinna.
Ardor, Hetta.
Arduus, Swär.
Arena, Sand.
Areo, Torkna. Förtorkas.
Argentum, Silfwer.
Argentum vivum, Qwickſilfwer.
Argilla, Ler.
Argumentum, Skäl.
Argutus, Sinnrik. Spetsfundig.
Aridus, Torr.
Aries, Bagge. Wädur.
Arithmetica, Räknekonst.
Arma, Wapen.
Armilla, Armband.
Armamentarium, Tyghus.
Armatura, Rustning.
Armatus, Bewäpnad.
Armo, Bewäpna.
Armus, Bog.
Aro, Plöja.
Aromata, Krydder
Arripio, Gripa til. Rappa.
Arrogans, Förmåten.
Ars, Konst.
Arteria, Pulsåder.
Articulus, Led. Länk.
Artifex, Konstnär.
Arundo, Waß.
Arx, Slott.
Aſcendo, Upstiga.
Aſcia, Tälgyxa.
Aſinus, Åsna.
Aſpectus, Åsyn.
Aſper, Kärf. Sträf.
Aſpergillum, Spruta.
Aſpergo, Bestänka.
Aſpicio, Se på.
Aſſatus, Stekt.
Aſſenſus, Bifall.
Aſſer, Bräde.
Aſſeſſor, Bisittare.
Aſſiduus, Trägen.
Aſſignatio, Inwisning.
Aſſisto, Bistå.
Aſſo, Steka.
Aſſuefacio, Wänja.
Aſſuetus, Wan.
Aſſula, Spån.
Aſthma, Andtäppa.
Aſtringo, Draga åt.
Aſtus, List.
Aſylum, Fristad.
Atomus, Solgrand.
Atramentum, Bleck.
Atrium, Sal.
Attendo, Ackta. Gifwa akt.
Attentus, Acktsam.
Attingo, Nå. Hinna åt.
Attraho, Draga åt sig.

Att

onitus, Häpen.
irus, Girig.
:eps, Fogelfångare.
:oritas, Myndighet.
lax, Driſtig.
leo, Driſta.
lio, Höra.
litor, Åhörare.
litus, Hörſel.
illana, Haßelnöt.
:na, Hafre.
:rſor, Affky draga. Styggas wid.
:rto, Afwända.
fugio, Rymma.
geo, Öka.
gur, Spåman.
guror, Spå.
a, Farmoder. Mormoder.
dus, Snål.
s, Fogel.
la, Hof.
æum, Gardin. Sparrlakan.
ra, Luft.
richalcum, Meßing.
:ifaber, Guldſmed.
riga, Kuſk.
:ipigmentum, Opermenk.
ris, Öra.
rora, Morgonrodna.
rum, Guld.
ſcultare, Höra på. Subauſcultare, Lyßna.
ſter, Gunnanwäder.
:, Antingen.
rumnus, Höſt.
inculus, Morbröder.
is, Farfader. Morfader.
cilior, Hjelpa.
cilium, Hjelp.
lla, Armhåla.
s, Axul.
ingia, Iſter. Wagnsmörja.

B.

acca, Bär.
Baculus, Käpp.
illus, Pinne.
ena, Hwalfiſk.
nus, Stam.
Balbutio, Stamma.
Balneum, Bad.
Balo, Bråka.
Balteus, Bälte.
Baptismus, Dop.
Baptizare, Döpa.
Baptiſterium, Font.
Barba, Skägg.
Batillum, Fyrfat.
Beatus, Salig.
Bellum, Krig.
Bene, Wäl.
Benedico, Wälſigna.
Beneficium, Wälgerning.
Beneficus, Wälgörande.
Benevolus, Wälwillig.
Benignus, Benägen.
Beſtia, Willdjur.
Betula, Björk.
Bibliopegus, Bokbindare.
Bibliopola, Bokhandlare.
Bibo, Dricka.
Biceps, Twehufwad.
Bifidus, Twekluſwen.
Bigæ, Twebett.
Bigamus, Twegifting.
Bilinguis, Twetalig.
Bilis, Galle.
Bipennis, Hellebard.
Bipes, Twåfotad.
Bis, Twå gångor.
Bitumen, Beck.
Bivium, Wägaanwt.
Blæſus, Läſp.
Blandus, Som talar ljuſligt och ſmickrande.
Blandiör, Tala ljuſligt, ſmickrande. Liſma.
Blaſphemia, Hädelſe.
Blatero, Pladdra.
Boatus, Bölande.
Bolis, Lod.
Bombilo, Brumma.
Bombyx, Silkesmaſk.
Bonus, God.
Boreas, Nord.
Bos, Nöt.
Botellus, Giſkon.
Botrus, Klaſe.
Bovile, Fähus.

Brachium, Arm.
Bractea, Bleck. Tunn lefwa.
Branchiæ, Gel.
Braſſica, Kål.
Brevis, Kårt.
Brevia, Grund.
Bruma, Långſta natt i Solſtåndet.
Brutus, Oförnuftig.
Bubalus, Buffel.
Bubo, Uf.
Bubulcus, Oxdrifware. Fäherde.
Buccea, Munsbit.
Buccina, Lur. Trumpet.
Bulbus, Lök.
Bulga, Nåſel.
Bulla, Blådra.
Bura, Plogſtiert.
Butyrum, Smör.

C.

Cacabus, Kittel.
Cachinnus, Skratt.
Cacumen, Topp. Spets.
Cadaver, Ås.
Cado, Falla.
Caducus, Förgångtig.
Caduceator, Härold.
Cadus, Winpipa. Lagerfat.
Cæcus, Blind.
Cædes, Hugg. Slag.
Cædo, Hugga. Slå.
Cælebs, Ogift.
Cælo, Gråfwa ut. Sticka ut.
Cælum, Graſſtickel.
Cæruleus, Blå.
Cæſpes, Tarf. Torfwa.
Cæſpito, Snafwa.
Cæteri, De öfrige. Et cætera, Med mera.
Cæterum, För öfrigt.
Calamiſtrum, Hårtång.
Calamitas, Elände.
Calantica, Hufwa.
Calamus, Rör. Skrifpenna.
Calcaneus, Hål. Klack.
Calcar, Sporre.
Calceus, Sko.
Calcitro, Slå bakut.
Calco, Trampa.
Caliculus, Degel.
Calix, Kalk.
Callidus, Slug.
Calor, Warme. Calidus, Warm. Calefacio, Wårma.
Callus, Härdnad.
Calvus, Skallig.
Calumnia, Förſmådelſe.
Calx, Kalk.
Cambium, Bank.
Caminus, Spis.
Campana, Klocka.
Campus, Fält. Park.
Canalis, Rånnel. Räffla.
Cancelli, Skrank.
Cancer, Kräfta.
Candefacio, Bleka.
Candela, Ljus.
Candelabrum, Ljusſtake.
Caneſco, Gråna.
Cani, Grå hår.
Canis, Hund.
Canna, Rör.
Cannabis, Hampa.
Cano, Sjunga.
Cantharis, Spanſk fluga.
Cantherius, Wallak.
Canthus, Skena.
Canticum, Sångſtycke.
Cantilena, Wiſa.
Cantor, Sångare.
Cantus, Sång.
Caper, Bock.
Capillamentum, Löſa hår. Peruk.
Capillus, Hufwudhår.
Capio, Taga.
Capiſtrum, Grima.
Capitulum, Knapp.
Capra, Get.
Capreolus, Råbock.
Capricornus, Stenbock.
Capſa, Låda.
Captivitas, Fångenſkap.
Captivus, Fånge.
Captura, Fånge.
Capulus, Fäſte på warja. Handtag.
Caput, Hufwud.
Carbo, Kol.

Carcer, Fängelſe.
Carcinoma, Kräfta.
Cardo, Dörhake.
Carduus, Tiſtel.
Careo, Wara utan.
Caries, Benfrat.
Carina, Köl.
Caritas, Dyrhet.
Carmen, Wers. Poet: ſtycke.
Carmino, Häckla.
Carneus, Af kött.
Carnifex, Bödel.
Caro, Kött.
Carpentum, Wagn.
Carpo, Plocka.
Carrus, Kärra.
Cartilago, Bruſk.
Carus, Dyr.
Caſa, Hydda. Koja.
Caſeus, Oſt.
Caſſis, Hielm.
Caſtigo, Tuckta.
Caſtus, Kyſk.
Caſtor, Bäfwer.
Caſtra, Läger.
Caſtro, Snöpa.
Caſtrum, Borg.
Caſus, Fall. Händelſe.
Catalogus, Förteckning.
Cataplasma, Omſlag.
Cataracta, Wattufall. *Item*: Starr.
Catarrhus, Fluß.
Catellus, Walp.
Catena, Kedja.
Caterva, Hop. Tropp.
Cavatus, Utgröpt. Urhålkad.
Cauda, Stiert.
Caudex, Bål. Stam.
Cavea, Bur.
Caveo, Acka ſig. *Item*: Gå i borgen.
Caverna, Håla.
Caula, Fägård.
Caulis, Stängel. Ranka.
Cavo, Gröpa. Uthålka.
Caupo, Krögare.
Caupona, Krog.
Cauſſa, Sak. Orſak.
Cauterium, Bränmedel.
Cautio, Borgen.
Cautus, Warſam.
Cavus, Hålig. Utgröpt.
Cedo, Wika. Gifwa efter. Undfalla.
Cedere foro, Spela bankrut.
Celebris, Namnkunnig.
Celebro, Fira.
Celer, Snar.
Cella, Källare.
Celo, Dölja.
Celox, Jagt.
Celſitudo, Höghet.
Cenſio, Beſkattning.
Cenſus, Skatt.
Cento, Lapp.
Centrum, Medelpunkt.
Centum, Hundra.
Cera, Wax. Cera ſignatoria, Lack.
Ceraſum, Körsbär.
Cercopithecus, Markatta.
Cerebrum, Hierna.
Cereviſia, Dricka. Öl.
Cerniculum, Sickt.
Cerno, Sickta. *Item*: Se. Märka.
Certamen, Strid.
Certo, Strida.
Certitudo, Wißhet.
Certus, Wiß.
Cerva, Hind.
Cervical, Örngott.
Cervix, Nacke.
Ceruſſa, Blyhwitt.
Cervus, Hiort.
Ceſſa, Afſtadna. Upphöra.
Ceſſio bonorum, Egendoms afſtående til borgenärer.
Cetus, Hwalfiſk.
Chalybs, Stål.
Chartula luſoria, Kort.
Chelys, Luta.
Chiliarchus, Öfwerſte.
Chirotheca, Handſke.
Chirurgus, Fältſkär.
Chorda, Sträng.
Cibaria, Matwaror.
Cibus, Mat.
Cicada, Gräshoppa.
Cicatrix, Ärr.
Ciconia, Stork.

Cicur, Tam.
Cilium, Ögnehår.
Cimex, Wägglus.
Cinnamomum, Canel.
Cincinnus, Hårlock.
Cingo, Omgjorda. Omgifwa.
Cingulum, Gördel. Gehång.
Cinis, Aska.
Circa, Wid.
Circinus, Cirkel.
Circiter, Wid pass.
Circuitus, Omgång.
Circum, Om. Omkring. Kring. Composita ad has particulas quære.
Cis, På denna sidan.
Cisium, Kårra.
Cista, Kista.
Cisterna, Dam.
Citò, Snart.
Cito, Stämma.
Civilis, Borgerlig. *Item*: Höflig.
Civis, Borgare.
Clades, Nederlag.
Clam, Hemligen.
Clamo, Ropa.
Clamor, Rop.
Clango, Klinga.
Clangor, Klang.
Clarus, Klar.
Classis, Flotta.
Clathrum, Galler.
Clava, Klubba
Claudico, Halta.
Claudo, Lägga igen. Slå igen. Tillsluta.
Claudus, Halt.
Clavis, Nyckel.
Claustrum, Regel. Stängel.
Clavus, Spik.
Clavulus, Nagel. Knöp. Tennika.
Clemens, Mådig.
Clepsydra, Timglas.
Clima, Luftstrek.
Clitellæ, Klöfsadel.
Clivus, Brink.
Clypeus, Sköld.
Co *vel* Con Latinorum, respondent Svecic. partic. Ihop. Med. Sammans. Sic compositorum Latinorum ad has partic. Svecic. interpretatio quærenda.

Coactus, Twungen.
Coævus, Jämnåldrig.
Coagulum, Löpe.
Coagulare, Ysta. *Item*: Löpna.
Coccinum, Skarlakan.
Cochles, Skruf.
Cochlear, Sked.
Coctus, Kokad.
Codex legum, Lagbok.
Cœlum, Himmel.
Cœna, Aftonmåltid. Nattward.
Cœnaculum, Matsal.
Cœtus, Församling.
Cogitatio, Tanke.
Cogito, Tänka.
Cognatio, Slägtskap.
Cognatus, Slägt. Slägting.
Cognomen, Tilnamn.
Cogo, Drifwa ihop. Twinga.
Cohors, Tropp.
Collare, Halsduk.
Collega, Medarbetare.
Colligo, Samla.
Collineo, Sysla.
Collis, Backe.
Colloquium, Samtal.
Collum, Hals.
Colluo, Skölja.
Colo, Dyrka. Terram colere, Bruka jorden.
Colo, Percolo, Sila.
Colonia, Nybygge.
Colonus pastiarius, Landbonde.
Color, Färg.
Columba, Dufwa.
Columna, Pelare.
Colus, Spinnrock.
Comburo, Förbränna.
Comes, Följesstagare. *Item*: Greswe.
Cominus, Nära intil.
Comitatus, Följe. *Item*: Grefskap.
Comitia, Riksdag.
Commeatus, Lifsmedel. *Item*: Leja.
Commercium, Handel.
Commiseratio, Medlidande.
Commissura, Fogning.
Committo, Anförtro. Begå.
Commoditas, Bequämlighet.

ommodo, Låna.
ommonefacere, Påminna.
ommoveo, Beweka. Röra.
ommoror, Wistas.
ommunico, Meddela.
ommunis, Gemensam. Allmän. Gemen.
ommunitas, Skrå.
ompactus, Tåt.
omparatio, Jämförelse.
omparo, Förlikna. *Item*: Förskaffa.
ompendium, Kårtesta wägen. Något i kårthet.
ompenso, Förskylla.
omperendino, Upskjuta.
omperio, Förnimma.
ompes, Black.
ompesco, Dämpa.
ompitum, Korswäg.
omplector, Inbegripa. Innefatta.
omplementum, Fyllnad.
omplico, Inweckla.
ompono, Sammansätta. Se componere, Bereda sig. Laga sig til. Litem componere, Stilla en träta.
omprehendo, Begripa. Fatta.
ompromissum, Obmans Rätt.
omputo, Uträkna.
oncavus, Hålig. Utgröpt.
oncedo, Eftergifwa. Tillåta.
oncentus, Sammanstämning. Concert.
onceptio, Aflelse.
oncessus, Tillåten.
oncha, Snäcka.
oncido, Skära smått. Hacka sönder.
onciliator, Medlare.
oncilio, Medla. Mäkla.
oncilium, Möte.
oncio, Predikan.
oncionari, Predika.
oncipio, Afla. *Item*: Fatta.
oncludo, Sluta.
onclusio, Slut.
oncordia, Endrägt.
oncors, Endrägtig.
oncubitus, Sammanlag.
ondemno, Döma. Fördöma.
ondimentum, Krydda.
ondio, Insylta. Göra smakligt med salt, socker, ꝛc.

Conditio, Wilkor. *Item*: Beskaffenhet. Tilstånd.
Conditor, Stiftare.
Condo, Göma.
Condonatio, Förlåtelse. Pardon.
Conduco, Hyra. Leja.
Conductitius, Som är at hyra.
Conductus, Hyrd. Legd.
Condylus, Knoge.
Confero, Sammanföra. *Item*: Jämföra.
Confessio, Bickt. Bekännelse.
Confinis, Angränsande, *conf.* Gräns.
Confirmo, Bekräfta. Stadfästa.
Confisco, Beslag göra.
Confiteor, Bekänna.
Conflictus, Drabbning.
Confligo, Drabba.
Confundo, Förwilla.
Confusio, Förwillelse. Oreda.
Congelatio, Frysning.
Congelo, Frysa ihop.
Congeries, Mölja. Röra.
Congius, Kanna.
Congrego, Drifwa ihop. Samla ihop.
Congressus, Möte. Sammankomst.
Conjecto, Gißa.
Conjectura, Gißning.
Conjugium, Ägtenskap.
Conjux, Ägta make.
Conjuratio, Sammangaddning.
Conniveo, Se igenom fingren.
Conopæum, Myggtjäll.
Conor, Bjuda til.
Conqueror, Beklaga.
Consanguineus, Blodsfrände.
Conscendo, Bestiga. Stiga på.
Conscientia, Samwete.
Conscius, Som wet med sig.
Consecro, Inwiga.
Consensus, Samtycke.
Consentio, Samtycka.
Consequentia, Följd.
Consequi, Bekomma.
Conservatio, Bewaring.
Conservo, Bewara.
Consessus, Sittande Rätt.
Considero, Betrackta.
Consiliarius, Råd.

Conſilium, Anſlag. Råd.
Conſiſto, Beſtå.
Conſobrini, Syſkonbarn.
Conſocio, Gålla ſig til. Gå i ſälſkap eller bolag.
Conſolatio, Tröſt.
Conſolor, Tröſta.
Conſortium, Sälſkap.
Conſpectus, Åſyn.
Conſpergo, Beſtrö. Beſtänka.
Conſpicillum, Glasögon.
Conſpicuus, Anſenlig.
Conſpiratio, Sammangaddning.
Conſtans, Beſtändig. Ståndacktig.
Conſtantia, Beſtändighet. Ståndacktighet.
Conſtat, Koſtar.
Conſternatus, Häpen.
Conſtituo, Förordna.
Conſtipo, Förſtoppa.
Conſtringo, Binda til. Snöra ihop.
Conſueſco, Wänja ſig.
Conſuetudo, Wana.
Conſuetus, Wanlig.
Conſul, Borgmäſtare.
Conſulo, Rådfråga.
Conſulto, Rådſlå.
Conſumo, Förbruka. Förtära.
Contabulatio, Paneling.
Contactus, Widröring.
Contagio, Smitta.
Contemno, Förachta.
Contemplor, Beſkåda.
Contemtus, Förackt.
Contendo, Sträfwa.
Contentus, Nögd.
Conterminus, Närgränſande.
Contero, Förkroſſa.
Conterraneus, Landsman.
Conteſtor, Betyga.
Contignatio, Wåning. Timring.
Continentia, Återhåll.
Contineo, Innehålla.
Continuo, Fortfara.
Continuè, Framgent. Alt ſämt.
Contorqueo, Dreja. Wrida ihop.
Contra, Emot. Mot. *Obſ.* Idem in compoſitis.
Contradico, Motſäga.
Contradictio, Motſägelſe. Stridighet i
Contrarius, Stridig.
Contrecto, Widröra.
Contriſto, Bedröfwa.
Controverſia, Twiſt.
Contubernium, Samlag.
Contumax, Genſträfwig.
Contumelia, Förſmädelſe. Skymf.
Contundo, Stöta ſönder. Qwäſa.
Contus, Lång ſtång. Puls.
Convaleſco, Friſkna.
Conveniens, Lämplig. Tjenlig. Behörig.
Conventus, Sammankomſt.
Converſatio, Umgånge.
Converſio, Omwändelſe.
Converſor, Umgås.
Converto, Omwända.
Convexus, Skålig.
Convictus, Beſlagen. Förwunnen. Öfwertygad.
Convinco, Öfwertyga.
Convicium, Skällsord.
Convivium, Gåſtbud.
Conus, Kägla.
Convulſio, Ryckning.
Copia, Omnighet.
Copiæ, Krigsfolk.
Coquo, Koka.
Coqvus, Kock.
Cor, Hjerta.
Coram, Ju för.
Corbis, Korg.
Corium, Läder.
Coriarius, Garfware.
Cornix, Kråka.
Cornu, Horn.
Corona, Krona.
Coronare, Krönа.
Corporeus, Kropplig.
Corpulentus, Tjock til kroppen.
Corpus, Kropp.
Correctio, Rättelſe.
Corrigo, Bättra. Rätta.
Corrugo, Skrynkla.
Corrumpo, Förderfwa. *Item*; Beſticka.
Cortex, Barck.
Corus, Weſtanwind.
Corvus, Korp.

Corylus, Haßel.
Corymbus, Klaſe.
Cos, Bryne. Slipſten.
Coſta, Refben.
Coxa, Höft.
Crabro, Bålgeting.
Cranium, Huſwudſkål.
Crapula, Rus.
Cras, I morgon. Craſtinus dies, Morgondagen.
Craſſus, Tjock.
Craticula, Halſter.
Creatio, Skapelſe.
Creber, Som ſker ofta.
Credibilis, Trolig.
Credulitas, Lättrohet.
Creditor, Borgenär.
Credo, Tro. Anförtro.
Crena, Skåra.
Creo, Skapa.
Crepida, Toffla.
Crepitaculum, Skallra.
Crepo, Knarka. Knarra.
Crepundia, Lekſaker.
Crepuſculum, Skymning.
Creſco, Wåxa.
Creta, Krita.
Cribro, Sålla.
Cribrum, Såll.
Crimen, Brott.
Crinis, Hår.
Criſpo, Kruſa.
Criſpus, Kruſig.
Criſta, Kam.
Crocus, Saffran.
Crucistus, Pina.
Crucifigo, Korsfäſta.
Crucio, Pina. Plåga.
Crudelis, Grym.
Crudus, Rå.
Cruento, Bleda.
Crumena, Pung.
Crus, Ben.
Cruſta, Skorpa.
Crux, Kors.
Crypta, Grotta.
Cryſtallum, Kriſtall.
Cubiculum, Kammare.
Cubile, Låge. *Item*: Bås.
Cubitus, Armboge.
Cubo, Ligga.
Cuculus, Gök.
Cucumis, Gurka.
Cucurbita, Kurbis.
Cudo, Smida.
Culcitra, Bolſter.
Culex, Mygg.
Culina, Kök.
Culmus, Halm.
Culpa, Skuld.
Culpo, Beſkylla.
Culter, Knif.
Cultor terræ, Jorbrukare.
Cultus, Dyrkan.
Cum, Med. *Item*: Cum, Kår.
Cumera, Lår.
Cumulus, Hög.
Cunabula, Wagga.
Cunctor, Dröja.
Cuneus, Kil. Wigg.
Cuniculus, Kanin. *Item*: Mina.
Cupediæ, Läckermat.
Cupiditas, Begår.
Cupido, Lyſtnad. Begår. Åſtundan.
Cupidus, Lyſten. Begårig.
Cupio, Åſtunda.
Cupreſſus, Cypreſs.
Cuprum, Koppar.
Cur, Hwarföre.
Cura, Förſorg. Omſorg.
Curia, Rådhus.
Curioſitas, Förwetenhet.
Curioſus, Förweten.
Curo, Sköta. Anſa.
Curriculum, Lopp.
Curro, Löpa.
Currus, Wagn.
Curſor, Löpare.
Curſus, Lopp.
Curvamen, Bugt.
Curvatura, Böjning. Krok.
Curvatus, Böjd.
Curveſco, Krokna.
Curvus, Krokig.
Curvo, Kröka.
Cuſpis, Spets. Udd.

Cuſtodia, Wakt. *Item*: Förwar.
Cuſtodio, Wakta. *Item*: Förwara.
Cuſtos, Wäktare.
Cutis, Hud.
Cygnus, Swan.
Cylindrus, Wals. Wält.

D.

Dactylus, Dadel.
Damnum, Skada.
Damno, Fördöma.
Dapes, Läckermat.
Datus, Gifwen.
Datum, Gåfwa.
De, Om.
Dea, Gudinna.
Debeo, Böra. Skola.
Debilis, Swag.
Debilito, Förſwaga.
Debitor, Gäldenär.
Debitum, Skuld.
Debitus, Tilbörlig.
Decalogus, Tjo Gudz bud.
Decem, Tjo.
Decens, Anſtändig.
Decerno, Beſluta.
Deceſſus, Afgång.
Decet, Det anſtår.
Decido, Affalla.
Decido, Afhugga. *Item*: Afgöra.
Decimæ, Tionde.
Decipio, Bedraga.
Decipulum, Fälla.
Declaro, Förklara.
Declinatio, Afwikning.
Declivis, Slutt. Som bär utföre.
Decoctum, Lag. Wört.
Decollo, Halshugga.
Decor, Läckhet.
Decortico, Afbarka.
Decorum, Anſtändighet.
Decrepitus, Af ålderdom bräcklig.
Decretum, Beſlut.
Decuſſo, Korſa öfwer.
Dedecus, Wanheder.
Dedico, Tilegna.
Deditus, Begifwen.

Deduco, Afleda. Afföra.
Defectio, Affall.
Defectus, Brift.
Defendo, Förſwara.
Defenſor, Förſwarare.
Deficio, Brifta.
Deflecto, Afwika.
Deformis, Wanſkaplig.
Defunctus, Afliden. Defuncti bona vel familia, Sterbhus.
Degener, Wanſlägtad.
Deglubo, Göra kal, skallig.
Dehoneſtamentum, Wanheder.
Dejicio, Nedkaſta.
Deinde, Sedan.
Delabi, Falla af, ned.
Delator, Angifware.
Delectamentum, Luſt. Nöje.
Deleo, Utplåna.
Delibero, Öfwerlägga.
Delicatus, Kräslig. Läcker.
Deliciæ, Kräslighet. Läckerhet.
Delineo, Teckna.
Delinquo, Fela. Förſe ſig.
Deliquium, Dåning.
Delirus, Wanſinnig.
Delubrum, Afguda-tempel.
Deluo, Skölja.
Demens, Galen.
Demenſus, Afmått.
Demigro, Flytta. Affflytta.
Demiſſus, Låg. Nedſläppt.
Demo, Taga bort, ifrån.
Demolior, Förſtöra.
Demonſtro, Bewiſa.
Demoveo, Maka.
Demulceo, Smeka.
Demum, Ändtligen.
Denomino, Utnämna.
Dens, Tand. Primores, Framtänder. Molares, Oxeltänder.
Denſus, Tät. Tjock.
Denudo, Blotta. *Item*: Affſkala.
Denuntio, Förkunna.
Denuò, Å nyo. På nytt. Om.
Deorſum, Ned åt.
Depaſco, Afbeta.
Depello, Drifwa bort.

Dependeo, Hånga af.
Depingo, Afmåla.
Depono, Nedlågga. Nedſåtta.
Depopulor, Härja.
Depoſitus, Nedlagd. Depoſitum, Inlagdt, *vel* Nederlagdt gods.
Deprecor, Afbedja.
Depreſſus, Platt.
Depromo, Taga fram.
Depſo, Knåda.
Deſcendo, Nedſtiga.
Deſcribo, Beſkrifwa.
Deſero, Förlåta. Öfwergifwa.
Deſertum, Öken.
Deſidero, Långta. Åſtunda.
Deſidioſum agere, Gläntra.
Deſido, Sjuka.
Deſignatio, Förteckning.
Deſino, Lyckta. Wända igen.
Deſiſto, Afſtå.
Deſpero, Förtwifla.
Deſpectus, Sidwördnad.
Deſtino, Anſlå. Deſtinatus, Tilårnad.
Deſtruo, Nedrifwa. Förſtöra.
Deſuefco, Afwånjas.
Deſum, Deeſſe, Fattas.
Detego, Uptäcka.
Detineo, Förhålla.
Detrecto, Wederſaka. Wägra ſig.
Detrimentum, Skada. Afbräck.
Devincio, Förbinda.
Devoro, Sluka. Upſluka.
DEUS, GUD.
Dextra, Högra handen.
Diabolus, Djefwul.
Dialogus, Samtal.
Diarium, Dagbok.
Dico, Säga.
Dicto, Föreſtafwä.
Dictum, Utſaga. Språk.
Dictus, Sagd. Bemälte. Berörde.
Dies, Dag.
Diffamo, Utſkrika någon. Sätta en i ondt ryckte.
Differentia, Åtſkilnad.
Differo, Upſkjuta.
Difficilis, Swår.
Diffido, Mißtro.

Digero, Förſmälta. Digeſtio, Matſmältning.
Digitale, Fingerbor.
Digitus, Finger. Digitus pedis, Tå.
Digladior, Fäckta.
Dignitas, Wärdighet.
Dignor, Wärda ſig.
Dignus, Wärd. Wärdig.
Digreſſio, Affſpång.
Dijudico, Afdöma. Pröfwa.
Dilacero, Sönderrifwa.
Dilanio, Sönderſlita.
Dilatio, Upſkåf.
Diligens, Flitig.
Diligentia, Flit.
Diluculum, Dagning.
Diluo, Upblanda. Tunngöra.
Diluvium, Syndaflod.
Dimacha, Dragon.
Dimetior, Måta af, ut.
Dimidium, Hälft. Halfdel.
Dimidius, Half.
Diminuo, Afminſka. Förminſka.
Dimiſſio, Afſked.
Dimitto, Afſkeda. Förorlåfwa.
Diœceſis, Stift.
Dirigo, Rickta. Styra.
Dirus, Grufwelig.
Diſcedo, Gå bårt. Taga afſtånde. Afwika.
Diſcerno, Urſkilja.
Diſcerpo, Sönderſlita.
Diſceſſus, Afgång. Bårtgång.
Diſciplina, Låra. Tucktan.
Diſcipulus, Lärjunge.
Diſco, Lära.
Diſcolor, Mångfärgad.
Diſcors, Oenig.
Diſcordia, Oenighet. Twedrägt.
Diſcrepans, Skiljacktig.
Diſcrimen, Åtſkilnad.
Diſcus, Bricka. Tallrik.
Diſcutio, Affkudda.
Disjicio, Kaſta, ſtrö, omkring.
Disjungo, Söndra.
Diſpar, Olik.
Diſpertio, Fördela.
Diſpendium, Förluſt.
Diſpergo, Förſtrö.

Diſpliceo, Mißhaga.
Diſpono, Anſtalta.
Diſpoſitio, Anſtalt.
Diſſentio, Wara venſe. Icke bifalla.
Diſſenſus, Oenighet. Stridighet i mening.
Diſſimilis, Olik.
Diſſimulo, Förſtålla ſig.
Diſſipo, Förſtör.
Diſſitus, Aflägſen.
Diſſolvo, Uplöſa.
Diſſolutus, Uplöſt. Liderlig.
Diſſonus, Oſtämd.
Diſſuadeo, Afråda.
Diſtantia, Afſtånd.
Diſtinctio, Åtſkilnad.
Diſtinguo, Åtſkilja. Göra åtſkilnad.
Diſtribuo, Utdela.
Diteſco, Bliſwa rik.
Diù, Länge.
Divarico, Skeka. Skrefwa.
Diverſorium, Wärdshus. Gäſtgifwaregård.
Diverſus, Åtſkillig.
Diverſitas, Åtſkillighet.
Dives, Rik.
Divido, Dela.
Divinatio, Spådom.
Divinus, Gudomlig.
Divino, Spå.
Diviſio, Delning.
Divitiæ, Rikedom.
Divortium, Ägtenſkaps ſkilnad.
Diurnus, Som är eller ſker på en dag.
Diuturnus, Långwarig.
Do, Gifwa.
Doceo, Lära.
Docilis, Läracktig.
Doctus, Lärd.
Doctrina, Lärdom.
Dogma, Lära.
Dolabra, Hyfwel.
Doleo, Wärka.
Dolium, Fat. Tunna.
Dolor, Wärk.
Doloſus, Swikfull.
Dolus, Swek.
Domeſticus, Som hörer til ens hus. Domeſtici, Husfolk.
Domicilium, Hemwiſt.
Domina, Fru.
Dominium, Herrawälde.
Dominor, Herrſka.
Dominus, Herre.
Domitus, Tamd.
Domo, Tämja.
Domus, Hus.
Donec, Til dess.
Dono, Skänka.
Donum, Skänk. Gåfwa.
Dormio, Sofwa.
Dorſum, Rygg.
Doto, Begåfwa.
Dos, Morgongåfwa.
Draco, Drake.
Dubioſus, Twifwelacktig.
Dubito, Twifla.
Dubium, Twifwel.
Ducatus, Hertigdöme.
Ducenti, Twåhundra.
Duco, Föra. Leda.
Ductor, Ledare.
Dudum, Längeſedan.
Duellum, Enwig.
Dulcedo, Sötma.
Dulcis, Söt.
Dum, Då.
Duo, Twå. Twenne.
Duodecim, Tolf.
Duodecas, Dußin. Tolft.
Duplex, Dubbel. Twefaldig.
Duplico, Fördubla.
Duratus, Hårdad.
Dureſco, Hårdna.
Duritas, Hårdhet.
Duro, Hårda.
Durus, Hård.
Dux, Anförare. *Item*: Hertig.
Dyſenteria, Utſot. *Germ.* Durchlopp.
Dyſpnœa, Qwaf.

E.

Ebrietas, Dryckenſkap.
Ebrius, Drucken. Full.
Ebullio, Sjuda up.
Ebur, Elfenben.
Ecce! Si!
Eccleſia, Förſamling.

Eclipſis, Förmörkelſe.
Edax, Matgirig.
Edictum, Påbud.
Editio, Utgifwande. Uplaga.
Editus, Utgifwen.
Edo, Utgifwa. *Item*: Äta.
Educatio, Upfoſtran.
Educo, Föra ut. *Item*: Upfoſtra.
Edulia, Matwaror.
Effari, Uttala.
Effaſcino, Förtjuſa.
Effatum, Utſaga.
Effectus, Werkan.
Effero, Föra ut. Uphäfwa.
Efficacia, Eftertryck.
Efficax, Eftertrycklig. Werkande.
Efficio, Åſtadkomma. Werka. Göra til ſaken.
Effigies, Afbild.
Effingo, Updickta.
Effluvium, Utlopp.
Effluo, Rinna, flyta, ut.
Effœminatus, Qwinlig.
Effœtus, Ofruchtſam.
Effugio, Undfly.
Effundo, Utgjuta.
Egelidus, Kylſlagen.
Egenus, Torftig.
Egeo, Tarfwa. Behöfwa.
Ego, Jag.
Egredior, Gå ut.
Egreſſus, Utgång.
Egregius, Utwald. Wacker.
Ejectio, Utkaſtning.
Ejicio, Kaſta ut.
Ejulo, Yla.
Ejusmodi, Sådan.
Elabor, Undkomma. Undſlippa.
Elaboratus, Utarbetad.
Elanguidus, Utmattad.
Elatus, Uphögd. Högdragen.
Electio, Wal.
Electrum, Bärnſten.
Eleemoſyna, Almoſa.
Elegans, Wacker.
Elephas, Elefant.
Elevo, Uphöja. Upſyfta.
Elicio, Läcka, draga, ut.
Eligo, Wälja. Utwälja.
Eliquo, Smälta.
Ellychnium, Weke.
Eloco, Uthyra.
Eloquens, Wältalig.
Eloquentia, Wältalighet.
Eloquor, Uttala.
Eluvies, Skulor. Mölja af wåta ſaker.
Emano, Rinna ut.
Emendatio, Förbättring.
Emendo, Förbättra.
Emenſus, Utmått.
Emergo, Flyta up.
Emeritus, Som icke mera kan wara i tjenſt.
Emigro, Utflytta.
Emineo, Öfwergå, Öfwerträffa andra.
Eminùs, På långt håll.
Emiſſarium, Afloppe ränna.
Emitto, Skicka, Sända, ut.
Emo, Köpa.
Emollio, Upmjuka.
Emplaſtrum, Pläſter.
Emporium, Handelſtad.
Emtor, Köpare.
Emungo, Snyta.
Enervatus, Förlamad.
Enim, Ty.
Enormis, Ofatt. Utur lag.
Enſis, Wärja. Swärd.
Enumero, Upräkna.
Enuntio, Uttala.
Enutrio, Upföda.
Eò, Dit.
Eo, *ire*, Gå.
Ephippium, Sadel.
Epidemicus morbus, Farſot.
Epilepſia, Fallſjuka.
Epiſcopus, Biſkop.
Epiſtola, Bref.
Epitaphium, Grafſkrift.
Epulum, Måltid.
Equa, Sto.
Eques, Ryttare. Riddare.
Equeſtris ordo, Riddare-Orden.
Equiſo, Beridare.
Equito, Rida.
Equitatus, Rytteri.
Equus, Häſt.
Eradico, Upryckа med rötterna.

Erado, Skrapa bårt. Radera.
Erectus, Rak. Rät. Upprätt.
Ergà, Emot.
Ergaſtulum, Fånghus.
Ergò, Fördenſkull.
Erigo, Upreſa. Upprätta.
Erinaceus, Igelkott.
Erraticus, Willfarande.
Erratum, Fel.
Erro, Fela. Fara will.
Error, Willfarelſe.
Erubeſco, Rodna.
Erudio, Underwiſa.
Eruditio, Lärdom.
Eruditus, Lärd.
Erumpo, Bryta ut. Slå ut. Utfalla.
Eruptio, Utſlag. Utfall.
Eſca, Mat.
Eſculentus, Som duger at äta. Ätelig.
Eſſe, Wara.
Eſurio, Hungra. Swälta.
Et, Och.
Ethica, Sedelåran.
Etjam, Och. Jämwäl.
Etſi, Fastän. Äuskönt.
Evacuo, Uttöma.
Evado, Undſlippa.
Evaneſco, Förſwinna.
Evaporo, Utdunſta.
Eveho, Föra up. Uplyfta. Uphöja.
Evenio, Tildraga ſig. Hända.
Eventus, Utgång.
Everto, Wända omkull. Kullſtjelpa.
Evictio, Hemul.
Evidens, Tydlig. Klar.
Evito, Undſly.
Evnuchus, Snöping.
Evoco, Kalla ut.
Evolo, Utflyga.
Evolvo, Weckla up. Slå up.
Evomo, Utſpy.
Eurus, Östanwäder.
Ex, Af. Utaf.
Exacerbo, Förbittra.
Exæquo, Jämna.
Examen, Förhör. Pröfning.
Examino, Förhöra. Pröfwa.
Exanimis, Liflös.
Exauctoro, Afſkeda. Afdanka.
Excandeo, Bliſwa het.
Excavatio, Utgröpning.
Excavo, Utgröpa. Uthälka.
Excedo, Afgå. Gå bårt, ut. Öfwergi.
Excellens, Förträfflig.
Excello, Öfwerträffa.
Exceptio, Undantag.
Excerpo, Plocka ut.
Excido, Falla ut.
Excito, Upwäcka.
Excipio, Taga undan.
Exclamo, Utropa.
Excludo, Utſluta.
Excogito, Uptänka.
Excolo, Upbruka.
Excreo, Spotta, Rackla ut.
Excubiæ, Wakt. Poſtering.
Excubitor, Skyltwakt. Poſt.
Excurro, Utlöpa.
Excurſio, Parti, *milit.*
Excuſatio, Urſäckt.
Excuſo, Urſäckta. Enſkylla.
Excutio, Affkudda.
Exemplar, Mönſter. Förſkrift.
Exemtus, Undantagen.
Exeo, Gå ut.
Exequiæ, Likbegängelſe.
Exerceo, Öfwa. Utöfwa.
Exercitus, Öfwad. *Item:* *Subſt.* Krigshär.
Exhæredo, Göra arflös.
Exhæres, Arflös.
Exhalo, Utdunſta.
Exhaurio, Utöſa.
Exhibeo, Gifwa, ſtälla, fram. Wiſa.
Exhortor, Förmana.
Exigo, Fordra. Kräfwa.
Exiguus, Ringa. Liten. Klen.
Exilium, Landsflyckt.
Eximo, Undantaga.
Exiſtimo, Hålla före. Mena.
Exiſto, Wara til.
Exitium, Undergång.
Exitus, Utgång.
Exlex, Laglös.
Exonero, Aflaſta. Utlaſta.
Exorior, Uprinna. Upgå. Upkomma.

Exorno, Pryda. Uttira.
Exoticus, Utländſk.
Expando, Utſträcka.
Expedio, Uträtta.
Expeditio, Uträttande. Beſtälning. *Item:* Fälttåg.
Expello, Driſwa ut.
Expendo, Betala ut.
Expenſum, Utgift.
Expergefacio, Wäcka up.
Expergefio, Wakna.
Experientia, Förſarenhet.
Experimentum, Rön.
Experior, Förſara. Utröna.
Expers, Som intet har, eller är förutan.
Expertus, Förſaren.
Expetendus, Begärlig.
Expio, Förſona.
Expiſcor, Fiſka up. Utforſka.
Expleo, Upfylla.
Explicatio, Uttydning.
Explico, Utweckla. Uttyda.
Explodo, Skjuta af.
Explorator, Kunſkapare. Spion.
Exploro, Efterforſka. Utforſka.
Expono, Utſätta.
Exporto, Föra ut.
Expoſco, Utfordra.
Expoſitus, Utſatt. Utlagd.
Expreſſio, Uttryck.
Exprimo, Uttrycka.
Exprobro, Förebrå.
Expulſus, Utdriſwen.
Expungo, Stryka ut.
Exquiro, Utſöka.
Exquiſitus, Utfökt. Utwald.
Exſcribo, Afſkriſwa.
Exſculpo, Utſticka. Utgräſwa.
Exſequor, Efterkomma. Uträtta. Utföra.
Exſicco, Uttorka.
Exſolvo, Upläſa.
Exſors, Lottlös.
Exſpatior, Spatſera.
Exſpecto, Wänta. Töſwa.
Exſpiro, Bläſa ut. Dö.
Exſtirpo, Utrota.
Exſtruo, Upbygga. Uprätta.
Exſuccus, Saftlös.
Exſugo, Utſuga.
Exſurgo, Upſtiga.
Ex tempore, På fri hand.
Extendo, Utſträcka.
Exterior, Yttre. Utwärtes.
Exterus, Utländing.
Extinguo, Utſläcka.
Extollo, Uphäfwa. Uphöja.
Extra, Ute. Utom. Utan til.
Extraho, Utdraga.
Extractum, Utdrag.
Extraordinarius, Owanlig. Utom ordningen.
Extremitas, Det ytterſta. Ände.
Extremò, Ytterſt.
Extremus, Ytterſte. Sidſte.
Extrico, Utreda.
Extrinſecus, Utwärtes.
Extubero, Upſwälla.
Exul, Landsflycktig.
Exulceratio, Warſår.
Exundo, Flöda öfwer.
Exuo, Afſkåda.
Exuro, Förbränna.

F.

Faba, Böna.
Faber, Handtwerksman. Faber ferrarius, Smed. Faber lignarius, Snickare, ꝛc.
Fabrica, Fabrik.
Fabrico, Tilwerka.
Fabula, Fabel.
Facies, Anſickte.
Facilis, Lätt.
Facinus, Gerning.
Facio, Göra.
Factio, Parti.
Facultas, Förmåga. Förmögenhet.
Fæx, Jäſt. Drägg.
Fagus, Bök.
Fallacia, Bedrägeri.
Fallax, Bedräglig.
Fallo, Bedraga. Beſwika.
Falſus, Falſk.
Falx, Lie. Skära.
Fama, Ryckte.
Familia, Hushåll.
Familiaris, Bekant.

Famulus, Dräng.
Famulatus, Tjenſt.
Famulitium, Tjenſtefolk.
Farcimen, Korf.
Farcio, Stoppa. Proppa.
Farina, Mjöl.
Farrago, Miſkmaſk.
Faſcia, Linda. Skärp.
Faſciola, Bindel.
Faſcino, Tjuſa.
Faſcis, Kårſwe. Hårſwa.
Faſtæ, Almanach.
Faſtidio, Bära, Draga, afſky. Sky före. Ledſna wid.
Faſtidium, Afſky.
Faſtigium, Högſta ſpetſen.
Faſtus, Prackt.
Fateor, Bekänna. Tilſtå.
Fatigo, Trötta.
Fatiſco, Remna.
Fatum, Öde.
Fatuus, Fjollig.
Fauces, Swalg.
Faveo, Gynna.
Favilla, Fallaska.
Favor, Gunſt.
Fautor, Gynnare.
Fauſtus, Lycklig.
Favus, Häningskaka.
Fax, Fackla.
Febris, Feber. Froſa.
Fel, Galle.
Felis, Katt.
Felix, Säll. Lyckſalig. Lycklig.
Felicitas, Sälhet. Lyckſaligheet.
Femoralia, Böxor.
Femur, Lår.
Feneſtra, Fönſter.
Fera, Willdjur.
Ferculum, Rätt.
Ferè, Näſtan.
Feretrum, Bår.
Feriæ, Helgdag.
Ferina, Willdbråd.
Ferio, Slå.
Feritas, Willdhet.
Fermentum, Jäſt. Surdeg.
Fermenteſco, Jäſa.
Ferox, Willdſint.
Ferrum, Järn.
Ferrugo, Roſt.
Ferrumino, Löda.
Fertilis, Fruchtbar.
Ferveo, Sjuda.
Fervidus, Sjudande het.
Fervor, Hetta.
Ferus, Wild.
Feſſus, Trött.
Feſtino, Skynda. Haſta.
Feſtinanter, Skyndſamt.
Feſtinatio, Haſt. Skyndſamhet.
Feſtivus, Artig. Rolig.
Feſtuca, Nyß uprunnen ſtjelk. Stick. Spillra. Splittra.
Feſtum, Feſt. Högtid.
Fibræ, Trådar.
Fibula, Spänne.
Fictile, Lerkärl.
Fictor, Dicktare.
Fictus, Dicktad. Updicktad.
Ficus, Fikon.
Fidejuſſio, Borgen. Fidejuſſor, En ſer går i borgen.
Fidelis, Trogen.
Fidelitas, Trohet.
Fidentia, Tilförſickt.
Fides, Tro. *Item*: Sträng.
Fido, Förtröſta.
Fiducia, Förtröſtan.
Figmentum, Dickt.
Figo, Fäſta.
Figulus, Krukmakare.
Filia, Dotter.
Filius, Son.
Filum, Tråd.
Fimbria, Bräm. Det ytterſta af kläder.
Fimus, Dynga.
Findo, Klyfwa. Spiälka. Spräcka.
Fingo, Dickta.
Finis, Ände. Slut.
Fines, Gräns.
Finio, Lycka. Sluta. Ända.
Finitus, Ändlig. *Item*: Sluten.
Finitimus, Angränſande.
Fio, Bliſwa. Warda.
Firmitas, Faſthet.
Firmus, Faſt.

Firmo, Befäſta. Bekräfta. Styrka.
Firmamentum, Fäſte.
Fiſcus, Caſſa. Ränteri.
Fiſſura Remna. Spricka.
Fiſſus, Remnad. Sprucken.
Fiſtuca, Klubba.
Fiſtula, Pipa.
Fiſtuloſus, Pipig.
Fixus, Fäſtad.
Flabellum, Solfjäder.
Flacceo, Wiſtna.
Flaccidus, Wiſten.
Flagellum, Gißel. Piſka.
Flagitium, Skälmſtycke.
Flagito, Anhålla. Enſtändigt bedja.
Flagro, Brinna.
Flatus, Bläſt.
Flavus, Gul.
Flecto, Böja.
Fleo, Gråta.
Fletus, Gråt.
Flexilis, Böjelig.
Flexio, Böjning.
Flo, Bläſa.
Floccus, Fnaſk.
Floreo, Blomſtras.
Flos, Blomma. Blomſter. Ros.
Flos lactis, Grädde.
Fluctuo, Swäfwa.
Fluctus, Wåg.
Fluidus, Flytig.
Flumen, Flod. Ström.
Fluo, Flyta.
Fluor, Flöd. Utflytning.
Fluxio, Flytning.
Focale, Halsduk.
Focus, Spis.
Fodina, Grufwa.
Fodio, Gräfwa.
Fœcundus, Afwelſam. Fruktſam.
Fœderatus, Bundsförwant.
Fœdus, Förbund.
Fœdus, *Adj.* Otäck.
Fœmina, Qwinna.
Fœnero, Taga intereſſe. Ocka.
Fœnile, Hölider. Hölada.
Fœniſecium, Höand.
Fœnum, Hö.
Fœnus, Intereſſe. Ocker.
Fœteo, Stinka. Lucka illa.
Fœtor, Stank. Ond lukt.
Fœtus, Foſter.
Folium, Blad. Löf.
Follis, Puſt. Bälg.
Folliculus, Hylſa.
Fomentum, Omſlag at ſtilla wärk.
Fomes, Fnöſke. Lunta. Skåre.
Fons, Källa.
Foramen, Hål.
Foràs, ut.
Forceps, Tång.
Forenſis, Som hörer til Rättegång.
Forfex, Sax.
Fori, Däck.
Formica, Myra.
Formo, Tilſtaya.
Formoſus, Skön.
Fornax, Ugn. Kakelugn.
Fornix, Hwalf.
Forſàn, Til åfwentyrs.
Fortis, Tapper. Stark.
Fortitudo, Tapperhet.
Fortuitò, Af en ſlump.
Fortuna, Lycka.
Fortunatus, Lycklig.
Forum, Rätta. Domſtol. *Item*: Torg.
Foſſa, Graf.
Foſſio, Gräfning.
Fovea, Grop.
Foveo, Hyſa. Wärma.
Fractio, Brytning.
Fractura, Brott.
Fractus, Bruten.
Fraga, Smultron.
Fragilis, Bräcklig.
Fragmentum, Afbrutet ſtycke.
Fragor, Knall.
Frango, Bryta.
Frater, Broder.
Fraus, Swek. Bedrägeri.
Fraudulentus, Swiklig.
Fraxinus, Aſk.
Fremo, Bruſa. *Item*: Ryta.
Frendeo, Guiſla med tänderna.
Freno, Tygla.
Frenum, Betſel.

Frequens, Där mycket folk är.
Fretum, Sund.
Fretus, Som litar på.
Frico, Gnida. Riſwa.
Fricatio, Gnidning.
Frigeo, Fryſa.
Frigeſco, Kallna. Swalna.
Frigefacio, Swala.
Frigus, Köld.
Frigidus, Kall. Swal. Kylig.
Frigo, Roſta. Steka up.
Frivolus, Til intet nyttig. Fåfång.
Frondatio, Löftägt.
Frondeo, Löf utſpricka.
Frondifer ſilva, Löfſkog.
Frons, Löf.
Frons, Panna.
Fructus, Fruckt.
Fruges, Jordfruckt.
Frugalitas, Mättlighet i mat och drick.
Frumentum, Säd.
Fruor, Njuta.
Fruſtrà, Förgäfwes.
Fruſtror, Bedraga.
Fruſtum, Stycke.
Frutex, Buſke.
Fucus, Smink.
Fuco, Sminka.
Fuga, Flyckt.
Fugax, Flycktig.
Fugio, Fly.
Fugitivus, Rymmare. Flyckting.
Fugo, Förjaga.
Fulcio, Stödja.
Fulcrum, Stöd.
Fulgeo, Glänſa. Skina. Lyſa.
Fulgur, Blixt.
Fulguro, Blixtra.
Fuligo, Sot.
Fullonius, Som hörer til walkning.
Fulmen, Ljungeld.
Fulmino, Ljunga.
Fultus, Underſtödd.
Fumus, Rök.
Fumarium, Skorſten.
Fumo, Röka.
Fumoſus, Rökig.
Funambulus, Lindanſare.

Functio, Förrättning. Beſtällning. Syſſ
Funda, Slunga.
Fundamentum, Grund. Grundwal.
Funditùs, Til bottnen. I grund.
Fundo, Grunda. Grundlägga.
Fundo, Gjuta.
Fundum, Botten.
Fundus, Grund. Gods. Gård. Jordeg
Funebris, Som hörer til lik eller beg
ning.
Fungor, Förwalta.
Fungus, Swamp.
Funis, Rep. Lina. Tåg.
Funiculus, Snöre. Sträng. Streck.
Funus, Lik.
Fur, Tjuf.
Furca, Gaffel.
Furfur, Kli.
Furibundus, Raſande.
Furnus, Ugn. Bakugn.
Furo, Raſa.
Furor, *verb.* Stjäla.
Furor, Raſeri.
Furtum, Stöld.
Fuſcina, Ljuſter.
Fuſcus, Brun.
Fuſio, Gjutning.
Fuſor, Gjutare.
Fuſus, Guten.
Fuſus, Slända.
Fuſtis, Påk.
Futurus, Som ſkall ſke. Tillkommande.

G.

Galea, Hjelm. Stormhatt.
Galericulum, Möſſa.
Gallina, Höna.
Gallicinium, Hönſegåll.
Gallinarium, Hönshus.
Gallus, Tupp.
Gangræna, Kräfta, *morb.*
Gannio, Gläſſa.
Gargarizo, Gurgla.
Garrio, Qwittra. *Item*: Prata.
Garrulus, Pratare.
Gaudeo, Glädja, frögda, fig.
Gaudium, Frögd, glädje.

Gazophylacium, Skattkammare.
Gelatio, Frysning.
Gelatus, Frusen.
Gelo, Tilfryſa.
Gelu, Froſt.
Gemellus, Twilling.
Gemitus, Suckan.
Gemma, Knopp. Ädel ſten.
Gemmo, Knoppas.
Gemo, Sucka.
Gena, Kinben.
Genealogia, Slägtregiſter. Ättelängd.
Gener, Mäg.
Generalis, Allmän.
Generatio, Födſel. Härkomſt.
Generoſus, Ädelmodig.
Genitus, Född.
Gens, Folkſlag. Folk.
Genu, Knä.
Genuinus, Egentlig. Naturlig.
Genus, Slag. Slägte.
Geodeſia, Landtmäteri.
Germen, Alt ſom ſpricker ut af wäxter. Skott.
Germania, Tyſkland.
Gero, Göra. Draga. Se gerere, Upföra ſig.
Gerulus, Bärare.
Geſta, Res geſtæ, Bedrifter.
Geſticulator, Gycklare.
Geſticulor, Gyckla.
Geſto, Bära.
Geſtus, Åtbörd. Åthäfwor.
Gibbus, Kutryggig.
Gigas, Jätte.
Gigno, Föda.
Gilvus, Blekröd.
Gingiva, Tandkött.
Gingrio, Kackla.
Girgillus, Härfwel. Nyſtfot.
Glaber, Kal.
Glacies, Is.
Gladiator, Fäktare.
Gladius, Swärd.
Glandula, Körtel.
Glans, Ollon. *Item*: Kula.
Gleba, Jordklimp. Kåka.
Globoſus, Rund. Klotrund.
Globus, Klot. Kula.
Glocio, Skrocka.
Glomero, Nyſta.
Glomus, Nyſtan.
Gloria, Åra.
Glorior, Skryta.
Glos, Swägerſka.
Gluten, Lim.
Glutino, Lima.
Glutio, Sluka.
Gnarus, Kunnig.
Goſſipium, Bomull.
Gracilis, Smal.
Gracileſco, Smalna.
Gradarius eqvus, Gångare.
Gradior, Träda. Gå.
Gradus, Grad. Steg. Trappa.
Grallæ, Styltor.
Gramen, Gräs.
Granarium, Kornbod. Säds magaſin.
Grandiloqvus, Stortalig.
Grandis, Stor.
Grando, Hagel.
Granum, Korn.
Graphice, Ritning. Teckning.
Graphium, Griffel.
Graſſor, Swärma. Ströfwa.
Gratia, Nåd. *Item*: Tack.
Gratis, För intet. Utan betalning.
Gratificor, Göra något til ens tjenſt eller nöje.
Gratus, Angenäm. *Item*: Tacksam.
Gratulatio, Lyckönſkan.
Gratulor, Lyckönſka.
Gravatus, Beſwärad. Betungad.
Graveolens, Som lucktar ſtarkt.
Graviditas, Hafwande tilſtånd.
Gravida, Hafwande.
Gravo, Betunga. Belaſta.
Gregarius miles, Gemen ſoldat.
Gremium, Sköte.
Greſſus, Gång. Steg.
Grex, Hjord.
Grumus, Tufwa.
Grunnio, Grymta.
Grus, Trana. *Item*: Kran.
Gryllus, Syrſa.
Gryphus, Grip.

Gubernaculum, Styre. Roder.
Gubernatio, Regering. Styrelſe.
Gubernator, Styrman.
Guberno, Styra.
Gula, Strupe.
Gulo, Fråßare.
Gurges, Swalg. Wattuhwirfwel.
Guſto, Smaka.
Guſtus, Smak.
Gutta, Droppe.
Guttur, Gom.
Gynæceum, Fruſtuga.
Gypſum, Gips.
Gyro, Hwirfla.
Gyrus, Hwirfwel.

H.

Habena, Töm. Tygel.
Habeo, Hafwa.
Habilitas, Skicklighet.
Habilis, Skicklig.
Habitatio, Boning.
Habitior, Fetlagd.
Habito, Bo.
Hactenùs, Hårtils.
Hædus, Ridling.
Hæmorrhois, Blodflöd. Gyllenådren.
Hæreo, Hånga wid. Låda wid. Faſtna.
Hæreditarius, Årftelig.
Hæreditas, Arf. Arfſkap.
Hæredium, Arfgods.
Hæres, Arfwinge.
Hæreſis, Kätteri.
Haſito, Betåuka ſig. Stuſa wid något. Twifla.
Halitus, Andedrägt.
Hamus, Krok.
Hariolor, Spå.
Harpago, Båtshake.
Haſta, Spjut.
Haud, Icke.
Haurio, Öſa.
Hauſtrum, Öskar. Öskärl.
Hauſtus, Drick. Klunk.
Hebdomas, Wecka.
Hebeo, Wara ſlö.
Hebes, Slö.
Hebeſco, Bliſwa ſlö.
Hedera, Murgrön.
Hepar, Leſwer.
Hera, Frun i huſet.
Heraclius lapis, Proberſten.
Herba, Ört.
Heri, I går.
Hernia, Bråck.
Heros, Hjelte.
Herus, Husbonde.
Heus! Hör!
Hiatus, Gap. Öpning.
Hic, Denne. Hoc, Detta.
Hilaris, Glättig. Glad.
Hinc, Hådan.
Hinnio, Gnägga.
Hio, Hiſco, Gapa. Öpna ſig. Remna.
Hircus, Bock.
Hirſutus, Raggig. Ruggig. Härig.
Hirudo, Igel.
Hirundo, Swala.
Hiſtrio, Comediant.
Hodiè, I dag.
Homicida, Dråpare. Mördare.
Homicidium, Dråp. Mord.
Homo, Menniſka.
Honeſtus, Hederlig. Årlig.
Honeſto, Hedra.
Honor, Heder.
Honorarium, Åreſkänk.
Hora, Timme.
Hordeum, Korn.
Horologium, Ur. Klocka.
Horrendus, Grufwelig.
Horreo, Ryſa. Faſa.
Horreum, Lada.
Horribilis, Grufwelig. Faſtig.
Horror, Ryſning. Faſa.
Hortor, Förmana.
Hortus, Trägård.
Hoſpes, Wård. *Item*: Gäſt.
Hoſpita, Wårdinna.
Hoſpitalitas, Gäſtfrihet.
Hoſpitium, Herberge.
Hoſpitor, Gäſta.
Hoſtilitas, Fiendtlighet.
Hoſtis, Fiende.
Huc, Hit. Huc usque, Hit tils.
Humanitas, Menſklighet.

lumator, Dödgräfware.
lumecto, Fuckta. Wäta.
lumeſco, Blifwa wåt. Fuckta ſig.
lumerus, Axel. Skuldra.
lumi, På marken.
lumidus, Fucktig. Wåt.
lumilis, Låg. Ödmjuk.
lumor, Wåtſka. Fucktighet.
lumus, Mark. Jord.
lyberna, Winterläger.
lybernum tempus, Wintertid.
lydraulicus, Som hörer til watten eller Wattkonſt.
lydropiſis, Wattſot.
lyems, Winter.
lymnus, Pſalm.
lypocriſis, Hyckleri.
lypocrita, Hycklare.
lypotheca, Pant.
lyſſopus, Iſop.
lyſtrix, Piggſwin.

I. J.

Jaceo, Ligga.
Jacio, Kaſta.
actantia, Skryt.
actatio, Kaſtning.
actator, Skrytare.
actura, Förluſt. Skada.
actus, Kaſt. *Item*: Kaſtad.
aculor, Skjuta med båge. Kaſta.
am, Nu. Jam diu, Längeſedan.
anitor, Dörawärd. Portwacktare.
anua, Dör.
bi, Där. Ibidem, Därſtädes.
chnographia, Grundritning.
chthyocolla, Husbloß.
cterus, Gulſot.
ctus, Slång. Slag.
d, Det.
dcirco, Fördenſkull.
dem, Den ſamme.
dololatria, Afgudadyrkan.
dolum, Afgud.
doneus, Beqwäm. Skicklig.
ejunium, Faſta.
ejuno, Faſta.

Jejunus, Faſtande. Nyckter.
Jentaculum, Frukoſt.
Ignarus, Okunnig. Owetande.
Ignavus, Lat. Trög.
Igniarium, Eld-don.
Ignis, Eld.
Ignominia, Smälek. Skam.
Ignominioſus, Smädelig.
Ignorantia, Okunnighet.
Ignoro, Icke weta. Wara okunnig.
Ignoſco, Förlåta. Ofwerſkyla. Ofwerſe med någon.
Ignotus, Okånd. Obekant.
Illabor, Falla in.
Illæſus, Oſkadd.
Ille, Han.
Illecebra, Retelſe. Läckning.
Illex, Läckfogel.
Illic, Där.
Illicitus, Olåflig.
Illinc, Därifrån.
Illino, Smörja på. Stryka på.
Illu[illegible] Uplyſa.
Il[illegible]öruåm. Högt anſenlig.
Im[illegible]ild.
Im[illegible], Jubilning.
Imaginor, Inbilla ſig.
Imbecillis, Swag.
Imber, Regnſkur.
Imitatio, Härmning.
Imitor, Härma.
Immanis, Omenſklig.
Immaturus, Omogen.
Immenſus, Omåtlig.
Immeritus, Oförtjent.
Immergo, Inſänka.
Immineo, Inſtunda. Tilſtunda.
Immiſceo, Inblanda.
Immitis, Omild. Oblid.
Immitto, Sticka in. Lägga in.
Immò, Ja. Jo.
Immobilis, Orörlig.
Immodicus, Onåttlig.
Immortalis, Odödlig.
Immotus, Obewekt.
Immundus, Oren.
Immunis, Frikallad. Fri ifrån något.
Immutabilis, Oombytlig. Oföränderlig.
Immuto, Förändra.

Impar, Omake. Oparom.
Imparatus, Oberedd.
Impatiens, Otålig.
Impavidus, Oförskräckt.
Impedio, Hindra.
Impedimentum, Förhinder. Hinder.
Impedimenta, Troß.
Impello, Pådrifwa.
Impendo, Anwända.
Impenſa, Kostnad. Omkostnad.
Imperfectus, Ofullkomlig.
Imperator, Keiſare. Befålhafware.
Imperitus, Oförfaren.
Impero, Befalla. Herrska.
Impetus, Anfall.
Impiger, Oförtruten.
Impingo, Stöta på, emot.
Impius, Ogudacktig.
Implacabilis, Oförſonlig.
Impleo, Fylla uti. Upfylla.
Implico, Inweckla.
Implore, Högligen bedja. Anhålla.
Implumis, Ofjädrad.
Impono, Pålägga. Sätta på.
Importo, Föra in. Bära in.
Importunus, Otidig. Oläglig.
Impoſſibilis, Omöjelig.
Impoſtor, Bedragare.
Imprimo, Trycka.
Improbo, Ogilla.
Improbus, Ofrom.
Improprius, Icke egentlig.
Improvidus, Oförſicktig.
Improviſus, Oförſedd.
Imprudentia, Oförſicktighet.
Impuber, Som ännu är barn.
Impudens, Oförskämd.
Impudicitia, Lösacktighet.
Impudicus, Okyſk.
Impugno, Beſtrida.
Impulſus, Pådrift. Stöt.
Impunè, Oſtraffadt. Saklöſt.
Impunitus, Oſtraffad. Onåpſt.
Impurus, Oren.
Imputo, Tilräkna. Tilſkrifwa.
Imus, Underſt.
In, I. Uti.
Inacceſſus, Otilgängelig.

Inæqualis, Ojämn. Olika.
Inæſtimabilis, Oskattbar.
Inanis, Tom.
Inaſſuetus, Owan.
Inauditus, Oerhörd.
Inauguro, Inwiga.
Inauratus, Förgylld.
Inauris, Örbuckla. Örhänge.
Incantatio, Förtjusning.
Incautus, Owarſam.
Incendo, Antända. Itända.
Incendium, Wådeld.
Incero, Waxa.
Incertus, Owiß.
Inceſſus, Gång.
Inceſtus, Blodſkam.
Inchoatus, Påbegynt.
Incido, Hugga in. Inskära.
Incido, Falla in. Råka in.
Incipio, Begynna.
Inciſio, Inskärning.
Incito, Upägga.
Inclareſco, Bliſwa berömd, namnkunnig.
Inclemens, Onådig.
Inclinatio, Böjelſe. Lutning.
Inclino, Luta. Böja ſig ned.
Includo, Inſluta. Innesluta.
Incognitus, Obekant. Okänd.
Incola, Inbyggare. Inwånare.
Incommodum, Olägenhet.
Incommodus, Obeqwäm. Oläglig.
Iocomparabilis, Oförlikneliq.
Incomprehenſibilis, Obegriplig.
Incomtus, Osnygg. Osticklig.
Inconſideratus, Obetänksam.
Inconſtans, Obeständig.
Incorruptus, Oskämd.
Incredibilis, Otrolig.
Incrementum, Tilwäxt.
Increpo, Banna.
Incruſto, Ofwerdraga ſom med en skorpa Rappa.
Incubo, Ligga på.
Inculco, Påtränga. Inskärpa.
Inculpatus, Oſtrafflig.
Incultus, Obrukad.
Incumbo, Ligga på.
Incunabula, Wagga.
Incuria, Wårdslöshet.

ncurioſus, Wårdslös.
ncurveſco, Krokna.
ncus, Ståd.
ncuſo, Beſkylla.
ndago, Spana efter. Forſka. Leta up.
ndè, Dåban.
ndecens, Oanſtändig.
ndeclinabilis, Oböjelig.
ndefeſſus, Otröttlig.
ndemnis, Skadeslös.
ndeſinenter, Ouphörligen.
ndex, Wiſare. Pekfinger. Regiſter.
ndicium, Tecken. Anledning.
ndico, Tilſåga. Tillkänna giſwa.
ndigena, Infödning.
ndignor, Förarga ſig.
ndignus, Owårdig.
nduciæ, Stilleſtånd. Wapenhwila.
nduco, Leda in. Inleda.
ndulgeo, Kela. Klema.
nduo, Kläda ſig.
nduro, Härda.
nduſium, Skiorta. Särk. Lintyg.
nduſtria, Idoghet. Flit.
neffabilis, Outſägelig.
nefficax, Kraftlös.
neo, Ingå.
neptus, Obeqwåm. Oſkicklig. Oſatt.
nermis, Wårnlös.
nfabrè, Plumpt.
nfamis, Ärelös. Wanrycktad.
nfans, Barn.
nfantia, Barndom.
nfectus, Ogiord.
nfelix, Olycklig.
nferior, Nedre.
nfero, Köra in.
nfidelis, Otrogen.
nfigo, Fåſta in. Plugga in.
nfimus, Nederſte.
nfinitus, Oändlig.
nfirmus, Swag.
nflammatio, Uphetsning.
nflecto, Böja in.
nflo, Inblåſa.
nfluo, Flyta in.
nfœcundus, Ofruchtſam.
nformatio, Underwiſning.
nformis, Oſkaplig.

Infortunium, Olycka.
Infrà, Nedan före. Under.
Infringo, Sönderbryta.
Infuco, Sminka.
Infundo, Ingiuta.
Infundibulum, Tratt.
Infuſio, Inſprutning.
Ingenitus, Medfödd.
Ingenioſus, Qwick. Snäll i förſtånd.
Ingenium, Snille.
Ingens, Ganſka ſtor.
Ingenuus, Redlig.
Ingero, Införa. Bära in.
Ingluvies, Kräfwa.
Ingratus, Oangenäm. Obehaglig.
Ingredior, Gå in.
Ingreſſus, Ingång.
Ingruo, Ruſa in.
Inhabilis, Oſticklig.
Inhabito, Bebo.
Inhæreo, Hänga uti, wid.
Inhibeo, Hålla igen, tilbaka. Inſtälla med.
[illegible]rlig.
[illegible]menſklig.
[illegible]kaſtning.
[illegible]aſta in.
Inimicitia, Owänſkap.
Inimicus, Owän.
Iniquus, Ojämn. Obillig.
Initium, Begynnelſe. Början.
Injungo, Foga in. Pålägga. Befalla.
Injuria, Oförrätt. Orätt.
Injurioſus, Som gör orätt. Owettig.
Injuſtus, Orättrådig. Orättwis.
Innato, Simma, Flyta, åfwan på.
Innitor, Stödja ſig på, wid.
Innocens, Mehnlös. Oſkyldig.
Innoteſco, Bliſwa kånd, kånbar.
Innumerabilis, Oräknelig.
Inoculo, Ympa.
Inops, Torftig. Fattig.
Inopinatus, Oförmodlig.
Inquiero, Oroa.
Inquietus, Orolig.
Inquino, Söla. Orena.
Inquiro, Underſöka.
Inquiſitio, Underſökning.
Inſalubris, Ohelſam. Oſund.

Inſania, Galenſkap.
Inſanus, Urſinnig.
Inſanabilis, Obotlig.
Inſcitia, Okunnighet.
Inſcius, Owetandes.
Inſcriptio, Inſkrifning. Öfwerſkrift.
Inſenſibilis, Omärkbar. Som icke kännes.
Inſepultus, Obegrafwen.
Inſequi, Följa efter.
Inſero, Inympa. Inflicka. Sätta in ibland annat.
Inſervio, Tjena til.
Inſideo, Sitta på.
Inſidiæ, Förſåt.
Inſimulo, Beſkylla.
Inſipidus, Oſmaklig.
Inſiſto, Stå qwar. Påſtå.
Inſitio, Ympning.
Inſolens, Owanlig. *Item*: Stolt. Högdragen.
Inſolubilis, Ouplöslig.
Inſomnis, Sömnlös.
Inſons, Oſkyldig.
Inſpectio, Syn. Inſeende.
Inſpecto, Beſichtiga. Syna.
Inſpergo, Strö in.
Inſpiro, Inblåſa.
Inſtabilis, Oſtadig.
Inſtans, Annalkande.
Inſtigo, Upreta.
Inſtinctus, Håg eller Drift af naturen.
Inſtituo, Stifta. Inrätta.
Inſtructio, Underrättelſe.
Inſtruo, Underrätta.
Inſtructus, Rufning. Tilbehör.
Inſtrumentum, Werktyg.
Inſuetus, Owanlig.
Inſula, Ö.
Inſulſus, Oſaltad.
Inſulto, Springa på.
Inſuperabilis, Oöfwerwinnelig.
Intactus, Orörd.
Integer, Hel. *Item*: Friſk. Upricktig. Ärlig.
Intellectus, Förſtånd.
Intelligens, Förſtändig.
Intelligo Förſtå.
Intemperans, Omåttlig.
Intempeſtas, Owäder.
Intempeſtivus, Otidig.
Intendo, Spänna up. Sträcka.
Intentio, Sträckning. *Item*: Upſåt.
Inter, Imellan. Mellan.
Intercalaris annus, Skottår.
Intercedo, Gå imellan. Lägga ſig i
Interceptus, Upſnappad.
Intercludo, Igenſluta. Tilſtänga.
Intercus, Imellan hull och ſkinn.
Interdico, Förbjuda.
Interdictum, Förbud.
Interdiù, Om dagen.
Interdum, Ibland.
Interea, Imedlertid.
Intereo, Förgås.
Interficio, Döda. Dräpa.
Intergerinus parjes, Mellanwägg.
Interior, Inre.
Interitus, Undergång.
Interloquor, Falla en i talet.
Intermedius, Som är midt imella.
Intermitto, Underlåta.
Interpellatio, Jäf.
Interpolo, Flicka.
Interpono, Sätta, Lägga, imella.
Interpres, Tolk. Uttolkare.
Interpretor, Tolka. Uttyda.
Interrogo, Fråga.
Interrumpo, Afbryta.
Interſtitium, Mellanrum.
Intertrigo, Hudlöshet.
Intervallum, Mellanrum. Melland.
Inteſtinum, Innelſwa. Tarm.
Inteſtinus, Som är inom.
Intimus, Innerſt.
Intingo, Doppa.
Intolerabilis, Odräglig. Olidelig.
Intolerans, Omtålig.
Intra, Inne. Inom.
Intractabilis, Ohandterlig.
Intrepidus, Oförſkräckt.
Intrico, Traßla.
Intrinſecus, Inwärtes.
Intrita, Bruk. Murbruk.
Intrò, In. In åt.
Intro, Gå in.
Introduco, Leda, Föra, in.
Introductio, Inledning.
Introitus, Ingång.

Intrudo, Truga, Plugga, Stöta, in.
Intuitus, Åsyn. Syn.
Intumeſco, Upſwälla.
Inturbatus, Oſtörd.
Intus, Inne. In uti.
Invado, Anfalla. Angripa. Ruſa på.
Invalidus, Ogiltig. Swag.
Invectio, Införſel.
Inveho, Föra in.
Invenio, Finna. Upfinna.
Inventarium, Bouptecknig. Regiſter.
Inventor, Upfinnare.
Inventum, Fynd. Påfund.
Inverecundus, Skamlös. Oförſkämd.
Inverto, Wända om. Förwända.
Inveſtigo, Efterforſka. Upleta. Spana up.
Inveteratus, Inritad.
Invicem, Inbördes.
Invideo, Afwunda. Mißunna. Förtryta.
Invidia, Afwund.
Invidus, Afwundſjuk.
Inviolatus, Oförkränkt.
Inviſus, Förtretlig. *Item*: Oſedd.
Invito, Kalla. Bjuda.
Invitè, Emot ens wilje.
Invius, Obanad. Owägad.
Invultus, Ohämnad.
Inundatio, Flod. Wattuflod.
Inundo, Öfwerſtölja.
Invoco, Påkalla. Anropa.
Involucrum, Omſlag. Foder.
Involvo, Inweckla.
Iurbanus, Ohöflig.
Iuſitatus, Obruklig.
Iutilis, Onyttig.
Jocor, Skämta.
Jocus, Skämt.
Jpſe, Sjelf.
Ira, Wrede.
Iracundus, Ondſint. Argſint.
Iraſcor, Wredgas.
Iratus, Wred. Ond.
Ire, Gå.
Iris, Regnbåge.
Irrationalis, Oförnuftig.
Irreparabilis, Obotlig.
Irrepo, Krypa in. Smyga ſig in.
Irretio, Inſnärja.
Irrevocabilis, Som icke kan återkallas.
Irrideo, Beſpotta. Göra gäck af.
Irrigo, Fuckta. Wattna.
Irritatio, Retelſe.
Irrito, Reta.
Irritus, Som är förgäfwes, eller miſtat ſin kraft.
Irrumpo, Bryta in. Ruſa in.
Irruptio, Inbrott. Anfall.
Irruo, Anfalla. Häftigt angripa.
Is, Ea, Id, Den. Ifte, Den.
Iſthmus, Näs.
Ita, Så.
Itaque, Fördenſkull.
Iter, Reſa.
Iterum, Åter. Å nyo.
Itio, Gång. Fart.
Juba, Mahn.
Jubeo, Befalla. Bjuda.
Jucundus, Röjſam. Behaglig.
Judex, Domare.
Judicium, Domſtol. Rätt. *Item*: Omdöme.
Judico, Döma.
Juglans, Walnöt.
Jugum, Ök. *Item*: Ås. Bergsrygg.
Jumentum, Ök. Dragare.
Juncus, Tog.
Junctio, Junctura, Fog. Förening.
Jungo, Foga ihop. Förena. Binda, Fäſta, ihop. Spänna före.
Junior, Yngre.
Juniperus, En.
Juramentum, Ed.
Juridicus, Som hörer til Rättegång.
Jurisconſultus, Lagfaren.
Jurisdictio, Lagſaga.
Jurisprudentia, Lagfarenhet.
Juro, Swärja.
Jus, Rätt. Jus, Juſculum, Soppa.
Juſſum, Befallning. Bud.
Juſtitia, Rätträdighet. Rättwiſa.
Juſtus, Rätt. Rätträdig. Rättwiſ.
Juvencus, Stut. Juvenca, Qwiga.
Juvenis, Yngling.
Juventus, Ungdom.
Juvo, Hjelpa.
Juxtà, Bredwid.

L.

Labaſco, Digna. Signa.
Labefacto, Förſwaga.
Labium, Läpp.
Labor, Falla.
Labor, *Subſt.* Arbete.
Laboro, Arbeta.
Lac, Mjölk.
Lacer, Sönderrifwen.
Lacero, Slita, Rifwa, ſönder. Sarga.
Lacerta, Ödla.
Lacertus, Lägg.
Laceſſo, Oroa. Förtreta.
Lacinia, Frans.
Lacryma, Tår.
Lacrymo, Gråta.
Lacteo, Di. Dägga.
Lacto, Dägga. Gifwa di.
Lacuna, Dike. Öpning.
Lacuno, Panela.
Lacus, Sjö.
Lædo, Skada.
Lætus, Glättig. Glad.
Lætitia, Glädje. Glättighet.
Lætor, Glädjas.
Lævis, Glatt. Slät.
Lævigo, Göra glatt, slätt. Mangla. Stryka.
Lagena, Flaſka.
Laicus, Lekman.
Lambo, Sleka. Slicka.
Lamentor, Jämra ſig.
Lamina, Skifwa. Klinga. Bleck.
Lampas, Lampa.
Lana, Ull. Laneus, Ylle.
Lancea, Lans. Pik.
Langueo, Blifwa matt. Förſmäckta.
Languor, Matthet.
Lanio, Slagta.
Laniſta, Fäcktmäſtare.
Lanugo, Fjun.
Lanx, Skål. Wigtſkål.
Lapis, Sten.
Lapicida, Stenhuggare.
Lapido, Stena.
Lappa, Karborre.
Lapſus, Fallen. *Item*: Fall.
Laqueatum, Panelwerk.
Laqueus, Snara.
Lardum, Fläſk.
Largior, Skänka. Gifwa.
Largus, Gifmild.
Larva, Skräpuk. Maſk.
Laſcivia, Okyſkhet.
Laſſus, Trött. Laſſus fieri, Tröttna.
Laſſo, Trötta.
Latebra, Gömſle.
Lateo, Wara fördold. Ligga gömd.
Later, Tegel.
Lateralis, Som är på ſidan.
Laterna, Lyckta.
Latex, Wätſka.
Latifundium, Jordegor.
Latitudo, Bredd.
Latratus, Hundſkall.
Latro, Skälla.
Latro, *Subſt.* Röfware.
Latrocinium, Röfweri.
Latus, Bred.
Latus, *Subſt.* Sida.
Lavacrum, Bad.
Laudo, Berömma.
Lavo, Twätta.
Laurus, Lager.
Laus, Beröm.
Laxatus, Loßad. Slapp.
Laxo, Loßa. Släppa efter.
Leæna, Lejoninna.
Lebes, Kittel.
Lectio, Lexa. Läsning.
Lector, Läſare.
Lectus, Säng.
Lectiſternium, Sängbäddning.
Legalis, Laglig.
Legatio, Afſändning.
Legatus, Sändebud.
Legio, Regemente.
Legislator, Lagſtiftare.
Legitimus, Laglig.
Lego, Läſa. *Item*: Plocka.
Legumen, Ätelig wäxt.
Lemures, Elfwor.
Lena, Kopplerſka.
Lenio, Lindra.
Lenis, Len. Lindrig.
Lenteſco, Segna.
Lentigo, Fräkna.

entus, Seg. Senfärdig.
Leo, Lejon.
Lepidus, Artig. Nöjſam. Rolig.
Lepra, Spetälſka.
Lepus, Hare.
Lethargia, Sömnſjuka.
Letalis, Dödlig.
Levamen, Lättning.
Levis, Lätt.
Levitas, Lätthet.
Levo, Lyfta. Höja.
Lex, Lag.
Lexicon, Ordbok.
Libatio, Offring.
Libella, Wattpaß.
Liber, Bok.
Liber, *Adj.* Fri.
Libenter, Gerna.
Liberalitas, Frikoſtighet.
Liberatio, Befrielſe.
Liberè, Fritt.
Liberi, Barn.
Libero, Befria.
Libertas, Frihet.
Libido, Lyſta. Begärelſe.
Libidinoſus, Okyſk.
Libo, Smaka på.
Libra, Wåg. Pund.
Libro, Wäga.
Licentia, Sjelfswåld.
Licentioſus, Sjelfswåldig.
Liceor, Falka. Bjuda på.
Licet, Det tillåtes.
Lichen, Moſa.
Licitor, *conf.* Liceor.
Licium, Skaft.
Lien, Mjälte.
Ligamentum, Band.
Lignum, Trä. Wed.
Lignarius faber, Snickare.
Lignatio, Wedſång.
Ligo, Binda. Knyta åt.
Lilium, Lilja.
Lima, Fil.
Limax, Skalmaſk.
Limbus, Skoning. Kam. Bägge.
Limen, Tröſkel.
Limites, Gränſor.
Limito, Inſkränka.
Limitaneus, Som hörer til gräns.
Limo, Fila.
Limoſus, Gyttjug.
Limpidus, Klar.
Limus, Gyttja.
Limus, *Adj.* Sned.
Linctus, Slickad.
Linea, Linie. Rad.
Lineus, Linne.
Lingo, Sleka.
Lingua, Tunga. Språk.
Linio, Stryka an. Smeta. Smörja på.
Linter, Oſtock.
Linteum, Linkläde.
Linum, Lin.
Lippus, Surögd.
Lippio, Hafwa rinnande ögon.
Liquamen, Något flytande. Lake.
Liquefacio, Liqueſco, Smälta.
Liquidus, Rinnande. Klar.
Liquor, Wätska.
Lira, Aſſloppe fåra.
Lis, Träta.
Litera, Bokſtaf. Literæ, Bref.
Literatus, Lärd.
Lithargyrium, Silfwerglitt.
Litigo, Träta.
Litura, Utplåning. Öfwerſtrykning.
Littus, Strand.
Litus, Påſmord. Påſtrukeu.
Lividus, Blå.
Livor, Blånad.
Lixivium, Lut.
Locator, Som hyrer ut.
Locatio, Uthyrning.
Loco, Sätta, Ställa. *Item:* Hyra ut.
Locus, Rum.
Locuſta, Gråshoppa.
Locutio, Taleſätt.
Lodix, Lakan.
Longævus, Långliſwad.
Longingvus, Långt ifrån. På långt håll.
Longitudo, Längd.
Longurius, Lång ſtång.
Longus, Lång.
Loquax, Talſam
Loquela, Uttal.

Loquor, Tala.
Loramenta, Remtyg.
Lorum, Rem.
Lotus, Twättad.
Lubricus, Hal. Slipprig.
Luceo, Lysa.
Lucescit, Det dagas. Blifwer dager.
Lucifer, Morgonstjerna.
Lucrifacio, Winna på något.
Lucror, Winna. Skaffa sig winst.
Lucrosus, Indrägtig.
Lucrum, Winst.
Luctor, Kämpa.
Luctus, Sorg.
Lucubratio, Nattarbete.
Luculentus, Skenbar. Klar.
Lucus, Lund.
Ludibrium, Gäckeri.
Ludicrum, Narri. Roligbet.
Ludifico, Spela gäck. Narra.
Ludio, Narr.
Ludo, Leka. Spela.
Ludus, Lek. Spel.
Lugeo, Sörja.
Lugubris, Sorglig.
Lumbricus, Regnmask. Metmask.
Lumbus, Länd.
Lumen, Sken. Ljus.
Luna, Måne.
Lupatum, Munlag. Bettel.
Lupanar, Horhus.
Lupus, Warg.
Lurco, Fräßare.
Luridus, Glämig.
Luscinia, Näcktergal.
Luscus, Enögd.
Lusor, Spelare.
Lustratio, Syn.
Lustro, Genomse. Syna.
Lutra, Utter.
Lutum, Lort.
Lux, Ljus. Dager.
Luxo, Förrycka. Rycka ur led.
Luxus, Yppighet. Prackt.
Luxuriosus, Yppig.
Lympha, Watten.
Lynx, Lo.
Lyra, Harpa.

M.

Macellarius, Hökare.
Macer, Mager.
Macesco, Blifwa mager.
Macero, Blöta. Wattlägga.
Machina, Maschin.
Machinor, Konstla. Göra listiga anstälningar.
Macies, Magerhet.
Macto, Slagta.
Mactra, Trög.
Macula, Fläck. Maculo, Fläcka.
Madefacio, Fuckta. Wäta.
Madefio, Fuckta sig. Blifwa wät.
Madidus, Wät.
Magia, Hexeri. Trolldom.
Magis, Mera.
Magnanimus, Stor til sinnes.
Magnes, Magnet.
Magnificus, Härlig. Präcktig.
Magniloqvus, Storordig.
Magnitudo, Storlek. Storhet.
Magnus, Stor.
Magus, Trollkarl.
Majalis, Galt.
Major, Större.
Majores, Förfäder.
Mala, Kinben. Kinn.
Malacia, Lugnwäder.
Maledico, Förbanna. Tala illa om. Lasta. Försmåda.
Malefacio, Göra illa, ondt.
Malevolus, Illwillig.
Malignus, Illsken. Ond.
Malitia, Ondska.
Malleatus, Hamrad. Utsmidd.
Malleus, Hammare.
Malluvium, Handbäcken.
Malo, Wilja hellre.
Malus, Ond. *Item*: *Subst.* Mast.
Mamma, Patt. Bröst. Jur.
Mancipium, Slaf.
Mancus, Enhänd.
Mandatum, Befallning.
Mando, Befalla.
Manduco, Tugga.
Manè, Bittida.
Maneo, Förblifwa. Blifwa qwar.

Man-

Mangonium, Uppsutsning.
Mangonizo, Putsa up. Stufwa up.
Manica, Ärm.
Manifesto, Uppenbara.
Manifestus, Uppenbar.
Manipulus, Så mycket af något, som med handen kan inbegripas.
Mano, Rinna.
Mansio, Qwarblifwande. Wistande någorstädes.
Mansuetus, Sacktmodig.
Mansuetudo, Sacktmod.
Mansum, Tugga.
Mantile, Serwet.
Mantissa, Plägning.
Manuarius, Som hörer til Handtwerk.
Manubiæ, Byte.
Manubrium, Skaft.
Manus, Hand.
Mappa, Duk.
Marceo, Förfallna. Wissna.
Mare, Haf.
Margarita, Pärla.
Margo, Brädd.
Mariscа, Ridsår.
Maritimus, Som hörer til Haf eller Sjö.
Maritus, Man.
Marsupium, Pung.
Mas, Man. Karl.
Masculus, Manlig.
Massa, Deg. Maßa.
Mater, Moder.
Materia, Ämne.
Materfamilias, Matmor.
Matertera, Moster.
Matrimonium, Ägtenskap.
Matta, Matta.
Matula, Potta.
Maturitas, Mogenad.
Matureſco, Mogna.
Matutus, Mogen.
Matutinus, Som hörer til morgon.
Maxilla, Käft. Kek.
Maximus, Störst.
Meatus, Gång. Genomfart.
Mecum, Med mig.
Medeor, Bota.
Mediastinus, Husdräng.
Medicabilis, Botlig.
Medicamen, Botemedel.
Medicina, Läkarekonst.
Medicus, Läkare.
Mediocris, Medelmättig.
Mediocritas, Medelmätta.
Meditatio, Betracktelse.
Mediterraneum mare, Medelhafwet.
Medium, Midt uti, eller imellan.
Medius, Medlerst. *Item*: Opartisk.
Medulla, Märg.
Mel, Häning.
Melancholia, Hjertångslan. Swårmodighet.
Melior, Bättre.
Membrana, Hinna.
Membrum, Lem. Ledamot.
Memento, Minns. Kom ihåg.
Memini, Minnas.
Memor, Som minnes, eller kommer ihåg.
Memoria, Minne.
Memoriter, Utan til.
Menda, Fel.
Mendacium, Lögn. Osanning.
Mendax, Lögnacktig. Ljugare.
Mendico, Tigga.
Mendicus, Tiggare.
Mens, Sinne.
Mensa, Bord.
Mensio, Mätning.
Mensis, Månad.
Mensor, Mätare.
Menstrua, Månads rening.
Mensura, Mått.
Mensus, Måten.
Mentior, Ljuga.
Mentum, Haka.
Mercator, Köpman.
Mercatura, Köpenskap. Handel.
Mercenarius, Som arbetar för betalning.
Merces, Lön.
Mercor, Köpslaga. Handla.
Merenda, Aftonward.
Mereo, Mereor, Förtjena.
Meretrix, Hora.
Merges, Kärfwe.
Mergo, Sänka. Dränka.
Meridianus, Som hörer til Middag.
Meridies, Middag.
Meritò, Med rätta.

Meritorius, Som hyres ut. Hwar med man förtjenar något.
Meritum, Förtjenst.
Meritus, Förtjent.
Merus, Blott.
Merx, Wara.
Meſſis, Skörd. Skördeand.
Meſſor, Skördeman.
Meta, Stack. *Item*: Syftemål.
Metallum, Metall.
Meticuloſus, Fruchtſam. Rädd.
Metior, Måta.
Meto, Skära säd.
Metropolis, Hufwudſtad.
Metuo, Rädas.
Metus, Rädſla.
Meus, Min.
Mica, Glitter. Smula.
Mico, Glittra.
Migratio, Flyttning.
Migro, Flytta. Boſlytta.
Mihi, Mig.
Miles, Soldat. Kneckt.
Militaris, Som hörer til Krigswäſendet.
Militia, Krigstjenſt.
Milito, Kriga. Gå i krig.
Mille, Tuſend.
Milliarium, Mil.
Milvus, Glada.
Minæ, Hot.
Minax, Hotande.
Mingo, Urinera. Låta ſitt watten.
Minimus, Minſt.
Miniſter, Tjenare.
Miniſterium, Tjenſt.
Miniſtro, Tjena.
Minium, Mönja.
Minor, Hota. Höta.
Minor, *Adj.* Mindre.
Minuo, Minſka.
Minutatim, I ſmått.
Minutiæ, Småſaker.
Minutus, Ganſka liten.
Mirabilis, Underbar. Underlig.
Mirabundus, Som förundrar ſig.
Miraculum, Underwerk.
Miror, Undra.
Mirus, Underlig.
Miſcellanea, Blandning af allehanda.
Miſceo, Blanda.
Miſer, Eländig. Uſel.
Miſereor, Förbarma ſig. Hafwa medlidan
Miſeria, Uſelhet. Elände.
Miſericordia, Barmhertighet.
Miſericors, Barmhertig.
Miſſio, Sändning.
Mitigatio, Lindring.
Mitigo, Mildra. Lindra.
Mitis, Mild.
Mitto, Skicka. Sända.
Mixtura, Blandning.
Mixtus, Blandad.
Mobilis, Rörlig.
Moderatus, Beſkedlig.
Modeſtus, Ärbar.
Modeſtia, Ärbarhet.
Modicus, Måttlig.
Modiolus, Litet mått.
Modius, Mått.
Modus, Sätt. Wis. *Item*: Måtta.
Mœnia, Stadsmur.
Mœreo, Sörja.
Mœror, Sorg.
Mola, Qwarn.
Molaris dens, Oxeltand.
Moles, Det ſom är ſtort och tungt.
Moleſtus, Beſwärlig.
Moleſtia, Beſwär.
Molitor, Mölnare.
Molitum, Mäld.
Molitura, Malning.
Molleſco, Mjukna.
Mollis, Mjuk. Blöt.
Mollities, Mjukhet.
Mollio, Möka.
Molo, Mala.
Momentum, Ögneblick.
Monachus, Munk.
Monarchia, Enwälds regering. Enwälde.
Moneo, Förmana.
Moneta, Mynt.
Monile, Halsband.
Monitio, Förmaning.
Monocerus, Enhörning.
Monopolium, Enſälgning. Enſlögd.
Mons, Berg.
Monſtro, Wiſa.
Monſtrum, Något wanſkapligt. Widunder.

Mona-

Monumentum, Minnestecken. Minneswärd.
Mora, Drögsmål.
Moralis, Som hörer til Sedelåran.
Moratus, Sedig.
Morbidus, Sjuklig.
Morbus, Sjuka. Sjukdom.
Mordax, Bitande.
Mordeo, Bita.
Mores, Seder.
Morigerus, Lydig.
Morio, Gäck. Narr.
Morior, Dö.
Moror, Uphälla. Förhindra.
Morosus, Egensinnig. Underlig. Som har nycker. Twär.
Mors, Död.
Morsus, Bett.
Mortalis, Dödlig.
Mortarium, Mörsare. Mortel.
Morus, Mulbärsträd.
Mos, Sed.
Motio, Rörelse.
Motus, Rörd. *Subst.* Rörelse.
Moveo, Röra.
Mox, Strax.
Muceo, Slemma sig.
Mucidus, Slemmig.
Mucor, Slem.
Mucro, Udd. Spets.
Mucus, Snor.
Mugio, Råma.
Mulceo, Smeka. Stryka sackta.
Mulcta, Böter. Mulctare, Pålägga böter.
Mulctra, Stäfwa.
Mulgeo, Mjölka.
Mulier, Qwinna.
Muliebris, Qwinlig.
Mulsum, Mjöd.
Multifarius, Mångahanda.
Multiplex, Mångfaldig.
Multiplicatio, Förmering. Föröfning.
Multiplico, Förmera. Föröka.
Multitudo, Myckenhet.
Multus, Mycken.
Mulus, Muläsna.
Mundanus, Werldslig. Timmelig.
Mundities, Renlighet. Snygghet.
Mundo, Göra ren. Snygga.
Mundus, Ren. Snygg.
Mundus, *Subst.* Werld. Mundus muliebris, Fruntimmers prydning, eller grannlåt.
Muneror, Begåfwa. Skänka.
Municipale jus, StadsRätt.
Munificus, Frikostig.
Munimen, Fäste. Skydd.
Munimentum, Borg. Fästning.
Munio, Befästa.
Munus, Ämbete. *Item*: Skänk.
Murex, Fotangel.
Muria, Sallake.
Murmur, Mummel.
Murmuro, Mumla.
Murus, Mur.
Mus, Råtta. Mus.
Musæum, Studerkammare.
Musca, Fluga.
Muscarium, Flugsmälla.
Muscipula, Råttfälla.
Musculus, Muskel.
Muscus, Moja.
Musica, Musik.
Mussito, Hwiskra.
Mustela, Lekatt.
Mustum, Must.
Mutabilis, Ombytlig.
Mutatio, Ombyte.
Mutilo, Stympa.
Mutio, *conf.* Mussito.
Muto, Ombyta. Förbyta.
Mutuò, Inbördes.
Mutuor, Låna.
Mutus, Dum. Stum.
Mutuum, Lån.
Mysterium, Hemlighet.
Mysticus, Hemlig. Förbold.

N.

Nævus, Medfödd fläck.
Nam, Ty.
Nanciscor, Bekomma. Erhålla.
Nanus, Dwärg.
Napus, Gottlands rofwa.
Naris, Näsbor.
Narratio, Berättelse.
Narro, Berätta.
Nascor, Födas.
Nassa, Ryzia. Mjärde.

mpar, Omake. Oparom.
mparatus, Oberedd.
mpatiens, Otålig.
mpavidus, Oförskräckt.
mpedio, Hindra.
mpedimentum, Förhinder. Hinder.
mpedimenta, Tross.
mpello, Pådrifwa.
mpendo, Anwända.
mpensa, Kostnad. Omkostnad.
mperfectus, Ofullkomlig.
mperator, Kejsare. Befälhafware.
mperitus, Oförfaren.
mpero, Befalla. Herrska.
mpetus, Anfall.
mpiger, Oförtruten.
mpingo, Stöta på, emot.
mpius, Ogudaktig.
mplacabilis, Oförsonlig.
mpleo, Fylla uti. Upfylla.
mplico, Inweckla.
mplore, Högligen bedja. Anhålla.
mplumis, Ofjädrad.
mpono, Pålägga. Sätta på.
mporto, Föra in. Bära in.
mportunus, Otidig. Oläglig.
mpossibilis, Omöjelig.
mpostor, Bedragare.
mprimo, Trycka.
mprobo, Ogilla.
mprobus, Ofrom.
mproprius, Icke egentlig.
mprovidus, Oförsichtig.
mprovisus, Oförsedd.
mprudentia, Oförsichtighet.
mpuber, Som ännu är barn.
mpudens, Oförskämd.
mpudicitia, Lösaktighet.
mpudicus, Okyss.
mpugno, Bestrida.
mpulsus, Pådrift. Stöt.
mpunè, Ostraffadt. Saklöst.
mpunitus, Ostraffad. Onåpst.
mpurus, Oren.
mputo, Tilräkna. Tilskrifwa.
mus, Underst.
, I. Uti.
accessus, Otilgängelig.

Inæqualis, Ojämn. Olika.
Inæstimabilis, Oskattbar.
Inanis, Tom.
Inassuetus, Owan.
Inauditus, Oerhörd.
Inauguro, Inwiga.
Inauratus, Förgylld.
Inauris, Örbuckla. Örhänge.
Incantatio, Förtjusning.
Incautus, Owarsam.
Incendo, Antända. Itända.
Incendium, Wådeld.
Incero, Waxa.
Incertus, Owiss.
Incessus, Gång.
Incestus, Blodskam.
Inchoatus, Påbegynt.
Incido, Hugga in. Inskära.
Incido, Falla in. Råka in.
Incipio, Begynna.
Incisio, Inskärning.
Incito, Upägga.
Inclarescо, Blifwa berömd, namnkunnig.
Inclemens, Onådig.
Inclinatio, Böjelse. Lutning.
Inclino, Luta. Böja sig ned.
Includo, Insluta. Innesluta.
Incognitus, Obekant. Okänd.
Incola, Inbyggare. Inwånare.
Incommodum, Olägenhet.
Incommodus, Obeqwäm. Oläglig.
Incomparabilis, Oförlikneli.
Incomprehensibilis, Obegriplig.
Incomtus, Osnygg. Osicklig.
Inconsideratus, Obetänksam.
Inconstans, Obeständig.
Incorruptus, Oskämd.
Incredibilis, Otrolig.
Incrementum, Tilwäxt.
Increpo, Banna.
Incrusto, Öfwerdraga som med en skorpa. Rappa.
Incubo, Ligga på.
Inculco, Påtränga. Inskärpa.
Inculpatus, Ostraffig.
Incultus, Obrukad.
Incumbo, Ligga på.
Incunabula, Wagga.
Incuria, Wårdslöshet.

Incu-

Incuriosus, Wårdslös.
Incurvesco, Krokna.
Incus, Ståd.
Incuso, Beskylla.
Indago, Spana efter. Forska. Leta up.
Indè, Dåban.
Indecens, Oanständig.
Indeclinabilis, Oböjelig.
Indefessus, Otröttlig.
Indemnis, Skadeslös.
Indesinenter, Ouphörligen.
Index, Wisare. Pekfinger. Register.
Indicium, Tecken. Anledning.
Indico, Tilsäga. Tilkänna gifwa.
Indigena, Inföding.
Indignor, Förarga sig.
Indignus, Owärdig.
Induciæ, Stillestånd. Wapenhwila.
Induco, Leda in. Inleda.
Indulgeo, Kela. Klema.
Induo, Kläda sig.
Induro, Härda.
Indusium, Skjorta. Särk. Lintyg.
Industria, Idoghet. Flit.
Ineffabilis, Outsägelig.
Inefficax, Kraftlös.
Ineo, Ingå.
Ineptus, Obeqwäm. Oskicklig. Osatt.
Inermis, Wårnlös.
Infabrè, Plumpt.
Infamis, Ärelös. Wanrycktad.
Infans, Barn.
Infantia, Barndom.
Infectus, Ogjord.
Infelix, Olycklig.
Inferior, Nedre.
Infero, Föra in.
Infidelis, Otrogen.
Infigo, Fästa in. Plugga in.
Infimus, Nederste.
Infinitus, Oändlig.
Infirmus, Swag.
Inflammatio, Uphetsning.
Inflecto, Böja in.
Inflo, Inblåsa.
Influo, Flyta in.
Infœcundus, Ofruktsam.
Informatio, Underwisning.
Informis, Oskaplig.

Infortunium, Olycka.
Infrà, Nedan före. Under.
Infringo, Sönderbryta.
Infuco, Sminka.
Infundo, Ingjuta.
Infundibulum, Tratt.
Infusio, Insprutning.
Ingenitus, Medfödd.
Ingeniosus, Qwick. Snäll i förstånd.
Ingenium, Snille.
Ingens, Ganska stor.
Ingenuus, Redlig.
Ingero, Införa. Bära in.
Ingluvies, Kräfwa.
Ingratus, Oangenäm. Obehaglig.
Ingredior, Gå in.
Ingressus, Ingång.
Ingruo, Rusa in.
Inhabilis, Oskicklig.
Inhabito, Bebo.
Inhæreo, Hänga uti, wid.
Inhibeo, Hålla igen, tilbaka. Inställa med.
[illegible]rlig.
[illegible] Omenlig.
[illegible]kastning.
[illegible]sta in.
Inimicitia, Owänskap.
Inimicus, Owän.
Iniquus, Ojämn. Obillig.
Initium, Begynnelse. Början.
Injungo, Foga in. Pålägga. Befalla.
Injuria, Oförrätt. Orätt.
Injuriosus, Som gör orätt. Owettig.
Injustus, Orättrådig. Orättwis.
Innato, Simma, Flyta, åfwan på.
Innitor, Stödja sig på, wid.
Innocens, Mehnlös. Oskyldig.
Innotesco, Blifwa känd, kånbar.
Innumerabilis, Oräknelig.
Inoculo, Ympa.
Inops, Torftig. Fattig.
Inopinatus, Osörmodlig.
Inquiero, Oroa.
Inquietus, Orolig.
Inquino, Söla. Orena.
Inquiro, Undersöka.
Inquisitio, Undersökning.
Insalubris, Ohelsam. Osund.

Obſeſſus; Belägrad.
Obſidio, Belägring.
Obſigno, Förſegla.
Obſiſto, Stå emot.
Obſoletus, Obruklig.
Obſtetrix, Barnmorſka.
Obſtinatus, Hårdnackad.
Obſtruo, Tilſtoppa.
Obſtupeſco, Häpna.
Obtego, Täcka, Skyla, öfwer.
Obtendo, Spänna, Hänga, före.
Obturamentum, Propp. Stopp. Kork.
Obtineo, Erhålla.
Obtrecto, Förtala.
Obtrectatio, Förtal.
Obtrudo, Påtruga. Påtwinga.
Obtuſus, Trubbig.
Obtutus, Syn. Åſyn.
Obvallatio, Dämning. Updämning.
Obverto, Wända emot.
Obvius, Som är i förwåg, eller man möter.
Obviam, Til mötes.
Obumbro, Skygga.
Occa, Harf.
Occæco, Förblinda.
Occaſio, Tilfälle.
Occaſus, Nedergång, ſolens.
Occido, Dräpa. *Item*: Sol occidit, Solen går ned.
Occidens, Weſter.
Occiput, Bakdelen af hufwudet.
Occludo, Tilſlånga. Igenſluta.
Occo, Harfwa.
Occulto, Förborga. Dölja.
Occupo, Intaga.
Occurro, Löpa emot. Förekomma.
Occurſus, Möte.
Ochra, Ockra.
Ocrea, Stöfwel.
Octo, Åtta.
Oculus, Öga. *Item*: Knopp.
Oculario, *conf.* Inoculatio.
Odi, Hata.
Odium, Hat.
Odioſus, Förhatlig.
Odor, Lucht.
Odorifer, Wällucktande.
Oeconomia, Hushållning.
Oeſtrum, Broms.

Offendo, Stöta emot. Möta, Råka, gen. *Item*: Förtreta.
Offenſa, Offenſio, Förtret.
Offero, Tilbjuda.
Officina, Werkſtad.
Officio, Skada.
Officium, Plickt. Tjenſt.
Officioſus, Tjenſtacktig.
Oggannio, Bjebba emot.
Oleo, Luckta.
Oleraceus, Af örter.
Oleum, Olja.
Olfacio, Luckta.
Olfactus, Luckt.
Olim, Fordom.
Olivum, Bomolja.
Olla, Gryta.
Olus, Allehanda grönſaker.
Omen, Tecken ſom betyder något.
Omentum, Nätet.
Omitto, Låta bliſwa. Underlåta.
Omnis, All.
Omninò, Aldeles.
Omnipotens, Allsmägtig.
Onero, Laßa. Laſta.
Onus, Börda. Laſt. Laddning uti ſk Laddning i en böſſa, ꝛc.
Onuſtus, Laddad. Laſtad.
Opacus, Dunkel.
Opera, Möda. Flit. Arbete.
Operarius, Arbetskarl.
Operor, Werka.
Operio, Betäcka.
Operculum, Lock. Lucka. Täcke.
Opes, Egodelar. Rikedom.
Ophtalmia, Ögneſiuka.
Opifex, Handtwerkare.
Opificium, Handtwerk.
Opimus, Fet. Gödd.
Opinio, Mening.
Opinor, Mena.
Oportet, Bör.
Oppidum, Liten Stad.
Oppignero, Pantſätta.
Oppilo, Förſtoppa.
Oppono, Sätta emot. Motſätta.
Opportunus, Läglig.
Oppoſitus, Motſatt.
Oppreſſio, Klämning. Förtryck.

Intrudo, Truga, Plugga, Stöta, in.
Intuitus, Åsyn. Syn.
Intumeſco, Upſwälla.
Inturbatus, Oſtörd.
Intus, Inne. In uti.
Invado, Anfalla. Angripa. Ruſa på.
Invalidus, Ogiltig. Swag.
Invectio, Införſel.
Inveho, Föra in.
Invenio, Finna. Upfinna.
Inventarium, Bouptekning. Regiſter.
Inventor, Upfinnare.
Inventum, Fynd. Påfund.
Inverecundus, Skamlös. Oförſkämd.
Inverto, Wända om. Förwända.
Inveſtigo, Efterforſka. Upleta. Spana up.
Inveteratus, Inritad.
Invicem, Inbördes.
Invideo, Afwunda. Mißunna. Förtryta.
Invidia, Afwund.
Invidus, Afwundſjuk.
Inviolatus, Oförkränkt.
Inviſus, Förtretlig. *Item*: Oſedd.
Invito, Kalla. Bjuda.
Invitè, Emot ens wilje.
Invius, Obanad. Owägad.
Invultus, Ohämnad.
Inundatio, Flod. Wattuflod.
Inundo, Öfwerſtölja.
Invoco, Påkalla. Anropa.
Involucrum, Omſlag. Foder.
Involvo, Inweckla.
Inurbanus, Ohöflig.
Inuſitatus, Obruklig.
Inutilis, Onyttig.
Jocor, Skämta.
Jocus, Skämt.
Ipſe, Sjelf.
Ira, Wrede.
Iracundus, Ondſint. Argſint.
Iraſcor, Wredgas.
Iratus, Wred. Ond.
Ire, Gå.
Iris, Regnbåge.
Irrationalis, Oförnuftig.
Irreparabilis, Obotlig.
Irrepo, Krypa in. Smyga ſig in.
Irretio, Inſnärja.
Irrevocabilis, Som icke kan återkallas.
Irrideo, Beſpotta. Göra gäck af.
Irrigo, Fuckta. Wattna.
Irritatio, Retelſe.
Irrito, Reta.
Irritus, Som är förgäfwes, eller miſtat ſin kraft.
Irrumpo, Bryta in. Ruſa in.
Irruptio, Inbrott. Anfall.
Irruo, Anfalla. Häftigt angripa.
Is, Ea, Id, Den. Ille, Den.
Iſthmus, Näs.
Ita, Så.
Itaque, Förden ſkall.
Iter, Reſa.
Iterum, Åter. Å nyo.
Itio, Gång. Fart.
Juba, Mahn.
Jubeo, Befalla. Bjuda.
Jucundus, Nöjſam. Behaglig.
Judex, Domare.
Judicium, Domſtol. Rätt. *Item*: Omdöme.
Judico, Döma.
Juglans, Walnöt.
Jugum, Ök. *Item*: Ås. Bergsrygg.
Jumentum, Ök. Dragare.
Juncus, Tog.
Junctio, Junctura, Fog. Förening.
Jungo, Foga ihop. Förena. Binda, Fäſta, ihop. Spänna före.
Junior, Yngre.
Juniperus, En.
Juramentum, Ed.
Juridicus, Som hörer til Rättegång.
Jurisconſultus, Lagfaren.
Jurisdictio, Lagſaga.
Jurisprudentia, Lagfarenhet.
Juro, Swärja.
Jus, Rätt. Jus, Juſculum, Soppa.
Juſſum, Befallning. Bud.
Juſtitia, Rätträdighet. Rättwiſa.
Juſtus, Rätt. Rätträdig. Rättwis.
Juvencus, Stut. Juvenca, Qwiga.
Juvenis, Yngling.
Juventus, Ungdom.
Juvo, Hjelpa.
Juxtà, Bredwid.

Pando, Öppna.
Panificium, Bakning.
Panis, Bröd. Panis cibarius, Spisbröd.
Panneus, Af kläde.
Pannus, Kläde.
Pannoſus, Glarſwig.
Papaver, Wallmo.
Papilio, Fjäril.
Papilla, Wärta på bröſt.
Pappus, Fjun.
Papyrus, Papper.
Par, Lik. Jämnlik.
Par, *Subſt.* Par.
Parabola, Liknelſe.
Paralyſis, Förlamning. Lamhet.
Paraſitus, Tallriksſlickare.
Paratus, Beredd. Tilredd.
Parco, Spara. Skona.
Parcus, Sparſam.
Parentes, Föräldrar.
Pareo, Lyda.
Paries, Wägg.
Pario, Föda. Paro, Skaffa.
Parœcia, Socken.
Parricida, Fadermördare.
Pars, Del.
Parſimonia, Sparſamhet.
Particeps, Delacktig.
Participo, Deltaga. Partim, Dels.
Partior, Dela. Skifta.
Partitio, Delning. Skifte.
Parturio, Föda.
Partus, Född. *Item*: Förſkaffad.
Partus, *Subſt.* Födſel. Barnſäng.
Parum, Föga. Litet. Parvus, Liten.
Paſcha, Påſk.
Paſco, Beta.
Paſcua, Bet. Betesmark.
Paſſer, Sparf.
Paſſim, Här och där. På flera ſtällen.
Paſſus, Som lidit.
Paſtinaca, Palſternacka.
Paſtino, Hacka, Harka, i jorden.
Paſtio, Betande.
Paſtor, Herde.
Pateſacio, Öppna.
Patella, Litet fat. Saltſer.
Pateo, Wara öppen.
Pater, Fader. Paterfamilias, Hushåll.
Paternus, Faderlig.
Patibulum, Galge.
Patiens, Lidande. Tålig.
Patientia, Tålamod.
Patina, Fat.
Patior, Lida.
Patria, Fädernesland.
Patrimonium, Fäderne.
Patro, Bedrifwa.
Patruelis, Broders barn.
Pauci, Få.
Paveo, Få en ſkräck.
Pavidus, Förſkräckt.
Pavimentum, Golf.
Paulatim, Småningom.
Pauliſper, Liten ſtund. Paulum, Litet.
Pavo, Påfogel.
Pavor, Skräck.
Pauper, Fattig.
Paupertas, Fattigdom.
Pax, Fred. Frid.
Peccatum, Synd. Pecco, Synda.
Pecten, Kam. Pecto, Kamma.
Pectorale, Bröſtlapp.
Pectoroſus, Högbröſtad.
Pectus, Bröſt.
Pecuaria, Boſkapsfötſel.
Pecuarius, Fäherde.
Peculiaris, Beſynnerlig.
Pecunia, Penningar. Pengar.
Pecus, Få. Fänad. Pecus, oris, Ett kreatur.
Pedamen, Stötta. Stöd.
Pedeſter, Som är til fots.
Pedetentim, Fot för fot.
Pedica, Snara.
Pediculus, Lus.
Pediſequus, Herrtjenare.
Peditatus, Fotfolk.
Pedum, Herdeſtaf.
Pejero, Göra mehned.
Pejor, Wärre.
Pelliceus, Af ſkinn.
Pelliceo, Täcka.
Pellio, Körsnär.
Pellis, Skinn. Hud.
Pello, Drifwa.

Pellucidus, Genomſkinlig.
Pelvis, Bäcken.
Pendeo, Hänga.
Pendo, Betala. Skatta.
Pendulus, Som hänger. Pendel.
Penè, Näſtan.
Penes, Hos.
Penetro, Genomtränga.
Penicillus, Penſel. Borſte.
Peninſula, Halfö.
Penitus, Aldeles.
Penna, Fjäder.
Penſilis, Som hänger.
Penſio, Betalning.
Penſito, Öfwerwäga.
Penſum, Föreſatt ſyßla. Tottle.
Pentecoſte, Pingſt.
Penuria, Briſt. Armod.
Penus, Förråd.
Per, Igenom. *Obſ.* Huic in compoſitis reſpondet Svecorum, Genom vel Igenom. *Item*: Particula intenſiva. *Per*, Svecis, Ganſka, vel in compoſ. Genom. Cetera ſequuntur.
Pera, Ficka. Taſka.
Perago, Göra något til ändes. Fullborda.
Perca, Lång ſtång. *Item*: Abbore.
Perceptio, Begrep. Percipio, Begripa.
Percontor, Efterfråga.
Perculſus, Nedſlagen. Slagen.
Percutio, Slå. Stöta.
Perditio, Förluſt.
Perditus, Förlorad. Tappad.
Perdix, Rapphöns.
Perdo, Förlora. Tappa.
Perduro, Uthärda.
Peregrè proficiſci, Reſa utom lands.
Peregrinatio, Wandring.
Peregrinor, Wandra.
Peregrinus, Främling.
Perendie, Öfwermorgon.
Perennis, Ewig warande. Stadig warande.
Pereo, Förgås.
Perfectio, Fullkomlighet.
Perfectus, Fullkomlig. Fullgiord.
Perfero, Föra fram. *Item*: Tåla.
Perficio, Fullkomna.
Perfidia, Trolöshet. Perfidus, Trolös.
Perfringo, Sönderbryta i ſtycken.
Perfunctorius, Förlorad eller på förſök.
Perfundo, Begiuta.
Perfungor, Förrätta.
Pergo, Fortfara. Skynda.
Perhibeo, Föra fram. Framſtälla.
Periclitor, Wara i fara. *Item*: Förſöka.
Periculoſus, Farlig.
Periculum, Fara. Periculum facere, Freſta på. Förſöka.
Perimo, Döda.
Perinde, Lika mycket.
Periphraſis, Omſwep i tal.
Peripneumonia, Uphetsning i lungan.
Peritia, Förfarenhet. Kunſkap.
Peritus, Kunnig. Lärd.
Perjurium, Mened.
Perluſtro, Genomſe Ögna igenom.
Permaneo, Förbliſwa.
Permiſſio, Låf. Tillåtelſe. Tilſtånd.
Permitto, Tillåta. Tilſtådja. Gifwa låf til.
Permutatio, Wexling. Byte.
Permuto, Byta. Wexla.
Perna, Skinka.
Pernicies, Fördärf.
Pernio, Förkylning.
Pernocto, Wiſtas öfwer natten.
Peroratio, Slut af et tal.
Perpendicularis, Lodrät.
Perpendo, Öfwerwäga.
Perperam, Orätt. Galet.
Perpetior, Utſtå.
Perpetuus, Ewig warande. Som icke upphörer.
Perquiro, Söka efter. Leta.
Perſcrutor, Efterforſka.
Perſecutio, Förföljelſe. Perſequor, Förfölja.
Perſevero, Framhärda.
Perſiſto, Bliſwa beſtändande.
Perſonatus, Förklädd, på theatren.
Perſpicax, Skarpſinnig.
Perſpicuus, Tydlig. Klar.
Perſuadeo, Öfwertala. Råda til.
Pertæſus, Ledſen.
Pertento, Freſta på. Förſöka.
Perterreo, Förſkräcka.
Pertica, Stång. Sticka.
Pertinax, Enwis.
Pertineo, Höra til. Wara tilhörig.

Perturbator, Förstörare.
Perturbatus, Förbryllad. Förstörd. Förwirrad.
Perturbo, Förwirra.
Pervenio, Komma til, fram.
Perversus, Förwänd.
Perverto, Förwända. Kullkasta.
Pervicax, Hårdnackad.
Pervius, Som har genomfart.
Pes, Fot.
Pessimus, Wärst.
Pessulus, Regel. Stångel.
Pessum, Neder. Ned åt.
Pessundo, Nedstörta.
Pestis, Pest.
Petitio, Begäran. Peto, Begära.
Petra, Hälleberg.
Petulans, Oförsynt. Näswis.
Pexus, Kammad.
Phantasma, Något som falskt wisar sig för ögonen. Spökelse.
Pharetra, Pilkoger.
Pharmacopola, Apothekare.
Pharmacum, Botemedel. Medicament.
Philavtia, Egenkärlek.
Phlebotomia, Åderlåtning.
Phoca, Själ.
Phrenesis, Raseri.
Phtisis, Lungsot.
Physica, Naturkunnighet.
Piabilis, Som kan försonas.
Pica, Skata.
Pico, Becka.
Pictor, Målare. Pictura, Målning.
Picus, Hackspik.
Pietas, Gudfrucktighet.
Piger, Lat.
Piget, Det förtretar, vroar, gör ånger.
Pigmentum, Färg.
Pignero, Sätta något i pant.
Pigneror, Taga något i pant.
Pignus, Pant.
Pigritia, Lätja. Pigror, Wara lat.
Pila, Boll.
Pileus, Hatt.
Pilosus, Härig.
Pilum, Mortelstöt.
Pilus, Hår.
Pingo, Måla.
Pingue, Fett. Pinguedo, Fett.
Pinguesco, Bliswa fet. Pinguis, Fet.
Pinna, Fena.
Pinso, Stöta i mortel. Stampa. Pi
Pinus, Tall. Furu.
Pio, Försona.
Piper, Peppar.
Pipio, Pipa.
Pirata, Sjöröfware.
Piratica, Sjöröfweri.
Piscator, Fiskare. Piscatus, Fiske.
Piscina, Fiskdam.
Piscis, Fisk. Piscor, Fiska.
Pistillum, Stöt. Klabb.
Pistor, Bagare. Pistura, Bageri.
Pisum, Ärt.
Pitisso, Snutta.
Pituita, Slem. Snor.
Pius, Gudfrucktig.
Pix, Beck. Tjära.
Placabilis, Försonlig. Placatio, Förs
Placenta, Kaka. Pankaka.
Placeo, Behaga.
Placidus, Stilla.
Placo, Försona. Stilla.
Plaga, Plagga. Slag.
Planca, Planka.
Planè, Aldeles.
Planeta, Planet.
Planities, Slätt.
Planta, Planta. Planto, Plantera.
Planus, Flack. Flat. Jämn.
Platea, Gata.
Plaudo, *conf.* Applaudo.
Plausus, Handklappning.
Plaustrum, Wagn.
Plebejus, Som hörer til gemene Man.
Plebs, Ringare folk. Pöbel.
Plectrum, Stråke.
Plenè, Fulleligen.
Plenilunium, Fullmåne.
Plenitudo, Fullhet. Plenus, Full.
Plerique, De fleste. De mäste.
Plerumque, Mästadels.
Pleuritis, Bröstsjuka.
Plica, Weck.
Plico, Wika.
Ploro, Gråta.
Pluma, Dun. Fjäder.
Plumbum, Bly.

:, Regna.
ires, Flere. Plurimi, Fleſte.
is, Mer.
ivia, Regn.
culum, Bägare.
ëma, Skaldedickt, ſtycke.
na, Straff.
nitentia, Ånger. Pœnitet, Ångra.
ëſis, Skaldekonſt.
lio, Polera. Bona.
llen, Mjöldamb.
llex, Tumme.
lliceor, Läſwa.
lluo, Göla. Orena.
meridianus, Om eftermiddagen.
mpa, Stät.
mum, Äple.
ndero, Wäga.
nde, Pund.
ndus, Tyngd.
nè, Bakom.
no, Lägga. Ställa. Sätta.
ns, Bro. Brygga.
opina, Gårdök.
ples, Knäweck.
opulus, Folk.
orcellus, Gris.
orcus, Swin.
orrigo, Räcka fram, ut.
orrigo, Skorf.
'orrum, Gråslök.
'orta, Port.
'ortendo, Betyda.
'ortentum, Tecken ſom betyder godt eller ondt.
'orticus, Galleri.
'ortio, Del.
Porto, Bära.
Portorium, Förlön.
Portus, Hamn.
Poſco, Fordra.
Poſſeſſio, Beſittning. Egendom.
Poſſibilis, Görlig. Möjelig.
Poſſideo, Beſitta. Poſſeſſor, Egare.
Poſſum, Kunna.
Poſt, Efter. Bak til.
Poſtea, Sedan.
Poſteri, Efterkommande.
Poſterior, Sednare.
Poſthac, Hädanefter.
Poſticum, Bakdi
Poſthumus, Eft
Poſticus, Som
Poſtis, Poſt.
Poſtremus, Ytte
Poſtridiè, Dage
Poſtulatio, Ford
Poſtulo, Påſtå.
Potator, Drinka
Potens, Mägtig.
Poteſtas, Förmå
Potio, Dryck.
Potiſſimum, He
Poto, Dricka.
Præ, Före. Fö
compoſita per
cantur. Ceter
culæ Præ, re
Præbeo, Wiſa,
Præcaveo, Ackt
Præcedens, Fö
Præcedo, Gå
Præceps, Brådi
Præceptor, Lär
Præceptum, Bi
Præcido, Afhu
Præcinctorium,
Præcipitium, A
Præcipito, Brå
Præcipuè, Fö
Præcipuus, Fö
Præcludo, Tilſ
Præco, Härold
Præcox, Brådm
Præcurro, Löp
Præcurſor, Fö
Præda, Roſ.
Prædator, Fril
Prædatoria nav
Prædico, Säga
Præditus, Beg
Prædium, Go
Prædo, Röfwa
Prædor, Röfw
Præeo, Gå fr
Præfatio, För
Præfectus, En ſ
Præfero, Före
Præfinitus dies

Prægnans, Hafwande.
Præguſto, Smaka på.
Præjudicium, Fördom.
Prælectio, Föreläsning.
Prælium, Slag. Fältſlag.
Præmaturus, I förtid mogen.
Præmercor, Göra förköp.
Præmitto, Sända förut.
Præmium, Belöning.
Præmoneo, Warna.
Prænomen, Förnamn.
Præoccupo, Förut intaga.
Præparatio, Beredning.
Præparo, Bereda. Tilreda.
Præpondero, Wäga öfwer, mer.
Præpono, Sätta före. Præpoſitus, Föreſatt.
Præpondium, Öfwerwigt.
Præpoſterè, Bakfram.
Præripio, Beröfwa.
Prærogativa, Förmån.
Præruptus, Brant.
Præs, Borgen.
Præſagio, Säga förut. Præſcio, Weta förut.
Præſcribo, Föreſkrifwa.
Præſens, Närwarande. Præſentia, Närwaro.
Præſentio, Känna förut.
Præſento, Gifwa fram. Föreſtälla.
Præſepe, Krubba.
Præſertim, I ſynnerhet.
Præſidium, Beſättning.
Præſtigiæ, Gyckleri.
Præſtò, Tilſtädes.
Præſto, Wara bättre. *Item*: Gifwa. Bewiſa.
Præſul, Prelat.
Præſum, Föreſtå.
Præſento, Freſta på. Förſöka. Känna för ſig.
Præter, Utan. Förutan.
Præterea, Dessutan.
Præterco, Gå förbi.
Præterfluo, Flyta förbi.
Prætermitto, Underlåta.
Præternavigo, Segla förbi.
Præterquam, Utom des.
Prætextus, Förewändning. Sken.
Prætor, Fogde. Befallningsman.
Prætura, Fögderi.
Prævaleo, Gälla mer. Wara kraftigare.
Prævaricor, Öfwerträda. Göra illa och orätt.
Prævenio, Komma förut.
Prævideo, Se förut. Prævius, Förut gående.
Prandeo, Äta middag.
Prandium, Middags måltid.
Pratum, Äng.
Pravus, Elak. Ond.
Precariò, På tiggare wis.
Precatio, Bön. Begäran.
Preces, Böner. Precor, Bedja.
Prehendo, Fatta. Gripa.
Prelum, Präß.
Premo, Trycka. Präßa.
Preſſura, Tryck.
Pretioſus, Dyrbar.
Pretium, Pris. Wärde.
Pridem, Långeſedan.
Pridiè, Dagen förut.
Primarius, Förſt. Förnämſt.
Primates, De förnäme.
Primitiæ, Förſtling.
Primitivus, Af urſprung.
Primogenitus, Förſtfödd.
Primò, Förſt. Primus, Den förſte.
Princeps, Prins. Furſte.
Principium, Begynnelſe.
Prior, Förre. Priſcus, Fora.
Priſtinus, Förrig.
Privatus, Enſkild.
Privo, Beröfwa. Taga ifrån.
Priùs, Förr. Priusquam, Förr än.
Pro, För.
Proavus, Farfaders fader.
Probabilis, Sannings lik.
Probatio, Prof. Prösning.
Probatus, Prösfwad. Gillad.
Probitas, Fromhet.
Probo, Profwa. Pröfwa. Gilla.
Proboſcis, Snyte. Tryne.
Probroſus, Skamlig. Skymflig.
Probrum, Skam. Smälek.
Probus, From.
Procax, Skamlös. Oförskämd.
Procedo, Gå fram, fort.
Procella, Storm.
Proceres, De ſtore och förnäme i landet.
Proceritas, Längd, til wäxten.
Procerus, Lång, wuxen.
Proclamo, Utropa.
Proclino, Luta fram.
Proclivis, Lutande ned. Benägen.

Procraſtino, Draga ut på tiden. Upſkiuta.
Procreatio, Aſlande. Et ſlägtes fortplantning.
Procul, Långt ifrån. På långt håll.
Procurator, Förespråkare. Syßleman. Advocat.
Procus, Friare.
Prodeo, Gå, komma, fram.
Prodigium, Under.
Prodigo, Slösa.
Prodigus, Slöſande. Slösare.
Proditio, Förråderi. Proditor, Förrådare.
Prodo, Förråda.
Prodromus, Förelöpare.
Produco, Framföra. Leda fram.
Profanatio, Ohelgande. Profano, Ohelga.
Profanus, Ohelig. Werlößlig.
Profero, Frambringa, föra, draga, lägga.
Profeſtus dies, Hwardag. Söcknedag.
Proficio, Förkofra ſig. Gagna.
Proficiſcor, Reſa.
Profiteor, Säga fritt ut.
Profligo, Förjaga. Driſwa på flycken.
Profluvium, Utflöd.
Progenies, Afföda. Afkomma.
Progermino, Spricka ut. Slå ut i löf, blomma.
Progredior, Gå fram. Progreſſus, Framſteg.
Prohibeo, Förbjuda.
Projectura, Takliſt.
Prolabi, Falla fram, ned.
Prolapſus, Fall framåt. Utfall.
Proles, Afwel. Afföda.
Prolixus, Widlöftig.
Prolongo, Förlänga.
Prolocutor, Förespråkare. Talman.
Promineo, Skiuta fram. Sticka ſig fram.
Promiſcuè, Om hwart annat. Utan åtſkilnad.
Promiſſum, Löfwen. Löfte.
Promitto, Löfwa.
Promo, Taga fram, ut.
Promontorium, Bergsudde. Udde i ſiön.
Promoveo, Föra fram. Befordra.
Promtuarium, Förrådshus. Wisthus.
Promtus, Färdig. Til reds, hands.
Promulgo, Afkunna. Kungöra. Publicera.
Promus condus, Skaffare.
Pronepos, Sonſons ſon.
Pronuba, Brudfrämma.
Pronuntiatio, Uttal.
Pronus, Framſtupad. Benägen til.
Propago, Fortplanta.
Propè, När. Näſtan.
Propediem, Med det förſta. Icke långt til.
Propenſus, Benägen.
Propero, Hasta.
Propino, Dricka en til.
Propinqvus, Nära. Propior, Närmare.
Propitius, Blid.
Propono, Framſtälla. Föreſtälla. Sätta, Lägga, fram, före.
Proportio, Mån. Förhållande.
Propoſitum, Föreſats. Upſåt.
Proprietas, Egenſkap.
Proprius, Egen. Propriè, Egentligen.
Propter, För ſkull.
Propterea, Förden ſkull.
Propugnaculum, Förſtansning.
Prora, Framſtam.
Prorepo, Krypa fram.
Prorogo, Upſkiuta. Förlänga.
Prorſus, Aldeles.
Proſa, Obundet tal.
Proſapia, Ätt.
Proſequor, Fullfölja.
Proſilio, Springa, Hoppa, fram.
Proſpectus, Utſickt.
Proſper, Lycklig.
Proſterno, Nedſtörta. Kaſta öfwer ända.
Proſto, Stå fram. Wara fal.
Proſum, Gagna.
Protego, Betäcka. Skydda.
Protector, Skydds-Herre.
Protervus, Skamlös. Dumdriſtig.
Prothyrum, Portgång.
Protrudo, Skiuta fram.
Prouectus, Fram kommen.
Proveho, Föra fram, fort. Befordra.
Provenio, Komma af.
Proventus, Inkomſt.
Proverbium, Ordſpråk.
Providentia, Förſyn.
Providus, Förſichtig.
Prouideo, Föreſe.
Provocatio, Utfordring.
Provoco, Kalla fram. Fordra ut.
Prout, Såſom.
Proximus, Närmaſt. Näſte.
Prudens, Förſichtig.

Pru-

Pruina, Rimfrost.
Pruna, Eldkol.
Prunum, Plommon.
Pruritus, Kläda.
Psittacus, Papegoja.
Psora, Skabb.
Pubertas, Manbarhet.
Publicus, Offentlig. Allmän.
Pudendus, Som man skämmes före.
Pudet, Skämmas. Blygas.
Pudibundus, Blyg. Blygsam.
Pudicitia, Kyskhet.
Pudor, Blygd. Skam.
Puella, Flicka.
Puer, Gäße.
Puerilis, Barnslig.
Puerpera, Barnaföderska.
Puerperium, Födsel. Barnsäng.
Pugil, Kämpe.
Pugio, Dolk.
Pugna, Strid. Kamp.
Pugno, Kämpa. Strida.
Pugnus, Knytnäfwe.
Pulcher, Wacker.
Pulex, Loppa.
Pullus, Unge.
Pulmentum, Wälling.
Pulmo, Lunga.
Puls, Gröt.
Pulsatio, Klappning. Bultning.
Pulso, Klappa. Bulta.
Pulsus, Stöt. Slag.
Pulvinar, Kudde.
Pulvis, Stoft. Pulwer. Damb.
Pulvis pyrius, Krut.
Punctio, Stick.
Punctum, Prick. Punkt.
Pungo, Sticka.
Punio, Straffa.
Pupilla, Ögsten.
Pupillus, Pupill. Som står under förmyndare.
Puppis, Bakstam.
Purgamentum, Skräde.
Purgatio, Rensning. *Purgo*, Rensa.
Purificatio, Rening. *Purifico*, Rena.
Purpurissum, Röd färg. Smink.
Purus, Ren.
Purulentus, Warig.
Pus, War.
Pusillus, Ganska liten.
Pusio, Pyßling.
Pustula, Qwißla. Blädra.
Putamen, Skal.
Puteus, Brunn.
Putidus, Stinkande.
Puto, Mena. Hålla före.
Putredo, Ruttenhet.
Putrefactio, Förruttnelse. Röta.
Putrefacio, Röta.
Putresco, Ruttna. *Putridus*, Rutten
Pyrum, Päron.
Pyxis, Ask. Bößa. *Pyxis arenaria*, [illegible] bößa. *Pyxis nautica*, Sjöcompaß.

Q.

Quadantenus, Någorlunda.
Quadraginta, Fyratijo.
Quadrans, Fjerdedel.
Quadratus, Fyrkantig.
Quadratum, Fyrkant.
Quadrangulum, Fyrhörning.
Quadringenti, Fyrahundra.
Quadrupes, Fyrfotad.
Quadruplex, Fyrdubbel.
Quæro, Söka.
Quæso, Kåre.
Quæstio, Fråga. Pinligt förhör.
Quæstor, Räntmästare.
Quæstus, Winst.
Qualis, Hurudan.
Qualitas, Beskaffenhet.
Quam, Huru. Som.
Quamobrem, För hwilken orsak.
Quamdiu, Huru länge.
Quamprimum, Med det första.
Quamvis, Fastän. Änskönt.
Quando, När.
Quantitas, Myckenhet.
Quantum, Huru mycket.
Quantus, Huru stor.
Quare, Hwarföre.
Quartana febris, Fjerdedags frosa.
Quartarius, Fjerding.
Quartus, Den fjerde.
Quasi, Liksom.
Quasso, Skaka.
Quatenus, Så wida.

ıatio, Ruſka. Skaka.
ıatuor, Fyra. Quatuordecim, Fiorton.
ıemadmodum, På ſamma ſätt.
ıercus, Ek.
ıerela, Klagan.
ıeror, Klaga. Beklaga ſig.
ıerulus, Som qwider, låter illa, jämrar ſig.
ıi, Quæ, Hwilken. Quod, Hwilket.
ıicquam, Något.
ıicquid, Ehwad.
ıicunque, Ehvo.
ıidem, Wäl.
ıidam, Någon wiß.
ıies, Hwila. Ro.
ıieſco, Hwila.
ıietus, Stilla. Rolig.
ıilibet, Hwar och en.
ıin, At icke.
ıindecim, Femton.
ıingenti, Femhundra.
ıinquaginta, Femtijo.
ıinque, Fem.
ıintus, Den femte.
ıippe, Förty.
ıis, Hwem. Quid, Hwad.
ısque, Hwar och en.
ısquiliæ, Allehanda odugligt, ſom kaſtas ut.
ısquis, Ehvo.
ıò, Hwart? Hwarthän.
ıoad, Så wida. I afſeende på.
ocunque, Hwart ut det må wara.
o minus, Med mindre.
omodo, På hwad ſätt. Huru.
ondam, I förra tider.
oque, Också.
orſum, Hwart ut?
ot, Huru många.
otannis, Hwart år.
otidianus, Hwar dags.
otidiè, Hwar dag.
oties, Så ofta.
ousque, Så långt til.
um, När.

R.

abidus, Raſande.
Rabies, Raſeri.
bula, Skraſa. Slabbra.
Radicitus, Af roten. Med rötterna.
Radio, Stråla.
Radius, Stråle. Radiæ, Ekra.
Radix, Rot.
Rado, Riſwa. Skafwa. Klösa.
Radula, Raſp. Skafjärn.
Ramentum, Skoſwor.
Ramus, Gren.
Ramuſculus, Qwiſt.
Rana, Groda.
Rancidus, Härſk. Unken.
Rapa, Roſwa.
Rapax, Som riſwer åt ſig.
Raphanus, Rättika.
Rapidus, Strid.
Rapina, Roſ.
Rapio, Rappa. Riſwa åt ſig.
Rarefacio, Göra gles, tunn.
Rarò, Sällan.
Rarus, Gles. Sällſynt.
Raſus, Riſwen.
Raſtrum, Räſſa.
Ratio, Förnuft. *Item*: Räkning. Skäl. Sätt. Wis.
Rationalis, Förnuftig.
Rationarius codex, Räkenſkaps bok.
Ratiocinor, Bruka ſitt förnuft til betracktande eller öfwerläggning.
Ratis, Flotta. Färja.
Ratus, Beſtyrkt. Faſtſtäld. Beſluten.
Rauceo, Wara hes.
Raucus, Hes.
Re, *Obſ.* Vocula hæc in Svecico reſpondentes habet: Igen. Åter. Tilbaka. Å nyo, Quod in compoſitis obtinet.
Rearus, Skuld. Brottslighet. Sub reatu, Under anklagan.
Rebellio, Upror.
Rebello, Reſa ſig. Göra upror.
Recalcitro, Sparka bakut.
Recalvaſter, Flintſkallig.
Recedo, Stiga tilbaka. Gå undan. Afwika.
Recens, Färſk. Ny. Nyß. Friſk.
Recenſeo, Upräkna. Mönſtra.
Recenſio, Upräkning Mönſtring.
Receptaculum, Ställe där något ſättes in. Lider. Koja.
Receptio, Emottagande. Bemötande.

Receſſus, Återgång. Gång tilbaka. *Conf.* Acceſſus.
Recidivus, Som återfaller.
Recido, Återfalla. *Item:* Afſkära.
Recipio, Emottaga. Återtaga.
Reciprocus, Som är inbördes. Det ena emot den andra.
Recito, Läſa up. Uprepa.
Reclino, Luta tilbaka.
Recludo, Läſa up. Öpna.
Recognitio, Öfwerſeende. Skärſkådan.
Recognoſco, Öfwerſe. Skärſkåda.
Reconciliatio, Förlikning.
Reconcilio, Förlika.
Reconditus, Fördold. Bärtgömd.
Recondo, Dölja. Göma undan.
Recordatio, Ihågkomſt.
Recordor, Komma ihåg. Påminna ſig.
Recreo, Förfriſka. Recreatio, Förfriſkning.
Recta, Rätt. Ända fram.
Recte, Rätt.
Rector, Styresman.
Rectus, Rät. Rätt.
Recupero, Återwinna.
Recuſatio, Afſlag. Jäf.
Recuſo, Wederſaka. Jäfwa.
Redarguo, Beſtraffa.
Reddo, Gifwa igen. Återgifwa.
Redemtor, Återlöſare.
Redeo, Komma igen, tilbaka. Återkomma.
Redigo, Bringa til. Föra, leda, til.
Redimo, Återlöſa. Köpa igen.
Reditus, Återkomſt. *Item:* Inkomſt. Afdrägt.
Redivivus, Lefwande på nytt.
Reduco, Föra tilbaka. Återföra.
Redux, Återkommen.
Refectio, Lagning. *Item:* Förfriſkning.
Refero, Föra åter, in. Berätta. Föredraga.
Refert, Det båtar, gagnar, ligger magt på.
Refertus, Fyld.
Reficio, Laga. *Item:* Upqwicka. Förfriſka.
Reflecto, Böja tilbaka.
Reflexio, Böjning tilbaka. Reflexio radiorum, Strålars återkaſt.
Refocillo, Wederqwicka.
Reformo, Sätta å nyo i ſtick. Förbättra.
Refractarius, Bångſtyrig.
Refragor, Streta emot.
Refrigero, Swala. Kylſtå.
Refrigeſco, Swalna. Kalna.
Refugium, Tilflyckt.
Refuto, Wederlägga.
Regalis, Konglig. Konunglig.
Regenero, Föda på nytt.
Regimen, Styrelſe. Regering.
Regina, Drottning.
Regio, Ort. Landſkap.
Regius, *conf.* Regalis.
Regnatrix, Regentinna.
Regno, Regera.
Regnum, Rike.
Rego, Styra.
Regredior, Gå tilbaka.
Regula, Regla.
Rejectaneus, Förkaſtlig.
Rejicio, Förkaſta.
Relabor, Återfalla.
Relatio, Berättelſe. Föredragande. Jä rande.
Relaxo, Loſa.
Relego, Afſkicka. Bärtwiſa.
Reliétus, Lemnad.
Relinquo, Lemna.
Reliquiæ, Qwarleſwor.
Reliqvus, Öfrig.
Reluctor, Kämpa, Strida, emot.
Reluo, Inlöſa.
Remaneo, Bliſwa qwar.
Remedium, Botemedel.
Remex, Rodare.
Remigatio, Rodd. Röning.
Remigo, Ro.
Reminiſcor, Erinra, Påminna, ſig.
Remiſſio, Förlåtelſe.
Remitto, Återſända. *Item:* Gifwa ef Bliſwa ſlak. Förlåta.
Remora, Uppehåll. Hinder.
Remotus, Aflägſen.
Removeo, Föra undan.
Remunero, Wedergälla.
Remus, Åra.
Ren, Njure.
Renitor, Sträfwa emot.
Renovatio, Förnyelſe.
Renovo, Förnya.
Renuntio, Afſäga ſig.

ɔr, Hålla före. Mena.
ɔagulum, Stångel. Skottkolf. Regel.
ɔaratio, Uplagning. Ersättning.
ɔaro, Laga up. Sätta i stick.
pello, Drifwa, Stöta, tilbaka. Återdrifwa.
pendo, Wedergälla med lika.
pentè, Hastigt.
pentinus, Som sker hastigt och oförmodadt.
percutio, Slå tilbaka.
perio, Finna. Hitta.
petitio, Uprepande.
peto, Begåra igen.
pleo, Fylla igen.
plico, Wika tilbaka.
po, Kråka. Krypa.
pono, Sätta, Ställa, Lägga, bårt, å fiða.
ɔposco, Återfordra.
ɔpositorium, Hylla.
ɔpotia, Hemkomst.
ɔpræsento, Föreställa.
ɔprehendo, Bestraffa.
ɔprimo, Dämpa. Hålla tilbaka.
ɔprobo, Förkasta.
ɔptile, Kräk.
ɔpudio, Förskjuta.
ɔpugno, Strida emot.
ɔpulsa, Afslag. Korgen.
ɔquies, Ro. Hwila.
ɔquiro, Påfordra.
es, Sak. Ting.
ɛsarcio, Bota. Laga.
ɛscindo, Rifwa up, sönder.
ɛseco, Afskåra.
ɛsedo, Sätta sig.
ɛservo, Förbehålla sig.
ɛsiduus, Ofrig.
ɛsiduum, Återstod. Slump.
ɛsilio, Springa tilbaka.
ɛsina, Harts. Kåda.
ɛsisto, Stå emot.
ɛsolvo, Uplösa.
ɛsono, Ljuda, Skalla, emot.
ɛspectus, Asseende.
ɛspicio, Se tilbaka.
Respiratio, Andedrägt.
Respiro, Andas.
Respondeo, Swara.
Responsum, Swar.
Restis, Tåg. Rep.
Restituo, Återställa.
Resto, Återstå. Wara öfrig.
Resurgo, Upstå.
Resurrectio, Upståndelse.
Retardo, Uphålla. Förhindra.
Rete, Nät.
Retentio, Qwarhållande. Retentus, Qwarhållen.
Reticeo, Förtiga.
Reticulatus, Giord som nät.
Retinaculum, Hålhake.
Retineo, Behålla.
Retortus, Wriden tilbaka.
Retrò, Tilbaka. Åter.
Retrogradus, Som går baklänges.
Revelatio, Uppenbarelse.
Revelo, Uptäcka.
Revenio, Komma igen.
Reverbero, Slå tilbaka.
Reverentia, Wördning.
Revereor, Wörda.
Reverto, Wända om.
Reviviſco, Lefwa på nytt.
Revoco, Återkalla.
Revolutio, Wälfning.
Reus, Skyldig. Brottslig. Anklagad.
Rex, Konung.
Rhetorica, Wältalighets Konsten.
Rheuma, Flus.
Rhinocerus, Enhörning.
Rhoncus, Snarkande.
Rhythmus, Rim.
Rictus, Gap.
Rideo, Le.
Ridiculus, Löjelig.
Rigatio, Watnande.
Rigeo, Stelna. Blifwa styf.
Rigidus, Stel. Styf.
Rigo, Watna.
Rigor, Styfhet. Stelhet.
Rima, Springa.
Ringo, Gapa.

Ripa, Åbrädd. Elfstrand.
Riſus, Löje.
Ritus, Plägſed. Sätt i högtidligheter.
Rivus, Bäck.
Rixa, Träta. Slagsmål.
Robur, Styrka.
Robuſtus, Stark. Undersåtsig.
Rodo, Gnaga.
Rogatio, Begäran.
Rogo, Begära.
Rogus, Bål.
Ros, Dagg.
Roſa, Ros. Nyponbuske.
Roſio, Gnagning.
Roſtrum, Näbb. Snabel. Sprötе.
Rota, Hjul.
Rotundus, Rund.
Rubeſco, Rodna.
Ruber, Röd.
Rubigo, Rost.
Rubor, Rödhet. Rodna.
Rubrica, Rödkrita.
Rubus, Buske.
Ructo, Rapa.
Rudens, Kabel. Tåg.
Rudicula, Kräckla. Rörom.
Rudimentum, Förſta utkast. Lärspån.
Rudis, Rå. Oberedd. Grof. Okunnig.
Ruga, Skrynka. Rynka.
Rugio, Ryta.
Ruina, Fall. Fördärf.
Rumino, Idisla.
Rumor, Skrik. Buller. Ryckte.
Rumpo, Briſta, Gå, sönder. Bryta, Slå, sönder. Gå af.
Ruo, Raſa. Ruſa. Falla.
Rupes, Klippa. Bergsklippa.
Rupicapra, Stenget.
Ruptio, Brott.
Ruricola, Landtbo. Landtman.
Rus, Landet.
Ruſticatio, Landtlefwerne.
Ruſticitas, Bondacktighet. Groſhet.
Ruſticus, Bonde.
Rutabulum, Eldgaffel.
Rutilo, Glittra.

S.

Sabulum, Grus.
Saburra, Barlaſt.
Saccharum, Socker.
Saccus, Säck.
Sacellum, Capell.
Sacer, Helig.
Sacerdos, Präſt.
Sacoma, Motwigt.
Sacrarium, Sakerſtia.
Sacrifico, Offra.
Sacrificium, Offer.
Sacrilegium, Kyrkotjufnad.
Sacro, Helga. Wiga.
Sæpe, Ofta.
Sævus, Biſter.
Saga, Spåqwinna.
Sagax, Som kan ſpåra up.
Sagena, Not.
Sagino, Göda. Stalla.
Sagitta, Pil.
Sagittarius, Skytten.
Sal, Salt.
Salarium, Lön.
Salax, Kåtjefull.
Salebræ, Stenige orter.
Salebroſus, Stenig.
Salinum, Saltkar.
Salio, Hoppa. Skutta. Taga ſpräng.
Saliva, Spott.
Salix, Piltråd.
Salmo, Lax.
Salſamenta, Saltwaror.
Salſugo, Sallake.
Salſitudo, Sälta.
Salſus, Salt.
Saltatio, Dans.
Saltem, Åtminſtone.
Saltus, Hopp. Skutt. Språng.
Saluber, Sund. Helſoſam.
Salvè, God dag.
Salvo, Frälſa.
Salus, Helſa. Sundhet. Wälgång.
publica, Allmänna bäſta.
Salutatio, Helsning.
Saluto, Helſa.

Salvus, Frisk och sund. Frälsad.
Sanabilis, Botlig.
Sancio, Göra förbund. Besluta något med wisa wilkor.
Sanctitas, Helighet.
Sanctus, Helig.
Sandapila, Likbår.
Sanguis, Blod.
Sanguino, Blöda.
Sanies, Etter. War.
Sanus, Sund.
Sano, Bota. Läka.
Sapiens, Wis.
Sapientia, Wishet.
Sapio, Smaka. *Item*: Warq klok.
Sapidus, Smaklig.
Sapo, Twål.
Sapor, Smak.
Sarcina, Börda.
Sarcio, Laga. Bota.
Sarmenta, Afbrutne qwistar.
Sarrio, Harka.
Sartago, Stekpanna.
Sartor, Skräddare.
Satago, Fika. Sträfwa efter.
Satelles, Drabant.
Satietas, Mätthet.
Satio, Såning.
Satis, Nog. Fyllest.
Satisfacio, Fyllestgöra. Förnöja.
Sativus, Som sås.
Satrapa, Landshöfding.
Sator, Sådesman.
Satur, Mätt.
Saturo, Mätta.
Satus, Sådd.
Saucio, Sära.
Saxum, Hälleberg. Sten.
Scabellum, Pall.
Scaber, Skräflig.
Scabies, Kläda. Skabb.
Scabo, Skafwa. Klå.
Scala, Stege.
Scalpo, Gräfwa in. Sticka in. Rifwa.
Scalprum, Grafstickel.
Scalpellum, Pennknif.
Scamnum, Bänk.
Scandalum, Förargelse.
Scando, Klifwa.
Scandula, Takspån.
Scapha, Båt.
Scapula, Skulderblad.
Scapus, Länga mellanstycket af något. Ris papper.
Scarabæus, Tordyfwel.
Scarifico, Koppa.
Scateo, Upwälla.
Scaturigo, Källsprång.
Scelus, Mißgerning. Skälmstycke.
Sceptrum, Spira.
Scheda, Sedel.
Schidia, Spån.
Sciathericum, Solwisare.
Scientia, Wetenskap.
Scilicet, Nämligen.
Scindo, Skåra, Hugga, Rifwa, sönder.
Scintilla, Gnista.
Scio, Weta.
Scipio, Staf.
Scirpus, Säf.
Scissus, Sönderrifwen, Skuren, Huggen.
Scissura, Skråma. Stripa.
Sciurus, Ickorn.
Scobs, Filspån. Sågspån.
Scomma, Spegloſa.
Scopæ, Qwast.
Scopus, Syftemål.
Scopulus, Klippa.
Scoria, Slagg.
Scorpius, Skorpion.
Scortor, Hora.
Screo, Rackla.
Scriba, Skrifware.
Scribo, Skrifwa.
Scrinium, Skrin.
Scriptio, Skrifning.
Scriptor, Skribent.
Scriptum, Skrift.
Scrupulus, Liten sten. Skrupel.
Scruta, Skräp.
Scrutor, Ransaka. Efterforska.
Sculpo, Gräfwa uti. Skåra, Sticka uti.

Sculptor, Bildhuggare. En ſom gräfwer eller ſticker i ſten, koppar, ꝛc.
Sculptura, Bildhuggeri. Kopparſtickning.
Scurra, Narr. Hofnarr.
Scutica, Piſka.
Scutum, Sköld.
Scyphus, Glas. Drickskärl.
Secale, Räg.
Secedo, Gå, Wika, affides.
Secerno, Sålla, Sickta, ut.
Seceſſus, Ort affides.
Secludo, Affſtånga.
Seco, Skära.
Secretum, Hemlighet.
Secretus, Hemlig.
Sectio, Skärning.
Sector, Nära fölia. Efterſtå.
Seculum, Århundra.
Secundus, Den andre.
Secundum, Efter.
Secundæ, Efterbörd.
Securis, Yxa.
Securitas, Säkerhet.
Securus, Säker.
Sed, Men.
Sedatus, Stilla. Sackta. Rolig.
Sedeo, Sitta.
Sedes, Säte.
Sedile, Säte.
Sedimentum, Som ſätter ſig på botnen.
Seditio, Upror.
Sedo, Stilla.
Seduco, Föra affides. Förföra.
Sedulus, Trifwen.
Seges, Säd.
Segmentum, Rimſa. Affſkuret ſtycke.
Segnis, Trög.
Segrego, Affſkilja.
Sejuges, Spann häſtar.
Sejungo, Skilja ifrån. Affſöndra.
Selectio, Urwal.
Seligo, Utwälja.
Sella, Stol.
Semel, En gång.
Semen, Säd.
Sementis, Utſäde.
Semeſtris, Halft åre.
Semi, Half. Til hälften. *Obſ.* Idem i compoſitis.
Seminarium, Trädſkola.
Semino, Så.
Semita, Gångſtig. Gångwäg.
Semper, Altid.
Senator, Råd. RiksRåd.
Senatus, Rådet.
Senectus, Ålderdom.
Seneſco, Åldras. Bliſwa gammal.
Senex, Gubbe.
Senior, Äldre.
Senſibilis, Känſleöm.
Senſim, Oförmärkt. Småningom.
Senſus, Känning. Sinne.
Sententia, Mening. Dom.
Sentis, Törne.
Sentio, Känna. Mena.
Seorſim, Affſides.
Separo, Skilja ifrån. Söndra.
Separatio, Skilnad.
Sepelio, Begrafwa.
Sepes, Gårdsgärd. Stängſel.
Sepio, Omgärda. Stänga.
Sepono, Sätta å ſida.
Septem, Sju.
Septentrio, Nord. Norr.
Sepulcrum, Graf. Griſt.
Sepultura, Begrafning.
Sequeſter, Qwarſtad.
Sequor, Följa.
Sera, Lås.
Serenus, Klar.
Sericum, Silke. Siden.
Series, Rad. Ordning. Sammanhang.
Serius, Alfwarſam.
Sermo, Tal.
Sermocinor, Språka.
Sero, Så.
Serò, Sent.
Serpens, Orm.
Serpo, Kråka. Krypa.
Serra, Såg.
Sertum, Krans.
Servator, Frälſare. Förloſare.
Servio, Tjena.

Servitus, Trâldom.
Servitium, Tjenſt.
Servum, Waßla.
Servo, Bewara. Fräiſa. Förloßa.
Serus, Sen.
Servus, Tjenare. Dräng.
Sesqui, Half annan.
Seſſio, Såte. Sittande.
Seta, Borſt. Tagel.
Seu, Eller.
Severus, Sträng.
Sevum, Talg.
Sex, Sex.
Sextus, Sjette.
Sexus, Kön.
Si, Om.
Sibilo, Hwißla.
Sic, Så.
Sica, Dolk.
Sicarius, Lönamördare.
Siccitas, Torka.
Sicco, Torka.
Siccus, Torr.
Sicut, Såſom.
Sigillatim, Särſkildt. Hwart för ſig.
Sigillum, Sigill. Pitſer.
Signatura, Märke. Stämpel.
Signifer, Fändrik.
Significo, Betyda. Bemärka.
Significatio, Bemärkelſe.
Signo, Märka. Sätta tecken på.
Signum, Tecken. Märke.
Sileo, Tiga.
Silentium, Tyſtnad.
Silex, Flinta.
Siliqua, Skal.
Silva, Skog.
Simia, Apa.
Similis, Lik.
Similitudo, Likhet. Liknelſe.
Simplex, Enkel. Enfaldig.
Simplicitas, Enkelhet. Enfaldighet.
Simùl, Tillika.
Simulacrum, Afbild.
Simulatio, Förſtällning.
Simulo, Förſtälla ſig.

Simus, En flatnäſig.
Sinapi, Senap.
Sinciput, Framdelen af hufwudet.
Sincerus, Upricktig.
Sinè, Utan.
Singularis, Synnerlig.
Singulus, Hwar och en. En i ſöder.
Singultus, Hicka. Snyftan.
Sinister, Wenſter.
Sino, Låta. Tillåta.
Sinus, Wik. Barm.
Siparium, Förhångſel. Tapet wid theatren.
Sipho, Pump. Spruta.
Siquidem, Efter ſom.
Sisto, Stadna. Stå ſtilla.
Sitio, Törſta.
Sitis, Törſt.
Situla, Så. Ämbar.
Situs, *Pars.* Belägen. *Subſt.* Läge. Belägenhet.
Smegma, Såpa.
Soboles, Afföda. Afkomma.
Sobrius, Nyckter.
Socer, Swärfader.
Sociabilis, Sammwiſtelig.
Societas, Samhälle. Samfund. Sälſkap. Bolag.
Socius, Kamrat. Följeſlagare. Bolagsman.
Socors, Wårdslös.
Socrus, Swärmoder.
Sodalitium, Kamratſkap.
Sol, Sol.
Solamen, Tröſt. Wederqwickelſe.
Solarium, Solwiſare.
Solea, Såla. Häſtſko.
Solennis, Högtidlig.
Soleo, Plåga.
Solers, Idog. Snäll. Behändig.
Solicitudo, Bekymmer. Sorgfällighet.
Solicitus, Bekymrad. Sorgfällig.
Solidus, Faſt. Tät. Het.
Solitarius, Enſlig.
Solitudo, Enſlighet.
Solſtitium, Solſtånd.

Solum,

Solum, Mark. Jord.
Solum, Allenaſt.
Solvo, Löſa. Betala.
Solus, Enſam. Allena.
Solutio, Löſning. Betalning.
Somnus, Sömn.
Somnio, Drömma.
Somnium, Dröm.
Sonitus, Ljud. Låte.
Sono, Ljuda. Låta. Lyda.
Sonorus, Som har klart ljud.
Sons, Skyldig. Brottslig.
Sonus, Ljud.
Sopio, Söfwa.
Sorbeo, Supa.
Sorbillum, Soppa.
Sorbus, Rönn.
Sordes, Orenlighet.
Sordidus, Oren. Ofnygg.
Soror, Syſter.
Sors, Lott. Lycka.
Sortitio, Lotteri.
Sortilegium, Lottkaſtning.
Soſpes, Undſluppen fara. Friſk och ſund.
Spargo, Strö.
Sparſim, Strömis.
Spasmus, Kramp. Sendrag.
Spatha, Spade.
Spatium, Rymd.
Species, Art. Utwärtes anſeende.
Speciatim, Särdeles.
Specimen, Proſſtycke.
Specus, Gråkare.
Spectaculum, Skådeſpel.
Specto, Skåda. Se.
Spectrum, Spöke.
Specula, Wårdtorn.
Speculum, Spegel.
Spelunca, Bergsklyfta.
Sperno, Förſkiuta. Förkaſta.
Spero, Hoppas.
Spes, Hopp.
Sphæra, Klot. Omkrets.
Spica, Ax.
Spina, Törne.
Spina dorſi, Ryggraden.

Spira, Kringla.
Spiraculum, Luftrör.
Spiritus, Ande.
Spiro, Andas. Blåſa.
Spiſſus, Tjock.
Splen, Mjälte.
Splendeo, Skina.
Splendor, Sken. Glans.
Spolio, Röfwa.
Spondeo, Gå i borgen. Löfwa.
Spongia, Swamp.
Sponſa, Brud.
Sponſalia, Förlöfning.
Sponſio, Wad.
Sponſus, Brudgum.
Sponte, Friwilligt. Af ſig ſjelf.
Spuma, Skum. Fradge.
Spuo, Spotta.
Spurius, Ogta. Horunge.
Sputum, Spott.
Squalidus, Oterig.
Squama, Fjäll.
Stabilis, Stadig.
Stabulum, Stall.
Stadium, Wädjoban.
Stagnum, Stillaſtående watten. Träſk.
Stamen, Rånning. Upprånning.
Stannum, Tenn.
Statera, Besman. Pyndare.
Statim, Strax.
Statio, Ståndt.
Stativa, Ståndqwarter.
Statua, Stod.
Statuarius, Bildhuggare.
Statuo, Ställa. Beſluta.
Statura, Wårt. Kropps längd.
Status, Ståndt. Stat. Tilſtånd.
Statutum, Påbud. Förordning.
Stella, Stjerna.
Stercus, Gödſel. Träck.
Stercoratio, Gödning.
Sterilis, Ofruktſam. Gall.
Sterno, Utſtrö. Breda. Bädda.
Sternuto, Nyſa.
Sterquilinium, Dyngeſtack. Gödſelhög.
Stecto, Snarka.

tigma, Brännmärke.
tillicidium, Takdropp.
tillo, Drypa.
timulus, Pigg.
timulo, Upägga. Reta.
tipendium, Sold.
tipes, Påle. Stam.
tipula, Halmstrå.
tiria, Droppis.
tirps, Stam.
tiva, Plogstiert.
to, Stå.
tolidus, Tokig.
tomachus, Mage.
torea, Matta.
trages, Nederlag.
tragulum, Täcke.
tramen, Strå.
tramentum, Strö.
trangulo, Strypa.
tranguria, Kallpiß.
tratagema, Krigspuß.
tratum, Lag. Bädd.
trena, Nyärs gåfwa.
trenuus, Raſk. Tapper.
trepo, Bullra. Gny. Slamra.
trepitus, Buller. Slammer.
tria, Riſpa. Stripa.
trideo, Gniſla.
tringo, Trycka til. Draga åt.
trophium, Kläde.
tructilis, Som är af flerå ſtycken ihopſatt.
tructura, Byggnad.
tues, Hög eller Hop, af allehanda ſaker.
tuma, Swulſt.
tuo, Sätta ihop. Ställa til. Bygga.
uthio, Struß.
udeo, Beflita ſig. Studera.
udium, Flit. Studier.
ultus, Tokig.
ultitia, Dårſkap. Galenſkap.
upa, Blår.
upeo, Häpna.
upor, Häpenhet.

Stupidus, Dum.
Stuprum, Löſaläger.
Stupro, Lägra.
Sturnus, Stare.
Stylus, Styl.
Suadeo, Intala. Råda.
Suaſio, Inrådande. Öfwertalande.
Suavis, Ljuflig.
Sub, Under.
Subacidus, Syrlig.
Subdialis, Under bar himmel.
Subdiù, Om dagen.
Subditus, Underlagd. Underſåte.
Subdolus, Bedräglig. Liſtig.
Subduco, Föra under.
Subeo, Gå under. Undergå.
Suber, Kork.
Subjaceo, Ligga under.
Subigo, Knåda.
Subjicio, Underkaſta.
Subiraſcor, Sticknas.
Subitò, Haſtigt.
Subjugo, Sätta under ok. Underkufwa.
Sublevo, Hjelpa up. Tröſta.
Sublica, Påle i watten.
Sublimis, Hög.
Submergo, Dränka. Drunkna.
Submitto, Lägga under. Underkaſta.
Subobſcurus, Dunkel.
Subrepo, Smyga ſig under.
Subrideo, Småle.
Subſcribo, Skrifwa under.
Subſideo, Sitta ned.
Subſidium, Hjelp. Subſidiarii milites, Hjelptroppar.
Subſido, Sätta ſig. Sjunka.
Subſigno, Underteckna.
Subſtantia, Wäſende.
Subſtituo, Sätta i ſtälle.
Subſtramen, Strö.
Subſulto, Hoppa.
Subtegmen, Inſlag. Underfoder.
Subterfugio, Fly undan.
Subterraneus, Underjordiſk.
Subtilis, Fin. Grann.
Subtraho, Draga ifrån, undan.

Subtriſtis, Mißlynt. Trumpen.
Subvenio, Undſätta.
Subverto, Kullſlå. Stjelpa omkull.
Subula, Syl. Pryl.
Suburbium, Förſtad. Malm.
Suburbanum, Flaſkfoders gård.
Succedo, Komma efter, i ſtälle.
Succeſſor, Eftertrådare.
Succeſſio, Eftertrådande i något.
Succeſſus, Lycklig utgång. Godt utſlag.
Succidia, Fläſkſida.
Succinum, Bärnſten.
Succiſivæ horæ, Lediga ſtunder.
Succumbo, Falla under.
Succurro, Löpa til. Hjelpa.
Succus, Saft.
Sudarium, Swettduk.
Sudatorium, Swettbad.
Sudes, Påle.
Sudo, Swettas.
Sudor, Swett.
Svetus, Wanlig.
Svecia, Swerige.
Svecus, Swenſk.
Suffero, Fördraga. Lida.
Sufficiens, Tilräcklig. Nogſam.
Sufficio, Göra fylleſt. Wara nog. Räcka til.
Suffitus, Rökwerk.
Sufflo, Blåſa på.
Suffoco, Qwäfwa. Förqwäfwa. Storkna. Stärka ſig.
Suffrago, Bögningen wid bakdelen af benen på djur.
Suffragium, Röſt.
Suffragatio, Omröſtning.
Suffulcio, Stödja under.
Suffuror, Snatta.
Suggeſtus, Predikſtol.
Suggrunda, Takfot.
Sugo, Suga.
Suile, Swinſtia.
Sulcus, Fåre.
Sulphur, Swafwel.

Sum, Jag är. *Infin.* Wara.
Summus, Högſte.
Summoperè, Högligen.
Sumo, Taga.
Sumtio, Tag.
Sumtus, Koſtnad.
Sumtuoſus, Koſtſam.
Suo, Sy.
Supellex, Husgeråd.
Super, Öfwer. *Obſ.* Idem in compoſitis
Superabilis, Som kan öfwerwinnas.
Superbia, Högfärd.
Superbus, Högfärdig.
Supercilium, Ögnebryn.
Superficies, Öfwerbryn.
Superfluus, Öfwerflödig.
Superior, Öfre.
Superné, Åfwan.
Supero, Öfwergå. Öfwerſtiga.
Superſedeo, Wända igen.
Superſtes, Som leſwer efter någon.
Superſtitio, Widſkepelſe.
Superſum, Wara öfrig.
Supervacuus, Umbärlig. Som ej behöfwes.
Superus, Som är öfwer eller högre.
Supinus, Widöpen.
Supplanto, Nedertrampa.
Supplementum, Fyllnad.
Supplex, Som med böner begår.
Supplicium, Straff.
Suppono, Lägga under.
Suppoſititius, Som är förbytt, eller falſkligen lagd i ſtälle.
Supprimo, Undertrycka.
Suppuro, Wara ſig.
Supra, Åfwan. Öfwer.
Supremus, Öfwerſt. Ytterſt.
Sura, Wade.
Surculus, Telning.
Surdus, Döf.
Surdaſter, Lommhörd.
Surgo, Upſtå. Stå up.
Surreptitius, Som ſker hemligen, oförmärkt.

Sur-

surripio, Hemligen taga åt sig.
surrogo, Gifwa i ställe.
sursum, Up åt. Åt högden.
sus, Swin.
suscipio, Företaga.
susceptum, Företagande.
suscito, Wäcka.
Suspectus, Misstänkt.
suspendo, Hänga up.
suspicio, Misstanke.
suspicor, Misstänka.
suspiro, Sucka.
suspirium, Suck.
sustento, Underhålla. Uppehålla.
sustineo, Fördraga. Tåla.
susurro, Surra. Susa.
sutor, Skomakare.
sutura, Söm.
suus, Sin.
syllaba, Stafwelse.
symbolum, Lösen. Sinnebild.
syngrapha, Förskrifning.
synodus, Prästmöte.
syrma, Släp.

T.

Tabacum, Tobak.
Tabanus, Broms.
tabellarius, Post.
taberna, Bod. Stånd. Källare.
tabes, Twinsot.
tabesco, Förtwina.
tabula, Tafla.
tabulatio, Paneling.
tabulatum, Hwad som är sammansatt af bräder.
taceo, Tiga.
taciturnus, Tystlåten.
tactus, Känsel.
tædet, Ledsna wid.
tædium, Ledsnad.
tænia, Band. Snöre.
talaris, Som räcker ned til hälarne.
talionis jus, Rätt at wedergälla lika.
talis, Sådan. Slik.
Talpa, Mullwad.
Talus, Häl.
Tam, Så.
Tamdiu, Så länge.
Tamen, Dock. Likwäl.
Tametsi, Fastän. Anskönt.
Tandem, Omsider.
Tango, Röra wid.
Tanquam, Liksom.
Tantillus, Så liten.
Tantopere, Så häftigt, högt.
Tantum, Så mycket.
Tantummodò, Allenast.
Tantus, Så stor. Så mycken.
Tapes, Tapet.
Tarditas, Senfärdighet.
Tardus, Sen. Långsam.
Taurus, Oxe. Tjur.
Taxatio, Prissättning.
Taxo, Sätta pris på något.
Techna, Swek. List. Skälmstycke.
Tectorium, Rappning.
Tectum, Tak.
Teda, Bloß.
Tegmen, Täcke. Täckelse.
Tego, Täcka. Betäcka.
Tegula, Takspån. Taktegel.
Tela, Wäf.
Telonium, Tull.
Telum, Gewär som kastas.
Temerè, Oförwäget.
Temerarius, Oförwägen.
Temo, Tistel.
Temperans, Mättlig.
Tempero, Mildra. Göra något mättligt. Foga sig.
Tempestas, Wäderlek. Owäder.
Tempestivus, Som är i rätt eller laglig tid.
Temporalis, Timmelig.
Tempus, Tid.
Tenax, Som håller fast wid. *Item*: Karg.
Tendo, Sträcka. Spänna.
Tendicula, Snara.
Tenebræ, Mörker.

Teneo, Hålla.
Tener, Spåd. Mör.
Tentamen, Förſök.
Tento, Freſta på. Förſöka.
Tentorium, Tält.
Tenuis, Klen. Fin. Tunn.
Tepefacio, Göra ljum.
Tepidus, Ljum.
Tepor, Ljumhet.
Ter, Tre gångor.
Terebra, Borr. Naſware.
Terebro, Borra.
Teres, Trind.
Tergo, Torka.
Tergum, Rygg.
Tergus, Hud.
Terminus, Rämärke.
Tero, Nöta.
Terra, Jord.
Terræ motus, Jordbåfning.
Terreo, Förſkräcka.
Terreſtris, Jordiſk. Til lands.
Terribilis, Förſkräcklig.
Terror, Förſkräckelſe.
Tertius, Tredje.
Teſſera, Tärning.
Teſta, Kruka. Stenkärl. Skal.
Teſtatus, Bewittnad.
Teſtificor, Intyga. Bewittna.
Teſtimonium, Wittnesbörd.
Teſtis, Wittne.
Teſtudo, Skyllpadda.
Teter, Ful. Stygg.
Texo, Wäfwa.
Textor, Wäfware.
Textum, Wäfnad. Tyg af Silke, Linne, ꝛc.
Theca, Foder. Låda.
Thermæ, Warma bad.
Theſaurus, Skatt.
Thorax, Bröſt. Harneſt.
Thuribulum, Rökelſekar.
Thus, Rökwerk.
Tibia, Benpipa.
Tibialia, Strumpor.
Tibicen, Piplekare.
Tignus, Stock.
Tigris, Tiger.
Tilia, Lind.
Timeo, Frucka.
Timidus, Fruktſam. Rädd.
Timor, Fruktan.
Tinctura, Färgning.
Tinea, Mal. Mått.
Tingo, Doppa.
Tinnio, Skrälla.
Tinnitus, Skräl.
Tintinnabulum, Bjelra. Skälla.
Tiro, Lärling.
Tirocinium, Lärſpån.
Titillo, Kittla.
Titio, Brand.
Titubo, Stappla.
Titulus, Titel.
Toga, Lång rock.
Tolerabilis, Dräglig.
Tolero, Fördraga.
Tolleno, Hink.
Tollo, Taga bårt, ifrån.
Tolutaris equus, Trafware.
Tomentum, Stoppning.
Tondeo, Klippa.
Tonitru, Thordön. Dunder.
Tono, Dundra.
Tonſillæ, Mandlar.
Tonſor, Som klipper, rakar.
Tonus, Ton.
Torcular, Präß.
Tormentum, Plåga. *Item*: Stycke.
Tormina, Kuipningar.
Torno, Swarfwa.
Toroſus, Köttig.
Torpeo, Domna.
Torpidus, Domnad.
Torpor, Domning.
Torqueo, Wrida. Wränga. Sno.
Torques, Halskedja, band.
Torrefacio, Torka.
Torrens, Flod. Bäck.
Torreo, Torka. Roſta.
Torris, Eldbrand.
Torſio, Pina.
Tortus, Wriden.
Torus, Sång.

orvus, Stygg. Led. Ohygglig.
ot, Så månge.
oties, Så ofta.
otus, Hel.
rabs, Bjelke.
ractabilis, Handterlig.
ractatio, Handtering. Afhandling.
ractus, Drag.
raditio, Öfwerlemnande. Gifwande åt någon. *Item*: Fråsägn.
rado, Gifwa åt någon. Öfwerlemna.
raduco, Föra, Sätta, öfwer.
raha, Slåde.
Tr[illegible] Draga.
Tr[illegible] Öfwerfart. Paß.
Tra[illegible]ra öfwer.
Trama, Inslag.
Trames, Gångstig. Gångwäg.
Tranquillus, Stilla. Rolig.
Tranquillitas, Stillhet. Lugn.
Trans, Öfwer. På andra sidan.
Transcendo, [illegible]tiga öfwer.
Transeo, Gå öfwer.
Transfero, Föra widare eller längre bärt.
Transfuga, Öfwerlöpare.
Transgredior, Gå öfwer eller wid[illegible] werträda.
Transgressio, Öfwerträdelse.
Transigo, Handla om. Göra [illegible]
Transitus, Öfwergång. Öfwerf[illegible]
Translatio, Öfwersättning.
Translator, Uttolkare. En som [illegible]ter.
Transmarinus, Som är på andra sidan om siön, eller hafwet.
Transmigro, Flytta bärt.
Transmitto, Öfwersända.
Transporto, Föra ifrån et ställe til annat.
Transtra, Rodarbänk.
Transversus, Twärs. Twärt.
Trecenti, Trehundra.
Tredecim, Tretton.
Tremebundus, Darrande.
Tremo, Darra.
Trepidatio, Bäfwan.

Trepido, Bäf[illegible]
Tres, Tre.
Triangulum, [illegible]
Triangularis, [illegible]
Tribunal, Do[illegible]
Tribuo, Tilde[illegible]
Tributarius, [illegible]
Tributum, Sl[illegible]laga.
Tricæ, Tofwa. förwirradt.
Triceni, Trett[illegible]
Tricuspis, [illegible]
Tridens, Gaff[illegible]
Triduum, Tre[illegible]
Trifolium, W[illegible]
[illegible]ginta, Tret[illegible]
Trilix, Treskäf[illegible]
Trimestris, Af[illegible]
Triplex, Trefa[illegible]
Tripes, Trefot[illegible]
Triremis, Gal[illegible]
Tristis, Bedrö[illegible]
Tristitia, Bedr[illegible]
[illegible] Hwe[illegible]
[illegible] Tröst[illegible]
[illegible] Tröst[illegible]
[illegible]
[illegible] My[illegible]
[illegible] Ko[illegible]
[illegible] Sno[illegible]
Tropæum, Se[illegible]
[illegible]ido, Drä[illegible]
Trudo, Truga[illegible]
Trunco, Styn[illegible]
Truncus, Bål.
Trusatilis, So[illegible]dragas.
Tu, Du.
Tuba, [illegible]
Tuber, Knöl.
Tubicen, Trum[illegible]
Tubus, Rör.
Tudes, Slägg[illegible]
Tueor, Skydd[illegible]

Tugurium, Hydda. Bondſtuga.
Tum, Då.
Tumeo, Swälla. Swulna.
Tumor, Swulſt.
Tumultuarium opus, Werk ſom göres i haſt, eller förloradt.
Tumultuor, Bullra.
Tumultus, Buller.
Tumulus, Graf.
Tunc, Då.
Tundo, Stöta. Stampa.
Tunica, Tröja. Liſſtycke.
Turba, En hop folk.
Turbatus, Förbryllad.
Turbidus, Grumlig.
Turbo, Förwirra. Förſtöra.
Turbulentus, Orolig.
Turdus, Träſt.
Turgeo, Pösa. Bläſa up. Swälla.
Turma, Sqwadron.
Turpis, Ful. Stygg.
Turris, Torn.
Turunda, Wele.
Tuſſio, Hoſta.
Tuſſis, Hoſta.
Tutamen, Beſkydd.
Tutela, Förmynderſkap.
Tutor, Beſkyddare. Förmyndare.
Tutus, Trygg.
Tuus, Din.
Tympaniſta, Pukſlagare. Trumſlagare.
Tympanum, Trumma. Puka.
Typus, Förebild. *Item*: Bokſtäfwer i tryck.

U. V.

Vacatio, Frihet ifrån ſyßlor. Ro. Hwila.
Vacca, Ko.
Vacillo, Ragla. Wackla.
Vaco, Hafwa tid öfrig. Acta på. Vacare culpa, Wara utan ſkuld.
Vacuitas, Tomhet.
Vacuo, Töma.
Vacuus, Tom.
Vadimonium, Borgen.
Vado, Wada.
Vadoſus, Grund.
Vadum, Wad.
Vafer, Illiſtig.
Vagabundus, Som ſtryker omkring i det.
Vagina, Balja. Slida.
Vagitus, Barns gråt.
Vagor, Swäfwa omkring. Fara hit dit.
Valdè, Ganſka. Swåra.
Vale, Farwäl.
Valeo, Må. Förmå. Hafwa kraft.
Valetudinarius, Sjukling.
Valetudo, Helſa.
Validus, Kraftig. Stark.
Valgus, Hjulbent.
Vallis, Dal.
Vallum, Wall.
Valvæ, Dörar eller Luckor, ſom gå
Vaneſco, Förſwinna.
Vaniloqvus, Som pratar i ſåſånga.
Vannus, Wanna.
Vanitas, Fåfänglighet.
Vanus, Fåfång. Fåfänglig.
Vapor, Dunſt. Imme.
Vaporo, Dunſta.
Vapulo, Få ſtryk.
Variatio, Omſkifte. Förändring.
Varietas, Idem.
Vario, Förändra. Omwexla.
Varius, Förändérlig. Åtſkillig.
Varus, Krokbent.
Vas, Borgen. Löftesman.
Vas, Kårl.
Vaſtatio, Härjande.
Vaſtitas, Öppen rymd. Stor widd.
Vaſto, Härja. Ödelägga.
Vaſtus, Ganſka wid. Widſträckt.
Vates, Spåman.
Vaticinium, Spådom.
Vaticinor, Spå.
Uber, Spene.
Uber, Yinnig.
Ubi, Hwar. Hwareſt. Ubicunque, ſom helſt.
Ubique, Alleſtädts.

Udus, Wät. Fucktig.
Vecors, Ursinnig.
Vectigal, Tull. Forlön.
Vectio, Fora.
Vectis, Stång. Häfstång.
Vector, Forman.
Vegetus, Frisk och frodig.
Vehemens, Häftig.
Veho, Fora. Föra laß eller last. Åka.
Vehiculum, Wagn. Forwagn.
Velamen, Täckelse.
Velifico, Segla.
Velificatio, Segling.
Velitaris pugna, Skärmytsel.
Vellicatio, Ryck.
Vellico, Rycka. Risswa ut.
Velo, Skyla.
Velocitas, Snällhet.
Velox, Snäll.
Velum, Seget.
Vena, Åder.
Venalis, Fal.
Venaticus canis, Jagthund.
Venatio, Jagt. Skall.
Venator, Jägare.
Vendibilis, Sälgbar.
Vendico, Skaffa sig rätt til. Tilegna, Tilwälla sig.
Venditor, Säljare.
Vendo, Sälja.
Veneficus, Som förgiftar. Förgiftig.
Venenatus, Förgiftad.
Venenum, Förgift.
Venerandus, Wördig.
Veneo, Blisswa sälv.
Veneror, Wörda.
Venia, Läf.
Venio, Komma.
Venor, Jaga.
Venter, Buk.
Ventilabrum, Wanna. Kastskofwel.
Ventilo, Wädra. Westa.
Ventriculus, Mage.
Ventulus, Wäderpust.
Ventus, Wäder.
Venustas, Täckhet. Skönhet.
Venustus, Täck. Skön.
Vepres, Törne.
Ver, Wär.
Verax, Sanfärdig.
Verber, Hugg. Stryk.
Verbero, Slå någon. Gisswa en stryk.
Verbum, Ord.
Verecundus, Blyg. Blygsam.
Verendus, Som är at fruckta före.
Vereor, Fruckta.
Vergo, Wetta. Luta til.
Verisimilis, Sanningslik.
Veritas, Sanning.
Vermis, Mask.
Verna, Lifegen träl.
Vernaculus, Inheimsk.
Vernus, Som hörer til Wären.
Verres, Fargalt.
Verriculum, Not.
Verro, Barsta. Sopa.
Verruca, Wärta.
Versatilis, Kringlöpande. Som wändes omkring.
Versicolor, Spräcklig.
Verso, Wända ofta om.
Versor, Wistas.
Versus, Wers.
Versus, Mot.
Versutus, Argliftig.
Vertebra, Ryggknota. Halsknota.
Vertex, Kulle. Spets.
Vertigo, Swindel. Yra.
Verto, Wända.
Veru, Spett.
Vervactum, Plögdt gärde.
Vervex, Gumse.
Verus, Sann.
Vesanus, Galen. Tokig.
Vescor, Äta.
Vesica, Blåsa.
Vespa, Geting.
Vesper, Afton. Qwäll.
Vespertilio, Fladermus.
Vester, Eder.
Vestiarium, Klädkammare.
Vestibulum, Förstuga.

Vesti-

Veſtigium, Spår. Fotſpår.
Veſtimentum, Klädnad.
Veſtio, Kläda.
Veſtis, Klädning.
Veſtitus, Klädebonad.
Veteramenta, Skräp.
Veterinarius, Som hörer til Läkedom för boſkap.
Vetitus, Förbuden.
Veto, Förbjuda.
Vetus, Gammal. Ålbrig.
Vexatio, Pläga. Bekymmer.
Vexillum, Fana. Standar.
Vexillifer, Fändrik. Cornet.
Vexo, Pläga. Ångſta. Förtreta. Orva.
Via, Wäg.
Viaticum, Matſäck. Wägkoſt.
Viator, Wandringsman. Reſande.
Vibex, Blånad. Skråma.
Vibro, Swinga. Swånga.
Viburnum, Wide.
Vicarius, En i annans ſtälle.
Vicinia, Grannſkap.
Vicinus, Granne.
Vicis, *bus*, Gång. Ställe.
Viciſſitudo, Omwerling.
Victima, Slagtoffer.
Victor, Segerwinnare.
Victoria, Seger.
Victus, Öfwerwunnen.
Victus, Spis. Mat. Liſsuppehälle.
Vicus, By.
Video, Se.
Vidua, Enka.
Vietus, Boken.
Vigeo, Wara friſk. Grönſka.
Vigeſimus, Tjugonde.
Vigil, Waken.
Vigilantia, Wakſamhet.
Vigiliæ, Wak. Wakande. Nattwak.
Vigilo, Waka.
Viginti, Tjugu. Tjog.
Vigor, Kraft. Styrka.
Vilis, Ringa. Gemen.
Villa, Gård.
Villicus, Gårdsfogde.
Villoſus, Hårig.
Villus, Hår.
Vimen, Widja.
Vincibilis, Som kan öfwerwinnas.
Vincio, Binda.
Vinco, Winna.
Vinculum, Band.
Vindex, Hämnare.
Vindico, Hämnas.
Vindicta, Hämd.
Vinea, Wingård.
Vinum, Win.
Violatio, Kränkning.
Violentia, Wåldſamhet.
Violentus, Wåldſam.
Violo, Kränka.
Vipera, Huggorm.
Vir, Karl. Man.
Vireo, Grönſka.
Vires, Kraſter.
Virga, Ris. Spö.
Virginitas, Jungfrudom. Mödom.
Virgo, Jungfru.
Viridis, Grön.
Virilis, Manlig.
Virtus, Dygd.
Virulentus, Giftig.
Virus, Ond luckt. Förgift.
Vis, Wåld. Magt.
Viſcus, Inelfwa.
Viſcus, Fogellim.
Viſcoſus, Klibbig. Limacktig.
Viſibilis, Synlig.
Viſio, Syn.
Viſitatio, Beſök.
Viſito, Beſöka. Helſa på.
Viſus, Sedd. *Item*: Syn.
Vita, Lif. Lefnad.
Vitalis, Liflig.
Vitellus, Äggegula.
Vitiligo, Fläckar på menniſkans kropp.
Vitio, Fördårfwa. Skämma.
Vitioſus, Laſthar.
Vitis, Wintråd.

Vitium, Laſt. Fel. Odygd.
Vito, Undwika. Fly.
Vitricus, Styffader.
Vitrum, Glas.
Vitta, Hufwa.
Vitula, Qwiga.
Vitulus, Kalf.
Vitupero, Laſta. Straffa.
Vividus, Liflig.
Vivo, Lefwa.
Vivus, Lefwande.
Vix, Knapt.
Vlciſcor, Hämnas.
Vlcus, Sår.
Vliginoſus, Gumpig. Wät.
Vligo, Gumpighet. Wäta.
Vllus, Någon.
Vlmus, Alm.
Vlna, Ull.
Vlterior, Ytterligare.
Vltimus, Ytterſte. Sidſte.
Vltra, Öfwer. Utöfwer.
Vltrò, Af ſig ſielf. Otwungen.
Vltrò citroque, Hit och dit.
Vlulo, Tjuta.
Vmbilicus, Naſle.
Vmbra, Skugga.
Vmbraculum, Skärm. Skjul. Skyfwe.
Vnà, Tillika med. Jämte.
Vnanimis, Enhällig.
Vncia, Unts.
Vnctio, Smörgning.
Vnctus, Smord.
Vncus, Hake.
Vnda, Wälja. Wåg.
Vndè, Hwadan. Hwar ifrån.
Vndecim, Elfwa.
Vndique, Allestädes ifrån.
Vngo, Smörja.
Vnguentum, Salfwa. Smörja.
Vnguis, Nagel.
Vngula, Hof. Klöf.
Vnicolor, Enfärgad.
Vnicus, Ende.
Vnigenitus, Enfödd.
Vnimanus, Enhänd.
Unitas, Enhet.
Univerſus, Allgemen. Öfwer alt.
Unquam, Någonſin.
Unus, En. Unusquisque, Hwar och en.
Vocabulum, Gloſa. Ord.
Vociferor, Skria.
Voco, Kalla.
Volatilis, Flygtig
Volatus, Flygt.
Volo, Flyga.
Volo, Wilja.
Voluntas, Wilje.
Volvo, Wälfwa. Rulla. Kullra.
Voluptas, Wälluſt.
Voluto, Wältra.
Vomer, Plogbil.
Vomitio, Upkaſtning.
Vomo, Kaſta up. Spy.
Vorago, Slukande afgrund.
Vorax, Glupſk.
Voro, Sluka.
Vos, Eder.
Votum, Löfte. Önſkan.
Voveo, Göra löfte.
Vox, Röſt. *Item*: Ord.
Urbanus, Höflig.
Urbs, Stad.
Uredo, Brand på ſäd.
Urgeo, Yrka. Tränga på.
Urina, Pink.
Urinor, Dyka.
Uro, Bränna.
Urſus, Björn.
Urtica, Näßla.
Uſitatus, Bruklig.
Usque, Ju til. Ända til.
Uſtio, Bränning.
Uſtrina, Masugn.
Uſucapio, Häfd.
Uſura, Ocker. Intereſſe.
Uſurpo, Bruka. Nyttja.
Uſus, Bruk.
Uſusfructus, Afdrägt. Nytta.
Ut, At. Som.
Utenſile, Husgeråd. Kärl.

Uter, Hwilkendera.
Uterque, Bägge.
Uterus, Lifmoder.
Utilis, Nyttig.
Utilitas, Nytta.
Utinam! O! at.
Utor, Bruka.
Utrinque, Å båda sidor.
Uva, Druswa.
Vulgaris, Allgemen.
Vulgus, Gemene man.
Vulnero, Såra.
Vulnus, Sår.
Vulpes, Räf.
Vultur, Gam.
Vultus, Anſickte.
Uxor, Huſtru.

X.

Xenodochium, Herberge.
Xylinum, Bomull.

Z.

Zelotypia, Swartſjuka.
Zelotypus, Swartſjuk.
Zelus, Iſwer. Nit.
Zingiber, Ingefära.
Zizania, Ogräs.
Zodiacus, Djurkretſen.

Corrigenda,

a. Förſta, b. Andra Columnen. Förſta Ziſran utmärker Sidan. Andra Ziſran, Raden.

Pag.	*Lin.*	
10.	a. 30.	I aftons, läs I afton.
21.	b. 27.	hæreditaris, l. hæreditatis.
23.	b. 42.	M. 3. l. M. 2.
26.	b. 36.	milles, l. miles.
27.	b. 12.	Barnalek, l. Bårulek.
52.	b. 16.	l. Tela ſtupes.
Ibm.	- 43.	ferrea, l. ferreæ.
95.	b. 30.	Dumſtridig, l. Dumdriſtig.
109.	a. 10.	N. Enſkild, l. N. Enſkildt.
135.	b. 19.	N. 2. l. F. 2.
148.	a. 45.	cognoſcas, l. cognoſcitur.
151.	a. 41.	prærogativa, l. prærogativas.
168.	a. 14.	V. A. 2. l. V. A. 3. Ibm. l. förſkylt.
174.	b. 20.	aliquem, l. aliquo.
182.	b. 4.	Dicipula, l. Decipule.
229.	a. 41.	M. 2. l. M. 3.
263.	a. 28.	F. 2. l. F. 1.
268.	a. 29.	inniti, l. anniti.
271.	a. 11.	apus, l. opus.
273.	b. 11.	carnuum, l. carnetum.
283.	a. 21.	F. 1. l. M. 2.
320.	a. 28.	F. 2. l. F. 3.
338.	a. 40.	Aſſentio, l. Aſſenſio.
344.	b. 7.	A, l. Ab.
353.	b. 21.	N. 2. l. N. 4.
372.	b. 17.	honom, l. ſonen.
381.	a. 39.	V. D. I. l. V. A. I.
405.	b. 13.	Adraga, l. Ådraga.
420.	a. 10.	Skildtwakt, l. Skylltwakt.
446.	b. 30.	qua, l. quo.
453.	a. 31.	Fuma, l. Fauna.
471.	a. 11.	Grof, l. Fin.
505.	b. 36.	M. 3. l. M. 2.
512.	b. 1.	Vagator, l. Vagus.
521.	b. 5.	malleo, l malleum.
553.	a. 25.	F. I. l. F. 3.
629.	a. 41.	Tignis, l. Tignus.
640.	a. 47.	Subterfurere, l. Subterfugere.
669.	b. *uls.*	Eyll, l. Dynſtock.
713.	a. 11.	årnadt, l. årnat.
720.	a. 45.	Öfwerwuxit, l. Öfwerwuxet.
722.	a. 33.	ſe, l. ſi.
Ibm.	- 35.	Miſeratiodi, l. Miſeratio.
746.	a. 24.	Ridling, l. Kidling.

)(

Utelemnade Ord. *Sub prelo omiſſa.*

Anſkrifwen, PART. *Dr.* ex. gr. Wara wäl eller illa anſkrifwen hos någon, Gratum acceptumque, vel ſecus, alicui eſſe.

Arfſtägt, M. Bonorum receptio hæreditaria.

Durchlopp, *vide* Utſot.

Framkomſt, M. Adventus in deſtinatum locum. *Aliter*, ex. gr. Efter foſtrets framkomſt til werlden, Poſt fœtum in lucem editum.

Förwända, V. A. 2. Pervertere. Förwänd, p. p. ex. gr. På et förwändt ſätt, Modo perverſo. *Aliter*, Förwända målet, Fictum ſimulare vocis ſonum. Förwända ſynen, Viſum faſcinare.

Förwärfwa, V. A. 1. Acquirere. Förwärfwad, *vel* Förwärfd, p. p.

Förwärra, V. A. 1. Pejus reddere.

Hallonbuſke, M. 2. Rubus idæus. Hallon, Illius fructus.

Läcling, M. 2. Tiro.

Löshår, N. Crines adſcititii, conf. Peruk.

Owärdig, conf. Wärdelös.

Owäder, N. 4. Tempeſtas cœli turbida & procelloſa.

Owägerligen, ADV. Sine detrectatione.

Owän, M. 3. Inimicus. *Def.* Owännen.

Owänlig, ADJ. Haud amicus. Non favens. Owänligen, *Adv.* Non amicè. Haud faventer.

Owäntad, PART. Non exſpectatus. *Adverbialiter.* Owäntandes, Ab inexſpectato.

Owärderlig, ADJ. Inæſtimabilis.

Owäſende, N. 4. Tumultus, *rixantium & ejusmodi.*

Parning, M. 2. In par junctio. *Item*: Animalium coitus.

Sinder, Strictura.

Exemplaret koſtar 27. Daler Koppermynt.